Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1908-1910

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 — KØBENHAVN DEN 3 JANUAR 1908 — XXXV AARGANG

NYTAAR 1908

Et Aar er rundet;
Tiden har gemt det,
taget det ind i sin natdunkle Favn,
hvor hos de andre
henfarne Slægter
lydløst det synker i Glemselens Grav.

Hvad har det bragt os? —
Krigsgudens Fakkel
blev, naar den ulmed', vendt nedad og slukt.
Retstanken hersked' —
Fortidens Vunder
Tid fik at læges i Fredens Tegn.

Men nu det nye — —
vil det os bringe
Splittelsen slettet af Sagaen ud? —
Lidet kun skiller;
findes blot Viljen,
brister som Glar hvert hæmmende Baand.

Maatte nu Nornen
Runerne riste,
at vi, naar Aaret udrinder paany,
staar i en samlet
broderlig Enhed,
samlede fast i ubrydelig Ring.

Da vilde Aaret
staa som et Vidne
om Enhedstankens mægtige Kraft;
vidne for alle
Arbejdets Brødre:
Enighedskravet er Sneversyns Død.

Nu maa det lykkes
Ævnen og Viljen
sammen at tvinde Broderskabs Baand. —
GLÆDELIGT NYTAAR!
Blidelig Medbør
følge os alle det kommende Aar.

Nytaar 1908.

NAAR dette Numer af vort Fagblad kommer Kollegerne i Hænde, er det gamle Aar sunket i Graven, og vi har passeret det første Trappetrin ind i 1908. Som ved tidligere Aarsskifte standser vi et Øjeblik, før vi fortsætter Vejen ind i det ukendte, og ser os tilbage for at betragte, hvad godt og ondt det svundne Aar har bragt os. 1907 vil — i Modsætning til Aaret forud — i Historien blive optegnet blandt de Aar, der kaldes rolige og fredelige. Dermed være ikke sagt, at alt har formet sig saaledes for Organisationen og dens Tillidsmænd, at der ingen Brydninger har været — tværtimod! Men det stærkt pulserende Liv indenfor en Organisation kommer ganske naturlig stærkest frem under Tarifbevægelser, og da det er det andet Aar, Tarifferne baade i Provinserne og i København har været gældende, er det ligesaa naturligt, at der udad til synes at herske almindelig Ro; thi Medlemmerne er i den forløbne Tid kommen til bedre og bedre Forstaaelse af Tariffens enkelte Paragrafer og de Krav, de som Følge heraf har Ret til at stille til Principalerne. Det er i saa Henseende ganske interessant at lægge Mærke til, at medens den københavnske Voldgiftsret i Fjor uafbrudt var optaget af at paadømme Sager, har der i Aar kun været et ganske forsvindende Antal Sager for Voldgiftsretten. Vi vil i denne Forbindelse slet ikke tale om Provinserne; thi det har altid været en god gammel Skik blandt Kollegerne ude i Landet, at de sjældent har ulejliget Voldgiftsretten, men som oftest er kommen overens, forinden det er kommen saa vidt. Har det paa enkelte Steder til Tider set truende ud, saa er det dog altid jævnedes og endt i Fredelighed, saasnart Provinsernes Forretningsfører, Hr. P. HVIDTFELDT, er bleven tilkaldt og har deltaget i Forhandlingerne. Selvfølgelig har de førte Forhandlinger med de enkelte Principaler ikke altid været lige behagelige, idet der desværre endnu findes Arbejdsgivere, som mener, at de har Lov til at tiltale deres Arbejdere paa den Maade, de finder mest passende.

Et saadant Tilfælde bevirkede, at Hr. Hvidtfeldt i Forbindelse med Kollegerne paa det omtalte Sted krævede, at Bogtrykkeren blandt andet skulde underskrive paa, at han i Fremtiden skulde tiltale sine Arbejdere paa en høflig og ordenlig Maade. Men bortset fra dette enkelte Tilfælde, synes det som om Provinsernes Principaler har en langt bedre Forstaaelse af, hvad Ret og Rimelighed er, end de københavnske Principaler. Vi kan saaledes med Tilfredshed notere, at der i det forløbne Aar ad Forhandlingens og Frivillighedens Vej er sket betydelige Lønforhøjelser i mange af vore Provinsbyer. At de skete Lønforhøjelser har været nødvendige er selvfølgelig ikke Tvivl underkastet, men det tjener de vedkommende Principaler ude i Landet til Ære, at de har kunnet indse et saadant Lønkravs Berettigelse og derfor efterkommet det. Desværre er der endnu mange Steder i Provinserne, hvor Kollegerne maa arbejde for en Løn, der paa langt nær svarer til den Dyrtid, vi i Øjeblikket er inde i; men forhaabentlig vil Principalerne paa saadanne Steder snart følge det gode Eksempel og indse et personligt Løntillægs Berettigelse.

Det svundne Aar bragte desuden det for Organisationen betydningsfulde Resultat, at de mangeaarige og af alle Kol-

leger i Provinserne kendte Blokader i Grenaa, Skive og Varde endelig er bleven ophævede, saaledes at der nu i disse Byer er ordnede Forhold.

Vender man derimod Blikket mod Landets Hovedstad, da ser Forholdet mellem Principal og Arbejder eller rettere mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund noget anderledes ud; thi de Mænd, der staar i Spidsen for Principalernes Organisation savner aabenbart enhver Forstaaelse af Arbejdernes Krav. Dette er saa meget mærkeligere, som flere af disse Mænd tidligere har staaet i Arbejdernes Rækker og i fremskudte Poster været med til at kæmpe for bedre Livsbetingelser for sig selv og Kammeraterne. Ved tilfældige Omstændigheder er disse Personer kommet over i Arbejdsgivernes Rækker, og nu søger de efter fattig Evne at bekæmpe deres tidligere Kammerater. Naa, det faar de naturligvis om, men det maa alligevel være løjerlig saadan at gaa omkring og trampe paa sin egen Fortid.

Imidlertid har Afdelingerne i København adskillige gode Ting at opvise. Vi skal blot nævne et Par enkelte store Steder, hvor der er opnaaet Overenskomster, som Organisationen har al Ære af at have ordnet. I *Social-Demokraten* er der bleven indført en Overenskomst, som absolut kan tjene til Mønster for Hovedstadens øvrige Dagblade. Ligesaa i *Politiken*, hvor der i lang Tid havde hersket Misfornøjelse med de bestaaende Arbejdsforhold. Ved Organisationens Mellemkomst lykkedes det at tilvejebringe en Overenskomst, som Kollegerne mener er tilfredsstillende. I Slutningen af Aaret skete der en betydningsfuld Forandring hos O. C. Olsen & Co. Dette Firma har i en Række Aar bl. a. principielt søgt at holde Maskinsætterne paa Minimalløn, og i Bladene vægret sig ved at erkende en given Part til given Løn, uden at det har været mulig at bevæge Firmaet til at afvige herfra. Firmaet er nu gaaet ind paa en Overenskomst, der baade i økonomisk og organisatorisk Henseende betyder umaadelig meget.

Foruden de her nævnte tre store Trykkerier, hvor der er afsluttet fordelagtige Overenskomster, har der i Aarets Løb været ført en Række Forhandlinger om Arbejdsforholdene i adskillige af Københavns øvrige Trykkerier, og en stor Del af disse Forhandlinger er endte med et for Organisationen tilfredsstillende Resultat.

Ogsaa med Hensyn til Arbejdsmængden hører det svundne Aar til et af de aller bedste, og vi skal i den Henseende saa langt tilbage som til Midten af 80erne for at træffe paa et Aar, hvor der indenfor vort Fag har været saa lidt Arbejdsløshed som i 1907.

Dette har selvfølgeligt været glædeligt i dobbelt Forstand; thi for det første har vore Kammerater været fritaget for at gaa arbejdsløse, hvad der atter har bevirket, at Arbejdsløshedskassen er bleven udmærket funderet, og dernæst har det gode Arbejdsaar i væsentlig Grad bevirket, at mange af de Kolleger, der hidtil har staaet paa en altfor lav Løn, har faaet denne drevet noget op.

Spørger man om, hvorledes det staar til i organisatorisk Henseende, ja, da bliver Svaret ubetinget det, at naar vi undtager Smedene og Bødkerne, saa gives der næppe et Fag til, der er saa godt sammentømret som det typografiske; thi det er heldigvis saaledes, at man nu om Dage ikke godt kan tænke sig en Typograf staaende udenfor Organisationen. Den Kollega, der en sjælden Gang har troet at se sin Fordel ved at melde sig ud, har hurtig opdaget Fejltagelsen og søgt Optagelse igen. Hos en Del af de mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere skorter det endnu paa den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning; men efterhaanden vil de sikkert lære, at den eneste Vej til bedre Arbejds- og Lønforhold, er at slutte op i Rækkerne; det er Vejen, som Typograferne og alle øvrige organiserede Arbejdere har gaaet — og den kommer ingen udenom!

Til Slut skal blot nævnes, at 1907 bragte os en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, hvorved det nu endelig er fastslaaet, at det ikke udelukkende er Arbejderne, der har Pligt til at bære de med Arbejdsløsheden forbundne Byrder, men at baade Stat og Kommune i første Instans har denne Pligt. Det skal blot noteres, at det i væsenlig Grad skyldtes Hr. P. Hvidtfeldt, at Arbejdsløshedskassens Mønstervedtægt har faaet en Form og et Indhold, hvorved Loven bliver til virkelig Gavn for Arbejderne.

Alt i alt har 1907 været et Aar, vi Typografer kan være tilfreds med, hvorfor vi ønske alle Organisationens Medlemmer

et godt og glædeligt Nytaar!

Et sjældent Jubilæum.

Vi præsenterer i Dag for vore Læsere Billedet af Folkethingsmand P. Knudsen, den Mand, der for en væsenlig Del bærer Skylden for, at den danske Arbejderstand er naaet saa langt frem i Udvikling og Kultur, at intet andet Land i saa Henseende kan naa op paa Siden af Danmark.

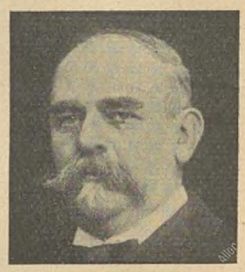

I 25 Aar har han staaet som Socialdemokratiets Forretningsfører, været med til at arbejde det op fra et lille forhaanet Parti til Landets næststørste.

At fortælle Hr. Knudsens Livshistorie vilde være det samme som at beskrive hver enkelt Organisations Tilblivelse og Vækst i de svundne Aar. Dette lader sig ikke gøre. Vi vil blot minde om, at da Hr. Knudsen som fattig Handskemagersvend for over 30 Aar siden begyndte at skrive sine organisatoriske Artikler i *Social-Demokraten*, havde dette Blad ikke over 3000 Abonnenter; Organisationerne var faa og yderst mangelfuldt sammentømret. Fattigt, elendigt og forhaanet — det var den Lod, Borgerskabet lod Arbejderne blive til Del. Dette harmede Handskemagersvenden. Han indsaa, at skulde Arbejderne opnaa noget, da gjaldt det om at vække dem — faa dem organiseret.

I Begyndelsen gik det kun smaat, men med glødende Iver tog han fat paa Arbejdet. Naar han om Aftenen vendte hjem fra Værkstedet satte han sig til at skrive Artikler, hvori Kærligheden til den Sag, han havde kær, lyste ud af hver Linje.

Paa alle Maader forfulgtes Hr. Knudsen af Arbejdernes Modstandere, og da han tilsidst blev gjort arbejdsløs, havde Bladet ikke engang Raad til at ansætte ham som fast Medarbejder.

Det var trange Tider for Arbejderbevægelsen.

Men Knudsen tabte ikke Modet — han havde jo Vilje som Staal, og i det Fjærne øjnede han Arbejdernes Sejr.

I Midten af 80erne brød Bladet igennem, og i dette Øjeblik har det over 56,000 Abonnenter, samtidig med at der i Provinserne findes en Presse, der tilsammen tæller ligesaa mange Abonnenter. Og ligesom Arbejdernes Blade er vokset sig store og anselige, saaledes er det ogsaa gaaet med vore Organisationer. Ingen vover i vore Dage at lade haant om Arbejderorganisationerne, men alle erkender, at de er en Magt, som der bør regnes med. Dette skyldes som sagt for en stor Del Hr. P. Knudsens dygtige og energiske Arbejde, og derfor blev han ogsaa paa sin Jubilæumsdag i Mandags hædret ved en stor Fest i Wittmacks Lokale. Fra Organisationerne rundt om i hele Landet sendtes der Hilsener til Jubilaren.

Ogsaa vi bringer Hr. Knudsen en Hilsen og Tak for hans store Arbejde; thi ikke mindst Typograferne har Grund til at glæde sig over den rige og alsidige Virksomhed, han har udfoldet i de svundne 25 Aar — til Gavn ogsaa for vor Organisation.

Som Faktor.

Med denne Overskrift stod en Annonce i »Jyllandsposten« i denne Uge.

Vi var to Kolleger paa ét Trykkeri, som blev nysgærrige, Død og Pine — Faktor — det var noget for os. Vi lagde begge Billet ind, og to Dage efter blev den ene Billet besvaret,

at Pladsen kunde faas paa meget »lovende Betingelser«. Dette Brev blev straks besvaret med Beklagelse over ikke at kunne modtage det ellers »meget lovende Tilbud«. Da dette Brev var modtaget af »Faktorsøgeren«, blev den anden Billet besvaret omg. med samme Tilbud om Pladsen, som tillige lød paa, at Lønnen var 28 Kr. og Pladsen var »aldeles fast«. Denne Løn var for at varetage »Direktørens« store Interesser.

Kan De gætte, hvem der søger en saadan »Faktor« — ellers vil De finde det i sidste *Typ.-Tid.* under Rubrikken »Fikse Ideer«, nemlig hos ERNST CARLSEN, Vejen. Undertegnede, der fik sidste Tilbud paa »Faktorpladsen«, har engang tidligere arbejdet hos Carlsen og renoncerede som Følge deraf straks paa Tilbudet.

Dette for at oplyse alle Kolleger om, hvem det er, der søger en Faktor paa de i sidste *Typ.-Tid.* omskrevne Betingelser.

Aalborg, $^{23}/_{12}$ *07.* H. G. HUNDERUP.

For alle de mange Jule- og Nytaarshilsener, vi har modtaget fra Kolleger Landet over, sender vi vor hjærteligste Genhilsen, samt Ønsket om, at det nye Aar maa bringe vor kære Organisation Held og Fremgang. *REDAKTIONEN.*

For de modtagne Jule- og Nytaarshilsener, saavel personlige som til Forretningsudvalget, hjærtelig Tak og Genhilsen med Ønsket om et lykkebringende Nytaar for vor Organisation og hvert enkelt Medlem af denne.

Den 2. Januar 1908. *P. HVIDTFELDT.*

Fra Johan Snell til vore Dage.

Vi har modtaget følgende:

I Anledning af L. Chr. Nielsens for nylig udkomne første Hefte af Bogtrykkerkunstens Historie skal jeg tillade mig at rette følgende Meningsløsheder i Indledningen til Bogen. Hr. Nielsen mener paa Side 4, at man i Rom kendte til Bogbinderi før Christus Fødsel. Dette er absolut urigtigt; Romerne kendte ikke til at indbinde Bøger. Man nedskrev Værkerne paa lange Pergamentstykker og rullede dem op paa en Stok, disse Ruller blev opbevarede i runde Æsker, og med mindre Hr. Nielsen mener, at Bogbinderne lavede disse Æsker, kan der næppe være Tale om noget Bogbinderi i Rom paa det omtalte Tidspunkt. Paa Side 5, Linje 13 f. o., siger Hr. Nielsen, at de første bestemte Oplysninger, man har om Johan Gutenberg, daterer sig fra 14. Marts 1434, da han førte en Retssag mod Byen Mainz; dette kan ikke rigtig bringes i Samklang med, hvad han siger paa samme Side, Linje 3 fra neden, hvor han paastaar, at det første, man hørte om Gutenberg, er, at han optog et Laan paa 150 Gylden den 16. Oktober 1448.

Jeg skal til Slut blot anføre, at jeg synes det er uheldigt, at Hr. Nielsen slet ikke lader til at vide, at man længe før Gutenberg kunde trykke Bøger. Gutenberg var som bekendt den første, der fandt paa at lave *bevægelige* Typer, men det er Synd for et Værk som Hr. Nielsens, der vidner om en ganske utrolig Flid og Interesse, at dette ikke findes omtalt med et eneste Ord.

Med Tak for Optagelsen. Ærbødigst

ALBERT BERG.

Af Hensyn til Pladsen maa vi udelade Anmeldelsen af Bogen til næste Numer. RED.

Nær og Fjærn.

Oktober Kvartals Regnskab maa aflægges paa de ny Regnskabsblanketter, som er udsendt 31. Decbr. Regnskaberne maa i Henhold til Arbejdsløshedsloven være indsendt i Løbet af *14 Dage.* De i Afdelingernes Besiddelser værende gamle Regnskabsschemaer tilintetgøres. HOVEDKASSEREREN.

De københavnske Afdelingsstyrelser holder Fællesstyrelsesmøde førstk. Søndag Kl. 11 paa Forbundskontoret.

Dødsfald. En af *Social-Demokratens* ældste Typografer, HENRIK D. HAGEN, afgik 2. Juledags Nat ved Døden i sit Hjem efter at han i ca. 10 Aar har været lidende af Tuberkulose. I de mange Aar, hvor den snigende Sygdom greb mere og mere om sig, passede han stille og roligt sit Arbejde indtil for et halvt Aar siden, da han, hvor nødigt han end vilde, maatte forlade Sætteriet. Hagen, der var en meget punktlig og paapasselig Arbejder samt en god og retskaffen Kollega, havde lært i Næstved. Han begravedes Nytaarsdag under meget stor Deltagelse paa Assistens Kirkegaard, hvor Typografernes Banner og 11. Kreds' socialdemokratiske Forenings Fane vajede over Baaren. Hagen blev 58 Aar og efterlader sig Hustru og 4 voksne Børn.

25-Aars Jubilæum som Sætter kunde den 30. December fejres af VALDEMAR CHRISTENSEN hos Firmaet H. H. Thiele, Walkendorffsgade, i hvilket Firma Jubilaren har lært og uafbrudt arbejdet siden.

Typografernes Sangforening afholder Søndag den 26. Januar sin Aarskoncert, der fejres sammen med Hr. kgl. Kapelmusikus Axel Guldbrandsens 25-Aars Dirigent-Jubilæum i Sangforeningen. Bl. a. har en kendt Kammersanger lovet at medvirke, og Koret vil udføre »Volmerslaget« med Blæseorkester. Udførligere Program i et følgende Nr.

I Kanton Tessin er der udbrudt Strejke, idet der ikke kunde opnaas Enighed om en ny Tarif. Strejken omfatter alle Trykkerier med Undtagelse af det kooperative Trykkeri i Lugano og et andet Trykkeri i Locarno, der begge har godkendt Tarifen. Forlangendet var Lønforhøjelse, henholdsvis fra Fr. 3.90 til 4.95 og Fr. 4.95 til 5.85. Principalerne tilbød en Stigning af 15 og 20 pCt. Strejken begyndte 9. Decbr. og vedvarer fremdeles. Hr. P. Stautner har forgæves forsøgt at faa en Ordning i Stand.

Det internationale Sekretariat skal flyttes og er derfor for Tiden i en vanskelig Situation. Som man husker, erklærede Repræsentanten for det schweitziske Forbund paa Kongressen i Paris, at Forbundet ikke længer vilde beholde Sekretariatet indenfor sin Midte. Kongressen vedtog imidlertid en Henstilling til Forbundet om fremdeles at beholde Sekretariatet, men nedsatte dog en Komité, bestaaende af 1 Repræsentant fra Tyskland, Frankrig og Østrig, der skulde søge at finde et andet Sæde for Sekretariatet i Tilfælde af, at det schweitziske Forbund fastholdt sin Vægring. Nu har Forbundet vedtaget at beholde Sekretariatet indenfor sin Midte, men har forlagt Sædet til en lille By Frauenfeld, der i Følge *Typografia* knapt tæller flere Medlemmer, end der skal til for at danne Sekretariatkommissionen. Hr. P. Stautner har nu opsagt sin Stilling som Sekretær, og den nuværende Sekretariatkommission nægter at udskrive til nyt Valg. Centralkomitéen for det schweitziske Forbundsstyre har derfor sendt Rundskrivelse til alle Forbund med Meddelelse om, at der maa foretages Valg paa ny Sekretær.

Foreningsbilletter til Zoologisk Have à 35 Øre, Panoptikon à 50 Øre og til Fotoplastikon à 15 Øre faas paa *Kontoret, Jærnbanegade* 4, ^{1}.

Afstemningsresultat.

Typografernes Stiftelser.

Ved en Dags Dato foretaget Optælling af de indkomne Stemmesedler til Funktionærvalget var Resultatet følgende:

Til Formand valgtes CARL NIELSEN (*Soc.-Dem.*) med 329 Stemmer (5 stemte Nej). Til Kasserer valgtes LAUR. JENSEN med 233 Stemmer, derefter havde Vald. Nielsen 127 Stemmer. Til Styrelsesmedlemmer valgtes A. W. LARSEN (Fjeldsøe) med 294 Stemmer og H. C. NIELSEN (*Berl. Tid.*) med 237 Stemmer; derefter erholdt Chr Sørensen 135 Stemmer. Til Revisor valgtes FR. HJORTH (Bording) med 190 Stemmer; P. Nordlunde fik 150 Stemmer.

Der var ialt afgivet 361 Stemmer.

En af Generalforsamlingen rettet Opfordring til Revisor Gundorph Sørensen om at nedlægge sit Mandat, er af denne besvaret med absolut Nej.

Den 25. December 1907.

OSCAR JOHANSEN. J. F. MØLLER.

Til **Juleindsamlingen** har jeg fra 18.—23. Decbr. endvidere modtaget: *Aalborg:* Aalb. Amtstid.s Pers. 12.00, Finansminister V. Lassen 10.00, Red. Hansen 2.00, Redaktionssek. Wolsing 2.00, Aalb. Stiftstid.s Pers. 16.00, Aalb. Stiftstid. 10.00, Red. Schiøttz Christensen 1.00, Redaktionssek. Hogensen 1.00, Journalist Frk. Madsen 1.00, Do. Hoelgaard 1.00, Nordj. Soc.-Dem.s Pers. 9.00, Bogtr. Leander Nielsen 5.00, Red. H. P. Hansen 1.00, Forretningsfører Robert Nielsen 2.00, Olufsens Pers. 3.00, Nordjyll. do. 6.00, P. Hansens do. 9.00, Bogtr. P. Hansen 5.00, Hestbechs Pers. 2.00, Bogtr. Jul. Nielsen 2.00, A. Mortensen 1.00, Bogtr. N. P. Jørgensen 5.00, C. Sørensen 1.00, Holsts Pers. 3.00 og I. M. Hansen 3.00, ialt 113.00. *Aarhus:* Aarhuspostens Pers. (2 à 2.00, 1 à 1.00) 5.00, Andelstrykkeriets Pers. (3 à 2.00, 2 à 1.00) 8.00, S. Jensen-Sort 5.00, Amtstidendes Pers. (10 à 2.00, 1 à 1.00) 21.00, Aktieselskabet 10.00, Backhausens Pers. (3 à 2.00, 3 à 1.00) 9.00, De foren. Bogtr.s Pers. (11 à 2.00, 11 à 1.00, 1 à 0.50)

33.50, Firmaet 10.00, Demokratens Pers. 40.00, Red. Simonsen 3.00, M. Geertsens Pers. (2 à 1.00) 2.00, M. Geertsen 5.00, Jyllandspostens Pers. (3 à 2.00, 15 à 1.00) 21.00, Morgenbladets Pers. (6 à 2.00, 1 à 1.00) 13.00, Red. Hostrup 5.00, Forretningsfører Ohlsson 5.00, Nationaltrykkeriets Pers. (4 à 2.00, 1 à 1.00) 9.00, R. N. 5.00, Reklametrykkeriet (P. Busch & Carl Johan Petersen) 5.00, Stiftstidendes Pers. (8 à 2.00, 24 à 1.00) 40.00, S. Møller 2.00, F. Th. 5.00, Th. Thrues Pers. (2 à 2.00, 4 à 1.00) 8.00, — 2.00, Zeuners Pers. (4 à 1.00) 4.00, Ludvig Bredahl, Følle, 2,00, H. J. Clausen 1.00, Dam-Christensen 2.00, E. Hestbech 1.00, Carl Holm 2.00, Ernst Larsen, Jægergaardsvej 46, 2.00, Otto Poulsen 1.00, ialt 286.50. *Esbjerg* Lokalafdeling 50.00. *Helsingør* Lokalafdeling 35.50. *Holbæk:* 26 Medl. 31.00, Holb. A. Dagbl. 5.00, Amtsavisen 5.00, Venstrebladet 5.00, Holbæk Posten 5.00, Trykkeribestyrer Bigum 2.00, Forretningsfører Hurup 2.00, Bogholderske Thyra Nielsen 1 00, Redaktionssekretærerne Stenbak 1.00 og Madsen 1.00, Bogtr. I. M. Olesen 1.00, ialt 59.00. *Kallundborg:* Red. Tortsen 4.00, Red. Jørgensen 3.00, Red. Holt 3.00, Redaktionssek. Hærvig 2.00, Redaktionssek. Møller 1.00, Faktor Carlslund 1.00, Medl. af d. T. F. 30.00, ialt 44.00. *Kolding.* 11. Medl. i Vejen 4,00. *Køge:* Red. Svarre 10.00, Redaktionssek. Christensen 1.00, Journalist Jensen 1.00, Bogtr. Christiansen 1.00, Faktor Frantzen 1.00, Red. Opffer 3.00, Redaktionssek. Nielsen 1.00, seks Medl. 6.50, ialt 24.50. *Lyngby:* Overskud fra Festen den 8. Decbr. 25.00. *Nyborg:* Lokalkassen 10.00, 13 Medl. 13.00, C. Schønemann 5.00, Nyborg Sociald. 2.00, Nyborg Avis 2.00, ialt 32.00. *Nykøbing F.:* Folketid. 10.00, Stiftstid. 10.00, Dagbladet 5.00, »De tusinde Hjem« 5.00, Bogtr. Pontoppidan 5.00, Redaktionssek. Foldager 1.00, 3 Ikke-Medl. 3.00, 30 Medl. 30.00, Lokalkassen 15.00, ialt 84.00. *Næstved:* Principaler, Redaktører og Redaktionssek. 14.50, Bogtr. Jensen, Præstø, 2.00, Red. Chr. Hansen, Vordingborg, 2.00, Sociald.s Pers. 21.00, Næstved Tid.s Pers. 29.00, Næstved Avis' Pers. 17.00, Sydsj. Venstrebl.s Pers. 15.50, ialt 101.00. *Ringkøbing:* Lokalkassen 22.00, Red. Fastrup 2.00, Red. Nielsen 2.00, Frk. Borre 1.00, Bernh. Digmosen 1.00, Fru Rasmussen 1.00, Henrik Rasmussen 1.00, Dagbl.s Pers. 8.50, Rasmussens Pers. 4.00, ialt 42,50. *Ringsted:* 40.00. *Roskilde:* 21 Typ. 40.00, Lokalkassen 10.00, 3 Principaler, hver 5.00, 15.00, ialt 65.00. *Silkeborg:* Bogtr. Backhausen 2.00, Johansen & Jørgensen 3.00, Red. Sørensen 5.00, Redaktionssek. Lyngby 1.00, Folkethingsmand Jac. Christensen 5.00, Silkeborg Sociald. 10.00, Lokalafd. Medlemmer 49.50, ialt 75.50. *Skive:* Red. Neerup 2.00, Red. V. Golster 2.00, Bogtr. L. Petersen 2.00, Bogtr. B. Hansen 1.50, Faktor Carl Larsen 5.00, Typograferne 14,00. *Stege:* Bogtr. L. M. Tommerup 5.00, Red. E. Hansen 2.00, Red. Nielsen 2.00, Redaktionssek. Kamp 1.00, Bogholder Andersen 1.00, Pers. paa Dagbladet 6.00, ialt 17.00. *Svendborg.* 11. Redaktør F. H. Andersen, Ærø, 10,00. *Vejle:* Red. Schweitzer 5.00, Amtsavisens Pers. 7.50, Akts. Vejle A. Folkeblad 10.00, Personalet 9.50, Sociald.s Pers. 3.00, Papirhandler Hindborg 3.00, Personalet 3.00, Udbyes Pers. 2.75, Bogtr. Fellendahl 1.00, Bogtr. J. P. Sørensen 1.00, ialt 45.75, ialt Kr. 1180.75; med det tidl. indk., Kr. 891.00, ialt Kr. 2071.75.

Den 23. Decbr. 1907. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Lægerne.

Hr. Dr. JOHNSSON er bleven syg. Hr. Dr. GRUNNERT, H. C. Ørstedsvej 44, har derfor foreløbig overtaget hans Praksis. Tr. Kl. 12—1. Søn- og Helligdage 9—10.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Emanuel Jacobsen, tidl. Medlem (Truelsen). Kvindeafdel.: Lydia Johansen, udl. 5/12 07 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2319 (2577), A. L. M. Bøe fra Roskilde (arbl.). 2316 (482), Otto T. True fra Assens (arbl.). 2315 (2716), Henry O. Hansen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 2092, Frederik Bang (arbl.). Holbæk, 2064, Viktor Clausen (Holbækp.). Kallundborg, 2101, Sofus Vald. Sørensen (Folkebladet). Odense, 1888, Robert Madsen (arbl.). Randers, 1647, C. P. C. Buch og 2318, H. S. Larsen (begge hos Rye). Ringsted (Sorø), 1922, Wilh. J. Haüser (arbl.) og 1655, Anton Hansen-Møller (Folketid.). Rønne, 1966, Rasmus Rasmussen (Bh. Av.).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2265, Aage Chr. Petersen til Roskilde i Pl.

Aarhus, 1702, Helene Jensen til Assens i Pl. Holbæk, 1996, Folmer Jensen til Kolding i Pl., 2101, Sofus V. Sørensen og 1357, Chr. Jensen (begge til Kallundborg i Pl.). Horsens, 2078, Hans Chr. Jensen til Nykøbing F. i Pl. Middelfart, 1837, Jørgen Andersen og 1638, R. M. Jørgensen (begge til Kolding i Pl.) samt 1592, Peter Petersen til Fredericia i Pl. Odense, 2277, L. G. Petersen til Esbjerg i Pl., 2286, Viggo Nielsen til Aarhus i Pl., 1655, A. Hansen-Møller til Ringsted i Pl., 1583, C. M. Carstensen paa Rejse og 2175, J. Chr. Hansen til Esbjerg i Pl. Randers, 1882, Chr. Emil Larsen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 2092, Frederik Bang til Aalborg (arbl.). Varde, 2036, P. Christensen til Struer i Pl.

Udmældte.

Varde, 1661, N. Chr. Nielsen til Randers som Faktor.

Udslettede for Restance.

Københavns: Sætterafdel.: 604, R. F. V. Hansen (Rosenberg) og 221, Bogtr. Adolf Kanstrup.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. (Lille Kor Kl. 9.) (1)

ANNONCER

Fast Plads for en Sætter.

En Typograf kan faa fast Plads som Sætter hos JOHAN DEIN, Maribo. (17)

Maskintrykker.

En yngre Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »15« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Plads ønskes.

En ung, dygtig Sætter, f. T. i et Bladsætteri i en stor Provinsby, ønsker Plads i Kbhvn. eller en større Provins (event. bytte). Billet mrkt. »14« modt. Ekspeditionskont.

Bogtryk-Maskinmester.

Dygtig Maskinmester, 24 Aar gammel, dygtig til Akcidenstryk og kendt med Papirsorter, fortrolig saavel med Hurtig- som Digeltrykpresse, søger varig Plads. Billetter bedes sendt til M. Zwiebel, Kiel (Tyskland) Küterstrasse 6. (226)

En virkelig dygtig

Avistrykker

kan faa fast, **vellønnet** Plads paa et af Provinsens større Dagbladstrykkerier. Billet mrk. »Jylland 66« modt. **Aug J. Wolff & Co. Ann.-Bur., Skindergade 3.** (16)

Sætterlærling.

En Dreng (16 Aar), som har været i Lære i 2 Aar paa et mindre Trykkeri, ønsker fortsat Lære paa et større straks eller senere. Billet mrkt. »227« modt. Ekspeditionskont.

Hurtig og paalidelig

„Typograph"-Sætter,

der ønsker Stedforandring, søger Plads snarest. Billet mrkt. »13« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Husk! at hente *Rabatkort* paa Forbundets Kontor; De sparer fra 5 til 20 % paa Deres Indkøb. Der er Kort paa 30 1. Kl. Forretninger. (215)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Indehaverinden af det danske Patent Nr. 4470, vedrørende:

„Anordningen ved Linotypemaskiners Støbemekanisme" (12)

ønsker, for at udnytte Opfindelsen, at træde i Forbindelse med Interessenter.

Forespørgsler, mrk. »**A. K. 25**«, tilsendes **Haasenstein & Vogler A. G.** Berlin W. 8.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 10 JANUAR 1908 XXXV AARGANG

Personalerne i København erindres om, at der i denne Maaned bør foretages **Valg af Tillidsmænd,** og at **Meddelelse om Valgene snarest bør tilstilles Forbundskontoret.**

Tillidsmandsmøde afholdes Mandag den 27. ds., Kl. 8. Lokalet vil blive bekendtgjort i næste Nr. STYRELSEN.

Et Blad af „Redningskorpset"s Historie.

Nu da »K. B.s Redningskorps« hører Fortiden til, og Julefreden og Nytaarsløjerne er forbi, vil vi ikke forholde vore Læsere nedenstaaende Blad af Redningskorpsets Historie:

København, 14. Oktober 1907.

Det er Dem bekendt, at vi under den heldig overstaaede Konflikt, der for ca. en Maaned siden var i »Politiken« og »Ekstrabladet«, paa Opfordring fra Københavns Bogtrykkerforening formaaede en Del af Foreningens Medlemmer til at love at være os behjælpelig.

Saafremt Typograferne havde gjort Alvor af deres Trusel om at nedlægge Arbejdet, vilde vi have været i Stand til, medens Forhandlingerne stod paa, at faa ovennævnte Blade satte, trykte og ekspederede.

Der er nu atter Uro i vort Fag, hvorfor Københavns Bogtrykkerforenings Bestyrelse har anmodet os om at forsøge at danne en permanent Klub, hvis Medlemmer under de ofte tilbagevendende Stridigheder kan hjælpe Kolleger med det daglige Arbejde.

Saafremt det lykkes os, vil meget herved være vundet.

Den paagældende Bogtrykker vil i den Tid, Forhandlingerne staar paa, være i Stand til at tilfredsstille sine Kunder, og vore Tillidsmænd vil i Ro kunne arbejde paa atter at tilvejebringe Fred.

Vi henvender os derfor nu til Dem for at spørge Dem, om De under pludselig opstaaende Stridigheder vil være rede til med personligt Arbejde — Sætning eller Trykning — at hjælpe en Kollega.

Selvfølgelig vil den eventuelle Klubs Bestyrelse under en Konflikt forhandle med Dem om, naar i Døgnet det maatte passe Dem at træde hjælpende til.

Hvad enten De gaar ind paa vort Forslag eller ej, vil vi bede Dem bevise os den Tjeneste at udfylde vedlagte Korrespondancekort og sende os det.

Med Højagtelse

POUL HERTZ. AAGE JØRGENSEN. C. WINTHER.

— — —

Arbejdet er ikke forsynet med Trykkersted, men der gaar ogsaa sære Sagn om, at det er udført i Nattens Mulm og Mørke af Faktorer.

Fra Johan Snell til vore Dage.

Som alt tidligere meddelt har vor Kollega, Hr. L. CHR. NIELSEN, paa det Milo'ske Forlag i Odense paabegyndt Udgivelsen af et Værk, der omhandler Bogtrykkerkunstens Indførelse i Danmark og denne Kunsts Udvikling i de 425 Aar, der er forløben siden den første Bog blev trykt i *Odense* af JOHAN SNELL.

I vore Dage vil naturligvis mange finde det forunderligt, at den første Bog blev trykt i en Provinsby og ikke i Landets Hovedstad. Der herskede imidlertid omkring Aarene 1482 et stærkt Aandsliv i Odense, som var Danmarks ældste Provinsby, og ganske naturligt blev det derfor den By her i Landet, hvor den epokegørende Opfindelse første Gang saa Dagens Lys. Mere forunderligt synes det os, at ingen af de Lærde tidligere har forsøgt at skrive Bogtrykkerkunstens Historie og Udvikling i Danmark; men at det netop skulde blive en af den store Mesters Disciple, en af dem, der daglig staar og sysler med de smaa Tingester, som Gutenberg omkring Aar 1440 lyksaliggjorde Verden med, der tog denne store Opgave op.

Dog tror vi ikke der derved er sket nogen Skade; thi de, der kender Hr. L. Chr. Nielsen, véd, hvilken omhyggelig Gransker han er, og at han ikke viger tilbage for at gennemsøge selv de største Biblioteker, naar han derved mener at kunne drage Ting frem i Dagslyset, der ikke tidligere har været kendt, og som kan have historisk og kulturel Betydning.

Det første Hæfte bærer i saa Henseende Vidne om et mægtigt Forskerarbejde, hvor hundredaarige gulnede Blade er hentede frem fra støvede Reoler og nu i Faksimile gengivet for at Nutidsmennesker kan sé, hvorledes de Bøger, Johan Snell for 425 Aar siden trykte i Odense, tog sig ud.

Hæftet, der har et meget tiltalende Format, indledes med en stemningsfuld Hymne til »Johan Gutenberg — Johan Snell«.

Hvad den tekniske Udstyrelse angaar, kunde der maaske nok være et eller andet at anføre. Vi tror saaledes, at Bogen vilde have taget sig mere festligt ud, om Overskrifterne var blevne sat med Versalier, saa meget mere, som der i Underskrifterne under Faksimilerne er anvendt Kapitæler, ligesom de mange Noter virker meget beskæmmende paa Helhedsindtrykket. Der er ikke Tvivl om, at Forfatteren uden Skade for det historiske godt kunde have strøget en Del af Noterne og derved gjort Bogens Udstyrelse ikke alene smukkere, men — hvad der er det vigtigste — ogsaa lettere læselig for almindelige Lægfolk. Papiret er fortrinligt og Trykket udmærket.

Bortset fra de faa tekniske Ting, vi har fundet Anledning til at standse ved, vil Værket, naar det foreligger trykt, præsentere sig som en Bog, enhver Kollega bør eje.

Til Hjælp ved Værkets Udgivelse har Hr. Nielsen erholdt Statsunderstøttelse, Understøttelse af Odense Kommune samt af den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse. Nu kan Kollegerne Landet over ved at købe et Eksemplar af den lærerige og interessante Bog ogsaa bidrage deres til at lette Forfatteren Udgivelsen af et Værk, der har kostet ham meget Arbejde.

Bogen udkommer i 5 Hæfter i Kvartformat à 1 Kr. 50 Øre, dog kan Kollegerne erholde den for 1 Kr. Hæftet, naar de inden 1. Februar tegner sig paa de omsendte Lister.

Typografernes Stiftelser.

Det elektriske Lys. — En Afskedstak.

Allerede i Forsommeren, da jeg modtog den sidste Kvartalsregning paa det elektriske Lysforbrug i Boyesgade, blev jeg vaer, at vort Forbrug i den forløbne Vinter havde været uforholdsmæssigt stort, idet der i Vinteren trods en iværksat særlig Sparsommelighed var brugt for 1108 Kr. 96 Øre, medens den forrige Vinters Forbrug kun havde kostet os 822 Kr. 50 Øre. Paa flere Maader søgte jeg at hitte ud deraf, bl. a. ved Tilkaldelsen af Hr. Corn. Knudsens Ingeniør, men paa Trods af alle Efterforskninger — ogsaa ved at sammenholde alle Lysregningerne fra de fire Aar, vi har haft elektrisk Lys — lykkedes det os ikke at forstaa Gaaden. Jeg slog mig saa til Taals og nøjedes med i sidste Aarsberetning at beklage Merudgiften.

Jeg blev imidlertid glad overrasket ved forrige Lørdag at modtage følgende Skrivelse fra Hr. Belysningsdirektør Windfeld Hansen:

»Ved en Undersøgelse af Deres Elektricitetsmaaler Nr. 5134 har det vist sig, at Maaleren har været i Uorden, saaledes at den har vist for meget.

Der vil derfor blive Dem tilbagebetalt 410 Kr. 45 Øre.«

Det er en stor Sum at faa tilbagebetalt, og det maa forbavse, at en saadan Fejlregning kan finde Sted i et Forbrug af en Størrelse som vort, der regelmæssigt er under 1000 Kr. Men det glædelige er, at jeg fik Pengene til Kassen; denne kunde nok trænge til dem, og de vil jo fylde godt paa næste Aars Regnskab, samtidig med at de gør sidste Aars *Overskud* større.

Og saa viser Tilbagebetalingen, at der *kan* ske Fejl, og at der er mere end én Forretning, der har *kunnet* — ikke **villet** — berige sig paa vor Bekostning. Fordi at Fejl *kan* begaas.

Dette lader jeg bringe til Kundskab gennem *Typograf-Tidende*, for at *alle* Medlemmer kan læse derom; de har jo alle i Aarsberetningen faaet Meddelelse om den store Udgift til elektrisk Lys.

— — —

Idet jeg nu efter 10 Aars Virksomhed har fratraadt Stillingen som Kasserer for Typografernes Stiftelse, bringer jeg ærede Medlemmer en Tak for den Tillid, de har vist mig i dette Tidsrum. De sidste fire Aar har været brydsomme og ansvarsfulde med de mange nødvendige Reparationer og Nyanskaffelser, men har dog resulteret i Klaring af de vanskelige Skær. Jeg har haft Held med Udlejningen af vore mange Lejligheder — det eneste, der har kunnet redde Situationen; i de sidste *tre Aar* har Boyesgade-Bygningen været *helt udlejet* til noble Beboere, tildels enlige Herrer og Damer og kun faa Børn. »Vejviseren«s Husregister i Aar giver et godt anskueligt Billede heraf.

Jeg nærer det Ønske — for Typografernes Stiftelses Skyld — at samme Held maa følge mine Efterfølgere, og at det maa lykkes dem at kunne behandle den *overordenlig vanskelige Bygning*.

J. F. Møller.

Naar Hr. Albert Berg „retter Meningsløsheder".

I sidste Nr. af *Typ. Tid.* har Hr. Albert Berg atter begaaet en af disse Artikler, der paa en for ham just ikke særlig smigrende Maade henleder Opmærksomheden paa hans »journalistiske« Ævner. Maa det først være mig tilladt at udtale min Forundring over, at et Geni af hans Rang overhovedet gider befatte sig med mig og hvad mit er. Det burde ganske sikkert anses som overordentligt smigrende for mig. Men det gaar her, som saa ofte: Geniet høster kun Utaknemlighed. Og jeg vil indrømme det straks: jeg paaskønner vist ikke i tilstrækkelig Grad hans fænomenale Omtanke for mig.

Dette viste sig forleden, efter at han havde skrevet en Artikel med nogle mærkelige »kritiske« Anmærkninger til min lille Skitse fra Julirevolutionen. Jeg skrev, som Svar herpaa, nogle faa Linjer — og Hr. A. Berg tav stille. Hvorfor *beviser* De ikke, Hr. A. Berg, at jeg havde Uret?

I Stedet derfor vælger Hr. A. Berg at kaste sig over det nylig udsendte 1. Hæfte af »Fra Johan Snell til vore Dage«. Han siger, at han vil »*rette følgende Meningsløsheder*«. Tænk! hvor ædelt handlet af Hr. A. Berg! Og hvilken sindrig, hvilken genial og ophøjet Maade gør han det ikke paa!

Først taler han om Bogbinderiet i Rom. Da hans Kundskaber paa dette Omraade imidlertid synes at være meget mangelfulde — nærmest synes de at stamme fra et Leksikon — har jeg sendt Redaktionen en Artikel om Bogbinderiets ældste Historie. Hr. A. Berg vil sikkert med Glæde — og jeg haaber ogsaa med Udbytte — kunne læse den, naar den optages i Bladet. De Oplysninger, jeg der giver, viser, at Hr. A. Berg har vovet sig ind paa noget, hvor han »ikke er rigtig med«. Men ogsaa andre vil sikkert kunne læse den med Interesse, ligesom jeg beder ærede Kolleger jævnføre Hr. A. B.s Citater (og mine) med det udsendte Prøvehæfte.

Naar Hr. A. Berg derefter siger, at mine Udtalelser (Side 5) om Gutenberg ikke stemmer overens, da siger han en bevislig Usandhed. Han forsøger at bevise sin Paastands Rigtighed ved to Citater, hvoraf det første er rigtigt, men *det andet er falsk*. Han skriver, at jeg Side 5, Linje 3 franeden, siger, at: »det første, man hørte om Gutenberg, er, osv.« Nu er Sagen imidlertid den, at jeg det opgivne Sted (Side 5, 3. Lin. f. n.) skriver: »Det første, **man fra Mainz** véd om ham (Gutenberg) er« etc. Og dette giver jo en meget stor Forkel. Naar det hele læses i Sammenhæng er der rigtig god Mening og Samklang i det, og min Gengivelse er historisk korrekt. Gutenberg var nemlig, sandsynligvis i Strassburg, da han førte Processen imod Mainz (der omtales i det første Citat), hvilket fremgaar tydeligt nok naar det hele læses i Sammenhæng.

Men man faar underlige Tanker om Hr. A. Bergs »Meningsløsheder«! Hr. A. Berg, der praler af sin »journalistiske Virksomhed« ved *Middagsposten* burde dog vide, at naar man vil benytte Citater, har man Forpligtelse til at citere ret — ellers begaar man et Falskneri, og dette anses som i højeste Grad *ufint*. Men det hører maaske med til »god Tone«, hvor han har faaet sin »journalistiske Uddannelse«.

Endelig beklager Hr. A. Berg sig over, at jeg i min Indledning ikke har nævnt og »slet ikke lader til at vide«, at »man længe før Gutenberg kunde trykke Bøger«. Maa jeg i den Anledning gøre opmærksom paa, at jeg netop Side 4, Lin. 8 o. følg. franeden, udtrykkelig siger:

»Snart kom **Trætavletrykket** og andre Metoder for Reproducering af det skrevne til og dermed *Illuminatorer*, der havde til Opgave med forskellige Farver at dekorere **Bøgerne**. I det store og hele fik disse forskellige Opfindelser dog ingen stor praktisk Betydning, da de alle krævede meget Arbejde og som Følge deraf vedblev at holde **Bøgerne** i høj Pris. De har dog deres Betydning som Forløbere for *Bogtrykkerkunsten*« etc. Ja, saaledes staar der og det er altsaa *Usandhed — bevislig Usandhed*, Hr. A. Berg fremkommer med i sit — forhaabentlig mislykkede, men derfor ikke mindre velmente — Forsøg paa at *skade* mit Værk. Han vil vel ikke gøre Forsøg paa at indbilde nogen, at det er for at *gavne* Værket, han fremkommer med notoriske Usandheder og bevislige Falsknerier? Hvorvidt han gavner *sig selv* véd jeg ikke — og det interesserer mig heller ikke.

Naar Hr. A. Berg siger, at Gutenberg, som bekendt, var den første, »der fandt paa at lave *bevægelige* Typer«, saa kan dette aldeles ikke bevises. Gutenberg opfandt *Støbeapparatet* — men dette hindrer aldeles ikke, at en anden *kan* have benyttet enkelte Typer af Træ ved Trætavletryk e. l. Men da Gutenbergs Opfindelse sikkert har bestaaet i mere end dette Apparat, bl. a. har han med Sikkerhed forbedret Farven, og da Pladsen var lille, har jeg valgt Begrebet »Bogtrykkerkunsten«, der under alle Omstændigheder er korrekt, thi ved Trætavletrykket forstaas *ikke* Bogtrykkerkunst i egentlig Mening.

Hr. A. Bergs »Meningsløsheder« er nu reducerede til, hvad det er — et ondsindet, men, som jeg haaber, fuldstændigt mislykket Angreb, som ærede Kolleger forhaabentlig vurderer efter Fortjeneste.

Maa jeg sluttelig tilføje, at det har lagt aldeles udenfor Planen ved m n Bog at give nogen udførlig Skildring af Tiden før Bogtrykkerkunstens Opfindelse, lige saa lidt som af selve Opfindelsen. Jeg har villet give et meget kortfattet Overblik — og *dette er korrekt i historisk Henseende*. Der skal mere end en Albert Berg til at rokke hvad jeg har skrevet og lagt Navn til — eller ogsaa maa han »studere« om igen og »have rent Halm i Træskoene«.

Odense, den 4. Januar 1908. L. Chr. Nielsen.

Nær og Fjærn.

De ærede Tillidsmænd, der endnu ikke har tilbagesendt Skemaet til Medlemslisten, bedes *snarest muligt* gøre det.

Ved det kommunale Valg paa Frederiksberg i Tirsdags blev vor Kollega, Bogholder EMIL MØLLER, valgt til Medlem af Skatteraadet.

Hr. P. Lauritsen, Den typ. Forenings tidligere Formand, havde 2den Nytaarsdag den store Sorg at miste sin Hustru. Hun havde i flere Aar lidt af en Hjærtesygdom, der nu ved en brat Død rev hende bort fra Hjemmet. Ved Jordfæstelsen i Onsdags paa Vestre Kirkegaard var Gutenberg-Banneret tilstede, ligesom en stor Del Kolleger havde indfundet sig for at følge den Afdøde.

Arbejder — Arbejdsgiver. Hr. a—a—e's nye Samfundsordning synes at skulle vinde umaadelig Tilslutning; der har nemlig allerede mældt sig i — en — ligeledes selvstændigt tænkende, men dog under Mærket C. C. skjulte — der sværger ham Huldskab og Troskab. Medens Hr. a—a—e's Indlæg kun gik ud paa at stille Kolleger, der ikke nærede de samme Anskuelser, som han, i et daarligt Lys ved sine ubeviste Beskyldninger og Sammenligninger, fremkommer hans første Tilhænger med en længere »videnskabelig« Afhandling, hvori han for alle naive og godtroende udmaler, hvor herligt et Paradis Jorden bliver, naar deres Samfundsordning bliver gennemført — ja, der skal ligefrem blive et rent Slaraffenland. At han ikke fuldstændig er paa det Rene med (den Trøst skal han dog faa, at han sikkert ikke har været den eneste), hvad hans Kompagnon har ment i sit naturligvis overordentlig interessante og betydningsfulde Indlæg, fremgaar tydeligt af hans Slutningsbemærkning, hvori det hedder: »Jeg tror, at Hr. a—a—e har tænkt i den rigtige Retning, da han skrev sit Indlæg«. Jeg tror, Hr. a—a—e har tænkt i en helt anden Retning.

Randers, 30. Decbr. 1907. M. MEILBY.

Dødstald. Søndag Morgen afgik ved Døden en af Kolding-Afdelingens ældste Medlemmer, nemlig C. F. KNUDSEN, der i ca. 33 Aar har arbejdet som Trykker paa *Kolding Avis*. Knudsen var født den 16. Februar 1851 i Assens, hvor han lærte i nogle Aar i daværende Assams Bogtrykkeri, kom derfra til København og udlærte i Wennstrøms Bogtrykkeri. Efter kort Tids Arbejde der fik Knudsen en midlertidig Plads i Haderslev for endelig at opnaa en Plads i Sønderborg, hvor han i et Par Aar arbejdede ved *Dybbølsposten*. I 1874 — otte Dage efter at han havde holdt Bryllup — blev han tillige med to andre Kolleger udvist af Slesvig og drog saa nordpaa til Kolding, hvor Knudsen efter en kortvarig Plads i den dav. *Koldingposten*, fik Pladsen som Trykker ved *Kolding Avis*, en Stilling han saaledes har beklædt i en Menneskealder, med en sjælden Trofasthed og Punktlighed. For et Aars Tid siden blev han angreben af en Aareforkalkning i Hovedet, der efterhaanden tog til og nu efter flere Maaneders smertefuldt Sygeleje gjorde Ende paa hans Liv.

Knudsen var en i alle Maader retskaffen Kollega, og skønt han i mange Aar havde megen Sygdom i sit Hjem, var han altid i Besiddelse af et ualmindeligt godt Humør og forstod at sætte Liv i Selskabet, hvor han kom til Huse. Han vil derfor blive savnet meget af Kollegerne — særlig de ældre — i Kolding og ikke mindst af den, der skriver disse Linjer. R.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktober Kvartal 1907.

Indtægt:

Beholdning fra forrige Kvartal:			
Sætterafdelingen	Kr.	30877.76	
Trykkerafdelingen	-	5729.05	
do. Ekstrakassen	-	991.61	
do. Begravelseskassen	-	2974.31	
Kvindeafdelingen	-	607.81	
	Kr.		41180.54
Arbejdsløshedskasserne	-		8262.28
Reservefonden	-		5145.10
Sygekassen	-		7803.65
Hjælpekassen	-		2780.85
Begravelseskassen	-		2293.35
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	768.46	
» » Trykkerafdelingen	-	206.26	
» » Kvindeafdelingen	-	59.01	
	-		2433.73
Sætterafdelingen	-		2329.86
Trykkerafdelingen	-		674.92
do. Ekstrakassen	-		63.25
do. Begravelseskassen	-		134.67
Kvindeafdelingen	-		171.21
	Kr.		73273.41

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejselaan	Kr.	120.00	
Rejseunderstøttelse (46 Rejs. i 177 Dg.)	-	221.25	
Underst. p. St. à 1.75 (16 Medl. i 176 »)	-	308.00	
do. à 1.25 (77 » 1311 »)	-	1638.75	
do. à 1.00 (3 Kv. i 44 »)	-	44.00	
do. à 0.75 (12 » i 270 »)	-	202.50	
do. à 0.75 (1 mdl. i 20 »)	-	15.00	
2 Omflytningsbidrag	-	59.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	5653.78	
	Kr.		8262.28
Reservefonden:			
Understøttelse	Kr.	216.73	
Administrationstilskud	-	750.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	4178.37	
	-		5145.10
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 84 Md. og 33 Kv.: Kr. 2899.20, paa Hosp. 20 Md. og 9 Kv.: Kr. 1154.80)	Kr.	4054.00	
Betalt Hospital	-	529.20	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1600.25	
Speciallægehonorar	-	362.50	
Bind og Bandager	-	12.50	
Barselhjælp (17 Børn)	-	204.00	
Andre Udgifter	-	32.97	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	558.23	
	-		7803.65
Hjælpekassen: Pengehjælp til 85 Medl.	Kr.	1945.00	
do. Indsendt til Hovedkassen	-	835.85	
	-		2780.85
Begravelseskassen: 2 Medlemmer	Kr.	600.00	
Medlemmers Børn	-	142.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1351.35	
	-		2293.35
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1092.00	
Porto	-	61.14	
Tryksager	-	65.00	
Budløn	-	420.00	
Lokale- og Husleje	-	232.75	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	69.03	
Telefon og Telegrammer	-	70.75	
Kont. for Ink., Bud, Bibl. og Revision	-	247.00	
Andre Udgifter	-	176.06	
	-		2433.73
Sætterafdelingen	-		2051.45
Trykkerafdelingen	-		594.70
do. Ekstrakassen	-		40.00
do. Begravelseskassen	-		100.00
Kvindeafdelingen	-		141.71
Beholdning den 31. Decbr. 1907:			
Sætterafdelingen	Kr.	31156.17	
Trykkerafdelingen	-	5809.27	
do. Ekstrakassen	-	1014.86	
do. Begravelseskassen	-	3008.98	
Kvindeafdelingen	-	637.31	
	-		41626.59
	Kr.		73273.41

København, den 6. Januar 1908. LAUR. JENSEN.

25 Aars Jubilæum. Vor Kollega MADS ANDERSEN i Viborg fejrede den 31. December sit 25-aarige Jubilæum som Medlem af typografisk Forening. Han udlærte den 31. Decbr. 1882 hos Rasmussen i Ringkøbing og traadte straks ind i Foreningen. I den første Tid maatte han traske en Del paa Valsen og havde til Tider næsten ikke Tøj paa Kroppen; men saa i 1889 kom han til Viborg og fik Arbejde hos Boghandler Adolf Jacobsen, og her har han siden den Tid været beskæftiget. Han er en flink Arkejder og en sand Ven af alle Kolleger, han kommer i Berøring med. Skønt Mads Andersen har ført en rolig Tilværelse indenfor Foreningslivet og ikke gjort sit Navn bekendt blandt Kollegerne Landet over, har han dog paa en Maade gjort sit til at holde Liv i Lokalafdelingen i Viborg. Der var nemlig en Tid for nogle Aar tilbage, at det saa sort ud for Lokalafdelingen. Adskillige Typografer meldte sig ud, saa der kun blev 2 Mand staaende tilbage, hvoraf den ene var Mads Andersen. Han vilde ikke paa nogen Maade svigte sin Forening. — I Løbet af de mange Aar, han har opholdt sig i Viborg, har han været Lokalformand flere Gange og er for Tiden Revisor for Lokalafdelingen. — Paa Jubilæumsdagen overraskede Kollegerne ham paa Arbejdspladsen med en smuk Pokal med Inskription, som Erindring fra Lokalafdelingen. n. c. h.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Bogtrykker Rud. Bøhm 10.00; Kr. Dagblad 5.95; Centraltr. 3.50 og Rest af Overskud fra Arbejdsløshedsfesten 85.54; tils. Kr. 104.99. Ialt med det tidl. indk. Kr. 2709.24.

2. Januar 1908. LAUR. JENSEN.

Til **Juleindsamlingen** har jeg fra 23. Decbr. til Dato endvidere modtaget: *Ny typ Forening* 33.00. *Helsingør:* II. 10.00. (Bidraget derfra er: Den lokale Kasse 25.00, 9 Medl. 10.50. Fru E. Simonsen 10.00, ialt 45.50). *Hjørring:* Fra Principaler og Typografer i Hjørring 29.00. *Korsør* Afd. 10.00. Ialt 82.00. Med de tidligere indkomne 2071.75, ialt 2153.75.

De i Ringsted indkomne 40 Kr. fordeler sig med 21 Kr. paa Typograferne i Ringsted og Sorø, A/S R. Folkebl. 5.00, Red. Christensen 2.00, Faktor Christensen 2.00, Red. Bransager 3.00, Redskr. Jeppesen 1.00, Red. Martin, Sorø 3.00, Red. Häuser 1.00, Forrtnf. Rasmussen Krogh 2.00.

Den 8. Januar 1908. P. HVIDTFELDT.

For udvist Deltagelse ved min Mand, HENRIK HAGENS Død og Begravelse, takkes hjærteligst. *Hans efterladte Hustru og Børn.*

FORENING·FOR·
BOGHAANDVÆRK·

Møde Søndag den 12. Jan. Kl. 1 i **Industriforeningens Foredragssal.** *Udstilling:* Udvalg af skandinaviske Bogarbejder fra 1907.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Maribo: Typ. VILH. CHRISTENSEN, Pensylvanien. Træffes fra 1—1½ og 7—8 Aften.

Viborg: Faktor L. P. TJALVE.

Lokalformanden i Roskilde, LAUR. CHRISTIANSEN, kan fremtidig kun ekspedere Rejsende i sin Bopæl: Hersegade 34, St. fra Kl. 6 til 7 Aften.

Den 6. Januar 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

4. Januar: *Frederikshavn,* intet at indsende. *Skanderborg* 2.10. 7. Jan.: *Fredericia* 122.80. 8. Jan.: *Viborg* 165.50.

Den 8. Januar 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: 675, Ivan P. Carstensen, udl. 1/1 08 i Nord. Good Templar Tr., arb. s. St. (overg. fra Lærlingeafdel.). Kvindeafdel.: Marie Mortensen, tidl. Medl. (arbl.). Sygeafdel.: Trykker C. Petersens Hustru Alma.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2316, Otto Th. True fra Assens (arbl.) og 2106, V. Moutell fra Nakskov (arbl.).

Aarhus, 2286, Viggo Nielsen, 1907, Edv. Vald. Sørensen, 2062, Mads Lauritz Madsen, 2042, Hans Chr. Jensen, 2315, Henry Oluf Hansen og 2187, Wilh. Mogensen (alle D. f. B.). 1889, Peder Pedersen (Jyllandsp.). 1960, Vald. Leth (arbl.). 2311, Frede Holm (Grenaa Avis). Assens, 1702, Helene Jensen og 1915, A. Th. Hansen (begge Avisen). Esbjerg, 2175, Johan Kristian Hansen (Centraltrykkeriet). Fredericia 1592, Peter Petersen (Ollesen) og 1124(tysk), Emil Falkenberg (syg). Helsingør, 1844, Bent J. Bentsen (Dagbladet). Hillerød, 1974, R. L. Jensen (Nordlunde) og 2321, Svend L. Nielsson (Frdb. A. Av.). Kolding, 1457, N. B. Nielsen, 1996, Folmer Jensen, 1837, Jørgen Andersen og 1638, R. M. Jørgensen (alle »Venstrebladet«). Nakskov, 1888, R. E. Madsen (Nakskov Tid.). Nykøbing F., 1848, L. G. Wagner (Pontoppidan), 2078, H. Chr. Jensen (Folketid.), 2070, N. E. H. Nielsen (Stiftstid.). Odder 2245, C. Johs. Jensen (Odder Bogtr.). Odense, 2277, L. G. Petersen (arbl.). Roskilde, 2154, Carl Viggo Johansen (Tid.) og 2265 Aage Chr. Petersen (Av.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2320(2698), Carl H. Hasløv til Udl. 1974, R. L. Jensen til Hillerød i Pl. 2315 (2716), Henry O. Hansen til Aarhus i Pl. Stereotypør Carl Dickel til Udl.

Aalborg: 2092, Frederik Bang til Thisted i Pl. og 2291, J. Chr. Odense til Grenaa i Pl. Aarhus, 1590, J. M. Petersen til Randers i Pl., 1653, Fr. Ad. Riis til Odense i Pl. og 1960, Vald. Leth til Aalborg i Pl. Assens, 2316, O. T. True til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 1804, Niels Henrik Jensen til Varde i Pl. og 2277, L G. Petersen til Odense i Pl. Fredericia, 1457, Niels Bertel Nielsen til Kolding i Pl. og 2070, Niels E. H. Nielsen til Nykøbing F. i Pl. Hillerød, 1844, B. J. Bendtsen til Helsingør i Pl. Kolding, 1714, Alfred Nielsen til Fredericia i Pl., 179, H. P. Fr. Nielsen til Randers i Pl. og 2069, Frede Holm til Odder (arbl.). Maribo, 1485, F. A. S. Nygaard til Nyk. F. (arbl.). Nakskov, 2106, Victor Moutell til Kbhvn. (arbl.). Odense, 1915, A. Th. Hansen til Assens i Pl., 1888, Robert Madsen til Nyk. F. i Pl. og 2062, M. L. Madsen til Aarhus i Pl. Ringsted, 1922, V. Haüser til Ribe i Pl. Silkeborg, 2042, H. Chr. Jensen paa Rejse.

Udmældt.

Aarhus, 1213, Holger Busch (anden Livsstilling.).

Død.

Kolding, 513, C. F. Knudsen.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Anthon Jensen, Centraltrykkeriet (tidl. Medlem).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. (Lille Kor Kl. 9.)

Billetter til Aarsfesten udleveres. (1a)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Søndag den 19. Januar, Kl. 10½ Form. hos Baltzer, Rømersgade. STYRELSEN.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 11. ds. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115. Enhver Kollega har Adgang. (18)

Akcidenssætter.

En dygtig, selvstændig arbejdende Sætter kan faa Plads i København. Billet mrkt. »S. 108« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret. (19)

Plads søges!

En hurtig Avissætter (Provinsianer), for Tiden Beregningssætter, søger stadigt Arbejde i København. Billet mrkt. »23« modtager dette Blads Ekspeditionskontor.

En Linotypesætter,

som har været beskæftiget ved Maskinen i mindst 2 Aar, kan faa en vellønnet Plads i et herværende Bladsætteri. Billet mrkt. »22« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads i **Th. Thrues Bogtrykkeri i Aarhus.** (20)

En Provins-Avissætter

i fast Plads (Beregning) kunde ønske til Februar eller lidt senere at bytte Plads med en københavnsk Sætter. Billet mrkt. »Provinsianer 21« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En virkelig dygtig

Avistrykker

kan faa fast, **vellønnet** Plads paa et af Provinsens større Dagbladstrykkerier. Billet mrk. »Jylland 66« modt. **Aug J. Wolff & Co. Ann.-Bur., Skindergade 3.** (16)

Sætterlærling.

En Dreng (16 Aar), som har været i Lære i 2 Aar paa et mindre Trykkeri, ønsker fortsat Lære paa et større straks eller senere. Billet mrkt. »227« modt. Ekspeditionskont.

Hurtig og paalidelig

„Typograph"-Sætter,

der ønsker Stedforandring, søger Plads snarest. Billet mrkt. »13« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtryk-Maskinmester.

Dygtig Maskinmester, 24 Aar gammel, dygtig til Akcidenstryk og kendt med Papirsorter, fortrolig saavel med Hurtig- som Digeltrykpresse, søger varig Plads. Billetter bedes sendt til M. Zwiebel, Kiel (Tyskland) Küterstrasse 6. (226)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 17 JANUAR 1908 XXXV AARGANG

Tillidsmandsmøde

afholdes **Mandag den 27. ds., Kl. 8,** »Folkets Hus«, Jagtvej 49.

Meddelelse om nyvalgte Tillidsmænd bedes tilsendt Forbundskontoret. STYRELSERNE.

Arbejdsforholdene.

To kendte Kolleger indenfor københavnske Bogsættere, M.—s og A. Storm, har i et Par Artikler her i Bladet angrebet den Arbejdsmetode, der er almindelig paa Bogsætterierne.

Sætterne — siger de — faar ikke den Betaling for deres Arbejde, som de tarifmæssig har Ret til. Er der Fastløn paa et Værksted, holdes Lønnen saa langt nede, at den yderst sjældent staar i passende Forhold til, hvad Sætteren tarifmæssig vilde kunde tjene i *den Art af Arbejde*, han er beskæftiget med. Er Akkord indført, gælder dette kun Slæbe-Arbejdet; »Svinesteg«, som Sats med Billeder, matematisk og kemisk Sats, Regnebøger, Sprogbøger, videnskabeligt Arbejde af forskellig Art o. s. v., udføres næsten altid paa Timebetaling, og denne er saa godt som aldrig saa høj, at Løn og Arbejde vil stemme overens, hvis Sætteren arbejder med sin fulde Ævne Ugen igennem.

Enten maa Svendene altsaa begrænse deres Arbejdsydelse eller levere mere Arbejde, end de oppebærer Løn for. Begge Dele er galt. Kunstige Grænser for Folks Arbejdsævne er meget farlige og kan i det lange Løb virke hæmmende paa Udviklingen og hindre Organisationen i at naa de Maal, den sætter sig. Levere Overskud stiller Firmaerne ulige i Konkurrencen og er en Spire til Smudskonkurrence.

Hvad skal vi da gøre? spørges der.

Og Svaret lyder: Arbejd saa meget Du ævner og kræv den tarifmæssige Betaling for dit Arbejde.

Kan Du ikke opnaa dette hos din nuværende Principal, søg saa én, der vil honorere dit Arbejde, som det er værd.

Dette Svar er korrekt. Kendte hver enkelt Organisationsmedlem Værdien af sit Arbejde og havde de Rygrad nok til at kræve det betalt, vilde det betyde et mægtigt økonomisk Plus for de typografiske Arbejdere. Men alle maa være med i denne Bevægelse. Thi hvorledes vil det gaa *den enkelte*, som søger at praktisere denne Politik. Han vil løbe Panden mod Muren og gøre sig umulig paa det ene Værksted efter det andet.

— — — Er det galt i Bogsætterierne, er det mange Gange værre i de mange smaa og halvstore merkantile Trykkerier, Landet nu er saa rigt paa. Den rivende Udvikling, Handel og Industri, Landbrug og Søfart, Bank- og Forsikringsvæsen har taget, navnlig ved Sammenslutning i store Selskaber, og den Trang til at danne Foreninger, Befolkningen er besjælet af, har skabt Bunker af Trykarbejde og medført Oprettelsen af mange nye Trykkerier og betydelige Udvidelser af alt bestaaende.

Paa disse Trykkerier, halvt Akcidens- og halvt Bog- og Bladtrykkerier, beskæftiges en meget stor Del af Forbundets Medlemmer og det paa Vilkaar, der trænger til en grundig Omkalfatring. I Følge Forholdenes Natur er Arbejdsmaaden meget forceret; Arbejdet kommer ind ad Døren og skal være færdig med det samme; Principal og Faktor hænger over én; Spørgsmaal paa Spørgsmaal lyder, hvornaar dette og hvornaar hint Arbejde kan loves færdigt. Materiale og Skrift er der som Regel Mangel paa, saa Sætteren maa fare rundt efter Bogstaver, Streger o. s. v. Enhver tvinges til at være med i dette Kapløb; har en Mand lovet et Stykke Arbejde færdig til en bestemt Tid, gør han selvfølgelig det yderste for at holde sit Ord; en Korrektur skal nødvendigvis afsendes om Aftenen, han maa forcere sin Arbejdsydelse langt over det normale.

Hænder det saa en Dag, at Bunken af Ordresedler er svunden en Kende, straks afleveres en Opsigelse, næste Fredag tages den tilbage, paany Opsigelse den følgende Fredag, og saaledes gaar det undertiden Maaneder igennem. Er dette ikke en Haan?

Og hvad bydes der saa for dette Arbejde? Ja Lønnen er langt under, hvad Avissættere tjener, og meget under en Bogsætters Løn. I Provinsen er det næsten uden Undtagelse 24—26 Kr., (Minimum: 24), og hvis en solid og jævn dygtig Sætter i København opnaar en Løn af 30—32 Kr., maa han siges at høre til de begunstigede. 28 Kr. er en almindelig Løn for gode Sættere, og 32—35 Kr. i et merkantilt Trykkeri er en Sjældenhed.

Altsaa: Ustadigt Arbejde, forceret Ydelse og en lille Løn, det er en Akcidenssætters Lod.

Var det ikke snart paa Tide, at Akcidenssætterne rørte lidt paa sig. De har gode Kort paa Haanden og de behøver absolut ikke at finde sig i de Arbejdsvilkaar, der nu bydes dem. Forbrugerne af den Slags Arbejde: Aktieselskaber, Handelshuse, Banker, Forsikringsselskaber, Foreninger, Stats-Institutioner har min Sandten Raad til at betale en ordentlig Pris for deres Arbejde.

Akcidenssætterne bør først og fremmest for deres egen Skyld skabe bedre Arbejdsforhold paa disse Smaatrykkerier, men de bør ogsaa erindre, at de vil lette Arbejdet for at bringe Løn og Ydelse i Bog- og Avissætterier i Overensstemmelse med Tarifen ganske betydeligt.

Hvem kan bebrejde en Mand, der staar i et Bogsætteri til en fast Løn af 33—34 Kr., at han leverer Arbejde for 40 Kr., men ikke kræver disse 40 Kr.; han ved: har jeg ikke dette Overskud, bliver jeg smidt paa Porten og kan da faa Lov at flakke rundt paa disse smaa og halvstore Trykkerier til en Løn af 28 Kr. og et Hængen-i fra Morgen til Aften, saa man bliver gammel længe før Tiden. Lad mig hellere lukke det ene Øje for Tarifen og saa blive hængende her.

Vi har kun et probat Middel imod denne Tænke- og Handlemaade, og det er at skabe nogenlunde ens Arbejdsvilkaar paa de forskellige Trykkerier. Det uanstændige i, at københavnske Akcidenssættere lønnes saa langt under Avissættere og Beregningssættere i Bogarbejde, bør fjærnes.

Men det er hver enkelt Individ, der her maa tage Affære. Kræve hos Firmaet den Løn, hans Arbejdsevner er værd, og til Gengæld arbejde med hele sin Energi, alle sine Evner og med den Interesse, et pligtopfyldende Menneske kan vise sit Arbejde. Er Principalen sin Opgave voksen, gaar han ind paa

Svendens Tilbud, og forstaar han at indrette Arbejdsmethoden praktisk, skal det nok vise sig, at de forhøjede Lønninger ikke er blevet til Skade for Forretningen.

Stiller Principalen sig uforstaaende og i de stillede Krav ser et personligt Angreb paa sig, har Svendene kun ét at gøre: nemlig Tid efter anden at sé sig om efter en ny Plads. Det er saa lidt man taber ved at forlade en daarlig Arbejdskøber, en saadan kan man altid finde.

Men der er en indre Tilfredshed ved indenfor vort lille Samfund, de typografiske Arbejdere, at skabe Arbejdsforhold, der kan byde Fagets Udøvere en Tilværelse, som ikke er et evindeligt graat i graat, men undertiden kan blive oplyst af de smaa Strejflys af Glæde, som Penge formaar at skabe.

Ydede enhver sit lille Bidrag til denne Bevægelse, fik d'Hrr. Bogtrykkere maaske lidt mere Respekt for os, og vi var ikke blot Luft for dem, hvad nu ofte er Tilfældet. h.—p.

Skat og Stemmeret.

Er der noget, en organiseret Arbejder har lært at sætte Pris paa, da er det Stemmeretten. Med Stemmesedlen har han i de sidste Aartier vist at kunne skaffe sig Indflydelse og Fordele paa mangfoldige Omraader, som han for en Menneskealder siden ikke en Gang vovede at drømme om. Han har skaffet sig Indflydelse paa den lovgivende Forsamling, saaledes at Staten nu maa yde betydelige Tilskud til vore Sygekasser og for enkelte Sygdommes Vedkommende gratis Hospitalspleje, og har faaet Staten til ved den nys vedtagne Arbejdsløshedslov at indrømme, at den har Pligt til at være med i Underholdningen af Landets Arbejdsløse. Foruden disse to vigtige Love kunde nævnes en hel Række Omraader, hvor Arbejdernes Stemmeseddel har været den direkte Aarsag til, at Stat og Kommune har taget Hensyn til Kravet. Og efterhaanden som Arbejderne i større og større Udstrækning bliver klar over den Betydning, der ligger i Stemmesedlens Anvendelse, vil meget af den Uretfærdighed, som nu rummes indenfor vort lille Samfund, forsvinde.

Men netop fordi *vi* har lært, hvilken Betydning Stemmesedlen har, gælder det om at holde fast ved den og ikke godvilligt lade den glide ud af Haanden. I disse Dage lader Kommunen omdele Skattebilletter i alle Huse, der saa i udfyldt Stand skal være tilbagesendt inden Udgangen af denne Maaned.

For Københavns Vedkommende gælder den Regel, at saafremt man sætter sig i Skat for 1000 Kr. eller derunder, mister man Valgretten, og da sikkert alle Kollegerne er paa det Rene med, hvad Stemmesedlen i deres Hænder betyder, og derfor nødig vil miste Valgretten, vil vi anbefale alle ved Udfyldning af Skatteblanketten at skrive mindst 1050 Kroner — da er man sikker paa at bevare sin kommunale Valgret.

Velkomst-Gildet.

Da A. Dahlquist's Forslag om Velkomst-Gilde for Fagets unge Svende og Paalæggersker for nogen Tid siden forelagdes de københavnske Afdelingers Fællesgeneralforsamling, vakte det udelt Tilslutning fra alle Sider.

Dahlquist's Tanke var ganske vist ikke ny, idet forskellige Fag i gamle Dage havde den Skik at lave Velkomst-Gilder for de nyudlærte Svende. Ja, Tømrerne f. Eks. her i Byen holder endnu den Dag i Dag den gamle Skik i Ære.

Men i vort Fag har der aldrig været afholdt den Slags Fester. Adskillige Personaler afholder ganske vist Gilde, naar en ung Mand bliver Svend; men ogsaa disse Festligheder bliver mere og mere sjældne.

Enhver vil dog vistnok erkende, at de gamle Skikke med Svendegilder havde sin store Betydning for de unge Mennesker, der traadte ind i Svendenes Rækker. Den festlige Modtagelse bevirkede i hvert Fald, at den rette kammeratlige Forstaaelse straks kom frem. Nu om Stunder er det virkelig lige ved at gaa *for* tørt til.

Dette indsaa Dahlquist, og derfor stillede han Forslaget om Afholdelse af Velkomst-Gildet, der — som sagt — vandt Tilslutning fra alle Sider.

Søndag den 2. Februar Kl. 7 afholdes **det første Velkomst-Gilde** i Prins Vilhelms Palæ, St. Annæ Plads 13. Programmet er endnu ikke endelig lagt; men det er Hensigten, at Festen skal indledes med en lille Aftenunderholdning og en Velkomst-Tale af Forbundets Formand; dernæst samles Deltagerne med de indbudte Gæster (de i 1907 udlærte) ved Punschebordene, hvor de officielle Taler holdes af Afdelingsformændene. Sluttelig en lille Dans.

De unge Sættere, Trykkere og Paalæggersker, der er udlærte i Tidsrummet fra 1. Januar 1907 til 1. Februar 1908, indbydes herved til Velkomst-Gildet, og Fællesstyrelsen forventer, at alle deltager.

De i ovennævnte Tidsrum udlærte anmodes om inden den 27. ds. at afhente Adgangskort paa Kontoret, Jernbanegade 4.

Kolleger, der ønsker at deltage i Velkomst-Gildet, kan erholde Adgangskort à 1 Kr. paa Forbundskontoret. Da der sikkert bliver stærk Rift om Billetterne, anbefales det de Kolleger, der ønsker at deltage, at sikre sig Billet i god Tid.

De københavnske Trykkerier, der endnu ikke har indsendt Skemaet til Medlemslisten, bedes drage Omsorg for, at Listen snarest bliver indsendt til Forbundskontoret.

Generalforsamlinger og Møder.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 27. Decbr., hvor Formanden aflagde Beretning for Aaret 1907. Regnskabet balancerede med 1040 Kr. 06 Øre, nemlig: *Indtægt:* Kassebeholdning 1. Januar 1907 Kr. 15.06. Ordinært Kontingent Kr. 722.00. Tilbagebetalte Laan Kr. 42.00. Afdrag paa Indskud Kr. 1.00. Modtaget fra Hovedkassen 260 Kr. *Udgift:* Rejseunderstøttelse Kr. 135.25. Understøttelse paa Stedet (deraf 4 Omflytningsbidrag à Kr. 50.00) Kr. 221.25. Sygeunderstøttelse 182 Kr. Administration Kr. 40.00. Et Rejselaan Kr. 10.00. Indsendt til Hovedkassen Kr. 426.50. Kassebeholdning $^{31}/_{12}$ 07 Kr. 25.06.

Til Formand genvalgtes Harald Jørgensen énstemmigt og valgtes Johan P. Petersen til Næstformand, H. Gemynthe til Sekretær, Alfred Nielsen og Chr. V. Knudsen til Revisorer og J. Jensen til Suppleant.

Af understøttelsesberettigede Rejsende har der været ialt 66, hvoraf 18 var danske, 24 tyske, 11 norske, 7 svenske, 5 østrigske og 1 schweitzisk. Der er udbetalt Overfartspenge fra Strib til Fredericia til 36 à 0.25 Øre, og udstedt 4 Overfartsbilletter til Kolding. Understøttelsen fordeler sig saaledes: For Jan. Kvartal Kr. 13.25, April 40.00, Juli 61.50 og Oktober 20.50.

Under Eventuelt vedtoges det at forlægge Møderne til Biograf-Kaféen, og behandledes bl. a. et Par lokale Spørgsmaal.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 99.00 og slutter med en Kassebeholdning den $^{31}/_{12}$ 07 paa Kr. 25.17.

Harald Jørgensen.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 10. Januar 1908. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Derpaa fremlagde Formanden det reviderede Regnskab, der balancerede med 584 Kr. De vigtigste Udgiftsposter var: Rejseunderstøttelse 8 Kr. 75 Øre, Understøttelse paa Stedet 63 Kr. 75 Øre, Sygeunderstøttelse 9 Kr., Begravelseshjælp 100 Kr., indsendt til Hovedkassen 387 Kr. 50 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 34 Kr. 99 Øre, Kassebeholdning 8 Kr. 49 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Formanden, R. C. Pedersen, genvalgtes énstemmigt. Til Bestyrelse valgtes Lindballe, Sørensen-Kjeld, Juliussen og S. Jørgensen. Revisorerne, S. Hansen og Rasmussen, genvalgtes.

Under Eventuelt meddelte Formanden, at han fra »Socialistisk Ungdomsforening« havde modtaget en Anmodning om økonomisk Støtte. Toges til Efterretning. s—s.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Fredag den 10. Januar ordinær Generalforsamling i Thisted Haandværkerforening. Af Foreningens 14 Medlemmer havde 10 givet Møde. — Formanden, M. Johnsen, bød de mødte Velkommen, hvor-

efter Regnskaberne over Forbunds- og Lokalkassen fremlagdes i revideret Stand og godkendtes énstemmigt. Som en sjælden Begivenhed kan noteres, at der i det forløbne Kvartal ikke har været en eneste Rejsende. — Der foretoges Valg af Formand og Næstformand samt Revisorer i Stedet for de efter Tur afgaaende. M. JOHNSEN og H. HANSEN genvalgtes med Akklamation. Til Revisorer blev Faktor BEHR og Typograf PALLESEN genvalgt. — En Forespørgsel fra Arbejdernes Læseforening i Thisted om Tilskud blev behandlet. Det vebtoges at yde et Bidrag af 10 Kr. af Lokalkassen.

Under Eventuelt behandledes nogle lokale Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

H. HANSEN,
Sekretær.

Herning Lokalafdeling

afholdt den 11. Januar Generalforsamling. Den ret omfangsrige Dagsorden, Januar-Generalforsamlingen som Regel opviser (de forskellige Valg), havde bevirket, at alle Medlemmerne paa 2 nær var mødt.

FORM. bød Velkommen og oplæste derefter Regnskabet, hvilket godkendtes. Ligeledes godkendtes Lokalkassens Regnskab. — Form., P. A. PETERSEN, *Folkebl.*, genvalgtes med 5 St. (L. D. Christiansen fik 4 St.). Til Næstformand valgtes CHRISTIANSEN, *Avisen*. Sekretæren MORGENSTERN genvalgtes énst. Til Bestyrelse valgtes iøvrigt LUDV. RASMUSSEN (Genv.) og Livsforsikringsagent M. SØRENSEN (Nyvalg). Suppleant EM. NIELSEN. Til Revisorer genvalgtes ANT. LARSEN og nyvalgtes ANT. JENSEN. Suppleant P. PAGH. Til Repræsentant til *Soc.-Dem.* valgtes FORM. (Nyvalg) og MORGENSTERN (Genvalg). Som Medlemmer i Fællesorganisationens Festudvalg valgtes ANT. LARSEN (Nyvalg) og MORGENSTERN (Genv.). Til at repræsentere Lokalkassens Aktie i Arb. Fællesbageri genvalgtes L. JENSEN.

FORM. motiverede nærmere et af ham stillet Forslag om en lokal Lønforhøjelse og anbefalede at nedsætte et Udvalg til paa Lokalafdelingens Vegne at forhandle med de respektive Principaler. Forslaget vandt nok Sympati, og det kan jo siges, at man ikke for tit kan minde Principalerne om at give deres Arbejdere mere i Løn, men, som ogsaa flere Talere mente, man maa ogsaa tage Omstændighederne i Betragtning. Af *Folkebladets* Personale staar flere nu over Minimallønnen og *Avisens* Personale har i længere Tid forhandlet med A/S. *Herning Avis* om en Lønforhøjelse og, som tidligere meddelt, ogsaa faaet den, om end kun gradvis. Et Forslag om, at Trykkerierne hver for sig skulde arbejde paa at faa Lønnen sat op ikke alene for de, der endnu staar paa Minimallønnen, men ogsaa for dem, der nu faar over, vedtoges.

Da Lokalkassens Regnskab viste et ret pænt Overskud, vedtog man at bevilge 5 Kr. til Børnebespisningen i Herning.

Til Skuemester i Svendeprøve-Bedømmelses-Kommissionen valgtes MAGNUS SØRENSEN.

M—n.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Januar ordinær Generalforsamling paa »Remstrup«. Regnskaberne for Dansk Typ.-Forbund og Privatkassen fremlagdes i revideret Stand til Godkendelse. Det første balancerede med 430 Kr. 50 Øre. I Kvartalets Løb var udbetalt i Rejseunderstøttelse 8 Kr. 75 Øre, i Understøttelse paa Stedet 63 Kr. 75 Øre, udlaant 5 Kr., at indsende til Hovedkassen 300 Kr. Privatkassens Regnskab der balancerede med 110 Kr. 45 Øre, udviste en Indtægt i Oktober Kvartal af 40 Kr. 5 Øre og en Udgift af 15 Kr. 67 Øre. Begge Regnskaber godkendtes énstemmigt.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Funktionærer. Den hidtilværende Formand, W. JACOBSEN, opfordredes til at modtage Genvalg, men af forskellige Grunde ønskede Jacobsen ikke dette. Til Formand valgtes derefter RASMUS BINDSLEV ved Akklamation. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes — ligeledes ved Akklamation — J. A. MATHIASSEN og P. GAARDSTED. Til Revisorer valgtes THEODOR NIELSEN og STABEL HANSEN og som Repræsentanter til *Silkeborg Soc.-Dem.* P. GAARDSTED og GRUTTER.

Af Dagsordenens mange Punkter skal endnu nævnes: Det vedtoges 1) at Afdelingen retter Henvendelse til Byens Borgmester for at opnaa Ret til at vælge den ene af Skuemestrene ved Svendeprøvers Aflæggelse, 2) at den nyvalgte Bestyrelse fortsætter de af W. Jacobsen gjorte Forsøg paa at faa de stedlige Paalæggersker organiseret og 3) at yde Formanden et kvartaarligt Honorar af 10 Kr.

Af Lokalafdelingens 29 Medlemmer overværede 22 Generalforsamlingen.

—v.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, M. A. LARSEN, fremlagde Regnskabet, der godkendtes. Det balancerede med 237 Kr. Indtægten var 222 Kr. og Udgiften 18 Kr. 75 Ø. Til Forbundskontoret var indsendt 208 Kr. 25 Øre. Til et Bannerfond var indkommet 11 Kr. 10 Øre. Lokalkassens Regnskab viste en Indtægt af 12 Kr. 10 Øre. — Der foretoges derefter Valg. Form., M. A. LARSEN, og Revisorerne, S. ABILDGAARD JACOBSEN og A. CHR. SCHOU, genvalgtes. Til Næstformand i Stedet for Har. Holm, der bortrejser, valgtes J. A. MØLLER, og som Sekretær valgtes i Stedet for G. Veile THOMSEN.

Forskellige lokale Spørgsmaal drøftedes derefter.

v—V.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 14. ds. en særdeles vel besøgt Generalforsamling i Haandværker- og Industriforeningens Lokaler.

1. Punkt paa Dagsordenen var Jule-Uddelingen, hvorom der udspandt sig en Debat, der resulterede i, at man i Aar yder et noget mindre Bidrag, da man formodede, at Trangen var mindre samt at Kontoret laa inde med Midler fra forrige Aar.

Næste Punkt var Valg af Bestyrelse samt to Revisorer. Formanden, F. V. ANDERSEN, ønskede ikke Genvalg og i hans Sted foresloges d'Hrr. C. Jacobsen, Chr. Petersen og Jensen *(Socialdem.)* m. fl. Ved Afstemningen blev Resultatet, at JENSEN valgtes med 12 St., Jacobsen fik 5 og Chr. Petersen 2 St. Chr. Petersen og O. W. Jensen var som Revisorer paa Genvalg. Jensen ønskede ikke at virke mere, hvorefter genvalgtes CHR. PETERSEN og nyvalgtes L. FRIIS og til Sekretær A. V. KNUDSEN.

Forskellige Smaasager af mere lokal Interesse behandledes derpaa.

A. V. KNUDSEN,
Sekretær.

Meddelelse til Medlemmerne.

Opmærksomheden henledes gentagende paa, at Ingen maa modtage og gaa i Plads i København, forinden Anmældelse herom er sket til Forbundskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.

Nær og Fjærn.

Trykkeriarbejdernes Brancheklub afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling paa Søndag Form. Kl. 10½ hos Baltzer, Rømersgade. Medlemmerne anmodes om at give talrigt Møde.

Lønforhøjelse. Beregningssætterne paa *Hors. Soc. Dem.* har, ved Henvendelse til Kontrolkomiteen, faaet Beregningen hævet fra 37—39 Øre til 38—40 Øre pr. Tusind; Faktoren, Annoncesætteren og Trykkeren har hver faaet et Tillæg paa 3 Kr.

Paa *Hors. Avis* har Faktoren og Trykkeren, ved Henvendelse til Udgiveren, hver faaet et Tillæg af 1 Kr.; Annoncesætteren fik for nogle Uger siden et Tillæg af 2 Kr.

Paa *Hors. Folkebl.* har de 2 sidstantagne, ved Henvendelse til Bogtrykkeren, faaet et Tillæg af 1 Kr. hver.

Randers Dagblad, udgivet af d'Hrr. Redaktør A. RYE og Bogtrykker V. RYE, har fra Fredag den 10. Januar 1908 atter forhøjet Ugelønnen med 1 Kr. pr. Mand og 2 Kr. til en af Ombryderne. Det er et glædeligt Tidernes Tegn, at d'Hrr. Principaler uden Opfordring fra Typograferne selv har Forstaaelsen af at skatte disses Arbejde, hvilket Eksempel burde følge til Efterlignelse blandt disse, hvor Lønnen endnu kun er under tarifmæssige Forhold. Randers Dagblad staar nu blandt de af Byens Blade, der lønner bedst, og hvor Lønnen uden Opfordring har højnet sig selv.

B—r.

Fyns Social-Demokrat har fra Nytaar af ydet sine fastlønnede Arbejdere en Lønforhøjelse. 1 Mand fik 3 Kr. og 9 2 Kr. lagt paa Ugelønnen; den laveste Løn, der kun oppebæres af 2 Mand, er saaledes nu 29 Kr. pr. Uge. Bladets Paalæggersker fik deres Løn forhøjet fra 12 til 15 Kr.

Stiftelsens Generalforsamling. Sekretæren meddeler os, at der i Referatet stod: »Alle Regninger skal have Formandens Paategning forinden de udbetales af Kassereren«. Hr. Hvidtfeldts Forslag, der blev vedtaget, lød imidlertid saaledes: »Alle Regninger skal have Formandens Paategning«.

Nytaarsgilde. Firmaet H. H. THIELES aarlige Nytaarsgilde for Personalet fandt Sted i Lørdags hos Wivel. Der var skrevet flere Sange af Kolleger, og Festen forløb under munter og hyggelig Stemning.

— —.

Typografernes Sangforening. Søndag den 26. Januar fejrer Sangforeningen sin 62-aarige Stiftelsesfest i Prins Wilhelms Palæ. Festen i Aar vil faa en lidt anden Karakter end tidligere Aars Stiftelsesfester, idet Dirigenten, Hr. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, samtidig kan fejre sit 25-aarige Dirigent-Jubilæum. Efter hvad vi har bragt i Erfaring har Sangforeningen besluttet at ville benytte denne Anledning til paa passende Maade at hylde den gamle, afholdte Dirigent. Selve Aftenunderholdningen vil blive meget festlig, idet man har sikret sig fineste Assistance, og naturligvis vil Sangforeningen paa denne dobbelte Jubilæumsdag synge nogle af sine bedste Numre, bl. a. »Volmerslaget« under Orkesterledsagelse.

Umiddelbart efter Koncerten vil der finde en lille Højtidelighed Sted.

Billetter à 75 Øre faas hos Inkassatorerne og hos Budet, Hr. A. E. Jensen. Tegning til Fællesmaaltidet sker hos Sangforeningens Styrelsesmedlemmer inden den 24. Januar.

Navneforandring. Et gammelt Medlem af vor Forening, Typograf Ludv. Kristensen, *Politikens* Sætteri, har erholdt Bevilling til fremtidig at føre Familjenavnet BJARNHOLT.

Foreningsbilletter til Zoologisk Have à 35 Øre, Panoptikon à 50 Øre og til Fotoplastikon à 15 Øre faas paa *Kontoret, Jærnbanegade 4,* [1].

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, [3]. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 13. December 1907.

Form. meddelte, at Vejviser-Sætterne hos O. C. Olsen paa Grund af, at Manuskriptet i Aar var særlig daarligt, ved Forhandling med Firmaet havde opnaaet en Tillægsbetaling, der udgør ca. 14 Øre pr. Spalte. — To Trykkeriarbejdere var afskediget paa Grund af Pligtforsømmelse og var derfor nægtet Understøttelse. Billigedes. — Forskellige Tarifsager behandledes. — Vald. Haastrups Hustru forespørger, om hun maa disponere over nogle Møbler, som Foreningen har i Pant for Mandens Gæld. Sagen undersøges.

Den 19. Decbr. 1907. Frav. med anm. Forfald E. Møller.

Sagen ang. Haastrups Møbler var undersøgt, hvorefter Styrelsen indstiller, at Hustruen faar Raadighed over Møblerne. — Der forespørges, om et Dagblads Julenumer, der udføres i et *Bog*sætteri, skal beregnes efter *Blad*sættertarifen. Ja! — Et Andragende fra Socialistisk Arbejderforening henlagdes.

Den 29. Decbr. 1907. Frav. med anm. Forfald E. Møller.

En Skr. fra Soc. Forb. med Anmodning om at agitere blandt vore Medl. for en Skatteansættelse af mindst 1000 Kr. tilsendtes Redaktionen. — Paa Foranledning vedtoges, at en Inkassator ikke kunde være kontingentfri, da Medlemsantallet paa det paag. Sætteri var gaaet ned under 40. — En Kollega, der er ugift, har mistet et Barn og forespørger, om han kan faa Begravelseshjælp. Det indstilles til Forretningsudvalget at Hjælpen ydes. — Et Andragende fra Børnenes Kontor henlagdes med Begrundelse af, at der indsamledes frivillige Bidrag paa alle Trykkerier.

Af **Juleindsamlingen** har jeg fra 9. Decbr. til Dato endvidere modtaget fra *Aarhus II.:* N. P. Rash, Chr. W. Petersen og J. Chr. Jørgensen, hver 2 Kr., ialt 6.00. *Slagelse:* Social-Demokratens Pers. 11.50, Sorø Amtstid. 4.70, Slagelsep. 3.50, Centraltrykkeriet 1.00, H. 0.25, ialt 20.95. Tilsammen 26.95. Med det tidligere indkomne 2153.75, ialt 2180.70.

Den 15. Januar 1908. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Silkeborg: Typ. RASMUS BINDSLEV, Socialdemokratens Trykkeri. Træffes kun dér fra 7—12 Fmd. og 2—5 Eftm.

Slagelse: Typ. R. P. JENSEN, Socialdemokraten.

Den 15. Januar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

11. Jan.: *Horsens* 387.50. 13. Jan.: *Nykøbing F.* 268.50. *Nykøbing M.* 138.00. *Odder* pr. Bl. 37.75. *Odense* 875.00. *Rudkøbing* 157.75. *Silkeborg* 300.00. *Thisted* 170.00. 14. Jan.: *Hillerød* 259.00. *Kallundborg* 42.65. *Maribo* 16.00. *Ringsted* 153.80. *Roskilde* pr. Bl. 39.90, Kt. 200.00, ialt 239.90. *Skive* 208.25. *Slagelse* 330.00. 15. Jan.: *Køge* 160.75.

Den 15. Januar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lægerne.

Dr. JOHNSSON har atter overtaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Ivan Peter Carstensen, udl. 1/1 08 i Good Templar Tr. (arb. s. St.). Axel Skyum Sørensen, udl. 10/1 08 hos Nielsen & Lydiche (arb.). Hjælpearb. August Thomsen (Bagge). Kvindeafdel.: Marie P. Kofoed, udl. 15/12 07 hos I. Cohen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Stereotypør C. Lauritzens Hustru Andrea. 1781, Kaj Steffensens Hustru Anna. 1602, Carl Hansens Hustru Thyra.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2065 (2525), Anton Jensen fra Stege (Forlagstr.).

Aarhus, 2005, Hans Chr. Hansen og 1912, Albert Oluf Poulsen (begge D. f. B.). Kolding, 1223, V. E. Drasbæk (Centraltrykkeriet i Vejen). Maribo, 1223, R. F. Wichmann (»Lollandsp.«). Odense, 1653, F. A. Riis (»Stiftstid.«). Ribe, 1922, W. J. W. Haüser og 918, Carl Pagh Jensen (begge Centraltrykkeriet). Ringkøbing (Struer), 2036, Peter Christensen (Christensens Bogtr.). Varde, 1804, N. H. Jensen og 1882, Chr. Emil Larsen (begge »Folkebladet«).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1907, E. V. Sørensen til Aarhus i Plads. 2321, Svend L. Nilsson til Hillerød i Pl. 1398, H. C. Nielsen til Vejen i Pl. Trykkerafdel.: 2220, Poul Jensen Bech til Faaborg i Pl.

Hjørring, 1581, Henrik A. Jensen til Holbæk i Pl. Horsens, 1889, Peder Pedersen paa Rejse. Kolding, 918, Carl Pagh Jensen til Ribe i Pl. Ringkøbing (Struer), 1622, Svend Christensen til Herning i Pl.

Udslettede for Restance.

Aarhus, 1213, Holger Busch og 997, Peter M. Mikkelsen.

Død.

København: Sygeafdel.: 995, P. Lauritzens Hustru Mathilde.

Rettelse. Nr. 1888, Robert Madsen, er i forr. Nr. angivet at være rejst fra Odense til Nykøb. F., hvilket skal være til Nakskov.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. (Lille Kor Kl. 9.) (1 b)

GUTENBERG-KORET.

Generalforsamling **Fredag** den 24. ds. Kl. 9 Aften.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Søndag den 19. Januar, Kl. 10½ Form. hos Baltzer, Rømersgade. STYRELSEN.

M.-K. afholder sin aarlige *ord. Generalforsamling* Søndag den 26. Januar Kl. 1 hos Baltzer, Frederiksborgg. 32.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Aarsberetning. 2) Kassereren aflægger Aarsregnskabet. 3) Valg af Styrelse: a) Formand, b) Kasserer, c) Styrelsesmedlem og Suppleant. 4) Repræsentationen paa Delegeretmøderne. 5) Eventuelt.

Medlemmerne bedes møde talrigt.

STYRELSEN.

T. S. Den *ordinære Generalforsamling* afholdes Lørdag den 1. Februar. Tid og Sted se næste Nr. Forslag, der ønskes behandlede, bedes sendt til Form., Vilh. Jensen, Prøvestens Allé 6[1] i Løbet af 8 Dage.

ANNONCER

En ung dygtig og hurtig **Trykker** ønsker Plads, helst i København eller en større Provinsby. Vedkommende kan paatage sig saavel fint Illustrationsarbejde som alt andet til Faget henhørende. Billet mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

Plads ønskes.

En dygtig og hurtig Sætter, 33 Aar, der arbejder i en Provinsby og har været i samme Forretning i ca. 17 Aar, ønsker en god fast Plads i København. Billet mrkt. »Plads 25« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, flink

Sættertrykker

fra Provinsen kan faa fast Plads straks eller om kort Tid i et mindre Provinsbogtrykkeri. Blandet Avis og Akcidens. Ugeløn 25 Kr. Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionskontoret.

En Provins-Avissætter

i fast Plads (Beregning) kunde ønske til Februar eller lidt senere at bytte Plads med en københavnsk Sætter. Billet mrkt. »Provinsianer 21« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 24 JANUAR 1908 XXXV AARGANG

Tillidsmandsmøde

afholdes **Mandag den 27. ds., Kl. 8,** »Folkets Hus«, Jagtvej 49. STYRELSERNE.

Velkomstgildet.

FORSLAGET herom, der nu er Aar og Dag gammelt, kunde ikke iværksættes ifjor paa Grund af dets sene Fremkomst, og naar Gildet denne Gang først kan afholdes den 2. Februar, i Stedet for, som det var Meningen, i de første Dage i Januar, er Grunden den, at Gildeudvalget har haft Vanskeligheder med at skaffe et passende Lokale.

Formaalet med en saadan Sammenkomst er ikke alene at byde vore nyudlærte Kammerater velkommen, men ogsaa, at vi andre kan faa en glad og munter Aften. Saadan at samles om dampende Punscheboller har blandt os Typografer saa godt som ikke fundet Sted i mange Aar — hverken Arbejdsløshedsfesten, Karnevallet eller Stiftelsesfesten, der falder om Sommeren, giver os Lejlighed dertil.

Vi savner derfor et Gilde som dette, hvor vi kan gaa hen og tilbringe et Par gemytlige Timer blandt Venner og Kolleger ved et regulert Punchesold efter den gode gamle Recept. Men Hovedformaalet med Gildet er dog særlig at glæde de Unge, saaledes at disse faar det bedste Indtryk af de Kolleger, de i Fremtiden skal færdes iblandt. Ved hvert nyudlært Medlem, der indmelder sig i Forbundet — faar dette nyt Blod, som det er vor Pligt at holde sundt og friskt. De Unge maa dog ikke indbilde sig, at vi holder *Fest* for dem, nej, men vi haaber, at mange af dem i Tidens Løb ved deres Virksomhed indenfor Forbundet vil blive saa gode og udmærkede Kolleger, at vi senere kan holde en *virkelig Fest* for dem. Her byder vi dem kun i al Tarvelighed — et hjerteligt Velkommen og ønsker dem til Lykke paa deres forhaabentlig lange, men ikke altfor tornefulde Livsbane.

At alle de nyudlærte fra ifjor giver Møde, betragtes som en Selvfølge. Og det vilde være glædeligt, om mange af vore ældre, graanede Kolleger vilde komme til Stede. Og jeg tror de kommer. Mange længes sikkert efter en saadan Aften, hvor man paa gammel Klubmaner samles om de rygende Boller, og hvor kvikke Taler og gode Sange stadig veksles i al Hjærtelighed. Sviren bliver jo heller ikke dyr — og den officielle Del af Gildet sluttes sikkert, før den sidste Sporvogn kører.

Muligvis arrangerer de Unge en lille Dans til Kl. 2 — men det beror paa Stemningen og hvor mange Damer der er til Stede.

Vi holder altsaa den 2. Februar det første Velkomstgilde for de Unge indenfor Forbundet — og vi haaber, at saadanne Gilder maa blive et staaende Led i Foreningernes Festligheder.

De fremtidige Velkomstgilder vil finde Sted i Begyndelsen af Januar, saaledes at vi ved disse Lejligheder ikke alene kan byde de Unge velkommen, men ogsaa ønske hverandre et glædeligt Nytaar. ALF. DAHLQUIST.

Typografernes Sangforenings 62. Aarsfest.

DET er altid en Nydelse at overvære Sangforeningens Aarsfester. Ved disse Fester stifter man ikke alene Bekendtskab med en Række af vore bedste Kunstnere paa Sangens og Musikens Omraade, men Tilhørerne har stedse haft Lejlighed til at høre de nyeste og bedste Korsange og Korværker, der — takket være Dirigenten — altid fik en mønsterværdig Udførelse. Det har dog ikke været nogen let Opgave for Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN at fremskaffe de smukke Resultater. Thi det maa erindres, at Sangforeningen ikke — som f. Ex. Gutenbergkoret — bestaar af et begrænset Kor; nej, Opgaven for Sangforeningen har stedse været og er endnu denne, *at lære enhver af Fagets Udøvere, der interesserer sig for Korsang, at synge.* Og det er ofte sket, at Kolleger, der i Typografernes Sangforening fik den første Uddannelse, senere gik andetsteds hen, da de ikke havde Taalmodighed til at være med til at »oplære« andre Kolleger. Heldigvis har Sangforeningen dog altid haft en fast Kærne af Sangere, der af Kærlighed til den gamle Sangforening holdt ud, og det fortjener de Tak for.

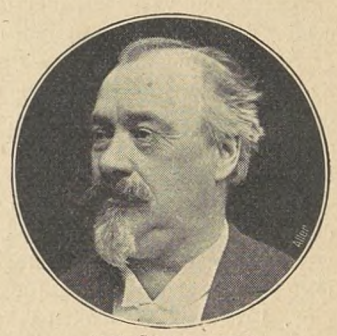

AXEL GULDBRANDSEN

Typografernes Sangforenings Aarsfest paa Søndag er altsaa den 62., af hvilke Hr. AXEL GULDBRANDSEN, der populært og med Rette bærer Navnet »Mester«, har dirigeret de sidste 25. Det er derfor ret naturligt, at Sangforeningen benytter Lejligheden til at hylde den afholdte Dirigent i Anledning af 25-Aars Jubilæet. Bortset fra den Sjældenhed, at en Sangdirigent synger med den samme Forening i 25 Aar, staar Sangforeningen jo i en ubetalelig Gæld til Hr. Guldbrandsen. Thi hvorledes det end gik, om Sangerne vexlede og Arbejdet derved vanskeliggjordes — »Mester« var altid den samme. Han var altid den bedste Kammerat og Ven. Man mærkede ikke hos ham den strænge Lærer. Ganske vist tog han til Tider Kniven frem; men — han brugte den ikke.

»Mester« har selvfølgelig ikke haft faa Skuffelser i sin Virksomhed for Typograferne. Hver Gang en god Sanger forsvandt bedrøvedes han; men med fornyet Iver og Interesse tog han sig af de stadig ny tilkommende af vore Kolleger.

Det er dog ikke alene forhenværende og nuværende Medlemmer af Typografernes Sangforening, der føler sig i Taknemlighedsgæld til Hr. Guldbrandsen. Ogsaa de typografiske Organisationer er Hr. Guldbrandsen megen Tak skyldig. Hver Gang der var Tale om Assistance ved en af vore Fester i velgørende Øjemed, var det en ligefrem Glæde for »Mester« at kunne medvirke. Han har saaledes i 20 Aar assisteret ved vore Arbejdsløshedsfester; sine private Interesser satte han ofte til Side for at kunne være til Stede, og ingen glædede sig mere end »Mester«, naar Overskudet var stort.

Men først og sidst er det dog Typografernes Sangforening, der skylder Hr. GULDBRANDSEN mest. Den kan særlig takke ham for, at den endnu staar som en af Hovedstadens største og bedste Sangforeninger.

Det er en Ære for Sangforeningen at have Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN til Dirigent, og det maa haabes, at han vedblivende vil vise Sangforeningen og Standen denne Ære.

Arbejdernes Livsforsikring.

Som det vil være bekendt gennem Dagspressen udbetaler Statsanstalten i disse Dage $3^1/_2$ Million Kroner i Bonus til sine Forsikrede for Femaaret 1. Januar 1901 til 31. December 1905 inclusive. Da alle i »Arbejdernes Livsforsikring« tegnede Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten og som Følge deraf ogsaa har Andel i Bonus, hvilken udbetales af Arbejdernes Livsforsikring i *samme Omfang*, som om Forsikringerne var tegnede direkte i Statsanstalten, vil alle Forsikringer faa Andel i Bonusudbetalingen, naar Forsikringen er tegnet inden 31. December 1905, selv om denne f. Ex. først er tegnet den 1. December 1905, altsaa en Maaned før Bonusperiodens Udløb, og selv om den ugentlige Præmie kun er 10 Øre, hvilket jo ofte er Tilfældet med Konfirmationsforsikringer.

Udbetalingen af Bonus i »Arbejdernes Livsforsikring« foregaar i denne og næste Uge til Typograferne og udbetales af de københavnske Afdelingers Bud, Hr. Anton Jensen. Endskønt »Arbejdernes Livsforsikring«s Virksomhed jo ikke har været af lang Varighed, idet Selskabet først startede 1. December 1903 og Bonusperioden udløber 31. December 1905, er Beløbene dog forholdsvis store — i et enkelt Tilfælde 40 Kroner for en Forsikring paa ca. 2000 Kroner —, alt efter de forskellige Forsikringers Art, og adskillige Kolleger er bleven glædelig overraskede over det forholdsvis store Udbytte, de har faaet udbetalt.

Der er i Øjeblikket ca. 200 Forsikringer i Kraft i »Arbejdernes Livsforsikring« blandt københavnske Kolleger, hvilket viser, at ogsaa paa dette Omraade er Typograferne Foregangsmænd. Men selvfølgelig burde der være endnu større Tilslutning. Livsforsikringstanken er jo sund; mangen Familjefader har gennem denne sikret sig og Hustru en lysere Alderdom, end ellers vilde været Tilfældet, og ved Forsørgerens Død er mangen Enke bleven sat i Stand til at skabe sig og Børnene en taalelig Eksistens ved Hjælp af en større eller mindre Forsikringssums Udbetaling.

Som bekendt er »Arbejdernes Livsforsikring« ca. 20 pCt. billigere i sin Afdeling med Lægeunderundersøgelse end andre Folkeforsikrings-Selskaber, der virker med ugentlige Præmier, foruden at Selskabet yder lang Restancefrist under Arbejdsløshed og Arbejdsstandsninger osv.

— Men for at komme til Udgangspunktet: I disse Dage udbetales Bonus i »Arbejdernes Livsforsikring«.

Generalforsamlinger og Møder.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Januar ordinær Generalforsamling, der var talrigt besøgt. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. I Anledning af Lokalafdelingens 25 Aars-Jubilæum førstkommende 1. April vedtoges det at afholde en Festlighed; bl. a. vedtoges det at indlede Dagen med et Foredrag af Hr. L. Chr. Nielsen, Odense, og en Udstilling af de af Hr. Nielsen medbragte Bøger. Et Par lokale Sager behandledes.

P. A. P.

Odense Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 12. Januar paa Folkets Hus. Dirigent: Hans Jensen.

Formanden aflagde Beretning om Kvartalets Begivenheder. En Trykker var bortvist fra sin Plads uden Opsigelse; Firmaet (Milo) havde afgjort Sagen med at betale 14 Dages Løn. Ved Nytaarstid havde der fundet Lønforhøjelse Sted paa *Fyns Tidende* og *Fyns Social-Demokrat*. Gav derpaa Meddelelse ang. en Del lokale Sager samt bragte en Tak til L. Chr. Nielsen for hans Udstilling, og en do. til vort udmærkede Festudvalg for den glimrende Aftenunderholdning, der for nylig var afholdt. Beretningen godk.

Afd. Regnskab, der balancerede med 1613 Kr. 72 Øre, godk. enst.; samme Skæbne havde Extrakassens m. fl. Regnskaber.

Et Forslag fra Styrelsen, gaaende ud paa fremtidig at ordne Samarbejdet mellem Trykkeripersonalerne og Styrelsen paa en mere praktisk Maade end hidtil, affødte en Diskussion, hvorefter det enstemmig vedtoges.

Den afg. Formand, Welblund, genvalgtes med Akklamation. Til Styrer valgtes Eppler, til Suppleant L. P. Schou i Stedet for C. Larsen, der ikke ønskede Genvalg. Til Revisor valgtes P. Olsen. Til Bannerbærer valgtes Løfquist.

Eventuelt. Ferd. Poulsen anbefalede varmt Kollegerne at tegne Abonnement paa L. Chr. Nielsens nye Bog »Fra Johan Snell til vore Dage«, et Værk, som vi her, hvor vi har Forfatteren i vor Midte, burde paaskønne i fuldeste Udstrækning.

Søren Hansen opfordrede Kollegerne til i stort Tal at slutte sig til Sportsklubben, hvorefter Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 60 Medl., sluttede.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 14. Januar ordinær Generalforsamling, der var temmelig godt besøgt, men Dagsordenen indeholdt ogsaa adskillige Punkter, der nok kunde trække Folk til Huse. Som sædvanlig paa ordinære Generalforsamlinger var Regnskabet for det forløbne Kvartal første Sag. Det balancerede med 910 Kr. 36 Øre, og til Hovedkassen indsendes 677 Kr. Af de enkelte Poster skal anføres, at Understøttelsen paa Stedet kun beløber sig til 5 Kr. imod 207 Kr. 50 Øre i Juli Kvartal, Rejseunderstøttelsen til 17 Kr. 50 Øre (97 Kr. 50 Øre i Juli Kvartal) og Sygeunderstøttelsen til 196 Kr. (456 Kr. i Juli Kvartal). Extrakassens Regnskab balancerede med 109 Kr. 82 Øre.

Efter at Regnskaberne var gennemgaaede og godkendte, gik man over til Punkt 2: Beretning fra Arbejderpartiets Fællesstyrelsesmøde. Formanden (Emil Eskildsen) referede det væsentligste af, hvad der var forhandlet, hvilket toges til Efterretning, og efter at Punkt 3: En Skrivelse var diskuteret, naaede man frem til Dagsordenens fjerde Punkt, der bar den opsigtsvækkende Titel: En Affære! Det var en herværende Forretning (Papirposefabrik og Bogtrykkeri), der var paa Tapetet, og Udtalelserne var ikke blide om Forholdene i nævnte Etablissement. Efter flere Aars Blokade lykkedes det i Slutningen af forrige Aar at faa Chefen til at indføre tarifmæssige Forhold og samtidig optoges de to i Forretningen værende Typografer i Organisationen, men de tilstedeværende paa Generalforsamlingen fik af den til Tider skarpe Diskussion Indtryk af, at Arbejdsforholdene paa det nævnte Sted ikke endnu er, som det kunde ønskes. — »Typograferne og Militarismen« var næste Punkt. Enkelte Kolleger var maaske mødt i den Tro, at det vilde komme til en storpolitisk Debat om det militære Spørgsmaal, men det hele indskrænkede sig til, at Formanden oplæste en Skrivelse fra Socialistisk Ungdomsforbund i Danmark med Opfordring om Bidrag. Det vedtoget ikke at yde noget, da man mente, at Spørgsmaalet rettest hørte ind under de politiske Foreninger. — En Opfordring om at avertere Typografernes Møder i *Nordjyllands Social-Demokrat* affødte en livlig Debat, der resulterede i, at man vedtog at holde sig til den hidtil benyttede Bekendtgørelsesmaade: Opslag paa Trykkerierne. — Under Eventuelt meddelte Formanden, at der til Juleuddelingen herfra Byen var indkommen 113 Kr.

B. N.

Korsør Lokalafdeling

afholdt ordinær Feneralforsamling Fredag den 17. Januar. Formanden, Redaktør Grevsen fremlagde Regnskabet, der balancerede med 93 Kr. I Kvartalets Løb var der i Rejseunderstøttelse udbetalt 12 Kr. 75 Øre. Til Hovedkassen var indsendt 65 Kr. 25 Øre. Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 43 Kr. 61 Øre, havde en Indtægt af 7 Kr. 80 Øre, Udgiften var 33 Kr. 30 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Funktionærer. Den hidtilværende Formand, Redaktør A. Grevsen genvalgtes med Akklamation. Næstformanden, Chr. Rasmussen, og Sekretæren, A. Jensen, genvalgtes ligeledes. Til Revisorer genvalgtes Chr. Hansen og nyvalgtes Redaktionssekretær H. Bøtcher. Dermed sluttede Generalforsamlingen.

A. Jensen,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

I Hillerød maa ej modtages Plads, forinden Henvendelse er sket til Lokalformanden, Typograf Chr. Petersen, Slotsgade 35.

Blokaden af Grenaa Folketidendes Bogtrykkeri i Grenaa er ophævet, efter at der med den nye Ejer, Hr. Forretningsfører Chr. G. Odense i Aalborg, er truffet Overenskomst om Afvikling af det tarifstridige Forhold. Der arbejder, foruden Red. H. P. Hansen, to mdl. og 1 kvl. Typograf samt 3 Lærlinge.

Velkomst-Gildet for de udlærte i Tidsrummet 1. Januar 1907—1. Februar 1908 finder altsaa Sted Søndag den 2. Februar Kl. 7 i Prins Wilhelms Palæ, Sct. Annæ Plads 13.

Sangforeningen og Gutenbergkoret har beredvillig tilsagt deres Assistance til Festen, der tegner til at vinde stor Tilslutning. Vi minder om, at enhver i ovennævnte Tidsrum udlært Sætter, Trykker og Paalæggerske samt de i Organisationen nyindmeldte Hjælpearbejdere *gratis* kan afhente Adgangskort paa Forbundskontoret. Andre Kolleger kan faa Billetter til hele Festen à 1 Kr.

Det udførlige Program meddeles i næste Nr.

L. Chr. Nielsens Udstilling var i Søndags engageret til Svendborg, hvor den gjorde megen Lykke blandt Lokalafdelingens Medlemmer. Da Adgangen var aaben for alle, benyttede en stor Mængde Interesserede sig af Lejligheden til at beundre de smukke Samlinger. Hr. Nielsen holdt til Slut et kort Foredrag om Bogtrykkerkunsten og Typograferne.

Lønforhøjelse. Red. J. WRESCHNER, *Roskilde Tidende*, har i Aar, ligesom i Fjor, uden Opfordring forhøjet 2 Typografers Løn med 1 Kr.

Fra Johan Snell til vore Dage. Opmærksomheden henledes paa, at Fristen for Tegning af billig Abonnement (1 Kr. Hæftet) paa Hr. L. Chr. Nielsens Værk udløber 31. Januar. Se iøvrigt omst. Annonce.

Fest. Til Søndag nærmest Nytaar havde *Politiken* indbudt sine Redaktioner, Ekspeditioner, den kemigrafiske og de typografiske Afdelinger med Damer til Souper, Aftenunderholdning, Bal og Frokost i Citys Selskabslokaler. Ved Bordet overtog Hr. KR. DAHL Dirigenthvervet. »*Politikens* egen Telegrafafdeling« satte enhver af de ca. 200 Deltagere i Stand til at veksle Depescher. Til alle Deltageres Privateje dirigeredes grafiske Kunstsager. Som Souvenirs var levende og fabrikerede Fugle (Svane som Lysestage) samt elegant Blomstervase forbeholdt Damerne; Herrerne medtog et fyldt Læder-Cigarfoderal. Aftenunderholdningen blev i flere Afdelinger og omfattede: Skuespil, Kor- og Solosang, Violin-Solist, originale Lysbilleder, Konferencier, Tryllekunst m. m. Det livlige Bal og til Slut en liflig Punsch, Taler, Sang og Deklamation tog dog ogsaa sin Del af Æren for den begejstrede Stemning. Med Virtuositet var et saa stort som frisindet og muntert Program ført helt igennem. R.

Hr. a—a—e kontra M. Mejlby. Det forbavser mig og sikkert mange andre Kolleger, at ingen har sluttet denne uinteressante Diskussion mellem Hr. a—a—e og M. Mejlby. Naar den unge Hr. M., som lige i disse Dage er indtraadt i Kollegernes Rækker, vil befatte sig med Skriverier, som han i de sidste Numre af *Typograf-Tidende* har vist en større, men mindre heldig Præstation paa, skal jeg kun gøre Hr. M. opmærksom paa, at der først og fremmest kræves Erfaring og dernæst den rette Forstaaelse af Hr. a—a—e's Indlæg i *Typograf-Tidendes* Nr. 47, forinden man befatter sig med at modarbejde en i Sandhed berettiget og fornuftigt skrevet Artikel, og det undrede mig derfor heller ikke at se, at Hr. M. havde læst Hr. a—a—e's Artikel som Fanden læser Bibelen og som Følge deraf faaet sig en velfortjent Dukkert; thi M. maa endelig ikke tro, naar han engang forlader sit Lærested for at indtræde i en anden Plads, hvor Kollegerne har modsat Anskuelse som han, vil lade sig bedaare. Nej, tvertimod, og jeg vil ogsaa haabe for ham selv, at det har kølnet saa meget paa ham, at han en anden Gang holder Følehornene hos sig selv.

Jeg haaber ikke, Hr. a—a—e har fundet min Indblanding i denne uinteressante Diskussion mærkværdig; men Grunden hertil er, at jeg mener, at vort lille Organ godt kunde have nødig at give Plads for mere interessant Stof end netop af den Art.

Randers, den 14. Januar 1908. CHR. BAGGER.

Vi skal gerne følge Hr. Baggers Anvisning og hermed slutte Diskussionen om den Sag. RED.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdelings Regnskab for 2. Halvaar 1907.

Indtægt.

Saldo den 1. Juli 1907	Kr.	557.22
Kontingent	Kr. 311.75	
Renter af Sparekassen	- 8.34	
	-	320.09
	Kr.	877.31

Udgift.

Tilskud til Fællesadministrationen	Kr. 104.72	
Formandshonorar	- 88.98	
Ekstra Understøttelse	- 15.00	
Andre Udgifter: Banneret	- 6.00	
Lokaleleje	- 4.00	
Tryksager	- 2.30	
Telegram	- 2.25	
Arb. Fællesorg. for 1907	- 16.75	
	Kr.	240.00
Saldo den 31. Decbr. 1907	-	637.31
	Kr.	877.31

København, den 14. Januar 1908. LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 80.09.

København, den 21. Januar 1908.

ALB. MICHELSEN. FREDERIK HJORTH.
ANTON ANDERSEN. H. C. HANSEN.

De ærede Kolleger, som paa min Jubilæumsdag sendte mig en Hilsen, bedes modtage min kollegiale Genhilsen samt Tak. Særlig beder jeg mine Kolleger af Viborg Lokalafdeling modtage min varmeste Tak for den smukke Mindegave, de denne Dag overraskede mig med. I Haab om endnu adskillige Aar at maatte findes iblandt dem min kollegiale Hilsen.

Viborg i Januar 1908. MADS ANDERSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg efter sidste Liste modtaget fra Allers Pers.: Sætteriet 4.25, Trykkeriet 2.50, Galvano 1.25, de kv. 1.70, tils. 9.70; ialt med det tidl. indk. Kr. 2718.94. LAUR. JENSEN.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW-PALÆETS SAMTLIGE ELEGANTE LOKALER

LØRDAG D. 22. FEBRUAR 1908, KL. 8

INDGANGEN AABNES KL. 7½

PROGRAM

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Elegante Kostumer! Mærkelige Masker! Godt Humør!

Musiken udføres af **Den kgl. Livgardes Musikkorps** under Ledelse af dets Direktør, Hr. VALD. NIELSEN.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

4 Balinspektører. 12 Ordensmarskaller.

Kl. 10:

Illusionsnumret **„PROMETEUS"** af Hr. **Georg Kjeldsen.**

Kl. 11:

Karnevalshumør. Viser af Fru **Friis-Hjorth.**

I Mellemakterne:

Augusts Djævlespil. Haandteres af Hr. *Halifax.*

Dumme Peter paa Galejen. 1. Kl.s Cirkusklovn med Sprechstallmeister.

Pepita-Dans, udført af Mr. *Halifax.*

Kun kostumerede og maskerede maa opholde sig i Salen. — Tilskuere kan efter Kl. 12 løse Balbaand à 1 Kr.

I den lille Sal fra Kl. 9—5:

HELVEDES-HALLEN

Vidunderlig Lyseffekt. Fantastisk Dekoration. Genialt. — Vanvittigt.

Typografernes Orkester under Direktion af Musikdirektør *Chr. Madsen.*

Ondskabens Varieté.

Gratis Adgang for baade Deltagere og Tilskuere.

PROGRAM

1) **Giftige Udfald.** Revysange af *Th. Svarre.*
2) **Ballance og Overvægt.** Den amerikanske Universalartist og Jonglør *Henry Verron,* assisteret af Miss *Lozzie.*
3) **Gluntarne.** Synges af d'Hrr. *Kretzschmer* og *Daniel Jensen.*
4) **Klap og Kys.** Vise af Fru *Friis-Hjorth.*
5) **Professor de Mephisto** i sin originale komiske Scene. Parodisk Magi.
6) **Humoristiske Duetter,** udføres af d'Hrr. *Svarre* og *Martell.*
7) **Trolderi.** Hr. *Georg Kjeldsen.*
8) **Allerhelvedes Karle** eller **Naar det falske Redningskorps rykker ud.** Djævleblændende Djævlespilleri i Scener og Sange af *L. J. & Jens Jyde.*

Kl. 12—5 **Stort Familiebal.**

2 Balinspektører. 2 Ordensmarskaller.

Billetpriserne: Deltager-Billetter 2 Kr., Tilskuer-Billetter 1 Kr. og Børnebilletter 50 Øre faas mod kontant Betaling paa Forbundskontoret og hos Foreningens Bud Hr. ANTON JENSEN.

Overskudet tilfalder Bespisningen af de Arbejdsløse.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Hobro: Typograf MARIUS HANSEN, Markedspladsen 14.

Nyborg: Typ. H. RASMUSSEN, Svanedamsgade 3². Træffes kun *privat* fra 12—1½ Middag og efter 6 Aften.

Den 22. Januar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

16. Jan.: *Faaborg* 36.75, *Herning* 208.00, *Nakskov* 69.00, *Nyborg* 22.25. 17. Jan.: *Hobro* pr. Bl. 25.00, kont. 30.00, ialt 55.00, *Svendborg* 225.00. 19. Jan.: *Aalborg* 677.00. 20. Jan.: *Aarhus* 1245.30, *Ny typ. Forening* 591.40, *Næstved* 543.50, *Varde* 148.00. 21. Jan.: *Helsingør* 264.75, *Korsør* 65.25. 22. Jan.: *Esbjerg* 165.25, *Hjørring* 178.00, *Kolding* pr. Bl. 400.00, Vejle 361.00.

Den 22. Januar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Eduard Gundersen, udl. 1/1 08 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Sygeafdel.: 1773, P. Chr. Nielsens Hustru Anna.

Randers, Eduard F. Larsen, udl. 1. Sept. i C. J. Ryes Bogtr. Viborg, Bruno Harald Gotlieb Ditzel, udl. 10. Jan. i Viborg Stiftsbogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2125 (104), G. P. Jeppesen fra Køge (arbl.). 2296 (2680), Carl A. Dahlberg fra Maribo (Valentin & Lund). 2284 (1393), Th. Otto Gudmundsen fra Lyngby (Børstr.). 1844 (2625), Bent Jensen Bentzen fra Helsingør (C. C. Petersen).

Aalborg, 1960, Vald. Leth (Sociald.). Horsens, 2141, Hj. Iversen (Dagbl.). Maribo, 2154, Carl Viggo Johansen (Lollandsp.). Randers, 179, H. P. Fr. Nielsen (C. J. Rye) og 1590, Jørg. Moeslund Petersen (Ethelberg). Roskilde, 2237, Chr. Nielsen (Rosk. Tid.). Skive, 1499, N. G. A. Händel (Folkebl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2324 (2739), A. Sørensen Skyum til Næstved i Pl. Trykkerafdel.: 2323 (1904), Walther Hermann til Berlin (arbl.).

Nyborg, 2296, C. A. Dahlberg til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2141, Hj. Iversen til Horsens i Pl. Roskilde, 2154, C. V. Johansen til Maribo i Pl. Skive, 2230, H. Holm til Grenaa i Plads.

Udmældt.

Svendborg, 2258, Louise Andrine Hansen.

Død.

Silkeborg, 2325, Aage Petersen.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 175, Henrik Ludvig Erichsen og Hustru (Harald Jensen).

Annuleret Udslettelse.

Aarhus, 997, Peter M. Mikkelsen, som har betalt sin Restance straks efter Udslettelsens Kundgørelse.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Personalerne erindres om, at der ogsaa blandt Trykkerne bør vælges Tillidsmænd forinden det samlede Tillidsmandsmøde paa Mandag. — Forslag, der ønskes behandlet paa den førstk. ord. Generalforsamling, bedes i Løbet af 8 Dage tilstillet Formanden.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ *præcis*: Sangøvelse.

Generalprøve Søndag Kl. 9½ Form. i den store Sal. (1 c)

GUTENBERG-KORET.

Lørdag Kl. 9: Prøve.

Generalforsamlingen er udsat til *Lørdag d. 1. Februar* Kl. 9. (4a)

M.-K. afholder sin aarlige *ord. Generalforsamling* Søndag den 26. Januar Kl. 1 hos Baltzer, Frederiksborgg. 32.

Dagsorden: 1) Formanden aflægger Aarsberetning. 2) Kassereren aflægger Aarsregnskabet. 3) Valg af Styrelse: a) Formand, b) Kasserer, c) Styrelsesmedlem og Suppleant. 4) Repræsentationen paa Delegeretmøderne. 5) Eventuelt.

Medlemmerne bedes møde talrigt.

STYRELSEN.

ANNONCER

Dygtig Akcidenssætter,

vant til al Slags Akcidensarbejde, søger Plads i Kbhvn. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskontoret.

Faktorplads søges.

Vedkommende er fortrolig med Avis, Akcidens, Trykning, Stereotypi og Maskinsætning. Gode Anbefalinger, 30 Aar. Billet mrkt. »Provinsianer 30« med Løntilbud modtager Ekspeditionskontoret.

Forretningsfører.

Et større Bogtrykkeri i København søger en dygtig Typograf eller Forretningsmand til at lede den daglige Drift. Vedkommende maa, foruden indgaaende Kendskab til Faget, være i Besiddelse af Energi og Ordenssans og have Evne til at forhandle med Kunderne. Billet mrkt. »1605« modt. **Sylvester Hvid,** Nygade 7, København.

En ung dygtig og hurtig **Trykker** ønsker Plads, helst i København eller en større Provinsby. Vedkommende kan paatage sig saavel fint Illustrationsarbejde som alt andet til Faget henhørende. Billet mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter, saavel Avis som Akcidens, søger Plads snarest. Billet mrkt. »X 29« indlægges i Løbet af 8 Dage.

Plads ønskes.

En dygtig og hurtig Sætter, 33 Aar, der arbejder i en Provinsby og har været i samme Forretning i ca. 17 Aar, ønsker en god fast Plads i Københavns. Billet mrkt. »Plads 25« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, flink

Sættertrykker

fra Provinsen kan faa fast Plads straks eller om kort Tid i et mindre Provinsbogtrykkeri. Blandet Avis og Akcidens. Ugeløn 25 Kr. Billet mrkt. »26« modtager Ekspeditionskontoret.

En Provins-Avissætter

i fast Plads (Beregning) kunde ønske til Februar eller lidt senere at bytte Plads med en københavnsk Sætter. Billet mrkt. »Provinsianer 21« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Fra Johan Snell til vore Dage.

D'Herrer Typografers, Faktorers og Bogtrykkeres Opmærksomhed henledes paa, at Tegningen af Abonnement paa »Fra Johan Snell til vore Dage« med **Moderation i Prisen — 1 Kr. pr. Hæfte eller 5 Kr. for hele Værket — ophører**

den 31. Januar d. A.

Efter denne Dato er Prisen uden Undtagelse 1 Kr. 50 Øre pr. Hæfte (7 Kr. 50 Øre for hele Værket). Hæfterne udkommer med ca. 1 Maaneds Mellemrum. Enhver Fagmand bør eje dette i den danske Faglitteratur aldeles enestaaende Arbejde, der af hele Fagpressen — baade den danske og den udenlandske —, saavelsom af Dagspressen, anbefales paa det bedste. Subskriptionslister og Prøvehæfter er udsendt til »Dansk Typografforbund«s Inkassatorer paa de københavnske Bogtrykkerier og til Lokalformændene i samtlige Forbunds-Afdelinger i Provinsen. **Lad Listerne og Prøvehæfterne cirkulere i den tilbageværende Tid.**

Subskription modtages desuden i enhver Boghandel. Lister, der indsendes efter den 1. Februar d. A., kan ikke vente at nyde godt af Moderationen. Listerne indsendes til Forfatteren, Typograf L. Chr. Nielsen, Jagtvejen 8, 2. Sal, Odense, eller til **Det Milo'ske Forlag i Odense.** (31)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 — KØBENHAVN DEN 31 JANUAR 1908 — XXXV AARGANG

Velkomst-Gildet.

DELTAGERNE i de københavnske Afdelingers første Velkomst-Gilde samles altsaa paa Søndag Aften Kl. 7 i »Prins Wilhelms Palæ«, St. Annæplads 13, og tager Lokalerne i Stueetagen i Besiddelse.

Den alvorlige Del af Festen — om vi saa maa sige — tager sin Begyndelse Kl. 7½. Paa dette Tidspunkt vil nemlig »*Gutenberg-Marschen*«, der ved en tidligere Lejlighed er komponeret af vor Kollega H. JOHANSEN, lyde ud over Forsamlingen. Komponisten vil selv spille Marschen paa Klaveret.

Dernæst synger Festdeltagerne Velkomst-Sangen, der i Dagens Anledning er skrevet af Hr. L. J.

Efter at et mindre Kor af Typografernes Sangforening derefter har foredraget nogle Sangnumre, gives Ordet til *Forbundets Formand*, der vil holde *Velkomst-Talen til de Unge*.

Naar Hr. VICTOR PETERSEN har sluttet sin Tale, kommer Turen til Gutenberg-Koret, der vil synge nogle af de herligste Sange.

Med et Par Musiknumre slutter denne Del af Festen.

I de tilstødende Lokaler samles derefter Selskabet om de dampende Punscheboller. (Afholdsfolk vil kunne faa andre Drikkevarer serveret.) De officielle Taler holdes af Afdelingsformændene, d'Hrr. VIGGO CHRISTENSEN og LAURITZ JENSEN samt Frk. HENRIETTE CRONE. Derefter gives Ordet frit. Det følger af sig selv, at Talerne stadig krydres af Sangforeningens og Gutenberg-Korets lystige Sange, ligesom vore udmærkede Solostemmer vil faa rig Lejlighed til at udfolde sig.

Til Gildet har vor Kollega EMIL KOLBE skrevet 2 udmærkede Sange.

Forbundsmedlemmer, der er udlært i Tidsrummet 1. Januar 1907 til 1. Februar 1908, er Afdelingernes Gæster ved Velkomst-Gildet og kan *gratis* afhente Adgangskort paa Kontoret, Jærnbanegade 4. Seneste Frist Lørdag Aften.

Forbundets ældre Medlemmer kan løse Adgangskort à 1 Kr. paa Forbundskontoret.

Formiddags-Kursus i Tysk.

EN Kreds af Typografer og Bladsættere, som har Nattearbejde, har slaaet sig sammen for at danne et Parti i Tysk paa Borups Læreanstalt. Det er et *Begynderparti*, men Metoden vil blive den samme som tidligere omtalt her i Bladet: Undervisningen vil for en stor Del blive ført paa Tysk med Thora Goldschmidts Billedgloser som Grundlag — den koster 2 Kr. — og Frk. Hannah Wulff, der leder Undervisningen, vil ved sine Spørgsmaal angaaende det faglige Livs jævne Forhold — Stuen, Gaden, Jernbanen, Landet, saaledes som Billedgloserne efterhaanden indprenter dem, lokke Deltagerne til at svare paa Tysk.

De to ugentlige Timer lægges Tirsdag og Fredag 1—2. Man samles første Gang *Tirsdag d. 4. Februar Kl.* 1 i Læreanstaltens Lokale *Ny Rosenborg* 9, V. Boulevard. Betalingen er 2 Kr. pr. Maaned. Kursus'et vil vare tre Maaneder.

Vi meddeler denne Beretning for at give dem af vore Kolleger Lejlighed til at deltage, der kunde ønske at være med. Forstander Borup modtager Indmeldelse i Ny Rosenborg 9 hver Dag indtil Kl. 2.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

atholder

ordinær Generalforsamling

Tirsdag den 11. Februar Kl. 8

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning og Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende Foreningens 10-aarige Stiftelsesfest. 4. Diskussion om Kvindernes Valgret. 5. Opstilling af Valg til Styrere. 6. Eventuelt.

STYRELSEN.

Hr. L. Chr. Nielsen og hans Bog.

KÆRE Hr. L. Chr. Nielsen! Det glæder mig i højeste Grad at sé, hvor stor en Mester De er i at bruge Pennen, eller rettere sagt i at misbruge den. De begynder med at bebrejde mig, at jeg gider befatte mig med Dem — og Guderne skal vide, at efter Deres sidste Artikel i *Typ.-Tid.*, stilet til mig, forbavser det ogsaa mig. Naar imidlertid samtlige Typografer Landet over for nogle Dage siden modtog et Cirkulære fra Dem, med en temmelig utilsløret Opfordring om at *støtte* Dem ved at subskribere paa Deres Bog, undrer det mig højligt, at De mener Dem hævet over al Kritik, tilmed naar denne Kritik er velbegrundet, som min var.

Hvad det angaar, at mine Kundskaber om Bogbinderiet i Rom synes at være mangelfulde, skal jeg dertil bemærke, at de fleste Latinskoleelever i 5. eller 6. studerende Klasse kan give Hr. Nielsen de samme Oplysninger om Bogbinderiet i Rom, det hører med til deres Pensum til Eksamen. Altsaa, med mindre Hr. Nielsen vil paastaa, at der undervises galt i samtlige Landets Latinskoler i et Fag, der kaldes »romerske Antikviteter«, maa det være mig tilladt at paastaa, at jeg »rent overfladisk« er ganske godt med paa dette Spørgsmaal. Noget ganske andet er det, at Hr. Nielsen synes at svære i den Vildfarelse, at man, naar man søger Oplysninger i et Leksikon, faar mangelfulde Oplysninger; det staar der i hvert Fald i hans Artikel. Her er de paagældende Linjer:

Da hans (mine) Kundskaber paa dette Omraade imidlertid synes at være meget mangelfulde — nærmest synes de at stamme fra et Leksikon o. s. v.

Jeg kommer dernæst til »*Falskneriet*«. Jeg maa her forudskikke den Bemærkning, at ingen i højere Grad end jeg kan beklage, at en »Begravelse« fra Sætterens Side har bevirket, at det sér ud, som om jeg har citeret galt. Ordene »fra Mainz« er ganske rigtig faldet ud i Artiklen, men de stod i Manuskriptet. Jeg skal her anføre de paagældende Linjer i Hr. Nielsens Bog:

Paa Side 5 Linje 13 f. o. staar: De første bestemte Oplysninger, man har om Gutenberg, daterer sig fra 14. Marts 1434, da han førte en Retssag mod Byen Mainz osv.

Paa Side 5 Linje 3 f. n. staar: Det første, man fra Mainz véd om ham (Gutenberg) er, at han optog et Laan paa 150 Gylden. Dette var den 16. Oktober 1448.

Nu er jeg aldeles klar over, at alle, der har læst Side 5, vil indrømme mig, at man har Lov til at mene, at der er en Uoverensstemmelse i disse to Citater.

Naar Gutenberg i Aaret 1434 førte en Retssag mod Byen Mainz, er det ikke »*historisk korrekt*«, at man først i Aaret 1448 hører noget om ham fra Mainz. Det fremgaar nemlig lige saa lidt af det første Citat, at han *ikke* er i Mainz, som det af det sidste fremgaar, at han *er* i Mainz.

Naar Hr. Nielsen dernæst beskylder mig for at have sagt Usandhed, bevislig Usandhed, ved at hævde, at Hr. Nielsen ikke lader til at vide, at man længe før Gutenberg kunde trykke Bøger, er dette atter et af Hr. Nielsens kraftige Udtryk, som han absolut ikke kan lægge nogen videre Vægt paa. Jeg mente selvfølgelig, hvilket tydeligt fremgaar af Sammenhænget — og dette hævder jeg endnu —, at jeg ikke syntes Hr. Nielsen tilstrækkeligt tydeligt havde fremhævet Forskellen mellem Maaden at trykke Bøger paa før og efter Gutenberg.

Efter paa Side 4 lige at have omtalt Trætavletrykket, gaar Hr. Nielsen nemlig uden videre over til at omtale Gutenberg og hans Forældre og betragter Bogtrykkunsten som et Faktum, uden nærmere

at forklare Forskellen mellem de ældre Trætavletryk og den Maade, Gutenberg fremstillede sine Værker paa. I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* kommer ganske vist den Oplysning dumpende, at Gutenberg opfandt »Støbeapparatet«, men jeg har forgæves ledt efter dette i hans Bog.

Nej, Hr. Nielsen, der er et Hul i deres Fremstilling; man er, efter at have læst Deres Bog, aldeles ikke klar over, paa hvilken Maade Gutenberg lavede Bøger, og man forbavses lidt over, hvad det egentlig var, der gav Stødet til det store Fremskridt i Boghaandværket efter Gutenbergs Fremtræden — vel at mærke efter at have læst Deres Bog. Skal vi ikke hellere være ærlige overfor hinanden og indrømme, at De har *glemt* at omtale Gutenbergs epokegørende Opfindelser »*De bevægelige Typer*« af Bly og »*Støbeapparatet*«; thi De drister Dem vel ikke til at paastaa, at Ordene »*bevægelige Typer*« og Ordet »*Støbeapparat*« findes omtalt hos Dem i Deres Indledning til Bogen.

Maa jeg endelig gøre opmærksom paa, at jeg aldeles ikke tør »prale af« eller rose mig af at have faaet journalistisk Uddannelse og endnu mindre af at have været Journalist ved *Middagsposten*. Min hele Virksomhed ved dette Blad indskrænker sig til den ret beskedne og tilbagetrukne Stilling som »Korrekturlæser« af Bladet for Tidsrummet 1. Juli til 31. Juli 1907.

Og tør jeg sluttelig oplyse Hr. Nielsen om, at der er visse Grænser for, hvor langt ens Vrede over at være bleven gjort opmærksom paa, at man har begaaet en Fejl, kan drive en, og samtidig pointere, at Hr. Nielsen i sidste Numer af *Typ.-Tid.* langt har overskredet disse Grænser.

Paa Forhaand takkende for Optagelsen skal jeg ikke undlade at meddele, at al videre Diskussion med Hr. Nielsen for mit Vedkommende er umuliggjort af ham selv, thi enhver, der har læst hans sidste Artikel i *Typ.-Tid.*, vil vel nok indrømme mig, at hans Tone og Skrivemaade er lidt »*aparte*«.

København, den 11. Januar 1908. Ærbødigst

ALBERT BERG.

Typografernes Karneval

afholdes i

Odd-Fellow-Palæets samtlige elegante Lokaler

Lørdag d. 22. Februar, Kl. 8.

Den kgl. Livgardes Musikkorps.

Glimrende Assistance!

Vidunderlige Dekorationer!

Godt Humør!

Deltager-Billetter à *2 Kr.*, Tilskuer-Billetter à *1 Kr.*, Børnebilletter à *50 Øre* faas mod kontant Betaling paa Forbundskontoret; paa Trykkerierne hos Inkassatoren eller Budet.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Søndag den 28. December 1907 ekstraordinær Generalforsamling for at foretage Valg af Tillidsmænd for Aaret 1908. Til Formand genvalgtes P. M. CHRISTENSEN. Bestyrelsen, der bestaar af d'Hrr. CARL PETERSEN, SOFUS UTKE, L. P. CHRISTENSEN og HARTMANN-LARSEN, genvalgtes ligeledes. NIELS P. NIELSEN genvalgtes til Sekretær, og Repræsentanterne i Fællesorganisationen, P. M. CHRISTENSEN og L. P. CHRISTENSEN, modtog ogsaa Genvalg,

— — —

Lørdag den 19. Januar afholdtes ordinær Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 636 Kr., godkendtes. Hjælpekassens Regnskab, der udviste en Balance af 69 Kr. 87 Øre, godkendtes ligeledes. — Der nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer (J. P. CHRISTENSEN, HARTMANN-LARSEN og NIELS P. NIELSEN) til at ordne en eventuel Festlighed i Vinterens Løb. — Lokalafdelingen har paa en tidligere Generalforsamling vedtaget at indgive Andragende om, at en Typograf for Fremtiden faar Lov at være med i Kommissionen til Bedømmelse af Svendeprøver. Saafremt dette Andragende bevilges, vedtoges det at indstille L. CHRISTIANSEN, E. KANN, HARTMANN-LARSEN og NIELS P. NIELSEN til at varetage Hværvet som Skuemester. — LUDVIG PETERSEN anbefalede, at Typograferne ved Fællesorganisationens Generalforsamling søgte at faa valgt en Mand som Kontrahent for *Sydsjællands Socialdemokrat*. I flere Aar har Typograferne nemlig ikke været repræsenteret i Kontrahentforsamlingen. Ludvig Petersens Tanke fandt Genklang hos alle de mødte, og det vedtoges énstemmigt ved første Valg at opstille LUDV. PETERSEN og anbefale alle Typograferne at møde og stemme paa ham. — Derefter hævedes Mødet.

N. P. N.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt den 10. Januar Generalforsamling. Afdelingen er ved Regeringsbladets Oprettelse vokset op til 28 Medlemmer, og man nød derfor det sjældne Syn at sé en hel Snes Kolleger samlede. Form., SOF. ANDERSEN, hilste de ny Fagfæller hjærtelig Velkommen og udtalte Ønsket om, at Afdelingen i mere end én Henseende maatte vinde ved Tilgangen.

E. G. MELBERG overtog Dirigenthværvet og Kvartalsregnskabet blev derpaa oplæst, gennemgaaet og godkendt. Det balancerede med 310 Kr. 65 Øre. Til Hovedkassen indsendtes 42 Kr. 65 Øre og beholdtes tilbage som Kassebeholdning 15 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med 13 Kr. 80 Øre. Heraf Kassebeholdning 10 Kr. 32 Øre.

Til Formand genvalgtes SOF. ANDERSEN og til Bestyrelsen E. G. MELBERG, TH. ANDERSEN og VALD. NIELSEN samt nyvalgtes Faktor HENRIKSEN. Til Revisorer genvalgtes O. JENSEN og GULLBERG.

Et kombineret Forslag om at forhøje Lokalkontingentet til 10 Øre pr. Uge og gøre Form. kontingentfri vedtoges énstemmigt.

Ligeledes vedtoges et af Form. ANDERSEN stillet Forslag om at indmælde Afdelingen under den stedlige Fællesorganisation.

Endelig drøftedes det selskabelige og et 3-Mands Udvalg til at lave »Fest« nedsattes med Ret til at supplere sig med indtil 2 Medlemmer — og snart skal vi æde og Dansen træde! —n.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 17. Januar i Forsamlingsbygningen.

Efter at Forhandlingsbogen var godkendt, omtalte Formanden, MORTENSEN, at den nylig afholdte bibliofile Udstilling var et Led i de Bestræbelser, man agter at gøre for at højne Interessen for Faget. I Samklang hermed og for at støtte og kontrollere Lærlingenes teoretiske Uddannelse er Styrelsen indmældt i »Teknisk Skoleforening«. Skolen meddeler nu, at Kontingentet er 2 Kr. aarlig i Stedet for 1 Kr., hvilket fejlagtig var meddelt Styrelsen. Denne Sag vilde dog nu blive ordnet af Fællesorganisationen, og Formanden opfordrede Medlemmerne til at støtte Sagen ved at indmælde sig. Juletræsfesten sidste Søndag forløb paa smukkeste Maade og med den største Tilslutning, der nogensinde havde været. Aaret 1907 har været et godt Aar, Arbejdsløsheden har været ubetydelig. Der har været afholdt 23 Styrelsesmøder og 7 Generalforsamlinger. Afdelingen tæller ca. 170 Medlemmer mod 159 i Fjor. Tillidsmandsinstitutionen er nu saa nogenlunde indført paa alle Trykkerier og har i flere Tilfælde virket godt. Formanden opfordrede sluttelig Tillidsmændene til at indsende Indberetning om Lønforhøjelser i Aarets Løb. Indberetningen maa være Formanden i Hænde senest 25. Januar.

KASSEREREN fremlagde derefter de forskellige Kvartalsregnskaber. I *Hovedkassen* havde Indtægten været: Kontingent 1994 Kr., andre Indtægter 10 Kr., tilbagebetalte Laan 13 Kr. Udgiften: Rejseunderstøttelse 33 Kr. 75 Øre, Underst. p. St. 125 Kr. 25 Øre, Udlaant 22 Kr., Sygeunderstøttelse 590 Kr. 70 Øre. Til Hovedkassen indsendt 1245 Kr. 30 Øre. Regnskabet balancerede med 2032 Kr. — *Lokalkassen:* Indtægt: Kontingent 293 Kr. 70 Ø., andre Indtægter 287 Kr. 90 Ø., Kassebeh. fra forr. Kvartal 141 Kr. 33 Ø. Udgift: Til Hjælpekassen 58 Kr. 74 Ø., Arb. Fællesorg. 7 Kr., Arb. Forsamlingsb. 35 Kr., Rejsende 37 Kr., 3 russiske Kolleger 25 Kr., Bogudstilling 36 Kr. 50 Ø., Repræsentationsudgifter 23 Kr. 50 Ø., Formandens Løn 14 Kr. 95 Ø., Kassererens Løn 31 Kr. 25 Ø., Budløn 6 Kr. 50 Ø., Tryksager 24 Kr. 15 Ø., Porto og Telefon 5 Kr. 5 Ø., andre Udgifter 9 Kr. 80 Ø. Regnskabet balancerede med 722 Kr. 93 Ø. — *Hjælpekassen:* Indtægt: Kontingent 59 Kr. 91 Ø., andre Indtægter 275 Kr., indvundne Renter 80 Kr. 48 Ø. Udgift: Understøttelse for 1907 til 2 Enker 70 Kr.

Endvidere fremlagdes Aarsregnskaber for de forskellige Kasser. I *Hovedkassen* havde Indtægten i 1907 været: Ordinært Kontingent 7817 Kr., tilbagebetalte Laan 13 Kr., andre Indtægter 52 Kr. 50 Ø., Kassebeh. fra forr. Aar 15 Kr., ialt 7897 Kr. 50 Ø. Kontingentindtægten var 328 Kr. større end 1906. Udgiften havde været: Rejseunderstøttelse 216 Kr. 25 Ø., Underst. p. St. 1172 Kr. 50 Ø. (heri 8 Omflytningsbidrag til Beløb 369 Kr. 50 Ø.), andre Udgifter (Reservefonden) 1 Kr. 45 Ø., Udlaan 77 Kr., Sygeunderstøttelse 1518 Kr. 20 Ø., Begravelseshjælp 400 Kr., indsendt til Hovedkassen 4497 Kr. 10 Ø., Kassebeh. ved Aarets Slutning 15 Kr., ialt 7897 Kr. 50 Ø. Rejseunderstøttelsen var 15 Kr. mindre end i 1906, Underst. p. St. 396 Kr. større, Sygeunderstøttelsen 1700 Kr. 80 Ø. mindre, Begravelseshjælpen 300 Kr. mere. Indsendelsen til Hovedkassen var 1081 Kr. 80 Ø. større end 1906. — *Lokalkassens* Indtægt i 1907 havde været: Kontingent 1167 Kr. 15 Ø., andre Indtægter 289 Kr. 20 Ø.. Kassebeh. fra forr. Aar 251 Kr. 19 Ø. Udgift: Tilskud til Hjælpekassen 233 Kr. 43 Ø., Underst. til Rejsende 206 Kr. 50 Ø., andre Understøttelser 64 Kr., Fællesorganisationen og Arb. Forsamlingsbygning 168 Kr., Tilskud til Foredragsforeningen af 1901 10 Kr., Bogudstilling 36 Kr. 50 Ø., Assurance 2 Kr. 14 Ø., Tilskud til Fester (Sommerudflugt og Juletræ) 174 Kr. 47 Ø., Husleje 25 Kr., Repræsentation 23 Kr. 50 Ø., Styrelsesmøder 50 Kr., Formandens Løn 59 Kr. 80 Ø., Kassererens Løn 125 Kr., Budløn 21 Kr. 75 Ø., Bannerbærerdiæter 6 Kr., Porto, Telefon og Kiosk 24 Kr. 65 Ø., Tryksager 46 Kr. 35 Ø., Skrivemateriale 3 Kr. 14 Ø., andre Udgifter 18 Kr. 85 Ø., ialt 1299 Kr. 5 Ø. Aaret slutter med en Kassebeh. af 408 Kr. 49 Ø. — *Hjælpekassen* begyndte Aaret med en Kassebeholdning af 3789 Kr. 3 Ø. Kontingentindtægten var 239 Kr. 28 Ø., andre Indtægter 275 Kr., indvundne Renter 152 Kr. 6 Ø., ialt 4455 Kr. 37 Ø. Udgiften: Understøttelse til 2 Enker 70 Kr., og Kassebeholdningen var saaledes $^{31}/_{12}$ 07 4385 Kr. 37 Øre.

Endelig gaves nogle statistiske Oplysninger: Afdelingens Medlemsantal var 1/1 159; Tilgangen var 43 (10 Udlændinge, 2 tidl. Medl. og 31 tiltraadte), Afgangen var 40 (1 død, 2 udslettede og 37 bortrejste), saa Aaret sluttede med et Medlemsantal af 162. Medlemsantallet var i Januar Kvartal 159, April 160, Juli 165, Oktober 168, gennemsnitlig 163. Af Medlemmerne er: 121 Sættere (heraf 10 Maskinsættere), 17 Trykkere, 5 Sætter-Trykkere, 6 Faktorer, 9 Bogtrykkere og 4 i anden Livsstilling.

I Aarets Løb var Sygdomstilfældenes Antal 46 blandt 42 Medl. 36 Medl. var syge i 701 Dage, 2 Rejsende (paa Hospital) i 26 Dage og 4 Medl. var syge uden Understøttelse i 401 Dage. — Arbejdsløshedstilfældenes Antal var 82 blandt 35 Medl. Af disse hævede 28 Understøttelse i 616 Dage og 12 var arbejdsløse uden Understøttelse i 324 Dage (blandt de 12 var enkelte med Karantæne og nogle, som ikke nød Understøttelse, skønt de var berettigede).

Sluttelig meddeltes, at Juleindsamlingen havde indbragt 292 Kr. 50 Øre. Til Uddeling var modtaget 222 Kr., heraf uddeltes 210 Kr. saaledes: 2 Enker fik hver 22 Kr., 4 do. hver 21 Kr., 1 do. 18 Kr., 1 Syg 30 Kr., 1 Arbejdsløs 15 Kr., 1 ældre Kollega 10 Kr. og to udenlandske Rejsende hver 4 Kr. 50 Øre.

De to gamle Revisorer, NIKOLAJ STIG BIGUM og P. C. CHRISTIANSEN, genvalgtes.

Formandens Løn fastsattes foreløbig saaledes: Kontingentfrihed og 25 Kr. det kommende Halvaar for ekstra Tidsspilde og Ulejlighed. Kassererens Løn forhøjedes med 25 Kr. aarlig og er nu 150 Kr. Bestyrelsens Diæter blev som hidtil 50 Kr. aarlig. Foreningslokale som hidtil Forsamlingsbygningen, og Lejen bliver 50 Kr. aarlig.

Under Eventuelt bragte BERGMANN Styrelsen en Tak for dens udmærkede Arbejde i Afdelingens Interesse; særlig takkede han for den bibliofile Udstilling. SIGURD.

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 17. ds. Lokalform., F. LETH-STEENSEN, bød Velkommen og oplæste Regnskaberne. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 320 Kr. 90 Øre, Privatkassens med 22 Kr. 70 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. Ligeledes godkendtes Forhandlingsprotokollen, som Sekretæren oplæste. — Til Lokalform. genvalgtes F. LETH-STEENSEN, til Medlemmer af Lokalstyrelsen genvalgtes ALB. C. C. HANSEN og valgtes A. H. JENSEN (i Stedet for C. N. Hansen, der ikke vilde modtage Genvalg), alle med Akklamation. Til Revisorer valgtes SAMSON med 13 St. og IPSEN med 10 St., 7 St. faldt paa H. P. Jacobsen. — Sluttelig behandledes en Forespørgsel ang. Vilkaarene for en gift Kvindes Optagelse i Foreningen. Generalforsamlingen vedtog énstemmig at henvise Vedkommende til Forbundets Love, men nægtede at anbefale Optagelsen. C. H.

Kolding Lokalafdeling

afholdt den 18. Januar sin ordinære Generalforsamling paa »Alhambra«, hvor følgende forhandledes:

FORMANDEN bød Velkommen og mindedes vor afdøde Kollega, C. F. Knudsen. Han fremlagde derefter Hovedkassens Regnskab for Oktober Kvartal, der godkendtes. I Kontingent var indkommet 579 Kr. 55 Øre, tilbagebetalt Laan 5 Kr., Beholdning fra forrige Kvartal 15 Kr. Balance 599 Kr. 55 Øre. Udgifterne har været: Rejseunderst. 27 Kr. 50 Øre, Underst. paa Stedet 15 Kr., Sygeunderst. 142 Kr. Til Hovedkassen blev at indsende 400 Kr. og Beholdningen ved Kvartalets Slutning var 15 Kr. 5 Øre. — Ekstrakassens Regnskab for Oktober Kvartal godkendtes ligeledes. Balancen var 151 Kr. 80 Øre, og Beholdningen ved Kvartalets Slutning 128 Kr. 58 Øre.

Derefter foretoges Valg; alle genvalgtes, nemlig til Formand H. O. CHRISTIANSEN, Næstformand A. R. M. SCHMIDT, Revisorer MARTIN SCHJERN og N. P. NIELSEN, Sekretærer AD. HOLLBAUM og CARL SØRENSEN, Fanebærer R. CHR. HANSEN og til Bestyrelse for Lokalafdelingen HERHOLT og P. ANDERSEN.

Det vedtoges at istandsætte Fanen. — Ligeledes vedtoges det at afholde det sædvanlige Fastelavnsbal, og et Udvalg til at arrangere det fornødne valgtes. — Et lokalt Spørgsmaal om Arbejdsforholdene behandledes og henstilledes det til Typograferne paa vedkommende Trykkeri at søge Forholdet ordnet ved Forhandling med Principalen. — Til Børnebespisningen bevilgedes 35 Kr.

Generalforsamlingen var jævnt godt besøgt. H. C.

Vejle Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 18. Januar, Aften Kl. 8 i »Koncertsalen«. Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Velkommen og fremlagde derpaa det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal, der balancerede med 403 Kr. 33 Øre. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 33 Øre, ordinært Kontingent 389 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 16 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 11 Kr. 25 Øre, indsendt til Hovedkassen 361 Kr. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 14 Kr. 83 Øre. — Lokalkassens Regnskab balancerer med 47 Kr. 60 Øre. Indtægt: Ordinært Kontingent 38 Kr. 90 Øre, ekstraord. Kont. 8 Kr. 70 Øre. Udgift: Underskud fra forr. Kvartal 9 Kr. 71 Øre, 1 ikke-understøttelsesberettiget Rejsende 1 Kr. 25 Øre, Regning fra Svendehjemmet 5 Kr. 20 Øre, Formandens Løn i Oktober Kvartal 13 Kr., Administrationsudgifter 2 Kr. 50 Øre. Kassebeholdning 15 Kr. 94 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes.

Under Eventuelt meddelte FORMANDEN, at den paatænkte Vinterfest vil finde Sted Lørdag den 29. Februar. — Det vedtoges, at Lokalkassen skulde yde et Bidrag af 10 Kr. til Børnebespisningen.

B.

Assens Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 21. Januar paa Hotel Sønderjylland. Regnskabet, der balancerede med 93 Kr. 4 Øre, godkendtes énst. — I Kvartalet var udbetalt 10 Kr. til 3 udenlandske Rejsende. — Til Formand valgtes C. W. JENSEN, Næstformand: LUCAS, Sekretær: JOHS. NIELSEN, Revisorer: LUCAS og MARCUSSEN.

Ekstrakassen havde ved Kvartalets Slutning en Beholdning af 3 Kr. 7 Øre.

Som Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisation genvalgtes NIELSEN og valgtes MARCUSSEN. J. N.

Arbejdsløshedsfesten den 23. November 1907.

Indtægt.		*Udgift.*	
220 Billetter à 1 Kr. ...	220.00	Musiken (en Ekstratime 36 Kr.)	233.00
691 — à 75 Øre ..	518.25	Assistance	130.00
399 — à 50 - ..	199.50	Lokaleleje og Gratialier .	339.00
843 Balbaand à 50 - ..	421.50	Transp. af et Koncertflygel	10.00
Salg af Programmer (23.50 ÷ 10 %)	21.15	Kliché og Papir til Tekstprogrammet.....	18.00
Indsaml. til en Ekstratime	42.72	Balbaand, Kokarder, Sløjfer, Sikkerhedsnaale ..	41.38
Odd-Fellow-Palæet.....	100.00	Traktementer og forskellige Udgifter.....	19.20
Hr. Carl Aller betalt 2 Fribilletter med	10.00	Overskud....	742.54
	1533.12		1533.12

Billetterne er gratis leverede af Hr. HOHLENBERG, Programmet af F. E. BORDING og Tegningen til Programmet af Hr. O. DYVA. D'Hrr. bringes den bedste Tak for deres Velvilje.

Den 30. December 1907. VIGGO CHRISTENSEN.

Revideret.

Den 7. Januar 1908.

FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN.

Nær og Fjærn.

Odense. Kollegerne erindres om før Plads søges eller Tilbud modtages i Odense, først at henvende sig til Afdelingsformanden, P. WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtrykkeri, Odense.

Det er sidste Dag, Tegningen paa L. Chr. Nielsens Værk sker til den billige Pris af 1 Kr. pr. Hæfte — ialt 5 Kr.

Sangforeningens 62. Stiftelsesfest harde vundet overordentlig stor Tilslutning. Aftenunderholdningen var fortrinlig og høstede stærkt Bifald, og selvfølgelig var Dirigenten, Hr. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, Genstand for megen Opmærksomhed og Hyldest. Ved Festmaaltidet indløb en Masse Telegrammer og Lykønskninger til den fejrede Jubilar, bl. a. fra Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening, Stiftelsen, Enkekassen osv. Af Sangforeningen fik Hr. Guldbrandsen overrakt et smukt Sølvbæger med Inskription, hvori var nedlagt et Beløb i Guld, bestemt til en Rejse. Festen sluttede med Bal.

Dødsfald. RUDOLF ELVINUS NIELSEN er i Onsdags afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet af Hjerne-Apoplexi efter nogle faa Dages Sygeleje. *Nationaltidendes* Personale har ved dette uventede Dødsfald mistet en god og rettænkende Arbejdskammerat og Organisationen et trofast Medlem.

Rud. Nielsen lærte Faget i Lunos Bogtrykkeri. I nogle Aar var han Faktor hos Fjeldsøe og i de sidste ca. 30 Aar var han beskæftiget ved Ombrydningen i *Nationaltidende*. Han var meget samvittighedsfuld og omhyggelig med sit Arbejde og det pinte ham derfor meget, naar en Fejl ved Ombrydningen eller andet Arbejde kunde skyldes ham. Det forcerede Arbejde tog i de senere Aar stærkt paa hans Kræfter; men han, der ikke vilde høre Tale om Svaghed, betragtede det dog som en Æressag at fortsætte det nerveødelæggende Ombrydningsarbejde og ønskede derfor ikke lettere Arbejde, som gentagende blev tilbudt ham. For en Uges Tid siden blev der alligevel truffet det Arrangement, at han skulde forflyttes til Haandsætteriet, hvilket han tog sig meget nær. Et Par Dage efter maatte han lægge sig, kom paa Hospitalet og er altsaa nu død, godt 63 Aar gammel.

Den afdøde Kollega, der efterlader sig Hustru og Datter, var — som sagt — en god Kammerat og et godt Menneske, der vil blive savnet af dem, som stod ham nær og ikke mindst af alle dem, som virkede sammen med ham.

Ang. Begravelsen henvises til Begravelseslisterne, da Tid og Sted endnu ikke er fastsat.

Arbejdsløsheds-Nævnet. I Medfør af Bestemmelsen i § 17 i Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser har Indenrigsministeriet, efter Indstilling af Bestyrelserne for de anerkendte Arbejdsløshedskasser, ud-

nævnt: Typograf P. Hvidtfeldt, Smed A. Johansen, Arbejdsmand J. Nielsen, Væver J. J. Møller, Snedker C. Gran og Bager C. Jakobsen til Medlemmer af Arbejdsløsheds-Nævnet samt Bødker A. Andersen, Skræder V. P. Arup, Tapetserer J. P. Jønsson, Skotøjsarbejder L. Jørgensen, Former A. Nielsen og Maler C. Olsen til Suppleanter, indtil Valg af Nævnets Medlemmer er foregaaet i Overensstemmelse med Bestemmelsen i fornævnte Lovs § 16.

Den typografiske Forening i Aalborg har faaet sin Sygekasse statsanerkendt fra 1. Januar d. A.

Biblioteket har i det sidst forløbne Aar været besøgt af 111 Medlemmer, der tilsammen har læst 1064 Bøger. 2 Bind er i Aar indlemmede i Arkivet og 3 af de i forrige Sæson udlaante Bøger er endnu udestaaende. 32 nye Bøger er indkøbte, hvoraf ikke faa Detektiv- og Kriminalromaner, saa Bibliotekaren, Hr. Wulff, staar vel rustet med de 711 Bind, Biblioteket nu ejer, til at imødekomme et noget livligere Besøg Mandag og Torsdag Aften. Det vil glæde Revisionen og især Hr. Wulff, om næste Aarsberetning kan berette om en noget større Virksomhed. H. C. HANSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 16. Januar 1908. Frav. med anm. Forfald: Emil Møller.

I Anledning af Kapelmusikus Guldbrandsens Jubilæum som Sangdirigent vedtoges det at lade et Udvalg paa 3 Mand (Formanden, Holmen og Schrøder) overbringe Jubilaren en kaligraferet Adresse ved Sangforeningens Aarsfest den 26. Januar, som Tak for hans Assistance ved vore Arbejdsløshedsfester. — I forsk. Tarifsager toges Beslutning. — Det oplystes at en Bogtrykker betaler Ugelønnen uregelmæssigt. Da Vedk. ikke er Medlem af Bogtrykkerforeningen henstilles det til Personalet ikke at paabegynde Arbejdet om Lørdagen, hvis den foregaaende Uges Løn ikke er betalt. — Andragender fra Socialistisk Ungdomsforbund og et fra Socialdemokratisk Ungdomsforbund, om økonomisk Støtte, henlagdes. — Et Andr. fra Samaritanforeningen vedtoges det at udskyde, indtil Hovedorganisationerne havde undersøgt Sagen.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Den 18. Januar 1908.

1. Et Spørgsmaal om Betaling for Ekstraarbejde i et Bladtrykkeri forelaa. Det vedtoges at henstille, at Betalingen for dette Arbejde udregnes ved at sammenlægge Lønnen for de 3 Uger over hvilke Turnus'en rækker og dividere den samlede Løn med det samlede Antal ordinære Timer; den derved udkomne gennemsnitlige ordinære Timeløn + 100 pCt. skulde da betragtes som Timeløn for Ekstraarbejde til hvilket Trykkerne indkaldes Dag eller Nat. Det betragtes som en Selvfølge at der ikke skal kunne indkaldes for enkelte Timer. 2. Et Firma holder Lærling uden at beskæftige nogen faglært Trykker. Det vedtoges at klage over Forholdet til K. B. 3. Et tidl. Medlem, der var hjemvendt fra Udlandet, var tiltraadt Plads uden at mælde dette eller tiltræde Forbundet. Henvendelse rettes til vedk. Personale. 4. Det vedtoges at lade Formanden repræsentere Foreningen ved Sangforeningens Jubilæumsfest for Hr. Guldbrandsen. L. J.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag d. 2. Febr. Kl. 1* i **Industriforeningens Foredragssal.** Udstill.: Nyere Bogbinderarbejder og Elevarbejder fra Fagskolen.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

24. Januar: *Middelfart* 163.50. 25. Jan.: *Assens* 68.00. 27. Jan.: *Holbæk* 328.75, *Stubbekøbing* 45.75. 28. Jan.: *Lyngby* 136.00. 29. Jan.: *Ringkøbing* 187.50, *Rønne* 284.00. *Den 29. Januar 1908.*

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Stereotypør Arthur Bryde, udl. hos Nielsen & Lyd. 14/12 07 (arb. s. St.). Alfred Olsen, udl. 20/1 08 hos Bjørnbach (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Goudio Petersen, udl. 12/1 08 hos Hertz (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Agnes Jensen, udl. 1/7 07 hos Thomsen (arb. s. St.). Anny Andersen, udl. 1/8 05 hos Thomsen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Trykker Sofus Jørgensen (Gr. Inst.), er i fagl. Afdel. 240, Rasmussens Hustru Bodil. 2661, H. P. Larsens Hustru Hansine. Trykkerlærl. Svend Jul. Jensen (Bagge).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2265, Aage Chr. Petersen fra Roskilde (Qvist). 1672, Kristoffer Knudsen fra Randers (Hertz).

Aalborg, 2092, Fred. Bang (arbl.). Aarhus, 1971, Richard Fischer (Stiftstid.). Faaborg, 2220, Poul Bech (Eksprestrykkeriet). Holbæk, 1581, Henr. A. V. Jensen (Dagbladet). Køge, 1485, F. A. S. Nygaard (Folkebl.). Silkeborg, 2159, Jacob Schrøder (Silkeborg Avis).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: Jens Axel Th. Hansen til Aalborg i Pl. Trykkerafdel.: 1971 (1818), Ric. Fischer til Aarhus i Pl. Faaborg, 2245, Johannes Jensen til Odder i Pl. Herning, 1503, Nissen Petersen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 1827, Chr. Worm til Randers i Pl. Køge, 2125, Gustav P. Jeppesen til Kbhvn. (arbl.). Lyngby, 2284, Thorlak D. Gudmundssen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1485, F. Nygaard til Køge i Pl. Roskilde, 2265, Aage Chr. Petersen til Kbhvn. (arbl.).

Annuleret Udslettelse.

Aarhus, 1213, Holger Busch, som har indbetalt sin Restance og derefter udmældt sig, idet han er overgaaet til anden Livsstilling.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 d)

GUTENBERG-KORET.

Lørdag den 1. Februar Kl. **8**: Prøve.
Kl. 10: *Generalforsamling.* (4 b)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 2. Februar Kl. 10½ Form. hos Baltzer, Rømersgade. Da vigtige Sager foreligger, bør alle møde. STYRELSEN.

ANNONCER

Typograph-Sætter.

En paalidelig og flink »Typograph«-Sætter ønsker en god Plads snarest. Bill. mrkt. »33« modtager Ekspeditionskontoret.

Forretningsfører.

Et større Bogtrykkeri i København søger en dygtig Typograf eller Forretningsmand til at lede den daglige Drift. Vedkommende maa, foruden indgaaende Kendskab til Faget, være i Besiddelse af Energi og Ordenssans og have Evne til at forhandle med Kunderne. Billet mrkt. »1605« modt. **Sylvester Hvid**, Nygade 7, København.

En dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads i **Chr. Pontoppidans Bogtrykkeri**, Nykøbing F. (37)

Dygtig Akcidenssætter,

vant til al Slags Akcidensarbejde, søger Plads i Kbhvn. Billet mrkt. »28« modt. Ekspeditionskontoret.

Første Rangs Kraft.

Maskinsætter

(Linotype), som er det danske og tyske Sprog fuldkommen mægtig, kristelig sindet, kan faa Plads i Trykkeriet i en kristelig Anstalt paa Landet. Tilbud mrk. »**M. G. 405**« til Haasenstein & Vogler A/G. Hamborg. (38)

Faktor.

En 30-aarig dygtig Sætter, vant til alt Akcidensarbejde, søges som **Arbejds-Faktor** til et nyt Bogtrykkeri i Provinsen. Løn 1800 Kr. Billet mrk. Faktor Nr. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Akcidenssætter

kan faa varig Plads i en mindre Provinsby. Billet mrkt. »Ekspres 34« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker

til prægede Seglmærker kan faa fast Plads. Billet mrkt. »36« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 7 FEBRUAR 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

atholder

ordinær Generalforsamling

Tirsdag den 11. Februar Kl. 8

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning og Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende Foreningens 10 aarige Stiftelsesfest. 4. Diskussion om Kvindernes Valgret. 5. Opstilling af Valg til Styrere. 6. Eventuelt.

STYRELSEN.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

FRA Arbejdsløshedsinspektoratet har Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse under 25. Jan. modtaget følgende:

»Under 19. d. M. har Inspektoratet fra Borgmesteren i Ringkøbing modtaget en Forespørgsel i Anledning af et til Ringkøbing Byraad indkommet Andragende om Kommunetilskud til nogle Arbejdsløshedskasser, som i Andragendet opgives at have Afdelinger i Kommunen — deriblandt nærværende Kasse.

»I Besvarelsen af Borgmesterens Skrivelse har Inspektoratet ved Siden af at oplyse, at de paagældende Kasser formentlig er anerkendte, skønt de i Andragendet opgivne Navne ikke er de samme som de for det tilsvarende Fag anerkendte Kassers, samt at de — som opgivet — har Afdelinger i Ringkøbing, paa given Foranledning endvidere fremsat nogle Udtalelser, hvis Hovedindhold formenes at ville være af Interesse for Bestyrelsen:

»1) Kommunetilskud til en Arbejdsløshedskasse kan ydes for den Del af Regnskabsaaret 1. April 1907 til 31. Marts 1908, i hvilken den paagældende Kasse har været anerkendt. Oplysning om Anerkendelsens Tidspunkt samt om Antallet af de Medlemmer, der vil befindes at have Ophold i Ringkøbing den 31. Marts 1908, vil kunne erholdes i Arbejdsløshedsinspektoratet i Juni Maaned, til hvilken Tid i Følge Loven Kassernes Regnskaber og Medlemslisten skal være indsendte.

»2) Eventuelt Tilskud bør formentlig tilstilles hver Kasses Hovedbestyrelse, hvis Adresse vil kunne erholdes oplyst i Inspektoratet. Det er en Misforstaaelse, naar det i Andragendet til Ringkøbing Byraad anføres, at en Kommunes samlede Tilskud skulde kunne indsendes hertil for af Inspektoratet at fordeles til de enkelte Kasser.

»Man skal bemærke, at de anførte Udtalelser kun tager Sigte paa de mulige Tilskud til Kassen og ikke angaar de Tilskud, der i Følge Lovens § 9, andet Stykkes første Punktum, af Kommunen kan ydes til de enkelte Medlemmer.« — —

Foranstaaende vil sikkert have Interesse for Afdelingsstyrelserne netop nu, hvor man overalt gennem Fællesorganisationerne har indgivet Andragende eller forbereder disse. Man bedes da særlig iagttage, at man ikke opgiver Dansk Typograf-Forbunds Arbejdsløshedskasse, men derimod Arbejdsløshedskassens Navn: »*Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse*«, som er anerkendt fra 1. Oktober 1907. — Man bør undgaa de andre af Inspektoratet paapegede Vildfarelser. I det til Afdelingerne og Fællesorganisationerne fra de samvirkende Fagforbund om dette Forhold udsendte Cirkulære er anført, at man i Andragendet til Kommunerne kan oplyse om, at Arbejdsløshedsinspektoratet er villig til at *anvise* eventuelle Kommunetilskud, hvilket vil sige, at Inspektoratet er villig til at meddele Kommunerne, hvor stort et Tilskud, der skal ydes af den paagældende Kommune til hver enkelt Kasse, hvorefter Tilskudet i Henhold hertil indbetales til Afdelingskassereren eller (som af Inspektoratet meddelt) indsendes direkte til Hovedkassereren.

Kommunerne kan yde to Slags Tilskud. 1) Et alm. Tilskud for alle de Medlemmer af en statsanerkendt Arbejdsløshedslov, som opholder sig i den paagældende Kommune en 31. Marts. Det er om den Art Tilskud, man nu andrager i Fælleskab, og 2) Et Tilskud til det enkelte Medlems Kontingent. Derom maa det enkelte Medlem selv søge. Ved dette Tilskud er der taget Sigte paa særlig trængende Medlemmer, som Sygdom og Arbejdsløshed har, om ikke umuliggjort saa dog besværliggjort, at vedligeholde sin Medlemsret. Dette vil altsaa ikke faa nogen Betydning for de Medlemmer, som tillige er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund; thi disse er jo fritagne for Kontingent under disse Forhold til Arbejdsløshedskassen, idet man, naar man arbejder, indbetaler 5 Øre til Reservefonden, hvoraf Kontingentet saa udredes til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse under alle Forhold, hvor man er udelukket fra at tjene noget. Det er til denne sidste Art Tilskud fra Kommunerne Inspektoratet sigter i sidste Stykke af Skrivelsen.

Der har hidtil hersket nogen Uklarhed over Beregningen af Kommunetilskudene. Det er nu uden for al Tvivl, at Kommunerne for de Medlemmer, som opholder sig i denne den 31. Marts, kan yde et Tilskud af 1/3 af Medlemskontingentet, d. v. s.: er Medlemskontingentet 18 Kr. aarlig, kan Kommunerne yde et Tilskud af 6 Kr. pr. Medlem. Hvis der ydes Kommunetilskud for alle Medlemmer, vil Statens Tilskud blive 12 Kr. Det er den Beregningsmaade, som er gjort gældende i det fra De samvirkende Fagforbund udsendte Cirkulære til Afdelingerne, der har vundet Anerkendelse. Imidlertid vil det sikkert ikke blive muligt at formaa alle Kommuner til straks at yde Tilskud. Statens Tilskud til Kasserne vil derfor foreløbig blive beregnet paa den Maade, at man sammenlægger det samlede aarlige Medlemskontingent med Kommunetilskudet og multiplicerer den samlede Sum med 2. Facit deraf bliver Statens Tilskud.

P. HVIDTFELDT.

Bladforhold i Viborg.

I Viborg har vi nu faaet et nyt Blad — til Dels da — idet *Viborg Amts Socialdemokrat*, der hidtil har været et Aftryk af *Demokraten* i Aarhus, fra Midten af Septbr. Maaned har faaet sin tredje Side trykt her i Byen.

En saadan Udvidelse af Pressen er jo noget Typografer i al Almindelighed noterer med Glæde — det betyder jo mere Arbejde, mindre Arbejdsløshed, og vi kunde have indskrænket os til en stille Glæde herover, hvis der ikke netop ved »Startningen« af dette »Blad« var sket noget, som Typograferne her (og sikkert Landet over) sér paa med mindre Velvilje: Trykningen af Bladet er bleven overdraget en Mand, hvis Hovederhværv ligger ikke saa lidt udenfor Bogtrykkerfaget — han er nemlig fast Underofficer og endda Oversergent!!

Det synes at være Livets Ironi, naar dette er sket. Thi at denne Mand ellers kan være meget agtværdig som Underofficer og Borger,

ikke har tjent sine Sporer indenfor den faglige Bevægelse, siger sig selv. Tværtimod — der har endog været Tider, hvor Typograferne her har haft et »godt« Øje til ham, fordi han havde ondt ved at indordne sig under de tarifmæssige Forhold.

Om der har været særlige Kvalifikationer til Stede ved Antagelsen af denne Mand som Bogtrykker, skal jeg ikke komme nærmere ind paa, men det sér i hvert Fald mærkeligt ud, at netop den Presse — Arbejdernes egen —, der hidtil har arbejdet Haand i Haand med de faglige Organisationer og aldrig glemmer at raabe op om sin store Kærlighed til disse — ja, endog i adskillige Tilfælde tager de faglige Organisationer til Indtægt i politisk Øjemed, at *netop* denne Presse i dette Tilfælde har sat alle faglige Hensyn til Side — forstaa det, hvo som kan!

Naar disse Linjer er fremkommen, er det for at Kollegerne Landet over kan faa Lejlighed til at gøre sig bekendt med Tilfældet, der kan være ret lærerigt. Saa kan hver enkelt drage sine Slutninger. Nogle vil maaske finde, at det er et Slag i Ansigtet paa de organiserede Arbejdere, andre »at det er saa ganske i sin Orden, som sket er«, men maaske vil det dog bidrage til, at adskillige faar Øjnene op for, at Teori og Praksis kan være to vidt forskellige Ting — ogsaa indenfor Arbejdernes egen Presse! VIBORG LOKALAFDELING.

Efterat Redaktionen havde modtaget foranstaaende Artikel fra et enkelt Medlem i Viborg, forhørte Forretningsudvalget sig hos Bladets Ejere angaaende Overdragelse af Bladets Trykning til den omskrevne Sergent-Bogtrykker. Forretningsudvalget erfarede da, at den ene Side af Bladets Trykning underhaanden var tilbudt flere Typografer i Viborg og Aarhus, men at disse ikke kunde skaffe de nødvendige Midler til Anlæg af et Bogtrykkeri. Da Udgiverne ikke ønskede selv at anlægge et Bogtrykkeri for Trykning af en enkelt Side af Bladet, maatte man søge til et bestaaende Trykkeri i Viborg. Af disse var Frederiksens det eneste, som man mente, at kunne kontrahere med, idet de to andre derværende Trykkerier, som ikke i Forvejen trykte et politisk Dagblad, drives i Forbindelse med Boghandel og Forlagsvirksomhed. Frederiksen fik derfor Arbejdet paa den Betingelse, at han skulde overholde Typografernes Tarif og yde en Mindsteløn af indtil 10 % over Byens Minimalløn, saafremt der stilledes Krav derom. Endvidere stillede Repræsentanterne for Udgiverne i Udsigt, at man i Fremtiden vilde konferere med Dansk Typ.-Forbunds Forretningsudvalg forinden man gik til at overdrage en Privatperson et socialdemokratisk Blads Trykning. Redaktionen henstillede derefter til Forfatteren, at Artiklen ikke offentliggjordes. Det paagældende Medlem gik til Lokalafdelingen, der gjorde Artiklen til sin. Skønt Lokalafdelingen er gjort bekendt med det her anførte og givet Anvisning paa at stille Krav om en Mindsteløn af 2 Kr. over Minimalen og 2 Øre mere pr. 1000 Bogstaver samt at der kun maatte beskæftiges en Lærling i Trykkeriet, da Bladet ikke skulde sættes af Lærlinge, har man dog fastholdt dens Offentliggørelse. Artiklen fremkommer derfor nu kun i Henhold til Lovenes § 53 III. Hvilke lokale Interesser man mener at ville gavne er os ikke klart; men at den kan gavne de typografiske Arbejderes Interesser, efter at man har opnaaet positive Resultater for disse, tvivler vi meget om. Derfor maa Viborg Afdeling ogsaa selv bære hele Ansvaret herfor.

Velkomst-Gildet.

LAD os sige det straks. Det blev en af de festligste og mest morsomme Fornøjelser indenfor vort Fags Ramme, vi kan mindes at have overværet, og der er ikke Tvivl om, at Velkomst-Gildet med de unge Svende efter dette første meget vellykkede Forsøg vil blive et fast aarligt Led i vore Sammenkomster.

Et Par Hundrede Kolleger — Kvinder og Mænd — havde fulgt Indbydelsen og var kommet til Stede, naturligvis mest Ungdom, men ogsaa mangen en graanet Svend havde indfundet sig for at byde de Unge Velkommen i Rækkerne, og samtidig opfriske gamle Minder fra sin egen Ungdomstid. Og det kan ikke nægtes, at Udvalget med EMIL MØLLER i Spidsen havde planlagt og arrangeret Festen saaledes, at den rette Stemning maatte og skulde komme op i Gæsterne. Med flot Honnør indlededes Festen med den af vor Kollega JOHANSEN komponerede og af ham selv dirigerede Gutenberg-Marsch, og ganske selvfølgelig havde det kendte Mærke L. J. skrevet en Velkomst-Sang, der hilstes med meget og fortjent Bifald. Ikke mindre Jubel vakte det, da Sangforeningen og Gutenberg-Koret vekselvis sang sine smukke Sange samt da Forbundets Formand havde holdt sin interessante Velkomst-Tale til de Unge. De Billeder, han rullede op for Tilhørerne om gamle Dages Skikke, naar en ung Mand skulde optages i Svendenes Rækker, var højst interessante, og vi faar maaske Lejlighed til senere i vort Fagblad at optrykke nogle af de mærkelige Skikke, som Fagets Udøvere for et Par Hundrede Aar siden benyttede ved slige Lejligheder, og som vort Forbunds Formand har hentet frem fra gamle Kilde-Skrifter i det kgl. Bibliotek.

Da denne Indledning eller mere officielle Del af Festen var tilende, blev der dækket op til Punsche-Soldet, og kort efter bænkede Gamle og Unge sig i skøn Forening ved Bordene, hvor »Bollerne« allerede var opmarscherede.

Nu kom Lystigheden rigtig frem, og Taler og Sang afløste hinanden til »Bollerne« og Glassene var tømte. At forsøge at referere Talerne vilde tage for megen Plads, men vi nævner, at Afdelingsformændene VIGGO CHRISTENSEN, LAUR. JENSEN og Frk. CRONE samt Ophavsmanden til Velkomst-Gildet, Hr. DAHLQVIST, talte under livligt Bifald. Heller ikke her manglede det paa Sange, og det synes, som om vort Fag er godt forsynede med Digtere — endda ganske fortrinlige Poeter. Sangene var signerede E. Blok, —E. og P. Aug. — Signaturer, der allerede er godt kendte indenfor Kollegernes Kreds.

Vi havde ventet, at en af de Unge skulde have taget Ordet, men det kommer maaske næste Gang.

Medens Salen gjordes ryddelig til Ballet, opholdt Deltagerne sig i de smukke Sidelokaler, hvor der herskede megen Munterhed, ja, hvor man ikke tog i Betænkning at indlede Ballet, da en af Kollegerne tog Plads ved Klaveret.

Men som Dansen gik bedst, træder den muntre og afholdte Kapelmusikus GULDBRANDSEN ind i Salen — hurtig samlede han Sangforeningen og Gutenberg-Koret og et Øjeblik efter lød Sang, Dans og Jubel imellem hinanden — — saa gik vi hjem, men de, som er gaaet senere fra Svende-Gildet, fortæller, at det var den mest henrivende og dejligste Fest, de nogensinde havde været til. KVIK.

Bøn om Hjælp til en syg Kammerat.

I indeværende Uge er der fra Nakskov Lokalafdeling udsendt Opraab til samtlige Afdelinger i Landet med Bøn om Hjælp til en syg Kammerat her i Byen (Theodor Hansen).

I Juli Maaned 1906 ramtes Theodor Hansen af Sygdom, en Svulst paa Hjærnen. Han søgte Lægehjælp her i Byen og gennemgik en Kur paa 4 Uger, men Sygdommen forværredes samtidig.

Efter at forskellige Skrivelser var udvekslede med København, blev Hansen efter sin Læges Raad indlagt paa Kommunehospitalet, hvor han henlaa i 8 Uger; men Sygdommen forværredes stadig.

Blind og lam blev han derefter i en Sygekurv transporteret tilbage til Nakskov, hvor han i det følgende Aar henlaa i en Tilstand, der næsten ikke kan beskrives.

I det sidste Par Maaneder er det vidunderlige sket, Lamheden har fortaget sig en Del, saa Hansen nu kan bevæge baade venstre Arm og Ben en Smule, hvilket tidligere var umuligt; Blindheden derimod vedvarer desværre fremdeles.

Samtidig med, at der saaledes er indtraadt en lille Bedring, er Hansens Hjælpekilder (Foreningen og Kommunen) ogsaa ved at sige Stop, idet han kun har nogle faa Ugers Understøttelse tilbage, og for at raade Bod herpaa er det, at Afdelingen her i Byen har vedtaget at rette en Opfordring til Kollegerne Landet over om at træde hjælpende til.

Theodor Hansen er 31 Aar gammel og gift. Han har udlært paa *Lollands-Posten* i Maribo og arbejdede i de sidste 5 Aar, før Sygdommen udbrød, hos Bogtrykker L. Larsen i Nakskov, hvor han ved sin stille og bramfri Færd, sin Pligtopfyldelse og Troskab har forskaffet sig saavel sin Principals som sine Kollegers Agtelse. Aldrig stod han tilbage for at yde Hjælp, naar der var Trang og Nød til Stede hos en Kollega.

Kolleger! Nu er vor gode Kammerat selv i Nød; Sygdom har gjort ham arbejdsløs i over 1½ Aar, og der er ingen som helst Udsigt til, at han i en nær Fremtid vil kunne tjene Føden til sig og Hustru. I fuld Tillid til, at Solidaritetsfølelsen, Kammeratskabet og Offervilligheden nu — som før — er saa stor indenfor Typograferne, at de ikke vil udlevere en god Kammerat til Fattigvæsenet, er det, at Nakskov Lokalafdeling har henvendt sig til Kollegerne overalt i Landet med Bøn om Hjælp, saa der endnu i nogen Tid kan ydes ham en ugentlig Understøttelse — eventuelt etableres en lille Forretning for ham —, saa hans trofaste Hustru bedre bliver i Stand til at holde sammen paa Hjemmet.

Regnskabet over de eventuelt indkomne Bidrag vil blive offentliggjort i *Typ.-Tid.*

Nakskov, i Januar 1908. LUDV. KRAGH.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1907.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1907.	5515.95	Maanedl. Underst.	30.00
Kontingent	1088.85	Pengehjælp	114.17
Renter af »Stjernen«	15.00	Ekstra Rejsehjælp	14.25
Renter af Sparekassen	87.17	Formandshonorar	100.00
Andre Indtægter.		Kont. for Styrelsen	67.60
Refund. fra Stiftelsesfesten	3.35	Tilskud til Fællesadministrationen.	365.74
	1194.37	Fællesorg. og Læsestue for 1907 ...	43.50
		Tryksager	21.60
		Stiftelsesfesten ...	68.60
		Bidrag til Fagsk.	25.00
		Andre Udgifter ..	50.59
			901.05
		Beholdn. 31. Dec. 1907 .	5809.27
Ialt..	6710.32	Ialt..	6710.32

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1907.	990.86	Understøttelse.....	98.00
Kontingent	83.75		
Restancer	20.50		
Indskud	1.00		
Renter af Sparekassen	16.75		
	122.00	Beholdn. 31. Dec. 1907 .	1014.86
Ialt..	1112.86	Ialt..	1112.86

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1907	2981.21	Begravelseshj. (Sv. Bentzen og Laur. Bruun) ...	200.00
Kontingent	149.75		
Restancer	25.55		
Renter af Sparekassen	52.47		
	227.77	Beholdn. 31. Dec. 1907..	3008.98
Ialt..	3208.98	Ialt..	3208.98

Status den 31. December 1907.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen ..	5309.27		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
	5809.27		
4 Andele i *Social-Demokraten* ...	48.00		
Udest. Restancer	29.85		
Udest. Laan ...	249.08		
	326.93		
	6136.20	Formue 31. Dec. 1907..	6136.20

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen ..	979.20		
Kontant	35.66		
	1014.86		
Udestaaende Restancer ..	19.75		
	1034.61	Formue 31. Dec. 1907..	1034.61

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	3008.98		
Udest. Restancer.....	35.00		
	3043.98	Formue 31. Dec. 1907..	3043.98

København, den 18. Januar 1908. LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af Kr. 293.32, Ekstrakassen Kr. 24.00 og Begravelseskassen Kr. 27.77.

København, den 18. Januar 1908.

FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

De københavnske Afdelingers Tillidsmandsmøde

afholdtes den 27. Januar i »Folkets Hus«, Jagtvejen. Dirigent F. K. MADSEN. Sekretær WESTY HANSEN.

Man drøftede Hensigtsmæssigheden i at faa indsamlet saa fyldigt statistisk Materiale som muligt til Brug ved kommende Tarifforhandlinger og vedtog at være Styrelserne behjælpelig med Indsamling af Oplysninger.

Forskellige Forespørgsler angaaende Arbejds- og Lokaleforhold besvaredes af Form. for Den typ. Foren. VIGGO CHRISTENSEN, der samtidig opfordrede Tillidsmændene til i alle Tvivlstilfælde at henvende sig paa Forbundskontoret.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Mandag den 20. Januar sin ordinære Generalforsamling, der var besøgt af 9 Medlemmer.

Formanden, N. V. THORUP, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 203 Kr. I Kvartalets Løb var der kun udbetalt 5 Kr. i Rejseunderstøttelse. — Der var Valg af Formand, Næstformand og Sekretær, der alle genvalgtes. — FORMANDEN meddelte, at han i Aar — ligesom foregaaende Aar — havde modtaget 25 Kr. af *Vends. Tid.* til Fordeling blandt de Rejsende, hvorfor Afdelingen bringer sin Tak.

TH. HANSEN,
Sekretær.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Søndag den 26. Januar ordinær Generalforsamling. Til Formand valgtes Typograf JOHANSEN i Stedet for L. Nicolaisen. — Dette Valg vakte Opstandelse i Foreningen. Generalforsamlingen, hvorpaa det vedtoges, var kun besøgt af ca. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer, og en Del Kolleger, der holdt paa, at Nicolaisen, der i 8 Aar har været Formand for Foreningen, fremdeles skulde fungere, fik paa en Liste samlet Underskrifter fra 15 at Lokalafdelingens 27 Medlemmer, hvori man, idet man anerkendte Johansens lovlige Valg, opfordrede ham til at bøje sig for dette Flertal og nedlægge sit Mandat til Fordel for Nicolaisen samt at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: »Det paa Generalforsamlingen i Søndags foretagne Formandsvalg«. — Denne Ekstra-Generalforsamling fandt Sted Fredag Aften den 31. Januar og blev meget bevæget. Fra Nicolaisens Tilhængeres Side opfordredes Formanden til at fratræde Formandspladsen fremfor at blive siddende som valgt af et Mindretal, medens Modparten hævdede Valgets Gyldighed og fremhævede, at det var Medlemmernes egen Fejl, at de ikke var mødt til den ordinære Generalforsamling. Endvidere protesteredes der fra de førstnævntes Side meget energisk imod den Maade, hvorpaa Valget var foregaaet; det var, hævdedes der, en Klike, der havde rottet sig sammen og i al Hemmelighed forberedt Johansens Valg bag Flertallet af Medlemmernes Ryg; dette var nemlig den eneste Maade, hvorpaa de kunde faa hans Valg gennemført, da Nicolaisen stadig havde Medlemmernes store Flertal paa sin Side. Mod denne Paastand protesterede den ny Formands Tilhængere og godtgjorde, at det i alt Fald paa 3 af Byens 4 Blade forud for Generalforsamlingen var bekendt af *nogle* af Medlemmerne, at Johansen vilde blive foreslaaet til Formand. — Generalforsamlingen varede ca. 2½ Time, og Forhandlingen førtes til Tider med stor Lidenskabelighed og Heftighed, der faldt mange drøje Hug, men de stik modsatte Anskuelser lykkedes det ikke at bøje det fjerneste mod hinanden, og da Formanden stadig nægtede at nedlægge sit Formandshverv, sluttedes den bevægede Generalforsamling med, at nedenstaaende Resolution vedtoges med 14 Stemmer mod 8:

»Holbæk Lokalafdeling tilsiger herved den hidtidige Formand, Journalist V. Nicolaisen, sin fulde Tillid og udtaler sin skarpeste Misbilligelse af den Fremgangsmaade, der er anvendt ved den nuværende Formand, Chr. E. Johansens Valg.«

Denne Generalforsamling vil mindes længe i Holbæk Lokalafdeling.

JOHS. M. ANDERSEN.
Sekretær.

Typografernes Karneval

afholdes i

Odd-Fellow-Palæets samtlige elegante Lokaler

Lørdag d. 22. Februar, Kl. 8.

Aarets vidunderligste Fest.

Nær og Fjærn.

En ny Bogtrykkerforening? I Anledning af at Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund har udsendt Cirkulære til de udenfor K. B. og Forbundet staaende Bogtrykkere med Anmodning om at indbetale en nærmere fastsat Andel af Udgifterne ved Tarifens Indførelse og Opretholdelse, har der i Onsdags Aftes været afholdt et Møde af Bogtrykkere, hvortil bl. a. d'Hrr. Georg A. Bach og Rudolf Svendsen havde indbudt. Det var besøgt af ca. 40—50 Bogtrykkere og paa Mødet vedtoges det at nægte at betale de omsp. Bidrag. Stemningen var i det hele taget for at opfordre de smaa Bogtrykkere til at danne en selvstændig Forening.

De københavnske Afdelingsstyrelser holder Fællesmøde førstk. Søndag Kl. 10 paa Forbundskontoret.

De Billetter til Karnevalet, som d'Hrr. Inkassatorer ikke har afleveret til Budet i Løbet af kommende Uge, betragtes som solgte. Billetterne skal være betalt senest 22. Februar.

De Billetter, der er bestilt paa Forbundskontoret, maa være afhentet senest Fredag den 14. ds., da de ellers bliver solgt.

En selskabelig Sammenkomst afholdtes forrige Lørdag Aften paa Jærnbanehotellet i Kallundborg af samtlige tre Blades Trykkeripersonaler og enkelte andre, som i tidligere Tid har været beskæftiget ved det typografiske Fag. Der herskede selvfølgelig fra først til sidst den lystigste Stemning, og der holdtes ved Bordet et Utal af Taler, ligesom 4—5 i Dagens Anledning forfattede Sange blev afsungne under stormende Bifald. Et animeret Bal, der varede til den lyse Morgen, afsluttede Selskabeligheden.

Til TH. HANSEN (Nakskov) har jeg modtaget: Klubben Politiken 15.00; Hannovers Pers. 6.75; Bordings do. 7.50; L. A. Jørgensens do. 2.55; Ugens Nyheders do. 4.00; Lunos do. 10.00; Harald Jensens do. 3.25; Qvists do. 3.65; Thieles do. 13.25; P. Petersens do. 6.25; Rasmussen & Olsens do. 1.25; S. L. Møllers do. 4.50; Kr. Dagblads do. 11.00; I. Cohns do. 22.00; Chr. Birchs do. 4.00; Fr. Bagges do. 9.50 og Aage Jørgensens do. 2.00, tilsammen Kr. 126.45. Bidrag modtages fremdeles. LAUR. JENSEN.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg modtaget: Stege: Lokalafdelingen 3.50, Bogtrykker Tømmerup 2.00, Møens Dagbl. 1.00, Red. N. P. Nielsen 1.00; Ringsted: Lokalafdelingen 20.00, Ringsted Folketid. 2.00, Venstres Folkebl. 2.00. Ialt Kr. 31.50. Bidrag modtages fremdeles.

Nakskov, den 4. Februar 1908. BERNH. NIELSEN

For al venlig Deltagelse ved min Mands Død og Begravelse bringes herved min hjerteligste Tak. EMILIE NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

31. Januar: *Løgstør* 27.25. 5. Februar: *Ribe* 90.00, *København* pr. Bl. 2000.00, kont. 10,577.58, ialt 12,577.58.

Den 5. Februar 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Holbæk: Typ. CHR. E. JOHANSEN, Venstrebladet.

Den 29. Januar 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Otto Andersen, udl. hos I. Cohen ½ 08, arb. s. St. (overg. fra Lærlingeafdel.). Kvindeafdel.: Elvira Steen, arb. hos Thomsen. Ingeborg Hansen, Oluffa Nielsen, Camilla Broe, Marie Nielsen, Cecilie Hansen og Amalie Christensen (alle hos Holger Meyer). Sygeafdel.: 598, Elius Nielsens Hustru Eva. 2703, H. Johannes Hermansens Hustru Xenia.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 1503, Martin N. Petersen fra Herning (arbl.). 1829, Rasmus Chr. Rasmussen fra Odense (Hertz). 2302, Niels P. R. Hansen fra Næstved (arbl.). Trykkerafdel.: 2000 (1799), Th. P. Møller fra Maribo (arbl.). 1916, Viggo Nielsen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 1943, J. A. P. Hansen (Jul. Nielsen) og 2092, Frederik Bang (arbl.). Aarhus, 2201, Chr. M. Madsen (Demokr.). Holbæk, 1915, And. Thor Hansen (Dagbl.). Kolding, 1398, Hans Chr. Nielsen (Centraltrykkeriet, Vejen), 1889, Peder Pedersen (Lumbye) og 1817, Vald. Petersen (Højskolebladet). Maribo, 2162, Laue M. Schmidt (Lollandsp.). Næstved, 2324, A. Sørensen-Skyum (Socialdem.) og 1983, C. M. Carstensen (Avisen). Odense, 1556, Harald Petersen (Thillerup). Roskilde, 1074, Joh. P. Petersen (Rosk. Tid.).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2281, Holger V. Nielsen til Nykøbing F. i Pl. 2333 (1913), Martin E. J. Hansen til Holbæk i Pl.

Aalborg, 977, F. Baumgarten til Grenaa i Pl., 2224, Thomas Udbye til Vejle i Pl. og 1406, H. G. Hundrup til Aarhus i Pl. Aarhus, 1889, Peder Pedersen til Kolding i Pl., 2164, Laue M. Schmidt til Maribo i Pl. og 1916, Viggo Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Holbæk, 2152, Karl Kristensen til Kolding i Pl. Horsens, 1521, S. Sørensen til Vejle i Pl. Maribo, 2000, Theodor Møller til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing M., 2159, Jacob Schrøder til Silkeborg i Pl. Næstved, 2302, P. Richard Hansen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2149, O. L. Holm til Faaborg i Pl. og 1829, R. Chr. Rasmussen til Kbhvn i Pl. Silkeborg, 2020, S. A. J. Berg til Nykøbing M. i Plads.

Død.

Københavns: Begravelsesk.: 923, Eckhardts Enke.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. (1 e)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Møde Lørdag den 8. ds. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115. Enhver Typograf er velkommen. (41)

Faktor og Maskinmester,

begge Førsteklasses, energiske og driftige, dygtige og selvstændige i alt vedkommende deres respektive Stillinger, søges af et velrenomeret, middelstort Bogtrykkeri i Kristiania. Faktoren maa være særlig dygtig i moderne Akcidensudstyr, Maskinmesteren særlig i Illustrations- og Farvetryk. Offerter med Kopi af Attester, Prøver af selvstændig udførte Arbejder i bevidnet Stand samt Lønforlangende sendes til *S. M. Brydes Annoncebureau, Kristiania.* (46)

En flink, ung Pige, der er kendt med Posetrykning og kan paatage sig Ledelsen af et mindre Posetrykkeri, kan faa en god fast Plads. Billet mrkt. »Fast 45« modtager Ekspeditionskontoret.

Da 3 Akcidenssættere efterhaanden er gaaet over til mine Sættemaskiner, bliver der Plads ledig hos mig for foreløbig 2 faste Akcidenssættere, enten selvstændig arbejdende eller, hvis saadanne ikke findes, unge Sættere med et godt Grundlag, som har Lyst til Uddannelse. (43) MARTIUS TRUELSEN.

Linotype-Sætter.

Et Firma i Dresden søger en dygtig Linotype-Sætter til dansk Arbejde. Fast Plads lo ves. Henvendelse til Anvisningskont. (49

En velanbefalet

Sætter-Trykker

kan faa fast Plads ved *Assens Avis.* Begyndelsesløn 22 Kr. (42)

Linotypesætter søges.

S. L. Møllers Bogtrykkeri,
(40) *Hestemøllestræde 5.*

En **Sætter-Trykker** kan straks faa Plads paa »*Nordre Birks Tidende*«s *Bogtrykkeri i Lyngby.* (47)

En **god Kollega,** der i Sommer har Lyst til at rejse (Tyskland), *søges* til Følgeskab. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En yngre Typograf, flink til sin Gerning, kan faa Plads som Sætter-Trykker i et mindre Trykkeri — maaske varig Plads. Løn 25 Kr. ugentlig. Bill. mrkt. »48« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Første Rangs Kraft.

Maskinsætter

(Linotype), som er det danske og tyske Sprog fuldkommen mægtig, kristelig sindet, kan faa Plads i Trykkeriet i en kristelig Anstalt paa Landet. Tilbud mrk. »**M. G. 405**« til Haasenstein & Vogler A/G. Hamborg. (38)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 — KØBENHAVN DEN 14 FEBRUAR 1908 — XXXV AARGANG

Den typ. Trykkerforening

afholder

ord. halvaarl. Generalforsamling

Onsdag den 26. Februar 1908, Aften Kl. 8 præcis

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragende. 4. Eventuel Eftergivelse af udestaaende Laan. 5. *Skrivelse fra Sygekasseinspektoratet* med *Henstilling* om *at* forhøje *Begravelseskassens* Kontingent til 0.40 pr. Kvartal, samt *Forlangende* om, *at* der i Lovene for denne Kasse optages Bestemmelse om Overskudets Anvendelse ved Kassens event. Opløsning, *at* Medd. om Forandringer i Lovene inden første Maaned tilsendes Inspektoratet, *at* Aarsregnskabet i revideret Stand hvert Aar i Marts tilstilles Inspektoratet, *at* der hvert femte Aar tilstilles Inspektoratet en Fortegnelse over Medlemmerne, samt endelig *at* Begravelseshjælpen er fritagen for enhver Retsforfølgning i Henh. til Lov om Tilsyn med Begravelseskasser. 6. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt en Kontrahent til *Social-Demokraten*. 7. Eventuelt.

STYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds

københavnske Afdelinger

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 1. Marts, Kl. 11 Formiddag

i Kongens Klub, Østerg. 15.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende Tilvejebringelse af statistisk Materiale. 4. Forslag vedrørende Overskudet fra Bespisningen m. v. 5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 6. Eventuelt.

STYRELSERNE.

Lønbevægelsen i Belgien.

Vi har gentagende omtalt den Tarifbevægelse, som de belgiske Kolleger for Tiden er i Begreb med at søge løst, og forleden modtog vi atter en Beretning fra Sekretæren for det internationale Sekretariat, Hr. STAUTNER, og hvoraf vi hidsætter følgende:

I *Charleroi* er der opnaaet Overenskomst paa følgende Vilkaar: Minimallønnen er 5 Frcs. daglig samt en Arbejdstid af 10 Timer for Haandsætterne og de Trykkere, der kun passer en Maskine med en Cylinder; for Trykkere, der betjener en Dobbeltmaskine eller 2 enkelte Maskiner er Lønnen 5 Frcs. 50 Ct. For Maskinsættere er Arbejdstiden 8 Timer og Lønnen Frcs. 5.50. For almindeligt Overarbejde betales 25 pCt. i Tillæg i Timen og for Nat- og Søndagsarbejde 50 pCt. En Lærlingeskala er ogsaa paa en Maade bleven anerkendt, idet der for hver fem Typografer kan antages to Lærlinge. Nogle Firmaer, deriblandt ét, hvor Bladet *Le Rappel* trykkes, har nægtet at underskrive paa Tarifen. I fem Trykkerier, hvor der tilsammen beskæftiges 70 Typografer, er Arbejdet bleven nedlagt.

— I *Louvière* er Principalerne gaaet ind paa ovenstaaende Arbejdsbetingelser, kun med den Forskel, at Minimumsbetalingen bliver Frcs. 4 og Frcs. 4.50 for de forskellige Lønklasser. I to Trykkerier, med tilsammen ca. 25 Typografer, har det endnu ikke været mulig at skaffe den ny Tarif Indpas, hvorfor Arbejdet sandsynligvis vil blive nedlagt.

— I *Mons* er den samme Tarif som i Louvière bleven indført, med Undtagelse af tre Trykkerier, der tilsammen beskæftiger omtrent 30 Typografer. Ogsaa her vil Arbejdet sandsynligvis blive nedlagt.

— I *Namur* er Tarifen fra La Louvière ligeledes bleven anerkendt. Men forinden maatte ca. 100 Arbejdere, der tilsammen omfatter fem Trykkerier, nedlægge Arbejdet. Personalerne paa to af de nævnte Trykkerier, ca. 60, er endnu i Strejke, som rimeligvis vil trække ud i længere Tid. Sammenholdet blandt Kollegerne er imidlertid saa godt, at ikke én Skruebrækker har mældt sig.

— I *Liége (Lüttich)* er Principalerne gaaet ind paa samme Tarifbestemmelse som i Charleroi, med en Minimumsløn af Frcs. 5 og 5.50. Dog maatte 100 Kolleger i 6 Trykkerier forinden standse Arbejdet. Standsningen varede imidlertid kun nogle Dage og endte med et for Kollegerne fuldtud tilfredsstillende Resultat; dog er der paa de øvrige Trykkerier endnu ikke opnaaet normale Tarifforhold.

— I *Bruger (Brügge)* har der i længere Tid været ført Forhandlinger med et af Bogtrykkeriejere nedsat saakaldt »Syndikatskammer«. Der forhandledes paa Grundlag af en Minimalløn af 4 Frcs. pr. Dag; men da Forhandlingerne trak ud i syv Uger, og det aabenbart var »Syndikatet«s Mening, at der slet ikke skulde komme noget ud af Tarifbevægelsen, afbrød Typografernes Tillidsmænd Forhandlingerne og indledede derefter Forhandling med hver enkelt Principal. Nogle Principaler med tilsammen ca. 100 Arbejdere underskrev straks paa den nye Tarif. I 12 Trykkerier, med 127 Svende, blev Arbejdet nedlagt. Strejken har nu varet en Uge og der hersker en udmærket Aand blandt de Strejkende, og Kollegerne er fuldt og fast overtydet om, at det skal lykkes dem at vinde Sejr Et Firma, der beskæftiger 18 Typografer, har allerede givet efter. Et andet Firma, med 12 Typografer, har derimod brudt sit Løfte om at overholde Tarifen, hvorfor Personalet har indstillet Arbejdet.

— I *Gent* er Tarifen bleven gennemført med en Minimalløn af Frcs. 4.25, men forinden maatte Kollegerne paa nogle Trykkerier og i et Antal af ca. 80 nedlægge Arbejdet i 14 Dage. Tre af de Firmaer, der havde underskrevet paa Tarifen, har senere brudt Overenskomsten, hvorfor Arbejdet sandsynligvis bliver nedlagt.

— I *Antwerpen* er Forhandlingerne ført paa samme Grundlag som i Charleroi og Lüttich, nemlig Frcs. 5 og Fr. 5.50. Af alle de Forhandlinger, der har været ført i Belgiens forskellige Byer, og som for største Delen er bleven ført til et heldigt Resultat, tegner Antwerpen til at blive det sværeste Sted at faa Tarifen gennemført, og kan meget let ende med en større Konflikt. Af disse Grunde har Ledelsen først søgt at faa ordnede Forhold i de her nævnte Byer. Der findes over 600 Typografer i Antwerpen.

— I den lille By *Loewen* vil Tarifen ufortøvet blive tilstillet Principalerne, da den Løn, der hidtil er bleven betalt, er den laveste i Belgien. Gennemsnitslønnen har hidtil været 3 Frcs. Der kræves nu en Minimalløn af Frcs. 3.50.

I tre Maaneder har Lønbevægelsen i Belgien staaet paa, og det har kostet Kollegerne store Anstrængelser at naa saa langt frem som Tilfældet er. Det har først og fremmest været Opgaven at faa den ganske urimelige lave Løn bragt noget i Vejret, dernæst arbejdes der paa at faa indført en nogenlunde ensartet Tarif for hele Landet. Alle Medlemmerne af Centralkomitéen har i den Tid, Bevægelsen har staaet paa, været paa Rejse i Byerne og ledet Forhandlingerne og de Konflikter, der er kommet til Udbrud. Fra Kollegernes Side er der bragt store Pengeofre, idet der af det belgiske Forbunds Kasse ugentlig er bleven udbetalt 4000 Frcs. Skal det imidlertid lykkes dem fuldtud at faa gennemført Lønbevægelsen, maa de endnu holde ud i nogen Tid, hvorfor den belgiske Forbundsstyrelse har henvendt sig til det internationale Sekretariat og anmodet om Hjælp.

Det er at haabe, at de belgiske Kolleger maa sejre i denne saa berettigede Lønkamp.

Pensionskassen.

Det Cirkulære, der i disse Dage er udsendt af Nakskov-Kollegerne med Opfordring om at støtte en af Sygdom stærk hjemsøgt Kollega, bringer mig atter til at tænke paa den af Hr. Leth-Steensen i sin Tid foreslaaede og af mig stærkt anbefalede Pensionskasse, om hvilket der i den seneste Tid har hvilet en dyb Tavshed.

Hvad Hr. Leth-Steensens og mine Argumenter den Gang ikke kunde gøre, kan maaske Nakskov-Cirkulæret, *thi dette viser os i sin nøgne Sandhed, hvor* **berettiget** *en saadan Kasses Oprettelse vilde være.*

Hvis vi nemlig naar til Oprettelsen af en Pensionskasse, hvilket Haab jeg langtfra har opgivet, vil den Slags Cirkulærer være en saga blott, *idet vi nemlig da og paa en langt mere betryggende og formaalstjenlig Maade vil være i Stand til at hjælpe vore trængende Kolleger.*

Og vor Kollega i Nakskov er desværre ikke den eneste, der tiltrænger vor Hjælp, selv om han maaske er den, der trænger haardest for Tiden, men sikkert mange omkring i Landet kæmper med Sygdom og Nød — en Nød, vi, ved at ofre en 10-Øre om Ugen, nemt kan afhjælpe.

Lad mig derfor med vor beklagelsesværdige Nakskov-Kollegas Skæbne for Øje alvorlig lægge Forslagets Tilhængere paa Hjærte, at arbejde *for* og ikke hvile *før* Pensionskassen *er* oprettet.

Og Modstanderne beder jeg endnu en Gang betænke sig, før de atter spænder Ben for et Forslag som dette, *der i allerbogstaveligste Forstand kommer de daarligst stillede til Gode.*

Skive, den 1. Februar 1908. Th. Iversen.

Strejke bedømt af Amerikanere.

Den allerbedste Maade at forhindre Strejker paa — skriver Konduktørernes Blad i Amerika — er at faa hver eneste Mand ind i Organisationen, derpaa banke Organisationens Principer ind i Hovederne paa dem, samle et stort Strejkefond og vælge de bedste og mest klarsynede til Ledere. Saa kan man vedtage følgende Resolution: »vi holder det for at være et ufravigeligt Princip, at Fagorganisationsmænd fremfor alle andre skal sætte et godt Eksempel som gode og trofaste Arbejdere og udføre sine Pligter til Hæder og Ære for sig selv og sin Organisation.«

— — —

»Vi vil ikke slaas, vi vil ikke strejke, vi vil helst have Forlig; men dersom vi *skal* slaas alligevel, saa vil vi ogsaa have Ammunition«, sagde en af Deltagerne i den amerikanske Formerkongres i Philadelphia forleden, idet han forsvarede det højeste Strejkebidrag.

— — —

Et amerikansk Storblad skriver:

Langsomt, men sikkert begynder Verden at forstaa Arbejderbevægelsen, og med den Forstaaelse kommer hver Dag et større Maal af Samarbejde og Sympathi fra de andre Klasser. Men der er endnu dem, som ikke kan se Arbejderbevægelsen i det Lys, som Arbejderen selv ser den, og derfor bliver han ofte fordømt.

Det er f. Eks. Strejkerne, som man oftest gaar løs paa. De fordømmes uden Undersøgelse. Og dog er Strejken et saa ærligt og respektabelt Vaaben, som der overhovedet kan findes. Det er kun den simple Erklæring, at Arbejderen raader over sin egen Arbejdskraft. Og endda gaar Arbejderen ikke til Strejke, før alt andet er slaaet fejl, før Forlig er umuligt.

Men Strejke er jo Oprør, siger de *gode* — de *rigtig gode* Borgere.

Javel. Og Strejkeren er Oprører. Men det skal siges, at Oprøreren har været Fakkelbærer for Civilisationen, lige siden Mennesket opdagede, at det havde en Sjæl.

Karnevalsnotitser.

De ærede Inkassatorer erindres om, at de Billetter, der ikke er afleveret fra Trykkerierne senest Fredag den 14. ds., betragtes som solgte.

For Karnevalsaftenen at skabe den bedst mulige Orden og Kontrol vil Tilskuer-Billetterne blive taget ved Indgangen, medens Kuponen af Deltager-Billetten maa bæres synlig under hele Festen. Kollegerne anmodes om at være Kontrollen og Styrelserne behjælpelig i saa Henseende, bl. a. ved at have Billetterne parat straks ved Indgangen.

Baltegn vil af Tilskuere kunne løses fra Kl. 12 ved Indgangene til Salene.

Fru Friis-Hjorth vil af Hensyn til sit Engagement i Scala optræde i den lille Sal præcis Kl. 9½. I den store Sal optræder Fruen Kl. 11¼.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Tirsdag d. 2. Januar ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Form. Jørgen Petersen aabnede Generalforsamlingen med paa Bestyrelsens og egne Vegne at ønske Medlemmerne et »glædeligt Nytaar« med Haab om, at det ny Aar maa blive til Gavn og Held for Fagets Udøvere. Derefter aflagde Formanden Beretning om Lokalafdelingens Virksomhed i det forløbne Aar. Paa Forespørgsel af Arnø gav Form. Oplysning om, hvem der havde faaet Part i Juleuddelingen her i Afdelingen. Det reviderede Regnskab for Oktober Kv. oplæstes og godkendtes.

Fra Bestyrelsen forelaa Forslag om at dele Formands- og Kassererposten, hvilket efter en kort Diskussion enst. vedtoges. Ved det derefter stedfindende Valg af Formand valgtes Herm. Hansen med 17 St., N. K. Nielsen fik 10 St. Hansen takkede for Valget. Til Kasserer valgtes Jørgen Petersen med Akklamation. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes Chr. Berg og valgtes Arnø og Trykker L. Hansen. Som Revisorer genvalgtes A. Westermann og valgtes N. K. Nielsen.

N. K. Nielsen gav derpaa nogle detaillerede Oplysninger ang. Arbejdsløshedskassernes Virkemaade.

Efter Lokalafdelingens Generalforsamling fortsattes i Lokalkassen. Formanden oplæste Regnskabet, der balancerede med 329 Kr. 54 Øre og godkendtes enstemmigt.

Til Foredragsforeningen af 1902 bevilgedes å Conto 10 Kr. Til Sygebespisningen ligeledes 10 Kr.

Fra Bestyrelsen forelaa Forslag om, at Kassereren ogsaa blev kontingentfri i denne Kasse, hvilket vedtoges enstemmigt.

Alfr. Hugger.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 25. Januar ordinær Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 311 Kr., godkendtes énstemmigt. — Til Formand genvalgtes L. L. Høier og til Næstformand J. N. Jepsen. Ligeledes genvalgtes Sekretæren P. Andersen og Revisorerne R. Hansen og Joh. Hansen. — Et Forslag fra 4 Medlemmer ang. Ekstrakassens Love gav Anledning til en lang og livlig Diskussion, der resulterede i, at § 1 ændredes. — Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at forberede festlige Sammenkomster. — Et Forslag, gaaende ud paa at sætte en Mindesten paa afdøde Typograf L. Heenos Grav, vedtoges.

Alle 16 Medlemmer var mødt. P. Anderren, Sekretær.

Gutenberg-Koret

afholdt Lørdag den 1. Februar sin halvaarlige Generalforsamling i Lokalet i »Ølundshus«. Til Dirigent valgtes C. Kretzschmer og til Sekretær: C. Nielsen.

1. Formanden, M. Schmidt, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar; omtalte de forskellige Udflugter og dvælede navnlig ved de to vellykkede Koncerter i Roskilde samt Arbejdsløshedsfesterne i Koncertpalæet og i Lyngby Lokalafdeling. Koret havde i det forløbne

Halvaar faaet ny Dirigent, Gardens Musikdirektør, Hr. Vald. Nielsen, og det lod til, at denne havde bragt nyt Liv og ny Arbejdslyst ind i Koret. Beretningen godkendtes enstemmig.

2. Kassereren, V. ANDERSEN, fremlagde Regnskabet, der efter nogen Diskussion godkendtes, ligeledes enstemmig.

3. Da Formanden, M. SCHMIDT, aldeles bestemt frabad sig Genvalg, valgtes J. LARSEN til Formand. C. NIELSEN bragte Schmidt en Tak for de mange Aars Virksomhed indenfor Korets Styrelse. Til Revisor valgtes G. KIRSCHNER. Under Eventuelt førtes en længere Diskussion om forskellige Æmner vedrørende Koret. C. N.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. Bogtrykker CHR. PEDERSEN, Centraltrykkeriet, Horsens, har *uden* Opfordring for 14 Dage siden forhøjet Lønnen for sin Sætter-Trykker med 1 Kr. Kort før Jul forhøjede han *paa* Opfordring Lønnen for samme Mand med 2 Kr.

Selskabelig Sammenkomst. Det er Festernes Tid! Af forskellige Notitser i *Typ. Tid.* i denne Tid kan man læse om selskabelige Sammenkomster snart her, snart der; og det er kun et glædeligt Tidens Tegn, at Kollegerne mere og mere faar Forstaaelsen af det sammenholdende, saadanne Fester ikke alene i Tiden, men ogsaa ved andre Lejligheder bevirker. — I Lørdags Aftes var det Herning Lokalafdeling, Typografer med Damer, der gjorde Forsøg paa at tage sig Livet lidt fra en gemytlig Side; og det lykkedes fuldt ud. Festen, der stod paa Hotel »Herning«, blev i alle Maader vellykket. Hertil bidrog meget de forskellige Revuer og Sange (ialt 8), som var leveret af lokale Forfattere og Forfatterinder; det var, som sagt, en Fest, Herning-Typograferne kunde være stolte af, og forhaabentlig vil den blive gentaget i de kommende Aar. M—n.

Redaktør V. Galster, *Skive Avis*, havde i Fredags Aftes indbudt Personalet paa Trykkeriet og Kontoret til en Spisning og et lille Sold paa Hotel »Phønix« i Skive. Der herskede her en glimrende Stemning; Taler blev holdt for Redaktøren, »Avisen« og Organisationen. Først ved Midnatstide skiltes man med Ønsket om fortsat og godt Samarbejde.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. I Artiklen med denne Overskrift i Typ.-Tid. Nr. 6 staar, at Statstilskudet »beregnes paa den Maade, at man sammenlægger det aarlige Medlemskontingent med Kommunetilskudet og *multiplicerer* den samlede Sum med 2«. Af det forud meddelte fremgaar, at man skal *dividere* med 2. Med andre Ord: Statstilskudet vil blive det halve af Medlemskontingentet og Kommunetilskudene tilsammen.

»Skudaarsfest« i Odense. Lørdag den 29. Februar holder Odense Lokalafdeling en *Skudaarsfest* med Aftenunderholdning, Kaffebord og Bal. Festens Arrangement, Ledelse og Underholdning ordnes udelukkende af Afdelingens Damer. Der er ingen Tvivl om, at denne ejendommelige Form vil samle fuldt Hus og blive vældig — »aramabisk«.

Hillerød Typografers Karneval forløb aldeles udmærket; der var stuvende fuldt af Tilskuere og en Mængde Maskerede.

Paa et for Anledningen opført Teater spilledes et Par Revybagateller, der morede baade Tilskuerne og de Optrædende. At Luftskibet »Le petrine« ikke ganske svarede til »Opfinderen«s Forventninger, er jo ikke mere, end man kunde vente af et Luftskib.

Festen vil sikkert give et klækkeligt Overskud til Typografernes Hjælpekasse.

Skive Dagblad med Aflægger, *Morsø Dagblad*, er i disse Dage solgt til *Skive Folkeblad* og *Morsø Folkeblad*. Hermed forsvinder det sidste uorganiserede Arbejdssted i Skive indenfor den typografiske Stand.

Fra Italien. Som Følge af Principalernes Umedgørlighed under Tarifforhandlingerne, har vore Kolleger i *Turin* nedlagt Arbejdet. Principalernes Tilbud er forkastet med 1133 mod 21 Stemmer. I Turin fremstilles væsentligst Forlagsarbejder, og Bogtrykkerne mener som Følge heraf let at kunne sulte Arbejderne til Eftergivenhed. Det internationale Sekretariat skriver imidlertid, at Sammenholdet er saa eksemplarisk, at det ikke nærer Spor af Tvivl om Sejr, saafremt Forbundene under den internationale Sammenslutning vil yde et obligatorisk Bidrag af 10 Centimer pr. Medlem pr. Uge.

Stereotypørerne, der havde opnaaet Enighed om deres Arbejdsbetingelser, er imidlertid af Solidaritetsfølelse endnu ikke gaaet i Arbejde.

Russisk Censur. I 1907 har de russiske Myndigheder brændt 17,000 Kilo »illoyal Literatur«, det vil sige revolutionære Blade og Bøger, som faldt i deres Hænder. Mon Forholdene bliver bedre for det?

Det portugisiske Statstrykkeri er grundlagt 1768. Det udfører alle Statens Tryksager og har desuden Indtægter ved at udføre Arbejde for Privatfolk. Det Overskud, som Trykkeriet tilfører Statskassen, er meget betydeligt; i 1903 androg Indtægterne til 230 Mill. Reis (325 Reis = 1 Kr.). Efter 15 Aars Arbejde i Trykkeriet er man pensionsberettiget med Halvdelen af sin Løn. Denne Pension stiger med 2 pCt. aarlig indtil det 40. Aar, med hvilket indtræder en Pension lig den fulde Løn.

Over 1000 arbejdsløse Typografer skal der for Tiden være i New York. Det samlede Antal Arbejdere uden Beskæftigelse i denne By er for Tiden, i Følge en Meddelelse fra Fagforeningerne dersteds, nu — 160,000.

Den typografiske Forening i København
(Sætterafdelingen).
Regnskab for Aaret 1907.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1907		Kr. 28996.43
Medlemsbidrag ..... heltbet. 7481.28		
do. ..... halvtbet. 220.02		
	Kr. 7701.30	
Renter af Obligationer à 3½ pCt.	- 315.00	
do. - Aktier	- 196.52	
do. - Sparekasse-Indskud	- 651.15	
Betalte Laan	- 165.24	
		- 9029.21
	Balance....	Kr. 38025.64

Udgift.

Bidrag til Fællesadministrationen	Kr. 2630.96	
Biblioteket	- 50.80	
Formandsgage	- 2128.35	
Tryksager	- 80.00	
Budløn	- 22.00	
Bespisningen	- 21.00	
Fast Understøttelse	- 52.00	
Arbejdsspild	- 105.52	
Tillidshjælp	- 12.50	
Kontingent for Styrelsen samt Inkassatorer for Sætterafdelingen	- 780.00	
Privat Understøttelse til Rejsende	- 73.60	
Bidrag til Fagskolen	- 100.00	
Ekstra Understøttelse	- 12.00	
Lokaleleje	- 27.00	
Bladhold	- 14.40	
Kontorsager	- 7.15	
Tilskud til Stiftelsesfesten	- 182.30	
Udg. ved Optælling af Stemmesedler m. m.	- 43.17	
Ved Larsen-Holsts Begravelse i Nyborg	- 25.00	
Repræsentationsudgifter	- 6.73	
Banneret repareret og besørget til Begr.	- 55.40	
Kranse	- 10.57	
Porto	- 14.40	
Bidrag til Teknisk Skole	- 20.00	
do. - Folkeuniversitetsforeningen	- 25.00	
do. - Fællesorg. og Læsestue 1906-07	- 308.22	
En Adresse	- 55.00	
Andre Udgifter	- 26.40	
		Kr. 6869.47
Beholdning den 31. Decbr. 1907		- 31156.17
	Balance....	Kr. 38025.64

Status pr. 31. Decbr. 1907.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1907:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Sparekasse-Indskud	- 16615.64	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Andre Værdipapirer	- 5000.00	
Kontant	- 78.53	
	Kr. 31156.17	
16 Andele i Social-Demokraten		- 192.00
Biblioteket		- 840.00
Restancer: Medlemsbidrag		- 55.80
		Kr. 32243.97

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1907	Kr. 32243.97
	Kr. 32243.97

Medlemsantal den 31. Dec. 1907: **1142** (deraf 69 Hjælpearbejdere).

København, den 18. Januar 1908. LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 2159.74.

København, den 21. Januar 1908.

FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. H. C. HANSEN.
ALB. MICHELSEN.

Amerikansk. I det dansk-amerikanske Blad *Reform* findes følgende:

»— En Trykkeristrejke. Paa Firmaet O. C. Olsen og Co.s Trykkeri i København, hvor *Dannebrog* bliver sat og trykket, opstod for en Tid siden en Strejke, idet Typograferne nægtede at arbejde efter Kl. 12. Imidlertid fik Arbejderne ikke Medhold hos Fagforeningens Bestyrelse og maatte atter optage Arbejdet, hvorefter Sagen blev optaget til Behandling med Arbejdsgiverforeningen. Saa forleden Søndag Nat blev det galt igen. Da *Dannebrog* var udsat ved Kl. 3 Tiden og skulde gaa i Pressen, gik Sætterne angrebsvis tilværks, kastede Trykkeriformanden og Faktoren paa Døren og laasede Sætteriet. Forinden var der skaffet en Masse Øl tilveje, og nu begyndte et mindre Drikkegilde, der endte med, at alle Typograferne slumrede ind mellem Sætterkasserne. Søndag Morgen Kl. 8 kom de tillive igen og aabnede Dørene, hvorpaa Bladet gik i Pressen.«

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Mandag den 27. Januar 1908.

1. Et Forhold i et herv. Bladtrykkeri drøftedes og Beslutning toges. 2. Skrivelse fra K. B. ang. et Forhold hos Enevoldsen og Andersen, hvor der holdtes Lærling, men ingen faglært Trykker. Dette Forhold var paatalt, men medens K. B. hævder, at Gennemsnittet af det beskæftigede Antal Svende kan være o, maa vi hævde, at Minimum maa være 1. Sagen indsendes til Forretningsudvalget med Anmodning om Tilladelse til at Sagen indankes for Voldgiftsretten. 3. Et Medlem havde arbejdet en Nat uden først at anmælde dette til Anvisningskontoret. Da det var første Gang Fejlen var begaaet, vedtoges det at indstille, at Vedk. slipper med en Advarsel. 4. Dagsordenen for Generalforsamlingen overlodes det Form. at fastsætte. Dog ønskes Spørgsmaal om event. Eftergivelse af Laan optaget paa denne. L. J.

Til TH. HANSEN (Nakskov) har jeg endvidere modtaget: Nationaltrykkeriets Pers. 9.00; Fjeldsøes Sætteripers. 3.00; Nielsen & Lyd.s Pers. 19.00; Thomsens do. 3.00; Berlingske do. 14.00; C. C. Petersens do. 2.75; »H. S.« 1.00; L. Ihrichs Pers. 3.00; Rigsdagens do. 12.00; Grafisk Inst. do. 6.25; Centraltr. do. 5.50; Forlagstrykkeriets do. 17.00; Fr. G. Knudtzons do. 30.00; tils. Kr. 128.25. Ialt med det tidl. indkomne Kr. 254.70. Bidrag modtages fremdeles.

Kbhvn., den 12. Februar 1908. LAUR. JENSEN.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Redaktør Fønss og Typograferne i Stubbekjøbing Kr. 6.00, Slagelse Lokalafdeling 17.65, Silkeborg Lokalafdeling 12.00, Roskilde Lokalafdeling 18.00, Horsens Typografers Privatkasse 20.00, Køge Lokalafd. 6.50, Faaborg: Bogtr. Carl Frandsen 1.00, Typograferne 8.00, Lokalkassen 1.00, Skive Lokalafdeling 10.00, Holbæk: 28 Medlemmer 11.75, anonymt 10.50, Esbjerg Lokalafdeling 15.00, Grenaa Lokalafdeling 3.50, ialt Kr. 130.90. Tilsammen med det tidligere indkomne Kr. 162.40. Bidrag modtages fremdeles.

Nakskov, den 11. Februar 1908. BERNH. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

10. Februar: *Randers* 230.00. 12. Febr.: *Bogense* 72.00.

Den 12. Februar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Faaborg: Typ. HANS MADSEN, Folketid. *Randers:* Typ. HERM. HANSEN, Ny Markedsgade 8. Den hidtidige Formand, Typ. JØRG. PEDERSEN, Hobrovej, fungerer fremdeles som Lokalkasserer.

Den 12. Februar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Edv. Ferd. Miland, udl. ½ 08 i Nørrebros Centraltr. (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Johanne Andersen, udl. for ca. 5 Aar siden, Christine Petersen, udl. hos Sunnert, og Ella Olsen, udl. hos Sunnert (arb. alle hos Harder). Anna Lundkvist, udl. hos Keller (**arbl.**). Sygeafdel.: Sætterlærling K. Nielsen (Rom).

Næstved: Jens Peter Jacobsen, udl. 15. Februar i Næstved-Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 2321 (1079), Svend Lundius Nilsson fra Hillerød (Thomassen). Trykkerafdelingen: 260, Carl Madsen fra Odense (Hertz).

Aarhus, 2230, Harald Holm, 2291, Jørg. Chr. Odense (begge Grenaa Folketidende) og 1406, H. G. Hunderup (A. C. Møller & Co.). Faaborg, 2149, Oscar Leo Holm (Ekspres-trykkeriet). Fredericia, 1714, Alfred Nielsen og 918, C. Pagh Jensen (begge Avisen). Holbæk, 2333, M. E. J. Hansen (Holb. Posten) og 345, Wilh. Pheiffer (Venstrebladet). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (Dagbladet). Nykøbing F., 2281, H. V. Nielsen (Pontoppidan). Slagelse, 2086, Vilh. Sjølin (Amtstid.). Vejle, 67, S. Cilius A. Sinnenberg (Avisen), 1521, S. Sørensen og 2224, Thomas Udby (alle i Pl.)

Lokalformændene erindres om at tilføje, hvor Plads tiltrædes, samt i det hele taget at indsende Til- og Framældinger.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1672, Kristoffer Knudsen til Randers i Pl. 2184 (538), Martin Sørensen til Middelfart i Pl. 2310 (290), Axel Vilhelm Christensen til Varde i Plads. 2002 (1427), H. C. Rasmussen til Skanderborg i Pl. 2334 (2644), Anna Marie Brøndum til Middelfart i Pl. 2336 (2532), Johan O. L. Buch til Kalundborg i Pl. Trykkerafd.: 2337 (1517), Jens Axel M. Dahl til Odense i Pl. Kvindeafdel.: 2335 (2090), Anna Jensen til Lyngby i Pl.

Aarhus, 2201, Chr. M. Madsen til Odder i Pl. Faaborg, 1817, Vald. Ludv. Alfr. Petersen til Kolding i Pl. og 1556, Har. Fred. Petersen til Odense i Pl. Hillerød, 345, W. Pheiffer til Holbæk i Pl. og 2321, Sv. L. Nielsen til Kbhvn. i Pl. Holbæk, 2333, M. E. J. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2324, A. Svensen Skyum til Hillerød i Pl. Odense, 260, Carl Madsen til Kbhvn. i Pl. Randers, 2024, Hans Edv. Hansen til Horsens (arbl.). Slagelse, 1993, N. J. Rasmussen til Odense i Pl. og 1899, S. Gornitzka til Lyngby i Pl. Vejle, 1499, N. G. A. Händel til Skive i Pl.

Død.

København: Sætterafdelingen: 343, Rud. Nielsen (Nat.-Tid.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse.
Nye Medlemmer sættes paa Stemme. (1 f)

GUTENBERG-KORET

optager passive Medlemmer (af »Dansk typ. Forbund«). Maanedlig Kontingent 25 Øre. (Intet Indskud.)

De passive Medlemmer har *gratis* Adgang med Dame til Korets aarlige Koncert, som finder Sted *Skærtorsdag* i *»Kongens Klub«s store Sal.*

Korets Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

Sanglokale: Café Ølunds Hus, Nørrebros Runddel.

Indmeldelser modtages af: JENS LARSEN (Formand), Nationaltidendes Trykkeri. VIGGO ANDERSEN (Kasserer), Carl Allers Trykkeri. CHR. NIELSEN (Styrer), Centraltrykkeriet samt Korets aktive Medlemmer og Budet Hr. JENSEN. (4 c)

ANNONCER

1. Kl. Akcidenstrykker,

som tillige kan paatage sig *Prægning* og er vant til at lede og udføre alt forefaldende Arbejde i et Trykkeri, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »C. 53« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter,

særlig uddannet i Reklame- og skematiske Arbejder, ønsker Plads (helst Kbhvn.). Billet med Opgivelse af Løn mrkt. »M 54« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung, dygtig Trykker,

kendt med saavel Akcidens, Bog- som Illustrations-Arbejde, hvorfor haves 1. Kl. Anbefalinger, søger Plads i København eller Provinsen snarest. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter (Monoline) søger Plads. Har arbejdet flere Aar ved Maskinen. Billet med Løntilbud mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

kendt med tysk og engelsk Maskine, søger Plads. Løn bedes opgivet i Billet mrkt. »51« til Ekspeditionskontoret.

Første Rangs Kraft.

Maskinsætter

(Linotype), som er det danske og tyske Sprog fuldkommen mægtig, kristelig sindet, kan faa Plads i Trykkeriet i en kristelig Anstalt paa Landet. Tilbud mrk. »**M. G. 405**« til Haasenstein & Vogler A/G. Hamborg. (38)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 — KØBENHAVN DEN 21 FEBRUAR 1908 — XXXV AARGANG

Den typ. Trykkerforening

afholder

ord. halvaarl. Generalforsamling

førstk. Onsdag den 26. Februar 1908, Aften Kl. 8 præcis

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragende. 4. Eventuel Eftergivelse af udestaaende Laan. 5. *Skrivelse fra Sygekasseinspektoratet* med *Henstilling* om *at* forhøje *Begravelseskassens* Kontingent til 0.40 pr. Kvartal, samt *Forlangende* om, *at* der i Lovene for denne Kasse optages Bestemmelse om Overskudets Anvendelse ved Kassens event. Opløsning, *at* Medd. om Forandringer i Lovene inden første Maaned tilsendes Inspektoratet, *at* Aarsregnskabet i revideret Stand hvert Aar i Marts tilstilles Inspektoratet, *at* der hvert femte Aar tilstilles Inspektoratet en Fortegnelse over Medlemmerne, samt endelig *at* Begravelseshjælpen er fritagen for enhver Retsforfølgning i Henh. til Lov om Tilsyn med Begravelseskasser. 6. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt en Kontrahent til *Social-Demokraten*. 7. Forstaaelse af Ekstrakassens Loves § 3. 8. Eventuelt.

STYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds

københavnske Afdelinger

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 1. Marts, Kl. 11 Formiddag

i Kongens Klub, Østerg. 15.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende Tilvejebringelse af statistisk Materiale. 4. Forslag vedrørende Overskudet fra Bespisningen m. v. 5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 6. Eventuelt.

STYRELSERNE.

Varsko!

I al Almindelighed bør man ikke indvende noget imod, at Mennesker søger bort fra de daglige og vante Omgivelser og ud i andre og nye Forhold. Det vil endog være nødvendigt for vor egen Udvikling og for at forøge Livsenergien en Gang imellem at komme i ny Luft og drage frisk Aande, borte fra den Horisont, der, efterhaanden som den bliver alt for hjemlig, tillige bliver alt for snæver og trang. Verden bør staa aaben for os alle. Stavnsbaand, hverken statsligt eller fagligt, vil ingensinde mere kunne indføres. Om man vil leve i København eller i Paris eller i Skagen — det maa vi have Lov til at indrette os efter, som vi selv vil og kan det bedst.

Men naar man nu i den senere Tid sér *Typ.-Tid.* vrimle med Annoncer fra Kolleger i Provinserne, der søger til København, da er der Grund til at raabe et Varsko til disse iltre Emigranter — for deres egen Skyld som for vor.

For det kan ikke være blot et Tilfælde, der dikterer denne Valfart. Det ser ikke godt ud, at man, fordi Arbejdsløsheden i Øjeblikket ikke er saa fremtrædende her, som den til andre Tider har været, søger at benytte Lejligheden til at hænge sig fast herinde — og det er tilmed uklogt, thi Arbejdsforholdene herinde er af saa usolid Beskaffenhed, at den Mand, der har Arbejde i Dag, kan risikere at blive afskediget den paafølgende Lørdag.

Det sér ikke godt ud, at alle disse Kolleger, hvoraf en er fortrolig med alt muligt, en anden med noget mindre, men alle er de fortrolige og dygtige og hurtige og flinke — at de nu kommer løbende i Stiktrav og søger »fast« Plads i København, thi de bliver kun benyttede som Redskaber i Arbejdsgivernes Hænder til at trykke de i Forvejen ikke høje Lønninger ned til Minimalgrænsen.

Og hvem véd, hvorlænge de nuværende taalelige Tilstande varer ved. Maaske vi om føje Stund staar midt i en Elendighedsperiode større end vi har kendt den før, og saa kan disse ny importerede faa Lov at ryge igen, mens vi andre maaske allerede nødtvungent er drevet ud i Provinserne eller — hvad der er værre — ud i Arbejdsløsheden.

Lad mig sige til alle disse Kolleger, der i Øjeblikket maaske handler i Ubetænksomhed og af Trang til at komme ind under større og formentlig bedre Forhold: indret Jert Liv som det passer Jer bedst, bo og byg, hvor i Verden I vil det helst, men betænk Eder to Gange før I paa den Maade søger Plads i København; thi der ligger ikke Guld paa alfar Vej. Her er intet Eldorado.

Benytter I derimod den i Provinserne for Tiden herskende Opgangsperiode til dèr paa Tarifens Grundlag at skabe Eder gunstigere Kaar, da vilde I ikke skade Arbejdsmarkedet her og lide bitre Skuffelser, men gavne Eder selv og alle Fagets Udøvere.

EN GL. PROVINSIANER.

Arbejdsløsheds-Understøttelsen.

Som bekendt faar de Kolleger, der har arbejdet mindst 200 Uger uafbrudt, 12 Kr. 25 Øre om Ugen, naar de bliver arbejdsløse, medens andre Understøttelsesberettigede maa nøjes med 8 Kr. 75 Øre.

Hvilken Uretfærdighed er dette ikke mod dem, der kun faar den lille Understøttelse! Netop *de* kunde jo trænge til en stor Understøttelse; thi den Kollega, der har haft Arbejde i samfulde 200 Uger, er jo dog bedre økonomisk situeret end den, der maa gaa fra Plads til Plads med Arbejdsløsheds-Perioder imellem Pladserne.

Det er saaledes — særlig paa Bogsætterierne —, at der kun staar nogle enkelte »faste« Arbejdere, medens Resten er Folk, som kun arbejder der for et kortere Tidsrum; saa snart det begynder at sløje af med Arbejdet, bliver de sagt op og maa saa for det meste gaa arbejdsløse et lille Stykke Tid igen inden de atter faar en Plads, og saa varer den maaske kun nogle Dage — saa Arbejdsløsheds-Periode igen!

Som Følge deraf bliver der øvet en stor Uretfærdighed mod disse Kolleger ved at give dem den lille Understøttelse. Det er en meget udemokratisk Tanke, at de, der har haft Arbejde i længst Tid og derfor haft *størst Indtægt*, ogsaa bør have *størst Understøttelse*. Det er en Tankegang, som mindst af alt burde findes blandt Arbejderne.

— Om nogen Tid vil der jo blive foretagen en Revision af Paragrafen om Arbejdsløsheds-Understøttelse. Jeg vil da henstille til de Mænd, der faar med dette Arbejde at gøre, at de vil have deres Opmærksomhed henvendt paa dette Misforhold.

—l.

Gennemsnitsmennesker.

Det burde være i et paa et sundt Grundlag hvilende Samfunds Interesse, at dets Medlemmer udviklede sig i stedse større og større Grad i Retning af Dygtighed og Produktivitet, og det burde da navnlig være saaledes, at Arbejderne i Bestræbelserne for at dygtiggøre sig ikke derved kommer til at skade sig selv.

Er vi kommen paa det Stadium, da Arbejderne af Hensyn til eget Ve og Vel mener at maa lægge en Dæmper paa deres Præstationsævne, da er det ganske sikkert, at der maa være en Fejl i Samfundsmekanismen.

I *Tyyograf-Tidende* har været skrevet enkelte Artikler, som netop strejfer dette Forhold. Det vil være vanskeligt at komme til en ideel Løsning af dette Spørgsmaal, for saa vidt der skal ses paa de nærmest staaende Forhold, hvilket jo som oftest er Tilfældet. Vort Samfund er jo ganske vist saa malabarisk indrettet og ledet, at Arbejderklassen saa temmelig befinder sig som en Mus i en roterende Tromle. Musen gaar og gaar og bliver dog paa Stedet.

Vi sér saa temmelig aabenbart, at forøger vi vort Arbejdes Mængde i den Udstrækning, vore Ævner tillader, da betyder det Arbejdsløshed for andre af vore Standsfæller, og, saaledes som vor Organisation er indrettet, endvidere større økonomiske Udgifter. Indskrænker vi os til at levere nøjagtig, hvad vi ved Overenskomst har faaet udmaalt som svarende til Lønnen, løber vi den Kalamitet i Møde ikke at kunne faa Lønnen hævet op over, hvad der tarifmæssig er fastsat.

Gennem vor Organisation er der skabt en udpræget Menneskefølelse. Den brutale Egoisme har faaet et godt Grundskud. Vi har villet det bedste, og det maa siges, at vi vistnok mangen Gang har ofret *for* meget af det Heles Vel, for at hjælpe, hvor Hjælpen, rent ideelt sét, ikke var Ofret værd.

Imidlertid vil sikkert enhver indrømme, at er der noget, der er skæbnesvangert, er det netop det, at hæmme et Menneske i dets naturlige Udviklingsmuligheder. Selv de, hvem Ævner ikke blev givet i bredfuldt Maal, maa kunne indsé, at det maa være moralsk fordærveligt, om de skulde være Normen for et Samfunds Levedygtighed og Kulturtrin.

Der vil blive hævdet, at dette, at enkelte Arbejdere udfolder større Produktionsævne end andre, vil skabe et daarligt kollegialt Forhold og fremelske et Øjentjeneri. Det kan være muligt. Men saa er det fordi der mangler Rygrad. I saa Fald har Organisationen endnu ikke udført sin vigtigste Mission, nemlig den, at borttage den væmmelige underdanige Slaviskhed, der bevirker, at en Arbejder yder stor Produktionsmængde til en lille Løn, eller Minimumsløn, alene for at beholde sin Plads og staa sig godt med højere Vedkommende.

De mangler da Forstaaelsen af, hvad det i Virkeligheden gælder. Men Forholdene er nu saaledes, at den hidtil praktiserede Fremgangsmaade er i sig selv utaalelig og usund for Samfundet, og de mere personificerede Individer er ikke tjent med at skulle holde Trit med Middelmaadighederne baade med Hensyn til Løn og Arbejdsydelse.

Som allerede nævnt, har enkelte Artikler allerede berørt disse Skævheder, og vi maa af mange Hensyn naa dertil, at vi siger, ikke mindre Arbejde, *men mere Løn*, naar vi sér, at der præsteres ud over det Gennemsnit, vi hidtil er vant til at regne med.

Det maa ikke betragtes som ensbetydende med, at vi intet Hensyn vil tage til vore Arbejdsløse. Men det skal sés i den Belysning, at 90 pCt. ikke er tjent med at indrette sin Løn og sine Ævner efter 10 pCt., der er under Middel. Derved skabes der en social Korruption, der til syvende og sidst dog af alt vil svide haardest til Arbejderklassen.

Naar typografiske Arbejdere igennem Organisationen har ladet sig Arbejdspræstationen *diktere* af Hensynet til de Arbejdsløse, saa er det netop Fejlen i Samfundsmekanismen, der har været medvirkende. Vi har mærket Fejlen og har begyndt at rette ved den forkerte Ende. Nu ligger Fejlen imidlertid blot paa en anden Bov, idet der allerede flere Steder er sket Brud paa Dæmningen for den tarifmæssige Minimumsløn. Og det viser sig da her praktisk, at Lønforhøjelserne sker personvis, ikke i Samling. Det er den naturlige Udvikling, der gør sig gældende. Minimumslønnen bliver en Maksimumsløn for de mindre dygtige Arbejdere. Det vil være sangvinsk at tro, at den lader sig bedre af nogen væsentlig reel Betydning, og Fremtiden vil derfor fordre en større Værdsættelse hos de duelige Arbejdere.

Vi faar ikke derved ganske Fejlen rettet, men vi opnaar at faa udviklet en bedre produktiv og mere selvstændig Arbejderstand, der kan tage Tøjlerne i Haanden i et givet Tilfælde.

Og det maa dog være Hovedformaalet. Det er jo det Heles Vel, det gælder — og i sidste Instans alligevel vort eget.

VERITAS.

Enkekassen

har udsendt Regnskab og Medlemsliste for 1907. Aaret er sine Forgængere lig, idet det viser en jævn Fremgang, endskønt Dødsfaldenes Antal stadig stiger (14 Døde med en Udbetaling af 4000 Kr. imod 12 Døde og 3600 Kr. forr. Aar). Medlemsindtægten og Indskud andrager 3808 Kr. 60 Øre og honorable Bidrag 277 Kr. 20 Øre. Renterne har udgjort 669 Kr. 46 Øre. I Aarets Løb har man i Henhold til forrige Aars Generalforsamlings Beslutning købt for 20,000 Kr. Obligationer; desuden har man i Stedet for en udtrukken Obligation paa 2000 Kr. erhværvet en ny; ved Købet af disse Obligationer har man tjent 1639 Kr. 72 Øre. Reservefonden bestaar nu i Henhold til Lovene af 25,000 Kr. (15,000 Kr. i Kbhvn.s Kreditforenings Obligationer og 10,000 Kr. i Østifternes Kreditforen.s Obligationer). Desuden har man i Kontanter og i Sparekassen 2215 Kr. 2 Øre. Formuefremgangen for Aaret andrager 1782 Kr. 93 Øre; men den er i Virkeligheden 400 Kr. større, idet man ved Aarets Udgang havde 500 Kr. tilgode for Renter af Obligationerne for 2. Halvaar 1907 (imod 100 Kr. det foregaaende Aar), der først udbetales i Begyndelsen af det nye Regnskabsaar. Formuefremgangen bliver herved ialt 2182 Kr. 93 Øre.

Tilgangen af ny Medlemmer har været 36; 5 Medlemmer er slettede og 14 døde; Medlemsantallet ved Aarets Slutning var 733; Tallet er jo noget større end foregaaende Aar, men dog endnu langtfra saa stort som man kunde ønske efter vort Fags Størrelse. Særlig bedes Inkassatorerne rundt paa Trykkerierne at have deres Opmærksomhed henvendt paa de ny udlærte Fagfæller og drage Omsorg for, at de tiltræder Enkekassen samtidig med de øvrige obligatoriske Kasser.

— Enkekassens ordinære Generalforsamling afholdes **førstkommende Søndag den 23. Februar Kl. 11 Form.** i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, og det anbefales ærede Medlemmer at ofre en Times Tid og komme til Stede.

+

II.

Enkekassen og Stiftelsen.

Smørprisen er nu oppe ved halvanden Krone Pundet, og alle andre Livsfornødenheders Pris giver ikke Smørrets noget efter i Højde; det er lettere at nævne de Varer, der i de senere Aar *ikke* er stegne i Pris, end de, der er krøbne op helt faretruende for en almindelig Arbejdsløn.

Det er derfor maaske mindre paa sin Plads at anmode ærede Kolleger om at forhøje deres Udgiftskonto, men jeg tillader mig dog at gøre det og haaber — i Lighed med tidligere — at faa blot *nogle* til at punge ud.

Det er *Typografernes Enkekasse* og *Typografernes Stiftelse*, jeg gærne vilde slaa lidt til Lyd for. Disse to Foreninger, der endnu ernærer sig ved frivillig Rekruttering.

For at tage *Stiftelsen* først: Det er et uheldigt Misforhold, der bestaar mellem Københavns Typografers Antal og Stif-

telsens Medlemsantal; kun *Halvdelen* er jo Medlemmer. Der maa absolut være mange flere, der trods Smørrets høje Pris kan afsé den 10-Øre, denne Forening kræver for Medlemsretten. Det maa dog kunne være en Overvejelse værd, om ikke denne 10-Øre er vel anvendt, ogsaa da Yderen *kan* vente at faa Pengene tilbage med Rente og Renters Rente: faa frit Hus og lidt Penge til maaske netop paa en Tid, hvor Smørprisen er særlig høj.

Men absolut anderledes og *hartad uforstaaeligt* er det, at ikke *alle* Typografer er Medlemmer af *Enkekassen*, der ogsaa kun kræver 10 Øre for Medlemsretten, men som Ækvivalent giver til **alle** — og netop paa en Tid, hvor der som Regel trænges haardt, nemlig ved Dødsfald, hvor der jo kan være Sorg nok i Forvejen, foruden at den økonomiske skal træde til.

En hel Del Typografer tør paa Grund af Usikkerheden i Arbejdsforholdene ikke tegne Livsforsikring, og om at sætte i Sparekassen kan der lige saa lidt være Tale. Derfor er *Enkekassen* saadan en ganske overordenlig heldig Institution.

Det burde alle, der endnu staar udenfor — og kan komme ind — tænke over.

Den 10-Øre giver *sikre* Renter! — —

Netop naar Smørprisen er saa høj, har en 10-Øre jo mindre Betydning; men de mange 10-Ører gør, at Foreningen kan udrette sin store og gode Gærning, naar Døden kræver sin Høst og bringer de onde Dage. J. F. MØLLER.

Karnevalsgæsterne

maa huske deres Billet, da ingen indlades uden en saadan.

For **Deltagere** bliver Adgangen ad Døren **tilvenstre**, for **Tilskuere** ad Døren **tilhøjre.** Man bedes have Billetterne parat straks ved Indgangen. Hele Tilskuer-Billetten skal afleveres, medens kun Kuponen afleveres af Deltager-Billetten. De ærede Kolleger bedes bidrage deres til, at al Kontrol kan foretages paa en saa god Maade som muligt.

Indgangen aabnes præcis Kl. 7½. Efter Kl. 12 kan Tilskuere løse Balbillet a 1 Kr.

Nær og Fjærn.

Odense. Kollegerne anmodes om, før Plads søges eller Pladstilbud modtages i Odense, at henvende sig til Lokalformanden, P. WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtr., Odense.

Forbundskontoret er lukket Lørdag Aften paa Grund af Karnevalet.

Lønforhøjelse. Efter at fire Mand i Fjor kom paa Beregning ved *Bornholms Social-Demokrat* og der indførtes 8-Timers Arbejdsdag, fik de Fastlønnede sidste Sommer et Tillæg af 2 Kr. om Ugen. Nu er der ved Forhandling med Kontrolkomitéen i København opnaaet ny Lønforhøjelse, hvorved Beregningen er hævet fra 36—38 Øre til 38—40, ligesom der er tillagt Beregningssætterne forskellige »Fordele«. De Fastlønnede har faaet deres Løn forhøjet med 2 Kr. over hele Linjen, saaledes at den laveste Løn nu er 27 Kr. En Lærlings Løn forhøjedes med 1 Kr. Alt fra 1. Januar. C. B.

— Personalet paa *Randers Amtsavis* har fra Redaktør ELMENHOFF modtaget Meddelelse om, at Lønnen fra Lørdag den 22. Februar midlertidig (til 1. Juli 1909) vil blive forhøjet for 6 Mand med 2 Kr., fra 27 til 29 Kr., og for 6 Mand med 1 Kr., samt at Beregningen samtidig vil blive hævet fra 36 til 38 Øre. Arbejdstiden er 8½ Time.

Helsingør Dagblad med tilhørende Bogtrykkeri, Ejendom m. m. er i disse Dage af Udgiverinden, Redaktør og Bogtrykker F. S. Simonsens Enke, solgt til et Interessentskab, bestaaende af Redaktør FRITZ HANSEN, Bogtrykker JOH. ROTHEJSEN, Redaktionssekretær H. M. BÜNNER og Bogholderske, Frk. L. OLSEN, som alle i en lang Aarrække har været knyttet til Forretningen og i den sidste halve Snes Aar hver paa sit Omraade forestaaet dens Ledelse. Overtagelsen har fundet Sted.

Selskabelig Sammenkomst i Horsens. Typografer, Litografer, Stentrykkere og Bogbindere i Horsens staar samlet i en selskabelig Forening, hvis Navn er »Grafia«. I Lørdags holdt Foreningen sin 10-aarige Stiftelsesfest paa Palækaféen i Horsens. Der var Fællesspisning med paafølgende Bal, og Festen maa betegnes som en lille Succes. Ved Bordet herskede den livligste Stemning og Taler og Sange fulgte Slag i Slag. Foreningens Stifter, Hr. Bogtrykker P. LAURSEN, Samsø, var til Stede. Efter Spisningen dansedes en Times Tid, hvorefter der blev opført en meget original Kotilion. Alle Damernes Navne var anbragt paa en smukt udført stor Skive. Alle Herrerne blev forsynede med Numre og skulde saa med en Luftbøsse træffe et af Navnene paa Skiven, der blev sat i roterende Bevægelse. Under megen Munterhed fik Damerne deres Hjærteskud.

Stemningen kulminerede ved et derefter følgende lille Sold, hvor »Revuen« blev afsungen. Den var ogsaa meget original og maa benævnes som et lille Kunstværk. Den bestod i et »Postkort-Album«, indeholdende 30 Postkort med Tegninger af Medlemmerne med tilsvarende Vers, ialt 51, der blev sunget paa 28 forskellige Melodier. »Illustrationerne« var udført af Litografer og Stentrykkere, og Versene var forfattet af Foreningens Æresmedlem, P. DAUGAARD, der i alle de svundne Aar med en utrættelig Energi har beredt Medlemmerne de største Fornøjelser ved sine Vers.

Under ustyrlig Munterhed blev »Postkortene« sunget, og der var Klang i det Hurra, Daugaard fik som Hyldest. Han takkede og motiverede et smukt Leve for de mange originale Arrangører og Idéens Kvinder og Mænd.

Først ved Daggry skiltes Deltagerne. DELTAGER.

»**Gutenberg**«, Svendborg-Kollegernes selskabelige Forening, som i Fjor Sommer rejste sig efter et længere Sygeleje, afholdt i Lørdags sin Vinterfest med Fællesspisning og Bal i Caroline-Amalielund. Paa en enkelt Undtagelse nær deltog samtlige Afdelingens Medlemmer i Festen, der i enhver Henseende blev vellykket. Under Spisningen hædredes den tidligere mangeaarige Lokalformand, Hr. Faktor P. DITHLEFSEN, ved at blive udnævnt til Æresmedlem af »Gutenberg«, og en i samme Anledning skreven Sang gjorde (blandt en Syndflod af Sange) særlig Lykke. Ved et senere Kaffebord arrangeredes en Bortlodning til Fordel for den syge Nakskov-Kollega. Desuden blev der bortloddet et Abonnement paa »Fra Johan Snell osv.« og solgt ved Avktion 6 i Dagens Anledning forfærdigede Mindeplatter.

De fleste Kolleger naaede hjem inden Daggry. TH. S.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 31. Januar 1908.

Ritzaus Bureau beskæftiger — som bekendt — kun uorganiseret Arbejdskraft og betaler ikke efter Tarifen. Sagen er nu gaaet til Forretningsudvalget, der vil tage kraftigt fat paa Sagen. — Fra Kapelmusikus Guldbrandsen var modtaget en Takskrivelse for den udviste Opmærksomhed ved Jubilæet. — Arbejdsforholdene i forsk. Sætterier toges der Stilling til. — Forsk. Tarifspørgsmaal besvaredes.

Den 5. Februar 1908. Frav. Schrøder.

Beretning aflagdes om opnaaede Resultater paa flere Arbejdssteder. — En Skr. fra Arbejdernes Bryggeri om Udvidelser og Forretningens Gang toges til Efterretning. — En Kollega spørger om han kan modtage kvart-aarlige Gratialer som Tillæg til Lønnen. Vedk. oplyser, at noget lignende finder Sted andre Steder. Styrelsen mente, at den Slags Løntillæg strider mod Tarifen, der bestemmer, at Lønnen skal falde hver Fredag, og kunde derfor ikke billige Gratiale-Systemet. — Et Andr. om Reservefondsunderst. henvistes til Fællesstyrelsen. — Et Medlems Datter havde konsulteret en Specialist, der ikke er antaget af Sygekassen, hvorfor Kassen ikke kan betale Honoraret. — Et Laaneandragende kunde ikke bevilges. — Det formenes, at Købmandsstandens Oplysningsbureau lader udføre Arbejde hos et af Bogtrykkerforeningens Medlemmer. Sagen undersøges forinden Beslutning tages.

FÆLLESSTYRELSESMØDE.

Den 9. Februar 1908.

1) I et herv. Bladtrykkeri var en Stereotypør bleven afskediget fordi Forretningen derved mente at kunne undgaa Nedlæggelse af Akcidensafdelingen. I Anledning af de særlige Forhold vedtoges det, at Afdelingerne i Fællesskab privat yder en ekstra Underst. af 8 Kr. pr. Uge i 10 Uger efter Reglerne for Reservefondsunderst. 2) Det vedtoges at søge optaget en Lønstatistik paa Grundlag af nærmere fastsatte Regler. 3) Et Medlem, der havde undladt at meddele Anvisningskontoret, at han var tiltraadt medhjælpsvis Arbejde, indstilledes til 1 Maaneds Karantæne. 4) Det overdroges Laur. Jensen at undersøge Betingelserne for Ansættelse af en Læge i Vanløse. 5) Paa Forslag af Kassereren nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer, nemlig Wartenberg, Albert Sørensen og H. Mouritzen, som sammen med Laur. Jensen udarbejder Forslag vedrørende Bespisningen m. m. 6) Med Hensyn til Kontrollen ved Karnevalet toges fornøden Beslutning. 7) Den ordinære Kvartalsgeneralforsamling fastsattes til Søndag den 1. Marts.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Til TH. HANSEN (Nakskov) har jeg endvidere modtaget: Truelsens Pers. 13.75; Københavns do. 4.65; Allers do. (Sætteriet 6.25, Trykkeriet 3.50, Galvano 1.75, Trykkeriarb. 1.00, de kv. 1.80) tils. 14.30, W.

J. Christensen (Prp. og Pers.) 7.00, Dsk. Papirvarefabr. 1.30, Søborgs Pers 2.75, H. Meyers do. 5.00, Missionstr. do. 5.50, Ekspresstrykkeriets do. 4.85, Weiss' do. 3.25, Græbes do. 5,65, Citys do. 4.75, Triers do. 6.25, Soc.-Dem.s do. 15.00, Frelsens Hærs do. (1. Bidr.) 1.35, Schultz' do. 27.00, Aug. Andersens do. 1.50, Aamodts do. 2.50, C. Winthers do. 2.25, Klubben Royal (Nationaltid.) 15.00, tils. Kr. 140.60. Ialt med det tidl. indkomne Kr. 395.30. Bidrag modtages fremdeles.

Kbhvn., den 19. Februar 1908. LAUR. JENSEN.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Næstved Lokalforening Kr. 36,75, Kalundborg: »Kalundborg Dagblads« Personale 9,00, »Kalundb. Folkeblad« 4,25, Red. Holt 2,00, Redaktionssekretær Hærvig 1,00, Journalist Andersen 1,00, Rønne »Bornh. Avis«s Personale 5.50, F. V. Tryde 2.00, V. Gregersen 1.00, Kiefer 2.00, »Bornh. Socialdem.« Pers. 8.50, Niels Nielsen 2.00, »Bornh. Tid.«s Pers. 4.75, Fredericia Lokalf. 9.00, Nakskov: Bogtrykker Joh. Pedersen 2.00, Bogtr. Larsen 15.00, Svend Larsen 10.00, Red. Erichsen 5.00, »Vestloll. Avis« 5.00, Red. N. Th. Petersen 20 00, O. Z. 1.00, Lokalforeningen (15 Medl). 30.00, Vejle Lokalf. 23.75, Rudkøbing Lokalf. 8.00, Helsingør Lokalf. 16.00, Viborg 16.00, Nykøbing F. Lokalf. (33 Medl., 3 Ikke Medl. og en Paalæggerske) 37.00, Randers Lokalf. 25.00, Hillerød Lokalf. 36.00, ialt Kr. 339. Tilsammen med det tidligere indkomne Kr. 501.40. Bidrag modtages fremdeles.

Under Holbæk Lokalf. er i sidste Nr. opført anonymt 10.50, men skal være 0.50, som passer med Sammentællingen.

Nakskov, den 18. Februar 1908. BERNH. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Hjælpearb. O. A. J. Jensen (Thieles Bogtr.). Kvindeafdel.: Anna Pelt (Allers Etabl.). Elvira Andersen (Nationaltid.). Astrid Jensen, udl. ½ 08 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Magdalene Madsen, tidl. Medl. (Kr. Dagblad). Hansine Svendsen, udl. 1899 i Nationaltr. (Dsk. Papirvarefabrik). Sygeafdel.: 1581, Sophus Andersens Hustru Ane.

Fredericia, Th. N. Thomsen, udl. i Kolding Avis 1. Januar 1880 (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdelingen: 2310, Axel V. Christensen fra Varde (arbl.). Trykkerafdel.: 2278, Arthur V. Aas fra Norge (arbl.).

Aarhus, 1590, Jørg. Moeslund Petersen (Merkantiltr.). Hillerød, 2324, A. Sørensen Skyum (Frdb. A. Av.). Holbæk, 2287, Christian Bigum (Holb.-Post.). Lyngby, 1899, Sofus Jensen Gornitzka og 2335, Anna Jensen (begge Nordre Birks Tid.). Nykøb. F., 2125, Gustav P. Jeppesen (Folketid.). Odder, 2201, Chr. M. Madsen (Dagbladet). Odense, 1993, N. J. Rasmussen (Andelstr.) og 2337, A. M. Dahl (Milo). Randers, 1672, Kristoffe, Knudsen (Venstrebladet). Ringsted, 5711 Will. Andersen (Folkebl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: Gustav Jeppesen til Nykøbing F. i Pl.

Nykøbing M., 2066, Anton Larsen til Thisted (Amtstid.). Odense, 1591, S. Betschner til Vejen (Kolding) i Pl. Ringsted, 2086, Vilh. Sjølin til Slagelse i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde.

Billetter til Karnevalet faas hos Kassereren. (1 g)

GUTENBERG-KORET

optager passive Medlemmer (af »Dansk typ. Forbund«). Maanedlig Kontingent 25 Øre. (Intet Indskud.)

De passive Medlemmer har *gratis* Adgang med Dame til Korets aarlige Koncert, som finder Sted *Skærtorsdag* i *»Kongens Klub«s store Sal.*

Korets Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

Sanglokale: Café Ølunds Hus, Nørrebros Runddel.

Indmeldelser modtages af: JENS LARSEN (Formand), Nationaltidendes Trykkeri. VIGGO ANDERSEN (Kasserer), Carl Allers Trykkeri. CHR. NIELSEN (Styrer), Centraltrykkeriet samt Korets aktive Medlemmer og Budet Hr. JENSEN. (4 c)

T. S. Billetter til Karnevalet den 14. Marts faas hos Klubbens Styrelse og Medlemmer. (2 a)

T. C. C. Agitér for Karnevalet den 14. Marts. Program og Billetter faas hos Styrelsen. (3)

ANNONCER

En ung Sætter

kan faa Plads i en Provinsby. Billet mrkt. »P. E.« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et i 10 Aar drevet Bogtrykkeri i en større Provinsby er til Salg. Trykkeriet kan fortsættes i dets nuværende Lokaler. Ca. 1500 Kroners Udbetaling. Billet mrkt. »Merkantil 55« indl. paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En ung, dygtig Trykker, kendt med saavel Akcidens, Bog- som Illustrations-Arbejde, hvorfor haves 1. Kl. Anbefalinger, søger Plads i København eller Provinsen snarest. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR.

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

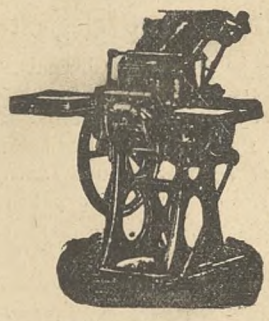

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 29 FEBRUAR 1908 XXXV AARGANG

I Anledning af det fra K. B. udsendte Cirkulære, indeholdende en sort Tavle over nogle af vore Medlemmer, har de københavnske Afdelingsstyrelser énstemmig vedtaget indtil videre **at forbyde al Efterspørgsel — baade direkte og indirekte — om Pladser paa de københavnske Trykkerier, ligesom man angaaende Overarbejdes Udførelse paa Akcidens- og Værktrykkerierne anmodes om at henvende sig til Afdelingskontoret, førend saadant finder Sted.**

Afdelingsstyrelserne i København.

Vil Københavns Bogtrykkerforening Krig?

FREDAG d. 14. ds. opsagde hos Axelholm 6 Sættere, hvoraf 1 havde 24 Kr., 3 26 Kr., 2 27 Kr., og 3 Trykkere, hvoraf 2 havde 26 Kr. og 1 24 Kr., deres Pladser, efter at have faaet Afslag paa et beskedent Ønske om en Lønforhøjelse paa 2 Kr. Inden Ugens Udløb fik 7 af de paagældende Kolleger Tilbud om 1 Krones Lønforhøjelse, men kun 4 modtog det, medens Resten foretrak at forlade Trykkeriet, da de mente at kunne tjene mere andre Steder. Fredag den 21. ds. fremkom hos Egm. H. Petersen 3 Sættere paa 26, 1 paa 27 og 1 paa 28 Kr., 3 Trykkere (1 à 26, 2 à 29 Kr.), 3 Kvinder (14 Kr.; de to passer de frygtede Toturmaskiner) med Krav om Lønforhøjelse. Da Kravet ikke blev mødt med nogen som helst Velvilje, opsagde de paa fuldstændig tarifmæssig Maade deres Pladser.

Disse Begivenheder har givet K. B. Anledning til i Mandags at udsende et Cirkulære, ikke alene til dens egne Medlemmer, men ogsaa til de udenfor K. B. staaende Bogtrykkere. Cirkulæret, der er en formelig Krigserklæring mod Forbundets Medlemmer, har følgende Indhold:

Københavns Bogtrykkerforening.

I Tilslutning til Forretningsudvalgets Skrivelse af G. D. skal vi i Anledning af Lønkonflikter, der for Tiden finder Sted i flere Bogtrykkerier, *indtrængende anmode Dem om ikke at antage ny Arbejdskraft til højere Løn end Minimalløn og ikke at hæve Lønnen for de allerede beskæftigede før Konference med Foreningens Kontor.*

Som bekendt benyttes for Tiden af Typograferne den Fremgangsmaade at opsige Pladserne trykkerivis for samtlige Minimal- og Mellemlønninger for at hæve Gennemsnitslønnen. Saaledes opsagde 9 Typografer deres Pladser Fredag den 14. hos Firmaet Axelholm, og til Trods for at de 7 fik Tilbud om 1 Kr.s Forhøjelse, forlod 3 Sættere og 2 Trykkere deres Pladser. I Gaar fremkom lignende Lønkrav hos Firmaet P. Petersens Bogtrykkeri for 5 Sættere, 3 Trykkere og 3 Paalæggersker. Da denne Fremgangsmaade allerede er prøvet flere andre Steder og vil blive forsøgt praktiseret overfor samtlige Bogtrykkerier, *anmoder vi Dem, som ovenfor sagt, i egen Interesse om ikke at antage ny Arbejdskraft og i den Anledning at underskrive og indsende vedlagte Erklæring omgaaende til Foreningens Kontor.*

Lørdag den 22. Februar 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Paa Foden findes endvidere Navnene paa de Kolleger, der har forladt Axelholm, og paa dem, der har sagt Pladserne op hos Hr. Egm. Petersen. Hensigten hermed er jo ganske givet — det er den sorte Tavle.

Den Erklæring, der omtales i Cirkulæret, har følgende Ordlyd:

Til

Københavns Bogtrykkerforening!

Undertegnede Bogtrykker forpligter sig herved til ikke at antage ny Arbejdskraft eller til at hæve Lønnen for sine nuværende Arbejdere uden Københavns Bogtrykkerforenings Tilladelse.

.....

København, d.....Februar 1908.

Karakteristisk for K. B. er det, at man ikke er tilfreds med at udstede et Forbud — nej, Medlemmerne skal bindes ved en skriftlig Kontrakt.

Efter ovenstaaende Cirkulære og den omtalte sorte Tavle at dømme, skulde man tro, at Desperationen havde grebet K. B. Naar man til Trods for, at Tarifen er en Minimaltarif, og at det faktiske Forhold er det, at kun en ganske lille Procent af vore Kolleger arbejder for Minimalløn, udsteder Forbud mod at antage Typografer til andre Lønninger end Minimalen, kan det kun være Udslaget af Desperation. Naar man endvidere begaar saa gamle Dumheder som at sætte de saa ofte prøvede sorte Tavler paa Programmet igen, vidner det tydeligere end alt andet om, at man har tabt al sund Overvejelse og naturlig Besindighed. Thi den Slags Foranstaltninger kan vore Organisationer selvfølgelig ikke finde sig i; de vil naturligvis blive imødegaaet paa kraftigste Maade, i Fald Bogtrykkerne ikke finder Vejen ned paa Jorden, saa de igen faar fast Grund under Fødderne.

Snakken om, at det, der er foregaaet hos Axelholm og Egm. Petersen, skal forsøges praktiseret paa alle Københavns andre Bogtrykkerier, er febersygt. Noget saadant er utænkeligt, bortset fra, at det er praktisk umuligt, eftersom det kun er et lille Mindretal af Bogtrykkerne, der lønner med 25 og 26 Kr.

Hvad er saa Anledningen til alt dette Postyr? At en Del Kolleger søger at forbedre deres økonomiske Forhold i en Tid, hvor Forholdene er ret gode i vort Fag, og som Følge deraf, paa fuldstændig tarifmæssig Vis, forlader de Principaler, der ikke vil betale dem efter deres Kvalifikationer, for at søge andre Steder hen. Mon det ikke havde været mere formaalstjenligt for K. B., at den havde søgt at løse Spørgsmaalene ved at tage Forholdene op til Undersøgelse og derved søgt at undgaa, at en Del Principaler principmæssigt holder Lønningerne nede paa et Lavmaal, der kun kan virke generende i Konkurrencen for de Bogtrykkere, der betaler deres Arbejdere antagelige Lønninger. Det er jo intet nyt, at adskillige af de Firmaer, der betaler fuldt tarifmæssig Pris for deres Arbejde, gaar tilbage, medens de lavtlønnende Virksomheder blomstrer paa deres Bekostning. Men sligt ser K. B. maaske ikke.

Disse Ting maa Bogtrykkerne selv overveje. Kommer K. B. imidlertid ikke snart til Fornuft igen, er der skabt en Situation, der kan være ret skæbnesvanger for vort Fag, men ingen vil være i Tvivl om, hvor Ansvaret ligger. Desperationens Politik er altid let at kende.

Dansk Typograf-Forbunds

københavnske Afdelinger

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 1. Marts, Kl. 11 Formiddag

i Kongens Klub, Østerg. 15.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag angaaende Tilvejebringelse af statistisk Materiale. 4. Forslag vedrørende Overskudet fra Bespisningen m. v. 5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 6. Eventuelt.

STYRELSERNE.

Arbejdsløsheden i København

fra 1903—1908.

ARBEJDSLØSHEDEN indenfor vort Fag i 1908 har i Sammenligning med de foregaaende Aar været meget ringe, hvilket vil ses ved at betragte hosstaaende Tabel over Femaaret 1903—08.

I 1903 var der i de 3 Brancher (Sættere, Trykkere og Kvinder [Paalæggersker]) 46,248 Arbejdsløshedsdage, i 1904 41,750, i 1905 39,436, i 1906 34,126 og i 1907 21,976 Arbejdsløshedsdage. I 1907 har Arbejdsløsheden altsaa kun været omtrent halv saa stor som i 1903. Ser man udelukkende paa Sætterne bliver Forskellen endnu større, idet der for disses Vedkommende var 28,733 Arbejdsløshedsdage i 1903 og kun 10,062 i 1907. Arbejdsløsheden blandt Trykkerne er ligeledes gaaet stærkt ned *indtil* 1907; I dette Aar er Trykkernes Arbejdsløshedsdage nemlig steget og Stigningen vedvarer. Forholdet mellem Sætternes og Trykkernes Arbejdsløshedsdage var i 1906—07 saaledes, at medens Sætternes Arbejdsløshedsdage i 1906 var 20,166 og i 1907 gik ned til 10,062, altsaa halveredes, steg Trykkernes Arbejdsløshedsdage fra 3754 i 1906 til 3816 i 1907. Selv om Stigningen er ubetydelig, bliver Forskellen, i Sammenligning med Sætterne i de 2 Aar, dog meget stor.

For Paalæggerskernes Vedkommende var Tallet paa Arbejdsløshedsdage i de 5 Aar størst i 1903 (11,211); det faldt i 1904 til 7,905 og steg derefter i 1905 til 9,303 og i 1906 til 10,206; i 1908 gik Tallet af Arbejdsløshedsdagene dog atter ned, nemlig til 8,098, eller under Gennemsnitstallet for de 5 Aar (9,334).

Helhedsindtrykket, man faar af Statistiken for de 5 Aar er, at Arbejdsløsheden har været meget svingende, ikke alene gennem Aarene, men ogsaa i de forskellige Maaneder. Det fremgaar dog af Tabellen, at der i Maanederne Januar, Juli og August har hersket den største Arbejdsløshed.

Det *mindste* gennemsn. Antal Arbejdsløshedsdage i en Maaned fremkom i April 1907, idet der i denne Maaned kun var 828 Arbejdsløshedsdage, og det *største* gennemsnitlige Antal Arbejdsløshedsdage i en Maaned fremkom i Januar Maaned 1903, nemlig 5313 Dage eller 6½ Gange saa meget som i April Maaned 1907 og maaske mere. For Sætterne alene var August 1904 den daarligste med 3585 Arbejdsløshedsdage og April Maaned 1907 den bedste med kun **66** Arbejdsløshedsdage. Trykkernes bedste Maaned var Maj Maaned 1907 (74 Arbejdsløshedsdage) og deres daarligste var Januar 1905 med 832 Arbejdsløshedsdage. Endelig havde Kvinderne det største Antal Arbejdsløshedsdage i Januar Maaned 1903, nemlig 1184 imod 183 Arbejdsløshedsdage i December Maaned 1906.

Hosstaaende Tabel kan selvfølgelig give Anledning til langt flere interessante Betragtninger end foranstaaende, og det maa haabes, at det vil blive Tilfældet. Min Hensigt med Udarbejdelsen af Tabellen har imidlertid kun været den at give et klart Billede af Arbejdsløsheden i København for de sidste 5 Aar.

EMIL MØLLER.

	1903				1904				1905				1906				1907			
	Sættere		Trykkere	Kvinder	Sættere		Trykkere	Kvinder	Sættere		Trykkere	Kvinder	Sættere		Trykkere	Kvinder	Sættere		Trykkere	Kvinder
	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage	Antal Arbl.	Antal Dage
Januar . . .	170	3319	33	810	50	1184	129	2405	30	577	33	634	155	3111	35	832	33	594	128	2245	22	469	37	698	105	1159	30	473	36	753
Februar . .	149	2799	35	657	44	876	107	1575	28	585	34	726	134	2015	33	591	35	756	116	1794	26	387	43	767	56	350	18	328	38	625
Marts . . .	139	2657	29	637	56	1179	99	1297	21	449	38	606	113	2076	34	761	39	855	91	1219	23	447	46	999	40	74	19	309	30	599
April	132	1988	22	526	44	1127	109	1516	26	468	31	648	106	1501	32	655	37	789	101	1186	11	205	38	888	46	66	22	271	32	491
Maj	94	1843	22	488	41	981	97	1679	27	558	34	697	115	1795	24	459	48	1049	82	1374	14	153	48	1085	50	248	18	74	32	677
Juni	135	2212	26	600	50	934	104	2142	22	490	28	610	115	2468	24	489	46	905	130	2055	19	332	50	1132	99	943	18	297	37	930
Juli	149	3225	27	612	46	854	146	2983	30	464	38	831	120	2300	21	395	41	870	131	2762	16	271	40	809	100	1703	16	287	37	756
Avgust . . .	135	3177	34	648	47	1017	161	3585	32	722	42	923	148	2842	19	337	53	989	145	2866	25	422	50	1132	122	2322	25	481	44	896
Septbr. . .	122	2610	22	365	47	1110	155	2952	28	552	41	808	162	1726	18	261	45	814	114	1323	22	257	56	1017	101	964	26	441	54	890
Oktbr. . . .	111	1757	20	335	44	760	153	2858	26	492	35	628	119	1649	17	211	30	581	89	1237	20	376	46	916	91	1017	23	300	41	653
Novbr. . .	90	1274	19	289	37	551	136	2353	20	254	31	448	110	1860	14	174	30	578	93	1198	20	343	34	582	86	690	26	387	42	617
Decbr. . . .	125	1872	24	337	31	638	154	2489	24	400	31	346	95	1451	17	174	30	523	99	907	14	92	21	183	66	526	20	168	24	211
		28733		6304		11211		27834		6011		7905		24794		5339		9303		20166		3754		10206		10062		3816		8098

Varsko!

Betænk Dig to Gange, før Du tager til København; thi der ligger intet Guld paa alfar Vej.

Saadan omtrent advarer »En gl. Provinsianer« i forrige Numer af *Typ.-Tid.*

— — —

Men dog, Du »gl. Provinsianer«! Genoplev i Erindringen din Fortid og se efter, om Du da i dine provinsielle Dage gik og stampede i Gulvet! Det gjorde Du sikkert ikke. Mange Steder var der nok ikke engang Brolægning at træde paa, eller den var lige saa sløj som Fortovet langs Sølvgadens Kasernes Façade.

Hvorfor i Alverden skulde jeg da, hvis ellers Lysten er der, betænke mig mere paa at rejse herfra til København end til et hvilket som helst andet Sted? En ny Plads i Provinsen er mig jo nemlig akkurat lige saa ukendt som én i Hovedstaden. Og vil jeg endelig flytte, saa er det, enten fordi jeg føler Trang til at komme lidt ud »paa Livet« — og det har jeg aldrig, faglig set, noget at risikere ved —, eller jeg gør det, fordi jeg er utilfreds med min nuværende Stilling. Jeg flytter næppe omkring uden Formaal.

Har jeg Kone og Børn eller andre vigtige Faktorer at regne med ved en eventuel Flytning, skal Forsigtigheden saamænd nok være til Stede i tilsvarende Grad — i hvert Fald ikke mindre stærkt, fordi jeg vil til København. Vi véd jo nemlig alle saa godt, at der er stor Forskel paa den store og den lille By. Vi véd ogsaa, i det mindste af Omtale, Besked med de smaa Summer paa Indtægtssiden og de store paa Udgiftssiden i Storbyen — altsaa med Guldet.

Men har vi trods alt dette Lyst til at komme, saa maa der ogsaa være fri Adgang. Ligesaa vel som Provinserne maa staa aabne for Københavnerne, maa Hovedstaden staa aaben for Provinsianerne. Thi naar det — med fuld Ret — stadig anbefales Kolleger at se sig om i Verden, bør København ikke danne nogen Undtagelse.

Det turde sikkert ogsaa være en gal Opfattelse, at man herude fra skulde have Lyst til at sælge sin Arbejdskraft billigere, end man har i København. Og hvor lyder det tarveligt, naar man taler om nødtvungent at blive drevet ud i Provinsen. (Hvorfor forøvrigt ikke sige dansk Sibirien?) Har man dog ikke mere Tillid til sin egen Arbejdsevne og til sin Kammerat, end at man kan komme med slige Jammerhyl!

— — Nej — tværtimod! Vi maa saa vidt muligt alle have Del i vor fælles Hovedstads Goder, selv om vi saa risikerer lidt af vore i Forvejen noget blegrøde Kinder. Vi kan næppe forsvare at udelukke selv den mindste Anledning til vort Fags Udvikling. Og København har netop de mange gavnlige og udviklende Ting at byde paa — maaske ikke mindst udenfor de tit skumle og snavsede Arbejdspladser.

Der skete saamænd slet ingen Skade, selv om min københavnske Kollega kom lidt »paa Græs«. Thi vi kan jo nemt enes om, at man har ikke »ligget paa Landet« for længe, selv om hele den 3—6 Dage lange Sommerferie blev benyttet til Ophold i »Sommerpensionat nær Skov og Strand«. — Det vilde sikkert oven i Købet gavne med en lille Tur herud, hvor Vorherres Himmel er ligesom klarere og Luften renere.

Lad mig endnu trøste min københavnske Kollega i den velfortjente »faste« og muligvis fede Plads med, at han saamænd nok beholder den, selv om saa alle Standens Tusindkunstnere meldte sig i *Typ.-Tid.* Det er jo ikke altid den, der skriger højst op om sig selv, der evner mest eller er mest farlig.

KOLDINGENSER.

Vort Karneval.

BEHØVER jeg at fortælle, at vort berømte Karneval atter i Aar blev en Succes — en Succes, der næsten overstraalede vore tidligere Karnevaler. Dette er ganske morsomt, thi gamle Spaakoner og misundelige Sandsigersker har Aar for Aar spaaet, at nu havde Karnevalet kulmineret — ingen brød sig om at komme der mere — — i Aar vilde Krachet komme! Altsammen Sludder og Vrøvl i lange Baner! Spaakonerne og Sandsigerskerne kommer til at lægge Kortene op i en anden Gade — thi jeg tror ikke paa Spaadomme, naar jeg kan se det er bare Rænkespil.

Lad mig sige det straks. Aldrig har vel en Festkomité været mere overhængt og plaget om Billetter end den Festkomité, der var nedsat for at træffe Forberedelsen til Karnevalet. I de sidste fjorten Dage var det næppe muligt gennem Telefonen at faa Forbindelse med Kontoret. Fra Centralen lød det: Optaget! Og man behøvede ikke at spørge om, hvem der optog Telefonen og hvad de ønskede — en Mand blev blot stillet hen ved Apparatet med Ordre til at sige to Ord: Alt udsolgt! Men hvis man tror, de Lysthavende lod sig nøje med den Besked, tager man Fejl. Alle Styrelses-Medlemmer og enhver, der kunde tænkes at have noget med Karnevalet at bestille, blev bestormet paa Gader og Stræder, paa Arbejdspladser og i deres Hjem, og Omkvædet var stadig det samme — bare en Billet! Endelig fik Publikum Forstaaelsen af, at det var ikke muligt at skaffe flere Adgang, og i Lørdags oprandt saa Dagen for det Karneval, som der i de sidste otte Dage var bleven talt og skrevet saa meget om.

Da Mørket faldt paa, og Odd-Fellow-Palæets Porte var slaaet op paa vid Gab, rullede den første Vogn ind med kostumerede Gæster, og det blev et Vogntog saa langt, at der gik Timer før den sidste Nattens Dronning slap ind med sin Clown — men da var det ogsaa næsten umuligt at trænge sig frem i Palæet. Alt var et broget Virvar — en forvirrende Heksedans, hvor det var umuligt at hæfte Blikket ved noget bestemt. Saa brusede den prægtigede Musik igennem den mægtige Sal — Menneskemyldret satte sig i Bevægelse — vuggende — pustende — fulgt af 1200 Tilskueres glade Forundringsraab. Og Dans efter Dans afløste hinanden — Temperaturen steg og Øjnene gnistrede bag Masken — det var næsten ikke til at udholde.

Saa aflagde jeg et lille Besøg i »Familiesalen«, for at høre, hvorledes det gik »Det falske Redningskorps«; det gik som jeg havde tænkt: Korpset var kørt fast, og kunde ingen Vegne komme.

Jeg styrtede ned i Salen for at hente Assistance; men den tiltænkte Assistance — en dejlig lille Sangfugl — stod paa Tribunen og kvidrede saa smilende glad sine søde, smaa, uskyldige Viser ud til et Publikum, der fjasede og spøgte og ikke havde Begreb om, hvad den lille Engel, med det søde Smil, bestilte paa Tribunen — — saa vidste jeg, der ingen Redning var for Redningskorpset — og jeg listede op i Restaurationen. . . .

Da det var henad Morgenstunden, rejste jeg mig for at gaa hjem — jeg kom forbi en lille Engel, der med bedrøvet Mine saa paa sine knækkede Vinger — mens en rød Djævel forsigtig lagde Armen om Livet og trykkede den Bedrøvede til sig . . . .

TYS.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdagen d. 11. Februar i Kongens Klub. Til Dirigent valgtes Fru ALFRIDA PETERSEN og til Sekretær A. GRAM-PETERSEN. Protokollen oplæstes og godkendtes.

Frk. CRONE aflagde Beretning; hun henviste til Protokollen, som var saa udførlig, at hendes Beretning vilde være omsonst; vilde dog gøre Medlemmerne opmærksomme paa, at vi stod foran en ny Stentrykker-Tarif, da den nuværende Tarif udløb 1. Juli 1908. Det vilde være nødvendig at afholde nogle Møder med Stentrykpaalæggerne. Regnskabet oplæstes og godkendtes.

Formandinden oplyste, at vi, trods de store Udgifter, havde Overskud.

Stiftelsesfesten. Det vedtoges at afholde Stiftelsesfesten d. 4. April i Kongens Klub med Tombola, Aftenunderholdning og Fællesspisning, saafremt et passende Antal Deltagere meldte sig. Det eventuelle Overskud vilde blive anvendt til en Julefest i December Maaned. Man mente, at Afholdelse af en saadan Fest vilde blive et Middel til at Medlemmer og Styrelse traadte i nærmere Forbindelse. Der nedsattes et Udvalg paa 6 Medlemmer til at ordne Festen.

Der udspandt sig en livlig Diskussion om den store Betydning, Valgretten vilde have for Kvinderne. Frk. CRONE, Fru ALFRIDA PETERSEN og flere andre havde Ordet. Frk. CRONE bad Medlemmerne om ikke at se for meget paa de faa Øre om Ugen det kunde blive for at sætte sig i Skat af 800 Kr. om Aaret. Paaviste, hvor store Skatter, vi indirekte betalte ved Fødemidler og Luksusartikler. Fru ALFRIDA PETERSEN: Man hørte ofte i disse Dage, at der blev sagt: Kvinderne har ikke Forstand til at bruge Valgretten. Dette var ikke sandt; ingen mere end netop Arbejderkvinderne havde Forstand paa at bruge Valgretten. De maatte bære dobbelte Byrder, de maatte arbejde udenfor Hjemmet, maatte opretholde alt indenfor Hjemmet, være Op-

dragerinde for Børnene, uden at de hidtil havde haft Indflydelse paa Skolevæsnet eller andre kommunale Omraader, hvor netop en Kvinde burde have Plads. Man vedtog følgende Resolution:

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdelings Generalforsamling d. 11. Februar 1908, vedtager at slutte sig til den politiske Kvindebevægelse saavel ved personlig Deltagelse, som ved at yde pekuniær Støtte til Agitationsarbejdet.

Opstilling til Valg: Formandinde, Frk. CRONE; Næstformandinde, A. GRAM-PETERSEN; Styrere: H. MOURITZEN, A. PETERSSN, JANSEN, J. HANSEN, A. HANSEN.

Til at tælle Stemmesedler valgtes Frk. CRONE, A. GRAM-PETERSEN, ALFRIDA PETERSEN, SCHWERDTFEGER.

Eventuelt: Man vedtog at yde 25 Øre til de 4 Styrere paa hvert Styrelsesmøde. A. GRAM-PETERSEN.

Nær og Fjærn.

Odense. Kollegerne anmodes om, før Plads søges eller Pladstilbud modtages i Odense, at henvende sig til Lokalformanden, P. WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtr., Odense.

Medlemmerne erindres om, at de københavnske Afdelinger afholder ordinær kvartaarig Generalforsamling i Morgen (Søndag) *Kl. 11* i Kongens Klub, Østergade 15.

— Styrelserne bedes møde *Kl. 10.*

Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Nakskov, Kolding og Silkeborg Byraad har vedtaget at yde Tilsknd til Arbejdsløshedskasserne i det Omfang, som Loven tillader, nemlig 1/3 af Kontingentet.

Arbejdsløshedsnævnet afholder sit første Møde i Dag, Lørdag.

Gutenberg-Korets aarlige Koncert vil finde Sted i *Haandværkerforeningens store Sal* i Stedet for som tidligere kundgjort i Kongens Klub.

J. H. Schultz' Bogtrykkeri, København, er overgaaet til et Aktieselskab, der under Navnet »J. H. Schultz' Aktieselskab« fortsætter Virksomheden uforandret. Aktiekapitalen, 1,250,000 Kr., der er fuldt indbetalt, er overtaget underhaanden. Selskabets Bestyrelse bestaar af Firmaets hidtidige Indehaver, Justitsraadinde Marie Hostrup-Schultz, født Rønckendorff, Højesteretssagfører Chr. Shaw og Kontorchef Carl Cohrt. Trykkeriets mangeaarige Leder, Direktør J. Fæster, er administrerende Direktør.

Navneforandring. Typograf Christian Andreas Christensen har med Anbefaling fra Genealogisk Institut faaet Bevilling til at føre Familjenavnet AARVIG.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Middelfart: H. Jørgensen, A. Nielsen, J. Jensen, Olsen, Østergaard, Fr. Madsen, Knudsen, Gemynthe, Ole Petersen, S. Enevold Johansen og C. B. Sørensen hver 1 Kr., ialt 11 Kr.; Thisted Lokalkasse 10 Kr.; Ringkøbing: Red. Chr. Nielsen 1 Kr., Dagbladets Personale 10 Kr., A. Rasmussens do. 4 Kr., ialt 15 Kr.; Nykøbing M.: Lokalafdelingen 19 Kr.; Kolding: 45 Medlemmer 46 Kr.; Aalborg: Nordjyll.s Pers. 4 Kr. 75 Øre, Bogtr. P. Hansen 5 Kr., P. Hansens Pers. 3 Kr. 50 Øre, J. C. Møller 50 Øre, Bogtr. Leander Nielsen 2 Kr., Nordj. Sociald.s Pers. 10 Kr., Stiftstid.s do. 4 Kr., Christen Sørensen 50 Øre, Jul. Nielsens Pers. 75 Øre, Holsts do. 1 Kr. 50 Øre, Olufsens do. 1 Kr., Amtstid.s do. 2 Kr. 75 Øre, Forretningsf. Robert Nielsen 1 Kr., J. M. H. 50 Øre, ialt 37 Kr. 75 Øre; Odense Typografer 46 Kr. 25 Øre; Hobro: Redaktionssekr. Aubeck og Kristensen hver 2 Kr., Medl. i Hobro og Aalestrup 8 Kr., ialt 12 Kr.; Nyborg: 10 Kr. (Medl. 5 Kr. 50 Øre, Privatkassen 4 Kr. 50 Øre); Nakskov: Købmand Chr. Steffensen 5 Kr.; ialt 212 Kr. Tilsammen med det tidligere indkomne 713 Kr. 40 Øre.

Under Hillerød Lokalafdeling er i sidste Nr. kun opført 36 Kr., men det skal være 36 Kr. 50 Øre, hvilket passer med Sammentællingen.

Nakskov, den 25. Februar 1908. BERNH. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5 1/2—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7 1/2—8 1/2.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

26. Februar: *Brønderslev* 82.25. Endnu mangler *Stege.*

Den 26. Februar 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Agnes Hansen, udl. 21/2 08 i »Hafnia« (arb. s. St.). Dagmar Rasmussen, udl. 21/2 08 hos Ch. Petersen (arb. s. St.). Ida Nielsen, udl. 18/11 08 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Sygeafdel.: 1590, E. A. Nissens Hustru Marie. Sætterlærling Gustav Hansen (Schultz).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Aarhus, 2184, Martin Sørensen (Zeuner). Hillerød, 2338, Ingvard H. G. Andersen (Frdb. Amtstid.). Horsens, 1521, S. Sørensen (Centraltrykkeriet). Kallundborg, 2336, Joh. L. D. Buch (Folkebladet). Kolding, 1591, Svend Betschner (Centraltrykkeriet i Vejen). Roskilde, 571, Will. Andersen (arbl.). Silkeborg, 1372, Esben Hansen (Asbæk). Vejle, 2010, Heinr. Schreiber (Sociald.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2338 (556), Ingv. H. G. Andersen til Hillerød i Pl. 2265 (842), Aage Chr. Petersen til Kolding i Pl. Trykkerafdel.: 2255 (1889), Th. V. Røder (arbl.) paa Rejse.

Faaborg, 2220, Poul Emil Jensen Beck til Tyskland. Horsens, 2010, H. Schreiber til Vejle i Pl. Kallundborg, 2287, Chr. Bigum til Holbæk i Pl. Kolding, 1384, V. E. Drasbæk paa Rejse. Ringsted, 571, Will. Andersen til Roskilde (arbl.). Roskilde, 2237, Chr. Nielsen til Nykøbing M. i Pl. Vejle, 1521, Søren Sørensen til Horsens i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 1/2: Sangøvelse. (1 h)

GUTENBERG-KORET

Lørdag: En ny Sang indstuderes. Mødetid *Kl. 8 1/2* **præcis.** (4 d)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

har Indbetaling første Fredag i hver Maaned fra 7 1/2—8 1/2 hos Baltzer, Rømersgade. Indmældelse af ny Medlemmer modtages.

STYRELSEN.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

(overvejende Sætning) kan 7. Marts faa fast Plads i *Roskilde Tidende.*

Et i god Drift værende Trykkeri ønskes tilkøbs. Billet mrkt. »Tr. 61« indl. paa Ekspeditionskontoret.

En virkelig dygtig

Sætter-Trykker

kan i Løbet af 8 Dage faa Plads i Aarhus. Pladsen er fast. I Mangel af Sætter-Trykker kan en ung, dygtig Trykker faa Plads. Billet mrkt. »J. M. 60« med Sætte- og Trykprøver modtager Ekspeditionskontoret.

Rundstereotypør

søger Arbejde. 4 Aars Erfaring. Bill. mrkt. »57« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et i 10 Aar drevet Bogtrykkeri i en større Provinsby er til Salg. Trykkeriet kan fortsættes i dets nuværende Lokaler. Ca. 1500 Kroners Udbetaling. Billet mrkt. »Merkantil 55« indl. paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En ung Sætter

kan faa Plads i en Provinsby. Billet mrkt. »P. E.« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung, dygtig Trykker,

kendt med saavel Akcidens, Bog- som Illustrations-Arbejde, hvorfor haves 1. Kl. Anbefalinger, søger Plads i København eller Provinsen snarest. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkerlære.

En pæn, ordentlig Dreng med gode Skolekundskaber og fra et ordentligt Hjem ønskes anbragt i en god Lære i København. Billet mrkt. »56« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig, yngre

Sætter-Trykker

kan faa Plads i **N. Zachariassens Bogtrykkeri, Korsør.** (59)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9 1/2—10 1/2.

Sygekassens Priskurant. (6)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 6 MARTS 1908 XXXV AARGANG

En Overenskomst.

Som vore Læsere vil have sét af vort sidste Numer, var der Udsigt til, at det typografiske Fags Udøvere kunde være blevet udsat for Følgerne af en Arbejdsstandsning, hvis Københavns Bogtrykkerforenings Taktik havde faaet Lov til at udvikle sig videre i det Omfang, som det af Foreningen udsendte Cirkulære, hvis Ordlyd vi aftrykte i sidste Numer, bebudede. Imidlertid fandt der et Møde Sted i Fredags Middags mellem Forbundets og Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg, paa hvilket den foreliggende Situation drøftedes. I den stedfundne Forhandling omtaltes det fra vor Side, at man gerne vilde yde sin Medvirkning til, at de Uoverensstemmelser, som kunde udbryde paa de forskellige Arbejdssteder, søgtes bilagte enten ved en Forhandling mellem Forretningsudvalgene eller ved at oprette en Mæglingsinstitution, hvis første Instans skulde bestaa af de interesserede Parter, bistaaet af Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening paa den ene Side og af Afdelingerne paa den anden, og hvis anden Instans eventuelt skulde være de to Organisationers Forretningsudvalg. Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg vilde imidlertid ikke indlade sig herpaa, men fordrede følgende Resolution accepteret uden nogen Betingelse:

»Fællesmødet beslutter, at de stedfundne Opsigelser i Frm. P. Petersens Bogtr. tages tilbage, men samtidig tilsiges det, at den enkelte Arbejder kan faa sin Løn reguleret efter sine Kvalifikationer ved Forhandling med sin Principal.

Endvidere besluttes, at delvis eller samlet Opsigelse af samme Art som hos Firmaerne Axelholm og P. Petersens Bogtrykkeri ikke maa finde Sted i Fremtiden uden Forbundets Billigelse«.

Den foregaaende Aften havde Københavns Bogtrykkerforening holdt Generalforsamling og her vedtaget følgende Beslutning:

»Generalforsamlingen bemyndiger Forretningsudvalget til at foretage et hvilketsomhelst Skridt, det maatte finde formaalstjenligt — selv om saadanne Skridt skulde føre til en Arbejdsstansning — for at hindre Typografernes Forsøg paa trykkerivis at hæve Lønningerne«.

Som man vil se, var der alle Muligheder for en Konflikt af omfattende Rækkevidde til Stede. Vort Forretningsudvalg gjorde derfor hvad der stod i dets Magt, for at undgaa en Krig, men paa den anden Side vilde man ikke være med til at binde Forbundets Medlemmer udover, hvad Tarifen allerede foreskrev. Man forsøgte at gøre Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalgs Medlemmer forstaaeligt, at man ikke var interesseret i en stadig Uro paa Arbejdspladserne, og at man vilde hjælpe med til, naar Uoverensstemmelser alligevel udbrød, at skaffe den ud af Verden ved Forhandling. Man prædikede imidlertid for døve Øren, og efter $4^1/_2$ Times Forhandling gik hver til sit.

Lørdagen gik uden at man hørte noget til Københavns Bogtrykkerforening, men i Mandags fik man gennem De samvirkende Fagforbund Meddelelse om, at Sagen var indberettet til Arbejdsgiverforeningen og i Onsdags samledes saa Repræsentanterne for Københavns Bogtrykkerforening og for Forbundet sammen med Hovedorganisationernes Repræsentanter til et Møde i Arbejdsgiverforeningen.

Det var paa dette Møde aabenbart, at Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter vanskeligt kunde forstaa Københavns Bogtrykkerforenings afvisende Holdning — saa meget mere som Forbundets Forslag faldt ganske sammen med andre Fags Overenskomster. At der rent organisationsmæssigt sét kunde rettes noget Angreb paa Forbundet, var der ingen, som hævdede. Man ønskede *kun Ro* paa Trykkerierne og man behagede at fremstille Forholdene saaledes som om man udelukkende var den forfulgte Uskyldighed, som vendte den anden Kind til, naar der gjordes Forsøg paa at slaa paa den ene, man forsøgte at give Rollen som den passive Tilskuer — men da Repræsentanterne saa oplystes om, hvorledes Passiviteten var udøvet ved Udsendelsen af de berygtede Cirkulærer, gik Forgyldningen en Smule af Sct. Gjertrud. Efterat Sagen saa var belyst i en 3-Timers Diskussion, enedes man forholdsvis hurtigt om følgende Overenskomst:

Ved et Møde i Dag i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, De samvirkende Fagforbund i Danmark, Kjøbenhavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund enedes man om følgende Overenskomst om Behandling af faglig Strid indenfor Bogtrykfaget i Kjøbenhavn:

Da man imellem Organisationerne er enig om en Minimalløn, ordnes Lønnen for de dygtigere Arbejdere i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Organisationerne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, og efter at der forud har været ført Forhandling derom mellem Principalen og Arbejderne, har begge Organisationer Paataleret ligeoverfor hinanden gennem følgende Instanser:

Efter at Klage i den paagældende Sag er indsendt til vedkommende Organisations eller Afdelings Bestyrelse, kan denne ved Henvendelse til Modpartens Organisations eller Afdelings Bestyrelse forlange Mæglingsmøde afholdt paa det paagældende Arbejdssted, og Mægling forsøges da gennem en Mand fra hver Side, valgt af Organisationernes Bestyrelser. Mæglingsudvalget skal snarest træde sammen og senest inden Udløbet af 3 Hverdage fra Klagens Modtagelse.

Forsaavidt saadan Mægling ikke fører til noget Resultat, kan Sagen indankes for Forretningsudvalgene med samme Frist som ovenfor nævnt, og forsaavidt den heller ikke her ordnes, kan Sagen — hvis Forretningsudvalgene er enige herom — indankes for Fagets Voldgiftsret, og finder da her sin Afgørelse.

Opnaas Enighed ikke om at lade Sagen afgøre ved Voldgift, har begge Organisationer Ret til gennem Anvendelse af Arbejdsstandsning at søge at føre deres Krav igennem.

De to verserende Konflikter hos Firmaerne Axelholm og P. Petersen behandles efter ovenstaaende Regler. Alle Forholdsregler, som de to Organisationer maatte have taget i Anledning af ovenstaaende Uoverensstemmelser, ophæves.

København, den 4. Marts 1908.

For Arbejdsgiverforeningen
KASPAR ROSTRUP

For De samvirkende Fagforbund
C. F. MADSEN.

For Københavns Bogtrykkerforening
LANGKJÆR

For Dansk Typograf-Forbund
V. PETERSEN

Vi tror, at begge Parter kan være tilfreds med denne Afgørelse. Ganske vist ser vi af Principalernes Blad, at det kundgøres med store Bogstaver, at »Vi vil have Fred!« og for saa vidt vil Forslaget maaske være en Skuffelse for dem. Reelt set betyder det imidlertid, at der gives Arbejderne Adgang til at forbedre deres Stilling ved en Forhandling, hvor det vil blive vanskeligt for den Principal, som ikke vil betale efter den paagældende Arbejders Kvalifikationer, at unddrage sig sin Forpligtelse. Organisatorisk har Forslaget tillige en vidtrækkende Betydning, idet Afdelingernes Bestyrelser fra nu af

drages med ind i et Arbejde, som de før har staaet udenfor og paa hvilket de derfor ikke har kunnet øve den Indflydelse og derved paatage sig det Ansvar, som en Forhandling om Lønforhold altid medfører.

Vi mener derfor, at Overenskomsten i enhver Henseende er et Ord i rette Tid.

Børns Sygeforsikring.

En af de Sider af Sygekasseloven, om hvilken vore Medlemmer i særlig Grad synes at savne Forstaaelse, er Forholdet med Hensyn til Børns Sygeforsikring, og jeg skal derfor tillade mig gennem nærværende Opsats at søge tilvejebragt fornøden Klarhed.

Er Mand og Hustru begge Medlemmer, er dermed samtlige de Børn, overfor hvilke de har Forsørgelsespligt (altsaa foruden egne Børn tillige Stedbørn og virkelige Adoptivbørn) indtil 15 Aars Alderen forsikrede i den statsanerkendte Sygekasse og har Ret til fri Læge og Hospital uden at der herfor skal ydes nogen Betaling; er derimod kun den ene af Ægtefællerne Medlem, skal der betales 10 Øre ekstra om Ugen for Børnene for disses Forsikring. Der skal dog ikke betales 10 Øre for hvert Barn, men kun *én* 10 Øre, enten man saa har 1 eller 10 Børn, og man har da Ret til ovenst. Hjælp for dem alle samt endvidere den i Lovenes § 106 stipulerede Begravelseshjælp.

Man har hidtil haft den Opfattelse, at Forsikringen af Børnene, naar f. Eks. kun Manden var Medlem af Kassen, var en frivillig Sag og at Vedk. derfor kunde undlade denne Forsikring. Men ved et Tilfælde, som for nogen Tid siden indtraf, viste det sig, at der med *Retten* til at være Medlem af en statsanerkendt Kasse tillige følger *Pligten* til at have sine Børn sygeforsikrede, om ikke i Mandens Kasse saa i Hustruens, hvilket sidste kan forlanges, saafremt der ikke i vedk. Kasses Love findes en Bestemmelse om, at Børnene i alle Tilfælde skal følge Manden.

I det omspurgte Tilfælde blev et Barn sygt og skulde indlægges paa Hospitalet. Da kun Barnets Fader var Medlem af Kassen og ikke betalte de 10 Øre, som er fastsat i Lovenes § 74, formente Kassen sig fri for at yde den forlangte Kavtion. Kassen maatte imidlertid alligevel kavtionere, idet Sygekasseloven, som sagt, forudsætter, *at Børnene skal være forsikrede;* til Gengæld maatte Medlemmet betale 10 Øre om Ugen siden Barnets Fødsel; men da det kun var 6 Uger gammelt, var Udgiften jo ganske ringe. Værre havde det været, om Barnet havde været betydeligt ældre, idet Betalingen vilde være steget i samme Grad. Sygekassen skal altsaa sørge for at Medlemmerne betaler de 10 Øre for Børnene; men hvorledes skal den komme til Kundskab om at Medlemmernes Familje forøges, naar dette ikke kan erfares ved, at der skal betales Barselhjælp, fordi Hustruen ikke er Medlem. Medlemmerne skænker ikke dette en Tanke, og først naar Sygdom blandt Børnene indtræder, kommer de til Erkendelse af den begaaede Fejl.

Ved en Konference med Sygekasseinspektoratet angaaende dette Forhold blev det fastslaaet, at Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser, der gifter sig, og som ikke samtidig faar deres Hustru optaget i Kassen, alligevel er pligtige at anmælde deres Børns Fødsel til Sygekassen, skønt de ikke skal have Barselhjælp, da Hustruen ikke er Medlem; og de er endvidere forpligtede til at betale de 10 Øre ekstra pr. Uge, saafremt de ikke foretrækker at lade Børnene følge Moderen gennem Forsikring i hendes Sygekasse. Det er derved slaaet fast, at det ikke længere er nogen frivillig Sag om man vil undlade at forsikre Børnene og selv løbe Risikoen med, at de bliver syge.

Som et yderligere Bevis for, at det ikke heller kan betale sig at undlade den i Loven paabudte Pligt til Forsikring af Børnene, skal jeg pege paa Forskellen mellem Børns og Voksnes Sygeforsikring. Medens et voksent Medlem, der oppebærer 60 Ugers Sygehjælp i 3 paa hinanden følgende Aar, *derved udslettes af Kassen*, er Forholdet for Børnene det, *at Kassen har uafbrudt Forpligtelse til at betale Hospitalsophold for et Barn fra Fødselen og til det fyldte 15. Aar.* Dersom et Barn altsaa bliver uhelbredeligt sygt, og som inkurabelt optaget paa Hospital til uafbrudt Pleje paa dette, bliver dette ikke Fattighjælp for Forældrene, selv om Sygdommen skulde vare i 15 Aar, idet Sygekassen vedblivende har Pligt til at betale.

Naar Børn bliver 15 Aar, ophører Sygekassens Forpligtelser overfor dem. De kan dog saa blive selvstændige Medlemmer til de er 18 Aar, men skal da udtræde af Sygekassen, *saafremt denne, som vor, er en Fagkasse*, og Vedk. *ikke* er beskæftiget ved Faget.

For Børns Vedk., der ikke er Lærlinge i Faget, plejer vi at tilraade, at de straks ved 15 Aars Alderens Indtræden gaar over i en blandet Sygekasse. Vi gaar nemlig ud fra, at de fra de er 15 til 18 Aar kan faa en kronisk Sygdom, som hindrer dem i at komme ind i en anden Sygekasse senere, og en saadan Kalamitet bør man jo i alle Tilfælde undgaa.

Stillingen er altsaa den, at man *kan faa sin Hustru og samtlige Børn syge- og begravelsesforsikrede ved at betale ialt 20 Øre om Ugen.* Dette er naturligvis det billigste. Men vil eller kan man ikke dette, kan og skal man altsaa sørge for, at Børnene enten forsikres i Moderens Sygekasse paa dennes Betingelser eller i vor Sygekasse mod at betale de 10 Øre om Ugen.

Jeg formoder, at der er mange Kolleger som tror, at de har deres Børn forsikrede, blot de selv er Medlemmer af Kassen, og de henviser i saa Tilfælde til Lovenes § 75 a; men dette er urigtigt, idet denne § skal læses i Forbindelse med den foregaaende § 75, andet Punktum.

Jeg vil derfor henstille til Kollegerne, at de tænker over denne Sag og at de, saafremt de ikke har deres Børn forsikrede, snarest sørger for at gøre dette, enten ved at mælde Hustruen ind eller forlange fremtidig at betale 10 Øre mere om Ugen; efter 6 Ugers Forløb har de saa Ret til Læge og Hospital for Børnene. Disse 10-Ører opføres paa rød Liste. Kommer de først senere, *efter at et Barn er blevet sygt*, og vil betale de 10 Øre, da er det for sent, thi saa maa de betale 10 Øre om Ugen for Barnets hele Levetid, saafremt Kassen skal kavtionere for Hospitalet.

Ogsaa *vordende* Ægtemænd bør skrive sig denne Sygekasselovens Fortolkning bag Øret, at de i Tide kan forsikre sig og sine paa den mest praktiske Maade. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte afholdt Søndag den 22. Februar ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent CARL HANSEN. Sekretær GUNDORPH SØRENSEN.

FORMANDEN omtalte Købet af for 20,000 Kr. Obligationer, 10,000 Kr. i Københavns Kreditforening, hvorpaa var tjent 803 Kr. 31 Øre, og 10,000 Kr. i Østifternes Kreditforening, hvorpaa var tjent 678 Kr. 19 Øre, tilsammen 1481 Kr. 50 Øre.

KASSEREREN fremlagde Regnskabet, hvoraf det fremgik, at man havde faaet udtrukket en Obligation af de gamle og derved tjent 152 Kr. 22 Øre. Nu var Reservefonden 25,000 Kr., hvilken man haabede kunde blive staaende urørt. Kontingentrestancerne var omtrent de samme som i Fjor. I Aarets Løb var slettet 5 Medlemmer, 14 døde, indmældt 36 nye Medlemmer. Udgiften til Dødsfald havde været 400 Kr. mere end i Fjor. Ønskede, at Bogtrykkerne fremdeles vilde støtte Foreningen, ligesom at Inkassatorerne vilde virke for at faa Nyudlærte til at indmælde sig. Omtalte en af de honorable Bidragydere, Justitsraad Holcks Død. — N. C. CHRISTENSEN indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse, ligesom han udtalte Ønsket om, at Bogtrykkerne i højere Grad vilde yde Bidrag til Foreningen. — GUNDORPH SØRENSEN beklagede, at Kassererskiftet havde foraarsaget en Udgift paa 180 Kr. til Anskaffelse af et Pengeskab. — A. W. LARSEN: Styrelsen kunde ikke paatage sig at formaa Bogtrykkerne til at yde Bidrag. — O. JOHANSEN: Anskaffelsen af Pengeskabet var en gammel Styrelsesbeslutning. — HAMMER mente, at man burde rette en Opfordring til de Bogtrykkere, som ikke ydede Bidrag. — HALLENGREEN: Ved Agitation blandt yngre Kolleger maatte man kunne faa Medlemsantallet forøget. — FORM.: Styrelsen kunde ikke paatage sig at formaa Bogtrykkerne til at yde Bidrag. — A. W. LARSEN: An-

skaffelsen af Pengeskabet var forsvarligt. — O. JOHANSEN sluttede sig til A. W. Larsen. — Regnskabet godkendtes énstemmigt.

Til Styrelsesmedlemmer opstilledes: HALLENGREEN og NORDLUNDE; til Kasserer: O. JOHANSEN; til Revisor og Revisorsuppleant: N. C. CHRISTENSEN og GUNDORPH SØRENSEN.

Under Eventuelt beklagede HALLENGREEN, at Generalforsamlingen var saa faatalligt besøgt, men dette maatte vel være Bevis for, at man havde Tillid til Styrelsen.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Onsdag d. 26. Februar. Dirigent: JAC. JENSEN. Sekretær: ALB. MICHELSEN

Formand LAUR. JENSEN, aflagde Beretning. Halvaaret har været rigt paa Begivenheder inden for Faget. Med *Politiken* traf man ved Halvaarets Begyndelse en Overenskomst, der, skønt den ikke bød Trykkerne synderlige Fordele, dog var et Fremskridt, idet man gik over til Arbejde *enten* Dag eller Nat, i Stedet for tidligere *baade* Dag og Nat. Tiltrods for det magre Resultat søgte man nu fra Firmaets Side at vende tilbage til de gamle Forhold, som man mente var billigere, men herpaa kunde vi ikke indlade os, men maatte forlange den vedtagne Overenskomst respekteret. Paa et herværende Trykkeri, der ogsaa havde faaet anskaffet sig en af de moderne Slavefogder, der kaldes »Inspektører«, havde der som Følge heraf været forskellige Vanskeligheder, og kun Arbejdernes Sammenhold havde formaaet at dæmme op imod Inspektørtyranniet. Hos et andet Firma var Tillidsmanden bleven opsagt, hvorfor Kollegerne havde opsagt Pladserne. Firmaet havde til K. B. sendt en Skrivelse, hvis Indhold var krænkende for vedkommende Kollega. Hr. Langkær og Tal. havde da i Forening undersøgt Sagen og givet Tillidsmanden fornøden Oprejsning, hvorefter Opsigelsen toges tilbage af Personalet. Omtalte Lærlingeforholdene i Forbindelse med den usædvanlige Arbejdsløshed mellem Trykkerne. En af de væsentligste Grunde var den, at der rundt omkring paa Fyrtøjerne beskæftigedes Trykkerlærlinge, skønt der ingen Trykkere holdtes. I 1907 var der alene udlært ca. 30 Trykkere. Tal. bemærkede med Hensyn til de paabegyndte Personalemøder, at disse skulde afholdes for at skaffe statistisk Materiale og for at komme til Klarhed over, hvorvidt Tariffen blev overholdt. Mindedes sluttelig de to i Halvaarets Løb døde Kolleger Laur. Bruun og Sven Bentzen. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. Beretningen godkendtes énstemmigt.

Regnskabet, som udviste et Overskud paa Kr. 345,09, godkendtes ligeledes énstemmigt.

Et Andragende vedtoges med samme Sum som tidligere.

Eventuel Eftergivelse af udestaaende Laan. Efter nogen Diskussion besluttedes det at eftergive Laanet for den ene Laantagers Vedkommende, medens Kravet opretholdes for den anden, da Vedkommende stadig havde staaet i godt Arbejde i Odense, uden at have betalt Afdrag paa det gamle Laan.

En Skrivelse fra Sygekasseinspektoratet om forskellige Forhold, Begravelselkassen vedrørende, og om at forhøje Kontingentet med 5 Øre, drøftedes. De forskellige Bestemmelser samt Kontingentforhøjelsen vedtoges, ligeledes et Forslag fra ALB. SØRENSEN om at forhøje Begravelseshjælpen med 25 Kr. efter 10 Aars Medlemsret, saafremt Inspektoratet billiger dette.

Opstilling til Valg. Til Formand opstilledes LAUR. JENSEN, til Styrere ALB. SØRENSEN, CARL HANSEN og OTTO JENSEN og til Kontrahent K. KIEFER.

Eventuelt. Det vedtoges at lade Medlemmer af Ekstrakassen, der har arbejdet og hævet Understøttelse i Udlandet, men paa Grund af Forholdene ikke kan faa Understøttelse paa Stedet herhjemme, hæve Hjælp af Kassen. En Sommerudflugt med Tilskud af Kassen billigedes. Paa Forespørgsel af Otto Jensen udtalte Generalforsamtingen det heldige i, at Trykkerne henstillede til Firmaerne at have Forbindsager tilstede i Trykkeriet. Generalforsamlingen hævet.

Nær og Fjærn.

Stiftelsesfest. Den kvindelige Afdeling holder sin 10aarige Stiftelsesfest Lørdag den 4. April i »Kongens Klub«. Nærmere i næste Numer.

Lønforhøjelse. Af Personalet paa Silkeborg ny Bogtrykkeri (Johansen og Jørgensen) har to Mand erholdt et Løntillæg af 1 Kr. pr. Uge. En tredje Kollega samme Sted fik Valget mellem et lignende Tillæg og Overgang til Beregning og valgte det sidste.

Arbejdsløsheden i København fra 1903—08. I Artiklen med denne Overskrift i forrige Nr. er der indløbet et Par Trykfejl. Der staar: »Arbejdsløsheden indenfor vort Fag i 1908«, men der skulde selvfølgelig staa 1907. Under Omtalen af Paalæggerskernes Arbejdsløshedsdage længere nede i Artiklen staar der ligeledes: »i 1908 gik Tallet af osv.«. Her menes selvfølgelig ogsaa 1907.

Kolding Lokalafdeling festede i Lørdags, idet den — Traditionen tro — afholdt det sædvanlige Fastelavnsbal paa »Alhambra«, hvor Typograferne nu i de sidste 25 Aar regelmæssig har været samlet til Fest denne Aften. Denne selskabelige Sammenkomst blev da ogsaa i alle Maader de foregaaende lig, og Deltagerne — ca. 50 Damer og Herrer — var alle enige om, at saavel Arrangementet som Stemningen var udmærket. Et »Symfoni«-Orkester — Harmonika, Fløjte og Tromme — gjorde stor Lykke, og »Grisen i Sækken« tog stormende Bifald. Ved Fællesspisningen blev afsungen flere i Dagens Anledning forfattede Sange, der ved deres vittige, men harmløse Udfald gjorde fortjent Lykke; særlig en Karnevalsvise var kostelig. Efter Fællesspisningen var der Bal til Kl. 3, saa drak man Kaffe, men da Humøret var oppe, fortsattes Ballet til Kl. 4½, og først hen paa Morgenstunden forlod de sidste af de glade Snappere »Alhambra«. —n

Dødsfald. Typograf P. LINDEGAARD CHRISTOFFERSEN døde i sit Hjem i Kolding d. 29. Febr., omkring 28 Aar gammel. Christoffersen fik 1899 udlært som Sætter i »Højskolebladet«s Bogtrykkeri. Og der har han ogsaa siden været beskæftiget den meste Tid. Et Par Aar var han hos Rosendahl i Esbjerg, og en lille Tid var han paa Rejse og havde et Par kortvarige Pladser.

Christoffersens Liv blev kun kort, men det var indholdsrigt. Bag hans indesluttede Væsen skjulte sig et stemningsrigt Sind, en stejl og stolt Vilje, et stort Vovemod og en sjælden svigtende Selvtillid. Han lærte sit Fag til Gavns som faa, skønt Faget var ham saa meget imod, at han i sine første Læreaar græd hver Søndag Aften, fordi han skulde til Kassen Mandag Morgen. Hans Lyst stod til Maskiner og Mekanik. Og han blev efterhaanden en dygtigere Trykker end de allerfleste med fem Aars Læretid. Hvad han havde Lyst til, gik han fuldstændig op i, baade af Arbejde og Fornøjelse. Selv efter sin Hjemkomst fra Silkeborg Sanatorium kunde han arbejde til han næsten sank sammen ved Aftenstid. Hans Arbejde var hans Stolthed, og det tog næsten al hans Interesse.

I de sidste Maaneder var han Elektriker. Han haabede ved denne sundere Livsstilling at genvinde sit Helbred. Det syntes at lykkes. Men saa fik han en Hjærnesygdom, som efter et kort Sygeleje endte med Døden.

De, der lærte Christoffersen at kende paa Tomandshaand, saadan som han var, naar han strøg de dagligdags Mærkværdigheder af sig, vil forstaa, at han vandt sig Venner. Han trængte som faa til Venskab og Forstaaelse. P. R.

For Ottetimersdagen udtalte en Kongres af Metodistpræster i Vest Pensylvanien sig fornylig og besluttede paa det kraftigste at understøtte det amerikanske Typograf-Forbunds Bestræbelser for at indføre samme.

Skat paa Sættemaskiner. I Frankrig er det kommet til Proces mellem Staten og en Del Bogtrykkere paa Grund af den høje Skat, Staten har ment at burde lægge paa deres igangværende Sættemaskiner. Det er af Skatteopkræveren udtrykkelig fremhævet, at en Trykkeriejer, som har Sættemaskiner i sin Bedrift, producerer mere end en, som ingen har, og efter dette Forhold maatte Skatten udmaales. Sættemaskinernes Ejere indvender herimod, at deres Maskiner ikke producerer nogen Skrift til Salg og erklærer Statens Forlangende for aldeles uberettiget.

Gammelt Fagblad. Den 1. Juli d. A. er det 75 Aar siden »Journal für Buchdruckerkunst« begyndte at udkomme. Det startedes 1834 i Braunschweig af Dr. Heinrich Meyer.

I Budapest er det hver Jul bleven en almindelig Skik, at de derværende 25 Dagaviser konkurerer med hverandre om, hvem der kan levere flest Sider. Efter en Statistik, som Fagbladet *Typographia's* Redaktion fornylig optog i den Anledning, viser det sig, at Bladet *Az Ujág* slog Rekorden med ikke mindre end 160 Sider, medens *Kl. Journal* stod lavest med kun 6 Sider. Samlet udkom disse 25 Blade med 1512 Sider. I Trykkeriet *Globus*, hvorfra 7 af de nævnte Dagblade udgaar, blev der leveret ikke mindre end 460 Sider.

Typografernes
Sangforening, Sportsklub og Cykleklub
afholder
KARNEVAL
den 14. Marts, Kl. 8—5, i Wittmacks Lokaler.

Kl. 9½: Sort og hvid (komisk Boksning).
- 10 aabnes **Røde Mølle** (Glassalen).
- 10½: Mlle. Elenore Doré.
- 11 kommer

Det glade Redningskorps
(Originalt Vanvid med Sange og alskens Tilbehør i 1 Tableau.)

Bal til Kl. 5. — Ingen Pavser hele Natten.

Tilskuer-Billetterne er udsolgt!

Nogle enkelte **Deltager-Billetter** à 1 Kr. 25 Øre kan faas hos A. Andreasen, Vølundsgade 3⁴, Nørrebro; C. Dreyer, Dr. Tvergade 16¹; Soph. Andersen, Lyneborggade 1², Amager. (69)

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Den 18. Februar 1908.

1) I et Bladtrykkeri, hvor der nylig er truffet en Overenskomst ang. Arbejdsforholdene, ønsker Firmaet nu at indføre en ny Ordning, der er i Strid med Overenskomsten. Det vedtoges at nedlægge Indsigelse mod den paatænkte Forandring, der, foruden at medføre Afskedigelser, tillige vil genindføre de tidligere tarifstridige Forhold. 2) Skrivelse fra Sygekasseinspektøren ang. Ændringer i Lovene for Begravelseskassen. Gaar til Generalforsamlingen. 3) Skrivelse fra et Bladtrykkeri ang. Betalingen for ekstra Natarbejde. Da Personalet i dette enkelte Tilfælde havde erklæret sig tilfreds med den foreslaaede Afgørelse, toges Skrivelsen til Efterretning. 4) En Konflikt i et herv. Bladtrykkeri var bragt til en fredelig Afslutning ved Formændenes Medvirkning. Godkendtes.

L. J.

Til TH. HANSEN (Nakskov) har jeg endvidere modtaget: R. Helmer 1,00; Vort Lands Pers. 7,50; I. Cohen (2. Bidr.) 1.00; Bærentzens Pers. 6.50; O. C. Olsen (Klubben Reform) 5.00; P. A. Nielsens Pers. 5.00; To Sangforeningsbilletter 1.50; Axel Holms Pers. (mdl. og kv.) 5.85; Frelsens Hær (2. Bidr.) 1.35; Ferslevs Pers. 3.00; Hertz' Pers. 12.00; tils. Kr. 49.70. Ialt med det tidl. indkomne Kr. 445.00.

Kbhvn., den 4. Marts 1908. LAUR. JENSEN.

Afstemningsresultat.

Kvinde-Afdelingen.

Den af os foretagne Optælling af indkomne Stemmesedler har givet følgende Resultat:

Der er afgivet 143 gyldige og 6 ugyldige St.; til Formand genvalgtes HENRIETTE CRONE med 140 Ja mod 2 Nej, til Næstformand genvalgtes AMALIE GRAM-PETERSEN med 140 Ja mod 2 Nej, til Styrere genvalgtes AMALIE PETERSEN med 113 og HILDORA MOURITZEN med 80 St., endvidere valgtes INGEBORG HANSEN med 80 St.; derefter havde EMILIE JANSEN 78 og ANNA HANSEN 63 St.

København, den 25. Februar 1908.

HENRIETTE CRONE. AMALIE GRAM-PETERSEN.
ALFRIDA PETERSEN. HENRIETTE SCHWERDTFEGER.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Georg Møller, udl. ½ 08 hos H. Meyer (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Helga Jacobsen, udl. 25/2 08 i Hafnia (arb. s. St.). Sygeafdel.: 153, Holger Hansens Hustru Johanne.

Aarhus, Hansine Pallesen, udl. 1. Januar 1908 i Grenaa Folketid. (arb. s. St.). Nakskov, Holger Andersen, udl. i Nakskov Tid. 1. Marts. Begge afl. Svendeprøve i April. Nykøbing F., Aksel Marius Hansen, udl. i Kristelig Dagbl. 5. Avg. 1892. Arbejder hos Pontoppidan. Tidl. Medlem. Varde, Niels Olsen, udl. 1. April 1904 i Ribe Amtstid., Varde. Tidl. Medlem forinden Overgang til andet Erhværv.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 1562, Hans Thorsen Hansen Thorsen fra Rejse (arbl.). 1882, Chr. Emil Larsen fra Varde (arbl.). 2172, Einer Alfr. Hansen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 1000 (tysk), Fritz Baumgarten (Grenaa Folketid.) og 1908, Laur. Jørg. Andersen (D. f. B.). Nykøbing M., 2237, Christian Nielsen og 2595, Jens Hansen (begge Morsø Avis) samt 2107, Poul Chr. A. Halse (Folkebladet). Odense, 2286, Viggo Nielsen (Milo). Kolding, 2342, Peter Vald. Jensen (Centraltrykkeriet i Vejen). Silkeborg, 1614, F. A. Vilh. Pald (Silkeb. ny Bogtr.). Skive, 2092, Fred. Bang (Folkebl.). Varde, 2177, Alfr. Fr. M. Hansen (Folkebl.).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2105 (1143), Svend Aage Andersen til Haslev i Pl. 2110 (1429), Frantz Josef Persson til Ringkøbing i Pl. 2342 (682), Peter V. Jensen til Vejen i Pl. Trykkerafdel.: 2339, Einer Frederiksen (arbl.) paa Rejse.

Aalborg, 2092, Fred. Bang til Skive i Pl. Aarhus, 2286, Viggo Nielsen til Odense i Pl. Nykøbing F., 2172, Einer Hansen til Kbhvn. i Pl. Næstved, 108, Reds. Lorentz Petersen til Odense. Odense, 1908, Laur. Andersen til Aarhus i Pl. Varde, 1882, Chr. Emil Larsen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

Københavns: Trykkerafdel.: 1822, Hans C. Emborg (Hertz), forandret Livsstilling. 1664, Faktor Ernst O. Kroll og Hustru (P. Petersen).

Død.

Kolding, 1393, Peter Lindegaard Christoffersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse.

Uafsatte Karnevalsbilletter skal afleveres Lørdag den 7. Marts. (11)

T. C. C. Billetterne til Karnevalet bedes opgjort inden Fredag den 13. ds. (10)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub har Indbetaling første Fredag i hver Maaned fra 7½—8½ hos Baltzer, Rømersgade. Indmældelse af ny Medlemmer modtages.

STYRELSEN.

ANNONCER

Linotypesætter,
lige hjemkommen fra Skolen i Berlin, søger Plads. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograf,
Akcidenssætter, kan straks faa varig Plads paa *Lemvig Bogtrykkeri.* (64)

Linotypesætter
med adsk. Aars Praksis og fuldst. Kendskab til Maskinen søger Plads, helst Eftermiddag. Billet mrkt. »65« modt. Ekspeditionskont.

En flink Dreng,
knapt 16 Aar, gode Skolekundskaber, ønsker en Lære som Sætter. Billet mrkt. »63« modtager Ekspeditionskontoret.

En virkelig dygtig (69)
Illustrationstrykker
kan faa Plads i **Th. Thrues Bogtrykkeri** i Aarhus.

En Fodpresse
kan købes paa favorable Vilkaar Kl. 2—3.
H. P. A. Høyer, Løngangsstræde 37.

Trykker. (67)
Pladsen som Trykker i *Helsingør Avis* er ledig 1. April, da den nuværende, som har arbejdet her i 16 Aar, etablerer sig. Pladssøgende bedes snarest henvende sig til Bladet.

En dygtig, yngre
Sætter-Trykker
kan faa Plads i **N. Zachariassens Bogtrykkeri, Korsør.** (59)

En ung, dygtig Trykker,
kendt med saavel Akcidens, Bog- som Illustrations-Arbejde, hvorfor haves 1. Kl. Anbefalinger, søger Plads i København eller Provinsen snarest. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.
Et i 10 Aar drevet Bogtrykkeri i en større Provinsby er til Salg. Trykkeriet kan fortsættes i dets nuværende Lokaler. Ca. 1500 Kroners Udbetaling. Billet mrkt. »Merkantil 55« indl. paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (11)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 — KØBENHAVN DEN 13 MARTS 1908 — XXXV AARGANG

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

for Stentrykpaalæggersker

Fredag den 13. Marts, Kl. 8½ Aften

i Kongens Klub, Østerg. 15[1].

Dagsorden: Opsigelse af den nugældende Tarif og Forslag til en ny.

Som man af Dagsordenen vil kunne sé, er det nødvendigt, at alle møder.

Indmældelser kan ske forinden Generalforsamlingens Begyndelse.

STYRELSEN.

»Vi vil have Fred!«

HR. Redaktør! Det sker undertiden, at jeg faar Lejlighed til at sé det forunderlige Blad, der hedder »Danmarks Bogtrykkerforeningers Meddelelser«, ogsaa kaldet »Omvendelsesbladet«, og det er da med stor Interesse jeg læser de Klagehyl, der lyder ud af hver Linje, over de aldeles urimelige og uforskammede Fordringer, Typograferne stiller til de stakkels Principaler. Naar jeg læser om al den Elende, der paaføres Bogtrykkerne, bliver mit Hjærte rørt og jeg faar næsten Taarer i Øjnene.

Som nu i sidste Numer af »Omvendelsesbladet« sér jeg en Artikel med Overskriften: »Vi vil have Fred!« Hvor lyder det rørende! Der kræves kun, at de vil have Fred!

Min Nysgærrighed var vakt, og for at finde ud af, hvad der havde bevirket, at Bladet var kommen i en saadan Ekstase, at det nu raabte paa Fred, gav jeg mig til at læse den lange Artikel.

Da jeg endelig var færdig, vendte jeg Bladet en Gang til og saa paa Overskriften — jo, der stod meget tydeligt: »*Vi vil have Fred!*« Og jeg udbrød uvilkaarligt: Men hvor i Himlens Navn kan de Mennesker dog kræve Fred, naar de opfører sig saa lumpent overfor de Arbejdere, der mener at kunne tjene en højere Løn end den de faar, og derfor stiller Krav om Lønforhøjelse.

Hele Staahejen kom som bekendt over, at Personalerne i to herværende Firmaer, P. Petersen og Axelholm, krævede, at Lønnen blev sat op i samme Højde, som betaltes i andre Forretninger for lignende Arbejde. Disse to Firmaer har nemlig hidtil betalt en Løn, der kredsede helt nede ved Minimallønnen, og som Vederlag for denne svimlende Løn har man forlangt, at Arbejderne skulde præstere Arbejde, der laa langt ud over Rimelighedens Grænser. Svaret paa Arbejdernes Fordringer var et højlydt Nej. Og da Arbejderne derpaa — ganske naturligt forøvrigt — sagde deres Pladser op, lød der et Hyl, saa man skulde tro, der var sket de to Bogtrykkere en blodig Uret. I Desperation greb d'Hrr. Principaler atter en Gang til det modbydelige og smudsige Middel at sende »Sortetavler« ud til alle københavnske Bogtrykkere med Navnene paa de Typografer, der ikke havde fundet sig beføjede til at forblive i de to Firmaers Tjeneste efter at have faaet Afslag paa et rimeligt Krav om Lønforhøjelse — — saadanne Folk skulde straffes med at boykottes paa alle andre Arbejdspladser! Det var Sultepisken anvendt med System!

Men heldigvis har vi Typografer ogsaa en Organisation, og saasnart vore ledende Mænd fik Færten af, at Kollegerne skulde forfølges paa en saa lumpen Maade, blev der taget Forholdsregler.

Saa blev der i Bogtrykkerforeningen sammenkaldt til en Generalforsamling, hvor man vedtog en højtravende Resolution om Arbejdsstandsning osv. »for at hindre Typografernes Forsøg paa trykkerivis at hæve Lønningerne«.

Rimeligvis har de haft en Følelse af, at hverken »Sortetavlerne« eller Generalforsamlings-Resolutionen vilde faa den tilsigtede Virkning, thi et Par Dage efter saa man d'Hrr. Principaler stikke i Rend til Arbejdsgiverforeningen for at hente Assistance, og de fik den Gudskelov saaledes som de havde fortjent den — men det er jo ikke første Gang, at d'Hrr. har hentet sig braadne Pander i Arbejdsgiverforeningen.

Et saadant Postyr har d'Hrr. lavet blot fordi nogle Kolleger krævede en Løn, der svarede til udført Arbejde. Og saa skriger de Godtfolk op om, at de vil have Fred — — som om det ikke er d'Hrr. selv, der ved denne og tidligere Lejligheder har sat Himmel og Jord i Bevægelse for at skabe Ufred.

Men heldigvis lyder den nye Overenskomst, som blev til i Arbejdsgiverforeningen, paa, at enhver Arbejder kan kræve Løn for sit Arbejde, og kan der i sidste Instans ikke opnaas Enighed, *kan Arbejdet standses!*

Det er Freden, d'Hrr. Arbejdsgivere har skabt sig selv!

— — Der er heldigvis endnu en Smule Retfærdighed til i dette for Arbejderne saa elendige Samfund — men hvad i al Verden skal vore Principaler nu finde paa, naar en eller anden Arbejder kræver Lønforhøjelse — — thi Fred maa de have!

Deres ærb.

FREDSVEN.

Det engelske Typografforbund.

DETTE Forbund grundlagdes 1849 og omfatter 6 Regionalgrupper med 139 Sektioner i England, Wales og Irland. Den 1. Januar 1907 talte Foreningen 18,230 Medlemmer, hvoraf de 17,851 var Sættere og Trykkere, medens de 379 var Lærlinge.

Det obligatoriske Forbundsbidrag udgør Frcs. 0,73 pr. Uge; desuden betales et aarligt Bidrag til Parlamentskassen af Frcs. 1.25 pr. Medlem. Lærlinge kan tiltræde ved Begyndelsen af det 6. Læreaar; Kontingentet er da Frcs. 0,365, og regnes denne Tid deres Karenstid tilgode. De kan ogsaa det sidste Aar blive Medlemmer med fuld Kontingentydelse og træder da ved Udlæringen ind i alle Rettigheder. Arbejdsløse, Rejsende og Syge betaler et Kontingent af Frcs. 0,41 ugentlig. Forbundets samlede Formue udgjorde 1. Januar 1905 Frcs. 1,325,418 eller Frcs. 72,70 pr. Medlem.

Londoner-Foreningen yder ingen Rejseunderstøttelse, men derimod et Omflytningsbidrag, der stiger fra Frcs. 12.50 efter 52 Ugebidrag til Frcs. 56,25 efter 260 Ugebidrag, samt et Udvandrings-Bidrag, der efter 104 Ugebidrag udgør Frcs. 75, og hvis Maksimum naas efter 624 Ugebidrag med Frcs. 375. Medlemmer, der er tiltraadte før 30-Aars Alderen, har efter en Karenstid paa 78 Uger Krav paa en Arbejdsløshedsunderstøttelse af Frcs. 17,50 ugentlig i 20 Uger i Løbet af et Aar.

Stedsevarende Arbejdsudygtighed berettiger til en Invalideunderstøttelse af Frcs. 7,50 ugentlig efter 20 Aars Medlemsskab, stigende til Frcs. 12,50 ugentlig efter 35 Aars Medlemsskab. Et 60-aarigt Medlem, som har bidraget i 35 Aar, har Krav paa en ugentlig Understøttelse af Frcs. 10. Begravelseshjælp udbetales efter 156 Ugebidrag med Frcs. 100, og stiger hvert Aar med Frcs. 25 indtil Frcs. 500. Mod Tab ved Ildebrand paa Arbejdsstedet er Medlemmerne forsikrede for indtil Frcs. 25. Strejkeunderstøttelsen udbetales med Frcs. 31,25 i 10 Uger; Varigheden udstrækkes med en Uge for hver 6 Maaneders yderligere Medlemsskab.

Londoner-Sætterne arbejder efter en Tarif, der fastsætter det ugentlige Fastløns-Minimum til Frcs. 48,75. Beregningen sker efter n-Systemet; 1000 Bogstaver betales med Frcs. 0,83 i Værksats, Frcs. 0,88 i Aftenbladene og Frcs. 0,94 i Morgenbladene. Den gennemsnitlige Ugeløn i alle Specialiteter udgør Frcs. 59. De første 3 Overarbejdstimer godtgøres med Frcs. 0,37, derefter med Frcs. 0,42 og efter Midnat med Frcs. 0,52 pr. Time; Søn- og Helligdagsarbejde godtgøres med Frcs. 0,84 pr. Time. Den daglige Arbejdstid andrager $8^3/_4$ Time. Læretiden er 7 Aar; det sidste Læreaar optages de i Organisationen med alle Rettigheder — dog uden Stemmeret.

Hvert Aar holdes en ordentlig Generalforsamling. Foreningen ledes af en Styrelse, der ialt tæller 36 Medlemmer; den snævrere Styrelse bestaar af 8 Medlemmer. Foreningen har et Sekretariat, der beskæftiger 6 lønnede Funktionærer.

Det skotske Forbund.

Forbundet, grundlagt i 1853, talte 1. Januar 1907 31 Sektioner i 7 Regionalgrupper med 3883 mandlige Typografer og 93 Lærlinge. Omtrent 1000 Sættersker er udenfor Organisationen; ca. 800 af dem er fra Edinburg.

Det obligatoriske Forbundskontingent for udlærte udgør Frcs. 0,84 ugentlig. Lærlinge samt over 60 Aar gamle Medlemmer, der ikke er fuldt arbejdsdygtige, betaler halvt Kontingent. Lærlingene træder straks ved Udlæringen ind i de ulde Rettigheder. 1. Januar 1907 udgjorde den samlede Formue Frcs. 338,214 eller Frcs. 85.06 pr. Medlem.

Efter 1 Aars Medlemsskab har arbejdsløse Medlemmer Krav paa en Understøttelse paa Stedet af Frcs. 7,50 ugentlig i 6 Uger indenfor et Kvartal. Medlemmer paa Rejse faar den samme Understøttelse. Ved anvist Arbejde af 3 Ugers Varighed betaler Forbundet Rejsen, ved en Varighed af under 3 Uger betales den af Principalen, og er Pladsen af ringere Varighed end 6 Dage, er Daglønnen Frcs. 2,50 over det stedlige Minimum. Desuden ydes fra Frcs. 5—75 i Omflytningsbidrag og en »Udvandringspenge« af Frcs. 10—125. 52 Ugers Kontingentydelse giver Ret til en Sygeunderstøttelse af Frcs. 12,50 ugentlig i de første 13 Uger, til Frcs. 9,38 i de næste 13 Uger og derefter Frcs. 6,25 til Helbredelse. Mindst 25 Aars Medlemsskab berettiger til en ugentlig Invalideunderstøttelse af Frcs. 7,50 pr. Uge, mindst 30 Aars Medlemsskab Frcs. 10 og ved 35 Aars Medlemsskab og derover Frcs. 12,50. Begravelseshjælp udbetales med Frcs. 50—375. I Strejkeunderstøttelse betales det stedlige Minimum i 5 Uger, dernæst Frcs. 25 ugentlig i saa lang Tid, som Centralkomitéen finder det nødvendigt.

I forskellige Byer er der Sektionstarifer, hvorefter det ugentlige Gennemsnits-Minimum paa fast Løn udgør Frcs. 37,50, n-Beregningen er den gældende, og Tusindbetalingen ret afvigende. Den ugentlige Gennemsnitsfortjeneste i alle Brancher er Frcs. 48. Almindeligt Overarbejde godtgøres med Frcs. 0,30 pr. Time. Arbejdstiden er mellem 49 og $52^1/_2$ Time pr. Uge. Ved Dagarbejde har Maskinsætterne 48 og ved Natarbejde 44 Timer ugentlig. Læretiden er 7 Aar.

Hvert fjerde Aar finder en ordentlig Generalforsamling Sted. Forbundet ledes af en Komité paa 13 Medlemmer med Sæde i Glasgow. Det stedlige Sekretariat beskæftiger kun én lønnet Funktionær. Forbundsorganets Titel er *The Scottish Typographical Circulav;* det udkommer én Gang maanedlig i Hæfteform.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ordinær aarl. Generalforsamling

Søndag, den 29. Marts 1908, Kl. 11 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1907. 2. Regnskabet for 1907. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af a) Formand, Styrelsesmedlemmer og Revisorer, b) Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af Stemmeoptællere. STYRELSEN.

Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«.

Det kan jo kun glæde Kollegerne Landet over at lægge Mærke til alle de personlige Løntillæg, hvorom *Typ.-Tid.*« den ene Uge efter den anden bringer Meddelelse, thi det beviser, at det ikke var tomme Ord, Principalerne udtalte under sidste Tarifforhandling, men virkelig Løfter, som de agter at indfri.

I *Typ.-Tid.* Nr. 5 findes en Notits — undertegnet B—r. — ang. en lignende Lønforhøjelse paa *Randers Dagblad.* Denne Meddelelse glædede i særlig høj Grad de Kolleger, som er nogenlunde kendt med Forholdene paa nævnte Blad, da man troede, at Tilstandene — hvilke nærmest kan kaldes russiske — i væsentlig Grad havde bedret sig.

Naar Hr. Bogtrykker Rye giver sine Typografer en saadan lille Opmuntring — hvilken han fortjener Tak for —, saa maa man gaa ud fra, at han er tilfreds med dem; men saa kan man ogsaa forlange, at han viser dem den samme høflige Optræden, som han antagelig vil udvise overfor enhver anden. Dette er imidlertid ikke Tilfældet.

Hr. Ryes Optræden overfor Personalet har altid været præget af et saa ungdommeligt Overmod og Hensynsløshed, at det maa forbavse, at Kollegerne saalænge har fundet sig deri uden at kny; kun en enkelt har haft Mod til at tage til Genmæle. Selv Typografer, som har arbejdet i Forretningen i 30—35 Aar og udfyldt deres Pladser tilfredsstillende — i modsat Fald stod de der vel næppe den Dag i Dag — generer Principalen sig ikke ved at chikanere og overfuse, naar han kan komme afsted med det, og desværre har han kun altfor ofte Held dertil, idet der har manglet Sammenhold mellem Arbejderne. Sammenhold er en Nødvendighed paa enhver Arbejdsplads og særlig paa *Randers Dagblad* og enkelte andre Steder, hvor Lederen mangler Forstaaelse af Betydningen af et godt indbyrdes Forhold mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Arbejderne behøver heldigvis ikke, selv om de er blevne gamle og graa i Tjenesten, at finde sig i Principalens Urimeligheder og onde Lune, naar blot de gør deres Pligt; gør de det, kan de henstille til Vedkommende at finde en anden Losseplads for Grovhederne. Selvfølgelig forudsættes, at Kollegialitetsfølelsen er til Stede, saa den ene Arbejder ikke lader den anden i Stikken.

Derfor vil jeg opfordre Typograferne paa *Randers Dagblad* til Sammenhold, ligesom man gør andre Steder, thi saa *kan* de forlange at blive behandlet som selvstændige Mennesker, og mærker Hr. Rye først, at Personalet staar sammen, holder han sig nok indenfor Rimelighedens Grænser.

B—r. skriver, at Hr. Ryes Eksempel bør tjene til Efterfølgelse. Kun hvis det gælder Lønforhøjelsen, kan jeg slutte mig til Tanken, thi der er vist ingen, der ønsker, at Hr. Ryes uhøflige Optræden overfor Personalet skal tjene til Eksempel for andre Principaler.

Kunde dette meget uheldige Forhold blive bedre, vil det glæde mange med —n —n.

Generalforsamlinger og Møder.

De københavnske Afdelingers Fællesgeneralforsamling.

Søndag den 1. Marts. Dirigent F. K. MADSEN. Sekretær HANS PETERSEN.

Formanden (VIGGO CHRISTENSEN) vilde gøre Beretningen kortfattet, da de forskellige Afdelingers Generalforsamlinger jo fik aflagt hver sin Beretning. Omtalte Begivenhederne hos O. C. Olsen, hvor Personalet og Arbejdskøberne havde haft forskellige Uoverensstemmelser; det var lykkedes Personalet at opnaa ret væsentlige Fordele, saaledes at Firmaets Bladararbejdere og Maskinsættere nu arbejder under Vilkaar, som lignende Firmaers Arbejdere. Ritzaus Bureaus Trykkeri har i umindelige Tider været blokeret; der var i den senere Tid fra Afdelingernes Side gjort flere Skridt for at søge indført tarifmæssige Tilstande paa dette Trykkeri. Sagen beroede nu hos vort Forretningsudvalg. Omtalte Voldgiftsdommene. Øjeblikkets Arbejdsforhold var jo ret urolige. Opsigelserne hos Axelholm og Egmt. Petersen havde givet Anledning til et Møde mellem de to Organisationer, paa Bogtrykkernes Initiativ. Det lykkedes ikke at blive enige. Parterne kunde omtrent naa til Enighed om de foreliggende Sager, men Bogtrykkerne koblede det Spørgsmaal til, at i Fremtiden maatte delvise eller samlede Personale-Opsigelser ikke finde Sted uden Forbundets Billigelse. Det vilde Forbundet ikke gaa med til, og Enighed opnaaedes ikke. Et af Forbundet stillet Forslag gaaende ud paa, at naar der rejses Lønkrav paa et Værksted, undersøges Kravenes Berettigelse af et *Mæglingsudvalg* vilde Bogtr. ikke tiltræde, i hvert Fald ikke uden det blev slaaet fast, at agressive Skridt ikke maatte foretages, hvis Mæglingen ikke førte til noget Resultat. Tariffens Bestemmelse om de uden for Bogtrykkerforeningen staaende Firmaer, i Følge hvilke disse skal udrede et Beløb for hver beskæftiget Arbejder til Hjælp af Bestridelsen af Udgifterne ved Tarifens Indførelse, var bleven mødt med Protest fra disse Firmaer. Hvorledes Sagen vilde udvikle sig, maatte Tiden vise. — LAUR. JENSEN: Bogtrykkerforeningens desperate Skridt er Skræmmebilleder for at ængste vore Medlemmer. — WARTENBERG: Retten til at opsige vore Pladser er en Frihed, vi maa kæmpe for til sidste Blodsdraabe. Er en Mand ikke tilfreds paa et Værksted, maa han have Lov til at gaa. Det Spørgsmaal bør vi i givet Tilfælde tage en Kamp paa. Beklagede, at Forbundet skulde være Indpisker i Københavns Bogtrykkerforening. — Beretningen godkendtes.

2. Kassereren (LAUR. JENSEN): Regnskabet balancerer med Kr. 26,285.23. Medlemsindtægten til Arbejdsløshedskasserne og Reservefonden har været Kr. 13,320.38 og til Syge- og Begravelseskasserne Kr. 12,815.35; tilbagebetalte Laan Kr. 34.00, andre Indtægter 115,50; Udgiften har for de samme Kasser været: Til Rejsende er for 177 Dage betalt Kr. 221.25. I Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 2267.25 (mod Kr. 5970.75 i forrige Kvartal). Rejselaan Kr. 120.00. Reservefondsust. Kr. 216.73. Syge- og Hjælpekassen har udredet Kr. 8708.58 og Begravelseskassen Kr. 742.00. Administrationsbidraget Kr. 1431.84. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 12,577.58. Privatkasserne begyndte Kvartalet med en samlet Formue af Kr. 41,180.54 og sluttede med Kr. 41,626.59. — I Anledning af Emil Møllers Sygdom gav Tal. derefter nogle faa Oplysninger om Arbejdsløsheden, der særlig for Trykkerne var ret betydelig. Henviste iøvrigt til den i *Typ.-Tid.* optagne Tabel. (Regnskabet godkendtes énstemmigt uden Diskussion).

3. FORMANDEN gav nogle Meddelelser om de Arbejder, der var foretaget for at tilvejebringe et statistisk Materiale angaaende Arbejdsforholdene. Naar Materialet var bearbejdet, vilde Bestyrelsen fremlægge Resultatet.

4. LAUR. JENSEN: Sidste Aars ringe Arbejdsløshed har bevirket, at Overskudet fra Karnevalet i Fjor ikke er opbrugt. Ogsaa i Aar vil man kunne vente et antageligt Overskud fra Karnevalet. Styrelserne vil nu foreslaa: 1) at der i Tiden fra 1. Oktbr. til 31. Marts ydes Bespisning og Natlogis til alle Rejsende i de lovmæssige Opholdsdage samt Bespisning til Arbejdsløse uden Understøttelse, 2) saavidt Midlerne tillader det, kan der ydes ekstra Understøttelse, hvor der er særlig Trang til Stede, eller under lignende Forhold bevilges rentefrit Laan til Medlemmerne. Laanene maa i Reglen ikke overstige 30 Kr. og tilbagebetales inden for en af Styrelserne fastsat Tidsfrist. Omtalte de uheldige Herberge-Forhold for Rejsende. Dette Forslag var det første Skridt i Retning af at skaffe de Rejsende saadanne Vilkaar, som nu bydes dem i mange af Udlandets Storbyer og i adskillige af vore egne Provinsbyer. Henstillede til Forsamlingen at vedtage en Udtalelse, der opfordrer Fællesorganisationerne til at tage Spørgsmaalet om Herbergeringen af Rejsende op til Behandling og snarest muligt skaffe de Rejsende taalelige Logiforhold. I Øjeblikket kunde dette ikke siges at være Tilfældet. — Efter en livlig Diskussion vedtoges saavel Forslaget som Udtalelsen. — H. GREGERSEN forespurgte og fik af Formanden (Viggo Christensen) Bekræftelse paa, at Gutenberg-Koret oppebærer en Sjettedel af Karnevals-Overskudet. Han ansaa dette for urigtig i Betragtning af, at Overskudet gaar til saadanne Øjemed, som de foreliggende Forslag udtrykker. (Hør!) — VIGGO CHRISTENSEN: Generalforsamlingen i Dag kan jo ingen Bestemmelse tage desangaaende, men Spørgsmaalet kan blive sat paa Dagsordenen ved en senere Generalforsamling, hvor da Repræsentanter fra Gutenberg-Koret kan være nærværende.

5. Valg til Voldgiftsretten. VIGGO CHRISTENSEN opfordrede at vælge de afgaaede Medlemmer: CARL NIELSEN, HOLMEN og SCHRØDER. — BJARNØ mente, at Bogsætterne manglede en Repræsentant i Voldgiftsretten. — HELSTED fandt, at de Domme, der var faldet ang. Bogsætter-Spørgsmaal, var det værste Misk-Mask (Hør!) han havde set. Der burde være en Beregningssætter i Retten, thi Beregningen var dog det Fundament, hvorpaa vore Lønsatser var byggede. — Frk. MOURITZEN mente ikke, at Sagkundskaben betød saa meget som et indgaaende Kendskab til alle Tarifens Kringelkroge, og et saadant Indblik havde de 3 nuværende Medlemmer. — Generalforsamlingen genvalgte de 3 Herrer og de 3 Suppleanter: Frk. CRONE, CHRISTIANSEN og KIEFER. — Da ingen andre opstilledes, besluttede Generalforsamlingen énst., da ikke et eneste Medlem protesterede derimod, at de genvalgte ikke skulde til skriftlig Afstemning. (LAUR. JENSEN: Derved er ca. 100 Kr. tjent!)

Generalforsamlingen hævet.

Afstemningsresultater.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Resultatet af Optællingen af Stemmesedlerne til Valg af Funktionærer var følgende:

Til Styrelsesmedlemmer valgtes G. A. HALLENGREEN med 294 St. og P. NORDLUNDE med 305 St. Til Kasserer valgtes OSCAR JOHANSEN med 291 St. Til Revisor N. C. CHRISTENSEN med 297 St. og til Revisor-Suppleant GUNDORPH SØRENSEN med 242 St. Der var ialt afgivet 321 Stemmesedler, deraf 4 blanke.

Den 7. Marts 1908.

CARL HANSEN. A. W. LARSEN.

Den typografiske Trykkerforening.

Dags Dato optalt Stemmesedler: der var afgivet ialt 173 Stemmer, deraf fik LAUR. JENSEN som Formand 170 St., ALB. SØRENSEN som Styrer 158 St., CARL HANSEN som Styrer 126 St., derefter havde Otto Jensen 58 St. Til Kontrahent valgtes KARL KIEFER med 157 St., og nogle Stemmer var spredte.

København, den 10. Marts 1908.

ALB. MICHELSEN. VILH. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Karnevalsregnskabet. De Kolleger, der endnu ikke har afgjort deres Billetregnskab, bedes indbetale Beløbet *Lørdag d. 14. ds. paa Forbundskontoret.*

Til Fordel for en Kollega, HARALD F. JENSEN, der i 3 Aar har været stærkt angrebet af Tuberkulose, har en Kreds af hans Kolleger og Venner foranstaltet en Aftenunderholdning, Søndag d. 22. ds. Kl. 7½ i Dansk Arbejderloge, Blegdamsvej 26. Den Assistance, man har skaffet, er, hvad man vil se af det paa Trykkerierne uddelte Program, ganske udmærket, og tillige gratis. Kollegerne kan saaledes for en meget billig Pris, 35 Øre, faa en behagelig Aften samtidig med, at man yder en syg Kollega Støtte. Harald F. Jensen er meget syg og med sin Familie ulykkeligt stillet, hvorfor enhver Hjælp her vil være velkommen og kunne bidrage til at lyse op i Tilværelsen for vor Kollega.

Dansk Typ.-Forbunds kvindelige Afdelings Stiftelsesfest. Som det vil være Læserne bekendt blev det paa Generalforsamlingen vedtaget at afholde Foreningens 10-aarige Stiftelsesfest Lørdag den 4. April i Kongens Klub (den store Sal) med Koncert og Bal; det blev endvidere vedtaget samtidig at arrangere en Tombola, hvis eventuelle Overskud skal anvendes til en Julefest for Medlemmerne og deres Børn. Vi beder derfor alle saavel mandlige som kvindelige Medlemmer af Forbundet om at yde et Bidrag til denne, enten i Varer eller Penge, saaledes at der kan blive et godt Resultat.

Angaaende Festen kan vi foreløbig meddele, at følgende Kræfter allerede har meldt deres velvillige Assistance: *Guttenberg-Koret,* Hr. Folkethingsmand A. C. MEYER, Frøken KATE MEYER, Hr. Belmannssanger AARVIG med flere andre. Det udførlige Program vil senere blive bekendtgjort.

Til Festmaaltidet vil der blive serveret med Høns i Asparges, Smør og Ost til 1 Kr. 50 Øre pr. Kuvert. Vi beder Medlemmerne om hurtigst muligt at tegne sig paa Listen, der vil blive dem tilsendt en af de første Dage. Tegningen er bindende. Agitér for talrig Tilslutning.

Eventuelle Gaver eller Penge bedes sendt til nedenstaaende Festudvalg. Fru Alfrida Petersen, Nyhavn 37², Amalie Gram-Petersen, Pommernsgade 1³, Amalie Petersen, Tømrergade 7², Frøken Henriette Schwerdtfeger, Abel Catrinesgade 5², Frøken Anna Hansen, St. Regnegade 17², Frøken Hildora Mouritzen, Nansensgade 42² (Festudvalgets Formand). FESTUDVALGET.

Dødsfald. Fredag den 6. Marts døde paa Kommunehospitalet vor Kollega HANS CHRISTIAN MARIUS MØLLER i en Alder af kun 40 Aar. Hans Møller udlærtes 1885 i C. Olsens Bogtrykkeri i Fakse, arbejdede et Par Aar i *Kallundborg Avis,* rejste derefter til København og fik Plads hos Fjeldsøe, og et Aarstid senere i Triers Bogtrykkeri, hvor han siden uafbrudt arbejdede indtil Sygdommen — Nyrebetændelse —

ved Nytaarstid tvang ham paa Sygelejet. I 2 Maaneder laa Møller syg i sit Hjem og overflyttedes først forrige Onsdag til Kommunehospitalet hvor en Blodprop forvoldte hans altfor tidlige Død. Møller var en god Fader for sin store Familje — Hustru og 8 Børn, hvoraf 6 ukonfirmerede — samt en trofast Kollega, der var meget agtet og afholdt af sine Kammerater. Begravelsen fandt Sted Torsdag den 12. Marts fra Sundby Kirke. Den typografiske Forenings Fane var tilstede. *C. A.*

— Vor Kollega, Trykker AXEL GUSTAV SCHMIDT, døde den 5. ds. efter kun 5 Dages Sygeleje efter en Operation for Blindtarmsbetændelse. Afdøde, der kun blev 30 Aar gammel, havde udlært her i Byen i 1896 og arbejdet paa forskellige Trykkerier, i de senere Aar i Forlagstrykkeriet, hvor han var meget afholdt som den gode, trofaste Kollega og Ven, han var. Begravelsen fandt Sted i Gaar fra Kapellet paa vestre Kirkegaard, hvor Trykkernes Banner vajede ved hans Baare. Organisationen mister i ham et af sine bedste og mest interesserede Medlemmer.

70 Aar. Den 10. Marts fyldte GEORG TRANIER 70 Aar. Han har lært som Trykker hos Luno, men arbejdet i H. H. Thieles Bogtr. i ca. 44 Aar. Paa Grund af Øjensvaghed har han i mange Aar ikke arbejdet som Trykker, men været beskæftiget ved Gummiering. — Deltog i Krigen 1864 ved Felttrykkeriet. Tranier har uafbrudt været Medlem af Trykkerforeningen fra dens Stiftelse 1876. Blev i Dagens Anledning glædet med Pengegaver baade fra sin Principal og fra sine Kolleger og Medarbejdere.

Vejle Lokalafdeling afholdt i Lørdags Aftes en særdeles vellykket Fest i »Koncertsalen«, hvortil saa godt som alle Afdelingens Medlemmer med Damer deltog. Der var Fællesspisning med paafølgende Bal, og ved Bordet, hvor der herskede den livligste Stemning, blev der holdt Taler og afsunget flere Sange af de lokale Forfattere, Fr., Johs. S. og »Sut«, som naturligvis alle hilstes med velfortjent Bifald. Efter Spisningen tog Dansen sin Begyndelse, under hvilken der fremkom flere Overraskelser, hvoraf særlig en »Skudaars-Polka« blev modtagen med stor Begejstring. Da Festen sluttede ved 5-Tiden Søndag Morgen var alle Deltagerne enige om at have tilbragt en meget fornøjelig Nat i Samvær med Kolleger. Festkomitéen og Arrangørerne fortjener en varm Tak for den vellykkede Fest. — n.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sygeafdel.: Trykkerlærling Charles Krull (Missionstr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2320, Herm. C. H. Hasløv fra Udl. (arbl.). 1074, Johan Peter Petersen fra Rosk. i Pl. 2002 (1427), Hans Chr. Rasmussen fra Skanderborg (arbl.). Hillerød, 1882, Chr. Emil Larsen (Nordlunde). Næstved, 1250, Reds. N. P. Nielsen (Sydsj. Socialdem.) og 2105, Svend Aage Andersen (Haslev i Plads). Odense, 108, Redsekr. Lorenz Petersen (Sociald.). Ribe, 1493, H. J. H. Larsen og 1562, Hans Th. Hansen Thorsen (begge Stiftstrykker.). Ringkøbing, 2110, F. J. Petersen (A. Rasmussen). Roskilde, 3218, Jørg. H. Andersen (Rosk. Tid.). Skanderborg, 1806, Anders Laur. Petersen (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2205, Peter Laur. Wedelboe til Svendborg i Pl. 2343 (1134), Hj. Svolin til Randers i Pl. 1562, Hans Thorsen Hansen til Ribe i Pl. 1882, Chr. Emil Larsen til Hillerød i Pl. Holbæk, 2218, Jørg. H. Andersen til Roskilde i Pl. Kallundborg, 1562, Hans Thorsen Hansen Thorsen paa Rejse. Kolding, 1889, Peder Pedersen paa Rejse og 1398, Hans Chr. Nielsen fra Vejen til Københ. (arbl.). Ribe, 2107, P. C. A. Halse til Nykøb. M. i Pl. og 2055, Chr. Jul. Rasmussen til København (arbl.). Ringkøbing (Lemvig), 2177, Alfred M. Hansen til Varde i Pl. Roskilde, 1074, Johs. P. Petersen til Kbhvn. i Pl. Skanderborg, 2002, Hans Chr. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg, 1372, Esben Hansen til Ringkøbing (arbl.).

Døde.

Københavns: Sætterafdel.: 873, Hans Chr. Marius Møller (Trier). Trykkerafdel.: 1613, Axel Gustav Schmidt (Forlagstr.). Sygeafdel.: 1145, Jørgen Andreasens Hustru Anna Laurette.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: William Johannes Lund, udlært 28. Februar d. A. i Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri (arb. samme Sted).

T. S. Søndag d. 15. Marts *kun* Motionsgymnastik (10¼—11¼). (2 b)

ANNONCER

Trykker,

21 Aar, kendt med saavel Avis- som Akcidensarbejde, søger en fast Plads straks eller senere. Billet mrkt. »Trykker 74« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

søger Plads, det sidste Læreaar, i et Akcidenstrykkeri i Provinsen, helst Sætning og Trykning. Billet mrkt. »73« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Faktor til et middelstort Bogtrykkeri i Kristiania. Uden de bedste Anbefalinger for Dygtighed og Paalidelighed i enhver Henseende nytter det ikke at mælde sig. Offerter med Lønforlangende, Kopi af Attester og helst Prøver af selvstændig udførte finere typografiske Arbejder sendes *S. M. Brydes Annoncebureau, Kristiania.* (71)

Linotypesætter

med adsk. Aars Praksis og fuldst. Kendskab til Maskinen søger Plads, helst Eftermiddag. Billet mrkt. »65« modt. Ekspeditionskont.

En virkelig dygtig (70)

Illustrationstrykker

kan faa Plads i **Th. Thrues Bogtrykkeri** i Aarhus.

En god Kollega

søges til Rejseselskab til Sommer i Tyskland. Billet mrkt. »J. 72« bedes indsendt til Forbundskontoret.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber,** der arbejder paa lignende Grundlag. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 — KØBENHAVN DEN 20 MARTS 1908 — XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ordinær aarl. Generalforsamling

Søndag, den 29. Marts 1908, Kl. 11 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1907. 2. Regnskabet for 1907. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af a) Formand, Styrelsesmedlemmer og Revisorer, b) Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af Stemmeoptællere.

STYRELSEN.

Teori og Praksis.

DER findes her i København et større Bladtrykkeri, som i de senere Tider i særlig Grad har lagt Beslag paa Kollegernes Opmærksomhed, paa Grund af den Uro, som har været der og som yderligere er foroget efter Ansættelsen af en med vore Organisationsbestræbelser særlig bekendt Inspektør, der desværre har misforstaaet sin Opgave og følt og handlet omtrent som Pladshunden, der slippes løs saa snart Porten er lukket.

Af Hensyn til Udgiverne skal jeg ikke nævne Trykkeriets Navn, lige som jeg heller ikke skal sætte Herr »*Vovvovs*« Navn paa Papiret, dertil er dette (d. v. s. Papiret) for godt, men jeg skal nøjes med at give en nøgtern Fremstilling af den Maade, paa hvilken man fra Forretningens Direktør og særlig fra hans Haandlangers Side er gaaet frem imod Arbejderne.

Den omhandlede Forretning trykker foruden sit Hovedblad tillige et Ekstrablad, hvoraf det første fremstilles om Natten, det sidste om Dagen. Tidligere arbejdedes der for Trykkeripersonalets Vedkommende saavel Dag som Nat, og paa en saadan Maade, at man ikke kunde overholde Tarifens Bestemmelse om, at delt Dag- og Natarbejde skal finde Sted indenfor en Tid af 12½ Time.

For at regulere Forholdene og bringe det tarifstridige i dem ud af Verden, førtes der for et halvt Aars Tid siden mellem Organisationerne og Parterne en Forhandling, som resulterede i en Overenskomst, der blev underskreven af Direktøren og Repræsentanter for Arbejderne, samt til Vitterlighed tillige af Repræsentanter for henholdsvis Københavns Bogtrykkerforening og Forbundet. Den vigtigste Bestemmelse var den, *at der fremtidig ikke skulde arbejdes baade Dag og Nat, men kun enten Dag eller Nat og paa skiftende Hold.* Skønt Resultatet langt fra var tilfredsstillende for Arbejderne, kunde vi dog akceptere det, fordi vi derved fik indført tarifmæssige Forhold, og vi troede nu den hellige Grav vel forvaret, men gjorde Regning uden Vært, d. v. s. Direktøren og hans opvartende Regnekunstner, der fortsatte med sine Centralisations-Beregninger, der kun gik ud paa at bringe Arbejdernes Løn og Arbejdsvilkaar ned paa det mindst mulige Minimum.

Den ny Ordning medførte, at der blev ansat en Trykker og en Hjælper til, og denne Foranstaltning er forresten det eneste Lyspunkt i den Kæde af mørke Pletter, der betegner Inspektørens hidtidige Embedsførelse. Alt gik da ogsaa godt en Tid, og da Aaret var ude og havde vist sig at være fuldt financielt tilfredsstillende, indbød man det samlede Personale til en Glædes- og Forsoningsfest til en Pris af ca. 2000 Kr., og der var idel Glæde og Haab om, at nu skulde der oprinde en ny og glorrig Periode i fælles og enig Forstaaelse mellem Huset og dets Arbejderstab.

Jo, god Morgen. Aldrig saa snart var Festrusen forbi, før Regnekunstneren atter tog fat, særlig efter at der en Tid ikke indløb saa mange Annoncer, som der plejede. Man var da straks ængstelige og gav Ordre til, at der skulde spares, og den eneste Part, man kunde tænke sig, det maatte gaa ud over, var *Arbejderne.* Som et lille særlig kuriøst Eksempel paa, hvor langt man var nede, skal anføres følgende: Man havde en kvindelig Arbejder et Par Timer Dag og Nat for en Løn af 7 (syv) Kroner om Ugen. Ved en Nybesættelse af Pladsen reducerede man Lønnen til 6 Kr. 50 Øre, men disse 50 Øre skal dog senere atter, efter Administrationens Prøvelse af Bladets Evner, være lagt paa igen. Det fortælles, at Aktionærerne har faaet hver Kr. 20,000 mere i Udbytte for 1907 end det foregaaende Aar og at Direktørens Løn skulde have været Kr. 17.600. Hvis dette er rigtigt, har man ondt ved at forstaa den Iver, hvormed man i den sidste Tid søger at kuldkaste den Overenskomst, man selv ved sin Underskrift har forpligtet sig til at overholde.

Fornylig blev der opsagt 2 af Trykkerne, og der blev uden videre givet Ordre til, at nu skulde de øvrige arbejde *baade Dag og Nat* ligesom tidligere; altsaa, man vilde paa Trods af Overenskomsten og de paa Grundlag af denne eksisterende Forhold igen indføre de tidligere tarifstridige Tilstande. Og for at give de tilbageblivende 4 Mand rigtig Blod paa Tanden og faa drevet en Kile ind mellem dem og de opsagte, brugte Firmaets Repræsentant den Taktik, at hviske dem i Øret, *at nu skulde de igen til at tjene mange Penge* (ved Overarbejde) *ligesom i de gode gamle Dage.* Heldigvis var dog Arbejdernes Æres- og Kammeratskabsfølelse saa stærk, at man ikke lod sig friste af Inspektørens fristende Tale, men nægtede, med Organisationens Billigelse, at bryde Overenskomsten og erklærede, at man, hvis de to Mand blev afskediget, alligevel vilde fortsætte Arbejdet paa samme Grundlag som hidtil. Ikke desto mindre leveredes den ny Ordning sidste Torsdag ned i Trykkeriet, og først da man fra Husets Side blev klar over, at der var Alvor i Tingene, tog man de to Opsigelser tilbage for en Uge, men for en Sikkerheds Skyld sagde man yderligere en tredie Mand op, nemlig en af Hjælperne, saa at der nu staar 3 Mand eller Halvdelen af Trykkerpersonalet paa Opsigelse, og medens dette skrives, véd man endnu ikke om de kommer til at gaa.

Det sidste Forslag som forelaa og som saavel Styrelsen som Personalet enstemmig forkastede, vilde, om vi var gaaet ind derpaa, have medført følgende Reduktioner:

1) at den ene Trykker afskedigedes; 2) at Arbejdstiden indskrænkedes til 5 Timer om Natten, hvorved Trykkerens Løn reduceredes med 7 Kroner om Ugen; 3) at den ene Hjælper, som nu er Trykker og har en normeret Løn af 30 Kr. pr. Uge, *reduceredes til Trykkeriarbejder med 22 Kr.* om Ugen samt 4) at der ved 12-sidige Numre skulde kaldes en af Dagtrykkerne

samt Trykkeriarbejderen ind om Natten til »*Over*«-Arbejde for den af Forretningen hidtil betalte lurvede Godtgørelse *pr. Time*, saaledes at Arbejderen eventuelt skulde finde sig i at blive kaldt ind om Natten *for en enkelt Times Arbejde.* Gik man i denne af Firmaet opstillede Fælde, *havde man derved paany i Strid med Overenskomsten sat det delte Dag- og Natarbejde i System.*

Firmaet har beklaget sig over ikke at have kunnet opnaa en Ordning under Haanden ved de Forhandlinger, der er ført mellem Direktøren og hans Inspektør paa den ene Side og undertegnede Formand samt Personalets Tillidsmænd paa den anden. Men Grunden hertil var den selvfølgelige, at vi ikke godvilligt vilde lade os tvinge bort fra en Overenskomst, som vi har den soleklareste, saavel juridiske som moralske Ret til at arbejde efter.

Da vor Nægtelse af at indlade os paa den foreslaaede Nedsættelse af Løn- og Arbejdsvilkaarene forelaa, blev Inspektøren sporenstregs sendt op til K. B.s Bureau for at bede om Hjælp mod Arbejderne. Han har i den senere Tid adskillige Gange hentet sig en forsvarlig Dukkert deroppe, naar han er kommet for at faa Medhold i sine Overgreb mod Arbejderne; thi det har desværre vist sig, at K. B. ser mere frisindet paa Arbejderne og deres Foreteelser end denne Mand, der ganske synes at have glemt, at det er Arbejderne, der paa deres stærke Skuldre har baaret ham frem til den nuværende »ansete« Stilling.

Ogsaa i det foreliggende Tilfælde hentede han sig en Næse, idet K. B. henviste ham til den gældende Overenskomst, der ikke énsidigt kunde ophæves.

Forhaabentlig vil det lykkes højere Magter i sidste Øjeblik at bræmse de Bestræbelser, der fra Administrationens Side er rettet mod Arbejderne saavel i Sætteri som Trykkeri, og sammen med os foranledige, at den gældende Overenskomst respekteres saalænge de interesserede Parter ikke er blevet enige om en ny Ordning, som Arbejderne kan være tjent med. Det skulde dog gerne være saaledes, at man ikke *teoretisk* støtter Arbejderne, *medens man i Praksis bekæmper os.*

København, den 18. Marts 1908. LAUR. JENSEN.

Akcidenssætterne.

Da der nu er oprettet en Mæglingskommission indenfor det typografiske Fag, hvis Opgave skal være at bedømme Arbejdernes Kvalifikationer og Arbejdets Værdi ved eventuelle Konflikter paa et Arbejdssted, saa vilde det være paa Tide at henlede Opmærksomheden paa en Branche indenfor Faget, hvis Lønninger burde reguleres en Del opefter, nemlig Akcidenssætterne. Denne Branche *er og har alle Tider været de daarligst betalte* af Fagets Arbejdere, og det skyldes den ganske simple Grund, at de staar fuldstændig *uden Tarif.*

I vort Fag er der den Mærkelighed, hvad vist ikke findes i noget andet Fag, at det typografiske Arbejde betales i omvendt Orden, idet nemlig Bladene betaler de højeste Priser for det almindeligste Arbejde; i Bogsætterierne, hvor Beregning finder Sted og hvor Tarifens Ordlyd bliver fulgt, tjenes der gennemgaaende en ordenlig Løn, medens alt det Arbejde, Tarifen ikke er i Stand til at maale ud, udføres »efter Overenskomst«, paa Timebetaling eller paa Fastløn og gennemgaaende til de laveste Priser. Man maa absolut indrømme, at det er en Mærkelighed. Det mest komplicerede og indviklede Arbejde betales daarligst.

Nutidens Bogtrykkerier er saa godt som alle baserede paa »alt til Faget henhørende« og som Regel skal Arbejdet leveres ligesaa snart Forbrugeren har gjort sin Bestilling. Arbejdet i disse Bogtrykkerier er mange Gange saa forceret og af den Beskaffenhed, at det kræver et Personale, der er indarbejdet, har Kendskab til Trykkeriets Materiale, forstaar at anvende det, men samtidig maa have en Smule Smag og Begreb om at anvende det til Forretningens Tilfredshed.

Hvis der skulde anlægges en Maalestok for dette Arbejdes Betaling, vilde det nok kunne give sin Mand en ordenlig Løn.

Man har jo haft Eksempler paa, at Trykkerier har betalt alt Arbejde efter Beregning eller Skøn, og paa disse Steder tjentes der gennemgaaende gode Lønninger.

Her var en Lejlighed for Bogtrykkerne til at gaa sammen med Typograferne og søge at faa dette Forhold reguleret, thi er der nogen Gren, hvor Smudskonkurrencen florerer indenfor Bogtrykfaget, saa er det paa dette Omraade.

Man maa tidt og ofte forbavses over, hvorledes der kalkuleres paa de forskellige Trykkerier. Det hænder ikke saa sjældent, at en Forretning gaar rundt og faar Tilbud paa et Stykke Arbejde, som ender paa et Trykkeri, der leverer hele Arbejdet fikst og færdig til en Pris, andre Trykkerier har beregnet i Sætterløn alene.

At saadanne Forhold kan fremkomme, maa jo bero paa de smaa Lønninger, der betales, eller at Arbejderne leverer en stor Overproduktion. Men hvad Grunden saa end er, bør der absolut gøres noget for at hæve Akcidenssætternes Lønninger, da disses Arbejde som Regel har langt mere Værd. FH.

Drag ud!

Aner Du, at Spiren sagte fødes
i den endnu kolde, klamme Jord?
Aner Du, Naturen aarlig mødes
i en Jubelsang med Fuglekor?

Nej, Du drømte ikkun svagt derom,
naar Du skimted' Solen i dit Fængsel,
Du forstod ej ret, hvordan det kom,
at Du følte slig ukendte Længsel.

Tag kun Mod og spræng kun dine Lænker,
gør Dig klart, at Du er frank og fri,
elsk kun Blomsten, som Naturen skænker,
sug dens Næring som en Honningbi.

M. L. MADSEN,
Aarhus.

Den tekniske Skole i Aarhus og Typograflærlingene.

Der findes en Paragraf i Lærlingeloven, der paabyder, at Principalerne skal give deres Lærlinge Adgang til at besøge teknisk Skole.

I vor Tarif findes indflettet en Bestemmelse om, at Principalerne skal betale Undervisningen samt det Materiel, Lærlingene skal bruge paa Skolen.

Man skulde derfor tro, at den Sag var i sin Rigtighed, al den Stund Principalerne jo baade først og sidst høster Udbyttet af Lærlingenes Uddannelse.

Men der lader meget tilbage at ønske, thi af ca. et halvt Hundrede Lærlinge besøger for Tiden kun en halv Snes Stykker Skolen.

For at faa dette Forhold ændret i Fremtiden havde den dygtige og energiske Forstander for Skolen, Kaptejn PAULLI, forleden Aften anmodet Styrelsen for Lokalafdelingen samt Bogtrykkerne i Aarhus om ved en Sammenkomst i Fællesskab at lægge en Plan for næste Aars Skoleundervisning.

Styrelsen mødte fuldtallig; derimod glimrede d'Hrr. Principaler ved deres Fraværelse.

Forstanderen, der interesserer sig overordentlig for vore Lærlinges Uddannelse, forelagde en Plan, der gik ud paa 13 Timers ugentlig Undervisning, fordelt saaledes:

5 Timers Tegneundervisning — Frihaandstegning, begyndende med Tegning efter plane Forbilleder og fritstaaende Genstande, senere omfattende Ornamenttegning og selvstændige Udkast.

Dernæst 2 Timers Dansk-Undervisning. Undervisningen skulde navnlig give Eleven Øvelse i at skrive ortografisk rigtigt samt desuden Korrekturøvelse og Fremmedords Betydning og Stavning.

Saa 2 Timers Regneundervisning: de fire Regningsarter samt Beregning af Flader og Procentregning.

Endelig 1 Times Skriveundervisning og 3 Timers Fagundervisning. Denne sidste skulde omfatte: Bogstavsskriftens og Bogtrykkerkunstens Historie, Titelsatsens Teori, Skema- og Tabelsats, Formatlære, Illustrationsmetoder, Øvelser i Stilordning med Prøver, Skitsering og endelig lidt Farveteori.

Denne Plan tiltraadtes i det væsentligste af Styrelsen, der dog nærede nogen Betænkelighed ved de mange Timers Undervisning og frygtede for, at Skolen vanskelig vilde kunde holde Elevernes Interesse vedlige.

Lærer ØLSGAARD, Skolens Tegnelærer — forøvrigt kendt som en af Landets fineste Tegnere i bibliofil Retning — var kommen til Stede og anbefalede, at man fik en Fagmand som Tegnelærer, da en saadan bedre kunde komme i Rapport til Eleverne og forstaa deres »Latin« end han kunde. Naar en dygtig Fagmand fik 2 Vintres Tegnekursus, kunde han bedre end Taleren gøre Fyldest.

Tanken blev taget under Overvejelse, og Forstanderen lovede, at han ved Antagelsen af en saadan Lærer vilde raadføre sig med Styrelsen for at finde den rette Mand.

Nu gælder det altsaa kun om at faa Principalerne til at interessere sig for Sagen, og til den Ende har Forstanderen haft en Sammenkomst med disse, og der vil i en nær Fremtid paa Kaptejn Paullis Initiativ blive afholdt et Møde af Principaler og Typografer i Aarhus for at drøfte Sagen.

Vil Principalerne kun vise halv saa megen Interesse for Sagen som Forstanderen og Styrelsen for Afdelingen, gaar det nok i Orden, men vil disse — som før sket — ved Overarbejde o. lign. forhindre Lærlingene i at besøge Skolen, vil Planen jo blive vanskelig at realisere. Men da maa d'Hrr. være forberedt paa, at der fra Styrelsens Side vil blive gjort Modtræk. SIGURD ALF. JØRGENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 13. Marts 1908 i Forsamlingsbygningen, Østergade.

Forhandlingsbogen godkendtes, hvorefter Form., V. MORTENSEN, omtalte, at Styrelsen havde konfereret med Forretningsføreren om at faa Hjælpearbejderne — saavel mandlige som kvindelige — organiserede. Disse kunde jo optages for halv Kontingent og halv Nyderet. Det havde jo sin store Betydning, saavel for disse Arbejdere selv som for Organisationen, at de kom indenfor Rammerne. Han opfordrede Kollegerne til at agitere rundt om paa Trykkerierne for Sagen og sørge for, at der ved et Møde, som i en nær Fremtid bliver indvarslet i den Anledning, kan blive god Tilslutning. — FORM. omtalte dernæst de vellykkede Fastelavnsløjer og udtalte, at flere Medlemmers Hustruer til ham havde beklaget sig over, at Damer ikke havde Adgang til denne Fest; derfor havde Styrelsen besluttet, at der skulde være Bal den 29. Marts, og han haabede, at Kollegerne vilde møde talrigt, saa denne Fest kunde blive ligesaa vellykket som den sidste. — Der havde nylig været Konference mellem Styrelsen og Forstanderen for teknisk Skole om Undervisningen af Typograflærlinge. Der var forelagt Udkast til en Undervisningsplan, men da Principalerne glimrede ved deres Fraværelse, maatte det videre fornødne udsættes til Forstanderen fik konfereret med disse.

Et tidligere Medlem, der var over Aldersgrænsen, ønskede Optagelse i Forbundet. Anbefalingen blev givet énstemmigt.

Det vedtoges at yde et Tilskud af 10 Kr. til Foredragsforeningen af 1901 og at vælge MARTHIN PEDERSEN som Lokalafdelingens Repræsentant i denne Forening.

Efter Generalforsamlingens Slutning holdt Typ. CHARLES JENSEN, Forfatteren til »Paa Valsen«, et fornøjeligt og interessant Foredrag om Rejselivet i Tyskland, Schweitz og Italien. Forsamlingen lønnede Foredragsholderen med Leveraab og Haandklap. SIGURD.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1907.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1907	716.39	Rejseunderstøttelse...	721.15
Kontingent	42,071.23	Underst. p. St.	3,735.25
Tilbagebetalte Laan ..	132.50	Reservefondsunderst...	216.73
Andre Indtægter	320.90	Rejselaan	252.00
Tilskud fra Hovedkass.	654.50	Sygeunderstøttelse....	11,717.38
		Begravelseshjælp	1,167.00
		Andre Udgifter	1,711.84
		Indsendt til Hovedkass.	23,666.28
		Beholdn. 31. Dec. 1907	707.89
	43,895.52		43,895.52

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1907	263,112.03	Tilskud til Afdelingerne	654.50
Renter	3,452.25	Overfartsbilletter	106.60
Indsendt fra Afdeling.	23,666.28	Legater	385.00
Sanatorie-Salg.....	3,760.85	Voldgiftsretten i Køb..	994.17
Abonnement og Ann. i Typ.-Tid.	345.82	Procesomkostninger ..	110.70
Andre Indtægter	1.00	Administrationstilskud til D. s. Fagf.	422.18
		Bidrag til Fagskolen fra Provinsafd.	100.00
		Husleje, Varme, Belysn.	97.90
		Typograf-Tidende	1,406.96
		Lønn. og Honorarer ..	922.00
		Rejseudgifter og Diæter	48.40
		Tryksager	320.50
		Porto, Telegr., Telefon	168.57
		Andre Udgifter	84.89
		Ialt Udgift...	5,822.37
		Beholdn. 31. Dec. 1907	288,515.86
	294,338.23		294,338.23

Den 15. Marts 1908. P. HVIDTFELDT.

Nær og Fjærn.

2. Hæfte af »Fra Johan Snell til vore Dage« er udkommet.

En mærkelig Kalender. Hr. Bogtrykker M. Truelsen har for Aaret 1908 for 25. Gang udgivet sin Kalender. Den har dog den kedelige Fejl, at den indeholder de gamle Porto-Takster til Trods for, at den ny Takst *allerede traadte i Kraft den 1. Oktober 1907.* Der kunde derfor have været god Grund og Tid til at omtrykke Oplaget eller i hvert Fald paatrykke Kalenderen en Bemærkning om, at Priserne var gale. For Postanvisninger f. Eks. er Taksterne fra 25 til 200 Kr. alle sat 5 Øre ned, men Hr. Truelsen har stadig den højere Takst, som Folk narres til at benytte. Efter de Lønninger, Hr. T. giver sine Arbejdere, og særlig efter at han har reduceret Lønnen for en Arbejder, der har slidt for ham i 20 Aar, fra 27 til 25 Kr., skulde man tro der var Raad til *ikke* at lade Publikum betale fuld Pris for en *Makulatur-Kalender.* L.

Husk Kvindeafdelingens 10aarige Stiftelsesfest den 4. April i Kongens Klub. Ved Koncerten vil følgende assistere: Gutenberg-Koret, Folketingsmand A. C. MEYER, Hr. MARX GERHARDT, Frk. KATE MEYER, Hr. AARVIG, Hr. CHRISTMAS m. fl.

Billetter til Koncerten à 35 Øre faas hos Foreningsbudet, Hr. JENSEN, paa Forbundskontoret og hos Frk. MOURITZEN, Nansensgade 42, 2. Det fuldstændige Program i næste Nr.

Gutenberg-Koret, hvis aarlige Koncert finder Sted i Haandværkerforeningens store Sal d. 15. April, har fra Komponisten CHARLES KJERULF faaet det elskværdige Tilsagn om, at Hr. Kjerulf vil synge »Fredmanns Epistler« (Bellmans Sange) i dansk Oversættelse) til eget Accompagnement.

Sangforeningens, Sportsklubbens og Cykleklubbens Karneval i Lørdags Aftes i Wittmacks Lokale forløb fuldstændig efter Programmet. Der var fuldt Hus, smukke Dragter og Humør alle Vegne.

Navneforandring. Typograferne Chr. J. Petersen og J. M. Petersen i Aarhus har erholdt kgl. Bevilling til i Fremtiden at føre Familjenavnet PETERSEN-ROSTGAARD.

Tarifbevægelsen i Belgien, som vi fornylig udførlig har omtalt er nu afsluttet med det Resultat, at vore belgiske Kolleger har vundet et godt Stykke fremad baade med Hensyn til forkortet Arbejdstid og Lønforbedringer, ligesom Organisationen har vist at kunne skaffe sig Respekt overfor de overmodige Principaler. Selvfølgelig findes der i forskellige Byer endnu Trykkerier, hvor Arbejdet er standset, men efter hvad der skrives fra det internationale Sekretariat vil disse Arbejdsstandsninger kun blive af kort Varighed, da Principalerne bliver nødt til at give efter. I Antwerpen har man foreløbig indstillet Tarifbevægelsen, da 50 pCt. af Arbejderne staar udenfor Organisationen; der

vil derfor nu blive taget fat paa Organisationsarbejdet. Det belgiske Forbund sender gennem det internationale Sekretariat en varm Tak til alle de udenlandske Organisationer, der har støttet dem i deres berettigede Kamp for bedre Levevilkaar.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Søndag den 8. Marts.

Form. omtalte Overenskomsten, der i Arbejdsgiverforeningen var sluttet mellem Forbundet og Bogtrykkerforeningen. Til Efterretning. — Mellem *Vort Lands* Bogtr. og Personale var afsluttet Overenskomst om en ny Arbejdsordning, hvorved Personalet havde opnaaet flere Fordele. Til Efterretning. — Fra Redaktør Oscar Jørgensen (*Kl. 12*) forelaa en Anmodning om Foreningens Annoncer. Til Gengæld lovede Redaktøren at stille sit Blad til Disposition med gratis Optagelse af Notitser. Afvistes. — En Sag om Betaling for Ledende Kolumnetitler bortfaldt, da Firmaet indgik paa Personalets Fordring. — Spørgsmaalet om Betalingen for det gamle Overskud i *Social-Demokraten* var løst ved at Kontrolkomitéen havde tilbudt Personalet 500 Kr. til Deling. Til Efterretning. — »Naturen for Alle« forespurgte, om Foreningen vilde være Garant for et Beløb af ca. 200 Kr. Herpaa turde Styrelsen ikke indlade sig, hvorimod det vedtoges at tildele den nævnte Forening et Beløb af 30 Kr. til Fripladser for Feriegæster. — En Skrivelse fra Maskinsætterklubben behandledes. Et Fællesmøde mellem Klubbens Bestyrelse og Styrelsen afholdes senere, hvor de rejste Spørgsmaal skal drøftes. — V. E. Sørensen, der paa en Generalforsamling var optaget i Foreningen, men undlod at mælde sig, søger atter om Optagelse. Forinden der kan være Tale herom, maa han opfylde de Betingelser, Generalforsamlingen stillede. — En Kastenbeinersætterske, der ikke arbejder ved Faget i Øjeblikket, spørger om hun maa tage Plads som Linotype-Sætterske. Da Vedk. ikke er faglært, kan Tilladelsen ikke gives, jfr. Tarifens § 47. — Hos et Firma havde et Par Fastlønssættere i nogen Tid staaet paa Beregning og derved tjent betydelig mere end Fastlønnen. Da de atter sattes paa Fastløn, krævede de derfor ganske naturlig højere Løn, hvilket Firmaet ikke vilde give dem. Det vedtoges eventuelt at søge Mægling i Henhold til den nye Overenskomst. — Et Laan bevilgedes. — Et Par Beregningsspørgsmaal afgjordes. — Et Understøttelsesspørgsmaal behandledes. E. M.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: *Aarhus:* Zeuners Pers. (3 Medl., 1 Ikke Medl. à 50 Ø.) 2.00, Dam-Christensen 1.00, Nationaltr.s Pers. (4 à 1 Kr.) 4.00, Alb. Jensen 1.00, Demokratens Typografer 15.00, Jyllandsp.s Pers. (3 à 1 Kr., 5 à 50 Øre, 11 à 25 Øre) 8.25, Geertsens Pers. (2 Medl. à 1 Kr., Princip. 2.00) 4.00, Andelstr. (6 Medl. à 1 Kr.) 6.00, Stiftstid.s Pers. (3 à 1 Kr., 19 à 50 Ø., 1 à 75 Ø., 3 à 25 Ø.) 14.00, Aarhusp.s Pers. (3 Medl. à 50 Øre) 1.50, Thrues Pers. (5 Medl. à 25 Øre) 1.25, Amtstid.s Pers. (11 Medl. à 1 Kr.) 11.00, Morgenbl.s Pers. (9 Medl. à 1 Kr.) 9.00, De foren. Bogtr. (32 Medl. à 25 Øre) 8.00, Reklametr. (1 à 2.50, 3 à 0.50) 4.00, ialt 90.00. *Svendborg:* 22 Kr. 50 Øre (Medl. 12 Kr. 50 Ø., 10 Kr. er indkommet paa en Tombolagenstand, skænket af en Typografs Hustru, der for Tiden ligger som Patient paa Frederiks Hospital i København). *Assens:* 5 Kr. Med det tidligere indkomne ialt 830 Kr. 90 Øre.

Nakskov, den 11. Marts 1908. BERNH. NIELSEN.

Til TH. HANSEN (Nakskov) har jeg endvidere modtaget: Laursens Personale Kr. 6.00; ialt med det tidl. indkomne Kr. 451.00.

LAUR. JENSEN.

En hjertelig Tak for venlig Deltagelse ved Maskintrykker AXEL GUSTAV SCHMIDTS Begravelse. *Gustav Schmidt og Børn.*

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Magda Larsen, udl. 18/3 08 i Nationaltid. (arb. s. St.). Agnes Güntzel, arb. hos Thiele. Oda Maymann, udl. 9/3 08 hos O. C. Olsen (arb. s. St.).

Aarhus, Faktor Wilh. Neess.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2334 (2644), Anna Brøndum fra Middelfart (arbl.).

Aarhus, 2344, Oscar Vald. Tverskou (A. C. Møller & Co.), 2255, Th. V. Røder (De foren. Bogtr.) og 1058, Henrik Nielsen (do.). Faaborg, 1696, Carl Johannes Nyborg (Faaborg Avis). Nakskov, 1429, Vald. Poulsen (L. Larsen). Nykøbing M., 2024, H. Edv. Hansen (Morsø Folkeblad) og 9974, L. A. Wohlstrøm (Morsø Folkebl.). Randers, 2343, Hjalmar V. Svalin (Jydsk Papirlager). Ribe, 2345, Carl Fr. Petersen (Stiftsbogtrykkeriet). Svendborg, 2205, Peter L. Wedelboe (Peter Meyer).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2345 (249), Carl F. Petersen til Ribe i Pl. 2347 (751), A. Johan Th. Celinder til Aalborg i Pl. Trykkerafdel.: 2344 (1829), Oskar Vald. Tverskou til Aarhus i Pl. 2000 (1799), Th. P. Møller til Svendborg i Pl.

Aarhus, 2178, Aage Andersen til Aars i Pl., 2042, Hans Chr. Jensen og 2315, Henry Oluf Hansen (begge paa Rejse). Horsens, 2024, H. Edv. Hansen til Nykøbing M. i Pl. Nakskov, 1888, R. E. Madsen til Nykøb. F. i Pl. Nykøbing F., 1696, C. Joh. Nyborg til Faaborg i Pl. Ribe, 1429, V. Poulsen til Nakskov i Pl. Silkeborg, 1058, Henrik Nielsen til Aarhus i Pl.

Rettelse. 1372a, Esben Hansen, er ikke — som meddelt i sidste Nr. — tiltraadt Ringkøbing som arbejdsløs, men derimod *Ringsted.*

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 j)

ANNONCER

Trykker,

21 Aar, kendt med saavel Avis- som Akcidensarbejde, søger en fast Plads straks eller senere. Billet mrkt. »Trykker 74« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter

søger Plads hurtigst. Billet mrkt. »76« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En selvstændig arbejdende

Sætter-Trykker

søger Plads i et moderne Akcidenstrykkeri, helst i Aarhus eller København. Billet mrkt. »77« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

En Forbundter kan paa Grund af indtrufne Omstændigheder fra Maj antages til Udlæring i et Akcidenstrykkeri i en Provinsby. Kost og Logi efter Ønske. En ung Mand med gode Ævner og Intelligens kan gøre Regning paa vellønnet og fast Stilling efter Læretidens Udløb. Selvskreven Billet, helst vedl. Fotografi, mrkt. »79«, bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En virkelig dygtig Maskintrykker, praktisk bevandret i alt Bogtrykfaget vedrørende, ønsker Plads sidst i Marts. NB. Vedkommende har godt Kendskab til Papirbranchen o. l. Bill. mrkt. »78« modt. Ekspeditionskontoret.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen. (7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Landbrugslotteriet.

Salg af Lodsedler til 1ste Klasse er begyndt.

1/1 Seddel Kr. 1.10, 1/2 Seddel 60 Øre. Senere tiltrædende Spillere maa betale for de foregaaende Trækninger.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 27 MARTS 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ordinær aarl. Generalforsamling

Søndag, den 29. Marts 1908, Kl. 11 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1907. 2. Regnskabet for 1907. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Forslag til Forandring i Lovene. 7. Opstilling til Valg af a) Formand, og Styrelsesmedlemmer b) Kontrahenter. 8. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 9. Valg af Stemmeoptællere. 10. Valg af en Fanebærer. 11. Eventuelt.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Ny Lokalafdeling. I *Grenaa* er fra 1. April oprettet en Lokalafdeling paa 5 Medlemmer med Typograf HARALD HOLM som Afdelingsformand.

Medlemslister. Til samtlige Afdelingsformænd er udsendt Skema til Medlemsfortegnelse for de Medlemmer, som opholder sig i Afdelingen den *31. Marts*. Til Lettelse for Afdelingsformanden medfølger den Fortegnelse, som optoges den 2. Januar. Af Hensyn til Kommunetilskudene bedes man særlig at drage Omsorg for, at Opholdskommunen angives rigtig. Ved Opholdskommune forstaas den Kommune, hvori vedkommende Medlem bor, **ikke** *Arbejdskommunen*. De Rejsende medtages saaledes i den Kommune hvor vedkommende bor den 31. Marts.

Regnskaberne og Medlemskontingentet. Det er af særlig Betydning, at netop Januar Kvartal Regnskabs Aflæggelse ikke forhales, og at dette derfor afsluttes saa hurtig ske kan og forelægges en Generalforsamling **inden 12. April**. Alle Restancer bør man derfor hurtigst se at faa klaret; thi der er kun levnet kort Frist til Udarbejdelse og Indsendelse af Hovedregnskabet for Arbejdsløshedskassen. Sker dette ikke rettidig, fortabes Statstilskudet. Forretningsudvalget bliver derfor tvungen til at udelukke hele Afdelingen, hvis Regnskaberne ikke rettidig indsendes.

Understøttede og ikke understøttede Dage.

Paa Regnskabsberetningerne er en Afdeling for *kontingentfri* **uden** *Understøttelse*. Det gælder saavel for syge som for arbejdsløse, at der under denne Rubrik **kun** medtages de Dage, som Medl. har opholdt sig i Afdelingen **uden** at oppebære Understøttelse. De Uger, hvori vedk. Medl. har været kontingentfri, men oppebaaret Understøttelse i, maa ikke sammentælles med de Uger, hvori de har været kontingentfri uden Understøttelse.

København, den 25. Marts 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Provins-Trykkerne og den kommende Tarif.

Nu da Tiden nærmer sig for Delegeretmødets Afholdelse, vilde det være af Interesse at høre lidt om Provins-Trykkernes Stilling til Tarifen, som den er og som den bør være, og for at faa gjort en Begyndelse, skal jeg her give mit Bidrag.

Jeg har tidligere her i Bladet kritiseret vor nuværende Tarif, og det, jeg navnlig ankede over, var de vage Udtryk: »Ingen Trykker kan *kræves* til Arbejde ved flere end to Hurtigpresser«, idet jeg hævdede, at der burde et absolut *Forbud* mod at passe flere end to Maskiner, og Tiden har givet mig Ret i min Kritik.

Jeg har foran mig liggende en Del Oplysninger om Trykkernes Arbejdsforhold i forskellige Provinsbyer, og det fremgaar af disse med al ønskelig Tydelighed, at der som oftest »kræves« ikke saa ganske lidt af en Provins-Trykker, for at han kan faa en anstændig Løn.

Ganske vist findes der enkelte fornuftige Principaler, der sikrer sig veludført Arbejde ved at byde sin Trykker en ordentlig Løn og ved at lade hver Mand passe sin Maskine, men til Gengæld findes der altfor mange Trykkere, der paa ren Minimalløn laver Arbejde for to. Jeg kunde nævne flere Eksempler paa Kolleger, der for 26 à 27 Kr. passer 2 à 3 Hurtigpresser og ligesaa mange Digeltrykspresser, men skal ikke her komme ind paa at fremdrage Navne.

Kun maa det forlanges, at vor ny Tarif *forbyder* saadanne Forhold og tillige maa der forlanges et *større Tillæg* for Pasning af to Maskiner, idet de 3 Kr., der nu bydes som Tillæg, ikke skal afskrække de mere »sparsommelige« Principaler.

Og vort Fag er heller ikke tjent hermed, thi det er indlysende, at hvor en Trykker skal fare rundt mellem 5—6 Maskiner, kan der kun blive Tale om »Fabriksarbejde«, der ganske vist giver Forretningen gode Procenter, men sløver vore Fag-Interesser og kommer langt fra Talen om »Kunsten i Arbejdet«.

Og yderligere maa vi, i Lighed med den københavnske Tarif, have en *Ansvars-Paragraf*, hvorefter Trykkeren ikke har Ansvar for sit Arbejde, naar han skal passe mere end én Maskine, en ganske god Forholdsregel, der vil gøre Nytte overfor adskillige Principaler.

Der er ogsaa mange, der vil sætte Pris paa *et Forbud mod Paalægning*. Det har gammel Hævd flere Steder, at Trykkeren selv skal lægge paa, og da der her kan spares en Pigeløn, er der Principaler, der ikke generer sig i den Retning, navnlig naar Trykkeren mangler Forstaaelse af, hvor hans Plads er, naar der skal leveres »ordentlig og regelret Arbejde«. (Tarifens § 28.)

Endelig er Tiden ogsaa snart inde til at faa indført en *Skala for Trykkerlærlinge*. Efter vor nuværende Tarif er der ikke noget til Hinder for, at en Forretning med 10 Sættere og 1 Trykker, kan have 2 à 3 Trykkerlærlinge, og der er Principaler, der har hævdet dette overfor mig — og forresten ogsaa praktiseret dette! Ikke at tale om Trykkerier, hvori der kun arbejdes med Lærlinge. Jeg kan f. Eks. nævne, at der i Aarhus findes et Trykkeri med 3 Hurtigpresser og 3

Digeltrykspresser, der betjenes af — *2 Lærlinge!* Der siges nok, at Principalen er Fagmand, men da han ikke selv arbejder med og sjældent sés i Trykkeriet, er disse unge Mennesker at beklage, og det hjælper dem kun lidt, at der er Sættere nok i Forretningen.

Saa er der *Sætter-Trykkerne* (og Trykker-Sætterne). Disse Dobbeltstillinger er der mange, der vil have udryddet. Men da de er nødvendige i mange Smaabyer og -Forretninger, vil det blive ret vanskeligt. Imidlertid bliver de mere og mere eftersøgte, og da det i Reglen er »Sparesystemet«, der her gør sig gældende, bør der findes Midler mod altfor stor Tilstrømning til disse »Fag«. Jeg har tidligere hævdet det latterlige i at betale disse Dobbeltstillinger med 1 — én — Krone ekstra om Ugen, en Betaling, der er tarvelig, da Sætter-Trykkerne næsten altid kun faar Minimalløn. Nej, skal disse Mennesker betales ordentlig, skal de mindst have 20 à 25 pCt., og det maa være et af vore Krav til den nye Tarif. Og tillige skal det forbydes en Sætter-Trykker at passe mere end én Hurtigpresse, thi hvor der er to Maskiner, er det kun Profitjageri af Principalen, naar han holder Sætter-Trykkere.

Ja, der kunde være endnu flere Spørgsmaal, der var værd at tage op, men jeg skal stoppe for denne Gang, idet jeg haaber paa, at en eller anden Kollega fortsætter, og kunde vi faa en Diskussion her i Bladet om vor Tarif, dens Mangler og Forbedring, da vilde det have sin store Betydning, naar Forslagene til Delegeretmødet nu ret snart skal til Behandling rundt om i Lokalafdelingerne, ligesom de Delegerede ogsaa vil kunne drage Nytte heraf.

Thi der er ingen Tvivl om, at vore Medkolleger, Sætterne, vil være os behjælpelig med at skaffe os de bedst mulige Arbejds- og Levevilkaar, men dels har disse ikke altid Kendskab til Trykkernes Krav og dels møder de gærne selv med en fyldig »Ønskeseddel« til Delegeretmødet, at det er tilgiveligt, om Resultaterne ikke altid er tilfredsstillende for Trykkerne.

Nej, Provins-Trykkerne maa selv frem og kræve og fastholde deres Krav.

Derfor Kolleger! Fat Pennen og frem med Eders Hjærtets Mening! Det er foreløbig den eneste Vej til Maalet:

Bedre Leve- og Arbejdsvilkaar!
Højnelse af vore Fag-Interesser!

Aarhus, i Marts 1908. LUDV. CHRISTENSEN.

Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«.

NAAR Hr. —n. —n. i Nr. 11 af *Typ.-Tid.* er kommen ind paa en længere Redegørelse af Forholdene paa ovennævnte Blad, skal jeg først og fremmest gøre Hr. —n. —n. opmærksom paa, at han, forinden han agter at feje for andres Døre, helst saa vidt muligt maa holde sin egen ren; thi at han svæver i en fuldstændig Vildfarelse beviser Artiklens Ordlyd fra Ende til anden; thi det er en fuldstændig Gaade, at saa »skandaløse« og »usande« Udtalelser, som i Artiklen nævnt, kan fremkomme; men Hr. —n. —n. har naturligvis af en eller anden godhjærtet Kollega faaet Limstangen at løbe med og som Følge deraf faaet at vide, at Byen hedder »Snerp«, men hvor den »snerpede« hen aner han ikke, og Artiklen har som Følge deraf faaet det meningsløse og misvisende Indhold, som den fik.

Hr. —n. —n. omtaler nok saa spagfærdig, at Lønforhøjelsen paa *Randers Dagblad* i særlig Grad glædede de Kolleger, som var nogenlunde kendt med Forholdene paa nævnte Blad, da de troede, at Tilstandene havde bedret sig, og tillader sig nu at kalde dem »russiske«; men hertil skal jeg svare Hr. —n. —n., at det ikke er første Gang, at Lønnen er bleven højnet paa nævnte Blad efter sidste Tarifforhandling uden Opfordring; men maaske Hr. —n. —n. kalder det for »russiske« Tilstande, hvor Lønnen Gang paa Gang højner sig selv. Han burde først lade sine Artikler censurere forinden han byder sine Kolleger Stof af lignende Art.

Hvad angaar Hr. —n. —n.s Omtale af Hr. Rye overfor sine Typografer, har han skarpt udtalt noget, som han ikke paa nogen som helst Maade kan »forsvare« eller er berettiget til hverken for sig selv eller for de paa *Randers Dagblad* for Tiden arbejdende Typografer; thi der findes nemlig ikke ret mange mere rettænkende Arbejdsgivere end d'Hrr. Brødrene Rye, hvad enten det angaar Sygdomstilfælde eller andre indtrufne Omstændigheder, hvor de kan være deres Arbejdere behjælpelig, i det hele taget Tilfælde, som ikke i nogen fornuftig Mands Øjne kan henregnes til »russiske«; men maaske Hr. —n. —n. ogsaa betragter det som hørende under Begrebet »russiske Tilstande«.

Det forbavser mig, at Hr. —n. —n. i Slutningen af Artiklen virkelig kunde gaa med til Lønforhøjelsen, en Tanke, han fuldt ud kunde slutte sig til. Men blot ikke han gaar hen og bliver »russisk«, thi det forekommer mig, at han er stærkt paa Vej dertil.

Randers, 14. Marts 1908. B—r.

Jubilæum.

ET af Trykkerafdelingens og dermed Forbundets mest trofaste Medlemmer, CHR. SIMONSEN, fejrer den 31. Marts sit 25-Aars Jubilæum som Svend, idet han paa denne Dato i 1883 udlærte hos »Krigsminister« Hansen i Frederiksborggade. Jubilaren arbejdede dels hos Trier og dels hos Nielsen & Lydiche, ligesom han i et Aars Tid arbejdede i Paris for at uddanne sig videre i sit Fag. For 14—15 Aar siden kom han til Aller, hvor han har arbejdet siden. Hr. S. var i en Del Aar Revisor i sin Fagforening. Han er afholdt af alle, der kender ham, som en god Kammerat, og Kollegerne vil sikkert være med til at gøre Dagen særlig festlig for ham. EN KOLLEGA.

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmældt Kasseeftersyn hos Fælleskassereren for de københavnske Afdelinger, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hos Hr. Laur. Jensen fandtes en samlet Beholdning af Kr. 49,359.32, som fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
I Sparekassen	- 33,250.87
Kassebilag	- 590.06
Kontant Beholdning	- 556.39
Ialt	Kr. 49,359.32

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 283,354.52, fordelt paa følgende Maade:

I Sparekassen	Kr. 240,786.68
I Obligationer	- 41,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	- 1,000.00
Kassebilag	- 421.75
Kontant Beholdning	- 146.09
Ialt	Kr. 283,354.52

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 19. Marts 1908.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN. H. C. HANSEN.

Samtidig foretoges et Kasseeftersyn hos Kassereren for Typografernes Stiftelser, Hr. Laur. Jensen, og der fandtes en Beholdning af Kr. 8996.44, som fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 4000.00
I Sparekassen	- 4700.00
Kontant	- 82.39
Kassebilag	- 214.05
Ialt	Kr. 8996.44

København, den 19. Marts 1908.

J. B. G. SØRENSEN. FREDERIK HJORTH.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholder

10-aarig Stiftelsesfest

med Koncert og Bal

i Kongens Klub

Lørdag den 4. April Kl. 8.

Program:

Sang af *Gutenberg-Koret.*
Viser og **Sange** med eget Luth-Akkompagnement af Hr. *Chr. Aarvig.*
Viseforedrag af Hr. *Christmas.*
Frøken **Kate Meyer.**
Hr. Folkethingsmand *A. C. Meyer.*
Hr. Skuespiller *Marx Gerhardt.*
Violinsolo af Hr. *Chr. Aarvig:*
Schumann: Träumerei.
Donizetti: Allegretto.
Bull: Sæterjenten.
Sang af *Gutenberg-Koret.*

Den af Professor X dekorerede verdensberømte Spaakvinde **Fatimida,** vil overvære Festen, og kan enhver ved Henvendelse faa sit Liv tilrettelagt efter de bedste Mønstre, ligesom ogsaa en righoldig **Tombola** forefindes i Salen.

Billetter til Koncerten à **35 Øre** faas paa Forbundskontoret samt hos Foreningens Bud Hr. A. Jensen.

Baltegn løses i Salen à **50 Øre.**

Billetter til Festmaaltidet à **1 Kr. 50 Øre** pr. Kuvert faas hos Frk. H. Mouritzen, Nansensgade 42 ². *Festudvalget.*

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf Forbunds kvindelige Afdeling.

Fredagen den 13. Marts afholdtes ekstraordinær Generalforsamling for Stentrykpaalæggere i Kongens Klub. Dagsorden: Forslag til en ny Tarif for Stentrykpaalæggere. Frk. CRONE bød den talrige Forsamling Velkommen. Til Dirigent valgtes Frk. H. MOURITZEN. Til Sekretær valgtes Fru A. GRAM-PETERSEN.

Frk. CRONE oplæste Forslaget til en ny Tarif, som derefter diskuteredes. Flere Medlemmer havde Ordet for at anbefale Forslaget som det forelaa. Der nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at forhandle med Principalerne. Udvalget kom til at bestaa af Frk. CRONE, Frk. MOURITZEN og Fru A. GRAM-PETERSEN. Frk. CRONE bad Forsamlingen udbringe et Leve for et godt Resultat, hvorefter Frk. MOURITZEN hævede den vellykkede Generalforsamling. A. GRAM-PETERSEN.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forenings Medlemmer erindres om Generalforsamlingen paa Søndag Formiddag *Kl. 11 præcis.* Medlemmerne anmodes om at møde talrigt.

Uroen i det i forrige Nr. omtalte radikale Bladtrykkeri blev ved et Møde den 19. Marts i K. B. foreløbigt bilagt, saa at man undgik den ved Firmaets egenmægtige Optræden fremkaldte truende Konflikt. Man enedes om, at kun én Mand skulde afskediges samt at en anden, der bliver Trykkeriarbejder om Dagen, for dette ringere Arbejde skulde lønnes med Kr. 25,00, som er Minimum for teknisk Arbejde. Firmaet vilde kun betale Kr. 22,00, men ved K. B.s Hjælp lykkedes det dog at faa gjort Direktøren og hans Inspektør begribeligt, at en faglært Arbejder, selv om han udfører ikke-teknisk Arbejde, dog alligevel mindst bør lønnes med den Minimalløn, der er gældende i Faget.

Forhaabenlig varer det nu et Stykke Tid inden d'Herrer Reformatorer atter vil over, hvor Gærdet er lavest. De maa dog vel snart selv trænge til — »Ro«. L. J.

Nykøbing F. Lokalafdeling kan den 1. April fejre sit 25-Aars Jubilæum, idet Afdelingen blev stiftet den 1. April 1883. Samtidig med Afdelingen kan dennes nuværende Formand, H. P. JENSEN-GAARD, fejre 25-Aars Jubilæum som Medlem af Afdelingen, idet Jensen-Gaard blev indmældt i Afdelingen samtidig med at denne blev stiftet. I Anledning af det dobbelte Jubilæum arrangerer Afdelingen Søndag den 5. April en Festlighed paa Hotel »Royal«, til hvilken Forbundets Forretningsfører, Hr. HVIDTFELDT, og Hr. L. CHR. NIELSEN fra Odense kommer til Stede, sidstnævnte medbringende sin Bogudstilling og som Foredragsholder. Endvidere bliver der om Aftenen Fællesspisning og Bal. Kollegerne i Stiftet er indbudt, men iøvrigt er enhver Kollega velkommen. P. A. P.

25 Aar. Førstk. Søndag den 29. Marts fejrer vor Kollega FERD. POULSEN i Odense 25-Aars Jubilæum som Typograf. Poulsen udlærtes ved Paasketid 1883 i nu afdøde Fr. Thillerups Bogtrykkeri, og har — nogen Tid i Svendborg undtagen — stadig arbejdet her i Byen paa forskellige Trykkerier, indtil han for ca. 12 Aar siden atter fik Plads ved *Fyns Tidende*, hvor han nu som Maskinsætter hører til den »faste Stok«.

Blandt Odense Lokalafdelings Medlemmer er »Ferdinand« en skattet og afholdt Kollega, der ved sit altid gode Humør og smittende Lune har vundet sig mange Venner, og han hører til dem, som daarligt kan undværes — og ogsaa sjældent savnes — ved et muntert Lag. Han er en af Fædrene til den nu saa berømte Stigetur Kristi Himmelfartsdag, en Tur, der har slaaet faste Rødder som et Led i Odense Typografers aarlige Sammenkomster. Ogsaa i alvorlige Sager kan man altid regne med Ferd. Poulsens levende Interesse. I et Par Aar var han Medlem af Afdelingens Styrelse.

Paa Jubilæumsdagen paa Søndag vil Poulsen sikkert ikke savne Beviser paa Opmærksomhed og Sympati, idet hans mange Venner vil søge at gøre Dagen saa minderig som mulig. e—j.

Tandlæge Foght-Møller død. Den typografiske Forenings Tandlæge paa Nørrebro, Foght-Møller, blev i Fredags opereret for en ubetydelig Halslidelse; men efter Operationen indtraf en Blodforgiftning, som i Løbet af nogle faa Timer fremkaldte Døden. Han, der var en meget dygtig og tillige afholdt Tandlæge, begravedes i Tirsdags under stor Deltagelse fra Frue Kirke.

Fra Londons Typograf-Verden. Det er ganske mærkeligt, at medens man overalt i Verden søger at centralisere og slutte Organisationerne sammen, saa danner Londons Sætterforening en Undtagelse herfra. I Stedet for at stræbe efter en Sammenslutning mellem alle Typografer i Storbritanien, sér man de londonske Sætteres Forening paa det ivrigste bekæmpe al Sammenslutning med Forbundene i Provinserne. Og ikke nok hermed, men en fra Provinserne til London kommende Typograf kan ikke erholde Arbejde dèr. Hovedstaden i England er for Provinstypografer omgiven af en kinesisk Mur. Den, som ikke er i Besiddelse af en Medlemsbog til Londons Sætterforening, anses ikke for værdig til at udøve sit Fag i denne By. Desuden har Sætterforeningen i London taget sig for at oprette Filialer i Provinserne, hvor den søger at anbringe de Medlemmer, som bliver arbejdsløse i Hovedstaden.

At noget saadant kan fremkomme blandt Typograferne i Fagforeningernes klassiske Land forklarer tilfulde den reserverede Holdning de engelske Kolleger indtager til Det internationale Sekretariat.

Vundet Strejke. Fra det internationale Sekretariat er der kommet Meddelelse om, at Kollegerne i *Florenz* efter en Uges Forløb sejrrig har gennemført en Strejke, hvorved der er opnaaet betydelige Tarifforbedringer. Sættere, Trykkere, Stereotypører og Bogbindere har faaet Arbejdstiden nedsat til 9 Timer daglig. Minimallønnen er for Sætternes Vedkommende hævet fra 21 til 23 Fr., og for Trykkerne fra 22 til 24 Fr. For Stereotypører og Bogbindere andrager Lønforhøjelsen ca. 20 pCt., og for Sættere og Maskinmestre ca. 10 pCt. De sidstnævnte har desuden erholdt en langt bedre Arbejdsordning end tidligere. At Strejken saa hurtig sluttedes skyldtes først og fremmest det udmærkede Sammenhold, der herskede mellem de ca. 900 Kolleger, den omfattede, og dernæst den Sympati og store Offervillighed, som inden- og udenlandske Kolleger ved denne Lejlighed har lagt for Dagen. Sekretæren for det internationale Sekretariat, P. STAUFNER, sender Kollegerne i Udlandet en Tak for den store Hjælp, der er ydet Kollegerne i Florenz.

En ulykkelig Sættemaskineopfinder. En Typograf, Christian Stüssgen, i Leipzig har i mange Aar arbejdet paa en Sættemaskine, som han kaldte »Citotype«, og som ifølge Opfinderens Mening skulde overtræffe alle tidligere Sættemaskiner, hvad angaar Enkelhed og Billighed. Da Maskinen skulde prøves, viste det sig imidlertid, at den ikke paa langt nær svarede til Forventningerne. Dette greb Opfinderen saa dybt, at han søgte sin Død i den forbi Leipzig flydende Elv Pleisse.

Fra Rusland. Organisationen blandt de russiske Typografer lider naturligvis i høj Grad af de reaktionære Forhold i dette Land. Stundom behager det Regeringen helt at forbyde Typograf-Forbundet saa vel som de øvrige Arbejderorganisationer, og stundom tillades de i Naade at eksistere som Selvhjælpskasser. Disse usikre Forhold har gjort, at Forbundets Medlemsantal i St. Petersborg er sunket fra 19,000 til 8000. De ca. 300 Trykkerier i St. Petersborg arbejder for Tiden under gode Konjunkturer og man venter et yderligere Opsving efter den 3. Duma. Man tror nemlig, at Regeringen efter Paatryk af Dumaen skal udvide Trykkefriheden, et Haab, som dog tør være vel sangvinsk. I St. Petersborg er omkring 100 Sættemaskiner, væsentlig Linotype, i Brug.

Sættekasser for Blinde er noget nyt paa Fagets Omraade, som en vis Ernest Vaughan nylig har konstrueret. Et af Berlins Middagsblade offentliggør herom en Meddelelse fra Paris. Bladet skriver:

»Hans Opfindelse er meget enkel og derfor meget praktisk. Han har nemlig konstrueret Sættekasser for Blinde, som indeholder vore sædvanlige Bogstaver. Kun er der paa hvert Fag anbragt vedkommende Bogstav i Blindeskriften. Den Blinde lærer meget snart at orientere sig i en saadan Kasse, og ved sin Fingerfølelse vinder han meget hurtig en stor Øvelse i den nye, for ham aabnede Kunst«. Man vil formentlig snart i Fagblade faa nærmere Besked om denne Vaughans nye Opfindelse. »Vi tror ikke meget paa dette«, siger *Korresp.* »fordi blinde Sættere jo ogsaa maatte have et for dem særskilt indrettet Manuskript med ophøjet Skrift eller Taster, som de ved Hjælp af Følelsen kunde »læse« sig igennem.«

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: *Maribo:* Redaktør Johan Dein 10 Kr., Bogtr. M. Andersen 2 Kr., C. V. Johansen 1 Kr., A. E. Rasmussen 1 Kr., P. M. Lindhardtsen 1 Kr., Vilh. Christensen 1 Kr., Lokalkassen 5 Kr., ialt 21 Kr. Tilsammen med det tidligere indkomne 851 Kr. 90 Øre.

Nakskov, den 17. Marts 1908. BERNH. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

19. Marts: *Stege* 83.00.

Dermed er samtlige Oktober Kvartals Regnskaber indgaaede.

Ny Lokalformænd.

Grenaa (fra 1. April): Typograf HARALD HOLM.

Stege: Typ. HEINRICH C. STAMMERJOHAN i Stedet for A. M. Jensen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Hjælpearbejder Chr. Larsen (arb. hos Kihl). Trykkerafdel.: 1588, J. P. V. Nielsen, tidl. Medlem (Winthers Tr.). Sygeafdel.: 1893, H. Chr. Alminds Hustru Bertha.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 167 (Norsk Centralf.), Sigurd A. Carstensen fra Udlandet (Fr. Jensen). 1938, Hans Chr. Nielsen fra Kolding (arbl.). 571, William Andersen fra Roskilde i Pl. hos Mohn. 2334, Anna Marie Brøndum fra Middelfart (arbl.).

Aalborg, 2347, Johan Celinder (Holst). Kallundborg, 1372, Esben Hansen (Avisen). Kolding, 2207, Martin Larsen. Nykøb. F., 1888, Robert E. Madsen (Pontoppidan). Nykøb. M., 2082, P. Chr. Willumsen (Morsø Folkeblad). Odense, 1889, Peder Pedersen (Fyns Tid.), 1908, Laur. Andersen (Stiftstid.) og 2315, Henry O. Hansen (Güth). Stege, 2257, O. V. A. Eckberg (Tommerup). Svendborg, 2000, Theodor Peter Møller (Peter Meyer).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1724, Vilh. F. Nielsen til Aarhus i Pl. 2002 (1427), Hans Chr. Rasmussen til Nyborg i Pl. Trykkerafdel.: 9958 (Sv. Forb.), Oskar Christensen til Malmø i Pl.

Holbæk, 1605, Jul. Chr. Jensen til Roskilde (arbl.). Kolding, 2265, Aage Chr. Petersen til Ringkøbing i Pl. og 1457, N. B. Nielsen til Esbjerg (Holsted). Næstved, 1983, C. M. Carstensen til Nysted i Pl. Roskilde, 571, Will. Andersen til Kbhvn. i Pl. Rønne, 2257, O. V. A. Eckberg til Stege i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 k)

T. C. C. *Generalforsamling* afholdes Søndag den 12. April. — Cyklernes Pris er i Aar: Model A 115 Kr., Model B. 130 Kr. Kontant 5 pCt. ekstra. Fri Køreskole. Alle løse Dele, Gummi samt Reparationer 15 pCt. Rabat. Indmældelser modtages af Styrelsen samt C. Dreyer, Dr. Tværgade 16 2. (3 b)

ANNONCER

Typograf.

En yngre Typograf kan — paa Grund af Indkaldelse til Militærtjenesten — faa Plads paa *Nakskov Tidendes* Trykkeri i Nakskov. En, der kan og vil assistere ved **Bladets** Trykning, foretrækkes. (84)

En selvstændig arbejdende

Sætter-Trykker

søger Plads i et moderne Akcidenstrykkeri, helst i Aarhus eller København. Billet mrkt. »77« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

En Forbundter kan paa Grund af indtrufne Omstændigheder fra Maj antages til Udlæring i et Akcidenstrykkeri i en Provinsby. Kost og Logi efter Ønske. En ung Mand med gode Ævner og Intelligens kan gøre Regning paa vellønnet og fast Stilling efter Læretidens Udløb. Selvskreven Billet, helst vedl. Fotografi, mrkt. »79«, bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Af Helbredshensyn ønskes et ældre, veldrevet Bogtrykkeri i en større Provinsby solgt enten i dette Foraar eller mulig først til Efteraaret, hvilket kan rette sig efter en solid Købers Ønske. Billet mrkt. »Bogtrykkeri 85« bedes indl. paa Ekspeditionskont.

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
Haderslevsgade 39, 4.

Yngre **Sætter-Trykker** kan straks erholde Plads. Billet mrkt. »H. 100« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung **Linotype-Sætter** søger Plads. Billet mrkt. »Linotype 83« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Landbrugslotteriet.

Fornyelsen slutter den 6. April. Ikke fornyede Sedler sælges den 7. April. Senere tiltrædende Spillere maa betale for de foregaaende Trækninger. (81)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 3 APRIL 1908 XXXV AARGANG

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 17. Marts. Ca. 90 Medlemmer var mødt. FORMANDEN takkede for den talrige Tilslutning og meddelte, at Forretningsfører HVIDTFELDT deltog i Mødet. Til Dirigent valgtes HANS JENSEN.

FORMANDEN meddelte, at Aaret 1907 havde været et godt Aar, idet man kun havde haft meget lidt Arbejdsløshed, ja til Tider havde Efterspørgslen ikke været til at tilfredsstille. Følgen heraf havde været, at Lønforholdene her i Byen havde bedret sig noget. Ved Aarets Slutning havde Styrelsen indsamlet Oplysninger herom og paa Grundlag heraf udarbejdet en Statistik, i Følge hvilken der ved Nytaarstid var 116 arbejdende Medl. her i Afd. med en Gennemsnitsløn af 29 Kr. 8⁸/₄ Øre pr. Uge. 46 Medl. havde i Aarets Løb opnaaet en samlet Lønforhøjelse af 91 Kr. pr. Uge. Ligeledes fremgik det af disse Oplysninger, at naar undtages nogle faa nyudlærte, fandtes der ikke nogen minimallønnede (24 Kr.) Arbejdere i Afd. Saafremt Tiderne fremdeles vedblev at være gode, vilde denne Fremgang forhaabentlig stadig finde Sted, men for at dette kan ske, maa Medl. først og fremmest gøre deres Pligt paa Arbejdspladserne, man bør følge Reglen: Udfør saa meget og saa godt Arbejde som muligt, og saa kræve Løn derefter. Kan dette ikke opnaas hvor man er, bør man rejse hen, hvor man kan faa sit Arbejde betalt. Ligeledes bør man ikke forsømme sit Arbejde, komme for sent, »brænde den af« m. m. Disse sidst nævnte Ting maatte Taleren dog indrømme, skete kun sjældent, men de hændte dog af og til, og det var en Uting, som ikke burde finde Sted. — L. CHR. NIELSEN vilde bringe Styrelsen en Tak for Aarsberetningen, der jo udviste at vi stod godt. — P. HVIDTFELDT indledede med at understrege Afdelingsformandens Udtalelser om Pligtopfyldelse. Det var ikke nok, at man indbetalte sit Kontingent, deltog i Møderne og i det hele taget opfyldte sine kollegiale Forpligtelser indadtil. Det samme burde kræves udadtil. Forholdet til Arbejdsgiverne bør dog være den fri Mands, hvor man ikke alene holder paa sine Rettigheder, men hvor man først og fremmest opfylder alle de moralske og juridiske Forpligtelser, som de kollektive Arbejdsaftaler lægger paa den enkelte. En Bremsning af Arbejdsydelsen er forkastelig, fordi den hæmmer den enkeltes Udvikling og er en Hindring for en almindelig Lønstigning. Man maa derimod benytte sin tarifmæssige Ret til at kræve Løn i Forhold til det Arbejde, man præsterer. I opadgaaende Tider bliver det i Særdeleshed en Pligt at gøre dette. Det er Organisationerne, som i Fællesskab skal løfte Løngrundlaget, d. v. s. Mindstelønnen. De enkelte Arbejdere maa paa Grundlag heraf i Forening med den enkelte Arbejdsgiver værdsætte sin egen Kvalifikation il højere Betaling. Kan man ikke faa sit Arbejde værdsat paa rette Maade det ene Sted, lod dette sig sikkert gøre et andet. Samlet Pladsopsigelse for at opnaa højere Løn var vel ikke ulovlig, naar dermed ikke fulgte Blokade, men den var uden for Tarifens Forudsætning. Vi savnede dog i vore Tarifer en Bestemmelse om, at Organisationerne kunde gribe ind, hvor en Arbejdsgiver manglede den rette Forstaaelse af Tarifens Forudsætning og levede i den Vildfarelse, at Arbejderne som Helhed havde Pligt til at arbejde for Tarifens Mindsteløn eller at man ikke maatte betale mere end denne. I København havde man netop i disse Dage under Medvirkning af de to Hovedorganisationer faaet en Overenskomst, som paa en udmærket Maade løste denne Mangel. Ved den Bevægelse, som havde været paa Andelstrykkeriet i Odense, havde man forspildt en Chance for at praktisere det samme i Provinsen, hvad Taleren meget maatte beklage, selv om Principalforeningerne herude ikke forbød, at Taleren forsøgte en Løsning, hvor der var opstaaet saadanne Stridigheder. Den nævnte Overenskomst beviste tillige, at det ikke var rigtigt, naar enkelte af vore Arbejdsgivere gav Afslag paa en Henvendelse om Lønforhøjelse med den Motivering, at de ikke maatte for Arbejdsgiverforeningen, som havde udsendt en Opfordring om ikke at yde Lønforhøjelser. Vel har Arbejdsgiverforeningen udsendt en saadan Henvendelse til sine Organisationer; men denne tog imidlertid ikke Sigte paa Enkeltmandslønninger, men paa Minimallønnen for Fagene som Helhed. Havde Bogtrykkerorganisationerne udsendt en saadan Opfordring, var den tarifstridig, thi der stod jo udtrykkelig som Slut paa Tarifen: »Da Kravet om et Løntillæg af 2 Kr. for alle Arbejdere, som ikke faar et saadant i Følge Tarifen, er bortfalden, vil det kunne ventes, at Principalerne atter fremtidig yder personlige Tillæg til Arbejdere, hvis Kvalifikationer berettiger dem dertil«. Taleren troede som sagt ikke paa Rigtigheden af de fremkomne Udtalelser; thi de to Organisationers Ledere var forstaaende nok til ikke at foretage sig Skridt, som kunde bryde det gode Samarbejde og bidrage til at sætte Bremsning af Arbejdsydelse i System. Hr. Hvidtfeldt gik derefter over til at omtale den kommende Tarif, det forestaaende Delegeretmøde og forskellige andre Forhold. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

FORMANDEN: Paa Andelsbogtrykkeriet havde Personalet i nogen Tid ligget i Underhandlinger med Forretningen om en Lønforbedring samt en Del andre Forbedringer. Resultatet var, at 8 Md. af Personalets 19 fik en samlet Lønforhøjelse paa 14 Kr., de andre Ønsker blev imødekommet, ligesom man lovede at forelægge og anbefale for Selskabets Repræsentantskab Ønsket om at Bonus ogsaa udbetales til de Arbejdere, der ikke beskæftiges i Trykkeriet et helt Regnskabsaar, hvilket hidtil, naar undtages en enkelt Gang, ikke har været Tilfældet. Desuden fik man en Arbejdsleder i Sætteriet og en Tilsynshavende i Trykkeriet udnævnt. — Faktoren i *Odense Avis* havde foretaget en mærkelig motiveret Opsigelse, som dog Dagen efter var bleven taget tilbage af Forretningens Chef, saa Forbundet havde ikke haft Anledning til at skride ind. — Hr. Faktor FICK, *Stt.*, havde ligeledes foretaget en Opsigelse, idet Avistrykkeren var bleven sagt op uden at kunne faa nogen Grund hvorfor. Det er den anden Avistrykker, Hr. Fick i Løbet af kort Tid har ekspederet ud af Stiftsbogtrykkeriet. Naa, vi kender jo godt Hr. Fick og véd, at det er hans Specialitet at sige Trykkerne op, men han bliver vel en Gang ked af den Sport.

Punkt 5. Paa given Foranledning foreslog Styrelsen, at kun den havde Ret til hos Typografferne i Afd. at søge Oplysninger af statistisk Art ang. Løn- og andre Forhold; hvis andre end Styrelsen søgte saadanne, skulde Medl. nægte at give dem. — Efter at Forslaget var anbefalet af Hvidtfeldt, Bondesen m. fl. vedtoget det enstemmigt.

Sluttelig bragte Formanden en Tak til Forretningsføreren for hans Nærværelse og for hans Foredrag; hertil sluttede Medlemmerne sig ved at rejse sig. W.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt ordinær aarlig Generalforsamling Søndag den 29. Marts i Rømersgade 22 med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1907; 2. Regnskabet for 1907; 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen; 4. Beretning fra Kontrahentmøderne; 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«; 6. Opstilling til Valg af a) Formand, Styrelsesmedlemmer og Revisorer, b) Kontrahenter; 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab; 8. Valg af Stemmeoptællere; 9. Valg af Fanebærer. — F. K. MADSEN valgtes til Dirigent, H. C. JØRGENSEN til Sekretær.

FORMANDEN aflagde en udførlig Beretning om Virksomheden i 1907, men Referatet af denne og den efterfølgende Diskussion maa af Pladshensyn udgaa til et senere Numer.

Punkt 2, 4 og 5 maatte paa Grund af den fremrykkede Tid udgaa af Dagsordenen. — Punkt 3. 100 Kr. til Fagskolen bevilgedes enstemmigt uden Diskussion. — Punkt 6. Til Formand genopstilledes VIGGO CHRISTENSEN énstemmigt. Til Styrelsen genopstilledes HOLMEN, SCHRØDER og H. C. JØRGENSEN énstemmigt. Derefter nyopstilledes J. C. CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet) SONNENBORG (Bagge) og EDVARD NIELSEN (Nielsen & Lydiche). Angaaende Valget af Kontrahenter vedtoges det at lade dette ske paa næste Generalforsamling. — Punkt 7: Til Generalforsamlingsrepræsentanter til Bryggeriet Stjernen valgtes VIGGO CHRISTENSEN med 30 St., BERENDT med 17 St., derefter havde SØREN CHRISTENSEN 14 St. Til Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring valgtes ARNOLD LARSEN, ANT. JENSEN, V. CHRISTENSEN, BERSCHE, EMIL MØLLER og O. RASMUSSEN. — Punkt 8: Til Stemmetællere valgtes ULRIK HANSEN, AXEL PETERSEN, MICHAELSEN, A. SØEBYE, JUL. SAMUELSEN og FETTERLEIN. — Punkt 9: Til Fanebærer valgtes A. SØBYE.

Her afbrødes Generalforsamlingen, der med de ikke behandlede Sager som Dagsorden fortsættes Søndag den 12. April.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdelings Generalforsamling fortsættes Søndag den 12. April. Nærmere i næste Numer.

De københavnske Afdelingers Styrelser afholder Fællesmøde førstk. Søndag Kl. 10 paa Forbundskontoret.

Kollegerne i Aarhus bedes erindre Hjælpearbejderne i Aarhus — saavel mandlige som kvindelige — om Mødet paa Tirsdag Aften i Forsamlingsbygningen.

Kolleger! Agitér for Tilslutning til Mødet Tirsdag den 7. April, Aften Kl. 8 i Forsamlingsbygningen. Ingen bør udeblive fra dette Møde. SIGURD.

Kvindeafdelingens 10-aarige Stiftelsesfest. Der kan endnu faas nogle enkelte Billetter til Koncerten og Festmaaltidet. At man ved at sikre sig en Billet til Festen kommer til at tilbringe en god og fornøjelig Aften, derfor borger det gode Program.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 2. Januar 1908.

Afdelingsformænd er betegnet med * foran Navnet, Principaler med P, Bestyrere med B, Faktorer med F, Sættere med S, Trykkere med T, Sætter-Trykkere med ST, Maskinsættere med M, Maskinmedhjælpere med Mh, Galvanoplastikere med G, Rotationstrykkere med R, kvindelige Trykkeriarbejdere med Kv, Hjælpearbejdere med Hj, Stereotypører med St, Medlemmer i andre Livsstillinger med AL, Ny typ. Forening med N. t. F.

I Provinsafdelingerne er Syge tillige betegnet med (S), Arbejdsløse med (A), Militære med (m.), Skole med (Sk.), halvbetalende med (½).

Aalborg (68).

2197 Aasted, A. C. Emil S
1649 Andersen, A. Mar. »
1991 — H. C. »
1713 — Johannes »
79 — M. Nikoline (A) »
1184 Arndt, Mozart »
409 Bang, Aug. »
2092 — Frederik (A) T
977 Baumgarten, Fr. S
1783 Birn, A. D. »
404 Burmester, Vilh. »
873 Carlsen, Julius »
411 Christensen, Alfr. »
1651 — C. Pingel »
352 — P. »
211 Cramer, M. C. T
964 Danielsen, Mich. »
882 Døhr, Chr. ST
135 Elbæk, M. T
1320 *Eskildsen, Emil S
357 Frandsen, Thyge »
745 Gerdt, Joh. »
704 Giese, Fritz T
402 Gjerum, L. S
2317 Gregersen, Sofus T
1811 Hansen, Ferd. S
403 — J. M. »
2252 Hein, Otto C. W. »
1406 Hundrup, Hans Georg ST
1628 Jensen, Axel Vilh. S
904 — Charles AL
1650 — Karl E. (M) S
1186 — Peter »
747 Jørgensen, Jul. T
1418 Kreutzer, Bruno S
405 Larsen, A. C. »
360 — C. S. »
355 Madsen, Th. »
1377 Mortensen, A. J. »
839a Møller, Jac. C. ST
1102 — Johan S
1712 Nielsen, Alfr. T
346 — Bernhard S
1488 — H. P. A. »
1353 — Leander P
1852 — Niels M. S
874 — Robert AL
1362 Olsen, O. Chr. S
369 — O. M. »
917 — Rudolph »
1277 — Th. Emil »
903 — Wilhelm AL
425 Olsson, Ludvig T
351 Petersen, Søren S
1222 Schmidt, Jens ST
362 Schwartz, Anth. (S) S
2279 — J. O. Kroll »
422 Schølin, Carl »
424 — Emanuel »
1751 Svendsen, Aage »
1810 Sørensen, Alfred ST
2297 — Christen S
1900 — Martin »
1652 — Niels Alfr. »
412 Tobiesen, N. C. »
2224 Udbye, Thomas »
1298 Wadum, N. C. »
1040 Westphall, Em. »

Aarhus (164).

Filialer: **Grenaa, Følle pr. Rønde og Tranebjerg, Samsø.**

1975 Aagaard, And. N. S
1135 — Mads Chr. (S) »
2178 Andersen, Aage »
57 — Anders »
460 — Christoffer T
1642 — Ebbe H. S
1589 — Rasmus C. »
1106 Bahnsen, Poul Bech, Otto C. S
2045 Berhndt, Bertram M
455 Bergmann, H. P. F
1002 Bigum, N. Stig S
2312 Brandt, Rudolf »
1582 Bredahl, Ludvig (Følle) P
1052 Busch, Peter J. »
1272 Carlsen, Jens S
1578 Clausen, C. Chr. Mich. »
697 — J. ST
1304 Christensen, Chr. C. S
1415 — Chr. Andr. »
1744 — Jens Eduard »
2029 — Joh. Kuhr »
322 — Ludvig T
535 — Lauritz S
867 — S. C. Møller »
440 Christiansen, P. »
475 Dahl, Hans Chr. »
2016 Davidsen, Johs. August T
1721 Date, Joh. Heinr. Vilh. S
2290 Deleuran, Svend B. »
Erlandsen, A. »
1798 Eskildsen, Vald. Emil »
2289 Fisker, Jørgen P. »
1787 Frandsen, Vald. »
1191 Frederiksen, Magnus T
1450 — Marinus S
2126 — Viggo T
Gjerding, Emil S
1412 Guldbrandsen, Osc. »
2225 Geertsen, Mogensa Chr. »
1264 Hansen, Chr. Josef »
98 — H. Marius »
2104 — Hans Nic. »
15 — J. Chr. »
— Ludvig T
1519 — L. P. J. M
562 — L. Valdemar S
962 — Mart. Alfr. F
1267 — Mar. Evald S
1032 — Martinus »
476 — Olaf Vald. »
858 — Søren »
1584 Hagen, Emil Jul. »
446 Hald, Jesper F
913 Hammer, Hans S
1646 Hartmann, J. P. J. »
2276 — S. C. G. (Tranebjerg) »
631 Hermansen, Mar. F. »
1470 Hestbech, Erik P
Hey, Adam L. S
Holm, Niels Carl P
2311 — Frede (Grenaa) S
444 Holst, P. Jensen F
2866 Holtzmann, O. A. S
Hougaard-Fey, Carl Heine F
937 Hveisel, Rasmus S
435 Hygum, H. F. »
827 Høgsted, Jens Nic. »
1368 Jacobsen, Andr. M. »
458 — Jacob »
1611 Jensen, Albinus M
1224 — Alfred (S) S
1587 — And. Mar. »
1671 — Anton Marinus »
1645 — Arthur M. »
1572 — Carl Ch. »
1198 — Ch. Nic. »
301 — C. V. Høyer M
2188 — Georg Th. S
754 — Harald, Æresmedlem AL
2192 — Jens Otto S
1603 Jensen, Ole Peter »
1194 — S. P. »
Jenkins, Charles »
2119 Jørgensen, Jens Chr. »
Jørgensen, P. T
488 — Sig. Alfr. S
2053 — Søren Gade »
1133 Kiene, Wilh. H. T
Kolding, Chr. S
673 Krüger, Chr. »
602 Lang, Salomon F
998 Langmack, Aage S
1710 — Hans »
1644 Larsen, Ernst J. S. AL
1151 — Paul S
877 Laursen, Peter (Tranebjerg) P
1136 Lehmann, Chr. S
1960 Leth, Vald. (A) »
Lorentzen, L. P. T
2174 Louw, H. G. Henry S
967 Mahs, Joh. Fred. »
72 Meier, Alfred T
1067 Mikkelsen, Axel M. »
997 — P. M. S
489 *Mortensen, Niels M
2121 Møller, Axel Chr. P
1549 — Jens Marius S
429 — Rudolf »
2203 Müller, Niels Elias Joachim »
1253 Mønster, Alfred »
1371 Nielsen, Alfr. Chr. »
457 — A. M. »
1204 — Anth. M. »
1903 — Carl »
1577 — Emil G. (S) »
1925 — Mart. Jens Chr. T
1916 — Viggo P
2286 — — T
Olsen, Arnold V. S
— H. L. Th. (S) »
— Hans Peter AL
1262 — Olaf Emil S
922 Pedersen, Marthin »
1725 — Martinus »
1926 — Niels A. »
1287 Petersen, Anton »
1087 — Carl Johan P
901 — Carl Julius S
2148 — Carl Peter Jespersen »
1796 — Ch. Will. T
473 — Chr. J. S
— Hans Chr. »
— Johan »
438 — Marius »
484 — Niels Carl F
209 — P. M. Koustrup S
1726 — Søren Laur. »
2084 — Vald. (A) »
1853 Poulsen, Hans Johs. »
408 — Otto P
564 Rask, Niels P. S
144 Rasmussen, Chr. Ad. ST
1255 Reimers, Axel M
1653 Riis, Fred. Ad. (A) T
939 Ryberg, Chr. C. H. S
1367 Schmidt, Carlo Angelo »
2162 — Laue Mich. »
66 Simonsen, J. P. M. AL
Sort, S. Jensen P
Svensson, C. J. G. S
2195 Sørensen, Axel »
1907 — Edv. Vald. »
433 — Joh. Emil »
1383 — Jul. Vald. »
2100 — Martin S. M
1774 — Rasm. P. ST
1484 Sørensen, Søren Stegger S
1805 Thomsen, Anton »
1000 Thorsen, Peter M
1120 Thygesen, Thyge P. S
183 Torp, Johannes T
2095, Tvilum, Albert S
2139 Vegener, Thorv. »

Assens (6).

1915 Hansen, A. Thor S
390 *Jensen, C. W. C ST
1702 — Olavia H. C. A. S
1137 Nielsen, Johannes »
366 Lucas, V. P. A. »
1537 Marcussen, Th. C. »

Bogense (4).

1420 *Grønvold, G. H. S
2018 Kromann, Adolf »
1629 Wang, Chr. Nielsen ST
740 Willemsen, Torkild F

Brønderslev (7).

2076 Christensen, Magnus P. ST
874 Henriksen, Niels S
2088 Knudsen, Otto »
1593 *Nellemann, Gerlak C. F
1425, Pallesen, Marinus S
2025 Sørensen, Alf. »
928 — Niels C. »

Esbjerg (24).

Filial: **Bramminge.**

1207 Blom, Viggo S
461 Christensen, A. C. M. »
40 Eickhardt, Leopold »
1956 Frederiksen, Poul »
837 Grove, Søren Christensen AL
1748 Hansen, Hans K. ST
2175 — Joh. Kr. S
971 Hein, C. C. »
1804 Jensen, Niels Henrik ST
467 * — Jens P. C. S
1997 Kirkegaard, Mar. T
1540 Lund, Holger ST
1552 Lunding, Jørgen Peter S
833 Nendel, Emil »
261 Nielsen, Chr. »
975 Olsen, L. F. G. T
1614 Pald, Vilh. ST
1703 Petersen, Henry Arthur S
1296 Randlev, Julius P
715 Strand, Anton S
1842 Schioldann, Viggo ST
67 Sonnenborg, Cilius (S) S
1613 Sørensen, Thorv. »
1768 Unger, Johan Chr. Carl »

Faaborg (4).

2220 Bech, Poul Emil Jensen T
2176 Madsen, H. M. J. C. H. S
1556 Petersen, Harald Frederik »
1817 * — Vald. L. A. »

Fredericia (12).

2307 Andersen, C. J. L. S
1005 *Buch, Martin »
1407 Hansen, C. M. »
376 — J. H. M. F
377 Honoré, H. A. S
1946 Johansen, B. D. »
1906 Nielsen, M. P. »
2070 — N. E. H. »
1602 Petersen, V. C. »
1912 Poulsen, A. O. ST
2282 Rosenbæk, M. Ghr. S
1146 Skovgaard, C. F. C. T

Frederikshavn (4).

2198 *Jensen, Aage S
1359 Larsen, Senius S
1144 Munck, Peter Thomas (S) »
1483 Nielsen, Niels V. ST

Helsingør (22).

1950 Alwart, Sofus S
641 Bøttcher, F. V. »
400 Bünner, Heinrich »
399 Ejlersen, Povl F
563 Gottschalk, A. T
883 Hansen, Fritz AL
639 Herlufsen, Eiler S
953 — J. P. J. »
1914 Jensen, N. Chr. (m.) »
6 — O. (S) F
394 Jørgensen, Carl S
393 Larsen, Chr. »
1793 — Hans Jul. Heinrich »
2041 Mikkelsen, Birger »
318 Nielsen, Carl »
1301 — Viggo »
1592 Petersen, Ad. H. »
2074 — Chr. »
884 — Emil »
538 *Rothejsen, J. F
521 Sørensen, Anth. S
1424 Thysen, Niels P. T

Herning (18).

2306 Bendixen, Asbjørn Ravn S
1759 Christiansen, L. D. »
1622 Christensen, Svend F
958 Jensen, K. M. S
1660 — J. Anton »
1414 — Lorentz »
2269 Jørgensen, Steffen T
955 Larsen, Anton S
1659 Morgenstern, Emil »
1847 Nielsen, Chr. Emanuel ST
1510 — Viggo S
1307 *Pedersen, P. A. »
1503 Petersen, Nissen F
2046 Pagh, Peter S
576 Rasmussen, P. J. F
1314 — Ludvig S
1841 Rosenkilde, And. Nielsen »
1342 Sørensen, Magnus »

Hillerød (28).

1844 Bendtsen, B. J. (A) S
1165 Christensen, J. G. »
949 — Julius ST
338 Christophersen, R. S
2202 Frederiksen, Karl »
272 Hansen, Carl T
1208 — E. Johs. F
1626 — G. H. S
670 — H. C. »
339 — Laur. »
340 — Niels T
1048 Jessen, Holger S
1782 Juhl, P. R. ST
1365 Larsen, Chr. G. S
1557 — Jacob »
731 — J. P. AL
1097 Nommesen, P. J. S
344 Olsen, Edv. F
1731 — H. Harald S
1429 — J. A. V. »
685 *Petersen, Chr. »
345 Pheiffer, Vilh. »
1067 Poulsen, Johs. »
1658 — Poul Sofus »
1953 Rasmussen, C. C. V. »
1282 — Laur. »
1531 — L. Th. K. »
784 Schmidt, Johs. T

Hjørring (15).

Filial: **Skagen.**

1933 Andersen, Hjalmar S
1528 Bindslev, Johs. (Skagen) F
584 Christensen, C. P. S
941 — Lars Chr. »
322 Glotz, Carl »
1580 Hansen, Hans »
2040 — Søren Alf. »
2124 — Thomas Fr. »
321 Helmig, Julius F
932 Jensen, Carl S
328 — Chr. Simonsen AL
1709 — Oluf Th. ST
1678 Olsen, Peder Chr. S
2330 Sørensen, N. P. »
1280 *Thorup, N. V. T

Hobro (8).

Filial: **Aalestrup.**

2305 Boye, Thorvald Rasm. S
1487 Hansen, Mar. Jul. ST
1375 — Sophus M
1573 Madsen, Peter P
1108 Olsen, Carl Ludvig Niord ST
217 Petersen, Henrik P
930 *Poulsen, Poul Jensen S
1278 Schrøder, Chr. Thorv. Sophus P

Holbæk (28).

1767 Andersen, Johs. M. S
2218 — Jørgen H. ST
2155 Black, Sophus S
830 Christensen, H. »
2064 Clausen, Vict. Chr. »
995 Duus, M. K. F
942 Frederiksen, Ludv. S
1148 Hansen, H. P. »
1344 — Johs. Fr. T
1269 — L. P. S
1581 Jensen, Henr. V. »
1605 — Jul. Chr. »
946 — Vald. ST
1551 Johansen, Chr. E. S
1351 Jørgensen, Daniel Vald. T
1299 — Henrik S
2152 Kristensen, Karl »
1586 Larsen, Carl »
1939a — H. Janus G. N. »
1284 Lauritzen, Joh. P. »
721 Mouritzen, O. V. T
1290 *Nicolaisen, Viggo M. V. AL
1788 Poulsen, Niels P. S
227 Rasmussen, C. L. F
1219 Riis, J. Chr. W. T
310 Rolsted, N. P. S
563 Sundahl F
2300 Sørensen, Vald (S) S

Horsens (44).

2073 Andersen, M. A. N. S
2497 Bachhausen, Axel ST
1090 Berthelsen, Th. S
48 Christensen, A. E. »
1355 — J. B. »
1575 Christoffersen, Carl A. »
285 Daugaard, R. P. »
35 Fich, F. J. ST
287 Hansen, Andr. S
288 — Carl AL
635 — H. P. »
919 — O. J. Chr. S
786 — Søren »
2283 Jensen, G. C. Hansen »
290 — J. Chr. T
807 — P. M. S
866 — S. Chr. ST
1775 Juliussen, J. Chr. S
1776 Jørgensen, S. J. »

915 Jørgensen, Th. S
1084 Kjeld, Chr. S. ST
1546 Kragh, N. S. S
292 Larsen, L. P. »
293 Lassen, Th. T
79 Lindballe, J. S
451 Møller-Olsen, O. »
152 Nielsen, E. »
1061 Pedersen, Chr. P
592 * — R. C. S
1889 — Peder (A) »
1831 Petersen, C. P. »
1948 — N. P. »
1472 Rasmussen, Chr. »
1279 — Chr. »
1215 — H. M. »
375 — L. AL
2010 Schreiber, H. S
391 Sonnenborg, V. »
296 Sørensen, A. »
792 — J. J. F. »
1521 — S. »
1517 Tarp, Rich. J. »
297 Walther, Th. »
298 Winther, L. P. »

Kallundborg (28).

1167 Andersen, A. Chr. F. AL
1237 * — Sophus ST
2287 Bigum, Chr. S
2304 Christensen, N. P. »
725 Grausen, Carl AL
566 Gullberg, Carl Ad. S
276 Holte, F. E. M. P
1596 — A. F. S
2211 — C. E. »
618 Hansen, C. C. F. »
1438 — F. J. »
1545 — N. L. M. »
798 Henriksen, Chr. J. »
1771 — Poul M
1363 Jerløv, Chr. E. S
1357 Jensen, S. Chr. ST
278 — Oluf S
1794 Jørgensen, A. E. »
92 Melberg, Emil G. »
1506 Madsen, Chr. AL
1025 Nielsen, Vald. S
577 Ostenfeldt, J. C. (S) »
236 Preuss, Eugenius AL
2011 Rosenquist, J. Chr. S
277 Sørensen, P. AL
2101 — Sofus V. S
2303 — Frede »
1562 Thorsen, Hans »

Kolding (51)
Filial: **Vejen.**

1837 Andersen, Jørg. S
924 — P. E. »
1967 Baltzersen, Hans Hansen »
1820 Brandt, Gyda Margrethe »
1159 Christensen, H. C. »
871 — L. P
1393 Christoffersen, R. P. L. AL
497 *Christiansen, H. O. S
2069 Fuglsang, Har. (Sk.) »
1522 — Ludvig »
2206 Hansen, Hans T
1569 — J. L. S
1691 — Jenny N. »
600 — R. Chr. T
1018 Herholdt, S. M. S
1733 Hollbaum, A. H. K. »
1477 Holm, Anton ST
2153 Hunderup, R. Nielsen S
918 Jensen, Carl Pagh (A) »
1996 — Folmer »
508 Jørgensen, Konrad P
1638 — R. M. S
1388 Klixbüll, E. B. P
1026 Knudsen, C. C. S
513 — C. F. (S) T
615 Korsbang, J. K. S
499 Lund, P. (1/2) AL
1990 Lykke, Christian S
1509 Madsen, Erik L. »
1728 Madsen, Joh. R. R. (Sk.) S
1394 Nielsen, A. Th. T
2239 — Magnus S
1457 — N. B. »
496 — N. P. »
780 Nørgaard P. H. »
2147 Petersen, H. C. T
506 — Th. S
517 — Ulrik F
512 Raben, H. P. S
898 Rasmussen, Molgjer T
1081 — P. S
2272 Schjern, Evald T
507 — Martin S
1256 Schmidt, A. C. M. »
364 — S. N. »
1819 Skov, Fr. »
1773 Sørensen, Karl »
868 — K. H. »
511 Thuesen, Th. AL
1726 Winterberg, Jenny Kristine S
1827 Worm, Chr. Christensen »

Korsør (6).

1199 Bøtcher, Hans Henrik AL
905 *Grevsen, P. Aug. »
1976 Hansen, Christian S
1554 Jensen, Alfr. Jac. Will. »
2249 Kürstein, Holger »
968 Rasmussen, Chr. Rasmus »

København (1953).

Axel E. Aamodt (9).

1 Berg, N. S. S
2737 Bjørnstad G. P. »
2 Olsen, Carl »
2669 Rossing H. »
3 Sundstrøm, H. F
1504 Graumann T
1503 Kaaber, Harry »
1505 Schmidt, G. »
2035 Wartenberg, Th. Kv.

Aller, Carl (60).

12 Andersen, Georg M
1146 — Joh. G. S
13 Andreasen, Harry Mh
264 Bruun, Chr. »
880 Enemark, M. J. M
15 Estrup, Chr. S
16 Finken, Vald. »
607 Hoppe, Peter M
18 Jansen, Joh. M
563 Jørgensen, Simon S
1253 Krakau, Emanuel F
19 Landgreen, Axel M. S
915 Lund, Julius M
20 Møller, Robert S
2560 Pedersen, Joh. »
2706 Thim, Anton M
311 Woergaard, Vill. S
1672 Andersen, V. E. T
1506 — Viggo »
1507 Christensen, Ludv. »
1671 Fieldsøe, Emil »
1634 Flindt, H. »
1508 Hallberg, Adolf »
N. t. F. Hallberg V. T-F
1682 Jensen, J. A. T
1509 — Richard »
1765 Kiefer, Karl »
1510 Larsen, V. »
1511 Nielsen, Georg »
1731 — Julius »
1512 Olsen, Chr. »
1514 Simonsen, Chr. »
1515 Svendsen, Chr. »
1259 Kallenberg Hj
2546 Nielsen, Georg »
1291 — Vilhelm »
1320 Rasmussen, Carl »
1329 Samuelsen, Charles »
2003 Beltoft, Selma Kv.
2004 Bruun, Jutta »
2012 — Mathilde »
2001 Diderichseu, M »
2014 Hansen, Agnes Kv
2015 — Hertha »
2013 Henriksen, Ingeb. »
2357 Holm, Valborg »
2017 Jensen, Marie »
2154 Larsen, Alma »
2009 Nielsen, Vilhelma »
2011 Olsen, Kamilla »
2316 Paulsen, Helga »
2007 Petersen, Elisab. »
2016 — Malvine »
2025 — Oktavia »
28 Hansen, Chr. St
1254 Kotte, Max G
1196 Nielsen, Peter »
24 Sydow, Primus »
1338 Tverskou, Victor »
955 Brun, Osvald Kopist

Andersen, Aug. (9).

31 Amtoft, Aage S
2728 Hansen, Carl »
32 — Knud S-F
34 Pedersen, Ole S
2733 Schweim, V. »
1705 Jensen, I. C. T
1589 Johansen, V. »
2453 Andersen, Mathea Kv
2227 Henning, Hulda »

Andersen, Georg (3).

2083 Greis, Lilia Kv
2084 Hofmeyer, Carla »
2087 Petersen, Angelika »

Andersen, Laur. (6).

37 Andresen, Malling (syg) S
270 Nielsen, J. H. »
760 Steinhardt, E. H. »
1520 Lynge, Charles T
2445 Engler, Oda Kv
2030 Petersen, Anna »

Andersen, P. (6).

2692 Aslaksen, F. J. S
321 Hansen, Chr. V. »
598 Nielsen, Elius E. »
198 Petersen, S. M. E »
1576 Hansen, Thorvald T
2440 Sørensen, Ingeb. Kv.

Andersen, Seneca (1).

2259 Christensen, Martha Kv

Axelholm (25).

287 Andersen, E. C. C. S
289 Berg, Chr. »
296 Carlsen, Anders »
2538 Jensen, Vald. E. »
306 — William »
292 Jørgensen, J. O. V. »
294 Petersen, E. D. P. »
295 — A. Chr. »
2710 — Carl »
582 Ruberg, Vald. »
N. t. F. Teller, J. Ph. »
1582 Henriksen, Chr. T
1584 Ostermann, Anton »
1803 Petersen, Aage »
1518 — Robert »
1864 — Wilhelm »
2203 Berg, Cicilie Kv.
2177 Buhmann, Emilie »
2143 Henriksen, M. »
2215 Jensen, Helga »
2450 Jensen, Christine »
2176 Olsen, Emma »
2045 Petersen, Anna »
2129 — Clara »
2437 Rothe, Meta »

Bagge, Fr. (53).

66 Andresen, A. St
450 Christensen, Chr. S
785 Clemmesen, A. »
68 Dreyer, C. F. M
69 Eisner, J. S
17 Green, J. V. »
70 Hansen, L. V. »
71 — K. J. P. »
238 Hamann, Joh. O. »
391 Helsted, O. N. P. »
502 Halberg, A. F. S
550 Hansen, V. J. C. J. M
74 Jensen, Niels S
75 — Svend »
76 — Rudolf »
79 Jessen, H. F
80 Jørgensen, J. C. (syg) S
82 Larsen, L. C. »
536 — C. A. »
370 Ludvig, O. »
85 Møller, Louis »
464 Marhauer, S. C. M
2684 Madsen, A. E. S
86 Nielsen, M. C. »
87 — Jens Peter »
22 Olsen, Alb. M
2519 — Carl S
89 Petersen, J. »
371 — A. R. P. »
92 Pheiffer, Niels »
93 Sørensen, N. E. T. J. »
95 Sonnenborg, Chr. »
616 Severin, Sofus »
96 Vermund, C. »
1344 Weuge, A. L. C. »
1914 Andersen, E. W. T
1525 Hansen, O. P. »
1593 Honoré, W. »
1662 Jørgensen, O. M »
1850 Jensen, C. E. »
1887 Kyhl, L. J. V. »
1527 Olsen, L. V. »
1528 Petersen, Aage »
1250 Iversen, P. Hj
1432 Petersen, Georg »
2389 Bülow, Astrid Kv
2229 Halberg, Doris »
2043 Hansen, Ingeborg »
2040 Jæger, Marie »
2213 Johansen, C. E. »
2326 Petersen, Anna »
2266 Schnabelrauch, M. »
2197 Schwerdtfeger, H. »

Birch, Chr. (9)

1404 Ulrik Birch S
2532 Johan Bush »
60 Larsen, E. G. »
62 Madsen, F. F
63 Sørensen, E. A. S
538 — M. »
1751 Friberg, Gerhard T
1894 Olsen, Holger »
2264 Reitan, Blenda Kv

Berl. Tidende (65)

796 Amtoft, Chr. C. A. »
N. t. F. — F. C. T. »
57 Andersen, Chr. V. N. »
38 — P. C. »
39 Bach, M »
40 Bau, Vald. »
41 Bentzen, Chr. »
N. t. F. Birkhøj, Th. »
58 Christensen, A. J. M
919 — C. E. S
920 — E. M. »
922 — P. A. »
N. t. F. Drachmann, J. »
924 Erichsen, C »
N. t. F. Ehlers, Ch. M
— Friis, Vald. S
43 Fuchs, L. »
N. t. F. Graeffe, P. Chr. »
— Grøndahl, V. »
926 Hansen, A. H. »
927 — J. V. »
45 — Th. »
929 Hass, Vald. M
N. t. F. Hein, J. A. V. S
— — Joh. »
930 Hjorth, A. S. »
N. t. F. — E. A. »
— Holm, K. A. J. »
54 Jensen, C. O. »
N. t. F. Jensen, J. P. C. F
do. Jeppesen, S. P. S
do. Johansen, J. P. »
do. Jørgensen, L. J. C. J. »
46 Keil, R. F. »
935 Kielsen, O. F. »
47 Køhn, G. M
937 van Laer, T. E. S
N. t. F. Larsen, A. E. »
do. — H. O. L. M
do. Lassen, L. H. V. S
56 Linnemann, G. »
N. t. F. Madsen, H. P. »
do. Nelson, G. A. O. »
1073 Nielsen, H. C. S-F
939 — N. P. S
657 — P. J. E. »
N. t. F. Olsen, J. S. A. »
48 Olsen, H. R. »
940 — P. »
N. t. F. Petersen, O. C. C. M
942 Press, H. I. »
N. t. F. Prægel, C. V. »
49 Rasmussen, N. P. O. M
50 Reitzel, A. W. S
946 Stecher, J. H. »
N. t. F. Sparwath, V. G. S. V. »
853 Suhr, V. »
947 Sørensen, P. E. M-F
51 — S. P. M
52 Thomsen, Ch. Chr. S
53 Wendt, I. H. E. M
1529 Jensen, F. T-F
1530 — H. T
1531 Grooskopf, C. E. »
2681 Nielsen, Alfr. Hj

Bjørnbak, Johan (3).

134 Rørvig, Sofus Bernhard F
1773 Nielsen, P. Chr. T
2449 Seebens, M. Kv.

Bording, F. E. (42).

120 Andersen, Charl. S
113 Christensen, Th. Fr. »
438 — Wm. »
1130 Christoffersen, A »
1494 Gielfeldt, Siegfr. »
2511 Hey, Carl »
960 Hjorth, Fr. »
110 Jensen, Th. »
532 Klein, L. »
122 Louw, J. »
115 Lund, J. M. »
116 Nielsen, A. »
119 Olsen, Fr. F
114 Petersen, C. C. A. R. S
1461 Petersen, E. Joachim »
1301 — Victor P
124 Stahl, Herm. S
99 Søby, A. »
111 Truelsen, A. F
1550 Andersen, H. G. T
1535 Blohm, C. O »
1537 Dänhardt, A. C. »
1900 Klische, Richard »
1540 Michelsen, Alb. »
1643 Petersen, Valdem. »
1801 — Wigo, O. »
1207 Andersen, J. Hj.
1223 Erdmann »
2120 Christiansen Catrine Kv.
2048 Eisen, Mathilde »
2054 Granou, Caroline »
2052 Johansen, Olivia »
2057 Jørgensen, Ludovika »
2193 Koefod, Poula »
2051 Lund, Harriet »
2261 — Minna »
2057 Mouritsen, Hildora »
2492 Nielsen, Marie »
2050 Petersen, Margr. »
2081 — Betty »
2055 Sørensen, Agnes »
118 Christiansen, Vald. St

Bærentzen, C. W. (21).

2568 Christensen, C. B. S
893 — C. E. »
838 Heindorff, E. J. »
100 Henriksen, H. H. M
896 Jensen, Hans F
2727 Köbke, H. P. S
717 Larsen, Emil M
2661 — H. P. (syg) S
997 Lundahl, J. P. H. »
719 Lundstrøm, Osc. S. S
N. t. F. Madsen, V. W. Kempel- »
1172 Nielsen, Aage A. V. »
130 — Chr. »
91 Petersen, K. M. »
733 — M. Chr. »
1759 Jensen, Chr. V. S. T
1521 Nielsen, Alfr. L. »
1373 Christensen, Alfr. V. Hj.
2462 Petersen, K. A. Kv.
1142 Nielsen, Charles V. R St
899 Winther, Karl J. »

Bøhm, Rud. (8).

1468 Andersen-, J. Gadstrup S
626 Andersen-, Th. Fensbo M
136 Bøhm, Rud. A. S
137 — A. Rud. »
990 Kastoft, P. »
1883 Bøhm, August S. T
1784 Wetterstein, J. »
2135 Søndergaard, P. Kv.

Børstrykkeriet (3)

546 Schmidt, Otto J. S
2074 Jønsson, Alb. Kv.
2244 Hansen, Rasmine »

Buntzens Eftf. (1).

59 Rasmussen, H. P. S

Calberg, St. (1)

2650 Knudsen, Arthur S

Cato, Chr. J. (7).

199 Pedersen, Joh. E S
1753 Johansen, Oluf V. T
2240 Christensen, A. Kv
2438 Grønbech, Aug. »
2251 Jensen, Olga »
2238 Petersen, Hildur »
2239 Wiberg, Valborg »

Centraltrykkeriet (33).

N. t. F. Andersen, Adolf S. J. S
141 Andersen, Albert »
142 Arnholtz, Ludvig »
143 Christiansen, J. C. »
N. t. F. Grøndahl, V. »
144 Holm, Johnny Mh
151 Jacobsen, Chr. S
715 Knudsen, Knud M
N. t. F. Lassen, H. P. F
308 Liliegreen, Aage S
N. t. F. — Otto H. »
146 Lorentzen, John »
N. t. F. Løye, J. P. B
148 Melhede, H. V. S
149 Nielsen, Chr. »
2539 Reimer, Erik »
298 Reppstorff, O. »
N. t. F. Utæcht, Har. N. »
1543 Benzin, J. S. V. T
1897 Hansen, Einer »
1544 Kaaber, Johs. »
1545 Lundquist, C. A. »
1546 Petersen, C. V. »
1547 Truelsen, Aage »
2451 Bentzen, Ella Kv
2073 Bergenholtz, Elvine »
2023 Gundersen, Carla »
2074 Hansen, Frederikke »
2070 Kjeldsen, Emilie »
2069 Lilballe, Frederikke »
2071 Nielsen, Christine »
2066 Petersen, Sofie »
2327 Skov, Carla »

Christensen, Alfr. (2).

420 Roed, Emil P. F. S
2166 Sander, Martine Kv

Christensen, Chr. (2).

549 Christensen, Chr. P
1893 Almind, Chr. T

Christensen, N. L. (6).

159 Christensen, Niels Lundager P
160 — Søren M. S
162 Jensen, Jens Thorv. Victor ST
186 Rasmussen, Martin S
2076 Møller, Dagmar Kv
2256 Johansen, Valb. »

Christensen, J. W. (2).

2610 Worm, Chr. H. G. S
1798 Nielsen, Christ. T

Christtreu, Frantz (14).

1439 Hansen, Henri S
1445 — Richard »
N. t. F. Hylsberg, Vald. »
2663 Kastrup, Hans C. M
195 Olsen, Peter C. F
2564 — Albert S
196 Petersen, Johan M
185 Topp, Orla »
1877 Christtreu, Aage T
1590 Nissen, Einer »
2080 Hennig, Claudine Kv
2098 Horn, Henny »
2209 Jensen, Anna »
2097 Johansen, Marie »

Citytrykkeriet (17).

152 Clausen, Chr. S
2723 Andersen, Jens »
2559 Geertsen, Emil »
670 Hansen, Aage »
154 Meyer, Richard »
2648 Nielsen, Fritz Th. »
155 Petersen, Oscar Trondhjem »
157 Rasmussen, O. E. »
156 — K. »
N. t. F. Kelpien, H. »
do. Scharnowsky, F. F. F
1906 Bernhardt, Helgo M. L. T
1548 Hammer, C. F. F. »
1526 Nielsen, Oskar Valdemar »
1321 Rasmussen, Jul. Hj
2268 Duckert, Thyra Kv
2095 Skjerner, Margar. »

Cohen, I. (24).

165 Andersen, S. S
304 Andreasen, A. »
166 Borup, H. V. »
2656 Christensen, E. »
169 Jensen, A. C. »
211 — Fr. »
171 Lund, Fr. F
173 Magnussen, H. P. S
2509 Petersen, Alfr. S
174 Petersen, Wm. (syg) »
1408 Rasmussen, H. M
183 — O. S
176 Reher, H. V. »
2523 Simonsen, S. M
178 Svendsen, Th. Mh
1551 Bentzen, Alfr. T
1552 Hansen, Chr. G. V. »
1790 — N. Chr. »
1639 Holm Nielsen, C. »
1554 Petersen, Th. N. Chr. »
1339 Ulriksen Hj
722 Magnussen, H. »
2196 Hansen, Emilie Kv
2478 Tripsen, Cecilie »
2466 Jørgensen, Mary »

Det grafiske Institut (17).

2736 Becker, Heinr. S
217 Hansen, Ad. F
2721 — Chr. S
897 Kjerrumgaard, Alb. M
1139 Magnussen, Jos. S
271 Petersen, Alb. »
640 Schrøder, J. »
738 Søeborg, E. M
1858 Jensen, Halfdan T
1556 Jørgensen, Soph. »
1555 — Vald. »
2103 Andersen, Anna Kv
2107 — Emilie »
2108 Jensen, Ellen »
2105 — Ingeborg »
2109 Nielsen, Roma »
202 Christoffersen, H. St

Dansk Papirvarefabrik (8).

284 Gran, F. M. F
2672 Møller, Rud. Chr. S
799 Stancke, Axel Georg Vald. »
278 Vestmar, Joh. Edm. »
1591 Jensen, Louis Andreas T
2366 Christensen, Margrethe Kv
2365 Mogensen, Amalie Kirstine »
2403 Nielsen, Valborg »

»Elektra«, H. Hansen (2).

1117 Rydahl, Leo S
1644 Petersen, Otto T

Enevoldsen & Andersen (1).

2112 Elisab. Malmvig Kv.

Eriksen, K. (4).

230 Bjørnstrup, S. V. S
229 Christensen, L. P. »
2697 Jensen, V. A. »
2113 Nielsen, Cordula Kv

Eksprestrykkeriet (16).

2657 Gärtner, J. N. Svensson S
978 Hansen, Kai »
220 Jensen, H. C. »
2602 Jensen, Johannes »
227 Jørgensen, A. Th. »
222 Petersen, E. »
2579 Petersen, Shønnm. »
1486 Rasmussen, J. V. »
2603 Thomsen, S. »
1559 Erdmann, Holm V. T
1865 Scherzer, Otto »
2738 Cederstrøm, Rob. Hj
2115 Andersen, Valb. Kv
2480 Knudsen, Merry »
2181 Hildebrandt, Valb. »
2114 Thorup, Margr. »

Ertel, Carl (1).

382 Ertel, Carl P

Ferslew, C. & Co. (12).

233 Jensen, Th. S
234 Nielsen, Axel »
439 Løvenfeldt, Vald. »
545 Petersen, Robert »
414 — Rudolph »
1832 Rickert, Emil T
1840 Thomas, Oskar »
1908 Windekilde, Einar »
2460 Hendriksen, Juliette Kv
2147 Johansen, Karla »
2459 Køppen, Anna »
2461 Mayer, Amanda »

Figgé & Kristensen (4).

635 Jensen, L. Chr. S
681 Nielsen, Ad. »
313 Ostenfeldt, A. K. »
1875 Celinder, Vilh. T

Fjeldsøe, Ferd. (14).

239 Andersen, H. C. S
373 Andreassen, V. H. »
1045 Hansen, F. F. »
244 Jensen, E. R. A. »
1155 Johnsen, W. M. »
236 Larsen, A. W. B
237 — Jens S
1500 Nielsen, Anton »
249 Petersen, C. F. »
246 Rasmussen, A. C. F
240 — P. C. M. S
1558 Hansen, C. E. T
1561 Rasmussen, H. P. T
2260 Strandboe, O. K. M. Kv

Forbundskontoret (5).

962 Christensen, Viggo
1047 Hvidtfeldt, Peter
1056 Jensen, Anton
1615 — Laur.
357 Møller, Emil

Frelsens Hær (8).

N. t. F. Hansen, Knud S
1180 — C. P. »
314 Kiefer, Vilhelm »
440 Meisler, Carl »
1498 Petersen, August »
109 Jensen, Ludv. C. »
1788 Christensen, H. B. T
2118 Jørgensen, Dagm. Kv

Græbe (29).

251 Andersen, William Th. S
252 Frederiksen, L. E. »
254 Hansen, Vilh. Chr. »
72 — Th. Adam »
255 Hemmingsen, William S
258 Jensen, Georg »
260 Jeppesen, Alb. V. »
988 Kirschner, Georg »
1256 Kruse, L. »
170 Larsen, Chr. »
261 — Joh. »
266 Lempke, L. »
267 Møller, Achton »
273 Schrøder, Charles »
1347 Wehage, Axel F. »
1562 Andersen, Viggo F
1524 Dresler, Alfr. T
1563 Jensen, Jakob »
1570 Larsen, Johannes »
1774 Nielsen, Alfr. »
1567 Svendsen, Th. »
1370 Larsen, Martin Hj
1227 Gaaser, Chr. »
2165 Hansen, Anna Kv
2165 Larsen, Fanny »
2169 — Martha »
2170 Petersen, Chatrine »
2164 — Amalie »
2190 — Amalie »

Gyldendal (46).

263 Andersen, Carl (syg) S
1471 Arleth, C. V. »
457 Bierrings, Karl »
847 Frederiksen, H. Kemigraf
460 Gregersen, Axel S
108 Hansen, Ferd. O. »
253 — Christoph F
513 — Vilh. S
177 Hjorth, Kaj »
77 Jensen, J. Chr. »
368 — Lars »
105 Jørgensen, C. C. »
553 — Thom. »
857 Larsen, Axel »
454 Mortensen, N. P. »
274 Norland, Carl »
131 Olsen, J. A. »
469 Petersen, Axel »
554 — Thorv. »
599 Pilegaard, V. E. »
615 Rasmussen, Georg »
885 Rusch, Vilh. »
470 Simonsen, Hans »
1098 Storm, Axel »
841 Schmidt, Bernh. »
282 Wandborg, N. C. »
1824 Andersen, C. J. Charles T
1817 Berg, Joh. Th. C. »
1624 Christiansen, Oluf Vald. »
1791 Jensen, Otto Max Vilhelm »
1613 Schmidt, A. G. »
1683 Svendsen, F. A. A. »
1607 Nielsen, F. A. F
2591 Hansen, Barth Hj
2729 Hansen, Ferd. Ad. Hj
2664 Jensen, Thorv. »
2574 Jørgensen, Balduin »
2020 Stallknecht, Agn. Kv
2150 Knogh, Dyveke »
2149 Jansen, Emilie »
2391 Frølich, Emma »
2435 Berg, Ellen »
2137 Jensen, Gunhild »
2393 Førster, Jenny »
2386 Fjeldsøe, Ragnhild »
2431 Grosse, Veronika »

Hafnia (6).

743 Ebstrup, A. S
153 Hansen, Holger »
181 Jensen, Martin »
286 Kretzschmer, C. F
1776 Petersen, Aage T
2231 Smith, Marie Kv

Hass, Frode (1).

2180 Rasmusen, Norma M. N. Kv

Hansens Enke, Joh. N. (1).

637 Nielsen, Ditlev S

Harder, J. G.

746 Hansen, V. J. A. S

Hansen, Vilh. (7).

300 Schween, E. S
1326 Sørensen, O. »
1572 Wermund-Bertelsen L. T
2328 Jacobsen, H. Kv
2205 Lindblad A. »
2204 Simonsen, Th. »
299 Broberg, Nodest.

Henningsen, A. W. (5).

442 Hansen, O. L. S
1306 Petersen, A. F
441 — P. S
1573 Henningsen, A. J. T
2210 Rasmussen, P. Kv

Henriksen, J. (5).

312 Andersen, Georg M
316 Winzensen, M. F
2720 Eriksen, Alfred S
2517 Hildén, Zacheus »
1855 Knudsen, Hugo T

Herdahl (1)

2612 Maanssen, Georg S

Hertz (23).

1153 Hansen, C. L. A S
1459 Holm, Hans Chr. »
2667 Jensen, Albert C »
620 — Jens P. F
754 Johansen, Louis S
2618 Larsen, M. P »
2646 Lassen, E. J. »
216 Petersen, H. P. »
325 Pedersen, C. E. »
2505 Sørensen, H. M. »
2637 Wolf, C. »
1822 Emborg, H. C. F
1818 Fischer, Richardt T
1667 Lundgreen, Axel »
1541 Rasmussen, Th. »
1365 Henning, Einar Hj
2022 Andersen, H. Kv
2424 Bachmann, Olivia »
2060 Hansen Ella »
2104 Jensen, Johanne »
2059 — Karla »
2037 Klingenberg, C. »
2277 Larsen, Emma »

Hoffensberg (19)

319 Hammer, Vald, S
320 Hansen, A. L. V. »
2537 Hansen, Carl »
N. t. F. Hess, Th. »
N. t. F. Horn, L F
322 Jensen, C. C. S
1304 Petersen, Chr. A. »
324 Pedersen, P. Chr. S
N. t. F. Rasmussen, O. »
326 Vergmann, L. »
1523 Cato, Oskar T
1577 Hansen, Alfr. Th. »
1575 Hellstrøm, M. »
1825 Tverskov, O. »
2185 Carlsen, Louise Kv
2184 Hansen, Angelika »
2496 Holmbeck, Aug. »
2186 Holmberg, Josef. »
2335 Otto, Franciska »

Hohlenberg, C. Akties. (5).

302 Adrian, F. C F
305 Barckow, A S
907 Rasmussen, P. V. »
1586 Hansen, H. G. J. T
2089 Marchussen, Iris Kv

Ihrich, L. Akties. (8).

890 Petersen, Th. C. P. S
2572 Rasmussen, Hans »
N. t. F. Wassmann, J. F
1737 Hansen, Alfred T
1884 Lundgren, Hilbert »
2301 Bendixen, Erna Kv
2475 Hansen, Astrid »
2243 Hildebrandt, I. »

Jensen, Chr. E. (1).

676 Jensen, Chr. E. P

Jensen, Fr. (4).

2544 Christensen, J. M
487 Jensen, Fr. P
494 Güth, Chr. S
2214 Nielsen, Marie Kv

Jensen, Hans, Stereotypi- og Galvanoplastik-Anstalt. (2).

1013 Jensen, Villiam St
864 Larsen, Just Andr. Galvanoplastiker

Jensen, Harald (16).

365 Christensen, G. C. F
175 Erichsen, H. L. S
367 Flygenring, V. E. »
579 Gregersen, H. N. »
1167 Hemmingsen, A. »
504 Jensen, Karl Ch. »
1171 Larsen, Anthon »
795 Lykkeby, H. A. »
2511 Terkelsen, Oswald »
2632 Rosdahl, G. A. »
1578 Grøntved, Adolf T
1579 Jensen, Sylv. »
2189 Borring, Valborg Kv
2188 Groskopf, Norma »
2190 Halberg, Edith »
2187 Hansen, Ragnhild »

Jensen, H. E. (2).

493 Malmvig, Jul. A Mh
2304 Nielsen, Yrsa M. Kv

Jensen, M., Eftf. (S. Hansen) (3).

501 Andersen, H. (syg) S
706 Hansen, I. P. P
489 Thorsøe Olsen, N. S

Johansen, Chr. (1).

61 Køhke, A. S

Justesen, Chr. (4).

N. t. F. Hansen, L. F
491 Jørgensen, J. S
1560 Hansen, O. G. T
2464 Jensen, Mary Kv

Jærnb. Billettrykkeri (1).

N. t. F. Helmer, Rud. S

Jørgensen, Aage (8).

1372 Andersen, A. F. St
187 Christiansen, Joh. S
366 Christophersen, J. »
204 Larsen, Hans P. »
773 Larsen, Niels P. M
208 Nielsen, P. E. H. S-F
494 Rasmussen, S. V M
632 Sørensen, Søren St

Jørgensen, J. J. & Co. (Hannover). (29).

954 Brusen, V. P. F
200 Christensen, C. C. S
459 Dahlin, W. L. A. »
2652 Foss M
461 Hansen, V. S
168 — P. V. M
462 Jensen, H. S
1447 — Jakob »
463 — Johannes »
467 Nielsen, H. J. B. »
468 — L. V. »
732 Petersen, L. M
33 Sønderkær S
471 Sørensen, C. L. »
479 Tuseen, J. V. »
2613 Tønnesen, C. H. »
473 Wendt, N. J. N. »
475 Wulff, Jens »
1565 Kleistt, Aage T
1899 Nielsen, K. V. »
1866 Magnussen, K. O. »
1698 Prieme, L. F
1348 Rasmussen, P. Hj
1848 Wejle, Svend »
2198 Allin, Vilhelmine Kv
2199 Jensen, Vilhelmine »
2075 Olsen, Anna »
2200 Petersen, Florent. k
2061 Sander, Karen »

Jørgensen, L. A. (5).

478 Bischoff, Valdem. S
479 Hansen-Friis, Jens »
483 Johansen, Sofus »
1812 Reill-Nielsen, B. T
2217 Frantzen, H. Kv

Kanstrup A. (1)

221 Kanstrup, Adolf P

Kihl, A. E. (18).

132 Bruselius, Th. (syg) S
901 Hansen, Ernst »
126 Hansen, Henrik »
2724 Jørgensen, A. P. »
2596 Lilja, Emil »
505 Oppenheuser, J. »
506 Petersen, Albert »
534 Petersen, Holger »
1596 Brun, Ernst T
1654 Christiansen, P. »
1844 Jensen, J. Chr. »
2677 Jensen, J. P. Hj
2332 Andersen, Anna Kv
2230 Hansen, Anna »
2100 Marcher, Christine »
2241 Nielsen, Ebba »
2041 — Gusta »
2233 Wermuth, Dagmar »

Knudtzon & Enevoldsen (20).

541 Ewald, Chr. S
N. t. F. Hansen, H. C »
do. Jacobsen, N. F
do. Jensen, L. P. S
543 Jørgensen, V. M. »
N. t. F. Larsen, Chr. M. »
do. Madsen, A. Aftr.
do. Monsberg, H. S
do. Schoug, E. »
do. Selck, Karl W. »
1598 Andersen, C. T
1599 Christensen, C. F. »
1849 Hammer, Emanuel »
1600 Olsen, Hans »
2031 Andersen, Laura Kv
2226 Jacobsen, Marie »
2050 Lund, Sigrid »
2081 — Anna »
2222 Sørensen, Margr. »
2090 Poulsen, Anna »

Kristeligt Dagblad (25)

533 Bjarnø, Aage Th. Mh
N. t. F. Christensen, A. M
do. — H. »

697 Dabelsten, Marius S
592 Fleisner, Christian M
523 Güth, Viggo »
498 Hansen, P. Oluf Mh
281 Larsen, C. V. »
525 — Hjalmar »
125 Møller, William »
1428 Nielsen, Adolph S
526 Nordlunde, H. P. »
528 Petersen, Just M
529 Sick, Julius F
530 Sjøquist, Frithiof M
1743 Christiansen, Carl T
1602 Hansen, Carl »
1585 Petersen, Viggo »
1813 Sørensen, Alfred »
1364 Fobian-Adler Hj
2601 Reinholdt, Axel »
2490 Kjærsgaard, J. Kv
2470 Scherzer, Thulippa »
2247 True, Alma »
N. t. F. Fischmann, C. B

Knudsen, Vestergade (3).
548 Hansen, C. M. S-T
2582 Nielsen, Johan S
2358 Holm, Olga Kv

Kruckow (1).
N. t. F. Hansen, M. P. S

København (15),
510 Andersen, Chr. M
466 Brøndal-Nielsen S
512 Christensen, Carl »
511 Christiansen, Chr. »
585 Clasen, Valdemar Mh
516 Jensen, William M
802 Jensen, Knud S
517 Lundgreen, E. A. M
519 Meyer, Arnold »
1286 Nielsen, Hans N. S
522 Olsen, Julius F
520 Wettersteen S
1603 Sørensen, C. R. T
1366 Stephansen, L.V. Hj
518 Madsen, C. J. E. St

Land og Folk (4).
902 Hansen, G. S. S
2709 Nielsen, N. H. »
1841 Klose, Heinr. R. T
2027 Larsen, W. Kv

Langkjær (14).
36 Dyva, Ove S
2636 Hansen, O. C »
1473 — N. P. »
551 Jakobsen, Jul. J. »
245 Petersen, Hans »
495 Schmidt, N. »
1594 Samuelsen, Adolf T
1606 Jensen, Ernst, C. F
2552 Hansen, Alfred T
2430 Bonde, Margrethe Kv
2493 Jensen, Ellen »
2138 Lynge, Olga »
2439 Olsen, Valborg »
2319 Petersen, Vilhelm. »

Laursen, L. (4).
1419 Jacobsen, Georg S
508 Samuelsen, Julius »
1649 Gram, Gottfred T
2476 Meldola, Ella Kv

Lohmann (1).
369 Lohmann, G. A. P

Lund, Carl (2).
N. t. F. Humle, Aage S
do. Jensen, A. P. B

Luno, Bianco (44).
2594 Abrahamson, C. A. S
555 Andersen, A. P. »
1212 Bruselius, E. Chr. »
753 Christoffersen, Th. »
201 Christensen, Oscar M
387 Hansen, H. C. R. S
558 — Ch. R. »
559 — Laur. D. M
N. t. F. Hylsberg, N. C. S
562 Johansen, Oscar F
564 Jensen-, Klingenb. M
565 Koch, Bernh. S
566 Koefod, H. L. »
568 Larsen, P. S. »
1462 Madsen, R. H. »
569 Mehlsen, H. P. »
84 Michelsen, M. J. M
106 Møller, Nic. M. S
659 Nilsson, C. L. »
N. t. F. Nielsen, Nic. F
do. Neye, V. S
570 Neye, Joh. Th. »
212 Olsen, S. C. E. »
572 Petersen, J. A. »
117 Petersen, P. Th. »
584 Rasmussen, R. J. M
878 Samuelsen, Th. S
573 Schiøtt, O. K. »
422 — Laur. Joh. »
574 Strøm, Rich. »
474 Winblad, G. E. »
577 Løvgreen, Sophus »
1429 Persson, Frantz »
N. t. F. Andersen, F. E. T
1609 Lindstrøm, C. »
1611 Nielsen, Otto »
1911 Petersen, C. »
1610 Rasmussen, E. G. »
1608 Strøm, M. M. »
1224 Erichsen, C. Hj
2255 Nielsen, Math. Kv
2308 — Valb. »
2257 Petersen, Marie »
2236 Stallknecht, Elna »

Løvgreen, Ch. (1).
223 Pehrson, E. P. O. S

Lindberg, Wilh. (1).
807 Lindberg, Wilh. P

Matzens Glichéfabrik (1).
2718 Arthur Nielsen St

Mayland, C. A/S (5).
135 Jensen, Marius S
1796 Christoffersen, Carl J. T
1533 Petersen, Siegfr. F
2054 Petersen, Edith Kv
2056 Thygesen, Anna »

Meyer, Holger (18).
619 Andersen, C. Hj. S
N. t. F. Bruhn, Th. F
150 Hansen, J. P. C. S
437 Lang, A. P. J. »
248 Larsen, Joh. E. »
2714 Mikkelsen, Bertel »
2573 Moltved, Paul »
2704 Mortensen, H. M. »
375 Nielsen, Niels Soph. Chr. »
30 Olsen, Ludv. Anton »
10 Sørensen, William »
624 Weiergang, J. A. »
1616 Jansen, Carl T
1617 Jensen, W. J. »
1872 — Axel »
1827 Nielsen, Hans »
1618 Philipsen, Anton »
1360 Duckert, O.C.A. Hj

Missionstrykkeriet (26).
600 Andersen, G. A. S
591 Christensen, H. »
N. t. F. Ellebo, C.V.Th. F
593 Hansen, F. J. S
594 — N. F. (syg) »
595 — Vald. Th. M
N. t. F. Hastrup, V. A. »
2503 Ibsen, O. T. S
596 Jensen, Ludv. »
N. t. F. Kjellin, K. »
do. Kongslev, V. A. »
do. Larsen, Johs. M
163 Nielsen, C. C. S
N. t. F. Petersen, A.M.F. »
do. Siebuhr, J. A. »
do. Spuhr, W. A. Mh
590 Broge, H. O. F
1619 Hansen, C. E. T
1805 Hansen, H. A. T
1621 — S. P. T. »
1622 Legèr, Alfr. »
1620 Mathiasen, P. »
1238 Hansen, Alfr. G. Hj
2270 Hansen, Kamilla Kv
2073 Jensen, Alma »
2309 Olsen, Erna »

Mohn, Wm. (2).
2660 Jensen, J. C. S
2690 Skou, H. P. »

Mohr & Co. (6).
639 Hansen, Joh. A. P
N. t. F. Hildebrandt, Konrad S
981 Ingvorsen, C. F. P
1625 Gylche, Edmund T
2456 Gradmann, Marie Kv
2426 Jørgensen, Ella »

Møller, S. L. (19).
618 Aaredsen, Frithiof S
1444 Andersen, Knud »
1222 Eyolfsson, Steph. »
2211 Hansen, Aksel »
2520 Larsen, Hans P. »
147 Mathiesen, N. M
610 Møller, Felix S
612 Nielsen, Chr. »
613 Olsen, Vilh. F
614 Petersen, Martin S
617 Svane, Emil »
N. t. F. Johnsen »
1626 Christensen, Knud Ludvig T
1627 Lund, Fred. Emil »
1786 Winther, Johs. C. »
2026 Larsen, Vilh. Kv
2049 Nielsen, Olga »
2195 Prehn, Anna Elisabeth »
2265 Tabel, Ingeborg »

Naaby, C. (1).
2734 Naabye, Aage S

Nationaltidende (89).
327 Andersen, Th. S
328 Birch, H. C. »
6 Bruun, S. C. E. »
360 Buskerud, Johnsen »
N. t. F. Hansen, P. »
1231 — Th. F
330 — Ulrik S
329 — Wilh. »
331 Hitz, P. T. »
358 Holmen, Petersen »
N. t. F. Jensen, Laur. »
do. — J. W. »
332 Johansen, C. O. »
714 Jørgensen, Seier »
333 Kolbe, H. E. »
1255 Krebs, Julius »
335 Kreutzberg »
436 Krüger, Chr. Alf. »
N. t. F. Larsen, Anthon Driftsleder
336 Larsen, Th. S
995 Lauritzen, P. »
337 Lundberg, Sigward »
341 Nielsen, Anton »
342 — Ferd. »
356 — N. P. »
343 — Rud. »
N. t. F. Nuppenau, Orla Mh
346 Petersen, P. O. S
N. t. F. Rasmussen, Th. »
349 — V. »
350 Schmidt, Carl »
351 Smith, C. Møller »
N. t. F. Thorsen Mh
353 Uhrbrand, Johs. S
354 Willert, E. »
355 Winkelmann, J. V. »
1390 Bradtberg, Chr. St
1136 Henningsen, A. E. »
338 Lund, C. »
339 Madsen, N. »
345 Olsen, G. »
1479 Petersen, Knud Bernh. St
347 Poulsen, C. »
348 — P. »
1234 Håkanson, Aug. M
1232 Hansen, Vilh. »
1233 Henriksen, Hansine »
361 — Anna »
1387 Jensen, Christine »
1244 — Emma »
1260 Kirschbaum, Magda »
1279 Martens, Olga »
2556 Meyer, Karen »
362 Meinche, Augusta »
364 Møller, F. »
1288 Nielsen, Josefine »
1307 Petersen, Edvardine »
1308 — Marie »
2553 Sørensen, Elna »
2127 Thomsen, Hedvig »
2557 Arvesen, Marie Afl.
2133 Dahl, Dorthea »
2127 Gross, Hansine »
2140 — Petra »
2131 Jakobsen, Agnes »
2123 Jensen, Ida »
2125 Jørgensen, Helena »
2124 Meyer, Anna »
2143 Larsen, Hedvig »
2145 Nielsen, Alfrida »
2121 Olausen, Johanne »
2142 Petersen, Dagmar »
2479 Rasmussen, Frederikke »
1630 Birch, V. H. T
1631 Larsen, Jens »
1632 Petersen, Andr. »
1740 — J. P. »
344 Købke, M. Hj
1860 Ledreborg-Jensen, A. »
1614 Nielsson, Harald »
1780 Rasmussen, Hans »
1314 Petersen, P. F. »
2297 Bendtzen, L. Kv
2293 Jørgensen, C. »
2298 Kludt, C. »
2432 Nielsen, Olga »
2474 — Albertine »
2294 Petersen, M. »
2292 Thomsen, M. »

Nationaltrykkeriet (19),
701 Dupont, Frederik S
783 Gerche, M. B
2694 Henrichsen, Valb. M
2732 Hansen, Ferdin. S
707 — J. P. C. M
903 — Johannes F
N. t. F. Jensen, Armand S
do. Larsen, Ludvig »
8 Lassen, Renè F
194 Mortensen, Joh. A. M
623 Nielsen, N. Chr. R. »
1439 Petersen, Chr. P. S
N. t. F. Weile, Chr. S
1711 Fischer, Charles T
1628 Møller, Osvald »
2588 Rasmussen, C. J. Hj
2065 Petersen, Anna Kv
2042 Røder, Betty Kv
2504 Ohlsson, Gustaf St

Nielsen, B. (9).
806 Hansen, Everdrup S
1235 Hørringsen, R. V. F
685 Persson, Carl S. S
2659 Rolff, Louis. V. »
1867 Rohrberg, Jens T
2443 Andersen, M. Kv
2063 Bojsen, Emma A. »
2062 Johansen, Anna F. »
2047 Sander, Antonie »

Nielsen, J. S. (7).
103 Carlsen, N. C. J. S
1059 Lundqvist, A. »
2600 Mortensen, Karl »
687 Rasmussen, Erik S. »
1792 Kragelund, Th. T
2190 Hansen, Amalie Kv
2132 Jensen, Karen »

Nielsen, L. A. (2).
2722 Laursen, Kristen S
679 Nielsen, L. A. P

Nielsen & Lydiche (94).
218 Andersen, N. P. S
5 Berthelsen, A. H. »
2617 Bjarnason, G. O. »
N. t. F. Bynck, C. E. »
642 Carlsen, H. C. A. »
2731 Christensen, M. »
N. t. F. — P. Insp. »
do. — Sophus S
643 — H. V. A. »
644 Christophersen, A. »
N. t. F. Fabritius, S. V. »
432 Fenger, Axel »
2708 Frantzen, Knud M
645 Hansen, Albert S
2673 — Carl »
646 — Chr. »
647 — E. F. »
648 — F. V. »
649 — Jørgen »
N. t. F. — Olaf H. »
do. — Vilhelm »
277 Helmig, Aage »
151 Jacobsen, N. (syg) »
651 — P. V. »
394 — Wilhelm »
N. t. F. Jensen, Carl »
862 Jensen, Charles »
621 Lindhardt, Georg Mh
653 Lomborg, Frederik S
654 Lund, Helmer »
N. t. F. Lyng, J. R. »
do. Møller, Chr. A. »
655 Møller, Herman »
669 — Johan »
656 Nielsen, Edv. Chr. »
658 — Ferdinand »
N. t. F. — Hennig, E. »
662 Petersen, P. A. »
663 Rasmussen, H. J. »
2717 — Oluf W. »
664 — Rasmus »
1319 Ringsted, Frantz »
2559 Schmidt, Chr. »
N. t. F. Schønbech, E. »
665 Skaarup, Frederik »
666 Stahl, C. V. E. »
667 Svendsen, Louis »
1100 Sørensen, H. (syg) »
N. t. F. Thystrup, A. E. »
do. — Chr. »
do. Tiedje, Carl »
do. Tollesen, H. P. »
do. Weiss, B. St. »
668 Weise, Sophus »
1882 Bagge, J. T
1898 Frederiksen, Erik »
1811 Hansen, Corn. E. »
1635 — Ludv. J. »
1636 — Wiktor »
1637 Jensen, Oluf »
1549 Larsen, Valdemar »
1638 Lindahl, Oskar »
1647 Møller, Knud »
1640 Olsen, Carl »
1641 Petersen-Damg. H. »
1645 Poss, P. (syg) »
N. t. F. Rasmussen, R. F
1853 Scharnowsky, Chr. T
1646 Simonsen, Freder. »
1597 Stelling, Oscar »
1781 Stephensen, Kai »
1728 Weisse, Franz L. »
1205 Andreasen, L. C. Hj
1236 Hansen, Lars »
1237 — Thorvald »
2654 Jensen, Martin »
1354 Larsen, J. P. »
1311 Petersen, Niels »
2276 Alstrup, Hulda Kv
2282 Bergenholz, Olga »
2299 Bryde, Alexandra »
2288 Ellingsen, Marie »
2289 Haim, Anna »
2287 Hansen, Christine »
2280 Jensen, Alfride »
2284 Jørgensen, E. D »
2248 Madsen, Marie »
2262 Nielsen, Andrea »
2416 Nielsen, Inger Kv
2481 Petersen, Marie »
2119 Rasmussen, J. »
2223 Rens, Kristine »
2281 Seidler, Sophie »
652 Kristensen, S. St

Nielsen, P. A. (5).
678 Jensen-, Seidelin H. S
677 Jørgensen, Sophus »
1123 Lundgren, A. M. »
1633 Jensen, E. Th. T
2418 Christiansen, P. Kv

Nielsen, Th. (1).
N. t. F. Tømmerup, Vilhelm Anthon Julius S

Nordisk Good-Templar Orden (10).
673 Andersen, Carl S
674 Carstensen, Ivan »
N. t. F. Chrillesen, M. »
883 Jensen, Axel »
1278 Madsen, Frdr. F
406 Nielsen, Niels S
674 Thorsen, A. C. T
2700 Hansen, Jens Hj
2274 Jensen, Margrete Kv
2101 Jørgensen, Rigmor »

Nørrebros Centraltr. (7).
2686 Becker, P. M
2668 Enevoldsen, P. F
509 Hansen J. A. (syg) M
671 Paasche, E. S
1693 Hansen, Einar T
1913 Hansen, Martin »
2144 Jensen, Anna Kv

Nørrebros grafiske Etablissement (1).
1140 Jensen, C. P. Chr. (syg) S

Olsen, O. C. & Co. (74)
689 Andersen, Axel M. S
690 Andreasen, Frederik »
691 Arentsen, Axel M
692 Bang, Petra S
276 Bruhn, H. L. »
695 Christensen, C. E. »
1144 — T. C. O. M
1499 — Thorvald »
557 Christiansen, Ludv. S
696 Clausen, N. J. M
700 Danielsen, A. M. S
641 — J. M
711 Eiby, S. J. S
285 Feddersen, U. S
702 Fendrich, O. F. J. M
703 Frostholm, N. C. S
1379 Gæde, L. E. »
710 Hansen, N. A. »
708 — Otto »
N. t. F. — S. C. »
789 Jensen, A. C. W. »
2651 — Augusta »
2726 Johnssen, S Mh
713 Jørgensen, H. S
65 Kalberg, Rud. »
317 Kjellberg, C. A. E. M
904 Langsted, C. F. S
583 Larsen, Carl »
718 — Harald »
716 — A. C. »
207 Lynge, K. L. M. »
840 Løfberg, J. L. »
721 Madsen, Chr. »
723 Mortensen, J. M
55 — Martin S
792 Nielsen, J. V. »
724 — F. F. »
726 — N. C. »
727 — Olga M
728 Olsen, Jens S
729 Olsson, Oscar F
730 Petersen, Ingeborg S
731 — N. S. »
736 Rath, Vilhelm »
737 Sandvall, Arvid »

2580 Sørensen, Louise M
739 Sylling, C. S
1581 Andersen, Sophus T
1653 Christoffersen, V. »
1655 Erikson, Hugo »
1750 Fack, Aage »
1754 Hansen, Robert »
1661 — Valdemar »
1667 Jensen, Reinhard »
1771 Mogensen, R. W. »
1658 Petersen, Chr. »
1882 — O. »
1659 Rossing, Vilhelm »
1660 Widriksen »
2682 Andersen, W. Hj
1389 Jensen, Adolf »
1362 » Niels »
1371 » Oluf »
2707 » Peter »
1794 Studt, P. C. »
2401 Andersen, Alma Kv
2064 Hansen, Valborg »
2422 Jensen, Agnes »
2258 Petersen, Rosalie »
2307 Samuelsen, G. »
698 Darup, L, St
193 Jensen, Alfr. »
742 Winther, S. S-Mh
2529 Thorup, C. R-Mh

Papyrus, Akts. (1).

986 Jensen, Martin P. S

Petersen, C. C. (9).

2705 Carlsen, Carl A. S
1119 Castberg, Johan F »
1289 Christensen, Chr. »
704 Hansen, Emanuel »
1663 Olsen, Louis T
2442 Carlsen, Olga Kv
2291 Larsen, Carla »
2237 Løvgreen, Olga »
2425 Willert, Othla »

Petersen, Ch. F. (3)

232 Christensen, S. E. S
1553 Petersen, Ch. F. P
2221 Petersen, Alfrida Kv

Petersen, P. (37).

748 Alexander, J. M. S
1005 Andreassen, Chr. »
749 Auener, Charles »
492 Bang, V. A. »
2675 Bjerggaard, A. »
752 Christensen, Chr. »
N. t. F. Hess, M. »
755 Larsen, Knud »
1267 Lauritzen, Carl St
756 Lund, C. V. A. S
757 Lystrup, L. M
1474 Nielsen, V. F. S
758 Petersen, P. »
2701 Poulsen, Joh. »
759 Rasmussen, M. »
1092 — V. Mh
1668 Hansen, Aage. T
1569 — Martin »
1762 Jensen, Oscar »
1665 Jørgensen, Vald. »
1664 Kroll, E. O. T-F
1666 Melhede, H. J. T
1842 Munch, Georg »
1642 Petersen, Emil »
1889 Røder, Th. »
1442 Frederiksen, P. Hj
1381 Hesse, Emil »
1088 Petersen, W. »
2182 Cortz, Anna Kv
2228 Duchert, Nielsine »
2418 Esbensen, Anna »
2448 Hansen, Agnes »
2313 — Hansigne »
2267 Mibach, Anine »
2263 Nielsen, Angelica »
2192 Piilgaard, Elisab. »
2316 Poulsen, Nancy »

Philipsen & Co. (7).

2152 Jørgensen, Anna Kv
2039 Jensen, Amanda »
2153 Horst, Alfrida »
2156 Bengtson, Henr. »
2099 Andersen, Helene »
2151 Christiansen, M. Kv.
2333 Johansen, Lydia »

Politiken, Akts. (51).

952 Andersen, A. R. Mh
762 —. L. E. S
763 — L.H.C. M
764 Barnewitz, O. E. Mh
283 Berthelsen, Th. S
772 Bjarnholt, L. »
752 Christensen, C. A. (syg) »
547 Christensen, C. J. »
627 — Chr. M
999 Clausen, Gustav Insp
765 Firring, C. F. M
628 Frederiksen, F. »
766 Hammerich, C. S. S
112 Hansen, Carél »
971 — Carl M
11 — H. C. F
453 Jensen, Adolf S
769 — P. »
774 Ludvigsen, O. F. »
2719 Nielsen, Holger »
1077 Nielsen, Viggo M
527 Olsen, Axel »
775 Petersen, P. J. S
776 — P. L. F
777 Rasmussen, E. H. S
418 Rasmussen, Ivar »
778 Ruff, Aug. »
9 Sørensen, A. Juul- »
540 Schou, Th. »
780 Winkelmann, A. F. »
631 Nielsen, D. N. M
771 Jørgensen, M. S
81 Jørgensen, H. C. M
515 Holm, Torben »
83 Michaelsen, G. »
90 Petersen, H. C. »
768 Jacobsen, L. »
191 Nielsen, A. W. »
1534 Jensen, H. T
1539 — W. »
1656 Kjær, G. »
1773 Larsen, Joh. »
1776 Rasmussen, R.S.E. »
1669 Christensen, O. Hj
1881 Schmalfeldt, R. A. »
2320 Otto, Marie Kv
1874 Brandt, N. P. St
699 Darup, J. C. »
766 Hermansen, J. Chr. »
1493 Petersen, Chr. »
352 Sørensen, A. »

Provinsbl.s Andelsselskab for Stereotypering (6).

963 Christensen, Chr. M
979 Høg, Chr. »
1058 Lund, Jens »
1068 Madsen, J. L. »
1114 Vergmann »
967 Ettrup St

Qvist & Co. (19).

912 Hansen, A. E. S
976 — H. P. »
913 — J. A. Th. »
914 Larsen, V. G. »
N.t.F. — Julius »
do. Lassen, Carl B
N.t.F. Lund, Thorvald F
597 Lund, Ferd. Vilh. S
N. t. F. Madsen, N. C. »
916 Nielsen, Carl Sofus »
2658 Rasmussen, C. »
1677 Carstensen, J. V. T
1678 Martinsen, C. A. »
1680 Wils, H. V. »
2322 Hansen, F. Kv
2324 — Juliane »
2325 — Louise »
2321 Larsen, Hansine »
2183 Silkeborg, E. »

Rasmussen & Jarmer (1)

402 Jarmer, V. F. P

Rasmussen & Olsen (9).

243 Flemmer, A. S
804 Flygenring, Georg »
139 Jensen, T. V. V. S
1064 Møller, Carl Chr. »
809 Sørensen, M. Th. »
1878 Bergenholz, K. A. T
1806 Frederiksen, Einer »
2310 Jensen, J. H. Kv
2158 Støwring, P. H. »

Rasmussen & Rugh (4).

161 Bidstrup, H. V. A. S
1484 Rasmussen, K. A. »
589 Sørensen-Fur, A. F
1859 Rugh, Chr. H. P

Recharté (1).

1454 Nielsen, Chr. Tom Tjäder S

Rigsdagen (32).

4 Andersen, Julius S
2713 — Hans Chr. »
953 — Oluf »
303 — Valdemar »
784 Christiansen, Jens »
787 Grevlund, Herman »
444 Hansen, Chr. Emil »
1138 — P. H. »
N.t.F. Ingemansen, J. N. »
790 Jeppesen, Eigil »
172 Larsen, Valdemar »
791 Madsen, Joh. O. »
476 Mortensen, M. C. »
2534 Nielsen, Johan C. »
N. t. F. Nuppenau, V. »
1034 Pedersen, Viggo »
793 Philipsen, J. P. L. »
158 Rasmussen, V. »
794 Sandberg, G. »
2554 Siems, Aage, Carl »
1097 Schnabelrauch, K. »
N.t.F. Stenersen, A. »
do. Wulf, H. »
1684 Bruun, Frode S. T
1691 From, Th. »
1685 Hansen, Oscar H. »
1315 Petersen, Lars Hj
2712 Valentin, F. J. M. »
2352 Andersen, M. E. Kv
2336 Christensen, M. M. »
2335 Larsen, C. P. »
2338 Schnabelrauch, Marie M. »

Rom, N. C. (11).

N.t.F. Hamburger, Karl F
2641 Madsen, J. M. S
N. t. F. Petersen, C. G. »
800 Steffensen, J. A. »
803 Wichmann, Ludvig »
1687 Lange, Louis T
1807 Steffensen, H. V. »
2455 Hallin, Carla Kv
2332 Larsen, Carla »
2329 Lund, Camilla »
2330 Skovgaard, Henr. »

Rosenberg A. (1).

604 Hansen, R. F. V. S

Schmitz (1).

2500 Carlsen, Marie Kv

Schultz, J. H. (118).

N.t.F Andersen, Alb. S
do. — C. P. M. »
556 Andersen, G. H. I. »
N. t. F. Agerbeck, Jul. »
1453 Amorsen, S. »
377 Berg, Ferd. »
431 Berendt, Peter »
379 Bomann, Jul. »
434 Christensen, Jul. »
846 Christiansen, V. M
1217 Clausen, Carla S
385 Clausen, Fr. »
381 Daldorf, A. »
1421 Dahms, Thorvald M
894 Due, E. F. S
2536 Ferry, Kay »
968 Frandsen, H. Chr. »
452 Friberg, Oskar »
98 Friis-Thomsen »
N.t.F. Hansen, Carl A. »
788 Hansen, Laur. M
388 Hansen, V. A. Mh
250 — Jørgen A. S
385 — Oscar V. »
386 — Peter »
219 Häuser, Aage Hjelm »
389 Heilmann, David »
390 Helms, Carl »
392 Henriksen, Georg F
N.t.F. Hjorth, N. S
101 Høyer, August »
435 Jakobsen, J. Mh
189 Jensen, D. A. S
1035 — Joseph K. J. »
1405 — Nicolai (syg) »
973 Jeppesen, Peter »
481 Jønsson, Birger »
799 Jørgensen, Alb. »
396 — J. »
2649 — Julius »
397 Kofoed, Fr. C. Mh
1258 Krøncke, Anna S
399 Larsen, Arnold »
398 — Chr. »
400 Lundberg, C. »
N.t.F. Madsen, C. F
404 Meier, Ferd. Mh
226 Mouritzen, Carl S
N.t.F. Møller, A. »
874 Nielsen, Georg »
405 — Marius »
1121 — J. Aug. M. »
407 — Sophus »
N.t.F. Olsen, Alb. »
745 Olsen, J. W. »
408 — O. J. (syg) »
417 Pico, Carl M-F
2542 Petersen, Adolf S
N.t.F. — G. A. »
1309 Petersen, Hulda »
416 Petersen, Vald. Mh
583 — W. M
413 — J. O. S
411 — Joh.s »
661 — K. H. K. »
412 — L. C. (syg) »
410 — P. Gust. »
415 — Viggo »
140 Rantzau, C. W. »
2543 Rasmussen, V. J. F. »
423 Schlegel, Ernst »
N.t.F. Schneider, R. »
383 Skjerner, Chr. E. H. »
424 Sonne, Jørgen »
426 Stiedl, Emil »
1134 Svalin, Hj. »
740 Søderberg, M. A. »
428 Sørensen, Arthur »
N.t.F. — Th. »
429 Vecht, Arnold »
N.t.F. Vedel, Ove »
1113 Wetterstein, E. »
430 Wrem, Aug. »
1690 Christoffersen, G.P. T
1689 Collin, V. L. »
1907 Fæster, Axel »
1692 Hansen, Th. »
1694 Holmquist, A. W. »
1819 Husum H. »
1757 Jacobsen, Georg »
1695 Jensen, H. F. »
1833 Møller, Joakim »
1696 Olsen, Emil »
1697 — Hans »
1699 Petersen, N. C. »
1700 — G. M. A. »
1701 — P. Aug. »
1702 Randrup, C. »
1890 Schmidt, Carl »
1808 Svendsen, Chr. »
2691 Jensen, E. F. Hj
2678 Jeppesen, Aage »
2608 Nilsson, E. E. »
1312 Petersen, Einer O. »
2433 Arentzen, Math. Kv
2345 Anthoni, Anthoin. »
2299 — Karen »
2415 Bentzen, Malvine »
2295 — Bertha »
2148 Dormann, Elisab. »
2341 Hansen, Anna »
2344 — Dyveke »
2343 Jensen, Emma »
2340 Jørgensen, Nielsine »
2346 Larsen, Hansine Kv
2338 Piculell, Selma »
2347 Schmidt, Anna »
23 Rasmussen, Thyge G

Sivertsen, Joh. Ludv. (2).

2248 Olsen, Karen Kv
2302 Simonsen Olga »

Skoletrykkeriet (1).

852 Petersen, A. A. Th. S

Social-Demokraten (45).

1006 Andersen, Carl E. S
811 — Robert »
1145 Andreasen, Jørgen M
813 Bech, Hans S
814 Berschcke, W. »
268 Bratting, Kr. M
816 Bøttcher, A. F. O
458 Christensen, Mørk- M
818 Hallengreen, G. A. S
819 Hansen, Chr. M
820 — G. F. S
900 — Jens »
821 — N. C. A. (syg) O
837 — Vesty M
823 Jensen, A. S. S
824 — Fernando »
825 — J. W. »
395 — Th. »
712 Johansen, A. (syg) Mh
980 Jørgensen, Vilh. F
307 Knudsen, Chr. S
826 Kryger, Chr. Mh
1065 Madsen, F. K. S
293 Magnussen, Joh. M
828 Mortensen, J. M. Th. S
829 Møller, J. F. »
1076 Nielsen, Carl O
831 — Orlof M
832 — Vald. S
833 Pedersen, Joh. J. M
834 Petersen, Chr. Mh
1093 — Rottwitt S
836 Sørensen, J. B. G. »
456 Wartenberg, Vilh. »
97 Woderup, Poul »
1706 Andreasen, J. F. T
1516 Hansen, Julius »
1707 Sørensen, A. O. T-F
1708 — Chr. L. T
822 Hansen, Sofus Hj
830 Nielsen, Carl »
206 Sørensen, Vald. »
2300 Hansen, Dagmar Kv
1287 Nielsen, Peter St
835 Petersen, Theodor »

Specialtrykkeriet (5).

224 Hansen, Niels Chr. S
2619 Pedersen, Jens P. »
1845 Schelhase, Johan T
2436 Aagesen, Marie Kv
2134 Sørensen, Chirstine »

Sunnerts Eftfl. (1).

1353 Jacobsen, Laur. P. V. S

Svendsen, Sigfr. B. (7).

1143 Andersen, S. A. S
588 Bremer, Oskar »
401 Lüder, Paul »
1118 Olsen, Hans P. »
1772 Nielsen, Oluf H. T
1830 Rasmussen, H. »
2249 Andersen, Olga Kv

Søborgs Eftf. Vilh. (6).

2528 Andersen, Laur. S
256 Jensen, Anton »
611 Møller, Olof A. E. J. F
2541 Olsen, Johan S
1760 Rønager, Viggo T
2116 Christensen, M. Kv

Thiele, H. H. (55).

N.t.F. Auener, Vald. S
do. Becher, Aug. »
858 Christensen, Vald. »
N.t.F. Eichert, K. »
do. Hansen, Aage »
860 Hansen, Georg L. S
861 — Max »
863 Jeppesen, A. »
N.t.F. Jørgensen, S. »
do. Kluge, C. E. »
do. Nielsen, K. K. »
865 Pedersen, Jakob »
N.t.F. Petersen, L. E. »
866 — Thorvald »
N.t.F. Reiss, A. von »
do. Schneider, Ph. »
1000 Østergaard, Chr. »
N.t.F. Andersen, N. P. T
1721 Beck, Johan »
1709 Dahlquist, A. »
1710 Eibye, C. »
1797 Friberg, Anders »
1712 Gundersen, Thorv. »
1713 Hansen, Aug. »
1571 — C. V. »
1704 — Viggo »
1714 Nielsen, Carl »
1715 — Chr. »
1722 — Niels »
1727 — N. P. »
1716 Petersen, Carl »
1717 Sørensen, William »
1718 Thomsen, Carl »
1724 Williamsen, Augustinus »
1359 Langwagen, E. Hj
1330 Samuelsen, P. »
2521 Saurbrey »
1346 Wallin, A. »
2375 Andersen, Agda Kv
2382 — Astrid »
2218 Christensen, Elise »
2369 Crone, Henriette »
2379 Gundersen, Marie »
2380 Geisshirt, Marie »
2370 Hansen, Clara »
2376 Hertz, Anna »
2377 Lund, Olga »
2374 Madsen, Ida »
2371 Munk, Erasmine »
2002 Nielsen, Helene »
2383 Petersen, Anna »
2373 — Louise »
2368 Rasmussen, Alexandra »
2378 Sørensen, Math. »
1166 Schweitzer, E. G

Thomassen (4).

203 Hansen, H. C. S
843 Jensen, J. O. »
1725 Sørensen, G. C. F. T
2216 Christensen, Anna Kv

Thomsen, C. Th. (6).

2653 Brandt, O. A. S
2674 Jensen, Johan F
2643 Petersen, Th. S
1839 Nielsen, A. J. T
2079 Larsen, Ellen Kv
2473 Jensen, Margrethe »

Trier (19).

867 Andersen, Chr. F
868 — V. S
869 Blumenthal, A. »
448 Baggesen, Vald C. »
265 Hammerlund, G. »
870 Hartwich, L. »
871 Jensen, Chr. »
872 Klein, Chr. »
N.t.F. Lind, Christian »
875 Olsen, Oluf »
876 Petersen, Vilh. »
877 Rasmussen, C. A. »
433 Wandrup, Axel »
1821 Bendixen, Fr. P. T
1517 Dahl, J. A. M. »
1727 Mathisen, O. »
2314 Bentsen, Ingeb. Kv
2246 Hansen, Isabella »
2463 Wandrup, Carla »

Truelsen (29).

259 Andersen, E. H. V. S
N.t.F. Andreasen, Wm. F
2670 Borup, F. V. S
1211 Bruun, F. C. R. Mh

376 Jacobsen, E. S
848 Jacobsen, Georg M
480 — H. H. S
N.t.F. Kreiner, Freder. Mh
851 Larsen, Emanuel M
587 Lerberg, Charles Mh
88 Olsen, Kurt M
1087 Pedersen, Emm. S
N.t.F. Pfaff, William »
854 Sørensen, Otto Mh
N.t.F. Thystrup, S. E. S
1605 Aagesen, V. T
1730 Hansen, Edv. E. »
1733 Holm, P. »
1601 Petersen, O. »
1729 Wieck, H. »
1431 Neubert, C. Hj
1351 Petersen, Alf. »
2385 Hansen, Agnes Kv
2388 Knudsen, Valborg »
2372 — Olga »
2395 Larsen, Ellen »
2136 Nielsen Harriet »
2317 Olsen, Thora »
2384 Sørensen, Emma »

Ugens Nyheder (3).

1735 Christensen, J. Th. T
1734 Frandsen, M. P. »
1422 Jensen, E. Hj

Universal-Trykkeriet (6).

145 Landgreen, S. A. M
720 Madsen, And. (syg) P
465 Mathiesen, Th. M
787 Skov, Madsen- P
1787 Hansen, V. T. T
2253 Buch, Alma Kv

Valentin & Lund (6).

1135 Hansen, Henry S
892 Lund, Axel »
1736 Gæde, Carl T
2250 Jørgensen, O. V. Kv
2088 Moldenhaver, A. »
2034 Mortensen, Sophie »

Vort Land (20).

629 Fetterlein, Julius S
N.t.F. Frederiksen, Harald »
do. Fremming, P. »
do. — V. F
do. Friis, Christian S
905 Nielsen, N. Chr. »
1195 — Emil »
906 Olsen, Georg Mh
N.t.F. Petersen, Niels S
1491 — Rasmus M
1464 Rasmussen, Heinr. S
908 Rosberg, Vilh. M. G. »
N.t.F. Rasmussen P. M
539 Svendsen, Sv. »
911 Sørensen, Fr. O. S
525 — Frederik M
1741 Poulsen, Lauritz T
909 Svendsen, Olaf F. ST
537 Larsen, Axel St
1331 Samuelsen, Jul. Hj

Weiss, Fr. (11).

107 Christensen, Anton S
884 Rosenberg, A. »
886 Strack, Wald. »
888 Weiss, Fr. P
889 Wittrog, C. F
1566 Hansen, Carl T
1793 Mikkelsen, Vald. »
2387 Christensen, A. Kv
2273 Hansen, Emmy »
2033 Jensen, Jenny »
2396 Schouw, Astrid »

Winther, C. (12).

228 Andersen, A. S
448 — L. Chr. (syg) Mh
2628 Enggaard, C. M
1170 Henriksen, M. S
2703 Hermansen, J. »
2685 Jagd, J. J. M
560 Jensen, Chr. S
455 Schnoor, C. »
177 Simonsen, Chr. M
1739 Nielsen, G. S. T
2082 Jensen, Nancy Kv
2446 Nielsen, Marie »

Wriths Eftf. (1).

242 Jensen, G. A. M. P

Æresmedlemmer (4).

1742 Christensen, A. C. T
1709 Dahlqvist, Alfred »
1302 Stephensen, O. »
N. t. F. Tømmerup S

Udenfor Faget (11).

872 Andersen, R. Th., Journalist.
1009 Bergenholz, Vald., Direktør.
958 Brockmann, J. P., Journalist.
815 Bryn, Norman do.
35 Christensen, C. V.
486 Christiansen, K. D.
974 Jessen, Lauritz, Journalist
1158 Kjærsgaard, Agent.
2567 Kusserow, Herm.
1090 Rasmussen, Chr. L., Annonceentreprenør.
1345 Wiinblad, E., Red.

Arbejdsløse (74).

259 Andersen, E. S
1448 Berg, Alb. »
2644 Brøndum, Anna »
14 Burmester, E. »
2577 Böe, Arthur »
751 Celinder, J. »
290 Christensen, A. »
1481 Davidsen, David »
531 Diderichsen, V. »
2634 From, C. F. »
2716 Hansen, Henry »
2698 Haslev, H. »
2611 Jacobsen, Harry »
1472 Jensen, Imm. »
109 — Ludv. »
682 — P. V. »
443 Johansen, Fritz »
N. t. F. Juhl, Osv. »
N. t. F. Larsen, Oscar »
882 Liliegreen, O. »
2524 Linck, A. »
1470 Madsen, S. »
2585 — V. »
2501 Montel, V. »
2730 Montén, J. A. »
133 Møller, Louis »
1079 Nelson, S. L. »
269 Nielsen, H. »
2582 — Johan »
638 — N. Chr. »
29 — R. J. »
2526 — Vald. »
419 Rasmussen, C. »
735 — H. »
1427 — H. C. »
1129 — V. »
421 Samuelsen, Edv. »
1102 Sparwath, H. »
99 Søby, A. »
482 True, Otto »
433 Wandrup, A. »
1903 Braun, Gottlieb T
1732 Grønbech, A. »
1538 Holte, Erik »
1753 Johansen, V. »
1519 Kjølbye, E. »
1679 Nielsen, Ch. »
1854 Petersen, Aage »
1703 Thomsen, Oluf »
1651 Tverskou, A. »
1902 Zuschlag, E. »
2656 Dickel, C. St
2627 Meyer, F. J. »
2563 Djurhuus, A. Hj
2590 Petersen, Johs. »
2106 Bruus, Ellen Kv
2245 Christoffersen, Emilie »
2306 Dyhr, Caroline Kv
2392 Hansen, Frederikke »
2090 Jensen, Anna »
2139 Jørgensen, Marie »
2464 — Marie »
2290 Møller, Thekla »
2275 Nielsen, Helga »
2272 — Katy »
2452 — Marie »
2296 Rasmussen, Jørgine »
2477 — Olga »
2163 Stramboe, Carla »
2405 Sørensen, Ingeb. »
2318 Willadsen, Johanne »

Militære (8).

1720 Basse, H. T
1826 Jensen, P. »
2566 Matthiesen, R. S
1789 Møller, Vald. T
1834 Nielsen, Aage »
1496 Steffensen, Rich. S
427 Svendsen, O. »
180 Søndergaard, M. »

Syge (8)*.

64 Albrecht, J. J. S
921 Christensen-Kramer »
977 Henriksen, Carl »
1156 Jensen, H. F. »
985 Jørgensen, Marie »
1197 Olsen, O. Chr. »
412 Petersen, Laur. »
1513 Randa, Georg P

Køge (14).

262 Andersen, A. P. C. ST
1422 — Elisabeth (1/2) S
1907 Feierskov, Ingv. »
1212 Frederiksen, C. V. »
931 Gudum, N. P. »
1893 Jensen, H. P. A. »
2125 Jeppesen, G. P. »
1275 Jørgensen, C. C. P
595 — Hans S
1534 Müller, C. A. »
733 *Nielsen, Fr. »
266 Nordholt, L. F. L. ST
1938 Petersen, C. H. S
1828 — P. A. »

Lyngby (11).

1458 *Christensen, O. J. S
1220 Christiansen, N. P. F. ST
1189 Christoffersen, Chr. F
2284 Gudmundssen, Thorlak Otto S
2185 Honoré, Oscar P. Ludvig »
1230 Jensen, Niels »
2314 Larsen, Ferd. Skriftstøber
2191 Nielsen, Carl Joh. St
1807 Olsen, Hans H. S
2308 Plenge, Hugo Skriftstøber
1661 Rasmussen, Rich. ST

Løgstør (3).

2294 Kjergaard, Andr. Schmidt S
1285 Pedersen, Søren Chr. ST
1030 *Tuborgh, P. Th. J. S

Maribo (5).

1508 *Christensen, Vilh. ST
1169 Lindhardtsen, P. M. M
2000 Møller, Th. P. T
1485 Nyegaard, F. A. S. S
1297 Rasmussen, M. E. »

Middelfart (12).

256 Gemynthe, J. H. S
2183 Jensen, Jacob Vilhelm M
38 *Jørgensen, Har. ST
1958 Knudsen, C. V. »
1520 Lauesen, Laur. P
110 Madsen, F. S
2068 Nielsen, L. A. »
2292 Olsen, And. Chr. ST
1808 Petersen, Ole F
1074 — Johan P. ST
36 Sørensen, C. B. AL
1730 Østergaard, N. A. H. S

Nakskov (17).

1408 Due, P. C. P. S
1246 Hallberg, G. J. B. »
1419 Hansen, Alb. M. »
156 — P. A. »
1080 — Th. (S) »
2077 Hintze, J. C. »
1107 Jensen, Jens M. »
1781 — Ricard »
999 Jørgensen, Herm. »
766 *Kragh, Ludv. »
1625 Langhorn, Soph. »
1306 Larsen, Sv. ST
1128 Lüchow, C. A. W. M. »
1888 Madsen, R. E. S
250 Nielsen, Bernh. »
1901 Rasmussen, Ejnar ST
1070 Svendsen, Aug. S

Nyborg (12).

1840 Andersen, Mich. M. S
575 Bjørnstrup, H. P. M. »
2296 Dahlberg, Carl Albert »
1 Frederiksen, A. Th. F
1779 Hansen, Laurits T
1436 Jensen, Vilh. S
2160 Jørgensen, Carl ST
223 Kryger, Carl S
2023 Petersen, B. (m.) ST
1077 *Rasmussen, M. T
1274 a Tønnesen, Rasm. Carl Chr. Jul. ST
1017 Thomsen, Alfred S

Nykøbing F. (34).

Filial: **Sakskøbing.**

1159 Andersen, Georg S
617 Andresen, F. V. P. (S) »
214 *Gaard, H. P. Jensen T
279 Gunnarsen, A. B. S
1174 Hansen, H. J. J. »
1669 — J. N. »
1896 — H. F. »
2171 — Cornelius »
2172 — Ejnar »
2280 — Marius »
1511 Jacobsen, M. Chr. »
1150 Jensen, Ludv. »
1579 — Marius A. »
1609 — Chr. L. P
2078 — H. Chr. S
2120 Jørgensen, J. Vald. T
588 Nielsen, Fr. »
991 — N. P. S
1389 — Vald. Chr. »
1444 Nilsson, J. »
1696 Nyborg, C. Joh. »
662 Olsen, C. C. »
936 Petersen, P. A. F
1239 Pedersen, C. »
1813 — P. C. V. S
1036 Rasmussen, H. V. F
1560 — C. Th. S
1041 Røgind, J. T
1281 Skaarup, J. E. S
2262 Sibbernsen, J. »
1949 Søderberg, C. S. »
1892 Thorsen, C. L. Th. T
466 Toft, M. E. »
1848 Wagner, L. G. S

Nykøbing M. (10).

1180 Andersen, Søren S
1543 Bengtson, Ant. E. »
512 *Ebbesen, Henry N. »
2266 Hansen, Victor Jens Nutzbom »
2066 Larsen, Anton ST
1480 Nielsen, Georg J. P
656 — Mathias S
1998 Petersen, Ole »
2063 Poulsen, Ingv. ST
2159 Schrøder, Jacob »

Næstved (48).

Filial: **Vordingborg** og **Præstø.**

1283 Andersen, A. V. S
987 — Sofus Emil T
239 — Vilh. S
315 Christensen, C. H. P
533 — J. P. S
983 * — P. M. »
652 Christiansen, H. L. »
1734 — Joh. L. »
2208 — Carl L. »
863 Dideriksen, Chr. P. T
1665 Hansen, H. Chr. »
678 — Hans Chr. (Vordingborg) AL
1957 Hansen, Jens Peter S
1266 — Jens Th. »
243 — N. P. C. »
2114 — Niels Chr. »
240 — Hans »
2038 — Niels Peter »
2302 — N. P. Rich. »
241 Hermansen, Th. A. »
242 Høyer, Knud »
238 Ihlemann, Vilh. »
1924 Jacobsen, Henr. Cl. »
1440 Jensen, J. P. (S) »
658 — N. Th. (Præstø) P
1178 Kann, Emanuel S
534 Kristensen, A. M. AL
992 Kamper, L. S
1432 Larsen, H. Henr. »
1664 — Lars Peter »
1905 — H. Vald. »
886 — Lars Anders »
1816 Lauritzen, Madsen Hans »
1035 Mønvig, H. P. »
1392 Nielsen, Niels Peter »
2313 — Johann. G. T
232 Olsen, Ludv. S
231 — Otto AL
980 Petersen, Hans P. S
1079 — Carl V. »
1185 — Emanuel T
108 — Lorents AL
1801 — Hans Ludv. S
1718 — Jensen Chr. »
1468 Rasmussen, L. P. »
1358 — Hans »
2090 Utke, Sofus »
1154 Wollander, C. F. »

Odder (9).

1656 *Andersen, Mar. ST
1867 — J. S. M
Hveisel, Lars S
1683 Jensen, J. Bilde F
2245 — E. Johs. T
2201 Madsen, Chr. M. S
2200 Martens, H. W. (S) »
1513 Rasmussen, E. H. »
1755 Westermann, O. M. N. »

Odense (125).

1932 Aasvang, H. S
1453 Albertsen, C. »
718 Andersen, A. J. T
1594 — C. M. S
1330 — F. E. »
978 — H. P. »
165 — J. J. »
1908 — L. J. T
1722 — N. P. S
1105 Beck, T. AL
1591 Belschner, S. S
2087 Berg-Petersen, A. »
1124 Bondesen, P. A. »
988 Bredahl, A. AL
1349 Bøtcher, A. L. S
2031 Christensen, A. »
200 — C. J. T
2182 Christensen, E. V. ST
482 — H. P. T
2193 — V. L. »
2030 Christiansen, A. C. S
1012 — L. H. Kem.
1631 — P. S
1762 Clausen, C. »
181 — N. »
29525 (tysk), Cornils O. T
176 Eppler, J. E. S
2259 Fischer, C. V. T
1390 Frederiksen, A. »
933 Frostholm, J. D. S
849 Gutheil, H. J. »
1029 Hansen, H. C. M. »
1963 — H. M. »
2260 — H. T. »
1942 — J. V. T
166 — L. F. S
963 — M. W. ST
1707 — O. A. E. S
188 — R. J. P. L. »
1085 — S. C. »
1968 Hartmann, C. C. E. ST
1482 Henriksen, J. K. S
1293 Hey, E. C. J. »
2149 Holm, F. O. E. »
172 Ibsen, H. C. J. AL
2141 Iversen, J. S
731 Jensen, H. »
169 — P. »
1397 — P. T
163 — S. S
2096 — T. O. »
171 Jeppesen, H. H. (S) »
215 Jørgensen, E. L. (S) M
1439 — F. P. S
1171 — N. M. M
1072 Juul, A. S
1936 Knudsen, A. V. M. »
561 Korsbang, H. K. (S) »
959 Larsen, C. L. M. »
183 — F. C. G. F
1778 — L. P. S
1836 Lauritzen, N. J. »
804 — M. J. »
2146 Lund, K. E. »
1909 — O. T
869 Løfquist, J. P. S
260 Madsen, C. T
1583 — C. O. S
720 — F. C. »
189 — L. »
2062 — M. L. »
294 Marott, E. AL
195 Martens, C. E. S
708 Meyer, J. C. E. »
1826 Mikkelsen, J. C. T
1507 Nielsen, C. S
198 — F. G. »
817 — J. »
203 — H. »
1694 — L. C. »
1246 — L. C. »
2107 — N. C. M
1354 — V. J. P. S
1225 — O. J. T
1911 — P. C. V. M. S
684 Olsen, J. P. »
237 — M. »
801 — O. »
1699 Pedersen, C. ST
815 Petersen, C. E. S
1502 — F. C. »
170 — H. C. »
1516 — H. C. E. »
184 — H. S. M. »
547 — J. T
2277 — L. G. S
118 — N. C. »
819 — V. »
196 — V. »
180 Poulsen, F. M
1474 Rasmussen, Alfr. S
185 — Ferd. »
167 — Hannibal »
208 — L. D. AL
75 — J. Ev. S
1259 — Chr. »
546 — N. Chr. M
2194 — O. A. E. S

* Foruden de her nævnte 8 syge Kolleger, fandtes den 2. Januar yderligere 18 syge, der findes opført under deres resp. Arbejdssteder.

2275 Rasmussen, O. S
1829 — R. C. ST
1449 Schmalfeldt, E. T
174 Schou, L. S
717 Schwartz, W. »
367 Spilcker, Otto T
1965 Sprogøe, H. A. S
2122 Svendsen, Har. »
173 Søfeldt, J. »
1913 Sørensen, K. Chr. »
1548 Thillerup, C. K. P
1839 — F. L. S
2299 Thomsen, M »
1456 Topp, C. V. »
816 Trolle, H. P. N. M
504 Warberg, H. P. F
551 *Welblund, P. S

Randers (51).
Filial: **Hadsten.**

675 Andreasen, A. T
672 — N. V. S
1086 Arnø, A. Kr. »
1043 Bagger, A. Chr. »
132 Bang, P. H. L. »
1435 Bech, H. J. ST
141 Berg, Chr. E. S
1647 Buch, C. P. Cl. ST
146 Dahlgaard, M. S
2234 Gabrielsen, P. M. »
711 Grouleff, Mart. E. (Hadsten) ST
139 Hansen, Hans S
2024 — Hans E. »
1100 — Herman »
2170 — L. Chr. F. T
142 — M. L. (S) S
148 — Niels Henr. »
661 — N. Høwisch- »
607 Holzemann, Sofus »
986 Hugger, Aug. Chr. »
1042 Jacobsen, Rud. L. »
1008 Jensen, J. Simon »
143 Jochumsen, Alex. »
606 Johansen, Chr. »
1515 Jørgensen, Otto K. »
1978 Kessler, C. E. T
1672 Knudsen, Kr. (S) S
1882 Larsen, Chr. E. »
2293 — Niels »
2318 Lassen, H. S. »
2189 Mandrup, L. »
1227 Malmstrøm, L. R. Chr. »
2274 Mejlby, Martin »
3133 Merkel, Bendix »
2187 Mogensen, Wilh. »
3849 Moosdorf, Fr. A. Ms
1039 Nielsen, A. M. (S) S
1095 — N. K. T
2236 — L. S
1235 Petersen, F. M. »
131 * — Jørgen T
1784 Poulsen, Jens S
894 Randrup, J. A. »
1743 Rasmussen, Carl ST
133 Sørensen, Ant. T
149 — Carl L. J. S
2166 Thomsen, Will. »
1565 Thuesen, Rich. M
145 Ungermann, Joh. C. S
996 Westermann, A, »
889 Wonsyld, M. J. F

Ribe (9).

122 Andersen, C. F. A. S
1254 *Christensen, J. »
2107 Halse, P. Chr. A. »
1922 Haüser, W. J. W. »
918 Jensen, C. P. »
1133 Larsen, L. ST
1429 Poulsen, V. S
1747 Reher, C. H. »
2055 Rasmussen, Chr. »

Ringkøbing (22).
Filialer: **Holstebro, Lemvig, Skjern** og **Struer.**

1247 Andersen, P. M. S
1454 Christensen, Chr. N. »
2036 — Peter »
119 Christiansen, H. O. »
348 Frederiksen, H. P. »
1833 Hansen, Joh. P. ST
116 — Rudolph F
2177 — Alfred Fr. S
1244 *Høier, L. L. F
1073 Jensen, J. N. S
2034 — Peter S. »
1409 Jeppesen, Jeppe Chr. »
495 Jepsen, Jeppe F
1812 Johansen, Niels S
2380 Ibsen, Johannes T
1859 Lyhne, Karl S
1969 Madsen, Ove M. »
2081 Nielsen, Carl »
1970 Olsen, Chr. »
1891 Schiff, Søren N. »
1772 Schultz, Sophus T
2082 Willumsen, P. Chr. S

Ringsted (21).
Filial: **Sorø.**

875 Bendixen, B. (1/2) AL
1875 Clausen, Laur. E. S
823 Frederiksen, F. C. »
1715 Hansen, H. P. G. »
1190 — Hækkerup H. Kr. AL
1446 Jensen, Albert Th. S
824 — H. P. AL
1654 — Johannes S
2168 *Kofoed, M. A. »
220 Kristiansen, K. P. F
1065 Larsen, Vald. S
1830 Madsen, Niels B. »
640 Mathiesen, Edv. »
783 Mortensen, Chr. G. »
1655 Møller, Hansen-A. T
1695 Nielsen, Anton S
96 Nielsen, L. Aug. T
2212 Petersen, Sophus S
1494 Siesing, Joh. Alb. S
2086 Sjølin, Frederik W. »
106 Sørensen, Angelius »

Roskilde (24).

1316 Andersen, Sofie S
571 — Will. (A) »
841 Berthelsen, L. »
1411 Borrild, Peter E. »
1319 Carlsen, Th. T
1156 Christiansen, C. Chr. S
1597 * — L. C. M
1361 le Fèvre, Chr. T
934 Hansen, P. Chr. S
1607 Jensen, Niels Chr »
2154 Johansen, Carl V. »
1610 Knudsen, Chr. F. T
1172 Nielsen, Alb. S
1561 — J. J. »
876 Olsen, Gustav M
2309 — Niels S
2265 Petersen, Aage Chr. »
952 — Emil »
573 — Hakon AL
2071 — Henr. S
768 — J. C. L. »
1572 — Vilh. »
2161 — Søren E. »
1662 Sørensen, Einer »

Rudkøbing (13)
Filial: **Marstal.**

831 Andersen, A. H. S
2216 Boye, H. P. »
2015 Eskebjerg, Ingv. ST
1635 Frederiksen, M. S
1541 Hansen, Carl Chr. ST
773 Hintze, Olaf Rye S
1460 Holm, Aug. Th. »
9 Jacobsen, Carl Erasmi ST
1031 Madsen, Chr. M. S
774 Nielsen, Rs. ST
1387 Petersen, Th. M. S
771 *Rasmussen, C. A. »
1535 — R. Chr. T

Rønne (23).
Filial: **Allinge.**

1321 Blomberg, C. M. S
1673 Christensen, Ejnar »
2257 Eckberg, O. V. A. »
2113 Gregersen, Viggo »
1525 Hansen, Laura ST
1336 — Hansine S
1881 — Albert C. »
1116 — Chr. N. »
201 Hildebrandt, Rob. F
1338 Holm, Anna S
1698 Ibsen, Holger ST
1680 Isberg, Thora A. S
1391 Jensen, Andr. H. »
1333 Jacobsen, H. P. ST
1117 Jørgensen, M. Chr. S
2047 — Niels A. »
1815 Loland, Arthur »
668 Nielsen, Niels AL
1115 — H. P. S
1966 Rasmussen, Rasm. »
1923 Samson, Carl Aug. »
1334 Seier, Johs. Andr. »
1332 *Steensen, F. Leth- F

Silkeborg (32).

1523 Agerskov, Jens C. S
16 Bentzen, Marinus »
2020 Berg, Søren A. J. »
1211 Bindslev, Jens R. »
255 Blauenfeldt, J. T
778 Christensen, Jacob AL
712 Faaborg, Jens Peter S
1164 Gaardsted, P. P. »
838 Grütter, Henrik »
1643 Hansen, Stabell »
2005 — Hans Kr. »
568 Jacobsen, W. F
2042 Jensen, H. Chr. (S) S
2326 — Katrine (1/2) Hj
2143 Larsen, Robert S
902 Madsen, Peter T
1221 Mathiassen, Jens A. S
2244 Merkel, Marius »
2327 Nielsen, Elisab. (1/2) »
2237 — Chr. T
1058 — Henrik S
2044 — L. Chr. T
1615 — Marinus S
1501 Olesen, N. Chr. »
2325 Petersen, Aage »
14 — J. L. »
2156 — P. R. »
985 — P. »
2329 Sejersen, Valdem. »
2021 Sørensen, Marott »
2328 Thomsen, E. (1/2) Hj
1929 Ørvad, Chr. S

Skanderborg (7).

726 Andersen, Carl S
1630 Hansen, Carl E. »
1360 Hallager, Chr. »
2273 Knudsen, Jens (S) »
1612 Larsen, Hans P. »
11 *Jensen, C. J. Rud. F
13 Lemos, Vilh. de (S) S

Skive (18)

1595 Andreasen, H. L. S
1729 Ditlevsen, Ditlev »
2230 Holm Harald ST
1571 Jacobsen, Abildg. »
974 Jensen, Victor S
1044 Iversen, Theodor »
1789 *Larsen, Marius A. »
2229 Møller, Jens Ant. »
1945 Nielsen, M. S. N. »
1857 Olsen, Peter Andr. »
2233 Petersen, Peter »
1538 Rasmussen, Jens ST
1739 Schou, Anders Chr. S
2093 Straten, Carl Joh. »
1979 Sund, Th. Jensen »
2217 Thomsen, Jens »
1801 — Anton »
2231 Vejle, G. Chr. B. »

Slagelse (34).

82 Abrahamsen, P. W. S
2322 Andersen, A. (1/2) Hj
680 — F. V. T
1902 — Oluf S
923 Bendtzen, N. P. »
1053 Blankholm-Hansen »
2247 Christensen, Alb. ST
1977 Friis, Laur. S
1899 Gorhitzka, Sof. J. »
1749 Heldager, E. C. C. S
655 Hansen, J. Ad. AL
1539 — H. A. S
1663 — Mar. J. T
1092 Jacobsen, C. A. J. S
1600 Jensen, Aksel V. »
636 — O. W. MS
2019 — J. Nic. S
1550 * — R. P. »
86 Jørgensen, J. Ant. »
2204 — H. O. F. »
1343 Kloster, E. J. J. »
1590 Knudsen, A. V. »
1684 Nielsen, Aage H. »
2032 — Christen »
1492 — Johs. L. »
1934 — V. S. »
2246 Olsen, Carl »
91 Olsen, O. E. P
585 Pehrson, N. P. T
194 Petersen, J. C. C. S
865 Petersen. N. P. »
1993 Rasmussen, N. J. »
1530 Simonsen, M. P. ST
1214 Sørensen, P. S

Stege (6).

2058 Eyrich, Knud G. S
2059 Jensen, Carl M. »
2089 Madsen, Carl Chr. »
1250 Nielsen, Niels P. »
2061 Schrøder, Poul F
2060 *Stammerjohann, H. »

Stubbekøbing (4).

2158 Hansen, H. S
51 Mørup, N. »
55 *Petersen, H. J. ST
39 Stæhr, Chr. S

Svendborg (24).
Filial: **Æreskøbing.**

77 Andersen, H. F. P
205 — I. P. AL
2109 Axen, L H. T
1305 Christiansen, C. E. S
72 Ditlefsen, H. P. F
713 Gotfredsen, C. A. ST
2140 Grabow, Anders S
62 Hansen, Edv. E. P. »
63 Hansen, Fedder (1/2) AL
970 Jacobsen, Julius J. S
65 Jensen, Carl Fr. V. »
2298 — Niels Peter T
70 * — Søren S
68 Johansen, J. P. »
1300 Knudsen, Knud V. »
1845 Madsen, Corfitz ST
69 Madsen, H. Chr. S
2215 Michaelsen, Børge »
1547 Møller, Th. S. »
1532 Petersen, Edvin Ms
2214 — Sofus S
1917 Rasmussen, Julius »
1982 Rixen, August »
2037 Skaaning, Senius »

Thisted (14).

2 Andersen, August (S) T
2008 — Christian S
1234 Andreasen, Oskar ST
42 Behr, Albert F
1795 Bisgaard, Chr. S
1834 Grønning, August »
1200 Hansen, Hans H. »
1497 *Johnsen, Marius S
1454 Korsgaard, Mads »
2067 Larsen, Martin C. »
1526 Pallesen, Niels »
2151 Schilling, Henry »
2006 Topp, Marius »
2288 Trab, Johannes »

Varde (9).

1555 Hansen, H. H. Ms
1447 Hovedskou, J. V. S
1849 Kjær, P. J. »
1882 Larsen, Chr. Emil »
2232 Legêne, P. M. Ms
269 Petersen, J. ST
1007 *Poulsen, J. S
522 Stampe, S. T. S
1637 Sørensen, J. »

Vejle (32).

1118 Andersen, A. S
1288 — G. A. F
897 Baës Ch. S
1014 Boesen, St. »
2238 Christiansen, C. V. »
765 Fangel, P. R. L. »
795 Feltendahl, V. G. P
23 Frederiksen, M. S
191 Gjernyx, H. J. T
1499 Händel, N. G. A. (A) ST
763 Høyer, C. S
540 — J. Chr. P
317 Jacobsen, C. AL
2180 Jensen, Adler S
818 Jespersen, Vald. »
19 Jonassen, J. P. »
1701 Lauritzen, Vilh. »
989 Madsen, H. M. »
1329 — M. J. Æ. »
1809 Matzon, V. »
1068 Mebus, E. F
18 Nielsen, J. »
1700 — M. S
2179 Petersen, Chr. »
187 — P. E. T
1312 — Th. S
2138 Rasmussen, Anna »
630 — R. C. F
1195 Schmidt, S. J. M. S
2173 Sørensen, N. Th. »
120 *Sørensen, J. P. AL
1238 Udbye, Chr. ST

Viborg (13).

25 Andersen, M. C. ST
1598 Hansen, N. C. S
1627 Larsen, L. »
2017 Mortensen, H. M. »
1623 Næser, J. E. A. ST
2150 Nielsen, S. J. T
2142 Petersen, A. (M) ST
589 Rasmussen, Johs. P. S
1203 Schmidt, P. »
1076 Stecker, E. AL
1536 Thostrup, A. S
1141 *Tjalve L. P. F
1832 Walther, C. Chr. S

Rejsende (2).

869 Næstaas, Joh. Chr. S
1223 Wichmann, R. F. »

Udmældte (55).

2402 Ahrends, Joakine AL
2029 Andersen, Astrid »
2038 — Christine »
2162 — Louise »
2367 Bech, Christella »
2074 Buus, Christine Kv
1749 Christensen, Alfr. Bogtr.
2225 — Anna AL
2146 Christiansen, Eugenie »
2487 Christoffersen, Anna »
2457 Fischer, Ingeb. »
2028 Grønbech, Hulda »
1583 Hansen, Alfred T
2522 Hansen, A. L. AL
2495 — Hedevig »
291 — N. P. S
2211 Henriksen, Henriette Kv
2144 Holmgreen, Marie AL
2036 Hylander, Carla »
2019 Jensen, Caroline »
2312 Jespersen, Oskara »
2348 Jæger, Dagmar »
2252 Jørgensen, Hansigne »
2044 Koenig, Christine »
315 Kristensen, Emil Bogtr.
2175 Kristiansen, Karen AL
1768 Le Fevre, Marius »
2234 Lundgreen, Laura »
2172 Marcher, Anna »
2283 Mortensen, M. AL
2178 Nahmesen, Martha »
2342 Nielsen, Christine »
1675 — Ludvig »
2224 Nilsson, Laura »
2212 Olausen, Amalie »
2077 Petersen, Agat e »
2467 — Ellen »
2246 — Ellen »
2174 — Karen »
1568 — Viggo »
2417 Rasmussen, Ella »
3304 Rossing, Thora »
2405 Sørensen, Ingeb. »
(alle af København).
74 Achen, P. C. M. AL
1213 Busch, Holger »
1049 Fich, Anton F
653 Frimand, O. F. AL
2258 Hansen, Laura Andrine »
1311 Jacobsen, Emil P
581 Kloster, J. A. »
1205 Nielsen, Johs AL
1616 — Niels Chr.
1639 Olsen, Johan J. AL
1995 Petersen, Petra Mariane
2052 Vergmann, Otto AL

Udslettede (26).

1382 Andersen, Alfr. AL
2428 — Marie »
1213 Berntzen, Henry »
451 Christensen, Valborg S
2485 Christiansen, Meta Kv
606 Cortz, Alfred S
972 Hansen, A. H. P. AL
376 Jacobsen, E. S
2235 Jensen, Agnes Kv
2533 — Marius AL
849 — L. V. »
2489 Johansen, Carla Kv
1396 — H. S. AL
1357 Larsen, Chr. »
2409 Lundstrøm, Dagmar Kv
2262 Madsen, Emma AL
1062 — M. C. F
2484 Nahmesen, Ellen Kv
1588 Nielsen, J. P. V. T
1040 Poulsen, A. M. F. AL
2349 Rasmussen, Carla Kv
2488 Sørensen, Thyra »
2486 Westergaard, Nicoline »
(alle af København).
1066 Hveisel, Lars
1843 Olsen, Niels AL
1576 Schmidt, Vilh. »

Døde (23).

1825 Bentzen, S. T. T
378 Bjarnason, H. S
1592 Bruun, L. E. T
542 Evald, C. V. V. S
524 Hansen, Niels »
567 Holst, S. M. Larsen- »
393 Jacobsen, Kr. »
488 Jensen, Michael Bogtr.
989 Kjertmann, A. S
1738 Madsen, J. M. T
1688 Meyer, Fritz T
725 Nielsen, Georg Bogtr.
1327 Sønderkjær, L. S
1328 Sørensen, L. P. »
275 Thomsen, Thomas »
1111 Wiinblad, Hugo »
632 Abrahamsen, J. L., Randers
453 Andersen, Thomas, Aarhus
1376 — Vilh., Aalborg
138 Christensen, Andr., Randers
234 Hansen, Hans Henr., Næstved
1395 Heeno, Laurids, Ringkøbing
523 Lund, Mart., Slagelse

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 10 APRIL 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

fortsætter sin

ordinære aarl. Generalforsamling

Søndag den 12. April 1908, Kl. 11 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Regnskabet for 1907. 2. Beretning fra Kontrahentmøderne. 3. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 4. Forslag om Nedsættelse af et Lovudvalg. 5. Valg af 4 Kontrahenter og 2 Suppleanter. 6. Eventuelt.

STYRELSEN.

Typografernes Stiftelser.

VED nærværende henledes Kollegernes Opmærksomhed paa de Cirkulærer, som i disse Dage er udsendt til Trykkerierne fra »Typografernes Stiftelser«. »Stiftelsen« er en Institution, der gennem en Række af Aar har udfoldet en stor Virksomhed, til megen Gavn for gamle Typografer eller Typografers Enker; ældre Mennesker, som alle — om Stiftelserne ikke havde været — paa Grund af manglende eller helt svigtende Arbejdsevne, vilde have været henvist til at søge deres Ophold i tarvelige og daarlige Ejendomme med alt andet end gode Omgivelser og forholdsvis høj Husleje.

Gennem »Stiftelserne« er der ydet saadanne trængende først og fremmest Hjælp i Form af Fribolig, men ogsaa til forskellige Tider af Aaret direkte Pengehjælp; endvidere til mange Medlemmer — der ikke har opnaaet Fribolig — Hjælp til Huslejen eller hele Huslejen godtgjort. Siden 1871 — det Aar den første Bygning toges i Brug — er der alt i alt ydet til gamle trængende Typografer og Enker over *200,000 Kr.* under de nævnte forskellige Former. Disse ikke helt ringe Midler er tilvejebragt dels ved Kontingent af Medlemmer, dels ved Legater, oprettet af forskellige Velgørere og dels ved Overskud fra vore Ejendomme.

Ærede Kolleger vil heraf se, at det ikke er nogen ringe Virksomhed, der her er udfoldet, navnlig naar tages i Betragtning, at Kontingentet kun andrager 520 Øre aarlig pr. Medlem.

Men man vil ogsaa heraf forstaa Nødvendigheden af, at der stadig er Tilgang af nye Medlemmer, idet det indkomne Kontingent fortrinsvis anvendes som direkte Pengestøtte til de nydende Medlemmer.

Vi maa og vi skal nemlig vedblivende hjælpe i den Udstrækning, som Tilfældet har været i en Del Aar og — om vi da ikke skal stagnere — helst udvide vor Støtte, ikke alene ved at oprette flere Friboliger, men ogsaa ved at forhøje Pengebidragene til de gamle, der bebor Frilejlighederne, saaledes at de kan føle, at »Stiftelserne« er et virkeligt Hjem for dem, hvor de kan tilbringe deres Livsaften uden alt for store økonomiske Sorger.

Unge som Gamle indenfor vor Stand bør da alle være Medlemmer af »Stiftelserne«, ikke mindst de Unge. Netop de hjælper ved deres Indmeldelse til at skabe hyggeligere Forhold for den Generation, der nu nyder af vore Hjælpekilder.

Men Ungdommen maa heller ikke glemme, at de selv en Gang bliver gamle og udslidte og kan komme til at trænge til al den Hjælp, de paa forskellige Maader kan erhverve sig.

Det er derfor vort Haab, at alle de Kolleger, som ikke er Medlem af »Stiftelserne«, vil indsé Formaalstjenligheden af i god Tid at sikre sig selv mod de knugende og tunge Byrder, som Alderdom og Fattigdom fører med sig, og derfor tegne sig paa de udsendte Cirkulærer.

Ærede Kolleger, der alt ere Medlemmer, opfordrer vi indtrængende til af al Kraft at paavirke Arbejdskammeraterne til at indmælde sig i »Stiftelserne«.

Af »Stiftelserne«s Love skal her kun fremhæves Bestemmelsen om, at naar man ordenligvis har været Medlem i 10 Aar og er 50 Aar gl., kan man i Trangstilfælde alt nyde af Foreningens Hjælpekilder. Endvidere Bestemmelsen: Yngre Medlemmer kan komme i Betragtning, naar Sygdom eller andre særegne Omstændigheder taler derfor.

Kontingentet er kun *10 Øre om Ugen — intet Indskud* — og modtages de fleste Steder af »den typografiske Forening«s Inkassatorer, hvorefter det videre besørges af Hr. Inkassator Anton Jensen.

Hvis enkelte Trykkerier ikke skulde være kommet i Besiddelse af nævnte Cirkulærer, bedes ærede Inkassatorer om at rekvirere saadanne hos Laur. Jensen eller Budet.

København i April 1908.

STYRELSEN FOR TYPOGRAFERNES STIFTELSER.

Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«.

I.

I Anledning af min Kritik af Forholdene paa *Randers Dagblad* søger B—r. — alias Hr. Chr. Bagger — at gøre mine Ord til Usandhed fra Ende til anden og at fremstille Hr. Rye som en forfulgt Uskyldighed og »rettænkende« Arbejdsgiver, tiltrods for hans Viden om, at flere af Personalet ikke en, men mange Gange har beklaget sig over Hr. Ryes Optræden, og der paa Foranledning af de yngre — Bagger undtagen — har været indkaldt til Personalemøder i samme Anledning. Hvad jeg har skrevet kan bevises, da Personalet, hvad jeg er overbevist om, naturligvis vil staa ved, hvad det har udtalt paa de forskellige Møder angaaende dette Forhold, og skulde det utænkelige ske, at det nu vil fragaa at være utilfreds, saa er der flere Kolleger, der vil og kan bevidne, hvad jeg har skrevet, bl. a. Typografer som tidligere har haft den »Ære« at arbejde sammen med Hr. Bagger, og som kender Forholdene ret godt.

Baggers Uvederheftighed, der er almindelig bekendt, og den Taknemlighed, han staar i til Hr. Rye, forklarer, at netop han betroes den *tvivlsomme* Fornøjelse at vaske den »rettænkende« Bogtrykker ren, og til en saadan lille Tjeneste er Bagger altid rede, selv om han kommer til at staa i en skæv Stilling til sine Kolleger, men det kan maaske ogsaa blive en Vane; i dette Tilfælde har han i hvert Fald godtgjort, at han ikke har Begreb om Kollegialitet overfor Arbejdskammeraterne; hvis Hr. Rye rundeligt honorerer dette Defensorat — som han ikke selv har kunnet gøre bedre —, kan jeg forstaa,

at Bagger vil lægge Navn til, thi der gives jo Mennesker, som ikke undser sig for at sælge sin Overbevisning.

Hvis de øvrige Typografer paa Dagbladet ikke sympatiserer med den fremkomne Redegørelse, hvilket jeg indtil videre lader staa for Baggers egen Regning, burde de tage Afstand og sige Hr. Rye deres Mening om Sagen, da der nu er en gunstig Anledning, fremtvungen af en af deres egne, til at vise, at de ikke nøjes med at knytte Hænderne i Lommen, men tør sige, hvad de har paa Hjærte. Samtidig burde de tage sig lidt af Baggers Opdragelse, thi hans Optræden viser, at han har den bedste Vilje til at skade sine Kolleger og indynde sig hos Principalen paa deres Bekostning.

Jeg forstaar forøvrigt ikke, at Hr. Rye som den »rettænkende« Arbejdsgiver, han efter Baggers Fremstilling er, vil udsætte sig for det slette Omdømme, han er kommen i, blot for ikke at vise en Smule berettiget Høflighed overfor sine Typografer, baade yngre og ældre, thi de ældre har ikke mindst Grund til at klage over den dem tildelte Behandling. Det maa staa d'Hrr. Rye og Bagger klart, at Typograferne ikke saa let lader sig »stikke Blaar i Øjnene«, men Bagger var unægtelig ogsaa den uheldigste, Hr. Rye kunde faa til dette Arbejde. Som et Bevis for, at Forholdet mellem Principal og Typografer ikke er, som det bør være, kan bl. a. nævnes, at 3 Kolleger for 4 Maaneder siden samtidig forlod Hr. Rye for at blive forskaanet for hans »behagelige« Omgang. Hr. Bagger selv har ikke alle Dage været saa tilfreds med sin »rettænkende« Principal, som han nu er, idet han en Gang ytrede, da han søgte Pladsen som Trykkeribestyrer i Hadsten og blev spurgt om Grunden til, at han agtede at skifte: »Der er ikke værd at arbejde paa Dagbladet, og saa bliver man set paa Fingrene fra Morgen til Aften«. Det vil imidlertid ikke forbavse mig eller nogen anden, om han nu vil løbe fra denne Udtalelse.

Enhver, der kan læse, vil af min Artikel have set, at jeg samtidig med, at jeg udtalte min Glæde over Løntillæget, gjorde gældende, at Lønforhøjelse udmærket kunde forenes med en høflig Optræden, saa meget mere som det er Arbejdere, man er tilfreds med, der faar Forhøjelsen, men det lader til, at Hr. Rye er af en anden Mening.

Jeg haaber, at Hr. Rye vil paaskønne Baggers kollegiale Handling efter Fortjeneste, saa B—r. ret snart kan lade *Typ.-Tid.* tilgaa Meddelelse om, at han atter har faaet Løntillæg.

For at ingen andre skal tillægges Forfatterskabet af min første Artikel, underskriver jeg med Navn.

Randers, den 29. Marts 1908. HERM. HANSEN.

II.

Bestilt Arbejde.

Det forbavser mig, at Hr. B—r., alias Chr. Bagger, har taget til Genmæle overfor Hr. —n.—n.s Artikel i *Typ.-Tid.*s Nr. 11; thi Hr. Bagger vil sikkert kunne indse, at han har gjort Hr. Bogtrykker Rye en meget stor Bjørnetjeneste. Det var sikkert bedst for Hr. Rye, om der blev talt saa lidt som muligt om de paa Dagbladets Trykkeri herskende Arbejdsforhold. Det er jo dog heldigvis saaledes for Tiden, at en dygtig Arbejder ikke behøver at tage Plads et Sted, hvor Behandlingen fra Principalens Side er afpasset efter unge Mennesker i Konfirmationsalderen. Iøvrigt bar Hr. Baggers Artikels Indhold Præget af bestilt Arbejde. Jeg har arbejdet i *Randers Dagblads* Trykkeri og kan attestere, at Forholdene er af den Natur, at Betegnelsen »russisk« er fuldt korrekt. Og beklageligt er det, at Personalet ikke kan tage sig sammen til en Optræden, der kunde belære Hr. Rye om, at en Typograf ikke er tvungen til at finde sig i en Behandling, der er uværdig for voksne Mennesker. — Og harmes kan man, naar man ser Personalet stiltiende finde sig i, at Hr. Bagger paa eget Initiativ optræder som Ordfører for det og siger god for Hr. Rye og fremsætter den hasarderede Paastand, at Arbejdsforholdene er som de skal være. Jeg erindrer om Personalemødet med Hr. Hvidtfeldt. Den Gang var Hr. Bagger meget utilfreds; og jeg erindrer om de Klager, som er fremført paa de sidste Generalforsamlinger. — Meget rigtigt, at Hr. Rye har givet 2 Kr.s Paalæg; men Hr. Bagger glemmer at tilføje, at de 3 eller 4 ældste Kolleger er sat paa Beregning efter Minimalberegningen og saaledes faaet ophævet den givne Lønforhøjelse. En Adfærd, hvis Lovlighed de fleste Kolleger her tvivler om, men som ikke desto mindre har faaet Forretningsudvalgets Billigelse. Og sikkert var det bedst, om Kollegerne paa Dagbladet ikke havde faaet et »Løntillæg«, som delvis er ophævet, og saa, at de fra Principalens Side behandles paa en Maade, som Medlemmer af »Dansk typ. Forbund« ikke bør finde sig i, men tvertimod kan gøre Krav paa en nobel Behandling.

Randers, d. 28. Marts 1908. BENDIX MERKEL.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 31. Marts paa Hotel »Herning«. — Forhandlingsbogen og Regnskaberne godkendtes. En paa Lokalkassens Regnskab af en af Revisorerne lavet Bemærkning om, at nævnte Regnskab fremtidig skulde ledsages af Bilag, forkastedes med 4 St. mod 3, 2 stemte ikke. — Bestyrelsen havde stillet Forslag om, at Foreningen skulde sende 2 Repræsentanter til de forskellige Redaktører for om muligt at formaa dem til 1. Maj-Dagen kun at udgive et halvt Numer. ANT. LARSEN fremhævede Maj-Demonstrationen som meningsløs og uformaalstjenlig. FORMANDEN anbefalede Forslaget, idet han mente, at selv om Kravet om 1. Maj-Dagen som Fridag ikke blev respekteret straks, maatte det i hvert Fald blive det ad Aare. Det vedtoges at sende Form. og Sekretæren til de forskellige Principaler. — Bestyrelsen fremlagde Forslag til Lokalkasselove. Form. oplæste og man diskuterede Lovene paragrafvis. Efter at flere Talere havde anbefalet og enkelte havde fraraadet Lovene, vedtoges disse. — I Stedet for Magnus Sørensen valgtes til Skuemestre L. RASMUSSEN, Folkebl., og MORGENSTERN, Avisen. — Et tilsendt Fagforbundsregnskab toges til Efterretning. — Man vedtog af Lokalkassen at betale et Underskud fra en selskabelig Sammenkomst, stor 10 Kr. 30 Øre.

Efter Generalforsamlingen samledes Kollegerne til en lille Festlighed for Magnus Sørensen i Anledning af, at han skulde rejse fra Byen. — Generalforsamlingen varede i 3 Timer. M—n.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1908.

Indtægt:

Beholdning fra forrige Aar:			
Sætterafdelingen	Kr.	31156.17	
Trykkerafdelingen	-	5809.27	
do. Ekstrakassen	-	1014.86	
do. Begravelseskassen	-	3008.98	
Kvindeafdelingen	-	637.31	
Det særlige Fond	-	2408.40	
			Kr. 44034.99
Arbejdsløshedskasserne			- 7618.38
Reservefonden			- 4772.05
Sygekassen	Kr.	7206.10	
do. (Underskud i Kvartalet)	-	3309.02	
			- 10515.12
Hjælpekassen	Kr.	2541.90	
do. (Underskud i Kvartalet	-	374.10	
			- 2916.00
Begravelseskassen			- 2154.95
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	768.08	
» » Trykkerafdelingen	-	209.40	
» » Kvindeafdelingen	-	62.32	
Renter af Sparekassen	-	102.66	
			- 2542.46
Sætterafdelingen			- 2261.42
Trykkerafdelingen			- 539.25
do. Ekstrakassen			- 45.00
do. Begravelseskassen			- 72.05
Kvindeafdelingen			- 163.95
Det særlige Fond			- 2572.46
			Kr. 80208.08

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (24 Rejs. i 110 Dg.)	Kr.	137.50	
Underst. p. St. à 1.75 (23 Medl. i 417 »)	-	729.75	
do. à 1.25 (82 » 1821 »)	-	2276.25	
do. à 1.00 (8 Kv. i 345 »)	-	345.00	
do. à 0.75 (23 » i 902 »)	-	676.50	
do. à 0.75 (2 mdl. i 149 »)	-	111.75	
1 Omflytningsbidrag	-	50.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	3291.63	
		Kr.	7618.38
Reservefonden:			
Rejselaan	Kr.	101.00	
Administrationstilskud	-	750.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	3921.05	
		-	4772.05
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 166 Md. og 55 Kv.: Kr. 5673.00, paa Hosp. til 21 Md. og 9 Kv.: Kr. 849.40)	Kr.	6522.40	
Betalt Hospital	-	919.50	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1644.00	
Speciallægehonorar	-	641.00	
Bind og Bandager	-	41.66	
Barselhjælp (24 Børn)	-	286.00	
Andre Udgifter	-	10.56	
Administrationstilskud	-	450.00	
		-	10515.12
Hjælpekassen: Pengehjælp til 162 Medl.			2916.00
Begravelseskassen: 4 Mænd og 4 Kv.	Kr.	1730.00	
Medlemmers Børn	-	100.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	124.95	
		-	2154.95
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1095.00	
Porto	-	75.80	
Tryksager	-	45.50	
Budløn	-	392.00	
Lokale- og Husleje	-	238.25	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	108.68	
Telefon og Telegrammer	-	121.95	
Ekstra Understøttelse	-	175.38	
Velkomstgildet	-	155.75	
Andre Udgifter	-	134.15	
		-	2542.46
Sætterafdelingen		-	1613.81
Trykkerafdelingen		-	524.56
do. Ekstrakassen		-	30.00
do. Begravelseskassen		-	100.00
Kvindeafdelingen		-	132.16
Det særlige Fond		-	194.10
Beholdning den 31. Marts 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	31803.78	
Trykkerafdelingen	-	5823.96	
do. Ekstrakassen	-	1029.86	
do. Begravelseskassen	-	2981.03	
Kvindeafdelingen	-	669.10	
Det særlige Fond	-	4786.76	
		-	47094.49
		Kr.	80208.08

København, den 6. April 1908. LAUR. JENSEN.

Medlemmerne af de københavnske Afdelinger

erindres om, at de skal holde Forbundskontoret à jour med deres Adresser.

For at erholde Kommunetilskud til den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse kræves en nøjagtig Fortegnelse over Medlemmerne og deres Bopæl.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forenings Medlemmer erindres om, at Generalforsamlingen fortsættes førstkommende Søndag Kl. 11 i Festsalen, Rømersgade 22.

Da der bl. a. skal foretages Valg af 4 Kontrahenter og 2 Suppleanter, foruden at forskellige vigtige Sager skal behandles, bedes Medlemmerne møde talrigt.

Stemmesedlerne til Valg af Formand og Styrelse i Den typografiske Forening maa være tilsendt Forbundskontoret senest *Lørdag Aften Kl.* 7½, da Optællingen foretages samme Aften.

Paa Grund af Helligdage trykkes næste Nr. af *Typ.-Tid.* paa Tirsdag; alt Manuskript maa være indleveret senest Mandag Morgen.

Odense. Medl. anmodes om, *før* Plads søges eller Pladstilbud *modtages*, at henvende sig til Afdelingsformanden WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtr., Odense.

Typografernes Cykleklub. De Kolleger, som tænker paa nu til Foraaret at anskaffe Cykle, anbefales at tage disse gennem Klubben, da denne kan byde Betingelser og Garantier, som ikke kan opnaas ved at købe gennem private Forhandlere. Tur hver Søndag. Alle Oplysninger gives af Styrelsen samt Formanden C. Dreyer, Dr. Tværg. 16¹.

Fagskolen for Boghaandværk har fra Skriftstøberfirmaet Genzsch & Heyse i Hamborg faaet den glædelige Meddelelse, at Firmaet har betænkt Skolen med et lille Legat. Anledningen var Husets nylig fejrede 75² Aarsdag for dets Oprettelse. Man har nemlig godskreven Skolens Konto med 300 Kr. — Siden Firmaet J. G. A. Eickhoff for en Del Aar tilbage ved en lignende Lejlighed betænkte Skolen, har denne ellers ikke oplevet slige glædelige Begivenheder.

Fra Aalborg erfares omtrent samtidig, at man der har holdt et Søndagsmøde, hvor Skolens Elevarbejder fra sidste Aars Sommerkursus for unge Sættere fra Provinserne var fremlagte. Her besluttede de tilstedeværende Lærlinge at danne en Sammenslutning med det Formaal ved et lille maanedligt Kontingent at indsamle et Aarsbidrag til Skolen. Anledningen var en Bemærkning fra Bogtrykker P. Hansen om, at en saadan Interesse og Støtte sikkert vilde blive meget paaskønnet af Skolen.

Det er ikke blot en køn Tanke, der her er ved at komme til Udførelse, men det vilde ogsaa være i høj Grad nyttigt for Skolens nevtrale Arbejde for Boghaandværkets Tarv, om denne Begyndelse slog an og fandt Efterlignelse i andre af Landets Byer, for ikke at tale om København.

Gutenberg-Koret

afholder sin aarlige

KONCERT OG BAL

Onsdag d. 15. April Kl. 8—3

i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7.

PROGRAM

Korets Dirigent: Hr. VALD. NIELSEN.

Mendelssohn-Bartholdy: Skovsang
— — Hilsen
P. Heise: De Smukke
} *Gutenberg-Koret.*

Hr. Operasanger Aage Holm.

P. Heise: Aften paa Loggiaen.
— Vaagn af din Slummer.

Solist, Hr. Hoboist J. Christensen.

Fr. Suppé: Divertissement for Trompet.

Komponisten, Hr. Charles Kjerulf.

»*Fredmans Epistler*« (i dansk Oversættelse) til eget Akkompagnement.

Hr. Operasanger Aage Holm.

Leoncovallo: Arie af »Bajadser«.
Verdi: Serenade
— Kamparien
} »*Troubaduren*«

H. Rung: I Danmark er jeg født
Charles Kjerulf: Fiskernes Aftensang
Bellman: Morgonsång vid sjön
P. E. Lange-Müller: Serenade af »Der var engang —«
Tenor-Solo med Klaverledsagelse
} *Gutenberg-Koret*

Flygel: Herm. N. Petersen & Søn.

Billetter til Koncerten 50 Øre, til Koncert og Bal 75 Øre, faas hos Korets aktive Medlemmer, samt Foreningens Bud, Hr. *A. Jensen.*

Bal til Kl. 3.

Musikdirektør: Hr. *Vald. Nielsen.* (13e)

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 20. Marts. Frav. med anm. Forfald Schrøder.

Efterat Form. havde givet Meddelelse om forskellige Ting, der var passeret siden sidste Møde, sanktioneredes Overenskomsten mellem *Vort Lands* Bogtrykker og Personale. — Maskinmedhjælperne i et større Bogtr. forespørger, om det er tilladt at modtage 3 Timers Overarbejde dagligt i ca. 6 Uger. Da Tarifen tilsigter, at Overarbejdet skal søges indskrænket, formener Styrelsen, at regelmæssigt Overarbejde er utilladeligt. — Det vedtoges at udtage vore Penge af Detajlhandlerbanken og — indtil endelig Beslutning er taget — midlertidig at anbringe dem i Landmandsbanken. — Det vedtoges at anbefale Generalforsamlingen at vælge en fast Fanebærer, ligesom der fremsattes Ønsker om forsk. Lovændringer.

Brevkasse.

Grundet paa Medlemslistens Optagelse i forrige Numer maa en Del Stof vente til senere Numre. RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

7. April: *Faaborg* 35.25, *Fredericia* pr. Bl. 128.50, *Frederikshavn* intet indsendt, *Hobro* 100.00, *Nakskov* 138.50, *Rudkøbing* pr. Bl. 50.00, kont. 75.50, ialt 125.50, *Silkeborg* 105.50, *Skive* 213.25, *Slagelse* 312.98, *Stege* 52.00. 8. April: *Skanderborg* intet indsendt.

Den 8. April 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Frederikshavn: Typ. SENIUS LARSEN, Vestergade 17.

Hobro: Typ. NIORD OLSEN, Eksprestrykkeriet.

Den 8. April 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lægerne.

Dr. TRIERS Konsultationstid om Søndagen er forandret til 11—11½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Paul Ludvig Listov Saabye, udl. ¼ 08 hos P. Andersen (overg. fra Lærlingeafdel.). Christian Nielsen, udl. 28/3 08 hos Schultz (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Martin Karl Fr. Rasmussen, udl. 27/3 08 hos Harald Jensen (arb. s. Sted). Kvindeafdel.: Laura Sørensen, udl. 21/3 08 hos Knudtzon (arb. s. St.). Gerda Christiansen, udl. 2/3 08 hos Schultz (arb. s. Sted). Marie Møller, udl. hos P. Petersen 21/3 08 (arb. s. St.). Elfride Schjøtz, udl. 6/3 08 hos Mayland (arb. s. St.). Joakine Ahrends, tidl. Medlem (arbl.). Valborg Petersen, udl. 28/3 08 hos Seneca Andersen (arb. s. St.). Sygeafdelingen: 2744, Nissen Petersens Hustru Julie. 260, Alb. Jeppesens Hustru Catrine. 234, Axel Nielsens Hustru Martha.

Næstved, Jens Peter Jacobsen, udl. 15. Februar i Næstved Tidende. Ringsted, Vald. C. N. Jensen, udl. 1. April i Ringsted Folketidende. Silkeborg, Paalæggerske Elisabeth Nielsen. Slagelse, Albert Georg Sjølin, udl. 7. April i Centraltrykkeriet.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 4663 (Svensk Forb.), Gust. F. Petterson fra Rejse (Nørrebros Centraltr.). 1901, Einer Rasmussen fra Nakskov (Militær). 2308, Hugo Plenge fra Lyngby (arbl.). 713, Chr. A. Godfredsen fra Svendborg (W. J. Christensen). 1906, Michael P. Nielsen fra Fredericia (Militær). Trykkerafdel.: 183, Johannes Torp fra Aarhus i Pl. (Hertz).

Aarhus, 930, Poul J. Poulsen (Reklametr.) 1861, Alfr. J. Nielsen (Thrue) og 1724, Vilh. Fr. Nielsen (A. C. Møller & Co.). Brønderslev, 2330, Niels P. Sørensen i Pl. Esbjerg, 1457, Niels Bertel Nielsen (Helsted Bogtr.). Fredericia, 1342, Magnus Sørensen (Avisen). Hobro, 2250, Hugo Knudsen og 1700, Marius Nielsen, begge Hobro Avis. Horsens, 2010, Heinrich Schreiber (arbl.). Løgstør, 2178, Aage Andersen (Rafaelsen, Aars). Nakskov, 2140, Anders Grabow i Pl. Nyborg, 2002, H. C. Rasmussen (Schønemann). Nykøbing F., 1983, C. M. Carstensen (Sidenius, Nysted). Odense, 2077, J. C. Hintze (Fyns Tid.) og 2042, Hans Chr. Jensen (Eksprestr.). Randers, 1806, A. L. Petersen (Hadsted Bogtr.). Ringkøbing, 2110, F. J. Persson (A. Rasmussen) og 2265, Aage C. Petersen (Dgbl.). Roskilde, 1605, Jul. Jensen (Dagbl.) og 2276, Simon Hartmann (Tid.). Varde, 1509, E. L. Madsen og 2098, S. M. G. Petersen (begge Folkebl.). Vejle, 1054, Just Rasmussen (Folkebladet).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2352, Alfr. K. D. Eriksen til Kallundborg i Pl. 2123 (401), Paul Lüder (arbl.) til Tyskland. 2348 (2649), Jul. C. Th. Jørgensen til Aalborg i Pl. 2644, Marie Brøndum til Kallundborg i Pl. Trykkerafdel.: 2250 (1855), Hugo Knudsen til Hobro i Pl. 1861 (1774), Alfred Nielsen til Aarhus i Pl. 1775, G. Braun (arbl.) til Tyskland.

Aarhus, 1908, L. J. Andersen til Odense i Pl., 183, Joh. Torp til Kbhvn. i Pl., 2276, S. C. G. Hartmann til Roskilde i Pl., 2187, Wilh. Mogensen og 2119, Jens Chr. Jørgensen, begge paa Rejse. Brønderslev, 1425, Marinus Pallesen. Fredericia, 1906, Michael P. Nielsen til Kbhvn. (Militær). Hjørring, 2330, Niels P. Sørensen til Brønderslev i Pl. Hobro, 1487, Marius Hansen til Korsør i Pl. og 980, Poul J. Poulsen til Aarhus i Pl. Horsens, 2497 (tysk), Axel Bachhausen til Udlandet. Kallundborg, 2101, S. Vald. Sørensen til Næstved i Pl. Kolding, 1509, Erik L. H. Madsen til Varde i Pl. Nakskov, 2077, C. Hintze paa Rejse og 1901. E. Rasmussen til Kbhvn. (Militær). Odense, 1653, Fr. Riis til Kolding i Pl., 2315, Henry O. Hansen paa Rejse og 2194, O. A. E. Rasmussen til Helsingør i Pl. Ringkøbing, 2082, P. Chr. Willumsen til Thisted i Pl. Stege, 2257, O. W. Eckberg til Varde i Pl. Svendborg, 713, Chr. A. Godtfredsen til Kbhvn. i Pl., 2140, Anders Grabow (Ærøskøbing) til Nakskov i Pl. og 2214, Sofus Em. Petersen til Esbjerg i Pl. Vejle, 1700, M. Nielsen til Hobro i Pl.

Udmældte.

Københavns: Sætterafdel.: 639, Johan Andreas Hansen (Bogtrykker). Kvindeafdel.: 2430, Margrete Bonde (fratraadt Faget).

Hillerød, 953, Ch. Chr. Rasmussen (P.). Hjørring (Skagen), 1528, Joh.s Bindslev (P.).

Udslettede.

Københavns: Sætterafdel.: 2683, Paul C. Christensen Sjørslev (forsvundet). 671, E. Paasche (for Restance).

Aarhus, 2174, H. G. Henry Lauw (bortrejst med Restance).

Døde.

Københavns: 209, Peter Ludvig Petersen. 1023, Johanne Vilhelmine Falck. 1299, Anne Catrine Petersen.

Skanderborg, 13, V. de Lemos.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Nyt Medlem: Peder Pedersen, udlært den 29. Marts i Nationaltrykkeriet (arb. s. St.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.

1. Paaskedag *Fodtur* til Jægersborg. Mødested Tuborg Kl. 9 Form.

Lørdag den 25. ds. Kl. 8½ *ordinær Generalforsamling*. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. Efter Generalforsamlingen *Fællesspisning*. Tegning i Lokalet og hos Styrelsen. (11)

T. C. C. Søndag Kl. 11 *Generalforsamling* i Nørrebros Centralkafé, Nørrebros Runddel. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg. 5. Sommerens Ture. 6. Fester. 7. Eventuelt. (3c)

ANNONCER

Yngre **Sætter-Trykker** kan straks erholde Plads. Billet mrkt. »H. 100« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Sætter-Trykker,

der kan indskyde 1000—2000 Kr. i Forretningen, kan — begrundet paa anden Bestemmelse — overtage et Trykkeri i en større Provinsby (jysk). Trykkeriet er associeret med et med Held i flere Aar drevet Bogbinderi. Elektrisk Lys og Kraft. Billet, mrkt. »Energi 88«, tilsendes Ekspeditionskontoret i Løbet af 4 Dage.

En dygtig Typograf

(Sætter), 24 Aar, militærfri, søger en fast Plads i København i Løbet af April eller Maj. — Vedk. staar i fast Plads, men ønsker Forandring til København. Billet, mrkt. »København 86«, modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

For en saadan er **fast, vellønnet** Plads i Provinsen. Billet, mrkt. »91«, med Anbefalinger, modtager Ekspeditionskontoret.

En ung **Linotype-Sætter** søger Plads. Billet mrkt. »Linotype 83« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret

En flink **Maskinsætter** (Typograph) kan **straks** faa **fast Plads** paa »Hobro Avis«.

Maskinsætter (Typograph) søger Plads. Eventuelt kan byttes. I Mangel heraf søges en Haandsætter-Plads, hvor Vedkommende senere kan gaa over til Maskinen. Billet mrkt. »S—s 90« modtager Ekspeditionskontoret.

Et veldrevet lille Trykkeri ønskes paa rimelige Betingelser til Købs af en Fagmand. Billet mrkt. 655 modtager **Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38.** (87)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 15 APRIL 1908 XXXV AARGANG

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 31. Marts 1908 blev i Sag Nr. 1/1908: *Københavns Bogtrykkerforening for Firmaet O. C. Olsen & Co.* mod *Dansk Typograf-Forbund* afsagt følgende Dom:

Under Anbringende af, at Maskinsætter Thorvald Christensen i Oktober Maaned f. A. har modtaget Engagement hos Firmaet O. C. Olsen & Co. for en Ugeløn af 37 Kr., men er udeblevet fra Pladsen, har Københavns Bogtrykkerforening paa det nævnte Firmas Vegne paastaaet Dansk Typograf-Forbund tilpligtet at betale Firmaet 61 Kr. 67 Øre eller subsidiært — for saa vidt nemlig Engagementet maatte befindes at være sket den 16. og ikke, som principalt hævdet, den 21. Oktober — 50 Kr. 34 Øre.

Dansk Typograf-Forbund har paastaaet sig frifundet, idet det har paaberaabt sig, dels at Thorvald Christensen, da han antog Pladsen, ikke var Medlem af Forbundet, dels at han ved Antagelsen havde taget Forbehold om, at han først maatte anmælde Pladstiltrædelsen til Forbundet, og da ved sin Henvendelse her erfarede, at der af Forbundet var disponeret over ham paa anden Maade.

Det maa nu ogsaa være Reglen, at en Organisation kun garanterer for Handlinger, som udøves af dens Medlemmer paa en Tid, da de staar som Medlemmer af Organisationen, jfr. Tarifens § 82, 8. Stk., og særlig med Hensyn til Maskinsættere § 47, 2. Pkt., men at Thorvald Christensen ved sin Pladsantagelse var Medlem af Forbundet, er ikke mod dettes bestemte Benægtelse godtgjort. Dertil kommer, at det vel i Almindelighed maa gælde, at en Typograf, der antager en Plads, derved er endelig bundet, naar han ikke har taget et særligt Forbehold om, at han først vil indhente Forbundets Tilladelse, anmælde Pladstiltrædelsen paa Forbundets Kontor el. lign. Men i det foreliggende Tilfælde maa en tilstrækkelig Reservation antages at være sket overfor Faktoren paa Firmaets Vegne.

Herefter dømmer Retten:

Dansk Typograf-Forbund frifindes for Klagerens Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

I Voldgiftsrettens Møde den 31. Marts 1908 blev i Sag Nr. 2/1908: *Københavns Bogtrykkerforening for Eksprestrykkeriet* mod *Dansk Typograf-Forbund* afsagt følgende Dom:

Under Anbringende af, at Sætter Laurids Andersen den 10. Oktober f. A. uden Forbehold har modtaget Engagement hos Firmaet Eksprestrykkeriet for en Ugeløn af 26 Kr., men er udeblevet fra Pladsen, har Københavns Bogtrykkerforening paa det nævnte Firmas Vegne paastaaet Dansk Typograf-Forbund tilpligtet at betale Firmaet ialt 30 Kr. 33 Øre.

Dansk Typograf-Forbund har om Sagen nærmere forklaret følgende: Aarsagen til, at Laurids Andersen ikke tiltraadte den Plads, som fra 12. Oktober f. A. var tilbudt ham i Eksprestrykkeriet, var den, at han, forinden han hørte om Arbejde nævnte Sted, fra Anvisningskontoret var sendt i Plads i Silkeborg. Han blev imidlertid først bekendt hermed, da han direkte fra Eksprestrykkeriet kom tilbage til sin Bopæl, hvor Brevet fra Anvisningskontoret ventede ham. Han sendte derefter straks Meddelelse til Eksprestrykkeriet om, at han ikke kunde modtage den tilbudte Plads, da der forinden af Organisationen var anvist ham andet Arbejde. Under Henvisning til denne Sammenhæng har Forbundet paastaaet sig frifundet. Subsidiært paastaar det Beløbet nedsat til 26 Kr., da Tilbudet om Arbejde først gjaldt fra Lørdag den 12. Oktober.

Retten finder nu, at Typograf Laur. Andersen, da han ikke har taget noget Forbehold, har været forpligtet til at tiltræde Pladsen, og Reglen maa da være, at Udeblivelse medfører Ansvar. Da det imidlertid i det foreliggende Tilfælde skyldes et særligt Uheld, at han ikke kom i Pladsen, og han ved straks at underrette Firmaet derom, har givet dette Lejlighed til at afværge mulig Skade derved, finder Retten dog ikke tilstrækkelig Anledning til at paalægge noget Ansvar.

Herefter dømmer Retten:

Dansk Typograf-Forbund frifindes for Klagerens Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

I Voldgiftsrettens Møde den 7. April blev i Sag Nr. 4/1908: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Berlingske Tidende* afsagt følgende Dom:

Ved Voldgiftsrettens Dom af 4. Juni 1907 blev *Berlingske Tidende* tilpligtet at betale Trykkeriarbejderske Md. Lundgreen et Beløb af 223 Kr. 86 Øre som Erstatning for for lidt udbetalt Arbejdsløn for Tiden fra 10. Februar 1906 til 1. December s. A.

Under nærværende Sag har Dansk Typograf-Forbund nu under Anbringende af, at det tarifstridige Forhold er bleven fortsat indtil den 26. Juli 1907, hvilket først da blev bekendt for Forbundet, paastaaet *Berlingske Tidende* tilpligtet at betale Md. Lundgreen yderligere et Beløb af 138 Kr. 58 Øre som Erstatning for Tiden fra 1. December 1906 til Dommens Dato 4. Juni 1907, medens det har frafaldet Erstatningskrav fra sidstnævnte Tidspunkt til 26. Juli, da Forholdet bragtes tarifmæssig i Orden.

Berlingske Tidende har paastaaet sig frifunden under Henvisning til, at Firmaet har efterkommet Dommen af 4. Juni 1907, og at Sagen dermed maa være afgjort.

Retten maa nu ogsaa give *Berlingske Tidende* Medhold i, at da der under den tidligere Sag udtrykkelig kun var nedlagt Paastand paa Erstatning for Tiden indtil den 1. Decbr. 1906, skønt Sagen først blev rejst den 31. Marts 1907, og der ikke er godtgjort nogen rimelig Grund til først nu at rejse yderligere Erstatningskrav, maa det have sit Forblivende ved den tidligere trufne Afgørelse.

Herefter dømmer Retten:

Berlingske Tidende frifindes for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Provins-Tarifen.

Hr. Ludv. Christensen, Aarhus, har i *Typ.-Tid.* Nr. 13 slaaet til Lyd for at faa Tarifen forbedret for Trykkernes Vedkommende, og det kan der sikkert ogsaa være god Grund til, naar man tænker lidt paa Lærlingeskalaen og Sætter-Trykkerne; men forøvrigt er det ikke min Mening at komme ind paa Trykkernes Territorium, dertil er jeg ikke kompetent.

Jeg vilde derimod gerne henvende mig til Bogsætterne herude i Provinserne og rette det Spørgsmaal til dem: Er det ikke ogsaa paa Tide, at vi begynder at røre lidt paa os i Anledning af den forestaaende Revision af Tarifen? Jeg synes, det kunde være ret interessant at høre Kolleger udtale sig her i Bladet angaaende denne Sag. — For om muligt at fremkalde saadanne Udtalelser, skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa nogle enkelte Punkter, som burde forandres: Brødskrifter, i hvilket Alfabetet er bredere end 27 Halvgevierter paa samme Kegel. Her maa Betalingen forhøjes; det bliver altfor almindelig med brede Skrifter, smalle Formater og Reglet-Skydning. Ligeledes har vi en Blandings-Paragraf, som virker uheldig derved, at den er uforstaaelig for mange og tillige er affattet saaledes, at man kan faa Lov til at sætte mange Blandinger paa hvert Ark uden at kunne faa dem betalt. Lad os faa Betaling pr. Stk. — Dernæst har vi Ombrydning. Naar 2 eller flere arbejder paa et Værk, skal der i Følge Tarifen betales henholdsvis 50 Øre og 1 Kr. pr. Ark, det er jo tydeligt nok; men naar nu Værket har Spidser og Nedrykninger, hvad saa! Saa bliver der jo ingen Ombrydning, der kan jo sættes i Kol. og Pag. rettes nu bagefter, og saaledes praktiseres denne Bestemmelse. Lad os faa en klar Udtalelse om det Punkt. Og det var maaske heller ikke af Vejen at faa en anden Betalingsmaade for Ombrydning, idet det jo ikke er ligegyldigt, om man bryder smaa eller store Kol. om. Ligeledes kunde det maaske være paa sin Plads, om det tydelig anførtes, hvorledes en blank Kol. bag paa en Indholdskol. (sat med Petit eller Nonp.) skal betales. — En Forandring af den Pasus: »Sætning efter saa utydelig Manuskript, at Principal eller Faktor ikke kan læse det« var maaske heller ikke galt; thi hvem har vel nogensinde kendt en Faktor eller Principal, som ikke kan læse al Slags Manuskript! — Der kunde være mangt og meget endnu at indvende mod vor nuværende Tarif, men ihukommende, at det er lettere at kritisere end selv at fremskaffe noget bedre, skal jeg for denne Gang indskrænke mig til disse Punkter. Lad os fremfor alt faa Tarifen gjort tydeligere, helst med angivne Eksempler. Det sparer os for mange Misforstaaelser og gavner baade Principal og Arbejder. Thi nægtes kan det jo ikke, at den paa Punkter kan tolkes paa forskellig Maade, og det er ikke nok for os, at Styrelsen eller Forretningsudvalget bestemt véd, hvorledes de forskellige Paragrafer skal opfattes, vi andre skulde ogsaa gerne vide det.

Jeg haaber at se, at andre Kolleger tager Ordet i denne Sag.

Odense, i April 1908. Hans Nielsen.

Drag ud!

Netop i Foraarsmaanederne plejer ærede ældre Kolleger i *Typ.-Tid.* at udmale, hvilken Slaraffenliv den Tid var, da de med den sorte Bog i Lommen pløjede de evropæiske Landeveje. I indtrængende, begejstrede Vendinger opfordres de unge til at søge ud i den store Natur, hvor Dansen trædes lettere og mere ubunden end i de snævre Sætteri-Gader og mellem de rumlende Maskiner.

Jeg vilde gærne skrive under paa disse Opfordringer til mine unge Kolleger. Det er unægtelig et andet og mere interessant Liv en Julidag at sejle gennem den norske Skærgaard eller en Septemberdag »skyde« Vindruer paa Steiermarkens Vinbjærge end trægt henslæbe sit Liv i en eller anden Kunstanstalt.

Men hvor mange af os, der er kommet over den første Ungdom, kan skrive under paa en saadan Opfordring til de unge uden at løbe den Risiko at blive til Grin?

Hvem der har været saa heldig at arbejde paa forskellige Trykkerier, et Stykke Tid hvert Sted, vil indrømme Berettigelsen af et saadant Spørgsmaal. Har man paa første Haand set alt det, en Principal eller Arbejdsleder kan tillade sig, uden at Svendene tager deres gode Tøj og søger en anden Græsgang, saa har man Lov til at stille ovennævnte Spørgsmaal. Der er blandt Typografer en Klamren-sig-fast til deres Pladser, som om de kun paa *det ene* bestemte Sted kunde tjene til Livets Ophold; næsten skulde man tro, at *det* var Indbegrebet af al Verdens Herlighed hver Morgen at vandre Vejen til *det bestemte* Officin og ligesaa regelmæssig hver Aften søge tilbage til Buffeten og Spisestuebordet i Forstaden — den samme Vej, de samme Mennesker, Aar efter Aar, graat i graat.

For at faa Lov til at leve dette ensformige Liv finder vi os i, at ofte dumme og intetsigende Personer svinger en Slavepisk, hvis Snært smærter enhver fri Natur lige ind til Hjærterødderne.

Denne Angst for Opsigelse, som næsten er gaaet os alle i Blodet, har mere end noget andet givet Bogtrykfagets Arbejdsgivere og deres Hjælpere Vind i Sejlene, hver Gang de søgte at trykke os stadig længere ned under Trælleaaget.

Paa mere end et Værksted er vi naaet dertil, at Svendene ærbødigt og stiltiende bøjer sig for ethvert Lune fra slig en stor Herre; smælder og skælder han, staar højtidsfuld Alvor at læse i alles Ansigter, og smiler han og klapper paa Skulderen, lægges Ansigterne i milde Folder, Blodet ruller raskere og Sættelinjerne klaprer støjende.

Viser en enkelt af Flokken sig saa som et voksent Menneske, der ikke ydmygt finder sig i alle de Vilkaarligheder og Urimeligheder, Arbejdslederen foreskriver, bliver han i 9 af 10 Tilfælde smidt paa Gaden. Og det er der — forekommer det mig — heller ikke meget at sige til. Kan to Parter ikke enes, saa lad dem blive skilt. Men det er dumt af den ene Part at give Modstanderen saa gode Kort paa Haanden, som vi ved vor Rædsel for en Opsigelse har givet urimelige og trættesyge Arbejdskøbere og do. Arbejdsledere. Lad os dog huske — siger min 65-aarige Gespon — at der vokser Rugbrød'er andre Steder end netop dér, hvor man nu befinder sig. Livet er en Kamp, hvor det gælder om at udnytte hver Chance for at svække den, der er ens Modstander. Arbejder man paa et Værksted, hvor Principal, Direktør eller Faktor i deres Uvidenhed eller Opblæsthed søger at gøre Tilværelsen til et Helvede for de der beskæftigede Arbejdere, saa lad os næse saadanne Hertuger af med en Bestemthed, at de ikke saa snart kommer igen. Og lad os da med rolig Mine og oprejst Pande tage imod den Tilskikkelse, som en Opsigelse er. Er man en brugbar Arbejder — og det er dog Tilfældet med de fleste af os — finder man let Arbejde andre Steder.

Her er ikke Tale om Arbejdets Udførelse. I den Retning har vi Svende kun at gøre, som Arbejdslederen foreskriver; paa den Maade, *han* ønsker Arbejdet udført, laver vi det; og vi bør i de mange smaa Enkeltheder i Arbejdet (Linjernes Udslutning, passende Mellemslag o. s. v.) yde ham al den Støtte, det er muligt, selv om Arbejdet er anlagt paa en Maade, vi ikke billiger.

Men det er denne Trang til paa alle andre Omraader end netop Arbejdet at spille Skolemestre for os, vi vil til Livs. Og et af Midlerne hertil er, at vi gør det Vaaben, som Arbejdslederne nu gør saa flittigt Brug af, stumpt ved at modtage disse »Hævn-Opsigelser« med Overlegenhed og som den Ubetydelighed, de i Virkeligheden er. Gør vi det, skal det nok lykkes os at faa vore Arbejdskøbere opdraget til at blive Kunder, vi kan handle med til nogenlunde gensidig Tilfredshed.

Vogter vi os saa tillige for dem af vore Arbejdskøbere, der under Smilets Judasmærke søger at overliste os, og derigennem gøre os til jordbundne Trælle, er vi maaske endelig naaet dertil, at vi uden at udlevere os selv til Grinet tør sige til vore unge Venner: Drag ud! drag ud! h.—p.

Lønbevægelse i Kallundborg.

FORRIGE Onsdag holdt Typograferne i Kallundborg deres kvartaarlige Generalforsamling. Paa denne fremkom bl. andet Spørgsmaalet om at søge Lønningerne — som her for over de 3/4 af samtlige Typografers Vedkommende kun er den normale, 22 Kr. — forhøjede. Generalforsamlingen vedtog efter nogen Forhandling énstemmigt at søge en Forhandling med samtlige Blade, og et Udvalg paa 3 Medlemmer nedsattes.

Paa *Kallundborg Avis*, Red. Chr. G. Tortzen, har Personalet for ca. 14 Dage siden skriftlig anmodet Principalen om en Forhøjelse af Lønnen; men efter at have betænkt sig i nogle Dage, svarede Hr. T. sine Typografer, at Lønforhøjelse kunde der ikke være Tale om, og at Personalet til 1. Maj vilde blive reduceret med 3 Mand, for saa kom der en Sættemaskine.

Nu kommer det komiske — om man saa maa sige — at *Avisens* Personale Dagen efter Generalforsamlingen lader sig forlyde med, at det for sit Vedkommende ikke ønskede nogen Forhandling med sin Principal angaaende Lønspørgsmaalet.

Nu spørger jeg: Hvad er Grunden? Er *Avisens* Typografer bleven bange for Hr. Tortzens Trusel om Anskaffelse af en Sættemaskine?

Hr. Tortzen betaler **alle** sine Typografer med den laveste Lønning. Typografer, som alle har arbejdet i hans Forretning i flere Aar — ja op mod 20 — har ikke kunnet faa Lønnen drevet op til mere end lige til Stregen. Og disse modsætter sig nu en Forhandling med Principalen om at søge Lønnen hævet — netop nu, hvor jeg synes Tiden er gunstig.

Man fristes til at spørge: Er det Respekt for Principalen, der dikterer dem, at Udvalget ikke maa forhandle med Mester?

Kallundborg, den 12. April 1908. CHR. J.

Lærlinge-Forening.

TYPOGRAF-LÆRLINGENE i Aalborg har, paa Foranledning af Bogtrykker HANSEN, dannet en Forening, hvis Formaal er at støtte Fagskolen i København.

Da Bidraget fra en enkelt By jo ikke er saa stort, saa det kan mærkes videre i Kassen, opfordrer vi herved Typograf-Lærlingene rundt om i Landet til at danne lignende Foreninger. Kontingentet har vi her i Aalborg fastsat til 10 Øre om Maaneden det første Læreaar og 15 det andet, 20 det tredje og 25 de to sidste Aar. Det er det gamle Ord om igen: »Mange Bække smaa gør en stor Aa«.

Naar Bestyrelsen for Bogtrykkerforeningen næste Gang andrager Ministeriet om Tilskud til Skolen, er der Mulighed for at faa det noget større end tidligere, naar de kan vise Ministeriet, at vi selv har stor Interesse for at komme paa Fagskolen.

Maaske vilde d'Hrr. Bogtrykkere ogsaa give et Tilskud til Skolen, naar de ser, at vi selv har Interesse for Sagen.

Det kunde blive en god Understøttelse om Aaret, om vi fik det hele sat i Gang. Og der kunde maaske komme en 5—6 Lærlinge paa Skolen mere om Aaret.

Derfor haaber vi, at Typograf-Lærlingene i de andre Byer vil tage Eksemplet op.

P. B. V.:
EVALD PILEGAARD,
Formand.

Stiftelsesfest.

DE kvindelige Trykkeriarbejdere fejrede i Lørdags Aftes deres Organisations 10-aarige Stiftelsesfest. Mange Damer havde indfundet sig, men mærkeligt nok var det samme ikke Tilfældet med vore unge mandlige Kolleger, hvad de sikkert bagefter har fortrudt; thi ved Stiftelsesfesten var rig Lejlighed til at more sig.

Programmet syntes næsten at være for stort, men desuagtet gik det udmærket, og alle de agerende høstede stærkt Bifald. Vi nævner blot et Par enkelte Numre, for at de, der havde undladt at følge Indbydelsen, vil kunne sé, at det var arrangeret saaledes, at der var noget for enhver Smag. »Gutenberg-Koret« sang nogle af sine kønneste Sange, vor Kollega, Maskinsætter CHRISTENSEN, foredrog nogle Numre for Violin-Solo, Koncertsangerinden, Frk. CATE MEYER, sang nogle stemningsfulde Romance-Sange, og senere paa Aftenen fortalte MARX GERHARDT Historier og sang Drachmannske Viser. Alle de agerende høstede stærkt Bifald.

Ved Fællesspisningen bød Frk. MOURITZEN Velkommen, hvorefter der holdtes Taler af Formandinden, Frk. CRONE, LAUR. JENSEN, VIGGO CHRISTENSEN, F. K. MADSEN, WARTENBERG, CH. PETERSEN m. fl. Fra den tidligere Formandinde, Fru DIDERICHSEN, der ved Sygdom var forhindret i at være tilstede, indløb en telegrafisk Hilsen. Den i alle Henseender muntre Fest sluttede med et livligt Bal.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt den 4. April ord. Generalforsamling paa Industribygningen. Dagsordenen bestod af 8 Punkter og udtømtes først Kl. ca. 12.

FORMANDEN aflagde Beretning og oplæste Regnskabet, der balancerede med 436 Kr. 73 Øre. Til Hovedkassen indsendtes 312 Kr. 98 Øre. Godkendtes. — Privatkassens Regnskab balancerede med 55 Kr. 69 Øre. Godkendtes. — Angaaende Majdemonstrationen vedtoges det enstemmigt, at de forskellige Personaler henvender sig til Principalerne med Ønsket om at faa fri 1. Maj fra Middag, da de ønsker at deltage i Majdemonstrationen. (Det kan bemærkes allerede nu, at Højrebladet *Slagelse-Posten* har lovet sit Personale fri, hvis *Sorø Amtstidende* vilde gøre det samme. Da *Social-Demokraten* selvfølgelig giver fri, kommer det altsaa nu an paa *Sorø Amtstidende*, om alle de Slagelse Typografer kan deltage i Majdemonstrationen.) — Som Tilskud til Udgifterne ved Hjælpekassevalget her i Byen bevilgedes 5 Kr. — I Anledning af, at Afdelingen har anskaffet sig et nyt Banner, vedtoges det at afholde Faneindvielse med Fællesspisning Lørdag den 25. April. — Til Bannerbærer valgtes HELDAGER, og til Bannerstyrere JOHS. NIELSEN, NIKOLAJ JENSEN, C. OLSEN og CHR. NIELSEN. — Bannerbærerens Løn fastsættes til 5 Kr. pr. Dag foruden Rejsepenge, naar Banneret skal udenbys. AAGE NIELSEN.

Skive Lokalafdeling

afholdt Fredag den 3. April ordinær Generalforsamling. Der var mødt 17 af Afdelingens 19 Medlemmer, hvilket noteres som et glædeligt Vidnesbyrd om den Interesse, Medlemmerne nærer for den genfødte Lokalafdeling.

FORMANDEN (M. A. Larsen) bød Velkommen. Han mindede først om en Begivenhed, som kun kunde hilses med Tilfredshed i den typografiske Verden, nemlig *Skive Dagblads* dødelige Afgang, der fandt Sted den 1. Marts. Bladet, der startedes 1903, har uafbrudt været fremstillet ved Hjælp af kvindelig, uoplært Arbejdskraft, og dets typografiske Udstyr vidnede i en uhyggelig Grad herom. — 1. Punkt paa Dagsordenen var Regnskabet for Lokalafdelingen, der enstemmig godkendtes. Det samme blev Tilfældet med Privatkassens Regnskab. — FORMANDEN meddelte dernæst, at der fra De samv. Fagf. forelaa et Forslag til en Syge- og Hjælpekasse indenfor De samv. Fagf., som han anmodede Medl. om at tage Stilling til. Kontingentet tænktes ansat til 5 Øre ugentlig og Understøttelsen til 1 Kr. daglig. Af Diskussionen fremgik det, at der var udelt Sympati for Forslaget. — I Anledning af Majdemonstrationen vedtoges det, at man trykkerivis skulde henstille til de resp. Principaler at arrangere Arbejdet saaledes, at Personalet den 1. Maj kunde slutte af Kl. 3. FORMANDEN anmodede Medl. om at give talrigt Møde i Processionen. — Som sidste Sag paa Dagsordenen drøftedes de lokale Lønforhold. n—

Medlemmerne af de københavnske Afdelinger

erindres om, at de skal holde Forbundskontoret à jour med deres Adresser.

For at erholde Kommunetilskud til den statsanerkendte Arbejdsløshedskasse kræves en nøjagtig Fortegnelse over Medlemmerne og deres Bopæl.

Nær og Fjærn.

Forbundskontoret er lukket Onsdag den 22. ds. paa Grund af Forbundsstyrelsens Møde.

Rettelser til Medlemslisten. Bag Th. Jensens Navn hos C. Ferslew & Co. staar S, skal være F.

— Under Aarhus er glemt: Dam-Christensen ST., og H. L. Th. Olsen har Nr. 1082.

Til Koncert. Vi erindrer Medlemmerne om, at Gutenberg-Korets Koncert afholdes i Morgen Onsdag Aften i Haandværkerforeningens Sal, Kronprinsensgade. Den elskværdige og populære Skuespillerinde Fru ODA NIELSEN har tilbudt sin Assistance, hvad der sikkert vil glæde mange.

Odense. Medl. anmodes om, *før* Plads søges eller Pladstilbud *modtages*, at henvende sig til Afdelingsformanden WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtr., Odense.

Typografernes Sangforening afholder 1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. Man samles ved Tuborg Kl. 9, og den medbragte Frokost indtages i Jægersborg Kro, hvorefter der spadseres gennem Ermelunden til Klampenborg. Enhver Kollega er velkommen.

25-Aars Jubilæum. Onsdag den 15. April fejrer Typograf O. R. HINTZE 25-Aars Jubilæum som Typograf i Rudkøbing. H. er født 5. Februar 1862 i Stege. Efter Konfirmationen kom han i Lære hos Bogtrykker Lohmann, *Møens Avis*, og udlærtes samme Sted 1881; arbejdede saa forskellige Steder, bl. a. paa *Nationaltidende* og *Roskilde Dagblad*. Herfra rejste han til Rudkøbing i Plads paa *Langelands Tidende* den 15. April 1883, hvor han arbejdede uafbrudt til 1900, da Bladet solgtes. Derefter kom han til *Ølandenes Dagblad*, og endelig 1. Oktober 1901 til *Langelands Avis*, hvor han vedblivende arbejder.

Faa Kolleger har vel som Hintze kendt til Livets Alvor; men det maa siges, at han altid har bevaret sit gode Humør og sit tillidsfulde Syn paa Livet. Har der end en Gang imellem været lidt mørke Udsigter, har Lykken dog aldrig svigtet ham.

Mange Kolleger Landet over kender Hintze, og en Del af disse vil sikkert mindes ham paa hans Jubilæumsdag.

Kollegerne i Rudkøbing samles om Aftenen for at bringe Jubilaren vel over Jubilæumsdagen. —d—

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 27. Marts Kl. 8 Aften.

Form. meddelte, at der fra Socialistklubben var modtaget Indbydelse til et Møde den 12. April. Fra De unges Idræt var modtaget 2 Adgangskort til en Opvisning. — Forholdene i Henriksens Bogtr. omtaltes og Beslutning toges. — En Anmodning om Dispensation fra Arbejdstiden behandledes. Afgørelsen udsattes. — Det besluttedes at henstille til Generalforsamlingen at der nedsættes et Lovudvalg, da der tiltrænges nogle Ændringer i Lovene. — Overskudsspørgsmaalet i Bladene diskuteredes paa Grundlag af de modtagne Indberetninger.

E. M.

Afstemningsresultat.

Den i Dag foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Formand og Styrelse gav følgende Resultat: Til Formand genvalgtes VIGGO CHRISTENSEN med 635 Ja mod 84 Nej.

Til Medlemmer af Styrelsen genvalgtes d'Hrr. TH. PETERSEN-HOLMEN med 551 St., JUL. SCHRØDER med 411 St. og H. C. JØRGENSEN med 404 St.

Derefter havde J. C. Christiansen 289 St., Edv. Nielsen 260 St. og Chr. Sonnenborg 233 St.

Der var afgivet ialt 809 Stemmer, hvoraf 27 var blanke.

København, den 11. April 1908.

ULRIK HANSEN. AXEL PETERSEN. JUL. SAMUELSEN. A. SØBY.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Varde 5 Kr. Med det tidligere indkomne ialt 856 Kr. 90 Øre.

Nakskov, den 1. April 1908. BERNH. NIELSEN.

For den overordentlig store Velvilje og Opmærksomhed, der vistes mig i Anledning af Jubilæet, og som derved blev mig en saa kær og varig Mindedag, beder jeg samtlige Odense-Kolleger modtage min bedste Tak.

Odense, 20. Marts 1908. Med koll. Hilsen FERD. POULSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

10. April: *Kallundborg* 351.65. 11. Apr.: *Esbjerg* 206.00, *Odense* 800.00, *Horsens* 529.00. 13. Apr.: *Aalborg* 400.00, *Assens* 61.79, *Herning* 106.50, *Hillerød* 340.50, *Hjørring* 174.00, *Holbæk* 288.25, *Løgstør* pr. Blanket 50.00, *Maribo* 63.25, *Nykøbing M.* 143.75, *Nykøbing F.* 300.00, *Næstved* 258.35, *Odder* 43.75, *Ringsted* 216.55, *Thisted* 96.00, *Varde* 113.25, *Vejle* 205.25, *Viborg* 182.50.

Ny Lokalformand.

Løgstør: Typ. S. CHR. PETERSEN, Raadhusgade. Kan kun ekspedere Rejsende i sit Hjem i Tiden fra 12—1½ Middag og 7—8 Aften.

Den 13. April 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde.

1. Paaskedag *Fodtur* til Jægersborg. Mødested Tuborg Kl. 9 Form. Frokost medbringes. Kolleger velkomne.

Lørdag den 25. April Kl. 8½ *ordinær Generalforsamling.* Derefter Fællesspisning. Tegning hos Styrelsen. (1 m)

T. C. C. Skærtorsdag og 1. Paaskedag Trianglen Kl. 10. (3 d)

ANNONCER

En yngre, velanbefalet Typograf kan straks faa Plads i »*Frederikshavns Avis*«*s Bogtrykkeri.* (97)

Til et middelstort Accidenstrykkeri søges en **dygtig** og **energisk Faktor.** Vedkommende maa have Kendskab til saavel *Sætning* som *Trykning* og være fuldt fortrolig med *Kalkulation* af al Slags Arbejde. Billet mrkt. »Ham 93« med Lønfordring og Kvalifikationsbevis bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ung Mand,

der i flere Aar har været ved Faget, men saa godt som udelukkende har arbejdet ved Ombrydning og Trykning af et Dagblad, søger Plads helst i et mindre Trykkeri, hvor han kan faa Lejlighed til at sætte sig ind i den Del af Faget, han har forsømt. Vedkommende er hurtig til sit Arbejde, og Lønnen kan rette sig efter Forholdene. Bill. mrkt. »Forbundter 94« indlægges i Løbet af 6 Dage paa Ekspeditionskontoret.

En duelig

Akcidenstrykker

kan medio Maj erholde fast Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »Ø. 95« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Typograf

(Sætter), der for Tiden opholder sig paa Askov Folkehøjskole, søger Plads som *Akcidenssætter* til 1. Maj. Bill. mrkt. »F 96« modtager Ekspeditionskontoret.

En god Kollega,

som har Lyst til at rejse i Sydtyskland eller Schweitz, søges til Rejsekammerat. Bill. mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

En ung **Linotype-Sætter** søger Plads. Billet mrkt. »Linotype 83« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 24 APRIL 1908 XXXV AARGANG

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 7. April 1908 blev i Sag Nr. 3/1908: *Københavns Bogtrykkerforening for Eksprestrykkeriet* mod *Dansk Typograf-Forbund* afsagt følgende Dom:

Typograf Niels P. Hansen opsagde Fredag den 11. Oktober f. A. sin Plads i Eksprestrykkeriet, efterat en Anmodning om Lønforhøjelse var bleven afslaaet.

Da han den følgende Fredag skulde fratræde Pladsen, gentog han sin Anmodning om Lønforhøjelse, men da han ikke herpaa fik tilfredsstillende Svar, udeblev han fra Pladsen den næste Dag i Henhold til sin tidligere Opsigelse.

Eksprestrykkeriets Indehaver, Bogtrykker L. D. Petersen, har nu heroverfor paastaaet, at N. P. Hansen ved den nævnte Lejlighed har ladet sig genantage i Pladsen, idet han skulde have erklæret sig tilfreds med, at den begærede Lønforhøjelse blev stillet ham i Udsigt om nogen Tid. Til Støtte herfor paaberaaber han sig ogsaa, at N. P. Hansen, da han Lørdag den 19. Oktober paa Gaden mødte Bogtrykker Petersens Søn, Charles Petersen, som Grund til sin Udeblivelse kun angav, at hans Fader var kommet til Skade, hvorefter Charles Petersen gik ud fra, at han vilde møde igen om Mandagen. Bogtrykkerforeningen har derfor paa Firmaets Vegne paastaaet Dansk Typograf-Forbund tilpligtet at betale 2 Ugers Løn med 52 Kr.

Skønt Retten efter de under Sagen afgivne personlige Forklaringer, dels af Parterne, dels af flere Vidner, ikke har Grund til at betvivle, at Bogtrykker Petersen efter Forhandlingerne med Typograf N. P. Hansen gik ud fra, at denne vilde komme i Pladsen igen den næste Dag (en Opfattelse, der ogsaa bagefter kunde finde nogen Støtte i Typograf N. P. Hansens vage Udtalelser til Bogtrykker Petersens Søn den følgende Dag), finder den dog ikke, at der er tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for, at Genantagelse har fundet Sted, hvorfor Dansk Typograf-Forbund vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger, derunder de Udgifter, der for Typograf Hansen, som bor i Næstved, har været forbundet med hans personlige Møde i Retten, findes at burde deles mellem de to Organisationer.

Herefter dømmer Retten:

Dansk Typograf-Forbund frifindes for Tiltale i denne Sag. Sagens Omkostninger deles mellem de to Organisationer.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Vore Herbergsforhold.

De danske Herbergsforhold er rent ud sagt skandaløse. Naar man har rejst i Danmark i nogle faa Uger, kan man være saa nogenlunde vis paa at være befængt med alskens Utøj og Daarligdom. Og det er dog ikke et saadant Udbytte, man tilsigter, naar man Aar efter Aar opfordrer de Unge til at drage ud.

Gennemgaaende er der ved at komme ikke saa lidt Vagabond-Aand ind i vort Rejseliv. Den gamle Metode, hvor den unge Svend snørede sin Randsel og arbejdede sig frem fra By til By og blev modtaget som en velsét Gæst i Hus og Gaard, naar han bragte Nyheder fra den store Verden, er paa Vejen til at gaa i Glemmebogen. Nu er der Kliker i vort Rejseliv, hvor den Egenskab bliver sat i Forgrunden at kunne lægge sit Ansigt i de rigtige Folder og sé ydmyg ud, naar det gælder om at »slaa en lille Plade«. Og den rejsende Svend er ikke mere velsét overalt.

Disse Kliker skal man vogte sig for, ligesaa for den Anskuelse — som ogsaa er et Pust af Vagabond-Aanden — at man aldeles ikke skal føre nogen Bagage med sig. Thi fordi man »bryder alle Lænker« og drager ud, er det ikke derfor Meningen, at man skal afbryde al Forbindelse med Civilisationen.

Naar jeg siger, at man skal vogte sig for disse Kliker, da har den unge, uerfarne Svend meget vanskeligt ved at gøre det. Derfor mener jeg, at det maa være hans Kollegers Pligt omkring i de forskellige Byer at værne ham derimod — derved, at de træffer Aftale med Gæstgiverier, hvor den unge Kollega kan møde Hygge og Renlighed. Ved en saadan Aftale vil man altid kunne opnaa en rimelig Pris paa Logi og Fødevarer.

I Tyskland har man overalt disse »Verbands-Herberge«. Og det er altsammen (paa et Par enkelte Byers Vedkommende nær) sket uden Offer fra Lokalafdelingerne. Det er kun slet og ret en Akkord med de respektive Værter.

Jeg mener ikke, at Typograferne skal føle sig for gode til at være sammen med de andre Fags Rejsende; men jeg mener, at det kan forsvares at fjærne sig fra det, som bringer Demoralisationen med sig. Iøvrigt tror jeg ogsaa, at Haandværkerstanden uden Skade kunde hæve sit Niveau lidt højere. Naar man sér hen til f. Eks. Handelsstanden, da maa man indrømme, at de unge Mennesker med deres meget ringere Livsvilkaar meget bedre forstaar at værdsætte deres Person.

De tyske Typografer holder iøvrigt ogsaa adskilligt mere paa Etiketten end deres danske Kolleger. Saa godt som aldrig sér man dem paa Herbergerne. Og træffer man en Buckdrucker i det almindelige Slæng paa Landevejen, kan man være nogenlunde sikker paa, at det er en »Schuster« (uorganiseret).

Det skulde glæde mig meget, om denne Artikel maatte bevirke, at der tindt om i Lokalafdelingerne blev truffet slige Aftaler angaaende vore rejsende Kollegers Herbergering, og at Resultaterne af disse Aftaler blev offenliggjort i *Typ.-Tid.*, saa Styrelsen derved kunde finde sig foranlediget til at udarbejde en trykt Fortegnelse over saadanne Gæstgiverier i Forbindelse med en Fortegnelse over vore Formænd og Kasserere, hvilke Fortegnelser vi herhjemme savner saa haardt — i Modsætning til andre Lande, hvormed vi har Gensidighed.

Aarhus, den 6. April 1908. M. L. MADSEN.

Dødsfald.

Søndag den 5. April døde et af Organisationens ældste Medlemmer, Andreas Vilhelm de Lemos. A. V. de L. udlærtes i Halvfjerdserne i *Aalborg Stiftstidendes* Bogtrykkeri, var derefter en Tid hos sin Onkel, Red. Carlsen i Hjørring, arbejdede nogle Aar dels i København hos Nielsen & Lydiche m. fl. og dels i Lyngby, hvorefter han i Begyndelsen af 80'erne satte Kursen mod Skanderborg for at overtage Pladsen som Faktor ved *Skanderborg Amts Avis*. I Mellemtiden havde de L. dog uden Held forsøgt sig som Bogtrykker, først i Aalborg og nogle Aar senere i Skanderborg.

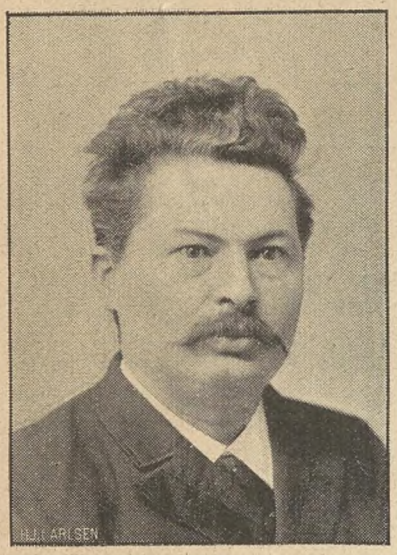

Det er sikkert ikke for meget sagt, at med de L. er et af Organisationens mest begavede Medlemmer gaaet bort. Med lige stor Dygtighed behandlede de L. saavel Tysk som Fransk, men derfor glemte han ikke sit Modersmaal, og mange velskrevne Artikler, i Særdeleshed Sange og Digte, foreligger baade trykt og som Manuskript fra hans Haand. Naar hertil kommer, at de L. var et af den Slags brave, hjærtelige Mennesker, som det er en Fornøjelse at komme i Berøring med, vil man kunne forstaa, at hans Bortgang er en Sorg — ikke alene for hans Hustru og Børn, men ogsaa for hans Kolleger og de mange, som han i Tidens Løb har staaet i Forhold til.

L. har flere Gange i de forløbne Aar været Lokalformand i Skanderborg.

A. V. de L., der kun blev 55 Aar gl., begravedes forleden under stor Deltagelse fra Skanderborg Slotskirkes Kapel.

Dødsaarsagen var, saa vidt vides, Mavekræft. L.

Fagskolen.

Under Forudsætning af, at Indenrigsministeriet i Aar, som tidligere Aar, bevilger Foreningen et Beløb til Hjælp for Medlemmers Lærlinge og unge Typografers (Sættere) Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København, vil der blive uddelt Understøttelse i nævnte Øjemed.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. Hansen, Aalborg, inden *15. Juni d. A.* Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, hvis Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv ævner at udrede de Udgifter, der er forbundne med Opholdet (Kost og Logi) under Kursustiden.

Kursuset, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. September — koster 20 Kr., hvilket Beløb først udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen i Reglen kan afgive Plads til flere, end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være ønskeligt, om saadanne, der selv kan udrede Udgiften til Opholdet, indgav Begæring om Deltagelse i Kursuset.

Aalborg, den 14. April 1908.

P. S. V.
P. Hansen,
f. T. Form.

Fortegnelse over Lokalformændene.

Aalborg: Typogr. Emil Eskildsen, Rantzausgade 28[2].
Aarhus: Fmd. Typ. N. Mortensen, Samsøgade 22[2]. Kasserer: Typ. J. Chr. Hansen, Trojborgvej 10[1].
Assens: Typ. C. C. W. Jensen.
Bogense: Typ. G. H. Grønvold, Adelgade 70.
Brønderslev: Faktor Gerlak Nellemann.
Esbjerg: Typ. Jens Jensen, Smedegade 25[1].
Faaborg: Typ. Hans Madsen, Folketidende, »Lagonis Minde« 34.
Fredericia: Typ. M. Buch, Kongensgade 68.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17.
Grenaa: Typ. Harald Holm, Lillegade.
Helsingør: Bogtr. J. Rothejsen, Dagbladet.
Herning: Typ. P. A. Petersen, Folkebladet.
Hillerød: Typ. Chr. Petersen, Slotsgade 35 (Amtsav.).
Hjørring: Typ. N. V. Thorup, Østergade 5.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Ekspres-trykkeriet.
Holbæk: Typ. Chr. E. Johansen, Venstrebladet.
Horsens: Typ. R. C. Petersen, Ny Havnegade 61 (Socialdem.).
Kallundborg: Typ. Sofus Andersen, Dagbladet, Hærvigsgade.
Kolding: Faktor H. O. Christiansen, Anna Collinsvej.
Korsør: Redaktør Aug. Grevsen.
København: Kvindeafd.: Henriette Crone. Sætterafd.: Viggo Christensen. Trykkerafd.: Laur. Jensen. Fælleskasserer: Laur. Jensen. Fællesafdelingernes Kontor: Jærnbanegade 4, [1]. Telefon 4331.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Nørregade 53.
Lyngby: Typ. Olaf J. Christensen.
Løgstør: Typ. P. Tuborgh.
Maribo: Typ. Vilh. Christensen, Pensylvanien.
Middelfart: Typ. Harald Jørgensen, Venstrebladet.
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Rødbyvej 51.
Nyborg: Typ. M. Rasmussen, Svanedamsgade 3[2].
Nykøbing F.: Typ. H. P. Jensen-Gaard, Strandvejen.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Smallegade 3.
Næstved: Typ. Peter M. Christensen, Socialdemokraten.
Odder: Typ. M. Andersen, Mejerivej 17.
Odense: Fmd. Typ. P. Welblund, Pjentedamsgade 29[1]. Kasserer: Typ. P. Bondesen, Odinsg. 11.
Randers: Fmd. Herm. Hansen, Ny Markedsgade 8. Kasserer: Typ. Jørgen Petersen, »Johannehus«, Hobrovej.
Ribe: Typ. J. Christensen, Sønderportsgade.
Ringkøbing: Faktor L. Høier, A. Rasmussens Bogtr.
Ringsted: Typ. M. A. Kofoed, Folketidende, Dagmarsgade 49.
Roskilde: Typ. L. C. Christiansen, Hersegade 34, St.
Rudkøbing: Typ. C. A. Rasmussen, Østerport.
Rønne: Faktor F. Leth-Steensen, Bornh. Avis.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdemokraten.
Skanderborg: Faktor Rud. Jensen.
Skive: Typ. M. A. Larsen, Folkebl.
Slagelse: Typ. R. P. Jensen, Sociald., Bredegade.
Stege: Typ. Heinrich C. Stammerjohann, Lindemark.
Stubbekøbing: Typ. H. J. Petersen, Grønnegade.
Svendborg: Typ. Søren Jensen, Wilhelmskildevej.
Thisted: Typ. M. L. Johnsen, Amtstidende.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtr. J. P. Sørensen, Torvegade.
Viborg: Faktor L. P. Tjalve, Folkebladet.

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: P. Hvidtfeldt, Jærnbanegade 4[1], B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontorer.

For København: Emil Møller, Jærnbanegade 4[1], B.
For Provinserne: P. Hvidtfeldt, Jærnbanegade 4[1], B.
Telegram-Adr.: Typforbundet. Tlf. 4331.

Typograf-Tidende.

Redaktion: F. K. Madsen, Egegade 2[3], N.
Ekspedition: P. Hvidtfeldt, Jærnbanegade 4[1], B. Tel.-Adr.: Typforbundet. Tlf. 4331.

Arbejdsforholdene paa Randers Dagblad.

I *Typ.-Tid.* Nr. 15 findes en Artikel, undertegnet Herm. Hansen, som ligeledes i denne vedgaar at være den vrede Forfatter til den i samme Blads Nr. 11 skrevne Artikel-under Mærket —n—n.

Det kan kun glæde mig, at Hr. Herm. Hansen, saavel i den første som i den sidste Artikel, har været lige uheldig; thi at han nu befinder sig ude paa de gyngende Vover og ikke selv ser sig i Stand til at redde sig i Land ved egen Hjælp bevises ved, at han baade fra den ene og den anden Kant maa hente Hjælp.

For at Kollegerne Landet over ikke skal faa et forkert Syn paa denne Sag, skal jeg straks komme ind paa Kærnepunktet.

Ved sidste Tarifs Gennemførelse blev der paa Randers Dagblad, hvor der den Gang stod 4 Beregningssættere, afskaffet Beregning, og Ugelønnen blev da beregnet efter deres Gennemsnitsfortjeneste, hvilket efter min Mening, at komme paa fast Løn, absolut maatte blive en stor

Fordel for disse i mange Retninger. Efter nogen Tids Forløb besluttede d'Hrr. Brødr. Rye at forhøje Lønnen med 1 Kr., som selvfølgelig ogsaa kom de fhv. Beregningssættere tilgode. Paa den Maade gik det i nogen Tid, og Beregningssystemet blev saa igen indført; men hertil maa bemærkes, at d'Hrr. Brødr. Rye har handlet fuldtud korrekt; thi det var nemlig kommen d'Hrr. Rye for Øren, at de gamle igen ønskede at faa Beregningen indført, hvilket Ønske var bleven opfyldt; men hertil kom saa, at den Krones Paalæg, der var givet, efter den ny Formands Mening, Hr. Herm. Hansen, selvfølgelig skulde beregnes med, saaledes at Beregningen, som efter Tarifen er 35 Øre pr. 1000 Bogstaver, nu skulde være 36 Øre. Herm. Hansen indfandt sig paa Trykkeriet og ønskede hurtigst muligt sammenkaldt til et Personalemøde, som ogsaa blev afholdt. Efter dette Møde henvendte han sig til vor Forretningsfører, som ikke gav ham Medhold. Herover blev Herm. Hansen saa fornærmet, at han ingen anden Udvej kunde finde for sin Vrede end i *Typ.-Tid.*, hvor han stempler Tilstandene paa *Randers Dagblad* som »russiske«.

Til Slut skal jeg kun svare Hr. Herm. Hansen paa nogle af hans graverende Udtalelser imod mig; men han maa have mig undskyldt, at jeg ikke forstaar at skrive i samme usømmelige Tone som han.

Herm. Hansen udtaler sig om Taknemmelighed og Uvederheftighed samt vaske den »rettænkende« Bogtrykker ren, Udtalelser, som i højeste Grad forbavser mig, da hverken han eller nogen anden er berettiget til at stemple mig som saadan; thi jeg skal gøre Herm. Hansen opmærksom paa, at de Udtalelser, jeg bruger, hvad enten det gælder Principal eller Kollega, staar jeg til enhver Tid ved — det er mere end mange andre, som jeg kender, tør. Den Slags Folk kan man stemple som uvederheftige Personer. Tillige omtaler Herm. Hansen 3 Kolleger, som forlod Hr. Bogtrykker Rye for 4 Maaneder siden for at blive skaanet for hans behagelige Omgang. Hertil skal jeg svare, at de omtalte Kolleger mødte og forlod Arbejdet i en Tilstand, som vistnok ikke finder Sted ret mange Steder, og i Særdeleshed ikke paa *Randers Venstreblad*, hvor Herm. Hansen arbejder; men maaske det ogsaa skal henføres under Begrebet »russiske« Tilstande, naar en Principal ikke vil finde sig i slige Ting.

Tillige omtaler Herm. Hansen, at jeg ikke alle Dage har været tilfreds paa *Randers Dagblad*. Min Udtalelse i saa Henseende har altid været den, naar nogen har spurgt, hvorfor jeg søgte andre Pladser, at Grunden var den, at Lønnen var for lille paa *Randers Dagblad*, og det har ogsaa været den eneste Grund; thi at Hr. Rye som Principal skal have den Ros, han tilkommer overfor sine Arbejdere, finder jeg fuldtud forsvarligt og paa sin Plads, hvilken jeg til enhver Tid skal hævde, selv om Herm. Hansen og hans koll. Medhjælpere søger at kaste nok saa meget Smuds paa mig.

Til Herm. Hansens Kompagnon (Bendix Merkel) skal jeg kun kort give mit Svar og meddele ham, at han skulde være den sidste til at tale nedsættende om Hr. Rye, og jeg skal af den Grund lade ham ligge.

Hermed Tak for Optagelsen og skal ikke mere ulejlige Redaktionen i denne Sag, som jeg, uanset d'Hrr. Herm. Hansen og Bendix Merkel samt de øvrige Medhjælperes Skriverier, stiltiende misbilliger.

Randers, den 12. April 1908. CHR. BAGGER.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 9. April ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

FORMANDEN (Herm. Hansen) aabnede Generalforsamlingen med at byde tilstedeværende Medlemmer Velkommen, hvorefter han aflagde Beretning for det afsluttede Kvartal. — Til Beretningen havde flere Ordet. — KASSEREREN (Jørg. Petersen) oplæste derefter det reviderede Regnskab, til hvilket Revisorerne havde gjort nogle Antegnelser, hvilke Kassereren besvarede. Regnskabet balancerede med 640 Kr. 50 Øre og godkendtes enstemmig. — Under Eventuelt henstillede A. WESTERMANN til Bestyrelsen, om der ikke ved en samlet Optræden gennem Forbundsstyrelsen kunde gøres noget for, at de københavnske Korrespondancer blev noget tydeligere skrevne, da mange af disse Korrespondancer ofte var ulæselige. Bestyrelsen lovede at tage dette til Efterretning. — N. K. NIELSEN henstillede til Bestyrelsen, at der gjordes noget for, at Sundhedsbestemmelserne overholdtes paa de forskellige Trykkerier. — Derefter afholdt Lokalkassen Generalforsamling. Kassereren oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 350.84 og godkendtes enstemmig. — FORMANDEN oplyste, at Bestyrelsen havde bevilget 25 Kr. til Typ. Hansen i Nakskov, og søgte nu Generalforsamlingens Billigelse, hvilket gaves. — En Sag om Understøttelse til en Kollega, der var bleven opereret for en Ørelidelse, udsattes til et senere Møde, indtil Lægeregningen forelaa, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. A. Chr. HUGGER.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 10. April med Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Regnskabet. 3. Majdemonstrationen. 4. Skal Provinsianerne aflægge Svendeprøve. 5. Eventuelt. Dirigent: EMIL NIELSEN.

Forhandlingsprotokollen godkendtes. FORMANDEN (R. C. Petersen) fremlagde Regnskabet fra Januar Kvartal, der balancerede med 579 Kr. Kassebeholdningen fra forrige Kvartal var 15 Kr., og det ordinære Kontingent havde andraget 564 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 20 Kr. og i Sygeunderstøttelse 15 Kr. Til Hovedkassen indsendtes 529 Kr., og Kassebeholdningen var ved Kvartalets Slutning 15 Kr.

Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Majdemonstrationen. FORMANDEN oplæste en Skrivelse fra De samvirkende Fagforbund om Opfordring til saa vidt muligt at stanse Arbejdet 1. Maj fra Middag for at demonstrere for 8-Timers Dagen. Han henstillede til Personalerne om at virke for, at Arbejdet stansedes 1. Maj. — De forskellige Talere, der havde Ordet, var ikke stemt for en Omlæggelse af Arbejdstiden, da dette ikke kunde siges at være nogen *virkelig* Demonstration for Kravet om en Normalarbejdsdag, og en Forhandling med Principalerne for visse Forretningers Vedkommende ang. Arbejdets Stansning 1. Maj var man paa Forhaand sikker paa, intet frugtede. Sagen gik derefter til Typografisk Forbund.

Skal Provinsianerne aflægge Svendeprøve? SØRENSEN-KJELD indledede kort Diskussionen. Taleren fandt ikke i Svendeprøverne nogen nævneværdig Betryggelse for Vedkommendes faglige Duelighed. Skulde noget saadant være Tilfældet, maatte det i alt Fald være Svendene, der havde Sæde i de offentlige Kommissioner. Bortset fra dette Forhold, var der et andet, der gjorde sig gældende, nemlig dette, at det *kun* var af *Provinsianerne*, der fordredes saadanne Betingelser, for at disse kunde optages i Forbundet. Dette fandt Taleren uretfærdigt og hævdede, at der maatte være lige Ret og lige Adgang for saavel Provinsianere som Københavnere til at blive Medlemmer af Forbundet, hvilket ikke var Tilfældet i Øjeblikket, hvorfor Svendeprøve, som *Betingelse* for Provinsianernes Optagelse i Forbundet, maatte slettes af Lovene. — TH. LASSEN delte fuldstændigt Indlederens Syn i den Retning. Der maatte absolut være lige Ret for alle, og han anbefalede at henlægge Spørgsmaalet til det forestaaende Delegeretmøde. — Vedtoges.

Eventuelt. FORMANDEN gjorde Rede for et Par Opsigelser paa *Horsens Dagblad*. 2 Mand havde andraget om Lønforhøjelse. Da dette blev afslaaet, opsagde de deres Pladser for at søge bedre lønnet Arbejde andetsteds. Efter kort Tids Forløb optog imidlertid den ene af dem Arbejdet igen paa de gamle Betingelser. Fra saavel Formandens som fra Vedkommendes Arbejdskammeraters Side var der gjort den nævnte Mand Forestillinger om det forkastelige og ukollegiale i en saadan Optræden, men alt til ingen Nytte. Der udspandt sig en livlig Diskussion om vedkommende Mands Optræden, der fra alle Sider dadledes stærkt. Der var sket Anmodning til ham om at møde ved Generalforsamlingen, hvilket han ikke havde efterkommet. — En af JULIUSSEN stillet Resolution, der udtalte Misbilligelse af vedkommende Herres Optræden, vedtoges enstemmig.

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Privatkassen*. — FORMANDEN (Th. Jørgensen) fremlagde Regnskabet for Januar Kvartal, der balancerede med 97 Kr. 40 Øre og udviste en Indtægt af 58 Kr. og 20 Øre. Udgiften havde været 38 Kr. 70 Øre. Der var udstedt 18 Logikort til et Beløb af 11 Kr. 70 Øre, og 4 Rejsende havde erholdt 5 Kr. Kassebeholdningen var 28 Kr. 70 Øre. I Banken indestod 102 Kr. 92 Øre, og Kassens Formue var ved Kvartalets Slutning 131 Kr. 62 Øre.

SEKRETÆREN.

Nær og Fjærn.

Paa Fodtur. Aarhus Lokalafdeling foretog Skærtorsdag en Fodtur til Tranbjerg. Det var helt igennem en saa rask og fornøjelig Tur, at der er god Grund til at beklage de Medlemmer, der gik Glip af den ved at blive hjemme.

Det för tillfället nedsatte »Festudvalg« beredte Deltagerne i Turen flere Overraskelser, af hvilke den første var vel egnet til at sætte Humøret op. Hele Selskabet blev nemlig ført omkring til Sleth By, hvor man aflagde Faktor Jesper Hald et længere Besøg. Her spistes Frokost og drak Kaffe, og Hr. og Fru Halds Gæstfrihed blev sat paa en haard Prøve — men Sandheden tro, bestod de Prøven med Glans.

I et Par Timer muntrede man sig med Skæmt og Sang, og det kneb med at komme videre. Dog efter at vor »Amatør« havde taget et Par Plader af Begivenhederne, afmarscheredes der med fuld Musik til Tranbjerg, hvor man i de smukkeste Omgivelser forlystede hinanden med Sang og Taler. Stemningen kom her op i en saadan Højde, at det vilde være noget af en Forbrydelse at tro paa andet, end at Sommeren vil blive rig paa mange gemytlige Ture. S. C.

Horsens Avis har faaet helt nyt Skriftmateriel og er samtidig gaaet over til »fransk System«. I en nær Fremtid afrejser Forretningens Faktor, ANDREAS HANSEN, med Stipendium til Tyskland, bl. a. for at lære Maskinsætning.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Hjørring: Privatkassen 5 Kr. Med det tidligere indkomne ialt 861 Kr. 90 Øre.

Nakskov, den 21. April 1908. BERNH. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret *er lukket 1. Maj.* Ind- og Udbetalinger finder i Stedet for Sted Torsdag den 30. April.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag $7^1/_2$—$8^1/_2$.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

14. April: *Kolding* pr. Bl. 50.00, kont. 457.85, ialt 507.85, *Køge* 84.75, *Nyborg* 6.75, *Ribe* 88.00, *Roskilde* pr. Bl. 25.15, kont. 120.00, ialt 145.15. 15. Apr.: *Aarhus* 1260.00, *Helsingør* 259.00, *Randers* pr. Bl. 100.00, kont. 129.00, ialt 229.00, *Rønne* 285.00, *Lyngby* intet at indsende. 18. April: *Svendborg* 100.00. 22. April: *Bogense* 82.00, *Brønderslev* 84.50, *Middelfart:* 35.81.

Den 22. April 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Flyttede.

Lokalformanden i Ringsted er flyttet til Dagmarsgade 49.

Lokalformanden i Svendborg er flyttet til Wilhelmskildevej. Tr. 12—$1^1/_2$ og $6^1/_2$—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Otto Bendixen, udl. hos J. Henriksen $^{10}/_4$ 08 (arb. s. St.). Hjælpearb. Hjalmar Andersen (Hannover). Trykkerafdel.: 2253 (1831), Vald. Ehbrecht, tidl. Medl. (arbl.). Kvindeafdel.: Nina Nielsen, udl. $^1/_4$ 08 hos Bjørnbak (arb. s. St.). Flora Jensen, udl. $^3/_4$ 08 hos H. A. Jensen (arb. s. St.). Ida Elise Alfrida Hansen, udl. $^6/_4$ 08 hos Kihl (**arbejdsløs**). Helga Knudsen, udl. hos Hoffensberg, tidl. Medlem (P. Petersen). Sygeafdel.: Sætterlærling Oskar Fogle (Nielsen & Lydiche).

Aalborg, Søren Pedersen, udl. 1. April i Nordjyll.s Bogtr. Bogense, Johan Holger Christensen, udl. 1. April i Bogense Avis. Faaborg, Charles Aug. Emil Madsen, udl. 1. Maj i Faaborg Folketid. Skanderborg, Ferdinand Nielsen, udl. 1. Maj i Skanderb. Av. Svendborg, Lars Johs. Charles Caspersen, udl. 1. Maj i Svendb. Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Rettelse. Som nyt Medl. er i forrige Nr. anmældt fra Silkeborg Elisabeth Nielsen, hvilket skal være *Mary Lind.*

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2348 (2649), Jul. C. F. Jørgensen fra Aalborg (arbl.). 2315 (2716), Henry Olof Hansen fra Rejse (arbl.). 1882 (636), Chr. Emil Larsen fra Hillerød (arbl.). 2125 (104), Gustav P. Jeppesen fra Nykøbing F. (arbl.). 1863 (985), Marie B. Jørgensen fra Lyngby (Kalberg). 2045 (1495), B. Behrndt fra Nykøbing F. (arbl.). 1520, Lauritz Lauesen fra Middelfart (Matzen). 2232, P. M. Legêne fra Varde (Militær). 2215, Børge Chr. Michaelsen fra Svendborg (Milit.). 2249, Holger Kürstein fra Korsør (Milit.). 2212, Sofus Chr. Petersen fra Ringsted (Mil.). 2152, K. A. M. Christensen (Militær).

Aarhus, 1827, Chr. Worm (De foren Bogtrykkerier), 1960, Vald. Leth (arbl.) og 2147, Hans Carl Petersen (arbl.). Faaborg, 2312, Rudolf Brandt (arbl.). Helsingør, 962, Martin Alfr. Hansen i Pl. og 2194, Otto Aug. Ernst Rasmussen i Pl. Kallundborg, 2334, Anna Marie Brøndum (Folkebl.). Kolding, 1653, Fr. Ad. Riis (Lumbye). Næstved, 2101, Sofus Vald. Sørensen (Soc.-Dem.) og 1848, L. G. Wagner (Næstv. Avis). Varde, 2257, O. W. Eckberg (Varde Folkebl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2353 (887), Otto Andersen (arbl.) paa Rejse. 1964, Johannes M. Madsen til Odense som Militær. 2091, Knud Andersen til Helsingør som Militær. Trykkerafdel.: 2253, Vald. Ehbrecht til Assens i Pl.

Aarhus, 962, Martin Hansen til Helsingør i Pl., 2316, Rud. Brandt til Faaborg (arbl.), 2045, Bertram Behrndt til Nyk. F. i Pl. og 2053, S. Gade Jørgensen til Hobro i Pl. Faaborg, 2312, Rud. Brandt til Nyborg som Milit. Herning, 1342, Magnus Sørensen til Fredericia i Pl. Hillerød, 1882, Chr. E. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 2010, H. Schreiber til Varde i Pl. Kolding, 2147, H. C. Petersen til Aarhus (arbl.). Nyborg, 1840, Michael M. Andersen til Kbhvn. (Militær). Nykøbing F., 1848, L. G. Wagner til Næstved i Pl., 2125, Gustav P. Jeppesen til Kbhvn. (arbl.) og 2045, Bertram Behrndt til Kbhvn. i Pl. Odense, 2031, A. Christensen og 2042, H. Chr. Jensen (begge paa Rejse) samt 1507, Chr. Nielsen til Aarhus (syg). Ringsted, 2212, Sofus Petersen til Kbhvn. (Militær). Silkeborg, 2244, Marius Merkel til Slagelse i Pl. Svendborg, 2214, Sofus Em. Petersen til Frederikshavn i Pl., 1917, Jul. Rasmussen til Helsingør i Pl. og 2215, Børge Chr. Michaelsen til Kbhvn. (Militær). Varde, 2232, P. M. Legêne til Kbhvn. som Militær og 1509, E L. Madsen til Ringkøbing i Plads.

Udslettede.

Aarhus, 144, Chr. Ad. Rasmussen og Esbjerg, 40, Leopold Eickhardt (begge for Restance).

Døde.

Næstved, 231, Bogholder Otto Olsen og Odder, 2200, Henry Will. Martens.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. $8^1/_2$: *Generalforsamling.* Dagsorden se Regnskabet.

Efter Generalforsamlingen Fællesspisning og Punsch. (1 n)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 e)

ANNONCER

Sætter-Lære

søges til en pæn velvoksen Dreng af pæne Forældre til 1. Maj, helst paa et større Trykkeri. Billet mrkt. »N 98« bedes venligst indlagt paa Ekspeditionskontoret.

I København søger

en yngre rutineret Typograf fra Provinsen Plads i en nær Fremtid. Vedk. er øvet i saavel *Avis-*, *Annonce-* som *Akcidenssætning.* Billet mrkt. »99« tilsendes Ekspeditionskont.

En gift Trykker søger Plads straks eller senere. Absolut dygtig. Billet mrkt. »103« modt. Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

En saadan, der har staaet 3 à 4 Aar i Lære, kan til 1. Maj antages til videre Uddannelse i et mindre Akcidens-Trykkeri i en jydsk By. Billet mrkt. »Forbundter 1717« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København.* (101)

En Sætter-Trykker

fra Provinsen tilbydes fast Plads straks (27—28). **Eksprestrykkeriet,** (104) Odense.

Trykker søges.

En yngre Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Akcidenstrykkeri, kan straks faa Plads i *A. Rasmussens Bogtrykkeri,* Ringkøbing. (100)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. $9^1/_2$—$10^1/_2$.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 1 MAJ 1908 XXXV AARGANG

1. Maj! — 8 Timers Arbejdsdag!

NAAR dette Nr. kommer Læserne i Hænde, benytter vi i sidste Øjeblik Lejligheden til at minde vore Kammerater om, at det i Dag er den 1. Maj — den Dag, paa hvilken Arbejderne i alle civiliserede Lande har besluttet at standse Arbejdet og i Flok kræve, at Arbejdstiden ved Lov bliver indskrænket til 8 Timer. Vi Typografer staar vel nærmere ved det eftertragtede Maal end de fleste andre Fag — i København vil vi om 2 Aar have 8-Timersdagen indført —, men netop fordi vi i Kraft af vort Sammenhold og vor gode Organisation er naaet saa langt frem, har vi ikke Lov til at blive hjemme fra Demonstrations-Toget, men maa slutte op i Rækkerne, saaledes at vore Kammerater i andre Fag med større Kraft kan rejse Kravet, og vore Modstandere kan sé, at der er virkelig Alvor med i Spillet og at det er Arbejdernes bestemte Vilje, at 8-Timers Dagen skal gennemføres ved Lov; men dertil kommer, at selv om vi her i København nu er i Stand til at kunne skimte Maalet, saa har Kollegerne ude i Provinserne endnu et Stykke til Vejs Ende. Der er derfor al mulig Grund til at slutte os til Demonstrationstoget baade her i København og alle de Steder i Provinserne, hvor der demonstreres.

Det er i Aar 19 Aar siden Arbejderne undfangede den Idé, at 1. Maj-Dagen skulde være Arbejdernes Dag, som man hele den civiliserede Verden over skulde benytte til, med den store Vægt en saadan Masse-Optræden giver, at kræve de 24 Timer i Døgnet tredelt.

Vi, der har været med til at demonstrere i alle de mange Aar, husker hvorledes vore Modstandere — ja ofte en Del af vore egne Kammerater — fortalte, at det var en tom Demonstration, der hurtig vilde dø hen.

Tiden har imidlertid vist os det modsatte. Sejgt og udholdent har vi holdt fast ved vor Demonstration og vort Krav, og dette vil vi blive ved med indtil den Dag er oprunden, hvor 8-Timers-Dagen er gennemført ved Lov.

Kolleger! Lad os derfor alle som én — i København som i Provinserne —, hvor det paa nogen Maade lader sig gøre, være med i Demonstrationen i Dag, saa naar vi ogsaa en Gang Maalet: 8-Timers-Dagen!

I København stilles der paa Nørre Boulevard præcis Kl. 1, hvor vi har faaet Plads som Nr. 45.

Angaaende 1. Maj hedder det i Provins-Tarifens Bilag I:

»Forretningsudvalget opfordrer Medlemmerne til, hvor det ikke lader sig gøre at faa fri fra Middag, at fortsætte Arbejdet til Kl. 3. En Voldgiftsretskendelse har fastslaaet, at det er tilladt for en enkelt Dag at forskyde Arbejdstiden indenfor Tiden fra Kl. 6—9, naar Personale og Principal derom er enige. I Henhold hertil opfordrer Forretningsudvalget Personalerne til at træffe Overenskomst med deres respektive Principaler paa Basis af en rimelig Forskydning af Arbejdstiden. Det tilraades at fortsætte Arbejdet nogen Tid længere den 30. April og at paabegynde det noget tidligere den 1. Maj. Hvis Arbejdets Fuldførelse kræver en enkelt Mands Tilstedeværelse paa Arbejdspladsen hele Dagen — Ombryder og Trykker — bør disse forblive i Arbejde«.

Fagskolen.

UNDER Forudsætning af, at Indenrigsministeriet i Aar, som tidligere Aar, bevilger Foreningen et Beløb til Hjælp for Medlemmers Lærlinge og unge Typografers (Sættere) Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København, vil der blive uddelt Understøttelse i nævnte Øjemed.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, inden *15. Juni d. A.* Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, hvis Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv ævner at udrede de Udgifter, der er forbundne med Opholdet (Kost og Logi) under Kursustiden.

Kursuset, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. September — koster 20 Kr., hvilket Beløb først udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen i Reglen kan afgive Plads til flere, end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være ønskeligt, om saadanne, der selv kan udrede Udgiften til Opholdet, indgav Begæring om Deltagelse i Kursuset.

Aalborg, den 14. April 1908.

P. S. V.
P. HANSEN,
f. T. Form.

Arbejdsforholdene paa Lollandsposten.

NAAR jeg i *Typ.-Tid.* læser om Arbejdsforholdene paa *Randers Dagblad* og sér, at Forholdene dèr betragtes som »russiske«, saa synes jeg at dette vilde være et altfor mildt Udtryk at bruge om Forholdene paa *Lollandsposten*.

Hr. Johan Dein synes at have en sygelig Lyst til altid at komme paa Kant med sine Typografer, og for at naa dette Maal anvender han altid »fine« Midler.

Jeg har arbejdet paa *Lollandsposten* i ca. 3 Maaneder — en Tid, der er mere end tilstrækkelig til at bedømme Hr. Deins Opførsel overfor sine Typografer, for hvilke han bruger alle mulige Udskældsord, saasom: »Det er noget Svineri!« o. s. v., og overfor mig har han endog brugt Ord som »Slubbert«.

Det fortjener at bemærkes, at alle Hr. Deins Typografer staar paa Minimalløn (en Sætter-Trykker har dog *vistnok* 1 Kr. over Minimal). Det har desuden før været Hr. Deins Fremgangsmaade — hvilket Typografer, der før har arbejdet i Maribo, kan bevidne — at beregne Typografernes Arbejder efter en gammel og forlængst uddød Tarif, der selvfølgelig var betydelig lavere end den nuværende.

Desuden sørger Hr. Dein for paa alle Maader af afkorte den beskedne Løn (21 Kr.) saa meget som muligt. Et Eksempel: En Morgen, før Arbejdstiden begyndte, var der paa Døren til Pissoiret (naar jeg bruger et saadant Ord, kan jeg

f. Eks. ligesaa godt sige »Garderoben« eller lignende, thi det betyder det samme, da de to Ting er ud i ét) anbragt følgende Opslag: »Fra i Dag af vil der if. Tarifen blive afkortet, naar der ikke mødes i rette Tid«.

Heri har Hr. Dein jo sin gode Ret; men derfor maa han ikke misbruge den. I min Ugeløn om Fredagen manglede der 50 Øre og selvfølgelig fordrede jeg at vide, hvilke Dage, det var, jeg var kommen for sent. Men det kunde Hr. D. ikke give mig Svar paa, men sagde: »Jeg havde haft Ret til at trække af for 4 Gange«, hvortil jeg svarede, »at det var mærkeligt, at De da ikke havde benyttet Deres Ret«.

Da jeg sluttelig gjorde opmærksom paa, at det i Trykkeriet anbragte Uhr ikke gik videre bestemt, svarede Hr. D., »at han ikke rettede sig efter noget Uhr, men derimod efter en *Fabriksfløjte!!*«

Det forbavser mig heller ikke, at Hr. Dein nægtede at betale mig ½ Times Overarbejde trods det, at jeg kunde bevise, at jeg havde arbejdet over.

Hensigten med disse Linjer er naaet, hvis det kunde tjene til at advare Kolleger, der muligvis vil komme til at arbejde paa *Lollandsposten*. C. V. JOHANSEN.

1. Maj.

Nu vælder frem fra Mulde de friske Foraarsskud,
drag en Gang din Aande og luk dit Vindu op,
sæt dit »Skaft« til Side og bind din Spalte ud,
drag Dig af din Kittel og følg med i sluttet Trop.

Thi er dit Liv end fattigt og rigt kun paa Besvær,
Du ejer dog en Andel af Sol og Lys og Luft.
Og ejer Du ej Skovens og Havens skønne Trær,
Du har dog Lov at skue dem og nyde deres Duft.

M. L. MADSEN,
Aarhus.

Bogudstilling og Stiltelsesfest i Nykøbing F. Afd.

DEN 1. April var det 25 Aar siden, at der oprettedes en Afdeling af Dansk typografisk Forening i Nykøbing F. paa 3 Medl. I den Anledning havde Lokalafdelingen, som nu er vokset til 35 Medl., Søndag den 5. April arrangeret en Bogudstilling, der var tilgængelig for alle, samt en Stiftelsesfest, hvortil var indbudt Stiftets Typografer. Bogudstillingen var meget hensigtsmæssigt arrangeret af L. CHR. NIELSEN fra Odense og bestod væsentlig af dennes egen Samling samt en Del bibliofile Værker, som var udlaante af det Classenske Fideikommis. Endvidere havde Skriftstøberfirmaet Gensch & Heyse i Hamborg og Farvefabriken Berger & Wirth ved Repræsentanten i København, Hr. Grosserer VOIGT, foranstaltet en smagfuld Samling Trykprøver. Udstillingen aabnedes Kl. 2 om Eftermiddagen med et Foredrag af Hr. L. CHR. NIELSEN, Odense, hvori han slog til Lyd for at anvende Kunsten i Haandværket og i det Øjemed højne den faglige Uddannelse. Sluttelig gav han en Vejledning til Forstaaelse af de udstillede Sager. Foredraget, der overværedes af ca. 150 Boginteresserede, modtoges med Bifald. Udstillingen, der stod aaben i 3 Timer var i den Tid besøgt af ca. 500.

Ved 6-Tiden samledes Afdelingens Medlemmer med Damer, en Del Nakskovkolleger med Damer samt Grosserer Voigt, Kbhvn., L. Chr. Nielsen og P. HVIDTFELDT som særlig Indbudte, til et Festmaaltid i Hotel »Royal«, hvor Udstillingen ligeledes var arrangeret. Her bød Festkomitéens Formand, Faktor P. A. PEDERSEN, velkommen. Efter en Sang for Forbundet, holdt HVIDTFELDT Festtalen for den ene Jubilar: *Nykøbing Afdelingen*, og Maskintrykker TOFT for den anden Jubilar: Den nuværende Lokalformand H. P. JENSEN-GAARD, som havde været Medlem af Nykøbing Afdeling uafbrudt i de svundne 25 Aar. Paa selve Stiftelsesdagen var Jubilaren bleven vækket med Musik og overrakt et Taffeluhr af Afdelingens Medlemmer, som Tak for trofast Foregangsarbejde og hans utrættelige Arbejde for at fremme Kollegernes Interesser. — JENSEN-GAARD takkede for alle de Opmærksomheder, som var vist ham fra Kollegernes Side, og dvælede ved forskellige Smaasider af Afdelingens Liv. Efter en Sang for »den dejlige Kvinde« af L. J. og en Skaal for Kvinden, bragte LUDV. KRAGH Hilsen fra Nakskov Afdelingen, og Grosserer VOIGT takkede for Indbydelsen og dvælede ved Udstillingens Nytte, og glædede sig særlig over det store Arbejde, L. CHR. NIELSEN havde udrettet for at højne Faget, for hvilket han udbragte en Skaal, som han særlig adresserede til L. Chr. Nielsen. — Taler og Sange afløste hinanden i en Uendelighed, og Kolleger fra andre Byer sendte telegrafiske Hilsener. Efter det vellykkede og fornøjelige Festmaaltids Slutning spillede Musiken op til Dans, hvori unge og gamle tog livlig Del til langt ud paa Morgenstunden, kun afbrudt af et animeret Punschesold, hvorunder Taler, Sang og Deklamation ofløste hinanden. — En mere stemningsfuld Fest har ikke før været afholdt i Nykøbing Afdelingen.

Til Kvinderne.

1. Maj.

Udvalget for Majdemonstrationen har truffet Beslutning om at lade de samlede Kvindeorganisationer marschere foran i Toget, festligt smykket og med eget Musikkorps. Vi opfordrer derfor Kvinderne i Bog- og Stentrykkerierne til at deltage i Demonstrationen i saa stort Antal som muligt, for derved at bidrage til at gøre det paatænkte Arrangement saa imponerende som muligt. STYRELSEN.

En Henstilling til Hr. Chr. J.

DA De i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* morer Dem med at være ubehagelig overfor Deres Kolleger paa »Kallundborg Avis«, skal jeg henstille til Dem, at De sætter Dem lidt mere ind i Forholdene inden De farer i Blækhuset, tilmed da jeg tror, De har misforstaaet Situationen en Del. Hvad angaar Deres Spørgsmaal — som paa flere Punkter er lidt nærgaaende — skal jeg slet ikke besvare disse, da de ikke fortjener andet end — Tavshed. Jeg skal dog trøste Dem med, at der ikke er nogen af Avisens Typografer, der nærer Frygt — hverken i den ene eller anden Retning. Endvidere skal jeg fortælle Dem, at Typograferne paa Avisen holder sig Tarifen efterrettelig, hvad jeg synes De er ved ikke at gøre, da De jo laver regelmæssigt Overarbejde hver Uge, og jeg tror det er ulovligt, da der jo i Tariffen staar en Passus om, at regelmæssigt Overarbejde ikke maa finde Sted. Jeg vil nu henstille til Dem, Chr. J., at De hellere reformerer lidt paa dette i Stedet.

Maaske Redaktionen vil fortolke os den Paragraf, der omhandler Overarbejde, da vi saa nemmere kan komme til en Forstaaelse.

Kallundborg, 21. April 1908. x—y.

Regelmæssigt Overarbejde *dagligt* i Følge Tarifen kan ikke finde Sted. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdelings

ordinære Generalforsamling for Januar Kvartal fandt Sted paa Folkets Hus den 10. April. Dirigent: FERDINAND POULSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning om det siden sidste Møde passerede, hvilket ikke var store Sager. — HANS JENSEN gav derpaa Beretning fra *Fyns Social-Demokrats* Kontrahentforsamling. Taleren sluttede med at bemærke, at den egentlige Myndighed med Hensyn til den socialdemokratiske Presse her i Landet var hos den københavnske Kontrahentforsamling. Denne Forsamling kunde vore københavnske Afdelinger vælge Repræsentanter til, hvilket Provinsafdelingerne ikke kunde. Det vilde derfor være ønskeligt, om vore københavnske Kolleger vilde overlade et af deres Mandater til Provinsianerne. Beretningerne godkendtes. — Regnskabet for Kvartalet balancerede med 1551 Kr. 22 Øre; Kassebeh. 7 Kr. 72 Øre, indsendt til Hovedkassen 800 Kr. — Ekstrakassens Regnskab viste en Balance paa 554 Kr. 44 Øre. Kassebeh. 29 Kr. 20 Øre, i Sparekassen 336 Kr. 92 Øre. Disse samt flere andre Regnskaber godkendtes enst. — Derpaa rettedes en Opfordring til Medlemmerne om at møde talrigt op den 1. Maj i Processionen for en 8-Timers Arbejdsdag.

En Del Valg foretoges med det Resultat, at alle de afg. genvalgtes, nemlig: HANS JENSEN og AXEL JUUL til Kontrahenter for *Fyns Social-Demokrat*, E. MARTENS til Repræsentant i Aktieselskabet Folkets Hus, FR. MADSEN til Repræsentant i Aktieselsk. »Arbejdernes Brændselsforsyning« og WELBLUND til Repr. i Aktieselsk. »Næsbyhoved Skov«.

Under Eventuelt behandledes en Opsigelse samt flere lokale Spørgsmaal. — Generalforsamlingen var besøgt af henimod halvhundrede Medlemmer. W.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 11. April ord. Generalforsamling, hvor Regnskaberne fremlagdes og godkendtes. Til Forbundskassen indsendtes 340 Kr. 50 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 274 Kr. 60 Øre. Ud-

gifterne i Kvartalets Løb havde været 60 Kr. 25 Øre. Da Lokalkassen ved Kvartalets Slutning havde en Kassebeholdning af 233 Kr. 62 Øre, hvoraf de 203 Kr. 11 Øre var fremkommet som Overskud fra Afdelingens Maskerade i Vinter, enedes man om fremtidig at give de rejsende Typografer frit Nattelogi og Morgenkaffe foruden den Understøttelse, de ellers oppebar. Ligeledes vedtoges det at yde et Tilskud af indtil 100 Kr. til en Skovtur for Afdelingens Medlemmer, og der nedsattes et Udvalg til at ordne det videre fornødne i denne Sag. — Det vedtoges at indgaa til Principalerne om at faa fri 1ste Maj i Anledning af Majdemonstrationen. — Sluttelig valgtes R. L. Jensen til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for P. R. Juhl, der ikke ønskede at fungere længere.

C. P.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 11. April ordinær Generalforsamling, hvor Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber for Januar Kvartal fremlagdes og godkendtes. Under Eventuelt drøftedes nogle lokale Sager, hvorefter der blev valgt en Festkomité, som i Løbet af Sommeren skulde søge afholdt en Udflugt for Foreningens Medlemmer med Damer.

Efter Generalforsamlingen samledes de mødte, 10 af Afdelingens 15 Medlemmer, til en lille Festlighed, som en nedsat Komité havde arrangeret nævnte Aften. Der herskede en udmærket kammeratlig Stemning, og Taler fulgte Slag i Slag. Ved 3-Tiden sluttede Festen, og de tilstedeværende skiltes i den Mening, at det var en af de mest vellykkede Fester, der har været afholdt indenfor Lokalafdelingen. H. HANSEN.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. April ordinær Kvartalsgeneralforsamling. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Det vedtoges at henstille til Medlemmerne i saa stor Udstrækning som muligt at deltage i den kommende Majdemonstration. Endvidere vedtoges det at arrangere en Sommerudflugt og Bestyrelsen valgtes til at ordne det videre fornødne i den Retning. Endelig vedtoges det, at Afdelingen indgaar til Formanden for Svendeprøvekommissionen med Andragende om, at den ene Skuemester ikke bliver Bestyrer eller Faktor. Generalforsamlingen var besøgt af 17 Medlemmer. P. A. P.

Til Afdelingskassererne.

6-Kroner-Kontingentet. Saavel paa Oktober som Januar Kvartals Regnskaber har flere Afdelingskasserere opført 6-Kr.-Bidraget for Nyudlærte under »*Andre Indtægter*«. Dette er urigtig. Da de ny Regnskabsberetninger tydeligt anviser dette Kontingent Plads under Kontingentspecifikationen, maa det følgelig deraf ogsaa opføres som Kontingent i »Balancen«. 6-Kroners-Kontingentet opkræves af alle Nyudlærte, som mælder sig forinden Udlæringen.

Omflytningsbidrag maa opføres under Understøttelse paa Stedet og ikke under Laan, ligesom Kvittering skal gives paa Kvitteringsblanketten for Underst. p. St.

De ny Regnskabsschemaer maa benyttes til Regnskabsaflæggelse og de i Behold værende ældre maa tilintetgøres.

HOVEDKASSEREREN.

Nær og Fjærn.

Forbundskontoret er lukket i Dag, 1. Maj.

Bladudgiverforeningen i Provinserne har forleden vedtaget, at indtil videre maa intet Medlem af Foreningen forhøje Lønnen for en eller flere af de i forskellige Trykkerier beskæftigede Typografer, med mindre han paa Forhaand har faaet Foreningens Tilladelse dertil.

Forslaget bekæmpedes bl. a. af Redaktørerne SVARRE, Køge, og M. DREYER, Odense. Det vedtoges imidlertid sluttelig med 4/5 af de afgivne Stemmer.

— Den Beslutning, Bladudgiverne her har taget, er kun egnet til at skabe Uro og Forstyrrelse i det ellers hidtil herskende gode Forhold mellem Provinsernes Bladudgivere og deres Arbejdere. Det synes derfor ganske mærkeligt, at man ved en Beslutning paa Forhaand vil afskære ethvert nok saa berettiget Krav. Vi tror ikke dette lader sig gøre, og vi tror det saa meget mindre, som Tarifen ikke paa noget som helst Punkt forbyder, at der ydes personlige Tillæg — tværtimod! Bladudgiverne burde derfor i egen Interesse have fulgt d'Hr. SVARRE og DREYER.

25-Aars Jubilæum som Typograf fejredes den 18. April af J. UNGERMANN ved *Randers Amts Avis*, idet han den 18. April 1883 blev udlært samme Sted, hvor han har arbejdet uafbrudt siden.

Om Morgenen havde Kolleger dekoreret Jubilarens Sætterpult med Flag og Grønt, og om Aftenen blev der afholdt en Festlighed til Ære for ham i Klubben »Harmonien«. Denne Festlighed var overmaade vellykket, og Stemningen øgedes yderligere derved, at Hr. Redaktør ELMENHOFF personlig gav Møde. Ved Bordet talte denne for Jubilaren, hvem han gennem de 25 Aar havde lært at kende som en dygtig og flittig Arbejder, der var lige afholdt af Principal og Kolleger.

Den vellykkede Festlighed sluttede med en Mængde Taler og Sange. M.

Odense. Medl. anmodes om, *før* Plads søges eller Pladstilbud *modtages*, at henvende sig til Afdelingsformanden WELBLUND, Arbejderpartiets Bogtr., Odense.

Dødsfald. Typograf OTTO OLSEN, Næstved, er Paaskedags Morgen afgaaet ved Døden efter et kort Sygeleje, 46½ Aar gl.

Otto Olsen var født i København og kom efter sin Konfirmation i Lære i *Nyborg Avis*' Trykkeri, hvor han stod Læretiden ud og derefter arbejdede som Typograf til han blev indkaldt for at aftjene sin Værnepligt. Efter endt Militærtjeneste kom han 1. Marts 1885 til *Næstved Tidende;* her arbejdede han i henved en halv Snes Aar i Sætteriet og var en Tid Ombryder, indtil han i 1895 overtog en Plads som Bogholder ved Bladet. Denne sidste Plads beklædte han til sin Død.

Otto Olsen var en dygtig og energisk Mand, yderst pligtopfyldende og punktlig i al sin Færd. Ved sit elskværdige Væsen og sin ærlige, retlinjede Karakter var han afholdt af alle. Hans Principaler saavel som hans Kolleger i Sætteriet og paa Kontoret og iøvrigt alle, hvem Otto Olsen kom i Berøring med, satte Pris paa ham. Som hans Liv havde været stille, fordringsløst og bramfrit, gik han stille bort Paaskedags Morgen. Lørdag Formiddag blev han angrebet af en hæftig Lungebetændelse, som allerede Søndag Morgen gjorde Ende paa hans Liv.

Otto Olsen efterlader sig Enke og to voksne Børn, en Søn og en Datter. Endvidere efterlader han sig mange Venner og ingen Uvenner. Hans Venner vil mindes ham med Tak som en god Værkfælle og en trofast Kammerat.

I Fredags jordfæstedes Otto Olsen fra Herlufsholm Kirke under stor Deltagelse. Der var fremsendt en Mængde Kranse, deriblandt en Del Palmekranse, saaledes fra *Næstved Tidendes* Udgivere, *Næstved Tidendes* Medarbejdere, *Næstved Tidendes* Trykkeripersonale, Lokalafdelingen og fra Herlufsholm Sogns Menighedsraad. I Kirken talte Pastor Schamby, Lillenæstved, smukt og hjærtelig over den Afdøde. Ved Graven rettede den Afdødes Søn, statsvidenskabelig Student Chr. Olsen en Tak til det store Følge.

— Lørdag den 25. April, Morgen Kl. 8, er forhenv. Faktor ved *Middelfart Avis*, C. B. SØRENSEN, afgaaet ved Døden. S. har i de senere Aar været angreben af en snigende Lungetuberkulose, for hvis Helbredelse han i Efteraaret 1906 søgte Ophold paa Silkeborg Sanatorium. Herfra blev han efter ca. 5 Maaneders Ophold udskreven for at fortsætte Kuren i Hjemmet, dog uden Resultat, idet S. næsten til Stadighed maatte holde Sengen. Han opgav derfor helt Typografien og søgte og fik en Restavratør-Bevilling, som hans trofaste Hustru under hans tærende Sygdom har varetaget. Nu efter et uafbrudt 7 Ugers Sygeleje mente Sørensen at være bleven lidt bedre og at kunne komme op om Lørdagen, men samme Morgen henad 8-Tiden befandt han sig utilpas, kaldte paa sin Hustru og to ukonfirmerede Børn og kunde selv meddele dem, at det nu vist var forbi, og efter at have sagt Farvel gjorde en Blodstyrtning kort efter Ende paa hans Liv.

S., der blev godt 40 Aar gammel, fik 1886 udlært i *Ringkøbing Amts Avis*. Efter at have arbejdet ½ Aar som Typograf paa Lærestedet, har han senere arbejdet i Holstebro, Kolding, Næstved, Aarhus, Varde, Svendborg, og kom 1. Decbr. 1890 fra Skanderborg til *Middelfart Avis*, hvor han virkede lige til Sygdommen tog ham, dels som Typograf og dels som Faktor.

S. har lige siden han fik udlært været et trofast Foreningsmedlem, en god Kammerat og Kollega og en opofrende Familjefader, og var han, som *Middelf. Av.* bl. a. i sin Nekrolog skriver om ham, »en Mand med Idéer, et lyst Hoved og en dygtig Arbejder i sit Fag, og mange Middelfartborgere vil sikkert beklage hans altfor tidlige Bortgang«.

Begravelsen foregik i Gaar, Torsdag, Kl. 12½ fra Kirken. J.

— Atter har Forbundets Trykkerafdeling mistet et af sine bedste Medlemmer, idet GEORG RANTHE i Fredags er afgaaet ved Døden efter en lang og haabløs Hjertesygdom. Ranthe udlærte hos Nielsen & Lydiche og har siden arbejdet hos Græbe og sidst i en Aarrække hos Aller, alle Steder lige afholdt af Foresatte og Kammerater, som den gode og pligtopfyldende Arbejder, han var. R. efterlader Hustru og 2 smaa Børn. Begravelsen fandt Sted igaar paa Assistents Kirkegaard, og Trykkernes røde Banner sænkedes i Vemod over hans Grav.

—z—n.

Gutenberg-Koret havde til sin Koncert forleden Onsdag samlet fuldt Hus; men Koret fortjente det ogsaa, thi et saa godt og udsøgt Program bydes der ikke ofte paa.

Det var med udelt Fornøjelse man hørte Hr. Charles Kjerulf synge »Fredmanns Epistler«. Disse prægtige svenske Sange, der i dansk Oversættelse kom fuldtud til sin Ret i Hr. Kjerulfs med fuldendt Foredragskunst og smittende Lune, udmærkede Gengivelse. Han gjorde med Rette kolossal Lykke. Det samme maa siges om Fru Oda Nielsen, hvis Ævne til at synge sig ind i saavel voksne som Børns Hjærter, er kendt og skattet af alle. Gutenberg-Koret fik ogsaa sin Part af Aftenens Bifald, men man maa ogsaa beundre deres Sammensang og gode Nuancering, for hvilket man jo maa komplimentere Korets Dirigent, Hr. Vald. Nielsen, hvis myndige og intelligente Ledelse let spores. Sange som P. Heise: »De smukke« og P. E. Lange-Müllers Serenade af »Der var en Gang —« med Tenorsolo og Klaverledsagelse tog meget Bifald. Alt i alt en Koncert Koret havde Ære af.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Brevkasse.

Af Hensyn til Pladsen maa en Del Stof, bl. a. Generalforsamlingsreferater, vente til næste Nr. RED.

Udstilling i Kunstindustrimusæet.

Tirsdag d. 5. Maj aabnes i Musæets Stueetage, Vestre Boulevard Nr. 22, en Udstilling af Elevarbejder fra *Fagskolen for Boghaandværks* forskellige Afdelinger. Samtidig udstilles Elevarbejder fra *Musæets Haandværkerskole.* Udstillingen holdes aaben i 14 Dage og er gratis tilgængelig for Alle hver Dag (Mandag undtagen) fra 1—4 samt Tirsdag og Fredag Aften fra 7—9.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes for Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

28. April: *Ny typ. Forening* 555.00, *København* 5654.51, *Stubbekøbing* 44.50, *Korsør* 37.75, *Ringkøbing* 144.50.

Dermed er samtlige Regnskaber modtagne.

Den 29. April 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Flyttet Lokalformand.

Fredericia: Typ. Martin Buch er flyttet til Kongensgade 70. Indtil videre træffes Lokalformanden for Rejsende paa Fredericia Dagblads Trykkeri fra 6—7 Efterm.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Astrid Bendixen, udl. ⁶/₈ 08 hos P. Andersen (arb. s. St.). Martha Bilgrav, udl. ¹⁹/₄ 08 i Nat.-Tid. som Aflæggerske (arb. s. St.). Sygeafdel.: 657, P. J. E. Nielsens Hustru Hansine, 160, S. M. Christensens Hustru Anna, 34, Ole Petersens Hustru Vibeke og 1080, Th. Hansens Hustru Anna.

Aarhus, Peter Frederik Jensen, udlært i Demokratens Bogtr., Mads Andreas Jensen, udl. i Nationaltr., Christian Jensen Kirkebæk, udl. i Stiftsbogtr., Marius Peter Møller Petersen, udl. i Jyllandsp. og Jens Ditlev Rasmussen, udl. i Demokraten (alle 1. Maj og arbejder fortsat paa Lærestedet). Hillerød, Peter Alfred Petersen, udl. 1. Maj i Frdb. Amtstid. Næstved, Vilhelm Larsen, udl. 1. Maj i Næstved Tid. Vejle, Christian Andersen Birkemose, udl. 1. Maj i Vejle Amts Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1080, Th. Hansen fra Nakskov (syg). 2265 (842), Aage Petersen fra Kolding (S. L. Møller). 2055 (214), Chr. Jul. Rasmussen fra Brøndersiev (arbl.). 2081, Carl Nielsen fra Ringkøbing (Milit.). 2324 (2739), Axel S. Skyum fra Hillerød (arbl.).

Aarhus, 2353, Otto Andersen (De forenede Bogtr.), 1507, Christian Nielsen (syg), 2276, S. C. G. Hartmann (Morgenbladet), 2053, S. Gade Jørgensen (De forenede Bogtr.) og 1809, Volmer Mattzon (Backhausen). Faaborg, 2198, Aage Jensen (Avisen). Hobro, 3849, Fred. Moasdorf og 2053, Søren Gade Jørgensen (begge Avisen). Kolding, 2147, H. C. Petersen (Højskolebl.) og 1457, N. B. Nielsen (Folkebl.). Korsør, 1487, Marius Just. Hansen (Zachariasen), 869 (norsk), Johs. Chr. Næsaas og 1599 (tysk), Th. Andersen (begge Avisen). Løgstør, 2234, M. Gabrielsen i Pl. Nyborg, 2312, Rudolph Brandt (Militær). Næstved, 2396 (norsk), Reinert Evertsen (Sociald.). Odense, 1964, Johs. M. Madsen, 2153, R. N. Hunderup (begge Militære) og 1030, P. Th. Tuborgh (Andelstrykkeriet). Ringkøbing, 1543, Anton Eglof Bengtzon, 1549, Erik Larsen-Madsen og 1832, Carl Chr. Walther (alle Dagbl.). Ringsted, 2359, Chr. Worm (Folketid.). Slagelse, 2244, Marius Merkel (Louw). Varde, 2010, Heinrich Schreiber (Folkebl.). Vejle, 1637, Jørg. Sørensen (syg). Viborg, 2217, Jens Thomsen (Militær).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1882, Chr. Emil Larsen til Stege i Pl. 2181, S. V. A. Johnsen til Aarhus som Milit. 914 (627), Chr. J. Aarvig til Udl. 1864 (420), Emil Roed til Lyngby i Pl. 2359 (2610), Chr. Worm til Ringsted i Pl. Trykkerafdel.: 5125 (V. d. D. B.), Herm. Lorenz til Udl. (arbl.).

Aarhus, 2147, Hans Carl Petersen til Kolding i Pl., 2104, Hans N. Hansen til Kbhvn. (Militær) og 1920, Martin Jens Chr. Nielsen til Udl. Hillerød, 2338, J. H. G. Andersen og 2324, A. Sørensen-Skyum (begge til Kbh., arbl.). Hobro, 1700, Marinus Nielsen til Nyk. M. i Pl. og 2053, Søren Gade Jørgensen til Aarhus i Pl. Kolding, 2153, Rasm. Hunderup, 2272, Evald Schjern (begge til Odense som Militær), 2152, Karl Kristensen til Kbh. (Militær) og 2207, Martin Larsen til Roskilde (arbl.). Korsør, 2249, Holger Kürstein til Kbhvn. (Militær). Løgstør, 1030, P. Tuborgh til Odense i Pl. Nakskov, 1080, Theodor Hansen til Kbhvn. (syg). Ringkøbing, 2080, Johs. Ibsen (paa Rejse), 208, Carl Nielsen til Kbhvn. (Mil.), 1969, Ove Møller Madsen til Viborg (Militær) og 2265, Aage Chr. Petersen til Kbhvn. i Pl. Skive, 2217, Jens Thomsen til Viborg (Militær) og 1499, Adolph Händel (paa Rejse). Varde, 1637, J. Sørensen til Vejle (syg). Vejle, 1809, Volmer Mattzon til Aarhus i Pl. Viborg, 1832, C. Walther til Ringkøbing i Pl.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 718, Harald Chr. Larsen og Hustru (forsvunden). 571, William Andersen af Roskilde (forsvunden).

Annuleret Udslettelse.

Aarhus, 144, Chr. Ad. Rasmussen (Restancen betalt straks efter Udslettelsens Offentliggørelse).

Udmældt.

Odense, 1548, Bogtr. C. K. Thillerup.

Døde.

København: Trykkerafdel.: 1513, Georg Ranthe (Aller).

Middelfart, 36, C. B. Sørensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (10)

GUTENBERG-KORET

Lørdag Kl. 8½ præcis indstuderes en ny Sang. Alle maa møde, da en vigtig Sag foreligger. (4f) STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *Medlemsmøde* Søndag den 3. Maj Kl. 10½ hos Baltzer, Rømersgade. Fredag den 1. Maj er ingen Indbetaling.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 10. Tegning til Festen den 17. Maj i Farum modtages af Styrelsen til den 14. Fællesspisning, Dans og Punsch. Medlemmer 1.50, Besøgende 2.00. (3 f)

ANNONCER

En velanbefalet **Sætter-Trykker** (gift) søger Plads straks. Fortrolig med alt forefaldende Arbejde i et mindre Trykkeri. Billet mrk. »106« modtager Ekspeditionskontoret.

„Linotype".

En Maskinsætter, militærfri, med 1 Aars Øvelse, søger Plads. Vedkommende staar i Plads. Billet mrk. »107« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Maskinsætter

(Linotype), der lige er kommen fra Skolen i Berlin, søger Plads fra 1. Maj eller senere. Billet mrkt. »105« modt. Ekspeditionskont.

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 8 MAJ 1908 XXXV AARGANG

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 28. April 1908 blev i Sag Nr. 5/1908: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Firmaet S. L. Møller* afsagt følgende Dom:

I Anledning af, at Firmaet S. L. Møller i Midten af Juni Maaned f. A. antog en Trykkeriarbejder til at udføre Aftrækning i Sætteriet for en Løn af 17 Kr. ugentlig, har Dansk Typograf-Forbund rejst denne Sag, idet det gør gældende, *at* Aftrækning hører til det Arbejde, som i Følge Tarifens § 78, 2. Stk., er forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere, *at* Tarifens § 34, 2. Stk., ikke kan anføres herimod, idet denne Bestemmelse efter sin historiske Tilblivelse kun sigter til at beskytte Beregnings-Sættere mod at komme til at udføre de der nævnte Arbejder gratis, samt *at* det ogsaa af et statistisk Materiale, som Forbundet har indsamlet, fremgaar, at Aftrækningen omkring paa Trykkerierne saa godt som altid besørges af faglærte Folk. Dansk Typograf-Forbund har derfor nedlagt Paastand, principalt paa, at Firmaet S. L. Møller kendes uberettiget til at anvende en Trykkeriarbejder ved Aftrækning, og subsidiært paa, at vedkommende Trykkeriarbejder skal lønnes efter Tarifen for faglærte med tilbagevirkende Kraft fra den 21. Juni 1907, da Forholdet af Organisationen blev paatalt.

Københavns Bogtrykkerforening paa det indklagede Firmas Vegne har herimod indvendt, at Tarifen kun i nogle ganske faa Tilfælde, saaledes i §§ 47, 52, 61 og 66, har forbeholdt bestemte Arbejder for de teknisk uddannede Arbejdere, medens der til de øvrige i Tarifen omhandlede Arbejder kan anvendes enhver tjenlig Arbejdskraft, noget, som ogsaa skulde være blevet fastslaaet ved en tidligere Voldgiftsdom i Sag Nr. 20/1906. At Korrekturaftrækning ikke er et Arbejde, som en vis Klasse faglig uddannede Arbejdere kan have Eneret paa at udføre, formenes ogsaa at fremgaa deraf, at det erfaringsmæssig besørges af mange forskellige, og navnlig snart af Sættere og snart af Trykkere. Bogtrykkerforeningen har derfor paastaaet det indklagede Firma frifundet.

Retten kan nu heller ikke sé, at Tarifen indeholder tilstrækkelig Støtte for, at Arbejdet med Aftrækning udelukkende skulde være forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere. Derimod finder Retten, at der vilde aabnes en for let Mulighed til at omgaa den ved Tarifens Lønbestemmelser forudsatte Ordning, om Aftrænings- og lignende Arbejder, som hidtil sædvanlig har været udført af Typografer, kunde overføres til Arbejdere, der lønnedes under Tarifens Bestemmelser om faglært Arbejdskraft. Der maa derfor gives Forbundet Medhold i dets subsidiære Paastand, dog at der ikke findes Anledning til at paalægge Firmaet noget Ansvar for den indtil Dommen forløbne Tid.

Herefter dømmer Retten:

Det forbydes Firmaet S. L. Møller at lade Aftrækning udføre ved Arbejdere, som lønnes under Tarifens Minimalløn for Sættere og Trykkere. Iøvrigt frifindes Firmaet for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Bladudgiverne og Provinstypograferne.

I *Fyns Socialdemokrat* er fremkommen en Meddelelse om, at Bladudgiverorganisationen paa et Møde i København den 25. April havde vedtaget, at der ikke maatte ydes personlige Løntillæg i Resten af Tarifperioden med mindre man først havde erhvervet Bestyrelsens Tilladelse hertil. Meddelelsen har selvfølgelig ogsaa fundet Vej til *Typ.-Tid.* Endvidere oplyses, at Red. M. Dreyer, Odense og Red. Svarre i Køge havde bekæmpet denne Beslutning. I *Østsjællands Folkeblad* dementerer Red. Svarre Meddelelsen og tilføjer: hvad der blev vedtaget om Lønspørgsmaalet var i nøje Overensstemmelse med Tarifen samt at Beslutningerne blev tagne enstemmigt.

Hvad der ligger til Grund for Meddelelsen er — efter hvad jeg har erfaret fra allerbedste Kilde dette: At der ikke vil blive givet Tillæg til Personalerne som Helhed, samt at de Tillæg, der ydes til personlige Lønninger, skal meddeles Bestyrelsen.

Af Bestyrelsen er altid sagt til Bladudgivernes enkelte Medlemmer: Giv Løn efter Arbejde, Ansvar, Dygtighed, Flid og Paapasselighed.

Dette Standpunkt er ikke fraveget; thi det er i Arbejdsgivernes egen velforstaaede Interesse, ligesom Arbejderne ej heller vilde være tjent med en Lønningsmaade, hvorefter alle erholdt samme Løn.

Bladudgivernes Standpunkt i denne Sag er saaledes fremdeles det samme. Den falder sammen med hvad vi hævdede paa Odensemødet, at Arbejdernes Standpunkt maatte være: »*Krav Løn i Forhold til det ydede Arbejde*«, thi dette fører til en Højnelse af Arbejdernes Løn.

Som Bevis paa at Bladudgiverne ikke kan have taget det i Bladene meddelte Standpunkt, skal oplyses, at jeg netop umiddelbart før det omskrevne Møde havde en Konference med Bestyrelsen, hvor Lønnen paa et Trykkeri i en By med en Minimalløn af 21 Kr. blev fastsat for de der arbejdende tre Typografers Vedkommende til henholdsvis 22, 23 og 24 Kr.

Lad mig med det samme sige, at Tusendprisen bør være Maalestok for Fastlønnen; men hvor Fastlønnen stiger, stiger Tusendbetalingen derfor som Følge deraf ikke samtidig. Tusendbetalingen er derfor nærmest at opfatte som Normalbetaling, medens de vedtagne Fastlønninger i Tarifen er Minimallønninger.

P. HVIDTFELDT.

Vore Svendehjem.

NAAR der kommer Meldinger om Besøg af Fremmede til et Hjem, bliver der straks gjort Forberedelser til paa en passende og nobel Maade at kunne modtage dem.

Anderledes stiller det sig med Svendehjemmene, dér bliver ikke gjort stort, og det endda til Trods for, at store Skarer af Landets Haandværkere i denne Tid holder deres Indtog her.

Vi føler alle med dem Arbejdsløshedens Forbandelse og beklager deres ublide Skæbne, men sér os ikke i Stand til at afværge den, og dog kunde vi række den vandrende Svend en hjælpende Haand, vi kan gøre noget til at Livet kan forme sig lysere for ham — vi kan skabe hyggeligere Svendehjem!

Vi har her rundt i Provinserne Svendehjem, der for en billig Penge yder Rejsende Kost og Logi, men dermed er ogsaa alt godt sagt. Kaster vi Blikket indenfor, vil vi finde et alt andet end hyggeligt Rum, uden Spor af, hvad man benævner som Hjem. Et Par Borde, do. Stole eller Bænke, fire nøgne Vægge, et sandstrøet Gulv — og det Indre af et Svendehjem i det Herrens Aar 1908 er fuldtud beskreven. Underholdning som Læsning, Damspil eller lign. findes ikke, men

derimod kan man ret jævnlig se tømte Karafler og Ølflasker paa Bordet.

Naar man betænker, at det som oftest er unge Svende, der besøger Hjemmene, kan disse Forhold vel nok mane til lidt Overvejelse.

Den gode Tanke, der er forbunden med Svendehjemmene, burde støttes og det snart. Alt for ofte hører man de Ord, naar Talen gælder Svendehjemmene: »jeg gruer for disse« eller »jeg kommer der ikke«.

Skal Følgen heraf blive, at denne Institution helt skal synke under Niveauet, mener jeg, at for meget er sat paa Spil.

Lad os derfor tage Sagen op til Drøftelse indenfor Lokalafdelingerne, lad os give direkte Tilskud til Svendehjemmene. Kommer der Mønt i Kassen, kan der stilles større Krav om hyggeligere Hjem, der kunde blive Bladhold og til enkelte større Svendehjem knyttes Badning.

Enkelte Steder har Fællesorganisationen ydet Støtte, noget, der fortjener Paaskønnelse, men der findes ogsaa Byer, hvor Kolleger helt har forladt Svendehjemmene og ydet Bidrag til Forplejningsstationer. Det er uheldigt, om denne Taktik skulde blive den raadende.

Parolen maa være: Støt de bestaaende Svendehjem, derved kan vi være medvirkende til at støtte en god Sag, til Ære for os selv og til Gavn for vore arbejdsløse Kammerater.

÷

Tarifbrud.

Bladudgivereoreningen i Provinserne har som bekendt holdt Møde i København og vedtaget, at intet Medlem af Foreningen indtil videre maa forhøje Lønnen for en eller flere af de i forskellige Trykkerier beskæftigede Typografer, med mindre der paa Forhaand er indhentet Tilladelse til dette vigtige Skridt.

Det kan selvfølgelig paa Forhaand siges, at ingen af Bladudgiverforeningens Medlemmer nogensinde gider have den Ulejlighed at forespørge, om han maa forhøje Lønnen for enkelte af sine Typografer.

Det, Bladudgiverforeningen her saa uklogt har vedtaget, maa imidlertid betegnes som Brud paa Tarifens Løfter, og det er derfor at haabe, at der fra vor Organisations Side vil blive gjort alt for at faa denne Dødfødning ekspederet ud af d'Hrr. Bladudgiveres Fantasi igen.

Forøvrigt er det ret mærkeligt, at Bladudgiverforeningens Medlemmer, efter at have sét, at deres Kolleger i København har maattet frafalde Modstanden mod *personlige* Lønforhøjelser, at de da vil begaa den samme naturstridige Dumhed.

Men det er vel nok det mest mærkelige, at d'Hrr. efter 2 Aars Forløb allerede har glemt, hvad de med deres Underskrifter er indgaaet paa.

Kravet om et Løntillæg af 2 Kr. for *alle* Arbejdere faldt jo netop af Hensyn til de *personlige* Lønforhøjelser. Ellers var Tarifen jo bleven en stor Uretfærdighed, ikke alene mod de saakaldte smaa Bogtrykkere, men ogsaa mod alle de Typografer, der minimalmæssigt intet fik.

For disse sidste blev det *personlige Initiativ* givet, og det gik Principalernes Tarifkommission med til — altsaa ogsaa d'Hrr. Bladudgivere.

Adskillige Steder i Provinserne har man benyttet sig af Principalernes Løfteparagraf i Tarifen. Og det har vist sig, at det er den rette Taktik.

Det er forstaaeligt, om Principalerne i Tarifkommissionen uden lang Snak er gaaet med til Løftet om *personlige* Forhøjelser. Ved dette Løfte skulde Pungen nemlig ikke aabnes med det samme. Men naar Bladudgiverforeningen nu paa sit Møde er gaaet til en saadan Vedtagelse, som nævnt, saa staar dette i den skæreste Modstrid med Tarifens Løfter og Forudsætninger, og Vedtagelsen maa betragtes og behandles derefter.

Et saadant Angreb paa ikke alene Overenskomsten, men paa den personlige Bevægelighed og det personlige Initiativ kan vi ikke finde os i.

Det vilde jo være at omdanne os til Umuligheder, at lamme vor personlige Energi og Foretagsomhed og samtidig gennem *vor* Organisation at skabe et Værn for Principalerne mod at lønne de personlige Dygtigheder.

Den Slags kinesiske Bestemmelser kan vi ikke underkaste os.

Beklageligt er det, at det netop er *Pressens* Mænd og Indehavere, der saaledes er gaaet imod den naturlige Udvikling. Næsten daglig læses i disse Mænds (Højre og Venstre) Blade Lovord om den *personlige* Dygtighed og Energi, og ligesaa ofte forsikres, at det er kun *dem*, der vil værne om de personlige Dygtigheder, medens Socialdemokratiet f. Eks. vil have alle nøjagtig lige dygtige, og alle skal have nøjagtig den samme Løn.

Jo, den danske Højre- og Venstrepresse har igennem Bladudgiverforeningen afgivet et sørgeligt Bevis som Kulturbærer.

Dog maa vi forlange af denne celebre Presses Mænd, at de staar ved Ord og Tarif. Det er allerhøjst nødvendigt, hvis det skal lykkes os at lære Bladudgiverforeningen, i hvilken Retning Udviklingen gaar.

Det er da en vigtig § til kommende Tarif: *Det personlige Initiativ anerkendt og ubeskaaret.* Ekvivok.

Ogsaa en Demonstration.

Organisationen havde den 1. Maj den store Sorg at miste et af sine mere radikale Medlemmer, fhv. Maskintrykker Johannes Torp, der nylig forlod Aarhus for at tiltræde Pladsen som Faktor hos Hertz.

Hr. Torp demonstrerede ved at sende Forbundet følgende Skrivelse:

»*København, d. 1. Maj 08.*

Dansk Typograf-Forbunds Kasserer.
Jærnbanegade 4.

Hermed 40 Kr. som Rest paa et Laan i Foreningen, jeg beklager meget at jeg ikke kunde erholde Omflytningsbidrag, da baade Formand og Kasserer i Aarhus var af samme Mening som jeg, nemlig at Omflytningsbidraget kunde omskrives paa Laanet, og jeg var da rejst gældfri fra Aarhus, saavel Formanden som Kasserer udtalte til mig, at saaledes var det sket ved tidligere Praksis.

Jeg ser derfor paa denne Sag som en Krænkelse af min Ret, en Ret som jeg gennem Aar har betalt for at opnaa, og da tilmed min Stilling som Faktor er uforenelig med min Stilling som Medlem af Forbundet, tillader jeg mig herved at udmælde mig af Dansk Typograf-Forbund fra Dato.

Med megen Agtelse
Johs. Torp.
Medlem Nr. 183.«

Udmældelsen motiveres, som det sés, bl. a. med, at der er nægtet Hr. Torp Omflytningsbidrag, fordi han ikke havde tilbagebetalt sit i 1902 stiftede Laan. Det forekommer os imidlertid, at det havde været en saa stor Mand værdigere at betale Laanet for mange Aar siden.

Hr. Torps »Krænkelse« synes os derfor noget forloren. Men den virkelige Grund til Udmældelsen er sikkert ogsaa den »høje« Stilling, vor fhv. Kollega nu er indtraadt i, hvilket da ogsaa fremgaar af Skrivelsen.

Vi havde ikke ventet, at Hr. Torp saa hurtig var bleven svimmel.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typ.-Forbunds københavnske Sætterafdeling.

Af Pladshensyn maatte vi i Nr. 14 udskyde Referatet af Beretningen paa Generalforsamlingen Søndag d. 29. Marts, hvorfor det følger her:

Formanden (Viggo Christensen) erindrede de i Aarets Løb døde Kolleger. I 1907 har tre Bogtrykfirmaer standset deres Virksomhed, nemlig Ludvig Jørgensen, Nytorvs Bogtrykkeri og Gustav Jensen, Vandkunsten. Fra det sidste Sted har 1 Sætter og 1 Trykker endnu ikke faaet deres tilgodehavende Arbejdsløn. Fmd. omtalte derefter Konflikten med Købmandsstandens Oplysningsbureau og en Række Konfliktforhold paa forskellige Trykkerier, hvor det dog ikke havde drejet sig om Lønspørgsmaal. Voldgiftsretten har i 1907 paadømt 7 Sager, hvoraf vi havde vundet de 3 fuldstændig, 2 dels vandtes og dels tabtes, medens 1 fuldstændig tabtes. I *Social-Demokraten* var indført 4 Sættemaskiner og samtidig en ny Overenskomst, der satte Arbejdstiden ved Maskinerne til 7 Timer og Lønnen for Maskinsætterne igennem en Skala til 40 og 50 Kr. for henh. Dag- og Natarbejde. Samtidig har Maskinsætterholdet 4 ugentlige Fridage og 14 Dages Sommerferie. Haandsætterne 5 Timers Sættetid med Præstationspligt for 6; endvidere erholder Haandsætterne tilsammen 5 Fridage om Ugen og det første Aar 1½ Uges Sommerferie, derefter 2 Uger. Det Overskud, Sætterne præsterer, skal likvidere med Fridage. I *Politiken* var til en Begyndelse rejst et beskedent Krav om paa Grundlag af det Overskud, Sætterne præsterede, at faa en Uges Ekstraferie, hvilket Ønske yderligere nedsattes til 3 Dages Ekstraferie. Personalet fik imidlertid pure Afslag paa Ønskerne, hvad der havde

en Bevægelse til Følge, der endte med, at Personalet fik en ny Arbejdsordning med betydelige Fordele. Bl. a. indførtes Overskudsudbetaling (der præsteres for 3 Kr. mindre end der præsteres for), og den udbetalte Fastløn forhøjedes med 2 Kr. paa alle Satser for Haandsætterne. Det Overskud, Personalet erhverver, anvendes udelukkende til Fridage og Ekstraferie. Personalet erholder 8 Dages Ferie af Firmaet. Hos O. C. Olsen & Co. fik Maskinsætterne, der systematisk holdtes paa Minimalløn, Afslag paa et Andragende om Lønforhøjelse, et Afslag, der endog ved Underhandlinger med K. B., tiltraadtes af denne. Et Ønske fra det samlede Personale om en mere moderne Ordning af Arbejdsforholdene afsloges ligeledes. Herefter indtraadte en Krise, der var vanskelig for saavel Firmaet som Organisationens Ledelse, men som endte med, at Personalet fik en ny Arbejdsordning, der hos det Firma, der holdt Maskinsættere paa Minimalløn, der aldrig havde villet anerkende en bestemt Præstation til en given Løn, indførte en Lønforhøjelse af 2 Kr. til Maskinsætterne, ordnede Forholdet i Bladene med Overskudsudbetaling og en højere Fastløn, ligesom der faldt Lønforhøjelse i saa godt som alle de Grupper af Arbejdere, Firmaet beskæftiger, og der indrømmedes alle Arbejderne med Undtagelse af de i Overskudssatsen deltagende Haandsættere 3 Dages Sommerferie op til en Søndag. Haandsætternes Overskud anvendes udelukkende til Fridage og Ekstraferie. Endelig er der i Begyndelsen af det ny Aar fredeligt og roligt indført en ny Arbejdsordning i *Vort Land*, hvorefter den udbetalte Fastløn bliver 4 Kr. over Minimalløn, Maskinsætterne og de andre Arbejdere erholder Lønforhøjelse. Endvidere er Overskudsspørgsmaalet ordnet, og Personalet anvender Overskudet til Fridage og Ekstraferie.

Paa Grundlag af det modtagne Materiale fra de 7 Blade, der har Overskudsspørgsmaalet gennemført, omtalte Formanden derefter udførligt denne Betalingsmaades Virkning. Kun to Blade havde haft den ny Ordning et Aar, de øvrige fra 8 til 32 Uger. Billedet var derfor ikke fuldstændigt. Spørgsmaalets Løsning paa den anførte Maade havde imidlertid foruden de Lønforhøjelser og andre Forbedringer, Personalerne havde erholdt, medført en kontant Merudbetaling paa ca. 10,000 Kr. (+ ca. 300 Fridage for *Social-Demokraten*), som tidligere var gaaet i Bladejernes Lomme, men som nu for største Delen vilde komme arbejdsløse Kolleger til Gode. Saa vidt det af det foreliggende Materiale kunde skønnes, vil den ny Ordning bl. a. bevirke, at der i vor allerdødeste Periode i Sommeren vil kunne holdes ca. 25 af vore arbejdsløse i Arbejde i de godtlønnede Bladpladser, medens Bladsætterne holder Ekstraferie for deres Overskud. Overskudsspørgsmaalet i Bladene er ikke løst ensartet, idet man det første Sted, det løstes, faar hele Overskudet udbetalt og selv beholder det; det andet Sted, det løstes, gaar en Del til Feriekassen, medens en anden Del udbetales. Men i alle de øvrige Ordninger er fra Styrelsernes Side det Princip fastslaaet i Samraad med Personalerne, at hele Overskudet skal anvendes til at ride de daarlige Perioder i Bladene af med ved at Personalet kan tage Fridage og derved undgaa Afskedigelse, og endvidere til Fridage, hvorved man kan faa arbejdsløse i Arbejde. Dette Princip vil Styrelsen holde fast ved, fordi den anser det for rigtigst.

I Bogsætterierne har der været livlig Bevægelse for at højne Lønnen, og en meget stor Række af Personaler og enkelte Kolleger har, begunstiget af de gode Tider, faaet betydelige Lønforhøjelser. Formanden nævnte en Række Firmaer, hvor der var sket Lønforhøjelser. Styrelserne havde ved at dele sig i Grupper afholdt Møder med saa godt som alle Personaler. Meningen var, at man vilde have alle Personaler med, men man var endnu ikke færdig. Man havde paa et ensartet Grundlag søgt Oplysninger om Løn, Arbejdsforhold osv. Formanden havde ønsket at kunne have Materialet indsamlet og bearbejdet til Generalforsamlingen, men det var ikke lykkedes. Det var imidlertid konstateret, at Bogsætternes Lønninger var steget ganske betydeligt i det sidste Aar, og Gennemsnitslønnen vil være stærkt op mod 29 Kr. Det vilde sikkert være nødvendigt, efter at Oplysninger var indsamlede, samlet at foretage Forsøg paa Forbedring, navnlig hvad Sundhedsforholdene angaar. Det er saaledes oplyst, at saa godt som ingen Steder overholdes Bestemmelserne om, at Kasserne skal udpustes to Gange aarlig; det kan vi absolut ikke finde os i — dertil har den Reform for stor Betydning for vor Sundhed. — I Forbindelse med vore Personalemøder kom ganske mærkværdigt en Konflikt med Københavns Bogtrykkerforening. Et Lønkrav hos Axelholm og Egm. H. Petersen gav nemlig K. B. Anledning til nogle mærkelige Forholdsregler, idet K. B. opfattede det, der var passeret i de anførte to Bogtrykkerier, som Begyndelsen til en Ringbevægelse. K. B. fordrede derfor Forbundets Tilslutning til en Bestemmelse om, at delvise eller samlede Pladsopsigelser ikke maatte finde Sted uden Forbundets Billigelse. Da man ikke vilde gaa ind herpaa, blev der et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor den af Forbundet foreslaaede Mæglingsinstitution kom til Verden. Denne vil sikkert faa en ganske overordentlig Betydning, ganske særlig for Bogsætterne, idet det herved er erkendt, at ogsaa Organisationen er berettiget til at blande sig i Lønspørgsmaalet, selv om Lønningerne er over Minimallønnen, og vil sikre en fredelig Løsning af mange Lønspørgsmaal. Iøvrigt er Forholdet til K. B. i de senere Tider blevet betydeligt bedre, idet Modparten har vist mere Forstaaelse og Imødekommenhed under Forhandlingerne.

Styrelserne har ikke sparet sig for Arbejde i det svundne Aar, og vi indlader hermed vor Virksomhed til Generalforsamlingens Dom (Haandklap).

DIRIGENTEN (F. K. Madsen) takkede Formanden for den udmærkede og fyldige Beretning. Det var den bedste Beretning, Taleren kunde mindes, nogen Formand havde aflagt siden hin berømte Generalforsamling i 1898; det var kun beklageligt, at der var mødt saa faa Medlemmer til Generalforsamlingen.

Flere Talere takkede ligeledes Formanden og Styrelsen for det store Arbejde, de udførte. Der udspandt sig en Diskussion om Indskrænkning af Overarbejdet og om den nye Ordning med Overskudsudbetaling i Bladene, hvilken sidste (efter flere Taleres Mening) bør benyttes paa den Maade, at den formindsker de Arbejdsløses Tal, ved at Personalerne holder Ferie og Fridage for Overskudet. — Formanden meddelte paa en Forespørgsel, at der vil blive afholdt Generalforsamling forinden Delegeretmødet.

Beretningen godkendtes énstemmigt. H. C. JØRGENSEN.

Den tekniske Skole i Aarhus

havde i Søndags Udstilling af Elevarbejder. Vort Fag var rigtig pænt repræsenteret. Det maa siges, at baade Læreren, Hr. ØLSGAARD, som Eleverne har Fornøjelse af Resultaterne, der vidner om Flid og Forstaaelse af Opgaven. Trykkerlærling EMIL THOMSEN og Sætterlærling HOLGER HANSEN havde tegnet et Par Bogtrykkervaaben i Farver, der tog sig rigtig godt ud, særlig Emil Thomsens. En Sangtitel i to Farver, sat af CHR. CHRISTENSEN og trykt af Emil Thomsen, var rigtig respektabel; Titlen saa ud til at være akkurat sat, kun Mellemslagene var lidt ukorrekte, Trykningen var god. Alt i alt var det en Fornøjelse at sé disse Arbejder, der — ligesom ogsaa nogle Annoncer, sat efter Skitseringer af Tegnelæreren — vidnede om Forstaaelse af Opgaverne.

Maatte nu Fremgangen fortsættes i de kommende Aar, saa Skolen her kan bidrage sit til, at der fra Aarhus stadig kan udsendes en Stab af dygtige og intelligente unge Mennesker, da har Skolen og Forstanderen, der har Æren af denne Udstilling samt de unge Mennesker, der har haft Mod til at udstille deres første Forsøg, sikkert faaet den bedste Tak, de ønsker dem.

Om kort Tid vil den endelige Plan for næste Aars Undervisning blive fastslaaet, og man venter da, at alle Aarhus Bogtrykkerlærlinge til Efteraaret maa samles i Skolen og deltage i Undervisningen. SIGURD.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ-Tid.« paa Onsdag. Alt Stof maa være indsendt senest Mandag Formiddag.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingers Styrelser holder Fællesmøde førstkommende Søndag, Kl. 11 Fmd., paa Forbundskontoret.

Majdemonstrationen. I Nr. 18 af *Typ.-Tid.* opfordrede Styrelsen alle Kvinder til at deltage i Demonstrationstoget; det er da meget at beklage, at vi ingen af *vore ærede Styrelsesmedlemmer* saa. Man kan da ikke vente stor Tilslutning, naar de Folk, som skal repræsentere vort Fag og ellers tale vor Sag, Gang paa Gang udebliver. Det var selvfølgelig ogsaa meget at beklage, naar Foreningen har fast Fanebærer, at sé en af de kvindelige Herreskrædere bære vort Banner *(vort Samlingsmærke)*, medens vor egen lønnede Fanebærer stiller sig op og sér paa Toget. Næste Aar er *Styrelsen* maaske nok saa forsynlig ogsaa at engagere 4 Medlemmer til at bære Kvasterne. O. n.

Typografernes Stiftelser. Ved Dødsfald er der blevet 2 Fribboliger ledige i Stiftelsernes Ejendomme. Mulige Ansøgere om Fribolig maa indsende Andragende til Formanden, Typograf Carl Nielsen, Jagtvej 109[3] h, inden Lørdag den 23. ds. Tidligere indsendte Andragender skal fornys af Hensyn til Formands- og Kasserer-Skiftet.

Slagelse Lokalafdeling, der tæller 34 Medlemmer, havde Lørdag den 25. April stor Fest. Anledningen var, at Afdelingen havde faaet et nyt Banner, og det skulde selvfølgelig afsløres paa en for Afdelingen værdig Maade. Længe har det jo varet, inden de Slagelse-Typografer har faaet Øjnene op for, at de manglede en Fane, et Mærke, hvorunder de kunde samles, naar der var Anledning og Trang dertil. Men nu, da det endelig var sket, skulde der være et Gilde, som der aldrig før havde været blandt Typograferne i Slagelse. Og det blev i Sandhed en Fest, der sent bliver glemt. En Fest, der bar Vidnesbyrd om, at naar det gjaldt, kunde de Slagelse-Typografer samles i skøn Enighed. Sjældent sés dette i Slagelse, men nu véd vi da, at Enighed kan naas, naar Lejlighed dertil gives.

Men for at komme til selve Festen. Kl. 8 samledes 30 af Byens 34 Typografer i Industribygningens hyggelige Lokaler, hvor Festen skulde afholdes. Kort efter bød Formanden, R. P. JENSEN, Velkommen, hvorefter en i Dagens Anledning af A. V. K. forfattet Sang for Fanen blev afsungen. Derefter holdt Forretningsfører P. HVIDTFELDT en kort Tale, hvori han særlig dvælede ved Organisationens Historie og til Slut, efter at have afsløret det nye Banner, i varme Ord omtalte en Fanes Betydning for en Forening. Denne sidste Del af Hvidtfeldts Tale paahørtes staaende.

En Sang for Foreningen, forfattet af C. N., blev nu afsungen, hvorefter Formanden for Faneudvalget, H. A. HANSEN, afleverede Banneret til Afdelingen med nogle faa varme Ord, hvori han manede til Sammenhold under det ny Samlingsmærke.

Denne Del af Festligheden sluttedes nu med en kort Tale af Formanden, R. P. JENSEN, hvorefter Fællesspisningen tog sin Begyndelse.

Under denne, der varede et Par Timer, herskede den fornøjeligste Stemning, to Sange af humoristisk Art blev afsunget og den ene Tale fulgte efter den anden. Der taltes for P. Hvidtfeldt, Formanden, Forfatterne, Faneudvalget, Forbundet osv., og P. Hvidtfeldt overbragte Afdelingen en Lykønskning fra Bladudgiverforeningen og fra Forbundet.

Efter at Fællesspisningen var sluttet, samledes Medlemmerne til et fornøjeligt Samvær, og Festen kulminerede, da der hen paa Morgenen blæstes til Samling omkring Punschebollen. Her begyndte Talerne igen, men da de var utallige, skal jeg ikke gøre Forsøg paa at fremhæve nogen.

Festen sluttede ved 5-Tiden og Indtrykket af den er i korte Ord følgende: Medlemmerne vildt begejstrede for det ny Samlingsmærke, ualmindelig god demokratisk Tankegang, Ønskeligheden af stor Deltagelse til Majdemonstrationen under vort nye Banner osv. osv. Men i det hele taget vidnede Festen om, at de Slagelse-Typografer i Virkeligheden slet ikke er saa konservative, som de hidtil har været beskyldt for. Og dette er et glædeligt Resultat! A. N.

Typografernes Sportsklub, Odense, foretager Søndag den 10. Maj en Cykleudflugt til Højby. Frokost spises i Kroen. Start Kl. 8 paa Albani Torv.

NB. Fodboldsæsonen begynder Mandag den 11. Maj, Aften Kl. 7½ og fremdeles hver Mandag og Torsdag.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Flyttede Lokalformænd.

Randers: Typ. Herm. Hansen, Fjordsgade 3.

Stege: Typ. Stammerjohan, Dragestræde.

Lægerne.

Dr. Larsen er flyttet til Strandgade 26 2. Dr. Lendrop er bortrejst i 5 Uger fra 16. Maj. Vikar: Dr. Kurstein, N. Farimagsgade 41. Tr. 11½—12½. Tel. 5510.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Axel Andersen, udl. hos M. Truelsen 1/5 08, arb. s. Sted (overgaar fra Lærlingeafd.). Johannes Chr. Johannesen, udl. hos Bording 1/5 08, arb. s. St. (overgaar fra Lærlingeafd.). Hans P. Christoffersen, udl. hos Th. Nielsen 1/5 08 (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Elna Krause, udl. hos Sivertsen 24/4 08 (arb. s. St.). Christine Jørgensen, udl. hos Valentin & Lund 27/4 08 (arb. s. St.). Christol Monberg, tidl. Medl. (arbl.). Sygeafdel.: Sophus Hansens Hustru Thekla.

Aarhus, Jens Peter Viggo Jensen, udl. 1. Maj hos Th. Thrue. Faaborg, Carl Edvard Petersen, udl. 1. Oktbr. 1907 i Faab. Avis. Herning, Kristen Olsen, udl. 1. Maj i Herning Folkeblad. Køge, Regnar Pedersen, udl. 23. Marts i Rødby Avis. Nykøbing F., Christian Bjerregaard, udl. 1. Maj i Loll.-Falsters Folketid. Odense, Helga Tiedje, udl. 1. Maj i Carl Tiedjes Bogtr. Rønne, Oscar Vilh. Mortensen, udl. 1. Maj i Bornh. Tid. Vejle, Chr. Fr. Thomsen, udl. 1. Maj i Vejle Amts Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 1840, M. P. Andersen fra Nyborg (Militær). 2104 (1397), Hans N. Hansen fra Aarhus (Militær). 2105 (1143), S. A. Andersen fra Haslev i Pl. hos Søborg.

Aarhus, 2181, S. V. A. Johansen (Milit.) og 2178, Aage Andersen (Zeuner). Assens, 2253, Vald. Ehbrecht (Avisen). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (arbl.). Slagelse, 167 (norsk), Sigurd A. Carstensen (B. Jacobsen) og 2055, Chr. Jul. Rasmussen (Amtstid.). Stege, 1983, C. M. Carstensen og 1882, Chr. Emil Larsen (begge Tommerup).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2055 (214), Chr. Jul. Rasmussen til Slagelse i Pl. 1381, S. Amorsen til Udlandet. 2649, Jul. Jørgensen til Roskilde i Pl. 167 (norsk Medl.), S. Carstensen til Slagelse i Pl. 2340 (292), J. O. V. Jørgensen til Holbæk i Pl. Trykkerafdel.: 2367 (1864), Paul L. V. Petersen, 2369 (1872), Axel Jensen og 2368 (1803), Aage Petersen (alle til Udlandet).

Maribo, 2154, C. V. Johansen til Kbhvn. (arbl.). Næstved (Haslev), 2105, Svend Aage Andersen til Kbhvn. i Pl., 1734, Joh. L. Christiansen til Udl. og 1848, L. Georg Wagner til Nykøb. F. (arbl.). Vejle, 2370, Chr. Fr. Thomsen til Ringkøbing i Pl.

Udmældte.

Københavns: Trykkerafdel.: 183, Johannes Torp (Hertz). Kvindeafdel.: Carla Gundersen, Centraltr. (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.
Hermed slutter Vintersæsonen. (1 p)

T. S. *Vinterhalvaaret slutter Onsdag d. 13. Maj.*
Sommerhalvaaret Gymnastik hver Onsdag fra 20. Maj. Motionsgymnastik fra 7—7¾, alm. Gymnastik 7¾—8½. (2 c)

T. C. C. Søndag: Ballerup — Hareskov. Nørrebros Runddel Kl. 10. Tegning til Festen den 17. ds. modtages til den 14. (3 g)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Møde Lørdag den 9. ds. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115. Enhver Typograf er velkommen. (108)

En Typograf

søger en nogenlunde varig Plads i en Provinsby straks eller senere. Billet mrkt. »109« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Kollega

(helst Afholdsmand), der kunde have Lyst til at deltage i en Tysklands-Tur, bedes straks indlægge Billet mrkt. »Tyskland 113« paa Ekspeditionskontoret. Turen agtes begyndt den 16.—17. Maj.

En Maskintrykker,

der paa egen Haand kan udføre alt forekommende Arbejde, derunder Farve- og Illustrationstryk, kan faa Plads paa et københavnsk Trykkeri. Kun en hurtig arbejdende Trykker, der leverer første Klasses Arbejde, vil komme i Betragtning. Billet mrkt. »*Trykker 7010*« modt. *Aug. J. Wolff & Co. Ann. Bur., Skindergade 3.* (112)

Indehaverinden af de **danske Patenter Nr. 5654, 5675, 5756** og **6922** angaaende **Linotypemaskine** samt **Anordninger ved Linotypemaskinen** ønsker for at udnytte Opfindelserne at træde i Forbindelse med Interessenter. Forespørgsler, mrk. »*H. T. 495*« tilsendes *Haasenstein & Vogler A. G. Berlin W. 8.* (111)

En dygtig

Sætter-Trykker

kendt med alle i et Akcidens-Trykkeri forefaldende Arbejder, vant til Kalkulation, Korrekturlæsning etc., søger Plads om ca. 3 Uger. Bill. mrkt. »110« bedes i Løbet af 4 Dage tilsendt Ekspeditionskontoret.

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 14 MAJ 1908 XXXV AARGANG

Vore Herbergsforhold.

I Anledning af Kollega L. M. Madsens Artikel i *Typ.-Tid.* Nr. 17 maa det være mig tilladt at fremkomme med et Par Ord. I alt væsentligt for at give Hr. M. min Tilslutning.

Det *er* jo saadan, at et Menneske, der ikke helt kan bekvemme sig til at opgive alle Fordringer til Anstændighed og Sømmelighed — for ikke at tale om Renlighed — har meget ondt ved at holde Tilværelsen ud rundt om i vore »Svendehjem«.

Daarlig Luft, baade fysisk og moralsk, en Staahej, saa det er hardtad umuligt at faa Ørenlyd, en letforstaaelig »Seen skævt« til En fra d'Hrr. »Speckjäger«s Side, Utøj, Fusel, Slyngelstreger etc. — *det* er mere end ét Sted det staaende Program.

Og det er ikke at vente, at det snart skal blive bedre.

Undertegnede er ikke uden Erfaring paa dette Omraade, og det oprullede Billede er ikke for mørkt — om det end ikke passer lige godt overalt, heldigvis!

Der kunde derfor være god Mening i, om Kollega M.s Artikel gav et Stød — og helst et, der kunde mærkes til begge Sider, baade af rejsende og arbejdende Kolleger — til, at vore hjemlige Rejseforhold kom i en anden Gænge!

Og den paapegede Udvej er baade naturlig, bekvem og billig — hvad kan man forlange mere!

De Kolleger, som selv har rejst i sin Tid, er de, der er lettest at vinde for Tanken. De har selv døjet Mosten og kender Rejselivets Behageligheder. Derfor, højtærede berejste Kolleger rundt i Danmarks Lokalafdelinger! giv jert Besyv med i Laget og slaa til Lyd for Tankens Realisation: at der træffes Aftale med en eller anden »hensigtsmæssig« Gæstgiver i den respektive By. Sagen vil være let at ordne. Og Fordelene for den Rejsende ved en saadan Foranstaltning vil være iøjnefaldende for alle »befarne« Kolleger og let at paavise overfor mindre villige »Hjemmesiddere«.

Derfor: *Haand paa Værket!*

Resultaterne (i Form af Adresser paa Kasserere — helst tilligemed Angivelse af »Kontortid« — samt Gæstgivere) kunde da offenliggøres for de Rejsende, f. Eks. som Tilføjelse til Rejsetabellen — vel nok den mest praktiske Udvej.

At anbringe Adresserne bag paa Rejselegitimationen — som i Tyskland — er mindre heldigt af Hensyn til de Rejsende, der rejser til og fra Udlandet.

Som Kollega Madsen siger: De »gamle Dages« Rejseidyl *er* fløjten og kommer næppe saa snart igen. Er man »paa Valsen«, er man med det samme udenfor Samfundet og paa Kant med Ordenens Haandhævere og alle brave Spidsborgere — med eller mod sin Vilje. Kun Herberget er et Fristed, hvor den Rejsende er i Sikkerhed for merbemeldte »Behageligheder«, som ellers tilbyder sig i Guds Velsignelse. Men for at et saadant Fristed kan svare til sin Hensigt, maa det *forlægges* fra Svendehjemmene o. lign. »Buler« *til anstændige, billige og propre Gæstgiverier.* I København er Sagen klaret med St. Peters Gæstehjem — men i det øvrige Land er der vist ikke noget at rose.

Det bliver da ærede Kollegers ikke synderlig vanskelige Opgave rundt om i de forskellige Lokalafdelinger at faa indført den foreslaaede Ordning, og naar de blot i 5 Minutter kunde sætte sig i den Rejsendes Sted, vilde næppe nogen fremkomme med Indvendinger herimod.

Og til de unge, flyvefærdige, flyvelystne »Schwarzkünstler«: Slet intet at føre med sig paa Rejsen er et *Ideal* — men rigtignok kun for Vagabonder. Men selvfølgelig gælder det at holde sig indenfor de rette Grænser: »Naar Du vil paa Fjeldsti« etc. . . . faar man saa Stikpiller fra d'Hrr. »Speckjäger«s — det ta'r man imod eller giver raat for usødet, men derudover bør intet Hensyn tages.

Forøvrigt træffer man i Tyskland fuldt op af organiserede, valsende »gepäcklose« Buchdrucker — og Undertegnede, der ellers er nogenlunde kendt med de tyske Landeveje, har endnu ikke truffet en eneste »Schuster«.

Og hermed være dette Forslag paa det bedste anbefalet til ærede Kollegers omsorgsfulde Opmærksomhed — og forhaabenlig sér vi Resultaterne inden ret længe!

»Gott grüss die Kunst!« og — hvorfor ikke! —: »*Gott grüss die Zunft!*«

Herning, den 25. Maj 1908. VIGGO NIELSEN.

Johannes Torps Faneflugt.

SKØNT jeg ikke har megen Lyst til at beskæftige mig med fhv. Maskintrykker TORP, fristes jeg dog til et Par Bemærkninger i Anledning af hans Udladelse i sin Udmeldelse om »Krænkelse« af sin Ret. Det er dog ikke saa meget for hans Skyld, thi han maa vel nu befinde sig i en saa høj Sfære, at min Mening er uden Betydning for ham; men da hans Udmeldelse her i Byen har vakt en Del berettiget Opsigt, er det nok paa sin Plads, at der fra mig kommer lidt Oplysning i Sagen.

Jeg har som Lokalkasserer haft ikke saa lidt at bestille med T. i de sidste Par Aar. Han har hørt til dem, der ikke har lettet mig mit Hverv. En stadig Restant, der flere Gange har været paa Vej til Udslettelse, og som et Par Gange har forhalet Regnskabsaflæggelsen herfra. Og det paa samme Tid, som han indtog en »agtet« Stilling som Medlem af Lokalbestyrelsen.

Som det gik med Kontingentbetalingen, gik det med Tilbagebetalingen af hans Laan af $^{18}/_{4}$ 02. Jeg maatte stadig rykke ham for dette, men blev holdt hen med Snak. Tilsidst blev Laanet omtalt paa Generalforsamlingen, som berettiget var; men derover blev T. meget fornærmet. Han kom saa og beklagede sig til mig over Medfarten, og ved den Lejlighed lovede han mig, at nu skulde det blive Alvor med at faa Laanet tilbagebetalt, da han tænkte paa at gøre Pladsforandring, ligesom han udtalte sin Beklagelse over, at han trak Tilbagebetalingen saa længe ud. Det er vel et Aars Tid siden, og da var han klar over, at han ikke kunde faa Omflytningsbidrag, før Laanet var tilbagebetalt.

Men jeg hørte fremdeles intet til T. før i Begyndelsen af indeværende Aar, da han sendte 10 Kr.s Afdrag med Løfte om at betale 5 Kr. ugentlig, til de 50 Kr. var tilbagebetalt.

Havde han da holdt, hvad han lovede, havde han nu været fri for at tale om »Krænkelse« af sin Ret.

Saa hørte jeg intet til T. før $^{28}/_{4}$ 08, da han kom og meddelte mig, at han skulde tiltræde Plads som Faktor i København $^{28}/_{4}$. Han udtalte igen sin Beklagelse over, at han ikke havde faaet Laanet ordnet. Jeg meddelte ham, at han mulig ikke kunde faa Omflytningsbidrag; men jeg skulde forsøge, om det kunde ordnes saaledes, at hans Laan blev omskrevet til Omflytningsbidrag. Tidligere var saadant sket for ét andet Medlems Vedkommende her i Byen. Jeg henvendte mig saa til

Forretningsudvalget, der jo skal afgøre eller fastsætte Omflytningsbidragene i hvert enkelt Tilfælde, og dette svarede, at naar T. ikke havde tilbagebetalt sit 6 Aar gamle Laan, kunde han ikke nu erholde Omflytningsbidrag, med mindre han, forinden han blev ledig, tilbagebetalte Laanet, og var der tidligere sket en Omskrivning for et andet Medlems Vedkommende, var der den Forskel, at Overskridelsen der kun var et Kvartal. I Henhold til Lovene skal Laan være tilbagebetalt inden et Aars Forløb.

Dette meddelte jeg T. den $^{27}/_{4}$, og han var da enig med mig om, at han ikke havde opfyldt Betingelserne for at erholde Omflytningsbidrag, og af det fremførte vil det ses, at hans Tale om »Krænkelse« af sin Ret sværer i det blaa.

Maatte den Dag ikke oprinde for ham, da han kommer til at angre Faneflugten.

Aarhus, 10. Maj 1908. J. CHR. HANSEN.

Hvor det ligner.

Naar Hr. JOH. TORP i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* indblander mig i hans Laane-Affære, skal jeg kun oplyse, at jeg hverken har udtalt mig i den ene eller den anden Retning angaaende den Sag, da denne ganske henhører under Kassereren. Jeg har kun en Gang talt med Hr. Torp om hans Rejse til København, og det var for at gøre ham opmærksom paa, at han, trods det, han var en stor Mand, gjorde klogt i at forespørge Forretningsudvalget, om han kunde tage Plads i København, da han ellers kunde risikere Karantæne.

Det forbauser mig iøvrigt ikke, at Hr. Torp har udmeldt sig af Organisationen. Han er kun et Eksemplar mere af den Race, hvoraf der jo har været flere indenfor Foreningen, der en Tid fører det store Ord, for bagefter, naar de mener, de er kommen højt paa Straa, at løbe fra det hele.

Hvem erindrer ikke Hr. Torp i hans Glansperiode her i Aarhus for nogle Aar siden, da han kritiserede alt og alle, og intet var denne store Reformator godt nok. Omkvædet var bestandigt dette, at saadan bar man sig ikke ad i København. Naa, Forgyldningen gik dog ret hurtigt af Sct. Gertrud.

Iøvrigt maa man lade Hr. Torp, at han ikke er uden et vist Lune, som sikkert vilde blive gouteret af alle hans sørgende Kreditorer her, om de læste hans Passus om, hvor gerne han vilde have rejst gældfrit fra Byen.

Trods alt skal det ikke desto mindre gøre mig ondt, naar Hr. Torp inden ret længe maa aflevere Faktorværdigheden til en anden og derfor bliver nødt til paany at melde sig til Organisationen. Det er jo aldrig rart at se Folk søbe den Kaal, de engang har spyttet i.

Aarhus, i Maj 1908. N. MORTENSEN.

Forbundsstyrelsesmøde den 22. April.

1. **Organisationsanliggender.**
   a) Oversigt over Forbundets Virksomhed.
   b) Et 1. Prioritetslaan.
   c) Andragende fra Personalerne i de soc. Provinsblade.
   d) Gratialer og Tantiemer som Del af Lønnen.
   e) Ny typografisk Forening.
   f) Provinstarifen.
   g) Eventuel Konstituering af midlertidig Redaktør af *Typ.-Tid.*, da F. K. Madsen er overgaaet til anden Livsstilling.
2. **Delegeretmødets Afholdelse.**
3. **Lovændringer.**
4. **Eventuelt.**

FORMANDEN bød Velkommen og ved Navneopraab blev det konstateret, at alle var mødt. Han afgav en kort Beretning over Forbundets Virksomhed i det svundne Aar. Arbejdsforholdene havde været overordentlig gunstige, hvad der atter havde medført, at der paa adskillige Trykkerier var opnaaet Forbedringer og gode Arbejdsforhold. For Kvindernes Vedkommende var Priskuranten for de litografiske Trykkerier bleven opsagt til 1. Juni. — Han gav Meddelelse om Sanatoriets Salg. — Ang. det internationale Sekretariat gjorde Form. Rede for den opstaaede Uoverensstemmelse. Den paa Pariser-Kongressen nedsatte Kommission vilde nu forsøge at faa Forholdet i Orden. — Vort Forhold til Provins-Afdelingerne havde været tilfredsstillende. Der havde derude været stærke Lønrørelser, som alle var ordnede paa tilfredsstillende Maade, dels ved Afdelingerne selv og dels ved Forretningsfører Hvidtfeldts Medvirkning.

Efter en lang og indgaaende Diskussion godkendtes Beretningen uden Afstemning.

Ad b. Efter nogen Diskussion vedtoges det at anbringe 13,000 Kr. af Forbundets Midler i en 1. Prioritet i Arbejdernes Fællesbageri i Holstebro og til en Rente af $4^{1}/_{2}$ pCt.

Ad c. Der forelaa et Andragende fra Personalerne i de soc. Provinsblade, som trykkes i private Bogtrykkerier, og som gik ud paa, at der krævedes de samme Arbejdsforhold, som er gældende i de Trykkerier, der ejes af Partiet. Der vedtoges en Resolution saalydende:

»I Henhold til Opfordringen fra Personalerne i de socialdem. Blade, der trykkes hos private Bogtrykkere, henviser Forbundsstyrelsen Personalerne til at søge den ønskede Forbedring af Arbejdsforholdene gennemført hos de respektive Principaler — alt efter Samraad med Forretningsudvalget.«

Ad d. Da der forelaa Meddelelse om, at det paa enkelte Steder var Koutume at udbetale Lønnen i Gratialer og Tantiemer, blev der vedtaget en Udtalelse om, at enhver saadan Sag skulde behandles særskilt.

Ad e. Med Hensyn til Ny typografisk Forenings fremtidige Stilling til Dansk Typograf-Forbund førtes nogen Diskussion, hvorunder det bestemt hævdedes, at vort sidste Delegeretmøde var af den Mening, at naar vi næste Gang samledes, maatte Ny typ. Forenings Overgang til Forbundet ske. Det vedtoges, at Forretningsudvalget skulde træde i Forhandling med Styrelsen for Ny typ. Forening.

Ad f. Da man nu nærmer sig Tiden, hvor der skal indledes Forhandlinger om en ny Provinstarif, diskuteredes denne Sag meget indgaaende, og til Slut vedtoges følgende Resolution:

»Forbundsstyrelsen vedtager at henstille til de forskellige Lokalafdelinger at drøfte Spørgsmaalet om en Forkortelse af Arbejdstiden i Forbindelse med eller uden Forhøjelse af Lønnen samt en eventuel Inddragning af Hjælpearbejderne i Tarifforholdet.«

Her afbrødes Mødet, som fortsattes Torsdag den 23. April med samme Dagsorden.

Ad g. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Ansættelse af en ny Redaktør i Stedet for F. K. Madsen, der er overgaaet til *Social-Demokr.s* Redaktion, vedtoges det, at han skulde fungere indtil Delegeretmødet.

2. **Delegeretmødets Afholdelse.** Det vedtoges at afholde Delegeretmødet i Provinserne, og antagelig i Avgust eller September Maaned. Det overlades Forretningsudvalget at bestemme Byen, hvor Delegeretmødet skal afholdes.

3. **Lovændringer.** Der forelaa ingen Ændringer, men det henstilledes til de enkelte Forbundsstyrelsesmedlemmer at gennemgaa Lovene og derefter indsende til Forretningsudvalget mulige Ændringer.

4. Under **Eventuelt** fremdroges Spørgsmaalet om Opholdspenge. Efter nogen Diskussion vedtoges det, at der ikke kunde gives Opholdspenge, men kun Omflytningsbidrag.

Derefter sluttede Forbundsstyrelsesmødet.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Repræsentantskabsmøde den 23. April.

STRAKS efter Forbundsstyrelsesmødets Slutning holdtes Repræsentantskabsmøde i Arbejdsløshedskassen. Forbundsstyrelsen danner her Repræsentantskabet.

Dagsordenen var: 1. Ændringer i Arbejdsløshedskassens Vedtægter: a) Karenstid. Understøttelsens Størrelse. Omflytningsbidrag. b) Administrationstilskud til Afdelingerne. 2. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdsløshedskassernes Delegeretmøde. 3. Eventuelt.

Formanden VICT. PETERSEN aabnede Mødet. F. K. MADSEN valgtes til Sekretær.

Forretningsfører HVIDTFELDT gennemgik i et udførligt Foredrag hele Vedtægten og forklarede den Betydning og den Indflydelse, den havde faaet paa den hidtilværende Arbejdsløshedskasse. Der førtes derefter en meget lang og indgaaende Diskussion om alt, hvad der vedrørte Arbejdsløshedskassen, hvorefter det vedtoges at henvise Punkt *a* til Hovedbestyrelsens nærmere Undersøgelse. Vort Forbunds Forretningsudvalg udgør Hovedbestyrelsen i Arbejdsløshedskassen.

Ad b. Efter at der var fremkommet forskellige Udtalelser om Centralisationen af Arbejdsanvisningen, og der var paapeget forskellige Veje, vedtoges det at overlade ogsaa dette Spørgsmaal til Hovedbestyrelsens nærmere Overvejelse.

Punkt 2. Til at repræsentere Arbejdsløshedskassen ved dennes Delegeretmøde valgtes: D'Hrr. HVIDTFELDT, LAUR. JENSEN og VIGGO CHRISTENSEN, samt Frk. CRONE.

Derefter sluttede Repræsentantskabsmødet.

Lønbevægelsen i Kallundborg.

Da jeg i *Typ.-Tid.* Nr. 16 skrev en Artikel under ovenstaaende Rubrik, tænkte jeg ikke paa at være, og synes heller ikke at have været, *nærgaaende* og *ubehagelig* i mine Spørgsmaal, som Hr. x—y mener. Dette var langt fra min Agt.

Hr. x—y skriver, at jeg har misforstaaet Situationen en Del. Det kan jeg dog ikke tro; men Hr. x—y skriver samtidig, at han slet ikke vil besvare mine Spørgsmaal, da de kun fortjener — *Tavshed*, og det gør de unægtelig ogsaa, for naar man tier, samtykker man, siger jo et gammelt Ordsprog.

Ja, i det hele taget er Hr. x—y's Henstilling en fuldstændig gaaen udenom hvad der var Tale om i min Artikel, nemlig *Lønspørgsmaalet*. Derimod skrives der noget om Overarbejde, og om, at jeg skulde være ved at gaa udenom Tarifens Paragraf om dette. Hr. x—y, som kender de lokale Forhold og véd, hvor meget der arbejdes over, véd imidlertid godt, at det ikke passer, og Redaktionens Svar paa Deres Forespørgsel har maaske nu givet Dem tilstrækkelig Underretning desangaaende, saa at der *ikke* kan blive Tale om, at jeg ikke holder mig Tarifen efterrettelig.

Forøvrigt blev ogsaa Spørgsmaalet om Overarbejde diskuteret paa vor sidste Generalforsamling; og at det nedsatte Udvalg ogsaa skulde drøfte dette Spørgsmaal med Principalerne samtidig med at søge Lønnen hævet, formoder jeg, at Hr. x—y husker, hvis De da var til Stede.

— — —

Det Overarbejde, hvortil Hr. x—y sigter, er dette:

Paa *Kallundborg Dagblad* og *Kallundborg Folkeblad*, som begge har Aflæggere til Samsø, faas først Samsø-Posten om Aftenen Kl. 5½, og det lokale Samsø-Stof, naar der er meget, sættes saa om Aftenen. Hvis Typograferne paa de to nævnte Blade nægtede at udføre dette, tror jeg, at hvad der vilde ske var det, at Arbejdstiden for en à to Mand vilde blive forlagt en Time senere. Dette kan selvfølgelig lade sig gøre, og det, der derved var opnaaet, var, at de to Forretninger *sparede* Overarbejdspengene — Typograferne *vandt* intet derved.

Dette for at klargøre Spørgsmaalet for mine uindviede Kolleger.

Kallundborg, den 3. Maj 1908. CHR. JERLØV.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

fortsatte den ordinære Generalforsamling Søndag den 12. April. Dirigent: JUL. SCHRØDER, Sekretær: GUNDORPH SØRENSEN.

KASSEREREN fremlagde Regnskabet, hvilket FR. HJORTH paa Revisionens Vegne indstillede til Godkendelse. — GUNDORPH SØRENSEN kritiserede, at man havde anvendt 25 Kr. til Rejseudgifter til en Kollegas Begravelse. FORMANDEN oplyste, at Styrelsen havde fastsat det paagældende Beløb. — Regnskabet godkendtes énstemmigt.

VILH. WARTENBERG aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne i Tiden 1. Oktober 1907 til 1. April 1908. Omtalte Købet af Forsamlingsbygningen i Koldinggade paa Østerbro. *Socia-Dem.* har i Forvejen overtaget Enghavevejens Forsamlingsbygning, og det synes, som der nu er kommen mere Soliditet over disse 2 Bygninger. Det var bleven vedtaget at ansætte en overfor Presseloven ansvarlig Redaktionssekretær ved Hovedbladet; Ansvaret overfor Kontrahentmødet bæres derimod fremdeles af Redaktøren. Jagtvejens Forsamlingsbygning, der ligesom Kløvermarksvejens jævnlig har økonomiske Vanskeligheder, havde laant 7000 Kr., dog kun paa Betingelse af, at Kontrolkomiteen faar Indflydelse paa Bygningens Drift. *Demokraten* i Aarhus trængte til endnu en Rotationspresse. Da *Social-Demokraten* som en Følge af sit kolossale Oplag og uheldige Format sandsynligvis selv inden ret længe maatte gaa til at anskaffe de nyeste Trykmaskiner, saa var det Tanken, at »Demokraten« skulde have en af Hovedbladets nuværende Victoriapresser. Et af Taleren stillet Forslag om at udvide Kontrolkomitéen fra 3 til 5 Medlemmer var bleven vedtaget; vi opnaaede derved at faa en Fagmand ind i denne overordenlig indflydelsesrige Repræsentation, idet vort Forbunds Formand var bleven valgt. Et Andragende fra den socialdemokratiske Provinspresses Chefredaktører om en bestemt Lønskala var henvist til et Udvalg, som samtidig havde faaet Mandat til at stille Forslag om Lønvilkaarene for de øvrige ved Partiets Provinspresse ansatte Medarbejdere (Journalister, Forretningsførere, Lokalredaktører og Ekspedienter). Den af Udvalget foreslaaede Lønskala var gennemført, hvorved navnlig Lønvilkaarene for de daarligst stillede var forbedrede. Hele Spørgsmaalet var dog ikke endelig løst, idet Udvalgets Opgave var bleven udvidet til ogsaa at omfatte København samt til at stille Forslag om Lønvilkaarene for Medarbejdere ved Partiets Presse, der er eller bliver Rigsdagsmænd. Enkerne efter forskellige i *Soc.-Dem.s* Ekspedition eller Sætteri i mange Aar ansatte Personer var tilstaaet en ugenlig eller maanedlig Understøttelse. Sluttelig berørte Taleren forskellige Spørgsmaal, som havde været under Debat paa Kontrahentmøderne, dels vedrørende den redaktionelle, dels den administrative Virksomhed. — JESPER HANSEN sluttede sig i det væsenlige til den aflagte Beretning og ønskede, at Bladet blev sat med Antikva. Ønskede mere og alsidigt Stof i Bladet. Forsamlingsbygningerne burde kunne give Overskud, naar de blev ledede fornuftigt. — GUNDORPH SØRENSEN udtalte Ønsket om, at Medlemmer af Fagforbundene fik Adgang til at overvære Kontrahentmøderne. — BERENDT beklagede, at Sættemaskinernes Indførelse i *Soc.-Dem.* havde bevirket Afskedigelse af Reservesættere. *Typ.-Tid.* havde skrevet, at de ikke vilde bevirke nogen Afskedigelse. Dette var ikke Tilfældet. Misbilligede, at Faktorer var Medlemmer af vor Organisation, da de havde andre Interesser. — O. JOHANSEN forsvarede sin Stilling med Hensyn til Sættemaskinernes Anskaffelse. Ønskede ogsaa mere Stof i Bladet, hvad han havde gjort sit til. Beklagede, at Gundorph Sørensen havde rettet et Angreb paa ham paa forrige Møde, hvor han ikke var tilstede. En ny Trykmaskine var nødvendig af Hensyn til Bladets store Oplag. — SCHRØDER var ikke tilfreds med den Lønskala, som det paagældende Udvalg havde udarbejdet. — FORMANDEN: Lønforslaget til Funktionærerne var udarbejdet saa godt som det var muligt. Det gjaldt nemlig de fremtidige Forhold. Angaaende Sættemaskinerne havde vi i Kraft af vor Organisation været i Stand til i højere Grad end andre Organisationer at faa Indflydelse paa deres Benyttelse. — Efter yderligere Udtalelser af BERENDT (som beklagede, at Sættemaskinerne i *Soc.-Dem.* skyldtes Fagmænd, som stod i vor egen Organisation), SCHRØDER (som fremdeles var utilfreds med Lønningsudvalgets Forslag), JESPER HANSEN (som ogsaa ønskede, at organiserede Arbejdere fik Ret til at overvære Kontrahentmøderne), GUND. SØRENSEN (der bebrejdede O. Johansen, at han havde virket for Anskaffelsen af de 4 Sættemaskiner), O. JOHANSEN (der forsvarede sit Standpunkt og ønskede *Soc.-Dem.* sat med Antiqua) samt WARTENBERG (der mente, at den nuværende nye Frakturskrift først maatte udnyttes; han hævdede, at Sættemaskiner ingen Berettigelse havde i Arbejdernes Blade, saalænge de *kun* bevirkede Arbejdsløshed, forøgede Produktionsomkostninger og en tarveligere teknisk Udførelse) — godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 1.

Angaaende Bryggeriet »Stjernen« omtaltes Købet af Malteriet. Beretningen godkendtes med alle Stemmer mod 1.

Forslag om Nedsættelse af Udvalg til Lovændringer. — FORMANDEN anbefalede at vente dermed til Delegeretmødet havde fundet Sted. — WARTENBERG sluttede sig hertil, hvilket derefter vedtoges.

Valg af Kontrahenter. Følgende valgtes: WARTENBERG, JUL SCHRØDER, BERENDT og JESPER HANSEN. Til Suppleanter valgtes W. BERSCHKE og GUNDORPH SØRENSEN.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Mandag d. 13. April i Forsamlingsbygningen. Forhandlingsbogen godkendtes, hvorefter Formanden, N. MORTENSEN, omtalte nogle Tvistepunkter — Arbejdssedler og en formentlig uberettiget Afskedigelse paa »De forenede Bogtrykkeriers« — disse var nu ordnede. Baade Formanden og flere Talere manede Personalet der, som andre Steder til at holde Tillidsmandsinstitutionen i Ære og sørge for, at der paa Arbejdspladserne var et saa godt Kammeratskab, at saadanne Smaating kunde ordnes uden Bestyrelsens Mellemkomst. Hos Jørgen Jensen var der igen Vrøvl; han havde faaet en Lærling for meget og afskediget en Svend; blev dette Forhold ikke snarest ændret, var der ikke andet at gøre end blokere Firmaet. Formanden animerede sluttelig Medlemmerne til større Deltagelse i vore Fester. Der blev stadig anmodet Styrelsen om at arrangere Fester; men Deltagelsen — bl. a. ved sidste Bal — var saa ringe, at man ikke følte sig fristet til at gaa videre ad den Vej.

V. HANSEN aflagde Beretning fra Fællesbestyrelsen og KRÜGER Beretning fra *Demokratens* Kontrahentmøde.

Kassereren, J. CHR. HANSEN, fremlagde Regnskaberne for Januar Kvartal. Hovedkassens Indtægt: Kontingent 2147 Kr., andre Indtægter 1 Kr., ialt 2148 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 21 Kr. 25 Øre, Underst. p. St. 18 Kr. 75 Øre, Sygeunderstøttelse 788 Kr., udlaant 60 Kr., ialt 888 Kr. Indsendt til Hovedkassen 1260 Kr. — Lokalkassens Indtægt: Kontingent 321 Kr. 15 Øre. Udgift: Til Hjælpekassen 64 Kr. 23 Øre, Fællesorg. og Forsamlingsbygn. 42 Kr., Rejsende 33 Kr., anden Understøttelse 15 Kr., Tilskud til Foredragsforeningen af 1901 10 Kr., Biblioteket 8 Kr. 30 Øre, Tilskud til Fester 177 Kr. 21 Øre, Styrelsesmøder i 1. Halvaar 25 Kr., Gratiale og Lønninger 71 Kr. 20 Øre, Porto og Telegrammer 10 Kr. 10 Øre, Tryksager 13 Kr. 5 Øre, Skrivemateriale 1 Kr. 75 Øre, Krans til en forulykket Lærling 5 Kr. 15 Øre, ialt 475 Kr. 99 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 253 Kr. 65 Øre. — Hjælpekassens Indtægt: Kontingent 65 Kr. 40 Øre. Udgift: Palmedekoration til Typograf N. L. Christiansens Enke 5 Kr. Kassebeholdningen, indestaaende i Arbejder Spare- og Laanekassen for Aarhus og Omegn, var ved Kvartalets Slutning 4445 Kr. 77 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

FORMANDEN anbefalede Medlemmerne fuldtallig at deltage i Majdemonstrationen. Tiden er snart inde, da Typograferne har naaet Maalet: en 8-Timers Arbejdsdag. Derfor maa netop vi ikke savnes i Processionen.

Det vedtoges at foranstalte en Sommerudflugt, og det overlodes til Styrelsen at fremkomme med Forslag herom.

V. HANSEN foreslog paa Styrelsens Vegne en Ændring til Ekstrakassens Love Paragraf 7. Ændringen gik ud paa, at den Godtgørelse, der ydes dem, fremtidig fastsættes forud for deres Valg. — Dette vedtoges.

KRÜGER og FORMANDEN genvalgtes til Repræsentanter for Bladet *Demokraten*. LUDV. CHRISTENSEN og JAKOB JAKOBSEN genvalgtes ligeledes som Repræsentanter i Produktionsforeningen. S. STEGGER SØRENSEN og ANDR. JAKOBSEN genvalgtes henholdsvis som Fanebærer og Suppleant. SIGURD.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 25. April sin halvaarlige Generalforsamling i Prins Wilhelms Palæ. Som Dirigent fungerede OSKAR JOHANSEN.

Formanden, ARNOLD LARSEN, aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, der havde været særdeles gunstigt for Sangforeningen. Aarsfesten i Forbindelse med Dirigent-Jubilæet var meget vellykket, og Sangøvelserne i Vinterens Løb var blevet flittigt besøgt af Medlemmerne. Medvirkning var ydet ved Arbejdsløshedsfesten og Velkomstgildet for de unge Svende, og Karnevalet, som var afholdt sammen med T. C. C. og T. S. havde slaaet godt an. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, L. OLESEN, fremlagde Regnskabet, der balancerede med 889 Kr. og udviste et ikke ubetydeligt Overskud. Han paapegede det tilfredsstillende Resultat og Fremgangen i Medlemsantal. Efter at der var blevet rettet en Tak til Kassereren for det udmærkede Regnskab godkendtes dette enstemmigt.

Til Kasserer og Næstformand genvalgtes med Akklamation de afgaaede, L. OLESEN og SOPH. ANDERSEN.

Under Eventuelt fremkom fra en enkelt Side Betænkeligheder ved at afholde Karneval. Stemningen var dog overvejende for at fastholde dette.

NIELS NIELSEN,
Sekr.

Nær og Fjærn.

Skive Avis fejrede den 10. Maj sit 50-Aars Jubilæum, i hvilken Anledning Bladets Bestyrelse, Redaktør, Bogtrykker og Kontor- og Trykkeripersonale var samlet til Fest paa Hotel »Phønix« i Skive. Under Festen, der forløb aldeles glimrende, holdtes et Utal af Taler, og Stemningen var ualmindelig hjærtelig. Først langt over Midnat skiltes Deltagerne med Ønsket om, at det gode Forhold, der hidtil har hersket mellem Kontor og Trykkeri, fremdeles maa blomstre til Gavn og Glæde for begge Parter.

Det gamle Hoffensbergske Etablissement er ophørt at eksistere; af de hos Firmaet hidtil trykte Arbejder er bl. a. *Illustreret Tidende* gaaet til Martius Truelsen.

Gutenberg-Koret ydede ogsaa sit Bidrag paa Børnehjælpsdagen; dels sang det paa Søerne, dels i »Napoli«.

Navneforandring. Vor kendte Kollega Carl V. Christensen har faaet Navneforandring og hedder nu CARL V. BRAMSNÆS.

Foreningsbilletter. Paa Forbundskontoret faas Billetter til Tivoli (35 Øre), Zoologisk Have (35 Øre), Panoptikon (50 Øre) og til Fotoplastikon (15 Øre).

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Lokalformanden i Roskilde er flyttet til Svendsvej 8. Træffes i sit Hjem 6—7 Aften.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Arthur Hansen, udl. ⅕ 08 hos Bagge (arb. s. Sted). Aage Chr. Petersen, udl. ⅕ 08 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Aage Rasmussen, udl. hos Knudtzon ⅕ 08 (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sofus Rasmussen, udl. i Hafnia ⅖ 08 (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. F. J. Petersen, udl. hos Johan N. Hansen (arb. s. Sted). Kvindeafdel.: Jenny Olsen, udl. ⅕ 08 hos Hertz (**arbejdsløs**). Sygeafdel.: 2704, H. M. Mortensens Hustru Caroline.

Hjørring, Niels Nielsen, udl. 1. Maj i Eksprestrykkeriet i Hjørring. Ringkøbing, Frederik Olsen, udl. 1. Maj i Ringk. Amts Avis. Ringsted, Jens Peter Andersen, udl. 1. Maj i Venstres Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2123 (401), Paul Lüder fra Udl. (arbl.). 2343, Hjalmar Svalin fra Randers (arbl.). 563, Anders Gottschalck fra Helsingør (Bogtr.).

Aalborg, 1938, Hans Christoffer Petersen (Nordj. Sociald.). Nykøbing F., 1848, L. G. Wagner (Loll.-Falst. Stiftstid.). Nykøbing M., 1573, Peter Madsen og 1894, S. N. Schiff (begge Morsø Av.). Ringkøbing, 2370, Chr. F. Thomsen (A. Rasmussen) og 2069, Har. Fuglsang (Thomsen, Holstebro). Ringsted, 1372a, Esben Hansen (arbl.). Roskilde, 2125, Gustav P. Jeppesen (Avisen) og 2348, Jul. Jørgensen (Dagbl.). Svendborg, 1502, Ferd. Cornelius Petersen (Høgfeldt).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2375 (2734), Aage Hjalmar Naaby til Helsingør i Plads. 2079, Adolf Th. Nielsen til Næstved i Pl.

Aalborg, 839a, J. Chr. Møller til Odense i Pl. og 2252, Otto C. W. Hein til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 2069, Harald Fuglsang til Holstebro i Pl. og 1728, J. Ramskov Rørbæk Madsen til Viborg i Pl. Nykøbing M., 2024, Hans Edv. Hansen til Horsens (arbl.), 2237, Chr. Nielsen og 2595, Jens Hansen (begge paa Rejse). Silkeborg, 2143, Robert Chr. Larsen til Esbjerg i Pl.

T. S. *Vinterhalvaaret slutter Onsdag d. 13. Maj.*

Sommerhalvaaret Gymnastik hver Onsdag fra 20. Maj. Motionsgymnastik fra 7—7¾, alm. Gymnastik 7¾—8½. (2 c)

T. C. C. Fredag: Dronninggaard. Trianglen Kl. **9.** Søndag: Stiftelsesfest i Farum. Trianglen Kl. 9. Tog afgaar Kl. 1 fra Slangerupbanen (Nørrebro). (3 h)

ANNONCER

Monoline.

Dygtig Maskinsætter faar fast Plads i *Aftenbladets Aktietrykkeri*, Bergen, Norge. (118)

En Stereotypør,

der har været ved Faget i 9 Aar, er vant til saavel Akcidens- som andet Arbejde, fagudlært Snedker, som Følge deraf dygtig Montør, søger Arbejde i København eller Provinserne. Billet mrkt. »114« modt. Ekspeditionskont.

2 dygtige

Akcidenssættere

kan straks faa Plads i *Chr. Pontoppidans Bogtrykkeri*, Nykøbing F. (115)

Trykkeri ønskes startet.

I en større østjydsk By, hvor der er udmærket Plads for og Trang til et mindre, men fint Trykkeri, kan i Løbet af 1909 faas passende Lokaler til et saadant paa 1. Salen i en elegant Ejendom paa Byens bedste Strøg og hvor der i Stueetagen drives en større og meget anerkendt Papirforretning. En Fønixpresse og endel udmærket Skriftmateriale forefindes og kan afstaaes, men der maa desuden yderligere kunne anskaffes mindst 1 større Digeltrykpresse, 1 fin Hurtigpresse, Elektromotor, en Del moderne Brødskrift samt noget Træinventar.

Reflekterende maa helst kunne drive det paatænkte Trykkeri selvstændigt og for egen Regning, dog kunde samme eventuelt ogsaa drives som Interessentskab, Aktieselskab eller i Kompagni med Indehaveren af Papirforretningen. **En dygtig Fagmand er Hovedbetingelse**, dog er det ogsaa nødvendigt, at Vedkommende disponerer over i hvert Fald nogen Kapital, da det ønskes, at han skal være personlig og pekuniært interesseret i Foretagendet. Dersom en egnet Mand vil reflektere paa ovennævnte, vil dette Blads Ekspedition modtage Tilbud i Bill. mrkt. »116«.

Dygtig Trykker-Forbundter,

der i 3 Aar har været i Lære i sin Faders Forretning, søger snarest Plads. Bill. mrkt »117« med Lønningstilbud o. l. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 2216 2. (11)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings kontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 — KØBENHAVN DEN 22 MAJ 1908 — XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

Fælles-Generalforsamling

Torsdag d. 28. ds. (Kristi Himmelfartsdag) Kl. 11 Fmd.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Event.

Medlemmerne bedes møde talrigt. STYRELSERNE.

Hofbogtrykkeriet.

I Hr. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri havde Personalet forrige Fredag paa tarifmæssig Maade sagt deres Pladser op. Anledningen til dette Skridt var, at Firmaet i mange Tider havde siddet Sundhedsregulativets Bestemmelser om Renlighed i Arbejdslokalerne overhørige. I Februar Maaned i Aar henvendte Personalet sig til Firmaet med Anmodning om at faa foretaget Hovedrengøring; hertil blev svaret, at der hurtigt skulde blive taget fat; senere blev det lovet Personalet, at Rengøringen i hvert Fald skulde blive foretaget til 1. Maj. Da dette imidlertid ikke var sket, og tidligere Aftaler med Firmaet var brudt paa samme Maade, tabte Personalet Taalmodigheden og sagde Pladserne op.

Til Forklaring af Sagen kan tjene, at i Sætteriet er Forholdene bl. a. saaledes, at Reoler og Formbræder er dækkede med aargammelt Støv; i Sætteriets Midtergang, som alle Sætterne skal passere, staar Stabler af Sats paa Porte-pages, der saavel som Satsen er fuldstændig dækket af Snavs. Ved Passagen her kan Arbejderne næppe undgaa at faa Benklæderne tilsmudsede, foruden — hvad der selvfølgelig er værre — at Støvet ved det mindste Pust hvirvles op i Luften.

Ved Organisationens Mellemkomst lykkedes det, forinden Opsigelserne endelig foretoges, at træffe en Aftale med Firmaet om Tiderne for Rengøringen, en Aftale, der ogsaa tiltraadtes af Personalet. Da Firmaet imidlertid paa en udæskende Maade understregede et Forbehold med Hensyn til Dagen for Rengøringens Paabegyndelse, blev Personalet irriteret og frygtede for ny Løftebrud, hvorfor det alligevel indgav Opsigelserne.

Personalet begik her den Fejl ikke at lade Organisationen tage sig af Sagen, for at den ved Hjælp af de Midler, der stod til dens Raadighed, kunde fremtvinge en for Personalet gunstig Løsning.

Den Situation, der var skabt ved, at Striden ikke drejede sig om selve Rengøringsspørgsmaalet — Parterne var enige om, at der skulde gøres rent og naar Rengøringen skulde slutte — men om man skulde begynde en Uge før eller senere, var kun egnet til at samle Modstanderne til Værn om den Bogtrykker, der ved ikke at opfylde Sundhedsregulativet, selv havde fremkaldt Konflikten. De Forberedelser, der fra Københavns Bogtrykkerforening blev foretaget, tydede da ogsaa paa, at man var parat til at tage en omfattende Konflikt paa Spørgsmaalet.

Personalet indsaa imidlertid Stillingens Uholdbarhed og bøjede sig for Afdelingsstyrelsernes Krav om, at Opsigelserne skulde annuleres paa Betingelse af, at Organisationen forfulgte Sagen.

Samme Dag, som Opsigelserne var taget tilbage, foretoges ved et Medlem af K. B. og vort Forbunds Forretningsudvalg et Syn paa Forholdene i Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri. Det viste sig ved denne Undersøgelse, at Personalets Klager i enhver Henseende var fuldt berettigede. Man maatte erkende, at lignende Griseri i et Sætteri havde man ikke tidligere set, og maatte betegne det som uforsvarligt. Ved den derefter foretagne Mægling enedes man om, at Hvidtningen foretages Søndag d. 24. ds.; de derpaa følgende Mandag, Tirsdag og Onsdag Aftener paabegyndes Hovedrengøringen, der fortsættes Kr. Himmelfartsdag og den følgende Søndag. Ifald man ikke er færdig paa disse Dage, fortsættes i Pinsen, da man skal være færdig til den Tid. Herefter tages fat paa en systematisk Udpustning af Kasserne. I Trykkerilokalerne foretages Hvidtningen Kr. Himmelfartsdag, derefter Rengøring, der ligeledes skal være sluttet med Pinsen.

— Denne Konflikt, der jo egentlig ikke blev til nogen Konflikt, er i mange Henseender lærerig. Den Presse, der ved alle Lejligheder uden nogen som helst Undersøgelse, er parat til Overfald paa Arbejderorganisationerne, har været i Virksomhed, tiltrods for, at Konflikten ikke kom til Udbrud og saaledes ikke havde noget Ærinde til Offentligheden. Den Maade, hvorpaa K. B. tog Sagen, viser ogsaa, hvor forsigtige Typograferne skal være med at give sig organisatoriske Blottelser, thi de vil straks blive udnyttede af vore Modstandere. Vi fører ikke længere Kamp med en Bogtrykker ad Gangen; vi har med organiserede Modstandere at gøre. Derfor maa det stadig stærkere indprentes Kollegerne, at de maa handle i nøje Kontakt med deres Ledelse.

Det er ved denne Lejlighed yderligere konstateret, hvorledes Fabriktilsynet sløser med den det paalagte Opgave at sørge for Sundheds-Regulativets Overholdelse.

Af Bogbinderkunstens ældste Historie.

Af L. CHR. NIELSEN.

NAAR Bogbinderkunsten har haft sin første Begyndelse, som selvfølgelig har været højst primitiv, véd man ikke — og man faar det sandsynligvis heller aldrig at vide. Man véd dog saa meget, at dette Tidspunkt ligger meget langt tilbage i Tiden. Det er nemlig muligt at følge Bogbinderkunstens Spor helt ned til den i historisk Henseende saa dunkle graa Oldtid. Naar en anonym (tysk) Forfatter derfor skriver,* at »Bogbinderkunsten er en Datter af Bogtrykkerkunsten«, saa er dette ikke aldeles korekt, i det mindste ikke hvad Fortiden angaar. Hvad derimod *Bogbinderiets Overgang til Storindustri* angaar, da har det citerede Udtryk naturligvis sin Berettigelse; thi Storindustri indenfor Bogbinderiet var en Umulighed uden Bogtrykkerier — men det er dog næppe dette den tyske Forfatter har tænkt paa, da han nedskrev de foran gengivne Ord.

I den aller ældste Tid skrev man paa en smidig eller stundom paa en fastere Masse, som blev sammenholdt af Pennefjer. Undertiden brugtes det ogsaa at false dem omtrent som et Skærmbræt (»Spanisch Wand« = spansk Væg) eller man fastgjorde de enkelte Blade med Ringe ved en lille Stav. Dette System maa, af de historiske Beviser som findes, betragtes som Bogbinderiets Begyndelse. Lad være, at det er højst primitivt

* Sé ALEXANDER WALDOW: »Archiv für Buchdruckerkunst«, 1881, Pag. 169—171.

i Sammenligning med Nutidens Bogbinderkunst. Men man sporer dog heri Trangen til at opbevare det skrevne i en samlet Form — baade for sig selv og Efterkommere.

Som Bogbinderkunstens Fader nævnes den gamle Athenienser PHILLATIOS. Det tilskrives ham, at først have anvendt *Lim* til at sammenklæbe de enkelte, løse, haandskrevne Blade med hinanden. Paa den Tid brugte man almindeligt i Grækenland, som da var Hovedsædet for Kultur og Videnskab, at med Pimpesten glatte Pergamentet, som der blev skrevet paa, samt ved Indgnidning eller Paastrygning med Cederolie at gøre dette mere modstandskraftigt imod Tidens, ogsaa i Oldtiden, bestandigt gnavende Tand; derefter befæstedes Haandskriften ved en cylinderformet Stav, hvorpaa den oprulledes.

Endnu nærmere vor Tidsregning skrev man i Almindelighed blot paa den ene Side af det Materiale, der anvendtes som Manuskript. Dette var lange Strimler af Bast, Pergament eller et paa en egen Maade tilberedt Linnedvæv. Dette oprulledes saa paa en af kostbart Træ kunstmæssigt forfærdiget Stok. Herfra stammer Navnet »Rulle« om de ældre Manuskripter (f. Eks. »Pergamentrulle« og »Papyrusrulle« etc.).

Ligesom i alle andre Fag har Udviklingen naturligvis ikke staaet stille i Bogbinderfaget, hvor bestandige Fremskridt kan konstateres. Naturligvis var Fremskridtene i Begyndelsen ikke saa store som nu til Dags. Men ethvert Fremskridt drog dog en skarp Linje op overfor Fortiden. Paa ARISTOTELES* Tid gav man ovennævnte Ruller et sirligt Udseende; man beskar dem paa begge Sider og lagde dem ind i Læderkapsler, der var mere eller mindre smukt udstyrede. De ægyptiske Papyrusblade rulledes ikke mere paa Stokke, men sammenholdtes i Ryggen med Traad eller Metal. Herved kom de beskrevne løse Blade for første Gang til at ligne Nutidens Bøger, idet de fik en firkantet Form og med en Hammer sloges flade. Saaledes sammenhæftede Blade indlagdes i Futteraler af Læder, Pergament, Træ, Elfenben eller Sølvblik, som forarbejdedes paa Datidens mest kunstneriske Maade. Det var i særdeles mange Tilfælde et udmærket Arbejde, der udførtes — et Arbejde, som i og for sig ikke vilde have gjort Nutidens Kunstindustri nogen Skam. Saaledes var Forholdene bl. a. paa HIERONYMUS' Tid.**

Ogsaa denne Tid — 2000 Aar og mere tilbage i Tiden — havde sine *Biblioteker*, f. Eks. det berømte *Alexandrinske Bibliotek*, der talte ca. 700,000 Bind og var grundlagt af *Ptolemaios Filadelfos*. I Aaret 391 blev dette Oldtidens betydeligste Mindesmærke over Datidens Aandsliv *ødelagt af de kristne*, under Anførsel af Ærkebiskop *Theophil*. Dette Bibliotek bestod væsentligst af »Ruller« med haandskrevne Manuskripter. Og det siger sig selv, at Behandlingen for at faa disse ensartede, og som man forøvrigt vilde have dem, krævede en hel Stab af uddannede Haandværkere, der vel samtidigt passede Biblioteket. Det var den Tids Bogbindere og Bibliotekarer.

Saaledes som *Bogbindene* nu til Dags bruges, stamme de fra en Tid, som ligger meget længere tilbage end Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten, hvilket atter beviser det uholdbare i forannævnte tyske Forfatters Paastand om, at »Bogbinderkunsten er en Datter af Bogtrykkerkunsten«.

De ældste Typer af *Bogbind* stamme fra de romerske *diptycha consularia*, d. v. s. de romerske Konsulers (eller om man vil Præsidenters) Notitsbøger.*** Da havde allerede den romerske Kultur afløst den græske, der sank ned i det Nirvarna, som først de seneste Aartiers rastløse Udgravninger og Efterforskninger søger at drage den ud af. Disse romerske Konsulers Notitsbøger bestod af to udskaarne Elfenbensplader, som paa Indersiden var overtrukket med Voks til at skrive paa (eller i). De sammenholdtes enten med Ringe eller Pergament.

At man i Rom i Tiden omkring Aar 50 f. Kr. virkelig benyttede Ordet *Bog* fremgaar bl. a. af CICEROS »*ad Atticus*« XII, 40, 1: »Hirtius har sendt mig sit Skrift mod Cato, ... Jeg har derfor sendt Bogen til Musca, for at han kan give den til sine Afskrivere etc.« Og i samme Værk XII, 47, 3 hed det bl. a.: »bliv ved som hidtil med at gøre Bogen bekendt« *(Hirtii librum, ut facis, divulga)*. Den romerske Digter MARTIAL synger om Datidens Bøger:

»Iliums Kamp og Laertis Søn, som var Priami Fjende,
Ligge forenede skjult her i det foldede Skind«.

Disse Ord siger tydelig nok, at de nævnte Forfatteres Værker var undergaaet en Behandling, idet der tales om »foldede Skind«. Og endelig omtaler f. Eks. den ansete danske Forsker (i Roms Historie) POUL ANDRÆ, adskillige Gange, paa Tale om Roms Literatur, Datidens Bøger (bl. a. i: Cæciliernes Villa ved den appiske Vej. Et Studie fra Via Appia af POUL ANDRÆ, København 1885), ligesom disse omtales hos flere andre Forskere i dette Emne.

I sine »*Epigrammer*« taler nævnte MARTIAL endnu tydeligere om Bogbinderiet i Rom:

»Livius, kraftig og stor, indesluttes i hint Pergamentbind;
Ej mit Bibliotek rummer den kraftige Aand.«

— — —

Udviklingen gaar til Tider langsomt, til andre Tider i Spring. Af ovenstaaende faar Læserne et ganske vist kortfattet, men dog korrekt Billede af Bogbinderkunsten i Oldtiden hos Datidens Kulturfolk. Forskerne anerkender — saavel i Ind- som Udland — det her gengivne netop som Bogbinderiets Begyndelse, — hvis nogen vilde benægte dette, kunde han med samme Ret hævde, at Nutidens Bogbinderier, der i udstrakt Grad tager Maskinen til Hjælp (False-, Hæfte-, Forgyldermaskiner etc. etc.) ikke er Bogbinderi. En saadan Paastand vilde være latterlig.

Som det er skildret her, var Bogbinderiet i Oldtiden, medens Skribenterne anvendte Papyrus, Pergament etc. Da *Papiret* kom til Evropa antog Bogbinderiet andre Former, og da Bogtrykkerkunsten blev opfundet, udvidedes Rammerne atter, og da de to Fag har holdt jævne Skridt med hinanden, er de begge overgaaede til Storindustri — takket være Opfindelsen af Maskinerne og den bestandigt stigende Oplysning, der her arbejder i god Samforstand i Fremskridtets Tjeneste.

Odense, 5. Januar 1908.

* ARISTOTELES var en græsk Filosof, født Aar 384 f. Kr. i Stageira, død Aar 322. Han var en af Platons Disciple, Stifter af den peripatetiske Skole i Lykeion og han skrev omtrent 400 Skrifter. Han hævdede bl. a., at Slaveri var nødvendigt.

** EUSEB. SOPHRON. HIERONYMUS var en af de saakaldte »Kirkefædre«. Han fødtes Aar 340 e. Kr. i Pannonien og døde 420 i Bethlehem. Han er mest kendt som Forfatter af den latinske Bibeloversætning »*Versio vulgata*«.

*** I Følge Sagnet grundlagdes Rom (af ROMOLUS) omkring Aaret 753 f. Kr., hvorefter det regeredes af 7 Konger efter hverandre; den sidste af disse styrtedes Aar 510, hvorefter Riget styredes af 2 aarligt valgte Konsuler under stadig Strid mellem Patricier og Plebejer; denne Strid afsluttedes i Aaret 366 med Bestemmelsen, at for Fremtiden skulde en af Konsulerne være en Plebej.

Arbejdsforholdene paa Lollandsposten.

I Nr. 18 af *Typ.-Tid.* har C. V. Johansen skrevet en Artikel om Forholdene paa *Lollandsposten*.

Det er mærkeligt, at et Menneske, fordi han paa Grund af en meget grov Optræden overfor sin Principal bliver nødt til at sige sin Plads op, straks kan faa et saadant Syn paa Forholdene. J. maa dog huske paa, at han altid har været tilfreds med saavel Arbejdsforholdene som Hr. Dein og endog udtalt, *at Hr. D. var den flinkeste Principal, han havde arbejdet for.*

At Hr. Dein har nogen sygelig Lyst til at komme paa Kant med sine Typografer, kan man vel ikke sige, da der jo er Typografer, der har arbejdet der i flere Aar. Udskældsordene som: Det er noget Svineri osv. har J. vist aldrig hørt, i hvert Fald er de ikke blevne brugte overfor ham, og at Hr. D. har brugt Ordet Slubbert overfor J., har han jo selv givet Anledning til, idet J. betegnede D.s Udtalelse som noget Sludder. Angaaende Lønningerne skal jeg gøre J. opmærksom paa, at undertegnede har 2 Kr. over Minimallønnen. Dein har vist ikke før brugt at afkorte i Lønnen, fordi en Mand en Gang imellem kom for sent, men naar man som J. *hver Dag* kommer for sent, saa kan man vel ikke fortænke en Principal i, at han bliver utaalmodig.

Johansens Utilfredshed med Garderoben skulde han have ladet upaatalt, idet han jo ankede over den straks efter at have tiltraadt Pladsen her, og der blev da indrettet et andet Sted, hvor han kunde hænge sin Hat.

Den halve Times Overarbejde, Johansen ikke har kunnet faa, drejer sig ikke om mere end 5—10 Minutter, saa det var kun for at vise sin Ret paa dette Omraade at J. forlangte den; naturligvis var det efter at Johansen skulde rejse, at han forlangte den, ellers tror jeg ikke, at han havde gjort det.

Til Slut vil jeg anbefale Johansen, at han næste Gang, han vil skrive om Arbejdsforhold, at han da selv har lidt mere rent Brød i Posen, ligesom J. ikke skulde befatte sig med at angive sine Kolleger til Forbundet for »Tarifstridigheder«, som J. knapt nok kan sige sig selv fri for; thi det er vist ikke Vejen til at blive en agtet og afholdt Kollega, noget, som vi dog alle tragter efter.

Maribo, den 9. April 1908. M. E. RASMUSSEN.

Paa Grund af Helligdag trykkes næste Nr. af »Typ-Tid.« paa Onsdag. Alt Stof maa være indsendt senest Mandag Formiddag.

Arbejdsforholdene paa Randers Dagblad.

HR. BAGGER søger stadig uden om Kendsgerningerne, og i den Anledning kommer han ind paa Ting, som ikke kommer Sagen ved. Jeg har nemlig ikke kritiseret Lønforholdene paa Dagbladet, men Hr. Ryes mindre noble Optræden overfor Personalet og dettes daarlige Sammenhold; disse to Punkter berører Bagger slet ikke, da han ved, at hvad jeg har skrevet desangaaende er overensstemmende med Sandheden.

Det er Fakta, at Bagger ved sin Optræden har hjulpet sin Principal fra Dynen i Halmen.

Bagger har haft en bitter Skuffelse, som synes at have taget Modet fra ham, saa han overlader Hr. Rye til sin Skæbne. Bagger havde nemlig sat sig i Bevægelse for blandt Personalet at samle Underskrifter paa noget, Kollegerne spydig kalder en »Forsvarsadresse«, som skulde fremstille Hr. Rye som den forfulgte Uskyldighed og undertegnede som en Løgner; han opnaaede imidlertid kun at faa samlet sammen en — *en* — Underskriver, nemlig ham selv, og dette turde være Bevis for, at Personalet i sit stille Sind sympatiserer med Klagens Fremkomst i *Typ.-Tid.*

Det var ikke blot Formanden, men den samlede Bestyrelse, som fandt, at den en Gang givne Krone burde erstattes med 1 Øre mere pr. Tusind Bogstaver, da de 3 Sættere atter vendte tilbage til Beregning; denne Opfattelse havde forøvrigt saa godt som hele Lokalafdelingen paa det daværende Tidspunkt. Paastanden om, at de nævnte Sættere, som alle har været i Forretningen i over 25 Aar, selv skulde have udtalt Ønsket om at komme tilbage til Beregning, tror Bagger sikkert ikke selv paa; det har snarere været et Udslag af Principalens »Humanitet«. At jeg indkaldte til Personalemødet, skal jeg villig indrømme, og der var paa Mødet almindelig Glæde over, at det blev afholdt, hvilket Bagger ikke kan være uvidende om. Efter at Bagger havde foreslaaet Valg af en Tillidsmand, forlod han Mødet uden at afvente Afstemningen. Den, der blev foreslaaet, forlangte, inden han vilde modtage Valg, at hele Personalet skulde underskrive paa en Erklæring om, at det stillede sig solidarisk med ham i paakommende Tilfælde — — man skrev under. Dette taler for sig selv.

Bagger »glemte« vist at meddele *Typ.-Tid.*, da han skrev om Løntillægget, at Hr. Rye overfor en af de gamle Arbejdere, som var saa »heldig« at faa Del i Løntillægget, ytrede: »*Nu faar De 1 Kr. lagt paa Lønnen, men det er Meningen, at De skal fortjene den!*«

Ligeledes skal Hr. Rye have udtalt, at »efter Skriverierne i *Typ.-Tid.* faar Personalet ingen Ferie i Sommer«. Jeg antager, det skal være en Morsomhed, thi Dagbladets Typografer er endnu aldrig bleven gjort bekendt med Sommerferiens Glæder, skønt der ikke har manglet paa Henstillinger til Principalen om at faa en lille Ferie. Her var et Punkt, hvorpaa Hr. Rye kunde vise sig *human*, saa meget mere, som hans Typografer er de eneste i Randers, som ikke ferierer. Jeg er sikker paa, at Bagger er enig med mig i dette.

Endnu kun dette: Det staar fast, at de omtalte 2 Kolleger *selv* opsagde deres Pladser, fordi de ikke kunde finde sig i Hr. Ryes Optræden.

Har Skriverierne ikke ført til andet, har man dog faaet at se, hvilken ynkelig Rolle, Bagger spiller paa Dagbladet, en Rolle, som selv maa forekomme Hr. Rye modbydelig.

Randes, den 28. April 1908. HERM. HANSEN.

Hermed betragter vi denne Diskussion som sluttet. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Korsør Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 28. April 1908. Formanden, Redaktør GREVSEN, aabnede Generalforsamlingen og oplæste Regnskabet for Januar Kvartal. Regnskabet balancerede med 92 Kr. Ordinært Kontingent 77 Kr. Kassebeholdning fra forr. Kvart. 15 Kr. Rejseunderstøttelse til 8 Medlemmer 18 Kr. 25 Øre. Sygehjælp til 1 Medlem 21 Kr. Indsendt til Hovedkassen 37 Kr. 75 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. Regnskabet godkendtes énstemmigt. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 18 Kr. 1 Øre. Ordinært Kontingent 7 Kr. 70 Øre. Kassebeholdning fra forr. Kvartal 10 Kr. 31 Øre. Ialt 18 Kr. 1 Øre. Udgiften var: 3 rejsende Medlemmer 3 Kr. Portoudgifter 48 Øre. Ialt 3 Kr. 48 Øre. Kassebeholdning 14 Kr. 53 Øre. Regnskabet godkendtes énstemmigt.

Om Provinstarifen udspandt sig en lille Diskussion. Det vedtoges at udsætte Sagen til en senere Generalforsamling. Dermed sluttede Generalforsamlingen.

Af Afdelingens 8 Medlemmer var de 7 mødt. Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne ved et lille Glas. A. J.

Sygekassemøde i Valby.

De typografiske Organisationers Medlemmer i Valby indbydes til Møde *Søndag den 24. Maj Kl. 12 Fm. i Korups Have.*

Dagsorden: **Lægeforholdet i Kredsen.**

Da det er af stor Betydning at erfare Medlemmernes Stilling til den nuværende Læge, opfordres til fuldtalligt Møde.

Forretningsudvalgsmøder.

Fra K. B. forelaa Skrivelse ang. en opstaaet Konflikt hos et københavnsk Firma ang. 2 Kollegers Forhold. Sagen vilde komme til fornyet Beh. mellem Parterne. — Til Efterretning.

Den 2. Tarifkommissions Protokol var sammenholdt med det til Forbundsstyrelsen sendte og underskrevne Eksemplar. Der var ingen Uoverensstemmelse; men man maa dog henstille, at Protokollen underskrives.

Fra tre Rejsende var der fremsendt Meddelelse om, at der ikke var udbetalt Rejseunderstøttelse i Italien. — Da det italienske Forbund hidtil ikke har respekteret den trufne Overenskomst, var Gensidigheden ophørt, hvorfor der ikke kan rejses Indvending mod det passerede. Der vil nu blive gjort Forsøg paa at indlede ny Overenskomst.

Fra det intern. Sekretariat forelaa Meddelelse om Lønbevægelse i Kanton Tessin. — Tiltrædes. — Senere er der indløbet Meddelelse om, at der allerede er udbrudt Strejke, hvorefter det meddeles, at der vil blive opkrævet 5 pCt. i Strejkebidrag. Sekretæren havde selv besøgt Pladsen for at tale Parterne til Rette. — Tiltraadtes.

Fra det schweitziske Forbund var indg. Meddelelse om, at Sædet for den internationale Kommission var forlagt fra Bern til Frauenfeld samt at Medlemmerne til Kommissionen er valgt. Stautner havde ligeledes nedlagt sit Mandat og der udskrives nu nyt Valg. — Da man savner Oplysninger om Grunden til det passerede, vil Forretningsudvalget søge disse indhentet og eventuelt opfordre Stautner til atter at søge Pladsen.

Der gaves Meddelelse om, at Sanatoriebygningen nu er solgt til Marskandiser Hans Nielsen for 7000 Kr.

Et Medlem har anmodet om Tilskud til Hospitalspleje for sit Barn. Vedk. bor paa Frederiksberg og har ønsket Barnet operativt behandlet af den Læge, der forud har tilset det. — Der kan kun betales 30 Øre pr. Dag, som er den Sum, Lovene foreskriver for udenbys.

Et Medlem, som har betalt 9 Uger Kontingent i København og 2 Uger i Provinserne, forespørger om Sygehjælp, naar Provinsernes Love foreskriver 13 Uger. — Ja, naar Vedk. er berettiget i sin Moderforening, maa Sygeunderstøttelsen ogsaa udbetales i Provinserne.

En Reservefondsunderstøttelsessag behandledes og vedtoges.

Maskinsætternes Aflønningsforhold i Varde behandledes. Sagen var nu bortfaldet efter at de Vedkommende havde erholdt Minimallønnen i den Tid Opsigelserne var gældende. Forretningsudvalget kunde derimod ikke tiltræde Bladudgiverorganisationens Ønske om en eventuel lavere Løn for saadanne yngre Typografer, som formentlig ikke ved Akkord kunde tjene Minimallønnen.

Arbejdsforholdene hos Ritzau diskuteredes og det besluttedes at rette Henvendelse til K. B.

Aarhus Afdeling indstiller en Sætter til 1 Aars Karantæne, fordi han ofte har udvist Pligtforsømmelse. — Tiltraadtes, dog at Karantænen nedsættes til ½ Aar, saafremt Vedkommende ikke forsømmer i denne Tid.

Fra Slagelse Afdeling forespørges, om Forbundet kan deltage i Udgifterne ved en Sætters Indlæggelse paa Fattiggaarden. — Nej.

Paa Indstilling af Svendborg Afdeling er et derværende Trykkeri bleven blokeret, da der ikke hersker tarifmæssige Tilstande.

Da der er opnaaet tarifmæssige Forhold i *Grenaa Avis* er Blokaden hævet. Der føres for Tiden Forhandlinger med *Grenaa Folketidende* om Ophævelse af Blokaden paa dette Blad.

Nær og Fjærn.

Forinden Plads modtages i Aarhus opfordres Kollegerne indtrængende til først at henvende sig til Formanden, N. Mortensen, *Aarhus Stiftstid.* (pr. Bopæl: Samsøgade 22 [2]).

Fra Johan Snell til vore Dage. Af dette Mindeskrift om den første Bogs Trykning i Danmark og indtil vore Dage er 4. Hæfte udkommet. Hæftet indeholder mange interessante historiske Ting. Forlaget har ladet komponere et elegant Bind, udført i lyst Kunstlæder med Forsiringer i brunt og Titel i rødt Tryk.

Sygekassemøde i Valby. Vi henleder vore Valby-Medlemmers Opmærksomhed paa Mødet paa Søndag Kl. 12 i Korups Have. Styrelsen bliver repræsenteret paa Mødet.

Sommerferie Personalet paa Bogense Bogtrykkeri (BRO & THEILL) har i Lighed med forrige Aar tilstaaet 1 Uges Sommerferie uden Afkortning i Lønnen.

— *Skive Folkeblad* har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet Personalet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien tager sin Begyndelse 1. Juni.

25-Aars Arbejderjubilæum kan i Dag fejres af vort mangeaarige Medlem, VALD. MICH. JØRGENSEN, idet han den 22. Maj 1883 erholdt Plads som Akcidenssætter i Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri. Da Jubilaren er godt lidt, vil han af sine Kolleger og det øvrige Personale paa forskellig Maade blive hædret.

Sølvbryllup. Faktor MØLLER-OLSEN, *Horsens Dagblad*, og Hustru fejrer Tirsdag den 26. Maj deres Sølvbryllup.

Ved de kvindelige Trykkeriarbejderes Stiftelsesfest blev der til Fordel for en Julefest afholdt en Tombola, som Kollegerne havde støttet ved Gaver og Penge. Der indkom fra Thieles mandl. og kvindel. Pers. 14 Kr. 95 Øre, Triers Pers. 5 Kr., Bagges mdl. og kv. Pers. 5 Kr. 75 Øre, Gyldendals Pers. 4 Kr., Kihls Pers. 3 Kr. og fra forskellige andre mange smukke Haandarbejder og en Del Nips. Ved Stiftelsesfesten blev der et Underskud paa 21 Kr. 88 Øre, ved Tombolaen et Overskud paa 69 Kr. 95 Øre Netto. Det specificerede Regnskab vil blive offenliggjort sammen med Foreningens Regnskab.

Rettelse til Medlemslisten. Under Nielsen & Lydiche staar Vilhelm Hansen opført som Medlem af N. t. F.; han er Medlem af Den typ. Forening og har Nr. 2606 I Fortegnelsen fra Langkjær er M. Schmidt fejlagtig givet Navnet N. Schmidt og Alfred Hansen gjort til Trykker, medens han er Hjælpearbejder. Følgende Medl. mangler: Alma Olsen (O. C. Olsen), A. Frederiksen, Telegrafarb., samt Marius Nielsen og Prieme, som er fratraadt Faget.

Typografernes Stiftelser.

Ekstra Generalforsamling afholdes *Søndag den 31. Maj Kl. 10½* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Besættelse af 2 Friboliger. 2. Eventuelt.

(123) STYRELSEN.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) har jeg endvidere modtaget: Lyngby 6 Kr. Med det tidl. indk. 867 Kr. 90 Øre.

Saafremt flere Afdelinger endnu ligger inde med Bidrag, bedes disse snarest tilsendt, da Indsamlingen er sluttet.

Nakskov, den 19. Maj 1908. BERNH. NIELSEN.

Brevkasse.

Da Stoffet for Tiden er ganske overvældende, maa vi bede de mange Indsendere, som alle anmoder om at faa det »i første Numer«, om at have Taalmodighed til senere Numre. RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Lægerne.

Dr. BREHM er bortrejst fra 18/5—12/6. Vikar: Dr. HEYERDAHL, Godthaabsvej 58. Tr. 11—12 (Helligd. 8½—9). Tel. Godth. 431.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Carl Haagensen, udl. 1/5 08 i »Elektra« (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Emilie Nielsen, udl. hos Bachhausen 15/5 08 (**arbejdsløs**). Friddy Rasmussen, udl. 9/5 08 hos I. Cohen (arb. s. St.).

Kolding, William Riis, udl. 1. Maj i Kolding Avis og Gustav Sylvester Andersen, udl. 1. Maj i Kolding Folkeblad. Odense (Kerteminde), Vald. Fritz Jacob Petersen, udl. 1. Maj i Vergmanns Bogtr., og Jens Larsen, udl. 15. Maj hos Hagen & Sivertsen i Odense. Randers, Otto Vilh. Petersen, udl. 1. Maj i Randers Venstreblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 167 (norsk Medl.), Sigurd A. Carstensen fra Slagelse (arbl.). 1189, Chr. Christoffersen fra Lyngby (Kr. Dagblad). 2059, Carl Marius Jensen fra Stege (I. Cohen).

Helsingør, 1917, Jul. Rasmussen og 2091, Knud Andersen (begge Militære) samt 2375, Aage Hjalmar Naaby (Nordsjælland). Holbæk, 2340, J. O. V. Jørgensen (Amtsavisen). Næstved, 2079, Adolf Th. Nielsen (Socialdemokraten) og 2154, Carl Viggo Johansen (Haslev). Odense, 2272, Evald Schjern (Militær). Randers, 753 (norsk), Kristoffer A. Ek (Venstrebladet). Skive, 1996, Folmer Jensen (L. Pedersen).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2252 (323), Otto Carl William Hein til Nyborg i Pl. 2045 (1495), Bertram Behrndt til Nykøbing F. i Pl. 2382 (2541), Johan Hans Olsen til Tyskland. 2390 (1140), Carl Peter Chr. Jensen til Nyborg i Pl.

Faaborg, 2198, Aage Jensen til Udlandet. Helsingør, 2207, Martin Larsen til Kallundborg i Pl. Middelfart, 1730, N. A. H. Østergaard til Hobro i Pl. Skive, 2233, Peder Pedersen til Udlandet. Slagelse, 167 (norsk), S. A. Carstensen til Kbhvn. (arbl.).

Udslettet for Restance.

Københavns: Trykkerafdel.: 1601, H. A. P. Oluf Petersen (Truelsen).

Død.

Odense, 1105, Redaktør Th. Beck, Kerteminde.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1 q)

GUTENBERG-KORET

foretager sin aarlige *Herretur* Kristi Himmelfartsdag med »Turistens« Dampskib til Skodsborg. Mødested Havnegade udfor Niels Juelsgade Kl. 8¾ *(Skibet gaar præcis Kl. 9).* Frokost medbringes. Passive Medlemmer indbydes. (4g) STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Vedbæk. Kr. Himmelfartsdag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. (3 i)

ANNONCER

En flink og paalidelig Typograf søger Plads i København straks eller senere. Billet mrkt. »M. 124« modtager Ekspeditionskontoret.

Galvanoplastik.

En dygtig Galvanoplastiker, som er kendt med Fagets forskellige Grene, kan faa en fast og vellønnet Plads som første Mand i en galvanisk Anstalt. Vedkommende maa være akkurat og paalidelig til sit Arbejde og helst omkring 30 Aar gl. Billet mrkt. »1853« modt. *Sylvester Hvid*, Nygade 7. (121)

Faktor.

En yngre, dygtig og energisk Faktor, der selvstændig i en Aarrække har ledet Provinsbogtrykkeri, søger i Løbet af Sommeren eller til Efteraaret en lignende Stilling — eventuelt indtræde som Kompagnon. Billet mrk. »K. T. 2566« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København.* (119)

En Trykkerikarl

kan faa Plads i et københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »*Karl 7249*« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur. Skindergade 3.* (120)

Dygtig Trykker-Forbundter,

der i 3 Aar har været i Lære i sin Faders Forretning, søger snarest Plads. Bill. mrkt. »117« med Lønningstilbud o. l. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 27 MAJ 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

Fælles-Generalforsamling

Torsdag d. 28. ds. (Kristi Himmelfartsdag) Kl. 11 Fmd.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Event.

Medlemmerne bedes møde talrigt. STYRELSERNE.

Traadløs Fjærnsætning.

Det synes som om det er den danske Nation, der skal levere Opfindelserne til de mest epokegørende Fremskridt indenfor vort Fag — først Sættemaskinens Opfinder, Chr. Sørensen, og nu i de seneste Dage den traadløse Fjærnsætnings Opfinder, Hans Knudsen, f. T. i London. Ganske vist er det endnu ikke fastslaaet, i hvor stor Udstrækning og paa hvor store Afstande, Fjærnsætningen kan udføres, men det er konstateret, at det er muligt uden synlig Forbindelse at kunne overføre en Skrivemaskines Arbejde til en Sættemaskine, ganske vist i *ét* Lokale, men Opfinderen vil i Løbet af kort Tid demonstrere sin Opfindelse over en Afstand af flere Mil.

I *Klimsch Anzeiger für Druckereien* findes en Artikel om Fjærnsætning, hvoraf jeg tillader mig at anføre følgende Brudstykker tilligemed Redaktørens Kommentar:

— — — Opfindelsen bestaar i en sindrig, men enkel Mekanisme, som ved Hjælp af traadløs Telegrafi sætter Tastaturet paa en Sættemaskine i Bevægelse, idet Afsenderen skriver et Telegram eller lign. paa en Skrivemaskine, hvis Taster er traadløstelegrafisk afstemt med Tasterne paa en Sættemaskine. Det skal f. Eks. saaledes være muligt for en Pariserkorrespondent til et Londonerblad samtidig med at han nedskriver et Telegram i Paris, da at sætte det paa Sættemaskine i London. — — —

Knudsens Demonstration lykkedes i høj Grad. Opfinderen overbeviste de Tilstedeværende om, at han var i Stand til *traadløst at sætte et Telegram næsten ligesaa hurtigt, som det er muligt for en Maskinsætter ved direkte Haandtering af Maskinen.* Apparatet arbejdede hurtigt og sikkert. Afsender- og Modtagerstation var rigtignok kun saa langt fjærnet fra hinanden, som Demonstrationslokalets Størrelse tillod, men Strømmen var saa regelmæssig, at den havde kunnet virke i en Afstand af en eng. Mil. Knudsen stillede i Udsigt, at han om ca. 3 Uger vil lade sin Opfindelse demonstrere offenligt, og i den Anledning vil han benytte en traadløs Telegrafstation paa Hotel Cecil i London og derfra »fjærnsætte« til en anden i Londons yderste Periferi beliggende Telegrafstation med en Afstand af mindst 6 Mil (der menes vel engelske miles = ca. $1^1/_2$ Mil dansk). Knudsens Maskine skal være enkel og billig og kun koste ca. 2000 Kr.

— — —

Bladets Kommentar til dette Referat af Knudsens Demonstration er meget nøgtern; den gaar i det væsentlige ud paa følgende:

»Vi bringer denne Meddelelse med alt Forbehold, da det jo altid er et Spørgsmaal, om et saadant Laboratorie-Eksperiments Overgang i Praksis mellem langt fra hinanden fjærnede Stationer, ikke frembyder uoverstigelige Hindringer.

Dog, selv om det lykkes at gøre denne nye epokegørende Udnyttelse af elektriske Bølger anvendelig uden Hensyn til Afstande, saa maa man alligevel spørge, om Tidsbesparelsen, sammenlignet med den nuværende Sætningsmaade, er stor nok til at opveje de sikkert meget store Anlægs- og Driftsomkostninger; rent bortset fra andre Vanskeligheder, som muligvis kan opstaa ved enkelte Staters og Selskabers Telegrammonopoler.

Vi vil ingenlunde hermed forsøge at nedsætte denne ny Opfindelses Genialitet, men kun advare mod at drage altfor optimistiske Slutninger.«

— — —

Saavidt det bekendte tyske Fagblad. — Det er jo ikke let at bedømme Værdien af en saadan Opfindelse, hvis Rækkevidde maaske ikke en Gang staar Opfinderen ganske klar; men foreløbig gør man vistnok klogest i, ligesom *Allgem. Anz.*, at stille sig lidt afventende overfor den praktiske Side af den traadløse Fjærnsætning, indtil Resultater af mere praktisk Værdi godtgør dens Eksistensberettigelse indenfor vort Fag.

A. O.

Vore Herbergsforhold.

Tre Kolleger har allerede henledt Opmærksomheden paa vore Herberger, og to af d'Hrr. har forset sig paa Svendehjemmene, hvilket giver mig Anledning til at prøve paa at lægge Stemningen lidt om.

Hr. M. L. Madsen foreslaar, at Lokalforeningerne slutter Akkord med stedlige private Gæstgivere, som man i Tyskland mange Steder har. Jeg erindrer dog, at de adskillige Steder henviser til Svendeherbergerne.

Hr. M. synes at ville fastslaa, at Typograferne havde særlig Grund til at holde sig fra andre Haandværkere (maaske skal de som Butikssvendene føle sig for fine?) og kaste sig i Armene paa de private Gæstgivere.

Her i Odense har vi Erfaring i begge Dele. Vi har nu Herberge paa Svendehjemmet i Gersdorfsgade, en høj, lys Bygning, hvor de Rejsende af vor Ekstrakasse faar Nattelogis, Morgenkaffe og lidt Frokost, og Byttet har baade Foreningen og de Rejsende Grund til at være tilfreds med.

Som Betryggelse for de Rejsende bliver der som bekendt paa Svendehjemmet foretaget Kontrol med dem, før Sengen tages i Brug. Men denne Kontrol mangler aldeles paa de private Gæstgiverier.

Jeg kender et bestemt Tilfælde, hvor en tilrejsende Kollega, der fik Arbejde her, modtog en ikke ganske ren Seng i vort tidlige »private« Herberge, og i Løbet af 7 (syv) Uger fik han ikke rene Lagner.

Fra Tyskland har jeg uudslettelige Erindringer om urolige Nætter, hvorledes jeg i det private Bogtrykkerherberge i Essen dansede Rheinländer, mens Væggelusene spillede op, og hvorledes jeg i Krefeldt fik seksbenede Logerende, der ødelagde min Nydelse af de skønne Landskaber for længere Tid.

Jeg tror at turde opfordre Lokalforeningerne til — som vi gør i Odense — at støtte Svendehjemmene med kontant

Bidrag, og yderligere bør vi naturligvis gøre vor Indflydelse gældende, saa disse Herberger, hvor Mangler skulle findes, bliver værdige Opholdssteder for vore rejsende Kammerater.

For Svendehjemmene er billigere — dèr er ingen Købetvang som i de private Gæstgiverier, hvor Værten ser skævt til, at man køber Brød i Byen —, der er Garanti for Renlighed, og Samværet med andre Svende giver den gammeldags Vigtighed hos Typograferne det Grundstød, den haardt tiltrænger.

Odense, 18. Maj 1908. P. BONDESEN.

Dødsfald.

EFTER et kort Sygeleje (Gigtfeber) afgik vort Medlem, Redaktør THEODOR BECK, Kerteminde, ved Døden den 17. Maj.

Beck var født den 23. Maj 1878 i Varde og lærte som Typograf i *Vestjyllands Dagblads* Bogtrykkeri, han arbejdede senere i Nyborg, Svendborg, Assens og Odense. Han var en ivrig Socialdemokrat, der overalt, hvor han kom hen, tog ivrig Del i Partiets Arbejde. 1. April 1907 ansattes han ved *Fyns Social-Demokrat* som Lokalredaktør i Kerteminde, og han gik til Arbejdet med en Energi og Lyst, som sikkert vilde have bragt store Resultater i Fremtiden.

Beck var en god Arbejdskammerat, der var velset af alle, der kendte ham. Han efterlader sig Hustru og 4 smaa Børn.

Lørdag den 23. Maj, den afdødes 30. Fødselsdag, fandt Begravelsen Sted under stor Deltagelse; Kirken var overfyldt, og man flagede paa halv Stang i Kerteminde By. Der var Kranse fra den fynske Arbejderpresse, Odense Lokalafdeling samt mange politiske og faglige Foreninger. I Spidsen for det store Ligtog gik et Musikkorps og bares floromvundne Bannere, Odense Lokalforenings, Kerteminde socialdemokratiske Forenings m. fl. Ved Graven bad Pastor MEIER en smuk Bøn, og vor Kollega, Folketingsmand MAROTT bragte den afdøde en sidste Hilsen og Tak fra Arbejdskammerater og Partifæller, hvorefter den gribende Højtidelighed sluttede. —d.

Et Par Ord til Overvejelse

for rette Vedkommende.

DEN Kendsgerning, at Sættemaskinerne vinder mere og mere Indpas ogsaa herhjemme har bevirket, at det at være Maskinsætter nødvendigvis burde være noget enhver Typograf kunde paatage sig; nu stiller det sig imidlertid saaledes, at kun et ganske ringe Antal Typografer kan paatage sig at passe en saadan Maskine. Man skal i Reglen henvende sig til en eller anden af de udenlandske Firmaers Repræsentanter for at blive uddannet (i Reglen i Tyskland), og for de fleste af os er alene dette en uoverstigelig Hindring.

Ligger nu ikke den Tanke nær, at Dansk Typograf Forbund søgte at faa en Maskine paa Fagskolen og oprettede et Kursus i saavel teoretisk som praktisk Maskinsætning, i hvilket enhver udlært Typograf kunde deltage (i fornødent Fald mod Betaling). Man havde her den Fordel, at alle Maskintyper kunde gennemgaas; man var kendt med alle brugelige Sættemaskiner efter et saadant Kursus, thi et saadant Kursus skulde selvfølgelig (i hvert Fald teoretisk) omfatte flere forskellige Typer. Det er hævet over enhver Tvivl, at de udenlandske Firmaers Repræsentanter vilde stille sig overordentlig velvillig overfor Anskaffelsen af en eller maaske flere Maskintyper, naar *rette Vedkommende* henvendte sig til dem om at være behjælpelig med Realisationen af denne Plan. ALBERT BERG.

Den lille, sorte Bog.

I »Kongens Klub« var der for nogen Tid siden en Generalforsamling, og paa given Foranledning var der en Taler, som — maaske lidt sarkastisk — betegnede vore rejsende Tyskere, i alt Fald dem, der gik i »Tivoli«, som — *Turister*. Det er — med Forlov — imidlertid et udmærket og træffende Ord. Og det vilde formentlig ikke tale til *vor* Ros, om ikke Tyskerne kunde sige akkurat det samme om os! A propos! Selv har jeg flere Gange i en snæver Vending afvæbnet en nærgaaende Gendarm med et efter Ævne flot henkastet: Turist! Men alligevel — passer denne spydigfine Omskrivning af Vagabond dog ikke brillant paa f. Eks. den, der soler sig paa en tre—fire Ugers Tur over Dovre eller gennem Østerdalen op til det gamle Nidaros, hvor Faren for at faa Arbejde ikke kan siges at være overhængende? Eller naar han saa gaar ombord og fra Dækket nyder Synet af den fortryllende Skærgaard, af Fjæld og Sø og Farver! Skulde det saa gaa galt, at man fik Arbejde i Bergen f. Eks., saa véd jeg, at denne til Gengæld er en udmærket By, ja noget saa meget for sig selv, at den jo heller ikke regnes med til »Norge«.

Om at rejse i vort eget lille Slaraffenland vil jeg slet ikke tale. I den Retning er Dänemark berømt over det halve Evropa. Men »Turisten« maa ogsaa andre Steder hen. Et Par Lande som Holland og Belgien er det Umagen værd at kigge ind i; her bliver man ofte, naar man »søger Arbejde«, med lidt Geskænk henvist til »Kannitverstan«. I Seinestaden drev jeg omkring i tre Uger uden en eneste Gang at opdage et Skilt, hvorpaa der stod: BOGTRYKKERI, mens jeg hos Konsulen lavede femten Francs.

Jo, »Turist« er et udmærket Ord!

Men maa jeg saa be' om Tyskland. Dér har jeg truffet mange Mennesker af forskellige Nationer — Mennesker, som vel ikke af Dovenskab nærede Foragt for Arbejdet, men som mente, at nu kunde det være de andres Tur til at arbejde, ogsaa dem, der aldrig havde bestilt noget. Selvanden oplevede jeg en Gang at komme til et Udbetalingssted med en miserabel lille »Minimal«, og hvor der var en Bogtrykker, som ikke kunde forsørge sig selv og skulde bruge en absolut dygtig Svend. Men vi havde faaet det at vide i god Tid. Og da vi nu ingen Penge havde, var der intet andet at gøre end at pantsætte Legitimationen, hvilket er strængt forbudt. Med Toget rejste vi saa sporenstregs — bogstavelig talt — til en anden By, hvor vi da viatiserede i Stedet for. Det var en af de faa Gange, jeg paa Rejsen har benyttet Tog, og den eneste Gang jeg kan sige at have haft Gavn af dette iøvrigt unyttige Befordringsmiddel. Nej, ud paa Landevejen! Derud hvor det hver Morgen hele Sommeren igennem var som det friske Foraar! Da var det en Lyst at marschere, mens Duggen endnu hang i Løv og Straa, og den begyndende Dag fødte en ny Higen i Brystet, saa man gav sig til at synge — synge det brustne i Halsen væk, dersom man ingen Kaffe havde faaet. Som nede i Bayern. Ja, jeg taler saa tidt om Bayern, men det er vel fordi, at dér, hvor jeg rejste, var der bedst! Dette dejlige, enfoldige og middelalderlige Land! I hver en lille skallet By kunde man hente Forplejning, om Middagen og om Aftenen og for Natten med. Man gik akkurat saa meget, som man gad, hvorpaa man med en tillært Ævne til at finde et praktisk og behageligt Sted kastede sig i Grøften og improviserede et lille Paradis. Var jeg alene kunde jeg ligge og kigge paa Skræppe og Skarntyde og alt, hvad der vokser i en saadan Grøft. Jeg kunde beundre Farverne, naar jeg paa den anden Side saa Kornet, gyldentungt, hvis gule Tone ret blev særegen, naar den understregedes af den tindrende blaa Kornblomst og den blodrøde Valmue. Der kom et underligt Insekt flyvende, det lignede en Guldsmed, men mere endnu en Dobbeltsløjfe af Fløjl, kulsort, men Solen gav den Refleks i alle skinnende Farver. Langt borte flimrede Luften af Varme, umærkeligt gled man over i en dejlig Middagssøvn og sparede Middagen, som man maaske alligvel var bleven snydt for.

Men somme Tider var vi et helt Selskab i Grøften. Nogle lystige Fættere gives der altid imellem, som, idet de paa Kundesproget fortæller deres himmelraabende Historier, for det meste om Gendarmer og Politi eller ofte blandet med en vis Erotik, faar Hjærtet til at klukke af Latter. Et Stykke til en Side har en moralbefængt »Turist« trukket sine Bukser af og sidder og »syer« dem i Enden med tommelange Sting. Saa er der ham den brune Zigeuner, denne husvilde Gøgler, som ikke har et eneste Papir hos sig, men som er snu som en Ræv og hemmeligt betjener sig af Hieroglyferne paa Porte og Poste. Og foruden mange andre Fremtoninger er der ogsaa ham, den gamle, hvidhaarede, ondskabsfulde og fordrukne Rejsende, som kun er »Kammerat«

med sig selv. Men ham lider jeg i Grunden lige saa godt som nogen anden. Mangen en lille Vinkelhage satte jeg, da jeg arbejdede dernede, om at man nu og da havde fundet Liget af en gammel Landstryger. Men naar Folk kan leve hele deres Liv paa Landevejen, passer efter min Formening ikke den banale Talemaade, at man paa Landevejen »bukker under« og »bliver ødelagt« osv. Der bliver ikke ødelagt saa mange Mennesker paa Landevejen som ved Arbejdet. Hvor ofte saa jeg ikke furede og bøjede Kvinder slæbe Sten og Kalk op paa Nybygninger. Passer ikke dette Billede paa Arbejdet i al sin Ensformighed, Opsliden og Fornedring af Mennesket? Og dog er det jo saa, at de fleste af os hellere end gærne vil arbejde, ja selv med tvungen »Interesse«. Nuvel, der er da Grund til at glæde sig for hvert ungt Menneske, og han selv først og fremmest, der tager ud som »Turist«, ud at stemme sig med Naturen, og, om han kan og vil, modtage et friskere og friere Livssyn til den Kamp, vi alle er med i.

Du, Lokalindivid, Du som slæber Sten og som bliver sort indeni, ja i Sjæl og Sind, lad dette sarkastiske »Turist« anspore Dig til at forlange — den lille, sorte Bog. JULIUS S.

Forinden Plads modtages i Slagelse, maa man henvende sig til Lokalformanden, R. P. Jensen, Vestsjællands Socialdemokrat.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1908.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1908	707.89	Rejseunderstøttelse ...	709.10
Kontingent	40,284.18	Underst. p. St.	5,315.75
Tilbagebetalte Laan ..	88.00	Reservefondsunderst...	54.00
Andre Indtægter	151.70	Rejselaan.....	269.00
Tilskud fra Hovedkass.	3472.65	Sygeunderstøttelse....	17,680.47
		Begravelseshjælp	2,630.00
		Andre Udgifter	1,685.65
		Indsendt til Hovedkass.	15,646.39
		Beholdn. 31. Marts 1908	714.06
	44,704.42		44,704.42

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1908	288,515.86	Tilskud til Afdelingerne	3,472.65
Indsendt fra Afdeling.	15,646.39	Overfartsbilletter	31.15
Abonnement og Ann.		Sygeunderstøttelse....	32.00
i Typ.-Tid.	69.80	Bidrag til Fagskolen..	100.00
Andre Indtægter	2.20	Legatunderstøttelser ..	15.60
		Typograf-Tidende	1,466.19
		Strejkebidrag til det internationale	616.28
		Husl., Brænds., Belysn.	102.55
		Lønn. og Honorarer ..	800.00
		Rejseudgifter og Diæter	96.35
		Tryksager	170.50
		Porto, Telegr., Telefon	155.08
		Andre Udgifter	88.51
		Ialt Udgift...	7,146.86
		Beholdn. d. 31. Marts.	297,087.39
	304,234.25		304,234.25

København, d. 23. Maj 1908. P. HVIDTFELDT.

Forretningsudvalgsmøder.

Fra en Række Byer i Landet var der fremsat Krav om Lønforhøjelser. Skrivelser var afsendt til de forskellige Afdelinger.

I Nykøbing M. var Bladet gaaet over til en anden Ejer, hvorved Arbejdstiden i Strid med Tarifen var bleven forrykket. — Forhandling indledes.

Ang. en tidl. omtalt Artikel, der af Viborg Afdel. forlangtes optaget i Bladet, forbeholder Forretningsudvalget sig Ret til at belyse Sagen. Fra samme Afdel. forelaa en Besværing over, at en Sergent var beskæftiget i sin Fritid i et derværende Blad. — Der rettes Henvendelse til Bladudgiverorganisationen.

Fra Sekretær Stautner forelaa Meddelelse. Der afholdes Møde mellem Tyskland, Østrig og Frankrig om det fremtidige Sæde for det internationale Sekretariat. — Til Efterretning.

Beretning fra det internationale Sekretariat gaves om forskellige udenlandske Lønbevægelser. — Til Efterretning.

Forholdene i Hillerød og Ribe diskuteredes. — Det besluttedes om fornødent at besøge disse to Pladser.

Regnskabet for Arbejdsløshedskassen for de tre første Kvartaler i 1907 forelaa og udviste en Formue paa 21,318 Kr. 52 Øre, som overgaar til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Det vedtoges at yde 100 Kr. som Gratiale for Medhjælp, som har været nødvendig i to Regnskabsaar. Hvorledes Kassens Administrationsforhold skal ordnes, toges under nærmere Overvejelse.

Der forelaa Forslag om at anbringe 15,000 Kr. i en 1. Prioritet i Arbejdernes Fællesbageris Ejendom i Holstebro. — Sagen tages op til fornyet Drøftelse og eventuelt anbringes Begravelseskassens Midler paa denne Maade.

Fra Bryggeriet »Stjernen« var i Anledning af det bevilgede Laan tilsendt en Oversigt over Forretningens Gang. — Til Efterretning.

Fra K. B. forelaa Skrivelse med Udkast til en Fællesskrivelse til de udenfor staaende Bogtrykkere. — Da der imidlertid var opstaaet Konflikt paa et Par herværende Trykkerier, besluttedes det først at afholde Fællesmøde med Afdelingsstyrelserne.

Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om det i Strassburg afholdte Møde. Da den schweitziske Repræsentant ikke var mødt, var der ikke fremkommet noget Resultat.

Meddelelse fra det intern. Sekretariat om Lønbevægelsen i Tessin. Der var opnaaet en Lønforhøjelse af 10—20 pCt. — Der var afsendt 2 Bidrag af 10 Cts. pr. Medlem = 562 Frc. 80 Ct.

Ligeledes forelaa Meddelelse om Tarifbevægelse i forskellige Byer i Belgien. Nogle Steder var opnaaet Overenskomst, andre Steder var der Strejke. — Der var afsendt et Bidrag af 5 Cts. = 140 Frc. 70 Ct.

Meddelelse fra det intern. Sekretariat om Tarifbevægelse i forskellige mindre norske Byer, hvor der var opnaaet Overenskomster.

Meddelelse fra det intern. Sekretariat om Lønbevægelse i Bosnien og Herzegovina. — Tiltrædes.

Skrivelse fra Sygekasseinspektoratet ang. et tiltraadt Medlems Sygeunderstøttelse. — Svarskrivelse afsendes.

Henv. fra Trykkerafdelingen ang. en Voldgiftsretssag, hvor en Principal har antaget en Lærling og afskediget en Svend. — Sagen undersøges og eventuelt Sagsanlæg.

Overenskomst mellem Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse og Dansk Typograf-Forbund ang. Arbejdsløshedsunderstøttelse i Udlandet fremlagdes og godkendtes skriftligt.

Skrivelse afsendes til Arbejdsløshedsinspektoratet ang. Fordelingen af Udgifter til Lønninger og Administration, hvilket var opgivet til at andrage kalkulatorisk 4616 Kr. for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Skrivelse fra Personalet paa et soc. Provinsblad, der trykkes hos en Privat Bogtrykker, med Redegørelse for de stillede Krav. — Gaar til Forbundsstyrelsen.

Resultatet af Fællesmødet med Afdelingsstyrelserne drøftedes. Da det oplystes, at K. B. samme Dag skulde have ekstraordinær Generalforsamling, vedtoges det at afvente Begivenhedernes Udvikling og at udsætte Trykningen af *Typ.-Tid.* en Dag.

I det følgende Møde gaves Meddelelse om, at det paa K. B.s Generalforsamling var besluttet at modsætte sig Lønforhøjelser trykkerivis, eventuelt ved Arbejdsstandsning. Da der ikke var indvarslet til noget Forhandlingsmøde, besluttedes det at lade Afdelingsstyrelserne indrykke et Forbud mod al Efterspørgsel efter Pladser paa Trykkerierne, samt at meddele, at Konference angaaende Overarbejdes Udførelse paa Akcidens- og Værktrykkerierne skulde finde Sted, førend Overarbejde udførtes.

Den kvindel. Afdel. havde forelagt Forslag til Tarif for de kvindel. Medlemmer i Stentrykfaget. Det godkendtes med en uvæsentlig Ændring og oversendes nu til De samv. Fagf.s Godkendelse. Den nugældende Tarif skal opsiges 1. April.

Trykkerafdel. oplyser, at den i et tidligere Møde omtalte Lærlingesag ikke var foranlediget ved at Principalen forsætlig havde antaget Lærlingen.

Et tidligere omtalt Medlem af Sætterafdel., hvis udenfor Ægteskab fødte Barn var afgaaet ved Døden, ansøger om Begravelseshjælp til dette. — Begravelseshjælp kan kun ydes i Tilfælde, hvor Vedk. er Medlem og har Forældrepligten.

Der gaves Meddelelse om de Undersøgelser, der var foretagne i Anledning af, at det var paatænkt at anbringe 13,000 Kr. af Begravelseskassens Midler i en 1. Prioritet i Arbejdernes Fællesbageris Ejendom i Holstebro. — Da Oplysningerne ikke var fyldestgørende, besluttedes det at sende Sagen tilbage til fornyet Undersøgelse.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker LEANDER NIELSEN, Aalborg, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien begynder 1. Juni.

Gutenberg-Korets Tur Kristi-Himmelfartsdag foregaar fra Østerbros Jernbanestation Kl. 9^{15} i Stedet for, som tidligere averteret, fra Havnegade med »Turisten«.

Den kvindelige Afdeling. Vi bragte i sidste Numer en lille Meddelelse om de Gaver, der fra forskellige Kolleger var indkomne til Tombolaen ved Stiftelsesfesten. Vi er bleven gjort opmærksom paa, at vi har forglemt at bringe de ærede Bidragydere og de, der var mødt frem til Festen, Organisationens hjærtelige Tak, hvilket vi herved skynder os at berigtige.

25 Aar. Den 1. Juni kan Medlem Nr. 393, CHR. LARSEN, holde 25-Aars Jubilæum, idet han nævnte Dato blev udlært paa *Helsingør Avis* (Grüner) og meldte sig straks til Optagelse i Foreningen. Indenfor Foreningslivet var Hr. Larsen ikke særlig fremtrædende, men gjaldt det om at yde til et eller andet Formaal, da holdt han sig aldrig tilbage, og han manglede heller aldrig ved vore kun faa Festligheder. Du gode Kollega og smilende Ven, vi ønsker Dig hjertelig til Lykke! Gid Du i mange Aar endnu maa negle Typer, om ikke for andet saa for — Tidsfordriv. N.

25 Aars Svendejubilæum. Vor Kollega, Typograf TH. MORTENSEN, der i mange Aar har arbejdet i *Soc.-Dem*, kan i Morgen fejre sit 25-aarige Svendejubilæum. Hr. Mortensen har arbejdet paa flere af Københavns største Trykkerier og er derfor kendt af mange Kolleger. For nogle Aar siden var han bleven angrebet af Tuberkulose, men var saa heldig at faa et Landophold, hvorved han kom saa meget til Kræfter, at han nu er fuldstændig helbredet.

Efterlysning. Typograf A. Petersen (gift med Signe Petersen) bedes henvende sig paa Kontoret, da hans Niece EGYT NIELSEN fra *Cardiff, South Wales*, ønsker at tale med ham.

Navneforveksling Chr. H. G. Worm beder os oplyse, at han, der er udlært i København 1906, ikke ønsker sig forvekslet med Chr. Christensen Worm.

Foreningsbilletter. Paa Forbundskontoret faas Billetter til Tivoli (35 Øre), Zoologisk Have (35 Øre), Panoptikon (50 Øre) og til Fotoplastikon (15 Øre).

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Den 13. Maj 1908.

1) En Klage fra et Firma med Krav om Erstatning behandledes. Det overdroges Formanden at konferere med vedk. Medlem forinden Sagen gaar videre. 2) Skrivelse fra Bestyrelsen for Typ. Stiftelser med Anmodning om Støtte fra Afdelingen til Hjælp til en Sommerudflugt for Fribeboerne. I Anerkendelse af den smukke Tanke vedtoges det at yde 20 Kr. 3) En Klage fra et tysk Medlem over K. B.s Formand var undersøgt, men da det havde vist sig, at Klageren havde begaaet forskellige Fejl, der vilde foranledige Kontraklage, havde man maattet opgive Sagen med det Resultat, at der fremtidig vilde blive foretrukket danske Trykkere. 4) Et Personale havde opsagt paa Grund af Brud paa Sundhedsregulativet. Det vedtoges at søge Sagen ordnet paa tilfredsstillende Maade. 5) Paa et Trykkeri var der klaget over, at der var for meget Overarbejde, og paa et andet, at der nu var 3 Trykkere om 6 Maskiner. Det vedtoges ved Henvendelse de paagældende Steder at søge fornøden Oplysning, forinden der tages endelig Stilling til Sagen. 6) I det sædvanlige Bladtrykkeri var der atter det sædvanlige Vrøvl, idet man under intetsigende Paaskud havde opsagt Tillidsmanden. Det vedtoges at forlange Mægling i Sagen og status quo bevaret til Resultatet af Mæglingen foreligger. 7) I det samme Trykkeri havde der været Strid om Mødepenge ved Indkaldelse til ekstra Arbejde. Det var nu vedtaget, at Ekstraarbejde, der ikke varer over 4 Timer og ikke er meddelt Vedk. paa Arbejdsstedet i den ord. Arbejdstid, skal godtgøres med 1 Kr. i Mødepenge. Til Efterretning. L. J.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Laura Holst, udl. 9/5 08 hos Harald Jensen (arb. s. St.).

Kolding, August Lodberg, udl. 1. Febr. 1904 i Jordans Bogtr. i Københavu, derefter arbejdet 14 Dage hos Hastrup i København. Opgiver at have arbejdet udenfor Faget indtil han erholdt Arbejde paa Konrad Jørgensens Bogtr. Rønne, Aksel Mogensen, udl. 1. Maj i P. Møllers Bog- & Stentrykkeri i Rønne. Johannes Jensen, udlært 9. Maj i Bornh. Amtstid.s Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2348, Jul. C. F. Jørgensen fra Roskilde (O. C. Olsen). 1375, Sophus Hansen fra Hobro (Winther). Trykkerafdel.: 2255 (1889), Th. Røder fra Aarhus (Politiken). 3569 (tysk Forb.), Josef Müller (udenfor Faget).

Aarhus, 1891, Søren N. Schiff (De foren. Bogtr.). Esbjerg, 2143, Robert Larsen (Fanø Bogtr.). Hillerød, 2517, Zacheus Hildén (Nordlunde). Kallundborg, 2207, Martin Larsen (Aviseu). Nykøbing M., 2128, Knud Kjellin (Morsø Avis).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: Sv. Forb., 8274 (2517), Z. Hildén til Hillerød i Pl.

Aarhus, 2176, Viggo Frederiksen til Udlandet, 2148, C. P. Jespersen Petersen til Ringkøbing i Pl., 2290, Svend B. Deleuran paa Rejse, 2276, S. G. Hartmann paa Rejse, 1809, Volmer Mattson til Esbjerg i Pl., 2255, Th. V. Røder til Kbhvn. i Pl. Horsens, 2024, H. Edv. Hansen paa Rejse. Kolding, 1457, N. B. Nielsen til Fredericia i Pl. Nykøbing M., 1998, Ole Petersen paa Rejse, 2063, Ingvard Poulsen paa Rejse og 1891, Søren Nielsen Schiff til Aarhus (arbl.). Ringsted, 1372, Esben Hansen til Stubbekøbing i Pl. Rudkøbing, 2015, Ingv. Eskebjerg til Kalifornien. Thisted, 1526, Niels Pallesen paa Rejse.

Udmældt.

København: Kvindeafdel.: 2487, Bodil Nielsen (H. Meyer), fratraadt Faget.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel.: 1353, Laur. Peter Vilh. Jacobsen (Sunnert).

Død.

Begravelseskassen: 1277, Jul. Mortensens Enke Johanne.

GUTENBERG-KORET

Den averterede Tur med »Turisten« fra Havnegade Kristi Himmelfartsdag aflyses. I Stedet foregaar Turen fra Østbanegaarden Kl. 9[15] samme Dag. (4h) STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Dragør. Kristiansborg Kl. 9. Anmældelse til Pinseturen modtages af Styrelsen. (3j)

ANNONCER

Faktor.

Første Rangs Kraft søges til et større moderne Bogtrykkeri i Kristiania.

Billet mrkt. »*God Stilling 3000 663*« sendes **Høydahl Ohmes Annonce-Ekspedition, Kristiania.** (125)

Arbejdsfaktor.

En energisk Typograf, som vil paatage sig Ledelsen af Arbejdet samt deltage i Ombrydning og forestaa Trykningen, kan straks faa Plads. Løn 30 Kr. Tilbud med Referencer tilstilles Red. N. HENRIK JENSEN, *Varde Folkeblad.* (127)

Galvanoplastik.

En dygtig Galvanoplastiker, som er kendt med Fagets forskellige Grene, kan faa en fast og vellønnet Plads som første Mand i en galvanisk Anstalt. Vedkommende maa være akkurat og paalidelig til sit Arbejde og helst omkring 30 Aar gl. Billet mrkt. »1853« modt. *Sylvester Hvid*, Nygade 7. (121)

Faktor.

En yngre, dygtig og energisk Faktor, der selvstændig i en Aarrække har ledet Provinsbogtrykkeri, søger i Løbet af Sommeren eller til Efteraaret en lignende Stilling — eventuelt indtræde som Kompagnon. Billet mrk. »K. T. 2566« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København.* (119)

En Kollega,

som har Lyst til en Tysklandsrejse i Sommer, søges til Rejsefælle. Billet mrkt. »126« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 — KØBENHAVN DEN 5 JUNI 1908 — XXXV AARGANG

Foreløbig Kundgørelse.

Efter foreløbig Bestemmelse afholder Dansk Typograf-Forbund i Løbet af September Maaned **Delegeretmøde.** Tid og Sted vil nærmere blive meddelt.

Enhver under Forbundet hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Forretningsudvalget inden Udgangen af Juli Maaned.

København, den 3. Juni 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 14. ds., Kl. 11 Fmd.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Det forestaaende Delegeretmøde. 2. Optagelse af et Par Blokadebrydere. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Den typografiske Forening i Aalborg.

DEN 17. Juni 1894 havde Den typografiske Forening i København bestaaet i 25 Aar, og Jubilæet blev blandt andet fejret ved Udgivelsen af et interessant Skrift, »Danske Typografers Organisationshistorie«. I Følge dette Værk gaar den typografiske Organisationsbevægelse saa langt tilbage som til 1754, men det ligger i Sagens Natur, at det ikke var Lønspørgsmaalet, man den Gang beskæftigede sig med, dertil var Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere altfor patriarkalsk. Nej, det var paa Understøttelsesomraadet, man sluttede sig sammen, og det var ogsaa denne Form for Organisering, der var den eneste gældende, indtil den moderne Arbejderbevægelse fra Syden naaede herop i sidste Tredjedel af forrige Aarhundrede.

Det var vore københavnske Kolleger, der 1754 ved Dannelsen af »Liig-Kassen for Bogtrykkerkonstens Medlemmer i Kiøbenhavn« lagde Spiren til danske Typografers Organisation, og det var ogsaa dem, der i lange Tider var de eneste, der beskæftigede sig med Sammenslutningstanken. Først i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede kom Provinserne med, men dette finder bedst sin Forklaring derved, at Bogtrykindustrien udenfor Hovedstaden var lidet udviklet; medens i vore Dage saa godt som alle Købstæder har et eller flere Bogtrykkerier og de større Landsbyer ogsaa begynder at komme med paa dette Omraade, var det i tidligere Tider kun Stifternes Hovedstæder og enkelte mere fremmelige Byer, der kunde opvise Trykkerier, og Arbejdskraften paa disse bestod hovedsagelig af Kvinder og Lærlinge. 1874 kom det første organisatoriske Livstegn fra Provinserne: Kollegerne i Aarhus havde dannet en Forening med Rejse- og Sygeunderstøttelse til Formaal, og med et lignende Formaal dannedes samme Aar i Aalborg den Forening, hvis Navn staar over nærværende Artikel.

Da det maa kunne interessere særlig de yngre Kolleger at faa lidt Oplysninger om denne Forenings Tilblivelse og Virksomhed nu gennem en Menneskealder, skal der her i korte Træk gøres et Forsøg paa at skrive dens Historie.

Den 17. Oktober 1874 afholdtes paa Initiativ af afdøde Typograf Lauritz Jensen et Møde af omtrent alle i Aalborg arbejdende Typografer for at søge dannet en typografisk Forening, hvilket ogsaa opnaaedes, idet man samme Aften konstituerede Foreningen og vedtog nogle foreløbige Bestemmelser, hvori Foreningens Formaal angaves at være Understøttelse af rejsende Kolleger samt efter en vis Tids Forløb ogsaa virke som Sygekasse. Kontingentet fastsattes til 15 Øre ugentlig og Rejseunderstøttelsen til 4 Kr. Kom en tilrejsende Kollega to Gange i Løbet af tolv Maaneder, erholdt han ingen Understøttelse i seks Maaneder efter hans første Besøg, og efter den Tid kun 2 Kr. Til foreløbig Bestyrelse valgtes Faktorerne E. Geisler (senere Bogtrykker i København) og A. F. Lautherborn samt Typograf Lauritz Jensen, og af disse tre valgtes sidstnævnte til Formand og Kasserer. Foreningen begyndte sin Virksomhed med 21 Medlemmer, og den første Rejseunderstøttelse udbetaltes den 20. Oktober 1874 til Chr. P. Vadum.

Paa den første ordinære Generalforsamling, der afholdtes 20. Januar 1875, blev de hidtil gældende foreløbige Bestemmelser i en mere detailleret Form ophøjet til Vedtægter for Foreningen. Som den mest mærkbare Tilføjelse skal anføres, at det vedtoges i Sygdomstilfælde mod Forevisning af Lægeattest at udbetale en ugentlig Understøttelse af 6 Kr. i otte Uger, efter hvilket Forløb der skulde hengaa tre Maaneder før Medlemmerne igen kunde faa Understøttelse.

Foreningen havde nu faaet fast Grund under Fødderne, og det lod til, at den i økonomisk Henseende gik godt fremad. I Bestyrelsesmødet den 9. April 1875 kunde Formanden saaledes oplyse, at der i det forløbne Kvartal havde været en Fremgang af 44 Kr. 86 Øre, og i Sparekassen indestod 72 Kr. Samtidig meddelte han, at Ejerinden af *Aalborg Stiftstidende*, Enkefru Rée, havde tilsagt Foreningen en aarlig Understøttelse af 20 Kr., hvilket Beløb efter Enkefruens Død vedblivende udbetales af hendes Arvinger. Et lignende aarligt Bidrag er siden 1889 ydet Foreningen af *Aalborg Amtstidende*, og efter dens Sygekasses Statsanerkendelse er Tallet paa frivillige Bidragydere gaaet op til fire, idet Bogtrykkerne P. Hansen og Leander Nielsen er traadt til.

Paa den anden ordinære Generalforsamling i Juli 1875 var der et Punkt af Interesse paa Dagsordenen. Det angik Tilslutning til »Almindeligt dansk Typografforbund«. Idéen til dette Forbund var udgaaet fra København, og Hensigten med dets Dannelse var at skaffe bedre Løn- og Arbejdsforhold for Typograferne Landet over. Den københavnske Forenings Formand, R. P. Jensen, foretog i Sommeren 1875 en Agitationsrejse ud i Provinserne for at faa dannet stedlige Foreninger, og det lod ogsaa til, at han havde Held af sin Rejse. Efter paa ovennævnte Generalforsamling at have gennemgaaet Udkastet til Love, vedtoges det at betragte Tilslutningen som gældende fra 1. Juli 1875, og som Repræsentant for Byerne Aalborg, Thisted og Frederikshavn paa Bogtrykkerdagen 1876 mødte Bestyrelsesmedlem i Aalborg-Foreningen Jens Møller. Den anden nordjyske Repræsentant var nuværende Bogtrykker i Aalborg, P. Hansen, der repræsenterede Hjør-

ring. Den mislykkede Strejke i 1876 i Forbindelse med en lidt uheldig Ledelse splittede imidlertid Landsforbundet, og først flere Aar efter lykkedes det igen under andre Former at faa Typograferne samlet til fælles Arbejde.

Efter at have fungeret som Formand i syv Kvartaler bad Lauritz Jensen sig paa Generalforsamlingen i Juli 1876 fritaget for Hværvet, angivende som Grund, at han mente ikke paa tilbørlig Maade at kunne varetage sine Kollegers Interesser. For at forstaa denne Udtalelse rigtig, maa det anføres, at Jensen havde et svageligt Helbred, der altfor tidlig kaldte denne virksomme Mand bort, og da man ogsaa udenfor Typografernes Kreds lagde Beslag paa ham, har han rimeligvis haft tungere Læs at trække, end Kræfterne tillod. Som hans Efterfølger valgtes Jens Møller. Under hans Formandsskab vedtoges det paa den første Generalforsamling i det paafølgende Aar at fastsætte Sygehjælpen til 1 Kr. 15 Øre daglig samt at udvide Foreningens Virksomhed til ogsaa at omfatte Begravelseshjælp, hvis Størrelse fastsattes til 10 pCt. af, hvad der paa den Tid, Dødsfaldet indtraf, havdes indestaaende i Sparekassen, dog ikke over 50 Kr. Mod et Tillæg til Kontingentet af 5 Øre ugentlig kunde de gifte Medlemmer sikre deres Hustruer den samme Begravelseshjælp. Samtidig blev der indsat en Passus i Lovene om, at de, der ikke mødte paa Generalforsamlingen, maatte finde sig i, hvad de Mødende besluttede. En ganske god Bestemmelse, hvis Vedtagelse maaske skyldes, at et Medlem paa en tidligere Generalforsamling havde foreslaaet, at de, der udeblev fra indvarslede Møder eller først kom efter den berammede Tid uden at have anmældt Forfald, skulde erlægge en Bøde af 25 Øre, hvilke Penge skulde anvendes til en Skovtur for Medlemmerne. Kontingentet forblev som hidtil at være 15 Øre ugentlig, men da det viste sig vanskelig i Længden at administrere Foreningen med dette Beløb — alene i Viatikum udbetaltes der i et enkelt Kvartal til 19 Rejsende 76 Kr. — vedtoges det fra 1. September 1878 at forhøje Kontingentet til 25 Øre ugentlig foruden de 5 Øre, som de gifte Medlemmer kunde faa deres Hustruer forsikret for. (Forts.)

Vore Svendehjem.

Forskellige Indsendere har behandlet Herbergeringsforholdene, som er af saa stor Betydning for den Rejsende; men ingen synes at have overvejet, hvad der kan forlanges for 1 Kr. 25 Øre pr. Dag. Der kan ikke stilles store Fordringer. M. L. Madsen opfordrer til at træffe Aftale med Gæstgivere; denne Tanke kan vist næppe realiseres for dette Beløb, og selv da, hvad bliver der saa til Vedligeholdelse af Beklædningen og en lille uskyldig Adspredelse en Gang imellem. Thi vi bør ikke stille flere eller større Krav til Lokalkasserne, der nu praktiserer en Hjælpsomhed overfor de ikke-understøttelsesberettigede, som vi baade kan forsvare og være stolt af.

Derfor synes jeg ogsaa det er for stor en Fordring at stille til vore overbebyrdede Lokalkasser, naar en Indsender foreslaar at yde direkte Tilskud til Svendehjemmene. Saadanne Tilskud ydes nu, ganske naturligt, af Byraad og Fællesorganisation i adskillige Byer. Men jeg gentager hans Opfordring: *Støt de bestaaende Svendehjem og gør dem hyggelige.* Og den fornuftigste Maade er *ved Indmældelse i Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforeningcr.* For 1 Kr. mdl. yder Foreningen gratis Ophold og Forplejning i alle Svendehjem samt i Sygehjælp 1 Kr. 10 Øre daglig i 13 Uger til saavel rejsende som arbejdende Medlemmer.

Med nogen Grund kan vi andre, som har ord. og ekstraord. Kontingenter nok at udrede, være uvillige til at yde yderligere Ekstrahjælp til den, der sparede sin Krone, mens han havde Arbejde.

Alle Indsendere er enige om, at Svendehjemmene ikke er hyggelige. Dog overdrives der ikke saa lidt. Viggo Nielsen er dog for zünftig og uretfærdig, naar han skriver »Svendehjem og lign. Buler«. Kun de »rejsende« Svende, som *ingen* Foreninger er i, søger »Bulerne«, *Rejseforeningens* Svendehjem er lukket for dem.

Jeg »steppede« Landet rundt i Somrene 1893—94; jeg var ikke fin paa det og stillede ikke større Fordringer end et støvet og svedigt Menneske kan stille — uden dog at »sænke Niveauet«; jeg var gennemgaaende tilfreds (efter at være kommen fra Tyskland og Norge). Kun de smudsige, »geografiske« Lagener stødte min Renlighedssans; men da man paa alle Svendehjem kan leje rene Lagener, benyttede jeg mig deraf.

Ganske vist var jeg ikke forvænt, særlig den Sommer jeg kom fra Tyskland. Et Sted var vi en køn international »Bande«, der om Morgenen maatte børste Lusene af os. Et andet Sted, hvor der var Pladsmangel, blev jeg anbragt hos 2 Mænd og en — Kvinde i samme 4-Mandsseng! (Ung og til Dels uskyldig kunde mine sædelige Begreber jo let være gaaet helt i Fisk — tilmed da »Weiben« hen paa Natten yderst elskværdigt spurgte, om jeg havde en Groschen tilovers — hun var over 40 Aar gl. Jeg slap fra det med nogle Lopper og et Par Lus — men med Dyden i Behold! . . .)

Saadant har jeg (og Viggo Nielsen) dog ikke oplevet i Danmark. Jeg tror ikke, de danske Svendehjem er mindre hyggelige nu end den Gang; men nu stiller vi vist ogsaa større og ikke uberettigede Fordringer, der sikkert nogle Steder er nødvendig og som med en ringe Bekostning kunde og snarest burde opfyldes. Kunde vore Svendehjem faa noget Præg af *Hjem* over sig, vilde meget være naaet. Og dette tror jeg ikke er saa vanskeligt. Derimod vil en Restavration altid blot være en Restavration, hvor den støvede eller drivvaade Svend aldrig er saa velset som paa Svendehjemmene. Ja, jeg forudsætter, at den rejsende Svend ikke farer Landet rundt med Eksprestog og med fuld Oppakning, men bruger sine Ben.

Indmæld Jer i Rejseforeningen og kritiser saa skarpt, naar der er berettiget Grund til Klage, saa skal vi nok med Tiden faa hyggeligere og renere Svendehjem alle Steder og faa de Elementer skubbet ud, som ved deres Optræden sætter en Plet paa den virkelig arbejdssøgende, rejsende Svend.

Naar den unge Svend har sin Fagforeningsbog og Rejseforeningsbog i Orden, kan han paa Rejsen herhjemme leve anstændig, ja endog »ekstravagere« en Gang imellem og behøver ikke at »slaa« sine Kolleger — dette demoraliserer ogsaa i Længden.

Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforeninger supplerer Fagforeningerne, konkurrerer ikke med dem, og ingen Fagforening yder sine Medlemmer saa rundelig Rejsehjælp, at Rejseforeningen er overflødig. Derfor burde Lokalformændene opfordre de Nyudlærte til at indmælde sig i Rejseforeningen.

Man har Pligt til at sikre sig paa alle Omraader, mens Tid er — saa kan man *fordre*, hvilket giver mere Selvstændighed end at skulle *bede!*

17. Maj 1908. J. G.

Forretningsudvalgsmøder.

(De her og i foreg. Numre refererede Møder har fundet Sted i Tiden fra December 1907 til Maj 1908.)

Fra Sætterafdel. forelaa Oplysninger om Forholdene paa et københavnsk Trykkeri. — Da der blandt Personalet var megen Utilfredshed med de herskende Forhold, besluttedes det at rette Henvendelse til K. B. desangaaende.

Meddelelse fra Det intern. Sekretariat om Lønbevægelsen i Florents, hvor det efter en Uges Strejke var lykkedes at gennemføre 10 pCt. Forhøjelse for Sættere og Trykkere og 20 pCt. for Stereotypører og Bogbindere. Endvidere var 9 Timer gennemført.

Meddelelse fra Det intern. Sekretariat ang. Stillingen i Belgien. I fire Byer var Bevægelsen gennemført. I andre Byer er der endnu nogen Arbejdsløshed. I Antwerpen er Forhandlingerne fuldstændig standsede, idet man vil afvente gunstigere Tider, da omtrent 50 pCt. ikke er Medlemmer af Organisationen.

»Naturen for alle« sender Cirkulære med Anmodning om Kavtion for 50 eller 100 Kr. — Da denne Sag væsentlig har Bud til de københavnske Afdelinger, kan Forbundet ikke støtte.

»Det sportslige Pigeforbund« anmoder om Støtte. — Kan ikke bevilges.

Der gaves Meddelelse om det i forrige Møde omtalte Laan i en 1. Prioritet i Arbejdernes Fællesbageri i Holstebro. — Da de fornyede Undersøgelser havde vist sig tilfredsstillende, besluttedes det at forelægge Forbundsstyrelsen Forslag om at anbringe 13,000 Kr. af Begravelseskassens Midler i en 1. Prioritet til 4½ pCt. Rente.

Da der skulde afholdes Repræsentantskabsmøde Tirsdag den 21. April, besluttedes det at afholde Forbundsstyrelsesmøde den 22. April. Dagsordenen diskuteredes.

Svarskrivelse fra Arbejdsløshedsinspektoratet var indløbet ang. Fordelingen af Administrationsudgifterne. — Til Efterretning.

En Klage fra et Medlem til Sygekasseinspektoratet var besvaret i Overensstemmelse med det af Forbundet i Henhold til Lovenes § 76 anførte.

Fra De samv. Sygekasser i København forelaa Opfordring om at deponere Opsigelsen overfor Specialisten i Øre-, Næse- og Halssygdomme, fordi vedkommende Lægeorganisation har truet med at opsige Forholdet til de Kasser, som betalte mindre end 25 Øre aarligt pr. Medlem. Af den Grund mentes det, at man skulde stille sig solidarisk med de andre Kasser. — Da der ang. dette Spørgsmaal skal afholdes Møde, bemyndiges de af Afdel. valgte Repræsentanter til at tage Standpunkt til Sagen.

Der gaves Meddelelse om Forholdene i Hillerød, hvor der i *Frederiksborg Amtstidende* var opnaaet Overenskomst, i Odense ang. forsk. Trykkeriforhold, og i Nykøbing F. om 25-Aars Festen.

I Grenaa er oprettet en ny Lokalafdeling paa 5 Medlemmer. Lokalformanden i Aarhus har konstitueret Afdelingen.

En Lokalformand havde forbrugt Kassebeholdningen, men Regnskabet var imidlertid indsendt og fuld Dækning var ydet. En anden var konstitueret saasnart Kassemanglen var konstateret. Afdel. indstiller ham til 2 Aars Karantæne; for Tiden er Vedkommende ude at sejle. — Tiltraadtes.

En Typograf i Køge ansøger om Optagelse. Han er udlært i Rødby den 1/5 06, men har ikke aflagt Svendeprøve. — Han betragtes som nyudlært, men hans Karenstid begynder først at løbe paa den Tid, han har aflagt Svendeprøve.

Det oplystes, at et Medlem i Charlottenlund ikke kan blive behandlet af Lægen i Hellerup. I den Anledning ønsker man Lægespørgsmaalet afgjort derhen, at der refunderes Medlemmerne indtil 6 Kr. pr. Medlem aarligt, naar de flytter udenfor Byen. — Tiltrædes, og der ydes et Medlem 5 Kr., som han har betalt i Lægehonorar, da han har været i den Tro, at der var Lægehjælp, medens vedk. Læge i Hellerup har nægtet at betjene Medl. i Charlottenlund. Fremtidigt kan han kun gøre Regning paa 6 Kr. aarligt.

Et Medlem i et københavnsk Trykkeri indstilles af Afdelingsstyrelsen til at godtgøres for Betaling af Bandage i dette særlige Tilfælde, da Vedk. har haft nogen Sygdom i Hjemmet. Udgiften andrager 21 Kr. — Tiltrædes.

Afdelingsstyrelserne i København indstiller at ansætte endnu 2 Tandlæger: Marie Munck Hansen og Dyrlund-Smith. — Tiltrædes.

Der forelaa Meddelelse om en opstaaet Konflikt i et københavnsk Trykkeri. Det var nu gaaet i Orden, og Indehaversken havde underskrevet en Overenskomst samt var gaaet ind paa at betale det Beløb, som var fastsat mellem K. B. og D. T.-F.

En Forespørgsel om en Aflønningsmaade besluttedes det at behandle paa Forbundsstyrelsesmødet.

Forholdet til de udenforstaaende Bogtrykkere drøftedes. Der var indvarslet til Fællesstyrelsesmøde med Afdelingerne.

Der forespurgtes, om et Medlem, der bor udenfor København, af Hensyn til Togtiden kan forlægge sin Arbejdstid en Time før og slutte en Time før. — Ja, da Forholdet ikke er stridende imod Tarifen, er der intet i Vejen herfor.

Meddelelse fra Det intern. Sekretariat om, at Fastsættelsen af Administrationsgebyret, 7½ Cent., er sket i Henhold til det Skøn, man har dannet sig om Forholdene, men at man forøvrigt ikke sikkert véd, hvorledes Udgifterne vil blive.

Skrivelse fra et Medlem af Sætterafdelingen i København om at udgive Tillæg til *Typ.-Tid.*, naar Redaktionen finder det nødvendigt. — Til Efterretning.

Spørgsmaalet om Lønforholdene i de soc. Provinsblade drøftedes. — Det besluttedes at indhente nærmere Oplysninger, og at disse snarest forelægges.

Paa Nykøbing M. havde der i længere Tid været en Del Uoverensstemmelser. Forholdene var nu bleven ordnet paa tilfredsstillende Maade, hvorved der var indtraadt Lønforhøjelse.

Fra Bladudgiverne var der, foranlediget ved Provinsbogtrykkerforeningen, rettet Spørgsmaal om en Maskinsættertarif. Vor Provinsrepræsentant havde forhandlet desang., og der forelaa nu Spørgsmaal om, hvorvidt der skulde foretages Undersøgelser. — Det besluttedes at meddele Bladudgiverne, at man ikke har noget imod at samles med dens Bestyrelse til et Møde, paa hvilket man kan tage Stilling til, om der skal foretages Undersøgelser, som kan tjene til en eventuel fremtidig Maskinsættertarif, og i bekræftende Fald i hvilken Retning disse skal gaa.

Fra Odense Typografers Stigetur.

Mel.: »Skandinavien«.

Har du set, hvor Mørket viger
med den vinterkolde Nat?
har du set, hvor Solen stiger
med sin gyldne Foraarsskat?
har du set, hvor Vang og Vænge
ungdomsfriskt og frodigt staar?
:,: grib da i dit Hjærtes Strænge,
hils med os den unge Vaar! :,:

Har du hørt Orkestret spille
under Bøgens lyse Tag?
har du fanget Lærkens Trille,
Gøgens Kuk og Droslens Slag?
har du hørt de Toner bløde,
som dit Øre lifligt naa'r?
:,: lad din Røst, dit Øje gløde,
hils med os den unge Vaar! :,:

Har du følt, hvor Sindet kvæges
i den milde Blomsterduft?
har du følt, hvor Hjærtet læges
i den helsesvangre Luft?
har du følt din Sjæl fik Vinge,
selv om Himlen ej den naa'r —
:,: hæv dit Bryst, lad Stemmen klinge,
hils med os den unge Vaar! :,:

Har du traadt de gamle Veje,
drøftet Minder, løftet Hat?
har du hist i Færgens Leje
prompt betalt din Rejseskat?
har du fulgt vor glade Skare
(med og uden bitter Taar) —
:,: bryd saa ud i Fest-Fanfare,
hils med os den unge Vaar! :,:

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 19. Maj ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Herning«.

Til Behandling forelaa, at tage Stilling til et Medlem, som i fem Aar har arbejdet som Typograf paa et stedligt Blad. Foruden at være Typograf, blev Vedkommende senere Redaktionssekretær, og overtog den 1. Oktbr. 1907 tillige Stillingen som Bogholder paa samme Blad. 1. Marts 1908 oprettede han midlertid en Papirforretning med tilhørende mindre Bogtrykkeri, og trods denne sidste Forretning, vedblev han dog at arbejde som almindelig Typograf, ved inde paa Trykkeriet at sætte Sats til Bladet. — Man havde endnu i Erindring et lignende Tilfælde fra Horsens og dets Afgørelse, og man havde skrevet til Forretningsfører P. Hvidtfeldt og faaet det Svar, at man i Følge Aarsberetningen fra 1904 ikke samtidig kunde være Typograf om Dagen og arbejde i sit Trykkeri om Natten.

Paa Generalforsamlingen foreholdt man vedkommende Dobbeltgænger det uforenelige i hans Stilling og henstillede, at han nedlagde den ene Bestilling; men han nægtede at tage Hensyn til Generalforsamlingens Henstilling. — Det vedtoges sluttelig med 11 St. mod 1 (2 stemte ikke), at indberette Sagen til Hovedbestyrelsen.

— — —

Hr. A. L. har i sin Utaalmodighed ikke kunnet afvente Hovedbestyrelsens Afgørelse paa Grundlag af Lokalbestyrelsens Indberetning, og har derfor selv skrevet: Svaret var et pure Afslag. Sandsynligvis har det ogsaa skortet Hr. L. paa fornøden Tillid til Lokalbestyrelsens Indberetning. — Naa, godt gik det, og vel var det!

— — —

Derefter behandledes et Forslag fra et Medlem (V. Nielsen) ang. det stedlige Svendehjems Forbedring. V. NIELSEN motiverede i Tilslutning til sin Artikel i *Typ.-Tid.* Nr. 20 om »Vore Herbergsforhold« sin Tanke og Plans Realisation. Foreslog, at man af Lokalkassen bevilgede en passende Sum (f. Eks. 25 Øre til Understøttelsesberettigede og 50 til Ikkeuunderstøttelsesberettigede) til de Rejsende, saaledes at de kunde indlogere sig paa et andet Sted end netop Svendehjemmet, hvor han mente, Forholdene var saadanne, at ordentlige Svende ikke kunde være der. — ANT. LARSEN replicerede til V. N., han troede, at man, hvis man gik med til V. N.s Forslag, vilde ødelægge det mejsommeligt oprettede og vedligeholdte Svendehjem. Som Medlem af Svendehjemmets Bestyrelse, henstillede han, at man, hvis man opdagede daarlige Forhold paa Hjemmet, sagde det til A. L., og han skulde da foretage det videre fornødne. Han anbefalede at stemme imod Forslaget. Ved Afstemningen afgaves 4 St. for og 4 imod V. N.s Forslag, hvorefter Formanden lagde sin Stemme i Vægtskaalen til Gunst for A. L., og Forslaget var saaledes forkastet med 5 St. mod 4. 5 stemte ikke.

Til at fremkomme med Forslag og indhente de fornødne Oplysninger ang. en Fælles Sommerudflugt for Typograferne med Damer, valgtes ASBJ. BENDIXEN, ROSENKILDE og P. PAGH.

Under Eventuelt foreslog ANT. JENSEN, at de nye Lokalkasselove skulde foreligge i trykt Stand. Dette vedtoges. MORGENSTERN,
Sekretær.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forening fejrer i Aar Stiftelsesfest ved en Udflugt til Vedbæk-Østerskov-Folehaveskov-Hørsholm-Rungsted. Udflugten foretages Søndag d. 28. Juni. Fuldstændigt Program vil følge i næste Numer.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger foretager efter Indbydelse af Folkelig Ligbrændingsforening et Besøg paa Krematoriet paa Bispebjerg Kirkegaard Søndag den 21. Juni Kl. 11 Formiddag.

Schønbergs Haandbog — »en systematisk Haandbog i almindelig Viden« —, der er meget rosende omtalt i Pressen, kan Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund i indbundet Stand erholde for 6 Kr. ved Henvendelse til Formanden for Den typografiske Forening. Boglade-prisen er 7½ Kr.

Sommerferie. *Aalborg Stiftstidende* (Hr. Forretningsfører CHR. G. ODENSE) har i Lighed med sidste Aar uden Opfordring givet hele Personalet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Kontrolkomitéen for Soc.-Dem.* betaler det halve af Ferien hos Bogtrykker Leander Nielsen, Aalborg, hvilket ved en Forglemmelse ikke var anført.

— *Aalborg Amtstidendes* Personale har som sædvanlig faaet 8 Dages Ferie.

— *Herning Avis'* Personale har ligesom tidligere Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med Udbetaling af halv Ugeløn. Ferien har allerede taget sin Begyndelse.

— Reklametrykkeriet (BUSCH & PETERSEN), Aarhus, har uden Opfordring tilstaaet Personalet 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— Forlagsboghandler C. SCHØNEMANN, Nyborg, har i Aar i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale, saavel Typografer som Paalæggersker og Lærlinge, 4 Dages Ferie, op til en Søndag, med fuld Ugeløn. Desuden vil der i Aar, ved Feriens Begyndelse, blive udbetalt et Gratiale til hver paa henholdsvis 10 og 5 Kr.

— *Silkeborg Social-Demokrats* Personale har — uden Opfordring — faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn. Beregningssætterne efter Gennemsnitsfortjeneste.

— Personalet i *Land og Folks* Trykkeri har faaet 9 Dages Sommerferie (fra Fredag Aften til næste Mandag) med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet hos Aktieselsk. J. H. SCHULTZ har i Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn; dog undtages dem, der har arbejdet under 1 Aar for Aktieselskabet.

Typografernes Stiftelser. Som vore Læsere forhaabenlig endnu ikke har glemt, iværksatte Styrelsen for nogen Tid siden en Agitation for Tilgang af Medlemmer, hvilket gav til Resultat, at ca. 100 Kolleger indmældte sig. Styrelsen er, hvad vi godt kan forstaa, ikke tilfreds med dette, men mener, at der maa være mange Kolleger, der endnu ikke har opfyldt deres Forpligtelser overfor navnlig dem selv, men ogsaa overfor Stiftelserne. Man har da anmodet os om under »Nær og Fjærn« at henlede Inkassatorernes Opmærksomhed paa, at saadanne Efternølere ved en lille Paamindelse nemt lader sig optage paa den ugentlige eller maanedlige Liste, og gennem Budet indsendes til Kassereren.

Odense-Kollegernes Stige-Tur Kr. Himmelfartsdag var som sædvanlig meget vellykket. 76 af Lokalafdelingens Medlemmer deltog i Turen, og vi behøver næppe at fortælle, at det blev en eneste storartet Gemytlighed. Festkomiteen medbragte 5 muntre Sange, som ved Afsyngelsen gjorde megen Lykke.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Lægerne.

Dr. ESCHRICHT er bortrejst fra 4/6—4/7. Vikarer: (til Karolinevej) Dr. TOFT, Nørrebrogade 185, tr. 11—12 og 6—7, Helligdage 8½. Udenfor Karolinevej: Dr. STRODTMANN, Brønshøj Apotek, tr. 9—10, Helligdage 8½.

Dr. JOHNSSON er bortrejst til 15/7. Vikar: Dr. GRUNERT, Ørstedsvej 44, tr. 12—1, Helligdage 9—10.

Dr. TRIERS Træffetid er om Søndagen ændret til 12—12½. Hverd. som hidtil.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Jens Jørgensen, udl. hos Hoffensberg 30/6 08 (arbl.). Vilhelm Jensen, udl. hos C. C. Jensen i 1904 (Keller). Kvindeafdel.: Oda Thomsen, udl. 31/5 1908 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Mary Petersen, udl. 20/5 1908 hos Kihl (arb. s. St.). Gudrun Andersen, udl. 24/5 1908 hos Aug. Andersen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Trykkerlærl. Aage Andersen (Schultz).

Esbjerg, Leopold Wondt, udl. 1. Juni i Centraltrykkeriet. Grenaa, Marius Nielsen, udl. 1. Maj i Grenaa Avis. Begge afl. Prøve til Efteraaret.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 1099, Magnus Strøm fra Island (arbl.). 2340 (292), J. Otto V. Jørgensen fra Holbæk (Aller). Trykkerafdel.: 2269 (1820), H. Steffen Jørgensen fra Herning (arbl.).

Aalborg, 1296, Julius P. Randløv (Hestbæk). Aarhus, 2262, Jacob Sibbernsen (Jyllandsp.), 1978, Carl Emil Kessler og 2393, J. L. A. Fack (begge De foren. Bogtr.). Esbjerg, 1809, Volmer Matzon (Jens Holm) og 2257, Oskar W. Eckberg (Jørgensen). Fredericia, 1457, Niels Bertel Nielsen (Avisen). Nyborg, 2252, Otto C. W. Hein og 2390, Carl P. C. Jensen (begge Schønemann). Nykøbing F., 2045, Bertram Berndt og 2079, A. Th. Nielsen (begge Pontoppidan). Odense, 1570, Chr. Nielsen (syg). Ringkøb., 2148, C. P. J. Petersen (A. Rasmussen). Stubbekøbing, 1372a, Esben Hansen (Avisen). Svendborg, 2237, Chr. Reuter Nielsen (P. Meyer). Varde, 2395, Th. Laursen og 2394, Olaf C. Olsen (begge Folkebladet).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2028 (1289), Christian Christensen til Nysted i Pl. 2395, Kristen Laursen til Varde i Pl. 1328, Hans M. Mortensen til Middelfart i Pl. 1599 (2713), Hans Chr. Andersen til Varde i Pl. 1619, Oluf Teilmann Ibsen og 2102 (600), Gustav A. Andersen (begge til Tyskland). 2394 (1197), Olaf Ch. Olsen til Varde i Pl. Trykkerafdel.: 2393, Jens L. Aage Fack til Aarhus i Pl.

Aarhus, 1960, Vald. Leth til Varde i Pl., 1570, Chr. Nielsen til Odense (syg) og 2195, Axel Sørensen til Udl. Esbjerg, 1296, J. P. Randløv til Aalborg i Pl. Fredericia, 918, C. Pagh Jensen (paa Rejse). Holbæk, 2340, J. O. V. Jørgensen til Kbhvn. (arbl.) og 1915, And. Thor Hansen til Stubbekøbing i Pl. Nykøbing F., 2262, J. Sibbernsen til Aarhus i Pl. Næstved, 2079, Adolf Nielsen til Nykøbing F. i Pl. Ringkøbing, 2110, Frantz Josef Persson (paa Rejse). Varde, 1555, H. H. Hansen til Nykøbing M. i Pl., 2177, A. F. M. Hansen til Thisted i Pl. og 2237, O. W. A. Eckberg til Esbjerg i Pl.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: Th. Bruhn (H. Meyer) overgaaet til anden Livsstilling.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Fredag den 5. Juni (Grundlovsdagen) er der ingen Indbetaling. STYRELSEN.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder *Generalforsamling* Søndag den 14. Juni Kl. 1 præcis hos Hr. Baltzer. De pr. Brev tilsagte Stereotypører bedes møde senest Kl. 3. Form. for Den typ. Forening kommer til Stede.

T. S. *Svømmeundervisning* finder Sted hver *Tirsdag* og *Fredag Aften Kl.* 7. Mødested: *Toldboden.* Klubbens Lærer leder Svømmeundervisningen. — Gymnastik hver Onsdag fra K. 7—8½. (2 d)

T. C. C. 2 Dages Pinsetur til Frederikssund, Jægerspris og gennem Horns Herred. Start fra Nørrebros Runddel Lørdag Aften Kl. 7. Tog afgaar til Frederikssund Søndag Morgen Kl. 7,15 fra Hovedbanen. (3 k)

ANNONCER

En dygtig Maskinsætter
(Typograph) kan anvises Plads gennem Bogtrykfagets Anvisningskontor, Jærnbaneg. 4[1].
Kolleger i København, der ønsker Plads i Provinserne, bedes henvende sig paa Anvisningskontoret.

En Maskinsætter (Typograph) kan faa Beskæftigelse i København. Nærmere ved at indlægge Billet mrkt. »128« paa Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En yngre, dygtig Akcidenssætter antages straks. Bill. mrkt. »G. A. 115« modt. *Guldberg-Agerlins Ann. Bur., Gl. Torv 10.* (130)

Et ungt Menneske, 20 Aar, som i 3½ Aar har været i Lære ved Sætterfaget, saavel ved *Avis-* som *Akcidensarbejde*, søger Plads som Forbundter til 1. Juli. Bill. mrkt. »131« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Plads søges

af en *dygtig* og *hurtig Beregningssætter* i Løbet af Sommeren. Vedk. staar i fast Plads, men kunde ønske Stedforandring. Bill. mrkt. »129« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 12 JUNI 1908 XXXV AARGANG

Foreløbig Kundgørelse.

Efter foreløbig Bestemmelse afholder Dansk Typograf-Forbund i Løbet af September Maaned **Delegeretmøde.** Tid og Sted vil nærmere blive meddelt.

Enhver under Forbundet hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Forretningsudvalget inden Udgangen af Juli Maaned.

København, den 3. Juni 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag d. 14. ds., Kl. 11 Fmd.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Det forestaaende Delegeretmøde. 2. Optagelse af et Par Blokadebrydere. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Den typografiske Forening i Aalborg.

Vi er nu naaet frem til 1880, i hvilket Aar der skete en for Foreningen betydningsfuld Begivenhed. I April Maaned samme Aar afholdtes der i Rejseunderstøttelseskassen i Aarhus en Generalforsamling, paa hvilken Bestyrelsen foreslog at oprette en Rejseunderstøttelseskasse for hele Jylland, og der blev givet Bemyndigelse til at udarbejde Forslag til Love for en saadan, ligesom det overdroges Bestyrelsen at sætte sig i Forbindelse med de forskellige typografiske Foreninger i Jylland. Paa Aalborg-Foreningens Foraarsgeneralforsamling fremlagdes det fra Aarhus i den Anledning udsendte Cirkulære, og det vedtoges at overdrage Bestyrelsen at bringe en Overenskomst i Stand. Den 6. Juni holdtes der et Delegeretmøde i Aarhus, og her stiftedes saa »Jyllands typografiske Forening«, hvortil »Den typografiske Forening i Aalborg« sluttede sig med et Bidrag af 64 Kr. aarlig, at betale med 16 Kr. hvert Kvartal. Denne Ordning varede et Aar, saa maa der være kommen en Mand med en Slæde i Vejen; thi paa Aalborg-Foreningens Regnskab for Juli Kvartal 1881 findes de 16 Kr. ikke opført, og af det efterfølgende Kvartals Regnskab erfarer man, at Foreningen er vendt tilbage til sin tidligere Maade at understøtte de Rejsende paa. Grunden til Løsrivelsen kan maaske tænkes at være den, at det paa »Jyllands typografiske Forening«s Repræsentantmøde i Juni Maaned 1881 vedtoges at udvide Virksomheden til ogsaa at omfatte Syge- og Begravelseshjælp, og da Aalborg-Kollegerne i deres stedlige Forening havde sikret sig en saadan Hjælp, fandt de det formaalstjenligst at staa udenfor Hovedforeningen, men denne Stilling maa i Længden være bleven dem for uholdbar, thi i Begyndelsen af 1882 stiftedes der i Aalborg som Led af Hovedforeningen en Lokalafdeling, i hvilken samtlige Typografer indmældte sig, og som overtog Understøttelsen af de Rejsende.

Den typografiske Forening fortsatte imidlertid sin Virksomhed som lokal Syge- og Begravelsesforening, og hertil var nu yderligere føjet en Laanekasse, idet Oprettelsen af en saadan besluttedes paa en ekstraordinær Generalforsamling den 28. April 1880. Lovene for denne Kasse er paa nogle Ændringer nær de samme, der gælder endnu; bl. a. havde Foreningen Ret til den Gang, hvis en Laantager ikke opfyldte sine Forpligtelser, at søge sig dækket i hans tilgodehavende Løn hos Principalen, ligesom man ogsaa havde Ret til at nægte Laan uden at angive Grund herfor.

Med Hensyn til Kontingentet foregik der i 1881 en stor Forandring, idet dette fra 1. November nævnte Aar nedsattes til 5 Øre ugentlig. En saa radikal Nedsættelse er vist temmelig enestaaende i en Forenings Historie, og hvorfor den er foretaget, kan ikke bestemt siges, da Forhandlingsprotokollen fra hine Dage ikke oplyser noget herom, men man kan jo tænke sig som Grund herfor, at der paa dette Tidspunkt var en Lokalafdeling af »Jyllands typografiske Forening« under Opsejling i Aalborg, hvilken det gjaldt om at skaffe saa stor Tilslutning som muligt, og derfor blev Kontingentet sat saa lavt i den ældre Forening.

I Tidens Løb viste det sig, at man var gaaet for langt ned med Kontingentet og sukcessive nødtes til at forhøje det, men foreløbig gik det med de fem Øre, og da Foreningen i Efteraaret 1884 ved en Fællesspisning med paafølgende Bal fejrede sin 10-aarige Fødselsdag, kunde den opvise en Formue paa ca. 1000 Kr. Det skulde ikke forundes dens Fader, Lauritz Jensen, ved denne Lejlighed at konstatere sit Barns Levedygtighed. Som tidligere omtalt havde han et svageligt Helbred, og i en Alder af kun 36 Aar afgik han 1. Oktober 1881 ved Døden, til det sidste bevarende sin Interesse for Foreningen, hvis ene Revisor han gennem flere Aar havde været efter sin Afgang som Formand.

I Januar 1884 vedtoges det at tilstaa Formanden, der hidtil havde været ulønnet, et mindre aarligt Honorar for Regnskabets Førelse, og fra 1. Avgust næste Aar traadte ny Love i Kraft, i hvilke bl. a. fandtes en Bestemmelse om, at ny tiltrædende Medlemmer skulde, saafremt de ønskede Begravelseshjælp ved deres Hustrus Død, erlægge 10 Kr. til Kassen. Det var en Genindførelse, omend under en anden Form, af det Ekstrakontingent, Medlemmerne før Kontingentnedsættelsen i 1881 maatte betale for at sikre sig Hjælp ved Hustruens Død.

Jeg skal ikke opholde mig nærmere ved disse Love, men gaa videre frem i Tiden til 1. Januar 1890, da de i 1885 vedtagne Love afløstes af ny, der paa flere Punkter adskilte sig betydelig fra de hidtil gældende. Kontingentet vedblev at være 5 Øre ugentlig, men foruden Sygehjælpen, som fastsattes til 85 Øre daglig (hidtil havde den været 6 Kr. for en hel Uge og 85 Øre pr. Dag for enkelte Dage), fik Medlemmerne nu fri Lægehjælp, og var de gifte, gjaldt Lægehjælpen ogsaa Hustruen. Foreningens Udgift til Lægehonorar skulde hvert Kvartal ved ekstraordinært Bidrag paalignes samtlige Medlemmer. Hvad Begravelseshjælpen angik, blev man staaende ved den procentvise Hjælp, men Bestemmelsen om de 10 Kr., der skulde betales for at sikre sig Hjælp ved Hustruens Død, forandredes til et ugentligt Ekstrakontingent af 5 Øre, altsaa ligesom i Foreningens første Dage. Fritaget for dette Ekstrakontingent uden at miste den Ret, der opnaaedes derved, blev de, der ved Lovens Ikrafttræden uafbrudt havde været Med-

lemmer i 10 Aar. Denne Indrømmelse overfor de ældre Medlemmer maa opfattes som en Erkendtlighed for, at de i sin Tid ved et højt Kontingent ikke alene havde bidraget til, at Foreningen kunde klare sine Forpligtelser, men ogsaa samle sig en Formue. Disse Medlemmers Særrettighed er ogsaa præciseret i Foreningens nugældende Love, men Antallet af dem svinder ind, der er nu kun fire tilbage. Endelig blev Laanenes Størrelse forhøjet fra 25 til 50 Kr.

Paa det Tidspunkt, disse Love traadte i Kraft, ejede Foreningen 1075 Kr. 67 Øre, og dens Medlemsantal var 40, hvoraf i Kontingentbogen 1 er opført som fhv. Redaktør, 1 som Redaktør, 1 som Redaktionssekretær, 2 som Bogtrykkere, 2 som Faktorer, 5 som Maskintrykkere, 1 som Sætter-Trykker, 1 som Enke og Resten som Typografer.

1890 var ellers et af de mere bevægede for Foreningen. Paa Generalforsamlingen i Juli Maaned behandledes et Forslag om at vende tilbage til de 25 Kr. som Maksimum af den Sum, et Medlem kunde laane. Det var enkelte uefterrettelige Laanere, der var Aarsag til dette Forslags Fremkomst, men det blev først endelig vedtaget paa en ekstraordinær Generalforsamling i December Maaned og traadte i Kraft fra 1. Januar 1891. Den formindskede Laanesum i Forbindelse med, at der i 1895 vedtoges en Bestemmelse om Indførelse af Bøder for uregelmæssige Afdrag paa Laan viste sig at være til Gavn for Foreningen, og denne har heller ikke siden lidt noget Tab af Betydning, naar man tager Hensyn til den store Sum, der cirkulerer som Laan hos Medlemmerne. Men naturligvis skulde der helst slet ikke være Tale om Tab for Foreningens Laanekasse, der i de mange Aar, den har bestaaet, har øvet en stor og gavnlig Virksomhed, og det bør være en Æressag for enhver Kollega, der har Laan, at sørge for, at Kassen intet Tab lider ved ham.

Foruden Laanekassen gav ogsaa Lægekassen Anledning til en livlig Diskussion i 1890. De ugifte Medlemmer følte sig brøstholdne over at skulle betale lige saa meget i Ekstrakontingent som de gifte, skønt de, efter hvad jeg har erfaret, havde haft lige saa stor Fordel af Kassen, og Resultatet af Striden blev, at Lægekassen ophørte at eksistere fra 1. Februar 1891. Et Forsøg paa et halvt Aars Tid efter dens dødelige Afgang at faa den kaldt til Live igen afgjordes af Generalforsamlingen ved en Protokoltilførsel, der kort og godt bestemte, »at Spørgsmaalet om Lægekassen ikke kan optages til Diskussion indenfor Foreningen i det første Aar at regne fra Dags Dato«. Dermed var Spørgsmaalet skrinlagt, og man hører ikke mere til det, førend det nu ved Forhandlingerne om Sygekassens Statsanerkendelse igen kom frem og blev løst under ny og bedre Former. (Forts.)

Svendehjemmene.

Det er sikkert en berettiget Kritik, der lyder over Svendehjemmene og Herbergsforholdene herhjemme, og det vilde være et stort Gode, om de Røster, der hæver sig for en Forbedring, kunde bevirke, at der blev gjort et alvorligt Arbejde for at skabe et sundt og hyggeligt Hjem, hvor »den farende Svend« kan søge Ophold, naar han kommer til Byerne.

De Forslag, der er fremkomne, er imidlertid ikke meget tiltalende; thi selv om det kan betragtes som et Gode, at vi opretter private Herberge for vore rejsende Kolleger, hvor de kan faa et ordentlig Logi, saa tror jeg ikke det i nogen særlig Grad vilde bevirke, at vor Kollega holdes fri for Rejselivets Ubehageligheder. Vi kan jo dog ikke forhindre, at han kan komme under »uheldig Indflydelse« og desuden — Typograferne selv er jo ikke noget særligt stabilt og paapasseligt Folkefærd, vi yder jo vort Kontingent til den Del af »Landevejenes Børn«, der ødelægger Rejselivet og forpester Luften paa Svendehjemmene. Det maa absolut ogsaa være uheldigt for vore rejsende Kolleger, at de isoleres altfor meget fra de øvrige rejsende Haandværkere. Har man Lyst til at gaa paa Valsen, maa man ikke lide af honnet Ambition, man maa kunne slaa Følge og være kammeratlig med enhver; hvis ikke man kan det, maa man hellere blive hjemme.

Men Forholdene paa vore Svendehjem bør reformeres, sættes i System. Her var en stor Opgave for samtlige Fagorganisationer. Om der her kunde komme et Samarbejde i Stand, om disse i Fællesskab kunde overtage og lede Svendehjemmene, ja, da vilde dette have en overordentlig Betydning for hele den rejsende Arbejderstand. Det er jo særlig Livet paa Svendehjemmene, der demoraliserer de unge Svende, og her er det, der skal reformeres. Opholdslokalerne skulde være rummelige og hyggelige, al Drikkeri banlyses og der burde være rigeligt med Aviser og Fagblade. Soverummene og Sengene skulde være i god Stand og der burde ogsaa være et Baderum. Men af særlig Betydning vilde det være, at der blev ansat en solid og hæderlig »Svendefatter«, der forstod sin Opgave, en Mand, der kunde omgaas og vejlede alle de forskellige Mennesker, der kommer paa et Svendehjem.

Kunde denne store Plan realiseres, vilde det betyde et overordentlig Fremskridt; mange af de raa og brændevinsstinkende Individer, der nu gør Rejselivet utaaleligt, vil sikkert — om ikke helt, saa dog delvis — forsvinde, og den unge Svend, som nu bliver liggende hjemme, vil med langt større Lyst gaa »paa Valsen«, og hele Arbejderstanden vilde være tjent dermed, baade socialt og økonomisk — Typograferne ikke mindst.

Kolding, 17. Maj 1908. KARL SØRENSEN.

Skal Lærlingene have Prygl.

I vort ordnede Samfund er de fysiske Kræfter ikke mere de dominerende, og man er paa Veje til at betragte Pryglestraffen med det samme overlegne Blik, som man alt for længe siden har betragtet Middelalderens Hekse-Processer.

Men skønt det, at vi selv med vor Organisation udgør et Led i denne sunde Samfundsudvikling, er det dog en offenlig Hemmelighed, at der endnu hist og her i vore Trykkerier eksisterer noget, som hedder Pryglestraf. Ganske vist er det ikke mere Principalen, der vover at byde sine Typografer sligt. Saa skulde vi vel vide at skride ind. Nej, det er vore egne Medlemmer, der misbruger deres Overlegenhed overfor en Klasse, der ligger under dem.

Men derfor er Uvæsenet lige beklageligt. Thi enten Uretten øves fra oven eller nedad, bør den ud fra et retfærdigt Synspunkt paatales. Og særlig bør Uretten vel paatales i det sidste Tilfælde; thi det er jo en almindelig Regel, at den, der er mest villig til at sparke ud til sine Undergivne, ogsaa er mest villig til at krybe for sine Overordnede.

Lad os gøre det klart for os selv, at Pryglene hører de svundne Lavstider til. Det var *den* Gang man skulde have saa og saa mange reglementerede »Lussinger« for at være udlært i det ædle Haandværk.

Lad os tillige erindre, at det er vore egne Frænder, Pryglene gaar ud over. Det er fra vor egen Lejr, Rekrutterne udskrives.

Hos mange Kolleger findes der en vis naiv Stolthed over at have lært deres Kunst og en oppositionel Uvilje mod de unge, der gør Tilløb til at lære dem Kunsten efter. Denne Uvilje bør de bekæmpe og i hvert Fald ikke lade den gaa ud over deres vordende Kolleger.

Thi vi skal vide, at vi gør os selv, vor Stand og vor Organisation en Bjørnetjeneste ved at bibeholde Pryglestraffen. Vor Organisation trænger til ranke, selvbevidste unge Mænd, der kan sige deres Mening og kræve deres Ret. Men ved Anvendelse af Prygl og Ukvemsord opdrager vi vore unge Mennesker til stækkede, krybende Personligheder. Den sarte Spire af Selvstændighedsfølelse hos de unge, som vi burde *hygge* om, kvæler vi i Fødselen ved en ubesindig Opdragelse.

Og vi giver derved vore Udnyttere endnu en Chance foruden den, de allerede har, i Følge deres tillærte eller nedarvede personlige Overlegenhed. M. L. MADSEN,
Aarhus.

Det vidunderlige.

DET var i Fredags.

Frokost — — mit Spisebord er et Formbrædt, mit Sæde en Skammel, min Frokost tarvelig, min Lekture *Typ.-Tid.* En Solstraale har i Dag forvildet sig gennem Vinduet, og det er, som et levende Lyskabel forbinder Værkstedet med den Natur, der er tryllet frem af Solvarmen derude.

Meddelelsen i Bladet om vor Forenings Udflugt Søndag den 28. sætter Tanken i Bevægelse — en stille Glæde over atter at kunne faa Lejlighed til sammen med Kollegerne og deres Familier for en Dag at kunne glæde sig i den herlige Natur fylder Brystet.

Da Frokosten er spist, og jeg som sædvanlig søger at finde lidt Hvile for Resten af Frokostpavsen ved at lade Hovedet søge Støtte paa de korslagte Arme, kan Kollegerne vel ikke fortænke mig i, at Tanken stadig kredser om Udflugten. Jeg var træt og syntes jeg hvilede særlig blødt den Dag.

Det var, som Bevidstheden om alle Omgivelserne ganske stille og let slettedes ud, og jeg paa Blundets vidunderlige Vinger bares ud af Tilværelsen. Dog — kun et Øjeblik varede denne Følelse af ikke at være til. Min Hjærne gaar paa egen Haand uden Virkelighedens haarde Vejleder og Bremser. Det er hin Søndag d. 28. Kl. er 10. Hundreder af brave Kolleger trykker jeg i Haanden ved Østbanegaarden; Kollegernes Hustruer, Døtre og Kærester møder lys- og letklædte, Smilet og Glæden lyser over alle Ansigter. Over al Festglæde skinner Solen ubarmhjærtig varmt. Kl. 10 ruller Toget af Sted med Gutenbergs Æt. Der er Liv over hele Linien; det er ikke et forkuet Folkefærd, der ruller af Sted. I en Kupé lyder Sang af prægtige Stemmer; i en anden hagler Vittighederne mellem hinanden, med den hjærteligste Latter som Akkompagnement; i en tredje sidder en Del ældre, graaskæggede Svende, der nu, da de er truffet sammen, frisker gamle Minder op; i en fjerde Kupé drages Sammenligninger mellem denne og tidligere Udflugter, Damerne taler om Held og Uheld ved Toiletterne osv. osv.

Vedbæk er foreløbig Maalet. Hotellets Have belejres. Den medbragte Mad kommer frem. Der er skønt i Danmark, men dog vistnok skønnest, i hvert Fald mest afstemt og venligt, ved Øresund. Det er derfor en sand Fest at nyde sin Frokost i disse Omgivelser med den prægtige Udsigt over Øresund, hvor Skibene piler af Sted. De, der er særlig rigelig besjælet af Nysgerrighed og som Følge deraf foretager Undersøgelser paa Terrænet, smiler, da de ser, at Festkomitéen har reserveret sig Salen for det Tilfælde, at det skulde blive Regnvejr.

Fra Vedbæk begynder en Vandring gennem Østerskov. En Tur paa en halv Time, men en Tur, man længe vil mindes. Skoven er en Naturskov, ikke anlagt, beklippet og beskaaret efter alle Kunstens Regler. Naturen er her umiddelbar, saaledes som den er fra »Vorherres« Haand. Vejene er ikke asfalterede — det er Skovveje med et Utal af Smaastier til eventyrlige Smaaudflugter, hvor der bliver Lejlighed til at aflure *Skoven* og dens Liv nogle af dens Hemmeligheder.

Ved Skovløberhuset gøres Holdt. Her drikker man Kaffe eller Øl efter Behag. De yngre leger. Jeg ser hist en Klynge, der leger »To Mand frem for en Enke«. Nogle gamle Svende føler Helteblod i deres Aarer og trækker Tov. Unge elskende vandrer stille om, Arm i Arm, i Naturens mægtige Hal, som om de drager Sammenligninger med Naturens stille Skønhed og deres Kærlighed.

Fra Skovløberhuset gaar Vejen ad samme fortryllende Skovveje gennem Folehaveskov til Hørsholm Hotel, hvor et veldækket Middagsbord venter de mange sultne og glade Mennesker. Lammesteg smager altid godt, men ingen vil vel tvivle om, at den her vil smage dobbelt godt. Da Maden er spist, Sangene sungne, Talerne holdt, lyder Musiken i Festsalen, hvor muntre unge Mennesker vugger i Valsetakt. I den stille Aften lyder Musiken ud til dem, der sidder lejret i den prægtige Have, nydende Synet af de mange unge Par, der ophedede af Dansen søger ud i den svale Sommeraften. Grupper af Kolleger ser jeg alle Vegne; nogle nyder Kaffen under alskens Munterhed, andre anslaar en alvorlig Tone og drøfter Livets dybere Spørgsmaal.

Nu brydes der op fra Dansen. Man skal paa Marsch til Rungsted. Undervejs dertil og i selve Rungsted møder vi det ene Selskab efter det andet af Typiteter, som kommer fra en Mængde af de Udflugter, man fra Hørsholm kan foretage. Det er dem, som har foretrukket en lille Afstikker til Omegnen fremfor Dansen og Musiken. — Hvilket Liv og hvilket Mylr, Sang, Latter — — — —

— En vaad Fugtesvamp, kastet af en venlig Kollega, river mig pludselig ud af Drømmeriget tilbage til den nøgne Virkelighed. Saa langt havde jeg været i en anden Verden, at den Støj af Skamlerne, der sættes paa Plads, mod Sædvane ikke havde vækket mig af mit søde Blund. Jeg var lidt tungere i Hovedet end sædvanlig. Da Principalen et Øjeblik efter gik gennem Sætteriet, iført en fin hvidstribet Sommerklædning med et Bundt af Sommerens herlige Blomster i sin Haand, slog Længslen efter Skoven, efter Naturen ud i lys Lue. Da han var gaaet, sprang jeg op paa en Stol og talte til Kammeraterne om min Drøm — vel var det foreløbig kun en Drøm, og Gudskelov, at det kun var en Drøm! Men Søndagen den 28. er det Virkelighed. Vi har endnu det vidunderlige tilbage. Kammerater, lad os fra i Dag gøre en fælles Indsats hver Fredag indtil Skovturen! Det vedtoges under Jubel.

Da jeg kom hjem til min Kone, gjorde jeg det samme Forslag; ogsaa hun lægger nu en lille Skilling tilside hver Fredag.

Det var jo kun en Drøm — men den 28. bliver den Virkelighed; da sker det vidunderlige! TYP.

Generalforsamlinger og Møder.

De københavnske Afdelingers Fælles-Generalforsamling.

Torsdag den 28. Maj. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt. Dirigent HOLMEN. Sekretær HENRIETTE CRONE.

1. VIGGO CHRISTENSEN aflagde Beretning. Ved Begyndelsen af Kvartalet havde en Del af Personalet hos henholdsvis Egmont Petersen og Axelholm sagt deres Pladser op, fordi de havde faaet Afslag paa en Anmodning om Lønforhøjelse. Sagen blev indanket for Arbejdsgiverforeningen, hvor den resulterede i, at der oprettedes en Mæglingsinstitution, for hvilken enhver Sag af den omhandlede Art skal indankes forinden et Personale eller Dele af et Personale har Lov at foretage agressive Skridt, og for hvis Kendelse de paagældende Parter maa bøje sig. Der havde været afholdt Forbundsstyrelsesmøde. Gjorde Rede for de Beslutninger, som der var taget her. Firmaet Hoffensberg skylder for Arbejdsløn og kan derfor ikke faa Arbejdskraft fra Forbundet. Hos Bagge havde det samlede Personale sagt deres Pladser op fordi Sundhedsbestemmelserne ikke overholdtes. Det lykkedes dog at faa Personalet til at fortsætte Arbejdet, imod at der fra Styrelsens Side blev gjort Skridt til at faa Hr. Bagge til at paabegynde Rengøringen. Ved et Syn, som foretoges paa Arbejdsstedet af d'Hrr. Græbe og Viggo Christensen, viste det sig, at Personalets Klage var fuldtud berettiget. Rengøringen er nu paabegyndt og vil være tilendebragt i Løbet af ganske kort Tid. — Beretningen godkendtes énstemmigt uden Diskussion.

2. Regnskabet. LAUR. JENSEN forelagde Kvartalsregnskabet. Den Del af dette, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 26,293.38. Medlemsindtægten har til Arbejdsløshedskasserne og Reservefonden været Kr. 12,309.93 og til Syge- og Begravelseskasserne Kr. 11,882.95; tilbagebetalte Laan Kr. 35.00; andre Indtægter Kr. 65.50; Tilskud fra Hovedkassen Kr. 2000.00. Udgiften fordeler sig saaledes: Til Rejsende er for 110 Dage betalt Kr. 137.50; i Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 4189.25 (mod Kr. 2267.25 i forrige Kvartal); Rejselaan Kr. 101.00; Syge- og Hjælpekassen har udredet Kr. 12,975.00 (mod Kr. 8708.58 i forrige Kvartal) og Begravelseskassen Kr. 1830.00 (mod Kr. 742.00 i forrige Kv.). Administrationsbidraget er Kr. 1405.65. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 5654.51.

Privatkasserne begyndte Kvartalet med en samlet Beholdning af Kr. 44,034.99 og sluttede med Kr. 47,094.49, altsaa en Fremgang af Kr. 3059.50, hvilket særlig skyldes Overskudet fra Karnevalet, som tilfalder det særlige Fond.

EMIL MØLLER aflagde Beretning fra Anvisningskontoret. Der havde i Januar Kvartal været 6476 Arbejdsløshedsdage imod 4470 i samme Kvartal 1907; Kvindeafdelingen havde det største Antal Arbejdsløshedsdage, nemlig 2484 (1977*), Sætterne var ledige i 2212 (1383) Dage og Trykkerne i 1780 (1110) Dage. I Januar, Februar og Marts Maaneder var der gennemsnitlig 77 (67) Sættere ledige, 32 (22) Trykkere og 39 (32) Paalæggersker. Anvisningskontoret havde i Kvartalets Løb anvist 215 Pladser, nemlig til 154 Sættere, 27 Trykkere og 34 Kvinder. Sluttelig gav Hr. Møller nogle Oplysninger om den øjeblikkelige Arbejdsløshed.

Regnskabet og Beretningen godkendtes énstemmigt.

Da ingen ønskede Ordet under Punkt 3 hævedes Generalforsamlingen. H. C.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Det ny Blad i Kallundborg, *Kallundborg Folkeblad*, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ligeledes har 2 af Typograferne erholdt et Løntillæg af *3 Kr.* ugentlig. C. J.

— Aktieselskabet *Ringsted Folketidende* ved Faktor H. Christensen har atter i Aar, *uden Opfordring*, tilstaaet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien har taget sin Begyndelse. M. K.

— Aktieselskabet *Fyns Tidende* i Odense har — ligesom i Fjor — givet Personalet 11 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

* De i Parenthes nævnte Tal gælder 1907.

— Sommerferie paa 8 Dage er atter i Aar med sædvanlig Elskværdighed tilstaaet Thieles store Personale af Chefen, Bogtr. WEDEGE.

— JUSTESENS Bogtrykkeris Personale har erholdt 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

Gutenberg-Korets Herretur Kr. Himmelfartsdag fandt Sted med Kystbanen til Skodsborg. Turen gik, i straalende Sommervejr, gennem Skoven til Nærum, hvor Frokosten indtoges. Inden Kaffen blev serveret, fik man Lejlighed til at beundre den prægtige Natur, der omgiver det af Københavnerne noget upaaagtede Nærum. Nede ved Gadekæret ligger J. P. E. Hartmanns gamle Sommerbolig. Ihukommende de mange prægtige Sange, han har skabt, afsang Koret hans »Snart er Natten svunden«. De sidste Toner var ikke forstummede, da Husets nuværende Besidder, Hr. Herman Trier, kom ud og meget elskværdigt bød os indenfor. Vi saa den lille idylliske Skov og Haven, hvor den gamle Mester selv havde plantet et Bøgetræ, under hvis Løv, vi atter sang en af hans kendte Sange. Nabo til Hr. Trier er Nærumgaards Børnehjem, her indbød Forstanderen, Hr. Marius Jensen, os til at se Hjemmet. Det vakte udelt Beundring. Dels ved sin gennemførte Properhed og dels ved sin praktiske Indretning; men ikke mindst den gode Aand, der hersker mellem Børnene og Forstanderen. Efter at have sunget nogle Sange for Børnene og takket Forstanderen for hans Elskværdighed, begav vi os tilbage til vor Kaffebord. Turen gik videre til Raadvad over Eremitagen til — Bakken. Her endte den for Deltagerne uforglemmelige Tur, med Beklagelse over, at der var et helt Aar til den næste. L.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Hans Julius Gustav Carlsen, udl. ²/₆ 08 i Centraltr. (arb. s. St.). Hjælpearbejder Niels Jørgensen (O. C. Olsen). Sygeafdel.: 1700, G. M. A. Petersens Hustru Sigrid.

Aarhus, Julius Magnussen, udl. 1. Maj 1895 hos M. Geertsen i Aarhus (tidl. Medlem). Kallundborg, Anton Carlslund, udl. i Kallundborg Avis 1886 (tidl. Medl.). Rønne, Anna Lejsner, udl. 1. Juni i Aug. Kieffers Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1808, Ole Petersen fra Middelfart (Chr. Christensen). 1381, Jens Søren Th. Amorsen fra Udlandet (arbl.). 1976, Christian Hansen fra Korsør (Militær). 2205, Peter L. Wedelboe fra Svendborg (Militær). 2271, Laur. Chr. Edv. Randa fra Island (arbl.).

Hillerød, 2397, Aage Lilliegreen (Frdb. A. Av.). Nykøbing M., 1555, Hans Henr. Hansen (Folkebl.). Næstved, 1983, C. M. Carstensen (Avisen). Odense, 1911, Vald. Nielsen til Udlandet. Stubbekøbing, 1915, Andr. Thor Hansen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2399, William E. Møller til Tyskland. 2402 (2770), Jens Jørgensen til Aalborg i Pl. 2223, Fr. Aslaksen til Norge som Militær. 2397 (308), Aage Lilliegreen til Hillerød i Pl. 2398 (2648), Fritz T. Nielsen til Tyskland. 10420 (Svensk Forb.), J. P. Bjørnstad (arbl.) paa Rejse. 2399 (125), William Emil Møller til Tyskland. Trykkerafdel.: 2401 (1849), Emanuel V. Hammer og 1871 (2064), Johs. Vald. Hansen (begge til Tyskland).

Aarhus, 1827, Chr. Worm til Horsens i Pl., 2095, Albert Tvilum og 2178, Aage Andersen (begge paa Rejse). Næstved, 2208, Carl L. Christiansen til Udlandet. Odense, 521 (norsk), Oluf Johansen (Güth). Svendborg, 2205, Peter Lauritz Wedelboe til Kbhvn. som Militær og 2000, Th. Peter Møller til Randers i Pl.

Udslettet.

København: Trykkerafdel.: 1747, L. Chr. Bauer (forsvunden).

GUTENBERG-KORET

Alle Medlemmer bedes møde førstk. Lørdag den 13. Kl. 8½ præcis, da en vigtig Sag foreligger. (41) STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1r)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Fredag den 19. Kl. 8 Aften i Kafé »Kommunen«, Hjørnet af Gothersgade og Farimagsgade. Da vigtige Sager foreligger, bør alle møde.

STYRELSEN.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder *Generalforsamling* Søndag den 14. Juni Kl. 1 præcis hos Hr. Baltzer. De pr. Brev tilsagte Stereotypører bedes møde senest Kl. 3. Form. for Den typ. Forening kommer til Stede.

T. S. *Svømmeundervisning* finder Sted hver *Tirsdag* og *Fredag Aften Kl.* 7. Mødested: *Toldboden.* Klubbens Lærer leder Svømmeundervisningen. — Gymnastik hver Onsdag fra K. 7—8½. (2d)

T. C. C. Søndag: Ørholm. Trianglen Kl. 9. (3l)

ANNONCER

Linotypesætter

søges. **S. L. Møllers Bogtrykkeri.** (132)

En dygtig og paalidelig

Trykker,

som tillige vil deltage i Sætning, kan *straks* faa *fast* Plads i Jylland. Billet mrkt. »T. S. 133« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Trykkerpladsen

ledig *Helsingør Avis* 4. Juli. Pladsen fast og Lønnen 27 Kr. (136)

Et Bogtrykkeri

her i Staden, der er i god Drift, er i Anledning af Dødsfald til Afstaaelse paa gunstige Vilkaar ved Henvendelse til Overretssagfører **Zeuthen,** *Nørregade* 6. Telefon 3454.

Plads søges

af en *dygtig* og *hurtig Beregningssætter* i Løbet af Sommeren. Vedk. staar i fast Plads, men kunde ønske Stedforandring. Bill. mrkt. »129« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Elegant komponeret Bind til

L. Chr. Nielsens Værk: „Fra Joh. Snell“

kan à **2 Kr.** bestilles gennem den Boghandel, som leverer Værket. Bindet, der omsendes med 5te (sidste) Hæfte, som udkommer i denne Maaned, maa være bestilt inden den **15. Juni.**

(135) Det Milo'ske Forlag, Odense.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 19 JUNI 1908 XXXV AARGANG

Den typografiske Forening i Aalborg.

Som tidligere omtalt kunde man ikke i Længden administrere Foreningen med det urimelig lave Kontingent af 5 Øre ugentlig, og fra September 1890 sattes det op til 10 Øre. En væsentlig Bevæggrund hertil har formodentlig været, at Foreningen havde saa meget udestaaende i Laan, at dens øvrige Formue var gaaet ned under den Sum (500 Kr.), den i Følge Lovene ikke maatte.

Da det kunde have sin store Betydning for Medlemmerne at faa billig Adgang til Bade, blev der i 1896 opnaaet Overenskomst med Aalborg romerske Badeanstalt om Moderation i Betalingen.

Saa naar vi 1897, fra hvilket Aars Begyndelse ny Love traadte i Kraft. De i Mellemtiden vedtagne Ændringer til Lovene af 1890 blev staaende i Kraft, og af ny skal anføres, at der indførtes Lægeattest for at kunne blive optaget, og at man med Hensyn til Begravelseskassen gik bort fra den mangeaarige procentvise Hjælp og fastsatte en bestemt Sum — 30 Kr. efter et Aars Medlemstid og 50 Kr. efter to Aars — i dette Øjemed.

Paa Generalforsamlingen i Oktober Maaned samme Aar motiverede Typograf O. M. Olsen et Forslag om Oprettelse af en Stiftelse for Foreningens ældre Medlemmer. Efter en livlig Diskussion, der udviste en meget forskellig Opfattelse af Sagen, blev der nedsat et Udvalg til at arbejde videre i den Retning, men der kom ikke noget ud af det, og paa en Forespørgsel desangaaende halvandet Aar efter maatte Forslagsstilleren desværre svare, at Udvalget var »gaaet i Fisk«. Siden har Spørgsmaalet været hvilende, og hvorvidt det en Gang i Fremtiden bliver løst er vanskelig at besvare.

Foreningens 25-Aars Jubilæum, der indtraf den 17. Oktbr. 1899, fejredes ved en gratis Fællesspisning for Medlemmerne samt ved Uddeling af Pengegaver til en arbejdsløs Kollega og to Enker efter afdøde Medlemmer.

Efter at der fra forskellige Sider var udtalt Ønsker om en Forhøjelse af Sygehjælpen, blev det paa Generalforsamlingen i Januar 1902 paalagt Bestyrelsen at tage denne Sag under Overvejelse. For at faa Klarhed over, hvor højt Kontingentet skulde sættes for at Sygehjælpen kunde blive forhøjet, blev der udarbejdet en Statistik over Foreningens Virksomhed i Tiaaret 1892—1901 inkl., og det fremgaar heraf, at Kontingentet i nævnte Tidsrum udgjorde ialt 2192 Kr. 50 Øre eller gennemsnitlig pr. Aar 219 Kr. 25 Øre. Hertil blev saa at lægge forskellige andre Indtægter, saasom frivillige Bidrag, Indskud osv. I Sygehjælp var der udbetalt 2606 Kr. 40 Øre eller gennemsnitlig pr. Aar 260 Kr. 64 Øre. De aarlige Sygedages Gennemsnitstal beløb sig til 307. Desuden var der udbetalt i Begravelseshjælp 285 Kr. Formuefremgangen var 234 Kr. 56 Øre. Resultatet af Bestyrelsens Arbejde blev, at Sygehjælpen fra 1. Juni 1902 fastsattes til 1 Kr. 50 Øre daglig i de første 13 Uger og 85 Øre daglig i de efterfølgende 13 Uger mod en Kontingentforhøjelse af 10 Øre. Samtidig afskaffedes den tvungne Lægeattest for Optagelse, og det overlodes Bestyrelsen at forlange en saadan, naar der næredes Tvivl om Vedkommedes Helbredstilstand — en mindre heldig Bestemmelse, der flere Gange har givet Anledning til Misforstaaelser og Bryderier og heller ikke findes i de nugældende Love. Indskudet, der hidtil havde været 2 Kr., sattes 1 Kr. op.

Ved en Lovændring 1903 aabnede man Foreningens Døre for Hjælpearbejderne, for saa vidt disse ogsaa var Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund. (Forts.)

Fra Kölner-Rigsdagen.

(Kort Oversigt efter *Korrespondent* ved LAUR. JENSEN.)

Vort store tyske Broderforbund har i Dagene fra den 25. Maj til den 2. Juni inkl. afholdt sin 6. Generalforsamling i Köln am Rein.

Allerede den 24. indtraf de Delegerede rundt om fra hele Tyskland, og om Aftenen holdt Kölner-Kollegerne stor Modtagelsesfest for de Fremmede i »Bürgergesellschaft«s prægtige Sal.

Den 25. Maj aabnedes Mødet af Forbundets Formand, DÖBLIN, der bød Velkommen og meddelte, at der var mødt 134 Delegerede (hvilket ikke kan siges at være noget overvældende Antal, naar man husker, at Forbundet tæller over 50,000 Medlemmer eller Halvdelen af det Medlemsantal, der tilhører samtlige under det internationale Sekretariat hørende Forbund. Som et Bevis paa Repræsentationens Begrænsning kan anføres, at Berlins over 10,000 Medlemmer kun har 25 Delegerede).

Foruden de 134 Medlemmer var mødt Forbundsstyrelsen in pleno, *Korrespondents* Redaktion samt Medlemmerne af »Tarifamtet«, d. v. s. den staaende Tarifkommission. Af Gæster var mødt: Stautner for Sekretariatet, Reifmüller og Dworazek (Østrigske Forb.), Rothenstein og Peidl (Ungarns Forb.) og A. Keufer (Fransk Forb.). Samtlige Fremmede deltog ogsaa i Pariserkongressen 1907.

DÖBLIN gav en udførlig Oversigt over Virksomheden, omtalte Organisationens store Vækst og henviste bl. a. til, hvorledes Bogtrykfaget havde kunnet opnaa væsentlige Fordele, hvorom Arbejderne i andre Fag endnu maatte kæmpe. Alle Forbundsstyrelsens Forholdsregler var dikterede af Ønsket om skridtvis Fremgang, for gennem denne Taktik at samle alle Kolleger indenfor Organisationen. Beklagede de indenfor Forbundet opstaaede Decentralisationsbestræbelser, der i alt for høj Grad lod Lokalstandpunkter komme til Udtryk. Man skulde anerkende de gode Følger af Forbundets Taktik, men i Stedet for var Ledelsen paa hensynsløs Maade bleven forhaanet. Man maatte ikke glemme, at Forbundet ikke alene var en Kamporganisation, men, at det tillige havde Understøttelsesformaal. Man havde ad Tariffællesskabets Vej opnaaet mere end man havde kunnet opnaa ad den pure Kamps Vej. Man maatte vælge enten det ene eller det andet Standpunkt, men holde sin Kritik indenfor passende Grænser. De ledende Personer maatte anmode om Generalforsamlingens Beskyttelse, naar man for Eksempel saa, at Lokalformænd ikke var fundet værdige til at blive valgt som Delegerede.

For at forstaa Döblins ret bitre Udtalelser, maa man vide, at den af Forbundsstyrelsen sidst afsluttede Tarifoverenskomst vakte stærk Modstand med kun *en halv Times* Forkortelse af Arbejdstiden *om Ugen*, og særlig i de store Byer som Berlin og Leipzig har Modstanden været stor og givet sig Udslag paa forskellig Maade, bl. a. derved, at man stemte imod Tarifen. De forskellige Special-Brancher mente ikke, at der var taget tilstrækkeligt Hensyn til deres Interesser; hver havde stillet sine Krav, og det var umuligt at tage Hensyn til dem alle; saaledes oplystes det paa Mødet af Döblin, at enkelte Special-Branchers Krav var af en saadan Art, at deres Gennemførelse vilde have ført til Konflikt med Sætterne og kunde have umuliggjort den almindelige Tarifs Gennemførelse. En lang Diskussion for og imod Ledelsen fulgte nu, hvori det dog fra alle Sider erklæredes, at Forbundsstyrelsen havde været berettiget til at afslutte Tarifoverenskomsten samt, at den i det

store og hele havde handlet i Overensstemmelse med de Beslutninger, der var tagne paa den sidste Kongres i Dresden.

Efter at Kongressen paa given Anledning havde besluttet, at enkelte Medlemmer ikke uden Lokalstyrelsens Sanktion havde Ret til at sammenkalde Forbundsmedlemmer til Møde, sluttedes første Dags Forhandlinger. (Forts.)

Jubilæum.

Den 19. Juni 1908 er det 25 Aar siden vort Medlem Nr. 294, Redaktør Emil Marott, *Fyns Social-Demokrat*, Odense, begyndte sin journalistiske Løbebane.

Marott er født den 23. Avgust 1856 i Storehedinge; 1. April 1875 udlærte han som Typograf hos Bogtr. Siegfred Olsen i samme By. 1. Juli 1882 blev han Medl. af Dansk typografisk Forening i Aarhus, og fra Juni 1883 begynder her hans Virksomhed i Arbejderpartiets Tjeneste, idet han blev Medarbejder ved det af Harald Jensen udgivne *Socialistisk Ugeblad*, senere *Demokraten*. At han ogsaa samtidig deltog i vor Forenings Arbejde, ses deraf, at han var Medlem af det Udvalg, Aarhus Typografer valgte i Anledning af Strejken paa *Jyllandsposten* 1884. — En Tid var Marott Medl. af Horsens Lokalafdeling og var da Redaktør af *Horsens Social-Demokrat*.

Da Arbejderne paa Fyn skulde have deres eget Blad, blev Marott udset til at være dets Redaktør, hvilken Stilling han tiltraadte den 1. Oktober 1896. I de 12 Aar, der snart er gaaet siden, er *Fyns Social-Demokrat* under hans dygtige Ledelse vokset op til et stort og mægtigt Presseforetagende med Aflæggere og tykke Abonnementsprotokoller i næsten alle de fynske Byer, et Foretagende, der tillige danner Maalestok for Arbejderpartiets mægtige Fremskridt paa Fyn i denne Periode.

Den 6. Januar 1903 blev Marott ved et Suppleringsvalg valgt ind i det højkonservative Odense Byraad. At være ene om at varetage Arbejdernes Interesser i en saadan Forsamling var ingen let Opgave, men Marott var alle Dage en stor Taktiker og ikke ubekendt med Ordsproget om, at »med Læmpe faar man Æg i en Humlesæk«, og han klarede Opgaven godt. 9. Jan. 1906 blev han genvalgt samtidig med, at Odense Arbejdere gav ham 5 Kammerater til Hjælp i Arbejdet for Byens Vel.

Siden 16. Juni 1903 har han repræsenteret Odense 1. Kreds i Folketinget, og det bliver han nok ved med saa længe han kan tygge, thi paa Rigsdagen har han ganske vist ikke sat Rekord som den hurtigste Taler, men han har ved solid Veltalenhed og Saglighed vidst at gøre sig gældende, og er da ogsaa bleven Medlem af Finansudvalget, Rigsdagens mere betydningsfulde Udvalg.

Endelig er Marott Stifter af og Formand for Aktieselskabet »Folkets Hus« i Odense, der ejer en smuk Forsamlingsbygning, samt Formand for »Samaritanen« i Odense.

En Kollega, der ved sin Dygtighed og Energi har kunnet udrette saa meget og naa saa vidt, har vi Grund til at være stolte af, og vi vil derfor være med blandt de mange, der siger Emil Marott Tak for det Arbejde, han i de svundne 25 Aar har udrettet til Gavn for de danske Arbejdere i deres Kamp for bedre Livsvilkaar.

Odense, den 14. Juni 1908. —d.

Arbejdstidens Forkortelse med eller uden Lønforhøjelse.

Forbundsstyrelsen har vedtaget at henstille til Afdelingerne i Anledning af det forestaaende Delegeretmøde at drøfte Arbejdstidens Forkortelse med eller uden Lønforhøjelse.

Dette Spørgsmaal: Arbejdstidens Forkortelse, bliver det brændende Kærnepunkt under Tarifforhandlingerne. Som det internationale Arbejder- og Kulturkrav er det jo særlig det, Arbejdsgiverne og Mesterorganisationerne stamper haardest imod; ikke mindst fordi der deri ligger et Stykke Socialisme.

Skønt Arbejdsgivernes Bygning til Værn mod dette Kravs Gennemførelse allerede har slaaet skæbnesvangre Revner, er det uomtvisteligt, at Modstanden ikke er skørnet, naar Kravet om Arbejdstidens Forkortelse inden ret længe rejses fra Provinsernes Typografer.

Tiden eller Konjunkturerne er ganske godt paa Vej ned ad den økonomiske Globus, hvilket gør meget til yderligere at give vore Arbejdsgivere Modstandskraft.

For Københavns Vedkommende gik det tilsyneladende ganske glat fra Haanden. Selvfølgelig var der sejge Forhandlinger; men selv om saadanne kan koste Anstrængelse, maa det dog betragtes som en let og en dobbelt Sejr, naar et saa vigtigt Spørgsmaal kan gennemføres uden Magt — uden Kamp.

Forholdene i Provinserne stiller sig imidlertid noget anderledes. Vi er ikke i den Grad under én Hat, naar der skal træffes Afgørelser i saa vigtige Spørgsmaal, som vore Kolleger i København.

Der gør sig herude anderledes forskelligartede lokale Hensyn og Principer gældende, fordi hver enkelt Afdeling saa godt som er et Stykke København hver for sig.

Naar Forbundsstyrelsens Henstilling om føje Tid skal diskuteres, da vilde det være af overmaade stor Betydning, om alle Afdelingerne kunde blive enige om en **Fællesudtalelse,** der jo vilde være et ganske anderledes vægtigt Moment i de kommende Forhandlinger om dette Krav, end om der fremkommer 49 forskellige Udtalelser.

Ganske vist vil det nu vise sig, at de saa meningsløse 4 Lønklasser vil staa ikke saa lidt hindrende i Vejen for en *enig Fællesudtalelse*, fordi, i hvert Fald de to nederste Klasser, har et næsten uafviseligt Krav paa Lønforhøjelse, for saa vidt disse Afdelingers Medlemmer da ikke i Mellemtiden har benyttet det personlige Initiativ til at bøde paa Uretfærdigheden.

Men givet er det ogsaa, at det netop *der* vil volde største Vanskeligheder, om der samtidig med Forkortelse af Arbejdstiden skal følge en Forhøjelse af Lønnen.

En Forkortelse af Arbejdstiden er jo teoretisk set ganske vist samtidig en Forhøjelse af Timelønnen, men en saadan Lønforhøjelse tjener ikke til at forøge Spisekammerets Beholdning i nogen særlig nævneværdig Grad.

Det vil sikkert da ogsaa blive 3. og 4. Lønklasses Medlemmer, der mest koncist vil kræve *Lønforhøjelse* i Forbindelse med Arbejdstidens Forkortelse, medens de to første Klasser vel nok vil kunne gaa med til en Afkortelse uden noget Tillæg til Grundprisen, idet der jo altid vil kunne bødes noget paa Specialbestemmelserne.

Arbejdstidens Forkortelse er imidlertid et af Arbejderklassens første Programpunkter. Dette Spørgsmaal har i sig saa uendelig mange Aarsager og Virkninger, er et saa stort Kulturskridt, at det maa indtage en Førsteplads, saa snart Lønningerne er regulerede saa nogenlunde.

Det maa derfor ved vore kommende Tarifforhandlinger være Nr. 1 — det, der ubetinget *nu* maa gennemføres, selv om der kan være mangt og meget, vi *ogsaa* kunde ønske samtidig.

Men der maa være Enstemmighed om en Hovedudtalelse til Forbundsstyrelsen i saa Henseende. Lad os faa en saadan til Diskussion og Afstemning i Afdelingerne, enten fra Forbundsstyrelsen eller fra en af Afdelingerne.

Og lad den i Hovedtrækkene indeholde Fordringen om *Forkortelse af Arbejdstiden i Forbindelse med Ophævelse af 3. og 4. Lønningsklasse.* Da vil vi kunne faa et fyldigt Udtryk for Stemningen, og det bør lyde *enstemmigt:* Forkortelse af Arbejdstiden først og fremmest. Det betyder mere Sundhed, mere Familjeliv og mere aandelig Udvikling.

Sørensen-Kjeld.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt														Udgift																Kassebeholdning 31. Decbr. 1907	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1907		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøt. paa Stedet		Reservefondsunderst.		Udlaant		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	4	21	3206	»	»	»	23	50	46	40	350	»	3630	11	185	»	233	75	»	»	6	50	1320	»	400	»	»	»	1470	»	3615	25	14	86
Aarhus	15	»	7817	»	»	»	13	»	52	50	»	»	7897	50	216	25	1172	50	1	45	77	»	1518	20	400	»	»	»	4497	10	7882	50	15	»
Assens	15	54	326	»	»	»	10	»	»	»	29	»	380	54	78	75	88	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	198	»	365	50	15	4
Bogense	3	»	196	»	»	»	3	»	46	»	»	»	248	»	22	50	»	»	»	»	»	»	12	»	»	»	»	»	199	»	233	50	14	50
Brønderslev	15	»	318	»	»	»	»	»	»	»	50	»	383	»	26	25	»	»	»	»	50	»	28	»	»	»	»	»	263	75	368	»	15	»
Esbjerg	15	»	1098	»	»	»	»	»	24	»	68	75	1205	75	47	50	196	25	»	»	5	»	402	»	»	»	»	»	540	»	1190	75	15	»
Faaborg	»	»	223	»	»	»	»	»	48	»	»	»	271	»	27	50	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	208	50	256	»	15	»
Fredericia	15	»	444	70	»	»	»	»	»	»	»	»	459	70	150	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	254	70	444	70	15	»
Frederikshavn	15	82	169	»	»	»	»	»	»	»	133	82	318	64	148	75	»	»	»	»	»	»	82	»	»	»	»	»	85	82	316	57	2	7
Helsingør	15	»	1108	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1123	»	106	25	68	25	»	»	»	»	11	»	»	»	»	»	922	50	1108	»	15	»
Herning	14	50	840	»	»	»	20	»	»	»	50	»	924	50	63	75	50	»	»	»	»	»	152	»	25	»	»	»	619	»	909	75	14	75
Hillerød	15	»	1509	»	»	»	8	»	»	»	»	»	1532	»	95	»	182	75	»	»	10	»	43	»	»	»	»	»	1186	25	1517	»	15	»
Hjørring	15	50	738	»	»	»	10	»	»	»	30	»	793	50	70	»	100	»	»	»	»	»	98	»	»	»	»	»	510	50	778	50	15	»
Hobro	15	»	337	»	»	»	»	»	»	»	15	»	367	»	101	25	»	»	»	»	»	»	44	»	»	»	»	»	210	»	355	25	11	75
Holbæk	15	»	1426	»	»	»	5	»	»	»	»	»	1446	»	71	25	115	»	»	»	»	»	88	»	»	»	»	»	1156	75	1431	»	15	»
Horsens	15	»	2305	»	»	»	17	»	4	»	»	»	2341	»	117	50	101	25	»	»	15	»	217	»	100	»	»	»	1775	25	2326	»	15	»
Kallundborg	15	»	801	25	»	»	»	»	50	»	50	»	916	25	62	50	157	75	»	»	»	»	416	»	»	»	»	»	265	»	901	25	15	»
Kolding	15	»	2182	20	»	»	12	»	11	»	50	»	2270	20	266	50	57	50	»	»	»	»	472	»	»	»	»	»	1459	15	2255	15	15	5
Korsør	15	»	326	»	»	»	»	»	»	»	»	»	341	»	118	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	208	»	326	»	15	»
Køge	15	»	729	»	»	»	10	»	»	»	»	»	754	»	95	»	43	75	»	»	»	»	192	»	»	»	»	»	408	25	739	»	15	»
Lyngby	15	»	452	»	»	»	»	»	4	»	40	»	511	»	16	25	30	»	»	»	»	»	93	»	»	»	»	»	356	75	496	»	15	»
Løgstør	14	75	123	»	»	»	»	»	»	»	»	»	137	75	17	50	»	»	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	91	25	122	75	15	»
Maribo	15	»	272	»	»	»	15	»	»	»	75	50	377	50	33	75	153	75	»	»	40	»	36	»	»	»	»	»	99	»	362	50	15	»
Middelfart	15	06	722	»	»	»	42	»	1	»	260	»	1040	06	135	25	221	25	»	»	10	»	182	»	»	»	40	»	426	50	1015	»	25	6
Nakskov	15	»	843	»	»	»	»	»	»	»	50	»	908	»	55	75	105	»	»	»	»	»	430	»	»	»	»	»	302	25	893	»	15	»
Nyborg	15	»	568	»	»	»	49	»	»	»	132	50	764	50	135	»	26	25	»	»	5	»	147	»	»	»	40	»	396	25	749	50	15	»
Nykøbing F.	15	»	1627	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1642	»	112	25	462	50	»	»	50	»	177	»	»	»	»	»	825	25	1627	»	15	»
Nykøbing M	15	»	501	»	»	»	10	»	»	»	»	»	526	»	34	75	62	50	»	»	3	»	»	»	»	»	»	»	410	75	511	»	15	»
Næstved	15	»	2329	»	»	»	6	»	115	25	590	25	3055	50	149	»	139	25	140	»	10	»	690	10	400	»	»	»	1512	15	3040	50	15	»
Odder	15	»	295	»	»	»	2	»	»	»	90	»	402	»	17	50	140	»	»	»	10	»	106	»	»	»	»	»	113	50	387	»	15	»
Odense	5	22	5998	»	»	»	24	»	55	»	»	»	6082	22	153	75	357	75	»	»	89	»	2021	50	»	»	»	»	3460	»	6082	»	»	22
Randers	11	04	2189	»	»	»	53	»	10	»	955	»	3218	04	123	75	230	25	»	»	55	»	1003	50	900	»	»	»	890	»	3202	50	15	54
Ribe	15	»	411	»	»	»	3	»	»	»	»	»	429	»	25	»	»	»	»	»	44	»	32	»	»	»	»	»	313	»	414	»	15	»
Ringkøbing	15	»	1182	»	»	»	5	»	2	»	300	»	1504	»	59	75	65	»	»	»	»	»	316	»	300	»	»	»	748	25	1489	»	15	»
Ringsted	15	»	1003	20	»	»	5	»	»	»	»	»	1023	20	191	25	123	75	»	»	»	»	49	»	»	»	»	»	644	20	1008	20	15	»
Roskilde	15	»	1188	»	»	»	5	»	»	»	274	25	1482	25	265	»	331	»	»	»	»	»	91	85	»	»	»	»	779	40	1467	25	15	»
Rudkøbing	15	»	736	»	»	»	»	»	»	»	»	»	751	»	58	75	33	75	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	629	50	736	»	15	»
Rønne	15	40	1206	»	»	»	36	»	17	»	»	»	1274	40	22	50	17	50	»	»	»	»	72	»	»	»	»	»	1147	»	1259	»	15	40
Silkeborg	15	»	1117	50	»	»	22	»	1	»	»	»	1155	50	60	»	63	75	»	»	5	»	198	»	»	»	»	»	813	75	1140	50	15	»
Skanderborg	15	30	239	»	»	»	»	»	2	»	350	»	606	30	123	75	»	»	»	»	»	»	405	65	»	»	»	»	61	90	591	30	15	»
Skive	»	»	461	»	»	»	»	»	200	»	»	»	661	»	50	75	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	»	»	585	25	646	»	15	»
Slagelse	14	48	1560	»	»	»	»	»	9	»	400	»	1983	48	156	25	252	»	»	»	5	»	247	»	400	»	»	»	910	»	1970	25	13	23
Stege	17	75	330	»	»	»	»	»	»	»	75	»	422	75	»	»	28	»	»	»	»	»	30	»	75	»	»	»	274	75	407	75	15	»
Stubbekøbing	14	75	208	»	»	»	»	»	»	»	»	»	222	75	41	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	166	25	207	75	15	»
Svendborg	12	14	1142	70	»	»	»	»	»	»	»	»	1154	84	70	»	142	50	»	»	5	»	112	»	»	»	»	»	815	»	1144	50	10	34
Thisted	15	50	779	»	»	»	»	»	»	»	100	»	894	50	46	»	156	25	»	»	»	»	14	»	»	»	»	»	663	»	879	25	15	25
Varde	15	»	550	»	»	»	»	»	13	»	»	»	578	»	40	»	»	»	»	»	»	»	56	»	»	»	»	»	467	»	563	»	15	»
Vejle	14	58	1492	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1506	58	128	75	118	75	»	»	»	»	113	25	»	»	»	»	1131	»	1491	75	14	83
Viborg	15	»	738	»	»	»	10	»	»	»	»	»	763	»	36	75	244	25	»	»	15	»	80	»	»	»	»	»	372	»	748	»	15	»
	669	54	56361	55	»	»	418	50	711	15	4519	7	62679	81	4430	»	6072	50	141	45	509	50	11856	5	3000	»	120	»	35842	42	61971	92	707	89
København	»	»	96588	77	»	»	99	37	10749	74	4000	»	111437	88	1293	75	14005	25	281	73	287	»	40719	41	5342	»	5808	80	43699	94	111437	88	»	»
Ny typ. Forening	»	»	4842	50	»	»	»	»	»	»	»	»	4842	50	»	»	1213	75	»	»	»	»	»	»	»	»	1000	»	2628	75	4842	50	»	»
	669	54	157792	82	»	»	517	87	11460	89	8519	7	178960	19	5723	75	21291	50	423	18	796	50	52575	46	8342	»	6928	80	82171	11	178252	30	707	89

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1907		Kr. 104863.11
Renter i Aaret		- 4621.02
94719 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 23679.75	
34129 — à 30 Øre	- 10238.70	
14594 — à 12½ Øre	- 1824.42	
5556 — à 15 Øre	- 833.40	
		- 36576.27
Ekstrakontingent		- 37.24
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	Kr. 154.50	
b) Hovedkassen:		
Refunderede Sagsomkostninger	Kr. 108.00	
Refunderet Porto	- 3.00	
	- 111.00	
		- 265.50
Abonnement paa og Annoncer i Typ. Tid.		- 529.52
Balance		Kr. 146892.66

Udgift.

Understøttelse til 7 Medl. i 171 Dage à 2 Kr.	Kr. 342.00	
— - 1 — - 11 — - 1 -	- 11.00	
— Tillæg for Børn	- 14.73	
— Anden	- 10.00	
		Kr. 377.73
Bidrag til Strejker i andre Fag	Kr. 2659.65	
— - — i eget Fag i Udlandet	- 266.27	
		- 2925.92
Erstatning i Henhold til Voldgiftskendelse i København		- 192.00
Voldgiftsretten i København, Hovedkassen	Kr. 1005.17	
— — Afdelingerne	- 44.00	
Voldgiftsretten i Provinserne, Hovedkassen	- 61.80	
		- 1110.97
Kontingent for arbejdsløse, syge etc. til Arbejdsløshedskassen		- 447.20
Kontingent til De samvirkende Fagforbund	Kr. 703.63	
— - Det internationale Sekretariat	- 154.07	
— - Foreningen for Arbejderbeskyttelse	- 20 00	
— - — af Fagblade	- 15.00	
		- 892.70
Typograf-Tidendes Trykning og Udgivelse		- 6094.39
Administrationsudgifter:		
Lønninger og Honorarer	Kr. 2653.75	
Administrationstilskud til Afdelingerne	- 2948.75	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 352.72	
Kontorartikler	- 53.20	
Rejseudgifter og Diæter	- 1975.85	
Tryksager	- 295.50	
Porto	- 237.21	
Telegram og Telefon	- 219.73	
Skrivemaskine med Bord	- 420.00	
Anden Inventarfornyelse	- 16.31	
Bladhold	- 28.40	
Bogbinder	- 34.00	
Forskelligt	- 61.45	
		- 9296.87
Ialt Udgift		- 21337.78
Laan til Bryggeriet »Stjernen«		- 5000.00
Beholdning den 31. December 1907		- 120554.88
Balance		Kr. 146892.66

Typograf-Tidende.

Indtægt.

Annoncer	Kr.	412.52
Abonnement	-	117.00
	Kr.	529.52
Merudgift, dækket af Reservefonden	-	5564.87
Balance	Kr.	6094.39

Udgift.

Trykning af Nr. 1—52	Kr.	4726.80
Distribution	-	512.11
Redaktionshonorar	-	300.00
Ekspeditionshonorar	-	200.00
Porto til Redaktionen	-	45.28
Skrivemateriale til do.	-	9.50
Procesomkostninger og Dom	-	290.70
Udstilling af Fagblade	-	10.00
Balance	Kr.	6094.39

Arbejdsløshedskasserne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1907	Kr.	4617.43
Renter i Aaret	-	152.37
94719 Ugebidrag à 40 Øre	Kr.	37887.60
34129 — à 35 -	-	11945.15
14593 — à 20 -	-	2918.60
5556 — à 17½-	-	972.26
25 Lærlinge à 6 Kr.	-	150.00
	-	53873.61
1165 Ugebidrag fra Reservefonden for syge og arbejdsløse samt Medl. i Udlandet à 35 Øre	-	407.75
226 Ugebidrag fra Reservefonden for syge og arbejdsløse à 17½ Øre	-	39.45
	-	447.20
Tilbagebetalte Rejselaan	-	517.87
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	-	154.50
Refunderede Understøttelser	-	26.25
	-	180.75
Balance	Kr.	59789.23

Udgift.

Understøttelse paa Stedet: 2358 Dage à 1.75	Kr.	4126.50	
9550 - à 1.25	-	11937.50	
1014 - à 1.00	-	1014.00	
2158 - à 0.75	-	1618.50	
15080 Dage			
61 Omflytningsbidrag	-	2595.00	
			Kr. 21291.50
Rejseunderstøttelse: 1129 Dage à 1.25 til danske Rejsende	Kr.	1411.25	
3286 — à 1.25 - udenlandske do.	-	4107.50	
Overfartspenge i 242 Tilfælde	-	205.00	
Overfartsbilletter	-	617.95	
			- 6341.70
Rejselaan			- 796.50
Administrationstilskud til Afdelingerne	-	1171.25	
Tryksager	-	326.00	
Lønninger og Honorarer	-	379.25	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	-	44.67	
Telegram og Telefon	-	31.39	
Porto	-	33.88	
Kontorartikler	-	12.26	
			Kr. 1998.70
Ialt Udgift	Kr.	30428.40	
Beholdning den 31. Decbr. 1907	-	29360.83	
Balance	Kr.	59789.23	

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1907: I Afdelingerne	Kr.	669.54	
I Hovedkassen	-	2306.12	
	Kr.		2975.66
Renter i Aaret	-		89.09
56406 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	14101.50	
94 — à 12½ Øre	-	11.75	
	-		14113.25
Andre Indtægter i Afdelingerne	-		711.15
Balance	Kr.		17889.15

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr.	11562.00	
116 Stkr. Sygeattester	-	155 00	
Understøttelse til Rejsende	-	139.05	
	Kr.		11856.05
Sygeunderstøttelse udbetalt af Hovedkassen	-		206.00
Ialt Udgift	Kr.		12062.05
Beholdning den 31. December 1907: I Afdelingerne	Kr.	707.89	
I Hovedkassen	-	5119.21	
	-		5827.10
Balance	Kr.		17889.15

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1907	Kr.	37914.62	
Renter i Aaret	-	1525.47	
56406 Ugebidrag à 10 Øre	Kr.	5640.60	
94 Ugebidrag à 5 Øre	-	4.70	
	-		5645.30
Sanatoriets Salg	-		2000.00
Balance	Kr.		47085.39

Begravelseshjælp: 1 à 500 Kr., 3 à 400, 1 à 325, 2 à 300 Kr.	Kr.	2625.00
Ved Hustruers Død: 2 à 100 Kr., 2 à 75 og 1 à 25	-	375.00
	Kr.	3000.00
Beholdning den 31. December 1907	-	44085.39
Balance	Kr.	47085.39

Provinsernes Grundfond.

Beholdning den 1. Januar 1907	Kr.	4418.53
Renter i Aaret	-	182.86
Balance	Kr.	4601.39

Tilskud til Fagskolen i København	Kr.	100.00
Beholdning den 31. December 1907	-	4501.39
Balance	Kr.	4601.39

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1907:			
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00	
Berlings — , — — —	-	6000.00	
Cortnums — , — — —	-	6000.00	
Eibeschütz' — , — — —	-	1000.00	
Schlesingers — , Kontant	-	15.60	
	Kr.		21015.60
Renter i Aaret 1907:			
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	Kr.	280.00	
Berlings — , 6000 - à —	-	210.00	
Cortnums — , 6000 - à —	-	210.00	
Eibeschütz' — , 1000 - à —	-	35.00	
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	-	7.80	
	-		742.80
Balance	Kr.		21758.40

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:			
Rolfs Legat, til Hjælpekassen i Aaret 1907	Kr.	105.00	
— — - Legatarer —	-	175.00	
Berlings — - — —	-	210.00	
Cortnums — - — —	-	210.00	
Eibeschütz' — - — —	-	35.00	
Schlesingers — - — —	-	15.60	
	Kr.		750.60
Beholdning den 31. Decbr. 1907:			
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00	
Berlings — , — —	-	6000.00	
Cortnums — , — —	-	6000.00	
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00	
Schlesingers — , — —	-	7.80	
	Kr.		21007.80
Balance	Kr.		21758.40

Statsanerkendte Sygekasser i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1907	....	..	7896	64
Medlemsbidrag	28879	40		
— af ydende Medlemmer	6	»		
Rente af Sparekasse-Indskud	353	52		
Statstilskud for 1906	9520	17		
			38759	09
Balance	....	..	46655	73

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 413 Mænd i 6748 Dage à 2.00	13496	»		
— — - 1 Kvinde i 38 — à 2.00	76	»		
— — - 13 Mænd i 106 — à 0.60	63	60		
— — - 154 Kvinder i 3152 — à 0.60	1888	80		
			15524	40
— p. Hospital - 77 Mænd i 2227 — à 1.40	3117	80		
— — - 3 Mænd i 50 — à 0.60	30	»		
— — - 44 Kvinder i 1261 — à 0.60	756	60		
			3904	40
Betalt for 91 Mænds Ophold paa Sygehus i 2625 Dage à 0.60	1575	»		
— - 1 — — - — i 2 — à 1.50	3	»		
— - 1 Kvindes — - — i 32 — à 1.20	38	40		
— - 70 Børns — - — i 1781 — à 0.30	504	30		
— - 62 Kvinders — - — i 1610 — à 0.60	966	»		
			3086	70
Bind, Bandager, Vagthold etc. under Sygehusophold	....	..	262	58
Barselhjælp	....	..	852	»
Lægehonorar	6073	25		
— ekstra	191	50		
— til Speciallæger	1795	»		
			8059	75
Medicin til Arbejdsløse	....	..	2	58
Andre Udgifter:				
Tryksager	14	50		
Administrationstilskud	1850	»		
Bladhold	5	02		
Rejsende	3	»		
Porto	43	28		
Kontingent til »De samvirkende Sygekasser«	20	»		
Kontorartikler	3	»		
			1938	80
Ialt Udgift	....	..	33631	21
Beholdning den 31. December 1907	....	..	13024	52
Balance	....	..	46655	73

Hjælpekassen i København.

Indtægt.		
Beholdning den 1. Januar 1907	Kr.	262.65
Medlemsbidrag	-	10162.65
Bidrag af Rolfs Legat	-	105.00
Renter af Sparekasse-Indskud	-	11.83
Balance	Kr.	10542.13

Udgift.		
Pengehjælp i 345 Tilfælde à 1 Kr. pr. Dag	Kr.	9027.00
Beholdning den 31. Decbr. 1907	-	1515.13
Balance	Kr.	10542.13

Begravelseskassen i København.

Indtægt.			
Beholdning den 1. Januar 1907		Kr.	42929.51
Medlemsbidrag		-	8499.10
Rente af 20000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	- 700.00		
— - Sparekasse-Indskud	- 898.44		
		-	1598.44
Sanatoriets Salg		-	1760.85
Andre Indtægter:			
Salg af Effekter fra Sanatoriet	Kr. 759.32		
Refunderet	- 30.00		
		-	789.32
Balance		Kr.	55577.22

Udgift.			
Begravelseshjælp til 21 Medlemmer	Kr. 4970.00		
— - Medlemmers Børn	- 372.00		
		Kr.	5342.00
Administrationsudgifter	Kr. 800.00		
Tilskud til Sanatoriet	- 70.00		
Udgifter ved Sanatoriets Salg	- 18.51		
		-	888.51
Ialt Udgift		Kr.	6230.51
Beholdning den 31. Decbr. 1906		-	49346.71
Balance		Kr.	55577.22

Hovedoversigt.

Indtægt.		Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1907: I Hovedkassen	Kr. 226224.21		
I Afdelingerne	- 669.54		
		226893	75
Renter i Aaret		9277	40
Kontingent		157792	82
Indskud		309	»
Refunderede Understøttelser		56	25
— Sagsomkostninger, Telegram og Porto		111	»
Statstilskud til den københavnske Sygekasse for 1906		9520	17
Sanatoriets Salg		4520	17
Tilbagebetalte Rejselaan		517	87
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		529	52
Andre Indtægter		816	15
Balance Kr.		410344	10

Udgift.			Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag	Kr. 21291.50			
Rejseunderstøttelse	- 6341.70			
			27633	20
Rejselaan			796	50
Reservefondsunderstøttelse til egne Medlemmer	Kr 377.73			
— - eget Fag i Udlandet	- 266.27			
— - Medl. under de samv. Fagf.	- 2659.65			
			3303	65
Sygeunderstøttelser: Provinserne	Kr. 12062.05			
— Statsanerkendte i København	- 31692.41			
— Hjælpekassen i do.	- 9027.00			
			52781	46
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 3000.00			
— København	- 5342.00			
			8342	»
Legatunderstøttelser			750	60
Typ.-Tid.s Udgivelse			6094	39
Tilskud til Sanatoriet			88	51
Erstatning i Følge Voldgiftskendelse i København			192	»
Voldgiftsretten i København og i Provinserne			1110	97
Forskellige Kontingenter			1012	70
Administration:				
Lønninger og Honorarer	Kr. 3033.00			
Administrationstilskud til Afdelingerne	- 6770.00			
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring	- 397.39			
Kontorartikler	- 68.46			
Rejseudgifter og Diæter	- 1975.85			
Tryksager	- 636.00			
Porto	- 314.37			
Telegram og Telefon	- 251.12			
Skrivemaskine med Bord	- 420.00			
Inventarfornyelse	- 16.31			
Bladhold	- 33.42			
Bogbinder	- 34.00			
Forskelligt	- 64.45			
			14014	37
			116120	35
Prioritetslaan til »Stjernen«			5000	»
Kassebeholdning den 31. Decbr. 1907: I Afdelingerne	Kr. 707.89			
I Hovedkassen	- 288515.86			
			289223	75
Balance Kr.			410344	10

Samlet Status den 31. December 1907.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden, Kontant..... Kr. 120554.88		
Prioritetslaan . - 5000.00		
	Kr.	125554.88
Arbejdsløshedskassen	-	29360.83
Sygekassen i Provinserne, Afd . Kr. 707.89		
Hovedk... - 5119.21		
	-	5827.10
Begravelseskassen i Provinserne.....	-	44085.39
Grundfonden i Provinserne	-	4501.39
Statsanerk. Sygekasse: Kontant Kr. 12524.52		
Aktier i Vejle Fjords Sanat. - 500.00		
	-	13024.52
Hjælpekassen i Københavh.....	-	1515.13
Begravelsesk. i do.: Kontant Kr. 29346.71		
Obligat. - 20000.00		
	-	49346.71
Legatformuen: Obligationer... Kr. 21000.00		
Kontant 7.80		
	-	21007.80
	Kr.	294223.75
Udestaaende Flyttelaan ..... Kr.	853.50	
Annoncer i Typ.-Tid. ..... -	200.00	
Statstilskud for 1907 til Sygekassen i Københavh ..... -	9819.88	
do. - Oktbr. Kvartal til Arbejdsløshedskassen .. -	6500.00	
Inventar og Kontorartikler i Forbundet, brandforsikret for . -	4000.00	
	.	21373.38
	Kr.	315597.13

Passiver.

Hospitalsophold for Oktober Kvartal 1907..... Kr.	916.80	
Lægehonorar for do. ..... -	2026.50	
	Kr.	2943.30
Formue den 31. Decbr. 1907..... -	312653.83	
	Kr.	315597.13

Københavh, 16. Maj 1908. P. HVIDTFELDT.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

Københavh, den 15. Juni 1908. VICT. PETERSEN. VIGGO CHRISTENSEN. HENRIETTE CRONE. P. HANSEN. LAUR. JENSEN.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Foranstaaende Tabel viser samtlige under Forbundet staaende 51 Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter i »hele« Tal for det forløbne Aar 1907 Tabellen er tillige Grundlaget for Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udtrækker hver enkelt Kasses Indtægt og Udgift for sig, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Tillige findes en Hovedoversigt, som giver et klart Overblik over Forbundets financielle Virksomhed i Aaret og en Status-Opgørelse.

Arbejdsløshedskasserne har haft en Merindtægt af 24,743 Kr. 40 Øre og udbetalt 27,633 Kr. 20 Øre i Understøttelser, hvilket henholdsvis er det største Overskud og det mindste Beløb, der er udbetalt under Forbundets Eksistens.

Reservefondens Formue er forøget med 20,691 Kr. 77 Øre, heri er indbefattet de 5000 Kr. som er laant Bryggeriet »Stjernen« og er opført som Udgift. — Der er udredet 447 Kr. 20 Øre i Kontingent for arbejdsløse og syge til Arbejdsløshedskasserne for Oktober Kvartal, da der efter Anerkendelsens Ikrafttræden skal svares Kontingent for alle Medlemmerne hele Aaret.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne har henholdsvis haft en Fremgang af 2851 Kr. 44 Øre, 6170 Kr. 77 Øre, deri er medregnet de 2000 Kr., som er tilbagebetalt ved Sanatoriets Salg, og 82 Kr. 86 Øre.

Den statsanerkendte Sygekasse i Københavh har haft en Merindtægt af 5127 Kr. 88 Øre og *Hjælpekassen* 1252 Kr. 48 Øre.

Begravelseskassen i Københavh har en Merindtægt af 6417 Kr. 20 Øre, heri medregnet Indtægten ved Sanatoriets Salg.

Hovedresultatet af Forbundets finansielle Virksomhed har været, at den samlede Formue er forøget med 67,330 Kr., deri er medregnet de 5000 Kr. som er udlaant til Bryggeriet «Stjernen«; Beholdningen er forøget i de sidste 3 Aar med 116,938 Kr. 63 Øre, saa den samlede Kapital nu er 294.223 Kr. 75 Øre. — I Status er opført 6500 Kr., som forventet Tilskud til Arbejdsløshedskasserne for Oktober Kvartal 1907.

Lokalafdelingerne. I Stege havde en Lokalformand forbrugt Kassebeholdningen, saa han ikke kunde klare Kvartalet, men Gælden blev afviklet i næste Kvartal. — Det kniber for en Del Lokalafdelinger at faa Regnskaberne indsendt i rette Tid og mærkværdig nok særlig de smaa, hvilket maa undgaas for at Regnskabsaflæggelsen ikke forhales mere end højst nødvendig.

Københavh, den 9. Juni 1908. FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. H. C. HANSEN. ALB. MICHELSEN.

De Medlemmer af den københavnske Sætterafdeling, der ønsker at stille Forslag til det kommende Delegeretmøde, bedes indsende dem snarest til Formanden. Forslagene vil derefter blive behandlet af Styrelsen i Forbindelse med det paa Generalforsamlingen i Søndags nedsatte Udvalg, og derefter forelagt paa en Generalforsamling. STYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger er af Folkelig Ligbrændingsforening indbudt til at besé Krematoriet paa Bispebjerg Kirkegaard førstk. Søndag Form. Kl. 11, hvor vore Medlemmer vil blive vist omkring af kyndige Vejledere.

Vi opfordrer Medlemmerne til at give talrigt Møde.

Linje 5 (Bispebjergvognen) gaar lige til Krematoriet. *STYRELSERNE.*

Ligbrænding.

BEGREBERNE om hvad der er kønt og smukt er meget forskellige blandt Menneskene. Men ofte er disse Begreber paavirkede af Aartusinders Skikke og Traditioner.

Hvis ikke Begravelsesskikken bunder i en saadan Aarhundred gammel Tradition, forstaar jeg ikke den Vedhængen, man viser Begravelser. Thi jeg kan vanskeligt tænke mig noget hæsligere og modbydeligere end det, at ens Legeme, naar det engang bliver afsjælet, skal kastes 3 Alen under Jorden, prisgivet en langsom og uhyggelig Forraadnelse, til Føde for Orme og andet Kryb.

Det er efter min Opfattelse hverken æstetisk eller etisk.

Naar man har trisset Jordelivet igennem paa det Sæt, at man ikke har villet gøre noget Menneske ondt, hvorfor skal man da tvinges til at gøre det efter at man er død ved af ganske vist kærlige, men ukultiverede, i hvert Fald af en samfundsfjendsk Skik besatte, Mennesker, kaster ens afsjælede Legeme i Bunke med andre Menneskerester, hvorved Jorden, Vandet og ofte Luften med, forpestes og forgiftes, ikke alene i selve Dødningehaven, men ogsaa i lang Omkreds om den. Det kan *ikke* kaldes hygiejnisk. Det er i hvert Fald imod alle Hygiejnens Forskrifter at lade Forraadnelsesprocesser foregaa paa den Maade; det kan heller ikke være hensigtsmæssigt over for Samfundets levende at lade Bakterier fra døde af epidemiske Sygdomme saaledes ophobe paa Kirkegaarden, at de gennem dens Vand igen kan bæres ud til Sorg og Ulykke for Menneskene.

Religiøse Momenter kan heller ikke spille ind til Forsvar for Begravelsesskikken, forsaavidt de da ikke skal hvile paa et uværdigt Snæversyn.

Hvor langt skønnere og hvor meget mere hygiejnisk er det dog ikke, at Menneskelegemet, naar Livet har forladt det, tilintetgøres hurtigt ved Ligbrænding. Det maa ogsaa være skønnere for de efterladte at dvæle ved den afdødes Aske, fremfor at vide, at under Blomsterdækket paa Kirkegaarden ligger uhyggelige, forraadnede Rester af den kære.

— Agitationen for Ligbrænding er et lille Stykke Kulturarbejde paa Hygiejnens og Skønhedens Omraade. Pionererne paa dette Omraade er Ligbrændingsforeningerne, men de har maattet erkende, at det er en vanskelig Opgave at kæmpe imod en Skik, selv om den er hæslig, naar den er gaaet Folk i Blodet gennem Aarhundreder. De Vanskeligheder, Lovgivningsmagten gør for Tanken ved at forlange Testamentes Oprettelse osv., ved ikke at oprette Krematorier osv., taler tydeligt nok derom.

Typograferne burde altid være i første Række, naar det gjaldt at bryde Vej for Fremskridt og Kultur. Det er da ogsaa en Kendsgerning, at af alle Fag yder Typograferne det største Antal Medlemmer til Ligbrændingsforeningerne. Men langt flere burde slutte sig til Tanken.

Folkelig Ligbrændingsforening har til paa Søndag Form. Kl. 11 indbudt Medlemmer af vort Forbunds københavnske Afdelinger til at bese Krematoriet paa Bispebjerg Kirkegaard. Alle Kolleger burde benytte Lejligheden til at stifte Bekendtskab med, hvorledes en Ligbrænding foretages. VIGGO CHRISTENSEN.

PROGRAM
FOR
DEN TYPOGRAFISKE FORENINGS STIFTELSESFEST
VED EN
UDFLUGT TIL VEDBÆK—ØSTERSKOV—FOLEHAVESKOV—HØRSHOLM—RUNGSTED
SØNDAG DEN 28. JUNI 1908

Kl. 9¾ samles man ved Østbanegaarden.

Kl. 10 Afrejse *i reserverede Vogne* med Toget til Vedbæk.

I Vedbæk spadserer man ind i Hotellets store, smukke Have, hvor den medbragte Frokost spises. Fra Haven er en prægtig Udsigt over Øresund. Kaffe serveres til vore Medlemmer à 20 Øre Koppen; Øl 20 Øre Flasken. I Tilfælde af ugunstigt Vejr vil Frokosten kunne spises i Salen.

Kl. ca. 12½ marscherer man med Musik i Spidsen gennem Østerskov til Skovløberhuset. Spadsereturen varer ca. ½ Time, men foregaar ad henrivende Skovveje. Ved Skovløberhuset gøres Holdt. Øl og Kaffe faas her for 15 Øre.

Fra Kl. ca. 1½ vil der blive forskellig Underholdning, *Sang af Gutenbergkoret.* Leg i de prægtige Enge osv. Selve Omegnen er fristende til mange smaa Afstikkere.

Kl. ca. 5 brydes op fra de muntre Skovglæder for at man i god Tid kan være i Hørsholm. Vejen hertil gennem den ligeledes prægtige Folehaveskov tager ca. ½ Time.

Kl. 5½ gaar man til Bords i Hotellets flotte Sal, hvor der serveres Middag (Lammesteg, Agurkesalat og Kartofler, Snaps og Øl). Under Middagen vil der blive talt for Fødselsdagsbarnet, og forskellige i Dagens Anledning forfattede Sange vil blive afsungne.

Saa snart Middagen er sluttet og Salen ryddet, tager Dansen sin Begyndelse. — Fra Hørsholm er udmærket Lejlighed til forskellige Smaaudflugter for dem, som ikke ønsker at deltage i Dansen.

Kl. 9½ Afmarsch fra Hørsholm til Rungsted.

Kl. 10 Hjemrejse til København. Under Forudsætning af, at der bliver mindst 300 Deltagere i Udflugten, vil Hjemrejsen ske samlet med Ekstratog fra Rungsted Kl. 10½. Endelig Meddelelse herom vil fremkomme i næste Nr.

For *Jærnbanerejse, Middag* og *Bal* betales *2 Kr. 50 Øre pro persona* for Medlemmer med Damer. Medlemmer, der ikke ønsker at deltage i Middagen, betaler *1 Kr.* Besøgende, tegnet ved et Medlem, kan deltage i hele Festen mod at betale *3 Kr.*

Medlemmer paa de enkelte Trykkerier, hvor Liste til Tegning rimeligvis ikke er naaet til, bedes tegne sig paa Kontoret. Billetter til hele Turen vil i Ugen før Udflugten blive omdelt til Inkassatorerne. De ærede Inkassatorer erindres om, at Listerne af Hensyn hertil maa være Kontoret i Hænde senest **Lørdag den 20. ds.**

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser.

For en — mod Sædvane — ret talrig Forsamling afholdt ovennævnte Forening Søndag den 31. Maj en ekstraordinær Generalforsamling i Rømersgade, som dirigeredes af A. W. LARSRN og refereredes af VALD. CHRISTENSEN.

Formanden, Hr. CARL NIELSEN, aabnede Mødet og redegjorde for Dagsordenens Punkt 1, Bortgivelse af tvende Friboliger, der var ledigblevne ved 2 Medlemmers dødelige Bortgang. Han oplyste desangaaende, at der var indkommet 8 Ansøgninger. Af disse vilde han først nævne Emilie Nielsen, 62 Aar, betalt i 36 Aar og Tømmerup, 68 Aar, betalt i 30 Aar. Dernæst Th. Andersen (64 og 32), Vill. Petersen (64 og 25), Fischers Enke (52 og 17), Juhls Enke (61 og 21), Schous Enke, der var meget syg, 45 Aar, betalt 17, og endelig Hamann, der var 55. Paa Styrelsens Vegne og i Henhold til Lovene foreslog han, at vi bortgav de to Friboliger til de to førstnævnte, da de var blandt de ældste og de længst betalende, og som Følge deraf berettigede til at komme i Betragtning. Gid vi kunde give alle Ansøgerne Fribolig, men Tiden var ikke dertil nu, men ad Aare haabede han ingen søgte forgæves. Endvidere henstillede Styrelsen, at man undlod den skriftlige Afstemning, da de to indstillede Ansøgere i Henhold til Lovene maatte komme først i Betragtning. — VALD. CHRISTENSEN mente efter disse Oplysninger, at der ikke var meget Haab for de andre, men vilde dog alligevel lægge et godt Ord ind for Fischers Enke, der var uheldig stillet. — ANTH. OLSEN kunde godt anbefale sidstnævnte, men Retfærdighed talte dog for, at de to førstnævnte kom i Betragtning. — HALLENGREN var ikke tilfreds med, at vi uden skriftlig Afstemning blandt alle Foreningens Medl. i Dag skulde afgøre, hvem der skulde være de lykkelige, og vilde have en saadan foretaget, da Lovene dog hjemlede sligt. — FORMANDEN holdt alligevel paa Afgørelse i Dag, da lignende har fundet Sted før, men derfor burde det ikke være Præcedens for kommende Afgørelser, hvortil OSC. JOHANSEN sluttede sig og anbefalede indtrængende at vedtage Forslaget fra Formanden. — Dette sattes under Afstemning og vedtoges énstemmigt.

Under Punkt 2 meddelte FORMANDEN, at Styrelsen havde tænkt at arrangere en Skovtur pr. Vogn for de gamle Fribeboere. Ved Henvendelse til de faglige Organisationer om dette Punkt havde Styrelsen mødt megen Forstaaelse, der alt har resulteret i, at den gl. Forening straks sendte 50 Kr., ny Forening 25 og Trykkerforeningen 25 Kr. Skulde vi komme til at bruge noget mere end disse 100 Kr., haabede Styrelsen, at man her i Dag kunde skyde en lille Sum til. — Efter en kort Diskussion i Tilslutning til Styrelsens Forslag vedtoges det at lade Kassen afholde Restbeløbet.

Efter at FORM. havde takket de mange Gamle, der i Dag var mødt til Generalforsamlingen, for deres Interesse for Stiftelsen og ønsket, at de Unge vilde følge i deres Fodspor, dels ved at møde og særlig ved at slutte sig til denne Forening, der dog gjorde meget godt for den ringe Sum af 10 Øre om Ugen, og DIRIGENTEN havde anmodet Medl. om at aflægge Stiftelsens Beboere et Besøg, hvad der sikkert vilde glæde dem, hævedes Mødet Kl. 12. V. O.

Nær og Fjærn.

Ved Arbejderfesten i Sorø Søndag den 28. Juni vil Ringsted og Sorø Lokalafdeling søge foranstaltet afholdt et *Fagmøde,* hvori Hr. Forretningsfører P. HVIDTFELDT har lovet at komme til Stede og hvortil Kolleger paa Sjælland venligst indbydes.

For Ringsted Lokalafdeling
M. A. KOFOED.

Sommerferie. Personalet i *Eksprestrykkeriet* har faaet tilstaaet 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet hos J. D. QVIST & CO. (Cand. phil. EJNAR LEVISON) har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn. Dog undtages de, der er antaget efter 1. Maj f. A.

— *Politikens* Personale erholder, i Følge sin Overenskomst med Forretningen, som sædvanlig 8 Dages Sommerferie, samtidig med at Personalet for egen Regning tager Ekstraferie i andre 8 Dage.

— *Bianco Lunos Bogtrykkeri* har atter i Aar tilstaaet Personalet Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen. De Kolleger, der har været beskæftiget over 1 Aar, erholder 8 Dage, de, der har været beskæftiget over ½ Aar, erholder 3 Dages Ferie.

— *Haandværkerbladets* Trykkeri i Aarhus (MARIUS GEERTSEN) har uden Opfordring tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— Aktieselskabet *Helsingørs Centraltr.* har uden Opfordring tilstaaet sit Personale en Ferie i Lighed med, hvad der fandt Sted i Fjor.

— *Vendsyssel Tidende* har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet Personalet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har taget sin Begyndelse.

— Hr. Bogtr. AUG. KIEFFER, Rønne, har i Aar, ligesom sidste Sommer, givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bogtrykker CHR. PEDERSEN, Centraltrykkeriet, Horsens, har givet sit Personale en halv Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Horsens Dagblad* har givet sit Personale en halv Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Horsens Avis* har givet sit Personale en halv Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Horsens Social-Demokrat* har givet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Horsens Folkeblad* har givet sit Personale 4 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

Smukt Eksempel. Som meddelt i forrige Numer har hele Personalet i H. H. Thieles Bogtrykkeri erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Hertil har Chefen, Hr. WEDEGE, i Aar yderligere føjet 10 Kr. ekstra for alle Kvinder og Lærlinge i Forretningen.

Et glædeligt Faktum er, at næsten samtlige Typografer i Aalborg ved Principalernes Velvilje har faaet Sommerferie i Aar. Kun ganske enkelte af vore Kolleger her i Byen er endnu ikke bleven delagtige i dette Gode — men Sommeren er jo heller ikke forbi, hvorfor disse faa da ogsaa lever i Haabet!

Fjerde internationale Beretning om Fagforeningsbevægelsen 1906 er paa de samvirkende Fagforbunds Foranledning oversat paa norsk og i denne Uge omsendt til Afdelingsformændene.

Redaktør E. Marotts Jubilæum vil i Dag blive fejret i Aarhus, da vor Kollega, HAR. JENSEN, samtidig fejrer 25 Aars Dagen som Redaktør. Vi har ved en tidligere Lejlighed omtalt hans store Virksom-

hed i Arbejderpartiets Tjeneste og skal derfor nøjes med at sende vor bedste Lykønskning og Tak for Arbejdet.

Dødsfald. FRANTZ CARLOS SVENDSEN, der udlærtes i Ekspres-trykkeriet som Trykker, men som i de sidste 7 Aar paa Grund af Sygdom ikke har kunnet arbejde ved Faget, afgik den 13. ds. ved Døden. Afdøde fik for 15 Aar siden Tuberkulose og har siden lidt af denne Sygdom. Naar han i saa mange Aar har bekæmpet Manden med Leen, kan Skylden dels tilskrives hans regelmæssige Levevis og dels Dir. Jul. Schiøtt, der gav ham Ansættelse som Elevatorfører i Zoologisk Haves Udsigtstaarn og derved skaffede ham en fortrinlig Luftkuranstalt. Dir. S. sagde engang i Spøg til mig, at det var for at faa Svendsen rask, at han byggede Taarnet. S., der kun blev 34 Aar gammel, begraves i Dag Fredag den 19. ds. Kl. 12½ fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

L. J.

Foreningsbilletter. Paa Forbundskontoret faas Billetter til Tivoli (35 Øre), Zoologisk Have (35 Øre), Panoptikon (50 Øre) og til Fotoplastikon (15 Øre).

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Lørdag den 6. Juni 1908.

1) Sagen ang. en Tillidsmands Afskedigelse henlægges foreløbig, da Vedk. er traadt i ny Plads. 2) Hos det i forr. Møde omtalte Firma, hvor 3 Trykkere passede 6 Maskiner, var der nu antaget en 4. Trykker. Til Efterretning. 3) Ang. det stadige Overarbejde hos et større Firma vedtoges det at søge Overtimerne indskrænket saa vidt muligt ved Henv. til Firmaet. 4) Lægeforholdet i Valby. Det henstilles til Forretningsudvalget, at der ansættes en Læge til foruden Dr. Duurlo, bl. a. under Henvisning til Kredsens Udstrækning. 5) Georg A. Bach, der har 5 Trykkere og 3 Lærlinge, har ignoreret en Henvendelse med Anmodning om at bringe Lærlingeantallet i Overensstemmelse med Tarifen. Der rettes paany Henvendelse til Firmaet. 6) Et Medlem, der havde modtaget Plads i *Politiken* uden forudgaaende Henvendelse til Anvisningskontoret, vedtoges det at indstille til 3 Maaneders Karantæne.

L. J.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket. Da Bogsamlingen skal revideres, bedes alle de udlaante Bøger indleverede senest Torsdag den 25. Juni fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: 175, H. Erichsen, tidl. Medlem (Harald Jensen). Sygeafdel.: 2769, Sofus Hansens Hustru Laura. 681, Adolf Nielsens Hustru Marie. 175, H. Erichsens Hustru.

Næstved (Vordingborg), Frederik Vilh. Bartholin Hansen, udl. 1. Juni i Willerups Bogtr. Afl. Prøve til Efteraaret.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2030, Alfred Carl Christiansen fra Odense (Militær). 2125 (104), Gustav P. Jeppesen fra Roskilde (arbl.). 2345 (249), Carl Frederik Petersen fra Ribe (arbl.). 1839, Fred. Ludv. Thillerup fra Odense (P. Petersen). 2359 (2610), Chr. H. G. Worm fra Ringsted (arbl.).

Aalborg, 2402, Jens Jørgensen (P. Hansen). Horsens, 2413 (tysk), Karl Emil Fischer (Socialdem.) og 1827, Chr. Christensen Worm (Centraltr.). Næstved, 2408, Poul H. B. Hansen og 2235, Aage C. C. V. Siems (begge Næstv. Tid.). Odense, 521 (norsk), Oluf Johansen (Güth), 2340, Holger Olsen (Od. lit. Anstalt) og 10420 (svensk), J. P. Bjørnstad (Tidende). Ringsted, 1932, Hans Aasvang (Folket.). Silkeborg, 2143, Robert Chr. Larsen (Socialdem.). Stubbekøbiag, 1966, R. Rasmussen. Svendborg, 2214, Sofus Emanuel Petersen (Amtstid.) og 2242, Knud V. R. Eichert (P. Meyer).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 1835 (2568), Christen B. Christensen til Varde i Pl. 1814 (1470), Sophus Madsen til Aarhus i Pl. 3146 (svensk Medl.), Alfred Rosdahl til Sverig. 1599 (2713), H. Chr. Andersen til Viborg i Pl. 2235 (2558), Aage Siems til Næstved i Pl. 2406 (2534), Johan Carl Nielsen til Lyngby i Pl. 2405 (2667), Albert Chr. Jensen og 1641, Carl Vald. Strack (begge til Tyskland). 2408 (1138), Poul H. B. Hansen til Næstved i Pl. Trykkerafdel.: 2409 (1877), Jens Aage Christreu til Tyskland.

Herning, 2269, Steffen Jørgensen til København (arbl.). Horsens, 2413 (tysk), Carl Emil Fischer (paa Rejse). Nykøb. F., 1848, L. G. Wagner til Nakskov i Pl. Odense, 1911, Vald. Nielsen til Udlandet, 1932, H. Aasvang til Ringsted i Pl., 1839, Fr. Thillerup til Kbhvn. i Pl. og 2030, A. C. Christiansen til Kbhvn. (Militær). Ribe, 2345, Carl Fred. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 2359, Chr. H. G. Worm til Københ. (arbl.). Stubbekøbing, 1372, Esben Hansen til Varde i Pl. og 2158, H. H. Sønderberg Hansen til Udlandet. Thisted, 2067, Martin Chr. Larsen og 2151, H. F. Schilling (begge til Udlandet).

Udslettet for Restance.

Københavns: Trykkerafdel.: 1886, Rudolf Anderson (forsvundet). 1736, Carl Gæde (Valentin & Lund).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Fredag den 19. Kl. 8 Aften i Kafe »Kommunen«, Hjørnet af Gothersgade og Farimagsgade. Da vigtige Sager foreligger, bør alle møde.

STYRELSEN.

T. S. *Svømmeundervisning* finder Sted hver *Tirsdag* og *Fredag Aften Kl.* 7. Mødested: *Toldboden.* Klubbens Lærer leder Svømmeundervisningen. — Gymnastik hver Onsdag fra K. 7—8½. (2 d)

T. C. C. Søndag: Rudeskov. Trianglen Kl. 9. (3 m)

ANNONCER

Sætterforbundter

søger Plads hurtigst. Bill. mrkt. »137« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En flink, yngre Trykker, vant til *Billedtryk*, kan straks faa fast Plads i *Pontoppidans Bogtrykkeri, Nykøbing F.* (139)

En god Kollega søges *snarest* til Rejseselskab (Tyskland). Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionskontoret.

Plads søges

af en *dygtig* og *hurtig Beregningssætter* i Løbet af Sommeren. Vedk. staar i fast Plads, men kunde ønske Stedforandring. Bill. mrkt. »129« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**
Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*
Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl.* 7—9 *Aften samt Søndag Formiddag Kl.* 9—11.

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35.
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.
Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (11)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 26 JUNI 1908 XXXV AARGANG

Ny typografisk Forening.

BLANDT alle de Spørgsmaal, det kommende Delegeretmøde skal beskæftige sig med, bliver Spørgsmaalet om det manglende Stykke i Centralisationen, Ny typografisk Forenings Indlemmelse i Dansk Typograf-Forbund, et af dem, Interessen organisatorisk sét, stærkest vil knytte sig til.

Ny typografisk Forening er, naar man nævner dette Navn, i Stand til at fremkalde bitre Minder blandt de Mænd, der med stor organisatorisk Indsigt har staaet i Spidsen for os, og værre er det blandt de Folk, der mere personligt paa selve Arbejdspladserne har taget Dysten med de Medlemmer, der til en vis Grad har indbildt sig ikke at høre hjemme i Rækkerne, hvor der skulde tages et haardt Tag for at højne ikke alene den typografiske Stands, men hele den arbejdende Klasses Interesser og Vilkaar.

Man forstaar udmærket det — hvad man vel næsten kan kalde Had, der nødvendigvis maa opstaa mellem saadanne to Foreningers Medlemmer, der arbejder paa samme Plads, og man forstaar samtidig, at der maa Tid til at udviske de i Kampens Tid indsugede Bitterheder, for at den store organisatoriske Kløgt og Nøgternhed atter kan indtage Førstepladsen.

Det hede Blod skal have Tid til at svales — først efter en god Udluftning er Lejligheden indbydende til et roligt og hensigtsmæssigt fornuftigt Arbejde.

Det kan ikke nægtes, at Ny typografisk Forening har været den udprægede konservative Stejlhed. Vi paa den anden Side har vel ogsaa fejlet. De ældre i Tjenesten taler bedst med herom.

Men for de yngre, der uhildet af tidligere Fordomme har været Vidne til Ny typografisk Forenings Stilling ved de sidste to Delegeretmøder, maa det absolut staa fast, at Dansk Typograf-Forbund har vist sig som en ret ydmyg Bejler.

Ny typ. Forenings Taktik ved de to Møder har dels været en intetsigende Pengetaktik og dels en Slags Æresoprejsningstaktik. Der skulde siges Foreningen »god« for dens nagende Synder og Dumheder, noget som Ny typ. Forening, hvis den vilde være klog, aldeles ikke skulde lade være dikterende som Grundlag for et »Vel mødt« i Dansk Typograf-Forbund.

I de senere Aar er der fra vor Side vist overmaade stor Hensynsfuldhed mod Ny typ. Forening, ja, man kunde næsten fristes til at sige: alt for meget. Men det er jo saadan, at den fornuftige altid holder længst ud og vinder i det lange Løb. Det er ganske vist et taalmodigt Arbejde at bibringe mindre forstaaelige Mennesker Fornuft; men naar Dansk Typograf-Forbund i dette Tilfælde har betjent sig af den taktiske Vej, har Forbundet, nøgtern sét, uden al Tvivl baaret sig rigtigt ad.

Omstændighederne er i Øjeblikket af en saadan Beskaffenhed, at hvis Medlemmerne af Ny typ. Forening efter Delegeretmødet ikke vil gaa for at være rene Pjattehoveder i Foreningsspørgsmaal, at de da tælles blandt vort Forbunds Medlemmer.

Ved sidste Delegeretmøde var Ny typ. Forenings Stilling saadan, at den animerede til ingenlunde just saglige Ord.

Her stod et Stykke Fortid kontra et Stykke Nutid overfor hinanden. Nogle smaa Pengeposer ved Siden af nogle Tallerkener Æresoprejsning mod en Udvikling af et større og fastere Samarbejde mellem de forskellige Fag.

Det var Ny typ. Forenings Stilling paa sidste Delegeretmøde. Saadan bør den ikke blive paa det nu forestaaende. Da vil dens Repræsentanter have langt værre ved længere at føre noget positivt i Marken for Foreningens ganske umotiverede Opretholdelse.

Naar det ved Mødet i Aarhus lykkedes at dæmpe Misfornøjelsen med, at Ny typ. Forening endnu en Serie tilsyneladende skulde have Følelsen af at være noget for sig selv, saa var det under den *udtrykkelige* Forudsætning, at Foreningen næste Gang flyttede Æresbegreberne over til os.

Siden 1906 har Foreningen *ikke* maattet optage Trykkere i København, *ikke* maattet have Medlemmer i Provinserne. 1. Januar 1906 tiltraadte Foreningen *Arbejdsløshedskassen*, og Dansk Typograf-Forbund har ydet Foreningen et Tilskud paa *1000 Kr.* til *Administration*. Naar saa dertil kommer, at Foreningen er repræsenteret i Forretningsudvalget ved *et* Medlem og i Forbundsstyrelsen ved *to* Medlemmer, vil det være ydermere interessant at sé, om Ny typ. Forening paany skulde stille sig afvisende overfor Sammenslutningen.

Det gør Foreningen næppe, og det gør den heller ikke klogt i. De Par Særrettigheder, der endnu er tilbage, er for betydningsløse som Skranke. Men de Begunstigelser, som Dansk Typograf-Forbund har tilstaaet Foreningen, har ganske simpelt medført et saa stort organisatorisk og moralsk Hensyn for Ny typ. Forenings Medlemmer til at opgive det *nu* i Fantasien indbildte selvstændige Ævre som Forening.

Det vil Foreningens Medlemmer sikkert ogsaa føle og indsé. Hvis ikke det, vil det blive en lidet misundelsesværdig Rolle, Foreningens Delegerede vil komme til at spille paa Delegeretmødet.

Og d'Hrr. maa ogsaa betænke den Ære, at de er i Stand til at føje det sidste og ret betydelige Led i den da store og stærke Centralisationskæde.

Lad det nu ske!

SØRENSEN-KJELD.

Den typografiske Forening i Aalborg.

(Sidste Artikel.)

VI kommer nu til det sidst mærkbare i Foreningens Liv: dens Sygekasses Statsanerkendelse. Paa Generalforsamlingen i Oktober 1905 fremlagde Bestyrelsen en Del Oplysninger, den havde indhentet desangaaende, men efter nogen Diskussion blev Sagen henlagt foreløbig. 1907 sattes den igen paa Dagsordenen, grundet paa de Ønsker, der i Mellemtiden var fremkommet om Anerkendelse, og det vedtoges nu at søge Sygekassen statsanerkendt. Efter at et Udvalg havde gjort det forberedende Arbejde med at udarbejde Vedtægterne, og der var forhandlet med Sygekasseinspektoratet, blev Resultatet, at Sygekassen fik Statsanerkendelse fra 1. Januar 1908. Anerkendelsen medførte, at Begravelseskassen (hvorunder Laanekassen nu sorterer) maatte udskilles fra Sygekassen, og Foreningen bestaar saaledes af to selvstændige Afdelinger, hvis eneste Bindeled er den fælles Bestyrelse — altsaa en Slags Personalunion. Ved samtidig med Sygekassens Anerkendelse at genforsikre Begravelseskassen, blev det muligt at sætte Understøttelsen til Medlemmernes Efterladte op til 100 Kr.

Da jeg allerede har lagt stærkt Beslag paa Pladsen i vort Fagblad, skal jeg ikke komme nærmere ind paa de Fordele,

Foreningens Sygekasse nu byder. Enhver, der ønsker Oplysninger herom, kan ved Henvendelse til Bestyrelsesmedlemmerne, hvoraf der findes et paa hver af Aalborgs større Trykkerier, samt til Undertegnede erholde et Eksemplar af Lovene udleveret. Jeg vil blot her anføre, at naar Typograferne i Aalborg nu har naaet at faa en statsanerkendt Sygekasse — vistnok den eneste i dette Fag udenfor København — skyldes det ikke alene, at Udviklingen for Sygekassernes Vedkommende gaar i den Retning (ved Udgangen af 1906 var 1419 Sygekasser eller 96 pCt. af Bysygekasserne og 91 pCt. af Landsygekasserne anerkendte), men ogsaa, at de ugifte Kolleger stod fuldt enig med de gifte. Dette mener jeg fortjener at fremhæves, da det viser, at de yngre Kolleger har den rigtige Forstaaelse af, hvad en anerkendt Sygekasse betyder for de af deres Arbejdskammerater, der er Familjeforsørgere. For alle uden Undtagelse vil Tiden nok vise, at de Fordele, vor Sygekasse byder, er et værdifuldt Supplement til Dansk Typograf-Forbunds Understøttelse.

Ved at indmælde Sygekassen i Centralforeningen er det gjort muligt for Kolleger, der er Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse i en anden By og erholder Arbejde i Aalborg, at indtræde i vor Sygekasse med fulde Rettigheder fra Ankomstdagen, og det samme gælder vore Medlemmer, naar de flytter andre Steder hen.

Dette er Foreningens Historie gennem en Menneskealder, og som Finale vil jeg citere første Vers af en Sang, der under det kendte Mærke R. N. blev afsungen ved Foreningens 25-Aars Jubilæum:

Hvad er det, som Kollegerne kan samle?
Det er det *fælles* Maal, den *fælles* Sag!
Det gælder for de unge som de gamle:
At fremme, hvad der gavne kan vort Fag. —
Og en Forening, som skal sig forpligte
at hjælpe, naar det haardest knibe maa,
at træde til, naar Kræfterne os svigte,
gid *den* Forening ret maa Støtte faa.

B. NIELSEN.

DER er endnu Plads til flere Deltagere ved den typ. Forenings smukke og ganske overordentlig billige Udflugt paa Søndag. Prisen for Jærnbanerejse, Middag og Bal er 250 Øre pro persona. Medlemmer, der ikke ønsker at deltage i Middagen, betaler 1 Kr. Besøgende, tegnet ved et Medlem, kan deltage i Festen mod at betale 3 Kr.

Anmeldelse af Deltagere kan modtages til og med Fredag.

STYRELSEN.

Fra Kölner-Rigsdagen.

(Kort Oversigt efter *Korrespondent* ved LAUR. JENSEN.)

ANDEN Dags Møde drejede sig om almindelige Sager og Tarifforhold. Forretningsføreren for den staaende Voldgiftsret, SCHLIEBS, holdt et Foredrag paa henved 4 Timer om de foreliggende Spørgsmaal. I Kollegernes Kreds var ofte den Mening repræsenteret, at Tariffællesskabet mellem Mestre og Svende ikke er nyttigt, men derimod skadeligt. For Fordyrelsen af Levnedsmidlerne kunde Principalerne dog ikke gøres ansvarlige. I Forsamlingerne blev ofte de uklogeste Forslag fremsatte og vedtagne og uoverlagte Domme fældede. Men naar Typograferne betragtede dette som deres Ret, mente Principalerne at have den samme Ret, og paa den Maade kunde man ikke have gennemført de 10 pCt. Forhøjelse, allermindst gennem en Kamp. Derfor var det ubegribeligt, at man f. Eks. i Berlin ganske havde set bort fra de gjorte Indrømmelser. Sørgeligt var det, at Forsamlingerne ganske satte sig ud over de foreliggende Kendsgerninger, hvorved saadanne Beslutninger kunde blive fattede. De Personer, der var bedst inde i Sagerne, skænkede man ingen Tiltro, medens man tiljublede de Forsamlingstalere, der gik stærkest løs. Da der saa var indtraadt Ro, og man havde gjort sig fortrolig med Resultatet, traadte Special-Brancherne til og Maskinsætterne gjorde Begyndelsen. Taleren kom nærmere ind paa Spørgsmaalet om Gennemførelsen af Beregningen ved Avis-Maskinsætning og oplyste derunder, at der i Øjeblikket i hele Tyskland kun stod 12 *Avis*-Maskinsættere paa Beregning. Man maatte ikke stille sig paa det Standpunkt, at Maskinsætterbranchen selv havde gennemført den højere Løn; dette havde derimod Forbundet som saadant. Desuden havde Maskinsætterne ikke mindst ved deres ringe Tal haft alle Chancerne for sig. Man syntes at tilsigte en Slags Afspærring af Maskinsætterfaget. Special-Brancherne burde dog ikke altid stille deres Interesser i Forgrunden, men derimod tage rimeligt Hensyn til dets hele Vel. Tal. nærede den Opfattelse, at jo højere Lønnen steg for Special-Arbejderne, jo mere sank den for de øvrige Typografer. Hvad Spørgsmaalet om Overtimer angik, havde Tarifkommissionen ikke kunnet billige en Beslutning om, at man kun maatte udføre 4 Overtimer i en Uge, man skulde derimod indskrænke Overarbejdet det mest mulige, saaledes som det ogsaa var udtrykt gennem Tarifen. Gik derpaa over til at omtale Trykkernes Krav om Afskaffelsen af Fler-Maskinesystemet og hævdede, at dersom Trykmaskinerne skulde betjenes saaledes som Trykkerne forlangte det, saa vilde der, selv naar man medregnede Sætter-Trykkere, i Øjeblikket mangle 2500 à 3000 Trykkere i Tyskland. — Berliner Kollegerne havde i 1906 fordret fornyede Tarifforhandlinger. Beslutningerne herom havde degraderet Svendenes Repræsentanter til Marionetdukker. Naar det var sagt, at Forbundet ogsaa kunde bestaa uden Tariffællesskab, saa maatte man ikke glemme at spørge sig selv, hvorledes det da vilde gaa. Taleren advarede sluttelig imod dem, der vilde bort fra Tariffællesskabet, thi Ophævelsen af dette vilde kun bringe Spittelse ind i Arbejdernes Rækker. Efter at Døblin havde talt for at man lagde den næste Kongres saaledes, at den rettidig kunde tage Stilling til Tarifspørgsmaalene, tog Lokalformanden for Berliner Kollegerne (MASSINI) Ordet for et Gensvar til Schliebs, og udtalte bl. a.: Forbundet har slaaet mange Slag angaaende Tariffællesskabet; ogsaa lidt Tab, men er til Trods herfor blevet stærkt. Derfor tør man ikke indtage det Standpunkt: Tariffællesskab for *enhver* Pris, og dette vilde andre Fags Arbejdere heller ikke. Man maatte se med andre Øjne paa Berlin med dens over 10,000 Medlemmer end paa Provinserne. Derved kom man ogsaa til en rigtigere Vurdering af de forekommende Vanskeligheder. Naar Berliner Kollegerne ikke var enige m. H. t. mange af de fattede Beslutninger, saa laa dette i Forholdenes særlige Beskaffenhed. Taleren var en Ven af Tariffællesskabet. Et Ønske fra Berliner Kollegerne, om den 18. Marts at holde op en Time før end sædvanlig havde Berliner-Bogtrykkerne afslaaet med den Motivering, at Berliner-Typograferne var saa lidet imødekommende, idet de var utilbøjelige til at udføre Overarbejde i det ønskede Omfang. I Følge en af Lokalledelsen for en Uge i Marts optagen Statistik, var der udført over 19000 Overtimer af ca. 7000 Kolleger. Berliner-Principalerne havde heller ikke vist nogen Imødekommenhed m. H. t. Indførelsen af gennemgaaende Arbejdstid, skønt denne allerede er indført for et stort Antal Arbejdere. Derved at Boligerne i Berlin laa saa langt fra Arbejdsstederne, gjorde Bogtrykkernes Nægtelse af gennemgaaende Arbejdstid det ogsaa dyrere for Arbejderne at eksistere. Angaaende Oprettelsen af bestaaende bedre Arbejdsforhold, viste Principalerne i Berlin ogsaa Mangel paa social Forstaaelse, ligesom det mere og mere var bleven Mode at afskedige syge Kolleger. Dette øgede selvfølgelig yderligere Forbitrelsen. Ved Arbejdsmangel afskedigede man i store Trykkerier Arbejdere, der havde været beskæftiget i mere end 10 Aar, med Bemærkning om, at de ikke længere var kvalificerede. Saadan noget fører selvfølgelig Konflikter med sig. Naar der ikke i Tarifen var fastsat noget om Overtimernes Antal, saa maatte dette kunne ske ad organisatorisk Vej, og Berliner-Kollegerne havde derfor ogsaa indtaget det Standpunkt ikke at udføre mere end 6 Overtimer om Ugen. Man vilde stadig trænge Organisationen mere tilbage og dette maatte ikke ske.

MUSSIAL imødegik paa Maskinsætternes Vegne Schliebs og hævdede bl. a., at Maskinsætterne i 1896 selv havde skaffet sig bedre Arbejdsvilkaar. Gennem Tarifen blev der senere kun fastslaaet hvad Maskinsætterne allerede selv havde skaffet sig. Den højere Løn og den kortere Arbejdstid for Maskinsætterne kunde ikke skade Haandsætterne. Faber (Medlem af den st. Tarifkommission) udtalte bl. a. m. H. t. Berliner-Forholdene, at naar nogen i Provinsen var kommen i Forlegenhed, gik han blot til Berlin, holdt paa Generalforsamlingen en kraftig Tale og blev saa Dagens Mand. Massini maatte have kunnet forhindre, at Forholdene havde udviklet sig saaledes. Schliebs kunde ikke mere optræde paa Generalforsamlingen og besøgte derfor ikke længere disse. Det samme var Tilfældet med Döblin. — Efter 8 Timers Forhandling og med 50 Talere indtegnede sluttede 2. Dags Møde. (Forts.)

Dødsfald.

FAKTOR H. P. DITLEFSEN ved *Svendborg Avis* døde Fredag Nat efter et Sygeleje siden 2. Maj, da han ramtes af et apoplektisk Tilfælde. Det er en af vort Fags Veteraner, som er gaaet bort, som gærne var foran i Foreningslivet og Organisationsspørgsmaalene; i 70'erne var han Formand i Forbundets Odense-Afdeling, fra Dansk

typ. Forenings Stiftelse 1880 var D. Formand for Svendborg Lokalafdeling i ca. 23 Aar samt Æresmedlem af den selskabelige Forening Gutenberg. Indtil Alderen de senere Aar gjorde sine Krav gældende, var D. altid en livlig, behagelig Deltager i Alvor som Gammen indenfor Faget. D. blev 67 Aar gammel og var Faktor ved *Svendborg Avis* i 33 Aar. Mange Venner vil hædre hans Minde.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt ekstra Generalforsamling Søndag den 14. Juni 1908 i »Kongens Klub« Dagsorden: 1. Det forestaaende Delegeretmøde. 2. Optagelse af et Par Blokadebrydere. 3. Eventuelt. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær JUL. SCHRØDER. FORMANDEN (Viggo Christensen): Det kommende Delegeretmøde vil komme til at beskæftige sig med Sager af stor Vigtighed for os alle, bl. a. maa Arbejdsløshedskassens Understøttelsessatser omlægges og Linjerne trækkes for vor Taktik og vort Arbejde i de kommende Aar. Styrelsen foreslaar derfor Generalforsamlingen at nedsætte et Udvalg til sammen med Styrelsen at modtage eventuelle Forslag, undersøge og bearbejde dem, for derefter at fremsætte motiverede Indstillinger paa en senere Generalforsamling, der saa kan bestemme, hvorvidt Forslagene skal sendes videre til Delegeretmødet. Denne Generalforsamling kan tillige benyttes til en Generaldebat om de Forslag, Medlemmerne ønsker behandlede i Udvalget. — HJORTH: Den nuværende Sygeunderstøttelse er for lav. Begravelseshjælpen bør sættes op i Højde med Provinsernes. — WARTENBERG talte for en Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, men vilde derimod ikke gaa med til en Forhøjelse af Sygehjælpen, Medlemmer der ønskede yderligere at forsikre sig, kunde gøre dette gennem »Privatkasser«. Taleren var fremdeles stemt for Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund og vilde sammen med Berendt stille Forslag derom. — JUL. SCHRØDER ønskede ogsaa Sygehjælpen forhøjet, men var betænkelig ved en Kontingenforhøjelse for nærværende Tid. Privatkasserne virkede til Tider meget uheldigt. Begravelseshjælpen kan muligvis forhøjes uden Kontingentforhøjelse, i hvert Fald kan Udvalget tage dette under Overvejelse. Arbejdsløshedsunderstøttelsen bør om muligt sættes til Lovens Maximum (2 Kr. om Dagen), men der bør kun være én Understøttelsessats. — JOHAN MØLLER sluttede sig til Hjorth i Spørgsmaalet om Sygehjælpens Forhøjelse. — ACTON MØLLER mente, at Kontingentet til de forskellige Kasser kunde omlægges, saaledes at man ikke behøvede at gaa til Forhøjelse af dette, men alligevel kunde forhøje Sygehjælpen. Kunde ikke gaa med til Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, saa længe man ikke anviste noget andet at sætte i Stedet. Var ogsaa stemt for, at Arbejdsløshedsunderstøttelsen blev ens for alle. »Ny Forening« maa væk. Det viste sig under de sidste Tarifforhandlinger, hvilken Skade denne Forening bl. a. gennem sit Blad kan tilføje Faget. — HALLENGREEN fandt ogsaa Sygehjælpen for lav, men mente, at dette bedst kunde afhjælpes ved Oprettelse af en Medicinalkasse. — BERENDT var ikke tilfreds med den anvendte Methode ved Generalforsamlingens Afholdelse, Medlemmerne burde haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med de indsendte Forslag, forinden Udvalgets Nedsættelse. Taleren anbefalede Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund. Denne havde staaet som en Hindring for Typografernes Krav om Forkortelse af Arbejdstiden. Typograferne vilde sikkert alligevel staa solidarisk med de andre Fag under eventuelle Konflikter. Taleren ønskede en Hjælpekasse føjet til Arbejdsløshedskassen. 18 Kr. om Ugen i Understøttelse var ikke for meget efter Nutidens Fordringer. Lægernes Honorarforhøjelse maatte føre til at vi gennemførte »Frit Lægevalg«. — JESPER HANSEN anbefalede ligeledes frit Lægevalg, men der burde sættes Grænser for, hvor tidt man maatte skifte Læge. Var imod 2 Klasser i Arbejdsløshedskassen. Ønskede ikke Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, men Centralorganisationen burde demokratiseres. — P. LAURITZEN: Vor Organisation er bygget op paa Understøttelsesspørgsmaal, og vi kan derfor ikke vise Hjorths Forslag fra os. Udvalget maa finde en Løsning. Taleren var stemt for frit Lægevalg, men var klar over, at dette blev dyrere for Medlemmerne. Sygekasselægernes Behandling af Patienter var til meget slet. Privatkasserne var som Regel usolide. Arbejdsløshedsunderstøttelsen maa sættes op, men man bør vise den tilbørlige Forsigtighed. — W. JACOBSEN talte for en Ordning af Forholdet til Ny typ. Forening. — VIGGO CHRISTENSEN: Ifald den truende Konflikt med Lægerne bryder ud, vil Lægespørgsmaalet blive løst enten ved en Forhøjelse af Sygeunderstøttelsen, saa at hvert Medlem kan betale sin egen Læge eller ved at Medlemmerne faar udbetalt det Beløb, som Kassen nu udreder til Lægerne. Sygekassens Interesse paa dette Omraade, varetages af De samvirkende Sygekassers Fællesrepræsentation. Den faglige Sygekasse har for faa Medlemmer til at kunne staa sig i Konkurrencen med de store Sygekasser, man maa derfor gøre sig fortrolig med en Gang at maatte udskille denne fra Organisationen. Medicinalkassen har tidligere været under Overvejelse, men viste sig at være for dyr. Begravelseskassens Stilling er ikke saaledes, at Hjælpen kan forhøjes uden Kontigentforhøjelse. Taleren kunde ikke gaa med til en Omlægning af Kontingentet, thi det vilde kun gaa ud over Reservefonden, og Krigskassen maatte frem for alt bevares og styrkes. De samvirkende Fagforbund var Resultatet af en Udvikling, som man ikke uden videre kunde standse. Vi kan ikke længere betragte os som en lille Kreds, der selv bestemmer, hvorledes det skal være. De andre Fag skal forsyne os med Penge under en Konflikt og maa derfor have nogen Medbestemmelsesret. — WARTENBERG polemiserede med Berendt angaaende Fremgangsmaaden ved Generalforsamlingens Afholdelse, som han fandt fuldt ud korrekt. Beklagede, at Sygekassen var annekteret af Forbundet. Lægerne udbyttede Sygekasserne saaledes, at de fuldstændig slugte Statstilskudet. Vilde endnu en Gang anbefale Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. — GUNDORPH SØRENSEN talte for en Ændring af Delegeretmødets Sammensætning. Københavnerne er nu kun Halvstemmevælgere. — VALD. NIELSEN: Centralisationen i De samvirkende Fagforbund er en Hæmsko for Fremme af Typografernes særlige Interesser, derfor skal vi mælde os ud. Solidaritetsfølelsen bør være langt stærkere udviklet blandt os. — MICHAELSEN talte for, at Maskinsætterne fik Ret til at vælge en Repræsentant til Delegeretmødet. — EDV. SAMUELSEN var utilfreds med Fagbladets Udstyrelse. Naar vor Forening har paataget sig en Del filantropiske Opgaver, er der ikke noget at sige til, at der er forskellige Understøttelsessatser. Dette er almindeligt Forsikringsprincip. Naar vi vælger Delegerede, bør vi tage Hensyn til deres Stilling til Udmeldelsen. — HELSTED: »De Samvirkende« har berøvet os al vor Selvstændighedsfølelse. — JUL. SCHRØDER: De fleste Talere, der retter Bebrejdelser mod De samvirkende Fagforbund, forveksler denne Organisation med Arbejdsgiverforeningen. Melder vi os ud, staar Arbejdsgiverne endnu stærkere over for os. Vi skal erobre Magten i Samfundet, men dette sker ikke ved Decentralisation. — WARTENBERG og flere Talere var utilfredse med Typ.-Tid. — F. K. MADSEN svarede, at Manglerne skyldtes, at der var paalagt ham Sparsommelighed, saa at Pladsen i Bladet var for ringe til at opfylde de Krav, man stillede til ham.

Efter at endnu flere Talere havde haft Ordet, vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 5 Mand; til dette valgtes: HELSTED (33 St.), BERENDT (33 St.), AXEL PETERSEN (26 St.), HJORTH (22 St.), EDV. SAMUELSEN (20 St.).

Optagelse af et Par Blokadebrydere. FORMANDEN gjorde Rede for Gustav Jensens og Mathilde Petersens Forhold til Organisationen og anbefalede dem til Optagelse med 1 Aars Karantæne.

Efter at flere Talere særlig havde bebrejdet Gustav Jensen hans Adfærd, vedtoges det at optage denne (16 St. for, 13 imod). Vilhelmine Petersens Optagelse vedtoges med 37 St. mod 3 St..

Da ingen ønskede Ordet til Punkt 3, hævedes Mødet.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forenings Udflugt foretages altsaa paa Søndag. Deltagerne samles *Kl.* 9¾ ved Østbanegaarden.

De Kolleger, der endnu kunde ønske at deltage, bedes snarest tegne sig, men man gøres opmærksom paa, at Deltagelse ikke kan tegnes senere end Fredag.

Paa Grund af forskellige Vanskeligheder med Hensyn til forlods Køb af Jærnbanebilletter er det ikke muligt at omdele Billetter paa Trykkerierne. *De ærede Inkassatorer bedes derfor lade det bestilte Antal Billetter afhente paa Forbundskontoret Fredag eller Lørdag.*

Ved Arbejderfesten i Sorø, Søndag den 28. Juni, vil Ringsted og Sorø Lokalafdeling søge foranstaltet afholdt et *Fagmøde* paa Svendehjemmet i Sorø *Kl. 2*, hvortil Hr. Forretningsfører P. Hvidtfeldt har lovet at komme til Stede, og hvortil Kolleger paa Sjælland indbydes.

Typografernes Stiftelser har ved sin Kasserer, Hr. Laur. Jensen, modtaget en Gave paa 500 Kr. fra Hr. Tømrermester FUSSING. Stiftelserne købte i sin Tid Grunden i Boyesgade af Hr. Fussing og han er siden da 2. Prioritetshaver i Ejendommen med 60,000 Kr.

Sommerferie. Personalet i *Nordisk Good-Templar Ordens* Trykkeri erholder i Aar Sommerferie med Udbetaling af Løn ligesom de foregaaende Aar.

— Firmaet SKOU & MADSEN, Gl. Mønt, har — uden Opfordring — tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— *Odense Avis* har, i Lighed med tidligere Aar, givet sit Personale 4 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien har taget sin Begyndelse.

Det Schultz'ske Bogtrykkeri i København kan den 1. Juli fejre 125 Aars Jubilæum.

25 Aars Jubilæum fejres den 1. Juli af Medlem af Trykker-Afdelingen, Hr. OLUF JENSEN, der paa denne Dag har arbejdet hos Nielsen & Lydiche i 25 Aar, dels som Trykker og dels som Faktor, til hvilken Post han i sin Tid engageredes af afdøde Jacob Nielsen, da denne besøgte hans daværende Arbejdssted i Tyskland. Hr. J., der er kendt som en god og dygtig Kollega, har i sin Tid erholdt Fortjenstmedaillen for Konstrueringen af en Maskine til ophævet Tryk til Brug for Blinde. Vi føjer vor Hilsen og Lykønskning til alle de øvrige, der indløber paa Festdagen.

Til Hr. TH. HANSEN, Nakskov, har jeg siden sidste Opgørelse modtaget Kr. 5.00 fra Klubben »Reform« (O. C. Olsen). Ialt er der til mig indgaaet Kr. 456.00, som jeg har indbetalt til Hr. Hvidtfeldt.

LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Lægerne.

Dr. BENTZON er bortrejst i 3—4 Uger. Vikar: Dr. VENG, Vesterbrogade 28, der træffes til sædvanlig Tid, og til hvem Henvisning sker.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Trykkeriarbejder Martin Jensen (Nielsen & Lydiche).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2397 (308), Aage Liliegren fra Hillerød (Eksprestr.).

Aalborg, 1729, Ditlev Ditlevsen (Julius Nielsen), 2410, Harry Jacobsen (Hestbæk) og 2413, Vald. Schweim (P. Hansen). Aarhus, 1889, Peder Pedersen (Jyllandsp.) og 1814, Sophus Madsen (Østj. Papirf.). Frederikshavn, 2348, Jul. C. J. Jørgensen (Avisen). Hjørring, 2412, Carl Alfr. Olsen (Hjørring Bogtr.). Horsens, 2115, O. Chr. M. Svendsen (Schur & Co.). Korsør, 1608 (norsk), Sigvart Abeland (Korsør Avis). Silkeborg, 2220, P. E. Jensen Beck (Asbæk), Skive, 2407, Rich. Steffensen (Skive Folkeblad). Varde, 1835, Chr. B. Christensen (Folkebl.) og 1372a, Esben Hansen (Amtstidende). Viborg, 1599, H. Chr. Andersen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2348 (2649), Jul. C. T. Jørgensen til Frederikshavn i Pl. 2410 (2611), Aug. Chr. H. Jacobsen til Aalborg i Pl. 2125 (427), Oskar Chr. M. Svendsen til Horsens i Pl. 2412 (2742), Carl Alfred Olsen til Hjørring i Pl. 2413 (2733), Vald. Schweim til Aalborg i Pl. 434, Jul. Christensen til Udlandet.

Frederikshavn, 2214, Soph. Em. Petersen til Svendborg i Pl. Hillerød, 2397, Aage Liliegren til Kbhvn. (arbl.). Korsør, 1976, Chr. Hansen til Kbhvn. (Militær) og 1487, Marius Jul. Hansen til Hadsten i Pl. Randers (Hadsten), 2142, Andreas Petersen til Fredericia i Pl. Skive, 1729, Ditlev Ditlevsen til Aalborg. Svendborg, 1502, Ferd. Cornelius Petersen til Odder (arbl.). Viborg, 2017, H. M. Mortensen til Thisted i Pl.

Død.

Svendborg, 72, Faktor H. P. Ditlefsen.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel.: 1135, Henry Hansen (Valentin & Lund). 1365, Hjælpearb. Einer Henning (forsvunden). Trykkerafdel.: 1845, Johan Schelhase (Specialtr.).

GUTENBERG-KORET

deltager i Den typ. Forenings Udflugt paa Søndag (d. 28. Juni). Mødested: Østbanegaarden Kl. 9⅜.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½: Pilealleen 16. (26s)

Liste fremlægges til Skovtur d. 19. Juli å 3 Kr. (Vogn og Middag). Besøgende 4 Kr.

T. S. *Svømmeundervisning* finder Sted hver *Tirsdag* og *Fredag Aften Kl.* 7. Mødested: *Toldboden.* Klubbens Lærer leder Svømmeundervisningen. — Gymnastik hver Onsdag fra K. 7—8½. (2d)

T. C. C. Søndag: Kongelunden. Kristiansborg Kl. 9. Tegning til Hillerød-Gribskov-Gurre-Turen modtages af Styrelsen. (3 n)

ANNONCER

Maskinsætter.

En dygtig Maskinsætter (Typograph) kan straks faa fast Plads paa **Slagelse-Postens Bogtrykkeri.** (143)

En yngre Akcidenssætter

(gift) ønsker en fast Plads enten i København eller i en større Provinsby. Bill. mrkt. »1848« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En **Trykkerlærling**, som har staaet 4 Aar i Lære, søger Plads straks. Billet mrkt. »142« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Et lille Bogtrykkeri,

saa godt som nyt, Trædepresse 4° (400 Kr.); Skrift & Akcidensmateriel (fransk System), 2 Reoler etc. (600 Kr.), er underhaanden billigt **til Salg.** Egner sig event. til Suppl. af et mindre Trykkeri. Billet mrk. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

I København er et i udmærket Drift værende Bogtrykkeri til Salg paa Grund af Ejerens Sygdom. Køberen maa udbetale 7000 Kr. Billet mrk. »141« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Gang værende Bogtrykkeri med elektrisk Drivkraft, beliggende i en af Jyllands største Købstæder, er til Salg. Forretningen har været drevet i 6 Aar, men Størstedelen af Materiel kun ca. 3 Aar gammel. Anskaffelsessummen har været ca. 20,000 Kr., sælges nu for 15,000 Kr., med 5000 Kr. kontant Udbetaling. For Restbeløbet vil eventuelt kunne tages Bogtrykarbejde. Bill. mrk. »Bogtrykkeri 144« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7 Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse ca. **20 pCt. billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 — KØBENHAVN DEN 3 JULI 1908 — XXXV AARGANG

Vore Rejsende.

IHUKOMMENDE det gamle Ord, at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp, gav jeg i et foregaaende Nr. af *Typ.-Tid.* Typ. M. L. MADSENS Forslag her i Bladet min Tilslutning; jeg mente — og mener fremdeles —, at det var den bedste Maade at hjælpe paa, fordi det var den hurtigste.

Det var jo ingenlunde Hensigten at ville bringe de Rejsende fra Dynen og i Halmen, men kun at forbedre dem for disse mindre angenehme Eventualiteter rundt i forskellige Svendehjem. En Ændring skulde gærne betyde en *Forbedring*; Gæstgiveren skulde være »formaalstjenlig«; det skulde ikke være hans Livsopgave at presse de smaa Skillinger ud af den rejsende. Og naar man ikke er bange for en lille Smule Ulejlighed, kan man vel nok finde en Gæstgiver af den Art i hver By, hvor han behøves. Vil man fortælle mig, at saadanne Gæstgivere findes der ikke, siger jeg: Det passer aldeles ikke! Har selv truffet flere, hvoraf endog enkelte er gaaet til den modsatte Yderlighed og har huset den Rejsende gratis.

To ærede Kolleger har paa deres Side følt sig forpligtede til at slaa lidt Alarm for Svendehjemmene og tillige raslet lidt med Klingbeutlen. Det er i sin Orden. Naar der er gjort opmærksom paa, at der i Tyskland mange Steder er »private« Bogtrykkerherberger (tit sammen med flere eller alle andre Fag!), kunde der være sagt nok om den Ting. Det er *vore Rejsende*, det drejer sig om, ikke om *tyske* Herbergsforhold og ganske særdeles ikke om *lokale* Misligheder i tyske Herberger. Vil man sige noget fornuftigt i en Sag som denne, maa man helst gaa ud fra et *Helhedsindtryk*, der ene kan danne det faste Grundlag for en positiv Diskussion.

M. L. Madsens Forslag, der vel nok kunde være heldigere formuleret og *motiveret*, gaar ikke først og fremmest ud paa at ville angribe Svendehjemmene *i og for sig*, men kun paa at *hjælpe vore rejsende Kolleger* — mest der, hvor det i størst Grad er forbundet med halvvejs *Livsfare* at overnatte i Svendehjemmene, for ikke at tale om den modbydelige Raahed, man tit kan blive Vidne til eller udsat for. Sagen behøvede jo desuden ikke at være obligatorisk for den Rejsende; den, som befandt sig bedst i Svendehjemmet, skulde selvfølgelig have Lov at gaa derhen, medens *den* Rejsende, der befandt sig ilde der, skulde have Lejlighed til at søge sig et andet Opholdssted — og saadanne Rejsende findes der dog, heldigvis. Mon ikke et saadant Arrangement i Grunden vilde være mere *demokratisk*.

At Svendehjemmene bør støttes, er en Ting for sig, som enhver kan have *sin* Mening om; men at de i langt højere Grad bør *revideres*, derom skulde der ikke gærne kunne være mer end én Mening.

Det Standpunkt, man i denne Sag *(vore Rejsende)* bør staa paa, synes jeg bør være det: *Vilde man selv være tilfreds* med at indlogere sig de respektive Steder? Kan man med ren Samvittighed svare *Ja* herpaa — helst *efter* at have *undersøgt* Forholdene, og ikke just med megen Højtidelighed, men helt stilfærdigt — ja, saa *er* der vel taaleligt i paagældende Tilfælde; men *hvor ofte* kan man det? — Og *kan* man ikke sige Ja med god Samvittighed (en højst fornøden Betingelse), saa *har* man en moralsk Forpligtelse til at støtte ethvert Forslag, der gaar ud paa at forbedre, naar man da ikke er saa heldig at kunne fremkomme med noget *virkeligt bedre*. Der er imidlertid intet bedre Forslag kommet. At man underretter om, at der ét Sted er et godt Svendehjem, kan jo være ganske rart (*godt* og godt er forøvrigt temmelig relativt), men hvorledes denne Underretning skal kunne virke forbedrende paa *de* (ikke faa) Steder, hvor det er særdeles smaat med »Godhed«, er ikke i nogen særlig Grad indlysende.

Svendehjemmene vil vistnok kunne forbedres i det rent Ydre — og det var ingen Skade til! —, men om der er nogen menneskelig Mulighed for at forbedre dem *indadtil*, saa de kunde ophøre at være en Gru for ethvert ungt, ubeskadiget Menneskebarn, der af overmægtige »Omstændigheder« henvises til Landevejslivet, det tillader jeg mig at betvivle, og det ikke saa ganske lidt!

»Vore« Svendehjem med *Rejseforening* paa den ene Side og Fagforbundene eller enkelte Fag paa den anden Side er en Ruskomsnusk af halvtænkte Tanker, som nu saa temmelig faar Lov at passe sig selv. Svendehjemmene bliver kun *da* formaalstjenlige, naar de samles til et hele for *alle* Fag i fuld Enighed og eventuelt med *obligatorisk* »Rejseforening« for alle unge Svende.

Som de nu er, trænger de mange Steder til at »hjælpes« — ikke saa lidt endda! Men derfor kunde man alligevel gerne tænke paa *de* rejsende Kolleger, der fandt sig ilde tjent med at bo saadanne Steder (og *der findes* saadanne Kolleger!), og gøre noget for at gøre det udholdeligt for dem. Kan man løse det paa en bedre Maade end den foreslaaede, skal i hvert Fald jeg kun være *tilfreds* dermed. Men — med Tilladelse! — Udtalelser i denne Sag, der ikke støtter sig paa nogenlunde indgaaende Erfaringer hertillands, kunde maaske betegnes som mindre ønskelige.

Jeg anbefaler M. L. Madsens Forslag i dets *Kærnepunkt*;

— — —

Man burde under al denne Herbergssnak ikke glemme den foreslaaede Tilføjelse til Rejsetabellen: Adresserne paa Herberger og Lokalformænd samt disses Træffetid. For de Rejsende fra Ind- og Udland vilde den være en virkelig Lettelse.

Herning, 31. Maj 1908. VIGGO NIELSEN.

Fra Kölner-Rigsdagen.

(Kort Oversigt efter *Korrespondent* ved LAUR. JENSEN.)

MØDET den 3. Dag aabnedes med en Beretning af Mandatprøvekommissionen, der paatalte, at der til Valget af de 25 Delegerede fra Berlin kun var opstillet 28 Kolleger, hvorfor det formentes at være en Udnævnelse og ikke et Valg. Efter at Kongressen havde vedtaget, at der fremtidig skulde opstilles mindst 1½ Gang saa mange Kandidater, som der skulde vælges, godkendtes samtlige Mandater, hvorefter man fortsatte hvor man slap Dagen før med det Resultat, at man heller ikke paa Kongressens 3. Dag naaede at komme til Ende med dette Punkt, der derfor fortsattes den 5. Dag om Formiddagen, indtil man ved Middagstid vedtog hele to Resolutioner. Den ene, stillet af GRASZMANN (Essen), der senere blev valgt til Forbundets Viceformand, blev vedtaget med alle Stemmer mod 21 og havde følgende Ordlyd:

»Efter indgaaende Forhandling om den ny indførte Tarif og de daværende tariflige Forhold samt under Hensyntagen til alle Indlæg

ang. Forholdene og i Betragtning af, at Vedligeholdelsen af Tarif-fællesskabet saavel er i hele Fagets, som ogsaa særlig i begge de tarif-afsluttende Parters, Mestres og Svendes Interesse, udtaler det tyske Bogtrykkerforbunds 6. Generalforsamling sin Tilfredshed med den nye Overenskomst og dens fredelige Indførelse, og udtaler tillige Forventning om, at Tarifudvalg og Tarifamt saa vidt muligt vil bidrage til at mildne de i den ny Tarif fremtrædende Mangler, eventuelt helt fjærne disse.

Generalforsamlingen bringer endvidere paa Medlemmernes Vegne Tarifamtets Forretningsfører og Svendemedlemmer en Tak for deres besværlige Arbejde og Varetagelse af Kollegernes Interesser, idet den anmoder om, at Interessen ikke maa svækkes, men at de ogsaa fremtidig paa nyttigste Maade vil forvalte deres Embeder.«

Den anden Resolution, stillet af SCHEFLER (Berlin) vedtoges med alle Stemmer mod 4 og havde følgende Ordlyd:

»Tysklands Bogtrykkerforbunds Generalforsamling anerkender, at Hovedbestyrelsen ved Afslutningen af den sidste Tarifoverenskomst har handlet i Overensstemmelse med Dresdener Generalforsamlingens Vedtagelser, men den anser en Udvidelse af Medlemmernes Medbestemmelsesret ved Afslutning af Tarif- og lignende vigtige Overenskomster for nødvendig, og stiller Forslag til Beslutning herom til Overvejelse hjemme.

Næste Generalforsamling er at indkalde saa betimelig, at en Beslutning herom rettidig kan følges.«

Paa denne Maade lykkedes det alligevel at komme ud over Modsætningerne og bevare Enigheden til Gavn for Helheden, og de tre Dages Debat havde da ikke været ført forgæves.

Paa Kongressens 4. Dag behandledes Understøttelsesforslagene, der indlededes af Forbundets Hovedkasserer G. EIFLER, der udtalte sin Betænkelighed ved at gaa med paa en Forhøjelse af Understøttelserne. Forhøjede en Generalforsamling Understøttelsen, saa forlangte man allerede paa den næste en yderligere Forhøjelse og derunder maatte de faglige Formaal lide. Desværre havde man Kolleger i Rækkerne, som forstod at udnytte Understøttelserne til det yderste, og Tal. hævdede, at der blev drevet megen Misbrug. Ved Forslagene nu regnede man kun med de øjeblikkelige Forhold, men ikke med det Antal Medlemmer, der stod bag. Af en Formue paa 6¼ Million Mark kom der 110 Mark pr. Medlem, men for at kunne garantere Invalidekassen, er alene 6¼ Million Mark nødvendig. Derfor havde man ikke Ret til nu at skabe en Situation, for hvilken Fremtiden kunde gøre os ansvarlig. Sluttelig maatte man dog regne med en eventuel fremtidig Lønkamp og betænke, at Byrderne blev vedvarende, selv om Indtægterne forringedes. Til Fremme af Organisations-Forbedringer, derunder at gøre Fagbladet obligatorisk, Tilskud til Lokalafdelingerne til Agitation vilde kræve mindst 159,000 Mark. Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelsen turde, saa vidt Rejseunderstøttelsen angik, ikke forhøjes, thi hvilken Organisation betalte vel 280 Dages Rejsehjælp efter 6 Ugers Bidrag. Særlig med Omflytningsbidragene dreves der Misbrug og for frivillige Omflytninger kunde der da under ingen Omstændigheder indtræde Forhøjelse. I sidste Aar havde man haft 1020 Omflytninger, hvoraf Halvdelen havde været frivillige. For Sygeunderstøttelsens Vedk. arbejdede man fra Haanden og i Munden. Det maatte dog altid fastholdes, at Forbundets Sygehjælp kun skulde være et Tilskud til den lovbefalede Sygeunderstøttelse. Taleren advarede sluttelig mod videre Understøttelsesforhøjelse.

I den paafølgende Debat erklærede MASSINI, at Berlinerkollegerne i dette Spørgsmaal stod paa samme Standpunkt som Forbundsstyrelsen (Afbrydelser: Endelig!). Ja, mine Herrer, dette forekommer ofte, men De erfarer det kun ikke. M. gav forskellige Eksempler paa, hvordan det stod med Understøttelserne. Havde i sin Tid i Berlin udtalt sig bestemt imod enhver Forhøjelse af Understøttelsen. I den paafølgende Diskussion blev der talt for ikke at gøre Forskel paa frivillige og ufrivillige Omflytninger, idet man hævdede at alle Omflytninger var til Forbundets Fordel. Ligeledes anbefaledes der en Forhøjelse af Syge- og Arbejdsløshedshjælpen, selv om der skulde blive Fare for en Kontingentforhøjelse. Der blev derpaa nedsat et Udvalg paa 11 Medlemmer, som senere havde at stille Forslag angaaende Understøttelsesforslagene.

Resultatet af Overvejelserne blev, at Rejseunderstøttelsen for Medlemmer, der havde arbejdet og betalt i 75 Uger, forhøjedes til Mark 1.50 pr. Dag og at de 280 Dages Varighed bibeholdtes. Man regner her med en Merudgift af 12000 Mark om Aaret.

Man savner ved denne Lejlighed en Udtalelse om, hvorledes Understøttelsen skal være for udenlandske Rejsende. Forholdet har jo hidtil været det, at f. Eks. vore Rejsende i Tyskland kun fik 1 Mark pr. Dag, medens Udlandets Rejsende her i Danmark erholder samme Understøttelse som vore egne, uanset Bidragenes Antal. Som bekendt bragtes dette Spørgsmaal frem paa Pariserkongressen, og Tysklands Repræsentanter lovede da at behandle Sagen paa deres første Generalforsamling. Vi faar da nu afvente, hvorledes det nu vedtagne Forslag skal fortolkes, thi det kan vel næppe tænkes, at man vil gøre Forskellen i Understøttelsen mellem egne og fremmede Rejsende endnu større, selv under Henvisning til de 280 Dage. Her i Landet kan en Udlænding jo hæve indtil 270 Dage, ganske vist fordelt paa 3 Aar.

Naar vore Medlemmer skal have Mark 1.25 pr. Rejsedag i Tyskland, saa skal de ikke alene have erhvervet sig forhøjet Understøttelse herhjemme, altsaa have arbejdet og betalt i 200 Uger, men de skal tillige have arbejdet og betalt mindst 1 Uge i Tyskland. Naar de fremmede Forbunds Rejsende kommer hertil, spørger vi ikke, hvormeget han har betalt i Hjemlandet, men kun om han er berettiget dér; er dette Tilfældet, erholder han uden videre Vrøvl den samme Hjælp som vore egne Medlemmer faar, hvilket med Overfartspenge beløber sig til en Værdi af Kr. 1.40 pr. Dag. Dette Lighedsprincip mener jeg, vi bør stræbe efter at faa gennemført ogsaa for vore Medlemmer, naar de rejser i andre Lande, thi kun derved kan man gennemføre en virkelig demokratisk Gensidighed.

Hvad Understøttelsen paa Stedet angaar, ansattes den efter 75 Ugebidrag ligeledes til Mark 1.50 pr. Dag i 10 Uger. Efter 150 Ugebidrag erholdes Mk. 1.75 i indtil 20 Uger. Efter 500 Ugebidrag forlænges Understøttelsens Varighed til 30 Uger og efter 750 Ugebidrag til 40 Uger. (Disse Forbedringer er kalkulerede til en Merudgift for Forbundet af Mk. 125,000 aarlig.) Sygeunderstøttelsen turde man derimod ikke forhøje.

Hvad *Korrespondent* angaar, blev det paa Grund af særlige Vanskeligheder forkastet at gøre Bladet obligatorisk for alle Forbundets Medlemmer; derimod vedtoges det at ansætte en 3die Redaktør samt at alle Redaktører fremtidig skal vælges paa Generalforsamlingen.

I Eftermiddagsmødet paa Kongressens 5. Dag holdt Redaktør REXHAUSER et Foredrag om Organisations-Overenskomster (Tarifspørgsmaalet). Foredraget modtoges med stærkt Bifald, men er af taktiske Hensyn ikke bleven refereret til Offentliggørelse. 6. Dags Formiddagsmøde optoges helt af en Diskussion herom. Denne endte med at en Resolution, stillet af KLAPPROTH (Hannover), vedtoges med alle Stemmer mod 3. Resolutionen udtaler, at da Forbundets Fordringer ved Afslutningen af den sidste Tarif delvis er bleven imødekomne, erklærer Generalforsamlingen, at den akcepterer de vedtagne Bestemmelser i Forventning om, at Tysklands Principalforening vil samarbejde med Forbundet til Højnelse af Faget og Fremme af dets Arbejderes Interesser. (Forts.)

Meddelelse til Medlemmerne.

Opmærksomheden henledes gentagende paa, at Ingen maa modtage eller gaa i Plads, forinden der er konfereret med Anvisningskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.

Medlemmerne kan faa Anvisningskontoret i Tale paa ethvert rimeligt Tidspunkt af Døgnet. Om Dagen paa Forbundskontoret eller gennem Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Eftmd. gennem Telefon Godthaab 1014 x.

Den typ. Forenings Stiftelsesfest.

SØNDAG Morgen samledes ca. 150 Damer og Herrer ved Østbanegaarden, og i det straalende Sommervejr drog Selskabet til Skovs for at fejre Den typ. Forenings 39-aarige Stiftelsesfest under de grønne, løvrige Træer. Ankommen til Vedbæk marscherede Selskabet ind i Hotellets Have, hvor den medbragte Frokost indtoges. Efter at Selskabet i en Times Tid havde beset de smukke Omgivelser og det dejlige Øresund, drog man videre ad Stien til Østerskoven, hvor der gjordes Holdt ved Skovløberhuset. Medens der blev indtaget Forfriskninger, sang Gutenberg-Koret nogle smukke Sange. Da Selskabet havde moret sig med Leg og Sang, gik Turen videre gennem prægtige Skovstier til Hørsholm. Og medens der i Hotellets Spisesal dækkedes op til Middagen, slog nogle af Selskabet sig ned paa den store Græsplæne og lyttede til Tonerne fra Orkestret paa Musiktribunen, andre spaserede rundt i den idylliske Park. Kl. 5 samledes man ved Bordene. Hr.

VIGGO CHRISTENSEN bød Velkommen og holdt Talen for Organisationen, ligesom der holdtes Taler af Hr. LAUR. JENSEN og Frk. CRONE. Tre smukke Sange blev afsungne og høstede stærkt Bifald, og navnlig var det Tilfældet med den ene, som havde faaet særlig original Udstyrelse, og dertil af den kendte Forfatter L. J. var varieret over det ikke ganske ukendte Motto: »Hold mig i Haanden i 30 Aar«.

Vi behøver næppe at fortælle, at det holdt haardt at komme bort fra Hørsholm, thi Stemningen var høj og Gutenberg-Koret sang — men endelig maatte man bryde op for at naa Toget.

Arbejdsforholdene paa Lollands-Posten.

SOM Svar paa min Artikel her i Bladet ang. Arbejdsforholdene paa *Lollands-Posten* fremkommer Typograf Rasmussen i Nr. 21 med et beskedent Forsvar for Hr. Redaktør Dein.

Naar jeg en Gang skulde have sagt om Hr. D., »at han var den flinkeste Principal, jeg havde arbejdet for«, saa beklager jeg oprigtig, at jeg har givet ham et saadant Skudsmaal; thi efter ganske kort Tids Forløb fik jeg et ganske anderledes Syn paa Forholdene. Dernæst paastaar R., at han har 2 Kr. over Minimal, hvilket for mig nærmest er en Gaade; thi R. fik, da jeg arbejdede hos Hr. Dein, 23 Kr. og var saa samtidig beskæftiget overvejende ved Akcidensarbejde samt lidt Trykkerarbejde.

Hvad Ordene: »Det er noget Svineri!« angaar, da skal jeg villig indrømme, at Hr. D. ikke har brugt dem overfor mig, hvilket jeg jo heller ikke har paastaaet; men R. faar de selv samme Ord leveret med kortere eller længere Mellemrum.

R. skriver ogsaa, at jeg *hver* Dag kom for sent, hvilket jeg stempler som Usandhed; thi hvis jeg var kommen for sent hver Dag, skulde Hr. D. nok have benyttet sin Ret til at afkorte mig i Lønnen. Hvad »Garderoben« angaar, saa lader det til, at R. er meget tilfreds dermed, i hans Begreber er det sikkert noget »enestaaende«; R. har i hvert Fald aldrig sét andet, hvilket kommer af, at R. har lært paa *Lollands-Posten* og altid har arbejdet der paa en Maaneds Tid nær.

Med Hensyn til Overarbejdet saa drejer det sig om 10—15 Min., og *før* jeg modtog min Ugeløn, præsenterede jeg min Regning, saa det er R.s egen fikse Idé, naar han skriver, at jeg ikke vilde have fastholdt Kravet om Betalingen af den halve Time, hvis det ikke var, at jeg skulde rejse; thi R. plejer — ret ofte forresten — at »forære« Hr. D. 5—10 Min. om Aftenen og stiller saa pligtskyldig 5 Min. før næste Morgen.

Sluttelig taler R. om at angive sine Kolleger til Forb. for »Tarifstridigheder«. Det er meget beklageligt, at man nødsages til at foretage et saadant Skridt; men naar R. *hver Dag* 1/2 Time i Middagsstunden sætter paa Maskine uden nogen som helst Betaling, saa maa R. finde sig i, at sligt Arbejde bremses. Men dette er maaske R.s Vej til at blive en agtet og afholdt Kollega, som R. skriver. Naar R. ogsaa paastaar, at jeg ikke selv kan sige mig fri for »Tarifstridigheder«, saa vil jeg anbefale R. at føre Beviser for sin Paastand.

Efter dette haaber jeg, at Kollegerne Landet over nok kan forstaa, hvorfor Hr. Dein og Rasmussen er saa gode Venner.

Hermed skal fra min Side al videre Diskussion om den Sag være afsluttet.

C. V. JOHANSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 27. Maj.

1. Foranlediget ved de socialdemokratiske Bladpersonalers Henvendelse var der udsendt Skemaer til Udfyldning samt Cirkulærer. Disse var nu kommet tilbage og bearbejdede.

2. Der var kommet Indbydelse fra det schweitziske Forbund om at deltage i Forbundets Generalforsamling den 6. Juni. — Kan af Mangel paa Tid ikke modtages.

Den 2. Juni.

1. Redegørelse gaves om Forhandlingerne med Personalerne i de socialdemokratiske Blade, som trykkes af private Bogtrykkere. — Det vedtoges at delegere Hvidtfeldt og Viggo Christensen til Slagelse og Næstved for at udvirke en Ordning.

2. Der forelaa Meddelelse fra den ved den internationale Kongres i Paris nedsatte Kommission om det fremtidige Sæde for det internationale Sekretariat. Der var ikke sendt nogen Repræsentant fra det schweitziske Forbund til Trods for gentagne Henvendelser fra Kommissionen om et Møde, og Kommissionen kunde derfor ikke indgaa paa de af Forbundet mod Sekretæren rejste Beskyldninger.

3. Der udstedes Kundgørelse ang. Delegeretmødets Afholdelse i Septbr. Forslag, som ønskes stillede af Afdelingerne, indsendes til Forretningsudvalget inden Udgangen af Juli Maaned.

Den 15. Juni.

1. Aarsregnskabet forelaa til Underskrift. Ved Regnskabsaarets Slutning er Beh. i Hovedkassen Kr. 288,515.86. I den forløbne Del af Aaret overstiger Indtægten Udgiften med Kr. 1932.80. I forskellige Indsamlinger Kr. 756.71. Ialt Kr. 291,205.37, hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes: I Sparekassen Kr. 243,023.46, i Obligationer Kr. 46,000, i Aktier og Depositum Kr. 1000, i Kassebilag Kr. 230, i Kontanter Kr. 951.91. Beholdningen eftersaas og fandtes at være til Stede. I foranstaaende Obligationsbeholdning er indgaaet 10 Stkr. Obligationer à 500 Kr., som saaledes er ført til Indtægt i Kassebogen under 12. Juni 1908. Endvidere er Dags Dato den i Holstebro Fællesbageri udlaante Obligation paa 13,000 Kr. indgaaet, men vil være at føre til Indtægt, da den er ført til Udgift under 20. Maj 1908.

2. Et Medlem af Trykkerafdelingen indstilles til Understøttelse af Hjælpekassen i 26 Uger paa Grund af Ulykkesforsikringslovens Indflydelse paa Sygekassens Begrænsning af Understøttelsen til 13 Uger.

3. Ang. en Klage over Lægen i Valby vedtoges det at forelægge Sagen for Lægen til Erklæring.

4. Fra Dansk lit. Principalforening forelaa Meddelelse om Fastsættelse af Tid og Sted ang. Forhandling om Tarif for De kv. Trykkeriarbejdere i Stentrykkerierne. — Det overlodes til den kv. Afdeling at vælge 2 Delegerede til Forhandlingerne; for Forretningsudvalget møder Viggo Christensen.

Aarhus Lokalafdeling

afholder **Kvartals-Generalforsamling** *Fredag den 10. Juli, Aften Kl. 8 pr.* i Den folkelige Forsamlingsbygning.

Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Meddelelser fra Styrelsen. 3. Regnskaberne for April Kvartal. 4. Skal der i Aar afholdes Dilettantkomedie. 5. Fastsættelse af Formandens Løn for det kommende Aar. 6. Valg af Styrelse (de afgaaende er N. Mortensen, Martin Petersen, Schmidt og Christensen). 7. Valg af 2 Bibliotekarer. 8. Valg af et Udvalg til Rev. af Lovene i Anl. af Delegeretmødet. 9. Eventuelt.

— — — —

Derefter *Generalforsamling* i Hjælpekassen med Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt.

Aarhus, den 30. Juni 1908. STYRELSEN.

Sommerudflugten

foretages *Søndag den 5. Juli* til *Hinnerup*. Der mødes paa Hovedbanegaarden Kl. 11 *præcis*. Efter Ankomsten til Hinnerup serveres *Kaffe* (saavel med som uden Cognac) til samtlige Deltagere. Efter Kaffen foretages *Spasereture* i Omegnen. Kl. 4 3/4 stilles paa Gæstgivergaarden, hvor *Fællesspisningen* finder Sted Kl. 5. Der serveres Lammesteg og koldt Bord med Snaps og Øl. Drikkepenge betaler Kassen. Efter Fællesspisningen en *Svingom* i Pavillonen til Opbrudet Kl. c. 9 1/2. Toget afgaar fra Hinnerup Kl. 9,50. Ankomst i Aarhus Kl. 10,22.

NB. Deltagerne bedes saa vidt muligt løse Kaffe- og Spisekort forinden hos Kassereren, der vil være at træffe paa sin Bopæl, Trøjborgvej 10[1], Fredag og Lørdag Aften fra Kl. 8—10. De, som ikke har løst Adgangstegn forinden, bedes straks efter Ankomsten til Hinnerup indhente det forsømte.

Billet til Toget udleveres paa Stationen Søndag Morgen.

UDVALGET.

Forinden Plads modtages i Næstved skal Henvendelse ske til Lokalformanden, Typograf P. M. Christensen, Brandtsgade 192 h.

Nær og Fjærn.

13,307 Kr. 87 Øre er anvist »Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse« til Udbetaling ved Finanshovedkassen som Statens Tilskud for Tiden fra 1. Oktober 1907 til 31. Marts 1908.

Sommerferie. Bogtrykker M. A. HANNOVER har tilstaaet dem af sit Personale, baade mandlige og kvindelige, der mindst har været beskæftiget i Aar i Forretningen, 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Missionstrykkeriets Bestyrer, Hr. FISCHMANN, har, i Lighed med tidligere Aar og uden Anmodning, atter i Aar givet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. Ferien omfatter *alle* i Missionstrykkeriet beskæftigede Arbejdere.

— 3 Dages Sommerferie er i Aar tilstaaet den Del af HERTZ' Personale, der har været i Forretningen før Maj Maaned f. A.

— Akties. L. IHRICH's Personale, København, er i Aar bleven tilstaaet 3 Dages Ferie uden Afkortning i Ugelønnen.

— *Frederiksborg Amts Avis* har tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie.

— *Aarhus Stiftstidendes* Personale har atter i Aar faaet Meddelelse om Tilstaaelse af en 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn for de faste og 27 Kr. for Beregningsarbejdere.

— Bogtr. KR. C. PETERSEN, Odense, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Sommerferie med en Udbetaling af 25 Kr.

— *Kolding Folkeblad* giver i Aar, som tidligere, 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn til Personalet.

— *Højskolebladet* giver ligeledes 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Boghandler BLICHER giver 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen til saavel Bogtrykkeri- som Bogbinderi-Personalet.

— *Roskilde Tidende* (Red. J. WRESCHNER) har ligesom i Fjor uden Opfordring tilstaaet hele Personalet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Aktieselskabet *Nyborg Avis* (Redaktør EGEBJERG) har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Løn.

Typografernes Sangforening foretager Søndag den 19. Juli sin aarlige Skovtur, der foregaar pr. Vogn. Turen gaar til Søllerød, hvor der spises medbragt Frokost; derefter Spaseretur langs Søen til Skovløberhuset, hvor Kaffen indtages. Saa stiger man atter til Vogns og kører gennem Granplantagen i Geels Skov til Ørholm (det danske Schweitz). Her spises til Middag, hvorefter Hjemturen finder Sted over Hjortekær og Eremitagen ad Strandvejen. Tegning sker hos Styrelsen à 3 Kr. (Vogn og Middag). Besøgende (à 4 Kr.) kan deltage. Nærmere Meddelelse følger. Mødested St. Hans Torv Kl. 8½ Form.

Udflugt til Viborg Egnen. Med Støtte af Udvalget for folkelig Universitetsundervisning afholdes en geologisk-botanisk-zoologisk-historisk Udflugt tll Viborg-Egnen i Dagene 10.—12. Juli 1908. Prisen for hver Deltager er 24 Kr.; heri er indbefattet Befordring med Jærnbane, Vogn og Baad paa Turen, Maaltider og Natteleje, derimod ikke Deltagernes Rejse til Langaa og fra Viborg.

Rettelse. I det sammentrængte Referat fra sidste Generalforsamling har Sekretæren i et kort Resumé skrevet, at jeg skulde have talt for mere Solidaritet. Dette beror paa en Misforstaaelse, da jeg aldeles ikke tror paa eller anerkender Begrebet Solidaritet. Jeg udtalte derimod: **Hvis** vi var solidariske, *saa* maatte vi have ensartet Arbejdsløsheds-Understøttelse og Afskaffelse af Anciennitetsprincipet.

København, den 26. Juni 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Kasseeftersyn.

Typografernes Stiftelse.

Ved et Dags Dato hos Hr. Kasserer Laur. Jensen foretaget Kasseeftersyn fandtes en samlet Beholdning af 9278 Kr. 67 Øre, deraf i Obligationer 4000 Kr., Sparekassen 5050 Kr. og i Kontanter 228 Kr. 67 Øre, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 22. Juni 1908.

FRED. HJORTH. J. B. G. SØRENSEN.

Til vor syge Kollega (TH. HANSEN) er i *København* indkommet 456 Kr. Med det tidligere indkomne ialt 1523 Kr. 90 Øre. Hermed er Indsamlingen sluttet.

For Offervilligheden blandt Kollegerne bringes herved Udvalgets bedste Tak.

Nakskov, den 21. Juni 1908. P. U. V.
BERNH. NIELSEN,
Kasserer.

Idet jeg kvitterer for Modtagelsen af foranførte 1523 Kr. 90 Øre, beder jeg herved Kollegerne og øvrige Givere modtage min og Hustrus hjærteligste Tak for den gode og uforglemmelige Hjælp under min lange Sygdom. Jeg er nu i god Bedring og haaber atter at faa mit Syn. Endnu en Gang inderlig Tak.

København, den 24. Juni 1908. THEODOR HANSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Arnold Nielsen, udl. 27. Juni hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Valborg Caroline Olsen, udl. 21/9 07 hos Aamodt (arb. s. St.). Louise Andersen, udl. 15. Juni hos I. Cohen (arb. s. St., tidl. Medl.). Syge- og Ligkassen: 2774, Ole Petersens Hustru Sigrid. Sætterlærling Bjørn Lauritzen (Hertz).

Aarhus, Carl Monsen, født i Bergen 1. Septbr. 1875, udl. i Sogndal Sogns Bogtr. 1894. Arbejdet udenfor Faget 1 Aar og tiltraadt Aarhus 9. Juni 1908. Nykøbing M., Thomas N. Thomsen, født 30. Marts 1860, udl. 1. Januar 1880 i Kolding Avis (tidligere Medl. Udmeldt i Fredericia 29. Febr. 1895 (Morsø Avis).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2045 (1495), Bertram Behrendt fra Nykøbing F. (S. L. Møller). 2028 (1289), Chr. Christensen fra Nysted (Chr. Christensen). 2408 (1138), Poul H. B. Hansen fra Næstved (arbl.). Norsk Medlem (2396), Reinert Eversen fra Næstved (Fagskolen). Trykkerafdel.: 2400 (1894), Holger Edmund Olsen fra Odense (arbl.). 2401 (1849), Emanuel Valdemar Hansen fra Udlandet (Knudtzon).

Aarhus, 1461, Ove H. Dyva (De forenede Bogtrykkerier). Fredericia, 2142, Andreas Petersen (Avisen). Nakskov, 1848, L. G. Wagner (L. Larsen). Nyborg, 2031, Alfred Christensen (arbl.). Odense, 1502, Corn. Petersen (Steen Andersen). Thisted, 1223, Lorenz F. Jensen og 2017, H. M. Mortensen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1461a (36), Ove Dyva til Aarhus i Pl. 1398 (215), Hans Chr. Nielsen til Randers i Pl. 461 (2736), Heinrich Becker til Aalborg i Pl. Trykkerafdel.: 2415 (1850), Carl Emil Jensen til Nykøbing F. i Pl. 2416 (1826), Peter Jensen til Aalborg i Pl.

Næstved, 2235, Aage Siems, 2408, Poul H. B. Hansen og 2396 (norsk), Reimert Evertsen (alle til Kbhvn., arbl.) samt 1665, Christian Hansen til Helsingør i Pl. Odense, 2340, Holger Olsen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 2177, A. F. H. Madsen paa Rejse.

Død.

Ribe, 1384, Viktor Emanuel Drasbæk.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Fredag den 3. Juli, Aften Kl. 8 hos Gabrielsen, Pilestræde 51. Da vigtige Sager foreligger, bør alle møde. STYRELSEN.

T. C. C. Hillerød—Gribskov—Gurre. Start: Trianglen Lørdag Aften Kl. 7. Husk Lygten. Fredag den 10: Bakketur. (30)

ANNONCER

En »Typograph«-Sætter

kan straks faa en fast Plads i København ved Henvendelse til Bogtrykfagets Anvisningskontor, Jærnbanegade 4. (149)

Sætter-Stereotypør.

En Sætter, som har arbejdet i en Aarrække ved Stereotypering, søger Plads. Bill. mrkt. »Sætter-Stereotypør 150« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Stereotypør.

Som saadan ønsker en ung Mand en fast Plads. Billet mrkt. »H. H. 148« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker

(paalidelig) ønsker Plads som **Trykker**, helst i et Akcidenstrykkeri. Kendt med saavel Enkelt- som Dobbeltmaskine samt Viktoriapresse. Bill. mrkt. »152« tilsendes Ekspeditionskontoret.

En energisk og dygtig Fagmand (Trykker), med en mindre Kapital, ønsker sig optaget som Parthaver i et solidt Trykkeri. Billet mrkt. »3709« modtager *L. Chr. Nielsens Ann.-Bur., Løvstræde 14.* (151)

En yngre Akcidenssætter

(gift) ønsker en fast Plads enten i København eller i en større Provinsby. Bill. mrkt. »1848« bedes indlagt paa Ekspeditionskont. (147)

Maskinsætter (Typograph) søges til en Ferieplads i København, 4 Uger, muligvis fast Arbejde. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Gang værende Bogtrykkeri med elektrisk Drivkraft, beliggende i en af Jyllands største Købstæder, er til Salg. Forretningen har været drevet i 6 Aar, men Størstedelen af Materiel kun ca. 3 Aar gammel. Anskaffelsessummen har været ca. 20,000 Kr., sælges nu for 15,000 Kr., med 5000 Kr. kontant Udbetaling. For Restbeløbet vil eventuelt kunne tages Bogtrykarbejde. Bill. mrk. »Bogtrykkeri 144« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 10 JULI 1908 XXXV AARGANG

Møde for Bogsættere.

Onsdag d. 15. ds., Kl. 8, afholdes i Kongens Klub, Østergade 15, et Møde for københavnske Bogsættere.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Samtlige Bogsættere bedes give Møde.

Styrelsen.

S. L. Møller.

NAAR Kollegerne ser dette Firmanavn som Overskrift, er de ikke i Tvivl om, at der er Tale om Konflikt. Thi Firmaet er kendt af saa godt som alle Københavns Typografer for det stridbare Sindelag, der gennem de senere Aar fra Firmaets Chef og hans meget unge Sønner er udvist mod Personalet.

For et halvt Aars Tid siden anskaffede Firmaet en Sættemaskine, til hvis Betjening man antog en Maskinsætter, der kom fra Skolen i Berlin. Da det forlød, at Maskinen skulde arbejde i to Hold, rettede Personalet en høflig Anmodning til Firmaet om, at der maatte blive antaget en af Haandsætterne til Oplæring ved Maskinen. Personalet fik Afslag. Ved en senere Lejlighed — en Mægling, hvis Resultat bl. a. var en højst tiltrængt Hovedrengøring — blev Spørgsmaalet bragt paa Bane, og Firmaet erklærede over for Repræsentanter fra Organisationen, at det ikke stillede sig absolut afvisende, men for Tiden ikke skulde bruge mere Mandskab ved Maskinen og ikke vilde binde Forretningen ved Løfter for Fremtiden. Firmaet har imidlertid efter hint Møde i lang Tid været paa Rov efter en Maskinsætter — det er selvfølgelig behageligere at lade en anden Bogtrykker bære Udgiften til Oplæring af sin Maskinsætter.

Det gik imidlertid ikke saa let at skaffe en Maskinsætter, da det er en Arbejdskraft, der er ret efterspurgt. Dette udlagdes af Firmaet som en Boykotting fra Forbundets Side. Endelig i forrige Uge lykkedes det Firmaet at skaffe sig en Maskinsætter. Men da han den følgende Fredag sagde sin Plads op, geraadede Firmaet i Raseri. Som en særlig udsøgt og raffineret Hævn opsagde det Sætteriets Tillidsmand. Over for dette Overgreb svarede Sætterne med deres Opsigelser.

Ved Forhandlinger med K. B. Dagen efter og i Ugens Løb kunde Spørgsmaalet være løst paa den Maade, at Opsigelserne fra alle Parter toges tilbage og der blev foranstaltet Mægling i Stridsspørgsmaalene. En Løsning paa denne Maade kunde ikke skaffes tilveje, da Maskinsætteren, der uden Berøring med den øvrige Konflikt havde sagt sin Plads op, ikke ønskede at begynde igen. Som Følge deraf forlod Sætterne deres Pladser i Fredags.

Ved en Forhandling i Københavns Bogtrykkerforening i Mandags lykkedes det ikke at skabe noget nyt Grundlag for en Forhandling, idet K. B. fastholdt, at Forbundet maatte formaa Maskinsætteren til at blive i Pladsen, medens der forhandledes om en fremtidig Ordning af Maskinsætterspørgsmaalet hos Firmaet. Under Hensyn til Forhandlingen om dette Spørgsmaal, og da det kun blev af kort Varighed, gik Maskinsætteren ind paa Ordningen, hvorefter Personalet Tirsdag Middag gik i Arbejde, og i Dag paabegyndes en Mægling om Maskinsætterspørgsmaalet, Sønnernes Forhold i Forretningen og Arbejdsforholdene i Almindelighed.

Der er al god Grund til at tro, det gennem Forhandling vil lykkes at løse Maskinsætterspørgsmaalet paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade. I hvert Fald vil vi haabe, at det maa lykkes at jævne alle Uoverensstemmelserne mellem Firma og Personale paa en saadan Maade, at der banes Vej for et godt Samarbejde i Fremtiden.

Herbergsforholdene.

DET glæder mig, at der er ved at komme en Diskussion i Gang angaaende Herbergsforholdene. Og at der trænges til en Reformering, er vi vel alle enige om. Vi kan jo ikke undgaa at bemærke, at Kolleger, der længe har været udsat for Rejselivet, modtager en uheldig Paavirkning et eller andet Steds fra. Og mon ikke denne Paavirkning skulde have sit oprindelige Arnested paa Svendehjemmene?

Hr. Viggo Nielsen er enig med mig i, at vi bør søge at skaffe vore rejsende Kolleger hyggelige Hjem, hvor Luften kan være god, baade fysisk og moralsk.

Derimod mener Hr. P. Bondesen og en anden Kollega, at man bør holde sig til de bestaaende Svendehjem og støtte dem efter bedste Ævne.

I og for sig kunde jeg ogsaa godt slutte mig hertil, saafremt der var Udsigt til, at Forholdene skulde blive bedre; men da det netop tegner til at blive værre, saa er det at jeg mener, at det er paa Tide vi trækker os tilbage.

Oprindelig har Tanken med Svendehjemmene vel været meget sympatetisk. Der er jo samlet ind vidt og bredt til disse Svendehjem. Men det forekommer mig, at de fleste af disse Bidrag er gaaet »til Spillemandspenge«. I hvert Fald kan private Gæstgivere levere ligesaa billig Mad og til Dels ogsaa Logi, som der bydes paa mange Svendehjem.

Naar Hr. P. Bondesen er bange for, at vi skal kaste os i Armene paa private Gæstgivere, da er Ulykken vel ikke synderlig større, end naar vi falder i Armene paa Svendehjemsfædrene. Thi Hr. Bondesen maa nemlig ikke tro, at disse Fædre besjæles af faderlig Omsorg alene. Det er en Kendsgærning, at det ene Svendehjem efter det andet indfører »den fattige Mands Snaps« og omdannes til almindelige københavnske Mælketoddy-Forretninger. Det er Svende-Fædrene selv, der andrager om og faar Brændevinsbevillingen.

Der var en Gang en af disse Værter, der forklarede mig sin menneskekærlige Bagtanke med denne Reform. De drak jo dog Brændevin alligevel. Og naar han nu skænkede Brændevinen ud i ganske smaa Karafler til 12 Øre pr. Stk., saa fik de hurtigere Ende paa deres Skillinger, og saa undgik de da at blive helt døddrukne.

Naar man har sét dette, taber man uvilkaarlig lidt af sin Lyst til at støtte Svendehjemmene.

Hr. Bondesen fremkommer med et Par Eksempler paa »private« Herberger baade i Tyskland og herhjemme. De er jo ikke lyse. Men der er jo »braadne Kar i alle Lande«. Jeg mindes imidlertid »private« Herberger i Tyskland, hvor der

har været baade Klaver og Billard og dejlig rene Værelser og venlig Betjening.

Naar Hr. Bondesen fremhæver Kontrollen paa Svendehjemmene, da er den nærmest illusorisk. Utøj sés der ikke efter, og naar den gamle Tradition bibeholdes, at man skal efterses for Fnat, da er det for saa vidt betydningsløst, som Svendefatter sjældent knapt nok kender Forskel paa »Hedetøj« og Fnat.

Det er muligt, at der endnu hist og her i Landet findes enkelte respektable Svendehjem, hvor der er Hygge, Renlighed og Lys, som f. Eks. i Odense, hvor Hr. Bondesen finder det fortræffeligt.

Det er rigtigt, som Hr. Bondesen skriver, at man i Tyskland enkelte Steder henviser til Svendeherbergerne. Der findes vel ogsaa *enkelte* Svendehjem *her*, som man godt kunde henvise til, hvis det ikke netop var for at være *rationel* og komme *Aanden* til Livs. Thi hvad kan det nytte selv om Svendehjemmene er nye og velindrettede, naar Vagabondaanden *har* vundet Indpas som Tuberkelbacillen i en Kostald.

Thi det *er* nu en Gang ikke gode Omgivelser for en ung Svend at høre Medlogerende tale om »Tvangen« og »Brasen« med samme Tonefald som vi andre taler om en kendt Mands Hus.

Der var en Tid, da Fagforbundene advarede mod Rejseforeningen. Men saa blev den Paragraf ændret, at man *skulde* tage Arbejde overalt. Den Gang burde man ogsaa have fordret, at *kun* Fagforbundenes Medlemmer kunde bo paa Svendehjemmene. Saa havde det muligvis været anderledes. Nu er der vist kun det at retirere.

Aarhus, den 30. Maj 1908. M. L. MADSEN.

Redaktørskiftet ved Typ.-Tid.

I *Typ-Tid.s* Nr. 20 læser jeg, at Hr. Redaktør F. K. MADSEN nedlægger sin Stilling ved Bladet, men at Forbundsstyrelsen i et Møde den 22. April har vedtaget at han skal fungere til Delegeretmødet. Mange beklager vist dette forestaaende Redaktørskifte; thi omend Hr. F. K. M. til Tider har været vel skrap i sine redaktionelle Kommentarer, maa vi dog sige, at han aldrig har ladet sig rive med Strømmen, har gjort sig Umage for at dele Sol og Vind lige inden for sine Kollegers Rækker og bremset af, hvor han mente, der burde bremses og frem for alt har han ikke været bange for at gaa i Ilden.

Jeg skulde imidlertid ikke have berørt denne Side af Sagen, — thi den er en bedre Skribents Talent værd — dersom der ikke havde været en anden Ting, som klæbes ved, nemlig den, at jeg tror, at der under de smaalige Hensyn, som Forretningsudvalget tillader sig at byde, vil være vanskeligt at finde en Stedfortræder. Jeg tillader mig at skrive smaalige Hensyn.

Enhver, som følger med og læser *Typ.-Tid.* vil ofte have set Red.s Hjertesuk: »Af Hensyn til Pladsen maa en Del Stof vente til senere Numre« og i et af de sidste Nr. er dette Hjertesuk naaet til at lyde ... ganske overvældende ..., hvorfor Red. ganske naturligt maa lade Indsenderne om Taalmodighed; det er nemlig alt, hvad han kan bede om — thi et Tillæg til Bladet under saadanne fortvivlede Forhold mener Forretningsudvalget *at der ikke er Raad til*, i alle Tilfælde har Indsenderen af disse Linjer ved en Henstilling til Forretningsudvalget gjort dette opmærksom paa Forholdet — men intet Resultat faaet ud af det. Jeg skal her notere hvorlænge nogle Indsendere har maattet vente paa Optagelse af deres Artikler: I Nr. 17 er en Artikel dateret 6. April (altsaa optaget 24. s. M.) i Nr. 21 2 Artikler dat. henholdsvis 9. og 21. April (optaget den 22. Maj) og Generalforsamlingsreferatet af 29. Marts finder Plads den 8. Maj og Fortsættelse af samme den 12. April (optaget 14. Maj). Forretningsudvalgets Møder har ikke været refererede i Bladet fra 22. Novb. 1907 til 23. Maj 1908 — og dette var vistnok endda kun efter en falden Bemærkning af mig til den typografiske Forenings Formand. Til Slut skal jeg notere, at en Artikel, der er dateret 5. Januar har fundet Optagelse 23. Maj.

Skulde der monstro ikke af dette lille Udpluk findes Anledning for d'Herrer, som maatte finde Anledning til at aspirere til Redaktørstillingen, om paa det forestaaende Delegeretmøde at stille bestemte Krav om Bevillinger til eventuelle Tillæg, naar der maatte findes tilstrækkeligt Stof, for Udvidelse af *Typ.-Tid.* blev jo som bekendt forkastet paa sidste Delegeretmøde og bliver efter al Sandsynlighed ogsaa forkastet denne Gang, dersom Spørgsmaalet kommer frem.

— — Mon det i Grunden ikke vilde være rigtigst at *alle* Indsendere af Artikler daterede disse, derved mener jeg, at der kunde samles Materiale til en eventuel Diskussion.

København, den 23. Maj 1908. — n.

Vi er selvfølgelig meget glade ved, at Kollegerne Landet over mere og mere tager Del i Diskussionerne og sender os Artikler om dette eller hint Æmne, der kan have Interesse for Standen i sin Helhed. Men dette bevirker, at vort Blad til Tider let overfyldes, og at Indsenderen af den Grund ofte maa vente et Stykke Tid, før han ser det optaget. Hvad vi derimod er mindre glade for, er dette, at vi i den Anledning ret hyppigt modtager baade lukkede og aabne Brevkort med just ikke altid smagfulde, men vistnok meget velmente Udtryk om vor Virksomhed.

Det lille —n giver os Anledning til at sige til disse vore Medarbejdere, at det næppe lader sig gøre at benytte vort Fagblad som journalistisk Øvelsesplads; men hvis dette skal være Tilfældet, saa er den første Betingelse den, at man forstaar at udtrykke sig i korte, klare Sætninger og ikke pakker sine Meninger saaledes ind, at de næppe er til at udrede fra hinanden.

Vilde Kollegerne lægge sig denne gyldne Regel paa Sinde, blev *Typ.-Tid.* mere end stor nok, og der vilde næppe mere blive Tale om, at Kollegerne fik den Linje at se: »Maa af Hensyn til Pladsen vente til næste Numer!« RED.

Ud af de Samvirkende!

Vi maa, vi skal ud af de Samvirkende. Den af Kapitalen moralsk og retsligt bundne store Centralisation er absolut en Hindring for alle vore Bestræbelser for at højne vor Løn og vore Levevilkaar. Der raabes fra de konservative Kolleger: Det gaar ikke, Kapitalen knuser os; og jeg svarer blot dette ene: *Vi staar stille.* Og ikke nok hermed, men vi staar stille og lader os *svinebinde*, medens vi stadig bliver udbyttede. Der hobes vedblivende Forlig op paa Forlig med Masser af Paragrafer, hvorefter vi skal rette os. Kan I da ikke sé, at vi i Løbet af faa Aar ganske er berøvet vort eneste Vaaben: *Strejken.* Vi maa ikke strejke mere! Vi skal pænt finde os i al Ting. Saasnart Slaven ikke er Chefen tilpas, telefoneres der blot til **4331**: Er det Forbundskontoret? Naa. Vil De i Følge Forlig af den og den Dato, § 333, sørge for, at mine Svende opfører sig ordentlig! — Vedkommende maa da stille til Klø i Jærnbanegade. Styrelsen kan ikke handle en hel Del anderledes, saalænge vi har alle disse forbandede Forlig med tilhørende Mulktsystemer.

Lad os hurtigst muligt komme ud af de Samvirkende, saa er vi foreløbig befriet for Lock-out-Forliget og kan sparke til de øvrige Haandjærn og Benlænker, som efterhaanden er bleven listet paa os. Inden denne Tarifs Udløb har vi da samlet en hel lille Formue af de Penge, vi ellers aarlig putter i de Samvirkende. Desuden behøver vi til den Tid ikke at spørge hverken Per eller Povl om vi maa strejke, ej heller behøver vi »af Hensyn« at gaa ind paa en »Freden« bevarende, men os utilfredsstillende Tarif. Vi kan selv bestemme, selv kæmpe og selv staa til Ansvar.

Til Kolleger i Provinsen vil jeg sige: Lyt til et Raad fra Storbyen, hvor Forholdene er mere udviklede, hvor vi har sét det glippe, som I maaske endnu haaber og tror paa:

Send kun Delegerede, som stemmer for Udmældelse af De samvirkende Fagforbund.

København, den 25. Juni 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Gratis Bade

paa den kommunale Søbadeanstalt i Gasværkshavnen blev i Borgerrepræsentationens sidste Møde før Sommerferien tilstaaet de Arbejdsløse i Anledning af en ekstraordinær Sag, der var forelagt af Hr. Borgmester JENSEN.

I Sagens Interesse bør det bemærkes, at det i første Linje skyldes 11te Kreds socialdemokratiske Forening, at denne Sag er kommen frem, idet et Medlem (forresten Typograf) for 2 Aar siden indsendte et Andragende til Borgmester Jensen om Fribad, som blev afslaaet paa Grund af manglende Materiale. I Aar har samme Medlem paa flere Fags Arbejdsløses Vegne atter optaget Sagen, og henvendt sig hos Borgerrepræsentanterne d'Hrr. Fr. Andersen og Lyngsie samt Fællesorganisationens Sekretær, Hr. Typograf Kiefer; disse Mænd indsaa det berettigede i Henvendelsen og lovede alle at ville anbefale Sagen. Med Bistand af Den typografiske Forenings Formand, Hr. Viggo Christensen, foreligger nu det glædelige Resultat, at de Arbejdsløse gratis kan gaa i Vandet om en halv Snes Dage, og der er vist mange arbejdsløse, der vil blive glade ved at høre det. — n.

Fester.

Schultz' Bogtrykkeri's Jubilæum. Som bekendt holdt Schultz' Bogtrykkeri Akt. 125 Aars Jubilæum, Onsdag den 1. Juli. Jubilæumsdagen ophørte Arbejdet Kl. 1, og Personalet samledes med Justitsraadinden og Aktieselskabets Bestyrelse paa 1. Sal, for ved et Glas Vin at mindes Dagen; ved denne Lejlighed meddeltes det, at der var bevilget en opefter afrundet Ugeløn og et større Beløb til Pensionskassen, og det første Møde mellem Aktieselskabets Bestyrelse og Personalet bar saaledes Vidne om en god Forstaaelse hos denne af Arbejdernes Tarv og Interesser. Om Lørdagen fejredes Jubilæet ved en selskabelig Sammenkomst i Odd-Fellow-Palæet, hvori Justitsraadinden med Familie deltog, og som lige fra Middagen med sin skummende Champagne og dæmpede Musik til Frokosten med sin Kaffe og The forløb, som en Fest, paa hvilken er ofret alt, bør forløbe — til alles udelte Tilfredshed.

tn.

„Typografia", Aalborg-Kollegernes selskabelige Forening, foretog Søndag den 28. Juni sin Sommerudflugt. I det smukkeste Vejr stillede saa godt som alle Medlemmerne med Damer ved 7½ Tiden paa Banegaarden for efter en Køretur gennem det prægtige Landskab, der her ved sin Afveksling af Hede og opdyrkede Arealer ret repræsenterer den jydske Natur, at naa Nibe, hvor Madkurvene blev afhentede paa Stationen, medens Deltagerne fortsatte med Toget til Sebbersund St. Herfra spadserede man over Broen til den paa den modsatte Bred liggende Kro, i hvis Have der var dækket et Kaffebord, og efter at have gjort sig tilgode ved dette og fra en nærved liggende 176 Fod høj Bakke nydt den storslaaede Udsigt, vendte Selskabet tilbage til Sebbersund Station og tog med Formiddagstoget til Nibe, hvor man straks efter Ankomsten satte Kursen i Retning af Hotelejer Lindtners hyggelige Have, hvor Madkurvenes rige Indhold skulde til første Behandling. Efter at have faaet den fornødne Ballast ind, brød man op for i sluttet Trop at spadsere gennem Byen, der giver et tro Billede af en Købstad for hundrede Aar siden, til Pavillonen i Skals Plantage, hvor et Fælleskaffebord var arrangeret, og her holdtes der Taler for Foreningen og dens Bestyrelse og afsunget tre i Dagens Anledning skrevne Sange. Resten af Tiden til Kl. 6 anvendtes paa bedste Maade, og efter en tre Timers Dans var Dagens Program udtømt, og med sidste Tog returnedes til Aalborg.

B.

Skive Lokalafdeling foretog Søndag den 28. Juni en Udflugt med Damer til Sevel. Denne Skive-Typografernes første Udflugt var imødeset med megen Forventning, og den blev særdeles vellykket. Det var det prægtigste Sommervejr, og de afvekslende Landskaber i den for de fleste af Deltagerne ukendte Egn gjorde den henved 3 Mil lange Køretur til en stor Nydelse. — Der blev gjort et Par Timers Ophold ved Mørksø, og saa fortsattes Turen til Sevel. Ved Ankomsten hertil indtog man en lille Forfriskning i den hyggelige Kro og gjorde derefter nogle Smaature omkring i den venlige lille Landsby og Omegnen. — Kl. 6 var Bordet dækket, og Fællesspisningen fandt Sted under den livligste Stemning. Efter Bordet spillede Musikken op til en Svingom, og Klokken blev over 11, inden man kunde bekvemme sig til at vende hjemad. — Vore lokale Poeter havde rigtig lagt sig i Selen ved denne Lejlighed, ikke mindre end 6 Sange blev afsungen paa Turen. — Ved Kaffebordet meddelte Udvalget, at det fra Bogtrykker L. Pedersen havde modtaget en Skrivelse, hvori han ønskede Deltagerne en fornøjelig Dag, og samtidig vedlagte 10 Kr. til en »Omgang«. Denne Opmærksomhed indbragte Hr. Pedersen et begejstret Hurra.

— n.

Aarhus-Afdelingens Sommer-Udflugt, der i Aar gik til Hinnerup, fandt Sted i Søndags. Kun 40 Medlemmer (med Damer og Børn) deltog i Turen, en Tilslutning, der just ikke skal animere Styrelsen til at foranstalte Udflugter.

Straks eftes Ankomsten til Hinnerup, samledes man om et Kaffebord, hvor den rette Sommerstemning blev anslaaet ved en Skovsang af P. C. Sangen, der ved megen Velvilje var trykt hos E. Hestbek, gjorde velfortjent Lykke. Her er et af Versene:

Til Skovs, til Skovs, hvor Gøgen kukker,
Mens Lærken fløjter under Sky,
Til Skovs til Skovs, hvor Bækken sukker,
Mens den sig bryder Baner ny,
Til Skovs, ud under Bøgens Kroner,
Hvor Helsebryg fra milde Zoner
Skynder frem min Gang,
Mens med malmfuld Klang
En Naturen viet lille Stemningssang
:,: Fra fulde Bryst udtoner. :,:

Efter Spadsereture i Byen og dens Omegn, mødtes man paa Gæstgivergaarden, hvor der i Ordets videste Forstand var »Fællesspisning«, idet Deltagere med Madkurve bænkedes Side om Side med dem, der satte mere Pris paa Værtens gode Mad.

Ved Bordet talte bl. a. FORMANDEN for Forbundet, MARIUS HANSEN for Kvinden, CHR. KRYGER for Styrelsen. — En lige saa original som fornøjelig »Harmonika-Vise« satte yderligere Humøret op.

Efter et Par Timers Dans vendte Deltagerne hjemad, efter at have tilbragt en fornøjelig Dag; alle veltilfredse med Udbyttet af Turen — og saa blev de endda narret for endnu en Festsang, som Festudvalgets Formand »glemte« hjemme!

L. C.

Dødsfald.

FRA Ribe er der kommet Meddelelse om, at VICTOR EMANUEL DRASBÆK er død*. — En sjælden ærlig og regulert Kammerat var han, hjælpsom mod dem, der havde ondt ved at klare sig overfor de mange, snærrende mod dem, der bredte sig i selvglad Forgudelse. Bag hver en Lov og hver en Paragraf saa han de levende Mennesker — og handlede derefter. — Skønt en dygtig og meget akkurat Sætter, der ofte stod i en saakaldet »fast Plads«, fandt han dog ingen rigtig blivende Sted, men har arbejdet mange Steder i Provinsen og i Norge, Schweitz og Tyskland; 4—5 Samlinger var han i Rigsdagen og endelig 2¼ Aar i Forlagstrykkeriet, hvilket sidste Sted han viste sig som en snarraadig og slagfærdig Tillidsmand og i Besiddelse af stor Dygtighed; under de mange Kampe, dette Arbejdssteds Personale maatte bestaa for at opnaa tilfredsstillende Arbejdsforhold, var Drasbæk den kloge og *bestemte* Mand, som bragte sin og Kammeraternes Sag til Sejr. Han udførte her et Stykke Arbejde, Organisationen er ham Tak skyldig for, og som Gyldendals Personale længe burde mindes.

Han begravedes i Ribe i Torsdags.

h.—p.

— — —

Kort og knap indeholdt *Typ.-Tid.s* sidste Numer Meddelelse om, at Medlem Nr. 1384, VIKTOR EMANUEL DRASBÆK, var afgaaet ved Døden.

Jeg ved ikke hvor eller under hvilke Omstændigheder Drasbæk er død, men jeg ved, at dette Navn i Forbindelse med Dødsbudskabet vil fremkalde Minder blandt mange af Fagets Udøvere rundt om i Landet om en god og stabil Kollega.

Drasbæk har arbejdet paa mange Trykkerier — i de sidste Aar vist overvejende i København — men aldrig kunde han rigtig finde sig tilpas, han maatte gøre Forandring. Rejselysten ligesom laa ham i Blodet, og han har fartet meget om, baade her og i Udlandet.

Det er væsentlig under disse omskiftende Forhold, han er bleven kendt, og kendt som et bravt og godt Menneske, en god Kollega, der var hjælpsom baade med Raad og Daad, hvor han kunde være det.

Stod Drasbæk paa en Arbejdsplads og en Kollega blev forurettet, kunde man — saafremt Vedkommende talte sin Sag daarlig — gøre sikker Regning paa Drasbæk. Han havde en Evne til klart og tydeligt at rede Traadene ud, han taalte ingen Forurettelse. Som han var paa Arbejdspladsen, var han paa Rejsen: altid hjælpsom og opofrende, og derfor vil vi, som har kendt og skattet ham, dvæle længe ved hans Minde og beklage hans altfor tidlige Bortgang.

Bogense, 4. Juli 1908. CHR. NIELSEN-WANG.

Nær og Fjærn.

Bogsætterne gøres opmærksom paa det andet Sted i Bladet indvarslede Møde. Enhver Bogsætter bør give Møde.

De Medlemmer af Den typografiske Forening, der ønsker at stille Forslag til Delegeretmødet, bedes indsende disse til Formanden *senest Lørdag den 11. ds.*

Stentrykkerne, hvis Tarif udløb 1. Juli d. A., og hvis Krav kort og godt lyder paa 8 Timers Arbejdsdag og en Uges Sommerferie, har med Sanktion fra De samvirkende Fagforbund givet Strejkevarsel. Strejken begynder førstk. Lørdag Morgen, for saa vidt Parterne ikke er naaet til Enighed i et til Torsdag Eftermiddag berammet Møde i Arbejdsgiverforeningen.

De Forhandlinger, Dansk Typograf-Forbund har ført med Dansk litografisk Principalforening, har endnu ikke ført til nogen ny Tarif for de kvindelige Arbejdere i Stentrykkerierne, hvorfor Forbundet deltager i det anførte Møde i Arbejdsgiverforeningen. De vigtigste af de særlige Krav, som Kvinderne stiller, er Læretidens Afkortelse med ½ Aar (den er nu 1½), Indførelse af en Elevskala og samme Løn for udlærte Paalæggersker som i Bogtrykfaget.

Sommerferie og Løntillæg. Efter Forhandling med Kontrolkomitéen i København og Bogtrykker Carl Christensen, Næstved, er Personalet paa *Sydsjællands Socialdemokrat* tilstaaet 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af Ugelønnen og 2 Kr.s Løntillæg pr. Mand.

Sommerferie. CARL ALLERS Personale, som i mange Aar har haft 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen, har yderligere i Aar faaet tilstaaet en Fridag til at foretage en Skovtur i.

— Hele Personalet i Dagbladet *København* har faaet tilstaaet en Uges Sommerferie med en Udbetaling af 20 Kr.

— Bogtrykker A. KANSTRUP har, i Lighed med sidste Aar, givet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling.

— Personalet i CHR. BIRCHS Bogtrykkeri har, i Lighed med forr. Aar, faaet tilstaaet en halv Uges Ferie med Udbetaling af Løn.

— Personalet hos JOHANSEN & JØRGENSEN (Silkeborg ny Bogtrykkeri) er tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Herning Folkeblads* Personale har, som sædvanlig, faaet tilstaaet 8 Dages Ferie (Lærlingene dog kun 4 Dage) med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet ved *Ølandenes Dagblad* (Redaktør DAMKIER) har uden Opfordring faaet tilstaaet 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

* Denne Notits var skrevet til forrige Nr. og sendt til Sætteriet, men ved en Fejltagelse kom den ikke i Bladet for forrige Uge.

25-Aars Jubilæum som Sætter paa *Sorø Amtstidende* kan den 16. Juli fejres af vor Kollega WILLIAM ABRAHAMSEN, idet han paa denne Dag i Aaret 1883 holdt sit Indtog i nævnte Blads Sætteri. W. A. har lært i Welsch's Bogtrykkeri i Holstebro, arbejdede derefter et Aars Tid i Kolding og København, hvorefter han forlagde sin Virksomhed til Slagelse, hvor han uafbrudt har arbejdet siden.

Student. Vor kendte Kollega CARL V. (CHRISTENSEN) BRAMSNÆS har i den forløbne Uge taget Studentereksamen med en fin første Karakter. Til Lykke!

Rettelse. I Viggo Nielsens Artikel i sidste Nr. staar paa 1. Sp. Linje 7 foroven: »forbedre«, skal være »fritage«.

Et Prøvebillede af Deltagerne i Den typografiske Forenings Udflugt ligger til Eftersyn paa Kontoret. Billedet er overordentlig tydeligt og vel udført.

Bestillinger modtages à 1,50 Øre pr. Stk.

Sætter Albert Appelt, der i April 1907 rejste fra Berlin til Danmark, bedes omgaaende sende sin Adresse til sin Søster, der bor i Friedrichsstrasse 52², Breslau.

Typografernes Sangforening. Tegningen til Skovturen slutter Onsdagen den 15. Juli. Ved Middagen paa Ørholm Kl. 3 serveres Lammesteg, Kompot, Salat og Jordbær m. Fløde. Ved Hjortekærshuset drikkes Toddy, hvorefter der køres hjem ad Strandvejen.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Lægerne.

Dr. NEUMANN er bortrejst til 16. Juli. Vikar: Dr. PASBERG, Fælledvej 1. Træffes 1—2. Søndag 9—10.

Dr. PAULLI er bortrejst fra 5/7—6/8. Vikar Dr. KUHN, Strandvej 123. Tr. 1—2. Telef. Hellerup 730.

Dr. DUURLOO er bortrejst fra 7. Juli i ca. 1 Maaned. Vikar: Dr. PH. LEVISON, der træffes i Dr. Duurloos Hjem.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

2 Juli: *Esbjerg* 246.75. 8. Juli: *Faaborg* 87.25, *Frederikshavn* intet at indsende, *Fredericia* 132.85, *Løgstør* 20.75, *Silkeborg* 76.75.

København, den 8. Juli 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lokalformanden i Odense, Hr. Typograf WELBLUND, er flyttet til Kastanievej 31, Stuen.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Galvanoplastiker Edgar Jørgensen, udl. 1/11 07 i Dsk. Reproduktionsanst. (arb. hos Aller). Trykkeriarb. Charles Petersen (Hertz). Kvindeafdelingen: Emma Clemmensen, udl. for 3 Aar siden hos Alf. Jacobsen (arb. s. St.). Alexia Mikkelsen, udl. hos P. Petersen (Aamodt). Anna Scherzer, udl. 1/10 1907 hos Søborgs Eft. (arb. s. St.). Frederikke Madsen, udl. paa Æskefabriken i Aarhus (arbl.). Ellen Jørgensen, udl. 1/7 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Otine Knagh, udl. 1905, Agnes Jensen, udl. 1906, Carla Nyegaard, udl. 1902, Johanne Knagh, udl. 1905, Carla Christensen, udl. 1908, Astrid Knagh, udl. 1905, Laura Nielsen, udl. 1907, Rigmor Christensen, udl. 1905 og Victoria Knagh, udl. 1907 (alle udl. hos Kruckow og arb. samme Sted). Sygeafdel.: 416, J. Petersens Hustru Anne.

Aalborg, Evald Adolf Marius Pilegaard, udl. 1. Juli 1908 i Aalborg Stiftstid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2357, Jørgen H. Christensen fra Bogense (paa Fagskolen). 2387, Vald. F. J. Petersen fra Odense (paa Fagskolen). Trykkerafdel.: 962, Martin Alfred Hansen fra Helsingør (I. Cohen).

Aalborg, 461 (tysk), Heinrich Becker (Leander Nielsen) og 2416, Peter Jensen (Hestbech). Aarhus, 2148, C. R. Jespersen Petersen (arbl.). Esbjerg, 2069, Harald Fuglsang (Rosendahl). Fredericia, 2186, N. P. S. Mariager (Avisen). Frederikshavn, 1144, Peter Thomas Munck (Avisen). Odense, 2120, Vald. Jørgensen (Hagen & Sivertsen). Nykøbing F., 1943, J. A. Th. Hansen og 2415, C. E. Jensen (begge hos Pontoppidan). Randers, 2000, Theodor P. Møller (Chr. Nielsen), 1487, Marius Julius Hansen (Hadsten Bogtr.) og 1398, Hans Chr. Nielsen (Venstrebladet). Ringkøbing, 1003, Andreas Larsen (A. Rasmussen) og 2086, P. Mariager (Thomsen, Holstebro). Silkeborg, 2235, Aage Siems (Silkeb. ny Bogtr.). Svendborg, 1978, C. E. Kessler (Amtstid.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2417 (2658), C. Rasmussen til Udl. 1986 (443), Fritz Johansen til Hillerød i Pl. 2308, Hugo Plenge til Udl. 2241 (1483), David Davidsen til Haderslev i Pl. Trykkerafdel.: 2269 (1820), Steffen Jørgensen til Danzig i Pl.

Aarhus, 2148, C. P. Jespersen-Petersen til Skanderborg i Pl. og 1978, C. E. Kessler til Svendborg i Pl. Bogense, J. H. Christensen til Kbhvn. (Fagskolen). Esbjerg, 1956, Povl Frederiksen paa Rejse. Helsingør, 962, Mort. Alf. Hansen til Kbhvn. i Pl. Hjørring, 2412, Carl Alf. Olsen til Hillerød i Pl. Odense, 2387, Vald. Petersen til Kbhvn. (Fagskolen) og 521 (norsk), Olof Johansen til Udlandet. Nykøbing F, 2180, Vald. Jørgensen til Odense i Pl. Randers, 711, Martin E. Grauleff til Aarhus i Pl. Ringkøbing, 2069, Harald Fuglsang til Esbjerg i Pl. og 2148, C. P. Jespersen-Petersen til Aarhus (arbl.). Svendborg, 2109, L. H. Axen paa Rejse.

Udslettet for Restance.

København: Trykkerafdel.: 1611, Otto Nielsen og Hustru (Luno). 1596, Ernst Brunn og Hustru (Kihl). 1725, F. Sørensen (Thomassen).

Udmældte.

København: Kvindeafdel.: Olga Jensen (Cato), fratraadt Faget.

Aarhus, Bogtrykker N. C. Holm.

Død.

Begravelseskassen: Forhv. Typograf P. C. L. Møller, 81½ Aar.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Forslag, der ønskes fremsat til Delegeretmødet, bedes i Løbet af 8 Dage tilsendt Formanden.

Restancerne til Begravelses- og Ekstrakassen bedes uopholdelig indbetalt paa Kontoret eller til Budet. STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Søndag den 19. Juli, Kl. 9½, Formiddag hos Gabrielsen, Pilestræde 51. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½, *Møde med Damer*, Pileallen 16. *Illumination, Vand paa Maskine* m. m. Alle Sangerne bedes møde. 1 t.

T. C. C. I Aften, Fredag: Bakken. Trianglen Kl. 7. Søndag: Hjortekær. Trianglen Kl. 9. (3 p)

ANNONCER

Typograf — 3-5000 Kr.

En dygtig Fagmand, i Besiddelse af en Kapital som ovenfor nævnt, kan optages som Interessent i et middelstort Trykkeri i Københavns. Henvendelse til Overretssagfører *K. Neergaard-Lund, Gl. Strand Nr. 50, København.* (156)

Sætter-Trykker

søges af *Hobro Avis.* At tiltræde Lørdag den 18. Juli. (154)

Sætter.

En Kollega, der kunde have Lyst til at træde i Forbindelse med en Trykker, for i Fællesskab at starte en mindre Forretning, bedes indlægge Bill. mrkt. 1406 paa **Nordisk Annonce Bureau. Købmagergade 38.** (155)

Avis-Sætter.

En ung Typograf, 24 Aar, energisk og dygtig, ønsker Plads i København eller i en af Sjællands større Byer i Løbet af August eller September i et Avissætteri. Vedk. staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Bill. mrkt. »Sjælland 153« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, ⁴.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7 Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 — KØBENHAVN DEN 17 JULI 1908 — XXXV AARGANG

Kvindeafdelingen

afholder

ord. halvaarl. Generalforsamling

Mandag d. 27. Juli Kl. 8 pr.

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21[1].

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag til Delegeretmødet. 4. Valg af Delegerede. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Til Delegeretmødets Overvejelse.

DER er et Spørgsmaal, som jeg før har berørt her i *Typ.-Tid.*, og som jeg kunde ønske at føre derhen, hvor det rettelig hører hjemme, nemlig til Delegeretmødets Overvejelse. Det er Spørgsmaalet om, hvorfor vor Forening sætter stedlig Understøttelse højere i Kurs end Rejseunderstøttelse og ikke overlader det til Medlemmerne frit at vælge, om de ønsker Understøttelse paa Stedet eller paa Rejsen.

Særlig nu, da vi er i Gang med at drøfte Herbergsforholdene, kunde der være Anledning til at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse.

Den mest radikale Maade, hvorpaa vi kunde komme Rejselivet med dens Ubehageligheder til Livs, var naturligvis helt at ophæve Rejseunderstøttelsen. Men dette lader sig selvfølgelig ikke gøre, det vilde jo ogsaa være en Hensynsløshed mod den unge Kollega, der ønsker at »sé sig om og lære noget«, som man siger. Derimod kunde der vel være al Anledning til at forsøge en Indskrænkning i Rejselivet, naar der hæver sig Røster derfor.

Faren ved at give frit Valg mellem Rejseunderstøttelse og stedlig Understøttelse var ikke stor og vilde i Stedet for at medføre ny Udgifter bringe Nedgang, idet Overfartspengene samtidig indskrænkedes. Og den unge Kollega vilde dog alligevel følge sin egen fri Vilje og drage ud; men gjorde han det ikke, saa var der vel heller ingen Ulykke i det, idet al Tvang jo er mere eller mindre forkastelig.

At vor Forening har indført Rejseunderstøttelsen, er *humant* af Hensyn til de unge, der vil forsøge deres Lykke i det fremmede; men det er *inhumant* at ville tvinge, i hvert Fald de gifte, Medlemmer paa Rejse for at oppebære Rejseunderstøttelse.

Indfører vi frit Valg, tror jeg, at vi kan spare os en hel Del af vore Ængstelser for Herbergslivets uheldige Paavirkning. Den unge, livslystne Svend, der drager ud paa sin *første* Rejse, har jo i Reglen en tilstrækkelig Ballast af Selvkritik og almindelig borgerlig Bevidsthed til at kunne afparere Angreb af slige Anfægtelser, som kan opstaa under uheldig Paavirkning.

Det er først, naar man *tvinges* til at drage ud — altsaa naar man føler »Arbejdsløshedens Svøbe« — at man kan fattes det, som skal holde igen paa Personligheden.

Der er jo ikke saa lidt demoraliserende i den ene Dag efter den anden stadigvæk at modtage det samme haanlige Nej paa sin Forespørgsel om Arbejde.

For Øjeblikket er Forholdene vel ikke saa triste; men der er da des mere Anledning til at indføre Reformerne nu, da vi har Raad til det — og da særlig saadanne Reformer, som koster intet.

Aarhus, den 11. Juli 1908. M. L. MADSEN.

Fra Kölner-Rigsdagen.

(Kort Oversigt efter *Korrespondent* ved LAUR. JENSEN.)

(Forts.)

ET af de Spørgsmaal, som har givet Anledning til en Del Strid og som derfor beskæftigede Kongressen en Del af den 6. Dag, var Stillingen til Specialbrancherne, der i Tyskland danner et Slags Forbund i Forbundet og har sin særlige Centralledelse, der endog havde indkaldt til et særligt Delegeretmøde, hvortil Forbundsstyrelsen ikke var indbudt, skønt Brancherne havde faaet Støtte af Forbundet til Mødets Afholdelse. Döblin bestred, at Ledelsen vilde beskære Branchernes Ret, men disse kunde ikke forlange, at deres Repræsentanter skulde være fødte Forbundsledere paa samme Maade som Repræsentanterne i det prøjsiske Herrehus. Brancherne skulde støttes saalænge de vilde arbejde i Forstaaelse med Forbundet. Fra Specialbranchernes Side hævdedes det, at disse ikke havde Grund til at være tilfredse allerede af den Aarsag, at man i en Organisation ikke kunde blive tilfreds, fordi Bestræbelserne stadig maatte rettes mod yderligere Forbedring af Kaarene. Desuden maatte Brancherne have Ret til at øve nødvendig Kritik og deres Eksistensberettigelse fremgik da ogsaa af den Omstændighed, at talrige Forbundsfunktionærer i tekniske Spørgsmaal henvendte sig til Branchernes Centralledelse. Man var dog klar over, at Forbundet maatte sættes over Branchebevægelsen. Efter en lang Diskussion vedtoges følgende af Döblin stillede Resolution med stort Flertal:

»For at gennemføre et formaalstjenligt Samarbejde mellem Forbundsstyrelsen og Centralledelsen for Specialbrancherne finder paa Foranledning eller Ønske af vedk. Centralledelse Fællesmøder Sted, i hvilke Branchernes Repræsentanter har raadgivende Stemme. Overfor Henvendelser eller Publikationer fra Brancheledelsen af ikke-teknisk Indhold, hvilke berører Forbundets Formaal, skal der inden Offentliggørelsen handles i Forstaaelse med Forbundsstyrelsen, som endvidere hvert Kvartal modtager en Beretning om Brancheledelsens Virksomhed. De af Branchernes Lokalafdelinger udsendte Cirkulærer skal ligeledes tilstilles Forbundsstyrelsen.«

Kongressen gik derefter den 7. Dag over til at drøfte Stillingen til den faglige Centralkommission, hvilket svarer til Fagforbundsledelsen hos os, samt Spørgsmaalet om den faglige Neutralitet. Om sidstnævnte Ämne havde Rexhäuser skrevet 21 Artikler, hvis Tendens var Angreb paa Socialdemokratiet og et Krav om, at faglige og politiske Foreteelser skulde være to Ting, af hvilke den sidste var Forbundet uvedkommende. Det er jo ganske klart, at i et Land som Tyskland er det endnu mere vanskeligt end hos os at bringe alle Hoveder under en politisk Hat, og man har derfor udelukkende taget Sigte paa Forbedringen af Arbejdernes fagligt økonomiske Levevilkaar, om hvilke Bestræbelser man kunde samle alle Arbejdere uden at spørge om deres politiske Trosbekendelse. Det er sikkert ogsaa paa dette Grundlag, at det tyske Forbund nu er blevet saa stærkt, at det tæller over 53,000 Medlemmer, medens det saakaldte »Gutenbergbund« eller Schusterforbundet er gaaet ned til 18—1900 og svinder ind for hver Dag, særlig efter at det skal være sat ud af Spillet m. H. t. Afslutning af Tarifer. Fra flere Sider ønskes det nu, at den socialdemokratiske Politik skulde mere frem i Forgrunden og at Fagforbundene skulde tage Del i socialdemokratiske Valg, event. yde pekuniær Støtte til disse. Det var særlig de større Byer, f. Eks. Berlin, der ønskede en saadan Strømkæntring, og havde stillet Forslag desangaaende, bl. a. under Henvisning til de Beslutninger, der var vedtagne paa den i 1907 af faglige og politiske Organisationer i Fællesskab afholdte Kongres i Stuttgart. Fra Forbundsstyrelsens Side var man betænkelig ved at gaa bort fra den faglige Neutralitet og DÖBLIN oplyste i denne Forbindelse, at Forbundets Repræsentanter paa Stuttgarter-Kongressen havde

meddelt ikke at kunne ansé saadanne Beslutninger som bindende for Forbundet, der havde mere vidtrækkende Følger for Bogtrykfaget end for andre Fag. Saaledes havde en almindelig Indstilling af Arbejdet den 1. Maj kunnet føre til ret alvorlige Konflikter med Bladudgiverne. Forbundet skulde respektere enhvers Overbevisning, thi dette havde man at takke for, at Forbundet var blevet saa stort og stærkt. Fra modsat Side ankedes over, at der i Forbundets Organ var rejst en Stemning mod Socialismen, og man henviste bl. a. til, at de engelske Fagforeninger, der hidtil havde været ganske ligegyldige for Politik, nu havde faaet Øjnene op for det formaalstjenlige i ogsaa at benytte den politiske Agitation til Fremme af Arbejdernes Interesser.

REXHÄUSER forsvarede sig mod de rejste Angreb og hævdede, at han ikke havde villet angribe det socialdemokratiske Parti. Men Stillingen som Red. af *Korrespondent* var meget vanskelig, fordi alt, hvad der eksisterer af Uklarhed i Rækkerne, kommer til Gennembrud i Bladet, og Red. bliver derved Syndebuk for Organisationens Ufuldkommenhed. (Forts.)

Stiftelsernes Skovtur.

SOM meddelt afholdt Typografernes Stiftelser Skovtur for sine gamle Fribeboere Onsdag den 1. Juli.

Turen var begunstiget af alle gode Guder, selv om en mindre god do. gentagne Gange gjorde Tilløb til at ville drille.

Med 4 Char-à-bancs gik Turen ad Lyngbyvejen over Gentofte—Vilvorde til Ordrup Krat, hvor man i Posemandens Hus fik fat i nogle dejlige Vand-paa-Maskine, som syntes at være ligesaa gamle som de ældste af Deltagerne; paa god gammel og hyggelig Manér fik man her tilberedt Kaffen og ikke helt smaa Kvanta blev sat til Livs midt i disse prægtige Omgivelser, medens de gamle Mennesker indbyrdes opfriskede Minder fra de var unge, og lo og var glade saa man skulde tro, de var blevet unge igen. En af vore ældre Kolleger, Hr. C. G. PETERSEN, benyttede sig her af Lejligheden til at holde en Tale, hvori han tolkede Fribeboernes Tak til Alle, der havde bidraget til denne Glædesdag. Inden man brød op herfra vedtoges det med stor Begejstring at afsende Telegram til Justitsraadinde SCHULTZ i Anledning af Jubilæet.

Saa gik Turen til Dyrehaven, over Ulvedalene, Eremitagen, Raavad, Stampen til Nærum. Paa hele denne Rute blev der af de Gamle paa Vognene sunget Sange, og det kan nok være, at Stemmerne — de 3—4 Snese Aar til Trods — havde holdt sig friske og klangfulde. I Nærum maatte man af og strække Ben, hvilke gymnastiske Øvelser foretoges i Parken til Københavns Kommunes ny Børnehjem, Nærumgaard. Her fik man sé, i hvilke Omgivelser et ideelt Børnehjem ligger, og vi er ikke ganske sikker paa, om ikke nogle af Deltagerne gærne vilde være blevet der med det samme. Man stiftede forøvrigt Bekendtskab med nogle af de yngste Fribeboere dér, hvilke samme gjorde stor Lykke blandt deres noget ældre besøgende Kolleger.

Opholdet her var kun ganske kort, da Middagen ventede paa Hotel Øresund i Skodsborg, hvortil man ankom ved 6-Tiden.

Her herskede snart den muntreste Stemning og Taler og Sang afløste hinanden. I sin Tale mindede FORMANDEN om, at den vellykkede Fest ikke kunde være realiseret, om ikke de 3 faglige Organisationer saa rundhaandet havde ydet deres vægtige Bidrag, og han bad de Gamle om heri at se et Bevis for, at de ikke var glemte af den Ungdom, der nu stod ved Kasse og Presse. Endvidere talte bl. a. den 78-aarige TH. SCHNEIDER og den ligesaa gamle Fru HAUDRUP. Foruden en Sang for de Gamle fra den kendte L. J. blev der ligeledes sunget en Sang fra de Gamle ved VILH. TØMMERUP.

Efter Middagen blev hele Selskabet fotograferet og om Aftenen gik Turen langs Strandvejen hjem. Her nød man rigtig den prægtige Sommeraften og den storslaaede Udsigt over Øresund eller til de yndefulde Villaer med de idyllisk dejlige Haver.

Dagene og Ugerne derefter er der noget at tale om i de smaa Hjem i vore Ejendomme. C. N.

— — —

Til den ærede Bestyrelse for Typografernes Stiftelser!

Undertegnede Beboere af Typografernes Stiftelse i Boyesgade beder den ærede Bestyrelse modtage vor hjærteligste Tak for den i alle Maader saa smukt arrangerede Skovtur den 1. Juli. Naar Turen blev saa sjælden vellykket, da skyldes det først og fremmest den Kærlighedens Aand, hvormed den fra først til sidst var arrangeret, og som vi Gamle ikke kan takke nok for; derfor blev det ogsaa en Dag, som vi alle længe vil mindes som en af vore kæreste og som langt har overskredet vore dristigste Forhaabninger. Endnu en Gang Tak for al Venlighed og Opofrelse.

København, den 3. Juli 1908.

L. Priemé.	Mathilde Priemé.	Maren C. Hansen.
Antonie Jensen.	Elisabeth Jensen.	Marie Lindahl.
Anna Haudrup.	Marie Haudrup.	Cathrine Engelstrup.
Mar. Holtzweisig.	Hulda Hansen.	Chr. Allerslev.

Oluf Jensen.

OLUF JENSEN fejrede forleden 25-Aarsdagen for sin Indtræden som Trykker i Lydiche & Nielsens Bogtrykkeri. Jeg vil fortælle lidt om Oluf Jensen, fordi et saadant kort Udtog af en Typografs Liv giver et lille Billede af hans Fags Historie paa hans Tid.

Oluf Jensen har lært Bogtrykkerkunsten hos Thiele. Da jeg lærte ham at kende i 1870 var han en lystig Svend — det var derfor jeg sluttede mig til ham. Vi traf sammen i Sangforeningen og vi kom til at arbejde sammen hos Isak Cohen. Men en Middag gik vi til Begravelse med en Kollegas Søster, og i Stedet for at gaa tilbage til vort Arbejde, da Begravelsen var forbi, gav vi os til at drøfte Planen om Oprettelsen af en Danseøvelse. Det var lige i Begyndelsen af Vinteren og Oluf Jensen vilde være Danselærer. Han har al Tid haft Ideer! Vi drak Gravøl i alle de Lokaler, vi saa paa for at faa et Lokale til Danseøvelsen, og lejede tilsidst Tømrerkroen i Adelgade. Der blev averteret i Aviserne, og der kom et halvt hundrede Damer og Herrer, som vilde lære at danse hos Oluf Jensen. Det blev en meget morsom Danseundervisning. Kapelmesteren var ogsaa Typograf, han hed Nielsen, og jeg tror han til Hverdags trykkede Pengesedler til Banken. Men naar der var en ekstra, festlig Aften paa Danseøvelsen, saa blev der spillet paa to Violiner, og saa var Danselæreren krøllet.

Oluf Jensen fik Arbejde hos C. Ferslev & Co. i St. Kongensgade. Ferslev fik snart at vide, at han havde faaet en ung og dygtig Trykker, og da han ogsaa fik at vide, at denne Trykker gærne vilde en lille Tur til Tyskland for at lære lidt mere endnu, lovede Ferslev ham Rejsepenge. Det var vist Meningen, at Oluf Jensen skulde komme tilbage til Trykkeriet, naar han kom hjem fra Tyskland. Men han blev borte i mange Aar.

Oluf Jensen havde i kort Tid lært Tysk hos den gamle Kaptajn Meinung, der havde ofret sine Penge og givet sit Navn til Meinungsgade. Det var vist noget slemt Tysk, Kaptajnen havde lært ham! Da han kom til at bo hos en Gæstgiver i Leipzig, kunde ikke engang Gæstgiverens smukke Datter forstaa ham; men da der var gaaet en passende Tid, kunde hun dog forstaa, at han kunde lide hende, og at han gærne vilde gifte sig med hende, og da der var gaaet en anden passende Tid, saa giftede hun sig virkelig med ham, og de fik et smukt Hjem i Leipzig; jeg har selv set det, da jeg med min Rejsefælle, Carl Bynck, besøgte ham. Vi blev forestillede for den unge Frue. Heldigvis var Forestillingen ikke lang — vi to farende Svende var jo ikke søndagsklædte — vi gik i Vinterfrakker, skønt det var ved Paasketid. Men Oluf Jensen tog os med hen paa en af Byens fineste Restaurationer, en i Lighed med vort »Hotel d'Angleterre«, for at drikke et Glas Øl med os. Næste Dag var vi igen hjemme hos ham for at drikke Kaffe, og da var vi finere — vi havde ikke Vinterfrakke paa. Vi var ogsaa oppe paa Trykkeriet, hvor han arbejdede. Og saa rejste vi videre.

Jeg tror, Oluf Jensen ogsaa selv har haft et lille Trykkeri i Leipzig. Han fortalte mig om sine Opfindelser paa Maskinvæsenets Omraade, og at han havde et lille Værksted.

Oluf Jensen havde vist tænkt paa at blive i Leipzig. Men saa rejste Bogtrykker Jacob Nielsen over til ham og fortalte, at han havde Brug for ham som Trykkerfaktor i sit store Trykkeri, »Nielsen & Lydiche« i Industriudstillingsbygningen. En Længsel efter den gamle By vaagnede, et Fremtidsbillede i straalende Glans viste sig for ham! Saa tog han til København, til Lydiche & Nielsen! Det er 25 Aar siden, og det var den Dag, han forleden fejrede. TH. ANDERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 27. Juni ekstraordinær Generalforsamling. Protokollen oplæstes og godkendtes efter en Tilføjelse.

Den afgaaende Bestyrelse: M. ANDERSEN, Formand, J. L. ANDERSEN, Næstformand, C. WESTERMANN, Sekretær, J. JENSEN og J. L. ANDERSEN, Revisorer, genvalgtes.

I Anledning af Tarifens Udløb vedtoges at henstille til Delegeretmødet ved kommende Tarifforhandlinger særlig at have Opmærksomheden henvendt paa at ophjælpe 3. og 4. Klasses Byer samt at søge Arbejdstiden forkortet. — Det vedtoges at sende en Repræsentant til Delegeretmødet. FORMANDEN valgtes.

Der var tilflydt Afdelingen Meddelelse om, at Typografernes selskabelige Klub i Horsens, »Grafia«, agtede at gæste Odder, i hvilken Anledning der blev nedsat et Udvalg, bestaaende af Formanden, Sekretæren og J. Jensen.

Efter endnu en lille Diskussion om mindre væsentlige Ting sluttede Generalforsamlingen Kl. ca. 11.

Samtlige Medlemmer var til Stede. —r. —n.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 4. Juli paa Hotel »Herning«. Forhandlingsbogen og Regnskaberne godkendtes. — Udvalget ang. en Sommerudflugt aflagde Beretning. Det vedtoges at afholde Udflugten den 19. eller 26. ds. — Der nedsattes et Tremands-Udvalg til at udarbejde og fremkomme med Forslag ang. Tarifen og ang. *Typ.-Tid.s* Udvidelse til Fremlæggelse paa Delegeretmødet. M—n.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Jærnbanehotellet« Lørdag den 4. Juli. FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Velkommen. Til Dirigent valgtes STABELL-HANSEN.

FORMANDEN gennemgik Forbundsregnskabet og Lokalkassens Regnskab. Det første udviste følgende Indtægter: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 314 Kr., ialt 329 Kr. Udgifter: Rejseunderstøttelse 11 Kr. 25 Øre, Sygeunderstøttelse 226 Kr., indsendt til Hovedkassen 76 Kr. 75 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr., ialt 329 Kr. Lokalkassen balancerede med 35 Kr. 74 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Punkt 2 paa Dagsordenen var den kommende Tarif, hvorom der udspandt sig en længere Diskussion, der resulterede i énstemmig Vedtagelse af følgende Resolution: »Generalforsamlingen udtaler Ønskeligheden af, at Hovedvægten ved den kommende Tarifrevision lægges paa Indførelsen af en forkortet Arbejdstid i Forbindelse med en Hævelse af i hvert Fald de laveste Lønskalaer — helst saaledes, at den kommende Tarif kom til at indeholde færre Skalaer end den nuværende — samt at Hjælpearbejderne inddrages i Tarifforholdet.«

Man drøftede derefter Spørgsmaalet om de Rejsendes Herbergering og vedtog indtil videre at henvise dem til en bestemt Gæstgiver, som der er truffet Aftale med.

Næste Punkt var Afdelingens Sommerudflugt. Efter en meget lang og meget bevæget Diskussion vedtoges det énstemmigt, at Udflugten skal foretages Lørdag den 1. Avgust og Maalet for den være »Ludvigslyst«, hvor der saa skal være Fællesspisning og en Svingom.

Sluttelig vedtoges nogle af Bestyrelsen for Afdelingen udarbejdede Love. J. A. M.

Hobro Lokalafdeling (Filial: Aalestrup)

afholdt Søndag den 5. Juli Generalforsamling. Regnskabet, der fremlagdes og godkendtes, balancerer med 128 Kr. 50 Øre. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 16 Kr. 50 Øre, Kontingent 102 Kr., tilbagebetalte Laan 10 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 16 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 30 Kr., indsendt 70 Kr., Kassebeholdning 12 Kr. 25 Øre.

Det vedtoges at afholde Generalforsamling i Aalestrup hver anden Gang.

Af Afdelingens 9 Medlemmer var 7 til Stede.

Efter Generalforsamlingen foretoges en Udflugt med Damper til Østerskov, der sluttede med en Fællesspisning. H. PETERSEN.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 10. Juli. Der var mødt 60—70 Medlemmer og Dagsordenens 13 Punkter gik forholdsvis let fra Haanden. Til Dirigent valgtes MARIUS HANSEN og til Sekretær LUDV. CHRISTENSEN. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN aflagde Beretning for det forløbne Kvartal og dvælede særlig ved Arbejdsstansningen paa *Jysk Morgenblad*, hvor Personalet havde nedlagt Arbejdet, da man nægtede at udbetale Løn. Hele Striden var nærmest en Krig mellem Bogtrykker og Udgivere. Ved Styrelsens Mellemkomst blev Arbejdet atter optaget og Personalet fik foruden sit Tilgodehavende + Ventepenge tillige en ekstra Ugeløn samt Sommerferie. Omtalte nogle Smaakonflikter paa »De forenede Bogtrykkerier«. Ved Formandens Hjælp var disse ordnede tilfredsstillende. Styrelsen havde ført Forhandlinger med Teknisk Skole og Principalerne om en forbedret Undervisningsplan for Lærlingene og indstiller til Faglærere paa Teknisk Skole Trykker A. Nielsen som Nr. 1 og S. A. Jørgensen som Nr. 2. Paa Foranledning havde Styrelsen konfereret med Forretningsudvalget om de 13,000 Kr., som man havde udlaant til Holstebro Fællesbageri. De modtagne Oplysninger godtgjorde imidlertid, at disse Penge stod sikkert og godt som en 1. Pant i Bygninger og Maskiner med en 2. Pant bag sig paa 5—6000 Kr. i Landmandsbanken. At Højrepressen ikke taalte, at Arbejderne selv kunde financiere deres Foretagender, var forstaaeligt nok. Gjorde sluttelig opmærksom paa, at de ordinære Generalforsamlinger fremtidig kun blev bekendtgjort i *Typ.-Tid.* — JAK. JAKOBSEN omtalte et tarifstridigt Forhold hos Backhausen. — FORMANDEN lovede at undersøge dette.

KASSEREREN fremlagde Regnskabet. Hovedkassens Indtægt: Ord. Kontingent 2194 Kr., andre Indtægter 15 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 47 Kr. 50 Øre, Underst. p. St. 196 Kr. 25 Øre, Udlaan 15 Kr., Sygeunderstøttelse 412 Kr., indsendt til Hovedkassen 1538 Kr. 25 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. — Lokalkassens Indtægt: Kontingent 325 Kr. 50 Øre, Kassebeholdning fra forrige Kvartal 253 Kr. 65 Øre. Udgift: Til Hjælpekassen 65 Kr. 10 Øre, Fællesorg. og Bygn. 42 Kr., Rejsende 51 Kr. 50 Øre, Bal 10 Kr. 70 Øre, Fodture 29 Kr. 49 Øre, Reparation paa Banneret 8 Kr. 88 Øre, Gratiale og Lønninger 70 Kr. 95 Øre, Porto, Telegram og Kioskbud 8 Kr. 54 Øre, Tryksager 22 Kr. 50 Øre, Skrivemateriale 55 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 268 Kr. 94 Øre. — Hjælpekassens Indtægt: Kontingent 66 Kr. 27 Øre, Kassebeholdning fra forrige Kvartal 4445 Kr. 77 Øre, indvundne Renter 84 Kr. 59 Øre, der tilsammenlagt udgør Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning 4596 Kr. 63 Øre, idet der ingen Udgifter har været. — Regnskabet godkendtes énstemmigt.

Styrelsen anbefalede at forsøge endnu en Gang med de offentlige Dilettantforestillinger. Man ønskede at komme bort fra disse saa snart man ad anden Vej kunde skaffe de nødvendige Midler til Lokalkassen. Forslaget vedtoges énstemmigt.

Formandens Løn fastsattes til 100 Kr. aarlig.

Styrelsen anbefalede at indstille HEY til Kontingentfrihed, da han var en ældre Mand og havde været med til at stifte Foreningen, hvilket vedtoges énstemmigt.

Formanden, N. MORTENSEN, og Næstformanden, MARTH. PEDERSEN, genvalgtes ved Akklamation. Til Styrelsen valgtes: A. NIELSEN med 48 St., P. HANSEN 41 St. og HAMMER 23 St. (Suppleant J. JAKOBSEN 19 St.) i Stedet for C. A. Schmidt, L. A. Jørgensen og Ludvig Christensen, der ikke ønskede Genvalg. Til Bibliotekarer valgtes SØREN PETERSEN og SIBBERNTSEN (Suppleant EBBE ANDERSEN) i Stedet for Marth. og N. Petersen.

Som Udvalg til at revidere Lovene i Anledning af Delegeretmødet valgtes Styrelsen samt JAK. JAKOBSEN, LUDV. CHRISTENSEN, P. CHRISTIANSEN og ERLANDSEN. L. C.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 29. Juni 1908.

1. Meddelelse gaves om de førte Forhandlinger mellem Dansk lit. Principalforening og Forbundets Delegerede. Det af Forretningsudvalget udarbejdede Forslag var saa godt som tiltraadt under Forudsætning af, at Enighed opnaaedes om Arbejdstiden, Voldgiftsregler og Varigheden.

2. Forskellige Cirkulærer fra det internationale Sekretariat toges til Efterretning.

3. En Indsigelse mod en Kollegas Optagelse var behandlet af Sætterafdelingens Styrelse og afvist. — Tiltraadtes.

4. Et Medlem havde uden Grund været sygemældt. Afdelingen har afgjort Sagen derhen, at han indtil videre ikke kan faa Sygehjælp uden at indlægge sig paa Hospitalet, da det har vist sig før, at en Hospitalsbehandling har haft helbredende Virkning. — Tiltrædes.

5. Et Medlem, 64½ Aar, ansøger om Dispensation fra Tarifens Minimalløn. — Tiltrædes.

6. Et Medlem, der har været paa Prøve som Maskinsætter og i den Tid ikke faaet tarifmæssig Løn, indstilles af Afdelingen til ¾ Aars Karantæne. — Tiltrædes.

7. En Trykkeriarbejder havde modtaget Plads uden at mælde det paa Kontoret. Han indstilles til 3 Maaneders Karantæne. — Tiltrædes.

8. En Maskinsætter havde taget Plads uden at mælde det paa Kontoret. Afdelingen indstiller ham til 3 Maaneders Karantæne. — Tiltrædes.

9. En Sætter havde taget Plads uden at mælde det paa Kontoret. Han indstilledes ligeledes til 3 Maaneders Karantæne. — Tiltrædes.

9. Fra Ny typ. Forening forelaa Meddelelse om, at der var holdt Møde, og at man nu ønskede at samles med Forretningsudvalget for at drøfte Foreningens fremtidige Stilling til Forbundet.

Den 4. Juli.

1. Meddelelse forelaa om Forholdene hos et herværende Firma, saaledes som de havde udviklet sig i de sidste Par Dage. Der var vekslet forskellige Skrivelser mellem K. B. og Forbundet ang. Sagen og Afdelingerne, ligesom Personalet havde holdt Møder. — Da Forretningsudvalget ikke har haft noget med Sagens endelige Afgørelse at bestille, maa man betragte denne Sag som sig foreløbig uvedkommende.

2. Forholdet hos et andet Firma havde givet Anledning til, at Trykkerne og Stereotypisterne havde opsagt deres Pladser. Mæglingsmøde var bleven afholdt, og et Møde med Personalet vil senere blive afholdt. — Til Efterretning.

3. Skrivelse fra Dansk lit. Principalforening forelaa, hvorefter man ansaa det af Repræsentanterne vedtagne Forslag som bortfaldet, efter at Forbundet forlangte at faa Indflydelse paa Arbejdstid, Varighed osv. Man ønskede dog fornyet Forhandling, og da det er kommet til Forbundets Kundskab, at der er foranlediget Forhandling mellem Lit. Forbund og Principalforeningen i Arbejdsgiverforeningen, vil man rette Henvendelse om at deltage i det nævnte Møde.

4. Redegørelse gaves ang. de Forhandlinger, som var førte mellem Sygekasserne og Lægerne og som var afbrudte af Specialisterne i Øre-, Hals- og Næsesygdomme. — Det vedtoges at lade de Patienter, som var under Kur, fortsætte denne til 1. Oktober, men ikke henvise nye Patienter.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Hr. Bogtr. FRANTZ CHRISTTREU har velvillig tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Hele Personalet hos HOLGER MEYER faar — som sædvanlig — 4 Dages Ferie med fuld Løn.

— Akties. PEDER ANDERSENS Bogtr., Studiestræde 34, har i Aar tilstaaet hele sit Personale en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Redaktør L. VESTEN, *Næstved Avis*, har i Lighed med tidligere Aar givet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

— *Roskilde Avis* har, ligesom i Fjor, givet Typograferne 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa Dagbladet *Nordjylland* er i Lighed med forrige Aar tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Vejle Amts Avis*' Personale har, i Lighed med sidste Aar, faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien har taget sin Begyndelse.

— *Silkeborg Avis*' Personale har erholdt 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet (ogsaa Paalæggerske og Drenge) i *Nationaltrykkeriet* i Aarhus har, i Lighed med forrige Aar, faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— *Jyllandsposten* har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn til de Fastlønnede og 26 Kr. til Beregningssætterne.

— *Aarhus Amtstidendes* Personale har nu paabegyndt den sædvanlige Sommerferie. Beregningssættere faar 36 Kr., de fastlønnede deres Ugeløn (mindste Løn 28 Kr.).

— Andelsselskabet *Kallundborg Dagblad* har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien har taget sin Begyndelse.

Rettelse. I Hovedopgørelsen for Indsamlingen til Th. Hansen har indsneget sig en ret betydelig Fejl, idet der til Nakskov er indgaaet 867.90 og i København er indsamlet 456.00, hvilket bliver ialt *1323.90* og ikke, som anført i Nr. 27, 1523.90. Denne samme Fejl gaar igen i Hansens Kvittering. Begge Summer er 200 Kr. lavere end anført.

RED.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Lægerne.

Hr. Dr. BENTZON er kommen hjem og har overtaget sin Praksis.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

10. Juli: *Hobro* 70.00. 11. Juli: *Slagelse* 397.50, *Horsens* 432.25, *Odense* 740.00. 13. Juli: *Aalborg* 490.00, *Aarhus* 1538.25, *Holbæk* 333.50, *Køge* 146.25, *Nakskov* 92.50, *Nyborg* 84.75, *Nykøb. M.* 46.50, *Skanderborg* 56.50, *Viborg* 162.00. 15. Juli: *Hillerød* 322.50, *Stege* 78.00, *Roskilde* pr. Bl. 42.15, kont. 90.00, ialt 132.15.

København, den 15. Juli 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Hjælpearb. Robert M. Ed. Chr. Jensen (S. L. Møller) og Hjælpearb. Henning Bentzen (I. Cohen). Kvindeafdel.: Marie Andersen, udl. 6/7 08 hos L. Laursen (arb. s. St.). Olivia Møller, udl. 1902 hos Stentr. F. Hansen (arb. s. St.). Hedvig Jensen, udl. 1906 hos Cato (arb. s. St.). Stella Rasmussen, Ellen Rasmussen, Frederikke Hjorthso, Vilhelmine Dister og Julie Hansen (alle hos Schultz). M. Hedegaard (Ottos Stentr.).

Aarhus, Axel Ernst Vald. Schjødt, udl. 15. Juli i Østjysk Papirforretning *(arbl.)*.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1974, Robert Ludvig Jensen fra Hillerød (Politiken).

Aarhus, 711, Martin E. Grauleff (Morgenbladet). Esbjerg, 1555, H. H. Hansen (Vesterbyen). Hillerød, 1986, F. F. Johansen og 2412, C. A. Olsen (begge i Pl.). Nykøb. M., 2063, Ingv. Poulsen (Folkebladet) og 1998, Ole Pedersen (arbl.). Ribe, 2244, Marius Merkel (Centraltrykkeriet) og 2031, A. Christensen (Kr. Petersen).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 167 (norsk), Sigurd Carstensen (paa Rejse). 2418 (789), Alfred Chr. W. Jensen til Nakskov i Pl. 449, Vald. Baggesen til Udlandet.

Hillerød, 1974, R. L. Jensen og 1531, L. Th. K. Rasmussen (begge til København, arbl.). Nykøbing M., 1595, H. H. Hansen til Varde i Pl. og 9974 (svensk), Anton Severin Wahlstrøm paa Rejse. Odense, 2384, Jens Larsen til Varde i Pl., 1502, Corn. Petersen til Kbhvn. (arbl.), 1826, Mikkelsen til Aalborg (arbl.) og 1916, Chr. Sørensen til Udlandet.

Annullerede Udslettelser.

København: Trykkerafdel.: 1611, Otto Nielsen og Hustru (Luno), 1596, Ernst Bruun og Hustru (Kihl) og 1725, F. Sørensen (Thomassen), der alle har betalt indenfor den fastsatte Frist.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Medlemmer, der ønsker Forslag behandlet paa den kommende ord. Generalforsamling, bedes i Løbet af 8 Dage indsende disse til Formanden. STYRELSEN.

GUTENBERG-KORET

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Lørdag den 18. ds. Kl. 8½ præcis i Kafé »Ølundshus«. (4j)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Deltagerne i Skovturen bedes møde *Søndag Form. Kl.* 8½ **præcis** paa St. Hans Torv. Madkurve medbringes. (1 u)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Søndag den 19. Juli, Kl. 9½, Formiddag hos Gabrielsen, Pilestræde 51. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Johnstrup Vang. Nørrebros Runddel Kl. 9. (3 q)

ANNONCER

Avis-Sætter.

En ung Typograf, 24 Aar, energisk og dygtig, ønsker Plads i København eller i en af Sjællands større Byer i Løbet af August eller September i et Avissætteri. Vedk. staar i fast Plads, men ønsker Forandring. Bill. mrkt. »Sjælland 153« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Sætterforbundter,

som har staaet 3½ Aar i Lære, ønsker Plads. Bill. mrkt. »157« modt. Ekspeditionskont.

Indehaverinden af de **danske Patenter Nr. 4245, 4927, 5835, 5878, 5879, 5880, 5900 og 6922** vedrørende »**Linotypemaskiner**« respektive »Anordninger ved Linotypemaskiner« ønsker at træde i Forbindelse med Interessenter til Opfindelsernes Udnyttelse. Forespørgsler udbedes under Mrk. Nr. **567** sendt til **Haasenstein & Vogler A/S Berlin W. 8.** (158)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 24 JULI 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 2. August, Kl. 10 Formiddag

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Forslag til det forestaaende Delegeretmøde. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindeafdelingen

afholder

ord. halvaarl. Generalforsamling

Mandag d. 27. Juli Kl. 8 pr.

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21[1].

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag til Delegeretmødet. 4. Valg af Delegerede. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Strejke i Stentrykfaget.

VED den Forhandling, der førtes i Arbejdsgiverforeningen Dagen før Dansk litografisk Forbund's Strejkevarsel udløb, lykkedes det ikke at naa nogen Løsning af Spørgsmaalene. Arbejdsgiverforeningens Repræsentant, Hr. Bogtr. Langkjær, stillede sig paa en ganske mærkværdig Maade afvisende til Kravet om Arbejdstidens Forkortelse, uden at det egentlig lykkedes at faa at vide, om det for Arbejdsgiverforeningen og Dansk litografisk Principalforening drejede sig om et Princip eller et Pengespørgsmaal. Derimod konstateredes det under Forhandlingerne, at Principalerne havde givet Løfter om Indførelsen af en kortere Arbejdstid, saasnart de beslægtede Fag havde en saadan. Mødet endte med, at Arbejdsgiverforeningen brutalt afviste Forslag om en fri Forhandling om samtlige de rejste Krav.

Herefter udbrød Strejken, der nu har varet i 14 Dage. Strejken omfatter ca. 200 Mand over hele Landet.

I Fredags har Arbejdsgiverforeningen vedtaget at tilstille De samvirkende Fagforbund Meddelelse om, at man agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om Lock-out i saa stor Udstrækning som nødvendig for at faa Strejken til at ophøre. Den kompetente Forsamling er indkaldt til i Morgen Lørdag. Det forlyder fra Bogtrykkernes Side, at Lock-out'en vil komme til at ramme Bogtrykfaget som det nærbeslægtede Fag.

Som Forholdene imidlertid er, vægrer vi os ved at tro, at man indenfor vort Fag vil modtage en Lock-out paa det Grundlag. Bogtrykkerne kan dog ikke være interesserede i, at Arbejdstiden i et Fag, der ofte optræder som deres Konkurrent, skal være længere end i deres eget.

Under disse Omstændigheder vil man kunne forstaa, at Forbundet — ogsaa for de i Stentrykkerierne beskæftigede Kvinders Vedkommende — afventer Begivenhedernes Udvikling. Absolut Ro plejer at virke helbredende overfor Nervøsitet.

Vi maa, vi skal —!

HR. Redaktør! Ovenstaaende højstemte Ord: *Vi maa, vi skal* — det vil sige ud af de Samvirkende — læste jeg i det foreg. Numer af vort Fagblad. Og jeg tænkte ved mig selv: Der maa da være særlig vægtige Grunde for det fremsatte Krav, naar der begyndes saa bestemt, som om det var en fastslaaet Kendsgærning, at vi skal ud af de Samvirkende.

Da jeg havde læst Artiklen, som var undertegnet af Kollega Valdemar Nielsen, kan jeg ikke nægte, at jeg slog Hænderne sammen og udbrød: Du milde Himmel — var det det hele!

Thi hvad var dog det for en Mundfuld, der serveredes, og som skal danne Grundlaget for en Udmældelse. Det var Ting, som absolut intet har med Virkeligheden at gøre, og derfor kun kan være fremsat for at dupere den kritikløse Læser.

Hr. Nielsen anfører to Ting, som skulde bevirke Udmældelsen. For det første siger han, *at vi staar stille*, og for det andet, at vi lader os *svinebinde*, saaledes at vi om »faa Aar ganske er berøvet vort eneste Vaaben: *Strejken*«.

Ud fra disse to Ting fortæller han saa en Historie om, hvorledes vi i Henhold til Lock-out-Forliget »maa stille til Klø i Jærnbanegade«.

Det er imidlertid en Godtkøbshistorie af aller tarveligste Art, som det forekommer mig, Hr. Nielsen burde vide ikke forholder sig rigtig, ja endog er i fuldstændig Strid med de faktiske Forhold. Han behøver i saa Henseende blot at slaa op i sin Tarif, og han vil i vore egne Fællesbestemmelser finde den Paragraf, som **forbyder** os at etablere det, som Hr. Nielsen mener er det eneste saliggørende, nemlig Strejke. I Paragraf 82 staar, at opstaaende Strid **skal**, naar den ikke kan bilægges ved Forhandlinger mellem de om Tarifen kontraherende Foreninger, afgøres af en **Voldgiftsret**. (De to smaa Ord, »skal« og »Voldgiftsret« vil Hr. Nielsen finde meget stærkt understreget i Tarifen.)

Det er altsaa *vore egne Lovbestemmelser, vore egne Paragrafer*, som vi, uden Spor af Indblanding fra de Samvirkende, **selv** har vedtaget, der forbyder os at strejke, ja efter Hr. Nielsens Mening »svinebinder« os.

Nu hører jeg ikke til de Mennesker, der mener, at et Fags Arbejdere skal organisere sig blot for at strejke — tværtimod. Vi skal gennem vore Organisationer gøre os saa stærke, at vi undgaar Strejken; thi ganske vist er det et Vaaben, som kan bruges, men det skal ikke trækkes af Skeden, før alle andre Midler har været forsøgte og vist sig frugtesløse.

Til Held for Hr. Nielsen er han og alle vi andre Medlem af de Samvirkende, og som Følge deraf har vi Lov til at strejke, naar vi selv finder Tiden passende. I Lock-out-Forliget af 5. Septbr. 1899 § 2 hedder det nemlig: Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samv. Fagforbund *erkender herved hinandens Berettigelse til henholdsvis at dekretere eller godkende Arbejdsstandsning.*

Men hvor i al Verden kan saa Hr. Nielsen fremsætte saa hasarderede Paastande om de Samvirkende? Han *maa* jo dog vide, at det er vore egne Lovbestemmelser, der forbyder os at strejke, og skal vi endelig gribe til dette Vaaben, saa kan

vi kun gøre det i Henhold til Lock-out-Forliget og fordi vi er Medlem af de Samvirkende.

Men hvad er da Meningen med Hr. Nielsens mod bedre Vidende fremsatte Paastande og Beskyldninger? Ja, den maa aabenbart søges i andre Aarsager, og jeg erindrer, at han i Fagbladets foreg. Numer havde en lille Rettelse til et Referat, hvori han bl. a. protesterer imod at skulle have talt for mere Solidaritet og udtrykker sig saaledes: *Dette beror paa en Misforstaaelse, da jeg aldeles ikke tror paa eller anerkender Begrebet Solidaritet.*

Med Hensyn til Udtalelsen om, at vi staar stille, tør jeg formentlig gaa ud fra, at den deles næppe af andre end Hr. Nielsen selv.

Jeg beklager i høj Grad, at Redaktøren ikke har ladet denne Rettelse gaa ind under Hr. Nielsens Artikel, thi derved vilde Medlemmerne have faaet en klar Forstaaelse af hele dennes Opfattelse om Organisation. I de af mig udhævede Linjer stiller han sig helt og holdent paa Anarkiets Side, hvor det enkelte Individ er sig selv nok, og derfor maa have Ret til at gøre, hvad det selv vil.

København, den 12. Juli 1908. A. P. B. HANSEN.

Mæglingen

i Anledning af Konflikten hos S. L. Møller er nu afsluttet med det Resultat, at Tillidsmanden forbliver i sin Plads. Saasnart Firmaet faar Brug for en Maskinsætter, skal det tage en af dets Beregningsættere til Oplæring ved Maskinen. Med Hensyn til Sønnernes Forhold i Forretningen var det Mæglingsmændenes Indtryk af Forhandlingerne, hvori en af Sønnerne deltog, at der var Berettigelse i Personalets Klage, og de var enige om, at der burde foretages en Ordning fra Firmaets Side. Mæglingsmændene erklærede endvidere efter den foretagne Undersøgelse, at der ikke var nogen berettiget Grund til at tro, at Dansk Typograf-Forbund havde søgt at hindre Firmaet i at faa en Maskinsætter. Et Par Spørgsmaal om Huskorrektur og Nedbæring af Forme skal afgøres af Voldgiftsretten, forsaavidt Parterne ikke kan blive enige om dem. Mæglingsmændene udtalte, at Firmaets Repræsentant under Mæglingsmødet havde erkendt, at Firmaet forsøgte at reducere Lønningerne, hvad de fandt meget uheldigt.

Det vil saaledes ses, at Personalet har haft god Grund til at være utilfredse med Forholdene.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt den 10. Juli sin ordinære Generalforsamling. Dirigent: TH. JØRGENSEN. Forhandlingsprotokollen godkendtes.

Formanden, R. C. PETERSEN, oplæste det reviderede Regnskab for April Kvartal, der balancerede med 563 Kr. Det ordinære Kontingent fra 45 Medlemmer havde andraget 548 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt til 14 Rejsende 27 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 81 Kr. 25 Øre, Sygeunderstøttelse 7 Kr. Til Hovedkassen indsendtes 432 Kr. 25 Øre og Kassebeholdningen var ved Kvartalets Slutning 15 Kr. — Regnskabet godkendtes enstemmig.

Ekstrakassen udviste en Kassebeholdning fra forrige Kvartal paa 9 Kr. 80 Øre. Kontingentet havde i Kvartalets Løb andraget 27 Kr. 40 Øre. Formandens Løn var 18 Kr. 75 Øre og Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 13 Kr. 87 Øre. — Godkendtes.

SØRENSEN-KJELD udtalte, at Tarifens nuværende 4 Lønklasser var en Uretfærdighed. Ved de kommende Tarifforhandlinger maatte Hovedkravet naturligt blive Arbejdstidens Forkortelse, eventuelt 8 Timers Dagen. Men desuagtet forekom det Taleren, at der ved Siden af ogsaa burde rejses Krav om Ophævelse af 3. og 4. Lønklasse. Afdelingerne 1. og 2. Lønklasse vilde sikkert i denne Omgang til Fordel herfor kunne give Afkald paa Krav om Forhøjelse af Lønnen. Dog maatte Arbejdstidens Forkortelse ikke medføre Reduktion i de bestaaende Indtægter. Det var i høj Grad uretfærdigt, at et Medlem fra en Plads paa 26—28 Kr. kunde blive henvist til at skulle modtage en Plads til 21 Kr. Vedkommendes faglige Dygtighed blev jo ikke herved ringere, og det var ydermere det samme Arbejde, der fordredes. Endvidere var det en Kendsgerning, at det var lige saa dyrt at leve i Byer med 21 Kr.s Lønninger som i Byer med 24—26 Kr.s do. — RICHARD JØRGENSEN vilde slutte sig til Kjelds Udtalelser: Taleren havde boet i Viborg, hvor det var dyrere at leve end f. Eks. i Horsens, skønt Lønnen i sidstnævnte By var betydelig højere. Han ønskede en Minimalløn for Provinserne som Helhed paa 25 Kr. — LINDBALLE: Kjelds Tanker tiltaler mig, men noget andet er, om vi kan faa det gennemført. Disse forskellige Lønklasser *er* uretfærdige, og jeg vil derfor, trods Udsigten til at faa det gennemført, dog alligevel anbefale Kravet om Lønforhøjelse for de smaa Byer. — S. HANSEN: De to Lønklasser bør hæves, men Spørgsmaalet bliver: kan vi faa det gennemført? Ved en Landstarif, som dette Krav tilsigter, vil der vistnok blive Tale om Lokaltillæg ligesom f. Eks. i Norge. — Efter endnu en Del Udtalelser vedtoges følgende af SØRENSEN-KJELD stillede Udtalelse énstemmigt:

»Generalforsamlingen udtaler: Ved de kommende Tarifforhandlinger maa de principale Hovedkrav blive: 1. Arbejdstidens Forkortelse uden Forringelse af bestaaende Indtægter. 2. Ophævelse af 3. og 4. Lønklasse. — Arbejdstidens Forkortelse (8 Timers Arbejdsdagen) er Hovedbetingelsen for Arbejdernes aandelige og hygiejniske Udvikling. Det er derfor Generalforsamlingens faste Beslutning, at ved de kommende Tarifforhandlinger maa alt sættes ind paa dette Kravs Gennemførelse.

Da *samme Løn* for det *samme Arbejde* maa anses for den eneste Rettesnor for en minimal Løntarif, kan Generalforsamlingen ikke billige Tarifens nuværende 4 Lønklasser og opfordrer derfor vore Repræsentanter i Tarifkommissionen til af al Kraft gennem Forhandlingerne at kræve 3. og 4. Lønklasse ophævet.«

Til Lovenes Revision valgtes Bestyrelsen samt d'Hrr. R. JØRGENSEN og TH. BERTHELSEN. — Med 11 St. mod 4 vedtoges det at afholde næste Generalforsamling paa Hotel »Hejmdal«, og med 14 St. mod 4 bevilgedes 10 Kr. af Ekstrakassen. — Intet forelaa under Eventuelt.

SEKRETÆREN

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 11. Juli ordinær Generalforsamling, der indlededes af FORMANDEN med Fremlæggelse af Regnskabet for April Kvartal. Det balancerer med 860 Kr. 11 Øre. Til de enkelte Poster bemærkede Formanden, at de 55 Kr., der var udbetalt i Rejseunderstøttelse, var et forholdsvis ringe Beløb paa denne Aarstid; i Sygeunderstøttelse var udbetalt 244 Kr. og i Understøttelse paa Stedet 13 Kr. 75 Øre. Til Hovedkassen indsendes 490 Kr. Ekstrakassens Regnskab for samme Kvartal balancerer med 150 Kr. 77 Øre. Efter at begge Regnskaber var godkendte, gik man over til at behandle et Andragende fra »Børnenes Kontor« om Bidrag. Denne Institution har til Formaal at skaffe fattige Børn i Aalborg Ferieophold paa Landet og hjælpe dem med Udstyr dertil, og Typograferne, der aldrig holder sig tilbage, hvor det gælder om at støtte et godt Formaal, bevilgede 25 Kr. — Derefter foretoges Valg af to Bestyrelsesmedlemmer, hvilket gav til Resultat, at de fratrædende, ANTON NIELSEN og SØREN PETERSEN, genvalgtes, og som Revisor genvalgtes CARL SCHØLIN. — Som fjerde Punkt paa Dagsordenen var sat Delegeretmødet. ROBERT NIELSEN fandt det mest praktisk ikke at behandle dette Spørgsmaal paa nærværende Generalforsamling, men nedsætte et Udvalg til at gennemgaa Lovene og eventuelt fremkomme med Ændringer til disse paa en senere Generalforsamling. Nielsens Forslag vedtoges, og det nævnte Udvalg kom til at bestaa af Bestyrelsen, suppleret med JOH. GERDT, B. NIELSEN og ROBERT NIELSEN. — Efter at JOH. MØLLER havde aflagt Beretning fra sidste Fællesstyrelsesmøde i Arbejderpartiet, hvor Aftenskolesagen og Valgene 1909 var bleven behandlede, sluttedes Generalforsamlingen.

B. N.

Odense Lokalafdeling.

Ord. Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 14. Juli. Dirigent P. OLSEN.

FORMANDEN mindede om vor afdøde Kollega, Th. Beck, Redaktør i Kerteminde, der i alle Retninger havde været et bravt Menneske og en god Kollega! (Medlemmerne rejser sig).

1. Beretning. FORMANDEN gav Oplysninger om Kvartalets Begivenheder og Arbejde og omtalte udførligt en Sag ang. en Bortvisning uden Opsigelsesfrist i Poul Søndergaards Bogtr. — Meddelte om en Udlæring hos Vergmann i Kerteminde; den unge Mand dér, var optaget mod at aflægge Svendeprøve, hvilket sidste sker paa Fagskolen i København, idet han ved Vergmanns Hjælp har erholdt Understøttelse til et Kursus paa denne. — Fra et nyoprettet Bogtrykkeri (Steen Andersen) forelaa Tarifunderskrift. — Omtalte Hjælpearbejdernes Optagelse i Afdelingen. — 1. Juli var det 20 Aar siden Hvidtfeldt indtraadte i Hovedledelsen af Forbundet; Styrelsen havde i den Anledning paa Afdelingens Vegne sendt ham en Lykønskning og Tak for godt og trofast Arbejde. Hvidtfeldt sender Afdelingen sin Tak for denne Opmærksomhed. Ligeledes bragte Formanden en Tak fra vor syge Kollega, Ernst Jørgensen.

L. D. RASMUSSEN aflagde derpaa Beretning fra De samvirkende Fagforbund, for hvilken EPPLER bragte ham en Tak. — Begge Beretninger godkendtes.

2. Kvartalets Regnskaber. Kasserer BONDESEN meddelte, at Regnskabet balancerede med 1617 Kr. 72 Øre, indsendt til Hovedkassen 740 Kr., Kassebeholdning 4 Kr. 72 Øre. — Ekstrakassens Balance var 567 Kr. 80 Øre, Kassebeholdning 17 Kr. 82 Øre, i Sparekassen 336 Kr. 92 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

3. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. De afgaaede var Ernst Jørgensen, P. Bondesen og O. Madsen.

O. MADSEN meddelte, at han ikke ønskede Genvalg og bragte sine Kolleger i Styrelsen en Tak for godt Samarbejde. — A. J. ANDERSEN

meddelte, at Trykkerne havde dannet en Brancheklub og henstillede til Generalforsamlingen, om den vilde lade Trykkerne faa et Mandat til Styrelsen; foreslog Axel Dahl. — Der fulgte herpaa en længere Diskussion i hvilken A. DAHL og A. J. ANDERSEN paa Foranledning udtalte, at det ikke var Trykkernes Mening i nogen Maade at virke for Splittelse eller Separatisme i Forbundet, de ønskede blot, at deres specielle Interesser blev bragt noget mere i Forgrunden, derfor havde de stiftet Klubben til Drøftelse af deres Sager og derfor ønskede de en Mand i Styrelsen, der havde speciel Indsigt i Sager, der angik Trykkeres Forhold. Efter disse og flere Udtalelser anbefalede OSCAR OLSEN, L. D. RASMUSSEN og FORMANDEN at imødekomme Trykkernes Ønske og stemme paa A. Dahl. — ERNST JØRGENSEN og BONDESEN genvalgtes og nyvalgtes AXEL DAHL enstemmig.

4. Til Revisor genvalgtes AXEL JUUL. — I Stedet for HANS JENSEN, der er bortrejst, valgtes WELBLUND til Kontrahent ved Fyns Social-Demokrat.

5. Det vedtoges at lade Styrelsen være Udvalg til Gennemsyn af Lovene.

Da Generalforsamlingen var temmelig sløjt besøgt udsattes det til en ekstraordinær Generalforsamling at tage Stilling til, i hvad Retning Tariffens Hovedkrav skal gaa. — bl —

Skive Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag d. 18. Juli. 15 Medlemmer var mødt.

Regnskabet for Lokalkassen udviste en Indtægt af 226 Kr. og en Udgift af 72 Kr. Til Hovedkassen var indsendt 154 Kr. — Ekstrakassens Indtægt havde været 62 Kr. 67 Øre, Udgiften 7 Kr. 5 Øre, Kassebeholdning 55 Kr. 62 Øre. Til Fanefonden var indkommen 11 Kr. 30 Øre, med det tidl. indk. 34 Kr. 25 Øre. — Regnskaberne godkendtes enstemmig.

I Anledning af den forestaaende Tarifrevision foreslog Formanden en Resolution, der efter en længere Diskussion kom til at lyde saaledes: »Skive Lokalafdeling finder det nødvendigt, at de forskellige Lønskalaer afskaffes, og en ensartet Minimalløn indføres for alle Provinsbyer. Endvidere anser Afdelingen det for en Selvfølge, at der ved den kommende Tarifrevision stilles Krav om Forkortelse af Arbejdstiden.« Under Diskussionen blev det fra alle Sider hævdet, at den nuværende Ordning med de fire Lønskalaer var forældet; det er en Kendsgerning, at det er ligesaa dyrt at leve i de smaa Byer, som i de store.

De to næste Sager paa Dagsordenen var Valg af Formand og Næstformand. Formanden meddelte, at han paa Grund af forskellige Forhold ikke ønskede at fungere længere. Efter indtrængende Opfordring indgik han dog paa at modtage Genvalg. Han genvalgtes enstemmigt. — Til Næstformand i Stedet for Møller, der havde anmodet om at blive fritaget, valgtes VICTOR JENSEN enstemmigt.

Under Eventuelt foreslog Victor Jensen, at Formanden fritoges for Kontingent, og at dette udrededes af Ekstrakassen. Vedtoges med alle Stemmer. — Endelig diskuteredes forskellige lokale Sager. —n.

De kvindelige Trykkeriarbejdere

afholdt Møde Fredagen den 17. Juli specielt for Stentrykpaalæggerskerne. Til Dirigent valgtes Frk. MOURITZEN. Sekretær: A. GRAM PETERSEN.

Frk. GRONE aflagde Beretning om, hvorledes Sagerne indtil nu stillede sig, mente at en Del af Kvinderne misforstod Situationen, idet de havde den Opfattelse, at den Kamp, som Stentrykkerne for Tiden kæmpede, ikke vedkom dem. Den gjalt netop os, da det var for en formindsket Arbejdstid, der kæmpedes. Frk. Crone oplæste Tarifforslagene, som Udvalget og Principalerne omtrent var blevne enige om, da Forhandlingerne blev afbrudt netop paa Arbejdstiden; henviste ligeledes til hvor stor Smudskonkurrencen var indenfor Faget. Flere Forretninger var baseret paa Elever og disse fik ikke engang den Løn, der tilkom dem. — Flere af Medlemmerne stillede Spørgsmaal angaaende Arbejdsforhold, og det viste sig, at der flere Steder herskede ret middelalderlige Forhold. Frk. MOURITZEN oplyste, at rundt paa Stentrykkerierne stod en Del Kvinder, som maatte være Hjælpearbejdere og derfor burde være indenfor Rammerne. — GRAM PETERSEN mente, at Arbejdets Art nærmest maatte henregnes til Bogbinder-Arbejde og derfor rettest hørte derunder. A. GRAM PETERSEN

Forretningsudvalgsmøder.

Den 13. Juli.

1. Meddelelse gaves om de Forhandlinger, som var førte i Arbejdsgiverforeningen mellem Dansk lit. Principalf. og Dansk lit. Forbund, hvilke Forhandlinger vore Forbunds-Repræsentanter havde deltaget i. Der var ikke opnaaet noget Resultat. — Da Lit. Forb. holder Møde i Aften, vil der blive forhandlet med dettes Forretningsudvalg.

2. Aarhus Afdeling indstiller, at Typ. Hey, som Medgrundlægger af Jyllands typ. Foren. og paa Grundlag af Alder og Svaghed gøres kontingentfri. — Tiltrædes.

3. Typ. Carlslund indstilles af Afdel. til Optagelse; har arbejdet i 1895 som Blokadebryder. — Optages med 1 Aars Karenstid efter det i Lovene fastsatte Antal Uger.

4. Typ. Th. Thomsen er indtraadt i *Morsø Avis*. Da han har været Medlem tidligere, men udmældt sig i 1895, og der ikke er nogen Indsigelse mod hans Optagelse, fastsættes hans Indtrædelsespligt til 50 Kr.

5. Fra Slagelse og Næstved forelaa der nu Resultater om de førte Forhandlinger i de soc. Blade, som trykkes hos private Bogtrykkere. I Slagelse var Personalet kommet paa Akkord, i Næstved var Beregningen hævet med 2 Øre og Fastlønnen med 2 Kr.

6. Fra Esbjerg forelaa ligeledes Meddelelse om Forholdet paa det soc. Blad, hvor Akkorden ogsaa var hævet med 2 Øre og andre Forbedringer indført.

6-Kroners Kontingentet for Nyudlærte til Arbejdsløshedskassen er af flere Afdelingskasserere fejlagtig opført i »Balancen« under »Andre Indtægter«. Under Specialsummerne er det anvist Plads under Kontingenter og ogsaa opført der. Følgelig skal 6-Kroners-Kontingentet ogsaa opføres i Balancen som »Ordinært Kontingent«.

Under **Kontingentfri** skal ikke opføres Arbejdsløse og Syge, som har oppebaaret Understøttelse. Man skal kun dér sammentælle de Dage, for hvilke der ikke er ydet Syge og Arbejdsløse Understøttelse.

HOVEDKASSEREREN.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdelings Regnskab for 1. Halvaar 1908.

Indtægt.

Saldo den 1. Januar 1908		Kr. 637.31
Kontingent	Kr. 319.82	
Restancer	- 6.73	
Renter af Sparekassen	- 10.15	
		- 336.70
		Kr. 974.01

Udgift.

Tilskud til Fællesadministrationen	Kr. 122.31	
Formandshonorar	- 91.90	
Andre Udgifter: Lokaleleje	- 11.00	
Porto	- 1.96	
Banneret	- 6.00	
Styrelsesmøder	- 10.00	
Tryksager	- 3.50	
Stiftelsesfesten	- 21.88	
Arbejdsspild	- 4.05	
Telegram	- 2.00	
En Gave	- 10.00	
		Kr. 284.60
Saldo den 30. Juni 1908		- 689.41
		Kr. 974.01

København, den 15. Juli 1908. LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Regnskab er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 52.10.

København, den 21. Juli 1908.

ALB. MICHELSEN. FREDERIK HJORTH.
ANTON ANDERSEN. H. C. HANSEN.

Nær og Fjærn.

En Trykkerbrancheklub er oprettet i **Odense**. Man har drøftet Begivenheden paa en Generalforsamling i Odense, hvor Trykkerne erklærede, at det ikke skulde være noget Forsøg paa at skabe Splittelse eller Seperatisme. Vi skønner dog ikke destomindre, at der heri ligger Spiren til Splid i Lokalafdelingerne, som ikke er større end at de forskellige Interesser meget godt kan drøftes i Fællesskab, ligesom det er udenfor Forbundslovenes Forudsætning, at Særinteresser skal komme til Orde gennem Brancheklubber.

Byraadet i Odense har givet Sanktion til at de Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, som er for gamle til at indtræde i en statsanerkendt Sygekasse, kan erholde Sygehusbehandling til samme Pris som Medlemmer af statsanerkendte Sygekasser.

Valgfonds-Mærker. Vi gør Medlemmerne opmærksom paa, at der i Dag kan faas Valgfonds-Mærker hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

De bestilte Billeder fra Udflugten kan afhentes paa Forbundskontoret. Ny Bestillinger modtages.

Sommerferie. Personalet hos P. A. NIELSEN har i Lighed med tidligere Aar modtaget en Uges Ferie med Udbetaling af resp. Lønninger.

— Aktieselskabet C. MAYLANDS Bogtrykkeri har, som sædvanlig, faaet en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling.

— Bogtrykker S. JENSEN SORT, Aarhus, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen. Ferien er begyndt.

— Bogtrykker TOMMERUP, Stege, har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie.

— *Østsjællands Folkeblad*, Køge, har uden Opfordring fra Personalets Side tilstaaet dette 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Randers Amtsavis* har, som sædvanligt, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugelønnen. — *Randers Venstreblad*, som er overgaaet paa private Hænder, har i Lighed med de foregaaende Aar tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med Udbetaling af 22 Kr. — Bogtrykker CHR. NIELSEN giver sit Personale 3 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen. — *Randers Socialdemokrat* faar 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. — Men hvor bliver *Randers Dagblads* Ferie af?

25-Aars Jubilæum i Slagelse. Torsdag den 16. Juli var det 25 Aar siden, at Typograf P. W. ABRAHAMSEN begyndte sin Virksomhed i *Sorø Amtstidendes* Bogtrykkeri, og der blev i Dagens Anledning vist Jubilaren megen Opmærksomhed saavel fra Forretningens som fra Kollegernes Side.

Da Hr. Abrahamsen om Formiddagen — efter Indbydelse — indfandt sig paa Trykkeriet (han havde netop i den Uge Sommerferie), blev han modtaget af det samlede Personale med Faktor Anderschou i Spidsen. Ved et Glas mindedes man her de henfarne 25 Aar, og mange gode Ønsker udtaltes for Jubilaren, ligesom denne i en Tale takkede for Opmærksomheden og udtalte, at denne Dag skulde staa for ham som et af de lyseste Minder i den lange Periode.

Fra Personalet modtog han som Erindring om Dagen et Skrivebords-Garniture i Kobber med Inskription, der var stillet smukt op paa Baggrund af et Dannebrogsflag samt omgivet af Grønt og Blomster. — Fra Forretningen modtog Jubilaren en Pengegave, ligesom der naturligvis vistes ham, der er Good-Templar, megen Opmærksomhed i Form af Blomster og Telegrammer. — Ogsaa gamle Kendinge indenfor Typografernes Lejr havde husket Dagen.

Den vellykkede Dag sluttede med et Festmaaltid i Skoven, og her herskede fra først til sidst den fornøjeligste Stemning. A. V. K.

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Torsdag d. 2. Juli.

En Afskedigelse fra et Trykkeri i Utide, var bleven ordnet. Forhandlingerne om Stentrykpaalæggernes Tarif oplæstes. — Et Beløb af 10 Kr. til en Mindegave til Fru Johanne Meyer bevilgedes.

Mandag d. 13. Juli.

Møde med Bagges kvindelige Personale angaaende en Afskedigelse. — Derefter aflagde Frk. Crone Beretning om Forhandlingerne mellem Litografisk Principal-Forening og Stentryk-Paalæggerskerne. Forhandlingerne var strandede paa Arbejdstidens Længde og Tarifens Varighed. Man vedtog at afholde et Møde med Stentrykpaalæggerskerne, Fredag den 17. ds. — Den ordinære Generalforsamling fastsattes til den 27. med Dagsorden: Punkt 1. Beretning, 2. Regnskabet, 3. Forslag til Delegeretmødet, 4. Valg af Delegerede, 5. Eventuelt. A. G. P.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Lægerne.

Dr. MILO er bortrejst til ⅛. Vikar Overlæge ERNST, Amagerbrogade 246.

Dr. WANDALL er bortrejst fra 17/7—20/8. Vikar Dr. KNUD HANSEN, Nybrogade 26². Tr. 1½—2½. Søndag 8—9.

Dr. E. LARSEN er bortrejst fra 23/7—3/8. Vikarer: Dr. LANGE, Brogade 5², tr. 1—2, Dr. LASSEN, Torvegade 19, tr. 1—2 og Dr. BØCKER, Torvegade 7², tr. 12½—1½.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

17. Juli: *Svendborg* 120.00. 18. Juli: *Grenaa* 65.00, *Korsør* 65.53. 20. Juli: *Helsingør* 154.00, *Kolding* 220.65, *Rudkøbing* 118.50, *Skive* 154.00. 21. Juli: *Kallundborg* 232.90, *Lyngby* 105.25, *Næstved* 304.40, *Randers* pr. Bl. 150.00, kont. 125.00, ialt 275.00, *Thisted* 177.00, *Vejle* 278.75.

København, den 22. Juli 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Hjælpearb. Hans Peter Einer Andersen (Hannover). Kvindeafdel.: Jenny Jensen, udl. 17/7 08 hos Ferd. Hansen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1531, Louis Th. K. Rasmussen fra Hillerød (Gr. Institut). 1820, Gyde Margrete Brandt fra Kolding (arbl.). Trykkerafdel.: 2228 (1795), Einer C. E. Piculell fra Udl. (arbl.).

Hobro, 2159, Jacob M. Schrøder og 2244, Marius Merkel, begge i Pl. Korsør, 2031, Alfred Christensen (Zachariassen). Odense, 2031, A. Christensen (K. E. Petersen), 1911, Vald. Nielsen (Hagen & Sørensen), 2195, Axel Sørensen (Arbejderp. Bogtr.) og 1915, A. Th. Hansen (arbl.). Randers, 179, H. Peter F. Nielsen. Ribe, 1223, R. F. Wichmann (Stiftsbogtr.). Thisted, 1998, Ole Petersen (Amtsavisen).

Bortrejste.

Aarhus, 2420, A. E. V. Schjødt til Svendborg i Pl. og 2353, Otto Andersen paa Rejse. Esbjerg, 2257, O. A. V. Eckberg. Hobro, 2305, Thorvald Boye, 2250, Hugo Henriksen, Hermann Østergaard og 753 (norsk), Kristoffer A. Erik. Korsør, 2031, Alfred Christensen til Odense i Pl. Ribe, 1562, H. Thorsen til Kolding i Pl. Stubbekøbing, 1915, Thor Hansen til Odense (arbl.).

T. C. C. Søndag: Søllerød. Trianglen Kl. 9. (3 r)

ANNONCER

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan faa Plads fra 1. September. *N. Sidenius' Bogtrykkeri,* (160) Nysted.

En paalidelig og dygtig

Akcidenssætter

(Sætter-Trykker), der tillige har nogen Øvelse i Trykning (Hurtigpresse) kan *straks* faa en fast, vellønnet Plads. Billet mrkt. »Akcidens 159« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7 Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen. (7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½. Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber, (82) Haderslevsgade 39, 4.

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

J. G. A. Eickhoff, København V.

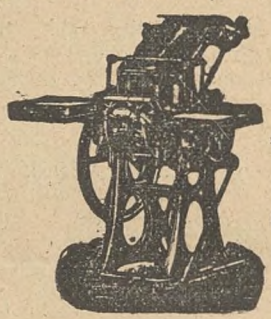

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 — KØBENHAVN DEN 31 JULI 1908 — XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 2. August, Kl. 10 Formiddag

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Forslag til det forestaaende Delegeretmøde. 2. Den ved Lock-out-Truslen skabte Situation. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Den typografiske Trykkerforening

afholder

ord. halvaarl. Generalforsamling

Onsdag d. 5. August, Aften Kl. 8 pr.

i Rømersgade 22[1] til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragende. 4. Forslag til Delegeretmødet. 5. Opstilling til Valg af Delegerede. 6. Opstilling til Valg af Næstformand, en Styrer samt Suppleant i Stedet for K. Kiefer, Vilh. Jensen og P. Christiansen. 7. Eventuelt.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

Konflikten i Stentrykkerierne.

FORRETNINGSUDVALGET har udsendt følgende Cirkulære med vedføjet Stemmeseddel:

Til Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer.

Som man af Dagspressen vil have set, har Arbejdsgiverforeningen vedtaget at diktere Lock-out overfor de af vore Medlemmer, som arbejder hos Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provins-Bogtrykkerforening, men man har undtaget **alle Dagbladsarbejderne.** Forretningsudvalget har den 25. ds. afholdt Møde og vedtaget at besvare denne Lock-out-Trusel med at meddele Arbejdsgiverforeningen, at man agtede at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at vore Medlemmer hos de nævnte Organisationers Medlemmer, som ikke blev berørte af en eventuel Lock-out, standsede Arbejdet. Efter at denne Beslutning har faaet Forbundsstyrelsens Sanktion og De samvirkende Fagforbund har tiltraadt denne, er der afsendt følgende Skrivelse:

Til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening.

Idet man kvitterer for Modtagelsen af den fra Arbejdsgiverforeningen gennem De samvirkende Fagforbund modtagne Meddelelse om, at Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening agter at iværksætte Arbejdsstandsning overfor de af vore Medlemmer, der arbejder hos Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne samt Dansk Provins-Bogtrykkerforening med Undtagelse af de Medlemmer, som er beskæftiget ved Dagbladsarbejde, skal man udtale sin Forundring over, at et saadant Skridt er nødvendigt for at komme til Forstaaelse med Litografernes Forbund. Man er nemlig vidende om, at Parterne har undladt en Realitetsforhandling om de fleste af de af Litografernes rejste Krav, tiltrods for at der under de førte Forhandlinger om enkelte af de fremsatte Krav blev fremhævet fra Principalernes Side, at Modstanden mod Litografernes Fordringer var af finansiel Natur, og tiltrods for, at en saadan Realitetsforhandling var foreslaaet af De samvirkende Fagforbunds Repræsentanter og tiltraadt af Litografernes, men uden at denne blev iværksat. Endvidere maa det betones, **at der fra Dansk Typograf-Forbunds Side ikke er foretaget Arbejdsstandsning af den Afdeling af vort Forbund, for hvilket Dansk Typograf-Forbund hidtil har kontraheret med Dansk litografisk Principalforening** om Arbejdstid og Løn, skønt man ikke er blevet enig om en ny. Den foretagne Udvidelse af Konflikten i Litografaget til Fag, som alt har en kortere Arbejdstid end Litografernes, der i mange Tilfælde arbejder i samme Virksomheder og Lokaler som Typograferne, finder vi derfor i høj Grad egnet til at skabe en Bitterhed blandt vore Medlemmer, der kan medføre et Brud paa det fredelige og forstaaende Samarbejde, der hidtil har fundet Sted mellem os og den overvejende Part af Fagets Arbejdsgiverorganisationer.

Da man fornuftigvis ikke roligt kan se paa, at Arbejdet standses i de Forretninger, som midlertidigt kan taale en saadan, skal man herved tillade sig at meddele, at Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om at etablere Arbejdsstandsning hos Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Dansk Provins-Bogtrykkerforening samt Dansk litografisk Principalforening for de af vore Medlemmer, som ikke bliver berørte af Lock-out'en — alt under Forudsætning af, at en eventuel Forhandling ikke medfører en Løsning af den foreliggende Konflikt.

København, den 27. Juli 1908.

For Dansk Typograf-Forbund:
VICTOR PETERSEN,
Formand.

P. HVIDTFELDT.

Da vore Love ikke foreskriver noget om Fremgangsmaaden i denne Situation, er Forbundsstyrelsen enig om at forelægge Spørgsmaalet til Afgørelse ved en almindelig Afstemning.

Man haaber, at ærede Medlemmer vil forstaa selve Situationens Alvor og derfor alle som én deltage i Afstemningen og paa vedføjede Stemmeseddel besvare det stillede Spørgsmaal enten med et »**Ja**« eller »**Nej**«. Der udkræves $^3/_4$ af de afgivne Stemmer, for at en Arbejdsstandsning kan iværksættes. Stemmesedlerne underskrives med Navn og indsendes gennem Inkassatorerne til Afdelingsformændene saa betids, at disse kan være Forretningsudvalget i Hænde **senest** Søndag den 2. August.

København, den 28. Juli 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Den Situation, der herved er skabt, er meget alvorlig, og man skulde knapt tro, at Arbejdsgiverforeningen har været sig bevidst, hvad man her foretog sig. Det er en Spillen Hasard med saa vigtige Interesser, at man ikke kan tænke sig, at de paagældende Organisationers Medlemmer i Længden kan finde sig deri.

At man paa Grundlag af en Konflikt med et af de smaa grafiske Sidefag, der endnu har en lang Arbejdstid, vil forsøge iværksat en omfattende Lock-out, forinden der er ført en udtømmende Realitetsforhandling, hvor det paagældende Fag fra Principalerne har Løfter om en kortere Arbejdstid, naar Typograferne fik det, og hvor Principalerne selv erklærer det hele for et Pengespørgsmaal, er Handlinger af den Art, at man faar Indtryk af, at det er et blindt Greb i Posen, er Tilfældigheders Spil. Men paa den Maade kan Organisationerne naturligvis ikke finde sig i, at deres Sager behandles. **Ingen** vil kunne forstaa, at de grafiske Fags Udøveres Fællesinteresser er blevet varetaget i Arbejdsgiverforeningen af d'Hrr., som har forhandlet paa Arbejdsgivernes Vegne ved at lade det komme til et Brud paa et Spørgsmaal, som ikke **kan** være et Princip, **efterat** den kortere Arbejdstid er indført baade i Bogtryk- og Reproduktionsfaget.

Det vil forundre os, om Bogtrykfagets Principaler roligt vil finde sig i, at deres Interesser varetages paa slig Maade.

For de typografiske Arbejderes Vedkommende er der næppe Tvivl om Standpunktet. Man hverken kan eller vil finde sig i, at den Slags vilkaarlige Eksperimenter forsøges. Vi er derfor overbeviste om, at enhver Kollega i god Forstaaelse af Spørgsmaalets Alvor vil udfylde Stemmesedlen med Ja for derved at vise, at de er parat til at yde Forsvar mod, at Arbejdernes Interesser bliver behandlet paa den Maade.

En Udvidelse!

Til d'Hrr. Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund.

UNDERTEGNEDE Flertal (to Trediedele) af Herning Lokalafdeling er af nedenanførte Grunde enedes om at foreslaa en Udvidelse af *Typ.-Tid.* med 2 Sider ugentligt af Format som hidtil — i den Overbevisning, at Bladet i sin nuværende Størrelse ikke paa tilfredsstillende Maade kan tjene til **Organ** for Standens Interesser.

Pladshensynet har jo i flere Tilfælde bevirket, at Sager af Vigtighed og Interesse for Organisationen ikke har kunnet underkastes nogen indgaaende og udtømmende Drøftelse i Bladet, hvilket atter bevirker, at Diskussionen — *hvis* en saadan kommer i Gang — tager en urimelig lang Tid, og i indtrædende »Kunstpavser« (opstaaet af Hensyn til *andet* Stof) trækkes Sagen yderligere langt ud. Resultat: Man sløves overfor Tingene, gider ikke se den, den begraves i Stilhed — *færdig, Kære!* — Eksempel: »Diskussionen« af Herbergsspørgsmaalet. Det turde være tvivlsomt, hvorvidt Organisationens Medlemmer var vel tjente med dette Forhold.

Ved en Udvidelse som den foreslaaede vilde det uheldige Pladshensyn for en væsentlig Del bortfalde.

En anden Følge vilde — efter vor Anskuelse — blive, at *flere Kolleger* end hidtil *tog Del i Diskussionen* af de opkastede Spørgsmaal; thi det er mere end sandsynligt, at Bladets Lidenhed nu afholder mangen én fra at udtale sig. Betydningen heraf behøver vel næppe at paapeges.

For *Delegeretmødernes* Vedkommende vilde Udvidelsen faa Betydning derved, at den tillod en mangesidig Forhaandsbehandling i *Typ.-Tid.* af de respektive Sager. Dette vilde i væsentlig Grad klare Tingene for den enkelte saavel som for samtlige Medlemmer, lette Arbejdet paa Delegeretmøderne og føre til en forestaaende Bedømmelse af det for den passive Del af Forbundet.

En Udvidelse vilde — kort sagt — føre til, at *Typ.-Tid. kunde blive* til det, den nu kaldes: »**Organ** *for de typografiske Arbejderes Interesser*«.

Betydningen heraf ligger klar for enhver. Den socialdemokratiske Presses Arbejde og Indflydelse maa have gjort det indlysende. *Organet er Organisationens talende Hoved*, deres Middel til at blive sig *bevidst* i hvert enkelt Medlem og bringe det nye »Blod« til at cirkulere gennem Organisationslegemet, et Middel endvidere til at virke udad og hjælpe til at gøre Forbundet gældende som Magt. At Bladets *Størrelse* her er af eminent Betydning er klart, soleklart!

En Udvidelse kunde ogsaa tillade, at Emner af faglig-teknisk Art toges under Behandling i Bladet i større Omfang end hidtil — heller ikke dette er aldeles uden Interesse for os.

Stofmangel i Tilfælde af Udvidelse! — Er der nogen, der egentlig frygter for det? Derimod burde Redaktøren have Fuldmagt til i Tilfælde af stor Stofmængde at udvide Bladet ekstraordinært til 8 Sider, til det normale Forhold igen var indtraadt.

Det er vor Anskuelse, at Organisationens Medlemmer for at naa de her paapegede, mere end sandsynlige Fordele ikke vilde have noget imod at betale et Aarsabonnement af 50 Øre — *hvis* Hovedkassen ikke mener at kunne bære de af en Realisation af Planen følgende Udgifter.

Vi har her løselig gjort et Overslag og skønner, at et Budget paa 1200 Kr. udover det nuværende vil være rigeligt til Bestridelse af Udgifterne. De forskellige Ting er med runde Tal ansat saaledes:

Sats og Tryk	800 Kr.
Papir	250 —
Bogbinderen	100 —
Porto	50 —
Ialt	1200 Kr.

Et aarligt Bidrag af 50 Øre fra hvert af Forbundets rundt 3000 Medl. giver 1500 Kr. aarlig.

Det er vort sikre Haab, at Forbundet som Helhed med Glæde vil bringe dette »Offer« for en Sag af saa stor Vigtighed — men det er jo ikke udelukket, at Hovedkassen kan og vil *uden* dette!

Det er Eksempler *fra Udlandet*, der har bragt os til at tænke over dette Spørgsmaal.

Vi skal her nævne et: *Helvetiche Typographia.* Vor schweiziske Broderorganisation er af et lignende Omfang som vor — næsten lidt mindre; dens *Organ* bringer *ordinært* 50 pCt. mere Stof, end vort bringer, og er der meget Stof, betænker man sig ikke paa en ekstraordinær Udvidelse. Dette Blad koster de enkelte Medlemmer ligesaa meget som *Typ.-Tid.* koster os, hver for sig — det er altid gratis. Og der *er* en Del mere *Liv* i *Typographias* Spalter, end i vort Blads! Sært nok! Kan Schweizerne komme over det, saa kan *vi* vel ogsaa!

Kolleger! Delegerede! Det er bare lidt Vaagenhed, *Bevidsthed* (Selvbevidsthed, »Klassebevidsthed«), det drejer sig om.

Støt dette Forslag!! I gør dermed Dansk Typograf-Forbund — o: Jer selv — en Tjeneste! Tanken har tidligere været fremme, men blev tilbagevist. Hvis alle *vaagne* Kolleger gør deres Pligt, bliver det næppe Tilfældet denne Gang.

Herning Lokalafdelings Repræsentant vil paa det kommende Delegeretmøde tage Ordet i denne Sag. Vi anmoder herved paa Forhaand om de Delegeredes Støtte.

Herning Lokalafdeling, Juli 1908.

P. A. PETERSEN. L. D. CHRISTIANSEN. E. MOGENSTERN.
EM. NIELSEN. SV. CHRISTENSEN. L. JENSEN.
ANTON JENSEN. V. NIELSEN. CHR. OLSEN.
A. ROSENKILDE.

„Bogtrykkerkultur".

»Saalænge mine Modstandere rakker mig ned, da er der ingen Fare; men hvis de skulde begynde at rose mig, saa skal I passe paa!« *Jens Busk til sine Vælgere.*

I det sidste Nr. af Bondefangerbladet *Danmarks Bogtrykkerforeningers Meddelelser* er man meget forarget over, at jeg har tilladt mig at opfordre Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer til at stemme for *vor* Udmældelse af De samvirkende Fagforbund. Mange vil vel synes, at dette var en Sag mellem Typograferne, som ikke kom Bogtrykkerne ved. Dette er imidlertid en stor Fejltagelse. Bogtrykkerbladets ondskabsfulde Artikel viser, at jeg har truffet Sømmet paa Hovedet, og at det netop er en Sag, som vil komme til at berøre d'Hrr. i en ganske følelig Grad. Nu havde de os saa dejlig i Faarefolden og troede den hellige Grav vel forvaret. Det har derfor irriteret Bladet, at jeg har taget Ordet for at skaffe os den Frihed, der er nødvendig, hvis der i det hele taget skal være Tale om, at vor Forening er en økonomisk kæmpende Organisation, og Køteren farer straks i Benene paa mig og brøler op om »Mangel paa Forstaaelse af at være Medlem af en Fagorganisation«. Ja, nu skal vi vel til at lære det af Bogtrykkerne? Tiderne skifter! Tidligere var det i d'Hrr.s Øjne en revolutionær Person, der var Medlem af en Fagorganisation, *nu* ønsker de intet heller, end at vi ikke alene er Medlem af en Fagforening; men at denne tillige ledes fra det socialdemokratiske Hovedkvarter!

Der maa være sket *noget* med den Fagforening, naar d'Hrr. er kommet til at holde saa meget af den; den maa være bleven d'Hrr. tilpas i sin nuværende Form, og jeg opfatter Bladets Udfald mod mig som et udmærket Bevis paa, at *vore* Interesser tjenes bedst ved, at vi mælder os ud af De samvirkende Fagforbund.

Hør engang, hvor Bladet spekulerer i Kollegaernes eventuelle Dumhed: »Vi tror ikke, at Flertallet af Danmarks Typografer er i Besiddelse af en saadan fagpolitisk Ukultur, at de foretrækker Strejke og Arbejdsnedlæggelse for en saglig Forhandling, om de foreliggende Stridsspørgsmaal«. Det er en dejlig Mundfuld. Tror d'Hrr. da, at mit Ideal er at strejke? Jeg véd sandelig altfor godt, at Strejke er et af Tidens eller Samfundsformernes mest komiske Udslag. *Men vi har intet andet Vaaben,* og nu er ogsaa det taget fra os. Vi véd nok, hvad »saglig Forhandling« betyder, naar ikke der ligger en truende Magt bagved. D'Hrr. Arbejdsgivere kender det jo saa udmærket godt selv. Under alle Forhandlinger svinger de med Lockouttruslen som den Magt, der skal bringe den »saglige Forhandling« til et for dem tilfredsstillende Resultat, og det har jo i de senere Aar gjort udmærket »Gavn«.

Naar Bladet fedter for vor Bestyrelse, er dette jo i og for sig ikke noget, der vedkommer mig personlig, og jeg haaber ikke, at vor Bestyrelse tager sig disse smaa Bogtrykkervink ad notam; men jeg skal gøre Bladet opmærksom paa, at naar det skriver, at Styrelsen »tager altfor lempfældigt« paa Medlemmerne, saa er det en Opfordring til vor Styrelse om at spille Diktator, og det finder vi os ikke i. Vor Forening skal ledes *fra neden opad* og ikke fra oven nedad. Styrelsen skal saa

vidt muligt være Udtryk for vor Mening og ikke Herre over os eller Politihund for Bogtrykkerforeningen. D'Hrr.s Muldvarpearbejde ved at fedte for vor Styrelse skal ikke lykkes; det kan de være sikre paa, og Bemærkningen om »Ukultur« er jo ikke saa generende mere, efter at den sidste Doktordisputats har draget det nuværende Begreb »Kultur« i Tvivl. Men d'Hrr. Bogtrykkere tror maaske at kunne vinde Tilhængere blandt Typograferne paa den gamle Floskel: Vor høje Kultur.

Hvis Bogtrykkerne var saa begejstrede for at opfylde de »berettigede Krav« (Føj! Det er dog et nederdrægtigt vammelt Ord), saa kunde vi jo ganske rolig lægge Hænderne i Skødet og lade dem dele ud. Vi kender dog Livsfilosofien bedre; vi véd, at man ikke kan faa en Døjt mere, end man har Magt til. Derfor gælder det om at have Armene fri, saa vi kan rive noget af det ned af Bordet, d'Hrr. sidder og delikaterer sig med; saa maa de se at skaffe sig noget et andet Sted, hvad de jo hidtil udmærket har forstaaet. Jeg har i alle Tilfælde ikke lagt Mærke til, at d'Hrr. er blevet daarligere stillet ved vore Lønforhøjelser. Tværtimod! Men der skal jo større Kapital til at drive Foretagendet, og det kniber maaske med Kreditten?

Da vi mældte os ind i De samvirkende Fagforbund var Bogtrykkerne og de konservative Kolleger bange. Nu, da De samvirkende er bastet og bundet af Kapitalen, vil vi finde de samme Mennesker være imod den absolut nødvendige Udmeldelse. De er altid bagefter Udviklingen.

Kolleger Landet over: Vil I ikke denne Gang lukke Øjnene op i Tide og se, hvorledes jeres Stilling er! Vil I altid være bag efter Udviklingen! Vil I ikke være med til at føre os ud af Moradset og skaffe frisk Vind i Sejlene! Vil I ikke være med til at lave de af os i Jernbanegade lejede Lokaler om fra at være *Bogtrykkernes Politistation* til at være vort Forbundskontor! Lad saa Bogtrykkerne kalde det »fagpolitisk Ukultur«. Jeg véd dog, at d'Hrr. ligesaavel som os holder paa det, der fylder i Skæppen.

København, den 9. Juli 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Dansk Typograf-Forbund og De samvirkende.

Da der først paa Den typ. Forenings Generalforsamling og forleden og sidst i *Typ.-Tid.s* Nr. 28 er slaaet stærkt til Lyd for Dansk Typ.-Forbunds Udmældelse af De samvirkende Fagforbund, skal jeg tillade mig at henstille til Provinskollegerne nøje at overveje Spørgsmaalet, da jeg finder dette af meget stor Vigtighed.

Personlig er jeg en Modstander af en saadan Udmældelse, thi jeg tror, at det vil have uheldige Følger; om Københavnerne kan sé deres Fordel ved at staa isoleret, skal jeg ikke udtale mig om; Forholdene i København og Provinserne er nu en Gang meget forskellige. I København, hvor Kollegerne er samlede paa et Sted og altsaa kan komme sammen og drøfte Tingene, kan Kravene absolut stilles med mere Eftertryk end i Provinserne, hvor man staar spredt i *ca. 50 Afdelinger*. Dette har jo ogsaa vist sig.

Det vil være enhver bekendt, at siden vi er kommen ind under de Samvirkende, har der været anderledes rolige og stabile Forhold indenfor vort Fag — i hvert Fald i Provinserne — end før dette skete, da der var adskillige Byer, der i mange Aar har været blokeret; i Øjeblikket er der vist ikke et Trykkeri i Provinserne, der ikke har underskrevet Tarifen — og saadan skal det være. Mælder vi os nu ud, saa vil de Byer, som nu staar i 3. og 4. Lønningsklasse, naturligvis begynde at røre paa sig, og saa er Spillet gaaende: Vi faar den ene Konflikt efter den anden, og de smaa Byer bliver atter blokeret. Det vil da være urimeligt at tænke sig, at Bogtrykkerne vil strække sig videre overfor Typografernes Krav, naar disse »staar paa egne Ben«, end naar de staar med de øvrige Fag i Ryggen. Principalerne har absolut mere Respekt for Arbejderne, naar de Samvirkende staar bagved Kravene, der stilles.

Hvis Udmældelsen bliver vedtaget — hvad jeg ikke haaber — da staar Bogtrykkerne som de stærkeste, thi de viser sikkert ikke den samme Letsindighed at mælde sig ud af Arbejdsgiverforeningen — og det er dog en Faktor, vi maa regne med.

Nej, lad os blive, hvor vi er, og paa Delegeretmødet fordre, at de to laveste Lønningsklasser ophæves, saa der kun bliver *to* i Stedet for 4, at Arbejdstiden forkortes og at Tusindbetalingen hæves i Forhold dertil, saa vil der ske mere Retfærdighed overfor de smaa Byer, som er bleven ret stedmoderlig behandlet.

Randers, den 16. Juli 1908. HERM. HANSEN.

Udmældelsen af „De samvirkende Fagforbund".

Da denne Sag foran sidste Delegeretmøde (og forresten ogsaa tidligere) er bleven udførlig debatteret i *Typ.-Tid.*, skal vi ikke i Øjeblikket komme nærmere ind herpaa. Vi tror ogsaa, at *Aarsagerne* til de danske Fagorganisationers *Afmagt* overfor Udbytterne bliver stadig mere iøjnefaldende for alle, der i de senere Aar interesseret har fulgt Arbejderbevægelsen herhjemme.

Sammenkoblingen af de forskellige Fag bevirker, at *Ansvaret* for et enkelt Fags Operationer for Forbedring af Løn- og Arbejdsvilkaar *ikke* bæres af det paagældende Fag (der ingen Afgørelse kan træffe), men af alle de andre Fag, og dette giver selvfølgelig Arbejdsgivernes Forening formel Ret til at ramme de ansvarlige gennem deres stadige Lock-out-Trusler. At opretholde en Organisationsform, der giver vore Modstandere alle Fordelene, ja, ligefrem synes *tilrettelagt for Arbejdsgivernes Virksomhed*, forekommer os selvmorderisk.

Ihvorvel vor Medbestemmelsesret i en betydelig Grad er gledet over i Delegeretmødets Hænder, saa opfordrer vi dog Kollegerne i København indtrængende til at give Møde paa Søndag, saaledes at den typ. Forening (vort Forbunds største Afdeling) tydeligt kan tilkendegive sit Standpunkt i denne Sag forinden Delegeretmødet.

København, den 24. Juli 1908.

P. BERENDT. OLAF HELSTED. AKSEL PETERSEN.
EDV. SAMUELSEN. VILH. WARTENBERG.

Fra Kölner-Rigsdagen.

(Kort Oversigt efter *Korrespondent* ved LAUR. JENSEN.)

(Sluttet.)

Om Aftenen var der endnu 28 Talere indtegnede og man fortsatte derfor paa Kongressens 8. Dag om det samme Æmne, og først om Eftermiddagen lykkedes det at naa tilende med denne vigtige Sag, om hvilken der havde staaet en saa mægtig Strid, ikke alene ud over Landet, men ogsaa paa selve Generalforsamlingen. Det maa siges at være et Mesterstykke af Talent, naar man tilsidst, efter at Berlinerfraktionen havde taget sin særlige Resolution tilbage, med Enstemmighed kunde samle sig om følgende Resolution, der da ogsaa synes at yde Retfærdighed til alle Sider. Resolutionen stilledes fra Leipzig og lyder:

»Tysklands Bogtrykkerforbund holder ogsaa i Fremtiden fast ved sit principielle Standpunkt m. H. t. den faglige Neutralitet, i lige Maade ved Solidariteten med de øvrige Fags Arbejdere. Tysklands Bogtrykkerforbunds Tilslutning til Generalkommissionen for Tysklands Fagforbund bliver ogsaa fremtidig at betragte som værende en absolut Nødvendighed.«

Man gik derpaa over til at behandle Forholdet til det internationale Sekretariat og derunder særlig den Strid, der var rejst indenfor det schweitziske Forbund, paa hvis Omraade Sekretariatet hidtil havde haft Sæde, et Sæde, som vedk. Forbund havde flyttet til en lille By, der kun talte saa mange Medlemmer, som der skulde bruges til Sekretariatskommissionen. Den af Pariserkongressen nedsatte Enigheds-Komité havde nu foreslaaet, at Sekretariatet blev henlagt til Stuttgart. Naar Forbundenes Ledelser havde udtalt sig om Sagen, vilde det videre i denne blive foretaget. Forbundsstyrelsens Beslutning godkendtes.

Et Forslag om at give *Korrespondents* Redaktør Sæde og Stemme i Forbundsstyrelsen bekæmpedes af DÖBLIN ud fra den Betragtning, at Forbundsstyrelsen derved vilde blive ansvarlig for Bladets Indhold, ligesom en saadan Beslutning maatte bevirke Bladets Flytning til Berlin, hvilket for Tiden ikke godt lod sig gøre. Forslaget forkastedes, hvorimod det vedtoges at ansætte en 3. Redaktør, saaledes at der nu er en Red. for Artikler og Korrespondancer, en for Nær og Fjærn og faglige Spørgsmaal og en for Forbundsmeddelelser, Annoncer o. s. v. Bladet bliver indtil videre at udgive fra Leipzig og gøres ikke til ob-

ligatorisk Forbundsorgan af Hensyn til den dermed forbundne betydelige Merudgift af 50,000 Mk. aarlig, men der arbejdes henimod dets Flytning til Berlin.

Den 9. Dag indlededes med en Indstilling fra Diætkommissionen, der foreslog, at Diæterne paa Grund af de dyre Levevilkaar i Köln fastsattes til 12 Mark pr. Dag. Af Lovændringer kan anføres, at Ordet »Indskud« forandredes til »Indskrivningsgebyr«, man vilde derved opnaa, at Folk, der ikke optoges, kun skulde have eventuelt betalte Medlemsbidrag refunderet. Medlemmer, der gaar over i andet Erhverv derved at de etablerer sig og som senere vender tilbage til Faget, kan erhværve sig Ret til Understøttelse paa Stedet efter at have arbejdet og betalt Bidrag i 6 Uger. Retten til Syge- og Invalideunderstøttelse bevares derimod.

Det vedtoges endvidere, at der ansættes en Viceformand for Forbundet som Støtte for Döblin.

Repræsentationsretten skal fremtidig være saaledes, at Distrikter paa indtil 500 Medlemmer faar én Delegeret, indtil 1000 to, indtil 1500 tre og fremdeles en Delegeret for hver 500 Medlemmer. Mindre end 250 overskydende Medlemmer regnes ikke med.

Det vedtoges, at der fremtidig ikke optages markskrigerske Reklameannoncer for Sætte-Maskinfabriker i Fagbladet.

Det vedtoges ikke at forhøje Forbundsbidraget og heller ikke forhøje Invalideunderstøttelsen paa Grund af Invalidekassens store Forpligtelser.

Resultatet af Valgene blev følgende: DÖBLIN genvalgtes til Formand med 110 Stemmer, GRASZMANN valgtes til Viceformand med 124 St., G. EIFLER til Hovedkasserer med 121 St. Til Hovedforvalter BEYER med 128 St. Til første Redaktør REXHÄUSER med 105 St., som anden Redaktør KRAHL med 118 St. Der afgaves 133 Stemmer. Til den ny Redaktørpost udskrives Valg.

Efter en kort Slutningstale af DÖBLIN, hvori han redegjorde for de opnaaede Resultater og konstaterede, at Enigheden indenfor Forbundet gennem disse Dages Forhandlinger yderligere var bleven styrket, samt at enhver nu maatte føle sig som en kraftig Agitator for Forbundets store og gode Sag, hævedes Generalforsamlingen med Leveraab for det tyske Forbund.

Generalforsamlinger og Møder.

Stege Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 11. Juli Generalforsamling. Regnskabet godkendtes. Et lokalt Spørgsmaal, angaaende Antagelsen af et Pigebarn fra det blokerede *Folkeblad* i Biografen behandledes. Biografens Leder, der er Formand for Snedkernes Fagforening i Stege, havde efter Anmodning af Typograferne lovet af afskedige hende; men da Tiden havde vist »Lederens« Maade at være ordholdende paa, vedtog man at henvende sig til Fællesorganisationen for Møen, eventuelt Snedkernes Hovedforbund. Formanden valgtes som Delegeret. »En Masse Talere« havde Ordet angaaende den eventuelle ny Tarif. Til Generalforsamlingen var mødt, foruden Formanden 2 Medlemmer. HEINRICH.

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 13. Juli paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Form., HERM. HANSEN, aflagde Beretning, af hvilken bl. a. fremgik, at han i Anledning af de paa sidste Generalforsamling fremkomne Anker angaaende Sundhedsbestemmelserne havde henvendt sig til Fabriksinspektøren, men at denne havde svaret, at saasnart Sundhedsbestemmelserne ikke blev overholdte paa Trykkerierne, kunde man give ham Meddelelse derom, hvorefter han nok skulde tage sig af Sagen.

N. K. NIELSEN var ikke tilfreds med Fabriksinspektørens Svar, idet han var af den Formening, at det var Inspektørens Pligt selv at gaa rundt paa Trykkerierne og ved Selvsyn at gøre sig bekendt med Manglerne. Han vilde foreslaa at man indgik med Klage til Inspektørens Overordnede, hvilket vedtoges.

Regnskabet fremlagdes derefter af KASSEREREN, det balancerede med 636 Kr. Til Hovedkassen var indsendt 370 Kr. Kassebeholdning 16,75 Kr. — Godkendtes.

Derefter førtes en Diskussion om Tarif- og Lovændringerne. BAGGER spurgte, hvorledes Generalforsamlingen stillede sig til den i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* optagne Artikel om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. FORM. og KASSEREREN, var begge af den Formening, at man ikke skulde udmelde sig, og hertil sluttede Generalforsamlingen sig.

Endnu diskuteredes enkelte Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

— Umiddelbart derefter holdt Lokalkassen Generalforsamlig. KASSEREREN meddelte, at Regnskabet ikke var bleven færdig, da han havde maattet vente paa Regningernes Indgaaelse, hvorfor Regnskabets Forelæggelse udsattes til næste Generalforsamling.

Der bevilgedes 25 Kr. til et Medlem til Betaling af en Lægeregning. Ligeledes bevilgedes 2,50 Kr. til Opforgyldning af Gravpladen paa Struss' Gravsted. A. CHR. HUGGER.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 17. Juli, ca. 25 pCt. af Medlemmerne var mødte. Fmd. SOFUS ANDERSEN bød Velkommen og overtog Dirigenthvervet. Det fremlagde Regnskab balancerede med 369 Kr. 65 Øre. Til Rejsende var udbetalt 13 Kr. 75 Øre og udstedt 5 Overfartsbilletter. Til Syge var udbetalt 108 Kr. Til Hovedkassen indsendtes 232 Kr. 90 Øre og den kontante Kassebeholdning var 15 Kr. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Lokalkassens Regnskab balancerede med 71 Kr. 12 Øre. Beholdningen var fra 1. April 34 Kr. 42 Øre. Kontingent af 30 Medlemmer 36 Kr. 70 Øre. Til Rejsende var udbetalt ialt 5 Kr. 65 Øre. Til Fællesorganisationen 4 Kr. 50 Øre. Lokalformandens Løn var 14 Kr. 30 Øre, Porto 1 Kr. 50 og den kontante Beholdning 46 Kr. 17 Øre. Ogsaa dette Regnskab godkendtes enstemmig.

Til med Henblik paa det forestaaende Delegeretmøde at udarbejde Forslag, gennemgaa Forbundets Love o. s. v. valgtes som Udvalg: SOFUS ANDERSEN, FR. ANDERSEN og C. HENRIKSEN.

Under Eventuelt udtalte FR. ANDERSEN sin Beklagelse af, at et af de interesserede Personaler ved at indtage en uvelvillig Holdning havde foranlediget, at der slet intet kom ud af Arbejdet for at hæve Lønningerne. Taleren forstod ikke at Medlemmerne i den Grad kunde spille Bold med deres egne Interesser og mente det vanskeligt under saadanne Forhold overhovedet at udrette noget.

FORM. beklagede ligeledes det paagældende Personales Holdning. Medvirkende Aarsag til, at Udvalget betragtede sin Opgave som løst, havde ogsaa været den Omstændighed, at der underhaanden var lovet de to andre Trykkeriers Personale Lønforhøjelse og endelig Bogtrykkerforeningens Skrivelse angaaende Lønspørgsmaalet.

FR. ANDERSEN betonede, at det han stærkest beklagede var Medlemmers Mangel paa Respekt for de Beslutninger, de selv havde været med at Træffe.

CHR. HANSEN vilde ikke forsvare de paagældende Kolleger, men han troede, at det havde været bedre, om Sagen var bleven Genstand for Overvejelse. I hvert Fald var der Medlemmer, der havde stemt uden rigtig at være klar over det, de stemte for.

Endnu veksledes en Række Bemærkninger om Sagen, men selvfølgelig hævede ikke én sin Røst til Fordel for dem, der havde holdt sig selv og Generalforsamlingen for Nar. — Sluttelig henstillede JERLØV at prøve paa, om den ikke kunde arrangere en Tur — og man vedtog at prøve »Enigheden« paa dette Omraade. — N.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 18. Juli ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber fremlagdes og godkendtes ënst. Til Revisor i Stedet for Pallesen, der var rejst fra Byen, valgtes O. ANDREASEN.

I Anledning af den forestaaende Tarifrevision vedtoges følgende Resolution:

»Generalforsamlingen indstiller til Delegeretmødets Overvejelse, at Thisted Afdeling — i Følge de herværende 2 Trykkeriers Størrelse og Stilling — søges oprykket fra 3. Lønningsklasse, og udtaler Ønskeligheden af en forkortet Arbejdstid«.

Derefter behandledes en Del Sager af lokal Interesse. — 11 Medlemmer havde givet Møde. H. H. H.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 18. Juli ord. Kvartalsgeneralforsamling i Koncertsalens Restavration. Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det udviste følgende Indtægter og Udgifter. Indtægt: Kassebeholdning 14.83, Kontingent 432.00, Indskud 12.00, ialt 458.83. Udgift: Rejseunderstøttelse 21.25, Underst. paa Stedet 7.50, Sygeunderstøttelse 136.50, indsendt til Hovedkassen 278.75, Kassebeholdning 14.83, ialt 458.83.

Privatkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes ligeledes; det balancerede med en Indtægt og Udgift paa 61 Kr. 84 Øre.

Derefter drøftedes det forestaaende Delegeretmøde, Tarifen m. m. Følgende Resolution vedtoges:

»Vejle Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 18. Juli 1908, udtaler sit bestemte Ønske om ved den forestaaende Tarifrevision at komme i 1. Lønklasse begrundet paa de dyre Leveforhold her i Byen«.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Søndag den 19. Juli ordinær Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 1173 Kr. 00 Øre, godkendtes. Hjælpekassens Regnskab, hvis Balance var 79 Kr. 15 Øre, godkendtes ligeledes. — H. C. JACOBSEN foreslog, at man af Hjælpekassens Midler bevilgede 50 Kr. til en Skovtur, men da flere talte imod dette Forslag, tog Jacobsen det tilbage. — Paa et herværende Bogtrykkeri havde der været Uenighed ang. Betalingen for en Del Værksats. Bogtrykkeren havde ikke villet betale dette efter Svendenes Fordring, idet han hævdede, at et andet Trykkeri ikke betalte saa høj Pris. Dette viste sig ogsaa at være rigtig; men med Hvidtfeldts og Formanden for Bladudgiverorganisationen, Regnar Petersens Sanktion er Sagen nu afgjort paa den Maade, at der fremtidig begge Steder skal betales den Pris, som Sven-

dene har forlangt. — Til at gennemgaa Lovene og eventuelt fremkomme med Forslag til Forandringer valgtes — foruden Bestyrelsen — J. P. CHRISTENSEN, E. KANN, H. P. PETERSEN og N. P. NIELSEN. — Samme Udvalg skal se at faa arrangeret en Skovtur. N.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 1. Halvaar 1908.

Hovedkassen.

Indtægt			*Udgift*		
Beholdning 1. Jan. 1908.		5809.27	Maanedl. Underst.		30.00
Kontingent	1030.65		Pengehjælp		128.46
Restancer.....	24.75		Ekstra Rejsehjælp		16.35
Renter af Sparekassen	97.15		Formandshonorar		100.00
		1152.55	Kont. for Styrelsen		67.60
			Tryksager		32.00
			Tilskud til Fællesadministrationen.		396.44
			Tillidshjælp		80.00
			Fagskolen		50.00
			Banneret		20.00
			Arbejdstab.....		13.14
			Repræsentation ..		21.18
			Andre Udgifter ..		20.55
					97572.
			Beholdn. 30. Juni 1908 .		5986.10
Ialt..		6961.82	Ialt..		6961.82

Ekstrakassen.

Indtægt			*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1908.		1014.86	Understøttelse.....	30.00
Kontingent	62.50			
Restancer	12.00			
Renter af Sparekassen	17.06			
		91.56	Beholdn. 30. Juni 1908 .	1076.42
Ialt..		1106.42	Ialt..	1106.42

Begravelseskassen.

Indtægt			*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1908		3008.98	Begravelseshj.(A.Schmidt, Georg Ranthe og Frantz Carlos Svendsen, hver 100 Kr.)	300.00
Kontingent	102.50			
Restancer	17.85			
Renter af Sparekassen	53.41			
		173.76	Beholdn. 30. Juni 1908..	2882.74
Ialt..		3182.74	Ialt..	3182.74

Status den 30. Juni 1908.

Hovedkassen:

Aktiver			Passiver	
I Sparekassen ..		5486.10		
En Aktie i Bryggeriet»Stjernen«	500.00			
		5986.10		
4 Andele i *Social-Demokraten* ...	48.00			
Udest. Restancer	36.00			
		84.00		
		6070.10	Formue 30. Juni 1908..	6070.10

Ekstrakassen:

Aktiver			Passiver	
I Sparekassen		1036.26		
Kontant		40.16		
Udestaaende Restancer ..		38.50		
		1114.92	Formue 30. Juni 1908..	1114.92

Begravelseskassen:

Aktiver			Passiver	
I Sparekassen		2882.74		
Udest. Restancer.....		66.15		
		2948.89	Formue 30. Juni 1908..	2948.89

København, den 18. Juli 1908. LAUR. JENSEN.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af Kr. 176.83, Ekstrakassen Kr. 61.56 og Begravelseskassen et Underskud af Kr. 126.24. I de to sidstnævnte Kasser er der uforholdsmæssig mange Restanter, hvilket bør undgaas i Fremtiden.

København, den 28. Juli 1908.

FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.
H. C. HANSEN. ANT. ANDERSEN.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forenings Medlemmer erindres om Generalforsamlingen paa Søndag Formiddag Kl. 10 i Festsalen, Rømersgade 22. De af det nedsatte Udvalg udarbejdede Forslag til det forestaaende Delegeretmøde er udsendte til Medlemmerne. Dagsordenen for Generalforsamlingen indeholder tillige et Punkt vedrørende den ved Arbejdsgiverforeningens Lock-out-Trusel skabte Situation. Medlemmerne bedes møde talrigt.

Til Trykkerne. Husk den ordinære Generalforsamling førstkommende Onsdag den 5. August Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. til Gaden.

Arbejdet er nedlagt af kvindelige Trykkeriarbejdere hos S. KRUCKOW, Pilealle 5, da vedk. Firma ikke har betalt og ikke vil betale tarifmæssig Løn. Ingen Kollega maa derfor tage Arbejde nævnte Sted indtil videre.

Da Firmaet forsøger at hverve Arbejdskraft bl. a. ved at antage Jomfruer til Bogbinderiet for derefter at flytte dem over i Stentrykkerierne, bedes Kollegerne være behjælpelig med at hindre Tilgang til nævnte Anstalt.

Sommerferie. Personalet hos B. NIELSEN har faaet Sommerferie med fuld Løn, 1/2 Uge for udlærte og 1 Uge for Kvinder og Lærlinge. Desuden gav Hr. N. forrige Lørdag en Skovtur for hele Personalet med Middag paa Klampenborg.

— Eksprestrykkeriet i Hobro (CHR. SCHRØDER) har uden Opfordring tilstaaet sin Typograf og Lærling 3 Dages Ferie; samtidig er Typografens Løn forhøjet med 2 Kr. pr. Uge.

— Aktieselskabet *Middelfart Venstreblad* (Red. FR. HØJMARK) har uden Opfordring tilstaaet saavel Typografer som Lærlinge 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Hele Personalet paa *Stubbekøbing Avis* har i Lighed med i Fjor faaet 3 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen.

— Foruden *Vejle Amts Avis'* Personale, hvis Ferie stod anmældt i et tidl. Nr., giver A/S *Vejle Amts Folkeblad*, *Vejle Socialdemokrat* og Papirgrosserer CH. HINDBORG deres Personaler 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmældt Kasseeftersyn hos Fælleskassereren for de københavnske Afdelinger, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hos Hr. Laur. Jensen fandtes en samlet Beholdning af Kr. 57,968.39, som fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr.	14,962.00
I Sparekassen	-	41,733.58
Kassebilag	-	582.78
Kontant Beholdning	-	690.03
Ialt	Kr.	57,968.39

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 324,209.80, fordelt paa følgende Maade:

I Sparekassen.	Kr.	262,725.72
I Obligationer	-	59,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier. .	-	1,000.00
Kassebilag	-	657.90
Kontant Beholdning	-	826.18
Ialt	Kr.	324,209.80

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

Foruden foranstaaende fandtes i »Typografernes Stiftelser« en Beholdning af 4961 Kr. 04 Øre.

København, den 21. Juli 1908.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.
H. C. HANSEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. FORENINGS STYRELSE.

Den 8. Maj. Alle mødt.

Formanden gav Meddelelse om Ordningen af forskellige mindre Trykkeriforhold samt Meddelelse om forskellige løbende Sager. — H. C. Jørgensen valgtes til Styrelsens Sekretær. — Efter forskellige Forhandlinger med Firmaet, havde Fr. Bagges Personale sagt deres Pladser op for at fremtvinge en højst tiltrængt Rengøring af Arbejdslokalerne. Styrelsen tog Beslutning i Sagen. — Det besluttedes at standse Arbejdet hos et Firma, der ikke havde betalt Personalet Løn. — En Indsigelse mod et Medlems Optagelse behandledes. Da Klagen syntes at bunde i ret personlige Forhold, indstillede Styrelsen til Forretningsudvalget at afvise Klagen. — Et Medlem, der havde Restancer, var nægtet Arbejdsløshedsunderstøttelse og klagede desang. til Styrelsen. Sagen undersøges. — Endvidere afgjordes et Par Tarifspørgsmaal.

Den 12. og 14. Maj. Alle mødt.

Forholdenes Udvikling i Bagges Bogtrykkeri drøftedes og Beslutning toges.

Den 22. Maj. Alle mødt.

Formanden afgav Beretning om de løbende Sager. — Efter Indbydelse af Folkelig Ligbrændingsforening vedtoges det at foranstalte et Besøg paa Krematoriet paa Bispebjerg Kirkegaard. — Det vedtoges efter Anmodning fra Maskinsætterklubben at afholde et Møde med dennes Styrelse. — Resultatet af Mæglingen vedr. Forholdene i Fr. Bagges Bogtrykkeri forelaa. Personalets Paastand var i alt væsentligt taget til Følge. — Der toges Standpunkt til forskellige Tarifspørgsmaal.

Den 25. Maj. Alle mødt.

Nogle Tarifforespørgsler besvaredes. — Et Andragende om Kontingentfrihed til Syge- og Begravelseskassen kunde ikke anbefales. — Et Andragende om Dispensation fra Tarifen udsattes til senere Afgørelse. — Efter Andragende bevilgedes Typografernes Stiftelse 50 Kr. til Hjælp ved en Udflugt for de gamle Fribeboere. — Det vedtoges at undersøge Betingelserne for en billig Udflugt at foretage som Stiftelsesfest. Et Udvalg valgtes. — Under Forudsætning af, at Styrelsen kan faa et Par sportsinteresserede Kolleger til at være vore Repræsentanter i »De unges Idræt«, vedtoges det at indmælde sig i Foreningen. — Et Par Anmodninger om Optagelse besvaredes. — En Henvendelse fra Kemigraferne besvaredes. — Nogle administrative Sager afgjordes.

Den 3. Juni.

Meddelelse gaves om de løbende Sager. — Nogle Syge- og Understøttelsessager behandledes. — Det besluttedes at fejre Stiftelsesfesten ved en Udflugt til Vedbæk—Østerskov—Hørsholm—Rungsted. — En gammel Kollega anmodede om Dispensation fra Tarifens Betalingsbestemmelser. Styrelsen indstiller til Forretningsudvalget at give Dispensationen. — I Anledning af det forestaaende Delegeretmøde vedtoges det at indkalde en Generalforsamling til den 14. Juni med Dagsorden: Delegeretmødet og Optagelse af to Blokadebrydere.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: *Varde* 81.75. 27. Juli: *Assens* 67.75, *Nykøbing F.* 368.85, *Odder* 86.00, *Ringsted* 239.80, *Stubbekøbing* 38.25. 29 Juli: *Herning* 137.75, *Maribo* 45.00, *Ny typ. Forening* 928.20, *Ribe* 112.00, *Rønne* 267.00.

København, den 29. Juli 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Elna Christine Nielsen, udl. 1892 hos Henr. E. Jensen (Bording). Sygeafdel.: Sætterlærling Aage Reimer (Hertz).

Roskilde, Villiam Lauritz Villumsen, udl. 23. Juli i Roskilde Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2353 (887), Otto Andersen fra Rejse (Har. Jensen). 2117 (694), Viggo Bernhardt fra Sydamerika (arbl.). 2348 (2649), Jul. C. F. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 1650, Otto Sophus Rundberg fra Udlandet (arbl.).

Hobro, 179, H. P. Nielsen (Avisen). Kolding, 1562, Hans T. H. Thorsen (Klixbüll & Christensen). Svendborg, 2420, Axel Ernst V. Schiødt (Avisen) og 2257, Oscar W. Eckberg (Ærø Folkeblad). Thisted, 1267, M. Evald Hansen (Amtstid.).

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: 2278 (1800), Arthur Aas til Amerika.

Hobro, 2250, Hugo Knudsen og 753 (norsk), Kristoffer A. Eik (i forr. Nr. offenliggjort som Henriksen og Erik). Nykøb. F., 2171, Cornelius Hansen til Næstved i Pl. Odder, 2201, K. M. Madsen til Kørsør i Pl.

Udmældt.

København: Kvindeafdel.: 2245, Emilie Christoffersen (fratraadt Faget).

GUTENBERG-KORET

Søndag den 2. Avgust Kl. 3½ *Familjetur* til Restavratør Oels Have, Roskildevejen. Madkurve medbringes. (4k)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1v)

T. S. Den *halvaarlige Generalforsamling* finder Sted Lørdag den 8. Avgust Kl. 8½ i Kafé Christiansborg, Frederiksholms Kanal 8. Dagsorden se Regnskabet. Forslag, der ønskes behandlede, bedes tilsendt Form. Vilh. Jensen, Prøvestens Allé 6, i Løbet af 8 Dage. (2e)

Svømmeundervisning hver Tirsdag og Fredag fra Kl. 7 paa Orlogsværftet.

Gymnastik hver Onsdag fra 7—8½. (2f)

ANNONCER

Akcidenssætter.

En yngre Akcidenssætter, der kan arbejde selvstændig, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »162« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker,

der tillige forstaar Pasningen af en Gasmaskine, søges snarest i et Provinsbogtrykkeri. Billet med Lønkrav mrkt. »163« tilsendes Ekspeditionskontoret snarest.

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.

N. Sidenius' Bogtrykkeri,
(160) Nysted.

En Trykker

søger Plads i København eller i en større Provinsby i Løbet af September Maaned. Kendt med alt Farve-, Værk- og Illustrationstryk. Billet mrkt. »164« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig og dygtig

Akcidenssætter

(Sætter-Trykker), der tillige har nogen Øvelse i Trykning (Hurtigpresse), kan *straks* faa en fast Plads. Løn 27 Kr. Billet mrkt. »Akcidens 159« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

Bogtrykpresse 1000 Kr.

sælges for 500, ogsaa Afbetaling 20 Kr. mdl. *Høyer*, Sofievej 3, St. **Papirskærermaskine** kan faas med 10 Kr. (165)

Et mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs, event. forpagtet. Billet mrk. »**Bogtrykker 3749**« modt. **L. Chr. Nielsens Ann.-Bur.**, Løvstræde 14. (611)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN ✠ **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 — KØBENHAVN DEN 7 AVGUST 1908 — XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Begrundet i forestaaende Lock-out er Tilgangen til hele Danmark foreløbig lukket fra og med 10. Avgust d. A.

København, den 6. Avgust 1908.

Forretningsudvalget.

De angaaende Strejken i det litografiske Fag i Arbejdsgiverforeningen førte Forhandlinger, som varede fra Onsdag Middag Kl. 1 til Kl. 12 Nat, har **ikke** *ført til noget Resultat. Der forelaa efter de ca. 10 Timers Forhandling kun Tilbud om at ville afkorte Litografernes Arbejdstid med 1/2 Time daglig, medens man ikke vilde indlade sig paa nogen Forkortelse for Trykkernes eller Kvindernes Vedkommende. Som Stillingen er i Øjeblikket, er det sandsynligst, at vort Fag vil blive indblandet i en omfattende Konflikt. Saafremt fornyede Forhandlinger ikke fører til nogen Overenskomst, vil Lock-out'en paa samtlige Bogtrykkerier i hele Landet træde i Kraft førstkommende Mandag, ligesom den af Forbundets Medlemmer vedtagne Arbejdsstandsning i samtlige Blad-Trykkerier, hvis Indehavere er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provinsbogtrykkerforening, samtidigt finder Sted. Vi stoler paa, at hvert eneste Medlem af Forbundet er sig sit Ansvar bevidst og uvægerlig vil rette sig efter de saa godt som énstemmigt vedtagne Beslutninger. Nærmere Meddelelse vil enten i Morgen eller paa Lørdag blive afsendt til samtlige Lokalformænd, saaledes at den kan være Medlemmerne i Hænde paa Søndag. I saa vidt Omfang som muligt vil det derfor være nødvendigt at afholde Forsamlinger førstkommende Søndag, for at Medlemmerne kan faa fornøden Underretning om Stillingen.*

København, den 6. Avgust 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

I Anledning af de forestaaende Lock-out og Strejker vil der **Lørdag den 8. ds., Kl. 8 Aften** blive afholdt et Møde i Festsalen, Rømersgade 22, for **Tillidsmændene paa samtlige københavnske Bogtrykkerier.**

Søndag den 9. ds., Kl. 11 Fmd. afholdes et Møde paa samme Sted **for samtlige Arbejdere i Bladtrykkerierne.**

Til disse Møder maa henholdsvis samtlige Tillidsmænd og Bladarbejdere give Møde, da der vil blive givet alle Meddelelser og foretaget alt fornødent vedrørende Arbejdsstansningen.

København, den 3. Avgust 1908.

VIGGO CHRISTENSEN,
Formand for Den typografiske Forening.

HENRIETTE CRONE,
Formand for Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdeling.

LAUR. JENSEN,
Formand for Den typ. Trykkerforening.

ANTHON OLSEN,
Formand for Ny typografisk Forening.

Til Overvejelse.

Ved det nu forestaaende Delegeretmøde vil der blive fremstillet mange og vigtige Opgaver, som det er at haabe, vil blive løst tilfredsstillende. Og der vil ogsaa Spørgsmaalet om den ny Tarif og Behandling af samme sikkert blive undergaaet en grundig Drøftelse.

Hvad der kommer frem i første Række denne Gang vil blive Spørgsmaalet om Indskrænkningen af Arbejdstiden. Her er det, Kræfterne skal sættes ind paa, og hvor vi skal staa fast. Et vigtigt Punkt for os Provinstypografer til at faa afskaffet eller i alt Fald betydeligt indskrænket, er de mange Lønningsklasser, vi herude er bebyrdet med. Ligeledes mener jeg, Tiden maa være naaet til, at Spørgsmaalet om 8 Dages Sommerferie maa tages op til Behandling, det er jo et stort Spørgsmaal for mange Kolleger Landet over, hvem Skæbnen ikke har tildelt en Principal, som mener, at hans Arbejdere kunde tiltrænge en lille Ferie en Gang om Aaret.

Godt var det, om vi ogsaa kunde faa en Lønforhøjelse over hele Linjen, hvad sikkert mangen Kollega kunde trænge til. Men desværre naas det vel næppe i denne Omgang.

Men nu er der et Spørgsmaal, som jeg gærne vil fremdrage til Overvejelse for Kollegerne Landet over, og da særlig til Beregningssætterne, enten det er Avis- eller Bogsættere.

Det, vi stræber efter, er den 8 Timers Arbejdsdag, det Maal, vi har haft for Øje i mange Aar. Men, naas dette Maal denne Gang, hvad vi ønsker og haaber, da trænger det Spørgsmaal sig frem: Skal saa Beregningssætterne arbejde under den samme Tusindbetaling, som nuværende Tarif giver, eller skal Tusindbetalingen under den forkortede Arbejdstid sættes op i Forhold dertil? Hertil er der kun ét Svar: Tusindbetalingen bør da sættes op. Talen om, at en Beregningssætter kan præstere lige saa meget Arbejde i 8 som i 9 Timer, tror jeg ikke paa, ja, jeg véd den passer ikke. Der er Grænser, som ikke

kan overskrides, naar man da ikke vil tilsætte Helbredet. Vi er villige til at ofre noget for en 8 Timers Dag, og derfor fordrer vi ingen direkte Lønforhøjelse, saaledes, at Fortjenesten under den ny, kommende Tarif vilde blive større end den, vi nu fortjener. Nej, kan vi naa samme Fortjeneste i Kroner som den nuværende med den forkortede Arbejdstid, da lader vi Lønkravet ligge foreløbig. Men skal vi til at arbejde i 8 Timer og nøjes med den nuværende Tusindbetaling, da bliver det en daarlig Forretning, vi gør, da gaar vi den forkerte Vej, hvad Løn angaar, det bliver en Tilbagegang i Stedet for Fremgang, en Reduktion af vor Løn, som bliver følelig for os alle; den Time kan vi ikke vinde ind ved forceret Arbejde, det bliver 6 Timer om Ugen, og det bliver en Mindreindtægt af 2—3—4 Kr. om Ugen for os. Det tror jeg heller ikke vor Tarifkommission vil gaa med til. For de fastlønnede Kolleger vil det da blive saa, at de vinder de 6 Timer om Ugen, men vi Beregningssættere kommer selv til at betale Gildet igennem en betydelig mindre Fortjeneste. Nej, Tusindbetalingen bør stige med et Par Øre, saa vi i alt Fald ikke skal tabe alt for meget ved den forkortede Arbejdstid.

At Principalerne ikke kan have saa meget imod en Tarif, der byder Forkortelse af Arbejdstiden for hans Beregningssættere, tror jeg gærne. Thi for ham bliver det ingen Udgift, hans Folk betaler Omkostningerne.

Men det kan da ikke være Meningen med en Tarif, *vi* foreslaar? EN BEREGNINGSSÆTTER.

Lock-out.

ATTER har Arbejdsgiverforeningen fundet det formaalstjenligt at udsende en Lock-out-Trusel, og denne Gang er den rykket os nær ind paa Livet.

Paa Trykkerierne er den Dagens Emne; der tales kun om Lock-out'en, og der er da særlig et Spørgsmaal, der trænger sig frem, og det er: *Hvorledes vil vore fhv. Kammerater — d'Hrr. Faktorer — stille sig under en eventuel Lock-out?* Disse Herrer, der for det meste fra deres Svendetid er kendt som stabile Kammerater, og aldrig har ladet det mangle paa Opfordringer til os andre om at rette Ryggen og kræve vor Ret, men som nu har skiftet Ham og gjort sig til Talsmænd for helt andre Anskuelser. *Hvorledes vil de stille sig?*

Som Medlemmer af vor Organisation er de jo nødsaget til at gøre os Følgeskab og forlade Arbejdsstederne, men i Følge deres Kontrakter er de jo ogsaa bundne til Stedet. Vil de nu gaa samtidig med os og bryde med Forretningen, eller vil de blive og bryde med Organisationen? Herom diskuteres der, og man spørger: *Hvad er vi bedst tjent med?*

Efter min Mening er vi bedst tjent med det sidste, da de jo alligevel ikke længer har Interesser tilfælles med os, og kun staar i Foreningen, fordi de synes, at de ikke kan være bekendt at udtræde, eller fordi de ikke vil gaa Glip af den erhvervede Syge- og Begravelseshjælp. De virker ved deres Forbliven i Foreningen kun som en Hæmsko for Forbedringer i alle Forhold, der berører deres Domicil, og søger ved enhver Lejlighed at øge vore Pligter og indskrænke vore Rettigheder.

De fleste af d'Hrr., der beklæder disse Stillinger, er jo ikke udvalgte dertil, fordi de sidder inde med større Dygtighed end os andre, men kun fordi de enten er kommet først til Fadet, eller ogsaa fordi de bedre end andre har forstaaet at krumme Ryg og »fedte« paa de passende Steder; og netop derfor er de som de er.

Fra denne Regel gives selvfølgelig Undtagelser, men de er meget faa; dem, der har den mindste Magt; er som oftest de største — i deres egne Tanker.

Jeg tror, at deres Udtrædelse vilde bevirke, at Sammenholdet mellem Kollegerne rundt om i Afdelingerne blev mere trofast, og at vi alene derved vilde vinde betydeligt, er jo en Kendsgerning. Forholdet er jo nemlig det, at vi herude i Provinserne ofte maa se disse Herrer optræde med den mest hensynsløseste Despotisme, svingende Sultepisken over dem, der vover at have en selvstændig Mening eller paa anden Maade har paadraget sig deres Unaade, uden at vi er i Stand til at gribe ind, fordi vi véd, at der mangler Sammenhold.

Derfor vil det være en Gevinst for vor Organisation, om vi taar denne Lock-out — den vil jo aldrig blive af lang Varighed — og vi vil derved faa en udmærket Lejlighed til at faa renset ud i vore Rækker — noget, der længe har været tiltrængt. Ukrudtet vil blive udryddet.

Nykøbing F., den 3. August 1908. MARIUS A. JENSEN.

Afstemningsliste

om

Forretningsudvalgets Bemyndigelse til at etablere Arbejdsstandsning for Bladarbejdere i Tilfælde af Lock-out.

Lokalafdeling	Ja	Nej	St. ikke	Ialt
Aalborg	53	5	»	58
Aarhus	142	»	»	142
Assens	6	»	»	6
Bogense	4	»	»	4
Brønderslev	5	2	»	5
Esbjerg	19	»	»	19
Faaborg	4	»	»	4
Fredericia	12	»	»	12
Frederikshavn	3	»	»	3
Grenaa	3	»	»	3
Helsingør	13	»	»	13
Herning	15	»	»	15
Hillerød	26	»	»	26
Hjørring	13	»	1	14
Hobro	6	»	»	6
Holbæk	23	»	»	23
Horsens	39	»	»	39
Kallundborg	22	»	»	22
Kolding (Vejen)	40	»	»	40
Korsør	5	1	»	6
Køge	9	»	»	9
Lyngby	11	»	»	11
Løgstør	3	»	»	3
Maribo	3	»	»	3
Middelfart	8	»	»	8
Nakskov	16	»	»	16
Nyborg	9	»	»	9
Nykøbing F.	30	»	»	30
Nykøbing M.	8	»	»	8
Næstved	41	»	»	41
Odder	5	»	1	6
Odense	107	»	2	109
Randers	43	»	»	43
Ribe	8	»	»	8
Ringkøbing	18	»	»	18
Ringsted	20	»	»	20
Roskilde	22	»	»	22
Rudkøbing	10	»	»	10
Rønne	19	2	»	19
Silkeborg	26	»	»	26
Skanderborg	»	»	»	»
Skive	15	»	»	15
Slagelse	31	»	1	31
Stege	4	»	»	4
Stubbekøbing	4	»	»	4
Svendborg	21	»	»	21
Thisted	14	»	»	14
Varde	13	»	»	13
Vejle	28	»	»	28
Viborg	12	»	»	12
	1011	8	5	1024
København	1467	5	*	1473
Ialt	2478	13	5	2497

København, den 3. August 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt den 24. Juli sin kvartaarlige Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 91 Kr., godkendtes énst. — Det vedtoges at slutte sig til den i Horsens vedtagne Resolution, der kræver Afskaffelse af de to laveste Lønklasser samt Indførelse af 8-Timers Dagen ved den kommende Tarif. — Til at repræsentere Lokalafdelingen ved Delegeretmødet i September 1908 valgtes Formanden, C. W. JENSEN. — Ekstrakassens Regnskab, der udviste et Overskud af 10 Kr. 19 Øre, godkendtes énst. — 2/3 af Afdelingens 6 Medlemmer var mødt. N.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 25. Juli ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Lovændringer og Tarifen. Først behandledes en Ændring til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses § 9, hvor der efter første Punktum foreslaas indsat: »Medlemmer, der rejser bort for at etablere sig, kan ikke faa Omflytningsbidrag«. Ændringens Fremkomst skyldes nærmest, at et Medlem, der var rejst fra Byen for at overtage et Bogtrykkeri andet

* Ugyldig: 1.

Steds, havde erholdt et saadant Bidrag og kort efter sin Etablering udmældt sig. Den vedtoges énstemmigt. — En Ændring til samme Kasses § 8 om, at Understøttelsen paa Stedet fastsættes til 1 Kr. 50 Øre daglig og for Rejsende til 1 Kr. 35 Øre, og naar Medlemmet har betalt 200 Ugebidrag til 2 Kr. daglig, vedtoges med alle Stemmer mod 2. — Angaaende Begravelseskassen vedtoges det at foreslaa, at der efter Linjen: »5 Aar og derover 100 Kr.« indsættes: »Endvidere udbetales i Begravelseshjælp til Børn under 7 Aar 20 Kr., til Børn fra 7—15 Aar 30 Kr.«. — Derefter gik man over til at behandle Tarifen. Et Forslag om at slette Løfteparagrafen og i § 1, 6. Stk., angaaende Nyudlærtes Lønreducering tilføje: »Typografer, der som fastlønnede har arbejdet samme Sted (uafbrudt) i 10 Aar, skal lønnes med mindst 3 Kr. over Minimalen«, behandledes først, og efter at endnu flere Spørgsmaal var diskuterede, resulterede Forhandlingerne om Tarifen i følgende énstemmig vedtagne Resolution: »Generalforsamlingen udtaler, at man som Grundlag for de kommende Tarifforhandlinger maa lægge Vægt paa: 1) Arbejdstidens Forkortelse uden Forringelse af bestaaende Indtægter, 2) Ophævelse af 3. og 4. Lønningsklasse, 3) Hævelse af Minimallønnen for 1. og 2. Lønningsklasse og 4) Beregning paa Maskiner bør ikke indføres«. — En Uoverensstemmelse mellem Lokalafdelingen og Aalborg Kommune angaaende Fattiglovens Bestemmelse om fortsat Sygehjælp overlodes det Formanden og Robert Nielsen at søge jævnet. — Et under »Eventuelt« fremsat Forslag om at søge Fastlønnen hævet paa adskillige af de herværende Bladtrykkerier blev ikke behandlet paa Grund af dets for sene Fremkomst saa nær op ad den kommende Tarif; et andet Forslag om at faa Kvinderne organiserede fik Bestyrelsens Løfte om velvillig Overvejelse. B. N.

Den typografiske Forening i Aalborg

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. Juli. Efter at Regnskabet og Virksomheden var godkendt, gik man over til Dagsordenens Punkt 2: Laanekassens Restanter. Formanden meddelte, at han for et Par Maaneder siden havde tilskrevet tre Kolleger, der paa Grund af Bortrejse var udtraadt af Foreningen, om inden 1. Juli at afgøre deres Mellemværende med denne. Dette var til Dato ikke sket, og paa Bestyrelsens Vegne udbad Formanden sig Generalforsamlingens Bemyndigelse til, for saa vidt Beløbet ikke var indbetalt inden førstkommende 1. September, igennem *Typ.-Tid.* at affordre hver enkelt af Restanterne den tilgodehavende Sum. Bemyndigelsen gaves énstemmigt. B. N.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 25. Juli ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes J. JENSEN. Protokollen oplæstes og godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 101.00. — Det vedtoges at give den Delegerede *bundet Mandat* til at stemme for *Udmældelse af De samvirkende Fagforbund*. Endvidere vedtog Generalforsamlingen at henstille til ligesindede Lokalafdelinger ligeledes at give deres Delegerede bundet Mandat ang. dette Spørgsmaal. —r. —n.

Odense Lokalafdeling

afholdt den 27. Juli ekstraordinær Generalforsamling. Dagsorden: Lovene og Tarifen.

L. CHR. NIELSEN, som den ret talrige Forsamling valgte til Dirigent, meddelte, at før man gik over til Dagsordenen, ønskede L. D. Rasmussen Ordet. L. D. RASMUSSEN gav udførlig Beretning ang. Konflikten i Litograf-Faget samt den deraf fremkomne Situation med Lock-out-Truslen mod de af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer, der er beskæftiget i Bog- og Akcidenstrykkerier og gav endvidere Meddelelse om Forretningsudvalgets Svar, der gaar ud paa at imødegaa Lock-out'en med Strejke i Bladene. — Efter at en Del Forespørgsler var besvarede af L. D. RASMUSSEN, foreslog Dirigenten følgende Resolution:

»Odense typografiske Forenings Generalforsamling udtaler sin Anerkendelse af Forretningsudvalgets Fremgangsmaade i Lock-out-Sagen og udtaler samtidig Haabet om, at Litograferne vil holde ud i Kampen for 8-Timersdagen«.

Dette vedtoges énstemmigt, hvorefter man gik over til Dagsordenen.

1. *Lovene.* Styrelsen, der havde gennemgaaet Lovene, fremsatte Forslag til en Del Ændringer, der efter en Del Diskussion alle vedtoges. Et Forslag af FR. LARSEN ang. Reservefondsunderstøttelsens Forhøjelse blev, efter at L. D. RASMUSSEN havde stillet et Ændringsforslag, ligeledes vedtaget. Samtlige Forslag gaar derefter til Delegeretmødets Behandling.

2. *Tarifen,* dens Hovedkrav. FORMANDEN indledede og foreslog, at man først og fremmest skulde lægge Vægt paa Arbejdstidens Forkortelse samt Lønklassernes Indskrænkning. Den paafølgende Diskussion, hvori mange af Medlemmerne deltog, klargjorde tydeligt, at dette Forslag havde Forsamlingens Tilslutning i det væsenlige, og man vedtog énstemmigt helt ud at slutte sig til den af Horsenskollegerne den 10. Juli vedtagne Resolution.

Derpaa sluttede Dirigenten, Kl. ca. 12, den vellykkede Generalforsamling. — bl. —

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 18. Juli i Lokalet i Kafé »Ølundshus«. Til Dirigent valgtes M. SCHMIDT og til Sekretær CHR. NIELSEN. Formanden, J. LARSEN, aflagde Beretning. Koret har i Halvaaret assisteret bl. a. ved Velkomstgildet for de Udlærte og Den typ. Forenings Stiftelsesfest. Omtalte ligeledes Korets vellykkede Koncert og Udflugten Kristi Himmelfartsdag. Beretningen godkendtes énstemmigt. — Kassereren, V. ANDERSEN, fremlagde derefter Regnskabet og gennemgik Indtægter og Udgifter. Efter nogen Diskussion godkendtes Regnskabet ligeledes énstemmigt. — Til Næstformand og Kasserer genvalgtes henholdsvis CHR. NIELSEN og V. ANDERSEN. — Under Eventuelt førtes en lang Diskussion om Korets indre Anliggender, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Gutenberg-Koret. C. N.

Hvem bruger »hazarderede Paastande«?

KAN De ikke læse, Hr. A. P. B. Hansen? — Jeg skrev i min Artikel i *Typ-Tid.* Nr. 28, at vi i Løbet af faa Aar *er berøvet* vort eneste Vaaben: Strejken, og De citerer: at vi **om** faa Aar osv. Er det med Vilje, Hr. Hansen, eller er det en Læsefejl? Det giver liden Tiltro til Deres Paalidelighed at se den Slags.

Og Tiltroen bliver yderligere svækket, naar man ser, at De har den Frækhed at citere en *halv*, ja ikke engang en halv Paragraf af Lock-out-forliget, uden at omtale Resten af Paragrafen, der gør det, De har citeret, fuldstændig illusorisk. Dér, hvor De sætter Punktum, staar der i Forliget et Semikolon; derefter kommer følgende:

»dog maa ingen Lock-out eller Strejke af hvilken som helst Grund eller Omfang dekreteres eller godkendes af nogen af Parterne, forinden den er vedtaget med mindst **3 Fjerdedele** af de afgivne Stemmer af en efter vedkommende Organisations Love dertil kompetent Forsamling«.

I *vore Love* staar der:

»En almindelig Strejke skal vedtages med 2 *Tredjedeles* Majoritet af Forbundets stemmeafgivne Medlemmer«.

Altsaa, naar vi *lovmæssig* vedtager en Strejke, saa er den *i Strid med Lock-outforliget*, der forlanger 3 Fjerdedeles Majoritet! Og De samvirkende Fagforbund maa i Følge samme Forlig hverken godkende eller understøtte denne Strejke. Det er altsaa et bevidst Falskneri, De har lavet, Hr. Hansen, naar De kun citerer den halve Paragraf; for De »*maa* jo vide« Besked, som De saa »ærligt« skrev om mig.

Deres meget overlegne og haanende Artikel indeholder en Brøler til: De skriver, at jeg i Tarifen vil finde de to Ord »*skal*« til »*Voldgiftsretten*« meget stærkt fremhævede. Ja, det er meget rigtigt, men læser De da kun, hvad der staar med fede Typer? (Blandinger glæder altid en Sætter!) Der staar ogsaa, men ganske vist med almindelige Typer, *hvad* det er, der skal til Voldgiftsretten. Det er kun »opstaaende Strid om Forstaaelsen af nærværende Tarifs eller andre mellem Parterne under Tarifperioden oprettede Overenskomsters *Ord og Mening*«. Alle andre Spørgsmaal har vi ingen Pligt til at sende til Voldgiftsretten.

Altsaa, naar Typograferne hos Bagge ønsker at faa kalket og gjort rent, eller et Personale ønsker at faa sine 25—27 Kr. forøgede, saa er det ikke vore egne Love og Paragrafer, der, som De mener, hindrer det.

I det hele taget er Deres Artikel et frygteligt Kaos af »hazarderede Paastande«, som kun kan være fremsat for at dupere den kritikløse Læser.

Hvad er det for noget Sludder, De skriver, Hr. Hansen, at jeg mener, at Strejke er det eneste sagliggørende! Gud mener jeg ej. Men naar De skriver. »at vi skal gennem vore Organisationer gøre os saa stærke, at vi undgaar Strejken«, saa maa jeg nok spørge, hvori den Styrke skal bestaa, hvis ikke det netop er i Truslen om Strejke. Lad os for Eksempel tænke os, at der her i Landet fandtes en Lov, som forbød Strejker; hvad betød det saa, om vi var organiserede til Neglerødderne? En saadan Lov eksisterer ganske vist ikke, men Arbejdsgiverne, der véd, hvor vor Magt ligger, søger at udbedre denne Mangel ved stadig at binde os ved flere og flere Forligsparagrafer, sidst ved den Overenskomst, der er lavet mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening, hvorved en Mand, naar han ønsker 1 Kr. i Lønforhøjelse, skal lade Sagen gaa igennem hele det indviklede System, som en meget opfindsom Hjerne har faaet indrettet. Vedkommende burde for den Opfindelse, med alle de Instancer, have haft en Medalje, Hvidtfeldt ikke vilde tage imod.

— — —

De skriver endvidere, at jeg staar ene med min Mening om, at vi staar stille, det tror jeg ikke; imidlertid ønsker jeg at supplere dette med en Oplysning om, at efter min Mening staar vi stille, hvis ikke Lønforhøjelserne løber stærkere end Vareprisernes Stigning, fraregnet den Prisnedsættelse, den individuelle Opfindelse skaber paa Markedet, hvori den sociale Organisation ingen Andel har.

Til Slut søger De paa ægte »solidarisk« Manér at skræmme Læserne bort ved at stille mig op som »Anarkist«; det er mærkeligt, at de ikke anvendte nogle flere af de Navne, der er i Posen i denne Tid: »Spittelsesmand«, »Skruebrækker«, »Korsar« osv.

For mig maa De benytte alle Midler. Men naar De vil debattere offentlig, fordrer jeg, at De skal være i Overensstemmelse med Virkeligheden, i modsat Fald maa De finde Dem i at blive stemplet med Udtryk, som er i mindre god Kurs hos den herskende Moral. Og husk saa paa, hvem det er, De skal være »solidarisk« med, for Øjeblikket synes jeg De er det med Bogtrykkerne. Hvad min »Anarkisme« angaar, saa bestaar den deri, at jeg har en *personlig Mening*, som ikke er autoriseret, som ikke tager *forlorne* Hensyn til den ene eller anden Side,

men som nøgternt søger Kernen i det hele. Jeg er hverken fanatisk Bombekaster eller troende Socialdemokrat. Jeg véd godt, at det vækker Anstød i vor Tid, hvor der kun eksisterer to avtoriserede Meninger, og hvis ikke man har en af dem, saa er man ikke »rigtig klog«.

Mine Interesser gaar foreløbig i Retning af at forbedre mine Kaar, og deri har jeg fælles Interesse med Landets øvrige Typografer, men jeg mener ikke, at de alle kan se Virkeligheden, se, hvorledes deres Stilling er her i Samfundet, at de bliver udbyttet, hvordan de end vender og drejer sig, hvis ikke de selv tager fat og sparker til de »Kammerater«, der under Solidaritetens Maske har tilranet sig noget af det, vi alle vilde have haft fat i. Pas paa dem, der slaar om sig med Solidaritet, den varer ikke længere, end til deres Egoisme indser, at det er bedre at være Direktør i *Politiken* eller Rodemester i en Nabokommune.

København, den 24. Juli 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingsstyrelser afholder Fællesmøde i Aften (Fredag) Kl. 8 paa Forbundskontoret.

Sommerferie. *Nordre Birks Tidende* i Lyngby (K. V. HØYER og J. ADAMSEN) har tilstaaet Personalet en halv Uges Ferie uden Fradrag i Lønnen.

— EGM. H. PETERSENS Personale holder 8 Dages Ferie for egen Regning.

— Personalet — saavel Svende som Lærlinge — hos FIGGÉ & KRISTENSEN har i Lighed med forrige Aar faaet en halv Uges Ferie uden Afkortning i Ugelønnen.

Ad. Hartmann & Co. og Personale paa Udflugt. D'Hrr. Skriftstøbere Ad. Hartmann & Breckdorff, Lyngby, gav i Lørdags en Udflugt for hele sit Personale med Familje. Turen gik til Hillerød, hvor der spistes Frokost i Slotspavillonen; derfra tog man pr. Vogn til Fredensborg og Asminderød Kro, hvor der serveredes en splendid Middag. Paa hele den vellykkede Tur herskede den hjærteligste Stemning.

Sangforeningens Skovtur forr. Søndag havde vundet stor Tilslutning. I et prægtigt Vejr kørte de 6 Char-à-banc over Jægersborg og Lyngby til Søllerød, hvor den medbragte Frokost blev vederfaret al Retfærdighed. Efter en Spadseretur langs Søen indtoges Kaffen, medens Sangforeningen gav nogle af sine smukke Numre til Underholdning. Derefter kørtes over Nærum til Raavad, hvor Middagen ventede, ved hvilken Formanden bød Velkommen og takkede for den store Tilslutning. Efter Middagen blev der af nogle arrangeret en lille improviseret Dans, mens andre gik en Tur i den smukke Omegn. Paa Hjemturen gjordes Holdt i et Skovløberhus ved Eremitagen, hvor man ved en Toddy sluttede Dagen, mens Sangen i den stille Aftenstund tonede ud over Sletten. I et forunderligt dejligt Vejr fandt Hjemturen Sted ad Strandvejen.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

31. Juli: *Brønderslev* 75.00. 3. Avgust: *Hjørring* 128.00. 4. Avg.: *Ringkøbing* 171.00. 5. Avg.: *Bogense* 71.00.

København, den 5. Avg. 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Carl Willy Schultz, udl. 3. Juli 08 hos Rasm. & Olsen (arb. s. St.). Hjælpearbejder Oskar Sørensen (P. Petersen). Kvindeafdel.: Ella Jensen, udl. 1. Avg. 08 hos P. Andersen (arb. s. St.). Agnes Olsen og Christine Jørgensen (begge hos Aamodt). Gudrun Andersen, tidl. Medlem (Wilh. Hansen). Betty Jensen, udl. i 1900 hos Cato, tidl. Medl. (arbl.). Olga Jensen, udl. 22/1 08 hos Justesen (arb. s. St.). Alma Marie Katrine Jørgensen (Forlagstrykkeriet). Sygeafdel.: 2509, S. A. Petersens Hustru Johanne. 459, Wm. Dahlins Hustru Astrid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2308 (2551), Hugo Plenge fra Udl. (arbl.). 2412 (2742), Carl Alfred Olsen fra Hillerød (arbl.). 2115 (427), Oskar Chr. M. Svendsen fra Horsens (arbl.). 2336 (2532), J. O. L. Buch fra Kallundborg (Schultz). 1398 (215), Hans Chr. Nielsen fra Randers (arbl.).

Aalborg, 839a, J. C. Møller (Hestbæk). Hjørring, 1648, Chr. P. Christensen (syg). Korsør, 2201, K. M. Madsen og 3506, Alfred Lemck (begge Korsør Avis). Køge, 2128, Knud Kjellin (Folkebl.). Nykøb. M., 1472, Chr. Rasmussen (Morsø Avis). Næstved, 2177, Cornelius Hansen (Soc.-Dem.). Odense, 2062, M. L. Madsen (Søndergaard). Svendborg, 1377, Alf. Johan Mortensen (Avisen). Vejle, 2098, Sigurd Petersen (Demokraten) og 1637, Jørgen Sørensen (syg).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2028 (1289), Chr. Christensen til Svendborg i Pl. Trykkerafdel.: 2422 (1865), O. P. H. G. Scherzer til Udlandet.

Aalborg, 246, P. Jensen til Kbhvn. (arbl.) og 1826, S. C. Mikkelsen til Ringkøbing i Pl. Aarhus, 1267, Marius E. Hansen til Thisted i Pl. og 2062, M. L. Madsen til Odense i Pl. Hillerød, 2412, C. A. Olsen til København (arbl.). Horsens, 1472, N. Ghr. Rasmussen til Nyk. M. i Pl. og 2115, O. Chr. M. Svendsen til Kbhvn (arbl.). Nakskov, 1848, L. G. Wagner til Nykøbing F. (arbl.). Nykøbing M., 2128, Knud Kjellin til Køge i Pl. Næstved, 2101, Sofus Vald. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 839a, Jac. Møller til Aalborg i Pl. Silkeborg, 2159, Jacob Schrøder til Hobro i Pl.

Udmældt.

København: Kvindeafdel.: 2335, Kamilla Larsen (fratr. Faget).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 2619, J. P. E. Petersen (Specialtr.). Kvindeafdel.: 2388, Valborg Knudsen (fratr. Faget).

Død.

København: Sætterafdel.: 1156, Harald Fr. Jensen.

T. S. Den *halvaarlige Generalforsamling* finder Sted Lørdag den 8. Avgust Kl. 8½ i Kafé Christiansborg, Frederiksholms Kanal 8. Dagsorden se Regnskabet. Forslag, der ønskes behandlede, bedes tilsendt Form. Vilh. Jensen, Prøvestens Allé 6, i Løbet af 8 Dage. (2 e)

Svømmeundervisning hver Tirsdag og Fredag fra Kl. 7 paa Orlogsværftet.

Gymnastik hver Onsdag fra 7—8½. (2 f)

T. C. C. Søndag: Nivaa og Humlebæk. Trianglen Kl. 6. (32 s)

ANNONCER

Sætter-Trykker.

En flink og dygtig Sætter-Trykker kan straks faa Plads i *Ringkøbing Amts Avis'* Trykkeri, Ringkøbing. (167)

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.
N. Sidenius' Bogtrykkeri,
(160) Nysted.

En Trykker

søger Plads i København eller i en større Provinsby i Løbet af September Maaned. Kendt med alt Farve-, Værk- og Illustrationstryk. Billet mrkt. »164« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Galvanoplastiker

kan faa Plads i Løbet af denne Maaned i **Eksprestrykkeriet i Odense.** (166)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.
Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7
Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 14 AVGUST 1908 XXXV AARGANG

Lock-out'en.

SAA fik vi den mægtige Arbejdsstandsning indenfor vort Fag, der længe har været truet med. Fra Mandag den 10. Avgust er der ingen af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer i Arbejde — alle har standset! Men lad os samtidig sige det, at Ansvaret herfor skal lægges paa Bogtrykkerne, og da i særlig Grad paa Hr. Langkjær, som har Sæde i Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg; thi naar Danmarks typografiske Arbejdere i dette Øjeblik staar med korslagte Arme, saa er det, fordi han gennem Arbejdsgiverforeningen har krævet, at vi blev blandet ind i en Strid, vi hverken havde Lod eller Del i, og tiltrods for, at vi endog havde ladet den Del af vort Forbunds Medlemmer, som er beskæftiget i Stentrykkerier, arbejde videre uden at have opnaaet Overenskomst om ny Tarif.

Det er et saa brutalt og voldeligt Overfald paa vort Forbund, at det mangler Sidestykke. Men Toppunktet af Frækhed er dog dette, at de lod Arbejdet stanse for de tre Fjerdedele af vore Medlemmer, medens de aller naadigst tillod den ene Fjerdedel at blive staaende, for at de derigennem kunde blive i Stand til at udgive de Blade, der skulde besørge Nedrakningsarbejdet af de Kolleger og Klassefæller, som blev jaget paa Gaden.

Selvfølgelig hverken kunde eller vilde vi finde os i en saa dum Handling som den, der her var udtænkt imod os.

Vort Forretningsudvalg lod foretage en Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, om det ikke var bedst, vi alle gjorde fælles Sag, og aldrig har en Afstemning givet tydeligere Svar. Saa godt som enstemmig erklærede Medlemmerne, at saaledes som Bogtrykkerne havde tænkt sig Kampen, kunde den ikke føres — Vaabnene maatte være lige. Fælles Sag — fælles Kampe!

Endnu i sidste Øjeblik troede vi, at de mere besindige indenfor vor egen Principalstand skulde have faaet Overtaget og afværget en for Faget i sin Helhed oprivende Kamp, som — og det skal aldrig glemmes — **er bleven os paatvunget.**

Det skete ikke, og nu er vi midt i Kampen. 2800 Kvinder og Mænd har forladt Arbejdet.

Det er første Gang, at den danske Befolkning udenfor Arbejderklassen direkte har faaet at mærke, hvad det betyder, naar de grafiske Arbejdere smides ud.

I Hovedstaden bragte det en vældig Forvirring, idet alle Bladene med Undtagelse af *Social-Demokraten*, *Aftenbladet* og *Kristeligt Dagblad*, som ikke er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, ophørte at udkomme. Forskellige Bladudgivere forsøger at udgive et Fællesorgan, der kaldes *Pressen*. Bogtrykkerne kunde imidlertid aldrig bedre have konstateret deres Afmagt; thi et saa elendigt Makværk har næppe nogensinde før set Dagens Lys, og skulde vi gøre en Sammenligning, saa blev det med den berømte *Hønseavlertidende*, som i sin Tid blev udgivet af Niels Nielsen fra Svansbjerg.

Politiken, der ogsaa var med i dette Andelsblad, havde imidlertid bag Ryggen af Konkurrenterne udtænkt en ret snedig Plan, hvorved Bladet mente at kunne tilfredsstille sine Læsere. Med *Skånska Aftonbladet* blev der af Udgiverne indgaaet Kontrakt om, at dette Blad, med 4. Side trykt paa Dansk og *Politikens* Titel i Hjørnet, i et Antal af 25,000 Eksemplarer skulde sendes over til København.

Dette Arrangement skete kun med et Numer, idet vore svenske Kolleger stillede sig solidarisk med os og nægtede at udføre noget som helst Arbejde, der kunde komme os til Skade.

Bladene i København maa derfor betjene sig af Opslag i Vinduer, hvor de vigtigste Meddelelser bliver bekendtgiorte.

Hvad angaar Provinsbladene, staar den socialdemokratiske Presse og en Del af den radikale Presse udenfor Arbejdsgiverforeningen, og som Følge heraf er Arbejdet ikke standset i disse Blade, hvorimod alle vore organiserede Kolleger i de øvrige Blade har forladt Pladserne.

Det har imidlertid vist sig, at en stor Del af Provinspresen har været i Stand til at udkomme i noget mindre Format, idet en hel Del af Redaktørerne og deres Journalister har været vore tidligere Kolleger, og som nu sammen med Lærlingene fremstiller en Slags Avis.

Ser vi paa Sammenholdet blandt vore kæmpende Kolleger, saa er dette ganske fortrinligt.

Ikke en eneste Mand eller Kvinde har svigtet sine kollegiale Pligter.

I København mødes der hver Dag i Forsamlingsbygningen paa Enghavevejen, hvor der bliver holdt Mandtal over hver enkelt og bagefter givet Meddelelse om Kampens Forløb.

En stor Sorg har i disse Dage ramt Hr. O. C. OLSEN og hans Kompagnon Hr. HENRIQUES, idet deres 15 Kastenbeinsættersker forleden indmeldte sig i Forbundet og samtidig nedlagde Arbejdet for at gøre fælles Sag med deres Kammerater. Det var med blødende Hjærte, Hr. HENRIQUES saa sine Maskinsættersker forlade Sætteriet.

Fra Lokalafdelingerne i Provinserne modtager vi Meddelelse om, at Kollegerne samles daglig til Konference om Situationen, og at alle er fast bestemte paa at holde ud i Kampen.

Derimod har en Del Faktorer i København fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergærning. De ædle Herrer er følgende:

B. Borchhardt, Trykkerfaktor, Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri.
Johs. Torp, Trykkerfaktor, Hertz Bogtrykkeri.
H. C. Emborg, Driftsinspektør hos P. Petersen (Familjebladet *Hjemmet*),
E. O. Kroll, Trykkerfaktor, samme Sted,
Th. Bruun, Inspektør, samme Sted.

Endvidere har følgende Herrer Journalister følt sig kaldede til at agere Sættere i *Nationaltidende*:

Journalist **Olsson**, *Nationaltidende*.
— **Angelo**, do.
— **Redøhl**, do.

Man skulde tro, at de paagældende Højrejournalister havde nok at gøre med deres egne Anliggender, at de ikke behøvede at trænge ind som Hjælpere mod Arbejdere i Kamp. Men deres Æresfølelse har maaske ingen Betydning, naar det gælder Arbejdere.

Om Kampen vil blive kort eller langvarig kan paa dette Tidspunkt ikke siges. Der har paa Indenrigsminister BERGS Foranledning i de sidste Dage og Nætter været ført Forhand-

linger for at finde et Forlig, der kunde akcepteres af begge Parter. Et saadant Forslag blev i Forgaars forelagt de interesserede Parters Forretningsudvalg til Drøftelse og eventuel Godkendelse. Efter flere Timers Forhandling enedes Forretningsudvalget om at sammenkalde De samv. Fagforbunds Repræsentantskab, der bestaar af 100 Mand fra Landets forskellige Egne, til Møde i Dag i Rømersgade 22. Disse Repræsentanter vil saa tage Bestemmelse over, om Forliget er antageligt.

Forliget for Litografernes Vedkommende ser saaledes ud:

Arbejdstiden ændres fra de nugældende nominelle 9 Timer til effektive 8½ Time; der indføres betryggende Garanti for Arbejdstidens Overholdelse. Samtlige andre Krav bortfalder.

Denne Ordning er gældende indtil 1. Januar 1910.

Organisationerne er enige om, at det er begrundet i særlige Forhold, at der er opnaaet Enighed om Forkortelse af Arbejdstiden i Litograffaget, og De samvirkende Fagforbund erkender, at der ikke herfra kan drages Konsekvenser for andre Fags Vedkommende. Arbejdsgiverforeningen hævder, at de nuværende Konjunkturer ikke tillader Fremsættelse af Krav om Forkortelse af Arbejdstiden, og De samvirkende Fagforbund kan i Almindelighed tiltræde denne Opfattelse og vil gennem Cirkulære gøre de tilsluttende Organisationer bekendt hermed.

Det vil altsaa sige, at der, naar den nuværende Overenskomst skal udløbe, optages ny Forhandling om Arbejdstiden, og Indenrigsministeren gaar vel altsaa ud fra, at Litograferne til den Tid vil fastholde Kravet om 8-Timers-Dagens Gennemførelse samtidig med at den træder i Kraft for Typograferne.

Der tilføjes i Hr. Bergs Mæglingsforslag, at Arbejdsgiverne gaar ind paa den halve Times Forkortelse af Arbejdstiden under Henvisning til de særlige Forhold i Faget, hvorved vel nærmest tænkes paa Fagets sundhedsfarlige Karakter, og at de erklærer, at de nuværende Konjunkturer jøvrigt ikke tillader Krav om Forkortelse af Arbejdstiden. De samvirkende Fagforbund har som bekendt heller ikke *for nærværende Øjeblik* rejst saadanne Krav i *Almindelighed*, men agter naturligvis at staa frit, hvor *særlige* Forhold gør sig gældende eller saa snart Konjunkturerne forbedres.

Vi véd som sagt ikke, hvad der vil ske ved Forhandlinlingerne i Dag; men ét véd vi, at hvad der end sker, saa vil danske typografiske Arbejdere vedblivende staa enige og samlede i den Kamp, der er bleven os paatvungen.

Vor Hovedbestyrelse er i Gaar pr. Telegram kaldt til København og har allerede i Morges Kl. 8 begyndt Forhandlingerne.

Efterat ovenstaaende er skrevet, er 150 Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund samlet til Møde i Dag for at tage Stilling til det af Indenrigsministeren stillede Mæglingsforslag. Diskussionen vedvarer endnu i det Øjeblik, da Bladet ved 5-Tiden gaar i Pressen.

Lock-out.

UNDER denne Rubrik skriver MARIUS A. JENSEN, Nykøbing F., i *Typ.-Tid.s* Nr. 32 en Artikel, som jeg synes er i høj Grad underlig. Jensen bekymrer sig over, hvorledes Faktorerne stiller sig ved en eventuel Lock-out. Det lader til, at Jensen véd, hvad han vilde i saadanne Tilfælde: bryde med Organisationen. Jensen skriver, at Faktorer er »Herrer«, som kun kan »fedte«, »krumme Ryg« og »komme først til Fadet«, og som ikke besidder større Dygtighed end os andre. Deri tager Jensen vist meget fejl. Jeg betvivler meget, at Jensen, hvis han blev tilbudt en Faktorplads til en høj Løn, sagde: »Nej, Tak, jeg vil hellere blive staaende her og »nagle op«. Jeg tror J. tager meget fejl, naar han skriver, at vi vist er bedst tjent med at undvære Faktorerne i vor Organisation. Sammenholdet blandt Typograferne er vist saa godt nu, som det nogensinde kan blive, hvilket ogsaa fremgaar af den nylig foretagne Afstemning. Hr. Jensen skriver ogsaa, at Faktorerne svinger Sultepisken om Hovedet paa os, saa at vi ikke tør sige vor Mening. Hvis Hr. J. befinder sig i en saadan Situation, beklager jeg ham meget. Dersom Jensen arbejder paa et saadant Sted, vil jeg raade ham til at rejse; man behøver heldigvis ikke at tigge og bede om, at faa Lov til at blive saadanne Steder. Jeg tror heller ikke, at der bliver renset ret meget ud i vore Rækker i Tilfælde af Lock-out, da jeg haaber, at de fleste Faktorer vil holde med deres Organisation, og ikke, som Hr. Jensen skriver, forlade den. Jeg tror nemlig, at de fleste Faktorer er lige saa gode Kolleger som Hr. Jensen og hans Meningsfæller.

Middelfart, den 8. Avgust 1908. ALFR. NIELSEN.

Vi kan sikkert hermed slutte denne Diskussion, da de seneste Dage har godtgjort, at det store Flertal af Faktorerne har vist, at de har forstaaet deres kollegiale Pligter. RED.

Naar der ferieres.

Vi har modtaget følgende:

Lolland-Falsters Folketidende. Redaktør JORDAN er bortrejst i ca. 14 Dage. I den Tid er Ledelsen af Folketidende overdraget til Redaktionssekretær VILHELM HANSEN-BANG.

Ovenstaaende lille Notits stod forleden at læse i nævnte Blad.

Paa en Henvendelse fra Typograferne om 8 Dages Sommerferie i Lighed med, hvad der er Tilfældet paa *alle* Byens andre Trykkerier, svarede Hr. Jordan, at Sommerferie vilde han ikke give, men ønskede de fastlønnede Arbejdere fri en Dag eller to, skulde det ikke koste noget.

Da en af Beregningssætterne ønskede 3 Dage fri for at kunne besøge nogen Familje, blev der med den Forretningen egne vanlige Forekommenhed svaret, at det var der selvfølgelig ikke noget i Vejen for, naar han stillede en anden Mand i sit Sted. Vedkommende maatte saa »laane« en Mand fra et andet Trykkeri, hvorefter han modtog Tilladelse til at »feriere«.

Naar man hører, at Redaktør Jordan er udlært Typograf, forstaar man bedre Dybden af det gamle Ord: Der er Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager. JOKUM.

Lock-out-Møderne.

1. Møde

afholdtes Mandag d. 10. Avgust paa Enghavevej. Dirigent: F. K. MADSEN, Sekretær: HENRIETTE CRONE. Mødet var sikkert besøgt af hver eneste Strejkende eller Udelukket, saaledes at det kneb med Pladsen, men trods det at man stod der som en kompakt Masse, var Humøret dog storartet, og der mærkedes ikke noget til Nedtrykthed eller Forsagthed. De ledende Mænd hilstes med bragende Bifald. Dirigenten gav først Ordet til VIGGO CHRISTENSEN: Det er en enestaaende Situation, som vi nu befinder os i. Den borgerlige Presse søger at forvanske Sandheden ved at lægge Skylden over paa Typograferne. Aldrig har vel en Kamp været mere retfærdig, end den vi fører nu. Tiltrods for at vi gennem Kvindeafdelingen er direkte interesseret i Litografernes Kamp har vi dog holdt os passive. Vi har arbejdet Dage og Nætter paa en Løsning. Grundlaget for en Arbejdsstandsning var kun spinkelt. Litografer og Stentrykkere ønskede Forkortelse af Arbejdstiden. Principalerne vilde nok indrømme en Forhøjelse i Arbejdslønnen, men vilde kun ikke give den i Form af forkortet Arbejdstid. Man har nu kastet os ud i Kampen, og nu vil vi ikke slutte Fred før Litograferne har faaet opfyldt deres Krav. Alle Mand er gaaet, ingen har svigtet og saaledes skal det være. Enighed og Solidaritet er Grundpillen i denne Kamp, og vi maa slaa ned med haard Haand, hvis nogen skulde vise Tendenser til at svigte.

LAUR. JENSEN: De tre 8-Taller er Arbejdernes Symbol, og jeg ser noget symbolsk i, at det var 8—8—08 at Forhandlingerne bristede og dermed Kampen given, en Kamp, som har sit Udspring fra et lille Fags Fordring om 8 Timers Arbejdsdagen. Det er ubegribeligt, at Bogtrykkerne kan gaa med til at kaste deres eget Fag ud i en Konflikt, for at hjælpe deres Konkurrenter Stentrykkerne. Arbejdsgiverne har begaaet en Forbrydelse. Naar en Sætter ikke vil arbejde et Sted, fordi han faar Lungerne fyldte med Skidt, saa betragtes det som Brud paa Tro og Love, men naar Principalerne uden Spor af Grund kaster flere Tusind paa Gaden, da vil man søge at gøre det til god Lov og Ret, men jeg kalder det for et røverisk Overfald, som Arbejdsgiverne har begaaet.

DIRIGENTEN: Situationen er en saadan, at jeg forstaar de stærke Ord, som Laur. Jensen i sin Harme har brugt, derfor har jeg ikke grebet ind.

ANTHON OLSEN: Vi er alle enige om at tage den Kamp, som er bleven os paatvunget. Under Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen kom jeg til det Resultat, at det var ikke meget, der var Parterne imellem, men alligevel blev vi smidt paa Gaden. Nu skal og maa der være fuld Enighed.

CARL KIEFER: Hvis nogen i Nat var gaaet igennem Frederiksborggade, vilde de blevet Vidne til et løjerligt Optog. Det var os der var ude at søge at faa fat i O. C. Olsens Kastenbeinersættersker. Det vil være af Betydning for os at faa disse Damer over paa vor Side og jeg haaber, at det vil lykkes os at gøre dem forstaaeligt, hvor de har deres Pladser.

HENRIETTE CRONE: Den Begejstring, som har været den raadende her i Dag, er ikke et Udtryk for en øjeblikkelig Stemning, men for en dybtfølt Harme, og det er mig en Borgen for, at man nu, da Arbejds-

givernes bekendte Lock-out-Trusel er bleven til Avor, er parat til at gaa i Kampen med det Mod som en god og retfærdig Sag giver. I den Kamp, som vi nu fører, staar der mere paa Spil end om det gjaldt en øjeblikkelig pekuniær Vinding, thi her gælder det et Forsvar for selve vor Organisation, og af dens Udfald vil det afhænge, med hvor stor Styrke vi fremtidig kan hævde vor Ret og vor Stilling overfor Bogtrykkerforeningen. Lad os derfor vise Solidaritet og Sammenhold; thi deraf afhænger alt.

Derpaa valgtes en Strejkekomité bestaaende af: Kiefer, H. C. Jørgensen, Rasmussen og Hildora Mouritzen fra Styrelsen, og endvidere P. Lauritzen, Helsted (Bagge), Rasmussen (Schultz), Hansen (Klubformand, Nielsen & Lydiche), R. Sørensen, Rotationstrykker, Michaelsen, Maskinsætter.

DIRIGENTEN sluttede Mødet med i kraftige Ord at mane til Sammenhold.

2. Møde.

Fredag d. 11. Avgust 1908. Dirigent: F. K. Madsen, Sekretær: Henriette Crone. En ligesaa talrig Forsamling som Dagen før havde givet Møde.

VIGGO CHRISTENSEN: Det nye Sammenskudsblad »Pressen« er udkommet, men Resultatet er mere end kummerligt. (Vilh. Jensen holder en Prøve af »Pressen« op og viser (Latter og Piben). D'Hr. Aage Jørgensen og Grosserer Larsen havde begge arbejdet meget ihærdigt paa Resultatet, den første var endogsaa blevet saaret og maatte gaa med indbunden Haand. Nationaltidende og Berlingske Tidende havde haft Æren af Trykningen, der ikke havde været forbundet med faa Vanskeligheder. — Kastenbeinersætterskerne hos O. C. Olsen har meldt sig ind i Organisationen og slutter sig til os (Stærke Bifald), men vi har ogsaa haft kollegiale Dødsfald (Føj), men det Gode ved det er dog, at det ikke er egentlige Typografer, der her er Tale om. Hos Axelholm er det de to Faktorer HANSEN, begge tidligere Medlemmer, endvidere Kroll og Emborg fra Egmont Petersen. I Nationaltidende var der 3 Journalister, hvoraf den ene, Ohlson, er en tidligere Typograf. Navnene paa de to andre er Redøhl og Angelo. Brødrene Rosenberg har fuldført Statstidende. Manede til Slutningen til et kraftigt Sammenhold. (Bragende Bifald. Viggo Christensen Leve).

P. LAURITZEN meddelte, at Kiefer var Formand for Strejkekomiteen, men at han var rejst til Sverrig i et Anliggende vedrørende Strejken. Det er nødvendigt, at der holdes Strejkevagt omkring ved Trykkerierne, man har ikke Lov at være efterladende i saa Henseende. Nævnede Eksempler paa, hvor paapasselig man var nogle Steder.

ANTHON OLSEN: I denne Kamp maa vi staa enige, og hvis nogen vil svigte, da maa vi slaa ned uden Skaansel, selv om det ellers er vor bedste Ven, i et saadan Tilfælde gælder der hverken Broderskab eller Venskab, hvor ondt det saa end gør os.

HENRIETTE CRONE: Vore dyreste Interesser staar paa Spil, derfor gælder det om at vi alle er paa vor Post. Manede særlig Kvinderne til at staa samlede.

HOLMEN gav nogle Oplysninger om en af dem, som var mistænkt for at have udført teknisk Arbejde under Strejken.

DIRIGENTEN sluttede Mødet ved i stærke, varme Ord endnu en Gang at lægge Forsamlingen Sammenholdet paa Sinde. (Stærkt Bifald). H. C.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1908.

Indtægt:

Beholdning fra forrige Kvartal:			
Sætterafdelingen	Kr.	31803.78	
Trykkerafdelingen	-	5823.96	
do. Ekstrakassen	-	1029.86	
do. Begravelseskassen	-	2981.03	
Kvindeafdelingen	-	669.10	
Det særlige Fond	-	4786.76	
			Kr. 47094.49
Arbejdsløshedskasserne			- 7747.71
Reservefonden			- 4895.12
Sygekassen			- 17243.48
Hjælpekassen			- 2630.30
Begravelseskassen			- 2171.65
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	708.30	
» » Trykkerafdelingen	-	187.04	
» » Kvindeafdelingen	-	59.99	
			- 2355.33
Sætterafdelingen			- 2186.18
Trykkerafdelingen			- 613.30
do. Ekstrakassen			- 46.56
do. Begravelseskassen			- 101.71
Kvindeafdelingen			- 172.75
Det særlige Fond			- 202.17
			Kr. 87460.75

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (61 Rejs. i 236 Dg.)	Kr.	295.00	
Underst. p. St. à 1.75 (23 Medl. i 497 »)	-	869.75	
do. à 1.25 (75 » 1444 »)	-	1805.00	
do. à 1.00 (12 Kv. i 496 »)	-	496.00	
do. à 0.75 (24 » i 861 »)	-	645.75	
3 Omflytningsbidrag	-	150.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	3486.21	
			Kr. 7747.71
Reservefonden:			
Rejselaan	Kr.	182.00	
Administrationstilskud	-	750.00	
Andre Udgifter	-	1.95	
Indsendt til Hovedkassen	-	3961.17	
			- 4895.12
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 87 Md. og 46 Kv.: Kr. 3610.60, paa Hosp. til 20 Md. og 10 Kv.: Kr. 1193.60)	Kr.	4804.20	
Betalt Hospital	-	668.00	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1551.50	
Speciallægehonorar	-	239.00	
Vagthold etc.	-	114.96	
Barselhjælp (25 Børn)	-	300.00	
Andre Udgifter		78.52	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	9037.30	
			- 17243.48
Hjælpekassen: Pengehjælp til 86 Medl.	Kr.	2169.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	461.30	
			- 2630.30
Begravelseskassen: 2 Mænd og 4 Kv.	Kr.	1120.00	
Medlemmers Børn	-	162.75	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	688.90	
			- 2171.65
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1115.00	
Porto	-	50.12	
Tryksager	-	38.50	
Budløn	-	391.25	
Lokale- og Husleje	-	217.75	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	91.46	
Telefon og Telegrammer	-	105.51	
Kont. for Bibl., Bud, Inkass. og Rev. (1. Halvaar)	-	247.00	
Andre Udgifter	-	98.74	
			- 2355.33
Sætterafdelingen			- 1851.64
Trykkerafdelingen			- 451.16
do. Begravelseskassen			- 200.00
Kvindeafdelingen			- 152.44
Det særlige Fond			- 378.00
Beholdning den 30. Juni 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	32138.32	
Trykkerafdelingen	-	5986.10	
do. Ekstrakassen	-	1076.42	
do. Begravelseskassen	-	2882.74	
Kvindeafdelingen	-	689.41	
Det særlige Fond	-	4610.93	
			- 47383.92
			Kr. 87460.75

København, den 13. Juli 1908. LAUR. JENSEN.

Trykkerbrancheklubben i Odense.

I *Typ.-Tid.*, d. 24. Juli, staar under Rubrikken »Nær og Fjærn« en Notits om vor oprettede Brancheklub, endvidere, at det bliver betragtet som en Spire til Splid i Lokalafdelingen; det kan der selvfølgelig siges for og imod. Det er jo en gammel Historie, at Provinstrykkerne i sin Helhed alletider har været lidt for beskeden, og er det endnu, med at komme frem med deres Meninger.

Grunden er vel nok den, at der har indsneget sig den Tanke hos Trykkerne, at fordi de er de faa, ikke mener at kunde faa den Ørenlyd hos Sætterne, som de ønsker sig; det er selvfølgelig kun en Indbildning, thi hvorfor skulde ikke ligesaa godt den ene Part som den anden faa sine Ønsker opfyldt, naar de viser sig at være berettigede. Meningen med vor Brancheklub er den, ved maanedlige Sammenkomster at søge at opretholde Interessen i faglig Henseende m. m.

Jeg mener, at naar vi ad den Vej kan faa Trykkerne til at interessere sig for de faglige Sager, saavel indadtil som udadtil, saa bliver dog Solidariteten styrket derved, og det er dog Hovedsagen. Saa jeg vilde

ønske, at der vilde blive oprettet flere af den Slags Klubber som vor i de Provinsbyer, hvor det lader sig gøre, uden derfor at lave Splid i Lokalafdelingerne, men arbejde i Endrægtighed og holde sig Forbundslovene efterrettelig.

Odense, den 28. Juli 1908. AXEL DAHL.

Vi er fremdeles af den Overbevisning, at man i vore Afdelinger i Provinserne skal undgaa alle faglige og selskabelige Foreningers Oprettelse; thi det er Kilden til Splid, selv om dette ikke i Øjeblikket er Hensigten. Lokalafdelingerne er rummelige nok til at kunne beskæftige sig med alle foreliggende Opgaver indenfor det faglige og selskabelige, og fattes der noget i den Henseende, bør man arbejde for at Afdelingerne tager disse Opgaver op.

Københavns Bogtrykkerforening.

FØLGENDE københavnske Bogtrykkere har under Konflikten indmældt sig som Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening: Cohens Bogtrykkerier, Tordenskjoldsgade 16; Backhausen, I. E. Ohlsensgade; Kanstrup, Krystalgade 7; Mohr & Co., Lille Strandstræde 22; Charl. Johansen, Willemoesgade 4; Sigfr. B. Svendsen, Studiestræde 34; L. Laursen, Nørregade; Calberg, Skindergade 22; Alfr. Christensen, St. Kongensgade; Rasmussen & Rugh, Pilestræde 40; C. L. Beck, Østergade 16; H. E. Jensen, Borgergade 71; Aktieselskabet Papyrus, Fortunstræde 4; Fred. Jensen, Falkonerallé; C. L. Nielsen, Tømrergade 11; Kruckow, Pileallé 15.

Hvad Fordel disse Bogtrykkere har ved at gaa ind i Bogtrykkerforeningen paa nærværende Tidspunkt forstaar vi ikke. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 30. Juli. Til Dirigent valgtes MARIUS HANSEN, til Sekretær ALF NIELSEN. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN motiverede de forskellige Ændringsforslag, som Udvalget, der var nedsat angaaende Lovenes Revision, var enigt om, til §§ 3, 10, 15, 16, 25. — Endvidere vedtoges følgende Resolution:

»Aarhus Lokalafdeling vedtager at henstille til Delegeretmødet, at Bestemmelserne i § 10 ved Aflæggelse af offentlige Svendeprøver udvides til at omfatte ogsaa København. I modsat Fald foreslaas det, at lade den nuværende Ordning bortfalde.«

Derefter diskuteredes Arbejdsløshedskassen. — JØRGENSEN mente, at nyudlærte burde tilhøre Kassen før Indtrædelsen i Forbundet, det ventedes forøvrigt at Forbundsstyrelsen stillede de Ændringer, der var nødvendige for at bringe Arbejdsløshedskassens Love i Overensstemmelse med Lovene om Statsanerkendelse. Der udtaltes stærke Ønsker om, at Arbejdsløshedshjælpen blev sat op.

Angaaende Tarifen førtes en længere Diskussion. Man var enig om, at Hovedkravet bør være at faa 8-Timersdagen indført. — V. HANSEN foreslog følgende Resolution, som vedtoges:

»Aarhus Lokalafdeling vedtager, at Bestrækelserne for Tarifens Forbedring i første Række bør gaa ud paa Indførelse af 8-Timersdagen, der maa anses for at være en uafviselig Nødvendighed under de Forhold som Typograferne arbejder under. Generalforsamlingen anser det for en Selvfølge, at Betalingen hæves til en saadan Højde, at der ved den forkortede Arbejdsdag ikke finder nogen Nedgang i Lønnen Sted, ligesom Minimallønningerne bør reguleres, saaledes at de kommer paa Højde med de alt opnaaede Mindstelønninger.«

Under Eventuelt omtalte FORMANDEN de udsendte Stemmesedler. Han anbefalede alle som en at stemme, og alle som en at stemme *Ja*.

Bogense Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 1. Avgust paa »Bryggergaarden«. 3/4 af Medlemmerne var mødte.

FORMANDEN fremlagde Regnskabet, der balancerede med 84 Kr. 25 Øre. Til Hovedkassen indsendes 71 Kr., til Rejseunderstøttelse 3 Kr. 75 Øre, Kassebeholdning 9 Kr. 50 Øre. Regnskabet godkendtes.

Angaaende den forestaaende Tarifrevision, vedtog Generalforsamlingen en Udtalelse, der henledede Forbundsstyrelsens Opmærksomhed paa Byerne i 4. Lønningsklasse. En eventuel Ophævelse af 3. og 4. Lønningsklasse vilde være et naturligt og fuldt berettiget Fremskridt for disse at gøre.

Det Hværv paalagdes Faktor TH. WILLEMSEN at søge Forhandling med Borgmesteren ang. Oprettelsen af et privat Herberg i Bogense for tilrejsende Kolleger.

Under Eventuelt behandledes en mindre lokal Sag. —J.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling d. 1. Avgust. Alle 8 Medlemmer var mødte.

Efter at forskellige lokale Sager var drøftede, førte man Forhandling om, hvilke Krav man særlig kunde ønske fremmet paa Delegeretmødet. Man vedtog følgende Resolution:

»Generalforsamlingen udtaler som sit Ønske, at man søger Arbejdstidens Forkortning samtidig med, at man ønsker de to laveste Lønklasser bort.«

Til at gennemgaa Lovene og eventuelt fremkomme med Ændringer valgtes FORMANDEN, FR. MADSEN og A. NIELSEN.

Indenfor Afdelingen var der ikke Stemning for *Typ.-Tid.s* Udvidelse, da, som et Medlem sagde, man frygtede for, at det kun vilde føre til endnu mere Skriveri om lokal københavnske Trykkeristridigheder. Heller ikke Forslaget om Udmældelse af De samvirkende Fagforbund kunde man støtte.

Tilslut vedtoges del at arrangere en Udflugt til Baaring Skov Søndag den 31. Avgust. A. CHR. OLSEN.

Nær og Fjærn.

Roskilde under Konflikten. Paa *Roskilde Avis* har samtlige Typografer nedlagt Arbejdet og bevæget en uorganiseret Paalæggerske til at følge med, trods Trusler fra Principalens Side om ikke mere at blive antaget. — Paa *Roskilde Tidende* har ligeledes samtlige Typografer forladt deres Pladser. En uorganiseret Trykkeriarbejder modtog fra Principalen et overordentlig favorabelt Tilbud, hvis han vilde arbejde under Strejken, men han modstod dog Fristelsen. — *Dagbladets* Red. er ikke Medlem af Arbejdsgiverforeningen, og her fortsættes Arbejdet uforandret.

Paa *Roskilde Avis* har en Bogbindermester med en Del af sit Personale begyndt at besørge Trykningen af Bladet. — Paa Grund heraf, og da Publikum i Almindelighed har en forkert Opfattelse af Konfliktens Aarsag, har De samv. Fagforbund besluttet at afholde et offenligt Møde. Hr. Schrøder bliver Taler. STREJKEUDVALGET.

Haandværkere, som rejse til Udlandet. Den skandinaviske Central-Understøttelses-Kasse i Udlandet, der er stiftet 1901, med Formaal at give Rejse- og Syge-Understøttelse til ugifte samt tillige Arbejdsløsheds-Understøttelse til gifte Medlemmer, optager enhver Arbejder, som er Medlem af sin Fagforening og et skandinavisk Sprog mægtig. Der findes over 30 Afdelinger i Evropa. Ved sine Forgreninger og gennem sit Organ »Den farende Svend« bidrager den til at vedligeholde Forbindelsen mellem Skandinaverne i Udlandet, saa at den rejsende Haandværker ikke staar isoleret og overladt til sig selv i et fremmed Land. Kontingentet til Hovedkassen er 25 Ct. (ca. 18 Øre) pr. Uge. Understøttelsens Maximum er 25 Frcs. pr. Aar. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Forretningsføreren, OLAF BREUNING, Kreuzlingen, Schweiz, eller en Afdeling.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Louise Jæger, Hansigne Petterson, Sophie Petersen, Olga Olsen, Johanne Blustad, Anna Arvedsen, Petrea Nielsen og Frederikke Sofie Fischer, alle Sættersker hos O. C. Olsen & Co. Endvidere Sofie Nielsen, O. Fjeldsøe, Marie Hansen, Elvira Christensen og Theodora Christensen, alle Aflæggersker hos O. C. Olsen & Co.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

ANNONCER

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

J. G. A. Eickhoff, København V.

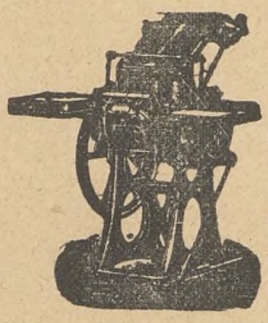

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Fore spørgsel

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 21 AVGUST 1908 XXXV AARGANG

Til Medlemmerne i København.

I Løbet af Dagen i Gaar er der til samtlige i Arbejdsstandsningen i København deltagende Trykkerier sendt en Liste, hvorpaa Tillidsmand og Inkassator bedes notere samtlige Udelukkede og Strejkende samt Summen for en Dags Understøttelse (for Mandag).

Inkassatorerne bedes derefter **i Aften** (Fredag) mellem **Kl. 7—9** afhente det samlede Beløb paa Forbundskontoret og foretage Udbetalingen Lørdag paa Trykkeriet.

For 33. Uge skal der paa de ordinære Kontingentlister opføres Bidraget til Sygekassen (henh. 60 og 80 Øre).

STYRELSERNE.

Kampen og dens Afslutning.

EFTER 7 Hverdages Forløb er Kampen sluttet, og Typograferne staar igen ved deres Arbejde.

Typograferne gik enige ud, uden at en eneste egentlig svigtede, og vore Arbejdskøbere fik at fornemme, hvilken Styrke der ligger i de typografiske Arbejderes Organisation. Da Kampen var sluttet, vendte vore Kolleger ligesaa enige tilbage til deres Arbejde. Vi havde ingen direkte Interesse i Kampen, men for os blev det en Prøve paa vor Krigsberedskab.

Om det Forlig, paa Grundlag af hvilket Kampen sluttede, var Meningerne meget delte, og det turde maaske derfor være af Interesse kort at gengive Historien: Da Forhandlingerne om Litografernes Forhold brast i Arbejdsgiverforeningen og Litografernes Strejke udbrød, forelaa der *ikke et eneste Tilbud* til de litografiske Arbejdere; man vilde *tale* om en *mindre* Lønforhøjelse, men absolut ikke om en Forkortelse af Arbejdstiden. Derpaa fulgte Lock-outen i Bogindustrien og Strejken i Bladene. Bladstrejken lagde det Pres paa Situationen, at der kom Forligsunderhandlinger i Gang.

Forliget bød Litograferne en halv Times Forkortelse af Arbejdstiden og en Overenskomst paa 14 Maaneder, saaledes at de stilledes frit til 1. Januar 1910, til den Tid, Typograferne faar 8-Timers-Dagen. Resultatet for Litograferne er altsaa, at de foreløbig har samme Arbejdstid som Typograferne i København og en $^1/_2$ Times kortere Arbejdstid end vore Kolleger i Provinserne. Man kan jo ikke efter en Kamp i 8 Dage vente absolut Sejr, men ingen vil kunne paastaa andet, end at man her har hugget Knuden over paa et fornuftigt Sted. Det er heller ikke paa dette Omraade, Utilfredsheden har ytret sig indenfor vore Rækker; det er derimod overfor følgende Tillæg:

Organisationerne er enige om, at det er begrundet i særlige Forhold, at der er opnaaet Enighed om Forkortelse af Arbejdstiden i Litograffaget, og De samvirkende Fagforbund erkender, at der ikke herfra kan drages Konsekvenser for andre Fags Vedkommende. *Arbejdsgiverforeningen hævder*, at de nuværende Konjunkturer ikke tillader Fremsættelse af Krav om Forkortelse af Arbejdstiden og De samvirkende Fagforbund kan *i Almindelighed* tiltræde denne Opfattelse og vil gennem Cirkulære gøre de tilsluttende Organisationer bekendt hermed.

Men enhver Kollega, der læser ovenstaaende Passus omhyggeligt igennem, vil let kunne se, at det er en ret betydningsløs Rest af et Forslag, der har været ganske anderledes. Erklæringens Ord og hele Opstilling er af den Beskaffenhed, at den ingen Betydning vil have. Typograferne i København viste jo forsaavidt, hvilken Betydning de selv tillagde hin Passus, idet de opfordrede Provinskollegerne til at rejse Kravet om en kortere Arbejdstid og tilsagde dem Støtte. Den forløbne Kamp har jo ogsaa vist, at det ikke er Erklæringer og Argumenter, der hjælper alene, men at det er Magten, der staar bagved.

Det vilde være for vidtløftigt her at komme ind paa de Konflikter i andre Fag, som blev koblet til, saa meget mere som disse i Realiteterne ikke var af større Betydning.

Det er imidlertid en Kendsgerning, at Typografernes Strejke lagde det Pres paa Forholdene, at de Forhandlinger kom i Gang, der førte til Stridens Løsning.

Der har under Kampen været talt om at tage et Tag paa Liv og Død med vore Arbejdskøberorganisationer, men det har absolut ikke været Kampens Hensigt; denne var kun at skaffe Litograferne en kortere Arbejdstid. Det vilde være i allerhøjeste Grad uklogt paa et saa ubelejligt Tidspunkt som nærværende at spænde Musklerne til et Tag paa Liv og Død. En Mængde Fag lider under stor Arbejdsløshed, vi staar ved Tærskelen af en Vinter, der tegner til at blive en af de uhyggeligste, vi endnu har haft med Hensyn til Arbejdsløshed. Vilde det ikke være uforsvarligt under saadanne Forhold at etablere en Storkamp, hvis Resultat vilde være blevet Hasardspillets.

Repræsentanter for samtlige Fagforbund under De samvirkende Fagforbund har været sammenkaldt for at drøfte Spørgsmaalet, og det Votum, de 150 Repræsentanter afgav, var ikke til at tage fejl af. Som bekendt stemte 116 Ja og 22 Nej, medens 2 undlod at stemme.

Kampen i København havde et ret uhyggeligt Moment, der til Tider satte Sindene i unødig Bevægelse. Der blev nemlig sat en uhyrlig Hoben løgnagtige Rygter i Cirkulation. Det forlød saaledes, at Typografernes Forretningsudvalg ved Mødet i Harmonien skulde have udtalt, at vi ikke var i Stand til at holde Bladstrejken i mere end 3 Dage, og at vore kvindelige Medlemmer i Stentrykkerierne vilde gaa i Arbejde om Mandagen. Umiddelbart efter Repræsentantskabsmødet forevistes en Afskrift af et Brev fra Odense, efter hvilket vort Hovedbestyrelsesmedlem derfra, Hr. L. D. Rasmussen, til de Odense Typografer skulde have udtalt, at vi ikke havde Penge til mere end ca. 8 Dages Kamp.

At alle disse Rygter er grebet ud af Luften véd selvfølgelig enhver, der blot kender lidt til vore Forhold. Men Kronen synes at være sat paa Værket, da man Dagen efter Kampens Afslutning læste i *Soc. Arbejderblad*, at vi af vor Reservefond havde forstrakt Dansk Arbejdsmands Forbund med 40,000 Kr. til at dække et Underskud med. Der er heri ikke den ringeste Gnist af Sandhed, men man staar her sikkert ved Centrum for de Traade af det løgnagtige Væv, man skimtede under vor Kamp. Vel var vi vidende om, at Repræsentanter for det anarkistiske Splittelsesparti dels var tilstede ved vore Møder, hvor de intet havde at gøre, og dels kredsede uden om Bygningerne, hvor vi havde vore Møder, men det faldt os dog ikke ind, at man systematisk satte Løgnehistorier i Gang.

Hos de andre Fag har Splittelsesmændene ligeledes lusket omkring og dryppet deres Gift i Bægrene. Alle Forsøgene paa at bringe Splid og Splittelse indenfor Typografernes Kreds prellede heldigvis af paa Typografernes sunde Sans. Da den endelige Afgørelse stod for, talte ikke en eneste af de egentlige Typografer imod at rette sig efter Organisationernes Beslutning.

Dette, og selve Kampens fortrinlige Forløb, vil staa som et smukt Vidnesbyrd om Typografernes Solidaritet, et Sammenhold, der nok skal bære Frugt i det fremtidige Arbejde.

C.

†

Kollegialt Dødsfald.

DEN Liste, vi alt har offenliggjort om Faktorer, der har arbejdet under Arbejdsstandsningen, skal vi i Dag supplere med et Par Eksempler til.

Den første, vi skal omtale, er Medlem af Forbundet (Ny typ. Foren.), nemlig Faktor **Nikolaj Nielsen** hos Luno. Og han fortjener en særlig Omtale, thi naar *Statstidende* kom ud under Strejken, skyldtes det i særlig Grad ham. Paa forskellige Henvendelser til ham om at undlade at arbejde svarede han ja, men fortsatte alligevel sit Judasarbejde.

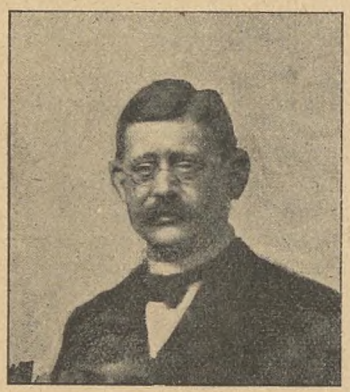

Nikolaj Nielsen udlærte ved Paasketid 1876 i Bianco Luno's Officin, hvor han arbejdede, til Strejken samme Aar udbrød. Han rejste da til Sorø, hvor han i nogle Aar arbejdede hos sin Onkel, Bogtrykker RØHR. Vendte derefter tilbage til Luno, hvor han arbejdede som Sætter, indtil han ved Faktor Hansens Død udnævntes til Faktor den 14. Juli 1899. — Han har ved sin Uselvstændighed og leddeløse Optræden skabt sig en Mængde Uvenner, og det vil derfor ikke forundre nogen, at han ved den nys afsluttede Konflikt viste sig saa — uordholden, det ene Øjeblik at love med Haand og Mund ikke at ville udføre noget som helst *teknisk* Arbejde for det næste Øjeblik at udføre saa meget Arbejde, som det paa nogen Maade var ham muligt.

Foruden Nielsen gjorde en anden Herre sig særlig bemærket under Konflikten, nemlig Forretningsfører **Th. Andersen**, Bladsatsfabriken, Nørrevold. Han sled, saa Sveden stod af ham, for at holde Fabriken gaaende, og han assisteredes af Bogholder **Bang** fra samme Fabrik. Enhver Henvendelse til Hr. Andersen fra Kollegerne blev hovent og overlegent afvist. Derfor vil Kollegerne sikkert mindes ham.

I et følgende Nr. skal vi komme til endnu nogle Eksemplarer af Arten.

Manden fra Rødby.

HAN gjorde et meget underdanigt Indtryk — altfor underdanigt —, da han kom her til Byen for ca. et halvt Aar siden. Han bukkede og skrabede, naar man mødte ham, bød paa Cigarer og Cigaretter — altsammen Ting, som karakteriserer en Mand. Han var ikke Medlem af Organisationen, havde ikke aflagt Svendeprøve og havde vist aldrig været udenfor Rødby Bys rødmalede Porte. Han meldte sig straks til Optagelse i Foreningen, og vi optog ham paa saa læmpelige Vilkaar, som vi i Følge Lovene kunde gøre det. Og alt var saare godt. Indtil Konflikten kom. Allerede paa den første Dags Aften kom han hæsblæsende hen til Undertegnede og meddelte, at han havde faaet Telegram om øjeblikkelig at tiltræde Pladsen som Redaktionssekretær ved *Nakskov Tidende!* Jeg udtalte min Tvivl om, at man i disse Dage havde saa haardt Brug for Journalister, og tilføjede, at det snarere var som Typograf, de ovre i Nakskov vilde benytte ham, hvad jeg advarede ham imod, da man jo aldrig kunde vide, hvorledes de Nakskov Typografer vilde stille sig overfor ham, naar Konflikten var forbi. Dette syntes dog ikke at gøre synderligt Indtryk paa den haabefulde unge Mand. Efter højtidelig at have udmældt sig af Organisationen, forsvandt han ud af Døren, ud i Mørket — i dobbelt Forstand, syntes jeg.

Min Antagelse har desværre fuldt ud bekræftet sig. Hr. **Regnar Pedersen fra Rødby** har i Følge *Vestlollands Socialdemokrat* straks ved sin Ankomst til Nakskov fundet det stemmende med en ung »stræbsom« Mands Værdighed at optage det Arbejde, som hans Kammerater havde forladt for at dæmme op mod Kapitalisternes Anmasselse. Denne Handling vil sent glemmes blandt Typograferne i Køge — netop fordi vi her tog saa nænsomt paa den uuddannede unge Mand, da han søgte og fik Beskæftigelse her i Byen.

Fred med hans Støv!

Køge, den 17. August 1908. FR. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

holdt den 2. August en meget talrig besøgt Generalforsamling i Rømersgade 22. Til Dirigent valgtes HOLMEN og til Sekretær BJARNØ.

Dagsordenens første Punkt: Forslag til Ændringer i Forbundets Love indlededes af Formanden, VIGGO CHRISTENSEN. Han gennemgik de af Styrelsen og det nedsatte Udvalg i Forening udarbejdede Ændringer og gjorde Rede for Grunden til, at man ønskede disse Ændringer. En Del af disse var nærmest redaktionelle, medens enkelte var mere vidtrækkende. Man kunde saaledes ønske, at det i § 21 fastsættes, at Pladstilbud skal meddeles Anvisningskontoret eller Lokalformanden, forinden det modtages, at § 29 tilføjes: Paa Arbejdssteder, hvor der oprettes Værkstedsklubber, og $^2/_3$ af Personalet har stemt derfor, er ethvert Medlem af Forbundet pligtig at tiltræde disse; Faktorer og ligestillede dog undtagne. § 39, der omhandler Repræsentationen paa Delegeretmødet, ønskes af et Flertal ændret derhen, at der sendes en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 400 og en for hver følgende 50. Et Mindretal foreslaar: en Delegeret for hver 50 indtil 200 og derefter 1 for hver følgende 100. Endvidere ændres $^1/_8$ til $^1/_4$, som kan forlange en Sag sendt ud til skriftlig Afstemning. I § 53 ønsker man, at der kan gives Redaktøren i Forening med Forretningsudvalget Tilladelse til at lade *Typ.-Tid.* udgaa med Tillæg. I § 57 ønsker man Reservefondsunderstøttelsen forhøjet med 50 Øre pr. Dag, og endelig ønsker man i § 61 fastslaaet, at det ikke er tilladt at modtage Løn i Form af Gratiale eller lign. Vedrørende Sygekassen i København ønsker man tilført § 75 en Ændring vedrørende Medlemmers Børn over 15 Aar. Barselhjælpen ønskes forhøjet til 15 Kr. og Understøttelsen for Hustruer og Lærlinge til 75 Øre. I § 76 tilføjes, at tilrejsende Medlemmer først er berettigede til Pengehjælp efter at have arbejdet og betalt en Uge. Til Begravelseskassen ønskes tilføjet: Under Forudsætning af, at Børnenes Begravelseshjælp kan afskrives paa Faderens Konto, foreslaas, at Begravelseshjælpen forhøjes til samme Skala som i Provinserne, og i § 108 ønskes fastslaaet, at der kan anvendes et Beløb til Vedligeholdelse af en Kollegas Gravsted i indtil 20 Aar. Arbejdsløshedsunderstøttelsen ønskes fastsat saaledes: Understøttelse paa Stedet 2 Kr. for alle helbetalende Medlemmer, Rejseunderstøttelse 1 Kr. 50 Øre pr. Dag samt at der skaffes Dækning af Reservefonden for de første 6 Dages Understøttelse. De fleste Ændringer vedtoges uden Diskussion.

I Anledning af Forslaget om udvidet Repræsentation paa Delegeretmødet, udtalte ACHTON MØLLER, at Den typ. Forening var meget uretfærdig behandlet, idet vi kun havde 16 Delegerede for 1100 Medlemmer. Anbefalede Flertals-Indstillingen, der vilde give os 30 Delegerede. — BERENDT og VIGGO CHRISTENSEN advarede mod at tage Magten paa Delegeretmødet. København har Flertal i Forretningsudvalget, og der har ingen Afstemninger fundet Sted, hvor Provinsianere har staaet mod Københavnere. Anbefalede et Forslag, hvorefter København faar ialt 65 Repræsentanter mod Provinsernes 80. — WARTENBERG: Naar Ny typ. Forening gaar op i vor, indskrænkes vor Repræsentation forholdsvis. Som det nu er, er vi fuldstændig afhængig af, hvad Provinsianerne vedtager. — BERENDT: Provinsianerue bør have noget større Repræsentation end vi, og i sidste Instans har vi dog Landsafstemningen. — HVIDTFELDT: København kan ikke faa en retfærdig Repræsentation ved noget af de stillede Forslag; enhver Afdeling bør repræsenteres, saa maa de store nøjes med en indskrænket Repræsentation. Hovedsagen er, at de Delegerede forstaar at skaffe Stemning for sine Forslag. — HELSTED anbefalede Flertallets Forslag, medens CARL NIELSEN var tilfreds med den nuværende Repræsentation. — Flertallets Forslag forkastedes, hvorefter Mindretallets enstemmig vedtoges. MICHAELSEN ønskede en særlig Repræsentant for Maskinsætterklubben paa Delegeretmødet. — VIGGO CHRISTENSEN advarede imod at be-

gynde paa Sær-Repræsentationer; iøvrigt havde Maskinsætterne to Repræsentanter i Styrelsen. — Forslaget forkastedes.

WARTENBERG ønskede Klarhed i Sygekassespørgsmaalet; mente Kassen var annekteret af Forbundet uden Medlemmernes Sanktion. — Herimod protesterede HVIDTFELDT, der gjorde gældende, at naar Sygekassen var obligatorisk, burde den ogsaa administreres af den øverste Ledelse. — VIGGO CHRISTENSEN oplyste, at Sygekassen lededes af Den typografiske Forening under Forudsætning af Forretningsudvalgets Sanktion. — Udvalgsforslaget vedtoges.

For at bevise, at vi kunde bære den forhøjede Arbejdsløshedsunderstøttelse, havde LAUR. JENSEN gjort nogle Beregninger m. H. t. de sidste tre Aar. — HVIDTFELDT troede ikke, vi kunde udrede saa høj Understøttelse, som Udvalgsforslaget viste. Kunde ikke tiltræde Ophævelsen af de to Understøttelsesklasser; hvad vi ævner, bør tilfalde de arbejdsløse. — Udvalgsforslaget vedtoges.

HAR. NIELSEN havde stillet Forslag om at udelukke Faktorer eller Overordnede af Foreningen og beklagede, at ikke Styrelsen og Udvalget kunde gaa med hertil. — Flere Talere udtalte sig imod Forslaget og fremhævede Faren ved at etablere en særlig Faktorstand, der ved given Lejlighed kunde falde os i Ryggen. — Der vedtoges en Udtalelse til Delegeretmødet om at have Øjet aabent for denne Sag.

J. HANSEN havde ønsket følgende Tilføjelse til Lovenes § 75: »Lægen vælges for et Aar ad Gangen af Medlemmet selv.« Han mente, at dette Spørgsmaal snarest maatte løses, for at vi kunde blive fri for de mange uheldige Sygekassesager — VIGGO CHRISTENSEN oplyste, at vi havde Kontrakt paa tre Aar med Lægerne og mente tillige, at dette Forslag blev for dyrt. — HVIDTFELDT mente, at Lægespørgsmaalet maatte løses af hver Forening for sig; men Tiden har vist, at det bliver dyrere. Og vi kan ikke yde mere, end Loven tillader. — Efter at flere Talere havde sluttet sig til Forslagsstilleren, lovede FORMANDEN, at Styrelsen skulde have Øjnene aabne for denne Sag.

Endelig kom man til Behandlingen af Dagens Hovedspørgsmaal: Udmældelsen af De samv. Fagforbund. Styrelsen og Udvalget havde delt sig i to Mindretal, hver paa 6 Medlemmer, i denne Sag. Det første Mindretal (Wartenberg, Berendt, H. C. Jørgensen, Edv. Samuelsen, Axel Petersen og Helsted) foreslaar: »Delegeretmødet vedtager at udmælde Dansk Typograf-Forbund af De samv. Fagforbund i Danmark«, medens det andet Mindredal (Holmen, Schrøder, Achton Møller, Emil Møller, Fr. Hjorth og Viggo Christensen) foreslaar at forblive i De samv. Fagforbund. — WARTENBERG omtalte Forslagets tidligere Modtagelse. Bliver vi staaende i De samv. Fagforbund, vil vi stadig blive tvunget til et Forlig, som intet byder. Sammensætningen er udemokratisk. Vort bedste Vaaben: Strejken ligger gemt i Arbejdsgiverforeningen. De forskellige Fags Interesser er ikke ens. — VIGGO CHRISTENSEN imødegik Wartenberg. Vi maa spørge, hvad vi skal sætte i Stedet. Hensynet til vor Solidaritet og vore Penge gør sig ogsaa gældende. Kommer vi i Kamp, skal de andre Fag hjælpe os, og vi kan ikke klare os alene. Bygningssnedkerne staar saa daarligt, fordi de staar udenfor. — BERENDT: De samv. Fagforbund tvinger os i Arbejde paa daarlige Betingelser. De turde ikke sætte noget ind paa 8-Timers Dagen i Fjor. Lad os selv faa Bestemmelsesretten, saa at vi kan komme frem i Stedet for at blive holdt nede. Det vilde være en daarlig Tak fra de andre Arbejdere, hvis de ikke vil støtte os i en Kamp. — BJARNØ og HAR. NIELSEN anbefalede Udmældelsen. — HVIDTFELDT: De samv. Fagforbund har bedret Forholdene, den fælles Ledelse har ført Arbejderne frem; dens Opgave er raadgivende og vejledende. Vi skal koncentrere Kampen, ikke føre Smaakrige. — WARTENBERG: I Realiteten er det ingen Splittelse at gaa ud af De samv. Fagforbund. Arbejdernes Sammenhold kan vedligeholdes. Bogtrykkerne er bange for, at vi skal mælde os ud. — VALD. NIELSEN: Lad os gaa foran i Udviklingen og mælde os ud. — CARL NIELSEN: Vi har mindre Fordele og ingen Modstandskraft, naar vi staar alene, og bliver maaske alligevel smidt paa Gaden under større Konflikter. — ALB. PETERSEN og EDV. SAMUELSEN talte for Udmeldelsen. — P. LAURITZEN: Lad os blive i De samvirkende Fagforbund og rette dets Fejl; dets Love er ikke tidssvarende, og Valget af dets Ledelse uheldig; men vi vil ikke undgaa Lock-out'erne. — Efter at flere Talere havde udtalt sig for eller imod Forslaget, og FORMANDEN havde talt for mere Solidaritetsfølelse og Sammenhold, gik man til Afstemning, der gav til Resultat, at Udmeldelsen vedtoges med $^2/_3$ mod $^1/_3$ af de stemmende.

VIGGO CHRISTENSEN og HVIDTFELDT gav nogle Oplysninger om den udbrydende Konflikt, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

BJARNØ.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 5. Avgust. Til Dirigent valgtes JACOB JENSEN og til Sekretær VALD. JØRGENSEN.

1. Beretning. FORMANDEN gjorde Rede for de i Halvaarets Begyndelse stedfundne mindre Konflikter, der resulterede i Overenskomsten af 4. Marts ang. Mægling i Stridsspørgsmaal. I *Politiken* havde man søgt at komme bort fra den indgaaede Overenskomst og tilbage til de gamle daarlige Forhold. Det var dog lykkedes at begrænse disse Bestræbelser til det mindst mulige, saa at der kun afskedigedes en Mand, medens en anden blev Daghjælper. Sidstnævnte faglærte Trykker mente Forretningen at kunne byde 22 Kr. Ved K. B.s Hjælp lykkedes det dog at bringe Firmaets Direktør og Inspektør til at indse, at en faglært Arbejder mindst maa kunne fortjene Minimallønnen, ogsaa naar han tager fat paa ikke teknisk Arbejde. Det maatte ligeledes misbilliges, at man samme Steds fra henvendte sig til Slægt og Venners Venner og tog saadanne ud af Pladser, skønt der gik mange ledige Folk i København. Hos O. C. Olsen havde det ogsaa været galt; ogsaa der havde man søgt at beskære Arbejdernes hævdvundne Fordele ved ensidig at ville indføre en ringere Ordning, og da Personalet ikke kunde indlade sig herpaa, afskediges Tillidsmanden. Faktoren overtog hans Arbejde, da Forbundet ikke vilde anvise ny Arbejdskraft, fordi det viste sig, at de givne Grunde til den ny Ordning var falske, idet man senere forsøgte at faa den ene Trykker til at arbejde alle Nætterne og antage en ny til Dagarbejde fra 8—5, skønt Hr. Henriques havde lovet, at den ny Ordning ikke skulde blive ringere, men at den ugentlige Arbejdstid endog kunde bringes ned fra $32^2/_3$ til 28 Timer pr. Uge. Lønnen skulde være den gamle. Omtalte Konflikten hos Bagge, hvor Personalet havde maattet opsige Pladserne for at faa Firmaet til at foretage en nødvendig Rengøring. Gav derpaa en indgaaende Fremstilling af den nuværende Konflikt og dens Aarsager. Omtalte Arbejdsløsheden, der i Halvaarets Løb til Tider havde været meget stor, som Følge af hensynsløs Udlæring. Anmældelse om Overskriden af Lærlingeskalaen blev syltet af K. B., hvorfor Arbejderne selv maatte passe paa og skride ind. Taleren omtalte sluttelig de 3 i Halvaarets Løb døde Kammerater, nemlig Aksel Schmidt, Georg Ranthe og Frantz Carlos Svendsen og bad Forsamlingen rejse sig til Ære for deres Minde. — Under Beretningen førtes en livlig Debat for og imod De samv. Fagforbund. Disse forsvaredes af FORM., A. MICHELSEN og JOHS. LARSEN og angrebes af Bogtrykker CH. PETERSEN og J. C. JENSEN. Debatten resulterede i, at der angaaende denne Sag ikke fra Afdelingens Side stilles noget Forslag til det kommende Delegeretmøde. — V. A. CHRISTOFFERSEN gjorde en korrigerende Bemærkning i Anledning af Tillidsmandens Afsked hos O. C. Olsen. — Formandens Beretning godkendtes derpaa enstemmig.

2. Regnskabet. FORMANDEN ankede over de stadig stedfundne Restancer. — Revisor A. MICHELSEN anbefalede Regnskabet til Godkendelse. Taleren henstillede til Inkassatorerne om at gøre alt for at sætte en Stopper for Restancerne. Regnskabet godkendtes enstemmig.

3. Andragende. Det vedtoges at yde disse som tidligere.

4. Forslag til Delegeretmødet. FORMANDEN anbefalede Forsamlingen at slutte sig til forskellige af de Forslag Sætterafdelingen stillede, saaledes Pengehjælpens Forhøjelse for Kvinder og Lærlinge fra 60 til 75 Øre pr. Dag, Barselhjælpens Forhøjelse fra 12 til 15 Kr., en ensartet Begravelseshjælp for København og Provinserne. Til disse Forhøjelser maatte dog Sygekasseinspektørens Sanktion indhentes. Ang. Arbejdsløshedshjælpens Forhøjelse og til Støtte for denne havde Form. udarbejdet en Beregning for $3^1/_2$ Aar, fra $^1/_7$ 04—$^{31}/_{12}$ 07, hvoraf det fremgik, at Stats- og Kommunetilskudet formentlig maatte være tilstrækkeligt til, at kræve den paatænkte Forhøjelse til Lovens Maximum. — Forsamlingens sluttede sig enstemmig til Formandens Forslag. Fra Medlemmernes Side stillede Bogtr. CH. PETERSEN følgende Forslag: »Ændringer og Tilføjelser til Forbundslovene. Ingen Principaler kan optages som Medlem. Kolleger, der etablerer sig, kan dog det første Aar vedblivende staa som passiv Medlem. — Ingen Principal kan være Indehaver af noget Tillidshværv. Arbejdsledere (Faktorer) skal overgaa som passive Medlemmer, men skal dog betale samme Kontingent som de øvrige Medlemmer. — Passive Medlemmer har ikke Adgang til Generalforsamlingen«

Forslagsstilleren motiverede udførligt sit Forslag og anbefalede det til Vedtagelse. — FORMANDEN meddelte, at Styrelsen maatte modsætte sig Forslaget, da dette var ganske udemokratisk. — J. C. JENSEN sluttede sig til Form. Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 1.

5. Opstilling til Valg af Delegerede. Følgende Medlemmer foresloges: VILH. JENSEN, CARL HANSEN, ALB. MIGHELSEN, VALD. JØRGENSEN, JACOB JENSEN, JOHANNES LARSEN, V. A. CHRISTOFFERSEN, HANS OLSEN, CARL CHRISTOFFERSEN, PETER CHRISTIANSEN, O. CHRISTIANSEN.

6. Opstilling til Valg af Næstformand, en Styrer samt Suppleant i Stedet for K. Kiefer, Vilh. Jensen og P. Christiansen. — Efter at A. MICHELSEN havde anbefalet ovennævnte opstilledes alle.

7. Eventueft. SAMUELSEN forespurgte hvorledes vi skulde stille os til C. Hansen (den tidligere Arbejdsmand hos Langkær), da han ønskede Optagelse i Forbundet, hvilket Formanden besvarede. — En Forespørgsel af OTTO JENSEN angaaende Faktorer, som blev staaende i Pladserne under en eventuelt Konflikt, besvaredes ligeledes af Formanden. — Herefter hævedes den talrige besøgte Generalforsamling.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Søndag den 9. Avgust ekstraordinær Generalforsamling. Paa denne vedtoges følgende af M. TOFT foreslaaet Resolution.

»Generalforsamlingen den $^9/_8$ 08 vedtager at tage Afstand fra den af Marius Jensen i *Typ.-Tid.* skrevne Artikel, der omhandler Faktorernes Udsmidning af Organisationen«.

Resolutionen vedtoges med 12 St. mod 5; 7 stemte ikke. P.

Nær og Fjærn.

Sammenkomst under Strejken. Lørdag den 15. Avgust mødtes efter Forslag fra Hillerød Lokalafdeling de strejkende Typografer fra Hillerød og Helsingør til en fælles Sammenkomst i Fredensborg. Ved 12-Tiden ankom Hillerødtypograferne og en halv Times Tid senere

kom Helsingørerne marscherende nordfra. Efter at den medbragte Frokost var sat til Livs med god Appetit, gik man i sluttet Trop og under Afsyngelse af Socialistmarschen ned gennem Slotsparken til Esrom Sø, hvor et Par Timer tilbragtes i de naturskønne Omgivelser. Saa gik Marschen tilbage gennem Parken og op til Traktørstedet »Skovly«. Her gav de to Lokalafdelingers Ekstrakasser Øl til Deltagerne — 27 Mand — og Taler og Sang vekslede uafbrudt, til Hjemmarschen ved 7-Tiden skulde tiltrædes. Halvdelen af Helsingørerne fulgte Hillerød-kollegerne hjem og rejste saa fra Hillerød tilbage til Helsingør med Banen. Der var kun én Mening om Turen: den havde været glimrende, begunstiget af det smukkeste Vejr og præget af den gemytligste og kammeratligste Stemning, og der udtaltes da ogsaa fra alle Deltagerne Ønsket om, at en saadan Sammenkomst mellem Hillerød og Helsingørs Typografer herefter maa blive en fast Regel hver Sommer. A. P.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Lægerne.

Dr. MILO er flyttet til Amagerbrogade 115, Mezz. Konsultation Søgnedage 12—1, Helligdage 8—9.

Dr. BRÜNNICHE NIELSEN er bortrejst fra 25/8—22/10. Vikar Dr. POSER, der træffes i Dr. N.s Bopæl til de sædvanlige Tider.

Ny Medlemmer.

Københavns Sætterafdelingen: Aflæggerske Anna Christine Arentzen (O. C. Olsen). Hjælpearb. Ferd. Rasmussen (Knudtzon). Olaf Mortensen, udl. i »Merkantiltr.« (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Sigurd Schmidt, udl. i Dansk Papirvaref. 15/8 08 (arb. s. St.). Jens Christiansen, udl. i Specialtr. 4/8 08 (arbejdsl). Kvindeafdel.: Anna Christensen (Schultz). Agnes Hansen, udl. hos H. Meyer 5/8 08 (arb. s. St.). Anna Holm, udl. hos Ferd. Hansen (arbl.). Emilie Helfeldt, udl. hos Søborgs Eftfl. 17/7 08 (arb. s. St.). Ingeborg Kjær, udl. 1/3 06 i Papyrus (arb. s. St.). Sygeafdel.: 469, Axel Petersens Hustru Agnes.

Aarhus, Hjælpearb. Jens Peter Nielsen (Jyllandsp.). Kallundborg, Hjælpearb. Jens Konrad Knudsen (Dagbladet). Kolding, Jens Chr. Jakobsen, udl. 1. Avgust i Fr. Lumbyes Bogtr. Ringkøbing, Knud Charles Chr. Krautwald, udl. hos Wenck i Fredericia 1. Oktbr. 1897. Svendborg, Hjælpearbejderske Alma Margrethe Kehler (P. Meyer) og do. Laura A. Hansen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2658 (Norsk Foren.), Johan Martinsen fra Norge (Schultz). 2238, Carl V. Christiansen fra Vejle (arbl.). 2414, Fr. V. Bartholin Hansen fra Næstved (arbl.). 1502, Ferd. Cornelius Hansen fra Slagelse (arbl.). Trykkerafdel.: 2250 (1855), Hugo Knudsen fra Rejse (arbl.). 2416 (1826), Peter Jensen fra Aalborg (arbl.). 1871 (1661), Johs. Vald. Hansen fra Udl. (O. C. Olsen). 2409 (1877), Jens Aage Christtreu fra Udl. (Christtreu).

Aarhus, 2148, C. P. Jespersen-Petersen (arbl.). Herning, 2101, Sofus Vald. Sørensen (Avisen). Maribo, 2002, H. Chr. Rasmussen (Martin Andersen). Nakskov, 1511, M. Jacobsen (V. Larsen). Odense, 1899, Sofus Gornitzka (Ekspresstr.). Randers, 2187, Wilh. Mogensen (arbl.). Svendborg, 2028, Chr. Jørg. Christensen (Folkebladet).

Bortrejste.

Københavns: Trykkerafdel.: 1576, Th. C. D. Hansen til Udl. (arbl.). 2425 (1776), Aage Chr. Petersen til Ringkøbing i Pl.

Ringkøbing, 1833, Johannes P. Hansen til Esbjerg i Pl. Svendborg, 2257, Oscar W. Eckberg til Kbhvn. (arbl.) og 2028, Chr. Jørg. Christensen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

Aarhus, 2121, Bogtrykker Axel Christian Møller. Helsingør, 6, Faktor O. Jensen (Avisen), 538, Bogtrykker J. Bothejsen, 883, Redaktør Fritz Hansen, 400, Redaktionssekretær Heinrich Bünner (alle i Dagbladet).

Udelukket.

Københavns: Sætterafdel.: 279, Bogtr. N. Th. Krøyer (Lyngby).

Udslettede.

Helsingør, 399, Faktor Poul Ejlersen (Nordsjælland). Kolding, 1388, Bogtrykkerne E. B. Klixbüll og 871, L. Christensen. Løgstør, Typ. P. A. Jørgensen (Løgstør Avis).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. (1 w)

T. S. **Svømmeundervisning** hver Tirsdag og Fredag fra Kl. 7 paa Orlogsværftet. — **Gymnastik** hver Onsdag fra 7—8½. (2 f)

T. C. C. Søndag: Hørsholm. Trianglen Kl. 9. (34 t)

ANNONCER

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.

N. Sidenius' Bogtrykkeri,
(160) Nysted.

Sætter-Trykker,

dygtig til Blad-, (ikke Avis) Bog- og Akcidens kan faa fast Plads fra og med 31. Avgust d. A. hos *Bogtrykker M. Christensen, Struer.* (170)

En Avissætter

søger Plads straks eller i Løbet af September. Billet mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

Boghandel & Bogtrykkeri.

I en større østjysk Stationsby er en mindre Bog- og Papirhandel med fortrinligt Bogtrykkeri billigt til Salg straks paa Grund af Sygdom. *Der er særlig gode Betingelser for en Typograf til at oparbejde et større Trykkeri.*

Henvendelse til Ejerens Broder:
Sagførerfuldmægtig *Anthon Hansen,*
(172) Bramminge.

En dygtig Akcidenssætter og Trykker, der paa egen Haand kan udføre alle forefaldende Arbejder, kan faa Plads som Bestyrer af en mindre Virksomhed. Billet mrk. »*Trykker 4060*« modtager *Aug. I. Wolff & Co.s Ann.-Bur., Skindergade 3.* (173)

En **Trædepresse** 4° samt **noget Skrift** og Materiale passende for en Bogbinder eller et mindre Trykkeri, alt fransk System, er underhaanden **til Salg.** Billet mrk. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Et godt Trykkeri

i komplet Stand, med fast Arbejde for ca. 12,000 Kr. aarlig, ønskes, paa Grund af manglende Fagkundskab, hurtigst mulig solgt eller udlejet. Billet mrkt. »Trykkeri 174« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7 Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 28 AVGUST 1908 XXXV AARGANG

Efter Kampen.

De seneste Tiders Fagkampe og den nu afsluttede Lockout og Strejke har givet Fagorganisationerne Erfaringer, man maa tage Lære af. Det er saaledes en Kendsgerning, at man staar overfor en fast sammentømret Centralorganisation af Arbejdskøberne, hvis Styrke og Taktik er den at gøre de smaa Konflikter til store for paa den Maade at faa dem ud af Verden. Til Trods for, at vi officielt lever under Frikonkurrencens Fane, har vi set Bevægelser fra Modstandernes Lejr, der vidner om en ganske overordentlig Magtbesiddelse.

Det er saaledes værd at lægge Mærke til, at medens en meget stor Del Bogtrykkere var inderlig kede af Ardbejdsstandsningen og gærne vilde bryde ud, men ikke var i Stand dertil, lykkedes det endog K. B. under Kampen at faa organiseret 25 af de Bogtrykkere, der stod udenfor deres Organisation. Naar man kender den Kamp, netop de samme Bogtrykkere har ført med K. B. paa Grund af de Erstatningsbidrag, der var fastsat for Tarifens Indførelse hos dem, vil man kunne forstaa, at der har været skrappe Midler i Virksomhed. Det er ikke alene Papirleverancen, Papirkrediten og Vekslerne, man har truet med, men man har endog faaet **Kunderne** til at gaa i Ilden for Arbejdsgiverforeningen. Fra et af Bogtrykkerforeningens ny Medlemmer har vi modtaget et Brev, hvori forekommer følgende Passus:

»Det er jo ikke med Glæde, at jeg er blevet Medlem af Bogtrykkerforeningen; jeg skal ikke her lægge Skjul paa, at det er paa Grund af *et økonomisk Pres*, der blev lagt paa mig fra flere Sider, *ikke mindst fra Kunders*.«

Vi kender denne Bevægelse fra en meget stor Kreds af Bogtrykkere, og véd hvorledes Boykottingen har virket. Et andet for Bevægelsen karakteristisk Træk er, at de socialdemokratiske Blade, der havde Kontrakt om Levering af Papir, desuagtet under Konflikten maatte forskaffe sig Papir fra Sverig og Tyskland. Det vidner om den Hensynsløshed og tillige om den Dumhed, som i denne Kamp har karakteriseret Arbejdsgiverforeningen.

Man er altsaa her naaet til en Magtbrynde, som virkelig er imponerende, men et Spørgsmaal er det dog, om de Folk, der leder denne Bevægelse paa Arbejdsgiverforeningens Side, her handler med det Storsyn og Fremsyn, man maa kunne forlange af saadanne Folk. Thi hvad vil Konsekvenserne af en saadan Kampmaade blive? Hvis Forretninger for at undgaa den Slags lavsmæssige Foranstaltninger skal tvinges til, uden Hensyn til Vareprisen, at gaa til Udlandet med deres Indkøb, vil det da ikke forvolde en Katastrofe, der rammer baade den paagældende Industris Arbejdere og Arbejdskøbere? Men værst vil det dog gaa, om det af Arbejdsgiverne knæsatte Princip **gennemføres konsekvent af Arbejderne,** nemlig at de kun køber efter *deres Sympatier*. Ikke mindst vil det kunne mærkes i Boghaandværket, hvor Arbejdernes Foretagender er saa store Forbrugere, at Arbejdsgiverforeningens Taktik anvendt paa dens egne Medlemmer vil kunne ramme føleligt. Arbejderne er jo dog paa væsenlige Omraader Hovedmassen af Forbrugerne — har de deres egne Fordelingsinstitutioner, deres egne Produktionsforetagender, og køber her — da er derved jo skabt en Krise og en Udvikling, *som de Folk, der sætter den Slags Ting i System, havde en Pligt til at forudse*. Overgangsperioden under en saadan Udvikling kan blive besværlig nok, men ingen er dog i Tvivl om, til hvis Fordel den vil ende.

Der er ogsaa et andet Omraade under Kampen, der i højeste Grad paakalder vor Interesse. Da Kampen var en Kendsgærning, gjorde Principalorganisationerne de mest fortvivlede Anstrængelser for at formaa Faktorerne til at blive *tilbage som Strejkebrydere* omkring paa Arbejdspladserne. Dette Forsøg lykkedes jo kun de enkelte Steder. Men der er ingen Tvivl om, at man vil forsøge at skille Faktorerne ud fra vor Organisation og knytte dem til Virksomhederne paa en saadan Maade, at de i paakommende Tilfælde kan blive en fast Stab, der kan manøvreres med. Men hvorledes er Faktorernes Stilling inden for vort Fag? Alle er de udgaaede fra Svendenes Kreds, og en meget stor Del vender igen tilbage til den. I Hovedparten af Forretningerne arbejder de Side om Side med Svendene, kun har de Manuskriptfordelingen og Arbejdsledelse samtidig med det tekniske Arbejde. Derfor burde der ikke være nogen Tvivl om, hvor Faktorernes Stilling er, nemlig *indenfor* Organisationen. Ser Faktorerne ret paa deres Stilling, vil de selv erkende det. Ser Typograferne paa Forholdet, vil ogsaa de erkende det organisatorisk rigtigt, at Faktorernes Plads er hos os, thi deres Interesser falder dog til syvende og sidst sammen med Arbejdernes og ikke med Bogtrykkernes.

Ethvert Forsøg paa at gøre Faktorerne til lydige Vasaller for Arbejdskøberne maa derfor afslaas. I Henhold til Lockout-Forliget har Arbejdsformænd Ret til at staa i Organisationen. Denne Ret bør *alle* benytte. Thi ved at staa i Organisationen bevarer man et Rygstød, ogsaa under Konflikter, der er en Borgen for, at man ikke af økonomiske Magtmidler kan tvinges til at udføre Judasgærning mod sin Stand. Mestrenes Omvendelsesblad skriver i sidste Nr.: »Vi har lært meget af Konflikten, vi véd nu, hvor Skoen trykker, og vil benytte os af de indhøstede Erfaringer, saa at vi kan staa endnu bedre rustede, naar det atter gaar løs.« Vi véd, at den Rustning, man først og fremmest tænker paa, er at gøre Faktorerne til en Slags Soldater, der kan anvendes under eventuelle Kampe. Vi er imidlertid overbevist om, at samtlige Faktorer forstaar deres egne Interesser saa godt, at de ikke indlader sig derpaa.

Vi staar overfor en velorganiseret Arbejdskøberhær, der ikke viger tilbage for noget Magtmiddel overfor dem, der ikke følger Trop. Men hvorledes er Stillingen i vor egen Lejr? Tager vi i Erkendelse af Modstanderens Styrke Fornuften fangen for at lægge vor Taktik, vor Arbejdsplan, paa en saadan Maade, at vi stadig kan fyldestgøre vor Opgave: høste Fordele hjem, gøre Arbejdsforholdene bedre og taaleligere, samtidig med at vi styrker vore Organisationer. Udviklingen indenfor de typografiske Organisationer viser, at man kan naa gode Resultater uden de store Ofre, som en Kamp kræver, *naar man blot opererer klogt og bevarer sin fulde Aktionsfrihed*. Erfaringen har endvidere vist, at den Tid afgjort er forbi, da et enkelt Fag kunde føre sin Kamp isoleret — selv om Faget endda kun tæller 300 Mand. Derfor synes det os lige stik imod alle Erfaringer, alle Kendsgerninger, at man indenfor vor Kreds taler om at decentralisere, gaa tilbage til fortidige Former. Vi kan kun *svække*, ikke *styrke* vor *Magt* paa den Maade. Jo mere inderligt

Arbejderklassen staar forbundet, jo fastere vore Organisationer er, jo bedre de arbejder i Kontakt med hverandre, *des stærkere er vi*, des mere kan vi hente hjem af Forbedringer, og des større Udsigt har vi til at naa det Maal, som Arbejderorganisationerne har sat sig.

Seperatismen.

»Hver Mand i sin Fagforening, én Fagforening i hvert Fag, én Arbejderbevægelse i hvert Land, ét Internationale for alle Lande.«

DETTE Motto, der har været brugt saa tit, finder jeg Anledning til atter at fremholde for mine Kolleger, nu da der igen hæver sig Røster for, at vi skal udmælde os af de Samvirkende. Ganske vist véd jeg nok, at det store Flertal af Kollegerne Landet rundt heldigvis ser saa fornuftigt og nøgternt paa Sagen, at noget saadant aldrig kan finde Sted, men da alene de stadig tilbagevendende Forslag om denne Sag kun kan bidrage til at stille Typograferne i et daarligt Lys overfor de andre organiserede Arbejdere i Landet og vække altfor søde Forhaabninger hos Arbejdsgiverne, saa finder jeg, det er paa Tiden, vi faar rammet en forsvarlig Pæl gennem dette Splidagtighedens Spøgelse, hvor og naar som helst, det stikker Hovedet frem.

At fremføre de logiske Grunde, der taler for, at vi skal blive staaende i de Samvirkende, finder jeg ingen Anledning til, da dette er gentaget saa tit, og der ingen som helst fornuftig Grund kan fremføres for det modsatte. Fremfører man Grunde for dette eller i det hele taget for alt, hvad der vedrører Splittelse og Seperatisme, da bunder disse al Tid i en saa lav Egoisme, at man uvilkaarligt spørger: Skal dette virkelig kaldes at være en af de oplyste Arbejdere i det tyvende Aarhundrede, der kan fremkomme med sligt Pjank?

Derfor, Kammerater, vis d'Hrr. Seperatister og Splidagtighedens Forkæmpere den Foragt, de fortjener: Vælg dem aldrig til Tillidsmænd af nogen Art, thi naar deres Grundsyn paa Arbejderbevægelsen er forfejlet, saa er vi ikke berettiget til at vente os store Ting af dem i andre Retninger heller. Og naar vi nu snart skal vælge Repræsentanter til vor »Rigsdag«, saa ret det udtrykkelige Spørgsmaal til Kandidatemnerne, om de sympatiserer med Tanken om Udmældelse af de Samvirkende eller i det hele taget nærer seperatistiske Anskuelser, og hvis saa er, saa vælg dem ikke. Delegeretmødet har andre og større Opgaver at beskæftige sig med end spilde Tiden paa nogle enkelte Frasemageres forskruede Idéer.

Ignorér disse Herrer, sæt dem til Side, saa bliver de forhaabentlig klogere med Tiden.

Næstved, den 25. Juli 1908. LUDVIG PEDERSEN.

Hvad er Meningen?

MAN er saa smaat begyndt i *Typ.-Tid.* at diskutere den kommende Tarif for Provinsbogtrykkerierne, og der er fra en enkelt Side bl. a. slaaet til Lyd for Arbejdstidens Forkortelse som et af Hovedpunkterne i den Tarif, vi kan vente os. Hr. Sørensen-Kjeld har saaledes udtalt sig i en Artikel i nærv. Blad, at han ansér Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden som det mest brændende, som det vi skal lægge størst Vægt paa at faa gennemført. Han skriver endvidere, at kan vi ikke opnaa baade Lønforhøjelse og Forkortelse af Arbejdstiden, saa bør vi nøjes med det sidstnævnte. En nødvendig Følge af Arbejdstidens Forkortelse maa og skal blive en Forhøjelse af Beregningen? Hvorvidt de Fastlønnede, der absolut danner Flertallet af Danmarks Typografer, faar noget Tillæg til Lønnen, hvis Kravet om Arbejdstidens Forkortelse fastholdes, er mere end tvivlsomt. Man maa virkelig spørge: Er det Meningen, at den kommende Tarif skal være en endnu større Uretfærdighed mod det store Flertal af Provins-Typograferne end vor nuværende Tarif er? Den er nemlig kun egnet til at skabe Misundelse hos de Fastlønnede overfor Akkordarbejderne. Der blev ganske vist »strøet Sukker paa« denne Tarif for at faa den til at glide ned som en anden bedsk Pille, da Principalerne udtalte, at de fremtidig vilde yde personlige Tillæg til Arbejdere, hvis Kvalifikationer berettigede dem dertil. Det skulde være et Slags Ækvivalent fordi man frafaldt Kravet om Tillæg til bestaaende Lønninger. Men er denne Udtalelse udført i Praksis af ret mange af Principalerne? Det er den næppe. Ja, der er endog en enkelt Bladudgiver, som ikke har undsét sig ved at sige, at nævnte Udtalelse af Principalerne kun »gælder til Wandsbeck«. Paa ovennævntes Trykkeri er Forholdet saaledes, at en Beregningssætters Gennemsnitsfortjeneste er ca. 35 Kr. ugentlig, medens de Fastlønnedes Gennemsnitsløn er 24 Kr. Er der sund Fornuft eller Mening i at lave en Tarif, der sætter saadanne Kløfter mellem samme Fags Arbejdere? Og saa vil man vel oven i Købet uddybe denne Kløft endnu mere i den kommende Tarif.

Det er min Mening, at vi skal lægge Vægten paa at faa vor kommende Priskurant forbedret med Hensyn til Forhøjelsen af nogle af de faste Lønninger. Jeg vil i saa Henseende foreslaa, at der blev føjet følgende til Tarifens § 1:

»*Fastlønnede Typografer, der har arbejdet uafbrudt i 10 Aar paa samme Sted, skal lønnes med et Tillæg af 3 à 4 Kr. over Minimallønnen efter deres Kvalifikationer*«.

Derved vilde der blive ydet de ældre Fastlønnede mere Retfærdighed end Tilfældet er for Tiden. Man kan vel nok gaa ud fra, at en Typograf, der har arbejdet saalænge paa et Trykkeri, er mere kvalificeret til en Lønforbedring end en nylig udlært eller yngre Svend, der først skal til at lære noget, naar han som ung Svend kommer fra Lærestedet til et andet Arbejdssted.

Vi Fastlønnede vil ikke længere nøjes med »Løfteparagrafer« og lignende (de »gælder jo til Wandsbeck«). Vi forlanger af den kommende Tarif, at den yder os en Løn, der nogenlunde svarer til Gennemsnittet af Akkordsætternes Fortjeneste, en Løn, hvoraf man som Familjeforsørger kan leve nogenlunde menneskeværdigt.

Lad saa Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse hellere ligge nogen Tid endnu.

Aalborg, den 24. Juli 1908. CARL S. LARSEN.

Lock-out—Strejken.

SAA kan Danmarks Typografer føje et nyt Blad til deres Historie. — Det var den 10. Avgust 1908, at Typograferne i Bog- og Akcidenssætterierne blev lock-outede. Arbejdsgiverforeningen havde i de nærmest forudgaaende Aar ret ofte formørket den faglige Horisont med Trusler om Lock-out snart i et, snart i et andet Fag, og snart gik d'Hrr.s Vrede saa vidt, at de truede det halve Samfund med Nød og Elendighed, blot et Personale nægtede at arbejde sammen med en ubehagelig Formand. Men stadig spredtes dog Skyerne, og der blev atter klar Himmel.

Man var da efterhaanden bleven saa vant til Lock-out-Truslen, at man næsten betragtede den som en Nødvendighed for d'Hrr. Ledere af Arbejdsgiverforeningen for at minde Samtiden om, at de endnu var til, thi man kunde sjældent finde, at disse Lock-out-Trusler var paa deres Plads, fordi Grunden til dem kun var Bagateller.

Bogtrykfaget havde dog hidtil været holdt udenfor. Typograferne havde faaet Lov til at leve i Fred, og deres Sager havde de stadig kunnet ordne ved fredelig Forhandling med deres Principaler. Der herskede da sikkert ogsaa det bedste Forhold over hele Landet mellem Principaler og Typografer 1908, og ingen af Parterne havde tænkt at forstyrre dette Forhold.

Foraarstiden var kold og graa, og det var ligesom der ikke rigtig var Liv i Naturen. Men ved Midsommertid gjorde Solen sin Ret gældende. Den spredte de mørke, tunge Skyer paa Himlen og kastede sine varmende Straaler ned paa Jorden, Naturens Skønhed udfoldede sig i al sin Pragt, og man følte paany Glæde ved Livet.

Men nu skete der en Begivenhed: Litograferne og Stentrykkerne, som havde opsagt deres Tarif, forlangte Arbejdstiden forkortet fra 9 til 8 Timer og lidt højere Løn, og dette at et Fag, som talte 250 Medlemmer i hele Landet, stillede saadanne Fordringer, maatte ryste

Samfundet, og Arbejdsgiverforeningens Ledere havde sikkert ogsaa denne Mening.

Solen stod stadig varmende over Jorden, ikke en Sky formørkede den, og for hver Dag blev Luften varmere. Dette havde maaske en uheldig Indflydelse. Man fik nu igen den traditionelle Trusel om Lock-out, og denne Gang var det Freden, der skulde forstyrres i Bogtrykfaget. Hvor utroligt det maaske vil forekomme Efterkommerne, er det dog sandt, at der fra Mandag den 10. Avgust 1908 af Arbejdsgiverforeningen blev dekreteret Lock-out over hele Landet af alle Bog- og Akcidenssættere paa de Arbejdssteder, der var indmeldt under Arbejdsgiverforeningen, fordi Litograferne og Stentrykkerne havde stillet Krav til deres Principaler om at faa Arbejdstiden forkortet fra 9 til 8 Timer og lidt mere Løn, trods det, at Typograferne ikke havde noget at gøre med det nævnte Fag.

Som sagt, man var vant til at høre Uvejret i det fjærne, men man havde hidtil saa nogenlunde været forskaanet for Ulykker og Nedslag, og alle — baade Principaler og Typografer — havde sikkert ogsaa troet, at Arbejdskøbernes Uvejrsskyer denne Gang skulde spredes, thi Aarsagen var jo dog vel ringe som Grundlag til at erklære Lock-out i et Fag, hvor der herskede det bedste Forhold mellem Principaler og Arbejdere.

Men man havde været for godtroende. Bogtrykkerne fik Befaling fra Arbejdsgiverforeningens Ledere til fra Mandag den 10. Avgust at smide Bog- og Akcidenssætterne ud — Avissætterne, som jo ikke saa godt kunde undværes, da Arbejdskøberne derved vilde være berøvet deres bedste Vaaben, Pressen, ramtes ikke af Straalen, *de skulde benyttes* **mod** *deres Kammerater.*

Men her var det de store Herrer havde regnet galt. Typograferne optog Kampen, og ved en Landsafstemning vedtoges det med 2475 St. mod 13 fra samme Dato at nedlægge Arbejdet i alle de Blade, som var indmeldt under Arbejdsgiverforeningen, og fra Mandag Morgen den 10. Avgust var der øde og tomt paa disse Arbejdssteder.

Det var den første Standsning i dette Fag hele Landet omfattende, og man var klar over, at denne Kamp ikke vilde blive af lang Varighed. Man gik da ogsaa i Kampen med det bedste Humør og den roligste Samvittighed, sikker paa, at ikke en Mand vilde svigte, og man var parat til at kæmpe til det yderste for at nedslaa det mod os rettede brutale Overgreb. Og siges skal det, at er der noget, der kan aabne Øjnene paa Arbejderne og samle dem til en kompagt Masse som Værn for fælles Interesser, saa er det den Slags brutale Overgreb.

Derpaa fik man det bedste Bevis ved alle de Møder, Aarhus Lokalforening i Ugen fra 10. Avgust til 17. Avgust afholdt. Aldrig har noget Spørgsmaal kunnet samle Kollegerne saa fuldtalligt. Og ikke blot Kollegerne forstod Sammenholdets Betydning, men ogsaa saa godt som alle Hjælpearbejdere her i Aarhus stillede sig solidarisk med os og forlod deres Plads, og herfor bør de have en Tak. Efter Kampens Slutning har de meldt sig til Optagelse i Dansk typ. Forbund.

Iøvrigt bør det siges, at Styrelsen var paa sin Post for at forebygge enhver ubehagelig Overraskelse, som kunde skade Typograferne i den Kamp, de var paaført. Man oprettede et Bureau, hvor man stadig samledes for at erfare, hvorledes Stillingen var, og hvor der viste sig »Uro« har Styrelsen straks været parat.

Et Par Blade her i Byen forsøgte at »klare Ærterne« uden Typografernes Hjælp, men skønt nogle mindre Bogtrykkere var villige til at hjælpe med at slaa deres tidligere Kolleger ned, blev det dog et kummerligt Resultat, som ingen Betydning havde. Særlig ivrig Hjælper var Bogtrykker MARIUS GEERTSEN. Han var den egentlige Sjæl i hele »Redningskorpset«, troligt forlod han sit eget lille Officin og indtog en hæderfuld Plads paa et af de standsede Blade. Denne Mand burde Arbejdsgiverforeningen indstille til Fortjenstmedaljen for »ædel Daad«. En saadan Mand burde aldrig glemmes.

Men foruden at varetage den alvorlige Side af Sagen søgte man ogsaa at besegle det gode Kammeratskab ved at arrangere Udflugter i Byens Omegn, og Vejret var jo straalende og Humøret godt. Ved den ene af disse Udflugter dansedes til Tonerne af en Harmonika, en Violin og en Piccolo-Kornet. Ja, blot de alle kunde have overværet denne Udflugt og hørt den henrivende Musik. Hvor vilde ikke Byens Stabshornist have frydet sig, om han havde været til Stede.

Som Finale paa de gemytlige Sammenkomster afholdtes Fredag den 14. Avgust en meget vellykket Aftenunderholdning med efterfølgende Bal. En Kollega foreviste Lysbilleder og førte i Løbet af et Par Timer Publikum fra Spitsbergen til Jerusalem. Det var en meget interessamt Rejse, man her gjorde ganske gratis. Hjemkommen fra Jerusalem tog man straks fat paa Dansen. Her havde nogle af Foreningens mange »musikalske« Medlemmer lovet at levere Musiken, men ved Ballets Begyndelse meldte der sig 5 af Byens Musikere, som elskværdigt tilbød deres Assistance ganske gratis, og den blev modtaget med hjærtelig Tak.

Der blev Liv i Selskabet. Musikerne var som skabt til at fortsætte Aftenunderholdningen, og alle de Violiner, man kunde faa fat paa, blev »trakteret« af de mange musikalske Kolleger, saa der flere Gange var 8 Violiner.

Det hele blev en stor gemytlig Aftenunderholdning, og alle gik sikkert med de bedste Følelser og Tanker for et godt Kammeratskab.

Nu gaar Arbejdet igen sin vante Gang, og man mindes den lille »Krig« som en lille morsom Farce.

Aarhus, 24. Avgust 1908. H—R.

---

†

To kollegiale Dødsfald.

I *Typ.-Tid.s* Nr. 34 findes under Rubrikken »Udslettede« d'Hrr. Bogtrykkere **Erik Brandt Klixbüll** og **Laurids Christensen**, Kolding. De to Herrer har under Konflikten udvist en Adfærd, der gør dem fortjent til at blive draget frem og stillet i det rette Lys. Allerede Mandag Morgen den 10. Avgust var det en Kendsgerning, at Indehaverne af »Fyrtøjet« paa Torvet, der bærer det pompøse Navn »Kolding Bogtrykkeri«, havde forpligtet sig til at hjælpe *Kolding Folkeblad* ud over Vanskelighederne. Her var jo Penge at tjene, og en saadan Lejlighed kunde de to Makkere ikke lade gaa fra sig. De skulde levere 300 Linjer Sats og trykke Bladet, medens dettes Lærlinge iøvrigt skulde hjælpe til. Hr. L. C. agerede Trykker og hængte trolig i for at ødelægge Oplaget, der mest lignede Karduspapir. Men L. C. har har jo aldrig lært noget — og derfor glemmer han heller ingen Ting.

Hr. E. B. K. har trods sin forholdsvis unge Alder altid ejet en vis Evne til at udvise en brovtende og overlegen Opførsel overfor Kollegerne. Hans Svæven i de højere Regioner og Higen efter at blive noget stort, blev kun til det lille: Kompagnon i Kolding Bogtrykkeri.

Efter flere forgæves Henvendelser fra Afdelingen til de to Herrer vedtog Typograferne paa et Møde Mandag Form. at indstille dem til Eksklusion.

Da de fik Færten af, hvad der var foretaget imod dem, mente de at kunne redde Æren ved at sende deres Udmeldelse, da de ikke mente »længere at have fælles Interesse med Typograferne!« Men ak, det var for sent. Færdig. — Vi lader nu de to Herrer sejle deres egen Sø. — Der er dog Grænser for, hvem man er »paa Hat« med.

KOLDING LOKALAFDELING.

Statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

NÆVNET har udarbejdet følgende Udkast til Overflytningsregler mellem anerkendte Arbejdsløshedskasser i Danmark:

Naar et Medlem af en faglig Arbejdsløshedskasse erholder Arbejde i et andet Fag, for hvilket der er oprettet en Arbejdsløshedskasse, har det Pligt til straks at tilmælde sig denne og betale Kontingent efter at have arbejdet en Uge. Er der flere Kontingentklasser, bestemmer den tilflyttede Kasses Bestyrelse i Overensstemmelse med Kassens Vedtægter, i hvilken Klasse det tilflyttede Medlem skal indtræde.

Retten til Understøttelse i den tilflyttede Kasse indtræder, efter at vedkommende Medlem uafbrudt har arbejdet og betalt skyldigt Kontingent i 13 Uger. Indtil Understøttelsesret er erhværvet i den tilflyttede Kasse, bevarer et saadant Medlem ved eventuel Arbejdsledighed Understøttelsesretten i den fraflyttede Kasse.

Et overflyttet Medlem har efter nævnte 13 Ugers Forløb Rettigheder efter den tilflyttede Kasses Vedtægt; uafbrudt Medlemsskab i fraflyttede Kasser regnes Medlemmet tilgode i den tilflyttede Kasse efter dennes Regler. Ved Beregning af Understøttelsens Udstrækning medregnes den Understøttelse, som Medlemmet har erholdt i fraflyttede Kasser.

Overflytning sker uden Indskud. Ved Overflytningen maa frameldt Medlemsbog medbringes. I denne kvitterer den tilflyttede Kasse for de til denne erlagte Ugebidrag for de første 13 Uger, hvorefter den udsteder ny Medlemsbog. Heri indføres fornødne Oplysninger om er-

lagt Kontingent og modtagen Understøttelse. Medlemsbogen til den fraflyttede Kasse tilbagesendes denne gennem Hovedkontoret, naar ny Medlemsbog er udstedt. Hvis Medlemsbogen til den fraflyttede Kasse ikke er egnet til at indeholde Kvittering for Kontingentet til den tilflyttede Kasse, udsteder denne til dette Brug et Interimsbevis, der efter de 13 Ugers Forløb ombyttes med Medlemsbogen.

Eventuelle Restancer skal erlægges til den fraflyttede Kasse efter dennes Regler, og forinden dette er sket, kan Understøttelsesretten i den tilflyttede Kasse ikke indtræde. Den fraflyttede Kasses Understøttelsespligt ophører dog, naar et overflyttet Medlem har tilhørt en anden Kasse i 13 Uger.

Ved eventuelt indtrædende Arbejdsløshed, forinden Understøttelsesret er erhværvet i den tilflyttede Kasse, er begge Kasser berettiget til at anvise Medlemmet Arbejde. Nyder Medlemmet Understøttelse, skal Kontingenterlæggelsen ske til den understøttelsespligtige Kasse. Har et Medlem i Overgangstiden ingen Ret til Understøttelse i den fraflyttede Kasse, sker Kontingentbetaling til den tilflyttede Kasse.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Lørdag den 15. Avgust Fællesmøde i Koncertpalæet. Til Dirigent valgtes F. K. MADSEN og til Sekretær H. C. JØRGENSEN.

VIGGO CHRISTENSEN klarlagde Forholdene, som de havde udviklet sig siden Lock-out'ens og Strejkens Begyndelse, og udtalte, at vi ved denne Kamp skulde prøve, om vi besad den Magt, vi saa ofte havde talt om. Og det havde vist sig, at hver Mand og hver Kvinde af de egentlige Arbejdere havde forladt deres Pladser. Det var vor Opgave at støtte de Kammerater, der var kastede paa Gaden af Principalerne, og vi kan være stolte af vort Sammenhold. Vi havde ingen Indflydelse paa selve Sagens Gang, og vi maa bøje os for det Resultat, som De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab var kommen til i Gaar. (Afbrydelser.) Hvis de Damer og Herrer vil lade mig tale i Ro, skal jeg give Dem et Resumé over dette Møde. Stillingen var, efter det Forslag, der forelaa, at Litograferne fik den samme Arbejdstid, som Typograferne har nu, og den Dag, vi har en 8-Timers Arbejdsdag, staar det Litograferne frit for atter at rejse Kravet om en forkortet Arbejdstid. Hvad det angaar med Modstandsdygtigheden, maa vi ikke dømme fra vort Fag og til andre. Bogbinderne og flere andre Fag har ingen Penge, og i mange Fag herskede der en meget stor Arbejdsløshed. Skal vi paa dette Grundlag tage en omfattende Kamp, hvor vi kun kan vente et Nederlag? Skal vi vove at tage Ansvaret for en saadan Kamp? De 22 Repræsentanter, der stemte for at fortsætte Kampen, var væsentligst Folk, der ikke var med i Striden. Litograferne har opnaaet en Forkortelse af Arbejdstiden, og dette Resultat var Typograferne Skyld i. (Hør.). Vi kan aldrig komme til at gaa stoltere ud af en Kamp, end vi gør det her. Vi staar som en enig og trofast Skare, og vi kan gaa enige og samlede tilbage til vore Arbejdspladser igen. (Haandklap og Hurraraab.)

WARTENBERG: Har Kampen ikke lært os andet, saa har den for haabentlig lært os at aabne Øjnene. Forliget ligner et Tillæg til Lock-out-Forliget af 1899. I vort Forbundsstyrelsesmøde var Meningerne delte, og der var en af vore Repræsentanter, der havde stemt imod Forliget. Der burde have været svaret med Generalstrejke paa den sidste Lock-out-Trusel, og Hovedledelsen skulde ikke have ladet os komme ud i en Kamp, naar vi otte Dage efter maa kapitulere. Det, vi skulde gøre i denne Kamp. var at knække Arbejdsgivernes Modstand mod en Forkortelse af Arbejdstiden, og paa dette Punkt har vi tabt; vi er ikke komne længere frem, men vore Modstandere er blevne stærkere. Ansvaret ligger paa nogle faa Skuldre, det ligger for højt oppe, men det bør ligge hos Medlemmerne selv; her var et Tilfælde, hvor det skulde vise sig, hvad den danske Arbejderstand var værd. (Stærke Hør-Raab.)

P. BERENDT: Vi er jo sikkert alle skuffede over dette Resultat, og pekuniært sét har vi jo ikke opnaaet noget, men vi har opnaaet det, at vi har faaet sammentømret vor Organisation. Vi maa tage dette som et stolt Resultat for os selv, da vi har vist, at vi kan holde sammen.

LAUR. JENSEN forstod godt, at man var utilfreds med Forliget, men naar man véd, hvorledes Stillingen er i flere andre Fag, saa er man nødsaget til at tage Forliget, som det er. Den halve Time, Litograferne har faaet, har de faaet fordi Typograferne paa Bladene greb ind og forlod deres Pladser. Der er skudt en Bresche ind i Arbejdsgivernes Modstand mod en Forkortelse af Arbejdstiden, og naar alle Arbejdere staar samlede, skal det nok lykkes at komme fremad.

VALD. NIELSEN: Forliget er vedtaget og vi har kun at omdanne vore Organisationer saaledes, at Arbejderne faar mere direkte Indflydelse paa Sagerne. Resultatet for Litograferne er mere end middelmaadigt.

B. SCHMIDT: Naar enkelte af vore Fag ingen Penge har, har da de Samvirkende ingen? Efter dette Resultat er 8-Timers Dagen kun et Paradenumer. Litograferne er harmfulde over en Udtalelse om, at Typograferne ikke kunde holde Striden mere end tre Dage, og Taleren ønskede et Svar paa dette.

CARL NIELSEN: Det, vi har at gøre, er at gaa lige saa enige tilbage til vort Arbejde, som vi gik fra det. Det maa betragtes som en Overdrivelse, naar der siges, at det er et Nederlag for Litograferne; de har faaet en halv Times Forkortelse af Arbejdstiden, og Arbejdsgivernes Modstand paa dette Punkt er brudt. Taleren henstillede til Forsamlingen at møde ligesaa talrigt frem ved vore Generalforsamlinger, som vi var mødt frem ved denne Uges Møder, saa vilde der kunne rettes meget af det, der muligvis var forkert.

VIGGO CHRISTENSEN: Der er ikke fra Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg udtalt noget som helst om, at vi kun kunde holde Lock-out'en og Strejken i tre Dage, og der vil i Anledning af, at Litografernes Forretningsfører skal være fremkommen med en saadan Udtalelse, blive afholdt et Fællesmøde mellem de to Forbunds Ledelser for at faa opklaret, hvorfra den stammer. Det var jo naturligvis ønskeligt, om vi allesammen kunde deltage i de Forhandlinger, der føres mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, men det kan nu en Gang ikke lade sig gøre, og de Ledende havde et betydeligt bedre Indblik i hele Stillingen end de menige Medlemmer. Vi maa huske paa, at Arbejdsgiverne er betydeligt bedre organiserede nu, end de var for ti Aar siden, og saalænge jeg staar som deres Tillidsmand, vil jeg ikke være med til at spille Hasard med vore Interesser. I det nye Forlig staar der ikke noget, der berettiger til at sige, at det er et nyt Anhang til Lock-out-Forliget af 1899. Det, der er sket, er baade vi og de øvrige Fag bedst tjent med.

DIRIGENTEN meddelte, at der var foreslaaet Afslutning med de indtegnede Talere og oplæste to Resolutioner, som var indkomne:

»I Erkendelse af, at det foreliggende Forlig er et Resultat af de nuværende daarlige Organisationsformer, udtaler Forsamlingen sin Tilslutning til Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund og tilsiger de øvrige Fag vor fortsatte Støtte.«

P. BERENDT. CH. PETERSEN. E. SAMUELSEN.
V. WARTENBERG.

»Forsamlingen vedtager at opfordre De samvirkende Fagforbund til straks at nedsætte et Udvalg, der skal have til Opgave at undersøge Betingelserne for og stille Forslag om Oprettelsen af kooperative Foretagender, der kan hjælpe os i Kampen mod Overklassen; endvidere at undersøge de internationale Forbindelser i de forskellige Fag, samt hvilke Ændringer i demokratisk Retning, der bør foretages ved vore Organisationer, og snarest mulig fremsætte Forslag herom for en kompetent Forsamling.«

J. SCHRØDER.

Afslutningen vedtoges derefter med stor Majoritet.

Der vedtoges to Minuters Taletid.

HARALD NIELSEN: Har den Fremgang, vi har gjort, været andet end mønsterværdig? Det er beklageligt, at vi skal nøjes med et Resultat, som det foreliggende.

ALB. PETERSEN: Hvad der end sker i Dag, saa maa vi fordømme det Resultat, der er fremkommet. Det er en Skandale, at Litografernes Forretningsfører er fremkommen med en saadan Udtalelse, som sket er.

J. SCHRØDER: Det, der har været en Ledetraad i denne Forsamling, er, at vi ikke er tilfredse med Forliget, men vi maa søge at reformere De samvirkende Fagforbund, og kan dette ikke lykkes, bliver min Stilling overfor dette Spørgsmaal en anden, end den hidtil har været.

AGHTON MØLLER: Det Resultat, der her foreligger, er selvfølgelig ikke godt; men jeg mener dog ikke, at man kan kalde det et forsmædeligt Nederlag.

B. SCHMIDT vilde ikke insinuere vor Ledelse, men Em. Jensen maatte jo efter Viggo Christensens Udtalelser være en Løgner. Taleren ønskede denne Sag nøje undersøgt.

P. BERENDT: Der er stillet en Resolution om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, men det var ikke Meningen at splitte.

CHRISTENSEN: Arbejdsgiverne har i Gaar givet en lille Indrømmelse, men Arbejderne er samtidigt blevne bundne ved, at man ikke maa forlange kortere Arbejdstid under nedadgaaende Konjunkturer.

EDV. SAMUELSEN: Ledelsen skal handle i Kontakt med Medlemmerne, og disse skal have Medbestemmelsesret med de Sager, der foreligger. Da vi ikke kan faa noget Svar paa, hvornaar vi skal optage Arbejdet, skal vi ikke gaa i Arbejde før Tirsdag Morgen.

CHRISTOFFERSEN: Forsamlingen her maa dømme Skruebrækkerne og tage Bestemmelse om deres Skæbne og ikke de paagældende Personaler.

CH. PETERSEN: Det Forlig, der er lavet nu, er meget værre end det, der blev lavet i 1899.

WARTENBERG: Dette Forlig gør, at der er sat Grænser for en Forkortelse af Arbejdstiden, og derfor er det et forsmædeligt Nederlag, men vi kan jo desværre ikke gøre andet end at modtage det. Den Separatisme, der opstaar, opstaar kun ved vore Lederes Dumhed.

H. PETERSEN: Det Stykke Arbejde, som Indenrigsminister Berg her har lavet, er et godt Prokuratorkneb. Det vil stille sig hindrende i Vejen for, at vore Provinskolleger faar forkortet Arbejdstiden, og det er i Provinsen, Bladudgiver Berg har sine Blade. Taleren stillede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds københavnske Medlemmer, samlede til Møde den 15. August 1908, modtager Meddelelsen om, at Indenrigsminister, Bladudgiver Bergs Mæglingsforslag i de forhaandenværende Arbejdskonflikter er akcepteret af de to Hovedorgani-

sationer, idet vi hævder, at Konjunkturerne indenfor vort Fag i de senere Aar har været og i Øjeblikket er af en saadan Natur, at det er fuldt forsvarligt at kræve en Nedsættelse af Arbejdstiden for vore Kolleger i Provinserne.

Vi opfordrer vore Kolleger i Provinserne til ved den forestaaende Tarif-Revision at opstille dette i alle Tilfælde berettigede Krav og tilsiger dem vor kraftigste Støtte i deres Bestræbelser for at naa dette Maal.«

DIRIGENTEN meddelte, at Resolutionen var indkommen for sent, men henstillede til Styrelsen at modtage den og offentliggøre den i »Typograf-Tidende« og »Social-Demokraten« samt sende den til Ritzaus Bureau.

C. KIEFER: Der er ingen, der kan være mere ked af dette Forlig end jeg; men man kan ikke bebrejde De samvirkende Fagforbund dette, det er Forholdene, der har nødvendiggjort det.

VIGGO CHRISTENSEN: Der er stillet et Forslag om at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund, men dette er illoyalt, da denne Beslutning ikke her kan tages paa Grundlag af en Debat om dette Spørgsmaal. Det er umuligt her at sige, hvem der er Skruebrækkere, det maa afgøres af de enkelte Personaler. Forslaget om først at paabegynde Arbejdet Tirsdag Morgen er et underordnet Spørgsmaal, der ikke kan vedtages her, men vi maa følge de Instrukser, der i saa Henseende gives os. Det er slet ikke givet, at vi kommer til at gaa i Arbejde foreløbigt, da Arbejdsgiverne sikkert vil forlange, at alle Spørgsmaalene afgøres samtidigt.

P. BERENDTS med flere Resolution vedtoges med overvældende Majoritet.

J. SCHRØDERS Resolution forkastedes.

Da der endnu ikke var indløbet Meddelelse om Arbejdets Optagelse, vedtoges det at holde Møde Mandag Middag Kl. 12 og først at paabegynde Arbejdet Tirsdag Morgen.

Mødet sluttede med kraftige Hurraraab for et godt Sammenhold og for Viggo Christensen. H. C. JØRGENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 27. Juli i »Danas Have«, Nørrebrogade. Dirigent Frk. MOURITZEN, Sekretær GRAM-PETERSEN. Protokollen oplæstes og godkendtes.

Frk. CRONE vilde ikke aflægge nogen egentlig Beretning, da det vilde trætte Medlemmerne at gentage, hvad Protokollen engang havde refereret. Hun foreslog, at vi for Fremtiden ikke oplæste Protokollen ved Generalforsamlingen, men ved hvert Styrelsesmøde. Frk. Crone dvælede derefter ved den Situation, som var skabt ved Litografstrejken, og som Arbejdsgiverforeningen havde besvaret med Lock-out.

Dagsordenens Punkt 2, Regnskabet, oplæstes og godkendtes.

Frk. MOURITZEN oplæste Regnskabet fra Stiftelsesfesten, som godkendtes.

Punkt 3, Forslag til Delegeretmødet, drøftedes.

Punkt 4. Valg af Delegerede. Valgte blev: GRAM-PETERSEN, Frk. MOURITZEN, Fru A. PETERSEN, Frk. INGEBORG HANSEN, JOHANNE JENSEN, Fru JANSEN, JOHANSEN, Frk. ANNA HANSEN, som Suppleant Frk. GREJS.

Punkt 5: Frk. CRONE foreslog at yde Sekretæren 10 Kr. i Gratiale, da hun i to Aar havde været Foreningens Sekretær. Dette vedtoges enstemmig.

Frk. CRONE imødegik en Klage, som var optaget i *Typ.-Tid.* med Overskrift Majdemonstrationen.

Fru ALFRIDA PETERSEN, som var kommet noget sent tilstede, nedlagde en skarp Protest mod Festregnskabets Godkendelse, da Frk. Mouritzen ikke havde indkaldt Festudvalget en eneste Gang siden Festens Afholdelse.

Frk. MOURITZEN meddelte, at Regnskabet havde været i *Typ.-Tid.*, og at Grunden til, at det var kommet noget sent i Bladet, var fordi Budet ikke havde opgjort Regnskabet paa Billetterne tidligere, men skulde snarest indkalde Festudvalget til Møde.

Fru CORDULA NIELSEN takkede i varme Ord Foreningen for Telegrammet, hun havde modtaget i Anledning af hendes 40 Aars Jubilæum som Paalæggerske. GRAM PETERSEN.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Fredag den 21. Aug. ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Vor Stilling til De samv. Fagforbund. Forinden man gik over til at behandle Dagsordenen, bragte FORMANDEN en Tak til Forsamlingen for den Solidaritet, der havde gjort sig gældende under den nu afsluttede Kamp, og meddelte, at denne Generalforsamling var indkaldt paa Opfordring af flere Medlemmer. ERLANDSEN, som derefter fik Ordet, bragte Styrelsen en Tak for det gode og store Arbejde, den havde udført under denne Kamp. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig, og FORMANDEN takkede paa Styrelsens Vegne. ERLANDSEN talte derefter for, at vi ikke burde blive i De samv. Fagforbund. Vi var gaaet mere bundne ud af Kampen end vi var, før vi kom i den, og Resultatet af Kampen var daarligere end intet. Formanden, Marthin Pedersen, V. Hansen, Marius Hansen o. fl. talte i modsat Retning, og særlig M. Hansen betonede stærkt de store Fordele, der var opnaaet for flere Fag. Stemningen paa Mødet var stærkt delt for og imod De samv. Fagforbund. En Resolution, stillet af Erlandsen, toges ved Mødets Slutning tilbage. H—R.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 22. August. Der behandledes først et lokalt Spørgsmaal, hvorefter man gik over til Punkt 2 paa Dagsordenen: Valg af Delegeret. Efter nogen Diskussion vedtoges det dog at udsætte dette Valg, til man havde faaet de forskellige Forslag og Lovændringer i Hænde. Generalforsamlingen vedtog enstemmigt at slutte sig til den af Horsens Lokalafdeling vedtagne Resolution (*Typ.-Tid.* Nr. 30). Under eventuelt forelaa intet af Interesse. H. H.

Kolding Lokalafdeling

afholdt extraordinær Generalforsamling, hvor følgende Resolution enst. vedtoges: »Kolding Lokalafdeling tilsiger sin kraftigste Støtte til Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen og Afskaffelsen af de laveste Lønklasser, samt udtaler: Da der ikke foreligger virkelige reelle Grunde for en Udmeldelse af »De samvirkende Fagforbund«, og da der sikkert ved en Ændring i Organisationsformen vil kunne opnaas en ønskelig Indflydelse paa Repræsentantskabet, henstiller vi til Kollegerne Landet over, nøje at overveje, om en Udmeldelse i Øjeblikket ikke vil kunne medføre Følger, der kan blive skæbnesvangre for hele den organiserede Arbejderstand, og anmoder de Delegerede om at stemme mod Udmeldelsen.« A. H.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 4. Juli.

1. Meddelelse forelaa om Forholdene hos et herværende Firma. — Da Forretningsudvalget ikke havde faaet Meddelelse om det, der var sket mellem Personalet og Firmaet, maatte man reservere sig overfor enhver Udgift, som maatte resultere af Sagens videre Udvikling.

2. Der gaves ligeledes Meddelelse om Forholdene hos et andet Firma. — Til Efterretning.

3. Fra Dansk lit. Principalforening forelaa Skrivelse, hvorefter man ansaa det af Repræsentanterne vedtagne Forslag som bortfaldet, efter at Forbundet forlangte at faa Indflydelse paa Arbejdstid, Varighed osv. Man ønskede dog fornyet Forhandling, og da det er kommet til Forbundets Kundskab, at der er foranlediget Forhandling mellem Lit. Forb. og Principalf. i Arbejdsgiverforeningen, vil man henvende sig til Principalf. med Anmodning om at deltage i den paatænkte Forhandling.

4. Redegørelse gaves for de Forhandlinger, der var førte mellem Sygekasserne og Lægerne, og som nu var afbrudte af Øre-, Hals- og Næse-Specialisterne. — Det vedtoges at lade de Patienter, som nu er under Specialbehandling, fortsætte denne, men ikke henvise nye Patienter.

Den 13. Juli.

1. Meddelelse gaves om Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen, som var ført mellem Dansk lit. Principalf. og Dansk lit. Forb., og hvori vore Repræsentanter havde deltaget. Der var ikke opnaaet noget Resultat, idet Arbejdsgiverf. havde stillet sig afvisende med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse og erklæret det for et Principspørgsmaal.

2. Aarhus Afd. indstiller, at Typograf HEY, som Medstifter af Jyll. typ. Foren. og paa Grund af Alder og Svaghed, gøres kontingentfri. — Tiltrædes.

3. Typ. Carlslund indst. af Afd. til Optagelse; han har arbejdet i 1895 som Blokadebryder. — Opt. med et Aars Karantæne efter det i Lovene fastsatte Antal Uger.

4. For et Medlem, som var udmeldt i 1895, men nu atter havde meldt sig til Optagelse, fastsattes Indtrædelsesafgiften til 50 Kr.

5. Der gaves Meddelelse om de endelige Resultater fra Slagelse og Næstved om Arbejdet i de soc. Blade. I Slagelse var Personalet kommet paa Akkord, i Næstved var Beregningen hævet med 2 Øre og 2 Kr.

6. Fra Esbjerg forelaa ligeledes Meddelelse om Forholdet paa det soc. Blad. Akkorden var hævet med 2 Øre og andre Forbedringer indført.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. Indehaveren af Eksprestrykkeriet, Hr. L. D. PEDERSEN, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale et Løntillæg af 1 Kr. pr. Mand pr. Uge, ogsaa gældende for de nyantagne Folk i Forretningen. Samtidig har Ombryderen af »Ugens Nyheder« faaet et Løntillæg af 4 Kroner, saa at hans Løn nu udgør 33 Kr. TH.

Sommerudflugt. »De forenede Bogtrykkerier«s Personale i Aarhus foretog Lørdag den 25. Juli Udflugt til Tranbjerg. Turen, der i alle Maader var vellykket, var foranstaltet af Trykkerikassens Bestyrelse, og der var sørget godt for alt, Festen vedrørende.

Ved Bordet blev flere gode Sange afsungne, som var forfattede i Dagens Anledning, og disse gjorde sit til at forhøje Stemningen. Derefter havde flere Talere Ordet og mange gode Ønsker og kraftige Hurraraab efterfulgte.

En Fest som denne, hvor en saa god Forstaaelse og kammeratlig Aand var til Stede, har næppe før været afholdt her.

Dette var Frugterne af Kassens første Arbejde, som dens ærede Bestyrelse skal have Ros for, og vi venter, at Fremtiden vil bringe mange lignende Overraskelser.

Efter afholdt Gevinst-Keglespil og Bal sluttede Festen og vi kørte hjem, alle i Bevidstheden om at have tilbragt en god og fornøjelig Dag i hinandens Selskab. H. G. H.

Sommerferie. *Grenaa Folketidende* har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie. — *Grenaa Avis* har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie.

Efterlysning: Brev henligger hos Lokalformanden i Helsingør til Typograf L. H. AXEN.

Brev henligger paa Kontoret fra Typ. Schmytz, Amerika, til Bertram Bernth.

Navneforandring. Typograf H. Petersen har faaet Tilladelse til at bære Slægtsnavnet SCHØNEMANN. — Typograf Henrik Hansen hedder for Fremtiden HENRIK GERMAR.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Lokalformand.

Helsingør: Typograf Adolph Petersen, Dagbladet.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Stereotypørerne Knud Nielsen, Otto Nielsen og Peter Nielsen (Bladsatsfabriken). Kvindeafdel.: Marie Falck, tidl. Medl. (arbl.). Kirstine Jensen, Thora Jensen, Harriet Nielsen og Lilli Petersen (Nationalbankens Trykkeri). Syge- og Begravelseskassen: 137, R. A. Bøhms Hustru Rigmor Pernilla Maria.

Rettelse: I Nr. 33 staar Maskinsætterske Johanne Hustad nævnt som Blustad.

Aarhus, Hans Olsen, Niels Svendsen, Otto Rasmussen, Vilhelmine Christiansen, Helga Dorthea Grønbeck og Alvilda Petrea Jensen (alle Stiftstid.); Andrea Knudsen og Ane Jensine Kirstine Hansen (begge Demokr.); Hertha Hedvig Nielsen, Anna Nielsen, Rasmine Block, Emma Block og Lydia Bjerring (alle De foren. Bogtr.); Sofie Sørensen (Jyllp.); Ebba Hansen (Zeuner); Kirstine Mortensen (Morgenbl.); Randi Sørensen (Østj. Papirf. Bogtr.); Karla Thestesen (Backhausen); Charlotte Heidebrecht (Aarhusposten); Rasmine Nielsen (Amtstid.); Johanne Nielsen (Thrue), alle Hjælpearbejdere. Horsens, Hjælpearb. Chr. V. Mikkelsen (Hors. Avis). Ringsted, Hjælpearb. Chr. Hansen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1502 (1089), Ferdinand Cornelius Petersen fra Slagelse (S. L. Møller). 1966, Rasmus Rasmussen fra Stubbekøbing (Rigsdagen). 2381, Frederik Olsen fra Ringkøbing (Rigsdagen). 2406 (2534), Johan Carl Nielsen fra Lyngby (Rigsdagen). 2257, O. V. A. Eckberg fra Korsør (Harald Jensen). 1986 (443), Fritz Johansen fra Hillerød (arbl.). 1882 (633), Chr. Emil Larsen fra Stege (arbl.). 2410 (2611), Harry Jacobsen fra Aalborg (arbl.).

Aarhus, 2276, S. C. G. Hartmann fra Rejse (arbl.). Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen (arbl.). Odder, 2201, Kr. Mortensen (Madsen). Randers, 2234, M. Gabrielsen (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1228 (618), C. J. F. Aaredsen til Vejle (arbl.). 1563 (2576), Christian Alfred Hansen til Holbæk (arbl.).

Aalborg, 4202, Jens Jørgensen til Brønderslev i Pl. og 2410, A. C. H. Jacobsen til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 1989a, Peder Pedersen (paa Rejse). Hillerød, 1986, F. F. Johansen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 1827, C. Christensen Worm til Silkeborg i Pl. Næstved, 2171, Cornelius Hansen til Nykøbing F. (arbl.) og 2154, Carl Viggo Johansen (paa Rejse). Silkeborg, 2220, P. E. J. Beck til Bergen i Pl. Stubbekøbing, 1966, Rasm. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

Bogense, 740, Faktor Thorkild Leonhard Willemsen. Horsens, 288, Bogholder Carl Hansen (Hors. Folkebl.).

Udslettede.

Grenaa, 2291, J. C. Odense (Grenaa Folketidende). Holbæk, Faktor Rasmussen (Holbæk Amts Dagbl.). Køge, 2376, Regnar Petersen.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdl.: 242, Bogtrykker Gustav Adolf Martin Jensen og Hustru (Writhes Bogtr.) og 807, Bogtrykker Vilh. Lindberg. Kvindeafdl.: 2154, Alma Larsen og 2355, Franziska Otto (forsvundne).

T. S. **Generalforsamlingen** afholdes Mandag den 31. Avgust, Kl. 8½ i Kafé Kristiansborg, Frederiksholms Kanal 8.

Svømmeundervisningen begynder fra 1. September Kl. **6.**

Onsdag den 16. Septbr. begynder Vintersæsonen. **Gymnastik** hver Onsdag fra Kl. 8½—10 og Søndag Form. fra 10—12.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Flaskekro. Kristiansborg Kl. 9. (35 u)

ANNONCER

Pladsen som Sætter-Trykker hos Bogtrykker M. CHRISTENSEN, Struer, er besat.

En dygtig Avissætter,

24 Aar, søger Plads **straks** eller senere. Billet mrkt. »Avis 176« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter, der har staaet 4 Aar i Lære og deltaget saavel i Sætning som Trykning, søger Plads straks. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografer i Provinserne.

Centralpavillonens Reklamekontor i København agter at oprette Provins-Agenturer og ønsker i den Anledning at træde i Forbindelse med Faktorer eller Typografer i Provinsbyerne. Der forlanges ingen Kapital. Man bedes skrive til undertegnede.

V. Bergenholz,
Centralpavillonen,
(177) København B.

Trykkeri til Salg.

Et godt indarbejdet mindre Trykkeri med moderne og nyt Materiale er paa Grund af anden Bestemmelse til Salg paa gode Vilkaar. — De nærmere Betingelser erholdes ved at indlægge Billet mrkt. »274« paa dette Blads Kontor.

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.

N. Sidenius' Bogtrykkeri,
(160) Nysted.

Boghandel & Bogtrykkeri.

I en større østjysk Stationsby er en mindre Bog- og Papirhandel med fortrinligt Bogtrykkeri billigt til Salg straks paa Grund af Sygdom. *Der er særlig gode Betingelser for en Typograf til at oparbejde et større Trykkeri.*

Henvendelse til Ejerens Broder:
Sagførerfuldmægtig *Anthon Hansen,*
(172) Bramminge.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 4. SEPTEMBER 1908 XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Efter at man har bragt i Erfaring, at man i flere Afdelinger, trods Cirkulæret, har udbetalt Reservefondsunderstøttelse i Konfliktsugen til Medlemmer, som har holdt en forud aftalt Ferie med Udbetaling af Ugeløn, gør man opmærksom paa, at den paa denne Maade udbetalte Reservefondsunderstøttelse maa tilbagebetales, idet saadanne Medlemmer ikke kan betegnes som strejkende eller udelukkede. Skal der ydes Reservefondsunderstøttelse maa Ferien holdes nu efter Konfliktens Slutning.

København, den 2. Septbr. 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

Fælles-Generalforsamling

Søndag d. 13. September, Kl. 11 Formd.

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt. STYRELSERNE.

K. B.s Tvangsmedlemmer.

BLANDT K. B.s 25 ny Medlemmer findes en stor Del gode Bekendte af Københavns Typografer. Vi forstaar ikke, at de fortjener den Ære at prange med skudt Cicero paa Mesterbladets Forside. Nogle er kendte som Skruebrækkere, andre er slettede af vort Forbund for Restance; enkelte har i umindelige Tider været blokeret for Tilgang af organiseret Arbejdskraft, fordi de aldrig har villet betale tarifmæssig Løn; en Del af dem har aldrig haft Svende, i hvert Fald ikke organiserede. Kollegerne vil heraf forstaa, at det er en værdifuld og meget broget Samling.

Hvem kender ikke f. Eks. Chr. Sørensen fra Stege og hans Meriter? Eller Will. Sørup, Gl. Strand, der ikke selv er Fagmand, men desuagtet driver Bogtrykforretning med et Par Lærlinge; man erindrer sikkert fra *Typograf-Tidende* det Tilfælde, hvor en rask Lærling efter 4 Aars Læretid endnu ikke kendte Fagets mest almindelige tekniske Udtryk. Hvad han overhovedet kendte i den Henseende, havde han lært af Typografer eller Lærlinge ude i Byen.

Det er ogsaa betegnende for Moralen hos enkelte af disse Mennesker, at f. Eks. Bogtrykker Backhausen, der i sin Tid blev ekskluderet af Forbundet, fordi han tog Arbejde i Faderens Forretning, der var blokeret, aldrig saa snart var blevet Medlem af K. B., førend han stillede ved Hjælpekorpset i *Nationaltidende* til Fremstillingen af »Pressen«. Ligesaa betegnende for Moralen er det, at den drabelige Høvding fra Tordenskjoldsgade 16 er med iblandt de nyindmældte. Hvem kender ikke det Rabalder, den store Mand har gjort mod K. B. i Anledning af det Beløb, der skulde betales for Tarifens Indførelse hos Bogtrykkere udenfor K. B.? Pengeafpresning, Uforskammethed osv. Hvem kender ikke de Løfter, han som General for de udenforstaaende gav sine Undersaatter? Manden maatte imidlertid sluge alle sine Udgydelser raa og svigte en stor Del af Undersaatterne og angergiven ty ind under K. B.s Vinger, *og skal nu selv være med til at være »Pengeafpresser« overfor en Del af dem, han havde lovet Huldskab og Troskab.* Hatten af for saa ædel og mandig en Karakter!

Naa, dersom Indmældelsen i K. B., navnlig fra en Del af de mange Smaabogtrykkeres Side, betyder, at de ogsaa fremtidig bliver tvunget til at føre en mere organisatorisk korrekt Tilværelse (d. v. s. arbejde med tarifmæssige Forhold), da kan vi jo kun glæde os derover, og skal gærne hylle Tavshedens Slør over Fortiden.

Forbundsstyrelsesmøder.

Den 14. Avgust 1908.

Vor Stilling til Lock-out'en.

Kl. 8 Morgen begyndte Forhandlingerne. FORMANDEN (Vict. Petersen) bød Velkommen og redegjorde for hele vor Stilling til den Konflikt, som det typografiske Fag uden Skyld var bleven inddraget i. Han omtalte de Forligsforhandlinger, der var bleven førte, og betonede, at selve Forligsforslaget ikke indeholdt noget som helst, der kunde binde de enkelte Fag, thi det var kun ganske almindelige Udtalelser, som han nærmere paaviste ved at gennemgaa de enkelte Punkter. Med Hensyn til Forbundets Stilling i den Kamp, vi nu er ude i, da er den ganske fortrinlig. I København har Sammenholdet været saaledes, at det kun er lykkedes den forenede Presse at faa et lille, uanseligt Blad ud. I Provinserne er man ved Hjælp af Drenge naaet noget videre, men forøvrigt er Sammenholdet derude ligesaa fortrinligt.

Efter Formandens Indledning førtes en meget lang Diskussion, hvori det fra enkelte af Forbundsstyrelsen gjordes gældende, at man ikke kunde gaa med til Forliget. Dog maatte man afvente Repræsentantskabets Afholdelse for at høre de andre Fags Udtalelser.

Da Repræsentantskabsmødet skulde afholdes samme Dag, sluttede Mødet og nyt Møde ansattes til næste Morgen Kl. 9,

Den 15. Avgust.

FORMANDEN (Vict. Petersen) refererede de Forhandlinger, der var førte paa Repræsentantskabsmødet, hvor Forliget vedtoges. Af Udtalelserne fremgik det, at Litografernes Repræsentanter paa Mødet havde været utilfredse med Forligsforslaget, da de mente selv at kunne gennemføre Kravet, uden Støtte fra de andre Fag. Han omtalte derpaa de Udtalelser, der var fremkomne, og som havde bevirket, at Forliget var bleven vedtaget med saa stor Majoritet.

I den paafølgende Diskussion blev der fra enkelte Sider hævdet, at Forliget var et Nederlag for de organiserede Arbejdere.

Fra anden Side blev det i Modsætning hertil paastaaet, at naar Litograferne havde faaet reelt 1/2 Times Forkortelse af Arbejdstiden, saa kunde det ikke kaldes et Nederlag.

Dermed sluttede Diskussionen.

Delegeretmødets Afholdelse.

FORMANDEN meddelte, at det sikkert af Hensyn til det Arbejde, som den sidste Tid havde paaført Funktionærerne, blev nødvendigt at udsætte Delegeretmødets Afholdelse.

Det besluttedes overensstemmende hermed at udsætte Delegeretmødets Afholdelse til Slutningen af November Maaned, og af Hensyn hertil at lade det afholde i København.

Forskellige Beslutninger.

I Anledning af Konflikten toges forskellige Beslutninger med Hensyn til Folk, der havde gjort sig solidariske med os.

Ligeledes blev der givet Meddelelser om de Beslutninger, Forretningsudvalget og Afdelingsstyrelserne havde taget i de mange Spørgsmaal, der under Konflikten havde foreligget til Afgørelse.

Derpaa hævedes Mødet.

†

Kollegiale Dødsfald.

DET bekendtgøres herved for fraværende Venner og Bekendte, at Herren (Hr. Sigurd Berg) har »bortkaldt« fra vore Rækker Medredaktør, Faktor og Avisindpakker ved *Holbæk Amts Dagblad*, **Carl Ludvig Rasmussen**, efter en kort, men smærtefuld »Sygdom«.

— — —

Hr. Rasmussen har været Medlem af D. T.-F. siden 1889, da han fik udlært paa *Nyborg Dagblad*. Efter den Tid har han skiftevis arbejdet i Nyborg og Kolding og — ikke at forglemme — 2 Dage i Haderslev som »Trykker«, hvilket Koldingkollegerne sikkert kan erindre.

I 1899 blev han Faktor ved *Holbæk Amts Dagblad*, og i disse 9 Aar har han været Hr. Berg et trofast Redskab; han svigtede heller ikke sin Herre og Mester under den nys afsluttede Konflikt. For sin Trofasthed er han i Tidens Løb »avanceret« til Medredaktør og Avisindpakker. I sine unge Dage fik han Ugeløn ligesom andre dødelige, men med Alderen er det blevet forandret til Maanedsløn, og desuden har han Helaarskontrakt og Skudsmaalsbog.

Det forlyder, at Hr. Berg heller ikke har glemt Hr. Rasmussen's sidste »Villighed«, men agter at give ham et lille »Ben« som Redaktør ved et af sine Blade i Jylland.

— »Min Søn, vil Du i Verden frem, saa buk!«

— I denne Forbindelse er der ogsaa Grund til at nævne vore to fhv. »Kolleger«, d'Hrr. Faktor **Jul. Bigum** og Redaktionssekretær **Jac. Sørensen**, der hver især »efter bedste Evne og Vilje« ydede henholdsvis *Holbæk-Posten* og *Holbæk Amts Avis* en saa god Støtte under Konflikten, at disse Blade daglig hoverede over, at de kunde udgaa i saa stort Format. Om de to Herrer var lige saa glade ved deres »ærefulde« Bestilling, er vistnok Tvivl underkastet.

Begge d'Hrr. har tidligere været »trofaste« Medlemmer af D. T.-F., den førstnævnte endog Lokalformand her i Holbæk.

Det var den Gang! — Men sørgeligt er det, at et godt Embede i den Grad kan forvirre Folks Æresbegreber. Tilfældet er jo imidlertid langt fra enestaaende.

Holbæk, d. 30. August 1908. CHR. E. JOHANSEN.

— — —

Foruden de tidligere nævnte arbejdede i København følgende under Arbejdsstandsningen:

Hos A. Hoff en Paalæggerske ved Navn **Ida Mouritzen**, hos O. C. Olsen **Faktor Bjerregaard**, hos J. H. Schultz Faktorerne **Aug. Petersen** og **Vilh. Rasmussen** samt Kontormændene **Hoffmann** og **Kieffer** (udlærte Typografer), samtlige 4 var beskæftigede med at sætte og trykke »Søfartstidende« for at undgaa, at der skete Søulykker!

Foruden Fagfolkene har en Del Kontormennesker forsøgt sig ved det Arbejde, der var forladt af vore Medlemmer, saaledes har Redaktricen af *Hjemmet*, **Frk. Andersen**, forsøgt at false paa Maskine, **Ekspeditør Møller** ved *Land og Folk* hjalp Direktør Sundø at trykke, **Frk. Borre** hos Græbe forsøgte sig som Paalæggerske, **Tjenestepigen** hos RASMUSSEN & OLSEN forsøgte at lægge *Adresse-Avisen* paa, medens Olsens Broder, **Musiker Otto Olsen** (fhv. Trykker, nu Medlem af Orkesterforeningen) agerede Trykker. Kontorist **Holger Simonsen** hos Ch. Winther forsøgte at sætte paa Maskine, men da det ikke lykkedes, maatte han tage fat ved Hæftemaskinen.

Den nye Overenskomst for Kvinderne i Stentrykkerierne.

DEN 1. Juli d. A. udløb Tarifen for Kvinderne i Stentrykkerierne, forinden var der dog ført Forhandlinger med »Dansk litografisk Principalforening« om en ny Overenskomst. Resultatet af disse Forhandlinger blev, at vi i det væsentligste havde faaet opfyldt de af os stillede Krav, der hovedsageligt gik ud paa at faa bragt Tarifen for Bog- og Stentrykkerierne i Overensstemmelse med hinanden. Paragrafen om Arbejdstiden havde vi ladet staa aaben. Vi var blevet enige om alle Punkter, men det viste sig nu, at vi havde forhandlet under hver sine Forudsætninger, idet man fra Principalernes Side havde ment at vi vilde slutte Overenskomsten med Spørgsmaalet om Arbejdstiden blank, medens vi fra vor Side havde forhandlet under den Forudsætning, at naturligvis maatte Arbejdstiden være den samme som blev gældende for Svendene, men at vi som Organisation ganske selvfølgelig ikke kunde afskære os fra at have Indflydelse paa, hvorledes denne Arbejdstid blev. Som Følge heraf skiltes Parterne uden at have sluttet nogen endelig Overenskomst. Saa kom Strejken og Lock-outen, og det derpaa følgende Forlig. Principalerne vilde nu skyde sig ind under, at hermed var alle Foræringer fra vor Side bortfaldet, idet der i Forliget staar, at med den 1/2 Times Forkortelse af Arbejdstiden bortfalder alle andre Krav i det litografiske Fag. Men da der i Forliget ikke staar nævnt et Ord om Kvinderne, der staar i Dansk typ. Forbund, kunde vi selvfølgelig ikke godt anerkende denne Anskuelse, men hævdede derimod, at det, som vi var kommen overens om inden Konflikten maatte staa ved Magt, idet der under Forhandlingerne udtrykkelig var sagt, at hvad saa end Arbejdstiden blev skulde dette ikke influere paa de øvrige Bestemmelser. Samme Dag, som det store Møde holdtes i Koncertpalæet, var Sagen for i de to Hovedorganisationer, og efter en meget lang Forhandling gav Arbejdsgiverforeningen os Ret i vor Paastand om, at Forliget ikke omhandler Kvinderne, og at det var nødvendigt at have en Overenskomst forinden Forliget kunde underskrives og Arbejdet paabegyndes. Man fastsatte nu de væsentligste Punkter, medens det overlodes til de to Parter selv at træffe øvrige Bestemmelser. Stentrykprincipalerne var dog meget vanskelige at overbevise om Berettigelsen af noget som helst Krav, og det blev nødvendigt endnu en Gang at ulejlige de to Hovedorganisationer. Endelig d. 28. Avgust forelaa Overenskomsten.

Kvinderne har vundet 1/2 Times Forkortelse af Arbejdstiden, 1 Kr. paa Minimallønnen for de udlærte Paalæggersker. Overarbejdet beregnes procentvis, i Stedet for som nu ved en fast stipuleret Betaling. Endvidere har vi faaet indført en Gensidighedsbestemmelse, som klart og tydeligt umuliggør det for Principalerne at slippe uden om Tarifens Bestemmelser, gennem juridiske Kneb ved Anvendelse af uorganiseret Arbejdskraft.

I den Overenskomst, som vi kunde have faaet afsluttet, hvis vi paa Forhaand havde givet Afkald paa al Indflydelse paa Arbejdstiden, havde vi faaet indrømmet 1/2 Aars Forkortelse af Læretiden og en Elevskala. Det sidste Punkt stødte paa principiel Modstand i Arbejdsgiverforeningen, og vi maatte lade det falde til trods for, at det er et Spørgsmaal af ikke ringe Betydning for os. Arbejdsgiverforeningen tilsiger os intet bestemt Løfte i vore Bestræbelser for at forhindre Misbrug af Elevantallet. Der er i Tarifen endvidere indført Bestemmelser for Overholdelsen af den effektive Arbejdstid.

Alt i Alt tør vi dog vel nok paastaa, at Kvinderne er dem, som har opnaaet mest ved den afsluttede Konflikt, og da Varighed i Lighed med Svendenes er fastsat til 1910, er der Haab om ogsaa til den Tid at vilde kunde bringe Tarifen i Bog- og Stentrykkerierne i Højde med hinanden. HENRIETTE CRONE.

Journalisterne under Kampen.

DE socialdemokratiske Journalister holdt forleden Møde i Aarhus. Her vedtog de en Misbilligelse af de Journalister, der under Lock-out'en i vort Fag optraadte som Principalernes haandgangne Mænd mod Typograferne. Dermed vil antagelig være sagt, at de socialdemokratiske Journalister ikke betragter disse Folk som noble Kolleger, men Folk, man gør klogest i at stille sig meget reserverende overfor.

De socialdemokratiske Journalister yder jeg herved min Tak for deres Misbilligelse.

For et Par Aar tilbage var en meget fremragende Journalist — den Gang ansat ved et Ministerblad — til Stede ved en festlig Typografsammenkomst. Han holdt en Tale, hvori han betonede, at der burde være et mere intimt Samarbejde mellem Journalister og Typografer, end Tilfældet var. Vi havde i mange Forhold samme Interesser at kæmpe sammen for, og navnlig da hvad Lønvilkaarene og Arbejdstiden angik. Vi raabte et Hurra for, at Journalister og Typografer altid maatte staa paa god Fod med hinanden.

Naar jeg under Lock-out'en betragtede 2 af vore Journalister i Horsens, kom jeg ovenstaaende Udtalelser i Hu. Det »Samarbejde«, her fandt Sted mellem Journalister og Typografer, vilde den omtalte Pressemand sikkerligen have kaldt vederstyggeligt. Vi kan under de givne Forhold ikke forlange, at d'Hrr. Journalister skal strejke, men jeg vilde antage, at de, hvis de ikke var forlegne for at faa et Skulderklap af Chefen, kunde have holdt sig til deres vanlige Arbejde. Men det var dem langtfra nok.

Vi saa saaledes det Særsyn, at Redaktionssekretær CHRISTIANSEN ved *Horsens Avis* gjorde de ivrigste Bestræbelser for at overtale Folk til at agere Skruebrækkere. Han forsøgte at faa en af Lærlingene til at arbejde udover den i Lærlingekontrakten fastsatte Tid. Ja, han havde endogsaa sat sin Næse op efter at skulle faa en Faktor til at hjælpe sig. Det mislykkedes fuldstændigt for ham altsammen. Hvorfor Manden gjorde sig den Ulejlighed var — hvis man kan tro følgende Udtalelse — ene og alene kun for at vise Arbejderne Trods. Da han meget indtrængende havde forestillet Chefen, hvorledes han var Karl for at levere Bladet ud, skal denne have svaret: »Tror De, jeg har mistet hele min Forstand. Jeg vil dog ikke have mit Trykkeri ødelagt«.

Efter saadan en Konfekt skulde man synes, at Hr. Christiansen skulde have betakket sig for at agere Haandlanger mod Arbejderne.

Hr. Redaktionssekretær GYDE, *Horsens Dagblad*, mældte sig for et Par Aars Tid siden ud af Provinsjournalistforeningen ved en Artikel i Foreningens Medlemsblad. Han begrundede sin Udmældelse med, at Foreningen efter hans Formening ikke tog sig noget *nyttigt* for udover at skaffe sine Medlemmer gratis Adgangskort til Teatre og Varietéer.

Det kan efter dette sikkert interessere Læserne at erfare, hvad Hr. GYDE anser for *nyttigt*, naar danske Typografer bliver smidt paa Gaden. Hans eget Trykkeri var ikke i Stand til at trykke den Side af Bladet, der udkom. Dette Arbejde fik Forretningen udført hos en Kaninopdrætter, der bor lidt udenfor Byen. Paa en Trækvogn maatte Lærlingene besørge Satsen dertil. Og bagefter Vognen kom saa Hr. GYDE med Chefen paa sin højre Side til stor Morskab for de Udelukkede, som de netop passerede.

Hr. Gyde har formodentlig ogsaa ment at have en Mission, om just ikke af den Slags, som Arbejderne har lært at værdsætte. Under ordinære Forhold vilde Hr. Gyde sikkert have betakket sig for at være Trækvognsskildvagt. Men da det gjaldt at hjælpe Arbejdsgiverne i deres Overfald paa Typograferne, fandt Hr. Gyde endelig en betimelig Nyttighed.

Typograferne i Horsens vil sikkert sent glemme d'Hrr. Christiansen og Gyde.

Skulde Turen en Gang komme til dem, vil d'Hrr. faa at sé, at Typograferne ikke er lavttænkende.

Men forhaabentlig skal vi ikke i d'Hrr.s Optræden sé et Udtryk for Provinsjournalisternes Solidaritetsfølelse. EKVIVOK.

Redaktør Jordans Hævn for Bladstrejken.

Dansk Typograf-Forbunds Nykøbing F.-Afdeling afholdt Tirsdag Aften den 1. Septbr. en ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Redaktør JORDAN efter den nys afsluttede Konflikt havde opsagt en af hans ældste Typografer. Forretningsfører Hvidtfeldt var tilkaldt og havde i Dagens Løb haft en Samtale med Hr. Redaktør Jordan uden at det var lykkedes at faa *Folketidendes* Redaktør til at tage den faldne Opsigelse tilbage. Der vedtoges enstemmig følgende Resolution:

»Nykøbing F.-Afdelingen udtaler sin skarpeste Fordømmelse af, at Redaktør Jordan har afskediget Typograf A. GUNNARSEN, idet man i Afskedigelsen kun kan se en raffineret Hævn over en Arbejder, som i 18 Aar har været i Forretningen, for hans Deltagelse i Bladstrejken, hvorfor man anser det foretagne for stridende med Indenrigsministerens Mæglingsforslag. Generalforsamlingen opfordrer Forretningsudvalget til at benytte alle lovlige Midler for at skaffe Forliget respekteret.«

Meddelelse til Medlemmerne.

Opmærksomheden henledes gentagende paa, at Ingen maa modtage eller gaa i Plads, forinden der er konfereret med Anvisningskontoret, og at Undladelse heraf absolut vil medføre Karantæne.

Medlemmerne kan faa Anvisningskontoret i Tale paa ethvert rimeligt Tidspunkt af Døgnet. Om Dagen paa Forbundskontoret eller gennem Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Eftmd. gennem Telefon Godthaab 1014 x.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 25. Juli.

1. Der forelaa Skrivelse fra De samv. Fagforbund med Afskrift af en Henvendelse fra Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening om, at man agtede at iværksætte Lock-out. — Efter en meget indgaaende Forhandling besluttedes det at udsende til alm. Afstemning blandt Medl. et Forslag om at standse Arbejdet paa de Steder, som Arbejdsgiverf. havde undtaget fra Lock-out'en. Skrivelse afsendes til De samv. Fagf. med Underretning om den tagne Beslutning.

Den 3. August.

1. Der gaves Medd. om, at De samv. Fagf. havde godkendt Strejke-Varslet til Arbejdsgiverforeningen. Strejke-Varslet var afsendt den 27. Juli. Der gaves Meddelelse om, at Landsafstemningen havde givet det Resultat, at Arbejdsstandsningen var vedtaget med 2478 Ja, 13 Nej og 5 St. ikke. Der afsendes derefter det 2. Strejke-Varsel.

Den 7. August.

1. Paa Forretningsudvalgets Henvendelse var der afholdt Møde mellem de interesserede Parter. Der var tilbudt ½ Times Forkortelse for Litograferne, hvorimod ingen Forkortelse for Stentrykkerne og Kvinderne. Saafremt en fornyet Forhandling ikke skulde føre til noget Resultat, toges forskellige Beslutninger med Hensyn til Arbejdsstandsningen.

Den 10. August.

1. I dette Møde behandledes forskellige Andragender fra Bladudgivere og Bogtrykkere om Dispensation, saa de vedblivende kunde fortsætte Arbejdet. — Efter at hvert Andragende var bleven behandlet, blev det besluttet ikke at give Dispensation, naar undtages et Par enkelte, hvor Forholdene var ordnede forinden Konflikten.

2. Det oplystes, at der i Tivoli lejlighedsvis udføres Arbejde for et Bogtrykker-Firma i Byen. — Dette maa ophøre saalænge Konflikten staar paa.

3. Det meddeltes, at *Vendsyssel Folkeblad* var bleven indmældt i Bladudgiverf. i Dag. — Arbejdet standses med det samme.

4. Telegram fra Kolding med Oplysning om, at to Mand med eget Trykkeri leverede hver 300 Linjer daglig til et andet Blad. — Maa ophøre dermed eller Eksklusion.

5. Fra Holbæk, Bogense og Aarhus forelaa Skrivelser med Forespørgsler, som besvaredes.

6. Bladbudenes Organisation havde henvendt sig med Tilbud om at støtte. — Paa nærværende Tidspunkt formentes dette ikke at være nødvendigt.

Den 12. August.

1. Der aflagdes Beretning om de Forhandlinger, der var ført mellem Indenrigsministeren som Mægler og Forretningsudvalgene for De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen. Der var opnaaet ½ Times Forkortelse for Litograferne, medens Overenskomsten ellers skulde gælde som den er til 1910.

Den 13. August.

1. Foranlediget ved Repræsentantskabsmødet, som skal afholdes, vedtoges det i Betragtning af den foreliggende Situation at indkalde Forbundsstyrelsen til Møde i Morgen Kl. 8.

2. Fra Helsingborg forespurgtes, om de vedblivende maatte sende Stereotypiplader til København til et herværende Ugeblad. — Nej.

3. Skrivelse fra Svensk Typ.-Forb. med forskellige Oplysninger. — Til Efterretning.

4. Fra Norge forespørges, om et dansk Ugeblad kan trykkes der. — Nej.

5. Fra Hjørring rettedes Forespørgsel, som besvaredes.

6. Der toges Beslutning om alle Understøttelser under Konflikten, ligesom al Rejse- og Arbejdsløshedsunderstøttelse omsættes til Reservefondsunderstøttelse uden Indflydelse paa Karenstiden. Der udbetales ingen Understøttelse udenfor den By, hvori sidst er arbejdet, eller hvor den Rejsende sidst har opholdt sig.

7. Fra en Overretssagfører forelaa Skrivelse om, at et nærmere betegnet Blad i Holbæk ikke var Medlem af Bladudgiverorganisationen. — Der toges Stilling til Sagen.

Nær og Fjærn.

»**Organisationen af Bladudgivere i Provinsen**« holder Møde den 7. Septbr. i København, ved hvilket der vil blive forhandlet om den afsluttede Typografstrejke, om Forholdet til Arbejdsgiverforeningen og om den snart forestaaende Tarifrevision.

Sommerferie. Mich. Jensens Eftf., Bogtrykker J. HANSEN, har atter i Aar uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

Jordefærd i Slagelse. LENNARD ANDERSSON hed han. Ingen kendte ham, og han kom hertil haardt angreben af »Lungsoten«. Saa blev han indlagt paa Fattiggaardens Sygeafdeling — nogle Dage — og det var forbi. Den farende Svend havde fundet Hvile i den ukendte By, fjernt fra sit Hjemland med de susende Birkeskove.

Søndag den 30te skulde saa Jordefærden finde Sted, og alle Slagelse-Typograferne havde givet Møde for at vise deres ukendte Kammerat den sidste Ære. Banneret vajede ved Kisten, der var omgivet af flor-omvundne Kandelabre og dækket med smukke Kranse — en fra hvert Trykkeri og en fra Typografisk Forbund. Pastor GLARBOE talte.

Ude paa Kirkegaarden sænkedes Banneret over Graven.

— Der var telegraferet til »Svenska Typografförbundet« i Stockholm; men — mærkværdigvis — har man intet hørt derfra, saa Svenskernes hævdvundne Ry for Høflighed har her fornægtet sig. Lennard Anderssons Moder, der skal leve, men menes for Tiden at være paa Rejse, har man rimeligvis af den Grund heller intet hørt fra. — Efter Konference med Forretningsudvalget skete Jordfæstelsen for Forbundets Regning. A. V. K.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Tandlæge MARIE MØRK-HANSEN, Nygade 1, Telefon 17,539x, er ansat som Tandlæge ved Sygekassen og behandler Medl. for modereret Betaling.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

29. Avgust: *København* kontant 9348.04, pr. Bl. 8286.84, ialt 17,634.88 og *Middelfart* pr. Bl. 75.00.

Dermed er samtlige Regnskaber for April Kvartal indsendte.

København, den 2. Septbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Middelfart: ALFRED NIELSEN, Middelfart Avis.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjælpearbejderne Gottlieb Alfred Møller og Jens Hansen (Thiele), Chr. Nielsen og Carl Jensen (Berl. Tid.) og Charles Hansen (Langkjær). Sætterske Vilhelmine Petersen, udl. 1905 i Stege (Geisler). Trykkerafdel.: Holger Petersen, udl. 1/9 08 hos Græbe (arb. s. Sted). Kvindeafdel.: Anna Jensen, Emilie Lundgren og Agnes Lundgren (alle i Berl. Tid.). Emilie Åkersson, udl. 17/8 08 hos Keller (arb. s. St.). Hedvig Petersen, udl. 17/8 08 hos Langkjær (arb. s. St.). Sygeafdel.: 56, G. Linnemanns Hustru Rasmine, 1166, E. Schweitzers Hustru Vilhelmine.

Aarhus: Louise Olsen (Thrue), Asta Cecilie Marie Christensen (Stiftstid.), Dorthea Marie Høier (De foren. Bogtr.), alle Hjælpearb. Odense: Helga Aablad, Mathilde Frederiksen, Kathrine Mortensen, Marie Hansen og Dagmar Benson (alle Stiftsbogtr.), Kamilla Madsen (Kr. E. Petersen), Louise Petersen (H. Hansen), Olga Nielsen, Anna Andersen, Dorthea Hansen og Anna Petersen (alle Hagen & Sivertsen), Kristine Banke og Marie Madsen (begge Arbp. Bogtr.), Karla Svendsen (Steen Andersen), Sofie Henriksen, Alma Duch og Mathilde Christensen (alle Milo), Kristine Hansen (Eksprestr.), Johanne Karlsen og Anna Lomborg (begge Andelsbogtr.), Olga Hansen (Odense Avis), alle Hjælpearb. Thisted: Alf. Rasmussen, udl. i Nakskov Tidendes Bogtr. 1/10 1872 og Marius Jensen, udl. i Thisted Amtstid s Bogtr. 15/4 1893 (tidl. Medlemmer).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1619, O. Peilmann Ibsen fra Kolding og 2102 (600), G. A. Andersen fra Kolding (begge Missionstr.). 914 (627), Chr. A. Aarvig fra Udlandet (Nationaltr.). 1730, Niels Axel H. Østergaard fra Hobro (arbl.). Trykkerafdel.: 8306 (sv. Medl.), Konrad Henriksson fra Rejse (Hertz).

Aarhus, 2424, J. P. Carl Jensen (arbl.) og 2290, Svend B. Deleuran (arbl.). Faaborg, 2198, Aage Jensen (arbl.). Herning, 1526, N. Pallesen (Avisen). Hillerød, 1563, Chr. Alf. Hansen (Frdb. A. Av.). Kolding, 1956, Poul Frederiksen (Højskolebl.). Vejle, 1228, Fr. Aaredsen (arbl.), 2098, Sigurd Petersen (Demokraten) og 1956, Poul Frederiksen (arbl.).

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: 2064 (1785), Ludv. Wimmer til Aarhus i Pl.

Esbjerg, 1555, Hans Henrik Hansen til Varde (arbl.). Herning, 1510, Viggo Nielsen. Holbæk, 1563, Chr. Alfr. Hansen til Hillerød i Pl. Ringsted, 2386, Peter Andersen (arbl.). Vejle, 1956, Poul Frederiksen til Kolding i Pl. og 1228, Fr. Aaredsen paa Rejse.

Udmældte.

Thisted, 42, Faktor A. Behr. Varde, 1804, Redaktør N. H. Jensen. Herning, 1414, Lorentz Jensen (rejst til Udlandet).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdl.: Hjælpearbejder Sauerbrey (Thiele). Sygeafdel.: 21, Enkefru Thora Olsen og 378, Enkefru Marie Bjarnason.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældte: Carl Madsen (Schultz) og Nicolai Nielsen (Bianco Luno).

GUTENBERG-KORET

paabegynder sine ugentlige Møder Søndag den 6. September Kl. 1—3 i Café Ølundshus, Nørrebros Runddel. (41)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 8½, Pilealléen 16. Hermed slutter Sommermøderne.

Lørdag den 26. Septbr.: *Ordinær Generalforsamling.* Eventuelle Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. IX.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Møde Søndagen d. 6. Kl. 10½. Pilestræde 51, Kaféen. STYRELSEN.

T. S. **Svømmeundervisningen** begynder fra 1. September Kl. **6.**

Onsdag den 16. Septbr. begynder Vintersæsonen. **Gymnastik** hver Onsdag fra Kl. 8½—10 og Søndag Form. fra 10—12.

STYRELSEN.

ANNONCER

En dygtig tysk Sætter,

Akcidens eller Avis, ønsker Plads **straks.** Billet mrkt. »**Lorenz Mey**«, Typograf Singen, a./H. (Baden), Tyskland. (183)

Fra 1. Oktbr. eller før søger en velanbefalet **Avis- og Akcidenssætter** Plads. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker-Forbundter.

Som saadan søger et ungt Menneske, der har staaet 3 Aar i Lære, Plads. Billet mrkt. »180« modtager Ekspeditionskontoret. (180)

En Akcidenssætter

kan erholde fast Plads i **Fr. Lumbyes Trykkeri**, Kolding.

Trykkeri til Salg.

Et godt indarbejdet mindre Trykkeri med moderne og nyt Materiale er paa Grund af anden Bestemmelse til Salg paa gode Vilkaar. — De nærmere Betingelser erholdes ved at indlægge Billet mrkt. »274« paa dette Blads Kontor.

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.

N. Sidenius' Bogtrykkeri,
(160) Nysted.

Tysk- Undervisning gives. Moderate Betalingsvilkaar. **Carl V. Bramsnæs,** stud. polit., Typograf, Johannevej, 1, 3. Sal. (182)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.
Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,
(82) Haderslevsgade 39, 4.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Landbrugslotteriet.

Fornyelsen er begyndt.

1/1 Seddel **4,10.** 1/2 Seddel **2,10.** (179)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 11. SEPTEMBER 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

Fælles-Generalforsamling

Søndag d. 13. September, Kl. 11 Formd.

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt.

STYRELSERNE.

Lærlinges Lønforhold.

Manglen paa Lærlinge.

DER har fra forskellige Institutioner (bl. a. Lærlingeforeningen) været klaget over den Ulyst, der er hos de unge Mennesker til at lade sig uddanne til faglærte Arbejdere; i Stedet for tages der løse Pladser, hvor Lønnen er større. Følgen heraf er, at det har været vanskeligt at rekrutere Tilgangen til de forskellige Fag.

Grunden hertil ligger lige for: Den Løn, der bydes Lærlinge, er altfor ussel. I vor Tid er Livsfornødenhederne paa alle Omraader steget saa uforholdsmæssigt stærkt, og endskønt Arbejdslønnen i de fleste Fag — takket være vore stærke Organisationer — er hævet op i nogenlunde Højde med denne Stigning: *det eneste Omraade, paa hvilket der ingen Forandring er sket, er Lærlingenes Løn.* Her har man ikke ment, at Forandring var paakrævet, endskønt Guderne skal vide, at er der noget Sted, hvor man vilde øve en Retfærdighedshandling ved at reformere, saa er det her. Den opvoksende Ungdom trænger til Beskyttelse, og da det viser sig, at de, der burde være de første til at tilraade en Reform, nemlig Arbejdsgiverne, holder sig tilbage, maa vi Arbejdere skaffe Lydhørhed for de unge Menneskers forandrede Lønforhold.

Provst FENGER, som er Formand for de Massmanske Søndagsskoler, berørte paa det sidste Aarsmøde ogsaa den sørgelige Mangel paa Tilgang til de faglærte Fag, og han havde fat i den rigtige Ende, da han udtalte, at han vilde opfordre Principalerne til at *forhøje Lønnen* for de unge Mennesker, som de skulde uddanne til dygtige Arbejdere i deres Fag.

Naar vi har fremdraget denne Sag her i Fagbladet, er det fordi vi henstiller, at vort Fag skal være Foregangsmænd for de andre Fag, og at det ved Forhandling mellem vort Forretningsudvalg og Bogtrykkerne maa lykkes at hæve Lærlingenes Løn saa højt, at det i Fremtiden bliver muligt for en fattig Familjefader eller endnu mere for en Enke at sætte sin Søn i Lære uden altfor store Ofre fra deres Side.

Lønnen i vort Fag (og for Resten ogsaa i de fleste andre) i de 5 Aars Læretid er nu henholdsvis 3, 4, 5, 6 og 7 Kr. om Ugen, og hvis man forhøjede den saaledes, at den blev 4, 6, 8, 10 og 12 Kr., er vi sikre paa, at al Tale om Mangel paa Lærlinge vilde forstumme, og samtidig bragte man Tilfredshed i mange fattige Hjem.

Som sagt: lad os tage Opgaven op, og løser vi den, er der ingen Tvivl om, at andre Fag snart følger efter. +

Skal vi ud af »De samvirkende Fagforbund«?

Af SØRENSEN-KJELD.

FORAN sidste Delegeretmøde affødte dette Spørgsmaal en meget indgaaende Diskussion i vort Blad. Det var nogle københavnske Kolleger, der havde rejst denne vigtige Sag, og de førte alt det Skyts i Marken for Udmældelsen, de raadede over, ja næsten mere.

Paa Delegeretmødet havde man — og vel med Berettigelse — ventet et grundigt udarbejdet Forslag til en ny Organisationsform, i Stedet for den, d'Hrr. vilde have omstyrtet. I hvert Fald havde man gjort sig Forestilling om et Fingerpeg i Retning af den Vej, danske Arbejdere burde gaa, for paa *Solidaritetens* Grundlag at hjælpe hverandre fremad, saavel økonomisk, faglig som politisk.

Men de Delegerede blev sørgelig skuffede i saa Henseende.

Lige saa planløst *det* er, d'Hrr. agiterer for, lige saa planløst mødte disse fagorganisatoriske Reformatorer paa Delegeretmødet, uden saa meget som et ordentlig motiveret Forslag. Bedre var d'Hrr. ikke den dem paatagne Opgave voksen, end at de indskrænkede sig til at forelægge en Udtalelse, der hverken var Skidt eller Kanel. Og de udtalte da:

»Naar vi har indtaget et Mindretalsstandpunkt, har Aarsagen været den:

»At vi ikke paa nærværende Tidspunkt anser det for heldigt at foretage noget Skridt for at iværksætte en Udmældelse af »De samv. Fagforbund«, idet vi ikke lige foran en Tarifrevision staar os ved at spilde Tid paa et saa stort Spørgsmaal, men bør have hele vor Opmærksomhed henvendt paa den forestaaende Tarifrevision«, hvorimod vi forbeholder os vor en Gang indtagne Stilling til et senere Tidspunkt.«

Efter alt det, der var gaaet forud, var den Udtalelse god at faa Forstaaelse af. Det var *Ansvaret*, d'Hrr. stod overfor, og det turde de ganske simpelt ikke paatage sig. Der skulde anderledes stærke moralske Skuldre til at bære denne Byrde, og saa kneb d'Hrr. uden om deres Hjærtesag under en samaritansk Henvisning til »*den forestaaende Tarifrevision*«. Mere var den store Sag altsaa ikke værd for dem denne Gang. Og skønt deres Tilhængere baade før og siden har hævdet, at »De samv. Fagforbund« var en Hæmsko for Opnaaelsen af en forbedret Tarif, og at vi af den Grund maatte ud, saa var »Forslagsstillerne« af en anden Mening, idet de mente det var galt at spilde Tiden paa Udmældelsen netop af *Hensyn til Tarifen*.

Spørgsmaalet er nu rejst igen. Og det er da saa heldigt for d'Hrr. og Provinsianerne, at de ogsaa ved dette Delegeretmøde udmærket kan møde med den samme Udtalelse, idet vi atter staar overfor en Tarifrevision: *Provinsernes*.

Da Sagen nemlig ikke var vigtigere for d'Hrr. fra København forrige Gang, end at de af Hensyn til *deres* Tarif vilde udskyde Spørgsmaalet, saa kan der vel ikke være Gnist af Tvivl om, at Provinsianerne maa vederfares samme Ret.

De københavnske Forslagsstillere har tydeligt tilkendegivet, at denne Sags Løsning ikke vil kunne ske uden paa Bekostning af Tarifen, og *Provinsianerne er da i deres gode moralske Ret, om de forlanger*, at Spørgsmaalet »Ud af De samvirkende« skal ske paa Bekostning af den *københavnske* Tarif og ikke paa Bekostning af vor. Har de københavnske Kolleger ikke Raad til det af Hensyn til deres egen Tarif, da har Provinsianerne det i langt mindre Grad.

Talerne for Udmældelsen var d'Hrr. BERENDT, WARTENBERG, E. SAMUELSEN og ALFRIDA PETERSEN, København, samt ANDREAS HANSEN, Horsens, der gav Wartenberg Ret, men dog vilde se, hvad »De samv.« vilde bringe os.

Noget klart Standpunkt havde d'Hrr. fra København ikke. Deres Udtalelser resulterede i de sørgeligste Modsigelser og Tilslutningen til »De samvirkende Fagforbund«, er der desværre ikke stor Sandsynlighed for, at Provinsianerne skal vise det samme Hensyn ved deres forestaaende Tarif, som Københavnerne, som alt nævnt, viste sig selv. I hvert Fald har vi kun det maaske lidet sandsynlige tilbage at haabe, at de mere besindige og forstaaende Kolleger i Hovedstaden endnu ikke har sagt deres sidste Ord i Sagen.

Udmældelsen af »De samvirkende« *skal* da efter alle Solemærker at dømme ske paa Bekostning af Provinsianernes Tarif. Vi maa da søge at gøre os Motiverne for Udmældelsen klar, da *vor* Udmældelse ganske sikkert vil efterfølges af andre Fag. Det er saaledes en Sprængning af Landets Fagorganisationer, der forestaar, en Sløjfning af det planmæssige dissiplinære Gensidighedsgrundlag i de sociale Foretagelser.

Hr. VALDEMAR NIELSEN har tolket Forslagsstillernes Program, der falder nøjagtig sammen med de Motiveringer, der paa sidste Delegeretmøde blev udtalt *for* Udmældelsen. Hr. Nielsen og Meningsfæller er meget misfornøjet med, at det gaar parlamentarisk til under vore Lønbevægelser. Forlig paa Forlig er Hr. Nielsen imod. Naar vi dernæst siger, at »*Kapitalen knuser os, hvis vi melder os ud af »De samvirkende«*, saa slaar Hr. Nielsen bare ud med Haanden og svarer lakonisk: *Vi staar stille.* Men det falder ham ikke et Øjeblik ind at belægge sin Paastand med det mindste Bevis. Saa kom han nemlig til at fortælle noget, der slog hans Ordgyderi fuldstændig i Stykker. Kun et Par ganske enkelte Eksp. vil straks give mig Ret. I Aaret 1906 var saaledes 39,952 Medlemmer under »De samv.« i Lønbevægelse og 32,112 opnaaede Fordele. Aaret forud var 26,468 Medl. i Lønbevægelse og 22,342 opnaaede Resultat. Der kunde nævnes mange flere, men Læserne vil se, at det kun er Hr. Nielsens Tankegang, der stagnerer. Spørges der om, hvor mange der var i Kamp for disse Resultaters Vedkommende, da var der for 1906's Vedkommende 3,561 og 1905 4,717. Nogenlunde normalt tænkende vil sikkert indrømme, at der fra »De samvirkende«s Side har været ført en klog Taktik, naar de erfarer, at Arbejdsgiverne kun fik Lejlighed til at lock-oute 261 Arbejdere i 1906 og 153 i 1905.

(Forts.)

Den kommende Tarif.

EFTER hvad jeg har sét i de sidste Numre af *Typ.-Tid.*, begynder man at tale saa smaat om den kommende Tarif. Nogle foreslaar Forkortelse af Arbejdstiden, én gør sig særlig til Talsmand for de Fastlønnede, og andre vil have de to laveste Lønskalaer væk. Det er navnlig dette sidste, jeg gærne vilde give min Tilslutning. Men jeg maa da spørge: Hvorfor ikke afskaffe de *tre* laveste Lønskalaer, saa at Minimallønnen blev ens i alle Byer? Hvorfor har vi i det hele taget forskellige Lønskalaer? Fordi det ikke er lige dyrt at leve alle Steder, siges der. Men duer denne Forklaring egentlig længer? Gælder den ikke til Wandsbeck? Er Livsfornødenhederne ikke saa godt som lige dyre overalt? Jeg mener Jo! Og paa den anden Side: Kan ens Arbejde ikke være lige godt og lige saa meget værd, enten det bliver udført i den ene eller den anden By? Jeg mener atter Jo! Altsaa: Først og fremmest maa vi sé at komme bort fra de forskellige Lønskalaer. Samme Løn for det samme Arbejde, hvor det saa end bliver udført, bør være et af Hovedkravene.

Der var et andet Punkt, jeg kunde lide at omtale, nemlig Fastlønnen. Er den retfærdig? Aa, ja. Den kan naturligvis være retfærdig paa en Maade, navnlig hvis den var gennemført overalt og Lønnen *svarede til hver enkelts Arbejdsævne.* Men da der nu er noget, som hedder Akkord, og som vil sige det samme som, at Akkordsætteren tjener ca. 35 Kr., naar den Fastlønnede tjener 24 Kr., saa kan jeg fuldt ud slutte mig til Hr. Carl S. Larsens Udtalelser i *Typ.-Tid.s* Nr. 35, naar han skriver, at den nuværende Tarif »kun er egnet til at skabe Misundelse hos de Fastlønnede overfor Akkordarbejderne«. Og er det saa underligt? Dag ud og Dag ind staar den Fastlønnede og er Vidne til, at hans Kollega, Akkordsætteren, udnytter hele sin Arbejdsævne og tjener over en halv Snes Kroner mere om Ugen end han selv. Er det ikke uretfærdigt mod den Fastlønnede, at han ikke ogsaa kan faa Lov til at udnytte hele sin Arbejdsævne og faa det for den, som den er værd? Man gaar jo da ikke i en Lære med det Formaal efter Læretidens Udløb og fremdeles hele Livet igennem at skulle afpasse sit Arbejde efter Lønnen, men derimod for at lære at blive en dygtig Arbejder og faa Løn i Forhold dertil. De fleste vil sikkert give mig Ret heri. Hvis vi derimod kunde komme bort fra Fastlønnen og faa indført Akkord paa alt, hvad der overhovedet kunde udføres paa Akkord, og med en og samme Tusindbetaling for alle Byer, tror jeg, at man var kommen Retfærdigheden nærmest, thi saa vilde hver enkelts Løn komme til at rette sig efter hans Arbejdsævne.

At vi imidlertid ikke vil komme Retfærdigheden saa nær, staar mig aldeles klart. Men et Skridt nærmere Retfærdigheden kan vi i hvert Fald komme, naar der er Enighed derom, og det sker ved, som ovenfor nævnt, at de forskellige Lønskalaer kommer bort, og jeg vil henstille til alle Kolleger Landet over ikke at gaa med til nogen Tarif, hvor der er forskellige Lønskalaer.

Viborg, den 6. Septbr. 1908. N. C. HANSEN.

„Hvad er Meningen?"

UNDER denne Overskrift har Hr. Carl S. Larsen skrevet en noget ublandet Artikel i Nr. 35 af *Typ.-Tid.* Hr. Larsen begynder med at tale om Forkortelse af Arbejdstiden, Lønforhøjelse m. m., for saa at komme til, hvad han egentlig vil skrive om, nemlig at vor nuværende Tarif er en Uretfærdighed mod vore fastlønnede Kolleger, medens den derimod for Beregningssætterne er et rent Ideal. Hr. Larsen skriver saaledes bl. a.:

»Er det Meningen, at den kommende Tarif skal være en endnu større Uretfærdighed mod det store Flertal af Provins-Typograferne end vor nuværende Tarif er? *Den er nemlig kun egnet til at skabe* **Misundelse** *hos de Fastlønnede overfor Akkordarbejderne«.*

At Arbejdstiden forkortes og Lønnen sættes op er vistnok alle Kolleger enig med Hr. Larsen i, at det bør ske; særlig tror jeg, Provins-Typograferne foretrækker det sidste, hvis vi ikke kan faa begge Dele paa en Gang. Men dette: at den nuværende Tarif er egnet til at vække *Misundelse* hos de Fastlønnede overfor Akkordarbejderne — nej, dér tror jeg, Hr. Larsen ikke faar mange med sig. I alt Fald ikke af de Kolleger, som er nødt til at tjene til sit Underhold paa en Avis.

Endskønt de fleste Kolleger kender de daarlige Lønforhold indenfor vort Fag i Provinserne, vil jeg dog fremkomme med et Eksempel. Vi har en Avis med et Spalteformat paa 13 Cicero — forresten det almindelige Avisformat i Danmark. Med alm. Frakturskrift er der Plads til 34 Bogstaver i Linjen. Til Trods for det smalle Format faar vi efter vor nuværende Tarif ingen Procenter. (Til Sammenligning med f. Eks. den tyske Tarif vilde vi paa dette Maal faa hele 10 pCt.). For at klare Minimum skal man paa ovennævnte Format sætte og lægge af over 300 Linjer pr. Dag, og endda tjener man kun en Ugeløn af 21 Kr.!

Nu findes der ogsaa de Sættere, som er saa gesvindt paa Haanden og ved at anstrænge sig over Ævne kan præstere 400 Linjer eller endog mere pr. Dag. De vil altsaa kunne tjene ca. Kr. 27.50 om Ugen — altsaa omtrent saa meget, som en fastlønnet Sætter gennemsnitlig faar, endog i Provinsen. Men hvor mange Sættere kan Aaret igennem holde ud med at sætte 400 Linjer om Dagen?

Men alligevel *misunder* Hr. Larsen de Kolleger, som efter hans Mening er saa »heldige« at staa paa Beregning i en Avis!

En mærkelig Kollegialitetsfølelse.

Et andet Sted i samme Artikel skriver Hr. Larsen følgende, som han foreslaar skal blive Lov:

»Fastlønnede Typografer, der har arbejdet uafbrudt i 10 Aar paa samme Sted, skal lønnes med et Tillæg af 3 à 4 Kr. over Minimallønnen efter deres Kvalifikationer«.

Selvfølgelig har ingen Kollega noget imod, at de af vore Kolleger, som har arbejdet saa længe paa samme Sted, faar højere Løn end de andre. Men Hr. Larsen maa huske paa, at der er noget i vor Tarif, som hedder 14 Dages Opsigelse. Og det er til syvende og sidst *Principalerne,* som bestemmer, om han vil beholde en eller flere af sine Arbejdere ud over 10 Aar eller ikke.

Men naar Tarifen — og dermed Tusindbetalingen — bliver forbedret, faar *alle* højere Løn, baade Fastlønnede og Akkordsættere, uden at tigge d'Hrr. Principaler om Tillæg »efter lang og tro Tjeneste«.

Korsør, den 30. August 1908. TH. ANDERSEN.

I Henhold til allerede for Aar og Dag siden givet og paany indhentet Samtykke af Hr. Læge DUURLOO vil der fra *1. Oktober d. A.* være ansat to Læger i den vidtstrakte og stadig voksende Valbykreds, blandt hvilke Medlemmerne har frit Valg i Henhold til Lægekontrakten. Samtidig udvides Kredsbestemmelsen i Kontrakten derhen, at Kredsen foruden Valby-Distriktet omfatter »den Del af Frederiksberg, som ligger mellem Søndermarken og Valby«.

De Medlemmer, der fra ovennævnte Tidspunkt ønsker at benytte den nyansatte Læge, Hr. Dr. Einar Hall, Langgade 73, maa inden Fredag d. 25. ds. **skriftlig** *anmelde det til Forbundskontoret.*

STYRELSERNE.

Til Hr. H—R.

DET er længe siden jeg har haft den Ære at blive nævnt eller at have skrevet i nærværende Organ, men Deres Artikel i Nr. 35 nøder mig til at takke Dem.

Deres Bemærkning om, at jeg var den ivrigste til at hjælpe mine Kolleger under Arbejdsstandsningen, betragter jeg nemlig som et Kompliment fra Deres Side, thi som Bogtrykker bør jeg støtte mine Kolleger af al Magt, idet jeg som Typograf gjorde nøjagtig det samme overfor mine daværende Fæller.

Hvad vilde De f. Ex. sige, hvis en af Deres Fæller støttede Bogtrykkerne under saadan en Arbejdsstandsning, selv om han mulig i enkelte Punkter havde en fra Fællernes Anskuelse i al Almindelighed afvigende Mening om enkelte af Stridens Punkter? — De vilde sige: Skruebrækker!

Nøjagtig det samme sker indenfor Mestrenes Rækker i omvendt Tilfælde.

Man maa holde sammen for at føre en Sag igennem, og er Mestre og Svende enige, saa er der jo intet at lave Strejke eller Lock-out paa.

Jeg fandt under Arbejdsstandsningen Deres lokale Formands, Hr. MORTENSENS Arbejdsmaade her i Aarhus særdeles udmærket — set fra et Typograf-Standpunkt.

Han gjorde hvad han kunde for at berøve os al Hjælp og alle Midler under Affæren.

Men Hr. H—R, De kommer til at undskylde, at jeg, som Formand for Modparten, i dette Tilfælde tillod mig at benytte alle hæderlige Midler i modsat Retning — ellers var jeg jo ikke paa min Plads.

At Deres Formand fik større Held med sit Arbejde end jeg med mit, tjener til Deres Fællers Ros og ikke til Aarhus-Bogtrykkernes Ros.

Men jeg haaber, at alle Landets Bogtrykkere, hvis der nogensinde skulde blive Arbejdsstandsning igen, maa vide hvor deres Plads er og se dem i Spejl paa Typograferne, hvis Parole jo er: *Ikke en Mand udenfor Organisationen og ikke én Øre billigere end den Pris som min Kollega skal have for sit Arbejde.*

Hvis dette blev Tilfældet, saa vilde det ogsaa i Fremtiden blive lettere for begge Parter at enes baade om Afkortning i Arbejdstid og højere Løn.

Men hvis mine Fæller skal blive ved at staa spredte som sidst: de færreste i Arbejdsgiverforeningen, de fleste i den lokale Forening og en Del i Typografernes Forening, saa maa vi hellere allesammen næste Omgang ¡mælde os ind i Deres Forening og saaledes høre ind under De samvirkende Fagforbund — saa fik De da intet at klage over!

Men skal vi saa alligevel ikke være enige om, Hr. H—R, at De intet har at bebrejde mig, fordi jeg ikke holdt med Dem, thi havde jeg ment, at *De* burde holde med os, saa vilde De have haft Grund til at tro, at jeg fejlede noget!

Og saa til Slut Deres Bemærkning: En saadan Mand burde aldrig glemmes!

Er det en Trusel, saa maa jeg minde Dem om, at jeg staar i Arbejdsgiverforeningen og ser med samme Øjne paa en saadan fra Deres Side, som De med Deres Organisation i Ryggen vilde se paa en lignende Trusel fra min Side; men er det Deres *oprigtige* Mening, at jeg overfor mine Kolleger var den gode Kammerat, som De selv uantastet vil og bør have Lov til at være overfor Deres Fæller — saa er vi jo enige!

Resultat: En Alen Sats mere!

Aarhus, den 1. Septbr. 1908. MARIUS GEERTSEN.

„Seperatismen".

SKØNT Hr. Ludvig Pedersens Indlæg i *Typ.-Tid.* Nr. 35 just ikke indbyder til det, vil jeg i al Korthed søge at klare Begreberne lidt med Hensyn til »Seperatisterne«.

Efter Hr. L. P.s Fremstilling skulde man nemlig tro, at de Kolleger, han saa nonchalent udleverer til den samlede Stands Foragt, var en Samling Individer, værre end Skruebrækkere (disse maa jo nemlig *ikke* boykottes!) og i det hele taget blottede for al Eksistensberettigelse.

Hvori bestaar da Seperatisterne«s Forbrydelse? Ja — de tillader sig at have den Mening, at vort Forbund staar bedre *udenfor* »De samv.«, saaledes som denne Sammenkobling nu virker, og at vi ikke kan gavne de andre Fag ved at blive indenfor, hvorfor de foreslaar Udmældelse.

Uden at komme nærmere ind paa de »logiske Grunde«, der iøvrigt taler for at mælde os ud, skal jeg gøre opmærksom paa, at selv »De samv.«s ivrigste Tilhængere nu, navnlig efter det sidste Forlig, indrømmer, at der trænges alvorligt til Ændringer i demokratisk Retning, ja til en fuldstændig Omorganisation af »De samv.« — **Hvis** der skulde foregaa noget i den Retning, hvad vor Udmældelse maaske kunde give Stødet til, er der dog næppe noget i Vejen for, at vi kunde komme ind i Paradiset igen!

Men enten nu Udmældelsen bliver vedtaget eller forkastet (i København har jo et overvældende Flertal sluttet sig til Udmældelsen), burde dog *det* slaas fast: At naar vi, i Kraft af vore fælles »egoistiske« Interesser, holder sammen i vort Forbund og retter os efter vore Love og Afstemninger, saa bør vi ogsaa nære lidt mere Fordragelighed overfor hverandres Anskuelser, end Hr. L. P.s Artikel bærer Præg af. Thi saadanne desperatistiske Udgydelser er kun egnede til at *splitte* og uværdige for »oplyste Arbejdere fra det 20. Aarhundrede«.

Vil De tro *det*, Hr. Pedersen?

København i Avgust 1908. EDV. SAMUELSEN.

Nær og Fjærn.

Under Kampen var Tillidsmændene hos Firmaet O. C. Olsen & Co. om Onsdagen hos Firmaet for at hæve Lønnen for den forudgaaende Lørdag. De blev da af en af Firmaets Chefer i meget hæftige Ord bebrejdet, at *en eller nogle af Personalet havde begaaet Hærværk paa Firmaets Ejendom.* Der var nemlig slaaet en Rude ud i Kælderen. Man maatte hellere foretage Indbrud i Chefens Lejlighed end øve den Slags Hærværk! Tillidsmændene tilbageviste Beskyldningen, *uden* at det i nogen Maade gjorde Virkning hos Chefen.

I Mesterbladet for 1. September findes i en Artikel af Bogtrykker Truelsen — en Beretning om Bogtrykkernes heltemodige Færd under Strejken — følgende Linier om en øvet Stordaad:

»Om igen! Tilbage til Olsen & Co. for at faa ny og mindre Matricer bankede. Her var imidlertid alt lukket og slukket, *men efter at have slaaet en Rude ud** skaffer man sig Adgang til Lokalerne, fuldender Arbejdet—«

Det var altsaa *Bogtrykkerne* og ikke Personalet, der havde øvet Hærværk, men her fremhæves det som en Daad.

Men det mest betegnende er dog, at Bebrejdelserne til Tillidsmændene rettedes om *Onsdagen*, medens Gærningen skete *Mandag* Nat.

Endnu har Personalet ikke modtaget nogen som helst Undskyldning eller Beklagelse af Fejltagelsen.

Var »Pressen«s Sættere (Bogtrykkere) bevæbnede? I sidste Nr. af Mesterbladet findes følgende Notits:

Fundne Sager. To Lommeknive, formentlig tilhørende »Pressen«s Sættere, er fundne i Ferslews Avissætteri. Kan afhentes paa Kontoret.

25-Aars Jubilæum. Den 8. September fejrede VILH. PETERSEN, Andelsbogtrykkeriet i Odense, sit 25-Aars Jubilæum som Typograf, idet han ovennævnte Dato 1883 udskreves som Typograf fra Bøllings Officin i Varde. Efter endt Læretid forlod han Officinet i Varde og tog Ophold i Middelfart hos Claudius Madsen (*Middelfart Avis*), hvorfra han 1884 kom til Odense og arbejdede forskellige Steder. Vilh. Petersen har været Medlem af vor Organisation siden han blev udlært og har saaledes været et trofast Medlem og Kammerat under de forskellige Brydningsperioder, selv om han nu ikke hørte til dem, der stod forrest i Rækkerne.

I Dagens Anledning har Jubilaren af Forretningen og Personalet paa Andelsbogtrykkeriet modtaget en Gave, bestaaende af en Buffet m. m., samt en Adresse, hvori der tolkedes de bedste Ønsker for Jubilaren og hans Fremtid.

Foreningsbilletter. Paa Forbundskontoret faas Billetter til Tivoli (35 Øre), Zoologisk Have (35 Øre), Panoptikon (50 Øre) og til Fotoplastikon (15 Øre).

* Fremhævelsen af os.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Ny Lokalformand.

Skive: Under Lokalformandens Militærtjeneste fra 14. Septbr. til 10. Oktbr. har Næstformanden, Herning Avis, overtaget Forretningsførelsen.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Sofus Nielsen, udl. 1/9 08 hos O. C. Olsen & Co. (arb. s. St.). Vilh. C. H. Nielsen, udl. 1/9 08 hos J. S. Nielsen (arb. s. St.). Theodor Holger Ole Brill Mørck, udl. 1/9 08 hos Bording (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Josef Niels Olaf Johansen, udl. 31/12 07 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Else Nielsen, f. Petersen, tidl. Medl. (Rom). Eleonora Augusta Petersen og Valborg Elvira Carlsen (begge Aamodt). Astrid Andersen, tidl. Medl. (P. Andersen). Sygeafdel.: 2787, O. S. Rundbergs Hustru Clara. 255, W. H. Hemmingsens Hustru Ella. 791, J. O. Madsens Hustru Regina.

Hillerød, Volmer Nordlunde, udl. 28/8 08. Horsens: Anna Madsen og Theodora Fernanda Walther (Hors. Avis), Sørine Marie Petersen, Christiane Martens og Hans Winther (Hors. Folkebl.), Agnes Andersen (Hors. Dagbl.), Carla Lindballe (Centraltr.), Marie Laursen og Ellen Jensen (Hors. Soc.-Dem.), alle Hjælpearbejdere. Odense: Bertha Nielsen (Andelsbogtr.), Petrine Hansen, Jenny Hansen, Marie Hansen og Amalie Petersen (alle Søndergaard), Olivia Larsen og Anna Nielsen (Fyns Tid.), alle Hjælpearbejdere.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1935, Thomas Chr. E. Jeppesen fra Udl. (arbl.). 1864 (420), Emil Peter Ferdinand Roed fra Lyngby (arbl.). 1641, Carl Vald. Strack fra Udlandet (Weiss). 1814, Sophus Madsen fra Aarhus (arbl.). 1608 (norsk Medl.), Sigvard Abeland fra Rejse (P. Andersen). Trykkerafdel.: 2339, Einer Frederiksen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 2064, L. Wimmer (De f. Bogtr.) og 1776, Simon Jørg. Jørgensen (Stiftstr.). Hjørring, 2347, A. Johan Th. Celinder (Hjørring Bogtr.). Horsens, 2171, Cornelius Hansen (Hors. Folkebl.) og 2262, J. Sibbernsen (Hors. Soc.-Dem.). Kolding, 2154, Carl V. Johansen (Schæffer), 1221, J. A. Mathiassen (Højskolebl.) og 1457, Niels Bertel Nielsen (arbl.). Korsør, 753, Kristoffer A. Ek (Korsør Av.). Silkeborg, 1827, Chr. Christensen Worm (Silkeb. ny Bogtr.). Varde, 1555, H. H. Hansen (arbl.). Viborg, 2234, P. M. Gabrielsen (Social-Demokraten).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2357, Jørg. H. Christensen fra Fagskolen til Bogense (arbl.). 2387, Vald. Fr. Jacob Petersen fra Fagskolen til Odense (arbl.).

Aarhus, 2424, J. P. Carl Jensen til Brønderslev i Pl., 2262, J. Sibbernsen til Horsens i Pl. og 1814, Sofus Madsen til København (arbl.). Fredericia, 1457, Niels Bertel Nielsen til Kolding (arbl.). Horsens, 1776, Simon Jørgensen til Aarhus i Pl. Kallundb., 2207, Martin Larsen til Roskilde (arbl.). Korsør, 1599, Th. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Løgstør, 2234, P. M. Gabrielsen til Randers (arbl.). Silkeborg, 2329, Vald. Sejersen til Kbhvn. (syg) og 1221, J. A. Mathiassen til Kolding i Pl.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 2563, Hjælpearb. A. F. V. Djurhus (udenfor Faget), 2516, C. M. Nielsen (udenfor Faget) og 1158, Johan Kjersgaard (udenfor Faget). Kvindeafdel.: 2166, Martine Sander (Alfr. Christensen). Sygeafdel.: 567, Enkefru Larsen Holst og 630, Enkefru Christine Lundquist.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag intet Møde. Sangøvelsen begynder *Lørdag den 19. September* i Lokalet, St. Anna Plads 13 2, hvor nye Medlemmer sættes paa Stemme. Lørdag den 26. September: *Ordinær Generalforsamling.* (1 z)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Møde Fredag den 18. Kl. 8 præcis, Pilestræde 51, Kaféen. Til dette Møde indbydes alle Trykkeriarbejdere.

(192) STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 v)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

begynder sin Vintersæson Lørdag den 12. ds. i K. F. U. M., Gothersgade 115. Alle Typografer indbydes venligst. (186)

Et lille Bogtrykkeri ønskes paa rimelige Betingelser til Købs af en solid Køber. Billet mrkt. »*E. S. 291*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Annonce-Bureau, Skindergade 3.* (187)

Sætter-Trykker-Forbundter søger Plads.

En ung Mand, som har arbejdet 3 Aar i et mindre Akcidenstrykkeri, søger fra 1. Novbr. Plads i et moderne Akcidenstrykkeri, hvor han kan faa en virkelig god Uddannelse i alt finere Akcidensarbejde. Pladsen ønskes helst paa et Sted, hvor der ellers ingen Lærlinge er. En særdeles fin Anbefaling fra min nuværende Principal kan fremlægges. Billet mrkt. »Sætter-Trykker 189« med Opgivelse af Løn og lign. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En ung Typograf

kan faa overdraget et i god Drift værende mindre Trykkeri i en sjæll. Provinsby i Forpagtning paa billige Vilkaar. Faste Kunder. Bill. mrkt. »Trykkeri S. 191« indlægges paa Ekspeditionskontoret snarest.

En flink Sætter

kan straks faa Plads i **Helsingørs Centraltrykkeri.** (190)

God Levevej.

Et i flere Aar drevet Bogtrykkeri (Akcidens) er paa Grund af Ejerens vedvarende Sygdom til Salgs. En driftig Mand med en mindre Kapital vil her være sikker paa en god Levevej. Bill. mrkt. »185« modt. Ekspeditionskont.

Akcidenssætter.

En absolut dygtig Akcidenssætter, der tillige er rutineret Tegner, kan faa Plads ved *Det Mallingske Bogtrykkeri, Kristiania.* Ansøgning, belagt med bekræftede Arbejdsprøver og Attestkopier, indsendes inden 1. Oktober. Løn efter Dygtighed. (188)

Sætter-Trykker

(Avis & Akcidens) kan, grundet paa Manøvreindkaldelse, faa Plads fra 1. September.

N. Sidenius' Bogtrykkeri,

160) Nysted.

Trykker-Forbundter.

Som saadan søger et ungt Menneske, der har staaet 3 Aar i Lære, Plads. Billet mrkt. »180« modtager Ekspeditionskontoret. (180)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Ægte Hamlets Cykler.

Billigste Salgsvilkaar.

Harry Kaaber,

(82) Haderslevsgade 39, 4.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 18. SEPTEMBER 1908 XXXV AARGANG

Kan der reformeres i De samvirkende?

ALLE er enige om, at det er galt fat med vor Organisationsform; men hvorledes den da skal være for at kunne kaldes fyldestgørende, ja derom er Meningerne jo delte.

Der hævdes fra den Side indenfor Arbejderbevægelsen, der er begyndt at blive konservativ, at Fejlene kan rettes ved en indre Reorganisation, og det er dette jeg gærne vil søge at slaa ned, da denne Reorganisation ved en nøje Undersøgelse viser sig at være et Stykke Arbejde, der er ganske omsonst.

Vi kan reformere ligesaa meget vi vil indenfor De samvirkende, det vil være ganske betydningsløst; det er og bliver skidt. De samvirkende er bundet af Septemberforliget, der forlanger en kvalificeret Majoritet, der er betydelig højere end den, vore Love fordrer, for at en Strejke er gyldig og før den maa understøttes af De samvirkende. Her er absolut intet at reformere! Samme Forlig *forbyder* Arbejderne at tale med om Arbejdets Ledelse. Her er altsaa heller intet at reformere!

Hvor er det da, d'Hrr. vil reformere? Jeg har hørt noget om, at der skulde laves en anden Valgmetode i De samvirkende; men hvad betyder det? Bliver Lock-out-Forliget ikke derfor staaende? Bliver Ledelsen alligevel ikke lagt i Hænderne paa nogle Enkelte?

Det kan ikke nytte at protestere, vi *er* bundne af Lock-out-Forliget, og i Kraft af dette har vi maattet gaa ind paa mange af de andre Smaaforlig. Der er ganske vist her i *Typ.-Tid.* skrevet, at det er vore egne Love og Paragrafer, der er i Vejen, men jeg skal oplyse Læserne om, at i Fagbladet for Smede- og Maskinarbejdere for Avgust Maaned skriver Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund J. A. Hansen: »at det ikke er De samvirkende Fagforbund (os selv), men derimod Arbejdsgivernes Organisationer, der binder og i stedse større Grad søger at lægge Baand paa vor Handlefrihed«.

Her er to Skribenter, der kæmper for samme Sag, men bruger fuldstændig modstridende Argumenter! Hvem af dem skal man tro? Jeg vil foreslaa d'Hrr. at gaa sammen til »Forhandling« om en fælles Taktik!

Jeg gentager mine Ord: *Vi maa, vi skal ud af De samvirkende.* Der findes intet Mellemstandpunkt om indvendig Reformation. Vi kan kun slippe ud af Uføret og befri os for Baandene ved at Fagene mælder sig ud af den Organisation, paa hvilken Baandene og Ansvaret er lagt.

Der er talt meget om, at de stærke Fag ikke kan »være bekendt« at mælde sig ud og lade de svage tilbage. Nonsens! Her stod vi som Medlem af De samvirkende nys med Hjælpen til dem, og saa bliver der meddelt os, at de er saa svage, at de ikke en Gang kunde strække Hænderne frem og modtage vor Hjælp! Skal vi saa *ogsaa* lægge os til Sengs og være syge?

Nej, lad os, som *kan*, tage et Snuptag; for vi er vel ikke kommen saa vidt, at den socialdemokratiske Moral fordrer, at vi skal holde os paa Sulteniveauet, naar der staar et veldækket Bord og venter paa os? Den Praksis benyttes i alle Tilfælde ikke af vore Politikere og Ledere.

Vi, der sidder inde med en vis Monopolstilling med Hensyn til Konkurrence fra Udlandet og hvis Fag er temmelig utilgængeligt for »raa« Arbejdskraft, har netop Magten til at bryde det Bolværk, som Kapitalen har sat, og er det først brudt, da er det ogsaa lettere for de andre at følge efter.

København, den 23. Avgust 1908. VALDEMAR NIELSEN.

P. S. Jeg anmoder herved høfligst Hr. A. P. B. Hansen, der for et Par Uger siden skrev en Artikel her i *Typ.-Tid.*, om til mig *privat* at opgive sin Adresse, da jeg gærne vil tale med ham. Jeg har forgæves henvendt mig paa Kontoret og til Redaktør F. K. Madsen, der hævder, at det er gammel Praksis ikke at offentliggøre saadant. I Medlemslisten har jeg ikke kunnet finde en Mand med disse Forbogstaver.

Ovenstaaende Artikel har været under Debat paa Fællesgeneralforsamlingen i Søndags. Forfatteren har — efter hvad der er bleven mig meddelt — fremstillet Sagen saaledes, at jeg skulde have nægtet Artiklen Optagelse, da den var skrevet mod De samv. Fagforbund. Efter denne Fremstilling vedtog Generalforsamlingen, at Artiklen skulde optages i det først udkommende Numer.

De Læsere, som har fulgt med i Debatten om De samv. Fagforbund, vil vide, at baade Modstandere og Tilhængere har faaet Plads i Fagbladets Spalter — ogsaa Forfatteren af ovenstaaende Artikel. Det, der er sket, er, at jeg har nægtet Optagelse af Artiklen, fordi han i en Efterskrift søger at fremtvinge Oplysning om en bestemt Artikels Forfatter, hvilket jeg som Redaktør mener er ham ganske uvedkommende.

F. K. MADSEN.

Tarifen.

DER kommer nu ret jævnlig nye Forslag frem i *Typ.-Tid.* til vor nye Tarif; maatte jeg da ogsaa fremsætte et Forslag, som jeg vil ønske, de forskellige Lokalforeninger vil tage op til Drøftelse. Og Forslaget er: *Bort med Beregningen.* Paa Trykkerier, hvor der baade er Fastløn og Beregning, maa de fastlønnede som oftest hænge mere i, end hvor der er udelukkende Fastløn, idet den stadige »Kilen paa« fra Beregningssætterens Side og Lederens forskende Øje uvilkaarlig river »de faste« med. Og er der nogen Mening i, at Beregningssætteren faar fra 30—35 Kr. om Ugen, medens »den faste«, der ofte bestiller lige saa meget, altid maa nøjes med 23 eller 24 Kr.

Og kunde dette Forslag ikke gaa igennem, vil jeg foreslaa et andet: *Typografer over 50 Aar, der beskæftiges paa Fastløn, maa ikke oversættes paa Beregning. Beregningssættere med og over nævnte Alder overgaar til Fastløn, der bliver at udregne efter de sidste 3 Aars Gennemsnitsfortjeneste.* Til det første Punkt skal jeg kun bemærke, at man før har set, at en Typograf, efter paa et Sted i 15 (eller maaske 20) Aar at have arbejdet paa Fastløn, pludselig bliver sat over paa Beregning. Dette burde absolut kunne forhindres.

— — —

Løfterne i Tarifen om personlig Tillæg er et Onde, som burde udgaa. Den enkelte Mand paa et Trykkeri bør ikke fristes til saa stærk »Begunstigelse«, at han bliver »kvalificeret« til at faa 1 Kr. eller 2 mere om Ugen end hans Kammerater.

Men et af Hovedpunkterne til vor nye Tarif bør dog være: *Forkortelse af Arbejdstiden.* SÆTTER.

Skal vi ud af »De samvirkende Fagforbund«?

Af SØRENSEN-KJELD.

(Sluttet.)

Hvis vi bliver i »De samvirkende« mister vi vort *eneste* Vaaben: *Strejken*. Vi *maa* ikke strejke mere! raaber Hr. Nielsen, som var han i Havsnød. Noget Bevis leverer han ikke, han har rimeligvis intet. Selvfølgelig *maa* vi strejke, saafremt vi finder det formaalstjenligt. Det stemmer vi over, og er vi alle klar over Rækkevidden og over vore Ævner til at tage en Kamp, og vi finder, at Spørgsmaalet er Kamp værd, er jeg ikke i Tvivl om, at Kampen begyndes. Men hvis Hr. N. vil være med i den moderne Arbejderbevægelse, maatte han paa Forhaand vide, at her betragtes *Strejken* i Fremtiden ikke just som et offensivt Vaaben, men mere som et defensivt. Kun naar der sker et organiseret Overfald paa de besiddelsesløse eller naar danske Arbejdsgivere principmæssigt nægter Arbejderne Delagtighed i Konjunkturernes Stigning, da maa det uhyrlige Strejkevaaben frem. Men det er i højeste Grad letsindigt paa et hvilket som helst utidigt Tidspunkt at behandle dette Vaaben som et Stykke Legetøj. Det er kun fanatisk Taabelighed at tilraade Strejke baade nu og da, særlig i et Øjeblik, hvor Kapitalen ligger paa Lur efter en Anledning til at redde sine overkapitaliserede Aktieselskaber over en vanskelig Misére, for derved at dække den Raaddenskab, der skjuler sig under de planløse Produktionsforhold, og samtidig give det Udseende af, at det er Arbejderne, der er Skyld i den opstaaede Elendighed.

De, der siger, at Kapitalen knuser os, naar vi udmælder os af »De samv.«, har en saare uhyggelig Ret. Den Dag, da de forskellige Organisationer staar hver for sig, den Dag har Arbejdsgiverne faaet Egoismens Bastille indført i Organisationerne. Og da vil der opstaa det Forhold, at hver Organisation fejer for *sin* Dør. Den Organisation, der kæmper for Krav, der ikke er indført i de øvrige, til den vil det lyde: hjælp jer selv. I har meget mere end os. Vi har ikke Raad til at hjælpe. Strejker den førnævnte Organisation saa for de opstillede Kravs fulde Gennemførelse, vil Arbejdsgiverforeningen, naar den finder det passende, smide en Snes Tusinde Mand paa Gaden. De gaar *der* til vi er bleven møre eller vi alle er bleven det. Det beror paa Arbejdsgiverforeningen hver Gang at vælge saadanne Fag, der aldrig nogensinde vil være i Stand til at faa skaffet Midler tilveje til Modstandskraft. Vi har da Krigen i Arbejdernes egen Lejr, Underklasse sat mod Underklasse, det letteste og bedste Vaaben, Arbejdsgiverne kan ønske sig.

En planløs »Kamp« fra Arbejdernes Side og en stærk *national* og *international* planmæssig Krig fra Arbejdsgivernes Side er og bliver Resultatet.

Hr. Valdemar Nielsen og Meningsfæller erkender, at Arbejdsgiverne nu er saa stærkt organiseret, at vi ikke kan røre os under »De samvirkende«. Vi har lært dem det og lært dem det godt; vi sér her, hvad et godt og stærkt Sammenhold betyder. Men i Stedet for at tilraade Arbejderne at være ihærdige i Bestræbelserne for at blive ligesaa godt organiserede, sér vi, at Hr. N. og hans Tilhængere raader Arbejderne til at splitte sig for bedre at kunne bryde Modstanden. En saadan Filosofi kan ikke noget fornuftigt tænkende Menneske docere. Enhver nøgtern Iagttager maa tydeligt kunne indsé, at Hr. Nielsen og hans Proselyter arbejder troligt Haand i Hanke med Arbejdsgiverne, fuldstændigt i disses Favør. Intet vil være disse Folk kærere end at faa »De samv. Fagforbund« splittet. Desto lettere har de ved at faa Arbejderne til at slaas indbyrdes.

En af de medvirkende Grunde for Udmældelsen har bl. a. været *Lock-out-Forliget*. Som alt nævnt er Hr. Nielsen og hans Meningsfæller — i Henhold til hans Artikler — Modstander af *alt*, hvad der hedder *Forlig* i de fagøkonomiske Spøgsmaal. Disse Folk har ikke faaet Tid til at tænke over, at hele Samfundet er bygget op paa Forlig, og det kan ganske simpelt ikke være andet. Men samtidig med at Hr. Nielsen raser mod Lock-out-Forliget, bebrejder han »De samv. Fagforbund«, at de har sat dette Forlig ud af Kraft. Han tager ikke i Betænkning at fortælle hans Allierede, Arbejdsgiverne, at vi har brudt Lock-out-Forliget. Her har »De samvirkende« taget en af hans Anstødsstene bort, og saa véd han intet andet Raad end at raabe op til Arbejdsgiverne: »Kan I da ikke sé, at »Forbundet« har snydt og narret Jer og brudt med Lock-out Forliget. Det angik ganske vist min kæreste Livsfilosofi: *at strejke*. Men I maa tage de Folk ved Ørene. For jeg skal have »Forbundet« splittet, og et af mine bedste Argumenter var jo netop *Lock-out-Forliget*«.

Her er det ret øjensynligt, at Hr. Nielsen ønsker at hjælpe Arbejdsgiverne.

»Lyt til et Raad fra Storbyen!«

Ja, Blækket kunde godt være en Arbejders, men Pennen synes at være en Arbejdsgivers.

Det har i mange Aar været Provinsianernes Taktik: hellere et halvt Skridt frem paa sikker Grund end to ud paa Dynd. Og det forekommer mig, at vi absolut ikke har nogen Grund til at lytte til de Røster, der lyder fra København. Vi har ikke lært noget af Københavnerne i Retning af organisatorisk Taktik, hvorimod disse tilvisse ikke havde nogen Skade af, om de lærte lidt af os. Og jeg nærer store Betænkeligheder for vort Forbund, om Hr. Nielsens Fløj skulde blive den ledende. For jeg kan vanskeligt tænke mig, at overdrevent mange Provinsianere sætter Pris paa Arbejdernes Splittelse og en Begynden forfra paa det Arbejde, vi saa langt fra er færdige med: at skabe en organisatorisk, solidarisk og maalbevidst Arbejderstand. Og dette Arbejde gaar ikke i den af Hr. Nielsen antydede Retning. Jeg ønsker ikke nogen de Klø, som jeg er overbevist om, der vil falde af til os, den Dag, Fagorganisationerne staar splittede. Vi er kommen paa et Tidspunkt, hvor vi er ved at overvurdere vore Kræfter. De, der staar saa stejlt paa Udmældelsen af Hensyn til Strejker og Kampiver, har næppe sét helt ud til Samfundshorisonten. I saa Fald vilde de sé noget, der *stærkt* maner til Sammenhold.

Vi maa sé paa Situationen, som den er, og ikke lade Afmagtsdesperation faa Overtaget. Roligt og besindigt maa der sés paa Tingene og kolde Hjærner maa *nu* i Forgrunden. De Folk, der vil ud af »De samvirkende«, har antagelig tilstrækkelig overvejet, om de anser de Mænd, der er Ledere af Bevægelsen, for indsigtsfulde nok til at føre an i den nyskabte Situation — det er klogt at sikre sig mod alle Eventualiteter — og er det Tilfældet, da kan der roligt lades staa til.

Havde mine Ord Vægt i Provinserne og blandt de mere besindige i København, da vilde jeg fraraade at sende Delegerede, der stemmer for Udmældelsen af »De samvirkende«, ikke alene fordi jeg finder det hensynsløst af de københavnske Kolleger at rejse Spørgsmaalet paa Bekostning af *vor* Tarif, da de sidste Gang udskød det af Hensyn til deres egen, men ogsaa fordi jeg føler mig overbevist om, at Provinsianerne sætter Pris paa en rolig, saglig Udvikling, tagende Op- og Nedgangsperioderne i Betragtning og med det for Øje, at vi *endnu* er Lejere og de andre er Ejendomsværter.

De Samvirkende.

I Nr. 31 af *Typ.-Tid.* findes en Artikel fra Randers, underskrevet Herm. Hansen, og hvori han henstiller til Provinskollegerne nøje at overveje Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund, da Hr. Herm. Hansen finder det »af meget stor Vigtighed«.

Det samme siger vi herinde i København; men rigtignok paa et andet Grundlag end H. H. er med paa. Vi Københavnere sér ikke paa nogen Fordel ved at staa isoleret i dette Spørgsmaal; men vi vil søge ved de alt foretagne **to** Afstemninger at faa Provinskollegerne til at indsé Nødvendigheden af at staa udenfor De Samvirkende; thi det ulyksalige og uheldige Mæglingsforslag fra en af Danmarks største Bladudgivere har atter vist os, at De samvirkende Fagforbund er sejlet paa Grund uden at have holdt Skibsraad med de forskellige Fagforbunds Medlemmer, og dette synes mig maa være alt nok til at vi maa være færdige med at sejle og staa under Kommando af dette Skibs Officerer; thi i Sandhedens Interesse maa jeg bemærke, at vi har taalt alt for meget af d'Hrr. Naar Hr. H. H. siger, at i København kan Kravene stilles med mere Eftertryk end i Provinserne, da skal jeg tillade mig at henvise til den nu tilsyneladende overstaaende Lock-out og dermed følgende Strejke, at begge Dele kunne spredes over hele Danmark i Løbet af ganske kort Tid — og sé, Hr. Herm. Hansen, i Løbet af en lignende Tid var alle Danmarks Typografer enige om at sætte »Skaftet« og alle som én forlade Trykkerierne — naturligvis undtagen nogle faa »Herrer«, der fandt det belejligst til at faa *gratis* Frokost, men rigtignok ikke denne Gang af Kolleger. Endvidere skriver Hr. H. H., at det maa være os bekendt, at vi er kommen ind i roligere og stabilere Forhold siden vi er

kommen ind i De Samvirkende — ja, kan være for Provinsernes Vedkommende, men saa maa jeg paa det alvorligste anmode Hr. H. H. sammen med de utilfredse ihærdigt at arbejde for, at vi endnu faar ganske anderledes »roligere« Forhold, og dette sker kun ved at vi alle som én mælder os ud af De Samvirkende for ikke at være meddelagtige i, at den anden Million Kroner kommer i D. S-s Kasse, thi da behøver d'Hrr., som sidder i De Samvirkende, hverken at »løbe« efter Hjærterum eller »Husrum«, thi det er alt givet dem.

Hvis Udmældelsen bliver vedtaget — hvad jeg haaber maa ske efter De Samvirkendes sidste Fadæse — da tror jeg, at Danmarks Typografer kan drage et Befrielsessuk, som de længe har tragtet efter at blive befriet for — og da først kan vi udbringe et Leve for Friheden!

København, 16. August 1908. —n.

Bliv i De Samvirkende.

DER bliver indenfor vort Fag paany lavet Propaganda for Udmældelse af De samvirkende Fagforbund. I den Anledning finder jeg mig beføjet til at fremkomme med et Par Bemærkninger, som jeg formener bør overvejes forinden det er for silde.

Lad os antage, at der paa det kommende Delegeretmøde virkeligt skulde kunne skabes en Majoritet for Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund og en paafølgende Urafstemning give samme Resultat.

Hvad vil der da ske?

Det ligger meget nær at antage, at der vil ske noget lignende som skete i Begyndelsen af 80'erne, da *Indmældelsen* i De samvirkende Fagforeninger fandt Sted: Der blev vakt en Mistænksomhed; man stolede ikke længer paa hinanden; en Masse Medlemmer mældte sig ud af Foreningen; en Del af Styrelsen nedlagde sine Mandater; og endelig dannedes »Ny typografisk Forening«.

Om denne Masakre atter skal overgaa vort Forbund, forekommer det mig, at det maa være et stort Ansvar at paatage sig for de Mænd, som har rejst denne Agitation, da Splittelse af vort Forbund i Øjeblikket betyder væsentligt mere end i 80'erne, hvor det ikke var saa godt sammentømret og ikke hvilede paa de ideelle Grundpiller som nu. Dansk Typograf Forbund er efter min Mening op mod Idealet af en Organisation. De danske Typografer har fornylig vist et enestaaende Sammenhold, staaende under De samv. Fagforbund. Derfor vilde det være en sørgelig — og for andre Fagorganisationer demoraliserende — Begivenhed, om vort Forbund revnede.

Kommer vi til at staa enten splittet eller alene — maaske begge Dele — uden noget økonomisk Rygstød, maa jeg spørge om, hvor vor moralske Modstandskraft ligger.

— — —

Bortset fra det foranførte, forekommer det mig ejendommeligt, at det vistnok bedst organiserede Fag, og som har opnaaet Forudsætningerne for en taalelig Tarif med 8 Timers-Arbejdsdagen og en i Forhold til andre Fag anstændig Gennemsnitsløn, vil svigte deres Klassefæller, Arbejderne i andre Fag, ved at mælde sig fra Landsorganisationen og derved lade de andre Fag skøtte sig selv. Vil det ikke sé egoistisk ud, naar man selv har naaet, hvad der foreløbig kan naas, og derefter løbe sin Vej? Det kan vel næsten sammenlignes med et Medlem af vort Forbund, der har faaet en god Plads og derefter er saa tarvelig at mælde sig ud.

— — —

Om selve Realitetsspørgsmaalet er der fremkommen Ord, som jeg formener bør imødegaas. Det er sagt, at vi er »*svinebundne*« saalænge vi staar i De samv. Fagforbund. Udtrykket er ikke heldigt valgt, men man kan godt forstaa Meningen. Det sete afhænger af Øjnene, der sé. Er Typograf-Forbundet »svinebundet« af De samv. Fagforbund, saa er de enkelte Lokalforeninger, de enkelte Trykkeriers Personaler svinebundne af Typograf-Forbundet. Det sker, at enkelte Lokalforeninger eller enkelte Trykkeriers Personaler har Krav, som ønskes gennemført, men som Styrelsen ikke drister sig til at gaa med til af Hensyn til eventuelle Konsekvenser. Det kan man med samme Ret kalde for »svinebundet«.

Det er nødvendigt, at Styrelsen for Typograf-Forbundet organiserer Kravene i Lokalorganisationerne, ligesaa nødvendigt er det, at de enkelte Fags Krav organiseres af De samv. Fagforbund. Planløse Kampe vil medføre anarkistiske Tilstande.

Har et Forbund Ret til at udmælde sig af De samv. Fagforbund, saa har en Lokalafdeling samme Ret til at udmælde sig af Forbundet, og et enkelt Medlem samme Ret til at udmælde sig af sin Fagforening, men dette sidste er vi alle enige om at fordømme.

Det hævdes, at det ikke er nogen Splittelse at udmælde sig af De samv. Fagforbund, vi kan godt holde sammen med de andre Arbejdere alligevel. Hvad vil det sige? Det samme som at Medlemmerne i en Forening mælder sig ud med den Motivering, at de nok skal støtte hinanden alligevel. Enhver vil vist paastaa, at saadan gensidig Støtte uden fastsatte Regler ikke giver samme Resultat som det obligatoriske Bidrag. Ligesom man aldrig paa Forhaand kan have Mening om, hvor stor Støtte man kan gøre Regning paa, eller om man i det hele taget kan vente nogen.

Nej — det er ikke Splittelse at opløse De samv. Fagforbund og ikke stille noget andet i Stedet — siger alle Seperatister og Splittelsesmænd!

Lad den typografiske Stand ikke give Impulsen til Ødelæggelse af den danske Arbejderbevægelse.

Den 22. August 1908. ERIK S. RASMUSSEN.

Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund.

DETTE Spørgsmaal er atter brændende, har længe været det og bliver det endnu mere paa det forestaaende Delegeretmøde. Det, der har givet mig Anledning til nedenstaaende, er nærmest en Artikel af Hr. Ludvig Petersen i Næstved i *Typ.-Tid.* Nr. 35.

Hr. P. skriver: »Derfor, Kammerater, vis d'Hrr. Seperatister og Splidagtighedens Forkæmpere den Foragt, de fortjener. Vælg dem aldrig til Tillidsmænd af nogen Art, thi naar deres Grundsyn paa Arbejderbevægelsen er forfejlet, saa er vi ikke berettiget til at vente os store Ting af dem i andre Retninger heller«.

Jeg ser nu ikke saa sort paa Tilværelsen, thi hvorfor skulde anderledes tænkende ikke have Lov til at have deres Mening om Sagen og ogsaa have Lov til at fremsætte den?

Jeg kan nu slet ikke indse, at der sker saa stor Skade, saafremt Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund blev vedtaget. Thi saa længe Arbejderne er bundne ved det sørgelig bekendte Lock-out-Forlig af 1899, da staar vi absolut i Stampe. Vi kan ikke røre eller bevæge os, som vi i Følge Tidens Krav er berettiget til, og som er en absolut Nødvendighed for os.

Der bliver hævdet, at hvis vi udmælder os af De samvirkende Fagforbund, saa mister vi Understøttelse under en eventuel Konflikt. Men hvad skulde der være til Hinder for, at de enkelte Fag under Konflikter gensidig støttede hinanden?

Og desuden maa vi ogsaa tage i Betragtning, at vi er jo dog internationalt organiserede.

Vel skal jeg indrømme, at det er Idealet at staa sammensluttet saa fast som mulig, derved opnaar vi mest, men under de nuværende Forhold kan jeg ikke indse rettere, end at det bedste vilde være en fuldstændig Opløsning af De samvirkende Fagforbund for at faa Lock-out-Forliget ud af Verden. Jeg tror nemlig da, at Arbejdsgiverne vil følge Eksemplet for deres Vedkommende. Saa er der jo ikke noget til Hinder for, at vi begynder forfra igen, naar ellers ikke Arbejderne lader sig binde paa en saa ydmygende Maade, som nu er Tilfældet, og saa skal jeg for mit Vedkommende være den første til at tiltræde Sammenslutningen.

Hr. L. P. skriver, at man til det forestaaende Delegeretmøde ikke skal vælge Tillidsmænd, der nærer seperatistiske Anskuelser. Men hvorfor i al Verden kan man ikke høre og drøfte hinandens Meninger? Jeg tror nemlig, at de Medlemmer, der anbefaler en Udmældelse af De samvirkende Fagforbund, er tilfulde ligesaa gode Kolleger og ligesaa gode Kammerater som de, der holder paa det bestaaende. — Her for vort Vedkommende er til det forestaaende Delegeretmøde valgt en Modstander og en Tilhænger af Forslaget, og dette finder jeg er godt og heldigt.

Svendborg, den 31. August 1908. SØREN JENSEN.

Efterslæt.

UNDER Henvisning til mine Udtalelser paa Generalforsamlingerne i Koncertpalæet og Enghavevejens Forsamlingsbygning i Lock-out- og Strejkeugen skal jeg *ikke* undlade herved at meddele Dansk Typ.-Forbunds Medlemmer, at der Onsdag den 2/9, efter Indvarsling af Hr. Viggo Christensen, afholdtes et Møde, til hvilket Dansk litografisk Forbunds Forhandlingsudvalg foruden Medlem af samme Forbund, Hr. J. P. Jensen, og Undertegnede var inviteret.

Anledningen til Mødets Afholdelse var min Forespørgsel om, hvorvidt det Rygte, der verserede under Konflikten, »at Dansk Typograf-Forbund ikke kunde holde Strejken gaaende mere end 3 Dage«, var Sandhed eller Løgn, og om muligt faa konstateret, hvorfra Historien stammede.

— — —

Min Forstaaelse af Tingene er denne:

Paa et af Repræsentantskabsmøderne skal Hr. P. Hvidtfeldt have udtalt, »at Bladstrejken i *Provinsen* ikke kunde holdes *effektivt* mere end 3 Dage«. Denne, Hr. Hvidtfeldts Udtalelse, er imidlertid af Forretningsføreren for Litograferne, Hr. Emanuel Jensen, afleveret til Medlemmerne af Dansk Litograf-Forbund paa en saa — kejtet — Maade, at disse — eller i hvert Fald en betydelig Del af disse — har forstaaet, at Dansk Typ.-Forbund som Helhed ikke kunde holde Strejken gaaende.

— — —

Ved Mødets Slutning blev der af Undertegnede rettet følgende direkte Spørgsmaal til d'Hrr. Litografer:

»Er der fra Dansk Typograf-Forbund under nogen som helst Form lagt Pres paa Litografisk Forbund for at faa Eder til at slutte Konflikten?«

Dette Spørgsmaal besvaredes benægtende af d'Hrr. Litografer.

»*Sørup*«, *Rødovre den 7. Septbr. 1908.* B. E. SCHMIDT.

Lock-out—Strejken.

Hvad Forliget har lært os.

DET var en for os ganske ny Situation, der forelaa for godt 14 Dage siden, idet Bogtrykkerne lock-out'ede alle Akcidensarbejderne i Anledning af Litografstrejken, og det var meget anerkendelsesværdigt, at vort Forretningsudvalg saa hurtig var Situationen voksen, at det ved en Landsafstemning med overvældende Majoritet fik Tilladelse til samtidig med Lock-out'ens Ikrafttræden at iværksætte Strejke paa alle Dagbladstrykkerier. Saa langt billiger og anerkender vi vort Forretningsudvalgs Arbejde, idet vi fuldtud forstod, at opnaaede Litograferne ikke deres Krav: 8-Timers Arbejdsdagen, indført, vilde det blive meget vanskeligt for os selv at opnaa et lignende Gode til næste Aar; vi kæmpede saaledes ikke alene for Litografernes 8 Timer, men i ligesaa fuldt Maal for vor egen. Vi siger: Saa langt billiger vi vort Forretningsudvalgs Arbejde — men saa kan vi heller ikke længere. Thi saa kom Forliget, et Forlig, der absolut efter vor Formening betyder et Tilbageskridt indenfor vore egne Rammer, et Tilbageskridt, der er saa meget beklageligere, som det efter vor Formening slet ikke var nødvendigt. Vi kæmpede til Fordel for et andet Fag, men dette fik ved vor Tilslutning ikke mere ud af Sagen end det var tilbudt forinden Strejkens Udbrud, og vi selv maatte tage en Ydmygelse i os, som kan faa vidtrækkende Følger. Og vi tør paastaa, at havde vi menige Medlemmer faaet Lov at stemme om Strejkens Ophør, som vi fik Lov at stemme om dens Begyndelse, vilde Resultatet være blevet et andet end det vort Forretningsudvalg kom til. Er det ikke beskæmmende for vor Stand, at vi skal tvinges til at gaa i Arbejde med »Skruebrækkerne«, og hvilken ødelæggende Indflydelse har det ikke paa Organisationen i sin Helhed og de ubefæstede Sjæle i Særdeleshed, at vi diktatorisk skal bøje os for et saadant Forlig. Eller skulde det mon ikke være vort Forretningsudvalg bekendt, at til Eksempel paa et Trykkeri her i Provinsen standsede kun 2 Mand Arbejdet, medens de øvrige 5 Mand blev opfordret til at gøre fælles Sag med deres Kammerater og blev tilbudt samme Understøttelse som dem, nægtede de dog at forlade Arbejdet og fortsatte uforandret. Nu er de to Mand efter Forliget blevet tvunget til at gaa i Arbejde og fremdeles anerkende de der arbejdende — nu regulære »Skruebrækkere« — for gode Kolleger. Kan vi, som en i den faglige Bevægelse i Spidsen gaaende Stand, være et saadant Forlig bekendt. Skulde det være det eneste Resultat vi efter 10 Dage skulde være naaet til. Var et saadant Resultat de ca. 45,000 Kr. værd, som vi ofrede derpaa — foruden det Indtægtstab, som vi Strejkende selv ofrede, og som mindst kan sættes til andre 45,000 Kr. Vi mener nej. Og Konsekvenserne af denne Ydmygelse er ganske ligefrem, at vi i kommende Kampe maa regne med et større »Skruebrækkerkompagni«; thi de Kolleger, der nu staar udenfor og maaske nu i større Tal vil mælde sig ud, i kommende Kampe ikke vil risikere at miste deres Pladser, da vi nu allerede en Gang officielt har anerkendt deres ødelæggende og nedbrydende Gærning. Men det er en Haan mod os, der stadig har staaet i vor Organisation og betalt og fremdeles betaler for de Goder, vi selv og de andre den Dag i Dag nyder. De har intet mistet, men kun vundet, vundet i dobbelt Forstand, idet deres Principaler for Fremtiden vil vide at paaskønne dette, at de i tilstundende Konflikter altid vil kunne regne med denne faste Stok. Det er da ogsaa vor Formening, at vor Hovedbestyrelse kun nødtvungent er gaaet til dette Forlig, der intet, absolut intet gav os til Fordel, men kun en dyb Ydmygelse. Men er dette Tilfældet, bør enhver ærekær Kollega lægge sig det Spørgsmaal alvorligt paa Sinde, om Tiden nu ikke er inde for Udmældelse af De samvirkende Fagforbund, naar dette ikke har mere Respekt for vor Organisation, end det kan paatvinge os et saadant Forlig. Enhver Kollega bør alvorlig og nøje stille sig det Spørgsmaal, om vi ikke selv er modne til at ordne vore egne Sager og selv bestemme, ikke alene naar vi skal kæmpe, men ogsaa paa hvilke Betingelser vi skal gaa i Arbejde. Vi vinder intet ved at staa i De samv. Fagforbund, men vi kan tabe alt. Ikke alene kan vi vente, ved en hvilken som helst og aldrig saa ubetydelig en Konflikt i et os ganske uvedkommende Fag, at komme med i Kampen; men vi skal bøje os for De samv. Fagforbunds Afgørelse i Tilfælde af, at vi selv ønsker Kamp for at opnaa faglige Fordele. Da De samv. Fagforbunds Bestyrelse overvejende — for ikke at sige udelukkende — bestaar af Fag, der har en længere Arbejdstid end vi for Tiden har, vil det ganske sikkert være meget tvivlsomt, om vi til næste Aar vil faa Lov til at optage en Kamp om en 8-Timers Dag for os selv; rent bortset fra, at dette Krav, hvis vi bliver staaende i Forbundet, vil hidføre en Kamp af en saa vidtrækkende Udstrækning, at vi ikke vil kunne forsvare at optage den. Staar vi udenfor Forbundet, vil det blive os selv, *kun os selv, der kommer til at kæmpe,* os selv, der bestemmer, hvormeget der skal fordres og hvordan Betingelserne for Arbejdets Genoptagelse skal være. Lad os derfor samles om Kravet: **Udmældelse af De samvirkende Fagforbund!**

Skive, den 23. August 1908. SKIVE LOKALAFDELING.

Det maa bero paa en Misforstaaelse, naar Skive Lokalafdl. mener, at Litograferne forinden Konfliktens Udbrud var tilbudt en halv Times kortere Arbejdstid. Paa Arbejdstidens Indskrænkning havde Arbejdsgiverne netop stillet sig fuldstændig afvisende. I Januar havde en Generalforsamling taget Beslutning om, at der ikke maatte indrømmes nogen som helst Indskrænkning i noget Fag under de nedadgaaende Konjunkturer, som faktisk er tilstede. Det var kun ved De samv. Fagforb.s Repræsentanters Argumentation og hele Holdning samt under Trykket af de Beslutninger, der var taget af de typografiske Arbejdere, at det lykkedes at bryde Arbejdsgiverforeningens en Gang vedtagne Beslutning. For at gaa dertil krævede Arbejdsgiverforeningen en Erklæring om, at der ikke maatte strejkes paa Krav om Arbejdstidens Indskrænkning før 1910. Da De samv. Fagforbunds Repræsentanter, særlig af Hensyn til Provinstypografernes Lønbevægelse i 1909, ikke vilde afgive en saadan Erklæring, saa bristede Forhandlingerne, og Lock-out'en og Strejken i Bogtrykfaget traadte i Kraft. Den korte Strejke har i hvert Fald bevirket, at Banen for Provinstypograferne ikke er spærret, hvis man finder det nødvendigt at tage en Kamp paa en forkortet Arbejdstid, ligesom Litograferne kan rejse Krav og føre ny Kamp til den Tid, Typograferne i København faar indført 8 Timer.

Skive Lokalafdeling overser sikkert, at det var Repræsentanter for 25000 Arbejdere, som var truet med Lock-out, der stemte for ikke nu at spille Hazard om en yderligere Indskrænkning af Arbejdstiden paa Papiret, og at til disse sluttede sig Repræsentanter for andre 50000 Arbejdere, som i første Omgang skulde betale Krigsomkostningerne og i Løbet af kort Tid dele Skæbne med de andre Udelukkede. De paagældende Repræsentanter var alle valgte af Fagenes Hovedbestyrelser, der

alle er udgaaede enten ved direkte Valg eller valgt af de paagældende Fags Delegeretmøder; det var altsaa Folk, som havde Overblik over Forholdet indenfor deres eget Fag. Forligets Godkendelse blev jo kun til ved at sammenholde de forhaandenværende Forhold. Og det bør altid være klog Fagpolitik, at man nøje vejer en Kamps økonomiske og moralske Ofre med den Gevinst, man kan faa, *hvis* man sejrer helt og fuldt. Det er de Hundrede af Fag og de Tusinder af Arbejdere, der skal lide under en Kamp og dens Følger; det kan derfor ikke være og bør aldrig mere blive de enkelte Fag og disses faa Hundrede Arbejdere, der alene skal bestemme en Kamp og dennes Forløb. Lige saa lidt som et Trykkeripersonale vil finde sig i, at en enkelt Mands Beslutning skal medføre, at hele Personalet drives ud i Strejke, uden at være spurgt og uden at have givet sin Tilslutning dertil, og lige saa lidt som et Forbund kan finde sig i, at den enkelte Afdeling tager Beslutning paa hele Forbundets Vegne, lige saa lidt kan samtlige Fagforbund finde sig i, at et enkelt Forbund tager Beslutninger, som kan bringe Arbejdsløshed og Nød ind over andre Fag, som man tilmed kræver økonomisk Støtte af, uden at være raadspurgt og uden at have givet sit Minde til en Beslutning, som kan drage saadanne Konsekvenser.

Saaledes har det været. De samv. Fagforbund er jo netop fremstaaet for at afhjælpe den daværende Mangel. Institutionen har løst denne Opgave og maa fremdeles være den Institution, som virker regulerende i vore faglige Kampe. Kaster man Blikket paa De samv. Fagforbunds hidtidige Virksomhed, saa vil man jo se, at det ogsaa er lykkedes at bringe Arbejderne betydelig fremad, og mange Konflikter er løst, som ellers vilde have bragt Nød og Elendighed i de mange Hjem, uden at de Krav, man vilde gaa i Kamp paa, tilnærmelsesvis kunde bringe Erstatning derfor, selv om Kravene var blevne indrømmede efter en Kamp.

Det paagældende Fag, som er i Strejke, kæmper *aldrig alene*, det kan strejke alene, men *en hel Masse andre Arbejdere maa kæmpe Arbejdsløshedskampen* som Følge af en Strejke i et andet Fag. Strejker Typograferne, ophører Arbejdet hurtigt f. Eks. for Bogbindere og Papirarbejdere, og disses bristende Købeævne bringer Arbejdsløshed over Skomagere, Skræddere, Tekstilarbejdere o. s. v. Det vilde være en Forbrydelse mod disse Arbejdere, som har 10—12 Timers Arbejdstid og langt lavere Løn, om Typograferne vilde strejke for Opnaaelse af kortere Arbejdstid og højere Løn for sig alene uden at have spurgt disse, om de vilde udsætte sig for Arbejdsløshedens Byrder som Følge deraf.

Et Samarbejde maa der derfor til. Og naar Fagforbund skal samvirke, kommer De samv. Fagforbund jo som Følge deraf, hvis Love er vedtagne paa en Generalforsamling af Forbundenes Hovedbestyrelser, efter at hvert enkelt Medlem gennem sit Forbund har haft Adgang til at stille Forslag, ganske naturligt til at være det centrale Sted, hvorfra Bevægelsen ledes.

Forslaget indeholder ikke noget om, at Skive-Afdelingen eller andre skal anerkende de 5 Klubmedlemmer, som blev staaende paa Viborg Stiftsbogtrykkeri under Konflikten, for gode Kolleger. Det tvinger heller ikke de 2 Medlemmer til at gaa i Arbejde sammen med de 5. Skruebrækkeri er saa langt fra anerkendt, at man tværtimod i Arbejdsgiverforeningen har grupperet disse og i visse Forhold er gaaet med til at dømme disse. Men var der faa Arbejdere, som svigtede os, var der endnu flere, som svigtede Arbejdskøberne, og alle disse maatte naturligvis ikke undgælde derfor.

Den afsluttende Kamp maa have lært os, at det kun er ved Sammenhold og Plan i Bevægelsen, at man kan sejre eller gaa uskadt ud af Kampen.

Fordi man ikke naaede alt, hvad man kunde ønske, skal Raabet derfor ikke være: Ud fra De samvirkende Fagforbund; men alt bør koncentreres paa *mere Plan* i de Bevægelser, som de enkelte foretager sig, saaledes at eventuelle Fremstød kan ske uden tillige at skyde paa egne Tropper.

D'Hrr. Provinstrykkere!

DER er ikke lang Tid tilbage til det forestaaende Delegeretmøde, det kan da maaske have sin Interesse, om Forbundet og d'Hrr. Trykkere vilde tage disse faa Bemærkninger under Overvejelse. Det er de fleste Trykkere bevidst, at vi har en Tarif for Sættere og Trykkere tilsammen. Paragrafen for Trykkere er lidt mangelfuld. Det hedder, at en Trykker har Lov til at passe to Maskiner for en fastsat Løn over Minimalen og kan ikke fordres til at passe mere end to Maskiner tilsammen, men enten nu en Trykker passer en eller to Maskiner, saa staar der ikke noget om, hvor meget der kan fordres indenfor den normale Arbejdstid.

Undertegnede forespurgte for nogen Tid siden Forbundet, hvor meget der kunde fordres af en Trykker, samtidig med at jeg opgav det Arbejde, der var lavet den nævnte Dag. Svaret, jeg fik, lød: »At saa havde jeg ikke drevet Tiden væk«.

Der er delte Meninger om Trykning. Det er ikke altid d'Hrr. Principaler regner med den Tid, der gaar tabt med Omordning af Formene, Uheld ved Maskinen osv. De sørger blot for at faa proppet saa meget Sats ned i Maskinhallen som mulig, saa bliver det Trykkerens Sag at levere reelt og ordentligt Arbejde. Vi bør derfor være enige om at faa en mere udførlig Tarif for Trykkere.

Der er ogsaa en anden Sag, som det er nødvendigt at tage op til Drøftelse, nemlig Sætter-Trykkerne.

Hvad er en Sætter-Trykker? Det er et Medlem, som har lært Sætterfaget og sét en Rok løbe rundt, og derfor, trods der maaske gaar en Trykker ledig, tilbyder sin Assistance som Trykker, idet han er af den Formening at kunne paatage sig begge Fag. Selvfølgelig kan han kun det Fag, han har lært, og derfor bør vi nu se at komme bort fra det Amfibium, thi en Sætter har nemlig udlært som Sætter og en Trykker som Trykker, og lad os saa holde os indenfor vore egne Enemærker.

PROVINSTRYKKER.

Randers under Kampen — og efter.

MED Stolthed har det kunnet noteres, at ikke en af »Dansk Typ.-Forbunds Medlemmer, der arbejder ved Kassen eller Maskinen, har svigtet i den os paatvungne Kamp. De arbejdsvillige har alle været »overordnede«, regulære eller titulære Faktorer og lign. eller Folk udenfor Faget, bl. a. Journalister, der tidligere har været Typografer.

I Randers udkom Bladene regelmæssigt ved Hjælp af Stereotypi og arbejdsvillige Hænder. *Venstrebladet* havde Faktor FLORIAN JØRGENSEN, tidligere Medlem af Foreningen, nu kontraktbunden. *Dagbladets* Hjælper var en Faktor NIELSEN, gentagende Medlem af Forbundet. Hvad Herren hedder til Fornavn, kender jeg ikke, da han ikke tidligere har interesseret mig. Han har haft Bogtrykkeri i Varde, som imidlertid gik i Stykker paa Grund af Mangel paa saavel faglig som anden Dygtighed. Kom til Esbjerg, senere til Varde igen som Faktor hos Hr. Jerne og havnede derefter paa *Randers Dagblad*. — *Amtsavisen* fik en trofast Støtte i Journalist KESSLER, der indtil for nogle Aar siden arbejdede helt eller delvis som Typograf. Desuden havde Bladet ubetalelig Hjælp af en Bogbinder WAIGNER, der optraadte som Paalægger.

De Personer, der i Kampen skadede os saa meget, de havde Evne til, men som staar udenfor vor Organisation, kan vi jo ikke ramme. Men vi kan vise dem den Foragt, enhver god Kollega maa føle overfor Udøveren af en saadan Handling, og tillige afbryde *enhver* Forbindelse med disse.

— — Med Undren vil nedenstaaende sikkert læses.

I Randers eksisterer en selskabelig Forening med Formaal at dyrke *kollegial* Selskabelighed. Kessler er Medlem af denne fra den Tid han arbejdede som Typograf. 13 Medlemmer (væsentlig *Venstrebladets* og *Socialdemokratens* Personaler) havde forlangt ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Udslettelse af et Medlem. Denne afholdtes i Lørdags. Kessler var tilstede; hans Forsvar for Handlingen var kort og godt: Jeg havde Ret og Pligt til at arbejde. Som det vil ses, det af arbejderfjendtlige Højrejournalister udsendte Stikord. Naar K. denne Gang havde Pligt at optræde som sket er, saa er det vel at antage, at han i kommende Kamp har samme Pligt: at være arbejdsvillig. — Det er utroligt, men sandt, efter at han var fremkommen med en saadan Udtalelse vedtog de organiserede Typografer, som han har skadet saa vidt han formaaede, med 24 St. mod 13, at Kessler trods alt, hvad der er sket, har Ret til at deltage i den *kollegiale* Selskabelighed.

— Maatte den for vor faglige Organisation skadelige Moral, der gør sig gældende gennem denne Afstemning, ikke brede sig yderligere!

Randers, den 7. Septbr. 1908. N. K. NIELSEN.

Medlemmerne gøres gentagende opmærksom paa, at det er forbudt:

1) **at modtage Plads, forinden Tilladelse dertil er indhentet paa Afdelingernes Kontor,**
2) **at reflektere paa Brev om Plads, forinden Henvendelse paa Kontoret, med mindre Brevet er underskrevet med Emil Møllers Navn,**
3) **at henvende sig paa Københavns Bogtrykkerforenings Bureau, Købmagergade 22, og**
4) **at avertere i eller reflektere paa Annoncer i Bogtrykkernes Blad.**

Overtrædelse af ovennævnte Forbud medfører Karantæne. **AFDELINGSSTYRELSERNE.**

For — imod.

Nu da det synes, at Spørgsmaalet om Udtrædelse af De samv. Fagforbund i den kommende Tid vil blive livlig debatteret i Bladets Spalter, kan det vel ingen Skade gøre at minde Parterne om at huske paa, at hvilket Standpunkt, man end indtager overfor dette — lad mig sige — Kardinalpunkt, saa er det sikkert af Kærlighed til sin Forening og Stand. Det er ærlig og god Vilje til at ville def bedste — derom har ingen Ret til at tvivle — der dikterer Vedkommende sit *for* eller *imod*. Men, naar dette er Tilfældet, bør man ogsaa respektere andres Mening og ikke paa Forhaand stemple hverandre som Forrædere, Seperatister osv.

Naar Spørgsmaalet er om Udtrædelse af De samv. Fagforbund, saa bør det huskes, at der alle Dage har været en stor Minoritet imod De samv. Fagforbund.

Grundene kan have været forskellige til denne Modvilje — og er det endnu. Men Grunden til, at Spørgsmaalet: ud af De samv., i disse Dage rejses med saa stor Styrke, er alene dyb Skuffelse og stor Utilfredshed med Ledelsen. At den første er ægte nok, bør ikke betvivles; det sidste kan der være delte Meninger om.

At Lederne har sin store Skyld i Utilfredsheden er aabendar. De maa jo længe have vidst, at Grundlaget, hvorpaa De samv. var bygget op, for hver Konflikt med Mesterforeningen blev forrykket og Modstanden svagere og svagere; ja, saa svag, at man under den nu afsluttede Konflikt ikke en Gang turde optage Kampen, men maatte kapitulere paa de opstillede Betingelser. At det skete med nogenlunde Ære skyldes vort Fags raske og pludselige Udfald, og er det eneste Lyspunkt i Bedrøveligheden.

Om De samv. kan reorganiseres og hvorledes det bør ske, maa af Bestyrelsen klarlægges paa den kommende Kongres, men som Stillingen er for Øjeblikket er de intet værd, snarest til Skade.

Vælg derfor kun Repræsentanter til Kongressen, der er Modstandere af De samv., men vælg dem ikke med bundne Mandater til dette Spørgsmaal.

Til Hr. Ludvig Petersen, Næstved, kun dette: Hvorfor skal Seperatisterne i det hele have Foreningsrettigheder, lad os tage dem med.

Odense, i August 1908. PETIT.

Hvad mangler vi?

Ensidighed — Bitterhed! Disse Egenskaber staar vel for mange som utiltalende Begreber, og dog kan de være overmaade nyttige og berettigede.

Hvor har vor Forening dog altid været elskværdig! Vi har snakket os frem, maaske nok en enkelt Gang med et lille Smæk paa venstre Laar.

Saa fik vi et Slag i Ansigtet ved Principalernes Lock-out. Saa svarede vi. I al Esskværdighed hilste man Lørdag Aften Farvel med Principalen eller Faktoren, hvilken sidste vi ganske sikkert kunde vente vilde blive staaende som Husets lydige Tjener. Man beklagede maaske endog at maatte sætte Huset i Forlegenhed, men det var jo Foreningerne o. s. v.

Saa mødtes Kollegerne, nedsatte et Festudvalg, der blev Midtpunktet, og gik saa ved Lejlighed hen i Trykkeriets Port for at slaa en lille Sladder af med den forslæbte Principal, naar han kølede sin varme Pande. Vi lod ham beholde sine Punkterersker, misbruge sine Lærlinge og skælde os ud i de Bladstumper, han fik pint gennem Maskinen.

Derpaa kom Afslutningen, vi gik igen paa den, lavede Overarbejde, for at Herren kunde komme paa Benene, lagde Fisk af, ja enkelte skal endog have spist Forligsfrokost fra Principalen.

Men skal vi nu sige: Stop!

Vi har senere sét, hvorledes Bladudgiverne lover os, at vi skal møde dem godt forberedt næste Gang.

Vi siger nu: I lige Maade! Skal vi ud igen, saa tager vi til Bunds. Om ogsaa d'Hrr. Principaler vil raabe om Chikane, maa vi bruge alle Chancer. Vil de ikke indrømme os Opfyldelse af vort Krav om kortere Arbejdstid i vort sundhedsfarlige Fag og en rimelig Løn, skylder vi ingen elskværdige Hensyn.

Lad os ogsaa sé at faa Reservefondet omdannet til en ren og skær fuld Krigskasse, om det ogsaa skal koste Ofre. Vi har god Udsigt til at komme paa Gaden en Gang endnu, og vel saa under mindre elskværdige eller hensynsfulde Former. ×

Det internationale Sekretariat.

Sekretærstilling.

Da den hidtilværende Indehaver af Pladsen som Sekretær for »Det internationale Bogtrykker-Sekretariat«, Hr. P. STAUTNER, er fratraadt Stillingen, skal der nu ansættes en ny Sekretær. Ansøgere, som i Skrift og Tale skal være det franske og tyske Sprog mægtigt, maa i Ansøgningen give en kortfattet Selvbiografi om en tilsvarende Virksomhed, og som tillige udviser Erfaring i Bogtrykkerbevægelsen.

Sædet for Sekretariatet bliver Stuttgart. Ved Tiltrædelsen af Pladsen, som skal ske i Løbet af dette Aar og efter nærmere Aftale med Undertegnede, bemærkes følgende:

Til at raadslaa og understøtte Sekretæren i alle vigtige Spørgsmaal nedsættes en Kommission.

Begyndelseslønnen for Sekretæren er 3000 Frcs. aarlig. Han har desuden Krav paa 14 Dages Ferie.

Nærmere Oplysninger om Sekretærpladsen findes i Statuterne, som paa Ansøgernes Begæring straks vil blive tilstillet.

Valget af Sekretæren sker gennem de Forbundsstyrelser, der tilhører Det internationale Sekretariat.

Ansøgningen, som sker i det tyske og franske Sprog, indsendes inden 4. Oktober 1908 til

E. DÖBLIN,
Formand for »des Verbandes der Deutschen Buchdrucker«,
Berlin S. W. 29
Mariendorferstrasse 13 I.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 3. Septbr. en af ca. 100 Medlemmer besøgt ekstraordinær Generalforsamling.

FORMANDEN bød den talrige Forsamling og specielt de kvindelige Trykkeriarbejdere, der for første Gang var tilstede ved vore Forhandlinger, velkommen, hvorefter FERD. POULSEN valgtes til Dirigent.

FORMANDEN aflagde derpaa Beretning om Lock-out'en. Der var her i Byen 19 Bogtrykkerier, heraf var 16 Medl. af Arbejdsgiverforeningen, 3 ikke. 3 af Trykkerierne (mindre Forretninger) beskæftigede ikke nogle Typografer. Afdelingen havde under Lock-out'en 127 Medl., heraf var 93 udelukkede og i Strejke, i Arbejde 21, uberørt af Konflikten (anden Livsstilling og lign.) 8, Militær 4, syg 1. Ingen af Afdelingens Medlemmer udførte teknisk Arbejde hos nogen af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer. Derimod har de Faktorer og Trykkeribestyrere med faglig Uddannelse, der staar udenfor Forbundet, alle udført teknisk Arbejde i deres respektive Forretninger, ligeledes har et Par Journalister og en avtoriseret Gas- og Vandmester samt en pensioneret Faktor (de to sidstnævnte er begge ca. 70-aarige Mænd) efter Evne været behjælpelige i herværende Dagbladstrykkerier. Ved Konfliktens Slutning er alle udelukkede og strejkende atter tiltraadte deres sædvanlige Pladser og er blevne vel modtaget overalt. Et enkelt Sted, hvor Personalet havde erholdt Sommerferie og nydt den alle paa en Mand nær, blev denne af Faktoren nægtet Ferie med den Motivering, at efter Typografernes sidste Optræden kunde der ikke være Tale om Ferie. Denne Nægtelse af Ferie blev dog kort efter annulleret, og Motiveringen for Nægtelsen maa da ogsaa betragtes som værende i Strid med det Bergske Forlig. Styrelsen havde holdt Møder med de herværende Trykkeriarbejdersker med Foredrag om Organisationens Betydning og opfordret disse til at

indmælde sig i Forbundet, og Resultatet var, at foreløbig havde 25 af de i Byens Trykkerier arbejdende Kvinder indmældt sig i Forbundet. Opfordrede de tilstedeværende Kvinder til at virke for, at alle deres Kolleger indmældte sig.

Under Lock-out'en havde Bogtrykker Søndergaard her i Byen henvendt sig til A/S Faaborg Eksprestrykkeri, der ikke er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, og venligst henstillet til dette Firma ogsaa at slutte sig til de lock-out'ende Bogtrykkere, og Henstillingen var bleven fulgt. Form. her havde da telefoneret til Aktieselskabets Leder, Hr. Frandsen, og forklaret ham, at den af hans Forretning etablerede Lock-out var rent og skært Tarifbrud (Opsigelsesfristen), og at der i Tilfælde af, at den opretholdtes, vilde blive krævet Erstatning for ikke tarifmæssig Opsigelse til hans Personale. Efter hvad der senere var meddelt, havde dette til Følge, at denne Lock-out kun havde varet en Dag.

Sluttelig rettede Formanden en Tak til alle de udelukkede og strejkende for deres Færd under Konflikten og en Tak til de arbejdende for den store Støtte, de havde vedtaget at yde de i Konflikten implicerede, hvis denne varede over 14 Dage, samt for den smukke Kaffefest, de havde inviteret Afdelingens Medlemmer til paa Lock-out'ens sidste Dag.

Punkt 2. Vor Stilling til de samv. Fagforbund. L. D. RASMUSSEN indledede. I et dygtigt Foredrag klarlagde han for Medlemmerne Nødvendigheden af De samv. Fagforbunds Opretholdelse og belyste ved mange Eksempler den Nytte og Gavn, Danmarks Arbejdere har haft af denne Institution, der havde vist sig i Stand til næsten altid ad Forhandlingens Vej at faa noget ud af Sager, men ellers havde opgivet ad den Vej at faa Resultat paa. Taleren foreslog derpaa en Resolution, der vedtoges paa sidste Delegeretmøde.

En lang Diskussion paafulgte nu. FORMANDEN hævdede, at Opløsning af eller Udmeldelse af De samv. Fagforbund i sin Konsekvens betød Opløsning af alle Arbejdernes Organisationer. Der er ingen Mellemvej mellem Organisation og Anarki. Arbejderne maa tage Konsekvensen af deres Organisation og forfølge den, indtil den ender med hele Samfundets Centralisation, som er Modsætningen til Frikonkurrencen. — CHR. E. PETERSEN ønskede vort Reservefond yderligere forøget. L. CHR. NIELSEN kritiserede skarpt de samv. Fagforbund, som var sammensat efter konservative Regler. Han var meget utilfreds med det Bergske Forlig. Han vilde dog ikke anbefale Udmældelse. Foreslog en Resolution, der gaar ud paa, at de samv. Fagforbunds Ledelse skal vælges ved almindelig Afstemning mellem alle Forbundenes Medlemmer, at hvert Forbund skal oprette en Reservefond, samt at Spørgsmaalet om Udmældelse eller Forbliven i de samv. Fagforbund for Dansk Typ. Forbunds Vedkommende skal til Urafstemning mellem dette Forbunds Medlemmer. — FERD. POULSEN ansaa en Udmældelse som forhastet. — FORMANDEN mente, at vi ikke kunde vedtage noget om, hvad andre Forbund skulde gøre. — L. D. RASMUSSEN kunde gaa med til Urafstemningen og vilde føje den til sin Resolution.

Følgende Resolution vedtoges derpaa med 46 St., 11 imod:

»I Erkendelse af, at De samv. Fagforbund er et fuldgyldigt Udtryk for den organiserede Arbejderklasse, og da Dansk Typograf-Forbunds Udmældelse som Følge heraf vil være et Brud paa det Solidaritetsprincip, hvorpaa Fagorganisationerne er bygget op, opfordrer Odense Lokalforening de Delegerede til paa Kongressen at stemme for, at Dansk Typograf-Forbund vedblivende skal tilhøre De samv. Fagforbund.

Lokalafdelingen paalægger sine Repræsentanter paa Delegeretmødet at kræve Spørgsmaalet om vor Stilling til De samv. Fagforbund sat under almindelig Afstemning.«

Den anden Resolution forkastedes.

Punkt 3. Et Forslag. FERD. POULSEN foreslog at forhøje Formandens Løn til 100 Kr. aarlig samt at give ham og Kassereren et Gratiale paa 10 Kr. hver for deres Arbejde under Lock-out'en. Vedtoges enstemmigt. —bl.—

Styrelsesmøder.

DE KVINDELIGE TRYKKERIARBEJDERES STYRELSE.

Torsdagen den 3. September.

Da Frk. Ingeborg Hansen havde meddelt, at hendes Tid ikke tillod hende at varetage sit Hverv i Styrelsen, var Suppleanten, Fru Jansen, indkaldt. Frk. Crone bød Fru Jansen Velkommen, hvorefter hun gav Oplysninger om den nye Overenskomst for Kvinderne i Stentrykkerierne. Efter Konflikten var alt gaaet i den vante Gænge for Bogtrykkeriernes Vedkommende; men nogle enkelte Stentrykkerier havde næppe forstaaet Forliget, idet de havde begyndt en systematisk Opsigelse af deres Personale. Der klages til Arbejdsgiverforeningen. Mange af Eleverne fik en mangelfuld Uddannelse; flere af dem havde saaledes været ved Faget i 6, 8 à 10 Maaneder uden at have betjent en Hurtigpresse. Det vedtoges at afholde Generalforsamling for Stentryk-Paalæggerskerne Fredag den 11. September i Danas Have; der skulde da vælges en Delegeret og to Kvinder til Voldgiftsretten i Litograffaget.

A. G. P.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Onsdag den 9. September.

1. Et svensk Medlem, der havde modtaget Plads hos Hertz uden forud at have henvendt sig til Kontoret, vedtoges det at indstille til 3 Maaneders Karantæne.

2. Et Medlems Afskedigelse var ved Formandens Mellemkomst taget tilbage. Til Efterretning.

3. Et Forhold, hvor et Medlem havde arbejdet under Tarifen, var paatalt af Formanden og ordnet saaledes, at der var ansat en Trykker til. Godkendtes.

4. Eksprestrykkeriet arbejder stadig i Strid med Lærlingeskalaen, idet der atter er to Trykkerlærlinge til to Trykkere, hvoraf den ene, Principalens Søn, er Faktor. Da Henvendelser til K. B. i lignende Tilfælde har været frugtesløse, maatte man nøjes med indtrængende at indskærpe Medlemmerne *straks* at anmælde, naar Lærlingeskalaen bliver overtraadt.

5. Hos et Firma, O. C. Olsen, var forsøgt indført, at en Rotationstrykker tillige skulde trykke paa Hurtigpresse. Da dette dels vilde være en Forringelse af de hidtil bestaaende Forhold, dels et aabenbart Brud paa det Tilsagn, Firmaets Chef under Tarifens Tilbliven havde givet Formanden og Næstformanden, og endvidere er i Strid med hidtil gældende Praksis, der fastslaar Hurtigpressetrykkere og Rotationstrykkere som værende 10 forskellige Brancher, forbeholder man sig at skride ind mod Forholdet fra det Tidspunkt, da Vedk. er i Stand til med Ansvar at betjene Rotationspressen. L. J.

FÆLLESSTYRELSESMØDE.

Onsdag den 9. September.

1. *a.* Til Efterretning forelaa Meddelelse om, at Arbejdets Genoptagelse i Bogtrykkerierne var foregaaet tilfredsstillende, medens dette ikke var Tilfældet for Stentrykkeriernes Vedk., idet f. Eks. Søborgs Eftf. havde nægtet at genantage 4 Kvinder, medens Kruckow havde begyndt at afskedige de Kvinder, som havde deltaget i Konflikten, og truet med at de efterhaanden alle skulde bort. Der var indsendt en skarp Protest imod denne Fremgangsmaade til K. B. *b.* Ved et Fællesmøde med Litografisk Forbunds Forretningsudvalg oplystes det, at de Rygter, som under Konflikten var udspredt om vort Forretningsudvalg, var ganske grebne ud af Luften, og en Erklæring herom blev underskrevet af Parterne. *c.* En Begæring fra to Firmaers Personaler om Understøttelse for Mandag den 17., skøndt der samtidig var oppebaaret Løn for denne Dag, kunde ikke bevilges.

2. Lægespørgsmaalet i Valby. Efter Overenskomst med Lægen vedtoges det at ansætte en Hjælpelæge i Distriktet fra 1. Oktober 1908.

3. Et Par Sygesager drøftedes, og Beslutning toges.

4. Kvindelige Hjælpearbejdere i Nationaltidende, der havde stanset Arbejdet under Konflikten, vedtoges det at yde en Hjælp af 5 Kr. til hver, ialt 50 Kr.

5. En Bogtrykker var indtraadt i K. B. og havde derfor faaet Meddelelse om, at han ikke samtidig kunde være Medlem af Forbundet. Han ønskede nu 6 Ugers Respit. Vedtoges.

6. Gutenberg-Korets Forhold til Karnevalet drøftedes, da Sagen var rejst paa en tidligere Generalforsamling. Det vedtoges at overlade til Styrelserne for Sætterafdelingen og Koret at forhandle om en Ordning, der mulig kunde tilfredsstille alle Parter. Resultatet forelægges senere til eventuel Godkendelse.

7. Regnskabet for Karnevalet fremlagdes i revideret Stand og godkendtes.

8. Et Andragende om Reservefondsunderstøttelse bevilgedes.

9. En Begæring om Optagelse i Sygekassen fra en kvindelig Kollega, der var fyldt 45 Aar, maatte afvises i Henhold til Lovenes § 71.

L. J.

Nær og Fjærn.

25-Aars Jubilæum som Typograf kan den 1. Oktober fejres af CARL NIELSEN, *Fyns Tidende.*

Gutenberg-Koret drager førstk. Søndag paa Sangerfærd. Turen gælder Boserup Sanatorium, hvor Koret vil synge nogle Sange for Patienterne, hvilket sikkert vil virke oplivende i deres ellers saa ensomme Tilværelse. Om Aftenen synger Koret i det kendte Etablissement »Trægaarden« i Roskilde, hvor der i den Anledning er stor Fest.

Rettelse. I Hr. Sørensen-Kjelds Artikel i sidste Nr. er der paa 2. Side 3. Linje fraoven udfaldet nogle Ord. Sætningen skal lyde saaledes: »og Tilslutningen til »De samvirkende Fagforbund« vedtoges da ogsaa med 70 St. mod 11. Der er desværre« o. s. v.

Festregnskabet er revideret og befundet rigtig, hvilket bevidnes.

Samtidig beder vi Frk. Mouritzen modtage vor Tak. Naar Festen forløb saa vellykket, skyldtes det for en stor Del hendes Energi og Virksomhed.

ALFRIDA PETERSEN. HENRIETTE SCHWERDTFEGER.
ANNA HANSEN. AMALIE PETERSEN. GRAM PETERSEN.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket aabnedes Mandag den 14. Septbr. og er derefter aabent hver Mandag og Torsdag 7½—8½.

Lægerne.

Dr. EILSCHOU HOLM er bortrejst fra 15/9 i en Maaned. Vikar Dr. E. FRANCIS, Østerbrogade 64, tr. 1—2. Søndag 9—10. Telefon Øbro 202.

Dr. H. TRIER er flyttet fra St. Kongensg. Nr. 74 til Nr. 85 i samme Gade. Telefon uforandret Palæ 805.

Rettelse.

Som Adresse for den fungerende Formand for Skive Afdeling nævntes Herning Avis. Skal være: VICTOR JENSEN, Folkebladet.

Ny Lokalformand.

Faaborg: Carl Johannes Nyborg, Faaborg Avis. Bopæl: Kirkestræde.

Under Lokalformændenes Militærtjeneste fra 14. Septbr. til 10. Oktbr. fungerer Næstformændene i følgende Byer: *Herning:* L. D. Christiansen (Hern. Avis). *Ringsted:* H. P. Hansen.

København, den 16. Septbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Hjælpearbejderne Jens Christiansen og J. F. Jørgensen (begge hos Aller), Ludvig Niemann og Otto Larsen (begge hos Nielsen & Lyd.). Kvindeafdel.: Kamma Nielsen, udl. 24/8 08 hos Bording (arb. s. St.). Lilli Benthien, udl. 1/4 07 hos Cato (arbl.).

Aarhus, Hjælpearbejderske Sofie Rüsz (Th. Thrue). Fredericia, Hjælpearb. Niels P. O. Nielsen (Sociald.). Herning, Sofus Block, udlært 1. September.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2241 (1483), David Davidsen fra Udl. (I. Cohen). 1228, C. J. F. Aaredsen fra Rejse (S. L. Møller). 2128, Knud Kjellin fra Køge (Johansen). 2307 (288), Carl Johs. Laur. Andersen fra Fredericia (arbl.). 1664, Lars Peter Larsen fra Næstved, 2168, Mathias A. Kofoed fra Ringsted, 1695, Anton Nielsen fra Ringsted, 1734, Johan Laur. Christiansen fra Næstved, 2066, Anthon Larsen fra Thisted, 1562, Hans Th. Hansen Thorsen fra Ribe, 1977, Lauritz Friis fra Slagelse, 1849, Peter Jensen Kjær fra Varde, 1835, Christen B. Christensen fra Varde og 2185, Oskar P. L. Honoré fra Lyngby (alle som Militære).

Aarhus, 1723, Johannes Hermansen (Militær) og 1868, Julius Peter Christensen (Stiftstid.). Herning, 2276, S. C. Gyldenløve Hartmann (Avisen), 2305, Rasmus Boye (Folkebl.) og 2036, Peter Christensen (Avisen). Holbæk, 2432, Hj. Steffensen (Dagbl.). Horsens, 2497, tysk, Axel Backhausen (Enkefru Backhausen) og 2213, Johannes Butty (Horsens Folkebl.). Kolding, 1406, H. G. Hunderup (Højskolebladet). Nyborg, 1730, N. A. H. Østergaard (Schönemann), 1836, N. J. Lauritzen, 1492, Johs. L. Nielsen og 1968, C. Chr. Hartmann (alle Militær). Odense, 2387, Vald. Petersen (Odense Avis), 2194, O. A. E. Rasmussen (Militær) og 2088, Otto Knudsen (arbl.). Ringkøbing, 1847, Chr. E. Nielsen (Christensen, Struer) og 2080, Johannes Ibsen (arbl.). Roskilde, 2207, Martin Larsen (Avisen). Silkeborg, 2175, Joh. Kr. Hansen (Silkeborg Avis). Skive, 2311, I. Holm og 2290, S. B. Deleuran (begge Skive Folkebl.). Varde, 2198, Aage Jensen (Folkebladet).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2123 (401), Paul Lüder til Lyngby i Pl. 1935, Thomas Jeppesen til Nakskov i Pl. 1868 (434), Julius P. Christensen til Aarhus i Pl. 1730, N. A. H. Østergaard til Nyborg i Pl. 1864, Emil Roed til Lyngby i Pl. 1820, Gyda Margrete Brandt til Korsør i Pl. 1723, Johannes Hermansen til Aarhus som Militær. 1959, Johannes Jensen til Odense som Militær. Trykkerafdel.: 2432 (1807), Hjalmar Steffensen til Holbæk i Pl.

Aarhus: 2276, S. C. G. Hartmann til Herning i Pl. 1406, H. G. Hunderup til Kolding i Pl. 2290, S. B. Deleuran til Skive i Pl. og 2005, Hans Chr. Hansen til Esbjerg i Pl. Esbjerg, 1748, Hans Carl Hansen til Fredericia (Militær) og 2175, Joh. Chr. Hansen til Silkeborg i Pl. Faaborg, 2198, Aage Jensen til Varde i Pl. og 2176, Hans Marius Madsen (paa Rejse). Fredericia, 2307, Carl J. L. Andersen til København (arbl.). Helsingør, 2194, Otto Rasmussen til Odense (Militær). Herning, 1847, Chr. E. Nielsen til Struer i Pl. Horsens, 1831, Carl P. Pedersen, 1521, Søren Sørensen og 1517, Rich. Jørgensen Tarp (alle til Fredericia som Militær). Næstved, 1664, Lars Peter Larsen til Kbhvn. (Militær). Odense, 1836, N. J. Lauritzen og 1968, Chr. Hartmann, begge til Nyborg (Militær). Ringkøbing, 2036, Peter Christensen til Herning i Pl. Skive, 1769, M. A. Larsen til Kbhvn. (Militær) og 1739, A. C. Schou til Viborg (Militær). Thisted, 2066, Anthon Larsen (arbl.) og 2177, Lorentz F. Jensen og 2006, Marius Topp til Kbhvn. (Militær). Varde, 1849, P. J. Kjær til Kbhvn. som Militær.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk at indbetale Kontingent til Begravelses- og Ekstrakassen inden Maanedens Udgang. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse i Lokalet St. Annæplads 13². *Ny Medlemmer sættes paa Stemme.*

Lørdag den 26. Septbr. *ordinær Generalforsamling.* Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af 2 Revisorer. 4. Bekendtgørelse paa Mødet. 5. Eventuelt. (1 æ)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Møde Fredag den 18. Kl. 8 præcis, Pilestræde 51, Kaféen. Til dette Møde indbydes alle Trykkeriarbejdere.

(192) STYRELSEN.

ANNONCER

En hurtig og dygtig **Akcidenssætter** kan faa Plads i et stort københavnsk Akcidensbogtrykkeri. Billet mrkt. »2030«, indeholdende Afskrift af Anbefalinger samt Lønkrav, bedes tilsendt *Sylvester Hvid, Nygade 7.* (194)

Stereotypør.

En dygtig Stereotypør, som er omhyggelig og akkurat til sit Arbejde, kan faa en god, vellønnet og fast Plads ved Dagsarbejde. Billet mrkt. »2035« modt. Sylvester Hvid, Nygade 7. (195)

Maskinsætter

(Linotype), lige kommet fra Skolen i Berlin, søger Plads straks. Billet mrkt. »196« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig tysk Sætter,

Akcidens eller Avis, ønsker Plads **straks.** Billet adr.: **Lorenz Mey**, Typograf, Singen a./H. (Baden). Tyskland. (183)

Trykker-Forbundter.

Som saadan søger et ungt Menneske, der har staaet 3 Aar i Lære, Plads. Billet mrkt. »180« modtager Ekspeditionskontoret. (180)

En flink og opvakt Dreng,

14 Aar, fra et godt Hjem, ønskes anbragt i Sætterlære, helst paa et større Trykkeri i København. Billet mrkt. »193« modtager Ekspeditionskontoret.

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Møbleret Værelse

til Leje hos en Kollega paa Nørrebro (med eller uden Kost). Billet mrkt. »197« modt. Ekspeditionskontoret.

Bouillon Tærningen „Krone"

sælges nu direkte til Forbrugerne til **en gros Prisen 6 Øre pr. Stk.** Forsendes overalt; skriv! eller telefonér! Hoved-Depot for Skandinavien ved **Louis Nathan & Co., Bakkegaards Allé 9, København V. Telefon Vester 715 J.** (192)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35.

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 25. SEPTEMBER 1908 XXXV AARGANG

Den kommende Tarif.

DA jeg i *Typ.-Tid.s* Nr. 37 slog til Lyd for Afskaffelsen af Fastlønnen og Indførelse af Beregning over det hele, var jeg fuldstændig klar over, at det vilde møde Modsigelse. Nu ser jeg da ogsaa i sidste Nr. af nærv. Blad, at en Indsender, som underskriver sig »Sætter«, fremkommer med et Forslag, der gaar lige stik imod det, jeg slog til Lyd for. Han foreslaar nemlig: *Bort med Beregningen.* Og som Grund anfører han, at »paa Trykkerier, hvor der baade er Fastløn og Beregning, maa de fastlønnede som oftest hænge mere i, end hvor der er udelukkende Fastløn, idet den stadige »Kilen paa« fra Beregningssætterens Side og *Lederens forskende Øje* uvilkaarlig river »de faste« med«. Og videre anfører han: »Er der nogen Mening i, at Beregningssætteren faar fra 30—35 Kr. om Ugen, medens »den faste«, *der ofte bestiller lige saa meget*, altid maa nøjes med 23 eller 24 Kr.«

At der findes adskillige »faste«, som bestiller lige saa meget som Beregningssætterne, er jeg slet ikke i Tvivl om, og *maaske* den ærede »Sætter« selv hører til en af disse. Saa undrer det mig heller ikke, at han er misundelig paa Beregningssætterne, der faar fra 30—35 Kr., medens han selv *maaske* maa nøjes med 23 eller 24 Kr. Men at »Lederens forskende Øje« kan have en saadan Indflydelse paa ham, at han straks »springer paa Hovedet i e-Faget« og »negler op« som en besat, det maa virkelig være hans egen Fejl. Nu til Dags synes jeg dog ellers vi burde vise, at vi er Mandfolk!

Den ærede »Sætter« kan være overbevist om, at Forholdene vilde blive akkurat de samme, dersom vi fik Beregningen afskaffet; thi en Beregningssætter, som overgaar til Fastløn, skal jo lønnes efter sin Gennemsnitsfortjeneste, og som Følge deraf maa han ogsaa gennemsnitlig bestille det samme som før. Den med den mindre Løn vilde da lige saa fuldt som forhen »uvilkaarlig rives med« og bestille det samme.

Men maaske er det den ærede »Sætter«s Mening, at alle skal have lige stor Løn, enten de bestiller lidt eller meget. Saa vidt vilde jeg dog ikke ønske, vi skulde komme, thi det kalder jeg uretfærdigt! Jeg ser paa Spørgsmaalet fuldstændig upartisk, og derfor mener jeg ogsaa, at paa den ene Side kan en Arbejder, som er dygtig i sit Fag (vi er jo desværre ikke alle lige dygtige), ikke være tjent med at staa paa samme Løn som en, der er mindre dygtig; og paa den anden Side kan en Principal ikke være tjent med at give den mindre dygtige lige saa stor Løn som den dygtige. Nej, *Lønnen bør svare til hver enkelts Arbejdsævne*, og det opnaar man bedst ved at *indføre* Beregning i videst muligt Omfang.

Jeg véd godt, at mange i Beregningen ser et Onde, som man burde befris for, navnlig fordi den skaber Arbejdsløshed. Men naar man gaar ud fra, *at* der for Øjeblikket staar adskillige paa Beregning, *at* der er mange »faste«, som staar paa en god Løn, og som Følge deraf naturligvis sætter lige saa meget, som hvis de var paa Beregning, *at* der findes adskillige, som staar paa Minimallønnen, men bestiller for meget mere, og *at Arbejdstiden blev forkortet*, tør jeg vove at paastaa, at Arbejdsløsheden *ikke* blev større end den er for Øjeblikket, selv om vi fik Beregning over det hele.

Hvis en Arbejder fik Valget mellem en Beregningsplads og en fastlønnet Plads paa Minimalløn, vilde han saa sige: Tak, jeg foretrækker den sidste? Lad os tænke og tale fornuftigt og være enige om, at de fleste uden Betænkning vilde vælge den første.

Hvorfor saa arbejde *imod* det, som man selv hellere end gærne *vil!*

Endnu en Gang vil jeg tillade mig at paastaa, at hvis vi kunde faa indført Beregning overalt, tror jeg, vi var kommen Retfærdigheden nærmest!

Viborg, i Septbr. 1908. N. C. HANSEN.

Velkommen.

DE sidste 2—3 Numre af vort Blad har indeholdt Navne paa ikke faa Paalæggersker og Hjælpearbejdere fra Provinserne.

Det er glædeligt at se vort Forbund vokse i Tal, hvilket er ensbetydende med Kraft i Styrke.

Medens Hjælpearbejderne og da navnlig Paalæggerskerne i Provinserne til Dato har staaet uorganiseret, har deres københavnske Samtidige for Størstepartens Vedkommende alt længe tilhørt Organisationen.

Skylden herfor bør vi tilskrive os. Der har hersket altfor lidt Forstaaelse blandt Typograferne og vore Hjælpetropper i Trykkerierne.

Den afsluttede Konflikt viste os imidlertid, hvor nødvendigt det er, at disse Folk tilhører vort Forbund, og at vi lærer at se, at de er ikke alene vore Arbejdskammerater, men ogsaa vore naturlige Kampfæller, naar det gælder at værge os eller at forbedre vore Kaar.

Vi maa saa meget mere betragte disse Folk som gode Kammerater, som de alt har tjent deres Riddersporer, før vi tog dem med i vort organisatoriske Selskab. Hvor mange af os har bestaaet en lignende Prøve.

Da vi forestillede dem, hvad det gjaldt, var de straks paa det rene med, hvor deres Plads var. Ja, en Mand i Horsens, der allerede er bedaget — ca. 65 Aar — gjorde fælles Sag med alle de øvrige. Hans Navn er OLE MIKKELSEN, *Horsens Dagblad*, og han bør staa som et lysende Eksempel for mangen en ung, der opvokser i vor organisatoriske Tid og som dog tit og ofte finder det betimeligt at bryde Kammeraternes Rækker, skønt han har en Fremtid at vinde og ingen Alderdom at tabe.

Nu er Ole Mikkelsen for gammel til at blive Medlem af vor Organisation. Men han stillede sig paa vor Side, da det gjaldt. Og det vil Typograferne i Horsens først og fremmest ikke glemme.

Ved Provinsernes Hjælpearbejdere og Paalæggerskers Optagelse i Forbundet er en tidligere stor Forsømmelse sket Retfærdighed. Den kommende Tid maa anvendes til at indrette vort Hus saaledes, at disse Mennesker føler sig hjemme. Det vil da i denne Forbindelse sige, at vi beflitter os for at hjælpe dem til at faa deres for manges Vedkommende elendige Kaar forbedrede. Vi maa være forberedt paa, at de nye Medlemmer møder med Krav og vi maa da være lydhøre og gøre vort til, at de kan faa nogle af Ønskerne opfyldte.

Det skylder vi dem fordi de har vist, at de vilde være solidariske med os.

De Delegerede fra Provinserne maa ved dette Delegeretmøde derfor ikke glemme at tage Hjælpearbejderne og Paalæggerskernes Ønskesedler med, og det maa siges i Salen, at de virkelig *har* Ønskesedlerne med.

Dermed: *Velkommen i vore Rækker.* SØRENSEN-KJELD.

Jubilæer.

VOR kendte Kollega CARL RASMUSSEN fejrede i Gaar et sjældent Jubilæum, idet han i 25 Aar har arbejdet i en og samme Forretning. Hr. Rasmussen fik udlært i det Hoffensbergske Etablissement i Marts Maaned 1880. Efter at have udlært drog han ud til Provinserne og kom i Arbejde hos Bogtrykker L. Larsen i Nakskov; men i 1883 vendte han tilbage til København, og den 24. September fik han Plads i Triers Bogtrykkeri, hvor han uafbrudt har arbejdet i 25 Aar.

I Løbet af den lange Aarrække har Hr. Rasmussen arbejdet sammen med en meget stor Del af vore Forbundsmedlemmer; thi i Schous Tid skiftede Firmaet ofte Personale. Hr. Rasmussen erindrer maaske ikke alle de mange Kolleger, han har arbejdet sammen med; men til Gengæld er der næppe en af alle os andre, der har glemt den lille, glade Svend, der med et djærvt Haandtryk bød os Velkommen den Dag, vi første Gang traadte ind i det Trierske Etablissement, og mange af os har ofte følt Taknemmelighedsgæld til Rasmussen, fordi han altid med Venlighed viste den nyankomne Kollega til Rette i det Trierske Trykkeris »Mysterium«.

Hr. Rasmussen har i mange Aar været Trykkeriets Inkassator, hvilket Hverv han har røgtet med stor Akkuratesse og Paapasselighed.

I Anledning af Jubilæet blev han af Kollegerne hædret paa forskellig Maade. Ogsaa vi benytter Lejligheden til gennem disse Linjer at sende ham en Hilsen og Tak for godt Kammeratskab i de svundne 25 Aar.

— — —

Den 1. Oktober kan Typograf C. W. JENSEN, Assens, fejre 25 Aars Jubilæum som Typograf, idet han udlærtes den 1. Oktober 1883 i »Assens Avis«s Bogtrykkeri hos daværende Bogtrykker Engsig-Karup. Kort efter sin Læretid rejste han til København, hvor han arbejdede i ca. 3 Aar, bl. a. hos O. C. Olsen, og da »Assens Amts Avis«s Bogtrykkeri oprettedes 1886, fik han Ansættelse her og har siden da arbejdet ved nævnte Blad. Siden 1. Juli 1896 har Jensen været Formand for Assens Lokalafdeling og har i den Tid repræsenteret Lokalafdelingen ved de forskellige Delegeretmøder, og indenfor sin Stand er han kendt som en god og solid Kollega. Ogsaa indenfor den stedlige Arbejderbevægelse indtager han en fremskudt Stilling; han er saaledes Formand for Fællesbageriet, og hans prægtige 2. Bas er en værdifuld Støtte for Arbejdernes Sangkor. Alle de mange Kolleger, som Jubilaren gennem Aaringerne er kommen i Berøring med, vil sikkert i Tankerne ønske »C. W.« et velment Held og Lykke paa hans Jubilæumsdag. N.

— — —

25 Aars Jubilæum som Typograf kan den 1. Oktober fejres af Typograf P. M. KOUSTRUP-PETERSEN paa Stiftsbogtrykkeriet i Aarhus, idet han paa denne Dag i 1883 udlærtes i A. Nielsens Bogtrykkeri i Nykøbing M., hvor han arbejdede i 2 Aar. Kom derefter til Middelfart i 1½ Aar og vendte saa tilbage til Lærestedet en kort Tid for i 1887 at drage til Odense, hvor han var til Novbr. 1896, da han tiltraadte sin nuværende Plads. Gennem Aarene har Koustrup-Petersen staaet som trofast Medlem af Organisationen, og han har ved sin bramfri Færd vundet sig mange Venner.

Under Knutten.

DET var i Midten af Halvfemserne. Paa den ellers saa klare typografiske Himmel viste der sig pludselig nogle mørke Skyer, der kunde tyde paa, at en Konflikt mellem Arbejdsgivere og Arbejdere var i Anmarsch. Herren til *Viborg Stiftstidende*, der endnu den Gang bar »den gyldne Lænke« (Privilegiet), var en overlegen og fintlugtende Mand. Ogsaa han opdagede den »Fare«, hvori hans Avis befandt sig. Resolut gik han til Værks for om muligt at afværge denne truende Situation, og længe varede det ikke, før han stod med Sejrens Palmer i sine Hænder.

Det gik saaledes til. En Dag inden Konflikten, der stadig hang truende over Hovedet paa ham, endnu var kommen til Udbrud, traadte Herren indenfor til sine Arbejdere og i stolte Ord formanede dem til at være lydige og medgørlige, da han under ingen Omstændigheder taalte, at de vilde være med at bestemme om, hvilke Forhold der skulde arbejdes under. Den bestemte Tone, hvori denne Trusel var holdt, gjorde sin Virkning. Umiddelbart herefter gik Arbejderne hen og mældte sig ud af deres Organisation! Imidlertid blev der ingen Konflikt den Gang. De mørke, ulykkesvarslende Skyer drev over, og den typografiske Himmel blev atter klar og skyfri i nogle Aar.

I disse Aar stod de Arbejdere, der saaledes ved Trusler mældte sig ud af deres Organisation, nede hos Herren paa »Stiften« og glædede og frydede sig ved al den Solskin og Varme, som ogsaa kom dem tilgode, skønt de intet ydede til den Organisation, som var Skyld i, at den typografiske Himmel stadig kunde kaste sine Solstraaler ind til dem. —

— — Men nu — i 1908 — kom den Konflikt, som den Gang saa lykkeligt drev over, og ingen var da i Tvivl om, hvor de fordums Kolleger, der allerede den Gang var parate til at falde deres Kammerater i Ryggen, stod. Medens vi andre forlod Stillingen, blev de paa deres Pladser for at fuldføre det Vederstyggelighedens Værk, de allerede den Gang havde begyndt.

Vi præsenterer her Navnene paa dem, maaske der findes flere Kolleger Landet over, der kender en eller flere af dem:

Faktor **C. Gottschalk**, Typograferne **Chr. Ehlert, Chr. Wahlert** og **C. Petersen** samt Trykker **Møller.**

Sidstnævnte var endda i Besiddelse af saa megen »Aandsnærværelse«, at han kunde gaa hen og udbedre en Maskinskade, som indtraf paa et af de Blade, hvor Typograferne strejkede.

Æres den, som æres bør!

— — —

Vi tager hermed Afsked med de præsenterede fem fhv. Kolleger, som jo alt i mange Aar har været »døde« for os. Vi haaber, at det maa bekomme dem vel — det Fængsel, hvori de nu har lukket sig inde, for Fremtiden fuldstændig prisgivne de Vilkaar, som maatte bydes dem af deres Herre og Forsørger.

Maatte disse Vilkaar ikke blive for haarde! V.

Borups Læreanstalt.

FØRSTKOMMENDE 5. Oktober aabnes Vintersæsonen i de bekendte Lokaler, Ny Rosenborg 9, V. Boulevard. Som i de sidste Aar har vi ogsaa denne Gang Adgang til alt, hvad Læreanstalten byder paa, for halv Pris, som er 2 Kr. maanedlig for et Fag med to ugentlige Timer, 1½ Kr. maanedlig for et Fag med én ugentlig Time.

Her er noget efter enhvers Behov. Der er de elementære Fag som Regning, Skrivning, Bogføring. Og der er Tysk, Engelsk, Fransk; man kan deltage i disse Sprogkursus uden nogensinde at have set eller hørt et Ord af Sproget, og hvis man da arbejder noget med selv og ikke lægger det paa Hylden i den lange Sommerferie, saa kan man ved at følge et to-aarigt Vinterkursus gøre sig færdig til Udlandet uden større Ulejlighed.

Hvis man foretrækker at tage et Fag, hvor man blot behøver at høre uden at arbejde, kan man tage den saakaldte mundtlig Stil, hvor mange interessante Spørgsmaal bringes paa Bane og drøftes i jævne Samtaler Elever og Lærer imellem — det er Forstanderen, der har dette Fag — og hvor der under Meningsudvekslingen aabnes for en gensidig Forstaaelse, som næppe lader sig bringe i Stand paa anden Vis.

Saa er der Foredragene over Literatur, Historie, Naturfag osv. Vi nævner blot Navnene, da man kan skaffe sig nogen Underretning ved at gennemlæse den Redegørelse, som foreligger paa Kontoret og udleveres af Forstanderen.

I de tidligere Aar har der stadig indenfor vort Fag, ved Siden af den almindelige Deltagelse i Læreanstaltens Aftenkursus, været anvendt en særegen Fremgangsmaade, som vi ogsaa i Aar vil omtale; man har sluttet sig sammen en større Kreds, mindst 15, som vilde lære et bestemt Fag, i Fjor f. Eks. Tysk, og saa har man henvendt sig til Forstanderen og bedt ham oprette et særligt Kursus for dem alene og paa en Tid, der passede Deltagerne.

Forstander Borup træffes hjemme i Ny Rosenborg 9, V. Boulevard, hver Dag før 3 og efter 6.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Fælles-Generalforsamling Søndag den 13. Septbr. 1908. Dagsorden: 1. Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: JUL. SCHRØDER.

1. Beretningen. VIGGO CHRISTENSEN afgav Beretning om Virksomheden. Der havde i Kvartalet været 2 Konflikter, hos Bagge og S. L. Møller. Hos Bagge havde man i lang Tid fundet sig i de yderst slette Arbejdslokaler, hvor de sanitære Forhold lod meget tilbage at ønske; tilsidst tabte dog Personalet Taalmodigheden og opsagde Pladserne. Resultatet blev en Mægling, der resulterede i, at 1 Repræsentant fra Bogtrykkerforeningen og 1 fra vor Organisation skulde undersøge Sundhedsforholdene i Bagges Bogtrykkeri. Undersøgelsen havde vist, at Arbejdernes Klager havde været fuldt ud berettigede, og Forholdene var nu ordnede til Personalets Tilfredshed. Hos S. L. Møller havde Firmaet i længere Tid haft Vanskelighed ved at faa ansat en Maskinsætter, og da man endelig fik en saadan, sagde denne sin Plads op Fredagen efter. Firmaet opsagde derpaa Personalets Tillidsmand, hvilket havde til Følge, at Sætterne opsagde Pladserne og forlod Arbejdet den følgende Fredag. Efter et Par Dages Arbejdsstandsning enedes Parterne om at lade Sagen gaa til Mægling. Denne havde givet til Resultat, at Tillidsmanden skulde genantages og at Maskinsætteren skulde udtages blandt Personalet. Lægespørgsmaalet i Valby havde faaet den Løsning, at der vilde blive ansat en Læge til. Der havde været afholdt et Forretningsudvalgsmøde sammen med Litograferne i Anledning af forskellige Rygter, der under Lock-out'en havde været sat i Omløb, gaaende ud paa, at et Medlem af vort Forretningsudvalg skulde have udtalt, at Typograferne kun var i Stand til at udholde Konflikten i 3 Dage, at Kvinderne vilde gaa i Arbejde Mandag d. 17. Avgust, uanset om Konflikten til den Tid var afsluttet, osv. Ved Mødet havde det Medlem, der havde rejst Sagen paa vort Møde i Koncertpalæet, været til Stede, og Litograferne havde maattet indrømme, at Rygterne talte usandt. — BERENDT mente ikke Sundhedsvedtægten blev overholdt som den burde. Kritiserede Konfliktens Afslutning samt at en Del Faktorer stod med Kontrakt. — WARTENBERG: Den afsluttede Konflikt var et forsmædeligt Nederlag, men har dog sine Lyspunkter; der maa søges andre Midler i vor Kamp, vi maa blive vore egne Producenter, saaledes at vi under en Kamp selv kan forsyne os med Livsfornødenheder. Man burde ikke have optaget Arbejdet før Skruebrækkerne var ude. — VIGGO CHRISTENSEN: Man kan ikke kalde det et Nederlag, naar Litograferne til Trods for Arbejdsgivernes Modstand fik gennemført ½ Times Forkortelse af Arbejdstiden. Deres Tarif udløber 1. Januar 1910. I Provinserne har Konflikten bevirket, at Hjælpearbejderne nu staar organiserede. — Efter endnu nogle Bemærkninger af BERENDT, WARTENBERG, SCHRØDER og VIGGO CHRISTENSEN godkendtes Beretningen énstemmigt.

2. Regnskabet. LAUR. JENSEN forelagde Kvartalsregnskabet. Den Del af dette, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 34,688.26. Medlemsindtægten har til Arbejdsløshedskasserne og Reservefonden været Kr. 12,557.83 og til Syge- og Begravelseskasserne Kr. 12,163.05; tilbagebetalte Laan Kr. 50.00; andre Indtægter Kr. 9917.38, deraf Statstilskud til Sygekassen for 1907 Kr. 9819.88. Udgiften fordeler sig saaledes: Til Rejsende er for 236 Dage betalt Kr. 295.00; i Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 3966.50 (mod Kr. 4189.25 i forrige Kvartal); Rejselaan Kr. 182.00; Syge- og Hjælpekassen har udredet Kr. 9847.14 (mod Kr. 12,975.47 i forr. Kvartal); og Begravelseskassen Kr. 1282.75 (mod Kr. 1830.00 i forr. Kvartal); Administrationsbidraget er Kr. 1479.99. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 17,634.88. Privatkasserne begyndte Kvartalet med en samlet Beholdning af Kr. 47,094.49 og sluttede med Kr. 47,383.92. Fremgangen har saaledes kun været Kr. 289.43. Hvad Arbejdsløsheden angaar, har denne som sædvanlig været særlig stor for Trykkere og Kvinder, der har endogsaa til Tider været flere Trykkere end Sættere ledige, hvilket skyldes visse Bogtrykkeres Spekulation i Lærlingene som billig Arbejdskraft. — Paa Forespørgsel af HANS PETERSEN meddelte LAUR. JENSEN, hvorledes Organisationens Midler var anbragte. — BERENDT ankede over, at 13,000 Kr. af Hovedkassen var anbragt i et kooperativt Bageri i Jylland. — VIGGO CHRISTENSEN: De Penge, Berendt omtaler, er Begravelseskassens. De staar som 1. Prioritet forud for Landmandsbanken, og der er saaledes absolut Sikkerhed i Grund og Ejendele. — Regnskabet godkendtes énstemmigt.

3. Eventuelt. VALD. NIELSEN beklagede, at han ikke kunde faa optaget en Artikel i *Typ.-Tid.* Efter at han havde oplæst den nævnte Artikel, vedtoges det énstemmigt at forlange den optaget. Endvidere vedtoges paa Forslag af WARTENBERG følgende Resolution: »Generalforsamlingen den 18/9 08 udtaler — paa Foranledning af Oplysninger fra d'Hrr. P. Berendt, Samuelsen og Vald. Nielsen om, at de er nægtet Artikler Optagelse i *Typ.-Tid.* — sin ubetingede Protest mod ethvert Forsøg paa at undertrykke Ytringsfriheden. Saafremt sligt fremtidig finder Sted, forbeholder Afdelingerne i København sig at træffe de alvorligste Forholdsregler derimod.« — VALD. CHRISTENSEN og ROB. MØLLER beklagede, at Personalerne hos Thiele og Aller ikke havde faaet udbetalt Reservefondsunderstøttelse for Mandag den 17. Avgust (sidste Lock-out-Dag), at Firmaerne havde udbetalt Arbejdsløn for Dagen kom ikke Foreningen ved. — VIGGO CHRISTENSEN imødegik Christensen og Møller. Reservefondsunderstøttelsen skal være en Erstatning for tabt Arbejdsløn, men kan selvfølgelig ikke udbetales samtidig med, at man oppebærer sin Løn. — I samme Retning udtalte sig WARTENBERG og SCHRØDER, medens BERENDT var af den modsatte Opfattelse. — Efter nogen Diskussion om Anvisningskontorets Administration sluttedes Fælles-Generalforsamlingen.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling for Stentrykpaalæggersker Fredag den 11. Septbr. Til Dirigent valgtes Fru JANSEN.

Punkt 1. Den ny Tarif. Frk. CRONE gennemgik Tarifen og paaviste, at vi paa det nærmeste havde faaet opfyldt vore Krav. Arbejdstiden var forkortet med ½ Time, og Minimallønnen var steget med 1 Kr. Overarbejdet beregnes procentvis, hvilket var mere retfærdigt end den nuværende Betalingsmaade. Gensidighedsbestemmelsen, som var indført, gør det umuligt for Principalerne at slippe uden om Tarifen ved Hjælp af uorganiseret Arbejdskraft. Vi foreslog et halvt Aars Forkortelse af Læretiden og en Elevskala; det havde vi maattet give Afkald paa. Dog har Arbejdsgiverforeningen givet os bestemt Løfte om at være os behjælpelig med at forhindre Misbrug med Hensyn til Elevantallet. Naar Tarifen udløber 1910, har vi jo Haab om at faa en ensartet Tarif for Bog- og Stentrykkerierne.

Punkt 2. Valg af 2 Medlemmer til Voldgiftsretten. Valgt blev Frk. CRONE og GRAM-PETERSEN.

Punkt 3. Valg af en Repræsentant til Delegeretmødet. Valgt blev Frk. AGNES JENSEN (Kruckow), til Suppleant Frk. ANNA SCHERSER (Søborg).

Punkt 4. Eventuelt. Der klagedes fra flere Medlemmers Side stærkt over, at Eleverne ikke blev oplært ved Hurtigpresse, men nærmest blev benyttet til andet Arbejde. En Forespørgsel om, hvorvidt Eleverne skulde have 10 Øre ekstra i Timen for Bronceafstøvning, besvaredes med Ja.

Forsamlingen udtalte en énstemmig Tak til Hr. Viggo Christensen og Frk. Crone for deres store Arbejde under Tarifforhandlingerne.

G.-P.

Jørgen Jensen, Badstuegade, *Aarhus*, er blokeret for Tilgang af Forbundets Medlemmer, idet han stadig søger at bryde den Tarif, han har givet sit Ord og sin Underskrift paa at ville overholde.

Valgresultat.

Den typografiske Trykkerforening.

Der er afgivet 136 Stemmesedler, deraf var de to ugyldige.

Til Næstformand genvalgtes K. KIEFER med 109 St. Til Styrer genvalgtes VILH. JENSEN med 74 St.; derefter havde P. CHRISTIANSEN 54 St., og er saaledes Suppleant.

Til Delegerede valgtes JACOB JENSEN med 119 St., VALD. JØRGENSEN med 105 St., ALB. MICHELSEN med 101 St., CARL HANSEN med 94 St., V. A. CHRISTOFFERSEN med 93 St., HANS OLSEN med 93 St., O. CHRISTIANSEN med 90 St. og VILH. JENSEN med 85 St. Derefter havde P. CHRISTIANSEN 84 St., JOHS. LARSEN 79 St. og CARL CHRISTOFFERSEN 62 St. De tre sidstnævnte Medl. er saaledes Suppleanter.

København, den 21. Septbr. 1908.

ALB. SØRENSEN. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Belønning. En gift Kollega ved *Horsens Dagblad* har i 10 Aar været Annonceagent for Bladet. Han har i dette Tidsrum faaet Agenturet arbejdet op til at indbringe ham ca. 400 Kr. aarlig. Straks efter Lock-out'ens Afslutning meddelte imidlertid Redaktør JEPPE PEDERSEN ham, at denne Biindtægt for Fremtiden skulde tilfalde Bladets Redaktionssekretær GYDE. Som omtalt her i Bladet var Hr. Gyde under Konflikten ivrigt beskæftiget med at eskortere Bladets Trækvogn gennem Gaderne. Herfor maa nu en af Typograferne overlade ham 400 Kr. om Aaret, som Chefen i Naade og Miskundhed lader Hr. Gyde tilflyde som Fortjenstmedalje.

Næste Gang skal Hr. Gyde dog formodentlig selv betale Vognsmørelse. EKVIVOK.

Typograferne og Dagspressen. Ganske naturligt har den nys afsluttede Konflikt indenfor Bogtrykfaget givet Anledning til, at Bladene har drøftet Muligheden af at forebygge den Slags Konflikter i Fremtiden. Redaktør SVARRE i Køge har ogsaa i sit Blad udtalt sig om dette Spørgsmaal. Hans Udtalelser synes imidlertid at være blevne misforstaaede i flere Blade. Naar Redaktøren har udtalt sig for at binde Typograferne til Forretningerne paa en Maade, saa Strejker blev umuliggjorte, har han ment, at det skulde ske ved at gøre de typografiske Medarbejdere *delagtige i Forretningernes Overskud.* s—n.

Hr. Bogtrykker P. Hansen, Aalborg, havde i Lørdags inviteret hele sit Personale til Fest i Anledning af, at han i Aar har 25-Aars Forretningsjubilæum. Festen afholdtes i Skydeselskabets Pavillon og var i alle Maader vellykket. Kl. 8 gik man til Bords, hvor Taler og Sange vekslede; derefter var der Bal, og Festen sluttede saa med en

Frokost, hvorefter man skiltes i den Forvisning at have tilbragt en yderst fornøjelig Aften sammen.

Brevkasse.

Vi gør ærede Indsendere opmærksom paa, at de paa Grund af den overvældende Stofmængde ikke kan vente at faa deres Artikler optagne i de først udkommende Numre. RED.

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Dr. GORDON NORRIE skal i Kantonnement fra 25/9—3/10. Øjenpatienter, der ikke kan vente til Lægens Hjemkomst, skal henvises til Dr. RØNNE, Garnisonssygehuset, Rigensgade 9, Hverdage Kl. 9½.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdelingen: Franciska Otto, tidl. Medlem (Mayland). Clara Sophie Petersen, udl. 10/9 08 hos Siegfr. B. Svendsen (arb. s. St.).

Aarhus, Carl Aage Georg Pedersen, udl. 1. Oktober hos Th. Thrue.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1801, Anton Thomsen fra Skive (L. Laursen). 2417, K. C. V. Rasmussen fra Udl. (Qvist). 2235, Aage C. C. V. Siems fra Silkeborg (arbl.). 2277, Ludvig Gambetta Søllegaard Petersen (Backhausen). 2067, Martin Chr. Larsen fra Rejse (Geisler). 167, S. A. Carstensen fra Rejse (H. A. Jensen). Trykkerafdel.: 2368 (1803), Aage Pedersen fra Udl. (arbl.). 2367 (1864), Paul V. L. Petersen fra Udl. (arbl.). 2369 (1872), Axel Jensen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 9919 (svensk), B. Alexander (Hestbech) og 1223, Lorentz F. Jensen (Militær). Faaborg, 2357, Johan H. Christensen (Folketid.). Hjørring, 2201, Chr. Mortensen Madsen (Vends. Tid.). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (arbl.). Kolding, 2088, Otto Knudsen (Sjodt & Weiss). Næstved, 2109, L. H. Axen (Sydsj. Venstreblad) og 2177, A. F. M. Hansen (arbl.). Odense, 11264 (sv.), N. P. Æ. Hansen (Hagen & Sørensen) og 2384, J. Larsen (Odense Avis). Roskilde, 1785, Edv. Clausen (Avisen) og 2435, S. Schmidt (Rosk. Tid.). Silkeborg, 1721, Joh. W. Date (Silkeb. ny Bogtr.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2434(806), Peter Everdrup Hansen (arbl.) paa Rejse. Trykkerafdel.: 2435 (1928), Sigurd Schmidt til Roskilde i Pl. og 2416 (1826), Peter Jensen til Svendborg i Pl.

Aarhus, 1721, J. H. W. Date til Silkeb. i Pl. Hjørring, 1678, Peder Chr. Olsen til Aalborg (Militær), 1933, Hjalmar Andersen til Kbhvn. (Militær) og 1385 (tysk), Hugo Krüger paa Rejse. Holbæk, 2375, A. Naabye til Kbhvn. (arbl.). Odder, 2201, K. Mortensen Madsen til Hjørring i Pl. Odense, 2277, L. G. Petersen til Kbhvn. i Pl. Ringsted, 1785, E. L. Clausen til Kbhvn. (arbl.). Roskilde, 2161, S. Eiler Petersen til Udl. Silkeborg, 2235, Aage Siems til København (arbl.). Skive, 2231, Gustav Vejle til Aalborg i Pl. og 1801, Anton Thomsen til Kbhvn. Varde, 1447, J. V. Hovedskou til Fredericia (Militær) og 2384, Jens Larsen til Odense i Plads.

Udmældte.

København: Kvindeafdel.: 2356, Anna Thygesen (Mayland), fratraadt Faget.

Aalborg, 352, Faktor P. Christensen. Nyborg, 1, Faktor A. Th. Frederiksen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 *ordinær Generalforsamling* i Lokalet, St. Annæplads 13². Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af 2 Revisorer. 4. Bekendtgørelse paa Mødet. 5. Eventuelt. *Mød talrigt*, da vigtige Sager foreligger. (1 ø) STYR.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. *Generalforsamling* d. 11. Oktober. (3 w)

ANNONCER

Dygtig Maskinsætter

kan faa fast Plads i Provinsen. Billet mrkt. »199« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter

søger Plads. Billet mrkt. »198« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink og opvakt Dreng,

14 Aar, fra et godt Hjem, ønskes anbragt i Sætterlære, helst paa et større Trykkeri i København. Billet mrkt. »193« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Landbrugslotteriet

Salg af Sedler til 3die Serie er begyndt.

1/1 **Seddel 1,10,** 1/2 **Seddel 60 Øre.**

Fornyelsen slutter den 8. Oktober, fra hvilken Dag alle ikke fornyede Sedler vil blive bortsolgte.

Ialt 25,000 Gevinster + en Præmie til Værdi 1 Million 116,305 Kr.

1/1 *Seddel 1,10,* 1/2 *Seddel 60 Øre.* (200)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 2. OKTOBER 1908 XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Flere Spørgsmaal, om Administrationsudgifter, som Lokalafdelinger har haft under Konflikten, kan opføres paa Reservefonden, eller disse skal afholdes af Lokalkassen, maa Forretningsudvalget besvare derhen, at Udgifter, som er foranlediget ved Konflikten til Lokaleleje, Telefonsamtaler og Telegrammer, Formænds Rejser til Filialer, Indtægtstab o. lign. opføres paa Reservefondens Konto under »Andre Udgifter«.

Udbetalt Reservefondsunderstøttelse indføres i Medlemsbøgerne under Foreningsmeddelelser.

København, den 30. Septbr. 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Forberedelser til næste Kamp.

FORINDEN Lock-out'en og Strejken udbrød i August Maaned, var det den almindelige Opfattelse i begge Lejre indenfor Bogtrykfaget, at en saadan Kamp var umulig; thi Principalerne havde paa deres Side regnet med, at Arbejdsgiverforeningen ikke vilde diktere Bogtrykfaget ud i Kamp af Hensyn til, at de forskellige Bladtrykkerier over hele Landet havde anmodet om Fritagelse for Deltagelse i Lock-out'en, og Typograferne havde almindeligvis regnet med en Splittelse af Principalerne i det Tilfælde, at Kampen en Gang blev til Virkelighed.

Men Lock-out'en kom; den blev besvaret med en Strejke hos de Lock-out-undtagne Firmaer. Derved kom 858 Arbejdere i 134 Virksomheder i Provinserne og 1530 Arbejdere i 81 Foretninger i København eller ialt 2388 typografiske Arbejdere paa Gaden; thi Principalforeningens Sprængning udeblev, ja den fik endog en ikke ringe Tilgang af ny Medlemmer under selve Konflikten. Efter Kampens Ophør lød der særlig blandt Bladudgiverne stærke Røster for at udskille sig fra Centralorganisationen, men de nys afholdte Møder er endte med saa godt som enstemmige Vedtagelser om at forblive i Arbejdsgiverforeningen, og man forbereder sig endog paa at modtage den næste Kamp.

I Provinsen var det jo nemlig de allerfleste Steder — skønt kun faa Medlemmer svigtede — ved Hjælp af Stereotypi, Lærlinge, 26 Redaktører, 18 Journalister, 22 Faktorer, 13 Typografer, 16 i forskellige Livsstillinger og 14 Hjælpearbejdere lykkedes at faa Bladene ud, om end i betydelig mindre Omfang end sædvanlig; jo mindre Byerne og Bladene til daglig var, desto bedre Held havde man til at fremstille Bladene. Paa Generalforsamlingerne bør man derfor drøfte, hvilke Foranstaltninger der burde foretages for at kunne klare sig endnu bedre under den næste Kamp, **hvis** Principalernes nuværende Krigsforberedelser ikke indstilles. En af Avgust-Kampens Følger har været, at Hjælpearbejderne i Provinserne i stort Tal har sluttet sig til de udlærte typografiske Arbejdere og indmældt sig i Organisationen, og man har ment fra visse mindre klartseende Principalers Side at kunne møde denne Bevægelse ved at gøre Hjælpearbejderne til Tyende, altsaa fæste disse i Halvaarsvis, i Tro til, at saa forblev disse under en kommende Kamp i Forretningerne. Paa dette Punkt vil man dog sikkert forregne sig, ligesom man forregnede sig i København overfor Kastenbeinsætterne. Under en faglig Kamp finder nemlig som Regel de Elementer, som naturligt hører sammen, hinanden. Og naar derfor Hjælpearbejderne eller andre Arbejdere blot staar som Medlemmer af den faglige Organisation, og det saa meget udskregne Lock-out-Forligs Bestemmelser iagttages, saa ophæver disse Bestemmelser enhver Kontrakt, thi Kontrakter af enhver Art kan overhovedet af ingen af Parterne indgaas, naar de strider mod Lock-out-Forligets Bestemmelser. Og her staar vi da overfor et Forhold, hvor Lock-out-Forliget værner Arbejdernes Strejkeret.

Enkelte Forretninger, og da særlig i København, har ikke det Antal Lærlinge, som Tarifen hjemler dem Ret til. Principalforeningen har derfor opfordret disses Medlemmer til i videst muligt Omfang at antage Lærlinge, som Lærlingeloven jo saa rart hjemler dem Ret til at udbytte og anvende mod den udlærte Arbejder, selv om mange af Lærestederne ikke er i Stand til at kunne bibringe de unge Mennesker de aller simpleste Grundregler for Typografi. Det er en billig Arbejdskraft, og saa blæse være med det Ansvar, man paatager sig overfor disse unge Mennesker. Det faar blive Typografernes Sag efter »Udlæringen« at underholde disse, indtil de endelig bekvemmer sig til at slaa ind paa en anden Livsgerning, eller til de begraves blandt Samfundets Stedbørn.

Dernæst er Parolen den, at enhver Forretning bør anskaffe sig mindst én Sættemaskine, som Ejeren selv skal opøve sig i Brugen af. I en kommende Kamp stiller Redaktøren sig ved Maskinen, mens Husets Frue dirigerer Redaktionssaksen.

Endelig vil man saa søge at gøre saa mange til Faktorer og Arbejdsledere som muligt. Enhver Forretning bør mindst have én Arbejder, som er forsynet med denne Titel, helst flere. Da Arbejdsgiverne er klare over, at Faktorer og Arbejdsledere, som staar indenfor Typograf-Forbundets Rammer, baade har Ret og Pligt til at deltage i en eventuel lovlig vedtaget og forkyndt Strejke, trods nok saa mange Kontrakter, gaar Bevægelsen ud paa at faa disse bildt ind, at de ikke længere er Arbejdere, men er en særlig Gruppe, som rettelig hører hjemme paa Arbejdsgivernes Side. Kan Forestillinger intet nytte, forstærkes Forestillingerne til Trusler, som man eventuelt lader følge af Afsked for at erstattes med mere villige Redskaber. Her støttes Arbejdsgiverne for den Sags Skyld af de mindre klartseende Kolleger, som raaber paa Faktorernes Udelukkelse af de typografiske Organisationer, hvor de efter disses Mening ikke hører hjemme. Og vel ikke mindst denne sidste Omstændighed har bevirket, at adskillige Arbejdsledere altfor villig har lyttet til Arbejdsgivernes Forestillinger og har stillet sig udenfor Organisationens Rammer, og at atter andre under Henvisning hertil ræsonnerer, at man hellere maa lytte til Principalernes Ønsker end lade sig smide ud af den Organisation, hvor man mener, man hører hjemme, og hvis Interesse man mener godt at kunne forene med Arbejdslederstillingen, som i vore smaa Forhold i Reglen kun er en Lønarbejders.

For at lette Arbejdsgiverne Hvervet har en Kreds af alt udtraadte Faktorer udsendt Opfordring til deres Kolleger Landet over for at danne en Særorganisation for Faktorer. Man vil selv kunne bedømme Karakteren af denne Bevægelse, naar vi her gengiver det derom udsendte Cirkulære i sin fulde Ordlyd:

Ærede Kollega!

Forholdene indenfor den typografiske Verden herhjemme har efterhaanden indtaget saadanne Former, at de ønskeliggør, at Faktorerne staar udenfor den typografiske Organisation, og den Situation, som skabtes ved Strejken i afvigte Avgust Maaned, har da indgivet undertegnede Faktorer Tanken om, at en Organisation af Landets Faktorer til Værn for deres Interesser nu vil være betimelig.

Vor Stilling som Arbejdsledere giver os Ret til at holdes udenfor de Stridigheder, som opstaar mellem Arbejdsgiveres og Arbejderes Organisationer, og vi vil igennem en Organisation kunne »værne vor Nevtralitet«, d. v. s. hævde vor Stilling til at holdes udenfor Krigen, enten denne kommer fra Arbejdere eller Arbejdsgivere. Vi vil have Lov til at gøre vor Pligt i den Forretning, hvori vi er ansat, og i hvis økonomiske Tilstand mange af os er interesseret.

Vi har først og fremmest tænkt os Dannelsen af en faglig Organisation. Om denne derefter skal tage Understøttelsen paa sit Program, vil der jo senere blive Lejlighed til at drøfte.

Vi beder Dem snarest og senest inden . . . . . meddele en af os undertegnede, om De sympatiserer med Tanken, og om De vil komme tilstede ved et forberedende Møde i Odense i Oktober Maaned. Dette tænkes afholdt en Søndag; nærmere Meddelelse om hvilken vil senere udgaa.

Med koll. Hilsen

ALB. THIEL, Svendborg Amtstid.	HANS K. RASMUSSEN. Folkebl. for Svendborg Amt.	H. ANDERSCHOU, Slagelse.
JUL. BIGUM, Holbæk.	CARL GENIUS FICH, Fyns Stiftsbogtrykkeri, Odense.	C. ANDERSEN, Faaborg Folketidende, Faaborg.

En Organisation, der skal værne Faktorernes »Nevtralitet« ved at give disse Ret til at fuldføre det Arbejde, som de øvrige Lønarbejdere forlader under en af Arbejdsgiverne dikteret Lock-out eller en af Arbejderne vedtagen Strejke, er meget fiffig; men d'Hrr. Bogtrykkere og Faktorer gør her sikkert klogt i at regne med, at en saadan »Nevtralitet« af Arbejderne vil blive omskrevet til »Skruebrækkeri« og give Anledning til ny Konflikter, som det sikkert baader alle Parter bedst i Tide at afværge.

Det bør dog fra Typografernes Side indrømmes, at ikke alle saakaldte Faktorer indtager samme Stilling, hverken i Forholdet til Principalerne eller til Arbejderne. Der er Faktorer, som f. Ex. er ansatte af Aktieselskaber og besørger den forretningsmæssige Del af Virksomheden samt leder det tekniske Arbejde uden som Regel at deltage i dette; det er Arbejdsledere, som rettelig hører hjemme i Principalorganisationerne. Men der er ogsaa Faktorer, og det er de fleste, som under Arbejdsgivernes Ansvar leder og deltager i det tekniske Arbejde; saadanne Arbejdsledere, som kun ved Navnet skiller sig fra de øvrige typografiske Arbejdere, er som disse Lønarbejdere og hører hjemme i Arbejdernes Rækker, i Fagforbundene. Der er derfor indenfor Bogtrykfaget aldeles ingen Plads for en Organisation som den af de 6 Herrer foreslaaede; den kan og vil kun blive et Stridens Æble mellem de to Parter: Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer.

Det er dog muligt, at Principalerne ikke i Øjeblikket kan indse dette og derfor fortsat arbejder for at lave en hel Del ny Faktorer og lokke disse ud af Arbejderorganisationen, ved Udsigt til Titel, fast Plads, Syge- og Ulykkesforsikring; men til de Medlemmer og Kolleger, som bliver udsat for dette Prelleri, vil vi sige: betænk Eder to Gange, forinden I sælger Eders Organisationsfrihed og opgiver Eders naturlige Forbundsfæller mod Arbejdsgivernes Vilkaarligheder; thi har I først kastet den Bro los, vil Eders Ledergerning i mange Tilfælde blive endnu besværligere, end den alt nu er, og skulde det ske, hvad jo ikke hænder saa sjeldent, at Arbejdsgiveren af en eller anden Grund svigtede sine givne Løfter og I atter var henviste til at glide over i de ubetitlede Arbejderes Rækker, ja, da var det jo ikke saa absolut givet, at Porten stod paa vid Gab og at man slagtede Fedekalven for den hjemvendte forlorne Søn.

Den korte Kamp har givet de krigslystne indenfor Principalernes Lejr saavel i København som i Provinserne Vind i Sejlene. Det opfordrer Typograferne til ikke at fortabe sig i hensigtsløse Tirader over Isolering af de typografiske Arbejdere fra de andre Arbejdere, thi det gavner kun Modparten og medfører Splid og Splittelse indenfor vore egne Rækker paa en Tid, hvor alle Kræfter haves behov for at svække Virkningerne af Arbejdsgivernes onde Anslag og for i det kommende Aar at tilvejebringe en forbedret Tarif for de typografiske Arbejdere og deres Hjælpere i Provinserne.

Skal vi ud af De Samvirkende.

HELE Nr. 38 af *Typ.-Tid.* handler væsentligst om dette Spøgsmaal, og jeg føler da Trang til at sige et Par Ord derom.

Jeg er en Tilhænger af den stærkest mulige Centralisation, den er jo en Nødvendighed overfor Arbejdskøbernes do.; men jeg er ikke blind for, at Stillingen indenfor De Samvirkende ikke er saa god som den burde være. Det hænder saa ofte, at det for os menige Medlemmer er lidt vanskeligt at faa Øje paa de Fordele, der er vundet gennem de afsluttede Forlig. Der har ofte skullet altfor mange Spalter Sats til for at gøre det klart for Medlemmerne, at der var vundet en stor Sejr. Og det er vist rigtigt nok, at det er Lock-out-Forliget, der er Aarsagen til denne daarlige Forstaaelse.

Jeg er derfor tilbøjelig til at give en konservativ Lokalformand, der tidligere var Modstander af, at vi stod i De Samvirkende, Ret, naar han nu siger: »Hvorfor skal vi ud af »De Samvirkende«? *De er jo en god Bremse, naar Arbejderne vil storme for rask frem!*«

Jeg synes derfor ikke om, at man fra den Side, der holder paa, at vi skal blive i »De Samvirkende«, stempler de Kolleger, der har en anden Opfattelse, som Rebeller, Separatister, ja, næsten som Folk, der ikke er bedre end Skruebrækkere, idet de beskyldes for at gaa Arbejdskøbernes Ærinde.

Jeg tror tværtimod, vi skal drøfte og overveje Spørgsmaalet nøje. Vi maa udenom Lock-out-Forliget paa en Maade, og efter min Mening gives der kun to Maader. *Enten* maa vi opløse »De Samvirkende« og saa danne en ny Centralisation, der ikke har denne Klods om Benet, *eller* ogsaa maa vi gennem Kamp befri os for Klodsen.

Hvilken af disse Veje, der skal gaas, kommer ganske sikkert ud paa et: Enten vi vælger det ene eller andet, saa undgaar vi ikke Kampen, og det er da af Betydning, at vi staar saa fast sammensluttede som muligt, hvis vi skal naa at løsne **»Bremsen«.**

Min Stilling er altsaa denne: Jeg er ikke tilfreds med »De Samvirkende«; men jeg kan ikke være med til at gaa bort fra Centralisationen, da denne er Betingelse for Arbejdernes Magt. Den maa dog ikke agere »Bremse«.

Rønne, i Septbr. 1908. C. M. BLOMBERG.

En Skrivelse.

Nærværende Blads Redaktør har i Fredags tilstillet Forretningsudvalget følgende Skrivelse:

25 Septbr 1908.

Til

Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund!

Som det maaske vil være det ærede Forretningsudvalg bekendt, har Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger afholdt en Fælles-Generalforsamling Søndag den 13. Septbr. 1908, hvor der bl. a. er bleven vedtaget følgende af Hr. Wartenberg stillede Resolution: »Generalforsamlingen d. 13/9 08 udtaler — paa Foranledning af Oplysninger fra d'Hrr. P. Berendt, Samuelsen og Vald. Nielsen om, at de er nægtet Artikler Optagelse i *Typ.-Tid.* — sin ubetingede Protest mod ethvert Forsøg paa at undertrykke Ytringsfriheden. Saafremt sligt fremtidig finder Sted, forbeholder Afdelingerne i København sig at træffe de alvorligste Forholdsregler derimod«.

Da jeg formener, at denne Vedtagelse er i Strid med Lovene, idet disse ikke paa noget Punkt giver de københavnske Afdelinger Ret til at forlange optaget i Fagbladet alt, hvad de enkelte Medlemmer indsender til Redaktionen, men betragter det som en Selvfølge, at Redaktøren skal være den bestem-

mende i saa Henseende, anmoder jeg Forretningsudvalget om at udtale sig om denne Sag.

Det er min Opfattelse, at Fælles-Generalforsamlingen, der for øvrigt — efter hvad der er bleven mig meddelt — kun var besøgt af ca. 30 Personer, her har grebet ind paa et Omraade, der ene og alene er forbeholdt den af hele Forbundet valgte Redaktør. Paa Forhaand skal jeg bemærke, at saafremt Forretningsudvalget deler den Anskuelse, som er udtrykt i Resolutionen, vil Redaktørens Stilling i Fremtiden blive saaledes, at han maa underkaste sig de enkelte Medlemmers Vilje og *optage alt, hvad der indsendes til Bladet*. Hvad dette kan føre til, behøver jeg forhaabentlig ikke nærmere at udvikle for det ærede Forretningsudvalg.

Da Forretningsudvalgets Opfattelse af denne Sag for mit Vedkommende vil være bestemmende, om jeg vedblivende skal fungere som Redaktør, beder jeg om Svar saa hurtig som muligt.

Med koll. Hilsen

F. K. MADSEN.

Jubilæer.

I Gaar, den 1. Oktober, fejrede et af Dansk Typ.-Forbunds ældste Medlemmer, VALDEMAR FINKEN, sit 40-Aars Jubilæum som Svend. Jubilaren, der er født 1848 i Roskilde, kom i Lære i Sommeren 1863 og udlærtes i *Roskilde Avis* 1/10 1868. Valdemar Finken har i denne lange Aarrække arbejdet saavel i Provinsen som i København. I 1869—71 arbejdede han i Rigsdagens Sætteri paa Kristiansborg Slot, var derpaa en Tid hos Klein og kom i 1875 til Hoffensberg, hvor han forblev til 1880, da han vendte tilbage til sin Fødeby; her arbejdede han i en lang Aarrække i *Roskilde Tidende*, hvorefter han vendte tilbage til Hoffensberg; i Foraaret 1891 kom han til Aller, hvor han siden har arbejdet. Valdemar Finken har enkelte Steder været Personalets Tillidsmand og mange af Forbundets ældre Medlemmer vil sikkert mindes ham fra Foreningslivet; de Steder, hvor han har arbejdet, har han vundet sig Venner blandt Kollegerne. Den 1. Oktober var en Festdag for Jubilaren, hans Plads var smykket med Flag og Blomster og fra Sætterpersonalet fik han overrakt en Gave til Erindring om Dagen.

— Det er sjældent, at en Mand arbejder i 25 Aar paa det samme Sted, men endnu sjældnere er det, at en Kvinde gør det. Et saadant Tilfælde har vi dog Lørdag d. 3. Oktbr., idet Hjælpearbejderske OLGA LUND paa denne Dag har arbejdet uafbrudt i 25 Aar hos Firmaet H. H. Thiele, hvor hun kom til at arbejde som pur ung Pige, og der er saaledes Haab om at hun endnu i mange Aar vil kunne udfylde sin Plads ligesaa dygtigt og pligtopfyldende som i de forløbne Aar. Jubilaren, der har været Medlem af Organisationen lige fra den stiftedes, er skattet af alle som en sjælden brav og retskaffen Kollega, og det er os derfor en Glæde herigennem at kunne bringe hende en velment Lykønskning i Anledning af Jubilæet.

Udmældelsen af „De Samvirkende".

HR. Sørensen-Kjeld var, saa vidt jeg erindrer, til Stede paa Delegeretmødet for 6 Aar siden, og vil da sikkert ogsaa vide, at jeg her fremsatte **Tanken** om Udmældelsen.

Hensynet til Kravet om 8-Timers-Dagen og de Konsekvenser, dette Spørgsmaal kunde drage efter sig for andre Fag, var Hovedgrunden til mit Standpunkt.

Et bestemt **Forslag** om Udmældelse paa dette Tidspunkt vilde sikkert have været den største Dumhed. Forslaget vilde den Gang være blevet nedsablet med alle Stemmer mod nogle ganske faa. Nu er Forholdet imidlertid det, at ikke faa af de Kolleger, der den Gang stod som Talsmænd for at blive staaende i »De Samv.«, nu staar som de varmeste Tilhængere af Udmældelsen, Tiden har overbevist dem.

Naar Fru Petersen og jeg, ved den af Hr. S.-K. citerede Resolution, indtog det heri markerede Standpunkt med Hensyn til Udmældelsen paa sidste Delegeretmøde, var det af flere Grunde. For det første Hensynet til Tarifen. Der var givet Hovedbestyrelsens Medlemmer Adgang til at stille eventuelle Ændringer til Tarifen, og disse blev saa behandlet ved et Hovedbestyrelsesmøde i April. Fra min Side var, blandt andre Ændringer, ogsaa Forslag om 8-Timers-Dagen. Dette Spørgsmaal naaede først at komme til Behandling Kl. 2 om Natten. Efter en skarp Debat standsede Formanden, Hr. V. Petersen, Forhandlingerne. Han erklærede ikke at vilde lade Spørgsmaalet komme til Afstemning, da han ikke ønskede at paatage sig Ansvaret for et saa vigtigt Spørgsmaals Afgørelse paa et saa sent Tidspunkt og efter en 14—15 Timers Arbejdsdag. Formanden udsatte saa dette Spørgsmaal og Stillingen til »Ny typ.« til et Møde i Aarhus. Mødet skulde finde Sted Natten forud for Delegeretmødet.

Med Hensyn til 8-Timers-Dagen var Stillingen ved Mødet i København ikke lys. Saa vidt man kunde overse, vilde kun fem (Clausen, Kiefer, Fru Petersen, W. Andreasen og jeg selv) stemme herfor. Resten, heri indbefattet alle Provins-Repræsentanterne, holdt paa Lønforhøjelse. Et Par enkelte af Københavns Hovedbestyrelse fandt det endog passende at kalde Forslaget et »Parade- og Reklamenumer«, opfundet af nogle enkelte københavnske Kolleger. At det under saa vanskelige Forhold, som de ovenfor nævnte, gjaldt om ikke at splitte Kræfterne over alt for mange Spørgsmaal til Hovedbestyrelsesmødet i Aarhus, indsaa Fru Petersen og jeg. For os stod 8-Timers-Dagen som det vigtigste. Derfor stillede vi den af S.-K. nævnte Resolution. At følge Forslaget om 8-Timers-Dagen gennem alle de Genvordigheder, det har gennemgaaet inden det naaede at blive til Lov, vil føre for vidt. Jeg tror imidlertid, at baade Københavns Typografer og Principaler samt alle andre i Branchen, naar de vil være ærlige, indrømmer at være tilfreds med den nuværende Arbejdsordning. Den er jo imidlertid heller ikke opnaaet uden gennem baade indbyrdes Strid og Strid med Arbejdsgiverne.

Forholdene stiller sig jo helt anderledes for Provinsernes Vedkommende. København staar jo nu 1910 med 8-Timers-Dagen. I hvad Retning Provinstarifen skal føres, behøves der vel ikke lang Diskussion om. »De Samv.« har jo paa dette Omraade fastslaaet et »Enten«—»Eller«.

Som det fremgik af den af S.-K. citerede Resolution ønskede Fru Petersen og jeg ikke foretaget nogen Afstemning om Udmældelsen paa sidste Delegeretmøde, men fastholdt vort Standpunkt i denne Sag til et senere Tidspunkt. For det første indsaa vi meget godt, at det vilde være at spilde Tiden, da det sikkert vilde blive stemt ned. Hertil kommer saa, at maaske mangen en Kollega, der en Gang havde stemt imod, af falsk Stolthedsfølelse ikke vilde forandre Standpunkt selv om han senere indsaa sin Fejltagelse. Noget saadant bør man absolut undgaa. Selv om Udmældelsen ved en eventuel Landsafstemning var bleven vedtagen, maa Hr. S.-K. jo vide, at det ikke havde faaet ringeste gavnlig Indflydelse paa Tarifen, da Udmældelsen jo skal ske med et Aars Varsel.

Sandsynligheden for Udmældelsen stiller sig jo nu langt gunstigere. Alenlange Taler og spaltelange Artikler vilde ikke være i Stand til at udrette det, som Tiden og de senere Tiders Begivenheder har udrettet paa dette Omraade.

Den Magtesløshed og Fratagen af Medlemmernes Medbestemmelsesret, som er sket paa ganske underfundig Maade, kunde sikkert ikke konstateres paa mere eklatant Maade end ved den nys afsluttede Lock-out. At det er Hovedorganisationerne og herigennem ganske faa Mænd, der i Øjeblikket rolig kan spille Hazard med hele Industrien, behøver vist ikke bedre Bevis. Dette gælder baade Arbejdere og Arbejdsgivere.

Det er jo snart kommet saa vidt, at hvis Hr. Kaspar Rostrup har faaet en daarlig Toddy eller Hr. C. F. Madsen ikke har sovet godt paa Grund af Mavepine eller andre Aarsager, saa kan det, trods afsluttede Overenskomster, komme til at gaa ud over Tusinder og atter Tusinder af Industriens Arbejdere og Arbejdsgivere. Paa dette Omraade nærmer vi os jo stærkt Enevoldsregimentet.

Komme ind paa alle de Ulæmper, »De Samv.« er for Industriens Arbejdere, skal jeg ikke. Jeg ønsker, og har aldrig ønsket andet, end vort eget Fags Udtræden. Der staar jo en Del andre store Fag udenfor. Hvis de øvrige Fags Arbejdere føler sig tilfreds med at staa i »De Samv.«, vilde det jo være uforsvarligt alt for tydeligt at lade Arbejdsgiverne se den Svamp, der breder sig indenfor denne tilsyneladende stolte Bygning.

Et lille Citat af, hvorledes andre ser paa Forholdene, kan maaske have sin Interesse. Hr. GUSTAV PHILIPSEN skriver i *Tilskueren* om den sidst afsluttede Lock-out bl. a:

»To Snedkere holder Blaamandag i Allinge, fluks telefonerer Ved Stranden Nr. 6 (D. A. & M.) til Nørre Farimagsgade 49 (D. S. F.), og makker man ikke øjeblikkelig ret: et Træk i Dampfløjten, Udrykningen af Transmissionerne indtræder avtomatisk, og Maskineriet standser med et Slag over det ganske Land. Men naar Arbejdernes Hovedledelse skal degraderes til at være et Tvangsredskab for Arbejdsgivernes Organisationer, saa undergraves uundgaaeligt den Tillid og Sympati, hvormed den omfattedes i Arbejdernes brede Lag og hvorpaa dens Magt ene hviler. Den store Bygning giver sig i Fugerne, smuldrer hen eller falder sammen med et Brag. Og hermed vilde efter Arbejdsgivernes ledende Mænds egne Ord ingen være mindre tjent end Arbejdsgiverne selv«.

Hr. S.-K. synes at mene, at vort Fags Udtræden af »De Samv.« vil have en fuldstændig Sprængning af disse til Følge. Skulde dette blive Tilfældet, da har de sikkert heller ikke fortjent bedre Skæbne. Den Svamp, der gennem mange Aar har været til Huse, har da sikkert bredt sig saa vidt, at længere Forbliven i Bygningen kun vil have til Følge, at dem, der blev herinde, uundgaaelig vilde blive knust under dens Sammenstyrtning.

Hvad skal der saa stilles i Stedet? spørger Hr. S.-K. Er De Socialdemokrat, Hr. S.-K.? Hvad har De at stille i Stedet for den nuværende Samfundsordning?

Tiden og Udviklingen skal nok paa begge Omraader skaffe sig Midler til Gavn og Fremme for Arbejderklassen; den splittes ikke saa let, som Hr. S.-K. synes at forudsætte.

København, den 20. Septbr. 1908. P. BERENDT.

„Sætter-Trykkere".

I.

I *Typ.-Tid.* Nr. 38 er en »Provinstrykker« ude med en lille Artikel, i hvilken han — hvad en Trykker aldrig kan lade være med hverken i Tale eller Skrift — kommer ind paa Æmnet: Sætter-Trykkere.

Han spørger, hvad en S.-T. er, og han besvarer det samtidig paa en saa misvisende Maade, at man faar Følelsen af, at han er langt bag sin Tid. Hr. »Provinstr.« mener, at det altid er Sættere, der »har sét en Rok løbe rundt«, som paatager sig Plads som S.-Tr.; men dette er ikke altid Tilfældet. Jeg kender saadanne, hvor det var Trykkere, der forsøgte at sætte. I dette Tilfælde blev Resultatet rigtignok kummerligt, og det berører da heller ikke Sætterne det mindste. Lad dem bare prøve. Anderledes med Trykkere. Saa snart de faa Føling af S.-T., saa er de straks i Flamme; man fristes til at tro, at de er bange for Konkurrencen.

Sagen er, at med moderne Maskiner, godt Materiale o. s. v. er det ikke mere nogen »Kunst« at trykke. En Lærling, der hver Dag hele sin Læretid igennem — foruden at sætte — har maattet deltage i Trykning, han er virkelig fuldt ud i Stand til at levere korrekt Trykkerarbejde, selv om han aflægger Prøve som Sætter. Og de fleste S.-Tr. er dog udlærte paa smaa Trykkerier, hvor Deltagelse i begge Dele af Arbejdet fordres fra første til sidste Dag af Læretiden.

Selvfølgelig vil eventuel Lønforhøjelse ved den kommende Tarif være godt; for S.-Tr., der er, hvad de kaldes, fortjener det virkeligt.

Den 19. Seplbr. 1908. »SÆTTER-TRYKKER«.

II.

Hvad er en Sætter-Trykker?

Efter en »Provinstrykker«s Mening er det én, »der har lært Sætterfaget og sét en Rok løbe rundt!« Den haanende Tone, Hr. »Provinstrykkeren« her har anlagt, skulde han hellere have beholdt hos sig selv, thi hvis han vilde gøre sig den Ulejlighed at undersøge Forholdene herude i Provinsen, vilde han opdage, at omtrent hver anden arbejdende Trykker kun har udlært som Sætter. Dette viser, at det ikke er saa selvfølgeligt, at de kun kan det Fag, de har lært. For var dette Tilfældet, kunde saadanne Trykkere jo ikke faa Arbejde som Trykkere. Endelig er der jo udlærte Trykkere, som langt fra kan staa Maal med disse Sætter-Trykkere. Men selvfølgelig, der er braadne Kar i alle Lande. Og med disse Ord vilde jeg blot anholde den haanende Tone, hvormed en »Provinstrykker« omtaler sine Kolleger (Sætter)-Trykkerne.

En anden Sag er det, om man kan komme bort fra denne Dobbeltstilling. I Provinstrykkerier er det jo saaledes, at der til Tider kan være for meget Arbejde til én Mand; vi kan f. Eks. sige, at der skal Hjælp i Trykkeriet gennemsnitlig 1 à 2 Dage pr. Uge. Er der saa nogen, der tror, at en Forretning vil holde en Trykker ekstra for disse Par Dage. Jeg tror det i hvert Fald ikke.

Og hvilket Resultat vil en saadan Adskillelse faa? Mon det ikke vil blive saaledes, at en af Lærlingene i Sætteriet bliver sendt i Trykkeriet for at hjælpe til, naar det er nødvendigt. Dette sidste kan jo faa en ikke ringe Betydning under en eventuel Konflikt.

20. Septbr. 1908. SÆTTER-TRYKKER.

„De Samvirkende".

HR. —n. møder i *Typ.-Tid.s* Nr. 38 med en Imødegaaelse af min Artikel i Nr. 31, hvortil jeg skal gøre et Par Bemærkninger.

Hr. —n. skriver, at Københavnerne er enig med mig i, at Kollegerne nøje bør overveje Spørgsmaalet om Udmældelsen af »De samvirkende Fagforbund«, men føjer spydigt til, at »det er paa et andet Grundlag end H. H. er med paa«. Rent bortset fra min personlige Mening er det imidlertid saaledes, Hr. —n., at naar en Sag tages under Overvejelse, bliver Resultatet jo enten *for* eller *imod*, og jeg mente, at Spørgsmaalet var af saa stor Vigtighed og kunde faa saa vidtrækkende Følger, at man ikke burde gaa altfor overfladisk hen over det. Efter den afsluttede Konflikt er der endnu mere Anledning til at bede Kollegerne rolig tænke over Sagen og ikke lade mulige Skuffelser over det vedtagne Forligsforslag være det afgørende.

Mæglingsforslagets Vedtagelse bliver af Hr. —n. givet som Grund for Udmældelsen, men den er langt fra fyldestgørende. Skønt jeg ogsaa kunde have ønsket, at Forhandlingerne havde faaet et bedre Resultat, er jeg dog overbevist om, at der ikke har været mere at opnaa, hvis man vilde undgaa den bebudede Lock-out; jeg kan godt forstaa, at Ledelsen indenfor »De Samvirkende« ikke vilde paatage sig Ansvaret for en saadan Arbejdsstandsning.

At ikke alt i »De Samvirkende« er saa godt, som det kunde ønskes, vil jeg indrømme, men intet er fuldkomment, og ikke alle kan gøres tilpas. Hvorledes det skulde blive bedre for Typograferne, naar de staar isoleret, forstaar jeg ikke. Man vil komme til at staa friere; men jeg er bange for, at den Frihed kan blive dyrekøbt; thi i Følge Hr. Rostrups Udtalelser skelner Arbejdsgiverforeningen ikke mellem, om Fagene staar indenfor eller udenfor »De Samvirkende«, naar det for Arbejdsgiverne gælder om at faa Lock-out-Lysterne tilfredsstillet. Naar dette er Tilfældet, staar vi absolut stærkest og mere modstandsdygtige under »De Samvirkende«.

Sluttelig opfordrer Hr. —n. mig til at støtte »de utilfredse« i deres Bestræbelser for, at vi kan komme til at gaa vore egne Veje, men forinden maa jeg overbevises om, at vi *er* eller *bliver* »svinebundne«, saa vi ingen Vegne kan komme. Nu gaar vi dog — om end langsomt — rolig og støt fremad, men anderledes bliver det, hvis Udmældelsen bliver vedtaget.

Randers, den 24. Septbr. 1908. HERM. HANSEN.

„Hvad er Meningen"?

I *Typ.-Tid.* for 11. Septbr. har Hr. Andersen faaet optaget en Artikel, hvori han føler sig kaldet til at kritisere min Artikel i Bladets Nr. 35 med Overskriften »Hvad er Meningen«?

Hr. A. sér Sagen fra sit Standpunkt — og det er der ikke noget at sige til —, idet han fremhæver et Eksempel paa Lønforholdene indenfor sin egen Kreds. Da Misundelse er en Svaghed, som alle Mennesker lider af i større eller mindre Grad, og da vor nuværende Tarif — jeg gentager det — er *vel egnet* til at vække denne Følelse, saa maa Hr. Andersen ikke fare i Blækhuset og skrive, at det er »en mærkelig Kollegialitetsfølelse« at misunde Beregningssætterne; thi der er sandelig Grund dertil, naar der i vort Fag er en saadan Forskel paa Lønnen, at den laveste Løn er 21 Kr., medens der flere Steder kan tjenes op over 40 Kr. (jeg tænker her kun paa Avissættere). Dette giver Anledning til Misundelse.

Jeg behøver vel ikke at nævne, at det ikke er Hr. Andersen med sine 21 Kr., som jeg »misunder«.

Hvis man vilde forsøge at samle Materiale fra alle Provins-Trykkerierne for derigennem at uddrage Gennemsnitslønnen for en Beregningssætter og en fastlønnet Sætter, saa vilde Forskellen mellem disses Løn sikkert blive meningsløs stor.

Angaaende mit Forslag til den kommende Tarif:

»*Fastlønnede Typografer, der har arbejdet uafbrudt i 10 Aar paa samme Sted, skal lønnes med et Tillæg af 3 à 4 Kr. over Minimallønnen efter deres Kalifikationer*«,

behøver Hr. A. ikke at huske mig paa de 14 Dages Opsigelse og at det er Principalen, der bestemmer, hvem han vil beholde ud over de 10 Aar. Er man sin Plads voksen og opfylder sine Pligter i enhver Henseende, behøver man ikke at frygte for at miste sin Plads, fordi der tarifmæssigt skal lægges et Par Kroner til Lønnen.

Til Hr. A.s Slutningsbemærkning om »naar Tarifen bliver forbedret, saa faar alle højere Løn« o. s. v. skal jeg kun sige dette, at man selvfølgelig ikke behøver at *tigge* d'Hrr. Principaler om Tillæg, naar det bliver tarifmæssigt, at man *skal* have det.

Forøvrigt vil jeg ligesom Hr. N. C. Hansen fra Viborg henstille til Kollegerne Landet over ikke at gaa med til nogen Tarif, hvor der er forskellige Lønskalaer.

Aalborg, i Septbr. 1908. CARL S. LARSEN.

Et Lærlingeforhold.

DET lyder utroligt, men ikke desto mindre er det sandt — der findes virkelig Forretninger, som finder det stemmende med deres Værdighed at afkorte Lærlinges Løn i Sygdomstilfælde.

Jeg troede, at et Tilfælde, passeret hos C. Ferslew & Co., var ret enestaaende. Forretningsføreren nægtede med den for denne Herre særegne Stædighed at udbetale en Lærling en Løn i Sygdomstilfælde. Maaske tjener til hans Undskyldning, at han fandt ivrig Støtte hos Forretningens daværende »Tillidsmand«, der i denne Sag kom til at staa i en alt andet end flatterende Belysning. Først da det truede med, at Lønnen skulde inddrives gennem Magistraten, fandt Forretningen sig foranlediget til at udbetale Lønnen.

Da noget lignende skal være Tilfældet andre Steder, kan det vist være paa sin Plads at oplyse om, at *dette Forhold er i Strid med Lærlingeloven*. Forsørgelsespligten for kontraktbundne Lærlinge paahviler under de første 6 Maaneders Sygdom Læremesteren, saa at han ikke alene, hvis Sagen drives ud i sin yderste Konsekvens, skal betale en Lærling sin Løn, men ogsaa afholde eventuelle Udgifter til Læge, Medicin og Hospitalsophold.

Selv om det ikke direkte hører ind under en Tillidsmands Opgave at varetage ogsaa Lærlinges Interesser, mon det da ikke vilde være paa sin Plads, at d'Hrr. Tillidsmænd oplyste Lærlingene om, at de i Tilfælde, som det ovenfor anførte, gør deres Ret gældende overfor de respektive Principaler. Thi Lærlingene skal jo, naar de med Tiden bliver Svende, indrulleres i vore Rækker, og derfor bør vi hjælpe dem til deres Ret og ikke som nævnte Tillidsmand modarbejde Lærlingens og støtte Forretningens Interesser.

København, 8. Septbr. 1908. JOHANNES PEDERSEN.

Separatisme.

JEG tror, der bor noget af en Separatist i ethvert Menneske. Af denne formentlige Grund turde det fremgaa, at man er inde paa noget udpræget Individuelt. Naar jeg for mit Vedkommende føler mig som bevidst »Separatist«, saa er det først og fremmest fordi, at kun det er rigtigt, som jeg personligt mener. Jeg kan saaledes ikke bøje min Mening under — hvad der her ligger for — saa og saa mange »Førere«, der tænker og handler for mig og plejer mine »Rettigheder«. Min Mening er nøje knyttet med mine formentlige Interesser, og mine Interesser er saa vidt muligt at mele min egen Kage. Dette er den filosofiske ABC, som den Virkelighed, jeg lever midt i, hver evige Dag lærer mig.

Naar jeg slutter mig sammen med andre i Fagforening, er det udelukkende for min egen Interesses Skyld. Solidariteten bliver saaledes ogsaa ét med mine Interesser og lader sig ikke skille ud herfra, og al anden Tale om Solidaritet vil for mig være usund. Interesserne vil til alle Tider skabe Sammenslutning og Solidaritet, og af den Grund er der Mennesker, der mener, at Sammenslutningen naturligt kan være i den frieste Form. Mere har jeg ikke at fremføre om Solidariteten.

Angaaende Spørgsmaalet om Udmældelsen af De Samvirkende har der i *Soc.-Dem.* staaet en Mængde lange, tendentiøse Artikler. Men med mine Sanser har jeg opfattet noget ganske andet, end hvad man i disse Artikler foredrager. Og, dersom ikke den senere Tids Foreteelser paa det faglige Omraade og Afslutningen af Overenskomster staar i skærende Modstrid med, hvad man vil have jeg skal tro, ja, saa forpligter jeg mig til at lade mig indlægge. Der er andre, der har en lignende Opfattelse. Og der er jo ogsaa nogle, som mener at kunne lave en ny Fagbevægelse, formentlig med *side*ordnede Organisationer i Stedet for *under*ordnede. Jeg véd ikke om det lykkes, eller hvor langt der vindes frem ad nye Veje. Men jeg kan ikke med min bedste Vilje frigøre mig for Indtrykket af, at min Forenings Forbliven i De Samvirkende ikke er i min Interesse.

Fra at være revolutionær er Fagbevægelsen under det social-demokratiske Førerskab berøvet enhver revolutionær Gnist, den er bleven til en »Reform«bevægelse, som gennem Politiken har associeret sig med »Staten«, den »Stat«, som den selv skulde til Livs. Af dem, vi kalder vore Modstandere, sér man derimod det ene revolutionære Skridt blive foretaget efter det andet mod Arbejderne, blot ved Hjælp af et Stykke Papir og nogle Paragrafer. Lock-out'en i 99 f. Eks. var fuldt saa blodig — det vover jeg at paastaa — som nogen Revolution. Og dog, til Trods for at Organisationerne vedblivende svøbes ind i Paragrafer og Overenskomster, foregøgler man vedblivende Arbejderne deres store Sejre! Man taler om den megen Lønforhøjelse, der er opnaaet, den som i lige saa stor Grad som af Fagbevægelsen er hidført af Frikonkurrencen og den tekniske Udvikling, og som tillige er resulteret i Prisforhøjelser!

Men hvor skulde det da være muligt, at man vilde kunne faa mig og Dig til at tænke anderledes, end hvad Kendsgærningerne viser?

Derfor er jeg Separatist. Derfor vil jeg Udmældelsen af De Samvirkende, selv om Konsekvensen heraf i fortsat Udvikling maatte være Ophævelsen af Forbundets og Fagforeningens Love og Afskaffelse af de kollektive Arbejdsaftaler. Denne Konsekvens er ikke til at forfærdes over; thi jeg lever i den i det praktiske Liv, hvert Øjeblik, jeg kæmper for min egen Interesse og lader mine Handlinger bæres oppe af Vilje i Overensstemmelse med mit Livssyn.

Akkurat som alle andre gør det.

19. Septbr. 1908. JUL. SAMUELSEN.

„Staa op!"

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB oprettede for ca. 1½ Aar siden en ny Afdeling under Betegnelsen »Motionsgymnastik«, særlig beregnet for ældre Fagfæller, som vanskelig kunde deltage i den almindelige Gymnastik. Deltagelsen til dette nye Hold har imidlertid i det forløbne Tidsrum ikke svaret til Forventningerne; der er bl. a. blevet indvendt, at man ikke har Raad til det, og nægtes kan det jo ikke, at det er et stort Kontingent, der ugenlig maa ydes til de forskellige Formaal, og skal man saa oven i Købet fremtidig regne med en lille Lock-out, naar der bliver Spektakler paa en eller anden Kludefabrik, saa maa det jo indrømmes, at de typografiske Arbejdere i saa Henseende er spændt godt for. Og, vil man sige, det er ikke blot de 25 Øre om Ugen, det drejer sig om, men saa kommer dertil Udgiften til Gymnastikdragt. Selvfølgelig er man friere i sine Bevægelser i Gymnastikdragten, men absolut nødvendig til denne Art Gymnastik er den da heller ikke — den kan udmærket godt lade sig udføre i Skjorteærmer, og enhver har vel nok et Par gamle Benklæder, som alligevel ikke egner sig til at gaa paa Gaden med.

Ja, det kan nu være godt nok altsammen, men man synes dog, at man er bleven for gammel til at befatte sig med saadan noget. Det er en stor Fejltagelse! Klubben har i Hr. DITLEV NIELSEN en energisk og elskværdig Lærer, som ikke alene har Øje for, at de forskellige Øvelser bliver udført paa en Maade, saa at den tilsigtede Nytte naas, men som tillige véd at tage Hensyn til, hvad den enkelte formaar at præstere. Det skal ikke skjules, at efter de første Timers Øvelser føles en stærk Ømhed i de forskellige Lemmer — men heraf maa man ikke lade sig afskrække; det er tværtimod en Grund mere til at blive ved; thi det er jo netop et Bevis for, at Udviklingen af Legemets enkelte Dele i Aarenes Løb er blevet forsømt.

Som det vil ses, er denne Henvendelse ikke rettet til de helt unge; thi de hører saare naturligt hjemme i det egentlige Gymnastikhold, men derimod til de mange ældre Kolleger, hvis hele Motion vel nærmest bestaar i at gaa Vejen frem og tilbage mellem Hjemmet og Arbejdsstedet. Derfor: Staa op Søndag Morgen, mød ude i Klubbens Lokale paa Forchhammersvej, deltag i en Times muntert Samvær mellem Kolleger, og efter nogen Tids Forløb vil denne ugenlige Gymnastiktime indgaa som et Led i de Bestræbelser, enhver bør deltage i: at søge at forhale de Skavanker, som Aarene ubarmhjærtig tildeler ethvert Menneske, og man vil kun beklage, at man ikke har begyndt derpaa for mange Aar siden.

København, i September 1908. CHR. CLAUSEN.

En nødvendig Oplysning.

Som bekendt afholdt den kvindelige Afdeling den 4. April i Aar sin Stiftelsesfest i Kongens Klub. Jeg forhandlede Billetterne ved denne som ved de fleste typografiske Fester og opgjorde Regnskabet i de sidste Dage i April, altsaa samme Maaned, som Festen afholdtes. Jeg blev derfor ikke saa lidt forbavset, da jeg i *Typ.-Tid.* Nr. 35 saa, at Frk. Mouritsen paa en Generalforsamling i den kvindelige Afdeling har udtalt, at Grunden, hvorfor hun endnu ikke har kunnet opgøre sit Regnskab, var den, at jeg for sent havde opgjort Billetregnskabet. Jeg skulde ikke have opholdt mig over denne Maade at klare sig fra en Kritik paa, hvis jeg ikke i *Typ.-Tid.* Nr. 38 havde set en Taksigelse til Frk. Mouritsen for hendes fortrinlige Regnskabsførelse, der har gjort det muligt for Frøkenen at aflægge Regnskabet for Festkomiteen 5½ Maaned efter Festens Afholdelse. ANTON JENSEN.

Nær og Fjærn.

De Anker Heegaardske Foredrag begynder 2. Halvaar Mandag den 5. Oktbr. og fortsættes indtil den 16. December. Foredragene holdes i Forsamlingsbygningerne og Kl. 8 Aften. Iøvrigt henvises til Cirkulærerne og Dagbladene.

Typografernes Sangforening afholdt Lørdag den 26. September ordinær halvaarlig Generalforsamling. Til Dirigent valgtes JOH. JENSEN. Formanden, ARN. LARSEN, aflagde Beretning for Sommerhalvaaret, der godkendtes énstemmigt uden Diskussion.

Det vedtoges med 28 St. mod 7 af Sangforeningen at ekskludere tre Medlemmer, der ved som Faktorer at have udført teknisk Arbejde under Lock-out'en havde gjort sig skyldige i ukollegial Opførsel.

I Stedet for Arn. Larsen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes N. NIELSEN énstemmigt til Formand. Som Styrelsesmedlemmer genvalgtes VALD. HANSEN og valgtes JOH. JENSEN, og som Revisorer genvalgtes JAKOB JAKOBSEN og DRESLER med Akklamation.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Rudolf Anderson, tidl. Medl. (arbl.). Thorv. H. Sundstrøm, udl. hos Luno 25/9 08 (overgaar fra Lærlingeafdelingen). Kvindeafdel.: Kathrine Uhlott, udl. 8/5 05 hos Kruckow (arb. s. St.). Nathalie Mikkelsen, udl. 14/9 08 hos Axel Holm (arb. s. St.).

Assens, Thvorvald Lauritz Frederiksen og Marie Lund, begge udl. 1. Oktbr. i Assens Amts Avis. Fredericia, Ingvard Søren Arent, udl. 10. Oktbr. hos B. Ottesen og Hans Peter Marius Hansen, udl. 10. Oktbr. i Fredericia Avis. Holbæk, Jens P. Jacobsen, udl. 1. Juni 1883 i Næstved, tidl. Medlem (udm. 21/3 01). Kallundborg, Hjælpearb. Bertel Sattrup og Marius Hansen, født i Københ. 22. Juni 88. Nykøbing F., Hans Oscar Johngren Nilsson, udl. 1. Oktbr. i Dagbladet. Odense, Hjælpearbejderske Frandsine Hansen, født 9/12 84 (Hagen & Siv.). Svendborg, Peter Søren Hansen, udl. i Svendb. Amtstid. 1. Oktober.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1785, Eduard L. Clausen fra Roskilde (Dansk Papirvaref.). 2418 (789), Alfr. Chr. Walter Jensen fra Nakskov (Trier). 2405 (2667), Alb. Chr. Jensen fra Udl. (arbl.). 2413 (2733), Vald. Schweim fra Aalborg (arbl.). 2399 (125), William Emil Møller fra Udl. (Kr. Dagbl.). Trykkerafdel.: 2237, Chr. Reuther Nielsen fra Svendborg (arbl.). 2423 (1576), Thorv. C. D. Hansen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 2231, Gustav C. B. Vejle (Jul. Nielsen) og 2095, A. C. J. Tvilum (P. Hansen). Aarhus, 2126, Viggo Frederiksen fra Udl. (arbl.). Assens, 2375, Aage Hj. Naabye (Avisen). Esbjerg, 2005, Hans Chr. Hansen (Harder Mikkelsen). Helsingør, 2098, Sigurd Petersen (Nordsjælland). Kolding, 2178, Aage Andersen (Kolding Bogtrykkeri). Korsør, 753 (norsk), Kristoffer A. Ek, 521 (norsk), Olof Johansen og 1820, Gyda Margrethe Brandt (alle Avisen). Nykøbing F., 2002, H. C. Rasmussen (Pontoppidan). Næstved, 1848, L. G. Wagner (Socialdemokr.). Ringkøbing, 2425, Aage Chr. Petersen (Amtsavisen) og 1613, Thorvald Sørensen (Thomsen, Holstebro). Silkeborg, 1703, Henry Arthur Petersen (Silkeb. ny Bogtr.). Svendborg, 2416, Peter Jensen (P. Meyer).

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: 8306 (svensk Medl.), Konrad Henrikson fra Rejse.

Aalborg, 1296, Julius P. Randløv til Skanderborg (syg). Aarhus, 2178, Aage Andersen til Kolding i Pl. og 2095, Albert Tvilum til Aalborg i Pl. Assens, 1537, Th. Marcussen til Nakskov (arbl.). Esbjerg, 1613, Thorvald Sørensen til Holstebro i Pl. og 1703, Arthur Petersen til Silkeborg i Pl. Nykøbing F., 1848, L. G. Wagner til Næstved i Pl. Svendborg, 1377, Alfred Joh. Mortensen til Odense i Pl. og 2237, Chr. Reuter Nielsen til Kbh. (arbl.).

Udmældte.

København: Trykkerafdel.: 1859, H. Chr. Rugh (Bogtr.). Kvindeafdel.: 2329, Camilla Lund (Rom), fratraadt Faget.

Aarhus, 1470, Bogtrykker Erik Hestbek. Næstved, 1801, Hans Ludv. Pedersen (overgaaet til Statsbanerne).

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udslettet med Restance: J. Teller.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. *Ny Medlemmer sættes paa Stemme.* (1 A)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub afholder Møde Fredag den 9. Septbr. Kl. 8 i Pilestræde Nr. 51, Kaféen. NB. Alle Trykkeriarbejdere bedes møde. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 x)

ANNONCER

Maskinsætter

(Linotype), søger Plads fra 20. Oktbr. Billet mrkt. »201« modt. Ekspeditionskontoret.

Plads søges

af en hurtig og akkurat Typograf (Provinsianer) som Avis- eller Akcidenssætter i København. Billet mrkt. »P. S. 202« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Dygtig Maskintrykker

kan faa Leder-Stilling ved større Bogtrykkeri i Kristiania. En, som kan indskyde en Del Penge, som der kan stilles betryggende Sikkerhed for, vil blive foretrukket. Billet mrkt. »Fremtid 961« sendes *Høydahl Ohmes Annonce Eksped., Kristiania.* (204)

Faktor.

En typografisk uddannet Mand kan fra 1. Novbr. faa Plads som Faktor ved et Dagblads- og Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »203« sendes inden 5. Oktbr. til Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter

søger Plads. Billet mrkt. »198« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 9½—10½.

Sygekassens Priskurant. (6)

3 Typografer ønsker en yngre Kollega som 4. Mand til Sjavs en Aften om Ugen. Billet mrkt. »4 Typ. 205« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)

Nørrebrogade 42,

Telefon Nora 174,

er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen. (7) **Adolph Wulff.**

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 9. OKTOBER 1908 XXXV AARGANG

Tillidsmandsmøde

afholdes **Tirsdag den 13. ds. Kl. 8** i Sidelokalerne i Forsamlingsbygningen, **Enghavevej 40.**

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Samtlige Tillidsmænd bedes møde. Alle Trykkerier bør være repræsenteret. STYRELSERNE.

Sagsanlæg.

I *Mesterbladet* for den 15. September findes følgende Nyhed:

»Den sorte Kokarde.«

Vi har bragt i Erfaring, at de Faktorer, der under Lock-out'en blev nævnt i *Social-Demokraten* under Overskriften »Den sorte Kokarde«, har gjort Skridt til Sagsanlæg mod Artiklens Forfatter, Viggo Christensen.

Derefter kan *Mesterbladet* i sit Nr. for 1. Oktober meddele følgende:

Sagsanlæg. I *Social-Demokraten* af 25. Septbr. findes følgende:

I Henhold til Presselovens § 11 begærer vi herved bekendtgjort i *Social-Demokraten*, at vi agter at anlægge Sag imod Forfatteren af den i Bladets Numer for den 12. f. M. indrykkede Artikel med Overskrift »Den sorte Kokarde« i Anledning af de Ærefornærmelser imod os, som indeholdes i Artiklen.

København, i September 1908.

B. BORCHHARDT, Faktor. TH. BRUHN, Forretningsfører. H. E. EMBORG, Forretningsfører.

E. O. KROLL, Faktor. JOHS. TORP, Faktor.

I Dag har jeg derefter modtaget 5 Tilsigelser til Møde i Forligskommission, vedlagt med Genpart af Klagerne. Nedenstaaende meddeler jeg Ordlyden af Klagen fra Hr. Forretningsfører Th. Bruhn for derved loyalt at gøre Kollegerne bekendt med min Modparts Anskuelse om Sagen:

Genpart.

Til

Københavns Forligskommission.

I Dagbladet *Social-Demokraten*'s Nr. 222 for Onsdag den 22. f. M. findes med Overskriften »Den sorte Kokarde« indrykket en Artikel, hvori det bl. a. hedder saaledes:

Sammenholdet mellem de lock-out'ede og strejkende Arbejdere i Bogtrykfaget er ganske udmærket — ikke en eneste af de egentlige Arbejdere har svigtet. Derimod har en Del Faktorer fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergerning. De ædle Herrer er følgende: B. Borchhardt, Trykkerfaktor, Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri, Johs. Torp, Trykkerfaktor, Hertz's Bogtrykkeri, H. E. Emborg, Driftsinspektør hos P. Petersen (Familiebladet *Hjemmet*), E. O. Kroll, Trykkerfaktor, samme Sted, Th. Bruhn, Inspektør, samme Sted.

Artiklen er underskrevet: Viggo Christensen.

Denne Artikel er baade i Form og Indhold en Samling grove Ærefornærmelser mod de i Artiklen nævnte Personer, derunder underskrevne Forretningsfører Th. Bruhn, og den er tillige en grov Krænkelse af mit Privatlivs Fred.

Allerede Overskriften: »Den sorte Kokarde« er en grov Ringeagt og Haansytring overfor dem, som nævnes i Artiklen, og søger at indskærpe i Læserens Bevidsthed, at de i Artiklen omtalte Folk skal gøres til mærkede Mænd.

Vi ligestilles med fejge, til Medmenneskers Tillid uværdige Soldater.

Sammenligningen gennemføres videre, idet først Sammenholdet mellem de Strejkende roses, og det derefter modsætningsvis anføres om os: »*Derimod* har en Del Faktorer fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergerning. De ædle Herrer er følgende.«

Foruden den almindelige Ærekrænkelse mod mig, der ligger i de fornævnte Udtryk, naar de bruges i denne Sammenhæng jfr. saaledes særlig Brugen af Ordet »Skruebrækkergerning«, »ædle Herrer«, indeholder Artiklen en ganske usand Sigtelse mod mig (og de andre i Artiklen nævnte Fagfolk), for at have svigtet Kammerater eller overhovedet have handlet anderledes, end det var min Pligt.

Denne Sigtelse er ganske uretfærdig. Jeg staar og stod ikke paa det paagældende Tidspunkt i nogen Fagforening, jeg var ikke og skulde ikke være Kammerat eller Arbejdsfælle med de strejkende og lock-out'ede Arbejdere.

Jeg er engageret med 3 Maaneders gensidigt Opsigelsesvarsel af min Principal til at deltage i og lede Arbejdet og være hans Tillidsmand *overfor* Arbejderne. Jeg kunde ikke, hvis jeg ikke skulde overtræde mine Pligter overfor min Principal, gaa over paa Arbejdernes Parti; det vilde have været et aabent Brud paa mine Forpligtelser mod min Principal, om jeg, naar der opstod Stridigheder mellem ham og Folkene, prisgav hans Interesser og nedlagde Arbejdet sammen med dem, *overfor* hvem jeg repræsenterer ham.

Jeg har haft en Pligt til at passe mit Arbejde, og selv under Folkenes Arbejdsnedlæggelse føre Arbejdet i Principalens Forretning videre, og det har jeg gjort, men dette berettiger ikke til at hæfte Betegnelsen »Skruebrækker« paa mig.

Det er jo ogsaa ved det store Forlig af September 1899 fastslaaet, at Formænd, Værkførere o. s. v. ikke har nogen Pligt til at staa i Arbejdernes Organisation.

Ved uden tilstrækkelig Grund at fremdrage i Bladet, at og hvor jeg arbejdede paa det paagældende Tidspunkt, har Artiklen ogsaa indeholdt et uberettiget Angreb paa mit Privatlivs Fred.

Saavel Ærefornærmelserne som Fredsbrudet er blevne saa meget grovere, som det paagældende Nummer af Bladet udkom under Bladstrejken paa et Tidspunkt, hvor *Social-Demokraten* var udbredt og mere læst end nogen anden Avis herhjemme før eller senere har været, og vilde Artiklens Forfatter hæfte en sort Kokarde paa mig, kunde han ikke finde en mere virkningsfuld Maade dertil.

Artiklen har gjort mig stor Skade, idet den har lagt mig for Had blandt mine tidligere Fagfæller og afskaaret mig fra, hvis jeg en Dag atter maa søge Virksomhed som menig Typograf, at opnaa saadant Arbejde.

Hvad der yderligere forøger Krænkelsen og Skaden og Ansvaret for Forfatteren, er den Omstændighed, at Hr. Viggo Christensen er Formanden for Typografernes Fagforbund.

Jeg ønsker ikke for Tiden at kræve Erstatning af Artiklens Forfatter, da jeg har beholdt min Plads, men jeg forbeholder mig Retten til senere at gøre Erstatningskrav gældende mod ham for den mig tilføjede Skade.

Derimod agter jeg at sagsøge Hr. Viggo Christensen til Straf i Overensstemmelse med Straffeloven for hans fornærmelige Udladelser mod mig og for den ved Artiklen forøvede Krænkelse af Privatlivets Fred samt til Mortifikation.

I den Anledning beder jeg nævnte Hr. Viggo Christensen, der bor Ægirsgade Nr. 22, 3. Sal, indkaldt for Kommissionen, for at det kan prøves, om han ved Forlig vil forpligte sig til at betale en stor Bøde for det paaklagede Forhold samt erkende de paaklagede Udladelser for ubeføjede og urigtige overfor mig, samt til at betale Sagens Omkostninger.

I Mangel af Forlig bedes Sagen henvist til Rettergang.

København, den 24. Septbr. 1908. Ærbødigst
(sign.) TH. BRUHN.

For os, der deltager i den sociale Kamp, er det vanskeligt at forstaa, hvad d'Hrr. B. BORCHHARDT, JOHS. TORP, H. C. EMBORG, E. O. KROLL og TH. BRUHN vil til Domstolene med den nævnte Artikel for. Naar d'Hrr. tiltrods for deres Stilling som Mellemmænd mellem Principal og Arbejdere *ikke har holdt sig passive i Striden*, men har *grebet aktivt ind* og stillet sig paa Arbejdskøbernes Side, burde de ogsaa kunne tage Konsekvenserne af deres Handlinger, selv om de derved fik lidt af Krudtrøgen at fornemme.

D'Hrr. véd jo dog, at de ikke ved en Dom, fældet efter Lovparagrafer, der er blevet til paa en Tid, hvor den moderne Klassekamp ikke kendtes, kan forandre det fjærneste i Forholdet til deres tidligere Kammerater. Der er næppe noget Menneske, der, selv om Dommen bliver Lovens strængeste, vil forandre sit Syn paa det, der er sket. De Herrer véd det sikkert — men hvorfor saa Sagsanlægget, hvorfor benytte en paa dette Omraade ganske forældet Straffelov?

De Herrer var jo dog bedst tjent med at lade Glemselens Slør sænke sig over deres Handlinger, fremfor ved en stadig offentlig Paamindelse at mejsle det ind i Kollegernes Bevidsthed.

Jeg kan derfor vanskeligt tænke mig andet, end at Sagsanlægget maa være undfanget i Ufornuft eller i Hævnfølelse overfor en af Arbejdernes Tillidsmænd, eller ogsaa maa det være udsprunget af Overvejelser, som unddrager sig Offentligheden.

København, i Oktober 1908. VIGGO CHRISTENSEN.

Sprængningen.

I Spørgsmaalet om Udmældelse af »De samvirkende Fagforbund« ligger et dybere Moment, som er af ikke ringe Betydning, men som alle dem, der har givet Hr. VALDEMAR NIELSEN sin Tilslutning, maaske næppe har gjort sig tilstrækkeligt klar.

Og Momentet er det *politiske*. Hr. Nielsen lægger aldeles ikke Skjul herpaa, idet han jævnlig haanende har sparket til den »socialistiske Moral« og »vore Politikere og Ledere«.

Hermed vil Hr. Nielsen og hans Folk benytte et Skræmmebillede overfor dem, hos hvem den politiske Aktivitet ikke i særlig høj Grad har gjort sig gældende. Fra vore politiske Modstandere, fra Højre og Venstre, har der af og til lydt et anerkendende Ord til Fordel for Organisationerne, og for, at det var rigtigt, at Arbejderne sluttede sig sammen i Fagforeninger. Men de samme Folk har alle som en raabt paa, at Fagforeningerne og disses Medlemmer ikke maatte befatte sig med *Politik*.

Akkurat det samme Grundsyn og den samme Lære er det, Hr. Nielsen søger at indprente os. Paa dette Felt er han ogsaa fuldt ud enig med Arbejdsgiverne og deres uvurderlige Støtte.

Er man Ræsonnør, vil enhver straks spørge sig selv: Hvorfor stamper Højre, Venstre og Arbejdsgiverne saa stærkt imod, at Fagforeningerne og deres Medlemmer driver Politik?

Og Svaret er ikke langt væk. Den politiske Magt er Beherskelsen af Statsstyrelsen. Det største politiske Parti bestemmer vore Samfundsloves Udseende, bestemmer om de skal være til Gavn for de Medlemmer af Samfundet, der ingen Betydning har i politisk Henseende. Og det har gennem Tiderne altid været saa, at de Love, der er falden ned over Befolkningen, har baaret Præget af udelukkende Fordel for den Klasse, hvis Repræsentanter var Lovgivere.

Saadan er det den Dag i Dag, og den sidste halve Snes Aar er i den Retning uhyre talende.

Naar Højre og Venstre saa rørende, ja, indtrængende har advaret os mod at drive Politik, maa det i Sandhed være et mærkeligt Menneske, der kan tro, at det er sket af Hensyn til vort eget Ve og Vel. Disse Folk har altfor god Erfaring for, hvad det vil sige at være den lovgivende politiske Magt i Samfundet. Det spiller for dem saa saare liden en Rolle, om alle Arbejderne er organiserede *fagligt*. Gennem *Lovgivningsmagten* kan de nemlig bestemme, i hvor stort Omfang Fagforeningerne maa bevæge sig, gennem Lovgivningsmagten er de i Stand til at slaa Bom for alt, hvad der hedder Strejker, og gennem Lovgivningen vil den regerende Klasse jo være i Stand til at lave sig Love til Beskyttelse af Skruebrækkere. I den Henseende er det saare betegnende og henpegende, at en af Højres Folketingsmænd straks efter Lock-out'en i et Maanedsblad skrev en længere Artikel med Henblik paa »de arbejdsvillige«, og hvori han henvendte sig til Lovgivningsmagten om Beskyttelse for »*Retten til Arbejde*«; altsaa for de Folk, der svigter os under vore Lønkampe.

Skal Fagforeningerne og derigennem Arbejderklassen opnaa, hvad der fuldt ud tilsigtes, og skal vi undgaa at blive »svinebundne«, da ligger det saa lige for og er en afgjort Nødvendighed, at vi Side om Side med vore Fagforeninger ruster os politisk. Det er en Kendsgærning med historisk Støttepunkt og ganske uomstødelig.

Den politiske Magt er Nøglen til vort eget Spisekammer; den betyder vort eget Samfund saaledes, som vi ønsker, det skal se ud.

Uden politisk Magt er Fagorganisationerne ikke det værd, de skulde være, da der er et Utal af Forhold, der ikke kan finde sin Løsning ad Organisationernes Vej, men som maa finde sin Afgørelse gennem Lovgivningsmagten.

I Modsætning til Hr. Nielsen og Meningsfællers forfejlede Syn paa Arbejdernes Taktik, er det da en aabenbar Nødvendighed, at vi i større Grad end hidtil beskæftiger os med Politik — og det maa nødvendigvis blive den Politik, der tjener os til Gavn.

Den »Afmagt« og »Stilstand« Hr. Nielsen og hans Fløj taler saa højt om, skyldes ingenlunde hverken »De samvirkende Fagforbund« lige saa lidt som Hr. Nielsen selv, men har sin Rod i, at vi i for følelig Grad har forsømt vor politiske Opdragelse. Var denne bleven plejet noget mere omhyggeligt, havde vi ikke behøvet at bringe de store Ofre for f. Eks. Opnaaelse af 8-Timers Arbejdsdagen. Vi havde da haft den ved Lov. Nu kan vi derimod notere det Særsyn, at en stor Del af vore Medlemmer, der gennem vor Fagforening fordrer en Normalarbejdsdag, ved de politiske Valg stemmer paa Kandidater, der af al Magt bekæmper en saadan.

Skønt Hr. Nielsen og hans Parti inde i Storbyen mener at være mere udviklet paa Tænkningens Omraade end Provinsianerne, kan han dog med Frejdighed tilraade en Sprængning af Organisationerne og samtidig med, at han lader haant og overlegent om den politiske Side, fortælle, at vi da kan faa Lov til at boltre os i Strejker op over Ørene, i Erkendelse af det herskende kapitalistiske Systems Udbytning af os i lige fuld Grad.

Han kan altsaa ikke — eller har endnu ikke helt fuldendt sin Tænkning derhen, at det *herskende kapitalistiske* System er fuldstændig analogt med det *herskende politiske* System.

At hans Tilraadelse til Sprængning er Arbejderpartiets ikke alene fagorganisatoriske Fallit, men i endnu højere Grad dets *politiske* Magtesløshed, maa staa indlysende for alle og være udenfor al Tvivl.

Ved Sprængningen er Kontrakten taget bort og den intensive planmæssige Modstand brudt og lammet. Og Sprængningen betyder ikke blot en Adskillelse af Fagorganisationerne, men en Sprængning indenfor de enkelte Foreninger og ikke mindst indenfor den typografiske. Der vil opstaa en Harme og Bitterhed parret med Mistillid, og en Spaltning vil blive den naturlige Følge. Og det vil være følgeligt, om Delingen falder ud i Retning af et Parti paa det *nuværende solidariske* og *politiske* Grundlag kontra Hr. VALDEMAR NIELSENS Sprængningsparti.

Hvorom al Ting er, faar Hr. Nielsen og Tilhængere Flertal for Udmældelsen, maa vore Tillidsmænd trække sig tilbage med dette Mistillidsvotum. Da har Hr. Nielsen og Meningsfæller moralsk Krav paa Førerpladserne *overalt*. Det er et Kardinalpunkt og denne Situation fordrer det saaledes. SØRENSEN-KJELD.

Fastløn—Beregning.

Da jeg skrev min Artikel om Beregningens Afskaffelse, tænkte jeg ikke paa, at en eventuel Modstander vilde udtale sig om noget, han ikke havde rigtig Kendskab til; og jeg blev da ogsaa forundret, da jeg i Nr. 39 af *Typ.-Tid.* læste om Hr. N. C. Hansens »Viden«. Hvis han tror, at *jeg* »springer paa Hovedet i e-Faget« og »negler op som en besat«, naar Lederens Øje »forsker« over Kasserne, da tager han meget fejl. Hvor jeg arbejder, kender vi heldigvis ikke til »russiske« Tilstande, og vi er alle paa Fastløn, saa mit Forslag om Beregningens Afskaffelse er ikke kommen frem under personligt Tryk eller af Misundelse.

Men der har været en Tid for mig — som for de fleste unge Svende — da jeg levede paa »Omskiftelsens Vinger«, og jeg fik da det Indtryk, at Beregningen er et Onde, som burde afskaffes; det var da ogsaa med den Tid in mente, at jeg fremkom med mit Forslag. Jeg er af den Overbevisning, at der adskillige Steder vilde komme flere Folk i Arbejde, hvis Beregningen blev hævet.

Ja, det er rigtigt, Hr. N. C. Hansen, at vi nu til Dags bør vise, at vi er Mandfolk. Men der er desværre ogsaa nu til Dags saa mange forskellige Meninger om, hvad der er mandigt, hver sér jo paa sin Sag gennem sine Briller; men den, som raaber højst, bliver ikke altid først hørt, og for at have Dømmekraft er det bedst at have Erfaring.

Og Maskinberegning. Tænk, hvis det blev indført. Er det ikke at udbytte Menneskene paa det haardeste? Mon Hr. Hansen ogsaa er begejstret for den Beregning? Jeg skal saamænd ikke misunde ham den. *Den* Beregning betaler sig vist ikke for Sætteren i Længden.

Man kan nok have en ordentlig Løn og ogsaa *tjene* den foruden at være paa Beregning.

Endnu en Gang vil jeg derfor henstille til de forskellige Lokalafdelinger at tage Spørgsmaalet om Beregningens Afskaffelse under Overvejelse.

Den 1. Oktober 1908. SÆTTER.

For eller imod.

Tillad mig, Hr. Redaktør, i Anledning af de mange Meninger, der fremkommer angaaende Spørgsmaalet for eller imod Udmældelse af »De Samvirkende«, ligeledes at fremkomme med nogle Tanker, som paatrænger sig mig i Anledning af dette Spørgsmaal.

Det var ønskeligt, om Lock-out-Forligets snærende Baand kunde løses paa en Maade, som ikke havde til Følge, at Sammenslutningen med »De Samvirkende« opløstes, da jeg finder, at en saadan Opløsning vil være det rene Selvmord under de nuværende Forhold. Man kan passende ligne »De Samvirkende« med en fast sammensluttet Hær, som, naar den er i Kamp, har nøje Forbindelse med dens forskellige Underafdelinger. Men gaar vi nu hen og splitter denne Hær ad saaledes, at dens forskellige Afdelinger bliver fritstaaende og selvbestemmende i et og alt, faar vi en Hær uden fælles Overledelse. Vi faar en Hoben Afdelinger, som naar en enkelt af disse er i Kamp, aldrig vil kunne vente den Støtte og Hjælp fra andre Afdelinger, som vil være nødvendig, især hvis den kæmpende Afdeling trænges haardt i Kampen. Der vil blive en Egenraadighed, som aldrig vil komme frem, naar vi staar sammensluttet og bøjer os for en fælles Overledelse. Lige saa mange Afdelinger med maaske lige saa mange Meninger om en foreliggende Sag bliver Resultatet, som igen afføder daarlig Disciplin.

Ingen fælles Rammer, ingen fælles Overledelse og intet fælles Overblik over Situationen giver absolut Nederlag i en Kamp mod en fast sammentømret Hær.

Ingen vil vel for Alvor mene, at Splittelse giver Styrke.

Nogle Meninger gaar ud paa, at man kan opløse »De Samvirkende« for at faa Lock-out-Forliget ud af Verdenen, og naar dette er sket, saa kan vi atter lade »De Samvirkende« staa op fra de Døde: iført en ny Klædning. Mon det kan gaa saa let, som man mener? Er der ikke for megen Naivetet i det Forslag? Vil vore stærke Modstandere forpligtige sig til at lægge sig til at sove saalænge denne Fornyelsesproces foregaar?

Og hvorfor ogsaa lave hele dette Postyr? Det, enhver fornuftig Hærfører gør, naar han opdager Skavanker ved sin Hær, som i Kamp kan skade dens Kraft og Styrke, er at finde Raad for Afhjælpning af disse Skavanker og ikke at opløse sin Hær og lade den for en Tid gaa hvorhen den vil, for bagefter at samle den igen. Vi skal gøre som Hærføreren og bøde paa Skavankerne. — Man vil spørge hvordan? Det kan der være mange Meninger om, men maaske ogsaa mellem disse mange Meninger nogle, som er gode. Lad os faa sammensat en Kommission indenfor »De Samvirkende«, som fremkommer med Forslag eller tager saadanne Beslutninger, som kan afhjælpe de Skavanker, som der i Øjeblikket er ved vor nu sammensluttede Hær. Og imellem disse Beslutninger *maa* der absolut blive en Vedtagelse af Oprettelse af *saadanne* kooperative Foretagender, som *kan* blive til Nytte for Hjemmet.

Fagarbejdernes Forstaaelse af de store Fordele, der kan bringes ud af kooperative Foretagender, naar disse drives fornuftigt, er kun ringe. Den danske Bonde har Forstaaelsen heraf, men desværre ikke den danske Fagarbejder. Sé til, hvilken Nytte og Gavn Brugsforeningerne rundt i Landet gør; lad os faa noget lignende i Byerne. Ved selv at producere de Varer, vi forbruger, gør vi os økonomisk uafhængige og derigennem ogsaa politisk stærke. Det er et Spørgsmaal, som ikke mere maa skubbes tilside. Lad der nu blive skredet til Handling.

Men frem for alt ingen Splittelse! P. A.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

April Kvartal 1908.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1908	714.06	Rejseunderstøttelse ...	1,321.80
Kontingent	41,243.88	Underst. p. St.	5,074.50
Tilbagebetalte Laan ..	178.00	Rejselaan.....	334.00
Andre Indtægter	10,026.48	Sygeunderstøttelse....	13,345.86
Tilskud fra Hovedkass.	2,363.65	Begravelseshjælp	3,482.75
		Andre Udgifter	1,759.99
		Indsendt til Hovedkass.	28,484.71
		Beholdn. 30. Juni 1908	722.46
	54,526.07		54,526.07

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1908	297,087.39	Tilskud til Afdelingerne	2,363.65
Indsendt fra Afdeling.	28,484.71	Overfartsbilletter	144.75
Renter.....	5,840.31	Sygeunderstøttelse....	50.00
Statstilskud t. Arbejdsløshedskassen	13,307.87	Legatunderstøttelser ..	350.00
Abonnement og Ann. i Typ.-Tid.....	365.51	Typograf-Tidende	1,761.71
10 Stk. Obligationer i »Stjernen«	5,000.00	Strejkebidrag til det internationale	411.12
1. Prioritetsobligation i Fællesbageriet i Holstebro	13,000.00	Husl., Brænds., Belysn.	88.30
		Lønn. og Honorarer ..	905.00
		Rejseudgifter og Diæter	762.20
		Tryksager	73.35
		Porto, Telegr., Telefon	129.30
		Kontorartikler.....	74.20
		Administrationsbidr. til Det internationale og De samv. Fagforb...	613.00
		Andre Udgifter	115.16
		Prioritetslaan t. Fællesbageriet i Holstebro	13,000.00
		Ialt Udgift...	20,841.74
		Beholdn. d. 30. Juni .	342,244.05
	363,085.79		363,085.79

København, Septbr. 1908. P. HVIDTFELDT.

Nær og Fjærn.

Folkeuniversitetsforeningens Forelæsningsrækker begynder den 21. Oktober. Idet vi nedenstaaende bringer en Fortegnelse over Forelæsningsrækkerne, anbefaler vi Kollegerne at slutte sig til Folkeuniversitetsforeningens Virksomhed. Æmnerne behandles af Videnskabsmænd paa en meget populær Maade, og de vil næppe være nogen Kollega, der ikke vil høste Belæring og Udbytte deraf.

Foredragene holdes fra Kl. 8—9, hvorefter Timen fra 9—10 benyttes som Spørgetime, hvor Æmnerne yderligere kan uddybes og Forstaaelsen bedre fæstnes.

Forelæsningerne, der hver Række er paa 6 Foredrag, er følgende:

1. Professor, Dr. phil. A. B. DRACHMANN: »*Kristendommens Oprindelse*«. Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 21. Oktober og følgende 5 Onsdage.
2. Cand. mag. SVEN TRIER: »*Normalarbejdsdag*«. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 22. Oktober og følgende 5 Torsdage.
3. Dr. phil. FRANCIS BECKETT: »*Vor Tids Kunst i Danmark*« (med Lysbilleder). Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 23. Oktober og følgende 5 Fredage.
4. Professor, Dr. phil. OTTO JESPERSEN: »*Folkesprog og Verdenssprog*«. Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 26. Oktober og følgende 5 Mandage.

Astronomi, 1. Række:

5. Mag. sc. H. THIELE: »*Jordens astronomiske Stilling*« (med Lysbilleder). Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 27. Oktober og følgende 5 Tirsdage.

Et begrænset Antal Adgangskort kan gratis faas ved Henvendelse paa Forbundskontoret.

Nogle Billeder fra den typografiske Forenings Udflugt i Juni Maaned ligger endnu paa Forbundskontoret. Bestillerne bedes snarest afhente dem.

Typografernes Novemberfest (Arbejdsløshedsfesten) afholdes i Odd-Fellow-Palæet Lørdag den 21. November. Thi forberede man sig!

Pas paa! Lokalforeningerne tilraades at vise Forsigtighed overfor en Typograf Alfred Christensen fra Hjørring, der nok for Tiden berejser Provinsen. Han er for Pligtforsømmelse slettet af Forbundet og præsenterer som Legitimation en Attest fra Lokalformanden i Hjørring. Vedkommende Christensen fik Arbejde i Odense, tog Forskud hos Principalen, men før han havde tjent dette af, forsvandt han fra Byen. I Slagelse har han ogsaa Synder paa Samvittigheden, og en Fortsættelse af saadanne Meriter turde herved være forebygget.

Min bedste Tak til alle, der bidrog til at glæde mig paa min Jubilæumsdag. En særlig Tak til Kollegerne paa *Fyns Tidende*.

Odense, 4. Oktbr. 1908. Med koll. Hilsen
CARL NIELSEN.

Hjærtelig Tak for den store Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

Assens, den 5. Oktober 1908. C. W. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

3. Oktbr.: *Skanderborg* 185.00. 5. Oktbr.: *Faaborg* intet at indsende. 6. Oktbr.: *Odense* 955.00 (Regnskabet mangler). 7. Oktbr.: *Frederikshavn* intet at indsende.

København, den 7. Oktbr. 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Albert Carl Konstantin Foss, udl. hos Schultz 26. Sept. 08 (arb. s. St.). Hjælpearbejder Anders Niels Hansen (Bærentzen). Trykkerafdel.: Thorvald Sundstrøm, udl. hos Luno 25/9 08 (arb. s. St.). Svend Julius Jensen, udl. hos Bagge 1/10 08 (arb. s. St.). Begge overgaaet fra Lærlingeafdelingen. Kvindeafdel.: Marie Schmidt, udl. i Det gr. Inst. 1901, tidl. Medl. (arbl.).

Aarhus, Felix Mendelsohn Bartholdy, udl. hos Sinius Nielsen i Aarhus 1. Avg. 1905 (tidl. Medl.). Poul Ludvig Petersen, udl. 15. Oktbr. i De foren. Bogtr. Horsens, Rich. Due, udl. i Horsens Avis 28. Septbr., Hans Peter Marcussen, udl. i Horsens Dagblad 1. Oktbr., og Magnus O. Christensen, udl. hos F. Schur & Co. 1. Oktbr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2110 (1429), Frantz Josef Persson fra Udl. (arbl.). 2434 (806), Peder Everdrup Hansen fra Rejse (arbl.). 2006, Marius Topp fra Thisted (Militær). 774 (Norsk Centralf. f. Bogtr.), Adolf Olsen fra Rejse (arbl.). 1334 (Norsk Centralf. f. Bogtr.), William Olsen fra Rejse (arbl.). Trykkerafdel.: 2415 (1850), Carl Emil Jensen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 2474, Edv. Ferd. Miland (De f. Bogtr.). Helsingør, 2067, Martin Chr. Larsen (Nordsjælland). Holbæk, 2054, Jens Hansen (Venstrebladet). Kolding, 952, Emil Petersen (Højskolebladet). Ringsted, 1560, C. Th. Rasmussen (Folketid.). Roskilde, 2119, Jens Jørgensen (Rosk. Tid.). Slagelse, 2176, H. M. J. C. M. Madsen (Slagelseposten).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2067 (2581), Martin Chr. Larsen til Helsingør i Pl. 1849, Peter Jensen (sidst Militær) til Varde i Pl. Trykkerafdel.: 1919, Edv. Miland til Aarhus i Pl.

Helsingør, 2098, Sigurd Petersen til Vejle i Pl. Ringsted, 1830, N. Madsen til Nykøb. F. i Pl. Roskilde, 952, Emil Petersen til Kolding i Plads.

Udmældte.

København: Sætterafdel.: 392, Faktor Georg Henriksen (Schultz). Kvindeafdel.: 2412, Vilhelmine Dister, 2413, Julie Hansen, og 2411, Frederikke Hjortsø (alle hos Schultz). Nyborg, 2023, Bernh. Petersen (Sergent).

Udslettet for Restance.

København: 2529, Rotationsmedhjælper C. Thorup (tidl. hos O. C. Olsen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. *Ny Medlemmer sættes paa Stemme.* Liste fremlagt til Assemblé. (1 B)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder Møde Fredag den 9. Oktbr. Kl. 8 i Pilestræde Nr. 51, Kaféen. NB. Alle Trykkeriarbejdere bedes møde. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag Kl. 11: *Generalforsamling* i Centralkaféen, Nørrebros Runddel. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Fest. 6. Eventuelt. (3 y)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

Lørdag d. 10. ds. i Gothersgade 115 Kl. 8. Enhver Typograf indbydes venligst. (207)

Sætter-Trykker.

Som saadan kan en flink Mand faa Plads paa *Viborg Stifts Folkeblad* i Løbet af 8 Dage. Ugeløn 26 Kr. (208)

Maskinsætter

(Linotype), søger Plads fra 20. Oktbr. Billet mrkt. »201« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. (6)

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)
Nørrebrogade 42,
Telefon Nora 174,
er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 16. OKTOBER 1908 XXXV AARGANG

Bespisningen.

Fra 1. Oktober er den paa Afdelingernes Fællesgeneralforsamling i Marts Maaned vedtagne Udvidelse af Bespisningen traadt i Kraft.

Til de Arbejdsløse paa Stedet uden Understøttelse ydes der hver Dag Middagsbillet.

Til de understøttelsesberettigede Rejsende ydes Middagsbillet og Sovekort for de 4 Opholdsdage i København.

Til Rejsende uden Understøttelse ydes ligeledes Middagsbillet og Sovekort i 4 Opholdsdage samt Understøttelse af Afdelingskasserne à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag i de 4 Dage.

Med Hensyn til Logi og Bespisning for de Rejsende er der truffet Aftale med St. Peders Gæstehjem, hvor vore Rejsende faar Enkeltværelse. Det paagældende Gæstehjem er det eneste her i Byen, der med Hensyn til Indretning, Varer, Varepriser og Opholdssal er anlagt paa rejsende Svende. Forhaabentlig naar man dog med Tiden dertil, at Fagforeningerne i København selv ejer deres Herberge.

— Medens de Rejsende opholder sig i Afdelingerne og erholder den omtalte Forplejning og Understøttelse, er Rejsebogen deponeret paa Kontoret og et Legitimationskort udstedt i Stedet.

København, i Oktober 1908. STYRELSERNE.

Bogtrykfagets Arhejdsløshedskasse.

OVERFLYTNINGSREGLERNE mellem anerkendte Arbejdsløshedskasser i Danmark, der er fastsatte af Arbejdsløshedsnævnet i Henhold til § 18 i Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser af 9. April 1907, sér saaledes ud:

Naar et Medlem af en faglig Arbejdsløshedskasse erholder Arbejde i et andet Fag, for hvilket der er oprettet en Arbejdsløshedskasse, har det Pligt til straks at tilmælde sig denne og til at betale Kontingent efter at have arbejdet en Uge. Er der flere Kontingentklasser, bestemmer den tilflyttede Kasses Bestyrelse i Overensstemmelse med Kassens Vedtægter, i hvilken Klasse det tilflyttede Medlem skal indtræde.

Retten til Understøttelse i den tilflyttede Klasse indtræder, efter at vedkommende Medlem uafbrudt har arbejdet og betalt skyldigt Kontingent i 13 Uger og sammenlagt med dette har betalt ordinært Kontingent for de sidst forløbne 12 Maaneder i en eller flere Kasser. Indtil Understøttelsesret er erhvervet i den tilflyttede Kasse, bevarer et saadant Medlem ved eventuel Arbejdsledighed Understøttelsesretten i den fraflyttede Kasse.

Et overflyttet Medlem har efter nævnte 13 Ugers Forløb Rettigheder efter den tilflyttede Kasses Vedtægt; uafbrudt Medlemsskab i fraflyttede Kasser regnes Medlemmet tilgode i den tilflyttede Kasse efter dennes Regler.

Ved Beregning af Understøttelsens Udstrækning medregnes det Dageantal, for hvilket Medlemmet har erholdt Understøttelse i fraflyttede Kasser.

Saafremt en tilflyttet Kasse ikke har paabegyndt sine Udbetalinger, som Følge af at den ikke har virket i 12 Maaneder, har den alligevel Understøttelsespligt overfor understøttelsesberettigede Medlemmer fra en fraflyttet Kasse.

Overflytning sker uden Indskud. Ved Overflytningen maa framældt Medlemsbog medbringes. I denne kvitterer den tilflyttede Kasse for de til denne erlagte Ugebidrag for de første 13 Uger, hvorefter den udsteder ny Medlemsbog. Heri indføres fornødne Oplysninger om erlagt Kontingent og modtagen Understøttelse. Medlemsbogen til den fraflyttede Kasse tilbagesendes denne gennem Hovedkontoret, naar ny Medlemsbog er udstedt. Hvis Medlemsbogen til den fraflyttede Kasse ikke er egnet til at indeholde Kvittering for Kontingentet til den tilflyttede Kasse, udsteder denne til dette Brug et Interimsbevis, der efter de 13 Ugers Forløb ombyttes med Medlemsbogen.

Eventuelle Restancer skal erlægges til den fraflyttede Kasse efter dennes Regler, og forinden dette er sket, kan Understøttelsesretten i den tilflyttede Kasse ikke indtræde. Den fraflyttede Kasses Understøttelsespligt ophører dog, naar et overflyttet Medlem har tilhørt en anden Kasse i 13 Uger.

Ved eventuelt indtrædende Arbejdsløshed, forinden Understøttelsesret er erhværvet i den tilflyttede Kasse, er begge Kasser berettiget til at anvise Medlemmet Arbejde. Nyder Medlemmet Understøttelse, skal Kontingenterlæggelsen ske til den understøttelsespligtige Kasse. Har et Medlem i Overgangstiden ingen Ret til Understøttelse i den fraflyttede Kasse, sker Kontingentbetaling til den tilflyttede Kasse.

Disse Regler træder i Kraft den 15. Oktober 1908.

— — —

Tilskud fra det Offentlige. I Tilskud fra Kommuner er for Tiden fra 1. Oktober 1907 til 1. April 1908 modtaget i Hovedkassen:

Frederiksberg	Kr.	547.52
København	-	4616.73
Kolding	-	104.65
Helsingør	-	63.70
Horsens	-	121.33
	Kr.	5453.93

Det modtagne Statstilskud for samme Tidsrum er 13,307.87. De af Hovedkassen modtagne Kommunetilskud er alle beregnet af Arbejdsløshedsinspektøren efter Lovens Maksimum (1/3 af Kontingentet).

Hvor bliver Solidariteten af?

»De 22 Repræsentanter, der stemte for at fortsætte Kampen, var væsentligst Folk, der ikke var med i Striden«.
Viggo Christensen i Koncertpalæet.

JEG véd ikke, om der er andre, der har tænkt over denne Udtalelse, eller den som sædvanlig er druknet i Overfladiskhedens store og endeløse Hav. For mit Vedkommende har den sat sit dybe Spor i min Bevidsthed, og er et afgjort Supplement til min Opfattelse af det sociale Spørgsmaal.

Vi har i 8 Dage paa Enghavevej ligesom altid fra vore Blade og vore ledende Mænds Side kun hørt Tale om Solidaritet, Solidaritet og atter Solidaritet! Det summer endnu i Ørene paa en fra de bevægede Dage, da Styrelsen in pleno hver Dag havde Ordet for kunstig Opelskelse af Solidaritet.

Man fortalte os, at alle smaalige egoistiske Hensyn maatte sættes til Side for den enige, sejrrigt fremadmarscherende Ar-

bejderklasse; Solidariteten skulde nu vise sin Eksistens. Vi maatte og skulde være solidariske.

Jeg tænkte ved mig selv: Ja, Arbejderklassen har jo foreløbig fælles Interesse paa Grund af, at de ligger under i Kampen for Tilværelsen, hvad gør det saa, om man benytter det *absolut religiøse* Begreb »Solidaritet«. Naar blot Hensigten naas, kan det jo være lige meget med Benævnelsen. Og jeg var glad over, at vi virkelig alle havde *Forstaaelsen* af, at vore Interesser gik i samme Retning.

Men hvem kan skildre min Forbavselse, da en af vore Ledere, Hr. Viggo Christensen, i Koncertpalæet pludseligt aabenbarer for os, at Afgørelsen af vore Sager i Repræsentantskabet sker efter rent egoistiske Bevæggrunde og Principer!

At det havde fundet Sted, kan jeg sagtens forstaa, men at en af Lederne, oven i Købet en af de mest intelligente, fuldstændig afslører disse Herrer Egoister uden at forstaa, hvilken Brøler det er, sét fra den Side, han tilhører, den Side, der tror paa Solidaritet, *det* havde jeg ikke ventet. Det kom som et Lyn fra klar Himmel.

Jeg holder fuldt og fast paa, at der skal tages fat paa Skruebrækkere, og der skal tages haardt fat, de skal knuses; men det er ikke af moralske Grunde, at jeg har denne Opfattelse; thi jeg er absolut klar over, at Moralbegrebet »Skruebrækker« kun er den Form for et Bolværk, som den arbejdende Klasse sætter op til Værn for velerhværvede Rettigheder. Men *hvis* disse 22 Herrer har handlet af saa egoistiske Grunde, som vor Formand giver det Udseende af, da har de udført et større Stykke »Skruebrækkerarbejde« end de Par Faktorer og den Pjalt forhenværende Højskoleelev i Kolding.

Men —!

Vi har aldeles ikke sét noget Bevis paa, at denne Udtalelse er rigtig. Jeg véd ikke, hvem der har stemt imod, og faar det sikkert aldrig at vide; som Følge deraf kan jeg ikke dømme i Sagen, men **et** har jeg faaet ud af denne Udtalelse, nemlig, at en af Solidaritetens største Talsmænd, Hr. Viggo Christensen, ved sin Udtalelse i Koncertpalæet har søgt at vise, at Arbejderklassen ikke er solidarisk, men handler rent egoistisk og stemmer efter *om de er med i Kampen eller ikke.*

Jeg spørger derfor Hr. Viggo Christensen: Tror De endnu paa Solidariteten eller anerkender De Egoismen som Drivkraften i Udviklingen?

Min personlige Mening er den, at vi aldrig skal benytte os af religiøse Motiver, Bevæggrunde eller Ord, da det gaar med dem som med Kristendommen; den bliver aldrig udført i Praksis! Vi skal derimod søge at blive klar over, hvor vi har vore Interesser, komme til Kundskab om vor *virkelige* Stilling i Samfundet, og søge at bibringe vore økonomisk ligestillede denne Forstaaelse; vi vil da ganske naturligt søge sammen i Fællesinteresse, det eneste bærende Princip, der hviler paa den fuldt naturlige Egoisme.

København, den 30. August 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Skal vi have Censur?

PAA de københavnske Afdelingers Fællesgeneralforsamling den 13. Septbr. besværede Hr. VALD. NIELSEN sig over, at vort Fagblads Redaktør havde nægtet ham Optagelse af Artikler, indeholdende Svar til forskellige Angreb paa Hr. N.s Standpunkt til De samv. Fagforbund. Da et Par andre Talere oplyste, at de adskillige Gange ligeledes var nægtet Plads for Artikler, som Redaktøren ikke syntes om, stillede jeg en Resolution, som bestemt protesterede mod saadanne Indgreb i Medlemmernes Ytringsfrihed.

Resolutionen vedtoges énstemmig. 3 Medlemmer af Forretningsudvalget overværede Generalforsamlingen, men ingen af disse udtalte sig med et eneste Ord til Forsvar for Redaktørens Handlemaade. Tværtimod var man — efter at den paagældende Artikel var bleven oplæst — fra alle Sider enig om det meningsløse i, at nægte den helt igennem høfligt skrevne Artikel Optagelse, hvorefter Generalforsamlingen énstemmigt krævede den optaget (hvilket ogsaa er sket).

Da jeg i sidste Nr. sér, at Hr. F. K. MADSEN nu har beklaget sig over de københavnske Afdelingers Optræden samt truet med at gaa sin Vej, om Forretningsudvalget gav disse Medhold, saa er det med en vis Interesse, at jeg imødeser denne Prøvelse af vort Forretningsudvalgs Frisind.

Allerede med Grundlovens Indførelse for næsten 60 Aar siden indrømmedes der enhver Ret til frit at udtrykke sine Tanker paa Tryk (kun med almindelig juridisk Ansvar). »Censur og *andre forebyggende Forholdsregler* kan ingensinde paany indføres«, staar der i Grundlovens § 86.

Saa frisindet var en *Enevoldskonge* og hans Raadgivere for 60 Aar siden!

Men en *Nutids-Socialist*, der raser mod en Censor LEVIN og som vil omstyrte vort nuværende »raadne Samfund« samt søger Valg til Rigsdagen paa Devisen »Frihed, Lighed, Broderskab« — *han* bliver svimmel, fordi han er Redaktør af et Fagblad, og kræver i sin Magtsyge Ret til at spille Formynder for voksne Menneskers Mening — for Folk, der maaske er ham betydeligt aandelig overlegen — — ellers vil han indigneret nedlægge sin Post!

Det virker nedslaaende at træffe paa *saa* megen dum Vigtighed og komplet Mangel paa sand Frisind — netop hos en Tillidsmand for de fremskridtskæmpende Arbejdere. Det er som en Spand koldt Vand over Hovedet.

Herregud! Hvor *har* vi dog langt igen! Hvor vil der gaa mange Generationer til Spilde, før Menneskene bliver modne til Socialismens Samfund!

5. Oktober 1908. VILH. WARTENBERG.

Kære Madsen!

Ovenstaaende ønsker jeg optaget i *Typ.-Tid.* snarest.

Med koll. Hilsen! Din
V. W.

— — —

Vi optager med Fornøjelse ovenstaaende Indlæg — *uden* Censur!

Men samtidig tør vi maaske citere følgende Linjer, som vi ved en anden Lejlighed modtog fra Hr. Wartenberg:

Kære Madsen! Jeg hører, at .... gaar omkring og truer med en Protest imod »den korte Bemærkning« i sidste Nr. Han maa vist fejle noget .... Men Du **bremser*** vel hans Dumheder?

Hilsen! Din
V. Wartenberg.

RED.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1908.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	32138.32	
Trykkerafdelingen	-	5986.10	
do. Ekstrakassen	-	1076.42	
do. Begravelseskassen	-	2882.74	
Kvindeafdelingen	-	689.41	
Det særlige Fond	-	4610.93	
			Kr. 47383.92
Arbejdsløshedskasserne			- 7028.38
Reservefonden:			
Kontingent m. m.	Kr.	4430.86	
Tilskud fra Hovedkassen	-	19786.84	
Underskud i Kvartalet	-	917.33	
			- 25135.03
Sygekassen	Kr.	7042.55	
Underskud i Kvartalet	-	53.46	
			- 7096.01
Hjælpekassen			- 2471.40
Begravelseskassen			- 2068.30
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	410.69	
» » Trykkerafdelingen	-	111.90	
» » Kvindeafdelingen	-	36.96	
Renter af Sparekassen	-	120.97	
			- 2080.52
Sætterafdelingen			- 2083.46
Trykkerafdelingen			- 489.15
do. Ekstrakassen			- 64.00
do. Begravelseskassen			- 103.25
Kvindeafdelingen			- 161.46
Det særlige Fond			- 359.38
			Kr. 96524.26

* Udhævet af os. RED.

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (105 Rejs. i 420 Dg.)	Kr.	525.00	
Underst. p. St. à 1.75 (24 Medl. i 576 »)	-	1008.00	
do. à 1.25 (85 » 2159 »)	-	2698.75	
do. à 1.00 (9 Kv. i 283 »)	-	283.00	
do. à 0.75 (26 » i 952 »)	-	714.00	
do. à 0.75 (2 Md. i 42 »)	-	31.50	
I Omflytningsbidrag	-	30.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1738.13	
	Kr.		7028.38
Reservefonden:			
Rejselaan	Kr.	40.00	
Reservefondsunderst. à 1 Kr.	-	4429.00	
do. à 2 -	-	17952.00	
do. til Medl.s Børn	-	1281.00	
Øvrige Strejkeudgifter	-	629.03	
Overfartspenge	-	54.00	
Administrationstilskud	-	750.00	
	-		25135.03
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 96 Md. og 34 Kv.: Kr. 3366.80, paa Hosp. til 10 Md. og 8 Kv.: Kr. 366.60)	Kr.	3733.40	
Betalt Hospital	-	759.30	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1601.35	
Speciallægehonorar	-	269.00	
Vagthold etc.	-	18.10	
Barselhjælp (19 Børn)	-	228.00	
Andre Udgifter	-	36.86	
Administrationstilskud	-	450.00	
	-		7096.01
Hjælpekassen: Pengehjælp til 94 Medl.	Kr.	1648.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	823.40	
	-		2471.40
Begravelseskassen: (2 Mænd)	Kr.	340.00	
Medlemmers Børn	-	110.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1418.30	
	-		2068.30
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1123.00	
Porto	-	52.08	
Tryksager	-	26.00	
Budløn	-	390.40	
Lokale- og Husleje	-	238.25	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	66.07	
Telefon og Telegrammer	-	92.62	
Andre Udgifter	-	92.10	
	-		2080.52
Sætterafdelingen	-		1648.05
Trykkerafdelingen	-		332.96
do. Ekstrakassen	-		92.00
Kvindeafdelingen	-		121.74
Det særlige Fond	-		963.86
Beholdning den 30. Septbr. 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	32573.73	
Trykkerafdelingen	-	6142.29	
do. Ekstrakassen	-	1048.42	
do. Begravelseskassen	-	2985.99	
Kvindeafdelingen	-	729.13	
Det særlige Fond	-	4006.45	
	-		47486.01
		Kr.	96524.26

København, den 6. Oktober 1908. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

holdt Lørdag den 2. Oktober ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: *Faktorernes Udmældelse af Forbundet.* Det blev under en lang og livlig Diskussion fremhævet, at naar enkelte Faktorer gjorde dette Skridt, da var det alene af den Grund, at de derved troede at kunne dække dem selv under en Konflikt —, men det blev ogsaa fremhævet, at en saadan Optræden fra d'Hrr.s Side kunde komme til at forlænge en Konflikt ganske betydeligt for saa til Slut at gaa mest ud over dem selv. Den Situation var nemlig ikke utænkelig, at Typograferne enkelte Steder ikke ønskede at gaa i Arbejde igen under en saadan Faktor. — Mødet resulterede derfor i Vedtagelsen af følgende Resolution:

»Generalforsamlingen misbilliger paa det alvorligste, at Faktorer mælder sig ud af Forbundet med den Bagtanke under opstaaende Konflikter at optræde som Skruebrækkere. Generalforsamlingen tilsiger de Medlemmer, der efter endt Konflikt ikke ønsker at gaa i Arbejde under en Faktor, der har optraadt som Skruebrækker, sin kraftigste moralske og pekuniære Støtte.« SEKRETÆR.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 10. Oktbr. FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen. Til Dirigent valgtes WILL. JACOBSEN, til Sekretær DATE. FORM. fremlagde Regnskaberne, der godkendtes. Forbundsregnskabet udviste følgende Indtægter: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 317 Kr. 50 Øre, tilbagebetalte Laan 8 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 250 Kr. Udgifterne var: Rejseunderstøttelse 8 Kr. 75 Øre, Understøttelse paa Stedet 8 Kr. 75 Øre, Reservefondsunderstøttolse 162 Kr. 70 Øre, Sygeunderstøttelse 190 Kr., indsendt til Hovedkassen 205 Kr. 30 Øre, Kassebeh. 15 Kr. Balance 590 Kr. 50 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 74 Kr. 31 Øre. Til Strejkeunderstøttelse var privat indsamlet 24 Kr., der var udbetalt til 6 strejkende Kolleger.

Næste Sag paa Dagsordenen var Valg af et Bestyrelsesmedlem. BENTZEN valgtes.

Spørgsmaalet om Udmældelse af De samv. Fagforbund var derefter til Behandling. Flere havde Ordet, og alle Talere var enige om Ønskeligheden af, at Dansk Typograf-Forbund vedblivende blev staaende som Led af De Samv.

Medlemmerne gøres gentagende opmærksom paa, at det er forbudt:

1) **at modtage Plads, forinden Tilladelse dertil er indhentet paa Afdelingernes Kontor,**
2) **at reflektere paa Brev om Plads, forinden Henvendelse paa Kontoret, med mindre Brevet er underskrevet med Emil Møllers Navn,**
3) **at henvende sig paa Københavns Bogtrykkerforenings Bureau, Købmagergade 22, og**
4) **at avertere i eller reflektere paa Annoncer i Bogtrykkernes Blad.**

Overtrædelse af ovennævnte Forbud medfører Karantæne. **AFDELINGSSTYRELSERNE.**

Nær og Fjærn.

Kollegialt Dødsfald. Foruden de tidligere nævnte Faktorer fra Firmaet O. C. Olsen & Co., har **Faktor Vilh. Olsen** arbejdet under Strejken. Det er værd at erindre, at vedk. Faktor paa et givet Tidspunkt under Strejken sendte Bud efter en af Forbundets Funktionærer, hvem han meddelte, at han fra paagældende Dag paa Æresord forpligtede sig til ikke at arbejde mere under Strejken. Alligevel gjorde han det!

Jubilæum. Lørdag den 10. Oktober fejrede Hr. CHR. STAHL sin 25-Aars Dag som Sætter hos Nielsen & Lydiche. Jubilaren blev hentet i Bil og førtes til sin smukt dekorerede Gade, hvor han modtog Gaver fra Firmaet og Personalet. Stahl har i sin Tid været mangeaarig Inkassator for Typografernes Hjælpekasse og Enkekassen.

Dødsfald. WILLIAM PETERSEN, der i mange Aar var Faktor hos I. Cohen, afgik den 7. ds. ved Døden efter længere Tids Sygdom og blev i Søndags bisat i Krematoriet paa Bispebjerg. Afdøde deltog i den første danske Bogtrykkerdag.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Lægerne.

Dr. BREHM er bortrejst fra 11/10—19/10. Vikar Dr. HEYERDARL, Godthaabsvej 58 2. Tr. 11—12. Søndag 8½—9.

Frk. Pries, Sortedamsgade 17 3, er ansat som Massøse ved Sygekassen, og kan Medl., *der af Kasselægen ordineres Massage,* vælge mellem Frk. Pries og Dr. Sadolin.

Ny Lokalformænd.

Fredericia: Typograf Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4; træffes for Rejsende paa Fredericia Avis.

Skanderborg: Typograf Carl Andersen.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

9. Okt.: *Fredericia* 71.00. 12. Okt.: *Esbjerg* 45.10, *Slagelse* 116.61, *Silkeb.* 205.30. 13. Okt.: *Løgstør* 10.25, *Nakskov* 77.00, *Thisted* 94.00. 14. Okt.: *Grenaa* 15.25, *Helsingør* 134.00, *Holbæk* 108,75, *Kallundborg* 483.75 og *Stege* pr. Bl. 50.00, kont. 8.75, ialt 58.75.

Odense-Regnskabet modtaget 13. Okt.

København, den 14. Oktbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Helge Thordarsson, udl. paa Island 3/9 04 (S. L. Møller). Victor Christensen, udl. hos Enevoldsen & Andersen 1/10 08 (arb. s. St.). Kvindeafdel.:

Petræa Sørensen, udl. i Randers (arbl.). Edith Mayne, udl. 7/10 08 hos Langkjær (arb. s. St.). Astrid Petersen, udl. 2/10 08 i Nationaltr. (**arbejdsløs**). Gerda Jørgensen, udl. 2/10 08 hos Schov og Madsen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Sætterlærling Svend Aage Christensen (Nielsen & Lyd.). 1005, Andreasens Hustru Martha. 2562, H. Søllegaard-Petersens Hustru Clara.

Odense, Carl Gustav Adolf Tiedje, udlært 1/10 08 i K. E. Petersens Bogtr., Odense, og Poul Emanuel Jacobsen, udl. 1/10 08 i Fyns Stiftsbogtr. Randers, Chr. Jacobsen, udl. 1/10 08 i Jysk Papirlager, Clara Marie Møller og Anna Marie Lützhöft, begge halvbet. (Viggo W. Olsen), Anna Sofie Nikoline Møller, halvbet. (Ryes Bogtr.). Skanderborg, Peter Vald. Jensen, udl. 1/10 08 paa Skanderborg Amts Avis. Varde, Aage Rosenberg, udl. 1/10 08 i Varde Folkeblads Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2179 (2622), Chr. Petersen fra Vejle (arbl.). 2352 (2720), Alfr. Kr. D. Eriksen fra Kallundborg (arbl.). 2123 (401), Paul Lüder fra Lyngby (arbl.). 2198, Aage Jensen fra Varde (arbl.). 1748, Hans Carl Hansen fra Esbjerg (Mayland). 1864 (420), Emil P. F. Roed fra Lyngby (arbl.). 1723, Johannes Hermansen fra Aarhus (Søborg). 2143, Robert Larsen fra Silkeborg (arbl.). 2195, Axel Sørensen fra Odense (arbl.). Trykkerafdel.: 2432 (1807), Hjalmar Steffensen fra Hølbæk (arbl.). 2435 (1928), Sig. F. G. Schmidt fra Roskilde (arbl.).

Aarhus, 1694, L. Chr. Nielsen (Backhausen). Horsens, 1831, Carl P. Petersen (Hors. Avis) og 1517, Rich. Jørgensen-Tarp (Hors. Folkebl.). Kolding, 1684, Aage Henr. Aug. Nielsen (Højskolebl.). Nyborg, 2042, H. Chr. Jensen (Nyborg Avis). Nykøb. F., 1830, N. B. Madsen (Pontoppidan). Næstved, 1664, Lars Peter Larsen (arbl.). Odense, 1377, Alfred Mortensen (Andelsbogtr.), 1836, Niels J. Lauritzen (Odense Avis) og 2030, Alfr. C. Christiansen (H. Hansen). Ringsted, 2168, M. A. Kofoed (Folketid.) og 1695, Anton Nielsen (Sorø). Varde, 1849, P. J. Kjær og 1447, J. V. Hovedskou (begge Ribe Amtstidende).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1734, Johan L. Christiansen til Næstved (arbl.). 2066, Anton Larsen paa Rejse. 1664, Lars Peter Larsen til Næstved (arbl.). 1933, Hjalmar Andersen til Aalborg i Pl. 1684, A. H. A. Nielsen til Kolding i Pl. 2030, Alfred Christiansen til Odense i Pl. 1835, C. B. Christensen til Varde i Pl. 2168, M. A. Kofoed til Ringsted i Pl. Alle fra Militærtjeneste. Trykkerafdel.: 2237, Chr. Reuter Nielsen (arbl.) paa Rejse.

Aarhus, 1723, Johs. Hermansen til Kbhvn. i Pl. Horsens, 2171, Cornelius Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Kallundborg, 2352, Alf. K. D. Eriksen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 2147, Hans Carl Petersen til Nykøbing F. i Pl. Nyborg, 1836, Niels Jørg. Lauritzen og 1492, Johs. Laur. Nielsen. Nykøbing F., 2415, C. E. Jensen til Kbhvn. i Pl. og 1560, Th. Rasmussen til Ringsted i Pl. Nykøbing M., 2082, P. Willumsen til Vejle (arbl.) og 1700, Marinus Nielsen paa Rejse. Odense, 1694, L. Chr. Nielsen til Aarhus i Pl., 1959. Johs. Jensen til Aarhus i Pl., 2108, A. Mouritzen (paa Rejse), 1855, Vald. Nielsen til Kbhvn. i Pl. og 1780, Carl Hey til Kbhvn. i Pl. Randers, 2187, Wilh. Mogensen til Aalborg i Pl. Varde, 2198, Aage Jensen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

København: Kvindeafdel.: 2480, Merry Knudsen (fratraadt Faget).

Aarhus, Hjælpearbejderske Helga Dorthea Grønbeck (udvandrer). Odense, 1012, Lars Harald Christiansen.

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 1235, Faktor R. V. Hørringsen (B. Nielsen). Sygeafdel.: 2548, Lærling Axel Hesselberg Hansen (Jesper Hansen).

Døde.

København: Sætterafdel.: 174, William Theodor Petersen (I. Cohen).

Skanderborg, 1296, Julius P. Randløv.

NY TYPOGRAFISK FORENING.

Udmældt: Løye (Centraltrykkeriet).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Søndag den 1. Novbr. Kl. 6—12 *Assemblé* i Prins Wilh. Palæ. Fællesspisning, Dans, Punschesold. 2 Kr. pro persona. Tegning i Lokalet og hos Styrelsens Medlemmer. (1 C)

T. S. **Gymnastik** hver Onsdag Aften Kl. 8½—10 og Søndag Form. 10—12. **Motionsgymnastik** hver Søndag 10—11. *Varme og kolde Bade.* Forchhammersvej 18. (2 i)

T. S. Liste fremlagt til en lille Aftenfest sammen med Sangforeningen og Cykleklubben Søndag den 1. Novbr. (2 j)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Tegning til Festen den 1. November modtages af Styrelsen. (3 z)

ANNONCER

En Avissætter

søger en fast Plads fra November. Kendt med alt forefaldende Arbejde paa et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »Avissætter 210« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Stereotypør.

Som saadan søger en dygtig, rutineret, saavel Rund- som Fladstereotypør, Plads. Billet mrkt. »Stereotypør 211« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

der staar i fast Plads, ønsker at bytte Plads med en ligestillet Kollega. Billet mrkt. »212« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

En dygtig Monoline-Sætter

søges straks til et anset Bogtrykkeri i Sydsverig. Billet til *Monoline Maskinfabriken A/S. Berlin. S. W. 13. Alte Jacobsstrasse 139—143.* (213)

Indehaveren af **dansk Patent Nr. 6217** ang. **Fordelingsindretning ved Linotypemaskinen** ønsker til Udnyttelse af Opfindelsen at træde i Forbindelse med en Interessent. Tilbud mrkt. »687« sendes til *Haasenstein & Vogler A/S. Berlin, W 8.* (214)

Frk. PRIES,

eksam. Massøse,

Sortedamsgade 17 III,

giver Massage til Sygekassens Medlemmer for en modereret Betaling i Henhold til Aftale med Styrelsen. Træffes 12—2 og 7—8. (209)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. (6)

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)

Nørrebrogade 42,

Telefon Nora 174,

er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Kontortid: *Mandag og Fredag Kl. 7—9 Aften samt Søndag Formiddag Kl. 9—11.*

Enhver Mand og Kvinde over 18 Aar kan optages.

Særlig billig Medlemsklasse for Begravelseskassemedlemmer.

Alle Oplysninger paa Forlangende gratis og franco. (140)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 23. OKTOBER 1908 XXXV AARGANG

Resultatet af vore Klager.

DET paa Fællesmødet den 7. Oktober d. A. nedsatte Fællesudvalg til Afgørelse af de af Dansk Litografforbund og Dansk Typografforbund fremsatte Klager er paa et i Dag afholdt Møde enedes om følgende:

A. Med Hensyn til Klagerne over Firmaet Sophus Kruckow:

1. Der forelaa Klage over, at Paalæggerskerne Carla Christensen og Agnes Jensen blev afskediget respektive 8 og 14 Dage efter Konfliktens Ophør, og dette formentes at være i Strid med Overenskomsten af 17. Avgust d. A.

Efter at denne Sag var diskuteret, var man enig om, at de foretagne Afskedigelser af de to Kvinder kunde tyde paa, at den fremsatte Klage ikke var uden Grund, men lige overfor Firmaets bestemte Benægtelse af at have gjort sig skyldig i nogensomhelst Forfølgelse af Fagforeningsmedlemmer mente man ikke at kunne foretage videre i denne Sag.

2. Med Hensyn til Trykker Marius Andersen, der efter Konflikten ikke var genantaget af Firmaet Sophus Kruckow, oplystes det, at han før Konflikten havde været beskæftiget hos Firmaet saa længe, at han ikke mere kunde betragtes som løs Arbejder, men skulde have en Uges Opsigelse fra en Lønningsdag, og da dette ikke er sket, tilkommer der ham Løn for 9 Dage.

3. Med Hensyn til Overmaskintrykker J. P. Jensen bemærkes følgende:

Da Pladsen som Overmaskintrykker er oprettet i Henhold til en mellem Firmaet og Forbundet tidligere truffen Aftale, maa Pladsen opretholdes, indtil den opsiges med et passende Varsel, hvilket Udvalget anser 3 Maaneder for at være.

Derimod maa Firmaet anses for at have været berettiget til at foretage den skete Afskedigelse af Overmaskintrykker J. P. Jensen.

4. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Overarbejde for Elever blev det paa Mødet oplyst, at den tidligere Tarif fastsatte, at Overarbejde betaltes ens for alle kvindelige Arbejdere uanset Lønnen, nemlig med 35 Øre for Overarbejde og 60 Øre for Natarbejde. Da der ikke i Overenskomsten af 28. Avgust d. A. er givet nogen Regel angaaende Betalingen for Overarbejde til Eleverne, medens § 11 i den nævnte Overenskomst bestemmer, at »hvor Arbejdsforholdene er gunstigere end de i Overenskomsten hjemlede, maa Reduktion ikke finde Sted«, mener Udvalget, at den hidtil gældende Betaling paa dette Punkt maa staa ved Magt, saaledes at Overarbejde for Eleverne ogsaa fremtidig betales med 35 og 60 Øre som ovenfor nævnt.

5. Med Hensyn til Klagen over Anvendelse af kvindelige Elever til Arbejde, som ikke er Elevarbejde, er Udvalget enigt om at udtale, at et saadant Forhold maa anses som forkasteligt af Hensyn til Elevernes Uddannelse. De paaklagede Tilfælde — eventuelt i Forbindelse med Krav om en Efterbetaling, da det udførte Arbejde efter Klagen betinger en højere tarifmæssig Betaling — henvises til Afgørelse ved Fagets Voldgiftsret.

B. Med Hensyn til Klagen over Firmaet Vilh. Søeborgs Eftf.:

Overfor Firmaet Vilh. Søeborgs Eftf. er der fremkommet Klage over, »at Firmaet nægtede at antage de hos det arbejdende Bogbindersker, da Lock-out'en ophørte, da Bogbinderiet agtedes nedlagt, men ikke desto mindre senere har antaget en udenfor Organisationen staaende Kvinde, som før nu og da har hjulpet til ved Arbejdet, til at udføre Bogbinderarbejde«.

Udvalget vedtog at henvise denne Sag til Forhandling og eventuel Afgørelse af Formanden for Københavns Bogtrykkerforening og Formanden for Dansk Typografforbunds Sætterafdeling i København.

»Forberedelser til næste Kamp«.

Foredrag af Hr. WELBLUND.

DA i sin Tid Typograferne i Danmark begyndte at indse det nyttige og praktiske i at staa sammensluttede, da var Parolen: Alle Fagets Udøvere samlede i et Landsforbund, saa er vi stærke. Og saa arbejdedes der for at naa frem til dette Maal, og det lykkedes endelig tilsidst at faa alle ind under én Ledelse, at faa dannet Dansk Typograf-Forbund.

Denne Organisation blev med Rette betragtet som en af de bedst sammenarbejdede og økonomisk funderede Organisationer under De samv. Fagforbund, ligesom den alle Dage var et Mønster paa Sammenhold, og blev som Følge deraf betragtet og respekteret som en meget stærk Fagorganisation, der kraftigt og klogt værner om sine Medlemmers Rettigheder, hvad enten det var Sættere, Trykkere, Hjælpearbejdere eller Faktorer. Efter Lock-out'en 1899 kan disse sidste, saafremt de ønsker det, godt staa udenfor Forbundet, men hvis de vil blive deri, har ingen Lov til at lægge dem Hindringer i Vejen derfor, og det var kun faa, der ønskede at forlade den Organisation, de havde været med til at opbygge til Værn for egne og Fagfællers Interesser.

Saa kom Lock-out'en 1908. Dansk Typograf-Forbund beviste her, at man ingenlunde havde taget fejl i de Forventninger, man havde stillet til det; det viste sig at være i Stand til at tilbageslaa Arbejdsgiverforeningens Angreb, at stoppe Kapitalisternes Stormangreb paa hele den danske Arbejderklasse. Under Kampen viste det sig ogsaa, at de Faktorer, som havde ønsket at benytte Lock-out-Forliget til at staa fri af Organisationen, benyttede denne Frihed i Arbejdsgivernes Favør, idet de hjalp disse med at udføre det Arbejde, som deres Fagfæller og naturlige Allierede dels var udelukket fra, dels havde forladt. Saa sluttede Lock-out'en. *Typ.-Tid.* blev et Sted, hvor Resultatet af Kampen som Helhed drøftedes stærkt, man var ikke tilfreds, man lagde Skylden paa Landscentralisationen De samv. Fagforbund og fra mange Sider forlangte man Dansk Typograf-Forhunds Udmeldelse deraf. Tiltrods for at man for ganske nylig havde haft et godt Bevis for, hvilken Styrke, Sammenholdet, Centralisationen, giver, blev Feltraabet dog: Ud af De samvirkende, Decentralisation.

Vore Principaler drøftede ogsaa Situationen. Her var man nok heller ikke tilfreds med det opnaaede, men man vedtog at forblive i Arbejdsgiverforeningen (deres Landscentralisation) og lod Arbejderne ene om at leve i Splittelsens Tegn, medens man selv forberedte sig paa næste Kamp.

De har sikkert alle læst Spidsartiklen i *Typ.-Tid.* Nr. 40. Den indeholder en Del Oplysninger om disse Forberedelser. Man lægger da Mærke til, at der spekuleres i de Splittelses-

tendenser, der for Tiden er oppe blandt Arbejderne, idet der fra Fagfæller udenfor Forbundet, Arbejdsledere, er rettet Opfordring til deres Kolleger Landet over om at være med til at danne en Forening for Faktorer, en Forening til at værne disses »Nevtralitet« (d. v. s. Ret til at arbejde under Konflikter). Det er rigtignok et mærkeligt Begreb om Nevtralitet, der her giver sig Udslag, thi ved Nevtralitet forstaas almindeligvis, at man stiller sig upartisk, stiller sig udenfor en Konflikt, hvilket igen maa forstaas saaledes, at den nevtrale hverken vil gavne eller skade nogen af Perterne, men her kaldes det Nevtralitet at slutte sig til den ene Part (Principalerne), hvorfor kan man saa ikke, hvad der efter min Mening er langt naturligere, være »nevtral« ved at slutte sig til den anden Part (Arbejderne), den Part, fra hvilken Faktorerne i Reglen er udgaaet og til hvilken de i Tilfælde af Skibbrud paa Arbejdslederiet i Reglen maa vende tilbage. Nej, en saadan Forening som den foreslaaede bør ikke skilte med en Nevtralitet, som er umulig, og den bør derfor hellere straks sige, at dens Program er under Konflikter at hjælpe Principalerne i Kampen mod Arbejderne, og Foreningen skal være et Middel til at værne Faktorerne, som under saadanne Forhold vil gøre deres »Pligt«, mod de Represalier, som Arbejderne eventuelt vil kunne tage overfor saadanne Folk. Ser vi paa den sidste Konflikt, kan man ikke opdage nogen Grund for Faktorerne til at danne nogen særlig Forening, thi der var jo dog ingen af dem, der som Følge af denne mistede deres Pladser (jeg taler her om dem, som er Medlemmer af Forbundet). Disse Faktorer, vore Medlemmer, blev jo udelukkede ligesaavel som de øvrige Medlemmer, blev de det ikke, strejkede de, og da Konflikten var forbi, traadte de i Arbejde igen, staaende under det ny Forligs Beskyttelsesbestemmelser ligesaavel som de alm. Medlemmer, det samme vilde have sket for alle udenforstaaende Faktorer, om de havde staaet i Forbundet, og dette sidste har enhver Faktor og Arbejdsleder Ret til i Henhold til Lock-out-Forliget af 1899. Naar man nu i de senere Aar er kommen dertil, at en ikke ringe Del Faktorer her i Landet staar uden for Forbundet, da har dette sin Grund i en Art Svaghed, nemlig Mangel paa tilstrækkelig Rygrad, hos den enkelte, som har givet efter for Principalens Ønske om at udmelde sig af Organisationen, det er saa blevet honoreret med en Lønforhøjelse. Men det samme kunde være opnaaet uden Udmeldelse, thi naar man havde holdt fast ved sin Organisation, havde Følgen ikke blevet, at Principalerne ikke vilde holde Faktorer, men derimod at man havde antaget Faktorer, som stod i Forbundet, thi Principalerne kan jo ikke tvinge nogen Faktor ud af Organisationen, det hindrer nemlig Lock-out-Forliget af 1899, der gør det til en frivillig Sag om Faktorer og Arbejdsledere vil blive i Fagforeningen eller ej.

Jeg kan derfor ikke se Nødvendigheden af at følge den udsendte Opfordring til at danne en Faktorforening, thi det hidtilværende Forbund er jo godt nok, hvorimod en Faktorforening jo betyder en Splittelse i det Forbund, som hidtil bestaar af alle Fagets Udøvere, altsaa en Svækkelse af det, og en Svækkelse af vort Fagforbund betyder en Forøgelse af Modpartens Styrke. Disse Betragtninger giver altsaa det Resultat, at den, der ønsker at de typografiske uddannede Fagfæller fremdeles skal staa enige og stærke, han finder den foreslaaede Faktorforening uheldig og overflødig. En anden Sag for den, der lader sig lokke af Tilbud om en pekuniær Fordel og tager mod Tilbud af Plads som Arbejdsleder paa Betingelse af at opgive sin Medlemsret i Fagforbundet, hvilket er det samme som at overgive sig til Principalen med Hud og Haar eller til Faktorforeningens Nevtralitet, hvilket igen er det samme, thi han tænker kun paa sig selv og tager ikke Hensyn til, at han medvirker til at nedbryde sin Stands Styrke. Og dog burde han af Hensyn til sig selv ikke gøre det, thi i Længden skader han dog sig selv — ikke saaledes, at jeg tænker paa, at Fagforbundet vil modarbejde ham, eventuelt aldrig optage ham mere — nej, det jeg mener er, at naar Principalerne i Tidens Løb har fundet en Del, der er villige til at opgive deres gamle Forening for en Titel af Arbejdsleder og en lille eller stor Lønforhøjelse, saa kan ved deres Hjælp den Dag komme, da Organisationens Kræfter er brudt, og saa siger Principalen: (Kapitalisten er jo altid egennyttig) nu behøver jeg ikke længere at holde den dyre Arbejdskraft, I repræsenterer, nu har I hjulpet mig med at tumle Jeres tidligere Kammerater, saaledes at de maa nøjes med, hvad jeg vil byde dem, nu maa I rette jer derefter, ellers kan I gaa, thi min Forretning kan ikke taale at give højere Arbejdsløn end andre. Ja, saa har disse tjenstvillige faaet Løn som forskyldt. De har undergravet dem selv og hele deres Stand. Naa, men vi har jo Grund til at tro, at det ikke bliver mange som d'Hrr. Fich og Anderskou m. fl. faar til at hoppe paa den Limpind. Jeg vil da indstændig paalægge enhver at betænke sig to Gange, forinden han giver slip paa sin Organisation for at blive »Arbejdsleder«.

Maa jeg sluttelig sige, at det i dette Forhold først og fremmest kommer an paa den enkeltes moralske Ballast. Alberti sagde jo, at han ikke havde anden Moral end Straffeloven, hvilket vel skal sige, at han betragtede alle Handlinger, som ikke kom i Konflikt med denne, for hæderlige, og det viste sig da ogsaa, at han var et meget uheldigt Medlem af Samfundet; saaledes ogsaa med den Arbejder, hvis Moral ikke hviler paa Solidaritetsprincipet, han bliver let besnæret af Principalernes Lokkeduer.

Fastløn—Beregning.

SELVFØLGELIG kan man ikke have Kendskab til, hvorledes Forholdene er paa det Trykkeri, hvor den ærede »Sætter« arbejder. Men dersom jeg ikke har truffet Hovedet paa Sømmet, er det den ærede »Sætter«s egen Skyld, thi det er ham selv, som har styret Hammeren. Naar han staar gemt bag et mægtigt »Plankeværk«, som alle Danmarks Sættere danner for ham, og beklager sig over, hvorledes »de faste« rives med af Beregningssætterne og af »Lederens forskende Øje«, og at de bestiller lige saa meget, skønt de faar en meget mindre Løn, fristes man ganske naturligt til at antage, at Vedkommende selv befinder sig i en saa ynkelig Situation.

Dette være dog ikke sagt, for at den ærede »Sætter« skal træde frem i Lyset og vise, hvem han er; thi det er mig fuldstændig ligegyldigt. Jeg er godt tilfreds, naar jeg læser hans Forsikring om, at der ikke hersker »russiske« Tilstande, hvor han arbejder. Og det kan selvfølgelig kun glæde mig. Thi saa véd man da, at der i hvert Fald findes ét Paradis her paa Jorden.

Men Misundelsen kommer han nu ikke saa let udenom. Thi naar han finder, at der ikke er nogen Mening i, at Beregningssætteren faar 30—35 Kr., medens »den faste«, som ofte bestiller lige saa meget, maa nøjes med 23—24 Kr., og han saa forlanger Beregningen afskaffet, saa skimter man Misundelsen ganske tydelig.

Saadanne Forhold *er* jo ogsaa kun egnede til at skabe Misundelse, og det er ogsaa *derfor*, at vi burde se at faa dem forbedrede. Men naar man skal forbedre en Ting, gælder det om, at det bliver gjort saa godt som muligt, saa at man ikke straks skal til at lave om paa det igen.

Nu foreslaar den ærede »Sætter« Beregningen afskaffet, thi han er af den Overbevisning, at der vil komme flere Folk i Arbejde, hvis den blev hævet.

Mon det er den ærede »Sætter«s Mening, at de Beregningssættere, som i et saadant Tilfælde blev oversat paa Fastløn, skal sættes ned paa Minimallønnen? Det maa antagelig være hans Mening, thi hvis de skal have deres Gennemsnitsløn, tror jeg ikke, vi fik flere Folk i Arbejde. Saa skulde de »oversatte« da i hvert Fald staa og »lunke den af«, men det fandt Principalen sig vist ikke længe i.

Den ærede »Sætter« skriver, at det er med den Tid in mente, da han levede paa »Omskiftelsens Vinger«, at han er fremkommen med sit Forslag.

Men paa den Tid har Arbejdsløsheden maaske ogsaa været adskillige Grader større, end den er i Øjeblikket. For han vil vel ikke paastaa, at den er saa forfærdelig stor lige for Tiden? Her i Byen ser man da i hvert Fald meget sjældent en rejsende Sætter, og det er ikke saa længe siden, at man har hørt vore Førere forsikre, at der var Arbejde nok.

Fra Principalernes Side bliver det endogsaa hævdet, at der er Mangel paa Typografer!

Den ærede »Sætter« maa endelig ikke tro, at Hensigten med mit Forslag er at jage Folk ud i Arbejdsløsheden. Det er saa langt fra min Mening, thi saa kunde jeg jo selv — lige saa godt som nogen anden — risikere at komme ud. Nej! Meningen har udelukkende været den at faa Kollegerne til at indse, at Beregningen er den reelleste og retfærdigste Arbejdsordning, hvorved man altid faar sin fulde Arbejdsævne betalt. Naar Kollegerne har indset det, kommer vi til Spørgsmaalet: Hvorledes opnaar man det uden at kaste Folk paa Gaden? Det staar mig fuldstændig klart, at vi ikke vil kunne opnaa det overalt lige med det samme; men har man først faaet det rigtige Syn paa en Sag, saa løses den som oftest, selv om det tager nogen Tid.

— — —

Den ærede »Sætter« mener, at der nu til Dags er saa mange forskellige Meninger om, hvad der er mandigt. Det kan nok være. Men hvis han mener, at det er mandigt, naar man bliver bange for »Lederens forskende Øje«, saa har han i hvert Fald en forkert Mening om det Spørgsmaal! — Det er rigtigt, at hver ser paa sin Sag gennem sine Briller; men han maa huske paa, at der er stor Forskel paa Briller, og det Par, han ser igennem, maa aabenbart være altfor svagt, hvis han ikke kan se, at man ved Beregning altid faar Løn efter Fortjeneste, hvilket ikke saa ofte er Tilfældet ved Fastløn. — Jeg tvivler ikke et Øjeblik om, at han er en Mand med en meget større Erfaring, end jeg kan rose mig af at være; men jeg synes blot, at der ikke skal megen Erfaring til for at kunne indse, hvad der tjener til Ens Bedste! — Kan nok være, at den, som raaber højst, ikke altid bliver først hørt; men sommetider er det nødvendigt at raabe højt, især hvis der findes Folk, som har »Græsfrø« i Ørene. — Om jeg er begejstret for Maskinberegning? Jeg plejer ikke at befatte mig med noget, som jeg ikke kender noget til! Mit Forslag gælder derfor udelukkende Haandsætterne.

Jeg finder, at fordi man staar paa Beregning, *behøver man aldeles ikke at ødelægge sig selv.* I saa Fald maa det jo blive Ens egen private Sag.

H. C. HANSEN.

„De Samvirkende".

NAAR Hr. HERM. HANSEN i sin Artikel i Nr. 40 af dette Blad begynder med at raabe Spydighed efter mig, kan jeg saa godt forstaa, at han er tilfreds med det bestaaende i »De samv. Fagforbund«, og vil lade sig føre videre ud i Mosen uden at tænke over, at Misfornøjelsen med »De Samvirkende« vokser sig stærkere og stærkere, ikke blot i det typografiske Fag, men saa godt som i alle Fag, og at det som Følge heraf kun vil blive et Tidsspørgsmaal, hvornaar »De Samvirkende« er dødsdømt. Dette forekommer mig maa staa klart for enhver Nutids-Arbejder, der sætter Pris paa — for at bruge Hr. Viggo Christensens træffende Ord fra Kongressen i Odense — at faa Sol, Lys og Varme ind hos os, men dette Gode vil vi ikke blive delagtiggjorte i, dersom vi følger Hr. Herm. Hansen og bliver staaende i »De Samvirkende« med saa godt som Marsch paa Stedet. Nej, Arbejderne vil fremad til Intelligens og Højnelse, vil ikke arbejde for at faa højere Løn for derved at lade det hele gaa til Producenterne med det samme, det gør det faktisk nu, og en Arbejder, som skal klare sine Forpligtelser, kan ikke være med til roligt at se herpaa.

Hr. Herm. Hansen skriver: »At ikke alt i »De Samvirkende« er saa godt, som det kunde ønskes, vil jeg indrømme, men intet er fuldkomment«, herefter burde absolut have staaet: »og bliver det heller aldrig, saalænge vi staar i »De Samvirkende«. For naar en Mand, som staar »De Samvirkende« meget nær med Hensyn til Arbejdsmethoden der, paa en Generalforsamling her i København den 2. Avg. d. A., vistnok under Debatten om Udmældelsen, kunde sige med tydelige og klare Ord, som indbragte ham en Bifaldssalve: Dhrr. kan være forvisset om, at hverken Dansk Typograf-Forbund eller »De Samvirkende« vil lægge Fingre imellem denne Gang (ɔ: under Lock-out'en og Strejken), og saa er den samme Mand særlig ivrig for at faa os til at strække Gevær med et Facit — lig o (dette sidste i Henhold til Hr. Schmidts »Efterslæt« i Nr. 38); hvad skal man saa tænke om »De Samvirkende«?

Hermed skal jeg for mit Vedkommende anbefale Udmældelsen af »De samv. Fagforbund«.

København d. 4. Oktober 1908. —n.

Dem, vi skal regne med næste Gang.

EN Del af Provinsernes Venstreblade har indeholdt Meddelelser om, at de i Gentagelsestilfælde — m. H. t. den afsluttede Kamp — paa Forhaand har sikret sig og allerede taget deres Forholdsregler, hvis en lignende Situation skal gentage sig.

Disse Meddelelser har i Indhold været næsten truende, uden at man dog er kommen til noget Resultat i Retning af, hvilke Midler det kunde være eller hvilke Redskaber, det er, d'Hrr. Bladudgivere har i Baghaanden i næste Omgang.

De sidste Dage har nu til en vis Grad aabenbaret disse Remedier, som Bladudgiverne skal betjene sig af. Og det synes da at være d'Hrr. Redaktionssekretærer og Journalister, der en Gang var anbragt ved Kasserne sammen med vi andre.

Vort Blad har indeholdt en Del Udmældelser af den Slags Godtfolk i Forbindelse med en enkelt skrækslagen Faktor.

Alle, der blot kan stave sig frem, maa nødvendigvis sætte disse Pressefolks Udmældelser, netop nu efter Kampens Afslutning og med Bladenes Udtalelser om Forholdsregler in mente, i Forbindelse med det »bedre forberedte næste Gang«, som truende har været udslynget mod os, der var sagesløse som Barnet i Vuggen.

Skulde der være Tale om Udmældelser for at undgaa den Slags Kalamiteter i Fremtiden, vilde det forekomme os mest naturligt, om det var Bladudgiverne, der lagde for, for, som der i et Blad er antydet, at holde Pressen udenfor de sociale Kampe. Men det er ingenlunde Tilfældet. I hvert Fald er noget saadant endnu ikke sét.

Det er derfor ynkværdigt at erfare, at nogle Journalister, der er betroet Pen og Blæk til at skrive en Nyhed til en Værdi af 25 Øre, pludseligt har faaet Underdanighedsfeber og hovedkulds tilbyder at staa Last og Brast med Bladudgiverne og med Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening mod os.

Hvor mon disse sociale Stympere i det hele taget tror at høre hjemme. Tror disse Nyhedsskrivere virkelig, deres Plads er blandt Arbejdsgiverne, som mange har vist under Lock-out'en. Naar fratages Kommiserne, er der vel næppe en Stand, der er saa elendig aflagt, baade hvad Løn og Arbejdstid angaar, som netop Provinsjournalisterne; men der er vist heller ikke nogen Stands Medlemmer, der er mere slapsvansede, slavisk underdanige og krybende end netop de Folk.

Saa snart de faar Lov at læse en Korrektur, skal de straks ud af den Organisation, de i en Snes Aar har været Medlem af. For naar der kommer en Situation som den sidste, da venter Chefen, at de giver en Haandsrækning i Sætteri og Trykkeri, og de er ærbødige Tjenere til Gentjeneste parat.

Kan være, de udmældte Journalister, Sekretærer og hvad de nu alle sammen nævnes ved, af Cheferne har faaet et velvilligt Skulderklap med Antydning om noget saadant. I saa Fald burde de Godtfolk have ladet Cheferne foregaa med Eksemplet i saa Henseende.

Men forøvrigt indsér næppe noget Menneske, hvorfor de udmældte ikke vedblivende kunde staa i Organisationen, hvis det ikke netop er deres Hensigt under en lignende Episode at assistere paa de Pladser, vi forlader.

I hvert Fald kunde det være interessant at erfare d'Hrr.s Bevæggrunde.

Under en eventuel gentagende Kamp har vi da en Fjende mere, nemlig *Journalisterne* (socialdemokratiske undtagne) og enkelte forvildede Faktorer.

Oplysning og Erfaring har sandelig ikke bragt d'Hrr. ret vidt i Tænkemaade. Men de staar vel paa Højde med den Presse, der betjener sig af dem. Vi har sét, at Standen er villig til at agere Sværtesvende og række Haand til det Arbejde, ingen ærekær Mand eller Kvinde har villet røre ved med en Ildtang, og vi maa være forberedt paa, at endnu flere af dem trækker Hanskerne af, naar Arbejdsgiverne retter det næste Slag mod os.

Saafremt vi ikke snart fra Provinsjournalisterne faar et Ord for, at de under vore faglige Konflikter holder sig paa de under fredelige Forhold anviste Felter, da nødsages vi til at betragte dem som vore argeste Modstandere, som de Folk, der paa hvilket som helst givet Tidspunkt er parate til at falde os i Ryggen. Ganske vist har vi en af d'Hrr.s Ord for, at Provinsjournalisternes Interesser ikke strækker sig ud over Teater- og Varietébilletter. Men saa var det snart paa Tide,

om de rettede deres Interesser og Forstaaelse mod et mere ideelt Maal, saa at de fremtidig maatte finde det under Standens Værdighed og Intelligens at agere Lejesvende for danske Arbejdsgivere, naar disse overfalder Arbejderne.

Ellers kommer Standen til at staa i den almene Bevidsthed som det eneste Skruebrækkerparti i Landet.

20/9 08. X.

En til —!

DET lader til, at Viborg bliver den By, der har »Æren« af at huse de fleste »Sortekunstnere« fra Konfliktugen. I *Typ.-Tid.* Nr. 39 var nævnt ikke mindre end 5; jeg mener, lad os faa dem med alle — der er en endnu i Viborg.

Kunstneren **Th. Nielsen** var i sin Tid Typograf, har lært og opholdt sig i København, men hører med til den Stab af lyse Hoveder, der er skabt til noget større; han er nu »et Hoved højere« end vi andre Smaafolk og oppebærer som Redaktionssekretær ved et af de Bergske Blade en saa svimlende Gage (en Redaktionssekretær faar en fænomenal Løn, i Særdeleshed eminente Dygtigheder!), at han har Raad til at falde sine gamle Kolleger i Ryggen. Han sled ihærdigt ved de forladte Kasser paa *Folkebladet* og sammen med Red. Berthelsen, der ogsaa er gammel Typograf, og ved mange Lejligheder har vist sin »Kærlighed« til den Stand, hvorfra han selv er udgaaet, naaede han at hjælpe *Folkebladet* ud hver Dag. Det er et smukt Træk af *Lønarbejderne* Th. Nielsen og Berthelsen, lad os huske og paaskønne det i fuldt Maal!

— — —

Den store Bladgrosserer (Berg) udtalte under Konflikten: »... mine Blade klarer sig godt«! Ja, det er jo et vidt Begreb med at klare sig godt. *Vi* véd jo hvordan. *Helt* godt havde det vel ikke blevet, om *den* Presse ikke havde haft sin Stab af fhv. Typografer, nu *Kopitjenere,* til at tage Affære sammen med andre nikkedukkeagtige Eksistenser. Men alle Bergs Blade klarede sig nu heller ikke lige fint. Et af de største havde nok kun én Mand og en Dreng. Et andet kun to Drenge, men her lejede man saa to Drenge paa Højrebladet; disse 4 »Svende« lavede saa »to Sorter« Madpapir, der blev slidt med god Appetit af *de* »selvstændige« Læsere, der endnu kan goutere en daarlig tilfilet »Plade«!

Hvad der i denne Forbindelse bemærkes, er Forligsmægleren Bergs flotte Ord udadtil og hans Jag efter Forlig indadtil. *Selvfølgelig* var det for *vor* Skyld(!), han skyndte til Forlig, men mærkeligt sér det saa ud, at et af hans Blade, *Viborg Stifts Folkeblad,* om Tirsdagen, den Dag vi igen gik i Arbejde, i Spidsen af Bladet indeholdt en Række hvasse og mindre sandfærdige Udtalelser til og *om* Typograferne og bl. a. erklærer os Krig paa Kniven *næste* Gang. Bladet fortæller, at det nok skulde have klaret Skærene i Maaneder, og at der ikke med Virkning kan etableres Bladstrejke i Danmark — Socialisterne vil kneble den *frie* Presse (den Bergske?) osv. og udkaster endelig følgende flotte Trusel:

»... Denne Gang traf Bladstrejken Bladudgiverne uforberedte. Skulde der komme en Bladstrejke til, vil den sikkert finde Bladene anderledes godt udrustede med alle de maskinelle Hjælpemidler, vor Tid raader over ogsaa i de grafiske Fag ...«

Disse Ord taler for sig selv og dertil er kun at bemærke: det er Bergs Blad, der farer frem, og det er en gammel *Typograf,* der er Redskabet! Det sér unægteligt ud, som om »man« ønskede Freden for at forberede Krigen! Lad os haabe, at Hr. S. Berg vil faa ligesaa megen Glæde af de *maskinelle Hjælpemidler,* som han denne Gang og vel fremdeles vil faa af Konsortiet: BERTHELSEN & NIELSEN! X.

Mangel paa Lærlinge.

UNDER denne Overskrift skrev en Indsender i *Typ.-Tid.s* Nr. 37 en Artikel, som jeg ikke synes burde staa uimodsagt, idet den efter min Formening rettere hører hjemme i et Mesterorgan, og sikkert der vilde gøre sig langt bedre.

Jeg formoder, at den ærede Indsender er stærkt privat interesseret i det Spørgsmaal, han gør sig til Talsmand for, og det er jo en formildende Omstændighed for hans egen Persons Vedkommende. Han skriver, at der indenfor vort Fag hersker en ret følelig Mangel(?) paa Lærlinge, og henstiller til Forbundet at søge at gøre noget for at afhjælpe denne Mangel, som han mener skyldes den daarlige Betaling, der bydes vore Lærlinge. Vi maa — skriver han — gøre vort til, at Adgangen til at lære vort Fag lettes, saa at ingen af økonomiske Grunde behøver at holde sig tilbage, men at der kan tjenes saa meget, at Lærlingen i Læretiden kan underholde sig selv. Og til den Ende foreslaar han, at Lærlingenes Løn — ved Paavirkning fra vor Side — søges hævet til 12 Kr., i Stedet for, at man nu byder dem fra 3 til 8 Kr.

Jeg forstaar ikke den ærede Indsender, og jeg véd, det gaar flere som mig. *Er der virkelig en saa stor Mangel paa Tilgang til vort Fag, at en saadan Henstilling fra vor Side skulde være nødvendig?* Jeg tror, at de fleste er af en modsat Mening. *Saalænge der er en arbejdsløs Typograf, der kan og vil arbejde, saalænge er der ingen Mangel paa Tilgang,* og der er vist desværre endnu langt tilbage inden vi kan mælde Pas paa dette Felt. Hver ny Lærling betyder for det meste en Mand arbejdsløs — og det skulde vi vel ikke selv hjælpe til med at blive.

Der burde efter min Mening snarere gøres noget for at hæmme Tilgangen end for at fremme den. Der foregaar — i hvert Fald herude i Provinsen — en Udbytning af Lærlinge, som, hvis ikke der snart sættes en Stopper herfor, vil føre os saa langt ud, at det bliver vanskeligt for os at klare Begreberne. Paa de allerfleste af vore Bladtrykkerier har man alle de Lærlinge, man efter Lærlingeskalaen maa have, og det vil jo ikke sige saa lidt. Har f. Ex. en Forretning 6 Typografer — Trykkeren og den faglærte Principal iberegnet —, har man 4 Lærlinge; deres væsentligste Beskæftigelse bestaar i at »nagle« Favnesats op til Avisen, og naar bare der præsteres saa meget som muligt, gør det ikke saa nøje, hvorledes Arbejdet bliver udført. Det sidste halve Aars Tid sættes Lærlingen saa til at udføre det forefaldende »Akcidensarbejde« — et Par Smaating i Ny og Næ —, men naar han blot kan drive det til at hans Svendeprøve bliver antaget, selv om det ikke bliver med første Karakter, ja, saa har Lærlingen gjort sin Pligt og en ny kan antages.

Dette er den almindelige Forretningsgang herude i Provinsen, og selv vore egne Medlemmer, der indtager Lederstillinger, undser sig ikke ved at anvende denne Fremgangsmaade. For hvert Aar, der gaar, øges Tilgangen ad denne Vej ganske betydeligt. Naar saa hertil kommer, at Sættemaskinerne for Tiden har en rivende Fremgang, og gør mange af vore Medlemmer arbejdsløse, forekommer det mig at være i højeste Grad absurd, om vi selv skulde arbejde hen til at blive smidt paa Gaden ved at virke for mere Tilgang til Faget.

Nej, lad os først faa reguleret vore Lærlingeforhold derhen, at vi ikke behøver at frygte noget fra den Kant, saa skal det være mig en Glæde at være med til at søge Lønnen hævet ogsaa for dem. Men saalænge Forholdene er som de er, vil det kun blive Ris til vor egen Bag, om vi foretager os noget i den Retning. M. A. J.

Hvad der skal sættes i Stedet?

OM det hedder »De samvirkende Fagforbund« eller eventuelt »Sammenslutningen af Landets Fagforbund« har under Omtalen om Udmeldelsen mindre at sige. Hovedsagen er, at Landets organiserede Arbejdere staar i nøje Kontakt med hverandre, saa de er i Stand til under de forestaaende store sociale Forviklinger at kunne optræde som en sluttet Trop. Det gælder nemlig saa langtfra alene Lønbevægelserne, men det gælder i endnu højere Grad at erobre, gøre sig til Herre over det System, som af de fleste erkendes for utaaleligt for Arbejderne. Og noget saadant lader sig ikke gøre, uden en taktisk planmæssig Manøvre.

Ved en stadig nøjere Samvirken mellem Landets organiserede Arbejdere fremtræder vi mere og mere som en *Samfundsmagt.* Det er jo ikke det enkelte Fags øjeblikkelige økonomiske Vinden, der er Grundprincipet i hele Bevægelsen; men det er vel — hvad Hr. BERENDT vel ogsaa vil indrømme mig — nok Hovedmaalet for vore Bestræbelser at komme til at beherske de Kilder, hvoraf vor hele Tilværelse flyder.

Hr. Berendt kan altsaa ikke indse, at i det Øjeblik, Organisationerne sprænges, hvilken ingen bedre Skæbne, han ønsker disse, da er *det* brudt for en lang Tid, der skulde hjælpe os over Knudepunktet, nemlig den stærke *Centralisation,* der betegner Samfundsklasse Nr. 2, der igennem denne styrkes, skoles, ja, opdrages til at tage de Traade i Hænderne, som Hr. Berendt nu mener, vi har om Halsen.

Lad være at Situationen synes vanskelig. Men det maa ikke forlede til Tankernes Stillestaaen, og i Fortvivlelse over, at man synes at staa overfor en Pigtraadsforhindring forlede til at gribe til Middelalderens Flintestensøkser for med dem at hugge Forhindringer itu.

Der er endnu ikke leveret et eneste Bevis for, at vi staar stille. Men forudset, at noget saadant virkelig var Tilfældet, da var det jo kun et Bevis for vor Styrke, idet vi da i dette maa se et Udslag for Tilværelsen af det Tidspunkt, da vore Modstandere var i Færd med at pakke sammen, og vi kun i al Stilhed gav dem Tid til at rykke ud af Huset.

Vi kunde ogsaa i en saadan Tingenes Tilstand se en anden Foreteelse: at vi stod stille, fordi vi ikke var modne nok til at gaa videre. At vi altsaa som Moses i Ørkenen, saa ind i Landet, men tvivlede for stærkt om at vi evnede at gaa derind.

Men vi har **endnu ikke** af d'Hrr. BERENDT, JULIUS SAMUELSEN eller VALDEMAR NIELSEN, **faaet noget som helst Bevis for at vi til Dato har staaet stille eller intet opnaaet under »De samv. Fagforb.«**, altsaa i vort Centralisationsforhold.

Vi har faaet at vide, at *Samuelsen vil have vore Love og alle Arbejdsaftaler afskaffet*, og vi ved, at d'Hrr. BERENDT og VALDEMAR NIELSEN fuldstændig er enig med ham i dette Programpunkt for Udmeldelser og enig med ham i, *at Fagorganisationerne bør sprænges.*

Paa det sidste Punkt har Hr. Berendt siden sidste Delegeretmøde forandret afgjort Standpunkt.

Skønt Hr. B. nu vil give det Udseende af, at naar han paa sidste Delegeretmøde ikke ønskede Afstemning om Udmeldelsen, var det *ene* af Hensyn til *det Tidsspilde*, Nedstemningen vilde tage, og skønt han oplyser, at det *ingen Indflydelse* vilde have faaet paa Københavnernes Tarif, da der skal et Aars Varsel til, da véd Hr. B. meget godt, at det slet ikke passer. Hr. B. omtalte slet ikke noget saadant i sin Resolution, men omtalte deri *kun udtrykkeligt*, at han ikke da kunde gaa med til Udmeldelse, *fordi vi stod foran en Tarifrevision*, og maatte have hele Opmærksomheden henvendt paa denne (Københavns).

Man skulde ikke synes, Situationen kan have forandret sig saa meget i de 3 Aar, det vil sige, at naar Hr. B. *den Gang* mente, at Udmeldelsen vilde *skade den københavnske Tarif*, at en saadan nu skulde være *til Gavn for Provinstariffen*. I hvert Fald trænger Fænomenet til en grundigere psykologisk Forklaring fra Hr. B.s Side. Maaske vil han sige; at de inde i København har vedtaget af al Kraft at støtte os under Tarifkravet om Forkortelse af Arbejdstiden. Men denne Handling er ikke noget Offer fra deres Side, og vi bør ikke tage denne Genistreg for mere, end den er. Hvad vil den Vedtagelse sige? Intet, hvis vi da ikke nærmest skulde optage den som et Udslag af Overlegenhed.

Det maa da være den naturligste Ting af Verden, at Københavnerne støtter os under vor Tarifrevision, saalænge vi staar i samme Forbund. Hvem mon der først og fremmest ellers skulde støtte os? Det har ikke et Øjeblik faldet mig ind at tvivle i saa Henseende, lige saa lidt som det var faldet mig ind at se en Resolution for noget saadant. Men her vil man allerede kunne se den første udslupne Lokkedue.

Det er ganske morsomt, naar Hr. B. under Henvisning til den afsluttede Kamp beklager sig over Fratagelse af Medlemmernes Medbestemmelsesret, da jo endnu enhver tydelig vil kunne huske det store Stemmetal, der blev afgivet for Strejken.

Men saadan er d'Hrr.s Argumenter helt igennem. Endnu savner vi, som sagt, *Beviser* for deres Sags Godhed. Vi har faaet nogle Udfald mod Socialismen og dens ledende Mænd, nogle Ord om Kapitalismens Magt, som de pænt erkender ikke at ville være med til at bryde, og dog erklærer de i samme Aandedræt, at de ikke vil hjælpe disse Folk. Og skønt de erklærer sig selv som Separatister, maa vi dog alligevel ikke nævne dem ved dette Navn.

I Sandhed et mærkeligt Folkefærd.

Dog vides nu saa meget om det, d'Hrr. vil stille i Stedet for en Samvirken blandt Fagorganisationerne, nemlig:

Ophævelse af Forbundets og Fagforeningens Love og alle Arbejdsaftaler.

Det er en af Førerne for Bevægelsen, der klart og tydeligt skriver dette, og det kan man da forstaa, selv om det varede noget, inden vi fik at vide, hvad Sprængningens Mænd havde i Posen af positive Godter.

For dette Program stemmes der ved Udmeldelsen af »De samvirkende Fagforbund«. SØRENSEN-KJELD.

Vore Faktorer.

HVOR langt rækker den saa ofte lovpriste Kollegialitetsfølelse? maa man uvilkaarligt tænke, da man i Nr. 40 af Typ.-Tid. havde læst om nogle Faktorers Cirkulære. Disse Bogtrykfagets Udøvere, der som unge Svende og gode Kammerater blev optaget i deres Kollegers Forening, hvor enhver ærekær Typograf bør være, mener nu, at de ikke, ifølge deres Stilling og Samvittighed længere kan staa i en Forening, som de — maa man vel antage — før har været begejstret for.

Jeg kan dog imidlertid ikke tro, at *alle* Faktorer svigter Kollegialiteten for gyldne »Løfter« eller Trusler; der er sikkert mange, som er mere klartsynede og tænker, at der kommer en Tid efter denne. I Typografernes stærke og solidariske Organisation vil det sikkert ogsaa betale sig bedre for d'Hrr. Faktorer at være end at staa i en »Organisation«, som ikke byder dem Spor af Rygstød; og Principalernes »Løfter« behøver man vist ikke at tage for alvorligt. Og mon det ikke vilde være ubehageligt for en Faktor, der under en Konflikt havde »brækket«, at mødes igen med Personalet. Hvormange spottende Miner og ringeagtende Øjekast vil der ikke blive sendt ham, for ikke at tale om, at enhver Typograf i Byen, vil undgaa ham hvor som helst.

Og mon saa at Principalernes »Løfter« holder? Og hvis ikke, hvad saa? Forstødt og udskudt af Typografernes Organisation staar de da paa Gaden, henvist til hvad som helst Arbejde, ja, maaske Fattiggaarden bliver deres Endeligt. Nej, d'Hrr. Faktorer, bliv i Typografernes Organisation. Bliv kun ved at være »Mellemled«, men gør dog ikke den store Dumhed under en eventuel Konflikt at forsøge paa at modarbejde Typografernes Sag; det kunde maaske i Øjeblikket »betale« sig, men siden. —

I Tilfælde af Konflikt, og Typograferne gaar, men Faktorerne bliver, mon da Principalerne tænker paa, at der ved Konfliktens Slutning kan opstaa Efterveer, idet et Personale hist og her maaske vil nægte at gaa i Arbejde igen, hvor Faktorerne under Konflikten har »brækket«; thi andet kan man vel ikke kalde det, naar Faktorerne udmelder sig af Dansk Typograf-Forbund med en Konflikt for Øje. I et saadant Tilfælde er det ikke sikkert, at Principalernes »Løfter er saa stærke som lovet, thi Forbundet vil sandsynligvis i sligt Tilfælde støtte Personalet fuldtud, og det siger jo ikke saa lidt. Og saa maaske, at Principalen handler, som han finder *klogest:* at lade den Mand gaa, som forvolder Striden. Men forhaabentlig bliver denne Sag taget op til Forhandling paa det kommende Delegeretmøde.

Mange Besværligheder kan en Faktor have, men endnu flere vil han temmelig sikkert faa, dersom han vil modarbejde Typografernes Interesser. At Faktorerne i Følge deres Stilling ikke kan være Medlem af Dansk Typograf-Forbund kan jeg ikke indse at være berettiget. Og der skabes ogsaa et Misforhold paa Trykkerierne, naar Lederen melder sig ud af den Organisation, som dog faktisk har skaffet *ham* den Løn, han faar.

Forhaabentlig kommer der flere Røster om denne Sag.

Den 17. Oktbr. 1908. TRIP.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling.

Medlemsmøde

afholdes Tirsdag den 27. Oktober Kl. 8½ i »Kongens Klub«, Østergade 15, 1. Sal o. G. i Tæppeværelset. Dagsorden: **Julefesten.**

Ethvert Trykkeri bør lade sig repræsentere ved et eller flere Medlemmer. Ligeledes anmodes alle Arbejdsløse om at komme til Stede.

P. F. V.
H. MOURITZEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Fredag den 9. Oktober ordinær Generalforsamling i »Den folkelige Forsamlingsbygning«.

Formanden, LUDV. KRAGH, aabnede med at byde det nyvalgte Byraadsmedlem, P. Alb. Hansen, velkommen, hvorefter man gik i Lag med den store og interessante Dagsorden, der bl. a. indeholdt følgende Sag: »Skal vi gaa med til Udmældelse af De samv. Fagforbund?« Mange Talere var fremme ang. dette Spørgsmaal, og *alle* anbefalede paa det kraftigste at blive *staaende*. Følgende Resolution vedtoges *enstemmigt*:

»Generalforsamlingen udtaler Ønsket om, at Typograferne bliver staaende i De samv. Fagforbund, idet man anser det for uheldigt, at Arbejderne staar splittede, og udtaler sin Beklagelse af de Røster, der gør sig gældende for en Udmældelse af De samvirkende.«

Til at repræsentere Afdelingen ved det kommende Delegeretmøde valgtes RICH. JENSEN. —n.

Odense Lokalafdelings

ordinære Generalforsamling for Juli Kvartal fandt Sted Lørdag den 10. Oktober i »Folkets Hus«. 70—80 Medl. var mødt. Dirigent: FERD. POULSEN.

1. Beretning. Formanden gjorde Rede for et Sygdomstilfælde, i Anledning af hvilket der fra flere Sider var fremsat Formodninger om, at der var sket Overskridelse af Sygekassens Love, og at vedk. Medlem derfor havde været uden Ret til at erholde Understøttelse. Styrelsen havde undersøgt denne Sag nøje — havde bl. a. erkyndiget sig om Forretningsførerens Mening —, og det havde saa vist sig, at den syge Kollega var komplet sagesløs i, hvad man beskyldte ham for, og at han var fuldt ud berettiget til den Understøttelse, han havde faaet. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskaberne. Hovedregnskabet, der balancerede med 2926 Kr. 78 Øre, og Ekstrakasseregnskabet, der balancerede med 533 Kr. 51 Øre, godkendtes.

3. Andragender. Det besluttedes at støtte Arbejdernes Aftenskole med 25 Kr. og Odense Svendehjem med 10 Kr.

4. »Forberedelser til næste Kamp«. FORMANDEN indledede herom en Diskussion. — En Masse Talere havde derefter Ordet, dels for at slutte sig til Indlederen i hans Advarsel mod at slutte sig til den nyprojekterede Forening, dels for at pege paa Midler til at styrke os selv, saa at vi kan staa yderligere rustet, hvis en Kamp atter skulde opstaa.

5. Vinterfest. Der nedsattes et Udvalg til at varetage det fornødne angaaende vore Fornøjelser i Vinter, og det besluttedes at holde Aftenunderholdning og Bal den 28. Novbr. Udvalget bestaar af følgende: JØRG. P. NIELSEN, FERD. POULSEN, AXEL FREDERIKSEN, JULIUS ANDERSEN, OSCAR OLSEN, AXEL DAHL og L. P. SCHOU.

6. Eventuelt. En Del lokale Forhold drøftedes, hvorpaa Generalforsamlingen hævedes. —bl—.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Søndag den 11. Oktober Kvartals-Generalforsamling i »Folkets Hus«. Formanden, CHR. E. JOHANSEN, gav Meddelelse om nogle lokale Spørgsmaal, bl. a. et Lærlingeforhold. — Form. oplæste Regnskabet, der balancerede med 686 Kr. Det godkendtes énstemmigt. — Paa det nedsatte Udvalgs Vegne forelagde Formanden følgende Fællesudtalelse angaaende Tarifen:

»Holbæk Lokalafdeling udtaler Ønskeligheden af: *at* Tarifens nuværende 4 Lønsatser indskrænkes til 2, henholdsvis paa 26 og 24 Kr., *at* Holbæk sættes i højeste Lønklasse, da Levefoden i denne By er fuldt saa dyr som i de større Byer, *at* der stilles Krav om en 8-Timers Arbejdsdag med deraf følgende Forhøjelse af Tusindbetalingen, *at* Lærlingeskalaen som Følge af Sættemaskinernes forøgede Antal yderligere skærpes, *at* der stilles Krav om en tarifmæssig Sommerferie paa 8 Dage, *at* Hjælpearbejderne inddrages i Tarifforholdet, da man sikkert derved lettere kan faa disse organiserede, og *at* der nedsættes et Udvalg, bestaaende af 1 eller 2 Medlemmer for hver Branche til sammen med Forbundsstyrelsen at foretage en Revision af Tarifens øvrige Specialbestemmelser«.

Efter en kort Debat vedtoges Fællesudtalelsen énstemmigt.

Hvorefter Generalforsamlingen sluttede. J—n.

Thisted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 10. Oktober i Haandværkerforeningen. 11 Medlemmer var tilstede. Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Der foretoges Valg af en Revisor i Stedet for Faktor Behr, der er udtraadt af Foreningen. M. E. HANSEN valgtes. Som Repræsentant til det forestaaende Delegeretmøde valgtes Formanden, JOHNSEN. Derefter drøftedes et Par lokale Sager, hvorefter Generalforsamlingen blev hævet.

H. H. H.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. Oktober. ERLANDSEN valgtes til Dirigent.

Punkt 1 paa Dagsordenen var Forhandlingsbogens Oplæsning. Denne, der var meget omfattende paa Grund af de mange Møder og Forhandlinger fra Lock-out-Ugen, udsattes til næste ekstraordinære Generalforsamling.

Punkt 2 var Meddelelser fra Styrelsen, og FORMANDEN gav herunder en Redegørelse angaaende Forholdene i Aarhus i Lock-out- og Strejkeugen. Der var i Aarhus ialt 43 Lock-out'ede og 49 Strejkende samt ved Strejkens Begyndelse 5 Arbejdsløse; endvidere deltog 31 Hjælpearbejdere, 28 Kvinder og 3 Mænd, ialt 123. Uberørte af Lock-out-Strejken var 59 Typografer, 7—8 Principaler, 4 i anden Livsstilling, 2 Militære og 1 syg. Der blev i Understøttelse ialt udbetalt ca. 1700 Kr. Formanden omtalte Forholdene hos Bogtrykker JØRGEN JENSEN, som nu for anden Gang i Løbet af kort Tid var blokeret. Jørgen Jensen var en Mand, vi stadig havde Spektakel med. — JACOB JACOBSEN opfordrede Styrelsen til for Alvor at tage fat paa Jørgen Jensen og ikke vise nogen Eftergivenhed.

Punkt 3. Kvartalregnskaberne. *Hovedkassen.* Indtægt: Ordinært Kontingent 2052 Kr. 50 Øre, tilbagebetalt Laan 10 Kr, andre Indtægter 11 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 1600 Kr., Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ialt 3688 Kr. 50 Øre. — Udgift: Rejseunderstøttelse 56 Kr. 25 Øre. Understøttelse paa Stedet 320 Kr. 25 Øre. Reservefondsunderstøttelse 1695 Kr. 69 Øre, udlaant 25 Kr., Sygeunderstøttelse 362 Kr., indsendt til Hovedkassen 1214 Kr. 31 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr., ialt 3688 Kr. 50 Øre.

Lokalkassen. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 268 Kr. 94 Øre. Kontingent 308 Kr. 25 Øre, indgaaet Restance 1 Kr. 20 Øre, Gave fra den ophævede Sangforening 4 Kr. 84 Øre, ialt 583 Kr. 23 Øre. — Udgift: Til Hjælpekassen 62 Kr. 88 Øre. Fællesorganisationen og Forsamlingsbygningen 45 Kr., Rejsende 57 Kr., Hjælp til en russisk Kollega 5 Kr., Hjælp til en Kollega 10 Kr., til en syg Kollega 10 Kr. 50 Øre, en Bog til Biblioteket 8 Kr. 25 Øre, Bibliotekarerne 5 Kr. 50 Øre, Sommerudflugten 50 Kr. 62 Øre, et Bal 13 Kr., Fodtur til Brabrand 12 Kr. 55 Øre, Bannerbæreren 6 Kr., Styrelsesmøder i 2. Halvaar 25 Kr., Formandens Løn 25 Kr., Kassererens Løn 37 Kr. 50 Øre, Budløn 7 Kr. 25 Øre, Tryksager 17 Kr. 15 Øre, Porto, Kiosk og Telegrammer 7 Kr. 77 Øre, Diverse 4 Kr. 4 Øre, ialt 410 Kr. 1 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 173 Kr. 22 Øre. — Regnskabet godkendtes.

Derefter behandledes et Andragende fra en Kollega, der i flere Aar har været syg. Styrelsen havde indsendt Andragendet til Forretningsudvalget, og fra dette var bevilget 50 Kr. Endvidere kunde han, om han lever saa længe, komme i Betragtning ved Juleuddelingen.

Efter at have omtalt Vinterfornøjelserne i den kommende Vinter, drøftedes Forholdet til Teknisk Skole, og Formanden opfordrede Kollegerne til at indmelde sig som Medlemmer. Kontingentet var 2 Kr. aarlig pr. Medlem, men det havde den største Betydning for Forholdene paa Skolen, om Arbejderklassen fik Haand i Hanke med Ledelsen. — Der bevilgedes 14 Kr. af Ekstrakassen til Indmeldelse af Styrelsen (7 Medl.).

Hjælpekassen: Forhandlingsbogen godkendtes. Regnskabet, der ligeledes godkendtes, udviste en Kassebeholdning fra forrige Kvartal af 4596 Kr., Kontingentet havde i Kvartalet været 63 Kr. 90 Øre og af Restancer var indgaaet 30 Øre. Kassebeholdningen er ved Kvartalets Slutning 4660 Kr. Under Pnnkt 3 bevilgedes 2 Kollegers Enker en Hjælp af 35 Kr. hver. Under Eventuelt henstillede JACOB JACOBSEN, at man søgte at oprette et Fond ved Indbetaling af ugentlige Bidrag i Anledning af Landsudstillingen til Sommer og opfordrede Styrelsen til at udsende Lister med Opfordring til Kollegerne om at tegne sig for et ugentlig Bidrag, da der sikkert kom mange fremmede Kolleger hertil i den Anledning. — FORMANDEN svarede, at Styrelsen allerede havde tænkt herpaa, ligesom den havde tænkt at indbyde Jyllands Typografer til Besøg en Søndag, da det jo ikke saa godt lod sig gøre at vise de fremmede Kolleger, der eventuelt kom, omkring til enhver Tid. Styrelsen skulde gøre sit bedste.

R. P. SØRENSEN foreslog at yde et Tilskud til Svendehjemmet, saa de rejsende Kolleger, der kom, ad den Vej kunde faa en Hjælp til et Besøg paa Udstillingen. — FORMANDEN bad Sørensen rejse Spørgsmaalet ved næste Generalforsamling, hvorefter DIRIGENTEN sluttede Mødet med en Tak for Opmærksomheden. H. HAMMER.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Fredag den 16. Oktober ordinær Generalforsamling. — Formanden R. C. PETERSEN bød Velkommen og S. HANSEN valgtes til Sekretær. — Forhandlingsprotokollen godkendtes. — FORMANDEN fremlagde Regnskabet for Juli Kvartal, der balancerede med 947 Kr. Kvartalet begyndte og sluttede med en Kassebeholdning paa 15 Kr. Det ordinære Kontingent havde været 532 Kr. og der var modtaget et Tilskud fra Hovedkassen paa 400 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 33.75 og Understøttelse paa Stedet havde andraget 78.50. Reservefondsunderstøttelsen havde andraget 528 Kr. og til Hovedkassen indsendtes 291,75. Regnskabet var revideret og godkendtes enstemmigt. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 39.62. — Formanden anbefalede paa Bestyrelsens Vegne at fritage Hjælpearbejderne og Paalæggerskerne for Kontingent til Ekstrakassen, da Kassen uden dette vilde kunne holde Stand, dog foreløbig indtil videre. Vedtoges enstemmigt. — Endvidere meddelte Formanden, at han som Kommunens Tilskud til Arbejdsløshedskassen havde modtaget 121 Kr. 33 Øre for Tidsrummet fra 1. Oktober 1907 til 30. Marts 1908. Beløbet var indsendt til Hovedkassen og Kvittering forelaa. Til Efterretning.

Det næste Punkt var Udmeldelsen af »De samvirkende Fagforbund«, der affødte en meget varm Debat. — FORMANDEN: Spørgsmaalet har været drøftet indenfor Bestyrelsen, der med 3 Stemmer mod 1 (en fraværende) har vedtaget at anbefale Generalforsamlingen Tilslutning til Fagforbundene. Det var sikkert uheldigt at melde os ud, da det sikkert vilde medføre Splittelse og maaske en Splittelse blandt Københavnerne og Provinsianerne. Anbefalede at vi bibeholdt Tilslutningen til »De samvirkende Fagforbund«. — L. P. LARSEN: Der bliver sagt, at vi i Aften her skal tage Stilling i denne Sag, hvilket jeg er imod. Det er ikke rigtigt at vedtage noget her i saa Henseende, da vi derved binder de Delegerede. Da vi blev indmeldt under »D. s. F.« var jeg den eneste her i Afdelingen, der stemte imod, men nu er der jo flere, der er imod vor Forbliven under Forbundene. I Følge vore Love skal der 2/3 til for at beslutte en Strejke, men Lock-out-Forliget kræver 3/4. Ligeledes kan vi i Følge vore Love nægte at arbejde sammen med Skruebrækkere, medens Lock-out-Forliget forhindrer os i dette. Disse to Forhold er »De samvirkende Fagforbund« Skyld i, og her er to Pinde, som, hvis det fremdeles skal gaa i den Retning, er i Vejen. Vi maatte have Bestemmelser, hvorved vi var i Stand til at ramme Skruebrækkerne. En Udmeldelse af »De samvirkende« vilde jeg dog helst skulde ske under rolige Forhold, idet vi maa tænke paa, at Takten er hele Magten. — A. HANSEN: Formanden mente, at Udmeldelsen

vilde bevirke Splittelse indenfor Faget; men lad os være enige om, at vi er kommen saa vidt, at det er Politik og ikke andet. Det er alle klar over (Stemmer: Det skal det ogsaa være). Ja, jeg mener desuagtet, at Politik skal der ikke være indenfor Fagforeningerne. Under den store Lorkout hed det, at »De samv.« paa Grund af Nydannelse ikke var stærke nok til *Kamp*, og under den sidste Lock-out hed det akkurat det samme. Første Gang fandt jeg, det maaske kunde være rigtigt, men sidste Gang kunde jeg ikke gaa ind paa den Anskuelse, men kom til det Resultat, at »De samv.« kun eksisterer for at støtte de politiske Ledere, og der er mange indenfor Fagforeningerne, der er enige med mig heri (Afbrydelser). »De samv.« har ligget paa den lade Side. Foran sidste Delegeretmøde hed det fra vor Hovedbestyrelse, at der skulde Tid til for at samle Styrke, og derfor stillede jeg mig afventende. Dog holder jeg ikke absolut paa Udmældelse, men hvad Garanti har vi for, at det bliver bedre? Skal »De samv.« opretholdes for at drive kooperative Foretagender, saa lad os komme ud. Noget saadant vilde blive samme Skidt som Svendborg Margarinefabrik (Stærke Afbrydelser. Dirigenten skrider ind). Fra de menige Arbejderes Side er der stor Utilfredshed, og det er kun Partibladene, der har Interesse i den Politik, der føres gennem »De samv.« — LINDBALLE: Jeg undrer mig over Hansens revolutionære Optræden. Nu vil han og enkelte af hans Personale arbejde for at komme ud i Kamp, medens det jo netop er det stik modsatte, man plejer at høre fra den Side. Naar der nu tales saa højt om Kamp, maa vi tage i Betragtning, at Konjunkturerne langt fra er gode. Ja, for enkelte Fag er det endog saa galt, at Halvdelen af Fagets Medlemmer gaar arbejdsløse. Men desuagtet hersker der indenfor disse den stærkeste Solidaritet, de taler ikke om at melde sig ud eller at skabe Splittelse. Naar »De samv.« ikke modtog Lock-out'en under sidste Kamp, var det uden al Tvivl klogt med de daarlige Konjunkturer og den store Arbejdsløshed for Øje. En rolig Optræden fra Arbejdernes Side, der hidtil har skaffet os Fordele, er langt at foretrække for de store Kampe. Vi maa huske paa, at de Folk, der sidder i Ledelsen, har et overmaade stort Ansvar, men samtidig har de ogsaa det store Overblik over Situationen, der nødvendigvis maa til for at kunne manøvrere til Arbejdernes Fordel. Den Splittelse, der nu er gjort Forsøg paa, er i højeste Grad beklagelig. Det er særlig Københavns, der er Arnestedet. Af de Folk, der agiterer for Udmeldelsen, er nogle yderst revolutionære og andre har Føling med andre Partier. De kooperative Foretagender maa, selv om de i enkelte Tilfælde maaske har stødt paa Vanskeligheder, dog siges at være i Arbejdernes Interesse. Vi bør ikke mælde os ud af »De samv.«, og jeg vil anbefale Generalforsamlingen Tilslutning til Forbundene. — JULIUSEN indtog et Særstandpunkt. Han vilde ud, fordi »De samv.« var uheldige, og fordi Arbejdsgiverforeningen havde Overtaget, hvilket havde vist sig ved sidste Konflikt. Litograferne havde vist sig som banebrydende i Arbejdernes vigtigste Krav, 8 Timers Arbejdsdagen, og »De samv.« havde forhindret, at de gennemførte Kravet. Organisationerne skulde dog holdes sammen, men det skulde være internationalt og ikke nationalt. Vi kunde gaa til en Kontingentforhøjelse, hvis det var nødvendigt for vor internationale Styrke, og Taleren var ikke imod Sammenslutning. — TH. JØRGENSEN indrømmede Hansen, at det var rigtigt, at der var Politik bag det hele, hvilket var naturligt. Imødegik Udtalelserne om Paastandene om, at »De samv.« havde støttet Svendborg Margarinefabrik med Organisationernes Penge. Taleren var ikke blind for, at der maaske var noget at rette ved Forbundene. Intet var jo fuldkomment. — SØRENSEN-KJELD: Vor Stilling i dette Spørgsmaal maa ikke dikteres af personlige Antipatier mod enkelte politiske Personer eller enkelte fejlslagne kooperative Foretagender. Hensynet til den samlede Arbejderklasses Fremmarch maa være Hovedsynspunktet. Der er sagt af de Folk i København, der har rejst Stormen mod »De samv.«, at det er Egoisme, der leder Arbejderne, og dog vil disse Mennesker tilraade os at splitte den stærke Egoisme, der koncentreret gennem »De samv.« rettes mod den Klasse, der er Herre over Produktionen. Det maa være naturligt og egoistisk, at Arbejderne Side om Side med Fagorganisationerne driver Politik, og en Politik, der er til Gavn for dem selv. Og det er det, der er sket. Der tales saa kampbegejstret, men det er vel tværtimod saaledes, at man for Provinsernes Vedkommende ikke er saa opsat paa saadant efter rolig Overvejelse. Og det er da ogsaa ret forstaaeligt, fordi vi jo lider mest i en Kamp, og fordi vore Modstandere nok skal vide at drage Fordelene af en saadan. Gennem »De samv.« har de organiserede Arbejdere den allerbedste Føling med de Bevægelser, der fra vore Modstanderes Side foretages paa den sociale Slagmark, og derigennem er vor Ledelse i Stand til at benytte de Revner, der fremstaar, til de forskellige Organisationers Fremmarch. Arbejderne maa hjælpe hverandre frem. Under den sidste Konflikt opdagede vi, at Hjælpearbejderne kunde hjælpe os, og de indmeldte sig hos os, fordi de senere, hvad vi lovede dem, trængte til vor Hjælp i Retning af Forbedring af deres Lønforhold. Her har vi jo et tro Spejlbillede af Arbejdernes Stilling under »De samv.« Vi har fremdeles intet Bevis faaet for, at vi har staaet stille under »De samv.«, og det af den simple Grund, at noget saadant ikke kan fremføres. (Tal. fremdrog her en Del Ekspl. paa Lønningerne og Arbejdstiden i 1899 til Sammenligning med det, der var opnaaet i 1907.) Vedtoges en Udmeldelse, da vil der ske større Sprængninger indenfor vor Ramme. Vi vil blive Vidne til noget lignende, som der i sin Tid skete i Aarhus. Skønt de, der her vil ud af »De samv.«, ikke vil vedkende sig Jul. Samuelsen og Valdemar Nielsen i dette Spørgsmaal, maa de dog efter en Udmældelse vel staa sammen med disses Parti, og jeg maa derfor nu gøre dem medansvarlige for d'Hrr.s Program. I Tilslutning til Bestyrelsens Anbefaling stillede Taleren følgende Resolution:

»I Erkendelsen af, at De samvirkende Fagforbund er et Udtryk for den organiserede Arbejderklasse, og da Dansk Typograf-Forbunds Udmeldelse som Følge heraf vil være et Brud paa det Solidaritetsprincip, hvorpaa Fagorganisationerne enkeltvis er bygget op, vedtager Horsens Lokalafdeling, at Dansk Typograf-Forbund vedblivende skal tilhøre De samvirkende Fagforbund.«

L. P. LARSEN og JULIUSEN anbefalede at stemme imod. A. HANSEN og LINDBALLE anbefalede Resolutionen. Den vedtoges med 13 St. mod 5. En Del stemte ikke. SEKRETÆREN.

En nødvendig Oplysning.

DET turde unægtelig være paa sin Plads, naar man vil give Oplysninger, da at holde sig til Sandheden. Det gør Hr. A. Jensen ikke, naar han paastaar, at han har opgjort Regnskabet til mig i April Maaned, det skete nemlig først i Maj, hvilket jeg allerede personlig har gjort Hr. A J. opmærksom paa for ca. en Maaned siden, da Hr. J. talte til mig om Sagen. Jeg troede for Resten ikke Hr. A. J. trængte til at afstive sig ved at skrive i *Typ.-Tid.*, overfuse mig med Grovheder og dernæst gaa rundt paa Trykkerierne og beklage sig.

Hr. A. Jensens 5½ Maaned forstaar jeg ikke, da Opgørelsen fra Festen staar bekendtgjort i *Typ.-Tid.* for 22. Maj, men maaske er det Festudvalgets Tak, der er falden Hr. J. for Brystet. Jeg skal imidlertid gerne overføre denne Tak paa Hr. J. for hans udmærkede Agitation ved Salget af de ca. 100 Billetter til vor Fest. Til Slut kun dette: Jeg har aldrig søgt at redde mig fra Kritik ved Usandhed. Iøvrig er min Tid saa stærkt optaget, et jeg ikke mere skal beskæftige mig med Hr. J.

København, den 6. Oktbr. 1908. HILDORA MOURITZEN.

Styrelsesmøder.

DEN TYP. TRYKKERFORENINGS STYRELSE.

Tirsdag den 6. Oktober 1908.

1. Stiftelsesfesten. Paa Grund af Festen for de Arbejdsløse og det event. Delegeretmøde vedtoges det ikke at afholde Stiftelsesfest i Aar.
2. Forskellige Trykkeriforhold drøftedes og Beslutning toges. L. J.

FÆLLESSTYRELSESMØDE.

Tirsdag den 6. Oktober 1908.

1. Et Firma havde paa Grund af forskellige uheldige Forhold fremkaldt et Møde med vedkommende Personale, der havde resulteret i en delvis tilfredsstillende Løsning. — Ang. en Paalæggerskes Afskedigelse rettes ny Henvendelse.
2. Indlæget i Sagen mod Viggo Christensen fra de 5 Faktorer oplæstes. — Til Efterretning.
3. En Laanesag toges der Stilling til.
4. Spørgsmaalet om Afskedigelse af to Kolleger i et herv. stort Personale havde fremkaldt en Del Uro, da Personalet betragtede Afskedigelserne som en Hævnakt fra Husets Side. — Møde med Personalet afholdes til Drøftelse af Situationen.
5. Hos et Firma havde Personalet maattet vente 3½ Time paa deres Penge og man havde nægtet at godtgøre denne Ventetid. Tillige var der foretaget en Afskedigelse. — Personalets Krav støttes og Henvendelse rettes til Firmaet.
6. Bespisningen samt Natkort til de Rejsende var ordnet af Administrationen, idet man havde forhandlet med og undersøgt Forholdene i Sct. Peders Gæstehjem, hvor de Rejsende skulde have Eneværelser. — Ordningen godkendtes.
7. Forskellige under Strejken og som Følge af denne afholdte Udgifter godkendtes af Styrelserne.
8. Et Medlem, hvis Hustru skulde paa Sanatoriet og som manglede Tøj til hende, bevilgedes et Laan af Kr. 20.00
9. Et kv. Medl., der havde taget Plads uden foreg. Anmældelse, indstilles til 3 Maaneders Karantæne.
10. Til Udvalget for Novemberfesten for de Arbejdsløse valgtes J. SCHRØDER, EMIL MØLLER, HENR. CRONE, VIGGO CHRISTENSEN og LAUR. JENSEN. L. J.

Nær og Fjærn.

Bogtrykker Olaf E. Olsen, Slagelse, kan Tirsdag den 20. Oktober fejre sit Sølvbryllup. OLSEN, der har lært i *Slagelse-Posten*, arbejdede i denne Forretning i mange Aar, indtil Strejken udbrød i 94. Som den gode Kollega han var, gik han sammen med det øvrige Personale — og kom aldrig ind mere i sin gamle Stilling, der saavel som flere andre blev optagne af Skruebrækkere. Efter en kort Tid at have arbejdet i *Sorø Amtstidende*, begyndte Olsen selv et Trykkeri, som han har forstaaet at arbejde frem og hvor bl. a. *Vestsjællands Socialdemokrat* nu bliver trykt. Olsen staar fremdeles som Medlem af vor Organisation og har i en lang Aarrække været Lokalformand i Slagelse, ligesom han interesserer sig levende for de Spørgsmaal, der har Interesse for den typografiske Stand.

Vi ønsker Sølvbrudeparret til Lykke paa Højtidsdagen og haaber fremdeles at se dem i vor Midte. V. A.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Flyttet Lokalformand.

Lokalformanden i Helsingør, Typ. Adolf Petersen, er flyttet til Stengade 65, St.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

16. Okt.: *Hillerød* 239.75. 17. Okt.: *Horsens* 291.75. 20. Okt.: *Aarhus* 1214.31, *Middelfart* 4.00, *Nyborg* 75.25, *Randers* pr. Bl. 125.00, kont. 134.00, ialt 259.00, *Roskilde* pr. Bl. 103.15, *Svendborg* 200.00, *Vejle* 187,65, *Viborg* intet at indsende. 21. Okt.: *Hobro* 60.00, *Kolding* 138.90, *Nykøbing M.* 47.25, *Næstved* 214.04, *Rudkøbing* 119.00.

København, den 21. Oktbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Chr. Nikolajsen, udl. hos Axel Hoff 12/10 08 (arb. s. St.). Viggo Mortensen, udl. 15/10 08 hos Mohn (**arbejdsløs**). Marie Agathe Ansgaria Claute (Nationaltid., tidl. Medl.). Trykkerafdel.: Chr. Monrad Keller, tidl. Medl. (C. Th. Thomsen). Carl Jørgensen, udl. 12/10 08 hos Axel Hoff (**arbejdsløs**) Sofus Jensen, udl. 1/10 08 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Marie Enevoldsen (C. Th. Thomsen). Sygeafdel.: 501, Herman Andersens Hustru Laura. 2674, Johan Jensens Hustru Valborg. Trykkerlærling Otto Johansen.

Aalborg, Jens Peter Skov, udl. i Leander Nielsens Bogtr. den 15. Okt. 1908. Faaborg, Jens Peter M. Christiansen, udl. 1/11 08 i Eksprestrykkeriet og Axel Chr. Illum, udl. 1/11 08 paa Faaborg Avis. Rudkøbing, Chr. Peter Rasmussen, udl. 1/11 08 paa Ærø Avis. Viborg, Chr. Baltzersen, udl. 1/10 08 i Viborg Stiftstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 8500, Georg Fr. Kotte fra Helsingborg (P. Petersen), 2161, Søren E. Chr. Petersen fra Roskilde (arbl.) og 1964 (2641), Johannes Martin Madsen fra Odense (S. L. Møller). Trykkerafdel.: 1547, Theodor Søren Møller fra Svendborg (Hertz).

Aalborg, 2187, Wilh. Mogensen (Leander Nielsen) og 1933, Hjalmar Andersen (P. Hansen). Aarhus, 1827, C. C. Worm (Zeuner) og 2054, Jens Hansen (arbl.). Esbjerg, 1555, Hans H. Hansen (Centraltrykkeriet). Holbæk, 2352, Alfred Eriksen (Venstrebladet). Kolding, 2272, Evald E. L. Schjern (arbl.), 2153, Rasm. Nielsen Hunderup (arbl.) og 1684, Aage Henrik Aug. Nielsen (Højskolebladet). Køge, 1377, A. J. Mortensen (Folkebladet). Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen (arbl.) og 2147, H. C. Petersen (Pontoppidan). Nykøbing M., 1457, Niels Bertel Nielsen (Morsø Avis) Thisted, 2066, Anthon Larsen og 1526, N. Pallesen (Amtstid.). Vejle, 1521, S. Sørensen (Demokraten) og 2098, Sigurd Petersen (Udbye).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2152, Karl A. M. Christensen fra Mil. til Kolding i Pl., 2185 (503) Oskar Honoré til Lyngby i Pl., 2352 (2720), Alfr. Kr. D. Eriksen til Holbæk i Pl., 2232, Peter M. Legêne fra Mil. til Holbæk (arbl.) og 1562, Hans Thorsen H. Thorsen til Køge (arbl.).

Aalborg, 2095, Albert Tvilum til Aarhus i Pl. Aarhus, Hjælpearb. Randi Sørensen til Svendborg (arbl.). Faaborg, 2355, Charles Madsen (paa Rejse). Holbæk, 2432, Hj. Steffensen, 2054, Jens Hansen (begge til Kbhvn., arbl.). Kolding, 1457, Niels Bertel Nielsen til Nykøbing M. i Pl. Odense, 2195, Axel Sørensen til Kbhvn. (arbl.), 2022, N. P. Æ. Hansen til Korsør i Pl., 2194, Otto A. E. Rasmussen til Udlandet, 1377, Alfr. J. Mortensen til Køge i Pl., 2272, Evald Schjern til Kolding (arbl.), 2153, R. N. Hunderup til Kolding (arbl.) og 1964, Johs. M. Madsen til Kbhvn. i Pl. Ribe, 1223, R. F. Wichmann (paa Rejse). Roskilde, 2119, Jens Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg, 1827, Chr. Christensen Worm til Aarhus i Pl. og 2143, Robert Larsen til København (arbl.). Svendborg, 1547, Th. S. Møller til Kbhvn. i Pl. (Hertz). Vejle, 2179, Chr. Petersen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

København: Sætterafdel.: 487, Bogtrykker Fr. Jensen.

Aalborg, Faktor Madsen. Aarhus, Hjælpearbejder Lydia Bjerring (udvandrer).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 620, J. P. Jensen (Hertz). 534, A. H. L. Petersen (Chr. Christensen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Listen til Assembléet fremlagt. (1 D)

T. S. **Gymnastik** hver Onsdag Aften Kl. 8½—10 og Søndag Form. 10—12. **Motionsgymnastik** hver Søndag 10—11. *Varme og kolde Bade.* Forchhammersvej 18. (2 i)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Tegning til Festen 1. November modtages til den 28. ds. (3 æ)

ANNONCER „Typograph"

Maskinsætter, hurtig og omhyggelig, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »215« modtager Expeditionskontoret.

En flink **Typograph-Maskinsætter** kan faa fast Plads hos C. Winther, Købmagergade 62. (217)

En yngre Akcidens- og Avissætter, som for Tiden gennemgaar et Kursus paa »Typograph«-Fabrikens Skole, søger i Begyndelsen af November Plads som Maskin- eller Haandsætter. Billet mrkt. »218« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Monolinesætter

kan faa fast Plads i Provinsen. Billet mrkt. »199« modtager Ekspeditionskontoret.

Flink Akcidenssætter,

der kan arbejde selvstændig og er vant til alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »216« modtager Ekspeditionskontoret.

Frk. PRIES,

eksam. Massøse,

Sortedamsgade 17 III,

giver Massage til Sygekassens Medlemmer for en modereret Betaling i Henhold til Aftale med Styrelsen. Træffes 12—2 og 7—8. (209)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. (6)

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)

Nørrebrogade 42,

Telefon Nora 174,

er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 — KØBENHAVN DEN 30. OKTOBER 1908 — XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

DEN 28., 29. OG 30. DECEMBER 1908 I KØBENHAVN

I HALLEN I „GRUNDTVIGS HUS"

STUDIESTRÆDE 38

Afdelingerne har i Henhold til Medlemsantal Ret til at vælge følgende Antal Delegerede:

Aalborg	3	København:		Randers	3
Aarhus	6	Sætterafdelingen	17	Ribe	1
Assens	1	Stereotypører og Galvanoplastik.	1	Ringkøbing	1
Bogense	1	Mdl. Trykkeriarb.	1	Ringsted	1
Brønderslev	1	Trykkerafdel.	8	Roskilde	1
Esbjerg	1	Kvindeafdelingen	9	Rudkøbing	1
Faaborg	1	Ny typ. Foren.	5	Rønne	2
Fredericia	1	Køge	1	Silkeborg	2
Frederikshavn	1	Lyngby	1	Skanderborg	1
Grenaa	1	Løgstør	1	Skive	1
Helsingør	1	Maribo	1	Slagelse	2
Herning	1	Middelfart	1	Stege	1
Hillerød	2	Nakskov	1	Stubbekøbing	1
Hjørring	1	Nyborg	1	Svendborg	2
Hobro	1	Nykøbing F.	2	Thisted	1
Holbæk	2	Nykøbing M.	1	Varde	1
Horsens	3	Næstved	2	Vejle	2
Kallundborg	2	Odder	1	Viborg	1
Kolding	3	Odense	6		
Korsør	1			Ialt	119

FORRETNINGSUDVALGET

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

DEN 30. DECBR. 1908 I KØBENHAVN

I HALLEN I „GRUNDTVIGS HUS"

STUDIESTRÆDE 38

umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde.

Afdelingerne har i Henhold til Medlemsantal Ret til at vælge Antal Delegerede som ovenstaaende.

HOVEDBESTYRELSEN

J. H. Schultz:

Der har været Røre i det Schultz'ske Officin siden Lockouten. Det synes som om denne moderne Fremtoning har bragt Firmaet ud af Ligevægten. Det forstod ikke, at det skulde lock-oute, men gjorde det alligevel. Det forstod ikke, at Typograferne misbilligede, at Faktorerne havde arbejdet under Strejken — og fór i Harnisk. Uden at forstaa hele Forholdet, skulde der hævnes. De første Repressalier bestod i, at Firmaet inddrog de Tilskud, det i mange Herrens Aar har ydet til en Del Kasser blandt Personalet. Dernæst blev der foretaget et Par Afskedigelser med Motiveringer og under Forhold, der gav Personalet den Opfattelse, at ogsaa det var en Hævnakt.

Da det ikke lykkedes Personalet ved Forhandlinger med Firmaet at faa de to Opsigelser taget tilbage, men yderligere blev bestyrket i dets Opfattelse, sagde Personalet deres Pladser op Fredag den 2. Oktober. Ved fornyet Forhandling med Firmaet opnaaedes endnu Fredag den 9. ds. ingen Løsning af Striden, da Firmaet føjede et nyt Stridsspørgsmaal til, idet Firmaet forlangte en Tillidsmand afskediget.

Ved en Samtale med Forbundets Formand og Københavns Bogtrykkerforening, lykkedes det imidlertid at fremskaffe et Grundlag for Sagens Behandling, som Personalet tiltraadte. Det gik ud paa, at Tillidsmanden forblev i sin Plads, men at hans Forhold med Hensyn til nogle formentlige Fornærmelser mod Direktøren toges op til Undersøgelse i en Mæglingskommission. Spørgsmaalet om, hvorvidt der ved de to Afskedigelser var foretaget en Hævnakt skulde ligeledes undersøges og behandles efter Reglerne for Mægling. Ifald man kom til det Resultat, at de to Kollegers Opsigelse skyldtes Hævn, skal de genantages og have Løn fra Afskedigelsesdagen.

Da Personalet derefter Lørdag Morgen kom paa Arbejde, forstod Firmaet heller ikke Situationen. Porten var lukket, thi Firmaet havde ikke, foregav det, faaet Meddelelse fra K. B., og det vilde dog nok vide, paa hvilke Betingelser, Personalet gik i Arbejde. Da Firmaet lukkede Porten op, var største Delen af Personalet gaaet deres Vej, og Resten fulgte hurtigt efter. Først om Eftermiddagen gensaa Firmaet sit Personale, der forinden havde betinget sig, at der ingen Afkortning fandt Sted i Lønnen for den Dag.

— Der har senere været foretaget Mægling, uden at der er fundet nogen Løsning. Sagen har derefter været behandlet i Forretningsudvalget, hvor Sagen blev ordnet som omtalt under Forretningsudvalgets Møder i dette Nr. af Bladet.

Skal vi have Censur?

I Stedet for at forsøge et Forsvar overfor Anklagen i sidste Nr. mod *Typ.-Tid.*s Redaktør for hans Drab paa Ytringsfriheden, citerer han nogle Linjer, plukkede ud af et *privat* Brev, der skal mistænkeliggøre mig. Da Hr. Madsen nægter mig *enhver* Oplysning om den paag. Skrivelse, baade Aarsag og Tidspunkt, er jeg foreløbig ikke i Stand til med Sikkerhed at begrunde Fremkomsten. Jeg skal derfor blot oplyse, at Brevet i hvert Fald er *6 à 8 Aar* gammelt og — som det fremgaar af Formen — selvfølgelig skrevet i Fortrolighed til en Mand, hvem jeg den Gang betragtede som en Ven, jeg ikke troede i Stand til at bruge *den* Slags Vaaben som Svar paa en Kritik af en Virksomhed, for hvilken han er pligtig at staa Medlemmerne til Regnskab.

Hr. Madsen maa altsaa, **uden med et Ord at turde svare derpaa**, *finde sig i Beskyldningen for at have* **nægtet** *i hvert Fald 3 Medlemmer* (maaske mange flere) *Ordet i vort Fagblad* — uagtet de 3 Kolleger rent *sagligt* har ønsket at fremsætte deres Syn paa organisatoriske Forhold — *blot fordi de havde en anden Mening om Sagerne end Redaktør Madsen.* Paa dette Faktum vedtog Fællesgeneralforsamlingen énstemmig en Resolution, der stærkt misbilliger Hr. F. K. Madsens Optræden og kræver ubetinget Respekt for Medlemmernes Ytringsfrihed.

At *Socialdemokraten* F. K. Madsen ikke vil respektere dette Krav, maa forbavse. Hr. Madsen er jo nemlig bleven saa fortørnet over Re-

solutionen, at han har klaget til Forretningsudvalget og truet med Mandatnedlæggelse. Han aner aabenbart ikke, hvilken Fornærmelse det er mod Forretningsudvalget, at han derfra venter Medhold i en saadan Adfærd.

At Fagbladet ikke skal være en Tumleplads for personlige Overfald og Skænderier, er selvfølgeligt. Saadanne Dumheder har Redaktøren ikke alene Ret, men ogsaa Pligt til at *bremse*. Men dette har ikke det fjærneste at gøre med Censur.

20. Oktober 1908. VILH. WARTENBERG.

Kære Madsen!

Ovenstaaende ønsker jeg optaget i *Typ.-Tid.* snarest.

Med koll. Hilsen!
Din
VILH. WARTENBERG.

Vi optager ovenstaaende Indlæg, ganske som det foreligger fra Forfatterens Haand, og giver ham samtidig Ret i, at »*Typ.-Tid.* skal ikke være en Tumleplads for personlige Overfald og Skænderier«. Vi er ligeledes enige med ham i, at »saadanne Dumheder har Redaktøren ikke alene Ret, men ogsaa Pligt til at bremse«, men vi tilstaar, at det i dette Tilfælde har kostet os nogen Overvindelse at give Afkald paa denne vor Ret og Pligt.

Det fremgaar iøvrigt af Forfatterens Indlæg her i Bladet, at hans Opfattelse af *Typ.-Tid.* og dens Indhold veksler, alt eftersom han formulerer sin Mening til Redaktøren *privat* eller til det af denne redigerede Blad — men derfor kommer han heller ikke udenom det Faktum, at han har anmodet nærværende Blads Redaktør om at bremse andres Meninger. Det er ganske interessant at erindre dette ved en Lejlighed som denne, thi derved kan man bedst bedømme Værdien af *hans* »personlige Overfald«.

Til Slut kun den ene Bemærkning: Det var Forretningsudvalgets Opfattelse af den foreliggende Sag, Redaktøren ønskede — ikke Hr. V. Wartenbergs. RED.

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 15. November Kl. 11

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Aarsberetning. 2) Regnskabet for 1907—08. 3) Bevilling af Midler. 4) Opstilling til Valg af Formand (afg. Carl Nielsen), 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Oskar Johansen og H. C. Nielsen) samt 1 Revisor (afg. J. G. B. Sørensen). 5) Eventuelt. STYRELSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 4. September.

1. Skrivelse afsendes til De samv. Fagforbund angaaende forskellige Forhold i københavnske Stentrykkerier, hvor der formentlig er handlet mod det afsluttede Forlig.

2. Meddelelse gaves om det i Arbejdsgiverforeningen mellem De samv. Fagforbund, Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, Dansk lith. Principalforening og Dansk Typ.-Forbund afholdte Møde, paa hvilket der var afsluttet Overenskomst for de københavnske Trykkeriarbejdere i Stentrykkerierne, hvorved Lønnen bl. a. forhøjedes med 1 Kr. ugentlig og Arbejdstiden blev den samme som for Stentrykkerne. Overenskomsten gælder til 1. Januar 1910.

3. Meddelelse gaves om det i Roskilde og i Nykøbing F. aflagte Besøg. Sidstnævnte Sted var det ikke lykkedes at faa den Afskedigede genantaget, hvilket derimod havde fundet Sted i Roskilde. En Faktor, som havde sagt sin Plads op i Roskilde, havde fastholdt sin Opsigelse. — Skrivelse ang. Forholdet i Nykøbing F. afsendes til De samv. Fagforbund.

4. Ang. udbetalt Reservefondsunderstøttelse til Ferierende, som havde erholdt Løn af Forretningen, samt til Medlemmer, som enten har arbejdet om Mandagen eller har erholdt Løn uden at have arbejdet, vedtoges det dels at henholde sig til det i Cirkulæret derom tagne Standpunkt og dels at henvise til udstedt Kundgørelse i *Typ.-Tid.*

5. Foranlediget ved de mange nye Indmeldelser under Konflikten vedtoges det at se bort fra Indbetaling af Indskud for Hjælpearbejderne og i andre Tilfælde at træffe Afgørelse efter de foreliggende Forhold. Et tidl. Medl. i København optoges, medens en Indmeldt i Aarhus først maa vise, at Vedk. er i Stand til at passe en Plads.

6. Et Medlem i Københavns Sætterafd., som kan have Udsigt til at blive Gymnastiklærer og derfor foreløbig skal vikariere i Kommuneskole som Timelærer, søger Dispensation til at kunne arbejde udenfor den ordinære Arbejdstid. Vedk. indstilles af Afd. — Tiltrædes.

7. Et Medlem af Svenska Typografförb., med hvilket der ikke er Gensidighed paa Syge- og Begravelseskassens Omraade, er blevet indlagt i Slagelse som Syg og dèr afgaaet ved Døden. Begravelsen er afholdt af Forbundet; Sygehusbehandlingen er derimod foretaget paa det Offentliges Regning.

8. Ang. Understøttelsen fra det internationale Sekretariat og fra De samv. Fagforbund under Konflikten kan der i Henh. til Lovene for det førstes Vedk. først hæves Understøttelse, naar en Lock-out har varet i 14 Dage, medens De samv. Fagf. yder Understøttelse efter 7 Dage. Der vil derfor ikke kunne gøres Regning paa Understøttelse fra det internationale Sekretariat, hvorimod Forbundet har Krav paa en Dags Understøttelse fra De samv.

9. Til forløbende Strejker er der af De samv. Fagforb. opkrævet 3 Ugebidrag à 15 Øre pr. Helbetalende. — Til Efterretning.

Den 28. September.

1. Forskellige Skrivelser forelaa fra De samv. Fagforb. og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening ang. de forskellige Uoverensstemmelser, som den sidste Konflikt havde affødt. Der var fra Arbejdsgiverforen. henstillet, at der afholdes Fællesmøde, og man slutter sig hertil, idet man ogsaa ønsker at forhandle om Faktorernes Stilling.

2. Et tidligere Forhold i Odense ang. en Trykkers Aflønning var der taget Stilling til af Dansk Provinsbogtrykkerforen. — Gaar til Afdelingens Erklæring.

Den 30. September.

1. Det vedtoges at deltage med et Bidrag til en Gave i Anl. af De samv. Fagforbunds Formands Sølvbryllup.

2. Det henstilledes fra Afdelingernes Generalforsamling at yde de Arbejdsløse, som ikke var berettigede til Understøttelse, Reservefondsunderstøttelse for Mandag den 17. August. — Tiltrædes.

3. Et Medl. af den københavnske Sætterafd. indstilles af Afdelingsstyrelserne til Kontingentfrihed i den faglige Afd. — Tiltrædes.

4. To Medl. af den københavnske Sætterafd. indstilles af Afdelingsstyrelsen til 3 Maaneders Karantæne for at have modtaget Pladser uden forud at have forhørt sig paa Anvisningskontoret. — Tiltrædes.

5. Et Medl. af den københavnske Sætterafd. beklager sig over ikke at have modtaget Sygeunderst. til Trods for, at han har betalt 1 Uges Kontingent, medens han var syg i 4 Dage. — Da han ikke har arbejdet en hel Uge, maa hans Forhold stilles lige med en Rejsendes og han kan som saadan kun faa Hospitalsophold eller Læge og Medicin plus 1 Kr. om Ugen.

6. Et Medl. indstilles af Afdelingsst. til 3 Maaneders Karantæne for at have modtaget Plads uden at have forhørt sig paa Kontoret. — Da man ikke er sikker paa, hvorledes Pladsen er modtaget, ønskes Forholdet nærmere oplyst.

7. Spørgsmaal om Udgifter, som Lokalformænd har haft under Konflikten, Lokaleleje, Telefonsamtaler, Rejseudgifter til Filialer, Indtægtstab osv. kan opføres paa Reservefondens Konto eller skal afholdes af Lokalafd. — Opføres under andre Udgifter paa Reservefonden.

Den 20. Oktober.

1. Et Medl., som er indstillet af Afdelingsst. til Exklusion, ønsker at møde i Forretningsudvalget for at gøre Rede for sit Forhold. — Indrømmes.

2. En Bogtrykker, som var Medl. af Forbundet, har under Lock-out'en indmeldt sig i K. B. — Da dette er i Strid med Lovene, kan han ikke være Medl. af Forbundet.

3. En Faktor, arbejdende i et københavnsk Bogtrykkeri, Medl. af Forbundet, var udslettet af Ny typ. Foren., da Vedk. havde arbejdet under Lockout'en. Herimod havde Personalet nedlagt Protest, da man ikke havde Anledning til at stille sig anderledes overfor ham end overfor andre. — Man maa give Personalet Ret i, at Vedkommendes Optræden har været i Modstrid med Lovene, og at han af den Grund maa betragtes som udelukket.

4. To Stereotypører i en københavnsk Bladsatsfabrik havde under Strejken indmeldt sig i Forbundet, men ønskede nu kun at optages i den faglige Afd., da de stod i en anden Sygekasse og havde til Hensigt at forlade Faget. — Indtil videre kan dette finde Sted; man vil forsøge at opnaa en Overenskomst med en blandet Sygekasse, og saafremt en saadan naas, skal de være pligtige til ogsaa at indmelde sig i Sygekassen.

5. Ang. et i et større Bogtrykkeri i København opstaaet Forhold, i hvilken Anledning det samlede Personale havde indgivet Opsigelse, havde været forhandlet med K. B. Der var sket Opsigelse af to Sættere og en Tillidsmand. I sidste Øjeblik var det lykkedes at faa udvirket, at Opsigelserne toges tilbage, mod at der forsøgtes Mægling. Denne havde nu fundet Sted; men der forelaa intet positivt Resultat — end ikke en fælles Fremstilling af Forholdet og af Mæglingsforhandlingerne. Idet man nu oversender Forbundets Mæglingsmands Indberetning til K. B., anmoder man om at blive gjort bekendt med K. B.s Mæglingsmands Indberetning, hvorefter Møde mellem Forretningsudvalgene afholdes.

6. Meddelelse fra det internationale Sekretariat ang. Belgien og om en forestaaende Lønbevægelse i Sverig. — Tiltrædes.

7. Skrivelse fra *Typ.-Tid.*s Redaktør, hvori han meddeler, at Afdelingernes Generalforsamling har vedtaget en Resolution, hvori man udtaler en ubetinget Protest mod ethvert Forsøg paa at undertrykke Ytringsfriheden. Da Konsekvensen heraf efter Redaktørens Mening vil medføre, at han skal være pligtig til at optage alt, hvad der fordres indsat i Bladet, og dette ikke skønnes at være overensstemmende med

Lovene, hvori der staar, at Afdelingerne skal være Underskriver af Artikler for, at det kan forlanges, de skal optages i Bladet, kan han ikke vedblivende fungere som Redaktør, saafremt dette ogsaa er Forretningsudvalgets Opfattelse. — I Følge Lovene kan Artikler fra Lokalafdelinger ikke nægtes Optagelse, men et eventuelt juridisk Ansvar skal de paag. Lokalafdelinger selv bære; som Følge heraf er Redaktøren *berettiget* til at nægte Artikler fra enkelte Medlemmer Optagelse og er kun *forpligtet* til at optage saadanne Artikler, som er underskrevet af Afdelinger.

8. Skrivelse fra K. B. ang. Honoraret til Voldgiftsretten, som for Juli 1907—Juni 1908 udgør Kr. 880.00, og som skal udredes med Halvdelen af Forbundet. — Da der er forskellige Kontrakrav, vil disse blive specificerede og tilsendt K. B., og vil man benytte Lejligheden til at erindre om Forbundets Krav i Anledning af de udenfor staaende Bogtrykkeres Indmeldelse i K. B.

9. Delegeretmødets Afholdelse diskuteredes. Paa Grund af Vanskelighederne med Udarbejdelsen af det Materiale, som skal danne Grundlaget for Beretningen for de forløbne 2 Aar, var det umuligt at fastsætte Tidspunktet nu. Det ganske overordentlige Merarbejde, som den seneste Tid havde medført, og den Omstændighed, at man t. Eks. for at kunne fastsætte Arbejdsløshedsunderstøttelsens Størrelse maatte have det nødvendige Talmateriale i fuldstændig Orden, sinkede ogsaa Arbejdet betydeligt. Der vil nu blive sat yderlig Kraft paa Arbejdets Forcering, for i det mindste at kunne naa til Delegeretmødets Afholdelse inden Aarets Udgang.

Deu 27. Oktober.

1. Ang. de forskellige Uoverensstemmelser, foranledigede af Lockout'en, var der afholdt et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, som havde resulteret i en Nedsættelse af et snævrere Udvalg, som havde naaet det i *Typ.-Tid.* meddelte Resultat. Ang. Faktorernes Stilling var der ogsaa forhandlet paa Fællesmødet; men her var det ikke lykkedes at opnaa noget Tilsagn — hverken fra Arbejdsgiverforeningen eller fra K. B. og Bladudgiverorganisationen.

2. I K. B. var der afholdt Møde mellem Forretningsudvalgene ang. den i et københavnsk Bogtrykkeri opstaaede Konflikt vedrørende nogle foretagne Afskedigelser. Der var opnaaet følgende Overenskomst: Efterat Forretningsudvalgene har haft Anledning til at drøfte de Forhold, hvorunder Afskedigelserne af to Sættere hos A/S. J. H. Schultz har fundet Sted, og efterat man har gjort sig bekendt med d'Hrr. Mæglingsmænds Indberetninger, udtaler man, at man ikke kan forkaste Personalets Opfattelse af, at de foretagne Afskedigelser skyldtes de paa et Personalemøde faldne Udtalelser, men at man paa den anden Side ikke overfor Firmaets bestemte Benægtelse heraf vil foretage sig videre i Sagen. Idet man derfor tager Mæglingsmændenes Indberetninger til Efterretning og tiltræder det af K. B.s Mæglingsmand stillede Forslag ang. den tredje Sætter, sker det under Forudsætning af, at Firmaet ikke vil fortsætte med Afskedigelser, som kunde give Personalet Anledning til at tro, at andre Motiver end Arbejdsmangel el. l. var Aarsag til eventuelle Opsigelser.

3. Indstilling fra Sætterafd. i København ang. Reservefondsunderstøttelse til to Medl. — Tiltrædes.

4. Indstilling fra Kvindeafd. i København ang. Reservefondsunderstøttelse til et Medlem. — Tiltrædes.

5. Indstilling fra Svendborg Afd. ang. Reservefondsunderstøttelse til et Medlem. — Tiltrædes.

6. Indstilling fra Afdelingsst. i København ang. 3 Maaneders Karantæne overfor et kvindeligt Medlem, som har modtaget Plads uden først at anmelde dette paa Anvisningskontoret. — Tiltrædes.

7. Faktorernes Stilling drøftedes indgaaende. Beslutning toges.

8. Efterat Udarbejdelsen af Beretningen nu er forceret saa stærkt frem, at man kan have Oversigt over Forholdet, besluttedes det at afholde Delegeretmødet den 28., 29. og 30. December i København. Da det er aldeles umuligt, at Delegeretmødet kan afholdes i Slutningen af November, mener man, at det ogsaa af Hensyn til Travlheden paa Trykkerierne i Tiden før Jul, vil være heldigst at vælge denne Tid. Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde den 23. November.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel Herning Torsdag den 15. Oktober.

FORMANDEN bød velkommen, særlig de nye Medlemmer, hvoriblandt en Nyudlært; han haabede, at den nye Mand vilde blive et godt og dygtigt Medlem indenfor Foreningen. — SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsbogen; godkendtes. — Regnskaberne i revideret Stand godkendtes. — I Stedet for Em. Nielsen, der var rejst fra Byen, valgtes ASBJ. BENDIXEN som Medlem af Bestyrelsen. — Som Repræsentant til Arb. Fællesbageri valgtes GYLDENLØVE-HARTMANN. — Det vedtoges efter mange rosende Omtaler af de sidste Aars selskabelige Sammenkomster, at man i Vinter ligeledes skulde samles til en lille Fest. Man nedsatte et Udvalg til at foretage det fornødne; det kom til at bestaa af FORMANDEN, LUDV. RASMUSSEN, ANT. LARSEN, GYLDENLØVE-HARTMANN og MORGENSTERN. — 12 Medlemmer var mødt.

M—r.

Hobro Lokalafdeling

med Filial i Aalestrup afholdt Søndag den 17. Oktbr. ordinær Generalforsamling i Aalestrup med følgende Dagsorden: 1. Regnskabet. 2. Valg af Næstformand. 3. Valg af Revisor. 4. Eventuelt.

Regnskabet oplæstes og godkendtes og balancerede med 173 Kr. 25 Øre. 2. Til Næstformand valgtes P. N. NIELSEN, Hobro. 3. Til Revisor valgtes HENRIK PETERSEN, Aalestrup. 4. Eventuelt. Ekstrakassens Regnskab fremlagdes og godkendtes og balancerede med 28 Kr. 13 Øre. — Efter Generalforsamlingens Slutning indtoges en bedre Frokost hos Bogtrykker Madsen og man besaa derefter Aalestrups Seværdigheder og Restavrationer, hvorefter der spistes Middag hos Bogtrykker H. Petersen.

Næste Generalforsamling afholdes i Hobro.

M.

Næstved Lokalafdeling

holdt Mandag den 19. Oktbr. ordinær Generalforsamling, ved hvilken Kvartalsregnskabet, der balancerede med 949 Kr., godkendtes; Hjælpekassens Regnskab med en Balance af Kr. 59.20, godkendtes ligeledes. Derefter udspandt sig en Diskussion om den kommende Tarif, med Hensyn til hvilken Generalforsamlingen énstemmig vedtog en Udtalelse om, at Hovedkravet maa være en forkortet Arbejdstid.

J—n.

Typografernes Novemberfest

til Fordel for de Arbejdsløse.

Odd-Fellow-Palæet, Bredgade 28.

Lørdag d. 21. November 1908, Kl. 8 præcis.

PROGRAM

O. STRAUSS: Niki Marsch af Opr. »Valsedrømme« }
E. HARTMANN: Berceuse. } Orkester: 22 Mand. Dirigent: Gardens Musikdirektør Hr. VALD. NIELSEN.
I. BESCHNITT: Lilla Tjäll. Solo for Basun og Cornet. }

Kgl. Operasangerinde Fru Margrethe Lendrop:

GOUNOD: Pagens Arie af Operaen »Romeo og Julie«.

Akkompagnatør: Hr. HOLGER DAHL.

P. HEISE: **Volmerslaget,** for Kor og Orkester. } *Typogr. Sangforening.* Dirigent: Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

MOZART: Sarastros Arie af Op. »Tryllefløjten«. }
FLOTOW: Portervise af Op. »Martha«. } Hr. Koncertsanger **Joseph Jensen.**
MOZART: Leporellos Arie af Op. »Don Juan«. } Akkompagnatør: Hr. HOLGER DAHL.

Hr. kgl. Kapelmusikus P. Mollerup:

AMBERG: Adagio quasi fantasia. }
BOEHM: Introduction og Thema med Variationer. } *Solo for Fløjte.* Akkompagnatør Hr. HOLGER DAHL.

Hr. Professor Vilh. Andersen:

LUDVIG HOLBERG: »Barselstuen«, 2. Akt.

Kgl. Operasangerinde Fru Margrethe Lendrop:

P. HEISE: Ingen Nat er for mørk.
do. Hist ude er koldt.
CARL NIELSEN: Jens Vejmand.
LANGE-MÜLLER: Skin ud, du klare Solskin.

Akkompagnatør: Hr. HOLGER DAHL.

C. E. F. WEYSE: Studentersang. }
OLE BULL: Sæterjentens Søndag (Tenor Solo). } *Gutenberg-Koret.* Dirigent: Gardens Musikdirektør Hr. VALD. NIELSEN.
ALFRED POULSEN: Naar Fjordene blaaner. }
P. HEISE: De smukke. }

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 3.

Musikken udføres af et stort Orkester paa 22 Mand, Dirigent: *Gardens Musikdirektør, Hr. Vald. Nielsen.*

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos *Inkassatorerne paa Trykkerierne.*

Balbilletter à 75 Øre for Herrer og 50 Øre for Damer faas ved de forskellige Indgange til Salen.

Tekstprogram à 10 Øre faas ved Indgangen.

Alle Kolleger bør købe Billet. **Der bør være udsolgt Hus.**

FESTUDVALGET.

Et Svar fra Viggo Christensen paa Valdemar Nielsens Artikel har vi ikke faaet Plads til i dette Nr.

Ogsaa andre Indsendere maa vente til senere Numre.

Sølvbryllup kan Mandag den 2. November fejres af Faktor H. CHRISTENSEN og Hustru, Ringsted.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformand.

Stubbekøbing: CHR. STÆHR.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

24. Okt.: *Assens* pr. Bl. 42.00, *Køge* 82.50, *Stubbekøbing* intet at indsende. 26. Okt.: *Aalborg* 130.00, *Ribe* 84.25. 27. Okt.: *Herning* 223.50, *Maribo* 42.00, *Odder* 77.00, *Skive* 53.25. 28. Okt.: *Rønne* 157.00.

København, den 28. Oktbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Københavns: Kvindeafdel.: Andrea Rasmussen, udl. 24/10 08 hos Christtreu (arb. s. St.). Sygeafdel.: Sætterlærl. Aage Olsen (Axel Holm), Poul Leschen Brunn (Græbe) og Carl Theodor Petersen (L. A. Nielsen).

Aarhus, Anna Christensen (Østj. Papirf.s Bogtr.), halvbetalende. Odense, Rasm. Thorvald Petersen Trosbjerg, udl. som Sætter i C. F. Clausens Bogtr. 10/10 08. Rønne, Ella Marie Nielsen (Bh.s Socialdem.), Alvilda K. Kristiansen (Bh.s Avis), Olivia Kofoed og Hedvig Jørgensen (begge Bh.s Tid.) og Marie Wallin (Kieffers Bogtr.), alle halvtbetalende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 1487, Marius Julius Hansen fra Korsør (arbl.). 2091, Knud Andersen fra Helsingør (arbl.).

Aarhus, 2095, Albert Tvilum (Mar. Geertsen) og 2119, J. Chr. Jørgensen (arbl.). Hobro, 2372, Jens Peter Viggo Jensen og 2293, Niels Larsen (begge Hobro Avis). Kolding, 2152, Karl Kristensen (Højskolebladet) og 1503, M. N. Petersen (Lumbye). Køge, 1562, Hans Thorsen (syg). Nykøb. M., 1998, Ole Chr. Petersen (Morsø Folkebl.). Ringkøbing, 2082, P. Chr. Willumsen (arbl.). Ringsted, 2237, Peter Martin Legêne (arbl.). Slagelse, 2355, C. A. Madsen (Slagelse-Posten) og 2150, Søren J. Nielsen (Amtstid.). Svendborg, 1137, Johannes Nielsen, 2215, Børge Chr. Michaelsen og 1917, Jul. Rasmussen (alle i Pl.). Thisted, 2108, Anton Mouritzen (Amts-Avisen). Varde, 2198, Aage Jensen og 1833, J. P. Hansen (begge Ribe Amtstidende).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 2215, Børge Michaelsen, sidst Militær, til Svendborg i Pl. 2198, Aage Jensen til Varde i Pl. 1503, Martin Nissen Pedersen til Kolding i Pl.

Aarhus, 2372, J. P. V. Jensen til Hobro i Pl. og 2181, S. V. A. Johnsen fra Militær til Grenaa. Helsingør, 2091, Knud Andersen til Kbhvn. i Pl. og 1917, Julius P. Rasmussen til Svendborg i Pl. Herning, 2101, Sofus Vald. Sørensen til Aarhus (arbl.). Hobro, 2244, Marius Merkel til Randers i Pl. og 2159, Jacob M. Schrøder til Viborg i Pl. Køge, 1485, F. S. Nygaard til Nykøbing F. (arbl.). Nakskov, 1935, Th. C. E. Jeppesen til Kbhvn. (arbl.). Nyborg, 2042, H. Chr. Jensen (paa Rejse). Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen til Stege i Pl. og 2380, Chr. Bjerregaard til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 2055, Chr. Jul. Rasmussen (paa Rejse). Svendborg, 2420, Axel E. V. Schiødt til Aarhus (arbl.) og 2242, Knud V. B. Eickert til Københ. (arbl.). Thisted, 1998, Ole Petersen til Nykøbing M. i Pl.

Udmældte.

Københavns: Sætterafdel.: 1404, Bogtrykker Ulrik Birch.

Faaborg, 2312, Rudolph Brandt (Journalist). Nykøbing F., 1239, Forretningsfører C. Pedersen (Loll.-Falsters Stiftstid.).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 6. Novbr. i Kaféen, Pilestræde 51. Kassereren træffes fra Kl. 8—9. Styrelsen bedes møde Kl. 7½. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag *Kl. 9¼ pr.* Prøve paa *Volmerslaget.* Deltagerne i *Assembléet* bedes møde Søndag Kl. 5¾ i Pr. Wilh.s Palæ, St. o. G. Der spises Kl. 6. (1 E)

T. S. Gymnastik hver Onsdag Aften Kl. 8½—10 og Søndag Form. 10—12. **Motionsgymnastik** hver Søndag 10—11. *Varme og kolde Bade.* Forchhammersvej 18. (2 i)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Kl. 6 Prins Wilhelms Palæ. (3 ø)

ANNONCER

En yngre **Akcidens- og Avissætter,** som for Tiden gennemgaar et Kursus paa »Typograph«-Fabrikens Skole, søger i Begyndelsen af November Plads som Maskin- eller Haandsætter. Billet mrkt. »218« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Flink Akcidenssætter,

der kan arbejde selvstændig og er vant til alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »216« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeribestyrer søges.

Et Dagblads- & Akcidenstrykkeri i en af Landets største Byer søger en i enhver Henseende kvalificeret Trykkeribestyrer, der vil interessere sig i Forretningen med 2—3000 Kr., hvorfor oppebæres Tantieme. Billet mrk. »*Trykkeribestyrer*« tilsendes *Reklame-Bureauet (Preben Buchtrup) Aarhus.* (220)

Bogtrykkeri.

En Mand med lidt Kendskab kan faa Part af Lokale tilleje med **3 mindre Maskiner, Drivkraft** og **Varme** for **400 Kr. aarlig.** Skrifter maa anskaffes og kan der da medfølge **for ca. 1500 Kr. Arbejde aarlig.** Billet mrk. »2972« modtager Aviskontoret, *Blaagaardsg. 3.* Kbhvn. N. (221)

Frk. PRIES,

eksam. Massøse,

Sortedamsgade 17 III,

giver Massage til Sygekassens Medlemmer for en modereret Betaling i Henhold til Aftale med Styrelsen. Træffes 12—2 og 7—8. (209)

D'Hrr. tidligere Medlemmer af Den typografiske Forening i Aalborg, VILHELM CHRISTENSEN, Maribo, N. P. GUDUM, Køge, og NIELS H. NIELSEN, København, bedes snarest muligt indsende deres Restance til B. Nielsen, Korsgade 36, 1., Aalborg. (219)

En „Typograph"-Sætter,

der har været paa Skolen i Berlin, søger Arbejde. Billet mrk. »222« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)

Nørrebrogade 42,

Telefon Nora 174,

er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. (6)

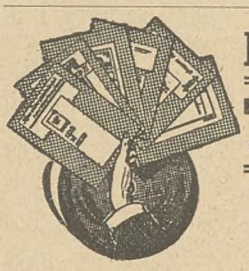

ISACSONS Typografi 1908

er en Samling Akcidenser, som de forekommer i den daglige Praksis, udførte paa forskellig Maade og i flere Farver i undertegnedes Bogtrykkeri. Interessant Samling for enhver interesseret Typograf. Prisen pr. Samling er Kr. 2.75. Bestilling kan indsendes pr. Postanvisning, eller ogsaa sendes Samlingen pr. Efterkrav. Oplaget er stærkt begrænset. Agenter antages.

OSCAR ISACSONS BOGTRYKKERI,
Göteborg. (223)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 6. NOVEMBER 1908 XXXV AARGANG

I Lighed med de tidligere Aar anmoder vi herved vore Kolleger om at foretage den vante Juleindsamling. I Fjor kunde vi sige, at Arbejdsløsheden ikke var stor i vore Rækker; i Aar er det desværre anderledes, idet der allerede gaar et betydeligt Antal Medlemmer ledige, og deres Tal vil stige, jo nærmere vi naar Jul. Endvidere har jo i flere Aar en stor Del Enker efter Typografer været vore Gæster ved Juletid, ligesom mange af dem, der paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom er kommet tilbage i økonomisk Henseende, af Indsamlingen er blevet rakt en hjælpende Haand. Der er derfor i Aar særlig Anledning til at bestræbe sig for at gøre Indsamlingen saa stor som mulig.

Vi opfordrer derfor indstændig Kollegerne til atter i Aar at tage fat paa Juleindsamlingen.

FORRETNINGSUDVALGET

Solidaritet eller Egoisme.

I *Typ.-Tid.* Nr. 42 spørger Hr. VALD. NIELSEN mig, efter at han paa Grundlag af den afsluttede Konflikt har anstillet nogle Betragtninger over Solidaritet og Egoisme, om jeg fortsat tror paa Solidariteten eller jeg anerkender Egoismen som Drivkraft i Udviklingen.

Først maa jeg imidlertid gøre et Par Bemærkninger til Hr. Nielsens Præmisser. Den Omstændighed, at 22 Repræsentanter (af ca. 150) har stemt for Konflikt paa det foreliggende Grundlag, og at det oplyses, at de 22 væsentligst var Repræsentanter, der ikke berørtes af Striden, har for Hr. Nielsen været et *afgjort Supplement* til hans Opfattelse af det sociale Spørgsmaal. Senere i sin Artikel udtaler Hr. Nielsen imidlertid: »Vi har aldeles ikke sét noget Bevis paa, at denne Udtalelse er rigtig. Jeg véd ikke, hvem der har stemt imod og faar det sikkert aldrig at vide; *som Følge deraf kan jeg ikke dømme i Sagen*«.* Jeg indrømmer ganske Forfatteren, at skal man bedømme en Handling, maa man ogsaa kende Forhold og Omstændigheder. Men hvordan i Alverden kan et Forhold, som Forfatteren selv erkender ikke at kunne dømme i, blive et *afgjort Supplement* til hans Opfattelse af det sociale Spørgsmaal. En Opfattelse, der hviler paa et saa løst Grundlag, at Forhold af omtalte Natur kan være af afgørende Betydning, giver jeg ikke meget for. Det er heldigvis sjældent, at Folk med *saa* letvundne Anskuelser vover sig frem for Offentligheden. Der plejer dog gærne at ligge lidt mere Arbejde og lidt mere Metode bag Opfattelserne.

Den citerede Udtalelse fra Koncertpalæet er *ikke ganske korrekt gengivet*. Jeg har ikke undladt at meddele, at blandt de 22 Repræsentanter var Skotøjsarbejdernes og Savværksarbejdernes Repræsentanter (ialt 7); med Hensyn til *de øvrige* har jeg udtalt, at de væsentligst var Folk, der ikke vilde komme med i Lock-out'en. Her skylder jeg Sandheden at meddele, at der ogsaa var enkelte spredte Stemmer fra Fag, der vilde blive direkte berørte af Lock-out'en. Men bl. a. Repræsentanterne fra 5 smaa Forbund stemte alle for Stridens Fortsættelse.

Men at Repræsentanterne fra en Del Forbund, der ikke bliver berørte ved Udsmidning, ved deres Afstemning tilkendegiver, at de for deres Vedk. kan gaa med til Konfliktens Fortsættelse og til yderligere at udvide den, og derved samtidig tilkendegiver, at de er parat til at bære de økonomiske Byrder, som en Lock-out af hint Omfang vil paalægge deres Fagforeningskasse og deres private Lommer, at det kan betegnes som *Egoisme*, havde jeg dog ikke troet. Og jeg havde mindst af alt ventet, at Vald. Nielsen vilde sætte netop dem, der stemte for Konfliktens Fortsættelse, i Klasse med »Skruebrækkere«.

Repræsentantskabet, der vedtog Forliget, bestaar af Udsendinge fra alle Fagf. under D. s. F.; den bebudede Lock-out vilde omfatte ca. 25,000 af mellem 80—90,000 Arbejdere. Forliget vedtoges med 116 St. mod 22. Naar man kender disse Fakta — og Vald. Nielsen *burde* ogsaa kende dem — skal der en *meget* livlig *Fantasi* til at slaa fast, at man her har stemt efter, om man vilde komme med i Kampen eller ikke. Thi enhver, der vil tænke sig lidt om, vil alene af Tallene kunne sé, at det ikke er Tilfældet.

Hr. Vald. Nielsen kalder Solidaritet et »*absolut religiøst (!) Begreb (!)*«. Jeg forstaar her ikke et Muk af, hvad V. N. mener. Spørgsmaalet: om jeg tror paa Solidariteten eller anerkender Egoismen som Drivkraft i Udviklingen, forstaar jeg i Grunden heller ikke ganske. Men efter Spørgsmaalets Form maa jeg *formode*, at Nielsen har *ment*: om jeg anerkender Solidaritet eller Egoisme som Drivkraft i Udviklingen. Solidaritet er intet Begreb, heller ingen Drivkraft i Udviklingen, men ganske simpelt det *Middel*, der udløser og omsætter den bevidste Arbejderklasses (ɔ: den, der paa det givne Tidspunkt er naaet saa vidt, at den forstaar at organisere sig) Kraft i Fordele for sig.

Hvad Egenkærligheden, Egoismen, kan være for den enkelte, for Personen, synes jeg kan være underordnet, men at tale om Egoisme for store Dele eller for Klasser af Befolkningen, hører i hvert Fald ikke til gængs Opfattelse af Ordet. Egoisme kan derfor ikke i den Forstand kaldes for en Drivkraft i Udviklingen. For Arbejderklassen kan Egoismen derimod være en Fare og en Hindring for Fællesskabet, for Sejr i dens Kamp. Under sidste Strejke stillede en Del Faktorer sig paa Arbejdskøbernes Side — det var ikke forhutlede Stakler, der solgte sig af Nød; det var heller ikke aandelige Undermaalere, der ikke vidste, hvad de gjorde. De fleste var sikkert Folk, der lod deres *Klasseinteresser* i Stikken for lidt Mammon, for en »fastere« Stilling og den

* Udhævelsen af mig.

finere Titel. Det var Egoisten, Hensynet til jeg-selv, der sejrede over Arbejderen, over Klasseføelsen i Vedk. Kun ved Hjælp af Solidariteten, Fællesskabet i vore Handlinger, er det muligt for Arbejderklassen at sejre i dens Handlinger, thi kun ved Fællesskabet er vi stærke, og kun ved i Fællesskab at byde dem, der svigter, Trods, er vi i Stand til at holde Egoisten nede, den Egoist, der personlig vil stjæle sig Fordel paa vore berettigede Interessers Bekostning.

VIGGO CHRISTENSEN.

Udmældelsen af „De Samvirkende".

Svar til Hr. SØRENSEN-KJELD.

MAA jeg straks, Hr. S.-K., gøre Dem opmærksom paa, at der ikke mellem Undertegnede og d'Hrr. Samuelsen og Vald. Nielsen finder nogen »Samvirken« Sted. Kun paa et eneste Punkt, nemlig Udmældelsen, er vi enige. Paa alle andre Omraader, saavel faglige som politiske, er jeg aldeles uenig med d'Hrr.

Det vilde forøvrigt været nok saa korrekt, Hr. S.-K., om De havde holdt Dem til, hvad jeg har skrevet, og søgt at modbevise dette. I Stedet for søger De ved Forvanskninger og Sammenblanding af, hvad Hr. Samuelsen og Nielsen har skrevet, at slippe bort herfra ved Udenomssnak.

Hvor har jeg skrevet, at jeg ønsker nogen Sprængning af »De Samv.«? Jeg har alle Tider kun arbejdet for vort Fags Udmældelse. Det er Dem selv, der forudsætter, at vort Fags Udmældelse vil have en Sprængning til Følge. Hvorfor sprængtes »De Samv.« da ikke, da Blikkenslagerne blev heldt ud? Skulde »De Samv.« sprænges som Følge af vor Udmældelse, saa har de sikkert heller ikke fortjent bedre Skæbne. Det er, hvad jeg har skrevet. Men det er dog en Væsensforskel. Hvis jeg havde ønsket at arbejde for en Sprængning, var det naturligste dog skaanselsløst at blotte alle de Skavanker, »De Samv.« har. Det har jeg dog saa godt som undladt af Hensyn til alle de Fag, der maatte ønske at bibeholde »De Samv.« i deres nuværende Skikkelse.

Paa dette Omraade har Hr. Wartenberg jo tidligere grundigt (efter min Opfattelse lidt for grundigt i et offenligt Blad) gennemgaaet »De Samvirkende«s Synderegister.

Saa skriver De, at jeg vil bort fra *alle kollektive Aftaler*. Hvor har jeg skrevet eller sagt noget saadant? Er De virkelig selv saa naiv, at De mener, at en Udmældelse vil betyde noget saadant? Véd De da ikke, at Lock-out-Forliget i Øjeblikket tilsikrer saavel Arbejdsgiverforeningen som »De Samv.« Ret til paa Trods af alle Overenskomster og kollektive Aftaler at dekretere henholdsvis Lock-out og Strejke? En Udmældelse maa jo snarere betyde et Skridt i modsat Retning.

Endvidere skriver De, at vi ved Lock-out'ens Begyndelse fik Lov til at vise vor Medbestemmelsesret ved at stemme for Strejken. Herregud hvor De er nøjsom i Deres Fordringer for at kaldes medbestemmende. Kan De ved Hjælp af »De Samvirkende«s eller vore egne Love bevise, at der var nogen anden Maade at gaa frem paa? Men er det noget Bevis for vor Medbestemmelsesret? Nej, kan De bevise, at vi ved Lock-out'ens Afslutning fik Lov til at bestemme, paa hvilke Betingelser vi atter skulde gaa i Arbejde eller hvilke Bestemmelser, der skulde træffes overfor de »Arbejdsvillige«, saa er det en anden Sag. Maaske Provinsianerne paa dette Omraade har været et Hestehoved foran Københavnerne. Organisationen har ganske vist ad Krogveje søgt at bevise sin Magt paa dette Omraade. Det regner jeg imidlertid ikke for ret meget.

Naar De skriver, at jeg i min sidste Artikel har søgt at give det Udseende af, at det *ene* var Hensynet til det *Tidsspilde* en Afstemning om Udmældelsen vilde forvolde, der bestemte mig til ikke at forlange en saadan, saa er det bevislig Usandhed. Noget saadant har jeg aldrig skrevet. Jeg har tværtimod fastholdt, at min Holdning i første Række var dikteret af Hensynet til *Kravet om 8-Timers-Dagen* og den vanskelige Stilling, der var skabt paa dette Omraade ved Hovedbestyrelsens Standpunkt i dette Spørgsmaal. Enhver Kollega, der er i Besiddelse af *Typ.-Tid.* Nr. 40 vil let kunne overbevise sig om, at Hr. S.-K.s Citater er Forvanskninger, for ikke at kalde dem ved skarpere Betegnelse.

Endelig skriver De, Hr. S.-K., at den Resolution, der blev vedtagen i København, og hvori der tilsiges Provinskollegerne Støtte i *Kravet om 8-Timers-Dagen*, kun er at betragte som en Lokkedue. Jeg har nu ikke nogen Andel i Resolutionens Fremkomst. Det forekommer mig dog, Hr. S.-K., at De paa dette, som paa saa mange andre Omraader, udviser en Overlegenhed, der grænser stærkt op til Uforskammethed, og det er dog ikke paa sin Plads iblandt Fagfæller.

Det vilde i hvert Fald fra min Side være blevet modtaget med stor Taknemlighed, hvis alle Provinsens Hovedbestyrelsesmedlemmer i Stedet for foran sidste Delegeretmøde at staa som en kompakt Mur imod Kravet om 8-Timers-Dagen, da alle som én havde tilsagt os deres Støtte ogsaa for Provinsernes Vedkommende. Mener De, Hr. S.-K., at det er ligegyldigt, hvorledes Udfaldet af Afstemningen paa dette Omraade bliver paa Delegeretmødet? Det vil, i hvert Fald efter min Opfattelse, have ikke saa ringe Betydning, hvis Københavns og Provinsernes Delegerede i fuld Enighed kan sætte Kursen paa dette saa vel som paa mange andre Omraader.

København, den 26. Oktober 1908. P. BERENDT.

Hvad er Egoisme?

HR. Vald. Nielsen skriver i Nr. 42 et Indlæg om Solidaritet. Bemærkningerne til Hr. V. Chr. kommer ikke mig ved; derimod vilde jeg gærne efter Ævne give et lille Bidrag til Besvarelsen af Hr. N.s og mit ovenn. Spørgsmaal. N. kommer til det Resultat, at Solidaritet er et moralsk Skalkeskjul, hvorunder vi søger at tilrane os den økonomiske og politiske Magt, og at det i Virkeligheden er Egoisme, der er Drivfjederen i vort faglige og politiske Organisationsarbejde. N.s Opsats og hele Virksomhed, saa vidt den er mig bekendt gennem Artikler i *Typ.-Tid.*, synes mig imidlertid at tyde paa, at N. er langt mere Idealist end Egoist. Og hvis Egoisme var vort Motiv, havde vi jo slet ingen Ret til at føre den Kamp, vi fører for bedre Kaar, thi saa maa vi jo indrømme, at dem med Pengene og Magten netop har Ret til at bære sig ad, som de gør, og vor Kamp er da kun beregnet paa at røve Magten og Pengene fra de nuværende Indehavere, fordi det er behageligere at uddele Pryglene end at modtage dem. Men det er i alt Fald ikke min Tro, at det er vort Motiv. Nej, vi kæmper for *Retfærdighed* i de sociale Tilstande, og kan som Følge deraf ikke være drevne af Egoisme; thi det er jo netop Egoismen, der er Skyld i, at de nuv. Magthavere blot sørger for at fylde deres egne Lommer og bryder sig Pokker om Retfærdigheden, og hvis vi lod os drive af de samme Motiver, vilde det jo kun sige, at naar vi kommer til Magten, vil vi bruge den paa samme Maade. Men jeg for mit Vedkommende mener, at alle Mennesker under de samme Forudsætninger er ligeberettigede, og naar det skal være saaledes — og det medfører Egoismen, der maa anerkende Frikonkurrencen — at en Del af Menneskene skal arbejde og de øvrige nyde Udbyttet, saa forekommer det mig at være temmelig ligegyldigt, hvorledes Rollefordelingen er.

Men naar vi nu arbejder for at faa Sol og Vind delt lige, øve Retfærdighed, saa er det af *moralske* Grunde — det *kan* jo ikke være andet. Thi den nugældende, paa Egoismen grundede, Ordning af Samfundet har jo ogsaa noget, der kaldes Retfærdighed, nemlig den juridiske; men den er vi dog alle enige om at betegne som en Skin-Retfærdighed — og det netop sét fra et moralsk Synspunkt. Juridisk Retfærdighed indeholder kun saa megen virkelig Retfærdighed, som Magthaverne mener at kunne staa sig ved, og enten det saa er Peter Jensen eller Jens Petersen, der bestemmer Indholdet, er ligegyldigt.

Vor Kamp er ikke et egoistisk Røvertogt, men en Strid for at faa Magten og bruge den til at udføre vore moralske Retfærdighedsbegreber i Praksis.

Med Hensyn til »Skruebrækkerne« mener jeg ogsaa, at de er nogle foragtelige Individer, og at det vilde være en Ærekrænkelse at blive nødt til at arbejde sammen med saadanne — men rigtignok af moralske Grunde; altsaa ikke fordi de maaske skader os for nogle Kroner, men fordi det er en saa umoralsk Handling som nogen: den at rotte sig sammen med de Store for at plyndre de Smaa. Thi hvis vi anerkender Egoismen, har vi ingen moralsk Ret — juridisk har vi aldrig haft — til at bekæmpe »Skruebrækkerne«, for saa kan vi dog vel ikke have noget imod, at de udfører Egoismen i Praksis.

Naar vi i vore faglige Kampe har maattet indgaa »Forlig«, er Grunden alene den, at vi ikke *allesammen*, alle Arbejdere, har været os vor Solidaritets*pligt* tilstrækkelig bevidst. Alle Mennesker har Pligt til at arbejde for social Retfærdighed, og naar saa faa endnu har mældt sig solidariske om dette Arbejde, er det af rent egoistiske Grunde. Og vort foreløbige Arbejde bør gaa ud paa at faa dem — i alt Fald Flertallet — til at anerkende denne Pligt, at faa dem til at gaa bort fra Egoismen til Idealismen og solidere sig med os om at praktisere denne.

Arbejderne er jo dem, der lider under Uretfærdigheden, og som vil afskaffe den, og et af Midlerne hertil er de faglige Organisationer. Alle Fagorganisationer har med andre Ord fælles Maal, og derfor er det ikke alene rimeligt, men synes jeg selvfølgeligt, at de slutter sig saa fast som muligt sammen om at naa dette.

Altsaa maa vi først og fremmest arbejde for at organisere de enkelte Fag saa stærkt som muligt og for at faa dem alle sluttet sammen i en stor Hovedorganisation, saaledes som vi har Begyndelsen til den i De Samvirkende. *Først da* er de faglige Organisationer en Magt, der ikke behøver at gaa ind paa et hvilket som helst »Forlig«.

Roskilde, 17. Oktbr. 1908. LAUR. CHRISTIANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

DEN 28., 29. OG 30. DECEMBER 1908 I KØBENHAVN

I HALLEN I „GRUNDTVIGS HUS"

STUDIESTRÆDE 38

Afdelingerne har i Henhold til Medlemsantal Ret til at vælge følgende Antal Delegerede:

Aalborg	3	København:		Randers	3
Aarhus	6	Sætterafdelingen	17	Ribe	1
Assens	1	Stereotypører og Galvanoplastik.	1	Ringkøbing	1
Bogense	1	Mdl. Trykkeriarb.	1	Ringsted	1
Brønderslev	1	Trykkerafdel.	8	Roskilde	1
Esbjerg	1	Kvindeafdelingen	9	Rudkøbing	1
Faaborg	1	Ny typ. Foren.	5	Rønne	2
Fredericia	1	Køge	1	Silkeborg	2
Frederikshavn	1	Lyngby	1	Skanderborg	1
Grenaa	1	Løgstør	1	Skive	1
Helsingør	1	Maribo	1	Slagelse	2
Herning	1	Middelfart	1	Stege	1
Hillerød	2	Nakskov	1	Stubbekøbing	1
Hjørring	1	Nyborg	1	Svendborg	2
Hobro	1	Nykøbing F.	2	Thisted	1
Holbæk	2	Nykøbing M.	1	Varde	1
Horsens	3	Næstved	2	Vejle	2
Kallundborg	2	Odder	1	Viborg	1
Kolding	3	Odense	6	Ialt	119
Korsør	1				

FORRETNINGSUDVALGET

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

DEN 30. DECBR. 1908 I KØBENHAVN

I HALLEN I „GRUNDTVIGS HUS"

STUDIESTRÆDE 38

umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde.

Afdelingerne har i Henhold til Medlemsantal Ret til at vælge Antal Delegerede som ovenstaaende.

HOVEDBESTYRELSEN

Malmø typografiske Forening.

1883—1908.

LØRDAG den 26. September var 25 Aar henrundet siden Malmø typografiske Forening stiftedes — altsaa en Del Aar før Svenska Typograf-Förbundet blev stiftet — og Foreningen hører ikke alene med til Malmø ældste Fagforeninger, men er ogsaa en af Byens stærkeste og forholdsvis bedst økonomisk situerede Foreninger. Malmø typografiske Forening tæller nu over 250 Medlemmer. Det kan sandsynligvis interessere vore Læsere at høre, at denne Forbundsafdelings Aarsregnskab for 1907 balancerede med en Sum af 16,090 Kr. 78 Øre, hvortil kommer Sygekassen, der balancerede med 4,465 Kr. 61 Øre, eller ialt 20,556 Kr. 39 Øre; Foreningen havde en Privatformue af 2,424 Kr. 85 Øre ved Aarets Udgang.

Det er ikke rene Bagateller, Malmø-Typograferne gennem deres Forening har været med til at udrette i Løbet af de 25 Aar, men at gaa hele Foreningens Historie igennem vilde nu føre for langt. Paapeges maa dog, at Foreningen, efter indtil 12. Januar 1889 nærmest at have virket som en Understøttelsesforening, fra denne Dag indtraadte i de virksomme Fagforeningers Kreds. Mange af de Forslag, der har ført Svenska Typograf-Förbund fremad, stammer fra Malmø — vi kan saaledes nævne Forslaget om, at Arbejdsløse faar Understøttelse til Flytning (senere optaget af Dansk Typograf-Forbund) og Forslaget om Indførelse af Tarif for Lærlinge (senere optaget ogsaa af det finske Typograf-Forbund); ved Gennemførelsen af Lærlingtariffen, der gennemførtes paa den Maade, at Typograferne sagde deres Pladser op, kom Lærlingene op paa en Løn, der begynder med, hvad der almindelig sluttes med i Danmark (ca. 7 Kr.), og de slutter med det dobbelte Beløb —, men ogsaa i Typografernes almindelige Kaar har Foreningen virksomt grebet ind. For 25 Aar siden var Lønnen almindelig 12—14 Kr. om Ugen med en Arbejdstid af ca. 16 Timer; nu er Lønnen højere i Malmø end i nogen dansk Provinsby; Arbejdstiden er begrænset til 8 Timer for alt Avisarbejde og iøvrigt til 9 Timer (i det ny Tarifforslag, der skal indføres til Nytaar 1909, kræves 8 Timers Arbejdsdag for alle (ogsaa Lærlinge). Mest bekendt blev vel Malmø typografiske Forening for sin kraftige Optræden i 1890'erne angaaende Gensidigheds-Spørgsmaalet, som den liberale Forbundsstyrelse modsatte sig at faa ordnet paa en tilfredsstillende Maade. Det gik saa langt, at indsendte Artikler fra Malmø i dette Spørgsmaal af *Sv. Typograf-Tidnings* Redaktør nægtedes Optagelse eller ogsaa forsynedes de med Noter, saa de blev ulæselige. Saa udgav Malmø Typografer deres eget Organ *Typografen*, der udkom med 8 Nr. og kostede Foreningen, som da ikke havde opsparet Kapital, over 300 Kr. — og naar Udgiften ikke blev større, saa var Grunden hertil, at de mest interesserede satte Bladet gratis i deres Fritid. Desuden udgav Foreningen en Brochure om Spørgsmaalet (skreven af L. CHR. NIELSEN, der ogsaa var Medlem af *Typografens* Redaktion). Foreningen havde Glæde af sit store og opofrende Arbejde: i Marts Maaned 1900 blev det første Kontingent betalt af Svensk Typograf-Forbund til det internationale Typograf-Forbund. Foreningen har i en Række af Aar udgivet et Festblad *Tenakeln*, der i Anledning af Forenings-Jubilæet udkom i 16 Sider, smukt udført i sort og rødt og illustreret. Bladet er udmærket redigeret. Vi Danske bør særlig mindes Foreningens raske Optræden i Sommer under Konflikten.

Til 25-Aarsfesten, der fejredes den 26. Septbr., var vor Kollega L. CHR. NIELSEN og Hustru indbudte som Foreningens Æresgæster. Indbydelsen var modtaget og ved Punschen, hvor flere Taler holdtes, bragte en Taler de danske Typografer en Tak og Hilsen for deres raske, sejrssikre Optræden ved Lock-out'en i Sommer. Festen, der var smukt arrangeret, sluttedes først, da det dagedes.

Til Hr. Sørensen-Kjeld!

ALT, hvad De skriver, er kun, hvad man evig og altid læser i *Social-Demokraten*. Dette gør i og for sig intet, hvis det blot er rigtigt, men det være sig saa langt fra. Haabende, at De ganske stiltiende vil indrømme mig, at De har været ude i det rent sindssvage, naar De siger, at min Røst er en Arbejdsgivers, skal jeg gaa over til at omtale den Del af Deres Artikel, der er saglig.

Først maa jeg dog tilføje den Bemærkning, at naar De skyder efter »Seperatister«, »Anarkister«, »Ungsocialister«, Arbejdsgiverallierede, saa er det en Taktik, som næppe vil betale sig for Dem, dels fordi Typograferne sikkert forlanger en mere saglig Behandling af Spørgsmaalet, dels fordi disse Skældsord ganske preller af overfor mig, der aldrig har tilhørt nogle af disse Afskygninger, ligesom jeg har haft min Mening om Tingene længe før *Socialistisk Arbejderblad* saa Dagens Lys og trods Opfordringer aldrig har villet skrive i dette Blad. At Bladet alligevel har aftrykt min her i *Typ.-Tid.* optagne Artikel »Bogtrykkerkultur« in extenso, kan jeg jo ikke gøre for.

Jeg er ikke saa naiv, at jeg tror, at vi saadan uden videre kan rydde Rigsdagen ud af Verden; men jeg er paa den anden Side heller ikke blind for, at der klæber adskillige Mangler ved Parlamentarismen. De skriver akkurat ligesom *Soc.-Dem.*, at Politik er den frelsende Engel, og af den Grund bliver Fagbevægelsen ganske stillet i Skygge. Kan De da ikke sé, Hr. Sørensen-Kjeld, at i alle vigtige Spørgsmaal er det slet ikke Rigsdagen, der bestemmer. Det har *Soc.-Dem.* jo fuldt ud indrømmet den Gang, da Salget af de vestindiske Øer var strandet; da skrev Bladet nemlig i en dobbeltskudt Artikel, at det var Hoffet i Forbindelse med nogle Kapitalister, der havde Interesse i, at Øerne forblev danske, og det var disse Herrer, der *indirekte* havde sørget for, at de ikke blev solgt.

Tænk paa, Sørensen Kjeld, at den Dag, da der paa Rigsdagens Bord forelægges et *virkeligt socialistisk Lovforslag*, da vil Udlandets Børser øjeblikkelig nægte at notere danske Papirer. De udenlandske og indenlandske Kapitalister vil opsige alle Laan og trække deres Penge ud af Landet, vi vil i Løbet af et Par Dage være ruinerede. Vi saa jo for ganske nylig, hvorledes den Smule Vintold, som ikke en Gang var vedtaget, bragte Danmark et Tab paa flere Millioner Kroner, da Paris' Børs lukkede for danske Papirer; *da maatte Rigsdagen hurtigst muligt kassere Lovforslaget.* Af samme Grund er for Resten Henry Georges Jordrenteprogram uigennemførligt.

Tror De, at Arbejdsløshedsloven er gennemført, fordi der sidder Socialdemokrater i Rigsdagen? Nej, ingen Lov af den Art gennemføres uden at det først er blevet et saa stærkt Krav og en saa tvingende Nødvendighed, at man simpelt hen er nødt til at gennemføre det, rent bortset fra, at Kapitalsamfundet selvfølgelig er interesseret i, at den erhværvsløse Masse ikke bliver saa sultne, at de er en Fare for Staten. Samtidig med, at man kaster disse Smuler ud til de Sultne, binder man dem saa ved nedværdigende Lovparagrafer; thi det kan jo ikke nægtes, at der i Arbejdsløshedsloven er flere for Arbejderne nedværdigende Bestemmelser. Er De blind for, at et socialistisk Ministerium vil være magtesløst? Sér De ikke, at naar en Socialdemokrat i Frankrig bliver Minister, saa bliver han smidt ud af Partiet fordi han har svigtet sit Program og har ladet skyde paa strejkende Arbejdere? (Han kan jo

ikke andet. Desuden bryder han sig vel Pokker om det, naar bare han bliver Minister.) Følger De ikke saa meget med, at De véd, at Flertallet af de franske Arbejdere har forladt Parlamentarismen af alle de af mig nævnte Grunde og fordi de franske Rigsdagspartier kun er Udtryk for hver sin Fløj af Børsen og understøttes af disse (*Soc.-Dem.* skriver ganske vist noget andet, men det er Udklip af Jaurés Avis *Humanité* og er altsaa enten ensidigt eller urigtigt).

Véd De, Hr. Sørensen-Kjeld, at A. C. Meyer i et Interwiev har sagt, at alle store Kulturbevægelser rammer ved Siden af Maalet! og endelig: Tror De paa Karl Marx's Ord: »Staten kan aldrig overvinde Armoden«?!

— — —

Ligesom Stirner tog fejl, da han troede, at han ved sin individualistiske Lære kunde omstyrte den tyske Stat i Løbet af 10 Aar, saaledes har Karl Marx, trods hans dygtige og fuldkomne Paavisning af Kapitalens Cirkulation og Udbytningstendens, ogsaa taget fejl, da han spaaede, at Kapitalen vilde koncentrere sig i Løbet af 50 Aar. *Kapitalen er jo slet ikke koncentreret!* og de enkelte Kapitalister, der findes, regerer jo væsentlig med Smaafolks Sparepenge, saaledes, at netop en stor Del af Massen er interesseret i, at disse holdes oppe. Den Mellemklasse, som Karl Marx spaaede vilde forsvinde, og hvis Medlemmer vilde blive kastet ned i Proletariatet, hvad jo ogsaa er *absolut nødvendigt*, for at Menneskeheden kan faa *fælles Interesse*, den blomstrer jo i fuldt Flor og de enkelte Detajlhandlere, som Kapitalen udrydder, de erstattes jo af Direktører, Underdirektører, Forvaltere og Afdelingschefer, saaledes at der stadig er en Middelstand, hvilket Kapitalmagten ogsaa er interesseret i og som Følge deraf vedligeholder. Husk saa i denne Forbindelse paa, Sørensen-Kjeld, at Socialisme kun kan gennemføres, naar Menneskene har fælles Interesse, af Idealisme bliver den aldrig gennemført. Tænk saa ogsaa paa, at Socialdemokraterne paa Rigsdagen ved at gennemføre Husmandslove er med til at skabe en hel ny Klasse Smaakapitalister, ja endog gør sig til Talsmænd for, at disse Lodder skal være saa store, at Manden bliver uafhængig. Og imedens sidder saa Gustav Bang og skriver knastørre Artikler paa tre Spalter til 8 Øre Linjen om det fordelagtige i *Stordrift* i Landbruget.

Nej, Hr. Sørensen-Kjeld, der hører mere end Deres overfladiske Bravader til for at forstaa det sociale Spørgsmaals Krinkelgange. Men det kan jo være, at De véd bedre Besked og tænker, at det Valgflæsk er godt nok til Typograferne! Det kan jo ogsaa være, at De hører til den Type, der dykker ned i det marxistiske Hængedynd, der hedder *Forholdenes Magt*, det Dynd, der fuldstændig sluger og beholder sin Mand, saaledes at naar han har læst Marx, saa er han en enthusiastisk Aand, der maaler alle Ting og alle Spørgsmaal med den marxistiske Alen, i Stedet for at han skulde *sammenligne* de forskellige Socialøkonomer og Filosofer og kritisk undersøge, hvad der hos hver især er rigtigt eller forkert, og i det hele taget lære at blive et voksent Mandfolk, der selv kan dømme i en Sag uden at skulde ofre sig for et Dogme, der er gængse i Tiden.

— — —

Har De nogensinde tænkt over, at Opfindelserne *maaske* bringer os derhen, at Produktionen bliver *individuel*, Tekniken bliver saa udviklet, at hver omtrent kan forskaffe sit og er uafhængig af sin Næste. Den stærke Maskinkoncentration i Fabriker er jo en Fortids Opfindelse og har været særlig besparende paa Grund af, at der her kun behøvedes et Dampanlæg til de mange Maskiner samtidig med at Arbejdet specialiseredes og Produktionen forøgedes. Men saa kom Elektricíteten og den har allerede revolutioneret ikke saa lidt, og vi kan vente.os meget af den. Foreløbig er der den Vending, at medens alle Maskiner skulde anbringes i samme Ejendom, som Dampkedlen var, saa kan man nu flytte Maskiner hvorhen det skal være, ja endog hjemme i sin Stue, og anbringer den lille Motor paa en Hylde; altsaa en Decentralisering af Stordriften. Naar jeg samtidig hertil føjer, at der for ganske nylig er opfundet en Skomagermaskine, som har overflødiggjort Specialiseringen af Arbejdet, saa er det et Fingerpeg i Retning af en Udvikling, der ganske gaar bort fra Socialismen; thi Socialismen forudsætter og er jo netop en Frugt af den i forrige Aarhundrede opstaaede Industri med Arbejdsmidlernes Koncentrering og Specialisering. Thi selv om De vil hævde, at i sidste Instans skal dog Elektriciteten laves paa et *Fællesværk*, saa har jeg dog Ret til at tage Vind- og Vandkraft i Betragtning, ligesom vi eventuelt kommer til at regne med Radium.

Ud fra disse Betragtninger kan jeg med en rolig Samvittighed gaa over til at tale om, om vi bør opretholde den Institution, der hedder De samvirkende Fagforbund; thi jeg antager nu, at Læserne har faaet Forstaaelsen af, at jeg ikke betragter »Das Kapital« som en Bibel og Sammenklumpningen som en Gud; men at jeg anerkender de gode Ting i begge Parter, og ikke som ortodokse Socialdemokrater, der, trods det, at de sér, at Kapitalmagten har taget selve Sammenslutningen i sin Tjeneste og lader denne holde Justits over Medlemmerne, saa at de er lydige Redskaber, alligevel ikke tør forlade denne Plimsoller af Hensyn til deres »Tro« og deres »Gud«. Ja, der er maaske endog dem, der er saa naive, at de anser De samvirkende Fagforbund for den Institution, der skal overtage Produktionen! Ja, Gud hjælpe os!

Jeg kommer til at tænke paa Bygningssnedkerstrejken sidste Aar, da Heide sørgede for, at Strejken kom til at vare saa længe, at Detajlhandlerbanken gik fallit paa Grund af, at de Ejendomme, den havde kapitaliseret, ikke kunde blive færdige. Først da Detajlhandlerbanken var gaaet fallit, kom Heide som den frelsende Engel, Arbejderven og Samfundsbevarer og kaldte Borgmester Jensen ned i Privatbankens Lokaler og saa afsluttede de to den Konflikt. Jeg véd ikke, om Borgmester Jensen har ordnet et Laan til Københavns Kommune ved samme Lejlighed, men det er da sikkert, at Heide er i Besiddelse af saa megen Magt, at han kunde blive generende nok for Kommunen, hvis den blev Uvenner med ham.

Naar vi er naaet saa vidt, da er Fagbevægelsen ude i sin egen Karrikatur, og saafremt vi ikke vil forsumpe, da maa vi snarest forlade det Princip, der hedder »af Hensyn til det parlamentariske«. Lad Arbejderne stemme, hvis de har Lyst, men prøv ikke paa at staa i Vejen for vor Fagbevægelse, thi da vil I blive traadt ned! Den eneste Kamp, der batter noget, er den økonomiske, saa kan Rigsdagen bagefter komme med sin Reparationskasse og udfylde Hullerne i Udviklingen, ligesom sætte Punktum efter en Sætning, der er skrevet. En Rigsdag, hvis Lovforslag ligger til Eftersyn paa Børsen inden de vedtages, kan ikke gavne hverken Dig eller mig stort. Og det Skræmmebillede, man viser os om Undtagelseslove, duer ikke; thi den Regering, der turde vove at foreslaa noget saadant i vor Tid, vilde give sig selv Dødsstødet.

Der er sagt om Bygningssnedkerne, at de stod skidt i den Konflikt. Ja, det tror Pokker, naar de foruden Heide havde De Samv. at slaas med, idet disse forbød sine Medlemmer at understøtte dem, fordi *Lock-out-Forliget* forbyder det. Og man kan vel roligt gaa ud fra, at Ledelsen af De Samv. har sét deres Fordel i, at Bygningssnedkerne ikke vandt alt for meget, de stod nemlig udenfor De Samv., og det maatte jo ikke sés, at der kunde vindes Sejre derudenfor. Naar man fra Ledelsens Side kæmper saa stærkt for at blive staaende i De Samvirkende, maa man vel ogsaa tage det Moment med, at en Del af dem har forskellige »Ben« i denne Forening.

De skriver, Hr. Sørensen-Kjeld, at det vil skabe baade Harme og Bitterhed, naar vi mælder os ud. Ja, jeg tvivler ikke om, at De baade vil blive harm og bitter, naar vi sparker den politiske Trappestige bort under Fødderne paa Dem, hvis den staar os i Vejen!

I forhenværende revolutionære Arbejdere! Kast hele den støvede Rustning af Jer, der hedder De Samvirkende, den er saa tung, at I ikke kan røre Jer. Tilkæmp Jer al den Fordel af Samfundet, som I har Magt til og lad være med at blive sentimentale Nikkedukker, der kun bruger Jeres Fagforening til at faa billige Billetter til Zoologisk Have. Det ender s'gu med, at Julius Schiødt beholder Jer derude!

København, den 18. Oktober 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Lærlingene og Forbundet.

I Følge Lovene for vor Arbejdsløshedskasse skal man for at være understøttelsesberettiget have betalt Kontingent i et Aar, men for at komme de Nyudlærte til Hjælp, er der i de samme Love en Paragraf om, at Lærlinge, som mælder sig et Aar før de faar udlært, og som betaler 6 Kr., kan erholde Rejsehjælp, naar de har været Svend i 6 Uger.

Denne gode og humane Bestemmelse haaber jeg Lærlingene benytter i saa stor Udstrækning, at *ingen* Nyudlært staar uden Understøttelse efter de 6 Ugers Forløb. At Typograferne paa de respektive Arbejdssteder henleder Lærlingenes Opmærksomhed herpaa, betragter jeg som en Selvfølge.

Man skulde jo synes, at en saadan Paragraf havde alles Sympati — ogsaa Principalernes; dette er imidlertid ikke Tilfældet. Her i Byen er i hvert Fald én Bogtrykker, som ikke synes om den. Det er den »humane« Hr. Rye. Han har haft alle sine Lærlinge kaldt over paa Kontoret og opfordret dem til ikke at mælde sig til Fagforeningen inden de havde udlært; »de skulde ingen Skade lide derved, da de nok skulde faa Lov at arbejde et Aar hos ham efter Læretidens Ophør«. Det er et nyt Udslag af Hr. Ryes saa højt priste »Humanitet« — sa' De noget, Hr. B—r?

Spørgsmaalet har maaske været behandlet paa Bogtrykkernes Generalforsamling forleden og er indgaaet som et Led i »Forsvaret«, da de unge Mennesker, hvis de gaar ind paa Hr. Ryes og ligesindedes Forslag, jo i et helt Aar vil være prisgivet Principalens Forgodtbefindende. Men forhaabentlig har man gjort Regning uden Vært, da Typograferne paa Steder, hvor man vil søge at realisere den »smukke« Tanke, nok skal vide at gøre Lærlingene forstaaelige, hvad der tjener til deres eget bedste: *at mælde sig til Organisationen, saa snart de i Følge Lovene kan optages!*

Et Løfte, som Hr. Ryes, betyder forøvrigt ikke stort, thi hvor ofte sér man ikke hensynsløse Principaler kaste deres Nyudlærte paa Gaden i samme Øjeblik, Læretiden er udløben, og de skal til at betale tarifmæssig Løn til dem. Tror nogen, det bliver anderledes, hvis Lærlingene imødekommer Kravet om at vente med at mælde sig til Foreningen? Nej, saamænd gør det ej!

Randers, den 27. Septbr. 1908. HERM. HANSEN.

2 Lønskalaer.

I *Typ.-Tid.* Nr. 43 læste jeg, at Holbæk Lokalafdeling havde vedtaget en Resolution, hvori det hed, at de var stemt for 2 Lønskalaer, henholdsvis 26 og 24 Kr., — *men selvfølgelig* skulde Holbæk ind under de 26 Kr., da alt var saa dyrt der.

Nu vil jeg nok spørge de gode Holbækkere, om de tror, det er billigere at leve i Byer, der er mindre, siden vi skal nøjes med 24 Kr. Som f. Eks. nu her hos os i en af Landets mindste Byer er det absolut dyrere med mange Ting end i de større, og hvorfor — ja, det ligger nær at besvare: fordi der ingen Konkurrence er mellem de faa Handlende: de kan holde høje Priser, fordi de véd, at de er eneraadende paa Markedet. I Nabobyen, der er betydelig større, kan de fleste Varer — som Følge af større Konkurrence — købes betydelig billigere end her, og det hænder ikke sjældent, at man ser det Særsyn, at Folk her fra Byen tager til Nabobyen for at gøre Indkøb. Vi Smaafolk kan nu ikke bære os saadan ad, vi maa nøjes med at købe vore Varer i smaa Partier og betale dem i dyre Domme. Hvor langt kan man vel naa med 24 Kr., naar man er en Familje paa 7—8 Medlemmer? Huslejen er dyr — ca. 200 Kr. aarlig for en lille 2-Værelsers Lejlighed, Skatten ikke lille, og naar der saa er en stor Familje, der skal forsørges; — jo, jeg ved af Erfaring, hvor langt 24 Kr. rækker.

Jeg maa paa det bestemteste fastholde, at er der nogen, der trænger til at faa forbedret deres Kaar, da er det Smaabyerne; hvorfor skal de smaa sættes til Side, præsterer vi maaske ikke lige saa godt og lige saa meget Arbejde som andre, eller har vi paa anden Maade forsyndet os, saa vi skal behandles som en Underklasse — man skulde tro det. Nej, lad os faa *éns Løn over det hele* og ikke dette Prangersystem; det er kun, hvad der er rimeligt og ret.

Med Hensyn til 8-Timers Dagen er der ofte fremsat den Paastand, at den skulde staa i forreste Række ved Tarifrevisionen, men jeg vil dog spørge, om det at leve ikke er det, man først og fremmest maa sørge for; thi det er ikke Idealet, at man, for at faa en 8-Timers Arbejdsdag, maa uddanne sig til Sultekunstnere. Jeg tror at have den store Skare paa min Side, naar jeg paastaar, at vi først og fremmest maa søge at hæve Lønnen for vort Arbejde, saa vi bliver i Stand til at forbedre vore økonomiske Kaar, thi det trænges der højligt til, i alt Fald i Smaabyerne. Den gamle Frase, at det er billigere at leve i Smaabyerne, den er dog bleven *for* gammel.

Det er ikke min Mening, at Kravet om 8-Timers Dagen skal lægges helt til Side som noget, der ikke vedkommer os; tværtimod indser jeg fuldt ud Berettigelsen i Fordringen heraf, men naar vi lever under saa trange Kaar som for Tiden, da maa ingen fortænke mig i, at jeg stiller Kravet om højere og *ensartet* Løn i første Række. C—s.

En »Berigtigelse«.

Hr. Redaktør! I Anledning af en Notits i *Typ.-Tid.* Nr. 42 beder jeg Dem optage følgende Berigtigelse:

Under Forberedelserne til Fremstillingen af *Pressens* første Numer viste det sig, at flere tekniske Ledere ved de i Foretagendet interesserede Blade under forskellige Paaskud trak sig bort fra Deltagelsen i at udføre samme. Ved saaledes at blive stillet isoleret, som de eneste Ikke-Principaler, til et Arbejde, i hvilket saa mange af de Huse, der led under Strejken var interesserede, mente min Kollega og Undertegnede os berettigede til at undslaa vor Deltagelse i den tekniske Udførelse. Ved Henvendelsen til en paa Gaden patrouillerende Typograf, kom en af Forbundets Funktionærer til Stede, hvem vi, for at undgaa al Misforstaaelse, gjorde bekendt med vor Bestemmelse. At jeg havde opgivet al Deltagelse i Fremstillingen af dette Kollektivarbejde, gjorde jeg i faa og korte Ord vedkommende Funktionær bekendt med — dette og intet andet. Min fremtidige Optræden iøvrigt, under Fortsættelsen af den lige paabegyndte Konflikt, blev ikke berørt med et Ord, hverken fra hans eller fra min Side. Fra Konfliktens Begyndelse og under hele dens Forløb udførte jeg saa meget af Husets løbende Arbejde som jeg kunde overkomme, fordi det straks var mig klart, at jeg kun havde én Vej at følge, den nemlig, at opfylde mine Forpligtelser mod det Hus, hvis Tillid, jeg nød, og hvis Interesser jeg havde at varetage. Med dette Syn paa Sagen kunde jeg altsaa ikke, til en i Forholdet mellem mig og mit Hus uvedkommende Person, afgive noget som helst Løfte om at svigte mine Forpligtelser, saalidt som at afgive Æresord paa at gøre det.

At Sagen forholder sig som her fremstillet, at jeg overfor Forbundets Funktionær har konstateret et Faktum og iøvrigt ikke afgivet Løfte af nogen Art, hverken med eller uden Æresord, har min Kollega erklæret sig villig til om fornødent at bevidne — og maaske kan jeg her appellere til vedkommende Funktionærs Loyalitet ved at bede ham bekræfte, at min Fremstilling er overensstemmende med Sandheden.

København, den 19. Oktober 1908. VILHELM OLSEN.

Da det var mig, der efterkom Faktor Vilh. Olsens Ønske om at træffe ham og hans Kollega for at modtage en Erklæring ang. deres Forhold til Strejken, skal jeg efter Redaktørens Ønske gerne knytte et Par Bemærkningerne til ovenstaaende »Berigtigelse«.

Hr. Olsen giver det Udseende af, at hans Løfte til mig angik hans Medvirkning ved *Pressen*, hvilket imidlertid ikke er korrekt alene af den simple Grund, at Forsøget paa at faa Bladet trykt hos O. C. Olsen var strandet, *forinden der sendtes Bud efter mig*. Herom var det altsaa ikke nødvendigt at afgive nogen Erklæring.

Nej, Faktor Olsens og hans Kollegas Løfter gik — uden min Opfordring — ud paa, at de under Konfliktens videre Forløb vilde holde sig passive og derpaa modtog jeg deres Æresord, hvilket jeg selvfølgelig har Vidner paa.

Hvorledes Hr. Olsen holdt *sit* Æresord illustrerer han bedst selv, naar han skriver, at han udførte saa meget af Husets løbende Arbejde, som han kunde overkomme.

Den 24. Oktober 1908. EMIL MØLLER.

Kollegerne erindres om Novemberfesten til Fordel for de arbejdsløse. Formaalet er godt, og Programmet er lødigt og fint.

Derfor bør Koncertsalen fyldes med Kolleger Lørdag den 21. November.

Køb derfor Billet!

Tak!

TYPOGRAF-TIDENDE for den 25. September indeholder en lille Artikel, hvori Hr. Sørensen-Kjeld byder Paalæggerskerne og Trykkeriarbejderne velkommen i Organisationen.

Jeg tror ikke, jeg tager Fejl, naar jeg paa flere end egne Vegne kan sige Hr. Sørensen-Kjeld Tak for, at han har slaaet til Lyd for en eventuel Forbedring af vore Kaar, der mange Steder er alt andet end misundelsesværdige. For en Løn af 16 à 18 Kr. ugtl. maa en Trykkeriarbejder i mange Tilfælde arbejde i 10½ à 11 Timer i Døgnet, og han maa som oftest møde 1 à 2 Timer før Arbejdstiden om Morgenen for at vaske eller feje Gulve, rense Spyttebakker og om Vinteren fyre i Kakkelovnen m. m. — et Arbejde, der syntes at passe ulige bedre for en Rengøringskone —, og han er som Regel den sidste, der forlader Lokalerne om Aftenen. Paalæggerskene er med Hensyn til Løn ikke bedre aflagte. I de fleste Tilfælde betales en Heldagsplads med 7 à 8 Kr. ugtl., og en Halvdags med 3 à 4 Kr., hvilket ikke kan siges at være nogen overvældende høj Gage. Hr. S.-K. skriver: »Vi maa være forberedt paa, at de nye Medlemmer møder med Krav, og vi maa da være lydhøre og gøre vort til, at de kan faa nogle af Ønskerne opfyldt.

Hvor mange, der møder med Krav, véd jeg ikke, men jeg synes, at vi har god Grund til at kræve en Forbedring, baade med Hensyn til Lønnen og til Arbejdstiden. Jeg henstiller til d'Herrer Delegerede paa kommende Delegeretmøde at søge at faa Tariffen lavet saaledes, at der kunde blive en nogenlunde Forbedring ogsaa i vore Lønforhold, og samtidig ikke glemme vor lange Arbejdstid. Er Arbejdet for Sætternes og Trykkernes Vedkommende sundhedsfarligt, kan det for vort Vedkommende vel ikke være helt ufarligt. Ligeledes henstiller jeg til andre Trykkeriarbejdere om i saa stort Tal som vel muligt at slutte sig til Organisationen, da det efter min Mening er den eneste Vej at gaa for at faa vore Kaar forbedret nogenlunde tilfredsstillende. Forhaabentlig lykkes det ikke Principalerne at faa nogen Medhjælper nu ud af Fagforeningen og ind under Tyendeloven, som der sine Steder har været gjort Forsøg paa, thi derved vilde den sidste Rest af vor Selvstændighed være fløjten.

Med Tak for Optagelsen. TRYKKERIARBEJDER.

Stenografi.

DET er forunderligt saa faa Journalister og Typografer her i Landet, der har Kendskab til Stenografi.

I Virkeligheden hæmmer Typograferne i høj Grad Stenografiens Udbredelse, idet Journalisterne nemlig ikke vil lære Stenografi, naar Typograferne ikke kan læse denne Skrift, og omvendt vil Typograferne ikke lære Stenografi, naar Journalisterne ikke stenograferer. Med denne stadige »Holden fast ved det gamle« kommer man selvfølgelig aldrig videre.

Tilsyneladende vil det være i Journalisternes og Referenternes Favør, at Typograferne lærer Stenografi, idet førstnævnte saa ikke behøvede at renskrive deres Stenogrammer i alm. Skrift, men med det samme kunde indlevere dem til Sætteriet, hvorved sparedes megen Tid.

Den, der har prøvet stenografisk at referere Forhandlingerne i et længere Møde, vil kunne tale med om, hvor langsomt dræbende det er at skulle sidde og overføre et saadant Referat i alm. Skrift i Stedet for med det samme at kunne aflevere Stenogrammet i Sætteriet, for at det kunde blive sat af stenografikyndige Typografer.

Skal Typograferne med Rette knnne kaldes »Arbejdernes Studenter«, bør de ikke være med til at sætte Bom for det Fremskridt og de Fordele, Stenografien i Virkeligheden byder.

Fra det Øjeblik Typograferne havde lært Stenegrafi, vilde foruden Journalister bl. a. ogsaa Forfatterne lære denne praktiske Hurtigskrift, da de derved vilde spare megen Tid ved at skrive deres Manuskripter med Stenografi i Stedet for som nu med alm. Skrift. Herved vilde Typograferne opnaa en meget stor Fordel, idet alt, hvad der hidtil havde været ulæseligt i den alm. Skrift, altid vil være læseligt i stenografisk Skrift. Som bekendt skriver mange Forfattere en daarlig og ulæselig Haandskrift, der tit volder Sætterne Bryderier og Ærgelser. Lærte disse Forfattere at stenografere, vilde deres Manuskripter til enhver Tid kunne læses, idet det næsten er umuligt at skrive en ulæselig stenografisk Skrift.

Mange større Handelskontorer lader deres Personale lære Stenografi, ja afholder endog de Udgifter, der er forbundne dermed. Hvad om flere større Blade her gjorde en Begyndelse og lod saavel deres Journalister som Typografer lære Stenografi? Megen Tid vilde derved indvindes og Fordelen skulde snart vise sig. Jeg vil i denne Forbindelse særlig pege paa de kommende Folkethingsvalg, foran hvilke jo gaar en Valgkampagne paa flere Maaneder. Hvad der her skal refereres af Taler o. lign. er ikke Smaating, men dette Arbejde vilde, ved Brugen af Stenografi, blive lettet i betydelig Grad.

Netop nu, da de lange Vinteraftener staar for Døren, kan man anvende mangen ledig Time, der maaske ellers vilde gaa bort til noget unyttigt, til Studiet af Stenografien — et Skridt, man aldrig senere vilde komme til at fortryde.

Randers, i Septbr. 1908. M. MEILBY.

„De Samvirkende".

DET synes, som om Diskussionen ang. Udmældelsen af »De Samvirkende« er ved at dø hen, og jeg tror ogsaa, at Medlemmerne nu er klar over derte Spørgsmaal. Vi har andre og mere vigtige Ting at tænke paa og vie vore Kræfter end Splittelse, hvoraf kun Arbejdsgiverne kan høste Fordel; vi kan være sikker paa, at de har fulgt Bestræbelserne paa at splitte »De Samvirkende« med stor Interesse og hemmelig Glæde, men jeg vil oprigtig ønske, at d'Hrr. maa blive skuffede. For mit Vedkommende skulde jeg heller ikke have lagt Beslag paa *Typ.-Tid.s* kostbare Plads i Anledning af ovennævnte Spørgsmaal, hvis ikke Hr. —n. i Bladets sidste Numer søger at bilde Medlemmerne ind, at Litograferne *intet* opnaaede ved den afsluttede Overenskomst.

Jeg antager, at Hr. —n.s Paastand om, at det, Litograferne opaaede, var lig o, skal tjene som en af de stærkt efterlyste Grunde for Udmældelsen. Denne Grund duer imidlertid ikke; men man faar det Indtryk, at Hr. —n. er lige glad, naar bare vi kommer ud af »De Samvirkende«. Hvis han havde gjort sig den Ulejlighed at betragte Resultatet nøjere, vilde han være kommen til en hel anden Slutning.

Hr. —n. maa jo dog vide, at Litograferne, trods det, at Arbejdsgiverforeningen havde vedtaget en Beslutning paa dens Generalforsamling, som forbød dens Forretningsudvalg at gøre nogen Indrømmelse med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse, opnaaede ½ Times Nedgang eller med andre Ord 50 pCt. af deres Fordring paa dette Omraade. De har nu ½ Times kortere Arbejdstid end Provinstypograferne og staar frit til den 1. Januar 1910, da Typograferne i København erholder 8 Timers Arbejdsdag. Naar man tager i Betragtning, at det, at røre ved Arbejdstiden, overfor Arbejdsgiverne har Virkning som en rød Klud for en Tyr, synes jeg ikke Resultatet er saa daarligt endda.

Hr. —n. er sikkert enig med mig i, at 8-Timers Arbejdsdagens Indførelse er det Maal, alle Arbejdere maa stile henimod, om end det sker Skridt for Skridt og paa Bekostning af 1 Kr., man kunde ønske lagt til Ugelønnen. I 1906 forlangte Københavns Typografer en Arbejdsdag paa 8 Timer, men da de ikke kunde faa en hel Time slaaet af med det samme, nøjedes de midlertidigt med ½, og ved at læmpe sig frem staar de den 1. Januar 1910 med 8-Timers-Arbejdsdagen. Det er egentlig det samme, der er sket med Litograferne, idet de fik ½ Time straks og staar frit 1910. Ganske vist har de ikke den anden ½ Time paa Haanden, men for at faa det var der ogsaa Udsigt til, at 25,000 Arbejdere skulde være kastet paa Gaden, foruden de, der var der i Forvejen; et uforholdsmæssigt stort Offer.

— — —

Der er et andet Punkt, som de utilfredse Gang paa Gang har ført i Marken og af dem særligt er givet som Grund for Udmældelsen; det er Lock-out-Forliget af 1899, der af d'Hrr. betragtes som »De Samvirkende«s Kræftskade og det, som »svinebinder« os. Hvorledes de tænker dem at komme bort fra dette Forlig, kan jeg ikke fatte; det opnaas i alle Tilfælde ikke ved, at vi mælder os ud. Jeg er i Besiddelse af en Københavner-Tarif, og i den er Lock-out-Forliget — det findes ogsaa i Provinstarifen — medtaget som Tillæg med følgende Indledning: »*Det er af Tarifkommissionen vedtaget at tilføje Tarifen følgende Overenskomst*« (herefter kommer hele Forliget). Vi kan kun blive løst fra vore Forpligtelser overfor denne Overenskomst ved, at den opsiges af en af Hovedorganisationerne (»De Samvirkende« og Arbejdsgiverforeningen), hvilket ogsaa tydeligt fremgaar af Forligets Punkt 13, i Følge hvilket **ingen Forening ved at udmælde sig af Hovedorganisationen kan løse sig fra Forpligtelser, de ved Overenskomsten er indgaaet paa**. Det turde ogsaa være et Spørgsmaal, om Typograferne i København, selv om »De Samvirkende« og Arbejdsgiverforeningen enedes om at ophæve Lock-out Forliget, var løst fra sine Forpligtelser, saalænge de har den i deres Tarif.

Randers, den 29. Oktober 1908. HERM. HANSEN.

En Faktorforening.

EFTER Indbydelse af d'Hrr. Albert Thiel, *Svendborg Amtstid.*, Hans P. Rasmussen, *Svendborg Folkeblad,* Carl Genius Fich, Stiftsbogtrykkeriet, Odense, C. Andersen, *Faaborg Folketidende*, H. Anderschou, *Sorø Amtstid.*, Slagelse, Jul. Bigum, *Holbækposten*, N. Chr. Nielsen, *Randers Dagblad*, og Florian Jørgensen, *Randers Venstreblad,* afholdtes Søndag den 1. November et Møde af Faktorer paa Industrihotellet i Odense. 15 Faktorer ialt var mødt. Da Mødets Afholdelse var kommet til Forretningsudvalgets Kundskab, besluttedes ved et Par Repræsentanter at faa Adgang til Mødet. D'Hrr. Hvidtfeldt og Laur. Jensen i Forening med Odense Lokalformand, Hr. Welblund, indfandt sig ved Mødets Begyndelse og tilkendegav deres Ønske om at deltage i Mødet og begrundede hvorfor.

Efter en kort Raadslagning af Indbyderne blev man anmodet om at komme til Stede, efter at de fremmødte Faktorer først selv indbyrdes havde drøftet Sagen. Ved Fællesmødet fandt der en livlig Meningsudveksling Sted om en saadan Organisations Stilling mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer samt dens Medlemmers Stilling under eventuelle Konflikter. Efter at Forbundets Repræsentanter havde forladt Mødet, valgtes Indbyderne til en Komité, der suppleredes med Forretningsfører K. Kristiansen, Ringsted, der skulde arbejde videre for en Faktorforenings Oprettelse for Provinserne, hvori kun virkelig selvstændige Arbejdsledere kunde optages, og som under eventuelle Konflikter vilde indtage en nevtral Holdning.

Om regulær Nevtralitet herskede der mellem Faktorerne og Forbundets Udsendinge divergerende Anskuelser. Man fik dog Følelsen af, at en saadan Organisations Trivsel var betinget af en Forstaaelse med Dansk typ. Forbund. K. Kristiansen, Ringsted, der er Medlem af Forbundet, er valgt til Komitéens Formand. Denne sidste haaber i hvert Fald, at det kan lykkes at danne en Faktororganisation, som kan balancere mellem de to om Løn- og Arbejdsforhold kontraherende Parter, og gøre det muligt for de Faktorer, som er i Forbundet, at forblive i dette.

Sprængningen.

JEG vilde gærne bede om Plads for et Par Ord endnu. Naar man her i Bladet skriver, at mit og Meningsfællers »Program« er Sprængning og søger at mistænkeliggøre, hvad jeg kalder for min social-politiske Opfattelse, saa er det for det sidstes Vedkommende noget jeg er vant til og ogsaa formener mig tykhudet nok til at kunne staa for. Men for det førstes Vepkommende maa jeg sige, at jeg aldeles ikke ønsker at skilte med noget »Program« og heller ikke véd, hvad jeg har af Meningsfæller, al den Stund jeg ikke samler paa saadanne. Jeg har kun min personlige Mening, som jeg formener at have »Ret« til at fremsætte ligesom enhver anden. Og den Mening lader jeg ikke tage fra mig, selv om jeg og »Meningsfæller — som hidtil — *maa bøje os ind under de Former, som Flertallet bestemmer.*

Men hvem er det saa, der vil Sprængning? Er det Sørensen-Kjeld? Da er han vistnok ikke den rette Mand til det Stykke Arbejde. Hvad er det for en Socialist, som Hr. Sørensen-Kjeld, der her i Bladet deklamerer lange, agitatoriske Artikler for Deltagelse i »Stats«politik, og saa i Slutningen af sin Artikel slaar hele dennes Indhold i Stykker med den virkelige, socialistiske Læresætning: »*at det herskende kapitalistiske System er fuldstændig analogt med det herskende politiske System*«. Ja, det er netop, hvad det er. Det kapitalistiske System er det, der alle Tider behersker det politiske — og aldrig nogensinde omvendt. Og enhver, der er klar over dette, kan efter min Formening ikke med nogen ærlig Mening være med til Forsøget at erobre den politiske Magt. Der kan erobres et Levebrød, og — Gud velsigne os — det er jo det, som det nærmest kommer an paa her i Verden.

Maa jeg dernæst bemærke til Hr. S.-K., at det ikke er min Sag at skulde underkende de organisatoriske Resultater eller føre Bevis for, at vi har staaet stille og intet har opnaaet under De Samvirkende. Det

sidste forekommer det mig ligefrem umuligt at kunne gøre. Og til Fordringen om at stille noget nyt i Stedet for De samvirkende Fagforbund — det kunde vel snart blive det samme for den samme Ting — vil jeg nu sige at være taabeligt at forlange af mig.

Organisation og Koncentration har sin fulde Berettigelse. Men jeg sér paa Koncentrationen som en Udvikling, kommet til et vist Punkt og nu ikke kan komme længer. Og ganske naturligt vil der da følge en Afvikling, som er ligesaa berettiget, og hvis Konsekvens er Sprængning af Formerne eftersom Kræfterne for Afviklingen vokser, og det bevidste Individ gør sig gældende.

Den nuværende Sammenslutning er ikke i min Interesse, følgelig ej heller »solidarisk«, derfor stemmer jeg eventuelt for Udskillelsen.

JUL. SAMUELSEN.

Regnskab over Karnevalet d. 22. Februar 1908.

Indtægt.

1356 Deltager-Billetter à 2 Kr.	Kr.	2712.00	
1295 Tilskuer-Billetter à 1 Kr.	-	1295.00	
45 Børnebilletter à 0.50	-	22.50	
389 Balbilletter à 1 Kr.	-	389.00	
Solgte Fribilletter	-	8.00	
Stadeplads og Annonce	-	65.00	
Omsætningsindtægt	-	83.77	
			Kr. 4575.27

Udgift.

Musik	Kr.	475.00	
Lokaleleje og Gratiale	-	339.00	
Dekoration og Lysindlæg	-	238.00	
Assistance og Kontrol	-	303.27	
Tryksager	-	222.25	
Noder, Leje af Kostumer, Prøver osv.	-	35.40	
Naale, Sløjfer og forsk. andre Udg.	-	23.77	
			- 1636.69
Overskud: Bespisningen	Kr.	2448.82	
Gutenberg-Koret	-	489.76	
			- 2938.58
			Kr. 4575.27

Efter Regnskabets Afslutning er den sidste Indtægtspost, en Stadeplads til 12 Kr., indgaaet, hvorved det samlede Overskud bliver *Kr. 2950.58.*

1. Juni 1908. VIGGO CHRISTENSEN.

Regnskabet er i Overensstemmelse med Bilagene.

25. Juni 1908.

FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.

Karnevalets Overskud var i 1904 Kr. 1841.80, i 1905 Kr. 2281.73, i 1906 Kr. 2270.76, i 1907 Kr. 2524.52.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 14. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. Form., HERM. HANSEN, bød Velkommen og mindedes det afsluttede Kvartal, hvori man jo havde Lock-out'en, og efter denne havde man optaget 3 Paalæggerske i Foreningen.

Kassereren, JØRG. PETERSEN, oplæste Regnskabet, der balancerede med 990 Kr. 65 Øre. Til Hovedkassen var indsendt 134 Kr. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning 15 Kr. 65 Øre. Af Reservefonden var under Lock-out'en udbetalt 692 Kr. Regnskabet godkendtes.

Det vedtoges i November Maaned at lade afholde Foredrag af Typ. Andersen, Slagelse, om Fremstilling af Billeder. Bestyrelsen fastsætter Datoen for Foredragets Afholdelse.

Et Tilbud fra Typ. P. Thorsen, Aarhus, om Foredrag med Lysbilleder udsattes til Generalforsamlingen i Januar.

Derefter behandledes nogle lokale Sager, og særlig ankedes der over Arbejdsinspektørens Besøg paa Trykkerierne.

Efter Generalforsamlingen afholdt Lokalkassen Generalforsamling. Regnskabet for April Kvartal fremlagdes og balancerede med 342 Kr. 19 Øre, og Regnskabet for Juli Kvartal balancerede med 385 Kr. 59 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. Der bevilgedes indtil 25 Kr. til Afholdelsen af Foredraget af Typ. Andersen, Slagelse.

N. K. NIELSEN ønskede Bidrag til Aftenskolen for Arbejdere. Udsattes til næste Generalforsamling. A. CHR. HUGGER.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 24. Oktbr. Formanden (EMIL ESKILDSEN) oplæste Juli Kvartals Regnskab, der balancerer med 1718 Kr. 36 Øre. Ved Sammenligning med tidligere Regnskaber vil man finde denne Sum usædvanlig høj; men Aarsagen ligger i den store Reservefondsunderstøttelse, der er udbetalt. Antallet af de strejkende og udelukkede beløb sig her i Byen til 50, til hvilke der udbetaltes 788 Kr. + 39 Kr. til 20 Medlemmer med Børn. En stor Udgift i det forløbne Kvartal har ogsaa Sygeunderstøttelsen været; den stod paa Regnskabet opført med 620 Kr., hvilket er 376 Kr. mere end i April Kvartal. Rejseunderstøttelsen har andraget 82 Kr. 50 Øre og Understøttelsen paa Stedet 46 Kr. 75 Øre. Sammenlægger man disse to sidste Summer med de tilsvarende for et Aar siden, faar man som Resultat, at der i Juli Kvartal i Aar er udbetalt 175 Kr. 75 Øre mindre til Rejsende og Arbejdsløse end i det tilsvarende Kvartal 1907, hvilket tyder paa gode Tider for Typografien, men Konjunkturerne er uberegnelige og Nedgangen kan komme før man venter den. Til Hovedkassen indsendes 130 Kr. mod forrige Kvartal 490 Kr. Ekstrakassens Regnskab udviste en Balance paa 167 Kr. 22 Øre. For denne Kasses Regning var der til Skanderborg sendt en Palmekrans til 10 Kr. til afdøde Typograf Randløvs Kiste (Randløv havde ligget syg her i Aalborg i længere Tid), hvorfor der til Lokalafdelingen var indløbet en Tak fra Familjen. — Efter at begge Regnskaberne var godkendte, skred man til Valg af en Fanejunker i Stedet for Celinder, der er bortrejst. SØREN PEDERSEN *(Nordjylland)* valgtes. — Under Eventuelt behandledes et Par lokale Sager, der affødte en temmelig livlig Diskussion, hvorefter den forholdsvis talrigt besøgte Generalforsamling sluttede. B. N.

Odder Lokalafdeiing

afholdt Lørdag den 24. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa »Freeses Hotel«. FORM. aabnede Generalforsamlingen og bød Medlemmerne Velkommen. Alle Medlemmer var mødte. Derefter oplæstes Forhandlingsprotokollen fra forrige Generalforsamling; om denne udspandt der sig en længere Diskussion. Sluttelig godkendtes den med en Tilføjelse. FORM. fremlagde Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med 101 Kr. og Ekstrakassens med 10 Kr. 30 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. Sidste Punkt paa Dagsordenen: Eventuelt. Herunder forhandledes forskellige Spørgsmaal af lokal Interesse. Generalforsamlingen sluttede Kl. ca. 10½. M. A.

Skive Lokalafdeling

afholdt den 24. Oktbr. ordinær Generalforsamling. De fleste Medlemmer var mødte.

1. Valg af Sekretær. P. PETERSEN valgtes. 2. Fremlæggelse af Forbunds- og Lokalregnskaberne, der énst. godkendtes. 3. Forslag om Ophævelse af et Fanefond. Det vedtoges at bevare det. 4. Valg af Næstformand. Valgt blev RICH. STEFFENSEN. 5. Valg af Repræsentant til Delegeretmødet. Formanden, A. A. LARSEN, valgtes énstemmigt. Det vedtoges, at denne med bundet Mandat skulde stemme for Udmældelsen af De samv, Fagforbund. 6. Valg af Revisor. Valgt blev STRATEN. 7. Eventuelt. Der udspandt sig en livlig Meningsudveksling om, hvorvidt Afdelingen burde tage Affære i Afskedigelsestilfælde, hvor en ældre Arbejder blev afskediget og en ny antaget, uden at der laa nogen Pligtovertrædelse til Grund for Afskedigelsen.

Generalforsamlingen hævedes. P. P.

Ringsted Lokalafdeling

alholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 1. Novbr. i »Børsen«, hvortil var mødt 12 Medlemmer. FORMANDEN bød Velkommen og foreslog Valg af Dirigent og Sekretær, til hvilket henholdsvis valgtes G. MORTENSEN og V. JENSEN. FORMANDNN fremlagde derefter Regnskabet, der godkendtes. Administrationskassens Regnskab godkendtes ligeledes. Næste Sag paa Dagsordenen var Valg af Formand, Næstformand, 2 Revisorer og 1 Revisorsuppleant. Formanden, KOFOED, genvalgtes med Akklamation. Derimod vilde Næstformanden, H. P. G. Hansen, ikke modtage Genvalg, og i hans Sted valgtes A. TH. JENSEN. Til Revisorer valgtes G. MORTENSEN og HANSEN-MØLLER og til Suppleant H. P. G. HANSEN. Under Eventuelt fandtes intet af Interesse og Dirigenten betragtede derefter Generalforsamlingen for sluttet.

V. J.

En Opgørelse.

Det er rigtigt, at Frøken Mouritzen har en Opgørelse i *Typ.-Tid.* den 22. Maj, men den indeholder kun en Fortegnelse over indkomne Gaver samt angiver kort Festens økonomiske Resultat og slutter: »Det specificerede Regnskab vil blive offenliggjort sammen med Foreningens Regnskab«. Den 27. Juli kritiserede Festudvalgsmedlem Fru Alfrida Petersen paa Generalforsamlingen, at man endnu ikke havde sét noget til Regnskabet, ja, endnu ikke været indkaldt til Møde. Frøken Mouritzen undskylder sig med, at hun saa sent havde modtaget Opgørelse fra Budet. Da jeg protesterer, maa Frøkenen indrømme at have modtaget Opgørelse fra mig *først i Maj*, selv om det sker i Følge med en Række — skal vi sige — — nej Frøkenen er skam ikke grov!

Alle Frøkenens Fantasier om mine Beklagelser rundt paa Trykkerierne vil jeg slet ikke svare paa; Frøken Hildora Mouritzens Tid er saa optaget og jeg vil ikke yderligere optage Frøkenens »kostbare« Tid. ANTON JENSEN.

Nær og Fjærn.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Siden sidste Meddelelse har Kassen modtaget i Tilskud for Tiden fra 1. Oktbr. 1907 til 31. Marts 1908: 24/10 Roskilde Kommune Kr. 63.70 og 28/10 Aarhus Kommune Kr. 464.10. 31/10 Silkeborg Kommune Kr. 74.32. 3/11 Nykøbing M. Kommune Kr. 21.24.

Medens de tre fornævnte Kommuner har ydet Lovens Maksimum 1/8 af Kontingentet, har Nykøbing M. kun ydet efter 1/6.

Tilskud, som tilstilles Afdelingsstyrelserne, bedes stedse indsendt til Hovedkassereren, P. Hvidtfeldt, Jærnbanegade 4[1], København B.

København, den 4. November 1908. HOVEDBESTYRELSEN.

Stiftelsernes Aarsberetning er nu udsendt til Medlemmerne. Medlemmer, der mulig ikke maatte have modtaget noget Eksemplar, bedes venligst underrette Kassererkontoret herom. Af ny tiltraadte Medlemmer skal tilføjes d'Hrr. LAUR. JESSEN og A. JOHANSEN *(Social-Demokraten)*. L. J.

Sølvbryllup. Faktor ved *Horsens Folkeblad* TH. F. WALTHER og Hustru kan Tirsdag den 10. Novbr. fejre deres Sølvbryllup.

Kolleger, som især bor ved Søndre Boulevard, gøres herved opmærksom paa, at vor Kollega, Theodor Hansen fra Nakskov, der desværre vedblivende er blind, har overtaget et Ismejeri paa Søndre Boulevard 43, Hjørnet af Søndergade. Mejeriet forestaas af hans Hustru, og føres der kun prima Varer i Smør, Æg, Brød, Mælk, Øl, Mel og Gryn osv. Det henstilles til ærede Kolleger at gøre deres Hustruer opmærksomme herpaa.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

29. Oktbr.: *Hjørring* pr. Blanket 45.00, kont. 97.25, ialt 142.25, *Varde* 56.50. 2. Novbr.: *Ny typ. Forening* 759.55. 3. Novbr.: *Nykøbing F.* 193.70, *Ringkøbing* 166.45, *Ringsted* 86.30.

København, den 4. Novbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Oskar Seier Hansen, udl. 1/11 08 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Axel Petersen Lind, udl. 1/11 08 hos Mohr & Co. (overgaar fra Lærlingeafdel.). Aage Henrik Otto Petersen, udl. 1/6 08 hos Christtreu (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Karoline Borgesen, tidl. Medlem (arbl.). Christine Nielsen, tidl. Medlem (arbl.).

Næstved, Chr. Jacob Nikolaj Jacobsen, udl. i Bagges Bogtr. i Haslev 1/11 08. Odense, Johannes Christensen, udl. 1/11 08 i Odense Avis' Trykkeri og Charles Louis V. Andersen, udl. 1/11 08 i Hagen & Sivertsens Etbl. Skive, Hans Malmstrøm, udl. 1/11 08 (Skive Folkeblad).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1935, Thomas Chr. Emil Jeppesen fra Nakskov (arbl.). 2223 (norsk Medlem), Frederik Aslaksen fra Udl. (P. Andersen). 2181 (2726), Sigv. V. A. Johnsen fra Grenaa (arbl.). 2281 (2719), Holger Vilh. Nielsen fra Nykøbing F. (arbl.). 2452, Hjælpearb. Bertel S. M. Hansen fra Kallundborg (arbl.).

Aalborg, 1000, tysk, F. Baumgarten (Stiftstid.). Aarhus, 1223, Lorentz F. Jensen (A. C. Møller & Co.) og 1925, M. J. C. Nielsen (arbl.). Esbjerg, 2061, Poul Schrøder (Bogtrykker). Korsør, 2022, N. P. Æ. Hansen (Zachariassen). Løgstør, 2234, P. M. Gabrielsen (i Plads). Nykøbing F., 1485, F. Nyegaard og 2380, Chr. Bjerregaard (begge arbl.). Ringsted, 1372 a, Esben Hansen (arbl.). Roskilde, 2143, Robert Chr. Larsen (Roskilde Tidende). Silkeborg, 2237, Chr. R. Nielsen (Asbæk). Stege, 2171, Korn. Hansen. Viborg, 2159, J. Schrøder (Folkebladet) og 2208 C. L. Christiansen (Adolf Jacobsen).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2143, Robert Larsen til Roskilde i Pl. 1901, Einer Rasmussen, sidst Milftær, til Nakskov (arbl.). 1906, M. P. Nielsen, sidst Militær, til Svendborg (arbl.). Trykkerafdel.: 2503 (1830), Harald Rasmussen til Udl. og 2272, Edv. E. L. Schjern til Kolding (arbl.).

Aalborg, 2197, A. C. E. Aasted til Grenaa i Pl. Aarhus, 2363, Marius P. M. Petersen til Silkeborg i Pl. og 2054, Jens Hansen paa Rejse. Assens, 1137, Johannes Nielsen til Svendborg i Pl. og 2469, Th. Frederiksen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 1833, J. P. Hansen til Varde i Pl. Næstved, 1664, Lars Peter Larsen til Slagelse i Pl. Silkeborg, 2156, P. R. Petersen til Herning i Pl. Stege, 2061, P. Schrøder til Esbjerg i Pl. Viborg, 2150, S. J. Nielsen til Slagelse i Pl. og 2234, M. Gabrielsen til Løgstør i Pl.

Døde.

København: Begravelsesk.: 1042, Enkefru Marie Hudtlof og 1337, Enkefru Sidonia Tauber.

Udslettede for Restance.

København: Trykkerafdel.: 1880, Chr. Jensen og Hustru (B. Nielsen).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 6. Novbr. i Kaféen, Pilestræde 51. Kassereren træffes fra Kl. 8—9. Styrelsen bedes møde Kl. 7½. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½ *Volmerslaget.* **Alle** Sangere maa nødvendigvis give Møde. (1 F) STYRELSEN.

T. S. Gymnastik hver Onsdag Aften Kl. 8½—10 og Søndag Form. 10—12. **Motionsgymnastik** hver Søndag 10—11. *Varme og kolde Bade.* Forchhammersvej 18. (2 i)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 A)

ANNONCER

En dygtig Sætter-Trykker

søger Plads straks. Billet mrkt. »224« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

En dygtig Trykker, fortrolig med Billed- og Farvetryk, søger Plads. Bill. mrkt. »Trykker 225« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri,

mindre, ønskes til Købs. Billet mrkt. »*Bogtrykkeri 3841*« modtager L. Chr. Nielsens Ann.-Bur., Løvstræde 14. (226)

Et ungt Menneske, der har været 3 Aar i Bogtrykkerlære, søger Plads *straks* som Forbundter. Billet mrkt. »227« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Ernst Haderup,

(Vogt-Møllers Eftf.)

Nørrebrogade 42,

Telefon Nora 174,

er Tandlæge for *Typografernes Sygekasse* paa de sædvanlige Betingelser. (206)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 — KØBENHAVN DEN 13. NOVEMBER 1908 — XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

DET IV. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

FINDER STED DEN 28., 29. OG 30. DECEMBER 1908 I KØBENHAVN „GRUNDTVIGS HUS" (HALLEN) STUDIESTRÆDE NR. 38

DAGSORDEN:

I. Delegeretmødets Konstituering.
II. Godkendelsen af Virksomheden siden sidst afholdte Delegeretmøde.
III. Stillingen til De samvirkende Fagforbund og det internationale Sekretariat.
IV. Stillingen til Ny typ. Forening.
V. Typograf-Tidende og event. Lovændringer.
VI. Lovændringer.
VII. Forhandling om Opsigelsen af Provinstarifen.
VIII. Forskellige Forslag.
IX. Opstilling af Tillidsmænd.
X. Fastsættelsen af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

Afdelingerne har i Henhold til Medlemstallet 1. Januar 1908 Ret til at vælge følgende Antal Delegerede:

Aalborg 3	Helsingør 1	København:		Løgstør 1	Randers 3	Slagelse 2	
Aarhus 6	Herning 1	Sætterafdel. ... 17		Maribo 1	Ribe 1	Stege 1	
Assens 1	Hillerød 2	Stereotypr. og		Middelfart 1	Ringkøbing 1	Stubbekøbing .. 1	
Bogense 1	Hjørring 1	Galvanoplst.. 1		Nakskov 1	Ringsted 1	Svendborg 2	
Brønderslev ... 1	Hobro 1	Mdl. Trykk.arb. 1		Nyborg 1	Roskilde 1	Thisted 1	
Esbjerg 1	Holbæk 2	Trykkerafdl. .. 8		Nykøbing F. ... 2	Rudkøbing 1	Varde 1	
Faaborg 1	Horsens 3	Kvindeafdl. ... 9		Nykøbing M. .. 1	Rønne 2	Vejle 2	
Fredericia 1	Kallundborg ... 2	Ny typ. Foren.. 5		Næstved 2	Silkeborg 2	Viborg 1	
Frederikshavn . 1	Kolding 3	Køge 1		Odder 1	Skanderborg ... 1		
Grenaa 1	Korsør 1	Lyngby 1		Odense 6	Skive 1	Ialt 119	

De Delegerede skal være forsynede med Mandat. De valgte Delegeredes Navne bedes indsendt til Forretningsudvalget *senest* den 13. December d. A.

København, den 11. November 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDS-KASSE I DANMARK

DET I. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

FINDER STED UMIDDELBART EFTER DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS DELEGERETMØDE I HALLEN I „GRUNDTVIGS HUS", STUDIESTRÆDE 38

DAGSORDEN:

I. Delegeretmødets Konstituering.
II. Beretn. om Virksomheden og Regnskabet.
III. Lovændringer.
IV. Kontrol og Arbejdsanvisning.
V. Eventuelt.
VI. Opstilling af Tillidsmænd.
VII. Fastsættelsen af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

Afdelingerne har i Henhold til Medlemsantal Ret til at vælge Antal Delegerede som ovenstaaende.

De valgte Delegeredes Navne bedes indsendt til Forretningsudvalget *senest* den 13. December d. A.

København, den 11. November 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Redaktørens Stilling.

KOLLEGERNE vil erindre, at jeg, i Anledning af en Generalforsamlingsbeslutning, for nogen Tid siden tilstillede Forretningsudvalget en Skrivelse, hvori jeg bad Udvalget om en bestemt Udtalelse om nævnte Beslutning, da dette vilde være afhængigt af min videre Fungering som Redaktør. Efter at Forretningsudvalget har behandlet denne Sag, havde jeg ventet at skulle faa Udtalelsen officielt tilstillet. Dette er imidlertid ikke sket, hvorfor jeg tillader mig at gengive Referatet efter Forhandlingsprotokollen:

Skrivelse fra *Typograf-Tidendes* Redaktør, hvori han meddeler, at Afdelingernes Generalforsamling har vedtaget en Resolution, hvori man udtaler en ubetinget Protest mod ethvert Forsøg paa at undertrykke Ytringsfriheden. Da Konsekvensen heraf efter Redaktørens Mening vil medføre, at han skal være pligtig til at optage alt, hvad der fordres indsat i Bladet, og dette ikke skønnes at være overensstemmende med Lovene, hvori der staar, at Afdelingerne skal være Underskriver af Artikler for, at det kan forlanges, de skal optages i Bladet, kan han ikke vedblivende fungere som Redaktør, saafremt dette ogsaa er Forretningsudvalgets Opfattelse. — I Følge Lovene kan Artikler fra Lokalafdelinger ikke nægtes Optagelse, men et eventuelt juridisk Ansvar skal de paag. Lokalafdelinger selv bære; som Følge heraf er Redaktøren *berettiget* til at nægte Artikler fra enkelte Medlemmer Optagelse og er kun *forpligtet* til at optage saadanne Artikler, som er underskrevet af Afdelinger.

Som ovenstaaende Referat udviser, har Forretningsudvalget givet mig Ret i mit Syn paa Stillingen som Fagbladets Redaktør. F. K. MADSEN.

Lærlingeforholdet.

Mesterens Pligt i Sygdomstilfælde.

Vi har modtaget følgende:

I Anledning af en Artikel i *Typograf-Tidende* af 2. Oktbr. fra Hr. Johannes Petersen, København, tillader jeg mig at gøre opmærksom paa, at det kun er i de Lærlingeforhold, hvor *Lærlingen bor hos Mesteren*, at Mesteren har Forsørgelsespligt overfor Lærlingen i 6 Maaneder.

Næstved, den 20. Oktbr. 1908. REGNAR PETERSEN.

Hr. Regnar Petersen befinder sig i en Vildfarelse. Lærlingelovens § 7 siger nemlig, at det skal i Kontrakten nøjagtig bestemmes, hvorvidt Mesteren skal give Lærlingen Kost og Logi eller *i Stedet derfor* et *Vederlag* i Penge. Pengevederlaget er altsaa Vederlag for Kost og Logi. Mesterens Pligt til at yde dette er derfor ikke indskrænket til det Tilfælde, at Lærlingen bor hos Mesteren; denne skal selvfølgelig have Kost og Logi, selv om han ikke bor hos Mesteren. Dette er ogsaa den almindelige Mening hos de Jurister og Avtoriteter, som har med disse Spørgsmaal at gøre, f. Eks. Københavns Magistrat, selv om det ikke vides afgjort ved Domstolene.

RED.

Skrivekløe.

I vort kære Fagblads forholdsvis gæstfrie Spalter boltrer sig i denne Tid et Par Kolleger, der øjensynlig lider af ovenstaaende Sygdom, og da denne Sygdom som bekendt ikke bibringer Patienten nogen Lidelse, men derimod virker højst generende paa dens Omgivelser, saa maa disse Omgivelser have Lov at sende en Dosis til de angrebne, for — om muligt — at slippe for flere Anfald fra d'Herrer. Forudsat at disse Linjer ikke bliver Skyld i et dyrt Dobbelt-Nr. i næste Uge, vil jeg altsaa gerne — paa manges Vegne — bede det unge Menneske, der i Nr. 45 tror, at Julius Schjøt »*sgu beholder os derude*«, om at udveksle sine Skriverier med Hr. Sørensen-Kjeld pr. Post og privat. Ellers kommer den veltalende Hr. Kjeld i næste Nr. og taler med om de vestindiske Øer, Heide, Privatbanken, Borgmester Jensen, Karl Marx, Georges o. s. fr., og da vi har haft Lejlighed til i tidligere Perioder at være udsat for Hr. S.-K.s Overvejelser og gode Raad, særlig da disse ugentlig udgik fra Brønderslev, saa — som sagt — hold inde med Skydningen, vi vil ganske afgjort ikke have nogen af d'Hrr. til Redaktør-Kandidat alligevel. Generalforsamlingsbeslutningen ang. Hr. Vald. N.s Artikels Optagelse har ganske øjensynlig gjort den unge Mand svimmel; jeg tror at kunne forsikre ham, at Kollegerne nu hellere ser ham henvende sig til Ekstrabladets Korrespondancespalte med sine Vidtløftigheder. S. P.

Enhver Kollega

bør købe Billet og give Møde ved Typografernes Novemberfest til Fordel for de arbejdsløse.

Der vil sjældent gives Lejlighed for Kollegerne til for en saa billig Pris at faa Adgang til en Aftenunderholdning med saa anerkendt god Assistance.

Typograferne holder ikke mange selskabelige Sammenkomster, men Novemberfesten bør derfor være det Sted, hvor Typograferne med deres Familjer samles til nogle Timers behageligt Samvær. Hverken den kunstneriske Underholdning, Musiken eller Lokalerne kan være bedre. Og den Omstændighed, at Festens Overskud anvendes til Juleuddelingen, kan kun være et plus til Fordel for Besøget.

Derfor bør alle Kolleger, Kvinder som Mænd, sætte hinanden Stævne i Koncertpalæet Lørdag d. 21. November Kl. 8 præcis.

Tiloversblevne Billetter sælges paa Forbundskontoret Fredag d. 20. ds.

D'Hrr. Sætter-Trykkere og Provinstrykkere.

I *Typ.-Tid.* Nr. 40 føler et Par Sætter-Trykkere sig brøstholdne over, at min Kollega i *Typ.-Tid.* Nr. 38 tillader sig at se ned paa d'Hrr. Sætter-Trykkeres ophøjede Stilling.

Jeg kan saa godt forstaa, set fra d'Hrr.s Standpunkt, at man bliver fornærmet over, at en faglært Trykker skulde tvivle paa, at en Sætter-Trykker skulde være duelig som Trykker; selvfølgelig er han det. For at sætte en Maskine i Gang behøver man heldigvis ikke at være faglært Trykker, vel Hr. Sætter-Trykker?

I Herrer Sætter-Trykkere er efter min Mening kommet ind paa en Vej, hvor I ikke høster Fortjenesten. Det er nemlig en Bjørnetjeneste, I gør Eder selv. Det bevises bedst ved, at naar I bliver ældre, saa gaar I enten over til at være Sættere eller Trykkere, og saa er det først bag efter, I skal til at lære det Branchefag grundig, som I er gaaet over til, for at kunne tjene en ordentlig Løn; men saa er det ikke alle Tider, at Lysten og Energien er der. I mange Tilfælde maa I saa bøde for det ved mindre Fortjeneste, blot fordi I i den unge Alder har taget en saadan Plads, der maaske har givet en 3—4 Kr. mere om Ugen.

Endvidere maa det heller ikke være Eder ubekendt, at der kræves mere og mere saavel i faglig som teknisk Henseende af det typografiske Fags Udøvere. Jeg mener, at man skal ikke spilde sin Ungdom med at lære 2 Fag, naar det viser sig, at man i hvert Fag for sig godt kan bruge den Tid til at dueliggøre sig, som man spilder paa at arbejde som Sætter-Trykker.

Jeg er klar over, at helt undværes kan Sætter-Trykkere ikke paa Grund af de mindre Trykkeriers Eksistens; men indskrænkes kan det, for det er vist ikke alle Tider givet, at de Bogtrykkere, der har Sætter-Trykkere, ikke skulde kunne have baade en Sætter og en Trykker.

Hvad angaar Artiklen i Nr. 40 skal jeg sige til den første:

Der menes, at det ikke er nogen »Kunst« mere at trykke, efter at vi har faaet de nye, moderne Maskiner. Jeg skal gøre opmærksom paa, at det er netop ved de tekniske Forbedringer, der er sket, samt ved det forbedrede Materiale, at det er bleven muligt at udføre virkeligt »Kunsttryk«, men kun for den duelige Trykker, der behandler Maskinen med tilbørlig Akkuratesse og Følsomhed. Det er meget ukorrekt at sige, at en Lærling, der beskæftiges baade i Sætteriet og Trykkeriet daglig i 5 Aar, skulde kunne levere korrekt Trykarbejde efter 5 Aar, naar det godt kan tage 2×5 Aar for at kunne levere hvad man kalder for »korrekt Trykarbejde«.

Til den anden Sætter-Trykker skal jeg sige, at min Kollegas haanende Tone nok kan være paa sin Plads, naar man ser hen til, at der er de Sættere, som kun har set en Maskine løbe rundt, som tager Plads som Sætter-Trykkere. Den Slags ukollegiale Optræden behøver vi virkelig ikke at finde os i, da jeg mener, at vi har en vis Berettigelse til at forlange, at Standen bliver respekteret som en af de to Hovedbranche-Afdelinger inden for det typografiske Fag.

Til min ærede Kollegas Udtalelser i Nr. 38 om, hvad en Sætter-Trykker er, og at det kun er én, som har set en Rok løbe rundt, saa maa det ikke glemmes, at det er vore Kolleger. Endvidere, at det er ukorrekt at benævne vore Maskiner ved Navnet »Rok«, thi det kunde gerne skade mere end gavne. Kollegerne maa faa det Indtryk, at det er en let Sag at gaa over til at blive Trykkere.

Jeg mener, vi kommer ingen Vegne med at haane, vi maa hellere søge med det gode at gøre det forstaaeligt for Kollegerne, at de er

kommen ind paa et Gebet, som de med Tiden skulde søge at komme bort fra. For det passer nu ikke alle Tider med, at »med ondt, skal man ondt fordrive«.

— — —

Det er rigtigt, at vi trænger til en specificeret Tarif for Provinstrykkere, lig den, vore københavnske Kolleger har; men for at faa det sat igennem, maa vi selv tage Sagen op.

Vi maa møde, naar Lokalafdelingen kalder, thi det er dér, man skal drøfte de forskellige Sager, for at de senere hen kan realiseres. Endvidere sørge for at faa en Trykker ind i Styrelsen, som saa, saglig set, bedre kan varetage Trykkernes Interesser, end Sætterne kan, samtidig sørge for at faa en Trykker som Repræsentant til Delegeretmøderne. Det er nemlig den Vej, vi skal, for at faa vore Krav sat igennem. Vi kan nemlig ikke forlange, at Sætterne skal have Interesse for vore indre Forlangender, naar vi ikke selv stiller Krav derom.

Vi maa ligeledes se at komme bort fra, at Paalæggerskerne forlanges til andet Arbejde end det, de er antaget til, særlig nu, de har faaet Interesse af at blive organiseret; thi jeg mener, at fordi Principalerne profiterer af den billige Arbejdskraft, skal vi ikke gøre ligesaa, det er i hvert Fald meget udemokratisk.

Til Slut skal jeg sige til mine Kolleger, væk med den Sløvhed, I hidtil har vist over for Organisationsarbejdet inden for Faget; thi selv om vi er de faa, saa kan vi godt ved solidarisk Sammenhold og Optræden opnaa at sætte de Krav igennem, som vore københavnske Kolleger har gjort.

Odense, d. 27. Oktober. AXEL DAHL.

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 15. November Kl. 11

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Aarsberetning. 2) Regnskabet for 1907—08. 3) Bevilling af Midler. 4) Opstilling til Valg af Formand (afg. Carl Nielsen), 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Oskar Johansen og H. C. Nielsen) samt 1 Revisor (afg. J. G. B. Sørensen). 5) Eventuelt. STYRELSEN.

Er Arbejdsgiverne ved at pakke sammen?

I *Typ.-Tid.* Nr. 43 skriver Hr. Sørensen-Kjeld:

»Der er ikke leveret et eneste Bevis for, at vi staar stille. Men forudset, at noget saadant virkeligt var Tilfældet, da var det jo kun et Bevis paa vor Styrke, idet vi da i dette maa se et Udslag for Tilværelsen af det Tidspunkt, da vore Modstandere var ved at pakke sammen, og vi kun i al Stilhed gav dem Tid til at rykke ud af Huset.«

Ja, saaledes stod der virkelig! Tænk, vi giver dem Tid til at rykke ud af Huset, hvorefter vi antagelig paa Mandag Morgen overtager Produktionen. Kommentar overflødig!

Alle andre Steder i Hr. S.-Kj.s Artikler skraales der op om Arbejdsgivernes og Kapitalens Magt og den deraf følgende Nødvendighed, at vi bliver i de Samvirkende. Modsigelse paa Modsigelse!

Toppunktet er dog naaet, naar han skriver, at »Hovedformaalet for vore Bestræbelser er at komme til at beherske de Kilder, hvoraf hele vor Tilværelse flyder«, og *samtidig* forsvare de Samvirkende, der i Lock-out-Forliget har underskrevet paa, at de aldeles ikke vil eller skal have nogensomhelst Indflydelse paa Produktionen; men tværtimod vil hjælpe Arbejdsgiverne til at vedblive med at være Herrer. I Lock-out-Forliget staar der nemlig:

»Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter deres Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft anerkendes, eventuelt støttes, af Arbejdernes Hovedorganisation.«

Hvorledes vil Hr Sørensen-Kjeld faa fat paa »Kilden«, naar han vil bibeholde de Samvirkende og Lock-out-Forliget?

Alt vidner om, at hele hans hule Frase-Agitation kun skal tjene til at bringe Ro og Stilhed i faglig Henseende til Hjælp for politisk Rummel.

Da han stadig pukker paa, at jeg ikke har ført Beviser paa, at de Samvirkende ikke duer, skal jeg gerne tjene ham i at gentage dem i sammentrængt Form:

1. Lock-out-Forliget *forbyder* Arbejderne at have nogensomhelst Medbestemmelsesret i Produktionen.

2. Lock-out-Forliget bestemmer, at naar en Strejke ikke er vedtaget med den i samme foreskrevne *kvalificerede Majoritet* eller er imod de andre i Forliget værende svinebindende Pasus'er, maa denne ikke godkendes eller understøttes af de Samvirkende; hvilket altsaa vil sige, *at Arbejderne af Lock-out-Forliget tvinges til at bekæmpe hinanden indbyrdes*, thi det at nægte Understøttelse er jo det samme, som at bekæmpe Strejken og holde med Arbejdsgiverne.

3. Lock-out-Forliget forlanger, at Arbejdsledere og lign. skal have Lov til at staa udenfor Fagforeningen, altsaa paa Arbejdsgivernes Side. Dette har, særlig i det typografiske Fag, overordentlig stor Betydning, da en Faktor ved Hjælp af nogle Lærlinge er i Stand til i væsentlig Grad at afkræfte det Tryk, en Strejke giver. *Det er altsaa Lock-out-Forliget, der er Skyld i, at Faktorerne overhovedet kan løbe deres Vej!* Vi savner nu Midler til at holde paa dem og maa af den Grund tigge dem for at blive.

4. Der skal fra begge Parter gives 14 Dages Varsel før en Konflikt iværksættes, hvilket absolut er i Arbejdsgivernes Favør, da vore Strejkekasser kan træde i Kraft straks, og vi aldeles intet Varsel behøver, hvorimod det er af allerstørste Betydning, at Arbejdsgiverne faar 14 Dage til at lave paa Lager og til at skaffe Skruebrækkere i.

6. Det er de Samvirkende, der hæfter for alle disse Bestemmelser, og *det er de Samvirkende, der indtil Dato har sørget for, at de bliver overholdt.*

6. De Samvirkende kan ikke befri sig for Lock-out-Forliget, saa maa vi befri os for de Samvirkende.

7. De af Sørensen-Kjeld opremsede »Sejre«, er alle statistiske og i Øjeblikket duperende Tal, som ved en nøje Undersøgelse viser sig at være saa temmelig værdiløse eller endog Tilbageskridt. Enhver Lønforhøjelse og Forbedring gives som Regel kun, naar Modparten faar Repressalier for Fremtiden. I den Retning ligner alle Forligene hinanden. Der gives en 5-Øre og tages et Stykke af vor Handlefrihed. Bagefter, naar Aaret er omme, meddeler Statistikken: »39,000 i Kamp, 32,000 opnaaede Fordele!«

Hr. Sørensen-Kjeld kommer sandelig til at fuldkommengøre sin Statistik og bevise os, om Arbejdernes Stilling virkelig er bleven bedre. For at vi skal anerkende *Værdien* af hans Statistik og de omtalte »Sejre«, maa han bevise os, om disse virkelig kommer Arbejderne tilgode, eller hvor meget Kapitalen har taget igen i forhøjede Priser; thi det smager dog for meget af amerikansk Reklame, naar han taler om høje Lønninger og Lønforhøjelser uden at undersøge om Arbejdernes Stilling er bleven *bedre*, eller det blot er den *overalt* i Samfundet stedfindende Værdistigning, der her har gjort sig gældende. At Arbejderne har bedre hygiejniske Forhold at leve under skyldes ikke den faglige eller politiske Virksomhed, men den i Samfundet stedfindende individuelle Kamp, der er Aarsag til alle Fremskridt. Det er jo som bekendt ikke »Oppositionen«, der har opfundet elektrisk Lys og W. C.!!!

Hr. Sørensen-Kjeld har gentagende raabt paa, at Højre har ønsket, at Arbejderne ikke skulde drive Politik, og mener altsaa, at man skal gøre det modsatte af, hvad vore Modstandere tilraader os; men har Hr. Sørensen-Kjeld da ikke set, hvorledes *Danmarks Bogtrykkerforeningers Meddelelser* farer ud mod mig?

Idet jeg gaar ud fra, at Hr. Sørensen-Kjeld vil være konsekvent og stadig gøre det modsatte af, hvad Modstanderne anbefaler, skal jeg citere, hvad Højremanden, Hovedbestyrelsesmedlem i Arbejdsgiverforeningen, Hr. Direktør Hauberg sagde paa et Møde i Socialøkonomisk Forening i København forleden. Efter at Overretssagfører Oskar Johansen havde holdt et langt, sagligt og nevtralt Foredrag om Arbejdskampe, udtalte Direktør Hauberg (efter Referat i *Aftenposten*):

»At Hr. Oskar Johansen ikke havde Lov til at antyde, at Arbejdsgiverne tilstræbte en Opløsning af de samvirkende Fagforbund. Det værste for Arbejdsgiverne vilde netop være, at Arbejdernes Organisation opløstes i Marodører. Derfor saa Arbejdsgiverforeningen intet hellere, end at De samvirkende Fagforbunds Stilling blev styrket.... De smaa Strejker er et virkningsfuldt Kampmiddel i Arbejdernes Hænder.... Arbejdsgiverforeningen ønsker, at man i De samvirkende Fagforbund vil indrette sig paa samme Maade som i Arbejdsgivernes Lejr, saaledes at Ansvaret for Arbejdsstandsninger lægges i Hovedkvarteret. Derved undgaar man de smaa Konflikter.«

Hvis *Arbejderne* efter dette ikke kan forstaa, hvor de har deres Interesser, da er de ikke bedre Skæbne værd, end *den*, de gaar i Møde.

København, den 27. Oktober 1908. VALDEMAR NIELSEN.

Typografernes Stiftelser.

DER har blandt Typograferne kun sjældent været stor Interesse for Organisationer indenfor Faget, som kun gav sig af med den filantropiske Virksomhed. Kun af og til, naar noget særligt satte Sindene i Bevægelse, har man f. Eks. i »Stiftelsen« kunnet faa Medlemmerne til at møde til Generalforsamling; saaledes for et Aar siden, syntes der at være Sprængstof tilstede, idet dog et lille Hundrede Typografer følte Lyst til at komme. Om der paa Søndag, da der atter er Generalforsamling, er noget af samme Slags, véd vi ikke, men i hvert Fald ser det jo næsten ud til det, idet den ene Revisor ikke mener at kunne indstille Regnskabet til Godkendelse, *eftet først at have revideret og fundet det rigtigt.*

Men forøvrigt burde en Virksomhed, som den, der udfoldes i »Stiftelsen«, i langt højere Grad kunne regne med Medlemmers levende Interesse, end Tilfældet er; thi mange Kollegers — delvise — økonomiske Forhold er i Virkeligheden afhængig af, om Arbejdet bliver

ledet saaledes, at Udviklingen stadig foregaar sundt og fornuftigt. »Stiftelsen« er nemlig nu et Foretagende paa over ½ Million og over 40,000 Kr. er den aarlige Omsætning. Det Medlem, der tænker lidt frem i Tiden — hen til sin Alderdom — eller paa sin Familjes Velfærd, hvis det mulige skulde ske, at han selv gik heden, vil varetage sine egne, naar han giver sig af med Stiftelsernes Interesser.

Begyndelsen gør han, naar han kommer til Generalforsamling paa Søndag Kl. 11 i Rømersgade. —l —n.

Nær og Fjærn.

Kollegerne gøres opmærksom paa, at Underholdningen til Typografernes Novemberfest — af Hensyn til det fyldige Program — *begynder aldeles præcis Kl. 8 Lørdag Aften d. 21. ds.*

Juleindsamlingen. Der udsendes ikke fra Hovedkontoret Indsamlingslister, idet det overlades til hver enkelt Afdeling at benytte den Fremgangsmaade ved Indsamlingen, som man finder heldigst.

Afdelingsstyrelsernes Møde Lørdag d. 14. ds. afholdes Kl. 7½ pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Navneforandring. Typograf Wm. Chr. Carl CHRISTENSEN hedder for Fremtiden Wm. Chr. Carl KOSTER.

Medlemmerne gøres gentagende opmærksom paa, at det er forbudt:

1) **at modtage Plads, forinden Tilladelse dertil er indhentet paa Afdelingernes Kontor,**
2) **at reflektere paa Brev om Plads, forinden Henvendelse paa Kontoret, med mindre Brevet er underskrevet med Emil Møllers Navn,**
3) **at henvende sig paa Københavns Bogtrykkerforenings Bureau, Købmagergade 22, og**
4) **at avertere i eller reflektere paa Annoncer i Bogtrykkernes Blad.**

Overtrædelse af ovennævnte Forbud medfører Karantæne. **AFDELINGSSTYRELSERNE.**

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

5. Novbr.: *Brønderslev* 28.75, *Lyngby* 65.43. 7. Novbr.: *Bogense* 30.00. 11. Novbr.: *København II.* pr. Bl. 1000.00, kont. 1000.00, ialt 2000.00.

København, den 11. Novbr. 1908.
FORRETNINGSUDVALGET.

Lokalformanden i Esbjerg er flyttet til Kirkegade 6². Træffes fra 5—6.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Jørgen Vald. Rasmussen, tidl. Medlem (Missionstr.). Trykkerafdel.: Jørgen Petersen, udlært hos K. Eriksen 1/10 08 (arb. s. St.). Henry Jensen, udlært hos I. Cohen 28/10 08 (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Marie Møller, tidl. Medlem (Nielsen & Lydiche). Vilhelmine Fagerberg, udl. 7/11 08 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Dagmar Winther, tidl. Medlem (Chr. Winther). Sygeafdel.: Sætterlærl. Elof Johannes Olsen (C. L. Nielsens Tr.). 2649, J. Chr. Th. Jørgensens Hustru Sophie. 2663, Hans Chr. Kastrups Hustru Margrethe.

Aalborg, Jens Christiansen, udl. i Olufsens Bogtr. 1/11 08. Holbæk, Christian Engelhardt, udl. 3/11 paa Holbæk Amts Avis. Kolding, Mathilde Petersen, udl. 1. Novbr. i Kolding Avis. Køge, Johannes Alfr. Petersen, udl. 1/11 08 hos Brødrene Larsen i Fakse. Odense, Paalæggerske Hansine Hansen (Arb. Bogtr.). Randers, Holger Nissen, udl. 1/11 08 i Chr. Nielsens Trykkeri og Paalæggerske Johanne Andersen (C. J. Ryes Bogtr.). Vejle, Rasmus H. Rasmussen, udl. 1/11 08 i Vejle Amts Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 994 (tysk Medl.), Niels N. Svane fra Udl. (Gr. Institut). 2352, Alfred K. D. Eriksen fra Holbæk (arbl.). 1768, Johan Chr. Carl Unger fra Esbjerg (arbl.). 1959, Johannes Jensen fra Odense (Eksprestr.). 1358 (2616), Hans Rasmussen fra Næstved (arbl.).

Aalborg, 2380, Chr. Bjerregaard (P. Hansen). Aarhus, 1841, A. N. Rosenkilde (arbl.). Faaborg, 2355, Charles Madsen (arbl.). Kolding, 1907, Ingvard Feierskov (Askov Højskole), 2173, Niels Th. Sørensen (Lumbyes Bogtr.), 2272, Evald E. L. Schjern (arbl.) og 2046, Peter Pagh (Askov Højskole). Køge, 2212, Sofus K. Petersen. Odense, 2498, Chr. P. Rasmussen (Stiftstid.) og 1913, K. Chr. Sørensen (arbl.). Randers, 2244, Marinus Mertel (Chr. Nielsens Tr.). Silkeborg, 2363, M. P. Petersen (Silkeb. Avis). Slagelse, 1664, L. P. Larsen (Amtstid.). Svendborg, 1906, Michael P. Nielsen (arbl.). Vejle, 1499, Niels Gustav Ad. Händel (arbl.). Viborg, 1700, Marinus Nielsen (Bachhausen)

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2179, Chr. Petersen til Haslev i Pl. 1748 (2829), Hans Carl Hansen til Esbjerg i Pl. 2212, Sophus Chr. Petersen, sidst Mil., til Køge i Pl.

Esbjerg, 1768, Joh. Chr. Carl Unger til Kbhvn. (arbl.). Holbæk, 2352, Alfr. Eriksen til Kbhvn. (arbl.). Køge, 1907, Ingv. Feierskov til Kolding. Silkeborg, 2329, Valdemar Sejersen (paa Rejse). Vejle, 2173, N. Th. Sørensen til Kolding i Pl.

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel.: 101, Aug. Høyer (Missionstrykkeriet)

Annuleret Udslettelse.

København: Trykkerafdel.: 1880, Chr. Jensen og Hustru (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Død.

København: Syge- og Begravelsesk.: 1654, P. Christiansens Hustru Laura.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½. **Mød alle!** (46 G)

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder *Generalforsamling* Søndag den 22. November, Kl. 1 pr. hos Baltzer, Hjørnet af Rømersgade. BESTYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 B)

ANNONCER

Trykker.

En ung, dygtig Illustrations-, Værk og Farvetrykker søger en fast Plads. Bill. mrkt. »Haab 228« modt. Ekspeditionskontoret.

Typografernes Broderkreds

afholder Møde i K. F. U. M., Gothersgade 115, 1. S. o. G., Lørdag Aften Kl. 8 d. 14. Novbr. Forretningsfører Kjærsgaard taler. Enhver Typograf indbydes. (229)

Trykker.

En dygtig Trykker, fortrolig med Billed- og Farvetryk, søger Plads. Bill. mrkt. »Trykker 225« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. **Laxegade 35**

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge Marie Mørk-Hansen,

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 20. NOVEMBER 1908 XXXV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

atholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 29. ds., Kl. 10 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. De stillede Forslag og Ændringer til Delegeretmødet.
2. Opstilling til Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet.

STYRELSEN

2 Lønskalaer.

I Nr. 45 af *Typ.-Tid.* er en vred Kollega, Hr. C—s,, ude efter nærv. Afdeling, fordi vi har tilladt os at vedtage en Resolution, hvori vi fremsætter Ønsket om, at Tarifens nuværende 4 Lønklasser indskrænkes til 2, henholdsvis paa 26 og 24 Kr., og at Holbæk rykker op i højeste Lønklasse.

Det forundrer mig, at Hr. C—s. har bidt sig saa fast i denne Holbæk-Resolution, thi en Indsender i *Typ.-Tid* — vistnok Hr. Sørensen-Kjeld — har forlængst slaaet til Lyd for den Opfattelse, at de to sidste Skalaer i vor Tarif burde forsvinde, men den Gang mærkede man ikke noget til Hr. C—s.' Vrede. Dernæst forekommer det mig, at det vilde have pyntet paa hans Artikel, hvis han ikke havde kastet Hemmelighedens Slør over den By, hvor han har den »Fornøjelse« at opholde sig; hans eget Navn kunde jeg endda have renonceret paa.

Hr. C—s. gør sig til Talsmand for Tanken om én Lønklasse over hele Landet og spørger, om vi tror, det er billigere at leve i en mindre By end i en større. Dertil vil jeg svare, at jeg for mit Vedkommende sympatiserer med Tanken om én Lønskala som Idealet, fordi jeg ikke tror, at der er nogen *væsentlig* Forskel paa Levefoden f. Eks. i Aarhus og Sorø, og fordi man i de smaa Byer »maa præstere ligesaa godt og ligesaa meget Arbejde« som i de større. Men at der skulde findes mange af den Slags Byer, hvor Forholdene paa én Gang er saa *storstadsmæssige* og *bondebyagtige,* som Hr. C—s. skildrer dem, havde jeg dog alligevel ikke tænkt mig. Han nævner bl. a., at de i hans By giver ca. 200 *Kr.* for en *lille* 2-Værelsers Lejlighed. Hvis dette er rigtigt, kan man vel gaa ud fra, at der til disse Lejligheder hører »særlige Udenomsbekvemmeligheder«, f. Eks. et Par Td. Ld., hvor der kan holdes en Ko, Gris, Høns osv., og det retter jo svært af paa den lille Løn. Her kalder vi det for anstændigt, naar vi giver 175 Kr. for en 2-Værelsers Lejlighed uden ovennævnte »Bekvemmeligheder«, og Holbæk staar endda — i Følge Grundejernes Statistik — som Nr. 3 i Rækken, hvad Huslejen angaar.

Som sagt, den ene Lønklasse skal ikke skille os, hvis den blot kunde lade sig gennemføre; men det tror jeg ikke den kan for Tiden, og Kollegerne Landet over vilde sikkert ikke en Gang kunde blive enige om at stille dette Krav til vore Arbejdsgivere. Thi man maa jo huske paa, at dette Krav næppe kan gennemføres paa anden Maade end ved, at de store Byer kommer til at staa i Stampe, mens de smaa arbejder sig frem, og det vilde sikkert være uklogt, om man i de mindre Byer satte sig imod, at de større fik Del i denne Verdens Goder, naar det da ikke ligefrem skete paa Bekostning af Smaabyerne. Af disse Grunde har vi her i Holbæk stillet Forslag om at halvere de 4 Lønsatser; derved bliver det næste Skridt sikkert betydeligt lettere at tage.

Hr. C—s. besværer sig over, at han ikke kan leve for 24 Kr. Hvis han dermed mener at *leve anstændigt*, kan jeg fuldstændig give ham Ret, han maa dog imidlertid ikke tro, at vi her »flyder med Mælk og Honning«. Kan det trøste ham, skal jeg oplyse, at der her indtil for et halvt Aar siden var gifte Kollegger med Børn, som maatte leve for 22 Kr. Iøvrigt kan man maaske gaa ud fra, at Minimallønnen i Hr. C—s.' lille venlige By f. T. er 21 Kr.; efter vort Forslag vil han altsaa faa en Forhøjelse paa 3 Kr., og jeg tør forsikre ham om, at det vil vi her i Byen blive jævnt tilfredse med. Vi er i tarifmæssig Henseende saa stedmoderligt behandlede, at vi i høj Grad har nemmet Nøjsomhedens store Kunst.

Hvad Hr. C—s.' Ironi over, at Holbæk »selvfølgelig« skulde op i højeste Lønklasse, angaar, skal jeg oplyse, at det er et gammelt Krav, som er stillet af Afdelingen Gang paa Gang, at Holbæk — alle Forhold taget i Betragtning — hører hjemme i den nuværende 23 Kr.s Klasse (som imidlertid efter vort Forslag rykker op til 26 Kr.) i Stedet for i 22 Kr.s Gruppen. Thi det maa jo dog være saaledes, hvis vi skal beholde de mange Klasser, at de forskellige Byers Gruppering maa være underkastet Udviklingens foranderlige Lov, ligesom Levefoden, og kunne ændres, naar gyldige Grunde taler derfor. Maaske stikker det vor ærede Kollega stærkt i Øjnene, at vi kommer til at tage saa stort et Spring paa én Gang, saafremt vort Krav bliver opfyldt, hvad vi haaber; men, som nævnt, vi har ogsaa maattet øve os i Taalmodighed.

Hr. C—s.' sidste Bemærkninger om Arbejdstidens Forkortelse kan jeg til Dels tiltræde. Det er maaske ikke overflødigt at lægge Kollegerne i de større Byer paa Sinde, at man ogsaa i de smaa Byer ønsker Arbejdstiden forkortet, men ikke kan frembære dette Krav saa kraftigt paa Bekostning af Kravet om Forhøjelse af Lønnen.

Holbæk, den 11. Novbt. 1908. CHR. E. JOHANSEN.

Vore Faktorer.

BØR vore Faktorer danne deres egen specielle Forening og paa hvilket Grundlag kan en saadan Forening komme til at indtage en Stilling, der svarer til den, som Faktorerne selv til daglig udfylder: midt imellem Principal og Arbejder?

Spørgsmaalet er aktuelt og vil sikkert blive løst, nu da der efter den sidste store Konflikt er Kræfter i Gang hele Landet over for at udnytte den Situation, der foreligger.

Og Spørgsmaalet maa besvares med et Ja!

En saadan Forening vil sikkert finde fuld Tilslutning i København som i Provinserne, naar Grundlaget for den bliver en Fordring om Faktorernes **nevtrale Stilling** under kommende Konflikter, og en gensidig Støtte til i paakommende Tilfælde at **hævde denne Nevtralitet**. Gennemføres dette, vil en hel Del Grævlingearbejde, der fra flere Sider udføres, falde bort af sig selv.

Hvorledes skal Faktorerne kunne være nevtrale?

Derigennem at hævde, at under Arbejdsstandsning, hvad enten denne er dikteret af Bogtrykkerne eller af Svendene, kan der ikke fra hans Side udføres teknisk Arbejde, men kun, *om ønskes,* Opgørelser, Beregninger o. lign., som falder ind under hans specielle Felt.

Jeg formener, at Hovedparten af Danmarks Faktorer er Mænd, der kan være deres egen Barnepige, og ikke behøver hverken den ene eller den anden til at skrive de Love, der paa en fyldestgørende Maade kan lægge dette Standpunkt klart for Dagen, og ellers ordne det videre fornødne, dette vedrørende.

Lock-out-Forliget indeholder Bestemmelsen om, at Værkførere og lign. ikke behøver at være Medlemmer af Fagforeningerne, der findes intet Steds Bestemmelser om, at de ikke maa være det, og det bliver derfor enhver Faktors private Sag, om han, ved Siden af at være i sin egen specielle Forening, ønsker at opgive de en Gang gennem Aarene erhvervede Rettigheder paa Understøttelsesomraadet eller ikke.

Vore Faktorer er Forretningens Tillidsmænd overfor Personalet. Det er deres Pligt at paase, at Arbejdet gaar sin regelmæssige Gang og udføres godt og omhyggeligt. Den Mand, der med Ro og Besindighed og helst tillige ved sin personlige Dygtighed udfylder en saadan Plads, kan være med til at skabe en vis Tillidsfølelse indenfor Forretningen, som absolut virker til Gavn for alle Parter, og være med til at gøre Arbejdsstedet til et Sted, hvortil man med nogenlunde god Tilfredshed *i god Tid* stævner hid om Morgenen og med Glæde forlader om Aftenen efter at have udført et godt og tilfredsstillende Arbejde.

Men lad os blive fri for disse Vigtigpetere iblandt, der ved naive Paafund kun opnaar at skabe Vrøvl i Gaden og Mudder i Geledderne.

Under mindre Uoverensstemmelser imellem Principal og Arbejderne, hvilke nu en Gang ikke kan undgaas og næsten synes ligesaa nødvendige som Saltet paa Maden, idet det holder begge Parter vaagne, er Faktorens Plads den mæglende, for hvem Arbejdets rolige Gang er Nr. 1, og Vrøvlet Nr. 2, og som ikke har nogen personlig Fordel til nogen af Siderne, men kan holde sig til den gyldne Middelvej om hvad der er ret og rimeligt.

Under de store Konflikter, hvor det er Organisationerne, der taler sammen, er der ingen, der spørger om Faktorernes Mening, de to Parter vil hver for sig trække i sin Ende, men Faktorernes Stilling bliver da den interesserede Tilskuers, saalænge Kampen varer.

Og naar Striden er endt — — —

Lad Bogtrykkerne søge at finde Mænd til deres Faktorer, der kan være det af Gavn og ikke blot af Navn, da vil meget spares til Gavn for alle og til Skade for ingen.

Den 28. Oktbr. 1908. FRED.

Novemberfesten i Morgen Aften

begynder aldeles præcis Kl. 8, uanset de Mødte.

De assisterende er foruden *Typografernes Sangforening* (»Volmerslaget« med Orkester) og *Gutenbergkoret*: Kgl. Operasangerinde *Fru Margrethe Lendrop, Hr. Professor, Dr. phil. Vilh. Andersen* (oplæser Holbergs »Barselstuen«, 2. Akt), Hr. kgl. Kapelmusikus *P. Mollerup* (Fløjte) og vor Kollega *Joseph Jensen.*

Tekstprogram (indeholdende ogsaa Solisternes Sange) faas ved Indgangen à 10 Øre.

Tiloversblevne Billetter sælges Fredag Aften paa Forbundskontoret.

Efter Aftenunderholdningen **Bal til Kl. 3,** hvortil Billetterne koster 75 Øre for Herrer og 50 Øre for Damer.

Til Ballet vil følgende Nyheder blive spillede:

LEO FALL: Dollar-Vals og Automobil March af Oprt. »Dollarprinsessen«; E. MILOK: Folie d'un jour! Vals; VALD. NIELSEN: Schottisch Elektra (1. Gang).

Situations-Betragtninger.

Udmældelsen af De Samvirkende.

TILLAD ogsaa mig — med Fare for af Hr. J. P. at blive mistænkt for Skrivekløe — at give mit Besyv med om de for Tiden mest brændende faglige Spørgsmaal: Udmældelsen af De Samvirkende og Tarifrevisionen i Provinserne.

Først en Tak til d'Hrr. Sørensen-Kjeld, Valdemar Nielsen, Berendt, Viggo Christensen m. fl. for deres saglige og oplysende Artikler.

Er et Par af disse Hr. S. P. lidt for filosofiske, og gaar de over hans Forstand, lad dem saa ligge, Hr. S. P., saa spilder De ikke Tiden, dels med at læse dem og dels med at skrive en Indsigelse til *Typ.-Tid.* Tænk om denne netop var Draaben, der fik Bægeret til at flyde over og skaffede os Dobbeltnumer; det kunde De jo aldrig forsvare.

Vi andre, der har gjort os Ulejlighed med at tænke over Indholdet, har aldeles ikke følt os trættede af disse Artikler.

— — —

Jeg hører nu til dem, der mener, at vi absolut bør blive staaende i De Samvirkende, og Grundene dertil er, at jeg kun kan se en eneste Fordel ved Udmældelsen, nemlig: Kontingentbesparelsen, hvorimod jeg ser saa mange Ulæmper ved Udmældelsen, at jeg absolut ikke kan tilraade denne.

Især da, hvis denne Udmældelse af en stærk Organisation, som vor, skulde give Stødet til en Sprængning af De Samvirkende. Og dette maa vel være D'Hrr.s Ideal. For at melde sig ud, altsaa snyde sig fra Forpligtelserne og tage Fordelene, De Samvirkende kan skaffe, er absolut ikke hæderligt, det er Skruebrækkerarbejde, og det tror jeg ikke D'Hrr. vil tilraade os.

Hr. Berendt trækker ganske vist i Land i forrige Nr. — han er vel bleven bange for Konsekvenserne.

For at dække Tilbagetoget, affyrer han i Slutningen af sin Artikel et Skud løst Krudt mod Provinsernes Hovedbestyrelsesmedlemmer. Det er dog kun, hvad det er: Knaldeffekt eller Luft og Røg. Hvis Hr. Berendt kendte Stemningen i Provinserne, vilde han vide, at Kravet om 8-Timersdagen vil blive fastholdt som Nr. 1 af saavel menige som Hovedbestyrelsesmedlemmer.

Hr. Berendt synes altsaa at blive betænkelig ved Konsekvenserne.

Derimod skyder Hr. Valdemar Nielsen med skarpt i de sidste Numre.

Baade i Nr. 45 og 46 har han leveret ret lange Indlæg, hvoraf det i Nr. 45 i betænkelig Grad ligner Hr. Gustav Bangs »knastørre Artikler« baade i Form og i Indhold.

Hans Betragtninger over Kapital, Middelstand og Proletariat samt Idealisme og Egoisme kan tildels være rigtige, men Konklusionen, at vi paa Grundlag af disse Betragtninger skal udmælde os af De Samvirkende, er absolut gal.

Udmælder vi os, fordi vi tror, at vi er stærke nok til at staa paa egne Ben, er det den rene og skære Egoisme. Ja, mener vi, at De Samvirkende trods vor Udmældelse alligevel bestaar og stadig skaffer Arbejderne Fordele, som vi faar Del i, er Udmældelsen, som anført, det rene Skruebrækkeri.

Jeg ser kun en Fordel ved Udmældelsen, nemlig den, at vi sparer vort Kontingent. De øvrige Fordele, D'Hrr. profeterer, hænger i Luften, ja, endog saa højt, at der skal hoppes godt, for at bide til den Bolle.

Derimod beviser Kendsgerningerne, at Tabet er sikrere end Gevinsten, naar vi staar udenfor Fagforbundene, altsaa udenfor det eneste virkelige Bolværk mod Arbejdsgiverne og deres Organisations Vilkaarlighed.

Et af Hovedargumenterne for Udmældelsen er, at De Samvirkende begrænser vor Handlefrihed.

Hvornaar har De Samvirkende lagt sig paa tværs af vort Forbunds Ønsker?

Aldrig.

De Samvirkende begrænser Handlefriheden for at begaa Dumheder, som ved den nys afsluttede Konflikt med Skotøjsarbejderne i København og Savværksarbejderne i Hillerød.

For Hr. Nielsen vil vel ikke paastaa, at det var særligt klogt, at lave Konflikt paa, hvorvidt en bestemt Person maa lede Arbejdet, naar man egentlig ikke har andet imod ham, end at man ikke kan lide ham. — Eller som i Hillerød lave Strejke, naar Halvdelen af Arbejderne staar udenfor Organisationen.

De Samvirkende har aldrig og vil aldrig lægge sig paa tværs af vore Ønsker, da man selvfølgelig ved, at der bag vore Krav staar en stærk Organisation, der kender baade sin Styrke og Begrænsning og ikke slaar større Brød op, end den kan bage.

Og om saa var, vi har jo vor Handlefrihed, naar vi kun ikke forlanger Tilskud fra Fagforbundene, men mener selv at kunne klare Grejerne, og saa er der da den Fordel, at faar vi saa alligevel Klø, har vi Forbundene som gode Mæglere, der vil gøre alt for at skaffe os en gunstig Fred, hvad der kan være tvivlsomt, naar vi staar udenfor.

Bestaar Fagforbundene under den nuværende Form, faar vi ikke afsluttet en Konflikt, uden at denne Organisation har sat sit Stempel derpaa.

Det har Bygningssnedkerne dyrt maattet bekende. De stod med al den Handlefrihed, Hr. Nielsen ønsker os, og hentede dem dog en tom Kasse, stor Gæld og et tarveligt Resultat. At dette ikke blev et komplet Nederlag og maaske en foreløbig Sprængning af deres Organisation, skyldes vel, at De Samvirkende i 11. Time greb ind og reddede Stumperne, og ikke at Hr. Heide vilde knuse Detailhandlerbanken, dertil var der vist andre og dybere Grunde.

Men at De Samvirkende stadig skulde redde Postelinet for de udtraadte Organisationer, er for meget forlangt og heller ikke sandsynligt.

Men vor Handlefrihed har vi jo vistnok mere, naar vi staar indenfor end udenfor Fagforbundene, og at vi ved en Udmældelse skulde blive fri for de evindelige Lock-out-Trusler, tror Hr. Nielsen vist ikke selv paa. Arbejdsgiverne lock-out'er sandelig hvem de mener, tjener deres Formaal bedst, uden Hensyn til, om vedkommende Forbund staar i De Samvirkende eller ej, det har vi set saa mange Beviser paa.

Altsaa Faren er ens, kun bliver Arbejdernes Modstandskraft ringere, mens Arbejdsgiver-Organisationens Magt vokser.

Misfornøjelsen med De Samvirkende synes først at have taget Fart efter den nys afsluttede Konflikt.

Men Herregud, hvad er *vi* i Grunden misfornøjede med. Vi havde jo intet Krav stillet, og Litograferne opnaaede dog noget med Tilladelse til at forlange mere til Nytaar. Og hvad er der saa i Grunden at være saa misfornøjet med, hvornaar er en Konflikt bleven afsluttet med, at Arbejderne har faaet alt, hvad de har forlangt, endsige opnaaet noget, naar der intet er forlangt.

Guerillakrigen, som D'Hrr. synes at vente sig saa meget af, turde let blive en Skuffelse. Den vil sandsynligvis som hos Bygningssnedkerne tømme Kassen uden at skaffe tilfredsstillende Resultat, og i heldigste Tilfælde vil vi atter miste vundne Fordele, naar Konjunkturerne forandres i vort Disfavør.

Derimod er der Beviser for, at vundne Fordele kan hævdes under daarlige Konjunkturer, naar der staar en stærk Organisation bagved.

Hvorfor skal vi da svække denne Organisation?

Den væsentligste og vigtigste Grund, hvorfor jeg forøvrigt mener, at vi bør blive staaende i De Samvirkende, er, at vi ved en Udmældelse sætter os selv fuldstændig ud af Spillet, naar der skal lovgives i Forhold vedrørende Arbejderne.

Som nu f. Eks. ved den nys gennemførte Arbejdsløshedslov, hvor f. Eks. P. Hvidtfeldt har lagt et stort Arbejde og sikkert har bidraget sit til, at Loven er saa meget i Arbejdernes Favør, som den er.

Maaske Loven er daarlig nok, men den var i hvert Fald bleven langt ringere, om De Samvirkende ingen Indflydelse havde haft paa dens Affattelse.

Hvorfor vil D'Hrr. have, at vi paa dette Felt skal sætte os selv ud af Spillet?

— — —

Nej, lad os blive staaende i Fagforbundene, men er der Brøst og Mangler — og det skal jeg villig indrømme, der er — lad os da i Fællesskab bruge vor Forstand og vor Indflydelse til at faa disse rettede, i Stedet for at arbejde for en Sprængning.

Saa til Slutning: De hænger Dem i September-Forliget, Hr. Nielsen, ja, dér er generende Bestemmelser, men dem kan vi vel faa rettede, vel at mærke, naar vi bliver indenfor Rammerne, ellers ikke.

Der er jo nu et Lovforslag om tvungen Voldgift paa Trapperne, og under Behandlingen om det faar vi vel nogle af de mest generende Bestemmelser ændrede.

Vel at mærke, naar vi er stærke nok og staar samlede; ikke naar vi render fra hinanden.

Hr. Nielsen anfører gentagende en Række Punkter, som skal godtgøre Nødvendigheden af en Udmældelse.

Jeg skal ikke spilde mange Ord paa disse, for Herregud, Hr. Nielsen, Arbejdsgiverne vil nok — i al Almindelighed og i egen Interesse — fordele Arbejdet til de bedst kvalificerede for at faa saa stor Præstation som muligt, det er i deres Interesse og i Reglen ogsaa i vor. At vi ikke leverer større Præstation, end vi faar Betaling for, eller i hvert Fald forlanger Betaling efter vor Præstation, er indlysende, og, saa vidt jeg véd, ikke stridende mod noget Forlig.

At en Strejke skal vedtages med $^3/_4$ Majoritet er fornuftigt. Det kan være drøjt nok at vinde endda, rent umuligt vil det blive, hvis der ikke er saa godt som Enstemmighed om dens Betimelighed.

Der staar heller intet i September-Forliget om, at Faktorer ikke maa staa i vor Organisation. De er stillede frit. I andre Forbund beholder Organisationen de Arbejdsledere, der deltager i det praktiske Arbejde, hvorimod Driftsledere staar udenfor Organisationen. Saaledes vil det sikkert ogsaa gaa her — baade med og uden De Samvirkende — vi beholder de bluseklædte Faktorer — Ombrækkere, Første-Trykkere m. m. — hvorimod »Direktøren« falder fra. Hvorfor saa lave saa megen Blæst ud af det?

De øvrige Punkter kan der vel rettes paa ved Lejlighed, vel at mærke, naar vi bliver indenfor De Samvirkende. Mælder vi os ud, mister vi jo al Indflydelse paa en Revision og faar kun mærke Smærten af de Uheldigheder, der klæber ved denne Organisation.

At udmælde sig nu, naar vi staar lige for en Tarifrevision, vilde for en Provinsianer være en utilgivelig Dumhed.

Aarhus, i November 1908. SIGURD A. JØRGENSEN.

Fællesmøde mellem Ny typ. Forenings Styrelse og Forretningsudvalget.

Den 5. November 1908.

Efter en meget indgaaende Diskussion, hvorunder det fra Ny typ. Forenings Styrelses Side hævdedes, at det mellem Forbundet og Foreningen stedfundne Samarbejde havde været saa godt, at der ingen Anledning var for Forretningsudvalget til at forlange Foreningens Opløsning, og at man ikke kunde vente Foreningens Tilslutning hertil, efterat den havde bestaaet i ca. 25 Aar, medens Forretningsudvalgets Medlemmer netop paa Grund af det stedfundne gode Samarbejde ikke mente, at der var Anledning til at opretholde Foreningen, lige som man gjorde opmærksom paa, at Forudsætningen for det sidste Delegeretmødes Vedtagelse var den udtrykkelige, at Ny typ. Forening til det kommende Delegeretmøde gik op i den bestaaende Sætterafdeling, vedtoges det til Slutning at overlade Ny typ. Forenings Styrelse at tage Stilling til et Forslag om at tiltræde Forretningsudvalget med saa mange Repræsentanter, den maatte ønske, for at deltage i den forestaaende Lovbehandling.

Forretningsudvalgsmøder.

Den 11. November 1908.

Til Stede fra Ny typ. Foren. d'Hrr. Anthon Olsen og P. Hansen.

1. Dagsordenen for Delegeretmødet drøftedes og fastsattes.
2. Lovbehandlingen paabegyndtes. Fællesafdelingen i København fremkaldte en meget omfattende og vidtløftig Diskussion.

Den 12. November 1908.

1. Lovbehandlingen fortsattes.

Den 13. November 1908.

1. Lovbehandlingen fortsattes.

Den 14. November 1908.

1. Fortsat Behandling af Lovændringerne.

Den 16. November 1908.

1. Følgende Skrivelse fra Ny typ. Forenings Styrelse forelaa:

Herved maa jeg meddele Dem, at Styrelsen for Ny typografisk Forening i et Møde i Gaar har besluttet, at vore Repræsentanter i Forretningsudvalgets Lovbehandling afbryder Forhandlingerne, da vore Forudsætninger for disse Forhandlinger — Bevarelsen af Ny typografisk Forening som selvstændig Afdeling i Forbundet — ere bristede. Naar Forretningsudvalget har endt sit Arbejde, ønsker vi Lovudkastet oversendt til Forelæggelse for vore Medlemmer, hvis Stilling til samme vi da vil forebringe paa det tilstundende Delegeretmøde.

I Medfør af ovenstaaende deltager vore Repræsentanter heller ikke i det forestaande Forbundsstyrelsesmøde.

Ærbødigst

ANTHON OLSEN,
Formand for Ny typ. Forening.

Man maa i høj Grad beklage, at Foreningens Styrelse har taget en saadan Beslutning, som forhindrer dens Repræsentanter i at tilendebringe Lovbehandlingen for derefter at tage Standpunkt til Lovene i deres Helhed, og man forstaar ikke, hvorledes man kan bringe det i Samklang med de udtalte Ønsker om et fortsat fredeligt Samarbejde. Ved den tagne Beslutning forhindres endog Foreningens Repræsentant i Forretningsudvalget i at deltage i det Arbejde, som omfatter andet end Behandlingen af Lovene. Dette gælder ogsaa Foreningens Repræsentanter i Forbundsstyrelsen. Det af Foreningens Styrelse tagne Standpunkt kan selvfølgelig kun bidrage til at skærpe Modsætningerne, og man maa fralægge sig ethvert Ansvar for Følgerne heraf.

2. Lovbehandlingen paabegyndtes i et Formiddagsmøde og fortsattes i et Aftenmøde.

Den 17. November 1908.

1. Lovbehandlingen om Arbejdsløshedskassens Love paabegyndtes.

Den 18. November 1908.

1. Lovbehandlingen fortsattes.

Typografernes Stiftelser.

PAA Grund af Hr. Revisor Gundorph Sørensens Bemærkning paa det udsendte Regnskab vedtog Generalforssmlingen den 15. November 1908 énstemmig følgende Resolution:

»I Anledning af Hr. Revisor Gundorph Sørensens Bemærkning til Regnskabet, udtaler Generalforsamlingen sin alvorligste Misbilligelse af, at Hr. Sørensen — efter at være gjort bekendt med, at den nuværende Kasserer eller Styrelse ikke har anvendt Midler til Administration udover, hvad Lovene foreskriver — har opretholdt sin Udtalelse om ikke at kunne indstille Regnskabet til Godkendelse, idet en saadan Bemærkning giver Stiftelsens Medlemmer, Velgørere, Kreditorer og forskellige offentlige Avtoriteter et falskt Billede af den nuværende Kasserers og Styrelses Bestræbelser for at bringe Orden og Klarhed i Regnskabet og i Stiftelsens øvrige Forhold.

Generalforsamlingen udtaler endvidere sin fortsatte Tillid til Kasserer og Styrelse og forlanger denne Resolution publiceret i samme Udstrækning som Aarsberetningen.«

Referatet af Generalforsamlingen følger i næste Numer.

Generalforsamlinger og Møder.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 31. Oktober ordinær Generalforsamling. 20 Medlemmer var til Stede. Regnskabet fremlagdes i revideret Stand og godkendtes efter et Par Bemærkninger. — M. TOFT aflagde Beretning fra Stifts-Delegeretmødet i Sakskøbing. Beretningen godkendtes. — TOFT indledede ligeledes Spørgsmaalet om Stillingen til De samvirkende Fagforbund og anbefalede at blive staaende i Forbundet. Ingen andre Medlemmer udtalte sig om dette Spørgsmaal. Det vedtoges at yde 20 Kr. aarlig af Privatkassen til »Forplejningsstationen for Vejfarende« i Nykøbing. — Et Par lokale Spørgsmaal behandledes. P.

Nær og Fjærn.

Lærlingeforeningens Formand, Bogtrykker O. C. Olsen, som jo har en særlig Forpligtelse til at varetage, at Lærlingenes Kaar forbedres baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid, praktiserer dette indenfor sin egen Forretning saaledes, at medens hans Typografer i Kraft af den gældende Tarif arbejder $8^1/_2$ *Time*, maa Lærlingene ar-

bejde 9 *Timer*, vel sagtens for at Lærlingenes Uddannelse kan blive saa fuldkommen som muligt, sikkert ikke for at Lærlingeforeningens Formand kan faa saa stor økonomisk Fordel deraf som muligt, — eller hvad mener Hr. O. C. Olsen selv? +

Gutenberg-Koret og Arbejdsløshedsfesten. Ved Festen i Koncertpalæet paa Lørdag vil Gutenberg-Koret synge en ny norsk Komposition »Naar Fjordene blaaner« af Komponisten Alfred Poulsen. Den har vakt betydelig Opsigt i Sangkredse, og vil sikkert snart komme paa Sangforeningernes Repertoire. Det er første Gang den synges herhjemme af et dansk Kor.

Blandt de Assisterende ved Novemberfesten i Morgen Aften er en Kollega, nemlig Hr. JOSEPH JENSEN, der i længere Tid har gennemgaaet en kostbar Uddannelse i Sang. Medens Hr. Jensen er godt kendt i den syngende Kreds af Kolleger, er det første Gang, han lader sig høre for en større Tilhørerkreds. Kollegerne faar derfor Lejlighed til først at vurdere hans Ævner i Sangkunsten.

Arbejdernes Julealbum staar i Aar saavel som foregaaende Aar fuldt ud paa Højde med det bedste, der bydes paa dette Omraade. Vi anbefaler vore Læsere at bestille dette hos Budet, Hr. Anton Jensen. Se omst. Annonce.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

I Anledning af Novemberfesten paa Lørdag er Forbundskontoret kun aabent 1—3.

Paa Mandag er Kontoret i Anledning af Forbundsstyrelsens Møde lukket hele Dagen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lægerne.

Under Dr. Brehms Sygdom vikarierer Dr. Heyerdahl, Godthaabsvej 58. Tr. 11—12 (Søndag 8—9). Telefon Godth. 431.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Samuel Gustav Nyberg, tidl. Medlem (H. E. Jensen). Arnold Larsen, udl. 1/11 08 hos Langkjær (arb. s. Sted). Trykkerafdel.: 1868, Albert Gerhardt Olaf Hansen, udl. 21/11 08 hos P. Petersen (arb. s. St.). Overgaaet fra Lærlingeafdel.

Esbjerg, H. P. M. Pedersen, udl. i Harder Mikkelsens Bogtr. 1/11 08.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2143, Robert Larsen fra Roskilde (arbl.). 1868 (434), Jul. P. Christensen fra Aarhus (arbl.). 2398 (2648), Fritz Traugott Nielsen fra Udl. (arbl.). 1943 (913), Jens Axel Th. Hansen fra Nykøb. F. (arbl.). Trykkerafdel.: 2416 (1826), Peter Jensen fra Svendborg (arbl.).

Esbjerg, 1748, Hans Carl Hansen (Harder Mikkelsen). Herning, 2156, Peter Rasmus Petersen (Folkebl.) og 1526, N. Pallesen (arbl.). Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen (arbl.). Næstved, 1638, R. M. Jørgensen (Sydsj. Venstreblad), 2101, S. V. Sørensen (Soc.-Dem.) og 2179, Chr. Petersen (Haslev). Odense, 2204, Hans O. F. Jørgensen (Eksprestr.). Ribe, 1562, H. Thorsen (Centraltr.). Silkeborg, 2329, Vald. Sejersen (Silkeborg ny Bogtr.) og 1058, Henrik Nielsen (arbl.). Stege, 2078, H. Chr. Jensen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2161, Søren E. Chr. Petersen til Roskilde i Pl. 2508 (2827), Victor H. C. Christensen (arbl.) fra Rejse. 862, Hermann Kusserow til Lybæk i Plads. 1977, Laur. Friis til Slagelse i Pl. 1487, Marinus Jul. Hansen til Svendborg i Plads. 1882 (633), Chr. Emil Larsen til Slagelse i Plads.

Herning, 1841, Anders Nielsen Rosenkilde, 2046, Peter Pagh, 1526, N. Pallesen og 2101, Sofus Valdemar Sørensen. Køge, 1562, Hans Thorsen til Ribe i Pl. og 2506, Johs. A. Petersen til Vejle i Pl. Nykøb. F., 2380, Chr. Bjerregaard til Aalborg i Pl., 2078, Chr. Jensen til Stege i Pl. og 1443, J. T. A. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 1392, N. P. Nielsen til Kallundborg i Pl. og 1358, Hans Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 1372a, Esben Hansen paa Rejse. Roskilde, 2143, Robert Chr. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Stege, 2171, Cornelius Hansen til Nykøb. F. (arbl.). Svendborg, 2416, Peter Jensen til Kbhvn. (arbl.).

Udslettede for Restance.

Kallundborg, 2427, Hjælpearb. Konrad Knudsen (anden Livsstilling). Skanderborg, 1360, Chr. Hallager (andet Erhverv).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Fredag Kl. 5½: Generalprøve i Prins Wilhelms Palæ (St. o. G.).

Mød alle præcis! (1 H)

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder *Generalforsamling* Søndag den 22. November, Kl. 1 pr. hos Baltzer, Hjørnet af Rømersgade. BESTYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 C)

ANNONCER

Linotype-

Maskinsætter søger Plads. Ca. 2 Aar ved Maskinen. Billet mrkt. »231« modt. Ekspeditionskontoret.

Monolinesætter søger Plads. Tilbud med Opg. af Løn mrkt. »230« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

En dygtig Trykker, praktisk bevandret i alt Bogtrykfaget vedrørende, ønsker fast Plads i et af Københavns Bogtrykkerier fra 1. Jan. 1909. Vedkommende er vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »234« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Linotype-

Sætter, der kan paatage sig *alt* typografisk Arbejde, søger Plads straks. Kan ogsaa paatage sig en *Faktor-* ell. *Bestyrerstilling*. Prima Referencer. Billet mrkt. »233« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Et lille Bogtrykkeri ønskes til Købs paa billige Betingelser. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

En i alle Henseender dygtig, gift **Illustrationstrykker** søger varig Plads. Hurtig og paalidelig Arbejder. Prima Anbefalinger fra Ind- og Udland haves. Billet mrkt. »232« modtager Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Julealbum, Arbejdernes Almanak, Almanaken »Danmark«, Blæksprutten, Juleroser samt alle **Julehæfter** og **Kalendere** bestilles hos ANTON JENSEN.
Kredit kan gives til 5. Januar. (235)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død**. — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei
Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 27. NOVEMBER 1908 XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

DET IV. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted den 28., 29. og 30. December 1908
i København i »Grundtvigs Hus« (Hallen)
Studiestræde Nr. 38.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Godkendelse af Virksomheden siden sidst afholdte Delegeretmøde.

III. Stillingen til De samvirkende Fagforbund og det internationale Sekretariat.

Til § 31. 1. Stykke bortfalder. *Svendborg.*

I 2. Stk. forandres »7 Uger« til »10 Uger«. *Randers.*

Forslag til Beslutning. Delegeretmødet vedtager at udmelde Dansk Typograf-Forbund af De samvirkende Fagforbund i Danmark. *København (Sætterafdelingen).*

Stillet overfor Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samv. Fagforbund, udtaler Delegeretmødet en Beklagelse over atter at skulle tage Stilling hertil, da der ikke siden sidst afholdte Delegeretmøde er foregaaet noget, som kan give Anledning til, at Dansk Typ.-Forbund skulde forandre sit Standpunkt i den af Forslagsstillerne ønskede Retning. Langt snarere turde t. Eks. de i Bygningssnedkerfaget stedfundne Begivenheder være et Bevis paa, at den isolerede Organisation ikke er i Stand til, selv med en stor Kassebeholdning i Ryggen, at kunne gennemføre Fordele for Arbejderne.

Ligeledes maa man beklage, at Forslagsstillerne, naar man ønsker en saa stor og gennemgribende Forandring, som Udmeldelsen af De samv. Fagf. ganske afgjort vil medføre i hele Organisationens Tilværelse, ikke samtidigt har fundet Anledning til blot antydningsvis at skitsere, hvorledes Medlemmerne skal kunne være i Stand til at udholde en Kamp, naar de berøves den Støtte, som nu ydes af De samv. Fagforbund.

Delegeretmødet sér, nu som før, i Forslaget om Udmeldelsen af De samv. Fagforbund, en Svigten af den solidariske Pligtfølelse, som bør besjæle enhver virkelig Arbejderorganisations Medlemmer, og idet man derfor henholder sig til den paa sidste Delegeretmøde tagne Beslutning, vedtager man, at Dansk Typ.-Forbund vedblivende skal tilhøre De samv. Fagforbund. *Forbundsstyrelsen.*

Paragrafen foreslaas forandret saaledes: »Under Konflikter i andre Fag kan Forretningsndvalget, naar Forbundsstyrelsen finder det ønskeligt, udskrive Bidrag à 25 Øre for Heltbetalende og 12½ Øre for Halvtbetalende uden forudgaaende Afstemning blandt Medlemmerne; dog udredes de første 7 Uger af Reservefonden«. *København (Sætterafdelingen).*

Saafremt det af Københavns Sætterafdeling og af Svendborg Afdeling stillede Forslag om Udmeldelse af De samv. Fagforbund vedtages, indstilles det til Delegeretmødet at forhøje Kontingentet til Reservefonden med et saa stort Beløb, som nødvendiggøres ved Forbundets isolerede Stilling under en Konflikt. *Forbundsstyrelsen.*

IV. Stillingen til Ny typ. Forening.

Forbundsstyrelsen indstiller, at Ny typ. Forening overgaar til den københavnske Sætterafdeling.

V. Typograf-Tidende og event. Lovændringer.

Til § 53. Der tilføjes: »Redaktøren i Forbindelse med Forretningsudvalget bestemmer, naar Bladet skal udgaa med Tillæg. Referater fra Forbundsstyrelses- og Forretningsudvalgsmøder skal, saa vidt muligt, offentliggøres i det først udkommende Nr. af Bladet«. *København (Sætterafdelingen).*

2. Stykke: »Bladet redigeres af Forretningsudvalget med Forbundets Formand som Ansvarhavende.«

3. Stykke udgaar.

4. Stykke, 2. Punktum: »Fra Artikler osv.« forandres til »Artikler fra Lokalafdelinger kan i Almindelighed ikke nægtes Optagelse, men skulde saadant ske, træffes Afgørelse herom i Henhold til § 27 (gamle Love) sidste Punktum. *Forbundsstyrelsen.*

Typ.-Tid. udvides med 2 Sider af nuværende Format til 6 Sider ugentlig; i Tilfælde, hvor Stofmængden er overvældende, og i Tilfælde, hvor Red. finder det nødvendigt, udvides den til 8 Sider ugentlig. — Forslaget begrundes dermed, at Bladet i sin nuværende Størrelse ikke formaar at være, hvad det kalder sig: »Organ for de typografiske Arbejderes Interesser«. *Herning.*

VI. Lovændringer.

Til § 3. 4. Stykke, 10. Linie: »I København . . . . pr. betalende Medlem« udgaar, og der indsættes: »Ingen By kan have mere end en Lokalafdeling (i København bestaar Afdelingen af 3 Underafdelinger, en for Trykkere, en for kvindelige Trykkeriarbejdere og en for Sættere, hvori alle andre Brancher optages. Disse 3 Underafdelinger vælger en fælles Lokalstyrelse, bestaaende af 11 Medlemmer, hvoraf Formanden og Kassereren vælges for 3 Aar ad Gangen ved Fællesafstemning mellem alle Afdelingens Medlemmer. Sætternes Underafdeling vælger 5 — hvoraf det ene Medlem vælges af Ny typ. Forening for de kommende 3 Aar* — Trykkernes Underafdeling vælger 3 og de kvindelige Trykkeriarbejderes Underafdeling 3 Medlemmer, dog saaledes, at Lokalformanden skal være Formand for den Underafdeling, hvorfra han er udgaaet, og Lokalkassereren Medlem af Styrelsen for den Underafdeling, vedkommende tilhører. De af Underafdelingerne valgte Medlemmer til Lokalstyrelsen danner tillige vedk. Underafdelings Styrelse.»Alle Sager vedrørende Medlemmernes og Lokalafdelingens Forhold forelægges direkte for Lokalstyrelsen. Den fornødne Medhjælp ansættes af Lokalstyrelsen. Formandens og Kassererens Lønninger udredes af Lokalkassen efter samme Skala, som er fastsat for Forbundets Funktionærer.

Til Bestridelse af særlige Udgifter kan Underafdelingerne disponere over et Beløb af indtil 5 Øre pr. heltbetalende Medlem pr. Uge.

Til Administrationsudgifter yder Forbundet Afdelingerne 1 Kr. pr. heltbetalende Medlem pr. Aar, hvoraf Arbejdsløshedskassen udreder 75 Øre. Tilskudet regnes efter Medlemsantallet pr. 31. Marts. Til mindre Afdelinger kan Forbundsstyrelsen yde et ekstraordinært Tilskud, naar Udgiften er foraarsaget ved ekstraordinære Forhold, foranledigede ved Forbundet. *Forbundsstyrelsen.*

Sidste Stykke forandres saaledes: »Alle Afdelinger i Provinsen modtager af Forbundets Midler et Beløb pr. Medlem til Administrationen. Beløbet fastsættes paa Delegeretmødet for hver enkelt Afdelings Vedkommende.« *Slagelse.*

4. Stykke: Lokalkontingentet forandres til 20 Øre i Stedet for 15 Øre. *Aarhus.*

I 4. Stk., 12.—13. Linje, udgaar Sætningen: »hvoraf den ene skal være Trykker, og«. *København (Sætterafdelingen).*

* Midlertidig Bestemmelse i Anledning af Overgangen til den københavnske Sætterafdeling.

Til § 6. I næstsidste Linje forandres »begge Revisorer« til »Revisorerne«.
København (Sætterafdelingen).

Til § 7. »Inden 3 Uger« forandres til »2« i 1. Linje og »6« i 2. Linje til »4«. I 3. Stykke 1. Linje forandres »4« til »3« og i 2. Linje »7« til »6«. *Forbundsstyrelsen.*

Til III. Optagelse.

»I Provinserne« stryges.

Til § 10, 11 og 12. Følgende ny Affattelse af disse §§ foreslaas:

§ 10. a. Som Medlem af Afdelingen kan optages ny udlærte mandlige og kvindelige Typografer (jvfr. § 113), som har staaet fem Aar i Lære og aflagt en Svendeprøve for offentlig Kommission. Skulde det ved Svendeprøvens Aflæggelse vise sig, at den Nyudlærte ikke i Læretiden har faaet den fornødne Uddannelse i Faget, og er han bevislig uden Skyld deri, skal Forbundet yde ham Støtte til at søge vedkommende Principal draget til Ansvar i Følge Lærlingelovens § 10.

b. Nyudlærte, som (ved Forretningsophævelse eller lign.) kun har staaet mindst fire Aar i Lære, kan optages, men er ogsaa ovenstaaende Bestemmelser underkastede. Nyudlærte skal betale Kontingent fra den første Lørdag efter Udlæringsdagen og tillige være Medlem af Arbejdsløshedskassen.

c. Endvidere kan optages mandlige og kvindelige Udøvere af beslægtede Fag.

d. Mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere kan optages mod at betale halvt Kontingent og nyde Halvdelen af de stipulerede Understøttelser.

e. Principaler kan ikke optages; dog kan de alt i Afdelingen indtraadte vedblive at være Medlemmer; men kun faglærte, der er indtraadte som Typografer, kan udøve Stemmeret eller overtage Tillidsposter. Intet Medlem af Forbundet kan tilhøre nogen Bogtrykkerorganisation.

f. Endvidere kan optages enhver Typograf under 45 Aar, som ikke tidligere har været Medlem af nogen Forening med samme Formaal som Dansk Typograf-Forbund. I Indskud betales 50 Kr., som afdrages med 1 Kr. om Ugen, naar Vedkommende staar i Plads. Lokalformanden er forpligtet til at fordre fuldgyldigt Bevis for at den fastsatte Aldersgrænse ikke er overskreden.

g. Typografer over Aldersgrænsen kan paa den lokale Afdelings Indstilling optages mod at erlægge et Indskud, som fastsættes af Forretningsudvalget efter de foreliggende Omstændigheder.

h. Indmeldelse sker ved Henvendelse til Kassereren.

§ 11. I den københavnske statsanerkendte Syge- og Begravelseskasse kan optages Hustruer og Lærlinge, som ikke behøver at være i andre Afdelinger af Forbundet. Saasnart Lærlingene er udlærte, skal de enten udtræde af Syge- og Ligkassen eller tillige melde sig til Optagelse i den Afdeling, hvor de i Følge deres Branche hører hjemme.

Intet Medlem af Forbundet, der er beskæftiget ved Faget, kan være i enkelte Afdelinger af dette; Undtagelse herfra sker kun: a) for nuværende Medlemmer i København, som er indmeldte før 1. Januar 1884. Disse kan i intet Tilfælde miste deres Medlemsret i Syge- og Begravelseskassen, fordi de ikke er Medlemmer af andre Afdelinger; b) for Medlemmer, som i Henhold til Lovene for Sygekassen ikke kan optages i denne (se dennes Love).

»Fælles Bestemmelser for København og Provinserne« udgaar. *Forbundsstyrelsen.*

Til § 10. 1. Stykke: Bestemmelsen vedrørende Aflæggelse af offentlig Svendeprøve udvides til ogsaa at omfatte København. I modsat Fald at lade den nuværende Ordning bortfalde. 2. Stk. tilføjes: »Nyudlærte skal ved deres Indmeldelse i Forbundet være Medlemmer af Arbejdsløshedskassen«. 3. Stk. tilføjes: »Intet Medlem af Forbundet kan tilhøre nogen Bogtrykkerorganisation«.
Aarhus.

Selv om Svendeprøven forkastes, optages den Nyudlærte dog alligevel i Forbundet. 3. Stk.: I Stedet for »kun faglærte . . . Tillidsposter« indsættes: »har ingen Stemmeret og kan ikke overtage nogen Tillidspost indenfor Forbundet«. *Horsens.*

3. og 4. Stk. flyttes over under § 12 (»Fællesbestemmelser for København og Provinserne«). Sidste Stykke udgaar. *København (Sætterafdelingen).*

Til § 11. 1. Stykke affattes saaledes: »I Afdelingerne optages mandlige og kvindelige Udøvere af Typografien, som har staaet fem Aar i Lære og aflagt en Svendeprøve for offentlig Kommission. Skulde det ved Svendeprøvens Aflæggelse vise sig, at den Nyudlærte ikke i Læretiden har faaet den fornødne Uddannelse i Faget, og er han bevislig uden Skyld deri, skal Forbundet yde ham Støtte til at søge vedkommende Principal draget til Ansvar i Følge Lærlingelovens § 10. Selv om Svendeprøven forkastes, optages den Nyudlærte dog alligevel i Forbundet. Endvidere optages mandlige og kvindelige Udøvere af beslægtede Fag«. *Horsens.*

I 1. Stk. efter Ordene »af Typografien« indsættes: »efter Aflæggelse af Svendeprøve for offentlig Kommission«.
Odense.

Til § 13. Efter 4. Linje tilføjes: »Halvtbetalende 25 Kr«.
København (Sætterafdelingen).

Til § 15. I 2. Stykke tilføjes: »Dog kan en Udelukket, som betaler Restancen inden 24 Timer efter Offentliggørelsen i *Typ.-Tid.*, indtræde i sine tidligere Rettigheder mod at betale 4 Kr. i Indskud, som tilfalder Lokalkassen«. *Aarhus.*

Forbundsstyrelsen foreslaar: »en Udelukket« forandres til »et udslettet Medlem« og »mod at betale osv.« udgaar.

Slutningen af 1. Stk. efter »45 Aar« forandres saaledes: »kan genoptages paa de i § 13 nævnte Betingelser«.
København (Kvindeafdelingen).

I Slutningen af 1. Stk. tilføjes: »Halvtbetalende det halve«. *København (Sætterafdelingen).*

De sidste 3 Linjer foreslaas forandret saaledes: »betale Restancen samt det siden Vedkommendes Udslettelse forfaldne Kontingent, dog ikke udover 10 Kr. (Halvtbetalende ikke udover 5 Kr.) og 4 Kr. i Indskud (Halvtbetalende 2 Kr.)«. *København (Sætterafdelingen).*

Til § 16. 2. Stykke forandres til: »Anden Gangs Optræden som Blokadebryder udelukker for bestandig fra Optagelse«. *Aarhus.*

I 1. Stk. indsættes efter »mindst et Aar«: »(for 2. Gangs Optræden som Blokadebryder mindst to Aar)«. 2. Stk. af Paragrafen gaar derefter ud.
København (Sætterafdelingen).

Sidste Stykke forandres saaledes: »Medlemmerne af Dansk Typ-Forb. har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Vedkommende Afdeling træffer selv Afgørelsen.« *Slagelse.*

Til § 20. Der tilføjes: »Et Medlem, der *har* opfyldt sine Forpligtelser overfor en gensidig Forening, træder ved Hjemkomsten ind i de Rettigheder, han havde erhvervet før Bortrejsen«. *Odense.*

Til § 21. 4. Linje forandres: »at meddele Anvisningskontoret eller Lokalformanden eventuelle Pladstilbud, forinden det endelig modtages. Forsømmelse heraf« o. s. v.
København (Sætterafdelingen).

Til § 22. »paa Stedet« i sidste Linie udgaar.
Forbundsstyrelsen.

Til § 25. 1. Stykke bortfalder. I 2. Stk., 2. Linje, efter »Rettigheder« tilføjes: »Syge- og Begravelseskassen dog undtagen«. Endvidere i sidste Linje efter »dog ikke udover et Aar« tilføjes »ad Gangen«. *Aarhus.*

Til § 27. Der tilføjes: »og et Eksemplar af Tarifen«.
København (Sætterafdelingen).

Til § 28. »og Arbejdsløshedskassens Status er i Stand dertil« og »aarlig« i 7. og 8. Linie udgaar.
Forbundsstyrelsen.

Til § 29. I 3. Stykkes første Linje forandres »Klubber« til »Brancheklubber«. Paragrafen tilføjes: »Paa Arbejdssteder, hvor der oprettes Værkstedsklubber og $^2/_3$ af Personalet har stemt derfor, er ethvert Medlem af Forbundet pligtig at tiltræde disse; Faktorer og Ligestillede dog undtagne«. *København (Sætterafdelingen).*

Forbundsstyrelsen foreslaar: »Ligestillede og Faktorer« forandres til »Forretningsbestyrere og Faktorer« og følgende Slutningspassus »Dog skal saadanne Klubbers Love og eventuelt obligatoriske Bidrag først godkendes af Forretningsudvalget«.

Til § 39. 2. Stykkes 2. og 3. Linje forandres saaledes: »en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 100 og en for hver 50 over 100 Medlemmer.

I 3. Stk.s sidste Linje forandres »og $^1/_3$ af« til »og $^1/_4$ af«. I 6. Stk. efter »Hovedkassereren« tilføjes »og 2 af Revisorerne«. *København (Sætterafdelingen).*

2. Stykke faar følgende Affattelse: »Ved Delegeretmødet kan Afdelingerne lade sig repræsentere af en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 200 og en for hver 50 derover. Valget foregaar efter Forholdstal, dog saaledes at det for Københavns Vedkommende forud fastsættes, hvor mange Repræsentanter hver Underafdeling kan vælge«.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 29. ds., Kl. 10 pr.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. De stillede Forslag og Ændringer til Delegeretmødet. 2. Opstilling til Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet.

STYRELSEN

Til Generalforsamling!

DER indkaldes nu til Generalforsamlinger i de forskellige af Forbundets Afdelinger, hvor de til Delegeretmødet stillede Forslag skal behandles og Valg af Delegerede foretages.

Delegeretmødet samles kun hvert 3. Aar, men her skal Rammerne for Forbundets Virksomhed fastsættes. Man vil derfor kunne forstaa, hvilken overordentlig stor Betydning det har, at de Beslutninger, der tages paa Delegeretmødet, bliver grundigt drøftede og *sagligt* overvejede.

Mange af de stillede Forslag er af en saadan Beskaffenhed, at deres Gennemførelse vil have indgribende Betydning for hele vort Forbund.

Forslagenes første Behandling sker omkring paa Afdelingernes Generalforsamlinger. Det bør derfor være enhver Kollegas Pligt at møde op her og ved en saa vigtig Lejlighed som denne gøre sin Indflydelse gældende.

Kollegerne i de større Afdelinger er ikke tjent med, at saa vigtige Spørgsmaal behandles paa en Generalforsamling, besøgt af en ganske lille Kreds Kolleger, der da agerer Udtryk for Typografernes Anskuelser. For at undgaa, at der kommer en Skævhed ind i Forholdet her, der *kan* blive skæbnesvanger eller i hvert Fald meget uheldig for hele vor Organisation, bør saa mange Kolleger som muligt give Møde ved de kommende Generalforsamlinger. Man maa i hvert Fald kunne ofre en Søndag (eller Aften) hvert tredje Aar paa en Generalforsamling, hvor saa vigtige Anliggender behandles.

Derfor, Kolleger, til Generalforsamling!

Som meddelt andet Sted i Bladet holder Forbundets største Afdeling, den københavnske Sætterafdeling, Generalforsamling allerede paa Søndag.

Lærlinges Lønforhold.

Mangel paa Lærlinge.

EN æret Indsender, Hr. M. A. J., er bleven forarget over den lille Artikel i Nr. 37 om ovensstaaende Æmne, som **kun** havde til Formaal at søge Lærlingenes skandaløse lave Løn hævet. Det har aldrig været Meningen at arbejde for forøget Tilgang til vort Fag, og hvis M. A. J. havde læst Artiklen igennem med Eftertanke, vilde han have kunnet spare sig at fare i Blækhuset og spille indigneret. Han har fuldstændig overset følgende: Hvis Lærlingenes Løn Landet over forhøjes til mindst den antydede Højde, vil Resultatet sikkert blive, at Principalerne ikke vil være saa forhippede paa at antage saa mange Lærlinge, som muligt, og man vil maaske mange Steder hellere antage en udlært Typograf fremfor en Lærling, naar den økonomiske Vinding ikke bliver nævneværdig. Kan være, at Lærlingeskalaen for de smaa og middelstore Trykkerier er for høj, og at man skal arbejde for at faa den bragt ned, men Spørgsmaalet om Lærlinges forbedrede Lønforhold bør løses uafhængig af Lærlingeskalaen.

Vi maa ikke være altfor store Egoister, saa at vi ikke kan være med til at søge gennemført haardt tiltrængte Fremskridt for andre — og særlig som her for de umyndige unge Mennesker, som oplæres i vort Fag.

I vort Naboland Sverig er Lærlinges Løn i de grafiske Fag betydelig højere end her i Landet, og dér mener man paa denne Maade bedst at kunne regulere Tilgangen til Faget, og der er ingen Tvivl om, at herhjemme vil en fornuftig Lærlingeskala i Forbindelse med højere Løn vise sig at være en tilstrækkelig Regulator for Tilgangen.

Nu har vi i mange Aar arbejdet for at forbedre vore egne Levevilkaar og vil naturligvis vedblive hermed. — Skulde vi ikke ved Siden heraf kunne faa Tid til at gøre noget godt for dem, der rekrutterer Faget — Lærlingene?

Vi tiltror vort Fags Udøvere saa megen Forstaaelse og Uegennytte, at dette Spørgsmaal inden ret længe kan blive løst tilfredsstillende.

\+

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

ord. Fælles-Generalforsamling

Tirsdag den 1. Decbr., Kl. 8½

i Sidelokalerne, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt.

STYRELSERNE.

Generalforsamlinger og Møder.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 17. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling. Det vedtoges at afholde Dillettantkomedie med Bal Søndag d. 6. Decbr.; der nedsattes et Udvalg paa 4 Mand til at foretage det videre i Sagen. Derefter drøftedes forskellige Ting vedrørende Provinstarifen. Der vedtoges bl. a. følgende Opfordring, som d'Hrr. Delegerede bedes lægge sig paa Sinde:

»Generalforsamlingen vedtager énstemmigt at opfordre Delegeretmødet at vedtage *fuldstændig* at ophæve de 3 laveste Lønsatser i Tarifen, da Generalforsamlingen mener, at det er en stor Uretfærdighed med de nuværende 4 Lønsatser. Skulde Delegeretmødets Beslutning gaa os imod, og der saaledes bliver mere end 1 Lønskala, da at Fredericia maatte komme i 1ste, da Levefoden bevislig er mindst lige saa stor her som i de større Byer.« M.—s.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 21. Novbr. Efter at et Par lokale Sager var behandlede, gik man over til Spørgsmaalet om Kvindernes Organisering. Forskellige Medlemmer havde Ordet til denne Sag, hvis endelige Afgørelse udsattes til efter Delegeretmødet. — Næste Punkt angik De samvirkende Fagforbund. Det er jo et brændende Spørgsmaal indenfor Typografverdenen, og paa Delegeretmødet kan der rimeligvis ventes en livlig Diskussion herom, men for Aalborgs Vedkommende viste Stemningen sig afgjort for vort Forbunds Forbliven i Hovedorganisationen. MOGENSEN lagde for med et Forsvar for De Samvirkende og haabede, at Aalborg vilde tage Fornuften fangen og vedtage en Resolution mod Udmældelsen. Han støttedes af MARTIN SØRENSEN, FORMANDEN og GERDT. Sidstnævnte udtalte, at som bekendt havde han i sin Tid stillet sig skeptisk overfor De Samvirkende og var endnu ikke helt glad ved denne Institution, men han vilde dog anbefale Forsigtighed med Hensyn til Udmældelsesspørgsmaalet. Det varede længe, før Typograferne — »Arbejdets Studenter«, som man yndede at kalde sig — fandt deres rette Plads indenfor Arbejderbevægelsen, og hvis man mældte sig ud, kunde det let faa Indtryk af, at vi endnu følte os for fine til at staa sammen med de øvrige organiserede Arbejdere. JOHAN MØLLER pointerede, at De Samvirkendes Love var meget demokratisk affattede og vilde anbefale en Resolution om at forblive staaende i Fagforbundene. Efter at ALFRED SØRENSEN paa egne og nogle ved Arbejde forhindrede fraværende Medlemmers Vegne havde udtalt sig imod denne Resolution og MOGENSEN anbefalet den, vedtoges med alle Stemmer mod 1 følgende Udtalelse: »Generalforsamlingen udtaler Ønskeligheden af, at vi bliver staaende i De samvirkende Fagforbund«. — Derefter gik man over til Valg af Delegerede, og det blev straks vedtaget at sende tre, det Antal Lokalaldelingen i Følge sit Medlemsantal har Ret til. Valgte blev: JOHAN MØLLER med 22 St., GERDT 17 og EMIL ESKILDSEN 14. Suppleant blev ELBÆK med 12 St. B. N.

Nær og Fjærn.

Den typografiske Forening afholder ekstraordinær Generalforsamling paa Søndag Formiddag Kl. 10 i den store Sal, Rømersgade 22. Da Forslagene til Delegeretmødet skal behandles, og der skal foretages Opstilling til Valg af Delegerede, bør enhver Kollega, der paa nogen Maade kan, give Møde. Det vil have overordentlig stor Betydning for Sagernes Afgørelse, at det ikke bliver en tilfældig lille Samling af Kolleger, der mødes, men at Generalforsamlingen bliver en fyldig Repræsentation for Kollegerne og deres Anskuelser.

Forslagene, der skal behandles, er af en saa stor Vigtighed, at det bør være en Pligt for enhver Kollega at komme til Stede.

Typografernes Stiftelser. Husk at indsende Stemmesedlerne angaaende Styrelsesvalget i Dag Fredag til Kassererkontoret.

Dødsfald. Den 13. ds. afgik Typograf CARL MICHAEL LAUERSEN DANIELSEN ved Døden paa Viborg Sindssygeanstalt i en Alder af kun 45 Aar. Den Afdøde var født i Silkeborg og kom efter Konfirmationen i Lære paa Sørensens Bogtrykkeri dersteds, og efter at have udlært kom han til Aarhus, hvor han en Tid arbejdede paa *Jyllandsposten* og senere blev Bestyrer af Zeuners Bogtrykkeri. I denne By aftjente han ogsaa sin Værnepligt og stiftede Familje. I Efteraaret 1894 kom Danielsen til Aalborg som Trykker paa *Nordjylland*, og denne By blev nu hans faste Domicil. Efter et Par Aars Virken paa *Nordjylland* flyttede han over paa *Aalborg Amtstidende*, og her forrettede han trofast sin Gærning lige til han den sidste Dag i 1907 paa Grund af tiltagende Nervøsitet maatte forlade Arbejdsstedet. Resten af hans Levetid blev en stadig ned ad Bakke. En Tid laa han paa Dr. Torrilds Nerveklinik og kom senere ud at sejle, men intet hjalp, og efter at være bragt til Viborg, blev Lægerne klar over, at han kun havde kort Levetid tilbage. Danielsen var af Naturen godt begavet med Interesse for meget, der laa ud over det rent dagligdags. Han har i sin Tid syslet med Planer til et Paalæggerapparat, men naaede ikke at faa noget praktisk ud deraf, og ogsaa adskillige andre Ting beskæftigede hans Tanker. At den Afdøde havde aandelige Interesser, viser ogsaa hans righoldige Bibliotek, hvis Indhold udelukkende er af videnskabelig og klassisk Natur. Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Aalborg Kirkegaard under stor Deltagelse.

Medlemmerne gøres gentagende opmærksom paa, at det er forbudt:

1) **at modtage Plads, forinden Tilladelse dertil er indhentet paa Afdelingernes Kontor,**
2) **at reflektere paa Brev om Plads, forinden Henvendelse paa Kontoret, med mindre Brevet er underskrevet med Emil Møllers Navn,**
3) **at henvende sig paa Københavns Bogtrykkerforenings Bureau, Købmagergade 22, og**
4) **at avertere i eller reflektere paa Annoncer i Bogtrykkernes Blad.**

Overtrædelse af ovennævnte Forbud medfører Karantæne. **AFDELINGSSTYRELSERNE.**

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014 x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

24. November: *Korsør* 40.75.

I sidste Kvittering var for København kun noteret som indgaaet 2000.00, der er imidlertid 12/10 indsendt 1009.04, det samlede Beløb fra Københavns Fællesafdelinger er derfor 3009.04.

Dermed er samtlige Juli Kvartals Regnskaber modtagne.

København, den 25. Novbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: 1837, Th. Jeppesen, udl. 18/11 08 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Olga Thygesen, udl. 8/11 92 hos Kruckow (arb. s. St.). Valborg Dagny Petersen, udl. 23/11 08 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Agnes Johanne Nielsen Bang, udl. 2/2 08 hos Fryge & Christensen (arb. s. St.). Sygeafdel.: 413, J. O. Petersens Hustru Anna. 2768, Chr. Christoffersens Hustru Onse. Sætterlærl. Chr. Jønch (P. Andersen).

Aarhus, Cathrine Bryde, Paalæggerske (Th. Thrue).

Tiltraadt.

København: Trykkerafdel.: 9958, Oskar Christensen fra Malmø (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1358 (2616), Hans Rasmussen til Roskilde i Pl. 1935, Th. Jeppesen (arbl.) paa Rejse. 2104 (1397), H. N. Hansen (arbl.) paa Rejse. 1943 (913), Jens Axel Th. Hansen til Nykøbing F. i Pl. 224, Hans Rasmussen til Nyborg i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lærdag Kl. 9½ Sangøvelse.

Ny Medlemmer sættes paa Stemme. (1 J)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Fredag den 4. Decbr. Kl. 8 afholdes ekstraordinær Generalforsamling i Pilestræde Nr. 51, Kaféen. Dagsorden: Punkt 1. Valg af en Repræsentant til Delegeretmødet. Punkt 2. Eventuelt.

Alle Trykkeriarbejdere bedes møde.

STYRELSEN.

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag d. 6. Decbr. Kl. 12 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Redegørelse for Forhandling mellem Den typ. Forenings Styrelse og Klubbens Styrelse. 3. Præstationsspørgsmaalet. 4. Stiftelsesfesten. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

ANNONCER

Maskintrykker.

En dygtig Trykker, praktisk bevandret i alt Bogtrykfaget vedrørende, ønsker fast Plads i et af Københavns Bogtrykkerier fra 1. Jan. 1909. Vedkommende er vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »234« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Linotype-

Sætter, der kan paatage sig *alt* typografisk Arbejde, søger Plads straks. Kan ogsaa paatage sig en *Faktor-* ell. *Bestyrerstilling*. Prima Referencer. Billet mrkt. »233« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, veluddannet **Linotypesætter** søger Plads straks — event. som Medhjælper med Udsigt til senere Beskæftigelse ved Maskinen. Ærede Tilbud bedes sendt som Bill. mrkt. »238« til Ekspeditionskontoret.

En Dreng, 14 Aar, ønskes anbragt i **Bogtrykkerlære** (Sætter eller Trykker) her i København. Billet mrkt. »240« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

1ste Kl.s Trykker!

En ung, militærfri, dygtig Trykker søger fast Plads, helst i København eller en større Provinsby. Vedkommende kan paatage sig saavel Illustrations- som Farvetryk og iøvrigt alt til Faget henhørende. Billet mrkt. »A. B. C. 243« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

der kan paatage sig saavel Avistrykning som Trykning af al Slags Akcidensarbejde, kan faa Plads paa *Roskilde Tidendes Bogtrykkeri.* (242)

Bogtrykkeri.

Et lille Bogtrykkeri ønskes til Købs paa billige Betingelser. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

Et ungt Menneske, fyldt 18 Aar, ønsker Plads som Forbundter, har staaet 4 Aar i Lære. Bill. mrkt. »Typograf-Forbundter 241« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Digeltrykspresse med ca. 12 forskellige Skrifter ønskes straks tilkøbs. Billet mrkt. »Trykkeri 244« modtager Ekspeditionskont.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. **Laxegade 35**

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

3. Stykke: efter »beslutter det« tilføjes: »; herfra undtaget dog Forslag i Medfør af § ▬«. (Forbundsstyrelsens Forslag under ny § efter § 44.)

7. Stykke tilføjes: »Endvidere skal 2 af Hovedrevisorerne deltage, men uden Stemmeret«.
Forbundsstyrelsen.

Til § 40. Sidste Stykke forandres saaledes: »Enhver under Forbundet hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Forretningsudvalget senest 2 Maaneder før Delegeretmødets Afholdelse. Forslagene omsendes senest 1 Maaned før Mødet. — Bekendtgørelse om Delegeretmødets Afholdelse skal ske mindst 1 Maaned før Forslagene skal være indleverede.« *Slagelse.*

Til § 41. Der tilføjes: »Stedet for Afholdelse af næste Delegeretmøde fastsættes«. *Svendborg.*

Paragraffen forandres saaledes: »Ekstraordinært Delegeretmøde kan indkaldes af Forbundsstyrelsen eller naar det paa Forlangende af 100 Medlemmer vedtages ved *alm.* Afstemning.« *Slagelse.*

Til § 43. Følgende Affattelse foreslaas: »Dansk Typograf-Forbunds Styrelse bestaar af 20 Medlemmer, en Formand og en Forretningsfører, som vælges paa Delegeretmødet, samt Formændene for de københavnske Underafdelinger og 15 Medlemmer — 8 fra København, som vælges efter Forholdstal paa samme Maade som fastsat ved Valg til Delegeretmødet og 7 fra Provinserne (to fra Sjælland, et fra Fyn, tre fra Jylland og et fra Lolland-Falster) som vælges af Afdelingerne i Provinserne. De, der efter de valgte for hver Landsdel har de fleste Stemmer, er Suppleanter. Den administrative Virksomhed udøves af et Forretningsudvalg, bestaaende af Formanden, Forretningsføreren og af Formændene for de københavnske Underafdelinger. Som Hovedkassérer fungerer Forretningsføreren. Den københavnske Afdelings Medlemmer vælger 4 Revisorer, som skal tilhøre mindst to af Underafdelingerne, og Suppleanter. Forbundsstyrelsen vælger ud af sin Midte en Næstformand. Forretningsudvalgets Medlemmer skal have Bopæl i København.

Ophævelse af de enkelte Underafdelinger kan ikke vedtages af senere Delegeretmøder, uden for saa vidt den paagældende Underafdeling har vedtaget det«.
Forbundsstyrelsen.

I 2. Linje forandres »18 Medlemmer« til »19 Medlemmer«. 13. Linje: Efter »Lolland-Falster« tilføjes »og et fra Bornholm«. *Horsens.*

Linje 11: »én Hjælpearbejder« forandres til »to Hjælpearbejdere«. De øvrige Tal i Stykket forrykkes i Henhold hertil. *København (Kvindeafdelingen).*

Til § 44. I 5. Linie forandres »Hovedkassereren« til »Forretningsføreren«. *Forbundsstyrelsen.*

Til § 45. 2. Stykke: Fra »Dog skal osv.« udgaar.
Forbundsstyrelsen.

Ny §. Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal skal forelægges og afgøres af Forbundsstyrelsen; dog kan fem Medlemmer af Forbundsstyrelsen forlange Spørgsmaalet henvist til Afgørelse af et Delegeretmøde. Ligeledes kan en enkelt Afdeling, hvis den er utilfreds med Forbundsstyrelsens Afgørelse, fremkalde en skriftlig Afstemning indenfor det paagældende Tarifomraade, som derefter, saafremt Indsigelsen vedtages, forelægges et Delegeretmøde, hvis Beslutning da er endelig og afgørende.
Forbundsstyrelsen.

Til § 46. »Hovedkassereren« i 4. Linje udgaar.
Forbundsstyrelsen.

Til § 51. 1. Stykke. I 16. Linje mellem »skal de« og »foretage«, indskydes »uanmeldt«. *Forbundsstyrelsen.*

Til § 54. 2. Stykke foreslaas: »En almindelig Strejke, som ikke vedrører de i § ▬ (Forbundsstyrelsens ny § efter § 44) omhandlede Spørgsmaal, skal vedtages med ¾ Majoritet af Forbundets stemmeafgivende Medlemmer. Partielle Strejker, som ikke vedrører de i § ▬ (Forbundsstyrelsens ny § efter § 44) omhandlede Spørgsmaal maa, foruden at have ¾ Majoritet af de afgivne Stemmer paa en i de paagældende Afdelinger i den Anledning indkaldt Generalforsamling, have Forbundsstyrelsens Sanktion, før de erklæres. Konflikter paa et eller flere Trykkerier maa ikke medføre Strejke, uden en saadan er sanktioneret af Forretningsudvalget.

Efter gamle § 54 indsættes ny §:

Konflikter, som ikke falder ind under De samvirkende Fagforbund, kan efter Forretningsudvalgets Indstilling afsluttes af Forbundsstyrelsen. *Forbundsstyrelsen.*

Til § 55. »§ 54« forandres i Henhold til Vedtagelserne.
Forbundsstyrelsen.

Til § 56. »25 Øre« i anden Linje forandres til »30 Øre«, og som andet Stykke indsættes: »Ethvert Bidrag, som skal svares til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse for syge, arbejdsløse og andre kontingentfrie Medlemmer af Forbundet, udredes af Reservefonden«.
Forbundsstyrelsen.

Til § 57. Medlemmer, som har arbejdet og betalt Bidrag i 13 Uger, erholder følgende Understøttelse: Ugifte 2 Kr. pr. Dag i 10 Uger og Gifte 18 Kr. pr. Uge i 10 Uger samt 1 Kr. ugentlig for hvert Barn under 14 Aar, dog med en Maksimalgrænse af 22 Kr. *Horsens.*

Understøttelserne forhøjes, saaledes at Ugifte faar 15 Kr. pr. Uge, Gifte 18 Kr. pr. Uge + en Krone pr. Barn indtil 25 Kr. *Odense.*

I 3. Linje forandres »2 Kr.« til »2 Kr. 50 Øre«, i 6. Linje »18 Kroner« til »21 Kr. 50 Øre«.
København (Sætterafdelingen).

I 1. Stykke indsættes efter »18 Kr.«: »Gifte Medlemmer 2 Kr. 50 Øre pr. Dag i 10 Uger samt 1 Kr. ugentlig for hvert Barn indtil 14 Aars Alderen, dog med en Maksimalgrænse af 20 Kr.«. Efter »mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere det halve« indsættes: »Ingen kan erholde mere i Understøttelse end hans egenlige Arbejdsfortjeneste har andraget«.

2. Stykke forandres til: »Nyudlærte, som ved Læretidens Ophør arbejder paa Steder, hvor der ikke kan opnaas tarifmæssige Forhold, erholder, indtil Vedkommende er berettiget til Rejseunderstøttelse, 1 Kr. 25 Øre pr. Dag«.
Forbundsstyrelsen.

Til § 61. Der tilføjes: »At modtage Løn i Form af Gratiale eller lign. er ikke tilladt«.
København (Sætterafdelingen).

Til XII.

Hele Afsnittet udgaar og i Stedet for indsættes: »Enhver er pligtig til at være Medlem af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse og erholder Understøttelse i Henhold til de for denne Kasse gældende Regler«.
Forbundsstyrelsen.

Til § 72. 1. Stykke: Sidste Punktum udgaar.
Forbundsstyrelsen.

Til § 75. I 3. Linje efter »15 Aar« tilføjes »(jfr. dog § 74)«. *København (Sætterafdelingen).*

Afsnit c: Efter »12 Kr.« tilføjes »Barselhjælp ydes først efter 10 Maaneders Medlemsskab; herfra undtages Abort«.
Forbundsstyrelsen.

Afsnit c: Barselhjælpen forhøjes til 15 Kr.
København (Trykkerafdelingen).

Afsnit c: I 1. Linje forandres »12 Kr.« til »15 Kr.«.
København (Sætterafdelingen).

Afsnit d: I 4. Linje forandres »60 Øre« til »75 Øre«.
København (Trykkerafdelingen).

Afsnit d: I 4. Linje forandres »60 Øre« til »75 Øre«.
København (Sætterafdelingen).

Afsnit e: I Stedet for Ordene »denne Understøttelse« indsættes »75 Øre pr. Dag«.
København (Trykkerafdelingen).

Afsnit e: I sidste Linje forandres »denne Understøttelse« til »75 Øre pr. Dag«.
København (Sætterafdelingen).

Afsnit f: I 3. Stk. udgaar: »eller lade sig behandle af en af Kassens Læge anvist Specialist«.
København (Sætterafd. og Trykkerafd.)

Til § 76. Der tilføjes: »Tilrejsende Medlemmer er dog først berettigede til Pengehjælp efter at have arbejdet og betalt Kontingent i en Uge«.
København (Sætterafdelingen).

Til § 106. I 8. Linje efter »30 Kr.« tilføjes: »under Forudsætning af, at Børnene er sygeforsikrede i Henhold til § 74«. Iøvrigt foreslaar Udvalget: Under Forudsætning af, at Børnenes Begravelseshjælp kan afskrives paa Faderens Konto, foreslaas, at Begravelseshjælpen forhøjes til samme Skala som i Provinsernes Begravelseskasse. *København (Sætterafdelingen).*

Til § 108. Sidste Punktum forandres saaledes: »Af den Del af Begravelseshjælpen, som ikke bruges til Jordefærden, anvendes et Beløb til almindelig Vedligeholdelse af Gravstedet, dog ikke udover et Tidsrum af 20 Aar; det eventuelle Restbeløb tilfalder Kassen«.
København (Sætterafdelingen).

Begravelseskassen. Der foreslaas tilvejebragt en virkelig Ensartethed mellem København og Provinserne, eventuelt ved en Sammenslutning af de to Kasser, saaledes at den Skala, der nu gælder for Provinserne, ogsaa kommer til at gælde for København, samt at Be-

gravelseshjælpens Størrelse beregnes efter de til Kassen enten i København eller Provinserne *betalte* Ugebidrag og ikke som nu for Provinsernes Vedkommende efter den Tid, Vedkommende har været Medlem. Det forudsættes altsaa, at ingen er kontingentfri til Begravelseskassen, men at Restancer, f. Eks. under Militærtjeneste, senere maa kunne afvikles.
København (Trykkerafdelingen).

Til § 114. I 1. Stykke indsættes som næstsidste Punktum: »Der udbetales ingen Understøttelse for mindre end 3 Dage«. *Esbjerg.*

Til § 118. I 4. Linje forandres »2 Kroner« til »2½ Kr.«
Esbjerg.

Sygeunderstøttelse kan ikke erholdes for mindre end 4 Dage og forhøjes til Kr. 2.50 pr. Dag. *Randers.*

Til § 128. Der tilføjes: »Endvidere udbetales i Begravelseshjælp for Børn under 7 Aar 20 Kr., for Børn fra 7—15 Aar 30 Kr. *Aalborg.*

VII. Forhandling om Opsigelsen af Provinstarifen.

VIII. Forskellige Forslag.

1. Hvorledes bør Forbundet stille sig med Hensyn til Tillidsmandsinstitutionen? *Aarhus.*

2. Delegeretmødet paalægger Forretningsudvalget saa snart som muligt at søge gennemført en tarifmæssig fastsat Løn for Lærlinge i Bogtrykkerier.
København (Sætterafdelingen).

3. At den islandske typografiske Forenings Ønske om en nærmere Forbindelse med den danske virkeliggøres paa en for begge Foreninger fordelagtig Maade.
København (Sætterafdelingen).

4. Forslag til Beslutning. Delegeretmødet beslutter at opfordre Forbundsstyrelsen til at undersøge Betimeligheden af Oprettelsen af en Understøttelseskasse for Arbejdsinvalider indenfor Dansk Typograf-Forbund, som endnu ikke har naaet 60-Aars-Alderen, og udsende Forslag herom til skriftlig Afstemning. *Rønne.*

IX. Opstilling af Tillidsmænd.

X. Fastsættelsen af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

DET I. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Hallen i »Grundtvigs Hus«, Studiestræde 38.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Beretning om Virksomheden og om Regnskabet.

III. Lovændringer.

Følgende Affattelse foreslaas:

Til § 8. Paragrafen forandres saaledes: »Understøttelsen paa Stedet fastsættes til 1 Kr. 50 Øre, og for Rejsende til 1 Kr. 35 Øre. Efter 200 Ugebidrag 2 Kr. daglig.«
Aalborg.

»Arbejdsløshedshjælpen fastsættes til Lovens Maximum af henholdsvis 2 Kr. for heltbet. og 1 Kr. for halvtbet.«
København (Trykkerafdelingen).

»Understøttelsen p. St. skal være ens for alle (1,75) uanset Antal Ugebidrag.« *Randers.*

Paragrafen foreslaas forandret saaledes: »1. Understøttelsens Maksimum 2 Kr. pr. Dag ved Underst. p. St. 2. at de to Understøttelsesklasser ophæves. 3. at Rejseunderstøttelsen sættes til Kr. 1.50 om Dagen. 4. at der fremskaffes Dækning, eventuelt af Reservefonden for de første 6 Dages Understøttelse.« *København (Sætterafdelingen).*

Der henstilles, »at man søger tilvejebragt en mere retfærdig Methode for Understøttelserne, der efter det nuværende To-Klasse-System for en meget stor Del er baseret paa det større eller mindre Held.«
København (Kvindeafdelingen).

2. Stykke, 3. Linje forandres saaledes: »52 Ugebidrag uden i disse at have nydt Understøttelse ialt i 140 Dage aarlig paa Stedet eller paa Rejse.« *Slagelse.*

Et Medlem er berettiget til:
90 Dages Rejseunderstøttelse à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag (heri indbefattet Søn- og Helligdage) efter at have svaret skyldigt Bidrag for de sidste 52 Uger og i 26 Uger (jvfr. § 9[4]) at have arbejdet ved Faget (jvfr. dog § 10[2]). Endvidere tillægges Overfartspenge indenfor Landets Grænser samt Omflytningsbidrag ved Rejse i Plads til et saa stort Beløb, som 3. Klasses Billet andrager. Omflytningsbidraget maa i et løbende Aar ikke overstige 25 Øre pr. Dag i 90 Dage eller ialt 22 Kr. 50 Øre.
140 Dages Understøttelse paa Stedet à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have arbejdet ved Faget og bidraget i de sidste 52 Uger uden mellem Ugebidragene at have nydt Rejseunderstøttelse.

De Medlemmer, som have erhvervet Ret til 140 Dages Understøttelse paa Stedet, kunne nyde de 90 Dage paa Rejse.

Naar et Medlem har betalt 200 Ugebidrag uden i disse at have nydt Understøttelse, er det berettiget til 2 Kr. pr. Dag i 160 Dage aarlig.

Hjælpearbejdere erholde i Understøttelse paa Stedet 1 Kr. pr. Dag efter at have svaret Bidrag for de sidste 52 Uger og 1 Kr. 25 Øre pr. Dag efter 200 Ugebidrag uden imellem disse at have oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse. I begge Tilfælde ydes Understøttelsen i 140 Dage aarlig.

Alle Understøttelser gælder løbende Aar, saaledes at man ingensinde i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder kan oppebære større Understøttelse end henholdsvis 145, 280, 320 Kr. (foruden Overfartspenge) for de højstbetalende og 140, 175 Kr. for Hjælpearbejdere.

Har et Medlem i Løbet af 3 paa hinanden følgende Regnskabsaar modtaget Understøttelse til et samlet Beløb af henholdsvis 435, 840, 960 Kr. (foruden Overfartspenge) for de højstbetalende og 420, 525 Kr. for Hjælpearbejdere, kan der ikke ydes ham yderligere Understøttelse af Kassen, førend han i et derefter følgende helt Regnskabsaar har været Medlem af Kassen og betalt de for dette Tidsrum skyldige Bidrag som nydende Medlem.
Repræsentantskabet.

Til § 9. I 3. Stykke tilføjes: »Medlemmer, der rejser for at etablere sig, kunne ikke faa Omflytningsbidrag.«
Aalborg.

Til § 10. 4. Stykke tilføjes: »i fire Uger« efter midlertidig Beskæftigelse. *Repræsentantskabet.*

Til § 13. I 2. Linje indsættes »til det af Kassen oprettede Anvisningskontor« mellem »anmelde dette« og »ligesom«; »det« i 2. Linje forandres til »Medlemmet«.
Repræsentantskabet.

Til § 22. I 7. Linje forandres »begge Revisorerne« til »Revisorerne«. *Repræsentantskabet.*

Til § 23. I 3. Linje efter »Lokalafdelingerne« indsættes (»i København 4«). *Repræsentantskabet.*

Til § 25. I 2. Linje forandres »indstilles« til »vælges paa«. I 3. Linje udgaar »og vælges . . . Medlemmer«.

Nyt andet Stykke foreslaas: »Paa Delegeretmødet vælges et Medlem til at lede og forestaa det i Henhold til § 13 oprettede Anvisningskontor samt tillige udøve den med Kassens Virksomhed forbundne Kontrol af Arbejdsløse. Endvidere skal Vedkommende efter Hovedbestyrelsens Anvisning bistaa Hovedkassereren og Lokalkassereren i København med Regnskabsførelsen«.
Repræsentantskabet.

Til § 28. I 3. Linje forandres »100« til »200 og derefter«, fra »indtil« og til »200« udgaar. I 5. Linje udgaar fra »De under« og Punktum'et ud.
Repræsentantskabet.

Til § 29. I 6. Linje forandres »6« til »8«.
Repræsentantskabet.

Til § 30. I 2. Stykke indsættes »Anvisningskontorets Bestyrers« i 3. Linje efter »Hovedkassererens«.
Repræsentantskabet.

IV. Kontrol og Arbejdsanvisning.

V. Eventuelt.

VI. Valg eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

VII. Fastsættelsen af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 4. DECEMBER 1908 XXXV AARGANG

Ny typografisk Forening.

I sidste Nr. af *Ny typografisk Tidende* har Hr. P. Hansen, Ny typografisk Forenings Medlem i Forretningsudvalget, givet en udførlig Skildring saa vel af, hvorledes Forholdet til Ny typografisk Forening har udviklet sig siden 1903, som af de Forhandlinger, der er ført i Anledning af Udarbejdelsen af de nye Love. For det sidste Punkts Vedkommende havde det sikkert været nyttigt, hvis en Del Personligheder var udeladt, for det førstes, hvis Hr. P. Hansen havde optrykt **hele** den Fællesudtalelse, som ogsaa hans Navn staar under.

Den lød:

Ovenstaaende Overenskomst, som er Resultatet af førte Forhandlinger mellem Ny typografisk Forening og Dansk Typograf-Forbund, forelægges herved Medlemmerne til eventuel Godkendelse. Det har været vor Opgave at finde et Grundlag, paa hvilket Københavns Typografer atter kunde samles i Enighed, saaledes at den Bitterhed og det Fjendskab, som hidtil har hersket mellem de to Fraktioner i København, for Fremtiden kan undgaas. Det har naturligvis ikke været let at finde Udveje for at komme ud over den 19-aarige Strid, som har hersket, og som fremtidigt langt mere end i Fortiden kun kan skade Typograferne og gavne Principalerne. Det har været nødvendigt for begge Parter at tage saa meget Hensyn som muligt til de bestaaende Forhold for at besejre Vanskelighederne, thi den aarelange Strid har slaaet saa dybe Saar, at man nødvendigvis for at naa et Resultat har maattet begrænse Samarbejdet til et enkelt Felt. Til Gengæld er dette saa vigtigt for Typografernes økonomiske Interesser, at man maa betragte det opnaaede som et meget betydningsfuldt Fremskridt. Selv om Typograferne derfor endnu ikke have naaet, hvad Bogtrykkerne gennemførte i én Omgang: **en fuldstændig Sammenslutning af de københavnske Foreninger,*** hvilket de herskende Uoverensstemmelser desværre foreløbig have forhindret, er det dog vort Haab, **at dette Maal vil kunne naas i næste Omgang,*** naar det paabegyndte Samarbejde atter kan tilvejebringe den Tillid, som er gaaet tabt. Det er i Troen herpaa, at vi gensidig have imødekommet hinanden; *thi vi ere i Principerne enige om, at de københavnske Typografer i en ikke altfor fjærn Fremtid bør staa Side om Side i én Organisation.* I Erkendelse heraf anmode vi vore Medlemmer om at vedtage Overenskomsten.

For Dansk Typograf-Forbund:

P. HVIDTFELDT. F. K. MADSEN. VICTOR PETERSEN.

For Ny typografisk Forening:

P. HANSEN. ANTHON LARSEN. ANTHON OLSEN.

Det fremgaar tilstrækkeligt tydeligt af denne Udtalelse, hvad Meningen med det paabegyndte Samarbejde skulde være, og det sér derfor ilde ud, at man nu i Ny typografisk Forening sætter sig i forundret Positur, og endog taler om »Voldshandling«, »Tvangspolitik« osv. Forudsætningen for Overenskomsten var den, som forøvrigt ogsaa ganske klart er formuleret i Fællesudtalelsen, at man »i næste Omgang«, altsaa ved det første Delegeretmøde, skulde arbejde paa en fuldstændig Sammenslutning. Det var ikke noget, som den **ene** Part var forpligtet til, men **begge** Parters Repræsentanter — ogsaa Hr. P. Hansen — havde sat deres Navne derunder.

* Fremhævet af mig. V. P.

Hvis Forholdet nu havde været det, at Ny typografisk Forening *denne* Gang med noget Skin af Grund kunde sige: »Ja, det er meget godt med den Fællesudtalelse, men Forudsætningen er ikke til Stede: der hersker endnu Bitterhed og Fjendskab, saa at vi ikke kan forsvare at anbefale en fuldstændig Sammenslutning«, havde man da en Slags formel Undskyldning. Men tværtimod. Man udtaler sin højeste Tilfredshed med Samarbejdet og **vil** kun ikke forstaa, at den organisatoriske Urimelighed som den fortsatte Bestaaen af to Foreninger i samme Branche faktisk er, ikke vedblivende kan faa Lov at eksistere.

Jeg forstaar selvfølgelig udmærket godt, at man ud fra *et Følelsesstandpunkt* kun nødigt opgiver hvad man i Aarenes Løb har faaet kært; men naar man vil bruge *sin Fornuft*, maa man erkende, at **alle** Forudsætninger for en fuldstændig Sammenslutning er til Stede. Selv den Grund, som i 1884 var den formelle Anledning til Splittelsen, eksisterer ikke mere. »De samvirkende Fagforeninger« er nu ikke længere det samme som »De samvirkende Fagforbund« — lige saa lidt som »Den typografiske Forening» er det samme som »Dansk Typograf-Forbund«. Det er en Mangel paa Viden at sammenstille de to Ting; selv om Delegeretmødet vedtog Udmældelsen af »De samvirkende Fagforbund« vilde der sikkert her i København ikke rejse sig en Røst for Udmældelsen af den lokale Fællesorganisation, som nu er det samme som »De samvirkende Fagforeninger« var i 1884. I Virkeligheden har hele vort Lands organisatoriske Udvikling medført Sammenslutningen af Arbejderne paa den ene og af Arbejdsgiverne paa den anden Side, og den, der ikke **vil** erkende dette, vandrer i et Drømmeland, som i hvert Fald ikke har noget med Virkeligheden i dansk Samfundsliv i Anno 1908 at gøre.

Det er urigtigt, at der ikke er vist de Anskuelser, som Ny typografisk Forenings Medlemmer formentlig nærer, et Hensyn. Man bestræbte sig i Forretningsudvalget for at finde en Form, hvorved man, uden at bryde Helhedens organiske Struktur, kunde faa afvigende Anskuelser repræsenteret. Dette er søgt opnaaet ved Indførelsen af Forholdstalsvalg og hvis man roligt vil overveje, vil man kunne regne ud, at Særanskuelserne, selv uden det af Forbundsstyrelsen foreslaaede Overgangsled af Ny typografisk Forenings Særrepræsentation i Ledelsen, vil kunne gøre sig gældende.

Hvis Ny typografisk Forenings Repræsentanter, d'Hrr. P. Hansen og Anthon Olsen, de samme, som har underskrevet Fællesudtalelsen i 1903, havde handlet overensstemmende med hvad de den Gang underskrev paa og hvis de havde taget hele den Udvikling, som har fundet Sted siden da — baade paa det organisatoriske og paa Understøttelsesvæsenets Omraade, som t. Eks. Statsanerkendelsen af Arbejdsløshedskasserne — med i deres Overvejelser, vilde de ikke have kunnet forsvare at stille sig som gjort. Der er nu skabt større Uoverensstemmelser end rimeligt var. Man har ment **kun** at burde tage Hensyn til Følelser, i Stedet for at bøje sig for det reelle Livs Krav.

Det kommer der højst sjældent noget godt ud af, og man havde sikkert tjent danske Typografers Interesser bedst ved

at søge at faa sine Særanskuelser frem under de Former, som var angivet i Forretningsudvalgets Lovændringer, *hvis* man da har andet og mere paa Hjærtet end at bevare et Navn.

VICTOR PETERSEN.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest den 16. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 16. ds.* til Forretningsudvalget, Jærnbanegade 4[1], København B., opgive Opholdssted *den 24. ds.*, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse, ligegyldig hvilken Afdeling de tilhører, maa *indgive Andragende* inden Onsdagen den 16. ds. til Afdelingskontoret, Jærnbanegade 4[1]. Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, den 2. Decbr. 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Forbundsstyrelsesmøder.

Den 23. November 1908.

Alle var mødt med Undtagelse af Ny typ. Forenings Repræsentanter.

Forslag og Ændring til Delegeretmødet.

FORMANDEN bød Velkommen, hvorefter Forbundsstyrelsen gik over til at behandle Forbundets Stilling til Det internationale Sekretariat og De samvirkende Fagforbund. Efter en meget indgaaende Debat blev den i forrige Numer refererede Udtalelse vedtaget.

Ny typ. Forening.

Dette Spørgsmaal drøftedes ligeledes meget indgaaende, og til Slut vedtoges det at fastholde den tidligere tagne Stilling, at Ny typ. Forening skal overgaa til den københavnske Sætterafdeling.

Typ. Tid. og Lovændringerne.

Der førtes en meget lang Generaldebat, som først sluttede Kl. 9½ Aften, hvorefter nyt Møde ansattes til Tirsdag Morgen Kl. 9½.

Den 24. November 1908.

Specialdebatten om Lovændringerne fortsattes og tilendebragtes.

Andre Organisationsanliggender.

Spørgsmaalet om Bogtrykkernes Stilling til Faktorerne henvistes til Forretningsudvalgets nærmere Undersøgelse.

Frk. Vilhelmine Petersen havde udlært paa et blokeret Trykkeri i Stege. Afdelingen i København indstillede hende til Optagelse med et Aars Karantæne. — Tiltraadtes.

En Resolution foreslaas fra Vilh. Wartenberg ang. *Typ.-Tid.* Den vedtoges med følgende Indledning fra Formanden, hvortil Wartenberg sluttede sig: »Idet man tager nedenstaaende stillede Forslag til Efterretning, sker det med den Bemærkning om, at det nu som før er den valgte Redaktørs Sag at skønne over hver enkelt Artikel«.

»Forbundsstyrelsen udtaler, at den i Almindelighed ansér det for en Selvfølge, at Forbundets Medlemmer har Ret til at forlange optaget i *Typ.-Tid.* Artikler, der behandler organisatoriske og faglige Spørgsmaal paa en saglig og nøgtern Maade«.

Arbejdsløshedskassens Repræsentantskab afholdt Møde den 24. November. Lovændringerne til det forestaaende Delegeretmøde forelagdes, diskuteredes og vedtoges.

Første Behandling.

FORSLAGENES første Behandling sker omkring paa Afdelingernes Generalforsamlinger, stod skrevet i en Artikel i sidste *Typ.-Tid.*

Ja, det burde være saaledes, at de tilstillede Lovændringer paa Generalforsamlingerne underkastedes en omhyggelig og saglig Behandling, saaledes at alle Medlemmer ved denne første Behandling var eller blev klar over saavel det, der ligger til Grund for de stillede Ændringer, som den Virkning de vil faa, dersom de bliver vedtaget. Men dette er ikke Tilfældet.

De Ændringer, der har Krav paa særlig Opmærksomhed, er de, der er stillede af Forbundsstyrelsen. De er de videst gaaende med Hensyn til Omordning af Organisationens Ledelse, og da Forbundsstyrelsen har den bedste Oversigt over Organisationens Arbejde og af Erfaring kender alle de Mangler, der klæber ved de nugældende Love, saa maa man jo antage, at de af den stillede Ændringer er nødvendige og velbegrundede.

Men i de Provinsafdelinger, hvor der ikke findes Forbundsstyrelsesmedlemmer, kan disse Ændringer ikke behandles saaledes, at Medlemmerne kan tage et bestemt Standpunkt, fordi man ikke kender de Mangler, Ændringerne tilsigter at afhjælpe, og i andre Tilfælde ikke af Ændringens knappe Ordlyd kan overse dens Virkning.

Der vil sikkert være mange Kolleger, der ikke kender Grunden til Forbundsstyrelsens Ændring til § 43, der gaar ud paa, at Styrelsens Antal forøges med 2, og at Forøgelsen tillægges Københavns Afdeling. Ved denne Ændring faar Københavns Afdeling 12 Repræsentanter i Forbundsstyrelsen og alle de øvrige Afdelinger 8 — i heldigste Tilfælde. Thi der foreslaas en anden, betydelig Forandring, idet Provinsernes Forretningsfører, der nu *vælges af Afdelingerne*, erstattes med en Forretningsfører for hele Forbundet — hvorfor saa ogsaa en Formand? — og at denne *vælges paa Delegeretmødet.*

Det er for Provinsafdelingernes Vedkommende af største Vigtighed at faa denne Plads besat med en Mand, der er fuldt ud fortrolig med de Forhold, hvorunder der arbejdes i Provinserne. Under den nuværende Valgmaade, hvor Medlemmerne i Provinserne selv besætter denne Post, er der den største Mulighed for at vælge den rette. Skal Valget foregaa paa Delegeretmødet, kan det meget godt tænkes at blive en Mand, der ikke har speciel Indsigt i Provinsforhold. Og da vil Forholdet blive, at Københavns Afdeling i Forbundsstyrelsen bliver repræsenteret af 13 og Provinserne af 7.

Første Punktum af Forbundsstyrelsens Ændring til § 39, om en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 200, og en for hver 50 derover, er jo tydelig nok. Dersom Ændringen til § 3 bliver vedtaget, vil der da møde 81 fra Provinserne og 65 fra København; nu møder der henholdsvis 78 og 41. Det andet Punktum, ». . . at det for Københavns Vedkommende forud fastsættes, hvor mange Repræsentanter hver Underafdeling kan vælge«, er derimod ikke saa let at forstaa. *Hvem* skal forud fastsætte, hvor mange Repræsentanter hver Underafdeling kan vælge, og hvornaar er dette *forud*?

Saa er der Forretningsudvalgets Ændring til § 53: »Bladet redigeres af Forretningsudvalget med Forbundets Formand som Ansvarhavende.« Det bliver altsaa en Redaktionskomité paa 5 Mand, og en Komité, mod hvis Handlemaade der i givne Tilfælde kan rejses Kritik som — Forretningsudvalg.

Det er jo naturligt, naar vi skrider til Behandling af disse vigtige Ændringer, at vi da spørger om Grunden til, *at* Forbungsstyrelsen forøges med 2 Mand fra København, *at* Provinserne maa give Afkald paa deres egen Forretningsfører, *at* Københavns Repræsentation paa Delegeretmødet forøges betydeligt, *at* Redaktørposten bortfalder og overtages af Forretningsudvalget.

Naar vi faar oplyst, hvilke Fejl i vor Organisationsform der nødvendiggør disse Ændringers Vedtagelse, saa kan de underkastes en grundig første Behandling og Medlemmerne under fuldt Ansvar stemme for eller imod og vælge Delegerede.

Randers, 29. Novbr. N. K. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening

afholdt 29. November ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken de stillede Forslag og Ændringer til Delegeretmødet i en 5 Timers Diskussion gjordes til Genstand for Drøftelse. Trods den ret betydningsfulde Dagsorden var kun mødt ca. 150 Medlemmer. Særlig Stillingen til De Samvirkende gjordes til Genstand for en Række Betragtninger af de forskellige Talere. Derefter foretoges Opstilling til Valg af Delegerede, og disse gaar nu til skriftlig Afstemning. Dirigent: EMIL MØLLER. Sekretær: HANS PETERSEN.

FORMANDEN gennemgik de i *Typ.-Tid.* offentliggjorde Forslag og Ændringer, idet han særlig opholdt sig ved de Motiver, der har dikteret Forbundsstyrelsen at stille de af den signerede Forslag. Udmældelsen af De Samvirkende kunde den med Undtagelse af et enkelt Medlem ikke tiltræde; med de Midler, Forbundet raader over, vilde det være en farlig Ting at isolere sig fra Klassefællerne, hvad en Udmældelse jo vilde have til Følge. *Typ.-Tid.s* Redaktionsforbold var ret uheldige, idet Redaktøren nu stod som en suveræn Person, der — om han ønskede det — kunde benytte sin Stilling paa en for Organisationen uheldig Maade, uden at nogen kunde hindre det. Betingelserne for Optagelsen blev nu ens i Provinserne og København, hvilket jo hidtil ikke havde været Tilfældet. Den nuværende Lokalledelse i København havde været for splittet; de stillede Ændringer gik ud paa at *samle* Ledelsen. Arbejdsløshedsunderstøttelsen var sat op til Lovens Maksimum (9 Kr. pr. Dag); Forbundet var imidlertid ikke eneraadende her, da Kassen var underkastet Statens Lov, i Følge hvilken ingen Understøttelse maa udbetales for de første 6 Dage. Medhjælpsvis Pladser vilde blive regnet til 4 Uger. — BERENDT: De foreliggende Forslag flytter Tyngdepunktet fra Medlemmerne og over i Ledelsen. Herefter

bliver det ikke Medlemmerne, men Ledelsen, der skal tage Stilling til vigtige Forslag. De Samvirkende er en Hindring for vor frie Bevægelser, vi saa det under den sidste Konflikt. De ledende Herrer i De Samvirkende er Topfigurer, som ofte mangler Forstaaelsen af, hvad det er, vi mange rundt paa Arbejdspladserne ønsker. Alle disse Forslag gaar ud paa, at tage Magten fra Medlemmerne og lægge den i Formandens og Forretningsførerens Hænder — vi skal ikke længere *ledes*, men *regeres*. — WARTENBERG: Man kan af de udsendte Forslag let faa Indtrykket, som om det er hele Forbundsstyrelsen, der har stillet Forslagene. Dette er ikke Tilfældet. Mod næsten alle Forslagene har der været et stort eller lille Mindretal. Herefter bliver Medlemmerne i alle Tarifspørgsmaal sat ud af Spillet. Den røde Traad igennem alle Forslagene er at lægge Magten over i enkelte Mænds Hænder. De Samvirkende skulde Taleren ikke komme nærmere ind paa. Fik vi blot et Par Forlig endnu af den Slags som det i Sommer, skal det nok gaa op for Medlemmerne, at den nuværende Stilling kan ikke opretholdes. Fremtidens Love kunde han saa lidt som nogen anden skrive, men enhver maatte kunne se, at i Øjeblikket er der slaaet Bom for alle vore Krav. Bygningssnedkerne var det vist ikke værd at tale højt om. Blev denne Sag grundig belyst, vilde der vist komme uhyggelige Ting frem om De Samvirkendes Stilling i dette Tilfælde. Lønningerne skal ikke længere bestemmes af Lokalafdelingerne, som skal udrede dem, men paa Delegeretmødet. Efter Talerens Mening vilde vi med vore nuværende Midler være stærkere ved at staa udenfor De Samvirkende. Idéen, der laa til Grund for De Samvirkende, var sat ud af Kraft den Dag, Arbejdsgiverforeningen blev stærk. Nu maa der forandres Taktik, men her er jeg bange for, at Arbejderne ikke er hurtige nok i Vendingen, og at vi vil komme til at betale vor Sendrægtighed dyrt. — FORMANDEN: Jeg kan ikke faa den Ting til at rime med sund Fornuft, at vi staar stærkere som isolerede. Staar vi alene, kan vi kun regne med vore egne Penge. Siden 1898 er ikke en Strejke afholdt under De Samvirkende, uden at Medlemmerne har faaet deres Understøttelser. Vi har fulgt med i Udviklingen; vi staar dog ikke som Slaver paa Værkstederne; naar vi ikke altid, hvad vi ønsker, maa vi erindre, at der er to Parter til at bestemme. De kollektive Aftaler er dog Udviklingens Linjer og har ofte bragt os Fordele. Forslagene er ikke Magtbrynje, og at de tarifmæssige Sager afgøres paa Delegeretmødet er kun en simpel Retfærdighed; det er dog os alle, der skal betale en Strejke, og følgelig bør alle Afdelinger være repræsenteret, hvor slige Beslutninger tages. — OSCAR JOHANSEN: Hvis den Energi, der nu anvendes for at komme ud af De Samvirkende, blev anvendt til at reformere indenfor disse, vilde det sikkert kunde gøres. — JESPER HANSEN: Udmældelsen staar som en Forgrundsfigur; Spørgsmaalet maa snart løses. Medens man rundt i Verden søgte at lægge Ansvaret paa de mange, gik man her den modsatte Vej. Det er mere end uheldigt at have Formand og Redaktør i en Person. Islændingerne har selv henvendt sig til Forbundsformanden, der altsaa nu har henvist Forslaget til Kongressen. — VALD. NIELSEN: Lock-out Forliget er en Kile, der er drevet ind i Arbejderbevægelsen. Vi maa rette os efter denne Arbejdernes Grundlov, som *Soc.-Dem.* skriver. Arbejderne er besjælet af Solidaritetsfølelse — siges der — men skulde denne Følelse saa forsvinde, fordi vi springer over et Lock-out-Forlig. Alle Forbundsstyrelsens Forslag er et Angreb paa den alm. Valgret, som de Herrer jo ellers til daglig er begejstrede Tilhængere af. — CARL NIELSEN: Vi har haft Fordel af at staa i De Samvirkende. Næppe vilde vi have opnaaet de 8 Timer, hvis ikke vi havde staaet i De Samvirkende. — HOLMEN: En Mand taber intet ved at gaa ud til alm. Afstemning. Vi skal ikke skabe en Avtoritet, som en indirekte valgt Formand. — F. K. MADSEN: *Typ.-Tid.* bør have en Redaktør, der har det fulde Ansvar. — HELSTED: Der kan henvises til flere Fag, der staar stærkt og har opnaaet udmærkede Overenskomster, skønt de staar udenfor De Samvirkende. Det maa være et Udslag af Herskesyge, naar Ledelsen stadig søger at fratage os vor Medbestemmelsesret. — VECHT: Kravet om Udmældelse skyldes Medlemmernes Trang til større Handlefrihed. Kontra Forbundsstyrelsen synes jeg, der er sket uhyre meget siden sidste Delegeretmøde i vor Stilling overfor De Samvirkende. Medens Medlemmerne mere og mere vender sig bort fra De Samvirkende, holder Ledelsen stadig paa denne Organisationsform. Skyldes det Pietetsfølelse? — P. LAURITZEN: Der er Skavanker inden for De Samvirkende, men de kan rettes. Lad os anvende alle Kræfter paa en Reorganisation af De Samvirkende, saa vi bliver stærke nok til at afkaste Lock-out-Forliget. — ACTON MØLLER: Man skal ikke kaste det skidne Vand bort, før man har det rene; og jeg ser ikke, hvad der skal stilles i Stedet for De Samvirkende. — SCHRØDER: Jeg vil være med til enhver Reform, der forbedrer De Samvirkende; men vi bør ikke træde ud. — FORMANDEN: I det Øjeblik, vi ikke kan udbetale vore Medlemmer Understøttelse under en Konflikt, er Slaget tabt. Medlemmerne betragter os ledende Mænd som Embedsmænd og ikke som Kolleger, der har samme Interesser og kæmper for de samme Idéer.

Til Delegerede opstilledes følgende: Anton Andersen, J. Andreasen, Chr. Bentzen, P. Berendt, Bischoff, Bjarnø, Marius Christensen, Søren Christensen, J. C. Christiansen, J. Hansen, Ulrik Hansen, Westy Hansen, O. Helsted, Fr. Hjorth, Th. Holmen, Vilh. Jacobsen, Anton Jensen, Carl Johansen, Oscar Johansen, H. C. Jørgensen, Sigv. Lundberg, J. Michaelsen, Acton Møller, Emil Møller, Edv. Nielsen, M. C. Nielsen, Vald. Nielsen, Aksel Petersen, Albert Petersen, Hans Petersen, J. O. Petersen, Ole Rasmussen, Edvard Samuelsen, Jul. Samuelsen, Jul. Schrøder, Sonnenborg, Arn. Vecht, hvoraf 17 skal vælges.

Restancer maa ikke finde Sted. Ifald enkelte Kolleger alligevel resterer, anmodes de om at afvikle Restancen med indeværende Maaned, da Regnskabsaaret sluttes med denne.

Afstemningsresultat.

Typografernes Stiftelse.

Styrelsesvalget har givet følgende Resultat: Der var afgivet 348 Stemmesedler, deraf 4 ugyldige. Til Formand genvalgtes CARL NIELSEN med 339 Stemmer og til Styrelsesmedlemmer OSCAR JOHANSEN med 328 Stemmer og H. C. NIELSEN med 318 St. Til Revisor valgtes C. ØSTERGAARD med 206 St.; derefter havde Carl Hansen 70 St. og Alb. Michelsen 67 St.

København, den 28. November 1908.

A. W. LARSEN. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Paa Generalforsamlingen i Den typ. Forening i Søndags udtalte Redaktør F. K. MADSEN efter en kort Replik om *Typ.-Tid.s* fremtidige Ordning: Da jeg nu er gaaet over til anden Livsstilling (Journalist) og ikke længer modtager noget Tillidshværv i Organisationen, vil jeg benytte denne Lejlighed, hvor en større Kreds af Kolleger er samlede, og sige Dem en Tak for de 20 Aar, De har valgt mig som Deres Tillidsmand — deraf de 10 som *Typ.-Tid.s* Redaktør. Det har altid været mig en Glæde at arbejde i Organisationens Tjeneste; med Tilfredshed har jeg sét, hvorledes Organisationen er vokset sig stor og stærk. En Tak til Medlemmerne, der viste mig deres Tillid, og en Tak til alle dem, jeg i disse 20 Aar har samarbejdet med. (Medlemmerne rejste sig.) SEKRETÆREN.

Til Medlemmerne af den københavnske Sætterafdeling (Den typ. Forening) er udsendt Stemmesedler til Valg af Repræsentanter til Delegeretmøderne. Stemmesedlerne maa være tilbagesendt Forbundskontoret senest Lørdag Aften Kl. 8. *Stemmesedlerne tælles op samme Aften*, saa der kan ikke tages Hensyn til eventuelt senere indkomne.

Til Medlemmerne! Da Redaktionen ligger inde med en Mængde Artikler, som Gang paa Gang er blevne udskudte af Mangel paa Plads, gøres Medlemmerne opmærksomme paa, at yderligere indsendt Stof ikke vil kunne ventes optaget i de førstudkommende Numre. RED.

Til Trykkeriarbejderne. Opmærksomheden henledes paa omst. Annonce ang. Generalforsamlingen i Aften Fredag, hvor der bl. a. skal vælges en Repræsentant til Delegeretmødet.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Meddelelse, i Følge hvilken Klubben holder Generalforsamling paa Søndag den 6. Decbr. Kl. 12 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med en meget interessant Dagsorden. Alle Klubbens Medlemmer bør give Møde.

m.

»Lønforhøjelse«. *Politiken* har i Fredags ydet en kvindelig Arbejder 4 (fire) Kroner i Lønforhøjelse, saa Lønnen er steget fra 7 til 11 Kroner om Ugen for Arbejde paa 6 *Dage* og 7 *Nætter*. De 4 Kroner er tilvejebragt paa den Maade, at 2 andre Arbejdersker, der ligeledes arbejder 6 Dage og 7 Nætter om Ugen, og som nu i en halv Snes Aar har haft 13 Kr. ugenlig, *har faaet deres Løn reduceret med 2 Kroner*, saa at de fremtidig kun har 11 Kroner for det samme Arbejde. Til Sammenligning anføres, at Forretningsførerens Løn forrige Aar »kun« var Kr. **17,600.00**. —n.

Jeg protesterer mod Hr. P. Hansens Bemærkning i *Ny typ. Tid.* om at jeg skulde have tilbragt en søvnløs Nat med at udarbejde Forslag »til at slaa »Ny typ. Forening« rent ihjel«. Jeg har derimod, gaaende ud fra at Ny Forening vilde slutte sig til Sætterafdelingen, hvor den naturligst hører hjemme, formuleret et Forslag til *én Forbundsafdeling i København* med Bevarelse af de bestaaende Rammer for Hovedbrancherne, hvilke ingen er interesserede i helt at sløjfe; dette mit Forslag er i det væsentlige godkendt af Forbundsstyrelsen i Forslaget til § 3, som tager berettiget Hensyn til de bestaaende Forbundsafdelinger, men kun ikke giver Ny typ. Forening den ønskede Særstilling som *Overafdeling af Forbundet*. Jeg kan derfor trøste P. Hansen med at jeg meget godt kunde finde ud af mit Forslag, medens Hr. P. Hansen ikke en Gang vidste, at »De samv. Fagforbund«, som han nu vil have at »Den typ. Forening« skal mælde sig ud af, er noget helt andet end »De samvirkende Fagforeninger«, der i sin Tid var indirekte Aarsag til »Ny typ. Forenings« Dannelse.

Hr. P. Hansen og de øvrige Medlemmer af »Ny typ. Forening« burde ligesom vi andre arbejde for at tilvejebringe den af Hr. Anthon Olsen ved flere højtidelige Lejligheder saa lovpriste — **Enighed!**

LAUR. JENSEN.

Typografernes Enkekasses Restanter. Paa Grund af de overvældende mange Restanter har Styrelsen vedtaget, at de Medlemmer, som ikke har betalt deres Restancer til Kassereren inden 20. *Decbr.*, **uvægerligt vil blive slettede**. Kassererens Adresse er: Oscar Johansen, Marstalsgade 28 B Ø. Træffes hver Fredag Aften Kl. 6—8.

Dødsfald. Vor Kollega, Typograf JENS JENSEN, Esbjerg, er den 27. November pludselig afgaaet ved Døden, ramt af Hjerneapopleksi. Begravelsen foregik i Tirsdags.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

holder Møde *Søndag den 6. Decbr. Kl. 1* i **Kunstindustrimusæets Biblioteksal.** Udstilling: Moderne Bogtrykarbejder fra mange Lande samt Løsningerne af Musæets Konkurrence ang. et Bind til Bogen: »Kunstfærdige gamle Bogbind«.

Kl. 2 **Generalforsamling.**

NB. Bemærk det ny Sted for Mødernes Afholdelse.

Dansk Typograf-Forbund
(Aarhus Afdeling).

Ekstraordinær Generalforsamling
afholdes

Søndag den 6. December, Formiddag Kl. 10

i Forsamlingsbygningens lille Sal.

Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Lovændringerne. 3. Valg af Delegerede. 4. Fastsættelse af Kassererens Løn for 1909. 5. Valg af Kasserer og 2 Styrelsesmedlemmer. (De afgaaende er J. CHR. HANSEN, VALDEMAR HANSEN og HANS HAMMER.) 6. Valg af Skuemester. 7. Eventuelt.

Aarhus, den 1. December 1908. STYRELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Esbjerg, Faktor V. F. BLOM, Boldesagervej 8¹. Træffes 6—7 Aften.

Viborg, Typ. JOHS. RASMUSSEN, Dumpen 15.

København, den 2. Decbr. 1908.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Martin Henry Hansen, tidl. Medl. (Axelholm). Kvindeafdel.: Betty Jensen, tidl. Medlem (H. A. Jensen). Sygeafdel.: 1453, S. Amorsens Hustru Claudine. 1089, Cornelius Petersens Hustru Anna. Sætterlærling Victor Christensen (J. S. Nielsen). Sætterlærling Aage Hans Peder Pedersen (Alfred Christensen).

Brønderslev, Harald Jensen, udl. 1/11 08 i Vendsyssel Folkeblad. Kallundborg, Hjælpearbejder Alfr. Risum. Rønne, Jacob Hansen Smith, udl. 1/11 08 i Bornh. Socialdemokrats Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadt.

København: Sætterafdel.: 2386, Jens Peter Andersen fra Udl. (arbl.). 2304, Niels P. Christensen fra Kallundborg (arbl.). Trykkerafdel.: 2253, Vald. Ehbrecht fra Rejse (arbl.). Assens, 2469, Th. Frederiksen (Avisen). Faaborg, 1982, Aug. Rixen (Folketid.). Kallundborg, 1392, Niels P. Nielsen i Pl. Nyborg, 1913, Knud Chr. Sørensen (Schønemann), 224, Hans Rasmussen og 1936, Alfr. Vald. M. Knudsen (Arbejderpartiets Bogtr.). Nykøbing F., 1492, J. L. Nielsen (Pontoppidan). Næstved, 2508, Victor H. C. Christensen (Næstved Tid.). Odder, 2201, Chr. Mortensen Madsen (arbl.). Odense, 1906, Michael P. Nielsen (Eksprestr.) og 2356, J. H. Christensen (Arbejderpartiets Bogtr.). Roskilde, 1358, Hans Rasmussen og 2119, Jens Jørgensen (begge Rosk. Tid.). Slagelse, 1882, Chr. E. Larsen (Eksprestr.) og 869, Joh. Næstaas (syg). Svendborg, 1487, Marius Jul. Hansen (P. Meyer), 1694, L. Chr. Nielsen (Soc.-Demokraten) og 1906, Michael P. Nielsen (Amtstid.). Vejle, 2506, Johannes Alfr. Petersen (Udbye).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2143, Robert Larsen til Hillerød i Pl. 2517, Axel Chr. Albert Andersen til Viborg i Pl.

Aarhus, 2119, J. C. Jørgensen paa Rejse, 1058, Henrik Nielsen til Silkeborg (arbl.). 1223, Lorenz F. Jensen paa Rejse, 1868, Jul. P. Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 1253, Alfred P. Mønster til Aalborg i Pl. Assens, 2253, Wald. Ehbrecht til Kbhvn. (arbl.). Faaborg, 2357, J. H. Christensen til Bogense i Pl. og 2355, C. A. E. Madsen til Skive i Pl. Helsingør, 2067, Martin Chr. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 2073, M. A. N. Andersen til Vejen i Pl. Næstved, 2508, Vict. H. C. Christensen paa Rejse. Odense, 1913, K. Chr. Sørensen til Nyborg i Pl., 1906, Michael P. Nielsen til Svendborg i Pl. og 1936, Alfr. Knudsen til Nyborg i Pl. Roskilde, 2218, Jørg. Andersen til Udl. Silkeborg, 1058. Henrik Nielsen til Aarhus i Pl. Slagelse, 1492, Johs. Nielsen til Nykøb. F. i Pl. Svendborg, 1982, Aug. Rixen til Faaborg i Pl. og 1978, Carl Emil Kessler til Roskilde i Pl.

Udmældte.

Svendborg, 1532, Faktor Edwin Petersen. Vejle, 630, Faktor R. C. Rasmussen (Folkebladet).

Død.

Esbjerg, 487, Jens Jensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9¼ pr. Sangøvelse. (1 K)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Fredag den 4. Decbr. Kl. 8 afholdes ekstraordinær Generalforsamling i Pilestræde Nr. 51, Kaféen. Dagsorden: Punkt 1. Valg af en Repræsentant til Delegeretmødet. Punkt 2. Eventuelt.

Alle Trykkeriarbejdere bedes møde.

STYRELSEN.

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag d. 6. Decbr. Kl. 12 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Redegørelse for Forhandling mellem Den typ. Forenings Styrelse og Klubbens Styrelse. 3. Præstationsspørgsmaalet. 4. Stiftelsesfesten. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

ANNONCER

„Typograph"-Sætter

søger Plads til Nytaar (Uddannelse paa Fabriken i Berlin); om fornødent kan Plads dog tiltrædes før. Billet mrkt. »249«, modtager Ekspeditionskontoret.

Plads søges.

En yngre Typograf, der i 5 Aar har været beskæftiget i et Provins-Trykkeri, dels som Avis- og Akcidenssætter, dels som Ombryder, kunde som Forandring ønske en Plads helst i København i en nær Fremtid. Billet mrkt. »248« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig, skoleuddannet

Linotypesætter

ønsker Beskæftigelse snarest. Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskintrykker.

En dygtig Trykker, praktisk bevandret i alt Bogtrykfaget vedrørende, ønsker fast Plads i et af Københavns Bogtrykkerier fra 1. Jan. 1909. Vedkommende er vant til at arbejde selvstændig. Billet mrkt. »234« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkeri til Salg.

Et i fortrinlig Drift værende *Bog- og Stentrykkeri* i en af vore største Provinsbyer er *paa Grund af Ejerens Tilbagetræden til Salg.* Trykkeriet er forsynet med bedste Materiel, har en god, fast Kundekreds og giver et udmærket Overskud. 6—7000 Kroner Udbetaling ønskes. Billet mrkt. »3395« modtager Bergenholz, *Centralpavillonen*, Kbhvn. B. (246)

Et mindre Bogtrykkeri,

helst paa Sjælland, ønskes tilkøbs eller Forpagtning. Billet mrkt. »247« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri i København til Salg.

Paa Grund af Ejerens uhelbredelige Svaghed ønskes det solgt hurtigst muligt paa særdeles fordelagtige Vilkaar for Køberen.

Henv. til *Dr. Mackeprang*, Købmagerg. 22, København. (245)

Arbejdernes Julealbum, Arbejdernes Almanak, Almanaken »Danmark«, Blæksprutten, Juleroser samt alle **Julehæfter** og **Kalendere** bestilles hos ANTON JENSEN.

Kredit kan gives til 5. Januar. (235)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 11. DECEMBER 1908 XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa Grund af forestaaende Lønbevægelse i Sverrig, udbetales der foreløbig ingen Rejseunderstøttelse hertil.

FORRETNINGSUDVALGET.

Den typ. Trykkerforening

atholder

ekstra Generalforsamling

i Morgen, Lørdag Aften Kl. 8

i Rømersgade 22, St. ov. Grd. (den lille Sal).

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Eventuelt.

STYRELSEN.

Første Behandling.

HR. N. K. Nielsen, Randers, spørger i Nr. 49 om Grunden til: 1) at Forbundsstyrelsen forøges med 2 Mand fra København, 2) at Provinserne maa give Afkald paa deres egen Forretningsfører, 3) at Københavns Repræsentation paa Delegeretmødet forøges betydelig, samt 4) at Redaktørposten bortfalder og overtages af F.-Udv.

Da Red. jo har oplyst, at der intet Haab er om Husrum for lange Indlæg, skal jeg her blot bemærke:

ad 1. 12 Repræsentanter fra København er kun hvad der nu er, idet Ny typ. Forening har valgt 2 Medl. til Forbundsstyrelsen foruden et til Forretningsudvalget. Med Redaktøren bestaar den nuværende Forbundsstyrelse af 22 Medl. Man har tænkt sig, at Ny typ. F. forinden Overgangen som hidtil valgte Repræsentanter i Forbundsstyrelsen. Der gaves den altsaa endnu i en Lovgivningsperiode en Særret.

ad 2. Provinsernes Forretningsfører er nu Hovedkasserer og leder saaledes den forretningsmæssige Del af Forbundets Virksomhed. Det er derfor rimeligt, at alle Forbundets Medl. faa Indflydelse paa Valget af den fælles Funktion. Men da denne Funktionær skal være særlig fortrolig med Forholdet i Provinserne og da Provinserne opgiver en hidtil haft Ret, maa man give dem Hovedindflydelsen paa Valget, hvad de har paa Delegeretmødet, naar de staar samlede. Den samme Valgmaade maa saa gælde for alle Forbundsfunktionærer ogsaa af Hensyn til Arbejdsløshedskassen, som ikke har Særinteresser og ikke kan give enkelte Afdelinger eller Brancher Særinteresser. Den samme Valgmaade maa da gælde for alle Forbundsfunktionærer.

ad 3. Naar man regner med København som én Afdeling, vil de Delegeredes Tal ikke forøges ret meget, men den foreslaaede Form for Valget af de Delegerede vil muliggøre Brancherne og Særinteresserne at komme til Orde. Det vil blive Lokalstyrelsen i København, som forud for hvert Delegeretmøde beregner hvor mange Delegerede hver af Underafdelingerne skal vælge. Her bliver altsaa et dobbelt Forholdstal.

ad 4. Det er Forbundet, der nu maa bære Ansvaret for *Typ.-Tid.s* Indhold. Det bør derfor ogsaa være Forbundets ansvarlige Ledelse, der bringer Indholdet af Bladets officielle Del i nøje Overensstemmelse med Ledelsens Ord og Handlinger overfor Trediemand. Derfor skal en Kritik af Ledelsen ikke være udelukket, ejheller et frit Ordskifte. Dette er sikkert bedre betrygget under Forretningsudvalgets Ledelse og Ansvar end ved en enkelt Mands.

P. HVIDTFELDT.

To Lønskalaer.

DER slap den altsaa ud! Nu forstaar jeg, hvorfor d'Hrr. »Storstads«-Kolleger mener, at vi sagtens kan leve paa en stor Fod med en mindre Løn end de. Vi i de smaa Byer er altsaa, efter d'Hrr.s Mening, kun en Flok »bondebyagtige« Kolleger, der driver en Husmandslod, hvor der holdes Ko, Gris, Høns osv., saa det haster ikke med at forbedre vore økonomiske Kaar; vi kan bare passe vore Svin og vore Køer og forresten ikke bryde os om, hvad d'Hrr. »Storstads«-Kolleger mener — de skal nok ordne Paragraferne for de smaa ogsaa — thi hvad forstaar »Bønder« sig paa Agurkesalat.

Jeg skal oplyse Hr. Johansen om, hvor »storstadsmæssig« Huslejen er her; jeg f. Eks. giver 180 Kr. i Husleje for en 2-V.s Lejlighed (Værelserne er 5 × 6 Al.) og hele min »Husmandslod« er 255 Kvadrat-Alen — hvor mange Køer kan De, Hr. J., holde paa en saadan Avling — jeg formaar i hvert Fald ikke at holde nogen; en 2-V.s Lejlighed uden Lod koster 150—160 Kr., en 3-V.s inde i Byen 250—275 og udenfor Byen 200 og derover, eftersom Haven er stor til. Dette er den tørre Fakta og kan ikke bortfortolkes.

Det glæder mig forresten, Hr. J., at vi — »Husmandslodden« undtagen — er enige i Spørgsmaalet om én Lønskala, og at Kravet om højere Løn sættes i første Række — at det ikke helt kan gennemføres nu, er en anden Sag, det kan der jo forhandles om, men derfor maa jeg vel nok med Deres Tilladelse en anden Gang faa Lov til at fremsætte min »bondebyagtige« Mening for ærede Kolleger. De véd jo nok, vi lever i de Tider, hvor »Husmændene« ogsaa har noget at sige, og der findes ofte »Husmænd«, der er i Besiddelse af mere Dannelse end mangen »Storstads«-Skribent.

Hermed være jeg færdig med Hr. Johansen og Tak for Optagelsen.

C—s.

Sprængningens Ledere.

HR. VALDEMAR NIELSEN begynder sin forsøgsvise videnskabelige Afhandling om de sociale Problemer med at erklære, at han ingen Ting er. Og jeg skal straks give ham min udelte Tilslutning i saa Henseende. Skønt han efter at have hørt en Del Universitetsforedrag har ment at kunne være Typografernes Karl Marx, maa det beklageligt nok erkendes, at ogsaa dette er mislykkedes for ham. Hr. Nielsen har uden Tvivl ogsaa læst en Del, og han skal ogsaa paa dette Punkt have Fortrinet frem for mig. Og hvis jeg ikke udsatte mig for at fornærme min ærede Kollega, vilde jeg være tilbøjelig til at tilføje, at han har læst *for meget*. Det hænder — som bekendt — at Folk læser saa meget, at de tilsidst bliver eksentriske og fuldstændig gaar fra sund Fornuft og Dømmekraft, saa de ikke længere er i Stand til at beskæftige sig med de foreliggende praktiske Spørgsmaal, men i Stedet giver sig i Lag med at stille Hypotheser over det, der ligger en Fjerdingvej paa den anden Side Evigheden.

Det vil straks ses, at Hr. Nielsen ikke hører til Sagkundskabens endsige til Fornuftslogikens Mænd. Det, der ligger for i Øjeblikket, drejer sig jo ikke om Prisen paa Billetterne til Zoologisk Have, eller om Karl Marx's Spaadom om Kapitalens Koncentration nøjagtig vilde være tilendebragt i akkurat 50 Aar. Endnu mindre drejer det sig om, hvad jeg ved om Meyers eller en anden Folketingsmands Udtalelser i løsrevne Citater. En Diskussion om noget saadant, vilde nødvendigvis blive en Diskussion om Kejserens Skæg. Men netop dette er kendetegnende for Hr. Nielsens Læsning. Han har slugt det hele raat, og derfor drager han alt muligt frem imellem hinanden i et ganske forfærdeligt Kaos af Ord, der resulterer i de sørgeligste Modsigelser.

Hr. Nielsens Hensigt har naturligvis været at bruge Citater til Underbyggelse af sine Paastande. Det er mislykkedes. I den ene Linje gør han Tilløb til en Paastand for i den næste Linje igen at slaa den fuldstændig ihjel.

Hr. Nielsen har gjort op med det nuværende Trin af Udviklingen. Øjeblikket gider han ikke beskæftige sig med. I den Retning ligner han mange andre af Rigets gode Mænd. Det er da ogsaa lettere at

give sig til at profetere om det, der ligger saa fjærnt som vel muligt. Overfor noget saadant findes der nemlig ingen af de slemme Faktorer, der hedder Kendsgærninger, som kan tale. Det hele staar i saa Tilfælde absolut til tilfældige Troende.

Det vil endnu være i frisk Minde, at Hr. V. N. intonerede Udmeldelsen af »De samvirkende Fagforbund« med den koncise Paastand: *Vi staar stille.* Og hans samme Fanfare indeholdt endvidere dette, at »De samvirkende Fagforbund« var svinebundne af *Kapitalen.* Forgæves har jeg fordret Bevis for førstnævnte Paastand i Særdeleshed og den anden som Helhed. Jeg har med Tal paavist, at Organisationerne under »De samvirkende Fagforbund« er gaaet frem baade med Hensyn til Forhøjelse af Lønnen og Forkortelse af Arbejdstiden. Men ærede Læsere vil endnu ikke have set Hr. Nielsen føre Bevis for sine Paastande. Og det er for Resten saare naturligt; han kan nemlig ikke føre noget reelt Bevis i nævnte Retning. Af den Aarsag griber Hr. Nielsen da til den Udvej at indbyde til Diskussion om, hvad Hr. Meyer har sagt og om Billetterne til zoologisk Have. Det forekommer mig at være Fuglefængeri. Det beviser i hvert Fald, at Hr. Nielsen er kørt fast eller rettere, at Fantasien er løbet løbsk med hans pædagogiske Penneskaft, da han intonerede med Paastanden: *Vi staar stille.*

Som nævnt, Hr. Nielsen har erkendt, at han hører ingen Steder hjemme, og det er da saare logisk, at hans Konklusioner er ligesaa hjemløse. Naar der forelægges et virkeligt socialistisk Lovforslag i Rigsdagen, truer Hr. Nielsen med, at Udlandets Børser lukker for os. Denne Viden har han selv dannet sig ud fra Vintoldens Skæbne. Dette Lovforslag er efter Hr. Nielsens Veto *socialistisk,* og jeg maa indrømme, at denne Oplysning er mig ganske overraskende saavel som Oplysningen om, at Henry Georges Jordrente skulde være socialistisk. Jeg husker da heller næppe fejl, naar jeg siger, at Socialdemokraterne i Rigsdagen stemte imod Vintolden af Hensyn til, at det netop var et ægte Stykke *Kapitalisme* og ikke andet. I alt Fald burde de have gjort det. Og der er, mig bekendt, ellers ingen Socialdemokrat, der vil have Jordrenteteorien gennemført. Medens Hr. Nielsen saaledes har bevist os, hvor umuligt og skæbnesvangert vort Lands Kapitalisme kan bære sig ad og hvilke Ulykker, den kan nedbringe over vore syndige Hoveder, kommer han derefter til et andet Lovforslag, hvori der virkelig findes *Socialisme,* nemlig Arbejdsløshedslovene. Her er der den store Forskel, at det sidste Forslag er gennemført uden at der skete nogen Nægtelse paa Udlandets Børser af at notere vort Lands Papirer. Hr. Nielsen vil naturligvis ikke tilskrive Rigsdagens Socialdemokrater Æren af Forslagets Gennemførelse, »for det var en tvingende Nødvendighed«, og noget saadant bliver først gennemført, naar »Kravene er stærke«. Og det er rigtigt; Hr. Nielsen er da her gaaet med til en ufrivillig Indrømmelse af, at det er de stærke Krav, der skal til.

Her er vi ved et Kærnepunkt. Hr. Nielsen vil som Modstander af »De Samv.« og dermed stærk Centralisation splitte de stærke Krav, der netop finder sit eklatanteste Udspring og Underbyggelse gennem »De Samv.« og som giver Resultater.

Herigennem rejstes netop Kravet om Arbejdsløshedsunderstøttelsen og herigennem førtes Forslaget ud i Praksis i Organisationernes Favør. Her har Hr. Nielsen *selv* givet Bevis for, hvad »De Samvirkende« har udrettet, og dermed er ogsaa sagt, hvad der derigennem kan udrettes. Og en saadan Paavisning er af dobbelt Værdi, da det er en Modstander, der, hvor uhyggelig han end krymper sig, maa gøre os denne værdifulde Indrømmelse.

Arbejderklassen opnaar intet uden Krav, hvorfor det gælder om at forme Kravene skarpt og give disse et koncentreret Udspring. Der blev paa en Generalforsamling i Horsens udtalt, at »Takten, det er Magten«. Det er et udmærket Supplement til Hr. Nielsens Erkendelse og en saa matematisk Nøjagtighed, som det daglige praktiske Livs mangeartede Tildragelser hvert Øjeblik konstaterer.

Hr. Nielsen har endvidere ved dette Eksempel givet mig fuldstændig Ret i, at Organisationerne maa underbygge det politiske, da vi derigennem er i Stand til at faa Love frem.

Skønt Hr. Nielsen har paastaaet, at Kapitalen har svinebunden »D. s. F.«, er han nu kommet til et andet Resultat. Der er ingen Kapitalister og Kapitalen er aldeles slet ikke koncentreret. Men findes der endelig enkelte Kapitalister, saa er det bare Smaafolks Sparepenge, de regerer med. Ærede Læsere vil altsaa af Hr. Nielsens egne Ord erfare, at Kapitalen aldeles ikke har svinebundet »D. s. F.«. Det paastod han ganske vist første Gang, men han siger selv i sin sidste Artikel, at der findes ingen Kapital. Det var altsaa kun en Bussemand, vi skulde ræddes for. Godt, at Hr. Nielsen selv indrømmer dette lille uskyldige Fif. Lad os tilgive ham det.

Ud fra de her nævnte ulogiske og inkonsekvente Betragtninger tilraader Hr. Nielsen Sprængningen. Jeg har endnu ikke faaet Øje paa, hvorledes Hr. Nielsen vil føre Arbejderklassen i den økonomiske Kamp — den, der efter hans egen Udtalelse alene batter noget —, den socialøkonomiske Kamp kan jeg ikke tænke mig ført uden Arbejderklassens stærkeste Centralisation baade nationalt og internationalt. Det vil vistnok være højst uklogt i en Vinterkulde at kaste det eneste Tøj, man har, ud af Vinduet, naar man skal ud at spadsere, og det vil ogsaa, trods Hr. Nielsens Raad, være uklogt at nedlægge vor organisatoriske Rustning — at splitte os — i et Øjeblik, hvor Arbejdsgiverne samler sig af al Kraft.

Hr. Nielsen har — som alt nævnt — nu erkendt, at Kapitalen ikke har svinebundet »D. s. F.«. Men endnu skylder han at bevise, *at vi intet har opnaaet* under Fagforbundene og at *vi har staaet stille.*

Vi bør i hvert Fald afvente dette Bevis, før vi bestemmer os for Udmældelse. Det kunde jo godt ske, at det ogsaa var en — — Bussemand. SØRENSEN-KJELD.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 20. November. Formanden, N. MORTENSEN, bød den ikke talrige Forsamling Velkommen og meddelte, at naar Styrelsen i Aften havde indkaldt til Generalforsamling, var det for at faa et Par Spørgsmaal til Side. Det første var Regnskabet fra Dillettantforestillingen, og her kunde det glædelige noteres, at Dillettantforestillingen i Aar havde givet det største Overskud, vi nogensinde havde haft. Han rettede paa Styrelsens Vegne en stærk Kritik af den Opførsel, enkelte Kolleger havde udvist den ene Forestillingsaften. Formanden udtalte derefter en Tak til de Kolleger, som velvillig havde assisteret, og bad Forsamlingen vælge en Dirigent. MARIUS HANSEN valgtes og gav Ordet til KASSEREREN, som supplerede Formandens Oplysning med, at ikke alene havde Indtægten ved Dillettantforestillingen i Aar været den største, men Udgiften havde ogsaa været den mindste. Han oplæste Regnskabet, som efter at have cirkuleret, enstemmig godkendtes. Det udviste en samlet Indtægt af 1903 Kr. 90 Øre og en Udgift paa 1039 Kr. 94 Øre. Af Overskudet vedtoges det at skænke 100 Kr. til »Samaritanen« og at fordele Resten af Overskudet ligeligt mellem Ekstrakassen og Hjælpekassen.

JACOB JACOBSEN bragte Styrelsen en Tak for det store Arbejde, den havde udført ved Dillettantforestillingen, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig.

Efter at have behandlet et Par Smaasager, gik man over til sidste Punkt paa Dagsordenen: Udgifter til Skuemestre ved Svendeprøvers Aflæggelse, og det vedtoges af Ekstrakassen at yde dem Vederlag for Arbejdsspild samt Diæter.

SIG. JØRGENSEN omtalte derefter kort de i Efteraaret aflagte Svendeprøver, hvilke var fremlagt til Eftersyn.

DIRIGENTEN sluttede nu Generalforsamlingen og gav Ordet til vor Kollega L. CHR. NIELSEN, som var kommen tilstede for at holde Foredrag. Naar Pladsen tillader det, vil det blive offenliggjort.

— — —

Søndag den 6. Decbr. afholdtes ekstra Generalforsamling, hvor man bl. a. gennemgik og diskuterede de stillede Lovændringer og vor Stilling til De samv. Fagforbund. Af Hensyn til Redaktørens Meddelelse i sidste Numer af *Typ.-Tid.* om den store Stofmængde, skal vi imidlertid undlade Referat af disse to Sager og blot meddele, at man derefter valgte Delegerede, som kom til at bestaa af følgende: Formanden, N. MORTENSEN og Kassereren, J. CHR. HANSEN valgtes med Akklamation, derefter valgtes MARTHIN PEDERSEN med 54 St., SIGURD JØRGENSEN med 53 St., LUDV. CHRISTENSEN med 44 St. og VALDEMAR HANSEN med 41 St. — Endvidere faldt 37 St. paa Hjælpearbejder Svendsen, 27 St. paa Jac. Jacobsen, 26 St. paa Erlandsen, 15 St. paa Aage Langmack, 10 St. paa Alf. Meyer, 7 St. paa A. M. Nielsen og 3 St. paa Bergmann.

Kassererens Løn fastsattes for det kommende Aar.

Valg af Kasserer og to Styrelsesmedlemmer. J. CHR. HANSEN genvalgtes med Akklamation.

Til Styrelsen genvalgtes ligeledes de afgaaende, VALDEMAR HANSEN og HANS HAMMER med Akklamation.

Til Slut foretoges Valg af Skuemestre ved Aflæggelsen af Svendeprøver. Hertil valgtes SIG. A. JØRGENSEN med 28 St., DYVA blev Suppleant med 24 St.

Under eventuelt omtalte DYVA — som Faglærer i Teknisk Skole — Lærlingenes Uddannelse. H. HAMMER.

Køge Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 28. November. Alle Medlemmer var til Stede.

Til Delegeret valgtes FORMANDEN (Fr. Nielsen) enstemmigt. Det vedtoges enstemmigt at slutte sig til Forslagene fra København og Svendborg angaaende Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund. Den af Forbundsstyrelsen stillede Ændring til § 43 maatte man absolut protestere imod, idet den fratager Medlemmerne deres direkte Stemmeret ved Valg af Bestyrelse. Det samme gælder § 25 i Loven for Arbejdsløshedskassen. Ligeledes udtales der en skarp Protest mod Forbundsstyrelsens Ændringer angaaende *Typ.-Tid.s* Redaktion. Ændringen »i Almindelighed« er ensbetydende med, at Lokalforeningerne fratages Retten til at skrive i Bladet.

Om den nye Tarif udspandt der sig en længere Diskussion. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Generalforsamlingen udtaler: Saa længe Lønnen, navnlig i de smaa Byer, er saa lav, som Tilfældet er, anser man det for Hovedopgaven ved de kommende Tarifforhandlinger at faa hævet Lønnen, dog saaledes, at Lønforhøjelsen ikke alene kommer de lavest lønnede til gode, men at denne sker over hele Linjen. De nuværende fire Lønningsklasser er absolut *meningsløse,* hvorfor man slutter sig til Fordringen om at stryge de to sidste.« P.

Herning Lokalafdeling

afholdt Mandag den 30. Novbr. ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Herning«.

Som Repræsentant til Delegeretmødet valgtes P. A. PETERSEN med 7 St., Sekretæren fik 3 St., 3 blanke. Man drøftede de forskellige indkomne Forslag. Ang. Udmældelsen af De Samvirkende vedtoges det énst. at slutte sig til Forbundsstyrelsens Resolution. § 39: De Delegeredes Antal. Man var enig om at blive ved det gamle. Til § 43: Det gamle. Til § 57: Man vedtog at støtte Horsens-Forslaget.

M—n.

Odense Lokalafdeling

holdt Fredag den 4. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling. Dirigent: FREDERIK LARSEN. FORMANDEN aflagde Beretning om nogle Arbejdsforhold vedrørende de kvindelige Medlemmer. Omtalte Sættemaskinerne, der nu anskaffes rundt om, og henledede Opmærksomheden paa Tarifens Bestemmelse om Antagelse af Betjening til disse. Meddelte at vor hidtilværende Kasserer EMIL JØRGENSEN, der har været syg i over 1½ Aar, atter havde meldt sig til Tjeneste i Styrelsen, men dog ønskede at være fri for Kassererposten; af denne og flere andre Grunde var Styrelsen blevet enige om at gaa paa Valg alle.

Efter at FERD. POULSEN havde udtalt sig om Maskinsætteres Uddannelse og C. J. GHRISTENSEN og OLUF MADSEN havde udtalt deres Anerkendelse af Styrelsens Arbejde hidindtil, godkendtes Beretningen enst.

2. Valg af Formand: P. WELBLUND genvalgtes enst.

3. Valg af Kasserer: I Stedet for Ernst Jørgensen valgtes den hidtil fungerende Kasserer P. BONDESEN enst.

4. Valg af 3 Styrere og en Suppleant. Valgt blev: ERNST JØRGENSEN med 68 St., P. JENSEN 40 St., Frk. PETERSEN 19 St., Suppleant blev JOHAN EPPLER.

Derefter genvalgtes P. OLSEN til Revisor, og til Fanebærer genvalgtes LØFQUIST.

6. Lovændringerne og Delegeretmødet gav Lejlighed til en lang Debat, hvori mange Talere deltog. En Mængde Forespørgsler angaaende de forskellige Forslag, særlig Forbundsstyrelsens, besvaredes af L. D. RASMUSSEN.

7. Valg af Delegerede til Dansk Typograf-Forbunds og Bogtrykfagets statsanerkendte Arbejdsløshedskasses Delegeretmøder i København. Afdelingen, der maa vælge 6, valgte følgende: Frk. PETERSEN, P. BONDESEN, JOHAN EPPLER, AXEL FREDERIKSEN, JULIUS NIELSEN og P. WELBLUND; Suppleanter blev C. J. Christensen og H. Trolle.

Disse Valg gælder altsaa for begge Delegeretmøderne. —bl.—

Vejle Lokalafdeling

afholdt Fredag den 4. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling i »Koncertsalen«, paa hvilken de forskellige Forslag og Ændringer til Delegeretmødet drøftedes. Om Stillingen til De Samvirkende havde flere Talere Ordet, og der var overvejende Stemning for at blive staaende indenfor De Samvirkende. — Herefter foretoges Valg af to Repræsentanter til Delegeretmødet; hertil valgtes med Akklamation d'Hrr. J. P. SØRENSEN og M. FREDERIKSEN. — Derefter foretoges Valg af Lokalafdelingens Funktionærer for det kommende Aar. Hele den afgaaende Bestyrelse, nemlig: J. P. SØRENSEN (Formand), CH. BAES (Næstformand), STEPHAN BOESEN (Sekretær) og de to Revisorer, TH. PETERSEN og VALD. JESPERSEN, genvalgtes.

Et Forslag om, at der ydes et Beløb af Lokalkassen paa 20 Kr. til en syg Kollega, der for Tiden befinder sig paa det herværende Sygehus, vedtoges énstemmigt. B.

Helsingør Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 5. Decbr., hvor Lovændringerne til Delegeretmødet diskuteredes. Med Hensyn til Forbundets Stilling til De samvirkende Fagforbund vedtoges det énstemmigt at udtale Ønskeligheden af, at Dansk Typograf-Forbund fremdeles bliver staaende i De samvirkende Fagforbund. Efter en Forhandling om Provinstarifens Opsigelse vedtoges følgende Resolution: »Helsingør Lokalafdeling henstiller, at Arbejdstiden søges forkortet og at de forskellige Lønklasser ophæves, saaledes at Minimallønnen bliver ens i alle Byer; kan dette ikke gennemføres, kan Helsingør i hvert Tilfælde forlange at komme i første Lønklasse«. — Til Delegeret valgtes FORMANDEN.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 5. December Generalforsamling paa »Alhambra«. 1. Sag var Behandlingen af Lovændringer. Lovene og de foreliggende Ændringer blev gennemgaaet og der toges Stilling til disse.

Det vedtoges at søge Hjælpearbejderne organiserede, saa de kan indtræde i Afdelingen.

Som Lokalformand valgtes J. A. MATHIASSEN i Stedet for H. O. Christiansen, der ikke ønskede Genvalg. Til Næstformand valgtes P. E. ANDERSEN, til Revisorer genvalgtes N. P. NIELSEN og M. SCHJERN, til Sekretærer genvalgtes AD. HOLLBAUM og valgtes MAGNUS NIELSEN, til Bestyrelsesmedlemmer valgtes H. O. CHRISTIANSEN og L. FUGLSANG, og som Fanebærer genvalgtes R. CHR. HANSEN.

Som Delegerede valgtes: H. O. CHRISTIANSEN, CARL SØRENSEN og J. A. MATHIASSEN. Suppleanter: Torkild Petersen og L. Fuglsang.

Sluttelig bragte C. C. KNUDSEN den afgaaede Formand en Tak for hans Arbejde indenfor Foreningen i de 8 Aar, han havde beklædt Formandspladsen.

Juleindsamlingeu havde givet 107 Kr. H. C.

Afstemningsresultat.

Den i Dag foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Repræsentanter til Delegeretmøderne i Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse har givet til Resultat, at følgende er valgte: *P. Berendt* med 498 St., *Th. Holmen* 470, *O. Helsted* 462, *H. C. Jørgensen* 462, *J. C. Christiansen* 443, *Edv. Samuelsen* 422, *Jul. Samuelsen* 410, *Achton Møller* 404, *Vald. Nielsen* 403, *Fr. Hjorth* 398, *Jul. Schrøder* 387, *Edv. Nielsen* 366, *Oscar Johansen* 353, *Aksel Petersen* 341, *J. O. Petersen* 339, *Emil Møller* 329 og *Bjarnø* 324 St.

Derefter havde Hans Petersen 324 St., Vilh. Jacobsen 322, Anton Andersen 313, Westy Hansen 313, M. C. Nielsen 306, Ulrik Hansen 301, Herm. Vecht 288, J. Andreasen 283, J. Michaelsen 280, Albert Petersen 275, Sonnenborg 266, Marius Christensen 263, Sigv. Lundberg 243, Søren Christensen 244, J. Hansen 240, Chr. Bentzen 239, Anton Jensen 236, Ole Rasmussen 230, Carl Johansen 222, Bischoff 202 St.

Da Stemmerne paa Bjarnø og Hans Petersen stod lige, blev der foretaget Lodtrækning, hvorved Bjarnø blev valgt.

Der var afgivet ialt 838 Stemmesedler, hvoraf 20 var ugyldige og 48 blanke.

København, 5. Decbr. 1908.

A. Søby. Søren Christensen. Fr. Hjorth. Jul. Samuelsen. Axel Petersen. Ulrik Hansen. Achton Møller. Jul. Schrøder. Emil Møller.

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmældt Kasseeftersyn hos Fælleskassereren for de københavnske Afdelinger, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hos Hr. Laur. Jensen fandtes en samlet Beholdning af Kr. 49,839.69, som fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
I Sparekassen	- 33,575.93
Kassebilag	- 208.00
Kontant Beholdning	- 1093.76
Ialt	Kr. 49,839.69

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 321,681.65, fordelt paa følgende Maade:

I Sparekassen.	Kr. 260,571.48
I Obligationer	- 59,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier. .	- 1,000.00
Kassebilag	- 842.25
Kontant Beholdning	- 267.92
Ialt	Kr. 321,681.65

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 26. Novbr. 1908.

FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN. H. C. HANSEN.

Foruden foranstaaende fandtes i »Typografernes Stiftelser« en Beholdning af 9633 Kr. 15 Øre. FR. HJORTH.

Nær og Fjærn.

De Kolleger, der endnu ikke har opgjort deres Billetter til Novemberfesten, maa betale paa Forbundskontoret senest *Lørdag Aften den 12. ds.*

De københavnske Afdelingsstyrelser afholder Fællesmøde *i Aften, Fredag, Kl. 8 paa Forbundskontoret.*

Dødsfald. Vor Kollega, Typograf JENS JENSEN i Esbjerg, hvis Død vi meddelte i sidste Nr., havde om Formiddagen været glad og munter, men havde ved 11-Tiden forladt Sætteriet og blev Kl. godt 12 af en Kollega tundet i Trykkeriets Gaard. Han var da aldeles hjælpeløs, og Mælet havde han mistet. Han blev i største Hast kørt til Hospitalet, hvor han Kl. 4 døde uden at være kommen til Bevidsthed. — En hurtig og som det synes smertefri Død.

Jensen var født i Aarhus den 17. Juni 1874, udlærte i »Demokraten«s Sætteri 1893, arbejdede som Typograf samme Sted indtil 1. Januar 1900, da han fik Plads i Esbjerg hos Bogtrykker Wedege Petersen, som trykker *Vestjyllands Socialdemokrat.*

Jensen havde skabt sig mange Venner i Esbjerg. Han var ærlig i al sin Færd, en trofast Arbejdskammerat og en god Kollega, en Mand med god Indsigt i mange Forhold, hvilket hans Kolleger ogsaa har vidst at benytte sig af, idet de Gang paa Gang har valgt ham som Formand for Lokalafdelingen, og som Bevis paa den Tillid, han nød, nævnes, at han var Medlem af Fællesbestyrelsen for Arbejdernes Kredsorganisation, i Repræsentantskabet for *Vestjyllands Socialdemokrat* og i Bestyrelsen for Esbjerg Folkeuniversitetsforening. Hans Retskaffenhed, gode Indsigt og solide Dygtighed gjorde, at hans Kolleger i mangfoldige Tilfælde henvendte sig til ham om Bistand og Raad. Han var altid villig til at værne om sine Standsfællers Ret overfor Arbejdsgiverne, men fordrede ogsaa, at de skulde gøre deres Pligt — pligtopfyldende som han selv var. — Mange af de Kolleger, som han i Aarenes Løb er

kommen i Berøring med, vil med Vemod modtage Budskabet om hans pludselige og altfor tidlige Bortgang; thi Jensen var en af de Kolleger, som det gør ondt at miste.

Jensen var ugift og efterlader sig saa vidt vides ikke nogen nær Slægtning. Han begravedes i Tirsdags. Alle hans Kolleger og mange af hans Venner fulgte ham og hilste ham for sidste Gang, som den trofaste Ven og Kammerat han var.

Ved Begravelsen havde samtlige Byens Typografer og mange af hans Venner indfundet sig. *Demokraten's* Personale i Aarhus, som var repræsenteret, Dansk Typograf-Forbunds Hovedbestyrelse, Forbundets Afdeling i Esbjerg, Kolleger i Esbjerg og Silkeborg, Wedege-Petersens Bogtrykkeri og *Vestjyllands Socialdemokrat* havde sendt smukke Palmekranse, og den Afdødes Kolleger bar Kisten til Graven. Trykker L. Olsen bragte efter Jordpaakastelsen paa Lokalafdelingens Vegne en sidste Hilsen til den afdøde og en Tak til Følget. —m.

Den eller de, der efter Sigende formener at have Grunde for Tarifbrud fra min Side (Maskinsætter-Begynder), opfordres herved til at fremkomme med disse her i Bladet.

København, 9. Decbr 1908. HARALD NIELSEN.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget: Novemberfesten à Conto Kr. 400.00; F. E. Bordings Bogtr. (Principal, Sættere, Trykkere, mdl. og kvdl. Trykkeriarb.) 75.40: Gyldendals Sættere 14.00; Frøken M. Jørgensen 2.00; Gyldendals Trykkere 9.00; Klubben Royal (Nat.-Tid.) 200.00; Berlingske Tidendes samlede Pers. 78.00; H. H. Thieles kv. Pers. 12.00; Kr. Dagblad (1.—4. Bidr.) 25.85; Citytr. (1.—3. B.) 9.75; Birchs Pers. 2.25; Roms do. 12.05; Aamodt 5.00; Ferslew & Co. (St. Kongensgade) 7.45; Rigsdagen (gl. Foren.) 17.00; Aller (1.—2. Bidr.): 2 Billetter solgt 2 Gange 1.00, Sætteriet 7.00, Trykkeriet 7.50, Galvano 2.50, 3 Hjælpearb. 1.00, det kv. Pers. 2.50, tils 21.60. Ialt Kr. 891.35. Bidrag modtages fremdeles.

København, 9. Decbr. 1908. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget: *Assens* Lokalafdeling: 15.00; *Slagelse*: 15 Medl. à 2.00, 17 Medl. à 1.00, Bogtrykkerne Nielsen & Jørgensen 5.00, ialt 52.00; *Skive*: Afdelingen 29.00, Faktor Carl Larsen 2.00, Forretningsfører Christensen 2.00, Redaktør Galster 2.00, Redaktør Neerup 1.00, Redaktør Gerh. Nielsen 1.00, Bogtrykker Bøjle Hansen 1.50, ialt Kr. 38.50. Tilsammen Kr. 105.05.

København, 9. Decbr. 1908. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ledige Legater.

1 Portion af Cortnums Legat og 1 Portion af Eibeschütz' Legat er paa Grund af Dødsfald ledige. Ansøgning indsendes i Løbet af 14 Dage til Forbundskontoret.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Sofus Vitus Henrik Emil Henriksen, udl. 1/12 08 hos Hohlenberg (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykkerafdel.: Carl Marius Hansen, udl. hos Axelholm 1/12 08, overg. fra Lærlingeafdel. (arbl.). Kvindeafdel.: Helene Petersen, tidl. Medlem (P. Petersen). Nora Jensen, udl. 5/12 08 hos Philipsen & Co. (**arbejdsløs**). Carla Bendixen, udl. 6/11 08 hos Arnold Schmütz (**arbejdsløs**).

Randers, Jens Dam, udl. 1/10 08 i Thorshavn (arb. i C. J. Ryes Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadt.

København: Trykkerafdel.: 2000 (1799), Theodor P. Møller fra Randers (arbl.).

Aarhus, 1058, Henrik Nielsen (arbl.), 1868, Jul. P. Christensen (Backhausen), 2104, Hans Nic. Hansen (De foren. Bogtr.) og 2178, Aage Andersen (Th. Thrue). Esbjerg, 2067, Martin Chr. Larsen (Rosendahl) og 1703, Arthur Petersen (Centraltr.). Hillerød, 2143, R. Chr. Larsen (Nordlunde). Horsens, 2420, V. Schjødt (F. Schur & Co.). Kolding, 2073, N. A. N. Andersen i Plads og 2014, Niels Jensen (Højskolebladet). Silkeborg, 2358, Ferdinand Nielsen (Silkeb. ny Bogtr.). Skive, 2355, C. A. E. Madsen (Folkebl.). Svendborg, 2386, Jens Peter Andersen (Behrends) og 1691, Jenny Nielsine Hansen (Amtstid.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2238 (2535), Carl V. Christiansen til Kolding i Pl. 2386, Jens Peter Andersen til Svendborg i Pl. 1868, Julius P. Christensen til Aarhus i Pl. 2352, Alfred Kr. Eriksen til Kallundborg i Plads.

Aarhus, 1694, L. Chr. Nielsen til Svendborg i Pl., 2474, E. F. Miland til Kbhvn. (arbl.), 1891, S. N. Schiff til Holstebro i Pl. og 2420, A. E. V. Schjødt til Horsens i Pl. Kolding, 2342, Peter Vald. Jensen til Lyngby i Pl., 2178, Aage Andersen til Aarhus (arbl.), 2153, R. N. Hunderup til Holstebro i Pl., 2272, Evald Schjern til Thisted i Pl. og 1691, Jenny Nielsine Hansen til Svendborg i Pl. Randers, 2336, L. Nielsen og 2166, Will. Thorsen (begge til Udlandet). Silkeborg, 1703, Arthur Petersen til Esbjerg i Pl.

DEN TYP. TRYKKERFORENING.

Husk at alle Restancer til Begravelses- og Ekstrakassen bliver betalt til Hr. Anton Jensen inden Maanedens Udgang. STYR.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9½: Sange til Aarsfesten. (1L)

GUTENBERG-KORET

Lørdag Kl. 8½ præc.: Sangøvelse. (4m)

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. (50D)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag den 12. Decbr. Kl. 8 Langelandsvej 26, 4. Sal. Forretningsfører Kjærsgaard indleder over Rom. 12, 1—8. Alle er velkomne.

En øvet Maskinsætter

(**Typograph**), der har lært paa Skolen i Berlin, kan faa en stadig Plads i en Provinsby, Billet mrkt. »254« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter.

En Sætter, der er i Stand til at betjene saavel enkelt som dobbelt Maskine, søger Plads snarest. Vedk. har lært paa Skolen i Berlin. Billet mrkt. »253« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

kendt med saavel enkelt som dobbelt Maskine, søger Plads. Billet mrkt. »252« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Et mindre Bogtrykkeri,

helst paa Sjælland, ønskes tilkøbs eller Forpagtning. Billet mrkt. »247« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, veluddannet **Linotypesætter** søger Plads straks — event. som Medhjælper med Udsigt til senere Beskæftigelse ved Maskinen. Ærede Tilbud bedes sendt som Bill. mrkt. »238« til Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Maskinsætter (udd. paa Skolen i Berlin) søger Plads. Billet mrkt. »W. K. 251« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Julealbum, Arbejdernes Almanak, Almanaken »Danmark«, Blæksprutten, Juleroser samt alle **Julehæfter** og **Kalendere** bestilles hos ANTON JENSEN.

Kredit kan gives til 5. Januar. (235)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (58)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*

Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 18. DECEMBER 1908 XXXV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa Grund af forestaaende Lønbevægelse i Sverrig, udbetales der foreløbig ingen Rejseunderstøttelse hertil.

Da Ugen regnes Lørdag—Fredag, er der **52 Kontingentuger** i 1908 og den 52. Uge slutter med Kontingentindbetalingen Juleaftensdag. Trods det den derpaa følgende Løndag bliver Torsdag den 31. Decbr., vil det Kontingent, som indbetales for den Uge (26. Decbr.—1. Jan.) være at bogføre for 1. Uge i 1909.

I Anledning af Delegeretmødet vil **Budet i København** ikke kunne indkassere paa Trykkerierne for 52. Uge. Inkassatorerne bedes derfor velvilligst at opgøre Listerne samt indbetale det indkomne Kontingent paa Afdelingernes Kontor i Jærnbanegade 4, *Mandag den 28. December* eller *Lørdag den 2. Januar*, begge Dage mellem 1—3 eller 5—7, hvor Anton Jensen vilde være tilstede.

Mandaterne til de Delegerede vil blive sendt i de nærmeste Dage. Mandatet skal af de Delegerede medbringes og ombyttes ved Indgangen med et Adgangskort.

Flere Afdelinger har endnu **ikke indsendt Meddelelse om de for Afd. valgte Repræsentanter**. Dette maa omgaaende ske, da man ellers betragter det som om Afdelingen ingen Repræsentant sender.

København, den 16. Decbr. 1908. FORRETNINGSUDVALGET.

Fire Sagsanlæg.

I forrige Uge modtog vort Fagblads Redaktør fire Tilsigelser til at møde i Forligskommissionen. Det er de fire Faktorer **H. C. Emborg, Th. Bruun, E. O. Kroll og Joh.s Torp,** der ikke mener at kunne nøjes med Sagsanlægget mod Den typ. Forenings Formand Hr. VIGGO CHRISTENSEN og derfor atter en Gang er rendt til Politiet.

I Tilsigelserne hedder det bl. a., at »Ærefornærmelserne som Fredsbruddet er bleven saa meget grovere, som de har fundet Sted i selve Organet for de til vort Fag knyttede Arbejdere og saaledes er bleven udbredt til og læst af alle vore Arbejdsfæller« (!)

Af den Grund mener de fire Herrer, at de er bleven lagt saadan for Had, at de er »afskaaret fra, hvis de en Dag atter maa søge Virksomhed som menige Typografer, at opnaa saadant Arbejde«.

Der opnaaedes selvfølgelig ikke Forlig; men saafremt dHrr. tror, at Hadet bliver mindre ved at de er løbet til Politiet, saa har de sikkert her forregnet sig; thi den Dag de fire Herrer af deres Principaler atter bliver sparket ned i de meniges Rækker, da vil de opdage, at netop dette Sagsanlæg overfor Forbunds-Organets Redaktør har bevirket, at deres Gerninger staar lyslevende for Kollegerne, og at Hadet i Stedet for at være udvisket bliver øget.

Det er mest beklageligt for d'Hrr. selv, at en Faktor-Titel har gjort dem saa svimmel, at de ikke kan indse dette — og dog er der kun et ganske lille Trin fra Faktor til Typograf.

Et andet Sted i Tilsigelsen paaberaaber de sig det store Forlig; dog synes de fire Herrer at have glemt, at netop det omtalte Forlig forbyder enhver Forfølgelse efter Krigens Afslutning — men det gælder maaske kun overfor »Faktorer«!

Vi afventer imidlertid med Sindsro den kommende Stævning og skal nok vide senere at holde Kollegerne à jour med Sagens Gang.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

i Aften, Fredag den 18. December, Kl. 8 præcis

i Danas Have, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Eventuelt.

Da der er Forslag, som har vidtgaaende Betydning for Organisationens fremtidige Ledelse, forventer vi stor Tilslutning til denne Generalforsamling. STYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

ekstraordinær Fælles-Generalforsamling

forstkommende Søndag den 20. December, Kl. 11 Form.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Forslag fra Styrelserne om Afholdelse af en lille Festlighed i Anledning af Delegeretmødet og Forslag om Bevilling af Midler dertil. 2. Karnevalsspørgsmaalet. 3. Andragende fra Børnenes Kontor. STYRELSERNE.

Konflikten hos J. H. Schultz.

SIDSTE Numer af *Mesterbladet* indeholder en lille Artikel, hvori vor Fremstilling af Forholdene hos A/S J. H. Schultz erklæres for ukorrekt. Det er imidlertid meget kedeligt for K. B., at det ved en saadaa Lejlighed konstateres, at de Folk, der har med dens Sager at gøre, ikke har Begreb derom, eller ogsaa faar ganske fejlagtige Underretninger.

Den Fremstilling, der har staaet her i Bladet, er nemlig fuldt ud korrekt.

Naar Bladet f. Eks. paastaar, at Firmaet »meget godt« forstod den moderne Fremtoning som Lock-out'en var, saa siges det jo *enten* imod bedre Vidende eller fordi det kun kender den Del af Sagen, der er foregaaet paa K. B.s Kontor. Men *det* er ikke tilstrækkeligt i dette Tilfælde.

Selv om Firmaet faar Medhold hos K. B. i Spørgsmaalet om Faktorers Stilling under Lock-out'er og Strejker, vil det dog ikke forandre *Typografernes* Syn derpaa. Den eller de, der under en Arbejdsstandsning optager det Arbejde, vore Medlemmer har forladt, udfører en Gærning, der kun kan skade Arbejderne, og slig Gærning vil altid møde Foragt blandt Arbejderne.

Hvad Trykkerikasserne og »Repressalierne« angaar, har Bladet *enten* faaet en usand Fremstilling *eller* ogsaa har den Mand, der har modtaget Fremstillingen, ikke forstaaet den, thi Typograferne havde ikke vedtaget at opløse Pensionskassen *førend* Firmaet havde inddraget Tilskudet. Først da Firmaet havde taget Tilskudene tilbage og derved berøvet den Livs-

kraften, blev den ophævet efter enstemmig Indstilling af Kassens Styrelse, hvori de to Faktorer havde Sæde. Ogsaa de to Herrer anbefalede Kassens Opløsning.

M. H. t. de to Afskedigelser er Bladet ligesaa vildfarent. Det har »indhentet Oplysninger« om, at det skyldtes mangelfuldt Arbejde osv. Det ser ud som om det var Firmaet, der her var udspurgt, medens Bladet synes ganske uvidende om, at Sagen har været Genstand for en Mægling, hvor Resultatet saa ganske anderledes ud. Selv K. B.s Mæglingsmand erkendte, at Personalet havde Grund til at opfatte Afskedigelsen som en Hævnakt, men paa Grund af Firmaets bestemte Benægtelse heraf, vilde Parterne ikke gøre mere ud af Sagen.

Naar *Mesterbladet* derfor en anden Gang vil optræde i Indignationens Kaabe og ønsker at pukke paa Vederhæftighed og Samarbejde, *bør* det først og fremmest undersøge Rigtigheden af de Oplysninger det sidder inde med.

De samvirkende Fagforbund.

PAANY at skrive lange Artikler her i Fagbladet mod vor Tilslutning til De samv. Fagforbund føler jeg ingen Lyst til for Tiden. De Betragtninger, jeg for ca. 5 Aar siden fremsatte i en Række Artikler i *Typ.-Tid.* om dette Æmne, benyttes jo stadig i Diskussionen (baade i vort og andre Fag) og staar fremdeles urokkelige, fordi Begivenhederne med den uhyggeligste Nøjagtighed har bekræftet dem. Jeg er saaledes kun yderligere blevet overbevist om det Fejlgreb, De samv. Fagf.s Taktik har været *i de senere Aar*, og skal derfor nu blot kortelig minde om de Skavanker, der særlig karakteriserer Fagenes Sammenkobling.

I de omtalte Artikler har jeg udførlig paavist, at den Forudsætning, hvorunder man centraliserede Organisationerne i D. s. F., nemlig: planmæssigt at kunne udskrive Bidrag til enkelte Fag, som (skiftevis med de øvrige) søgte at erobre bedre Arbejdsvilkaar, medens de allierede Fag arbejdede videre og understøttede de kæmpende — at denne Plan *fuldstændig umuliggjordes* ved Arbejdsgiverforeningens Taktik: at lockout'e de allierede Fag (eller en passende Portion) og derved hurtig tømme Strejkekasserne, for sluttelig — hvis Arbejderne ikke gav efter — gennem en General-Lock-out helt at stoppe de Kilder, hvorfra Understøttelsen skulde flyde.

Jeg har paavist, at Arbejdsgiverforeningen fuldstændig har udnyttet Fagenes Sammenkobling i *sin* Favør, idet man ved stadige Lock-out-Trusler søger at skræmme D. s. F.s Ledelse til at agere Tugtemestre, der skal holde alle Krav nede.

Jeg har paavist, at Fagenes Sammenkobling, der skulde gavne og styrke vi Arbejdere, er bleven det Fundament, hvorpaa Arbejdsgiverforeningens Magt er baseret gennem hele dens systematiske *Lock-out-Politik* (der selvfølgelig forudsætter Fagenes Gensidighed under fælles Overledelse).

Jeg har paavist, at de forskellige Fag indenfor D. s. F. besidder meget *uensartede Betingelser* for at kunne opnaa bedre Arbejdsvilkaar, idet baade Udlandets Konkurrence og andre Forhold virker højst forskelligt paa de sammenkoblede Organisationer. Dette bevirker atter, at slige uheldigt stillede Fag selvfølgelig ikke er ubetinget interesserede i, at alt, hvad de skal købe, fordyres, medens alt, hvad de fremstiller, ikke kan bære højere Produktionsomkostninger, fordi Udlandets Varer i saa Fald erobrer Markedet.

Jeg har paavist det udemokratiske i, at de enkelte Organisationers Selvstyre og Bevægelsesfrihed negligeres, at Ledelsen og Ansvaret for D. s. F. ligger i faa Mænds Hænder; at disse faa Mænd, paa hvem Fred eller Krig ofte beror, vælges til disse altfor ansvarsfulde Poster gennem et kompliceret og udemokratisk indirekte Valgsystem — et Forhold, der ikke alene staar i absolut Modstrid med Arbejderpartiets Krav i Stat og Kommune, men selvfølgelig virker slappende paa den *individuelle Ansvarsfølelse* hos Medlemmerne.

Jeg har ud fra ovennævnte og andre Motiver draget den Konklusion, at **De samv. Fagforbund aldeles ikke ævner at løse de Opgaver**, der i sin Tid foranledigede Fagenes Centralisation.

Jeg har endvidere paavist, at Lock-out-Forliget af 1899 paa mange Omraader hindrer Arbejdernes og deres Organisationers Handlefrihed, beskytter Skruebrækkere og Ikke-Medlemmer samt gør Arbejdskøberne enevældige i Arbejdsforholdet. (Se Punkt 4, 1. Punktum, i Lock-out-Forliget.) Jeg paastaar, at det sidste Forlig — efter Konflikterne i Sommer — har bundet Organisationerne yderligere; for det første ved Arbejdernes Indrømmelse af ikke at maatte kræve Nedsættelse i Arbejdstiden i daarlige Tider; for det andet ved Bestemmelsen om, at Skruebrækkerne ikke maa røres (i Fremtiden er disse Forræderes Gærning en ganske farefri Vej til faste Pladser!) og for det tredje ved Forligets Bestemmelse om et Fællesudvalg af Hovedorganisationerne, som efter Indenrigsministeriets Anmodning skal forhandle om saavel »foreliggende Forslag til Voldgiftsdomstole, som om *Bestemmelser til* **Forebyggelse af Lock-out eller Strejke**, Mægling under Konflikter etc.«. (At eventuelle Love herom af de nuværende Magthavere ikke vil blive til *Arbejdernes* Fordel, tør man sikkert gaa ud fra.)

Naar man véd, at vor Organisation — uden at turde forhindre det — har maattet sé Principaler berøve Beregningssætterne det fordelagtige Arbejde (for at lade Lærlinge og fastlønnede Sættere udføre dette), uagtet Tarifens Tusindpris selvfølgelig er fastsat under Hensyn til, at godt og daarligt Arbejde fulgtes ad —, naar man véd, at de senere Aar kan opvise en lang Række Tillidsmænd og andre gode Kolleger, som af pur Hævnlyst er blevne afskediget —, naar man véd, at Tarifbrud, særlig paa det sanitære Omraade, omtrent daglig finder Sted fra vore Arbejdskøbere — — naar man véd dette og tillige har sét, hvor afmægtig vor Organisation staar, netop fordi vi ikke for »saadanne Bagateller« tør paatage os Ansvaret for en Konflikt, hvori de allierede Organisationer øjeblikkelig inddrages (maaske for at desavouere os) — ja, saa synes jeg, at man i hvert Fald ikke behøver at være særlig begavet for at kunne opdage vor elendige Stilling. For en Del Aar siden taalte Organisationerne ikke slige Krænkelser. Nu er vi drevet tilbage, Stykke for Stykke, og Troen paa vor Organisations Ævne til at værne Medlemmernes Interesser er paa Retur.

De Medlemmer, der med konservativ Stædighed ønsker at bevare denne Tingenes Tilstand, vil i *Arbejdsgiverforeningen* finde en interesseret Forbundsfælle. Denne Forenings Formand, Direktør Hauberg (der selvfølgelig forlængst har indsét Fordelene ved at have Arbejderne i et fælles Indelukke), udtalte fornylig ved et Møde i Nationaløkonomisk Forening, at »**Arbejdsgiverforeningen ønskede intet hellere end at styrke De Samvirkende**«. — Ja, det er saamænd rimeligt nok!

En Ting bør Arbejderne have lært af de senere Aars Sammenstød med Arbejdsgiverne: *Vi kan ikke* **besejre** *Kapitalisterne med vore fattige Skillinger!* Vort store Maal: *Privatejendomsrettens*, altsaa *Udbytningens*, *Afskaffelse* kommer vi jo heller ikke et Hanefjed nærmere gennem nogle »Lønforhøjelser« (der forresten øjeblikkelig sluges af Prisforhøjelser paa Livsfornødenhederne). Blot Arbejdernes store Flertal og deres Førere vil aabne Øjnene og indrømme dette, saa er allerede meget vundet! Thi saa bliver det næste Skridt at finde *nye Veje* og *nye Midler* i vor Frigørelseskamp.

Den danske Arbejderbevægelse trænger til en *Renæssance*, en Genfødelse. Intet er evigt her paa Jorden — hverken Forfatningen i en Stat, Kommune eller en Organisation.

I en senere Artikel (eller to) skal jeg fremsætte *mine* Tanker om, hvilke nye Veje og Midler, vi bør benytte.

København, 8. November 1908. VILH. WARTENBERG.

Hr. Viggo Christensen!

DE skriver i Nr. 45, at mine Anskuelser er letvundne. Hvor véd De det fra? Kender De noget til, hvor megen Besvær jeg har haft med at sætte mig ind i den Smule Oplysning, jeg tror at være i Besiddelse af?

De kunde lige saa godt have skrevet, hvad De mener, at jeg er dum!

Det forekommer mig dog, at man inderst inde hos Dem kan finde, at De er ked af, at jeg kommer springende lige ind fra Gaden og omstøder det Korthus af en avtoriseret Samfundsopfattelse, som De gennem mange Aars energisk, men udbyttefattigt Arbejde har erhværvet Dem i københavnske Diskussionsklubber.

Deres Udtalelse, angaaende de 22 Repræsentanter, der stemte for Fortsættelse af Kampen, nedskrev jeg paa Mødet i Koncertpalæet, og *jeg fastholder Rigtigheden deraf!* Jeg har ogsaa talt med en Del Kolleger, der hævder, at den er korrekt gengivet. *Udtalelsen staar desuden refereret i Typ.-Tid. Nr. 35 med Navns Underskrift af Sekretæren, Hr. Styrelsesmedlem H. C. Jørgensen.* Den lyder saaledes:

»Hvad det angaar med Modstandsdygtigheden, skal vi ikke dømme fra vort Fag til andre. Bogbinderne og flere andre Fag har ingen Penge, og i mange Fag hersker der stor Arbejdsløshed. Skal vi paa dette Grundlag tage en omfattende Kamp, hvor vi kun kan vente et Nederlag? Skal vi vove at tage Ansvaret for en saadan Kamp? *De 22 Repræsentanter, der stemte for at fortsætte Kampen, var væsentligst Folk, der ikke var med i Striden.*«*

* Udhævelsen af mig.

Enhver vil af Sekretærens Referat let sé, at den sidste Bemærkning er fuldstændig analog med, hvad der er sagt forud, og kan ikke være sagt anderledes.

Tager man hele Situationen, som den formede sig i Koncertpalæet den Dag, hvor Gemytterne var i Uro og Harmen var stærk over det vedtagne Forlig, vil det ogsaa være enhver klart, at her ikke foreligger nogen Fejlreferering. De stod der og skulde »klare den«, og i Deres Iver for at bevise, at Ledelsen havde handlet rigtigt, er det, at De siger den snart berømte *anti-solidariske* Sætning om de »22«, og Tonefaldet var netop saaledes, at man i Forsamlingen skulde forstaa, at »det skulde man ikke bryde sig noget om«.

At De nu bagefter, *da Situationen former sig anderledes*, kommer og specificerer disse 22 Stemmer ved at fortælle, at der var ogsaa nogle, der vilde blive berørt af Kampen, beviser jo kun yderligere, hvilken Dobbeltstilling, De her er kommet ind i. Thi selv om man vilde tage det Moment med, at disse Fag vilde komme til at yde store Understøttelser til os andre, saa har dette ingen Betydning i denne Diskussion, da det strider baade mod *Ordene* og den *Betydning*, der blev lagt i dem paa Mødet i Koncertpalæet.

De sidder uhjælpelig fast i det Garn, De selv har rodet Dem ind i; jeg tror nemlig ikke, at Sekretæren kommer og siger, at hans Referat er galt. Jeg har paa den anden Side heller intet imod at indrømme, at man kan fortale sig — selvfølgelig! Men det er fejgt gjort at løbe fra en Udtalelse, man er fremkommen med.

Hvad det øvrige i Deres Artikel angaar, skal jeg sige, at jeg selvfølgelig ikke agter at optage en Debat med Dem om et Æmne, De paa Forhaand erklærer, at De ikke forstaar »et Muk« af, og desuden fordi jeg mener, at *Typ.-Tid.s* Plads er rigeligt optaget af Ting, der er vigtigere end Deres Person. Vi har direkte Æmner nok at tale om nu op til Delegeretmødet. Min Artikel var, som det kunde sés af Datoen, skrevet lige efter Lock-out'en, og det er ikke min Skyld, at den først fremkommer nu. Hensigten med Artiklen var forøvrigt, den Gang jeg skrev den, at vise, at De havde en ukiar Tankegang, hvilket tilfulde er lykkedes mig, og jeg kan godt forstaa, at De staar uforstaaende overfor det hele nu, da De er blottet for Offentligheden med Deres »letvundne Anskuelser«. Jeg kan desværre ikke give Dem Ret i, at »det er sjældent«, at den Slags Folk »vover sig offenligt frem«!

Hr. Christensen! De skulde lære lidt af Sørensen-Kjeld. Han har paa en Generalforsamling i Horsens sagt, at De Samvirkende var Arbejdernes koncentrerede Egoisme. Det vidner om, at han, i Modsætning til Dem, har forstaaet »et Muk« af hvad jeg mente. Han har blot glemt at oplyse de Horsens Kolleger om, at denne koncentrerede Egoisme er uskadelig for sine Omgivelser. Den ligner en Tuberkelbacille, der er indkapslet i Fedt.

København, den 9. Novbr. 1908. VALDEMAR NIELSEN.

I min Artikel i Nr. 45 har jeg intet Steds udtalt — har forøvrigt heller ingen Sinde ment — at De var dum. En saadan Udtalelse maa altsaa staa for Deres egen Regning. Slige Midler hører til dem, jeg aldrig benytter. Derimod udtalte jeg — og beviste det — at et Forhold, De selv erkendte at savne Kendskab til, efter Deres egne Udtalelser var et *afgjort* Supplement til Deres Opfattelse af det sociale Spørgsmaal. Naar man paa et saa lidet kritisk Grundlag kan finde afgørende Momenter til en Anskuelse, maa man være berettiget til at kalde dem letvundne. Hvilke Vanskeligheder De, saa vel som andre Arbejdere, har haft med at skaffe Dem Oplysning, vedkommer ikke Sagen.

Med Hensyn til Udtalelsen om de 22 Repræsentanter, da har jeg ikke forsøgt og har ikke Grund til hverken at være fejg eller at løbe fra noget. Jeg har ikke nægtet at have benyttet den citerede Udtalelse, men kun hævdet, at den ikke er ganske korrekt gengivet, *idet jeg har sagt mere end der er citeret og refereret*; jeg har nemlig hverken i Koncertpalæet eller ved andre Møder undladt at fortælle, at saavel Skomagernes som Savværksarbejdernes Repræsentanter stemte mod Forliget. Jeg har aldrig nogensinde anset de 22 Repræsentanters Afstemning for et Hovedspørgsmaal, men som noget ganske underordnet. Men selv om Hr. Vald. Nielsens Forudsætning var fuldstændig rigtig: at 22 Repræsentanter, der ikke blev berørte af Striden, havde stemt mod Forliget, saa kan jeg med min bedsle Vilje ikke indsé, at der heri er noget som helst anti-solidarisk. Og det er jo her, Striden staar. Det er derfor karakteristisk for Hr. Nielsens Opfattelse, at den Omstændighed, at de paagældende »anti-solidariske« Repræsentanter vilde komme til at bløde med Penge osv. til en eventuel udvidet Konflikt, ikke for Hr. Nielsen har nogen Betydning i Diskussionen!

Derimod spiller en Del Insinuationer en langt større Rolle. Ved Mødet i Koncertpalæet skulde det saaledes have været min Opgave at »klare den« og »bevise, at Ledelsen havde handlet rigtig«. Det er Udtalelser af den uværdige Slags, hvor man tillægger Medmennesker slette Motiver. Men hvorfor, kære Kollega, den Slags Insinuationer i en Diskussion, der fra min Side er ført ganske saglig.

Og hvorfor i det øvrige Forhold vende op og ned paa det, jeg skrev. Det, jeg ikke forstod et Muk af, var ikke, som De tillægger mig, Æmnet, men derimod Udtalelsen om, at Solidaritet var et »*absolut religiøst Begreb*« (!). Jeg forstod heller ikke Spørgsmaalet: »Tror De endnu paa Solidariteten eller anerkender De Egoismen som Drivkraft i Udviklingen?« Om andre forstod det, véd jeg ikke; det er i hvert Fald ikke præget af den klare Tankegang, som Nielsen taler om. Jeg skrev Spørgsmaalet saaledes om: »Anerkender De Solidariteten eller Egoismen som Drivkraft i Udviklingen?« og besvarede dette. Hverken hertil eller til Besvarelsen har Hr. Nielsen noget at bemærke. Vald. Nielsens Anskuelser er mig aldeles ikke ubekendte, thi de er meget stærkt farvede af Krapotkin og Max Stirner og andre anarkistiske Forfattere, hvem sikkert alle moderne Mennesker med Interesse har læst. Der er imidlertid et Par Ting hos Vald. Nielsen, der i høj Grad forbavser mig, og det er det Mesterstykke, han i andre Artikler her i Bladet har præsteret, ved i en Haandevending at gøre det af med Karl Marx' økonomiske Samfundsopfattelse. Mange nidkære borgerlige Videnskabsmænd bruger et Spand af Aar; Hr. Nielsen slipper lettere fra det.

Jeg beundrer endvidere Hr. Vald. Nielsens beskedne Selvvurdering og »sagtmodige« Tro paa sig selv, hver Gang han har begaaet en Artikel, og som i den ovenstaaende giver sig følgende smukke Udtryk: »at man inderst inde hos Dem (mig) kan finde, at De er ked af, at jeg kommer springende lige ind fra Gaden og omstøder det Korthus af en avtoriseret Samfundsopfattelse, som De gennem mange Aars energisk, men udbyttefattigt Arbejde har erhværvet Dem i københavnske Diskussionsklubber«.

Ak, kære Kollega, gid De virkelig besad den vidunderlige Ævne, at De med en saadan Lethed kunde omstøde avtoriserede Opfattelser, da vilde De være lykkelig. De vil imidlertid nok gøre den Erfaring, at der skal bedre underbyggede og lødigere Argumenter og meget mere Arbejde til for blot at rokke en Tøddel.

VIGGO CHRISTENSEN.

For at undgaa yderligere Diskussion om dette personlige Forhold har vi ladet Formanden gennemlæse Hr. Vald. Nielsens Artikel og givet ham Lejlighed til at svare i samme Numer. Hermed betragter vi Diskussionen som sluttet. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger afholdt Tirsdag den 1. Decbr. ord. Fælles-Generalforsamling i Folkets Hus, Enghavevej. Til Dirigent valgtes H. C. JØRGENSEN, til Sekretær HELSTED.

Til Punkt 1, Beretningen, havde VIGGO CHRISTENSEN Ordet. Han udtalte sin Beklagelse over det ringe Besøg, mente det muligvis hidrørte fra, at Beretningen ogsaa blev aflagt paa Branche-Generalforsamlingerne; haabede Besøget vilde stige, naar den nye Ordning efter Delegeretmødet traadte i Kraft. Berørte kort Lock-out'en og Strejken, men antog, at Begivenheden var i frisk Minde. Hos Firmaet S. L. Møller havde i lang Tid hersket et spændt Forhold, som resulterede i, at Firmaet i Stilhed anskaffede en Sættemaskine, og da Personalet ønskede at faa besat Pladsen med en af deres egne Sættere, forhandlede de med Chefen derom. Da Enighed ikke opnaaedes, henvistes Sagen til Mægling, der gav Sætterne Medhold. Hos Schultz havde hele Personalet efter Lock-out'en vedtaget en Resolution, der misbilligede Faktorernes Arbejde under Lock-out'en. Da Firmaet forlangte, at Personalet skulde tilbagetage Resolutionen, men Personalet fastholdt denne, borttog Firmaet de i mange Aar ydede Tilskud til de derværende Understøttelseskasser. Da der derpaa faldt to Opsigelser til Folk, der i flere Aar havde været i Firmaets Tjeneste, mente Personalet her at se en Hævn for nogle Udtalelser, faldne paa Personalemøderne, og vedtog at opsige Pladserne. Sagen blev derpaa indgivet til Mægling, hvis Resultat er blevet bekendt gennem *Typ.-Tid.* Angaaende Karnevalet var der ført en Del Forhandlinger, og naar disse var afsluttede, vilde Sagen komme frem som et selvstændigt Punkt paa en kommende Generalforsamling. Fremhævede i denne Forbindelse Gutenberg-Koret, som det beredvillige Sangkor i de Tider, da »Sangforeningen« ikke var saa villig. Om det saakaldte lille Karneval var der ogsaa ført en Del Forhandlinger, som heller ikke var afsluttede. Da ingen begærede Ordet godkendtes Beretningen énstemmig.

Punkt 2. Regnskabet. LAUR. JENSEN forelagde dette, der balancerede med Kr. 96,524.26. Den Del af Regnskabet, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 42,828.33. Medlemsindtægten har til Arbejdsløsbedskasserne og Reservefonden været Kr. 11,383.24 og til Syge- og Begravelseskasserne Kr. 11,582.25; tilbagebetalte Laan Kr. 4.00, andre Indtægter Kr. 72.00, Tilskud til Hovedkassen Kr. 19,786.84. Udgifterne fordeler sig saaledes: Til Rejsende er for 420 Dage betalt Kr. 525.00; Overfartspenge Kr. 54.00; i Understøttelse paa Stedet er

udredet Kr. 4765.25 (mod Kr. 3966.50 i forrige Kvartal), Rejselaan 40.00; Reservefondsunderstøttelse Kr. 24,291.03; Syge- og Hjælpekassen har udredet Kr. 8261.27 (mod Kr. 9847.14 i forrige Kvartal), og Begravelseskassen Kr. 450.00 (mod Kr. 1282.75 i forr. Kvartal); Administrationsbidraget er Kr. 1432.74. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 3009.04. — Privatkassen begyndte Kvartalet med en samlet Beholdning af Kr. 47,383.92 og sluttede med Kr. 47,486.01. Fremgangen har saaledes kun været Kr. 102.09. I Konflikten deltog i København 1530 Arbejdere med 1213 Børn og i Provinserne 891 Arbejdere med 704 Børn. I Provinserne udrededes i Understøttelse Kr. 13,757.58 og Konflikten havde saaledes ialt kostet Kr. 38,048.61. — Regnskabet godkendtes énst.

Til Slut belyste EMIL MØLLER ved en Del Tal Anvisningskontorets Virksomhed. Medens Arbejdsløsheden i den sidste Tid havde været betydelig større end paa samme Tid i Fjor, var Forholdet i Dag mere gunstig end samme Dag i Fjor. Tallene paa det Antal Pladser, der anvistes fra Kontoret, viste en Stigning i Forhold til det Antal, der besattes uden Kontorets Medvirkning. Taleren gav ligeledes en Del Oplysninger om, hvorledes Tallene stillede sig for de forskellige Brancher.

Da heller ingen her begærede Ordet, godkendtes Beretningen énst., hvorefter Generalforsamlingen hævedes. O. H.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Fredag den 4. December ekstraordinær Generalforsamling paa Jærnbanehotellet. Formanden aabnede Mødet. GAARDSTED valgtes til Dirigent og gav Ordet til FORMANDEN, der indledede Diskussionen angaaaende de forskellige Lovændringer, der kommer til Behandling og mulig Vedtagelse paa det forestaaende Delegeretmøde. FlereTalere havde Ordet i Diskussionen og enkelte af de vigtigste Paragrafer mødte en Del Modstand, men efterhaanden som Faktor W. JACOBSEN — Medlem af Forbundsstyrelsen — paa en klar og let forstaaelig Maade havde begrundet Forbundsstyrelsens Stilling til de fremsatte Lovændringer, var det tydeligt at mærke, at Stemningen vendte sig til Fordel for disse. Med Hensyn til De samv. Fagforbund vedtoges det at blive staaende i disse. Dog stilledes Afdelingens Repræsentanter til Delegeretmødet frit til dette Spørgsmaal. Til at repræsentere Afdelingen paa Delegeretmødet i København valgtes d'Hrr. R. BINDSLEV og M. BENTZEN.

Under Eventuelt gav Faktor JACOBSEN forskellige Oplysninger vedrørende Provinstariffen, og det vedtoges sluttelig at yde 10 Kr. af Privatkassen til de Arbejdsløse indenfor Byens Fagforeninger. M. B.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 5. December en stærkt besøgt Generalforsamling paa »Kasino«. M. TOFT valgtes til Dirigent. Dagsordenen til Delegeretmødet blev meget grundigt gennemgaaet og Stilling toges til de vigtigste Punkter. En Udtalelse om at forblive i De samv. Fagforbund vedtoges med 10 St. mod 7. L. JENSEN stillede Forslag om, at man ønskede *Typ.-Tid.s* Redaktør ansat saaledes, at han dirigerede Bladet selvstændigt, hvilket enstemmigt vedtoges. Angaaende Juleuddelingen vedtoges det at yde 25 Kr. af Privatkassen, at henstille til Medlemmerne at yde 2 Kr. og at præsentere Listen for Principaler og Ikke-Medlemmer.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Her stillede JACOBSEN Forslag om at udvide Bestyrelsesmedlemmernes Antal, saa Bestyrelsen kom til at bestaa af 5 Medlemmer i Stedet for som hidtil af 3; Forslaget vedtoges. Til Formand valgtes efter et Par Omvalg M. TOFT med 15 St., L. Jensen fik 11. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes d'Hrr. L. JENSEN, ANDRESEN, FR. HANSEN og J. N. HANSEN. Til Kontrahenter ved *Social-Demokraten* valgtes JACOBSEN og AXEL NIELSEN. Til Bannerbærer valgtes FR. HANSEN. Endelig blev M. TOFT og MARIUS JENSEN Afdelingens Repræsentanter ved det kommende Delegeretmøde. En lokal Sag behandledes. P.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 5. December Generalforsamling i Industriforeningens Lokaler. Dagsordenen var overvældende indholdsrig og Forhandlingerne strakte sig som Følge deraf over 5 Timer. Der var mødt 24 Medlemmer.

FORMANDEN (R. P. Jensen) bød Velkommen og CHR. NIELSEN valgtes til Dirigent.

Dagsordenens første og længste Punkt: det forestaaende Delegeretmødes forskellige Punkter, affødte en varm Debat, navnlig gav Spørgsmaalet om Stillingen til De samvirkende Fagforbund Anledning til adskillige Taler, ligesom Lovændringerne blev meget omhyggeligt gennemgaaede og taget Stilling til. — Den foretagne skriftlige Afstemning over Afdelingens Stilling til De samvirkende Fagforbund gav til Resultat, at 14 stemte mod, 8 for. Det vedtoges at lade de Delegerede rejse *uden* bundet Mandat, der var nemlig ingen, som vilde rejse med et saadant. Til Delegerede valgtes Formanden, R. P. JENSEN og CHR. PETERSEN, til Suppleant H. HANSEN.

Derefter behandledes Lokalespørgsmaalet, der altid giver Anledning til Diskussion. Det resulterede dog i, at man bibeholdt de gamle Lokaler, men Afstemningen viste, at »Folkets Hus«s Venner var i Fremgang.

FORMANDEN frembragte Forslag om Udvidelse af Bestyrelsen til 5 Mand, saa at alle Trykkerierne i Byen kunde blive repræsenteret i denne. Det vedtoges.

De ordinære Valg foretoges derpaa i livlig Rækkefølge.

Til Formand genvalgtes med Akklamation R. P. JENSEN. I Bestyrelsen: H. HANSEN, HELDAGER, A. JENSEN og FRIIS (Genvalg). Bestyrelsen vælger selv Næstformand og Sekretær. Revisorer: CHR. PETERSEN og CHR. NIELSEN (begge Genvalg). Til Kontrahenter for *Vestsjællands Socialdemokrat:* MARIUS HANSEN og A. JENSEN. Bannerbærer: ALB. SJØLIN, Reserve do.: SØREN NIELSEN. Bannerstyrere: NIC. JENSEN, C. OLSEN, CHR. NIELSEN (alle Genvalg) og VILHELM NIELSEN.

Til Slut stilledes der en Resolution, som vedtoges i følgende Form: »Generalforsamlingen udtaler et Forlangende om, at Forbundet ved den kommende Tarifforhandling lægger Hovedvægten paa en kortere Arbejdstid samt de to laveste Lønskalaers Ophævelse.« —L. F.—

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 6. December. 17 Medlemmer var mødt. JUL. NOMMESEN blev valgt til Ordstyrer, ALFRED HANSEN til Sekretær. Der førtes en temmelig omfattende Forhandling ang. de til det forestaaende Delegeretmøde stillede Forslag. Særlig gav Spørgsmaalet om Dansk Typograf-Forbunds Stilling til De samvirkende Fagforbund Anledning til en livlig Drøftelse. 7 af de tilstedeværende Medlemmer stemte for Udmældelse, medens 9 stemte for, at Forbundet skulde blive i Samvirksomheden. Flere af de foreslaaede Lovændringer forhandledes, uden at Lokalafdelingen tog Standpunkt til de forskellige Forslag. I Anledning af den forestaaende Tarifrevision vedtog Generalforsamlingen at udtale Ønsket om, at Kravet om Forkortelse af Arbejdstiden til 8 Timer fastholdes, at der indføres én Lønningsklasse, og at Arbejdstiden for Hillerøds Vedkommende bliver indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til 7 Aften. Derefter foretoges forskellige Valg. Til Delegerede valgtes CHR. PETERSEN og GEORG CHRISTENSEN og til Lokalstyrelse GEORG CHRISTENSEN (Formand), JUL. NOMMESEN og JUL. OLSEN. Endvidere foretoges Valg af Revisorer, Repræsentanter til De samvirkende Fagforeninger og Fanebærere. Inden Generalforsamlingen sluttede, forhandledes en Række Spørgsmaal af mere lokal Interesse. A. H.

Næstved Lokalafdeling

holdt Søndag den 6. December en ekstra Generalforsamling, ved hvilken Medlem af Hovedbestyrelsen L. CHRISTIANSEN gennemgik Lovændringerne og navnlig Hovedbestyrelsens Syn paa Forbundets Forhold til De samvirkende Fagforbund; han mente ikke, vi burde skille os ud af disse og henledte Opmærksomheden paa, at vi i saa Tilfælde kom til at gaa betydelig op med Kontingentet, hvis vi skulde have nogen Mulighed for at kunne klare os paa egen Haand. Generalforsamlingen sluttede sig hertil, idet det énstemmig vedtoges, at vi bør blive i De samvirkende Fagforbund. Herefter foretoges Valg af Bestyrelse; til Formand nyvalgtes H. P. PEDERSEN *(Avisen)*, til Næstformand V. LARSEN og til Bestyrelsesmedlemmer P. M. CHRISTENSEN, P. RASMUSSEN og S. UTKE; til Revisor E. KANN og CARL PETERSEN. Til at repræsentere Afdelingen ved Delegeretmødet valgtes H. P. PEDERSEN og S. UTKE. Endelig behandledes nogle lokale Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen, der havde været besøgt af 23 Medlemmer, hævedes.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 6. December.

De forskellige Lovændringer i Anledning af Delegeretmødet behandledes. Det kan nævnes, at ved en Afstemning i Spørgsmaalet om Udmældelse af De samvirkende Fagforbund stemte af den 15 Mand store Forsamling de 14 for at blive staaende i Fagforbundene, ligesom man betragtede det som en Selvfølge, at Ny typ. Forening nu maa ophøre at ekistere. Ligeledes var der Enighed om, at Tarifen burde opsiges. Det paalagdes den, der maatte blive valgt som Afdelingens Repræsentant paa Delegeretmødet, at arbejde for Oprettelse af Partitrykkerier.

Efter at Ændringerne var gennemgaaede, foretoges Valg af Delegeret. Valget faldt paa Formanden, M. A. KOFOED.

Det vedtoges at afholde et Fastelavnsgilde i Lighed med tidligere Aar, og et Festudvalg paa 3 Mand nedsattes.

Under en Forhandling om Juleindsamlingen henstilledes det til Formanden nærmere at undersøge et Tilfælde, hvor man mente, der var disponeret urigtigt over Juleindsamlingens Midler. M.

Rudkøbing Lokalafdelling

afholdt Lørdag den 6. Decbr. Generalforsamling paa Svendehjemmet. Mødt var 10 Medlemmer.

Til at repræsentere Lokalafdelingen paa Delegeretmødet valgtes HOLM; Suppleant: ANDERSEN.

Efter et løseligt Gennemsyn af de foreslaaede Lovændringer førtes nogen Diskussion om Spørgsmaalet: Udmældelse af De samvirkende Fagforbund. Der viste sig Enstemmighed for Betimeligheden af under de forhaandenværende Omstændigheder at lade dette Spørgsmaal bero.

Under Forhandlingerne om den kommende Tarif blev Lønforhøjelsen præciseret som Hovedkravet, idet man betonede, at en Tarif, der ikke samtidig med en Forkortelse af Arbejdstiden kunde byde en Forhøjelse af Lønnen, med den stadig stigende Levefod ikke vilde kunne føles som nogen større Vinding.

Der fremsattes Forslag om, at den Delegerede skulde medvirke til, at alle Sager af Betydning skal afgøres ved Landsafstemning. Dette

Forslag mødte en Del Modstand, bl. a. fordi den Delegerede burde stilles fuldstændig frit, og fordi man fandt det unaturligt at sætte et saa kostbart Arrangement som et Delegeretmøde i Scene, naar de Delegerede kun var bemyndiget til at afgøre saadanne mindre Sager, som ikke kunde gøre Krav paa en saa kostbar Forsamlings Vedtagelse.

Valg af Bestillingsmænd fik følgende Resultat: Den hidtidige Lokalformand, Faktor C. A. Rasmussen, ønskede ikke Genvalg; i hans Sted valgtes R. NIELSEN, *Øland. Dagbl.* Næstformand blev HOLM, Revisorer JACOBSEN og PETERSEN og Sekretær R. CHR. RASMUSSEN.

Der foretoges en frivillig Indsamling til Fordel for Juleuddelingen. Resultatet: 6 Kr., der sammen med et af Ekstrakassen tidligere bevilget Beløb paa 10 Kr., vil være at indsende.

Den sædvanlige Torskespisning afholdes i Januar Maaned.

Sluttelig bragtes den afgaaede Formand en varm Tak for hans Arbejde i Lokalafdelingen og udtaltes gode Ønsker for den ny.

R. CHR. R.

Randers Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 8. Decbr. Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Det forelagte Udkast til Lovændringer behandledes, og der toges Stilling til de forskellige Ændringer. Under disses Behandling vedtoges der med Hensyn til XII en af N. K. NIELSEN stillet Resolution, saalydende:

»Generalforsamlingen anmoder Københavns Afdeling om fremtidig, inden der afholdes Delegeretmøde, at behandle og vedtage de til Københavns Sygekasse stillede Ændringer for at spare Delegeretmødets Tid, da disse Ændringer er Provinsernes Delegerede uvedkommende.«

Angaaende Udmældelsen af De samvirkende Fagforbund vedtoges det med alle St. mod 1 at lade de Delegerede rejse med bundet Mandat om ikke at stemme for Udmældelsen. Til Delegerede valgtes HERM. HANSEN, CHR. ARNØ og N. K. NIELSEN. Suppleanter blev JØRG. PETERSEN og LEOPOLD HANSEN. Disse Valg gælder ogsaa til Arbejdsløshedskassen. Sluttelig bevilgedes der 10 Kr. til Arbejdernes Aftenskole.

A. CHR. HUGGER.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordioær Generalforsamling den 9. December. Dirigent TH. JØRGENSEN. Forhandlingsprotokollen godkendtes efter en kort Diskussion. FORMANDEN oplæste Lovændringerne og SØRENSEN-KJELD udtalte paa Foranledning af Repræsentationsretten og Delegeretmødets Valg af Formand og Forretningsfører, at selv om København var tillagt nogen Udvidelse af Repræsentationen, saa havde Provinskollegerne dog Overtaget, idet det ved den ny Valgmaade var lagt i Provinskollegernes Hænder at vælge Forbundets 2 øverste ledende Mænd. Herigennem fik Provinsianerne Hovedindflydelsen paa, i hvilken Retning Forbundet skulde ledes. Det var et saa stort Gode, at Provinsianerne sikkert vilde forstaa at erkende dets store Betydning og handle derefter. — Den ny Form for Redaktionen af *Typ.-Tid.* var Forsamlingen ikke tilfreds med og billigede Ændringen fra Københavns Sætterafdeling. Herning-Forslaget kunde ikke tiltrædes. Ang. Reservefondsunderstøttelsens Ændringer udspandt sig nogen Diskussion, hvori gjordes gældende, at der nødvendigvis maatte være en lille Forskel i Understøttelsen til gifte og ugifte, hvorfor Forsamlingen holdt paa Forholdet i Afdelingens Ændring mellem gifte og ugifte, hvorimod man af Hensyn til Regnskabsførelsen over helt- og halvtbetalende Medlemmer kunde gaa med til en Afpasselse i den Retning. Efter endnu en Del korte Bemærkninger gik man over til Tarifen. Der førtes en Del Diskussion, hvori man var enig i, at Hjælpearbejderne og Paalæggerskerne ved den forestaaende Tarifrevision maatte ind under tarifmæssige Forhold. Iøvrigt henviste Afdelingen til sin tidligere vedtagne Resolution ang. Tarifforhandlingerne.

Derefter gik man over til Valg af Delegerede.

Før Afstemningen udtalte TH. JØRGENSEN: Beklageligt nok er der i Aften mødt en Del Medlemmer, som vi saa godt som ikke ser mere end hvert tredie Aar. Ja, jeg siger beklageligt nok. For mange af dem, der i Aften er mødt op for at vælge Delegerede, kender ikke ret meget til det Arbejde, der er lagt af de enkelte Mænd i Afdelingens og Organisationens Tjeneste.

Formanden, R. C. PETERSEN valgtes med Akklamation.

Nu saas det Særsyn, at Modstanderne af De samvirkende Fagforbund stod frem og varmt anbefalede Tilhængere af Forbundene. Og Afdelingens tre Trykkere anbefalede at stemme paa deres Særrepræsentant. Under det heftigste »Valgtryk« mellem Paalæggerskerne, der første Gang var til Generalforsamling, valgtes J. LINDBALLE med 23 St. og S. HANSEN med 19 St. Suppleant blev SØRENSEN-KJELD med 12 St.

J. LINDBALLE udtalte derafter, at det var en daarlig Tak, Medlemmerne i Aften havde ydet de Mænd, der gennem Aarene havde gjort et Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Under Eventuelt diskuteredes Lærlingenes Modvillie mod at besøge Teknisk Skole.

SEKRETÆREN.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingers Medlemmer gøres opmærksom paa Fællesgeneralforsamlingen paa Søndag Frmd. Kl. 11 i Kongens Klub. Da Dagsordenen er af stor Vigtighed, bedes Kollegerne møde saa talrigt som muligt.

Ny Formand. Københavns Bogtrykkerforening har paa sidste Generalforsamling valgt Hr. EGM. PETERSEN til Formand i Stedet for Hr. Langkjær, der paa Grund af Sygdom ikke ønskede Genvalg.

Børnenes Kontor. Der foretages i disse Dage paa mange Værksteder Indsamlinger til Børnenes Kontors Juleuddeling. Typograferne bør ikke staa tilbage; man bør ogsaa omkring paa Trykkerierne tænke paa Børnenes Kontor. I Aar er der særlig Anledning dertil, idet en ekstraordinær Nød gør saadanne Indsamlinger dobbelt velkomne.

Kolleger i nye Stillinger. Vort Anvisningskontors Leder, Bogholder EMIL MØLLER, er af Frederiksberg Kommunalbestyrelse ansat som Skatteopkræver. Pladsen tiltrædes 1. April.

— Typograf HANS BECK, som i mange Aar har været ansat i *Social-Demokraten*, afrejste i Søndags til Thisted for at overtage Pladsen som Leder af Partiets nyoprettede Trykkeri.

Vor bedste Lykønskning ledsager begge Kollegerne i de nye Stillinger.

Forretningsudvalgsmøder.

Mandag den 12. December 1908.

1. I Anledning af fremsendt Regning fra K. B. var det meddelt, at man foreløbig ønskede Forholdet til de udenfor staaende Bogtrykkere holdt udenfor, hvorefter Forbundet skal betale Halvdelen af Udgifterne i Anl. af Voldgiftsrettens Virksomhed, ialt Kr. 440 ÷ Halvdelen af et Beløb paa Kr. 22.00, som Forbundet har udredet i Vidnegodtgørelse.

2. K. B. meddeler, at Hr. Egmont H. Petersen er valgt som Formand. — Til Efterretning.

3. Forskellige Arrangements vedrørende Delegeretmødet drøftedes og vedtoges.

4. Ringkøbing Afdeling meddeler, at der nu i Holstebro er saa mange Medlemmer, at der kan oprettes særlig Afdeling, og forespørger, om der kan sendes Delegeret herfra. Der var svaret, at Afdelingens Oprettelse først kunde ske fra Kvartalets Begyndelse og at man ikke, efter at de Delegeredes Antal var fastsat, kunde foretage Forandringer heri, idet de Medlemmer, som nu var opgivet fra Holstebro, var medregnet andre Steder. Man har dog ikke noget imod at forelægge Delegeretmødet Spørgsmaalet, men nægtes Godkendelse, maa Rejseudgifterne bæres af Holstebro-Kollegerne.

5. Næstved Afdeling meddeler, at den ikke ønsker Spørgsmaalet om Leideckers Optagelse i Forbundet behandlet paa førstkommende Delegeretmøde, men ønsker dette udsat til man har sét Beviser paa, hvorledes L. opfører sig.

6. Ang. *Typ.-Tid.s* Udgivelse bestemmes det, at der skal udgaa Numre den 24. og 31. ds., henh. Nr. 52 og 53.

7. En fra *Typ.-Tid.s* Redaktion modtaget Skrivelse ang. et Sagsanlæg fra forskellige Faktorer udsattes til senere Behandling, da Redaktøren ikke er til Stede.

8. Et Medlem af Sætterafdelingen i København havde faaet midlertidigt Arbejde i Lyngby, medens hans Familje fortsat opholdt sig i København. Vedk. var imidlertid blevet syg og indlagt paa et københavnsk Hospital til Operation og ønskede sig understøttet paa regelmæssig Vis. — Understøttelse kan i dette specielle Tilfælde ydes paa Grund af Forholdets eksklusive Karakter (Vedk.s Familje er ogsaa Medl. af den statsanerkendte Sygekasse), men man ønsker, at Medl. fremtidigt gøres opmærksom paa dette Forhold, naar de anvises Plads.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: Hafnias Pers. Kr. 8.00; under Mærket »Et Ikke-Klumplem« 3,00; »Politiken«s Pers., Inspektør og Faktorer 86.00; H. Meyer (Prp., Faktor og Sættere) 17.50; Vort Land (Red. og Gl. Forenings Medl.) 44.00; Lunos Pers. 68.70; Ihrichs do. 3.90; Gyldendals Sættere (2. Bidr.) 40.00; Fr. Bagges Pers. 38.65; C. C. Petersen (Prp. og Pers.) 13.50; Rigsdagen (Gl. Forenings Medl.) 22.50; S. L. Møllers Pers. 18.00; P. Petersens Pers. (1. Bidr.) 27.00; Vilhelm Hansens Pers. 4.77; Provinsbladenes Stereotyperingsanstalt 6.00; under Mrk. »Rest fra Lock-out'en« 15.00; L. A. Jørgensens Pers. 9.00; Nielsen & Lydiches Sættere 55.00; Mrk. »C. S.« 17.00; P. Andersens Sættere 16.00, do. Trykkere 14.00, do. kv. Arb. 6.00, ialt 36 00; R. Jensen og L. G. Petersen (Bachhausen) 2.00; Forbundskontoret 10.00; Kr. Dagblad (5. Bidr.) 6.25; Citytrykkeriet (4. Bidr.) 3.25; tils. Kr. 555.02. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 1446.37. Bidrag modtages fremdeles.

København, 16. Decbr. 1908. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: *Aarhus:* Demokraten (Personalet 40.00, 2 Hjælpearb. à 1.00, Harald Jensen 10.00, Red. Simonsen 3.00) 55.00, Jyllandspostens Personale (7 à 2.00, 12 à 1.00, 1 Hjælpearb. à 0.50) 26.50, Licius Nielsen (Pers. 2 à 2.00, 1 Hjælpearb. 1 à 1.00, Licius Nielsen 5.00) 10.00, Stiftstid. (Pers. 5 à 2.00, 23 à 1.00, 1 Hjælpearb. à 1.00, F. Th. 5.00, S. Møller 2.00) 41.00, Backhausens Pers. (3 à 2.00, 1 à 1.00) 7.00, Andelstr. (Pers. 2 à 2.00, 2 à 1.00, S. Jensen Sort 5.00) 11.00, Aktieselsk. A. C. Møller & Co. (Pers. 3 à 2.00, A. C. Møller 5.00) 11.00, Nationaltr. (Pers. 4 à 2.00, 1 à 1.00, R. N. 5.00) 14.00, Zeuners Pers. (1 à 3.00, 4 à 1.00) 7.00, Reklametr. (Pers. 3 à 2.00, 1 à 1.00, K. 2.00, A. & K. 2.00, Firmaet 6.00) 17.00, Aarhuspostens Pers. (1 à 2.00, 2 à 1.00) 4.00, Jysk Morgenblad (Pers. 8 à 2.00, 1 à 1.00, P. Thygesen 3.00, Aktieselsk. 10.00) 30.00, Mar. Geertsen (Pers. 2 à 1.00, Mar. Geertsen

5.00) 7.00, Amtstr. (Pers. 11 à 2.00, Aktieselsk. 10.00) 32.00, Østjyl. Papirf. Pers. (3 à 2.00, 1 à 1.00, 1 Hjælpearb. à 1.00) 8.00, C. C. M. Clausen 1.00, Carl Holm 5.00, Stentrykker Chr. Olsen 2.00, H. J. Clausen 1.00, Dam Christensen 2.00, De foren. Bogtrykkeriers Sættere (4 à 2.00, 13 à 1.00) 21.00, ialt 312.50; *Esbjerg:* Centraltrykkeriets Personale 18.00, Journalist Grove 1,00, Journalist Madsen 1.00, Esbjerg Avis's Pers. 8.00, Rosendahls Pers. 6.00, Bogtr. Rosendahl 2.00, Bogtr. Schrøder 2.00, Hader Mikkelsens Pers. 4.00, ialt 42.00; *Faaborg:* 6 Medl. 6.00, G. Petersen 1.00, ialt 7.00; *Fredericia* Lokalafd. 50.00; *Grenaa:* Lokalkassen 10.00; *Herning:* Avisens Personale 8.00, Folkebladets Pers. 8.00, Redaktør Bendixen 5.00, Redaktør Terkelsen 2.00, Afdelingen 10.00, ialt 33.00; *Hillerød:* Principaler, Kontorpersonaler og Trykkeripersonaler 57.00: *Løgstør* Lokalafdeling 3.00; *Nakskov:* Red. Erichsen 10.00, Red. C. C. Haugner 5.00, Redaktionssekretær A. E. Hansen og V. S. Hansen, hver 2.00, Enkefru Johanne Petersen 5.00. Lolland-Falsters Social-Dem. 2.00, Boghandler Allerup 2.00, 16 Medl. hver 2.00, 1 Medl. 5.00, ialt 65.00; *Nykøbing F.:* Afdelingeu 115.00; *Nykøbing M.:* Samtlige Typografer 13.50, Forretningsf. H. Fog 2.00, Aktieselsk. Morsø Folkeblad 5.00, Redakt. Haurum 1.00, Redaktør Kampmann 1.00, ialt 22.50; *Næstved:* Principaler, Redaktører, Redaktionssekretærer og Medlemmer 108.00, Bogtr. N. Th. Jensen (Præstø) 2.00, Redakt. C. Hansen 2.00, ialt 112.00; *Odder:* 5 Medlemmer 11.00, 2 Paalæggersker 1.00, Kontorist L. Lund 1.00, Bogtr. E. Kjeldsen 5.00, Redaktør Bille 1.00, ialt 19.00; *Odense:* Afdelingen 228.50; *Ringkøbing:* Lokalkassen 20.00, Redaktør Fastrup 2.00, Journalist Dignan 1.00, Enkefru Rasmussen 2.00, Frk. Borre 1.00, 10 Typografer 16.00, ialt 42.00; *Rudkøbing:* Afdelingen 16.00; *Rønne:* Bogtr. Kieffer 2.00, Kieffers Pers. 2.25, Redaktør Smidt 3.00, Bornh. Tid.s Pers. 12.75, Bogtr. Tryde 3.00, Redaktør Soltau 2.00, Bornh. Avis's Pers. 6.00, Bornh. Socialdem. (Kontor- og Trykkeripersonale) 20.00, Mogensen 1.00, ialt 52.00; *Stubbekøbing:* Afdelingen 5.00; *Thisted:* Afdelingen 12.00, Lokalkassen 10.00, ialt 22.00; *Varde:* Lokalafdelingen 14,00. Tilsammen med de tidligere indkomne 105.50, Kr. 1333.00.

Rettelse til 1. Liste: Skive Afdelings Bidrag er opført med 29 Kr., men af disse har Bogtr. L. Petersen ydet 5 Kr. — Sammentællingssummen skal være Kr. 105.50.

København, 16. Decbr. 1908. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Bernh. Stanislaus Hansen, tidl. Medlem (Aug. Andersen). Kvindeafdel.: Eva Mathiesen, udl. 15/11 08 hos Bording (arb. s. Sted). Dagmar Lundstrøm, udl. hos Kruckow (Schmütz). Dagmar Hansen, tidl. Medlem (Ongstrøm).

Vejle, Lorenz Jensen, udl. 10. Dec. 1899 i Ærø Avis, Marstal (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadt.

København: Sættererafdel.: 2508, Victor H. C. Christensen fra Hillerød (O. C. Olsen). Trykkerafdel.: 2474 (1919), Edv. F. Miland fra Aarhus (arbl.).

Bogense, 2357, Johan Holger Christensen (arbl.). Holbæk, 1372a, Esben Hansen (Venstrebladet). Roskilde, 1978, Carl Emil Kessler (Tidende). Thisted, 2272, Evald Schjern (Amtsavisen) og 2505, Hans Malmstrøm (Arbejderpartiets Trykkeri).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1608 (Norsk Foren.), Sigvardt Abeland til Norge. 2526, Ivan P. Carstensen til Aalborg i Pl. 2525, Vilhelmine Petersen til Stege (arbl.). 312, H. Bech til Thisted som Bogtr. Trykkerafdel.: 2527 (1876), Axel Frede Petersen Lind og 2528 (1869), Karl Aage Jørgensen (begge paa Rejse).

Nykøbing F., 279, A. B. Gunnarsen til Aarhus i Pl. Roskilde, 1610, Chr. Fr. Knudsen til Randers i Pl. Thisted, 2108, Anton Mouritzen paa Rejse.

Udmældte.

København: Kvindeafdel.: 2448, Agnes Hansen og 2420, Helene Jensen (begge fratraadt Faget).

Udslettet for Restance.

København: Sætterafdel.: 509, Joseph Alois Hansen, Nørrebros Centraltrykkeri.

GUTENBERG-KORET

Lørdag den 19. Kl. 8 præc.: Kantaten indstuderes. Alle maa møde, da vigtige Sager foreligger. (4n)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9¼: Alle bedes møde, da vigtige Meddelelser foreligger. (1M)

ANNONCER

En Forbundter,

som har været 4 Aar ved Faget, ønsker Plads. Billet mrkt. »258« indsendes til Ekspeditionskontoret.

En dygtig og paalidelig **Sætter-Trykker**, fortrolig med saavel Værk- og Akcidens- som Farve- og Illustrationstryk, søger Plads kort efter Nytaar, eventuelt som Trykker. Billet mrkt. »Sætter-Trykker 257« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig, skoleuddannet

Linotypesætter

ønsker Beskæftigelse snarest. Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Maskinsætter (udd. paa Skolen i Berlin) søger Plads. Billet mrkt. »W. K. 251« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Julealbum, Arbejdernes Almanak, Almanaken »Danmark«, Blæksprutten, Juleroser samt alle **Julehæfter** og **Kalendere** bestilles hos ANTON JENSEN.
Kredit kan gives til 5. Januar. (235)

1. Kl.s Akcidenssætter

søger Plads. Billet mrkt. »255« modtager Ekspeditionskontoret.

Enhver Kollega bedes skrive til mig — og støtte mig — efter »*Julens Sange*«, 14 stemningsfulde Sange til et Udvalg af Danmarks bedste Melodier, eller »*Den nye Spilleplan*« med Tekst og Sange. *10 Øre* Ekspl. Adr.: »*Glimt*«, Jægergade 9, 2. Kbhvn. N. (259) *N. Chr. Nielsen.*

Fine Eau de Cologne'r,

hjemkommen som Prøver, sælges i disse Dage til en gros Priser (0.90 og 0.75 pr. Fl. à 125 Gr.). Bringes overalt i København. — *Viol Parfume* à 75 Øre., *Brillantine* (50-Øres Glas) 35 Øre. *Fensbo*, Holmbladsgade 56², Kbhvn. S. Ring til Amager 298y (ogsaa Søndag). (256)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 24. DECEMBER 1908 XXXV AARGANG

VELKOMMEN TIL DELEGERETMØDE!

Hvem er dog den Folkeskare,
som med alvorsfulde Blikke
stævner mod den stolte Bygning
med den gamle Kæmpes Navn? —

Det er Danmarks Typografer —
Fagets folkekaarne Rigsdag,
som paa Tinge tager Sæde,
for at skifte Lov og Ret.

Rundt fra alle Landets Egne,
helt fra Skagen ned til Gjedser,
kommer de at give Møde
i den gamle Axelstad.

Unge Mænd med frejdigt Livssyn,
Mænd, hvis Lokker alt er graanet,
og hvis ranke Vækst blev bøjet
under Livets Kamp og Strid.

Rolig gaar de ind i Salen
— møder med den stærke Vilje —
for at løse Tidens Gaade
og de mørke Runer raade.

— — —

Grunde der findes til mange alvorlige Tanker,
usikker Tvivl, om hvad der det rette mon være,
Vejen, vi fremad skal vandre, er sløret af Skyer,
Solen sin Straale har gemt bag Taagernes Mulm.

Hvorfor har Skæbnegudinden tilhyllet sit Ansigt? —
Hvorfor saa vanskelig findes den rigtige Retning? —
Hvorfor staar Broder mod Broder med klare Beviser
hver især for sit Standpunkts ene frelsende Kraft?

— — —

Se nu — I maa løse Knuden,
I maa se bag Skyens Tæppe —
Sagerne i Jeres Hænder
lægger vi fortrøstningsfuldt.

Derfor I velkommen være! —
Tag fra os et trofast Haandslag;
tag vor varme Velkomsthilsen
— Fagets folkekaarne Mænd.

Velkommen til Arbejdet!

Medens de fleste af Landets Borgere betragter Dagene mellem Jul og Nytaar som en Slags Rekreation, forinden der vandres ind i det nye Aar, saa bliver disse Dage i Aar alt andet end Rekreation for de Mænd, der er valgte til at skulle møde i »Grundtvigs Hus« den 28., 29. og 30. December. Det er Typografernes lovgivende Forsamling, der træder sammen. Naar Tidspunktet for Delegeretmødets Afholdelse er bleven saa sent, skyldes dette i første Række Sommerens store Begivenheder; men derved har Kollegerne rigtig faaet Tid til at tænke over de Reformer, som er nødvendige, for at vor Organisationsbygning kan blive tidssvarende, og i Henhold hertil er det, vi alle har afgivet vor Stemme paa de Personer, som vi ønskede valgt til at repræsentere vore Anskuelser.

Valget er nu forbi, og i næste Uge tager Repræsentanterne fat paa Lovgiverarbejdet.

Velkommen da alle til det store Arbejde!

Det er vort Haab, at naar det nye Aar oprinder, da er der gjort et Stykke Arbejde, som i de kommende Aar vil sætte gode Frugter. De valgte Kvinder og Mænd er sikkert alle besjælede af den Alvor og dybe Forstaaelse, som et saadant Mandat maa forpligte til.

Det er 4. Gang, at vore Repræsentanter samles, men der har næppe tidligere været saa vigtige Punkter paa Dagsordenen, som Tilfældet er denne Gang. Hver enkelt Sag kræver derfor en nøje og indgaaende Omtanke, forinden der voteres; thi en fejl Opfattelse, et ubetænksomt Ja eller Nej ved Afstemningen kan have de sørgeligste Følger for vor Organisations fremtidige Virksomhed.

Det er ikke vor Sag i dette Øjeblik at fortælle eller give Raad om, hvorledes Repræsentanterne bør stille sig til de enkelte Punkter, det vil der blive Lejlighed til at tale om paa selve Delegeretmødet; men en Ting kan vi ikke tilbageholde en Bemærkning om, nemlig Ny typ. Forenings hele Stilling til vort Forbund.

Ingen kan fortænke os i, at vi finder det Standpunkt, som denne Forening i Øjeblikket indtager, mere end mærkeligt; thi Lederne maatte vide, at denne Gang nyttede det ikke noget al komme til Delegeretmødet og vedblivende forlange at være selvstændige. Det var sidste Delegeretmødes absolute Forudsætning, at naar vi næste Gang traf sammen, da skulde det, som i de mange Aar har været skilt, atter sammenføjes. Af den Grund har vi mange Gange tiet, hvor det havde været paa sin Plads at tale. Imidlertid skal vi ikke fordybe os i dette, men haaber, at de Repræsentanter, der møder for Ny typ. Forening, paa selve Delegeretmødet maa faa Forstaaelsen af, at vil man gavne sit Fag og sin Stand, da sker det ikke ved stejlt at holde fast paa en Organisation, som absolut ingen Eksistensberettigelse har. Tiden maa nu være inde til at de to Sætter-Afdelinger samles.

Men foruden dette Spørgsmaal er der mange andre Sager, som vil kræve de Delegeredes klare og nøgterne Overvejelse, forinden der træffes Beslutninger.

Med Ønsket om et godt Udbytte af de tre Dages Arbejde byder vi derfor endnu en Gang de valgte Repræsentanter:

Velkommen til Arbejdet!

Delegeretmødet

begynder i Grundtvigs Hus (Studiestræde **38**) i Hallen Kl. **10** Fmd. **præcis**.

Garderobe V. (til venstre) er gratis til Afbenyttelse for de Delegerede.

Ved Togene Søndag Aften vil Hotel »Dannevirke«s Karl være til Stede for at modtage og besørge eventuel Bagage for de Delegerede, der har bestilt Logis dér.

Mod Forevisning af Medlemskort ved Indgangen kan Medlemmer i et begrænset Antal overvære Delegeretmøderne. Adgangen til Tilhørerpladserne er udelukkende ad Porten Nr. **36** i Studiestræde.

I Anledning af Delegeretmødet

foranstalter de københavnske Afdelinger

en lille Festivitet

Onsdag den 30. ds., Kl. 9 Aften

i Kongens Klub.

Til Festligheden er de Delegerede indbudt.

Man samles ved et **Kaffebord** med Kransekage og Cognak.

Senere paa Aftenen en Svingom.

De københavnske Kolleger med Damer har her Lejlighed til nogle Timers selskabeligt Samvær med de Delegerede.

Adgangskort à 75 Øre faas paa Forbundskontoret (i de 75 Øre er indbefattet Betaling for Kaffe med Tilbehør og Ballet).

STYRELSERNE.

To Lønskalaer.

Hr. C—s. er nu allerede *færdig* med Undertegnede. Jeg synes dog ellers ikke, at han har nogen Grund til at beklage sig; thi i Løbet af 3—4 Uger har han faaet »nedsat« sin Husleje fra *ca. 200* til *180 Kr.* (ganske vist er »Lodden« lidt mindre end af mig antydet), og en saadan Nedsættelse er dog ikke at foragte i disse Tider. Han anfører endvidere, at hvis han vil undvære sin »Lod« (den maa jeg undvære), kan han faa en Lejlighed for *150—160 Kr.* Saa var det altsaa et »Husmandskneb« med de *ca. 200 Kr.* for en *lille* 2-Værelsers Lejlighed! Men om det kan kaldes »*udannet*« ikke at ville lade sig binde den Slags Historier paa Ærmet, turde være et Spørgsmaal.

For mig maa Hr. C—s. fremsætte sin Mening, saa tit han vil, men det forekommer mig, at han burde have fremsat de Ønsker, man i hans Afdeling maatte nære ang. den kommende Tarif, uden at falde over Holbæk-Afdelingen, fordi dennes Ønsker ikke rigtig faldt sammen med Hr. C—s'.

Hermed kan ogsaa jeg afslutte Diskussionen.

Holbæk, den 13. Decbr. 1908. CHR. E. JOHANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Trykkerforening

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Decbr. 1908. Dirigent W. JENSEN. Sekretær ALB. MICHELSEN.

Formanden, LAUR. JENSEN, aflagde Beretning fra Hovedbesryrelsesmøderne og gennemgik de stillede Forslag til Delegeretmødet; dvælede særlig ved Afdelingen i København, dens Styrelse og Sammensætningen deraf, omtalte Trykkernes Stilling i Forbundsstyrelsen og mente ikke Trykkerne kunde have noget imod § 43, men man burde dog fastholde sidste Punktum i denne Paragraf, ligesom man maatte have sin Opmærksomhed henvendt paa § 45 ang. Taktiken ved fremtidige Lønbevægelser. Taleren kom derefter ind paa Spørgsmaalet: Udmældelse eller Ikke-Udmældelse af De samv. Fagforbund, og paaviste ved adskillige Eksempler det uholdbare i Paastanden om Udmældelsen; man havde bevislig ikke noget andet at sætte i Stedet. Omtalte derefter *Typ.-Tid.* og dens Redaktion og henviste til tidligere Forhold, hvor heldig det vilde være, at Forretningsudvalget redigerede Bladet med Forbundets Formand som ansvarlig Redaktør, samt viste de Goder, man vilde faa af flere af de ny §§; kom derpaa ind paa Arbejdsløshedskassens Forhold og dens forhøjede Understøttelse. Taleren havde lavet en Statistik om Arbejdsløsheden indenfor Trykkernes Rækker i de sidste 5 Aar, og viste deraf, hvor meget der var hævet i Understøttelse i den Tid og hvor meget højere den vilde være blevet med den forhøjede Understøttelse. — C. CHRISTOFFERSEN kunde ikke stemme for den ny § om Ledelsen under Lønbevægelser, Medlemmerne fik ingen Medbestemmelsesret. — FORM.: En Afdeling kan altid forlange en Afstemning, dersom den ikke er tilfreds med Forbundsstyrelsens Afgørelse i et Lønspørgsmaal. — Efter en Diskussion om et enkelt Punkt i § 3, udspandt der sig en længere Debat om Udmældelsen af De samv. Fagforb., i hvilken C. CHRISTOFFERSEN, P. CHRISTIANSEN, OSCAR HANSEN og FORMANDEN deltog.

Under Eventuelt besluttedes det at give 50 Kr. til Børnenes Kontor. — KIEFER anmodede meget indtrængende Trykkerne rundt paa Trykkerierne om at sætte Lister i Gang desangaaende, da Nøden og Arbejdsløsheden aldrig tidligere havde været saa stor som i Aar.

Generalforsamlingen hævet.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Søndag den 20. December ekstraordinær Generalforsamling i »Kongens Klub«. Dirigent: WARTENBERG, Sekretær: HENRIETTE CRONE.

1. Forslag fra Styrelsen om Afholdelse af en lille Festlighed i Anledning af Delegeretmødet og Forslag om Bevilling af Midler hertil. VIGGO CHRISTENSEN: Det er hævdvunden Skik, at man i de Byer, hvor der afholdes Delegeretmøde, byder Gæsterne Velkommen ved en lille Festlighed, og vi har tænkt, at København ikke burde staa tilbage. I Aarhus, hvor sidste Delegeretmøde afholdtes, havde Kollegerne bragt ikke saa ganske smaa personlige Ofre, for at dette kunde forløbe paa en smuk Maade. Styrelserne har nu tænkt, at man den første Dag efter Mødets Konstituering vil indbyde til en Frokost i »Grundtvigs Hus« og Onsdag Aften til et Kaffebord i »Kongens Klub«, hvortil de Delegerede og de assisterende Sangere vil blive indbudt; da man har tænkt at slutte med en Dans, kan enhver Kollega med Damer deltage for en Pris af 75 Øre pro Persona. Udgifterne til disse Festligheder har vi kalkuleret til ca. 700 Kr., men da der jo let kan komme uforudsete Udgifter, foreslaar Styrelserne at bevilge 800 Kr. Efter at flere Talere havde sluttet sig til Tanken om at modtage de fremmede Gæster paa en for København værdig Maade, foreslog OLE RASMUSSEN at bevilge 1000 Kr., hvilket vedtoges med alle Stemmer mod 1.

2. Karnevalsspørgsmaalet. VIGGO CHRISTENSEN: Det typografiske Fag i København har igennem mange Aar kun ladet afholde ét Karneval, hvis Udbytte er gaaet til Bespisning af de Arbejdsløse, medens Gutenbergkoret som Medinteressent har faaet 1/6. De 3 Foreninger: Sangforeningen, Sportsklubben og Cykleklubben afholdt imidlertid et eget Karneval, og de vilde gøre det samme næste Aar. Dette vil let kunne skade det store Karneval, der er stærkt trængt fra andre Sider, og vi har derfor indledet Forhandling med de paagældende Foreninger. Resultatet af Forhandlingerne foreligger i følgende Forslag til Overenskomst, som jeg meget vil anbefale Medlemmerne at stemme paa:

De københavnske Afdelingsstyrelser, Sangforeningen, Gutenbergkoret, Sportsklubben og Cykleklubben enes om, at der i Aar afholdes to Karneval, dog paa følgende Betingelser:

at der kun er en Ordning, gældende for 1909. I April Maaned 1909 sammentræder et Udvalg fra Organisationerne for at forberede Karnevalsspørgsmaalet for 1910,

at samtlige de nævnte Organisationers Styrelser deltager i Arrangementet af begge Karneval,

at 1/5 af Karnevalenes samlede Overskud deles mellem de 4 selskabelige Foreninger som disses Styrelser maatte blive enige om. I Fald de ikke bliver enige, afgøres Sagen med Formanden, Viggo Christensen, som Opmand.

I Fald det lille Karneval giver Underskud, dækkes det *ikke* af det store Karneval, men det bæres af Sangforeningen, Sportsklubben og Cykleklubben, men 1/5 af det store Karnevals Overskud deles efter ovenstaaende Regler.

Formændene for de 4 Foreninger anbefalede ligeledes alle at stemme for Forslaget. JENS LARSEN (Gutenbergk.): Gutenbergkoret har vedtaget Overenskomsten. Der er blevet anket over, at vi har faaet en Andel i Karnevalsudbyttet, men jeg skal minde om, at det var Gutenbergkoret, der sammen med den typografiske Forening i sin Tid startede Karnevalet, og at vi, da det var forbundet med stor Risiko at afholde dette, tog vor Del af Risikoen. Der skumles endvidere over, hvad vi bruger Pengene til, og jeg skal derfor oplyse, at Koret, som ved mangfoldige Lejligheder yder Assistance, afholder de dermed forbundne Udgifter af Pengene. NIELS NIELSEN (Sangf.): Det har selvfølgelig aldrig været vor Hensigt at ville skade det store Karneval. Naar vi tre Foreninger har startet et Karneval, ssa er det udelukkende, fordi vi for at eksistere trængte til Penge. Vort Udbytte var 400 Kr., som blev fordelt ligeligt imellem os. BERENDT takkede Foreningerne, i Særdeleshed Gutenbergkoret, for deres Imødekommenhed, men udtalte samtidig Frygt for, at der skulde dukke andre Foreninger op, som kunde komme med Forlangende om Andel i Karnevalsudbyttet. — Overenskomsten vedtoges enstemmigt.

3. Andragende fra Børnenes Kontor. VIGGO CHRISTENSEN: Afdelingerne som saadan plejer jo ikke at yde Bidrag til Børnenes Kontor. Bidragene plejer at komme ved frivillig Indsamling paa Trykkerierne, og man har derfor frygtet for, at hvis der bevilgedes et Beløb, vilde dette skade den frivillige Indsamling, hvad Børnenes Kontor kun daarligt var tjent med. Iaar er der imidlertid ganske ekstraordinær Nød til Stede, og Styrelserne anbefaler derfor af Fælleskassen at yde et Beløb af 100 Kr. LAUR. JENSEN anbefalede Forslaget; kun syntes han, at det

var for lidt. Trykkerforeningen har allerede vedtaget at yde 50 Kr. af sin Kasse. De paafølgende Talere sluttede sig til Tanken om at yde, men fandt alle, at det var for lidt, der var foreslaaet. — Det vedtoges énstemmigt at yde 200 Kr., heri dog iberegnet de 50 Kr., som Trykkerafdelingen allerede har bevilget. H. C.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Fredag den 11. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling. Formanden, M. SØRENSEN, bød den talrige Forsamling Velkommen og valgtes derefter til Dirigent. — FORM. fremlagde og oplæste Regnskabet fra Dillettantforestillingen den 6. ds. og udtalte sin Glæde over, at denne, som var Fredericia-Afdelingens første Skridt til Selskabelighed, var gaaet saa godt, som Tilfældet var. Regnskabet godkendtes énst. — Det vedtoges at yde 50 Kr. til Juleuddelingen. — De forskellige Forslag og Ændringer til Delegeretmødet drøftedes. Ang. Stillingen til De samv. Fagforbund udtalte flere Medlemmer sig for at blive staaende, og man vedtog énst. at opfordre Repræsentanten til paa Delegeretmødet at paatale nogle Punkter, som man kunde ønske ændrede indenfor De Samvirkende. Efter en reel indgaaende Forhandling om Provinstarifen vedtog man énst. at søge de forskellige Lønsatser ophævede, saaledes at Minimallønnen bliver ens for alle Byer, ligesom man ønskede Fastlønssystemet gennemført overalt. Ang. Tarifens Opsigelse var alle enige om, at det nuværende Tidspunkt var meget uheldigt valgt. — Efter at endnu nogle Smaasager var drøftede, vedtoges det at lade afholde en privat Typograf-Fest med Bal i Slutningen af Januar eller Begyndelsen af Februar. Til Medlemmer af Festudvalget valgtes HEINR. HANSEN, SKOVGAARD og FORMANDEN. M—s.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 11. December i »Folkets Hus«.

Formanden, CHR. E. JOHANSEN, indledede en Forhandling om Delegeretmødets Dagsorden, og det fremgik af Diskussionen, at der var Stemning for at blive i De samvirkende Fagforbund, hvorimod man ikke fandt den Form tiltalende, som Styrelsen foreslaar for den fremtidige Redaktion af *Typ.-Tid.*

Til Delegerede valgtes V. NICOLAISEN og FORMANDEN, til Suppleant CARL LARSEN.

Som Tillidsmand i Arbejdsløshedskassen for Merløse Kommune valgtes H. JØRGENSEN.

Man vedtog, at den frivillige Indsamling foregaar som sædvanlig, og der foretoges Indstilling til Understøttelse af 2 afdøde Kollegers Enker. — Generalforsamlingen var besøgt af 12 af Afdelingens 27 Medlemmer. f—n.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Fredag den 11. ds. ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Du Nord«, paa hvilken de forskellige Forslag og Ændringer til Delegeretmødet behandledes.

Spørgsmaalet om Stillingen til De samv. Fagforbund drøftedes og flere Talere havde Ordet for at udtale sig imod Udmældelsen; kun en enkelt mente det vilde være heldigt. Formanden fremsatte følgende Resolution, som vedtoges:

»Repræsentanten for Hjørring Afdeling har bundet Mandat til at modarbejde enhver Bestræbelse, der tilsigter Udtrædelse af De samv. Fagforbund, idet man finder det uforsvarligt og absolut skadeligt at sprænge denne Organisation«.

Derefter foretoges Valg af en Repræsentant til Delegeretmødet; hertil valgtes Formanden (N. V. Thorup) og som Suppleant L. C. CHRISTENSEN.

Man foretog derefter Valg af Funktionærer for det kommende Aar. Resultatet blev: Formanden (N. V. THORUP) og Sekretæren (TH. HANSEN) genvalgtes med Akklamation. Næstformand (P. OLSEN) valgtes ved Lodtrækning. Revisorerne (CARL GLOTZ og L. C. CHRISTENSEN) genvalgtes énstemmigt. Til Fanebærer valgtes L. C. CHRISTENSEN og til Fanejunkere HANS HANSEN og JOHAN CELINDER.

Derefter bevilgedes 5 Kr. af Privatkassen til Juleuddelingen.

TH. HANSEN.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt extraordinær Generalforsamling den 12. December. Efter at ROBERT NIELSEN havde aflagt en udførlig Beretning fra sidste Forbundsstyrelsesmøde, gik man over til at behandle et Forslag af BRUNO KREUTZER om Oprettelse af en Enkekasse. Forslagsstilleren havde ikke tænkt sig, at der skulde svares et bestemt Kontingent til en saadan Kasse, men at dens Midler hovedsagelig skulde tilvejebringes ved frivillige Bidrag og Overskud af Fester. De indkomne Penge skulde frugtbargøres ved Indsættelse i en Sparekasse for i virkelig trængende Tilfælde at kunne benyttes i det angivne Øjemed. ROBERT NIELSEN sympatiserede med den smukke Tanke, der laa i Forslaget, men gjorde opmærksom paa, at der paa Delegeretmødet skulde behandles et Forslag om Understøttelse til Arbejdsinvalider og muligvis vilde der samtidig blive forhandlet om Understøttelse til Enker. Han ansaa det derfor for klogest at afvente den Beslutning, Delegeretmødet tog i denne Sag. R. ALEXANDER kunde støtte Kreutzer, hvorimod ANTON NIELSEN stillede sig noget reserveret, ikke af Mangel paa Sympathi, men fordi han mente, at Enkeforsørgelsesspørgsmaalet nærmest blev en Statsopgave. FORMANDEN (Emil Eskildsen) udtalte ogsaa sin Anerkendelse af den smukke Tanke om at hjælpe Enkerne, men gjorde opmærksom paa, at man her i Byen har en Institution, der har været Kollegerne til stor Gavn, nemlig den typografiske Forening. Det gjaldt om at samle Interessen om denne Forening og gøre den saa god i økonomisk Henseende som mulig, for at den ogsaa i Fremtiden kunde magte sin store Opgave. Efter endnu flere Udtalelser vedtoges følgende af Formanden stillede Resolution: »Forsamlingen vedtager at opfordre de Delegerede til at have deres Opmærksomhed henvendt paa denne Sag ved det kommende Delegeretmøde.« — Dagsordenens tredje Punkt: Lovændringer bragte atter ROBERT NIELSEN frem for at gennemgaa de til Behandling paa Delegeretmødet stillede Ændringer til Forbundslovene, og derefter gik man over til Eventuelt, under hvilket JOHAN MØLLER aflagde Beretning fra Arbejderpartiets Fællesstyrelsesmøde og H. C. ANDERSEN paatalte det daarlige Lokale, Afdelingen benyttede til sine Møder og Generalforsamlinger. Efter at det var overladt Bestyrelsen at sørge for et bedre Lokale, sluttede Generalforsamlingen, der burde have været langt bedre besøgt, især naar man tager i Betragtning, at et saa interessant Punkt som Beretning fra Forbundsstyrelsesmødet stod paa Dagsordenen. B. N.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. December ekstra Generalforsamling paa Hotel »Herning«. Generalforsamlingen var indkaldt af 8 Medlemmer *(Folkebladets* Personale, som ønskede behandlet et af dem stillet Forslag ang. Bevilling af 15 Kr. af Lokalkassen til Juleuddelingen. *Avisens* Personale mente imidlertid, man skulde blive ved det gamle: at hvert enkelt Medlem gav efter eget Forgodtbefindende. Efter at flere Medlemmer paa Generalforsamlingen havde udtalt sig for og imod, forkastedes Forslaget med 8 St. mod 8. — Der vilde efter dette fremkomme en Liste til Juleindsamlingen. Sluttelig foresloges det at bevilge 10 Kr. af Lokalkassen. Dette vedtoges. — Til Generalforsamlingen, der iøvrigt var meget livlig, var mødt — samtlige Lokalafdelingens Medlemmer. M.—n.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Juli Kvartal 1908.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1908.	722.46	Rejseunderstøttelse ...	2,037.10
Kontingent	38,528.84	Underst. p. St.	5,995.25
Tilbagebetalte Laan ..	142.00	Reservefondsunderst...	38,048.61
Andre Indtægter	154.56	Rejselaan	224.00
Tilskud fra Hovedkass.	31,953.49	Sygeunderstøttelse....	10,678.77
		Begravelseshjælp	935.89
		Andre Udgifter	1,712.74
		Indsendt til Hovedkass.	11,181.03
		Beholdn. 30. Sept. 1908	687.96
	71,501.35		71,501.35

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1908	342,244.05	Tilskud til Afdelingerne	31,953.49
Indsendt fra Afdeling.	11,181.03	Overfartsbilletter	264.80
Renter	6.03	*Typ.-Tid.*	1,600.21
Kommunetilskud t. Arbejdsløshedskassen .	5,453.93	Strejkebidrag til De samv. Fagforbund ..	1,131.88
Strejkebidrag fra De samv. Fagforbund .	2,731.17	Tarifforhandlinger	126.23
Abonnement og Ann. i Typ.-Tid.....	63.23	Husl., Brænds., Belysn.	87.55
		Lønn. og Honorarer ..	808.75
		Rejseudgifter og Diæter	472.70
		Tryksager	317.00
		Porto, Telegr., Telefon	297.56
		Kontorartikler	3.02
		Andre Udgifter	8.11
		Ialt Udgift...	37,071.30
		Beholdn. d. 30. Sept..	324,608.14
	361,679.44		361,679.44

København, Decbr. 1908. P. HVIDTFELDT.

Nær og Fjærn.

Kollegernes Opmærksomhed henledes paa den lille Festlighed Onsdag den 30 ds. Kl. 9 Aften, hvor der bliver Lejlighed til at samles med de fremmede Delegerede.

Forbundskontoret er kun aabent mellem Kl. 1—3 for Ind- og Udbetalinger i de Dage, Delegeretmødet holdes.

En lille Tilføjelse. Som Supplement til Meddelelsen i Forbundets sidst udsendte Aarsberetning (Side 49) om en Hjælpekasse i Aalborg tjener, at denne Kasse, der stiftedes 1874 under Navnet »Den typografiske Forening i Aalborg«, og hvis Virksomhed for kort Tid siden udførlig har været omtalt i nærværende Blad, har til Formaal 1) at yde fri Læge- og Sygehusbehandling til Mand, Hustru og deres Børn under 15 Aar samt en daglig Pengehjælp til Manden af 1 Kr. 50 Øre i to Gange 13 Uger i et Tidsrum af 12 Maaneder, 2) at sikre Medlemmernes Efterladte en Begravelseshjælp af 100 Kr. og 3) ved Laan at hjælpe Medlemmerne over økonomiske Vanskeligheder.

I Holstebro er der nu bleven selvstændigt Trykkeri for *Holstebro Dagblad*, der tidligere blev trykt i Ringkøbing, ligesom *Holstebro Socialdemokrat*, der tidligere har været trykt i Esbjerg, nu faar to Sider trykt i Holstebro. Derved bliver der 11 à 12 Foreningsmedlemmer i Byen. Man har da besluttet at oprette en selvstændig Afdeling fra Nytaar med Typ. THORV. SØRENSEN, Thomsens Trykkeri, som Formand. Holstekro svigtede i 1895, og endnu er *Holstebro Avis* blokeret; men fra Nytaar vil der altsaa være Afdelinger i alle de Byer, hvor Kollegerne svigtede Organisationen i 1895. Deraf kan sikkert baade Kollegerne og Principalerne tage Lære.

Rygter. I Anledning af, at der mod Kollega Harald Nielsen er rejst den Beskyldning, at han har lært Maskinsætning paa ikke-tarifmæssig Maade, er der gennem Organisationen foretaget en Undersøgelse af Forholdet.

Det er min Pligt at meddele, at der ved denne Undersøgelse intet som helst er fremkommet, der kan give Anledning til at kaste den mindste Skygge over Har. Nielsens kollegiale Ære.

VIGGO CHRISTENSEN.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. I Tilskud fra Kommunerne fra Tiden fra 1. Oktober—31. Marts er siden sidste Meddelelse af 4. Novbr. modtaget: 25. Novbr.: Faaborg 9.10. 27. Novbr.: Fredericia 39.43. 1. Decbr.: Sct. Jørgensbjerg ved Roskilde 9.10. Randers 130.43.

Der er indtil nu modtaget Kommunetilskud til et samlet Beløb af Kr. 6265.35.

København, den 2. Decbr. 1908. HOVEDBESTYRELSEN.

»**Julens Sange**«. Se Annoncen i sidste Numer fra vor Kollega N. CHR. NIELSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Mandag den 22. December 1908.

1. Skrivelse fra De samv. Fagforbund ang. Provinstarifens Opsigelse. — Til Efterretning.

2. Svarskrivelser fra De samv. Fagforbund og fra Det internationale Sekretariat ang. Indbydelserne til Delegeretmødet. Den internationale Sekretær sér sig ikke i Stand til at modtage Indbydelsen, da der ingen er, som kan vikariere for ham og Sekretariatets Sæde mulig netop i de Dage skal flyttes til Stuttgart.

3. Den af Pariserkongressen nedsatte Kommission meddeler, at Stautner paany er valgt til international Sekretær.

4. Meddelelse fra Det intern. Sekretariat ang. Lønbevægelsen i Bosnien og Herzegowina. Den er tilendebragt med et for Organisationen gunstigt Resultat, idet det foruden en Lønforhøjelse er lykkedes at gennemføre 8½ Times Arbejdstid.

5. Et Medlem af den københavnske Sætterafdeling, som uden at meddele Kontoret noget herom, har ladet sin Kone behandle for en nervøs Sygdom af en Nervelæge, anmoder om at faa Udgiften, ialt 20 Kr., refunderet. — Kan ikke indrømmes, da Kassen har anden Specialist til Behandling af Nervesygdomme.

6. Et Medlem af den københavnske Sætterafdeling har henvendt sig paa K. B.s Kontor og faaet anvist Plads derfra. Vedk. er nu bortrejst; han indstilles af Afdelingsst. til ½ Aars Karantæne. — Tiltrædes.

7. De samv. Fagforbund anmoder om at besvare nogle Spørgsmaal ang. Tarifoverenskomster samt Antallet af Medlemmer, som disse Overenskomster omfatter. — Besvares.

8. Svendborg Afdeling indberetter, at det fra et derv. Trykkeri forlanges, at de, som skal oplæres til Maskinsættere i Anl. af en Sættemaskines Opstilling, skal udmælde sig af Organisationen. — Bladudgiverorganisationen underrettes om Forholdet.

9. Juleuddelingen. Indtil nu var der indkommet ca. 4300 Kr. Der forelaa Andragende fra 343 — deraf 120 fra Provinserne, 15 fra Ny typ. Forening og 208 fra de øvrige Afdel. i København. Grupperingen foretages som sædvanlig.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: C. Winthers Pers. 10.75; L. A. Nielsen (Prp. og Pers.) 4.50; Dagbladet København 10.00; Dagbladet Københavns Pers. 30.00; Kaj Hansen 1.00; H. Meyers Trykkere og kv. Arb. 6.50; C. Maylands Pers. 6.00; Schultz Sættere 104.00; Eksprestrykkeriets Pers. 12 50; Thieles mandl. Pers. 40.50; Hannovers mandl. og kvndl. Pers. 40.15; C. Hohlenbergs Pers. 11.50; Good Templar Trykkeriets Pers. 8.00; Knutzons Trykkere og kvndl. Arb. 13.80; Social-Demokratens samlede Pers. 100.00; Carl V. Bramsnæs 1.00; Harald Jensens Trykkere og kvndl. Arb. 5.50; Ugens Nyheders Trykkere 3.50; Grafiske Institut (Firma og Pers.) 37.00; E. L. 4.00; C. L. 2.00; Quists Pers. 24.75; Harald Jensens Sætterpers. 15.25; Bogtrykker Græbe 10.00; Græbes Pers. 35.55; M. Truelsens Trykkere 5.00; do. Paalæggere 2.25; Triers mdl. og kv. Pers. 21.00; Søborgs Pers. 8.00; Langkjærs Pers. 12.00; M. Truelsens Sætterpers. 14.00; Aller (3.—4. Bidr.) Sætteriet 8.50, Trykkeriet 7.50, Galvano 2.50, 3 Hjælpearb. 1.25; de kvndl. 2.60, tils. 22.35; Centraltrykkeriets mandl. Pers. 32.00; Schultz' kvndl. Pers. 11.00; J. Cohens Pers. 49.50; Kr. Dagblad 10.25; Kihls Trykkere 4.00; Aug. Andersens Pers. 5.00; Birchs Pers. (2. Bidr.) 2.25; Dansk Papirvarefabrik 10.00; P. A. Nielsen (Prp. og Pers.) 6.50; Henningsens Pers. 4.00; do. Kontoret 2.00; Aamodt, kvndl. Arb. 0.75; Hertz' Pers. 34.50; Nationaltrykkeriets Pers. 19.75; Schultz' Trykkere og mandl. Hjælpearb. 19.00; Wm. T. Hansen 1.00; P. Petersens Pers. (2. Bidr.) 38.00; Klubben Reform, O. C. Olsen, ÷ 3 Kolleger 100.00; Axelholms Pers. 7.00; Christreus mandl. Pers. 11.35; Missionstrykkeriets do. 18.50; C. W. Bærentzens do. 29.00; Arbejdsløshedsfesten à conto 300.00; Weiss Pers. 17.00; Roms Pers. 1.00; tils. Kr. 1355.70. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 2802.07.

København, 22. Decbr. 1908. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Holger Andersen, udl. 4/12 08 hos Mohn (arb. s. St.). Einer Freilev, udl. 11/12 08 hos Siegfred B. Svendsen (arb. s. St.). Trykkeriarb. J. P. N. Frost, tiltraadt fra Murarbejdsmændenes Fagforen. Sygeafdel.: Sætterlærl. P. A. Petersen (Løvgrens Bogtr.).

Aarhus, Thomas Jensen Bonde, udlært 1/7 09 hos Lic. Jensen. Odense, Paalæggerske Alexandra Petersen (Eksprestrykkeriet).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdeling.

Tiltraadt.

København: Sættererafdel.: 2419, E. A. M. Pilegaard fra Aalborg (arbl.). 1852, Niels Marius Nielsen fra Aalborg (arbl.).

Aalborg, 2526, Ivan Carstensen (P. Hansen). Aarhus, 279, A. B. Gunnarsen (Aarhus-Spejlet). Thisted, 2231, Gustav Chr. B. Vejle (Amtsavisen) og 312, H. Bech (Arbejderpartiets Trykkeri).

Bortrejste.

Aalborg, 2419, E. Pilegaard (paa Rejse), 2231, G. C. B. Vejle til Thisted i Pl. og 1123, Lorenz F. Jensen til Holstebro i Pl.

Udmældt.

København: Kvindeafdel.: 2027, Vilhelmine Larsen (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Søndag den 27. Decbr., Kl. 10 Form. Prøve i »Grundtvigs Hus« for Medvirkende ved Delegeretmødets Aabning (1 N)

Lørdag den 2. Januar Kl. 9 Sangøvelse. Kl. 10 *Medlemsmøde.* Derefter Nytaarssold.

ANNONCER

En Typograf

søger Plads. (Kan sætte »Akcidens«.) En Plads, hvor jeg kan nøjes med en Arbejdstid paa 6 à 7 Timer, foretrækkes. Billet mrkt. »Typ. 260« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**
Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*
Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (122)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve, Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (58)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (11)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* bil ligt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 53 KØBENHAVN DEN 31. DECEMBER 1908 XXXV AARGANG

DE KØBENHAVNSKE AFDELINGERS HILSEN TIL DE DELEGEREDE

AFSUNGET AF GUTENBERG-KORET OG TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Se, hvor de samles! —
Skarerne fylkes,
lydende Stævnets kaldende Røst —
møder med Viljen
ærlig at rede
tvivlfyldte Tankers filtrede Spind.

Spørgsmaal, der brænder,
ætsende Tanken,
raaber paa Afgør — nu er det Tid! —
maner til Alvor,
nøjeste Prøven,
Skarpsyn, der sér bag Fordommes Mur.

Vil vi nu vorde
samlet i Enhed,
Skulder ved Skulder, retlinet Front? —
Øgende Kraften,
saa vi staar rustet,
klar til at møde kommende Strid.

Hvor staar vi stærkest?
Ene paa Skansen
eller som Led i Arbejdets Hær?
Hjerner har gransket,
grublet sig trætte,
fandt dog ej Svarets løsende Ord.

Spørgsmaal saa svare
— Spørgsmaal for Livet —
venter sin Dom fra myndige Mænd,
kræver hos alle
Tankernes Klarhed,
uhildet Syn paa Tidernes Krav.

TALE

Tusinders Øjne
spejdende vendes
spændt imod Stævnets daadsvangre Id —
Tanken Jer følger —
rundt over Landet
bankende Hjerter følger Jer Færd.

Maatte nu lykkes
Opgavens Løsning,
Lysskæret bryde Slørtaagens Dis
mandige Vilje
Skærene klare,
førende Skuden sikkert i Havn.

Held da og Lykke
følge Jer Gerning,
Retviljen lede søgende Aand. —
Velkommen alle! —
Arbejdet kalder,
Virket til Gavn for hele vor Stand.

E. Blok.

Nytaar 1909.

DET Aar, der nu staar i Begreb med at forsvinde, har for Typograferne været saa rigt paa Begivenheder, at vi skal gaa mange Aar tilbage i Historien for at finde et Aar, der i den Grad har fanget Kollegernes Interesser og haft saa stor Betydning for vor Organisations Trivsel som 1908.

Der er to Ting, som vil blive historiske og derfor aldrig vil blive glemte af de grafiske Arbejdere.

Den første, som her er Tale om, er den Kamp, som Typograferne sidste Sommer blev kastet ud i, og som blev ført til Ende med en Præcision og Enighed, der aftvang vore Modstandere den største Respekt, medens den samtidig vakte Beundring blandt Landets øvrige organiserede Arbejdere.

Vi husker alle, hvorledes Striden opstod. Lithograferne ønskede en forkortet Arbejdstid, og skønt deres Principaler havde givet Tilsagn om, at dette godt kunde lade sig gøre, saa modsatte Arbejdsgiverforeningen sig et saadant Krav, hvorfor Lithograferne gik i Kamp for at faa det gennemført. Da Arbejdsgiverforeningen ikke kunde kuske Lithograferne, saa greb de til det fra tidligere Lejligheder kendte Vaaben: at kaste andre Fags Arbejdere paa Gaden.

Det blev denne Gang vort Fags Bogsættere, der skulde ud for at gøre Lithograferne møre. Men Arbejdsgiverne havde forregnet sig. I deres Naivitet troede de, at vort Forbund roligt vilde se paa, at en Del af vore Kolleger blev jaget ud, medens andre skulde blive staaende for at udføre det Arbejde, som var i Arbejdsgiverforeningens Interesse.

Selvfølgelig kunde Forbundets Ledelse ikke roligt finde sig i et saadant Overfald, men henstillede til Medlemmerne Landet over, at ogsaa Bladarbejderne nedlagde Arbejdet. Svaret herpaa var et saa godt som enstemmigt Ja. Og ligesaa præcist som Svaret var, ligesaa præcist og enigt forlod alle Kollegerne Arbejdet. Dette vakte en saadan Bestyrtelse blandt hele Borgerskabet, at Himmel og Jord blev sat i Bevægelse for at standse Striden.

Ved denne Manøvre lykkedes det at bryde Arbejdsgiverforeningens Vedtagelse om ikke at gaa med til nogen som helst Forkortelse af Arbejdstiden, idet der blev indrømmet Lithograferne ½ Times Forkortelse, og samtidig fik vore Principaler

at vide, at det er en farlig Sag at røre ved Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer; thi Solidaritetsfølelsen er nu saa stor, at den ikke kan brydes.

Ikke en Mand eller Kvinde, som betød noget i Forbundet, brød ud, og ligesaa enigt som vi forlod Pladserne, ligesaa enigt blev Arbejdet optaget igen.

Det var en Kamp, som sent vil glemmes, og som sikkert mægtigt vil bidrage til at styrke Sammenholdet indenfor Dansk Typograf-Forbund.

Den anden, men ikke mindste Begivenhed er de Beslutninger, der i disse Dage er taget paa Forbundets Delegeretmøde. Vi siger næppe for meget, naar vi udtaler, at det er første Gang, der paa noget Delegeretmøde er truffet saa vigtige organisatoriske Bestemmelser, som Tilfældet er denne Gang.

Under en meget saglig, men derfor ikke mindre interessant Debat blev Stillingen til De samvirkende Fagforbund diskuteret. Vi skal ikke her komme ind paa en nærmere Omtale af Debatten, men kun henvise til Referatet andet Steds i Bladet. Dog skal det noteres, at Repræsentanterne efter vor Mening havde en klog Forstaaelse af, at vi bør være solidariske med andre Arbejdere ved at bibeholde Tilslutningen til De samvirkende Fagforbund.

Der skete imidlertid en anden Ting paa Delegeretmødet, som ingen Sinde vil glemmes, og det var Sammenslutningen af »ny« og »gamle Forening«.

Vi tager næppe Fejl, naar vi siger, at de allerfleste Repræsentanter efter det, der i den sidste Tid er sket, heller ikke denne Gang troede paa, at det vilde lykkes at faa den 24-aarige Strid blandt Fagfæller ud af Verden. Og saa skete det utænkelige, ja næsten vidunderlige: *Striden blev sluttet*! Vi skal atter samles i én Organisation som før det ulykkelige Aar 1884. Der skal ikke længere omkring paa Trykkerierne herske Uenighed, fordi Arbejdsfællerne tilhører forskellige Organisationer; nu skal der samarbejdes i Fred og Forstaaelse — thi det, der ligger bagved, tilhører Historien.

Vi siger de Mænd — baade fra ny og gamle Forening —, der har bidraget til dette Resultat, en hjærtelig Tak for det organisatoriske Storsyn, hvormed De har behandlet og løst denne vanskelige Sag.

Forøvrigt er det vort Haab, at dette Delegeretmøde vil sætte saa rige Frugter, at Landets Typografer kun kan være vel tilfreds med dets Afholdelse, og i dette Haab beder vi alle Kollegerne herigennem modtage Ønsket om

Et glædeligt Nytaar!

Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde.

Det blev en stemningsfuld Modtagelse, de københavnske Kolleger beredte Repræsentanterne, da de i Mandags Morges indfandt sig i Grundtvigs Hus. Paa Pladserne var omdelt den andet Steds i Bladet aftrykte Kantate, som er forfattet af vor Kollega, Hr. KOLBE i *Nationalt*. Saasnart Formanden havde budt Velkommen, afsang Typografernes Sangforening og »Gutenberg-Koret« fra Balkonen den første Hyldest til vor lovgivende Forsamling. Saa bragte VIGGO CHRISTENSEN Repræsentanterne en kort Hilsen fra københavnske Kolleger, hvorefter Resten af Kantaten i klangfulde Rythmer lød over Forsamlingen. Der toges saa fat paa Forhandlingerne, som vi nedenfor i sammentrængt Form og ganske kort refererer:

FORMANDEN bød de Delegerede Velkommen i København. Det var herfra Planen udgik til Dannelsen af Dansk Typograf-Forbund. Aar for Aar er vi vokset og denne Gang møder vi i et Antal, der er større end nogensinde tidligere. Leve Dansk Typograf-Forbund. (Hurra!)

Sangforeningen afsang derpaa første Del af en smuk Kantate, som var forfattet i Anledning af Delegeretmødet, hvorefter

Formanden for den københavnske Sætter-Afdeling, VIGGO CHRISTENSEN, i en lille Tale paa Afdelingernes Vegne bød de Delegerede Velkommen til Arbejdet.

Følgende valgtes til Mandat-Udvalget: KIEFER, HOLMEN, ROBERT NIELSEN, Aalborg, KRAGH, Nakskov, og N. MORTENSEN, Aarhus.

Af Gæster var mødt: Formanden for De samv. Fagforbund MART. OLSEN, Formanden for det norske Typograf-Forbund O. LIAN og fra Sverig Hr. ANDERSSON.

Denne sidste tog straks Ordet og udtalte en hjærtelig Lykønskning til de danske Typografer for det store Arbejde, der alt var udført. Tak for Indbydelsen. (Bifald.)

O. LIAN takkede ligeledes for Indbydelsen. Det var anden Gang, han overværede de danske Kollegers Delegeretmøde, og han vidste, at Typograferne gennem deres Organisation var naaet langt frem. Dette Møde vilde sikkert ogsaa bringe et godt Resultat. (Bifald.)

Folketingsmand MART. OLSEN bragte Forbundsstyrelsen en Tak for Indbydelsen. Det var ham en særlig Glæde at være til Stede, da en af Punkterne lød paa: Stillingen til De samv. Fegforbund; men dette betød netop Liv indenfor Typografernes Kreds. (Bifald.)

Til Ordstyrere valgtes CARL NIELSEN, København, og MARIUS HANSEN, Aarhus.

Til Sekretærer valgtes: EMIL MØLLER, København, OSCAR JOHANSEN, København, CHRISTENSEN, Aarhus, og JUL. NIELSEN, Odense.

CARL NIELSEN ledede det første Møde. Han gav straks Ordet til

FORMANDEN for Forbundet, som aflagde en meget udførlig Beretning om hele Organisationens Virksomhed i de tre Aar, der var gaaet siden sidst afholdte Delegeretmøde. Han dvælede i særlig Grad ved den sidste københavnske Tarifbevægelse, som han fandt meget mærkelig ved den Stilling, som Afdelingerne havde udvist overfor den Tarif, der var bleven forelagt til Vedtagelse. Fra enkelte Personaler og gennem *Typ.-Tid.* var der bleven rejst en Stemning mod Forslaget, som hurtig bredte sig over hele København, og som førte til, at Typograferne ved det store Møde i Tivoli forkastede Tarifen, fejede den gamle Kommission væk og valgte en ny, som saa skulde føre en bedre Tarif igennem, hvad der imidlertid viste sig umulig, og den Modtagelse, som denne Kommission fik, var ikke bedre end den første. Det var hans Mening, at den Tarif, som blev forelagt, var af et saadant Indhold, at Typograferne kunde være tjent med den, idet den indeholdt den Bestemmelse, at 8-Timersdagen skulde indføres efter en vis Tids Forløb. Intet andet Lands Typografer havde været i Stand til at gennemføre dette principielle Krav. Han skulde blot minde om, at Kollegerne i Sverig nu havde afsluttet en 5-aarig Tarifperiode med 9 Timers Arbejdsdag. Naar Typograferne ligegodt havde forkastet Tarifen, da skyldtes det vistnok den Omstændighed, at de nærmest havde tænkt paa Lønforhøjelse og mindre paa Arbejdstidens Forkortelse. Efter at have omtalt forskellige Smaakonflikter, gik han over til at skildre den store Lockout, som Bogtrykkerne havde paaført danske Typografer sidste Sommer. For mange store Bogtrykkere kom Striden ganske overraskende, idet de havde ventet, at det nok i sidste Øjeblik skulde lykkes Ledelsens Mænd at komme overens. Af Blade, der er udkommet i den Periode, er fremlagt Eksemplarer i Sidelokalet, og heraf vil det sés, at af ca. 200 Blade var der standset fuldstændig i ca. 50, de øvrige udkom i mere eller mindre misserabel Tilstand. I et Repræsentantskabsmøde i De samv. Fagforbund blev det med stort Flertal vedtaget at indgaa paa det Forlig, som forelaa, og hvorved Litograferne fik en halv Times Forkortelse af Arbejdstiden. Denne Vedtagelse vakte i de københavnske Afdelinger en meget stærk Indignation. Han havde imidlertid ikke kunnet faa fat paa det uheldige, der skulde ligge i Vedtagelsen, idet der ikke var noget snærende Baand. En stor Del af Kollegerne troede imidlertid, at der kunde været gennemført meget mere; men man maatte sé Sandheden, som den var, og regne med de Forhold, der forelaa, og disse var af en saadan Art, at det ikke kunde lade sig gøre. Det viste sig ogsaa, at medens man troede, at Bogtrykkerne vilde løbe fra hinanden efter Konfliktens Slutning, saa er dette ikke blevet Tilfældet. Tværtimod.

Nu staar vi overfor en Tarifrevision i Provinserne, og Bogtrykkerne derude har allerede begyudt at røre paa sig, idet de nu søger at tvinge Faktorerne ud af Organisationen. Der er Faktorer, som mener, at naar de først har opnaaet den Stilling, saa skal de modarbejde Kollegerne, medens der er andre, som vedbliver at arbejde i Organisationens Tjeneste og gør et godt Stykke Arbejde. Der er nu Tendenser oppe, der gaar ud paa at danne en Faktor-Forening, men skal det ikke blive en Skruebrækker-Organisation, saa maa vi paa fornuftig Maade søge at tale med dem, og drage dem til os, saa at de som Mellemmænd mellem Typografer og Bogtrykkere kan gøre os saa lidt Skade som mulig. Han sluttede med at sige:

I de 32 Aar, der er gaaet siden den første Bogtrykkerdag, er Organisationen gaaet mægtig fremad, og som Bevis herpaa skulde han anføre, at der den Gang blev aflagt et Regnskab med en Indtægt paa 2143 Kr. 40 Øre og en Udgift paa 738 Kr. 94 Øre, hvad der ikke er mere end der udbetales i en enkelt Uge paa Forbundskontoret; men vi maatte ikke glemme, at Bogtrykkerne havde luret os Stregen af og dannet Organisationer, der stod paa Siden af os. Vor fremtidige Virken maa derfor være præget af Alvor og Klarhed. (Stærkt Bifald.)

Delegeretmødet gik derpaa over til at diskutere den aflagde Beretning.

P. BERENDT, København, hævdede, at den i København nedsatte anden Kommission havde handlet fuldt forsvarlig, men var ikke bleven støttet tilstrækkelig af Ledelsen.

P. LAURITZEN, København, var ogsaa en af de Mænd, der havde haft Sæde i den anden Kommission, og han var villig til at staa Delegeretmødet til Ansvar for sine Handlinger. Han hævdede, at der var opnaaet betydelige Forbedringer ved de sidste Forhandlinger.

KIEFER oplæste Resultatet af Mandaternes Prøvelse. Der var mødt 134 Delegerede, hvis Mandater alle godkendtes.

Derpaa sluttede det første Møde.

Ved Mødets Genoptagelse overtog MAR. HANSEN Dirigenthværvet. Under Bifald oplæste han følgende Telegrammer:

Våra bästa välönskningar till enigt fortsatt arbete för organisationens framåtskridande. Lefve den internationala solidariteten.

Svenska Typografförbundets Styrelse.

Norsk Centralforening for Bogtrykkere hilser Mødet. Lykke til Arbejdet. Leve Arbejdernes internationale Solidaritet. *Hovedstyret.*

Foerhindrad fraon att genom Ombud naerwara vid Edert Representantmoete tillsaender finska Typograffoerbundet de danska Kollegerna sin Haelsning saekert framaot foer kofrandet af den internationale Samkaenslan. *Foerbundsstyrelsen.*

Erkend som Arbejder, at vor Plads er i det samlede kæmpende Arbejderpartis Rækker. Tag ikke en af Solidaritetsgrundpillerne væk fra den møjsommelig rejste Bygning. Maatte danske Typografer blive de sidste, der svigtede. Kollegial Hilsen. *Sørensen-Kjeld.*

Derpaa fortsattes Debatten:

HOLMEN, København, talte for de kollektive Opsigelser og mente, at Typograferne ikke burde finde sig i brutale Principalers Optræden, men tage til Genmæle.

EDV. SAMUELSEN, København: Vi, der gaar fra det ene Arbejdssted til det andet for at kæmpe for Tilværelsen, trænger ikke til saa megen Statistik, men mere til at Ledelsen er i Kontakt med Medlemmerne, hvad han fandt ikke var Tilfældet for Tiden. Det var Oppositionen, der bar Skylden for de gode Ord, og derfor skulde vi ikke bebrejde den noget.

O. HELSTED, København, mente der kunde være delte Meninger om, hvilken Sættemaskine, der var den mest farlige. Omtalte Sommerens Strid og bebrejdede Ledelsen, at den ikke havde gjort Medlemmerne bekendt med de faktiske Forhold.

BJARNØ, København, mente, at den anden Kommission havde gennemført betydelige Forbedringer, bl. a. 8-Timersdagen.

L. D. RASMUSSEN, Odense, bebrejdede Berendt, at han ved en bestemt Lejlighed havde sagt, at Provinsernes Hovedbestyrelsesmedlemmer havde modsat sig Københavnernes Krav om forkortet Arbejdstid. Dette var ikke Tilfældet. Han forbavsedes over, at der kunde fremkomme Udtalelse om, at vi ikke behøvede nogen Statistik.

VILH. WARTENBERG, København: Det er her bleven oplyst, at vor Formand bar Skylden for den Overenskomst, der nu er vedtaget. Der er sagt, at Københavnerne havde været vankelmodige. Dette er ikke Tilfældet, thi da vi saa, at den skulde gælde i 8 Aar, kom Betænkelighederne. Han spurgte om, hvorledes det hele skulde ende, naar Ledelsen tog saaledes paa Sagerne.

P. HVIDTFELDT: Nu har alle de oppositionelle Repræsentanter talt. Han havde ventet, at de paa deres Forhaandsdelegeretmøde havde valgt en Ordfører, men det synes jo ikke at være Tilfældet. Med Hensyn til den københavnske Tarif var han bleven holdt udenfor alle Forhandlinger, skønt han er bleven sat til at varetage alle Provinskollegernes Interesser. Han var en Modstander af den Tarif, der var bleven vedtaget, idet den indeholdt Bestemmelser, som allerede var opnaaede i Provinserne. Det var hans Haab, at der dog maatte komme noget godt ud af de Rammer, vi nu har. Han gik derefter over til at omtale Sommerens store Konflikt og hævdede, at der var vundet det, at Arbejdsgiverforeningens Vedtagels, om ikke at indgaa paa nogen som helst Forkortelse af Arbejdstiden, var bleven brudt, idet Litograferne havde faaet ½ Times Forkortelse. Vi skal ikke bryde Samarbejdet, thi vi har ingen Ret til udelukkende at tænke paa os selv og saa lade andre Organisationers Medlemmer bløde.

CARL NIELSEN omtalte den første Kommissions Arbejde, og hævdede, at det var den, der havde skaffet 8-Timersdagen. Lock-out-Forliget blev den første Kommission fri for, medens den anden tog det. Det var en Fejl, at der ikke havde været Samarbejde med Ledelsen, thi der kunde mulig derved været opnaaet flere Forbedringer.

N. K. NIELSEN, Randers, spurgte om Ny typ. Foren.s Repræsentationsret i Forbundsledelsen. Mente, at der burde skabes andre Forhold for Lærlingene, omtalte Redaktørens Stilling i Forbundsstyrelsen. Fandt at vi burde arbejde hen til, at Socialdemokratiet selv trykte deres Blade.

POULSEN, Varde, omtalte en Pladsbesættelse.

P. BERENDT bebrejdede Carl Nielsen, at han paa et Møde havde sagt, at de var nødsaget til at vedtage den forelagte Tarif, da de ikke fik Lov til at strejke. Overfor L. D. Rasmussen fastholdt han de af ham brugte Udtalelser.

VIGGO CHRISTENSEN svarede paa Forespørgslen om Pladsbesættelsen, og gik derefter over til at omtale de kollektive Opsigelser.

ACHTON MØLLER, København: Vi kan ikke sige, at Forbundsstyrelsen har modsat sig Kravet om 8-Timersdagen, thi dette var ikke Tilfældet. Han imødegik derefter Berendts Udtalelser og betegnede dem som urigtige. Ligeledes omtalte han den anden Kommission, som han havde været Medlem af. Her havde Formanden ikke refereret ganske rigtig, hvad han nærmere paapegede.

VALD. NIELSEN rettede et skarpt Angreb paa Formanden og mente, at han var for moderat. Han protesterede mod, at der var bleven holdt et privat Delegeretmøde. Forholdet var, at der var indkaldt til et Møde paa Forbundskontoret af alle københavnske Delegerede.

MART. OLSEN tog Ordet for at redegøre for sin Stilling ved de Forhandlinger, der var førte i Arbejdsgiverforeningen. Han hævdede, at skønt Arbejdsgiverforeningen havde vedtaget, at der under ingen Omstændigheder maatte forhandles om Arbejdstidens Forkortelse, saa havde De samv. Fagforbund dog manøvreret saaledes, at Litograferne fik ½ Times Forkortelse. Men d'Hrr. maa vide, at de Mænd, der sidder i Ledelsen, har et vist Ansvar overfor de mange Tusinde, som tilhører Organisationen. Han vilde bestemt protestere mod, at De samv. Fagforbund havde haft Lod eller Del i den Tarif, som Kommissionen var gaaet med til. Men vi maa aldrig glemme, at hvad enten vi staar inden eller udenfor de centrale Rammer, saa regnes vi for én Masse, og vore Modstandere vil altid behandle os som saadanne. (Bifald.)

HOLMEN, København, gjorde atter nogle Bemærkninger om den vedtagne Tarif samt om de kollektive Opsigelser.

F. K. MADSEN, København, redegjorde for sin Stilling som Redaktør under sidste Tarifbevægelse, og bebrejdede Vald. Nielsen, at han rettede et personligt Angreb paa den Mand, der i over 20 Aar havde staaet som Leder for Typografernes Organisation.

P. LAURITZEN og V. WARTENBERG vekslede nogle Bemærkninger, hvorefter

FORMANDEN fik Ordet for at svare paa de forskellige Forespørgsler. Han hædede, at alt, hvad der fra Berendts Side var fremført om hans Optræden ved den anden Kommissions Arbejde, var stridende mod Sandheden. Han refererede hele dette Forhold nærmere, og henviste til de Optegnelser, han havde gjort. Efter at han endnu havde gjort et Par korte Bemærkninger, sluttede Debatten og der skredes til Afstemning.

Beretningen godkendtes enstemmig.

Mødet sluttede Kl. 6, og Dirigenten ansatte Aftenmøde til Kl. 7.

I Aftenmødet behandledes *Stillingen til De samvirkende Fagforbund.*

VILH. WARTENBERG tog straks Ordet som Ordfører for de Repræsentanter, der ønskede at udtræde af De samv. Fagforbund. Han argumenterede ud fra den Forudsætning, at De samv. Fagforbund ikke var tidssvarende og derfor hæmmende for Fagenes Udvikling. Han troede ikke paa, at Arbejdsgiverne vilde kaste andre Fag paa Gaden, fordi vi strejkede, men gjorde de det, da kunde vi ikke bære Ansvaret. Lad os ikke tale om Splittelse, thi Arbejderne kan overhovedet ikke splittes. Der blev raabt paa Stemmesedlen, men denne betød ikke saa meget, hvorimod Arbejderne mere burde lægge an paa den kooperative Bevægelse, da der herigennem aarlig kunde skabes 8 Mill. Kr. Vi kan ikke bekæmpe Kapitalen med Penge, men ved at tage Produktionen i Besiddelse, da kan vi tilføje den et ubodeligt Knæk. Det er en Vildfarelse, naar vi tror, at De samv. Fagforbund kan reformeres, og derfor er der ikke andet at gøre end at udmælde sig. Han sluttede med paa Medforslagsstilleres Vegne at stille følgende Forslag:

Da De samv. Fagforbund efterhaanden har udviklet sig til en Institution, der benyttes af Arbejdsgiverforeningen som et Redskab til — gennem en systematisk Lockout-Politik — at holde Arbejdernes Krav nede,

da de enkelte Organisationer mere og mere reduceres til at være en Kastebold mellem de to Hovedorganisationer, medens Medlemmernes Selveestemmelsesret fuldstændig fjærnes, hvorved den personlige Ansvarsfølelse krænkes og demoraliseres,

da De samv. Fagf. ikke blot gennem Lockout-Forliget af 1899 paa væsentlige Punkter har svækket sin Handlefrihed, men tillige gennem Lockout-Forliget af 1908 bl. a. har maattet binde sig til ikke at stille Krav om Arbejdstidens Forkortelse under de nuværende Konjunkturer, ligesom ogsaa enhver Aktion overfor Strejkebrydere og Ikke-Medlemmer forhindres af de bestaaende Overenskomster,

da Udlandets Konkurrence virker højst uensartet paa de sammenkoblede Fag og altsaa giver meget forskellige Betingelser for Fremskridt,

da de Smaaforbedringer i Løn- og Arbejdsvilkaarene, som De samv. Fagf. fremskaffer, aldeles ikke staar i noget rimeligt Forhold til Prisstigningen paa Livsfornødenhederne og ikke i fjærneste Maade hindrer vore Udbytteres Profit-Spekulation,

da Ansvaret lægges paa forholdsvis faa, af indirekte Valg udgaaede Mænd indenfor D. s. F.s Ledelse, medens de enkelte Fags Medlemmer berøves Hovedafgørelsen paa Sager, der angaar deres vigtigste økonomiske Interesser — uden til Gengæld at opnaa reelle Fordele —,

da vort og andre Forbund Gang efter Gang har maattet finde sig i forskellige Krænkelser fra Arbejdskøbernes Side, f. Eks. uberettigede Afskedigelser af Tillidsmænd, uden at turde imødegaa sligt (af Frygt for en forskellige Fag omfattende Konflikt), og

da det er ubestrideligt, at Arbejdsgiverforeningens systematiske Lockout-Politik fuldstændig har umuliggjort de Forudsætninger, der i særlig Grad skabte De samv. Fagf.,

udtaler Delegeretmødet,

at den anser der nuværende Form for Fagenes Samvirksomhed som forfejlet, hvorfor man vedtager at udmelde sig af D. s. F. og forlan-

ger de bestaaende Lockout-Overenskomster opsagt for Dansk Typ. Forbunds Vedkommende. En eventuel Samvirksomhed mellem Arbejdernes Organisationer bør fremtidig baseres paa et mere virkningsfuldt og hensigtssvarende Grundlag. I den Henseende anser Delegeretmødet en planmæssig Organisation af Arbejdernes enorme Vareforbrug gennem Forbrugs- og Produktionsforeninger, baserede paa Andelsprincipet, for at være et af de Midler, som Arbejderpartiet snarest bør søge realiseret. Desuden bør der snarest gøres et virkelig alvorligt Ardejde for at etablere gensidig Understøttelse under faglige Konflikter — mellem Dansk Typ. Forbund og saa mange udenlandske Typograf-Organisationer som muligt — samtidig med, at alle de Virksomheder, hvor Arbejderne med Virkning kan imødegaa Arbejdsgivernes Stor-Lockouter, organiserer sig med dette Formaal.

Ordføreren for Mindretallet indenfor den københavnske Sætter-Afdeling, VIGGO CHRISTENSEN, fik derefter Ordet: Han kunde ikke forstaa, at vi nu skulde slaa en Organisation i Stykker, der havde kostet meget Arbejde at skabe. De, der kender Organisationens Historie, véd, at den første Kamp, Arbejderne havde, var mod Skruebrækkerne. Siden gik Arbejderne over til at danne Fællesorganisationer, og han skildrede herunder, hvorledes De samv. Fagforbund var opstaaede, og han hævdede, at Strejke-Retten ikke var frataget os, og naar dette ikke var Tilfældet, saa var vi en Fagforening og kunde handle som saadan. Den Taktik, som Arbejdsgiverforeningen gaar frem efter, er den samme, som anvendtes længe før De samv. Fagf. blev dannet, og efter dette maatte Wartenberg jo mene, at De samv. Fagforbund aldrig har haft Eksistensberettigelse. Efter nærmere at have udviklet sit Syn paa hele vor Organisationsform, udtalte han: Vi *maa* blive i De samv. Fagf. og bestandig udvikle Organisationen indtil vi tilsidst kan løfte Samfundet af de gamle Hængsler. (Bifald.)

S. JENSEN, Svendborg, mente, at naar vi er internationalt organiserede, maatte dette være tilstrækkeligt. Han protesterede mod at være Separatist, fordi han vilde ud af De samv. Fagf., han var ligesaa god Kollega og ligesaa god Socialdemokrat som alle andre. Anbefalede tilslut at stemme for Udmeldelsen.

FORMANDEN: Af Wartenbergs Udtalelser har vi ikke hørt en eneste Smule om, hvorledes det skal være i Fremtiden. Heller ikke overfor Ledelsen har Wartenberg kunnet give den ringeste Anvisning paa, hvorledes Stillingen vil blive. Det er derfor ganske ansvarsløst, at Wartenberg her fremkommer med sine Fantasterier. Det praktiske Arbejde i Organisationen kræver reelle og klare Linjer at gaa efter. Af den Grund vilde det være en Ulykke, om vi mældte os ud af De samv. Fagforb. Lad os derfor nu ramme en saa forsvarlig Pæl igennem dette Spøgelse, saaledes at det aldrig nogensinde kommer igen, thi vi vil være Herre i vort eget Hus. (Bifald.)

Frk. MOURITZEN, København, fandt, at naar d'Hrr. krævede, at vi skal gaa ud af De samv. Fagf., saa maa vi kræve, at de stiller noget andet i Stedet, thi man skal ikke kaste den gamle Klædning bort, før man har en ny.

JUL. SCHRØDER, København, imødegik Wartenberg og fandt hans Udtalelser modstridende. Det eneste Gode man tror at vinde er Selvstændigheden, men saasnart man har meldt sig ind i en Organisation, har man overladt en Del af Selvstændigheden til Kammeraterne. Gaar man ud, styrkes Arbejdsgiverforeningen. Stem derfor imod Resolutionen.

Frk. CRONE, København, kunde ikke forstaa al den Tale, Wartenberg førte for Udmældelsen, al den Stund han ikke havde anført en eneste Smule, som kunde sættes i Stedet. Hun spurgte Mart. Olsen, om vi ikke kunde afkaste Lock out Forliget.

P. BBRENDT, København, vilde gøre de Delegerede opmærksom paa, at Formanden i Dag havde sagt, at vi skulde have Mundkurv paa. Han skulde blot gøre opmærksom paa, at Typograferne med Hensyn til Løn kom bagefter en halv Snes andre Fag. Han vilde tilslut sige, at hvad der end skete, saa kunde man ikke holde dette Spørgsmaal ude, og han vilde anbefale Udmældelsen.

L. D. RASMUSSEN, Odense, vilde sige til Berendt, at det havde været bedre, om han straks var fremkommen med noget reelt, thi da kunde der spares Tid paa Delegeretmødet. Han vendte sig derefter mod Wartenberg og i et meget udførligt Foredrag imødegik han de Udtalelser, der var fremkomne.

FR. HJORTH, København, fandt, at de Modstandere af De samv. Fagf., som havde Sæde i Forbundsstyrelsen, burde reformere indenfor Rammerne og ikke anbefale Udtrædelse.

MART. OLSEN (Formand for De samv. Fagf.) vilde takke de Talere, der havde udtalt sig for mere Organisation. Han havde derimod forgæves søgt efter reelle Grunde fra de øvrige Talere. Det var en daarlig Gerning at løbe fra sine Kammerater, naar man fik Kløe, og dette kunde jo dog efter Wartenbergs Mening godt tænke sig. Efter den Resolution, som foreligger, skal vi begynde at organisere forfra igen. Naar der henvises til de engelske Arbejdere, da er dette Eksempel daarlig valgt, idet Fagforeningerne har den glidende Skala og kæmper en fortvivlet Kamp med Kapitalisterne, og Fagforeningerne i England arbejder ikke Haand i Haand med de kooperative Foretagender. Bedre havde det været om, om der var bleven henvist til Tysklands organiserede Arbejdere, thi der var dog en vis Forbindelse mellem Organisationerne og den kooperative Bevægelse. Wartenberg har sagt, at Arbejdsgiverforeningen ikke med Begrundelse kan kaste Arbejderne paa Gaden. Dette er rigtigt, men fra den Side spørges ikke om Begrundelse, hvad Typograferne jo fik at føle sidste Sommer. Der spurgtes ikke om Moral, nej, Arbejdsgiverne smider de Fag ud, der passer dem, Der blev spurgt om vi kunde hæve Lock-out-Forliget. Ja, naar vi er stærke nok. I Slutningen af Wartenbergs Resolution staar, at vi skal organisere os for at slaa Lock out-Forliget ned, men han viser os ikke Midlet. Det lader sig imidlertid ikke gøre ved at løbe hver sin Vej. (Bifald.)

JOHANSEN, Holbæk, kunde ønske at vide, hvad der var foregaaet paa det Møde, som de københavnske Repræsentanter havde holdt forinden Delegeretmødet, thi Repræsentanterne fra Provinserne har ikke holdt et saadan Møde. Han tilraadede at reformere indenfor Rammerne og ikke gaa ud af De samv. Fagforbund.

O. LIAN, Kristiania: For os i Norge, staar det som ubegribeligt, at der i 1908 kan ligge et saadant Forslag paa Typografernes Kongres. I Norge havde Typograferne strejket i 5 Maaneder for at faa gennemført et rimeligt Lønkrav, og den Gang skrev et kapitalistisk Blad, at Typograferne burde slutte sig sammen med andre Fags Arbejdere, og saa ser man nu et saadant Forslag. Vi Arbejdere kan kun bekæmpe Kapitalismen ved Sammenslutning. (Bifald.)

JØRGENSEN, Aarhus: Vi betaler saadant noget som 3 Kr. aarlig til De samv. Fagforbund, men selv uden dette skal vi ikke udmælde os. Vi skal ligesom Bjørnson sige: Pas paa Takten, det er halve Magten!, men dette sker ikke ved den af Wartenberg anviste Vej.

WARTENBERG: Det er ikke vor Sag at anvise de nye Veje. Det maa blive Lederne, der skal besørge dette. Men derfor skal ingen lukke Munden paa Taleren. Der mangler Interesse fra Ledernes Side, thi det gælder kun om at hværve Stemmer, og saa siger de: bliv bare ved paa den gamle Maner. De har for høje Lønninger og derfor ikke Interesse sammen med Arbejderne. Vi maa ikke rejse Krav i de daarlige Tider, men hvor naar bliver vi enige med Arbejdsgiverforeningen om de gode Tider? Kan Mart. Olsen paavise, at vi Typografer har opnaaet en eneste Fordel ved at blive staaende i De samv. Fagforbund? Til Formanden skulde han sige, at Spøgelset vilde komme igen, hvor ofte der blev rammet et Pæl gennem Gespenstet. (Bifald.)

P. HVIDTFELDT: Wartenberg kan meget godt være Kammerat med de Arbejdsløse, skønt han oppebar langt mere end de strejkende Kolleger i Sommer. Han omtalte alle de Fordele, som han sammen med Mart. Olsen havde skaffet Fagene ved Forhandlinger i Arbejdsgiverforeninger og som ikke vilde være bleven opnaaet uden De samv. Fagforbunds Hjælp. Det vil blive vanskeligere at gennemføre en ordentlig Provinstarif, saafremt vi nu løber fra De samv. Fagforbund. Vi maa ikke bygge vor Bevægelse op paa det ene, at vi skal strejke. Det skal være saaledes, at vor Bevægelse bygges op paa, at der *ikke* strejkes.

ACHTON MØLLER kunde ikke forstaa, at Wartenberg kunde sige, at det ikke betød noget at have Penge i Kassen. Det er i hvert Fald den eneste Moral, Arbejdsgiverforeningen tager Hensyn til. Han opfordrede de Delegerede til at stemme imod Forslaget om Udmældelsen.

Endnu havde følgende Talere Ordet: SØRENSEN, Vejle, VIGGO CHRISTENSEN, København, EDV. SAMUELSEN, København, HELSTED, København, H. C. JØRGENSEN, København, KIEFER, København, N. K. NIELSEN, Randers, VALD. NIELSEN, København, TOFT, Nykøb. F., VICT. PETERSEN, Løbenhavn, JOHANNES LARSEN, Køben., GREVSEN, Korsør, BERENDT, København, HVIDTFELET, WARTENBERG og VIGGO CHRISTENSEN.

Da Debatten var sluttet, sattes ovenstaaende af Wartenberg m. fl. stillede Resolution under Afstemning.

Den forkastedes ved Navneopraab med 103 St. mod 20 St., 7 stemte ikke, 4 var fraværende.

Der blev stillet Forslag om at lade Forslaget gaa til skriftlig Afstemning. Dette Forslag forkastedes.

Mødet Tirsdag Form. Kl. 10.

Dirigent: MAR. HANSEN.

Det vedtoges at bibeholde Tilslutning til det *internationale Sekretariat.*

Stillingen til Ny typografisk Forening.

FORMANDEN beklagede, at Overgangen ikke var fuldbragt. Der var ført Forhandlinger forud for Delegeretmødet, men Ny typ. Forening havde afbrudt Forhandlingerne med Forbundet. Det var kun en Følelsessag, naar de vil staa selvstændig. Der er imidlertid ikke Plads for Følelser i Organisationslivet. Det var Forudsætningen, at man indenfor et kort Tidsrum skulde være samlet i én Forening. Delegeretmødet maa fastholde, at Ny typ. Forening nu maa gaa over til os. Der var ingen alvorlig Grund til Adskillelse.

ANTH. LARSEN: Vi maa blive staaende som særlig Forening, dog skulde han indrømme, at der var sket store Forandringer. Vi bøjer os for alle Afstemninger, som foregaar indenfor Forbundet; hvad vil d'Hrr. mere? Har vi ikke Foreningsret her i Danmark? Vi betragter os som ligesaa gode Kolleger som alle andre og kan ikke gaa med til, at vor Organisation skal slaas i Stykker. Det maa saa ske af vore egne Medlemmer; dog tror jeg ikke, at der indenfor vor Kreds kan tilvejebringes trefjerdedels Majoritet. D'Hrr. maa huske paa, at der er en vis Pietetsfølelse blandt vore Medlemmer overfor deres Organisation. Dertil kommer, at den i visse Tilfælde kan være et Bolværk. Jeg anmoder derfor Delegeretmødet om, at vi maa blive staaende som en Afdeling af Forbundet.

FORMANDEN: Der er ingen Grund til at beskæftige sig længe med denne Sag. Selvfølgelig forstaar jeg godt den Pietetsfølelse, som Medlemmerne af Ny typ. Forening har; men der er dog ingen Grund til at bibeholde en Særafdeling af Hensyn hertil; d'Hrr. vil sikkert indenfor Forbundet kunne finde en Stue, hvor de kan opholde sig. Derimod er det meget uheldigt, om Foreningen skulde bevares for Bolværkets Skyld. Det kunde i givet Tilfælde blive en Ulykke for det store Hele. Vi maa derfor fastholde vort Krav og overlade til Forretningsudvalget og Forbundsstyrelsen at forhandle med Ny typ. Foren.s Ledelse om Opløsningen.

LAUR. JENSEN: Den Tale, som Anth. Larsen her har holdt, er tidligere bleven holdt af Trykkerforeningens Ledelse, men vi er fulgt med Udviklingen. Det samme skulde Ny Forening gøre, thi det er meningsløst at fastholde et Særstandpunkt.

OSCAR JOHANSEN: Tiden maa nu være inde til, at de Ny ophæver deres Særstilling og træder ind i den store Organisation. Deres Formue kan jo passende skænkes til Typografernes Stiftelse.

BJARNØ: Der er noget abnormt ved at vi paa Arbejdspladserne skal arbejde i to Hold. Vi Radikale kunde med lige saa stor Ret kræve en særlig Organisation.

WARTENBERG: Det skal nu vise sig, om de Ny viser Troskab mod deres Underskrift. Vi kan ikke finde os i, at de opretholder et Blad, som modarbejder vore Interesser, hvad der skete under sidste Tarifbevægelse.

P. LAURITZEN: Vi kan ikke atter lade gaa to Aar hen, men maa afvikle Forholdet i den nærmeste Tid. Dette kan passende ske, naar de til næste Aar har holdt 25 Aars Jubilæum, thi saa har de Minderne at se tilbage paa.

DIRIGENTEN stillede et Forslag.

HELMER: Jeg beklager, at Forhandlingerne i Forretningsudvalget ikke førte til noget Resultat; men d'Hrr. kan ikke tvinge vor Organisation ind i Sætterafdelingen.

VIGGO CHRISTENSEN: Forudsætningen ved sidste Delegeretmøde var den, at vi nu skulde naa det endelige Resultat; men hvis dette ikke sker, da er Skylden de Nys, thi de har saa brudt de Forudsætninger, som de selv er gaaet med til. Der kan kun være én Sætterafdeling i København.

P. BERENDT: Saa længe de bliver staaende som Særafdeling, da kan de ikke blive betragtet med Tillid. Han raadede til at søge Enighed, da de ikke vilde miste noget i deres Selvstændighed.

Frk. CRONE: Man har ikke Lov til at misbruge Foreningsfriheden til at danne nye Fagforeninger, thi saa ender det hele i Vrøvl. De har ingen Eksistensberettigelse. (Bifald.)

L. D. RASMUSSEN: D'Hrr. har Forpligtelse til at overholde det, som de har underskrevet paa, og de har haft tre Aar til at forberede sig til Overgangen, saa der findes ingen Undskyldninger.

HOLMEN: Ny typ. Forening er organiseret Protektion. De har nemlig Del i Arbejdsanvisningen i Jærnbanegade, men ved Siden heraf har de deres egne egoistiske Interesser at pleje. Tilgangen af nye Medlemmer sker kun fra de Trykkerier, hvor de har Flertal af Medlemmer.

FABRICIUS: Vi har ikke afgivet noget Løfte og har derfor Lov til at fastholde vor Stilling her paa Delegeretmødet. Vil de have fat paa Sygekassen, da maa de henvende sig andre Steder. Med Hensyn til vor Forening da vil vi bevare Status quo.

ANTH. LARSEN søgte at imødegaa de forskellige Udtalelser.

Efter at F. K. MADSEN og FORMANDEN havde udtalt sig, udsattes Afstemningen til et senere Møde.

Delegeretmødet gik derefter over til at behandle *Typograf-Tidende* og *Lovændringerne*.

FORMANDEN: Med Hensyn til Fagbladet, da var det jo saaledes, at alle andre Fag lod deres Forretningsudvalg redigere Fagbladene. Ved den ny Ordning undgaar man, at Bladet kommer i Uoverensstemmelse med Ledelsen. Der ligger intet som helst bag ved Forslaget, men jeg kan naturligvis ikke forhindre, at d'Hrr. og Damer tror noget andet. Det er imidlertid udelukkende af praktiske Grunde.

F. K. MADSEN: Jeg er ikke enig med Forbundsstyrelsen, og da jeg ikke søger Genvalg, kan det altsaa ikke være personlige Grunde, der dikterer mit Standpunkt. Forretningsudvalget paatager sig et stort Ansvar ved at overtage Redaktionen. Det udsætter sig for at lægges for Had, hvilket er uheldigt. Vi skal arbejde for, at vor Ledelse kommer til at staa saa godt blandt Medlemmerne som muligt. Derfor bør vi have en selvstændig Redaktør. Det maa indrømmes, at Forretningsudvalgets Forslag selvfølgelig ikke er stillet for at komme til at være eneraadende. Taleren sluttede med at anbefale Bibeholdelsen af den gamle Ordning. Det var hans Overbevisning, at Medlemmerne burde have Lov til selv at vælge Redaktøren.

JACOBSEN, Silkeborg, anbefalede Forbundsstyrelsens Forslag.

GERDT, Aalborg, troede ikke, det vilde betyde noget, om Forretningsudvalget overtog Redaktionen, da de sikkert om tre Aar var kede af det Arbejde.

SCHRØDER fandt det uheldigt, at Formanden skulde redigere Bladet, da han kunde være en god Formand, men en daarlig Redaktør. Han fremkom med et Eksempel fra et andet Fag, hvor dette var Tilfældet.

HVIDTFELDT: Dette er ikke noget Kardinalpunkt for os; men vi finder, at det er den bedste Ordning for vor Organisation, og derfor vil jeg anbefale Forslaget.

GREVSEN, Korsør: Der er bleven fortalt, at Københavnerne i Dag møder enige om at stemme Forslaget ned. (Nej!) Lad blot Forretningsudvalget prøve i tre Aar, thi derved kommer man bort fra Enkeltmandsvældet og over til Flertalssystemet.

WARTENBERG: Dette Forslag er beregnet paa yderligere at lægge Magten op i Toppen. Vi skal ikke følge Gert og lade dem prøve i tre Aar, thi saa bliver vi ikke af med det igen. Det er at gaa paa Æventyr. Stem Forslaget ned.

TOFT, Nykøbing F., vilde slutte sig til F. K. Madsens Udtalelser. Vedtager vi Forslaget, skabes der Mistillid til Forretningsudvalget, og det er hverken vi eller Organisationen tjent med.

CARL NIELSEN: Jeg har i dette Tilfælde indtaget et Mindretalsstandpunkt indenfor Forbundsstyrelsen, og jeg indser ikke, det er nødvendigt at skride til en saa stor Forandring. Derimod ønsker jeg, at han skal gøres til Medlem af Forretningsudvalget, saaledes at han i alle Lønbevægelser er enig med Ledelsen.

JOHANSEN, Holbæk, havde den Opfattelse, at *Typ.-Tid.* skal være Talerør for Medlemmerne. Som Følge deraf maa disse ogsaa have Lov til direkte at vælge Redaktøren. Taleren anbefalede den købh. Sætterafdelings Forslag om *Typ.-Tid.s* Størrelse. Han syntes, at den Diskussion, der i den sidste Tid var ført imellem Vald. Nielsen og Sørensen-Kjeld, kunde været ført alle andre Steder end i *Typ.-Tid.*

OSCAR JOHANSEN syntes, at da det hidtil var gaaet godt, var der ingen Grund til at gøre Forandring med Redaktionen. Der var ikke i de sidste 3 Aar sket noget, der berettigede til den foreslaaede Forandring. Taleren mente dog, at Redaktøren burde vælges paa Delegeretmødet, der var det bedste Forum for Valg af Embedsmænd, og stillede et bestemt Forslag i den Retning.

F. K. MADSEN var enig med Carl Nielsen i, at Redaktøren burde have Sæde i Forretningsudvalget med Pligt til at deltage i Forhandlingerne og Afstemningerne.

BERENDT mente, at det viste Interesse for Organisationen, naar der var skrevet saa meget i Bladet. Han mente ligeledes, at Redaktøren skal have Medbestemmelsesret i Forretningsudvalget.

VALD. NIELSEN, København: Det skal siges her, at *Typograf-Tidende* er det bedst redigerede Fagblad i Danmark. Derfor bør vi opretholde den nuværende Ordning, selv om det maatte indrømmes, at der ogsaa klæbede Skavanker ved den. Taleren beklagede sig over, at han ikke havde faaet oplyst, om Navnet A. P. B. Hansen, der havde underskrevet en Artikel i *Typ.-Tid.*, var falsk. Han ønskede, at Delegeretmødet skulde tvinge Redaktøren til at udlevere Manden.

F. K. MADSEN fastholdt, at det var Redaktørens Pligt ikke at udlevere en Forfatters Navn til nogen Uvedkommende. Iøvrigt skulde han nu gærne oplyse, at han selv var Forfatter til den paagældende Artikel

Derefter gik man til Afstemning, hvorved Forbundsstyrelsens Forslag forkastedes med alle St. mod 20.

Delegeretmødet gik derefter over til at behandle *Lovændringerne*.

Ordstyrer: CARL NIELSEN.

I Formandens Fraværelse, ved Udvalgsmøde med Ny typ. Foren.s Repræsentanter gennemgik VIGGO CHRISTENSEN alle Ændringerne, hvorefter der toges en Generaldebat. (Sluttes.)

Vore Lærlingeforhold.

Mangel paa Lærlinge.

DET lille + føler sig i et tidligere Numer af *Typ.-Tid.* brøstholden over, at jeg har tilladt mig at anholde hans Artikel i Nr. 37 med ovenstaaende Overskrift, og søger nu ved en lille Usandhed at redde Situationen.

Han skriver nemlig, at hvis jeg havde læst Artiklerne igennem med Eftertanke, kunde jeg have sparet mig at spille indigneret, og han nævner da en Sætning, som han paastaar, at jeg ganske har overset, og som, hvis jeg havde læst den, fuldstændig vilde have gjort Kaal paa hele mit Indlæg. Denne Sætning havde følgende Ordlyd i Forfatterens sidste Artikel: »Hvis Lærlingenes Løn Landet over forhøjes til mindst den antydede Højde, vil Resultatet sikkert blive, at Principalerne ikke vil være saa forhippede paa at antage saa mange Lærlinge som mulig, og man vil maaske mange Steder antage en udlært Typograf fremfor en Lærling, naar den økonomiske Vinding ikke bliver nævneværdig«.

Jeg har den paagældende Artikel liggende foran mig, men kan trods gentagen Gennemlæsning ikke finde ovenstaaende Sætning eller i det hele taget noget, hvoraf en saadan Tanke kunde formodes. *Den har kun eksisteret i det lille +'s Fantasi, og følgelig har baade jeg og andre overset den.*

At nævnte Sætning vilde have forandret mine Anskuelser i væsentlig Grad, kan jeg ikke anerkende, men selvfølgelig vilde den jo have pyntet svært paa den uheldige Artikel. Jeg tror nemlig, at det lille + for sangvinsk, naar han tror, at Principalerne vilde antage udlærte Typografer i Stedet for Lærlinge, fordi de skal betale et Par Kroner mere om Ugen til disse. Nej, der er et stort Spring fra 4 à 12 Kr. til 23 Kr.,

og vi ved jo, at selv hvor det kun drejer sig om Ører, er der mange Principaler, der stiller sig paa Bagbenene. Ved vort Fag kan en nogenlunde begavet Dreng tjene ikke saa lidt mere end de 12 Kr. — selv de første Læreaar, hvor Lønnen jo kun er foreslaaet til 4, 6 og 8 — saa man kan vist anse for givet, at Principalen ikke betænker sig, men vælger det billigste — Lærlingen —, og saa søger at pine alt det Arbejde ud af ham, han er i Stand til yde. Saa jeg er overbevist om, at det lille + i dette Tilfælde har gjort Regning uden Vært.

Jeg tror vedblivende, at den eneste fornuftige Ordning af dette Spørgsmaal er, at vi først og fremmest søger at faa reguleret vor Lærlingeskala, og overlader til de unge Menneskers Forældre og Værger at tage Affære i dette ganske private Spørgsmaal, der jo i første Række direkte vedrører disse. Der gaar for Tiden nogle og firsindstyve Typografer ledige i København, og i Provinserne er der vist heller ikke saa faa; — dem skal vi først og fremmest tage Hensyn til; Lærlingene maa saa vente til bedre Tider, selv om det lille + finder, at det er meget egoistisk. Egoismen gælder i dette Tilfælde hele vor Stand.

M. A. J.

Sprængningens Ledere.

Hr. P. Berendt tager absolut Afstand fra d'Hrr. Valdemar Nielsen og Julius Samuelsen paa saavel det faglige som det politiske Omraade. Kun *ét* er de tre Herrer enige om, nemlig at *splitte*. Hr. Berendt maa dog siges at danne det liberale Centrum uden andet paa Programmet end det rent negative. Han vil ud, men hvorfor, ja, det staar ham ikke rigtig klart. Paa det Omraade har han nemlig været under Forvandlingens omskiftelige Lov.

Skulde det lykkes de tre Ledere at faa Udmældelsen i Stand, da har vi altsaa 3 Retninger eller 3 Partier, der alle 3 gaar i hver sin Retning. Vi véd nu paa Forhaand, at de tre Herrer er grunduenige i den Taktik, der opstaar efter en eventuel Udmældelse. Men Spørgsmaalet maa da blive, hvem af de tre »Ledere«, der faar Flertal for sin Organisationstaktik.

Vedtages Udmældelsen, er det et afgjort Mistillidsvotum til vore i Øjeblikket ledende Mænd, fordi de efter deres mangeaarige Organisationserfaring har ledet os ind paa den Bane, der i Øjeblikket kæmpes om. Det er en afgjort Miskendelse af deres Virksomhed i Arbejderpartiets Tjeneste, en Miskendelse, der, for saa vidt der staar ansvarsfulde Mænd bag, maa faa sine Folk til at nedlægge Mandaterne.

De 3 Mænd, Valdemar Nielsen, Berendt og Samuelsen, er da dem, Kollegernes Øjne maa hvile paa som Erstatning for vore nuværende Ledere. Naar de rejser en saa kraftig Demonstration for Udmældelsen, maa de ganske naturligt have gjort det med det for Øje, at de føler sig kompetente og maalbevidste nok til at tage Førerskabet og dermed Ansvaret i deres Hænder.

For Spørgsmaalet er jo aldeles ikke løst *alene* ved Udmældelsen. I saa Fald maa vi være forberedte paa at se os om efter andre Folk ved Roret, og skal vi se paa dem, der har bejlet til vore Stemmer, er det saare øjensynligt, at de er i allerhøjeste Grad uenige, hvad de ogsaa aabenlyst erklærer.

Hvilken af de 3, vi skal følge, bliver da det vægtige Moment efter Udmældelsens Kendsgærninger. Og her maa ske en større Spaltning, og det forekommer mig at blive en kilden Sag, naar Provinsianerne skal til at gøre sit Valg mellem de 3 Herrer til Formandspladsen i Forbundet. Men i alt Fald staar vi i saa Tilfælde overfor den ret betydelige *indre* Splittelse, som jeg tidligere har paapeget, Udmældelsen vil føre med sig under de 3 Herrers velmenende Ledelse.

Det vilde være en udsøgt Haan mod vor nuværende Styrelse at følge Sprængningens Ledere i deres Udmældelseslyster og samtidig forlange, at de førstnævnte skulde blive ved.

Saa inkonsekvente og ansvarsløse er sikkert ingen. Vi maa tage Konsekvenserne af vore Handlinger og det maa overvejes, om de 3 Herrer efter deres Artikler at dømme er tilstrækkelig modne til at gøre ligesaa. Og det forekommer da mig langt fra at være nok, at de *alene* vil splitte i god Samvirken, men at de saa dermed er fuldstændig færdig med at orientere den typografiske Stand og kun den zoologiske Have at henvise os til.

Det nytter derfor kun lidet, at Hr. B. fornægter sine to medansvarlige og giver det Udseende af, at han er af en bedre politisk og organisatorisk Støbning. Han maa tage Konsekvenserne sammen med dem, og det bliver i denne Forbindelse efter den gamle Læresætning: Sig mig, hvem Du omgaas, og jeg skal sige Dig, hvem Du er.

De Spark og haanende Sidebemærkninger, der fra de 3 Herrers Side er uddelt til Arbejderpartiet og dets Mænd, har sat et saa tydeligt Kainsstempel paa deres Pande, der aldeles ikke — iklædt nok saa meget Selvstyrerret — er til at tage fejl af.

Hr. Berendt vil ud, men det falder ham overordentlig svært at finde ud af, hvilke Grunde han skal møde op med.

Ved sidste Delegeretmøde vilde Hr. B. **ud** af »De Samv.« af Hensyn til 8-Timers Arbejdsdagens Indførelse, og han vilde i Følge sin Resolution **blive** i »De Samv.« af Hensyn til den københavnske Tarif.

I Resolutionen udtalte han: »— — — idet vi ikke lige *foran en Tarifrevision* staar os ved at **spilde Tid** paa et saa *stort* Spørgsmaal — — (Udmældelsen)«.

Hr. Berendt motiverede i sin Tale Udmældelsen med, at en Forbliven i »De Samv.« vilde hindre Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen. Men skønt det kunde synes at være et meget alvorligt Motiv, slog Hr. Berendt kort efter i sin Resolution en Streg over dette og sagde, at et *saa stort Spørgsmaal* (Udmældelsen) stod vi os ikke ved at spilde Tiden paa. Ingen andre end Hr. B. kan sikkert finde paa at sige, at at vi ikke har Raad til at spilde Tiden paa store Spørgsmaal, og der skal absolut en Hr. Berendts Type til at møde med lignende Andemad.

Hr. Berendt fandt det, som det vil ses af Resolutionen, raadeligst at blive i »De Samv.« af Hensyn til den københavnske Tarif. Men da jeg skrev, at det nu gjaldt Provinsernes Tarif, mødte Hr. B. frem og erklærede, at Udmældelsen havde ingen Indflydelse paa Tarifen. Naar han ikke vilde have Udmældelsen under Afstemning, var det af Hensyn til *Tidsspildet*. Og da jeg derefter pointerede dette, mødte Hr. B. atter frem og beskyldte mig for bevidst Usandhed, skønt han udtrykkelig havde skrevet, at han *for det første* indsaa, at **det vilde være at spilde** Tiden, og at han *for det andet* indsaa, at mangen Kollega, der en Gang havde stemt imod af falsk Stolthedsfølelse osv. Ja, saaledes skriver Hr. B. Haver vi mon flere Vidnesbyrd behov.

Da Hr. Berendt nu benægter, at Udmældelsen vil skade Provinsernes Tarif, skønt han sidst antydede det modsatte m. H. t. Københavns (Udmældelsesfristen er endnu den samme) var det af Interesse at erfare:

Hvorfor skrev Hr. B. da i sin Resolutions Begyndelse »— — — **lige foran en Tarifrevision** — — —«, og hvorfor vilde mon Hr. B. **ud** af »De Samv.« for at faa 8-Timersdagen indført, og **blive** i »De Samv.« paa Grund af den *forestaaende Tarifrevision?*

Det er den Slags lige Linjer, der gaar om Hushjørner.

Sørensen-Kjeld.

Vore Herbergsforhold.*

I Anledning af flere Artikler i *Typ.-Tid.* angaaende dette Æmne turde jeg mulig bede om Plads for et Par Linjer.

Hr. Madsen skriver saaledes i Nr. 17, at den danske Svend ikke mere er velsét overalt. Naar man fra sin Barndom husker de Karavaner af betlende Haandværkssvende (ja, det kan vel nu regnes en 30 Aar tilbage), der rejste fra By til By uden at være i nogen Fagforening, kun med en Vandrebog, der intet gav uden Grovheder fra Politiets Side, et tvivlsomt Lærebrev og en ditto Anbefaling eller slet ingen Ting, da der ingen Svendehjem fandtes, men kun Beværtninger af laveste Rang og ellers Landevejskroens skidne Udhuse, kan man da vel sande, at der nu er sket et betydeligt Fremskridt. Heldigvis møder man nu for den største Del den rejsende Svend nogenlunde velklædt og med en Fagforeningsunderstøttelse, der sætter ham i Stand til at leve tarveligt paa Rejsen uden at udsætte sig for det ydmygende i at bede ubekendte Mennesker om Hjælp.

Hr. Madsen raader fra at følge den Anskuelse: at lade være med at tage Bagage med sig. Det er et Pust fra »Vagabond-Aanden«, skriver han. Jeg, og mange andre med mig, er kommen til den modsatte Anskuelse. Alle dem, jeg kender, som har været paa lange Rejser, navnlig i Udlandet, har hurtig sendt deres Bagage hjem igen. Men vil man, særlig i Udlandet, endelig have en Kuffert med, da sender man den en fjorten Dages Tid forud til et større Betalingssted. En Skjorte og et Par Strømper er da nok.

Hr. Madsen skriver, at i Tyskland har man alle Steder »Verbands-Herberger«. Det passer nu ikke helt nøje; men i saa godt som alle Byer har man et »Herberge zur Heimat«, og der bor og spiser man baade renligt og billigt. Og heller ikke selve Bogtrykker-Herbergerne er lige anbefalelsesværdige. De er som Regel dyrere end »Heimaterne«, ganske vist muntrere og mere fornøjelige, men Pengene glider raskere, saa rask endog, at mange ofte har forladt dem med en fem Dages Tur i Udsigt og ikke en Skilling i Lommen. Tyskerne rejser ikke paa Landevejen, siger Hr. M.; de, som rejser paa Landevejen, er »Schustere«. Jeg har dog sét dem i smaa Karavaner paa 14—16 Stykker. Tyskeren rejser til Fods, selv om han har Penge, og netop Forbundsmedlemmet. Schusteren er lyssky; ham træffer man sjældent. Han rejser kun

* Grundet paa Pladsmangel har denne Artikel henligget i længere Tid. Red.

lidet; paa Herberget skjuler han sig, og træffes og genkendes han paa Landevejen, risikerer han at faa Prygl.

De fineste Herberger er selvfølgelig de nye »Gewerkschaftshause«. Der findes Bade, rene Haandklæder, gode Senge i smaa Værelser til 2—4 Mand og flotte Spise- og Samlingsstuer, og jeg maa her bemærke, at det er en Skandale, at København ikke har et saadant »Haandværkerhus«, da St. Peters Gæstehjem er for forældet.

Iøvrigt skal jeg ikke komme nærmere ind paa Hr. Madsens Indlæg; han mener det jo godt, og det er ikke min Mening at ville angribe ham.

Pseudonymet ÷ i Nr. 19 ser lidt for sort paa »Hjemmene«. Lad os tænke tilbage paa den Tid, da vi ikke en Gang kunde bo paa Svendehjemmene uden at være Medlemmer af Rejseforeningen, da maatte vi tage til Takke med de værste Brændevinshuler. Jeg antager, at enhver er à jour med, at det hører til Sjældenhederne, at Typograferne farer omkring paa Landevejen med en større Privatformue og med 1,25 Øre pr. Dag bor man faktisk ikke selv paa anden eller tredje Klasses Hoteller. Da endelig Svendehjemmene blev lukket op for Fagforeningsmedlemmer, da var sikkert Typograferne glade ved at kunne bo der for en 25-Øre, særlig da man her kunde sidde i en opvarmet Stue uden at være nødsaget til hvert Øjeblik at købe en »Genstand«, som i de smudsige, private »Logihuse«. Og der var til at begynde med baade Biblioteker, Damspil etc., ligesom de forskellige Bladredaktioner, undertiden Typograferne selv, beredvilligt sendte de lokale Blade. Hvem ødelagde Bibliotekerne? I mange Tilfælde de Rejsende selv.

Til at begynde med var der i Svendehjemmene et pænt, skønt tarveligt Møblement. Det brugte man til at snitte i med Lommeknive, skrive paa med Blyanter og Søm m. m. Stolene gik tabt ved Cirkus-Præstationer og de oliemalede Vægge blev bemalede med mindre hyggelige Tegninger og Ordsprog. Kort sagt: Hjemmene ødelagdes efter alle Kunstens Regler, og Pengene var for smaa til stadig at bøde paa Vederstyggeligheden. Samtidig slappedes ogsaa Bestemmelserne om, at kun Svende kunde optages paa Hjemmene. Nu optages rask Lirekassemænd, Skærslibere, »Handelsrejsende« i syvende Rangklasse m. fl.

EN »GLOBETROTTER«.

Juleuddelingen.

KAN det være et urimeligt Forlangende, hvis man vilde have lidt Besked om, hvor alle de Penge bliver af, som bliver indsamlede til Juleuddelingen? Nu er der i adskillige Aar samlet ind, og man har gennem *Typ.-Tid.* faaet at vide, at saa og saa mange Penge er der kommet ind, men hvor mange der er givet ud, og hvem de er givet ud til, faar man ikke det mindste at vide om. Der er hvert Aar, naar Indsamlingen blev paabegyndt, fra flere Sider bleven spurgt: hvor gaar Pengene hen, og saa er der dukket Rygter op om, at de er givet ud til Omflytningsbidrag, Gratialer o. lign. Men det er jo ikke Meningen med denne Indsamling. Vi maa jo tage i Betragtning, at det ikke alene er Kollegerne Landet over, men ogsaa Principaler, Firmaer, Redaktører og Journalister, som ikke er Medlemmer af Forbundet, der hvert Aar yder Bidrag. Kunde man ikke for at blive fri for denne Undervandskritik, naar Indsamlingen begyndes, udfærdige en Slags Regnskab over: hvor mange Penge der er kommet ind, hvor mange der er givet ud, hvem og hvad de er givet ud til og hvor mange der er i Behold i det Tilfælde, der ikke er saa mange Arbejdsløse, som trænger til en pekuniær Støtte netop det Aar. Jeg tror ikke, at en Kollega, der virkelig trænger, vil føle det som en Skam eller Nedværdigelse at se sit Navn paa et saadant Regnskab — det er jo en ærlig Sag at være fattig — og saa kunde de Bidragydende faa en Oversigt over det. Som det nu er, giver man jo ganske ud i det Blaa. Der blev i Fjor gennem *Typ.-Tid.* meddelt, at der ikke var mange Arbejdsløse, men ikke desmindre véd jeg ét Tilfælde, hvor Vedkommende blev knappet ikke saa lidt af sidste Jul. Og et andet Tilfælde, hvor Vedkommende hver eneste Jul siden Juleuddelingen begyndte, har været saa »uheldig« eller »heldig«, hvilket man nu vil, at være ledig netop til den Tid. Det skulde jo ikke være nogen Præmiering, men i dette Tilfælde faar det unægtelig Udseende deraf.

Jeg tror nok, der er mange, der vil støtte mit Krav om et Regnskab som ovenfor omtalt. Og i Haab om, at vi denne Gang og fremdeles maa faa en Oversigt over de indkomne og udgivne Penge — der bliver jo indenfor vort Forbund lavet saa meget andet i Retning af Statistik og Regnskab — skal det være mig en Glæde at have bidraget mit til dets Fremkomst.

Ringsted, den 29. Novbr. 08. M. A. KOFOED.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag den 15. Novbr. sin aarlige Generalforsamling under ret usædvanlig Tilslutning, idet henimod 70 Medlemmer havde givet Møde. Dirigent Faktor OSCAR JOHANSEN.

Formanden, CARL NIELSEN, aflagde Beretning og udviklede, hvad den kommende Tid vilde kræve: f. Eks. Kloakeringen af Ejendommen i Boyesgade og Indlæg af elektrisk Lys; ganske vist dyre, men tillige de bedste Betingelser for, at ingen Lejligheder stod ledige. Han henstillede, at Forsamlingen tog Stilling til Hr. Gundorph Sørensens Revisionsbemærkning; thi ihvorvel denne angik en Regnskabspost, havde dog dens Fremkomst i lige Grad berørt hele Styrelsen ilde, og han agtede paa dennes Vegne at nedlægge en alvorlig Protest mod Hr. Gundorph Sørensens Optræden. — DIRIGENTEN lader Henstillingen sætte under Afstemning, og da den vedtages med 30 St. mod 5, fortsatte Formanden, idet han klart belyste, hvorledes det paaklagede Forhold var opstaaet. Men til Trods for, at Hr. Sørensen baade af Styrelse og Medrevisor var gjort opmærksom paa sin fejlagtige Opfattelse og sin Bemærknings Uretfærdighed, havde han stædigt fastholdt den. Hvilke skadelige Følger dette nemt vilde kunne faa, var selvindlysende. Hvad maatte ikke saavel vore offentlige som private Pengeforbindelser tænke, naar Ledelsen saaledes blev beskyldt for at skalte og valte efter Forgodtbefindende. Derfor maatte der protesteres, og Formanden stillede da paa Styrelsens Vegne følgende Resolution, som han bad Medlemmerne vedtage:

»I Anledning af Hr. Revisor Gundorph Sørensens Bemærkning til Regnskabet, udtaler Generalforsamlingen sin alvorligste Misbilligelse af, at Hr. Sørensen — efter at være gjort bekendt med, at den nuværende Kasserer eller Styrelse ikke har anvendt Midler til Administration udover, hvad Lovene foreskriver — har opretholdt sin Udtalelse om ikke at kunne indstille Regnskabet til Godkendelse, idet en saadan Bemærkning giver Stiftelsens Medlemmer, Velgørere, Kreditorer og forskellige offentlige Avtoriteter et falskt Billede af den nuværende Kasserers og Styrelses Bestræbelser for at tilvejebringe Orden og Klarhed i Regnskabet som i Stiftelsens øvrige Forhold.«

GUNDORPH SØRENSEN hævdede at have rettet sig efter, hvad der stod i Lovene. Havde han ikke gjort Ophævelser over Overskridelsen, var de 125 Kr. maaske ikke blevne betalte tilbage; og Lovligheden af den fortsatte Generalforsamling var sikkert ogsaa omtvistelig, i hvert Fald havde da H. C. Nielsen protesteret. I det hele taget havde han kun søgt at varetage Medlemmernes Interesser, hvad der var hans Pligt. Taleren raillerede dernæst over Regnskabsformen, som han fandt intet værd, og naar endelig en Del af Styrelsen og hans Medrevisor havde skænket deres Honorarer til de Gamles Skovtur, synes det ham nærmest som en Indrømmelse af, at de havde oppebaaret dem ulovligt — selv havde han nægtet at modtage noget, ellers havde Overskridelsen været endnu 18 Kr. 75 Øre større. Sluttelig opfordrede Taleren til ikke at anerkende Regnskabets Rigtighed. — CHR. SØRENSEN: Selvfølgelig fortjente den Revisor Tak, der varetog Medlemmernes Interesser; men Gundorph Sørensen kunde man ikke takke, da hans Nidkærhed havde været ilde anbragt; thi da han var bleven gjort opmærksom paa, hvori Fejlen laa, burde han have trukket sin Anmærkning tilbage. Og da fhv. Kasserer Møller straks havde gjort gal Gærning god igen, var Gundorph Sørensens Ophævelser overflødige. — FORMANDEN: Gundorph Sørensen havde tilfulde vist, at han ikke havde Ævne til at magte sit Hværv. — Kassereren, LAUR. JENSEN: Gundorph Sørensen havde aabenbart intet villet forstaa, hverken før eller efter at han havde underskrevet. Saa tarvelig havde han vist sig at være, at ikke en Gang hans Sammentællinger vare rigtige. — H. C. NIELSEN protesterede mod Gundorph Sørensens Fremstilling af hans Opfattelse af Fortsættelses-Generalforsamlingens Lovlighed. — FR. HJORTH havde gjort sin Medrevisor opmærksom paa, at han straks burde have protesteret mod Bilagenes Rigtighed. Hvori den formentlige Overskridelse bestod var slet ikke opdaget af Gundorph Sørensen, men af Taleren, saa strængt taget burde han have haft det hele Revisionshonorar! — SPARWATH stillede følgende Tilføjelse til Resolutionen:

»Generalforsamlingen udtaler sin fortsatte Tillid til saavel Kasserer som Styrelse og forlanger den af Styrelsen foreslaaede Resolution publiceret i samme Udstrækning som Aarsberetningen.«

FORMANDEN gjorde opmærksom paa, at Kasserer Møllers Løn altid var bleven betalt bagud. Ved at gaa Kassebogen igennem indtil Juli 1904 fandtes Fejlen. — HVIDTFELDT: Da Gundorph Sørensen var bleven valgt til Revisor, havde han hørt Medlemmer sige, at det var vist kun for Grin. Og naar man nu havde sét, hvad Valget havde ført til, maatte man i Fremtiden haabe paa nogen mere Alvor ved Besættelsen af vore Tillidsposter. — STECHER anbefaler hurtigst mulig Afstemning. — HALLENGREEN omtalte de forskellige forestaaende Reparationskrav og henstillede til Styrelsen, at disse blev foretagne hurtigst muligt. Det maa ikke være Styrelsen nok, at de bliver udførte billigst muligt, men

forsvarligst muligt. — FORMANDEN lovede, at saa snart Vinteren var overstaaet, vilde der blive taget fat. — DIRIGENTEN satte dernæst Resolutionen med dens Tilføjelse under Afstemning. Tilføjelsen blev énstemmig vedtaget, Resolutionen med alle Stemmer mod 1, og sluttelig godkendtes Beretningen énstemmig.

Kassereren, LAUR. JENSEN, forelagde derefter Regnskabet, som paa Indstilling af Revisor FR. HJORTH énstemmig godkendtes.

Forslaget om Fordeling af 1000 Kr. til Fribeboerne vedtoges énstemmigt uden Omtale.

Det vedtoges ligeledes énstemmigt at opstille saavel den afgaaende Formand, CARL NIELSEN, som de to Bestyrelsesmedlemmer OSCAR JOHANSEN og H. C. NIELSEN til Genvalg. Til Revisor opstilledes d'Hrr. MICHELSEN, CARL HANSEN og ØSTERGAARD, hvoraf den med næsthøjst Stemmetal bliver Revisorsuppleant.

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør! Kan De eller en anden Kollega ikke sige mig, om det kan ligge i Type-Metallet, at Bogstaverne fyldes med Farve, som ikke lader sig vaske af igen, hverken med Benzin eller Lud?

Skriften er kun ca. ½ Aar gl. Det ligger sikkert ikke i Farven, da jeg bruger samme Farve i en anden Maskine og til en tre Aar gammel Skrift, og her faar et pænt, rent Tryk. Gives der noget Middel, hvormed man kan rense de fyldte Typer? —n.

Vi lader Spørgsmaalet gaa videre. RED.

Nær og Fjærn.

Horsens Privatkasse har vedtaget at yde 75 Kroner til Juleuddelingen.

Medlemmerne gøres gentagende opmærksom paa, at det er forbudt:

1) **at modtage Plads, forinden Tilladelse dertil er indhentet paa Afdelingernes Kontor,**
2) **at reflektere paa Brev om Plads, forinden Henvendelse paa Kontoret, med mindre Brevet er underskrevet med Emil Møllers Navn,**
3) **at henvende sig paa Københavns Bogtrykkerforenings Bureau, Købmagergade 22, og**
4) **at avertere i eller reflektere paa Annoncer i Bogtrykkernes Blad.**

Overtrædelse af ovennævnte Forbud medfører Karantæne. **AFDELINGSSTYRELSERNE.**

Alt Manuskript vedrørende Typograf-Tidendes Redaktion sendes direkte til Redaktionen, Egegade 2, 3. I modsat Fald vil det ikke kunne ventes optaget i de først udkommende Numre.

Meddelelser angaaende ny, tiltraadte og bortrejste Medlemmer sendes direkte til Ekspeditionskontoret, Jærnbanegade 4, 1. Sal.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND.

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Lokalformænd.

Hillerød: Typ. Georg Christensen, Axelhus, Møllestræde. *Holstebro:* Typ. Thorv. Sørensen, Thomsens Bogtrykkeri. *Kolding:* Typ. J. A. Mathiassen, Højskolebladet. *Nykøbing F.:* M. E. Toft, Strandmarken 7. *Næstved:* Typ. H. P. Larsen, Næstved Avis. *Rudkøbing:* Typ. R. Nielsen, Østerport.

Tiltraadt.

Næstved, 2054, Jens Hansen (arbl.) og 675, norsk, Bernh. Flattum (syg).

Bortrejste.

Nykøbing F., 2079, A. Th. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Viborg, 2517, A. C. Andersen til Kbhvn.

Udmældt.

Holbæk, 565, Faktor Jul. Chr. Sundahl. Nykøbing F., 1036, Faktor H. V. Rasmussen (Pontoppidan).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse. Kl. 10 Medlemsmøde. Derefter Nytaarssold. (1 O)

T. C. C. Medlemsmøde Lørdag Aften Kl. 10 i Prins Wilhelms Palæ, 2. Sal til Gaden. Efter Mødet Nytaarsløjer. (3 E)

M.-K. afholder sin *aarlige ordinære Generalforsamling* Søndag den 17. Jan. Kl. 11 i Nørre Central Café, Nørrebrogade 124. Dagsorden: 1. Formanden aflægger Aarsberetning. 2. Kassereren aflægger Regnskabet. 3. Valg af Styrelse, a. Formand (Mandatnedlæggelse), b. Næstformand, c. Styrelsesmedlem. 4. Eventuelt.

Derefter Frokost. Anmældelse om Deltagelse i Frokosten bedes senest *Onsdag den 13. Januar* sendt til Formanden, P. J. Michaelsen, Ny Carlsbergvej 20, 3. Sal, V.

ANNONCER

En Typograf

søger Plads. (Kan sætte »Akcidens«.) En Plads, hvor jeg kan nøjes med en Arbejdstid paa 6 à 7 Timer, foretrækkes. Billet mrkt. »Typ. 260« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings kontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Ung, dygtig

Sætter-Trykker,

vant til alt Akcidens- og Avistrykning samt 1. Kl. Akcidenssætning, søger Plads snarest. Billet mrkt. »261« modtager Ekspeditionskontoret.

J. G. A. Eickhoff, København V.

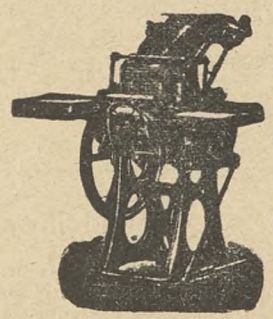

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1908.

Afstemningsresultat:
Den kvindel. Afdeling ... 40
Den typ. Forening ... 68
Den typ. Trykkerf. ... 43, 171
Lock-out'en ... 136
Typografernes Enkekasse ... 43
Typografernes Stiftelse ... 3
Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet ... 227
Af Bogbinderkunstens ældste Historie. Af L. Chr. Nielsen ... 85
Akcidenssætterne. Af Fh. ... 46
Arbejdernes Livsforsikring ... 14
Arbejdsforholdene. Af h—p. ... 9
Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«. Af —n—n. ... 42, 61, 87
Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«. Af B—r. ... 50
Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«. Af Bendix Merkel ... 62
Arbejdsforholdene paa »Randers Dagblad«. Af Chr. Bagger ... 70
Arbejdsforholdene paa »Lollandsposten«. Af C. V. Johansen ... 73, 115
Arbejdsforholdene paa »Lollandsposten«. Af M. E. Rasmussen ... 86
Arbejdsløsheden i København fra 1903—1908. Af Emil Møller ... 34
Arbejdsløsheds-Understøttelsen. Af —l... 29
Arbejdstidens Forkortelse med eller uden Lønforhøjelse. Af Sørensen-Kjeld ... 102
Bespisningen. Af Styrelserne ... 183
Bladforhold i Viborg. Af Viborg Lokalafdeling ... 21
Bladudgiverne og Provinstypograferne. Af Hvidtfeldt ... 77
Bliv i De Samvirkende. Af Erik S. Rasmussen ... 163
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse ... 183
do. do. Af. P. Hvidtfeldt 21
»Bogtrykkerkultur«. Af Valdemar Nielsen 131
Borups Læreanstalt ... 170
Bøn om Hjælp til en syg Kammerat. Af Ludv. Kragh ... 22
Børns Sygeforsikring. Af Laur. Jensen .. 38
Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde: Dagsorden og Lovændringer ... 215
Dansk Typograf-Forbund og De samv. Af Herm. Hansen ... 131
De københavnske Afdelingers Hilsen (Digt). Af E. Blok ... 239
De Samvirkende. Af —n. ... 162, 189
do. Af Herm. Hansen. 176, 204
De samv. Fagforbund. Af Vilh. Wartenberg ... 230
Delegeretmødet ... 236
Dem, vi skal regne med næste Gang. Af X. 189
D'Hrr. Bogtrykkere. Af Provinstrykker.. 165
D'Hrr. Sætter-Trykkere og Provinstr. Af Axel Dahl ... 208
Den kommende Tarif. Af N. C. Hansen 158, 169
Den lille, sorte Bog. Af Julius S. ... 90
Den ny Overenskomst for Kvinderne i Stentrykkerierne. Af Henriette Crone ... 154
Den tekniske Skole i Aarhus og Typograflærlingene. Af Sigurd Alf. Jørgensen 46, 79
Den typ. Forening i Aalborg. Af B. Nielsen ... 93, 97, 101, 109
Den typ. Forenings Stiftelsesfest ... 114
Det engelske Typografforbund ... 41
Det internationale Sekretariat. Af Döblin 166
Det vidunderlige. Af Typ. ... 99
Drag ud! (Digt.) Af M. L. Madsen ... 46
do. Af h.—p. ... 66
Dødsfald. Af L. ... 70
do. Af —d. ... 90
do. Af h—p. og Chr. Nielsen-Wang 119
Efter Kampen ... 147
Efterslæt. Af. B. E. Schmidt ... 164
En Henstilling af Chr. J. Af x—y ... 74
Enhver Kollega ... 208
Enkekassen. Af + ... 30
Enkekassen og Stiftelsen. Af I. F. Møller 30
En »Berigtigelse«. Af Vilh. Olsen ... 203
En Faktorforening ... 204
En nødvendig Oplysning. Af Ant. Jensen 177
do. Af Hildora Mouritzen 193
En Overenskomst ... 37
En Opgørelse. Af Anton Jensen ... 205
En Skrivelse. Af F. K. Madsen ... 174
En til —! Af X. ... 190
En Udvidelse. Af Medlemmer af Herning Lokalafdeling ... 130
Er Arbejdsgiverne ved at pakke sammen? Af Vald. Nielsen ... 209
Et Blad af »Redningskorpsets« Historie. 5
Et Lærlingeforhold. Af Johannes Pedersen 177
Et Par Ord til Overvejelse. Af Alb. Berg 90
Et sjældent Jubilæum ... 2
Fagskolen ... 70, 73
Fastløn—Beregning. Af H. C. Hansen .. 188
do. Af Sætter ... 181
Fester ... 119
For—imod. Af Petit ... 166
Forberedelserne til næste Kamp ... 173
»Forberedelser til næste Kamp«. Af Welblund ... 187
For eller imod. Af P. A. ... 181
Formiddags-Kursus i Tysk ... 17
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forb. Medlemmer den 2. Januar 1908 ... 54
Fortegnelse over Lokalformændene ... 70
Fra Johan Snell til vore Dage. Af Alb. Berg 3
do. do. ... 5
Fra Kølner-Rigsdagen. Af Laur. Jensen 101, 110, 113, 121, 131
Fra Odense-Typografernes Stigetur (Digt) 95
Første Behandling. Af N. K. Nielsen ... 222
do. Af P. Hvidtfeldt ... 225
Første Maj! — 8 Timers Arnejdsdag ... 73
do. (Digt). Af M. L. Madsen... 74
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalafdeling 15, 126, 136, 137, 185, 219, 237
Aarhus do. 18, 47, 83, 123, 142, 192, 226
Assens do. ... 19, 136
Bogense do. ... 142
Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde ... 240
De kv. Trykkeriarb. 35, 51, 127, 151, 171
Den typ. Forening .. 53, 83, 111, 144, 222
Den typ. Trykkerf. ... 39, 145, 236
Fredericia Lokalafd. ... 10, 219, 237
Fællesgeneralforsamling 43, 78, 99, 150, 171, 232, 236
Gutenberg-Koret ... 26, 137
Helsingør Lokalafd. ... 227
Herning do. 11, 62, 95, 122, 197, 226, 237
Hillerød do. ... 74, 232
Hjørring do. ... 23, 237
Hobro do. ... 123, 197
Horsens do. 10, 71, 126, 192, 232
Holbæk do. ... 23, 192, 237
Kallundborg do. ... 81, 132
Kolding do. ... 19, 151, 227
Korsør do. ... 15, 87
Køge do. ... 226
Lock-out-Møderne ... 140
Middelfart Lokalafd. ... 10, 142
Nakskov do. ... 191
Nykøbing F. do. 14, 75, 145, 213, 232
Næstved do. ... 18, 132, 197, 232
Odder do. ... 122, 137, 205
Odense do. 14, 53, 74, 126, 137, 166, 191, 227
Randers do. 26, 71, 132, 205, 232
Ringkøbing do. ... 26
Ringsted do. ... 151, 205, 232
Rudkøbing do. ... 232
Rønne do. ... 19
Silkeborg do. ... 11, 123, 185, 232
Skive do. ... 11, 67, 127, 205
Stege do. ... 132
Slagelse do. ... 11, 67, 232
Thisted do. ... 10, 75, 132, 192
Tillidsmandsmøde ... 23
Vejle Lokalafd. ... 19, 132, 227
Typografernes Enkekasse ... 38
do. Sangforening ... 84
do. Stiftelse ... 107, 245
Gennemsnitsmennesker. Af Veritas ... 30
Gratis Bade. Af —n. ... 118
Herbergsforholdene. Af M. L. Madsen .. 118
Hofbogtrykkeriet ... 85
Hr. L. Chr. Nielsens Bog. Af Alb. Berg 17
Hr. Viggo Christensen! Af Vald. Nielsen 230
Hvad der skal sættes i Stedet? Af Sørensen-Kjeld ... 190
Hvad er Egoisme? Af Laur. Christiansen 200
Hvad er Meningen? Af Carl S. Larsen 148, 176
»Hvad er Meningen«? Af Th. Andersen. 158
Hvad mangler vi? Af + ... 166
Hvem bruger hazarderede Paastande? Af Vald. Nielsen ... 137
Hvor bliver Solidariteten af? Af Vald. Nielsen ... 183
J. H. Schultz ... 195
Johannes Torps Faneflugt. Af J. Chr. Hansen og N. Mortensen ... 81
Journalisterne under Kampen. Af Ekvivok 154
Jubilæum. Af En Kollega ... 50
Jubilæer ... 170, 175
Juleuddelingen. Af M. A. Kofoed ... 245
Jørgen Jensen, Aarhus ... 171
Kampen og dens Afslutning ... 143
Kan der reformeres i De samvirkende? Af Vald. Nielsen ... 161
Karnevalsgæsterne ... 31
Karnevalsnotitser ... 26
K. B.s Tvangsmedlemmer ... 153
Kollegialt Dødsfald ... 144, 154
Konflikten i Stentrykkerierne ... 129
Konflikten hos J. H. Schultz ... 229
Kundgørelser:
Aarhus Lokalafdeling ... 115
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse 195, 201, 207
Dansk Typograf-Forbund ... 195, 201, 207
Den kvindelige Afdeling 17, 21, 41, 51, 121, 125, 191, 229
Den typ. Forening 5, 42, 45, 49, 61, 93, 97, 106, 110, 117, 129
Den typ. Trykkerf. ... 25, 29, 129, 225
Forretningsudvalget 49, 93, 97, 114, 135, 153, 155, 173, 199, 225, 229
Fællesafdelingerne 25, 29, 33, 34, 63, 67, 85, 89, 106, 125, 135, 143, 153, 157, 210, 211, 219, 229, 236
Gutenberg-Koret ... 63
Juleuddelingen. Af Forretningsudvalget 229
Meddelelse til Medlemmerne ... 11
Plads i Næstved ... 115
Sygekassemøde i Valby ... 87
Typografernes Karneval ... 15, 18, 23
do. Novemberfest ... 197, 212
do. Sportsklub ... 39
do. Stiftelse ... 88, 196, 209
Københavns Bogtrykkerforening ... 142
Ligbrænding. Af Viggo Christensen 106
Lock-out'en ... 139
Lock-out. Af Marius A. Jensen ... 136
do. Af Alfr. Nielsen ... 140
Lock-out—Strejken. Af H—r ... 148
do. Af Skive Lokalafd.. 164
Lærlingeforholdet ... 208
Lærlingene og Forbundet. Af Herm. Hansen ... 202
Lærlinges Lønforhold. Af + ... 157, 219
Lønbevægelsen i Kallundborg. Af E. Pilegaard ... 67
Lønbevægelsen i Kallundborg. Af Chr. Jerløv ... 83
Manden fra Rødby. Af Fr. Nielsen ... 144
Mangel paa Lærlinge. Af M. A. J. ... 190
Malmø typ. Forening ... 201
Mæglingen ... 126
Naar Hr. Albert Berg retter »Meningsløsheder«. Af L. Chr. Nielsen ... 6
Navneforandring ... 84
Nytaarsdigt 1908 ... 1
Nytaar 1908 ... 1
Nytaar 1909 ... 239
Ny typografisk Forening. Af Sørensen-Kjeld ... 109
Ny typografisk Forening. Af Victor Petersen ... 221
Ogsaa en Demonstration ... 78
Oluf Jensen. Af Th. Andersen ... 122
Pensionskassen. Af Th. Ifversen ... 26
Provins-Tarifen. Af Hans Nielsen ... 66
Provins-Trykkerne og den kommende Tarif. Af Ludv. Christensen ... 149
Randers under Kampen — og efter. Af N. K. Nielsen ... 165
Redaktør Jordans Hævn for Bladstrejken 155
Redaktørens Stilling. Af F. K. Madsen . 208
Redaktør-Skiftet ved »Typ.-Tid.« Af —n. 118
Regnskaber:
Arbejdsløshedsfesten, Novbr. 1907 ... 19
Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1907 ... 103
Den kvindelige Afdeling ... 15, 127
Kasseeftersyn ... 50, 116, 133, 227
Lokalafdelingen i København 7, 62, 141, 185
Lokal-Afdelingerne ... 103
Regnskab over Karnevalet 1908 ... 205
Regnskabs-Oversigt (Dansk Typ.-Forb.) 47, 91, 181, 237
Sætterafdelingen ... 27
Trykkerafdelingen ... 23, 133

Resultaterne af vore Klager 187
Sagsanlæg. Af Viggo Christensen 179
»Separatismen«. Af Edv. Samuelsen..... 159
Separatisme. Af Jul. Samuelsen 177
Separatisme. Af Ludvig Pedersen 148
Situations-Betragtninger. Af Sigurd A. Jørgensen 212
Skal vi ud af De samvirkende Fagforbund? Af Sørensen-Kjeld..... 157, 162
Skal vi ud af De Samvirkende? Af Blomberg..... 174
Skal vi have Censur? Af Vilh. Wartenberg. 184, 195
Skal Lærlingene have Prygl? Af M. L. Madsen 98
Skat og Stemmeret 10
Skrivekløe. Af S. P. 208
S. L. Møller 117
Solidaritet eller Egoisme. Af Viggo Christensen..... 199
Som Faktor. Af H. G. Hunderup 2
Sprængningen. Af Jul. Samuelsen 204
Sprængningen. Af Sørensen-Kjeld 180, 225, 244
Spørgsmaal og Svar. Af —n. 246
Statsanerkendte Arbejdsløshedskasser ... 149
»Staa op!« Af Chr. Clausen 177
Stenografi. Af M. Meilby 203
Stiftelsesfest..... 67
Stiftelsens Skovtur 122
Strejke bedømt af Amerikanere 26
Strejke i Stentrykfaget 125
Styrelsesmøder:
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Repræsentantskabsmøde 82
De kvindelige Trykkeriarb. 128, 167
Den typ. Forening 12, 20, 31, 48, 63 - 68, 133
Den typ. Trykkerf. 20, 40, 92, 108, 167, 193
Forbundsstyrelsesmøde..... 82, 153, 221
Forretningsudvalget 87, 91, 94, 115, 123, 127, 155, 196, 213, 233, 238
Fællesstyrelsesmøde ... 31, 167, 193, 213
Svendehjemmene. Af Carl Sørensen..... 98
Tak! Af Trykkeriarbejder 203
Tarifbrud. Af Ekvivok 78
Teori og Praksis. Af Laur. Jensen 45
Til Afdelingskasserne. Af Hovedkassereren 75
Til Delegeretmødets Overvejelse. Af M. L. Madsen 121
Til Hr. H—R. Af Marius Geertsen 159
Til Hr. Sørensen-Kjeld. Af Vald. Nielsen 201
Til Kvinderne. Af Styrelsen 74
Til Generalforsamling 219
Til Overvejelse. Af En Beregningsætter . 136
To kollegiale Dødsfald. Af Kolding Lokalafdeling 149
To Lønskalaer. Af C—s. 203, 225
To Lønskalaer. Af Chr. E. Johansen 211, 236
Traadløs Fjærnsætning. Af A. O.... ... 89
Trykkerbrancheklubben i Odense. Af Axel Dam 141
Typografernes Sangforenings 62. Aarsfest 13
Typografernes Stiftelser. Af J. J. Møller.. 6
Typografernes Stiftelser 61, 209, 213
Ud af De samvirkende! Af Vald. Nielsen 118
Udmældelsen af De samv. Fagforbund. Af Søren Jensen..... 163
Udmældelsen af De Samvirkende. Af P. Berendt..... 175, 200
Udstilling i Kunstindustrimusæet 76
Under Knutten. Af V. 170
Varsko! Af En gl. Provinsianer 29
do. Af Koldinggenser 35
Velkommen. Af Sørensen-Kjeld..... 169
Velkommen til Delegeretmødet (Digt)... 235
Velkommen til Arbejdet! 235
Velkomst-Gildet 10, 13, 17, 22
Vi maa, vi skal —! Af A. P. B. Hansen. 125
Vi vil have Fred. Af Fredsven..... 41
Vil Københavns Bogtrykkerforening Krig? 33
Vore Faktorer. Af Trip 191
do. Af Fred..... 211
Vore Herbergsforhold. Af En »Globetrotter« 244
Vore Herbergsforhold. Af M. L. Madsen 69
do. Af Viggo Nielsen 81, 113
do. Af P. Bondesen 89
Vore Svendehjem. Af ÷ 77
do. Af J. G. 94
Vore Lærlingeforhold. Af M. A. J. 243
Voldgiftsretten i København.....65, 69, 77
Vort Karneval. Af Typ..... 35

Nær og Fjærn.

Ad. Hartmann & Co.s Personale paa Udflugt 138
Afdelingsstyrelserne..... 138, 210
Amerikansk 28
Andet Hefte 47
Arbejdsløsheden i København 39
Arbejder—Arbejdsgiver... 7
Arbejdernes Julealbum 214
Arbejdet er nedlagt 133
Arbejdsløshedsnævnet..... 19, 36
Belønning 171
Biblioteket 20
Bladudgiverforeningen i Provinserne ... 75
Blandt de Assisterende..... 214
Blokaden af »Grenaa Folketidende«s Bogtrykkeri 14
Bogsætterne 119
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse 27, 205, 238
Bogtrykker Olaf E. Olsen 193
Brev 152
Byraadet i Odense 127
Børnenes Kontor 233
Dansk Typ.-Forbunds kvindelige Afdelings Stiftelsesfest..... 43
Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger..... 95
Dansk Typ.-Forbunds Sætterafdeling.... 53
De Anker Heegaardske Foredrag 178
De bestilte Billetter 127
De Billetter til Karnevalet 24
Den eller de 228
De Kolleger, der ikke har opgjort Regnskabet til Novemberfesten 227
De københavnske Afdelinger . 3, 53, 79, 233
De københavnske Afdelingsstyrelser.. 23, 227
De Medlemmer..... 119
De ærede Tillidsmænd 7
Den typografiske Forening i Aalborg ... 20
Den kvindelige Afdeling 91
Den typografiske Forening 95, 111, 219
Den typ. Forenings Medlemmer . 51, 63, 133
Det gamle Hoffenbergske Etablissement . 84
Det er sidste Dag 19
Det internationale Sekretariat skal flyttes 3
Det portugisiske Statstrykkeri 27
Det Schultzske Bogtrykkeri 112
Dødsfald 3, 7, 19, 39, 43, 75, 108, 185, 220, 227
Efterlysning..... 92, 152
En mærkelig Kalender..... 47
En ny Bogtrykkerforening?.... 23
En selskabelig Sammenkomst..... 24
En Trykkerbrancheklub 127
En lille Tilføjelse 237
En ulykkelig Sættemaskineopfinder 51
Et glædeligt Faktum 107
Et Prøvebillede 120
Et Svar..... 197
Fagskolen for Boghaandværk 63
Fest..... 15
Fjerde internationale Beretning 107
Folkeuniversitetsforeningen 181
Forbundskontoret lukket 31
Forbundskontoret er lukket..... 67, 75, 237
Foreningsbilletter ... 3, 12, 84, 92, 108, 159
Forinden Plads modtages i Aarhus 87
Fra Italien 27
Fra Johan Snell til vore Dage 15, 87
Fra Londons Typograf-Verden 51
Fra Rusland 51
»Fyns Social-Demokrat« 11
For Ottetimersdagen 39
Gammelt Fagblad 39
»Gutenberg«, Svendborg 31
Gutenberg-Koret 36, 47, 75, 84, 91, 100, 167, 214
Haandværkere, som rejser til Udlandet .. 142
»Helsingør Dagblad« 31
Hillerød Typografers Karneval 27
»Horsens Avis«..... 71
Hr. a—a—e kontra M. Mejlby 15
Hr. Bogtrykker P. Hansen, Aalborg..... 171
Husk 47
I Budapest 39
I Hillerød 14
I Holstebro..... 238
I Kanton Tessin 3
J. H. Schultz' Bogtrykkeri, København .. 36
Jordefærd i Slagelse 155
Jubilæum..... 185
»Julens Sange« 238
Juleindsamlingen 210
Kolleger, som bor ved Sønder Boulevard 206
Kollegerne 210, 237
Kollegialt Dødsfald.. 185
Karnevalsregnskabet..... 43
Kolding Lokalafdeling 39
Kollegerne i Aarhus 53
Kolleger i ny Stillinger 233
Kvindeafdelingens 10aarige Stiftelsesfest . 53
Lærlingeforeningens Formand 213
Lønforhøjelse 11, 15, 27, 31, 39, 151
L. Chr. Nielsens Udstilling 14
Majdemonstrationen 79
Medlemmerne..... 36
Navneforandring 12, 36, 47, 152
Navneforveksling..... 92
Nogle Billeder 182
Ny Formand 233
Nykøbing F. Lokalafdeling 51
Nytaarsgilde 11
Odense 19, 31, 36, 63, 68, 75, 96
Oktober Kvartals Regnskab..... 3
Organisationen af Bladudgivere i Provinserne..... 155
Over 1000 arbejdsløse Typografer 27
Pas paa!..... 182
Paa Generalforsamlingen 213
Paa Grund af Helligdage 63
Paa Fodtur..... 71
»Randers Dagblad« 11
Redaktør E. Marott 107
Redaktør V. Galster 27
Rettelser til Medlemslisten 67, 88
Rettelse 116, 120, 124, 167
Roskilde under Konflikten..... 142
Russisk Censur..... 27
Rygter..... 238
Sammenkomst under Strejken 145
Sangforeningens Skovtur 138
Sangforeningen, Sportsklubben og Cycleklubben..... 47
Sangforeningens 62. Stiftelsesfest 19
Schønbergs Haandbog 95
Selskabelig Sammenkomst 27
Selskabelig Sammenkomst i Horsens 31
Skat paa Sættemaskiner 39
»Skive Avis« 84
»Skive Dagblad« 27
»Skudaarsfest« i Odense..... 27
Slagelse Lokalafdeling 79
Smukt Eksempel..... 107
Sommerferie 88, 91, 96, 99, 107, 112, 115, 119, 123, 127, 133, 138, 152, 155
Sommerferie og Løntillæg 119
Sommerudflugt 151
Stentrykkerne 119
Stemmesedlerne 63
Stiftelsens Aarsberetning..... 206
Stiftelsens Generalforsamling 11
Stiftelsesfest..... 39
Student..... 120
Sygekassemøde i Valby 88
Sættekasser for Blinde 51
Sætter Albert Appelt 120
Sølvbryllup 88, 197, 206
Tandlæge Foght-Møller død 51
Tarifbevægelsen i Belgien 47
Til Fordel for en Kollega 43
Til Koncert..... 67
Til Medlemmerne af den københavnske Sætterafdeling 223
Til Medlemmerne!..... 223
Til Trykkeriarbejderne..... 223
Til Trykkerne..... 133
Tilskud til Arbejdsløshedskasserne..... 36
Trykkeriarbejdernes Brancheklub 11
Typografernes Cykleklub 63
Typografernes Enkekasses Restanter.... 223
Typografernes Novemberfest 182
Typograferne og Dagspressen 171
Typografernes Sangforening 3, 11, 68, 116, 120, 178
Typografernes Sportsklub, Odense 80
Typografernes Stiftelser ... 79, 96, 112, 219
Udflugt til Viborg-Egnen..... 116
Under Kampen..... 159
Valgfondsmærker 127
Var »Pressen«s Sættere (Bogtrykkere) bevæbnede?..... 159
Ved Arbejderfesten i Sorø 107, 112
Ved de kvindelige Trykkeriarbejderes Stiftelsesfest 88
Ved det kommunale Valg paa Frederiksberg..... 7
Velkomst-Gildet 14
Vejle Lokalafdeling 44
Vundet Strejke..... 51
25-Aars Jubilæum 3, 7, 51, 68, 75, 88, 92, 112, 120, 128, 159, 167
70 Aar..... 44
13,307 Kr. 87 Øre..... 115

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 — KØBENHAVN DEN 8. JANUAR 1909 — XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Forbundsstyrelse skal der vælges 13 Medlemmer, deraf 3 for Jylland, 1 for Fyn, 2 for Sjælland, 1 for Lolland-Falster og 6 for København, 3 Sættere, 2 Trykkere og 1 Hjælpearbejder. — Lokalafdelingerne bedes hver for sit Omraade fremkomme med Forslag om, hvilke Medlemmer man ønsker valgte. — De af Afdelingerne foreslaaede Kandidaters Navne bedes tilsendt Forretningsudvalget senest den 25. Januar, hvorefter Stemmesedler med Fortegnelse over de foreslaaede vil blive udsendte. Der udsendes i Ugens Løb Stemmesedler til Valg af Formand, Forretningsfører og Redaktør af *Typ.-Tid.*

København, den 6. Januar 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

VED DE KØBENHAVNSKE AFDELINGERS FROKOST FOR DE DELEGEREDE

DEN 28. DECEMBER 1908

Velmødt, Kammerater, fra Fjærn og Nær,
til dette vort Lovgivnings-Stevne,
hvor vi for det Forbund, som vi fik kær,
skal virke af yderste Evne
:,: og bygge Værn mod Kapitalens Vold,
samt styrke Standens stolte Sammenhold. :,:

Ja, velmødt min Bro'er, fra hver fjern Provins,
der her ved vort Stevne gav Møde;
vi ved af Erfaring, Du er tilsinds
for Frihed og Fremskridt at gløde;
:,: thi hvor vi virker end i Syd og Nord,
vi er jo Sønner af den samme Mo'er. :,:

I Enighed frem der marscheres maa,
de Ny flytte ind hos de Gamle; —
kun derved vort Forbund kan Maalet naa
og Kræfter til Fremtiden samle. —
:,: At samlede vi blev smidt ud Jer mærk!
Lad Enhedstanken blive Mødets Værk! :,:

Hver Arbejders Blikke i Dag er vendt
mod Jer, der med Alvor skal svare,
om Fagenes Samvirken nu er endt,
om ene vort Fag sig kan klare?
:,: Og har I Sagen pro og contra set,
saa glem ej Ordet: Solidaritet. :,:

Giv dagklare Tanker ved Stevnet Liv;
søg stedse det bedste at finde.
Se bort fra det smaalige Hverdagskiv,
lad Broderskabsbaandet os binde,
:,: saa Land og By bag samme Forbunds-Skjold
kan slaa et Slag for Fremskridt, Sammenhold! :,:

L. J.

Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde.

Tirsdag Eftermiddag Kl. 3. Generaldebat.

Dirigent MARIUS HANSEN.

Det vedtoges at behandle de øvrige Forslag ang. Redaktør og *Typ.-Tid.* sammen med Lovændringer.

Lovændringer.

VIGGO CHRISTENSEN, København, udtalte sig om de københavnske Forhold: Man vil nu simplificere Ledelsen, saa at København bliver én Lokalafdeling med tre Brancheklubber. Som det nu er, er det et for tungt Apparat. I Fremtiden vil alle Afgørelser af tarifmæssig Art kun kunne ske i Fællesskab. Naar man foreslaar, at Formanden og Kassereren, som vælges fælles, skal være respektive Formand og Bestyrelsesmedlem i den Brancheklub, de tilhører, sker dette kun for at lette det praktiske Arbejde. Ang. Optagelse er der nu forskellige Regler for Provinserne og København; dette er ændret ved Forslaget, saa det bliver ens. Man foreslaar at indføre Svendeprøver i København, saa den bliver ligestillet med Provinserne. Forslaget fra Sætterafdelingen i København om, at man ikke maa modtage Plads forinden Anmældelse, kan Forbundsstyrelsen ikke gaa med til, da det kun bør anvendes i særlige Tilfælde. Brancheklubbers Love bør, som af Forbundsstyrelsen foreslaaet, først godkendes af Ledelsen for Forbundet. Ang. Valget til Delegeretmødet foreslaas, at Valget i København sker efter Forholdstal, saaledes at Særstandpunkter derved altid kan repræsenteres. Forslaget om Valg af Formand og Forretningsfører er kun fremkommet, fordi man mener, at dette Valg paa Delegeretmødet er det bedste Udtryk for hele Landet. At Forretningsføreren, som hidtil har været valgt af Provinserne, nu skal være fælles, er bedst og sikrest for Forbundets egen Skyld. Delegeretmødet vil langt lettere være i Stand til at træffe det rette Valg. Udtalte om *kollektive Aftaler*, at det er nødvendigt at skabe en Institution, som har Afgørelsen i Tarif- og Lønspørgsmaal; ved almindelig Afstemning kan der være oparbejdet en Stemning, saa Resultatet kan være til Skade for Forbundet. Alle Oplysninger ang. en saadan Sag kan gives paa et Forbundsmøde, men ikke gives til alle Medlemmers Kundskab, da dette kan skade.

MORTENSEN, Aarhus: Vi ønske at faa Tilladelse til ved Lov at forhøje Kontingentet fra 15—20 Øre ugentlig, da vi daarlig kan klare os. Der er ingen Fare herved, da kun de Lokalafdelinger, som har Brug for dette, vil gaa hertil. Svendeprøver bør afholdes i København ogsaa, og dette er jo tiltraadt af Forbundsstyrelsen. Medlemmerne bør ikke kunne være Medlemmer af en Bogtrykkerorganisation. Restanter, der er slettet, og som mælder sig i den næste Uge, bør betale 4 Kr. Blokadebrydere bør ikke optages anden Gang; vi bør da holde dem ude.

SCHRØDER, København: Det bør være en Pligt, at Pladsanmældelse skal ske før Plads tiltrædes; den har bestaaet sin Prøve her i Byen, og derfor bør den ind i Lovene, netop af Hensyn til at holde Lønningerne oppe. — Ang. Ledelsens Valg paa Delegeretmødet udtalte han, at vi hidtil har kunnet vælge vore Folk, og dette bør ogsaa ske i Fremtiden; derved bevares bedst Tilliden til Ledelsen. Det er ikke nok, at de Delegerede vælges ved Valg blandt Medlemmerne. Den, som man vælger til Delegeret, er det ikke sikkert, man vil give Mandat til at vælge Funktionærer. Lad den almindelige Valgret træffe Afgørelsen; det er bedre end indirekte Valg. Vi bør se bort fra, om vi er Københavnere eller Provinsianere; og ved det almindelige Valg ser Medlemmerne ogsaa bort herfra. Vi bør som fremskredne Typografer ikke indføre indirekte Valg.

SØRENSEN, Vejle: Det er et godt Forslag fra Forbundet, at der ydes 1 Kr. pr. Medlem til Lokalafdelingerne. Forslaget om ikke at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer kan ikke tiltrædes.

NIELSEN, Randers, foreslog, at Forbundsstyrelsens Sammensætning bliver som hidtil *18*, ikke 20. Ledelsen bør vælges som nu; det kan ske, at der paa Delegeretmødet ikke findes de dertil egnede Funktionærer. Vi Provinsianere kan ikke give Afkald paa Retten til at vælge Forretningsfører.

PETERSEN, Horsens, anbefalede Afdelingens Forslag ang. Svendeprøver m. v.

Diskussionen afbrødes, idet Resultatet af Forhandlingen angaaende Ny typ. Forenings fremtidige Stilling forelaa.

V. *Ny typ. Forening.*

FORMANDEN: Vi er naaet til en Overenskomst. Syge- og Medicinalkassen, som er statsanerkendt, og alene af den Grund ikke kan ophæves paa staaende Fod, maa bevares, som den er, efter Ønske fra Ny typ. Forenings Medlemmer; det gælder nu om at faa en Ordning, som kan faa fagorganisatorisk Betydning. Oplæste følgende Overenskomst·

Delegeretmødet fastholder Beslutningen fra Aarhus Delegeretmøde om at Ny typ. Forening ophører som sideordnet Organisation til Afdelingen i København og indgaar paa det af Ny typ. Forenings Delegerede stillede Forslag, saalydende:

Under Forudsætning af, at Forholdstalsvalgmaaden indføres ved Valg af Delegerede, og saafremt Ny typ. Forening repræsenteres i Lokalledelsen for København med 2 Medlemmer, i Forbundsstyrelsen med 2 Medlemmer og i Forretningsudvalget med 1 Medlem, giver Ny typ. Forenings Delegerede Tilsagn om, at ville anbefale Ny typ. Forenings Medlemmer at overgaa til Dansk Typ.-Forb.s Sætterafdeling i København. De nærmere Forhold ved Overgangen fastsættes ved Forhandling mellem den nuværende Styrelse for Ny typ. Forening og Forretningsudvalget, og saaledes, at de administrative Forhold træder i Kraft den 1. April 1909.

ANTH. LARSEN. P. HANSEN. KARL SELCK.
C. HAMBURGER. R. HELMER. VICTOR PETERSEN.
S. FABRITIUS. O. RASMUSSEN. P. HVIDTFELDT.

(Bravo!)

Vi maa være glade ved at opnaa den foreslaaede Ordning, hvorved Overgangen er definitivt løst, en Løsning, der er ærlig og opigtig ment; var sikker paa, at Ny typ. Forenings Repræsentanter vilde gøre alt for at gennemføre den. Vi skylder dem Tak herfor. At de bevarer en Indflydelse indenfor Ledelsen, er kun naturlig. Anbefalede at vedtage Overenskomsten.

Overenskomsten vedtoges enstemmig.

DIRIGENTEN: En Tak til de Mænd, som har været med til at bringe dette Resultat, som Delegeretmødet paaskønner. P. Lauritzen og Victor Petersen har jo tidligere gjort et stort Arbejde herfor, som nu endelig er lykkedes. I 24 Aar har Victor Petersen siddet i Ledelsen, og i den Tid har Ny typ. Forening eksisteret. De leve! (Hurra!)

ANTH. LARSEN: En Tak for den velvillige Modtagelse, Forslaget har faaet; er glad for, at vi maa bevare vor Sygekasse, og haaber at gennemføre Forslaget. Haaber paa godt Samarbejde. (Bifald.)

Derpaa fortsattes Diskussionen om Lovændringerne.

HVIDTFELDT: Man skal fæste sin Opmærksomhed paa de principielle Forslag. Ledelsens Størrelse bliver som hidtil 20; Udvidelsen af Repræsentationsretten er ikke væsenlig afvigende, naar København betragtes som én Lokalafdeling, idet der da vælges 44. Provinserne bliver som de er med enkelte Undtagelser; der vil ske en Forskydning af de forskellige Brancher; man gør det derved lettere for Ny typ. Forening at ophæve sine Rammer; man faar i København en Enhed, som vil være et stort Fremskridt; nu er der en tre—fire Formænd, der forhandler om de forskellige Branchers Krav. Vi maa ikke foretage Ændringer, der er i Strid med Arbejdsløshedskassens Vedtægter. For Tiden stemmer kun Provinserne paa Hovedkasserer og Forretningsfører; dette er ikke rigtigt. Der bør være én Valgmaade for det hele. Valget bør ske blandt en repræsentativ Forsamling som her, og ikke blive Udslag af tilfældige Omstændigheder ved almindelige Valg, hvor man maaske faar valgt en Mand, som Forbundet ikke er tjent med. Vi tager ikke noget fra Medlemmerne; Tilslutningen til Valgene er altfor lille i Forhold til Medlemstallet. Med Hensyn til Lønbevægelsen er det sikkert den rigtige Vej, som Forbundsstyrelsen har anvist; man kan paa et Delegeretmøde give de nødvendige Oplysninger som Motiv til den Vej, man har gaaet.

WELBLUND, Odense: Bliver en Brancheklub i Odense blandt Trykkere lovlig? Der er Tendens til at lave en Del Klubber i hele Landet. Vi kan ikke komme bort fra den Uvilje, der vises mod Hvidtfeldt i København; han kan ikke undværes.

HOLMEN, København: Man er her i Byen misfornøjet med, at man ikke blev taget med paa Raad ved Afslutningen af Konflikten i Sommer. I Fremtiden faar Medlemmerne ingen Ret til at faa Indflydelse paa Afslutning af Overenskomst med Bogtrykkerne. Den Medbestemmelsesret, de hidtil har haft, bliver taget fra dem.

M. JENSEN, København (Mandlige Trykkeriarbejdere) ønsker, at Brancheklubben vælger et Medlem til Lokalstyrelsen.

NICOLAYSEN, Holbæk: Den Aand, der raader over Forbundets Forslag er en Mistillid mod Medlemmerne, en konservativ Bestræbelse for at berøve Medlemmerne deres Bestemmelsesret. Vi skal bevare Troen paa Medlemmerne; vi handler som de konservative i Landstinget, vi lave Bom mod Fremskridt. — Frihed for alle skal vi have. Vi naar ikke Fremskridt, naar vi berøver Medlemmerne deres Ret til at træffe Afgørelsen. Stem imod alle Forslag, der giver Medlemmerne Mundkurv paa. (Bifald.)

VALD. HANSEN, Aarhus: Der bør ikke indføres alm. Forholdstalsvalg; kun naar det forlanges, kan man gaa med hertil.

BEHRENDT, København: Begrundelsen for at vælge her, fordi at Hvidtfeldt ikke kan vælges i København, har ikke noget paa sig. Ledelsen har ikke mere Tillid til at lade Medlemmerne tilflyde Meddelelse angaaende Bevægelse i Faget; Medlemmerne skal bære Ansvaret og skal nok vide at træffe den rigtige Afgørelse. Ledelsen faar ikke Forslaget gennemført her.

WARTENBERG, København: Sluttede sig til Nicolaysens varme Ord.

SØRENSEN, Kolding: Forslaget om ikke at optage 2den Gang Optræden som Blokadebryder kan tiltrædes. — Det er rigtigt i København, at de melder sig før de tiltræder Plads, men hvis Bestræbelserne gaar ud paa at lukke Provinsianerne ude, kan vi ikke gaa med. Vi tager ikke til København for at sætte Lønnen ned. Vi bør som hidtil vælge Ledelsen blandt Medlemmerne. Vi maa ikke for Personernes Skyld tage Retten fra Medlemmerne.

FR. HJORTH, København, udtalte at man burde benytte Lejligheden til at simplificere den administrative Ledelse nu, da Formanden og Arbejdsanviseren gik af, saaledes at Formanden tillige blev Forretningsfører for Provinserne, Arbejdsanviseren Forretningsfører for København og Fælleskassereren tillige Hovedkasserer. Mente at tre Mand var nok paa Kontoret, naar de fik den nødvendige Medhjælp og at det blev bedre for Forbundet og Funktionærerne. Henstillede dette til Overvejelse i Udvalget.

EDV. SAMUELSEN, København: Vi hindrer ikke Tilgangen til København fra Provinserne. Det lader til, at Udviklingen skal være at tage Retten fra Medlemmerne; men vi er vist ikke modne dertil endnu, nej, bliv ved det gamle. Nicolaysens Ord er det rigtige Udtryk for, hvad Medlemmerne mener.

L. D. RASMUSSEN, Odense: Det er ikke det personlige Hensyn, der er Aarsag til Forslaget om Valg af Forbundets Ledelse. Man giver sig her i København øjeblikkelige Stemninger i Vold ved Afstemninger. Naar man ikke lefler med Folkemajestæten, kommer man i Miskredit, naar man siger Sandheden. — Valget bør fremgaa af Forbundet, altsaa af Delegeretmødet. Hvis man ikke vil dette, da maa man hellere blive ved det gamle.

OSCAR JOHANSEN, København: Der skulde ansvarlig valgte Mænd til at vælge Forbundets Funktionærer. Derfor bør de vælges her paa Delegeretmødet. Forbundsstyrelsens Forslag ang. kollektive Tarifspørgsmaal bør vedtages; derved undgaas, at der ved Agitation rejses en øjeblikkelig Stemning til at forkaste et iøvrigt godt Tarifforslag, som vi jo har set i København; det lykkes saa godt som aldrig at gennemføre væsenlige Forbedringer for en 2den Tarifkommission.

Det vedtoges derefter at vælge følgende Lovudvalg med Ret til at supplere sig med Forbundets Formand:

For Provinserne: HVIDTFELDT, MORTENSEN, Aarhus, WELBLUND, Odense, R. C. PETERSEN, Horsens, MARIUS HANSEN, Aarhus, NIELSEN, Randers, CHR. PETERSEN, Slagelse, JACOBSEN, Silkeborg.

For København: HENRIETTE CRONE, VIGGO CHRISTENSEN, LAUR. JENSEN, WARTENBERG, HELSTED, HOLMEN, P. LAURITZEN og P. HANSEN.

VII. *Forhandling om Opsigelse af Provinstarifen.*

Forretningsfører HVIDTFELDT indledede Diskussionen og udtalte bl. a.: Det brutale Overfald i Sommer indenfor Bogtrykfaget paa vor Organisation maatte man saa meget mere beklage, som Provinsbogtrykkerorganisationerne hidtil havde haft Forstaaelsen af Bestræbelserne for at forbedre Typografernes Lønforhold, og Taleren nærede vedblivende Forvisning om, at det skal lykkes ved den tilstundende Tarifbevægelse i Provinserne at opnaa væsenlige Fremskridt ad Forhandlingens Vej, baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid. Angaaende Bestræbelserne fra forskellige Sider for at drive Faktorerne ud af Forbundet og tvinge dem til at tage Parti for Arbejdsgiverne, gav Taleren en Del Oplysninger og kunde slutte sig til Ønsket om at oprette en neutral Faktorforening, som under Konflikter ikke udførte andet eller mere Arbejde end sædvanligt og ikke vilde arbejde sammen med Blokadebrydere eller Redaktionspersonaler, og at man bevarede Retten for de Faktorer, der ønskede det, til vedblivende at kunne være Medlemmer af Forbundet.

Efter en længere Forhandling, hvori det overvejende Antal Provinsrepræsentanter deltog, vedtoges *eastemmig* to af Hvidtfeldt paa Forbundsstyrelsens Vegne stillede Forslag til Beslutning.

Mødet hævet Kl. 8½ Eftm.

Onsdag Formiddag Kl. 10.

Dirigent CARL NIELSEN.

VIII. *Forskellige Forslag.*

1) Tillidsmandsinstitutionen.

JØRGENSEN, Aarhus, talte for Tillidsmandsinstitutionens Indførelse. I Aarhus havde man vedtaget en Formular, hvorefter der arbejdes dér. Taleren oplæste disse Bestemmelser. Desværre virkede Tillidsmandsinstitutionen ikke som den skulde i Aarhus, idet det ofte af forskellige Grunde var vanskeligt at faa valgt Tillidsmænd. En anden Gene var den, at der var Personaler, der ikke rettede sig efter den valgte Tillidsmand, men alligevel henvendte sig til Bestyrelsen i saadanne Sager, som Tillidsmanden let kunde have taget sig af. Det var derfor nødvendigt, at Tillidsmandsinstitutionen faar Organisationens Stempel. Sluttelig henstillede Taleren, at ingen Arbejder tog Plads forinden Henvendelse var sket til Formanden i den paag. By.

LAUR. JENSEN, København, oplyste, at Tillidsmandsinstitutionen virkede godt i København. Han indrømmede Nødvendigheden af dens Avtorisation, da det nu ofte var vanskeligt at faa valgt Tillidsmænd ogsaa i København. Det bedste var vel nok, at det blev fastslaaet i Tarifen, at Personalerne ikke alene havde Ret, men ogsaa Pligt til at vælge Tillidsmænd. Man burde gøre Forsøget ved den forestaaende Provinstarif. Det var ikke heldigt at faa noget ind i Lovene om denne Institution.

L. D. RASMUSSEN, Odense, mente heller ikke det var nødvendigt at tilføje Lovene en Bestemmelse om Tillidsmandsinstitutionen. I Odense var det saaledes, at Tillidsmændene undersøgte Sagerne og indberettede til Styrelsen, der tog Beslutning. Saaledes bør det være over hele Landet.

JØRGENSEN, Aarhus, indrømmede, at Tillidsmændene kun burde være Mellemmænd mellem Personalerne og Styrelsen. Han stillede Forslag om, at der valgtes Tillidsmænd i ethvert Personale, der omfattede 3 Mand og derover.

BERENDT, København, fandt det naturligt, at Københavnerne ikke gik ind paa det Tillidsmandsinstitutions-Forslag, der blev forelagt under den sidste Tarif, da dette Forslag indeholdt saadanne Bestemmelser, som man ikke kunde gaa ind paa. Hvis man skal have Tillidsmænd, maa det være en Pligt at modtage en saadan Post. Det var uheldigt, at Organisationen efterhaanden ikke kunde beskytte Tillidsmændene. I København var der nu Værkstedsklubber i de større Trykkerier; disse burde ogsaa avtoriseres. Paa mange Arbejdssteder var der indført Anciennitet. Sluttelig fastholdt Taleren Nødvendigheden af at have Tillidsmænd.

CAHL NIELSEN, København, kunde tiltræde de Tanker, der var fremsat af Jørgensen. Dog burde man ikke give Tillidsmændene for stor Myndighed. Hvis man gaar saa vidt, som man i Øjeblikket gaar i København, kan dette have uheldige Følger. Taleren stillede følgende Forslag: »Delegeretmødet anser det for heldigt, om man paa større Arbejdspladser i Provinserne vælger en Tillidsmand, der skal være Bindeled imellem Personale og den lokale Styrelse«.

EDV. SAMUELSEN, København, anbefalede Værkstedsklubber. Paa et større Arbejdssted i København var Tillidsmændene efterhaanden afskedigede. Da der oprettedes Værkstedsklub med Love osv. ophørte Forfølgelsen af Tillidsmændene.

CARL NIELSEN, København, bemærkede, at man ikke kunde ligestille Forholdene i København med Provinserne.

LAUR. JENSEN, København, indsaa godt, at den i sin Tid foreslaaede Tillidsmandsinstitution var uantagelig. Det, han havde ment, var, at Tillidsmandsinstitutionen burde anerkendes af Bogtrykkerorganisationerne, men ikke af de enkelte Bogtrykkere.

JØRGENSEN, Aarhus, kunde tiltræde Carl Nielsens Forslag. Tillidsmændene bør være saa ukrænkelige som muligt.

Carl Nielsens Resolution vedtoges énstemmigt.

2) Lærlingenes Løn.

JUL. SCHRØDER, København, motiverede og anbefalede Forslaget fra Københavns Sætterafdeling om, at Forretningsudvalget saa snart som muligt søger gennemført en tarifmæssig fastsat Løn for Lærlinge i Bogtrykfaget. Man vilde maaske gøre den Indvending, at en større Løn til Lærlingene vilde bevirke en større Tilgang af Lærlinge til Faget, hvilket Taleren ikke mente.

OSCAR JOHANSEN, København, sluttede sig til Schrøders Betragtninger og var, ligesom den sidste Taler, forbavset over, at Forbundsstyrelsen ikke havde sluttet sig til Forslaget. Det var særlig uheldigt, at der var Principaler, der gav Lærlingene en længere Arbejdstid end de voksne Arbejdere. Aarsagen til Forslagets Fremkomst skyldtes ikke dette, at der var for ringe Tilgang til Faget, men fordi Lærlingenes Løn var for ringe.

LAUR. JENSEN: Naar Forbundsstyrelsen ikke havde tiltraadt Forslaget, var det fordi man mente, at der var saa mange vigtigere Opgaver, der skulde gennemføres i den forestaaende Provinstarif, særlig Hjælpearbejdernes Løn. Taleren havde dog ikke noget imod, at man vedtog en Udtalelse om, at man ønsker, at Lærlingenes Løn forbedres. Det man dog særlig skulde have sin Opmærksomhed henvendt paa i Provinserne, var at faa gennemført en bedre Lærlingeskala.

VALD. NIELSEN, København, mente, at Begrænsningen af Lærlingene bevirkede, at der kom flere over i Arbejdsmændenes Rækker.

ARNØE, Randers, henstillede at der ydedes Lærlingene en bedre Uddannelse.

JUL. NIELSEN, Odense, anbefalede Forslaget fra Københavns Sætterafdeling.

CARL NIELSEN, København, henviste til at der var Socialøkonomer, der holdt paa Lærlingeskalaer. Taleren foreslog at man ikke *paalægger*, men henstiller til Forretningsudvalget at have Opmærksomheden henledet paa Lærlingesagen.

L. D. RASMUSSEN, Odense, henstillede, at de Delegerede overalt rejste Spørgsmaalet om Lærlingenes Løn i de forskellige Fag. Det var nemlig en Samfundssag.

SCHRØDER og OSCAR JOHANSEN, København, replicerede til forskellige Talere og fastholdt det oprindelige Forslag.

ACHTON MØLLER, København, mente ikke man burde se saa meget paa Vanskelighederne ved Gennemførelsen af det foreliggende Forslag, da det var nødvendigt at der gjordes noget for Lærlingene. Skulde man vente paa en ny Lærlingelov, kom man vistnok til at vente længe. Tanken om at faa Lærlingene ind i Forbundet var god og burde knæsættes.

Efter at Carl Nielsens Forslag om at ændre Ordet »*paalægger*« til »*henstiller*« var vedtaget med 36 St. mod 22, vedtoges Sætterafdelingens Forslag enst.

3) Forbindelsen med den islandske Forening.

CARL NIELSEN, København, foreslog at den københavnske Sætterafdelings Forslag ang. den islandske Forening toges til Efterretning.

HERM. HANSEN, Randers, henstillede til Forretningsudvalget at der oprettedes en Afdeling under Forbundet paa Færøerne.

LAUR. JENSEN, København, indrømmede at Forholdene paa Island var meget daarlige. Naar vore Medlemmer, der havde arbejdet paa Island, kom tilbage til Danmark, indtraadte de i deres gamle Rettigheder. Det var ønskeligt om vi kunde bidrage til at ordne Løn-Forholdene paa Island.

Carl Nielsens Forslag vedtoges uden Afstemning, hvorefter Herm. Hansens Forslag med en Ændring af Carl Nielsen ligeledes vedtoges. Det vedtagne Forslag lyder derefter saaledes: »Delegeretmødet henstiller til Forbundsstyrelsen at arbejde for, at der oprettes en Lokalafdeling paa Færøerne, forsaavidt der fra Kollegerne paa Øerne maatte ytre sig Ønsker i nævnte Retning.«

4) Forslag fra Rønne om Oprettelse af en Understøttelseskasse for Arbejdsinvalider.

LETH-STEENSEN, Rønne, anbefalede Tanken om Oprettelsen af en Understøttelseskasse for svage Kolleger, en Tanke, der ikke har fundet Tilslutning hos Ledelsen. Nævnte Eksempler fra Nødvendigheden af en saadan Understøttelseskasse. De ældre Kolleger var ikke bange for Forslaget, medens de unge endnu ikke havde faaet Øjnene op for dets gode Sider. Anbefalede Forbundsstyrelsen at tage sig af Sagen.

L. D. RASMUSSEN, Odense: Forbundsstyrelsen kunde ikke modtage Forslaget, da det omfatter en Samfundssag. Kravet om saadanne Understøttelser bør stilles til Stat og Kommune.

P. BEHRENDT, København: Det var oftest en pinlig Gang at skulle gaa til Kommunen om Hjælp, selv om man var berettiget dertil. Understøttelserne fra Kommunerne var ofte knebne. Skal vi have Hjælp, maa det være efter bestemte Regler. Men vi har i Forbundet andre Opgaver at løse.

RICHARD JENSEN, Nakskov, benyttede Lejligheden til at takke Kollegerne for den Hjælp, der var ydet den syge Kollega i Nakskov. Man kan dog ikke altid stole paa frivillige Bidrag, hvorfor han anbefalede Rønne-Forslaget.

L. D. RASMUSSEN, Odense: Hjæp fra Hjælpekasserne er ingen Gave, men en Ret.

MARTIN OLSEN, København: Der var paa Rigsdagen nedsat en Kommission om Understøttelser og man var her stemt for Hjælp til Selvhjælp. Det er derfor tilraadeligt at se Tiden an.

LETH-STEENSEN, Rønne: Alderdomsunderstøttelsen var som oftest altfor kneben. Han havde heller ikke Tro til at Stat eller Kommune vilde hjælpe tilfredsstillende i andre Tilfælde, hvor Hjælp var nødvendig. Vi bør derfor selv hjælpe til. Det var særlig fra 45 til 60 Aars Alderen at der burde hjælpes. Anbefalede atter Forslaget.

L. D. RASMUSSEN, Odense, henviste til Hjælpekasserne i de forskellige Byer. Det er en Opgave for dem at hjælpe i de nævnte Tilfælde.

Forslaget forkastedes med overvældende Majoritet. (Sluttes.)

Nær og Fjærn.

Medlemsfortegnelsen. Paa de til samtlige Afdelinger udsendte Skema til Medlemsfortegnelsen maa man drage Omsorg for, at Kommunebetegnelsen er rigtig; man maa f. Eks. **ikke** opføre Taarbæk eller Raadvad i Kommunerubriken, hvor der i disse Tilfælde skal staa *Lyngby*, i hvilken Kommune de paagældende Byer ligger; ejheller maa der skrives Nærum, Vedbæk, Skodsborg, Holte, men *Søllerød*, der er Kommunens Navn for disse Byer.

De nu optagne Medlemsfortegnelser vil atter blive udsendt til Berigtigelse pr. 31. Marts, og det bliver da efter disse Lister, at der ydes Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen. Er Betegnelsen derfor urigtig, vil det betyde, at vi gaar glip af Kommunetilskud. For Københavns Vedk. maa Medl. berigtige eventuelle Flytninger den 31. Marts paa Kontoret.

Ogsaa en Nytaarsgave. Bogtrykker CHR. PEDERSEN, Central-Trykkeriet, Horsens, kom to Dage før Nytaarsaften og stemplede sin Typograf som en Drivert. Hans gode Venner kunde ikke forstaa, at han vilde have en saadan Mand til at »gaa og drive omkring i sin Forretning«. I Forsommeren kom samme Bogtrykker en Dag hjem i en oprømt Stemning og overdængede samme Typograf med noget af en lignende Skuffe. Desværre var han den Gang ikke i Stand til at betale den forfaldne Ugeløn efter denne Udladning, hvorfor Typografen meddelte ham, at han ikke kom, før Lønnen var betalt. Det irriterede den overmodige Principal. Han skulde F . . . . . stej . . . mig nok vise Typograferne i Horsens, at de skulde komme til at rette sig efter, hvad han befalede. Dagen efter maatte Principalen erkende, at han havde set for stort paa det.

For et halvt Aars Tid siden lagde han uden Opfordring 1 Kr. til Typografens Ugeløn. Ca. 8 Dage forud for det sidst passerede meddelte han samme Typograf, at han fra Nytaar atter lagde 1 Kr. til Lønnen.

Men nu har »Driverten« paa Grund af den udsøgte Kompliment maattet lade Bogtrykkeren søge sig en anden Mand.

Bogtrykkeren har i flere Aar været Lokalformand i Horsens.

NEMESIS.

Kursus i Kemi. Hr. JULES LUND fra »Arbejderhøjskolen« (Kemisk Oplysningsbureau) tilbyder 12 Kolleger et gratis Kursus i Kemi. De Kolleger, der ønsker at deltage, bedes i Løbet af Lørdagen sende Med-

delelse til Kontoret. Ifald der melder sig flere end 12, vil der blive foretaget Lodtrækning.

Undervisningen foregaar hver Mandag i Kemisk Oplysningskontor, St. Kannikestræde 6,2. Første Undervisningsaften d. 11. Januar.

I Efteraaret har et Hold af Typografer erholdt et lignende Kursus, og disse er yderst tilfredse med den meget interessante Undervisning.

En Sættemaskine stjaalet. Et af de mærkeligste Tyverier, der vistnok nogensinde er forekommet, blev Natten mellem Lørdag og Søndag i sidste Uge forøvet i Østermalms Bogtrykkeri i Stockholm. Nogle Personer er brudt ind og har stjaalet en *Sættemaskine!* Tyvene har skruet Maskindelene fra hinanden, og uden at nogen har set eller hørt det ringeste, har de transporteret det hele bort.

Indholdsfortegnelsen for sidste Aar følger i næste Numer.

Efterlysning. Til Typograf M. A. JENSEN (eller Hansen), henligger et Brevkort fra hans Broder Johannes, St. Paul, Minnesota, Nordamerika, hos Lokalformanden i Helsingør.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Ny Lokalformænd.

Maribo: Typograf M. E. RASMUSSEN, Kinsgade.

Ringkøbing: Typograf K. LYHNE (A. Rasmussens Bogtr.).

Rettelse: Lokalformanden i Næstved er H. P. PETERSEN, og ikke, som tidligere meddelt, H. P. Larsen.

Ny Medlemmer.

København: Sygeafdel.: Stereotypør Hemmingsens Hustru Amalie.

Aarhus, Christian G. Jensen, udl. 1/1 09 i Reklametrykkeriet (arbejdsløs). Rønne, H. G. Siegfred Petersen, udl. 1/1 09 i Bornh. Av. og Amtstid.s Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2213 (2518), Johannes Butty fra Horsens (arbl.). 2386, Jens Peter Andersen fra Svendborg (arbl.). 2517 (1116), Axel Chr. Albert Andersen fra Viborg (arbl.). 2079 (1428), Adolf Theobald Nielsen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 2478, R. F. Wichmann (Backhausen) og 1913, Knud Chr. Sørensen (De foren. Bogtr.). Hobro, 2218, Jørgen H. Andersen (Hobro Avis). Nyborg, 2498, Chr. P. Rasmussen, 1915, Anders Thor Hansen og 2384, Jens Larsen (alle hos Schønemann). Ringsted, 1922, Wilh. J. Winther Haüser (arbl.). Roskilde, 2208, Carl L. Christiansen (Tid.). Stubbekøbing, 2119, J. Chr. Jørgensen (arbl.).

Bortrejste.

Faaborg, 2149, O. L. Holm (paa Rejse) og 2371, C. E. Petersen til Slagelse i Pl. Nyborg, 1968, C. Chr. E. Hartmann til Svendborg i Pl. og 1913, Knud Chr. Sørensen til Aarhus i Pl. Næstved, 2054, Jens Hansen og 675 (norsk), Bernh. Flattum (begge paa Rejse). Odense, 2498, Chr. P. Rasmussen til Nyborg i Pl., 1915, A. Th. Hansen til Nyborg i Pl., 2384, Jens Larsen til Nyborg i Pl. og 2204, H. O. F. Jørgensen til Slagelse (arbl.). Ringkøbing, 1509, Erik L. Madsen til Kolding (arbl.). Roskilde, 2119, Jens Jørgensen. Rønne, 1923, Carl Aug. Samson til Hobro i Pl. Svendborg, 2386, Jens Peter Andersen til Kbhvn. (arbl.).

Udmældte.

Aalborg, 424, Faktor E. Schølin (P. Hansen). Odense, 988, Alfred Bredahl (anden Livsstilling). Svendborg, 68, Faktor Jens Peter Johansen (Svendborg Avis).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9. Aarsfest-Programmet. Billetter og Programmer udleveres. (1)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 8. Januar fra Kl. 8—9 i Caféen, Pilestræde 51.

M.-K. afholder sin *aarlige ordinære Generalforsamling* Søndag den 17. Jan. Kl. 11 i Nørre Central Café, Nørrebrogade 124. Dagsorden: 1. Formanden aflægger Aarsberetning. 2. Kassereren aflægger Regnskabet. 3. Valg af Styrelse, a. Formand (Mandatnedlæggelse), b. Næstformand, c. Styrelsesmedlem. 4. Eventuelt.

Derefter Frokost. Anmældelse om Deltagelse i Frokosten bedes senest *Onsdag den 13. Januar* sendt til Formanden, P. J. Michaelsen, Ny Carlsbergvej 20, 3. Sal, V.

ANNONCER

En Linotypesætter

kan straks faa Plads. Billet mrkt. »16« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg!

Nærmere Oplysning ved Henv. til
(17) CHR. J. FRØKJÆR, *Kirkegade, Esbjerg.*

Illustrationstrykker,

dygtig i ff. *Autotypi, Katalog* og *Farvetryk*, er fortrolig med de fleste Maskiner, Totur og Paalægningsapparat, søger Plads. Tilbud til A. HANSEN, *Herluf Trollesvej 7 2, København V.* (15)

En ung dygtig Trykker, kendt med saavel *Illustrations* som *Værk* og *Akcidens*, søger en fast Plads i Jylland eller Fyn. Billet mrkt. »Trykker 18« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig, ædruelig, ikke for ung, selvstændig arbejdende, gift **Akcidenssætter**, helst med nogen Kendskab til Trykning med Hurtigpresse, kan faa fast Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »Paalidelig 19« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter

søger Plads i Løbet af Januar. Kan paatage sig saavel *Avis-* som *Akcidensarbejde.* Billet mrkt. »20« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

ønsker Plads snarest, eventuelt som Medhjælper. Billet mrkt. »21« modtager Ekspeditionskontoret.

Ærede Kolleger!

Undertegnede ønsker at oprette en Gitarskole (Carullis System) først i Jan. Maanedlig Honorar 3 Kr. for 2 Tim. ugentlig.

Ærbødigst
Frk. T. P. KOFOD,
Pilestræde 78, 4. Sal th.
Tr. fra 5—7 Aften.

GLEITSMANNS FARVER ER DE BEDSTE
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENHAVN. TEL. 8486. JERNBANEGADE 6
(14)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. (6)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**
Nygade 1. *Telefon 17,539 x.*
Træffes: Form. 10—4, Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (13)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (12)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 — KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1909 — XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

ekstraordinær Fælles-Generalforsamling

Søndag d 17. Januar 1909, Kl. 11

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: Forslag fra Styrelserne om et foreløbigt obligatorisk Ekstrakontingent til Fordel for Landsindsamlingen i Anledning af den ekstraordinære store Arbejdsløshed.

STYRELSERNE.

Umiddelbart efter Fælles-Generalforsamlingen afholder

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

ekstraordinær Generalforsamling

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: Forslag fra Styrelsen om Bevilling af 1000 Kr. af Foreningens Midler til Landsindsamlingen i Anledning af den store Arbejdsløshed.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes endvidere *Søndag den 24. ds.* Dagsorden: 1. Beretning fra Kongressen. 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. Tid og Sted bekendtgøres i næste Nr.

STYRELSEN.

Umiddelbart efter Fælles-Generalforsamlingen afholder

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

ekstraordinær Generalforsamling

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: Forslag fra Styrelsen om Bevilling af Midler til Landsindsamlingen i Anledning af den store Arbejdsløshed.

STYRELSEN.

Umiddelbart efter Fælles-Generalforsamlingen afholder

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

ekstraordinær Generalforsamling

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Forslag fra Styrelsen om Bevilling af Midler til Landsindsamlingen i Anledning af den store Arbejdsløshed.

Endvidere afholdes **ekstraordinær Generalforsamling** *Fredag den 22. ds.* med følgende Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. Tid og Sted vil blive bekendtgjort i næste Nr.

STYRELSEN.

Redaktør-Valget.

I.

NAAR vi nu efter 10 Aars Forløb skal til at vælge en ny Redaktør af *Typ.-Tid.*, bliver det sikkert for mange af vore Medlemmer, navnlig i Provinserne, ret vanskeligt at afgøre, hvilken af de to Mænd, som Delegeretmødet har indstillet til Redaktørposten, man skal stemme paa.

Forholdet er nemlig det, at udenfor København er de indstillede, Jul. Schrøder og Oscar Johansen, kun lidet kendte, og selv om de hver især er nok saa kvalificerede til Stillingen, er det sin egen Sag at deltage i Valg af Mænd, der er én fremmed.

Jeg skal ikke komme ind paa, hvilken vanskelig Opgave, der her stilles til den nye Redaktør, og hvilket Arbejde, der paalægges denne Mand, men kun erindre om, at mange Medlemmer betror sig til ham i de mest forskellige Sager og derfor bør have Tillid og Kendskab til ham.

Det er derfor vor Pligt at deltage i Valget — men hvem skal vi stemme paa?

Ja, mit Viden om Jul. Schrøder f. Eks. er blankt! Jeg véd, at han er eller har været Medlem af den københavnske Voldgiftsret. Nicht veiter! Jeg har søgt en Del Aargange af *Typ.-Tid.* igennem uden at finde en Linje fra hans Haand, og aner derfor ikke, om han kan føre en Pen eller iøvrigt er Stillingen voksen som Redaktør.

Om Oscar Johansen véd jeg derimod, at han allerede for ca. 18 Aar siden som ung Mand tog ivrigt Del i Organisationsarbejdet og var med den Gang til at trække det store Læs.

At han nærer stor Interesse for Organisationsarbejdet, fik man tilfulde godtgjort paa det nu afsluttede Delegeretmøde, hvor han straks var parat til at paatage sig det Arbejde, som vort Forbund paalagde ham og som han udførte meget godt. Naar dertil kommer, at han fører en god Pen, er en intelligent Mand med udpræget Retfærdighedssans, tror jeg ikke vi har Raad til at undvære ham indenfor Ledelsen. Som Redaktør vil han sikkert være i Stand til at gøre sig gældende, uden derfor at glemme, at hvad der tjener vort Blad til Ære, gavner først og sidst vor Stand — vort Forbund.

Jeg nærer derfor ikke Spor af Betænkeligheder ved at anbefale Kollegerne Landet over at stemme paa OSCAR JOHANSEN som Redaktør, saa meget mere, som jeg har den absolute Tro, at han er den, der i Øjeblikket bedst kan løfte Arven efter F. K. Madsen — og det er vel den bedste Anbefaling, der kan gives ham.

Stem derfor paa **Oscar Johansen!**

Aarhus, 8. Januar 1909. LUDV. CHRISTENSEN.

II.

De to Mænd, som opstilles til Redaktør-Posten, kender de fleste af Provinskollegerne vel ikke synderligt til og véd ikke, hvem af dem, der er bedst kvalificeret til denne Gerning indenfor vort Organisationsliv. Af de to Navne er OSCAR JOHANSEN det, der oftest er bleven nævnt i vort Fagblads Spalter. Om han af denne Grund er den Mand, vi bør give vor Stemme, er et andet Spørgsmaal. De, der overværede det nys afholdte Delegeretmøde, vil have lagt Mærke til, at han var en af dem, der ivrigst talte imod almindelig Afstemning blandt Medlemmerne om baade det ene og det andet Spørgsmaal. Derimod var han altid saa heldig, at hans Mening i alt væsenligt faldt sammen med Styrelsens.

Efter at man har sét, hvorledes Forbundsstyrelsen ved de fleste af de Ændringer, den stillede til Lovene, søgte at indskrænke Medlemmernes Medbestemmelsesret — hvad der i Parenthes bemærket heldigvis mislykkedes i de fleste Tilfælde —, tror jeg ikke, det vil være til Gavn for det fri Ordskifte i vort Fagblad at vælge en Mand til Redaktør, der i den Grad er Styrelsens Mand som Oscar Johansen — hans gode Ævner ufortalt.

Om det andet Redaktør-Æmne — Jul. Schrøder — kan jeg ikke sige meget, da jeg kun kender ham fra Delegeretmødet. Jeg fik imidlertid det Indtryk, at han var en Mand med en selvstændig Mening, og han talte da ogsaa gentagende imod Forsøgene paa at samle al Magten og lægge den i Ledelsens Hænder — med andre Ord: han hævdede den almindelige Valgrets Grundsætninger — den Valgret, til hvis Gunst baade han og Oscar Johansen nu bejler.

Jeg synes ikke Valget kan være saa vanskeligt at træffe her. Jeg skal derfor slutte disse faa Linjer med at opfordre Kollegerne Landet over til at stemme paa den almindelige Valgrets Talsmand: **Julius Schrøder.**

Køge, den 11. Januar 1909. FR. NIELSEN.

En Protest.

I Følge Referatet af Debatten paa Delegeretmødet ang. De samv. Fagforbund udtalte Hr. P. HVIDTFELDT bl. a.: »Vi maa ikke bygge vor Bevægelse op paa det ene, at vi skal strejke. Det skal være saaledes, at vor Bevægelse bygges op paa, at der *ikke* strejkes.«

— — —

Om Hr. Hvidtfeldt er tilfreds med de Vilkaar, hvorunder danske Bogtrykkeri-Arbejdere i Øjeblikket eksisterer, kender jeg ikke, men den overvejende Part af vi Medlemmer rundt paa Værkstederne er det i hvert Fald ikke. De økonomiske Kaar, vi lever under, de Renlighedsforhold, vore Arbejdslokaler underkastes, de personlige Overgreb fra Arbejdsledernes Side, vi maa finde os i, og endelig de Formuer, en umulig Arbejdsledelse bortødsler, er altsammen Ting, vi menige Medlemmer efter vor Evne søger at forandre.

Men det sker ikke uden Kamp.

Danske Bogtrykkere og Bogtrykkeriledere giver os intet af Naade. Alt maa vi *tilkæmpe* os. Højere Løn, kortere Arbejdstid, rene Lokaler, en menneskelig Tiltale, en praktisk Arbejdsordning o. s. v.

Vort skarpeste og for Principalerne farligste Vaaben er *Strejken.*

Og nødig skulde vi selv gøre vort bedste Vaaben stumpt! Men altid være parat til Kamp.

København, 1. Januar 1908. HANS PETERSEN.

Naar Hr. PETERSEN anker over de Udtalelser, som Hr. HVIDTFELDT er fremkommen med paa Delegeretmødet, saa maa det ses i Belysning af, at jeg tog et særskilt Referat af de Forhandlinger, der førtes Mandag og Tirsdag Formiddag. Naar jeg gjorde det, var det for at de Delegerede straks kunde læse de vigtige Forhandlinger, men selvfølgelig kunde det kun blive et sammentrængt Referat af de faldne Udtalelser. De øvrige Referater er udarbejdede af Sekretærerne.

Den anførte Udtalelse af Hr. HVIDTFELDT skal forstaas saaledes, at Organisationerne indretter sin Taktik paa den Maade, at man saavidt muligt undgaar Strejken. Udtalelsen er falden i Forbindelse med Omtalen af Mæglingsinstitutionen, der netop skal søge at ordne en hel Række af de Tilfælde, Hr. PETERSEN omtaler, uden at Strejken først anvendes. Den i Sommer os paaførte Kamp maatte jo føres for at hævde Aktionsfriheden = Strejkeretten. Da en Indskrænkning heri forhindredes ved Forliget og man fik gennemført det andet reelle Krav om Nedgang i Arbejdstiden af ½ Time, sluttedes fornuftigvis Kampen.

F. K. MADSEN.

Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde.

Eftermiddagsmødet Onsdag Kl. 2½.

Dirigent CARL NIELSEN.

VI. *Lovændringer.* Specialdebat.

Formanden, VICTOR PETERSEN, København: Omtalte Lovudvalgets Arbejde og fremsatte dettes Udtalelser om de forskellige Lovparagrafer og de stillede Ændringer. Efter ret anstrængende Møder, der til Dels maatte afholdes langt ud paa Natten, var det lykkedes Udvalget at komme til Enighed paa alle Punkter. Fremhævede særlig § 43, Hovedledelsens Sammensætning, der naturligt var Brændpunktet i Lovdebatten. Udvalget kom til Enighed om, at man bibeholdt den hidtilværende Ordning. Dernæst omtalte Formanden specielt § 45, hvori var foretaget en ret væsentlig Forandring, som tiltraadtes af samtlige Udvalgsmedlemmer.

I det efterfølgende Referat af Specialdebatten er kun medtaget de Paragrafer, hvorom der var Diskussion; de øvrige vedtagne Lovændringer vil blive optrykte i det Referat, som i den nærmeste Tid udsendes til Forbundets samtlige Medlemmer.

ACTON MØLLER, København, stillede Ændringsforslag til § 3, saaledes at Sætterafdelingen fik større Repræsentation.

VIGGO CHRISTENSEN, København, fraraadede dette.

ACTON MØLLERS Ændringsforslag *forkastedes*; følgende Ændringer til § 3 vedtoges:

4. Stykke, 10. Linie: »I København . . . . pr. betalende Medlem« udgaar, og der indsættes: »Ingen By kan have mere end en Lokalafdeling (i København bestaar Afdelingen af 3 Underafdelinger, en for Trykkere, en for kvindelige Trykkeriarbejdere og en for Sættere, hvori alle andre Brancher optages. Disse 3 Underafdelinger vælger en fælles Lokalstyrelse, bestaaende af 12 Medlemmer, hvoraf Formanden og Kassereren vælges for 3 Aar ad Gangen ved Fællesafstemning mellem alle Afdelingens Medlemmer. Sætternes Underafdeling vælger 6 — hvoraf de 2 Medlemmer vælges af Ny typ. Forening for de kommende 3 Aar*) — Trykkernes Underafdeling vælger 3 og de kvindelige Trykkeriarbejderes Underafdeling 3 Medlemmer, dog saaledes, at Lokalformanden skal være Formand for den Underafdeling, hvorfra han er udgaaet, og Lokalkassereren Medlem af Styrelsen for den Underafdeling, vedkommende tilhører. De af Underafdelingerne valgte Medlemmer til Lokalstyrelsen danner tillige vedk. Underafdelings Styrelse. Alle Sager vedrørende Medlemmernes og Lokalafdelingens Forhold forelægges direkte for Lokalstyrelsen. Den fornødne Medhjælp ansættes af Lokalstyrelsen. Formandens og Kassererens Lønninger udredes af Lokalkassen efter samme Skala, som er fastsat for Forbundets Funktionærer. Til Bestridelse af særlige Udgifter kan Underafdelingerne disponere over et Beløb af indtil 5 Øre pr. heltbetalende Medlem pr. Uge.

Til Administrationsudgifter yder Forbundet Afdelingerne 1 Kr. pr. heltbetalende Medlem pr. Aar, hvoraf Arbejdsløshedskassen udreder 75 Øre. Tilskudet regnes efter Medlemsantallet pr. 31. Marts. Til mindre Afdelinger kan Fordundsstyrelsen yde et ekstraordinært Tilskud, naar Udgiften er foraarsaget ved ekstraordinære Forhold, foranledigede ved Forbundet.

4. Stykke: Lokalkontingentet forandres til 20 Øre i Stedet for 15 Øre.

Til § 39 stillede ACHTON MØLLER, København, Ændring til Udvalgets Indstilling, den samme som af Københavns Sætterafdeling foreslaaede, om at København vælger flere Delegérede og at der i Stedet for ⅓ kun skal være ¼ af Delegerede til at faa et Forslag til skriftlig Afstemning. Efter en ret skarp Diskussion mellem en lang Række københavnske Talere forkastedes Ændringsforslaget og følgende vedtoges:

2. Stykke faar følgende Affattelse: »Ved Delegeretmødet kan Afdelingerne lade sig repræsentere af en Delegeret for hver 25 Medlemmer indtil 200 og en for hver 50 derover. Valget foregaar efter Forholdstal, hvor der skal vælges mere end en Delegeret, dog saaledes at det for Københavns Vedkommende forud fastsættes, hvor mange Repræsentanter hver Underafdeling kan vælge«.

Man gik derefter over til at behandle Paragraf 43, hvor Udvalget, da man ikke var kunnet komme overens om noget nyt med Hensyn til Valg af Ledelse, anbefalede at blive ved den gamle Affattelse. Efter at flere Talere havde udtalt sig, fremsatte ACHTON MØLLER, København, Ændringsforslag gaaende ud paa, at naar den hidtilværende Formand traadte tilbage, kunde man passende stryge denne Tillidspost og kun vælge en Lands-Forretningsfører. Stillede derefter bestemt Forespørgsel til Victor Petersen, om han endnu en Gang vilde lade sig genvælge og opfordrede ham meget indtrængende dertil. (Stærk Tilslutning!)

WARTENBERG og flere udtalte sig i Tilslutning til Achton Møllers Opfordring til Formanden.

VICTOR PETERSEN: Takkede for Tilliden, som man viste ham og udtalte, at det kun var med Vemod, han skiltes fra den Virksomhed, som havde været hans Livsgærning, men der var mange Forhold at tage i Betragtning, og da navnlig hans Stilling udenfor de egentlige Arbejderes Lejr. Den bevirkede bl. a. dette, at der i nogle Kredse saas med en vis Mistillid til hans Arbejde, hvilket var kommet til Orde ved enkelte Lejligheder. Havde derfor besluttet at træde tilbage. Men naar man saa energisk opfordrede ham, vilde han dog endnu en Gang modtage Genvalg til en 3-aarig Periode, især hvis man fra alle Sider vilde arbejde energisk for at undgaa Tvistigheder og Mistillid, netop nu, da *alle* Danmarks Typografer kom til at staa samlede under én Ledelse, hvilket havde været en af Talerens Livsopgaver. (Stormende Bifald.)

Derefter toges Achton Møllers Ændring tilbage og man vedtog at lade Paragraf 43 beholde sin gamle Affattelse, dog med den Ændring, at i 12. Linje tilføjes efter Sjælland: »og Bornholm«.

Ny §. Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal skal forelægges og afgøres af Forbundsstyrelsen; dog kan fem Medlemmer af Forbundsstyrelsen forlange Spørgsmaalet henvist til Afgørelse af et Repræsentantmøde. Ligeledes kan en enkelt Afdeling, hvis den er utilfreds med Forbundsstyrelsens Afgørelse, fremkalde en skriftlig Afstemning indenfor det paagældende Tarifomraade, som derefter, saafremt Indsigelsen vedtages, forelægges et Repræsentantmøde, hvis Beslutning da er endelig og afgørende. Repræsentantmødets Deltagere vælges for Provinsernes Vedkommende efter de samme Regler, som sker for Valg til Forbundets Delegeretmøde; for Københavns Vedkommende vælges ligesaa mange Repræsentanter som Provinsrepræsentanterne tilsammen.

*) Midlertidig Bestemmelse i Anledning af Overgangen til den københavnske Sætterafdeling.

FORMANDEN: Angaaende denne Paragrafs Affattelse har det været lige saa vanskeligt for Udvalget som for Delegeretmødet at naa til Enighed, men endelig er man dog naaet til at vedtage Forbundsstyrelsens Forslag med den Ændring, at de i Paragrafen omtalte Delegeretmøder ændres til Repræsentantmøder, hvortil København vælger lige saa mange Deltagere som samtlige Provinsrepræsentanter.

Efter en kort Diskussion vedtoges Udvalgets Forslag med alle Stemmer mod 1.

Til § 61. H. C. JØRGENSEN, København, beklagede, at Udvalget ikke kunde gaa med til Ændringen fra Københavns Sætterafdeling om at forbyde at modtage Løn i Form af Gratiale eller lignende, navnlig fordi der var noget underfundigt ved denne Lønningsmetode; stillede Forslag om at genindsætte denne Tilføjelse.

CHRISTENSEN, Næstved: Modsatte sig Jørgensens Opfattelse og vilde anbefale at stemme Paragrafen ned.

VIGGO CHRISTENSEN, København, kunde godt forstaa det uheldige ved denne Lønningsmetode, men af Hensyn til de mange Medlemmer, som modtog Gratiale, vilde han anbefale at stemme imod.

J. O. PEDERSEN, København, kunde ikke sympatisere med Gratialer og Tantiémer. Anbefalede Tilføjelsen.

H. C. JØRGENSEN, København, hævdede paany sit Standpunkt og fremhævede det usunde i denne Lønningsmetode.

FREDERIKSEN, Odense, kendte denne Lønningsmetode, billigede den ikke; men man vilde naturligvis nødig miste et stort aarligt Gratiale ved en eventuel Lovbestemmelse.

Efter nogle Bemærkninger af ACHTON MØLLER og BERENDT forkastedes Tilføjelsen.

HANSEN, Randers (Paragraf 118): Beklagede, at Udvalget ikke kunde gaa med til Ændringen, stillet af Randers, om at forhøje Sygeunderstøttelsen til 2 Kr. 50 Øre pr. Dag og at den ikke kan erholdes for mindre end 4 Dage.

Angaaende *Typograf-Tidende* var Udvalget enedes om at lade det blive det gamle; dog var man gaaet med til en Tilføjelse om, at Bladets redaktionelle Ledelse under almindelige Lønbevægelser skal være i Overensstemmelse med Forbundsledelsens og Organisationens Beslutninger; endvidere en Tilføjelse ang. Tillæg.

De ændrede Love vedtoges derpaa énstemmigt og man besluttede at lade dem træde i Kraft den 1. April 1909. (Sluttes.)

Nær og Fjærn.

Medlemslisterne. Fra en Del københavnske Bogtrykkerier er Medlemslisten endnu ikke indsendt til Forbundskontoret. Man anmodes om snarest muligt at gøre det. Man erindres samtidig om, at Listen skal være affattet pr. 2. Januar 1909, saaledes at de Kolleger, der er tiltraadt Arbejde senere, ikke skal opføres.

Forskellige Lokalafdelinger har ligeledes forsømt at indsende Medlemslisterne rettidig; man haaber, Listerne bliver indsendt pr. omgaaende.

Medlemmerne erindres om Fælles-Generalforsamlingen paa Søndag, hvor der foreligger Forslag om et foreløbigt obligatorisk Ekstrakontingent til Landsindsamlingen i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed. Efter Fælles-Generalforsamlingen afholder Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen separate Generalforsamlinger.

Arbejdsløsheden. I Anledning af den voksende Arbejdsløshed er der af De samvirkende Fagforbund iværksat en Landsindsamling. Der er i dette Øjemed af Forretningsudvalget udsendt et Cirkulære fra De samv. Fagf. til samtlige Afdelingsformænd; ligeledes Skema til Oplysning om Arbejdsløshedens Omfang den 9., 16. og 23. Januar. Lokalformændene bedes udfylde og tilbagesende disse Skema til Forretningsudvalget indenfor de anførte Tider, **selv om der ingen Arbejdsløse findes indenfor den paagældende Afdeling.**

Jubilæum. Nytaarsdag var det 25 Aar siden at Typograf NIELS CHRISTIAN CLAUSÉN, *Fyns Social-Demokrats* Bogtrykkeri, Odense, blev udlært hos Engsig-Karup i Assens.

Clausen var i Dagens Anledning Genstand for megen Opmærksomhed fra Lokalafdelingens, Forretningens og Personalets Side. Straks om Morgenen bragte Kolleger ham en Sangerhilsen, og hele Formiddagen var der Rykind i Jubilarens Hjem af Kammerater, der vilde lykønske den gode Kollega, vi alle kender Clausen for at være. Forskellige Talere havde Ordet, bl. a. mindedes om, at Jubilaren, der i mange Aar var Faktor i en herv. Forretning, da dennes Chef krævede hans Udmældelse af Forbundet, bestemt nægtede at efterkomme dette, men derimod søgte sig en anden Plads og kort efter forlod Faktorstillingen. Dette Clausens Standpunkt beviser — sagde Taleren — at han er en Mand, der selv vil bestemme, hvor han hører hjemme, og at han har det fornuftige Syn paa Tingene, at den Smule Forskel i Rang, der kan opnaas indenfor den typografiske Stand, ikke er tilstrækkelig Grund til at man forlader sin Organisation og derved svækker den Stilling, som den sluttede Enighed giver et Fags Udøvere i deres Kamp for bedre Livsvilkaar. En Tak til Niels Clausen for dette gode Eksempel til Efterfølgelse han har givet.

Odense, i Januar 1909. —bl.—.

Dødsfald. Den snigende Sygdom, Tuberkulose, har indenfor Aalborg Lokalafdeling krævet et Offer, idet Typograf VILHELM MARTINUS OLSEN den 8. ds. afgik ved Døden efter i godt tre Fjerdingaar at have været bunden til Sygelejet. Olsen, der kun blev 34 Aar, havde lært hos Bogtrykker P. Hansen, Aalborg, og arbejdede der senere som Typograf, men da hans Helbred allerede paa et tidligt Stadium begyndte at blive vaklende, flyttede han fra Sætteriet over paa Hr. Hansens Kontor, og her var den dygtige og intelligente Mand kommen paa sin rette Hylde og blev i Aarenes Løb sin Principal en uundværlig Støtte. Afdøde efterlader sig Hustru og to Børn.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

afholdes

Lørdag den 20. Februar, Kl. 8,

i Odd-Fellow-Palæet. Bredgade 28.

Den kgl. Livgardes Musik!

Den mest fortrinlige kunstneriske Assistance!

Glimrende Dekoration!

Palæets lille Sal forvandles til en vidunderlig Kineserby!

Typografernes Karneval trodser enhver Konkurrence.

Program i næste Nr.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget: *Aalborg:* Aalb. Stiftstid. 10.00, Pers. 13.00, Forretningsf. Odense 5.00, Red. Schiottz-Christensen 2.00, Journalist Houlgaard 1.00, Journalist Hagen 1.00, Faktor Madsen 2.00, Aalb. Amtstid. 10.00, Pers. 12.00, Red. Hansen 2.00, Redaktionssekretær Jordan 2.00, Journalist Wolsing 2.00, Journalist Smith 2.00, Faktor Christensen 2.00, Nordjyll.s Pers. 8.00, Bogtrykker P. Hansen 5.00, Pers. 10.00, Nordj. Soc.-Dem. 5.00, Forretningsf. Robert Nielsen 3.00, Bogtr. Leander Nielsen 5.00, Pers. 10.00 Bogtr. N. P. Jørgensen 3.00, Pers. 2.00, Bogtr. Olufsen 2.00, Pers. 2.00, Bogtr. Jul. Nielsen 1.00, Pers. 3.00, Holst Pers. 2.00, J. M. Hansen 3.00, R. Alexander 1.00, ialt 131.00; *Aarhus:* 2. Bidrag: Stentrykker Chr. Olsen 3.00, Th. Thrues Bogtrykkeri (Pers. 2 à 2.00, 3 à 1.00—2.00) 9.00, De foren. Bogtrykkeriers Trykkeri (1 à 2.00, 3 à 1.00) 5.00, De foren. Bogtr. 5.00, ialt 22.00; *Bogense:* Afdelingen 4.00; *Helsingør:* 14 Medlemmer 14.00, Bogtr. J. Rothejsen 1.00, ialt 15.00; *Hobro:* 8 Medlemmer 8.50, Redaktør Aubeck 2.00, Redaktør K. G. Kristensen 2.00, ialt 12.50; *Holbæk:* 27 Medl. 34.00, Redaktionssekr. M. Hansen 1.00, Redaktørerne Johs. Madsen 2.00, R. P. Nielsen 3.00, H. Ibsen 3.00, Holbæk-Posten 5.00, Holbæk Amts-Venstreblad 5.00, Bogtr. S. M. Olsen 2.00. Faktorerne Bigum 2.00 og Rasmussen 1.00, ialt 58.00; *Hjørring:* Lokalafd., Privatkassen og Bogtr. Jørgensen, ialt 25.50; *Horsens:* Privatkassen 75.00, Hors. Soc.-Dem. 10.00, Horsens Dagblad 5.00, Hors. Folkebl. 10.00, F. Schur & Co. 5.00, A. Backhausen 3.00, Trykkeribest. Madsen 2.00, ialt 110.00; *Kallundborg:* Kallundborg Avis 6.00, Kallundborg Folkeb. 8.00, Kallundborg Dagblad 13.00, Red. Jørgensen 2.00, Red. Holt 2.00, Redaktionssekretær Harvig 1.00, Journalist Andersen 2.00, Frk. Baustrup 1.00, Bogtr. Holte 1.00, ialt 36.00; *Kolding:* Kolding Folkebl. 5.00, Konrad Jørgensen 5.00, Red. Knud Hansen 2.00, Typograferne 99.00, ialt 111.00; *Køge:* Afdelingen 11.50, Red. Svarre 10.00, Bogholder Christiansen 1.00, Redaktionssekr. Christensen 1.00, Cand. theol. Trap 1.00, Journalist Jørgensen 1.00, ialt 25.50; *Middelfart:* Typograferne 8.00, Red. Højmark 2.00, S. Enevold Johansen 1.00, Red. H. P. Rasmussen 0.50, ialt 11.50; *Nyborg:* 14 Typografer 26.50, C. Schønemann 5.00, Faktor A. Th. Frederiksen 2.00, Nyborg Soc.-Dem. 3.00, Red. L. Hansen 1.00, Red. Egebjerg 2.00, Redaktionssekr. Schmidt 0.50, Faktor Fick 1.00, Red. Israelsen 1.00, ialt 42.00; *Nykøbing F.:* 2. Bidrag: Afdelingen 17.00 (første Bidrag paa 115 Kr. er indgaaet paa følgende Maade: Stiftstid. og Folketid. hver 10.00, Red. Frederiksen (De tusind Hjem), Loll.-Falst. Venstreblad og Soc.Dem. hver 5.00, Bogtr. Pontoppidan 4.00, Lokalkassen 25.00, 5 Ikke-Medlemmer 8.00, 31 Medlemmer 60.00), ialt 1. og 2. Bidrag: 132.00; *Randers:* Redaktør O. Elmenhoff 10.00, Faktor Chr. Petersen 2.00, Randers Venstreblad 5.00, Faktor Fl. Jørgensen 2.00, Bogtr. Rye 7.00, Faktor Chr. Nielsen 2.00, A. Woldum 5.00, Bogtr. J. Hansen 3.00, Bogtr. Sørensen 2.00, 47 Medl. 53.00, ialt 91.00; *Ribe:* 6 Medl. 6.00; *Ringsted:* Ringsted Folketidende 5.00, Venstres Folkeblad 5.00, Faktor Christensen 2.00, Red. Martin, Sorø, 2.00, 3 Journalister 3.00, Forretningsbest. Rasmussen-Krogh 1.50, 21 Medl. 23.00, ialt 41.50; *Roskilde:* Redaktørerne Christensen, Jensen og Wreschner hver 5.00, Redaktionssekr. Bork 1.00, Bogholder Carlsen 2.00, 21 Typografer 41.00, ialt 59.00; *Silkeborg:* 30 Medlemmer 48.00, Bogtr. Johansen & Jørgensen 3.00, Backhausen 2.00, Red. Sørensen 5.00, Red. Lyngby 1.00, Journalist Ax. Schmidt 2.00, Redak-

tionssekr. Egebjerg 1.00, Forretningsfører Frk. Sørensen 2.00, Hjælpearb. Erfurt 1.00, ialt 65.00; *Stege:* Tommerup 5.00, Red. Hansen 2.00, 5 Typografer hver 2.00, ialt 17.00; *Svendborg:* Afdelingen 50.00; *Thisted:* Faktor Behr 1.00; *Vejle:* Akt. Vejle Amts Folkeblad 10.00, Personalet 11.00, Redaktør Schweitzer, Amtsavisen, 5.00, Personalet 8.50, Soc.-Dem. 5.00, Redaktør Jacobsen 1.00, Personalet 3.00, Papirgrosserer Chr. Hindborg 3.00, Personalet 3.00, Bogtr. N. Udbye 3.00, Personalet 4.00, Bogtr. Chr. Høyer 1.00, Pastor S. N. Gaarde 2.00, Papirhdlr. J. P. Sørensen 1.00, ialt 60.50; *Viborg:* Principaler, Medlemmer og Ikke-Medlemmer 31.00; *Ærøskøbing:* Redaktør F. H. Andersen 5.00; *Ny typ. Forening:* 29.00; *Lyngby Afd.* 12.00; tils. 1089.00. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 2422.00.

Rettelse: I Stubbekøbing Afd.s Bidrag paa 5.00 er de 2.00 fra Redaktør Føns.

København, den 5. Januar 1909. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

8. Jan.: *Løgstør* 16.50. 11. Jan.: *Frederikshavn* pr. Blanket 15.00, *Nykøbing M.* 155.75, *Odder* 8.75, *Rudkøbing* 129.25, *Silkeborg* 232.25, *Slagelse* 200.00. 13. Jan: *Vejle* 109.00.

København, den 13. Januar 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

I Tilskud fra Kommunerne er endvidere modtaget:

12. Decbr.: *Hillerød* 37.91, *Holbæk* 60.67. 23. Decbr.: *Næstved* 109.20. 30. Dec.: *Nakskov* 49.46. 13. Jan.: *Ringkøbing* 57.63.

København, den 13. Januar 1909.
HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Lokalformænd.

Odder: Typograf JOHS. JENSEN. *Viborg:* Typograf A. THOSTRUP, Dannebrogsg. 7[1].

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Orla Lehmann Petersen, udl. 2/1 09 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Robert Holger Mogensen, udl. 9/1 09 hos Harald Jensen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Kvindeafdel.: Agnes Jørgensen, udl. 1/1 09 i Forlagstrykkeriet (arb. s. St.). Anna Kirstine Fischer, udl. 24/10 08 paa Missionstrykkeriet (arb. s. St.). Rigmor Jensen, udl. 15/12 08 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Sygeafdel.: 1155, Johnsens Hustru Olga og 1094, Chr. Randas Hustru Marie.

Aarhus, Lars Hveisel, tidl. Medlem. Randers, Rud. Jensen, udl. 29/11 08 i C. J. Ryes Bogtr. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Nykøbing F., 2119, Jens Chr. Jørgensen (Dagbladet). Silkeborg, 1414, Lorenz Jensen (Silkeb. ny Bogtr.). Skive, 2187, Vilh. Mogensen i Pl. Slagelse, 2571, Carl Edv. Petersen (Slagelse-Posten). Svendborg, 1968, C. Chr. E. Hartmann (Soc.-Dem.) og 2242, Knud V. R. Eickert (P. Meyer).

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: 2435 (1928), Sigurd F. G. Schmidt til Svendborg i Pl. Ny typ. Forening: 2242, Knud Eickert til Svendborg i Pl.

Aarhus, 1841, A. A. Rosenkilde til Horsens i Pl. Horsens, 2024, H. Edv. Hansen til Vejen i Pl. Næstved, 2101, Sofus Vald. Sørensen til Køge i Pl. Stubbekøbing, 2119, J. Chr. Jørgensen til Nykøbing F. i Pl.

Udmældte.

Københnvn: Sætterafdel.: 2501, Victor Montell (fratraadt Faget).

Aarhus, Hjælpearbejderske Charlotte Heidebrecht. Viborg, Faktor Emil Stecker (F. V. Backhausen).

Død.

København: Begravelseskassen: 1033, Edv. Guldbrandsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9. Fuldtalligt Kor. (1 a)

GUTENBERG-KORET

Lørdag d. 16. Kl. 8 prc. Sangøvelse. Lørdag d. 23. halvaarlig Generalforsamling. (4)

T. S. Den ordinære Generalforsamling afholdes Lørdag den 6. Februar Kl. 8½ pr. i Café Kristiansborg, Frederiksholms Kanal 8. Dagsorden, se Regnskabet. Forslag der ønskes behandlede bedes indsendt i Løbet af 8 Dage til Form. Vilh. Jensen, Prøvestens Allé 6[1]. (2)

M.-K. afholder sin *aarlige ordinære Generalforsamling* Søndag den 17. Jan. Kl. 11 i Nørre Central Café, Nørrebrogade 124. Dagsorden: 1. Formanden aflægger Aarsberetning. 2. Kassereren aflægger Regnskabet. 3. Valg af Styrelse, a. Formand (Mandatnedlæggelse), b. Næstformand, c. Styrelsesmedlem, 4. Eventuelt.

ANNONCER

En Linotypesætter

søger fast Plads i København eller Provinsen. Billet mrkt. »22« modt. Ekspeditionskont.

Typograph-Maskinsætter

(udd. paa Skolen i Berlin) søger Plads, helst i København. Billet mrkt. »23« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Forbundter,

der har staaet 3 Aar i Lære i en større Provins som Sætter-Trykker, søger Plads straks i København. Billet mrkt. »Forbundter 24« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En Sætter

søger Plads i Løbet af Januar. Kan paatage sig saavel *Avis-* som *Akcidensarbejde.* Billet mrkt. »20« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

ønsker Plads snarest, eventuelt som Medhjælper. Billet mrkt. »21« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg!

Nærmere Oplysning ved Henv. til
(17) CHR. J. FRØKJÆR, *Kirkegade, Esbjerg.*

Ærede Kolleger!

Undertegnede ønsker at oprette en Gitarskole (Carullis System) først i Jan. Maanedlig Honorar 3 Kr. for 2 Tim. ugentlig.
Ærbødigst
Frk. T. P. KOFOD,
Pilestræde 78, 4. Sal th.
Tr. fra 5—7 Aften.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 — KØBENHAVN DEN 21. JANUAR 1909 — XXXVI AARGANG

Til de københavnske Medlemmer!

PAA Afdelingernes Fælles-Generalforsamling Søndag den 17. ds. vedtoges med alle Stemmer mod 5 følgende Resolution:

Generalforsamlingen vedtager at iværksætte en Værkstedsindsamling til Fordel for Landsindsamlingen til arbejdsløse uden Understøttelse.

Generalforsamlingen opfordrer Kollegerne til at yde Bidrag efter følgende Skala:

For Lønninger indtil 24 Kr. 10 Øre ugl.
— fra 24—34 Kr. inkl. 25 Øre ugl.
— over 34 Kr. 50 Øre ugl.

Det bør være en Æressag at gennemføre Skalaen paa ethvert Trykkeri, og enhver Kollega bør yde sit Bidrag.

Generalforsamlingen opfordrer Forretningsudvalget til at forelægge Forbundsstyrelsen Forslag om Udskrivning af et obligatorisk Ekstrakontingent for hele Landet snarest mulig i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed.

I Henhold hertil anmodes de ærede Inkassatorer og Tillidsmænd om i **Morgen Fredag** at foretage en saadan Indsamling og gøre deres bedste for, at Skalaen bliver Grundlaget for Ydelsen.

Bidragene bedes **hver Uge** mod Kvittering paa Listen betalt til Budet. Indsamlingen bedes foretaget paa en af Inkassatorerne udfærdiget Liste, der, naar Indsamlingen slutter, bedes indsendt til Forbundskontoret.

De fra hvert Trykkeri modtagne Beløb offentliggøres hver Uge i »Typograf-Tidende«.

AFDELINGSSTYRELSERNE.

Redaktør-Valget

I.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* findes optaget 2 og i dette Nr. 2 Opfordringer til at stemme paa henholdsvis Oscar Johansen og Jul. Schrøder.

Medens Ludvig Christensen fra Aarhus anbefaler Oscar Johansen under Henvisning til hans lange Organisationsarbejde, skriver Fr. Nielsen fra Køge, at Johansen er »Styrelsens Mand«, og da dette kan opfattes, som om han er en uselvstændig Mand, har flere Kolleger, der gennem mange Aar har fulgt Oscar Johansens Virksomhed indenfor Organisationen, protesteret paa det mest eftertrykkelige imod denne Bemærkning.

Vi indrømmer gerne, at hvis Fr. Nielsens Artikel kan udlægges som ovenfor nævnt, da er det i højeste Grad misvisende, idet Oscar Johansen tværtimod er en meget selvstændig Natur, som ikke løber hverken den ene eller anden i Hælene, og det samme gælder iøvrigt ogsaa for Jul. Schrøder.

Naar Fr. Nielsen og A. Vecht ønsker, at Kollegerne ikke skal stemme paa Johansen, fordi han, i Modsætning til Schrøder, skal være Modstander af *den alm. Valgret*, er dette ogsaa en meget misvisende Fremstilling, idet saavel Oscar Johansen som Jul. Schrøder begge er lige gode Socialdemokrater.

Afstemningerne paa Delegeretmødet har selvfølgelig ikke — hvad hver eneste tænkende Kollega ogsaa véd — noget med den »almindelige Valgret« at gøre.

Ligeledes har flere Delegerede gjort os opmærksom paa, at den udsendte Stemmeseddel strider imod Delegeretmødets Beslutning, idet Oscar Johansen udtrykkelig blev opstillet til Redaktør som Nr. 1 med 60 St. og Jul. Schrøder som Nr. 2 med 44 St.

Vi beklager meget, om dette i Forbindelse med Fr. Nielsens og A. Vechts misvisende Artikler bliver medvirkende til, at Oscar Johansen mister Stemmer, som han ellers vilde have været sikker paa.

II.

(*Social-Demokratens* Hoved: »Almindelig, lige og direkte Valgret for Mænd og Kvinder fra 21 Aar«.)

Naar man staar med Stemmesedlen i Haanden og skal afgive sin Stemme ang. Redaktørvalget til Fagbladet, gælder det jo først og fremmest om at faa en frisindet Mand paa Posten, thi er der nogen Stilling indenfor Forbundet, som kræver et demokratisk Syn af sin Mand, er det Redaktørstillingen.

Jeg skal derfor nedenstaaende til Belysning af de 2 Kandidater gengive deres Udtalelser paa det nylig afholdte Delegeretmøde ang. et saa vigtigt Punkt som Valgmaaden af Forbundets Funktionærer. Udtalelserne er tagne efter Referatet i *Typ.-Tid.*, og som bekendt var Oscar Johansen selv en af Sekretærerne paa Mødet.

OSCAR JOHANSEN, København: Der skulde ansvarlig valgte Mænd til at vælge Forbundets Funktionærer. Derfor bør de vælges her paa Delegeretmødet. Forbundsstyrelsens Forslag ang. kollektive Tarifspørgsmaal bør vedtages; derved undgaas, at der ved Agitation rejses en øjeblikkelig Stemning til at forkaste et iøvrigt godt Tarifforslag, som vi jo har set i København; det lykkes saa godt som aldrig at gennemføre væsenlige Forbedringer for en anden Tarifkommission.

SCHRØDER, København: Ang. Ledelsens Valg paa Delegeretmødet udtalte han, at vi hidtil har kunnet vælge vore Folk, og dette bør ogsaa ske i Fremtiden; derved bevares bedst Tilliden til Ledelsen. Det er ikke nok, at de Delegerede vælges ved Valg blandt Medlemmerne. Den, som man vælger til Delegeret, er det ikke sikkert, man vil give Mandat til at vælge Funktionærer. Lad den almindelige Valgret træffe Afgørelsen; det er bedre end indirekte Valg. Vi bør se bort fra, om vi er Københavnere eller Provinsianere; og ved det almindelige Valg ser Medlemmerne ogsaa bort herfra. Vi bør som fremskredne Typografer ikke indføre indirekte Valg.

Naar man er gjort bekendt med ovenstaaende, synes Valget mellem de to Herrer Redaktøremner ikke vanskeligt. Det store Flertal indenfor de typografiske Arbejdere vil ikke lade sig berøve Valgretten. Vi vil ikke styres efter »Vi alene vide«-Principet.

En drilagtig Skæbne har ladet Hr. Oscar Johansen udtale sin Fordømmelse over den almindelige Valgret 8 Dage forinden han selv bejler til den.

Angaaende Julius Schrøder kun dette: Vi, som kender ham, tvivler ikke paa, at Schrøder vil evne at føre Fagbladet fremad i frisindet Aand. Hr. Schrøder beklæder for Tiden Mandater indenfor Voldgiftsretten heri Byen og i den københavnske Sætterafdelings Styrelse foruden indenfor politiske Foreninger.

Københavnere som Provinsianere! Stem paa Talsmanden for den alm., direkte Valgret; Manden, som udgaar af de menige Arbejderes Rækker

Julius Schrøder!

København, den 19. Januar 1909. ARNOLD VECHT.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 22. ds. Kl. 8 pr.

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Opstilling af 1 Forbundsstyrelsesmedlem. 3. Et Forslag angaaende Anvendelsen af de ved Tombolaen indkomne Midler. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Inkassator- og Tillidsmandsmøde

afholdes

Torsdag den 21. ds., Kl. 7½ præcis

i Sidelokalerne, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Indsamlingen i Anledning af Arbejdsløsheden. 2. Andre Forhold.

Ethvert Trykkeri bør være repræsenteret.

AFDELINGSSTYRELSERNE.

Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde.

Onsdag Eftermiddag (Fortsættelse).

DIRIGENTEN oplyste, at der udenfor Dagsordenen var indkommet nedenstaaende Forslag til Beslutning, og han henstillede til Delegeretmødet at give Sanktion til, at man behandlede det, hvilket skete.

»I Anledning af den i Vinter stedfindende overordentlig store Arbejdsløshed og deraf følgende Nød i andre Fag, vedtager Delegeretmødet at bemyndige Forretningsudvalget til at anvende en Sum af indtil 2000 Kr. som Støtte til Afhjælpning af Nøden paa det Tidspunkt, som Forretningsudvalget finder mest tjenligt, idet man forventer, at Fag, som er i Stand hertil, ogsaa yder Bidrag efter Ævne; dog under Forudsætning af, at en eventuel Landsindsamling sker gennem De samv. Fagforbund eller Fællesorganisationerne.

OSCAR JOHANSEN. CARL NIELSEN.
L. D. RASMUSSEN. VILH. WARTENBERG.«

Forslaget vedtoges énstemmigt under stærk Tilslutning.

X. *Fastsættelse af Lønninger og de Delegeredes Diæter.*

Det vedtoges at yde i Indtægtstab 5 Kr. pr. Dag (de kvindelige Delegerede 3 Kr.) og i Diæter 6 Kr. pr. Dag. Endvidere vedtoges at yde Københavnerne 4 Dages Indtægtstab og 3 Dages Diæter, de Delegerede fra Sjælland 5 Dages Indtægtstab og 4 Dages Diæter samt endelig de Delegerede fra det øvrige Land 5 Dages Indtægtstab og 5 Dages Diæter.

IX. *Opstilling af Tillidsmænd.*

Til Forbundets Formand opstilledes énstemmig VICTOR PETERSEN.

Til Forretningsfører for Provinserne ligeledes énstemmig P. HVIDTFELDT.

Til Redaktør foresloges følgende: OSCAR JOHANSEN, VALDEMAR NIELSEN, JUL. SCHRØDER og VILH. WARTENBERG; endvidere foresloges den hidtidige Redaktør F. K. MADSEN, som ikke ønskede Genvalg.

Man enedes om at indstille 2 (en som Nr. 1 og en som Nr. 2), og hvis i første Valgomgang ingen af de 4 foreslaaede fik kvalificeret Majoritet, at foretage bundet Omvalg mellem de to, som fik højeste Stemmetal.

I første Omgang fik Oscar Johansen 54 Stemmer, Jul. Schrøder 35, Wartenberg 20 og Vald. Nielsen 1 Stemme.

Ved Omvalget mellem Johansen og Schrøder indstilledes OSCAR JOHANSEN som Nr. 1 med 60 Stemmer og JUL. SCHRØDER som Nr. 2 med 44 Stemmer.

DIRIGENTEN udtalte sin Anerkendelse af F. K. Madsens Virksomhed som Redaktør af *Typograf-Tidende* i den lange Række af Aar. (Tilslutning.)

F. K. MADSEN: Havde efter Ævne gjort sin Pligt; selv om han, hvad der jo var forstaaeligt, havde været i Uoverensstemmelse med ikke saa faa, saa kunde man være overbevist om, at han altid havde handlet af Kærlighed til den Organisation, som han satte over alt. Haabede paa vedvarende Fremgang for Dansk Typograf-Forbund. (Bifald.)

Formandens, Redaktørens og Ekspedientens Løn fastsattes til henholdsvis 100 Kr., 300 Kr. og 250 Kr.

N. K. NIELSEN, Randers, stillede følgende Forslag til Beslutning:

»Det paalægges Forretningsudvalget at træffe Foranstaltninger til, at det af Staten førte Tilsyn ved Arbejde i Fabriker og ligestillede Virksomheder sker paa den af Loven tilsigtede Maade og paalægges det Forretningsudvalget hvert Aar i Januar Maaned at udsende Spørgeskemaer til hver Afdeling for derigennem at erfare, om Tilsynet er betryggende og om alle Sundhedsvedtægtens Bestemmelser overholdes«.

Anledningen til dette Forslag var — som sikkert alle, der kender noget til Forholdene ude i Provinserne, véd, — at hvad der gøres med Hensyn til Sundhedsbestemmelser er saa uendelig lidt, at det er nødvendigt, at der fra Forbundets Side gøres noget alvorligt for at faa Forholdene forbedrede paa dette Omraade. Endvidere bør de københavnske Sundhedsbestemmelser optages i Provinstarifen.

MARTIN OLSEN: De samvirkende Fagforbund ønskede at indsamle Statistiske Oplysninger ang. Sundhedsforholdene i alle Fag. Man vilde behandle denne Sag paa Fagforbundenes Generalforsamling og der indbyde Medlemmerne af Arbejderforsikringsraadet. Derfor vilde han anbefale at vedtage det stillede Forslag.

Forslaget vedtoges énstemmigt.

Det vedtoges at yde Funktionærer paa Rejse 8 Kr. i Diæter.

Derefter hævedes Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde Kl. 7.

DA Arbejdet ved *Nordjyllands Social-Demokrats* Ekspedition til visse Tider lægger saa meget Beslag paa min Tid, at jeg ikke altid vil kunne deltage i Forbundsstyrelsens Møder, ønsker jeg at udtræde af Forbundsstyrelsen med indeværende Valgperiode. Jeg benytter Lejligheden til at bringe Kollegerne Landet over min Tak for den Tillid, de har vist mig, ligesom jeg takker mine Kolleger i Forbundsstyrelsen for godt Samarbejde i den forløbne Tid.

Aalborg. den 14. Januar 1909. ROBERT NIELSEN.

Redaktør-Valget.

NEDENSTAAENDE er udsendt som Cirkulære paa Trykkerierne.

I Anledning af det forestaaende Redaktørvalg til *Typ.-Tid.* opfordrer undertegnede Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund ærede Kolleger at stemme paa den Mand, der i over en halv Menneskealder har gjort et stort og uegennyttigt Arbejde indenfor vor Organisation, nemlig OSCAR JOHANSEN.

At give en Karakteristik af denne Mand, anser vi ikke for nødvendigt, da han er kendt af alle for sin frisindede, rettænkende og humane Tankegang, kendt som en god Kammerat og trofast Ven, altsammen Egenskaber, som desværre ikke alle indenfor den saakaldte yngre Opposition kan siges at være i Besiddelse af; han ejer tillige den *Aandsdannelse*, der er absolut nødvendig for en Mand, der staar i Spidsen for *vort* Fagblad, saafremt dette skal skaffe os Respekt i Modstandernes Lejr. Har vi en daarlig Redaktør, lider hele Organisationen derunder; og det gælder da for os om at vælge en Mand, som vi kan stole paa og som *kan* føre en Pen. OSCAR JOHANSEN's udmærkede Egenskaber i denne Retning kender vi alle gennem Fagbladet, og selv om han ikke paa Generalforsamlingerne er en Mand af det store og fede Ord, saa er han den Mand, vi bedst er tjent med i dette Tilfælde, hvor det er os en Æressag at hævde Bladets Position og Anseelse. At OSCAR JOHANSEN tillige er en af vore egne, har han desuden for ganske nylig givet et glimrende Eksempel paa.

Vi opfordrer derfor *alle* Kolleger til i egen Interesse at stemme paa OSCAR JOHANSEN til Redaktør af vort Fagblad.

Medlemmer i Nationaltrykkeriet:
CHR. AARVIG. JOH. HANSEN. FERD. HANSEN.
A. JENSEN. O. MØLLER.

Ovenstaaende er tiltraadt af 158 Kolleger fra forskellige Trykkerier.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 2. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Herning«. Forhandlingshogen blev oplæst og godkendt. — FORMANDEN aflagde en kort Beretning fra Delegeretmødet; han omtalte de vigtigste Forhandlingspunkter: Udmeldelsen af De Samvirkende, *Typ.-Tid.*, Styrelsen og de Delegeredes Antal. Han anbefalede til den Tid at stemme paa Oscar Johansen som Redaktør af *Typ.-Tid.* — Saavel Forbundsregnskabet som Lokalkassens Regnskab godkendtes. — FORMANDEN fremlagde Oversigt over Lokalkassens Virksomhed i 1908. Til Efterretning. — Til Formand for 1909 genvalgtes S. A. PETERSEN med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes iøvrigt CHRISTIANSEN og BENDIXEN. Suppleant: HARTMANN. — Til Revisor genvalgtes ANT. JENSEN. Suppleant: Faktor CHRISTENSEN. — Kontrahenter til *Soc.-Dem.*: FORMANDEN og MORGENSTERN genvalgtes. Suppleant: BOYE. — Repræsentant til Arb. Fællesbageri: HARTMANN. — FORMANDEN udviklede en Plan gaaende ud paa, at Afdelingen oprettede et Fanefond. Foreslog

at yde 10 Øre ugentlig. ANT. LARSEN og L. RASMUSSEN kunde ikke gaa med hertil. Fra forskellige Sider foresloges det at foranstalte en eller anden Fest afholdt til Fordel for en Fane. SV. CHRISTENSEN foreslog af Lokalkassen at yde 5 Kr. Kvartalet til et Fanefond. Dette Forslag vedtoges. Som Formand for Fanefondet valgtes MORGENSTERN. — Det tillodes Bestyrelsen at bestemme Lokalkassens Tilskud til Sammenkomsten i Februar Maaned. — Til Stede var 12 Medl. — I et følgende Møde konstituerede Bestyrelsen sig med L. RASMUSSEN som Næstformand og MORGENSTERN: Sekretær (Genvalg). M—N.

— — —

Paa Forlangende af 4 Medlemmer afholdt Herning Lokalafdeling Ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 15. Januar paa Hotel »Herning«.

2 Medlemmer havde i Anledning af Oprettelsen af ovennævnte Fanekasse nægtet at betale Kontingent til Ekstrakassen.

FORMANDEN bød Velkommen og foreslog Valg af en Dirigent. L. RASMUSSEN valgtes enstemmigt. FORMANDEN meddelte, hvad Sagen drejede sig om, og foreslog, at vi blev ved det paa den ordinære Generalforsamling vedtagne. ANT. LARSEN foreslog at ophæve den paa forrige Generalforsamling vedtagne Beslutning imod at de 2 Medlemmer betalte 10 Kr. hver til Ekstrakassen og de øvrige Medlemmer 5 Øre ugentlig til en Fanekasse.

Efter en længere Diskussion, hvori de fleste Medlemmer tog Del, vedtoges et af ANT. JENSEN stillet Forslag om, at der af Ekstrakassen ydes 5 Kr. Kvartalet til Fanekassen — ialt et Tilskud paa 150 Kr. — og ekstra 50 Øre ugentlig i Sygehjælp i de første 40 Uger (de to Medl. Kontingent). Dermed var den Sag i Orden.

Næste Sag paa Dagsordenen var en Meddelelse fra Formanden om Indsamling til de Arbejdsløse. Det vedtoges at henvise til, at der paa Delegeretmødet var bevilget et Beløb af 2000 Kr. af Forbundskassen. Det overlodes til Bestyrelsen at udsende Lister, om det skulde vise sig, at det indkomne Beløb ikke var tilstrækkeligt.

Under Eventuelt besvarede FORMANDEN et Par af BENDIXEN stillede Spørgsmaal. L. D. C.

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 8. Januar, Aften Kl. 8, i Koncertsalen. — Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Velkommen og fremlagde det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal, der balancerede med 450 Kr. 83 Øre. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 83 Øre; ordinært Kontingent 420 Kr.; tilbagebetalt Laan 10 Kr.; andre Indtægter 6 Kr., ialt 450 Kr. 83 Øre. — Udgift: Rejseunderstøttelse 31 Kr. 25 Øre; Understøttelse paa Stedet 88 Kr. 75 Øre; Sygeunderstøttelse 207 Kr.; indsendt til Hovedkassen 109 Kr.; Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning 14 Kr. 83 Øre, ialt 450 Kr. 83 Øre. — Regnskabet godkendtes. — Lokalkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes ligeledes; det balancerede med 88 Kr. 44 Øre.

Derefter aflagde de Delegerede, d'Hrr. SØRENSEN og FREDERIKSEN, Beretning fra Delegeretmødet.

Under Eventuelt fremkom der fra M. FREDERIKSEN Forslag om at afholde en Vinterfest i Lighed med de foregaaende Aar, og da der viste sig god Stemning herfor, nedsattes et Udvalg, som skulde søge Festen arrangeret. Dette Udvalg kom til at bestaa af J. P. SØRENSEN, SCHMIDT og BOESEN. — Halvdelen af Lokalafdelingens Medlemmer havde givet Møde. B.

Fredericia Lokalafdeling

holdt Lørdag den 9. Januar ordinær Generalforsamling paa den folkelige Forsamlingsbygning.

Formanden dirigerede.

Formanden, MAGNUS SØRENSEN, oplæste Regnskabet og aflagde Beretning for det svundne Aar, som begge Dele godkendtes enstemmigt. — Derefter foretoges der Valg af følgende Tillidsposter: Form., MAGNUS SØRENSEN, genvalgtes med Akklamation, ligeledes Næstformanden CHR. HANSEN. Til Sekretær valgtes ALFRED NIELSEN. Til Repræsentanter i de samv. Fagforbund valgtes HEINR. HANSEN og genvalgtes Formanden. Til Repr. for *Fred. Soc.-Dem.* genvalgtes HEINR. HANSEN og CHR. HANSEN. Til Revisorer B. D. JOHANSEN og HEINR. HANSEN. Til Bestyrelsen valgtes FORMANDEN, HEINR. HANSEN og ALFRED NIELSEN. — Det vedt. at forhøje Lokalkassens Kontingent til 10 Øre ugentlig og fremtidig udbetale 1 Kr. 25 Øre pr. Dag til Ikke-Understøttelsesberettigede Kolleger. — Repræsentanten fra Delegeretmødet, HEINR. HANSEN, gav herefter en meget udførlig, letfattelig og interessant Beretning fra Delegeretmødet, for hvilket Form. takkede og Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. — Sluttelig vedtog man at stifte en selskabelig Forening for ad den Vej at styrke og bevare Kammeratskabsfølelsen indenfor vort Fag.

Fredericia, d. 10. Januar 1909. M.—s.

Nær og Fjærn.

Spørgeskemaerne ang. Arbejdsløsheden, som er udsendt paa Foranledning af De samvirkende Fagforbund, er ikke indsendt fra alle Afdelinger, hvilket er højst uheldigt. De bør indsendes til Forretningsudvalget, selv om der ikke er arbejdsløse i Afdelingen; thi ellers bliver der et Hul i Opgivelsen over Arbejdsløshedens Omfang, idet denne jo baade skal opgøres forbundsvis og byvis. Det sidste sker jo paa andet Sted; derfor er Indsendelsen nødvendig. Naar Skemaet kun udfyldes med Tal og Navn, kan det indsendes som Tryksag. Med det tredie Spørgsmaal menes, hvormange af de eventuelle Arbejdsløse der er uden Understøttelse. HVIDTFELDT.

Typografernes Sangforening afholder sin 63. Aarsfest Lørdag den 30. Januar Kl. 8 i Prins Wilhelms Palæ. Koret, under Ledelse af kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, møder frem med et lødigt Program af Korsange, hvorimellem flere Nyheder. Assistance ydes af saa fremragende Kræfter som Fru ANNA GNUDTZMANN, der foredrager sine nyeste Viser, og kgl. Kapelmusikus LUDV. HEGNER, der spiller egne Kompositioner for Kontrabas. — Billetter faas hos Sangforeningens Medlemmer og Tegning til Fællesspisningen modtages af Styrelsen. Efter Koncerten Bal til Kl. 4.

Vor Kollega, Holger Rasmussen, der i ca. 5 Aar har arbejdet paa *Horsens Social-Demokrat* som Beregningssætter, er fra 1. Januar ansat ved Bladets Redaktion.

Et nyt Kursus i Samfundslære vil under Ledelse af Assistent, Cand. polit. HELGE SMITH blive afholdt i Rosengaarden 14 hver Fredag Aften i Februar og Marts. Undervisningen vil blive samlet om Danmarks-Befolknings-Forhold og sociale Lovgivning. Nærmere Oplysning gives og Indmældelser modtages paa Sekretariatet, Sagasvej 14.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

førstkommende Søndag den 24. ds., Kl. 11 præcis

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. STYRELSEN.

Typografernes Sangforenings 63. Aarsfest

Lørdag den 30. Januar 1909 Kl. 8

i Prins Wilhelms Palæ.

PROGRAM:

Korsange: L. J. HANSEN: Fædrelandssang. N. W. GADE: Taarnvægterens Sang. A. GULDBRANDSEN: Sangaften.

Fantasi for Kontrabas: Kgl. Kapelm. **Ludv. Hegner.**

Viser og Sange: Fru **Anna Gnudtzmann.**

Korsange: V. KALHAUGE: Vikingesang. NAATER: Aftenen. P. HELLMUTH: Bovbjerg.

Viser og Sange: Fru **Anna Gnudtzmann.**

Solo for Kontrabas: Kgl. Kapelm. **Ludv. Hegner,**

Korsange: KRUG: Soldatermarsch. O. LINDBLAD: Naturen och hjärtat. BELLMAN: Fredm. Ep. Nr. 38.

Dirigent: Kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

Kl. 11: *Fællesspisning.* — *Bal* til Kl. 4.

Billetter à 75 Øre faas hos Medlemmerne. (1b)

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 14. Januar 1909.

1. De sædvanlige Nytaarshilsener var udvekslede.

2. Cirkulære fra De samv. Fagforbund ang. Oprettelsen af et Arkiv samt Forslag til et Regulativ for samme. Ændringer indkaldes til senest 15/3 09.

3. Cirkulære fra De samv. Fagforbund ang. Understøttelse i Anl. af Arbejdsløsheden. Fra Afdelingsstyrelserne i København meddeltes det, at man ønskede at foreslaa et obligatorisk Kontingent, saaledes at der af Lønninger paa indtil 24 Kr. svaredes 10 Øre, fra 24—34 Kr. 25 Øre og derover 50 Øre. Da dette imidlertid strider imod Forbundets Love, henstilles det at lade Indsamlingen foregaa ad frivillig Vej. Med Hensyn til Understøttelse af egne Arbejdsløse, som ikke oppebærer Understøttelse, vedtoges det at indsende disses Antal til den fælles Understøttelse. Der forelaa Oversigt over de Arbejdsløses Antal i København.

4. Beslutning toges i den mod *Typ.-Tid.* tidligere omtalte Retssag.

5. Indberetning forelaa fra Mæglingsinstitutionen ang. Paaklage om Forholdene i et københavnsk Dagblad. Enkelte Spørgsmaal var henvist til Voldgift; et andet til Forhandling mellem Organisationerne.

6. Meddelelse fra Org. for Bladudgiverne, at Opsigelsen af Tarifen var rettidig modtaget samt Udtalelse af Haabet om, at man ad fredelig Vej kunde opnaa en ny Tarif.

7. Anmodning fra et Blad i Grenaa om at maatte holde 3 Lærlinge. — Kan ikke tiltrædes, da Dispensationen er i Strid med Tarifen.

8. Ved Oprettelse af Hobro Afdeling var Lemvig og Struer underlagt Holstebro Afd. som Filialer; man ønsker i Holstebro, at Lemvig Afdel. fortsat skal sortere under Ringkøbing Afdel. — Tiltrædes for saa vidt ingen Indvending rejses fra Filialen.

9. Holstebro Afdel. anmoder om Administrationstilskud paa 25 Kr., subsidiært de i de nye Love fastsatte 1 Kr. pr. Medlem. — 15 Kr. bevilges.

Til **Juleuddelingen** har jeg siden sidste Liste modtaget:

Aage Jørgensens Pers. 7.00, Nielsen & Lydiches Trykkerpers. 34.60, Bøhms Pers. 5.25, Arbejdsløshedsfesten (Rest) 181.27, Bogtr. P. Møller 2.00, Birchs Pers. 2.25, Ihrichs Pers. 3.90, Anthon Larsen 6.00; tils. Kr. 242.27. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 3044.34.

LAUR. JENSEN.

Til **Juleindsamlingen** har jeg endvidere modtaget fra Ringsted Afd. Redaktør Christensen 2 Kr., ialt fra Ringsted 43.50.

Med det tidligere indkomne 2424.00.

København, den 19. Januar 1909. P. HVIDTFELDT.

For al udvist Opmærksomhed og Venlighed ved mit Jubilæum den 1. ds. bringes herved min hjærteligste Tak.

Odense, Januar 1909. Med koll. Hilsen

N. CHR. CLAUSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

14. Jan.: *Faaborg* 64.75, *Skanderborg* 22.50, *Fredericia* 134.25, *Grenaa* 34.75, *Helsingør* 184.25. 18. Jan.: *Aalborg* pr. Blanket 200.00, *Assens* pr. Bl. 50.00, kont. 21.75, ialt 71.75, *Esbjerg* pr. Bl. 200.00, kont. 251.00, ialt 451.00, *Horsens* 297.25, *Nakskov* 207.50, *Næstved* 376.50, *Odense* 1420.00, *Skive* 192.50, *Svendborg* 170.00, *Viborg* 177.75. 19. Jan.: *Holbæk* 118.75, *Kolding* 449.05, *Roskilde* 236.15, *Stege* 72.00.

København, den 19. Januar 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Assens: Typ. V. LUCAS, Amtsavisen. *Holbæk:* V. NICOLAISEN, Socialdemkr. Kontor. *Svendborg:* Formand Typ. L. CHR. NIELSEN, Sociald. Kasserer Typ. SØREN JENSEN, Vilhelmskildevej 1, træffes 12—1 og 6½—8. *Kallundborg:* Typ. CHR. JERLØV, Folkebl. (Privat Lindegade 3 fra 1—1½.)

København, den 19. Januar 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Stereotypør Chr. Petersen (Politiken), tidl. halvtbetal. Hjælpearbejder Bertel Johan Simonsen (Hertz). Trykkerafdel.: Rud. Ehbrecht, udl. hos Ehbrecht ¼ 04 (Ehbrecht). Kvindeafdel.: Alma Hansen, ud. ¼ 08 hos Schultz (arb. s. St.). Oda Hansen, udl. ¼ 09 hos Gustav Jensen (arb. s. St.). Agathe Olsen, udl. hos Axel Holm (arb. hos Holger Meyer). Sygeafdel.: Georg Kattes Hustru Olga.

Esbjerg, L. Eickhardt, udl. 1. Maj 1886 Vestjyll. Dagbl. i Varde (tidl. Medlem). Udslettet for Restance i Esbjerg 1906. Odense, Paalæggerske Erna Petersen (Arbejderpartiets Bogtr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2526, Ivan P. Carstensen fra Aalborg (Eksprestr.).

Hobro, 1923, Carl Aug. Samson (Hobro Avis). Horsens, 1841, A. N. Rosenkilde (Avisen) og 974a, Victor Jensen (arbl.). Kolding, 1509, Erik L. Madsen (arbl.) og 2024, Hans Edv. Hansen (Eksprestr., Vejen). Odense, 2054, Jens Hansen (arbl.). Randers, 2477, Magnus O. Christiansen (Venstrebladet).

Bortrejste.

København: Trykkerafdel.: 260, Carl Madsen til Aarhus i Pl.

Aalborg, 2526, Ivan Carstensen til Kbhvn. (arbl.), 2187, Wilbeck Mogensen til Skive i Pl. og 9919 (norsk), R. Alexander (paa Rejse). Horsens, 2477, M. O. Christensen til Randers i Pl. og 1084, Chr. Sørensen Kjeld (paa Rejse). Kolding, 2014, Niels Jensen (paa Rejse). Odense, 2054, Jens Hansen til Vejle (arbl.). Næstved, 1734, Joh. L. Christiansen til Udl. Silkeborg, 2329, Vald. Sejersen til Assens i Pl.

Udmældte.

København: Kvindeafdel.: 2513, Hansigne Hansen og 2398, Oda Ellingsen (begge fratraadt Faget).

Død.

Aalborg, 903, Wilh. Olsen.

DEN TYP. TRYKKERFORENING

Kontingentet til Trykkernes private Begravelseskasse er fra 1. Januar 1909 forhøjet fra 35 til 40 Øre Kvartalet i Henh. til Sygekasseinspektoratets Anmodning og Generalforsamlingens Beslutning. Begravelseshjælpens Størrelse bliver uforandret. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9. Fuldtalligt Kor. (1a)

GUTENBERG-KORET

Lørdag d. 23. Kl. 8 prc. Sangøvelse. Derefter Generalforsamling. (4a)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *Generalforsamling* Fredag d. 29. ds. i Pilestræde Nr. 51. STYRELSEN.

ANNONCER

En Linotypesætter

søger fast Plads i København eller Provinsen. Billet mrkt. »22« modt. Ekspeditionskont.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »26« modt. Ekspeditionskontoret.

Faktorplads søges.

En dygtig, veluddannet Typograf, der i en Aarrække har ledet Arbejdet i et større Trykkeri, søger straks eller til 1. April Plads som Faktor eller Ombryder. Billet mrkt. »25« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg!

Nærmere Oplysning ved Henv. til (17) CHR. J. FRØKJÆR, *Kirkegade, Esbjerg.*

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier. Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539x.*

Træffes: Form. 10—4. Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens

Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (12)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, repareredе paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 29. JANUAR 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Onsdag den 3. Februar, Kl. 8½

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. STYRELSEN.

Til Medlemmerne!

MED dette Numer slutter jeg min 10aarige Virksomhed som vort Fagblads Redaktør. Jeg vil derfor gerne gennem disse Linjer have Lov til at bringe Kollegerne Landet over min bedste Hilsen og Tak for de svundne Aar. Det er med Vemod, jeg forlader den Stilling, som Kollegerne i de mange Aar har betroet mig. Vel véd jeg, at min Virksomhed som Redaktør har været Genstand for Kritik; men jeg har haft og har vedblivende den Bevidsthed, at mine Handlinger altid har været dikterede af Kærlighed til mit Fag — af Kærlighed til den Organisation, i hvis Ledelse jeg har haft Sæde fra min tidligste Ungdom.

Det var under store Betænkeligheder, at jeg for 10 Aar siden lod mig vælge til Redaktør; thi jeg følte, hvad det betød at staa som den ansvarlige Leder af et Organ, der hver Uge skulde være Budbringer for alt det, der rørte sig indenfor den typografiske Verden, og tilmed stod Centralisationen og Dannelsen af vort Forbund for Døren. Men heldigvis var Kammeratskabsfølelsen og Tilliden indenfor Kollegernes Kreds saa stor, at det Hverv, jeg den Gang paatog mig, ikke blev vanskeligt at røgte. For mit Vedkommende har de svundne Aar været en lykkelig Tid; thi selv om der ofte har været stærke Brydninger om Midlerne, der skulde anvendes, og Vejene, der skulde vandres — om Maalet har der altid hersket Enighed.

Min Tak skal derfor ikke alene lyde til de Kammerater, der er kommet mig i Møde med Sympati og Forstaaelse, men den skal ogsaa lyde til de Kolleger, som jeg nu og da har krydset en Klinge med — thi dette sidste har ikke mindst bevirket, at jeg følte det store Ansvar, der ligger i at være *Typograf-Tidendes* Redaktør.

Den 28. Januar 1909.

Med koll. Hilsen
F. K. MADSEN.

Redaktør-Valget.

I de to foregaaende Numre af »*Typ.-Tid.*« har forskellige Indsendere været fremme paa Arenaen i Anledning af min Kandidatur til Redaktør-Posten og fremstillet det saaledes for Forbundets Medlemmer, som om den almindelige Valgret og Ytringsfriheden stod i Fare, hvis jeg blev valgt til Redaktør.

Denne Fremstilling er saa langt fra Sandheden som muligt, og jeg er overbevist om, at den fremførte Kritik kun bundede i for enhver Pris at forhindre mit Valg, uden Hensyn, om de Motiver man brugte hertil var mere eller mindre hæderlige.

Enhver, der har fulgt det mindste med i Organisationslivet indenfor vort Fag i de sidste Snes Aar, vil vide, at mine Bestræbelser altid har været uegennyttig efter Evne at virke for, at vort Fags Udøvere har kunnet opnaa saa store Fremskridt som muligt. Men jeg hører ganske vist ikke til dem, der mener, at hvad Hovedledelsen foretager sig eller foreslaar, skal mødes med Mistillid og som stridende mod Fagfællernes Interesser. Der er jo desværre indenfor vort Forbund en Del Medlemmer, som *altid* opponerer og som lægger Ledelsen for Had og fremstiller den som hørende til en anden Samfundsklasse, fordi de er valgte til vore Tillidsmænd. Hvis man, fordi man ikke kan gaa med hertil, er Ledelsens Mand, ja, saa er jeg det fuldt og helt; jeg har altid set med Anerkendelse paa det store Arbejde, som vort Forbunds ledende Mænd har udrettet til Gavn for vort Fag, og jeg er sikker paa, at det ogsaa i Fremtiden skal lykkes den besindige Del af Danmarks Typografer at holde de Rumlere udenfor Ledelsen, som kun har de store Ord og som (hvis de faar Lov dertil) kan slaa mange Aars Organisationsarbejde i Stykker.

Med Hensyn til Valget af Forbundets Ledelse staar jeg gerne ved mine Udtalelser om, at Ledelsen bør vælges paa Delegeretmødet, hvor man kan fremføre, hvad der taler for og imod de paagældende; og de Delegerede, som jo er valgte ved alm. Afstemning og saaledes Udtryk for Medlemmernes Anskuelser, vælger her med Ansvar de Tillidsmænd, som Forbundet er bedst tjent med. Anderledes ved Valg over hele Landet. Jeg skal nævne, at endskønt Delegeretmøder ved forskellige Lejligheder enstemmigt har opfordret en Tillidsmand til vedblivende at virke for sine Fagfæller, saa har det stadig vist sig, at der ved de efterfølgende Valg Landet over har været en Lunkenhed ved Afstemningen, som hverken den Paagældende eller Forbundet har været tjent med. Jeg skal i Forbindelse hermed minde om, at denne min Anskuelse staar jeg ikke ene med, idet, iblandt mange andre, den typografiske Sætterforenings Formand (Viggo Christensen), *der jo hører til Socialdemokraternes venstre Fløj*, meget energisk har virket for Valg af vore Tillidsmænd paa Delegeretmødet ud fra den samme Betragtning. Valget af vor Forbundsledelse har absolut intet med politisk Valg at skaffe.

Min Stilling til Forbundsstyrelsens Forslag angaaende de kollektive Aftaler er aldeles klar og bygget paa de Erfaringer, som er vundne i Aarenes Løb. Naar ved Tarifbevægelser vor Hovedledelse efter langvarige Forhandlinger kommer med et Forslag til en Tarif, som de er kommet overens med Arbejdsgiverne om (og som de tilraader Medlemmerne at stemme for), saa kan man være sikker paa, at der er gjort alt, hvad der overhovedet kan gøres, for at fravriste Bogtrykkerne Indrømmelser *ad fredelig Vej*. I saadanne Tilfælde vilde det kun være til Skade for vort Fag, hvis det lykkedes at oparbejde en Misfornøjelse med det opnaaede og faa Medlemmerne til at forkaste et som Helhed godt Tarifforslag, hvilket f. Eks. skete i 1906, hvor man ad Forhandlingens Vej havde tilkæmpet sig den 8-Timers Arbejdsdag, hvorom man i Forvejen var enige om, at alle Bestræbelser skulde samles. Saa er det min fulde og faste Overbevisning, at efter en Forkastelse af et Tarifforslag, som begge Parter er enige om, opnaas der saa godt som aldrig nævneværdige Fordele ved nye Forhandlinger. Spørgsmaalet er da, om man paa Grundlag af en øjeblikkelig oparbejdet Stemning skal føre vort Fag ud i en Kamp, hvis Resultat dog altid er tvivlsomt. Nej, i saa Tilfælde bør et indkaldt Delegeretmøde træffe Afgørelsen med det Ansvar for Øje, hvis Rækkevidde de enkelte Medlemmer ikke kan se. Men forøvrigt er Sagen jo den, at Delegeretmødet *med alle Stemmer* mod 1 vedtog Forbundsstyrelsens Forslag om de kollektive Aftaler, kun med den Ændring, at Repræsentanternes Antal fra København ved denne Lejlighed bliver lige saa stort som Provinsernes tilsammen, en Ændring, som i Virkeligheden ikke vil spille nogen Rolle, da Provinsianere og Københavnere ikke vil stemme mod hinanden, men sikkert for den langt overvejende Dels

Vedkommende stemme for det, der tjener til vort Fags Bedste; men Ændringen var jo en Indrømmelse til den Ængstelse, som raader indenfor visse Kredse af Fagfæller i København. —

De ærede Indsendere glemmer at tilføje, at med Hensyn til Forbundsstyrelsens Forslag om, at Forretningsudvalget skulde redigere »Typ.-Tid.«, var jeg imod dette, ikke fordi jeg nærer Mistillid til Ledelsen, men fordi jeg mener, at det baade for Forbundets og Forretningsudvalgets egen Skyld vil være heldigst at have en ansvarlig og selvstændig Mand til at lede Bladet; han bør selvfølgelig aldrig undertrykke Ytringsfriheden, tværtimod; men han bør kritisk gennemse det indsendte Stof, retlede Indsenderne og sigte Stoffet, saa man ikke altfor hyppig er udsat for Gentagelser, samt sidst men ikke mindst ved sin Ledelse af Bladet altid have for Øje, hvad der tjener alle hans Fagfæller til Gavn og aldrig begunstige en ensidig Betragtning.

København, 26. Januar 1909. OSCAR JOHANSEN.

Nye Bøger.

»Gnister.«

Vor Kollega CHARLES JENSEN, der arbejder i »*Demokraten*« i Aarhus, og som for et Aars Tid siden debuterede som Forfatter med Bogen »Paa Valsen«, der var en Skildring af den farende Svends Oplevelser, naar han er paa Rejse, har kort før Jul atter udsendt en Bog, som han kalder »Gnister«. I Modsætning til »Paa Valsen«, hvor Forfatteren fortæller om Livet, som det former sig for en fattig Svend derude i det Fremmede, saa omhandler »Gnister« vore hjemlige Forhold. Det er en Samling humoristiske Fortællinger i Smag med Maglekilde Petersens, hvor de optrædende Personer i Dialekt og paa deres egen Manér fortæller om de mangfoldige Genvordigher, Livet byder paa, og hvori vi alle finder et og andet, som vi synes selv at have været med til.

»Gnister« egner sig udmærket til Oplæsning i smaa private Selskaber, dog tror vi næppe mange forstaar de Historier, hvor Forfatteren lader Personerne tale i vestjydsk Dialekt — det kan være meget morsomt for den, der har Tid til at studere det igennem, men som Oplæsning virker det for tungt.

»Hertz's blaa Bog.«

Næsten hvert Aar udgaar der fra HERTZ's Bogtrykkeri en eller anden lille Ting, som rækker ud over det dagligdags og derfor vækker Opmærksomhed blandt Publikum. Saaledes ogsaa i Aar. Fra Trykkeriet er udsendt en lille Lommebog, der kaldes »Hertz's blaa Bog«. Som bekendt giver »Blaabogen« Underretning om Ting, der ellers er en dyb Hemmelighed for den store Offentlighed, og det samme kan siges om »Hertz's blaa Bog«. Har man den ved Haanden, kan Besidderen al Tid blive sat i Kundskab om de i det praktiske Liv mest forekommende Ting.

For Typografer og Bogtrykkere er den i særlig Grad praktisk. Kollegerne behøver saaledes aldrig at være i Tvivl om, hvad Tarifen indeholder om dette eller hint Arbejde — har de »Hertz' blaa Bog« i Lommen, kan de blot tage den frem, thi baade Provinsernes og Københavnernes Tarif findes optrykt i Bogen; men desforuden findes der en Mængde andre nyttige Oplysninger. Vi nævner bl. a.: Kalender, Næringsbeviser, Stempel-Takster, Telegram-Takster, Mønt- og Metersystemet, Svendeprøvers Aflæggelse i Provinserne, Tryknings-Skala, Skriftstørrelser, Kalkulationstabel, forskellige Lovparagrafer vedrørende Trykkeriforhold osv.

Billetsalget til vort Karneval.

FESTUDVALGET fører hvert Aar Krig mod fremmede eller Kolleger, der ønsker at slaa Mønt paa den stærke Efterspørgsel, vore Billetter er Genstand for.

Tiltrods for at man vaager stærkt over, at der ikke bliver solgt Billetter til andre end Medlemmer af Forbundet, ser man dog hvert Aar Billetter averteret offentlig. Karnevalet er imidlertid en Foreningsfest, hvortil der intet som helst offentligt Billetsalg maa finde Sted. Ifald saadant sker, kan og har det voldet Organisationen og Karnevalet Fortræd. For et Par Aar siden maatte Organisationen bøde 35 Kr. til Politikassen i en saadan Anledning; det lykkedes at finde den Kollega, der havde udbudt Billetterne offentligt, og han maatte for at undgaa videre organisatorisk Tiltale indvilge i at betale Bøden.

Hvis et lignende Forhold igen skulde føre vort Karneval i Politiets Klør, vil Bøden blive betydelig større, hvorfor det er en ukammeratlig Handling af Kolleger at udsætte vort Karneval derfor, blot for paa en meget ufin Maade at tjene nogle lumpne Kroner.

I Aar blev Festudvalget i højeste Grad duperet ved i *Politiken* at se en Annonce om Billetter, forinden Billetmanuskriptet endnu var leveret til Bogtrykkeren.

En foretagen Undersøgelse har givet til Resultat, at der paa en indlagt Billet er kommet følgende Brev:

Hr.....

De beder mig opgive Prisen paa Billetter til Typografernes Karneval; den er ca. 4 Kr. Stykket efter Overenskomst; det vil rette sig efter, hvormange De ønsker, hvilket De godhedsfuldt bedes meddele mig omgaaende, da Billetterne er meget efterspurgte i Aar og ikke til at skaffe efter denne Uges Udgang.

$^{24}/_{1}$ 1909. Med megen Agtelse

J. MEYER,
Lyngbyvej 17, 1. Sal.

Den paagældende er en Kollega, Stereotypør. Maaske har vedkommende ikke vidst, hvilken Risiko han paadrager Organisationen.

Den Omstændighed, at det er muligt ad Omveje at opdage slig Færd, maa imidlertid være ligesindede Kolleger en Advarsel.

FESTUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Sætterafdelingens Medlemmer erindres om Generalforsamlingen førstk. Onsdag Aften Kl. $8^{1}/_{2}$.

Den til i Søndags indvarslede Generalforsamling blev, paa Grund af ringe Tilslutning, ikke afholdt. Medlemmerne anmodes imidlertid om at give talrigt Møde paa Onsdag.

Alle Trykkeriarbejdere, uanset om de er Medlemmer af Brancheklubben, anmodes om at komme til Stede ved Generalforsamlingen i Aften i Pilestræde 51. (Se omst. Annonce.)

Dødsfald. Med JØRGEN THOMAS JØRGENSEN, der i Lørdags — altfor tidligt — afgik ved Døden, har den typografiske Stand mistet en af sine dygtigste Udøvere. Udlært i Nykøbing paa F. kom han efter et Par Aars Forløb til København, hvor han først arbejdede hos Axelholm, senere hos Schultz, hvorefter han Aar 1900 fik Arbejde i Langkjærs Bogtrykkeri. De Sættere, der i Aarene 1900—05 arbejdede sammen med Jørgensen her, véd at fortælle om den ganske enestaaende Dygtighed, hvormed han berigede Faget med smukke typografiske Arbejder, udført med en Hurtighed, der forbløffede. De, der endnu er i Besiddelse af D. B. F. M.s 1. Numer, vil i Omslaget kunne se en lille Prøve paa hans Evner som Annoncesætter.

Fra Efteraaret 1905 fik han Ansættelse i Forlagstrykkeriet, hvor han ogsaa forstod at sætte sit Præg paa Arbejdet.

De faa Kolleger, der kendte ham fra hans yngre Svendeaar og mindedes hans glade og friske Syn paa Livet, kunde vanskeligt forstaa det knappe og tillukkede Væsen, der paa det sidste karakteriserede ham, og som paa mange virkede frastødende; men bag dette utilgængelige Ydre skjulte sig en nobel og retskaffen Karakter.

Begravelsen vil foregaa i Stilhed.

Kunde der paa en eller anden Maade, f. Eks. i Foreningen for Boghaandværk, arrangeres en Udstilling af hans Arbejder, vilde den for mange Kolleger være til Belæring, for alle et Besøg værd.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktbr. Kvartal 1908.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	32573.73	
Trykkerafdelingen	-	6142.29	
do. Ekstrakassen	-	1048.42	
do. Begravelseskassen	-	2985.99	
Kvindeafdelingen	-	729.13	
Det særlige Fond	-	4006.45	
			Kr. 47486.01
Arbejdsløshedskasserne			- 7736.50
Reservefonden:			- 6547.05
Sygekassen: Kontingent	Kr.	8370.60	
Tilskud fra Hovedkassen	-	1000.00	
			- 9370.60
Hjælpekassen			- 2951.05
Begravelseskassen			- 2405.05
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	977.97	
» » Trykkerafdelingen	-	274.03	
» » Kvindeafdelingen	-	89.04	
			- 2741.04
Sætterafdelingen			- 2435.35
Trykkerafdelingen			- 723.07
do. Ekstrakassen			- 73.89
do. Begravelseskassen			- 143.59
Kvindeafdelingen			- 196.21
Det særlige Fond			- 97.00
			Kr. 82906.41

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (52 Rejs. i 222 Dg.)	Kr.	277.50	
Underst. p. St. à 1.75 (37 Medl. i 999 »)	-	1732.50	
do. à 1.25 (119 » i 3240 »)	-	4053.75	
do. à 1.00 (10 Kv. i 315 »)	-	315.00	
do. à 1.00 (2 Md. i 84 »)	-	84.00	
do. à 0.75 (36 Kv. i 1038 »)	-	778.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	495.25	
	Kr.		7736.50
Reservefonden:			
Rejselaan	Kr.	59.00	
Reservefondsunderst. à 1 Kr.	-	36.00	
do. à 2 -	-	96.00	
do. til Medl.s Børn	-	7.00	
Andre Udgifter	-	5.00	
Administrationstilskud	-	750.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	5594.05	
	-		6547.05
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 105 Md. og 50 Kv: Kr. 4289.20, paa Hosp. til 16 Md. og 9 Kv.: Kr. 733.60)	Kr.	5022.80	
Betalt Hospital	-	310.20	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1694.50	
Speciallægehonorar	-	462.50	
Vagthold etc.	-	71.50	
Barselhjælp (17 Børn)	-	204.00	
Andre Udgifter (Medicin til Arbl. 2.00, Porto 9.84)	-	11.84	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1143.26	
	-		9370.60
Hjælpekassen: Pengehjælp til 107 Medl.	Kr.	2122.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	829.05	
	-		2951.05
Begravelseskassen (1 Mand og 3 Kvinder)	Kr.	630.00	
Medlemmers Børn	-	44.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1531.05	
	-		2405,05
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1123.00	
Porto	-	88.10	
Tryksager	-	74.25	
Budløn	-	399.75	
Lokale- og Husleje	-	254.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	125.36	
Telefon og Telegram	-	109.62	
Børnenes Kontor	-	200.00	
Kontingent for Bibliotekar, Bud, Ink. og Rev. (2. Halvaar 1908)	-	247.00	
Andre Udgifter	-	119.96	
	-		2741.04
Sætterafdelingen	-		2295.92
Trykkerafdelingen	-		539.63
do. Ekstrakassen	-		21.00
Kvindeafdelingen	-		180.21
Det særlige Fond	-		590.60
Beholdning den 31. Decbr. 1908:			
Sætterafdelingen	Kr.	32713.16	
Trykkerafdelingen	-	6325.73	
do. Ekstrakassen	-	1101.31	
do. Begravelseskassen	-	3129.58	
Kvindeafdelingen	-	745.13	
Det særlige Fond	-	3512.85	
	-		47527.76
	Kr.		82906.41

København, den 11. Januar 1909. LAUR. JENSEN.

Valget til Forbundsstyrelsen.

Til det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen har Horsens Lokalafdeling enstemmig vedtaget at opstille Typograf THEODOR JØRGENSEN, *Horsens Socialdemokrat*, som Kandidatemne, da man mener, at den sydlige Del af Jylland bør være repræsenteret i Forbundsstyrelsen. I Theodor Jørgensen mener man at have fundet en Mand med fornødne Kvalifikationer til at varetage et saadant Hverv i Standens forstaaende Interesse, hvorfor det anbefales Kollegerne Landet over at give ham deres Stemme.

HORSENS LOKALAFDELING.

De Kolleger, som kunde ønske at være med ved Startningen af en Sygehjælpekasse, bedes sende Meddelelse til Undertegnede.

Ole Rasmussen.
I. Cohns Bogtrykkerier.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW-PALÆETS SAMTLIGE
ELEGANTE LOKALER

LØRDAG DEN 20. FEBRUAR 1909, KL. 8

INDGANGEN AABNES KL. 7½

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Farverigdom! Jublende Ungdom! Straalende Humør!

Musikken udføres af **Den kgl. Livgardes Musikkorps,** under personlig Ledelse af dets Direktør, Hr. VALD. NIELSEN.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

4 Balinspektører. 12 Ordensmarskaller.

Kl. 10 *DALDANS,* udføres af Frk. *A. Kjærumgaard* og Hr. *Charles Scheiding.*

Kl. 11 *KARNEVALSSTEMNING.* Viser, sungne af Hr. Skuespiller ***Vald. Kolling.***

I Mellemakterne:

KINESISK ELSKOV, synges af *Futti-then.*
DEN GALE MANDARIN: Hr. *Ben Thél.*

I Salene, Gange og Korridorer vil en kinesisk Gadesanger vandre rundt og synge sine mærkelige Kvad.

Kun kostumerede og maskerede maa opholde sig i Salen. — Tilskuere kan efter Kl. 12 løse Baltegn à 1 Kr.

I den lille Sal fra Kl. 9—5:

Salen er forvandlet til

en prægtig Kineserby.

Original Dekoration! Genialt! Glimrende Effekt!

TINGEL-TANGEL-VARIÉTÉ

Gratis Adgang for baade Deltagere og Tilskuere.

PROGRAM:

1. **Humoristisk Optræden** af Hr. *Carl Petersen* (Tivolis Pjerrot).
2. **Den gule Fa'er.** Hr. *Berthifu.*
3. **DEN GENFUNDNE BUKSEKNAP,** komisk Situation i en Akt.
   PERSONERNE:
   Jomfru Blaa . . . . . Hr. *Carl Petersen.* } Tivolis orig.
   Hr. Grøn Petersen . . . » *Carl Scheiding.* } Pantomime-Selskab.
4. **LYSTIGE VISER,** synges af **Fru Ayoë Hass.**
5. **14 kinesiske Diplomater,** kinesisk Hymne til Karnevalet.
6. **DEN DRILAGTIGE ABE.**
   PERSONERNE:
   Klump, Gæstgiver . . . Hr. *Fred. Schmidt.* } Tivolis orig.
   En rejsende. . . . . » *Carl Petersen.* } Pantomime-Selskab.
   En stor Abe . . . . . « *Carl Scheiding.* }
7. **KARNEVALETS YNDE, Viser af Fru Ayoë Hass.**
8. **La Madrilina,** Solodans af Frk. *Kjærumgaard.*
9. *KARNEVALSVISER af Frk. Jutta Lund.*
10. **Hr. Skuespiller VALD. KOLLING.**

Kl. 12—5: STORT FAMILIEBAL.

2 Balinspektører. 2 Ordensmarskaller.

TURDANSE: I den store Sal: *Les Lançiers* Kl. 10, 12 og 3½. *Française* Kl. 2.
I den lille Sal: *Les Lançiers* Kl. 1½ og 4. *Française* Kl. 3.

BILLETPRISERNE: Deltagerne 2 Kr., Tilskuerne 1 Kr., Børn 50 Øre. *Baltegn* efter Kl. 12 koster 1 Kr. *Deltager-Billetten skal bæres synligt; Kuponen saavel paa Deltager- som Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.*

BALBAAND sælges i Salene og ved begge Sider af den store Sal.

GARDEROBEN koster 25 Øre pro persona. — Tilskuere, der forlader Festen før Kl. 12, faar 10 Øre tilbagebetalt.

SERVERING à la carte finder Sted fra Kl. 11 hele Natten.

Valgresultat.

Dansk Typograf-Forbund.

Til *Formand* er valgt VICTOR PETERSEN med 1472 St.

Til *Redaktør*: JULIUS SCHRØDER med 958 St., derefter havde Oscar Johansen 787 St.

Der var ialt afgivet 1825 Stemmesedler, hvoraf 8 underskrevne blanke Sedler.

Til *Forretningsfører for Provinserne* valgtes P. HVIDTFELDT med 712 St. af 752 afgivne Stemmesedler.

Brønderslev, Helsingør, Middelfart, Skanderborg, Stege, Varde og Viborg har ikke rettidig indsendt Stemmesedler.

København, den 26. Januar 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Til *Formand* valgtes V. PETERSEN med 1459 St.

Til *Hovedkasserer* P. HVIDTFELDT med 1490 St.

København, den 26. Januar 1909. HOVEDBESTYRELSEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 23. Januar 1909.

1. Der forelaa Opfordring fra en i København afholdt Fællesgeneralforsamling, gaaende ud paa at opfordre Forretningsudvalget til at forelægge Forbundsstyrelsen Forslag om Udskrivning af et obligatorisk Ekstrakontingent i Anledning af den herskende Arbejdsløshed. — Da der næres visse principielle og praktiske Betænkeligheder, vedtoges det at drøfte Spørgsmaalet nærmere med Afdelingsstyrelserne.

2. Meddelelse gaves om Forløbet af en Voldgiftsretssag, som i Arbejdsgiverforeningen var henvist til Afgørelse mellem Forbundet og Dansk lith. Principalforening. Der var ikke opnaaet noget Resultat, da Principalerne stillede sig afvisende, og bl. a. hævdede, at Spørgsmaalet om Sagen overhovedet kunde indankes for en en Voldgift, skulde forelægges en Opmand. Sagen skal nu paany forhandles, og saafremt man ikke der naar noget Resultat, henvises den paany til Hovedorganisationerne.

3. Spørgsmaalet om en Faktors Eksklusion henvises til Behandling af Afdelingsstyrelserne.

4. En Bogtrykker i Lyngby besværede sig over en ham overgaaet Eksklusion. — Gaar til Behandling i Lyngby Afd.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x*.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

21. Jan.: *Kallundborg* 311.90, *Herning* 166.00, *Nyborg* 101.00, *Ringsted* 180.55, *Rønne* 318.00. 23. Jan.: *Køge* 91.75. 26. Jan.: *Aarhus* 1383.15, *Hillerød* 299.25, *Maribo* 46.00, *Middelfart* 38.00, *Nykøbing F.* 350.05, *Randers* pr. Bl. 100.00, kont. 190.00, ialt 290.00, *Thisted* 34.00. 27. Jan.: *Stubbekøbing* 27.00.

København, den 27. Januar 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Aalborg: Typograf H. C. ANDERSEN, træffes kun Lille Nygade 3², Hverdage 12—1 og 6—7, Søn- og Helligdage 1—2.

København, den 27. Januar 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdel.: Svend Aage Bagge, udl. i Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtr. ⁹/₂ 1906. Kvindeafdel.: Ellen Svendsen, udl. ¹²/₁ 09 hos Rasm. & Olsen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Trykkerlærling Marinus P. Sørensen (Citytrykkeriet) og Sætterlærl. Christian Jørgensen (Citytrykkeriet).

Aarhus, Paalæggerske Rigmor Larsen (Reklametrykkeriet). Holstebro, Georg Andersen, udl. ¹⁷/₁ 09 i Thomsens Bogtr. Svendborg, Paalæggerske Marie Christine V. Nielsen (Soc.-Dem.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2293 (2642), Niels Larsen fra Randers (Justesen).

Aalborg, 2025, Alfred Sørensen i Pl. Aarhus, 260, Carl Madsen (Th. Thrue), 2170, L. F. Hansen (Bogtrykkeriet paa Trøjborg), 2076, Magnus Peter Christensen (arbl.), 2330, Niels Peter Sørensen (arbl.), 2490, Christian Jacobsen (Bogtr. paa Trøjborg), 1960, Valdemar Leth (arbl.), 2497, Axel C. Illum (De foren. Bogtr.) og 1084, Chr. Sørensen-Kjeld (Morgenbladet). Assens, 2329, Vald. Sejersen (Avisen). Brønderslev, 1499, N. G. Ad. Händel, 2356, J. H. Christensen og 869 (norsk), J. C. Næstaas. Faaborg, 1722, Niels Peter Andersen (Faaborg Avis). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (syg). Næstved, 2508, V. H. C. Christensen (Sydsj. Venstrebl.). Odense, 2194, Otto A. E. Rasmussen (arbl.). Randers, 2424, Carl Jensen (J. M. Elmenhoff & Søns Bogtr.). Svendborg, 2435, Sigurd F. G. Schmidt (P. Meyer) og 390, C. W. Jensen (Soc.-Dem.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1398, Hans Chr. Nielsen til Holbæk (arbl.). 1768, C. C. Unger til Lyngby i Pl. 2508 (2827), Victor H. C. Christensen til Næstved i Pl. 2304, Niels P. Christensen og 1852, Niels Marius Nielsen (begge til Hillerød i Pl.).

Assens, 390, C. C. W. Jensen til Svendborg i Pl. og 2329, Vald. Sejersen til Silkeborg (arbl.). Brønderslev, 2076, Magnus P. Christensen, 2330, Niels P. Sørensen, 2424, J. P. Carl Jensen og 2025, Alfr. Sørensen (alle paa Rejse). Faaborg, 2497, Axel Illum til Aarhus i Pl. Hjørring, 1678, Peter Chr. Olsen til Amerika. Odense, 1722, N. P. Andersen til Faaborg i Pl. Vejle, 1499, N. G. A. Händel til Brønderslev i Pl.

Udmældte.

København: Trykkerafdel.: 1854, Aage Johannes N. Petersen (Krigsministeriets Tr.).

Hjørring, 328, Chr. S. Jensen. Randers, 2515, Paalæggerske Johanne Andersen (andet Erhværv). Slagelse, 1053, Faktor A. Blankholm-Hansen.

Udslettede for Restance.

Aarhus, Paalæggerske Carla Thestesen. Ny typ. Forening, A. M. Petersen (Missionstrykkeriet).

Døde.

København: Sætterafdel.: 553, Jørgen Thomas Jørgensen (Forlagstr.). Sygeafdel.: 80, Jens Chr. Jørgensens Hustru Ane Kirstine.

DEN TYP. TRYKKERFORENING

Forslag, der ønskes behandlet paa den forestaaende ordinære Generalforsamling, bedes sendt til Laur. Jensen i Løbet af 8 Dage.
STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder *Generalforsamling* i Aften (Fredag d. 29. ds.) i Pilestræde Nr. 51, Kafeen.

Dagsorden: Punkt 1. Forhandlingsprotokollen. Punkt 2. Beretning. Punkt 3. Lovændringer. Punkt 4. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. Punkt 5. Foraarsfesten. Punkt 6. Eventuelt. STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Fredag Kl. 9. Koncertprøve. (1 b)

ANNONCER

En dygtig, paalidelig og ædruelig **Trykker** kan faa Plads — eventuelt fast — paa et middelstort Provinstrykkeri. Billet mrkt. »30« m. Lønkrav bedes hurtigst tilstillet Expeditionskontoret.

Faktorplads søges.

En dygtig, veluddannet Typograf, der i en Aarrække har ledet Arbejdet i et større Trykkeri, søger straks eller til 1. April Plads som Faktor eller Ombryder. Billet mrkt. »25« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Sætterlærling,

der har staaet 4 Aar i Lære, og som paa Grund af Forretningens Overgang til Posefabrik bliver ledig, ønsker Plads som Forbundter straks enten i København eller i Provinserne. Billet mrkt. »V. C.« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter,

med Kendskab til tysk, engelsk, fransk og matematisk Sats søger Plads. Billet mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

med Kendskab til Papir og Kalkulation og som i det Hele kan bestyre et Trykkeri (Ugeblade og Akcidenser) kan faa fast Plads fra 1. Maj d. A. Løn efter Overenskomst. Nærmere ved Henvendelse til (29)
Bogtrykker **M. Christensen, Struer.**

En **Typograf-Lærling** eller en ung Dame, der har været ved Faget et Par Aar, kan straks faa Plads i en mindre Søkøbstad. — Billet mrkt. »B. B. 28« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Redaktør: F. K. MADSEN, Egegade 2, 3. S., N. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 5. FEBRUAR 1909 XXXVI AARGANG

I Henhold til den foretagne almindelige Afstemning overtager Hr. JULIUS SCHRØDER med nærværende Nr. Redaktionen af *Typ.-Tid.* Alle Artikler, Generalforsamlingsreferater og lignende Meddelelser sendes til Redaktør **Jul. Schrøder, Øhlenschlægersgade 66**[1], Kbhvn. V., og maa for at være Redaktøren rettidig i Hænde afsendes senest *Søndag* for at kunne have Haab om at komme i første Nr.

Alle Foreningsmeddelelser som Ny Medlemmer, Til- og Afgang, Meddelelse om Lokalformandsskifte o. lign. samt Kundgørelser sendes som hidtil til Forretningsudvalget, Jærnbanegade 4, Kbhvn. B. For at komme i første Nr. maa saadanne Meddelelser afsendes senest Mandag Aften.

København, d. 3. Februar 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

ordinær Fælles-Generalforsamling

Søndag den 14. Februar, Kl. 11. Form.,

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Formand og Kasserer for Afdelingen København. 4. Opstilling til Valg af 4 Revisorer. 5. Nedsættelse af et Udvalg til Udarbejdelse af Love. STYRELSERNE.

Redaktørskiftet.

Ærede Kolleger!

SAMTIDIG med at jeg overtager Redaktionen af *Typ.-Tid.*, bringer jeg Kollegerne en Tak for den Tillid, de har vist mig ved at overdrage mig Ledelsen af vort Fagblad.

Jeg er vidende om, at det Hverv, jeg har paataget mig, er vanskeligt og ansvarsfuldt, og at de Opgaver, der bliver at løse, ikke altid vil være lette.

Fagbladet skal være det Sted, hvor Medlemmet kan henvende sig med, hvad han har paa Hjærte; Stedet, hvor han kan fremføre de Tanker, der efter hans Mening vil være til Gavn for vor Organisation.

Men Fagbladet skal tillige være det Rustkammer, hvorfra vore Medlemmer kan hente saadanne Vaaben, som er tjenlige i Kampen for Organisationens Trivsel og Vækst. Derfor maa Redaktøren have et aabent Blik for *hele* vor Bevægelse i Ind- og Udland og fjærnt fra Spidsborgerlighed og Snæversyn virke for *hele* Arbejderklassens Vel; thi dette vil i det lange Løb baade vort eget Fag bedst.

Redaktøren bør vaage over, at de Beslutninger, der tages indenfor Organisationen, i fuldeste Omfang indskærpes Medlemmernes Bevidsthed; maa under Konflikter og kritiske Perioder vogte sig for ved Uagtsomhed at skade den Sag, han er sat til at forsvare. Han maa have Føling med alt, hvad der rører sig indenfor Kollegernes Kreds, saa han ej ved Uvidenhed forkludrer en gunstig Situation.

Jeg tror ikke at kunne være alle tilpas; thi forskellige Anskuelser gør sig gældende om, hvorledes vort Blad bør redigeres, og muligvis vil jeg under min Virksomhed komme i Uoverensstemmelse med mangen en brav Kollega.

Heller ikke nærer jeg saa store Tanker om mig selv, saa jeg tror til Fuldkommenhed at kunne opfylde alle de Krav, der maa stilles til en virkelig god Redaktør, men jeg møder med en ærlig Vilje og Haabet om i det store og hele at kunne røgte mit Hverv til Kollegernes Tilfredshed.

København, den 1. Februar 1909. Med koll. Hilsen

JULIUS SCHRØDER.

Redaktør-Valget.

I.

HR. Redaktør F. K. Madsen! Til Deres Kommentarer til min Anbefaling af Hr. Jul. Schrøder til Redaktørposten i sidste Numer af *Typ.-Tid.* vil jeg gærne knytte et Par korte Bemærkninger:

Jeg kan naturligvis ikke have noget imod, at De foretrækker den ene af de to Herrer for den anden; det gør vi andre nemlig ogsaa — selv om man muligvis kunde have ventet, at De som Redaktør vilde have holdt Dem passiv i dette Tilfælde.

De kalder min Artikel for misvisende og skriver: »Afstemningerne paa Delegeretmødet har selvfølgelig ikke — hvad hver eneste tænkende Kollega ogsaa véd — noget med den »almindelige Valgret« at gøre«.

Nu har jeg ikke talt om Afstemningerne, men om Udtalelserne paa Delegeretmødet, og jeg kan ikke indsé, at man kan være mere loyal imod de to Herrer Redaktøremner end ved at citere deres Udtalelser mod hinanden.

Der staar i Begyndelsen af min Artikel: »Jeg skal derfor nedenstaaende til Belysning af de 2 Kandidater gengive deres Udtalelser paa det nylig afholdte Delegeretmøde ang. et saa vigtigt Punkt som *Valgmaaden af Forbundets Funktionærer.**

Naar der senere i Artiklen kun staar den alm. direkte Valgret, saa fremgaar det jo tydeligt baade af Begyndelsen og af Citaterne, at det selvfølgelig er Valgmaaden indenfor Forbundet, der er Tale om. Og jeg troede, for at bruge en af Deres egne Vendinger, at enhver tænkende Kollega (den ærede Redaktør indbefattet) umulig kunde forstaa andet.

Naar jeg satte Socialdemokratiets Programpunkt om Valgretten som Motto, var det kun for at antyde, hvor let Teorien kan komme i Uoverensstemmelse med Praksis.

Men skal vi være enige om, at her var ingen Misforstaaelse mulig; men Hr. Fr. Nielsen fra Køge og Undertegnede var netop i dette Tilfælde kommet til at sætte Fingeren paa det »ømme« Sted i Hr. Oscar Johansens Kandidatur, og andet »misvisende« var der ikke i vore Anbefalinger for Hr. Schrøder.

København, den 26. Januar 1909. ARN. VECHT.

II.

I Anledning af Redaktionens Bemærkninger til Artiklerne om Redaktør-Valget, maa det maaske være mig tilladt at bede om Plads for nedenstaaende, da jeg jo i disse Bemærkninger er bleven anvist Plads blandt de ikke-tænkende Kolleger.

Redaktionen skriver: »Afstemningerne paa Delegeretmødet har selvfølgelig ikke — hvad hver eneste tænkende Kollega ogsaa véd — noget med den »almindelige Valgret« at gøre«.

Denne Udtalelse forstaar jeg ikke i den Forbindelse, hvormed den er fremkommen. For det er vel ikke Meningen, at den skal opfattes saaledes, at medens man rundt om paa Møder og Valgtribuner og i vore Partiblade forlanger den almindelige, lige og direkte Valgret — Stemmeret — indført ved Valgene til Rigsdag og Kommune, saa er det derimod saa knusende ligegyldigt, hvilken Valgmaade vi gennemfører og anvender, naar det gælder de Omraader, hvor vi selv har

* Fremhævet af mig. A. V.

Magten — i vore Organisationer? Der kan man maaske saa inderlig godt holde paa den indirekte og priviligerede Stemmeret?

Thi at de Beslutninger, der tages paa vore Delegeretmøder, sker gennem den indirekte Afstemningsmaade, tør vel ingen benægte. Og ikke alene det. Men der klæber ogsaa priviligeret Valgret ved dem. Jeg tænker her paa de 18 Forbundsstyrelsesmedlemmer, som jo har Stemmeret i alle væsentlige Spørgsmaal. De gælder hver især for 25 almindelige Medlemmer — uden dog at repræsentere nogen som helst andre end dem selv.

Nej, der er sandelig god Grund til at forlange de vigtigste Spørgsmaal — derunder Valg af Tillidsmænd — afgjort ved almindelig Afstemning, og efter at jeg har deltaget i det nys afholdte Møde og sét Forretningsgangen dèr, er jeg bleven en endnu ivrigere Tilhænger af almindelig Afstemning. Det er nemlig den eneste Maade, hvorpaa Tilliden til vore Førere og Troen paa vor Sag kan bevares.

— — — Om Oscar Johansen kun dette: Jeg har ikke skrevet eller ment, at han ikke var nogen selvstændig Natur. Jeg har kun skrevet, at hans Mening i Følge hans Udtalelser paa Delegeretmødet i alt væsenligt faldt sammen med Styrelsens, men det kan den vel godt gøre i Følge hans Overbevisning. Jeg respekterer enhver Mand, der har en Mening og tør vove at fremsætte den og tage Følgerne af den. Men man kan ikke den ene Dag staa op og tale *imod* en Sag og saa den næste Dag blive fremstillet som *Tilhænger* af den — uden at komme til at staa i et underligt Lys. Men dette Forhold har Oscar Johansen sikkert ingen Skyld i.

Køge, den 25. Januar 1909. FR. NIELSEN.

Hermed maa Diskussionen angaaende Redaktør-Valget betragtes som afsluttet. RED.

Valg af Forbundsstyrelsens Medlemmer.

I *Typ.-Tid.s* Nr. 1 findes en Kundgørelse fra Forretningsudvalget, hvori Afdelingerne hver for sit Omraade anmodes om at foretage Indstilling af Medlemmer til Forbundsstyrelsen, og indsende eventuelle Forslag senest 25. Januar. Da der for et enkelt Landomraade ikke er indstillet saa mange Kandidater, som der skal vælges Medlemmer, bedes Afdelingerne snarest foretage Indstilling og senest 10. ds. meddele Forretningsudvalget Resultatet. For at de hidtil fungerende Forbundsstyrelsesmedlemmer kan komme med paa Valg, maa disse være indstillede af en Afdeling.

København, den 3. Februar 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Landsindsamlingen.

Rønne-Kollegerne er bleven enige om at yde et Bidrag af 1 pCt. af Lønnen for de gifte og 1½ pCt. for de ugifte.

Vi gør opmærksom paa, at Lister til Indsamlingen ikke udsendes fra Forbundet, men derimod skal rekvireres af Afdelingsbestyrelserne direkte fra De samvirkende Fagforbund, Nørrefarimagsgade 47, Kbhvn. K., hvortil ogsaa de indkomne Beløb sendes.

For *Københavns* Vedkommende har en Fællesgeneralforsamling vedtaget at opfordre Kollegerne til at yde Bidrag efter følgende Skala:

For Lønninger under	24 Kr.	10 Øre ugl.	
— —	fra 24—34 Kr. inkl.	25	— —
— —	over 34 Kr.	50	— —

De til disse Bidrag nødvendige Lister er udarbejdet af Inkassatorerne paa Trykkerierne. Bidragene afhentes af Budet sammen med Kontingentet. For Bidragene kvitteres efterhaanden i *Typ.-Tid.* af Lokalkassereren, der indsender det samlede Beløb til De samvirkende Fagforbund.

Vi er ikke blind for de mange forskellige lokale Interesser, der gør sig gældende, men man opfordrer Kollegerne til at yde til Landsindsamlingen efter bedste Evne og følge de Regler, som er udsendt fra Centralorganisationen.

Generalforsamlinger og Møder.

De københavnske Afdelingers Fælles-Generalforsamling den 17. Januar 1909.

Til Dirigent valgtes CARL NIELSEN, til Sekretær JUL. SCHRØEER.

VIGGO CHRISTENSEN: Allerede i Foraaret 1908 stod det os klart, at vi befandt os i en Krise, der fuldstændig havde lammet Byggeindustrien og truede med at strække sig videre til de andre Fag. Der blev da fra Typografernes Side stillet Forslag om at sætte en Indsamling i Gang til Fordel for de Arbejdsløse. Fællesorganisationen fandt sig dog ikke paa daværende Tidspunkt foranlediget hertil, da man mente ved at sætte Fart paa Statsarbejder o. lign. i nogen Grad at kunne formindske Arbejdsløsheden. Desuden vilde der, naar Vinteren indtraadte, være større Trang til en saadan Indsamling. Nu viser det sig, at vi i mange Fag befinder os i en frygtelig Nødstilstand. Naar man véd, at ethvert Menneske, som kan og vil arbejde, frembringer langt mere end til sit eget Forbrug, saa er det uhyggeligt at tænke sig en saadan Nødstilstand. Det er meningsløst, at Byrderne skal lægges paa Arbejdernes Skuldre. Men naar Kammeraterne lider Nød, spørger vi ikke, om det er meningsløst. Vi maa støtte dem ved frivillige Bidrag, thi Forbundets Love tillader ikke en Afdeling obligatorisk Kontingentforhøjelse. Stillede paa Fællesstyrelsens Vegne følgende Forslag:

»Generalforsamlingen vedtager at iværksætte en Værkstedsindsamling til Fordel for Landsindsamlingen til Arbejdsløse uden Understøttelse.

Generalforsamlingen opfordrer Kollegerne til at yde Bidrag efter følgende Skala:

For Lønninger indtil 24 Kr. 10 Øre ugl.
— fra 24—34 - 25 - -
— over 34 - 50 - -

Det bør være en Æressag at gennemføre Skalaen paa ethvert Trykkeri, og enhver Kollega bør give sit Bidrag.

Generalforsamlingen opfordrer Forretningsudvalget til at forelægge Forbundsstyrelsen Forslag om Udskrivning af et obligatorisk Ekstrakontingent for hele Landet snarest muligt i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed«.

De Arbejdsløse i vort Fag uden Understøttelse vil selvfølgelig faa Del i denne Indsamling. Der vil blive indkaldt et Inkassator- og Tillidsmandsmøde for nærmere at drøfte Iværksættelsen af Indsamlingen. — HOLGER ANDERSEN anbefalede Forslaget, men mente iøvrigt, at Skalaen var for lav. — ALB. PETERSEN: Mange af vore egne Arbejdsløse, selv dem med Understøttelse, sidder i trange Kaar, dem bør vi først og fremmest støtte. Foreslog at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at undersøge saadanne arbejdsløses Stilling og Trang. — JUL. SAMUELSEN var imod Forslaget. Kun ved at sulte, lærte de Arbejdsløse at stille deres Krav med Eftertryk. — F. F. HANSEN stillede følgende Forslag: »Idet Fællesgeneralforsamlingen vedtager det ekstraordinære Kontingent, udtaler den tillige sin Misbilligelse af Fællesorganisationens Optræden overfor de arbejdsløse i Sommeren 1908.« — OSKAR JOHANSEN udtalte Haabet om, at Indsamlingen vilde give et godt Resultat. — HARALD NIELSEN: Samfundet er raaddent fra Roden til Toppen. Vi burde først og fremmest kræve Retten til Arbejde. At vedtage dette Forslag var at lappe paa det bestaaende Samfund. Naar vi nøjes med at give vore egne arbejdsløse 8 Kr. om Ugen, skal vi ikke sende vore Penge til Landsindsamlingen. — VIGGO CHRISTENSEN: Foretager vi os planløse Handlinger vil det bestaaende Samfund slaa os ned. Vi kan ikke sige til de nødlidende, at de skal skøtte sig selv med deres Hustruer og Børn. Nej, vi skal støtte dem. Arbejesløsheden var ikke saa stor i vort Fag, forholdsvis faa var uden Understøttelse. Mente ikke det af Alb. Petersen foreslaaede Udvalg var nødvendigt. Vidste ikke, hvilke Forhold F. F. Hansens Resolution tog Sigte paa. — FRK. CRONE: Det er et Snæversyn ikke at ville hjælpe de nødlidende i andre Fag af Hensyn til de forholdvis faa Arbejdsløse, vi selv har. Hvem der kan, bør betale mere end Skalaen lyder paa. — JULIUS SCHRØDER: Hvis vi ikke hjælper vore Kammerater, som er i Nød, bliver det værst for os selv. Hadet vil først og fremmest vende sig mod os. Det er lettere at opfordre til voldsomme Handlinger end at bringe dem til Udførelse.

Endnu havde Fru AMALIE GRAM-PETERSEN, LAUR. JENSEN og VIGGO CHRISTENSEN Ordet for at anbefale Fællesstyrelsernes Forslag, hvorefter dette *vedtoges* med alle Stemmer mod 5.

F. F. Hansens Forslag *forkastedes* med alle Stemmer mod 4.

Alb. Petersens Forslag *forkastedes* med 38 Stemmer mod 18, hvorefter Fælles-Generalforsamlingen sluttedes.

Dansk Typ.-Forbunds københavnske Sætterafdeling.

Umiddelbart efter Fælles-Generalforsamlingen afholdt Sætterafdelingen Generalforsamling. Til Dirigent valgtes CARL NIELSEN, til Sekretær JULIUS SCHRØDER.

FORMANDEN foreslog paa Styrelsens Vegne at yde et kontant Bidrag paa 1000 Kr. af Foreningens Kasse til Landsindsamlingen. — HARALD NIELSEN var imod Forslaget af samme Grunde som anført under Fælles-Generalforsamlingen. — P. LAURITZEN fandt det urigtigt at bevilge Penge af Kassen. Mente at dette vilde hæmme den frivillige Indsamling. — OSKAR HANSEN mente, at vi hellere burde bevilge disse Penge til vore egne Arbejdsløse. — Efter nogen Diskussion mellem d'Hrr. BJERRING, BJARNØ, WARTENBERG, ACT. MØLLER, ALB. PETERSEN og OLE RASMUSSEN stillede VIGGO CHRISTENSEN følgende Forslag:

»Den typografiske Forenings Generalforsamling bevilger en Sum af 1000 Kr. til Landsindsamlingen til Fordel for de Arbejdsløse.

Endvidere vedtager Generalforsamlingen at stille en Sum af indtil 1000 Kr. til Raadighed for Styrelsen til Uddeling i ugentlige Portioner til arbejdsløse Medlemmer uden Understøttelse af Den typ. Forening«.

Paa Foranledning udtalte FORMANDEN, at Hjælpen ogsaa, naar særlig Trang var tilstede, kunde udstrækkes til Medlemmer med Understøttelse.

Forslagets første Stykke vedtoges med alle Stemmer mod 1, andet Stykke med alle Stemmer mod 2.

Da der fra forskellige Sider rejstes Tvivl om Forstaaelsen af det vedtagne Forslag, satte DIRIGENTEN følgende Forslag under Afstemning:

»Den typ. Forening modtager ingen Understøttelse fra Landsindsamlingen, saalænge de i Forslagets andet Stykke nævnte 1000 Kr. strækker til«.

Dette Forslag vedtoges med 28 Stemmer mod 18, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes.

Dansk Typ.-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 17. Januar. Dirigent OSK. HANSEN, Sekretær VILH. JENSEN.

Punkt 1: Arbejdsløsheden. Form., LAUR. JENSEN, omtalte Arbejdsløsheden og Landsindsamlingen, idet han henviste til den nys afholdte Fælles-Generalforsamling ang. samme Punkt. Omtalte det uheldige i, at mange Trykkere kun kunde faa Arbejde i et Par Maaneder af Aaret. Berørte Lærlingeforholdene samt omtalte de 2000 Kr., Delegeretmødet havde bevilget. Udtalte Ønsket om, at ogsaa andre Fag skaffede sig Arbejdsløshedskasser, saaledes at de var i Stand til fremtidig at møde daarlige Konjunkturer; anbefalede, at Trykkerne af deres Hovedkasse gav en Sum til Landsindsamlingen. — CARL HANSEN stillede Forslag om 250 Kr. — Efter at FORMANDEN, CHRISTOFFERSEN, VILH. JENSEN og CHRISTIANSEN havde anbefalet det, vedtoges Forslaget énst.

Under Punkt 2 omtalte CHRISTOFFERSEN det uheldige i Valgmaaden ang. Formandsvalget til Forbundet, og LAUR. JENSEN gav nogle Meddelelser fra Delegeretmødet, om hvilket Beretning vil blive aflagt ved den kommende ord. Generalforsamling. V. J.

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Januar Generalforsamling. Alle Medlemmer var mødt paa én nær. Regnskabet, der balancerede med 182 Kr., fremlagdes og godkendtes. — Ekstrakassens Regnskab godkendtes ligeledes. Balancen var 63 Kr. 79 Øre. Derefter foretoges Valg til forskellige Tillidsposter. Til Formand genvalgtes H. EBBESEN. Til Næstformand og Sekretær genvalgtes PAUL HALSE. Ligeledes genvalgtes Revisorerne, d'Hrr. MATTH. NIELSEN og VICTOR HANSEN. — Derefter foretoges Valg af to Repræsentanter til *Morsø Soc.-Dem.* og valgt blev d'Hrr. H. EBBESEN og INGV. POULSEN. Som Repræsentant til de samvirkende Fagforeninger her i Byen valgtes H. EBBESEN og som Suppleant P. HALSE. — Der gaves derefter forskellige Oplysninger om Fanefonden. — Repræsentanten fra Delegeretmødet afgav Beretning fra Mødet. Der førtes en længere Diskussion, bl. a. om Lønforhøjelse, Lærlingeskalaen og 8-Timers-Dagen.

Til Slut meddeltes, at Afdelingen havde faaet Politimesterens Tilladelse til at afholde offentlig Karneval Fastelavns Søndag, og det eventuelle Overskud deles mellem Rejseforeningen og Fanefonden.

Odder Lokalafdeling

afholdt Søndag den 9. Januar ordinær Generalforsamling paa Freeses Hotel. FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Derefter fremlagdes Hovedkassens og Ekstrakassens Regnskab, som begge godkendtes. Til Formand valgtes JOHS. JENSEN, da den afgaaende Formand ikke vilde modtage Genvalg. Til Sekretær valgtes M. ANDERSEN og til Revisor E. H. RASMUSSEN. Under Eventuelt udspandt der sig en Diskussion om lokale Forhold.

M. A.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Januar 1909 ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. FORMANDEN aabnede Mødet med at byde de mødte Medlemmer Velkommen, hvorefter PALD valgtes til Ordstyrer. FORMANDEN fremlagde derpaa det reviderede Regnskab, der udviste en Indtægt af: Ordinær Kontingent 341 Kr., tilbagebetalt Laan 7 Kr. og en Kassebeholdning af 15 Kr., ialt 363 Kr. Udgiften har været: Rejseunderstøttelse 13 Kr. 75 Øre, Understøttelse paa Stedet 28 Kr., Sygeunderstøttelse 74 Kr., indsendt til Hovedkassen 232 Kr. 25 Øre, Kassebeholdning 15 Kr., ialt 363 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med 133 Kr. 72 Øre. Regnskaberne godkendtes. Følgende Genvalg fandt Sted: Til Formand R. BINDSLEV; Bestyrelsesmedlemmer: P. GAARDSTED og M. BENTZEN; Revisorer: TH. NIELSEN og STABELL-HANSEN og til Repræsentanter for *Silkeborg Social-Demokrat*: P. GAARDSTED og nyvalgtes CHR. NIELSEN. FORMANDEN (R. Bindslev) aflagde Beretning fra Delegeretmødet, hvortil W. JACOBSEN knyttede nogle supplerende Bemærkninger. Provinstariffen gjordes til Genstand for en Diskussion, hvori flere Medlemmer deltog. Endvidere drøftedes en eventuel Vinterfest og mulig en Udflugt til Landsudstillingen i Aarhus. Endelig vedtog Generalforsamlingen enstemmig at indstille og støtte Faktor W. JACOBSEN's Valg til Forbundsstyrelsen. Sluttelig ydedes 10 Kr. af Privatkassen til Børnebespisningen. M. B.

Assens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 15. Januar Kl. 8½ Aften paa Hotel »Sønderjylland«. Regnskabet balancerede med 149 Kr. 25 Øre. Indsendt til Hovedkassen 71 Kr. 75 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 23 Kr. 90 Øre. Kassebeholdning den 31. December 7 Kr. 95 Øre. Begge Regnskaber godkendtes énstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Formand i Stedet for C. Jensen, som rejste bort. Valgt blev V. LUCAS. Til Næstformand valgtes MARIE LUND. Til Sekretær genvalgtes A. NAABYE. Til Revisorer valgtes HELENE JENSEN og A. NAABYE. Som Repræsentanter til Fællesorganisationen valgtes V. LUCAS og A. NAABYE. — Derefter aflagde C. JENSEN en kort Beretning fra Delegeretmødet.

Til Slut bragte Kollegerne en Tak til C. Jensen — der paa Grund af Bortrejse fratraadte Afdelingen — for den Interesse og Energi, han i en Aarrække havde udvist som Formand. A. N.

Nær og Fjærn.

Typografernes Sangforening havde den smukke Tanke at indbyde de gamle Fribeboere i »Stiftelserne« til sin Aarskoncert i Lørdags Aftes. Det er unødvendigt at sige, at Opmærksomheden er blevet modtaget med Glæde.

Eftersé Valglisterne. Medlemmerne i København erindres om, at Valglisterne til Borgerrepræsentantvalgene ligger til Eftersyn paa de resp. Kredses Bureauer.

For at være sikker paa at bevare sin Stemmeret, er det absolut nødvendigt at overbevise sig om, at man findes paa Listen.

Dødsfald. Vor Kollega HARALD CHR LARSEN, der i mange Aar har arbejdet hos O. C. Olsen og som sidst arbejdede hos Bærentzen, er i Mandags afgaaet ved Døden af Lungebetændelse efter kort Tids Sygeleje. Afdøde har altid før været en god Kollega og et godt Medlem, men ulykkelige Forhold i den senere Tid bevirkede, at han var kommen udenfor Rækkerne; han vilde dog snart igen have faaet sine Forhold ordnede, dersom ikke Døden nu havde hindret ham deri. Begravelsen sker førstk. Søndag Kl. 2 fra Nordre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

L. J.

Billige Kokes til de Arbejdsløse. I Henhold til Meddelelse fra Arbejdernes Fællesorganisation kan arbejdsløse Medlemmer ved samlet Bestilling gennem vor Organisation erholde Kokes til Kr. 1,25 pr. Td. De arbejdsløse Medlemmer, der ønsker at komme i Betragtning, bedes senest i Løbet af Lørdagen henvende sig paa Forbundskontoret.

Forbundsstyrelsesvalget.

Nykøbing F.s Lokalafdeling har enstemmigt vedtaget at opstille Typograf M. TOFT som Kandidat til Forbundsstyrelsen. Toft er en Mand, der altid har vist stor Interesse for vor Organisation, og han vil sikkert være i Stand til at udfylde den Post til Kollegernes fulde Tilfredshed. Derfor anbefaler vi alle Kolleger til at stemme paa M. Toft.

NYKØBING F.S LOKALAFDELING.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdelings Regnskab for 2. Halvaar 1908.

Indtægt.

Saldo den 1. Juli 1908		Kr. 689.41
Kontingent		- 357.67
		Kr. 1047.08

Udgift.

Tilskud til Fællesadministrationen	Kr. 126.00	
Formandshonorar	- 101.81	
Andre Udgifter: Styrelsesmøder	- 21.14	
Gratiale	- 10.00	
Fællesorganisationen	- 22.50	
Lokaleleje	- 13,00	
Telegram	- 2.50	
Repræsentation	- 5.00	
		Kr. 301.95
Saldo den 31. Decbr. 1908		- 745,13
		Kr. 1047.08

København, den 15. Januar 1909. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 55.72.

København, den 26. Januar 1909.

ANT. ANDERSEN. H. C. HANSEN.
FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget:

Nationalbankens Seddeltr. (1.—2. Bidr.) Kr. 16,60; Philipsens kv. Arb. 2.05; W. J. Christensen 1.70; Ludvig Petersen 0.50; Rundberg 1.00; Rasmussen & Olsen 2.75; Forbundskontoret (1.—2. B.) 10.00; Nationaltrykkeriet 2.35; Mohn 1.00: Hertz 6.40; Carla Christensen 1.00; Hafnia 1.95; »P.« 0.25; P. A. Nielsens Pers. 1.10; Frelsens Hær 1.50; Carl Aller (Sætteriet 6.00, Trykkeriet 6.25, Galvanoplast. 1.25, Hjælpearb. 1.05, de kvindel. 1.50) 16.05; Fr. Jensens Pers. 1.10; Missionstr.s Pers. 7.60; Qvists do. 4.85; F. E. Bording (Principal og Pers.) 8.65; Det graf. Instituts Pers. 4.65; Søborgs do. 3.00; Truelsens Tryk-

kere 1.25; do. kvindel. 0.60; Justesens Pers. 0.70; Maylands do. 1.30; S. L. Møllers do. 6.10; H. Meyers do. 5.05; Fjeldsøe do. 3.85; Ihrichs do. 1.55; Nielsens & Lydiches do. 21.30; Axelholms Sættere 4.25; Sivertsens kv. 0.20; Rom 2.00; Græbe 7.60; P. Andersen 4.50; Nationaltidende 32.65; Socialdemokraten 21.75; Københavns Pers. 8.00; Politikens do. 23.95; Schultz' kv. 1.90; do. Trykkere 3.75; do. Sættere 21.90; Valentin & Lund 1.30; Hohlenberg 3.00; I. Cohen 7.35; C. C. Petersen 2.65; B. Nielsen 1.00; Bladsatsfabriken 3.00; Hannover 9.35; Figgé & Christensen 1.10; Centraltrykkeriet 7.55; A. G. 0.25; Har. Jensen 4.25; Papyrus 0.35; Berl. Tidendes samlede Pers. 44.65; Furø 0.25; Good Templar Tr. 3.10; Bagge 12.10; City 3.55; Luno 12.75; Thiele 11.20; Christtreu 3.30; Rasmussen & Olsens Trykkeri 0.70; Kihls Pers. og Bogb. 3.00; Winther 3.55; L. A. Jørgensen 1.35; Egm. H. Petersen 10.60; Bærentzen 9.00; Harder 0.20; Skou & Madsen 2.70; Th. Nielsen 0.40; Birch 1.00; Henningsen (1.—2. B.) 2.95; Gyldendal 10.80; Langkjær (1.—2. B.) 8.40; Kr. Dagblad 8.35; Eksprestr. 3.25; Aug. Andersen 1.92; Weiss 16.15; Elisabeth Holm 0.10; Bøhm 1.63; O. C. Olsen 22.80; Vort Land 9.35; Laur. Laursen 0.70; Rigsdagen 27.75; Land og Folk 4.00; Aage Jørgensen 6.50; Dansk Papirvarefabrik 1.90; Aamodt (1.—2. B.) 6.30; Hertz (1.—2. B.) 6.30; Vilh. Hansen (1.—2. B.) 2.55; Ferslew (1.—2. B.) 4.80; Trier (1—2. Bidr.) 9.50; Ugens Nyh. (1.—2. B.) 2.00; C. Th. Thomsen (1.—2. B.) 3.30; Bjørnbak 0.70; Knudtzon 10.85; N. L. Christensen 0.85; ialt Kr. 608.45.

København, den 3. Februar 1909. LAUR. JENSEN.

Efter **Juleindsamlingens** Slutning har jeg endvidere modtaget: P. Petersens Trykkeriarb. Kr. 10.50; Figgé og Christensen (Princip. og Pers.) 6.00; Valentin & Lunds Pers. 3.00; ialt Kr. 19.50.

LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformand.

Ribe: H. J. H. LARSEN (Stiftsbogtr.).

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

29. Jan.: *Lyngby* 24.25, *Hjørring* 92.50. 1. Febr.: *Ribe* 77.00, *Varde* 177.00. 2.Febr.: *Hobro* 76.00, *Ringkøbing* 269.25. 3. Febr.: *Korsør* 66.75.

København, den 3. Februar 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Trykkeriarb. Axel Schrøder (P. Petersen). Kvindeafdel.: Ella Andersen, udl. 18/1 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Ingeborg Jacobsen, udl. ½ hos Bjørnbak (**arbejdsløs**). Sygeafdel.: Sætterlærl. Ernst Samuelsen (Laursen) og Sætterlærl. Aage Charles V. Benzin (Gitytr.).

Rudkøbing, Kristian Nielsen, udl. ½ 09 paa Langelands Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2304, Niels P. Christensen fra Hillerød (arbl.). 2238 (2535), Carl V. Christiansen fra Kolding (arbl.). 2244 (2598), Marius Merkel fra Aarhus (arbl.). 1852, Niels M. Nielsen fra Hillerød (arbl.). Trykkerafdel.: 2344 (1829), Oskar V. Tverskou fra Aarhus (arbl.). 1925, Martin Jens Chr. Nielsen fra Aarhus (I. Cohen).

Aalborg, 9919 (svensk), R. Alexander (syg). Assens, 2355, C. A. E. Madsen (Avisen), 1922, W. J. W. Haüser (Amtsavisen) og 1915, Anders Thor Hansen (Amtsavisen). Faaborg, 2355, Charles Madsen (arbl.). Hillerød, 1882, Chr. Emil Larsen (Venstrebl.), 2304, Niels Peter Christensen (Amtstid.) og 1852. Niels Marinus Nielsen (Nordlunde). Horsens, 1661, Rich. Rasmussen (Centraltr.) og 2477, M. O. Christensen (Hors. Dagbl.). Lyngby, 1768, Johan C. C. Unger. Odense, 1915, A. Th. Hansen (arbl.). Rudkøbing, 1807, Hans Henrik Olsen (arbl.). Silkeborg, 2329, Valdemar Sejersen (arbl.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2412 (2742), Carl Alfred Olsen til Aarhus i Plads. 2205, P. L. Wedelbo til Udlandet.

Aalborg, 2402, Jens Jørgensen til Brønderslev i Pl. og 461 (tysk), Heinrich Becker til Kbhvn. Aarhus, 1925, Mart. J. Chr. Nielsen til Kbhvn. i Pl., 2486, Poul Ludvig Petersen til Haderslev i Pl., 2344, O. V. Tverskou til Kbhvn. (arbl.), 1066, Lars Hveisel til Assens i Pl. og 1642, Ebbe H. Andersen til Randers i Pl. Assens, 2355, C. A. E. Madsen til Faaborg i Pl. Hillerød, 2304, Niels Peter Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 1852, Niels Marinus Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Kolding (Vejen), 2024, Hans Edv. Hansen til Horsens (arbl.), 1509, Erik Madsen til Middelfart i Pl. og 2238, Carl V. Ghristiansen til Kbhvn. (arbl.). Lyngby, 1661, Rich. Rasmussen til Horsens i Pl. og 1807, Hans H. Olsen til Rudkøbing (arbl.). Nyborg, 1915, Anders Thor Hansen til Odense (arbl.). Odense, 1915, A. Th. Hansen til Assens i Pl. Ringsted, 1922, Wilh. Haüser til Assens i Pl. og 2232, P. M. Legêne til Tyskland i Pl. Varde, 1960, V. Leth til Aarhus (arbl.).

Udmældte.

København: Sætterafdel.: 232, S. E. Christensen og Hustru (Krigsministeriets Tr.).

Korsør, 1199, H. H. Bøtcher.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. (10)

ANNONCER

Forbundter.

Paa Grund af Dødsfald ønsker en Lærling, som har staaet 3 Aar i Lære ved Sætterfaget paa et større Akcidensbogtrykkeri, Plads. Billet mrkt. »32« med Opgivelse af Løn bedes tilstillet Ekspeditionskontoret i Løbet af 4 Dage.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »26« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf (Akcidens- som Avissætter) søger Plads straks her i København. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

En **Typograf-Lærling** eller en ung Dame, der har været ved Faget et Par Aar, kan straks faa Plads i en mindre Søkøbstad. — Billet mrkt. »B. B. 28« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**
Nygade 1. *Telefon 17,539x.*
Træffes: Form. 10—4. Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (13)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaier ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 12. FEBRUAR 1909 XXXVI AARGANG

F. K. Madsen.

I *Typ.-Tid.* Nr. 4 tog vor Kollega F. K. MADSEN Afsked med Dansk Typografforbunds Medlemmer, idet han med dette Nummer sluttede sin mangeaarige Virksomhed som dette Blads Redaktør.

I ca. 20 Aar har F. K. Madsen med Iver og Interesse deltaget i det opslidende Organisationsarbejde, som saa mange forlader efter kort Tids Forløb, trætte og kede af det Besvær, der nødvendigvis maa følge med at være Talsmand for andres Interesser; thi ikke altid høstes der Laurbær for dem, der stiller sig i Bresche for Arbejdernes Kamp for bedre Levevilkaar. Ofte kæmpes der indadtil Kolleger imellem, og hvor forskellige Anskuelser og Meninger brydes, fører Striden tidt til personligt Kævl og smaalige Pindehuggerier, medens »det blanke Vaaben« ruster i Skeden. F. K. har dog troligt holdt ud i de mange Aar; thi han er i Besiddelse af de Betingelser, der skaber en tapper Soldat i Arbejderklassens kæmpende Armé, en trofast Vilje til altid at udrette det bedste for sin Organisation og en aldrig svigtende Evne til at se lyst paa Forholdene.

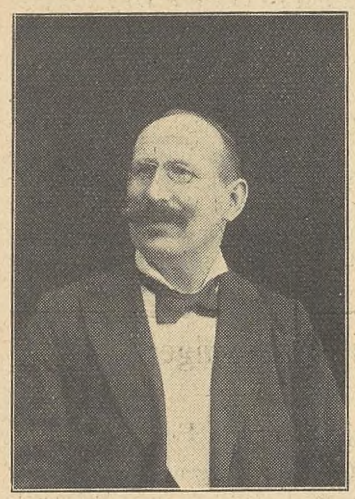

Han var Øjeblikkets Mand, som altid formaaede at røre netop ved de Strenge, som paa et givet Tidspunkt gav Udtryk for de Toner, som kunde samle Kollegerne i den skønneste Harmoni.

Hvem erindrer ham ikke som Dirigent paa de store Tarifmøder, F. K.s store Dage, hvor han overlegen og myndig gav netop de Følelser Udtryk i Ord, som rørte sig i den store Forsamling af Kolleger.

F. K. Madsen er i Besiddelse af agitatoriske Evner, og han har da ogsaa som Socialdemokratiets Kandidat i Ringkøbing og i Ruds-Vedbykredsen gjort god Fyldest som Socialismens Budbringer i disse lidet politisk oplyste Egne.

Naar han nu forlader Kollegernes Rækker, er det ikke for at trække sig tilbage til den lune Kakkelovnskrog, men for særlig at hellige sig den politiske Bevægelse som Agitator og Journalist ved den socialdemokratiske Presse.

Vi ønsker ham Lykke og Held med hans Virksomhed i den kommende Tid.

Til Lokalformændene.

Man erindres atter om at indsende de for De samv. Fagfb. modtagne Skemaer om Arbejdsløsheden. Skemaerne følger med *Arbejderen* hver Uge. Hvor *Arbejderen* endnu tilstilles en afgaaet Formand, maa denne bringe *Arbejderen* i rette Hænder; thi Bladet er anmeldt til Vedkommende i hans Egenskab af Afdelingsformand. Skemaerne indsendes i udfyldt Stand til Forretningsudvalget indenfor den angivne Tidsfrist, selv om der ingen Arbejdsløse er i den paagældende Afdeling. Naar Skemaet udfyldes med Tal og ikke indeholder forklarende Bemærkninger, kan de sendes som Tryksager for 4 Øre. Det er beklageligvis kun faa Afdelingsformænd, som har indsendt Besvarelser for 30. Januar og 6. Februar. Skemaerne er et meget væsentlig Led ved Landsindsamlingen, og skal belyse Forholdene blandt de organiserede Arbejdere i hver enkelt By Landet over. Mangler der fra enkelte Fag eller Afdelinger af disse, vil det samlede Billede blive urigtig. Derfor maa man ikke spare sig den ringe Ulejlighed, som det er, hver Uge at udfylde og afsende det paagældende Skema.

Ligeledes erindres man om, hver Uge at indsende Til- og Afgang af Afdelingens Medlemmer til Forretningsudvalget. Ogsaa paa dette Omraade er der mange Afdelingsformænd, som helt overser denne Side af deres Virksomhed.

København, d. 10. Februar 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholder

ordinær Fælles-Generalforsamling

Søndag den 14. Februar, Kl. 11. Form.,

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Formand og Kasserer for Afdelingen København. 4. Opstilling til Valg af 4 Revisorer. 5. Nedsættelse af et Udvalg til Udarbejdelse af Love. STYRELSERNE.

Valget til Forbundsstyrelsen.

VED sidste Generalforsamling i den københavnske Sætterafdeling, hvor der kun var et Faatal af Medl. til Stede, blev der af d'Hr. Behrend og Wartenberg rettet forskellige Anklager mod Undertegnede i Anledning af vore Afstemninger i Forbundsstyrelsen og paa Delegeretmødet.

Da vi ikke er tjent med, at Medlemmerne faar en falsk Opfattelse af Begivenhedernes Gang, foraarsaget ved de hadefulde og forvrængede Fremstillinger vi i denne Tid er Genstand for og hvorved vi bliver tillagt de uærligste og sletteste Motiver, vil vi tillade os her at belyse, hvorledes Sagerne ser ud i Virkeligheden:

I Forbundsstyrelsen talte W. for Udmeldelsen af De samv. Fagfb., men havde intet at sætte i Stedet, undtagen de produktive Foretagender, og da han blev gjort opmærksom paa, at en Kontingentforhøjelse vilde blive Følgen, udtalte W., at han maatte *tale med sine Meningsfæller;* Sagen blev udsat til næste Dag, hvor Hr. W. mødte uden at have talt med Meningsfællerne. Han holdt stadig paa de produktive Foretagender, hvoraf vi for Fremtiden skulde suge Næring og have vor Støtte.

Vi vidste, at det i allerheldigste Tilfælde vilde vare mange Aar før de produktive Foretagender kunde blive en virkelig Hjælp for os, at vi ved Udmeldelsen vilde miste den Understøttelse, vi havde forsikret os for, og som vi hidtil havde baseret vore Handlinger paa; vi vilde komme til at staa paa bar Bund, et let Bytte for Arbejdskøberne ved første givne

Lejlighed, hvis vi ikke ved en større Kontingentforhøjelse skaffede Midler tilveje til at staa imod med. Da Medlemmerne meget daarlig kan taale en Kontingentforhøjelse, havde vi som Mænd med Ansvar kun et at gøre: at stemme imod Udmeldelsen og virke for, at vi blev indenfor De samv. Fagfb. Delegeretmødet gav os ved sin Afstemning (100 mod 20) Ret i vor Handlemaade. Ved sidste Generalforsamling indrømmede d'Hr., der er for Udmeldelsen særlig: »at der ikke skulde sættes noget i Stedet«. De har altsaa absolut *intet* at sætte i Stedet for De samv. Fagfb. og den dermed forb. planmæssige Understøttelse, de har *ingen* Planer om *nye Veje og Midler*, vi skal ud paa gyngende Grund og muligvis sætte hele vor Organisation til. Vi synes den nødig skulde udsættes for sligt, dertil er den for god og har kostet os for mange Aars Arbejde at bygge op.

Vi er i Henhold hertil fortsat Tilhængere af, at vi bliver under De samv. Fagfb. Den Kendsgerning, at kun 1/6 af de Delegerede var stemt for en Udmeldelse, skulde dog ikke kunne være en berettiget Grund til, at man her i København kun valgte Anti-Mænd ind i Forbundsledelsen. Vi er forsaavidt enige med d'Hr., naar de mener vi om dette Spørgsmaal burde have haft en Landsafstemning, thi her vilde det sikkert have vist sig, at den Stemning, der var den herskende paa Palæ-Generalforsamlingen sidste Sommer, i meget høj Grad har vendt sig; men naar vi ikke paa Delegeretmødet stemte herfor, var det, fordi vi syntes, der skulde være Mening i alt: naar Forskellen ved en Afstemning er af ringe Størrelse, ja, saa er der Mening i en Landsafstemning om vigtige og store Spørgsmaal, men naar det som her er saaledes, at 5/6 staar mod 1/6, synes der ikke at være stor Anledning til yderligere Afstemning, da i Særdeleshed, naar Spørgsmaalet atter om 2 1/2 Aar skal frem igen, dette har vi jo d'Hr.s Ord for.

Saa er der Paragrafen om Lønkonflikters Afslutning.

Denne § er fremkommen paa Grund af de Erfaringer man har fra de store Møder under Tarifbevægelser i København, hvor man har set, hvor vanskeligt det var at faa Sagerne frem og drøftet paa en Maade, der kunne være gavnlig for os alle; den knapt afmaalte Tid til Talerne og den Stemning og Bevægelse, der altid herskede, var væsentlige Hindringer herfor. Samtidig er her forsøgt Instanser, der kan faldes tilbage paa, saa vi ikke kommer til at staa som i København 1906, hvor man er tvunget til et af to: enten at tage hvad der foreligger, eller en Strejke. Hertil kommer, at Ledelsen langt bedre paa et Repræsentantmøde kan fremkomme med alle Oplysninger om, hvad der kan tale for eller imod en Bevægelse. Alle Tarifsager, som en Afdeling (f. Eks. Kbhvn.) eller 5 Forbundsstyrelsesmedl. ikke er fornøjet med, vil faa sin Afgørelse paa et Repræsentantmøde, hvor Københavnere og Provinsianere møder i *lige stort Antal*, den Mistillid, der hidtil hos mange desværre har hersket om, at Provinsianerne vilde overstemme Københavnerne, maa vel altsaa være beroliget.

Forskellen mellem Forbundsstyrelsens og Delegeretmødets § er kun, at Delegeretmødet ved sit Lovudvalg fik indsat Bestemmelsen om den udvidede Repræsentation paa Repræsentantmødet. Principet i Paragrafen er altsaa bibeholdt! I Forbundsstyrelsen stemte Hr. Wartenberg *imod*, paa Delegeretmødet stemte han og Meningsfæller for §, *Hr. W. har altsaa stemt for Principet i § ligesaa godt som os.*

Hr. Wartenberg har paa Generalforsamlingen ærlig erkendt, at han har gjort ganske de samme Erfaringer som her nævnt, men der er den Forskel paa ham og os, at *vi* aabent meddelte vort Standpunkt paa den Generalforsamling, der afholdtes forud for Delegeretmødet og her handlede derefter, medens W. paa nævnte Generalforsamling meget stærkt talte imod Principet i den nye Paragraf, medens *han* paa Delegeretmødet ganske gik over til vort Standpunkt.

Hr. Wartenberg bebrejder os, at vi ikke paa Forbundsstyrelsens Møde stillede en Ændring, som den han fik vedtaget paa Delegeretmødet angaaende den udvidede Repræsentation. Vi skal hertil sige, at alt jo ikke kommer paa en Gang, og at vi var ganske paa det rene med, at denne Sag vilde blive gjort til Genstand for Udvalgsbehandling, og at man her vilde bestræbe sig for at finde en Form, der saa nogenlunde kunde tilfredsstille os alle.

Hvad der skete har givet os Ret.

Ja, særlig paa disse to Punkter er det jo Hr. Wartenberg vil fælde os som Medlemmer af Forbundsstyrelsen. Vi indlader vor Sag til Medlemmernes Dom.

Angaaende Valgmaaden af Forbundsfunktionærer var der, hvad Redaktøren angaar, ikke fuld Enighed mellem os, men dette tyder paa, at vi ikke som visse andre, hænger sammen som Ærtehalm, men gaar hver sine Veje, naar vor Overbevisning byder os det.

København, den 9. Februar 1909.

P. LAURITZEN. CARL NIELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag d. 1. Marts Kl. 7 1/2 Aften

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning (derunder Beretning fra Delegeretmødet). 2. Regnskaberne. 3. Andragende. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjernen«. 5. Lovene og de ved Delegeretmødets Vedtagelser fornødne Ændringer. 6. Opstilling til Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 7. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt Suppleanter til Lokalstyrelsen. 8. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til »Stjernen«. 9. Eventuelt.

STYRELSEN.

Forbundsstyrelsesvalget.

I.

Til Medlemmerne af Den typ. Forening.

PAA Generalforsamlingen i Onsdags i Kongens Klub, hvor der aflagdes Beretning fra Delegeretmødet og hvor Delegeretmødets Beslutninger diskuteredes, kom det flere Gange frem under Debatten, at der burde gøres noget mere virksomt for at give de menige Medlemmer større Indflydelse paa Foreningens Styrelse. Oppositionen burde sættes i System og organiseres, saa at den først og fremmest gjorde sig gældende ved Valget af vore Tillidsmænd.

Hvis man kan sætte Afstemningsresultatet* paa ovennævnte Generalforsamling over de 5 Kandidatemner til Forbundsstyrelsen som Maalestok for, hvem Medlemmerne her i København ønsker valgt — ja, da ligger Sagen lige for: Flertallet ønsker at tilføre Forbundsstyrelsen nye og friske Kræfter af Kolleger, der mere er i Overensstemmelse med Medlemmerne indenfor Foreningen end d'Hr. P. LAURITZEN og CARL NIELSEN, og som vil arbejde for at bevare vor Medbestemmelsesret i de vigtige Sager indenfor Forbundet.

Den Stilling, som de ovennævnte to Repræsentanter sammen med den øvrige Hovedbestyrelse (undtagen V. WARTENBERG) indtog f. Eks. til Forslaget om at fratage os den direkte Indflydelse paa fremtidige Tarif-Overenskomster, er alene tilstrækkelig til, at de *ikke* bør genvælges. Heldigvis blev Forslaget paa Delegeretmødet gennem en Udvalgsbehandling omarbejdet saaledes, at ikke hele Afgørelsen blev lagt i Ledelsens Haand, Men et Faktum er det, at P. Lauritzen og Carl Nielsen uden Indsigelse havde sluttet sig til det i Forbundsstyrelsen.

En saadan Handlemaade overfor vor Selvbestemmelsesret angaaende Tarif-Overenskomster bør ikke ustraffet passere, hvilket Generalforsamlingen, som ovenfor nævnt, ogsaa tydeligt tilkendegav ved de Stemmetal, hvormed Kandidaterne opstilledes.

* Se Referatet.

Jeg vil endvidere tillade mig at henlede Kollegernes Opmærksomhed paa Referatet fra sidste Generalforsamling og specielt paa P. Lauritzens Udtalelser ang. det forestaaende Valg, da jeg i dette Tilfælde finder det mere korrekt at henvise til Sekretærens Referat, fremfor at citere hans Udtalelser forinden Referatet foreligger.

Naar dertil kommmer, at de to ovennævnte Herrer er absolute Tilhængere af De samv. Fagfb., og man i denne Forbindelse erindrer, hvor brutalt Flertallet paa det nys afholdte Delegeretmøde slog Forslaget ned om at lade Udmeldelsen af De Samv. udgaa til en Landsafstemning, tillader jeg mig at opfordre enhver, som ønsker, at de *menige* Medlemmers Indflydelse paa Sagerne ikke berøves dem, og som tillige er stemt for vor Udmeldelse af De Samv., til ved det forestaaende Valg at stemme paa d'Hr.:

O. Helsted,
A. Vecht og
V. Wartenberg,

der alle 3 er Modstandere af, at Medlemmernes Rettigheder beskæres, hvad enten det sker ved *indre* Foranstaltninger eller ved, at vi er underkastet De samv. Fagfb.s Afgørelser under deres nuværende uheldige Form.

Derfor, *brug Stemmesedlen!*

Kjøbenhavn, den 8. Februar 1909. J. O. PETERSEN.

II.

Da Robert Nielsen, grundet paa sin Stilling ved *Nordjyllands Social-Dem.*, ser sig nødsaget til at nedlægge sit Mandat, har Aalborg Lokalafdeling vedtaget at opstille JOH. GERDT. G. vil være Kollegerne bekendt fra Delegeretmøderne samt fra de større nordjydske Møder, hvor Gerdt ved sin Deltagelse i Debatten overfor Kollegerne godtgjorde, at han var en i Organisationens Anliggender vel bevandret Mand. G. har da ogsaa fra sin tidligste Ungdom fulgt Organisationens Anliggender med Interesse, og jeg kan derfor paa det bedste anbefale Kollegerne at stemme paa Gerdt til det kommende Valg til Forbundsstyrelsen.

Aalborg, den 7. Februar 1909. ANTON NIELSEN.

III.

Bornholms nyerhvervede Indstillingsret til Valget af Hovedbestyrelsesmedlemmer har Rønne Afdeling straks gjort Brug af, idet den forleden enstemmig vedtog at indstille Typograf C. M. BLOMBERG som Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget.

C. M. Blomberg er en gammel Organisationsmand, der fra sin tidligste Ungdom har taget virksom Del i den politiske og faglige Bevægelse, har i flere Aar været Formand for de samvirkende Fagforeninger paa Bornholm, og er i det hele taget saa godt som nogen kvalificeret til Hvervet som Hovedbestyrelsesmedlem.

Det anbefales Kollegerne Landet over at stemme paa C. M. Blomberg.

Rønne, den 7. Februar 1909. EINAR CHRISTENSEN.

IV.

Ved en Generalforsamling i forrige Maaned vedtog Nakskov Afdeling enstemmig at opstille det hidtil værende Medlem af Forbundsstyrelsen for Lolland-Falster, LUDV. KRAGH, Nakskov.

Hr. Kragh er jo saa godt kendt, at videre Anbefaling er overflødig, og vi opfordrer Medlemmerne i Provinserne til at stemme paa Hr. Kragh.

FLERE MEDLEMMER.

Hr. P. Berendt

fremsatte paa sidste Generalforsamling i Sætterafdelingen den Paastand, at Undertegnede forud for sidste Tarifbevægelse paa Forbundsstyrelsens Møder havde modarbejdet Fremsættelsen af Kravet om Arbejdstidens Nedsættelse og kaldt dette et Paradenumer. Jeg svarede, at dette var Usandhed, og at Protokollen over de førte Forhandlinger vilde modbevise Hr. Berendts Paastand.

Efter en Undersøgelse af nævnte Forhold skal jeg tillade mig at citere følgende Udtalelse, fremsat af mig paa Forbundsstyrelsesmødet den 13. Oktbr. 1905:

CARL NIELSEN vilde hævde, at Fastlønssystemet i Bladene havde skaffet flere i Arbejde. Han henstillede, at man nøjedes med at stille Krav om 8-Timersdagens Gennemførelse, Minimallønnens og Tusindbetalingens Forhøjelse. Bladsætterne var sikkert paa det rene med, at de ikke denne Gang fik nogen videre Forbedring.

Alle mine øvrige Udtalelser er ganske i Traad hermed.

Forhandlingsprotokollen, der er i Hr. P. Hvidtfeldts Besiddelse, staar ganske sikkert ogsaa til Hr. Berendts Disposition.

Jeg overlader ganske til ærede Kollegers Dom, om denne Hr. P. Berendts Maade at argumentere paa kan kaldes for sømmelig. Det er forøvrigt ikke første Gang, at nævnte Kollega bærer sig ad paa denne Maade.

København, den 8. Februar 1909. CARL NIELSEN.

Undgaa Overarbejde!

I en Tid, hvor der gaar saa mange Kolleger ledige, bør Personalerne rette deres Bestræbelse paa **at undgaa det Overarbejde, der er af den Natur, at Arbejdet kan udføres ved Antagelse af ekstra Mandskab.** Det vil sikkert let kunne gennemføres allevegne, eftersom Principalerne ikke er interesseret i at betale Overarbejdspenge, hvor Arbejdet kan udføres til ordinær Pris.

Derfor bort fra det Overarbejde, der kan give Brød til andre.

AFDELINGSSTYRELSERNE.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typ.-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt Onsdag den 3. Februar ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: 1. Beretning fra Delegeretmødet. 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. Til Dirigent valgtes HOLMEN, til Sekretær HELSTED.

Punkt 1. Formanden, VIGGO CHRISTENSEN, aflagde Beretningen. Dvælede særlig ved det Spørgsmaal, der havde staaet mest Kamp om, nemlig Udmeldelsen af De samv. Fagforbund; udtalte, at Resultatet, 19 Stemmer for og 103 imod, havde overrasket ham. Glædede sig over Stemmetallene, som ogsaa havde været Hovedaarsagen til, at Mødet havde forkastet Forslaget om at udsende Forslaget til Landsafstemning. Ny typ. Forenings fremtidige Stilling til Forbundet var imødeset med stor Interesse. Det var jo en Forudsætning fra sidste Kongres, at Sammenslutningen denne Gang skulde finde Sted, men man vidste, at der indenfor Ny typ. Foren.s egen Lejr havde været Kræfter i Bevægelse for at bevare deres Særstilling, men ved Forhandlinger paa Delegeretmødet og i et nedsat Udvalg afsluttedes en Overenskomst, som sikkert vilde blive opfyldt. Ogsaa Ledelsesforholdet havde været en af Mærkesagerne. Ved at København i Fremtiden kun kom til at bestaa af en stor Afdeling med 3 Underafdelinger, der kun kom til at raade over en mindre Del af Kontingentet til specielle Særformaal, havde man simplificeret Ledelsen. Valget af Formand og Forretningsfører var foreslaaet foretaget paa Delegeretmødet. Der var om dette Forslag faldet mange uberettigede haarde Ord. Forslaget var kun fremkommet, dels paa Grund af Arbejdsløshedskassens særlige Forhold og dels fordi Forretningsføreren for Provinserne skulde have særlig Kendskab til Forholdene derude, men særlig for at skabe Enhed i Ledelsen. Da det nedsatte Lovudvalg imidlertid ikke kunde blive enig om dette, bibeholdt man den gamle Ordning ved disse to Mands Valg og ligesaa for Redaktørvalget, og Formanden kunde derfor ikke sé, at Medlemmernes Rettigheder var indskrænket. Da man imidlertid maatte sikre sig imod, at Redaktøren i Lønspørgsmaal optraadte imod Forretningsudvalget, vedtoges det, at han i saadanne Spørgsmaal skal samarbejde med dette. Ogsaa Forslaget om de kollektive Aftaler havde sat Sindene i stærk Bevægelse, fordi dette gik ud paa at henvise den endelige Afgørelse af disse til Delegeretmødet, hvor Kortene bedst kunde lægges paa Bordet. Ved at drøfte Principet i Lovudvalget samledes man, efter at forskellige Forslag havde været fremme, om det Forslag, som blev vedtaget, nemlig at give Provinsianere og Københavnere lige mange Repræsentanter ved saadanne Afgørelser. Yderligere havde København opnaaet større Repræsentation ved alm. Delegeretmøder, og da Valget til disse skal ske ved Forholdstalsvalg, kan Særanskuelser i Fremtiden bedre komme til Orde. Af andre Spørgsmaal, der vare afgjorte, nævnte Taleren Kravet om Svendeprøve for at blive optaget, for at sikre Lærlingene en bedre Uddannelse, Forhøjelse af Syge- og Barselhjælpen for Kvinder og Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, men oplyste samtidig, at der desværre ikke i Fremtiden kunde ydes Understøttelse for de første 8 Dages Arbejdsløshed. Til at forestaa Arbejdsanvisningskontoret, der nu var fælles for hele Landet, var valgt vort Styrelsesmedlem Holmen. Til Slut udtalte Formanden som sin Mening, at hvad der var vedtaget, var til Gavn og Styrke for Organisationen. — WARTENBERG vilde ikke tale om alle de mange mere eller mindre vigtige Spørgsmaal, der havde været fremme paa Delegeretmødet, men opholde sig lidt ved det store Spørgsmaal: »Udmeldelsen af De Samvirkende«. Mødet var her optraadt hensynsløst. København og Provinserne rummede sikkert store Minoriteter. Demokratisk sét burde man have imødekommet Mindretallets Krav om Landsafstemning. At dette ikke skete, havde Hvidtfeldt sikkert stor Skyld i. Ved den forandrede Valgmaade af Funktionærer og Redaktør vilde man suge den sidste Rest af Medlemmernes

Ret til sig, men det stødte heldigvis ogsaa paa Modstand hos Provinskollegerne. Forslagene var afgjort ved Kompromis i Lovudvalget. Ledelsesforholdet var flyttet noget, men al Selvstyre var dog endnu ikke taget fra Medlemmerne. Det vedtagne Forslag om de kollektive Aftaler var bedre end det af Forbundsstyrelsen foreslaaede. Indrømmede, at stormende Generalforsamlinger til Afgørelse af saadanne Spørgsmaal var uheldige. Beklagede d'Hrr. Carl Nielsens og P. Lauritzens Standpunkt i Forbundsstyrelsen, ligesaa at de Arbejdsløse ingen Understøttelse faar for de første 8 Dage, men henviste til de øvrige Goder for disse. — BERENDT var ikke tilfreds med den ny Metode for Afgørelsen af Tarifspørgsmaalene, vi kom nu efter Skomagerne, der dog maatte stemme om deres Tarif; hævdede, at man havde svinebundet Redaktøren, som ikke mere kunde støtte Medlemmerne under Tarifbevægelser. Opfriskede de førte Forhandlinger af de to Kommissioner og hævdede, at Ledelsen den Gang havde forsøgt at paavirke Redaktøren. 2. Kommission havde opnaaet 21 nye Fordele. Carl Nielsen fandtes altid paa Ledelsens Side. Kritiserede Ledelsens Forhold til Faktorerne og Carl Nielsens Liberalitet overfor enkelte paa Delegeretmødet. Organisationen var skruet 20 Aar tilbage. Ledelsen søgte netop sin Styrke i Splittelse mellem Københavnere og Provinsianere. Hævdede, at det netop var en øjeblikkelig Stemning, rejst af en enkelt Mand, der havde ført til det gode Resultat i 1898. Som Forholdene i Forbundet nu var blevet, var man tilbøjelig til at blive træt af at deltage i Arbejdet. — LAURITZEN: Der var altid delte Meninger om, hvad der var det bedste. Stolede altid paa den Mand han havde givet sin Stemme, saalænge han ikke havde svigtet hans Tillid, og stemte derfor altid sammen med Ledelsen, saalænge deres Forslag faldt sammen med hans egne Anskuelser. En 2. Kommission fik næppe nogensinde stort mere ud af en Forhandling end en 1. Komm. og burde derfor undgaas. Paa Generalforsamlingerne dømte det enkelte Medlem som Regel ud fra egne Forhold uden at sé paa det Heles Vel, derfor var det vedtagne et Fremskridt. Mente det var naturligt, at Provinsianerne fulgte deres Forretningsfører, da de havde Sagerne paa Afstand. Det galdt om at faa Haand i Hanke med ved Dannelsen af en Faktorforening. Det gode Resultat i 1898 var fremkommet ved Tidernes Gunst og Splittelse indenfor Bogtrykkerne. — CHR. CLAUSEN: Endskønt Tilhænger af De Samvirkende mente han dog, at der burde have været Landsafstemning. Man burde paa Mødet have debatteret denne i Stedet for selve Spørgsmaalet, der var belyst nok. Var ikke tilfreds med det vedtagne Forslag om de koll. Aftaler. Lyste efter Referatet fra Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde. — CARL NIELSEN var i det store og hele glad for de vedtagne Ændringer. Kunde ikke forstaa, at man bebrejdede Lauritzen og ham, at de i Forbundsstyrelsen havde stemt for Forslagene, da vi dog alle stemte for at fravige den tidligere Form. Imødegik Berendts Fremstilling af 1. og 2. Komm.s Fortjenester. Fremstillede forsk. Redaktørforhold, der kunde fremkomme, hvis man ikke havde den Ændring, han havde faaet vedtaget. Berendts megen Tale om 2. Komm. havde muligvis sin Grund i, at den fik samme ublide Medfart som 1. Komm. Vi stod meget bedre end for 20 Aar siden, vi havde faaet gennemført 8-Timersdagen. Udtalte, at han som Dirigent havde været liberal overfor alle Ordførerne. — WARTENBERG protesterede imod Carl Nielsens Udtalelser om, at han var enig med ham og Lauritzen om de kollektive Aftaler. Forskellen bestod i, at C. N. og Lauritzen havde stemt for Forslaget i dets første Form, han først i den ændrede. — FORMANDEN udtalte, at Sagerne ikke blev afgjort efter Forholdet Provinsianer og Københavner, men efter hvad der tjente det Hele til Bedste, og at vi bør søge Forbindelse med Faktorerne, saa de kunde faa faste Nevtralitetsregler. Hævdede, at vi stod betydelig foran alle andre Forbund i organisatorisk Henseende. — BJARNØ omtalte den Haabløshed, der gjorde sig gældende rundt paa Arbejdspladserne, da Medlemmerne ikke mente, det gik som det skulde. Omtrent alt, hvad vi havde vedtaget her i København, var jo blevet forkastet. Beklagede, at vi ikke fik mere end 4 Mand i Lokalstyrelsen, da han ikke regnede med de 2 fra Ny typ. Forening, og hævdede, at der burde have været Nejafstemning ved Formandsvalget. — HARALD NIELSEN beklagede, at vi, endskønt vi stadig laa stille, ingen Kapital havde. Vi skulde ikke have enkelte Personer til at afgøre alt, men den almindelige Stemmeret. — JESPER HANSEN: De Samvirkende var imod de demokratiske Principer. Hos os førtes Bagstræber-Politik, som man kun kom til Livs ved at vælte hele Hovedbestyrelsen. — BERENDT imødegik Formanden ang. Forholdene Provinsianer mod Københavner. Redaktøren burde være i Overensstemmelse med Medlemmerne, nu skal han være i Overensstemmelse med Ledelsen. Hvidtfeldt var fremkommet med nogle uheldige Udtalelser angaaende nogle indre Forhold hos Schultz. De Samvirkende havde modarbejdet 8-Timersdagens Indførelse hos os. — HANS PETERSEN: Fremtidige Fordele skal vindes paa Arbejdsstederne Ansigt til Ansigt med Arbejdsgiverne, og hvis Ledelsen ikke støtter Medlemmerne heri, bør den væltes. Hvordan man fortolkede Lovene havde mindre at sige. — EDV. SAMUELSEN var enig med den sidste Taler og troede ikke Berendt mente det alvorligt, naar han vilde opgive alt. Hævdede, at Stemmesedlen var ugyldig. Ledelsen frygtede den skriftlige Afstemning om Udmeldelsen af De Samvirkende, derfor agiterede de imod den. Citerede en hel Del af Victor Petersens Argumenter. — VECHT vilde ikke undlade at minde om Resolutionen i Koncertpalæet, som var vedtaget af et Par Tusinde Medlemmer. Det var Medlemmernes egen Skyld, at Forslaget var nedstemt, da de havde valgt hele deres Styrelse. Der var blevet spurgt, hvad vi skulde have i Stedet, selvfølgelig Intet, de andre Fag, der staar udenfor, har jo heller ikke noget. Var forbavset over Oscar Johansens Udtalelser paa Delegeretmødet i samme Øjeblik, som han selv bejlede til Medlemmernes Stemmer. Beklagede, at det lille Forslag om Gratialer ikke var vedtaget og hævdede, at Hvidtfeldt ikke altid vidste Besked med, hvad han talte om. — OSC. JOHANSEN protesterede imod, at der blev taget enkelte Repliker frem af hans Tale paa Delegeretmødet; udtalte, at den Agitation, der var ført imod ham, var ikke fair. — FORMANDEN beklagede at maatte høre, hvilket daarligt Menneske han var blevet, siden han var valgt til Formand. Man begik en Begrebsforvirring ved at sammenligne Valget i det store Samfund og i en Organisation, hvor man kan forandre Valgmaaden, naar Lejlighed gives. Der kunde ikke stemmes Nej ved Formandsvalget, thi der skulde da indkaldes et nyt Delegeretmøde, hvis han faldt. Havde intet mod Kritik, naar den var saglig. — LAURITZEN mente ikke han var reaktionær. Havde tidligere holdt paa en Landstarif, men mente nu, det var klogere at blive ved det bestaaende med to Lokaltarifer. Forslaget her fra København om at udelukke Faktorerne havde ikke gjort Gavn. Støttede Hans Petersens Udtalelser.

Derefter godkendtes Beretningen.

Punkt 2. Opstilling af Forbundsstyrelsesmedlemmer. De tre afgaaende genopstilledes: WARTENBERG med 37, LAURITZEN med 9 og CARL NIELSEN med 6 Stemmer. Af nye opstilledes VECHT med 29, HELSTED med 26 og BERENDT med 16 Stemmer.

OLE RASMUSSEN ønskede at opfordre Medlemmerne til at stemme paa de af de opstillede, som man vidste var Tilhængere af Udmeldelsen af De Samvirkende.

LAURITZFN vilde ikke trække sig tilbage, selv om det ogsaa i Aften saa lidt smaat ud med Stemmerne, thi ogsaa han ønskede i Valget at se en Tilkendegivelse af Medlemmernes Mening om det Spørgsmaal, der havde staaet saa stor Kamp om.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling d. 9. Januar. Dirigent: A. KNUDSEN.

Form. (R. P. JENSEN) bød den lille Forsamling Velkommen og ønskede »glædeligt Nytaar«. Oplæste derpaa Kvartals-Regnskabet, der balancerede med 451 Kr., samt Privatkassens Regnskab, der balancerede med 64 Kr. 74 Øre. — Efter et Par Bemærkninger fra Medl. godkendtes Regnskaberne énstemmigt.

De Delegerede, FORMANDDN og CHR. PETERSEN, aflagde derefter en kort Beretning, Chr. Petersen, der havde været Medlem af Lovudvalget, specielt om Lovændringerne.

Der stilledes nogle Spørgsmaal til de Delegerede, som besvaredes, hvorefter enkelte Medlemmer udtalte deres personlige Mening om det afholdte Delegeretmøde. Det hævdedes bl. a., at det havde været et meget *konservativt* Delegeretmøde. Mange virkelig gode Forslag var bleven slaaet til Jorden.

Endelig behandledes en Del lokale Spørgsmaal. Bl. a. vedtoges det at yde 15 Kr. til den lokale Skolebespisning.

— — —

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 15. Januar. Paa Forslag vedtoges at yde 35 Kr. til de Arbejdsløse. For at faa Pengene tilbagebetalt til Privatkassen, fra hvilken de 35 Kr. skulde tages for at kunne bringe hurtig Hjælp, vedtoges det at udskrive et mindre Ekstrakontingent i nogen Tid. Derpaa drøftedes et Par lokale Sager.

Under Eventuelt meddelte FORM., at et mangeaarigt Medlem her i Lokalafdelingen, Blankholm Hansen, nu var udtraadt af Foreningen.

S.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Januar i sit ny Lokale hos Restauratør Kjeldstrup, Adelgade. Formanden, EM. ESKILDSEN, oplæste Regnskabet, der bl. a. udviste, at Kontingentet havde andraget 883 Kr. Til rejsende var udbetalt 58 Kr., paa Stedet 20 Kr., Syge 552 Kr., Begravelseshjælp 500 Kr. Ekstrakassens Udgift til rejsende havde været 20 Kr. — Da Formanden ikke ønskede Genvalg trods Opfordring, valgtes enstemmig H. C. ANDERSEN. Bestyrelsesmedlemmer og Revisorer genvalgtes. Til Fanebærer valgtes ALBERT BIRN. — Efter at Fanefunktionærer var valgte, gik man over til *Beretning fra Delegeretmødet,* som aflagdes af JOH. GERDT, der mente, at Delegeretmøderne var for dyre i Forhold til Udbyttet; indirekte havde de dog den Betydning, at de styrkede Samfølelsen og Ansvarsfølelsen hos de Mænd, som interesserede sig for Fagets Anliggender. Denne Gang spildtes der for megen Tid bl. a. til at forklare, hvad den 1. og den 2. kbh. Tarifkommision ikke havde opnaaet. De fleste Københavnere var »i Ilden« — men det hele havde man læst i »*Typ. Tid.*« mange Gange før. Ligeledes under Debatten om de samvirkende spildtes der megen Tid; der fremkom ikke et nyt Ord eller en ny Tanke under den lange, ørkesløse Debat, som ogsaa kaldte næsten alle de københavnske Delegerede frem til Kamp for deres »Livssag«. Den Tid, der her til Dels blev misbrugt, vilde have været bedre anvendt paa Lovændringerne, der som ved sidste Delegeretmøde fik for let en Overgang, selv om man forudsatte, at Lovudvalget havde fundet det rette (ved Hjælp af Kompromisser); sikkert adskillige ønskede at protestere, men ansaa det for haabløst. Der taltes mange smukke Ord om Medlemmernes Selvbestemmelsesret, og Gerdt kunde godt gaa med til at lade Medlemmerne stemme i alle Sager, men saa var Delegeretmøderne næsten overflødige. Naar de bedste Mænd sendes, burde man ogsaa overlade dem at ordne Sagerne, thi de havde jo Forholdene og Personerne paa nært Hold og havde derved Betingelser for at træffe det rette, hvad de spredte Medlemmer ikke altid kan have. Vi kom hjem fra dette Delegeretmøde med forhøjede Under-

støttelser til vore arbejdsløse og Tilskud til Administrationen — uden Kontingentforhøjelse! Dette kan vi takke Statsunderstøttelsen til Arbejdsløshedskassen for — vi faar altsaa her lidt for vor direkte Skat til Staten. Taleren omtalte under Munterhed Københavnernes »rørende Kærlighed« til Hvidtfeldt, som vi slet ikke kan undvære. Anbefalede at stemme paa Oskar Johansen som Redaktør, thi ham syntes Københavnerne ikke at nære absolut Hengivenhed for — han var derfor sikkert den bedste. Til Slut priste Taleren den smukke Velkomsthilsen og Københavnernes superpe Frokost.

ROBERT NIELSEN og JOHAN MØLLER supplerede Gerdts Beretning, hvorved man kom ind paa en Omtale af Tarifen. Hele Forsamlingen var enig om, at man ikke maatte gaa med til Beregning for Maskinsættere, og at man skulde støtte Bestræbelserne for at faa de Minimumslønninger hævede, som eventuelt ikke kom med i den ny Tarif. Der var Forretninger i Aalborg, der ikke skammede sig ved at byde det mindst mulige. — M. SØRENSEN opfordrede til at tage kraftigt fat paa at organisere Hjælpearbejderne. —

— Forretningsfører ROBERT NIELSEN nedlagte sit Hverv som Forbundsstyrelsesmedlem, da han ikke havde Tid. JOH. GERDT udtalte, at vi til vore ledende Stillinger, helst burde have Mænd »fra Kassen«. Han bragte Nielsen en Tak, hvortil Medlemmerne rejste sig. Dernæst anbefalede han som ny Mand H. C. Andersen. — ROBERT NIELSEN foreslog og anbefalede Joh. Gerdt, som protesterede. Flere sluttede sig til Nielsens Forslag, og ved Afstemningen opstilledes JOH. GERDT som Kandidat til Forbundsstyrelsen.

Det vedtoges at bevilge 25 Kr. af Ekstrakassen til de arbejdsløse samt at udsende Bidragslister.

B. N.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Januar i »Børsen«. Den havde ringe Tilslutning, idet kun 6 — seks — Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, M. A. KOFOED, bød Velkommen og oplæste Regnskabet, som énst. godkendtes. Næste Punkt paa Dagsordenen — Beretning fra Delegeretmødet — udgik paa Grund af den ringe Tilslutning, og da der havde været udførligt Referat i *Typograf-Tidende*. Under Eventuelt oplyste FORMANDEN om en ny Paragraf (§ 25), der var bleven vedtaget paa Delegeretmødet, og som han mente kom til at berøre et Medlem i Afdelingen.

Hermed sluttede Generalforsamlingen. V. J.

Skive Lokalafdeling

afholdt den 16. Januar ordinær Generalforsamling. 18 Medlemmer var mødt, hvilket bemærkes som et glædeligt Tegn paa den Interesse, Medlemmerne nærer for Afdelingen.

FORMANDEN bød Velkommen og oplæste Regnskaberne, der énst. godkendtes, hvorefter han aflagde Beretning fra Delegeretmødet, der paahørtes med stor Interesse og gav Anledning til en interessant Diskussion.

Ved de foretagne Valg genvalgtes M. A. LARSEN til Formand, BANG valgtes til Næstformand, til Sekretær genvalgtes P. PETERSEN, til Revisorer genvalgtes SCHOU og ABILDGAARD-JACOBSEN nyvalgtes, RASMUSSEN og IVERSEN valgtes til Repræsentanter for *Skive Social-Demokrat*.

Et Forslag om Udvidelse af Lokalbestyrelsen udgik af Dagsordenen.

Under Eventuelt behandledes en Opfordring fra De samv. Fagforb. om at yde Bidrag til de Arbejdsløse. Det vedtoges at udskrive et ugentligt Bidrag af 25 Øre pr. Medlem. — Ang. Understøttelse til ikke-understøttelsesberettigede Rejsende vedtog man efter nogen Diskussion et Forslag, der gik ud paa at understøtte disse med Kr. 1.25 pr. Dag i et Tidsrum af indtil 3 Dage.

Sluttelig drøftedes temmelig alvorlig en Beregningssætter-Opsigelse paa *Skive Avis*, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. P. P.

Afstemningsresultat.

Ved den i Dag stedfundne Stemmeoptælling valgtes til Forbundsstyrelsesmedlem AMALIE GRAM-PETERSEN med 91 St. imod 83 St. for Alfrida Petersen.

København, den 2. Februar 1909.

HENRIETTE CRONE. EMILIE JANSEN.
HILDORA MOURITZEN.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Onsdag Aften den 17. Februar Kl. 7—9* i **Det danske Kunstindustrimuseum**, Vester Boulevard 24. Udstilling: *Nyere tysk Bogkunst* fra Kunstindustrimuseet i Berlin. Nogle privat trykte danske Bøger, Raadhusbogen etc.

Forinden Plads modtages i Aarhus, maa Kollegerne først henvende sig til Formanden, N. Mortensen, Stiftsbogtrykkeriet, privat Bopæl: Samsøgade 22, 2. Sal.

Den typografiske Trykkerforenings Regnskab for 2. Halvaar 1908.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1908	5986.10	Maanedl. Underst.	30.00
Kontingent	1093.05	Pengehjælp	71.36
Renter af Stjernen	20.00	Ekstra Rejsehjælp	12.00
Renter af Sparekassen	99.17	Formandshonorar	100.00
	1212.22	Kont. for Styrelsen	67.60
		Tryksager	7.10
		Tilskud til Fællesadministrationen	385.93
		Tillidshjælp	80.00
		Fællesorganisat. og Læsestue	48.00
		Arbejdstab	12.00
		De Gamles Skovtur	25.00
		Repræsentation	12.75
		Folkeuniversitetsforeningen	6.00
		Andre Udgifter	14.85
			872.59
		Beholdn. 31. Dec. 1908	6325.73
Ialt	7198.32	Ialt	7198.32

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1908	1076.42	Understøttelse	113.00
Kontingent	85.50		
Restancer	34.50		
Renter af Sparekassen	17.89		
	137.89	Beholdn. 31. Dec. 1908	1101.31
Ialt	1214.31	Ialt	1214.31

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Juli 1908	2882.74		
Kontingent	134.40		
Restancer	58.10		
Renter af Sparekassen	54.34		
	246.84	Beholdn. 31. Dec. 1908	3129.58
Ialt	3129.58	Ialt	3129.58

Status den 31. December 1908.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	5783.93		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
Kontant	41.80		
	6325.73		
4 Andele i *Social-Demokraten*	48.00		
Udest. Restancer	38.10		
	86.10		
	6411.83	Formue 31. Dec. 1908	6411.83

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1054.15		
Kontant	47.16		
Udest. Restancer	24.00		
	1125.31	Formue 31. Dec. 1908	1125.31

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	3129.58		
Udest. Restancer	46.20		
	3175.78	Formue 31. Dec. 1908	3175.78

København, den 15. Januar 1909. LAUR. JENSEN.

Regnskaberne gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud af Kr. 339.63, Ekstrakassen Kr. 24.89 og Begravelseskassen Kr. 246.84.

København, d. 26. Januar 1909.

ANT. ANDERSEN. H. C. HANSEN.
FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingers Medlemmer erindres om Fælles-Generalforsamlingen paa Søndag Formiddag Kl. 11 i Festsalen, Rømersgade 22. Da der skal behandles vigtige Sager, bl. a. skal nedsættes Udvalg til Udarbejdelse af Love for Afdelingen København, bedes saavel Sættere, Trykkere, som Kvinder give talrigt Møde.

Stemmesedler til Valg af 3 Medlemmer af Forbundsstyrelsen udsendes i Dag Fredag eller i Morgen Lørdag til Sætterafdelingens Medlemmer. Stemmesedlerne maa indsendes til Forbundskontoret *senest Torsdag* den 18. ds., inden Kl. 8 Aften. Stemmesedlerne tælles op samme Aften.

Typografernes Sangforening havde udmærket Besøg til sin 63. Aarsfest den 30. Januar. Koncerten var meget vellykket. Koret under Hr. GULDBRANDSENS Ledelse høstede stort Bifald, særlig for Udførelsen af den ny Sang »Bovbjerg«, der bar Vidne om en omhyggelig Indstudering og stor Interesse hos Sangerne. Fru ANNA GNUDTZMANN og Hr. LUDVIG HEGNER assisterede og ydede hver for sig udmærkede Præstationer, der henrev Tilhørerne til ligefrem Begejstring. Efter Koncerten fulgte et animeret Festmaaltid og et muntert Bal. Alt i alt en smuk og interessant Aften.

Billetter til Typografernes Karneval var udsolgt et Par Dage efter at de var fremkomne, og Kontoret ligger inde med Bestillinger paa 4—500 Billetter, som ikke kan efterkommes.

Inkassatorerne gøres opmærksom paa, at saafremt de ligger inde med Billetter, der ikke er solgte, maa de afleveres paa Kontoret senest Lørdag den 13. ds, da de ellers betragtes som solgte. Kolleger, der har bestilt Billetter paa Kontoret, maa ligeledes afhente dem senest i Morgen Lørdag, da de ellers sælges til andre.

Typograf Emili Jeppesen, født i København, bedes ikke at forglemme sine Landsmænd samt Værten i München, hvis han vil undgaa Ubehageligheder. *Skandinavisk Forening i München.*

Dødsfald. HOLGER JESSEN, som har udlært paa *Kallundborg Dagblad* 1. Januar 1896, er i Lørdags afgaaet ved Døden paa St. Josephs Hospital i København. Tuberculosen havde faaet Tag i ham, dertil var stødt Nyrebetændelse, for hvilken Sygdom han indlagdes paa St. Josephs Hospital for nogle Uger siden fra Hillerød Afdelingen, hvor han har arbejdet de sidste Par Aar. Holger Jessen har rejst en Del og bl. a. arbejdet i Skien i Norge i godt to Aar. Han vil sikkert ogsaa være kendt af Kollegerne i Aalborg, Aarhus, Brønderslev, Horsens, Skanderborg og Sorø, hvor han har arbejdet i kortere eller længere Tid. Han blev 33 Aar, og begraves paa Hillerød gl. Kirkegaard Søndag Eftm. Kl. 3.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

23. Jan.: *Kristrup* Kr. 21.23, *Dronningborg* 3.03, *Skive* 22.50, 27. Jan.: *Slagelse* 95.54, 3. Febr.: *Merløse* 21.23, 9. Febr.: *Bogense* 12,13, ialt Kr. 175.66.

København, den 10. Februar 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Albert Sigurd Christensen, udl. ½ 09 hos Jensen & Ronager (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Ingeborg Hedemann, udl. 22/1 09 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Sygeafdel.: Sætterlærling Aksel Peter Julius Schütz (P. Petersen).

Næstved, Johs. Carl Alfred Jensen, udl. 13. Februar i Præstø Bogtr. (arb. s. St.). Roskilde, Will. Andersen, udl. 1. Jan. 1890 i Roskilde Dagblad (tidl. Medl.). Slagelse, Johannes Andersen, udl. 20. Febr. i Slagelseposten.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2098 (198), Sigurd Max Emilius Petersen fra Rejse (arbl.). 1556, Harald Petersen fra Odense (Mohn).

Aarhus, 2412, Carl Alfred Olsen (De forenede Bogtr.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2238 (2535), Carl V. Christiansen til Haslev i Pl. Trykkerafdel.: 2432 (1807), Hjalmar Steffensen til Brønderslev i Pl. 2339 (1806), Einer Frederiksen til Næstved i Pl,

Aarhus, 343 (norsk), Oscar P. Berg paa Rejse. Faaborg, 2355, Charles Madsen til Viborg i Pl. Nyborg, 2418, Chr. P. Rasmussen til Assens i Pl. Næstved, 2349, J. P. Jacobsen paa Rejse. Odense, 1556, Harald Petersen til Kbhvn. i Pl.

Udmeldte.

København: Kvindeafdel.: 2263, Angelica Nielsen (fratraadt Faget).

Odense, 2467, Olivia Larsen og 2468, Anna Nielsen (Hjælpearbejderske paa Fyns Tidende).

Døde.

København: Kvindeafdel.: 2391, Emma Frølich (Forlagstr.).

Hillerød, 1048, Holger Jessen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1d)

GUTENBERG-KORET

Lørdag den 13. ds. *Kl. 8 præcis:* Sangprøver paa Programmet til Korets Koncert den 14. Marts. (4b)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag Aften den 13. Februar i K. F. U. M., Gothersgade 115. Typograf HASTRUP indleder. Enhver Typograf er velkommen. (34)

Veluddannet **Linotypesætter** ønsker Plads. Prima Ref. Billet mrkt. »33« modt. Ekspeditionskontoret.

Illustrationstrykker,

absolut dygtig og selvstændig Arbejder, der tillige er kendt med Prægetryk, kan faa en stabil, godt lønnet Plads.

(35) *De forenede Bogtrykkerier, Aarhus.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

J. G. A. Eickhoff, København V.

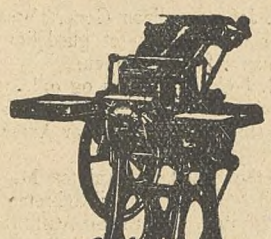

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Regler.

Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 19. FEBRUAR 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag d. 1. Marts Kl. 7½ Aften

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning (derunder Beretning fra Delegeretmødet). 2. Regnskaberne. 3. Andragende. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjernen«. 5. Lovene og de ved Delegeretmødets Vedtagelser fornødne Ændringer. 6. Opstilling til Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 7. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrere samt Suppleanter til Lokalstyrelsen. 8. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til »Stjernen«. 9. Eventuelt.

STYRELSEN.

Forbundsstyrelsesvalget.

I.

VED det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen vil det sikkert være heldigt og ret naturligt, at Nordjylland — som hidtil — faar en Repræsentant, og jeg kan fuldt ud slutte mig til den af Anton Nielsen i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* rettede Opfordring til Kollegerne om at stemme paa den af Aalborg Lokalafdeling opstillede Kandidat: JOH. GERDT. Trods det, at Gerdt i en længere Aarrække har beklædt forskellige Tillidsposter indenfor Arbejderpartiet, ligesom han som Medlem af Rejseforeningens Bestyrelse her i Byen har virket til Gavn for de rejsende Svende, har hans Arbejde og Interesse dog i særlig Grad været knyttet til vor Organisation.

De Kolleger, der kender ham, behøver jeg næppe at rette nogen Opfordring til, men de, der ikke kender ham og ved sidste Valg gav mig deres Stemme, vil jeg anbefale at stemme paa JOH. GERDT.

Aalborg, den 14. Februar 1909. ROBERT NIELSEN.

II.

Randers Afdeling har paa sin Generalforsamling den 14. f. M. énst. vedtaget at opstille N. K. NIELSEN som Kandidat til Forbundsstyrelsesvalget. Nielsen, som tidligere har været opstillet, vil være Medlemmerne bekendt fra Delegeretmøderne, saa særlig Anbefaling burde være overflødig. Ikke desto mindre opfordres Medlemmerne til at stemme paa ham, da han er godt inde i Foreningssagerne og interesserer sig for disse. RANDERS LOKALAFDELING.

III.

Hillerød Afdeling har énst. vedtaget at opstille Typograf ALFRED HANSEN til Medlem af Forbundsstyrelsen. A. Hansen er maaske ikke saa kendt blandt Kollegerne Landet over, men er ikke desto mindre en Mand, som Afdelingen, der kender og skatter hans rige Evner og organisatoriske Indsigt, med Tryghed anbefaler Kollegerne Landet over at stemme paa. HILLERØD LOKALAFDELING.

IV.

Da jeg af *Typ.-Tid.* sér, at Horsens Lokalafdeling har vedtaget at opstille THEODOR JØRGENSEN, Horsens, som Emne til Forbundsstyrelsen, vil jeg gærne tillade mig nt lægge et godt Ord ind for hans Valg. Igennem mange Aar har jeg kendt Jørgensen som et meget interesseret Foreningsmedlem, der mange Gange har gjort et godt Indlæg i Diskussionerne paa Generalforsamlingerne i den Forening, hvor han har opholdt sig de sidste 10 Aar.

Klarttænkende og handlekraftig, som han er, vil han sikkert kunne tilføre Styrelsen et Plus.

Den 14. Februar 1909. P. L.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark.
1. Delegeretmøde.

Onsdag Eftermiddag Kl. 7½.

I. *Konstituering.*

FORMANDEN aabnede Mødet og anbefalede at vælge de samme Ordstyrere og Sekretærer som ved Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde; dette vedtoges.

Dirigent: MARIUS HANSEN.

II. FORMANDEN aflagde Beretningen og skitserede Virksomheden i den Tid, Kassen havde været statsanerkendt. Efter de mange mørke Aar med den overvældende Arbejdsløshed og Underskud var man nu kommet dertil, at man havde Grund til at se en Del lysere paa Forholdene. Meddelte, at Arbejdsløshedsinspektøren havde givet Tilladelse til, at der af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse ydes til Formandens Løn 50 Kr., Kassereren 1300 Kr., Revisionen 100 Kr., til Kontingentfrihed 109 Kr., Medhjælp indtil 500 Kr., Administrationstilskud til Afdelingerne 2057 Kr. og til Kontorleje etc. 500 Kr., ialt 4616 Kr.; hertil kommer Udgifterne til Tryksager, Repræsentantskabs- og Delegeretmøder. Derved kommer jo Arbejdsløshedskassen til at yde sin Del af Udgifterne til Forbundet.

Beretningen godkendtes.

Hovedkasserer P. HVIDTEELDT gav Oplysninger ang. Regnskabet fra 1/10 1907—31/8 1908. Der havde været en Indtægt af følgende: Kontingent af nydende Medlemmer 26,615 Kr. 73 Øre, fra hvilende Medlemmer 627 Kr. 90 Øre, Indskud 40 Kr. 50 Øre, Renter 54 Kr. 90 Øre og tilbagebetalt Understøttelse 50 Kr. Udgiften havde været: Understøttelser 10,871 Kr., Lønninger 979 Kr. 25 Øre og Driftsudgifterne 1461 Kr. 66 Øre; Overskudet, 14,177 Kr. 32 Øre, var indsat i Sparekassen. Regnskabet var revideret og befundet rigtig af Revisorerne.

Regnskabet godkendtes.

III. *Lovændringer.*

FORMANDEN: Lovudvalget kan tiltræde de af Repræsentantskabet stillede Ændringer. I Fremtiden maa der ikke ydes Understøttelse de første 6 Dage, hvilket jo er en Forringelse, men det opvejes af den betydelig forhøjede Understøttelse. Arbejdsanviseren bør vælges her paa Delegeretmødet, da det er nødvendigt, at man kender, hvem man vælger; dette véd man ikke altid ved almindelig Afstemning.

JØRGENSEN, Aarhus: De 125 Øre om Dagen til Rejsende er altfor lidt. Man har i Aarhus maattet yde betydelig ekstra Hjælp. Foreslaar 150 Øre pr. Dag.

P. HVIDTFELDT: Indirekte ydes der jo ogsaa mere end 125 Øre. Der kan faas Overfartspenge; endvidere Omflytningsbidrag; dette betyder jo ikke saa ganske lidt. Vor Understøttelse paa Stedet er betydelig højere end i noget andet Fag herhjemme. Saalænge Understøttelsen til Rejsende ikke forhøjes tilsvarende i Udlandet, kan vi ikke gaa højere end til 125 Øre + Overfartspenge. Arbejdsløshedsinspektøren har forlangt i Henhold til Loven, at der ikke maa ydes Understøttelse de første 6 Dage. Vi vilde tabe Statstilskudet, hvis vi betalte de 6 Dage. Der har i de sidste 5 Aar været store Svingninger i Udgifterne til Understøttelsen. Vi regner med en Kontingentindtægt aarlig af 48,000 Kr. og 24,000 Kr. i Statstilskud samt helst lige saa meget i Kommunetilskud, men om dette sidste véd man intet bestemt.

CHR. HANSEN, Aarhus: Henstillede at yde indenlandske Rejsende mere end udenlandske.

HVIDTFELDT: Dette har man ikke Lov til i Henhold til den Samvirken, der bestaar mellem Landene.

ACHTON MØLLER, København: Fremskridt er der, men Fradraget af de første 6 Dage er et mørkt Punkt. Stigningen i Indtægten er 2/3, medens Udgiftens Stigning kun er 1/3.

JØRGENSEN, Aarhus: Henstillede, at Lokalafdelingerne ydede et Tillæg af 25 Øre daglig til de Rejsende.

HVIDTFELDT: Vi kan ikke gaa højere med Understøtteisen, da der kan komme daarlige Aar igen; dertil kommer Administrationen, som man har været fritaget for at yde til før. Man kan maaske senere, naar man har Erfaringer for, hvorledes Understøttelsen virker, faa Tilladelse til at gaa højere op.

ACHTON MØLLER, København: Arbejdsanviseren bør vælges ved alm. Afstemning som Redaktør og øvrige Funktionærer. Stillede følgende Forslag:

Ændring til § 25, 2. Stk.: Til at lede og forestaa det i Henhold til § 13 oprettede Anvisningskontor samt tillige udøve den med Kassens Virksomhed forbundne Kontrol af Arbejdsløse opstiller Delegeretmødet to Medlemmer, som vælges ved almindelig skriftlig Afstemning.

HVIDTFELDT: Udvalget har indgaaende beskæftiget sig med dette Forhold og er enig om, af praktiske Grunde, at vælge Arbejdsanviseren paa Delegeretmødet. Han skal staa til Regnskab for sin Virksomhed her paa Delegeretmødet, ikke i Lokalafdelingen, og Hovedledelsen har at paase, at han leder denne Anvisning tilfredsstillende for begge Parter.

EDV. SAMUELSEN er ikke enig med Hvidtfeldt. Denne Mand vil kun være at vælge ved almindelig Afstemning; det er den bedste Betryggelse for et godt Valg. Det er en vigtig Post; han holder Hundrede af Arbejdsløses Skæbne i sin Haand. Derfor alm. Valg.

EMIL MØLLER: Er der nogen Post, der ikke skal vælges ved almindelig Afstemning, saa er det denne; endskønt man bestræber sig for at handle efter bedste Ævne, bliver man bag sin Ryg kritiseret, men aldrig offenlig. Ledelsen har altid anerkendt Virksomheden og kender den. Derfor vælg ham paa Delegeretmødet. Idealet er, at Anviseren ansættes af Forretningsudvalget.

L. D. RASMUSSEN, Odense: Rent forretningsmæssigt vilde det være rigtigst at ansætte ham, men man bør nøjes med at vælge ham paa Delegeretmødet. Den Mands Virksomhed vilde være udsat for Bitterhed fra alle dem, der mener sig tilsidesatte ved Pladsanvisninger.

Achton Møllers Forslag forkastedes med 54 Stemmer mod 35.

Derpaa vedtoges følgende Ændringer:

Til § 8. Et Medlem er berettiget til:

90 Dages Rejseunderstøttelse à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag (heri indbefattet Søn- og Helligdage) efter at have svaret skyldigt Bidrag for de sidste 52 Uger og i 26 Uger (jvfr. § 9[4]) at have arbejdet ved Faget (jvfr. dog § 10[2]). Endvidere tillægges Overfartspenge indenfor Landets Grænser samt Omflytningsbidrag ved Rejse i Plads til et saa stort Beløb, som 3. Klasses Billet andrager. Omflytningsbidraget maa i et løbende Aar ikke overstige 25 Øre pr. Dag i 90 Dage eller ialt 22 Kr. 50 Øre.

140 Dages Understøttelse paa Stedet à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have arbejdet ved Faget og bidraget i de sidste 52 Uger uden mellem Ugebidragene at have nydt Rejseunderstøttelse.

De Medlemmer, som have erhvervet Ret til 140 Dages Understøttelse paa Stedet, kunne nyde de 90 Dage paa Rejse.

Naar et Medlem har betalt 200 Ugebidrag uden i disse at have nydt Understøttelse, er det berettiget til 2 Kr. pr. Dag i 160 Dage aarlig.

Hjælpearbejdere erholde i Understøttelse paa Stedet 1 Kr. pr. Dag efter at have svaret Bidrag for de sidste 52 Uger og 1 Kr. 25 Øre pr. Dag efter 200 Ugebidrag uden imellem disse at have oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse. I begge Tilfælde ydes Understøttelsen i 140 Dage aarlig.

Alle Understøttelser gælder løbende Aar, saaledes at man ingensinde i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder kan oppehære større Understøttelse end henholdsvis 145, 280, 320 Kr. (foruden Overfartspenge) for de højstbetalende og 140, 175 Kr. for Hjælpearbejdere.

Har et Medlem i Løbet af 3 paa hinanden følgende Regnskabsaar modtaget Understøttelse til et samlet Beløb af henholdsvis 435, 840, 960 Kr. (foruden Overfartspenge) for de højstbetalende og 420, 525 Kr. for Hjælpearbejdere, kan der ikke ydes ham yderligere Understøttelse af Kassen, førend han i et derefter følgende helt Regnskabsaar har været Medlem af Kassen og betalt de for dette Tidsrum skyldige Bidrag som nydende Medlem.

Til § 9. I 3. Stykke tilføjes: »Medlemmer, der rejser for at etablere sig, kunne ikke faa Omflytningsbidrag«.

Til § 10. 4. Stykke tilføjes: »i fire Uger« efter midlertidig Beskæftigelse.

Til § 13. I 2. Linje indsættes »til det af Kassen oprettede Anvisningskontor« mellem »anmelde dette« og »ligesom«; »det« i 2. Linje forandres til »Medlemmet«.

Til § 22. I 7. Linje forandres »begge Revisorer« til »Revisorerne«.

Til § 23. I 3. Linje efter »Lokalafdelingerne« indsættes (»i København 4«).

Til § 25. Nyt andet Stykke foreslaas: »Paa Delegeretmødet vælges et Medlem til at lede og forestaa det i Henhold til § 13 oprettede Anvisningskontor samt tillige udøve den med Kassens Virksomhed forbundne Kontrol af Arbejdsløse. Endvidere skal Vedkommende efter Hovedbestyrelsens Anvisning bistaa Hovedkassereren og Lokalkassereren i København med Regnskabsførelsen«.

Til § 28. I 3. Linje forandres »100« til »200 og derover«, fra »indtil« og til »200« udgaar. I 5. Linje udgaar fra »De under« og Punktum'et ud.

Til § 29. I 6. Linje forandres »6« til »8«.

Til § 30. I 2. Stykke indsættes »Anvisningskontorets Bestyrers« i 3. Linje efter »Hovedkassererens«.

IV. HVIDTFELDT: Et Kontor bør oprettes og ledes i Henhold til Arbejdsløshedsnævnets Instruks. Tiltraadtes.

V. *Eventuelt.* Ingen ønskede Ordet.

VI. Den samme Indstilling til Formand (V. PETERSEN) og Hovedkasserer (P. HVIDTFELDT) som til Forbundet vedtoges enstemmig.

Valg af *Arbejdsanviser.* Det vedtoges at foretage skriftlig Afstemning. Der foresloges følgende: P. Berendt, Holmen, Oscar Johansen og Achton Møller.

Ved første Valgomgang erholdt Oscar Johansen 56 Stemmer, Holmen 39, Berendt 24 og Achton Møller 3.

Ved bundet Omvalg mellem Johansen og Holmen valgtes HOLMEN med 65 Stemmer, medens JOHANSEN fik 57 Stemmer,

HVIDTFELDT meddelte, at Inspektøren havde sanktioneret, at 2000 Kr. aarlig til Anviseren og Halvdelen af Rejseudgifterne udredes af Arbejdsløshedskassen.

E. SAMUELSEN: Lønningerne for Funktionærerne burde nedsættes. Henstillede, at Medhjælp paa Kontoret tages af den ledige Arbejdskraft.

HVIDTFELDT: Vi kan ikke opdrage de Arbejdsløse til Kontorarbejde.

AMALIE PETERSEN og Frk. MOURITZEN henstillede, at Frk. Crone blev Medhjælp paa Kontoret; hun havde Evner dertil og derved bliver hun til Raadighed for Organisationen.

HELSTED: Henstillede, at Medhjælpen tilfaldt de kvindelige Arbejdere, saa blev jo Udgiften ikke større end almindelig Kontorarbejde; de har intelligente Medlemmer hertil.

Frk. CRONE: Var naturligvis glad for, at der blev tænkt paa Kvinderne, men hun ønskede ikke at faa en saadan Plads, men der er maaske andre.

Afslutning.

Derefter fik MARTIN OLSEN Ordet: Udtalte en Tak for de forløbne Dage. Vel har ikke alle været enige, men han var sikker paa, at de vedtagne Beslutninger vilde være til Gavn for Dansk Typografforbund. Arbejdernes Enhed er Vejen til det nye Samfund. Ønskede Sammenhold og Solidaritet. (Bifald.)

DIRIGENTEN bragte MARTIN OLSEN Delegeretmødets Tak for hans Nærværelse og haabede, at han endnu i mange Aar maatte have Kraft til i Spidsen for De samvirkende Fagforbund at bringe Arbejderklassen Fordele. (Martin Olsen leve, Hurra!)

AMDERSSON, Stockholm: Det har været en stor Glæde at være nærværende her og se den Forstaaelse, der har været for de store Spørgsmaal. Den store Solidaritet, der har været herskende. Ønskede Forbundets fortsatte stærke Udvikling til Gavn for Danmarks Typografer. Leve Dansk Typografforbund (Hurra!)

DIRIGENTEN: Tag vor Hilsen med til Sverig. (Leve Svensk Typografforbund).

Dirigenten (MARIUS HANSEN): Vi har kun Grund til at være tilfreds med Resultaterne af Mødet. Vi har styrket Sammenholdet. Sammenslutningen med Ny typografisk Forening er sket. En Tak til Dem, der har skabt dette Resultat. Danmarks Typografer er nu enige. Endvidere har vi faaet V. Petersen til at føre Skibet videre. Vi gaar herfra med glade Følelser og Forhaabninger for Fremtiden. Det giver gode Frugter ude i Livet; vi maa hjælpe Kollegerne, og vi skal bringe Lettelse i de økonomiske Byrder; Repræsentanterne bringer Lysning med ud i Provinserne. Vi gaar herfra fuldt enige. Først og sidst: Leve vort Værn, Dansk Typografforbund (Hurra!)

Dermed var Dansk Typografforbunds Delegeretmøde sluttet Kl. 9½ Aften.

Hr. Carl Nielsen.

PAA Sætterafdelingens Generalforsamling udtalte Hr. Wartenberg en skarp Misbilligelse til Hr. Lauritsen og Carl Nielsen, fordi de havde stemt for Forslaget vedrørende fremtidige Tarif-Overenskomster, samt bebrejdede Carl Nielsen, nt han bagefter vilde give det Udseende af, at han havde stillet sig meget frisindet paa dette Omraade.

I Tilslutning hertil udtalte jeg, at paa samme Maade havde Carl Nielsen stillet sig i Spørgsmaalet om 8-Timers-Dagen. Jeg skal, efter Hukommelse, bevise Rigtigheden heraf.

Paa Forbundsstyrelsesmødet her i København i **April Maaned 1905** udtalte Hr. CARL NIELSEN (efter at Rr. KIEFFER havde ydet Forslaget sin Tilslutning), »at han ikke kunde forstaa, at Kiefer vilde støtte et saadant Paradenumer, da han jo meget godt vidste, at Flertallet af Københavns Typografer **ikke ønskede Afkortning I Arbejdstiden, men Lønforhøjelser**«, samt tilføjede, »at det vel ogsaa bunder i, at Du i den nærmeste Tid skal ud og holde Foredrag om 8-Timers-Dagen«.

Alle, der var til Stede i Tivoli, vil sikkert erindre, at Hr. CATL NIELSEN ved Hjælp af de samme Udtalelser, som af mig fremhævet, søgte at bringe Splid i vore Rækker.

Lignende Udtalelser vare, saa vidt jeg erindrer, i Forvejen fremkomne fra Forbundets Formand og Hr. Hvidtfeldt i samme Forbundsstyrelsesmøde, og gentoges jo ogsaa af d'Hrr. ved Tivolimødet.

Ved Forbundsstyrelsesmødet i **Juni Maaned** stillede Forbundets Formand imidlertid selv en Resolution, der støttede Københavns Afdelings Krav om 8-Timers-Dagen, og denne blev saa vedtaget. Paa Delegeretmødet Dagen efter blev Resolutionen, efter at have været underkastet Udvalgsbehandling, ogsaa vedtaget. Derefter blev Spørgsmaalet forelagt en Generalforsamling i København, som ligeledes sluttede sig hertil og valgte en Kommission til at udføre det forberedende Arbejde. Denne Kommission var, efter flere Opfattelse, alt for stor, og arbejdede meget tungt. Jeg var forøvrigt selv Medlem af denne. Vi naaede

imidlertid, efter adskillige Møder, til at faa afgivet en Indstilling. Denne var imidlertid af en saadan Beskaffenhed, at Forretningsudvalget fandt sig foranlediget til at sammenkalde Forbundsstyrelsen, og dette Møde fandt Sted i Larsens Lokale **den 13. Oktober**, og her var det, at Hr. CARL NIELSEN benyttede de af ham citerede Udtalelser, saavidt jeg erindrer, i et Gensvar til Hr. Rotationstrykker JENS LARSEN.

Det er meget snedigt, men dog let gennemskueligt, naar Hr. Nielsen henter sine Udtalelser fra **Oktober** og ikke fra **April Maaned**.

Enhver vil imidlertid let se, at disse Udtalelser ere faldne **efter** Vedtagelsen i Forbundsstyrelsesmødet i Aarhus, **efter** Vedtagelsen paa Delegeretmødet og **efter** Vedtagelsen paa Generalforsamlingen i København.

P. BERENDT.

Valget til Forbundsstyrelsen.

Enstemmighed.

MED største Forbavselse læste vi i Nr. 5 af *Typ.-Tid.*, at M. TOFT af Afdelingen énstemmigt var opstillet som Kandidat til Forbundsstyrelsesvalget, og vi grunder nu over, hvorledes denne skønne Enstemmighed er opstaaet. Paa Generalforsamlingen, hvor denne Sag var til Behandling, herskede der tværtimod en meget stor Uenighed, der gav sig Udslag i en til Tider ret skarp Diskussion mellem FORMANDEN (M. Toft), MARIUS A. JENSEN og LUDV. JENSEN m. fl., og ved Afstemningen blev der afgivet 15 St. paa TOFT, 9 paa LUDV. JENSEN, medens 5 à 6 Stemmesedler var blanke. At dette ret magre Resultat i en Lokalafdeling paa 36 Medlemmer, er blevet opfattet som Enstemmighed, er det, vi ikke kan fatte, og vi mener derfor i Sandhedens Interesse at maatte protestere. Det blev paa Forslag af M. TOFT vedtaget, i Lighed med Horsens Afdeling, at skrive et Par Linjer i *Typ.-Tid.* til Anbefaling af Kandidaten (Toft), men vi mener, at dette kunde have været gjort uden derfor at ignorere Generalforsamlingens Afstemning.

Nykøbing F., den 14. Februar 1909.

L. JENSEN. JOHS. L. NIELSEN. HARALD NIELSEN.
CHR. JACOBSEN. MARIUS A. JENSEN.

Forinden Plads modtages i Aarhus, maa Kollegerne først henvende sig til Formanden, N. Mortensen, Stiftsbogtrykkeriet, privat Bopæl: Samsøgade 22, 2. Sal.

Nær og Fjærn.

Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer i Provinserne. I denne Uge udsendes Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer for Provinserne. For Jylland er opstillet Johan Gerdt, Aalborg, Marius Hansen, Aarhus, Theodor Jørgensen, Horsens, N. K. Nielsen, Randers, Will. Jacobsen, Silkeborg og J. P. Sørensen, Vejle. For Fyn: P. Welblund og P. Brodersen, Odense. For Sjælland Alfred Hansen, Hillerød, L. Christiansen, Næstved, C. M. Blomberg, Rønne, og R. P. Jensen, Slagelse. For Loll.-Falster Ludv. Kragh, Nakskov, og M. Toft, Nykøbing F.

Af de 7 gamle Forbundsstyrelsesmedlemmer, ønsker Robert Nielsen, Aalborg, L. D. Rasmussen, Odense og Aug. Grevsen, Korsør, ikke Genvalg og er derfor ikke opstillet.

Gutenbergkoret afholder sin aarlige Koncert med Bal Søndag d. 14. Marts Kl. 7½ i Hr. Knud Paghs (Myginds) Selskabslokaler, Linnésgade 25, med Assistance af Hr. Operasanger Wang Holm og Skuespillerinde Fru Mathilde Nielsen (Dagmartheatret).

Typografernes Karneval afholdes i Morgen Aften Kl. 8. Deltagerne bedes erindre, at ingen kommer ind i Palæet uden Billet, hvorfor det er uomgængelig nødvendigt at huske Billetten, naar man tager hjemmefra. Indgangen aabnes Kl. 7½.

Forbundskontoret er lukket Karnevalsdagen fra Kl. 3 Eftmd.

Dødsfald. I Mandags begravedes i Aarhus vor Kollega EMIL GEORG NIELSEN. Han blev begravet under stor Deltagelse fra saavel bekendtes som Kollegernes Side, ligesom Afdelingens Banner sænkedes over hans Baare. Nielsen var meget afholdt af dem, der kendte ham, han var et stille, bramfri Menneske og god Kollega. Desværre var hans Livsskæbne meget tragisk, og Døden kom ham sikkert som en velkommen Befrielse; thi Nielsen, der fik udlært 1. Januar 1902, har siden kun arbejdet ialt ca. 2 Aar, Resten af Tiden — altsaa 5 Aar har han været syg eller arbejdsløs; siden 1904 har han uafbrudt været syg. Det var Lungetuberkulose, der havde faaet Tag i ham, yderligere forværredes Sygdommen under en Indkaldelse til Militærtjeneste, og nu endelig afsluttedes hans triste Tilværelse med Døden.

S.

Fotografiet fra Kongressen kan bestilles paa Forbundskontoret. Det koster 1 Kr. 50 Øre + Porto og sendes af Fotografen pr. Postopkrævning. Interiøret er meget godt, derimod er Personerne i Baggrunden, altsaa ved Hovedbordet, mindre vellykkede, idet der har manglet Lys. De Medlemmer, der sidder foran, altsaa nærmest Apparatet, er derimod meget gode.

Den typografiske Forening i København

(Sætterafdelingen).

Regnskab for Aaret 1908.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1908		Kr. 31156.17
Medlemsbidrag ..... heltbet.	7554.15	
do. ..... halvtbet.	241.00	
	Kr. 7795.15	
Restancer	52.50	
Renter af Obligationer à 3½ pCt.	280.00	
do. - Aktier	240.00	
do. - Sparekasse-Indskud	598.76	
		8966.41
Balance		Kr. 40122.58

Udgift.

Bidrag til Fællesadministrationen	Kr. 2865.04	
Formandshonorar	2128.00	
Tryksager	127.46	
Budløn	10.00	
Biblioteket	4.65	
Fast Understøttelse	60.00	
Privat Understøttelse til Rejsende	53.75	
Laan	11.00	
Fællesorganisation og Læsestue	187.50	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer for Sætterafdelingen	780.00	
Arbejdstab	146.95	
Banneret	43.25	
Bladhold	14.40	
En Krans	5.00	
Repræsentationsudgifter	41.58	
Forskellige Undersøgelser	55.00	
Lokaleleje	60.00	
En Adresse	50.00	
Kontorsager	7.65	
Folkeuniversitetsforeningen	25.00	
De Gamles Skovtur	50.00	
Naturen for Alle	30.00	
Bidrag til Fagskolen	100.00	
Stemmeoptælling	40.90	
Porto	9.84	
Stiftelsesfesten	188.45	
Deputation ved Guldbrandsens Jubilæum	15.00	
En Box	15.00	
Lovudvalgsudgifter	229.00	
Ekstra Understøttelse	35.00	
Teknisk Selskab	20.00	
		Kr. 7409.42
Beholdning den 31. December 1908		32713.16
Balance		Kr. 40122.58

Status pr. 31. Decbr. 1908.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1908:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Sparekasse-Indskud	18214.40	
Aktier i »Stjernen«	1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	462.00	
Andre Værdipapirer	5000.00	
Kontant	36.76	
		Kr. 32713.16
16 Andele i Social-Demokraten		192.00
Biblioteket		840.00
Restancer: Medlemsbidrag		60.00
		Kr. 33805.16

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1908	Kr. 33805.16
	Kr. 33805.16

Medlemsantal den 31. Dec. 1908: **1206** (deraf 90 Hjælpearbejdere).

København, den 15. Januar 1909. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; det udviser et Overskud for Aaret af Kr. 1556.99.

København, den 26. Januar 1909.

ANT. ANDERSEN. H. C. HANSEN.
FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget:

Truelsens Trykkere Kr. 1,00; do. Sættere + en Tegner (1.—2. Uge) 10.45; Søborg 3.00; Axelholm 3.00; S. L. Møller 6.35; H. Meyer 5.00; Fjeldsøe 3.85; Det grafiske Institut 4.65; Nationaltidende 31.40; P. Andersen 4.50; S. B. Svendsen 3.35; Græbe 6.60; Kristeligt Dagblad 9.00; Exprestrykkeriet 2.75; Weiss 3.15; P. Petersens Bogtr. 10.65; Vort Land 9.10; Centraltrykkeriet 7.55; Cohen 7.75; Schultz' (kvndl.) 2.00; do. Trykkere 4.00; Bagge 11.95; City 3.55; Berlingske Tid.s saml. Pers. (2. Bidr.) 31.15; Luno 13.00; Thiele 13.45: Kihl + Bogb. 3.25; Rasmussen & Olsens Trykkere 0.60; do. Sættere 2.15; Hannover 10.75; Carl Lauritsen 0.75; Har. Jensen 4.25; Aamodt 3.15; Trier 5.40; Rigsdagen 13.55; Bærentzen 18.00; O. C. Olsen 20.00; Chr. Christensen (1.—3. Bidr.) 4.25, P. A. Nielsen (2.—3. Bidr) 2.20; G. Nyberg 0.45; Missionstrykkeriet 14.45; J. S. Nielsen 1.85; Qvist 9.20; Bording (2.—3. Bidr.) 27.00; Det grafiske Institut 4.90; S. L. Møller 6.10; H. Meyer 4.55; Fjeldsøe 3.10; Vort Land 9.10; Aage Jørgensen 3.00; Centraltrykkeriet 8.80; Nationalbankens Seddeltr. (3. Bidr.) 8.35; Philipsens kvndl. Pers. 2.05; Chr. J. Cato (1.—3. Bidr.) 3.20; Geisler (1.—2. Bidr.) 3.56; Forbundskontoret (3. Bidr.) 5.00); tilsammen Kr. 415.16, ialt med det tidl. indkomne Kr. 1023.61.

København, den 10. Februar 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

11. Febr.: *Ny typ. Forening* 445.85. 15. Febr.: *Bogense* 39.00. 17. Febr.: *København* pr. Blanket 4.000.00, pr. kont. 5592.66, ialt 9592.66.

I Dag mangler kun *Brønderslev.*

København, den 17. Februar 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

16. Febr.: *Rønne* 63.70, *Svendborg* 50.05.
17. Febr.: *Holme Tranbjerg* 6.07.

København, den 17. Februar 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Lakalformanden i Næstved, Typograf H. P. PETERSEN, træffes for Fremtiden *kun* i sit Hjem, Enghavevej 101 (Hverdage fra Kl. 10—12 og 6—7 og Søn- og Helligdage fra 10—12).

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Holger Peter J. R. Jensen, udl. ½ 09 hos O. A. Nielsen (arbl.). Agner Christian Nielsen, tidl. Medlem (B. Nielsen). Kvindeafdel.: Carla Jensen, udl. ½ 09 hos Langkjær (arb. s. St.). Julie Nielsen, udl. ½ 09 hos Rosenberg (arb. s. St.). Sygeafdel.: Trykkerlærl. Henry Jensen (Nielsen & Lydiche).

Aalborg, Hjælpearb. Søren Peter Nielsen (Stiftsbogtrykkeriet). Svendborg, Joh. M. Petersen, udl. 1. Jan. 1878 i Svendborg Amtstidende, tidl. Medl. (udmeldt 1. Juli 1899). Hjælpearbejder Emmy Elisabeth Larsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 461, Heinrich Becker fra Aalborg (arbl.). Trykkerafdel.: 13,397 (Verb. d. d. B.), Godtlieb Braun fra Udlandet (arbl.).

Aarhus, 2486, Poul Ludv. Petersen (arbl.), 2189, Lauritz Mandrup (A. C. Møller & Co.) og 1642, Ebbe H. Andersen (Morgenbladet). Assens, 1066, Lars Hvejsel (Avisen), 2498, C. P. Rasmussen (Avisen) og 1728, Johs. R. Rørbak (Amtsavisen). Næstved, 2238, Carl V. Christensen (Haslev) og 2339, G. Frederiksen (Næstv. Tid.). Varde, 1562, H. Th. H. Thorsen (Amtstid.). Viborg, 2078, Hans Chr. Jensen og 2355, Charles Madsen (begge Frederiksen).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2310, Axel Vilhelm Christensen til Udl. (arbl.). Trykkerafdel.: 2547 (1944), Svend Aage Bagge til Berlin i Pl.

Aarhus, 2540, Chr. S. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Assens, 1066, L. Hvejsel paa Rejse. Odense, 2194, Otto A. G. Rasmussen til Kolding i Pl. Ringkøbing, 1003a, A. Larsen til Struer (Holstebro) i Pl. Svendborg, 1691, Jenny N. Hansen til Ribe i Pl. Vejle, 2098, Sigurd Petersen paa Rejse og 1499, N. S. A. Händel til Brønderslev i Pl. Viborg, 1728, Johs. Rørbæk Madsen til Assens i Pl. og 2495, Christian Baltzersen til Brønderslev i Plads.

Udmeldte.

Odense, 2453, Helga Aablad, 2454, Dagmar Bentsen, 2466, Marie Hansen og 2479, Catrine Mortensen (alle Hjælpearbejdere paa Stiftstidende).

Døde.

København: Sætterafdel.: 816, Adolf Ferd. Bøtker (Soc.-Dem.).

Aarhus, 1577, Emil Georg Nielsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. (1e)

ANNONCER

En flink yngre **Trykker,** dygtig til Illustrations og Akcidensarbejde kan faa en varig Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalægger-Elev.

En pæn ung Pige ønsker at lære Paalægning paa Hurtigpresse. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskeradedragter

(Officersuniformer) udlejes billig. Træffes efter Kl. 6. Efterm.

B. Hansen, Vesterfælledvej 3 A, ².
(39) Tlf. Byen 1069 x.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning

Nansensgade 60 anbefales.

Stationstelefon 22162. (12)

Karnevalsgæster

anbefales Morgenkaféen, St. Kongensgade 45. Fra Kl. 4 Morgen serveres Sild og Smørrebrød, forskellige varme Retter og frisklavet Kaffe til rimelige Priser.

Niels Holm,
Bestyrer,
tidl. Cirkuskælderen, Jernbanegade.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**

Nygade 1. *Telefon 17,539x.*

Træffes: Form. 10—4. Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 26. FEBRUAR 1909 XXXVI AARGANG

D'Hrr. P. Lauritzen og Carl Nielsen

er i Nr. 6 ude med en »Valg-Leder«, som — uagtet Artiklen først kunde imødegaas *efter* Valget — dog ikke har kunnet forhindre deres Fald.

D'Hrr. skriver, at de er Genstand for »hadefulde« Angreb i disse Dage. Denne Beskyldning maa jeg protestere imod for mit Vedkommende. Jeg hader absolut intet Menneske, selv om, eller fordi vi har forskellig Opfattelse — principiel eller taktisk — af organisatoriske Spørgsmaal. Saadanne Svagheder er forlængst et passeret Standpunkt i min rent personlige Udvikling. Det beder jeg d'Hrr. være overbevist om.

Derimod har *jeg* truffet Modstandere, hvis Syn har taget *saa* alvorlig Skade af et Nederlag, at de ikke mere kan genkende mig paa faa Skridts Afstand eller gengælde min Hilsen.

— — —

Angaaende Debatten i Forbundsstyrelsen om De samvirkende Fagforbund, saa skriver d'Hrr., at jeg havde »intet at sætte i Stedet«. Nej, selvfølgelig ønsker jeg ikke at slippe ud af den ene Fælde for straks at løbe ind i en ny. D'Hrr. skal jo huske, at jeg betragter vor Udtræden af De s. Fagf. som en **Befrielse**. Som Forholdet nu er, saa kaster Arbejdsgiverforeningen os ud og De Samvirkende jager os tilbage i Pladserne. Men Fredsbetingelserne (som *vi* skulde skrive!) har Medlemmerne ikke den fjærneste Indflydelse paa. Derimod er vor Organisation efterhaanden bleven belemret med alle de Overenskomster, Forlig og Spændetrøjer, der har fulgt i De Samvirkendes Kølvand.

At d'Hrr. endnu gider snakke om, at vi »mister Understøttelsen«, naar vi udtræder, viser en saa forældet Tro paa D. s. F., at man næppe skulde tænke de havde forstaaet et Muk af Arbejdsgiverforeningens Taktik i de senere Aar.

Angaaende mit Syn paa Kooperationen, saa skal jeg — som bebudet — fremsætte den i et Par senere Artikler. Denne Sag og vor Stilling til D. s. F. er jo to forskellige Ting.

D'Hrr. skriver videre, at da der var Tale om større Kontingent til vort Reservefond, saafremt Udmeldelsen vedtoges, saa »udtalte W., at han maatte *tale med sine Meningsfæller*«. Ja, *er* det ikke forfærdeligt! — Efter de Beviser, jeg i flere Spørgsmaal har sét paa, hvor lidt d'Hrr. vurderer *Medlemmernes* Mening om Sagerne (maaske lige undtaget naar de er paa Valg), overraskes jeg aldeles ikke, fordi de er daanefærdige over denne min Udtalelse. Forøvrigt skal jeg her oplyse — hvad jeg ogsaa udtalte i Forbundsstyrelsen —, at jeg personlig er stemt for et højere Kontingent til Reservefonden, men det er sandelig *akkurat lige nødvendigt enten vi staar i eller udenfor D. s. F.!* Naar jeg reserverede mig min Stilling paa Mødet i November (ikke til »næste Dag« selvfølgelig, men til jeg havde drøftet Spørgsmaalet med mine Meningsfæller blandt de Delegerede, der *først skulde vælges henved en Maaned senere!*), saa var det udelukkende, fordi man — naturligvis for at skræmme Medlemmerne — i Forbundsstyrelsen foreslog de nuværende 25 Øre forhøjet til 1 Kr. ugenlig.

At jeg ikke tog slig forloren Radikalisme alvorligt, vil næppe forbavse nogen.

Forøvrigt var jo enhver aldeles paa det rene med, at Forslaget om Udmeldelsen kun vilde opnaa et ringe Stemmetal paa *Delegeretmødet*. Vi regnede med 18, men fik 20. Derimod er det ikke usandsynligt, at en almindelig Afstemning blandt Medlemmerne vilde have givet Flertal for Udmeldelsen, saafremt blot en Trediedel af de Delegerede, altsaa 45 (der blev kun 38), havde turdet prøve en saadan. Men da Tilliden til den almindelige Valgret blev sat paa *denne* Prøve, gik den desværre ynkelig »i Fisk«.

At Delegeretmødets Afstemninger aldeles ikke er noget paalideligt Udtryk for Medlemmernes Anskuelser, beviste f. Eks. Redaktørvalget, hvor Delegeretmødet med stort Flertal valgte Hr. OSCAR JOHANSEN, medens *Medlemmerne* desuagtet valgte Hr. SCHRØDER med overvejende Stemmetal.

— — —

Saa er der den nye Lov-Paragraf om, *hvem* der skal afgøre, hvilken Tarif Medlemmerne skal arbejde under. Forretningsudvalget var imod Lovenes Paragraf 45, som siger, at »alm. Overenskomster angaaende Løn- og Arbejdsvilkaar« skal til Afstemning blandt Medlemmerne. Jeg skal ikke nægte, at Erfaringerne fra København gaar i Retning af, at store, stormende Tarif-Møder ikke er det Forum, hvor hvert enkelt Spørgsmaal kan faa en nøgtern, rolig og lidenskabsløs Prøvelse. Men for at faa rettet paa dette, saa foreslog man *fuldstændig at fratage Medlemmerne deres gamle Ret til at stemme over fremtidige Tarifer!* Dersom Medlemmerne eller 5 Forbundsstyrelsesmedlemmer var utilfreds med et Tarifforslag, saa skulde Sagen afgøres af et Delegeretmøde. Saa var f. Eks. Hr. HVIDTFELDT rolig! Saa skulde de københavnske Medlemmer ogsaa komme til at regne med *ham* ved fremtidige Tarifer — hvad de som bekendt ikke før har gjort! Men et Delegeretmøde, hvor 2000 københavnske Medlemmer kun har ca. 50 Repræsentanter, medens 1000 Provins-Medlemmer har henved 100 — det vilde dog være en mærkelig Domstol at lade afgøre, hvilken Tarif man i København skulde arbejde under i Gud véd hvor mange Aar. Dette Forslag vedtog Forbundsstyrelsen alligevel med alle Stemmer mod min.

Uagtet d'Hrr. P. LAURITZEN og CARL NIELSEN paa Delegeretmødet ikke rørte en Finger eller udtalte et eneste Ord for at faa dette reaktionære Forslag ændret — hvilket selvfølgelig ogsaa vilde være en løjerlig Stilling overfor **deres eget Forslag** —, saa undskylder de deres mærkelige Afstemning med, at de nok tænkte, at Forslaget vilde blive ændret tilfredsstillende paa — *Delegeretmødet!* Sligt generer Hr. LAURITZEN sig ikke for at sætte sit Navn under, uagtet han paa det kraftigste forsvarede sit Forslag og sin Afstemning paa Mødet med Sætterafdelingens 19 Delegerede **5 Dage før** Delegeretmødet, hvor jeg angreb hans og den øvrige Hovedbestyrelses Attentat mod Medlemmernes Selvstyre. (Carl Nielsen var fraværende.) Det forekommer mig at stille Hr. Lauritzens Sandhedskærlighed i et ejendommeligt Lys.

At d'Hrr. ikke gik imod den grundige Ændring, som d'Hrr. O. HELSTED, HOLMEN og jeg fik gennemført paa Delegeretmødet efter Udvalgets Arbejde, finder jeg ingen Anledning til at takke dem for. Det nævnte Udvalg arbejdede ca. 12 Timer, hvoraf næsten hele Natten til Onsdag. Resultatet blev, at Medlemmerne *bevarede* Retten til direkte at vælge Formand, Redaktør samt Forretningsfører og Hovedkasserer. Den øverste Instans til Afgørelse af nye Tarifer (saavel her som i Provin-

serne) bliver herefter et Repræsentantmøde, hvor København og Provinserne vælger **lige mange** (ca. 75 hver) og hvor Hovedbestyrelsen *ikke* har Stemmeret.

Jeg indrømmer, at det nuværende Princip er fraveget, idet Medlemmernes direkte Afstemnings-Ret er frataget dem. Men da Valget for mig og mine Meningsfæller stod imellem 2 Onder, saa foretrak vi selvfølgelig det mindste. Det er med Beklagelse, at vi sér denne Indskrænkning, thi man tager jo *Ansvarsfølelsen* bort fra de menige Medlemmer, hvad vi anser for reaktionært og lidet opdragende. Men vi mente ikke at have Ret til ved Principrytteri at spille »Plat og Krone« med Medlemmernes Interesser i et saa vigtigt Spørgsmaal, i Særdeleshed fordi vi foruden Forslagets Omkalfatring tillige fik stoppet de andre udemokratiske Forslag fra Forbundsstyrelsens Flertal.

Jeg behøver næppe at tilføje, at min og mine Meningsfællers Stilling vilde have været ganske anderledes stærk paa Delegeretmødet, dersom blot nogle af de 9 københavnske Forbundsstyrelsesmedlemmer havde staaet sammen med mig i det store Spørgsmaal om fremtidige Tarif-Overenskomster. Og jeg tillader mig at mene, at disse Repræsentanter her har svigtet den Tillid, Medlemmerne har betroet dem som vort Forbunds øverste Ledere. Medlemmerne har nu fældet Dommen over de 2.

Det er mit Haab, at Udfaldet af Valget i Forbundets største Afdeling maa indeholde **en alvorlig Advarsel** *til vore Ledere om at være ubetinget tro mod de elementæreste demokratiske Principer.*

VILH. WARTENBERG.

Hr. P. Berendts »Hukommelse«

er ikke paalidelig. Mine Udtalelser paa Forbundsstyrelsens Møde i **April** Maaned 1905 er ganske i Overensstemmelse med, hvad jeg i *Typ.-Tid.s* Nr. 6 citerede af Mødet 13. Okt. 1904.

For at forstaa mine Udtalelser, nødsages jeg til at citere, hvad vor daværende Formand udtalte:

GUSTAV CLAUSEN: . . . . Troede, at vi her i København let vilde kunne faa indført Otte-Timers Dagen.

CARL NIELSEN var med Hensyn til Otte-Timers Dagens Indførelse i København ganske enig med Clausen.

Paa Forbundsstyrelsens Møde i Aarhus i **Juni** Maaned vedtoges en Resolution, der skulde stilles paa Delegeretmødet, og som krævede, at Hovedfordringen til den nye Tarif i København skulde være Nedsættelse af Arbejdstiden til 8 Timer. Denne Resolution talte og stemte jeg for.

Paa Mødet den **13. Oktober** her i København er mine Udtalelser som refereret i *Typ.-Tid.s* Nr. 6.

Paa det Møde, som Forbundsstyrelsen holdt sammen med den saakaldte store Tarifkommission, og hvor jeg efter Hr. Berendts »Hukommelse« skulde have udtalt mig som af ham refereret overfor Hr. Maskintrykker Jens Larsen, *havde jeg slet ikke Ordet.* Forbundsstyrelsen havde her sin Ordfører i Hr. Vict. Petersen, og jeg følte mig repræsenteret ved ham. Forøvrigt erindrer Hr. Jens Larsen heller ikke, at jeg har udtalt mig som paastaaet af Hr. Berendt.

Det var ingen *Snedighed* fra min Side, naar jeg i Nr. 6 af *Typ.-Tid.* kun citerede mine Udtalelser fra Mødet i Oktober. Hr. Berendts Udtalelser paa Generalforsamlingen gik nemlig ud paa, at jeg paa Forbundsstyrelsens Møde kort forinden den store Generalforsamling i Larsens Lokaler havde indtaget Standpunkt imod Kravet om Nedsættelse af Arbejdstiden og først paa denne lod mig omvende; derfor mente jeg det nok, naar jeg citerede mine Udtalelser netop derfra. Hvorledes Hr. Berendt har kunnet kontrollere min formentlige Omvendelse, er mig forøvrigt en Gaade, *da jeg heller ikke paa den store Generalforsamling havde Ordet.* Hr. Berendts Citat af mine Udtalelser overfor Hr. KIEFER er *ligeledes grebet ganske ud af Luften.*

Hvis Hr. Berendt ikke er saa overlegen, at han overhovedet aldrig tager mod gode Raad, vil jeg gerne give ham det, at han i Fremtiden mindre skulde stole paa sin snedige »Hukommelse« end paa de Kendsgerninger, han alligevel ikke kan komme uden om.

Endnu ét: Hr. Berendt skriver i sidste Nr.:

Wartenberg udtalte en skarp Misbilligelse til Lauritzen og Carl Nielsen, fordi de havde stemt for Forslaget vedrørende fremtidige Tarif-Overenskomster, samt bebrejdede Carl Nielsen, at han bag efter vilde give det Udseende af, at han havde stillet sig meget frisindet paa dette Omraade.

Dette er ogsaa Usandhed. Hr. Wartenberg har ikke bebrejdet mig noget i den Retning, af den simple Grund, at jeg ikke under nogen Form har villet besmykke min Stilling til den omtalte Sag; tvertimod motiverede jeg, hvorfor jeg havde stemt saaledes, og fastholdt Rigtigheden af mit Standpunkt, ihvorvel jeg indrømmede, at Paragralen var blevet betydelig bedre, efter at Repræsentationen for København var blevet gjort lige saa stor som Provinsernes.

Forøvrigt var den gode Ændring jo hverken Wartenbergs eller andres fra den Side, men — Hvidtfeldts.

Det, som Wartenberg og jeg var uenige om, var min Paastand om, at han og alle de øvrige Delegerede sammen med os andre havde stemt for Principet, at det i Fremtiden er Delegeretmødet, der afslutter Tarifstridigheder, og den Paastand staar endnu urokket.

Kbhvn., 22. Februar 1909. CARL NIELSEN.

Forbundsstyrelsesvalget.

I.

DA vi i sidste Nr. af *Typ.-Tid.* sér, at der for Jyllands Vedkommende er foreslaaet seks Kandidater til Forbundsstyrelsen, og da der kun skal vælges 3 Medlemmer dertil, finder vi det naturligt, om vore ærede Kolleger lader Sydjylland, lige saa vel som Nordjylland, faa Repræsentation i Styrelsen; derfor mener vi at kunne anbefale THEODOR JØRGENSEN, Horsens, til d'Hrr. Kolleger som den, der bedst kan varetage vore Interesser. Jørgensen er nemlig en Arbejdets Mand, der aarvaagent følger den faglige Bevægelse og har et aabent Øje for sine Kollegers Tarv. Han beklæder flere Tillidshværv indenfor vor Organisation, har tillige i de senere Aar siddet i Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforening her i Byen, og det sidste Aar beklædt Stillingen som Kasserer indenfor samme Forening.

Med den nu stundende Tarifbehandling for Øje vil vi ogsaa anbefale Kollegerne Landet over at give THEODOR JØRGENSEN, Horsens, deres Stemme.

Horsens, den 21. Februar 1909.

R. C. PEDERSEN. J. JULIUSSEN.
O. J. CHR. HANSEN.

II.

Valget af Medlemmer til Forbundsstyrelsen staar nu for Døren, og det gælder da for Medlemmerne at faa valgt klartseende og dygtige Mænd med Rygrad og fast Vilje til at lede Orgauisationen i den kommende Valgperiode. En saadan Mand, der ubetinget vil udfylde en Plads i Forbundsstyrelsen, er N. K. NIELSEN, der énst. af Generalforsamlingen i Randers Afdeling er indstillet til Medlem af Forbundsstyrelsen. N. K. Nielsen, der har deltaget i de 3 sidste Delegeretmøder, har der vundet Anerkendelse for et dygtigt og sagligt Arbejde og som en heldig Debatør. I Randers, hvor Hr. Nielsen i flere Aar har været med i Arbejdet, saavel i som udenfor Faget, har man forstaaet at drage Nytte af hans store Arbejdskraft og Dygtighed. Det bedste Bevis herfor er, at Ardejderne har sat ham paa Listen til det forestaaende Byraadsvalg. Kolleger, giv **N. K. Nielsen** eders Stemme til Forbundsstyrelsesvalget.

Nr. 131.

Paa Knæ for Folkemajestæten.

DEN almindelige Valgret kan bruges til meget. Danske Typografer er godt paa Vej til at »rumle« med den — lefle med Folkemajestæten. Og den er ogsaa rar at mistænkeliggøre med. For Folk med sygelig Oppositionstrang er den ubetalelig — til selv at komme frem paa.

Oscar Johansen faldt paa *den alm. Valgret — som 1500, Halvdelen af de stemmeberettigede, ikke gad bruge.* De benyttede ikke deres dyreste Eje, deres Medbestemmelsesret, som der blev talt saa mange smukke Ord for i »Grundtvigs Hus«. De havde jo sendt Delegerede, de maatte kende Manden og bedre kunne bedømme ham. De burde have valgt ham!

Men Oscar Johansen var ogsaa »Styrelsens Mand«. Tænk, hvilken Forbrydelse at have samme Mening som Styrelsen i Stedet for at rende i Hælene paa dem, der raaber højst og mistænkeliggør alt og alle.

Nylig var der Valg af vore højeste Tillidsmænd. Der blev indstillet *en* til hver Post. Ærede Vælgere! stem saa! og vælg! *2000 Medlemmer kastede Vrag paa den Stemme- og Medbestemmelsesret*, der blev kæmpet saa haardt for ikke skulde blive berøvet Medlemmerne. *Her er 2000 Medlemmers Svar!*

Lad os bevare Troen paa Medlemmerne, sagde Nicolajsen i »Grundtvigs Hus«. Men hvor var de henne, alle de gæve Kæmper for »Retten«, da man tog den Medbestemmelsesret, alle Medlemmer hidtil havde haft til direkte at stemme i Henhold til § 45, og en Ret, de allermindst vilde af med.

Da tog man praktiske Hensyn og lod Talemaaderne fare!

Men O. J. faldt, fordi *han* var praktisk — *han* var »Valgretsrøver«!

To saa prægtige Mænd som Carl Nielsen og P. Lauritzen, der sikkert paa de Delegerede har gjort det bedste og solideste Indtryk, skal nu ogsaa »under Guillotinen«. Her er det ogsaa galt med Medbestemmelsesretten og »Mangel paa Mistillid«. Overfor C. N. anvendes endog en Argumentation, der ikke kan ventes finere fra den Kant. — Ved

denne Lejlighed udtalte Wartenberg, at man vilde suge den sidste Rest af Medlemmernes Ret. Alle de, der *ikke* vilde lade sig »suge«, var naturligvis mødt til denne Generalforsamling, hvor saa vigtige Valg var paa Dagsordenen. De andre, de ikke-mødte, ansaa vel ikke deres Interesser for truede, nærede ikke Mistillid — men det var naturlig et ubetydeligt Mindretal, der havde saa lidt Interesse for Medbestemmelsesretten, at de blev hjemme!?

Hvor mange Medlemmer møder til vore Generalforsamlinger, særlig naar vigtige Ting er paa Dagsordenen, for at være medbestemmende? Hvor mange virkelig *læser Typ.-Tid.* igennem?

Alle Forhold tyder paa, at Medlemmerne har mere Stemmeret, end de vil bruge — de mangler det personlige Kendskab og kender ikke Kvalifikationerne, som de Delegerede har flere Betingelser for at være paa det rene med og derfor lettere kan tage Bestemmelse om. I Erkendelse heraf er der mange, der ikke stemmer, for ikke at være uretfærdige. Saadanne Medlemmer er ikke de daarligste.

Naar Medlemmerne skal vælge Mænd til de forskellige Stillinger, er de maaske ikke altid saa heldige at finde netop de allerdygtigste, *men de vælger ganske naturlig de Mænd, som de har Tillid til* og mener at være nogenlunde i Overensstemmelse med. De vælger ikke Paradefigurer, som ingen Myndighed skal have og ingen selvstændige Beslutninger maa tage. *De Mænd, der vælges, skal lede, beslutte og raadgive* og staa til Ansvar overfor dem, der direkte og indirekte har valgt dem. Deres *Handlinger* skal eventuelt kritiseres *sagligt* — ikke personligt mistvivles.

»Han er Styrelsens Mand« er imidlertid ved at blive en Etikette med 2 korslagte Ben og et Dødningehoved samt Paaskriften Gift! — Pas paa — vær forsigtig!

Det er dog en absurd Tanke, at Fagforeningsledere, direkte eller indirekte *valgte*, ikke vil Medlemmernes Vel, ikke vil det bedste. De har større Vanskeligheder at overvinde, end Medlemmerne kan overskue.

Lad os bevare Troen paa vore ledende Mænd — de er ikke kongevalgte og kan »opløses«, naar de ikke opfylder de berettigede Fordringer, vi stiller til dem.

Jeg vil ikke bruge Frasen »Den alm. Valgret« som Trappestige til »Ære og Værdighed«. Jeg ser ingen Fare for Medlemmernes Interesser.

Dette ønsker jeg at sige, inden Medlemmerne stemmer, for at de ikke skal blive »snydt og narret« ved at give mig deres Stemme.

Mig personlig vil det ikke smerte, om jeg skulde gaa i »Tøjkassen« til den anden »Valgretsrøver«, O. J.

Aalborg, i Februar 1909. JOHAN GERDT.

Typografernes Enkekasse

har udsendt Regnskab og Medlemsliste for 1908. Aaret har været særdeles gunstigt, idet kun 7 Medlemmer er døde, hvorved man har haft en Udbetaling af ialt 2100 Kr. Til Sammenligning skal anføres, at 1907 havde 14 Dødsfald med en Udbetaling af 4000 Kr.

Medlemsindtægt og Indskud har andraget 3815 Kr. 25 Øre (i 1907: 3808 Kr. 60 Øre), honorable Bidrag 267 Kr. 20 Øre (277 Kr. 20 Ø.) og Renter 1107 Kr. 45 Øre (1069 Kr. 46 Øre).

Beholdningen den $^{31}/_{12}$ 08 var 25,000 Kr. i Obligationer (Grundfond) og i Sparekassen og Kontant 4862 Kr. 5 Øre. Formuefremgangen for Aaret har været 2647 Kr. 3 Øre.

Tilgangen af nye Medlemmer har været 26; 7 Medlemmer er døde, 2 har udmeldt sig, og man har sét sig nødsaget til at slette 19 Medlemmer paa Grund af Restance. Aaret ender med et Medlemstal paa 730, hvilket er 2 mindre end forrige Aar. Tilgangen har derfor været altfor lille, og det er at haabe, at der fra Inkassatorers og Medlemmers Side vil blive gjort et lille Stykke Arbejde for at skaffe Kassen den Tilgang, den fortjener, særlig af de unge og ny udlærte. Den Hjælp, Enkekassen yder for 10 Øre ugentlig, er et ikke ubetydeligt Supplement til, hvad der ydes af andre Kasser indenfor vort Fag.

Vi henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa, at Enkekassens ordinære Generalforsamling afholdes **førstkommende Søndag den 28. Februar, Kl. 11 Form.** i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Foruden den sædvanlige Dagsorden stilles der af Bestyrelsen adskillige Ændringer til Lovene. +

En Berigtigelse.

I det — efter min Mening ret overflødige — Generalforsamlings-Referat, som Hr. O. HELSTED har skrevet i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, har han tillagt mig en Udtalelse, der i al sin Korthed lyder: »Hvordan man fortolkede Lovene havde mindre at sige.« —

Enhver af mine Bekendte véd, at noget saadant har jeg aldrig kunnet sige. Trods at det var en enkelt Udtalelse fra en æret foregaaende Taler, hvis Haabløshed kaldte mig frem paa Arenaen, og mine Ord saaledes var ganske improviseret, véd jeg dog nøjagtig, hvorledes de faldt. — Der var talt saa meget om alle de daarlige Lov-Bestemmelser, Delegeretmødet havde prakket os paa, og mange ærede Kolleger havde afleveret deres Utilfredshed i forskellige Tonarter: indigneret, trøstesløs, haabløs, opgivende.

Da tillod jeg mig at sige: Hvorfor saa mismodig. Er vi tilstrækkelig Mandfolk til at fortolke Loven i den Retning, vi ønsker, saa har Affattelsen en ret underordnet Betydning. Det er Maaden, hvorpaa en Lov-Bestemmelse føres ud i Livet, der er det afgørende. Historien kan vise, hvorledes reaktionære Love har virket i frisindet Retning, naar de rette Mænd fortolkede dem, og omvendt hvorledes virkelige demokratiske Love gik Reaktionens Ærinde. Det er ikke Paragraffer og Dokumenter, det gælder, men de levende Menneskers Tankegang og deres deraf følgende Handlemaade.

Saaledes omtrent faldt mine Ord, og flere af mine nærmestsiddende Kolleger, jeg har talt med, har forstaaet dem saaledes.

— — — Den indskrænkede Taletid tillod mig ikke at sige disse Ord: Af Referatet fra Delegeretmødet ser jeg, at min gamle Ven L. D. Rasmussen talte om at lefle for Folkemajestæten. Gid han var til Stede her; jeg vilde da sige til ham: Kære Ven! Hverken Din eller min Hjærneudvikling er naaet saa langt frem, at vi i nogen Maade tør hæve os op over Folket.

København, 15. Febr. 1909. HANS PETERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling. 1. Punkt paa Dagsordenen var Forbundsregnskabet, der balancerede med Kr. 303.79, og Lokalkasseregnskabet, der balancerede med Kr. 113.05, og begge godkendtes. — Derefter behandledes Sagen om Juleuddelingen; efter nogen Diskussion ang. Ønskeligheden af Regnskab over, til hvem disse Penge uddeles, vedtoges følgende Udtalelse:

»Svendborg Lokalafdeling opfordrer Forbundsstyrelsen til for hver Lokalafdeling at offentliggøre Regnskab over de Penge, som til Juleuddelingen hvert Aar indsamles blandt Typografer til Hjælp for arbejdsløse Kolleger og Enker«.

Det næste Punkt var Valg af Bestyrelse. Man var enig om at vælge en Bestyrelse paa 5 Medlemmer, og saaledes at forskellige Arbejdspladser blev repræsenteret. Samtidig var der stillet Forslag om at dele Stillingen Formand-Kasserer i to Poster. Følgende valgtes: Formand: L. CHR. NIELSEN, Kasserer: SØREN JENSEN, Næstformand: KNUD KNUDSEN, Sekretær: P. HANSEN, Bestyrelsesmedlem: LAURA HANSEN og til Suppleant: N. P. JENSEN.

Angaaende Arbejdsløsheden vedtoges det at yde et Beløb af Lokalkassen straks og derefter indsamle yderligere Bidrag blandt Medlemmerne. — Under Eventuelt behandledes flere Spørgsmaal, bl. a. 3 Opsigelser paa *Svendborg Amtstidende*, hvorom der førtes en længere Diskussion. J.

Nær og Fjærn.

De københavnske Afdelingsstyrelser afholder Fællesmøde førstk. Lørdag Aften Kl. 8 paa Forbundskontoret.

Regnskabet over Karnevalsbilletter maa være opgjort med Budet senest Lørdag den 27. ds.

Til Trykkerne! Husk Generalforsamlingen paa Mandag Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Stemmesedler til Valg af Formand, Kasserer og Revisorer er udsendt til Medl. af Københavns Afdeling og bedes indsendt senest i Morgen Lørdag i forseglet Stand til Forbundskontoret.

Til de Arbejdsløse bevilgede Randers Afdeling 50 Kr. af Lokalkassen, ligesom Medlemmerne har tegnet Ugebidrag, som indbetales til Fagforeningernes lokale Komité.

Den kvindelige Afdeling afholder selskabelig Sammenkomst Lørdag den 13. Marts Kl. 8 i Kongens Klub, Østergade 15. De fra Stiftelsesfesten tiloversblevne Tombolagenstande vil blive bortloddet til Fordel for Afdelingens Arbejdsløse. Flere kendte Personer har lovet at bidrage til Underholdningen. Udførlig Program i næste Nr.

FESTUDVALGET.

Dødsfald. I forrige Uge afgik ADOLF FREDERIK BØTTCHER ved Døden. Han hørte til vort Fags Veteraner, idet han blev 64 Aar. Han udlærte hos Luno, men arbejdede kun kort Tid i Bogsætterier, idet han allerede i 1871 fik Ansættelse ved *Social-Demokraten*. Midt i 70'erne arbejdede han dog et Par Aar i *Dagsavisen*, men kom tilbage til *Social-Demokraten*, da dette Blad atter gik fremad.

Bøttcher hørte til de stille indenfor vor Organisation, men derfor var hans Interesser ikke mindre; medens han endnu var en rask Mand, var han ofte til Stede ved Generalforsamlinger og sjælden eller aldrig undlod han at benytte sin Stemmeseddel.

I den sidste halve Snes Aar var det imidlertid skralt med Helbredet, og tidt maatte han — hvor nødig han end vilde — blive borte fra den Arbejdsplads, han havde saa kær.

Han var en støt og pligtopfyldende Arbejder i Ordets bedste Betydning, afholdt som faa af Arbejdskammerater som af alle, med hvem han kom i Berøring.

Han begravedes paa Assistents Kirkegaard under stor Deltagelse fra Kollegers Side.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (3.—4. Liste):

Philipsens kvdl. Kr. 2.05; H. P. Olsen 1.00; Nationalbankens Sedeltr. 8.30; Aller (2.—3. Bidr.): Sætteriet 12.00, Trykkeriet 12.25, Galvano 2.50, Hjælpearb. 1.80, de kvdl. 3.00, Kontoret 8.30, tils. 39.85; Skou & Madsen 4.20; Berlingske Tidende 64.30; Bjørnbak 1.20; Mohr

& Co. 1.20; Knudtzon 9.60; Rigsdagen 26.00; Nationaltrykkeriet 4.70; Mohn 2.00; Ferslev (3.—4. Bidr.) 4.80; Hertz 12.15; Vilhelm Hansen 3.30; Hafnia (2.—4. Bidr.) 6.00; Harald Jensen (3.—4. Bidr.) 8.75; Good Templar (2.—3. Bidr.) 6.45; Th. Nielsen 0.40; Ugens Nyheder (3.—4. Bidr.) 3.00; Henningsen (3.—4. Bidr.) 3.20; Elisabeth Malvig 0.20; O. C. Olsen 40.90; Bøhm 4.89; Ihrich 3.90; Frelsens Hær 150; Roed 1.00; Birch (2.—3. Bidr.) 2.00; Laur. Laursen 1.40; Nørrebros Centraltr. 6.15; S. L. Møller 6.45; Provinsbladene 10.80; Nielsen & Lydiche 74.30; Truelsens Trykkere 1.50; do. kvdl. 1.80; do. Sættere + 1 Tegner 10.20; Søborg 6.45; Mayland 5.20; Axelholms Sættere 5.00; do. Trykkere og kvdl. 8.60; Sivertsens kvdl. 0.40; Græbe 13.70; Nationaltidende 65.80; Social-Demokraten (2.—4. Bidr.) 65.50; Politiken (2.—3. Bidr.) 48.40; Rom 6.00: C. C. Petersen 5.30; B. Nielsen 1.50; S. B. Svendsen 3.10; P. Andersen 8.25; Gyldendal 34.70; Exprestr. 7.15; Weiss 7.30; Aug. Andersen 3.84; Kanstrup 1.00; Winther (2.—3. Bidr.) 8.10; L. A. Jørgensen (2.—3. Bidr.) 2.70; P. Petersen 19.85; Figgé og Christensen 2.20; Hannover 18.55; Kihl + Bogb. 2.90; Rasmussen & Olsen 2.15; Christreu (2.—3. Bidr.) 8.35; Luno 25.25; Thiele 11.20; Schultz' Trykkere 8.00; do. Sættere 65.50; do. kvindelige 4.00; Valentin og Lund 2.70; . Cohen 15.85; Bagge 26.20; City 3.55; Langkjær 8.40; Kristeligt Dagblad 16.25; Vort Land 9.50; Fjeldsøe 3.10; H. Meyer 4.80; Qvist 4.75; Centraltrykkeriet 7.30; Bærentzen 9.00; L. P. 1.00; H. E. Jensen 3.75; Trier 5.50; J. S. Nielsen 7.90; Missionstrykkeriet 14.45; Dansk Papirvarefabrik 5.40; Eriksen 0.10; P. A. Nielsen 2.70; Chr. Christensen 2.25; Justesen (2.—5. Bidr.) 3.80; Maanssen 1.60; W. J. Christensens Pers. 1.70; tils. Kr. 1016.93. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **2040.54**.

København, den 24. Februar 1909. LAUR. JENSEN.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler i Anledning af Valget af 3 Medlemmer til Dansk Typograf-Forbunds Styrelse og Repræsentantskabet for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark var ialt afgivet 856 Stemmer, hvoraf 10 var blanke.

Resultatet af Afstemningen blev, at følgende valgtes: VILH. WARTENBERG med 693 St., O. HELSTED med 486 St. og A. VECHT med 471 St. Derefter havde Carl Nielsen 385 St. og P. Lauritzen 364 St.

København, den 18. Februar 1909.

SØREN CHRISTENSEN. M. HANSEN. AXEL PETERSEN.
SAMUELSEN. A. SØBY.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

22. Februar: *Ribe* 30.33, *Sorø* 6.07, *Vejle* 83.93.

København, den 24. Februar 1909.
HOVEDBESTYRELSEN.

Lægerne.

Som Vikar for Dr. WANDAL under dennes Sygdom fungerer Hr. Dr. KLINT, som træffes i Dr. Wandals Hjem til sædvanlig Tid.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Betty Lauritsen, udl. 15/2 09 hos Hohlenberg (arb. s. St.). Augusta Petersen, udl. 3/2 09 hos O. C. Olsen (arb. s. St.).

Aalborg, Hjælpearb. Laura S. K. K. Carlsen og Magnus Chr. Nielsen (begge Amtstidende). Svendborg, Peter Jørg. Thorvald Petersen, udl. 8. Marts d. A. i Svendborg Amtstidende. Thisted, Marius Jensen, udlært 15. April 1893 i Thisted Amtstid., tidligere Medlem (udmeldt 4. Februar 1903).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2159, Jacob Moritz Schrøder fra Viborg (Elektra). Trykkerafdel.: 2528 (1869), Karl Aage Jørgensen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 1499, N. G. A. Händel (arbl.). Horsens, 2010, Heinr. Schreiber (arbl.). Kolding, 2194, O. A. E. Rasmussen (Avisen). Næstved, 2101, Soph. V. Sørensen (Sociald.). Odense, 1807, H. H. Olsen (Eksprestr.). Randers, 2166, Will. Thomsen (C. J. Rye) og 2236, L. Nielsen (Elmenhoff). Ribe, 1691, Jenny Hansen og 2388, W. Riis (begge Stiftstid.). Viborg, 2549, F. V. Carl Haagensen (Folkebladet).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2549 (2767), Carl F. Haagensen til Viborg i Pl. Trykkerafdel.: 2131 (1842), Georg R. Munck til Nykøbing F. i Pl.

Aarhus, 2478, R. F. Wichmann paa Rejse og 1827, C. C. Worm paa Rejse Kolding, 2388, Will. Riis til Ribe i Pl. og 2418, Aug. Lodberg til Haderslev i Pl. Køge, 2101, Soph. V. Sørensen til Næstved i Pl. Randers, 2189, Lauritz Hundrup paa Rejse. Ribe, 1562, H. Th. Thorsen til Varde i Pl. Rudkøbing, 1807, H. H. Olsen til Odense i Pl. Silkeborg, 2329, Vald. Sejersen til Struer Pl.

Udmeldte

Odense, 2455, Marie Hansen, 2465, Petrine Hansen, 2481. Jenny Hansen og 2501, Amalie Petersen (alle Hjælpearbejdere).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1f)

GUTENBERG-KORET

Prøve paa Koncertprogrammet Lørdag præcis Kl. 8. (4c)

M.-K. Medlemmerne bedes ved Forandring af Arbejdssted meddele dette til Kassereren, A. JOHANNSEN, Østersøgade 42 1 eller til Formanden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 2 3, V. Ny Indmeldelser modtages samme Steder.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

Linotypesætter,

ca. 3 Aar ved Maskinen, søger Plads snarest. Billet mrkt. »45« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkerlærling,

der har staaet 4½ Aar i Lære, ønsker paa Grund af indtrufne Omstændigheder en Plads, hvor Vedk kan udlære i Løbet af et halvt Aars Tid. Billet mrkt. »42« modtager Ekspeditionskontoret.

Undertegnede ønsker at komme i **Typograflære** til April.

P. JENSEN, p. t. Elev paa Langelands Højskole, *Rudkøbing.* (44)

Georg Kjær, *Ekstrabladets* Trykkeri, anmodes om at afvikle sit gamle Mellemværende med Syge-, Spare- og Laanekassen i Græbes Bogtrykkeri. (43) BESTYRELSEN.

I næste Uge

kommer det fuldstændige Program til *Gutenberg-Korets Koncert* Søndag den 14. Marts i Paghs (Myginds) Lokaler. Assistance: Hr. Operasanger WANG HOLM og Skuespillerinde Fru MATHILDE NIELSEN (Dagmarteatret). Koncertbilletter 50 Øre og Koncert- og Balbilletter 75 Øre faas hos Korets Medlemmer samt Hr. Inkassator A. Jensen. (8d)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 — KØBENHAVN DEN 5. MARTS 1909 — XXXVI AARGANG

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 2. Januar 1909.

Afdelingsformænd er betegnet med * foran Navnet, Principaler med P., Bestyrere med B., Faktorer med F., Sættere med S., Trykkere med T., Sætter-Trykkere med ST., Maskinsættere med M., Maskinmedhjælpere med Mh., Galvanoplastikere med G., Rotationstrykkere med R, kvindelige Trykkeriarbejdere med Kv, Hjælpearbejdere med Hj, Stereotypører med St, Medlemmer i andre Livsstillinger AL, Ny typ. Forening med N. t. F.

I Provinsafdelingerne er Syge tillige betegnet med (S), Arbejdsløse med (A), Militære med (M), Skole med (Sk), halvbetalende med (1/2).

Aalborg (71).

Filial: Nr. Sundby.

9919 Alexander, R. S
1649 Andersen, A. Mar. »
1991 *— H. C. »
1933 — Hjalmar »
1713 — Johannes »
79 — Nikoline (A) »
1184 Arndt, Mozart »
409 Bang, Aug. »
1000 Baumgarten, F. »
461 Becher, H. »
1783 Birn, A. D. »
2380 Bjerregaard »
404 Burmester, V. »
873 Carlsen, Julius »
2526 Carstensen, Ivan »
411 Christensen, Alfred »
1651 — P. C. »
2509 Christiansen, Jens »
211 Cramer, M. T
1729 Ditlevsen, D. S
882 Døhr, Chr. ST
135 Elbæk, M. T
1320 Eskildsen, Emil S
357 Frandsen, Thyge »
745 Gerdt, Joh. »
704 Giese, Fritz T
402 Gjerum, L. S
2317 Gregersen, Sophus T
1811 Hansen, Ferd. S
403 Hansen, J. M. F
1628 Jensen, Axel V. S
904 Jensen, Charles AL
1650 Jensen, K. E. (M) S
1186 Jensen, Peter »
2402 Jørgensen, Jens »
747 — Jul. T
1418 Kreutzer Bruno S
405 Larsen, A. C. »
360 Larsen, C. S. »
1826 Mikkelsen (A) »
2187 Mogensen (A) »
839 a Møller, J. C. ST
1102 — Johan S
1253 Mønster, A. P. »
1712 Nielsen, Alfred T
346 — Bernh. S
1488 — H. P. A. »
1353 — Leander P
874 — Robert AL
2362 Olsen, O. Chr. S
369 — O. M. »
917 — Rudolph »
1277 — Th. Emil »
903 — Wilh. (S) AL
425 Olsson, Ludv. T
2356 Pedersen, Søren ST
1938 Petersen, H. C. S
351 — Søren »
1222 Schmidt, Jens ST
362 Schwartz, Anth. (S) S
2279 — Krøll »
422 Schølin, Karl F
2494 Skov, Jens Peter T
1751 Svendsen, Aage (S) S
1810 Sørensen, Alfred »
2297 — Christen »
1900 — Martin T
1652 — Niels Alfr. S
412 Tobiesen, N. C. »
1298 Vadum, N. C. »
1040 Westphal, Em. »

Aarhus (200).

Filialer: Tranebjerg, Samsø, Følle pr. Rønde.

1975 Aagaard, And. N. P
1135 — Mads Chr. S
2178 Andersen, Aage S
57 — Anders S
460 — Christoffer T
1642 — Ebbe H. S
1589 — R. C. »
1106 Bahnsen, Poul T
2001 Bartholdy, F. M. (S) S
Bech, Otto C. S
455 Bergmann, H. P. J. F
1002 Bigum, Nic. Stig S
2439 Bloch, Rasmine (1/2)
2440 — Emma (A) (1/2)
Bonde, Th. J. S
1582 Bredahl, Ludvig P
Bryde, Cathrine (1/2)
1052 Busch, P. J. P
1272 Carlsen, Jens S
1578 Clausen, C. C. M. »
697 — J. »
2500 Christensen, Anna (1/2)
— Asta C. M. (1/2)
1415 — Chr. And. S
1304 — C. C. »
— Dam ST
1744 — J. Edv. S
2029 — Johan Kuhr »
1868 — Jul. P. M
322 — Ludvig T
535 — Lauritz S
867 — S. C. Møller-Christiansen, Vilhelmine (1/2)
444 — P. S
475 Dahl, Hans »
2016 Davidsen, J. A. T
1461 Dyva, Ove Harald S
1798 Eskildsen, V. E. »
Erlandsen, A. »
2393 Fack, Jens Ludv. A. T
2289 Fischer, Jørg. P. S
1971 — Richard T
1787 Frandsen, Vald. P
1191 Frederiksen, M. F
1450 — Marinus (S) S
2126 — Viggo (A) T
2225 Gertsen, Mogense (A) S
Gjerding, Emil »
1412 Guldbrandsen, Osc. S
279 Gunnarsen, A. E. F
711 Grouleff, M. E. S
2437 Hansen, Ane J. K. (1/2)
2164 — Chr. J. S
— Ebba (1/2)
2104 — Hans Nic. S
15 — Jens Chr. »
— Ludvig T
562 — Valdemar S
98 — H. Marius »
1032 — Martinus »
476 — O. V. S
1519 — L. P. J. M
858 — Søren S
1584 Hagen, Emil Jul. »
446 Hald, Jesper F
913 Hammer, Hans S
1646 Hartmann, J. P. J. »
Heidebrecht, Charlotte (1/2)
631 Hermansen, M. F. S
Hey, A. L. »
444 Holst, P. J. F
2866 Holtzmann, O. A. S
Hougaard-Fey, C. H. F
937 Hveisel, Rasmus S
435 Hygum, H. F. S
827 Høgsted, J. N. »
2441 Høier, Dorthea Marie (1/2)
Jenkins, Charles S
1368 Jacobsen, Andr. M. »
458 — Jacob »
1587 Jensen, And. Mar. »
1611 — Albinus M
1224 — Alfred S
2518 — Alvilda Petrea (1/2)
1671 — Anton Marinus ST
1645 — Arthur M. S
1572 — Carl Charl. M
301 Jensen, C. V. Høyer »
1198 — Charles Nic. S
— Chr. Gram »
2360 — Chr. P. F. »
2188 — G. Th. »
754 — Harald, Æresmedlem AL
2192 — Jens Otto S
2361 — Mads Andreas »
1603 — Ole Peter »
1194 — S. P. »
Jørgensen, P. T
488 — Sig. Alfr. S
1776 — Simon J. »
2053 — S. Gade »
1133 Kiene, Wilh. Heinr. T
2362 Kirkebek, Chr. J. S
2436 Knudsen, Andrea (1/2)
Kolding, Christian F
673 Krüger, Christian S
998 Langmack, Aage »
1710 — Hans »
602 Lang, Salomon F
1644 Larsen, E. J. S. AL
1151 — Paul S
877 Laursen, Peter P
1136 Lehmann, Chr. S
Lorentzen, L. P. T
1286 Mogensen, Julius S
967 Mahs, Joh. Fr. »
72 Meier, Alfred T
1067 Mikkelsen, Axel M. »
997 — P. M. S
Mortensen, Kirst. (1/2)
489 * — Niels M
1549 Møller, Jens Mar. S
429 — Rudolf »
2203 Müller, N. E. J. »
20 Nees, Wilh. F
2438 Nielsen, Anna (1/2)
457 — A. M. S
1204 — Anth. M. »
1371 — Alfr. Chr. F
1861 — Alfr. Jørg. T
1903 — Carl S
1577 — E. G. (S) «
1058 — Henrik »
2428 — Jens Peter (1/2)
— Johanne Th. 1/2 (S)
1925 — Martin J. Chr. (A) T
1724 — Vilh. Fred. S
2514 — Rasmine (1/2)
Olsen, Arn. V. S
— Hans (1/2)
1082 — Hans L. Th. (S) S
— Hans Peter AL
— Louise (1/2)
1262 — Olaf Emil S
922 Pedersen, Marthin »
1725 — Martinus »
1926 — Niels A. »
1287 Petersen, Anton »
2485 — Carl Aage »
1087 — Carl Johan P
901 — Carl Julius (S) S
2148 — C. P. Jespersen »
1796 — Charl. Will. T
— Hans Chr. S
— Johan »
438 — Marius »
484 — N. C. F
209 — P. M. Koustrup S
2486 — P. L. »
1726 — S. L. »
2084 — Valdemar »
1912 Poulsen, Alb. Olaf »
1853 — Hans Joh. s »
408 — Otto »
930 — Poul J. »
564 Rask, N. P. »
144 Rasmussen, Chr. A. »
2364 Rasmussen, J. D. S
— Otto (1/2)
1255 Reimers, Axel J. H. M
1844 Rosenkilde, A. N. S
473 Rostgaard, Chr. Petersen »
1590 — J. M. Petersen »
939 Ryberg, Chr. C. H. »
Rüsz, Sofie (1/2)
1367 Schmidt, C. A. »
66 Simonsen, Marius AL
Sort, S. Jensen P
Svendsen, Niels (1/2)
Svensson, C. J. G. S
1907 Sørensen, Edv. V. M
433 — Johan, Emil S
1383 — Jul. Vald. »
1913 — Knud Chr. M
2184 — Martin S
2100 — Mart. S. M
— Randi (1/2) (A)
1774 — Rasm. P. S
— Sophie (1/2)
1484 — S. Stegger »
Thestesen, Karla (1/2)
1120 Thygesen, Thyge P. AL
2344 Tverskou, O. V. T
2095 Tvilum, Alb. J. C. S
1805 Thomsen, Anton »
1000 Thorsen, Peter M
2139 Vegener, Thorv. S
2064 Wimmer, L. F
2478 Wichmann, R. F. S
1827 Worm, Chr. Chr. »

Assens (6).

2469 Frederiksen, Th. S
390 Jensen, C. W. ST
1702 Jensen, Helene S
2375 Naabye, A. H. »
366 *Lucas, V. P. A. »
2470 Lund, Marie »

Bogense (4).

2357a Christensen, Joh. Holger S
1420 *Grønvold, Georg Helge »
2018 Kromann, Adolf »
1629 Nielsen-Wang, Jens Chr, ST

Brønderslev (8).

2076 Christensen, Magnus P. ST
724 Henriksen, Niels S
2424 Jensen, J. P. Carl »
2519 — Harald »
1593 *Nellemann, Gerlak C. F
2025 Sørensen, Alfred S
928 — N. C. »
2330 — Niels P. »

Esbjerg (22).

1207 *Blom, V. F. F
461 Christensen, A.C.M. S
2069 Fuglsang, Harald »
837 Grove, S. Chr. AL
971 Hein, C. C. S
1555 Hansen, H. H. »
2005 — H. Chr. (Sk.) ST
1748 — H. Carl »
1997 Kirkegaard, Mar. T
2067 Larsen, M. C. S
1540 Lund, H. L. ST
1552 Lunding, J. P. S
1809 Mattsson, W. »
833 Nendel, Emil F
261 Nielsen, Chr. S
975 Olsen, S. F. G. T
1703 Petersen, Arthur S
2320 Pedersen, H.P.M. ST
1842 Schioldann, V. Th. S
2061 Schrøder, Paul P
715 Strand, A. S
2403 Wondt, Leopold »

Faaborg (4).

2496 Christiansen, Jens Peter Marius T
2497 Illum, Axel Chr. S
1696 *Nyborg, Carl Joh.s »
1982 Rixen, August »

Fredericia (16).

2471 Arent, Ingv. S. S
1005 Buch, Martin »
376 Hansen, J. H. M. ST
1407 — Chr. M. S
2472 — H. P. H. »
377 Honoré, H. A. »
1946 Johansen, B. D. »
2186 Mariager, N. P. S. »
1714 Nielsen, Alfred »
2489 — N. P. O. (1/2) Hj
1602 Petersen, Vald. C. S
1592 — P. »
2142 — Andreas ST
2282 Rosenbæk, M.Chr. S
1146 Skovgaard, C. Fr. Chr. ST
1342 *Sørensen, Magn. S

Frederikshavn (3).

1359 *Larsen, Senius M
1144 Munck, Peter Thomas S
1483 Nielsen, Niels Valdemar ST

Grenaa (4).

2197 Aasted, A. C. E. S
2230 *Holm, H. ST
2396 Nielsen, M. S
2341 Pallesen, Hansine »

Helsingør (16).

1950 Alwart, Sofus S
2338 Andersen, Ingv. (M) »
641 Bøttcher, F. V. »
1665 Hansen, Christian T
639 Herlufsen, Ejler S
953 — J. P. »
394 Jørgensen, Carl »
393 Larsen, J. C. »
2041 Mikkelsen, Birger (S) »
318 Nielsen, Carl »
1301 — Viggo »
1592 *Petersen, Adolph »
2074 — Chr. »
884 — Emil »
521 Sørensen, Anthon M
1424 Thysen, N. P. T

Herning (16).

2306 Bendixsen, Asbjørn Ravn S
2305 Boye, Rasmus Thorvald »
2442 Block, Sofus »
1759 Christiansen, Ludvig Daniel »
1622 Christensen, Svend F
2036 — Peter ST
2276 Hartmann, Simon Chr. Gyldenløve S
958 Jensen, Carl Mar. »
1660 — Jens Anton »
955 Larsen, Anton AL
1659 Morgenstern, Emil Otto S
2374 Olsen, Christian »
1307 *Petersen, Peter Anders »
2156 — Peter Rasmus »
576 Rasmussen, P. J. F
1346 — Ludvig S

Hillerød (28).

1165 *Christensen, J. G. S
949 — Julius ST
338 Christophersen, R. S
2202 Frederiksen, Karl »
272 Hansen, Carl T
1563 — Chr. Alfred S
1208 — E. Johs. F
1626 — G. H. S
670 — H. C. »
339 — Laur. »
340 — Niels T
1048 Jessen, Holg. (S) S
1782 Juhl, P. R. ST
1882 Larsen, Chr. Emil S
1365 — Chr. G. »
1557 — Jacob »
731 — J. P. AL
2143 — Robert S
1097 Nommesen, P. J. »
344 Olsen, Edv. F
1731 — H. Harald S
1429 — J. A. V. »
685 Petersen, Chr. »
2383 — P. Alfr. »
1067 Poulsen, Johs. »
1658 — Poul Sofus »
1282 Rasmussen, Laur. »
784 Schmidt, Johs. T

Hjørring (14).

2347 Celinder, A. Johan Th. S
584 Christensen, Chr. P. »
941 — Lars Chr. »
322 Glotz, Carl »
1580 Hansen, Hans »
2040 — Søren Alfr. »
2124 — Th. Fr. »
321 Helmig, Julius »
932 Jensen, Carl »
328 — Chr. S. AL
1709 — Oluf Th. ST
2377 Nielsen, Niels J. S
1678 Olsen, Peder Chr. »
1280 *Thorup, N. V. T

Hobro (9).

Filial: **Aalestrup.**

2218 Andersen, H. Jørg. M
2372 Jensen, Jens P. Viggo F
2293 Larsen, Niels S
3849 Moosdorf, Adolf M
1573 Madsen, Peter P
179 Nielsen, H. P. F. S
1108 *Olsen, Niord ST
217 Petersen, Henrik P
1278 Schrøder, Sophus »

Holbæk (28).

1767 Andersen, Johs. S
2287 Bigum, Chr. »
2155 Black, Sophus »
830 Christensen, Hans »
2064 Clausen, Viktor ST
995 Duus, Marius F
2510 Engelhardt, Chr. S
942 Frederiksen, Ludv. »
1344 Hansen, Frederik T
1269 — Lars Peter S
1148 — Hans Peter »
1372a — Esben »
314 Jacobsen, Jens P. »
946 Jensen, Vald. ST
1581 — Henrik S
1551 Johansen, Chr. E. »
1351 Jørgensen, Daniel T
1299 — Henrik S
1586 Larsen, Carl S
1939a — Georg »
1284 Lauritzen, Joh. P. »
721 Mouritzen, O. V. T
1290 *Nicolaisen, V. AL
345 Pheiffer, Wilhelm S
1788 Poulsen, Niels P. »
1219 Riis, William T
310 Rolsted, N. P. S
2300 Sørensen, Vald. (S) »

Holstebro (13).

Filial: **Struer.**

1543 Bengtson, Anton Elof S
2153 Hunderup, Rasmus Nielsen »
1223 Jensen, Lorentz F. »
2034 — Peter S. »
1409 Jeppesen, Jeppe Chr. ST
Krautwall, Charl. S
1700 Nielsen, Marinus »
1847 — Chr. E. ST
1970 Olsen, Christian S
1613 *Sørensen, Thorv. »
Schiff, Søren »
2370 Thomsen, Chr. Fr. T
1141 Tjalve, L. P. O. F

Horsens (54).

2448 Andersen, Agn. (1/2)
2497 Backhausen, Axel ST
1090 Bertelsen, Th. »
48 Christensen, A. E. S
1355 — Joh. B. M
2477 — M. O. (A) S
1575 Christoffersen, Carl A. »
285 Daugaard, R. P. (S) »
2475 Due, Richard »
35 Fich, Ferd. Joh. ST
287 Hansen, Andreas S
2024 — H. Edv. (A) »
635 — H. P. »
919 — O. J. Chr. »
298 — L. P. Winther M
786 — Søren S
2141 Iversen, Hj. »
2451 Jensen, Ellen (1/2)
2283 — G. C. Hansen »
290 — J. Chr. T
807 — P. M. P
866 — S. Chr. ST
1775 Juliussen, Jens C. S
915 Jørgensen, Th. »
1084 Kjeld, Chr. Sørensen ST
1546 Kragh, Niels Sørensen S
292 Larsen, L. P. »
293 Lassen, Th. T
2450 Laursen, Marie (1/2)
79 Lindballe, H. J. S
2449 — Karla (1/2)
2443 Madsen, Anna (1/2)
2476 Marcussen, H. P. S
2430 Mikkelsen, Chr. Vald. (1/2)
2446 Märtens, Christiane (1/2)
451 Møller-Olsen, O. S
152 Nielsen, Emil »
1831 Pedersen, Carl P. »
1061 — Chr. P
592 * — R. C. S
2445 — Sørine Marie (1/2)
1948 Petersen, Niels P. S
1279 Rasmussen, Chr. »
1215 — Holger M. AL
375 — L. »
2420 Schjødt, A. E. V. S
2262 Sibbernsen, Jacob »
391 Sonnenborg, Vilh. »
296 Sørensen, Anton »
792 — J. J. Fr. »
1517 Tarp, Rich. Jørgensen »
297 Walther, Theodor »
2444 — Theodora (1/2)
2447 Winther, Hans J. (1/2)

Kallundborg (29).

1167 Andersen, A, C.F. AL
1237 — Sophus Chr. M
2334 Brøndum, Marie S
2426 Carlslund, Anton ST
2352 Eriksen, A. K. D. S
725 Grausen, Carl AL
566 Gullberg, Carl A. M
276 Holte, Fr. E. M. P
2211 Holte, Carl Emil S
1596 — Alfr. Fr. »
1545 Hansen, N. L. M. »
618 — C. C. F. »
1438 — Fr. Joh. »
1771 Henriksen, Poul M
798 — Chr. Jul. S
1357 Jensen, S. Chr. ST
278 — Oluf S
1363 *Jerløv, Chr. E. »
1794 Jørgensen, A. E. ST
1506 Madsen, Chr. AL
92 Melberg, E. G. S
1392 Nielsen, N. P. »
1025 — Vald. »
577 Ostenfeldt, Alfred J. C. »
236 Preuss, Eugenius AL
2011 Rosenquist, Joh. Chr. S
2427 Risum, Alfr. (1/2)
277 Sørensen, Peter M
2303 — Frede S

Kolding (59).

Filial: **Vejen.**

924 Andersen, Peter E. S
1837 — Jørgen »
2389 — G. Sylvester »
2073 — Magn. Alfr. Nic. »
1591 Belschner, Svend »
1967 Baltzersen, Hans Hansen »
497 Christiansen, H. O. F
2238 — Carl V. S
1179 Christensen, H. C. M
1907 Feierskov, Ingvard (Sk.) S
1956 Frederiksen, Poul »
1522 Fuglsang, Ludv. »
1733 Hollbaum, Adolf Herm. Konr. »
600 Hansen, Rasmus C. T
1569 — Johs. Laur. S
2206 — Hans T
1406 Hunderup, H. G. »
1477 Holm, Anton ST
1018 Herholdt, Soph. Marinus F
2502 Jacobsen, Jens C. S
503 Jørgensen, Konrad P
2154 Johansen, Carl V. S
2074 Jensen, Niels »
1026 Knudsen, Carl C. »
2088 — Otto »
615 Korsbang, Jens »
2152 Kristensen, Karl A. M. »
2414 Lodberg, August »
Lund, P. P. (Agent)
1990 Lykke, Christian »
1509 Madsen, Erik L. (A) »
898 Molgjer, Niels Rasmussen T
1221 *Mathiassen, J. A. S
2239 Nielsen, Magnus »
496 — N. P. »
1394 — Anton Th. T
1684 — A. H. A. S
780 Nørgaard, P. H. »
517 Petersen, Ulrik F
506 — Torkild S
2511 — Mathilde »
1817 — V. A. L. »
1503 — M. N. M
952 — Emil S
2046 Pagh, Peter (Sk.) »
2388 Riis, William »
1653 — Fred. Adolf T
512 Raben, H. P. S
1081 Rasmussen, Peter F
364 Schmidt, Søren S
1256 — Alb. Carl M. »
1773 Sørensen, Karl (Sk.) S
868 — K. H. »
2173 — Niels Th. »
1604 Schultz, Christoffer J. »
1819a, Skov, Frederik »
507 Schjern, M. C. »
511 Thuesen, Th. »
1720 Winterberg, Jenny Kristine »

Korsør (6).

1820 Brandt, Gyda Margretha S
1199 Bøtcher, Hans Henrik AL
905 *Grevsen, P. Aug. »
2022 Hansen, N. P. Ægidius »
1554 Jensen, Alfr. Jacob Will. S
968 Rasmussen, Chr. »

København (2112).

Aamodt, Axel E. (17).

1 Berg, N. S
2 Olsen Carl »
2669 Rossing, H. »
2558 Siems, Aage »
3 Sundstrøm, H. F
1504 Graumann, R. T
1503 Kaaber, H. »
1505 Schmidt, G. »
2159 Carlsen, Ingeb. Kv.
2141 Carlsen, Valborg »
2160 Jensen, Johanne »
2353 Johnsen, Valborg »
2441 Jørgensen, Christine »
2401 Mikkelsen, Alexia »
2440 Olsen, Agnes »
2137 Petersen, Augusta »
2035 Wartenberg, Th. »

Aller, Carl (60).

12 Andersen, Georg M
13 Andreassen, Harry Mh
15 Estrup, Chr. S
16 Finken, Vald. »
18 Jansen, Joh, M
19 Landgren, Axel M. S
20 Møller, Robert »
264 Bruun, Chr. Mh.
311 Woergaard, V S
607 Hoppe, Peter M
880 Enemark, M. J. »
915 Lund, Julius »
1146 Andersen, Joh S
2706 Thim, Anton M
563 Jørgensen, Simon S
292 — Otto »
1253 Krakau, Emanuel F
24 Sydow, Primus G
28 Hansen, Chr. »
1254 Kotte, Max »
1338 Tverskou, Victor »
2779 Jørgensen, Edgard »
1506 Andersen, Viggo T
1507 Christensen, L. »
1508 Hallberg, Adolf »
N. t. F. Hallberg, Vilh. F
1509 Jensen, Ricard T
1510 Larsen, V. »
1511 Nielsen, Georg »
1512 Olsen, Chr. »
1514 Simonsen, Chr. »
1515 Svendsen, Chr. »
1634 Flindt, H. »
1672 Andersen, Victor »
1682 Jensen, Axel »
1731 Nielsen, Julius »
1882 Petersen, O. N. C. »
1259 Kallenberg Hj.
1291 Nielsen, V. »
1320 Rasmussen, Carl »
1329 Samuelsen, Ch. »
2546 Nielsen, G. »
2818 Christiansen, Jens »
2819 Jørgensen, Jeppe »
2001 Diderichsen, M. Kv.
2003 Beltoft, Selma »
2004 Bruun, Jutta »
2907 Elisabeth Petersen »
2009 Nielsen, Vilhelma »
2011 Olsen, Kamilla Kv
2013 Henriksen, Ingeb. »
2014 Hansen, Agnes »
2015 Hansen, Hertha »
2016 Petersen, Malvine »
2025 — Oktavia »
2027 Holm, Valborg »
2024 Pelt, Anna »
2098 Horn, Henny »
2496 Holmbeck, Augusta »
955 Bruun, Oswald St.

Andersen, Aug. (11).

34 Amtoft, Aage S
126 Germar, H. »
2860 Louw, H. »
31 Pedersen, Ole »
1831 Ehrbrecht, V. T
1756 Hansen, B. »
1589 Johansen, V. »
2351 Andersen, Gudrun Kv
2342 Carlsen, Olga »
2445 Engler, Oda »
2449 Sebens, Martine »

Andersen, Georg, Stentrykkeri (3).

2083 Greis, Lisa Kv
2084 Hoffmeyer, Carla »
2087 Petersen, Angelica »

Andersen, A/S Peder (19).

37 Andresen, Malling S
2692 Aslaksen, Fr. Jul. »
598 Nielsen, Elius (S) »
270 — J. H. »
414 Petersen, Rud. J. »
1074 — Joh. P. M
2509 Pedersen, S. A. S
760 Steinhardt, E. H. »
1520 Lynge, Charles T
1667 Lundgren, Axel »
1541 Rasmussen Th. »
1915 Saabye Poul »
1944 Petersen, Otto »
2029 Andersen, Astrid Kv
2201 Bendixen, Astrid »
2236 — Elna »
2064 Hansen, Valborg »
2430 Jensen, Ella »
2249 Madsen, Olga »

Axelholm (23).

287 Andersen, Chr. S
1444 Andersen, Knud »
289 Berg, Chr. »
150 Hansen, J. P. C. »
224 — N. C. »
2841 — Martin »
2816 Johansen, J. N. O. »
295 Petersen, Chr. »
2710 — Carl »
1851 Falk, Valdemar T
1582 Henriksen, Chr. »
1584 Ostermann, Anton »
1518 Petersen, Robert »
1547 Truelsen, Aage »
2203 Berg, Cecilie Kv
2177 Buemann, Emilie »
2060 Hansen, Ella »
2143 Henriksen, Margr. »
2450 Jensen, Christine »
2215 Jensen, Helga »
2176 Olsen, Emma »
2129 Petersen, Clara »
2437 Rothe, Meta »

Backhausen (2).

2383 Jensen, Rob. L. S
2562 Petersen, Ludvig Gambetta Søllegaard »

Bagge, Fr. (43).

450 Christensen, Chr. S
785 Clemmesen. A. Mh
68 Dreyer, C. T. M
69 Eisner, J. S
70 Hansen, L. V. »
550 — Viggo M
391 Helsted, O. S
502 Halberg, A. T. »
74 Jensen, N. »

75 Jensen, Svend S
76 — Rudolt »
79 Jessen, H. F
80 Jørgensen, J. C. S
82 Larsen, L. C. »
86 Nielsen, M. C. »
87 — J. P. »
464 Marhauer, C. S. M
2684 Madsen, A. E. S
2519 Olsen, Carl »
89 Petersen, J. »
92 Pheiffer, N. »
616 Severin, S. »
93 Sørensen, N. E. T. J. »
95 Sonnenborg, C. »
96 Vermund C, »
1344 Weuge, A. »
1914 Andersen, E. T
1525 Hansen, O. »
1850 Jensen, C. E. »
1872 — Axel »
1918 — Svend »
1527 Olsen, L. V. »
1528 Petersen, Aage »
1432 Petersen, G. Hj
2740 Thomsen, V. A. »
2393 Bendixen, Astrid Kv
2396 Bylov, Astrid »
2418 Esbensen, Anna »
2043 Hansen, Ingeborg »
2040 Jæger, Marie »
2213 Johansen, Caroline »
2326 Petersen, Anna »
2234 Monberg, Christil »

Berl. Tidende (67).

38 Andersen, P. Chr. S
57 — Charles M
796 Amtoft, Chr. »
N.t.F. — F. C. T. S
39 Bach, Marinus M
40 Bau, Valdemar »
41 Bentzen, Chr. S
N.t. F. Birkhøj, Thorv. »
920 Christensen, Emil »
919 — C. E. »
922 — P. A. »
58 — Aage M
N.t. F. Drachmann, J. S
924 Eriksen, Carl »
N.t. F. Ehlers, Charl. M
do. Friis, W. S
43 Fuchs, Lauritz »
N.t. F. Graeffe, P. C. »
do. Grøndahl, V. E. »
45 Hansen, Theodor »
926 — A. »
927 — J. V. »
929 Hass, Vald. M
N.t. F. Hein, J. A. V. S
do. — Johan »
do. Holm, J. L. A. »
930 Hjorth, A. S. »
N.t. F. — Edvard F
do. Jensen, J. P. C. F
54 Jensen, Otto C. »
N.t. F. Jeppesen, J. P. »
do. Johansen, P. J. »
do. Jørgensen, L. J. »
46 Keil, Rud. Ferd. »
935 Kielsen, O. F. »
47 Køhn, Georg N. F. M
937 van Laer, Th. S
N. t. F. Larsen, Oscar M
do. Lassen, L. H. S
56 Linnemann, Georg »
N. t. F. Madsen, H. P. »
do. Nelson, G. A. O. »
657 Nielsen, Ejnar »
1073 Nielsen, H. C. F
939 — N. P. S
940 Olsen, Peter »
N. t. F. — Anton »
do. Petersen, Otto M
942 Press, H. T. S
N. t. F. Prægel, C. V. »
49 Rasmussen, N. P. O. M
50 Reitzel, Arthur V. S
946 Stecher, J. H. »
947 Selmar, P. E. M-F
N. t F. Sparwath, V. G. S S
853 Suhr, Vald. »

51 Sørensen, J. P M
52 Thomsen, Charles »
1529 Jensen, Ferd. F
1530 Jensen, Henry T
1531 Groskopf, C. E. »
2809 Jensen, Carl Hj
2808 Nielsen, Chr. »
2681 — Alfr. »
2081 Jensen, Anna Kv
2091 Lundgren »
2092 Lundgren, Alvilda »

Birch, Chr. (5).

60 E. G. Larsen S
62 F. W. Madsen F
63 E. A. Sørensen S
1751 Friberg, Gerhard T
2264 Reitan, Blenda Kv

Bjørnbak, Johan (3).

134 Rørvig, Sofus Bernhard F
1773 Nielsen, P. Chr. T
2242 Christensen, K. Kv

Bording, F. E. (44).

120 Andersen, Ch. V. S
113 Christensen, Th. Fr. »
118 Christiansen, H. P. V. St
1130 Christoffersen, A. S
1494 Gielfeldt, S. »
321 Hansen, Chr. Vilh. »
2511 Hey, Carl Fr. »
970 Hjorth, Fr. »
110 Jensen, Th. V. »
123 Johannesen, Chr. J. »
122 Louw, John F. »
115 Lund, J. M. »
2815 Mørck, T. H. O. B. »
116 Nielsen, Axel W. »
119 Olsen, Fr. F
114 Petersen, C. C. A. R. S
1460 — E. J. »
1301 — V. P
124 Stahl, H. H. S
111 Truelsen, A. »
1550 Andersen, Hans J. T
1535 Blohm, C. O. »
1737 Dänhardt, A. C. »
1900 Klische, Ricard »
1540 Michelsen, Albert »
1894 Olsen, Holger »
1801 Petersen, H. O. W. »
1643 Petersen, Valdem. »
1207 Andersen, J. E. Hj
1223 Erdmann, C. G. »
2120 Christiansen, Cathrine Kv
2040 Ejsen, Mathilde »
2054 Gránau, Karoline »
2186 Holmberg, Josephine »
2052 Johansen, Olivia »
2057 Jørgensen, Lodovika »
2261 Lund, Minna »
2051 — Harriet »
2494 Mathiesen, Eva »
2157 Nielsen, Kamma »
2442 Nielsen, Marie »
2081 Petersen, Betty »
2056 — Margr. »
2055 Sørensen, Agnes »

Bærentzen, C. W. (16).

893 Christensen, C. E. S
838 Heindorff, E. J. M
100 Henriksen, H H. »
896 Jensen, Hans F
717 Larsen, Emil M
997 Lundahl, J. P. H. »
719 Lundstrøm, O. S. S
N.t.F. Madsen-Kempel, W. V. »
1172 Nielsen, Aage »
130 — Christen »
91 Petersen, K. M.
899 Winther, Carl St
1906 Bernhardt, Helge M. L. T
1759 Jensen, Salomon »
1521 Nielsen, A. L. »
2825 Hansen, A. N. Hj

Bøhm, Rud. (6).

1468 Andersen, J. Gadstrup S
137 Bøhm. A. R. S
136 — R. A. P
990 P. Kastoft S
1883 Bøhm, August S. T
1780 Wetterstein, J. »

Calberg, St. (1).

985 Jørgensen, Marie S

Cato, Chr. (5).

1753 Johansen, Viktor T
2240 Christiansen, A. Kv
2438 Grønbech, Aug. »
2238 Petersen, Hildur »
2239 Wiberg, Valborg »

Centraltrykkeriet (28).

N. t. F. Andersen, Adolf S. J. S
141 Andersen, Albert »
142 Arnholtz, Ludv. »
2772 Carlsen, Hans Jul. Gustav »
143 Christiansen, J. C. »
144 Holm, Johnny »
151 Jacobsen, Chr. M
N. t. F. Jensen, V. A. S.
do. Lassen, H. P. F
do. Liliegreen, O. H. S
146 Lorentzen, John »
148 Melhede, Harald »
149 Nielsen, Chr. »
N. t. F. Utæcht, Harald »
1543 Benzin, J. S. V. T
1897 Hansen, Einer »
1544 Kaaber, Johannes »
1545 Lundquist, A. »
1546 Petersen, C. V. »
2073 Bergenholtz, Elvira Kv
2230 Hansen, Anna »
2074 — Frederikke »
2070 Kjeldsen, Emilie »
2459 Køppen, Anna »
2069 Lilballe, Frederikke »
2071 Nielsen, Kristine »
2066 Petersen, Sofie »
2024 Skov, Karla »

Christensen, Alfr. (1).

2577 Bøe, Arthur Laurits Martin S

Christensen, Chr. (3).

2636 Hansen, O. C. S
1808 Petersen, O. »
4893 Almind, Chr. T

Christensen, N. L. (4).

160 Christensen, N. L. P
161 — S. M. S
162 Jensen, J. Th. V. T
2076 Hesse, Dagmar Kv

Christensen, W. J. (3).

2610 Worm, Chr. G. H. S
2726 Gotfredsen, Chr. A. »
1798 Nielsen, V. F. C. T

Christtreu, Fr. (15).

512 Christensen, C. S
1445 Hansen, Chr. Rich. »
1439 Hansen, Henri M
438 Koster, W. C. C. »
2661 Larsen, H. P. S
2564 Olsen, Albert E. J. »
195 — P. C. F
196 Petersen, Johan V. M
N. t. F. Hylsberg, Vald.
1877 Christtreu, Aage T
1590 Nissen, E. A. »
1936 Petersen, Aage H. O. »
2209 Jensen, Anna Kv
2097 Johansen, Marie »
2235 Rasmussen, Andrea »

Citytrykkeriet (15).

2723 Andersen, Jens S
152 Clausen, Chr. »
2559 Geertsen, Emil S
670 Hansen, Aage »
N. t. F. Kelpien, H. »
154 Meyer, Richardt »
155 Petersen, Oscar Trondhjem (S) »
157 Rasmussen, Emil »
156 — K. »
N. t. F. Scharnowsky, F. F
1548 Hammer, Emil F. F. T
1526 Nielsen, Osc. Vald. »
2268 Duckert, Thyra Kv
2095 Skjerner, Margr. »

Cohen, I. (35).

165 Andersen, Jens S. S
304 Andreasen, A. K. V. »
2675 Bjerregaard, A. P. J. »
276 Bruhn, Hans »
2656 Christensen, E. »
1483 Davidsen, David »
169 Jensen, And. Chr. »
2766 — C. W. »
211 — Fr. C. C. »
2660 — J. Chr. »
2650 Knudsen, Arthur »
1257 Kock, Rud. Vald. »
182 Larsen, L. C. S. »
171 Lund, Fr. C. Chr. F
173 Magnussen, H. P. S
2627 Meyer, F. S. U. St
1408 Rasmussen, H. M
183 — Ole S
176 Reher, H. V. »
2523 Simonsen, S. M
178 Th. Svendsen, Mh
1551 Bendtzen, Alfr. T
1732 Grønbech, Alfr. »
1927 Hansen, M. A. F
1790 — Chr. T
1937 Jensen, U. »
1554 Petersen, Th. »
2782 Bendtzen, U. Hj
1339 Ulriksen, P. »
2279 Bryde, Alexandra Kv
2196 Hansen, Emilie »
2466 Jørgensen, Margr. »
2334 Kofoed, Marie »
2331 Rasmussen, Fredy »
2478 Tripsen, Cecilie »

Dansk Papirvarefabrik (9).

2823 Clausen, E. L. S
284 Gran, F. M. F
2672 Møller, R. C. S
779 Stancke, A. »
1591 Jensen, L. A. T
2500 Carlsen, Marie Kv
2366 Christensen, Margr. »
2403 Nielsen, Valborg »
2036 Svendsen, Hansine »

Elektra (H. Hansen) (1),

2767 Carl Haagensen S

Eksprestrykkeriet (13).

220 Jensen, H. C. S
2602 — Joh. »
276 Jørgensen, Th. »
308 Liliegreen, Aage »
222 Petersen, E. »
2579 Skjønnemann, H. »
2603 Thomsen, Søren »
1486 Rasmussen, Vilh. J. »
1559 Holm, V. J. Erdmann T
1864 Petersen, V. »
2115 Andersen, Valb. Kv
2381 Hildebrandt, Valb. »
2114 Thorup, Margr. »

Enevoldsen & Andersen (2).

2827 Christensen, Viktor S
2111 Malvig, Elisabeth Kv

Eriksen, K. (5).

230 Bjørnstrup, G. W. S
2697 Jensen, V. A. »
229 Christensen, L. P. M
1938 Pedersen, Jørgen T
2113 Nielsen, Kordula Kv

Ertel, Carl (1).

382 Ertel, Carl P

Ferslev, C, & Co. (10).

748 Alexander, Joh. M. S
501 Andersen, Jac. H. »
233 Jensen, Thorv. G. F
234 Nielsen, A. J. V. R. S
1832 Rickert, Emil T
1840 Thomas, Oscar »
2460 Hendriksen, Jul. Kv
2473 Jensen, Margr. »
2147 Johansen, Karla »
2461 Mayer, Amanda »

Figgé & Kristensen (5).

635 Jensen, Carl Chr. S
681 Nielsen, Ad. L. A. »
316 Wincentzen, Ch. E. »
1875 Celinder, Vilh. E. T
2349 Nielsen Bang, A. J. Kv

Fjeldsøe, Ferd. (15).

239 Andersen, H. C. S
373 Andreassen, V. H. »
1045 Hansen, F. F. »
244 Jensen, E. R. A. »
1155 Johnsen, W. M. »
236 Larsen, A. W. F
237 — Jens S
248 — Joh.s J. »
1500 Nielsen, Anton »
249 Petersen, C. F. »
246 Rasmussen, A. C. F
240 — P. C. M. S
1558 Hansen, C. E. T
1561 Rasmussen, H. P. »
2163 Stramboe, C. E. F. J. Kv

Forbundskontoret (5).

962 Christensen, Viggo
1047 Hvidtfeldt, Peter
1056 Jensen, Anton
1615 — Laur.
357 Møller, Emil

Forlagstrykkeriet (49).

1471 Arleth, C. V. S
457 Bierring, Karl »
847 Frederiksen, H. Kemigraf
460 Gregersen, Axel S
2513 — Paulus »
108 Hansen, F. O. »
253 — Christopher F
513 — Vilh. M
184 Hjorth, Kaj S
2525 Jensen, Anton »
77 — J. Chr. »
105 Jørgensen, C. C. M
553 — Thom. (S) S
65 Kallberg, Rudolph »
857 Larsen, Axel »
454 Mortensen, N. P. »
274 Norland, Carl M
131 Olsen, J. A. S
469 Petersen, Axel »
554 — Thorv. »
559 Pilegaard, V. C. M
615 Rasmussen, Georg S
885 Rusch, Vilh. »
470 Simonsen, Hans »
841 Schmidt, Bernh. Mh
1098 Storm, Axel S
282 Wandborg, N. C. »
368 Jensen, Lars M
2727 Køhke, H. P. S
1824 Andersen, Charles T
1817 Berg, Carl »
1624 Christiansen, O. V »
1791 Jensen, Otto »
1570 Larsen Johs. »
1607 Nielsen, Fritz F
1683 Svendsen, Fr. T
2591 Hansen, P. Barth. Hj
2729 — Ad. Ferd. »
2664 Jensen, Thorvald »
2574 Jørgensen, Balduin »
2435 Berg, Ellen Kv
2391 Frølich, Emma »
2431 Grosse, Veronika »
2227 Henning, Hulda »
2149 Jansen, Emilie Kv
2444 Jørgensen, Alma »
2101 — Rigmor »
2150 Knagh, Dyveke »
2020 Stallknecht, Agnes »

Frelsens Hær (7).

1180 Hansen, C. P. S
N. t. F. Hansen, Knud »
do. Hess, Th. »
440 Meisler, Carl »
1498 Petersen, August »
1788 Christensen, Hans T
2118 Ashi Gang, Dagm. Kv

Geisler & Sønner (6).

707 Hansen, J. P. Chr. M
145 Landgreen, S. Aage »
610 Møller, Chr. Heinrich Felix F
1179 Fischer, Charles T
2485 Nielsen, Oluffa Kv
2275 — Helga »

Gottschalck, A. (1).

2765 Gottschalck, A. P

Grafiske Institut, Det (15).

479 Bischoff, V. S
2668 Enevoldsen, P. »
217 Hansen, Ad. F
2663 Kastrup, C. M
1139 Magnussen, Joseph S
271 Petersen, Alb. »
640 Schrøder, J. »
2507 Svane, Niels M
202 Christoffersen, H. St
1858 Jensen, Halfdan T
1556 Jørgensen, Sophus »
1555 — V. »
2103 Andersen, Anna Kv
2107 — Emilie »
2105 Jensen, Ingeborg »
2109 Nielsen, Roma »

Græbe (26).

251 Andersen, William S
252 Frederiksen, Emil »
72 Hansen, Th. Adam »
255 Hemmingsen, Wm. »
258 Jensen, Georg »
109 — Ludvig »
260 Jeppesen, Alb. V. »
988 Kirschner, Georg »
1256 Kruse, L. »
261 Larsen, Joh. F
262 Lempke, L. S
267 Møller, A. S. »
29 Nielsen, Jensenius »
273 Schrøder, Charles »
1562 Andersen, Viggo F
1524 Dresler, Alfred T
1563 Jensen, Jacob »
1930 Petersen, Holger »
1567 Svendsen, Th. »
1370 Larsen, Martin Hj
1227 Gaaser, Christian »
2167 Hansen, Anna Kv
2165 Larsen, Fanny »
2169 — Martha »
2164 Petersen, Gram Amalie »
2170 — Cathrine »

Hafnia (8).

743 Ebstrup, A. S
181 Jensen, Martin »
286 Kretzschmer, C. F
2600 Mortensen, C. S
1925 Rasmussen, Sofus T
1651 Tverskov, Albert »
2038 Hansen, Agnes Kv
2231 Schmidt, Marie »

Hansen, Ferd. Stentr. (2).

2428 Jensen, J. Kv
2427 Møller, O. »

Hansens Enke, John. (2).

637 Nielsen, Ditlev S
1924 Petersen, Fr. Jul. T

Hansen, Vilh. (8).

300 Schween, E. S
1326 Sørensen, O. »
1572 Wermund-Bertelsen L. T
2363 Jensen, Agnes Kv.
2472 Larsen, Johanne »
2205 Lindblad, Alma »
2318 Willadsen, Joh. »
299 Broberg, Nodestikker

Harder (3).

2467 Andersen, Joh. Kv.
2468 Olsen, Ella (S) »
2469 Petersen, Christine »

Hass, Frode, Stentrykkeri (1)

2397 Christensen, Carla Kv

Hastrup (1).

2659 Rolff, Louis S

Henningsen, A. W. (5).

442 Hansen, Oluf S
441 Petersen, P. »
1306 — A. T. F
1573 Henningsen, A. J. T
2210 Rasmussen, P. Kv

Herdahl (1).

2612 Maanssen, Georg S

Hertz, P. (23).

1153 Hansen, C. L. A. S
1459 Holm, H. Chr. »
322 Jensen, Carl Chr. »
2646 Lassen, E. J. »
2813 Nielsen, V. H. C. »
325 Pedersen, Chr. E. »
324 — P. Chr. »
2745 Rasmussen, Chr. »
546 Schmidt, Otto »
2690 Skov, H. P. »
2505 Sørensen, H. M. »
1523 Cato, Oscar T
1593 Honoré, V. »
1935 Møller, Th. S. »
1917 Petersen, G. »
2443 Andersen, Math. Kv
2424 Bachmann, Olivia »
2012 Bruun, Mathilde »
2117 Cornelius, Ingeb. »
2104 Jensen, Johanne »
2037 Klingenberg, Karla »
2277 Larsen, Emma »
2059 Petersson, Carla »

Hoff, A. (1).

2831 Nicolaisen S

Hohlenberg, A/S C. (8).

302 Adrian, F. C. F
305 Barnekow, A. M. Th. S
309 Henriksen, S. »
907 Rasmussen, P. V. C. »
1586 Hansen, H. C. J. T
1587 Larsen, C. O. »
2208 Jørgensen, Alma Kv
2089 Marchussen, Iris »

Hornum, Brødr. (22).

629 Fetterlein, Jul. H. S
N. t. F. Frederiksen, H. F
do. Fremming, P. S
do. — Vald. F
do. Friis, Christian S
905 Nielsen, N. Chr. »
1195 — Emil »
906 Olsen, Georg Mh
N. t. F. Petersen, Niels S
1491 — Rasmus M
908 Rosberg, V. M. G. S
1464 Rasmussen, Heinr. »
N. t. F. — Poul M
2739 Skyum, Axel S
539 Svendsen, Sv. M
911 Sørensen, Fr. Otto S
525 — Fr. M
738 Søborg, E. C. »
537 Larsen, Axel St
1331 Samuelsen »
1741 Poulsen, Lauritz T
909 Svendsen, Olaf F. »

Ihrich, A/S (9).

1005 Andreassen, H. C. C. S
890 Petersen, Th. C. P. F. »
2572 Rasmussen, H. C. »
N. t. F. Wassmann, A. J. B. F
1737 Hansen, Alfred T
1884 Lundgren, Hilbert »
2301 Bendixen, Erna Kv
2475 Hansen, Astrid »
2243 Hildebrandt, Ingeb. »

Jacobsen, Alfred, Stentr. (1).

2400 Clemmensen, E. Kv

Jarmer (1).

402 Jarmer, F. V. P

Jensen, Chr. E. (1).

676 Jensen, Chr. E. P

Jensen, Fr. (3).

2544 Christensen, J. M
2580 Sørensen, Louise Wilhelmine S
2214 Nielsen, Alma Alvilda Marie Kv

Jensen, Hans, Stereotypi- og Galvanoplastik-Anstalt (2).

1013 Jensen, Vill., St.
864 Larsen, Just. Andr. (S) G

Jensen, H. A. (4).

1393 Gudmundsen, Th. S
2667 Jensen, A. C. »
2387 Jensen, Betty Kv
2074 Jønsson, Albertine »

Jensen, Har. (17).

887 Andersen, Otto S
365 Christensen, Chr. F
367 Flygenring, V. S
2634 From, C. F. »
1169 Hemmingsen, A. »
568 Jensen, C. »
N. t. F. Møller, A. C. M
1117 Rydahl, L. S
2830 Sørensen, A. »
1578 Grøntved, Ad. T
1579 Jensen, Sylv. »
1922 Rasmussen, Martin »
2189 Borring, Valborg Kv
2188 Groskopf, Norma »
2187 Hansen, Ragnhild »
2191 Halberg, Edith »
2342 Holst, Laura »

Jensen, H. E. (3).

1142 Christensen, Thorv. Carlo Oluf M
493 Malmvig, Jul. Alex. Mh
2304 Nielsen (Blanche), Mathilde Yrsa Kv

Jensen, Mich. (3).

486 Christiansen, K. D. J. S
706 Hansen, J. P
489 Thorsøe Olsen, N. C. »

Jensen & Rønager (3).

256 Jensen, Anton S
1760 Rønager, Viggo T
2259 Christensen, M. Kv

Johansen, Ch. (2).

61 Køhke, Edvard S
2822 Kjellin, Knud »

Justesen, Chr. (5).

N. t. F. Hansen, L. Chr. F
491 Jørgensen, J. S
1560 Hansen, O. G. T
2454 Jensen, M. Kv
2434 Jensen, O. »

Jernb. Billettrykkeri (2).

N. t. F. Helmer, Rud. S
678 Jensen, H. Seidelin- »

Jørgensen, Aage (6).

187 Christiansen, Joh. S
773 Larsen, Niels Peter M
204 Larsen, Hans Peder S
208 Nielsen, P. E. H. F
494 Rasmussen, S. V. M
632 Sørensen, S. Th. St

Jørgensen & Co., J. (Hannover) 35.

954 Brusen, V. F
200 Christensen, C. C. M. S
2652 Foss, P. O. M
459 Dahlin, Wm. (S) S
2657 Gärtner, J. N. S. »
461 Hansen, C. V. »
168 — P. V. M
1462 Jagd, J. J. »
1467 Jensen, J. S
462 — H. A. »
463 — J. »
468 Nielsen. L. V. »
467 — H. F. B. »
22 Olsen, A. M
1034 Petersen, V. S
1129 Rasmussen, V. H. »
471 Sørensen, C. L. »
33 Sønderkær, K. C. L. »
2613 Tønnesen, C. H. »
472 Tuxen, J. W. S
473 Wendt, N. »
475 Wulff, J. A. »
1564 Kleist, Aage Chr. T
1855 Knudsen, H. »
1866 Magnussen, O. C. »
4884 Prieme, L. E. V. F
1899 Nielsen, K. V. T
2784 Andersen, H. P. E. Hj
1348 Rasmussen, Peter »
2198 Allin, V. Kv
2199 Jensen, V. »
2050 Johansen, V. »
2075 Olsen, A. »
2254 Petersen, K. »
2061 Sander, K. »

Jørgensen, L. A. (4).

479 Hansen Friis, J. P. S
483 Johansen, Sofus E. »
1812 Reill-Nielsen, Benedicht T
2217 Frantzen, Henr. Kv

Kanstrup (2).

588 Bremer, O. S
223 Pehrson, E. »

Keller, P. M. (3).

545 Petersen, Robert S
2102 Aakerson, Emilie Kv
2090 Jensen, Anna »

Kihl (16).

901 Hansen, Ernst S
2596 Lilje, Emil »
207 Lynge, M. »
505 Oppenheuser, J. »
274 Petersen, D. P. E. »
1596 Bruun, Ernst T
1654 Christiansen, Peter »
1844 Jensen, Chr. »
1538 Holte, Erik »
2332 Andersen, Anna Kv
2100 Marcher, Christine »
2241 Nielsen, Ebba »
2041 — Gusta »
2350 Pedersen, Mary »
2053 Rasmussen, Anna »

Knudsen, J. (2).

548 Hansen, C. M. S
2358 Holm, Olga Kv

Knudtzon (22).

541 Ewald, Chr. Emil F
N. t. F. Hansen, H. C. S
do. Jacobsen, Nic. F
do. Jensen, Lars P. S
543 Jørgensen, V. M. »
N. t. F. Lund, V. J. »
do. Madsen, Alb. G. »
do. Moosberg, Har. »
do. Schoug, E. L. N. »
do. Selck, Karl N. D. »
1598 Andersen, C. H. O. T
1599 Christensen, C. F. »
1849 Hammer, E. V. T
1600 Olsen, Hans »
1891 Rasmusssen, Aage »
2798 — F. Hj
2031 Andersen, Laura Kv
2226 Jacobsen, Marie »
2050 Lund, Sigrid »
2090 Poulsen, Anna »
2222 Sørensen, Margr. »
2130 — Laura »

Kristeligt Dagblad (24).

533 Bjarnø, Aage Th. S
N. t. F. Christensen, C. A. M
N. t. F. Christensen, C. H. »
2768 Christophersen, J. Chr. S
697 Dabelsteen, P. M. »
N. t. F. Fischmann, C. B
592 Fleisner, R. C. M
523 Güth, Viggo »
498 Hansen, Peter O. S
281 Larsen, Carl V. »
525 — H. J. Th. Mh
125 Møller, Will. E. S
526 Nordlunde, H. P. C. »
528 Petersen, Just M
529 Sick, Julius Conr. F
530 Sjøquist, Niels Frithiof G. M
1743 Christiansen, Carl Ricard T
1602 Hansen, Karl Chr. R
1585 Petersen, Viggo T
1813 Sørensen, Hans Alfr. Krist. »
1364 Fobian-Adler, Paul Kristian Hj
2601 Reinholdt, Aksel »
2490 Kjærsgaard, Julie Kv
2470 Scherzer, Thulippa »

Kruckow, S., Stentr. (9).

N. t. F. Hansen, N. P. T
2399 Christensen, R. Kv
2359 Hulstrøm, Ottine »
2381 Knagh, A. »
2360 — Johanne »
2362 — Victoria »
2367 Nielsen, Laura »
2564 Nygaard, Carla »
2329 Thygesen, Olga »

»København« (19).

555 Andersen, A. P. F
510 — Chr. M. M
448 Baggesen, V. »
511 Christiansen, Chr. S
588 Clasen, V. Mh
802 Jensen, K. S
516 — W. M
536 Larsen, C. S
517 Lundgren, E. A. M
519 Meyer, A. »
466 Nielsen, Brøndal S
1286 — Nicolai »
455 Schnoor, C. »
520 Wetterstein, J. (syg) »
186 Rasmussen, M. »
1603 Sørensen, C. R. T
1366 Stephansen, L. Hj
518 Madsen, Chr. (syg) St
2718 Nielsen, Arthur »

Land og Folk (5).

902 Hansen, G. S. F
153 — H. M
1841 Klose, Heinrich F
1921 Nielsen, Viggo T
1575 Hellstrøm, Magnus »

Langkjær, H. (17).

132 Bruselius, Th. S
1473 Hansen, N. P. »
551 Jakobsen, Jul. J. »
2839 Larsen, Arnold »
882 Liliegreen, Otto »
2526 Nielsen, Vald. »
495 Schmidt, M. »
1594 Samuelsen, Ad. T
1606 Jensen, Ernst Aage Chr. F
2810 Hansen, Charles Hjalmar Chr. T
2552 Hansen, Alfred Hj
2492 Jensen, Ellen Kv
2138 Lynge, Olga »
2203 Mayne, Edith »
2439 Olsen, Valborg »
2319 Petersen, Vilh. »
2110 — Hedevig »

Laursen, L. (6).

381 Daldorph, Axel S
439 Løvenfeldt, Wald. »
508 Samuelsen, Julius F
1649 Gram, Gottfred T
2419 Andersen, Inna M. Elisabeth Kv
2476 Meldola, Ella E. »

Lohmann (1).

369 Lohmann, G. A. P

Lund, Carl (3).

N. t. F. Humle, Aage S
do. Jensen, A. P. F
2354 Petersen, Edith Kv

Luno, Bianco (42).

2594 Abrahamson, C. A. A. S
201 Christensen, Osc. M
753 Christoffersen, T. F. S
347 Hansen, H. C. R. V. »
558 — Ch. »
559 — Laur. D. M
N. t. F. Hylsberg, N. C. S
562 Johansen, Oscar F
564 Klingenberg-Jensen M
566 Koefoed, H. L. S
565 Koch, Bernh. »
568 Larsen, Poul S. »
904 Langsted, C. F. »
577 Løvgreen, Sophus »
1462 Madsen, R. H. »
569 Mehlsen, H. P. »
84 Michelsen, M. J. M
106 Møller, Nic. S
570 Neye, Joh. »
N. t. F. Neye, Vilh. »
659 Nilsson, C. L. »
212 Olsen, S. C. E. »
371 Petersen, Anton »
117 — P. Th. J. »
572 — J. A. »
415 — Viggo »
584 Rasmussen, R. J. »
878 Samuelsen, Th. »
573 Schiøtt, O. K. »
574 Strøm, Richard »
474 Winblad, G. E. »
N. t. F. Andersen, F. E. T
1609 Lindstrøm, C. L. »
1611 Nielsen, Otto »
1795 Piculell, Einar »
1610 Rasmussen, E. G. »
1608 Strøm, M. »
1814 Sundstrøm, Th. »
1224 Erichsen, Carl Hj
2255 Nielsen, Mathilde Kv
2308 — Valborg »
2257 Petersen, Marie »

Matzens Clichefabrik (2).

2760 Lauesen, L. M
1267 Lauritzen, Carl St

Mayland, A/S (6).

135 Jensen, Marius S
1796 Christoffersen C. J. T
1533 Petersen, Siegfr. F
2392 Hansen, Freder. Kv
2355 Otto, Franciska »
2168 Schjøtz, Elfride »

Meyer, Holger (23).

619 Andersen, Carl H. S
32 Hansen, Knud F
2728 — Carl S
977 Henriksen, Carl »
437 Lang, Axel »
2573 Moltved, Povl »
2749 Møller, G. N. C. »
375 Nielsen, Sophus »
30 Olsen, L. A. S
419 Rasmussen, C. »
10 Sørensen, Will. »
624 Weiergang, A. J. »
1616 Jansen, Carl T
1617 Jensen, William »
1618 Philipsen, Anthon »
1827 Nielsen, Hans »
1360 Duckert, O. C. A. Hj
2453 Martha Andersen Kv
2489 Christensen, Amalie »
2484 Hansen, Ingeborg »
2488 Hansen, Cecilie »
2417 — Agnes »
2486 Helle-Broe, Camilla »

Mercantil (1).

2799 Mortensen, O. L. M. F

Missionstrykkeriet (26).

600 Andersen, G. A. S
591 Christensen, H. Mh
N. t. F. Ellebo, C. V. T. F
579 Gregersen, H. N. S
593 Hansen, F. J. »
594 — N. F. »
595 — Vald. Th. M
N. t. F. Hastrup, V. A. »
2503 Ibsen, O. T. Mh
596 Jensen, Ludv. M
N. t. F. Kongslev, V. A. S
163 Landal, C. C. Mh
N. t. F. Lassen, Johs. M
2618 - Mar. Peter S
2164 Rasmussen, V. (S) »
N. t. F. Thystrup, S. E. V. »
do. Petersen, A. »
590 Broge, H. O. F
1619 Hansen, Chr. E. T
1805 — Henry »
1621 — S. Th. »
1620 Mathiasen, Peter »
1238 Hansen, Alfr. G. Hj
2270 — Camilla Kv
2244 — Rasmine »
2093 Jensen, Alma »

Mohn, Wm. (3).

2845 Andersen, Holger S
166 — Borup, H. V. »
522 Olsen, Julius P

Mohr & Co. (3).

N. t. F. Hildebrandt, Konrad Vilhelm S
1625 Gylche, Edmund T
2456 Gradmann, M. C. L. A. Kv

Møller, S. L. (22).

618 Aaredsen, Frithjof S
1222 Eyjolfsson, Steph. »
319 Hammer, Vald. Mh
2711 Hansen, Axel S
71 — J. P. C. »
2520 Larsen, H. P. »
264 Madsen, Johs. »
147 Mathiesen, N. M
612 Nielsen, Chr. S
613 Olsen, Vilh. F
614 Petersen, Martin M
617 Svane, Emil S
99 Søby, Carl »
1626 Christensen, K. T
1627 Lund, Fr. »
1679 Nielsen, Ch. »
1786 Winther, Johs. »
2781 Jensen, R. Hj
2106 Bruus, Ellen Kv
2049 Nielsen, Olga »
2195 Prehn, Anna »
2265 Tabel, Ingeborg »

Nationaltidende (95).

327 Andersen, Th. S
1390 Bradtberg St
328 Birch, Henrik S
6 Bruun, S. C. E. »
1216 Clante, Marie M
N. t. F. Grøndahl S
do. Hansen, P. »
1231 — Th. F
330 — Ulrik S

329 Hansen, W. S
1232 — Vilhelmine M
1234 Håkanson, Augusta »
361 Henriksen, Anna »
1233 — Hansine »
1136 Henningsen, A. E. St
331 Hitz, P. T. S
358 Holmen, P. »
1387 Jensen, Christine M
1244 — Emma »
843 — J. O. S
N. t. F. — J. W. »
do. — Laur. »
332 Johansen, Carl »
360 Johnsen, Buskerud »
714 Jørgensen, Seier »
1260 Kirschbaum, Magdalene M
333 Kolbe, Emil S
1255 Krebs, Julius »
335 Kreutzberg »
436 Krüger, Chr. Alf. »
N. t. F. Larsen, Anthon Driftsleder
336 Larsen, Th. »
995 Lauritzen, P. »
337 Lundberg, Sigw. »
338 Lund, C. C. St
339 Madsen, N. »
1279 Martens, Olga M
362 Meincke, A. »
2556 Meyer, Karen »
364 Møller, F. »
341 Nielsen, Anton S
1142 — C. St
342 — F. F. E. S
1288 — Josefine M
356 — N. P. S
N. t. F. Nuppenau M
345 Olsen, G. St
1307 Petersen, Edvardine M
1308 — Marie »
346 — P. O. S
1479 — Knud St
348 Poulsen, P. »
N. t. F. Rasmussen, Th. S
349 — V. »
351 Schmidt, Carl »
350 Smith, C. M. »
2553 Sørensen, Elna M
2557 Thomsen, Hedvig »
N. t. F. Thorsen Mh
353 Uhrbrand, Joh. S
354 Willert, E. »
355 Winkelmann, J. V. »
1630 Birch, V. H. T
1860 Jensen, Ledreborg »
1631 Larsen, J. L. »
1614 Nielsson, H. »
1632 Petersen, A. P. L. »
1740 — J. Chr. »
1780 Rasmussen, H. »
334 Køhke, M. Hj
1314 Petersen, P. »
2122 Arvesen, Marie Afl.
2211 Bilgrav, Martha »
2133 Dahl, Dorthea »
2127 Gross, Hansine »
2140 — Petra »
2131 Jakobsen, Agnes J. »
2131 — Agnes »
2123 Jensen, Ida »
2139 Jørgensen, Marie »
2143 Larsen, Hedvig »
2058 — Magda »
2124 Meyer, Anna »
2121 Olausen, Johanne »
2142 Petersen, Dagmar »
2479 Rasmussen, Frederikke »
2479 — Jørgine »
2125 Willert, Laura »
2297 Bentzen, Lucie Kv
2293 Jørgensen, Cecilie »
2298 Kludt, Caroline »
2424 Nielsen, Albertine »
2432 — Olga »
2294 Petersen, Marie »
2292 Thomsen, Math. »

Nationaltrykkeriet (9).

701 Dupont, F. C. C. S
783 Gercke, M. A. C. B
265 Hammerlund, G. A. V. M
903 Hansen, J. F
N. t. F. Jensen, A. S
8 Lassen-René »
1628 Møller, O. T
2042 Röder, B. A. J. Kv
2504 Ohlsson, G. V. St

Nielsen, B. (6).

1419 Jacobsen, Gotfred S
685 Persson, Carl Sigfr. »
1880 Jensen, Chr. T
2063 Bojsen, Emma Kv
2335 Petersen, Valborg »
2047 Sander, Antonie »

Nielsen, J. S. (8).

103 Carlsen, N. C. J. S
2673 Hansen, Carl »
1059 Lundqvist, A. »
687 Rasmussen, E. S. »
421 Samuelsen, Edv. »
1792 Kragelund, Th. T
2190 Hansen, Amalie Kv
2132 Jensen, Karen »

Nielsen, L. A. (2).

679 Nielsen, L. A. P
2836 Hansen, Sejer O. S

Nielsen & Lydiche (87).

278 Andersen, N. P. S
5 Bertelsen, A. H. »
2617 Bjarnason, G. O. »
N. t. F. Bynck. C. E. »
642 Carlsen, H. C. A. »
2731 Christensen, Mar. »
N. t. F. — Sophus »
643 — Viggo »
644 Christophersen, L. A. »
N. t. F. Fabritius, S. »
432 Fenger, Axel »
2163 Frantzen, Knud M
646 Hansen, Christian S
647 — E. F. »
648 — F. V »
649 — Jørgen »
N. t. F. — Olaf »
2606 — Vilhelm »
277 Helmig, Aage »
651 Jacobsen, P. V. »
394 — Vilhelm »
862 Jensen, Charles S
621 Lindhardt, Georg Mh
653 Lomborg, Frederik M
654 Lund, Helmer S
N. t. F. Lyng, J. R. »
655 Møller, Herman »
669 — Johan »
656 Nielsen, Edv. »
N. t. F. — Emmanuel »
658 — Ferdinand »
2648 — F. T. M
662 Petersen, P. A. S
664 Rasmussen, Rasm. »
1319 Ringsted, Frantz »
N. t. F. Schiønbech, Emil »
665 Skaarup, Frederik »
666 Stahl, Christian »
667 Svendsen, Louis »
1100 Sørensen, Halfdan »
N. t. F. Thystrup, A. E. »
do. — E. Chr. »
do. Tidje, Carl »
do. Tollesen, H. P. »
do. Weiss, B. St. »
668 Weise, Sophus »
652 Kristensen, Sigv. St
2741 Bryde, Arthur »
1898 Frederiksen, Vilh. T
1811 Hansen, Cornelius »
1635 — Ludvig »
1636 — Viktor »
1637 Jensen, Oluf »
1559 Larsen, Valdemar »
1638 Lindahl, Oscar »
1647 Møller, Knud »
1640 Olsen, Carl »
1939 Petersen, Orla »
1461 — Damgaard Hj. »
1645 Poss, Peter »
N. t. F. Rasmussen, R. F
1838 Schanowsky, Chr. T
1646 Simonsen, Frederik »
1597 Stelling, Oscar »
1205 Andreasen, L. C. Hj
1236 Hansen, Lars »
1237 — Thorvald »
2654 Jensen, Martin »
1354 Larsen, J. P. »
2821 — Otto L. »
1311 Petersen, Niels C. »
2820 Niemann, Ludvig »
2276 Alstrup, Hulda Kv
2288 Ellingsen, Marie »
2271 Fagerberg, Vilh. »
2285 Hansen, Ingeborg »
2287 — Kirstine »
2280 Jensen, Alfrida »
2286 — Asta »
2284 Jørgensen, Emilie »
2278 Madsen, Marie »
2252 Møller, Marie »
2285 Mortensen, Marie »
2262 Nielsen, Andrea »
2044 — Ida »
2481 Petersen, Marie »
2281 Seidler, Sophie »

Nielsen, P. A. (5)

2721 Hansen, Chr. S
677 Jørgensen, Soph. »
1123 Lundgren, A. M. »
1633 Jensen, E. Th. T
2498 Birkhejm, Petra Kv

Nielsen, Th. (2).

2762 Christoffersen, H. P. S
N. t. F. Tømmerup, V. A. J. »

N. I. O. G. T. Orden (8).

673 Andersen, C. F. C. S
N. t. F. Chrillesen, M. C. »
883 Jensen, Axel »
1278 Madsen, Fred. F
406 Nielsen, Niels S
674 Thorsen, A. C. T
2700 Hansen, Jens Hj
2274 Jensen, Margrete Kv

Nørrebros Centraltr. (5).

2686 Becker, P. Th. M
1495 Behrndt, B. »
732 Petersen, F. L. »
1693 Hansen, E. E. R. T
2144 Jensen, Anna Kv

Olsen & Co., O. C. (82).

689 Andersen, Axel S
911 — Sofus »
690 Andreasen, Fred. »
691 Arentzen, Axel M
692 Bang, Frøken S
694 Bernhard, Viggo »
557 Christiansen, L. »
695 Christensen, C. E. Mh
1499 — Th. M
696 Clausen, Jul. »
700 Danielsen, A. M. S
641 — Jørgen M
285 Feddersen, U. S
702 Fendrich, O. F. M
243 Flemmer, Alex. S
703 Frostholm, N. C. »
1379 Gæde »
708 Hansen, Otto »
N. t. F. — S. »
710 — N. A. »
870 Hartwich, Niels »
2611 Jacobsen, Harry »
788 Jensen, Alfr. »
2651 — Frk. »
711 — Eiby »
2726 Johnsen, S. Mh
713 Jørgensen, H. S
317 Kellberg M
715 Knudsen, K. »
840 Løfberg S
721 Madsen, Chr. »
55 Mortensen, Martin »
2777 Nielsen, Arnold »
724 — F. F. »
2814 — Sofus »
726 — Niels »
727 Nielsen, Olga M
728 Olsen, Jens S
729 Olsson, O. F
750 Petersen, Ingeborg S
731 — N. C. »
736 Rath, Th. »
737 Sandvall, A. »
739 Sylling, C. »
1000 Østergaard, Chr. »
2797 Fischer, F. S. M
2790 Jæger, Louise »
2793 Olsen, Olga »
2792 Petersen, S. »
2791 Pettersson, Hansigne »
2795 Arvedsen, Anna »
2794 Hustad, Johanne »
2796 Nielsen, Petrea »
1612 Christensen, Einar T
1657 Christoffersen, V. A. »
1655 Eriksson, H. G. »
1806 Frederiksen, Einer »
1754 Hansen, R. L. F
1661 — Vald. T
1657 Jensen, Reinhard »
1837 Jeppesen, Th. »
1771 Mogensen, R. V. »
1658 Petersen, Chr. »
1669 Rossing, V. »
2682 Andersen, C. V. Hj
1371 Jensen, Oluf G. V. »
1389 — Adolf »
2773 Jørgensen, Niels »
722 Magnussen »
742 Winther, S. »
2401 Andersen, Alma Kv
2422 Jensen, Agnes »
2408 Jørgensen, Ellen »
2111 Maymann, O. »
2465 Arentzen, Anna Afl.
2458 Christensen, Elvira »
2464 — Theodora »
2452 Fjeldsøe »
2457 Hansen, Marie »
2447 Nielsen, S. »
193 Jensen, Alfr. St
698 Darup, L. »

Papyrus, A/S. (2).

986 Jensen, Martin P. S
2491 Ruemenapp, Ingeborg Kv

Petersen, C. C. (12).

1844 Bendtsen, B. J. S
2705 Carlsen, Carl A. »
1119 Castberg, Joh. F. »
704 Hansen, E. Chr. »
133 Møller, L. H. »
2764 Petersen, Aage C. »
1933 Jensen, J. C. S. T
1663 Olsen, L. »
2175 Hansen, Ida Kv
2062 Johansen, Anna »
2291 Larsen, Carla »
2425 Willert, Othla »

Petersen, Ch. F. (3).

1553 Petersen, Charles P
2224 Rasmussen, R. Kv
2221 Petersen, Alfrida »

Petersen, P. (55).

748 Auener, Charles S
492 Bang, V. A. »
1212 Bruselius, E. »
752 Christensen, Chr. »
N. t. F. Hess, M. »
314 Kiefer, Vilh. »
755 Larsen, Knud »
756 Lund, C. V. A. »
757 Lystrup, L. M
2714 Mikkelsen, Bertel S
2207 Nielsen, N. »
313 Ostenfeldt, A. K. »
199 Pedersen, Johs. »
2701 Poulsen, Johs. »
735 Rasmussen, H. A. »
759 — M. S. »
1092 — J. V. Mh
2775 Thillerup, Fred. S
1581 Andersen, Sofus T
1595 Christoffersen, V. »
1668 Hansen, Aage T
1868 — Albert »
1552 — Viggo »
1929 Kristensen, Jens »
1762 Jensen, Oskar »
1665 Jørgensen, Vald. »
1666 Melhede, Har. J. »
1842 Munch, Georg »
1839 Nielsen, Aage »
1772 — Oluf »
1911 Petersen, Carl »
1642 — Emil »
1807 Steffensen, H. »
1373 Christensen, Alf. Hj
1442 Frederiksen, P. »
2846 Frost, J. »
1381 Hesse, Emil »
1362 Jensen, Niels »
1088 Petersen, Wald. »
2789 Sørensen, Oscar »
2267 Mibach, Annie Kv
2514 Bentzen, Agnes »
2314 — Ingeb. »
2451 — Ella »
2182 Cortz, Anna »
2393 Førster, Jenny »
2415 Hansen, Malvine »
2194 Knudsen, Helga »
2312 Møller, Marie »
2263 Nielsen, Angelica »
2388 Petersen, Helma »
2311 Poulsen, Nanny »
967 Ettrup, N. St
8500 Kotte, Georg »
23 Rasmussen, C. Thyge G

Petersen, Ludv. (1).

758 Petersen, Peter S

Philipsen & Co., Stentrykkeri (7).

2099 Andersen, Helene Kv
2156 Bengtson, Henr. »
2151 Christiansen, M. »
2153 Horst, Alfrida »
2039 Jensen, Amanda »
2333 Johansen, Lydia »
2152 Jørgensen, Anna »

Politiken, Akts. (49).

952 Andersen, A. R. Mh
762 — E. L. S
763 — L. H. C. M
764 Barnewitz, O. L. E. Mh
283 Berthelsen, Th. E. V. S
772 Bjarnholt, Ludvig »
999 Clausen, C. G. J. Insp.
547 Christensen, C. J. Mh
765 Ferring, C. F. M
628 Frederiksen, H. F. »
766 Hammerich, C. S. S
112 Hansen, Carel »
11 — H. C. F
971 — Carl E. Mh
515 Holm, Torben M
768 Jacobsen, L. R. S
453 Jensen, Adolf »
769 — P. (syg) »
81 Jørgensen, H. C. M
771 — H. P. M. S
774 Ludvigsen, O. F. »
83 Michaelsen, P. J. M
591 Nielsen, A. V. S
936 — N. D. M
1077 — V. O. »
2719 — H. V. S
527 Olsen, Axel M
90 Petersen, H. C. »
775 — P. J. S
776 — P. L. F
777 Rasmussen, E. H. S
418 — Ivar »
778 Ruff, A. »
540 Schou, Th. J. »
9 Sørensen, Juul, A. »
780 Winkelmann, A. F. »
1534 Jensen, H. J. T
1565 Kjær, J. G. J. »
1673 Larsen, J. J. »
1676 Rasmussen, R. S. E. »
1889 Røder, Th. V. »
1881 Schmalfeldt, R. A. »
1151 Hækkebølle, E. L. Hj
2320 Otto, Marie S. D. Kv
1874 Brandt, N. P. St
699 Dahrup, J. »
767 Hermansen, J. C. »
1493 Petersen, J. C. »
352 Sørensen, A. M. »

Provinsbl.s Andelsselskab for Stereotypering (6).

963 Christensen, Chr. M
979 Høeg, Ludv. »
1058 Lund, J. E. Lorentzen- »
1068 Madsen, J. Lichtenberg »
1114 Vergmann, L. E. »
326 — Louis »

Qvist & Co. (21).

912 Hansen, A. E. S
976 — H. P. »
914 Larsen, V. G. »
N. t. F. Larsen, Julius Emil Johan »
do. Lassen, Carl B
do. Lund, Th. N. F
597 — F. V. S
916 Nielsen, C. S. (syg) »
792 — G. V. »
N. t. F. Madsen, N. C. V. »
1304 Petersen, C. A. »
2417 Rasmussen, K. K. V. »
1677 Carstensen, G. V. T
1678 Martinsen, C. »
1680 Wils, L. H. V. »
2324 Hansen, Juliane Kv
2322 — Franciska »
2325 — Louise »
2029 Jensen, Astrid »
2321 Larsen, Hansine »
2183 Silkeborg, Elisab. »

Rasmussen & Olsen (11).

953 Andersen, Oluf S
804 Flygenring, Georg »
806 Hansen, Peder »
532 Klein, L. F. E. »
1470 Madsen, Sophus J. »
1064 Møller, Carl Chr. »
2788 Schultz, C. W. »
809 Sørensen, M. Th. »
1878 Bergenholz, Knud Aage T
1890 Schmidt, C. T. V. »
2158 Støvring, Paula Henriette Kv

Rasmussen & Rugh (2).

589 Furø, Anton F
1484 Rasmussen, K. A. S

Rechartè (1).

1454 Nielsen, Chr. Tom Tjæder S

Rigsdagstrykkeriet (31).

4 Andersen, Julius S
484 Christensen, Jens »
452 Friberg, V. O. »
320 Hansen, Albert »
444 — Chr. Emil »
N. t. F. Ingemansen, F. »
790 Jeppesen, Egil »
172 Larsen, Valdemar »
476 Mortensen, M. C. »
2800 Marthinsen, John »
791 Madsen, J. O. »
2534 Nielsen, Carl »
2835 — C. C. »
N. t. F. Nuppenau, V. »
2804, Olsen, Fr. »
793 Philipsen, J. »
2688 Rasmussen, R. »
160 — V. »
794 Sandberg, Gustav »
1097 Schnabelrauch, C. »
N. t. F. Stenersen, Aksel »
do. Wulff, H. »
do. Juhl »
1907 Fæster, A. T
1685 Hansen, O. »
1700 Petersen, G. »
1315 — L. Hj.

2712 Valentiner, Fr. J. Hj
2352 Andersen, Marie Kv
2185 Carlsen, Louise »
2330 Christensen, Marie »

Rom, N. C. (10).

N. t. F. Hamburger, C. F
do. Petersen, C. G. S
800 Steffensen, J. A. »
803 Wichmann, L. »
1671 Fjeldsøe T
1687 Lange, L. F
2332 Hallin, Carla Kv
2455 Larsen, Carla »
2154 Nielsen, Else »
2330 Skougaard, Henr. »

Schmitz, Arn., Stentrykkeri (1).

2497 Lundstrøm, Dagmar Christine Kv.

Schultz, Akts. J. H. (119).

N. t. F. Aagaard S
1206 Agerbeck. Peter Julius »
1453 Amorsen, S. M
1398 Andersen, Carl »
312 — Georg S
N. t. F. — Alb. »
377 Berg, E. F. »
431 Berendt, P. J. A. »
379 Bomann, Julius »
2532 Buch, Johan »
846 Christiansen, Viggo M
385 Clausen, Fred. Ch. S
1217 — Carla M
1421 Dahms, Th. »
894 Due, E. F. S
175 Erichsen, H. L. »
2536 Ferry, Kaj »
2824 Foss, Alb. »
986 Frandsen, H. C. »
388 Hansen, V. A. Mh.
1239 — C. A. S
1138 — Poul H. B. »
385 — O. V. »
250 — J. A. »
386 — Peter »
788 — Lauritz M
390 Helms, Carl S
2698 Hasløv, H. C. H. »
219 Häuser, A. H. »
389 Heilmann, David »
N. t. F. Hjort, N. »
435 Jacobsen. Jacob M
1405 Jensen, Nic. S
1089 — D. A. »
396 Jørgensen, Jørgen »
799 — A. V. »
481 Jønson. B. N. »
973 Jeppesen, Peter »
397 Kofoed, Carl Fr. Mh.
1258 Krøncke, Anna S
399 Larsen, Arnold Mh
398 — Kr. »
2524 Linck, Alfred G. S
400 Lundberg, K. E. O. »
256 Mathiesen, R. L. »
404 Meier, Ferd. P. Mh
226 Mouritzen, M. S
N. t. F. Møller, August »
1121 Nielsen, J. A. M. »
874 — Georg »
2755 — Chr. »
405 — M. »
407 — Sophus »
N. t. F. Olsen, Alb. T. »
408 Olsen, Olaf Johannes »
745 — J. V. »
410 Petersen, P. Gustav »
413 — Jens Ove »
2542 — A. B. »
411 — Johannes »
1309 — Hulda »
N. t. F. — G. A. »
416 — Valdemar Mh
581 — W. F. M
417 Pico, C. P. C. »
2543 Rasmussen, V. O. F. S
140 Rantzau, C. V. A. D. »
423 Schlegel, Ernst »
427 Svendsen, O. C. M. »
426 Stiedl, E. F. S
1332 Sørensen, Th. »
740 Søderberg, M. A. »
424 Sonne, J. E. »
428 Sørensen, Th. Arthur »
N. t. F. Schneider, R. »
383 Skjerner, Chr. E. H. »
98 Thomsen Friis, P. (S) »
429 Vecht, Arnold »
N. t. F. Vedel, O. »
430 Wrem, August M
1196 Nielsen, H. P. R. G
1684 Bruun, Frode T
1689 Collin, V. L. »
1690 Christoffersen, G. P. »
1691 From, Th. G. »
1692 Hansen, Th. »
1819 Husum, H. A. »
1694 Holmqvist, A. »
1695 Jensen, H. F. »
1757 Jacobsen, G. »
1697 Olsen, H. C. »
1696 — E. A. »
1699 Petersen, N. C. »
1701 Petersen, I. Aug. »
1702 Randrup, C. E. »
1808 Svendsen, Chr. Jul. »
1833 Møller, Joachim »
2608 Nilsson, Ejner Hj
1312 Petersen, E. O. »
2590 — J. P. K. »
2345 Antoni, Antonette Kv
2299 — Karen »
2433 Arentzen, Mathilde »
2295 Bentzen, Bertha »
2146 Christiansen, Gerda »
2414 Christensen, Anna »
2148 Dormann, Elisabeth »
2341 Hansen, Anna »
2344 — Dyveke »
2343 Jensen, Emma »
2340 Jørgensen, Nilssine »
2310 Jensen, Johanne »
2346 Larsen, Hansine »
2272 Nielsen, Katy »
2339 Picullel, Selma »
2409 Rasmussen, Stella »
2410 — Ellen »
2347 Schmidt, Anna »
2338 Schnabelrauch, M. »

Sivertsens Eftfl. Stentr. (2).

2212 Elna Krause Kv
2302 Olga Simonsen »

Skov & Madsen (6).

720 Madsen, Anders P
465 Mathiesen, Th. M
787 Skov, H. M. P
1787 Hansen, V. T. T
2219 Gerda Jørgensen Kv
2253 Alma Busch »

Social-Demokraten (42).

1006 Andersen, Carl E. S
811 — Rob. »
1145 Andreasen, Jørgen M
814 Berschke, W. S
268 Bratting, Kr. M
816 Bøttcher, Ad. (syg) F
458 Christensen, Mørk M
821 Hansen, Ad. F
819 — Chr. M
820 — G. F. S
900 — Jens »
837 — Westy M
818 Hallengreen, G. A. S
823 Jensen, A. S. »
824 — Fernando Ombr.
825 — J. W. S
395 — Th. »
712 Johansen, A. Montør
307 Knudsen, C. S
980 Jørgensen, Vilh. F
826 Kryger, Chr. M
293 Magnussen, Joh. »
828 Mortensen, Th. S
829 Møller, J. F. »
1076 Nielsen, Carl Ombr.
831 — Orlof M
832 — Vald. S
833 Pedersen, Joh. M
834 Petersen, Chr. Mh
1093 — Rottwitt S
836 Sørensen, Gundorph »
456 Wartenberg, Vilh. »
1516 Hansen, Jul. T
1707 Sørensen, A. O. F
1708 — Chr. L. T
1706 Andreasen, J. F. St
1287 Nielsen, Peter »
835 Petersen, Th. »
822 Hansen, Sofus Hj
830 Nielsen, Carl »
206 Sørensen, Vald. »
2300 Thorup, Dagmar Kv

Spuhr & Siebuhr (3).

1669 Christensen, Osk. T
N. t. F. Spuhr, W. A. P
do. Siebuhr, J. A. »

Svendsen, Siegfr. B. (6).

626 Fensbo, Th. C. P. A. M
2614 Freilev, Einar S
984 Johansen, Hans J. »
1867 Rohrberg, J. (syg) T
2166 Petersen, C. S. Kv
2134 Sørensen, K. M. »

Søborgs Eftfl. (9).

2528 Andersen, Laur. S
1143 — S. A. »
17 Green, J. V. »
2703 Hermansen, J. »
85 Møller, L. »
611 — O. F
1804 Kaaber, E. J. T
2116 Christensen, M. Kv.
2483 Helfelt, Emilie »

Thiele, H. H. (62).

N. t. F. Auener, Vald. S
do. Becher, Aug. »
858 Christensen, V. F. »
N. t. F. Hansen, Aage »
860 — G. L. L. »
861 — Max Peter »
863 Jeppesen, Arthur H. »
N. t. F. Jørgensen, Sofus »
do. Kluge, O. E. »
do. Larsen, Oscar »
do. Nielsen, K. K. »
865 Pedersen, Jakob »
N. t. F. Petersen, L. E. »
866 Petersen, T. T. E. »
N. t. F. Rasmussen, Ole »
do. Reis, A. v. »
do. Sehneider, Ph. »
N. t. F. Andersen, N. P. T
1721 Beck, Johan Kobbertr.
1709 Dahlquist, A. T
1710 Eibye, J. C. »
1794 Friberg, A. J. »
1712 Gundersen, Thorv. »
1916 — Edvard »
1713 Hansen, Aug. F. E. »
624 — Carl T. »
1704 — Vilhelm V. »
1715 Nielsen, C. L. »
1714 — C. V. »
1722 — Niels P. »
1716 Petersen, C. M. »
1717 Sørensen, W. »
1718 Thomsen, Carl »
1719 Tronier, G. »
1724 Williamsen, Augustinus »
2747 Jensen, O. A. J. Hj
2807 Hansen, Jens »
1359 Langwagen, E. »
2806 Møller, A. G. »
1330 Samuelsen, P. C. »
1346 Wallin, A. »
2375 Andersen, Agda Kv
2382 — Astrid »
2218 Christensen, Elise »
2369 Crone, Henriette »
2380 Geisshirt, Marie »
2077 Gyntzel, Agnes »
2379 Gundersen, Marie »
2370 Hansen, Clara »
2376 Hertz, Anna »
2078 Jensen, Thora »
2068 — Kristine »
2377 Lund, Olga Kv
2374 Madsen, Ida »
2371 Munk, Erasmine »
2383 Martin, Anna »
2067 Mouritzen, H. »
2023 Nielsen, Harriet »
2032 Petersen, Lilli »
2368 Rasmussen, A. »
2378 Sørensen, Mathilde »
1166 Schweitzer, Ernst G

Thomassen, T. R. (4).

203 Hansen, H. C. S
1079 Nielsson, S. L. »
1725 Sørensen, Frithiof T
2232 Wermuth, D. C. Kv

Thomsen, C. Th. (9).

2653 Brandt, O. S
2674 Jensen, Johan F
2643 Petersen, Thorv. S
1932 Keller, Chr. T
1902 Zuschlag, Eman. »
2019 Andersen, Anny Kv
2220 Enevoldsen, Marie »
2005 Jensen, Agnes »
2021 Stein, Elvira »

Trier (18).

867 Andersen, Jens C. F
868 — Vald. S
869 Blumenthal, A. J. »
871 Jensen, Chr. »
872 Klein, Chr. »
N. t. F. Lind, Chr. »
875 Olsen, Ole Fred. »
876 Petersen, Jens V. »
877 Rasmussen, Carl A. »
422 Schiøtt, Laur. »
433 Wandrup, Axel S. »
1821 Bendixen, F. T. A. T
1539 Jensen, Ole Vilh. »
1727 Mathiesen, O. G. S. »
2162 Andersen, L. J. E. Kv
2463 Bendixen, C. A. E. »
2246 Hansen, I. H. L. »
2090 Petersen, A. E. »

Truelsen (25).

259 Andersen, E. H. V. S
N. t. F. Andreasen, Wm. F
2670 Borup, F. V. S
1211 Bruun, F. C. R. »
848 Jacobsen, G. V. M
480 — H. H. S
N. t. F. Kreiner, F. A. Mh
587 Lerberg, Ch. »
851 Larsen, Em. M
88 Kurt Olsen »
1087 Pedersen, Em. S
N. t. F. Hansen, N. P. R. »
2750 — E. A. »
N. t. F. Pfaff, William »
1605 Aagesen, G. V. T
1730 Hansen, E. E. »
1733 Holm, P. »
1729 Wieck, H. C. L. »
1431 Neubert, C. Hj
2385 Hansen, Agnes Kv
2372 Knudsen, Olga »
2395 Larsen, Ellen »
2136 Nielsen, Harriet »
2317 Olsen, Thora »
2384 Sørensen, Emma »

Ugens Nyheder (3).

1735 Christensen, J. Th. T
1734 Frandsen, M. P. »
2214 Jensen, E. Hj

Valentin & Lund (5).

892 Lund, Axel S
1519 Kjølby, Emil T
2250 Jørgensen, Oda Kv
2088 Moldenhawer, A. »
2034 Mortensen, Sophie »

Weiss, Fr. (12).

107 Christensen, Anton S
583 Larsen, Carl »
884 Rosenberg, A. C. J. »
886 Strack, Wald. »
889 Wittrog, Carl F
888 Weiss, Fr. P
1560 Hansen, Carl T
1793 Mikkelsen, W. T. »
2273 Hansen, Emmy Kv
2033 Jensen, Jenny »
2079 Larsen, Ellen »
3396 Schouw, Astrid »

Winther, C. (13).

228 Andersen, A. S
448 — L. Mh
2628 Enggaard, E. M
2769 Hansen, Sofus »
1170 Henriksen, M. S
560 Jensen, J. Chr. »
177 Simonsen, Chr. M
2785 Rasmussen, Louis »
1739 Nielsen, G. S. T
1588 — J. P. V. »
2082 Jensen, Nancy Kv
2446 Nielsen, Marie »
8282 Winther, Dagmar »

Wriths Eftfl. (G. Jensen) (2).

879 Hansen, Kaj W. S
795 Lykkeby, Henry A. »

Udenfor Faget (18).

363 Andersen, Carl
872 — R. Th., Journal.
1009 Bergenholz, Vald., Direktør
35 Bramsnæs, Carl V.,
958 Brockmann, J. P., Journalist
815 Bryn, Norman, do.
486 Christiansen, K. D.
974 Jessen, Lauritz do.
1765 Kiefer, K., Sekretær
1065 Madsen, F. K., Journalist
1075 Nielsen, Marius
623 — N. Chr. Roland
347 Poulsen, Carl
272 Prieme, L. E. W.
1090 Rasmussen, Chr. L., Annonceentreprenør
2571 Terkelsen, Osv.
53 Wendt, J. H. E.
1345 Wiinblad, E., Red.

Arbejdsløse (153).

627 Aarvig, Chr. A. S
64 Albrecht, J. »
1116 Andersen, Axel »
288 Andersen, Carl »
2849 Andersen, J. P. »
303 Andersen, V. »
2757 Bendixen, O. »
1448 Berg, Alb. »
161 Bidstrup, H. »
14 Burmester, E. »
2518 Butty, Johannes »
296 Carlsen, Anders »
290 Christensen, Axel »
1289 — Chr. »
2842 — N. P. »
232 — Sofus »
2822 — V. »
366 Christoffersen, Jul. »
2680 Dahlberg, Albert »
2805 Eckberg, O. »
N. t. F. Eickert, Knud »
2763 Hansen, Arthur »
2537 — Carl »
2732 — Ferd. »
2716 — Henry »
246 — Vald. »
2694 Henriksen, Valborg »
1125 Hogreffe, Hj. »
376 Jacobsen, Em. »
2538 Jensen, E. W. »
1472 — Imm. »
1035 — Joseph »
N. t. F. — Oluf A. »
139 — Victor »
2771 — Vilh. »
306 — W. »
754 Johansen, Louis »
443 — Fritz »
2649 Jørgensen, Jul. »
66 Kromann-Andresen A. »
716 Larsen, Alb. S
1171 — Anton »
N. t. F. — Marius »
do. — Ludvig »
370 Ludwigs, O. »
401 Lüder, Paul »
2585 Madsen, Vald. »
2501 Montell, Victor »
194 Mortensen, Joh. »
723 — J. O. »
374 — V. »
N. t. F. Møller, C. A. »
1428 Nielsen, Adolf »
269 — Harald »
215 — H. C. »
2582 — Johan »
2858 — N. M. »
499 Nyberg, S. G. »
2742 Olsen, Alfred »
1118 — H. P. »
1429 Persson, Frantz »
N. t. F. Pedersen, Peder »
842 Petersen, Aage »
506 — Alb. »
852 — Andr. »
1469 — Chr. »
1189 — Corn. »
N. t. F. — C. G. »
245 — Hans »
661 — H. »
216 — H. P. »
2560 — Johannes »
733 — M. C. »
2774 — Ole »
2848 Pilegaard, E. A. M. »
1094 Randa, Chr. »
2717 Rasmussen, O. V. »
2539 Reimer, E. »
298 Repstorff, O. »
420 Roed, Emil »
582 Ruberg, V. »
2599 Schmidt, C. »
2733 Schweim, Vald. »
1134 Svalin, Hj. »
180 Søndergaard, M. »
2826 Thordarsson, H. »
482 True, Otto Unger, J. C. C. »
2689 Wedelboe, P. L. »
741 Weel, Theobald »
1347 Wehage, A. »
N. t. F. Weile, Chr. »
2637 Wolff, Carl »
1886 Andersson, Rud. T
1580 Bagge, Jens »
1720 Basse, H. »
1577 Hansen, Alfred »
1913 — Martin »
1576 — Th. »
1639 Holm-Nielsen, C. C. »
1705 Jensen, J. C. »
1826 — Peter »
1766 Kliim, H. »
1887 Kyhl, V. »
1769 Madsen, Carl »
1919 Miland, Edv. »
1799 Møller, Th. P. »
1803 Petersen, Aage »
1854 — — »
1928 Schmidt, Sigurd »
1703 Thomsen, Oluf »
1728 Weisse, F. »
1660 Widriksen, Chr. »
1908 Windekilde, E. »
2436 Aagesen, Marie Kv
2405 Bendixen, Carla »
2314 Benthien, Ingeb. »
2228 Duckert, Nielsine Falk, Marie »
2094 Flyegenring, Ellen »
2289 Haim, Anna »
2365 Hansen, Amalie »
2046 Jacobsen, Helga »
2174 Jensen, Flora »
2085 — Marie »
2487 — Nora »
2179 Jepsen, Kristine »
2426 Jørgensen, Ella »
2225 — Kirstine »
2193 Kofoed, Paula »
2155 Kristensen, Sara »
2026 Larsen, Vilhelmine »
2237 Løvgreen, Olga »

2078 Madsen, Magdal. Kv
8178 Mikkelsen, Natalie »
2290 Møller, Thekla »
2429 Nielsen, Elna »
2002 — Helene »
2416 — Inger »
— Kristine »
2356 — Marie »
2266 — Martha »
2080 Norsell, Klaudine »
2207 Petersen, Astrid »
2462 — Karen »
2258 — Rosalie »
2191 — Valborg »
2192 Piilgaard, Elisab. »
2477 Rasmussen, Olga »
2197 Schwerdtfeger, H. »
2260 Strandboe, Olga »
2348 Thomsen, Oda »
2010 Wiederquist, M. »

Syge (9).*
531 Didrichsen S
238 Hamann, O. »
2711 Hansen, Axel A. »
384 — Herman »
412 Petersen, L. Chr. »
879 Thomsen, Anton »
1113 Wetterstein, Emil »
1789 Møller, J. V. T
1502 Stephensen, O. »

Køge (13).
Filialer: **Fakse og Store-hedinge.**
262 Andersen, A. P. C. ST
1422 — Elisabeth S
1212 Frederiksen, C. V. »
931 Gudum, N. P. »
1893 Jensen, H. P. A. »
1275 Jørgensen, C. C. »
595 — Hans »
1377 Mortensen, A. J. »
1534 Müller, C. A. »
733 *Nielsen, Fr. »
266 Nordholt, Louis ST
1828 Petersen, P. A. S
2212 Petersen, S. C. »

Lyngby (9).
1458 *Christensen, O. J. S
1220 Christiansen, N. P. F. ST
2185 Honoré, O. P. L. S
1230 Jensen, Niels »
2342 — Peter V. »
2314 Larsen, Ferdinand Skriftstøber
2191 Nielsen, Carl J. »
1807 Olsen, H. H. (A) S
1661 Rasmussen, R. ST

Løgstør (3).
2234 Gabrielsen, P. M. S
2294 Kjergaard, And. S. »
1285 *Pedersen, S. C. ST

Maribo (4).
1508 Christensen, V. ST
1169 Lindhardsen, P. M. M
1297 *Rasmussen, M. E. »
2162 Schmidt, L. M. ST

Middelfart (8).
256 Gemynthe, H. S
2183 Jensen, Jacob V. M
38 Jørgensen, Harald S
1958 Knudsen, Chr. V. F
110 Madsen, Frederik S
1328 Mortensen, H. M. F
2068 *Nielsen, Alfr. S
2292 Olsen, A. Chr. T

Nakskov (19).
2346 Andersen, Holger S
575 Bjørnstrup, H. P. M. »
1408 Due, P. C. P. »
2140 Grabow, Anders ST
1246 Hallberg, G. J. B. S
1419 Hansen, Albert »
156 — P. Albrecht »
1107 Jensen J. Magnus S
1781 — Ricard »
999 Jørgensen, Herman »
766 *Kragh, Ludv. »
1625 Langhorn, Sophus »
1306 Larsen, Sv. V. P
1128 Lüchow, C. A. V. ST
1537 Markussen, Th. (A) S
250 Nielsen, Bernh. »
1429 Poulsen, Vald. »
1901 Rasmussen, Einar »
1071 Svendsen, Aug. »

Nyborg (15).
1779 Hansen, L. T
1915 — Anders T. S
2252 Hein, O. C. W. »
1436 Jensen, Vilhelm »
2390 — C. P. C. »
2160 Jørgensen, Carl ST
223 Kryger, Carl S
1936 Knudsen, A. V. M. »
2384 Larsen, Jens »
224 Rasmussen, Hans »
1077 * — M. T
2498 — Chr. P. S
1017 Thomsen, Alfred »
1274a Tønnesen, R. C. Chr. Jul. ST
1730 Østergaard, N. A. H. S

Nykøbing F. (34)
Filial: **Sakskøbing.**
1159 Andersen, G. (S) S
617 Andresen, F. V. P. »
214 Gaard, H. P. Jensen T
1174 Hansen, H. J. J. S
1669 — J. N. »
1943 — J. A. Th. »
1896 — H. F. »
2171 — Cornelius »
2280 — Marius »
— A. M. M
1511 Jacobsen, M. C. S
1150 Jensen, Ludv. »
1579 — Marius A (A) »
1609 — Chr. L. P
1830 Madsen, N. B. S
1888 — Robert E. »
588 Nielsen, Fr. P
991 — N. P. S
1389 — V. Chr. M
1492 — Joh. Laur. S
2070 — N. E. H. »
1444 Nilsson, N. V. J. »
2521 — Juhngreen »
1485 Nyegaard, F. A. S. »
662 Olsen, C. C. S
936 Petersen, P. A. »
1813 Pedersen, P. C. V. »
2147 Petersen, H. C. T
2002 Rasmussen, H. Chr. (A) S
1041 Røgind, J. T
1281 Skaarup, J. E. S
1949 Søderberg, C. S. »
1892 Thorsen, C. L. Th. T
466 *Toft, M. E. »

Nykøbing M. (12).
1180 Andersen, Søren S
2020 Berg, Søren Anton Jensen »
512 *Ebbesen, H. N. E. »
2107 Halse, Poul Chr. A. »
2266 Hansen, Victor Jens Nutzhorn »
1457 Nielsen, Bertel N. »
1480 — Georg G. P
656 — Mathias S
1998 Petersen, Ole P. »
2063a Poulsen, Ingv. S-F
1472 Rasmussen Chr. S
Thomsen, Th. »

Næstved (49).
Filialer: **Haslev, Præstø, Vordingborg.**
1283 Andersen, Anders S
239 — Vilhelm »
982 — Sofus E. T
2109 Axen, L. H. T
1983 Carstensen, Carl S
315 Christensen, Carl H. P
533 — J. P. S
983 — P. M. »
652 Christiansen, H. L. »
1734 — Joh. L. »
863 Dideriksen, Chr. P. T
678 Hansen, H. Chr. AL
1957 — J. P. S
1266 — J. Th. »
243 — N. P. C. »
2114 — N. Chr. »
240 — Hans »
2038 — N. P. »
2177 — Alfr. M. Fr. »
241 Hermansen, Th. A. »
242 Høyer, Knud »
238 Ihlemann, Vilh. »
1924 Jakobsen, Claudius »
2349 — Jens Peter »
658 Jensen, N. Th. P
1440 — J. P. (S) S
1638 Jørgensen, Rs. M. »
1178 Kann, Emanuel M
534 Kristensen, A. M. AL
992 Kamper, L. S
1432 Larsen, Henrik H. »
1905 — H. Valdemar »
886 — Anders Lars »
2365 — Vilhelm AL
1816 Lauritzen-Madsen Hans S
1035 Mølvig, H. P. »
2313 Nielsen, Joh. G. T
1250 — N. P. AL
232 Olsen, Ludvig S
980 *Petersen, H. P. »
1079 — Carl V. S
1185 — Emanuel T
1718 Jensen-Petersen, Chr. S
2179 Petersen, Chr. »
1468 Rasmussen, L. P. M
2101 Sørensen, Sofus Vald. (A) S
2090 Utke, Sofus »
1848 Wagner, L. G. »
1154 Wollænder, Fr. C. (A) »

Odder (7).
1867 Andersen, J. L. M
1656 — M. SF
2245 *Jensen, C. Johs. T
1683 — J. Bilde- F
2201 Madsen, K. Mortensen (S) S
1513 Rasmussen, E. H. »
1755 Westermann, O. M. N. »

Odense (148).
Filial: **Kerteminde.**
2453 Aablad, H. (1/2) Kv
1453 Albertsen, C. S
718 Andersen, A. J. T
2512 — C. S
1594 — C. M. »
1330 — Th. E. »
978 — H. P. »
165 — J. J. »
1908 — L. J. T
1722 — N. P. S
2460 Banke, K. (1/2) Kv
2456 Benzon, D. (1/2) »
2087 Berg-Petersen, A. S
10420 (sv.) Bjørnstad, J. P. S. »
1124 Bondesen, P. A. »
1349 Bøtcher, A. L. »
2031 Christensen, A. »
200 — C. J. T
2182 — E. V. ST
482 — H. P. T
2513 — J. S
2463 — M. (1/2) Kv
2193 — V. L. T
2030 Christiansen, A. C. S
1031 — P. »
1762 Clausen, C. »
181 — N. »
29525 (tysk) Cornils, O. T
2337 Dahl, A. M. »
2480 Duch, A. (1/2) Kv
176 Eppler, J. E. S
2259 Fischer, C. W. T
1390 Frederiksen, A. »
2454 — M. (1/2) Kv
933 Frostholm, J. D. S
1899 Gornitzka, S. J. ST
849 Gutheil, H. J. S
2522 Hansen, A. D. (1/2) Kv
2524 — H. (1/2) »
1029 — H. C. M. S
1963 — H. M. »
2260 — H. T. »
2481 — J. (1/2) Kv
1942 — J. V. T
2482 — F. (1/2) Kv.
2464 — K. (1/2) »
166 — L. F. S
2455 — M. (1/2) Kv
2466 — M. (1/2) »
963 — M. W. S.
1707 — O. A. E. »
2465 — P. (1/2) Kv
188 — R. J. P. L. F
1685 — S. C. S
1482 Henriksen, J. K. »
2462 — S. (1/2) Kv.
1293 Hey, E. C. J. S
2077 Hintze, J. C. »
579a Hviid, J. C. C. (S) »
172 Ibsen, H. C. J. AL
2483 Jacobsen, P. E. S
731 Jensen, H. Kertem. AL
169 — P. S
1397 — P. T
163 — S. S
2096 — T. O. »
171 Jeppesen, H. H. (S) S
1434 Jørgensen, F. P. S
215 — E. L. M
2120 — J. V. T
1171 — N. M. M
1072 Juul, A. L. S
561 Korsbang, H. K. »
959 Larsen, C. L. M. »
183 — F. C. G. F
1778 — L. P. S
2467 — O. (1/2) Kv
1836 Lauritzen, N. J. S
804 — M. J. »
2146 Lund, K. E. »
1909 — O. T
869 Løfquist, J. P. S
1583 Madsen, C. O. »
720 — F. C. »
2457 — K. (1/2) Kv.
2461 — M. (1/2) Kv
189 — L. S
2062 — M. L. S
294 Marott, E. AL
195 Martens, C. E. S
708 Meyer, J. C. E. »
2479 Mortensen, K. (1/2) Kv
2468 Nielsen, A (1/2) »
1507 — C. S
198 — F. G. »
817 — J. »
1246 — L. C. »
210 — N. C. M
1354 — N. J. P. S
1225 — O. J. F
2523 — Olga (1/2) Kv
2286 Nielsen, V. T
1911 — V. P. M. F
684 Olsen, J. P. S
237 — M. »
801 — O. »
699 Pedersen, C. ST
2501 Petersen, A. (1/2) Kv
2459 — A. (1/2) »
815 — C. E. S
170 — H. C. S
1516 — H. C. E. »
184 — H. S. M. »
2458 — L. (1/2) Kv
108 — L. AL
1556 — L. H. ST
547 — J. T
118 — N. C. S
819 — V. »
190 Petersen, V. S
2387 — V. F. J. »
180 Poulsen, F. M
1474 Rasmussen, A. V. S. E. S
185 — F. F. A. »
167 — H. »
208 — L. D. AL
75 — J. E. S
1259 — N. C. S
546 — N. C. M
1993 — N. J. S
2275 — O. (M) »
1449 Sehmalfeldt, E. O. T
203 Schnegelsberg S
174 Schou, L. P. »
717 Schwarz, W. M. »
367 Spilcker, J. O. T
1965 Sprogø, H. A. P. S
2122 Svendsen, H. »
173 Søfeldt, J. F. »
2299 Thomsen, M. »
2484 Tiedje, C. G. A. »
2378 — H. »
816 Trolle, H. P. N. M
1456 Topp, C. V. S
2538 Trosborg, R. T. P. »
1030 Tuborgh, P. T. J. »
504 Warberg, H. P. F
551 *Welblund, P. V. A. S

Randers (51).
2515 Andersen, J. (1/2) Kv
675 Andreasen, A. T
672 — N. V. S
1086 Arnø, A. Kr. »
1043 Bagger, A. Chr. »
132 Bang, P. H. L. »
1435 Bech, H. Jensen ST
141 Berg, Chr. E. S
1647 Buch, C. P. Cl. »
146 Dahlgaard, M. »
2530 Dam, Jens »
139 Hansen, Hans »
1100 *— Herman M
2170 — L. Chr. Fr. T
142 — M. L. S
144 — Niels Henr. »
661 — N. Höwisch- »
607 Holtzmann, Sofus »
986 Hugger, Aug. Chr. M
1042 Jacobsen, Rud. L. S
1008 Jensen, J. Simon »
143 Jochumsen, Alex. »
606 Johansen, Chr. M
1515 Jørgensen, O. K. S
1610 Knudsen, Chr. Fr. T
1672 — Kr. S
2331 Larsen, Edv. »
2318 — H. S. »
2491 Lützhøft, Anna M. (1/2) Kv
1227 Malmstrøm, L. R. Chr. S
2189 Mandrup, Lauritz »
2274 Mejby, Martin »
2133 Merkel, Bendix »
2244 — Marius »
2493 Møller, Anna S. N. (1/2) Kv
2492 — Clara M. (1/2) »
1039 Nielsen, A. M. S
1095 — N. K. T
1806 Petersen, A. L. S
1235 — F. M. »
131 — Jørgen T
2385 — Otto Vilh. S
1784 Poulsen, Jens M
894 Randrup, J. Alfr. »
1743 Rasmussen, C. M. ST
133 Sørensen, Ant. T
149 — C. L. J. S
1565 Thuesen, Rich. M
145 Ungermann, J. S
696 Westermann, A. »
889 Wonsyld, M. J. »

Ribe (7).
122 Andersen, C. F. A. S
1254 Christensen, J. »
1133 Larsen, L. N. F
1793 * — H. J. H. S
2083 Nielsen, C. S
1747 Reher, C. H. »
1562 Thorsen, H. Th. H. »

Ringkøbing (17).
Filial: **Skjern** og **Lemvig.**
1247 Andersen, P. M. S
1452 Christensen, C. N. »
119 Christiansen, H. O. »
348 Frederiksen, H. P. »
116 Hansen, Rudolph F
1244 Høier, L. L. »
2080 Ibsen, Johannes T
1073 Jensen, J. N. S
495 Jepsen, Jeppe F
1812 Johansen, Niels S
1003 Larsen, Andreas »
1859 *Lyhne, Karl »
1425 Pallesen, Marinus »
2425 Petersen, A. C. ST
1772 Schultz, Sophus »
1832 Walther, Carl Chr. S
2052 Willumsen, Chr. P. »

Ringsted (23).
Filial: **Sorø.**
1932 Aasvang, Hans S
875 Bendixen, B. (1/2) AL
823 Frederiksen, Fred. S
1715 Hansen, H. P. G. »
2431 — Chr. (1/2) Hj
1922 Haüser, Wilh. J. Winther A
1190 Hækkerup, Hansen AL
1446 Jensen, Alb. Th. S
824 — H. P. AL
1654 — Joh. ST
2350 — Valdemar S
2168 *Kofoed, M. A. »
220 Kristiansen, K. F
1065 Larsen, C. V. S
2232 Legêne, P. Martin »
640 Mathiesen, Edw. »
783 Mortensen, Georg S
1655 Møller, A. Hansen- T
1695 Nielsen, Anton S
96 — Aug. L. T
1560 Rasmussen, Christ. S
1494 Siesing, Joh Alb. »
106 Sørensen, Angelius »

Roskilde (25).
1316 Andersen, Sofie S
841 Berthelsen, Lars »
1411 Barrild, Peder E. »
1319 Carlsen, Theodor Lauritz T
1156 Christiansen, Chr. S
2208 Christiansen, Carl Ludvig (A) S
1597 *Christiansen, L. M
1361 le Fèvre, Chr. T
934 Hansen, P. Chr. S
1605 Jensen, Julius (A) »
1607 — Niels Chr. »
1978 Ketzler, Carl E. T
2207 Larsen, Martin S
1172 Nielsen, Albert S
1561 — Jørg. J. P. »
876 Olsen, Gustav »
2309 — Niels »
573 Petersen, Hakon Chr. Th. AL
2071 — Henr. R. A. S
768 — Jens Carl L. »
1572 — L. Vilhelm »
2161 — Søren Ejler »
1358 Rasmussen, Hans »
1662 Sørensen, Carl Chr. E. »
2421 Villumsen, Vill. L. M

Rudkøbing (12).
Filial: **Marstal.**
831 Andersen. A. H. S
2216 Boye, H. P. »
1635 Frederiksen, M. »
1541 Hansen, C. C. G. ST
773 Hintze, O. R. S
1460 Holm, Aug. Th. »
9 Jakobsen, C. E. ST

* Foruden de her nævnte Kolleger var 13 andre syge den 2. Januar, men de staar opførte paa deres resp. Arbejdssteder.

1031 Madsen, Chr. M. S
774 *Nielsen, R. ST
1387 Petersen, Th. M. »
771 Rasmussen, C. A. S
1535 Rasmussen, R. Chr. T

Rønne (31).

1321 Blomberg, C. M. S
1673 Christensen, Ejnar »
2113 Gregersen, Viggo »
1525 Hansen, Laura ST
1336 — Hansine C. S
1881 — Albert C. C. »
1116 — Chr. N. »
201 Hildebrandt, Rob. F
1338 Holm, Anna S
1968 Ibsen, Holger ST
1680 Isberg, Thora A. S
1333 Jacobsen, H. P. S. ST
1391 Jensen, Andr. H. S
2392 — Johannes »
1117 Jørgensen, Chr. M. »
2047 — Niels A. »
2535 — H. A. (1/2) Hj
2534 Kofoed, O. M. (1/2) »
2533 Kristiansen, Alvilda K. (1/2) »
2404 Lejsner, Anna S
1815 Loland, Arthur »
2391 Mogensen, Axel »
2373 Mortensen, O. V. »
2532 Nielsen, Elle Marie (1/2) Hj
668 — Niels AL
1115 — H. P. S
2539 Petersen, Siegfr. »
1334 Seier, Johs. Andr. »
2529 Smith, J. Hansen »
1332 *Steensen, F. Leth- F
2536 Wallin, M. (1/2) Hj

Silkeborg (30).

1523 Agerskou, J. C. S
16 Bentzen, Marinus »
1211 *Bindslev, Rasm. »
255 Blauenfeldt, J. T
778 Christensen, Jac. AL
1721 Date, Vilh. S
712 Faaborg, J. P. »
1164 Gaardsted, P. P. »
838 Grütter, Henrik »
1643 Hansen, E. Stabell »
2175 — Joh. Kr. ST
568 Jacobsen, Will. S
2326 Jensen, Kath. (1/2) Hj
1414 * — Lorenz S
902 Madsen, P. T
2354 Lund, Mary (1/2) Hj
2327 Nielsen, Elisab. (1/2) »
2237 — C. Renter ST
2358 — Ferdinand S
2044 — L. C. T
1615 — Theodor S
1501 Olsen, N. Chr. »
1614 Pald, Vilh. »
14 Petersen, J. L. »
2363 — M. P. M. »
985 — P. »
2329 Sejersen, Vald. »
2328 Thomsen, E. (1/2) Hj
2021 Sørensen, E. Marott S
1929 Ørvad, Chr. »

Skanderborg (6).

726 *Andersen, Carl S
1630 Hansen, Karl »
11 Jensen, Rudolph »
2487 — Peter »
2273 Knudsen, Jens »
1612 Larsen, Hans Peter »

Skive (19).

1595 Andreasen, H. L. S
2092 Bang, Frederik T
2290 Deluran, Svend Bønnelykke S
2311 Holm, Frede »
1044 Iversen, Theodor »
1571 Jacobsen, S. Abildgaard ST
974 Jensen, Victor S
1996 — Folmer B. »
1789 * Larsen, Mar. Andr. »
2229 Møller, Jens Anton »
2355 Madsen, C. Aug. E. »
1945 Nielsen, M. S. N. »
1857 Olsen, Peter Andr. »
2233 Petersen, Peter »
1538 Rasmussen, J. C. ST
1739 Schou, Anders C. S
2093 Straten, Carl Johan »
1979 Lund, Th. Jensen »
2407 Steffensen, R. C. S

Slagelse (36).

82 Abrahamsen, P. W. S
680 Andersen, F. V. (A) T
2322 — A. B. (1/2)
1902 — Oluf S
923 Bendtzen, N. P. M
1053 Blankholm-Hansen F
2247 Christensen, Alb. ST
1977 Friis, Laur. S
1749 Heldager. E. C. C. »
655 Hansen, J. Ad. AL
1539 — H. A. S
1663 — Mar. J. T
1092 Jacobsen, C. A. J. S
1600 Jensen, Axel V. »
636 — O. W. M
2019 — J. Nic. »
1550 * — R. P. S
86 Jørgensen, Ant. »
2204 — H. O. F. (A) »
1343 Kloster, E. J. J. F
1590 Knudsen. A. V. S
1664 Larsen, L. P. »
2176 Madsen, H. M. S
2032 Nielsen, Christen »
1934 — V. S. »
2150 — Søren J. T
2246 Olsen, Carl S
91 — O. E. P
585 Petersen, N. P. T
194 — J. C. C. S
865 — N. P. »
2571 — Carl E. »
1530 Simonsen, M. P. W. T
2086 Sjølin, F. V. S
2351 — A. G. T
1214 Sørensen, P. S

Stege (6).

2058 Eyrich, K. G. S
2158 Hansen, H. H. »
2078 Jensen, H. C. »
2089 Madsen, C. C. »
2525 Petersen, Vilhelmine »
2060 * Stammerjohann F

Stubbekøbing (4).

2119 Jørgensen. J. C. S
51 Mørup, N. »
55 Petersen, H. J. ST
39 * Stæhr, Chr. J. S

Svendborg (27).

77 Andersen, F. H. P
205 — J. P. »
2386 — J. P. S
2379 Caspersen, L. J. C. S
1305 Christiansen, C. E. »
62 Hansen, E. E. P. »
63 — F. (1/3) AL
1691 — Jenny N. S
2258 — Laura A. (1/2) »
1487 — M. J. ST
2473 — P. S. S
970 Jacobsen, J. J. »
65 Jensen, Carl Fr. V. M
2298 — N. P. T
70 *— S. S
2429 Kehler, Alma (1/2) »
1300 Knudsen, K. V. »
1845 Madsen, C. F
69 — H. C. S
2215 Michaelsen, B. »
1137 Nielsen, J. F
1694 — L. C. S
1906 — M. P. »
2214 Petersen, S. »
1917 Rasmussen, J. »
2037 Skaaning, S. »
Trosborg, R. T. P. »

Thisted (18).

2 Andersen, A. (S) F
2008 — C. S
1234 Andreasen, O. F
312 Bech, H. S
1795 Bisgaard, C. »
1834 Grønning, A. (S) »
1200 Hansen, H. H. »
1267 — M. E. »
1497 *Johnsen, M. L. »
1454 Korsgaard, M. »
2066 Larsen, A. »
2505 Malmstrøm, H. »
2017 Mortensen, H. »
47 Rasmussen, A. »
2272 Schjern, E. »
2151 Schilling, H. »
2288 Trob, J. »
2231 Vejle, G. »

Varde (14).

1835 Christensen, C. B. S
1833 Hansen, J. P. »
1447 Hovedskou, J. V. »
2198 Jensen, A. »
1849 Kjær, P. J. »
2395 Laurren, K. »
1960 Leth, V. »
1843 Olesen, N. »
2394 Olsen, O. C. »
269 Petersen, J. ST
1007 *Paulsen, J. S
2488 Rosenberg, A. ST
2010 Schreiber, H. S
522 Stampe, S. T. »

Vejle. (35).

1118 Andersen, A. S
1288 — G. A. F
2366 Birkmose, Chr. A. S
897 Bais, Ch. »
1014 Boesen, St. »
765 Fangel, P. »
795 Feltendahl P
23 Frederiksen, M S
191 Gjernyz, H. G. T
1499 Händel, N. G. A. ST
763 Høyer, C. S. J. S
540 — G. Chr. P
317 Jacobsen, M. Chr. R
2180 Jensen, A. ST
818 Jespersen, M. V. S
19 Jonassen, J. P. »
1701 Lauritsen, M. V. »
989 Madsen, H. M. S
1329 — M. J. Ø. »
1068 Mebus, Emil F
18 Nielsen, J. S
2506 Petersen, J. A. »
187 — P. E. T
1312 — Th. S
2098 — S. »
2138 Rasmussen, Anna S
1054 — Just »
2507 — R. H. »
67 Sonnenborg, S. C. A. »
1195 Schmidt, S. M. J. »
1639 Sørensen, J. »
120 * — J. P. P
1521 — S. S
1238 Udbye, Chr. »
2224 — Th. »

Viborg (16).

1599 Andersen, H. C. S
25 — M. C. SF
2495 Baltzersen, C. S
2332 Ditzel, B. »
1598 Hansen, N. C. »
1266 (norsk) Jepsen, M. »
1677 Larsen, L. »
1728 Madsen, J. R. R. »
1969 Madsen, O. M. (M) »
1623 Nærer, E. SF
1526 Pallesen, N. F
589 Rasmussen, Johs. S
1203 Schmidt, P. »
2159 Schrøder, J. M. ST
2217 Thomsen, J. S
1536 *Thostrup, A. »

Rejsende (9).

1228 Bacher, Fritz S
343 Berg, Oskar P. »
1648 Christensen, C. P. T
2054 Hansen, Jens S
2527 Lind, Axel P. T
869 Næstaas. Joh. Chr. S
1889a Pedersen, Peder »
2351 Sjølin, A. G. T
1214 Sørensen, P. S

Udmeldte (72).

1404 Birck, Ulrik Bogtr.
2676 Frederiksen, A. AL
639 Hansen, J. A. Bogtr.
392 Henriksen, Georg F
487 Jensen, Fred. Bogtr.
48 Olsen, Herman AL
2620 Larsen, H. F. V. »
N. t. F. Nielsen, Nic. F
1822 Emborg, H. C. »
1664 Kroll, E. O. »
1859 Rugh. H. C. Bogtr.
2282 Bergenholz, Olga AL
2430 Bonde, Margrethe »
2387 Christensen, Anna »
2245 Christoffersen, E. »
2412 Dister, Vilhelm. Kv
2032 Gundersen, Carla AL
2229 Hallberg, Doris »
2448 Hansen, Agnes »
2219 — Franzigne »
2413 — Julie Kv
2207 — Thorvaldine AL
2411 Hjortsø, Freder. Kv
2235 Jensen, Agnes AL
2137 — Gunild »
2420 — Helene »
2251 — Olga »
2125 Jørgensen, Helene »
2480 Knudsen, Merry Kv
2335 Larsen, Kamilla AL
2128 Larsen, Thora AL
2027 — Vilhelmine »
2081 Lund, Anna »
2329 — Camilla »
2487 Nielsen, Bodil »
2102 Nielson, Elise »
2482 Petersen, Kamilla »
2373 — Louise »
2417 Rasmussen, Ella »
2440 Sørensen, Ingeb. »
2356 Thygesen, Anna »
(alle af København).

42 Behr, Albert F
Thisted
1528 Bindslev, Johannes »
Hjørring
Bjerring, L. (1/2) Hj
Aarhus
2312 Brandt, Rudolph S
Faaborg
988 Bredahl, Alfr. AL
Odense
400 Bünner, Heinrich P
Helsingør
352 Christensen, P. F
Aalborg
2015 Eskebjerg, Ingv. S
Rudkøbing
1 Frederiksen, A. Th. F
Nyborg
Grønbech, H. (1/2) Hj
Aarhus
883 Hansen, Fritz P
Helsingør
288 — Carl Red.
Horsens
1360 Hallager, Chr. AL
Skanderborg
1470 Hestbech, Erik P
Aarhus
Holm, N. C. »
Aarhus
6 Jensen, Oluf F
Helsingør
1414 Jensen, Lorenz S
Herning
68 Johansen, J. P. F
Svendborg
355 Madsen, Th. »
Aalborg
2023 Petersen, Bernh. AL
Nyborg
1239 — Carl F
Nykøbing F.
1532 — Edvin »
Svendborg
1953 Rasmussen, C. C. V. P
Hillerød
1036 — H. V. F
Nykøbing F.
630 — P. C. »
Vejle
538 Rolheisen, Johannes P
Helsingør
424 Schølin, Emanuel F
Aalborg
1076 Stecher, Emil »
Viborg
565 Sundahl, Jul. Chr. »
Holbæk
1548 Thillerup, C. K. F. P
Odense
740 Willemsen, Th. T
Bogense

Udslettede (44).

2753 Andersen, W. S
1135 Hansen, H. »
509 Hansen J. A. S
604 — R. F. V. »
101 Høyer, A. »
1235 Høningsen, R. V. F
242 Jensen, Gustav P
620 — J. P. F
1353 Jacobsen, L. S
221 Kanstrup, A. P
1158 Kjærsgaard, J. AL
279 Krøyer, N. Th. P
718 Larsen, H. S
807 Lindberg, Vilh. P
2516 Nielsen, C. M. AL
671 Paasche, E. S
534 Petersen, H. »
2619 — J. P. E. »
2683 Sjørslev, P. C. C. AL
1247 Bauer, L. T
1736 Gæde, C. »
1601 Petersen, O. »
1845 Schelhase, J. »
2563 Djurhuus, A. F. V. Hj
1135 Henning, E. AL
2691 Jensen, E. F. Hj.
2678 Jeppesen, Aage »
2521 Saurbrey »
2529 Thorup, C. »
2269 Geisler, Emilie Kv
2271 Hansen, Ludovika »
2130 Lund, Cecilie AL
2388 Knudsen, Valb. Kv
2331 Petersen, Elise »
2166 Sander, Martine »
2205 Søndergaard, A. AL
(alle af København).

871 Christensen, L., Kolding.
1012 Christiansen, L. H., Odense
40 Eickhardt, L., Esbjerg
399 Ejlersen, Poul, Helsingør
1383 Klixbøll, E. P., Kolding.
2174 Louw, H. G. Henry, Aarhus
2291 Odense, Jørgen Chr. Grenaa
227 Rasmussen, C. L. Holbæk

Døde (16).

1156 Jensen, H. F. S
343 Nielsen, Rud. »
209 Petersen, S. L. »
174 — Wm. »
1513 Ranthe, Georg T
1613 Schmidt, Axel »
(alle af København).

1105 Beck, Th., Red., Kerteminde.
1393 Christoffersen, P. L. Kolding.
1384 Drasbæk, V. E., Ribe.
964 Danielsen, Mich., Aalborg.
72 Ditlefsen, H. P., Svendborg.
467 Jensen, Jens, Esbjerg.
513 Knudsen, C. F.,
13 Lemos, Vilhelm de, Skanderborg.
2200 Martens, Henry Wil., Odder.
231 Olsen, Otto, Næstved.
2325 Petersen, Aage, Silkeborg.
36 Sørensen, C. P., Middelfart.

Valgdagen, Fredag den 12. Marts, *er Forbundskontoret lukket.* Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse sker om Torsdagen. STYRELSERNE.

Afstemningsresultat. Ved Valget i den københavnske Afdeling blev VIGGO CHRISTENSEN valgt til Formand med 1121 Ja! mod 48 Nej! og LAUR. JENSEN genvalgt til Kasserer med 1156 Ja! mod 12 Nej! Til Revisorer genvalgtes FR. HJORTH med 944 St., ALB. MICHELSEN med 830 St. og ANTON ANDERSEN med 744 St., og nyvalgtes J. C. CHRISTOFFERSEN med 677 St. Derefter havde Edv. Nielsen 672 St. og Bjarnø 557 St. Der var ialt afgivet 1175 St., hvoraf 1 Stemmeseddel var blank. Optællingen foretoges Lørdag Aften af Styrelserne med Undtagelse af dem, der var paa Valg.

Som Medlemmer af Forbundsstyrelsen er i Provinserne valgt: For Jylland: MARIUS HANSEN, Aarhus, med 618 St., JOHAN GERDT, Aalborg, 416 St. og WILL. JACOBSEN, Silkeborg, 343 St. Derefter havde N. K. Nielsen, Randers, 275 St., Th. Jørgensen, Horsens, 250 St. og J. P. Sørensen, Vejle, 65 St. For Fyn: P. WELBLUND, Odense, med 501 St. Derefter havde P. Bondesen, Odense, 78 St. For Sjælland: L. CHRISTIANSEN, Næstved, med 469 St. og C. M. BLOMBERG med 335 St. Derefter havde Alf. Hansen, Hillerød, 180 St. og R. P. Jensen, Slagelse, 127 St. For Lolland-Falster: LUDV. KRAGH, Nakskov, med 433 St. Derefter havde M. Toft, Nykøbing F., 148 St.

Typografernes Sangforening holder som sædvanlig Sangøvelse Kl. 9 Lørdag.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 12. MARTS 1909 XXXVI AARGANG

Paa Begæring af 48 Medlemmer afholder

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

Fælles-Generalforsamling

førstk. Søndag den 14. Marts, Kl. 11 Form.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: Forbundsstyrelsens Motiver til at yde en herværende Fagorganisation et større Laan. STYRELSERNE.

Den kvindelige Afdeling

afholder Lørdag d. 13. Marts, Kl. 8

Selskabelig Sammenkomst

i Kongens Klub, Østergade 15.

Frk. ELISABETH JØRGENSEN har lovet at tale om engelske Kvinders Kamp for Valgret.

Hr. Folketingsmand A. C. MEYER og Hr. Redaktør HENRY A. HEYMANN har lovet at komme til Stede og bidrage til Underholdningen.

Hr. RENÉ LASSEN vil foredrage Viser samt deklamere.

Efter Aftenunderholdningen et Par Timers Dans.

Billetter faas hos Foreningens Inkassator à 25 Øre, samt paa Forbundskontoret Fredag Aften hos Formandinden.

Da det eventuelle Overskud tilfalder de Arbejdsløse, opfordres Medlemmerne til at agitere for talrig Tilslutning. FESTUDVALGET.

Til Trykkeriarbejderne i København.

Da en Del Trykkeriarbejdere lader til at være uvidende om, at der eksisterer en Brancheklub, vil jeg hermed henlede Opmærksomheden paa denne. Foruden at samle Trykkeriarbejderne hver Gang der foreligger et eller andet Spørgsmaal, der har særlig Interesse for os, har Klubben en hel Del andre gode Egenskaber, idet den bl. a. yder sine Medlemmer Understøttelse i Tilfælde af Sygdom og Arbejdsløshed i et bestemt Tidsrum. Vi staar jo nok som Medlemmer af Sætterafdelingen, men endnu er der aldrig fremmødt et nævneværdigt Antal Trykkeriarbejdere paa dennes Generalforsamlinger, hvor vore Sager selvfølgelig ogsaa skulde behandles. For at faa alle Trykkeriarbejderne samlet, blev derfor Brancheklubben stiftet for 7 Aar siden; men først i den senere Tid har der været et anstændigt Medlemsantal. Dog staar endnu ikke alle Trykkeriarbejdere som Medlemmer af Brancheklubben, og da dette er Formaalet, vil jeg herved opfordre alle dem, der endnu ikke er med, om at melde sig ind, for at alle kan blive samlede og derved lære hinandens Ønsker at kende og virke for, at ethvert rimeligt Krav kan blive gennemført. Trykkeriarbejderne paa Bladtrykkerierne har gennemgaaende holdt sig tilbage, og det har været til deres egen Skade; saavel de som alle øvrige bør være Medlemmer. Altsaa: Alle I, der endnu ikke er Medlemmer af Brancheklubben, meld Eder ind i Aften i Foreningslokalet, Pilestræde 51, Kaféen. Formanden og Kassereren træffes fra Kl. 8—9. Kontingentet er 10 Øre ugentlig.

M. JENSEN,
Form. f. Trykkeriarb.s Brancheklub.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder sin

ord. aarlige Generalforsamling

Søndag den 28. Marts 1909, Kl. 11 Form.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1908. 2. Regnskabet for 1908. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af a) 3 Styrelsesmedlemmer, b) 4 Kontrahenter. 7, Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Nedsættelse af Lovudvalg. STYRELSERNE.

I Anledning af en Bevilling.

Den 6. Marts har Medlemmer af alle Afdelinger i Nationaltidendes Sætteri og Trykkeri tilsendt Formanden for den københavnske Afdeling af Dansk Typografforbund følgende Skrivelse:

»Hr. Viggo Christensen!

Efter at have bragt i Erfaring, at Forbundsstyrelsen paa sit Møde den 4de Marts har vedtaget at yde en Organisation et større Laan af vort Reservefond, tillader vi os at anmode om Afholdelse af en Ekstraordinær Fælles-Generalforsamling, inden videre foretages, for at Medlemmerne kan blive bekendt med Forbundsstyrelsens Motiver til denne Disposition over et saa stort Beløb. (48 Navne).«

Vi opfordrer hermed Kollegerne til at give talrigt Møde ved den eventuelle Generalforsamling, da en saadan Baandlæggelse af vort Reservefonds Midler kan faa skæbnesvanger Betydning for os alle ved indtrædende, muligt nær forestaaende, Begivenheder.

For Underskriverne
CARL O. JOHANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 17. Januar 1909 med følgende Dagsorden: Bevilling af Midler til de Arbejdsløse. Til Dirigent valgtes Frk. HILDORA MOURITZEN og til Sekretær Fru ALFRIDA PETERSEN.

Efter en livlig Diskussion vedtoges det at bevilge 100 Kr. af Afdelingskassen til Landsindsamlingen samt at opfordre Medlemmerne til af al Evne at støtte de Arbejdsløse. A. P.

Holbæk Lokalafdeling

holdt Lørdag den 16. Januar i »Folkets Hus« en af 17 Medl. besøgt Generalforsamling. Formanden, CHR. E. JOHANSEN, fremlagde det reviderede Regnskab, som viste en Balance paa 382 Kr. 00 Øre og godkendtes enstemmigt. Af Beretningen fremgik det, at Faktor Sundahl paa *Amts-Avisen* i December Maaned var udtraadt af Forbundet uden at motivere sin Udtræden.

FORMANDEN og Journalist NICOLAISEN refererede og kommenterede Vedtagelserne paa Delegeretmødet.

Man vedtog *ikke* at fremsætte Forslag til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer, at inddrage Ekstrakassen fra 1. April at regne og forhøje det ugentlige Kontingent med 5 Øre samt af Administrationskassens Overskud at yde 10 Kr. til den lokale Indsamling i Anledning af den store Arbejdsløshed.

Til Formand valgtes Journalist NICOLAISEN (Johansen nægtede at modtage Genvalg), Næstformand blev O. MOURITZEN, og de hidtidige Revisorers Genvalg skete ved Akklamation.

— — —

»Den lille Forening« holdt ogsaa Generalforsamling samme Tid og Sted. Regnskabet balancerede med 64 Kr. 73 Øre og sluttede med et

Overskud paa 39 Kr. 80 Øre. Godkendtes. — Valgene af Tillidsmænd, der kun gælder til 1. April, faldt saaledes: Formand: O. MOURITZEN (Genvalg), til Bestyrelsen S. BLAGH og PHEIFFER, Repræsentanter i Fællesfagforeningen: FORMANDEN og S. BLACH, Revisor: L. FREDERIKSEN (Genvalg), Fanebærer: PHEIFFER. — Af Overskudet vedtoges det at yde 15 Kr. til Arbejdsløshedsindsamlingen og 15 Kr. til en Fastelavnsfest, som afholdes paa »Mellerupgaard«.

JOHS. M. ANDERSEN,
Sekretær.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling, hvor ca. Halvdelen af Byens 30 Medlemmer var kommet til Stede. FORM. bød Velkommen og aflagde Regnskabet for Oktober Kvartal, der balancerede med 355 Kr. 65 Øre, samt Privatkassens Regnskab, der balancerede med 78 Kr. 22 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Til Formand i Stedet for Sophus Andersen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes CHR. JERLØW, CHR. HANSEN blev Næstformand, og til Bestyrelsesmedlemmer valgtes C. A. GULLBERG og S. ANDERSEN. Til Sekretær og Revisorer valgtes henholdsvis FR. ANDERSEN, A. JØRGENSEN og PAUL HENRIKSEN.

Beretningen fra Delegeretmødet gav Anledning til nogen Debat.

Under Eventuelt bevilgedes der af Privatkassens Midler 20 Kr. til Skolebespisningen i Kallundborg, og til aller sidst blev man enige om i en nær Fremtid at afholde en selskabelig Sammenkomst for Standens Medlemmer. A—n.

Kolding Lokalafdellng

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Alhambra«. Den nyvalgte Formand, J. A. MATHIASSEN, bød Velkommen og takkede Medlemmerne for den Tillid, de havde vist ham ved at vælge ham til Formand.

Den afg. Form., H. O. CHRISTIANSEN, fremlagde Hovedkassens og Ekstrakassens Regnskaber for Oktober Kvartal 1908. Hovedkassens Regnskab balancerede med 716 Kr. 55 Øre, Ekstrakassens Regnskab med 132 Kr. 29 Øre. Regnskaberne godkendtes énst.

De Delegerede, FORM. og H. O. CHRISTIANSEN, aflagde Beretning fra Delegeretmødet i København. Toges til Efterretning.

Det vedtoges énst. at yde 35 Kr. til Børnebespisningen.

Det vedtoges at afholde den sædvanlige Fastelavnsfest, og der nedsattes et Udvalg til at foretage det videre fornødne.

FORM. meddelte, at der var indkommet et Cirkulære fra De samv. Fagforbund ang. den herskende Arbejdsløshed og anbefalede at lade de medsendte Lister cirkulere paa Trykkerierne hver Uge foreløbig, idet han betonede, at hvert Medlem ydede efter Ævne, for at der kunde skaffes god Hjælp under de herskende fortvivlede Forhold. — NISSEN-PETERSEN stillede Forslag om at yde en bestemt Sum en Gang for alle. — Formandens Forslag vedtoges med 15 St. mod 7.

Under »Eventuelt« udtalte FORM., at han gærne saa, at Kontingentet blev indbetalt regelmæssig hver Uge, idet han fandt, at det, at enkelte Medlemmer til Stadighed stod til Restance i flere Uger, var en Uskik, som ikke burde taales.

Generalforsamlingen var besøgt af 25—30 Medlemmer. M. N.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Løsdag den 16. Januar paa Folkets Hus. Ca. et halvt Hundrede Medl. var mødt. Dirigent: ERNST JØRGENSEN.

FORM. aflagde Beretning om Kvartalets Virksomhed. A. J. Andersen og Fr. Larsen var af Styrelsen anmodet om at modtage Hvervet som Arbejdsløshedskassens Tillidsmænd i Dalum-Sanderum og St. Hans Sogne, hvilket man anmodede Generalforsamlingen om at godkende. Takkede for den Imødekommenhed, Medl. havde vist i Anledning af Styrelsens Ønske om Materiale til Statistik om Arbejdsforholdene, idet alle Medlemmerne havde leveret deres Bidrag dertil. Omtalte sluttelig Sættemaskinerne og Antagelse af deres Betjening. — Tillidsmandsvalget til Kommunerne og Beretningen godkendtes.

Kassérer BONDESEN aflagde derpaa Regnskab for Oktbr. Kvartal; dette balancerede med 1770 Kr. 28 Øre: Kassebeh. 28 Øre, indk. ved Kontingent fra 132 helbet. og 28 halvbet. 1750 Kr. Tilbagebetalte Laan 20 Kr. Udgift: Rejseunderst. 51 Kr. 25 Øre, Underst. p. St. 73 Kr. 75 Øre, Sygehjælp 221 Kr., inds. til Hovedkassen 1420 Kr., Kassebeh. ved Kvartalets Slutning 4 Kr. 28 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 537 Kr. 14 Øre. Desuden aflagdes Regnskab for Juleindsamlingen samt flere andre lokale Indsamlinger. Alle Regnskaber godkendtes.

Derefter aflagdes Beretning om Delegeretmødet. FORM. gav udførlige Meddelelser om Forhandlingernes Gang om de forskellige Hovedspørgsmaal: De samv. Fagforbund, Ny typ. Forening, Tarifen og de vigtigste Lovændringer, hvorefter KASSEREREN berettede om den ny Ordning af Understøttelserne m. m. — L. D. RACMUSSEN, BJØRNSTAD m. fl. havde derpaa Ordet i en lille Diskussion om De samvirkende Fagforbund.

Et Forslag om at yde 100 Kr. af Afdelingens Ekstrakasse til Indsamlingen i Anledning af den store Arbejdsløshed vedtoges.

Opstilling til Forbundsstyrelsen. Det foresloges fra alle Sider at genopstille L. D. RASMUSSEN, men han frabad sig Genvalg grundet paa, at hans Tid var saa stærkt beslaglagt. Han anbefalede WELBLUND som sin Afløser. — FERD. POULSEN beklagede L. D. Rasmussens Tilbagetræden, men kunde godt forstaa Begrundelsen derfor; anbefalede ligeledes Welblund. — AXEL JUUL foreslog at opstille Kasserer P. BONDESEN som Suppleant i Stedet for Red. H. Jensen, Kærteminde. — Det vedtoges derpaa at opstille WELBLUND og BONDESEN saaledes som foreslaaet.

DIRIGENTEN bragte derpaa L. D. Rasmussen en varm Tak for hans trofaste Arbejde indenfor vor Organisation. Medlemmerne rejser sig.

Formanden for Festudvalget, JØRG. P. NIELSEN, foreslog at holde Aftenunderholdning og Bal Lørdag den 20. Februar. — Vedtoges.

Under Eventuelt behandledes en Del lokale Spørgsmaal.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling. 11 Medlemmer var mødt.

Formanden, M. JOHNSEN, aflagde en fyldestgørende Beretning fra Delegeretmødet i København. — Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber for Oktober Kvartal godkendtes énst. — Til Formand og Næstformand genvalgtes M. JOHNSEN og H. HANSEN. Til Revisorer genvalgtes O. ANDREASEN og M. E. HANSEN. Som Repræsentanter til Arbejderbladet i Thisted valgtes H. BECH og O. ANDREASEN og til De samv. Fagforeninger M. JOHNSEN og H. HANSEN.

Fra De samvirkende Fagforbund var modtaget en længere Skrivelse om at yde Hjælp til den store Arbejdsløshed, som der for Tiden er. Det vedtoges som en Begyndelse at yde 20 Kr. af Foreningens Privatkasse. H. H. H.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 17. Januar. Regnskabet, der oplæstes af den afgaaende Formand, balancerede med 641 Kr. Indsendt til Hovedkassen 376 Kr. 50 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. Privatkassens Regnskab balancerede med 58 Kr. 56 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 5 Kr. 9 Øre. Juleindsamlingen havde givet 112 Kr. Deraf var tilstillet Enker og Arbejdsløse, der paa det Tidspunkt opholdt sig i Næstved, 110 Kr. Regnskaberne godkendtes énstemmig.

Formanden (H. P. PETERSEN) bragte den afgaaede Formand en Tak for hans Virksomhed i den Tid, han havde repræsenteret Lokalafdelingen, hvortil Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig.

De Delegerede og det stedlige Hovedbestyrelsesmedlem aflagde Beretning fra Delegeretmødet. Anbefalede at stemme paa Oscar Johansen som Red. af *Typ.-Tid.* L. CHRISTIANSEN genopstilledes med Akklamation til Genvalg til Hovedbestyrelsen.

Til Slut førtes en foreløbig Diskussion om Maaden, hvorpaa man skulde yde Bidrag til de Arbejdsløse. Kun 12 Medlemmer var mødt.

— — —

Ved en ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 24. Januar vedtoges det énstemmig af Hjælpekassen at yde et Bidrag af 25 Kr. til den lokale Indsamling, og 75 Kr. til Landsindsamlingen, fordelt paa 5 Uger. Endvidere vedtoges det énstemmig at opfordre Medlemmerne til at yde et frivilligt ugentlig Bidrag af 25 Øre til Landsindsamlingen fra førstk. Fredag, indtil Indsamlingen fra De samvirkende Fagforbund ophører. K—r.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Januar ordinær Generalforsamling, hvor omtrent Halvdelen af Medlemmerne var mødt. Formanden (TOFT) bød Velkommen. Til Dirigent valgtes MARIUS JENSEN og til Sekretær AXEL HANSEN. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes énstemmigt. FORMANDEN meddelte, at Bestyrelsen havde valgt LUDVIG JENSEN til Næstformand og JULIUS HANSEN til Sekretær. FORM. aflagde Beretning fra Delegeretmødet i København, men henviste iøvrigt til de i *Typ.-Tid.* alt fremkomne Referater. Den afgaaede Formand (JENSEN GAARD) aflagde Regnskabet for Oktober Kvartal, der énstemmigt godkendtes. DIRIGENTEN takkede Jensen Gaard for den Tid, han havde været Formand for Lokalafdelingen. Fra Fællesorganisationen var der fremsendt en Anmodning om at yde Bidrag i Anledning af den ekstraordinære store Arbejdsløshed, og man vedtog at yde 30 Kr. af Lokalkassen samt opfordrede Medlemmerne til frivilligt at yde et ugentligt Bidrag efter Lønningerne, saaledes at de, der havde 30 Kr. og derover giver 50 Øre og indtil 30 Kr. 25 Øre. TOFT valgtes til Kandidat til Forbundsstyrelsesvalget. Et Lovudvalg paa 3 Medlemmer nedsattes til at udarbejde Love for Lokalkassen. Under Eventuelt drøftedes et Par lokale Spørgsmaal. A. H.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Søndag den 24. Januar Generalforsamling. Regnskabet, der balancerer med 119 Kr. 50 Øre, godkendtes énst. FORMANDEN og alle de øvrige Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes. Efter at et Par lokale Spørgsmaal var drøftede, hævede Formanden Generalforsamlingen, idet han til Slut bad om at faa de resterende Stemmesedler i Løbet af Dagen. G.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 27. Januar, Kl. 8½ hos Afholdsvært Chr. Hansen. FORMANDEN fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 234 Kr. Regnskabet godkendtes. Til Næstformand valgtes HANS HANSEN i Stedet for P. Olsen, der er rejst til Amerika. Under Eventuelt paataltes det, at et herværende Trykkeri beskæftigede en Lærling, der ikke var fyldt 14 Aar, ligesom samme Firma søger flere Lærlinge end Tarifen hjemler dette Ret til. Det overgaves Formanden at søge Lærlingespørgsmaalet ordnet efter Tarifen. Th. F. H.

Typografernes Sangforening Sportsklub Cycleklubs Karneval

Lørdag den 20. Marts 1909

Prins Wilhelms Palæ, Sct. Annæ Plads 13.

Kl. 7½ aabnes Indgangen.

Kl. 10¼ **En Tur paa Strøget** eller Humøret leve.

Kl. 11¼ **Den glade Bladeballade.** Karnevalsspøg i et Tableau med Sange, Viser og alskens Tilbehør.

Dans til Kl. 5. *Ingen Pauser.*

Den lille Sal:

Kl. 9½ byder Krofa'r velkommen i

Schwabacher Kroen.

Interiør fra en gammel tysk Bierstube med originale Tyrolerbilleder.

Humoristisk. o *Tyroler Variété.* o *Gemytligt.*

Dans fra Kl. 12.

Stort Orkester. Hr. Musikdirektør Axel Christensen.

Maskeradegarderobe forefindes.

à la carte Retter hele Natten.

Billetpriser: Deltager Kr. 1.25, Tilskuer 75 Øre.

Billetter faas hos Foreningernes Medlemmer og paa Forbundskontoret. Balbaand à 75 Øre løses i Salen mod Forevisning af Kupon.

Karnevalet afholdes i Henh. til Overenskomst i Fællesskab med Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger.

Se nærmere Programmet.

Forbundsstyrelsesmøde.

Torsdag den 4. Marts 1909. Fraværende: RASMUSSEN (syg).

FORMANDEN bød den nyvalgte Forbundsstyrelse velkommen og oplyste om de stedfundne Afstemningsresultater i Overensstemmelse med den i sidste Nummer af Typograftidende givne Meddelelse. Meddelte fremdeles at Ny Typ. Forening paa en nylig afholdt Generalforsamling med stor Majoritet havde sluttet sig til Delegeretmødets Beslutning ang. Foreningens Overgang til Den typ. Forening. Forslaget skulde dog til skriftlig Afstemning blandt Ny typ. Forenings Medlemmer.

1. Forbundsstyrelsens Konstituering samt Valg til De samv. Fagforbunds Repræsentantskab. — Det vedtoges at bibeholde den tidligere Ordning med Formanden som Ordstyrer og Bladets Redaktør som Sekretær. Til Næstformand valgtes LAURITS JENSEN. Til Repræsentanter valgtes VICT. PETERSEN, VIGGO CHRISTENSEN, LAUR. JENSEN, MARIUS HANSEN og WM. JACOBSEN.

2. En Fagorganisation, hvis Arbejdsløshedskasse paa Grund af den store Arbejdsløshed havde opbrugt sine Midler anmodede om et Laan. — Det vedtoges at stille sig imødekommende, saafremt der kunde skaffes betryggende Garanti for Beløbets Tilbagebetaling.

3. Den forestaaende Revision af Provinstarifen diskuteredes. — Det vedtoges at overlade til Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer nærmere at drøfte Sagen.

Protokollen oplæst og godkendt. Mødet hævet. J. SCHRØDER.

Forretningsudvalgsmøder.

Mandag den 1. Marts 1909.

1. En større Organisation anmoder om et Laan i Anl. af den nuværende store Arbejdsløshed. — Under Forhandlingerne herom drøftedes Betimeligheden af at foranledige, at Forbundsstyrelsens Medlemmer deltager i det af de lockoutvarslede Fags Hovedbestyrelser stedfindende Møde. Samtlige Afdelinger undtagen Trykkerafd. har nu foretaget Valg til Forbundsstyrelsen, og da det jo ikke er udelukket, at ogsaa Typograferne kan blive inddraget i den eventuelle Lock-out, vil det alene af den Grund være formaalstjenligt at forhandle om Situationen. — Det vedtages derfor at sammenkalde Forbundsstyrelsen til Hovedbestyrelsernes Møde og at afholde Forbundsstyrelsesmøde samme Aften.

2. Ang. et københavnsk Bladtrykkeris Foretagsomhed m. H. t. stereotyperede Annoncer havde der, efterat Mægling havde fundet Sted, været forhandlet med K. B. Der var ikke opnaaet noget Resultat, men da Forholdet stadig forværredes, vedtoges det paany at rette Henvendelse til K. B. med en Redegørelse for Forholdet.

3. Et Medl. af Sætterafd. i København var i Sommer efter Hospitalsophold blevet skrevet rask af Lægen, men havde desuagtet ikke begyndt at arbejde, ejheller meldt sig til Arbejdsanvisningen. Da man havde Formodning om, at Raskmeldingen af Vedk. var foretaget for at undgaa at glide ud af Sygekassen, har Sagen været Genstand for Undersøgelse. — Afdelingsstyrelserne indstiller, at man paa Grundlag af Lægens Raskmelding lader Forholdet passere. — Tiltrædes.

Nær og Fjærn.

Den kvindelige Afdeling afholder selskabelig Sammenkomst i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 8 i Kongens Klub, Østergade 15. Billetter erholdes hos Foreningens Bud og paa Forbundskontoret. (Se iøvrigt Programmet).

Det fyldige Referat fra Delegeretmødet, Diskussionerne ang. Redaktør- og Forbundsstyrelsesvalget, Medlemslisten osv. har bevirket, at en Del Stof, deriblandt Referater fra de mange Generalforsamlinger i Januar Maaned, stadig har maattet udskydes. Redaktionen maa derfor af Hensyn til Bladets stærkt begrænsede Plads opfordre ærede Indsendere til Taalmodighed.

Typografernes Karneval i Koncertpalæet blev som sædvanlig en glimrende Succes. Besøget var mindst lige saa stort som de foregaaende Aar, og i Aftenens Løb fyldtes Salene og de øvrige Lokaler i den store Bygning med jublende Skarer af Svende og Møer — Sønner og Døtre af den ædle Kunst. Dansen fortsattes til den lyse Morgen og endnu længe efter den afsluttende Galoppade hørtes munter Latter og Sang fra Serveringslokalerne, medens kurrende Par — saarede i Nattens Løb af Amors lumske Pil — stille listede sig bort, tilhviskende hinanden den nyvakte Kærligheds kælne Elskovsord.

At omtale de mange smukke, stilfulde eller komiske Masker er komplet umuligt; thi alt ved Typografernes Karneval er storstilet og smukt. Kun skal vi i Forbigaaende nævne, at en lille fortryllende Skønhed havde undfanget den smukke Idé at iværksætte en Indsamling til Fordel for de Arbejdsløse. Dette, i Aftenens Feststemning at have Tanke for de uheldigt stillede Kolleger, som ikke har Raad til at deltage i vort Karneval, er al Anerkendelse værd.

Karnevalsoverskudet gaar, som bekendt, til Bespisningen af arbejdsløse Kolleger. JULES.

Jubilæum. Torsdag den 18. Februar havde vor Kollega, Sætter LAUR. L. HANSEN, arbejdet i *Frederiksborg Amts-Tidendes* Bogtrykkeri i Hillerød i 25 Aar. Hansen udlærtes 1881 i Blumensaadts Bogtrykkeri i Nyborg, hvor han efter Læretiden arbejdede 1 Aars Tid, kom efter et Ophold i Ringsted paa ca. 1½ Aar den 18. Februar 1884 til Hillerød og fik Arbejde i ovennævnte Forretning, hvor han har arbejdet siden. Jubilaren, der siden han udlærtes har været Medlem af sin Organisation og i Begyndelsen af Halvfemserne i et Par Aar var Afdelingsformand i Hillerød, har altid været meget afholdt, og var da ogsaa paa Jubilæumsdagen Genstand for megen Opmærksomhed fra saavel Forretningens som Kollegernes Side.

Gutenberg-Korets Koncert finder Sted paa Søndag i Myginds Lokaler Kl. 7½ pr. Koret har sikret sig udmærket Assistance af Hr. Operasanger WANG HOLM og Skuespillerinde ved Dagmarteatret Fru MATHILDE NIELSEN. Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce.

Dødsfald. Atter har Tuberkulosen krævet et Offer, idet vor Kollega, POUL WODERUP, er afgaaet ved Døden efter ca. 1 Aars uafbrudt Sygdom i en Alder af 33 Aar. W. havde udlært i Eksprestrykkeriet og arbejdede i Tidens Løb forskellige Steder, sidst i *Soc.-Dem.* Begravelsen fandt Sted i Gaar, Torsdag, fra Kapellet paa Fasankirkegaarden.

Karnevalsnatten er fundet et Cigaretetui og et Sølvarmbaand i Dansesalen. De kan af rette Vedk. afhentes paa Forbundskontoret.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (5. og 6. Liste):

Græbe Kr. 16.20; H. Meyer 9.30; Fjeldsøe 5.70; S. L. Møller 13.45; Rom 2.00; Vort Land 9.45; B. Nielsen 1.25; C. C. Petersen 5.30; S. B. Svendsen 0.60; P. Andersen 8.05; Cato 1.20; Det grafiske Institut 11.05; Bording 24.15; Qvist 9.95; Nationaltidende 64.05; Social-Demokraten 43.00; København 31.00; Politiken 48.40; Truelsens Trykkere 2.75; do. kvdl. 1.00; do. Sættere 9.95; Nielsen & Lydiche 45.70; Søborg 6.85; Luno 26.50; Bærentzen 18.00; Axelholm (5.—6.) 8.10; Thiele (4.—6.) 35.35; Gyldendal 24.05; Langkjær 8.60; Kr. Dagblad 18.50; Eksprestr. 5.85; Weiss 6.80; Kanstrup 0.50; Aug. Andersen 2.92; Centraltr. 16.10, Hohlenberg (2.—5.) 12.00; I. Cohen 17.82; Schultz kvdl. 4.00; do. Trykkere 11.25; do. Sættere 44.00; Bagge 28.60; Winther 8.10; P. Petersen 19.05; L. A. Jørgensen 1.35; Rasm. & Olsen 6.50; Kihl + Bogb. 6.10; Christreu 8.40; Berl. Tid. 65.80; Aage Jørgensen 9.50; Birch (4.—5.) 2.00; Hafnia 2.10; Harald Jensen 7.90; Papyrus 1.40; Hannover 21.25; Figgé & Christensen 3.30; Bøhm 2.26; O. C. Olsen 44.05; Good Templar Tr. 6.20; Fuhrø 1.00; Citytr. 10.65; Skou & Madsen 3.60; Aamodt 12.10; Hertz 11.15; Vilh. Hansen 3.20; Ferslew (5.—6.) 4.80; Mohn 2.50; H. E. Jensen 3.75; Rigsdagen 25.05; Nationaltrykkeriet 6.70; Trier 12.45; Knudtzon 16.30; Laur. Laursen 1.25; Land & Folk 8.00; L. A. Nielsen 1.00; Fr. Jensen 4.40; Valentin & Lund 3.90; Kruckow 5.05; Elisabeth Malvig 0.20; Henningsen 3.20; Th. Nielsen 0.40; Mohr & Co. 1.20; Bjørnbak 1.20; C. Th. Thomsen (3.—6.) 6.50; Harder 0.80; Provinsbladene 3.60; Ihrich 2.10; Frelsens Hær 2.50; A. Thomsen 0.25; P. A. Nielsen 2.45; Nørrebros Centraltr. 3.05; Aller (4.—5.) Sætteriet 11.60, Trykkeriet 12.50, Galvano 2.75, Hjælpearb. 2.30, de kvdl. 2.60, Kontoret 8.30, ialt 39.95; N. L. Christensen 2.55; R. Helmer 2.00; Nationalbankens Seddeltr. 24.90; W. J. Christensen 1.70; Philipsens kvdl. 4.10; Rundberg 2.00; Forbundskontoret (4.—5.) 10.00; tils. Kr. 1126.05. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **3166.59**.

København, den 9. Marts 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Godthaab 1014x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Chr. Andersen, udl. hos Cato ⅛ 09 (arb. s. Sted). Trykkerafdel.: 1920, Ch. Krull, udl. paa Missionstr. ⅛ 09 (overgaar fra Lærlingeafdel.). Kvindeafdel.: Louise Heindorff-Petersen, udl. ²²/₂ 09 hos I. Cohen (arb. s. St.). Marie Kock, udl. ¹²/₂ 09 hos Axelholm (arb. s. St.). Anna Jansen, udl. ²⁷/₂ 09. Sygeafdel.: 799, Alb. Vald. Jørgensens Hustru Nielsine.

Holbæk, Alb. Vald. Jørgensen, udl. i Amtsavisens Trykkeri. Holstebro, Georg Andersen, udl. i Thomsens Bogtr. ¹⁷/₁ 09. Odense, Thorvald Clausen, udl. ⅛ 09 i H. Hansens Etabl. Johanne Carlsen, Valborg Jensen og Marie Jensen (alle Hjælpearbejdersker i Andelsbogtr.).

Ny typ. Forening: A. M. Petersen (Missionstrykkeriet) og J. Jeppesen (Missionstr.), tidligere Medlemmer.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2210 (1112), Otto Fritz Wiinblad fra Udl. (Soc.-Dem.). 2238 (2535), Carl V. Christiansen fra Næstved (arbl.). 1943 (913), Jens Axel Th. Hansen fra Nykøbing F. (arbl.). Trykkerafdel.: 2528 (1869), Karl Aage Jørgensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 8828 (svensk), R. Werner (Aalborg Stiftstid.) og 1960, Vald. Leth (P. Hansens Bogtr.). Aarhus, 2147, Hans Carl Petersen (arbl.). Hillerød, 2244, Marius Merkel (Nordlunde), Hjørring, 1194, S. P. Jensen (Vends. Tid.) og 2478, R. F. Wichmann (Ditzel). Holstebro, 2389, Gustav Andersen (Dagbladet), 1003, A. Larsen og 2329, Vald. Sejersen (begge Struer). Kolding, 2353, Otto Andersen (Højskolebladet) og 2204, Hans O. Fr. Jørgensen (Folkebladet). Køge, 2120, J. V. Jørgensen (Folkebladet). Lyngby, 2413, Vald. Schwein (Nordre Birks Tid.). Middelfart, 2055, Chr. Jul. Rasmussen (Avisen). Nykøbing F., 2131, Georg Richard Munch (Pontoppidan). Odense, 1827, C. C. Worm (Arbejderpart.s Bogtr.) og 1826, S. Mikkelsen (arbl.). Svendborg, 2024, Hans Edv. Hansen (Folkebladet).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2244, Marius Merkel til Hillerød i Pl. 2358 (887), Otto Andersen (arbl.) paa Rejse. 2413 (2733), Vald. Schwein til Lyngby i Pl. 2551 (2859), H. P. J. R. Jensen til Næstved i Plads.

Aalborg. 2025, Altr. Sørensen til Brønderslev i Pl. og 1826, S. C. Mikkelsen til Odense (arbl.). Aarhus, 2184, Martin Sørensen til Thisted i Pl., 1960, Vald. Leth til Aalborg i Pl. og 1194, S. P. Jensen til Hjørring i Pl. Helsingør, 1950, Sofus Alwart til Københ. (arbl.). Herning, 2442, Sofus Block til Viborg i Pl. Horsens, 2024, H. Edv. Hansen til Svendborg i Pl. Kolding. 2389, Gustav Sylvester Andersen til Holstebro i Pl. Nykøbing F., 2147, H. C. Petersen til Aarhus (arbl.) og 1943, J. A. Th. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2238, Carl V. Christiansen til København (arbl.). Odder, 2201, K. Mortensen Madsen paa Rejse. Odense, 2120, J. V. Jørgensen til Køge i Pl. Slagelse, 2204, H. O. F. Jørgensen til Kolding i Pl. Viborg, 2159, Jacob M. Schrøder til Kbhvn. i Pl.

Udmeldte.

København: Trykkerafdel.: 1877, J. A. Christreu (Christreu). Kvindeafdel.: 2107, Emilie Andersen, 2194, Helga Knudsen og 2302, Olga Simonsen (alle fratraadt Faget).

Aarhus, 2543, Hjælpearbejderske Rigmor Larsen og 2500, Hjælpearbejderske Anna Christensen (anden Livsstilling). Odense, 2522, Anna Dorthea Hansen og 2523, Olga Nielsen (Hjælpearbejdersker hos Hagen & Sivertsen). Viborg, 1203, Peter Schmidt (Stiftstidende).

Død.

København: Sætterafdel.: 97, Poul Woderup.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. (1g)

M.-K. Medlemmerne bedes ved Forandring af Arbejdssted meddele dette til Kassereren, A. JOHANNSEN, Østersøgade 42 1 eller til Formanden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 2 3, V. Ny Indmeldelser modtages samme Steder.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

Gutenberg-Koret
afholder sin
aarl. Koncert med Bal
Søndag d. 14. Marts 1909 Kl. 7½
i Hr. Knud Paghs (Myginds Selskabslokaler), Linnésgade 25.
Assistance:
Hr. Operasanger Wang Holm.
Skuespillerinde Fru Mathilde Nielsen
Humoristisk Oplæsning.
Dirigent: Hr. VALD. NIELSEN.
Efter Koncerten Bal til Kl. 3.
Musikken ledes af Livgardens Musikdirektør Hr. VALD. NIELSEN.
Koncertbilletter à 50 Øre, Koncert- og Balbilletter à 75 Øre faas hos Korets Medlemmer og Hr. Inkassator ANTON JENSEN.
Kl. 11 Spisning à la carte à Kr. 1.25 pr. Kuvert.
Indgangen aabnes Kr. 7. (4e)

En Linotype-Sætter
kan faa Plads straks ved Henvendelse til Bogtrykfagets Anvisningskontor, Jernbanegade 4. (47)

Monoline-Sætter
søger Plads i København eller i Provinsen. Et Aars Praksis. Billet mrkt. »Monoline 46« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret senest Onsdag.

Bogtrykkeri.
En Fagmand, der selv har et Sted at begynde Bogtrykkeri, kan faa et saa godt som nyt Bogtrykkeri *meget billig tilkøbs.* Det bestaar af Trædepresse, Beskæremaskine, rigelig Skrift- og Træmateriale og har kostet ca. 3400 Kr., men sælges langt under Prisen og paa gode Vilkaar, naar en mindre Udbetaling kan præsteres. Billet mrkt. »*L. R. 64*« modtager *Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København.* (50)

Brugt Skrift.
Romersk Antiqua (kun meget lidt brugt): 25 Ko. Petit, 50 Ko. Korpus, Tekst, Dobbelmittel, 4 Cicero, smal halvfed Petit og Korpus m. m. sælges samlet eller delt for ⅔ Pris mod Kontant. Billet mrkt. »Brugt Skrift 48« indlægges i Løbet af 8 Dage paa Ekspeditionskontoret.

En Forbundter
ønsker Plads straks. Billet mrkt. »H. N. 49« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

Undertegnede ønsker at komme i **Typograflære** til April.
P. JENSEN, p. t. Elev paa Langelands mø-) skole, *Rudkøbing.* (44)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge **Marie Mørk-Hansen,**
Nygade 1. *Telefon 17,539x.*
Træffes: Form. 10—4. Efterm. 6—7. Andre Tider (f. Eks. Søndag) efter Aftale, som Regel 12—1. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Carl Andersens
Cigar- og Vinforretning
Nansensgade 60 anbefales.
Stationstelefon 22162. (12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaier ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 — KØBENHAVN DEN 19. MARTS 1909 — XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder sin

ord. aarlige Generalforsamling

Søndag den 28. Marts 1909, Kl. 11 Form.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1908. 2. Regnskabet for 1908. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af 3 Styrelsesmedlemmer. 7. Opstilling til Valg (event. Valg) af 4 Kontrahenter. 8. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 9. Valg af Stemmeoptællere. 10. Nedsættelse af Lovudvalg. STYRELSERNE.

Situationen.

TILSTANDEN paa Arbejdsmarkedet har i den senere Tid haft en ret faretruende Karakter.

Arbejdsgivernes Taktik er i flere Aar gaaet ud paa at faa de forskellige Arbejdsaftaler til at udløbe paa samme Tid, og Frugten af disse Bestræbelser har været, at en Mængde Overenskomster var fastsat til Udløb i indeværende Aar. For Arbejderne, der i Virkeligheden lider mest under nedadgaaende Konjunkturer, fordi Arbejdsløshed, Savn og Nød først og fremmest rammer dem under disse af Kapitalens vilde Spekulation og planløse Produktion frembragte Kriser, maa det ganske selvfølgeligt altid være nødvendigt, naar en Overenskomst udløber, da at skabe en ny med *bedre* Arbejdsbetingelser end den gamle. Man sér, hvorledes Rigdommene hobes sammen paa enkelte Storkapitalisters Hænder, og til Trods for den megen Tale om daarlige Tider viser den overdaadige Ødselhed i de saakaldte bedre Klasser — ogsaa her hjemme — at de daarlige Tider blandt disse Industriens og Handelens Stridsmænd(!) ikke mærkes i samme Grad som i Arbejderklassen. Samfundsvelstanden stiger Dag for Dag. Nye forbedrede Maskiner trænger ind i alle Industrigrene. Befolkningens Produktionsevne stiger uafbrudt. Er det da saa forunderligt, at ogsaa Arbejderne kræver »en lille Part af Mørbradsskiven«, og skulde Industrien, der dog kan tage adskillige Villaer og Pragtbygninger, beboede af »*nødlidende*« Fabrikanter og Direktører, paa sine Skuldre, ikke kunne bære en nogenlunde ordentlig Arbejdsløn til dem, der i Virkeligheden frembringer alle Samfundsværdier.

Den moralske Sandhed i dette Ræsonnement burde selv en Arbejdsgiver kunne forstaa. Fordelen for et Lands Industri ved at have en vellønnet, købedygtig Arbejderstand synes indlysende.

Men for Arbejdsgiverne er Indholdet af en ny Overenskomst kun et Spørgsmaal om Magt. Arbejdsløsheden, der som en knugende Mare hviler over hele vort Folk, og som de først og fremmest burde være med til at afhjælpe, fordi de har levet højt paa Produktionens Overskud i de gode Tider, bliver for dem kun et Vaaben mere mod Arbejderklassens Krav. Dette har givet sig et særlig grelt Udslag under de førte Forhandlinger om de sidst forekommende Konfliktspørgsmaal. Arbejdsgiverne vidste, at Arbejdernes Tillidsmænd under den forhaandenværende Nødstilstand ikke vilde paatage sig Ansvaret for en stor Kamp, naar en saadan paa nogen Maade kunde undgaas. De fordrede Opsigelserne tagne tilbage eller — General-Lock-out.

At referere de forskellige Faser i de førte Forhandlinger, de talrige Lock-out-Trusler og Tilbagekaldelser af saadanne, er ufornødent, da Kollegerne igennem Dagspressen forlængst vil have gjort sig bekendt med disse. Kun skal her anføres med særligt Henblik paa den senere Tids Begivenheder, at skal det være os muligt under kommende Kampe at vinde Sejr over vore hensynsløse Modstandere, Arbejdsgiverne, da er det nødvendigt, at vi først og fremmest tilegner os det, der giver dem deres Styrke, nemlig *Disciplin*.

Medens Arbejdsgivernes Krigserklæringer og Fredslutninger proklameres med urokkelig Fasthed og uden Mislyd af nogen Art i deres Rækker, er der hos os en Vaklen i Geledderne, en endeløs Debatteren, en Lyst hos hver enkelt til at gaa sine egne Veje, som maaske kan være tilfredsstillende for den *enkelte* Individualitet, men i det lange Løb kun kan være til Skade for *det heles* Vel.

Vore Bevægelser i den kommende Tid maa i højere Grad end hidtil være prægede af samme Takt og Fodslag, hvad enten det gælder Angreb eller Retræte. Dette kan maaske komme til at gaa ud over den enkelte Organisations eller det enkelte Medlems *frie* Vilje. Men Undertrykkelsen af den enkeltes personlige Frihed er nu en Gang Organisationens Væsen. Blandt de mange sammensluttede Viljer maa den enkelte gaa op i den fælles Enhed eller — forsvinde.

Dette, at en enkelt lille Afdeling paa f. Eks. 1000 Medlemmer ved sin Afstemning træffer Afgørelse om Krig og Fred maaske for ca. 100,000 Arbejdere er i sig selv saa ganske stridende mod al sund Fornuft som ogsaa stridende mod alle *virkelig* demokratiske Teorier om Flertalsstyre.

»Uroen« kan vel nu foreløbig betragtes som endt. Skotøjsarbejderne skal paa en Kongres behandle Spørgsmaalet om Konfliktens Afslutning. Der skal kvalificeret Majoritet til en Beslutning om at fortsætte. De forskellige andre Fag, deriblandt Blikkenslagerne, som staar udenfor De samvirkende Fagforbund, er gaaet ind paa at forlænge deres Overenskomster i ca. 2 Aar.

For Typografernes Vedkommende har de afsluttede Forlig nogen Interesse, idet der fra vor Side forelaa en Opsigelse af Provinstarifen til 1. Juli i Aar; denne Opsigelse blev af Arbejdsgiverne inddraget i Forhandlingerne, og nogen Tid saa det ud, som om Arbejdsgiverne ogsaa paa dette Punkt var umedgørlige, idet der fra deres Side blev forlangt, at vi skulde tage Opsigelsen tilbage og forny den bestaaende Overenskomst for to Aar.

Der blev imidlertid fra vor Side henvist til, at der ikke var givet de interesserede Parter Lejlighed til at forhandle, og at Dansk Provinsbogtrykkerforening, som ogsaa er Medlem af Arbejdsgiverforeningen, end ikke havde været underrettet om den foreliggende Situation, samt at der paa begge Sider vilde fremkomme Krav om ikke hidtil tariferede Forholds Løsning: Fra os ang. Hjælpearbejderne, fra Principalerne om Sættemaskinerne. Der blev endvidere henvist til, at Parterne hidtil havde forhandlet om Tarifer paa en saadan Maade, at

Konflikt var undgaaet, hvilket sikkert ogsaa vilde blive Tilfældet denne Gang. Forhandlingerne om Sagen endte med følgende Vedtagelse:

Efter Aftale med d'Hrr. Hvidtfeldt og Regnar Petersen paabegyndes der snarest Forhandlinger mellem Parterne. For de Punkters Vedkommende, hvorom der ikke opnaas Enighed, kan Parterne tilkalde en Repræsentant for hver af Hovedorganisationerne, som vil medvirke til at søge Sagen ordnet uden Konflikt. Lykkes dette, tilføjes der Overenskomsten de Punkter, hvorom der er opnaaet Enighed, forsaavidt Enighed om disse enkelte Punkter ikke er gjort afhængig af, at Enighed opnaas om andre Punkter, hvorefter Overenskomsten løber videre, indtil den opsiges med 6 Maaneders Varsel til en 1. Juli.

København, den 11. Marts 1909.

For Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:
S. C. HAUBERG. H. LANGKJÆR. REGNAR PETERSEN.
For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
C. M. OLSEN. P. HVIDTFELDT. J. A. HANSEN.

Under Forhandlingernes Gang var der tilsendt Forbundsstyrelsens Medlemmer Meddelelse om at holde sig parat til et eventuelt Møde i København Lørdag den 13. ds. Som Følge af ovenstaaende Overenskomst blev dette Møde aflyst i sidste Øjeblik.

Typograferne i Kallundborg

afholdt Lørdag den 20. Februar en overordentlig vellykket Sammenkomst med Fællesspisning og Bal. Som Gæster til Festen havde Afdelingen indbudt Faktor OLUF JENSEN og Hustru, og under Festligheden udnævntes han til Æresmedlem af Lokalafdelingen. Vi bringer hermed et Billede af Jensen, der endnu, trods sine 72 Aar, stadig passer sin Plads. Han er en god og brav Kammerat, en trofast Kollega med en bramfri Optræden overfor dem, som kom i nærmere Forbindelse med ham.

O. J. udlærtes i 1856 i Schultz' Bogtrykkeri i København. Efter at have arbejdet en kort Tid hos forlængst afdøde Bogtrykker Louis Klein, rejste han til Haderslev, hvor han arbejdede i *Dannevirkes* Bogtrykkeri, men da Tyskerne under Krigen 1864 lukkede Trykkeriet, maatte Jensen vandre syd paa og kom til Berlin, hvor han fik Arbejde hos Büxenstein, senere kom han til Leipzig, men, da der i 1865 udbrød Strejke der, drog han videre og kom til Frankfurt a. M. I Zahr i Baden arbejdede han et halvt Aars Tid og rejste saa en Tur gennem Schweitz, besøgte Byerne Zürich, Bern og Thun og kom nogen Tid senere tilbage til Zahr. Kort Tid efter rejste han til Paris, hvor han arbejdede et Par Aar, og drog derefter over London tilbage til Danmark. Jensen arbejdede saa nogen Tid i København, bl. a. hos Schultz, Thiele og Ludv. Jørgensen, indtil han i 1877 overtog Faktorarbejdet i *Kallundborg Dagblads* Bogtrykkeri, hvor han fremdeles virker.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Fredag d. 22. Januar. Første Punkt var Forslag til Indstilling af Kandidater til Byraadsvalget i Marts. Paa Grund af dette Punkt havde Medlemmernes stemmeberettigede Damer Adgang til Mødet. FORMANDEN bød Forsamlingen og særlig Damerne, som for første Gang var indbudt, Velkommen, hvorefter MARIUS HANSEN valgtes til Dirigent og redegjorde for, hvorledes man havde tænkt at gaa frem ved Indstilling af Kandidater i Fremtiden.

MARTHIN PEDERSEN oplyste, at Typografernes Styrelse havde taget Initiativet til at søge at finde Veje, ad hvilke man kunde skaffe Midler til at erstatte de eventuelt valgte Kandidater spildt Arbejdsindtægt.

VALD. HANSEN henledte Opmærksomheden paa, at man ikke behøvede at holde sig til Typografernes Kreds, men gödt kunde bringe Folk fra andre Fag i Forslag.

Man vedtog derefter at indstille nogle faa Mand som Kandidater.

Punkt 2. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Punkt 3. Beretning fra Delegeretmødet. FORMANDEN aflagde paa de Delegeredes Vegne en udførlig Beretning, som for et Par Punkters Vedkommende suppleredes af SIG. ALFR. JØRGENSEN og J. CHR. HANSEN. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Punkt 4. Regnskaberne, der oplæstes og cirkulerede, godkendtes ligeledes énstemmigt. De forskellige Regnskaber samt en Statistik for hele Aaret ser saaledes ud:

Regnskaberne for Oktober Kvartal. *Hovedkassens* Regnskab udviste en samlet Indtægt af 2298 Kr. 50 Ø. og en samlet Udgift af 915 Kr. 35 Ø. Til Hovedkassen var indsendt 1383 Kr. 15 Øre. Regnskabet balancerede med 2313 Kr. 50 Ø.

Lokalkassens Regnskab udviste en samlet Indtægt af 798 Kr. 16 Ø. og en samlet Udgift af 477 Kr. 95 Ø. Kassebeholdningen var ved Kvartalets Slutning 498 Kr. 43 Ø. — Regnskabet balancerede med 976 Kr. 38 Ø.

Aarsregnskabet. *Hovedkassen* havde i Aaret 1908 en samlet Indtægt af 10,329 Kr. og en samlet Udgift af 10,329 Kr. Aarsregnskabet balancerede med 10,344 Kr. Kontingent*indtægten* var i 1908 856 Kr. større end i 1907. *Udgiften* til Rejsende var 46 Kr. 25 Ø. mindre i 1908 end i 1907, Understøttelsen paa Stedet 300 Kr. 25 Ø. mindre, medens Sygeunderstøttelsen var 543 Kr. 80 Ø. større. Til Hovedkassen er i 1908 indsendt 898 Kr. 61 Ø. mere end i 1907.

Ved Aarets Begyndelse var Medlemsantallet 162. Der optoges i Aaret 2 tidl. Medl., 27 Hjælpearbejdere og 10 Udlærlinge. 3 Bogtrykkere og 3 Hjælpearbejdere udmeldtes og 1 Medl. udslettedes. Ved Aarets Slutning var Medlemsantallet 198.

Lokalkassen udviste for Aaret 1908 en samlet *Indtægt* af 1764 Kr. 10 Ø. og en samlet *Udgift* af 1637 Kr. 09 Ø. Kassebeholdningen ved Aarets Slutning var 498 Kr. 43 Ø. Regnskabet balancerede med 2172 Kr. 59 Ø. Der er udbetalt Understøttelse til 11 Rejsende med Understøttelse og til 17 uden Understøttelse, ialt 108 Kr.

Hjælpekassen. Punkt 1. Forhandlingsbogen. Denne oplæstes og godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet. Dette udviste for Oktober Kvartal en Kontingentindtægt af 73 Kr. 5 Ø., Overskud fra Dilettantforestillingen 350 Kr. og indvundne Renter 90 Kr. 48 Ø. Udgiften havde været: Understøttelse til to Enker 70 Kr.

Aarsregnskabet for Hjælpekassen udviste en samlet Indtægt af 793 Kr. 99 Ø. og en samlet Udgift af 75 Kr. Aaret sluttede med en Kassebeholdning paa 5104 Kr. 36 Ø.

Alle Regnskaber oplæstes, cirkulerede og godkendtes derefter énstemmigt.

Ved *frivillige Bidrag* er der i Aarhus Lokalafdeling i 1908 indsamlet: Til en syg Kollega 90 Kr., til Juleindsamlingen 334 Kr. 50 Ø., ialt 424 Kr. 50 Ø. Til Uddeling til Jul modtoges 360 Kr., hvoraf de 338 er uddelt saaledes: 5 Enker à 20 Kr., 1 do. 15 Kr., 4 syge 95 Kr., 2 syge Hjælpearbejdere 23 Kr., 6 arbejdsløse 75 Kr., 2 arbejdsløse Hjælpearbejdere 20 Kr. og en gammel Kollega 10 Kr.

Punkt 5. Indstilling af et Medlem til Forbundsstyrelsen. MARIUS HANSEN indstilledes énstemmigt til Genvalg.

Punkt 6. Valg af 2 Revisorer. De afgaaende, P. CHRISTIANSEN og BIGUM genvalgtes enst.

Punkt 7. En Pengebevilling. FORMANDEN mindede om den store Arbejdsløshed, vi havde her i Landet og meddelte, at Styrelsen ønskede at stille Forslag om en Bevilling paa 100 Kr. af Ekstrakassen, og — hvis Generalforsamlingen sanktionerede det — at udsende Lister til Indsamling paa Trykkerierne ugentlig.

Begge Dele vedtoges ênst.

Punkt 8. Lokaleleje. Hertil bevilgedes som sædvanligt 50 Kr.

Punkt 9. Bevilling til Udgifter ved Styrelsesmøder. Ligesom tidligere bevilgedes 50 Kr. for et Aar.

Punkt 10. Eventuelt. FORMANDEN omtalte det uheldige i, at Kolleger, naar der paa et Arbejdssted var Brug for en Mand nogen Tid, gav Anvisning. Dette kunde have uheldige Følger og bl. a. den, at Kolleger, som stod i midlertidig Plads, ofte kom ind et andet Sted, medens de Kolleger, der slet intet Arbejde havde, blev holdt ude. Man burde henvise til Styrelsen, derved vilde der øves størst Retfærdighed overfor alle. Han omtalte derefter, at Styrelsen havde Planer oppe om, at Typograferne i Aarhus i Aar strøg de sædvanlige Fastelavnsfornøjelser og i Stedet forsøgte sig med Karneval. Hvis der blandt Kollegerne var Stemning herfor, kunde det være, at et aarligt Karneval kunde afløse Dilettantforestillingerne. Der vilde blive udsendt Cirkulærer til Paategning, for at man kunde se, om der var Stemning derfor.

Gutenberg-Koret

afholdt Lørdag den 22. Januar sin halvaarlige Generalforsamling i Lokalet i Ølundshus. Til Dirigent valgtes ENEVOLDSEN.

1. Beretning. Formanden, J. LARSEN, refererede Virksomheden i det forløbne Halvaar. Sæsonen var indledet med en vellykket Udflugt til Roskilde, hvor Koret først havde sunget for Patienterne paa Boserup Sanatorium og derefter assisteret ved en lille Fest i »Trægaarden«. Som sædvanlig havde Koret assisteret ved Novemberfesten og sammen med Typografernes Sangforening medvirket ved Delegeretmødets Aabnings- og Afslutningsfest. Karnevalsspørgsmaalet var ved Forhandling bragt til en foreløbig Afslutning. Til Slut omtalte Formanden de forskellige vellykkede Smaafester, Koret havde afholdt. Beretningen godkendtes énstemmigt.

2. Regnskabet. Kassereren, V. ANDERSEN, gennemgik de forskellige Punkter paa Regnskabet, der ligeledes godkendtes énstemmigt.

3. Valg af Formand og 1 Revisor. Til Formand genvalgtes J. LARSEN med Akklamation. Til Revisor valgtes L. JENSEN.

4. Under Eventuelt drøftedes forskellige Planer angaaende den kommende Sommersæson. C. N.

Varde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 30. Januar 1909 ordinær Generalforsamling. Paa Dagsordenen var bl. a. Fremlæggelse af Regnskaberne for Afdelingen og dennes Ekstrakasse, hvilke godkendtes. Det vedtoges at indmelde Afdelingen under »De samvirkende Fagforeninger i Varde«, og hertil valgtes som Repræsentant J. P. HANSEN. Ligeledes vedtoges det at vælge en Bestyrelse paa 3 Medlemmer. Til Formand genvalgtes J. POULSEN, til Næstformand valgtes C. BRIXTOFTE CHRISTENSEN og til Sekretær O. C. OLSEN. Til Revisorer genvalgtes K. LAURSEN og valgtes i Stedet for P. Petersen, som ikke ønskede Genvalg, HOVEDSKOU. Der forelaa en Skrivelse fra »De samvirkende Fagforbund« om Bidrag til de Arbejdsløse. Efter nogen Forhandling vedtoges det at benytte den i *Typ.-Tid.* opstillede Skala for Bidragydelsen. Endvidere vedtoges énstemmig følgende Resolution:

»Da Varde Lokalafdeling ikke har modtaget Stemmesedler til Funktionær- og Redaktør-Valg, og da der i *Typ.-Tid.s* Nr. 4 (1909) staar: at Varde m. fl. Byer ikke har indsendt Stemmesedler rettidig, udtaler Generalforsamlingen sin Misbilligelse af dette, idet dens Medlemmer derved sér sig berøvet deres Stemmeret til disse Valg.

O. C. OLSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 28. Februar.

1. Aarsberetning. FORMANDEN (P. Nordlunde) omtalte navnlig Genforsikringsspørgsmaalet. Det havde vist sig, at kun Begravelseskasser, der støttede sig til en Sygekasse, kan opnaa Genforsikring. Spørgsmaalet var saaledes bortfaldet for Typ. Understøttelseskasses Vedkommende. Beretningen godkendtes.

2. Regnskabets Godkendelse. KASSEREREN (Oscar Johansen) henviste til det trykte Regnskab, der var tilstillet Medlemmerne. Han glædede sig over det store Overskud, som Aaret havde givet, men mente, at vi fremtidig maatte regne med en Udgift af c. 4000 Kr. om Aaret. Den Stagnation i Medlemsantallet, som Aaret viste, skulde ikke gerne fortsættes. Sluttelig oplystes, at Typ. Understøttelseskasse ialt havde haft en Udbetaling af 35,700 Kr. — Efter at EMMANUEL PEDERSEN paa Revisionens Vegne havde indstillet Regnekabet til Godkendelse, gik man til Afstemning; ved denne vedtoges Regnskabets Godkendelse enstemmig.

3. Ændringer til Lovene. Styrelsen foreslog nogle redaktionelle Ændringer til Lovenes §§ 2, 3, 5 og 11, medens § 6 foresloges at udgaa. § 3 kom med en Ændring af CHR. CLAUSEN til at lyde: »Som Medlem kan optages enhver i København arbejdende Typograf, der er Medlem af Dansk Typ.-Forb. eller en af dette anerkendt Organisation og ikke er over 35 Aar.« Efter nogen Diskussion, hvori de fleste Medlemmer deltog, vedtoges Lovændringerne.

4. Opstilling til Valg af Funktionærer. Generalforsamlingen vedtog at genopstille; KARL CHR. HANSEN og A. W. LARSEN til Styrere og EMMANUEL PEDERSEN til Revisor; til Revisorsuppleant opstilledes TH. SAMUELSEN. E. P.

Januar Kvartals Regnskaber.

Det gælder særlig for dette Kvartal, at man fremskynder Regnskabsaflæggelsen og Indsendelse af Regnskaberne inden den i Lovene fastsatte Tidsfrist af 2 Uger; thi med Januar Kvartal slutter *Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse* sit Aarsregnskab, der skal indsendes med forholdsvis kort Frist til Arbejdsinspektøren. Forinden samtlige Hovedregnskaber er indgaaet til denne, kan Statstilskudet ikke anvises til Udbetaling. For mange Kassers Vedkommende er det meget ønskeligt, at dette sker saa hurtigt som muligt. Alle Restanter bør derfor skrive sig dette bag Øret, og ved at afvikle disse inden denne Maaneds Udgang bidrage sit til at fremme Regnskabsaflæggelsen. HOVEDKASSEREREN.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerne. Husk at Kontingentet til den private Begravelseskasse er forhøjet fra 35 til 40 Øre Kvartalet.

De Kolleger, der endnu ikke har opgjort deres Billetregnskab fra Karnevalet, bedes snarest afgøre Mellemværendet med Formanden, da Regnskabet skal afsluttes.

Anvisningskontorets Telefoner. Vor Telefon Godth. 1014 x flyttes i Morgen til Rodosvej 45 og faar Betegnelsen **Amager 474 x.** Dette Nr. skal altsaa fremtidig opringes før Kl. 9 Form. og efter Kl. 6 Efterm., naar man ønsker at tale med Anvisningskontorets Bestyrer.

Typografernes Sangforening. Opmærksomheden henledes paa, at Fællesprøverne til »De samlede Sangforeningers« Jubilæumskoncert begynder i Aften Fredag Kl. 9 i Prins Wilhelms Palæ.

Mønsterværdige maa man kalde Lokalerne i Leander Nielsens Bogtrykkeri i Aalborg: Højt til Loftet og rigeligt Lys samt en gennemført Renlighed — altsammen noget, som det jo i høj Grad skorter paa i den langt overvejende Del af vore Bogtrykkerier. Efter en Udvidelse af Trykkeribygningen er der nu tillige særdeles god Plads. Dertil kommer, at Væggene baade i Lokalerne og paa Trapperne er bleven oliemalet i lyse, smukke Farver samt i Sætteri og Trykkeri forsynet med stilfulde Dekorationer, illuderende til Udøvelsen af vor »Kunst«, og Malerarbejdet gaar et godt Stykke ud over det almindelig haandværksmæssige.

Her er noget til Efterligning for d'Hrr. Bogtrykkere. X.

Herning Lokalafdeling afholdt Lørdag den 20. Februar en selskabelig Sammenkomst paa Hotel Herning, hvortil ogsaa Byens Redaktører var indbudt, men kun Redaktøren af *Social-Demokraten* (H. G. Winther) havde efterkommet Indbydelsen. Festen forløb i alle Henseender godt, og ved Bordet herskede der den bedste Stemning. Der vekseledes med Taler og Sange, og der var da ogsaa i Dagens Anledning skrevet flere gode Sange, der ogsaa ved deres Originalitet, som en Dame i Nationaldragt trykt i fire Farver, vakte Opmærksomhed.

n—a.

Karneval i Nykøbing M. Typograferne her i Byen afholdt Fastelavns Søndag Aften for første Gang stort offentligt Præmie-Karneval. Dørene skulde først aabnes Kl. 7, men længe før begyndte Folk at strømme til, saa der i Løbet af et Øjeblik var smækfuldt Hus. Der noteredes det største Besøg, der nogen Sinde har været i Haandværkerforeningens Festsal, hvor Festen afholdtes. Kl. 7 spilledes »Typografernes Festmarsch«, og saa gik det Slag i Slag med Musik og Sang, indtil Aftenens Clou: »Redaktørens Kvaler« (lokal Farce) spilledes. — Handlingen foregik i en Kombination af Redaktionskontor, Sætteri og Trykkeri, og Stykket tog voldsomme »Kegler«. Til Slut var der Folkedanse i Kostume, der ligeledes tog Publikum med Storm.

Efter Demaskeringen var der Uddeling af Præmier, og da saa Salen var ryddet, tog Ballet sin Begyndelse, og dertil var der ligeledes udsolgt Hus. Kl. 4 sluttede denne vellykkede Fest, og det nu afsluttede Regnskab udviser et Overskud af 220 Kr. 52 Øre, hvoraf »Haandværkssvendenes Rejse- og Sygeforening tager den ene Halvdel og Typografernes Fanefond den anden. Dette Karnevals glimrende Forløb med samt dets gode Overskud, opfordrer til atter næste Aar at lægge ud; thi det er slaaet fast, at naar Typograferne her i Byen atter kalder til Fest, da kan de paaregne fyldt Hus. P. H.

Odense Lokalafdeling afholdt en vel besøgt selskabelig Sammenkomst den 20. Februar. At denne Fest blev særlig vellykket, kan man især takke de elskværdige Kolleger fra Nyborg, Peter Jensen og Will. Hein samt Frk. Gudrun N. for, de sang mange smukke Sange og opførte en lille Operette. De lokale Kræfter viste atter deres gode Evner og Vilje, og et muntert Bal sluttede Festen, der vil mindes af de glade Gæster.

Husk

Typografernes lille Karneval

i Morgen (Lørdag) Aften Kl. 8 i Prins Wilhelms Palæ, St. Anna Plads 13.

Hyggelige Lokaler! Udmærket Underholdning!
God Musik! Godt Humør!

Deltager-Billetter à Kr. 1.25 og Tilskuer-Billetter à 75 Øre faas paa Forbundskontoret.

Afstemningsresultat.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling.

Ved en Dags Dato foretagen Optælling af Stemmesedler var ialt afgivet 190 Stemmer. Til Formand valgtes LAUR. JENSEN med 188 St. Til Forbundsstyrelsen valgtes ALB. SØRENSEN med 131 og KARL KIEFER med 111 St. Derefter havde CARL CHRISTOFFERSEN 77 og P. CHRISTIANSEN 50 St. Til Lokalstyrelse valgtes CARL HANSEN med 136 og VILH. JENSEN med 106 St. Derefter havde P. CHRISTIANSEN 62 og HANS OLSEN 59 St. Til Kontrahent valgtes KARL KIEFER med 147 St. 3 Stemmer var afgivet paa C. CHRISTOFFERSEN.

København, den 16. Marts 1909.

J. LARSEN. ALB. MICHELSEN.

Typografernes Enkekasse.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Funktionærer var Resultatet følgende: Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes KARL HANSEN med 295 og A. W. LARSEN med 299 St. Til Revisor genvalgtes EMMANUEL PETERSEN med 294 St. og til Revisorsuppleant valgtes THORV. SAMUELSEN med 283 Stemmer. Der var afgivet 309 Stemmesedler, deraf 4 blanke.

København, den 14. Marts 1909.

HALLENGREEN. OSCAR JOHANSEN. P. NORDLUNDE.

Syge-Hjælpekasse.

For de Kolleger, som alt har meldt sig til Startningen af en Syge-Hjælpekasse, og de, der kunne ønske at være Meddeltagere i en saadan, afholdes der Møde *førstkommende Mandag Aften Kl. 8 i Baltzers Café* (Hjørnet af Rømersgade og Frederiksborggade). *Kolleger, der arbejder paa Trykkerier, hvor der ingen Privat-Sygekasse findes, anmodes om at give talrigt Møde.*

OLE RASMUSSEN,
I. Cohens Bogtrykkeri.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Møde *Søndag d. 21. Marts Kl. 12—3* i **Kunstindustrimusæets Udstillingslokale.** Der vil for Medlemmerne være Lejlighed til at se den tyske Bogkunstudstillings Bøger udenfor Montrerne.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

3. Marts: *Brønderslev* 74.25.

Hermed er samtlige Oktober Kvartals Regnskaber indgaaede.

København, den 17. Marts 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

27. Februar: *Gentofte* 27.30. 10. Marts: *Fredensborg Slotssogn* 15.17 og *Koldby* 6.07. 15. Marts: *Hover* 3.04.

København, den 17. Marts 1909.
HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Carl Frederik Hansen, udl. 6/3 09 hos I. Cohen (arb. s. St.). Sætterske Elisabeth Christensen, udlært i »Hafnia« 15/3 09 (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Alfred Heinrich Nielsen, udl. hos I. Cohen 16/3 09, **arbejdsløs** (overgaar fra Lærlingeafdelingen). Kvindeafdel.: Jenny Helga Nygaard, udl. 4/3 09 hos Kihl (arb. s. Sted). Emilie Gøbel, udl. 18/3 09 hos Søborg (arb. s. Sted).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2205, P. L. Wedelboe fra Udlandet (arbl.). 2375 (2734), Aage Hjalmar Naaby fra Assens (Naaby). Trykkerafdel.: 3185 (Verb. d. d. B.), Gustav Førster fra Udl. (arbl.).

Aarhus, 2259, C. W. Fischer (Stiftstid.) og 2344, O. V. Tverskov (arbl.). Assens, 1700, Marius Nielsen (Avisen). Faaborg, 2554, Jørgen Pedersen (Avisen). Hobro, 2540, Chr. G. Jensen (Avisen). Horsens, 1827, Chr. Worm (F. Schur & Co.). Nakskov, 2253, Vald. Ebrecht (Larsen). Slagelse, 1940, Sofus Alwart (Amtstid.). Thisted, 2201, Chr. Madsen (Amtsavisen) og 2184, Martin Sørensen (Amtstidende). Viborg, 2442, Sofus Bloch (Folketid.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2261 (296), Anders Carlsen til Roskilde i Pl. Trykkerafdel.: 454, H. Chr. Edv. Hansen til Næstved i Pl. 2344 (1829), Oskar V. Tverskov til Aarhus (arbl.) og 2253 (1831), Wald. Ehbrecht til Nakskov i Pl,

Assens, 2375, A. H. Naaby til Københ. (arbl.) og 2498, L. Ch. P. Rasmussen til Marstal (arbl.). Horsens, 974a, Victor Jensen til Flensborg i Pl. Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen til Nakskov i Pl. Næstved, 2109, H. Axen paa Rejse. Odense, 2259, C. W. Fischer til Aarhus i Pl., 1827, C. C. Worm til Horsens i Pl., 2538, R. Th. Trosborg til Middelfart i Pl. og 2146, K. E. Lund til Slagelse i Pl. Svendborg, 2554, P. Jørg. E. Petersen til Faaborg i Pl. Viborg, 1627, Lars Larsen til Holstebro i Pl.

Udmeldte.

København: Sætterafdel.: 2760, L. Lauesen (H. Matzen). Kvindeafdel.: 2184, Angelica Hansen og 2207, Astrid Petersen (begge fratraadt Faget).

Udslettede for Restance.

København: Sætterafdel.: 2837, J. V. Rasmussen (Missionstr.).

Aarhus, Hjælpearbejderske Randi Sørensen.

Død.

København: Krindeafdel.: 2468, Ella Olsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Fredag Kl. 9 Fællesprøve i Pr. Vilh. Palæ, den lille Sal. (1 h)

M.-K. Medlemmerne bedes ved Forandring af Arbejdssted meddele dette til Kassereren, A. JOHANNSEN, Østersøgade 42[1] eller til Formanden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 2[8], V. Ny Indmeldelser modtages samme Steder.

BESTYRELSEN.

ANNONCER

Paa en god Plads

med rige Muligheder er et mindre Trykkeri med helt nyt Skriftmateriale og en kun meget lidt brugt, stor Digeltrykpresse til Salg paa meget billige Vilkaar.

Der kan ligeledes med Held startes et mindre Bladforetagende.

Billet mrkt. »Trykkeri 51« indlægges paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

En Forbundter

ønsker Plads straks. Billet mrkt. »H. N. 49« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

3000 Kr.!

En ældre, i samtlige Fagets Specialiteter erfaren Trykker med ovenstaaende Sum disponibel, ønsker sig optaget som Parthaver i et solidt Trykkeri eller mulig overtage en lille Forretning. Billet mrkt. »*R. F. 82*« modt. Aug. I. Wolff & Co. Ann.-Bureau, Skindergade 3. (54)

Sætter-Trykker,

dygtig og paalidelig, selvstændig arbejdende, kendt med alt forefaldende, søger Plads til 1. Maj eller før.

(52) Typograf E. NIELSEN, Struer.

Undervisning i Tysk etc.

En herboende tvsk Kollega tilbyder danske Sættere, der ønsker at søge Plads i Tyskland, Undervisning i Tysk, derunder Læsning af og Skrivning med gotiske Bogstaver, hvortil Kendskabet er den første Betingelse for at kunne faa Arbejde. Billet mrkt. »53« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 — KØBENHAVN DEN 26. MARTS 1909 — XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Den typ. Forening)

afholder sin

ord. aarlige Generalforsamling

Søndag den 28. Marts 1909, Kl. 11 Form.

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden i 1908. 2. Regnskabet for 1908. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 6. Opstilling til Valg af 3 Styrelsesmedlemmer. 7. Opstilling til Valg (event. Valg) af 4 Kontrahenter. 8. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 9. Valg af Stemmeoptællere. 10. Nedsættelse af Lovudvalg. STYRELSEN.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 28. Marts Kl. 12

i Kongens Klub, Østergade 15.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Styrelse. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det tyske Forbund meddeler at **Rejsebog Nr. 28** fra Elsass-Lothringen (**Hovedbogs Numer 73396**), lydende paa Sætter **Julius Møller** fra Solingen erklæres for **ugyldig**, da den foregives at være stjaalet i Schweiz. Dette gælder ligeledes **II Rejsebog Nr. 2888**, lydende paa Sætter **Robert Mai**, udstedt i Schlesien.

Hvis ovenstaaende Bøger skulde fremkomme, vil de være at indsende til Forbundskontoret, Jernbanegade 4, København B.

De paa Delegeretmødet den 28—30. December f. A. vedtagne Love træder i Kraft den 1. April.

Da der endnu ikke er truffen nogen endelig Ordning med Ny typografisk Forening om dennes fremtidige Forhold til Forbundet, ligesom man ejheller endnu har faaet Sanktion fra Sygekasseinspektoratet paa de i den statsanerkendte Sygekasses Love vedtagne Ændringer, kan Lovene først senere trykkes. De ny Love forandre dog ikke i væsentlig Grad de hidtil bestaaende Forhold.

København, d. 24. Marts 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Fra 1. April træder de paa Delegeretmødet den 30. December f. A. vedtagne Bestemmelser i Kraft. For de første 6 Dage af en Understøttelsesperiode udbetales ingen Understøttelse. Efter midlertidig Beskæftigelse paa under 4 Uger (28 Dage), understøttes dog fra den første ledige Dag. Understøttelsen paa Stedet til heltbetalende Medlemmer udbetales i alle Tilfælde med 2 Kr. pr. Dag. For de Medlemmer, som har betalt 52 Ugebidrag, i 140 Dage, og for de Medlemmer, som har betalt 200 Ugebidrag, udstrækkes Understøttelsen til 160 Dage i et løbende Aar. For halvtbetalende er Understøttelsen henholdsvis 1 Kr. og 1 Kr. 25 Øre pr. Dag. Da Understøttelserne for den forløbne Uge som Regel udbetales Fredag, maa man Fredag den 2. April udbetale for Dagene til og med 31. Marts efter de gamle Regler og dermed slutte Kvitteringsbilaget, medens man for 1. og 2. April udbetaler de ny Understøttelsessatser, for hvilke tages ny Kvitteringsblanketter. Alle udbetalte Understøttelser indtil 31. Marts føres paa Januar Kvartals Regnskab. — For Rejseunderstøttelsens Vedkommende sker ingen Forandring. I Stedet for de hidtil ydede *Rejselaan* kan der ydes de rejseunderstøttelsesberettigede, der skal tiltræde Plads i en anden By, et saa stort Beløb, som tredie Klasses Billet pr. Jernbane andrager. Saadanne *Rejsebeløb* maa i et løbende Aar ikke overstige tilsammen 22 Kr. 50 Øre.

Januar Kvartal har 13 Kontingentuger. Inden to Uger efter Kvartalets Slutning afholdes Generalforsamling i Lokalafdelingen, hvor Lokalregnskabet for det forløbne Kvartal i revideret Stand forelægges til Godkendelse, hvorefter det straks indsendes til Hovedkassereren. Denne Bestemmelse maa særlig i dette Kvartal søges overholdt, da Kassen med Januar Kvartal slutter sit Aarsregnskab.

Skema til Medlemslister udsendes i den kommende Uge til samtlige Lokalformænd. Man maa særlig drage Omsorg for at notere alle Medlemmer (ogsaa de tilrejsende) i den Kommune, hvori det enkelte Medlem har Bopæl (altsaa ikke hvor Vedkommende arbejder) *den 31. Marts*. Paa Grundlag af disse Lister ydes Kommunetilskudene, hvorfor det er af største Vigtighed, at Kommunebetegnelsen er rigtig, da man ellers vil gaa Glip af Kommunetilskudene.

Anvisningskontoret bliver fra 1. April fælles for København og Provinserne under Ledelse af Th. Holmen. Iøvrigt sker ingen Forandring i Virksomheden. Det er ethvert Medlems Pligt ved indtrædende Arbejdsløshed straks at melde sig til Kontoret, og ved Pladstiltrædelse, forandret Opholdssted o. lign. ligeledes at melde dette. Hertil kan de for Provinserne hidtil benyttede Kort ogsaa fremdeles benyttes. I København maa personlig Henvendelse finde Sted til Kontoret i Jernbanegade 4. Anmodning om Arbejdskraft kan ske pr. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: *Amager 474 x*. Telegramadresse: *Typforbundet*.

De ny Love vil blive udsendte inden Kvartalets Udgang.

København, den 24. Marts 1909. HOVEDBESTYRELSEN.

Hvad betyder de første 6 Dage?

En Undersøgelse over Aarene 1904—1908.

Af LAUR. JENSEN.

EFTER et derom udtalt Ønske fra Københavns Afdelings Lovudvalg og den københavnske Fællesstyrelse, har jeg foretaget en Undersøgelse af Arbejdsløsheden i Femaaret 1904—08 *for Københavns Vedkommende* (for Provinserne savner jeg Materialet) for at komme nogenlunde til Klarhed over, hvad den Omstændighed bevirker, at de 6 første Arbejdsløshedsdage efter hver Arbejdsperiode ikke understøttes, naar Arbejdsperioden har været mindst 4 Uger.

Man maa tænke sig, at den ny Ordning var traadt i Kraft den 1. Januar 1904 og saa undersøge, i hvor mange Tilfælde de første 6 Dage ikke vilde være bleven betalt. Jeg har for at udfinde dette gennemgaaet hvert enkelt Medlems Folio og undersøgt hver enkelt Arbejdsløshedsperiode og alle de Perioder, som er indtraadt efter, at Vedk. har været mindst 4 Uger i Arbejde, har jeg opnoteret og sammentalt. Jeg har dog her sét bort fra de Tilfælde, som ikke er faa, hvor 6-Dages Karenstiden var kommen de Arbejdsløse tilgode paa et senere Tidspunkt, hvor Maksimumsunderstøttelsen var ophørt, men hvor de ved den ny Ordning vilde erholde fortsat Understøttelse. Resultatet af min Undersøgelse er da følgende Antal Tilfælde.

Af *Sætterne* har i Femaaret 568 Medlemmer været ledige med 1739 Tilfælde, hvor de vilde miste de 6 Dage ved Arbejdsløshedens Begyndelse. Regner man Understøttelsen til 2 Kr. pr. Dag, faar man 10,434 Dage à Kr. 2.00 = en Sum af Kr. 20,868.00 eller gennemsnitlig Kr. 4173.60 pr. Aar.

Af *Trykkerne* har 136 Medlemmer været ledige med 361 Tilfælde à 6 Dage à Kr. 2,00 = 2166 Dage = Kr. 4332.00 eller Kr. 866.40 gennemsnitlig pr. Aar.

Af *Kvinderne* med højere Understøttelse har 52 været ledige med 108 Tilfælde. Naar disse skulde have Kr. 1.25 pr. Dag, vilde det andrage 648 Dage = Kr. 810.00 eller Kr. 162.00 gennemsnitlig pr. Aar. Af Kvinder med lavere Understøttelse har 123 været ledige med 301 Tilfælde i 6 Dage à Kr. 1,00 pr. Dag ialt 1806 Dage = Kr. 1806.00 = gennemsnitlig Kr. 361.20 pr. Aar.

De her anførte Summer beløber sig altsaa for Femaaret til en samlet Sum af Kr. 27,816.00 eller gennemsnitlig Kr. 5563.20 pr. Aar.

Tilsyneladende er denne Sum tabt Understøttelse, men man maa dog samtidig regne med, at Understøttelsen vilde være forhøjet til de ny højere Satser. Over denne Side af Forholdet har jeg ligeledes foretaget en Beregning som følger.

Understøttelsen paa Stedet androg i det nævnte Femaar *for hele Landet* Kr. **147,730.50** deraf udbetaltes alene i København Kr. *110,959.75* eller ca. 3/4 og i de øvrige 50 Afdelinger Landet over tilsammen kun Kr. *36,770.75*. Disse Tal viser med en uhyggelig Klarhed hvor Arbejdsløsheden tynger med den største Vægt.

Naar Understøttelsessummen i Løbet af Femaaret her i København er saa stor og Tilfældene saa mange som vist, maa det ogsaa erindres, at 109 Provinskolleger i dette Tidsrum, efterhaanden som de er bleven arbejdsløse, er flyttet til København for at hæve Understøttelsen der, medens det omvendte kun ganske undtagelsesvis er sket. Som hidtil vil Provinskolleger, der rejser til København som arbejdsløse, kunne hæve Rejseunderstøttelse og Opholdsdage for det første Tidsrum, ligesom en Københavner, der i de første 6 Dage gaar paa Rejse, vil kunne hæve Rejsehjælp, og, for saa vidt han ved Rejsens Begyndelse er berettiget til Understøttelse paa Stedet, vil han derefter kunne nyde denne Understøttelse i den By, han maatte ønske, saaledes at han 7ende-Dagen efter sin Afskedigelse kan hæve Understøttelse paa Stedet enten i Roskilde, hvor han er hjemmehørende, eller i København, dersom han i Forvejen har anmodet Forretningsudvalget om at faa sin Understøttelse flyttet hertil, en Tilladelse, som endnu aldrig er nægtet.

Det mest uhyggelige Aar var dog 1903 og skønt dette ligger udenfor min Beregning, vil jeg dog anføre, at Understøttelsen paa Stedet (*foruden* en udbetalt Rejseunderstøttelse af Kr. 18,036.60) i det Aar androg Kr. **38,319.00** og deraf i København alene ikke mindre end Kr. *28,281.75*, der paa de forskellige Kvartaler og Satser fordelte sig saaledes:

	à 1.75	à 1.25	à 1.00	à 0.75	Ialt
Januar Kv. 1903:	1398.25	5846.25		908.25	8152.75
April » »	1729.00	4520.00	9.00	881.25	7139.25
Juli » »	2682.75	5343.75		709.50	8736.00
Okt. » »	1319.50	2560.00		374.25	4253.75
	7129.50	18270.00	9.00	2873.25	28281.75

Skulde denne Sum, bortset fra de 6 Dage, have været udbetalt efter de nu vedtagne Regler, vilde den have været forøget med Kr. 12,940.50 og have udgjort Kr. **41,222.25**. Ovenstaaende har jeg kun medtaget for at vise, at man til Tider maa regne med særlig slette Perioder og tage disse i forsikringsmæssig Betragtning.

Understøttelsen for det Femaar, for hvilket jeg har udregnet 6-Dages Tilfældene, tager sig for Københavns Vedkommende ud som nedenfor vist. Jeg har udregnet den kvartalsvis for at vise, hvorledes Arbejdsløsheden kan svinge fra det ene Kvartal til det andet.

	à 1.75	à 1.25	à 1.00	à 0.75	Ialt
Jan. Kv. 1904	1167.25	3308.75	50.00	717.00	5243.00
Apr. » »	1265.25	3240.00	117.00	643.50	5265,75
Juli » »	2679.25	6511.25	124.00	747.00	10061.50
Okt. » »	1510.25	4966.25	27.00	253.50	6757.00
Jan. Kv. 1905	2066.75	4872.50	139.00	514.50	7592.75
Apr. » »	2023.00	3656.25	206.00	738.00	6623.25
Juli » »	1450.75	4347.50	374.00	825.75	6998.00
Okt. » »	946.75	2835.00	105.00	525.00	4411.75
Jan. Kv. 1906	1610.00	4088.75	303.00	1042.50	7044.25
Apr. » »	1258.25	3153.75	353.00	1072.50	5837.50
Juli » »	2633.75	4390.00	452.00	696.00	8171.75
Okt. » »	682.50	2093.75	98.00	189.60	3063.25
Jan. Kv. 1907	532.00	2010.00	282.00	584.25	3408.25
Apr. » »	404.25	1313.75	287.00	354.00	2359.00
Juli » »	1547.00	3560.00	401.00	462.75	5970.75
Okt. » »	308.00	1698.75	43.00	217.50	2267.25
Jan. Kv. 1908	729.75	2326.25	345.00	788 25	4189.25
Apr. » »	869.75	1955.00	496.00	645.75	3966.50
Juli » »	1008.00	2728.75	283.00	745.50	4765.25
Okt. » »	1732.50	4053.75	399.00	778.50	6963.75
Ialt	26425.00	67110.00	4884.00	12540.75	110959.75

Regner man ud hvormange Dages Understøttelse ovenstaaende Hovedsummer betyder, og tillægger man pr. Dag den Sum, den nu vedtagne Forhøjelse andrager, faar man følgende Resultat:

à 1.75:	15100	Dage	× 0.25	= Kr.	3775.00
à 1.25:	53688	»	× 0.75	= »	40266.00
à 1.00:	4884	»	× 0.25	= »	1221.00
à 0.75:	16721	»	× 0.25	= »	4180.25
Ialt vilde	90393	Dages Forh. andr.		Kr.	49442.25

saaledes at Forholdet vilde have været:

Virkelig udbetalt Understøttelse	Kr.	110,959.75
Tillæg i Følge Forhøjelsen.....	-	49,442.25
Tilsammen..	Kr.	160,402.00
÷ de tabte første Dages tænkte Værdi	-	27,816.00
Rest	Kr.	132,586.00

De Arbejdsløses samlede Gevinst ved Forhøjelsen vilde derefter have været Forskellen mellem Kr. 49,442.25 og Kr. 27,816.00 = Kr. 21,626.25, stadig under Forudsætning af, at Arbejdsløsheden i alle Tilfælde var ophørt med den 140. Dag.

Tabet ved de 6 Dage viser sig særlig at ramme de Medlemmer, som allerede har 1,75 pr. Dag og kun faar et Tillæg af 25 Øre (foruden 20 Dage mere om Aaret) og som har lange Arbejdsperioder, medens de kun er ledige faa Dage ad Gangen. Dette gælder mest Sætterne, der sjældnere gaar længe ledige. Trykkernes og Kvindernes Arbejdsløshedsperioder er derimod som Regel mere langvarige.

Spørgsmaalet er rejst om, hvorledes man skulde være i Stand til at yde Medlemmerne Erstatning for de første 6 Dage, som i Følge mine Beregninger vilde andrage ca. Kr. 5500.00 om Aaret for Københavns Afdelings Vedkommende. Jeg skal hertil svare:

Efter den ny Ordning bliver det saaledes, at de nuværende Privatkasser ikke samler ny Kapital udover den nuværende Kapitals Renter. Man kunde derfor regne med at anvende Merindtægten til det her nævnte Formaal. Men Formuefremgangen har i Femaaret 1904—08 for Sætterafdelingens Vedkommende kun været Kr. 9431.43, hvoraf endda Kr. 4829.06 er Renter, ligesom et betydeligt Beløb stammer fra tidligere Karnevalsoverskud. Skal Afdelingen beholde sine hidtidige

Opgaver, kan man næppe regne med mere end allerhøjst Kr. 1000.00 pr. Aar. Trykkernes Hovedkasse har i samme Tidsrum kun haft en Fremgang af Kr. 1880.08, hvoraf ogsaa mindst 1/3 er Renter. Kvindernes Fremgang er ganske faa Hundrede Kroner, skønt de kun har bidraget til Fællesadministrationen i Forholdet 3 1/2 Øre til 15 Øre. Vi har derfor af de Kr. 5500.00 kun højst ca. Kr. 1200.00 om Aaret og mangler altsaa Kr. 4300.00 pr. Aar. Hvis derfor Medlemmerne vilde have Erstatning for de første 6 Dage, maatte de vedtage den i Forbundslovene tilladte Forhøjelse af 5 Øre om Ugen for heltbetalende, og Kvinderne maatte betale 40 Øre om Ugen i Stedet for de 36 Øre, de nu betaler. Denne Forhøjelse vilde antagelig blive:

Ca. 1500 heltbetalende à 5 Øre om Ugen Kr. 3900.00 pr. Aar.
- 400 Kvinder - 4 » » » 832.09 »

Tilsammen Kr. 4732.00

hvorved Erstatningen rimeligvis vilde kunne udredes.

Idet jeg bemærker, at Spørgsmaalet samtidig bør løses for hele Landet, ikke mindst fordi en Løsning for København alene vilde bevirke en yderligere Ophobning af den ledige Arbejdskraft i denne Afdeling, fremlægger jeg herved Resultatet af mine Undersøgelser til Overvejelse for samtlige Forbundets Medlemmer.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 20. Marts 1909 blev i Sag Nr. 6/1908: *Dansk Typograf-Forbund* mod *A/S Politiken* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod A/S »Politiken« i Anledning af følgende Forhold:

1. Det indklagede Aktiselskab har nægtet Sætterne Ret til at beregne sig en stereotyperet Annonce, som er gennembrudt, hvori endvidere Rammen er forøget, og der er indsat 2 Linjers Tekst, og hvori endelig Klichéen af Sætterne er justeret paa Format og et Numer anbragt paa Siden af Annoncen. Da det imidlertid er Sætterne, der saaledes helt og holdent har gjort Annoncen i Stand, formener Forbundet, at Sætterne i Henhold til Tarifens § 41, 2. Stk., hvorefter alene stereotyperede Annoncer, *der tilsættes af Ombryderen*, er Sætteren uvedkommende, maa være berettigede til at beregne sig den, og har derfor nedlagt Paastand paa, at Aktieselskabet tilpligtes at betale den omtalte Annonce som kompres Petit.

A/S »Politiken« har herimod navnlig gjort gældende, at den af Typograf-Forbundet hævdede Forstaaelse dels praktisk sét vilde ophæve Bestemmelsen i Tarifens § 41, 3. Stk., om at staaende Sats, der maa ombrydes eller korrigeres, skal udføres paa Timebetaling, dels vilde føre til ganske urimelige Resultater.

Retten finder imidlertid, at Sætterne efter det Arbejde, de som ommeldt har udført med Annoncen, maa være berettigede til at beregne sig denne, og at der derfor maa gives Typograf-Forbundet Medhold i dets Paastand.

2. Forbundet har endvidere paaklaget, at Aktieselskabet har ladet en Dampskibsliste, som hidtil har været udført i Haandsats, overgaa til Udførelse paa Maskine og derved berøvet Sætterne de dermed forbundne Fordele. Dette formenes nemlig at være i Strid med den Særoverenskomst af 23. August 1907, som »Politiken« har med sine Sættere, idet dennes Punkt 2, 3. Stk. udtaler, at »store Annoncer, Lister o. lign. maa ikke udføres af særlige Folk udenfor de i Overskudsbetalingen deltagende Haandsættere«.

Det indklagede Aktieselskab har herimod paaberaabt sig, at den anførte Bestemmelse *udelukkende* tager Sigte paa, at Firmaet ikke — som det før Overenskomsten havde været Tilfældet — maatte ansætte »særlig faste« Sættere til at udføre de store og mere fordelagtige Annoncer, men at disse skulde fordeles mellem de i Overskudet deltagende Haandsættere. Typograf-Forbundet har vel indrømmet, at et saadant Forhold med en særlig »Svinestegsmand« blev ophævet ved den paagældende Bestemmelse, men hævdet, at denne *tillige* tog Sigte paa at bevare det øvrige Forhold med Hensyn til Fordelene.

Dette har Forbundet imidlertid ikke godtgjort, og Retten finder da, at Bestemmelsen saavel i Følge dens Plads som dens naturlige Mening maa forstaas, som af det indklagede Aktieselskab hævdet, og at dette derfor under denne Del af Sagen maa frifindes for Forbundets Tiltale.

Herefter dømmer Retten:

A/S »Politiken« skal betale den under Sagen ommeldte stereotyperede Annonce som kompres Petit. Iøvrigt frifindes det for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Mistænkeliggørelse.

JOHAN GERDT fra Aalborg har i Nr. 8 af *Typ.-Tid.* fra et i egen Indbildning meget ophøjet Stade skrevet en meget opstyltet — for ikke at sige meget haanende — Artikel mod de Kolleger, der tillader sig at have en Mening, naar vore Love skal omkalfatres og Medlemmernes Indflydelse skal beskæres paa alle Omraader — mod dem, som mener, at det er det sundeste for Organisationens Trivsel, at Magten og Ansvaret bliver hos samtlige Medlemmer og ikke hos de faa, som nu en Gang er komne til at staa som Ledere. Det er dog ikke alene disse Kolleger, der er Genstand for Hr. Gerdts Haan. Ogsaa alle dem, som af en eller anden Grund holder sig passive ved Afstemningerne, faar et Svip af Svøben — de er dovne, de *gider* ikke stemme. Tilbage bliver kun et lille Mindretal af trofaste, der efter Johan Gerdts Mening er de eneste sande, ægte og af praktisk Sans og sund Fornuft besjælede Medlemmer. Vi andre er bare Rumlere og Mistænkeliggørere!

Hvad er Mistænkeliggørelse? Véd Joh. Gerdt det? Er det Mistænkeliggørelse at fremdrage Kendsgerninger? Andet har vi »Rumlere« ikke gjort. Er det ikke en Kendsgerning, at Styrelsen vilde fratage Medlemmerne Retten til at vælge Redaktør for selv at kunne faa Lov til at bestemme, hvad dette Organ skulde indeholde? Er det ikke en Kendsgerning, at Afdelingerne skulde berøves Retten til at *forlange* en Artikel optaget i Fagbladet? Er det ikke en Kendsgerning, at Medlemmerne skulde berøves Retten til *direkte* at vælge Formand eller Forretningsfører? Og er det endelig ikke en Kendsgerning, at Medlemmerne — til stor Glæde for Joh. Gerdt — saa godt som *har* mistet Retten til at stemme om de Vilkaar, hvorunder de skal arbejde i Fremtiden?

Det er disse Kendsgerninger, vi har peget paa, det er dette Medbestemmelsesrøveri, vi har protesteret imod — og saa er vi Mistænkeliggørere!

Nej, Hr. Gerdt! *Det* er ikke Mistænkeliggørelse i Følge dansk Sprogbrug. Men at beskylde anderledes tænkende Kolleger for, at deres Opposition kun bunder i at *de selv vil til Fadet* — se, det er Mistænkeliggørelse af reneste Vand. Thi *der* mangler Beviset.

— — — »Hvor var de henne alle de gæve Kæmper for »Retten«, da man tog den Medbestemmelsesret, alle Medlemmerne hidtil havde haft til direkte at stemme i Henhold til § 45 (Afstemning om Løntarifer), og en Ret, de allermindst vilde af med«, skriver Johan G. Og han føjer til: »Da tog man praktiske Hensyn og lod Talemaaderne fare«.

Lad os sé lidt paa disse praktiske Hensyn.

Delegeretmødet er efter min Mening et Sted, over hvis Indgang der burde staa som Motto: *De mere kloge narrer de mindre kloge.* Husker Johan Gerdt ikke, at da Forbundsstyrelsen havde faaet sin første Dukkert paa Spørgsmaalet om Redaktørstillingen, saa skulde der pludselig — midt i Punkt 5 paa Dagsordenen — stoppes op og vælges Udvalg. Den sidste Halvdel af dette Punkt skulde slaas sammen med »Lovændringer« og henvises til Udvalg. Ellers vilde det være bleven slaaet ned — men et Udvalg, det er saadan en rar Ting, *der* kan man sidde og snakke sig til Rette og blive enige om Tingene, og det blev man. Man blev enige om alt — *desværre!* Thi da Enighed var opnaaet i Udvalget, var Delegeretmødets Betydning faktisk hørt op.

Naar man erindrer, med hvilken Hast en saadan Udvalgs-Indstilling bliver læst op, naar man erindrer Dirigentens monotone: »Paragraf den og den indstiller Udvalget til Vedtagelse (eller Forkastelse) — er

der nogen, der har noget at indvende, ellers betragter vi den som vedtaget — den *er* vedtaget«, og naar man tager i Betragtning Udvalgets Enstemmighed, trods afvigende Meninger, saa vil man nok give mig Ret i, at al Opposition og Tagen til Orde herimod vilde være ganske omsonst — det vilde være spildte Ord paa Balle-Lars.

Det er de Delegeredes Tavshed her, Johan Gerdt udlægger som *praktiske Hensyn.*

Og han nævner i sin Artikel Ordet *Gift.* Jeg skal sige, at vor Organisation ved sidste Delegeretmøde fik en saa stærk Dosis af denne Vare, at det vil tage lang Tid at fjerne Virkningerne deraf, om det overhovedet lader sig gøre.

»Paa Knæ for Folkemajestæten«. skriver J. G. *ironisk.* Sære Tanker kommer frem i én, naar man læser sligt, skrevet med en Arbejders Haand. Man kommer uvilkaarlig til at tænke paa den Tid, da Estrup og hans Fæller huserede her i Landet og haanede Folkets Flertal og brød sig fejl om dets Mening.

— — — Nu er Johan Gerdt altsaa valgt ind i Forbundsstyrelsen. Men derind burde han aldrig være kommen. En Kollega, som kan udtale, at han vilde anbefale en Mand til en Tillidspost indenfor vor Forening med den Motivering, at »ham syntes Københavnerne ikke at nære absolut Hengivenhed for — han var sikkert derfor den bedste« —, en Mand, der tager sine Standpunkter til en Sag, alt eftersom det er Københavnere eller Provinsianere, der fremsætter den, han hører ikke hjemme i Styrelsen for en Sammenslutning af *danske* Arbejdere, af *Danmarks* Typografer.

Og faa var de Taarer, der vilde rinde, om han var gaaet i »Tøjkassen«.

Køge, den 1. Marts 1909. FR. NIELSEN.

Blokaden af Holstebro Avis hævet.

MELLEM Udgiveren af *Holstebro Avis* Redaktør A. WELSCH, og Dansk Typograf-Forbund er Dags Dato afsluttet følgende Overenskomst:

Udgiveren af *Holstebro Avis* forpligter sig til:

1. Straks at fjærne en af de kvindelige Lærlinge fra Trykkeriet og antage en organiseret Typograf;

2. atter 1. April d. A. at fjærne en af de kvindelige Lærlinge og antage en Typograf, saaledes at Lærlingeantallet er i Overensstemmelse med Tarifen (4 Typografer — 3 Lærlinge);

3. samt iøvrigt at opfylde Bestemmelserne i Typografernes Minimaltarif.

Dansk Typograf-Forbund forpligter sig til at hæve den af ovennævnte Forbund iværksatte Blokade af *Holstebro Avis* samt iøvrigt at overholde Tarifen.

De to for Tiden i *Holstebro Avis'* Trykkeri arbejdende Typografer optages som Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund.

Holstebro, 16. Marts 1909.

For Dansk Typ.-Forb.: THORV. SØRENSEN.

For Holstebro Avis: A. WELSCH.

Holstebro Avis, der har været blokeret siden Lønbevægelsen i 1895, er derefter atter aaben for Tilgang af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer. Den unge Holstebroafdeling og dens Formand fortjener Tak, fordi det saa hurtig efter Afdelingens Oprettelse er lykkedes at skabe tarifmæssige Tilstande.

En Frokost.

Da Hr. F. K. MADSEN forlod Redaktørposten, opstod den Tanke at afholde en lille Fest for ham som Tak for hans mangeaarige Arbejde i vor Organisations Tjeneste. Der er jo imidlertid ogsaa andre Kolleger, som enten har eller i en nær Fremtid vil forlade vor Organisations Ledelse, navnlig paa Grund af den paa Delegeretmødet vedtagne Indskrænkning af Styrelsesmedlemmernes Antal, og Fællesstyrelserne har derfor ment, at man samtidig burde sige dem Tak for deres Arbejde.

Festen vil sandsynligvis blive afholdt en af Paaskedagene, men noget Program for Festen, eller hvor den skal afholdes, kan naturligvis ikke fastsættes, før man véd, hvor mange der vil deltage i denne. Betalingen vil dog blive ca. 3 Kr. pr. Kuvert.

De Kolleger (saavel mandlige som kvindelige Medlemmer), der ønsker at deltage i denne Fest, anmodes derfor om **senest den 4. April** at anmelde deres Deltagelse enten til Hr. VIGGO CHRISTENSEN paa Forbundskontoret eller til Festudvalgets Medlemmer: Fru GRAM PETERSEN, Græbes Bogtrykkeri, VILHELM JENSEN, Triers Bogtrykkeri, og H. C. JØRGENSEN, Politikens Sætteri. Tegningen er bindende.

Paa Festudvalgets Vegne
H. C. JØRGENSEN.

Hr. Carl Nielsen!

DET er ikke behageligt midt i en travl Valgperiode at beskæftige sig med personligt Kævl. Fagfællerne Landet over interesserer sig temmelig sikkert heller ikke herfor. Naar jeg alligevel drister mig til at lægge Beslag paa Plads i *Typ.-Tid.* er Aarsagen den, at Hr. Nielsen ved hele sin Optræden og de ufine Midler, han benyttede, lagde den anden Tarifkommission de fleste Hindringer i Vejen for at skabe nogle Forbedringer. Hr. Nielsen fremkom ved Møderne i »Boulanger« og i Rømersgade med Udtalelser om, »at hvis vi forkastede den første Kommissions Arbejde, vilde vi ikke modtage **en Øre i Understøttelse fra De Samv.**«, samt »at selv om vi forkastede det første Udkast, vilde vi ikke opnaa **den ringeste Forbedring**« osv. af samme Tønde. For at disse hans Orakelsprog skulde staa ved Magt, fortsatte han i samme Dur ved Mødet i Tivoli. Disse Udtalelsers skadelige Indflydelse behøves vel næppe at paapeges.

Jens Busk udtalte en Gang: A' benægter Fakta. Hr. Nielsen hylder nok samme Princip. Her vil jeg dog fraraade Hr. N. at anvende dette System, da jeg har en Artikel liggende, der er underskrevet af hans nuværende Allierede, Hr. P. Lauritzen. Heri udtales der nemlig en skarp Misbilligelse af Hr. Nielsens Optræden.

At Deres og Hr. Lauritzens Udtalelser paa Generalforsamlingen næppe kunde opfattes anderledes, end at selv om d'Hrr. havde stemt for den famøse Paragraf, saa havde de dog været saa »kloge« at forudsé, at den nok vlde blive forbedret paa Delegeretmødet, og at de jo ogsaa havde stemt for denne »Forbedring«, som Hr. Hvidtfeldt jo nu faar hele Æren for. At d'Hrr.s Standpunkt i denne Sag ikke vandt stor Sympati, sés bedst af, at en saa besindig Kollega som Chr. Clausen fandt Anledning til at udtale sin Misbilligelse af denne «Forbedring«.

At De har benyttet de af mig citerede Udtalelser imod Hr. Kiefer fastholder jeg, saa meget mere som jeg ikke forud havde den ringeste Anelse om, at Hr. K. skulde tale om Otte-Timers-Dagen.

At Forhandlingsprotokollen ikke kan indeholde alt, hvad der blev sagt i et Møde fra Kl. 10 om Formiddagen til Kl. 2—3 om Morgenen, er ret naturligt, og at disse Udtalelser maaske heller ikke ere medtagne, kan derfor godt tænkes, saa meget mere som de faldt ret uparlamentarisk, som de sidste Udtalelser paa Mødet.

Naar De benytter Citater af Hr. Clausen i det af mig nævnte Forbundsstyrelsesmøde, havde det vel været fuldt saa korrekt i Stedet for de benyttede Prikker at have medtaget de Udtalelser, De gav Deres Tilslutning, nemlig: »At Clausen saa godt kunde forstaa Provinskollegernes Standpunkt om **ikke** at slutte sig til Kravet om Otte-Timers-Dagen«. Et Citat af Deres egne smukke Udtalelser til **Fordel** herfor, havde sét smukkere ud, men heraf findes maaske ogsaa kun Prikker, og De har maaske selv »glemt«, hvad De har sagt.

At jeg paa Generalforsamlingen skulde have paastaaet, at Deres »Omvendelse« fandt Sted kort forud for det store Møde i Larsens Lokale passer jo slet ikke. Jeg har nemlig skrevet, at Forbundets Formand i Aarhus stillede en Resolution, der støttede Københavns Krav om Otte-Timers-Dagen. Tillægge Dem en saadan Formastelighed, at De skulde have talt og stemt imod en Resolution af Forbundets Formand, kunde aldrig falde mig ind. Jeg erindrer nemlig aldrig, at De har tilladt Dem en saadan Dristighed som at gaa imod Forbundets Formand. P. BERENDT.

Velkomst-Gildet

for de udlærte i Tidsrummet fra 1. Februar 1908 til 1. April 1909 afholdes *Søndag den 4. April Kl.* 7 Aften i Festsalen, Rømersgade 22, med tilstødende Restaurationslokaler.

Samtlige i ovennævnte Tidsrum udlærte Sættere, Trykkere og Paalæggersker samt de i Organisationen nyindmeldte Hjælpearbejdere er den københavnske Afdelings Gæster, og kan fra Lørdag den 27. ds. *gratis* afhente Adgangskort paa Forbundskontoret.

Alle andre Medlemmer af Forbundet kan fra samme Dag løse Adgangskort til hele Festen à 1 Kr.

Festen vil i Aar blive afholdt paa omtrent samme Maade som i Fjor. Deltagerne samles først til en lille mere alvorlig Festlighed, hvor der vil blive afsunget et Par Sange, og hvor Forbundets Forretningsfører P. Hvidtfeldt vil byde de unge velkomne i Organisationen.

Derefter bliver der et lille Punschesold (Afholdsfolk kan faa andre Drikkevarer serveret), hvor der vil blive holdt forskellige Taler og afsunget Sange. Sluttelig en lille Dans og iøvrigt gemytligt Samvær.

Det forventes, at saavel Gutenbergkoret som Typ. Sangforening som sædvanlig beredvillig vil yde Assistance.

Kollegerne bedes i saa stort Tal som muligt slutte sig til Festen.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt Generalforsamling den 29. Januar. Dirigent Fru ALFRIDA PETERSEN. Sekretær Fru A. GRAM PETERSEN.

Frk. CRONE aflagde Beretning fra Delegeretmødet. Om Udmeldelsen af De samv. Fagforbund var der ført en lang og til Tider ret livlig Debat. Ved Afstemningen blev Resultatet, at 103 stemte imod Udmeldelsen, 20 for. Diskussionen om Ny typ. Forening resulterede i, at det vedtoges, at den fra 1. April skulde ophøre at være selvstændig Forening og slutte sig til Sætterafdelingen. Med Hensyn til *Typ.-Tid.* vedtoges det at blive ved den gamle Ordning, at vælge en selvstændig Redaktør. Man vedtog at opsige Provinstarifen. Til Lovændringerne havde vi indsendt et Forslag om to Repræsentanter i Forbundsstyrelsen; dette blev forkastet. Det blev vedtaget kun at have én Lokalstyrelse i København, som i Fællesskab tager Beslutninger i Sager de tre Brancher vedrørende. Denne Styrelse skal bestaa af 5 Sættere, 3 Trykkere og 3 Kvinder. Arbejdsløshedskassen kunde vi ønsket fri for Klassesystem; men vi kunde ikke forandre noget derved, da vi ikke kunde gaa med til at forringe vor Understøttelse. Der ytredes paa Mødet Ønske om at faa organiseret Kvinderne i Provinserne og at faa en Tarif for mandlige Hjælpearbejdere.

Der fremkom Forslag om at støtte de Arbejdsløse af vor Kasse med 100 Kr.; dette vedtoges.

Opstilling af Kandidater til Forbundsstyrelsen: Fru GRAM PETERSEN og Fru ALFRIDA PETERSEN blev foreslaaet.

Eventuelt. Fru ALFRIDA PETERSEN foreslog, at vi holdt en lille selskabelig Sammenkomst for at faa realiseret de Sager, vi havde liggende. Man vedtog at lade det forrige Festudvalg arrangere en saadan Fest. GRAM PETERSEN.

De københavnske Afdelingers Fælles-Generalforsamling

den 14. Februar. Dirigent: VILH. WARTENBERG. Sekretær: JULIUS SCHRØDER.

1. Beretning om Virksomheden. VIGGO CHRISTENSEN gav Beretning om Virksomheden, som han mente at kunne gøre kortfattet, da der i de resp. Afdelinger alt tidligere var aflagt Beretning. Berørte forskellige Spørgsmaal, som havde været omtalt i *Typ.-Tid.* Meddelte, at Ny typ. Forening havde vedtaget at yde 75 Kr. som sin Andel i Frokosten for de Delegerede. — BJARNØ rettede en Forespørgsel ang. Styrelsens Optræden i et specielt Sygetilfælde. — VIGGO CHRISTENSEN godtgjorde, at Styrelsen i det omtalte Tilfælde var optraadt saa humant som muligt. — NORLAND udtalte sin Glæde over de til Maskinsætterne udsendte Spørgeskemaer. Der var sikkert adskillige Forhold, der trængte til en nærmere Undersøgelse. — VIGGO CHRISTENSEN haabede, at Maskinsætterne vilde omfatte de udsendte Skemaer med den fornødne Interesse. — Beretningen godkendtes énstemmigt.

2. Regnskabet. LAUR. JENSEN forelagde dette, der balancerede med Kr. 82,906.41. Den Del af Regnskabet, som vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 29,010.25. Medlemsindtægten har til Arbejdsløshedskasserne og Reservefonden været Kr. 14,103.80 og til Syge- og Begravelseskasserne Kr. 13,674.20; tilbagebetalt Laan Kr. 10.00; andre Indtægter Kr. 222.25; Tilskud fra Hovedkassen Kr. 1000.00. Udgifterne fordeler sig saaledes: Til Rejsende er for 222 Dage betalt Kr. 277.50; i Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 6963.75 (mod Kr. 4765.25 i forrige Kvartal); Reservefondsunderst. Kr. 144.00; Rejselaan Kr. 59.00; Syge- og Hjælpekassen har udredet Kr. 9889.50 (mod Kr. 8261.27 i forrige Kvartal); Begravelseskassen Kr. 674.00 (mod Kr. 450.00 i forrige Kvartal); Administrationsbidraget er Kr. 1409.84. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 9592.66. Privatkasserne begyndte Kvartalet med en samlet Beholdning af Kr. 47,486.01 og sluttede med Kr. 47,527.76. Fremgangen har saaledes kun været Kr. 41.75, idet det særlige Fond har haft en Merudgift af Kr. 493.60. — Regnskabet godkendtes énstemmigt.

3. Opstilling til Valg af Formand og Kasserer for den københavnske Afdeling. Det vedtoges énstemmigt at opstille VIGGO CHRISTENSEN til Formand og LAUR. JENSEN til Kasserer.

VIGGO CHRISTENSEN meddelte, at han paa et Møde af Repræsentanter for de københavnske Vælgerforeninger samt Fagorganisationerne var foreslaaet som Kandidat ved de forestaaende Borgerrepræsentantvalg, men havde taget det Forbehold først at ville spørge Kollegerne om deres Mening herom og bad Forsamlingen udtale sig. — Efter en længere Diskussion sluttede Generalforsamlingen sig énstemmigt til Viggo Christensens Kandidatur.

4. Opstilling til Valg af Revisorer. H. C. Hansen ønskede ikke at modtage Genvalg. Det vedtoges at opstille: ANTON ANDERSEN (*Politiken*), FR. HJORTH (Bording), ALB. MICHELSEN (Bording), EDVARD NIELSEN (Nielsen & Lydiche), CARL CHRISTOFFERSEN (Mayland) og A. BJARNØ (*Kristeligt Dagblad*).

5. Nedsættelse af et Lovudvalg. Det vedtoges at vælge en Repræsentant fra hver Afdeling til at supplere et af Styrelserne nedsat Udvalg til Revision af Lokalafdelingens Love. Hertil valgtes: EDV. SAMUELSEN, CARL CHRISTOFFERSEN og Frk. ASTRID HANSEN.

6. Eventuelt. JUL. SAMUELSEN ankede over en Notits, som Redaktøren havde optaget i *Typ.-Tid.*, samt over, at denne havde nægtet at optage en Artikel, som han havde indsendt; meddelte, at det ikke var ham, der stod som Underskriver paa et Cirkulære angaaende Forbundsstyrelsesvalget og foreslog Generalforsamlingens Sanktion til Indsendelsen af et Dementi, som han selv vilde affatte. — Efter nogen Diskussion paaviste JUL. SCHRØDER Inkonsekvensen ved samtidig at kritisere Optagelsen af en Notits og under Paaskud af, at der forelaa en Krænkelse af Ytringsfriheden, anke over Nægtelsen af en anden Artikels Optagelse. Naar Samuelsens Artikel var sendt tilbage, var det, fordi den efter Redaktørens Mening ikke hørte hjemme i *Typ.-Tid.* Dementiet vilde blive optaget, hvis det var holdt indenfor Sømmelighedens Grænser. — Samuelsens Forslag forkastedes.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholdt Mandag den 1. Marts ordinær Generalforsamling med 9 Punkter paa Dagsordenen. Til Dirigent valgtes ALB. MICHELSEN, Sekretær J. LARSEN.

Punkt 1. FORMANDEN aflagde Beretning, omtalte Lock-out'en og Bladstrejken, Delegeretmødets Stilling til de Samvirkende samt Delegeretmødets øvrige Beslutninger. Vi stod nu overfor en stor Lock-out, og det var tvivlsomt, om han med de foreliggende Oplysninger vilde være med at tvinge Skotøjsarbejderne i Arbejde. Redegjorde om de kollektive Aftalers Vedtagelse og Betydningen deraf. Omtalte et Par mindre Sager, der var løst tilfredsstillende. Arbejdsløsheden var blevet større for Trykkerne, Taleren mente, det skyldtes de mange udlærte fra Fyrtøjerne. Paapegede Faren fra de indvandrende Sætter-Trykkere fra Provinserne, et Forhold vi maatte se at faa ordnet, da det var i Strid med Tarifen. — CH. PETERSEN troede ikke, man maatte have Sætter-Trykkere, hvilket ellers kunde betale sig for hans Virksomhed, beklagede, at de Samvirkende ikke var kommet til alm. Afstemning, fandt Paragrafen om de kollektive Aftaler uheldig, anbefalede at støtte Skotøjsarbejderne og stillede en Resolution i Retning af at paalægge vore Repræsentanter at gøre det samme. Da man ikke paa Sagens nuværende Stadium kunde overse Situationen, og for ikke at foregribe Begivenhedernes Gang, blev Resolutionen ikke vedtaget. Derimod udtalte saavel FORMANDEN som flere andre Talere deres Sympati med Skomagerne i den Kamp, der fra Arbejdsgivernes Side var dem paatvunget.

2. FORMANDEN gennemgik Regnskabet og med Anbefaling af Revisor ALB. MICHELSEN gaves Decharge.

3. Andragende. Bevilgedes.

4. Beretning fra Kontrahentmøderne og Bryggeriet »Stjernen« aflagdes af K. KIEFER. Beretningen godkendtes.

5. Lovene. FORMANDEN meddelte, at vi maatte bringe vore Love i Overensstemmelse med Forbundslovene; i det nedsatte Udvalg herom var CARL CHRISTOFFERSEN indvalgt for Trykkerne. Til Efterretning.

6. Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer. ALB. MICHELSEN foreslog, at vi ikke valgte de samme til Forbundsstyrelsen som til Lokalstyrelsen. Opstillede blev: K. KIEFER, ALB. SØRENSEN, P. CHRISTIANSEN og CARL CHRISTOFFERSEN.

7. Opstilling til Valg af Formand: LAUR. JENSEN, og 2 Styrere samt Suppleanter til Lokalstyrelsen: WILH. JENSEN, CARL HANSEN, P. CHRISTIANSEN og HANS OLSEN.

8. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til »Stjernen«: K. KIEFER.

9. Eventuelt. FORMANDEN udtalte, at for Fremtiden skulde vi arbejde paa at Fællesgeneralforsamlingerne blev bedre besøgt af Trykkerne, da Afgørelserne for alle Afdelingssager blev afgjorte der. Ønskede at Trykkerne kom mere sammen f. Eks. ved Diskussionsmøder saavel af faglig som politisk Art; ogsaa ved Sammenkomster lærte vi hverandre bedre at kende.

ALB. MICHELSEN stillede Forslag om Tilskud til en Sommerudflugt for Trykkere; henvistes til Styrelsen. J. L.

Landbrugslotteriet gør opmærksom paa, at Lotteriet trækkes fra 4de Serie efter en ny Gevinstplan. Alle Gevinster paa 10—15—20 Kr. er forhøjede til 15—20—25 Kr. Den samlede Gevinstsum er forøget til en Værdi af *1 Million, 132,670 Kr.*, medens Lodsedlens Pris er uforandret. Den ny Plan med Gevinstfordeling kan erholdes hos alle Kollektører.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (7. og 8. Liste): L. Laursen Kr. 1.90; Nationalbankens Seddeltr. 16.60; Carl Lunds Bogtr. 5.00; Philipsen & Co.s kvdl. 6.15; Hannover 17.15; W. J. Christensen 1.70; L. P. 1.00; Forbundskontoret 10.00; Schultz' kvdl. 400; do. Trykkere 15.00; do. Sættere 44.75; Rigmor Rasmussen 0.20; Gyldendal 23.70; Langkjær 4.30; Kr. Dagblad 17.25; Eksprestr. 3.25; Winther; 8.10; P. Petersen 20.50; Social-Demokraten 43.25; Aug. Andersen 2.84; Bærentzen 9.00; Kanstrup 0.50; Rasmussen & Olsen 2.00; Christreu 7.55; Kihl 10.70; Centraltr. 20.75; Luno 26.50; Aage Jørgensen 7.00; Harald Jensen 3.40; Citytr. 3.55; Good Templar Tr. 6.45; Bagge 28.95; Hertz 9.65; Vilh. Hansen (7.—8.) 3.36; Ferslev (7.—8.) 4.80; Henningsen 3.20; Rigsdagen 12.90; Trier 13.20; Nationaltrykkeriet 11.30; A. Thomsen 0.25; Weiss 3.40; Knudtzon 14.40; Mohr & Co. 1.20; Bjørnbak 1.20; Chr. Christensen 5.00; O. C. Olsen 42.00; Hafnia 4.95; Provinsbl. Andelsselskab 10.20; Bøhm 4.26; Ugens Nyheder 3.00; Skou & Madsen 4.50; B. Nielsen 1.25; C. C. Petersen 5.30; S. B. Svendsen 2.05; P. Andersen 8.30; Græbe 17.10; Rom 4.00; Vort Land 27.25; Elisabeth Malvig 0.20; J. Knud-

sen 0.60; S. L. Møller 13.20; Axelholm 14.15; H. Meyer 11.55; Nationaltid. 65.30; Truelsens kvdl. 1.00; Søborg 6.70; Qvist 10.95; Fjeldsøe 5.70; Mayland 2.60; Nielsen & Lydiche 23.00; Aller (6.—7. Bidr.) Sætteriet 10.25, Trykkeriet 12.25, Galvano 3.00, Hjælpearb. 2.55, de kvdl. 2 70, Kontoret 8.30, ialt 39.05; Hohlenberg 6.20; Truelsens Sættere 8.55; I. Cohen 17.35; Thiele 11.70; Aamodt 5.80; P. A. Nielsen 1.70; Dansk Papirvarefabrik 9.20; Det gr. Institut 14.25; Bording (6.—9.) 48.10; Sivertsen 0.60; Cato 5.35; Missionstrykkeriet 25.20; tils. Kr. 939 01. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **4105.60.**

København, den 23. Marts 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Dr. H. TRIERS Træffetid paa Søn- og Helligdage ændres til 8—8½ (tidl. 12—12½). Om Hverdagen er Tiden som hidtil 12—1.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Holger Petersen, tidl. Medl. (Chr. Christensen). Trykkerafdel.: Hans Chr. Hansen, udl. 15/8 09 i Gr. Inst. (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Olga Hansen, udl. 5/8 09 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Sygeafdel.: Sætterlærling Johannes Andersen (Herdahl). Trykkerlærl. Viggo Jensen. 915, Sætter Lunds Hustru Ingeborg.

Aalborg, Paalæggerske Mathilde Jensen (Aalborg Amtstid.). Aarhus (Tranebjerg), Christian Westergaard, udl. 1. April hos P. Laursen, Tranebjerg, og Paalæggerske Alma Jensen (De foren. Bogtr.). Skanderb., Harry Isaksen, udl. 1. April i Bernh. Larsens Bogtrykkeri. Viborg, Viggo Jacobsen, udl. 1. Marts paa Folkebladet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2413 (2733), Vald. Schwein fra Lyngby (arbl.). 2244 (2598), Marius Merkel fra Hillerød (arbl.).

Aarhus, 2228, E. C. E. Piculell (De foren. Bogtr.) og 2537, Th. J. Bonde (arbl.). Esbjerg, 2020, S. A. Berg (syg). Holstebro, 1677, Lars Larsen (Dagbladet). Nykøb. F., 2171, Corn. Hansen (arbl.). Næstved, 2551, H. P. J. R. Jensen og 1734, Joh. L. Christiansen (begge Næstv. Tid.), 454, Hans Chr. E. Hansen (Venstrebl.), 2014, Niels Jensen (Socialb.). Odense, 1915, Anders Thor Hansen (arbl.). Roskilde, 2261. Andr. Carlsen (Tidenden). Slagelse, 2146, K. E. Lund (Eksprestr.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2562 (2643), Thorvald B. Petersen til Kolding i Pl. 2375 (2734), Aage Hj. Naaby til Holbæk i Pl. Trykkerafdel.: 2228 (1795), Einer Piculell til Aarhus i Pl.

Aalborg, 8828 (svensk), Verner Rosander paa Rejse. Aarhus, 2537, Th. J. Bonde til Ringkøbing i Pl. Assens, 1915, A. Thor Hansen til Odense (arbl.). Hillerød, 2244, Marius Merkel til Kbhvn. (arbl.). Holstebro (Struer), 2329, Vald. Sejersen til Randers i Pl. og 1700, Marius Nielsen til Assens i Pl. Nykøbing M., 2020, Søren Anton J. Berg til Esbjerg (syg). Silkeborg, 1721, Vilh. Date til Kallundborg i Pl. Svendborg, 1487, Marius Jul. Hansen til Kolding i Pl.

Udmeldte.

København: Sætterafdel.: 24, J. P. Sydow (overg. til anden Livsst.).

Aalborg, 904, Jens Charles Jensen (Poseklister). Helsingør, 1914, Niels Chr. Jensen (Sergent). Vejle, Bogtr. N. G. Feltendahl.

Udslettede.

Aarhus, Hjælpearbejderne 2440, Emma Block og Sofie Rüsz (begge anden Livsst.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Fredag Kl. 9 Fællesprøve i den lille Sal.
Lørdag Kl. 9 sædvanlig Sangøvelse.
Karnevalsbilletter bedes opgjort. (11)

GUTENBERG-KORET

Lørdag Kl. 8½ Sangøvelse. Billetregnskabet opgøres. Forskellige Meddelelser foreligger. (4f)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Det meddeles herved, at der afholdes Medlemsmøde Fredag den 2. April, Kl. 8½ i Pilestræde 51 (Caféen). Da vigtige Sager foreligger, bedes alle Trykkeriarb. i København give Møde. Indmeldelse kan finde Sted.

STYRELSEN.

T. C. C. *Generalforsamling* Søndag d. 17. April. Styrelsen bedes møde Søndag Kl. 10 præcis.

Billetterne fra Karnevalet bedes opgjort senest Lørdag den 27. ds. (3)

ANNONCER

En Typograf søger Plads straks i større Købstad, helst Jylland. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker (56)

(helst Provinsianer) kan blive Kompagnon i et Trykkeri her i Byen. I Mangel heraf kan fast Plads faas. Billet mrkt. »453« modtager Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38.

En yngre Sætter-Trykker,

helst fra Provinsen og Afholdsmand, kan faa varig Plads straks eller i Løbet af den nærmeste Tid i et mindre Provinsbogtrykkeri. Ugeløn 25—26 Kr. Billet mrkt. »58« indl. snarest paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

dygtig og paalidelig, selvstændig arbejdende, kendt med alt forefaldende, søger Plads til 1. Maj eller før.

(52) Typograf E. NIELSEN, Struer.

Paa en god Plads

med rige Muligheder er et mindre Trykkeri med helt nyt Skriftmateriale og en kun meget lidt brugt, stor Digeltrykpresse til Salg paa meget billige Vilkaar.

Der kan ligeledes med Held startes et mindre Bladforetagende.

Billet mrkt. »Trykkeri 51« indlægges paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

En Forbundter

ønsker Plads straks. Billet mrkt. »H. N. 49« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

Et ungt Menneske (Trykker), som rejser til Udlandet, søger Ledsagelse af en ligestillet. Henvendelse PETERSEN, *Valby Langgade 10, 3.* (61)

Til L. H. Axen
henligger et Brev hos Typ. SØREN JENSEN, Svendborg.

Bogtrykker til Hefter søges.
Billig til Salg, ogsaa Ratebetaling, er en **brugt Fodpresse, ogsaa til Motor,**
(60) *H. P. A. Høyer, Sofievej 3.*

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaier ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Landbrugslotteriet.

Efter den nye Gevinstplan fordeles i 6 Klasser

Gevinster til Værdi 1 Million 132,670 Kroner.

Lotteriet trækkes d. 14. og 15. April. (57)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 2. APRIL 1909 XXXVI AARGANG

Til Medlemmerne paa de københavnske Trykkerier.

I Fredags foretoges den 10. Ugeindsamling til Fordel for Landsindsamlingen til de arbejdsløse, og dermed var naaet det første Maal, vi havde sat os.

Da Nøden imidlertid endnu hærger lige stærkt blandt vore Kammerater i andre Fag, **opfordrer vi indstændig Kollegerne til endnu et Stykke Tid at fortsætte Indsamlingen.**

Det bør være en Æressag endnu en Tid at gennemføre den frivillige Skala for Betalingen. AFDELINGSSTYRELSERNE.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 27. Marts 1909 blev i Sag Nr. $^{1}/_{1909}$: *A/S Dagbladet Politiken* mod *Dansk Typograf-Forbund* afsagt følgende Dom:

I Henhold til Tarifens § 41, 3. Stk., har A/S Dagbladet »Politiken« forlangt af sine Haandsættere, at de skal udføre Rettelser af alle Annoncer paa Timebetaling. Dette har de nægtet under Paaberaabelse af, at den anførte Bestemmelse herom i Tarifen kun omfatter Annoncer paa over 50 Linjer, medens Annoncer paa 50 Linjer eller derunder — ligesom Forholdet var efter § 3, 2. Stk., i den tidligere Tarif for Dagbladssættere — skal beregnes til fuld Betaling. Firmaet har protesteret mod Rigtigheden af denne Opfattelse, idet den tidligere Tarifs Bestemmelse om, at: »Staaende Sats, der maa ombrydes eller korrigeres, for hver Gang den bruges, regnes til fuld Betaling. Herfra undtages dog Annoncer paa over 50 Linjer, der beregnes efter Timebetaling« — efter dets Formening i den nugældende Tarif har faaet den lige modsatte Affattelse, nemlig: »Staaende Sats, der maa ombrydes eller korrigeres, udføres paa Timebetaling, deri indbefattet Annoncer over 50 Linjer«. Firmaet har derfor under 18. December f. A. reserveret sin Ret til, saafremt Voldgiftsretten maatte give det Medhold, fra nævnte Dato gennem Overskudsbetalingen at kræve det saaledes for meget erlagte Beløb tilbage, hvorimod Forbundet har paastaaet Sætterne frifundet.

Den ommeldte Bestemmelse i Tarifens § 41, 3. Stk., maa nu erkendes ikke at være helt klar, og det er gennem en Række Afhøringer af Medlemmer af de to sidste Tarifkommissioner, som er foregaaet for Retten, ikke lykkedes denne at faa fastslaaet en bestemt Mening, som man fra begge Sider kan siges at have været enig om at tillægge Bestemmelsen. Under disse Omstændigheder maa man være henvist til at gaa efter selve Bestemmelsens Ordlyd. Retten finder da, at Ordene »deri indbefattet Annoncer over 50 Linjer«, som ogsaa Firmaet selv erkender efter dets Forstaaelse bliver overflødige, kun faar naturlig Mening, naar Annoncer af mindre Omfang undtages, saa at disse, hvis de ombrydes eller korrigeres, stadig ligesom efter den tidligere Tarif maa regnes til fuld Betaling, og at der derfor maa gives Typograf-Forbundet Medhold i dets Frifindelsespaastand.

Herefter dømmer Retten:

Dansk Typograf-Forbund frifindes for A/S Dagbladet »Politiken«s Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Den typ. Forening, Den typ. Trykkerforening og De kv. Trykkeriarbejderes Fagforening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 18. April 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Forslag fra Udvalget til Love for Afdelingen. 2. Spørgsmaalet om Erstatning for de første 6 Dages Arbejdsløshed. 3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse, og Metoden for en saadan Forøgelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Vor Reservefond.

DET brutale Overgreb Arbejdsgiverforeningen rettede imod vor Organisation i Sommer er jo endnu i frisk Erindring. At man paa Trods af bestaaende Tarif-Overenskomster og paa Trods af, at der ikke indenfor vore Rammer herskede nogen dybere Uoverensstemmelse imellem vore Arbejdsgivere og os, alligevel ganske rolig smed os paa Gaden, maa sikkert have vakt selv de mest Ligegyldige til Eftertanke.

Man maa absolut spørge sig selv om, hvad der er Aarsag til disse stadige Lock-out- Trusler fra Arbejdsgivernes Forretningsudvalgs Side.

Svaret herpaa ligger snublende nær. D'Hr. i Toppen, Arbejdsgivernes Forretningsudvalg, samler paa **Resultater** for at kunne bevise det nyttige og retfærdige i deres brutale Overgreb paa Arbejderne. Kun paa den Maade er d'Hr. i Stand til at kneble de enkelte Røster, der hæver sig imod dem fra de mere humant tænkende Arbejdsgivere.

Og hvad er Aarsagen til, at d'Hr. stadig tør vedblive at fortsætte paa samme Maade.

Der er ingen Tvivl om, at man spekulerer i Arbejderklassens **Fattigdom.** Det gælder for d'Hr. i deres Kortsynethed blot om at forhindre, at Arbejderklassen har den ringeste økonomiske Modstandsevne, saaledes at Arbejdsgiverne er i Stand til at spille uindskrænkede Herrer paa Arbejdsmarkedet. At det rent socialøkonomisk set er det glade Vanvid for et Land at have en økonomisk og som Følge deraf aandelig og legemlig svækket Arbejderbefolkning, er i det i Øjeblikket stedfindende Hazardspil med Arbejderklassens dyreste Interesser, d'Hr., revnende ligegyldigt.

Toppunktet af den næsten til Raahed grænsende Tankegang, der i Øjeblikket er raadende i Overklassen i deres Syn paa Arbejderne, maa vel næsten være naaet ved Konsejlspræsidentens Udtalelser i Rigsdagen. Han generer sig jo ikke ved at forlange, Arbejderne skal ofre de faa fattige Kroner pr. Medlem, som indehaves i Strejkekasserne, og som det har kostet mange Aar at faa sparet sammen. At Arbejderne herved fuldstændig prisgives det i Øjeblikket krigsgale og lock-out-lystne Forretningsudvalgs Forgodtbefindende, er vel fuldstændig efter Ministerens Kogebog.

Som en Modvægt imod disse stadige Lock-out-Trusler har vi tænkt os oprettet en ny Forsikringsfond efter Sparekassesystem, saaledes at hvert Medlem af Forbundet faar sin egen Sparekassebog.

Spørgsmaalet blev fremdraget paa Sætter-Afdelingens Generalforsamling, men henvist til Fælles-Generalforsamlingen, der finder Sted Søndag den 18. April.

Sagen er af saa stor (saa vel økonomisk som faglig) Betydning, at Ingen, der er sig sit Ansvar overfor den nuværende kritiske Situation bevidst, bør undlade at give Møde.

Vi opfordrer derfor indtrængende alle Afdelingens Medlemmer (saavel **Kvinder** som Mænd) til at komme til Stede.

P. BERENDT. P. LAURITZSEN. FERD. NIELSEN.

Velkomst-Gildet for de unge.

PAA Søndag Aften Kl. 7 samles en stor Skare af Kolleger i Festsalen, Rømersgade 22, for under festlige Former at byde de unge velkommen indenfor Organisationens Rammer.

Festligheden aabnes med nogle Sang-Nr. af Typografernes Sangforening. I Henhold til Aftale mellem Sangkorene indbyrdes, synger Sangforeningen i Aar, Gutenbergkoret næste Aar.

Efter at der er budt velkommen, vil Forretningsfører P. HVIDTFELDT tale til de unge.

Derefter samles man ved Punschebollen (Afholdsfolk faar andre Drikkevarer), hvor Tale og Sang vil veksle.

Sluttelig en lille Dans for dem, der har Lyst dertil, og for andre Lejlighed til selskabeligt Samvær.

Kollegerne opfordres til at give talrigt Møde ved denne Lejlighed. Adgangskort til de unge udleveres gratis paa Forbundskontoret. For andre Kolleger kan Adgangskort til hele Festen løses à 1 Kr. — Mød talrigt!

70 Aar.

VOR Kollega i *Nationaltidende*, H. C. BIRCH, fylder i Dag 70 Aar. De fleste Kolleger i København vil sikkert kende hans glade Ansigt med de hvide Bakkenbarter fra vore Generalforsamlinger, hvor han er en flittig Gæst og en opmærksom Tilhører. — Birch udlærte i 1859 hos Fjeldsøe og arbejdede saa i et Par Smaa-Trykkerier, bl. a. hos Ernst Lund, hvor han satte de forlængst afdøde Blade *Folkets Nisse* og *Humoristen* for den efter Datidens Forhold svimlende Løn af henholdvis 4 og 3 Rdlr. pr. Blad. Fik Plads i *Dags-Telegrafen* 7. April 1867, karakteristisk nok for de gamle Tider, paa en Søndag Morgen, hvor han straks maatte »hænge i«, og har siden uafbrudt været beskæftiget i det Ferslewske Blad-Sætteri, altsaa i snart 42 Aar. Her har han ved sin kollegiale Hæderlighed, sit gode Humør og personlige Elskværdighed lutter gode Venner blandt Kollegerne, og disse fejrer ham i Dag ved en festlig Morgen-Modtagelse og hylder ham yderligere ved en Frokost Skærtorsdag. C. J.

Et Bogtrykkeri som Døvstummeinstitut.

EN stor Mand indenfor Bogtrykverdenen, en kendt og elsket Direktør, et meget genialt Hoved, har faaet en vidunderlig Ide, der sikkert vil skabe en Revolution i vort Fag. Ideens Fane bærer de lyserøde Ord: »*Alting skriftlig! Tale overflødig!*«

Ideens praktiske Udførelse sker paa den Maade, at der udstedes en Bunke Sedler, der efter deres Bestemmelse faar Undertitlen »Kontoret meddeler«, »Ordre fra Sætterfaktoren«, »Ordre fra Trykkerfaktoren«, »Fra Sætterfaktoren« o. s. v.

Over Sedlerne figurerer følgende vidunderlige Hoved:

Alting skriftlig!
Tale overflødig!

Blanketterne maa underskrives med Navn og saafremt Svar kræves, paaføres dette Blanketten straks efter Modtagelsen og remitteres.

Ethvert Løfte maa nøje overholdes og enhver Anmodning maa i god Tid fremsættes, saaledes at alt kan arbejde stille og støt. Jageri er banlyst.

Blanketterne maa af den Interesserede opbevares, da kun dette fører Paagældende fri for Ansvar.

Man tænke sig Virkningen: En stor Samling Kolleger vandrende langsomt og tavse mellem hverandre med Blyant og Papir, og iøvrigt gøre sig forstaaelige for Medmennesker ved Fagter og Gebærder, hvor man ved Erfaring har lært, at det gaar hurtigere end at skrive, selv om det er besværligere end Tale. Men Tale er overflødig, siger hin store Vismand.

Det maa haabes, at hin Bevægelse ikke breder sig, saaledes at Bogtrykfagets Udøvere bliver en tavs, umælende Kaste. GAB.

Landsindsamlingen.

DEN af De samvirkende Fagforbund iværksatte Indsamling har indtil den 19. Marts indbragt Kr. 174,634. Udgiften til Understøttelse til Arbejdsløse i Kontanter og Naturalier har været Kr. 169,057.

Arbejdsløsheden er desværre fremdeles stor. I Følge Opgørelsen for den 6. Marts var der 22,426 Arbejdsløse; I København 12,531 og i Provinserne 9,895. Deraf fik 14,255 ingen Understøttelse; i København 7,918 og i Provinserne 6,337.

Indtægterne til Landindsamlingen har imidlertid i den senere Tid været meget smaa, og hvis der ikke snart sker en Forandring til det bedre heri, ser vi os desværre i den Stilling, at Understøttelsen maa ophøre, og der er i hvert Fald al Sandsynlighed for, at der ikke kan ydes de arbejdsløse nogen Støtte i den kommende Uge; men Nøden, der som Følge af Arbejdsløsheden er raadende i de Tusinder af Hjem, gør det i høj Grad ønskeligt, at Understøttelsen kan fortsættes endnu i nogle Uger.

Vi tillader os derfor indtrængende at opfordre samtlige Fagforbund og enkeltstaaende Foreninger samt Arbejdernes lokale Fællesorganisationer til at virke for, at de arbejdende Medlemmer forcerer Indsamlingen; ligesom vi opfordrer Forbundene og deres Afdelinger til at yde Bidrag af deres Kasse.

De saaledes indsamlede og bevilgede Beløb bedes hurtigst muligt indbetalt til De samvirkende Fagforbunds Kasserer E. SVENDSEN, Nørre Farimagsgade 49, 1. Sal. København.

P. F. V.
C. M. OLSEN.
CARL F. MADSEN.

Næste Nr. af Typ.-Tid. trykkes Tirsdag. Alt Manuskrift til dette Nr. maa afsendes til Redaktøren senest Lørdag Aften. Foreningsmeddelelser og Annoncer senest Søndag Aften.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 6. Marts.

FORMANDEN gav Oplysninger angaaende Valget af Repræsentanter til Forbundsstyrelsen for Provinsen. Der havde ytret sig en Del Misfornøjelse ved dette Valg, foranlediget ved at der ikke var fremkommen Meddelelse om, at den mangeaarige Repræsentant for Fyn, L. D. Rasmussen, ikke vilde modtage Genvalg; dette saa meget mere, som Afd. allerede i Januar havde behandlet Sagen, og da ladet den hvile, nærmest for at afvente videre Meddelelser. Det var en uheldig Fremgangsmaade fra Vedkommendes Side. Naar en Repræsentant afgik og ikke vilde modtage Genvalg, burde dette meddeles førend det var for sent at opstille Kandidater, da det ellers bliver en By- og ikke en Provinsrepræsentation. Følgen havde været en meget ringe Deltagelse og en Del blanke Stemmesedler. — FORMANDEN bragte en Hilsen fra L. D. Rasmussen, der beklagede det skete, men der havde ikke været forbunden nogen daarlig Hensigt med det. — FORMANDEN gav en Del statistiske Oplysninger fra Bogtrykkeriernes Arbejdsforhold i Svendborg. Disse vil gaa videre til Forretningsudvalget. — Efter at Maskinsætterspørgsmaalet var debatteret besluttedes det at holde en Familefest den 27. ds.

Viborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 6. Marts sin anden ekstraordinære Generalforsamling i 1909 paa Jernbanehotellet i Viborg. Omtrent alle Afdelingens interesserede Medlemmer var mødt.

Paa Dagsordenen stod Besættelse af et Par Tillidsposter, der var blevne ledige bl. a. ved en Koliegas Bortrejse fra Byen. — Under »Eventuelt« kom det til en varm Debat angaaende et tarifstridigt Forhold, der længe har hersket hos *Social-Demokratens* Bogtrykker, Sergent Frederiksen i Viborg. Man havde dels skrevet til Sergenten og dels indanket Sagen for Hr. Hvidtfeldt, men endnu 5 Uger efter vedvarede det ulovlige Forhold. Harmen herover var stor, og man vedtog at rette en Forespørgsel til Hr. Hvidtfeldt om Sagen, der ønskedes ordnet hurtigst. Frederiksen havde svaret Lokalafdelingen, at han havde glemt(!!!) Sagen, som han nu mente ordnet ved Antagelse af endnu en Mand. Denne Mand blev afskediget 8 Dage efter at Lokalafdelingen havde modtaget Brevet (Saa *naiv* kan en Underofficnr i den danske Armé være!) — Et Forslag om at indmelde Viborg Afdelingen i Fællesorganisationen rejste igen en varm Debat; man enedes om at udsætte Sagen til en senere Generalforsamling. Endelig blev Sekretæren kritiseret fordi han ikke havde indfriet et givet Løfte om at referere til *Typ.-Tid.*; man hævdede, at Viborg ikke skulde være kendt alene for sine »sorte Faar«, men at Kolleger Landet over burde se, at her trods alt herskede et levende og varmt Organisationsliv i den ret store Afdeling. Sekretæren forsvarede sig, men tog Overhalingen til Følge. H. C. A.

Fortegnelse over Lokalformændene.

Aalborg: Typ. H. C. Andersen, Lille Nygade 3 [2].
Aarhus: Fmd. Typ. N. Mortensen, Samsøgade 22 [2]. Kasserer: J. Chr. Hansen, Trøjborgvej 10 [1].
Assens: Typ. V. Lucas, Ladegaardsgade 1, St.
Bogense: Typ. G. H. Grønvold, Adelgade 70.
Brønderslev: Faktor Gerlak Nellemann.
Esbjerg: Faktor V. F. Blom, Boldesagervej 8 [1].
Faaborg: C. Johs. Nyborg, Kirkestræde 4.
Fredericia: Typ. Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17.
Grenaa: Typ. Andr. Aasted, Havnevejen 17.
Helsingør: Typ. Adolf Petersen, Stengade 65, St.
Herning: Typ. P. A. Petersen, Fynsgade 1.
Hillerød: Typ. Georg Christensen, Axelhus, Møllestræde.
Hjørring: Typ. N. V. Thorup, Østergade 5.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Eksprestrykkeriet.
Holbæk: Journalist V. Nicolaisen, Socialdem.
Holstebro: Typ. Thorv. Sørensen, Thomsens Bogtr.
Horsens: Typ. R. C. Petersen, Ny Havnegade 61.
Kallundborg: Typ. Chr. Jerløv, Lindegade 3.
Kolding: Typ. J. A. Mathiassen, Højskolebladet.
Korsør: Red. Aug. Grevsen.
København: Kvindeafd.: Henriette Crone. Sætterafd.: Viggo Christensen. Trykkerafd.: Laur. Jensen. Fælleskasserer: Laur. Jensen. Fællesafdelingernes Kontor: Jernbanegade 4 [1]. Telefon 4331.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Nørregade 53.
Lyngby: Typ. Julius Christensen.
Løgstør: Typ. S. Chr. Petersen, Raadhusgade.
Maribo: Typ. M. E. Rasmussen, Kinsgade.
Middelfart: Typ. Alfred Nielsen, Avisen.
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Rødbyvej 51.
Nyborg: Typ. M. Rasmussen, Svanedamsgade 3 [2].
Nykøbing F.: Typ. M. E. Toft, Strandmarken 7.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Smallegade 3.
Næstved: Typ. H. P. Petersen, Næstved Avis.
Odder: Typ. C. Johs. Jensen.
Odense: Fmd. P. Welblund, Kastanievej 31, St. Kasserer: P. Bondesen, Odinsgade 11.
Randers: Fmd. Herman Hansen, Fjordsgade 3 [3]. Kasserer: Jørgen Petersen, Johannehus, Hobrovej.
Ribe: Typ. H. J. H. Larsen, Stiftsbogtrykkeriet.
Ringkøbing: Typ. K. Lyhne, A. Rasmussens Bogtr.
Ringsted: Typ. M. A. Kofoed, Dagmarsgade 49.
Roskilde: Typ. L. C. Christiansen, Svendsvej 8.
Rudkøbing: Typ. R. Nielsen, Østerport.
Rønne: Faktor F. Leth-Steensen, Olsgade 1.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdem.
Skanderborg: Typ. Carl Andersen, Afholdshjemmet.
Skive: Typ. M. A. Larsen, Folkebladet.
Slagelse: Typ. R. P. Jensen, Bredegade.
Stege: Faktor Henrik E. Stammerjohann.
Stubbekøbing: Typ. Chr. Stæhr.
Svendborg: Fmd. L. Chr. Nielsen, Socialdem. Kasserer: Søren Jensen, Vilhelmskildevej 1.
Thisted: Typ. M. L. Johnsen, Stationsvej 17.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtrykker J. P. Sørensen, Torvegade.
Viborg: Typ. A. Thostrup, Dannebrogsgade 7 [1].

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: P. Hvidtfeldt, Jernbanegade 4 [1], B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontoret.

For København og Provinserne: Th. Holmen, Jernbanegade 4 [1], B. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: Amager 474 x. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Typograf-Tidende.

Redaktion: Julius Schrøder, Øhlensehlægersgade 66 [1]. V.
Ekspedition: P. Hvidtfeldt, Jernbanegade 4 [1], B. Telegram-Adresse: Typforbundet. Telefon 4331.

Forretningsudvalgsmøder.

Møde med Ny Typ. Forenings Styrelse, den 19. Marts 1909.

Der gjordes Rede for de indenfor Ny typ. Forening foretagne Skridt i Anledning af det paa Dansk Typ. Forbunds Delegeretmøde vedtagne Forslag. Der var ved den foretagne Afstemning ikke opnaaet den i Ny typ. Forenings Love fastsatte 3/4 Majoritet for Forslaget. Man henstillede, om Forretningsudvalget ikke kunde slutte sig til en anden Overenskomst, hvilket besvaredes benægtende. Der var imidlertid foregaaet formelle Fejl ved Afstemningen og der vil derfor blive foretaget en ny Behandling og Afstemning i Sagen.

Den 24. Marts 1909.

1. I Anledning af den af Forbundsstyrelsen vedtagne Beslutning angl. et Laan paa indtil Kr. 15,000 til en Fagforening var der i København afholdt en Fællesgeneralforsamling, paa hvilken det med 61 St. mod 46 var vedtaget at slutte sig til Forslaget. Imidlertid var der efter Generalforsamlingen indsendt et Cirkulære, forsynet med 173 Underskrifter, i hvilket man forlangte Forslaget sat under almindelig Afstemning i Henhold til Lovenes § 37. — Da man endnu ikke har hørt noget fra Fagforeningen, i hvert Fald ikke officielt, vil der ikke for Tiden være Anledning til at foretage noget i den omsp. Retning.

Paa ovenomtalte Generalforsamling vedtoges det desuden at opfordre Forbundsstyrelsen til snarest muligt at søge Kontingentet til Reservefonden forhøjet. — Til Efterretning.

2. Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark meddeler, at Arbejdsløshedskassens Love, som er forandrede paa Delegeretmødet, træder i Kraft den 1. April. Der vil blive indrykket Kundgørelse desang. i *Typ.-Tid.s* første Numer.

3. Forbundets nye Love træder ligeledes i Kraft den 1. April, men da den paa Delegeretmødet vedtagne Ordning med Ny typ. Forening endnu ikke har kunnet blevet definitivt afsluttet, vedtoges det at kundgøre om dette Forhold i *Typ.-Tid.*, og foretage Trykningen saa snart Ny typ. Forenings Tiltrædelse foreligger.

4. Meddelelse fra det intern. Sekretariat om at Aarsbidraget maa forhøjes fra 7 1/2 Cts. pr. Medlem til 10 Cts. — Tiltrædes.

5. Skrivelse fra det intern. Sekretariat ang. Gensidighedsforholdet samt Anmodning om, at det danske Forbund vil sætte sig i Forbindelse med det norske, svenske og finske Forbund for om muligt at træffe en Overenskomst ang. Hjælpearbejdernes, kvindelige og mandlige, event. Lærlingenes Stilling. — Man har intet imod at indhente Oplysninger om, hvorledes Forholdet er i de paag. Forbund.

En Anmodning om at afslutte Gensidighed med det italienske Forbund, hvilket havde været afbrudt i nogle Aar, begrundet i Ikke-Overholdelse af Gensidighedskontrakten fra det italienske Forbunds Side, vedtoges det at efterkomme.

6. Mellem Udgiveren af *Holstebro Avis* og Forbundet er der nu afsluttet en Overenskomst, hvorved der bliver indført tarifmæssige Forhold fra 1. April d. A.

7. Ang. den i sin Tid mellem en Bogtrykker i Odense og en Sætter opstaaede Uoverensstemmelse forelaa der fra Dansk Provinsbogtrykkerforenings Formand et Beløb paa Kr. 70 til videre Besørgelse. — Til Efterretning.

8. Et Medlem af Sætterafdelingen i København havde lovet at tiltræde medhjælpsvis Arbejde i Næstved, men undlod at rejse uden at underrette Kontoret herom eller at give nogen Grund. Indstilles til 3 Maaneders Karantæne. — Tiltrædes.

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmeldt Kasseeftersyn hos Fælleskassereren for de københavnske Afdelinger, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typ.-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hos Hr. Laur. Jensen fandtes en samlet Beholdning af Kr. 49,910,77, som fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
I Sparekassen	- 33,412.15
Kassebilag	- 222.25
Kontant Beholdning	- 1,311.37
	Ialt Kr. 49,910.77

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 327,941.10, fordelt paa følgende Maade:

I Sparekassen	Kr. 267,614.63
I Obligationer	- 59,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	- 1,000.00
Kassebilag	- 232.80
Kontant Beholdning	- 93.67
	Ialt Kr. 327,941.10

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 18. Marts 1909.

ANTON ANDERSEN. H. C. HANSEN. ALB. MICHELSEN.
FREDERIK HJORTH.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelse«, og der fandtes en Beholdning af Kr. 7,974.43, fordelt saaledes:

Obligationer	Kr. 4,000.00
Sparekassen	- 3,696.26
Kassebilag	- 155.10
Kontant	- 123.07
	Ialt Kr. 7,974.43

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Til Sætterafdelingens Medlemmer er udsendt Stemmesedler til Valg af 3 Styrelsesmedlemmer. Stemmesedlerne maa være tilsendt Forbundskontoret senest Fredag Aften den 2. April.

Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri har den 1. April i Aar eksisteret i 25 Aar. Samtidig holder vore Kolleger, M. C. NIELSEN og WERMUND, 25-Aars-Jubilæum som Arbejdere i nævnte Forretning, idet de har arbejdet der siden Forretningens Start. Da begge Kolleger er afholdte og skattede Kammerater, fejrer Personalet deres Jubilæum ved en Fest, som afholdes Lørdag den 3. April i Nørrebros Central-Kafé.

Dødsfald. Vor Kollega, MARIUS JØRGENSEN, døde i Lørdags, d. 27. Marts, af et Hjærteslag, kun 39 Aar gammel. Han var født i Køge 12. December 1869, lærte i *Østsjællands Folkeblad* og kom i 1891 til København, hvor han fik Plads i *Politiken*. Paa Grund af sit stille, tilbagetrukne Væsen var Jørgensen næppe kendt af mange københavnske Typografer; men i de ca. 18 Aar, han arbejdede i *Politiken*, viste han sig som en god Sætter og en trofast Kammerat. I Onsdags sænkedes Foreningens Banner over hans Grav paa Vestre Kirkegaard.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Møde *Søndag den 4. April Kl. 12—3* i **Kunstindustrimuseets Bibliotekssal**. Udstilling: Nyere privat trykte Bøger og enkelte Bogbinderarbejder.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Ny Lokalformand.

Grenaa: Typ. ANDR. AASTED, Wellesminde, Havnevejen.

København, den 31. Marts 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

24. Marts: *Stege* 15.17. 30. Marts: *Frederikshavn* 12.13.

København, den 31. Marts 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Kvindeafdel.: Louise Braun fra Udl. (L. A. Nielsen).

Esbjerg, Oluf Poulsen, udl. 1. April hos Wedege Petersen. Holstebro, Thorv. Haagensen, udl. 1. Juni 1890 og Daniel Gustav Christian Homburg, begge tidligere Medlemmer og udslettede for ukollegial Optræden under Lønbevægelsen i 1895. Thisted, Andreas Petersen, udl. 15. April i Thisted Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Trykkerafdel.: 1797 (norsk Medl.), Anton Hansen fra Norge (P. Andersen).

Aalborg, 2072, Thorv. Kassow (Leander Nielsen). Kallundborg, 1721, Vilh. Date (Folkebladet). Nyborg, 1372a, Esben Hansen (Schønemann). Odder, 2201, K. M. Madsen (syg). Randers, 2329, Vald. Sejersen (Venstrebl.) og 898, N. Rasmussen Molgjær (J. Hansen). Viborg, 1414, Lorenz Jensen (Frederiksen).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2381 (2804), Frederik Olsen til Udl. Trykkerafdel.: 2567 (1908), Einer Th. Windekilde til Roskilde i Pl. 3185 (V. d. d. B.), Gustav Førster til Udlandet.

Hjørring, 2377, Niels Nielsen paa Rejse. Middelfart, 1509, Erik L. Madsen til Thisted i Pl. og 2538, R. Trosborg til Odense (arbl.). Nykøbing F., 2119, Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Silkeborg, 1414, Lorenz Jensen til Viborg i Pl. og 2237, Reuther Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 2201, Chr. M. Madsen til Odder (syg). Viborg, 2078, Hans Chr. Jensen til Thisted i Plads.

Udmeldte.

Grenaa, 2230, Faktor Harald Holm og Silkeborg, 2354, Hjælpearbejder Mary Lund (anden Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse.

1. Paaskedag *Fodtur* til Jægersborg. Mødested: Tuborg Kl. 9 Form.

Lørdag den 24. April Kl. 9: *Ordinær Generalforsamling*. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1j)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Efter Begæring af 12 Medlemmer afholdes *ekstraordinær Generalforsamling* i Aften Fredag den 2. April Kl. 8½ i Pilestræde 51 (Kaféen). Dagsorden: 1. Meddelelser. 2. Lovene. 3. Eventuelt. Talrigt Møde forventes. Styrelsen bedes møde Kl. 7½.

FORMANDEN.

T. C. C. Overenskomst angaaende Levering af Cykler er nu afsluttet med »Hamlet« og Holger Brun. Cyklerne leveres saa billig, at ingen kan købe dem til den Pris. Henvendelse til C. DREYER, Dr. Tværgade 16 1 og JOH. UHRBRAND, Ægirsgade 18 3. — *Generalforsamling* Søndag d. 18. April. (3a)

ANNONCER

„Typograph"-Sætter,

arbejdet 1 Aar ved Maskinen, søger Plads. Billet mrkt. »V. 66« indsendes til Ekspeditionskontoret.

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i København. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

En flink, yngre Trykker

(eventuelt en **Sætter-Trykker**), kendt med elektrisk Drivkraft og helst vant til at arbejde i Provinserne, kan faa en fast Plads paa Sjælland. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.

Som **Kompagnon** i et mindre Bogtrykkeri ønsker en gift Typograf sig optaget. Billet mrkt. »L. 65« modt. Ekspeditionskont.

En yngre Sætter-Trykker,

helst fra Provinsen og Afholdsmand, kan faa varig Plads straks eller i Løbet af den nærmeste Tid i et mindre Provinsbogtrykkeri. Ugeløn 25—26 Kr. Billet mrkt. »58« indl. snarest paa Ekspeditionskontoret.

Paa en god Plads

med rige Muligheder er et mindre Trykkeri med helt nyt Skriftmateriale og en kun meget lidt brugt, stor Digeltrykpresse til Salg paa meget billige Vilkaar.

Der kan ligeledes med Held startes et mindre Bladforetagende.

Billet mrkt. »Trykkeri 51« indlægges paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

En **ædruelig og dygtig Typograf** kan straks faa Plads som Annonce-Sætter paa *Eksprestrykkeriet, Herning.*

I et større

Provinsbogtrykkeri

ønsker en dygtig Akcidenssætter, der for Tiden arbejder som Sætter-Trykker ved et af Provinsens største Bladforetagender, Plads snarest. Billet med Løntilbud, mrkt. »*Paalidelig 1488*« modt. **Aug. J. Wolff & Co.s Ann.-Bur., København,** snarest.

Undervisning i Tysk etc.

En herboende tysk Kollega tilbyder danske Sættere, der ønsker at søge Plads i Tyskland, Undervisning i Tysk, derunder Læsning a- og Skrivning med gotiske Bogstaver, hvortil Kendskabet er den første Betingelse for at kunne faa Arbejde. Billet mrkt. »53« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

J. G. A. Eickhoff, København V.

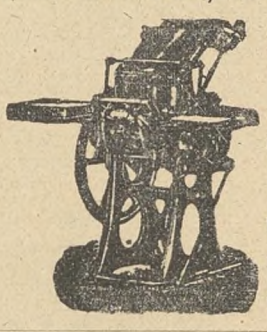

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskine haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 7. APRIL 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 18. April 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Foreløbig Dagsorden: 1. Forslag fra Udvalget til Love for Afdelingen. 2. Spørgsmaalet om Erstatning for de første 6 Dages Arbejdsløshed. 3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse, og Metoden for en saadan Forøgelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Et Par Ord til Paalæggerskerne i Provinsen.

DET er maaske gaaet mange, som det er gaaet Undertegnede, nemlig saaledes, at jeg aldeles ikke kan forstaa, hvorfor ikke hver eneste Paalæggerske i Provinsens Trykkerier tilhører Dansk Typograf-Forbund. I har jo Ret til at komme ind i Forbundet gennem dettes lokale Organisationer og I skaber Eder derved et Rygstød ikke alene under Sygdom, men ogsaa under Arbejdsløshed — og vi Kvinder er sandelig lige saa udsatte for at blive syge eller arbejdsløse, som Mændene er det. Og det ligger dog saa ligefor, at det er bedre at være forsikrede, naar man kan blive det for en saa billig Penge, som vi kan gennem Dansk Typograf-Forbund, imod de nævnte Ulykker, der jo ikke er selvforskyldte, men derimod er Følger af bagvendte Samfundsforhold eller andre Omstændigheder, som vi ikke er Herre over. Af disse Grunde mener jeg, at det er enhver Paalæggerskes Pligt at tilhøre sin Organisation.

Men der er ogsaa en tredje Grund, hvorfor Paalæggerskerne bør tilhøre Dansk Typograf-Forbund — og det er egentlig den vigtigste Grund, selv om jeg nævner den sidst. Det er den Grund, som enhver Arbejder og Arbejderske har, til at stille sig solidarisk med Kammerater i Kampen for bedre Arbejdsforhold og en lysere Tilværelse i det hele taget. I dette Arbejde maa vi Paalæggerske være med. Vi kan ikke længere staa som ligegyldige Tilskuere til denne Kamp, der jo dog ogsaa gælder *os* og *vore Interesser*. Vil *vi* have bedre Arbejds- eller Lønforhold — og Gud skal vide, at vi trænger haardt til begge Dele — saa maa *vi selv* være med at fremsætte Kravet og *vi maa selv* være rede til at ofre noget for disse vore berettigede Kravs Gennemførelse. Dette kan ikke være anderledes! Saaledes har Typograferne og andre Arbejdere maattet gøre og vi maa følge i deres Fodspor overalt, hvor disse Spor peger *fremad*.

Og vi bliver jo ikke fri for Kamp, selv om vi staar udenfor Forbundet. Bliver der Strejke i Typograf-Faget, eller Principalerne laver en af disse forbryderske Lock-out'er, som de jo nu er saa raske til, saa stopper Virksomheden og vi bliver arbejdsløse *uden* Understøttelse, for saa vidt vi da ikke vil nedværdige os til en saa ussel Handling som Skruebrækkeri. Men *det* er der sikkert ingen *ærekær* Kvinde, der vil gøre.

Anderledes bliver Forholdet, naar vi staar i Forbundet. Saa forlader vi under Strejke eller Lock-out Trykkeriet sammen med vore Arbejdskammerater, Typograferne, og faar, ligesom disse, vor Understøttelse i Forhoid til, hvad vi har betalt.

Men ikke nok med dette! Staar vi i Organisationen, som vi bør, saa kan vi med Vægt og med hele den Styrke, som denne Typografernes sejrssikre Organisation giver, fremstille *vore* særlige Krav om Forbedringer i *vore* Arbejds- og Lønforhold. Hidtil har Principalerne ringeagtet os, naar vi hver især har fremstillet et beskedent Krav om Forbedringer i vore daarlige Kaar. Men, naar vi staar som Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund bliver Forholdet et helt andet. *Saa kan Principalerne ikke ignorere os!* Saa er vi — i Forening med Typograferne! — en Magt, der eventuelt kan fremtvinge bedre Arbejds- og Lønforhold. At saavel Typografer som Paalæggersker bør staa enige, fik vi gode Beviser for sidste Sommer under Strejken. De to Brancher kan ikke undvære hinanden under en Konflikt.

Nu er Tiden inde for os til at møde frem med vore Krav. Typografernes Tarif skal revideres og vi maa da *samtidigt* se at faa vore Forhold ordnede. Det maa vi sætte noget ind paa! Og først og fremmest maa alle de Paalæggersker, der endnu staar udenfor Organisationen, slutte sig til denne, for derved yderligere at give vore Krav Vægt. Og vi maa *ikke* gøre, som en halv Snes Odense-Paalæggersker i de sidste Dage har gjort, melde os ud af Organisationen. Nej, vi skal tværtimod trofast blive staaende indenfor Rammerne, vel vidende, at vi ikke — lige saa lidt som andre Arbejdere — faar alt paa én Gang. Historien lærer os, at Organisationens Kamp er en langsom — men heldigvis sikker — Vej fremad og opad.

Og nu siger jeg til alle Paalæggersker Landet over — og jeg beder særligt d'Hrr. Trykkere eller Sættere at vise mine Kolleger denne Artikel og at støtte min Opfordring — meld Eder ind i Dansk Typograf-Forbund for derved at blive stærke. Naar vor Tarif om faa Maaneder fremlægges, saa bør der ikke findes en eneste Paalæggerske, som ikke er Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Det bør være en Æressag for os at gennemføre vore Fordringer. Og Typograferne vil sikkert ikke lade os i Stikken, dette er da i ethvert Fald mit sikre Haab.

Maa jeg endnu tilføje, at i *denne* Sag skal I ikke tro andre end Arbejderne, lad Eder ikke lokke ved Løfter, som I dog ikke har nogen Garanti for vil blive holdte. Underskriv aldrig nogen Kontrakt, men kræv en Tarif, som garanteres af Dansk Typograf-Forbund.

Saa skal det nok lysne for os i vore fattige Kaar!

Svendborg, 28. Februar 1909. LAURA HANSEN.

Skal vi haanes?

Fyns Socialdemokrat har faaet en Lokalredaktør til Bogense. Hans Navn er HANS CHRISTENSEN, og han er fra Svendborg.

Forleden Dag skrev Lokalredaktøren en lille Artikel til sit Blad, betitlet: »Arbejdslønnen i Bogense«, i hvilken han omtalte Typograferne saaledes:

»— — — Typograferne har derimod en Fagforening, men til Trods herfor maa de nøjes med en Løn, der er lavere end den aller-

laveste Typografløn i de fleste andre Byer. Ja, Forholdene i det Fag er saa slette i Bogense, at Typografer i andre Byer faar, allerede den første Uge efter udstaaet Lære, et Par Kroner mere i Ugeløn, som ældre Typografer maa arbejde for paa *Bogense Avis*. Men Forholdet er ogsaa det, at paa en enkelt nær er Typograferne i Bogense Antisocialister, og det er dem antagelig en sand Glæde at bringe et Offer paa det antisocialistiske Alter.« H. C.

Tendensen i dette Stykke er saaledes, at den ikke eftertænksomme Læser let bliver bibragt den Opfattelse, at Typograferne i Bogense ikke sideordner sig med deres Kolleger i andre Byer, men lader sig »nøjes« med hvad der bliver dem budt fra »det antisocialistiske Alter«

Med andre Ord, der gøres i denne Omtale et plat Forsøg paa at lægge os for Had, og Grunden herfor kan vi nok skønne er den, at Typografernes Afdeling i Bogense, som nu kun bestaar af tre Medlemmer, ikke meldte sig ind i den for nylig her i Byen stiftede »Samv. Fagforeninger« og altsaa ikke overfor Hr. Lokalredaktøren, der blev Formand for denne, dokumenterede vort »rette Sindelag«.

Man skulde synes, at det maa være en privat Sag, der ikke behøver offentlig Aviskommentar, hvad en *organiseret Afdeling* foretager sig, men det er det altsaa ikke mere. Vil man ikke bøje sig, er man — *antisocialistisk*.

Er der imidlertid noget, de typografiske Arbejdere i de smaa Byer sympatiserer med og arbejder for, er det sikkert at faa Lønnen hævet op i Skala med de større Byers, et Krav, der Gang paa Gang fra den Side har lydt, men stadig er bleven overhørt. Ogsaa vi her i Bogense hører selvfølgelig til de, som arbejder herpaa. Beskyldningen for at være »Antisocialist« har i alt Fald paa dette Punkt en meget forkert Adresse.

Forresten er det ligesaa interessant som det heldigvis er enestaaende, at en socialdemokratisk »Pressemand« omtaler organiserede Arbejdere som sket og i en saa stor Grad misforstaar sin Opgave.

Bogense, den 31. Marts 1909.

CHR. NIELSEN-WANG. A. KROMANN.

Vi er ikke kendt med hvilke Uoverensstemmelser, der kan herske mellem Kollegerne i Bogense og de øvrige Arbejdere i denne By. Saalidt som vi forstaar deres mærkelige Stilling til Byens andre Arbejder-Organisationer. Men naturligvis kan det ikke lægges en enkelt Bys Typografer til Last, at Tarifens Minimumssatser er mindre end andre Steder, naar da ellers Kollegerne bestræber sig for at gennemføre deres berettigede Krav om, at Fastlønnen skal staa i Forhold til Arbejdsydelsen.

Da imidlertid Lokalformanden Hr. GRØNVOLD i en vedlagt Skrivelse, i hvilken han i alt væsentligt slutter sig til de to Indsendere, lover paa rette Sted at tage Sagen op, kan vi vel iøvrigt forskaane *Fagbladet* for yderligere Polemik mellem Kollegerne i Bogense og en lokal Pressemand. RED.

Ingen maa modtage Plads hos Hr. Red. Ægidius i Assens før man har henvendt sig til Lokalformanden i Assens.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelinger

afholdt Søndag d. 14. Marts ekstraord. Generalforsamling med følgende Dagsorden: *Forbundsstyrelsens Motiver til at yde en herværende Fagorganisation et større Laan.* — Dirigent CARL NIELSEN. Sekretær HANS PETERSEN.

Forbundsstyrelsesmedlemmerne VIGGO CHRISTENSEN, WARTENBERG, HELSTED og VECHT forsvarede Forbundsstyrelsens Handling, idet de udførligt motiverede de Grunde, der havde bevæget Hovedledelsen til at yde Laanet, og iøvrigt hævdede, at Garantien for Pengene var absolut betryggende. — Forbundsstyrelsesmedlem LAUR. JENSEN ansaa det for uheldigt, at Forbundets Penge anbragtes paa denne Maade; sammen med et meget stort Mindretal havde han i Hovedledelsen stemt imod Laanets Ydelse. — Efter at en Række Talere havde haft Ordet, nogle for at angribe, andre for at billige Hovedledelsens Handling, blev følgende af OSC. JOHANSEN affattet Udtalelse vedtaget med 61 Stemmer:

»Idet Fællesgeneralforsamlingen anser de af Ledelsen givne Oplysninger om det af Forbundsstyrelsen vedtagne Laan til en anden faglig Forening for tilfredsstillende, paalægger den dog Forbundsstyrelsen at være meget varsom med Anbringelsen af Forbundets Midler.«

Følgende af HOLMEN affattet Udtalelse fik 45 Stemmer:

»Generalforsamlingen forlanger i Følge Forbundslovenes § 37, at Spørgsmaalet om et Laan til en anden faglig Forening gaar til skriftlig Afstemning blandt samtlige Medlemmer, og kræver Garanti for, at Laanet til enhver Tid kan tilbagebetales.«

Endvidere vedtoges følgende af WARTENBERG affattet Udtalelse:

»Desuden retter Generalforsamlingen den Opfordring til Forbundsstyrelsen, at den snarest muligt gennem et forhøjet Kontingent til Reservefonden søger at styrke vor Krigskasse, saaledes at vor pekuniære Modstand under eventuelle Konflikter kan blive den størst mulige.«

Den typ. Forening (Sætterafdelingen)

afholdt Generalforsamling Søndag den 28. Marts 1909. Dirigent: BERENDT. Sekretær: JUL. SCHRØDER.

1. Virksomheden. FORMANDEN (Viggo Christensen) afgav Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. Som særdeles vigtige Begivenheder kunde man nævne Lock-out'en og det nylig afholdte Delegeretmøde. Der havde i Aarets Løb været en Række Konflikter, som nærmere omtaltes. Ved Voldgiftsretten var afgjort en Sag ang. Aftrækkerspørgsmaalet, en om Betalingen af delvis stereotyperede Annoncer samt en ang. Rettelser af Annoncer paa 50 Lin. og derunder. Alle disse Sager var afgjorte i Favør af vore Anskuelser. Hoffensbergs Etabl. var standset med en Gæld til Arbejderne paa ca. 1000 Kr. Disse Penge var nu betalte og Trykkeriet atter i Drift. Henriksen, Rømersgade, var gaaet fallit. Lægespørgsmaalet i Valby er ordnet tilfredsstillende. Angaaende Karnevalet var truffet en foreløbig Ordning med de interesserede Parter, godkendt ved en Generalforsamlingsbeslutning. Overskudsbetalingen i Bladene havde givet en Sum af ca. 15,000 Kr. + 600 Fridage i *Social-Demokraten*, hvilket i Penge udgjorde en Sum af ca. 4000 Kr. Omtalte nærmere Opgørelserne fra forskellige Blade. Fra 1. April omformes vor Organisation saaledes, at der bliver nærmere Sammenknytning mellem de forskellige Brancher. Mindede om, at det nu var 25 Aar siden den første egentlige Tarif gennemførtes for Københavns Typografer, og tog deraf Anledning til at takke alle de Kolleger, der i de forløbne Aar gennem vanskelige Tider havde arbejdet for Organisationens Fremgang og Vækst. — P. LAURITZEN: Hvis vi skal være i Stand til at tage en Kamp med Arbejdsgiverne, maa vi sørge for at bringe vor Krigskasse i Orden. Oplæste et Udkast til Tilvejebringelsen af et personligt Reservefond. — WARTENBERG berørte forskellige Spørgsmaal ang. Overskudsbetalingen, denne burde virke saaledes, at der kom flere i Arbejde. Omtalte Overarbejdet i et af Bladene. — ED. SAMUELSEN ønskede Spørgsmaalet om »de 6 Dage uden Understøttelse« diskuteret. — Sidstnævnte Sag samt Spørgsmaalet om det personlige Reservefond henvistes til Behandling paa førstk. Fællesgeneralforsamling. Overskudsbetalingen henvistes til Styrelsen. Beretningen godkendtes enstemmig.

2. Regnskabet for 1908. LAUR. JENSEN forelagde Aarsregnskabet, der balancerede med en Sum af Kr. 40,122.58 og en Formuefremgang af Kr. 1556.99. Regnskabet godkendtes enstemmig.

3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen for Boghaandværk. Vedtoges.

4. WARTENBERG afgav Beretning fra Kontrahentmøderne. Godkendtes enstemmig.

5. Opstilling til Valg af 3 Styrelsesmedlemmer. Holmen og H. C. Jørgensen modtog ikke Genvalg. Emil Møller var overgaaet til anden Livsstilling. — FORMANDEN bragte de afg. Styrelsesmedlemmer, som ikke modtog Genvalg en Tak for den Energi, hvormed de havde arbejdet i den svundne Tid. — Det vedtoges at opstille: VILH. WARTENBERG, JUL. SCHRØDER, ACT. MØLLER, VESTY HANSEN, BERENDT, CARL JOHANSEN, VECHT, VALD. NIELSEN og M. JENSEN.

6. Valg af Kontrahenter. JUL. SCHRØDER ønskede ikke Genvalg. Valgte blev BERENDT, VILH. WARTENBERG, J. HANSEN og VIGGO CHRISTENSEN.

7. Til Generalforsamlings-Repræsentanter i Bryggeriet »Stjernen« genvalgtes VIGGO CHRISTENSEN og BERENDT.

8. Til Generalforsamlings-Repræsentanter i »Arbejdernes Livsforsikring valgtes: ANTON JENSEN, VIGGO CHRISTENSEN, BERSCHE, O. RASMUSSEN, ANT. ANDERSEN og M. JENSEN.

9. Til Stemmeoptællere valgtes: ULRIK HANSEN, SØREN CHRISTENSEN, AXEL PETERSEN, A. SØBY, JUL. SAMUELSEN og O. RASMUSSEN.

10. Til at supplere Styrelsen ved Revision af Sætterafdelingens Love valgtes VALD. NIELSEN og VILH. JACOBSEN.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 28. Marts 1909. Dirigent: Frk. MOURITZEN. Sekretær: Fru GRAM-PETERSEN.

Frk. CRONE aflagde Beretning. Sagen mod Krukau var af Voldgiftsretten afgivet til Opmandskendelse. Denne Vinters store Arbejdsløshed havde ogsaa sat sit Præg i vort Fag, vi havde ikke saa faa ledige. Hvad der især bidrog til Arbejdsløsheden var Selvpaalæggerne. Som det vilde være Medlemmerne bekendt, udbetalte Arbejdsløshedskassen ikke Hjælp for de første 6 Dage i en Arbejdsløshedsperiode; man havde talt om man ikke paa en eller anden Maade kunde tilvejebringe Midler, der kunne give Erstatning for disse 6 Dage. Det vilde da være nødvendigt at forhøje Kontingentet; for Kvindernes Vedkommende med 4 Øre. Fællesstyrelsen havde drøftet Sagen, og som Supplement hertil havde Lauritz Jensen udført et statistisk Arbejde (Oversigt over Aarene 1904—1908). Det kedeligste ved at oprette en saadan Ekstrakasse var, at man kom til at sætte Skel mellem Provinsianer og Københavner. — GRAM-PETERSEN og MOURITZEN anbefalede, at man gik med til Kontingentforhøjelse. Frk. Mouritzen havde modtaget en Indbydelse til et Møde fra flere Medlemmer, som ønskede Oprettelse af et særligt Fond.

— Man kunne godt slutte sig til Tanken, dersom den lod sig realisere. Beretningen godkendtes.

Valg af Styrelse. Opstillede blev: Frk. CRONE, GRAM-PETERSEN, MOURITZEN, AMALIE PETERSEN, JANSEN. — Fru ALFRIDA PETERSEN fandt det ønskeligt, at Fru Gram-Petersen trak sig tilbage, da hun forinden var Forbundsstyrelsesmedlem, og ønskede Generalforsamlingens Afstemning herover. — Frk. CRONE kunde ikke indse, af hvilken Grund Gram-Petersen skulde trække sig tilbage. — GRAM-PETERSEN var villig til at trække sig tilbage, dersom Generalforsamlingen ønskede det. Ved Afstemningen forkastedes Fru Alfrida Petersens Forslag med alle Stemmer mod 2.

Til Optælling af Stemmesedler valgtes: MOURITZEN, ALFRIDA PETERSEN, AGNES JENSEN, ASTRID HANSEN og OLGA STRANDBOE.

Det nedsatte Lovudvalg kom til at bestaa af H. CRONE, AGNES JENSEN, ASTRID HANSEN, ALFRIDA PETERSEN og GRAM-PETERSEN.

Frokosten for de afgaaende Funktionærer og Styrelsesmedlemmer

afholdes *2. Paaskedags Middag Kl. 12 i Nørre Centralkafé.* Prisen er 3 Kr. pr. Kuvert; der serveres koldt Bord med varm Ret (Kalvefilet i Gardinière). Øl, Snaps, Kaffe og Kognac (Likør).

Tegning kan endnu finde Sted *indtil Onsdag Aften* paa Forbundskontoret.

D'Hrr. F. K. MADSEN, EMIL MØLLER, P. LAURITZEN, CARL NIELSEN, H. C. JØRGENSEN, TH. HOLMEN, KARL KIEFER, ALB. SØRENSEN, H. C. HANSEN, Fruerne AMALIE PETERSEN og EMILIE JANSEN er indbudt som Gæster.

Hr. P. Berendt!

UDEN at kunne komme uden om den Kendsgerning, at have fremsat ubevislige Paastande, søger nu Hr. Berendt paa sin sædvanlige letfærdige og perfide Maade at drage andre Ting frem i Diskussionen, hvorved han mener det skjult, han ikke kan klare.

Jeg agter ikke at følge ham heri, men skal kun til Slut sige, at de i min forrige Artikel nævnte Citater kun tager Sigte paa københavnske Forhold, hvilket Berendt meget godt er vidende om — men desuagtet skriver han noget andet.

Jeg er ganske enig med Berendt i, at vor Diskussion vist ikke interesserer det store Flertal af Kollegerne, men det skulde han have tænkt paa, da han fremsatte sin usandfærdige og for mig saarende Beskyldning, thi vi er vel ikke kommet saa vidt indenfor vor Organisation, at det ikke mere er tilladt at forsvare sig mod Overfald.

CARL NIELSEN.

Vi deler fuldtud de to ærede Indsenderes Anskuelse, »at denne Diskussion ikke interesserer det store Flertal af Medlemmerne«. Som Følge heraf betragtes den som sluttet. RED.

Spørgsmaal og Svar.

Overarbejde ved Sættemaskiner.

1. Er det tilladt Maskinsættere udenfor den ordinære Arbejdstid, som er fra 8—5½, at rengøre og lave Maskinen i Stand uden at faa Ekstrabetaling derfor?

2. Er det ikke ogsaa i Strid med Tarifen at tage Dele af Maskinen med hjem og gøre i Stand?

3. Er det ikke mest rimeligt, at der blev trukket den Tid, der arbejdes udover den ord. Arbejdstid, fra om Morgenen?

Ka....., den 28. Februar 1909. X og Y.

ad 1. Den ord. Arbejdstid er 8 Timer, indbefattet Rengøring af Maskinen; sker dette udenfor den ordinære Arbejdstid, skal der ydes Overarbejdsbetaling.

ad 2. Jo, det kan ligeledes kun ske mod Ekstrabetaling.

ad 3. Nej, Overarbejde kan ikke konverteres ved Indskrænkning af Arbejdstiden den følgende Dag. HVIDTFELDT.

Afstemningsresultater.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af tre Styrelsesmedlemmer i Sætterafdelingen var afgivet ialt 789 Stemmer, hvoraf 10 var ugyldige og 22 blanke.

Resultatet af Afstemningen blev, at VILH. WARTENBERG valgtes med 512 St., ACHTON MØLLER med 371 St. og JUL. SCHRØDER med 321 St.

Derefter havde P. Berendt 316 St., A. Vecht 205 St., Westy Hansen 151 St., Vald. Nielsen 144 St., C. Johansen 115 St. og M. Jensen 104 St.

København, den 3. April 1909.

SØREN CHRISTENSEN. M. HANSEN. VIGGO CHRISTENSEN.
A. SØBY. O. RASMUSSEN.

Den Dags Dato i Kvindeafdelingen stedfundne Stemmeoptælling viste følgende Resultat: Til Formand valgtes HENRIETTE CRONE med 273 Ja mod 5 Nej. Til Repræsentanter valgtes AMALIE GRAM-PETERSEN med 213 St. og HILDORA MOURITZEN med 146 St. Derefter havde Amalie Petersen 119 og Emilie Jansen 72 St. Der var afgivet ialt 278 gyldige og 1 ugyldig Stemmeseddel.

København, den 4. April 1909.

ASTRID HANSEN. OLGA STRANDBOE. AGNES JENSEN.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1908.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1908	687.96	Rejseunderstøttelse ...	1,330.75
Kontingent	44,663.65	Underst. p. St.	9,071.00
Tilbagebet. Rejselaan .	137.00	Reservefondsunderst...	291.10
Andre Indtægter	378.05	Rejselaan	106.00
Tilskud fra Hovedkass.	2420.15	Sygeunderstøttelse ...	13,170.50
		Begravelseshjælp	1,574.00
		Andre Udgifter	1,689.84
		Indsendt til Hovedkass.	20,318.36
		Beholdn. 31. Dec. 1909	735.26
	48,286.81		48,286.81

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1908	324,608.14	Tilskud til Afdelingerne	2,420.15
Indsendt fra Afdeling.	20,318.36	Overfartsbilletter	116.40
Renter	6,913.82	*Typograf-Tidende*	2,092.62
Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen .	1,068.66	Administrationsbidr. til De samv. Fagforbund	448.58
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid.*	413.35	Tarifforhandlinger	9.80
Refunderede Telegr. .	3.50	Delegeret- og Repræsentantmøder	7,916.36
		Voldgiftsretten i København	451.00
		Sagførersalær	104.79
		Husleje, Brændsel og Belysning	108.24
		Lønning. og Honorarer	1,015.00
		Tryksager	1,073.89
		Porto, Telegrammer og Telefon	145.64
		Legatunderstøttelser .	385.00
		Kontorsager	70.69
		Andre Udgifter	81.06
		Ialt Udgift ...	16,439.22
		Beholdn. 31. Dec. 1908	336,886.61
	353,325.83		353,325.83

København, Marts 1909. H. HVIDTFELDT.

Nær og Fjærn.

Til Inkassatorerne. De den 31. Marts udsendte Medlemslister er endnu ikke ingaaet fra en stor Del Trykkerier. Da Listerne absolut skal bruges i Paaskedagene, *bedes de ærede Inkassatorer indstændig drage Omsorg for, at Listerne, omhyggelig udfyldte, indsendes til Forbundskontoret senest* Onsdag den 7. ds.

Sommerbebudelse. Efter Vinterens mange Lock-out-Trusler, Strejker og anden Uro i Arbejdsforholdene virker det helt velgørende at høre Tale om Sommerferie. Aktieselskabet *Vendsyssel Tidende* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn. Maatte nu blot mange af d'Hrr. Principaler gaa hen og gøre ligesaa. JØRGEN PETER.

»**Lito**«, Dansk litografisk Forbunds Organ, udkommer fra 1. April i *Bogtryk.*

Rettelse. I Artiklen »Vort Reservefond« i sidste Numer tillægges en Udtalelse i Rigsdagen Konsejlspræsidenten (NEERGAARD). De tre Underskrivere bedes os meddele, at dette er en — ganske vist tilgivelig — Fejltagelse. De nævnte Udgydelser stammer fra hans nære Partifælle Indenrigsminister CLAUS BERNTSEN.

Rettelser til Medlemslisten. I Medlemsfortegnelsen er forglemt: Provinserne: Under *Ringkøbing* 1847, Chr. Nielsen, Struer. I *København:* Under *Berlingske Tidende:* N. t. F. Axel Larsen (F); endvidere er *K. A. J.* Holm fejlagtig kaldt J. L. A. Holm, *Einar* Hjorth kaldt Edvard Hjorth; for Otto C. Jensen og de fem følgende Kolleger staar Betegnelse F., medens det skal være S., for C. V. Prægel staar Betegnelsen S., skal være *F.*, for Charles Thomsen Betegnelsen M., skal være

S. Under Citytrykkeriet er forglemt 1321, Jul. Rasmussen (Hj.). *O. C. Olsen & Co.:* 2307, Georgine Samuelsen (Kv.). *H. H. Thiele:* 1781, K. Steffensen (T.). *Truelsen:* 854, O. P. W. Sørensen (MS).

Typografernes Sangforening foretager 1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg og Omegn. Deltagerne samles ved Tuborg-Pavillonen Kl. 9. Frokost medbringes. Enhver Kollega er hjærtelig velkommen.

Dødsfald. Et af vore ældste Medlemmer, Trykkerafdelingens Æresmedlem, OLE STEPHENSEN, døde i Mandags Aftes efter længere Tids Sygdom i en Alder af omtrent 90 Aar. Afdøde lærte hos Luno i Haandpressernes Glansperiode og var den første, der betjente en Hurtigpresse fra Eickhoff. Han var en særdeles pligttro Arbejder, med et Helbred, der tillod ham at arbejde længere end de fleste. Først da han var 80 Aar syntes han, at han trængte til Hvile og ophørte da med Arbejdet. — Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen.

Sølvbryllup. Lørdag den 10. April kan Den typ. Forenings tidligere Formand, GUSTAV CLAUSEN og Hustru, fejre deres Sølvbryllup.

Alle, der ved udvist Opmærksomhed har glædet os paa vor Jubilæumsdag, bedes modtage vor bedste Tak.

C. VERMUND. M. C. NIELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Dr. D. AUCHAMP er bortrejst fra 1. Maj til 15. Jnni. Vikar Dr. HAMMER, Falkoneralle 5. Tr. Hverd. 12—1, Søn- og Helligd. 9—10. Telf. Godthaab 630.

Dr. SADOLINS Massageklinik er fra 3. April Vesterbrogade 46¹ (Hj. af Teaterpassagen).

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætterafdel.: Jens Carl Hylander, udl. 31/8 09 i Missionstr. (arb. s. St.). Galvanopl. Georg Johannes Frederik Kotte, udl. 1/4 09 hos Aller (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Robert Hansen, udl. 2/4 09 hos Keller, arb. s. St. (overgaar fra Lærlingeafdelingen). Kvindeafdel.: Martha Levy, udl. 1/4 09 hos Eriksen (arb. s. St.).

Hjørring, Chr. Bjørndal Riis, udl. 1/5 09. Nakskov, Valdemar Christensen, udl. 1/4 09 (Larsen). Ribe, Mathias Kørschen, udl. 1/4 09.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: Sætterafdel.: 2551 (2859), H. P. J. R. Jensen fra Næstved (arbl.). 2314, Skriftstøber Ferdinand Larsen fra Lyngby (Simmelkjær). 2407 (1496), Ric. Chr. Steffensen fra Skive (arbl.). 931, N. P. Gudum fra Køge (arbl.).

Aarhus (Følle), 2424, J. P. Carl Jensen i Plads. Assens, 2237, Chr. Reuter Nielsen (Avisen).

Bortrejste.

Københavns: Sætterafdel.: 1335 (730), Ingeborg Petersen til Udlandet.

Aalborg, 1729, D. Ditlevsen til Skive i Pl. Aarhus, 260, Carl Madsen til Odense (arbl.). Kallundborg, 1721, Date (paa Rejse). Køge, 731, N. P. Gudum til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2014, Niels Jensen (paa Rejse), 2551, H. P. J. B. Jensen og 2339, E. Frederiksen, begge til Kbhvn. (arbl.) samt 2038, N. P. Hansen til Køge (arbl.). Odense, 2538, R. Th. Trosborg (paa Rejse) og 2387, Vald. Petersen (paa Rejse). Rudkøbing, 2498, Chr. P. Rasmussen (Marstal) paa Rejse.

Udmeldte.

Københavns: Kvindeafdel.: 2215, Helga Jensen (fratraadt Faget).

Nykøbing F., 936, Faktor P. A. Petersen (Folketidende).

Annuleret Udmeldelse.

Københavns: 2760, L. Lausen (Matzen).

Død.

Københavns: Sætterafdel.: 771, Hans Peter Marius Jørgensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde.

1. Paaskedag *Fodtur* til Jægersborg. Mødested: Tuborg Kl. 9 Form.

24. April: *Ord. Generalforsamling.* (1 k)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde Lørdag Aften den 10. April Kl. 8 hos Typograf Kongslev, Borups Allé 115, 3. Sal tilh. Enhver Typograf er velkommen. (67)

En gift, velanbef. **Akcidenssætter,** der for Tiden arbejder i Provinsen, søger snarest fast Plads i Københavns. Billet mrkt. »41« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En dygtig Sætter-Trykker, som til Dels kan arbejde paa egen Haand, kan efter Paasken faa Plads hos **J. Schæffer,**
(73) Kolding.

Typograf,

akkurat og paalidelig, rutineret saavel til alt forefaldende Akcidensarbejde som Avissætning, søger Plads til 1. Maj eller før. Billet mrkt. »Typograf 72« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink, yngre Sætter

kan straks antages paa
(71) »Slagelse-Posten«.

Ældre, solid **Monolinesætter** søger fast Plads her eller i Provinsen. Mangeaarigt Kendskab til Maskinen. Billet mrkt. »Monoline 68« modt. Ekspeditionskontoret.

En Typograf søger Plads straks i større Købstad, helst Jylland. Billet mrkt »59« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille, komplet Trykkeri (ikke i Drift) sælges for 7 à 800 Kr. Billet mrkt. »Trykkeri 69« modt. Ekspeditionsk.

En større og en mindre **Fluesmækker** i udm. Stand sælges for en Bagatel pr. Kontant. Billet mrkt. »70« modtager Ekspeditionskontoret.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 16. APRIL 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlem af Norsk Centralforening, Nr. 2656, Hedvin Tallaksen fra Arendal, har arbejdet ca. 3 Uger i Vordingborg til en Løn, som var lavere end den tarifmæssige, ligesom han ikke i den Tid har tilmeldt sig Afdelingen i Næstved. Formentlig rejser han nu her i Danmark. Da han ikke har opfyldt sine Medlemspligter, kan han ikke erholde nogen Understøttelse; hans Bog vil være at indsende til Forretningsudvalget af den Afdeling, hvor han indtræffer for at hæve Understøttelse.

København, d. 14. April 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 18. April 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Forslag fra Udvalget til Love for Afdelingen. 2. Spørgsmaalet om Erstatning for de første 6 Dages Arbejdsløshed. 3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Lærlingeforholdet.

Mesterens Pligt i Sygdomstilfælde.

Vi har modtaget følgende:

MIN Berigtigelse i Nr. 46 af den af Hr. Johannes Pedersen i Nr. 40 fremsatte fejlagtige Paastand om, at Mesteren havde 6 Maaneders Forsørgelsespligt under Sygdomsforfald overfor de Lærlinge, som faar Pengevederlag, ledsagede Redaktøren af *Typ.-Tid.* med den Bemærkning, at jeg befandt mig i en Vildfarelse. I den Anledning har jeg raadspurgt den anerkendte Retslærde, Dr. jur. Ernst Møller og fra ham modtaget følgende Udvikling af Spørgsmaalet:

»Det er rigtigt, at det Ansvar, som paalægges Mesteren for Lærlinge ved Lov 1889 § 11 første Stykke kun omhandler Lærlinge, der bor hos Læremesteren.

Iøvrigt indeholder samme Paragraf en Henvisning til Tyendeloven af 1854, dens §§ 31, 32, 35 og 36, men disse Regler, der altsaa overføres paa Lærlinge, der ikke bor hos Mesteren, gaar ud paa, at Husbonden kun i Tilfælde af Sygdom, der skyldes hans utilbørlige Forhold, skal bekoste Helbredelsen. — Ved Fattigloven af 1891 § 14 er Husbondens Forpligtelser overfor Tyendet udvidede, men for Lærlinges Vedkommende henviser § 15 udtrykkelig til de gamle Regler i Lov 1889 § 11, der altsaa uforandret staar ved Magt.

I den paagældende Redaktionsudtalelse i Nr. 46 er Lærlingelovens § 7 ikke korrekt citeret.. I § 7 staar intet hidrørende; der maa formentlig være sigtet til § 4. Men i § 4 staar, at Kontrakten skal nøjagtig bestemme »hvorvidt« Lærlingen skal have Husly m. v. »eller i Stedet derfor . . . for hans Arbejde et Vederlag i Penge«. Men heraf kan ikke udledes, at »Penge« altid er et Ækvivalent for »Husly« m. v. eller, at den, der faar Erstatning for Husly m. v., gennem en særlig derfor beregnet Ydelse, skal stilles, som om han ogsaa faktisk havde Bopæl hos Mesteren.

§ 11 maa altsaa forstaas, som den lyder, uden Hensyn til hine Regler i § 4.«

I Henhold til denne Udtalelse tillader jeg mig at hævde, at det er den ærede Redaktør, som befinder sig i en Vildfarelse.

REGNAR PETERSEN.

Ovenstaaende Artikel, der er dateret 11. November, er overleveret den nuværende Redaktør ved Hr. F. K. Madsens Tilbagetræden den 1. Februar, men har paa Grund af Pladsmangel maattet vente til nu. Angaaende det i Artiklen indeholdte juridiske Spørgsmaal har vor tidligere Kollega, Overretssagfører L. JESSEN paa Foranledning tilsendt os følgende:

»Det maa bestemt fastholdes, at Lærlingelovens § 4 (naar der i forrige Svar stod § 7 var det selvfølgelig blot en Trykfejl, foranlediget ved, at et utydeligt 4-Tal var læst som et 7-Tal) maa forstaas saaledes, at Pengevederlaget som Ækvivalent for Husly, Føde osv. skal ydes Lærlingen, der ikke bor hos Mesteren, selv om Lærlingen paa Grund af Sygdom er uarbejdsdygtig.

Naar Lærlingen bor hos Mesteren, er Mesteren i Følge Fattiglovens § 15 og Lærlingelovens § 11 tillige *over for det offenlige* forpligtet til at besørge og bekoste Helbredelsen indtil Kontraktens Ophør, dog ikke ud over 6 Maaneder. Denne Forpligtelse *overfor det offenlige* er Mesteren frigjort for, naar Lærlingen ikke bor hos ham. Men fordi han over for det offenlige er frigjort for at besørge og koste *Plejen* (Sygeplejen) og *Helbredelsen* er han ingenlunde *overfor Lærlingen selv* frigjort for at betale det kontraktmæssige *Vederlag*.

Om han er frigjort herfor, beror alene paa Kontrakten. Og indeholder den intet udtrykkeligt derom, er han, saa længe den bestaar, *ikke* frigjort. Han kan i visse Tilfælde *hæve* Kontrakten helt og derved frigøre sig, men en delvis Hævelse ved at tilbageholde det kontraktmæssige Vederlag, medens Kontrakten iøvrigt gælder, er ikke hjemlet ham.

De Tilfælde, i hvilke han helt kan hæve Kontrakten, er bestemt og udtømmende angivet i § 15, hvor der bl. a. hjemles ham Ret til at hæve Kontrakten »i Tilfælde af Lærlingens Sygdom overensstemmende med Reglen i § 11«. Denne Regel gaar ud paa, at han, »hvis Sygdommen erklæres uhelbredelig, eller noget betydeligt vedvarende Onde er tilføjet Lærlingen, skal være berettiget til at opsige Lærlingekontrakten til at ophøre 3 Maaneder efter, at det Lærlingen tilstødte Uheld er konstateret«. Først 3 Maaneder efter har han altsaa Ret til at bringe Kontrakten til Ophør. Videre gaar hans Ret ikke, hvad enten Lærlingen bor hos ham eller ej, jfr. § 11, sidste Stykke, med mindre Sygdommen skyldes Lærlingens eget utilbørlige Forhold, thi saa kommer Tyendelovens § 32 til Anvendelse, og saa kan han tilbageholde Lønnen for den Tid Lærlingen er uarbejdsdygtig, — ellers ikke.

Men saa længe Mesteren ikke *kan* benytte eller *har* benyttet sin Ret til at hæve Kontrakten maa han overholde den i hele dens Omfang.

Det her antagne stemmer ogsaa baade med Teori og Praksis, jfr. saaledes JUL. LASSEN: Haandbog i Obligationsretten, speciel Del, § 136, IV. ved Note 102, hvor der siges: »Men i vedvarende Forhold vil det dog vistnok være naturligt at antage, at den for et Tidsrum fastsatte Løn tilkommer Arbejderen *fuldtud*, selv om han under en forholdsvis kortere Del af Tidsrummet har været forhindret fra at yde Tjeneste ved uforskyldt Sygdom.«

Det er jo ogsaa en Kendsgerning fra det praktiske Liv, at de allerfleste, der arbejder for fast Løn, faar denne udbetalt selv om de er syge, saalænge Kontrakten ikke er hævet.

Men ogsaa *Retspraksis* giver denne Opfattelse Medhold, jfr. saaledes Viborg Overrets Dom af 7. Aug. 1899 (Ugeskrift for Retsvæsen 1899, pag. 947), ved hvilken der blev tilkendt en Lærling Ugeløn for en Tid, da Arbejdet hos Mesteren var standset, netop under Henvisning til, at han i Følge Lærlingelovens § 4 har Krav paa Vederlag for *hele* Læretiden.

I lignende Retning gaar adskillige andre Domme i ganske beslægtede Tilfælde, saaledes Dom i U. f. R. 1906, Pag. 469, hvor en Kommis tilkendes Løn under Sygdom, og Dom i U. f. R. 1908, Pag. 427, der angaar en Ekspeditrices Krav paa Løn under Sygdom.

Og endelig skal anføres Dom i U. f. R. 1908, Pag. 255, hvor en Smedelærling tilkendes Løn ogsaa for den Tid, hvor han paa Grund af Sygdom havde været uarbejdsdygtig. Det hedder i Begrundelsen af denne Dom: »I Lærlingeforhold som det her omhandlede maa det ved Kontrakten tilsagte Pengevederlag antages at skulle tilkomme Lærlingen ogsaa i den Tid, hvor han paa Grund af Sygdom har været uarbejdsdygtig«. L. JESSEN.

Drag ud!

MED Foraaret følger der for mange en Længsel efter at komme ud i det fri. Foraaret lokker og trækker, man synes, man *skal* ud i den fri Natur for at vederkvæge sig i den milde Luft, ud fra de snævre »Gader« og de støvfyldte Kasser og faa den stramme Trykkeriluft pustet ud af Lungerne.

Jeg vil ønske, at mange unge Typografer maa blive opfyldt af denne Længsel og drage ud, rigtig langt ud; man kommer nok hjem igen. Om det ikke er Behageligheder altsammen, man har dog Udbytte af en saadan Tur, og det paa mange Maader.

Naturligvis maa man til Tyskland — Tyskland med dets romantiske Herbergsliv og mange interessante Mærkværdigheder. Men man bør komme længere end til Tyskland; Frankrig, Schweitz og Østrig er ogsaa værd at besé. Og man faar mange interessante Minder fra en saadan Tur, Minder, som man aldrig glemmer, og som er rare at drøfte med Folk, der ogsaa er »berejste«. At man ikke kan Sproget, bør ikke afholde nogen fra at rejse, det lærer man efterhaanden.

Derfor, Du unge Typograf, forlang hos Formanden din Bog og drag ud i Verden, men langt ud — jo længere, desto bedre for Dig selv.

Den 9. April 1909. KENN.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 3. April, Aften Kl. 8, ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Alhambra«. 25 Medlemmer havde givet Møde. Dirigent: AAGE NIELSEN. Sekretær: MAGNUS NIELSEN.

Efter at have budt Velkommen, aflagde FORM. Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal. Det var overdraget Bestyrelsen at søge de kvindelige Hjælpearbejdere organiseret, og der var afholdt et Møde med disse, dette havde imidlertid ikke havde givet noget Resultat. Form. mente, at man blev nødt til at lade Sagen hvile foreløbig. Formanden omtalte Besættelsen af en Maskinsætterplads paa *Kolding Avis*. Maskinsætter Rasmussen var ikke optraadt kollegialt, da han modtog Pladsen, hvilket Form. misbilligede. Til Red. Konrad Jørgensen var afsendt et Telegram i Anledning af dennes 60aarige Fødselsdag. Hr. Jørgensen har i mange Aar staaet som Medlem af Lokalafdelingen. Til Slut meddelte Form., at der ved Indsamlingen til de arbejdsløse var indkommet ialt 159 Kr. 25 Øre. Indsamlingen vil blive fortsat endnu en Tid. — Efter Form. fik Maskinsætter RASMUSSEN Ordet for at forsvare sin Optræden under Forholdene paa *Kolding Avis*. — Efter at flere Medlemmer havde haft Ordet for at misbillige hans Optræden, vedtoges følgende Udtalelse énstemmigt: »Generalforsamlingen udtaler sin skarpeste Misbilligelse af hele Rasmussens Optræden under Maskinsætterspørgsmaalet paa *Kolding Avis*.

Derefter fremlagde FORM. det reviderede Regnskab, der énst. godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med 703 Kr. 55 Øre, Kassebeholdning 15 Kr., Ekstrakassens Regnskab balancerede med 165 Kr. 64 Øre, Kassebeholdning 40 Kr. 98 Øre.

Punkt 3 paa Dagsordenen var det i flere Aar omstridte Spørgsmaal om Lokalafdelingens Indmeldelse under Fællesorganisationen. Forslaget er Gang paa Gang bleven forkastet, væsentligst paa Grund af Modstand fra Afdelingens ældre Medlemmer. Nu var der stillet Forslag fra 16 Medlemmer om Indmeldelse. — FORM. anbefalede Forslaget. — N. P. NIELSEN havde hver Gang, Forslaget havde været fremme, stemt imod dette, og han vilde ogsaa gøre det i Aften. — Faktor P. RASMUSSEN mente, at det var den eneste rette Vej at gaa, at Lokalafd. blev indmeldt under Fællesorganisationen, der mere og mere blev betragtet som Arbejderstandens Repræsentation, hvorfor han meget vilde anbefale Forslaget. — Indmeldelsen vedtoges derefter med 20 mod 1. Den nuværende Bestyrelse for »den lille Forening«, der staar under Fællesorganisationen, repræsenterer dog Afdelingen indtil Juli Kvartal, til hvilken Tid Lokalafdelingen indmeldes i Fællesorganisationen.

M. N.

Ringsted Lokalafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes i »Børsen« Lørdag den 3. April 1909. FORMANDEN bød Velkommen og oplæste Regnskabet, som godkendtes enstemmigt. Administrationskassens Regnskab oplæstes og godkendtes ligeledes. Næste Punkt paa Dagsordenen var Eventuelt. Formanden udtalte i Anledning af en Sag overfor et Medlem, at Tarifen maatte overholdes strængt, baade paa den ene og anden Maade. Det overlodes til Formanden at træffe fornødne Forholdsregler, hvis det skulde indtræffe senere. Majdemonstrationen — Der vil blive rettet en Forespørgsel til Principalerne desangaaende. A. HANSEN-MØLLER.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 3. April ordinær Kvartalsgeneralforsamling i Haandværkerforeningen, der var meget talrigt besøgt, idet 18 Medlemmer var tilstede.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og bød de tilstedeværende Velkommen: en speciel Velkomsthilsen til Trykker M. Jensen paa *Amtstidenden*, der, efter at have udmeldt sig af Organisationen for 6 Aar siden, nu atter var traadt indenfor Rammerne. Første Sag paa Dagsordenen var Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber, der enst. godkendtes. Der har i det forløbne Kvartal været megen Sygdom i Afdelingen, og i den Anledning var der udbetalt 326 Kr. i Understøttelse. En Meddelelse fra De samvirkende Fagforeninger i Thisted og en Personalesag paa *Thisted Amts-Tidende* behandledes. — Under Eventuelt vedtoges det at sende endnu en Liste rundt paa Trykkerierne til Indsamling af Bidrag til de Arbejdsløse. H. H. H.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Søndag den 4. April Kl. 10 Fm. paa Folkets Hus. Dirigent: FRED. LARSEN.

Beretning. FORMANDEN meddelte, at Sagen mellem Bogtr. Søndergaard og Trykker C. J. Christensen nu var bragt til Ende, uden Voldgift, idet S., der som bekendt for ca. 1 Aar siden uden tarifmæssigt Varsel afskedigede C., nu har indgaaet paa helt at godkende de Krav, Forbundet paa C.s Vegne har stillet, nemlig at betale C. 3 Ugers Løn, 90 Kr. ÷ 1 Dag som C. paa Grund af Sygdom har forsømt, altsaa 85 Kr., hvilket Beløb er udbetalt. — Omtalte derefter nogle Rygter, der fra forskellige Sider var meddelt ham, om at enkelte Medl. ikke overholdt Arbejdstiden, men tværtimod jævnlig forlængede den uden at faa den overskridende Tid betalt efter Tarifens Bestemmelse; henstillede til Personalerne at forhindre den Slags tarvelig Optræden, og bemærkede, at det jo i Almindelighed maatte betragtes som en given Ting, at intet typografisk Arbejde kunde udføres paa Betingelser, der gaar uden om de i Tarifen fastsatte Principer, saa var det ligegyldigt om vedk., der udførte Arbejdet, var Faktor, Tilsynshavende, Faktormedhjælper el. lign., om han var Medlem eller ej, thi den Principal, som vedk. arbejder for, kunde jo ialtfald i sidstnævnte Tilfælde drages til Ansvar, hvis der skete Brud paa Tarifen. — Med Hensyn til Sættemaskinerne mente Tal. at kunne sige, at alt var i Orden her i Byen med Hensyn til Tarifens Overholdelse, derimod var der af en Kollega, R. her fra Byen, i en anden By (Kolding) ganske sikkert foretaget en Omgaaelse af Tarifen. R., der selv har bekostet sin Uddannelse til Maskinsætter, fik Plads som Haandsætter i M.s Trykkeri i Kolding, men blev straks, da han ankom, anbragt ved en »Typograf«-Sættemaskine, der kort i Forvejen var anskaffet i vedk. Trykkeri, idet den Sætter, hvis Oplæring ved Maskinen var paabegyndt, meddelte, at han var ked af at fortsætte. Dette sidste har man Grund til at tro var aftalt forud, idet der her i Byen fra R.s Fader (ogsaa en Kollega) er faldet Udtalelser, der absolut peger i den Retning. Imidlertid var Sagen nok tildels løst derved, at det øvrige Personale senere, da Kolding Afd. tog Affære i Sagen, til Principalen har afgivet Erklæring om, at ingen af dem ønskede at blive oplært til Maskinsætter, og derved fraskrev sig den tarifmæssige Ret til fortrinsvis at komme i Betragtning til Plads ved Maskiners Anskaffelse. Det maa dog betragtes som en daarlig Løsning af en Sag af den Art, og at det er gaaet paa den Maade, kan kun tilskrives R.s højst uheldige og egoistiske Optræden. — I Kvartalets Løb har et ret betydeligt Antal af vore kvindelige Medl. udmeldt sig, hvilket maa beklages. Grundene til Udmeldelserne var dog noget lidt at melde sig ud paa, haabede at Kvinderne i deres egen Interesse snarest vilde melde sig ind igen og tage dem med som hele Tiden havde staaet udenfor. — Oplysninger om Stemmeafgivningen i Odense til Forbundsstyrelsesvalget gaves. — Sluttelig omtalte Formanden den afsluttede Konflikt, gav Oplysninger om det af Hovedbestyrelsen vedtagne Laan til en anden Organisation. — FERD. RASMUSSEN udtalte sig om den nævnte Maskinsætterplads Besættelse i Kolding. Han kunde ikke se noget ulovligt deri. L. D. RASMUSSEN beklagede Kvindernes Udmeldelse og anbefalede energisk Agitation iblandt dem for atter at faa dem som Medl. — AXEL DAHL advarede mod at se med Uvilje paa Kvinderne, og opfordrede til, at enhver bidrog sit til, at Kvinderne atter blev Medlemmer, til Gavn for dem selv og til Styrkelse af Organisationen. — FORMANDEN udtalte til Ferd. Rasmussen, at der ikke kunde kommes bort fra, at der ved Ansættelsen af R. i Kolding fra Medlemmernes Side (R. og hans Fader) var sket Omgaaelse af Tarifens Bestemmelser, og man maatte haabe, at dette daarlige Eksempel ingen Efterfølgere fik. — Beretningen godkendtes enst.

Regnskaberne. Afdelingens Regnskab, der balancerede med 1661 Kr. 53 Øre, godk. — Ekstrakassens Regnskab: En Disposition af Styrelsen, der paataltes af Revisionen fordi den mente, at Styrelsen her havde ladet det mangle paa Oplysning overfor Revisorerne, gav Anledning til en længere Diskussion om Ekstrakassen, hvorefter dennes Regnskab, der balancerede med 543 Kr. 28 Øre enst. godkendtes. — Til Samaritanen var indsamlet 120 Kr. 75 Øre, til de arbejdsløse var indkommen 124 Kr. 35 Øre, heraf var de 100 Kr. indsendt til Landsindsamlingen, Resten var benyttet i Afd. — Godkendtes.

Aarsberetning. FORMANDEN gav en kort Oversigt over Aaret 1908 og oplæste en Statistik, der var udarbejdet om Løn- og Arbejdsforholdene i Afd., saaledes som de formede sig ved Aarsskiftet. Det fremgik bl. a. heraf, at Gennemsnitslønnen for de ved Nytaarstid i Afd. arbejdende faglærte typografiske Arbejdere var 29 Kr. 77 Øre, i Fjor 29 Kr. 09 Øre, altsaa en Stigning af 68 Øre pr. Arbejder om Ugen. Paalæggerskerne havde en Gennemsnitsløn (saavel Medl. som Ikke-Medl.) af 9 Kr. 87 Øre om Ugen; den højeste Løn for Kvinder var 15 Kr. (det er der dog kun 2 der har) og den laveste 6 Kr. pr. Uge. Man vil heraf kunne se, at Kvinderne trænger haardt til tarifmæssige Arbejdsforhold, men for at opnaa dette, maa de være vore Medlemmer. — Faktor JUL. NIELSEN bragte Styrelsen en Tak for dens omfattende og oplysende Statistik, hvorefter Aarsberetningen godkendtes.

Kontingentforhøjelse til Ekstrakassen. Styrelsen foreslog at forhøje Kont. til 20 Øre for hel- og 10 Øre for halvbet. Form. motiverede og anb. Forsl., der nærmest skulde være en Afløser af de mange Cirkulærer, beviste med Tal, at dette var mulig ved nærv. Forslag. Mange Talere havde Ordet, den overvejende Del imod, og ved Afstemningen forkastedes Styrelsens Forslag med overvældende Majoritet, hvorefter de 3/4 af den ret talrigt besøgte Generalf. forlod Lokalet og overlod til en 15—16 Medl. at fortsætte Forhandlingerne.

Valg. Til Medlemmer af *Fyns Soc.-Dem.s* Repræsentantskab genvalgtes AXEL JUUL og P. WELBLUND, til Generalforsamlingsrepræsentant i »Folkets Hus« valgtes SØREN HANSEN, til do. i Arb. Brændselsforsyning genvalgtes FRED. MADSEN.

Udflugt. Det besluttedes at arrangere Fodtur med Frokost i Stige Kro Kristi Himmelfartsdag i Overensstemmelse med Traditionen.

Eventuelt. Faktor NIELSEN udtalte, at det var en uheldig Dag, der var valgt til Generalf. FORMANDEN forstod godt Nielsens Mening, og meddelte, at det i det Tilfælde havde været Styrelsen magtpaaliggende at faa Generalf. saa hurtigt som muligt af Hensyn til Arbejdsløshedskassens Aarsregnskab; Kassereren havde i den Anledning forceret Arbejdet betydeligt. Iøvrigt kunde Formanden ikke undlade at bemærke, at Erfaringen havde vist, at det var saa nogenlunde ligegyldig, hvilken Dag i Ugen, man valgte at holde Generalforsamling paa, der var altid nogle, der mente, at en anden Dag havde været heldigere. —bl—.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Paaskelørdag ordinær Generalforsamling. Regnskabet balancerede med 655 Kr. Det ordinære Kontingent havde i Kvartalet udgjort 605 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 41 Kr. 70 Øre, i Understøttelse paa Stedet 113 Kr. 25 Øre og i Sygeunderstøttelse 257 Kr. Indsendt til Hovedkassen 228 Kr. 5 Øre. Regnskabet godkendtes. Privatkassens Regnskab balancerede med 165 Kr. 58 Øre. I Banken indestod 75 Kr. 52 Øre. Samlet Formue 86 Kr. 83 Øre. Godkendtes ligeledes. — Den ved den ekstraordinære Generalforsamling i Januar vedtagne Indsamling af frivillige Bidrag til de Arbejdsløse havde givet til Resultat: 91 Kr. 10 Øre.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Spørgsmaalet om, hvorvidt man af Privatkassen skulde yde en Understøttelse i de første 6 Dage af en Arbejdsløshedsperiode, og hvor meget man skulde yde. Der fremlagdes en Oversigt over de sidste 3 Aars Arbejdsløshed her i Byen, og det fremgik af denne, at Kassen umulig kunde bære en Understøttelse af f. Eks. 2 Kr. pr. Dag — navnlig da der jo desværre var Udsigt til endnu mere Arbejdsløshed i den kommende Tid. Efter nogen Diskussion enedes man da om følgende Forslag: Af Privatkassen ydes en Understøttelse af 1 Kr. pr. Dag til Medlemmer, der har opholdt sig i Lokalafdelingen mindst 1 Aar — dog kun virkende foreløbig i et Kvartal, for at man kunde sé, hvorledes Forholdene vilde udvikle sig. Dette Forslag vedtoges énstemmig. L. K.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1909.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1909:			
Sætterafdelingen	Kr.	32713.16	
Trykkerafdelingen	-	6325.73	
do. Ekstrakassen	-	1101.31	
do. Begravelseskassen	-	3129.58	
Kvindeafdelingen	-	745.13	
Det særlige Fond	-	3512.85	
			Kr. 47527.76
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	6855.50	
Underskud i Kvartalet	-	1007.75	
			- 7863.25
Reservefonden:			- 5890.04
Sygekassen: Kontingent	Kr.	7411.80	
Tilskud fra Hovedkassen	-	4000.00	
			- 11411.80
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	2618.55	
Underskud i Kvartalet	-	5.45	
			- 2624.00
Begravelseskassen			- 2179.85
Fællesadministrationskassen:			
Tilskud fra Forbundet	Kr.	750.00	
» » Sygekassen	-	450.00	
» » Begravelseskassen	-	200.00	
» » Sætterafdelingen	-	1278.85	
» » Trykkerafdelingen	-	357.43	
» » Kvindeafdelingen	-	116.13	
Renter af Sparekassen	-	60.80	
			- 3213.21
Sætterafdelingen			- 2231.10
Trykkerafdelingen			- 543.90
do. Ekstrakassen			- 43.50
do. Begravelseskassen			- 84.50
Kvindeafdelingen			- 176.70
Det særlige Fond			- 3080.33
			Kr. 86869.94

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (24 Rejs. i 99 Dg.)	Kr.	123.75	
Underst. p. St. à 1.75 (41 Medl. i 1118 »)	-	1956.50	
do. à 1.25 (112 » i 3340 »)	-	4175.00	
do. à 1.00 (8 Kv. i 430 »)	-	430.00	
do. à 1.00 (2 Md. i 80 »)	-	80.00	
do. à 0.75 (31 Kv. i 1372 »)	-	1029.00	
do. à 0.75 (2 Md. i 92 »)	-	69.00	
			Kr. 7863.25
Reservefonden:			
Rejselaan	Kr.	68.00	
Administrationstilskud	-	750.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	5072.04	
			- 5890.04
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 139 Md. og 64 Kv: Kr. 5424.60, paa Hosp. til 17 Md. og 15 Kv.: Kr. 992.20)	Kr.	6416.80	
Betalt Hospital	-	480.60	
Lægehonorar og ekstra Læge	-	1740.75	
Speciallægehonorar	-	762.50	
Vagthold etc.	-	43.50	
Barselhjælp (16 Børn)	-	192.00	
Andre Udgifter (Medicin til Arbl. 2.26, Tryksager 18.50)	-	20.76	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1304.89	
			- 11411.80
Hjælpekassen: Pengehjælp til 134 Medl.			- 2624.00
Begravelseskassen (4 Mænd og 1 Kvinde)	Kr.	1190.00	
Medlemmers Børn	-	40.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	749.85	
			- 2179.85
Fællesadministrationskassen:			
Lønninger	Kr.	1183.00	
Porto	-	104.10	
Tryksager	-	121.05	
Budløn	-	399.55	
Lokale- og Husleje	-	238.25	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	96.21	
Telefon og Telegram	-	76.19	
Delegeretmødet	-	683.07	
Kontorsager	-	60.85	
Kontingent for Bibliotekar, Bud, Ink. og Rev. (Januar Kv. 1909)	-	123.50	
Andre Udgifter	-	127.44	
			- 3213.21
Sætterafdelingen			- 4179.41
Trykkerafdelingen			- 772.63
do. Ekstrakassen			- 49.00
Kvindeafdelingen			- 310.02
Det særlige Fond			- 282.50
Beholdning den 31. Marts 1909:			
Sætterafdelingen	Kr.	30764.85	
Trykkerafdelingen	-	6097.00	
do. Ekstrakassen	-	1195.81	
do. Begravelseskassen	-	3214.08	
Kvindeafdelingen	-	611.81	
Det særlige Fond	-	6310.68	
			- 48094.23
			Kr. 86869.94

København, den 9. April 1909. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Samtlige de københavnske Afdelingers Medlemmer erindres om Generalforsamlingen paa Søndag Kl. 11 i den store Sal, Rømersgade 22. Da meget vigtige Sager staar paa Dagsordenen, bedes Medlemmerne møde talrigt.

Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund maa ikke tage Arbejde hos *Bogtr. Chr. Schouw, Vestergade 7,* før nærmere Meddelelse fremkommer.

De samv. Fagforbund afholder ordinær Generalforsamling 22., 23. og 24. April 1909 i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40. Den 21. samles Repræsentantskabets Medlemmer.

Arbejdsløshedsinspektoratet og Sygekasseinspektoratet er flyttet fra Frederiksholms Kanal til *Raadhuspladsen 79* (Hj. af Farvergade).

Typografernes Enkekasse. Kassereren, OSCAR JOHANSEN, flytter fra April Flyttedag til *Ribegade 41, Ø.*, hvor han træffes hver Fredag Aften Kl. 6—8 for Ind- og Udbetalinger. *Henvendelse paa Trykkeriet frabedes.*

Sølvbryllup. Tirsdag den 20. April kan Maskintrykker hos Musik-Forlægger Wilhelm Hansen L. WERMUND og Hustru, Roarsvej 23 4, fejre deres Sølvbryllup.

Afskedsfrokosten i Mandags havde samlet ca. 50 mandlige og kvindelige Kolleger, der alle mødte i Nørre Centralkafé ved 12-Tiden med en glubende Appetit; som Følge deraf var Stemningen til at begynde med noget mat, enhver havde nok at bestille med sig selv og sin Tallerken. Efterhaanden som de mange Munde mættedes, blev Festen imidlertid ret animeret, og da Viggo Christensen havde lagt for med en Tale for den tidl. Redaktør F. K. Madsen, i hvilken han takkede ham for den gode Vilje og kammeratlige Adfærd, han stedse havde lagt for Dagen i sit Arbejde for Organisationen, fulgte Taler og Sange Slag i Slag. En Skaal for »de Faldne« afbrødes med Sangen »Slumrer sødt i i Slesvigs Jord«.

Festudvalget havde haft den efter vor Mening utilgivelige Frækhed at udgive et Ekstra-Numer af *Typograf-Tidende*, der gjorde Grin med alle mulige og umulige Personer og end ikke lod til at have Respekt for Folkemajestæten. Dette Smædeskrift trængte i det hele taget svært til at underkastes *Censur*. En Sættertrykkerannonce paa Bagsiden samt 2 — vi maa trods vor Indignation desværre indrømme det — ganske udmærkede Viser kaster en bestemt Mistanke paa en herværende litterært anlagt Trykkersvend. Vi protesterede dirrende af Harme mod dette profane Organ, men opnaaede kun at blive til Grin. Det var blevet sent, inden vi tung i Hovedet af Vrede og Punsch vandrede hjem i en forrygende April-Snestorm. JULES.

Brev til J. MÜLLER henligger paa Forbundskontoret.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (9.—10. Liste): V. J. Christensen Kr. 1.70; O. Petersen 0.25; Rasmussen & Olsen 7.85; Nationalbankens Seddeltr. 16.60; Astrid Andersen 0.50; Qvist 10.60; H. Meyer 9.55; Fjeldsøe 5.70; S. L. Møller 12.20; Græbe 18.45; Vort Land 17.50; Aage Jørgensen 3.50; Justesen (6.—9. B.) 3.80; Søborg 6.20; Truelsens kvdl. 1.20; do. Trykkere 4.75; do. Sættere 8.15; Mayland 3.35; J. Knudsen 1.00; Rom 7.00; C. C. Petersen 5.50; S. B. Svendsen 2.00; Nielsen & Lydiche 68.00; Ihrich 3.10; Nationaltid. 63.20; Soc.-Dem. (9. B.) 24.25; Centraltr. (8.—9. B.) 16.60; Har. Jensen 10.45; Gyldendal 26.85; Langkjær 8.10; Kr. Dagblad 18.25; Eksprestr. 9.50; Kanstrup 0.50; Aug. Andersen 2.28; Hannover 19.30; L. A. Jørgensen 2.70; P. Petersen 21.00; Luno 26.50; Københavns 32.00; Politiken 74.35; Schultz' kvdl. 2.00; do. Trykkere 11.75; do. Sættere 44.50; Hohlenberg 6.10; Valentin & Lund 2.35; I. Cohen 22.35; Rigmor Rasmussen 0.20; Bagge 31.45; Berl. Tid. 130.85; Thiele 24.05; Christreu 5.75; Kihl + Bogb. 8.80; Frelsens Hær 5.50; Aller (8.—9. B.) Sætteriet 12.00, Trykkeriet 12.50, Galvano 2.50, Hjælpearb. 1.55, Privat 1.00, Det kvdl. 2.80, Kontoret 8.30, ialt 40.65; J. S. Nielsen 8.40; Mohn 3.00; H. E. Jensen 5.00; N. L. Christensen 3.40; Rigsdagen 38.45; Nationaltrykkeriet 2.85; Trier 12.60; Nord. Good Templar 6.45; Skov & Madsen 3.90; Citytr. 10.65; Furø 1.00; Hafnia 1.85; Bærentzen 27.00; Weiss 7.80; Winther 8.35; O. C. Olsen 42.00; Provinsbl.s Andelsselskab 3.60; Writh 2.00; Papyrus 1.00; Laursen 1.30; Kruckow 4.20; Th. Nielsen 1.05; Birch (6.—9. B.) 4.00; Henningsen 3.20; Bøhm 2.76; Elisabeth Malvig 0.20; Chr. Christensen 2.75; Købke 1.00; Knudtzon 13.45; Felix Møller 0.50; Bjørnbak 0.50; Axelholm 4.00; P. Andersen 7.35; Det gr. Institut 10.10; Vilh. Hansen (9.—11. B.) 5.65; Hertz 10.40; C. Th. Thomsen 7.45; Jensen & Rønager 0.95; Land og Folk 8.00; Louis Johansen 2.00; Fr. Jensen 4.40; Forbundskontoret 15.00; tils. Kr. 1210 09. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **5315.69**.

København, den 9. April 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Ny Lokalformand.

Odder: Typograf M. ANDERSEN, Mejerivej 17. Træffes fra 12¼—1 og fra 6¼—7¼.

København, den 14. April 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen for 1. Oktbr. 1908 til 31. Marts 1909 fra følgende Kommuner:

29. Marts: Gennem Aalborgafdelingen fra *Nørre Tranders* 6.07. 7. April: *Kallundborg* 78.87, *Hillerød* (andet Bidrag) 37.92. 13. April: *Esbjerg* 63.70.

København, den 14. April 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

29. Marts: *Grenaa* 50.00. 5. Apr.: *Odense* 870.00. 6. Apr.: *Kallundborg* 208.90, *Ringsted* 173.05, *Slagelse* 242.25. 7. Apr.: *Esbjerg*, intet at indsende, *Kolding* 524.55, *Thisted* pr. Bl. 30.00, kont. 40.00, ialt 70.00. 10. Apr.: *Hillerød* 238.25, *Odder* 22.50, *Vejle* 255.00. 13. Apr.: *Aalborg* 470.00, *Faaborg* 15.25, *Nykøb. M.* 69.75, *Næstved* 228.05, *Silkeborg* 104.25. 14. Apr.: *Helsingør* 136.25, *Løgstør* 39.00, *Nykøbing F.* 98.65.

København, den 14. April 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Leo Rasmus Carstensen, udl. hos Fjeldsøe ¼ 09 (arb. s. St.). Hjælpearb. Kirckhoff, tiltr. fra Dansk Arbejdsmandsforb. (P. Andersen). Kvindeafd.: Karen Madsen, udl. 28/3 09 hos Kruckow (arb. s. St.).

Aalborg, Karl Hansen, udl. 13. April hos P. Hansen. Middelfart, Thorvald Jensen, udl. 1. April i Venstres Folkeblad. Nykøbing M., Aksel Svendsen, udlærer 1. Maj. Odense, Alfred Jørgensen, udl. 1. April i Stiftsbogtr. Karl Eliam Dideriksen, udl. 7. April i Carl Güths Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2077, Jens Chr. Hintze fra Odense (Militær). 2020, Søren Anton Jensen Berg fra Esbjerg (syg). 2352, Alfred K. D. Eriksen fra Kallundborg (arbl.). 2375, Aage Hjalmar Naaby fra Holbæk (arbl.). 2424, Jens Peter Carl Jensen fra Aarhus (arbl.). 2064, Victor Chr. Clausen fra Holbæk (Militær). Trykkerafdel.: 2422 (1865), Otto Scherzer fra Udlandet (arbl.).

Faaborg, 2371, Carl E. Petersen (Avisen). Holstebro, 2078, Hans Jensen (Avisen) og 2036, Peter Christensen (Struer). Køge, 2038, N. P. Hansen (arbl.). Nyborg, 2022, N. P. Ægidius Hansen (Militær). Odense, 260, Karl Madsen (arbl.) og 2054, Jens Hansen (arbl.). Skive, 1729, Ditlev Ditlevsen (Folkebladet). Thisted, 1509, E. L. Madsen (Amtsavisen).

Bortrejste.

Aalborg, 1960, Vald. Leth til Aarhus (Militær). Aarhus, 2076, Magnus P. Christensen til Aalborg (Militær), 2100, Mart. Severin Petersen til Kbhvn. i Pl., 2147, Hans Carl Petersen til Kolding i Pl. og 2424, J. P. Carl Jensen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 2020, S. A. Berg til Kbhvn. (syg). Faaborg, 1982, August Rixen til Ærøskøbing (Svendborg). arbl. Holbæk, 2064, Victor Clausen til Khhvn. (Militær). Holstebro, 1847, Chr. Em. Nielsen til Viborg i Pl. Horsens, 2497 (tysk), Axel Bochhausen til Udlandet. Kallundborg, 2352, Alfred Eriksen til Kbhvn. (arbl). Løgstør, 2234, P. M. Gabrielsen til Randers (arbl.). Middelfart, 2055, Chr. Jul. Rasmussen paa Rejse. Nykøbing F., 1888, Robert E. Madsen til Aalborg (arbl.), 2171, Cornelius Hansen til Fredericia (Militær) og 2131, Georg Richard Munch til Kbhvn. (Militær). Odense, 2077, Th. Hintze til Kbhvn. (Militær), 2387, Vald. Petersen paa Rejse og 260, Karl Madsen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg, 2363, M. P. M. Petersen til Herning i Pl. og 2358, Ferd. Nielsen til Aarhus (Militær). Thisted, 2078, Hans Chr. Jensen til Holstebro i Pl., 2505, Hans Malmstrøm til Viborg (Militær), 2184, Martin Sørensen til Hillerød i Pl. og 1509, E. L. Madsen til Varde i Pl.

Udslettet.

Hjælpearbejderske Katrine Bryde (Rest.).

Døde.

København: Trykkerafdel.: 1502, Ole Stephensen.

Holbæk, 2589, Alb. Vald. Jørgensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.

24. April: *Generalforsamling.* (1 l)

T. C. C. Søndag Kl. **10** Generalforsamling i Nørre Central-Kafé, Nørrebros Runddel. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Halvaarsberetning. 3. Regnskab. 4. Sommerens Ture. 5. Valg. 6. Stiftelsesfest. 7. Eventuelt.

Paa Grund af Fælles-Generalforsamlingen begyndes Kl. *10* pr. (3 b)

ANNONCER

Typograf,

akkurat og paalidelig, rutineret saavel til alt forefaldende Akcidensarbejde som Avissætning, søger Plads til 1. Maj eller før. Billet mrkt. »Typograf 72« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf søger Plads snarest i en af de større Provinsbyer. Kan eventuelt bytte med en Kollega, da Pladsen er ved et naturskønt, af Turister stærkt besøgt Sted. Billet mrkt. »H.—B. 75« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge E. HADERUP,
Nørrebrogade 42,
er Tandlæge for **Sygekassen.**
Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, repareredè paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 23. APRIL 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 7. Maj (Store Bededag) 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Arbejdsløsheden.

De samvirkende Fagforbund har udsendt Aarsberetningen for 1908. I det ca. 84 Kvartsider store Hefte omtales en Mængde Forhold af stor Interesse for dem, der ønsker udfra Statistik og faktiske Kendsgerninger at studere den faglige Bevægelses nuværende Standpunkt, de Fremskridt, der er sket i Aarenes Løb, og de Hovedpunkter vore Organisationer i det forløbne Aar i særlig Grad har maattet beskæftige sig med.

Det, der kendetegner Aaret 1908 er den økonomiske Krise, der siden Aarets Begyndelse faktisk har lammet hele vort Forretningsliv og standset saa godt som al Byggevirksomhed. Kriser og Arbejdsløshed er desværre ikke ukendte Fænomener indenfor det borgerlige Samfund, tværtimod er det selve den kapitalistiske Produktionsmaades Væsen og Karakter, Planløsheden og Anarkiet i det økonomiske Liv, der med sørgelig Regelmæssighed med visse Aars Mellemrum fører Samfundet ind i en Misère, som den vi i Øjeblikket lever under. Men vi skal saa langt tilbage som til 1902 for at finde saa stort Antal Arbejdsløse som i afvigte Aar. Tager vi den Maaned, hvor de Arbejdsløses Antal har været lavest: Juni *1908*, finder vi 5770 (deraf alene i Bygningsfagene 2328) mod 3738 i *1907*. Det højeste Antal Arbejdsløse træffer vi i December *1908*: 18,016. I December *1907* var Tallet 8180. I det Hele finder vi ved en Sammenligning mellem de enkelte Maaneder i hver Maaned omtrent dobbelt saa mange Arbejdsløse i 1908 som i 1907, naar undtages Januar og Februar, hvor i 1907 5336 Murere var arbejdsløse paa Grund af Frosten.

Som nævnt var Arbejdsløsheden i 1902 endnu større end i 1908 (December 1902: 20,155), men medens Tallet i Januar *1903* daler til 17,425, Februar: 14,867, Marts: 11,182, April: 6,919, gør det modsatte Forhold sig gældende i *1909*. Den 23. Januar d. A. var Tallet steget til 20,445, den 13. Februar 21,732, den 6. Marts 22,426. Som man ser er de Arbejdsløses Antal i stadig Stigning. Først den 10. April konstateres en Nedgang *17,664*, hvilket Tal endog overtræffer April 1902 (13,515) med ca. 4000. Hvad der i særlig Grad karakteriserer den nuværende Krise er dens Langvarighed og den Nød og Elendighed, hvormed den rammer enkelte Fag. Dette ses bedst derved, at der den 6. Marts d. A. fandtes 14,255 Arbejdsløse (ca. 63,56 pCt. af samtlige Arbejdsløse) som var *uden Understøttelse* og altsaa havde forbrugt hele Understøttelsen fra de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Ovenstaaende Tal behøver ingen Kommentar. De meddeler os med frygtelig Tydelighed under hvilke Kaar vore Kammerater i andre Fag, særlig Bygningsfagene, maa kæmpe for Tilværelsen, ikke paa Grund af Misvækst, Naturomvæltninger eller andre af Menneskene uafhængige Magter. Men paa Grund af de økonomisk anarkiske Forhold, hvorunder vi lever, og som det er Arbejderklassens historiske Mission at afskaffe.

At bringe Lægedom mod Arbejdsløshedens frygtelige Farsot ligger desværre for Tiden over vore Evner og Kræfter; thi Kriser og deraf følgende Arbejdsløshed vil stadig vende tilbage, indtil Kapitalismens sidste Skanse er erobret, og Arbejderklassen overtager Ledelsen af Samfundets Produktion og Fordelingen af Arbejdets Udbytte.

Denne ubestridelige Kendsgerning bør dog ikke resultere i, at man ganske rolig lader de Arbejdsløse sulte og nøjes med at konstatere, at Arbejdsløsheden for Tiden er et uundgaaeligt Onde, som vi er ude af Stand til at afhjælpe. »I Dag mig, i Morgen Dig« gælder i det økonomiske Liv saa godt som noget andet Sted, og naar Arbejdsløsheden i Øjeblikket særlig har ramt Bygningsfagene, da ligger Aarsagen i nærværende Krises specielle Karakter. Der er intet i Vejen for, at det næste Gang vil blive ganske andre Industrigrene, Krach'et vil gaa ud over, eller at Krisens Efterdønninger vil naa vort Fag, naar Bygge-Virksomheden forlængst er genoptaget.

Det vil i saa Tilfælde være os, der trænger til Hjælp fra de Kammerater, som nu lider Nød, og disse vil sikkert ikke være sene til at række os en hjælpende Haand.

Den gensidige Støtte under Sygdom, Strejke, Arbejdsløshed osv. er efterhaanden bleven det faste Grundlag for hele vort Organisationsliv, paatvunget os af Nutidens sociale Usikkerhed.

Fast organiseret er Understøttelsen under Sygdom og faglige Konflikter, og naar det endnu skorter en Del paa Planmæssighed, hvad Arbejdsløshedsforsikringen angaar, skyldes dette væsentligst Arbejdsløshedskassernes Ungdom. De fleste Kasser er næppe et Aar gamle og trues med at kvæles i Fødslen af den nuværende Krises Voldsomhed. Disse Forhold har tvunget Fagforbundene til ad Frivillighedens Vej at bøde paa den faste Forsikrings Utilstrækkelighed.

At tale om Almisse i denne Forbindelse er ganske malplaceret, lige saa lidt som den Syge eller Strejkende betragter sin Understøttelse som saadan.

Skønt Sommeren staar for Døren, og Naturen ikke mere lægger Hindringer i Vejen for den udendørs Virksomhed, savnes der stadig Beskæftigelse for Tusinder af ledige Hænder. Nøden og Elendigheden blandt de Arbejdsløse er større end nogensinde. Vi retter derfor en indtrængende Opfordring til Kollegerne om at fortsætte med Indsamlingen endnu et Stykke Tid, indtil Forholdene har bedret sig saa meget, at Landsindsamlingen kan slutte.

Den alm. — Mistænkeliggørelse.

Svar til Fr. Nielsen, Køge.

Fr. Nielsen fra Køge har følt sig kaldet til at svare paa min Artikel i Nr. 8. »Svar« havde jeg ventet, dog ikke fra en Provinskollega. Men Hr. Nielsen har følt sig truffet og ligefrem bleven »trukken op« ved at læse min Artikel, der virkelig ikke var skrevet »fra et i egen Indbildning meget ophøjet Stade« — jeg var ikke »noget« den Gang; desuden ligger Indbildskhed ikke for min Stemme. Hvad det

opstyltede angaar, vil jeg uden Frygt lade Medlemmerne dømme Hr. Nielsen og mig imellem.

Der er absolut intet haanende i min Artikel — der er Indignation over, at »den alm. Valgret« er bleven et Slagord, en Frase — sét paa Baggrund af de faktiske Forhold.

Jeg gentager, at der er nogle Medlemmer, der ikke gider stemme, og tilføjer, at de københavnske Forbundsstyrelsesmedlemmer blev opstillet med 37—26 St., og at der blev afgivet 856 St. af 2000 Medlemmer, skønt Afstemningen ikke er forbunden med nogen Ulejlighed.

Hvorfor stemmer Medlemmerne ikke, naar der vises dem den Tillid at lade dem stemme med om alt. Hvorfor? Hr. Nielsen.

Læs min Artikel igennem igen, naar Deres Sind er kommen i den rette Ligevægt, De vil maaske saa ikke kunne finde »Svøben«, som De lader mig svinge. Hvorfor citerer De ikke samtidig min Udtalelse: »Alle Forhold tyder paa, at Medlemmerne . . . . . ikke stemmer for ikke at være uretfærdige. *Saadanne Medlemmer er ikke de daarligste*«. Der ligger absolut ingen Haan i dette, og det vil næppe lykkes Hr. Nielsen at ophidse nogen imod mig paa det Grundlag.

Jeg bebrejder ikke de 1500—2000 Medlemmer, at de undlader at stemme. Jeg tager det som et Bevis paa, at Flertallet af Medlemmerne føler sig trygge, ikke frygter, at de ledende Mænd vil deres Fortræd — trods alle Raab om, at man vil stjæle deres Medbestemmelsesret — og at de ikke vilde have noget imod, at der blev lagt mere Myndighed i Delegeretmødets Haand.

Hvorledes skal det ellers opfattes — naar det ikke er Dovenskab? Efter Delegeretmødet havde man netop Grund til at vente, at næsten alle Medlemmer vilde være ivrige efter at vise, at de vilde værge deres Medbestemmelsesret og derved ogsaa takke dem, der kæmpede for denne Ret. I andre Fag er Valgdeltagelsen ofte ikke større.

De faktiske Forhold giver mig Ret i den Opfattelse, som jeg gav Udtryk i min forrige Artikel.

Jeg forstaar saa godt, at det kan irritere dem, der taler om Medlemmernes Medbestemmelsesret, og (som Hr. Nielsen) virkelig mener det, naar de sér, at Flertallet af Medlemmerne ikke har noget imod at give Afkald paa den Ret, disse kæmper for.

Naar Hr. Nielsen er glad for Retten f. Eks. til at *»vælge«* Formand og Forretningsfører, vil jeg ikke tage denne Glæde fra ham; men dog sige, at det vilde have sét nok saa værdigt ud for begge Parter, om Valget var sket paa Delegeretmødet, hvor ogsaa de 2000 Medlemmer, der ikke stemte, vilde have deltaget i Afstemningen gennem de af dem valgte Repræsentanter.

Hr. Nielsen spørger, om jeg véd, hvad Mistænkeliggørelse er. Ja, den lider De og jeg og de fleste Mennesker mere og mindre af. Men det gaar med denne som med Galskaben, bare der er System i den, er den ikke ilde.

Er det Mistænkeliggørelse at fremdrage Kendsgerninger, spørger De videre. Jeg sender Sp. retur. Jeg har ogsaa fremdraget Kendsgerninger, hvis Tal De, som den mere kloge, pænt gaar udenom for ikke at miste Grundlaget for Deres Artikel.

Hr. Nielsen mistænker jeg ikke for at ville »til Fadet«; men han beskylder mig rent ud for, at jeg »med stor Glæde« saa § 45 ændret! Det er den sorteste Mistænkeliggørelse, Hr. Nielsen! Jeg stemte med fuld Bevidsthed for denne Ændring, fordi det praktiske Liv har lært mig en Del, og den sidste Skotøjsarbejderkonflikt bestyrker mig i min Opfattelse, men jeg stemte uden Spor af Glæde, og min Artikel viser absolut heller ikke nogen »stor Glæde«. Ændringen blev jo foretaget *af praktiske Hensyn*, som man bøjede sig for og lod Talemaaderne om den alm. Valgret fare, idet kun én stemte imod. Var det Dem, Hr. Nielsen!

Forretningsgangen paa Delegeretmøderne er ikke ideel (sé min Beretning i Nr. 6), her er vi enige. Men hvordan i Alverden kan De faa den drejet saaledes, at det var de Delegeredes Tavshed, jeg kalder praktiske Hensyn.

Hr. Nielsen er kommen til at tænke paa Estrup, da han læste »sligt, skrevet med en Arbejders Haand«. Jeg takker for Komplimenten; Sammenligningen har endnu ikke gjort mig opstyltet. Estrup var jo en stor Statsmand, men en politisk Forbryder, som vi raabte ned med, hvilket vi ikke havde gjort, hvis han havde været en Ubetydelighed. En anden stor Statsmand i vore Dage (som foreløbig har maattet lægge Skeen fra sig) kom til Fadet paa den alm. Valgret og Vælgernes Medbestemmelsesret; han er for Resten Jyde som jeg; men fra en »ulden« Egn. Jeg tænkte ogsaa paa disse Forhold, da jeg begyndte min forrige Artikel.

Forinden jeg blev en »lille Statsmand«, sagde jeg ærlig min Mening, for at ingen skulde blive »snydt og narret«, som den nu i Skærsilden omtumlende Jens Busk i sin Tid sagde. Denne min Oprigtighed var bl. a. et Bevis paa, at jeg ikke var »syg« for at komme paa »Taburetten« (jeg havde gærne sét den dygtige Randers-Kollega i mit Sted). Men det har man for sin Villighed, som hun sagde, Pigen. I Stedet for en lille Smule Anerkendelse for min Ærlighed, beskyldes jeg for Indbildskhed og Opstyltethed — et Par Dyder, som de Kolleger, der opstillede mig, aldrig har mærket noget til, ligesaalidt som de Partifæller, jeg i 20 Aar har arbejdet sammen med. Men da jeg ikke er noget ondt Menneske, tilgiver jeg Hr. Nielsen — absolut ikke af Nedladenhed!

Hvis Valget af Styrelsesmedlemmer var sket paa Delegeretmødet, havde jeg holdt en »Prøvepræken« af lignende Indhold som min Artikel. Saa kunde Hr. Nielsen straks med ærlig Indignation have givet mig den Dosis »Gift«, jeg havde godt af, og den Skandale, at en Estrup (ganske vist i Lommeformat) var kommen i Spidsen, var selvfølgelig undgaaet, fordi man var saa *praktisk* at foretage Valget paa en Maade, der frembød Lejlighed til i god Tid at kende Manden og hans Anskuelser, inden man valgte ham.

Hr. Nielsen er dybt rystet over, at jeg blev valgt — Valget overraskede mig; men det faar være ham en fattig Trøst, at jeg ikke blev valgt med det højeste Stemmetal.

Det er dog for tyndbenet at beklage mit Valg, fordi jeg tillod mig at have en anden Mening end Hr. Nielsen om Redaktøremnet. Dette Valg interesserede mig ikke særligt, da begge de foreslaaede var gode Mænd, hvad jeg sagde paa Generalf. i Lokalafdelingen; Meningen med den citerede Sætning var, at O. J. maaske vilde lade os Provinsianere faa vort Stof optaget med lige saa stor Hurtighed som Københavnerne.

Til Slut vil jeg berolige alle med at udtale, at jeg har *den ærligste Vilje til at ville det bedste* for den Organisation, i hvis Ledelse jeg er valgt. Selvfølgelig.

Der er sikkert Kolleger med bedre Evner end mine, derfor vil jeg tage mod ethvert godt Raad og Vink, som det er mig muligt at følge. Men der kan komme den Situation, som kun de ledende efter Forholdenes Natur har Betingelse for at kunne bedømme, hvor Vejen og Maaden, Taktiken, maa overlades alene til dem, der er *valgte*, ikke som Topfigurer, men *som Ledere med Ansvar og Myndighed til at handle.*

Ledere uden Myndighed er en Meningsløshed.

En Situation, som nævnt, *kan* komme til at foreligge ved den kommende Tarifrevision, af hvilken vi jo ikke maa vente os for meget; vi var jo det eneste Fag, der slap fri for at tage Opsigelsen tilbage, takket være Hvidtfeldt, som handlede paa egen Haand — uden Spor af Hensyn til Medlemmernes Medbestemmelsesret.

Lad os ikke stirre os blinde paa politiske-demokratiske Principer, de kan ikke direkte overføres paa Fagforeningsforhold.

Magten og Ansvaret kan ikke udstykkes paa 3000 Medlemmer, men maa lægges paa den valgte Ledelse, for hvilken Medlemmerne bør være et Rygstød.

Aalborg, i Paasken 1909. JOHAN GERDT.

Den lille, sorte Bog.

Af JULIUS S.

DET har været en stræng og lang Vinter i Aar — med al sin Nød og Jammer. Ja, det har saamænd. Der er én Vinter, der har brændt sig fast i min Hu, og som jeg næppe glemmer. Jeg skal fortælle en lille Smule om den, saa begynder jeg — lad mig se — — dér hvor jeg sluttede Den lille, sorte Bog i Fjor.

Fra Slutningen af Juli til Begyndelsen af September arbejdede jeg i St. Moritz. Saa var Højsæsonen forbi. Og vor elskværdige Faktor kunde snart med Bræddevægge skille Lokalet af, saa han fik sig et lille Vinterhi, hvori han selv fremstillede den lille »Engadiner-Post«. Jeg gik over Julier-Passet, og eftersom jeg kom ned i Dalene, blev det rigtig Sommer igen. I tre Uger eller saa turede jeg da rundt i Landet, indtil jeg omsider tog Grænse ved Elsass med nordlig Retning. Ogsaa i Elsass var Sommeren endnu i sin fulde Varme. De gamle franske, skyggefulde Chausseer egnede sig godt til Fodrejsen ind over Slettelandet. Endeløse Tobakmarker strakte sig mod Øst, helt over til Rhinen. Der var et Mylder og en evig Skratten af Tusindvis af Markmus. Mod Vest hævede Vinmarkerne sig i Retning af Vogeserne. Vi stjal som Ravne. Vogterne havde nok at gøre med de sorte Stære, som i Kæmpeflokke sejlede rundt paa Ødelæggelsesværk. Fra Strassburg gik jeg over Rhinen og ind i Baden, hvor det bugnede af Frugt. Det var kun smaa Strækninger, der tilbagelagdes om Dagen; men det gik stadigt mod Nord og ind i det farverige Efteraar. Senere faldt det ind med Trivialitet og Ensformighed, som kun afbrødes, naar man kom til

de store Byer, eller naar Vejret var særlig fint. Naar jeg nu kom ind paa et Trykkeri, kunde det hændes, at jeg fornam en vis Behagelighed fra den varme Kakkelovn, og jeg længtes efter Arbejde. Saaledes var det mærkbart, at Sommeren var forbi — Sommeren, som var saa smuk — smukkest i Svejts, og som havde fulgt mig endnu et godt Stykke paa Vej — førend jeg naaede op over Lyneborger Hede til Bremen og Hamborg. Mit lyse Sommerdress, som selvfølgelig nærmest var derangeret, var begyndt at stikke vel meget af til Omgivelserne. Jeg mærkede det især i de Dage, jeg opholdt mig i den sidste By, hvor jeg havde slaaet Følge med en rejsende Kollega, som havde Lommerne fulde af Penge og var yderst elegant i Tøjet, og med hvem Sammenholdet for mig selvfølgelig kun gjaldt i det tykke. Det er det *jeg* kalder for godt Kammeratskab og siger Tak til, som ogsaa her, da jeg havde »set« Hamburg i en Uge sammen med Kollegaen. Jeg træffer ham senere, lad mig kalde ham A. Paa to Dage naaede jeg saa i Mulm og Mørke til Lybæk. Her laa jeg om Formiddagen i Sengen og funderede over Tilværelsen og lyttede til det sælsomme Klokkespil fra den gamle Mariekirke. Imidlertid blev Døren revet op til mit Tagkammer, og der blev raabt til mig, at jeg skulde paa Arbejde. Det var jo noget nyt efter den lange Fodtur fra Grænsen af Italien. I Løbet af otte Dage havde imidlertid tre lange Lømler af Læredrenge med mig som ene Svend gjort det af med mig, og jeg besluttede saa at drage mod Syd igen paa Lykke og Fromme. Nu blev det Vinter.

Fastlandsklimaet er, hvad vi kalder haardt. Dagene blev korte og ofte gik jeg muttersene milevidt i Mørket. Og det blev Frost — rigtig bidende Frost. Der krævedes noget — noget i hvert Fald — for Tanden. At komme i en Seng om Aftenen, selv en nok saa klam og fedtet Seng, var ogsaa en Hovedsag. Det eventyrlige havde tabt sin Glans. Jeg husker saa en Aften, jeg dødstræt kom til en lille By. Jeg havde to Groschen til at sove for, og jeg satte mig hen og ventede. Da vi nu skulde »nachbienes«, finder de Herren hjælpe mig en Lus i min Skjorte, og jeg var leveret. Jeg fik den ene Groschen tilbage og skulde nu tilbringe Natten i Luseskuret. Jeg kom derned, og der var en Træhylde at ligge paa, men den var iøvrigt optaget af bar »Bisser«, som laa og skiftevis drak Brændevin. »Pennebussen«, som fulgte mig ned, gik med sin Lygte, og jeg satte mig paa Hug ned paa Jordgulvet med Ryggen mod Muren og faldt i Søvn. Vel et Par Timer efter vaagnede jeg, rystende af Kulde, det gjorde ondt i mine Tarme, og jeg havde en Fornemmelse, som sad jeg i en Kloak. Der var mørkt. Jeg spilede Øjnene op, og da jeg havde stirret tilstrækkeligt længe, kunde jeg skimte de sammenklumpede og sovende Legemer. Dér stod en Snapseflaske lige for Næsen af en af de sovende. Stille som en Kat listede jeg mig hen, tog Flasken, jeg skulde blot have en lille én, men — jeg kunde ikke lade være — tømte Flasken i et Par Drag. Saa sad jeg i en Halvdøs til Dagbrækningen, da der bliver et forfærdeligt Spektakel. Flaskens Indehaver, en stor Tamp var det, som gennempryglede en lille Barber fra Berlin, saa Blodet flød. Jeg havde ikke Kræfter nok til at ordne den store, og iøvrigt kunde det jo ogsaa være mig ligemeget, hvem der fik Pryglene, og — moralsk set — maatte jeg i Grunden holde med den store. Det hele gjorde os vaagne og satte Blodet lidt i Bevægelse, med samme Virkning som en Kop Kaffe med forskelligt Velbehag for hver især selvfølgelig. Der var om Natten faldet et Lag Sne, der laa saa jævnt og nydeligt paa et Stykke Hede, jeg skulde over. Jeg var lidt øm i Lænderne og ikke rigtig godt tilpas. Maalet for idag var et Sted, hvor alle rejsende Bogtrykkere fik udbetalt 75 Pfg. privat — et af de Steder, som derfor er bekendt over hele Tyskland. Der var et temmelig godt Stykke Vej, og jeg havde vel gaaet et Par Timer. (Forts.)

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Onsdag den 7. April i Koncertsalen. Formanden (J. P. SØRENSEN) var paa Grund af Sygdom forhindret i at komme til Stede. Sekretæren (STEPHAN BOESEN) bød Velkommen og fremlagde det reviderede Regnskab for Januar Kvartal, der balancerede med 437 Kr. 83 Øre. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 83 Øre, ordinært Kontingent 423 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 21 Kr. 25 Øre, Sygeunderstøttelse 147 Kr. 3 Øre; indsendt til Hovedkassen 255 Kr.; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 14 Kr. 55 Øre. Regnskabet godkendtes. Lokalkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes; det balancerede med 78 Kr. 99 Øre.

Et Forslag om at indmelde Vejle-Afdelingen i Fællesorganisationen vedtoges.

18 Medlemmer var mødt. B.

Typografernes Cykleklub

afholdt den 18. April ordinær Generalforsamling i Nørre Central-Kafé med JUUL SØRENSEN som Dirigent.

FORM. (C. Dreyer) aflagde Beretningen og dvælede særlig ved de nye Overenskomster med Cykleleverandørerne »Hamlet« og Holger Bruun; der var herigennem lykkedes at skaffe Medl. flotte, solide og billige Cykler paa favorable Vilkaar. — KASSEREREN (Urhbrandt) aflagde Regnskabet, der ballancerede med Kr. 377.65, og viste et Overskud paa Kr. 171.94. — Det vedtoges derefter i Tilfælde af gunstigt Vejr at afholde en Fællestur til Kullen i Pinsen med Tilskud af Kassen, ligesom en Stiftelsesfest i Jægersborg Hotel besluttedes.

Til Formand genvalgtes C. DREYER og til Kasserer J. UHRBRANDT. Til Styrer valgtes SIEMS og til Revisor genvalgtes G. HANSEN. Til Festudvalg til Karnevalet valgtes C. DREYER og JOHS. PEDERSEN.

Efter Generalforsamlingen afholdtes en lille Festivitet. A. M.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Til den københavnske Afdelings Medlemmer er udsendt Stemmesedler vedrørende Kontingentforhøjelse af 5 Øre for heltbetalende Medlemmer og 4 Øre for halvtbetalende Kvinder i Forbindelse med Iværksættelse af Understøttelse for de første 6 Dages Arbejdsløshed. *Stemmesedlerne maa være tilsendt Forbundskontoret senest Fredag Aften den 23. ds., Kl. 7.*

Rettelse. I Kvartalsregnskabet i forrige Nr. findes Ekstrakassens Beholdning pr. $^{31}/_{3}$ angivet til 1195.81; skal være 1095.81. Hovedsummen er rigtig.

Nyt Trykkeri. Den 21. Februar d. A. er oprettet et Selskab, der under Firma A/S »Fredericia Centraltrykkeri« agter at drive Bog- og Akcidenstrykkeri i Fredericia. Aktiekapitalen er 20,000 Kr., hvoraf 18,000 Kr. er fuldt indbetalt. Bestyrelse: Grosserer R. Møller-Jensen, Konsul, Vinhandler J. Gerlach og Papirhandler H. C. Wenck, sidstnævnte er Formand. Administrerende Direktør: Bogtrykker JOHS. MADSEN. Selskabet har Kontor og Lokale Gothersgade 22 og begynder sin Virksomhed i Midten af April.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag den 15. April 1909.

1. Der var indløbet en Skr. fra Ny typ. Forening under 1. April, i Henhold til hvilken man ønskede et Møde med Forretningsudvalget, da det saa ud til, at det under Afstemning værende Forslag om N. t. F.s Opløsning vilde blive forkastet. Der var svaret, at man ikke under de forhaandenværende Forhold fandt Anledning til at afholde Møde. Senere var der under 9. April meddelt, at Forslaget var forkastet, idet der var afgivet 95 for, 37 imod, 1 blank og 14 havde ikke stemt. Der forespurgtes nu om man vilde være villig til en Forhandling om Bevarelsen af det hidtidige Samarbejde eller om de hidtidige Overenskomster skulde betragtes som bortfaldne. — I Henhold til Beslutningerne paa de to sidst afholdte Delegeretmøder har Forudsætningen for det hidtidige Samarbejde været den, at Ny typ. Foren. paa nærværende Tidspunkt helt skulde gaa op i Dansk Typ-Forbunds københavnske Afdeling, og da dette ved den nu foretagne Afstemning indenfor N. t. F. ikke er sket Fyldest, maa man hermed betragte de hidtidige Overenskomster som bortfaldne, idet man forøvrigt henholder sig til den paa Fællesmødet mellem Ny typ. Foren.s Styrelse og Forretningsudvalget den 27. Oktober 1905 vedtagne Resolution.

(Efterat Ny typ. Foren.s Repræsentant, P. Hansen, havde forladt Mødet som Følge af ovenstaaende Beslutning, fortsattes dette.)

2. Til Dødsboet efter P. Chr. Jensen, Esbjerg, Nr. 467, er anvist den resterende Begravelseshjælp paa 200 Kr. (tidligere er betalt 200 Kr.), idet det er oplyst, at Afdøde efterlader sig en Søn. Beløbet er anvist til Kuratoren.

3. Thisted Afdeling forespørger, om et Medlem kan indlægges paa Sygehus mod Afdel.s Kavtion og udrede en Betaling paa 13 Ugers Sygehjælp, selv om Opholdet efter en foretagen Operation kun varer i 3 Uger. — Ja, i Henh. til § 119, 2.

4. Sygekasseinspektoratet meddeler i Skr. Sanktion til, at »12 Kr.« i Vedtægtens § 75 e og »60 Øre« i § 75 d forhøjes til henh. »15 Kr.« og »75 Øre« fra 1. April d. A. — Til Efterretning.

5. Medlem af Norsk Centralf. Hedvin Tolaksen, Nr. 2656, fra Arendal, har ikke meldt sig til Afd. i Vordingborg og desuden arbejdet under Tarifens Bestemmelser til Trods for at være bleven gjort opmærksom herpaa. Vedk. har begivet sig paa Rejse; hans Bog er forlængst indsendt til Forretningsudvalget.

6. Et Medlems Hustru i København har under Hospitalsophold født. Der spørges Sygekasseinspektoratet om Vedk.s Barselhjælp bortfalder eller om Sygeunderstøttelsen skal vedvare.

7. I Viborg har der hos en Bogtr. hersket Uoverensstemmelse ang. tarifmæssige Forhold. Det overdroges et af Forbundsstyrelsens Medlemmer i Jylland at søge Sagen ordnet.

8. De forestaaende Tarifforhandlinger i Provinserne drøftedes.

Tak. De Personaler og Kolleger, der hædrede os paa Sølvbryllupsdagen, bedes modtage vor forbindtligste Tak. Specielt Gutenberg-Koret. INGER og GUSTAV CLAUSEN.

Vor hjærteligste Tak for al udvist Deltagelse ved Maskintrykker O. Stephensens Jordefærd; særlig takker vi Den typ. Trykkerforening og Stiftelsen for den Ære, de har vist ham. DE EFTERLADTE.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. PAULLI er flyttet til Margrethevej 6². Dr. ESCHRICHTS Praksis besørges i nogle Dage paa Grund af Sygdom af Dr. TOFT, Nørrebrogade 185.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

15. April: *Frederikshavn* pr. Bl. 15.00, *Horsens* 233.75, *Køge* 135.50, *Rudkøbing* 108.00, *Skanderborg* 60.50. 16. April: *Aarhus* 609.50, *Fredericia* 120.75, *Middelfart* intet at indsende. 17. April: *Assens* 72.75, *Hobro* 85.50, *Nakskov* 147.25, *Ribe* pr. Bl. 25.00, kont. 31.00, ialt 56.00. 19. April: *Holbæk* 310.25, *Holstebro* 150.00, *Nyborg* 122.25, *Ny typ. Forening* 529.00, *Skive* 221.50, *Viborg* 137.50, *Svendborg* 260.00. 20. April: *Herning* 170.00, *Maribo* 42.50, *Randers* pr. Bl. 150.00, kont. 110.00, ialt 260.00, *Rønne* 339.00. 21. April: *Hjørring* 145.50, *Stege* 62.00, *Varde* 143.00.

København, den 21. April 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Flyttede Lokalformænd.

Aalborg: H. C. Andersen flyttet til Sct. Mortensgade 13,¹.

Kallundborg: Chr. Jerløv, Hærvigsgade 1, Stuen.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Carla Olsen, udl. ⁶/₁₀ 06 hos Oluf Olsen (Knudtzon). Kvindeafdel.: Ingeborg Winther, udl. ¹⁶/₄ 09 hos C. Winther (**arbejdsløs**). Sygeafdel.: Sætterlærl. E. C. K. Jørgensen (Nationaltr.) og Sætterlærl. Ejner Johannes Ferd. Jensen (Herdahl).

Aarhus, Chr. Christensen, udl. ¹⁶/₄ 09 i Zeuners Bogtr. Hillerød, H. G. Helstrøm Olsen (tidl. Medl.) Næstved, Rasmus Philip Krogh Birkedal, udl. ¹/₅ 09 i Carl Christensens Bogtr. og Oluf Peter Martin Hansen, udl. ¹/₅ 05 i Næstv. Tidende. Arbejdet udenfor Faget i Amerika siden Læretiden. Odense, K. G. Dideriksen, udl. ⁷/₄ 09 i C. Güths Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Trykkerafd.: 260 (1769), Carl Madsen fra Aarhus (C. Winther).

Aalborg: 2076, Magnus P. Christensen (Militær). 1888, Robert Emil Madsen (P. Hansens Bogtr.). 3569 (tysk), Joseph Møller (syg). Aarhus: 2358, Ferdinand Nielsen, 1960, Valdemar Leth og 2541, Rudolf Jensen (alle Militær), 2540, Chr. Jensen (arbl.). Fredericia: 2171, Th. Cornelius Hansen og 2083, Carl Nielsen (begge Militær). Helsingør: 2119, Jens Chr. Jørgensen (Nordsjælland), 2207, Martin Larsen (Avisen) og 2202, J. P. K. Frederiksen (Militær). Herning: 2363, Marius Peter Møller Pedersen (Avisen). Hillerød: 2184, Martin Sørensen (Amts-Avisen). Holstebro: 2498, Chr. P. Rasmussen (Welsch). Kallundborg: 1612, H. P. Larsen (Folkebl.). Kolding: 2147, Hans Carl Petersen (Sjodt & Weiss); 2550, Johs. Andersen (Schæffer). Nyborg: 1978, Carl Emil Kessler, 2216, Hans Peter Boye (begge Militær). Nykøbing F.: 2120, J. V. Jørgensen (Pontoppidan). Næstved: 2504, Chr. J. N. Jacobsen (Baggers Bogtr., Haslev). Odense: 2538, R. Th. Trosborg og 2509, Th Jensen (begge Militær). Ringkøbing: 1721, Wilh. Date (Rasmussens Bogtr.) og 2037, S. Skaaning (Dagbladet). Silkeborg: 1262, O. E. Olsen (Silkebg. Avis). Slagelse: 571, W. Andersen, 1358, Hans Rasmussen og 2388, W. Riis (alle Slagelseposten). Svendborg: 1982, August Rixen, arbl. (Ærøskøbing). Varde: 1509, Erik L. Madsen (Ribe Amtstidende). Viborg: 1847, Chr. Emanuel Nielsen (Folkebladet).

Bortrejste.

Københavnh: Trykkerafdel.: 1775 (1903), G. Braun (arbl.) paa Rejse.

Aarhus, 2540, Chr. Jensen til Viborg i Pl., 2192, Jens Otto Jensen til Amerika, 1262, Olaf Emil Olsen til Silkeborg i Pl. og 1671, Anton Marinus Jensen til Kristiania i Plads. Herning, 2036, Peter Christensen til Struer i Pl. Hillerød, 1563, Christian Alfred Hansen til Holbæk i Pl. og 2202, Carl Frederiksen til Helsingør (Militær). Kallundborg, Carl Emil Holte til Køge i Pl. Kolding, 2239, Magnus Nielsen og 2152, Karl Kristensen (begge paa Rejse), 2154, C. V. Johansen til Aalborg i Pl. og 2206, Hans Hansen til Odense (Militær). Nykøbing F., 1151, M. Chr. Jacobsen (paa Rejse). Næstved, 2177, Alfr. Fr. M. Hansen til Nykøbing F. i Pl. Odense, 2054, Jens Hansen til Svendborg (arbl.). Randers, 2541, Rud. Jensen til Aarhus (Militær). Roskilde, 1978, Carl Emil Kessler til Nyborg (Militær), 1358, Hans Rasmussen til Slagelse i Pl. og 2207, Martin Larsen til Helsingør i Pl. Rudkøbing, 2216, H. P. Boye til Nyborg (Militær). Slagelse, 2550, Johs. Andersen til Kolding i Pl. Svendborg, 2037, Senius Skaaning til Ringkøbing i Pl. Viborg, 2549, Carl F. V. Haagensen til Hillerød i Pl.

Udslettet for Restance.

Nykøbing F., 1609, Chr. Laur. Jensen, Sakskøbing.

Udmeldt.

Københavnh: Kvindeafdel.: 2200, Florentine Petersen (Hannover), fratraadt Faget.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 24. April Kl. 8½ ord. Generalforsamling i Pr. Vilh.s Palæ. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Kasserer og Næstformand. 4. Eventuelt. (1 m)

T. C. C. Søndag Trianglen Kl. 10. (3 c)

ANNONCER

En Trykker søger Plads snarest mulig. Helst her i Byen. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

har arbejdet ca. 2 Aar ved Maskinen, godt kendt med samme, søger Plads. Billet med Løntilbud mrkt. »80« modt. Ekspeditionsk.

En opvakt Dreng

ønskes anbragt i **Trykkerlære** i Københavnh. Bill. mrkt. »77« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter (Provins-) med flere Aars Praksis ved Enkelt- og Dupleks-Maskinen, søger Plads. Billet mrkt. »81« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograph-Sætter (Københavnh) søger Plads. Billet mrkt. »82« modtager Ekspeditionskontoret.

Et brugt Stereotypiapparat

af lille Format, ønskes til Købs. Billet mrkt. »K. 78«, med Prisopgivelse, indlægges snarest paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavnh)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (6)

Tandlæge E. HADERUP,

Nørrebrogade 42,

er Tandlæge for **Sygekassen.**

Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

J. G. A. Eickhoff, København V.

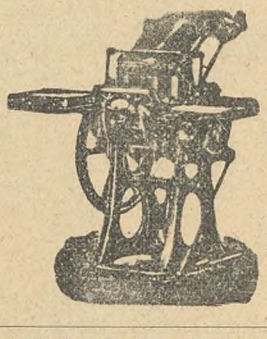

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen.

Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavnh.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 30. APRIL 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 7. Maj (Store Bededag) 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 2. Eventuelt STYRELSEN.

Til den københavnske Afdelings Medlemmer.

I Henhold til Beslutning paa Generalforsamling og Vedtagelse ved skriftlig Afstemning blandt Afdelingens Medlemmer, *forhøjes Kontingentet til Afdelingen fra og med 19. Uge med 5 Øre for helbetalende Medlemmer og med 4 Øre for kvindelige Hjælpearbejdere.*

Det *samlede* Kontingent for helbetalende bliver derefter henholdsvis 145 og 165 og for kvindel. Hjælpearbejdere 40 Øre.

Det forhøjede Kontingent betales første Gang Torsdag den 6. Maj. STYRELSEN.

1. Maj.

I Morgen demonstrerer Arbejderne Verden over for 8-Timers-Dagens Gennemførelse ved Lov.

I 19 Aar, første Gang i 1890, har Arbejderklassen ved samtidig Arbejdshvile, samtidig Protest mod de bestaaende Samfundsforhold, fremholdt deres Krav for de lovgivende Myndigheder i alle Lande. Tid efter anden givende Kravet Eftertryk ved Strejker i enkelte Fag, Protestmøder og Processioner paa Trods af Myndighedernes Forbud, eller Arbejdshvile uden Hensyn til Arbejdsgivernes Lockout-Trusler.

Blodige Kampe har fundet Sted paa denne Dag. Mange Ofre har Majdagen kostet, f. Eks. i Tyskland, hvor Arbejdsgiverne ofte brutalt har lock-out'et de Arbejdere, der tillod sig at forlange den umenneskelig lange Arbejdstid nedsat.

I sit hovne Overmod gribes Kapitalisten af Raseri, hver Gang Arbejderen tillader sig at have *sin* Mening om de Arbejdsvilkaar, hvorunder den sindsforvirrede Produktionsmaade tvinger ham til at leve, og — skønt de fleste Virksomheder udmærket kan ligge stille paa de af Kirke og Stat dekreterede Helligdage, indrettede paa at sprede social Fordummelse og politisk Ligegyldighed blandt Befolkningens brede Lag — naar Arbejderen finder paa selv at skabe sig en Festdag, en *Helligdag*, viet de store Tanker og Idéer om Menneskehedens Frigørelse: *Socialismen*, som bærer og gennemsyrer den internationale Arbejderbevægelse, da er Kapitalisten straks parat til at vise sin sociale Overlegenhed enten ved at erklære Masselock-out eller, hvis dette ikke falder ham belejligt, ved at lade sin villige og lydige Tjener *Staten* skride ind med Politiforbud og Foranstaltning af Massakrer paa »*Pøblen*«.

I vort Land, hvor Klassemodsætningerne ikke er saa tilspidsede, de sociale Kampe ikke saa voldsomme, som i de store Industrilande, har Majdemonstrationen aldrig givet Anledning til saadanne Kampe, men — desværre — heller aldrig været omfattet med en saadan Begejstring eller Offervilje som andre Steder.

Man har med ægte dansk »*Forsigtighed*« indrettet Majdemonstrationen saaledes, at enhver Risiko var udelukket, og Grunden hertil har vel nærmest været den danske Arbejders Uvilje mod enhver Optræden, som ikke straks giver direkte Fordele som Resultat.

Ogsaa i vort Land har Deltagelsen imidlertid været i stadig Stigning, og selv om der endnu er langt frem, inden 8-Timers-Dagen fastsættes ved Lov, er der dog i de senere Aar — trods Arbejdsgivernes Modstand — vundet saa store Fremskridt paa dette Omraade, at man med Sikkerhed øjner det Tidspunkt, da 8-Timers-Dagen er Reglen i det praktiske Liv.

Det er umuligt at maale, hvor stor Indflydelse Majdemonstrationen har haft paa de vundne Resultater; men selv de mest afgjorte Modstandere af denne, vil sikkert indrømme, at ogsaa vor hjemlige Demonstration ved den Oplysning og Agitation, der har fulgt i dens Spor, har været en mægtig Drivfjeder til at fremholde Kravet om den forkortede Arbejdstid.

1. Januar 1910 indføres 8-Timers-Dagen i alle københavnske Bogtrykkerier. $^2/_3$ af vort Fags Udøvere har vundet det Gode som Millioner af Arbejdere paa hele vor Jord higer efter, vundet det uden Kamp i Kraft af vor stærke Organisation og som Følge af Majdagens mægtige agitatoriske Indflydelse.

Maa da ikke først og fremmest vi betragte 1. Maj som den store forjættende Budbringer om lysere og lykkeligere Dage for den arbejdende Befolkning.

Lad være at 1. Maj endnu ikke er bleven, hvad den *burde* være, en Demonstrations- og Agitationsdag, hvor alle Samfundsborgere — uden Hensyn til Stand eller Rang — nødes til at vende Blikket mod Proletariatets Fremmarsch og lytte til Arbejderklassens Krav. Intet Maal er naaet uden Arbejde og Kamp, heller ikke Majdagen kan fejres paa værdig Maade over hele Verden, i samme Øjeblik den proklameres. Lang og besværlig er Organisationens Kamp i dette som i alle andre Spørgsmaal. Megen Modstand skal bekæmpes. Mange indre Fejl og Mangler maa overvindes.

Vi retter en Opfordring til Kollegerne Landet over om at slutte sig til Demonstrationen i saa stort Antal som muligt, for at deltage i Agitationen for videre Fremme af vor Sag og fejre *vor* store *Fest-* og *Helligdag*, viet *den største Kulturbevægelse den historiske Tid kan opvise.*

Svar til den »lille Statsmand«.

At føre en Diskussion i vort Fagblad tiltaler mig ærlig talt ikke paa Grund af de Vanskeligheder, man har at kæmpe med: Den ringe Plads, der er at raade over, gør, at der bliver alt for længe mellem Indlægene, og Interessen kan derfor ikke holdes fangen. Jeg skulde da heller ikke have taget til Genmæle mod min ærede Modpart, Hr. Gerdts sidste Artikel, hvis han ikke i Slutningen af sin lange Lovsang til Despotiets Pris havde nævnt den kommende Tarifrevision.

Johan Gerdt skriver med Henblik herpaa: ». . . vi var jo det eneste Fag, der slap fri for at tage Opsigelsen tilbage, takket være Hr. Hvidtfeldt, som handlede paa egen Haand — uden Spor af Hensyn til Medlemmernes Medbestemmelsesret.«

Hvad mener Hr. Gerdt med dette Udbrud? Husker han ikke, at Delegeretmødet med en Enstemmighed, som ikke blev noget andet Spørgsmaal til Del, vedtog at opsige Provinstarifen — en Beslutning, som sikkert var i den fuldeste og nøjeste Overenstemmelse med Medlemmernes Ønsker Landet over? Jeg skulde derfor mene, at Hr. Hvidtfeldt, ved at faa en Forhandling i Gang, *netop* har taget Hensyn til Medlemmernes Medbestemmelsesret og Mening. Og maa jeg tilføje, at det sikkert vil falde vanskeligt at faa Provinskollegerne, som for en meget stor Dels Vedkommende arbejder for en Løn, der tilhører en svunden Tid, til at gaa med til en Forlængelse af den nugældende Tarif — og samtidig indse Nytten af at betale ca. 60 Kr. om Aaret til Organisationen.

Heller ikke kan jeg dele Johan Gerdts Glæde, naar han med Stolthed peger paa denne Forhandling. Thi hvad er det, som er gaaet forud? En højst mærkelig og meget diplomatisk affattet Erklæring har vore Repræsentanter maattet underskrive for i det hele taget at komme til Forhandling. De har maattet underskrive paa, at hvis de ikke kan blive enige med Principalerne om noget nyt, ja saa løber den gamle Overenskomst ganske roligt videre. Jeg kan ikke se rettere, end at Opsigelsen faktisk *er* taget tilbage herigennem. Og det vil nok ogsaa vise sig, at denne Forhandling kun gælder til Wandsbeck. Det hele minder i meget om de Kneb, som den af Hr. Gerdt nævnte »store« Statsmand derovre fra den uldne Egn benytter sig af!

Johan Gerdt kan ikke tænke sig nogen anden Grund end Dovenskab, naar Medlemmerne ikke deltager i Afstemningerne, og han spørger mig om Grunden. Jeg skal da betro Hr. G., at der er en meget stor Del, der undlader at stemme med den Motivering, *at det intet nytter. De har tabt Troen paa vor Organisations Evne til at føre os videre under de nuværende Former.* Og vil De ikke Hr. Gerdt, som jo er saa praktisk og tager saa mange praktiske Hensyn, nok indrømme dette? De kan som den praktiske Mand, De er, umuligt gaa og indlulle Dem i søde Drømme om alle de mange og store Resultater, vi under »De Samvirkende« skal naa frem til.

Naar Hr. Gerdt skriver, at »Magten og Ansvaret ikke kan udstykkes paa tre Tusinde Medlemmer«, saa er jeg ogsaa bunduenig med ham. Det er jo dog de tre Tusinde Medlemmer, der danner Grundlaget for Foreningen, det er disse tre Tusinde, der betaler til Foreningens Opholdelse — uden disse tre Tusinde vilde det hele være Luft, og endelig maa Hr. G. huske, at de tre Tusinde ikke er til for Styrelsens Skyld, men at Forholdet netop er lige det omvendte.

Derfor bør *Magten* og *Ansvaret* ogsaa bero hos de tre Tusinde.

Lige siden Foreningens Stiftelse har Medlemmerne været i Besiddelse af denne Magt og dette Ansvar. Hvorfor skal de to Ting nu pludselig tages fra dem? Er det fordi de nu er mindre oplyste og mindre modne end for 30 Aar siden? Jeg tror det ikke. Nej! Grunden er en ganske anden. Hr. G. kender den sikkert ogsaa. Men hvorfor skal den skjules under *de praktiske Hensyn?*

Alt det øvrige om de store og de smaa Statsmænd, som H. G. skriver om, skal jeg ikke komme ind paa, ej heller paa en Undersøgelse af, hvem der er den største, enten Estrup, I. C. Christensen eller Johan Gerdt. Det er ikke den saakaldte »Storhed«, det kommer an paa. Men hvis jeg maa leve i det stille Haab, at den sidste er den *ærligste* og den *bedste*, kan jeg slaa mig til Ro og forsone mig med Tanken om, at han sidder som Medlem af vor Hovedledelse. Johan Gerdt siger jo selv, at han ikke er noget *ondt* Menneske — mit Haab vil da sikkert ikke blive beskæmmet.

Køge, den 25. April 1909. FR. NIELSEN.

Hermed er Diskussionen sluttet. RED.

Dansk Provinsbogtrykker-Forening.

INDENRIGSMINISTERIET har velvilligst i Aar som tidligere Aar bevilget Foreningen et Beløb til Understøttelse for Medlemmernes Lærlinge og unge Typografers (Sætteres) Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, *inden 10. Juni.* Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv eller ved Forældres eller Værgers Hjælp evner at udrede de med Opholdet forbundne Udgifter (til Kost og Logi) under Kursustiden.

Tidligere Ansøgere, som man paa Grund af manglende Midler ikke har kunnet imødekomme, maa indgive Begæring paany, hvis de ønsker at komme i Betragtning.

Kursus'et, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. Septbr. — koster 20 Kr., hvilket Beløb forlods udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen i Reglen kan afgive Plads til flere end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være ønskeligt om saadanne, der selv kan udrede Udgiften ved Opholdet, indgav Begæring om Deltagelse i Kursus'et.

Aalborg i April 1909. P. S. V.
P. HANSEN,
f. T. Formand.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Generalforsamlinger og Møder.

Forbundets københavnske Afdeling

afholdt Søndag den 18. April ekstraordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes WARTENBERG og til Sekretær LAUR. JENSEN.

Punkt 1. Forslag til Love for Afdelingen, hvilke var udarbejdet af det nedsatte Lovudvalg, blev gennemgaaet af FORMANDEN, der bemærkede, at Lovforslaget skyldtes Forfatningsforandringen i København og væsentlig var i Overensstemmelse med de i de senere Aar bestaaende Forhold. Foruden de foreslaaede §§ maatte optages to ny, nemlig en om den eventuelle fremtidige Formues Anbringelse og en om Generalforsamlingens Ret til at disponere over Afdelingens Midler udenfor de i Lovene fastsatte Tilfælde. Efter Formandens Redegørelse gik man straks over til Specialdebatten. §§ 1—6 vedtoges uden Omtale; § 7, der omhandler Anmeldelse om Pladstiltrædelse, gav Anledning til en længere Debat, som resulterede i, at følgende Affattelse vedtoges: »Ingen maa akceptere en ansøgt eller tilbudt Plads, forinden vedk. har konfereret med Afdelingsledelsen.« §§ 8—12 vedt. enst. § 13, der indeholdt Bestemmelse om, at Styrelsen selv skulde vælge en Næstformand ud af sin Midte, vedtoges med den Ændring, at Næstformanden vælges af Generalforsamlingen mellem de Medl., der er valgt til Styrelsen af Underafdelingerne. Derefter vedtoges de to ny §§; den sidste gaar ud paa, at en Generalforsamling med $^2/_3$ Majoritet skal kunne bevilge Midler uden for de i Loven fastsatte Tilfælde, dog skal mindst 10 Medlemmer kunne forlange Sagen ud til skriftlig Afstemning. Spørgsmaalet om de 10 Medl. vedtoges med 33 St., et Forslag om at Tallet skulde fastsættes til $^1/_4$ af Generalforsamlingen, fik 29 St. og bortfaldt. § 16 ang. Budet vedtoges med den Ændring, at en Generalforsamling skal akceptere Ansættelsen. Det vedtoges endvidere at yde det nuv. Bud et personligt Tillæg af 2 Kr. pr. Uge straks og derefter et Tillæg af 1 Kr. aarlig til 35 Kr. om Ugen. §§ 17 og 18 vedt. enst. § 19 vedt. med en Tilføjelse af, at »det er Personalets Pligt at yde Tillidsmændene al den Hjælp og Støtte, der er nødvendig for Udøvelsen af deres Hverv«. §§ 20—28 vedtoges enst. Med en Ændring til § 1 om, at Biblioteket, der tilhører Sætterafdelingen, skulde være tilgængeligt for alle Afdelingens Medl., hvad det allerede er, samt en Reservation af Formanden om, at der maatte foretages mulige rent redaktionelle Ændringer, som maatte vise sig nødvendige, vedtoges Lovene som Helhed enst. og traadte i Kraft straks.

Punkt 2. Spørgsmaalet om Erstatning for de første 6 Dages Arbejdsløshed indlededes af ACTON MØLLER paa egne og EDV. SAMUELSENS Vegne, idet han beklagede, at Loven om Statstilskud indeholdt Bestemmelsen om, at der ikke maatte ydes Hjælp for de første 6 Dages Arbejdsløshed i de Tilfælde, hvor Arbejdsperioden havde varet 4 Uger eller derover. Mente, at det af Laur. Jensens Undersøgelser vedr. de sidste 5 Aars Arbejdsløshed fremgik, at man kunde yde denne Understøttelse af Lokalkassen, naar Kontingentet til denne forhøjedes med 5 Øre for heltbetalende og Kvinderne ydede 4 Øre mere, hvorved de kom op paa de mandl. Hjælpearbejderes nuv. Kontingent. Den derved indvundne Sum i Forb. med Lokalkassens Overskud, maatte kunne bringe det fornødne Beløb tilveje. Henviste til at Næstved havde vedtaget at yde 1 Kr. pr. Dag for de første 6 Dage. Stillede Forslag i Overensstemmelse med sine Udtalelser, dog med den Reservation, at Betingelsen for denne Understøttelse maatte være den, at der sidst var arbejdet i og betalt til Lokalkassen i København i mindst 1 Aar.

VIGGO CHRISTENSEN sympatiserede ogsaa med, at der skulde findes en Løsning af det foreliggende Spørgsmaal, men Styrelsen havde ment, at Spørgsmaalet burde løses gennem Reservefonden, saa det blev ens for hele Landet, idet han fandt det uheldigt, at der rundt om i Afdelin-

gerne fandtes forskellige Understøttelsessatser. Den paatænkte Forhøjelse til Reservefonden burde lægges paa en saadan Maade, at man deraf kunde udrede for de 6 Dage. Var bange for, at vi ved A. Møllers Forslag kom til at spise vore private Kassers Penge op og derved svækkede Afdelingens Modstandsevne. Den Sum, der efter Beregningen skulde bruges i et Gennemsnitsaar, vilde andrage ca. 5500 Kr., den foreslaaede Kontingentforh. vilde kun give ca. 4500 og man skulde derfor tage ca. 1000 Kr. af de løbende Indtægter, hvorved Overskudet forringedes, eventuelt blev til Underskud. Taleren var betænkelig ved allerede nu at gaa med til denne Udvidelse for Afdelingen alene og foreslog principaliter, at man foreløbig søgte at formaa Forbundsstyrelsen til at fremskaffe én Løsning for hele Landet, subsidiært at man, hvis man gik til selv at iværksatte Sagen paa det foreliggende Grundlag, dog ikke begyndte med en Understøttelse af 2 Kr. pr. Dag, men med en lavere Understøttelse, for at man ikke senere skulde gaa tilbage, idet Lokalkontingentets Maksimum for heltbetalende jo ved Forslagets Gennemførelse vilde være naaet.

EDV. SAMUELSEN vilde i Tilslutning til A. Møllers Udtalelser anbefale Forslaget om Kontingentforhøjelsen. Mente at man lettere fik Forbundsstyrelsen til at tage fat paa en Løsning, naar de enkelte Afdelinger selv tog Sagen op straks. Var enig med Form. i, at Reservefonden var nærmest til at løse Spørgsmaalet, men da de arbejdsløse ikke taalte at vente, maatte Afdelingen foreløbig selv tage Affære.

WARTENBERG, der havde været enig med den øvrige Styrelse om at se Tiden an og ikke straks animere til en Kontingentforhøjelse, ønskede, at der foreløbig af Privatkasserne stilledes en Sum til Raadighed til at begynde med. Omtalte et Tilfælde, hvor en Akkordsætter, foruden at miste Skærtorsdag og Langfredag, tillige skulde miste Understøttelsen for de følgende 6 Dage.

LAUR. JENSEN oplyste, at denne Generalforsamling ikke kunde disponere over Underafdelingernes private Midler, derimod var det særlige Fonds Fælleseje, og da der i dette med det sidste Karnevalsoverskud var ca. 6000 Kr., var der intet til Hinder for, at man kunde vedtage at bruge 1000 Kr. deraf, især da Bespisningen ikke havde krævet nævneværdige Beløb.

VIGGO CHRISTENSEN advarede paany mod at gaa for stærkt frem, da Spørgsmaalet havde saavel økonomisk som organisatorisk Betydning og næppe var tilstrækkeligt undersøgt og belyst. Ønskede derfor, at der blev nedsat et Udvalg, som skulde udarbejde bestemt Forslag til en Generalforsamling den 9. Maj.

P. LAURITZEN udtalte, at Sagen havde hans fulde Sympati, men da den hørte hjemme under Reservefonden, mente Tal., at man foreløbig kunde ride Stormen af ved Hjælp af et Beløb af 1000 Kr. fra det særlige Fond. Det ny Forslag om en privat Reservefond, der senere vilde fremkomme, vilde stille Reservefonden mere frit, saaledes, at den foreliggende Sag kunde ordnes som Landssag.

H. CRONE hævdede, at man fra 1. April havde faaet en betydelig forhøjet Understøttelse og advarede mod at træffe en Ordning, der satte Skel mellem København og Provinserne. Anbefalede Nedsættelsen af Udvalg.

O. JOHANSEN fraraadede en hæsblæsende Gennemførelse af Forslaget. Man burde ikke saa kort Tid efter Delegeretmødet give København en Særstilling, men søge Spørgsmaalet løst ens for hele Landet ved Forbundsstyrelsens Hjælp.

Ved Afstemningen vedtoges Møllers og Samuelsens Forslag om Kontingentforhøjelse med overvejende Majoritet, hvorefter de to andre Forslag bortfaldt. — Sagen gaar nu til skriftlig Afstemning. L. J.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 4. April sin ordinære kvartaarllge Generalforsamling paa »Fremad«.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og bød de tilstedeværende Velkommen, og takkede for den gode Tilslutning. 1. Sag paa Dagsordenen var Regnskaberne for Forbunds- og Lokalkassen, som enstemmigt godkendtes. — Derefter oplæste SEKRETÆREN Forhandlingsbogen, som ligeledes godkendtes.

FORMANDEN frembragte Forslag om at henstille til de forskellige Principaler om at blive fri 1. Maj fra Kl. 12 Middag, for at kunne deltage i Majdemonstrationen, efter en kort Diskussion forkastedes dette. — Herefter førtes der en længere Diskussion om den nær forestaaende Tarifforandring, alle var meget misfornøjede med, at det saa ud til, at man atter denne Gang maatte nøjes med højst et Par Kroners Forhøjelse i de smaa Byer, man kunde ikke indse, hvorfor ens Arbejdskraft ikke var lige meget værd, enten man arbejdede i Aarhus eller Fredericia, det er nemlig bevisligt lige dyrt at leve i disse 2 Byer. — Det vedtoges enstemmigt paa Forslag af Formanden at tilstille Forretningsudvalget følgende Skrivelse:

»I Anledning af den nær forestaaende Tarifforandring anmoder Fredericia Lokalafdeling Hovedbestyrelsen om at erholde udførlige Oplysninger angaaende de indledede Forhandlinger, og da i særlig Grad om, hvilke Fordele der kan ventes for de smaa, hidtil stedmoderligt behandlede Byer.«

Derefter vedtoges det at arrangere ét eller andet paa Børnehjælpsdagen til Fordel for denne. Det vedtoges i den Anledning at lade Festudvalget supplere med BUCH og VALD. PETERSEN, for at dette kunne foretage det videre i Sagen. — Til Slut vedtoges det at foretage en Udflugt i Juni Maaned. M.—s.

Odder Lokalafdelling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 6. April i »Centralhallen«.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og bød Medlemmerne Velkommen. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes enstemmigt. Derefter oplæstes Hovedkassens Regnskab, som ballancerede med 102 Kr. Regnskabet godkendtes. Ekstrakassens Regnskab, der ballancerede med 8 Kr. 48 Øre, oplæstes og godkendtes ligeledes. Derefter forhandledes der om Love for Ekstrakassen, som vedtoges med nogle Smaaændringer. Et Udvalg, der var nedsat for at undersøge Logiforholdene for rejsende Kolleger, aflagde Beretning, og det vedtoges at yde enhver rejsende Kollega 50 Øre af Ekstrakassen, foreløbig som »Dyrtidstillæg«, da Logi var saa dyrt. Til Lokalformand valgtes M. ANDERSEN. — Under Eventuelt ankedes der over, at der i *Typ.-Tid.* havde været optaget en længere »Straale« i Teksten, angaaende Landbrugslotteriet; det mentes, at Typograferne rundt om i Landet kendte dette, saa den kunde have været udeladt, da det jo kniber med Plads i Bladet, og hvis Fagbladet ikke kunde faa Annoncen om Lotteriet uden at tage »Straalen« med, kunde det vel ogsaa undvære den. Derefter sluttede Generalforsamlingen Kl. ca. 11. Alle Medlemmer var mødte. M. A.

Den omtalte *længere* »Straale« var paa 6 Linjer. Den indeholdt ingen Anbefaling af Landbrugslotteriet, men kun en Henvisning til en Annonce, sammen med hvilken den var indsendt. Iøvrigt nærer vi den Opfattelse, at det er umuligt at udsende et eneste Numer af *Typ.-Tid.*, som helt igennem kan tilfredsstille *alle* Forbundets Medlemmer. RED.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 10. April ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for det forløbne Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med 1152 Kr. 43 Øre. Fra Nørretranders Kommune var modtaget Tilskud til Arbejdsløshedskassen, ligesom ogsaa Aalborg Kommune har bevilget, men endnu ikke udbetalt et saadant. Ekstrakassens Regnskab, der udviste en Balance paa 200 Kr. 17 Øre, godkendtes ligeledes. — Et Forslag om at tegne en Forsikring mod Tyveri af Lokalafdelingens Penge og Værdipapirer vedtoges énstemmigt. — Under Eventuelt behandledes et Par lokale Sager, hvoraf den ene gav Anledning til en livlig Diskussion, der resulterede i, at man ad privat Vej lovede at faa Sagen ordnet. — Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 24. ds. blev det vedtaget, at Bestyrelsen skulde indlede Forhandling med Principalerne for at muliggøre en Ordning, hvorved Typograferne kunde deltage i Demonstrationen den 1. Maj til Fordel for en Normalarbejdsdag. B. N.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 14. April paa Hotel »Hafnia«. Forhandlingsprotokollen godkendtes. Formanden, R. C. PETERSEN, fremlagde Regnskabet for Januar Kvartal, der balancerede med 641 Kr. 50 Øre. Det ordinære Kontingent havde været 621 Kr. 50 Øre. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 23 Kr. 75 Øre, Understøttelse paa Stedet 70 Kr., Sygeunderstøttelse 289 Kr. og indsendt til Hovedkassen 233 Kr. 75 Øre. Det reviderede Regnskab godkendtes enst. Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 29 Kr. 56 Øre, godkendtes ligeledes. — Under Eventuelt oplæste JULIUSSEN Regnskabet fra Arbejdernes Hjælpekomité, der udviste, at der i Afdelingen var indsamlet 126 Kr. — Derefter afholdtes ordinær kvartaarlig Generalforsamlig i »Horsens Typografers Privatkasse«. Formanden TH. JØRGENSEN, oplæste Regnskabet og Forhandlingsbogen, der begge enst. godkendtes. Kassens Indtægt i Kvartalet havde været 60 Kr. 50 Øre, medens Udgiften havde været 92 Kr. 10 Øre. Kassen havde i Kvartalet indsendt 25 Kr. til De samv. Fagf.s Indsamling til de Arbejdsløse, ligesom der var ydet en syg Kollega Hjælp; foruden dette har Kassen jo ydet Understøttelse til de rejsende Kolleger. H.

Skive Lokalafdeling

holdt den 17. April 1909 ordinær Generalforsamling paa Landmandshotellet. 13 Medlemmer havde givet Møde.

FORMANDEN bød Velkommen og foreslog Valg af Dirigent, hvortil ABILDGAARD-JACOBSEN valgtes. — Forbunds- og Lokalregnskaberne, der henholdsvis balancerede med Kr. 251 og Kr. 78,22, oplæstes og godkendtes. DIRIGENTEN gjorde en lille Bemærkning angaaende en enkelt Post i Lokalregnskabet. — Et Forslag om en Sommerudflugt henlagdes indtil videre. — Forskellige Valg vedrørende et Banner, som Lokalafdelingen havde besluttet at anskaffe inden Majdagen, foretoges, ligesom det vedtoges at holde en lille Festlighed i Anledning af Bannerets Indvielse. — Den paa sidste ordinære Generalforsamling vedtagne Arbejdsløshedsunderstøttelse vedtoges det at ophæve fra 1. Maj. — Endelig vedtoges det for Fremtiden at holde Lokalafdelingens Møder paa Hotel »Phønix«, og Generalforsamlingen hævedes. V. P.

Svendborg Lokalafdeling

holdt Generalforsamling den 17. April. De forskellige Regnskaber godkendtes. Det vedtoges at købe en Aktie i Arbejdernes Forsamlingsbygning; Afdelingen har nu 2 Aktier. Det vedtoges at deltage i 1. Maj-Demonstrationen med Gutenberg-Banneret. Da Bannerets Bagklædning var noget medtaget af »Tidens Tand«, vedtoges det at lade denne erstatte af en ny, som skal være rød (i Modsætning til den gamle, der bestod af et Dannebroge). Et Par Tarifsager behandledes. Den ene gaar til Forretningsudvalget. CHR.

Nær og Fjærn.

Typ.-Tid.s næste Numer skal trykkes paa Onsdag; alt Stof maa som Følge deraf afsendes til Redaktionen senest Søndag Aften, Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest Mandag Aften.

Forbundskontoret er lukket Lørdag Aften den 1. Maj.

Socialdemokratiets Valgfond. Medlemmerne opfordres til at støtte dette ved Køb af Valgfondsmærker. Jo flere Penge, der indsamles, jo kraftigere Agitation kan der føres for den Politik, der har til Formaal at varetage vore Interesser.

Jubilæum. 25 Aars Jubilæum ved Faget kan den 1. Maj fejres af Faktor CARL SCHØLIN, Dagbladet *Nordjylland*, Aalborg.

Bannerindvielse. Lørdag den 24. April afslørede Skive Lokalafdeling et nyanskaffet Banner ved en lille festlig Sammenkomst paa Hotel »Phønix«. — Formanden, M. A. LARSEN, bød Velkommen og holdt en lille Indledningstale, hvorefter der blev afsunget en i Dagens Anledning forfattet Sang. Redaktør GERH. NIELSEN tog derpaa Ordet og holdt et Foredrag om Organisationernes store Betydning for Arbejderne. Saa foretoges den højtidelige Del af Festen, Afsløringen af Banneret, der er udført i sort, og som for oven bærer Inskriptionen: »Dansk Typograf-Forbund, Skive Afdeling«, for neden »Kundskab er Magt«. Midt paa Banneret staar Gutenberg, under ham er der anbragt en grøn Laurbærgren. Inskriptionerne saavel som Gutenberg er udført i Sølv. — Umiddelbart efter Afsløringen kom Bogtr. LAUR. PEDERSEN tilstede for at ønske Afdelingen til Lykke med det nye Banner, hvorpaa han gav Kaffe til Selskabet. Ved Bordet herskede en meget fornøjelig Stemning, og der holdtes adskillige Taler. Først sent paa Aftenen, efter at man havde faaet et Parti Kort, hævedes den i alle Maader særdeles vellykkede lille Festlighed. P. P.

Fra Typograf til Overretssagfører. Vort Medlem, LAURITS JESSEN, der begyndte sin Løbebane som Sætterlærling, har nu nedsat sig som Overretssagfører paa Nørregade 30. Hr. Jessen er endnu knyttet til Typograferne foruden ved sit Medlemsskab tillige som Sekretær ved Bogtrykfagets Voldgiftsret i København. Han indehaver fremdeles Stillingen som Stenografassistent i Rigsdagen og er Redaktør af *Socialdemokratens* »Brevkasse«.

Afstemningsresultat.

Ved den i den københavnske Afdeling foretagne skriftlige Afstemning om Forhøjelse af Kontingentet til Afdelingskassen, mod at denne udreder Understøttelse for de første 6 Dage, var afgivet ialt 1210 Stemmesedler, hvoraf 10 var blanke. Der afgaves 894 Jastemmer og 306 Nejstemmer. Forslaget om Kontingentforhøjelse og Understøttelse er saaledes vedtaget.

Den 26. April 1909.

VIGGO CHRISTENSEN. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

24. April: *Ringkøbing* 115.25, 26. April: *Korsør* 53.00, *Roskilde* 232.25, *Stubbekøbing* 20.00.

København, den 28. April 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Flyttede Lokalformænd.

Køge: Typograf Fr. Nielsen er flyttet til Nyportsstræde 43.

Odder: Typograf M. Andersen er flyttet til Villa »Skranten«, Rørthsvej.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Aage Charles Olsen, udl. 23/4 09 i det gr. Institut (kun i faglige Afdeling), arb. s. St. Sygeafd.: Jens Maansen (Herdahl), Medl. af fagl. Afdel. og Sætterlærl. Gunnar Petersen (Truelsen). Kvindeafdel.: Alexandra Møller, udl. 21/4 09 hos P. Petersen (arb. s. St.) og Laura Aagerup, overf. fra Bogbinderforb. (Alfred Jacobsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1511, Mads Chr. Jacobsen fra Nykøbing F. (Schultz) og 2100, Martin S. Sørensen fra Aarhus (Winther).

Aalborg, 2154, Carl Viggo Johansen (P. Hansens Bogtr.). Aarhus, 2372, Jens Peter Viggo Jensen (i Plads). Hillerød, 2549, Carl F. V. Haagensen (Amts-Avisen). Hobro, 1499, Niels G. A. Händel (Hobro-Avis). Køge, 2211, Carl Emil Holte (Folkebladet). Nykøbing F., 2177, Alfred F. M. Hansen (Pontoppidan). Odense, 2040, S. Alfr. Hansen (Militær) og 2206, Hans Hansen (Militær). Ribe, 1562, H. Th. H. Thorsen (Centraltr.). Thisted, 2234, Peter Marius Gabrielsen (Amtsavisen).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1402, Johannes Christiansen til Ribe i Pl. og 2006, Marius Topp (sidst Militær) til Thisted i Pl.

Aarhus, 1499, N. G. A. Händel til Hobro i Pl. Hobro, 2510, Christian Jensen (paa Rejse) og 2372, Viggo Jensen til Aarhus i Pl. Korsør, 2022, N. P. Ægidius Hansen til Nyborg (Militær). Køge, 2211, Carl Emil Holte til Kallundborg og 2120, J. V. Jørgensen til Nykøbing F. i Plads. Odense, 1915, A. Th. Hansen til Nyborg i Pl. og 2387, Vald. Petersen til Ribe i Pl. Ribe, 2083, Carl Nielsen (Militær) og 2570, Mathias Kørschen til København i Pl. Ringkøbing, 1721, Vilh. Date til Silkeborg.

Udmeldt.

København: Kvindeafdel.: 2469, Christine Petersen, fratraadt Faget.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. (1 n)

T. C. C. Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 10. (3 d)

ANNONCER

Typograph-Sætter (Provins-) med flere Aars Praksis ved Enkelt- og Dupleks-Maskinen, søger Plads. Billet mrkt. »81« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter,

har arbejdet ca. 2 Aar ved Maskinen, godt kendt med samme, søger Plads. Billet med Løntilbud mrkt. »80« modt. Ekspeditionsk.

1. Kl. Trykker søger Plads.

Vedkommende er dygtig til alt forekommende Arbejde, sp. *Illustrationstryk*, samt har udførligt Kendskab til alle de nyeste Maskiner, deri indbefattet Paalægningsapparatet »Auto«. Bill. mrkt. »83« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6

Tandlæge E. HADERUP,

Nørrebrogade 42,

er Tandlæge for **Sygekassen.**

Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, repareredе paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 6. MAJ 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 7. Maj (Store Bededag) 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Det løbende Aar.

Saavel Lokalformænd som Medlemmer retter hyppigt Spørgsmaal om, hvad der forstaas ved det løbende Aar, ligesom andre konstruere et Begreb, som de kalder første og andet Understøttelsesaar. I den Anledning tjener følgende:

Det løbende Aar er intet fast Begreb. Det kan være forskelligt for alle Medlemmer, og retter sig efter den Dato, et Medlem melder sig ledig for at nyde Understøttelse, og omfatter udelukkende det enkelte Medlems Understøttelsesret. Naar Hansen melder sig ledig den 5. Maj 1909, og man vil undersøge det paagældende Medlems Ret til Understøttelse, gaar man tilbage til den 5. Maj 1908 for at se, hvor stor en Understøttelse, der er oppebaaret siden. Er der i det løbende Aar: 5. Maj 1908 til 5. Maj 1909, ikke udbetalt Understøttelse, og Vedkommende har erhvervet Ret til Understøttelse paa Stedet, tilkommer der ham 140 Dages Understøttelse i Træk; men er der i det anførte Tidsrum t. Eks. ydet ham en Understøttelse af 50 Dage, har han kun Krav paa 90 Dage. Hvis man da blot hver Gang vil holde sig til den simple og enkelte Regel ved Udfindelsen af Medlemmets Understøttelsesret, at gaa tilbage til samme Dato, Aarsdagen forud for den Dag, den ledige melder sig for at hæve Understøttelse, sammentælle de understøttede Dage og trække disse fra 90 eller 140 Dage, eftersom Medlemmet har erhvervet Ret til Rejseunderstøttelse eller Understøttelse paa Stedet, fremkommer derved det Dagetal, som Vedkommende har Krav paa at erholde Understøttelse i. Medlemmet har *stadigt* Ret til 90 Dages Rejseunderstøttelse eller 140 Dages Understøttelse paa Stedet — det Dageantal, han i det løbende Aar forud har erholdt Understøttelse i. Dette Forhold afbrydes ikke af andre Omstændigheder, end at Medlemmet i de tre sidste Regnskabsaar ikke har haft Arbejde ved Faget i tilsammen 26 Uger, eller har modtaget 3 Gange 90 Dage i Rejseunderstøttelse eller 3 Gange 140 Dage i Understøttelse paa Stedet, alt forudsat selvfølgelig at andre Medlemspligter er opfyldte.

København, den 5. Maj 1909. P. HVIDTFELDT.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling

afholdtes, som tidligere meddelt, i Dagene 22.—24. April i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40. Dagsordenen omfattede 11 Punkter. Forhandlingerne, især den meget lange Diskussion om Virksomheden, er i Forvejen udførligt refereret i Dagspressen, og vi skal derfor her nøjes med en kort Omtale af de Punkter, som har størst Interesse.

Et af de Spørgsmaal, der vakte den ivrigste Diskussion, og i hvilket Meningerne stod skarpt overfor hinanden, var en Anmodning fra Skotøjsarbejderne om Støtte i Anledning af deres nylig afsluttede Konflikt. Fra den ene Side blev gjort gældende, at den Optræden, der fra Skotøjsarbejdernes Side var udvist under de i Løbet af det sidste Aar foreliggende kritiske Situationer, var i Modstrid med den Disciplin, der maatte forlanges af de i Fagforbundene staaende Organisationer, og at det kunde have uheldige Følger, hvis man til Trods herfor og i formentlig Modstrid med Lovene alligevel støttede dem. Fra anden Side — og hertil sluttede sig Typografernes Repræsentanter — indrømmedes det, at Skotøjsarbejderne vel havde opsagt deres Priskurant paa Trods af Forretningsudvalgets Raad; men at der samtidig forelaa saa mange i særlig Grad formildende Omstændigheder, bl. a. Arbejdsgivernes overmodige Holdning og deres Fremsættelse af 2 helt nye Krav: Overarbejde og Akkord, at Skomagernes Stilling var forstaaelig. Skomagernes Andragende forkastedes med ringe Majoritet.

Paa Generalforsamlingens 3. Dag holdt Forretningsfører A. Christiansen et instruktivt Foredrag om »Fabriksloven og dens Revision«. Arbejdsraadets Medlemmer var indbudt og paahørte Forhandlingerne om dette Punkt. Saavel i Foredraget som under den paafølgende Diskussion blev der paapeget forskellige Mangler saavel i selve Loven som ogsaa i den Maade, hvorpaa den overholdtes. Fra Typografernes Side blev navnlig paapeget de uheldige Dispensationer, der til Tider kunde sé højst mærkelige ud. Som Eksempel anførtes en større Bladtrykker, der havde faaet Lov til at indrette *Arbejdslokale* — i en dyb Kælder under Jordens Overflade. Der forlangtes i det hele et mere effektivt Tilsyn, hvilket kunde naas ved Ansættelse af flere Inspektører. Der paavistes en Række alvorlige Mangler ved den gældende Fabrikslov, bl. a. for unge Menneskers og Kvinders Vedkommende, f. Eks. det uheldige i, at unge Menneskers Maksimalarbejdstid i Fabriksloven stadig stod opført med 10 Timer, medens man for de voksne Arbejderes Vedkommende gennem de faglige Overenskomster i mange Virksomheder har naaet en kortere Arbejdstid. Der herskede almindelig Enighed om, at Børns Anvendelse paa Fabriker helst burde forbydes. En af Porcellænsarbejdernes Repræsentanter oplyste, at ingen af de Arbejdere, der som Børn var anbragte paa »Aluminia«, og som Voksne fortsatte dermed, havde naaet en Levealder af 40 Aar. Hvis man vilde undersøge Forholdene ved andre Fabriksvirksomheder, vilde sikkert et lignende Billede af social Elendighed eller rettere Forbrydelse oprulle sig for vore Øjne.

Ved Diskussionens Slutning takkede Departementschef Krieger paa Raadets Vegne for Indbydelsen og udtalte Haabet om et godt Samarbejde ved den forestaaende Revision.

Sluttelig skal omtales det Punkt, som muligvis i vor fremtidige Virksomhed vil vise sig at være et af de bedste Vaaben i vor Kamp for Opnaaelsen af større økonomisk Magt og Selvstændighed, nemlig *den kooperative Bevægelse.*

Medens Arbejderne i England, Tyskland, Belgien og forskellige andre Lande har skabt udmærkede Resultater paa dette Omraade, og til Trods for, at de danske Bønder har dannet en Række Brugsforeninger med en aarlig Omsætning af over 30 Mill. Kr., har denne Gren af Arbejderbevægelsen hidtil været fremmed for de danske Arbejdere, rent bortset fra enkelte Forsøg i Retning af Produktionsforetagender, hvilende paa Aktieprincippet. Partikongressen i 1896 afviste

den kooperative Bevægelse som noget, der var Arbejderne uvedkommende. Det var først paa den skandinaviske Kongres i Kristiania, September 1907, at der skete et Omslag i forbrugsvenlig Retning, idet man — for den danske Fraktions Vedkommende tildels modstræbende — vedtog en Resolution, der helt og fuldt sluttede sig til Brugsforeningstanken. Paa Partikongressen i Odense 1908 var der fra 17 forskellige Foreninger stillet Forslag i samme Retning. Resultatet blev et Kompromisforslag — blandt Arbejderne findes desværre endnu en Mængde Modstandere af Sagen — ifølge hvilket man sluttede sig til Kristiania-Resolutionen, samt nedsatte et Udvalg, der sammen med et af De samvirkende Fagforbund nedsat Udvalg skal fungere videre til næste Kongres, hvor der saa skal fremsættes positivt Forslag til Sagens videre Fremme. Forretningsudvalget for De samv. Fagforb. har allerede nedsat det nævnte Udvalg, og Sagens Behandling paa Generalforsamlingen indskrænkede sig derfor til et agitatorisk Foredrag af Hr. Folketingsmand Borgbjærg, der synes at være stærkt interesseret for den kooperative Bevægelse. Det Bifald, der lød ved Foredragets Slutning, vidnede om den store Interesse, Spørgsmaalet efterhaanden har vakt herhjemme. Samtidig viser de overalt opdukkende Forbrugsforeninger, dannet og ledet af Arbejdere, at Tanken har slaaet Rod i den store Befolkning, og at det *tredje* — hidtil oversete — Led i vor Frigørelseskamp er ved at arbejde sig frem i Række med den faglige og politiske Bevægelse.

50 Aar ved Faget.

VOR Kollega WILL. SØRENSEN havde Mandag den 3. Maj arbejdet ved Faget i 50 Aar. Jubilaren, der har lært hos Luno, har for mange Aar tilbage arbejdet i *Nationaltidende*, ca. 20 Aar i *Adresse-Avisen* og er for Tiden ansat i Holger Meyers Bogtrykkeri. Sørensen har alle Dage været en god Kollega og er almindelig afholdt paa Grund af sit vindende Væsen og omgængelige Gemyt. Han deltog i sine yngre Dage med Interesse i Organisationslivet og var bl. a. i sin Tid Styrelsesmedlem og Revisor i Sygekassen.

Personale og Principal hædrer ham i Anledning af Jubilæet ved en Fest, som afholdes i Nørre Centralkafé, Nørrebros Runddel i Aften, Torsdag den 6. Maj.

Arbejdsinspektøren og de sundhedsfarlige Trykkerier.

MANDEN med den guldtressede Kasket, som kaldes Arbejdsinspektøren, kender de fleste Arbejdere af Navn, men vist næppe af Gavn, og skønt hans Gang gennem Trykkerierne tidligere har staaet omtalt i *Typ.-Tid.*, skal jeg dog — paa Trods af, at Hr. Viggo Christensen og Frk. Henriette Crone slog et Slag paa De samvirkende Fagforbunds Kongres til Fordel for Skærpelse af Sundhedsvedtægtens Overholdelse paa Bogtrykkerierne — igennem disse Linjer tillade mig at spørge: »Hvor har Arbejdsinspektøren sine Øjne, naar han gaar igennem Trykkerierne«? Naturligvis i Hovedet, vil de fleste svare. Men jeg vil sige, at han snarere, naar han er paa Inspektion, er ligestillet med en Soldat, der er kommanderet til at »sé lige ud«, for ellers kan jeg ikke begribe, at en Arbejdsinspektør ikke kan sé, hvor mange elendige Huller, der eksisterer i dette Herrens Aar 1909, med Tilbehør af Snavs og den deraf opstaaede utaalelige Atmosfære. At arbejde paa saadanne Trykkerier uden at faa Spiren til Tuberkulose indlagt i sig, er jo umuligt, og jeg skal da her med disse Linjer spørge, om der ikke er Mulighed for, at *vi* kan faa Arbejdsinspektørerne til ikke alene at sé lige ud, men ogsaa sé baade tilhøjre og tilvenstre og fra Gulv til Loft, da tror jeg, at adskillige Sygekasser vil spare Penge og mange Arbejdere skaanes for en Del Lidelser og Sygdom.

København, den 1. Maj 1909. —n.

Den lille, sorte Bog.

Af JULIUS S.

(Sluttet.)

AT jeg nu ikke ogsaa havde slaaet den Lus ihjel igaar Aftes? Eller jeg havde maaske flere? Ja, i Aften *vil* jeg i Seng! Men Lusene? Der maatte gøres noget. Jeg kiggede mig lidt omkring, gik saa til en Side — trak alt Tøjet af — tilsidst stod jeg med Skjorten i Hænderne og eftersaa den — Søm for Søm. Og Vesten. Men jeg fandt bare én af de store Lopper, som kun de rejsende kender. Jeg var nu bleven helt blaa af Kulde og rystede som et Espeløv og maatte i Tøjet igen. Det forekom mig, at jeg vaklede i Knæene. Jeg maa gaa til — tænkte jeg. Jeg fløjtede en Marsch, som jeg selv komponerede, mens jeg hist og her anbragte nogle Ord, som jeg raabte ud i Marschtakt, og som lød: :|: Bøf, Labskovs, Ægge-Kage! :|: Paa én Gang blev jeg helt varm, det var som Sommer. Jeg kunde høre Bierne summe, og Græshopperne »synge«. I Horizonten kunde jeg se kulørte, mest grønne Flag, som bevægede sig, jeg syntes jeg kunde høre Musik, og alt forekom mig saa underligt. Uvilkaarligt tørte jeg mig over Panden. Saaledes gik der et Par Timer. Saa kom den graa Frosttaage, som gemte Landskabet, og jeg kunde mærke Kulden igen. Saa kommer jeg forbi en Gaard. Jeg gik derind. I Køkkenet, som mere lignede en Slags Forgaard, var en Kvindeskikkelse travlt beskæftiget og rumsterede med forskellige Ting uden at ænse mig. Jeg traadte et Skridt nærmere med Hatten i Haanden og bad om et Stykke Brød. Pludselig rejser hun sig op i ligefrem majestætisk Holdning, ser paa mig med et vagtsomt og bestemt Blik og kaster med Hovedet, idet hun udtaler et Nej, der er ligesaa godt som mange Forklaringer. Jeg har faaet en god Opdragelse (slet ingen havde maaske været bedre), og jeg bukkede og gik. Jeg beundrer ikke denne Kvinde — og dog, hendes Optræden var noget saa rent, uforfalsket og modigt og saa blottet for det Hykleri og den Dumhed, der binder Menneskene i alle mulige »fikse Ideer« om Næstekærligheden til Skade for de fleste. Om jeg nu kunde gaa ind — som saa ofte — paa et Trykkeri i en eller anden Ravnekrog og vise min lille, sorte Bog — ogsaa den kommer jeg nu til at haane — frem, eller et »Schusterpapir«, som var anskaffet for Tilfældet — jeg skulde nok trække en Groschen ud af Lommen paa min »Kollega!« Men inde i mig sad der en lille Djævel og grinte ondskabsfuldt; thi jeg véd, at Kollegaen lige saa lidt som Konen fra før spørger, om jeg er sulten. Det er ham i ren og skær Virkelighed fuldkomment ligegyldigt, tiltrods for alt, hvad han bilder sig ind. Han købte sig blot en billig — hvad skal jeg sige — Tro eller Følelse af at have gjort en »Pligt«. Jeg beundrer endnu mindre ham end Konen. Hans Groschen er mig nærmest god nok, fordi den ikke er bedre eller daarligere end enhver anden Groschen. Naa! Derfor maatte jeg afsted for at faa de 75 Pfg. endnu i Dag. Jeg blev af en Tilfældig foreslaaet en Genvej. Imidlertid blev det mørkt, og jeg gik vild, hvad meget let kan ske, naar man forlader Hovedchausseen. Ud paa Aftenen kom jeg til en lille, fredelig By; jeg gik lige til Politiet og fortalte noget godt Løgn og fik Lov til at sove i en dejlig varm Celle og blev beværtet med en Tallerken kogte Kartofler, som jeg maatte pille med Neglene. Den næste Morgen fik jeg Lov til at gaa igen efter at have pudset et Par Støvler, og inden Middag havde jeg de 75 Pfg. Naar jeg nu lige undtager de Par Udbetalinger jeg havde, og som var sande Festdage, saa kom der et Par Smaaperioder, hvori den var alvorlig for Mester Pjas. Jeg skal ikke fortælle mere. Thi maaske kun den, der selv har været Vagabond vil forstaa mig. Og til ham vil jeg sige: Vagabonden han var *min* Ven, selv med al sin »raa« Natur og sine »onde« Drifter (hvad det efter min Mening overhovedet slet ikke er).

— — Lidt før Juletid kom jeg til at arbejde i en lille By udenfor Leipzig. Jeg hørte forresten Aaret efter, at jeg den Gang formentlig har arbejdet under Tariffen, hvad altsaa ogsaa mine Kolleger maa have gjort. Det var godt, at jeg ikke den Gang vidste det, og nu er det mig inderligt ligegyldigt. Her stod jeg til Fastelavn og blev til en hel Stadskarl. De Forhold, hvorunder jeg arbejdede *var* i alle Henseender miserable, og da jeg nu var kommen til Hægterne igen, blev jeg »radikal« og selvfølgelig afskediget. Jeg tog saa Billetten direkte til Köln, jeg vilde se Kölner-Karneval, jeg vilde more mig. Aldrig i mine livsskabte Dage har jeg været med til en bedre Fest, med sit Gøgl, Fjant og kuriøse Paafund som Kölner-Karneval. Jeg morede mig. Jeg boede ikke paa Herberget, thi jeg var nu fin Svend med mange Penge paa Lommen. Men en Dag gik jeg gennem Restaurationen ind for at kigge til de rejsende Svende. Da jeg havde staaet lidt, hæftedes mine Øjne paa én, der sad i en Krog. Fuldstændig sammensunken, med et underligt vildt Udseende og Øjnene paa Stilke og iøvrigt i en jammerlig Forfatning. »Er det ikke A. fra Hamburg?« spurgte jeg. Han saa ligegyldig paa mig. Jeg gav ham et Glas Øl, og vi kom i Snak. Jo, det var ham. Jeg gav ham et Glas til, Mad interesserede ham ikke. Hvorefter jeg forføjede mig op i Restaurationen, hvor min Kæreste havde ventet og imens skrevet et rædsomt kønt Digt paa mit Landkort. Otte Dage var jeg i Köln, saa vendte jeg Kursen mod Frankrig. I Mosel drev Isflagerne mod Nord, som om det var Vinteren, der trak sine Arme til sig. Hernede mærker man snart Foraarets Komme.

Nogle Maaneder efter var jeg i Rhinlandet igen og fik da Arbejde i et »social-demokratisk« Blad, som redigeredes af en belgisk Væversvend. En Dag kommer A. fra Hamburg ind paa Trykkeriet som Rejsende. Jeg gav mig ikke til Kende, stak ham en Groschen — ligesom de andre. Han saa lidt bedre ud, men nu var det ogsaa Sommer. Nogle

Dage efter gik jeg ned til Redaktøren og sagde: »Mester! Giv mig mine Papirer. Solen skinner.«

Aah! Der var de jo igen, de gamle Bekendte fra forrige Aar i Grøften med sit tætte, bløde Græs. Alle de gemytlige »Kunder«. Ved en lille Pyt sad den hvidbugede Svale og vippede — den skulde lappe paa Reden. I Telegrafpælene surrede den gammelkendte Lyd, som det var alle Menneskene, der i deres rastløse Færd ilede forbi. Hvad kom det os ved? Vi dovnede bare. Nu var Eventyret der igen. Sol og Sommer lagde sin milde Stemning over os og vore Omgivelser. En anden Bondekone, vi kom ind til gav os Mælk og Brød. »Ja, det er varmt i Dag,« sagde hun, »det er rigtignok trist, at der ikke er Arbejde til saadan et Par pæne »Burschen«.« Og til Afsked stak hun mig og Kammeraten hver en »Sechser«.

— — Jeg burde maaske have ønsket Læseren en god Appetit. Jeg har skrevet lidt i Spring i Aften, og Klokken er snart ét. Men det bliver vist godt at rejse i Sommer. Hvad det var jeg vilde sige: Jeg véd ikke, om jeg har læst følgende et Sted, eller om jeg selv har tænkt det, og som jeg for en Gangs Skyld vilde konstatere, nemlig: *at det er ligegyldigt, hvordan det gaar, man slaar sig alle Tider igennem* — ogsaa med den lille sorte Bog.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 15. April Generalforsamling paa Hotel »Sønderjylland«.

FORMANDEN bød Velkommen og fremlagde Regnskabet, der balancerede med 164 Kr.; til Hovedkassen var der indsendt 72 Kr. 75 Øre. Ligeledes fremlagdes Lokalkassens Regnskab, der balancerede med 17 Kr. 85 Øre. Regnskaberne godkendtes énst.

Der foretoges derefter forskellige Valg. Til Repræsentant til Fællesorganisationen valgtes HAÜSER, der ogsaa valgtes til Revisor. RØRBÆK valgtes til Sekretær. Til Bannerbærer valgtes CHR. NIELSEN.

Herefter sluttede Generalforsamlingen, idet FORMANDEN opfordrede Medlemmerne til at møde under Afdelingens Banner ved Majdemonstrationen.

Samtlige Medlemmer var mødt til Generalforsamlingen. R.—k.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. April.

Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen og i en kort Tale mindet afdøde Kollega, Georg Nielsen, valgtes MARIUS HANSEN til Dirigent. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN omtalte derefter en Sag ang. en Forbundter, som under Lock-out'en i Avgust 1908 arbejdede hos Bogtrykker Møller i Aarhus, som den Gang vilde have Forbundteren til at binde sig kontraktmæssig for et længere Tidsrum. Dette nægtede Forbundteren, som derefter fik Afsked op mod Jul. Nu var det lykkedes at skaffe ham en Plads, hvor han kunde udlære. Efter at have omtalt forskellige andre Sager, meddelte Formanden, at der fra Forstanderen paa Teknisk Skole forelaa Indbydelse om at komme til Stede paa Skolen Lørdag den 24. April Aften Kl. 8 for at gøre sig bekendt med de af Bogtrykkerlærlinge i Vinterens Løb præsterede Arbejder.

DYVA redegjorde derefter som Faglærer paa Teknisk Skole for den Plan, hvorefter han havde ledet Undervisningen. Han var gaaet gradvis fremad, og det var hans Mening, at dette Arbejde ikke havde været uden Resultat. Der var af enkelte Lærlinge vist Ligegyldighed og Forsømmelser, og disse Lærlinge havde intet Resultat naaet, men der var andre, som havde vist Flid, og disse havde naaet et godt Resultat.

VALD. HANSEN aflagde Beretning fra Fællesorganisationen samt meddelte, at denne havde ydet 500 Kr. kontant og organiseret Indsamling blandt de organiserede Arbejdere her i Byen til Landsindsamlingen til de Arbejdsløse.

KRÜGER aflagde Beretning fra *Demokratens* Kontrahentmøder og LUV. CRRISTENSEN fra Produktionsforeningen. Den sidste beklagede, at Arbejderne ofte glemte at købe de Varer, de selv producerede.

Regnskaberne for Januar Kvartal oplæstes, cirkulerede og godkendtes. En af Revisorerne henledte under dette Punkt Styrelsens Opmærksomhed paa, at en Kollega, som i sin Tid blev udslettet for Restance, men for et Aarstid siden atter var indtraadt i Foreningen, endnu ikke havde betalt den ene Tredjedel af hans Skyld.

Derefter fastsættes Understøttelsen af Ekstrakassen til Rejsende for Aaret 1909. Understøttelsen blev som hidtil: 4.50 til Medl. *uden* Understøttelse og 1.50 til Medl. *med* Understøttelse.

Man kom derefter til den vigtigste Sag paa Dagsordenen, nemlig: *Skal Typograferne søge Lokale i Arbejdernes nye Forsamlingsbygning?* Om dette Spørgsmaal udspandt der sig en lang Debat. FORMANDEN lagde for. Han udtalte bl. a., at han i denne Sag indtog et Særstandpunkt indenfor Styrelsen. Han vilde — i Modsætning til den øvrige Styrelse — tilraade, at vi foreløbig blev, hvor vi var, og saa, hvorledes andre Fag følte sig tilfreds, naar de var kommen derind. Han vilde reservere sig sin Stilling, og han vilde ikke have Andel i Ansvaret, hvis vi kom derind og blev misfornøjet. — MARTH. PEDERSEN tog ikke i Betænkning at tilraade Kollegerne, at vi flyttede vore Lokaler over i vort eget Hus. Det vilde være en Ære for Typograferne, at være med til at indvie de nye Lokaler. Naar man erindrer, hvor vanskeligt det tidligere var at faa Lokaler, forstod man, af hvor stor Betydning det var, nu at have et Hus, hvor vi trygt kunde forhandle vore Sager. Selvfølgeligt kan der ogsaa blive Vanskeligheder, men det maa vi der, som her, lempe os efter. Han vilde anbefale, at vi — saa snart Lokalerne stod færdige — rykkede derind. — A. M. NIELSEN kunde i alt væsentligt slutte sig til Mortensen (Formanden); han anbefalede, at vi ventede et Aars Tid, før vi flyttede. — KRÜGER, V. HANSEN, H. HAMMER, SIG. ALFR. JØRGENSEN og CHR. HANSEN talte alle for det naturlige i, at man støttede de Foretagender, man selv var med at starte, og flyttede ind i det Hus, man selv havde været med til at bygge. Andre Foreninger havde jo ikke større Pligt til at være de første end vi, og hvis de alle fandt paa at vente, vilde det Hus, de organiserede Arbejdere i Aarhus nu med saa stort Besvær og store Byrder havde bygget, hurtig gaa sin Undergang i Møde som Arbejdernes Forsamlingsbygning. — DIRIGENTEN (Marius Hansen) udtalte derefter bl. a.: Formanden lod til i denne Sag at ønske at være ansvarsløs, men forkastes Forslaget om at flytte ind i Arbejdernes Forsamlingsbygning her i Aften, saa har Formanden Ansvaret. Enhver Stand søger at bygge sig et Hjem, hvor vi gerne vil være; her bor vi i anden Mands Hus, og man paatager sig et stort Ansvar, naar man tilraader at blive borte fra den Bygning, vi selv har været med til at rejse. Denne Bygning vedbliver ikke at være Arbejdernes, hvis Arbejderne ikke forstaar deres Opgave. — Efter at Formanden til Slut havde haft Ordet, gik man til skriftlig Afstemning om Spørgsmaalet. For at flytte ind i Arbejdernes Forsamlingsbygning stemte 31, imod 11; 2 Stemmesedler var blanke.

Der bevilgedes 20 Kr. af Ekstrakassen som Præmier til den flittigste og den dygtigste Bogtrykkerlærling i Teknisk Skole.

FORMANDEN opfordrede Kollegerne til at møde talrigt under Banneret i Demonstrationstoget den 1. Maj.

Til Repræsentanter i Arbejdernes Produktionsforening genvalgtes LUDV. CHRISTENSEN, og i Stedet for Jacob Jacobsen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes STECHER SØRENSEN.

Som Repræsentanter i *Demokratens* Kontrahentforsamlinger genvalgtes FORMANDEN og KRÜGER.

Til Fanebærer genvalgtes STECHER SØRENSEN, Suppleant blev ANDR. JACOBSEN.

Hjælpekassen. Forhandlingsbog og Regnskab godkendtes enstemmigt. H—r.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 28. April med Dagsorden: Valg af Dirigent, Forhandlingsbogen, Thaaning Nielsens Optagelse og Eventuelt. Dirigent EMIL NIELSEN.

Forhandlingsbogen godkendtes. — Angaaende Thaaning Nielsens Optagelse udspandt der sig nogen Diskussion. Der blev bl. a. udtalt, at man jo ikke kunde være sikker paa, at Th. N. en anden Gang vilde undlade at tage Plads som Blokadebryder, dersom Lejlighed gaves, og man var af den Formening, at det var loylig billigt, at han kunde slippe ind i Forbundet. Ved Afstemningen var 13 for Optagelsen, 1 imod; 12 stemte ikke. Der var mødt 26 af Afdelingens 57 Medlemmer.

Under Eventuelt var Maskinsætterspørgsmaalet for, hvilket gav Anledning til en længere Debat. Man kunde ønske, at der for Maskinsætterne var bestemte Regler at arbejde efter, men da man formodede, at Styrelsen allerede var i Gang med Forhandlinger, enedes man om ikke at vedtage nogen Fællesudtalelse. H.

Typografernes Sangforening

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Lørdag den 24. April 1909. Til Dirigent valgtes C. F. LANGSTED. — Form., NIELS NIELSEN, afgav Beretning. Halvaaret var godt i sanglig Henseende, samtidig med at Foreningen havde afholdt og deltaget i en lang Række Fester med godt Forløb. I Aar havde Typ. Stiftelses Fribeboere faaet tilstillet Billetter til Aarsfesten; dette vilde ogsaa ske fremtidig. Beretningen godkendtes. — Kassereren, LOUIS OLESEN, aflagde Regnskabet, som godkendtes énstemmigt. — Til Kasserer og Næstformand genvalgtes henholdsvis LOUIS OLESEN og SOPHUS ANDERSEN med Akklamation.

V. P.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Den københavnske Afdelings Medlemmer anmodes om at møde talrigt til Generalforsamlingen Fredag (Store Bededag) Kl. 11 Formiddag i Festsalen, Rømersgade 22.

Medlemmerne og Inkassatorerne i København erindres om, at den i sidste Nr. bekendtgjorte Kontingentforhøjelse til Afdelingen træder i Kraft ved Kontingentbetalingen Torsdag den 6. ds.

Husk at melde Flytning, da Lægekortene kun gælder naar Adressen er rigtig.

Sølvbryllup. Mandag den 10. Maj fejrer Typograf AUG. BLUMENTHAL og Hustru deres Sølvbryllup. Hr. Blumenthal, som forøvrigt nu i Forsommeren har arbejdet 30 Aar hos Trier, er en meget velsét og agtet Kollega, der sikkert vil modtage mange Beviser paa Sympati.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Listerne til Tegning er nu udsendte og bedes godhedsfuldt tilbagesendte saa hurtigt som muligt til O. RASMUSSEN, Stengade 3 [2].

Brev henligger paa Forbundskontoret til NIELS JENSEN fra A. M. Jensen, Hospitalet, Randers.

Billetter til Zoologisk Have faas à 35 Øre hos Hr. ANTON JENSEN eller hos Hr. LAUR. JENSEN.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (11.—12. Liste): Ugens Nyheder 4.00; Hoffensberg 5.40; Rigsdagen 24.30; Trier 10.45; Hertz 6.40; Aamodt 8.25; Nordisk Good Templar 7.20; Skou & Madsen 5.70; P. Petersen 20.25; Rasmussen & Olsen 5.25; Kihl + Bogb. 8.20; Thiele 19.95; Luno 26.00; Gyldendal 16.00; Kristeligt Dagblad 17.50; Schultz' Trykkere 8.00; do. Sættere 45.25; do. kvdl. 6.00; Har. Jensen 6.55; City 7.10; Berl. Tidende (11.B.) 13.25; Bærentsen 18.00; Hannover 18.80; I. Cohen 14.85; Bjørnbak 1.00; Knudtzon 19.95; Ferslev (9.—12. B.) 8.85; Bøhm 3.26; O. C. Olsen 44.00; Hoffensberg (kvdl.) 0.80; Frelsens Hær 5.00; L. A. Jørgensen 3.50; Weiss 8.05; Langkjær 4.50; Politiken 48.90; Laur. Laursen 1.60; Aug. Andersen 3.98; Ihrich 6.20; Siegfr. B. Svendsen 1.90; Fjeldsøe 5.70; H. Meyer 9.30; Axelholm 3.75; Det grafiske Institut 9.65; Winther 4.30; Eksprestrykkeriet 6.00; Weiss 4.15; P. A. Nielsen 1.60; Nørrebros Centraltrykkeri 3.05; Dansk Papirvarefabrik 3.30; Missionstrykkeriet 12.10; Qvist 5.30; Mayland 2.60; Søborg 3.35; Truelsens kvdl. 0.50; do. Trykkere 0.75; do. Sættere 7.90; Nielsen & Lydiche 37.95; B. Nielsen 3.50; Græbe 19.90; Vort Land 17.95; Nationaltidende 63.30; Social-Dem. 68.75; Aller (10.—11. B.): Sætteriet 12.00, Trykkeriet 12.50, Galvano 2.50, Hjælpearb. 2.95, de kvdl. 3.50, Kontoret 4.15, ialt 37.60; Centraltrykkeriet (10,—12. B.) 23.65; Bagge 29.10; Nationalbankens Seddeltr. 16.40; Philipsens kvdl. 4.10; A. Thomsen 0.25; Kruckows kvdl. 2.90; P. Petersen 1.00; tils. Kr. 893.79. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **6209.48.**

København, den 21. April 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

3. Maj: *Bogense* 35.00.

København, den 4. Maj 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: 622, Carl Halsteen, udl. 1/5 09 hos Thomassen, arb. s. St. (overg. fra Lærlingeafdel.). Aage Gottschalk, udl. 1/5 09 hos H. A. Jensen (arb. s. St.). William Gunnersen, udl. 1/5 09 hos Græbe (arb. s. St.). 1127, Louis Chr. Hansen, udl. 1/5 09 hos Græbe, arb. s. St. (overgaar fra Lærlingeafdel.). Sygeafdel.: 2731, M. Christensens Hustru Marie.

Ny typ. Forening: Harald Fisker (tidligere Medlem).

Aarhus, Ejner Sørensen, udl. 1. Maj hos Backhausen. Fredericia, Adolf Christiansen, udl. 1. Maj i Fredericia Dagblads Trykkeri. Kallundborg, Laur. Viggo Larsen, udlært 1. Maj i Kallundborg Avis. Kolding, Christian Petersen, udl. 24/4 09 i Højskolebl.s Trykkeri og Marie Bollerup, udl. 1/5 09 i Kold. Avis' Trykkeri. Nyborg, Ernst L. G. Petersen, udl. paa Nyborg Avis. Viborg, Vilh. Lauritzen, udl. 15. April hos Backhausen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1982, August Rixen fra Svendborg (Kihl). 2412, Carl Alfred Olsen fra Aarhus (P. Petersen). Trykkerafdel.: V. d. d. B. 13397 (1903), G. Braun fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2519, Harald Jensen (Militær). Aarhus, 2054, Jens Hansen (arbl.) og 2211, Carl Emil Holte (arbl.). Helsingør, 2238, Carl V. Christiansen, 2571, Arnold P. C. Nielsen og 2472, J. P. V. Nielsen (alle Militær). Nyborg, 1915, Anders Thor Hansen (Socialdem.). Silkeborg, 1721, Vilh. Date (Silkeborg ny Bogtr.). Thisted, 2006, Marius Topp (Amtsavisen). Viborg, 2540, Christian Jensen (Stiftstidende).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 1210 (228), J. M. Albert Andersen til Hurup som Bogtr. 2571 (2777), Arnold P. Chr. Nielsen og 2238 (2535), Carl V. Christiansen (begge til Helsingør som Militær). Trykkerafdel.: 2572 (1588), Jens P. V. Nielsen til Helsingør som Militær.

Aarhus, 2364, J. Ditlev Rasmussen og 2360, Chr. P. Fr. Jensen (begge til Udlandet) samt 2412, Carl Alfred Olsen til København (arbl.). Kolding, 1956, Poul Frederiksen til Roskilde i Pl., 2562, Th. B. Petersen til Slagelse i Pl. og 2506, Johannes Alfred Petersen til Køge (Fakse), arbl. Nakskov, G. Hallberg til Maribo i Pl. Svendborg, 1982, Aug. Rixen til Kbhvn. (arbl.). Vejle, 2506, J. A. Petersen til Vejen i Pl.

Udmeldte.

Aarhus, Bogtrykker S. Jensen-Sort. Odense, 2457, Hjælpearbejderske Camilla Madsen (Kr. E. Petersens Bogtr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Hermed slutter Vintersæsonen. (10)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Fortsættelsen af den ekstra-ordinære Generalforsamling finder Sted Fredag den 14. Maj Kl. 8½ i Lokalet, Pilestræde 51 (Kaféen). *Dagsorden:* Punkt 4. Regnskab fra Foraarsfesten. Punkt 5. Eventuelt.

Styrelsen bedes møde Kl. **7½.** FORM.

T. C. C. Store Bededag: Ballerup—Hareskoven. Nørrebros Runddel Kl. 10. Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 10. (3 e)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde i Gothersgade 115, 1. Sal, K. F. U. M.s Bygning, Lørdag Aften Kl. 8 den 8. Maj. Enhver Typograf er velkommen. Typograf P. O. HANSEN indleder.

En ikke for ung **Sættertrykker,** *dygtig* og *paalidelig*, kan faa fast Plads straks. Billet mrkt. »84« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter

(»Typograph«) kan straks faa Plads i et Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »85 med Oplysninger om Uddannelse og hvor længe arbejdet som Maskinsætter modt. Ekspeditionskont.

En ung, dygtig og paalidelig **Trykker** søger Plads i København. Billet mrkt. »86« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter (Provins-) med flere Aars Praksis ved Enkelt- og Dupleks-Maskinen, søger Plads. Billet mrkt. »81« modtager Ekspeditionskontoret.

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (6)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Tandlæge E. HADERUP,

Nørrebrogade 42,

er Tandlæge for **Sygekassen.**

Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 14. MAJ 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Bekendtgørelse

til

Medlemmerne i Ny typografisk Forening.

Ved den skriftlige Afstemning angaaende Foreningens Indmeldelse i Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling er der afgivet ialt 108 Stemmer saaledes, at 92 har stemt Ja, 10 Nej og 6 blank. Overenskomsten er hermed vedtaget og træder i Kraft fra i Dag, Fredag den 14. Maj. Kontingentet til den faglige Afdeling, 85 Øre, indbetales til Lokalafdelingens Inkassatorer fra og med i Dag, medens derimod Kontingentet til Syge-, Hjælpe- og Begravelseskassen opkræves af Ny typografisk Forenings hidtidige Inkassatorer.

Som Repræsentanter i Lokal- og Hovedledelsen er valgt: Til Forbundets Hovedbestyrelse: R. HELMER og O. RASMUSSEN hver med 91 Stemmer; til Forretningsudvalget: P. HANSEN med 91 St. og til Lokalledelsen: P. HANSEN med 91 og S. FABRITIUS med 89 St.

STYRELSEN FOR NY TYP. FORENING.

Ny typografisk Forening.

Kontingentet for 18.—21. Uge opkræves Lørdagen *den 29. Maj* (22. Uge).

Kontingentet til *Foreningen* opkræves med 2 Uger, 18. og 19. Uge.

Til de øvrige Kasser som sædvanlig med 4 Uger (18.—21. Uge).

R. HELMER.

Til d'Hrr. Inkassatorer i Københavns Afdeling.

Paa *hvid Liste* opføres fremtidig Sætterafdelingens fuldt betalende Medl. 145 Øre; Medl., der kun er i faglig Afdeling, 85 Øre (derunder de Medl., der overgaar fra Ny typ. Forening, men bliver i dennes Syge-, Hjælpe- og Begravelseskasse); mandlige Hjælpearbejdere, der betaler 40 Øre. Endvidere opføres kvindelige Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen med 20 Øre og (hvor Mand og Hustru ikke begge er Medl.) 10 Øre for Børn.

Ny typ. Forenings Medlemmer, der i Forvejen er i Forbundets Syge-, Hjælpe- og Begravelseskasse, til hvilken sidste de hidtil har betalt 5 Øre pr. Uge, betaler fremtidig fuldt Kontingent mod at erhverve forhøjet Begravelseshjælp efter den i Forbundslovene fastsatte Karenstid.

Paa *blaa Liste* opføres Trykkerafdelingens Medlemmer paa samme Maade som angivet for den hvide Liste med Undtagelse af Hjælpearbejderne.

De kvindelige Hjælpearbejdere opføres som hidtil paa egen Liste. Kontingentet er 40 Øre.

Paa *rød Liste* opføres kun de Kontingenter, til hvilke der ikke er Plads paa *hvid* eller *blaa* Liste.

Ny Lister er under Trykning og vil blive udsendt til næste Uge.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Lønbevægelser i 1908.

Vi har i en tidligere Artikel ved nogle Tal, hentede fra De samvirkende Fagforbunds Beretning, paavist, at Arbejdsløsheden i det forløbne Aar som Følge af den herskende økonomiske Krise har været langt større end de foregaaende Aar, og hvorledes den i særlig Grad har ramt vore Kammerater i Bygningsindustrien.

Denne ekstraordinære Arbejdsløshed har desværre ikke alene forarmet de enkelte Udøvere i de forskellige Fag, men har ogsaa til en vis Grad lammet Fagforbundenes Virksomhed i Retning af at forbedre Medlemmernes Arbejdsvilkaar. Dette viser sig særlig ved den krigerske Holdning Arbejdskøberne overalt i de skandinaviske Lande har indtaget overfor vore Organisationer og som i de seneste Dage har givet sig et særligt ondartet Udslag »hinsidan Sundet«, hvor disse overmodige Herrer stiller Arbejderne Valget mellem Lønreduktion og Forlængelse af Arbejdstiden eller — *Masse-Lock-out.*

Ogsaa her i Landet har der været forskellige Tilløb i den nævnte Retning. Formodentlig har vore hjemlige Arbejdskøbere dog ikke følt sig stærke nok til en saa kras Optræden som deres svenske Kolleger, men at Viljen iøvrigt har været god nok, ses deraf, at De samvirkende Fagforbund i 1908 har modtaget ialt *18* »*Varsler*« *om Masse-Lock-out.* De fleste som Følge af Bagateller, der har gjort de stadig tilbagevendende Trusler rent ud latterlige.

Paa Trods af de uheldige Forhold Fagforbundene har maattet arbejde under — den store Arbejdsløshed og deraf følgende mindre Modstandsdygtighed hos Arbejderne og den overordentlige Kamplyst hos Arbejdskøberne — har det dog vist sig, at vi ogsaa i Aar kan se tilbage paa Resultater af vore Organisationers Virksomhed. — Resultater, der, selv om de ikke kan staa Maal med de store Fordele, der blev opnaaet i de nærmest foregaaende Aar, vidner om, hvilken Magtstilling de danske Arbejdere har naaet i Kraft af deres stærke Organisationer og faste Sammenslutning — selv under nedadgaaende Konjunkturer.

I Aaret 1908 var af 43 Organisationers Medlemmer ialt 27,288 Medlemmer i Lønbevægelse, deraf 1616 i Strejke eller Lock-out. 19,248 opnaaede Fordele ved Lønbevægelsen. Heraf 17,802 uden Arbejdsstandsning og 1446 ved Strejke eller Lock-out.

Til Sammenligning kan anføres Tallene fra 1907, der var et enestaaende godt Aar: I Lønbevægelse 39,328, deraf i Strejke eller Lock-out 6264. 39,274 opnaaede Fordele ved Lønbevægelse.

Det vil heraf ses, at Forholdene i Aar har stillet sig langt ugunstigere end i det foregaaende, men at der ikke er Grund til at tale om Dekadence eller Tilbagegang, viser sig ved en Undersøgelse af Aarene fra 1904:

	1904	1905	1906
Antal Medlemmer i Lønbevægelse	13,683	26,468	39,952
Medlemmer, som opnaaede Fordele	9,086	22,342	32,112

At give et klart Billede af de opnaaede Lønforhøjelser vil blive et temmelig omfattende Arbejde, fordi disse alt i Forhold til de forskellige Fags Lønforhold udbetales som forhøjet Time-, Dag- og Ugeløn eller procentvis Tillæg til Akkordpriserne. (En tabellarisk Oversigt over Lønforhøjelserne fylder i Beretningen 4 tætte Kvartsider.)

Mere overskueligt stiller Forholdene sig med Hensyn til Arbejdstidens Forkortelse. Særligt dette Krav har Arbejdskøberne modsat sig med alle til Raadighed staaende Midler. Bygningssnedkernes lange haardnakkede Kamp i 1907 for ½ Times Forkortelse vil være Medlemmerne i frisk Minde. Aarets største Konflikt: Litografernes Strejke med Efterfølgelse af Lock-out og Strejke, bl. a. i Bogtrykfaget, opstod da ogsaa af denne Aarsag. Som bekendt endte Striden med, at Lito-

graferne vandt 1/2 Times Forkortelse med en Tarifvarighed paa 1 1/2 Aar. Førstkommende Januar har de frie Hænder til Fremsættelse af nye Krav.

Trods denne Modstand fra Arbejdskøbernes Side viser ogsaa Aaret 1908 en fortsat Udvikling henimod en forkortet Arbejdstid, idet en statistisk Undersøgelse giver følgende Resultat:

100 Medl. har faaet Arbejdstiden forkortet med 1/4 Time dgl., 3151 Medl. 1/2 Tim. dgl., 157 Medl. 1 Tim. dgl., 2 Medl. 1 1/2 Tim. dgl., 202 Medl. 2 Tim. dgl. og 7 Medl. over 2 Tim. dgl.

Ialt har saaledes 3619 Medl. opnaaet en Forkortelse af Arbejdstiden. Hertil kommer, at Malerforbundet i Aar har gennemført en Priskurant, i hvilken Arbejdstiden som hidtil fastsættes til 9 1/2 Time, men samtidig giver Svendene Ret til at holde Frokost mellem 8—8 1/2, altsaa i selve den tarifmæssige Arbejdstid, hvorved den virkelige Arbejdstid nedsættes til 9 Timer. Om denne Bestemmelse har der været ført mange og lange Forhandlinger og som sædvanlig udstedt en Del — vi husker ikke hvor mange — Lock-out-Trudsler. Arbejdskøberne mente nemlig, at den omtalte Frokost skulde holdes paa Arbejdsstedet og under Arbejdet — formodentlig med en Pensel i den ene Haand og et Stykke Smørrebrød i den anden — medens Svendene hævdede, at det var en Frokostpause, og at Maaltidet kunde indtages, hvor de fandt det passende. Sagen henvistes til Slut til den permanente Voldgiftsret, der ved en den 5. Februar 1909 afsagt Kendelse gav Svendene pure Medhold i deres Paastand.

Som Følge heraf bliver det endelige Tal paa de Arbejdere, der i Løbet af 1908 har opnaaet en kortere Arbejdstid mellem 5 og 6000.

1908 har været et besværligt Aar. Store Anstrengelser har det kostet, og endeløse Forhandlinger er førte for at naa fremad. Meget tyder paa, at Arbejdskøberne i Aar har anset Tidspunktet for at være gunstigt til ved en Storkamp at knuse eller — hvad der maaske var værre — baste og binde vore Organisationer saaledes, at Vejen fremad var spærret for videre Fremskridt, og deres Optræden i Begyndelsen af 1909 viser, at der fra Overklassens Side stadig spekuleres i samme Retning.

Samtidig truer den opdukkende Seperatisme, der dog næppe er saa stærk, som det Gny og Spektakel den rejser, med at falde os i Ryggen, men forhaabentlig er Fagforbundene, der i det forløbne Aar har haft en Fremgang af 63 Afdelinger med tilsammen 5815 Medl. (samlet Medlemsantal 96,651 Medl.), stærke nok til at ride Stormen af.

Udsigten til et endeligt Opgør med Arbejdskøberne vokser for hver Dag. Skal vi sejre i denne Kamp — og det maa og skal vi, saafremt ikke vore Krav om bedre Levevilkaar skal lyde forgæves i en uoverskuelig Fremtid — da maa vi naturligvis ikke være bange for at betræde nye Veje, men først og fremmest styrke vore Organisationer ved international Sammenslutning og Solidaritet og ved at bringe vore Krigskasser i kampdygtig Stand.

Vi alene vide —!

DET er overordentlig interessant at lægge Mærke til den Diskussion, der har været ført i *Typ.-Tid.* angaaende den almindelige Valgret og den af Diskussionen følgende almindelige Begrebsforvirring.

Diskussionen begyndte med at omtale *Socialdemokratens* Hoved, hvor der staar: Indførelse af lige og **direkte** Valgret, og er nu gennem flere af smaaborgerlig Tankegang prægede Artikler bragt ned til at dreje sig om Begrebet Mistænkeliggørelse. Det er ikke fordi jeg mener, at det, der staar paa *Socialdemokratens* Hoved, er »Guds Ord«; men det staar som Program for en Bevægelse, om et af hvis Led Diskussionen drejede sig, og man maa derfor fordre, at dette Program bliver overholdt, ogsaa i dette Led, thi det mindste Kompromis er ikke alene en Svigten af Programmet, men det er tillige en Indrømmelse til Frederik VI.s Ord om, at »vi alene vide, hvad der tjener til Landets Vel«, og ved at fremsætte Paastande om, at en »kompetent Forsamling« har bedre Overblik og Indsigt, og at der er Ting, »som ikke kan meddeles«, opnaar man kun, ligesom alle andre »Regenter«, der ikke forstod deres Tid, at faa lavet en kunstig Dæmning, som i Længden alligevel ikke kan holde. Og naar denne — før eller senere — brydes, da gaar der mere med i Løbet! Det, der i Øjeblikket foregaar, er, at de af *os* indsatte Mænd begynder at antage sig Frederik VI.s Tankegang, blot paa en lidt bredere Basis! Det er en »demokratisk« *Omskrivning* af Frederik VI.s Ord: Vi alene vide —!

Naar der paastaas, at dette med den almindelige Valgret ikke saadan kan overføres paa Fagforeningsforhold, saa er dette jo ganske i Modstrid med, hvad et af Socialdemokratiets klogeste Hoveder, Hr. Borgbjerg, mener, idet han forud for sidste Folketingsvalg sagde ude omkring i Landet: »Vi skal ikke alene have almindelig Valgret i politisk Henseende, men ogsaa *i Produktionen*«. Og samme Hr. Borgbjerg har i Rigsdagen meget energisk angrebet Regeringspartiet, fordi de vilde lave — og fik lavet — *indirekte* Valg til Landets Amtsraad. Nu kommer d'Hrr. Fagforeningsledere og vil lave indirekte Valg i Fagforbundene!

Men dette skal vi kæmpe imod med Liv og Sjæl; for det første fordi det er et Tilbageskridt, men allermest fordi, at et saadant Tilbageskridt vilde fremkalde en Opposition, der skal til at begynde at kæmpe forfra for at faa fat i de Rettigheder, de en Gang har været i Besiddelse af. Denne indvendige Kamp, som absolut maa blive Følgen, vil sluge ikke saa lidt af de Kræfter, der helst skulde have været anvendt *udadtil*.

Filosofisk sét er der vel ikke mange, der tror, at den almindelige Valgret vil bringe paradisiske Tilstande, men et Forsøg paa at standse den paa Halvvejen vil kun fremkalde en langvarig Kamp mellem Vælgere og Ledelse, og denne Kamps Kræfter og Energi var som sagt bedre anvendt andre Steder end mod en Ledelse, der ikke forstaar sin Tid.

Det kan gærne være, at nogle foretrækker andre Former, ja enkelte skarpsindige Hoveder — (Strindberg) — vil maaske foretrække et Aandsaristokrati fremfor et fladt Demokrati; men én Ting maa vi være klar over, at Tiden *kræver Demokrati* og al anden Tanke og Handling vil løbe Panden mod Muren eller blive væltet omkuld af Tidens Strøm. At der kommer noget nyt efter den almindelige Valgret — ligegyldigt hvilket — faar staa hen, men det tror jeg er sikkert, at det næste Trin af Udviklingen kun kan gaa én Vej, nemlig over den almindelige Valgrets Lig.

Selvfølgelig kan Ansvar og Magt ikke udstrækkes paa 3000 Medlemmer, rent administrativt; men man har dog Eksempler paa, at der flere Steder er gjort Forsøg paa at sprede disse Begreber saa meget som muligt, f. Eks. i visse Kantoner i Schweitz, hvor man har almindelig Folkeafstemning ikke alene om administrativ Ledelse, men ogsaa om de fleste store Spørgsmaal.

Til Slut vil jeg blot understrege Betydningen af, at skelne skarpt mellem en Tillidsmand og en Avtoritet. Vi er efter min Mening for avtoritære. Og naar dette er Tilfældet, er det ikke vanskeligt at forstaa, at de *enkelte*, der har kastet Avtoritetsprincipet overbord, meget let bliver udsat for at blive betragtet som Folk, der kun vil mistænkeliggøre.

København, den 28. April 1909. VALDEMAR NIELSEN.

Forbundsstyrelsesmøde 27. April 1909.

1. Ny typ. Forening.

Det oplystes, at det ved den stedfundne Afstemning ikke var lykkedes at opnaa den i Foreningens Love stipulerede 3/4-Majoritet for Foreningens Opløsning. Der havde derefter fundet en Forhandling Sted mellem P. Hvidtfeldt og Formanden paa den ene og d'Hrr. P. Hansen og Anthon Larsen som Repræsentanter for Ny typ. Forening paa den anden Side, og man var her blevet enige om følgende Forslag, som forelagdes Forbundsstyrelsen til Godkendelse: »Ny typ. Forening indmelder sig i Dansk Typ.-Forbunds københavnske Afdeling fra 1. April d. A. Alle Ind- og Udbetalinger, Ind- og Udmeldelser samt Arbejdsanvisning foregaar fra og med 14. Maj d. A. paa samme Maade som for Forbundets øvrige Medlemmer, ligesom den paa Dansk Typ.-Forbunds sidst afholdte Delegeretmøde trufne Ordning ang. Repræsentationen i Lokal- og Hovedledelsen samtidig træder i Kraft«. Efter en kort Forhandling godkendtes Forslaget énstemmigt.

2. Provinstarifen.

Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer havde været samlede i Dagene efter De samv. Fagforbunds Generalforsamling og havde udarbejdet de

Ændringer, som agtedes oversendt til Provinsbogtrykkerorganisationerne. Der stilledes Fordring om 1/2 Times Forkortelse daglig i Arbejdstiden, om Forhøjelse af Minimallønningerne og Tusindbetalingen samt de 4 Lønklasser reduceret til 2. Endvidere Forandringer i enkelte Specialbestemmelser samt tariferede Bestemmelser for Hjælpearbejderne. — Det vedtoges at oversende de udarbejdede Ændringer til Principalorganisationerne.

3. Optagelse af Blokadebrydere.

Det vedtoges at optage Homburg og Haagensen, Holstebro, med 2 Aars og Thoning Nielsen, Horsens, med 1 Aars Karantæne.

4 og 5. Henstilling fra Afdelingen i København om Kontingentforhøjelse og Understøttelse for de første 6 Dage.

Der forelaa et detailleret udarbejdet Forslag, i Henhold til hvilket der foresloges oprettet et under Forbundet staaende obligatorisk Forsikringsfond, i hvilket hvert Medlem skulde have en personlig Konto, hvortil der ydedes mindst 50 Øre for hel- og 25 Øre for halvtbetalende pr. Uge, medens det dog skulde staa enhver frit at indbetale større Beløb. Paa hver Konto skulde der kunne indbetales indtil 500 Kr. for hel- og 250 Kr. for halvbetalende, og hvoraf der kun skulde kunne hæves: 1) naar det ved almindelig Afstemning vedtoges, at Fonden skulde træde i Virksomhed under Konflikter, 2) naar et Medlem overgik til anden Virksomhed eller ved Alder eller Svagelighed ophørte med Arbejdet eller 3) i Tilfælde af Dødsfald.

Med Hensyn til Punkt 5 oplystes det, at det i Københavns Afdeling ved almindelig Afstemning var vedtaget at betale Understøttelse for de første 6 Dages Arbejdsløshed af Lokalkassen i Forbindelse med en ugenlig Kontingentforhøjelse paa 5 Øre.

I den meget indgaaende Diskussion beklagedes det fra alle Provinsmedlemmers Side, at man saa kort efter Delegeretmødets Afholdelse var gaaet til at foretage en Forandring i Understøttelsen. Det rette Forum havde dog ubetinget været Delegeretmødet. Den Ulempe, som det var at undvære Understøttelse for de første 6 Dage, opvejedes dog absolut af den Forhøjelse, som havde fundet Sted i Understøttelsen. Endvidere vilde det være en Umulighed for Provinsmedlemmerne under de nuværende Lønforhold, oven i Købet paa et Tidspunkt, hvor man var i Færd med at organisere en hel ny Gruppe af de uheldigst stillede Lønarbejdere, at udrede de Bidrag, som forlangtes i den foreslaaede obligatoriske Forsikringsfond. Fra Københavns Repræsentanters Side gjordes gældende, at det dog under alle Forhold galdt om at gøre vor Organisation saa fuldendt som mulig, og at den lille Kontingentforhøjelse, som de 6 Dages Understøttelse betød, ikke var for noget at regne mod den Fordel, som derved bragtes de Arbejdsløse. — Det vedtoges at overlade Forretningsudvalget ved passende Lejlighed at søge Spørgsmaalet løst.

6. Eventuelt.

Wartenberg henstillede, at de Medlemmer, som var for Udmeldelsen af De samv. Fagforbund, blev repræsenteret i Repræsentantskabet. — Det vedtoges at godkende de tidligere foretagne Valg.

I Anledning af den tidligere Redaktørs Fratræden vedtoges det at vise denne en Opmærksomhed i Form af en Gave fra Forbundet.

FORMANDEN.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Nær og Fjærn.

Blokaden hos J. Jensen, Aarhus, hævet. *Efter Overenskomst* mellem Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund er Blokaden hos Bogtrykker J. JENSEN hævet.

Typ.-Tid.s næste Numer skal trykkes paa Onsdag; alt Stof maa som Følge deraf afsendes til Redaktionen senest Søndag Aften, Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest Mandag Aften.

Landsindsamlingen. Listen over indkomne Bidrag til Landsindsamlingen for de sidste 3 Uger maa udsættes til næste Numer. Indsamlingen slutter i Følge Beslutning paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling *Fredag den 14. Maj.*

Grenaa Folketidende med Aflæggerbladene *Ebeltoft Folkeblad* og *Kolind Avis* samt med Trykkeri og fast Ejendom paa Lillegade i Grenaa er af Ejeren, Forretningsfører CHR. G. ODENSE i Aalborg, solgt til Redaktørerne N. FAARTOFT og L. P. NIELSEN, begge af Varde. Overtagelsen finder Sted førstk. 1. Juni. Købesum ubekendt.

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder konstituerende Generalforsamling Torsdag den 20. Maj (Kristi Himmelfartsdag) Kl. 11 Fm. i »Danas Have«, Nørrebrogade. Dagsorden: 1. Forslag til Love fremlægges. 2. Valg af Bestyrelse. Indmeldelser modtages paa Generalforsamlingen. UDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

kvartaarl. ord. Generalforsamling

Søndag den 23. Maj 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 4. Valg af Næstformand. 5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 6. Eventuelle Forslag. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 8. ds. Dagsordenens første Punkt, Beretning fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling, indlededes af JOH. GERDT, der dog, da Bladene allerede har bragt udførlige Referater af Forhandlingerne, indskrænkede sig til at meddele enkelte mærkbare Udtalelser. Efter at Generalforsamlingen i De Samv. var sluttet, havde vort Forbunds Styrelse holdt Møde for at forhandle om Tarifen, og Gerdt oplæste Styrelsens Forslag til Principalorganisationerne om Ændringer i den nu gældende Tarif. De nuværende fire Lønklasser vil, hvis Overenskomst opnaas, blive reduceret til to. Man havde i Forbundsstyrelsesmødet følt Savnet af en Maskinsætter, der jo bedst kunde have givet Oplysninger for denne Branches Vedkommende, men der var nu paatænkt et Møde i Odense af Maskinsættere for nærmere at overveje disses fremtidige Arbejdsforhold. Gerdt nævnte ogsaa, at Forhandlingerne med Ny typografisk Forening var tilendebragt med et heldigt Resultat. Paa enkelte Smaating nær, f. Eks. en Bogsamling, var dennes Optagelse i Forbundet nu sket. Efter at have omtalt et københavnsk Forslag om Oprettelsen af en personlig Reservefond og foreslaaet, at vi her, ligesom i Næstved, indførte Understøttelse af Arbejdsløse i de første seks Dage, sluttede Gerdt sin Beretning, og man gik uden Diskussion over til Dagsordenens andet Punkt: to Kollegers Forhold til Majdemonstrationen. FORMANDEN refererede udførligt Sagen. Paa et herværende Trykkeri havde Personalet faaet det ordnet saaledes med Principalen, at man kunde faa fri det ønskede Antal Timer den 1. Maj mod i samme Uge at arbejde et lignende Antal en anden Dag, saaledes at Ugens samlede Arbejdstimer ikke blev formindsket. Skønt Generalforsamlingen den 24. f. M. havde vedtaget, at Bestyrelsen skulde ordne denne Sag med Principalerne og de enkelte Medlemmer saaledes for en Gangs Skyld maatte finde sig i de Dispositioner, Principalerne foretog, udeblev to Kolleger paa det nævnte Trykkeri dog den Aften, Personalet havde bestemt at arbejde, og Følgen blev, at de maatte gøre Tjeneste 1. Maj hele Dagen. Formanden, der arbejder sammen med de to Herrer, og deres øvrige Trykkerikolleger misbilligede skarpt deres Optræden, og den efterfølgende Diskussion gav ogsaa tilkende, at Generalforsamlingen fandt det noget uheldigt, som de havde baaret sig ad, men forøvrigt var der ret delte Meninger om den Maade, hvorpaa Typografernes Deltagelse i Majdemonstrationen blev ordnet, og den af Bestyrelsen foreslaaede Resolution blev ogsaa ændret noget, saa den kom til at lyde saaledes: »Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af to Kollegers Forhold til Generalforsamlingsbeslutningen af 24. April 1909«. Den vedtoges med 15 Stemmer.

Under Eventuelt fremdrog et Medlem Overarbejdet paa et Par herværende Trykkerier. Det lod til, at de to Kolleger, der blev angrebet denne Sag vedrørende, havde temmelig gode Kort paa Haandeu til at forsvare sig med, men derfor er det jo alligevel rigtigt at fremdrage saadanne Forhold, da Overarbejdet er en Uting, som kun bør finde Sted i Nødstilfælde.

Generalforsamlingen var ualmindelig godt besøgt; det kneb tilsidst med at skaffe Plads til alle de mødte. B. N.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. April sin ordinære Generalforsamling paa Landmandshotellet. Af Afdelingens 32 Medlemmer havde 10 givet Møde.

FORM. oplæste Regnskabet, som godkendtes. Protokollen godkendtes efter et Par smaa Rettelser. — I Stedet for den bortrejste Sekretær, AXEL HANSEN, valgtes HARALD NIELSEN. — Da der kun var saa faa Medlemmer til Stede, vedtoges det at udsætte de vigtigste Punkter, bl. a. Formandsvalg, til en eksttaordinær Generalforsamling. — Form. (M. TOFT) vilde ved en Afstemning sé, om Medlemmerne ønskede han vedblivende skulde fungere som Formand, da der var rettet en Del Angreb paa ham.

Lørdag den 24. April afholdtes den ekstraordinære Generalforsamling paa Landmandshotellet. Trods det, at der gennem et Cirkulære fra et Medlem var agiteret for Tilslutning, havde kun 11 følt sig interesserede.

FORM. gav en Forklaring til de forskellige Punkter paa Dagsordenen. Afstemningen over, om FORM. vedblivende skulde fungere, gav til Resultat: 6 for, 4 imod og 1 ugyldig.

Ved Suppleringsvalget til Bestyrelsen valgtes RØGIND og N. P. NIELSEN. Som Kontrahenter til *Soc.-Dem.* valgtes JOHS. NIELSEN og THORSEN. Til Fanebærer valgtes NYGAARD og VALD. NIELSEN som Reserve.

Under Eventuelt behandledes et Par lokale Sager. H. N.

Hr. Bogtr. Meyer og Frue, Personalet, baade kvindelige og mandlige, samt Kolleger nær og fjern takkes paa det hjerteligste for al Opmærksomhed og Venlighed paa min 50-Aars Mærkedag.

Med koll. Hilsen

WILLIAM SØRENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Lægerne.

Dr. ESCHRICHT har efter endt Sygdom atter overtaget sin Praksis.

Dr. JOHNSSON er bortrejst i ca. 5 Uger. Vikar Dr. P. LEVISON, Vodroffsvej 5. Tr. 1½—2½. Telefon Vester 1450.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

5. Maj: *Lyngby* 242.75. 12. Maj: *København* pr. kont. 3113.58, pr. Bl. 3000.00, ialt 6113.58.

I Dag mangler kun *Brønderslev.*

København, den 12. Maj 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdelingen: Karl Laur. Emilius Sponholtz, udl. 1/5 09 hos Bagge (arb. s. St.). Johan Fr. Chr. Weiss, udl. 1/5 09 hos Weiss (arb. s. St.). Edvard Marius Carl Madsen, udl. 1/5 09 hos Bærentzen (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Johan Nielsen, udl. 1/5 09 hos Enevoldsen & Andersen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Magdalene Christensen, udl. 2/5 09 hos Axelholm (arb. s. St.). Karla Brandt, udl. 30/4 09 hos Aug. Andersen (arb. s. St.).

Helsingør, Gerhard Adolf Sørensen, udl. 15/4 09 i L. H. Andersens Bogtr. Hjørring, Hans Chr. Henrik Steen Rasmussen, udl. i Ditzels Bogtr. 26/4 09. Horsens, Thoning Nielsen (tidl. Medlem). Korsør, Kristen Hansen Augustesen, udl. 1/5 09 hos Red. A. Jensen. Svendborg, Svend Thorvald Hansen, udl. 1/5 09 i Svendborg Avis. Varde, Jens Bro Jensen, udl. 1/5 09 i Ribe Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2086, Vilhelm Sjølin fra Slagelse som Militær. 2242, Knud V. R. Eickert fra Svendborg (arbl.). 2088, Otto Knudsen fra Kolding som Militær. Trykkerafdel.: 2269 (1820) H. Steffen Jørgensen fra Udl. (arbl.).

Hjørring, 2046, Peter Pagh (Vends. Tid.). Horsens, 974a, Victor Jensen (arbl.). Lyngby, 1662, Carl Chr. E. Sørensen (Nordre Birks Tidende). Næstved, 2177, Alfr. Fr. Hansen (arbl.). Randers, 2290, Svend Bønnelykke Deleuran (Hadsten). Ribe, 1402, Johannes Christiansen og 2387, Vald. Frits Petersen (begge Stiftstid.). Roskilde, 1956, Paul Frederiksen og 2496, Jens P. M. Christiansen (begge Rosk. Tid.). Slagelse, 2562, Th. Petersen (Eksprestrykkeriet) og 2525, Vilhelmine Petersen. Aarhus, 2045, Bertram Behrndt (Stiftstid.).

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2045 (1595), Bertram Behrndt til Aarhus i Pl. 2020, S. A. Berg til Esbjerg i Pl. 2343 (1134), Hjalmar V. Svalin til Holbæk i Pl. 2205 (2689), P. L. Wedelbo til Svendborg i Pl.

Aalborg, 2072, Thorv. Kassow paa Rejse. Horsens, 1841, A. N. Rosenkilde til Randers i Pl. Kolding, 2353, Otto Andersen til København (arbl.) og 2088, Otto Knudsen til Kbhvn. som Militær. Lyngby, 2442, Peter Vald. Jensen til Kbhvn. i Pl. Næstved, 2179, Chr. Petersen til Svendborg i Pl. og 2558, J. C. A. Jensen paa Rejse. Odense, 2512, Charles Andersen paa Rejse. Slagelse, 2086, F. V. Sjølin til Kbhvn. som Militær. Svendborg, 2242, Knud V. R. Eickert til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 2054a, Jens Hansen paa Rejse.

Udmeldte.

Aarhus, 1052, Bogtrykker P. J. Busch. Odense, 2464, Kristine Hansen, Hjælpearbejderske (P. Søndergaards Bogtr.).

Ny typ. Forening: E. Hjorth (Berl. Tid.), A. P. Jensen (C. Lund) og Axel E. Larsen (Berl. Tid.).

Udslettet for Restance.

Slagelse, 2322, Hjælpearbejder A. Block-Andersen.

GUTENBERG-KORET

Den aarlige Herretur finder Sted Kristi Himmelfartsdag. Mødested: Nørrebros Jernbanestation Kl. 9. Turen gælder Skodsborg—Nærum, hvor Frokosten indtages, derfra til Søllerød. Frokost medbringes. Vore passive Medlemmer er velkomne. (4g)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Fortsættelsen af den ekstra-ordinære Generalforsamling finder Sted Fredag den 14. Maj Kl. 8½ i Lokalet, Pilestræde 51 (Kaféen). *Dagsorden:* Punkt 4. Regnskab fra Foraarsfesten. Punkt 5. Eventuelt.

Styrelsen bedes møde Kl. 7½. FORM.

T. S.

Vintersæsonen slutter Onsdag den 12. Maj.

Sommersæsonen begynder Onsdag den 19. Maj. *Motionsgymnastik* hver Onsdag fra Kl. 7—7¾, *alm. Gymnastik* 7¾—8½.

Svømmesæsonen begynder Tirsdag den 1. Juni paa Orlogsværftet. (2a)

T. C. C. Søndag: Søllerød. Trianglen Kl. 10. Kr. Himmelfartsdag: Dragør. Kristiansborg Kl. 10. Tegning til Pinseturen til Kullen modtages af Styrelsen. (3f)

ANNONCER

En ikke for ung **Sættertrykker,** *dygtig* og *paalidelig,* kan faa fast Plads straks. Billet mrkt. »84« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Fotograferede Postkort

med Prospekter fra Kbhvn. og Omegn samt indkopierede Portrætter efter indsendte Fotografier leveres for *2 Kr.* Dusinet. Alt *fotografisk Arbejde* for Amatører udføres billigt. (88) **C. Randa,** *Smedegade 43. N.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Tandlæge E. HADERUP,

Nørrebrogade 42,

er Tandlæge for **Sygekassen.**

Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 21. MAJ 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen)

afholder

kvartaarl. ord. Generalforsamling

Søndag den 23. Maj 1909, Kl. 11 Form.

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. 4. Valg af Næstformand. 5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 6. Begrænsningen i Retten til at erholde Understøttelse for de første 6 Dage. 7. Eventuelt. STYRELSEN.

Opmandskendelse

i en Sag mellem Dansk Typograf-Forbund og Dansk litografisk Principalforening i Anledning af en Klage over Firmaet Sophus Kruckow.

DANSK Typograf-Forbund har rejst Klage for Stentrykfagets Voldgiftsret i Anledning af, at Firmaet Sophus Kruckow i hele den forrige Tarifperiode fra 18. Maj 1905 til 30. Juni 1908 (og derefter indtil den 10. Juli f. A.) skal have betalt sine kvindelige Arbejdere en lavere Løn end den, Firmaet i Henhold til de for Faget gældende Overenskomster var pligtig til. Det har i den Anledning paa de paagældende kvindelige Arbejderes Vegne nedlagt Paastand paa, at Firmaet tilpligtes som for lidt udbetalt ordinær Arbejdsløn at betale et Beløb af ialt Kr. 2291.00, og desuden nedlagt forskellige andre Paastande.

Det indklagede Firma har principalt gjort gældende, at Sagen maa afvises fra Voldgiftsretten, da ingen af de paagældende kvindelige Arbejdere i den Tid, Overenskomsten af 18. Maj 1905 gjaldt, har været Medlem af Dansk Typograf-Forbund, hvorfor de staar udenfor nævnte Overenskomst og ikke kan fordre de i den indeholdte Tarifbestemmelser bragt til Anvendelse, lige saa lidt som Forbundet har nogen som helst Hjemmel til at blande sig i de mellem Firmaet og dets udenfor Forbundet staaende kvindelige Arbejdere bestaaende Lønforhold, eller der kan tilkomme Voldgiftsretten nogen Kompetence til at paakende disse Forhold, idet den ifølge Overenskomstens § 10 alene kan afgøre »alle Uoverensstemmelser mellem Organisationerne«. Subsidiært har Firmaet rejst forskellige andre Indsigelser mod Klagen.

Da Voldgiftsretten ikke har kunnet blive enig om noget nyt Resultat, har den henvist Sagen til Afgørelse af mig som Opmand.

Jeg finder nu ingen Anledning til at komme ind paa de forskellige subsidiære Paastande og Betragtninger, der har været fremførte under Sagen, idet jeg ikke skønner rettere, end at der maa gives Firmaet Medhold i dets principale Paastand om Klagens Afvisning.

Paa Grund af den Interesse, som Dansk Typograf-Forbund havde i Tarifens absolute Overholdelse ogsaa med Hensyn til Arbejdere, der stod udenfor Forbundet, maatte det vel have staaet det aabent at rejse Indsigelse mod, at disse lønnedes under Tarifen. Derimod kan det ikke antages, at det ogsaa paa saadanne Arbejderes Vegne skulde kunne gøre positive Krav gældende. For at der nemlig skulde tilkomme det en saadan Beføjelse, maatte det være en naturlig Forudsætning, at der bestod et fastere Forhold mellem de paagældende Arbejdere og Forbundet, saaledes at der navnlig ogsaa paahvilede dette en vis Garanti for Opfyldelsen af de Forpligtelser, som Overenskomsten maatte medføre for Arbejderne, men om noget saadant kan der jo kun blive Spørgsmaal for de Arbejderes Vedkommende, der er Medlemmer af den paagældende Organisation.

Efter dette Udfald af Sagen finder jeg det rimeligt, at Opmandskendelsens Omkostninger, der fastsættes til 50 Kr., paalægges Forbundet.

Jeg fastslaar herefter som min Afgørelse af Sagen:

Dansk Typograf-Forbunds Klage afvises. Opmandskendelsens Omkostninger udreder Forbundet med 50 Kr. inden en Uge.

København F., den 12. Maj 1909. H. MUNCH-PETERSEN.

Overarbejde.

Et Par Ord til Overvejelse.

Overarbejde skal søges indskrænket, og saavidt muligt søges helt afskaffet. (Tarifen § 2, 4. Stk.)

DET forekommer mig, at disse Ord ikke kan misforstaas. Dog har jeg hørt adskillige udtale, at de er ikke klare nok. Jeg gad vidst, hvorledes en Paragraf eller en Sætning skulde kunne skrives tydeligere, naar man ønsker at arbejde hen til at faa Forhold i det hele taget regulerede paa en for alle hensigtssvarende Maade. Enhver maa jo dog indrømme, at det er en Uskik — og en Uretfærdighed mod de Arbejdsløse — med Overarbejde, thi derved beriger man sig selv paa mange andres Bekostning.

Naar alle Hænder er i Virksomhed, naar der ingen Arbejdsløse findes indenfor et Fag, ja, saa er der ikke noget at sige til, om der skulde blive noget Overarbejde hist og her. Men som Forholdene er for Tiden, mener jeg, at det ikke stemmer overens med Solidaritets- eller Kammeratskabsfølelse, at medens nogle maa gaa omkring og næppe kan faa tilstrækkeligt at mætte sig med — ja ligefrem maa modtage Gaver for nogenlunde at kunne opholde Livet, — saa er der andre, som fortjener dobbelt Ugeløn, en Løn, hvoraf en Del burde tilfalde de førstnævnte, som dog er lige saa gode Kolleger og Fagforeningsmedlemmer, men er sat ud af Arbejdet paa Grund af øjeblikkelig Mangel paa Arbejde.

Mon dette ikke kunde indhentes, naar alle som én nægtede at udføre Overarbejde? Der kan selvfølgelig indtræffe Tilfælde, hvor et Stykke Arbejde skal være færdigt med kort Varsel — det er der talt nok om, og det er man paa det rene med; — men naar det er Arbejde, der strækker sig over mere end en Aften, saa kan der jo faas Folk for enkelte Dage; og enhver, som har været arbejdsløs, véd, hvad det vil sige i en længere Arbejdsløshedsperiode at kunne faa et Par Dages Løn.

Jeg erindrer endnu, da vor nuværende Tarif var til Behandling paa de bekendte »store« Møder. Bl. a. husker jeg

i Larsens Lokale hin Søndag, — hvilken Stemning var der ikke i denne tætpakkede Forsamling for 8 Timers Dagen! En af Talerne sagde: »Vi vil have Arbejdsdagen indskrænket til 8 Timer; *faar* vi det ikke, saa *tager* vi det selv. . . . Vi kan ikke staa og arbejde i disse usle, forpestede Lokaler mere end 8 Timer . . . og derved skaffer vi Arbejde til vore Arbejdsløse, som har *Ret* til at faa Arbejde.« Og i Lokalet lød bragende Bifald, jeg tør vistnok sige af hele Forsamlingen.

Var det nu mere end Ord, — Ord, som der kommer saa mange af ved slige Møder? Hvor er Handlingen henne? Det har vist sig, og viser sig stadig, at der er Folk, som saa udmærket kan staa 8 — nej 9, 10 og 11 Timer uafbrudt i disse »forpestede« Lokaler og arbejde, trods det, at der er Hundreder af deres »Kammerater« — »Brødre« (disse Udtryk har jeg ogsaa hørt paa »store« Møder), der sulter, fordi der ikke er Arbejde for dem. Ak! hvornaar skal dog disse udmærkede »Ord« fra vore store Møder og Generalforsamlinger blive gjort til Handling blandt Kollegerne i det daglige Liv?

Jeg erindrer Skomagerne, som man tillod sig en Gang at smile over. De har tvende Gange forkastet deres Priskurant, fordi der var bleven indsat en Paragraf om Overarbejde. De *vilde* ikke have Overarbejde, og endnu mindre en Paragraf, der gav dem *Ret* dertil. Vi har en Paragraf, hvori det udtrykkelig paalægges (eller indskærpes) Medlemmerne at faa det afskaffet, — og saa arbejdes der lige saa meget over — eller maaske mere — end tidligere. Hvordan skal saadant kunne forklares? Typograferne — saaledes *siges* der — er det bedst organiserede Fag; men *er* det saa!

Men det kan jo godt være, at det er ørkesløst at tale om dette, ligesom det er unyttigt at tænke sig et Forbud mod at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Andre Fag kan gennemføre baade det ene og det andet, kun Typograferne — »Arbejdernes Studenter« — »de bedst organiserede« — kan det ikke. A. Ø.

Landsindsamlingen.

I Anledning af den nu afsluttede Landsindsamling har Organisationerne modtaget følgende Skrivelse fra de samv. Fagforbund:

I Begyndelsen af Januar Maaned d. A. udsendte Forretningsudvalget et Cirkulære til samtlige faglige Organisationer i Danmark med Opfordring til at lade foretage en Indsamling af Penge hos alle faglige Forbund og Foreninger i hele Landet, for af de saaledes indsamlede Midler at understøtte de arbejdsløse Medlemmer, som var haardest ramt af Arbejdsløsheden.

Denne Opfordring har mødt velvillig Forstaaelse baade hos Organisationerne og hos disses enkelte Medlemmer. Indsamlingen har nemlig indtil den 11. Maj indbragt 249,175 Kr.

Af det saaledes indsamlede Beløb er der ydet de Arbejdsløse 239,325 Kr. dels i Naturalier og dels i Penge. I Provinserne er der udelukkende udbetalt kontant Understøttelse.

De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling har imidlertid vedtaget at slutte Landsindsamlingen for denne Gang fra og med den 15. ds.

Idet Forretningsudvalget paa de Arbejdsløses Vegne bringer samtlige Bidragydere en hjertelig Tak for den ydede Hjælp, tillader vi os at anmode de Organisationer, som har modtaget Indsamlingslister, om saasnart Indsamlingen er ophørt, at indsende samtlige Lister og de indsamlede Penge til vor Kasserer E. SVENDSEN, Nørre Farimagsgade 49, 1.

Vi vil forhaabentlig blive i Stand til at kunne udbetale endnu en Understøttelse til de Arbejdsløse. P. F. V.

CARL F. MADSEN.

Gutenbergstuen i Berns historiske Museum

har i disse Dage udsendt sit 2det Katalog, dette er forsynet med en smuk Afbildning af »Gutenbergstuen« i Bern, et Portræt af Gutenberg samt et tofarvet Blad af »Psalters von Schöffer« fra Aaret 1457. Det lille Værk er sirligt trykt og vel egnet til at henlede Opmærksomheden paa nævnte Institution.

Kommissionens Beretning siger angaaende Formaalet med den i 1900 oprettede Gutenbergstue:

»Formaalet er at samle saadanne Tryksager, Værktøj og Redskaber, som kan give os en sammenhængende Skildring af Fagets Udvikling fra Bogtrykkerkunstens Opfindelse til vore Dage.«

Gutenbergsamlingen raader allerede, som Kataloget viser, over et stort Antal Udstillingsgenstande, værdifulde Tryksager omfattende Tidsrummet 1496—1909, Utensilier, en gammel Haandpresse fra det 18. Aarhundrede, en »Thorne«-Sættemaskine samt et stort Antal Kunstblade.

Vi benytter Anledningen til at opfordre alle, som er i Besiddelse af originale Tryksager, Redskaber eller Maskiner, at skænke disse til Samlingen. Hver for sig har saadanne Genstande maaske kun en ringe Værdi, som Led i en Samling kan de maaske blive værdifulde historiske Bidrag.

De tilsynshavende (Præsident W. Büchler, Sekretær G. A. Buesz, begge Bogtrykkere i Bern) modtager med Tak enhver Gave og giver alle interesserede Adgang til et grundigt Studium af Samlingen.

Fagundervisning i Aarhus' tekniske Skole.

FORSTANDEREN i Teknisk Skole, Kaptejn PAULLI, har i de senere Aar interesseret sig stærkt for Bogtrykkerlærlinges Undervisning og Uddannelse ogsaa i praktisk Henseende.

Paa hans Initiativ afholdtes der sidste Aar flere Sammenkomster mellem Principaler og Typografer, der sammen med Forstanderen drøftede, hvad der kunde gøres for, at Lærlingenes Uddannelse kunde blive saa praktisk og frugtbringende som mulig.

Der blev af Forstanderen udarbejdet og forelagt en Timeplan, der med nogle faa Ændringer, som navnlig gik ud paa, at indskrænke det ugentlige Timetal, akcepteredes af saavel Principaler som Typografer. Ved Møderne blev det ligeledes fra vore Styrelsesmedlemmers Side henstillet til Principalerne at give deres Lærlinge fri saa betids om Aftenen, at der var mindst 1½ Time mellem Arbejdstidens Ophør og Skoletidens Begyndelse, en Henstilling de fleste Principaler har fulgt, og Resten forhaabentlig velvillig i Fremtiden vil følge. Det er en Selvfølge, at de Lærlinge, der ikke besøger Skolen eller hyppig »brænder den af«, ikke kan gøre Krav paa denne ½ til 1 hel Times tidligere Fritid, og dette vil bl. a. vel ogsaa virke ansporende til, at vi næste Aar ser samtlige 50 Lærlinge ved Undervisningen i Skolen i Stedet for godt Halvdelen som i Vinter.

Der blev saa — som omtalt — i Fjor udarbejdet og forelagt en Undervisningsplan, som efter det foreløbige Skøn maa siges at have virket godt, og der blev i Efteraaret engageret 2 Lærere — for Sætterne: O. DYVA, og for Trykkerne: A. NIELSEN. Resultatet af Elevernes og Lærernes Anstrengelser forelaa nu til offentlig Beskuelse den 1., 2. og 3. Maj i Teknisk Skole i Aarhus.

Det maa straks siges, at Forstanderen, Lærerne og Eleverne har haft Ære af deres Arbejde, idet det, naar Hensyn tages til Vanskelighederne: Elevernes forskellige Uddannelsestrin, Besværlighederne ved at faa det praktiske Arbejde udført samt det forskelligartede Materiale rundt om paa Trykkerierne, var rigtig praktiske, smukke og stilfulde Prøver, der var udstillet.

Der var præsteret rigtig pæne Ting i Tegne- og Udskærearbejde, navnlig af EMIL THOMSEN og EINAR SØRENSEN m. fl., især den førstnævnte havde dekoreret omtrent hele Væggen med sit Arbejde. Forøvrigt havde der været et udmærket Samarbejde mellem Sætter- og Trykkerlærlinge, der resulterede i smukke to- og trefarvede Titler, do. Kort og Bogforlagsreklamer. — Trykkerne EMIL THOMSEN, OTTO MORTENSEN og HOLGER PETERSEN havde faaet det respektable Sætterarbejde, der var præsteret af de to med Fællesnavnet CHR. CHRISTENSEN, henholdsvis paa *Stiftstidende* og »De forenede Trykkerier«, og EWALD PETERSEN, til at fremtræde i det bedste Lys. — Derfor er der tilkendt EMIL THOMSEN Bogtrykkernes 1. Præmie, væsentligt vist for hans Udskæring, idet hans Billedtilretning næppe var saa god som OTTO MORTENSEN og E. SØRENSEN, og hans Farver næppe var saa rene og harmoniske som ovennævntes samt HOLGER PETERSENS.

Af Sætterlærlinge fik de to CHR. CHRISTENSEN henholdsvis »Aarhus Lokalafdeling«s 1. Præmie samt Bogtrykkernes 2. Præmie for nogle

Titler og Kort, nærmest i Stregeornament, hvad maa siges at være praktiske Opgaver, da Materialet her lægger mindst Hindringer i Vejen og dog giver Opfindsomheden og Fantasien ret frit Spil samtidig med at fordre nøjagtig og akkurat Udmaaling og Udslutning. Rigtig pæne Ting i samme Retning var ogsaa præsteret af LAURITS NIELSEN, EVALD PETERSEN og O. P. MIKKELSEN, og et Tilløb, gjort af ANDREAS BERTELSEN, der for sin store Flid fik Lokalafdelingens 2. Præmie.

Der kunde sikkert trækkes adskillige flere frem; men vi vil overlade til disse næste Aar at tage Teten og hugge Præmierne.

Forøvrigt har unge Typografer ogsaa Adgang til Fagundervisningen, og de vil sikkert under Hr. DYVAS Auspicier kunne høste Udbytte af et Halvaars Undervisning. Saafremt der er ca. 15, der melder sig, har Forstanderen velvillig lovet at oprette en særlig Klasse.

Vi vil nu anbefale Skolen og dens Arbejde til Kollegernes Velvilje, og vil samtidig benytte Lejligheden til at meddele, at den sympatetiske og af Arbejderpartiet i Aarhus højt skattede Lærer STILLING er indvalgt i Teknisk Skoles Bestyrelse ved Generalforsamlingen i Lørdags.

SIGURD.

Dansk Provinsbogtrykker-Forening.

INDENRIGSMINISTERIET har velvilligst i Aar som tidligere Aar bevilget Foreningen et Beløb til Understøttelse for Medlemmernes Lærlinge og unge Typografers (Sætteres) Deltagels Kursus ved Fagskolen i København.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provinsbogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, *inden 10. Juni*. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge Vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvorvidt Eleven selv eller ved Forældres eller Værgers Hjælp evner at udrede de med Opholdet forbundne Udgifter (til Kost og Logi) under Kursustiden.

Tidligere Ansøgere, som man paa Grund af manglende Midler ikke har kunnet imødekomme, maa indgive Begæring paany, hvis de ønsker at komme i Betragtning.

Kursus'et, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. Septbr. — koster 20 Kr., hvilket Beløb forlods udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Da Skolen i Reglen kan afgive Plads til flere end Understøttelsen kan tildeles, vilde det være ønskeligt om saadanne, der selv kan udrede Udgiften ved Opholdet, indgav Begæring om Deltagelse i Kursus'et.

Aalborg i April 1909.

P. S. V.
P. HANSEN,
f. T. Formand.

Meld Dem ind i „Stiftelsen".

»Stiftelserne« har i det sidste Regnskabsaar ydet 9000 Kr. til gamle, trængende Kolleger eller Kollegers Enker. Gør denne Virksomhed større ved at melde Dem ind.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 13. April ordinær Generalforsamling. Formanden, HERM. HANSEN, aflagde Beretning for Jan. Kvartal. Af Beretningen fremgik det, at Afdelingen paa sin Anmodning om at faa et Medlem i Svendeprøvekommissionen havde faaet et Afslag fra Haandværkerforeningen.

Kassereren, JØRG. PETERSEN, oplæste derpaa Regnskabet, der balancerede med 643 Kr. 90 Øre. Til Hovedkassen var indsendt 475 Kr. Under Eventuelt behandledes forskellige lokale Spørgsmaal.

Kort efter Afdelingens Generalforsamling afholdt Lokalkassen sin ord. Generalforsamling, hvor Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 424 Kr. 05 Øre. Kassebeholdning stor 376 Kr. 70 Øre. Regnskabet godkendtes.

Derefter bevilgedes 50 Kr. til de Arbejdsløse, som paa forr. Generalforsamling var bevilget i Konto.

A. CHR. HUGGER.

Drag ud!

DRAG ud, drag ud, lad lyde Parolen,
alle i unge, drag frejdigt afsted;
ud til Lyset, ud til Solen!
Ud paa Valsen, tøv ej dermed.
Lær Livet at kende i fremmede Lande,
og naar Du kommer hjem, vil med mig Du sande:
Hvor var det dog godt, at jeg tog afsted.

— — —

Tag ned over Hamburg, Hannover,
gennem Westfalen til Køln ved Rhinen,
ved hvis Bredder paa Bjerge de stolte Borge knejse,
og op ad Skraaninger, der gror Vinen;
jo her er det herligt at rejse.
En Tur til Mainz, Gutenbergs By,
videre til Heidelberg ved Neckarfloden!
Det gamle Slot med sit aargamle Ry.
Gaa kun fremad, vær rap paa Foden,
videre til Karlsruhe gennem Bjærg og Dal;
ja, disse grønne skovklædte Bjærge, det er Schwartzwald.
En Afstikker over Elsass til Strassburg.
Kun dristig fremad, vær ej forknyt;
hver Dag Du ser, oplever Du nyt.
Ned til Schweiz, det smukke,
saa ind over Bayern, ned i Tyrol,
ja, her vil Du ikke sukke;
de høje Bjærge med evig Sne,
de rivende Floder, alt Du faar at se.
Innsbruck, Salzburg, Linz ved Donau den blaa;
den Du følger, i Donaubølger
tag Dig et Bad, men pas paa Du ikke bliver i'en.
En lille Tur endnu, og Du er i Wien;
Kejserstaden, ja den er herlig,
men uden Mønt, nok saa besværlig.
Nu maa Du vel hjemad, det er en anden Sag;
tag da gennem Bøhmen op til Prag,
videre gennem Dresden, Leipzig, Berlin,
og med Dampskib kan Du komme til København fra Stettin!

Hermed en lille Rejserute, som jeg Dig foreslaar;
sæt Dig først et Maal, da bedre det fremad gaar.
Men husk forinden Du drager afsted,
at faa Dig et Hjemstedsbevis med,
og lad ej Humøret blive derhjemme;
alt andet, kun det maa Du ikke glemme.
Syng en Sang, straal omkap med Solen;
drag ud, drag ud, lad lyde Parolen.

København i April 1909. CARL LAURITZEN.

Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling.

Regnskab for Arbejdsløshedsfesten i Februar 1909.

Indtægt:		*Udgift:*	
Salg af Billetter	Kr. 25.25	Lokaleleje	Kr. 12.50
Tombola	- 19.37	Musik	- 12.00
Citar	- 10.00	Assistance	- 10.52
Laan	- 21.00	Citar	- 8.00
	Kr. 75.62	Tombola	- 1.00
		Diverse	- 2.86
		Tilbagebetalt Laan	- 21.00
		Overskud Kr. 7.74.	Kr. 67.88

Ovenstaaende Regnskab er i Overensstemmelse med Bilagene.

FESTUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Samtlige den københavnske Afdelings Medlemmer erindres om den ordinære Generalforsamling paa Søndag Fmd. Kl. 11 i Festsalen, Rømersgade 22. Alle bør møde, da vigtige Sager foreligger.

Husk at købe Valgfondsmærker. Den 25. Maj bliver en Valgdag af største Betydning for hele den arbejdende Befolkning i vort Land. Skal de Penge, vi alle har været med til at betale i Form af Skatter, Told og andre Afgifter, ødsles bort til unyttige Forter og Kanoner, eller skal de benyttes til Reformer og social Lovgivning? Landets Typografer vil sikkert slutte sig til den sidste Opfattelse. Alle bør vi derfor være med til at yde vort Bidrag dertil. Hver 25-Øre giver vor Agitation forøget Styrke og Kraft og fremmer dermed Udsigten til Sejr.

Fribolig. Ved Dødsfald er en Fribolig i Typografernes Stiftelser blevet ledig. Medlemmer, som maatte ønske at komme i Betragtning, kan derom indsende Ansøgning til CARL NIELSEN, Jagtvej 109[8] senest Søndag den 6. Juni. Tidligere indsendte Andragender behøver ikke at fornys.

Sommerferie. A/S *Herning Avis* har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 1 Uges Ferie med halv Ugeløn. Samme Regel gælder Lærlingene.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (13.—15. Liste): Aamodt 2.55; Aller: Sætteriet 24.00, Trykkeriet 23.50, Galvano 5.25, Hjælpearb. 4.85, de kvdl. 5.70, ialt 63.30; Aug. Andersen 3.84; Bagge 40.25; Birch 2.00; Bjørnbak 0.60; Bording 43.45; Bærentzen 18.00; Bøhm 2.66; Cato 9.10; City 10.65; I. Cohen 28.75; Centraltr. 7.55; Christreu 10.70; Chr. Christensen 3.75; W. Christensen 4.00; N. L. Christensen 3.40; Dansk Papirvarefabrik 7.15; Ekspresstr. 7.65; Figgé & Christensen 4.40; Fjeldsøe 4.20; Grafiske Institut 11.65; Good Templar 10.65; Græbe 20.15; Gyldendal 43.35; Hannover 28.70; Vilh. Hansen 4.55; Henningsen 9.60; Hertz 5.90; Hoffensbergs Trykkere 4.50; do. Sættere 7.00; Hohlenberg 18.20; Axelholm 16.35; Jensen & Rønager 0.85; Harald Jensen 13.55; Fr. Jensen 4.50; Justesen 3.80; L. A. Jørgensen 3.50; Aage Jørgensen 19.25; J. Knudsen 1.40; Kihl + Bogb. 9.00; Knudtzon 19.60; Kr. Dagblad 18.50; Laur. Laursen 4.05; Luno 38.40; Mayland 5.45; H. Meyer 13.95; Missionstr. 12.20; Mohn 3.50; Nationalbankens Seddeltr. 24.40; Nationaltr. 5.80; Nationaltid. 63.95; Nielsen & Lydiche 39.30; Th. Nielsen 1.80; J. S. Nielsen 12.40; O. C. Olsen 52.00; Rasm. & Olsen 3.80; Papyrus 1.00; Egm. Petersen 30.85; C. C. Petersen 16.25; Provinsbladene 20.40; Politiken 99.90; Qvist 19.10; Rigsdagen 24.30; Soc.-Dem. 68.75; Schou & Madsen 2.70; Schultz' Trykkere 12.00; do. Sættere 42.50; do. kvdl. 4.00; Søborg 9.70; Thiele 31.70; C. Th. Thomsen 3.95; Trier 3.10; Truelsens kvdl. 1.30; do. Trykkere 0.50; do. Sættere 12.10; Ugens Nyh. 4.00; Valentin & Lund 4.10; Vert Land 17.50; Weiss 7.05; Einer Persson 1.00; K. Schnabelrauch 5.00; Maanssen 1.80; E. Malvig 0.20; Rasmussen 1.50; Thomsen 0.25; tils. Kr. 1280.00. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **7489.48.**

København, den 11. Maj 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Ny Medlemmer.

København: Trykkerafdelingen: Julius Petersen, udl. 1/5 09 hos W. J. Christensen (arb. s. St.). Kvindeafdel.: Vilhelmine Holte, udl. 23/4 09 i Ekspresstr. (arb. s. St.). Sygeafdel.: M. S. Sørensens Hustru Dagmar.

Hjørring, Christian Vald. Hjorth-Thomsen, udl. 1/5 09 hos Chr. E. Hansen, Nørresundby. Kolding, P. Møller-Jensen, udl. i det Bechske Bogtr. i Aalborg 20. Apr. 1895, tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 1888, Robert Emil Madsen fra Aalborg (Politiken). 2570, Mathias Kørschen fra Ribe (Hertz). 2342 (682), Peter Vald. Jensen fra Lyngby (Berl. Tid.). Trykkerafdel.: 2567 (1908), Einer Th. Windekilde fra Roskilde (C. Th. Thomsen). 2569, Josef Müller fra Rejse (arbl.).

Esbjerg, 2477, Magnus O. Christensen (Rosendahl) og 2020, S. A. Berg (arbl.). Helsingør, 2055, Chr. Jul. Rasmussen og 2352, Alfr. K. D. Eriksen (begge Hels. Av.). Herning, 1721, Johann Heinrich V. Date (Avisen). Hillerød, 2353, Otto Andersen (Amts-Avisen). Hjørring, 2591, Paul Ludvig Listov Saabye (Ditzel) og 2201, Chr. Mortensen-Madsen (Vends. Tid.). Køge, 2506, Johs. A. Petersen (Folkebladet). Nykøb. F., 1508, Vilhelm Christensen (Pontoppidan). Roskilde, 2478, R. F. Wichmann (Avisen). Rudkøbing, 10398, M. A. Juler (Langel. Folkeblad). Svendborg, 2205, Peter Laur. Wedelboe (Meyer) og 2179, Chr. Petersen (Meyer). Thisted, 1210, Albert Andersen til Hurup som Bogtrykker.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2352 (2720), Alfred K. D. Eriksen til Helsingør i Plads. Trykkerafdel.: 1775, Gottlieb Braun til Odense i Plads.

Aalborg, 1888, Robert E. Madsen til København i Pl. Esbjerg, 2005, H. Chr. Hansen til Holbæk i Pl. Roskilde, 2261, A. J. Carlsen og 2567, Th. Windekilde (begge til København). Silkeborg, 1721, Vilh. Date til Herning i Plads.

Udslettet for Restance.

København: Trykkerafdel.: 1760, Bogtr. Rønager.

Udmeldte.

Aalborg, 2557, Laura S. K. Carlsen og 2563, Mathilde Jensen (begge Hjælpearbejdersker paa Aalb. Amtstid.). Aarhus, 1087, Bogtrykker Carl Johan Petersen.

Død.

København: Begravelsesk.: 1343, Worms Enke Emma H. Regine.

T. C. C. Søndag: Hareskovspavillonen. Trianglen Kl. 10. (3 g)

ANNONCER

1. Kl. Trykker!

En i alle Henseender absolut dygtig, hurtig og selvstændig Trykker i Midten af Tyverne ønsker i den nærmeste Fremtid at skifte til en fast Plads i København. Billet mrkt. »Militærfri 92« modtager Ekspeditionskont.

Bogtrykkeri.

Et mindre Trykkeri paa en større Plads, eneste i et helt Herred, er straks til Salg. Billet mrkt. »H. 91« modtager Ekspeditionskontoret.

En mindre brugt Hurtigpresse og en **Skæremaskine** ønskes. Pris og Størrelse ønskes opgivet. Bill. mrkt. »89« modtager Ekspeditionskontoret.

Fotograferede Postkort

med Prospekter fra Kbhvn. og Omegn samt indkopierede Portrætter efter indsendte Fotografier leveres for *2 Kr.* Dusinet. Alt *fotografisk Arbejde* for Amatører udføres billigt. (88) **C. Randa**, *Smedegade 4[8]. N.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Logi i Aarhus

ønskes for Sommeren, eventuelt med Kost, helst hos en Kollega. Billet mrkt. »Logi 90« indl. snarest til Ekspeditionskontoret.

Tandlæge E. HADERUP,

Nørrebrogade 42,

er Tandlæge for **Sygekassen.**

Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 28. MAJ 1909 XXXVI AARGANG

Overarbejde.

DET er glædeligt i sidste Nummer af »*Typ-Tid.*« at se Overarbejdsspørgsmaalet genoptaget. Hvor ofte har det dog ikke været paatalt og — hjælper det? Maaske kunde det dog føre til en fornyet og alvorlig Diskussion af det Spørgsmaal, der skal og maa løses som et af de vigtigste Punkter i Arbejdsløshedsdebatten. Jeg vil i faa Ord supplere *A. Ø.*'s Indlæg med Spørgsmaalet om, hvorvidt ikke *det* kunde hjælpe, at Styrelsen til Forstaaelse af den, som det lader til, saa vanskelig forstaaelige Overarbejdsparagraf i Tarifen, nøje *præciserede Udstrækningen af det enkelte Medlems Ret til direkte at nægte Udførelse af Overarbejde.* (Eller der er maaske iflg. diverse Lock-out-Forlig slet ingen Ret mere for Medl. til at disponere over Fritiden!) Jeg tror, at der rundt om hersker Tvivl paa dette Punkt.

De »Støvsugere«, der »saa gerne arbejder«, kunde maaske derved miste Grunden for deres hule Henvisning til det *evige* »Hastværk«.

Jeg ved Forhold, som vist endda ikke er enestaaende, hvor det ligefrem betragtes som en »Flidspræmie« at faa Overarbejde, og hvor den, der har undgaaet det, er blevet beklaget.

— — —

Angaaende det medhjælpsvise Arbejde, kunde det være interessant at faa oplyst, hvor meget Avisernes »Overarbejds-Hajer« besørger i Ugens Løb, som *absolut* maa kunne komme de Arbejdsløse til Gode. LOUIS MØLLER.

I Anledning af nærværende Artikel skal vi bemærke, at Overarbejde *selvfølgelig* er en frivillig Sag. Hvis en Del Kolleger i alt for høj Grad paatager sig Overarbejde, er det ikke, fordi saadant er paabudt i Tarifen eller September-Forliget, men sikkert af ganske andre Grunde. RED.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

I.

DET er ganske naturligt, at den kraftige, organiserede Modstand, som Arbejdsgiverne i de senere Aar har vist sig i Stand til at yde overfor Arbejdernes Krav om bedre Løn- og Arbejdsbetingelser, uvilkaarligt maa lede Tankerne mod nye Veje og nye Midler i Arbejdernes ustandselige Kamp for bedre Eksistens-Vilkaar. Jeg skal ikke her opholde mig ved de Omstændigheder, der efter min Formening har givet Arbejdsgivernes Organisationer et betydeligt Plus i hele deres Taktik, men blot henvise til den Kendsgærning, at Arbejdernes — tidligere saa sejrsvante — faglige Organisationer siden den store Lock-out i 1899 saa godt som intet har opnaaet i Retning af *Arbejdstidens Forkortelse* (de grafiske Fag har her været de heldigste), medens de Smaaforbedringer, Arbejderne i Ny og Næ har opnaaet paa Lønsatserne, staar i et grelt Misforhold til Prisstigningen paa Livsfornødenhederne. Arbejderne faar ganske vist som Regel med nogle Aars Mellemrum et lille Tillæg til Lønnen, men Lønforhøjelsen opsluges rigeligt af de stadigt stigende Priser paa Bolig, Fødemidler etc. Selv om de mange tekniske, produktionsforøgende Fremskridt i nogen Grad virker hindrende, saa væltes næsten enhver Merudgift øjeblikkelig over paa *Vareforbrugerne*, der ad utallige Veje maa tilbagelevere »Lønforhøjelsen«. Det fordømmelige *Udbytnings-Princip* rokkes selvfølgelig ikke en Døjt, selv om Arbejderne faar en lille Brøkdel af det forøgede Produktions-Udbytte. Tværtimod — Arbejdsgivernes Profit stiger ustandseligt, langt stærkere end Arbejdernes Merfortjeneste, og det baade relativt og absolut, hvad f. Eks. Nationaløkonomen Dr. Gustav Bang har bevist.

Saavidt mig bekendt findes der ikke for Danmarks Vedkommende nogen Statistik, der viser Forholdet mellem *Arbejdslønnens* og *Livsfornødenhedernes* Stigning. Derimod har jeg for nylig set en saadan for Nordamerikas Vedkommende (og Forholdene er sikkert ikke paa *dette* Omraade meget forskellige fra Danmark). I Følge denne Statistik er Arbejdslønnen i de nordamerikanske Fristater i de sidste 10 Aar steget med 10—15 pCt., men samtidig er de nødvendigste Livsfornødenheder (Husleje, Fødevarer og Beklædningsgenstande) steget 3 à 4 Gange saa stærkt, nemlig med *40—45 pCt.!*

Udfaldet af en Kamp mellem Arbejdere og Arbejdsgivere beror nuomstunder først og fremmest paa *Penge*. At de mange besiddelsesløse Arbejdere her maa komme tilkort overfor de faa, velstillede og velorganiserede Arbejdsgivere er naturligt. Derfor har denne Kampmetode ikke mere saa stor Værdi for Arbejderne, efter at Arbejdsgiverne i alle Fag har sluttet sig sammen og gennem omfattende Lock-out'er forhindrer vor tidligere Taktik: Kravenes Gennemførelse Værksteds- eller fagvis (under de andre Fags pekuniære Støtte). Nu *maa* der andre Midler til, om vi skal vinde positive Fremskridt paany.

Tankerne falder da let paa den Meningsløshed, at vi Arbejdere, der hver paa sit Omraade fremskaffer alt, hvad Menneskeheden har behov for at eksistere: Føde, Klæder, Boliger, Nødvendighedsartikler og Luksus — kort sagt: alle Samfundsværdier —, at vi er de første, som kommer til at sulte og lide Nød, naar vi kæmper mod vore Udbyttere for at opnaa større Part af de Goder, vi selv fremskaffer. *Vore* Penge slipper først op — *vort* Spisekammer bliver først tomt!

Men denne meningsløse Tilstand *kan* vi heldigvis rette, naar blot *Forstaaelsen* og *Viljen* er til Stede hos Arbejderklassen i By som paa Land. Fremtidens Arbejderkampe bør styres derhen, at en Konflikts heldige Forløb ikke i første Række bliver et Spørgsmaal om *Penge* (thi saa bliver vi de smaa), men et Spørgsmaal om *Mad*. De Penge, vi Arbejdere under en Strejke eller Lock-out maa udgive for at eksistere, holder jo nu netop Udbytterne og deres Hjælpere nogenlunde skadesløse, fordi vore Penge *havner* hos dem, vi kæmper imod.

Vi bør derfor indrette os paa at kunne *forsyne os selv* med de nødvendigste Fornødenheder under en faglig-økonomisk Belejring. Det er dog ganske absurd, at nogle faa Kapitalister skal kunne afgøre, om Tusinder og atter Tusinder, der kæmper for lysere Levevilkaar, skal pines til Eftergivenhed gennem Sult — naar man ved, at disse Tusinder kan fremstille langt mere, end de behøver til deres Underhold.

Under disse for Arbejderne saa trøstesløse Forhold synes det at være paa Tide alvorligt at drøfte, om vi fremdeles

skal lade det gamle Misforhold udvikle sig, eller om vi skal tage Midler i Brug, der i forskellige Retninger vil kunne udvikles til en mægtig Løftestang i Arbejderklassens Frigørelseskamp.

Som et af disse Midler tænker jeg først og fremmest paa **Kooperationen**, altsaa organiseret Varefordeling og Varefremstilling. Den bekendte franske Socialist Jean Jaurès har fremsat den Paastand, at netop igennem sit kolossale Vareforbrug raader Arbejderklassen over et Middel, der uden Sammenligning er den mægtigste revolutionære Kraft, de ejer. Jeg tror han har Ret. *Men dette Middel skal blot* **organiseres.**

I en følgende Artikel skal jeg nærmere udvikle forskellige Forhold vedrørende denne Sag.

VILH. WARTENBERG.

En Lønkonflikt i Leipzig Bogtrykkerier for over 200 Aar siden.

Et Foredrag, holdt af L. CHR. NIELSEN i Aarhus Lokalafdeling.

DA Tiden allerede var noget fremrykket, var det umuligt for Foredragsholderen at komme dybt ind paa Emnet, men i store Træk viste han, at der paa den Tid ligesaa godt som nu var Brydninger mellem Arbejdskøbere og Arbejdere. Vel eksisterede der den Gang ikke nogen egentlig Organisation, men der bestod alligevel indenfor hver Part et Sammenhold, som der maatte regnes med.

Foredragsholderen udtalte bl. a.: Hvis der er nogen, der tror, at Typografernes Tarifer er Nutidens Værk, eller maaske rettere, at de er fremkomne under den fri Konkurrences Ægide, da tror vedkommende forkert. De gaar nemlig — og kan spores — omtrent saa langt tilbage i Tiden som selve Bogtrykkerkunsten, og der er næppe noget andet Fag, hvor detaillerede Lønforhold og Bestemmelser om Arbejdets Gang findes opbevaret i saa stor Udstrækning som netop i vort Fag. Dette havde flere Aarsager, bl. a. den, at vort Fags Udøvere foregik de andre med et godt Eksempel, men dog først og fremmest, at Bogtrykfaget ikke tilhørte Laugsvæsnet, men derimod tilhørte de »frie Kunstnere«, og at de forholdsvis tidligt havde Akkordarbejde.

Men skønt Forholdet altsaa officielt var saaledes, at Bogtrykkerne ikke hørte ind under Laugene, kunde de dog ikke undgaa Paavirkning fra disse; de levede sammen med Laugsfolk, indsugede deres Ideer og optog mange af Laugenes Skikke og Fremgangsmaader. Det kunde ikke være anderledes. Det var umuligt for disse »frie Kunstnere«, der i Følge hele deres sociale Stilling var Haandværkere, at holde sig fri for den Aand, for de Meninger, de Handlinger og Fremgangsmaader, der kendetegnede Laugstidens Haandværkere. Men trods dette gik der dog som en rød Traad en rørende Kærlighed til Faget, til Kunsten, igennem al deres Gøren og Laden.

De andre Haandværksfag havde deres Laug (Foreninger), godkendte af Myndighederne, og Bogtrykkerne fik ogsaa snart noget lignende. Ligesom Laugene egentlig kun var bestemte for Mestrene, saaledes blev Bogtrykkernes Foreninger ogsaa oprindelig kun Mesterforeninger, men det synes, som om disse i noget højere Grad tillod Svendene at faa sagt et Ord med. Ikke desto mindre gik det i Bogtrykfaget som i Laugene: Mestrene klagede stadig over, at Svendene rottede sig sammen i deres egne ulovlige og hemmelige Foreninger og i disse vedtog snart et, snart et andet vedrørende Løn- og Arbejdsforhold, som Mestrene mente sig - - i Forening med vedkommende Bys Raad eller med Landets Regering — eneberettigede til at afgøre.

Den ældste »Bogtrykker-Ordning«, Foredragsholderen hidtil havde fundet, som omtalte Løn- og Arbejdsforhold, stammer fra Frankfurt a. M. og er dateret 5. Marts 1573. Leipzig og Wittenberg fik deres første Bogtrykker-Ordning den 1. April 1606 af den sachsiske Kurfyrste Christian II. Det var et vidtløftigt Dokument, som beskæftigede sig med omtrent alle de Forhold, en Bogtrykker eller dennes Arbejdere kunde faa med at gøre vedrørende Faget lige til de dødes Begravelse.

Taleren oplæste her et Par Prøver af et saadant Dokument.

— — —

Til Artikel 1 bemærkedes: At enhver, der vilde etablere sig som Bogtrykker, maatte have rigtigt postitueret, da ellers ingen ældre Svende vilde arbejde hos dem.

Til Artikel 2: At hvis de ved Bogtrykkerkunsten sysselsatte Principaler og Svende skulde udgøre et enigt Selskab, saa maatte Pollationerne (Festerne) ikke alene gives for Principalerne, men for alle.

— — —

Denne Ordning blev fornyet i 1650'erne. Men allerede ved Aarhundredets Slutning var der Misfornøjelse med den reviderede »Ordning«, og den 8. Juli 1701 rettede Bogtrykkerne i Leipzig et Andragende til Byens Borgmester og Byraad om at faa et medfølgende Forslag til ny »Ordning« godkendt. — Dette Mesterforslag havde ikke mindre end 39 Artikler, der næsten alle var strængere end de gamle Bestemmelser og meget vidtløftige.

Svendene var misfornøjede med den ny »Ordning«, som Raadet havde godkendt til Trods for, at disse havde indsendt et Modskrift. Men hverken Raadet eller Mestrene tog Hensyn hertil, og Følgen blev en Strid saa langvarig og interessant, som man næppe kender den fra andre Steder eller Tider under Laugstiden i vort Fag.

Mestrene forsøgte nu at indføre den ny »Ordning«, som de havde faaet Raadets »Konfirmation« paa. Den 10. September 1701 lod Mestrene »Ordningen« forelæse for samtlige Svende. Paa Opfordring om deres Mening udtalte Svendene, at da Principalerne *»uden Svendenes Vidende eller Billigelse«* havde foretaget Revisionen, saa kunde disse ikke uden videre godkende den ny »Ordning«. De udbad sig og fik en Afskrift af »Ordningen«, som de inden 8 Dage skulde afgive Forklaring om. Men blev dog enig om at udsætte Besvarelsen til efter Høstmessen.

Der opnaaedes dog ikke Enighed, og den 21. December 1701 indleverede en Del Principaler en Oversigt over Forhandlingerne med Svendene. Disse var stadig misfornøjede med Lønforholdene og med det formindskede Antal Fridage. Man havde imidlertid samlet sig om et Kompromisforslag, som ingen af Parterne var tilfreds med.

Allerede den 24. December udtalte 6 Principaler sig i en Skrivelse *imod* Kompromis-Overenskomsten. De syntes Lønnen var for høj og kunde ikke indgaa paa denne. Disse 6 Mestre frygtede for Følgerne af at afskaffe Kost- og Logisystemet og bad i Slutningen af deres Skrivelse om, at den gamle Ordning maatte blive støttet kraftig.

I Anledning af Uenigheden paalagde nu Raadet i Leipzig Bogtrykkerforeningen »at samles paa sædvanlig Maade og træffe en rigtig Overenskomst«.

I den Overenskomst, som derefter blev forelagt, havde Mestrene indført saadanne Bestemmelser, at Raadet fandt sig foranlediget til at tilføje, »at der for virkelige Festdage, Alder og »Livssvaghed« ikke berettiget kunde gøres Afdrag«.

Forsamlingen kvitterede for Foredraget med Haandklap, hvorefter Dirigenten sluttede Mødet.

Arbejdsforholdene i Amerika.

JEG tænker det vil interessere gamle Kolleger at høre lidt om Forholdene i Faget paa den anden Side Atlanten og navnlig dem, som eventuelt tænker at udvandre hertil.

Typograferne er ligesaa vanskeligt stillet som Handelsfolk, da man jo ikke blot maa kunne Haandværket, men ogsaa Sproget fuldtud. Derfor overvej først nøje, om det ikke blot er en ren og skær Lyst, der driver dem herover, men en Vilje, der ikke vil bøje sig og tage hjem ved den første Modgang. Amerika er sandelig intet Eldorado, men en Kamp for Tilværelsen, haardere end hjemme, en Kamp under nye Forhold, hvor man staar absolut fremmed overfor alt. *Her er sandelig ogsaa Arbejdsløse.*

Først naar man staar i Landet, saa mærker man, hvor haardt det er at komme ind i sit eget Fag; man kan ikke Sproget, og selv om man har lært det hjemme, saa er det dog ikke nok til at kunne tale det nogenlunde flydende og dernæst stave det. Snart indsér man det meningsløse i at søge videre denne Vej og søger saa, hvad man kan faa; jeg begyndte som Maler, saa Murer, og saa kom jeg endelig ind ved mit Fag som skær Sats-Sætter.

Man gaar saa et Aar eller to, ved hvad man kan faa fat i, til endelig man har lært Sproget, og saa forsøger man at komme ind ved sit Fag; disse to Aar, der gik, var ikke lutter Leg, for det er haardt at begynde et Arbejde ved noget, man ikke har Spor af Idé om, men ved lidt Frækhed gaar det, og saa forsøger man at komme ind ved sit Fag.

Atter en haard Tur, de første Steder bliver man smidt ud, hurtigere end man kom ind, man kender jo hverken Kassen eller Materialet, der arbejdes med. Mange opgiver Kampen og gaar tilbage til den vagabonderende Tilværelse ved alt muligt, og andre arbejder stadig paa at komme ind ved Faget.

Saa lykkedes det endelig at opnaa en Plads i et ikke Union-Sætteri som skær Sats-Sætter til en lille Løn. Tarifen er ikke høj, kun 35 Cent pr. 1000 Gevierter, og man opnaar kun med Vanskelighed at holde sine 10 à 13 Dollars om Ugen; her staar man saa et Aar til man ende-

lig har lært saa meget af Materialet og Systemet at kende, at man kan paatage sig at komme ind som »Job«-Sætter (Akcidenssætter) paa et ikke Union-Sætteri til en Løn af 15 Dollars om Ugen, og her holder man den saa gaaende et halvt Aars Tid, til man har lært den amerikanske Stil.

Og endelig da kan man paatage sig at gaa ind som »Job«-Sætter i et Union-Trykkeri, og nu, endelig efter ca. 3 Aars haardt Slid, staar man med en Løn af 20 Dollars — som gaar lige saa hurtigt som 20 Kr. hjemme, for lidt Fornøjelse vil man da ogsaa have, og det er dyrt, og bliver man saa arbejdsløs, saa findes her ingen Understøttelseskasse, som hjælper. Det er dyrt at leve her, under 7 à 8 Dollars klarer ingen sig om Ugen.

Mange vil nok synes det er underligt, at det vil tage saa lang Tid, inden man kan lære sit Fag — men det er sandt, for Forskellen er saa stor, som ingen kan tænke før, man sér den; Kvadrater, Blystege og Cicero-Systemet er ukendt, men Træ-Regletter, Gevierter, Papir, Huggemaskine og meget andet træder i Stedet. Tabeller sættes efter Geviertsystem af vedkommende Skrift og ikke som hjemme efter Cicero.

Hilsen til gamle Kolleger. KAJ.

Vort eget Fags Proletarer!

DROG Du ham frem af Massen
og skænkte ham et Blik,
Du, som stod støt ved Kassen,
mens Aarene de gik?

Du saa hans svage Sider,
men ej hans Hjærtekrog,
derfor var det til Tider,
at Skinnet dig bedrog.

Thi føl dit Hjærte brænde
af Arbejdsløsheds-Kval,
da vil Du selv erkende,
at alle staar for Fald.

M. L. MADSEN.
Odense.

Antallet af Arbejdsløse den 1. Maj 1909.

DER foreligger Oplysninger fra 37 Organisationer med 79,227 Medlemmer. Deraf var 9918 arbejdsløse = 12,51 %. I Københavh 7025 = 16,52 % og i Provinserne 2891 = 7,87 %.

Vi nævner her de Fag, som er mest ramt af Arbejdsløshed:

Bagerne 350, Murarbejdsmænd i København 370, Murerne 776, Smede og Maskinarbejdere 1543, Snedkere 1186 og Tømrerne 746.

Den 6. *Marts* var Antallet 22,426 = 26 %.

Trods den glædelige Nedgang er Antallet af Arbejdsløse altfor stort paa denne Aarstid, og der er desværre intet Haab om, at der vil indtræde nogen væsentlig Bedring i en overskuelig Fremtid.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Syge-Hjælpekasse i København

holdt konst. Generalforsamling den 20. Maj i »Danas« Have. P. NORDLUNDE dirigerede.

M. SØNDERGAARD redegjorde for Udvalgets Arbejde og oplyste, at der paa de indkomne Lister var tegnet 135 Medlemmer, ligesom en Del senere havde lovet at slutte sig til. Man kunde derfor betragte Kassen som stiftet, og Indlederen forelagde Forslag til Love, hvoraf her skal nævnes et Uddrag:

§ 1 (Foreningens Navn) vedtoges; § 2: enhver mandlig Udøver af Faget, som er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse og Forbundet kan optages, for saa vidt Vedk. ikke lider af kroniske Sygdomme; § 3: Indskud 1 Kr., efter 1. Septbr. 2 Kr., nyudlærte 1 Kr., Kontingent 15 Øre ugentlig; § 4: Kontingentet opkræves ugentlig af Inkassatoren og afleveres hver Maaned til Kassereren; § 5: Sygehjælp 1 Kr. 25 Øre daglig, 13 Ugers Karenstid; § 6: Sygegehjælp udbetales i 13 Uger, derefter 26 Ugers Ophold; de øvrige Paragrafer omhandler den administrative Ledelse og Forretningsgang. Kassereren lønnes med 50 Øre aarlig pr. Medlem.

Efter en længere Diskussion vedtoges hele Forslaget, og det besluttedes at begynde Virksomheden den 1. Juni.

Til Formand valgtes: OLE RASMUSSEN (Cohen), til Kasserer: A. ANDREASEN (Cohen), til Styrelsesmedlemmer: SØNDERGAARD (Trier), BJARNØ (Kristel. Dagblad) og FR. HJORTH (Bording). Revisorer blev SOPH. ANDERSEN og TH. SAMUELSEN. BJ.

— — —

D'Hrr. Inkassatorer paa Trykkerierne anmodes om at opkræve Kontingentet hos de Kolleger, der ønsker at være Medlemmer fra 1. Juni, samt 1 Kr. i Indskud. Første Indbetaling Fredag den 4. Juni.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 22. Maj 1909.

1. En Fordring om Erstatning fra K. B. foranlediget ved at en Sætter ikke var mødt til et af ham paataget medhjælpsvis Arbejde vedtoges det at efterkomme.

2. Der var udvekslet Skrivelser med K. B. ang. formentlig ikke tarifmæssige Forhold i et mindre københavnsk Trykkeri. Fra K. B.s Side paastodes det, at der herskede fuldtud tarifmæssige Tilstande, og da man i Øjeblikket ikke kunde *bevise* det modsatte, stilledes Sagen i Bero.

3. Skrivelse var ligeledes udvekslet ang. Forholdene i et andet mindre Bogtrykkeri. Her fastholdt K. B., at vedk. Indehaver havde Lov til at beskæftige en Trykkerlærling, da Principalen havde gaaet paa Fagskolen som Trykker og selv var Sætter; endvidere, at Vedk. havde Lov til at have Sætterlærling, da han i Løbet af det sidste Aar gennemsnitlig havde beskæftiget 1½ Sætter. — Gaar til Voldgiftsretten.

4. Et tidl. Medl., som har været i Konflikt med Straffeloven og har udstaaet en Del af sin Straf i Forbedringshuset, anmoder om at maatte blive i Forbundet. Da Vedk. er udslettet paa Grund af Restance, maa han event. melde sig paany til Optagelse, naar han kommer i Arbejde.

5. Et ældre Medlem i København, Faktor, indstilles til Kontingentfrihed til den fagl. Afdeling. — Tiltrædes.

6. Et andet ældre Medl. i København, Sætter, indstilles til Kontingentfrihed til alle Kasser paa Betingelse af, at han fratræder Hjælpekassen m. H. t. Nyderet. — Tiltrædes.

7. Et tidl. Medlem af Ny typ. Forening, som dér har været fritaget for Kontingent, indstilles til det samme, efterat være overgaaet til Forbundet. — Tiltrædes.

8. En københavnsk Maskinsætter og en do. Sætter anmoder om hvilende Ret i Henh. til § 25 d. — Tiltrædes.

9. Stereotypist Gustav Olson, København, Nr. 2504, har flere Gange modtaget Arbejde uden at anmelde det, og for to af disse Dage modtaget Arbejdsløshedsunderstøttelse. Indstilles til 6 Maaneders Karantæne med Offenliggørelse af Navn og Numer. — Tiltrædes.

10. Sætter Peter Valdemar Jensen, Lyngby, Nr. 2342, har undladt at meddele, at han har modtaget Plads, og uagtet der er sendt ham Skrivelse, har han endnu ikke indfundet sig paa Kontoret. Indstilles til 3 Maaneders Karantæne med Offenliggørelse af Navn og Numer. — Tiltrædes.

11. To Maskinsættere i København har uagtet Kontorets Forbud mod at udføre medhjælpsvis Lotteriarbejde alligevel udført dette. Indstilles til 3 Maaneders Karantæne. — Tiltrædes.

12. En Faktor i København anmoder om Landophold med Sygeunderst. Indstilles til 4 Uger mod Lægeattest. — Tiltrædes.

13. Et Spørgsmaal om Betaling af en Annonce gaar tilbage til den københavnske Afdelingsstyrelse med Ret til event. at indanke Sagen for Voldgiftsretten.

14. Det italienske Forbund tilbagesender Gensidighedskontrakten i underskrevet Stand.

15. Et Forhold i Aalborg toges der Standpunkt til.

16. En Blokade i Aarhus hos Bogtr. Jørgen Jensen, foranlediget ved Vedk.s Brud paa Tarifen er hævet efter sket Forhandling.

17. Bogtr. Andersen, Helsingør, har tiltraadt Tarifen, hvorefter Blokaden er hævet.

18. Fra Arbejdsløshedsinspektoratet var fremsendt en Overenskomst ang. Arbejdsanvisningen mellem K. B. og Forbundet, i Henhold til hvilken Anvisningskontoret skulde have et eget Lokale med en særlig Arbejdsanviser, som ikke maatte have noget Tillidshverv indenfor Organisationerne. Ligeledes skulde K. B. have Ret til at have et vist Tilsyn med Anvisningen, men til Gengæld udrede Halvdelen af de foraarsagede Udgifter. Overenskomsten skulde foreløbig gælde for 1 Aar. — Gaar til Forbundsstyrelsen med Forretningsudvalgets Anbefaling.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Atter har Tuberkulosen krævet et Offer fra vore Rækker; det er denne Gang Typograf FREDERIK HOLTE, Søn af Bogtrykker H., Kallundborg, som Søndag den 23. ds. maatte bukke under for den snigende Sot i en Alder af kun 25 Aar. F. H. var vel ikke kendt i vide Kredse, men det er en god og dygtig Kollega, som her er gaaet bort. Han begraves Fredag den 28. ds. C. J.

— ROTTBØL EDUARD BERG, der vistnok var Danmarks ældste Typograf, er Kristi Himmelfartsdag afgaaet ved Døden paa »De gamles Hjem« i Aarhus efter et kort Sygeleje og i den høje Alder af ca. 87 Aar. Sin Livsløbebane begyndte Berg som Bydreng ved »Aarhus Stiftstidende«, ved hvilken han efter Konfirmationen kom i Typograflære. Efter at have udlært, arbejdede han nogen Tid i København og forsøgte sig senere uden Held som Avisstarter i Middelfart.

Atter kom han i Arbejde paa Stiftsbogtrykkeriet, men en Synsvaghed nødte ham ved Halvtredsaarsalderen til at gaa fra Faget, og med en beskeden Ugepenge fra hans gamle Arbejdsplads og ved Velvilje fra gode Menneskers Side fristede den gamle Ungkarl saa Tilværelsen gennem en lang Aarrække, indtil han opnaaede at faa Alderdomsunderstøttelse.

Sygdom førte ham for nogle Aar siden op paa »De gamles Hjem«, som blev hans sidste gode Opholdssted.

Typografernes Syge-Hjælpekasse henleder Opmærksomheden paa, at den kun optager Medlemmer indtil 60 Aar inden første Indbetalingsdag den 5. Juni, efter den Tid er Aldersgrænsen 45 Aar. Optagelsesblanketter faas hos Inkassatorerne og Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 [4] L. Indskud 1 Kr., Kontingent 15 Øre ugentlig. Der er tegnet over 150 Medlemmer.

Fører paa Kullen. Vor Kollega K. K. BIERRINGS har udgivet en lille Pjece, »Fører paa Kullen«, der kan benyttes som en praktisk Haandbog af de mange Danske, der i de senere Aar i stigende Antal besøger denne naturskønne Egn. Pjecen, der er udgivet paa eget Forlag, kan bestilles i enhver Boghandel. Prisen er 35 Øre.

Landsindsamlingen til de Arbejdsløse. Ved den her i Byen iværksatte Værksteds-Indsamling har jeg modtaget følgende Bidrag: De toren. Bogtr.s Sætterpersonale 86.00, do. Trykkerpers. 28.00; Demokratens Pers. 111.00; Stiftstid.s 55.75; Jyllandsp.s 54.75; Backhausens (Nationaltr.s) 53.75; Morgenbl.s 49.00; Amtstid.s 42.75; Th. Thrues 15.50; Andelstr.s 16.50; Zeuners 14.15; Reklametr.s 12.75; Geertsens 7.50 og Aarhusspejlets Pers. 3.10; Chr. Jacobsen 3.25; Dam-Christensen 2.75; H. J. Clausen 2.50; Chr. Clausen 1.75; Th. J. Bonde 1.50; Laur. Mandrup 1.10; Vald. Frandsen 1.00 og A. N. Aagaard 1.00, ialt **565.35**. Bidragene er indsendt direkte til »De samv. Fagforbunds Kasserer.

Aarhus, den 24. Maj 1909. J. C. HANSEN.

Til **Landsindsamlingen** har jeg til i Dag modtaget (16. Liste): Berlingske Tidende 24.75; Vort Land 8.50; Græbe 8.45; Ihrich 5.35; Socialdemokraten 23.75; Kristel. Dagblad 12.75; Weiss 8.55; Eksprestrykkeriet 4.10; P. Petersen 19.95; Hannover 8.00; Harald Jensen 3.50; Hafnia 5.55; Rasmussen & Olsen 3.00; Kihl 8.05; Thiele 7.90; City 3.30; Bagge 12.90; O. C. Olsen 25.00; Bærentzen 25.50; Winther 15.35; Truelsen 7.90; Chr. Christensen 5.00; Knudtzon 7.45; Mohr & Co. 1.00; Hertz 6.60; Vilhelm Hansen 6.20; Skou & Madsen 3.80; Laur. Laursen 2.75; Aller (16.—17. Bidr.) Sætteriet 12.00, Trykkeriet 12.50, Galvanopl. 2.75, Hjælpearb. 1.10, de kvindel. 2.80, ialt 31.15; Missionstrykkeriet 23.00; Dansk Papirvarefabr. 3.80; Frelsens Hær 2.40; Provinsbladene 5.50; C. C. Petersen 5.50; Græbe 17.40; Ferd. Hansen 1.20; Søborg 10.15; Axelholm 4.05; Cato 2.30; Politiken 76.25; Hohlenberg 6.00; Papyrus 1.00; Hafnia 1.85; Thiele 7.55; Rom 6.25; Bagge 15.30; Hoffensberg 1.75; Good Templar Tr. 4.70; Th. Nielsen 1.35; Citytr. 1.30; Rasmussen & Olsen 1.50; Kihl + Bogb. 4.50; Weiss 3.65; Schultz' Sættere 67.25; do. kvindel. 5.80; Gyldendals Trykkeri 7.30; Kruckow 4.10; Aug. Andersen 2.40; Enevoldsen & Andersen 0.90; Henningsen 1.60; Birch 2.00; N. L. Christensen 3.40: C. Th. Thomsen 4.05; Vort Land 9.00; Aage Jørgensen 6.75; Luno 22.15; Nielsen & Lydiche 55.58; Forbundskontoret 10.00; Nationalbankens Seddeltr. 8.10; Valentin & Lund 2.60: tils. Kr. 727.28. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **8216.76.**

København, den 24. Maj 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Randers, Jens Peter Rasmussen Jensen, udl. ⅛ 09 i Randers Venstreblads Trykkeri. Petra Caroline Mejlby og Oline Knudsen (begge Hjælpearbejdersker i Viggo W. Olsens Trykkeri).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aalborg, 2054a, Jens Hansen (Jul. Nielsens Bogtr.). Aarhus, 1262, O. E. Olsen (Jyllandsposten), 2598, Heinr. Vilh. Borup og 2597, Alfr. Henr. Nielsen (begge i Politikens Trykkeri paa Landsudstillingen). Faaborg, 1807, Hans H. Olsen (Eksprestrykkeriet). Køge, 1344, Joh. F. Hansen (Folkebladet). Randers, 1841, Anders N. Rosenkilde (C. J. Rye). Ringkøbing, J. Gyärgy (2720 Ungarn) (A. Rasmussen). Vejle, 1720, Jenny Kirstine Winterberg.

Bortrejste.

Horsens, 2477, O. M. Christensen til Esbjerg i Plads. Næstved, 1734, Joh. L. Christiansen, 2583, Oluf Hansen og 2149, Alfr. Fr. M. Hansen (alle til Udlandet). Odder, 2201, Chr. Mortensen Madsen til Hjørring i Pl. Odense, 1807, H. H. Olsen til Faaborg i Pl. og 1775, G. Braun (paa Rejse). Randers, 2274, Martin Mejlby til Ribe i Pl. Silkeborg, 1262, O. C. Olsen til Kbhvn. (arbl.).

T. C. C. Pinsen: Kullen. Lørdag Aften Kl. 7 Trianglen. I Tilfælde af Regn mødes ved *Nordbanen* Kl. 6,30 Søndag. (3 h)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indmeldelser og Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 4. Juni fra Kl. 8—9 i Lokalet Pilestræde 51 (Caféen).

STYRELSEN.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder halvaarlig Generalforsamling Søndag den 6. Juni Kl. 1 pr. hos Balzer, Hj. af Rømersgade. STYRELSEN.

ANNONCER

Hertz Bogtrykkeri.
søger en dygtig **Trykkerfaktor.** (96)

En yngre, dygtig, hurtig og akkurat Trykker, som er kendt med alt forefaldende Arbejde i et større Bog- og Akcidenstrykkeri, kan straks faa Plads hos F. V. BACKHAUSEN i Viborg. (94)

Illustrationstrykker.
Som saadan søges Plads i København. Billet mrkt. »93« modtager Ekspeditionskont.

En dygtig Sættertrykker
kan erholde fast Plads paa
(95) **Roskilde Tidende.**

1. Kl. Trykker!
En i alle Henseender absolut dygtig, hurtig og selvstændig Trykker i Midten af Tyverne ønsker i den nærmeste Fremtid at skifte til en fast Plads i København. Billet mrkt. »Militærfri 92« modtager Ekspeditionskont.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Tandlæge E. HADERUP,
Nørrebrogade 42,
er Tandlæge for **Sygekassen.**
Specialitet: *Kunstige Tænder med Emaljetandkød.* (76)

J. G. A. Eickhoff, København V.

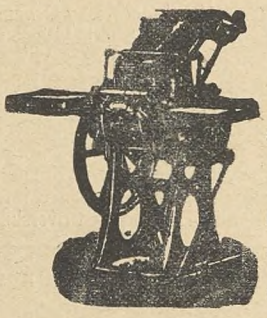

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen.
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 4. JUNI 1909 XXXVI AARGANG

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Til samtlige Afdelingsformænd er i denne Uge udsendt et Ekspl. af »*Lov om fortsat Hjælp til arbejdsløse efter Arbejdsløshedskassehjælpens Ophør*«, et Cirkulære fra Indenrigsministeren om samme Lov samt nogle »*Vejledende Bemærkninger*« fra Arbejdsløshedsinspektøren.

Loven giver ethvert her i Landet *forsørgelsesberettiget* Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse *Ret* til, efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør, at erholde en Hjælp af Opholdskommunen, hvis Størrelse og Udstrækning kan være lig den Understøttelse, der er ydet af Arbejdsløshedskassen.

Der skal andrages om Kommuneunderstøttelsen paa Skema, som udleveres af Kommunalbestyrelsen, og som paa Begæring fra Afdelingsstyrelserne kan udleveres i flere Eksemplarer. Afdelingsstyrelserne kan ligeledes indsende Andragenderne samlet for alle de i Afdelingen, som ønsker Hjælp af Kommunen. Der kan af Afdelingsledelsen træffes Aftale med Kommunalbestyrelsen om, at Udbetalingen af Kommunehjælpen sker ved Afdelingsledelsen, der maa føre Kontrol med den Arbejdsledige. Hvis Kommuneunderstøttelsen skal udbetales af Afdelingskassen, kan man kræve Forskud af Kommunen, overfor hvilken man da maa aflægge Regnskab.

København, den 2. Juni 1909. HOVEDBESTYRELSEN.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

II.

ARBEJDERNE og de ubemidlede Klasser udplyndres især paa *3 Maader:* først som *Statsborgere* gennem Toldskatter paa Forbrugsartikler, dernæst som *Arbejdere*, hvem Arbejdskøberen af Profithensyn kun yder en Part af Arbejdets Udbytte, og endelig som *Forbrugere*, hvem den af forkvaklede Samfundsforhold fremvoksede altfor talrige Handelsstand benytter som Udbytnings-Objekt.

Den første Udbytnings-Form søger Arbejderbevægelsen jo navnlig gennem *politisk* Virksomhed at nevtralisere; den anden Form har de *faglige* Organisationer særlig haft til Opgave at bekæmpe, og den tredje Form for Udbytning (der sikkert ikke er den mindste) maa det altsaa især blive den *kooperative* Bevægelses Formaal at imødegaa. Her bliver der altsaa Brug for Arbejdernes 3 Hoved-Kampmidler: *politisk* — *faglig* — *kooperativ*.

Ingen er vel i Tvivl om, at en af Hovedaarsagerne til de danske Bønders økonomiske, kulturelle og intellektuelle Højnelse i den sidste Menneskealder er *Andelsbevægelsen*. Som en mægtig Bølge er den gaaet hen over Bondelandet og har revolutioneret de gamle Former for Forbrug, Produktion og Afsætning. Man indsaa det — samfundsmæssigt betragtet — umaadelige Spild af Arbejde, Redskaber og Tid, som den gammeldags Form for Produkternes Fremstilling medførte: hvert Gaard- eller Husmandsbrug færdiggjorte *selv* sine Frembringelser (til eget Forbrug eller Forhandling), det være sig fra Jorden eller Husdyrene. Derfor oprettede man Fælles-Mejerier for Mælkens tidssvarende Behandling paa de mest moderne Maskiner, man oprettede dito Slagterier og man organiserede Ægindsamling og -Eksport. Man oprettede Forbrugsforeninger i næsten hvert Sogn, og den langt overvejende Del af disse enkelte Udsalgsforeninger sluttede sig sammen i en stor *Fællesindkøbsforening* (der i Øjeblikket bestaar af 12—1300 Forbrugsforeninger, som ejer *11 Fabriker*), og Medlemmerne fik derigennem baade bedre og billigere Varer af alle Slags. Ogsaa Højskole-Bevægelsen med billig Undervisning til unge Karle og Piger fik betydelig Vækst i disse Genembruds-Aar.

Og det varede ikke saa længe før Virkningerne sporedes. Den tidligere foragtede Bondestand blev en Magt, økonomisk som aandelig. Den Bevægelse, der oprindelig skyldtes snævre egoistiske Formaal (at tjene lidt flere Penge), skulde i Løbet af faa Aar vise sig at være et af de betydningsfuldeste Befordringsmidler til selve Landets Regering.

Vi Arbejdere kan lære meget af Bønderne. Vi har gaaet i den Vildfarelse, at blot vi sluttede os sammen i Fagforeninger, krævede højere Løn og kortere Arbejdstid, spiste Arbejdernes Brød og drak Stjerneøl, demonstrerede 1. Maj og læste Arbejderpressen, stemte paa vore Kandidater til Bystyre og Rigsdag — saa var alt saare godt. Ak, nej, der skal mere til for at forandre Samfundet!

Arbejdernes Kooperation skal selvfølgelig i første Række være et *Middel* i de udbyttedes Frigørelseskamp — ikke et *Maal*. Det nuværende Samfunds økonomiske Fundament er jo den *private* Ejendomsret til Kapitalen, Jorden og alle værdifrembringende Arbejdsmidler. Denne Ordning kan næppe afskaffes alene ad kooperativ Vej. Men den udbyttede Klasse vil kunne opnaa at revolutionere det nuværende Erhvervslivs Former og samtidig skaffe sig et overordenlig betydningsfuldt Hjælpemiddel i Fremtidens store Kampe med Arbejdskøberne. Arbejderne skal blot fuldtud være klar over, hvilken enorm Kraft de igennem deres *Forbrugsevne* besidder. Nu ligger denne Kraft unyttet. Eller rettere sagt: den bruges tværtimod til at opretholde *vore Udbytteres og deres Hjælperes* Magtstilling. Det er dette, vi skal forandre.

Enkelte af de kooperative Produktions-Foretagender, som er startede herhjemme af Arbejdere, har dels ingen Betydning faaet, dels er de mislykket. Dette har især sin væsentligste Aarsag deri, at man er begyndt i *den forkerte Ende*. Man har — endog efter rent kapitalistisk Mønster — begyndt at fabrikere en eller anden Vare, som saa, trods ringe pekuniær Evne, har skullet konkurrere sig til et Afsætnings-Marked. I Stedet for burde man **først organisere Forbrugerne** gennem Forbrugsforeninger. Har man først sørget for dette, saa gaar man efterhaanden over til selv at producere de Varer, man med størst Fordel kan fremstille herhjemme, thi saa har man for det første *Markedet* og for det andet det nødvendige *Interesse-Fællesskab* mellem Konsument og Producent, idet ethvert Medlem da ikke blot bliver sin *egen Købmand*, men tillige sin *egen Fabrikant*.

At de mindre Forbrugere maa betale forholdsvis mest for deres Varer — det være Føde, Klæder eller andre Nødven-

dighedsartikler — er almindelig bekendt. At den enkelte Familjes Forbrug derfor bliver forholdsvis dyrere, end hvis 100 Familjer gør deres Vareindkøb *samlet*, er lige saa indlysende. Men dersom 50,000 Familjer eller flere i Fællesskab indkøber alle de Varer, de skal forbruge, og efterhaanden *selv fabrikerer* de Varer, de med særlig Fordel kan fremstille herhjemme, og *desuden udveksler Produkter med* **andre Landes** *Forbrugs- og Produktionsforeninger*, med hvilke man søger den fordelagtigste Forbindelse — ja, saa bliver Fordelene af gennemgribende Betydning. Betænk blot, hvilket umaadeligt Spild af Værdier, der dagligt finder Sted gennem de altfor mange Varefordelere (og Vare*fordyrere*), som Forbrugerne nu maa betale Underholdsbidrag til. I København alene findes der saaledes *én Detailhandler* for hver **syv** *Familjer*. Tænk blot paa, hvilke kolossale Summer, de mange kostbare Butiker nu sluger. Af hver 100 Butiker er mindst de 90 overflødige, og kun en direkte og indirekte Beskatning af det arbejdende Folk.

I en næste Artikel skal jeg navnlig omtale den kooperative Bevægelse i Udlandet. VILH. WARTENBERG.

Typografernes Stiftelser.

Ekstra Generalforsamling

afholdes

Søndag den 20. Juni Kl. 10½ pr.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden

(Opgang i Porten).

Dagsorden: 1. Besættelse af Fribolig. 2. Installation af elektrisk Lys i Ejendommen i Boyesgade. (97) STYRELSEN

Overgreb, der bør standses!

HENSIGTEN helliger Midlet! er en gammel jesuitisk Læresætning. Den har Livskraft endnu. Et nyt — men desværre sørgeligt — Bevis herpaa er følgende:

Der findes her i Landet Bogtrykkere, som formener at se deres Fordel i at hindre Lærlinge, der er fyldt 18 Aar, i at indgaa som Medlemmer af Arbejdsløshedskassen. Man »forbyder« dem det, saa længe de er Lærlinge.

Hensigten hermed kan for Tiden være dobbelt. Dels mener man maaske at have mere »arbejdsvillige« Redskaber i saadanne Lærlinge, der ikke er Medlemmer af Fagets Arbejdsløshedskasse, under en kommende Tarifstrid i Sommer, og dels gaar man vel ud fra, at naar de unge — faglærte — Mennesker ikke faar Lejlighed til at indmelde sig i deres Fags Arbejdsløshedskasse, saa har de (Principalerne) saa meget større Chance for at kunne beholde dem paa Lærestedet i det første Aar, under hvilket Lønnen som bekendt er 1 Krone mindre pr. Uge end for Fagets ældre Arbejdere.

To saadanne Tilfælde er kommet til min Kundskab, nemlig et her i *Svendborg* og et andet i *Randers*. Der findes maaske flere Eksempler — ja, det er jo endogsaa meget troligt, at der fra Principalernes Side er udgaaet Parole herom eller, som Jargonen er: »fortrolig Meddelelse«.

Det er virkelig en smuk og ophøjet Tanke at ville berøve Lærlingen, som man i Løbet af Læretiden har udbyttet rent ud sagt skamløst, ved at give ham en »Løn«, for hvilken det er ham umuligt at leve uden Tilskud fra anden Side, — at ville berøve Lærlingen (og dermed altsaa ogsaa dennes Forældre eller Værger, der hidtil har maattet betale en Del af vedkommende Bogtrykkers Arbejdskraft ved at tilskyde hvad der mangler i »Lønnen« til Livsopholdet for Lærlingen) Retten og Muligheden af at forsikre sig i Tide i den af Staten godkendte og understøttede Arbejdsløshedskasse! Hvilken nobel Tankegang vidner dette ikke om? Og hvilken Garanti giver man saa vedkommende Lærling for, at han beholder Arbejdet? *Absolut ingen*! Den eneste Garanti, vedkommende unge Menneske har, er, at han faar Lov til at arbejde et Aar for en Ugeløn, der er mindst en Krone mindre end de ældre Svendes. For denne »Ret« er det altsaa Lærlingen skal opgive sin Foreningsret, der er garanteret ham af Staten, og som Staten anbefaler ham at benytte.

Men det er en forkastelig Tankegang!

Og det er et Forbud — Forbudet mod at Lærlinge indmelder sig i Arbejdsløshedskassen — der saa langt fra har nogen Hjemmel i Loven, at det tværtimod *er ulovligt*. Husk det, I unge Mænd og Kvinder, som man ved Løgne og dumme, intetsigende Trusler vil skræmme bort fra den Vej, som Principalerne ellers skriger sig hæse paa overfor Arbejderne: Hjælp til Selvhjælp.

Beviset for, at *ethvert* Forbud — selv om det muligvis staar i Lærlingekontrakten — er *ulovligt*, kan enhver bl. a. finde i »Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser«, § 5, hvor det bl. a. hedder:

> »*Optagelse i en anerkendt Arbejdsløshedskasse, som nydende Medlem*, **kan ikke nægtes nogen**, naar han fyldestgør de ovenfor foreskrevne Betingelser og henholdsvis er knyttet til det eller de Fag, for hvilken Kassen er bestemt, eller bosat indenfor sammes Omraade«.

Opfylder da Lærlingene ikke disse Betingelser? Jo. Det hedder nemlig foran i samme § bl. a. »kun Lønarbejdere, hvis økonomiske Kaar giver dem Adgang til Statshjælp gennem en anerkendt Sygekasse, kunne være nydende Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser.« Og det hedder videre i samme § med tydelig Henvisning netop til Lærlinge:

> »Dog maa ingen kunne optages som Medlem, forinden han er fyldt 18 Aar eller — bortset fra Overflytning fra en anerkendt Arbejdsløshedskasse til en anden — efter at han er fyldt 60 Aar.«

Ja, alt dette beviser jo fuldtud, at hverken Principalen eller nogen som helst anden har Ret til at forbyde Lærlinge, der er fyldt 18 Aar, at melde sig til Optagelse i Fagets Arbejdsløshedskasse, forsaavidt de ellers opfylder Betingelserne for Medlemsskab. Kun den, der ikke vil de unge Menneskers Vel, kan fremkomme med et Forbud af denne Art. Og det er et Overgreb, som bør standses i Tide!

Svendborg, i Maj 1909. L. CHR. NIELSEN.

Indsenderen har ganske Ret i, at Bogtrykkerne ikke kan forhindre Lærlingene i at indmelde sig i Bogtryksfagets Arbejdsløshedskasse i Løbet af det sidste Læreaar. Og i Fald de havde haft Ret dertil, vilde det være ganske hensynsløst af Principalerne at benytte den.

Hvis der virkelig — hvad vi ikke kan tro — skulde være udgaaet Parole fra Bogtrykkerorganisationerne om det anførte Forhold, maa det sikkert være gjort i Vildelse eller være begrundet i en alvorlig Misforstaaelse. Thi ved at Lærlingene melder sig til Arbejdsløshedskassen, har de ikke meldt sig til Forbundet — det sidste *kan* først ske *samtidig* med Udlæringen.

Skulde man forbyde Lærlingene at indmelde sig i Arbejdsløshedskassen, *bør disse intet som helst Hensyn tage dertil*, men ganske roligt gøre det. Bliver der da taget Repressalier, kunde man maaske faa en retslig Afgørelse af Forholdet.

Aarsagen til, at Arbejdsløshedskassen optager Lærlinge i Løbet af det sidste Aar før Udlæringen, er den, at de derved hurtigere kan erhverve sig Ret til Rejsehjælp. Men naar Lærlingen blot melder sig forinden Udlæringen, f. Eks. 14 Dage, og betaler 6 Kr. i Kontingent for det sidste Læreaar, er Lovens Krav ogsaa sket Fyldest. De 6 Kr. kan endda betales efter Læretidens Udløb. RED.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1909.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1909	720.26	Rejseunderstøttelse ...	1,138.30
Kontingent	41,455.04	Underst. p. St.	10,222.25
Tilbagebet. Rejselaan .	83.00	Rejselaan	133.00
Andre Indtægter	159.82	Sygeunderstøttelse ...	16,607.44
Tilskud fra Hovedkass.	5853.75	Begravelseshjælp	2,630.00
		Andre Udgifter (Administrationstilskud)	1,695.00
		Indsendt til Hovedkass.	15,154.03
		Beholdn. 31. Marts 1909	691.85
	48,271.87		48,271.87

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1909	336,886.61	Tilskud til Afdelingerne	5,853.75
Indsendt fra Afdeling.	15,154.03	Overfartsbilletter	84.40
Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen .	732.81	*Typograf-Tidende*	1,768.34
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid.*	48.88	Bidrag til Landsorganisationen	2,000.00
Tilbagebetalt *Typ.-Tid.* for Trykning	157.13	Voldgiftsretten i København	29.11
		Husleje, Brændsel og Belysning	103.00
		Lønning. og Honorarer	802.50
		Rejseudgifter og Diæter	494.50
		Tryksager	176.00
		Porto	70.61
		Telegram. og Telefon .	88.77
		Inventar	424.00
		Kontorsager	3.60
		Forskellige Udgifter ..	77.14
		Ialt Udgift ...	11,975.72
		Beholdn. 31. Marts 1909	341,003.74
	352,979.46		352,979.46

Brønderslev har ikke indsendt Regnskabet for Januar Kvartal, hvorfor Kassebeholdningen i Afdelingerne er 15 Kr. lavere pr. 31. Decbr. 1908 end 1. Januar 1909.

København, den 2. Juni 1909. P. HVIDTFELDT.

Brev fra en rejsende Kollega.

Slaa Dig igennem, det bedste, Du kan,
Du fik jo Næver paa Skaftet.
Modet har aldrig svigtet sin Mand,
saa længe, som han har haft'et!

OVENSTAAENDE er et Citat af Holger Drachmanns »Haandværksvise«, og det er i Sandhed et meget passende Motto for den rejsende Haandværkssvend — for ham gælder det nemlig kun om at »slaa Dig igennem, det bedste, Du kan!«

Antallet af unge Kollegér, der rejser til Udlandet for at se sig om, forøges Gud ske Lov Aar for Aar; som Regel er Maalet det skønne Italien, og saa hjem igjen. Arbejde finder man jo sjældent.

Før jeg tiltraadte min Udenlandsrejse, talte jeg en Del med et Par ældre Kolleger, der havde været et Aars Tid i Udlandet, og de spandt for mig armtykke Traade om alt, hvad de havde set og hørt. Fejlen ved hjemvendte Kollegers Udtalelser om deres Rejse er nemlig den, at de sjældent er i Overensstemmelse med Sandheden, men kun byggede paa »at gøre sig interessant«. Nogle virkelige praktiske Raad faar man sjældent. Det blev bl. a. overfor mig paastaaet, at »man sagtens kunde leve af sin Understøttelse« — men Gud bedre det!

De fleste bekendt er Understøttelsen her i Tyskland nedsat til 1 Mark pr. Dag for dem, der kun har arbejdet i *indtil* 75 Uger. Har man arbejdet og betalt Kontingent i ovennævnte Tidsrum eller derover, erholdes 1 Mark 25 Pf. Og disse 25 Pf. spiller en meget stor Rolle for en valsende Typograf, der skal regne med 1-Ører.

For at sige det straks: Man kan ikke leve her i Tyskland for 1 Mark om Dagen!

Man *kan* det, *hvis* man vil nægte sig selv en lille Pibe Tobak eller en Rulle Skraa; *hvis* man ikke vil tillade sig at skrive et Brev eller købe et Prospektkort her og der; *hvis* der ikke var noget, der hed bundløse Støvler og lasede Klæder, og *hvis* man i det hele taget vilde leve af tørt Brød og Vand alene — *saa* kunde man maaske nok klare sig for 89 danske Øre om Dagen — sonst nicht!

Man maa derfor væbne sig, inden man gaar hjemmefra. Først og fremmest rigeligt med Papirer. De fleste kører herned paa Forbundsbogen, men det er langtfra tilstrækkeligt. Man maa endvidere have et Hjemstedsbevis eller Pas og en Arbejdsseddel fra den Mester, hvor man sidst har arbejdet — et saakaldt »Zeugniss«.

Denne Arbejdsseddel skal indeholde en Erklæring om, at man har arbejdet de sidste 3 Maaneder, og man bør have en Kopi af den paa Tysk eller Fransk. Har man et saadant »Zeugniss«, kan man nemlig faa Naturalforplejning, hvor saadan gives. Forplejningen her i Tyskland bestaar af Aftensmad, Logi og Morgenkaffe, og ved Hjælp af denne klarer man sig jo igennem med sin Mark. I *Schweitz* faar man desuden Middagsmad, og naar man saa har sin Understøttelse ved Siden af, behøver man ikke at sulte. Men Understøttelsen i Schweitz er ussel lille, og uden Forplejning er man til Hundene. Derfor, Kolleger — Orden i Papirerne, hvis I vil til Schweitz.

I *Østrig* faar man 1 Kr. og 20 Øre om Dagen — Logi betales med 80 Øre — saa har man 40 Øre at leve for, og Sommermaanederne gives ingen Forplejning i Østrig, men Befolkningen er ret flink, og mange Steder kan man sove gratis hos Borgerne.

I *Italien* var jeg kun kort. Der udbetaltes nemlig ingen Fremmedunderstøttelse, da man nylig havde tilendebragt en Strejke, der totalt havde opslugt Forbundets faa Pengemidler. Og gives Understøttelse, skal man helst kunne tiltale Kassereren paa italiensk eller fransk for at faa sit fulde Tilgodehavende. Kollegerne i Italien er nemlig daarlig organiserede og har altid økonomiske Vanskeligheder at kæmpe med. Men der er kønt i Italien, Frugt paa Træerne og græsgrønt Tæppe i de skyggefulde Skove — og »man slaar sig da igennem, det bedste man kan«.

Jeg kunde male Side paa Side op for Kollegerne om alle disse forskellige Maader, man hitter paa for at slaa sig igennem hernede — men kun ovenstaaende for denne Gang.

Et rigtig rask Soldaterliv er Haandværkssvendens Rejse, altid afvekslende. Og man glemmer saa grumme let eventuelle smaa Ubehageligheder. Naar man kommer til en af de store, tyske Købstæder, hvor man har Udbetaling og kan faa sin Sult stillet, saa tænder man sin lille Pibe og gaar rundt og fryder sig over alt det nye, man faar at se. Eller naar man træder en lystig Dans med en kortskørtet, velskabt Tyrolerpige, naar man bader sig i Italiens Sol eller fryder sit Øje ved Synet af det naturskønne Schweitz, saa jubler man og tænker med Bedrøvelse paa de unge Kolleger derhjemme, hvis Syns-Horisont ikke strækker sig ret langt ud over deres støvede Sætterkasse.

En Tur til Udlandet bør man foretage — men forinden sørge for at have de nødvendige Papirer og nogle faa Dalere — og ikke som jeg og mange andre sparke ind i det store Tyskland uden en Pfennig paa Lommen. Sørger man for det, saa vil en Udenlandsrejse være af de Erindringer, der gemmes, og ikke glemmes. WILH. MOGENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Den københavnske Afdelings

kvartaarlige ordinære Generalforsamling afholdtes Søndag den 23. Maj 1909. Dirigent: WARTENBERG, Sekretær: HENRIETTE CRONE.

1. Beretning om Virksomheden. FORMANDEN meddelte, at Indsamlingen til de Arbejdsløse var ophørt og havde indbragt ca. 8000 Kr. — Da der i Anledning af et tidligere omtalt større Laan, som var bleven søgt hos Dansk Typ.-Forbund, var begæret skriftlig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, havde Laansøgeren ikke ønsket at modtage Laanet, og Sagen var derfor bortfaldet. — Firmaet Hoffensberg havde betalt sin for Arbejdsløn skyldige Gæld, og Tilgang til Arbejdsstedet er derfor tilladt, hvorimod dette ikke var Tilfældet hos Chr. Schou. — Ny typ. Forenings Overgang til Københavns Afdelingen var nu bragt i Orden. — Vi havde haft to Voldgiftssager, deraf havde vi vundet den ene, som var anlagt imod os af *Politiken*. Derimod havde vi lidt et Nederlag ved den Opmandskendelse, som var faldet i Sagen, som af os var anlagt imod Firmaet Sophus Kruckow, der i hele forrige Tarifperiode havde lønnet sine Kvinder langt under Overenskomsten. Denne Kendelse, som vel sagtens er fuldt juridisk begrundet, er det noget vanskeligt for Lægfolk at forstaa. — VILH. JACOBSEN og H. C. JØRGENSEN var misfornøjede med Formen for Ny typ. Forenings Overgang, hvilken de formente var noget paa Siden af Delegeretmødets Beslutning i saa Henseende. — WARTENBERG, ACHTON MØLLER og FORMANDEN hævdede det forkerte i denne Opfattelse, og at hvad der var opnaaet overfor Ny typ. Forening var et saa stort Fremskridt, at der kun var Grund til at hilse det med Glæde. — ACHTON MØLLER kunde ligesom Formanden ved Lægmands Betragtning ikke se Retfærdigheden i den Opmandskendelse, som var faldet i Kruckowsagen. Pointerede stærkt, at den Slags Kendelser var Skyld i, at Troen og Tilliden til Voldgiftsretten begyndte at rokkes. Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. LAUR. JENSEN fremlagde Regnskabet. Den Del af dette, der vedrører Forbundet, balancerede med Kr. 28,955.74. Indtægten har været: til Arbejdsløshedskasse og Reservefond Kr. 11,645.54 og til Syge- og Begravelseskasse Kr. 12,210.20; tilbagebetalt Laan Kr. 35.00; andre Indtægter Kr. 65.00, og i Tilskud fra Forbundet er modtaget Kr. 4000.00. I Rejseunderstøttelse til 24 Rejsende ydet Kr. 123.75 for 99 Dage; i Understøttelse paa Stedet Kr. 7739.50 (mod 6963.75 i forrige Kvartal); Sygeunderstøttelse Kr. 12,280.91; Begravelseshjælp Kr. 1230.00 og Administrationstilskud 1400.00. Til Hovedkassen er derefter indsendt Kr. 6113.58.

Privatkasserne begyndte Kvartalet med en Formue af Kr. 47,527.76 og sluttede med Kr. 48,094.23, hvorefter den samlede Fremgang kun var Kr. 566.47. Paa Grund af ekstra ordinære Ydelser havde Sætter-, Trykker- og Kvindeafdelingen et samlet Underskud af ca. Kr. 2300.00. Fremgang havde kun Trykkernes Begravelseskasse med Kr. 84.50 og

det særlige Fond med Kr. 2797.83 (væsentlig Overskud fra Karnevalet). Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. Spørgsmaalet om Reservefondens Forøgelse og Metoden for en saadan Forøgelse. Da Generalforsamlingen ikke var synderlig talrigt besøgt, og Spørgsmaalet er af en saa vidtrækkende Karakter, udsatte P. LAURITZEN paa Forslagsstillernes Vegne Drøftelsen til henad Efteraaret og overlod til Styrelsen at bestemme, naar man ansaa Tiden for belejlig. — FORMANDEN foreslog at forsøge at afholde Generalforsamlingen paa en Søgneaften, hvad han formente særligt i Sommertiden vilde give Anledning til, at Medlemmerne mødte talrigt. Forslaget vedtoges med 21 St. mod 2.

4. Valg af Næstformand. WARTENBERG valgtes med 21 Stemmer. ACHTON MØLLER fik 19 St.

5. Opstilling til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. Der opstilledes enstemmigt de tre afgaaede: CARL NIELSEN, SCHRØDER og HOLMEN, endvidere ACHTON MØLLER, VILH. JACOBSEN og CARL CHRISTOFFERSEN. FORMANDEN, ACHTON MØLLER og Frk. MOURITZEN m. fl. anbefalede at genvælge de tre afgaaede, da det havde stor Betydning, at der ikke skiftedes for ofte her, og de paagældende havde røgtet deres Hværv med stor Dygtighed.

6. Begrænsning af Retten til at erholde Understøttelse for de første 6 Dage. Følgende af Styrelsen foreslaaede Bestemmelser vedtoges: Understøttelsen af Afdelingskassen for de første 6 Dages Arbejdsløshed tilstaas i de Tilfælde, hvor saadan Understøttelse ikke ydes i Henhold til Arbejdsløshedskassens Love § 9, 4. Stk., forsaavidt det paagældende Medlem sidst er blevet ledig i Københavns Afdeling og i Løbet af de to sidste Aar har betalt 52 Ugebidrag til Afdelingen.

Dog er Medlemmer af Københavns Afdelingen, der rejser til Proviuserne i Medhjælpsplads og iøvrigt i København i Henhold til ovenstaaende Regler var berettiget til at faa de 6 Dage betalt, berettiget til at erholde Understøttelse, hvis Vedkommende vender tilbage inden 3 Maaneder.

Understøttelsen udbetales ikke for mindre end 3 Dage.

7. Eventuelt. Angaaende Fagskolen udspandt der sig en ret livlig Diskussion, i hvilken HOLMEN, CHR. CLAUSEN, GUNDORPH SØRENSEN og FORMANDEN deltog. Holmen kunde ønske, at Fagskolen oplærte Eleverne i Maskinsætning. Formanden udtalte derimod, at Oplæring til Maskinerne ikke var en Fagskoles Opgave, men derimod at faa det mest mulige ud af Haandarbejdet, faa dette saa smukt og saa fuldkomment som muligt. — CHR. CLAUSEN henstillede til Styrelsen at søge udvirket, at den 1/2 Times Forkortelse af Arbejdstiden, som indtræffer til Nytaar, bliver indført ensartet for alle Trykkerier. H. C.

Nær og Fjærn.

Til den københavnske Afdelings Medlemmer er i Dag udsendt Stemmesedler til Valg af Medlemmer til Bogtrykfagets Voldgiftsret. Stemmesedlerne maa være indleveret paa Forbundskontoret senest *Onsdag d. 9. Juni Kl. 7.*

Grundlovsdagen lukkes Forbundskontoret Kl. 12. Ekspedition: Kl. 10—12.

Sommerferie. Personalet hos J. D. Qvist & Co. (Cand. phil. EJNER LEVISON) har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet én Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Garantselskabet *Skive Folkeblad* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale (Typografer og Lærlinge) 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse i København. I Morgen er det sidste Dag Kassen modtager Indmeldelser af Medlemmer, der har naaet 60-Aars Alderen; efter den Tid er Aldersgrænsen 45 Aar. Love og Optagelsesblanketter er omdelt paa Trykkerierne og faas hos Inkassatorerne samt hos Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3, 4, L., der træffes hver Lørdag Aften fra 7—9. Der er allerede tegnet stærkt op imod 200 Medlemmer.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5 1/2—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. DUURLOO er bortrejst fra 3. til 9. Juni. Vikar Dr. LEVISON.

Ny Medlemmer.

København: Sætterafdel.: Carl Herman Dahl Laugermann, udl. i Hellerup Bogtr. 1/6 09 (**arbejdsløs**). Otto Andersen, udl. hos Henr. E. Jensen 1/6 09 (arb. s. St.). Trykkerafdel.: Viggo Hansen, udl. hos Schultz 29/5 09, arb. s. St. (overgaar fra Lærlingeafdel.). Kvindeafdel.: Elna Mikkelsen, udl. hos Hertz 16/5 09 (arb. s. St.). Kamilla Larsen, tidl. Medlem (Kihl).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Sætterafdel.: 2353 (887), Otto Andersen fra Rejse (arbl.). 2352 (2720), Alfr. K. D. Eriksen fra Helsingør (arbl.). Trykkerafdel.: 454 (1909), Hans Chr. Edv. Hansen fra Næstved (arbl.). 1775 (1903), Gottlieb Braun fra Odense (arbl.). 680, Vilhelm Andersen fra Udlandet (arbl.).

Faaborg, 2496, Peter Christiansen (arbl.). Holbæk, 2005, Hans Chr. Hansen og 2343, Hjalmar V. Svalin (begge i Pl.). Ringsted, 2506, Johs. Alfr. Petersen (Ringsted Folketidende). Skive, 2601, Gerhardt Sørensen.

Bortrejste.

København: Sætterafdel.: 2035, Søren Thomsen (arbl.) til Udl. 2603 (1454), Chr. Tom Tjäder Nielsen paa Rejse. 2598 (166), H. V. Borup til Aarhus i Pl. 2599 (2717), Oluf Wedelbo Rasmussen paa Rejse. 2602 (2612), Jens Alfr. Georg Maanssen paa Rejse til Udl. 1754, Martin Henry Hansen Møller paa Rejse. 1226, Laur. Chr. Petersen til Holstebro. Trykkerafdel.: 1869, Karl A. Jørgensen paa Rejse. 2591 (1915), Poul L. L. Saaby til Hjørring i Pl. 2600 (1902), Immanuel Torkild Zuschlag paa Rejse. 2597 (1778), Alfred Henrik Nielsen til Aarhus i Pl.

Faaborg, 1722, N. P. Andersen til Odense i Pl. Helsingør, 2055, Chr. Jul. Rasmussen og 2352, Alfred Eriksen (begge paa Rejse) samt 2601, Gerhardt Sørensen til Skive i Pl. Hillerød, 2353, Otto Andersen til København (arbl.). Holbæk, 2155, Sophus Black til Aarhus i Pl. og 1344, Fr. Hansen til Køge i Pl. Skive, 2187, Vilhelm Mogensen paa Rejse. Svendborg, 2024, Hans Edv. Hansen til Horsens (arbl.).

Udmeldt.

Aalborg, 2556, Hjælpearbejder Magnus Chr. Nielsen (Aalborg Amtstid.).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indmeldelser og Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 4. Juni fra Kl. 8—9 i Lokalet Pilestræde 51 (Caféen).

STYRELSEN.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder halvaarlig Generalforsamling Søndag den 6. Juni Kl. 1 pr. hos Balzer, Hj. af Rømersgade. STYRELSEN.

T. C. C. Lørdag: Stevns. Frederiksberg Bakke Kl. 1 1/2. Søndag: Ørholm. Trianglen Kl. 10. (31)

ANNONCER

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, repareredes paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 11. JUNI 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Som Følge af Konflikt i **Genf** er Tilgang forbudt.

København, den 9. Juni 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Til Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

ÆREDE Medlemmer vil sikkert erindre, at en af Arbejdsløshedsnævnets første Handlinger var ved en Resolution at pege paa Oprettelsen af velordnede Arbejdsanvisningskontorer som et nødvendigt Led i Kontrollen med de Arbejdsløse samt for at bringe den ledige Arbejdskraft i Forbindelse med arbejdskraftsøgende Pladser. Resolutionen opfordrede Arbejdsløshedskassernes Hovedbestyrelser til at underrette de respektive Fags Arbejdsgivere om Kontorernes Oprettelse, idet man pegede paa, at Anvisningskontorerne vil bestræbe sig for at imødekomme de stillede Krav fra begge Sider. (Resolutionen findes i *Tidsskrift for Arbejderforsikring* Nr. 1 for April 1908.)

De Kasser, som havde Anvisningskontorer eller straks fulgte de givne Anvisninger, rettede derfor en Opfordring til Arbejdsgiverne om at benytte Kontorerne. Da »Dansk Arbejdsgiver og Mesterforening«s Love imidlertid indeholder en Bestemmelse, der forbyder det enkelte Fag at kontrahere med Arbejderorganisationerne om udelukkende at tage Arbejdskraft fra de af Svendene oprettede Arbejdsanvisningskontorer, rettedes Henvendelse fra forskellige Mesterorganisationer til »D. A. og M. F.« om Centralorganisationens Stilling til de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Anvisningskontorer. Dette har medført en Drøftelse af Sagen i Arbejdsgiverorganisationens Forretningsudvalg. Københavns Bogtrykkerforenings tidligere Formand, Hr. Langkjær, er Medlem af dette, og som bekendt har man i Københavns Bogtrykkerforening forsøgt at organisere en Arbejdsanvisning — uafhængig af Typografernes velorganiserede Anvisningskontor — men uden Held. Fra Bogtrykkerforeningens Side, saa vel som sikkert fra andre Arbejdsgiverforeninger, er der hævdet, at de af Arbejderne alene ledede Anvisningskontorer forbandt andre Hensyn end dette ene at skaffe den ledige Kraft i Arbejde; man drev derigennem en Art Lønpolitik, som Modparten ikke kunde være tjent med.

Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen resulterede i en Henvendelse til Arbejdsløshedsinspektøren, hvilket atter førte til et Møde mellem Repræsentanter for »D. A. og M. F.« og Arbejdsløshedsnævnet. Efter at man havde drøftet hele Sagen, fremsatte Arbejdsgiverne Ønsket om, at Nævnets valgte Medlemmer afgav en skriftlig Udtalelse om Grundlaget, paa hvilket den fremtidige Arbejdsanvisning gennem de af de statsanerkendte Kasser oprettede Kontorer, skulde ske. Paa et senere Møde af Nævnets valgte Medlemmer enedes man om følgende Udtalelse, som gennem Arbejdsløshedsinspektøren tilstilledes »D. A. og M. F.«:

»Foranlediget ved en Henvendelse fra »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« angaaende de af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser oprettede Arbejdsanvisningskontorers Virkemaade, udtaler Arbejdsløshedsnævnet:

Arbejdsanvisningen skal være absolut nevtral, og dens Opgave er, at være Mellemled mellem den ledige Arbejdskraft og de Arbejdsgivere, der har Brug for denne.

Denne Opgave maa Anvisningskontorerne løse saaledes, at de snarest faar anbragt den rette Mand paa den ledige Plads; og Anvisningens Regler maa tillade, at de Arbejdssøgendes Nummerfølge kan fraviges, naar dette er nødvendigt for at bringe Evner og Kvalifikationer i rette Forhold til den paagældende Arbejdsgivers Krav og Tilbud.

Til Arbejdspladser, hvor der er Strejke og Lock-out, anvises ingen Arbejdskraft af det paagældende Fags Anvisningskontor, men i alle andre Tilfælde maa eventuelle Stridigheder ikke have Indflydelse paa Anvisningskontorets Virksomhed.

Arbejdsløshedsinspektoratet har Kontrol med, at Arbejdsanvisningskontorerne ledes i Overensstemmelse med nærværende Hovedregler.

Nævnets valgte Medlemmer.«

Der har saa derefter været et Par Møder mellem Hr. Langkjær og Hvidtfeldt, som er resulteret i følgende:

»I Fortsættelse af Arbejdsløshedsnævnets Møde med Repræsentanter for »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« den 2. April d. A., har der paa Foranledning af Arbejdsløshedsinspektøren og under dennes Ledelse mellem Forretningsfører Hvidtfeldt og Bogtrykker Langkjær været ført Forhandlinger om Ordningen af Arbejdsanvisningen i Bogtrykfaget for Københavns Vedkommende.

Man er enedes om at foreslaa de to interesserede Organisationer (Københavns Bogtrykkerforening og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse) følgende:

1. Anvisningskontoret faar sit eget Lokale, som ikke maa være det samme som de faglige Organisationers Lokaler.
2. Der holdes Kontortid fra Kl. 9—11 Form. og Kl. 3—5 Eftm. og Anvisningskontoret skal have saa nøje Forbindelse med de Arbejdsløse, at det med kort Varsel bliver muligt at imødekomme Arbejdsgivernes Ønsker om Arbejdskraft.
3. Med Hensyn til Hovedreglerne for Anvisningen er man enig om at anse de Forslag, som er udarbejdet af Arbejdsløshedsnævnet, for betryggende. Københavns Bogtrykkerforening kan ved en Repræsentant til enhver Tid gøre sig bekendt med Listerne over den ledige Arbejdskraft og har Ret til at kontrollere, at Anvisningen foregaar paa fuldt betryggende Maade og i Henhold til ovennævnte Hovedregler.
4. Lederen af Anvisningskontoret maa ikke have noget Tillidshverv for nogen af Organisationerne og forsaavidt den nuværende af Arbejdsløshedskassen ansatte Leder ikke har saadanne Hverv, har Københavns Bogtrykkerforening ikke noget imod, at han fortsat fungerer.
5. Ved indtræffende Vakance sker Valget af Anvisningskontorets Leder efter Indstilling af de to Organisationer, der kunne indstille til Kassens Delegeretmøde indtil 5 Kandidater. Københavns Bogtrykkerforening forpligter sig til at udrede et Beløb til Anvisningskontorets Administration, hvilket Beløb skal svare til Halvdelen af det Beløb, som Kassen skal udrede til Anvisninger.
6. Denne Overenskomst skal betragtes som en foreløbig Ordning paa 1 Aar, regnet fra 1. Juli 1909, og ved dens Ikrafttræden er Dansk Typograf-Forbunds Forbud mod, at dets Medlemmer søger Beskæftigelse ved direkte Henvendelse til Arbejdsgiverne bortfalden, forsaavidt dette ikke allerede er sket.

   Det henstilles dog til Organisationerne at tage under Overvejelse, om det ikke vilde være heldigst at samle al Anvisning af Arbejde paa Kontoret saaledes, at det ogsaa i andre Tilfælde end ved indtrædende Arbejdsløshed kan blive et Mellemled mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.
7. Saafremt denne Overenskomst bortfalder efter det stipulerede Aars Forløb, efter Ønske fra Arbejdsløshedskassens Side, ophører Københavns Bogtrykkerforenings Forpligtelse med 30. Juni 1910. Ophæves Overenskomsten efter Ønske fra Københavvs Bogtrykkerforenings Side, er denne dog pligtig til at deltage i de Afviklingsomkostninger, som paaløbe, f. Eks. Rest paa Husleje, Telefon osv., dog ikke Anvisningslederens Løn.«

Punkt 1 skal forstaas saaledes, at det skal være et Lokale ved Siden af de nuværende Kontorer, som man venter kan

faas til Leje. Der vil dog maaske ske en Bytning af et af de nuværende Lokaler.

I Punkt 2 er der kun taget Sigte paa den nuværende Ordning: Telefon- og Telegrambud.

Punkt 3 skal ikke formene Anviseren Ret til at forhøre sig om, hvilken Løn den paagældende Arbejdsgiver vil byde. Der skal anvises ledig Arbejdskraft i alle Tilfælde, undtagen hvor der er godkendte Konflikter.

Punkt 4 tager Sigte paa Tillidshverv, der har med Arbejdsstridigheder af alle Arter at gøre.

De øvrige Punkter trænger næppe til yderlig Forklaring. Der er i Punkt 6 peget paa, at al Arbejdskraft skal tages gennem Kontoret, saaledes at Pladsbytninger o. lign. ogsaa kan ske derigennem.

Skønsmæssigt vil Bogtrykkerforeningen komme til at yde mellem 14 og 1500 Kr. aarlig som sin Del af Udgifterne.

Under 17. Maj har Arbejdsløshedsinspektøren fra Bogtrykkerforeningen modtaget følgende Skrivelse:

Til Arbejdsløshedsinspektoratet.
her.

Det modtagne Forslag (Journal Nr. D. 11) til Overenskomst mellem Københavns Bogtrykkerforening og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse om Ordningen af Arbejdsanvisningen for Københavns Vedkommende er straks blevet underkastet en Behandling paa Københavns Bogtrykkerforenings Styrelsesmøde, der udtaler sin Tilfredshed med det foreliggende Forslag. For at forebygge Misforstaaelse bemærkes, at vi har forstaaet Punkt 5 saaledes, at Københavns Bogtrykkerforening har Ret til efter Overenskomst med Provinsernes Bogtrykkerforeninger at lade disse sidste betale en Del af vore Udgifter til Arbejdsanvisningen, idet Kontrollen for at være effektiv vist nok maa omfatte hele Anvisningen, samt at det i Punkt 4 nævnte Ord: Tillidshverv ogsaa betyder ethvert Hverv, lønnet eller ulønnet, for nogen af Organisationerne.

Med Højagtelse
Københavns Bogtrykkerforening.
EGMONT H. PETERSEN.

E. MACKEPRANG.

Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse har i et Møde den 22. ds. drøftet Sagen, og har selvfølgelig helst villet bevare Anvisningskontoret, som det er. Paa den anden Side var man klar over, at efter at Arbejdsløshedskassen var blevet statsanerkendt, vilde det være vanskeligt at udelukke Anvisningskontoret fra en Art Kontrol, saa meget mere som Arbejdsgiverne jo stadig har søgt — i andre Fag med mere Held end hos os — at undgaa Arbejdsanvisningskontorerne.

Den Løsning, der her foreligger, *bevarer jo* Anvisningskontorets Selvstyre, og Kontoret vil fremtidig være en anerkendt Institution, som man fra Bogtrykkernes Side ikke vil kunne komme uden om, og paa hvilken der ikke fremtidig med nogen som helst Vægt vil kunne rettes Angreb. Den Indflydelse, der gives Arbejdsgiverne, er jo væsentligst Lejlighed til Kontrol eller Tilsyn, men det ligger i Sagens Natur, at den væsentligst bliver en Formalitet. Thi man giver jo kun Arbejdsgiverne Lejlighed til at forvisse sig om, at Anvisningen i Virkeligheden ogsaa foregaar paa den Maade, som vi hidtil har hævdet skete, og som i det store og hele ogsaa er sket. Naar dette er Tilfældet, kan man altsaa kun opnaa, at der skabes Tillid til Institutionen blandt Arbejdsgiverne og dermed muliggøres det for Kasserne at kunne fordele Arbejdsløshedens Byrder mere ligelig, samt ogsaa i mange Tilfælde at kunne indskrænke Arbejdsløsheden, da et manglende Arbejdsanvisningskontor bevirker, at der er Steder, som mangler Arbejdskraft, særlig midlertidig, medens der andre Steder ophober sig ledig Arbejdskraft.

Ud fra disse Betragtninger kan Hovedbestyrelsen kun énstemmigt anbefale det ærede Repræsentantskab at give Forslaget sin Tilslutning.

Foranførte var i et Cirkulære af 26. Maj udsendt til Repræsentantskabets Medlemmer, der saa godt som énstemmig har ydet den foreslaaede Ordning sin Tilslutning. Et enkelt Medlem har dog principielt foreslaaet Sagen afvist, subsidiært at Ordningen underkastedes almindelig Afstemning; et andet Medlem har ligeledes stillet Forslag om almindelig Afstemning. Hovedbestyrelsen har derefter behandlet dette Forslag og vedtaget at forelægge Medlemmerne Sagen til Afgørelse, hvilket herved sker, idet man samtidig har udsendt Stemmesedler til samtlige Medlemmer.

Da Spørgsmaalet om Arbejdsgivernes Stilling til de af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser oprettede Anvisningskontorer vil blive behandlet paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling i disse Dage, og vor Stilling til Bogtrykkerforeningens Ønske vil blive af afgørende Betydning for denne Sags heldige Løsning, har man fra Arbejdsløshedsinspektoratets Side ønsket at erholde et foreløbigt Svar om Sagens Modtagelse af Kassens Hovedbestyrelse og Repræsentantskab. I en Skrivelse af 4. Juni har Inspektoratet derefter erholdt Meddelelse om Hovedbestyrelsens og Repræsentantskabets Stilling til Sagen, samt at man har besluttet at lade Sagen endelig afgøre ved almindelig Afstemning, hvorefter man tilføjer:

I Gensvar paa Københavns Bogtrykkerforenings Skrivelse af 17. Maj tjener:

at Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse ikke har noget at indvende imod, at Københavns Bogtrykkerforening træffer en Overenskomst med Provinsernes Bogtrykkerforeninger om at disse udreder en Del af Københavns Bogtrykkerforenings Part af Udgifterne ved Arbejdsanvisningen. — Vi maa dog her tilføje, at der har vist sig nogen Vanskelighed ved at faa et enkelt Lokale i Tilslutning til de øvrige Lokaler. En Løsning af Lokalespørgsmaalet vil derfor sikkert medføre, at Udgiften til Lokale bliver noget højere end anslaaet, idet man kommer til at leje flere, og det nuværende Lejemaal først kan ophøre i 1911.

Overenskomstens Punkt 4 forstaar Hovedbestyrelsen saaledes, at Anviseren indenfor Organisationerne ikke maa beklæde lønnede eller ulønnede Tillidshverv, der har med Løn- og andre Tarifspørgsmaal at gøre; thi Anviserens Gerning maa fortsat være tillige at kontrollere de arbejdsløse, udføre statistisk Arbejde vedrørende Arbejdsløsheden, bogføre Medlemskontingentet og de udbetalte Understøttelser i det Omfang, som Tiden i og udenfor de for Anviseren fastsatte officielle Kontortider maa levnes ham.

Ærbødigst
Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.
P. HVIDTFELDT.

Ærede Medlemmer bedes udfylde den om nærværende Sag udsendte Stemmeseddel med et Ja eller et Nej og gennem Inkassatoren tilstille Afdelingsformanden Stemmesedlerne saa betids, at disse kan være Hovedbestyrelsen i Hænde senest Torsdag den 17. Juni.

København, den 8. Juni 1909.

HOVEDBESTYRELSEN
for
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
i Danmark.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

III.

DEN kooperative Bevægelses Vugge har efter al Sandsynlighed været *England*. Man kan her allerede i Slutningen af det 18de Aarhundrede spore de første Tilløb til, gennem fælles Indkøb, at opnaa bedre og billigere Varer. I Aaret 1777 aabnedes saaledes i Birmingham en Skræderforretning, baseret paa Andelsprincipet. 1797 grundede en Biskop et Vare-Udsalg i Landbyen Mongewell i Oxfordshire. Nogle faa Aar senere træffer vi en af Menneskehedens ædleste Skikkelser, den engelske Socialist ROBERT OWEN, som Organisator bl. m. a. ogsaa af samlede Fællesindkøb til Arbejderne i den af ham ledede store Mønster-Fabrik i New Lanark (en Flække ved Clydefloden).

Men den første egentlige Brugsforening skabtes dog først i 1844 i den lille Fabriksby *Rochdale* i Grevskabet Lancashire. En mislykket Strejke var Hovedaarsagen til, at Arbejderne begyndte at søge nye Veje for at styrke sig økonomisk.

Om Søndagen samledes Arbejderne jævnlig til Diskussionsmøder i Chartisternes og Afholdsmændenes Læsesal i Rochdale. Man drøftede forskellige Samfundsspørgsmaal ved disse Møder, men Hovedemnet var dog stadig: »Hvorledes kan det arbejdende Folks Stilling forbedres?« Mange forskellige Tanker og Planer fremsattes, baade om kommunal og parlamentarisk Virksomhed, faglig og politisk Organisation, Afholdenhed fra Spiritus osv. Men intet af de foreslaaede Midler syntes virkelig probat eller af snarlig økonomisk Virkning.

En Søndag Eftermiddag i Aaret 1843 indfandt en meget kundskabsrig og anset Mand ved Navn CHARLES HOWARTH sig i Forsamlingen og erklærede, at han havde fundet et Middel til Forbedring af Arbejdernes og Smaafolks Kaar.

Man hørte nu med spændt Interesse paa Mr. Howarths Forklaring om, hvilken Magt Arbejderne besad alene ved deres beskedne Købeevne, naar de *mange* sluttede sig sammen. Men det skulde ske paa en anden Basis, end man hidtil havde benyttet hist og her. I Stedet for at Overskudet skulde fordeles i Forhold til Størrelsen af den enkeltes indskudte Driftskapital (den sædvanlige kapitalistiske Form), saa skulde man fremtidig fordele Overskudet i Forhold til hver enkelt Medlems Vareindkøb i Forbrugsforeningen. Man skulde sælge Varerne mod kontant Betaling til almindelige, gangbare Dagspriser og saa hvert Aar ved Regnskabsopgørelsen fordele Udbyttet blandt Medlemmerne. Af de sammenskudte Penge til Startnings- og Driftskapital skulde Indskyderne kun nyde almindelig Sparekasserente, og *kun* Størrelsen af Medlemmernes aarlige Indkøb bestemte Overskudets Fordeling til hver enkelt Medlem.

»Det er meningsløst«, udtalte Howarth, »at fordi en Mand maaske indskyder 200 Kr. i et saadant Foretagende, men ikke køber for en eneste Øre derfra, at han saa alligevel skal have dobbelt saa stort Udbytte, som en anden Mand, der kun indskyder 100 Kr., men som har købt for 500 Kr. Varer i Forretningen.«

Charles Howarths Tanke vakte hurtigt de forsamlede Arbejderes Interesse, efterhaanden som Diskussionen skred frem. Det var jo et fuldstændigt nyt Princip at basere Fællesindkøb paa.

Nu gjaldt det altsaa om at skaffe den fornødne Kapital til Starten og Driften. Foreningen dannedes saa under Navnet »De redelige Rochdale-Pionerers Brugsforening«. Medlemmerne bestod af 28 fattige Flonelsvævere. De valgte 3 Mand af deres Kreds til hver Uge at opkræve det fastsatte Beløb: *1/2 Øre pr. Medlem*. Senere forhøjede man dette til 25 Øre, for hurtigere at faa samlet det fornødne.

Den lille trofaste Skare holdt troligt sammen om deres Idé, der fuldstændig optog og begejstrede dem og deres Hustruer. Man lagde Fremtidsplaner ikke blot om en Brugsforening for Salg af Levnedsmidler, Klæder og andre Nødvendighedsgenstande, men man drøftede tillige at bygge og opkøbe solide og sunde Boliger med Haver for Medlemmerne, at etablere Værksteder og Fabriker, hvor man selv fabrikerede hvad man behøvede, og herigennem skaffede arbejdsløse Medlemmer Arbejde. Endelig vilde man forpagte og efterhaanden for en Del af det indvundne Overskud købe Jordstykker, hvor Medlemmer kunde beskæftiges til Selskabets Gavn gennem Frembringelse af Landbrugsprodukter. Desuden besluttede man at anvende et Beløb aarligt til Udbredelse af Oplysning om Andelssagens Fordele.

Endelig havde man faaet samlet saa mange Penge, at man kunde leje en Butik for 200 Kr. aarlig. Den aabnedes den 21. Decbr. 1844, og man begyndte med at forhandle kun 4 Slags Varer: Smør, Sukker, Hvede- og Havremel. Efter at Lejen var betalt, var der nemlig kun 270 Kr. tilbage til Varer og Driften.

Den Haan og Spot, der mødte disse Pionerer (desværre ogsaa fra andre Arbejdere) i deres ideelle Bestræbelser, formaaede heldigvis ikke at kue Troen paa og Begejstringen for deres Idé. Og Tiden har vist, at de sejrede.

Nu er Rochdale-Arbejdernes Brugsforening vokset til at tælle *13,000 Familier*. Der forhandles alle mulige Varer, og Omsætningen er alene i denne Brugsforening — der begyndte under saa smaa og vanskelige Forhold — over *6 Mill. Kr.* aarlig, Medlemmernes Overskud var i Fjor *900,000 Kr.* (ca. 14 pCt.), som udbetaltes kontant ved Aarsopgørelsen.

Rochdale Brugsforening ejer bl. a. flere Fabriker og kostbare Bygninger, en imponerende Forsamlingssal (som kan rumme 3000 Mennesker), et Bibliothek paa ca. 20,000 Bind af Verdens bedste Literatur, samt en stor, flot Læsesal til Medlemmernes Afbenyttelse.

»Rochdale Pionerers kooperative Selskab«, som Navnet nu lyder, er jo imidlertid kun *en enkelt* af de Tusinder af samvirkende Brugs- og Produktionsforeninger, som findes i Storbritanien. Disse enkelte Brugsforeninger sluttede sig sammen i en stor Fællesforening, der selvfølgelig hurtig blev en betydelig Faktor paa Verdensmarkedet, paa Grund af sine enorme Indkøb og store Produktion.

I en følgende Artikel skal jeg omtale denne Fællesforening og Bevægelsen i andre Lande. VILH. WARTENBERG.

Meld Dem ind i „Stiftelsen".

»Stiftelserne« har i det sidste Regnskabsaar ydet 9000 Kr. til gamle, trængende Kolleger eller Kollegers Enker. Gør denne Virksomhed større ved at melde Dem ind.

Forretningsudvalgsmøder.

Mandag den 7. Juni.

1. Skrivelse fra det internationale Sekretariat om, at der var udbrudt Strejke i Genf paa Grund af, at man ikke kunde komme til Enighed om en Sættemaskintarif. Sekretariatskommissionen opfordrer til frivillig Understøttelse. — Til Efterretning.

2. Det internationale Sekretariat meddeler, at der er truffet Forandringer angaaende Understøttelsen for Medlemmer, som bliver syge paa Rejse for det tyske Forbunds Vedkommende. — Da man ikke har nogen formel Overenskomst med det tyske Forbund, vil man benytte Lejligheden til at søge dette opnaaet.

3. Anmodning fra Foreningen »Folkets Hus« i Helsingborg om et Laan til Ejendommen. — Kan ikke tiltrædes.

4. Anmodning fra Typografernes Stiftelser om et Laan paa indtil 10,000 Kr., da der skal indlægges elektrisk Lys i Ejendommen i Boyesgade; man tilbyder at forrente Laanet med 4 1/2 %. — Under Forudsætning af, at der stilles betryggende Sikkerhed, har man intet imod at anbringe dette Beløb af Begravelseskassernes Midler under fornøden Sanktion af Forbundsstyrelsen.

5. Meddelelse gaves om det Svar, der var indløbet fra Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Repræsentantskabs Medlemmer angaaende det udsendte Forslag om Ordningen af Arbejdsanvisningen. Samtlige Medlemmer med Undtagelse af to havde ytret Tilslutning. — Forslaget gaar nu til almindelig Afstemning og Stemmesedler indkaldes til den 17. Juni. Af økonomiske Hensyn trykkes Forslaget i *Typ.-Tid.* og ikke paa selve Stemmesedlen.

6. Afdelingsstyrelserne i København indstiller Enke Johanne Caroline Michelsen, 80 Aar, til den ledige Portion af Cortnums Legat og Vilh. Tømmerup, 68 Aar, til den ledige Portion af Eibeschütz' Legat. — Tiltrædes.

7. Situationen i Anledning af Provinstarifen drøftedes.

8. Et Understøttelsesspørgsmaal fra Lyngby Afdeling, foranlediget ved 3 hos Hartmann tidligere arbejdende, besluttedes det at lade vedk. refundere for den Tid, de efter Arbejdets Ophør nu havde faaet udbetalt Arbejdsløn for.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Indehaveren af Thieles Bogtrykkeri, Hr. Bogtrykker WEDEGE, har i Lighed med i Fjor tilstaaet sit store Personale en 8 Dages Sommerferie. C.

— Personalet i A/S J. H. SCHULTZ' Bogtrykkerier har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— MARTIUS TRUELSEN har uden Opfordring i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Interessentskabet *Helsingør Dagblad* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Haandværkerbladets Trykkeri i Aarhus (MARIUS GEERTSEN) har uden Opfordring tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

En Voldgiftskendelse. I Referatet fra Generalforsamlingen den 23. Maj i den københavnske Afdeling findes omtalt en Sag anlagt af Forbundet mod Firmaet Sophus Kruchow i Anledning af, at dette Firma i lang Tid havde lønnet sine Kvinder under Overenskomsten. Vi skal for at forebygge Misforstaaelse meddele, at den skarpt kritiserede Voldgiftskendelse ikke er afsagt af Bogtrykfagets Voldgiftsret, men derimod af *Stentrykfagets* Voldgiftsret.

Typografernes Syge-Hjælpekasse i København vinder stadig større og større Tilslutning; der indmeldtes over 50 Medlemmer i sidste Uge, saa Medlemsantallet allerede er ca. 250.

Billetter til Zoologisk Have faas à 35 Øre hos Hr. ANTON JENSEN eller hos Hr. LAUR. JENSEN.

Svendborg Lokalafdeling havde Bannerindvielse den 30. April i Anledning af, at Bannerets Bagside, der hidtil havde været et Dannebrog, men som i Tidens Løb var beskadiget, saa det burde fornyes. Nu er Bagsiden rød, medens Forsiden er uforandret (sort med Gutenbergs Billede etc. i Broderi). Efter at der var behandlet et Par løbende Smaasager, holdt Redaktør P. ANDERSEN, *Sydfyns Social-Demokrat*, paa Opfordring et godt lille Foredrag om Arbejderbevægelsen.

— Den 14. Maj havde Lokalafdelingen ekstra Generalforsamling, ved hvilken der forelaa flere Sager til Behandling. —M.

Typografernes Cykleklub havde i Pinsen en af sine bedste Ture, nemlig en Tur til Kullen, hvori 25 Medlemmer deltog. I straalende Vejr besaa man Kullens Naturskønheder, og paa Hjemvejen gav Klubben Middag paa Hotel »Phønix« i Helsingør, hvor der herskede en meget animeret Stemning. 2. Pinsedag Kl. 10 var man tilbage i København. Fraregnet et Par mindre Uheld var det en fornøjelig Tur, som Klubben havde Ære af. M.

Brev henligger paa Forbundskontoret til Typ. Gerh. Christiansen fra Kristiania.

Til **Landsindsamlingen** har jeg yderligere modtaget: Mayland 3.10; Kristel. Dagblad 4.50; Hertz 0.75; Socialdemokraten 42.50; Dansk Papirvarefabrik 0.75; tils. Kr. 51.60. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **8268.36**.

København, den 2. Juni 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Biblioteket er aabent Mandag den 14. og Torsdag den 17. Juni for Indlevering af Bøger. Bøgerne skal være afleverede *senest* den 17. Juni, da Bogsamlingen skal revideres. Biblioteket er lukket i Juli og Avgust.

Lægerne.

Dr. PAULLI, Hellerup, er bortrejst fra 4/6—4/7. Vikar Dr. KUHN, Strandvej 123. Træffes 1—2. Telefon Hellerup 730.

Ny Medlemmer.

Københavns Afdel.: Hjælpearbejder Hugo Jønsson (M. Truelsen). Trykker Viggo Kesselhahn, udl. 4/6 09 i Centraltr. (arb. s. St.). Paalæggerskerne Karla Løvgren, udl. 4/6 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.), Edith Johanne Marie Carstensen, udl. 1/6 09 hos Bording (arb. s. St.) og Ingeborg Levita Jensen, udl. 5/6 09 hos L. A. Nielsen (arb. s. St.). Sygekassen: Louise Rasmussen, gift med 735, H. A. Rasmussen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns Afdel.: 46 (norsk Medl.), Sætter Adolf Nielsen fra Rejse i Pl. (Berl. Tid.). 2414, Sætter Avgust Lodberg fra Rejse i Pl. (Nationaltr.).

Aalborg, 1754, M. H. Hansen-Møller (P. Hansens Bogtr.). Aarhus, 2540, Chr. G. Jensen (arbl.), 2155, Sofus Blach (Andelstr.) og 2187, Wilh. Mogensen (Jyllandsp.). Esbjerg, 2477, Magnus O. Christensen (Rosendahl). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (arbl.). Odense, 1722, N. P. Andersen (Milo).

Bortrejste.

Københavns Afdel.: 2604 (374), Sætter Viggo Markus Anders Mortensen paa Rejse. 2353 (887), Sætter Otto Andersen til Vordingborg i Pl. 2605 (1938), Trykker Jørgen Petersen til Hobro i Pl.

Aarhus, 2540, Chr. Gram Jensen paa Rejse og 2189, Lauritz Mandrup til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg, 2005, H. C. Hansen til Holbæk i Pl. og 1540, Holger Lund til Roskilde i Pl. Køge, 2506, Johs. A. Petersen til Ringsted i Pl. og 2212, S. K. Petersen til Holbæk i Pl. Næstved, 454, Emil Hansen til Kbhvn. (arbl.).

Udmeldte.

Aalborg, 422, Faktor Carl Schølin (Nordjylland) og 2555, Hjælpearbejder Søren P. Nielsen (Aalb. Stiftsbogtr.).

T. S. **Svømning** hver Tirsdag og Fredag Aften fra Kl. 7 paa Orlogsværftet, Mødested Toldboden.

Gymnastik hver Onsdag Aften, Forchhammersvej 18. Motionsg. 7—7¾, alm. G. 7¾—8½.

Indmeldelser modtages. Kontingent 25 Øre pr. Uge. (2 b)

T. C. C. Søndag: Farum. Trianglen Kl. **9**. (3 i)

Sygekassen i Ny typ. Forening afholder **ekstraordinær Generalforsamling** i Morgen, *Lørdag den 12. Juni, Aften Kl. 8½* i »*Danas Have*« med følgende Dagsorden: 1. Den nye Lægeordning fra 1. Juli. 2. Knudsen-Bruhns Fordring om Forbliven i Begravelseskassen. 3. Lovændringer. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

ANNONCER

En Sætter-Trykker

(gift) søger Plads straks her i København. Billet mrkt. »S. T.« med Løntilbud modt. *Centralpavillonen, Kbhvn. B.*

Maskinsætter

(Typograph) søges til et Provinstrykkeri. Fast Plads. Nærmere ved Henvendelse til L. LAUESEN, Holmens Kanal 24³. (101)

En yngre Sætter-Trykker

ønsker Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykker.

En dygtig og energisk Fagmand søger Plads enten som Faktor eller Bestyrer. Trykkeriet kan ogsaa tages i Forpagtning. Billet mrkt. »*E. V. K. O.* 99« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 18. JUNI 1909 XXXVI AARGANG

Provinstarifen.

FORHANDLINGERNE om en ny Provinstarif er nu paabegyndt. Fra Typografernes Side er der tilsendt Principalerne et Forslag til Ændringer i den bestaaende Tarif indeholdende Kravet om en Forhøjelse af Minimallønnen og 1000-Betalingen, Indførelse af forskellige Specialbestemmelser, 1/2 Times Forkortelse af Arbejdstiden samt Tarifering af Hjælpearbejdernes Arbejdsforhold.

Fra Principalernes Side har vi modtaget et Forslag til Maskinsættertarif, hvilket vi ikke kan nægte os den Fornøjelse at aftrykke:

Udkast til Maskinsætter-Tarif.

§ 1. Som Maskinsætter antages Typografer eller Maskinarbejdere, af disse sidste dog ikke flere end en for 1—5 og to for 5—10 Sættemaskiner paa det paagældende Arbejdssted. Støbemaskiner ved »Monotype« og lignende Enkeltbogstavstøbemaskiner maa passes af en Skriftstøber.

Lærlinge maa i de sidste Læreaar uddannes som Maskinsættere.

§ 2. Læretiden for Maskinsættere er 13 Uger, i hvilken Tid der betales Sætteren Mindstelønnen som Haandsætter.

Ifald Maskinsætteren efter Forløbet af 13 Uger har naaet en Gennemsnitspræstation paa »Linotype« af 7000, paa »Monoline« og »Barotype« af 6000 samt paa »Typograph« af 5000 Bogstaver korrigeret Sats pr. Time, har han Krav paa Mindstelønnen for Maskinsættere. Opnaar Maskinsætteren ikke den nævnte Gennemsnitspræstation, kan Læretiden forlænges endnu i 6 Uger. Hvis Maskinsætteren ikke efter Forløbet af denne Frist naar Mindsteydelsen, er Arbejdsgiveren berettiget til at lade vedkommende gaa over til at blive Haandsætter eller til at afskedige ham.

Fastsættelsen af Gennemsnitspræstationen sker i en Prøvetid paa 1 Uge. Sætningen skal ske efter godt læseligt Manuskript, og der skal mindst være 34 Bogstaver i Linien; for hvert Bogstav mindre i Linien afkortes 1 pCt. i Satsmængden.

For vedblivende at beholde Mindstelønnen skal Maskinsætteren fortsætte med at yde Gennemsnitspræstationen; i modsat Fald nedsættes Lønnen i Forhold til den leverede Satsmængde.

Det er Arbejdsgiveren tilladt at give højere Løn til Maskinsættere, som præsterer Sats ud over Gennemsnitspræstationen.

§ 3. Den regelmæssige Arbejdstid for Maskinsættere er 8 Timer pr. Døgn (48 Timer pr. Uge) i Tiden fra Kl. 7 Morgen til 8 Aften, deri indbefattet indtil en halv Time til Pudsning, hvis denne udføres af Sætteren. Arbejdstiden kan deles, dog saaledes, at Maskinsætteren regelmæssigt faar 11 samlede Timer fri. Forlægges Arbejdstiden ud over Kl. 8 Aften, er den 7 1/2 Time, forlægges den ud over Kl. 10 Aften, er den 7 Timer.

Lønnen for Maskinsættere, der præsterer Gennemsnitspræstationen, er 32 Kr. for de 2 første Lønklasser og 30 Kr. for de 2 nederste Lønklasser.

Arbejdere ved Støbemaskiner for Enkeltbogstav-Sættemaskiner lønnes som Haandsættere eller Skriftstøbere.

Procenttillæggene for Arbejdstidens Forlængelse, Overarbejde, Søn- og Helligdagsarbejde samt Natarbejde er de samme som for Haandsættere fastsatte i Paragraferne 20—23, saaledes at altsaa disse Tillæg beregnes for den faktiske Arbejdstid for Maskinsættere paa Mindsteløn efter en Grundløn af 32/48 Kr. pr. Time for de to højeste Lønklasser — og 30/48 Kr. pr. Time for de to laveste Lønklasser — og for højere lønnede Sættere i Overensstemmelse hermed, medmindre det ved Aftalen om saadan højere Løn er udtrykkeligt fastsat, at det Beløb, hvormed Lønnen overskrider Mindstelønnen, ikke skal medtages ved Udregningen af de foran nævnte procentvise Tillæg.

§ 4. Er en Maskinsætter regelmæssig beskæftiget ved Sættemaskine i 4 Timer og den øvrige Tid som Haandsætter, er den daglige Arbejdstid 8 1/2 Timer. Den paagældende Sætter faar da for den halve Dag Løn som Maskinsætter og for den halve Dag som Haandsætter. Andrager Arbejdet ved Maskinen mere end 4 Timer, træder Bestemmelserne for Maskinsættere i Kraft, saavel for Løn som for Arbejdstid.

§ 5. Til at sætte Overskrifter og Rubrikker, skyde og korrigere samt aftrække og ombryde Maskinsats kan anvendes baade Typografer og Lærlinge.

Oprydning og Omsmeltning af Maskinsats kan besørges af hvem som helst.

Vi behøver sikkert ikke at tilføje noget Kommentar.

I Anledning af dette Forslag har der været afholdt et Maskinsættermøde i Odense ligesom det har været behandlet paa et Forbundsstyrelsesmøde i Tirsdags i København. Begge Steder har man vægret sig ved at tage Forslaget alvorligt. I det hele og store gør dette nærmest Indtrykket af at være Udpluk af Maskinfabrikernes Reklamer og løsrevne Stumper af andre Landes Maskintarifer. Forhandlingerne paabegyndtes i Onsdags Middag i Odd-Fellowpalæet mellem Repræsentanter for Provinsbogtrykkerne og vor Forbundsstyrelse.

Mødet formede sig nærmest som en Generaldebat om de stillede Krav. Fra Bogtrykkernes Side stillede man sig straks afvisende overfor Kravet om højere Løn og Arbejdstidens Forkortelse under Paaskud af, at der herskede daarlige Konjunkturer i Faget.

Debatten, der først sluttede Kl. 11 Aften, resulterede dog i Nedsættelsen af et Udvalg bestaaende af 5 Repræsentanter fra hver Side, som skal behandle Spørgsmaalet om en Maskinsættertarif samt alle de øvrige Krav, der fra begge Sider er fremsat til Ændringer i den bestaaende Tarif.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

IV.

DA Arbejderne i andre Egne af England opdagede, hvilke store Fordele de fattige Vævere i Rochdale indvandt gennem deres Brugsforening, der Aar for Aar gik stærkere og stærkere frem, og som gav større og større Overskud til Medlemmerne, saa opstod der i Løbet af faa Aar en Mængde Brugsforeninger i England og Skotland.

Man kom selvfølgelig hurtig paa det Rene med, at i Stedet for at *hver enkelt* Brugsforening selv besørgede *sine* Indkøb, saa vilde det være langt fordelagtigere, om samtlige Brugsforeninger sluttede sig sammen for at foretage Indkøbene samlede. En saadan Fællesforening blev derfor dannet, da Fordelene var saa iøjnefaldende. Priserne vilde blot blive endnu billigere, naar Brugsforeningernes Indkøb skete samlet. En øvet og dygtig Fagmand kunde jo nemlig ligesaa godt gøre Indkøb og Bestillinger for 1000 Foreninger som for én enkelt. Desuden behøvede de enkelte Foreninger saa heller ikke at holde store Vareoplag, men vilde til enhver Tid kunde dække Behovet fra Centralforeningens mægtige Lagre.

Det Overskud, der opstod gennem Fællesforeningens Virksomhed, blev efterhaanden større og større, og man besluttede saa at anvende dette til *Produktion*.

Man begyndte saa at starte enkelte Fabriker for Tilvirkning af de mest gangbare og lukrative Varer. Denne Side af Kooperationen har stadig vist sig som den sikreste og mest fordelagtige, da man producerede for et Marked, hvis Forbrug

man kunde beregne ret nøje. Foruden dette besidder Brugsforeningernes Fællesforening *den* store Fordel fremfor de private Fabrikanter og Grossister, at Fællesforeningens Kundekreds er givet, saaledes at man ikke behøver at lønne en kostbar Stab af Handelsrejsende, Agenter og Kommissionærer.

Den engelske og skotske Fællesforenings Produktionsvirksomhed har da ogsaa taget et aldeles forbavsende Opsving i Løbet af faa Aar. De ejer nu ca. 50 mægtige Fabriksvirksomheder, hvor nogle og tyve Tusinde Arbejdere beskæftiges med at fremstille en Mængde forskellige Varer. Paa alle disse Fabriker hersker de mest mønsterværdige Arbejdsforhold. Lokalerne er indrettede efter Nutidens bedste hygiejniske Fordringer, Lønnen er god og Arbejdstiden rimelig.

Foreningerne ejer store Theplantager paa Ceylon, en stor Dampskibsflaade, en Mængde moderne Handelsbygninger, store Landgodser samt Kur- og Helbredelsesanstalter.

De engelske og skotske Brugsforeningers Omsætning er nu langt over **2000 Millioner Kroner aarlig** (altsaa 2 *Milliarder*, eller ca. 25 Gange Danmarks Stats-Budget!) En svimlende Sum! Men henved 3 *Mill. Familjer* (ca. en Fjerdedel af Landets Befolkning) tilhører ogsaa Brugsforeningerne. Af Medlemmerne er 90 pCt. Arbejdere. Det aarlige **Netto-Overskud** er nu ca. **200 Millioner Kroner** (altsaa ca. 10 pCt.). Af Overskudet anvendes hvert Aar ca. et Par Millioner Kr. til Oplysningens Fremme.

Dette er Tal, der mere end mange Ord beviser, hvilken umaadelig Kraft, Kooperationen rummer — Tal, der ogsaa beviser, hvor kolossalt *Arbejderne selv* bidrager til at støtte og opretholde *den* Overklasse, der sér sin Interesse i fremdeles at holde os nede.

Brugsforeningernes Sejrsmarsch over Storbritanien klinger som et Æventyr. Og dog er det lutter Virkelighed — heldigvis! Thi fra dette Vidnesbyrd om Sammenslutningens sejrende Magt, ogsaa overfor den merkantile Udbytning, straaler *en lysende Forjættelse* — Forjættelsen om, hvilke slumrende Kræfter det arbejdende Folk al Verden over besidder alene i deres *Forbrugsevne*. Forstaaelsen heraf skal blot vækkes! Og Bevægelsen skal blot organiseres og ledes som et virkeligt Redskab i Arbejdernes Fremskridtsbestræbelser. Dette har de britiske Arbejdere endnu ikke fuldtud lært. Denne Mangel klæber endnu ved deres stolte Værk. Men der er Tegn og Varsler, som tyder paa, at der heri snart vil ske en Forandring, og saa vil de engelske Arbejderes Chancer for at besejre det privatkapitalistiske Samfundssystem forøges mægtigt.

En af Lederne for det Hamburgske Arbejderparti var for en halv Snes Aar siden til Stede ved en Brugsforenings-Kongres i England. Ved denne Lejlighed fik han først rigtig Forstaaelsen af, hvilken enorm Betydning Forbrugs- og Produktionsforeningerne indeholder. Han fik ogsaa Øje paa de mægtige engelske Brugsforeningers væsentlige Mangel: de var endnu ikke et *bevidst Redskab* i Arbejdernes Hænder til at omskabe de herskende Samfundsforhold. De engelske Arbejderes store Flertal havde endnu ikke lært at vurdere Omfanget af de Muligheder, Kooperationen gemmer. Men *det* forstod den praktiske tyske Socialist. Og da han kom hjem til sine Klassefæller i Hamburg, saa fortalte han dem, hvad han havde lært ved at se de engelske Arbejderes Forbrugs- og Produktionsforeninger — baade Fordelene og Manglerne.

Og saa tog man fat paa Oprettelsen af Konsumforeninger. I Begyndelsen gik det lidt smaat — en saadan Bevægelse møder jo ofte mest Modstand hos dem, den netop vil gavne (dette maa selvfølgelig undskyldes, da Grunden i Reglen er manglende Kendskab). Men det varede ikke længe, før større og større Mængder af de hamburgske Arbejdere indsaa Sagens Betydning. Nu ejer Arbejdernes Brugsforeninger i Hamburg Bygninger til Lager, Virksomhed, Kontorer og Butiker til Værdi af 4—5 Mill. Mark. Man har eget Bageri, Slagteri og Snedkeri, der altsammen er indrettet efter nyeste Krav i alle Henseender. Man har Udsalg af alle gangbare Varer i Byens forskellige Kvarterer. Den aarlige Omsætning er nu (altsaa efter kun faa Aars Virksomhed) ca. 9 Mill. Mark, men Omsætningen stiger med Kæmpeskridt Aar for Aar. Netto-Fortjenesten var i Fjor ca. 600,000 Mark.

Ogsaa i det øvrige Tyskland er den kooperative Bevægelse trængt ret stærkt frem. Der findes nu 2100 Forbrugsforeninger, som tæller $1^1/_4$ Mill. Familier (heraf 76 pCt. Arbejdere) som Medlemmer. Omsætningen var i 1907 over 300 Mill. Mark, medens Overskudet, som tilbagebetaltes Medlemmerne, var 30 Mill. Mark.

I *Belgien*, hvor den kooperative Organisation er den bedst udviklede Del af Arbejderbevægelsen, tilhører ca. en Sjettedel af Befolkningen Forbrugsforeningerne. Som Funktionærer og Arbejdere er ansat flere Tusinde Personer, hvis Arbejdstid og Lønforhold er langt bedre end i de privatkapitalistiske Foretagender.

For at undgaa al Slags Spekulation i »gode Stillinger« ved Arbejdernes storstilede Foretagender, hersker i Belgien den meget fornuftige Bestemmelse, at ingen af de ansatte Funktionærer eller Arbejdere maa have højere Aarsløn end 3000 Francs (ca. 2360 Kr.) Desuden hersker den Vedtagelse, at ingen af de ansatte maa have andre »Ben« — en Bestemmelse, der sikkert ogsaa vilde være paa sin Plads i andre Lande. Foreningerne ejer nu faste Ejendomme til Beløb 14,280,955 Francs.

Desuden findes der en livskraftig kooperativ Bevægelse i Frankrig, Svejts, Italien, Østrig, Sverig og Norge. Holland og Rusland har ogsaa taget Sagen op.

I en følgende Artikel skal jeg omtale Brugsforeningsbevægelsen herhjemme, og hvad dermed staar i Forbindelse.

VILH. WARTENBERG.

Bogkunst.

I gamle Dage var der — ja, det er ikke noget Æventyr — en Aand over Boghaandværket, der ikke var væsensforskellig fra den, som bragte en Michelangelo, en Raphael, en Albrecht Dürer og andre af Renaissancetidens Mestre til at skabe de Værker, der endnu den Dag i Dag kan løfte os ud over Maskinernes larmende Raab paa Penge og føre os ind, hvor Skønhedsglæden gyder den reneste Fryd ind i de Menneskers Sind, som har lært at se og sanse.

Ja, i gamle Dage *var der*, endnu før Bogtrykkunsten kom frem, Folk, som kunde ofre 50 Aar af deres Liv paa Afskrivningen af et enkelt Eksemplar af et Værk. Og der er vel ogsaa i vore Dage Folk af den Slags, men de bliver som Regel opsugede i den almindelige Malstrøm om Guldkalven, der forhindrer deres Væsen i at sætte Blomst — i ideel Retning. For i materiel Henseende er der Tusinder, der et helt Liv arbejder henimod et enkelt Maal: det at blive rig. Netop i den senere Tid har dog en moderne Journalist i *Bogtrykkernes Meddelelser* skitseret én af disse — efter almindelige Nutidsbegreber »dumme« — Idealisters, Bogtrykker Simon Bernsteens, Liv og Virksomhed med Sympati; men alligevel under Trykket af sin egen Personlighed saaledes, at Læseren fik og maatte faa Indtryk af en Særling dybt begravet og fjærn fra Nutidens Rørelser. Og som et Sidestykke til Hr. Bernsteen kan fra den literære Verden nævnes den fornemme Fremtoning af den saakaldte »Søjlebogs«s Forfatter, der endnu den Dag i Dag er ukendt og sikkert vedblivende vil være det i rigtig Erkendelse af, at Tilfredsheden med og Glæden over selve Arbejdet rummer den for den menneskeligt udviklede Personlighed eneste virkelige Løn.

Ser man da hen til hine Tiders ideelt stræbende Bogkunst, kommer man uvilkaarlig til at mindes og forstaa afdøde Thorvald Bindesbølls betegnende Ord, da han en Gang havde set noget gammelt Bogarbejde: »Saaledes kan man ikke trykke nu til Dags.« En Dom, som i al sin Ubarmhjærtighed er den velfortjente Pisk. Vi, der i Teknik, i Materiale og Pressernes Fuldkommengørelse er Hundreder af Aar forud for hin primitive Tid kan ikke trykke som Folk den Gang kunde. —

Hvor beskæmmende!

Og spørger vi om Aarsagen, da vil vi altid komme til det Resultat, at den Aand, der besjæler os under vort Arbejde ikke er hin Tids. Der arbejdes ikke nu for at skabe Skønhed, men for at skabe Penge.

Derfor ser man ogsaa saa ofte, at Manden med den faglige Stræben og Kunnen tilsidesættes for Æslet, der med sin Skryden formaar at overdøve alle renere Toner og skryde sig selv til Kunstens Apostel,

hvor det da ikke er Selskabspapegøjen eller Svinestegsbeklipperen, der regerer i den stræbende kunstneriske Aands Navn til Smagløshedens ufordulgte flade Glæde og Parvenu-Pengeposernes Henrykkelse.

Kun saare sjælden ser man Arbejderpræget af Viljen, og om ikke det fuldendte — det naas ikke paa én Dag — saa dog præget af Arbejdet paa, at naa op mod Skønhedens Rige, hvor én Trille af Fuglens Sang bringer hundrede Aar til at svinde i et Nu.

En saadan Stræben har altid særpræget Nordmanden H. Scheiblers Arbejder. Og de, der ejer hans Bøger, er ham sikkert, for hver Gang de aabner disse, dybere taknemmelige, for det han gav.

Denne Mand staar for Tiden i Begreb med at udsende et nyt Arbejde: »*Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie.*« I det Prospekt, som han har tilsendt mig, og som udgøres af Værkets første Ark, er alt Arbejde sket ad *typografisk*, **ikke** ad grafisk Vej, og saaledes vil det blive udført Værket igennem. Som en talende Illustration til, hvad dette vil sige, fortæller han samtidigt, at en Hurtigpresse næsten baade Dag og Nat i de sidste *to Maaneder* uafbrudt har været i Gang med dette ene Ark!

Naar man hører sligt og blader gennem Arket, nydende hver eneste Side, beundrende Initialer og Frisers Sammensætning og Farver, falder der alligevel en vis Tryghed over én, og man griber sig i at nynne: »Noch ist Polen nicht verloren —«. Men skændigt vilde det være, om et saadant Arbejde skulde gaa upaaagtet hen af os, der véd, hvad det repræsenterer af Kunnen, Villen og Flid, skændigt hvis det i første Omgang blev opkøbt af de interesserede Avismænd og Bogelskerne. Bogen vil nemlig kun blive trykt i et begrænset Oplag og absolut ikke blive genoptrykt. For at lette Anskaffelsen vil den udkomme i 9 Hefter, hvert à 2 16sidige Ark til en Pris af 1 Krone 25 Øre pr. Hefte. For Overskridelse betales ikke.

Jeg har skrevet til Hr. Scheibler og formaaet ham til at reservere ca. 200 Eksemplarer for Fagfæller her nede, foreløbig i en god Maanedstid, hvad han efter nogen Tøven gik ind paa, naar jeg vilde paatage mig at besørge Subskriptionen. Jeg haaber, at mine Kolleger vil paaskønne dette Skridt fra min Side, det volder jo dog stedse noget Besvær, og hurtigst tegne dem som Subskribenter paa de i disse Dage omsendte Lister til Paategning. Der vil sikkert paa det enkelte Trykkeri findes en Kollega, der i Sagens Interesse besørger det fornødne og den paategnede Liste tilsendt undertegnede.

Sortedamsgade 9[3], Juni 1909. THORV. PETERSEN.

Typografernes Stiftelser.

Ekstra Generalforsamling

afholdes

Søndag den 20. Juni Kl. 10½ pr.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

(Opgang i Porten).

Dagsorden: 1. Besættelse af Fribolig. 2. Installation af elektrisk Lys Ejendommen i Boyesgade. (97) STYRELSEN.

Stemmeoptællingen i Forbundet.

Hr. Redaktør!

Nedenstaaende Spørgsmaal bedes venligst besvaret i *Typ.-Tid.*:

Hvorledes kontrolleres Stemmeoptællingen angaaende det for Medlemmerne saa vigtige Spørgsmaal angaaende Bevarelsen af vort Arbejdsanvisningskontor?

Hvem kontrollerer den?

Foregaar Optællingen paa en for Medlemmerne betryggende Maade?

— r — n.

Forbundet har ikke særlige Stemmeoptællere. Stemmesedler ang. *Forbundets* Anliggender optælles af Forretningsudvalget. Dette bestaar af følgende: Forbundets Formand, Provinsernes Forretningsfører, Formændene for de tre Brancheafdelinger i København samt en Repræsentant for de fra Ny typografisk Forening overgaaede Medlemmer. Endvidere har Redaktøren Sæde i Forretningsudvalget uden Stemmeret.

Sidstnævnte samt Formanden vælges ved *almindelig Afstemning* blandt alle Forbundets Medlemmer, de øvrige ved almindelig Afstemning i de specielle Brancheafdelinger, de repræsenterer.

Dette, at Stemmesedlerne optælles af Folk, som Medlemmernes Flertal har betroet Forbundets vigtigste Tillidsposter, er sikkert mindst lige saa betryggende, som hvis de optælles af særlige Stemmeoptællere, valgt paa samme Maade og af de samme Medlemmer. RED.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Politikens* Personale erholder i Følge Overenskomsten med Bladet som sædvanlig 8 Dages Sommerferie, som Haandsætterne forlænger med 8 Dages Ekstraferie for egen Regning.

— Personalet i BIANCO LUNOS Bogtr. har i Lighed med tidligere Aar erholdt en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— SKOU & MADSEN har i Lighed med sidste Aar givet sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— *Bogense Avis* har ligesom i Fjor tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Typografernes Stiftelse har Generalforsamling paa Søndag i Rømersgade 22. Dagsordenens Punkt 2 fortjener talrigt Besøg, da det drejer sig om Installation af elektrisk Lys i de nye Ejendomme, hvilket vil medføre en Udgift af 10,000 Kr.

Til d'Hrr. Lokalformænd! I denne Uge vil De have faaet tilsendt et Prospekt (med Subskriptions-Liste) af Hr. Scheiblers nye Bog: »Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie« (se Anmeld. her i Bladet). De anmodes herved om at lade samme cirkulere til Paategning blandt Kollegerne o. s. v. og derefter tilbagesende Listen — helst udfyldt — til Undertegnede snarest. Vil De yderligere paatage Dem — eller formaa en anden dertil — at omdele Hefterne, eftersom de udkommer, og opkræve og tilsende mig Betalingen for samme, har jeg af Hr. Scheibler faaet Tilladelse til at honorere dette Arbejde med 5 pCt. af Salgsprisen. Men han regner — begrundet i de usædvanlige Omkostninger ved Fremstillingen — og kan vel ogsaa først og fremmest regne med den rent faglige Interesse.

Den, der vil udføre Arbejdet hermed, bedes derfor ved Listens Indsendelse meddele Navn og Adresse.

Med kollegial Hilsen. Ærbødigst

THORV. PETERSEN,
Sortedamsgade 9[3],
København N.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 9. Juni 1909.

1. Halvaarsregnskabet forelaa til Underskrift. Ved Regnskabsaarets Slutning er

Beholdningen i Hovedkassen d. 31. Decbr. 1908	Kr.	336,886.61
Merindtægt i 1909 indtil 9/6	-	1,695.64
	Kr.	338,582.25
Juleindsamlingens Beholdning pr. 9/6	-	600.71
	Kr.	339,182.96

som fandtes til Stede saaledes:

I Sparekasseindskud	Kr.	278,909.12	
I Obligationer	-	59,000.00	
I Aktier og Depositum	-	1,000.00	
I Kassebilag: Forskud	106.00		
Revisor	10.00		
Laan	10.00		
	-	126.00	
Kontant	-	147.84	
	Kr.		339,182.96

Beholdningerne eftersaas og fandtes at være til Stede.

2. Provinstarifen drøftedes. Det vedtoges at afholde et Møde i Odense med Repræsentanter for Maskinsættere fra de forskellige Afdelinger samt at lade Repræsentanter for Maskinsætterne i København deltage i Forhandlingerne. For Forretningsudvalget møder P. Hvidtfeldt og Viggo Christensen.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 17. Maj 1909.

Fraværende med anmeldt Forfald: Achton Møller.

Formanden bød d'Hrr. P. Hansen og Fabritius velkommen i Styrelsen. — Forretningsorden vedtoges. — Til Sekretær valgtes Julius Schrøder. — Dersom Udbetalingen af de første 6 Dages Understøttelse skulde ske saaledes, som man nærmest maatte forstaa det af Vedtagelsen, vilde den virke meget uretfærdig, hvad man var ganske enig i. Det overlodes Formanden og Laur. Jensen at udarbejde Forslag til Regler for Udbetalingen og forelægge det for Styrelsen umiddelbart før Generalforsamlingen den 23. Maj. — Et Lønningsspørgsmaal for en Annonceoptager i et herv. Dagblad drøftedes og Beslutning toges. — Stereotypør Gustav Ohlsson har haft forskellige Medhjælpspladser uden at anmelde det paa Kontoret og i et Par Dage samtidig oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse. Vedk. indstilles til ½ Aars Karantæne og til Tilbagebetaling af modtaget Understøttelse. — Der toges Stilling til et Spørgsmaal om Erstatning i Anledning af en begaaet Fejl ved Korrektur. — Et Bladtrykkeri havde nægtet Betaling af en Kliché i en Annonce. Sagen gaar til Voldgiftsretten. — En Typograf formentes samtidig at arbejde som Bogtrykker. Sagen undersøges nærmere. — Et Medlem, der var blevet ledig Fredag Aften, havde haft Medhjælpsarbejde Lørdag, og var igen gaaet i Arbejde om

Tirsdagen, mente sig berettiget til Understøttelse for Mandag. Der udbetales ikke Understøttelse for mindre end 3 Dage. — Formanden spurgte, om Styrelsen mente sig foranlediget til at støtte et tidligere Medlem, der var stærkt forfalden, eventuelt ved at søge ham indlagt paa et Drankerhjem. Da man ingen Lovhjemmel havde til at udrede dermed forbundne Udgifter, maatte Sagen afvises. — Et Medlem, der paa Grund af Alderdom ikke mere kan arbejde, og som var kontingentfri til faglig Afdeling, indstilledes til Kontingentfrihed til Syge- og Begravelseskassen under Forudsætning af, at Nyderetten i Hjælpekassen ophører. — Et ældre Medlem, der er ophørt med at arbejde, indstilles efter Anmodning til Kontingentfrihed i faglig Afdeling. — To Maskinsættere indstilledes til 3 Maaneders Karantæne for et tidligere behandlet Forhold. — Et Medlem ønskede efter Hospitalsophold Tilladelse til at nyde Sygeunderstøttelse paa Landet. Tilstodes for 4 Uger, naar der præsteres Lægeattest. — Murersvendenes Fagforening anmodede os om at tiltræde et Udvalg ang. »Andelsbevægelse«; hertil valgtes Wartenberg, Fru Gram-Petersen og Schrøder. — Klubben »Reform« fremsendte sine ændrede Vedtægter til Godkendelse. Sendes med Styrelsens Anbefaling til Forretningsudvalget.

Fredag den 28. Maj 1909.

Frav. med anm. Forfald: P. Hansen og Fru Gram-Petersen.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelse om forsk. løbende Sager. — Det vedtoges at sende Fanen til Grundlovsfesten i Søndermarken. — En Sag om en Kliché-Annonce var til fornyet Behandling. — En Skrivelse fra Bladbudenes Organisation vedtoges det at gøre Kontrahenterne bekendt med. — Et Medlem stillede Krav om Efterbetaling af nogle Arbejdsløshedsdage i Januar Maaned. Kan først afgøres, naar nærmere Oplysninger foreligger. — En Protestskrivelse fra to Maskinsættere, der var idømt Karantæne, afvistes. — En Forespørgsel angaaende Beregning af Annoncer besvaredes. — Et Medlem anmodede om Restancefrist. Overlodes til Administrationen. — Et ældre Medlem, der ikke kan tjene Minimallønnen, hvilket bevistes ved 26 Ugers sammenlagt Fortjeneste, tillodes at arbejde for en lavere Fastløn. — Et Medlem ønskede Sygekassens Kavtion for Hustruens fortsatte Ophold paa St. Hans Hospital. Tilstodes under visse Vilkaar. — Det vedtoges at indstille Enke Johanne Caroline Michelsen, 80 Aar, til en ledig Portion af Cortnums Legat og Vilh. Tømmerup til en ledig Portion af Eibeschütz' Legat. — Til et Medlems Ophold paa Drankerasyl stilledes Sygehjælp til Disposition. I Fald den Paagældende faar Tilbagefald, stryges han af Medlemslisten. — Formanden refererede forskellige Forhold fra et herv. Bogtrykkeri. Det vedtoges at afholde Møde med Personalet.

Tirsdag den 1. Juni 1909.

Frav. med anm. Forfald: Fabritius og Vilh. Jensen.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Et Beregningsspørgsmaal afgjordes. — Den foreslaaede ny Ordning med Anvisningskontoret drøftedes, hvorefter følgende Udtalelse énstemmig vedtoges: »Afdelingsstyrelsen, der har drøftet Spørgsmaalet om den foreslaaede Ordning af Anvisningskontoret, er ikke enig i Bedømmelsen af Forholdet, men henstiller, at Sagen forelægges Medlemmerne til almindelig Afstemning paa Grundlag af den til Repræsentantskabet udsendte Redegørelse. — Til at undersøge Betingelsen for en Sammenkomst i Tivoli valgtes et Udvalg, bestaaende af Achton Møller, P. Hansen, Carl Hansen, Frk. Crone og Formanden.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Lægerne.

Hr. Dr. E. D'AUCHAMP er kommen hjem og har atter overtaget sin Praksis.

Lokalformanden i Esbjerg bor Boldesagervej 8[1] og træffes sikrest Kl. 12—1 og 7—8 Efterm.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Jens Peter Alfr. Jørgensen, udl. hos Bagge [28]/6 09 (arb. s. St.). Sætter Marx Andre Laur. Wrem, udl. hos Bagge [29]/6 09 (arb. s. St.). Paalæggerske Johanne Jensen, udl. hos H. A. Jensen [7]/6 09 (arb. s. St.). Paalæggerske Johanne Petersen, f. Svane, tidl. Medl. (arbl.). Sygeafdelingen: 2659, L. Rolffs Hustru Martha Marie, 1882, O. Petersens Hustru Emma Clara, 1826, P. Jensens Hustru Josefa, 2653, O. A. Brandts Hustru Kristine Petrea og 2523, S. Simonsens Hustru Jonine Kirstine.

Helsingør, Alfred Andersen, udl. 1. Juli 1909 i Helsingør Dagblad. Rønne, Christian Andersen, udl. 1. Maj 09 i Bornh. Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1950, Sætter Sofus Alwarth fra Slagelse (Militær). 2249, Sætter Holger Kürstein fra Korsør (arbl.). 2189, Sætter Laur. Mandrup fra Rejse (arbl.). 1840, Sætter Michael M. Andersen fra Nyborg (Militær). 2045, Bertram Behrndt fra Aarhus i Pl. (Nationaltr.). 2338 (556), Ingvar H. G. Andersen fra Helsingør (Berl. Tid.).

Aarhus, 1889a, Peder Pedersen (Jyllandsposten) og 2072, Th. Kassow (Følle pr. Rønde).

Bortrejste.

København: 2558 (1841), Trykker Heinrich Klose til Aarhus (arbl.).

Aalborg, 1754, M. H. Hansen-Møller til Kbhvn. i Pl. Aarhus, 2045, Bertram Behrndt til Kbhvn. i Pl. og 2211, Carl Emil Holte til Kallundborg (arbl.). Faaborg, 2496, Peter Christiansen (paa Rejse). Helsingør, 2041, Birger Mikkelsen til Hillerød i Pl. Nyborg, 1915, Anders Thor Hansen til Odense (arbl.).

Udmeldte.

København: N. t. F.: V. Enevoldsen og Fr. G. Knudtzon.

Middelfart, 1328, Faktor H. M. Mortensen.

Udslettet for Restance.

København. N. t. F.: E. Thystrup jun.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Efter Koncerten i Tivoli Mandag Aften samles Sangerne med Damer i Frk. Nords Pavillon foran Kunstnerplænen. Kaffebord à 0.25. Passive Medlemmer indbydes. (1 p)

T. C. C. Søndag: Maaløv, Johnstrup Vang. Nørrebros Runddel Kl. 9. (3 k)

ANNONCER

Sætterforbundter

ønsker Plads til 1. Juli. Har været 4 Aar ved Faget. Billet mrkt. »103« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En yngre Sætter-Trykker

ønsker Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykker.

En dygtig og energisk Fagmand søger Plads enten som Faktor eller Bestyrer. Trykkeriet kan ogsaa tages i Forpagtning. Billet mrkt. »*E. V. K. O.* 99« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Kursus i Engelsk

for Begyndere, bill. i Sommer. Beg. 21. Juni. Indm. forinden. *Sprogskolen*, Vesterbrogade 39. *Korr. og hurtig* Talemetode, Skrivning og Læsning. (102)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

En flink og paalidelig **Typograph-Maskinsætter** ønsker Plads straks. Billet mrkt. »Maskinsætter 104« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 25. JUNI 1909 XXXVI AARGANG

Forhandlingerne om Provinstarifen.

UNDER 19. Juni udsendte Forretningsudvalget et Cirkulære, hvori Medlemmerne gjordes bekendt med, at de med Provinsprincipalerne under 16. ds. paabegyndte Forhandlinger den 18. ds vare strandede efterat Principalerne forud i Arbejdsgiverforeningen havde hentet Parolen om den Holdning, de skulde indtage i de fortsatte Forhandlinger med Typografernes Repræsentanter. Man maatte faa det Indtryk, at Parolen kort og godt gik ud paa at kræve løst alle de Spørgsmaal, som interesserede Principalerne og som i det store og hele betød Reduktioner for Typograferne, medens man fuldstændig skulde afvise ethvert Krav fra Typografernes Side, som betød Forbedringer for disse. Den, der har studeret Arbejdsgivernes Fremgangsmaade i de sidste Aar, vil have lagt Mærke til, at man dèr behandler alle Spørgsmaal rent skematisk uden Hensyntagen til de forhaandenværende Forhold.

Følgende Skrivelse bekræfter da ogsaa, at man ejheller i denne Sag har vist sig i Stand til at behandle den foreliggende Sag paa anden Maade:

Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening. *København, d. 21. Juni 1909.*

Forretningsudvalget for de samvrk. Fagforbund, her.

Fra Dansk Provins-Bogtrykerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne har vi modtaget Meddelelse om, at Dansk Typograf-Forbund har afbrudt Forhandlingerne, fordi man fra Principalforeningernes Side viste sig utilbøjelig til at indgaa paa forskellige af Forbundet stillede Krav.

I den Anledning tillader jeg mig at erindre om den under 11. Marts d. A. mellem de to Hovedorganisationer afsluttede saalydende Overenskomst:

»Efter Aftale med d'Hrr. Hvidtfeldt og Regnar Petersen paabegyndes der snarest Forhandlinger mellem Parterne. For de Punkters Vedkommende, hvorom der ikke opnaas Enighed, kan Parterne tilkalde en Repræsentant for hver af Hovedorganisationerne, som vil medvirke til, at søge Sagerne ordnede uden Konflikt. Lykkes dette, tilføjes der Overenskomsten de Punkter, hvorom der er opnaaet Enighed, forsaavidt Enighed om disse enkelte Punkter ikke er gjort afhængig af, at Enighed opnaas om andre Punkter, hvorefter Overenskomsten løber videre, indtil den opsiges med 6 Maaneders Varsel til en 1. Juli.«

I Henhold hertil tillader jeg mig at henstille til det ærede Forretningsudvalg, at dette for sit Vedkommende udpeger en Repræsentant til at deltage i nye Forhandlinger. Arbejdsgiverforeningen har for sit Vedkommende udpeget Hr. Bogtrykker H. Langkjær.

Vi udbeder os snarest belejligt Meddelelse om, hvorvidt det ærede Forretningsudvalg kan slutte sig til vor Henstilling, og hvem det har valgt til sin Repræsentant i de forestaaende Forhandlinger.

Ærbødigst
CARL WEITEMEYER.

For nærværende at udtale os om Muligheden af at naa et Resultat, lader sig ikke gøre. Alt tyder dog paa, at vi den 1. Juli staar uden Provinstarif, og hvis dette sker, vil Københavns Bogtrykkerforening eventuelt komme til at tage Standpunkt til at støtte Provinsprincipalernes Modstand mod en halv Times Forkortelse af Arbejdstiden og en Ordning af Hjælpearbejdernes Arbejdsforhold, medens de selv maa indføre 8-Timersdagen og forhøje Hjælpearbejdernes Løn samtidigt med, at ogsaa deres Arbejdstid forkortes fra den 1. Januar 1910.

Det kan man kalde at varetage københavnske Bogtrykkeres Interesser.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

V.

HERTIL Danmark naaede Brugsforeningsbevægelsen i Aaret 1866, da det første Udsalg aabnedes i Thisted.* Det var en Præst ved Navn H. C. SONNE, som foranledigede denne Brugsforenings Oprettelse. I et Pakhus ved Havnen holdt Præsten ofte Møde med Arbejderne, og paa disse Møder talte han om forskellige, dog navnlig religiøse Spørgsmaal. Han var en bramfri Natur, og Arbejderne satte Pris paa ham, fordi de følte, at deres Vel virkelig laa ham paa Sinde.

Da han en Dag havde holdt et religiøst Foredrag, bad en af de tilstedeværende Arbejdere om Ordet og udtalte, at det selvfølgelig kunde være udmærket med den skønne Tilværelse efter Døden, som blev vor Løn for et ordentligt Levned hernede, men det vilde jo være endnu bedre, om man allerede her paa Jorden kunde faa Lov at eksistere nogenlunde menneskeligt.

Dette rimelige Krav gav Præsten noget at tænke paa, da han indsaa dets logiske Berettigelse, og Resultatet blev, at han (efter at have indhentet Oplysninger angaaende de engelske Brugsforeninger) tilraadede de Thisted Arbejdere at danne en Brugsforening, hvilket derefter skete under Pastor Sonnes Hjælp og Vejledning. De Handlende i Thisted blev for Resten meget fortørnede paa deres Præst for denne hans Virksomhed, og de generede ham paa forskellig Maade, bl. a. ved at snyde ham for Offerpenge. Pastor Sonne døde i 1880 som Provst i Store Fuglede paa Sjælland.

Her i Danmark har Brugsforeningsbevægelsen næsten udelukkende holdt sig til Bondelandet, hvilket er ganske modsat andre Lande, hvor det tværtimod er Byarbejderne, der har realiseret Tanken. I 1870 fandtes der 4 Brugsforeninger her i Landet, 10 Aar senere 116. Særlig under de stærke politiske Kampaar i Firserne tog Bevægelsen Fart, da de praktiske Landboere hurtig opdagede Fordelene.

I Øjeblikket findes der 12—1400 Brugsforeninger i Danmark med tilsammen ca. 190,000 Familjer som Medlemmer (ca. en Femtedel af Landets Befolkning). Omsætningen beregnedes i Fjor til ca. 50 Mill. Kroner, men den vokser overordentlig stærkt. 1896 var den saaledes kun 15 Mill. Ca. 1200 af disse enkelte Brugsforeninger har centraliseret sig i »Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger« — en efter vore Forhold imponerende Institution.

Fællesforeningen foretager selvfølgelig ikke Indkøbene til de 1200 Brugsforeninger hos Grossister, men *direkte paa Produktions-Stederne.* Kaffe købes f. Eks paa Avlspladserne i Mellemamerika, amerikansk Flormel og Raatobak ligeledes, The, Sago, Kryderier osv. i Ostindien, Rosiner og andre Sydfrugter i Spanien, Korender i Grækenland, Svedsker og Sirup i Kalifornien, Markfrø i 3 forskellige Verdensdele osv.

* Der eksisterede vistnok den Gang (ligesom nu) Husholdningsforeninger i København, men jeg kender ikke noget nærmere til disse, der synes at føre en ret diskret Tilværelse.

osv. Da Brugsforeningernes Fællesforening køber Varer i langt, langt større Mængder end de største Handelshuse, vil man forstaa, at disse Fællesforeninger — som nu er oprettet i næsten alle Lande, hvor der findes Brugsforeninger, og som om kort Tid vil blive sammensluttet i en stor *Verdens-Fællesforening* — er en dominerende Faktor, mod hvilken al Konkurrence preller af.

Men desuden gaar Fællesforeningerne mere og mere over til selv at *producere* deres Varer. De samvirkende danske Brugsforeninger ejer saaledes for Øjeblikket følgende Fabriker: 1 Kafferisteri, 1 Chokoladefabrik, 1 Sukkervarefabrik, 1 Tobaksfabrik, 1 Cigarfabrik, 1 Rebfabrik, 1 Sæbefabrik, 1 Sennepsfabrik, 1 Krydderimølle med Pakkeri, 1 Trikotagefabrik, 1 teknisk-kemisk Fabrik, 1 Klædefabrik, 1 Cyklefabrik og 1 Skotøjsfabrik.

Selve Centralforeningens Omsætning var i 1908 41,084,361 Kr. (Fabriksvirksomheden udgør heraf 4,056.661 Kr.) Netto-Fortjenesten var 1,803,819 Kr. Omsætningen vokser med rivende Fart, ligesom Overskudet. Fællesforeningen ejer nu en Formue paa 5 Mill. Kr. Netto.

Det langt overvejende Antal Medlemmer er Landarbejdere, Husmænd og Smaabønder — altsaa Klasser, der socialt betragtet staar Byernes Arbejderstand meget nær. Af Storbønder er kun forholdsvis faa Medlemmer. Dette Forhold synes at rumme gunstige Betingelser for et *frugtbringende Samarbejde* med gensidig Udveksling af Produkter mellem Land og By.

De danske Brugsforeninger styres efter samme Principer som Rochdale-Værnes: Man sælger Varerne mod kontant Betaling til gangbar Dagspris, hvorefter Overskudet fordeles ved Aarsopgørelsen i Forhold til det Beløb, for hvilket hver enkelt Medlem har købt. Enhver kan blive Medlem, og hvert Medlem har kun én Stemme.

Der handles med saa godt som alt muligt i de danske Brugsforeninger. Medlemmerne har den Fordel, at de — foruden at faa gode, uforfalskede Varer til almindelige Dagspriser — kan hæve et kontant Overskud hvert Aar, et Beløb, der for mange Familjer andrager omkring *100 Kr.* Disse Penge maa Folk, der *ikke* handler i en Brugsforening, derimod nu aflevere som Underholdsbidrag til Handelsstanden.

Det Overskud, der aarligt uddeles til Medlemmerne i Forhold til hver enkelts Indkøb, vil i en sundt funderet Brugsforening med f. Eks. 200 Medlemmer i Reglen være omkring 10 pCt. — i flere gode og velledede Brugsforeninger er man naaet op over *15 pCt.*, uagtet Brugsforeningerne har ført bedre Varer og solgt billigere end de private Købmænd. Men Udbyttet bliver selvfølgelig større, jo flere Medlemmer Foreningen tæller.

For Familjer, hvis samlede Forbrug bevæger sig fra 400 til 1200 Kr. aarlig, er det selvfølgelig en følelig Hjælp hvert Aar at faa kontant tilbagebetalt fra 40 til 120 Kr., foruden at de ydermere faar Varer af sund og uforfalsket Kvalitet. Et saadant kontant Beløb overstiger ofte flere Aars Løntillæg. Men alligevel betragter jeg dette som en mere underordnet Side af hele Andelsbevægelsens Muligheder for Arbejderne som Klasse. Nej, det er *som Led i den sociale Omdannelses-Proces*, at denne Bevægelse har sin største Værdi. Dens *Maal* er ikke alene at skaffe Arbejderne bedre og billigere Varer (det kan være meget prisværdigt), nej, *Forbrugs- og Produktionsforeningerne skal være* **et bevidst Redskab** *i hele vor økonomiske Frigørelseskamp.*

Og Kooperationens Opgave skal ikke blot være at afskaffe Vare-Udbytningen og Vare-Forfalskningen, men tillige at gøres til et Hjælpemiddel for Arbejderne i Fremtidens Kampe med Arbejdsgiverne. Thi Kooperationen vil kunne revolutionere Erhvervslivets privatkapitalistiske Form og udvikle og dygtiggøre den arbejdende Stand til *selv* at overtage Produktionen.

I en følgende Artikel skal jeg berøre forskellige Ting, der staar i Forbindelse med Sagens praktiske Realisation.

VILH. WARTENBERG.

Afstemningsresultat

over

Overenskomsten mellem Københavns Bogtrykkerforening og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse ang. Arbejdsanvisningen

Lokalafdeling	Ja	Nej	St. ikke	Ialt
Aalborg	28	1	1	30
Aarhus	45	25	2	72
Assens	7	»	1	8
Bogense	2	»	»	2
Brønderslev	»	»	»	»
Esbjerg	3	6	»	9
Faaborg	2	»	»	2
Fredericia	»	»	»	»
Frederikshavn	»	»	»	»
Grenaa	»	»	»	»
Helsingør	6	»	»	6
Herning	13	1	»	14
Hillerød	10	4	»	14
Hjørring	»	»	»	»
Hobro	4	»	»	4
Holbæk	9	»	»	9
Holstebro	»	17	1	18
Horsens	18	4	»	22
Kallundborg	9	»	»	9
Kolding	20	5	»	25
Korsør	3	»	»	3
Køge	»	1	»	1
Lyngby	8	»	»	8
Løgstør	»	»	»	»
Maribo	»	»	»	»
Middelfart	1	6	»	7
Nakskov	12	1	4	17
Nyborg	3	8	»	11
Nykøbing F.	9	»	»	9
Nykøbing M.	»	»	»	»
Næstved	16	3	»	19
Odder	»	»	»	»
Odense	60	2	1	63
Randers	30	»	»	30
Ribe	4	»	»	4
Ringkøbing	4	»	»	4
Ringsted	3	1	»	4
Roskilde	8	4	»	12
Rudkøbing	5	»	»	5
Rønne	16	4	»	20
Silkeborg	7	9	»	16
Skanderborg	»	»	»	»
Skive	13	1	»	14
Slagelse	21	2	»	23
Stege	»	»	»	»
Stubbekøbing	»	»	»	»
Svendborg	10	6	2	18
Thisted	10	»	»	10
Varde	10	»	»	10
Vejle	14	»	»	14
Viborg	6	3	»	9
	449	114	12	575
København	371	403	20	794
Ialt	820	517	32	1369

Ovenstaaende er saaledes vedtaget.

København, den 18. Juni 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Ad rette Vej.

I Nr. 23 af *Typ.-Tid.* finder jeg en lille Notits, der har glædet mig meget, fordi den i al sin Beskedenhed fortæller om, hvor forandret Forholdene nu er i Sydfyns Hovedstad, og — lad mig sige det straks — Forandringen gør d'Hrr. Kolleger al Ære. For blot en halv Snes Aar tilbage stod der i Svendborg Lokalforening en bitter Kamp om en saa selvfølgelig Ting som Bannerets Deltagelse i Arbejderpartiets Demonstrationstog, og da det lykkedes at faa det ud, var der jo ikke faa ældre brave Kolleger, som fældede Fortvivlelsens Taarer over de faa formastelige, der vovede at gaa under det. Men en Trøst havde de dog: *Bannerets Bagside.* Det himmelfaldne Dannebrog vajede jo midt i de røde Omgivelser. Det var jo ligesom en Protest mod det Selskab, det var kommen med i. Men nu er — heldigvis — altsaa ogsaa dette forandret til det bedre. Den »blakkede Bagside« er ikke mere; den er erstattet med Verdensbroderskabets *rene* røde Farve, og er vel nu de

6—7, der gik under Banneret den Gang, bleven en Snes. Ja, Idyllen er brudt — Faghuernes Tid er forbi dernede i det skønne Svendborg.

Som gammel Svendborgenser ønsker jeg til Lykke med Festen og — Forandringen.

At Festen har været vellykket kan jeg se af, at Indsenderen har set Guttenbergs Billede paa Banneret. SVEND BORG.

Generalforsamlinger og Møder.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 8. Juni en velbesøgt ekstra Generalforsamling paa »Fremad«.

Formanden M. SØRENSEN, aabnede Mødet og bød Velkommen. Han beklagede, at Forslagene som Dansk Typ.-Forb. havde sendt Principalerne vare saa daarlige, som de paa nogen Maade kunde være, ja, de daarligste, der endnu var budt os. — Efter nogen Diskussion vedtog man enstemmig følgende Resolution:

»I Henhold til de os tilstillede Forslag til Ændring i Minimaltariffen for Arb. i Bogtrykkerierne i Danmark fra Dansk Typ.-Forb., har Fredericia Lokalafdeling paa en ekstraordinær Generalforsamling, Tirsdag d. 8. ds. vedtaget at protestere paa det kraftigste imod disse Forslag, da de *langtfra* er saa tilfredsstillende, som man havde ventet, og særlig maa vi gøre Krav paa at komme i Arbejdslønnens 1ste Lønskala, sammen med Horsens, Vejle, Kolding, Esbjerg — *Hjørring* — og Silkeborg o. m. andre. — s.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling, Fredag den 11. Juni, paa Hotel »Hafnia« med Dagsorden: Forhandlingsprotokollen, Forslag til Ændringer i Provinstarifen, Valg af 1 Repræsentant blandt Maskinsætterne. Eventuelt. — Dirigent: Th. LASSEN. — Forhandlingsprotokollen godkendtes. Formanden, R. C. PETERSEN, gjorde Medlemmerne bekendt med de af Forbundsstyrelsen stillede Ændringer til Provinstarifen, der efter nogle faa Bemærkninger toges til Efterretning. — Til at repræsentere Maskinsætterne ved Mødet i Odense valgtes RICH. JØRGENSEN, Dagbladet.

Under Eventuelt fremsattes forskellige Spørgsmaal, der gav Anledning til et — til Tider — ret livligt Replikskifte. H.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling d. 12. Juni i Industriforeningens Lokaler. Dirigent: CHR. NIELSEN.

Formanden, R. P. JENSEN, gennemgik det tilsendte Forslag til Ændringer i Tarifen. — Flere Medlemmer rettede forskellige Forespørgsler, som blev besvarede. — H. A. HANSEN fremhævede nogle Mangler ved disse Ændringsforslag. Omtalte navnlig et uheldigt Forhold ved Akcidensarbejdet. Beklagede, at vi nu desværre ikke kunde faa disse Forslag yderligere ændret. — FORM. fandt i det hele, at det var et magert Forslag, og henstillede til Generalforsamlingen, at den burde indsende en Resolution til Forretningsudvalget, hvori den i hvert Fald misbilligede, at der ikke blev krævet 8-Timers Arbejdsdag i Ændringerne. — Der blev af et Par Medlemmer udtalt fuld Tilslutning hertil.

Følgende Resolution blev nu stillet og vedtoges enstemmigt:

»Generalforsamlingen udtaler sin Beklagelse over, at Forretningsudvalget i sit Forslag til Ændringer i Provinstarifen har været saa beskeden at fremsætte Kravet om Arbejdstidens Forkortelse med kun ½ Time. Afdelingen mener, at Hovedvægten absolut maa lægges paa Gennemførelsen af den 8-Timers Arbejdsdag — saa meget mere, som denne fra 1910 er gennemført i København.« — Paa dette Tidspunkt talte Generalforsamlingen 26 Medlemmer.

Under Eventuelt fremdroges et Par Sager af lokal Interesse, og de holdt Medlemmerne i Aande i godt 2 Timer endnu; men Diskussionen herom var ogsaa i højeste Grad livlig — ja, Bølgerne gik til Tider utrolig højt. S.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Søndag den 20. Juni ekstraordinær Generalforsamling i Arbejdernes nye, smukke Forsamlingsbygning. Ca. ¾ af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde. Formanden, N. MORTENSEN, aabnede Generalforsamlingen med anerkendende Ord om den smukke Bygning og de hyggelige Lokaler og haabede, at der her maatte blive ført saglige Forhandlinger og taget Beslutninger til Held og Lykke for Arbejderne. Efter at VALD. HANSEN var valgt til Dirigent, gik Formanden over til at omtale de afbrudte Forhandlinger med Bogtrykkernes Repræsentanter. Vore Forhandlinger var særlig gaaet ud paa at faa Maskinsætterspørgsmaalet løst og faa forbedret Haandsættertarifen, saavel ved kortere Arbejdstid som ved højere Løn, samt faste Forhold for Hjælpearbejderne. Som bekendt var Principalerne fremkommen med et Forslag til en Maskinsættertarif, som man næppe kunde tage alvorligt, men som dog viste Principalernes Tendens. De Fordringer, her var stillet, var i Praksis aldeles uigennemførlige og hvilede paa et overfladisk Grundlag. Vi var gaaet med til en Forhøjelse af Præstationen ved Maskinerne udover det oprindelige Forslag, der forelaa fra vor Side, men samtidig havde vi krævet, at Arbejdstiden skulde forkortes og Lønnen sættes op for de øvrige Arbejdere i Faget. Taleren nævnte nogle Eksempler paa, hvorledes Præstationen vilde komme til at se ud efter det af vore Repræsentanter stillede Forslag og det af Principalerne forlangte. Hovedstyrelsesmedlem MARIUS HANSEN mente, at de førte Forhandlinger havde tilvejebragt et Grundlag, hvorved det blev muligt ogsaa for Haandsættere at skønne over, hvor langt vi kunde gaa med Præstationen paa Maskinerne, naar dette ikke skulde virke fysisk ødelæggende for dets Udøvere. Maskinernes Teknik var udviklet ganske betydelig, saa Principalerne nu med økonomisk Fordel kunde tage dem i Tjeneste. Taleren omtalte nærmere Forhandlingerne i Kommissionen. Principalerne var denne Gang ganske umedgørlige. Tidligere havde man kunnet tale sig til Forstaaelse uden Hovedorganisationernes Mellemkomst. Men denne Gang havde Principalerne tilsyneladende paa Forhaand haft det Formaal at faa Arbejdsgiverforeningens Veto. Udsigterne for en fredelig Løsning, sluttede Taleren, var mørke. Vi maatte være forberedte paa alle Eventualiteter. — ERLANDSEN og Maskinsætter THORSEN takkede Formanden og Marius Hansen for deres Arbejde. Erlandsen havde faaet den Opfattelse, at Situationen var meget alvorlig. Han haabede, at der aldrig vilde blive Beregning ved Maskinerne og troede forøvrigt, at vor Sag var i gode Hænder hos vore Repræsentanter i Kommissionen. — Efter at Thorsen havde gjort gældende, at det var umuligt at præstere det, Principalerne forlangte i deres Forslag, ankede Maskinsætter ALBINUS JENSEN over, at vi var gaaet for vidt i vort Tilbud, idet det blev en Maksimumspræstation til en Minimumsløn. Den fastsatte Tid til Pudsning var for kort, da det jo vilde medføre, at Maskinen efter en Tids Forløb aldeles ikke vilde kunne arbejde normalt. At dette i en uhyre Grad vilde vanskeliggøre Sætteren at præstere det høje Minimum, der forlangtes, var indlysende. Efter det her af Formanden fremsatte vilde Taleren sige: Nej, saa hellere slet ingen Ordning (stærk Tilslutning); men lad os skabe en Ordning indadtil. — TH. JENSEN ankede over, at der ikke var rejst Krav om Arbejdstidens Forkortelse med én Time. — Efter at Formanden og Marius Hansen havde repliceret, sluttede Dirigenten de 3 Timers Forhandlinger med Ønsket om et godt Forløb af de mørke Skyer, der i Øjeblikket var trukket op paa vor faglige Himmel. — Stemningen paa Mødet beviste, at man alle var sig Situationens Alvor bevidst og klar til at staa Last og Brast i de kommende Tider. SEKRETÆREN.

Meld Dem ind i „Stiftelsen".

»Stiftelserne« har i det sidste Regnskabsaar ydet 9000 Kr. til gamle, trængende Kolleger eller Kollegers Enker. Gør denne Virksomhed større ved at melde Dem ind.

Nær og Fjærn.

Maskinsætterklubben i København afholder i Følge omstaaende Kundgørelse ekstraordinær Generalforsamling paa Søndag, hvor Klubbens Styrelse vil give Meddelelse om de Forhandlinger, som har fundet Sted om en Maskinsættertarif. Det foreliggende Emne vil sikkert samle alle Klubbens Medlemmer, saa sandt som alle Tarifbevægelser bør følges med levende Interesse af et Fags Udøvere.

Til Trykkerne. Husk at betale til Begravelses- og Ekstrakassen inden denne Maaneds Udgang.

Sommerferie. Personalet i KONRAD JØRGENSENS Bogtrykkeri i Kolding har erholdt en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— Udgiveren af *Nakskov Tidende*, Hr. Redaktør HAUGNER, har tilstaaet sit Personale en Ferie paa 8 Dage med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Kallundborg Folkeblad* har, i Lighed med forrige Aar, givet hele sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. c.

— Bogtr. LEANDER NIELSEN i Aalborg (*Nordj. Soc.-Dem.*) har med Tilskud af Kontrolkomitéen tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Missionstrykkeriet (ved J. FISCHMANN) har i Lighed med tidligere Aar givet Personalet (Sættere, Trykkere, kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere og Lærlinge samt Personalet i Bogbinderiet) 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

Bogense Avis fejrede den 1. Juni 50-Aars Jubilæum. Avisen, der i de forløbne 50 Aar har haft 4 Ejere (af hvilke Landstingsmand Pagh har ejet og udgivet Bladet i over 40 Aar), indehaves nu af d'Hrr. Proprietær J. P. C. Bro og Sagfører Theill, der afkøbte den daværende Ejer, Redaktør Halfdan Kjær, Bladet for 2¼ Aar siden. Avisen har i de senere Aar gennemgaaet en gradvis Udvidelse og udgaar for Tiden i 6-spaltet Format.

I Dagens Anledning samledes Redaktør, Personale og nogle faa indbudte til en lille Festlighed.

Dødsfald. Efter et Par Dages Sygdom (Meningitis) afgik vor Kollega, HANS PETER PETERSEN, ved Døden i en Alder af 43 Aar. H. P. Petersen var godt kendt af Størsteparten af Kollegerne, idet han havde arbejdet paa saa godt som alle Byens Bogtrykkerier. Han begraves paa Bispebjerg Kirkegaard Fredag den 25. ds. Kl. 2. Banneret kommer til Stede.

F. U. F. indbyder Medlemmer af Folkeuniversitetsforeningerne paa Sjælland til en geologisk-botanisk Udflugt til Faxe og Stevns under Ledelse af d'Hrr. Statsgeolog V. Milthers og Botanisk Manuduktør Jac.

Hartz den 10. og 11. Juli 1909. Deltagelse i Udflugten vil koste (inkl. Rejse, Middag og Aftensmad 1. Dag, Nattelogi med Kaffe og Brød om Morgenen, Frokost og Middag samt Vogne) 13 Kr. For Deltagere, som vil gøre Turen paa Cykle, bliver Prisen 6 Kr. 50 Øre. Indtegninger modtager Folkeuniversitetsforeningens Kontor, Nørrebrogade 18A², aabent Tirsdag og Fredag 7—9 Aften, øvrige Hverdage 12—2. Program over Turen kan faas samme Sted. Indtegningen slutter med ca. 40 Deltagere eller i hvert Fald Lørdag den 3. Juli.

Paa Fodtur. Paa Holbæk-Afdelingens Generalforsamling i April vedtoges det enst. at foranstalte en Fodtur til Langtved Færgekro en Søndag Morgen i Slutningen af Maj eller Begyndelsen af Juni. Turen fandt Sted Søndag den 13. Juni med Afgang fra Holbæk Kl. 6 Morgen til Dragerup, hvor man indtog en Forfriskning, derefter langs Bramsnæsvig gennem Eriksholm Skov til Munkholm, hvorfra man færgedes over til Langtved. Efter Ankomsten hertil spiste man Frokost og drak Kaffe. Man gik derpaa en Tur langs med Stranden, rundt i Skoven og tilbage til Færgekroen, hvor et Par Timer blev slaaet ihjel paa Keglebanen. Kl. 1½ begav man sig paa Vandring samme Vej tilbage og ankom til Holbæk Kl. 4½ om Eftermiddagen. I Turen deltog 6 — seks Mand — deraf de 5 fra Dagbladet, hvilket maa siges at være tarveligt af en Afdeling paa ca. 30 Mand. Alle Deltagerne var enige om, at det havde været en ualmindelig vellykket Tur. — n —

Billetter til Zoologisk Have og Tivoli faas à 35 Øre hos Hr. ANTON JENSEN eller hos Hr. LAUR. JENSEN.

Afstemningsresultat.

Den i Dag foretagne Optælling af de indkomne Stemmesedler til Voldgiftsretten har givet følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 1003 gyldige Stemmesedler, deraf 2 blanke. Til faste Medlemmer genvalgtes TH. HOLMEN med 829 St., CARL NIELSEN med 701 St. og JUL. SCHRØDER med 676 St. Derefter havde Achton Møller 442 St., V. Jacobsen 189 St. og Christoffersen 155 St. — 1 Stemmeseddel var ugyldig.

København, den 12. Juni 1909.

LAUR. JENSEN. S. M. CHRISTENSEN. SAMUELSEN.
AXEL PETERSEN. O. RASMUSSEN. A. SØBY.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aage Victor Klein, udl. ⅙ 09 hos Strandberg (arb. s. St.). Paalæggerske Erna Alvilda Hansen, udl. ¹⁸⁄₆ 09 i Kr. Dagblad (arb. s. St.). Paalæggerske Marie Hansen, udl. ¹⁵⁄₁ 09 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Paalæggerske Agnes Andersen, udl. ⅙ 09 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Jens Rudolf Calberg (Axelholm). 2534, Sætter J. C. Nielsens Hustru Emma.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1499, Trykker Niels Gustav Adolf Händel fra Udl. (arbl.). 2591 (1915), Trykker Poul Ludv. Listov Saaby fra Hjørring (arbl.). 2528 (1869), Trykker Karl Aage Jørgensen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 2128, Knud Kjellin (Hestbechs Bogtr.), 1637, Jørgen Sørensen (Demokr.) og 2381, J. P. Jacobsen (Th. Thrues Bogtr.). Hillerød, 2041, Birger Mikkelsen (Amtstid.). Holstebro, 1226, L. Chr. Petersen (arbl.). Kallundborg, 2211, Carl Emil Holte (arbl.). Næstved (Vordingborg), 5323, Otto Andersen (Willerup) og 2583, Oluf Hansen (arbl.). Odder, 2183, Jacob Vllhelm Jensen. Ringkøbing, 1969, O. Møller-Madsen (Dagbl.). Silkeborg, 1721, Vilh. Date (arbl.). Viborg, 2512, Charles Andersen (Bachhausen).

Bortrejste.

København: 2128 (2822), Sætter Knud Kjellin paa Rejse (arbl.).

Aalborg, 2076, Magnus P. Christensen til Brønderslev (arbl.). Hillerød, 2041, Birger Mikkelsen til Helsingør (arbl.). Hjørring, 2591, P. Listov Saaby til Københ. (arbl.). Odder, 1867, J. Louis Andersen til Middelfart i Pl. Viborg, 2540, Chr. G. Jensen til Aarhus, 2355, Charles Madsen paa Rejse og 2584, Vilh. Lauritzen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 2059, Paal. Carla Petersen (fratraadt Faget).

Død.

København: 216, Sætter Hans Peter Petersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. Forskellige Meddelelser. (1 q)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 2. Juli fra 8—9 i Lokalet, Pilestræde 51 (Caféen). STYRELSEN.

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 27. Juni Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsorden: 1. Meddelelser om Forhandlingerne ang. Maskinsættertarifen for Provinserne. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 22.—26. Uge (5 Uger) opkræves *Lørdag den 3. Juli*. D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at have Kontingentlisterne i Orden, naar Budet kommer.

R. HELMER.

T. C. C. Søndag: Maglebjerg. Trianglen Kl. 9. (31)

ANNONCER

En yngre Sætter-Trykker

ønsker Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink og paalidelig **Typograph-Maskinsætter** ønsker Plads straks. Billet mrkt. »Maskinsætter 104« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Bogtrykker.

En dygtig og energisk Fagmand søger Plads enten som Faktor eller Bestyrer. Trykkeriet kan ogsaa tages i Forpagtning. Billet mrkt. »*E. V. K. O. 99*« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Paa Grund af Bortrejse kan en Kollega straks faa til Leje en **2 Vær. Lejl.**, Solsiden, Altan, W. C., elektrisk Lys, billig. Husleje betalt til 1. Aug. Henvendelse: *Egilsgade 22, St.* (Kontoret) over Langebro. (105)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed*. Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 | KØBENHAVN DEN 2. JULI 1909 | XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Da Forhandlingerne om en ny Provinstarif endnu ikke er tilendebragt, fortsættes Arbejdet foreløbig paa de gamle Betingelser.

København, den 1. Juli 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Forhandlingerne om Provinstarifen.

UNDER 23. Juni afsendtes der følgende Skrivelse som Svar paa den i *Typ.-Tid.*s forrige Nummer gengivne Meddelelse fra Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:

Dansk Typograf-Forbund.
Forretningsudvalget. *København, den 23. Juni 1909.*

Til De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg,
Nørrefarimagsgade 49, K.

Idet vi kvitterer for Modtagelsen af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Skrivelse af 21. ds. indeholdende Forslag om at genoptage de med Dansk Provinsbogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne den 18. ds. afbrudte Forhandlinger om en ny Tarif for de typografiske Arbejdere i Provinserne, et Forslag, som støtter sig til en under 11. Marts d. A. truffet Aftale mellem d'Hrr. Hvidtfeldt og Regnar Petersen, skal vi erklære os villige til, under Medvirkning af Hovedorganisationernes Repræsentanter, atter at genoptage de afbrudte Forhandlinger, endskønt vi formener, at disse burde føres paa et andet Grundlag.

Forhandlingerne strandede, fordi Principalerne erklærede, at de ikke vilde forhandle om de af Arbejderne fremsatte Krav om en Arbejdstidsforkortelse for en Del af de typografiske Arbejdere, ligesom de nægtede at ville forhandle om Hjælpearbejdernes Arbejdsforhold, skønt en stor Del af disse staar som Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund og tiltrods for, at Principalerne krævede Maskinsætternes Arbejdsforhold tariferet, ja endog krævede Arbejdstidsforlængelse for en Del af Maskinsætterne og forringede Arbejdsvilkaar for de Arbejdere, som skal oplæres ved Maskinerne.

Medens Typograferne ikke har stillet sig afvisende overfor Principalernes Hovedkrav, har Principalerne derimod afvist al Forhandling om Typografernes. De af Typograferne stillede Fordringer er motiveret ikke alene i den stærke Tilgang af Sættemaskiner i Provinserne, men tillige i de uheldige Konkurrenceforhold, som vilde opstaa mellem København og Provinserne, særlig fra Nytaar 1910, hvis ikke Provinsernes Løn og Arbejdsforhold reguleres opad, saaledes at Afstanden mellem Løn og Arbejdstid øges yderligere.

Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg havde derfor anset det for mere formaalstjenligt, at der havde fundet en Forhandling Sted mellem de interesserede Parter, hvorunder Hovedorganisationernes Forretningsudvalg kunde faa et Overblik over Kravenes Rækkevidde og derefter søgte at tilvejebringe det Grundlag, som de fortsatte Forhandlinger skulde føres paa; thi vi er af den Formening, at den af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening foreslaaede Fremgangsmaade næppe vil egne sig til en for begge Parter tilfredsstillende Løsning. Spørgsmaalene er saa mangeartede, at en Løsning af et enkelt Spørgsmaal ikke vil ske uden i Forbindelse med Løsningen af andre, hvorfor Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening sikkert i denne Sag maa stille de underordnede Organisationer noget mere frit end i andre Tilfælde.

Dette var sikkert ogsaa Forudsætningerne for Overenskomsten af 11. Marts; thi forinden den blev nedskrevet, fremhævede i hvert Fald Hvidtfeldt en Del af de Krav, som formentlig vilde blive fremsatte af de to Parter. Det er netop de af Hvidtfeldt da fremhævede Hovedkrav, som Parterne nu skulde forhandle om. Overenskomsten forudsætter derfor ganske afgjort, at man kan forhandle om alle Spørgsmaal og først, naar Parterne om enkelte Ting ikke kunde blive enige, da tilkalde en Repræsentant for Hovedorganisationerne, for, om muligt, derved at opnaa Enighed. Naar den ene Part derfor paa Forhaand, og som det synes, med Arbejdsgiverforeningens Billigelse og Støtte, først forlanger deres egne Ønsker opfyldte forinden man overhovedet vil indlade sig paa nogen Forhandling om de af Arbejderne fremsatte Krav, kan dette ikke paa nogen Maade siges at være overensstemmende med Overenskomsten af 11. Marts.

Det henstilles derfor til det ærede Forretningsudvalg at gøre Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening opmærksom paa foranførte. Eventuelle Forhandlinger vil vel, uanset hvilken Form for Fællesmøde man vælger, kunne finde Sted Mandag den 28. Juni, idet den nugældende Tarif udløber 1. Juli.

Ærbødigst
for Dansk Typograf-Forbund
V. PETERSEN.

P. HVIDTFELDT.

I Mandags begyndte derefter Forhandlingerne, i hvilke Formanden for De samvirkende Fagforbund, Hr. C. F. MADSEN, og en Repræsentant for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, Hr. LANGKJÆR, deltog. Efter at den foreliggende Situation var drøftet, besluttede man at nedsætte et Udvalg, bestaaende af 4 fra hver Side, og Forhandlingerne fortsattes nu her Tirsdag og Onsdag og er endnu paa nærværende Tidspunkt, Torsdag Formiddag, da dette skrives, endnu ikke afsluttede. Det har i den forløbne Tid gentagne Gange sét ud, som om der ingen Mulighed var for at opnaa et Resultat, og Situationen har været en saadan, at man maatte betragte det for ugørligt ad fredelig Vej at naa en Løsning. Det besluttedes dog, efterat man i et snævrere Udvalg forgæves havde søgt at naa til et Grundlag for en Fortsættelse af Forhandlingerne, i Møder i Løbet af Dagen at gøre et sidste Forsøg paa at naa en Overenskomst.

Der synes, efter Hr. Langkjærs Deltagelse i Forhandlingerne at dømme, at være andre Arbejdsgiverinteresser end Bogtrykkernes, som spiller med ind i Forholdet, en Omstændighed, som naturligvis ikke bidrager til at lette Arbejdet for en fredelig Løsning.

Tarifen er jo imidlertid udløbet i Gaar, og Provinstypograferne staar som Følge heraf uden nogen forpligtende Arbejdsordning; men foreløbig fortsættes Arbejdet paa de gamle Betingelser.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

VI.

EN Ting, der absolut bør tages Hensyn til, naar Arbejderne vil sætte Kooperationen i System, er *Fag- og Sagkundskaben*. Her har Arbejderne sikkert tidligere begaaet Fejlgreb ved Fællesforetagender, idet man af ren Person-Pietet har undladt at tage tilbørligt Hensyn til faglig Uddannelse. Vi maa ikke glemme, at fordi en Mand f. Eks. kan være en dygtig Politiker eller Fagforeningsleder, saa er ikke dermed givet, at han ogsaa er en praktisk merkantil, teknisk eller industriel Leder. Vi skal derfor tage den højest udviklede faglige Uddannelse i vor Tjeneste.

Selvfølgelig skal de Folk, der leder og virker i Arbejdernes Forbrugs- og Produktionsforetagender, arbejde under de bedste Vilkaar med Hensyn til Løn og Arbejdstid. Til at begynde med kan der naturligvis ikke gennemføres ideelle Arbejdsvilkaar, da slige Virksomheder først maa funderes nogenlunde

solidt. Men sukcessivt skal vi i Praksis realisere vore Teorier og derved bevise disses Sandhed. Hvad vi her — som overalt i Arbejderbevægelsen — skal værne os imod, er, at slige Foretagender bliver en Operationsbasis for Spekulanter, der udelukkende for egen personlig Fordels Skyld stræber efter ledende Stillinger. Dette kan man bl. a. i nogen Grad forhindre derved, at der (ligesom de belgiske Kooperatører har gjort) sættes en rimelig og fornuftig *Grænse* for Ledernes Lønninger og Tillidshverv — saaledes at idealistiske Hensyn bliver Drivfjederen. Vi skal ikke skabe en Overklasse indenfor Arbejderpartiet, hvis økonomiske Interesser ikke gaar jævnsides de Tropper, Førerne skal lede og raade.

Hvad der ofte hæmmer Arbejdernes eller de mindre bemidledes Tilslutning til en Brugsforening, er den Afhængighed af en privat Købmand, som *Kreditens Fangarme* bevirker. I Modsætning hertil er Brugsforeningernes Kontant-Princip sundt og folkeopdragende. Arbejdernes Brugsforeninger vil sikkert finde en Vej til Løsningen af dette Spørgsmaal for saadanne Medlemmer, hvem Arbejdsløshed, Sygdom eller ganske ekstraordinære Forhold for en Tid hindrer i at betale kontant.

Selvfølgelig ønsker Tilhængerne af Brugsforeninger ikke gennem disse at skade eller ødelægge Handelsstanden. Tværtimod vil en virkelig rationel Varefordeling gennem Brugs- og Produktionsforeninger netop i høj Grad gavne den fag- og sagkyndige Handelsstand. Enhver fornuftig Handlende vil selvfølgelig snart lære at indse, at naar Valget for ham staar mellem en bestandig Eksistenskamp som »selvstændig« Handlende (med en aarlig Indtægt af fra 1200 til 2000 Kr.) gennem anstrængende Arbejde, Spekulation og stadig Utryghedsfølelse, og f. Eks. 2000 Kr. aarlig som Vareuddeler i en Brugsforening, hvor Stillingen er sikker og Arbejdstiden rimelig — ja, saa *kan* dette Valg ikke være vanskeligt.

Det kan imidlertid ikke nægtes, at Brugsforeninger (med Filialer i en Bys forskellige Kvarterer) sandsynligvis vil overflødiggøre en Mængde Folk, der nu kæmper sig igennem som Handlende. Men hertil er at bemærke, at det store Flertal af den nuværende »Handelsstand«, der aldrig har lært Handelsfaget, faktisk *er* overflødig. Handelsstanden er *uproduktiv*. Den frembringer ingen Værdier. Den eksisterer kun som en Stand, der fordyrer Varerne paa Vejen fra Fremstilleren til Forbrugeren. Fordyrelsen ved denne Passage er akkurat det Beløb, som Handelsstandens Underhold koster. Men Forbrugerne maa nu betale, hvad *den* Omvej koster.

Her maa *de Faas* Interesse vige for *de Manges*. Ligesaa berettiget, samfundsmæssigt betragtet, alle mulige Opfindelser og Maskiner er, *naar* de kan fremstille flere, billigere og ligesaa gode Varer, som en mere primitiv Driftsmaade, ligesaa berettiget er de mange *Forbrugeres* Forret overfor de færre *Handlendes*. Det er muligt, at en Ting, som bringer Fordel for mange, vil bringe Tab for enkelte. Men herved er intet at gøre. Det er Naturens Gang, der er ligesaa gammel som Menneskehedens Historie.

Naar en Brugsforening kan levere bedre og billigere Varer end en privat Købmand (og det er hævet over enhver Tvivl), saa har *den nuværende Form* for Varefordelingen heller ingen Eksistens-Berettigelse.

De nuværende Smaahandlende og Smaahaandværkere vil før eller senere bukke under i deres fortvivlede Eksistenskamp med kapitalstærke Stormagasiner og Storfabrikanter. Og de vil blive nødsagede til at søge sig andet Erhverv. Haandværkeren maa saa igen tage fat som Lønarbejder, og den ikke-faglærte Handlende, der oftest er indvandret fra Landet, vil ve i de fleste Tilfælde paany søge sit Udkomme ved Landbruget; dette er jo ogsaa i Stand til at brødføde langt, langt flere end nu ved en praktisk og intensiv Drift og Udnyttelse af Jorden, af hvilken store Strækninger endnu blot afkaster en Brøkdel af den virkelige Ydeevne.

Forøvrigt er jo allerede *nu* en Mængde saakaldte Handlende (særlig i Storbyerne) kun ret og slet Tjenere for et kapitalstærkt Selskab, og den virkelig *selvstændige* Handlende vil mere og mere forsvinde. Spørgsmaalet bliver saa blot, om det (til Profit for nogle faa) skal være *Privatkapitalismen*, eller (til Gavn for de mange) skal være *en demokratisk Andelsbevægelse*, der skal erobre Handelsstandens »Selvstændighed«.

Jeg skal for at illustrere den altfor talrige Handelsstands Eksistensberettigelse tillade mig at citere nedenstaaende Uddrag af en lille Pjece, betitlet »Brugsforeninger, deres Betydning og Berettigelse«, udgivet af Forretningsfører R. Christensen:

»*Vil den Forøgelse af de arbejdsløses Rækker, som en Overflødiggørelse af Størstedelen af Detailhandlerne foraarsager, ikke bevirke, at Fordelen ved en Brugsforening vil blive illusorisk?*« Dette Spørgsmaal hører man jævnlig fremsat. Jeg skal med Tal bevise, at dette ikke vil blive Tilfældet. Jeg har ikke et, men flere Steder set de tre af Hjørnebutikkerne ved en Korsgade benyttet til Kolonialbutikker. Lad os regne med, at hver Butik koster 1000 Kr. i aarlig Leje, at der i hver Butik omsættes for 15,000 Kr., og at Gennemsnitsavancen er ca. 18 %, hvilket giver en Fortjeneste af 2700 Kr. Lægger vi nu Omsætningen over i den ene Butik, bliver den samlet 45,000 Kr., hvilket giver en Fortjeneste af 8100 Kr. Naar Huslejen (1000 Kr.) er fradraget, bliver der 7100 Kr. til Rest. Lønner vi nu den ene Mand med 2600 Kr., hvilket er *900 Kr. mere*, end han tidligere havde i Fortjeneste, bliver der endnu 4500 Kr. tilbage. Det er denne Sum, det koster *Forbrugerne* at holde saadan tre Butikker Side om Side, og jeg mener, det er en dyr Fornøjelse for Husmødrene, hvis værste Opgave det altid er at faa Husholdningspengene til at slaa til. Det Eksempel, jeg her har brugt, er kun for Kolonialvareomsætningens Vedkommende. Resultatet vil blive mindst lige saa godt, hvis jeg tog Eksempler med andre Forretninger; det skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind paa, men kun til Slut paapege, at vi altsaa af de 4500 Kr., der var til Rest, kunde give *de to overflødige Detailhandlere hver 1200 Kr. i aarlig Understøttelse*, lige saa meget som de før havde at leve af — naar man tager i Betragtning, at de skulde afholde Driftsudgifterne —, og saa alligevel have *sparet 2100 Kr.* Med andre Ord: **vi kunde pensionere de 2 Tredjedele af Københavns Detailhandlere og alligevel faa et godt Udbytte.**«

I en afsluttende Artikel skal jeg endnu berøre nogle Ting, som belyser denne for hele Arbejderstanden saa vigtige Sag.

Vilh. Wartenberg.

Til Lokalformændene.

Paa given Anledning oplyses, at der ikke mere kan udbetales *Rejselaan* til Medlemmer, der rejser i Plads, og som kun har Ret til Rejsehjælp. I Stedet for kan betales *Rejsebeløb*, der kun maa andrage Prisen for 3. Klasses Billet. Rejsebeløbene medregnes ikke i den ordinære Rejseunderstøttelse og maa for det enkelte Medlem i *et løbende Aar* ikke overstige Kr. 22.50. — Medlemmer, der har Ret til Understøttelse paa Stedet, og som skal rejse i Plads, kan som hidtil faa *Omflytningsbidrag*, der opføres som nydt Understøttelse. — *Rejsebeløbene* opføres paa Kvartalsregnskabet og i Hovedbogen under Rejsehjælpen, med hvilken de sammentælles.

Iøvrigt er Forbundslovene nu under Trykning og vil i den nærmeste Tid blive udsendte.

København, den 30. Juni 1909. Forretningsudvalget.

Boghaandværket paa Landsudstillingen i Aarhus 1909.

Der er til Dato skrevet meget, ualmindelig meget, men langtfra tilstrækkeligt eller udtømmende nok, om Landsudstillingen her i Aarhus.

Hvilken Rigdom, Mangfoldighed og Alsidighed, hvilken storslaaet guddommelig Illustration af dansk Haandværk og Industri, indfattet i en mesterlig komponeret Ramme — det Hele anbragt i de herligste Naturomgivelser.

— — —

Her skulde Hensigten imidlertid blot være den at give et kort Rids over, hvordan Boghaandværket er repræsenteret her paa Udstillingen, og det er overkommeligt — *desværre*.

En forholdsvis liden Tilslutning har den ellers i alle andre Fag og Industrigrene saa righoldige Udstilling haft fra Boghaandværkernes Side. Man søger forgæves efter Bogtrykfagets mest kendte Repræsentanter fra Hovedstaden, der alle glimrer ved deres Fraværelse med Undtagelse af én enkelt, og hvorfor i Alverden er en Institution som

»Fagskolen for Boghaandværk« ikke repræsenteret — hvorfor? — — Altsaa Udstillingen af Bogtrykarbejde er ikke righoldig og med enkelte Undtagelser heller ikke særlig repræsentativ.

Af Bogtrykkere er MARTIUS TRUELSEN, København, den første, hvis Udstilling man træffer paa, naar man, efter at have gjort sin Entré i Hovedhallen, tilvenstre ser en Angivelse af Stedet, hvor de grafiske Fag har hjemme.

Man er jo i sin gode Ret, naar man venter sig virkeligt seværdigt Bogtrykarbejde fra dette kendte Firma. Det første, som denne Udstilling røber, er, at der ved Siden af Bogtrykvirksomheden drives Reproduktionsanstalt. Tegningen spiller en ganske overordentlig fremtrædende Rolle, hvorimod egentlig komponerede Arbejder i Satsmateriale er meget underordnet. Stærkt koloreret er mange af Arbejderne, men Farverne maa siges at være afpasset under en virkelig smagfuld og diskret Form og ødelægger ingenlunde det gode Indtryk, som denne Udstilling giver. Særlig synes jeg, at der er Grund til at fremhæve 4 Titelblade i Gothik, som i deres smukke Farvesammenstilling virker overmaade dekorativt. Karakteristisk for alle de af Martius Truelsen udstillede Arbejder er, at de vidner om en Pertentlighed og Akkuratesse, der ingenlunde er almindelig for dansk Bogtryk, og man forstaar, at Hr. Truelsen allerede kan fremvise adskillige Udmærkelser, og bliver ikke forbavset, naar der tilføres en ny.

De næste 3 à 4 Repræsentanter for Bogtryk findes i Søjlehallen, og er man saa uheldig, umiddelbart efter at have forladt sidstnævntes Udstilling, at standse foran en Montre fra Firmaet F. V. BACKHAUSEN, Viborg, kan man være ganske sikker paa at blive lidt mindre begejstret. Denne Udstilling, der foruden Bogtryk ogsaa omfatter Lithografi, er i Ordets videste Forstand »provinsiel«, tarvelig og absolut ikke egnet til at skabe Respekt for dansk Bogtryk. Ligeoverfor har Aarhus Stiftsbogtrykkeri sin Montre, der atter bringer En paa Højde med Tiden. Denne Udstilling er baade righoldig og seværdig og rummer, foruden enkelte Arbejder i Trefarvetryk, en Del virkelig gode Illustrationstryk, f. Eks. »Stambogsbilleder«. Ikke mindre godt tager de mange forskellige Bogomslag sig ud, og overalt vidner Arbejdet baade om Forstaaelse og Smag; selv et Par smukke Resultater i Tryk af Tonpladeskæring (Mäsers) findes der — alt i alt en Udstilling, der gør dette Firma Ære, og man forstaar, at det indtager en fremragende Plads blandt Bogtrykkerierne herhjemme.

Umiddelbart ved Siden af Aarhus Stiftsbogtrykkeri har F. E. BORDING, København, sin Plads; men dette Firma har nærmest indrettet sig paa at reklamere for sine Kassekontrol-Bøger og Gennemskrivningsformularer og ikke, som man med Rette turde vente, givet noget fyldestgørende Billede af, hvad dette Firma formaar at fremstille af præsentabelt Bogtryk. Lidt længere fremme møder man HAGEN & SØRENSEN, Odense, Bog- og Stentryk, hvor den sidste Gren dog indtager en meget dominerende Plads og saa godt som ikke røber, hvad dette Firma kan magte af nævneværdigt paa Bogtrykkets Omraade. — Derefter følger TH. THRUE, Aarhus. Dette Firma, som i Grunden i en Aarrække har indtaget en Første-Plads blandt Provinsbogtrykkerierne, røber ingenlunde noget ud over det ordinære. En Del Illustrationstryk, lidt Flerfarvetryk og ganske enkelte Ting i ordinær typografisk Opstilling ægger ikke til nogen begejstret Hymne, og man faar Indtrykket af, at der blandt de Arbejder, Firmaet gennem Aarene har fremstillet, kunde være valgt med lidt mere Omhu.

I et Par efterfølgende Artikler vil der blive Anledning til at nævne endnu et Par Repræsentanter blandt Bogtrykkerne, foruden hvad der ellers kan henføres under Begrebet Boghaandværk.

Aarhus, i Juni 1909. OVE DYVA.

En svensk-dansk Typograf-Sammenkomst

finder Sted i Helsingør Søndag den 11. Juli mellem Helsingborg, Hillerød og Helsingør Typografer. Helsingborg- og Hillerødkollegerne ankommer til Helsingør Kl. 9 Formiddag, og efter at man har spist Frokost af medbragte Madkurve i Arbejdernes Forsamlingsbygning, beses Helsingørs Seværdigheder, Kronborg og Karmeliterklostret. Kl. 3¼ afrejser man til Hellebæk, i hvis smukke og hyggelige Kro en Fællesspisning finder Sted. Efter Spisningen tilbringes et Par Timers Tid i de naturskønne Omgivelser; et medbragt Orkester spiller op til Dans i Kroens store Sal, og de, som ikke har Lyst til at danse, kan tilbringe Tiden med Spasereture i de smukke Skove eller ved Stranden med den vidunderlige Udsigt over det forhaabentlig solskinsblanke Sund til den svenske Kyst med Kullens blaa Bjærge yderst ude mod Nord. Kl. 9½ returneres der fra Hellebæk med Ekstratog til Helsingør, hvor Dagen slutter. Ca. 200 Kolleger forventes at ville komme til at deltage i Sammenkomsten. A. P.

Nær og Fjærn.

Sammenkomst i Tivoli. Afdelingsstyrelsen har vedtaget at søge arrangeret en Sammenkomst af Afdelingens Medlemmer Søndag d. 25. Juli i Tivoli. Nærmere i næste Nr.

Sommerferie. Interessentskabet de Bergske Blade har tilstaaet *Holstebro Dagblads* Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— Bogtr. THOMSEN, Holstebro, giver ligeledes 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Hr. Bogtrykker M. A. HANNOVER har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

Ny typ. Forenings Lokale i »Danas Have« er lukket i Maanederne Juli, Avgust og September. *Biblioteket* er lukket i samme Tidsrum. Ærede Medlemmer, som har Bøger fra Biblioteket, bedes opbevare disse til Oktober eller aflevere samme hos Hr. N. JACOBSEN, Knudtzons Bogtrykkeri.

H. Scheiblers Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie. Da man flere Steder har troet, at det udsendte Prøvehefte af ovennævnte Bog var identisk med 1. Hefte, skal jeg gærne oplyse, at dette ikke er Tilfældet. Det er kun *Halvdelen* af 1. Hefte, der formentlig kommer i Løbet af nogle Uger. Naar man ligeledes har ment, at Udstyret blev det samme som Prøvearkets hele Bogen igennem, saa er dette heller ikke Tilfældet, idet nemlig 2. Del — Avisernes Historie — faar sit eget, fuldstændig særegent komponerede Udstyr; jeg behøver vel ikke at tilføje: selvfølgelig i Harmoni med første Dels Udstyr. Man vil heraf forstaa, at jeg med Sindsro kunde omtale Bogen som et sjældent ypperligt typografisk Arbejde. — Enkelte Steder har man ikke modtaget den udsendte Subskriptions-Indbydelse. Hvis dette ogsaa andre Steder skulde være Tilfældet, bedes man skrive efter samme og opgive tydelig Adresse. Værket vil da blive eftersendt pr. omg. Der er nemlig sendt til alle Bogtrykkerier baade her i København og i Provinserne.

I Provinserne skal man ikke undlade at tegne Subskription af Hensyn til en eventuel forestaaende Konflikt i Faget, da Hefterne selvfølgelig kun bliver tilstillet under normale Arbejdsforhold.

Ærbødigst
THORV. PETERSEN,
Sortedamsgade 93.

Typografernes Syge-Hjælpekasse henleder Opmærksomheden paa, at Kontingentet ikke bliver opkrævet ved Bud, men Medlemmer og Inkassatorer bedes selv indbetale det hver Maaned til Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3, 4, tr. Lørdag Aften fra 7—9, hos hvem Optagelsesblanketter faas. Kassen tæller nu op imod 300 Medlemmer.

Fordelingen af 1/5 af Karnevalernes Overskud er afgjort ved følgende Kendelse:

I Henhold til Overenskomst (vedtaget paa en Generalforsamling den 20. December 1908 mellem Afdelingen og Gutenberg-Koret paa den ene Side og Typografernes Sangforening, Typ. Sportsklub og Typ. Cykleklub paa den anden Side, er Karnevalet i Koncertpalæet og i Prins Wilhelms Palæ afholdt i Fællesskab, og 1/5 af det samlede Overskud skal deles mellem de fire selskabelige Foreninger. I Fald Foreningernes Bestyrelse ikke kan enes om Fordelingen, skal Undertegnede afgøre Sagen.

Overskudet fra det store Karneval udgør 2905 Kr. 48 Øre, fra det lille Karneval 450 Kr. 51 Øre, tilsammen 3355 Kr. 99 Øre. 1/5 af denne Sum er 671 Kr. 19 Øre, der skal fordeles mellem de fire Foreninger. Tilskudet fra det store Karneval er altsaa 220 Kr. 68 Øre.

Da Foreningerne ikke er enige om Fordelingen, har man anmodet om min Afgørelse.

Gutenberg-Koret har som sin Part ønsket et Beløb af 300 Kr. og henviser Restbeløbet til ligelig Fordeling mellem de tre andre Foreninger, alt under Henvisning til, at saafremt Samarbejdet ikke var kommet i Stand, vilde Koret sikkert have faaet 1/8 af 2900 Kr. eller ca. 363 Kr. Ved den af Koret foreslaaede Fordeling vilde man for Koret kunne opstille et formentligt Tab paa 63 Kr., medens de andre Foreninger samtidig fik et Tab af godt en Snes Kroner hver.

De tre Foreninger kan ikke tiltræde Gutenberg-Korets Forslag, men kræver en ligelig Fordeling af Beløbet mellem Organisationerne, idet man gør opmærksom paa, at alle tidligere Overenskomster er bortfaldne ved Generalforsamlingens Sanktion af Overenskomsten vedrørende de to Karneval. Man gør endvidere opmærksom paa, at de tre Foreninger i Henh. til Overenskomsten alene bar Risikoen ved det lille Karneval, hvorfor det formentlig vilde være urimeligt, at de tre Foreninger skulde afstaa en Del af deres Overskud til Gutenberg-Koret.

Jeg finder det ikke rimeligt at tiltræde noget af de to Forslag, der hver især betegner Yderpunktet af Parternes Krav under Forhandlingerne. Personlig vilde jeg helst have set en Løsning, hvorved Gutenberg-Koret og Typografernes Sangforening hver havde faaet en større Part af Overskudet og de to andre Foreninger hver en mindre Part. Ved min Afgørelse mener jeg imidlertid at maatte tage Hensyn til den

Kendsgerning, at Parterne gik til Samarbejdet med forskellige Forudsætninger m. H. t. Overskudets Fordeling. Gutenberg-Koret med Krav om en større Part i Kraft at sit tidligere Medejerskab af det store Karneval. De tre Foreninger med haardnakket Krav om lige Deling mellem de fire Foreninger.

Jeg finder det derfor under disse Forhold rimeligt, at Fordelingen sker paa den Maade, at Gutenberg-Koret faar Parten fra det store Karneval, og at Overskudet fra det lille Karneval deles ligelig mellem de tre andre Foreninger.

Min Afgørelse af Sagen er derefter:

Gutenberg-Koret skal af Karnevalernes Overskud have 220 Kr. 68 Øre, Typografernes Sangforening, Typografernes Sportsklub og Typografernes Cykleklub skal hver have 150 Kr. 17 Øre.

København, den 11. Juni 1909. VIGGO CHRISTENSEN.

Dødsfald. Fredag den 18. Juni døde vor Kollega OLAF JOHANSEN af Tuberkulose. Han blev kun 21 Aar gammel og var nylig bleven gift. Han var en god Kollega og nærede en stærk Interesse for sit Fag, som han desværre kun i saa kort Tid kom til at udøve.

Han begravedes Torsdag den 24. Juni paa Vestre Kirkegaard. Banneret var til Stede.

— I den forløbne Uge har Døden igen haft Bud efter en af vore ældre Kolleger, CARL MØLLER SMITH i *Nationaltid.* Smith lærte Faget i Horsens, hvorefter han turede rundt paa forsk. københ. Trykkerier og arbejdede bl. a. i *Socialisten* hin historiske Nat, da Pio blev arresteret. Smith havde været i *Natt.* i ca. 30 Aar og var en god og hjælpsom Kammerat overfor de Unge, der ved Arbejdet kom i Berøring med ham, og manglede sjældent, naar Personale eller Forening kaldte sammen. Begraves førstk. Søndag Kl. 2 fra Søndre Kapel ved Fasanvejen, hvor vort Banner vil sænkes over hans Kiste og Grav. H.

— Endvidere har Døden bortkaldt Galvanoplastiker JUST ANDREAS LARSEN, der i sin Tid lærte hos Thiele, hvor han siden i en Menneskealder var beskæftiget. Han begyndte for faa Aar siden for sig selv, men blev alligevel staaende i sin Fagforening til sin Død, der indtraf den 28. ds. efter en langvarig Sygdom af Nyrebetændelse. Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen. L. J.

Til **Landsindsamlingeu** har jeg yderligere modtaget: Siegfred B. Svendsen Kr. 1.00, »F. M.« 1.25, O. C. Olsen 26.10, Det grafiske Institut 17.35, tils. Kr. 45.70; ialt med det tidl. indkomne Kr. *8314.06.*

København, den 23. Juni 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. BREHM er bortrejst fra 28/6 til 8/7. Vikar Dr. HEYERDAHL, Godthaabsvej 58. Tr. 11—12. Søndag 8—9. Tel. Godth. 431.

I Følge Meddelelse fra Lægen i Brønshøj skal vore Medl. i Søtorp, naar de skal bruge Læge, først henvende sig til Sogneraadet, da dette skal levere Vogn til Lægen.

D'Hrr. Læger bedes en af de nærmeste Dage indsende Medlemsbøgerne til Kassererkontoret til Opgørelse.

Ny Lokalformand.

Brønderslev: Typograf ALFRED SØRENSEN.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

24. Juni: *Brønderslev* 77.75.

Dermed er samtlige Januar Kvartalsregnskaber indgaaede.

København, den 25. Juni 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paalæggerske Fanny Hildebrand, udl. 1/10 1902 (arbl.). Paalæggerske Astrid Jacobsen, udl. 20/6 09 hos P. Andersen (arb. s. St.). 243, Sætter Flemmers Hustru Oda.

Thisted, Paalæggerske Signe Hedegaard (Amtstidende).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2599 (2717), Sætter Olut Wendelboe Rasmussen fra Rejse (arbl.). 2600 (1902), Trykker Imm. Torkild Joh. Zuschlag fra Rejse (arbl.). 2306, Sætter Asbjørn Ravn Bendixen fra Herning, 2156, Sætter Peter R. Petersen fra Herning og 2495, Sætter Chr. Baltzersen fra Brønderslev (alle paa Fagskolen).

Aalborg, 2076, Magnus P. Christensen (P. Hansen). Herning, 2283, Georg Carl Hansen Jensen (Folkebladet). Holstebro, 2637, Senius Skaaning (Dagbl.). Kolding (Vejen), 2020, Søren Anton Jensen Berg i Pl., 1841, Anders Nielsen Rosenkilde (arbl.) og 1720, Jenny Kirstine Winterberg (Højskolebl.). Næstved, 2558, J. C. A. Jensen og 2147, Alfr. Fr. M. Hansen (arbl.). Rudkøbing, 279, A. B. Gunnarsen (Lgl. Folkeblad).

Bortrejste.

København: 2606 (2864), Sætter Elisabeth Christensen til Holstebro (arbl.). 2422 (1865), Trykker Otto Scherzer paa Rejse (arbl.).

Herning, 2306, A. Ravn Bendixen og 2156, Peter Rasmus Petersen (begge til Fagskolen) samt 1721, Vilh. Date til Silkeborg (arbl.). Holstebro, 1223, Lorenz F. Jensen (paa Rejse) og 2370, Chr. F. Thomsen til Udl. Horsens, 2283, Georg Jensen til Herning i Pl. Kolding, 2173, N. Th. Sørensen til Vejle i Pl. Odense, 2062, M. L. Madsen til Middelfart i Pl. og 2538, Th. Trosborg til Middelfart i Pl. Ribe, 2387, V. F. J. Pedersen til Udl. Ringkøbing, 2039, S. Skaaning til Holstebro i Pl. og 2720 (ungarsk), Georgz Jerunia paa Rejse. Vejle, 1720, Jenny Kirstine Winterberg til Kolding i Pl. og 1639, Jørgen Sørensen til Aarhus i Pl.

Udmeldte.

København: 2261, Paal. Minna Lund (fratraadt Faget). 2362, Paal. Victoria Krogh (fratraadt Faget).

Kolding, 1179, Faktor H. O. Christiansen (Folkebladet). Ringkøbing, 495, J. Jepsen (Dagbladet).

Udslettet for Restance.

København: 2023, Paal. Harriet Nielsen (Nationalbankens Seddeltr.).

Døde.

København: 864, Galvanoplastiker Just Andreas Larsen. 350, Sætter Carl Møller Schmith (Nat.-Tid.). 2816, Sætter Josef N. O. Johansen (Axelholm).

Thisted, 2, Typograf August Andersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. **Mød alle!** (1r)

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Indtil 28. Avgust ekskl. under mit Ophold paa Landet besørger Dr. MEINCKE, Vodrofs-Tvergade 4, mine Sygebesøg og ligeledes min Konsultation; denne sidste dog kun til 28. Juli ekskl., til hvilken Tid han træffes i min Bolig, Vester Voldgade 7, i min sædvanlige Tid. — Fra 28. Juli til 28. Avg. vil jeg selv være at træffe i min Bolig, men kun til Konsultation og *kun* Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 12—1½.

Dr. med. LUDV. NIELSEN.

T. C. C. Søndag: Roskilde, Boserup. Frederiksberg Bakke Kl. 7.

Tegning til Festen den 18. Juli i Jægersborg Hotel modtages af Styrelsen. Fisk, Kylling, Jordbær, Øl og Snaps samt Dans og Punsch. Medlemmer Kr. 1.50, Besøgende Kr. 2.50. (3m)

ANNONCER

Et **Bogtrykkeri, Bogbinderi & Papirhandel** er billig til Afstaaelse, naar Overtagelsen kan ske snarest. Beliggende paa Hovedgaden i en Købstad. En god Kundekreds kan medfølge. Bøgerne kan fremlægges Billet mrkt. »Bogtrykkeri 106« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

EKSTRANUMER KØBENHAVN DEN 5. JULI 1909 XXXVI AARGANG

Forhandlingerne om Provinstarifen.

EFTER flere Dages anstrængende og i høj Grad vanskelige Forhandlinger lykkedes det sent Fredag Eftermiddag at opnaa Enighed om følgende Ændringer til Provinstarifen:

Til § 1, Pag. 1:

I følgende Byer er den laveste Fastløn 25 Kr., Beregning 35 Øre Fraktur, 37 Øre Antikva:

Aalborg—N. Sundby, Aarhus, Esbjerg—Fanø, Herning, Hillerød, Horsens, Kolding, Lyngby, Nakskov, Nykøbing F., Næstved, Odder, Odense, Randers, Roskilde, Skive, Silkeborg, Slagelse, Svendborg og Vejle.

24 Kr., 34—36 Øre:

Fredericia, Grenaa, Helsingør, Hjørring, Holbæk, Kallundborg, Køge, Løgstør, Middelfart, Nyborg. Ribe, Ringsted, Ringkøbing, Rudkøbing, Rønne, Skanderborg, Stubbekøbing, Thisted, Varde og Viborg.

23 Kr., 33—35 Øre:

Alle de øvrige Byer og iøvrigt alle Steder, hvor der opstaar Trykkerier.

Overvejende *Akcidens-* og *Bogarbejde* lønnes med mindst 25 Kr. og 36—38 Øre for 1000 Bogst.

Pag. 2, 5. Stk. foroven:

Rotationstrykkere, hvis Arbejdstid ikke maa være over 8 Timer ved Dagarbejde, 7 Timer, naar Arbejdstiden forskydes udover Kl. 8 Aften, men er begyndt inden Kl. 7 Aften, og 6 Timer om Natten, lønnes med mindst 32 Kr. osv.

§ 3, Pag 4, 2. Lin. foroven.

»Sætteren er forpligtet« i Stedet for »derimod er han«.

§ 17, Pag. 6, 2. Lin.:

»i den ordinære Arbejdstid« indskydes mellem »Fortjeneste« og »deles«.

§ 21, Pag. 9, 3. Stykke:

Naar den ordinære Arbejdstid sluttes efter Kl. 10 Aften godtgøres Overarbejde indenfor den forskudte Arbejdstids normale Begyndelse og Afslutning efter Bestemmelserne i nærv. Paragrafs 1. Stykke, alt andet Overarbejde udenfor disse Grænser med 100 pCt.

Efter 4. Stykke tilføjes som Note:

Der skal ikke betales Mødepenge, fordi et Personale efter eget Ønske gaar hjem og spiser Aftensmad, naar Overarbejdet kunde være udført i Sammenhæng med den ordinære Arbejdstid. Mødepenge skal kun betales naar Principalen ikke kan anvise Overarbejdet til Udførelse i umiddelbar Forbindelse med den ordinære Arbejdstid. Da Søn- og Helligdagsarbejde ikke kan udføres i Sammenhæng med den ordinære Arbejdstid, skal der altid betales 1 Krone i Mødepenge for Søn- og Helligdagsarbejde.

§ 24, Pag. 9:

Nuværende Afsnit »Maskinsætter-Tarif« gives følgende Ordlyd:

§ 24.

Ved Liniestøbemaskiner saa vel som ved Tastbordene til Monotype maa ordentligvis kun anvendes udlærte Typografer, ved Støbemaskinen til Monotype saa vidt muligt kun udlærte Typografer eller Skriftstøbere. I Undtagelsestilfælde skal det være tilladt at antage en Mekaniker til Støbemaskinen til Monotype; Tilladelsen til en saadan Undtagelse gives af Organisationernes Styrelser.

Lærlinge maa kun uddannes ved Maskinen i det sidste Læreaar og da kun i tre Maaneder. Udstrækkes Læretiden over hele Aaret, kan Lærlingen anvendes indtil 2 Timer daglig med Maskinsætning; udstrækkes Læretiden over et halvt Aar, kan Lærlingen anvendes indtil 4 Timer daglig ved Maskinsætning.

§ 25.

Typografer, der skal uddannes til Maskinsættere, skal saa vidt muligt tages af det paagældende Personale.

§ 26.

Læretiden for Maskinsættere er 13 Uger, i hvilken Tid der betales Sætteren den Løn, han har oppebaaret som Haandsætter, dog ikke udover Maskinsætter-Minimallønnen.

Maskinsætteren har, naar Læretiden er udløben, Krav paa Minimallønnen for Maskinsættere, saafremt hans Mindstepræstation i Timen er 6000 Bogstaver paa Linotype, 5000 Bogstaver paa Monoline og 4200 Bogstaver paa Typograph.*

Har Sætteren ikke ved Fristens Udløb opnaaet den foreskrevne Minimal-Præstation, er Principalen berettiget til at beskæftige den Paagældende som Haandsætter og at lønne ham som saadan, med mindre en anden Ordning i det specielle Tilfælde godkendes af de kontraherende Organisationers Styrelser.

§ 27.

Alle Bestemmelser i denne Tarif om Mindste- eller Gennemsnitspræstationer angaar korrigeret, glat Sats uden Fremhævelser af nogen Art efter et korrekt Manuskript, der kan læses flydende, og paa en Liniebredde af mindst 53 Bogstaver.

Svært læseligt, utydeligt sammenskrevet eller rettet Manuskript saa vel som Sætning af videnskabelige Værker og lærde Afhandlinger med hyppigt forekommende Specialudtryk og ikke almindeligt forekommende fremmede Ord og endelig saadan Sats, hvori hyppigt forekommer Ord med meget lange Stavelser, som kræver hyppigere Udslutning med Haanden, kan ikke lægges til Grund for Præstationen.

Paa Typograph kan Sats med overhængende Bogstaver heller ikke lægges til Grund for Præstationen.

§ 28.

Den ordinære Arbejdstid om Dagen maa ikke overstige 8 Timer indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 8 Aften og om Natten ikke over 6 Timer indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Aften til Kl. 2 Nat. Forskydes Arbejdstiden ud over Kl. 8 Aften, er den 7 Timer.

I Arbejdstiden er indbefattet den daglige Pudsetid af højst $^3/_4$ Time for Linotype og Monoline og højst 1 Time for Typograph.

§ 29.

Al Maskinsats kan, indtil nærmere Bestemmelse træffes, kun udføres paa fast Løn; denne er mindst 32 Kr. for Maskinsættere for Dagarbejde i følgende Byer: Aalborg—N.-Sundby, Aarhus, Esbjerg—Fanø, Herning, Hillerød, Hjørring, Holbæk, Horsens, Kolding, Køge, Lyngby, Nakskov, Nykøbing F., Næstved, Odder, Odense, Randers, Ringsted, Roskilde, Rønne, Silkeborg, Skive, Slagelse, Svendborg, Varde og Vejle. For Avissats er Mindstelønnen 30 Kr. i alle øvrige Byer. For Værk- og Bogsats er Mindstelønnen 32 Kr. i alle Landets Byer. For Arbejdstidens Forskydning, Over-, Nat- og Helligdagsarbejde betales iøvrigt efter Tarifens Bestemmelser. (Jvfr. §§ 20, 21, 22, 23.)

§ 30.

Er en Sætter kun beskæftiget under 4 Timer daglig ved Maskinsætning og den øvrige Tid ved Haandsætning, er hans daglige Arbejdstid som for Maskinsættere. Den paagældende Sæt-

* Vil Principalen overbevise sig om Maskinsætterens Præstationsevne, skal dette ske i den 14. Uge. Her maa der særlig iagttages § 27, 1. Stk., hvori der tales om korrekt Manuskript og en Liniebredde af mindst 53 Bogstaver.

Ovennævnte Præstationer er at levere pr. Sættetime. Pudses der en halv Time daglig, vil Sætteren ved 8 Timers Arbejdsdag have at yde $7^1/_2 \times 6000$ Bogstaver, resp. 5000, resp. 4200 Bogstaver; pudses der en Time og sættes 7 Timer, skal Sætteren præstere 7×6000, resp. 5000, resp. 4200 Bogstaver osv.

ter lønnes i saa Fald med Maskinsætter-Løn for den halve Dag og med Haandsætter-Løn for den anden halve Dag. Beskæftiges han 4 Timer eller mere daglig, lønnes han som Maskinsætter.*

Sættemaskin-Medhjælpere, der udføre typografisk Arbejde (Sætning af Rubriker, Skydning af Satsen osv.), skal være udlærte Typografer og lønnes som Haandsættere.

§ 31.

Naar der indtræder større Standsninger, ɔ: af over 1 Times Varighed, i Maskinens Drift eller naar der mangler Manuskript, er Sætteren forpligtet til med Bibeholdelse af sin Løn som Maskinsætter at lade sig beskæftige ved Haandsætning, saafremt han ikke er i Stand til selv at afhjælpe den indtraadte Maskinskade. Varer Standsningen mere end fire Dage, indtræder den for Haandsætning gældende Arbejdstid.

§ 32.

Sætteren er forpligtet til at behandle Maskinen med Omhu og er ansvarlig for den ved grov Skødesløshed opstaaede Skade. Leverer Sætteren som Følge af aabenbar Ligegyldighed ubrugelig Sats, kan denne ikke medregnes i Satspræstationen.

Sætteren kan ikke gøres ansvarlig for utilstrækkeligt Gastryk, utilstrækkelig Rensning af Metallet eller for Tilsætningen af ædlere Metal, for mangelfuld Funktion af Pumpen, men særlig ikke for skævtstaaende Knive osv. osv., hvorved Satsen eventuelt bliver ubrugbar; men selvfølgelig maa Sætteren hurtigst underrette den paagældende Foresatte om de forefundne Mangler.

§ 33.

Ved Indførelse af andre Maskin-Typer end de i Tarifen nævnte skal Organisationernes Styrelser eller Repræsentanter for disse, naar en af de kontraherende Parter forlanger det, træde sammen inden 4 Ugers Forløb og fastsætte Præstationen. Saafremt der ikke herom opnaas Enighed, skal der fastsættes en Frist af ikke over 6 Maaneder til Indhentning af Oplysninger om Maskinens Ydeævne.

§ 34.

Bly i omsmeltet Tilstand og Manuskript skal bringes til Sætteren paa hans Plads.

§ 35.

Gammel Dansk, Dialektsats og fremmede Sprog godtgøres med 33 1/3 pCt.

§ 36.

Ved ren Talsats godtgøres 100 pCt., ved Sats, hvor Tallene er i Overvægt over Teksten, 75 pCt. Er Tallene Halvdelen af Satsen, er Godtgørelsen 50 pCt., udgør de Tredjedelen betales 33 1/3 pCt., udgør de en Fjerdedel 25 pCt.

§ 37.

Spatieret Sats godtgøres med 100 pCt., Spatiering paa Typograph, naar der spatieres med Ottendedele, med 150 pCt.

Naar der maa ventes paa Matricer, finder § 43 Anvendelse.

§ 38.

Almindelige Navne- og Varefortegnelser godtgøres med 25 pCt., Bidrags og Skattelister og lignende med 33 1/3 pCt., Tinglæsningslister og Antikvarboghandler-Annoncer med 50 pCt.

Paa Midten eller bagfra udsluttede Linier godtgøres med 25 pCt. paa Linotype og med 75 pCt paa Monoline og Typograph.

§ 39.

Smalt Format godtgøres med 1 pCt. for hvert Bogstav under Normalantallet af 53 pr. Linie.

For Avissats, der sættes paa et fast Format af 34—36 Bogstaver, og ved hvilken de for regelret Værksats gældende Regler ikke kræves overholdt, er mindste Præstation ved Dagarbejde i en Sættetid af 7 1/2 Time for Linotype og Monoline og 7 1/4 Time for Typograph:

	Ved Læretidens Udløb:	3 Mdr. efter Læretidens Udløb:
paa Linotype	1125 Linier	1150 Linier
» Monoline	925 »	950 »
» Typograph	775 »	800 »

og ved Arbejde paa forskudt Arbejdstid eller Natarbejde i Forhold hertil. For Avissats paa smallere Format end 34 Bogstaver, reduceres ovennævnte Mindste-Præstation med 1 pCt. for hvert Bogstav, der er mindre i Linien.

§ 40.

For hver enkelt Haandmatrice regnes 15 Bogstaver. Ved flere Ord regnes for hver enkelt Stavelse ved Linotype og Typograph 25 Bogstaver og ved Monoline 30 Bogstaver.

Ved Tobogstavs-Maskiner tæller hver Ind- og Udskiftning af Hæverten tilsammen ti Bogstaver.

§ 41.

For hver Aflevering regnes ved Linotype 3 Linier mere, ved Monoline 4 og Typograph 5 Linier mere.

§ 42.

Sætteren er forpligtet til nøjagtig og regelret Korrigering af alle selvforskyldte Fejl (herved forstaas ikke Indsætning og Udtagning af omstøbte Linier). Fejl, der opstaa ved Korrigeringen, skal Sætteren ligeledes rette uden Godtgørelse. Alle andre Korrekturer — ogsaa saadanne, der skyldes Mangler ved Maskinen, f. Eks. Faldefejl — saavel som Revisioner godtgøres efter Tid, saafremt de paagældende Linier udelukkende af denne Grund maa støbes om.

Forudsætningen herfor er, at Maskinen er indstillet paa paagældende Skrift og Format.

Skal der paa Grund af mangelfuldt udført Korrektur skiftes Støbeform eller Matricer har Sætteren at udføre dette uden Godtgørelse.

For Fejl, der indløber paa Grund af vanskelige, utydelige Forfatterkorrekturer, kan Sætteren ikke gøres ansvarlig.

§ 43.

Udslutningskiler eller Udslutningsringe samt Matricer maa stedse være til Stede i et til uforstyrret Sætning tilstrækkeligt Antal.

§ 44.

Magasin- og Formatskiftning og iøvrigt alle de Arbejder, der ikke direkte henhøre til Sætningen, beregnes efter Tiden, de tager at udføre.

§ 45.

De paagældende Parter kan eventuelt enes om et Gennemsnitsafdrag for hele Satspræstationen.

§ 33, Pag. 12, 2. Linie:

Indsættes efter »Skolen«: »Forsømmer Lærlingen uden lovlig Grund tre Gange i Løbet af et Fjerdingaar, bortfalder Principalens Forpligtelse til at betale Kontingent og Materiale.« Som nyt Stykke indsættes: »Forretninger, hvis Lærlinge to Gange i Træk ikke har kunnet bestaa Svendeprøven, maa ikke paany antage Lærlinge, hvis Organisationernes Styrelser skønner at Udlæringsbetingelserne ikke er til Stede.«

§ 34, Pag. 12, 2. Linie:

»Bladforretninger« forandres til »Forretninger«.

§ 37, Pag. 14:

Nærværende Tarifs Bestemmelser træder i Kraft 1. Juli 1909 og gælder indtil 1. Juli 1912. Hvis den til dette Tidspunkt ikke er opsagt af Organisationen af Bladudgivere eller af Dansk Provinsbogtrykkerforening med 3 Maaneders forudgaaende Varsel, løber den videre imod at den ordinære Arbejdstid, 9 Timer om Dagen, nedsættes med 1/2 Time til 8 1/2 Time fra 1. Juli 1912 og mod at Beregningstaksterne i alle Løngrupper forhøjes med 2 Øre pr. 1000 Bogstaver, indtil den med 1/2 Aars Varsel opsiges til Ophør en 1. Juli, dog tidligst til Udløb den 1. Juli 1915.

I andet Stykke bortfalder »nu« i 1. Lin. 4. Stykke faar følgende Ordlyd:

Det er en Forudsætning, at Principalerne yder personlige Tillæg til Arbejdere, hvis Kvalifikationer berettiger dem dertil.

Nuværende »Fællesudtalelse« sættes op som 3. Stykke.

Det er en Aftale med de to Principalorganisationer, at der inden 1. Avgust skal være taget Standpunkt til den opnaaede Overenskomst og at den hidtil bestaaende Tarif løber videre til dette Tidspunkt. Naar den nye Tarif træder i Kraft, skal der ydes Efterbetaling til de Fastlønnede.

Forbundsstyrelsen holdt Møde Lørdag den 3. Juli og har énstemmig (1 undlod at stemme) godkendt Overenskomsten.

* Dette skal forstaas saaledes, at halvtbeskæftigede Maskinsættere kun maa arbejde indtil 3 Timer 55 Minutter daglig ved Maskinen. Beskæftiges han en enkelt Dag 4 Timer eller derover ved Maskinen, faar han for denne Dag Løn som fuldt beskæftiget Maskinsætter.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 9. JULI 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

IGENNEM Ekstranumer af *Typograf-Tidende* er der til Afdelingerne udsendt det mellem Organisationernes Ledelse vedtagne Tarifudkast.

I Henhold til vore Love skal Sagen behandles paa følgende Maade:

Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal skal forelægges og afgøres af Forbundsstyrelsen; dog kan fem Medlemmer af Forbundsstyrelsen forlange Spørgsmaalet henvist til Afgørelse af et Repræsentantskab. Ligeledes kan en enkelt Afdeling, hvis den er utilfreds med Forbundsstyrelsens Afgørelse, fremkalde en skriftlig Afstemning indenfor det paagældende Tarifomraade, som derefter, saafremt Indsigelsen vedtages, forelægges et Repræsentantmøde, hvis Beslutning da er endelig og afgørende. Valget til Repræsentantmødet foregaar efter samme Regler, som gælder for Valg af Delegerede til Delegeretmødet; dog skal der i København vælges et lige saa stort Antal Repræsentanter som i Provinserne. Forbundsstyrelsens Medlemmer har i dette Tilfælde ingen Stemmeret.

Forbundsstyrelsen har paa sit Møde Lørdag den 3. Juli med alle Stemmer paa nær én, der undlod at stemme, vedtaget Udkastet.

I Fald der ikke senest den 18. Juli fra en af Tarifomraadets Afdelinger begæres skriftlig Afstemning, er Tarifforslaget vedtaget.

København, den 7. Juli 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Forhandlingerne om Provinstarifen.

AF tidligere Nr. af Bladet samt af et Par Cirkulærer vil man have set saavel Typografernes som Principalernes Krav til en ny Tarif. Under Forhandlingerne blev der fra Principalernes Side fremsat en Række yderligere Ændringer, som gik ud paa i Arbejdsgivernes Favør at reducere de nugældende Bestemmelser.

Man krævede saaledes, at Lønnen for Nyudlærte i det første Aar skulde reduceres med 3 Kr. ikke alene paa Lærestedet, men overalt hvor den nyudlærte arbejdede. Iøvrigt forlangte man alle Tillægsbestemmelserne for Sættertrykkere og Trykkere strøgne, idet man ræsonnerede som saa, at der ingen Anledning var til at hæve Minimallønnen fordi en Trykker f. Eks. passede to Maskiner; thi han kunde jo dog kun arbejde i 9 Timer

Saavel for Rotationstrykkere som for Maskinsættere forlangte man Arbejdstiden om Natten udvidet fra 6 til 7 Timer.

§ 3.s 11. Stykke foreslog man at give følgende Ordlyd: »Sætteren tilkommer ikke Betaling for Rubrikker og Streger, som han ikke har været beordret til at sætte eller anbringe i Satsen«.

Smalle Formater skulde kun godtgøres naar der gik 30 Bogstaver og derunder i Linjen.

Procenttillæggene ved Forskydning af Arbejdstiden skulde fradrages ved Fastsættelse af Timelønnen. Man havde dernæst om dette Forhold tillige foreslaaet en ny saalydende Paragraf:

Procenttillæggene i Henhold til §§ 20, 21, 22 og 23 beregnes af vedkommende Typografs Grundløn. Grundlønnen er 1000-Betalingen for Dagarbejde og for Fastlønnedes Vedkommende den dertil svarende Timeløn, beregnet for den faktiske Arbejdstid for Typografer paa Minimallønnen og en Løn af henholdsvis $^{24}/_{54}$, $^{23}/_{54}$, $^{22}/_{54}$ og $^{21}/_{54}$ pr. Time. For højere lønnede Typografer i Overensstemmelse hermed, med mindre det ved Aftaler om saadan højere Løn er udtrykkelig fastsat, at det Beløb, hvormed Lønnen overskrider Mindstelønnen, enten slet ikke eller kun delvis skal medregnes ved Udregningen af de nævnte Tillæg.

Medhjælpspladser ønskede man ikke at honorere med noget Procenttillæg.

Lærlingeskalaen ønskede Bladudgiverorganisationen helt fjærnet, medens Dansk Provinsbogtrykkerforening ønskede de sidste Trin udvidet saaledes at der ved

6—8	Typografer kunde antages	—	4	Lærlinge
9—12	—	—	5	do.
13—16	—	—	6	do.

og derover en for hver 5 Typografer.

Til det i *Typ.-Tid.* Nr. 24 offentliggjorte Forslag til en Maskinsættertarif føjede man inden Forhandlingen følgende Krav:

Selvfølgelig kan Arbejdsgiverne eller Forretningens Repræsentanter betjene Maskinerne uden Hensyn til om Vedkommende er fagudlærte.

For Udeblivelse fradrages Maskinsætterne foruden Lønnen for den forsømte Arbejdstid endvidere som Bøde 40 Øre pr. Kvarter.

Hvis der sker Brud paa Maskinen og Maskinsætteren ikke beskæftiges med Reparationen, eller hvis Arbejdsgiveren ønsker at standse Sættemaskinen, overgaar Maskinsætteren i den Tid Sættemaskinen staar stille til Haandsætter, baade med Løn og Arbejdstid.

Iøvrigt var Principalernes Omkvæde stadig: »Den gamle Tarif forlænges uden Ændringer paa to Aar paa Betingelse af at Maskinsætterspørgsmaalet blev løst paa Grundlag af deres Forslag.«

Der var derfor Sprængstof nok. Lægger man saa dertil de københavnske Bogtrykkeres mærkelige Haab om en Stranding af Forhandlingen, for derved at faa Lejlighed til paa forskellige Omraader at kunne hyppe sine Kartofler samt Arbejdsgiverinteresserne i Almindelighed, maa man i Virkeligheden forundre sig over vore Repræsentanters Taalmodighed og Evne til at føre disse besværlige Tarifforhandlinger gennem alle Klipper og Skær til et Resultat, som vel ikke tilfredsstiller disse, men som man dog formener er af den Beskaffenhed, at man under de forhaandenværende Forhold ikke tør forkaste; thi sker dette, er man fuldt forvisset om, at det betyder en Kamp, hvis Udgang ingen kan forudse.

Tilbage staar nu, at hver af Parterne godkender det foreliggende Forslag. For Dansk Typograf-Forbunds Vedkommende gælder de ny Loves Bestemmelser.

Da der fra Afdelingernes Side alt er rettet en Række Forespørgsler om Forstaaelse af det vedtagne og flere har ønsket en Repræsentant tilstede, har Forretningsudvalget besluttet, at Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer samt d'Hrr. Viggo Christensen og Hvidtfeldt i Dagene fra 12.—17. Juli hver Dag besøger en Afdeling for at redegøre for de førte For-

handlinger, i hvilket Øjemed der er udsendt et Cirkulære til samtlige Afdelingsformænd med Anmodning til disse om paa de dertil fastsatte Dage at sammenkalde til Generalforsamling med Dagsorden: »Udkast til Tarifen, som vedtaget af de kontraherende Organisationers Repræsentanter og enstemmigt tiltraadt af Forbundsstyrelsen.«

I de til Afdelingerne om dette udsendte Cirkulære, er nogle mindre Afdelinger forbigaaet ved Besøget, men saafremt nogen af disse maatte ønske et saadant, bedes Krav herom snarest rettet til Formanden, V. Petersen, Nybrogade 12, København K., til hvem iøvrigt alle Henvendelser fra Afdelingerne i organisatorisk Henseende maa ske indtil 24. Juli. Foreningsmeddelelser og andre administrative Henvendelser sker fremdeles under Forretningsudvalgets Adresse: Jernbanegade 4[1], København B.

Indtil den 18. Juli kan Krav fra Afdelingerne om alm. Afstemning fremsættes til Formanden. Saafremt der til den Tid fra en Afdelings Flertal ikke er begæret en saadan, betragtes Forslaget som godkendt.

I Henhold til en Protokoltilførsel (som i Afskrift sammen med andre Protokoltilførsler i Cirkulæreform er udsendt til Afdelingsformændene) skal de tre Organisationer inden 1. August have taget Bestemmelse om hvorvidt de godkender det vedtagne Udkast til Tarif, hvorfor den hidtil bestaaende Tarif løber videre indtil 1. August. Naar den ny Tarif træder i Kraft, sker Efterbetaling til de fastlønnede.

Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp.

Nye Veje — nye Midler.

VII.

(Sidste Artikel.)

Forbrugs- eller Konsumforeningerne er jo kun Begyndelsesstadiet for en Realisation af Kooperationens omfattende Idé. Naar først et passende Antal Forbrugere er organiserede i stedlige Forbrugsforeninger, saa opretter disse Foreninger ved Samvirksomhed, lidt efter lidt, for en Del af Overskudet egne Værksteder eller Fabriker til Fremstilling af alt, hvad Medlemmerne har behov fra de forskellige Fag: Snedker, Skomager, Skræder, Maler, Væver, Uhrmager, Dampvask osv. osv. Desuden indrettes moderne Bagerier, Mælkerier, Slagterier, Bryggerier, Fabriker for Fremstilling af Konserves og Frugtprodukter, Sukker, Chokolade, Maskiner, Porcellæn, Tobak, Spirituosa, Sæber, Klædevarer, Tændstikker, Papir, Cykler osv. — kort sagt: *Alt*, hvad Medlemmerne har behov, og som med Fordel kan fremstilles herhjemme. Foreningerne indretter (ligesom sket er i Udlandet) egne Barber- og Frisørstuer, Læsestuer og Biblioteker, Forsamlingsbygninger med Restavrations- og Koncertlokaler.

Naar det først er gaaet rigtig op for Arbejderne, hvilket mægtigt Middel i Samfundets Omdannelses-Proces en Brugsforening gemmer Spirerne til, saa skal Bevægelsen nok tage Fart. *Thi Fordelene begynder* **straks.** Brugsforeningerne er nemlig ikke alene Anvisninger paa *Fremtiden*. Nej, fra samme Dag man tiltræder en velledet Brugsforening, faar man baade gode og sunde Varer til rimelige Priser — foruden det aarlige Overskud (som Regel omkring 10 pCt.).

Baade ved den skandinaviske Arbejderkongres i Kristiania og paa den socialdemokratiske Partikongres i Odense i Fjor samt ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling i Aar har Arbejdernes Repræsentanter gennem vedtagne Resolutioner sluttet sig til Tanken om Brugs- og Produktionsforeninger. Den Form, hvorunder disse skal føres ud i Livet, er for Tiden Genstand for Overvejelser i forskellige Udvalg indenfor de organiserede Arbejdere. Men alt tyder paa, at denne betydningsfulde Sag nu stævner mod sin Løsning. I Pressen staar der jo netop i denne Tid en heftig Fejde om Sagen. Handelsstanden er bleven alvorlig forskrækket. Den *frygter* nemlig Arbejdernes Bevægelser paa dette Omraade, fordi den véd, at det vil være ganske umuligt at klare sig i Konkurrencen med de organiserede Forbrugeres egne Forretninger.

Handelsstanden i København har i disse Dage besluttet at bekæmpe eventuelle Arbejder-Brugsforeninger »med alle til Raadighed staaende Midler«. Ak ja, det vedtog Vognmændene ogsaa, da man aabnede Jernbanerne! Kan Brugsforeningerne *ikke* levere bedre og billigere Varer end de private Handlende — ja, saa behøver de Handlende selvfølgelig slet ingen Frygt at nære for dem. Men *kan* Brugsforeningerne derimod forsyne Forbrugerne mere fordelagtigt end de Handlende kan — ja, saa *er* de et Fremskridt (ligesom Jernbanerne var). De samme Folk, som gennem Opraab og Plakater agiterer for at *købe dansk Arbejde* — de søger paa alle mulige Omraader at forhindre de bestaaende Brugsforeninger i at blive forsynede med enkelte indenlandske Fabrikata, som Brugsforeningerne endnu ikke selv fremstiller, men som disse saa (netop til Skade for den danske Produktion) tvinges til at tage hjem fra Udlandet. — En god Illustration til det national-patriotiske Hykleri.

En dansk Byarbejder-Familje svarer i Told af Kaffe, Cikorie, The, Sukker, Petroleum, Kul, Salt og Tobak ca. 30 Kr. om Aaret. Ingen tror vel, at Tolden paa disse Livsfornødenheder helt vil forsvinde foreløbig, selv under det mest frisindede Styre; en stor Del af de 30 Kr. (alene paa disse Varer) vil fremdeles blive suget fra Forbrugerne. Ved et aarligt Indkøb af for 600 Kr. Varer i en Forbrugsforening, der giver 10 pCt. Overskud, vil en Familje opspare 60 Kr., altsaa det dobbelte af, hvad han paa de nævnte Produkter maa betale i Told til Staten. Man ser heraf, at *politisk* Virksomhed er godt, men *kooperativ* nok saa lønnende.

Jeg hørte fornylig ved et Møde en anset og kundskabsrig Forkæmper for Forbrugs- og Produktionsforetagender udtale, at saafremt blot de *københavnske* Arbejdere vilde gøre hele deres Indkøb i Fællesskab, saa vilde en saadan fælles Vareindkøbsforening kunne *opspare ca.* **8 Millioner Kroner** *i Løbet af et Aar.**

Til denne kolossale Sum anslaar han det Underholdsbidrag, som københavnske Arbejdere hvert Aar udreder til en Stand, der — med eller mod sin Vilje — er med til at holde Arbejderne nede.

Betænk en Gang, Kammerater, hvilke mægtige produktive Virksomheder alene de københavnske Arbejdere i Løbet af faa Aar vilde kunne skabe for denne enorme Sum! De danske Fagforeninger ejer vel i Øjeblikket tilsammen ca. 5 Mill. Kr. Disse Penge (der forresten er anbragt i kapitalistiske Banker, *hvorfra de benyttes til ny Udbytning af Arbejderne)* er møjsommeligt sammensparet Uge efter Uge gennem flere Aar af henved 100,000 Arbejdere. Men de 8 Millioner Kr., som de københavnske Arbejdere kan opspare aarligt *uden en Øres Merudgift paa vore Varer* — dem ser vi roligt, at vore Udbyttere stikker i Lommen!

Med andre Ord: **Vi Arbejdere bekæmper Overklassen ad politisk og faglig Vej, men — samtidig styrker og opretholder vi den økonomisk!**

Kan I se Modsigelsen, Kammerater?

Fagforeningerne herhjemme befinder sig i en Stagnations-Periode. Selv om man ikke behøver at frygte nogen egentlig Dekadence, saa trænger vi i høj Grad til frisk Energi og Initiativ for at fremkalde *den* Foryngelse og Genfødelse, som med visse Mellemrum *maa* ske overalt. Efter min Formening findes netop i *Kooperationen* en saadan Epoke for Arbejderbevægelsen.

— — —

* De københavnske Fagforeninger tæller som Medlemmer ca. 50,000 *Familjer*. Til Sammenligning skal jeg anføre, at de franske Arbejderes Brugs- og Produktionsforeninger i 1889 talte 45,000 Familjer. Omsætningen var dette Aar 190 Mill. Francs. *Netto-Overskudet* var 19 Mill. Francs., altsaa 10 pCt.

Det er mit Haab, at den Skildring af Forbrugs- og Produktionsforeningernes Historie, som jeg i disse Artikler har givet i en sammentrængt Form, maa have vakt Forstaaelsen hos Læserne af, hvilket mægtigt Plus i Arbejdernes Frigørelseskamp Kooperationen vil kunne bringe. Jeg er selvfølgelig klar over, at den kolossale Magt, som Arbejderne gennem deres Forbrugsevne raader over, ikke bliver fuldt mobiliseret i Løbet af faa Aar. Det Standpunkt, Arbejdernes Organisationer nu er naaet til, har kostet ca. 30 Aars brydsomt og besværligt Arbejde. Selv om Kooperations-Tanken derfor nu banker paa hos forholdsvis oplyste og disciplinerede Arbejderorganisationer, der paa andre Maader har staaet igennem den nødvendige Gæringsproces, saa vil der dog alligevel endnu blive mange Vanskeligheder at overvinde — saa sandt som alt, hvad der skal fødes til Verden, koster Smærte. Men det er min Overbevisning, at danske Arbejdere ogsaa maa kunne løse denne Sag, naar vore faglige Organisationer tager Sagen op og vor Presse spreder Oplysning om dens Betydning. Og naar dette sker, saa vil Arbejdernes talrige Hær have faaet et nyt Vaaben i sin ustandselige Kamp og vi vil komme det store Maal nærmere, som, til Lykke for alle, er den arbejdende Menneskeheds historiske Verdens-Mission: *at erobre Verden og gøre os Jorden underdanig.* VILH. WARTENBERG.

Aarhus Lokalafdeling

afholder ordinær **Kvartals-Generalforsamling** *Fredag den 16. Juli, Aften Kl. 8,* i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Amaliegade.

Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Meddelelser fra Styrelsen. 3. Regnskaberne for April Kvartal. 4. Skal der i Aar afholdes Dilettantkomedie? 5. Fastsættelse af Formandens Løn for det kommende Aar. 6. Valg af Formand, Næstformand og 2 Bestyrelsesmedlemmer (de afgaaende er N. Mortensen, Marth. Petersen, P. Hansen og Trykker Nielsen). 7. Valg af 2 Bibliotekarer. 8. Eventuelt.

Hjælpekassen: 1. Forhandlingsbogen. 2. Regnskabet. 3. Eventuelt.

— — —

Der er fremlagt Aftryk af de i Foraaret aflagte Svendeprøver.

Aarhus, i Juli 1909. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt Generalforsamling Søndag den 20. Juni. Til Dirigent valgtes CHR. SØRENSEN og til Sekretær ANTHON OLSEN.

Til Dagsordenens Punkt 1: »Besættelse af en ledig Fribolig« indstillede CARL NIELSEN paa Styrelsens Vegne Enkefru Juhl som den, der i Henhold til Lovene var mest kvalificeret. — Efter en Del Diskussion, som væsentlig drejede sig om, hvorvidt man burde gaa til Oprettelsen af en ny Fribolig for at give Plads til Enkefru Fischer, enedes man om Styrelsens Indstilling.

Punkt 2. Installation af elektrisk Lys i Ejendommen, Boyesgade. Formanden, CARL NIELSEN, fremlagde Styrelsens Forslag og fremhævede de særlige Forhold, som gjorde, at man nu ønskede at faa elektrisk Lys i Ejendommen. Gentagne Gange har Beboerne andraget derom, og man kan ikke i Længden sige nej hertil. Det vil i de nuværende Tider kunne lykkes at faa Arbejdet billigere udført end senere, og endelig er man for Tiden i Stand til at kunne skaffe billige Penge. Hele Anlægget vil komme til at koste ca. 10,000 Kr., og til Forrentning og Amortisering vil medgaa aarlig ca. 1200 Kr. Lyset vil straks blive indlagt i Halvdelen af Lejlighederne, og den forøgede Lejeindtægt vil straks andrage ca. 600 Kr. og vil være i stadig Stigen, efterhaanden som Lyset indlægges i alle Lejlighederne. Igennem Forbundets Begravelseskasse var det lykkedes at rejse et Laan paa 10,000 Kr. til en Rente af 4½ pCt. og at afbetale i 12 à 13 Aar, og ved særlig Imødekommenhed fra Hr. Tømrermester FUSSING kunde man yde Begravelseskassen Sikkerhed for Laanet i en 2. Prioritet, idet Hr. Fussing havde erklæret sig villig til at rykke sine 60,000 Kr. Taleren udtalte sig udførligt om Nødvendigheden af at installere det elektriske Lys for derigennem at gøre Ejendommen yderligere konkurrencedygtig. Han stillede paa Styrelsens Vegne følgende Resolution:

»Generalforsamlingen den 20. Juni 1909 i Foreningen »Typografernes Stiftelser« beslutter at lade installere elektrisk Lys i Lejlighederne i Foreningens Ejendom, Boyesgade 3—11, og bemyndiger Styrelsen til paa Foreningens Vegne at kontrahere med et Installations-Firma og Kommunen herom.

Generalforsamlingen beslutter endvidere at give Styrelsen Fuldmagt til — mod Pant i nævnte Ejendom — at optage Laan, saaledes at nævnte Arbejder kan betales kontant.«

I Diskussionen deltog CARL HANSEN, LAUR. JENSEN, H. C. NIELSEN, OSC. JOHANSEN, ANTHON OLSEN og N. MADSEN, der alle anbefalede Resolutionen, og CHR. SØRENSEN, der opponerede imod den ud fra den Betragtning, at Status ikke tillod yderligere Belastning af Budgettet.

Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen med alle St. mod 1.

Udenfor Dagsordenen meddelte FORM., at man fra Justitsraadinde SCHULTZ havde modtaget 200 Kr. til en Skovtur for Fribeboerne, og udtalte sin Glæde og Anerkendelse over, at Fruen stadig tænkte paa de gamle Typografer.

Fortegnelse over Lokalformændene.

Aalborg: Typ. H. C. Andersen, Lille Nygade 3 [2].
Aarhus: Fmd. Typ. N. Mortensen, Samsøgade 22 [2]. Kasserer: J. Chr. Hansen, Trøjborgvej 10 [1].
Assens: Typ. V. Lucas, Ladegaardsgade 1, St.
Bogense: Typ. G. H. Grønvold, Adelgade 70.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen.
Esbjerg: Faktor V. F. Blom, Boldesagervej 8 [1].
Faaborg: C. Johs. Nyborg, Kirkestræde 4.
Frederieia: Typ. Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17.
Grenaa: Typ. Andr. Aasted, Havnevejen 17.
Helsingør: Typ. Adolf Petersen, Stengade 65, St.
Herning: Typ. P. A. Petersen, Fynsgade 1.
Hillerød: Typ. Georg Christensen, Axelhus, Møllestræde.
Hjørring: Typ. N. V. Thorup, Østergade 5.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Eksprestrykkeriet.
Holbæk: Journalist V. Nicolaisen, Socialdem.
Holstebro: Typ. Thorv. Sørensen, Thomsens Bogtr.
Horsens: Typ. R. C. Petersen, Ny Havnegade 61.
Kallundborg: Typ. Chr. Jerløv, Hærvigsgade 1, St. tv.
Kolding: Typ. J. A. Mathiassen, Højskolebladet.
Korsør: Red. Aug. Grevsen.
København: Kvindeafd.: Henriette Crone. Sætterafd.: Viggo Christensen. Trykkerafd.: Laur. Jensen. Fælleskasserer: Laur. Jensen. Fællesafdelingernes Kontor: Jernbanegade 4 [1]. Telefon 4331.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Nørregade 53.
Lyngby: Typ. Julius Christensen.
Løgstør: Typ. S. Chr. Petersen, Raadhusgade.
Maribo: Typ. M. E. Rasmussen, Kinsgade.
Middelfart: Typ. Alfred Nielsen, Avisen. (Midlert. H. Gemynthe, Venstrebladet.)
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Rødbyvej 51.
Nyborg: Typ. M. Rasmussen, Svanedamsgade 3 [2].
Nykøbing F.: Typ. M. E. Toft, Strandmarken 7.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Smallegade 3.
Næstved: Typ. H. P. Petersen, Næstved Avis.
Odder: Typ. M. Andersen, Villa »Skrænten«, Rørthvej.
Odense: Fmd. P. Welblund, Kastanievej 31, St. Kasserer: P. Bondesen, Odinsgade 11.
Randers: Fmd. Herman Hansen, Fjordsgade 3 [8]. Kasserer: Jørgen Petersen, Johannehus, Hobrovej.
Ribe: Typ. H. J. H. Larsen, Stiftsbogtrykkeriet.
Ringkøbing: Typ. K. Lyhne, A. Rasmussens Bogtr.
Ringsted: Typ. M. A. Kofoed, Dagmarsgade 49.
Roskilde: Typ. L. C. Christiansen, Svendsvej 8.
Rudkøbing: Typ. R. Nielsen, Østerport.
Rønne: Faktor F. Leth-Steensen, Olsgade 1.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdem.
Skanderborg: Typ. J. Knudsen, Adelgade 104.
Skive: Typ. M. A. Larsen, Folkebladet.
Slagelse: Typ. R. P. Jensen, Bredegade.
Stege: Faktor Henrik E. Stammerjohann.
Stubbekøbing: Typ. Chr. Stæhr.
Svendborg: Fmd. L. Chr. Nielsen, Socialdem. Kasserer: Søren Jensen, Vilhelmskildevej 1.
Thisted: Typ. M. L. Johnsen, Stationsvej 17.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtrykker J. P. Sørensen, Torvegade.
Viborg: Typ. A. Thostrup, Dannebrogsgade 7 [1].

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.

Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: P. Hvidtfeldt, Jernbanegade 4 [1], B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontoret.

For København og Provinserne: Th. Holmen, Jernbanegade 4 [1], B. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: Amager 474 x. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Typograf-Tidende.

Redaktion: Julius Schrøder, Øhlensehlægersgade 66 [1]. V.

Ekspedition: P. Hvidtfeldt, Jernbanegade 4 [1], B. Telegram-Adresse: Typforbundet. Telefon 4331.

Nær og Fjærn.

Sammenkomsten i Tivoli kan — grundet paa indtrufne Omstændigheder — først afholdes Søndag d. 1. August. Deltagerne samles Kl. 1 Eftermiddag til Fællesspisning af medbragt Mad ved Chr. Agerups (Røde Lygte) Restaurant (langs Rutschebanen). Adgangen til Tivoli koster 20 Øre. Efter nogle Timers Samvær besøges efter Behag Tivolis Seværdigheder. Kl. ca. 8 samles de, der har Lyst dertil, til et

Punschegilde i Alsterpavillonen, hvis første Etage er reserveret Foreningens Medlemmer. Baade ved Fællesspisningen og ved Punschegildet vil blive sunget Sange og holdt forskellige Taler. Gutenbergkoret deltager i Festen. — Mere detailleret Program senere.

Statstilskudet til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse er i disse Dage indbetalt med 31,511 Kr. 38 Øre.

Fagmøde. I Korsør afholdtes i Søndags i Forbindelse med en Arbejderfest en Række Fagmøder. Ogsaa Typograferne holdt et saadant, i hvilket deltog Kolleger fra Korsør, Slagelse, Næstved og Kallundborg. HVIDTFELDT var efter Opfordring kommen til Stede og redegjorde for de førte Forhandlinger og for Tarifforslagets Indhold. Nogen egentlig Diskussion blev der ikke, da Tiden medgik til Redegørelse og Besvarelser af Forespørgsler.

Typografernes Sangforening. Søndag den 18. Juli Eftermiddagstur til Lyngby og Frederiksdal. Se Annoncen i næste Nr.

Dødsfald. Fredag den 25. Juni døde en af vore ældre Kolleger, Trykker AUGUST ANDERSEN, Thisted, af Tuberkulose. For 5 Aar siden viste Sygdommens første Tegn sig. Trods et Sanatorieophold paa Fredensborg forblev det dog kendelig, at han var en dødsmærket Mand. Afdøde, der blev 52 Aar, lærte i Græbes Bogtrykkeri, København, arbejdede derefter i flere Provinsbyer, bl. a. i Aalborg. I Thisted, hvor han havde opholdt sig i 10 Aar, har han altid vist sig som et trofast Medlem af Organisationen. Efter eget Ønske blev han begravet i Aalborg, hvor hans Hustru for 11 Aar siden ligeledes blev et Offer for Tuberkulosen.

August Andersen har i sit Testamente skænket Thisted Lokalafdeling 50 Kr. som Tilskud til en Fane. M. L. J.

Hjærtelig Tak til min afdøde Mands Kolleger og Arbejdskammerater for al udvist Deltagelse. HULDA SMITH.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. JERSILD: Foreløbig ingen Konsultationstid Onsdag og Lørdag.

Under min Fraværelse fra 8/7—8/8 besørges min Praksis velvilligst af Hr. Dr. LANGE, Brogade 5², tr. 1—2, Søndage Kl. 10, Hr. Dr. LASSEN, Torvegade 19, tr. 1—2, Sønd. Kl. 9, og Hr. Dr. BØCHER, Torvegade 7², tr. 12½—1⅛. Ærb. E. LARSEN.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

5. Juli: *Kallundborg* 104.65, *Skanderborg* 90.75. 7. Juli: *Grenaa* 39.00.

København, den 7. Juli 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformænd.

Skanderborg: Typ. J. KNUDSEN, Adelgade 104. *Middelfart:* Under Formandens Bortrejse fungerer Næstformanden H. GEMYNTHE, Venstrebladet.

Ny Medlemmer.

København: Sætterske Elisabeth Charlotte Amalie Møller, Natt. (tidl. Medl.). Sætterlærling Alex Løvgreen, Bagge. 422, Sætter Laur. Schiøtts Hustru Eleonora Karoline Amalie. Thisted, Paalæggerske Marie Petersen (Amtstidende).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aalborg, 2487, Peter Vald. Jensen (Nørresundby Bogtr.). Aarhus, 1801, Anton Thomsen (Demokraten) og 1375, Sophus Hansen (Hammel). Holstebro, 2584, Vilh. Lauritzen (Dagbladet) og 2606, Elisabeth Christensen (arbl.). Middelfart, 2538, R. Th. Trosborg (Avisen). Roskilde, 680, Vilh. Andersen (Avisen). Skanderborg, 2487, Peter Vald. Jensen til Nørresundby i Pl. Vejle, 2173, N. Th. Sørensen, 1956, Povl Frederiksen og 2228, E. C. E. Piculell (alle hos Udby).

Bortrejste.

Aarhus, 279, A. B. Gunnarsen til Rudkøbing i Pl., 2228, E. C. E. Piculell til Vejle i Pl. og 2381, J. P. Jacobsen paa Rejse. Helsingør, 2572, J. P. V. Nielsen til Kbhvn. i Pl. Horsens, 1827, Chr. Worm til Aalborg i Pl. Løgstør, 2294, A. S. Kjergaard til Udlandet. Roskilde, 1956, Povl Frederiksen til Vejle i Pl. og 1361, Chr. le Fevre til Udl. Thisted, 2234, P. H. Gabrielsen til Randers (arbl.). Vejle, 2366, Chr. A. Birkmose til Kbhvn. (paa Fagskolen).

Udmeldte.

Holstebro, 1141, Faktor L. P. Tjalve (Dagbladet).

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Indtil 28. Avgust ekskl. under mit Ophold paa Landet besørger Dr. MEINCKE, Vodrofs-Tvergade 4, mine Sygebesøg og ligeledes min Konsultation; denne sidste dog kun til 28. Juli ekskl., til hvilken Tid han træffes i min Bolig, Vester Voldgade 7, i min sædvanlige Tid. — Fra 28. Juli til 28. Avg. vil jeg selv være at træffe i min Bolig, men kun til Konsultation og *kun* Tirsdag, Torsdag og Lørdag Kl. 12—1½.

Dr. med. LUDV. NIELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. Kolleger indbydes. (1s)

GUTENBERG-KORET

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Fredag den 16. Juli *Kl. 8* i Pilealléen 16 (Havepavillonen). Koret deltager i Festen i Tivoli den 25. Juli. (4h)

T. C. C. Søndag: Vedbæk. Trianglen Kl. 9. Tegningen til Festen den 18. slutter Tirsdag. (3n)

ANNONCER

En ikke for ung, paalidelig

Sætter-Trykker

kan faa fast Plads. Billet mrkt. »Akcidens 107« med Oplysninger modt. Ekspeditionskontoret.

Gift Typograf (Sætter), 38 Aar, har været over 17 Aar i min sidste Plads, søger Arbejde. ALFRED OSTENFELDT, Kallundborg.

Et **Bogtrykkeri, Bogbinderi & Papirhandel** er billig til Afstaaelse, naar Overtagelsen kan ske snarest. Beliggende paa Hovedgaden i en Købstad. En god Kundekreds kan medfølge. Bøgerne kan fremlægges. Billet mrkt. »Bogtrykkeri 106« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

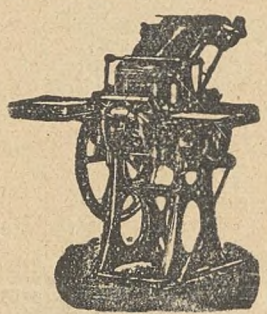

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 16. JULI 1909 XXXVI AARGANG

Situationen.

Om faa Dage skal Tærningerne være kastet; det skal da vise sig, hvorledes Provinstypograferne vil dømme om den nye Tarif, der blev til under saa store Vanskeligheder som ingensinde før.

Skulde man dømme efter det Indtryk, man faar ved at læse de os tilsendte Artikler, og efter den Stemning, som har givet sig Udslag paa de afholdte Generalforsamlinger, vilde man ikke kunne tænke sig Muligheden af Tarifens Vedtagelse. Indvendingerne er mange, om end langt fra alle lige begrundede.

Den vægtigste Indvending er sikkert den, at den forkortede Arbejdstid ikke indtræder straks. Men hvis man vil være fuldt *ærlig* mod sig selv og sine Kammerater, vil man sikkert erkende, at man ikke uden Kamp havde *ventet* Arbejdstiden forkortet. Det mødte jo ogsaa den hæftigste Modstand fra Bogtrykkernes Side, og det lykkedes jo kun ved en omsigtsfuld Opereren fra vor Side at naa til et Resultat, som **enten** *sikrer* os en Forkortelse om kort Tid **eller** ogsaa giver *en meget kort* Tarifperiode med en ikke uvæsenlig Forhøjelse af Minimallønnen — for de fleste Byers Vedkommende ogsaa af Tusindbetalingen — hvorefter det *under andre Konjunkturer* end de nuværende vil være *os*, som faar Adgang til at fremsætte Krav af større Rækkevidde.

Saa hævdes der, at Beregningen ikke er hævet i Forhold til Fastlønnen. Man glemmer imidlertid, at Tusindbetalingen ved sidste Revision netop hævedes med 3 Øre paa Grundlag af, at der i næste Omgang skulde stilles Forslag om Arbejdstidsforkortelse uden tilsvarende Forhøjelse af Tusindbetalingen, og at det desuden fra Principalernes Side **altid** er hævdet, at den faste Løn var at opfatte uafhængig af Akkorden, og at der som Følge heraf ikke **kan** være Tale om at forlange Præstationsydelse som Norm herfor. Et saadant Forsøg vil Organisationen modsætte sig og vil kunne gøre det med Tarifens Slutningsbestemmelse som Grundlag.

Mærkværdigt er det, at man ikke, naar man fremhæver formentlige Skavanker, vil erkende det store Fremskridt, som ligger i, at det er lykkedes at komme bort fra 4-Klasseinddelingen, og at man er naaet til at faa den **mindste** Løn, som kan betales i en Provinsby, hævet til 23 Kr. For ikke mange Aar tilbage var det kun 16 Kr. Endda gælder denne Minimalløn kun for et forsvindende Antal Byer, medens det langt overvejende er oppe paa 24 og 25 Kr., hvilket for første Klasses Vedkommende vil sige, at Minimallønnen er den samme som i København for Tiden.

Men Sagen er, at man kun altfor daarligt erindrer de tarvelige Vilkaar, under hvilke der er arbejdet i det typografiske Fag i Provinserne, og man er paa saa lang Afstand fra det Centrum, hvor Forhandlingerne føres, at man let undervurderer de Vanskeligheder, som rejser sig, hvis man skal naa et Resultat ad Forhandlingens Vej.

At Maskinsætterne har Grund til Klage, bestrider vi paa det bestemteste. Saasnart man erfarede Principalernes Forslag om en Maskinsættertarif, blev de taget med paa Raad, og den eneste reelle Afvigelse, der er sket fra det af dem selv udarbejdede Forslag, er Fastsættelsen af en særlig Præstation for Avissats. Nu kan man jo altid strides om Størrelsen af en Minimalpræstation, men enhver vil indrømme, at Spørgsmaalet er for lille til at tage en Kamp paa. I Aarhus protesteres der fra Linotypesætteres Side, fordi man mener, at Linotypes Præstation er for høj, men af Svaret til Hr. Mortensen vil man ogsaa se, hvor ringe Forskellen er paa Bogstavantallet og at man i Virkeligheden fuldstændig har misforstaaet hele Forslaget, naar man gaar ud fra den aldeles falske Forudsætning, at Maskinsættertarifens øvrige Paragrafer ikke skal lægges til Grund for Udregningen af Præstationen for denne Art af Avissats. At et saadant totalt Fejlsyn skal medføre, at ikke alene Maskinsættere, men ogsaa Haandsætteres Stilling til Tarifen af den Grund paavirkes, er meget beklageligt — ikke af Hensyn til Personerne, men paa Grund af de Konsekvenser, som en Forkastelse af Tarifen vil medføre.

Man overser eller **vil** ikke se, hvor farlig hele Situationen i Virkeligheden er, hvis Provinstypograferne forkaster Tarifen! Efterat det var lykkedes vore Repræsentanter, efter gentagne Sprængninger at naa et Resultat, med Opbydelsen af al deres Energi, vil en Forkastelse betyde, at der mobiliseres over hele Linjen. Der bestaar blandt de mindre Bogtrykkere i Provinserne en dyb Uvilje mod overhovedet at indgaa paa **Forhøjelser** af *nogensomhelst* Art, og de ønsker intet hellere end at komme ud i en Affære, hvor der kan fiskes i rørt Vande. *Dette viste ogsaa Bladstrejken tilstrækkeligt tydeligt forrige Aar.* Endvidere fremgik det klart af Forhandlingernes hele Forløb, at ogsaa de københavnske Principaler — hvor underligt det end lyder — har Lyst til at prøve Kræfter endnu en Gang, thi Bestræbelserne fra den Side var ganske sikkert ikke til Gunst for en fredelig Løsning af Provinstarifen. Og Forholdet er jo ogsaa det, at *Tidspunktet* for en Kamp er overordentlig gunstigt for Arbejdsgiverne, lige saa vel som *Grundlaget* for dem, hvis Provinstypograferne forkaster Tarifen, ikke kunde tænkes bedre.

Vi behøver næppe at tilføje, at vi selvfølgelig er ganske enige med dem, der mener, at Tarifen ikke paa langt nær tilfredsstiller selv beskedne Fordringer, men vi er paa den anden Side klare over, at det ikke, som Forholdene i Øjeblikket ligger, lader sig gøre at opnaa noget bedre Resultat. Og bortset fra alle sorte Pletter, betyder den nye Tarif et absolut Fremskridt fra det bestaaende, et Fremskridt, som købes uden Ofre, medens der ved en Kamp selv i gunstigste Tilfælde ikke *kan* naas et Resultat, som i nogen væsentlig Grad vil adskille sig fra det alt foreliggende.

Paa Generalforsamlingerne er det naturligt, at Kritiken i første Række giver sig Udslag; der er ikke det Ansvar forbundet med at tage Standpunkt. Men ved **Afstemningen** gælder det **Ansvaret**, og dér er det samtlige Medlemmers Pligt ved at stemme at tage deres Andel heraf.

Derfor retter vi navnlig Opfordring til alle dem, der ikke har været til Stede ved Generalforsamlingerne, at deltage i den almindelige Afstemning.

Provinstarifen.

Saa kom endelig det længe ventede Tarifforslag; det var imødeset med en Del Forventning, og det bragte vistnok for de fleste Provinskollegers Vedkommende en stor Skuffelse. Et saa daarligt Forslag havde vistnok ingen ventet.

Jeg kalder det et daarligt Forslag, og jeg vil i det følgende nærmere begrunde, hvorfor jeg mener, det bør kaldes saaledes. Først vil jeg se lidt paa Skavankerne, og jeg vil straks sige, at de forekommer mig at være saa store, at Forslaget ikke burde vente at blive gennemført.

Udkastet til en Maskinsættertarif er et Slag i Ansigtet paa al sund Fornuft; thi bliver dette gennemført, skal det snart vise sig, hvor den typografiske Stand i Danmark rejser hen. Med den Præstationspligt, Forslaget kræver, vil det føre til, at Danmarks Bogtrykkere vil anskaffe disse Maskiner i størst mulig Antal af den Grund, at disse vil blive en meget lukrativ Forretning for dem. Personalerne vil skrumpe ind, idet hver Maskine vil gøre et Par Mand overflødige paa de Arbejdssteder, hvor de er eller bliver indførte.

Dersom nu den fastsatte Præstationsmængde var ansat saaledes, at der var nogen Mulighed for, at det kunde præsteres, var der vel ikke nogen antagelig Grund til at tage Afstand derfra; men dygtige Maskinsættere hævder bestemt, at en saadan Præstation er aldeles umulig den ene Dag efter den anden. Linjetallet kan præsteres en enkelt Time — men som Norm er det umuligt. Vedtages Forslaget, kan det absolut fordres, at Maskinsætterne *skal* præstere det opgivne Linjetal. Kan Vedkommende ikke det, kan han erklæres uduelig som Maskinsætter.

Arbejdstidens Forkortelse, som jo var opstillet som et af vore Hovedkrav, er udskudt i 2½ Aar. Hvad vil det sige? Ja, det vil føre ud i den Forrykthed, at medens Hovedstadens typografiske Stand næste Aar indfører 8-Timers-Dagen, staar vi herude i Provinsen som en Pariakaste, der ved Siden af at have den af Maskinerne skabte Arbejdsløshed at kæmpe med, skal opretholde en Arbejdstid, der er 1 Time *længere* end den, de ca. ¾-Dele af Danmarks Typografer den 1. Januar 1910 maa arbejde under. Arbejdstidens Forkortelse vilde jo ellers kunne være den Balance, som afværgede *nogle* af de af Maskinerne skabte Ulykker.

Lønnen (d. v. s. Fastlønnen) er i visse Byer hævet betydeligt, og det *kunde* være glædeligt, dersom Grundlønnen (Beregningen) var hævet omtrent i Forhold dertil. Men der findes den Mærkelighed, at medens Lønnen for enkeltes Vedkommende er hævet 3 à 4 Kr., er Beregningen (Grundlønnen) hævet 1 Øre. Det vil altsaa sige, at de Kolleger, der faar et Løntillæg, skal præstere saa meget mere Arbejde. Det synes mig at være den forkerte Vej. Forholdet ved en Lønforhøjelse burde altid være, at *Arbejdets Værdi* hævedes. Man kan gaa ud fra, at de allerfleste præsterer noget nær det Arbejde, som er Vedkommende muligt, men her vil jo fordres forøget (endog ret betydelig forøget) Arbejdsydelse.

Og Kvinderne. Hvor er de bleven af? Ikke et Suk om Kvinderne. Vi havde en Historie i Fjor, og vi klarede den, Kvinderne stod troligt Last og Brast med os, og nu skulde vi vise, at det vilde være en Fordel for dem altid at staa i Pagt med os; de kom i Foreningen, betalte det efter deres Løn ret høje Kontingent og haabede nu ved den ny Tarif at faa — var det Lamperøg?

Det tror jeg nu ikke; men Fakta er, at de faar ikke andet. Kan vi være det bekendt? Er vor Organisation virkelig ikke stærkere end at den, naar Mestrene siger: »Det vil vi ikke have med at gøre«, saa stikker Knytnæven i Lommen og tier stille. Jeg vil nærmest kalde sligt en Skandale.

Tilbage er endnu det Punkt, der omhandler Opsigelsen af den Tarif, som nu ganske vist har set Dagens Lys, men vistnok ikke er levedygtig. Kan vi nu heller ikke i dette Punkt længere staa paa lige Fod med Arbejdskøberne. En saadan Forret som den, der her er givet Mestrene, bør ikke findes i vor Tarif. Mange vil maaske finde dette Spørgsmaal underordnet, men det er det langt fra. Lad mig stille et Eksempel: Bibeholdes denne Bestemmelse, og der i 1912 indtræffer daarlige Tider, er vi ikke garderet imod, at Tarifen bliver opsagt for at trykke Arbejdsløn, og den Arbejdstid, vi saa skulde have, gaar da ad »Hedehusene« til, hvis Mestrene har Heldet med sig. Faar vi derimod gode Tider, staar vi bundne til de gamle Bestemmelser uden at kunne røre os.

Det er absolut ikke det, man kalder lige Ret.

Jeg stemmer imod det forelagte Forslag, og jeg haaber, at Typografernes Flertal i Provinserne gør det samme. Det staar for mig som en Ulykke for den typografiske Stand i Danmark, om dette Forslag vedtages. Vi udleverer da til Mestrene det Reb, vi selv skal hænger i.

Og Københavns Typografer? Jeg behøver vist ikke nærmere at paapege, hvad det vil komme til at betyde for dem, hvis dette Forslag vedtages. Der er da ingen Tvivl om, hvad der vil ske, naar Turen kommer til dem. Dog vil jeg yderligere pointere, at Forskellen paa Arbejdsforhold i København og Provinsen da — hvis Forslaget vedtages — bliver saa stor, at det nærmest maa blive en Straf for en københavnsk Typograf at blive sendt i Arbejde i Provinsen.

Det var de værste Skavanker, nu kommer vi til Fordelene — men jeg beder mine Kolleger undskylde mig, jeg kan ingen finde, som i nogen Maade vejer Skavankerne op.

Og dog, der findes én: Tænk, vi kan blive fri for at komme i Kamp. Lad mig sige straks, at jeg ikke er af dem, der helst ser Ufred; men det staar for mig saaledes, at nu gælder det vor Eksistens. Vedtages dette Forslag, anser jeg vor »Storhedsperiode« for overstaaet; vi vil faa se en Arbejdsløshed indenfor vort Fag, der vil umuliggøre og knække ethvert Haab om nogensinde at se lyse Kaar for Flertallet af Danmarks Typografer.

Tænk over dette, før der stemmes.

Randers, den 12. Juli 1909. A. C. Arnø.

Hr. Arnø skriver i en medfølgende Skrivelse, at »han gaar ud fra, at der i vort Fagblad ogsaa kan optages Kritik — lige saa vel som Anbefaling — af det nu foreliggende Tarifforslag for Provinserne.«

Heri er vi fuldtud enig med Hr. Arnø, dertil har vi netop vort Fagblad; thi intet er saa farligt som en ensidig kritisk Betragtning af en Sag uden Hensyn til de Forhold og Omstændigheder, som kan tale til Grund for denne.

Hr. Arnø er optændt af Vrede og Skuffelse over det foreliggende Forslag, kan kun finde Skavanker og har ikke et Ord tilovers for Fordelene, det skulde da være Betegnelsen: »Lamperøg«.

Guderne skal vide, at Tarifforslaget ikke kan give Anledning til nogen Begejstring, thi aldrig har Provinsbogtrykkerne stillet sig saa afgjort og stejlt overfor vore Krav som denne Gang, men denne umedgørlige Holdning maa ses i Belysning af de særlige for os ugunstige Omstændigheder, hvorunder Forhandlingerne maatte føres.

Først maa nævnes de uheldige Konjunkturer, som i de fleste Fag har svækket Arbejdernes Modstandskraft; thi her nytter det ikke blot at henvise til, at Forholdene i vort eget Fag er ret gode, thi dette, om vore Principaler har Evne til at imødekomme vore Krav, er ikke det absolut afgørende, men derimod, *hvor megen Magt er vi i Besiddelse af?*

Og her kommer det ikke alene an paa, i hvor høj en Grad vi Typografer er i Stand til at lamme Produktionen. Kampen vil ogsaa komme til at berøre andre end os. Kendsgerningerne viser, at Arbejdskøberne, hvad enten vi staar indenfor eller udenfor Fagenes Sammenslutning, foretrækker Storkampen fremfor Konflikten i det enkelte Fag. Overfor en Krigserklæring fra Arbejdskøbernes Side staar vi naturligvis ikke værgeløse, men Spørgsmaalet er, om vi gennem en saadan Kamp kan tvinge Principalerne til at strække sig videre end allerede sket, eller om de eventuelle Smaaændringer, der muligvis kan vindes, er en Storkamps Ofre værd. (Lock-out'en i 1899, der begyndte med en ubetydelig Snedkerkonflikt i 7 jyske Byer, kostede Fagforbundene alene i Understøttelser 2,814,376.63).

Meningen med disse Linier er ikke at »male Fanden paa Væggen« ved at fremmane Lock-out-Spøgelset, men kun at henstille til Medlemmerne nøje at overveje, om vi skal tage den foreliggende Tarif eller modtage en Kamp, hvis Resultat i gunstigste Tilfælde er usikkert.

Hvad der særlig har vakt Provinskollegernes, ogsaa Hr. Arnøs, Modvilje, er Maskinsættertarifen. Dette bunder vel først og fremmest i den rent menneskelige Konservatisme, der stiller sig imod alt nyt, der kommer frem, mange Gange kun fordi det er nyt. Men hvem tør vove at tro, at vi i Længden kan vægre os ved at gaa med til tariferede Bestemmelser paa dette Omraade, naar vi i alle andre Forhold kræver noget bestemt, vi kan holde os til, og naar man i Lande som Tyskland, Østerrig og Sverige forlængst har gennemført saadanne.

Et andet Spørgsmaal er, om Præstationen er sat for højt, og her er det vel nærmest § 39, 2. Stk., der falder i Øjnene. Men her gør der sig en absolut Misforstaaelse gældende, naar man vil opfatte § 39 som isoleret fra Maskinsættertarifens øvrige Godtgørelses-Bestemmelser samt de i § 27 fastslaaede udtrykkelige Betingelser, efter hvilke Præstationen skal beregnes.

Det lykkedes ikke at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden, idet Principalerne bestemt erklærede ikke at have Mandat til at gaa med til en saadan. Dog er der overvejende Sandsynlighed for, at Tarifen *ikke* opsiges til 1. Juli 1912 og at Arbejdstiden til den Tid nedsættes til 8½ Time (2 Øre mere pr. 1000 Bogst.)

Skulde Tarifen blive opsagt fra Principalernes Side, staar Forbundet jo med frie Hænder til at fremsætte forøgede Krav, saavel hvad Løn som Arbejdstid angaar. En Omstændighed som utvivlsomt vil bevirke, at Principalerne til den Tid vil indse det fornuftige i at indgaa paa Arbejdstidens Forkortelse fremfor at løbe nogen større Risiko.

Lønnen er det eneste Hr. Arnø er nogenlunde tilfreds med, dog ogsaa her findes en Mangel: Beregningen er ikke hævet i Forhold hertil. Misforholdet er imidlertid ikke saa grelt, som af ham angivet.

7 Byer (tidligere 1. Lønklasse) faar 1 Kr. Forhøjelse pr. Uge. 25 Byer faar 2 Kr. Forhøjelse pr. Uge, 1 Øre mere pr. 1000 Bogst. 5 Byer faar 3 Kr. Forh. pr. Uge, 2 Øre mere pr. 1000 Bogst. 2 Byer 4 Kr. Forh. pr. Uge, 3 Øre mere pr. 1000.

Forhøjelsen af Fastlønnen hidrører bl. a. fra, at der i Stedet for de tidligere 4 Lønklasser nu kun findes 3, hvilket har haft en almindelig Oprykning til Følge. Derved er Skellet mellem de enkelte Provinsbyer blevet mindre, og en mere retfærdig Deling gennemført. Naar Hr. Arnø ikke er tilfreds med Forholdet i Forhøjelsen: 1 Øre mere pr. 1000, 1 Kr. mere om Ugen (vi ser her bort fra den ene Krones Forhøjelse, som er givet paa de gamle Satser, og for hvilken — heri har Hr. Arnø Ret — der er ikke sket tilsvarende Forhøjelse af Beregningsprisen), da maa hertil bemærkes, at man her bibeholder det gamle Forhold mellem Beregningspris og Fastløn, hvilket kan ses af den nu gældende Tarifs § 1:

1. Lønklasse:	Fastløn	24	Kr.,	35—37	Øre pr.	1000
2. do.	—	23	-	34—36	-	—
3. do.	—	22	-	33—35	-	—
4. do.	—	21	-	32—34	-	—

Vi tager derfor næppe fejl, naar vi betragter de opnaaede Lønforhøjelser som absolute Fordele, idet der med den forhøjede Løn ikke følger nogen som helst Forpligtelse til at forhøje Præstationen. Hvis en saadan fast utrolig Fordring skulde blive stillet, vil man kunne henholde sig til Bestemmelsen om, at de vedtagne Ændringer ikke skal have til Følge, at Arbejdernes Arbejdsforhold bliver ugunstigere end tidligere.

Og Kvinderne — »de kom i Foreningen, betalte det efter deres Løn ret høje Kontingent.« — Lad os holde her! Sandheden er, at der nu kun staar forholdsvis faa Hjælpearbejdere i Organisationen. Saa faa, at vi gør bedst i ikke at nævne Tallet. Fra Principalerne mødtes vi ogsaa stadig med Svaret: »I har ingen Kompetence til at tale Hjælpearbejdernes Sag, I har saa godt som ingen Medlemmer blandt disse.«

Imidlertid er intet forløbet for disse Folks Vedkommende. Spørgsmaalet om tariferede Bestemmelser for Hjælpearbejderne *kan rejses naar som helst.* Der kræves blot den Betingelse, at de enkelte Hjælpearbejdere, vi har i Organisationen, bliver staaende og agiterer for at faa deres ligegyldige Kolleger med, da først kan Forbundet med Virkning tage sig af Hjælpearbejdernes Sag.

Det er vel nærmest kun for at slutte med nogle agitatoriske Vendinger, at Hr. Arnø slutter med at spaa stor Arbejdsløshed, hvis Forslaget vedtages, samt opgiver Haabet om »lyse Kaar for Danmarks Typografer,« thi, som det ovenfor er vist, vil der næppe ved den foreslaaede Maskinsættertarif ydes mere Arbejde for Pengene end tidligere. Desuden er Typograferne vel for oplyste Folk til at lide af »Maskinfrygt«.

Vi opfordrer derfor Kollegerne Landet over til ikke at lade sig lokke af Stemninger eller Paroler, dikterede fra den ene eller den anden Side; men med roligt Overlæg afgive sin Stemme angaaende den foreslaaede Tarif.

RED.

§ 39 i Maskinsætter-Tarifen.

Endskønt jeg til daglig ikke holder meget af at bruge Pennen, kan jeg dog i Anledning af det nu forelagte Tarifforslag ikke undlade at gøre et Par Bemærkninger til en enkelt Paragraf i den Maskinsætter-Tarif, vi nu efter al Sandsynlighed skal til at arbejde efter.

Kravet fra Principalerne om en Maskinsætter-Tarif var jo saa stærkt, at det vilde være umuligt at opnaa Forbedringer for Haandsætterne uden en saadan, og for Maskinsætternes Vedkommende vilde det sikkert ogsaa være mest formaalstjenligt at have en Tarif at arbejde efter, naar denne da blev af en saadan Beskaffenhed, at det ikke blev utaaleligt eller umuligt at arbejde ved Maskinerne. Forslaget fra Bogtrykkerne var netop af en saadan Art, at det overhovedet vilde være umuligt for noget Menneske at være Maskinsætter. Det viste for det første, at Principalerne i al Fald som Helhed ingen Forstand har paa Maskinerne og Maskinsætning, men endvidere, at Generthedsfølelsen ikke er den, der trykker d'Hrr. stærkest. Deres Fordringer var i den Grad ovenud, at det overhovedet var umuligt at tage Forslaget alvorligt.

Imidlertid fremsatte vore Repræsentanter et Forslag, der til dels var udarbejdet efter den tyske Maskinsættertarif, og som, skønt Præstationen, der tilbødes, var ret høj, dog var et godt Forhandlingsgrundlag, idet det tog Sigte paa alle de Forsinkelser og Standsninger, som nedsætter en daglig Normal-Præstation. Medlemmerne har jo iøvrigt haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med dette Forslags Ordlyd.

Det glædede mig derfor ogsaa at se, at i det endelige Forslag, som nu skal til Afstemning i Organisationerne, var alle disse nødvendige Specialbestemmelser, uden hvilke der overhovedet ikke kan tariferes for Maskinerne, gennemførte, indtil jeg kom til § 39, 2. Stykke.

Her tror jeg, vore Repræsentanter er gaaet paa en Vildmand, og jeg føler mig ganske overbevist om, at man her *ikke* har raadført sig med Maskinsættere, forinden man gik med til en saadan Præstation for Avissats som den, der forlanges f. Eks. paa Lineotype (den Maskine, jeg selv betjener og derfor bedst har Kendskab til; iøvrigt forekommer det mig, at Maskinsætterne ved Linotype er straffet vel haardt i Forhold f. Eks. til »Typograph«).

For det første er der den Uoverensstemmelse, at medens man i § 28 faar 3/4 Time daglig til Rensning, Pudsning og Smøring af Maskinen, hedder det i § 39: »Mindstepræstationen ved Dagarbejde i 7 1/2 Time er« osv. (altsaa kun 1/2 Time til Rensning). Mener man da, at naar der kun fremstilles Avissats paa en Maskine, saa behøver den mindre Pasning. I saa Fald tager man fejl, og 3/4 Times Rensning for Linotypes Vedkommende er snarere for lidt end for meget.

Endvidere forlanges der, og det er selvfølgelig det værste ved §'en, en Mindstepræstation daglig af 1150 Linjer paa et fast Format af 34—36 Bogstaver. Den er god. Som om nogen tror, at det vilde være muligt Dag ud og Dag ind at præstere en saadan Satsmængde. Hvis den Paragraf skal føres ud i Livet, maa Linotype-Sætterne vistnok hellere tage deres gode Tøj og forsvinde. Thi man kan være overbevist om, at hvis denne Paragraf bliver til Lov, vil Bogtrykkerne, i al Fald for en Dels Vedkommende, blæse alle Specialbestemmelser og al sund Fornuft et Stykke, og brutalt forlange en saadan Præstation leveret daglig. Der maa derfor straks fra Maskinsætterne protesteres mod denne §.

Man skal efter den levere ca. 150 Linjer mere om Dagen, end hvis man anlægger Beregningen efter 6000 Bogstaver i Timen med en Normallinje af 53 Bogst. og fradrager en Procent for hvert Bogstav, der gaar mindre i Linjen, samt de Procenter, man har Lov at regne med i Følge Special-Bestemmelserne. Det vil med andre Ord sige, at man efter den øvrige Del af Maskinsættertarifen vil komme til at levere ca. 1000 Linjer om Dagen, en Præstation, som der skal arbejdes stærkt og flittigt for at kunne holde, og iøvrigt er for høj til en Minimalløn.

En anden Grund, som iøvrigt vil umuliggøre Præstationen paa Linotype efter § 39, er det smalle Format med kun 34 Bogstaver i Linjen. Det vil nødvendiggøre en hel Del Haandudslutning, der jo tager uforholdsmæssig længere Tid, end naar Maskinen selv kan besørge Udslutningen af Linjen.

Det er ganske kort, hvad jeg har ønsket at sige om § 39; der vilde jo have været god Anledning til et Par Regnestykker, der havde illustreret det Fejlgreb stærkere, som jeg mener her er begaaet, men jeg er overbevist om, at Medlemmerne allerede gennem disse Linjer har forstaaet, *at det havde været tilstrækkeligt med en Timepræstation og en Bogstavberegning, som Tarifen jo ellers ogsaa har lagt til Grund.*

Endvidere ønsker jeg at fremhæve, at jeg, der jo ellers paa Linotypesætternes Vegne var med i København til de første Møder med Principalerne og til at udarbejde Tarifforslaget for Maskinsættere, absolut maa tage bestemt Afstand fra § 39, der sikkert er kommen til Verden uden nogen Maskinsætters Medvirkning, og som det vil være umuligt at gennemføre i det praktiske Liv.

Aarhus, i Juli 1909. N. MORTENSEN.

Hr. MORTENSEN, Aarhus, er tilfreds med Maskinsættertariffen paa nær et eneste Punkt, nemlig § 39, 2. Stk., hvor han mener, Repræsentanterne under Forhandlingerne er gaaet paa en Vildmand.

Til Støtte for sin Opfattelse af det frygtelige i § 39, 2. Stk. anfører Hr. Mortensen, 1) at Pudsetid fra 3/4 Time er nedsat til 1/2 Time, 2) at Principalerne paa Grundlag af det omtalte Afsnit vil »blæse alle Specialbestemmelser og al sund Fornuft et Stykke« (Maskinsætterne i Aarhus har endvidere faaet den Opfattelse, at Præstationen i § 39, 2. Stk. er at levere uden Hensyn til Specialbestemmelserne, en Anskuelse, der selvfølgelig er grebet ganske ud af Luften) og brutalt forlange en saadan Præstation leveret daglig; 3) at Maskinsætterne efter den famøse § skal præstere 150 Linier mere om Dagen end efter den tyske Tarif med 6000 Bogst. paa et Format af 53 Bogst. med Fradrag af 1 pCt. for hvert Bogstav mindre i Linien samt de Procenter, man har Lov til at regne med ifølge Special-Bestemmelserne.

M. H. t. Spørgsmaalet om Pudsetiden, da er den ikke indskrænket paa den af Hr. Mortensen omtalte Maade. Præstationen gælder for en Sættetid af 7 1/2 Time. Er det nødvendigt at Pudsetiden bliver 3/4 Time, maa Præstationen reduceres tilsvarende. Hr. Mortensen har altsaa ikke Ret i sin første Anke.

Den værste Paastand er imidlertid, at Principalerne vil kræve Præstationen uden Hensyn til Special-Bestemmelserne. Kan det samme da ikke siges i det Forhold, hvor Præstationen fastsættes til 6000 Bogst. pr. Time? At paastaa det modsatte er ulogisk, og at insinuere, at Typograferne ikke vil holde den Tarif de har, er dog vel en Fornærmelse.

Den i §'en omtalte Liniepræstation gælder selvfølgelig paa den Maade, at *alle* Specialgodtgørelser skal indbefattes deri. Kun i det Tilfælde, at Maskinsætteren den hele Dag sidder ved sin Maskine, faar Manuskript og Bly leveret paa sin Plads, og Manuskriptet er enten trykt eller er korrekt og kan læses flydende, og der ikke i Dagens Løb forekommer Standsninger eller Fremhævelser, Talsats, Navnesats osv. osv., bliver de absolute Tal gældende, og det gør de endda ikke, thi der skal jo i alle Tilfælde betales Liniegodtgørelserne ved Afleveringerne. *Ellers skal selvfølgelig Præstationen være et Arbejde, der i Henhold til Special-Bestemmelserne i Værdi er lig 1150 Linier (i 7 1/2 Sættetime) paa Linotype, 950 Linier paa Monoline og 800 paa Typograph.* Har en Sætter f. Eks.

maattet vente i 5 Timer og har sat den til Timen svarende Part i de 1½ Time, har han selvfølgelig fuldt ud gjort sin tarifmæssige Pligt.

Saadan og ikke anderledes er Forholdet. Og intet som helst andet kan læses ud af Tarifen. Naar det f. Eks. paa en Generalforsamling i Aarhus fra samtlige Maskinsættere blev anført, at § 39, 2. Stk. kunde tydes saaledes, at Præstation var uden Hensyn til Special-Bestemmelserne, og at man af den Grund vilde sende Cirkulærer til Afdelingerne med Protest mod denne §, er det ganske umuligt at forstaa, hvorfra en saa forkert Opfattelse kan komme. Man kan jo da med ligesaa fuld Ret hævde, at Bestemmelserne om Timepræstationerne er uden Brug af Special-Bestemmelserne, men hvad skulde disse sidste da være til. Det er en Fejltagelse af den Art, der gør Folk maalløse, idet man her overfor hverken ved, hvor man skal begynde eller ende.

Der er saa endelig Præstationen. Hr. Mortensen er kommet til den Uhyrlighed, at Maskinsætterne efter § 39, 2. Stk., skal præstere 150 Linier (paa Linotype) mere pr. Dag, end hvis Udregningen var foretaget etter den tyske Tarif. Vi skulde jo dog ikke gerne strides om ganske almindelige Udregninger, og ifald Hr. Mortensen derfor havde foretaget Udregningerne her i Bladet, kunde Læserne selv have opdaget Fejltagelserne. Regnestykket er her i al sin Simpelhed. Paa et Format af 53 Bogst. er 6000 Bogst. i 45 Sættetimer (7½ Sættetime daglig) = 270,000 Bogst., herfra drages 18 pCt. for det smalle Format af 35 Bogst. (= 48,600), hvorefter Bogstavantallet bliver 221,400, omsat i Linier à 35 Bogst. = 6,326 Linier pr. Uge eller = 1054 Linier om Dagen. Hvorledes der mellem 1054 og 1150 kan være en Forskel af 150, forstaar jeg ikke. Efter det Forslag, Hr. Mortensen var med til at udregne, blev Dagspræstationen (beregnet paa samme Maade: 45 Bogst. i Format ÷ 10 % til 35 Bogst.) *1060* Linjer pr. Dag.

Forøvrigt er Forholdet jo det, at Formater paa 53 Bogst. i Tyskland er Mindstegrænsen for deres sædvanlige Avis-Formater, og det turde dog være et Spørgsmaal, om der ikke ved vort Format paa 35 Bogst. ligger en Del Svinesteg, naar det skal godtgøres med 18 % i Forholdet til 53 Bogst. Præstationen i § 39 er for 35 Bogst. = 5360 Bogst. i Timen paa Linotype, og der er saaledes for Avissatsen en Godtgørelse af 10 % for det smalle Format. Hertil kommer, at Præstationen i § 39 udtrykkelig er betinget af, at der ikke kræves regelrette Brydninger og Udslutninger, og at det er det Format, man sætter paa Dag ud og Dag ind.

Hr. Mortensens Udtalelser bunder derfor — som jeg mener at have bevist — paa den ene Misforstaaelse efter den anden. — Jeg synes, at den Difference, der faktisk er, er saa lille, at der ikke paa den kan løbes Stormløb mod Tarifforslaget. Det er derfor mit lønlige Haab, at Hr. Mortensen efter denne Redegørelse vil lade § 39, 2. Stk. passere!

VIGGO CHRISTENSEN.

Vor Tarif.

Fredag den 2. Juli — altsaa 2 Dage efter at Tarifen skulde være traadt i Kraft — »lykkedes« det endelig at opnaa Enighed om denne, som blev os tilstillet den 5te. Trods det, at Tarifen blev opsagt 1. Jan., og der saaledes har været ½ Aar til at forhandle i, har vore Repræsentanter ikke fundet sig foranlediget til at øve Pres overfor Modparten for at faa paabegyndt Forhandlingerne saa betids, at vi den 1. Juli kunde staa klar af det hele. Nej, man har givet sig god Tid. Og, hvad blev saa Resultatet? Efter den lange Tid, det havde taget, var man jo berettiget til at vente noget ekstra godt, men i Stedet for fik man noget *ekstra daarligt.* Aldrig har man før budt os et saa magert Forlig, til Trods for, at det vel næppe nogensinde tidligere har været mere paatrængende nødvendigt, at vi fik vore Kaar betydeligt forbedrede. *I det forelagte Forslag er der ikke en eneste Forbedring. Hvad der er vundet paa det ene Felt er tabt paa det andet!*

Vi faar efter Forslaget en Lønforhøjelse af 2 Kr. for Avisarbejde, men vi skal arbejde for den ene Krone, idet Tusindbetalingen kun er steget med 1 Øre. Paa Akcidensarbejde faar vi en Lønforhøjelse af 1 Kr., men vi skal arbejde for den; her er Tusindbetalingen nemlig slet ikke blevet forhøjet. Vi faar ophævet den ene Lønklasse, men vi bibeholder alligevel 3 forskellige Lønsatser for det samme Arbejde, alt eftersom vi er beskæftiget i en stor eller en lille By. Hermed er alt det nævnt, der i Forslaget vel sagtens skal betragtes som Goder — selv om det ogsaa er meget tvivlsomme Goder — og vi kan gaa over til det, Forslaget — efter min Formening — indeholder af det onde, og hertil regner jeg hele Maskinsættertarifen. Her er ikke et eneste Lyspunkt. Alt, hvad vi her har opnaaet, er betydelige Indskrænkninger i vore tidligere Rettigheder. Vi faar en saa høj Minimumspræstation, at Sætteren kun ved yderste Anspændelse kan naa den. Vi faar en Bestemmelse om, at Lærlinge kan uddannes til Maskinsættere, og derved forhindre, at en Maskinsætter bliver fuld beskæftiget, om hvilket vi jo ogsaa har faaet en hel Del Bestemmelser, der berettiger Principalen til Fradrag i Lønnen. Vi har faaet en Bestemmelse om, at i Læretiden skal der kun betales som Haandsætter, og at Principalen, saafremt den først antagne ikke har opnaaet den tilstrækkelige Hurtighed, har Ret til at skifte, som han finder for godt. Endelig har vi faaet en Bestemmelse om, at det betragtes som *en Selvfølge,* at saavel *ikke-faglærte Principaler som Forretningsførere maa oplæres ved Maskinerne,* ligesom der, som Finale paa det hele, indføres et Bødesystem af 40 Øre pr. Kvarter, altsaa 1 Kr. pr. Time.

Alt dette har vore Repræsentanter tiltraadt paa en eneste Undtagelse nær. De har ikke »under de forhaandenværende Forhold« (som forøvrigt synes mig at herske, hver Gang vi faar en ny Tarif) turdet forkaste det, »thi sker det, er man fuldt forvisset om, at det betyder en Kamp, hvis Udgang ingen kan forudse.« Jeg forstaar ikke den Stilling, vore Repræsentanter her har indtaget. De har aabenbart ladet sig dupere af Principalernes Trusler og Beklagelser over de daarlige Tider. Men er der Dyrtid for disse, er der det sandelig ikke mindre for os, der er henvist til at leve for langt mindre. Og hvor blev 8-Timers-Dagen af? Ganske vist faar vi jo 1912 8½ Time, hvis da ikke Principalerne opsiger Tarifen, hvilket jo ligger i deres Magt. Men vi kommer alligevel et langt Stykke bagefter Københavnerne, der allerede 1910 har Normalarbejdsdagen. Og hvor blev Sommerferien af? Ikke et eneste Kardinalpunkt har vore Repræsentanter haft, alt har de firet paa — *af Frygt for Ansvaret.* Jeg forstaar ikke denne Frygt. Det forekommer mig, at de paatager dem et langt større Ansvar ved at stemme for et saa usselt Forlig og anbefale det til Vedtagelse. Ansvaret bliver kun skudt et Par Aar længere ud i Fremtiden, men det falder da saa meget desto tungere. Der er sikkert ingen af d'Hrr., der tror, at Principalerne 1912 uden videre siger: »Værsaagod, her har I ½ Times Forkortelse i Arbejdstiden og 2 Øre mere pr. Tusind«. Nej, naar først Principaler, Forretningsførere og Lærlinge har lært at betjene Maskinerne, faar Piben sikkert en anden Lyd. Saa bliver det mere vanskeligt at komme tilrette med dem, og vi vil da have langt større Udsigt til at faa en Kamp, hvis Ende ingen kan forudse. Naar saa hertil kommer, at en hel Del andre Fag 1911—12 vil staa overfor Lønkonflikter, forekommer det mig, at vi aldeles ikke tør paatage os Ansvaret for, at ogsaa vi til den Tid skal kæmpe paany, og med saa meget daarligere Chancer for at vinde.

Til Slut kun dette: Hvis vi vedtager det foreliggende Forslag, begaar vi et økonomisk Selvmord. Vi binder os til i 6 lange Aar at nøjes med Lønvilkaar, der allerede nu er saa lidet tidssvarende, og som det med Tiden vil blive endnu vanskeligere at eksistere for. Vi skaffer os en hel Del Bestemmelser, der ikke alene vil overflødiggøre en stor Del Kolleger, men ogsaa under Konflikter bliver virksomme Hjælpere i Principalernes Hænder. Vi skyder Spørgsmaalet om 8-Timers-Dagen ud i en uoverskuelig Fremtid. Kort sagt: Ved at vedtage Tarifforslaget i dets nuværende Skikkelse, underminerer vi os selv og spiller vore Udbyttere alle Kortene paa Hænderne.

Stem derfor imod Tarifen!

Nykøbing F., den 13. Juli 1909. MARIUS A. JENSEN.

Ovenstaaende Artikel giver ikke Anledning til særlig Imødegaaelse. Vi mener dog at maatte anmode den ærede Indsender om endnu en Gang at gennemlæse Tarifens § 24, 2. Stk.: »Lærlinge maa kun uddannes ved Maskinen i det sidste Læreaar og da kun i *3 Maaneder*«. Endvidere burde den ærede Indsender have paavist, hvor det i *den gamle Tarif* er forbudt Principaler at betjene Maskinerne eller at antage en anden Lærling til Maskinen, hvis den hidtilværende Lærling ikke egner sig dertil.

Indsenderen skriver noget om en Bødebestemmelse, der skulde være indført i den nye Tarif »*40 Øre pr. Kvarter, altsaa 1 Kr. Timen*«. Vi har forgæves gennemlæst Tarifen, men intet fundet herom. Her sigtes vel til et Krav, der var stillet fra Bogtrykkernes Side, men som vore Repræsentanter ikke er gaaet med til. Paastanden er altsaa lige saa urigtig som Regnestykket »40 Øre pr. Kvarter = 1 Kr. Timen.«

Iøvrigt indeholder Artiklen intet nyt, og vi kan angaaende de øvrige Paastande nøjes med at henvise til de til d'Hrr. N. Mortensens og Arnøs Artikler vedføjede Svar. RED.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Søndag den 11. Juli ekstraordinær Generalforsamling, hvor det af de resp. Organisationer vedtagne Tarifudkast var eneste Sag paa Dagsordenen. — Formanden, N. MORTENSEN, bød Forsamlingen (der knapt nok talte Halvdelen af Medlemmerne) Velkommen og bemærkede, at dette Velkommen i særlig Grad gjaldt to tilstedeværende Fremmede, nemlig vore københavnske Kollegers Formand, Hr. VIGGO CHRISTENSEN, og de københavnske kvindelige Trykkeriarb. Formand, Frk. CRONE. De to Fremmede havde Fredag og Lørdag som Medl. af Borgerrepræsentationen deltaget i Udflugten til Aarhus og viste nu Afdelingen den Opmærksomhed at overvære Generalforsamlingen.

Efter at MARTHIN PETERSEN var valgt som Dirigent og P. CHRISTIANSEN som Sekretær redegjorde MARIUS HANSEN paa en meget udførlig Maade for de mellem Arbejderne og Principalerne førte Forhandlinger om Udkast til en Tarif. Der var hos Principalerne særligt Ønske om en Maskinsættertarif, og det var ogsaa denne, Forhandlingerne i udpræget Grad havde koncentreret sig om, og som, fordi der skulde dannes et Grundlag derfor, havde voldet de største Vanskeligheder. Det var særlig den tyske Maskinsættertarif, der var taget som

Mønster, og iøvrigt var Grundlaget skabt paa de af Maskinsætterne i Provinserne opgivne Præstationssatser. Det var lykkedes at indskrænke de 4 Lønklasser til 3 og at faa Minimallønnen hævet i, 2 å 3 Kr. pr. Uge. Forholdet vilde blive ca. 800 i Byer med 25 Kr., ca. 285 med 24 og ca. 50 med 23 Kr. Taleren var traadt meget stærkt i Skranken for Kravet om Forkortelse af Arbejdstiden, men paa dette Punkt var Principalerne i Øjeblikket aldeles ubøjelige; dog vilde den betingede Forkortelse sandsynligvis indtræde om 3 Aar, da Principalerne næppe af den Grund vilde opsige Tarifen. Erkendte, at det foreliggende Udkast kunde været bedre, men anbefalede paa det kraftigste at vedtage det, da man sikkert ad fredelig Forhandlings Vej var naaet saa langt, som man under de nuværende Forhold kunde naa. — P. THORSEN indrømmede, at Situationen muligvis ikke var særlig gunstig, men at det foreliggende Udkast til en Maskinsættertarif syntes at være udarbejdet af Folk med paafaldende Mangel paa Sagkundskab og derfor uantageligt i den foreliggende Form. Særlig var § 39 den sorte Plet i Forslaget, og den havde da ogsaa bevirket, at Maskinsætterne her var enedes om en Protest, som Taleren oplæste (refereres nedenst.) og anbefalede til Vedtagelse, idet han dog bemærkede, at den ikke fremkom som en Opfordring til som Helhed at nedstemme Tarifforslaget. — VIGGO CHRISTENSEN vilde, saafremt Thorsens Paastande var rigtige, ogsaa anbefale at stemme Tarifen ned; men denne Protest var affattet paa et forkert Grundlag, og Taleren henviste i saa Henseende til de i Maskinsættertariffen værende Specialbestemmelser, der indrømmede Procenter i mange forskellige Forhold. Der skulde under Iagttagelse af Tarifens forskellige Bestemmelser leveres et Arbejde, som svarede til 1150 Linjer pr. Dag, men der var jo meget som hjemfaldt til %-Godtgørelse, og det var saaledes næppe helt umuligt at levere den nævnte Præstation. Taleren beklagede, at Maskinsætterne allerede paa nærv. Tidspunkt havde vedtaget en Protest og mente, at man maatte kunne komme til en Forstaaelse, eventuelt ved en Special-Behandling. — SØRENSEN-KJELD talte nærmest i Tilslutning til Thorsen og fremholdt særlig Tendensen i Maskinsættertarifen — største Præstation, mindste Betaling. Troede ikke paa Arbejdstidens Forkortelse om 3 Aar. Var imod, at vi altid skulde hente vor Viden fra Udlandet; vi maatte selv kunne tale med og bestemme om det, vi til daglig beskæftigedes ved. Anbefalede Protesten til Vedtagelse.

Efter at Afslutning var forlangt og Taletiden indskrænket til 5 Minutter havde endnu adskillige Talere Ordet, bl. a. Frk. CRONE, der særlig vilde have talt til Hjælpearbejderne, som imidlertid paa Grund af de langtrukne Forhandlinger havde forladt Mødet. Frøkenen bad de Faglærte gøre alt for at faa Hjælpearbejderne indenfor Organisationens Rammer.

En Resolution saalydende: »I Henhold til Lovene kræver Generalforsamlingen Landsafstemning om Tarifen«, vedtoges med 55 St. mod 1.

Derefter sattes nedenstaaende Protest under Afstemning.

Protest.

Maskinsætterne i Aarhus Lokalafdeling, samlede til Møde den 9. Juli 1909 i Anledning af det af Tarifudvalget vedtagne Afsnit i Tarifen angaaende *Maskinsættere*, udtaler, at

1. da det foreliggende Tarifforslag bl. a. indeholder en § 39, *der ganske ophæver* de faa Goder ved Tarifen, ligesom § 36 er uantagelig,
2. da en Fordring som den i § 39 nævnte om en *Dagspræstation af 1150 Linjer* paa Linotype, og de øvrige Maskintyper i Forhold dertil, praktisk talt er aldeles uigennemførlig,
3. da vi overhovedet paa det bestemteste maa kræve, at der for Maskinsætnings Vedkommende tariferes efter *Bogstaver* og ikke efter *Linjer*,
4. da vi har bragt i Erfaring, at den umulige § 39 er bleven tilføjet Tarifen, *efter* at de af os valgte *sagkyndige* Tillidsmænd havde forladt Udvalget, idet vi nemlig umulig kan tænke os den sanktioneret af *Fagmænd*, og
5. da denne §, bortset fra Umuligheden af at gennemføre den i Konsekvenserne, vil blive til stor Skade for Haandsætterne,

nedlægger vi herved en *energisk Protest* mod denne §'s Ophøjelse til Tarif og kræver den principielt strøget af Forslaget, subsidiært underkastet en *sagkyndig* Behandling, forinden den faar Lov at træde ud i Livet.

Den 9. Juli 1909. **Samtlige Maskinsættere i Aarhus.**

Ovenstaaende Protest fra Maskinsætterne i Aarhus mod Tarifen forelagdes Afdelingens Generalforsamling den 11. Juli 1909 og vedtoges med 35 mod 5 St. at udsendes til Afdelingerne i Provinserne.

Generalforsamlingen varede fra Kl. 10¼ til 2¼.

Randers Lokalafdeling

afholdt den 6. Juli ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af Udkastet til den nye Tarif.

FORMANDEN bød Velkommen og aflagde Beretning fra Maskinsættermødet i Odense. Han gik dernæst over til at omtale Tarifforslaget, som han ikke betragtede som tilfredsstillende. — N. K. NIELSEN foreslog at forlange skriftlig Afstemning over Forslaget. — FORMANDEN fandt, at den forlangte Præstation ved Sættemaskinen vanskelig vilde kunne overholdes. Kunde den det, maatte det betragtes som Maksimum. Desuden kunde det bevirke stor Arbejdsløshed. — A. ANDREASEN syntes ogsaa, at den nye Tarif var daarlig, men mente ikke, at man kunde forsvare at forkaste den. — BERG fremhævede, at naar man talte om den store Præstationsmængde, maatte man huske paa, at der ogsaa var Specialbestemmelser. — ARNØ fandt det uheldigt, at der skulde ydes en saa betydelig Satsmængde ved Maskinerne. Han vilde ikke haabe, at den foreliggende Tarif blev vedtaget, bl. a. fordi 8½-Timers Arbejdsdag var bleven udsat, og fordi der ikke var taget Hensyn til Hjælpearbejderne. — JØRG. PETERSEN syntes ikke, at Forslaget var saa daarligt, og han anbefalede at vedtage det. — FORMANDEN kunde ikke indse, at man burde vedtage det foreliggende Tarifforslag, da det byder for lidt. — BAGGER, LASSEN og ARNØ anbefalede at forkaste Tarifen.

Da ikke flere forlangte Ordet, oplæstes to Resolutioner, som begge udtalte sig imod Tarifforslaget.

N. K. NIELSEN syntes ikke man paa nærværende Tidspunkt udtalte sig imod Forslaget, men man skulde nøjes med at forlange skriftlig Afstemning. Han stillede følgende Resolution, som vedtoges:

»I Henhold til den nye Paragraf ang. kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal forlanger Randers Afdeling Tarifen underkastet skriftlig Afstemning indenfor vort Tarifomraade, da Afdelingen er utilfreds med Forbundsstyrelsens Afgørelse«.

Generalforsamlingen var besøgt af ⅔ af Medlemmerne, hvis Flertal var imod det foreliggende Tarifforslag. RICHARD THUESEN, Sekretær.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 10. ds. ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for det forløbne April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 859 Kr. 68 Øre. Til Hovedkassen indsendes 665 Kr. Ekstrakassens Regnskab, der ligeledes godkendtes, balancerer med 141 Kr. 10 Øre, og dens Kassebeholdning var den 30. f. M. 28 Kr. 39 Øre. — Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes ANTON NIELSEN og nyvalgtes CHR. OLSEN, og som Revisorer valgtes MARIUS ANDERSEN og SØREN PETERSEN (Amtst.). — En af Bestyrelsen paa forventet Efterbevilling afholdt Udgift til en Krans til afdøde August Andersen godkendtes. — Til »Børnenes Kontor« bevilgedes 20 Kr.

Som Punkt 5 var sat Tarifen. Medlem af Forbundsstyrelsen, JOH. GERDT, indledede med en længere Udvikling af Forholdene fra først til sidst og anbefalede indtrængende at godkende Tarifudkastet. — Der rettedes forskellige Anker fra flere Medlemmer, bl. a. fra JØRGENSEN, Aarhus (der for Tiden er paa Besøg her). Man var særlig utilfreds med, *at* Opsigelsen ikke var gensidig, *at* Arbejdstidens Forkortelse ikke indtraadte straks, og *at* Hjælpearbejdernes Forhold ikke var ordnede. — GERDT hævdede gentagende, at der var naaet, hvad der kunde naas, og at man ved at forkaste Forslaget risikerede at faa noget daarligere eller slet intet; han fralagde sig Ansvaret for Følgerne af en Forkastelse og mente, at de, der nu opponerede, rettest burde forsøge, om de kunde naa noget bedre.

Klokken var henved halvtolv inden den livlige Diskussion sluttedes. Af Afdelingens ca. 65 Medlemmer var til Stede ved Afstemningen 30, hvoraf 15 stemte imod Udkastet, 14 for; 1 stemte ikke.

Under Eventuelt drøftedes et Par lokale Sager. B. N.

Hillerød Lokalafdeling.

Ved en ekstraordinær Generalforsamling i Hillerød i Tirsdags, hvor Forbundsstyrelsesmedlem CHRISTENSEN, Næstved, var til Stede, vedtoges det med stor Majoritet (12 St. mod 5), at anbefale nedenstaaende Resolution, som vi meget opfordrer at stemme for, da vi i Provinserne absolut maa kræve Arbejdstiden nedsat og paa ingen Maade gaar med til en Tarif, gældende for 6 Aar:

»Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af den foreliggende Tarif og opfordrer Medlemmerne Landet over til at stemme imod den«.

Typografernes Syge-Hjælpekasse i København.

SOM man vil have sét af nogle Smaanotitser i *Typ.-Tid.s* sidste Nr. er der oprettet en Syge-Hjælpekasse for alle mandlige Medlemmer indenfor Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling (Sættere, Trykkere, Stereotypører osv.), for saa vidt de i Forvejen er Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse og ikke ved Optagelsen lider af nogen kronisk eller uhelbredelig Sygdom. Kassen yder i Sygdomstilfælde 1 Kr. 25 Øre om Dagen i 13 Uger. Der fordres ikke andet af Medlemmerne i Sygdomstilfælde end at de præsenterer den Sygeseddel, som den statsanerkendte Sygekasses Læge udsteder, og iøvrigt følger dens Regler og Forskrifter.

At der har været Trang til en saadan Kasses Oprettelse, viser den Tilslutning, den har haft i de Par Uger, Kassen har eksisteret, idet henimod 300 Medlemmer har indmeldt sig, og forhaabentlig bliver Tilgangen større og større, efterhaanden som Kollegerne faar Forstaaelsen af, hvilken Betydning det har at have sikret sig en anstændig Understøttelse i Sygdomstilfælde.

Fra enkelte Sider er der faldet Udtalelser om, at man hellere burde have oprettet en Medicinalkasse end en Pengehjælpskasse. Den Tanke har flere Gange været fremme indenfor Typograferne, men aldrig vundet Tilslutning, fordi man ikke har haft Tro paa dens Eksistens,

og vistnok ogsaa fordi man ikke har kunnet faa de Rabat-Betingelser af Apotekerne nu, som de gamle Medicinalkasser har indenfor de store blandede Sygekasser. Om det havde været bedre er vel et Spørgsmaal. Man kan jo udmærket godt betragte denne Kasse som en Medicinalkasse og for de Penge man faar, købe den Medicin, Lægen opskriver, saa er der da tillige den Fordel, at der nok bliver nogle Kroner tilovers til andet Brug, og man faar yderligere Understøttelse, naar man ligger paa Hospitalet; i saadanne Tilfælde har man ingen Gavn af en Medicinalkasse.

Der kan naturligvis være mange Lejligheder, hvor man skal bruge Medicin, særlig hvis der er Familie, men det er en Kendsgerning, at naar Folk har den Fordel, at kunne faa »gratis« Medicin, saa har de en større Tilbøjelighed til at løbe til Lægen og faa »lidt skrevet op«, som flere Læger har sagt: »hverken gør fra eller til, men vi er nødt til at skrive noget op«. — Det er dog anderledes reelt at faa kontante Penge og i Særdeleshed, naar det er en Familiefader, der bliver syg.

— Som foran nævnt optages *alle* mandlige Medlemmer af Forbundets forskellige Brancher, der ikke er over 45 Aar; Indskudet er 1 Kr. indtil 1. September, efter den Tid forhøjes det til 2 Kr., undtagen for Nyudlærte. Mæld Dem ind nu fra Starten; det gælder om at faa saa mange med som mulig, saa Kassen kan blive stærk og modstandsdygtig, og det gælder om at være saa økonomisk som mulig med Kassens Midler, spare, hvor der kan spares, hvorfor man paa den konstituerende Generalforsamling indtrængende anmodede Medlemmer og Inkassatorer om selv at indbetale Kontingentet til Kassereren hver Maaned, for derved at spare Budløn. FR. H.

Nær og Fjærn.

Maskinsætternes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Sommerferie. Redaktør L. VESTEN, *Næstved Avis*, har i Lighed med tidligere Aar givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. — Bogtr. C. CHRISTENSEN (*Soc.-Dem.*) har ligeledes givet sit Personale 8 Dages Sommerferie. Ferien er begyndt. —n.

— *Horsens Folkeblad* har givet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. — *Horsens Social-Demokrat* har givet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen. — *Horsens Avis'* Personale har faaet 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn. — CHR. PEDERSEN (Centraltrykkeriet) har givet sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— Personalet paa *Sydfyns Socialdemokrats* Bogtrykkeri i Svendborg har faaet en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— TH. THRUES Bogtrykkeripersonale i Aarhus har som sædvanlig erholdt en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Roskilde Tidende* (Red. J. WRESCHNER) har i Aar, ligesom forrige Aar, tilstaaet hele Personalet 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Roskilde Avis'* Personale har i Lighed med foregaaende Aar faaet 3 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet i CHR. BIRCHS Trykkeri, Kbhvn., har i Lighed med de foregaaende Aar faaet tilstaaet en halv Uges Ferie.

— I Lighed med tidligere Aar har Bogtrykker N. S. NIELSEN, Nyvej 19, Frederiksberg, givet hele sit Personale Sommerferie med fuld Udbetaling.

Scheiblers Ill. Bogtrykkerkunstens og Akcidensernes Historie. D'Hrr. Modtagere af Subskr.-Indb. bedes venligst sende mig de paategnede Lister — om mulig pr. omgaaende — da de 200 reserverede Ekspl. forlængst er overtegnede og man nu ønsker at forcere Trykningen, hvorfor Oplaget gerne skulde bestemmes saa hurtigt som muligt. Adresse: Thorv. Petersen, Sortedamsgade 9, 3. Sal. Kbhvn. N.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. BENTZON er bortrejst i en Uge. Vikar Dr. VENG, Vesterbrogade 28.

Lokalformanden i Aalborg bor Sct. Mortensgade 13, 1.

Ny Medlemmer.

Københavns Sygeafdel.: 85, Emanuel Larsens Hustru Betty.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2293 (V. d. d. B.), Galvanopl. Hans Kaube fra Dresden (Schultz). 2318 (1057), Sætter Holger S. Lassen fra Randers (arbl.). 603, Sætter Bruno Schmytz fra Amerika (arbl.). 1924 (1245), Sætter Henr. Claudius Jacobsen fra Næstved (arbl.). 2343 (1134), Sætter H. V. Svalin fra Holbæk (arbl.). 2366, Sætter Chr. A. Birkmose fra Vejle (paa Fagskole). 2278 (1800), Trykker Arth. V. Aas fra Amerika (arbl.). 2572 (1588), J. P. V. Nielsen fra Helsingør (arbl.).

Næstved, 2349, J. P. Jacobsen (arbl.). Kolding, 2463, Hjælpearb. Math. Christensen (Højskolebl.) og 2236, Lauritz Nielsen (Lumbye). Aarhus, 1867, J. L. Andersen (De forenede Bogtr.). Aalborg, 1827, Chr. Christensen Worm (Jul. Nielsens Bogtr.). Odense, 2387, Vald. Petersen (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 2249, Sætter Holger Kürstein til Korsør (arbl.). 2610 (2887), Sætter Otto Andersen paa Rejse (arbl.). 2098 (198), Sigurd Max E. Petersen paa Rejse (arbl.). 1641 (886), Carl Vald. Strack til Udl. 2386 (2849), Jens Peter Andersen til Ringsted. 1801 (879), Anth. Thomsen til Aarhus. 1375 (2769), Sætter Sophus Hansen til Hammel i Pl. 2607 (1890), C. Th. V. Schmidt paa Rejse. 680, Trykker Vilh. Andersen til Roskilde i Pl. 2415 (1850), C. E. Jensen til Udl. 3569 (1870), Josef Müller paa Rejse. 2870, Hjælpearb. Kirchoff (overgaar til Dansk Arbejdsmandsforbund).

Næstved, 1924, H. C. Jacobsen paa Rejse. Aarhus, 1637, Jørgen Sørensen til Vejle i Pl., 2128, Knud Kjellin og 1590, J. P. M. Rostgaard (begge paa Rejse). Aalborg, 2487, Peter Valdemar Jensen til Skanderborg (arbl.).

Udmeldte

Københavns: 2403, Paal. Valborg Nielsen (fratr. Faget). Sygeafdel.: 1602, Carl Hansens Hustru (overg. til Sygekassen i Skovshoved).

Odense, 2454, Math. Frederiksen, 2578, Valborg Jensen, 2580, Johanne Carlsen og 2579, Marie Jensen (alle paa Andelstr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde.

Paa Grund af indtrufne Forhindringer er Eftermiddagsturen udsat. Nærmere Meddelelse paa Mødet i Pilealléen næste Lørdag.

GUTENBERG-KORET

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Fredag den 16. Juli *Kl. 8* i Pilealléen 16 (Havepavillonen). Koret deltager i Festen i Tivoli den 1. Avgust. (4 h)

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* **Søndag den 18. Juli, Kl. 11** i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsorden: 1. Maskinsætter-Tarifen for Provinserne. 2. Eventuelt. STYR.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Fællesspisning Kl. 3 i Jægersborg Hotel. Besøgende tager lettest med Linje 15 til Jægersborg Allé. (3 m)

ANNONCER

En dygtig

Avis- og Annoncesætter,

27 Aar, søger en varig Plads i en større Provinsby snarest. Bill. mrkt. »Avissætter 108« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 23. JULI 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa Grund af forskellige Omstændigheder advares Kollegerne indtrængende imod at tage Plads i **Aarhus**, forinden man har henvendt sig til Afdelingsformanden, N. MORTENSEN, Stiftsbogtrykkeriet (priv. Bopæl: Samsøgade 22 2).

København, den 22. Juli 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Afstemningen.

MED en forholdsvis stor Deltagelse i Afstemningen — ca. 85 pCt. har stemt — har Provinstypograferne **godkendt** det af Forbundsstyrelsen vedtagne Tarifudkast.

Naar dette er sket, hidrører det **ikke** fra, at man har været tilfreds med Resultatet, hvilket ogsaa Majoriteten paa de ca. 100 Stemmer udviser. Men man har ganske sikkert været paa det rene med, at det ikke under de forhaandenværende Forhold har været muligt at fremskaffe noget andet og bedre Resultat *ad Forhandlingens Vej*. **Derfor** har man slaaet sig til Taals med det opnaaede.

Ogsaa vi tror, at dette Ræsonnement vil vise sig at være klogt.

Det var efter den Opfattelse, som den *ansvarlige* Ledelse havde dannet sig, ikke muligt at fremskaffe flere Fordele for Medlemmerne end hvad der var opnaaet. Maaske de Medlemmer, som er utilfreds med Forslaget, vil sige, at de saa hellere beholdt den nuværende Tarif fremfor den vedtagne og saa ventede til en gunstigere Lejlighed. Dette vilde nu for det første ikke slaa til, thi tidligere Begivenheder har tilstrækkeligt bevist, at Modparten ved at udvirke en Krigstilstand vilde have kunnet skabt den Situation, som vi tillod os i sidste Numer at karakterisere som »farlig«. Men desuden vilde det Princip, som en saadan Kamp skulde have staaet paa: Sættemaskinernes Ydeevne og Arbejdstidens Forkortelse straks, absolut ikke kunde være blevet en Kamps Ofre værd, naar det maatte siges, at det var vor Forkastelse, som havde foranlediget den. **Nu** stiller Sagen sig ganske anderledes, hvis Principalerne ved *deres* Afstemning skulde forkaste Tarifen.

Boghaandværket paa Landsudstillingen i Aarhus 1909.

DE i forrige Artikel nævnte Bogtrykkere er — naar lige undtages et Par Firmaer med Bogtryk- og Sættemaskiner i Virksomhed — alt, hvad der findes af Udstillere i denne Branche. I Følge Udstillings-Kataloget skulde Firmaet MILO, Odense, ogsaa være repræsenteret med en Udstilling af Bogtryk, Skemata, Illustrations- & Farvetryk, men mig har det ikke været muligt, indtil Dato, trods megen Efterforskning at finde denne Udstiller i den grafiske Afdeling.

Vore Brødre i Kunsten — Bogbinderne — er ikke saa lidt bedre repræsenteret, og naar Talen er om Boghaandværk, maa der ydes disse mange Lovord. Man faar det Indtryk, at alle disse Udstillere med mere eller mindre Held har stræbt efter at yde god Kunst i deres Haandværk. Bogelskere vil uden Tvivl standse ved en Montre som den fra ANKER KYSTER, Kbhvn., hvilke dejlige Bind i Haandforgyldning efter Tegning af danske Kunstnere, hvor afdøde Bindesbøll med Rette synes at indtage Hædersplads. Og ikke mindre smagfald er Udstillinger fra MARIUS MØLLER, Aarhus, Kgl. Hof-Bogb. CARL PETERSENS ENKE, Kbhvn., og HARALD PETERSEN, Vejle, der alle stærkt eksellerer i haandmarmorerede Bogbind og ofte naar en sjælden smuk dekorativ Virkning.

I en særskilt Afdeling for Skønvirke træffer man den kendte Kunst-Boghaandværker, JACOB BADEN, Kbhvn., hvis prægtige Arbejder i haandforgyldte Bogbind stærkt minder os om samme Firmas kendte Udstillinger i Kunstindustrimusæet i København; men om alle disse Udstillere gælder det, at Tilskueren faar et umiddelbart Indtryk af, at der er stræbt efter at yde virkelig Kunst i Dansk Boghaandværk, en Trang, der — som før bemærket — ingenlunde i nogen nævneværdig Grad har besjælet nogen dansk Bogtrykker, naar lige undtages Martius Truelsen.

— — —

Vor daglige Medarbejder i Kunsten — Reproduktionsanstalten — har særlig to lødige Repræsentanter paa Udstillingen, nemlig *Dansk Reproduktionsanstalt*, Kbhvn., og *Nordisk Reproduktionsanstalt*, samme Sted. Særlig førstnævnte Firmas righoldige Udstilling giver et fyldestgørende Begreb om, hvor højt vi navnlig i de senere Aar er naaet paa dette Omraade. Om begge de nævnte Firmaer gælder det, at de udstillede Tryk er skarpe og ganske overordenlig heldige i deres Lysvirkning, og da saa godt som alle disse Tryk stammer fra Bogtrykpressen, faar vi samtidig et glædeligt og fuldtud fyldestgørende Bevis for, at vi herhjemme har Trykkerier, der formaar at levere fint Illustrationstryk. Foruden nydelige Ting i 3-Farvetryk, har Nordisk Reproduktionsanstalt nogle særdeles smukke Reproduktioner af Rembrandtske Malerier i nordisk Eje.

Endvidere træffer man HJALMAR CARLSEN, Kbhvn., med nogle virkelige gode Autotypier og A. HAMMERSCHMIDT, Aarhus, med Klichéer og Aftryk af disse, der dog ingenlunde staar paa Højde med de tidligere nævnte Reproduktioner.

Man træffer MAX KLEINSORGS Kunst- og Kobbertrykkeri med de kendte farvetrykte Raderinger efter Louis Moe — vidunderlige som de er i deres rene smukke Tryk — og desforuden en Udstilling af adskillige andre ypperlige Ting, der i sjælden Grad fortæller om denne Anstalts store Betydning for denne specielle Gren af dansk Kunsttryk.

— — —

I Maskinhallen, blandt de arbejdende Udstillinger, indtager Firmaet J. G. A. EICKHOFF, Kbhvn., en ret anselig øg smuk Plads. Dette Firmas Maskiner, der stadig vinder mere og mere Indpas herhjemme, har jo ogsaa faaet det for en Bogtrykpresse fine Prædikat: at besidde Styrke. Der er udstillet 3 Hurtigpresser: 1 Autotypi- og Chromotypi-Hurtigpresse, 1 Bogtryk-Hurtigpresse og 1 Akcidens-do. Bogtryk-Hurtigpressen er forsynet med Paalægger-Apparatet »Dix« og en Avis-falsemaskine til 3 False — altsaa efter dette at dømme at betragte som ganske ideel for et Provins-Dagbladstrykkeri. Endvidere ser man en Digeltrykspresse, »Skandinavia A. L.«, en praktisk Formvask af Jern, 1 fritstaaende Stereotypi-Apparat, 1 Papirskæremaskine med afbalanceret Haandstang, en Formermaskine med selvvirkende Pressebalk, og alt bærer det Præget af Soliditet og Styrke. Den hele Virksomhed vises i Funktion af Bogtrykkeriet BRØD. BACKHAUSEN, Aarhus.

Samme Steds ser man Sættemaskinen »Barotype« udstillet af LANGE & RAACHOU, Kbhvn., og en Akcidens-Reol fra AXEL KIØRBOE & CO., Kbhvn.

Gennem *De forenede Bogtrykkerier*, Aarhus, udstiller to kendte tyske Firmaer, repræsenteret ved ADOLPH WULFF, Kbhvn., henholdsvis den fortrinlige Digel- og Prægetrykspresse »Victoria« og Sætte-Støbemaskinen »Typograph«, den første er en Specialmodel med indbygget Motor og den sidste har tilkoblet Motor.

I *Politikens* Pavillon paa Landsudstillingen ses den franske Marioni-Presse og Sætte-Støbemaskinen »Linotype« i Virksomhed. Marioni-

Pressen, der skal kunne levere et Oplag paa 20,000 pr. Time, leverer dog af adskillige Grunde kun 3000 paa Udstillingen.

Til Slut kan vel blot nævnes, at der findes et Par Eksempler paa Tonpladeskæring og Akcidenssats, udstillet som Elevarbejder fra Aarhus tekniske Skoles Typograf-Klasse.

Aarhus i Juli 1909. OVE DYVA.

Afstemningsresultat

over

den mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Forbundsstyrelsen vedtagne Tarif.

Lokalafdeling	Ja	Nej	St. ikke	Ialt
Aalborg	27	32	»	59
Aarhus	39	105	3	147
Assens	6	1	1	8
Bogense	3	»	»	3
Brønderslev	»	6	1	7
Esbjerg	»	22	1	23
Faaborg	4	»	»	4
Fredericia	6	13	»	19
Frederikshavn	3	»	»	3
Grenaa	3	»	»	3
Helsingør	8	7	1	16
Herning	10	2	1	13
Hillerød	11	17	»	28
Hjørring	15	»	»	15
Hobro	2	4	»	6
Holbæk	12	11	»	23
Holstebro	»	12	4	16
Horsens	26	6	4	36
Kallundborg	10	10	»	20
Kolding	22	20	1	43
Korsør	»	»	»	»
Køge	8	1	»	9
Lyngby	4	4	»	8
Løgstør	2	»	»	2
Maribo	4	»	»	4
Middelfart	4	4	»	8
Nakskov	17	3	»	20
Nyborg	10	5	»	15
Nykøbing F.	11	17	»	28
Nykøbing M.	5	5	2	12
Næstved	20	11	4	35
Odder	2	4	»	6
Odense	76	30	3	109
Randers	28	18	»	46
Ribe	3	7	»	10
Ringkøbing	11	5	»	16
Ringsted	14	6	»	20
Roskilde	14	6	2	22
Rudkøbing	8	1	1	10
Rønne	19	6	2	27
Silkeborg	22	»	»	22
Skanderborg	6	»	»	6
Skive	13	4	1	18
Slagelse	13	16	2	31
Stege	»	4	»	4
Stubbekøbing	3	»	»	3
Svendborg	21	4	2	27
Thisted	5	12	»	17
Varde	»	13	»	13
Vejle	22	2	6	30
Viborg	2	7	»	9
Ialt...	574	463	42	1079

Ovenstaaende er saaledes vedtaget.

København, den 22. Juli 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt Torsdag d. 8. Juli ordinær Generalforsamling paa Hotel »Herning«. Protokollen oplæstes og godkendtes. Saavel Hovedkassens som Lokalkassens Regnskab godkendtes. — Til Skuemester valgtes MARINUS JENSEN, *Folkebladet.* — Der var stillet Forslag om at forhøje Aktien i Arb. Fællesbageri fra 5 til 10 Kr. Ang. Forslaget førtes en kort, livlig Forhandling, der resulterede i, at et Forslag, stillet af MORGENSTERN og gaaende ud paa, at Aktien forhøjes fra 5 til 10 Kr., saa snart Formanden skønner, at Pengene kan undværes i Lokalkassen, vedtoges. — FORM. oplæste de fra Forbundet fremkomne Forslag til en ny Tarif. Man diskuterede Tarifen en Del; nogle var tilfredse, andre utilfredse. Det gjaldt særlig Tiden for den nye Tarifs Udløb, 6 Aar; man mente, at man skulde have Ret til at opsige Tarifen til samme Tid som Principalerne. — Under Eventuelt drøftedes en Sommerudflugt. Til at ordne det videre fornødne valgtes HARTMANN og OLSEN. Til Generalforsamlingen var 10 Medlemmer til Stede. M.—n.

— — —

Mandag den 12. Juli afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Herning«. — Forbundsstyrelsesmedl. for Provinserne, Hr. WILL. JACOBSEN fra Silkeborg var kommen til Stede for at redegøre den foreslaaede nye Tarif. Blandt Typograferne havde man aabenbart Forstaaelsen af Meningen med denne Agitation for Tarifen; fra Forbundsstyrelsens Side er man klar over, at Provinstypograferne er ved at blive vaagne. Med andre Ord: Man har opdaget, at Provinstypograferne ikke vil vedblive at staa tilbage for sine københavnske Kolleger, og derfor maatte der agiteres. — Til Generalforsamlingen var der desværre kun mødt 9 af Afdelingens 14 Medlemmer.

FORM. aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen, særlig Hr. Jacobsen. — LUDV. RASMUSSEN valgtes til Dirigent. — Hr. JACOBSEN fik straks Ordet og udtalte, at naar han var kommen til Stede ved Generalforsamlingen, var det for at hjælpe Tarifen over alle Skær, idet man var bange for, at den ellers ikke skulde komme velbeholden i Land. Tal. udviklede Forhandlingernes Gang fra første Færd og til, at Repræsentanter for Principalerne og Typograferne var enedes om den foreslaaede Tarif. Det fremgik klart af hans Foredrag, at der i den lange Forhandlingstid fra vore Repræsentanters Side var slaaet mangt et haardt Slag for at komme til det opnaaede Resultat. Tal. fremholdt som sin urokkelige Mening, at hvad man nu havde opnaaet, var alt, hvad man paa nogen Maade kunde opnaa ad Forhandlingens Vej. Efter at have gennemgaaet de væsentligste Punkter ret grundigt og meddelt, at der ved de nu afholdte Generalforsamlinger, hvor en Repræsentant af Forbundsstyrelsen var til Stede, skulde stemmes over Tarifen, for at man kunde se Stemningen, anbefalede han sluttelig Afdelingens Medlemmer at stemme for den nye Tarif, som den nu forelaa. — FORM. ankede over forskellige Bestemmelser i den nye Tarif; bl. a. Lærlingebestemmelserne, Tarifens Gyldighed i 6 Aar, Forskellen mellem Akkordsætterne og de fastlønnede Sættere m. H. t. den ny Tarifs tilbagevirkende Kraft m. m. — JACOBSEN svarede paa Formandens Udtalelser; Tal. kunde ogsaa have ønsket større Fordele for Kollegerne, men han troede, at de yderste Fordele var opnaaet; man maatte være tilfreds og slaa sig til Ro med det opnaaede. — Efter at FORM. og JACOBSEN gentagende havde haft Ordet, og HARTMANN havde gjort en Bemærkning, havde ANT. LARSEN og DIRIGENTEN Ordet for nogle anbefalende Bemærkninger. — Ved den derefter foretagne Afstemning vedtoges Tarifen med 6 St. mod 2; 1 stemte ikke. — JACOBSEN takkede for Udfaldet af Afstemningen, men han havde dog ventet enstemmig Tilslutning. — DIRIGENTEN sluttede derefter Generalforsamlingen med en Tak til Hr. Jacobsen for hans Foredrag. M.—n.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 10. Juli. Dirigent: HANS NIELSEN.

1. *Beretningen,* der aflagdes af FORMANDEN, var meget kort og drejede sig om rent lokale Ting. Den godkendtes.

2. *Regnskaberne.* April Kvartals Regnskab balancerede med 1549 Kr. 53 Øre, indsendt til Hovedkassen 865 Kr. Ekstrakassen, der balancerede med 440 Kr. 16 Øre, havde i dette Kvartal haft et Underskud paa 37 Kr. 74 Øre. Indsamlingen til de Arbejdsløse havde indbragt 351 Kr. 92 Øre.

3. *Provinstarifen.* P. WELBLUND redegjorde i et længere Foredrag Forhandlingernes Gang og udtalte, at Forslaget, som her forelaa, var kommen til Verden under de største Vanskeligheder og den sejgeste og mest energiske Holden igen fra Principalernes Side; gennemgik derefter Forslaget Punkt for Punkt og ledsagede dem med fornøden Forklaring og sluttede med at anbefale Afdelingen at godkende den af Forbundsstyrelsen tagne Stilling til Forslaget. — FREDERIKSEN beklagede, at hverken Hjælpearbejderne eller Trykkerne opnaaede Spor af Forbedringer. Kritiserede den trufne Ordning ang. Nedg. i Arbejdstiden, som han ikke troede paa. Stillede Forslag om alm. Afstemning. — L. D. RASMUSSEN beklagede ogsaa, at Hjælpearbejderne ingen Tarif havde faaet, men han vilde tilraade Hjælpearbejderne *alle* at træde ind i Organisationen, saa naaede man nok et Resultat. Anbefalede at godkende Tarifen. — DAHL var meget utilfreds med Forslaget, særlig med det sørgelige Resultat om Arbejdstiden. Han stillede paa samtlige Trykkeres Vegne Forslag til en Resolution, der udtaler »Misbilligelse af Tarifforslaget, fordi det ikke indeholder Bestemmelser om Hjælpearbejderne, og fordi der ikke er opnaaet noget, som antyder Spor af Fordel for Trykkerne, samt fordi man skal vente 3 Aar med Arbejdstidens Forkortelse«; den slutter med at opfordre Generalforsamlingen til at kræve Tarifen til alm. Afstemning. — WELBLUND replicerede til Frederiksen og Dahl samt udtalte sin Beklagelse over, at der intet var naaet for Hjælpearbejderne, men det havde været ganske umuligt; naar Hjælpearbejderne vilde slutte sig til Organisationen i stort Tal, hvad han vilde anbefale dem at gøre, saa kunde denne Sag kræves løst uden Hensyn til om Tarifen var udløbet eller ej, der var intet, der forhindrede dette. Sluttede med at anmode Trykkerne om at tage deres Forslag til Resolution tilbage og anbefalede indtrængende Medl. at godkende

Tarifforslaget, thi forkaster vi Tarifen, kommer vi ganske sikkert i Kamp, og Tiderne til en saadan er for os højst ugunstige, saa vi opnaar intet ad den Vej. — JUL. NIELSEN beklagede, at der var sluttet Tarif for saa lang en Tid, 6 Aar. — FERD. POULSEN beklagede sig over Maskinsættertarifen. Det var Maksimumspræstation, der her krævedes for en Minimalløn, og det vilde i Fremtiden være ganske umuligt for Maskinsætterne at opnaa Lønforhøjelse. Taleren vilde dog af Hensyn til de Fordele, Tarifforslaget paa andre Punkter bød, særlig Forhøjelsen paa Lønnen og Fjernelsen af 4. Lønklasse, anbefale Welblunds Forslag og fraraade at gaa til alm. Afstemning. — H. C. PETERSEN, OSCAR OLSEN og L. D. RASMUSSEN anbefalede Welblunds Forslag. — C. J. CHRISTENSEN stillede sig skeptisk til den alm. Afstemning. — FREDERIKSEN fastholdt sit Forslag til alm. Afstemning. — BJØRNSTAD støttede Frederiksen og udtalte sin Utilfredshed bl. a. med Bestemmelsen om de personlige Tillæg, den troede han var fuldstændig umulig. — WELBLUND og POULSEN har endnu en Gang Ordet, hvorpaa der foretoges Afstemning. Trykkernes Resolution forkastedes med 33 St. imod, 20 for, hvorefter Forslaget om Godkendelse af Tarifforslaget var vedtaget.

4. *Valg.* Til Formand genvalgtes WELBLUND med Akklamation, hvilket ligeledes overgik ERNST JØRGENSEN som Næstformand og AXEL JUUL som Revisor.

Ca. 80 Medl. var mødt. —bl —

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Juli ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen. 17 Medlemmer var mødt. Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Angaaende Privatkassens Spisekort til de Rejsende vedtoges det at blive ved den gamle Ordning foreløbig. — Derefter drøftedes det foreliggende Tarifforslag, men det vedtoges at tage den endelige Bestemmelse angaaende ovennævnte Forslag paa den ekstraordinære Generalforsamling Fredag den 16. Juli. Under Eventuelt behandledes et Par lokale Sager.

H. H. H.

Køge Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 12. Juli. Efter at Regnskaberne var godkendte, gjorde H. L. CHRISTIANSEN, Næstved, Rede for de nylig afsluttede Tarifforhandlinger og anbefalede slutlelig at stemme for det foreliggende Forslag.

Ved Afstemningen vedtoges det med 7 St. mod 2 at anbefale at stemme for Forslaget, idet det udtaltes, at det ikke var af Begejstring for Forslaget, men alene af den Grund, at man var klar over, at der uuder de nuværende Forhold ved en ny Forhandling ikke kunde opnaas et bedre Resultat. P.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 13. Juli med Dagsorden: Forslag til den nye Provinstarif. $^2/_3$ af Afdelingens Medlemmer var mødt. VIGGO CHRISTENSEN var kommen til Stede og gjorde Rede for de førte Forhandlinger og de enkelte Punkter i Tarifen. Han anbefalede meget indstændigt at vedtage det foreliggende Forslag. Dette syntes Medlemmerne dog ikke at være saa tilbøjelige til. I den paafølgende Diskussion kom der ikke saa lidt Misfornøjelse til Orde. En stor Del af de mødte havde Ordet, og Forhandlingerne, der helt igennem var saglige, trak ud til hen ad Midnatstid. Mødet sluttede uden nogen Afstemning for eller imod. JOHS. M. ANDERSEN.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 14. Juli med følgende Dagsorden: Valg af Dirigent, Forhandlingsbogen, Regnskabet og Eventuelt. Til Dirigent valgtes LINDBALLE. Forhandlingsbogen godkendtes enstemmigt, efter at der var foretaget en mindre Rettelse.

Formanden, R. C. PETERSEN, oplæste Regnskabet for April Kvartal, der balancerede med 653 Kr. 70 Øre. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 61 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 162 Kr., Sygeunderstøttelse 85 Kr. 50 Øre og indsendt til Hovedkassen 329 Kr. 95 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 29 Kr. 58 Øre. Begge Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Under Eventuelt bad JULIUSSEN om Oplysninger angaaende Mæglingsinstitutionen, men da han ikke kunde faa fyldestgørende Svar, vilde han rette Spørgsmaalet til Hvidtfeldt, naar han kom tilstede paa Fredag. — Ændringerne til Provinstarifen gav forskellige Medlemmer Anledning til at udtale sig, og det var alt andet end Begejstring, Tarifforslaget havde vakt i Horsens-Afdelingen.

Generalforsamlingen var meget sløjt besøgt, kun en Maskinsætter havde givet Møde, og et enkelt Personale var, som saa ofte før, slet ikke repræsenteret.

— — —

Extraordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 16. Juli paa Hotel »Hafnia«, hvor Forretningsfører P. HVIDTFELDT var kommen til Stede. Efter at EMIL NIELSEN var valgt til Dirigent og Forhandlingsbogen godkendt, gik man i Lag med: Udkast til Tarifen, og Ordet gaves til HVIDTFELDT. Han begyndte med at forklare, hvorfor Forbundsstyrelsesmedlemmerne var gaaet paa Tourné, og haabede, at hans Tilstedeværelse maatte blive til Glæde baade for ham selv og for Horsens-Kollegerne. Og man kan vel nok sige, at Hvidtfeldt har haft Glæde af Besøget, idet han for en Del vistnok fik Stemningen vendt til Gunst for Tarifforslaget. Han udviklede hele Situationen fra i Fjor, hvorledes Arbejdsgiverne havde forsøgt at binde os til 1910, og hvorledes vi havde undgaaet at tage Opsigelsen af Tarifen tilbage, saa vi nu stod frit. Ganske vist skabte Situationen i Fjor ogsaa en Art Afslutning for vort Vedkommende, idet der blev forlangt, at man skulde optage en Forhandling, hvilket jo nu er sket, og naar man tager alt i Betragtning, maa man indrømme, at man jo dog har vundet noget, selv om man havde haabet, at der kunde vindes mere. Man kan maaske ikke sige, at det er noget særlig godt Tarifforslag her foreligger, men det er alt, hvad der kan opnaas ad Forhandlingens Vej. Omtalte Protesten fra Aarhus, der efter hans Mening hvilede paa et ganske falskt Grundlag, og pointerede meget stærkt, at ved § 39's Anvendelse skulde Specialbestemmelserne tages i Betragtning. Forsvarede Lærlinges Anvendelse ved Maskinerne det sidste Læreaar, selv om det maaske kan siges, at det kan være Arbejdsgiverne til Støtte under en eventuel Konflikt, men nu var der skabt en planmæssig Arbejdsmaade for Lærlinges Vedkommende, hvilket vi haardt tiltrængte. Omtalte Mæglingsinstitutionen og Hjælpearbejderspørgsmaalet, men naar dette sidste ikke var blevet løst, skyldtes dette i første Række Hjælpearbejderne selv, idet de ikke i tilstrækkeligt Tal havde meldt sig til Organisationen. Mente ikke, der var Sandsynlighed for, at Tarifen 1912 blev opsagt fra Principalernes Side for at forhindre 8½ Timers Dagens Indførelse. Man vilde betænke sig paa at foretage et saadant agressivt Skridt, da vi jo derved vilde blive stillet fuldstændig frit. Anbefalede til Slut at stemme for Tarifforslaget.

Af Diskussionen fremgik det, at Hvidtfeldts lange Foredrag ikke havde gjort Spor af Indtryk paa VIKTOR JENSEN. Han havde akkurat det samme Standpunkt som før. Han nævnede Exempler fra Smaabyer paa, at den Forhøjelse, Tarifen bød, i Virkeligheden ikke kom nogen til Gode. Med Hensyn til Arbejdstiden kommer vi til at staa i et meget daarligt Lys overfor Københavnerne. Tarifen skal vare i 6 Aar; det er sørgeligt, at vore Repræsentanter kan gaa med dertil. Konflikten sidste Aar var et Tarifbrud fra Principalernes Side, og vi burde have haft Erstatning for den Tid, vi var smidt paa Gaden. Opfordrede til at lave Krigskasse. For mig staar dette her som et Tilbageskridt, og under en Konflikt skal vi nok faa at se, hvad det vil sige, at Lærlinge kan arbejde ved Maskinerne. Anbefalede at stemme mod Tarifen. — LINDBALLE saa med Glæde paa, at det var lykkedes Ledelsen at faa den ene Lønklasse strøget. Den største Betænkelighed er den lange Tarifperiode, men det skal vi ikke tage en Kamp paa. Han vilde anbefale at stemme for Tarifen, men i en lang Tarifperiode maa vi styrke vore Kasser, og han anbefalede at oprette et Strejkefond. — JULIUSSEN troede ikke Aarhus-Protesten hvilede paa et falskt Grundlag. Det glædede ham, at Lønnen i Odder var kommen saa højt op, men det var kedeligt, at der ingen fik Gavn deraf, da Lønnen i Forvejen var højere, end Tarifen bød. — HVIDTFELDT imødegik de forskellige Talere, og udtalte, at Medlemmerne burde lære at resignere. Vi skulde lægge os efter at faa Fremtidens Kampe løste ved aandelige Vaaben.

Dermed sluttede Generalforsamlingen, der var meget talrigt besøgt, for en stor Del Medlemmers Vedkommende dog kun for at være alvorlige Tilhørere til, hvad Hvidtfeldt havde at sige. H.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 14. Juli, Aften Kl. 8¼ ord. Generalforsamling paa Haandværkerforeningen med følgende Dagsorden: 1. Fremlæggelse af Regnskaberne fra Hoved- og Ekstrakassen. 2. Tarifforslaget og 3. Eventuelt.

Formanden, K. LYHNE, aabnede Generalforsamlingen med at byde Velkommen til Medlemmerne, til et nyt Medlem i Afdelingen samt til Hr. W. Jacobsen, Silkeborg, hvilken sidste var kommen til Stede for at klargøre Situationen ang. Forhandlingerne af Tarifforslaget. — Derpaa oplæste Form. Regnskabet, der balancerede med 237 Kr.; 173 Kr. 75 Øre indsendtes til Hovedkassen. Medlemmerne godkendte Regnskabet. — Man gik derpaa til næste Punkt (Tarifforslaget), hvortil Hr. JACOBSEN straks fik Ordet. Efter at have forelagt for Afdelingen Resultaterne af de ny Tarifforhandlinger, sluttede Hr. Jacobsen med at anmode hvert Medlem at give sin Stemme *for* den ny Tarif, hvilket FORMANDEN ligeledes stærkt anbefalede. Der udspandt sig nu en længere Diskussion, inden man foretog den foreløbige Afstemning, som foregik skriftlig. Resultatet heraf blev: for Tarifen 6 og imod 6 St. — Under det sidste Punkt (Eventuelt) fremkom intet videre udover enkelte Spørgsmaal, der rettedes til Formanden og Hr. W. Jacobsen, og som besvaredes. — Derpaa sluttede Formanden Generalforsamlingen med Tak til Medlemmerne og Hr. W. Jacobsen.

12 Medlemmer var mødt! C. WALTHER.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli sin ordinære Generalforsamling paa Centralhotellet. Til Dirigent valgtes BILDE JENSEN; derefter oplæstes Forhandlingsprotokollen, som godkendtes énstemmig. Til Sekretær valgtes J. V. JENSEN. Hovedkassens Regnskab fremlagdes og godkendtes ligeledes énstemmig. Det udviste en Balance af 105 Kr. Ekstrakassens Regnskab godkendtes ligeledes med en Balance af 11 Kr. 1 Øre. Til Formand genvalgtes M. ANDERSEN med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes BILDE-JENSEN og E. H. RASMUSSEN med henholdsvis 4 og 5 St., derefter fik Westermann 1 St. 1 Stemmeseddel var blank.

Generalforsamlingen, der begyndte Kl. 8, forløb fra først til sidst meget livlig, og Stemningen var for største Delen imod Tarifen, særlig Maskinsættertarifen. J. V. J.

PROGRAM

for

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdelings

Sammenkomst i Tivoli

Søndag den 1. August 1909.

Kl. 1 samles man ved »Røde Lygte« i Tivoli (mellem Plænen og Rutschebanen).

Kl. 1½ Fællesspisning af medbragt Mad. Sang af Gutenbergkoret. Taler. I Dagens Anledning forfattede Sange.

Efter at man paa forskellige Maader har moret sig til Kl. henad 5, beses efter Deltagernes eget Ønske Havens Seværdigheder og Forlystelser.

Kl. 8 samles de, der har Lyst dertil, i »*Alsterpavillonen*«, 1. Etage, til *Punschegilde*. Ogsaa her synger Gutenbergkoret, og der synges forskellige til Sammenkomsten skrevne Sange.

Billetter à 10 Øre, der giver Adgang til Tivoli indtil *Kl. 2*, faas fra Lørdag d. 24. ds. paa Forbundskontoret. Deltagere til Punschegildet løser samtidig Billet hertil à 50 Øre. For Afholdsfolk serveres anden Forfriskning.

UDVALGET.

Nær og Fjærn.

Flere Indsendere maa af Pladshensyn have Taalmodighed til næste Numer.

Kvittering for de indsendte Kvartalsregnskaber vil paa Grund af, at Hvidtfeldt er bortrejst, først blive givet i næste Numer.

Sommerferie. Aktieselsk. L. IHRICH'S Personale har i Lighed med sidste Aar faaet 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— *Eksprestrykkeriets* Personale, Kbhvn., har faaet tilstaaet en halv Uges Ferie med fuld Løn.

— Personalerne fra *Vejle Amts Folkeblad* og *Vejle Socialdemokrat* har, i Lighed med tidligere Aar, faaet 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

Tak for venlig Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup.

ALB. SØRENSEN OG HUSTRU.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum den 13. ds.

LARS PETERSEN.
Rigsdagens Trykkeri.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lægerne.

Dr. NEUMANN er bortrejst til 3. Avgust. Vikar Dr. PASBERG, Fælledvej 1. Tr. 1—2, Søndag 9—10.

Dr. HALL er bortrejst fra 19/7—14/8. Vikar Dr. E. MADSEN, Toftegaards Allé 21. Tr. 12—1.

Dr. MILO er bortrejst til 2/8. Vikar Dr. ERNST, Amagerbrogade 246. Tr. 11—12.

Ny Medlemmer.

Københavnh: Paal. Vilhelmine Gunnlaugson, udl. 16/7 09 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Paal. Laura Marie Amalie Aagerup, udl. 15/7 09 hos Alfr. Jacobsen (arb. s. St.). Sætterlærling Paul Fischmann (Hannover). Trykkerlærling Harald Christoffersen (Hannover). Trykkerlærling Karl Edvard Hammerlund (Axelholm).

Aarhus, Hjælpearbejderske Anna Christensen (Fredenstorvs Bogh.), tidl. Medlem.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavnh: Sætter 2218, Jørgen H. Andersen fra Hobro i Pl. hos C. Winther. Sætter 2353 (887), Otto Andersen fra Næstved (arbl.). Sætter 1662, Carl Chr. E. Sørensen fra Roskilde (arbl.). Trykker 2607 (1890), Carl Th. V. Schmidt fra Rejse (arbl.). Sætter 2350, Vald. Jensen fra Ringsted i Pl. (Dansk Papirvarefabrik).

Aalborg, 2189, Lauritz Mandrup (Nørresundby Bogtr.). Aarhus, 2420, A. E. V. Schjødt (Amtstid.) og 268, Carsten Siems (De foren. Bogtr.). Brønderslev, 2055, Chr. Jul. Rasmussen. Esbjerg, 2272, Evald E. S. Schjern i Pl. (Rosendahl). Holstebro, 2141, Hj. Iversen (Welsch). Ringkøbing, 1590, J. M. Petersen-Rostgaard (A. Rasmussen). Thisted, 2527, A. F. P. Lind (Amtsavisen). Viborg, 2217, Jens Thomsen (arbl.).

Bortrejste.

Københavnh: Sætter 2189, Laur. Mandrup til Aalborg (arbl.). Sætter 1855 (2526), Vald. Nielsen til Udlandet.

Esbjerg, 1997, M. Kirkegaard til Vejle (arbl.). Hobro, 2218, Jørgen Andersen til Kbhvn. i Pl. Holstebro, 2495, Chr. Rasmussen paa Rejse. Horsens, 2420, A. Schjødt til Aarhus i Pl. og 2141, Hjalmar Iversen til Holstebro i Pl. Kallundborg, 577, Alfred Ostenfeld til Slagelse i Pl. Næstved, 2353, Otto Andersen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 2146, K. E. Lund til Odense i Pl. Thisted, 2272, E. L. Schjern til Esbjerg i Pl.

Udmeldte

Københavnh: Sætter 2760, L. Lauesen (Matzen).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16.

Eftermiddagsturen til Lyngby og Fredesiksdal finder Sted Søndag d. 1. Avg. (1 c)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 27.—30. Uge opkræves Lørdag den 7. Avgust (32. Uge).

R. HELMER.

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Hr. Dr. C. W. MØLLER er bortrejst fra den 13. Juli til sidst i Avgust. Praksis besørges af Hr. Dr. PASBERG, Fælledvej Nr. 1. Træffes Søgnedage Kl. 12½—2½. Helligdage Kl. 8½—9½. R. HELMER.

T. C. C. Søndag: Kongelunden. Kristiansborg Kl. 9. (3 p)

ANNONCER

En **Typograf**, der har fast Plads i Provinsen, ønsker snarest at bytte Plads med en Kollega i København. Billet mrkt. »109« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

godt kendt med Akcidensarbejde, søger Plads straks. Billet mrkt. »110« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 30. JULI 1909 XXXVI AARGANG

Provinstarifens Ikrafttræden.

EFTERAT Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provinsbogtrykkerforening paa afholdte Generalforsamlinger har vedtaget Tarifen, om end med betydelig Modstand, træder Tarifen i Kraft uden nogen nærmere Formalitet fra 1. Avgust hos følgende Medlemmer af:

Organisationen af Bladudgivere:

Aalborg: Aalborg Amtstidende.
Aalborg Stiftstidende.
Aarhus: Aarhus Amtstidende.
Aarhus Stiftstidende.
Jyllandsposten.
Assens: Assens Amts Avis.
Bogense: Bogense Avis.
Brønderslev: Vendsyssel Folkebl.
Esbjerg: Esbjerg Avis.
Faaborg: Faaborg Avis.
Faaborg Folketidende.
Fredericia: Fredericia Avis.
Fredericia Dagblad.
Frederikshavn: Frederiksh.s Avis.
Grenaa: Grenaa Avis.
Grenaa Folketidende.
Helsingør: Helsingør Avis.
Helsingør Dagblad.
Nordsjælland.
Hillerød: Frederiksb. Amts Avis.
Frederiksb. Amtstid.
Hjørring: Hjørring Amtstidende.
Vendsyssel Tidende.
Hobro: Hobro Avis.
Holbæk: Holbæk Amts Avis.
Holbæk Amts Dagblad.
Holbæk-Posten.
Horsens: Horsens Avis.
Horsens Dagblad.
Horsens Folkeblad.
Holstebro: Holstebro Dagblad.
Kallundborg: Kallundborg Avis.
Kallundborg Dagbl.
Kallundb. Folkebl.
Kerteminde: Kerteminde Avis.
Kolding: Højskolebladet.
Kolding Avis.
Kolding Folkeblad.
Korsør. Korsør Avis.
Køge: Østsjællands Avis.
Østsjællands Folkeblad.
Lyngby: Lyngby Avis.
Løgstør: Løgstør Avis.
Marstal: Ærø Avis.
Middelfart: Middelfart Avis.
Middelfart Venstrebl.
Nakskov: Nakskov Tidende.
Vestlollands Avis.
Nyborg: Nyborg Avis.
Nykøbing F.: Loll. Falsters Folket.
Loll. Falsters Stiftst.
Nykøbing M.: Morsø Avis.
Morsø Folkeblad.
Næstved: Næstved Tidende.
Næstved Avis.
Odense: Fyns Stiftstidende.
Fyns Tidende-
Odense Avis.
Randers: Randers Amts Avis.
Randers Dagblad.
Randers Venstreblad.
Ribe: Ribe Stiftstidende.
Ringkøbing: Ringkøb. Amts Avis.
Ringk. Amts Dagbl.
Ringsted: Ringsted Folketidende.
Venstres Folkeblad.
Roskilde: Roskilde Avis.
Roskilde Dagblad.
Roskilde Tidende.
Rudkøbing: Langelands Avis.
Ølandenes Dagblad.
Rønne: Bornholms Avis.
Bornholms Tidende.
Silkeborg: Silkeborg Avis.
Skanderborg: Skanderb. Amts Av.
Slagelse: Slagelseposten.
Sorø Amtstidende.
Stege: Møens Avis.
Svendborg: Svendborg Amtstid.
Svendborg Avis.
Svendborg Folkeblad.
Thisted: Thisted Amts Avis.
Thisted Amtstidende.
Varde: Varde Folkeblad.
Vejle: Vejle Amts Avis.
Vejle Amts Folkeblad.
Viborg: Viborg Stifts Folkeblad.
Viborg Stiftstidende.

Dansk Provinsbogtrykkerforening:

(Her er udeladt de Firmaer, som tillige er Medlemmer af Bladudgiverorganisationen og opført der.)

Aalborg: Julius Nielsen.
P. Hansen.
Eksprestrykkeriet.
Aarhus: Br. Backhausen.
De forenede Bogtrykkerier (Lauritz Beck, Mads Hansen og L. A. Mammen).
Marius Geertsen.
Jørgen Jensen.
Th. Thrue.
Aarhus: H. Windsløw.
E. Hestbeck.
A/S. A. G. Møller & Co.
Licius Nielsen.
Esbjerg: R. Rosendahl.
Faaborg: Eksprestrykkeriet.
Fakse: L. Larsen.
Hillerød: C. Nordlunde.
Hjørring: Chr. Christensen.
V. Ditzel.
Ph. Jørgensen.
Holstebro: N. P. Thomsen.
Holsted: N. P. Pedersen.
Horsens: Backhausens Enke.
F. Schur & Co.
Kolding: E. B. Klixbüll & Christensen.
Fr. Lumbye.
V. Schæffer.
Sjodt & Weiss.
Lemvig: M. S. Hestbech.
Lyngby: A. D. Hartmann.
Nykøbing F.: C. Pontoppidan.
Odense: Andelstrykkeriet.
Milo.
Hagen & Sivertsen.
Hagen & Sørensen.
Odense: K. E. Petersen.
Poul Søndergaard.
C. F. Clausen.
Fabrikken »Avant«.
Carl Güth.
H. Hansen.
C. K. Thillerup.
Randers: Chr. Nielsen.
Ribe: R. Terkelsen.
Silkeborg: S. Backhausen.
Skive: L. Petersen.
Sorø: A/S Sorø Bogtr. (F. Martin)
Svendborg: A. Behrends.
Peter Meyer.
Viborg: F. V. Backhausen.
A. D. Jacobsen.

Paa alle ikke her nævnte Arbejdssteder maa Lokalformanden eller Arbejderne det paagældende Sted præsentere Principalen et Tarifeksemplar og en Blanket til Underskrift. Begge Dele udsendes til Afdelingsformændene Fredag eller Lørdag.

Hos Firmaer, som trykker de socialdemokratiske Blade, skal dog ikke kræves Underskrift nu, idet der snarest ske kan, vil blive optaget en særlig Forhandling paa Grundlag af Tarifen om Arbejdsforholdet ved disse Blade. Hvor der betales lavere end den ny Tarif kræver, bør Tarifens Forhøjelse dog straks træde i Kraft.

For Fastlønsarbejderne har Tarifen tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli, hvilket vil sige, at der skal efterbetales Forskellen mellem den hidtil oppebaarne Løn og den Løn, som den ny Tarif hjemler den paagældende Fastlønsarbejder Ret til, for 4 Uger (for 9., 16., 23. og 30. Juli).

Vægrer nogen Arbejdsgiver sig ved at tiltræde Tarifen, maa man øjeblikkelig meddele det til Forretningsudvalget. Man bør dog fortsætte Arbejdet, indtil man hører nærmere fra Forretningsudvalget.

Et Cirkulære.

DEN 19de ds. udsendtes fra Afdelingen i Nykøbing F. et Cirkulære til Medlemmerne af Dansk Typograf-Forbund, i hvilket det anbefales at give de Delegerede, der vælges til et eventuelt Repræsentantmøde, *bundet Mandat* til at stemme imod Provinstarifen.

Cirkulæret er udsendt under den Forudsætning, at Forslaget blev forkastet, men da dette nu er vedtaget saavel af Typografer som af Principaler — hos begge Parter under Presset af en stærk Opposition — kan al videre Diskussion herom betragtes som overflødig.

Cirkulæret er imidlertid vedføjet en Imødegaaelse af Redaktionsbemærkningerne til Hr. Marius A. Jensens Artikel »Vor Tarif« i Nr. 28, som vi mener at burde ofre nogle Linjer paa.

Hr. Marius A. Jensen synes at være gnaven over, at der ikke er ofret nogen særlig Imødegaaelse paa hans »agitatoriske« Artikel. Dette skyldes, at en Del af de Anker, han retter mod Forslaget, langt mere saglig begrundet var fremført af d'Hrr. N. Mortensen og Arnø og imødegaaet i Svarene til disse. Hr. Jensen har fulgt vort Raad paa ny at gennemlæse § 24, 2. Stk., men *tror* fremdeles, det kan betale sig for

en Principal stadig at ansætte nye Lærlinge ved Maskinen for at spare en 6—7 Kr. pr. Uge. Vi har en anden Opfattelse, men Tros-Spørgsmaal kan ikke diskuteres.

Hr. Jensen har forstaaet den gamle Tarif saaledes, at man kunde forbyde Principalen selv at betjene sin Maskine (»kun udlærte Sættere og Sættersker maa *antages* til Arbejdet«). Det er kedeligt, at denne Forstaaelse »opdages« saa sent, den har nemlig aldrig været gjort gældende tidligere.

Mest fortørnet er han dog over Redaktionsbemærkningen til hans Bødeparagraf, hvilken han betegner som »et tarveligt Forsøg paa at være morsom«. Han giver en længere Forklaring over Grunden til hans »Misforstaaelse« og slaar det hele hen med et Par flotte Bemærkninger om, at han »sluger Kamelen«. Dette burde han imidlertid have gjort i Stilhed; thi med alle sine Undskyldninger og Forsøg paa flot Overlegenhed kommer han ikke bort fra den Kendsgerning, at han har sat sig meget daarligt ind i den Sag, om hvilken han vil tale med, oven i Købet i ret kraftige Vendinger, og for *hans* Vedkommende kan man med fuld Berettigelse sige, at han gør sig skyldig i den »*ene Misforstaaelse efter den anden*«.

Naar Hr. Jensen mener, at selv den yngste Lærling i Nykøbing F. vilde have rettet »Fejlen i Manuskriptet« (formodentlig det fejlagtige Regnestykke i den af ham opfundne Bødeparagraf), saa bør Læserne erindre, at det ikke er Tallet alene, der er galt, men at Bødeparagrafen slet ikke findes i Tarifen. For Resten nærer vi endnu større Tillid til nævnte unge Herre (den yngste Lærling i Nykøbing F.), vi tror, *han helt vilde have undladt slige* »**fejl***agtige Skriverier*.

Til Afdelingskassererne.

Kommunetilskudene til **Arbejdsløshedskassen** maa ikke opføres paa Afdelingsregnskaberne, men skal straks efter Modtagelsen indsendes til Hovedkassereren.

6 Kr. Kontingentet fra Nyudlærte til Arbejdsløshedskassen skal opføres som Kontingent og ikke som »Andre Indtægter«, baade paa Lokalregnskabets *anden* og *fjerde* Side. HOVEDKASSEREREN.

„Situationen og Ansvaret".

DET er uhyre vanskeligt længere at holde Klarhed i Begreberne. Alt gaar yderligere ved denne Tarif i Retning af den størst mulige Begrebsforvirring. Og dette har — saa vel som saa meget andet — sandsynligvis ogsaa sin bestemte Hensigt, for saa vidt det da ikke beror paa indifferent Klarsyn og Forstaaelse.

Selv om det er noget sent, er det dog betegnende, at Modstanden denne Gang giver sig saa vægtigt Udslag. Og man kan være forvisset om, at naar endelig der lyder saa godt som énstemmige Protester mod Tarifen, der da er Fare paa Færde. Og det kan da heller ikke skjules, at det foreliggende Forslag er et *afgjort Tilbageskridt* fra den Tarif, vi nu kaster overbord, *rent organisatorisk taget*. Det maa selv »Situationsartiklerne«, om end nødigt, oplyse os om. Hvor kedeligt det end kan være at sige det, har vore organisatoriske Forhold til Dato været af den Beskaffenhed, at de har givet Anledning til Ængstelse. Allerede ved sidste Tarif var der blandt Medlemmerne bange Anelser for det *nu* indtraadte Tidspunkt. Men intet maatte høres. Tendensen har nemlig hidtil været at høre efter dem, der ingen Ting sagde, og vende det døve Øre til »Spaamændene«. Eller rettere, der har været udvist en grænseløs Godmodighed og Tilforladelighed overfor vore Modstanderes gode Løfter. Den Fornemmelse, at det, da vi ved sidste Tarif duede noget, gjaldt om, paa Grundlag af Principalernes gode Løfter, mere at tilfredsstille dem end vore egne Medlemmer, præger i samme hensynsfulde Grad det foreliggende Tarifforslag. Den skarpe Iagttagelsesevne og Fremsynethed, en solid og moderne dygtig Forretningsmand nødvendigvis maa være i Besiddelse af, har vi i en sørgelig Grad manglet. Havde vi den i vor Besiddelse, da havde vi ikke ligget i en Situation som denne. Saa havde vi nemlig ikke sidste Gang taget imod noget saa abnormt som dette, at der laa en Masse Sættemaskiner i Frihavnen og ventede paa Installation, saafremt Forslaget forkastedes. Naar Principalerne forstaar at dupere vore taktiske Hensyn med noget saadant, da skønner sikkert en Del Medlemmer, at vi ligger, som vi har redet. Hensynsfuldheden — som *kun vi* er besjælet af — har i en sygelig Grad ligget os i Blodet. Det koster ogsaa Penge som saa meget andet. Og saa har vi manglet Selvstændighed. Vi har altid skullet have andre end vore egne til at lede os, ellers var det ikke fint nok. At stole paa os selv kunde der ikke være Tale om, det vilde skade Indflydelsen paa de bedre Territorier. Nej, vi maatte have Tankerne og Impulserne fra et bedre Konsignationslager.

Principalernes Bønner om at være hensynsfulde sidste Gang var ensbetydende med Tid for dem til Rustning. Vi har nu Maskinernes Virkelighed i saa godt som hver By. Maskinerne undlod de ikke at anskaffe, fordi vi var hensynsfulde, men de tog dem, som der sidst blev sagt, naar Fordelen var til Stede, og de tog dem for eventuelt at holde os Stangen denne Gang. Men endnu er de ikke ganske sikre paa Modstandskraften, derfor har vi nu atter af Hensynsfuldhed givet dem 3 Aars Respit med Forkortelse af Arbejdstiden. Til den Tid er de fuldstændig sikre paa at kunne forhindre dette. De, der ikke har Maskiner, kan heldigvis faa Tid til at anskaffe saadanne, og naar det 3. Aar udløber, har de Lærlinge til at betjene Maskinerne alle Vegne, hvis vi skulde finde paa at ville tage Arbejdstidens Forkortelse ved Kamp, hvilket enhver vil se er aldeles ørkesløst.

»Tarifen« bestaar ene og alene af en Maskinsættertarif, der er et rent Fludium. Vi maa nemlig ikke lade os afficere af de *rent teoretiske* Løngoder, der saa stærkt peges paa. Men vi maa nødvendigvis se *organisatorisk* paa Forslaget, og da vil enhver tænkende Iagttager komme til den Erkendelse, at de teoretiske Løngoder betyder intet for Principalerne og saare lidet for os i Forhold til den Gevinst, de har opnaaet ved Maskinsættertarifen.

Sideordnet med Maskinsættertarifen bør naturnødvendigt følge Forkortelse af Arbejdstiden. Og naar Arbejdstidens Forkortelse har været snakket fra os saa længe, er det med god Føje, vi forlanger den samtidig med, at vi gaar til Yderpunkterne: en Maksimumspræstation til en Minimumsløn, Lærlingenes Oplæring og Muligheder for ikke-faglærte Folk ved Monotype m. m. m. Ja, man staar endog saa svævende, at en Maskinsætter efter Læretidens Udløb ved en Præstation af 6000 Bogst. *kun* har **Krav** paa Mindstelønnen. Det er et langt Spring fra et Krav til det positive: *skal have* Mindstelønnen.

Skønt Arbejdstidens Forkortelse ved en saadan Tarif er dobbelt nødvendigt, og skønt det, bortset fra denne, var Medlemmernes Forlangende, er det overladt til Principalernes Forgodtbefindende. Men vilde vi have været *fuldt ud* **ærlige** *mod os selv og vore Kammerater*, da havde vi ikke taget mod et saadant Forslag uden Arbejdstidens Forkortelse. Da var vi blevet staaende lidt endnu, i Stedet for at gøre et Skridt tilbage. Det forekommer mærkeligt, at nogen kan sidde paa et Kontor og bestride de Forhold, vi arbejder med *praktisk*. Men selv om Maskinsætterne ikke havde Grund til Klage, da har Haandsætterne det i saa meget højere Grad. Og dog er det alene Klage værd, naar en *Linotypesætter* f. Eks. pr. Uge maa levere 234,000 Bogst. til en Betaling af ca. *13 Øre* pr. Tusind, en *Monoline* do. 194,000 for *16 Øre* pr. Tusind og en *Typograph* do. 163,000 for *19 Øre* pr. Tusind. Dette Eksempel illustrerer udmærket hele Forslaget. *Mindste* Betaling for det *meste* Arbejde, og alene dette viser, hvor daarligt hele Maskinsættertarifen er udarbejdet, endskønt der har været et Tidsrum af halvfjerde Aar til Arbejdet. For Haandsætterne betyder det kort og godt Bortfalden af Beregningen paa Grund af Maskinernes Indførelse. Det er derfor ikke saa mærkværdigt, at man ikke vil erkende det »store Fremskridt« fra 4. Klasseinddelingen. For det er i det hele taget faktisk kun paa Papiret, det øjeblikkelige Gode eksisterer. Det er en uhyre Opfindsomhed, naar der tillægges Aarhussianerne Ønsker om Kamp af Hensyn til Præstationen. Vor ærede Ledelse er altid rede i Kampen længe før Medlemmerne har tænkt paa noget saadant. Endnu er der heldigvis langt fra en Protest til en Kamp, og der er vel ogsaa langt fra en Kamp, fordi vi forkaster noget, vi ikke vil arbejde under. Hvem taler forøvrigt om Kamp andre end Ledelsen, og det har den nu gjort saa længe, at der trækkes paa Smilebaandet hver Gang Ordet Kamp kommer over Læberne. Hvad er det for en farlig Situation, der opstaar, hvis Tarifen forkastes? Naar Situationen er saadan, at vi staar os bedst ved at fortsætte efter de gamle Regler, og ikke vil tvinges til at vedtage noget, der er til Skade for os selv og vor Organisation, da gaar jeg med god Samvittighed med til at bære Ansvaret for, hvad der i saa Tilfælde sker. Men det bliver et andet vigtigt Spørgsmaal, om Ledelsen med rolig Samvittighed kan bære Ansvaret for at *tvinge* og *true* Medlemmerne til noget, der er vor Overbevisning og organisatoriske Syn imod. Ansvaret hviler ikke paa Medlemmerne, før det gaar i den Ret-

ning, vi vil. Paa Arbejdspladserne staar vi overfor Realiteten: *at skulde arbejde* efter, hvad der *staar* i Tarifen, og desværre ikke efter, hvad vor Ledelse *har faaet Opfattelsen af under Tarifforhandlingerne.*

SØRENSEN-KJELD.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling.

Lørdag den 10. Juli afholdtes ordinær Generalforsamling. Det reviderede Regnskab oplæstes; det balancerede med 639 Kr. Det ordinære Kontingent havde i Kvartalet udgjort 598 Kr., i Rejseunderstøttelse var udbetalt 41 Kr. 45 Øre, i Understøttelse paa Stedet 102 Kr. og i Sygeunderstøttelse 148 Kr. Regnskabet godkendtes. Privatkassens Regnskab balancerede med 97 Kr. 46 Øre. I Banken indestod 60 Kr. 52 Øre. Den samlede Formue var 78 Kr. 23 Øre. I Understøttelse i Henhold til Vedtagelsen paa forr. Generalforsamling om Understøttelse i de første 6 Arbejdsløshedsdage var udbetalt til 5 Medlemmer ialt 30 Kr. Det vedtoges at fortsætte paa lignende Maade endnu et Kvartal. Regnskabet godkendtes.

CHRISTIANSEN gennemgik udførligt Forhandlingerne med Principalerne angaaende den ny Tarif og sluttede med varmt at anbefale Medlemmerne at stemme for det foreliggende Udkast, da der vanskeligt kunde opnaas noget bedre. Efter en til Tider ret livlig Diskussion med UTKE paa den ene Side og CHRISTIANSEN paa den anden forkastedes Forslaget med 9 St. mod 8. — 23 Medlemmer var til Stede. L. K.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 10. Juli ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. FORM. bød Velkommen og beklagede, at kun Halvdelen af Medlemmerne var mødt. GAARDSTED valgtes til Dirigent. FORMANDEN fremlagde derpaa det reviderede Regnskab. Indtægt: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 15 Kr. Ordinært Kontingent 287 Kr. 50 Øre. Balance 302 Kr. 50 Øre. Udgift: Underst. paa Stedet 12 Kr. Rejseunderst. 17 Kr. 60 Øre. Sygeunderst. 22 Kr. Indsendt til Hovedkassen 235 Kr. 90 Øre (deraf pr. Blanket 60 Kr.). Kassebeholdning 15 Kr. Lokalkassen balancerede med 106 Kr. 14 Øre, og Formuen var ved Kvartalets Slutning 33 Kr. 4 Øre. — Indsendt til de Arbejdsløse 162 Kr. 50 Øre. — Derefter udviklede Faktor W. JACOBSEN Forhandlingernes Gang under Tarifens trange Vej, forinden den blev vedtaget af Principalernes og Typografernes Repræsentanter, og paaviste, hvilke Goder og Fremskridt Tarifen bød. Af den paafølgende Diskussion fremgik det, at Maskinsætterne var alt andet end glade ved Maskinsættertarifen, idet de fandt, at Præstationen var sat altfor højt, saa det vilde blive vanskeligt at betjene Maskinerne. Ved Afstemningen over Tarifen vedtog dog alle de tilstedeværende Medlemmer at stemme Ja. M. B.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1909.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1909:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	30764.85	
Trykkernes do.	-	6097.00	
do. Ekstrakasse	-	1095.81	
do. Begravelseskassen	-	3214.08	
Kvindernes Privatkasse	-	611.81	
Det særlige Fond	-	6310.68	
Lokalkassen	-	0.00	
	Kr.		48094.23
Arbejdsløshedskasserne	-		7743.70
Reservefonden	-		6514.24
Sygekassen: Kontingent m. m.	Kr.	7556.12	
Statstilskud for 1908	-	10309.77	
	-		17865.89
Hjælpekassen: Kontingent m. m.	Kr.	2707.75	
Underskud i Kvartalet	-	111.00	
	-		2818.75
Begravelseskassen	-		2215.00
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3173.35	
do. -halvbetalende Hjælpearb.	-	75.97	
do. - — kv. —	-	283.81	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Ny typ. Forening	-	75.00	
	-		4258.13
Sætternes Privatkasse	-		305.60
Trykkernes do.	-		311.50
do. Ekstrakasse	-		47.12
do. Begravelseskasse	-		115.48
Kvindernes Privatkasse	-		79.39
Det særlige Fond (deraf Landsinds. 8314.06)	-		8669.06
Balance	Kr.		99038.09

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (69 Rejs. i 348 Dg.)	Kr.	435.00	
Rejsebeløb	-	13.75	
Underst. p. St. à 2.00 (131 Mdl. i 2287 Dg.)	-	4574.00	
do. à 1.25 (11 Kv. i 412 »)	-	515.00	
do. à 1.25 (2 Md. i 81 »)	-	101.25	
do. à 1.00 (25 Kv. i 865 »)	-	865.00	
do. à 1.00 (1 Md. i 62 »)	-	62.00	
Refunderet Kontingent	-	1.60	
Indsendt til Hovedkassen	-	1176.10	
	Kr.		7743.70
Reservefonden:			
Indsendt til Hovedkassen	-		6514.24
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 108 Md. og 32 Kv: Kr. 5664.50, paa Hosp. til 15 Md. og 12 Kv.: Kr. 1171.15)	Kr.	6835.65	
Betalt Hospital	-	675.30	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	1707.50	
Speciallægehonorar	-	962.50	
Vagthold etc.	-	72.10	
Barselhjælp (19 Børn, deraf 2 à 12 Kr.)	-	279.00	
Andre Udgifter	-	113.32	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	6770.52	
	-		17865.89
Hjælpekassen (deraf 0.75 ref. Kont.)	-		2818.75
Begravelseskassen (5 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	1790.00	
Medlemmers Børn	-	100.00	
Administrationstilskud	-	200.00	
Ref. Kont.	-	0.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	124.50	
	-		2215.00
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1121.00	
Porto	-	89.98	
Tryksager	-	255.50	
Budløn	-	421.75	
Lokale- og Husleje	-	263.25	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	110.98	
Telefon og Telegram	-	99.06	
Overført til Privatkasserne	-	431.77	
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00	-	900.00	
do. — à 1.25	-	37.50	
do. — à 1.00	-	54.00	
Snedkerarbejde (Kartoteket)	-	97.00	
Bogbinderarbejde	-	65.75	
Rejsende (privat Underst.)	-	42.50	
Biblioteket	-	50.00	
Kontorsager	-	23.10	
Frokosten for de afgaaede	-	51.00	
Forskellige andre Udgifter	-	93.08	
	-		4207.22
Sætternes Privatkasse	-		165.60
Trykkernes do.	-		210.60
do. Begravelseskassen	-		100.00
Kvindernes Privatkasse	-		55.57
Det særlige Fond (deraf Landsinds. 8314.06)	-		8550.66
Beholdning den 30. Juni 1909:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	30904.85	
Trykkernes do.	-	6197.90	
do. Ekstrakassen	-	1142.93	
do. Begravelseskassen	-	3229.56	
Kvindernes Privatkasse	-	635.63	
Lokalkassen	-	50.91	
Det særlige Fond	-	6429.08	
	-		48590.86
Balance		Kr.	99038.09

København, den 12. Juli 1909. LAUR. JENSEN.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Afstemningsresultatet over Provinstarifen. Med Lokalregnskabet fra Korsør fulgte Stemmesedler ang. Tarifen. Da Regnskaberne har henligget, indtil Hovedkassererens Hjemkomst, er Korsørafdelingens Stemmesedler ikke medtagne i det i forrige Nr. offenliggjorte Afstemningsresultat, skønt rettidig indsendt. Der er i Korsør afgivet 6 Ja-stemmer. I samtlige Afdelinger er derefter afgivet 1085 Stemmesedler, hvoraf 580 Ja, 463 Nej, 42 »St. ikke«.

Til flere Indsendere. Vi anmodede i sidste Numer flere Indsendere om at have Taalmodighed paa Grund af den overvældende Stofmængde; denne Anmodning maa vi gentage, idet der *i sidste Øjeblik* fra Forbundskontoret er indkommet en Del officielt Stof ang. Provinstarifens Ikrafttræden, Festen i Tivoli osv., der *skal* i Bladet.

Typografernes Syge-Hjælpekasse anmoder Medlemmer og Inkassatorer, som har udfyldte Optagelsesblanketter liggende, om at indsende disse til Kassereren, ligesom de indtrængende anmodes om at *indbetale* Kontingentet hver Maaned, da Restancer gerne skulde undgaas.

Rettelse. I Artiklen om Boghaandværket paa Landsudstillingen i Aarhus er Marioni-Pressen, som ses i Virksomhed i *Politikens* Pavillon, opgivet at skulle kunne levere et Oplag af 20,000 pr. Time, hvilket naturligvis er fejlagtigt, da Pressen arbejder med Fladefundament og ikke er 2-Etages. — Der mentes, at Pressen ikke var den samme Type som den, der trykker Hovedbladet *Politiken*. O. D.

Sommerferie. Personalet i *Nord. Good-Templar Ordens Bogtrykkeri* erholder Ferie med Udbetaling ligesom tidligere Aar.

— HOLGER MEYERS Bogtrykkeri har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie.

— Bogtrykker S. JENSEN SORT, Aarhus, har tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— Personalet paa *Vejle Amts Avis* har, i Lighed med tidligere Aar, erholdt en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— I Lighed med tidligere Aar giver Aktieselsk. *Aarhus Amtstidende* atter i Aar sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Redaktør og Bladudgiver N. FAARTOFT, *Grenaa Folketidende*, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

Husk

Typografernes Sammenkomst i Tivoli

paa Søndag Kl. 1.

Man samles til Spisning af medbragt Mad ved »Røde Lygte« (ved Rutschebanen). I Forbindelse med og efter Spisning forskellig Morskab.

Fra Kl. 4½ besøges efter Behag Tivolis forskellige Forlystelser.

Kl. 8 samles de, der har Lyst dertil, til et Punschegilde i »Alsterpavillonen«. For Afholdsfolk serveres andre Forfriskninger.

Billetter, der giver Adgang til Tivoli *indtil Kl. 2*, faas *paa Forbundskontoret à 10 Øre*. Billetter til Punschegildet *à 50 Øre* faas ligeledes paa Forbundskontoret.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Ny Medlemmer.

Københavns: 210, Trykker Carl Chr. Olsen, udl. ⅛ 09 hos P. Petersen, arb. s. St. (overgaar fra Lærlingeafdel.). Paal. Anna Hansen, udl. ¹⁷/₇ 09 hos Mayland (arb. s. St.). Sætter 1445, Chr. M. R. Hansens Hustru Oline Johanne.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aarhus, 1223, L. F. Jensen (Demokraten). Horsens, 2477, Magnus O. Christensen (arbl.). Odense, 2146, K. E. Lund (Fyns Tidende). Rudkøbing, 2498, Chr. P. Rasmussen (arbl.). Skanderborg, 2487, Peter Valdemar Jensen. Skive, 2234, P. M. Gabrielsen. Vejle, 1637, Jørg. Sørensen. Korsør, 2249, Holger Kürstein (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 1235 (2634), Karl F. From til Lyngby i Pl.

Aalborg, 2054a, Jens Hansen paa Rejse. Aarhus (Følle), 1801, Th. Kassow paa Rejse. Esbjerg, 2477, Magnus O. Christensen til Horsens. Middelfart, 2538, R. Th. Trosborg til Odense (arbl.). Nyborg, 2390, C. P. C. Jensen paa Rejse. Ringsted, 2350, Valdemar Jensen til Kbhvn. i Pl. Randers, 2236, L. Nielsen til Kolding i Pl., 2318, Holger Larsen til Kbhvn. (arbl.) og 2234, M. Gabrielsen til Skive i Pl.

Udmeldte.

Københavns: 357, Skatteopkræver Emil Møller og Hustru. 1362, Hjælpearb. Niels Jensen (overg. til Oliemøllernes Fagforening).

Odense, Johanne Carlsen, Valborg Jensen, Marie Jensen og Mathilde Frederiksen (alle Hjælpearbejdere, Andelsbogtrykkeriet). Randers, Hjælpearb. Anna Møller.

Udslettet for Restance.

Københavns: 1680, Trykker L. N. H. Wills og Børn (Qvist).

Svendborg, Joh. Petersen (Centraltr.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag: Udflugt til Lyngby og Frederiksdal. Afgang fra Holtebaneg. Kl. 12,31. Madkurv medbringes. Der spises i Lyngby Hotel ved 6-Tiden. (1 d)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Den *halvaarlige Generalforsamling* afholdes Fredag den 6. Avgust Kl. 8½ i Lokalet Pilestræde 51 (Kaféen). Kassereren træffes fra Kl. 8. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretningen. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes! STYR.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 27.—30. Uge opkræves Lørdag den 7. Avgust (32. Uge).

R. HELMER.

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Hr. Dr. C. W. MØLLER er bortrejst fra den 13. Juli til sidst i Avgust. Praksis besørges af Hr. Dr. PASBERG, Fælledvej Nr. 1. Træffes Søgnedage Kl. 12½—2½. Helligdage Kl. 8½—9½. R. HELMER.

T. S. Den *halvaarlige Generalforsamling* afholdes Lørdag den 7. Avgust Kl. 8½ i Kafé »Kristiansborg«, Frederiksholms Kanal 8. Dagsorden: Se det udsendte Regnskab. Forslag, der ønskes behandlede, bedes sendt til Form. Vilh. Jensen, Prøvestens Allé 61 i Løbet af 8 Dage.

Husk! Tirsdag og Fredag *Svømning*. Onsdag *Gymnastik*. (2 c)

T. C. C. Søndag: Ryget. Trianglen Kl. 9. (3 q)

ANNONCER

Trykker og Stereotypør

søger Plads i Københavns. Billet mrkt. »113« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ung (gift) **Sætter**, dygtig til Akcidens og Avis, søger Plads, helst i en Provinsby. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

Middag & Fuld Kost,
ikke Pensionat, bedst & billigst Gasværksvej 33¹. (111)

En **Typograf**, der har fast Plads i Provinsen, ønsker snarest at bytte Plads med en Kollega i Københavns. Billet mrkt. »109« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

godt kendt med Akcidensarbejde, søger Plads straks. Billet mrkt. »110« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring**. *Restancefrist under Arbejdsløshed*. Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 6. AVGUST 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I Dag er til samtlige Medlemmer udsendt Stemmesedler ang. Ekstrakontingent i Anledning af Lock-out'en i Sverrig. Stemmesedlen maa gennem Inkassatorer i København og Afdelingsformænd i Provinserne være tilbagesendt Forretningsudvalget Mandag den 9. ds.

København, den 4. August 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Den svenske Storkamp.

I det Øjeblik *Typ.-Tid.* kommer Kollegerne i Hænde, er den store Lock-out og Generalstrejke en Kendsgerning, et Kæmpeslag paa den sociale Valplads, en økonomisk Strid, ført med nok saa stor Forbitrelse som Fortidens nationale Krige; den største Konflikt, man hidtil har set i de skandinaviske Lande, er dermed traadt ud i Livet.

Hvad denne Strid vil koste det i Forvejen just ikke velhavende svenske Folk, er det paa Forhaand umuligt at beregne, men utvivlsomt vil store Værdier gaa tabt ved den fuldstændige Lammelse af Industri, Handel og Samfærdsel, der er den almindelige Arbejdsstandsnings absolute Konsekvens.

At en saadan Strid er en Ulykke ikke alene for de stridende Parter, men for hele Landet, er en Selvfølge, og det maa være Befolkningens Pligt og uafviselig Opgave i Tidens Løb at fratage de tøjlesløse Barbarer, der hærger Samfundet med uafbrudte Lock-out-Trudsler og fremkalder Storkonflikter paa Grundlag af de ringeste Bagateller, den Magt, de desværre er i Besiddelse af i Kraft af deres paa hele Folkets Bekostning ophobede Kapital.

Det kan ikke gentages for tidt, Skylden for den Ulykke, der rammer hele den svenske Nation, ligger ikke hos »den fædrelandsløse Bande«, »Forsvarsnihilisterne«, eller med hvilke andre Kælenavne man ellers betegner de forskellige Landes Arbejderbefolkning, men hos de Folk, der til dagligt Brug raaber højt om Kærligheden til Fædrelandet og patriotisk skilter med den nationale Ære. »Storsvensken«, den svenske Arbejdskøber, har afsløret sig som den gemene Hykler, han er, thi Fædreandet elsker han kun, saalænge han frit kan udplyndre det, og lig Smaagadernes Soutenører undser han sig ikke for at prygle løs paa dem, der ved deres Arbejde besørger hans Underhold, naar han ikke synes Soutenørvederlaget er stort nok.

Hvad der foregaar i Sverige i disse Dage er faktisk en revolutionær Bevægelse, en *Revolution* fra oven, der har til Formaal at standse den sociale *Evolution*, der med en Naturlovs Nødvendighed har bedret Arbejderklassens Levevilkaar, hævet Lønnen, forkortet Arbejdstiden, højnet dens Niveau i social og intellektuel Henseende. Ikke som Følge af Erobringer fra den herskende Klasse har vor Stilling bedret sig, ikke saaledes, at Underholdningsbidraget til Industriens Vampyrer er blevet mindre, tværtimod, den overdaadige Rigdom og Velstand stiger for hver Dag blandt de internationalt udbyttende Kapitalister, men som Følge af den vældige Udvikling, der er sket i det økonomiske Liv. Arbejderens Part af den øgede Samfundsvelstand har kun været ringe. I Forhold til de kostelige Retter, der pryder den rige Mands Bord, er Lazarus' Smuler for intet at regne. Dog har det kostet store Ofre, utallige Kampe, at skaffe Arbejderen de fattige Smuler, thi den glubske Kapitalist ruger som »Fafner« over Guldet, og slipper det ikke, før den sejrende Socialisme dræber ham og giver Velstanden tilbage til den rette Ejermand: Folket.

De svenske Arbejdskøberes Optræden ved denne Lejlighed er ganske den samme, som vi har været Vidne til her i Landet, svenske og danske Arbejdskøbere har i det hele ikke meget at lade hinanden høre. Fremgangsmaaden er ens. Et eller andet Fags Priskurant udløber, og der gøres fra Arbejdernes Side Forsøg paa at bringe enkelte Satser i Overensstemmelse med Nutidens Krav og Industriens øgede Bæreevne. I Stedet for at forsøge ved Forhandling at bringe Sagen til en for begge Parter nogenlunde tilfredsstillende Afslutning, møder de gæve Stridsmænd paa den anden Side med det stereotype Svar: *Stridens Udvidelse.*

En Mængde Fag trues med Udelukkelse, Tusinder af Arbejdere skal smides paa Gaden, og undertiden gælder Stridsspørgsmaalet kun et Par Øre mere i Timen for en halv Snes Mand, i hvert Fald staar Stridens Aarsag kun yderst sjældent i noget rimeligt Forhold til de Krigsforanstaltninger, Arbejdskøberne straks er parate til at træffe.

De svenske Arbejdskøbere er dog denne Gang gaaet et Skridt videre, end vi kender fra vore hjemlige Papenheimere.

Medens man hidtil har nøjedes med at modsætte sig ethvert Krav fra Arbejdernes Side og sætte Bom for al videre Forbedring af den voksende Underklasses Stilling, vil de svenske Arbejdskøbere nu endog forsøge at skrue Udviklingen tilbage og gennemføre en mindsket Arbejdsløn og forlænget Arbejdstid i flere Fag. Om dette bestialske Krav er det Kampen gælder, mod denne reaktionære Holdning er det, vore svenske Kammerater rejser sig.

Storborgerpressen har i nogen Tid levet højt paa Attentatet i Stockholm, hvor en Arbejder dræbte en af Repræsentanterne for Kapitalens tro Tjener: Militarismen. Der fables i disse Dage om et Dynamittyveri et Sted i Sverig. Autoriteterne skal ophidses mod Arbejderne for ved voldelig Indskriden, eventuelt Blodsudgydelse, at svække disses Modstandskraft.

Vi forsvarer ikke Voldshandlinger i den sociale Kamp, de gavner intet og bringer kun deres Udøvere i Fordærvelse; men mangefold større er den Forbrydelse, de patriotiske Samfundsstøtter i disse Dage ustraffet kan øve ved at sprede Nød og Fortvivlelse i Tusinder af Hjem, hvor der i Forvejen føres en haardnakket Kamp for Tilværelsen, og kaste Landet ud i en Ulykke, som maaske sent vil forvindes. Dette gøres med *koldt Blod*, blot for at sanke mere Guld i Kapitalistens Skatkammer.

Forstaaeligt er det, naar en Arbejder under saadanne Forhold, drevet af Forbitrelse og Had begaar en fortvivlet Handling uden at tage Hensyn til, hvor og hvem han rammer.

Staten, hvis Opgave det burde være at beskytte de svage i Samfundet mod Overgreb fra de kapitalstærke Usurpatorers Side og varetage Samfundets Interesser i Modsætning til den enkeltes, stiller sig som sædvanlig paa Voldsmandens Side.

I Stedet for i Samfundets Interesse at overtage og sætte i Gang de Virksomheder som Kapitalisten egenmægtig standser,

naar han finder for godt, under Paaberaabelse af, at det er hans redeligt erhvervede Ejendom (?), indkvarteres der Soldater i alle Industricentrer for at paase, at Befolkningen sulter i Ro og muligvis ogsaa for at opirre den imod de samvittighedsløse Tyranner, der er Aarsag til den herskende Elendighed.

Intet ønsker man hellere end en Opstand fra Arbejdernes Side for at faa Lejlighed til at kvæle den i Blod; men heldigvis er den Dag næppe fjern, da den unge Arbejder, der aftjener sin Værnepligt, opdager, at han har andre Pligter og smukkere Opgaver end paa Befaling at myrde sine vaabenløse Kammerater. Den Dag dette sker, er det ude med Kapitalismens Herredømme.

Kampen i Sverige har ogsaa Bud til os. Lider vore Brødre paa den anden Side Sundet et Nederlag, kommer Turen sikkert meget snart til os. Kapitalen i alle Lande ruster sig for ved et voldsomt Fremstød at tilbageerobre de Fordele, der gennem et ihærdigt Organisationsarbejde er vundet i Aarenes Løb.

Enhver, selv den mest indifferente, vil forstaa, hvor ussel vor Stilling vil blive, hvor nedværdigende Vilkaar vi kommer til at arbejde under, hvis Arbejdskøberne bliver Enevoldsherrer paa Arbejdsmarkedet.

Den eneste Maade, vi i Øjeblikket kan bidrage vort til Arbejdernes Sejr, er ved pekuniært at støtte vore kæmpende Kammerater.

Konflikten kommer mindst til at omfatte ca. 200,000 Arbejdere. Store Summer vil det koste blot at forsyne denne vældige Hær med de allernødvendigste Naturalier, der er derfor i disse Dage udsendt Stemmesedler ang. et Ekstrakontingent for vort Fags Vedkommende af 50 Øre for heltbetalende, 25 Øre for halvtbetalende.

Vi føler os overbevist om, at et overvældende Flertal vil samle sig om dette Forslag og derved lægge et vægtigt Lod i Vægtskaalen for vore svenske Kammeraters Sag.

Indbildt Selvstyre.

Som en Lygtemand dukker op over en Mosesump, er der i Nr. 23 af *Typ.-Tid.* pludselig dukket et Forslag frem til en gennemgribende Ordning af vort Arbejdsanvisningskontor, en Ordning, der oven i Købet vil faa temmelig vidtrækkende og gennemgribende Følger for de typografiske Arbejdere.

En saa radikal Forandring af vor Arbejdsanvisning kunde man have haft rimelig Grund til at tro, at vor ærede Ledelse vilde have forundt os en Smule mere Lejlighed til at gøre os fortrolige med. Det er nemlig et Spørgsmaal, der naturligst burde finde sin Løsning paa et Delegeretmøde og ikke ved en Stemmeseddel, der indkaldes med saa kort Varsel, at næppe ret mange faar Tid til at gøre sig klart, hvor det efter denne Ordnings Vedtagelse bærer hen.

Det havde næppe haft saa stor Jag med at faa dette »Selvstyre« sanktioneret af Arbejdsgiverforeningen. For den Tvivl falder aldeles til Jorden, at Arbejdsgiverne skulde løbe fra det, *de* har opnaaet ved Anvisning af Arbejde til vore Medlemmer, naar *den* Ordning er truffet.

Københavns Bogtrykkerforening er ovenud tilfreds med det Resultat, d'Hrr. Bogtrykker Langkjær og Forretningsfører Hvidtfeldt er naaet til. Og det er ganske lige til. De har opnaaet deres brændende Hensigt, nemlig at faa den store Indflydelse paa, *hvem* der skal være Leder af Kontoret, *hvem* de vil have i Arbejde, og samtidig ogsaa faaet Haand i Hanke med *Provinsens* Arbejdsanvisning. Med andre Ord: det er et ganske nært Tidspunkt, da *vor* Indflydelse paa Arbejdskraftens Anvisning indskrænker sig til at sende den Mand, den københavnske Bogtrykkerforenings tilforordnede til enhver Tid udpeger, paa den for ham tilgængelige Liste. Dette betyder da allerførst, at de af vore Folk, der i København maa være Ordførere paa Arbejdspladserne, paa den mest raffinerede Maade kommer paa den forhadte sorte Tavle.

Det er langt fra en »*Formalitet*« med Bogtrykkerforeningens Tilsyn, og det er ren Indbildning, hvis noget Menneske tror, at *Selvstyret* i vor Arbejdsanvisning ved denne Ordning er *bevaret*.

Naar det er statsanerkendte Kasser, er det naturligvis en diplomatisk Gaaen uden om at fortælle, at den vanskelige, uundgaaelige Kontrol skulde overlades Arbejdsgiverne. Skal der føres nogen Kontrol, skal det selvfølgelig ikke være vore Arbejdsgivere, men derimod Statens tilforordnede paa Arbejdsløshedskasseomraadet. Det vilde jo være noget nær det samme, om Lægerne var Sygekassernes kontrollerende. Noget saadant vilde selv vor Ledelse finde rædsomt absurd.

Et afgørende Punkt for Bogtrykkerforeningen er Forbundets Frafalden af, at Medlemmer søger Plads omkring paa Trykkerierne. For dette har Bogtrykkerne kæmpet ret indgaaende, og Sejren er nu vunden. Morsomt ser det derfor ud, naar man nu i Motiveringen til Forslaget hævder, at Arbejdsgiverne tidligere har søgt at undgaa Arbejdsanvisningskontorerne, i andre Fag med mere Held end hos os, men at dette nu vil forsvinde. Det er tilfulde den gamle bekendte i det stærkeste Lys: »Saa du, jeg stod mig«.

Der, hvor Realiteten glipper eller er ganske udelukket, *der* maa den menneskelige Indbildningsksaft til for at døve Retfærdighedssansen, døve *det, der skulde have været Fordelen for os, men blev vore Modstandere til Del.*

Bogtrykkerne har nemlig nu den allerbedste Lejlighed til at komme uden om Kontoret, hvorfor skulde de ellers have været saa hæsblæsende for at faa netop den Bestemmelse ud af Verden om, at Medlemmerne ikke maatte søge Arbejde paa Trykkerierne.

Og *hvorledes* giver man *kun* Arbejdsgiverne Lejlighed til at forvisse sig om, at Arbejdsanvisningen *kun* foregaar paa den Maade, vi hidtil har hævdet skete, naar der aldeles uden Betingelser tydelig i Forslaget er *fastslaaet,* at Bogtrykkerforeningens Repræsentant **til enhver Tid** *har Ret til at gøre sig bekendt med* **Listerne** *over den ledige Arbejdskraft og til at* **kontrollere**, *at Anvisningen foregaar paa fuldt* **betryggende** *Maade.*

Heri kan ikke lægges noget som helst andet end det, de stive Bogstaver udtrykkelig fortæller, og det vil være noget for fantasifuldt at udmale sig, at man efter *dette udtrykkelige kun* giver Arbejdsgiverne Lejlighed til at forvisse sig om Anvisningens hidtidige reelle Maade; thi da kunde dette udmærket have været helt anderledes. Det er højst uklogt at opdrage os til den Slags Forestillinger ved at fastslaa *et* paa Papiret, som vi ikke kan løbe fra, og stille et Taagebillede op om noget andet; for det er nemlig altid det første, der kommer til at staa ved Magt.

Københavns Bogtrykkerforening har straks benyttet Lejligheden til at faa Provinsernes Bogtrykkerforening draget med ind i Tilsynet. Fra vor Side har man, ud fra Forudsætningen: har de taget Koen, saa lad dem tage Kalven med, intet at indvende herimod. Punkt 4 har de to Parter hver sin Mening om. Den, Arbejdsgiverne forfægter, tages der ikke fejl af, og det er klogt at gøre sig fortrolig med, at det er den, der vinder Hævd, nemlig den, at det bliver en Mand af Overklassen, hvad enten det nu bliver Staten, der kommer til at ansætte ham, eller det bliver Arbejdsgiverforeningen, som kommer til at udpege ham af de partikulierende Arbejdsgivere. I hvert Fald er det i den Retning, Arbejdsgiverne sigter. Hvorvidt Enighed opnaas om Forstaaelsen af dette Punkt, kan ikke ses. Men det ligger nær at fastholde, at dette Punkt burde have været saa tydelig affattet, at Misforstaaelse var udelukket. Som det foreligger ved Afstemningen, har Bogtrykkerforeningen utvivlsom Ret. Thi naar vedkommende Anviser ikke maa beklæde lønnede eller ulønnede Tillidshverv, der har med *Løn-* og andre *Tarifspørgsmaal* at gøre, da er der ikke noget at diplomatisere over, thi da er Vejen aaben for Arbejdsgiverne i den af mig antydede Retning, saaledes at den Tid ikke er fjern, da det ikke bliver en Mand af vor Midte, der bliver Anviser.

Med Beklagelse maa der ses paa Vedtagelsen af dette Forslag. Det er en *betydelig Indskrænkning af vort Selvstyre,* hvad der ogsaa tydeligt fremgaar af Motiveringen, skønt de mislykkede Bestræbelser har villet noget andet. Dette, at Arbejdsgiverne allerede paa nærværende Tidspunkt faar saa stærk Indflydelse paa vor Arbejdsanvisning, er ikke Tegn paa noget godt. Det er langtfra det, vi har villet, og ingen kan være blind for, hvad det betyder. Her maatte der ikke have været veget. Og naar denne Ordning udløber om et Aar, da bør den ikke fornys, før et Delegeretmøde har taget Bestemmelser i saa Henseende, for saa vidt, hvad det er at frygte, det da ikke allerede er for sent. Det kan ikke forsvares saaledes at gaa uden om Medlemmerne. Et saadant Spørgsmaal, der betyder saa uendelig meget for hele vor Organisations

Fremtid, maa i langt udførligere Grad hvile paa Medlemmerne, end Tilfældet nu er. Vi skal lide under Følgerne; derfor har vi Ret til at paatale, naar det undlades at tage os med paa Raad.

SØRENSEN-KJELD.

Ansvaret.

NAAR Vognen hælder, skyde alle efter, siger et gammelt Ordsprog, som med nogen Ret kan bringes til Anvendelse her, hvor Talen er om at tage Stilling til det foreliggende Tarifforslag; thi straks, da dette gennem et Ekstranumer af *Typ.-Tid.* udsendtes, sporedes en tildels ligelig fordelt Stemning for og imod; men da Protesten fra Maskinsætterne i Aarhus forelaa, tog det store Flertal afgjort Stilling *mod* Forslaget.

Det turde uden Indsigelse være en uomtvistelig Kendsgerning, at langt de færreste Kolleger *anerkender* eller blot i nogen Grad *paaskønner* det Arbejde, der udføres, og de Anstrengelser, der af vore Tillidsmænd udfoldes under Forhandlingerne med Principalerne om det nu foreliggende Tarifforslag.

Det af Forretningsudvalget vedtagne og til Afstemning blandt Medlemmerne udsendte Tarifforslag er et talende Vidnesbyrd herom.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* udtrykker man enstemmigt sin Misfornøjelse uden med et Ord at omtale den »Lamperøg«, som vi har opnaaet. En Sag kan jo altid ses fra to Sider, og det forekommer mig, at dette Tarifforslag netop er belyst med stor og udpræget *Ensidighed*. Dog en Ting hersker der utvivlsomt afgjort Enstemmighed for, nemlig at vi selvfølgelig *alle* ønsker den højest mulige Betaling for det mindst mulige Arbejde; men i vor permanente Kamp for disse Livsgoder, er det en lige saa stor Selvfølge, at vi stedse maa tage de for Haanden værende Forhold med i Betragtning, og *kan* vi undgaa at drage det tveæggede Sværd af Skeden, *bør* vi gøre det, selv om vi ogsaa paa enkelte Punkter maa være i Besiddelse af den Resignation, uden hvilken Forlig af nogen som helst Art er en Umulighed.

I en Artikel, omhandlende Situationen, fremhæves det med stor Tydelighed, ligesom det ogsaa fra anden Side gøres gældende, at Medlemmerne ved at forkaste Forslaget paatager sig *Ansvaret* for den som Følge deraf skabte Situation.

Forkastes Forslaget — den hidtil konstaterede Stemning synes i høj Grad at tyde derpaa — er den ved nærværendes Fremkomst tilendebragte Afstemning egentlig ikke *endelig afgørende*, idet Følgen kun bliver, at der indkaldes et Delegeretmøde, som saa danner Grundlaget for et nyt Tarifudkast, der atter udsendes til Afstemning. *Forkastes* ogsaa dette — hvad der vel næppe er Sandsynlighed for — er al videre Forhandling afbrudt, og Strejken kan begynde — forudsat eventuelle Mæglingsforsøg ikke forinden bringer Forlig.

Med den i Vinter enorme — i Omfang og Karakter hidtil ukendte — Arbejdsløshed i sørgelig Erindring, og de som Følge af Skotøjsarbejdernes Konflikt sidste Sommer skabte Stridigheder i frisk Minde, tør man nok gaa ud fra, at Typograferne — selv de meget krigslystne — to Gange vil betænke sig paa at være den *direkte* Aarsag til nu — i den for de fleste Fags Vedkommende bedste Arbejdsperiode — at maaske Tusinder af Arbejdere kastes paa Gaden, blot fordi man ønsker at opnaa nogle i sig selv ret uvæsentlige Fordele. Et saa malplaceret Udslag af Egoisme anser jeg paa Forhaand for *ganske* udelukket.

Ej er det her min Hensigt at mane »Lock-out-Trolden« frem; men faktisk er den dog en Kendsgerning, som man for alle Eventualiteters Skyld *maa* regne med; thi lige saa sikkert som vi fra vor Side griber til Strejke, lige saa sikkert har Arbejdsgiverne »Lock-out-Trolden« i Baghaanden.

Anser man ved det foreliggende Forslag bestemte Kardinalpunkter for værende en Strejke med dens Følger værd, saa lad gaa; men Hoved-Anklagepunkterne er i Virkeligheden — naar de betragtes lidt nærmere — *ikke* af en saadan Beskaffenhed, at man for sit eget kære »Jeg«s Skyld i nogen Maade kan forsvare, at der derfor kastes maaske Tusinder af Familieforsørgere, hvis Kaar forøvrigt i de fleste Tilfælde er langt daarligere end vore — ud i en Stor-Konflikt.

Saadanne Betragtninger bør man altid anstille, før man skrider til Afstemning; men det synes desværre at være det overvejende Flertal blandt Kollegerne, der har saa vanskeligt ved at se ud over sin egen lille Næsetip.

Man kan i nærværende Sammenhæng med temmelig stor Sikkerhed gaa ud fra, at Forretningsudvalget ikke for intet paalægger Organisationen de Udgifter, der er forbundet med dette Udvalgs Rundrejse, hvis Formaal jo er at klarlægge Sitnationen for Medlemmerne; thi kun de, der har deltaget i de besværlige Forhandlinger, kender Situationen ret og forstaar at værdsætte det, der er opnaaet. De synes desværre kun at møde Utak og Uvilje for deres Anstrengelser.

Stillingen som Tillidsmand i en faglig Organisation maa sandelig være lidet misundelsesværdig.

Mod Tarifforslaget anfører man et forøvrigt vel begrundet Argument, der gaar ud paa, at den foreslaaede Maskinpræstation i høj Grad vil skade Faget samt forøge de Arbejdsløses Antal.

Nuvel, Rigtigheden heraf kan næppe bestrides; men uvilkaarlig paatrænger sig da det Spørgsmaal, om vi saa virkelig har *Raad* til at kaste os ud i en Kamp, hvis Følger bl. a. bliver, at Kassen tømmes, saa vi staar magtesløs overfor Udredelsen af den Arbejdsløshedsunderstøttelse, Medlemmerne har Krav paa, og hvis Resultater ingen paa Forhaand kan danne sig nogen begrundet Mening om.

Ribe, 18. Juli 1909. M. MEILBY.

— — —

Da jeg, før Resultatet af Afstemningen forelaa, i et Indlæg, som af Pladshensyn ikke kunde optages i forrige Nr., fremkom med Betragtninger til den Situation, som en eventuel Forkastelse af det til Afstemning udsendte Forslag vilde fremkalde, griber jeg Lejligheden til at supplere disse Betragtninger til Situationen, som den nu former sig efter Afstemningen.

Resultatet er for saa vidt uventet og overraskende, som man netop — efter Stemningen at dømme — med Bestemthed imødesaa Forkastelsen som en Selvfølge.

Uden at fordybe mig i den højst barokke Idé at indsende Delegerede med *bundne* Mandater, tør jeg dog paastaa, at den mod Forbundsstyrelsen rettede voldsomme Agitation — der bl. a. giver sig Udslag i følgende Vending, som findes i et af en Afdeling udsendt Cirkulære: ». . . at vise Forslaget saa eftertrykkeligt hjem, at man ikke oftere vover at byde os sligt . . .« — har haft en netop *modsat* Virkning, idet Afstemningen jo netop er et Tillidsvotum til Forbundsstyrelsen.

Resultatet er ganske rigtigt blevet — som Cirkulæret slutter — »et Svar fra Medlemmerne, der ikke maa kunne misforstaas« — om end ikke Svaret gik i den af Cirkulæret ønskede Retning.

I Stedet for nu at fordybe os i Betragtninger over, hvad der *muligvis* kunde være opnaaet ved Kamp, bør vi være tilfreds med det, der *er* opnaaet, og haabe, at vor Organisation i den kommende Fredsperiode maa styrkes saavel faglig som økonomisk.

Ribe, 25. Juli 1909. M. MEILBY.

Den ny Tarif.

TARIFFORSLAGET er vedtaget og blev altsaa den »Løn-Lov«, hvorunder Danmarks Provinstypografer skal arbejde i de kommende 6 Aar.

Det ser i hvert Tilfælde saaledes ud, og det kan ogsaa være, dersom Tiderne bliver gunstige, at den vedtagne Tarif kan faa Lov at gælde for det paagældende Tidsrum.

Men det er langtfra nogen absolut Kendsgerning, at vi faar de lovede Goder (forkortet Arbejdstid) om de foreskrevne 3 Aar, og jeg skal prøve at sige hvorfor.

Jeg vil først bemærke, at det er kedeligt — ja, urigtigt — at vi menige Medlemmer ikke faar længere Tid beskaaret til at sætte os ind i alle Forslagets Forhold og de Finesser, der altid findes i et saadant Forslag. Dette kommer jo af, at Forholdet ved Lønoverenskomsters Revision gerne er dette, at der skal ventes med Forhandlingernes Paabegyndelse indtil den allerydersteTid. Det ser ud, som om det er absolut nødvendigt at have »Kniven paa Struben«.

Det havde jo været rigtigst, om der var blevet levnet Medlemmerne Tid til en udtømmende Diskussion om Forslaget i *Typograf-Tidende*. Vi herude mangler det Gode, som de københavnske Kolleger har, at de med kort Varsel kan samles og mundtlig diskutere saadanne Forslag.

Ganske vist blev der forud for Afstemningen holdt Møder rundt i Landet, hvor Forbundsstyrelsesmedlemmerne fremsatte de Grunde, hvorfor de mente, Forslaget burde vedtages; men det Forhold gør sig her gældende, at det er lettere at beherske Stemningen i en lille Forsamling end i en større. Og vi kan ogsaa snart blive enige om, at disse Medlemmers Opgave var at skræmme os til at stemme for det forelagte Forslag; der var ingen, som anbefalede Forslagets Vedtagelse **for Forslagets egen Skyld**.

Men det var om Forholdet, som det **kan** foreligge om tre Aar, jeg ønskede at sige et Par Ord. Jeg kan egentlig begynde med et Spørgsmaal:

»Blev det under Forhandlingerne om den ny Tarif bestemt krævet af *Principalerne*, at *kun* **de** *maatte have Opsigelsesret om tre Aar?*«

Man har vel Lov til at gaa ud fra, at vore Repræsentanter af yderste Evne har søgt at hævde vor Ligeret paa dette Punkt; men det er altsaa ikke lykkedes? — *Men hvorfor?*

Arbejdsgiverne maa vel have argumenteret, *hvorfor* de absolut ønskede denne **Eneret**, og det burde være fortalt Medlemmerne, uden at disse behøvede at spørge.

Ingen af Parterne kan være tjent med, at der hersker Tvivl — og der maa ikke heller skabes Plads for Tvivl — om Oprigtigheden i Indgaaelsen af den Slags Overenskomster.

Men der er mange, der denne Gang er besjælet af Tvivl, og der er skabt udmærket Plads for saadanne.

Redaktionen af *Typ.-Tid.* skriver i sit Gensvar til min Artikel i Nr. 28, at der er overvejende Sandsynlighed for, at Tarifen *ikke* opsiges til 1. Juli 1912. Det kan ingen vide noget om. Men alene det, at Principalerne har denne Ret, skaber en Fare for vor forkortede Arbejdstid.

Jeg kan godt tænke mig, hvilken Bagtanke der kan ligge i Principalernes Krav i saa Henseende. Det er nemlig en Opfattelse, som de fleste deler, at vi i Aaret 1911 staar foran store Opgør mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne. Det vil blive en Kraftprøve, ingen her i Landet har set Mage til.

Og skulde det da ske, at Arbejderne enten maa ligge under eller kommer til at staa i Stampe, da kan vi faa at se, hvad Mestrene vil bruge deres Opsigelsesret til. De vil da af yderste Evne søge at afværge den forkortede Arbejdstid — under Henvisning til de andre Fag.

Der er ogsaa skrevet, at skulde det ske, at Principalerne opsiger Tarifen, var vi stillet frit og kunde stille de Krav, vi ønskede gennemført. Dette er rigtigt, og det ser bestikkende nok ud. Men det er temmelig vildt at tro, at Principalerne i det Øjeblik, de opsiger Tarifen for at skabe Tilbagegang, ikke skulde være stærke nok til at holde alle Krav nede. Arbejdsgiverforeningen vil da næppe være tilbøjelig til at give os en Forret for andre Fag.

Vi véd alle, at den forkortede Arbejdstid er en Torn i Øjet paa Arbejdsgiverne. Der har allerede lydt Røster om, at de københavnske Typografers endnu ikke paabegyndte 8-Timers Arbejdsdag burde forlænges.

Er det ikke et Fingerpeg?

Det kan altsaa fastslaas, at vi ikke er **absolut** tilsikret en forkortet Arbejdstid om tre Aar. Principalerne burde af disse Grunde ikke være tilstaaet denne Forret. Tarifen burde fra **begge Sider** have været uopsigelig i 6 Aar.

— — —

Referaterne fra de forskellige Lokalafdelingers Generalforsamlinger ligesaavel som Afstemningslisten i Nr. 29 viser, hvor stor Misfornøjelsen har været med det nu vedtagne Tarifforslag. Mange berettigede Anker har lydt, og det viser sig, at Løntillægene ikke alle Steder faar nogen Betydning. Det har glædet mig at se, at en Del smaa Byer har set stort paa Forslaget og medgivet dette en stor Del Nejstemmer.

Randers, den 25. Juli 1909. A. C. ARNØ.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling.

Mandag den 12. Juli afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa »Jylland« med Dagsorden: Udkast til Tariten.

Forbundsstyrelsesmedlem MARIUS HANSEN var kommen til Stede og klargjorde for Medlemmerne, hvorledes det foreliggende Resultat var naaet; han anbefalede Medlemmerne at stemme for Vedtagelse af det foreliggende, skønt han vilde indrømme, at det var meget mangelfuldt. — FORMANDEN sluttede Generalforsamlingen med en Tak til Marius Hansen for den klare Belysning af Forslaget; han bad Medlemmerne, hvis det kom til en Konflikt, da at udvise samme Sammenhold som i Fjor Sommer.

Generalforsamlingen sluttede Kl. 11½.

— — —

Torsdag den 15. Juli afholdtes ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. Regnskabet for April Kvartal, der balancerede med 657 Kr. 15 Øre, godkendtes énstemmigt. — Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de afgaaende (HERM. HANSEN og BENDIX MERKEL); de afgaaende genvalgtes. — Uden Diskussion vedtoges Indmeldelse i den lokale Fællesorganisation. 22 Stemmer for, 1 imod.

Derefter afholdtes Generalforsamling i Ekstrakassen. Da Regnskabet ikke forelaa, udsattes det til næste Generalforsamling. —x —1.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling den 13. Juli. Af Lokalafdelingens 25 Medlemmer var 20 mødt.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og fremlagde Regnskaberne for Dansk typ. Forbund og Lokalkassen, der balancerede med henholdsvis 437 Kr. og 163 Kr. 26 Øre. — Den udsendte Tarif-Overenskomst drøftedes. Den misbilligedes skarpt fra alle Sider, og Diskussionen endte med Vedtagelsen af følgende Resolution, der énstemmig vedtoges:

»Esbjerg Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling, vedtager énstemmigt at udtale sin Misbilligelse over det foreliggende Tarifforslag, fordi det ikke indeholder:

1. Kravet om 8-Timers-Dagen,
2. — - 1 Lønklasse,
3. — - 8 Dages Sommerferie,

og fordi Tarifperioden anses at være altfor lang. Den burde højst være 3 Aar«. C. C. H.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Tirsdag den 13. Juli paa Centralhotellet. Vigtigste Punkt paa Dagsordenen var Tarifen. Forbundsstyrelsesmedlem LUDV. KRAGH gav en Overzigt over Forhandlingernes Gang under Møderne om Tarifen. Efter Stemningen paa Generalforsamlingen at dømme var Flertallet absolut imod Tarifen, og Hoveddebatten kom væsentlig til at staa mellem Maskinsætterne, der lod til at være meget utilfredse; ja Bølgerne gik til Tider saa højt, at man brugte Udtryk, som man skulde forsværge i en saadan Forsamling. — Til at repræsentere Foreningen ved Kontrahent- og Delegeretmødet i Rødby valgtes JOHS. NIELSEN og THORSEN.

26 Medlemmer var mødt. H. N.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 14. Juli sin kvartaarlige Generalforsamling paa »Fremad«.

Forretningsfører P. HVIDTFELDT var kommen til Stede for at klargøre den ny Tarif-Overenskomst.

Formanden, MAGNUS SØRENSEN, bød Velkommen, specielt til Hr. Hvidtfeldt, og oplæste derefter det reviderede Regnskab, der balancerede med 230 Kr. Der var indkommet 215 Kr. i ordinært Kontingent. Der var udbetalt 56 Kr. i Rejseunderstøttelse og 15 Kr. i Sygeunderstøttelse og der indsendtes 134 Kr. til Hovedkassen. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Privatkassens Regnskab oplæstes derefter og viste, at der havde været en Indtægt af 21 Kr. 50 Øre, der ved Tilskud og Kassebeh. udgjorde 40 Kr. 36 Øre. Udgifter havde været 30 Kr. 80 Øre, og Kassebeholdningen ved Juli Kvartals Begyndelse var 9 Kr. 56 Øre. Godkendtes enstemmig. — Angaaende Dilettantkomedien overlodes der det staaende Udvalg at foretage det nødvendige i Sagen. Derefter gaves Ordet til Hr. HVIDTFELDT, der talte om de vedtagne Udkast til den ny Tarif og særlig vilde paapege de vanskelige Forhold, hvorunder Tarifforhandlingerne var førte. Forretningsføreren vilde, omend Tarifen *ikke* bød, hvad man ønskede, dog anbefale at stemme for den, da man i modsat Fald vilde gaa en Kamp i Møde. — BUCH vilde i Henhold til Hvidtfeldts Udtalelser anbefale at stemme for Forslaget. — MAGNUS SØRENSEN imødegik paa forskellige Punkter ret kraftigt Forslaget og vilde paa det mest indtrængende anmode Medlemmerne at stemme *imod* Forslaget, da han gik ud fra, at det var aldeles forkasteligt at vedtage et saadant Forslag. — ALFR. NIELSEN sluttede sig hertil og anbefalede ligeledes at stemme imod, særlig af Hensyn til, at Tarifen skulde vare 6 Aar. — HVIDTFELDT imødegik de faldne Udtalelser og anbefalede endnu en Gang at vedtage Tarifen som den forelaa, da den, selv om den blev forkastet af Medlemmerne, alligevel vilde blive vedtaget paa et Delegeretmøde. — MAGNUS SØRENSEN imødegik atter Hvidtfeldt og vilde endnu en Gang paa det kraftigste tilraade at stemme *Nej!* — Efter nogle Smaaudtalelser af HONORÉ og ANDR. PETERSEN replicerede d'Hrr. HVIDTFELDT og M. SØRENSEN endnu nogle Gange, forinden man sluttede Forhandlingerne om Tarifen. Ved den foretagne Haandsoprækning ang. Tarifen stemte 6 *for* og 7 *imod* Vedtagelsen.

Under Eventuelt vedtoges det at yde et Tilskud af 3 Kr. til Børnefesten paa Arbejdernes Festplads »Hyby Lund«, og FORM. anbefalede Medlemmerne med deres Børn at deltage i Festen. Derefter hævedes Generalforsamlingen, der varede til Kl. 12½. s—n.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 14de Juli. Regnskaberne godkendtes. De balancerede med en Sum af Kr. 352.14.

Efter at nogle mindre Forslag var behandlede gik man over til at behandle Tarifudkastet. Medlem af Forbundsstyrelsen P. WELBLUND var til Stede og indledede Diskussionen herom. Han sluttede med at opfordre til at vedtage Tarifen, og dette blev ogsaa efter nogen Diskussion Foreningens Stilling til Sagen, idet følgende Resolution, foreslaaet af Generalforsamlingens Dirigent, JOH. NIELSEN, vedtoges med 13 St. imod 1 (flere undlod at stemme):

»Idet Generalforsamlingen anbefaler at stemme for det foreliggende Tarifforslag, udtaler den en Beklagelse af, at der ingen Bestemmelser findes i den for Hjælpearbejderne, og idet Generalforsamlingen opfordrer Hjælpearbejderne til at slutte sig til Organisationen, retter den

en kraftig Opfordring til Hovedledelsen om snarest at foretage energiske Skridt til en Forbedring af Hjælpearbejdernes Kaar.«

Sidste Punkt paa Dagsordenen var Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. SØREN JENSEN genvalgtes til Kasserer og Maskinsætter SOFUS PETERSEN nyvalgtes til Styrelsen (begge for 1 Aar). Generalforsamlingen sluttede Kl. ca. 12½ og var besøgt af ca. 25 Medlemmer. —n.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 15. ds. ordinær Generalforsamling. Formanden, J. P. SØRENSEN, bød Forsamlingen og særlig Hr. P. Hvidtfeldt, som var kommen til Stede, velkommen og fremlagde derpaa det reviderede Regnskab for det forløbne Kvartal, der balancerede med 420 Kr. 55 Øre. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 55 Øre, ordinært Kontingent 406 Kr. Udgift: Rejseunderstøttelse 67 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 64 Kr., Administrationstilskud 8 Kr., indsendt til Hovedkassen 266 Kr., ialt 405 Kr. 50 Øre; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. 05 Øre. Regnskabet godkendtes. — »Lokalkassen«s Regnskab, der balancerede med 69 Kr. 04 Øre, godkendtes ligeledes.

Derefter tog man fat paa Dagsordenens vigtigste Punkt, nemlig Tarifudkastet. Formanden valgtes til Dirigent og gav Ordet til Hr. HVIDTFELDT, der indledede med en udførlig Redegørelse af Forholdene fra først til sidst og bl. a. bemærkede, at de nu tilendebragte Forhandlinger havde været de vanskeligste, han nogen Sinde havde været med til. Han sluttede med indtrængende at anbefale de Tilstedeværende at godkende Tarifudkastet. — J. P. SØRENSEN var ikke tilfreds med Tarifen, særlig hvad de 6 Aar angik. — M. FREDERIKSEN var kommen til det Resultat, at han vilde stemme »Ja« og opfordrede alle til at gøre det samme. — Størstedelen af Medlemmerne var for Tarifens Vedtagelse.

Under eventuelt drøftedes en lokal Sag.

28 Medlemmer (det største Antal, der endnu er set ved en Generalforsamling i Afdelingen) havde givet Møde. B.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Amaliegade. LEHMANN valgtes til Dirigent. Efter at Forhandlingsbogen var oplæst og godkendt, afgav FORMANDEN Beretning fra Styrelsen og omtalte herunder Blokaden hos Jørgen Jensen, Aarhus, som nu var bleven hævet mod, at Jørg. Jensen havde betalt Dansk Typ.-Forbunds Udgifter ved den sidste Blokade hos J. Jensen (21 Kr.) og mod at afgive en Erklæring, i Følge hvilken man havde Krav paa, hvis Jørg. Jensen senere brød indgaaede Overenskomster, at kræve Erstatning for Udgifter, Dansk Typ.-Forbund 1906 havde i Anledning af Vrøvl med samme Herre. Denne Ordning var sanktioneret af Forretningsudvalget.

Regnskabet for April Kvartal, der balancerede med 2328 Kr. 50 Øre, oplæstes og godkendtes. MOGENSEN spurgte, hvorledes man her i Byen stillede sig til Spørgsmaalet om Understøttelse i de første 6 Dage af en Arbejdsløshedsperiode. KASSEREREN svarede paa Styrelsens Vegne, at dette Spørgsmaal i den nærmeste Tid skulde blive taget op, men dets Løsning vilde sikkert medføre en Kontingentforhøjelse af 5 Øre.

Paa Styrelsens Vegne henstillede FORMANDEN at holde op med at afholde Dilettantforestillinger, og dette vedtoges ved Haandsoprækning med 15 St. mod 3.

Formandens Løn fastsattes som hidtil til 100 Kr. for et Aar.

Derefter foretoges Valg af den større Halvdel af Bestyrelsen. De afgaaende var: N. Mortensen (Formand), Marth. Pedersen (Næstform.), P. Hansen og Trykker Nielsen; N. MORTENSEN og MARTH. PEDERSEN genvalgtes begge med Akklamation, og i Stedet for P. Hansen og Nielsen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Hjælpearbejder SVENDSEN med 37 St. og Trykker FACK med 23 St.; derefter havde L. CHRISTENSEN 12 St. og blev Suppleant, S. Kjeld 11 St. og Mejer 10 St.

Til Bibliothekarer valgtes ARTHUR JENSEN og KUHR CHRISTENSEN. Suppleant blev RUDOLF MØLLER.

Efter endnu at have behandlet et Par mindre Spørgsmaal under eventuelt gik man over til *Hjælpekassen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Regnskabet, der ligeledes oplæstes og godkendtes, viste en Kassebeholdning den 31. Marts 1909 paa 5177 Kr. 65 Øre. Kontingentet havde i April Kvartal udgjort ialt 72 Kr. 90 Øre. Indvundne Renter 98 Kr. 85 Øre. Kassebeholdningen var ved Kvartalets Slutning 5349 Kr. 40 Øre. H—r.

Gutenberg-Koret

afholdt halvaarlig Generalforsamling Fredag d. 16. Juli i Havepavillonen, Pileallé 16. Til Dirigent valgtes M. SCHMIDT. — Formanden, J. LARSEN, aflagde Beretning. Omtalte Karnevalet og de derom førte Forhandlinger, Korets aarlige Koncert i Myginds Lokale og andre i Halvaaret indtrufne Begivenheder. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen enstemmig. — Kassereren, V. ANDERSEN, gennemgik de forskellige Poster paa Regnskabet. Godkendtes ligeledes enstemmig. — Til Næstformand og Kasserer genvalgtes CHR. NIELSEN og V. ANDERSEN med Akklamation. Til Revisor valgtes P. AUG. PETERSEN. — Paa Forslag af Formanden vedtoges det at ansætte en Reservedirigent, da Korets Dirigent, Hr. VALD. NIELSEN, ofte i Vinterens Løb var forhindret i at møde. Ligeledes vedtoges det at arrangere en lille Udflugt i Løbet af August. — Under Eventuelt førtes en længere Diskussion om Korets Anliggender, hvorefter Generalforsamlingen hævedes med Leveraab for Koret. C. N.

Forbundsstyrelsesmøde.

Lørdag den 3. Juli 1909.

Provinstarifen drøftedes og vedtoges efter en meget indgaaende Diskussion med alle St. medens 1 stemte ikke.

Det vedtoges at overlade Forretningsudvalget at tage Standpunkt til forskellige Klublove.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 7. Juli 1909.

1. Det vedtoges at anmode Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer om at besøge forskellige Provinsbyer, da der var rettet forskellige Forespørgsler angaaende Tarifen. Desuden deltager Hvidtfeldt og Viggo Christensen i Møderne.

2. Bladudgiverorganisationens Formand fremsender Medlemsliste, hvoraf det fremgaar, at der er 88 Medlemmer.

3. Dansk lithografisk Forbund anmoder om Forhandling angaaende de kvindelige Trykkeriarbejderes Overgang til Lith. Forbund. — Førend nærmere Forhandling finder Sted, anmoder man om at faa meddelt, hvorledes man har tænkt sig at stille de paagældende m. H. t. Understøttelse etc.

4. Overlæge Forchhammer forespørger paa Finsens Instituts Vegne om der kan bevilges 50 Kr. til det Formaal at holde et Medlems Hjem oven Vande, medens Hustruen gennemgaar en Kur. — Tiltrædes.

5. Odense Afdl. meddeler, at der er nægtet et Medlem Understøttelse paa Rejse i Flensborg med Begrundelse af, at der ikke er betalt 52 Uger til Forbundet. — Det tyske Forbund forespørges.

6. Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse meddeler, at der er indbetalt 31511 Kr. 38 Øre i Statstilskud for Regnskabsaaret 1. April 1908 — 31. Marts 1909. — Til Efterretning.

7. Arbejdsløshedsinspektøren fremsender en Besværing fra et Medlem i Københavns Afdl. angaaende Vedkommendes Ret til Understøttelse paa Grund af idømt Karentæne for Forbrug af betroede Midler. Vedkommende anmoder om at faa den resterende Del af Karentænen eftergivet. — Da Vedkommendes hele Fortid er af en saadan Natur, at han snarere ikke burde have været Medlem af Kassen, kan Anmodningen ikke efterkommes.

8. Angaaende en anden Klage, fremsendt af Inspektøren, vil der være at indhente nye Oplysninger, førend Besvarelse kan ske.

Tirsdag d. 27. Juli 1909.

1. Svenska Typografförbundets Tillidsmand, Wiberg, var til Stede og ønskede en Forhandling ang. et af det intern. Sekretær rejst Spørgsmaal ang. Gensidigheden for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere samt Lærlinge. Under Diskussionen viste der sig at være saa mange forskellige Forhold i de forskellige Lande, saa at Forholdet maatte begrænses til at omfatte Heltbetalende, hvilket ikke gælder i andre Lande, hvor t. Eks. kvindelige Sættere ikke kan faa Understøttelse, selv om de har erhvervet Ret i Moderforbundet, fordi udenlandske Organisationer ikke optager kvindelige Sættere. For Hjælpearbejdere kan der ikke fastslaas Regler for Underst. paa Rejse; ved Overflytninger fra det ene Forbund til det andet, vil der være at forholde sig m. H. t. Understøttelse paa Stedet paa samme Maade for Erhvervelsen af Underst. som for Heltbetalende i Henh. til det paag. Lands Love vedr. Understøttelsens Størrelse og Udstrækning.

2. Det intern. Sekr. udskriver 5 Cts. i Anledning af en i Kroatien udbrudt Konflikt. — Tiltrædes.

Tirsdag d. 3 August 1909.

1. I Anledning af den udbrudte Storkamp i Sverig besluttedes det at forelægge Medl. Forslag om Udskrivning af et Ekstrakontingent paa 50 Øre for Hel- og 25 Øre for halvtbet. Det udredes fra den 6. ds. og saa længe som Storkampen varer.

2. To Medl. af den københavnske Afd. har ved Pligtforsømmelse paadraget sig Afskedigelse og Afdelingsst. vil ikke paatage sig Ansvaret ved at give Underst. — Kan ikke i Henhold til Lovene faa Underst.

3. Et kvindeligt Medlem af den københ. Afd., som i sin Tid har været beskæftiget ved Kastenbeinmaskinerne, anmoder om Tilladelse til at overgaa til Linotype, skøndt hun ikke har været beskæftiget den tarifmæssige Tid som Haandsætterske. — Da der er særlige Forhold, som taler herfor, tiltrædes Afdelingsst.s Indstilling.

4. Et Medlem af den københavnske Afdl. stiller Krav om Efterbetaling af arbejdsløse Dage i Januar Kvartal. — Kan ikke tiltrædes.

5. Aarhus Afdl. indberetter om et Medlem, som efter at have erholdt Omflytningsbidrag er forsvundet til Amerika. — Efter foretagen Undersøgelse maa Vedkommende betale Restancekontingent og Indskud som nyt Medlem.

6. Der var foretaget en Undersøgelse af Arbejdsforholdene ved de soc. Partiblade og der formuleredes Forslag, som gaar til Forbundsstyrelsen.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Aalborg Stiftstidende* (Forretningsfører CHR. G. ODENSE) har atter i Aar givet hele sit Personale 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Firmaet C. SCHØNEMANN giver i Lighed med tidligere Aar 4 Dages Ferie med fuld Løn.

Sommerferie og Lønforhøjelse. Foruden den sædvanlige aarlige Uges Ferie med Udbetaling af Løn har Red. og Udg. af *Aarhus Stiftstidende*, Hr. FUNCH-THOMSEN, uden Opfordring tilstaaet saa godt som hele sit fastlønnede Personale et Løntillæg af fra 1—4 Kr. ugentlig. Derved er Mindstelønnen paa *Stiftstidenden* 27 Kr. Muligt kunde dette smukke Eksempel virke smittende.

Sammenkomsten i Helsingør mellem Helsingborg, Hillerød og Helsingør Afdelingers Medlemmer med Damer Søndag den 11. Juli forløb i alle Henseender vellykket og begunstiget af det prægtigste Vejr. Til Middagen paa Hellebæk Kro var skrevet 3 Sange, som blev sungne under stormende Jubel. Efter Tilbagekomsten til Helsingør Kl. 10 maatte Deltagerne fra Hillerød af Hensyn til Togtiderne tiltræde Hjemrejsen, hvorefter Helsingborg- og Helsingørkollegerne og deres Damer sluttede Dagen i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvor Sange og Taler vekslede, til de svenske Gæster Kl. 12 rejste hjem, glade og begejstrede over den fornøjelige Udflugt og med Ønsket om, at de 3 Afdelinger atter maa samles til næste Sommer. A. P.

Jubilæum. Søndag den 1. Avgust havde Paalæggerske CHARLOTTE JOHANSEN været ansat hos Bogtr. Frantz Christtreu i 25 Aar. Jubilaren, der ved sit gode Humør og aldrig svigtende Kollegialitet har vundet sig en Del Venner, blev i Dagens Anledning hædret saavel af Personalet som af sin Principal, af hvilken hun bl. a. modtog en større Pengegave.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lokalformanden i Køge, Typ. FR. NIELSEN, bor: Nyportstræde 43.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

27. Juli: *Aalborg* 665.00, *Aarhus* 1394.85, *Assens* 50.75, *Esbjerg* 241.00, *Faaborg* 15.50, *Fredericia* 134.00, *Helsingør* pr. Bl. 40.00, Kont. 7.75, ialt 47.75, *Hillerød* 263.25, *Hobro* 86.00, *Holbæk* 156.75, *Holstebro* 210.50, *Horsens* 329.95, *Kolding* 417.30, *Korsør* 34.00, *Køge* 126.50, *Nakskov* pr. Bl. 45.00, Kont. 63.00, ialt 108.00, *Nyborg* 91.00, *Nykøbing F.* 281.90, *Nykøbing M.* 156.75, *Næstved* 319.30, *Odder* 21.75, *Odense* 865.00, *Randers* pr. Bl. 150.00, Kont. 25.00, ialt 175.00, *Ringkøbing* 173.75, *Ringsted* 168.05, *Rudkøbing* 136.15, *Rønne* 346.00, *Silkeborg* pr. Bl. 60.00, Kont. 175.90, ialt 235.90, *Skive* 209.50, *Slagelse* 250.00, *Stege* 52.00, *Svendborg* 270.00, *Thisted* 58,00, *Varde* 167.00, *Vejle* 266.00. 30. Juli: *Frederikshavn* pr. Bl. 35.02, *Stubbekøbing* 27.00. 3. Aug.: *Herning* 183.50.

København, den 4. Avgust 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Modtagne Tilskud til Arbejdsløshedskassen fra følgende Kommuner:

7. Juni: *Rødovre* 30.33. 23. Juni: *Seest* 3.03. 11. Juli: *Vordingborg* 3.04. 27. Juli: *Rudkøbing* 66.73. 30. Juli: *Stubbekøbing* 11.71.

København, den 28. Juli 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Axel Olsen, udl. 31/7 09 hos Bjørnbach (**arbl.**). Paal. Selma Søderlund, udl. 23/7 09 hos Bøhm (arb. s. St.). 1796, Carl Christoffersens Hustru Johanne. Sætter Carl Anderberg, udlært 30/7 09 hos P. A. Nielsen (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2344 (1829), O. Tverskou fra Aarhus (arbl.). 2128 (2822), Knud Kjellin fra Rejse (arbl.).

Odense, 2538, Th. Trosborg (arbl.), 2591, P. Saabye (Milo) og 2149, F. O. L. Holm (Tidende).

Bortrejste.

København: 2611 (603), Bruno Schmütz til Udl. 2613 (2918), Marx A. L. Wrem paa Rejse. 2612 (2764), Aage Chr. Petersen til Udl. 2591 (1915), Poul L. Saabye til Odense i Pl. 1976, Chr. Hansen, sidst Militær, til Slagelse (arbl.).

Aarhus, 1867, J. L. Andersen til Hobro i Plads, 2344, O. V. Tverskou, 2187, Wilh. Mogensen, 2537, Th. J. Bonde, 2084, Vald. Petersen (alle paa Rejse). Odense, 2528, Th. Trosborg (paa Rejse).

Udslettede for Restance.

København: 244, Einer Jensen og Hustru (Fjeldsøe). 652, Sigvald Christensen (Nielsen & Lydiche).

Annuleret Udslettelse.

København: 1680, Trykker L. N. H. Wills (Qvist). Restancen betalt.

Døde.

København: 2467, Paal. Johanne Andersen. 1603, R. Sørensens Hustru Flora.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16. (1 e)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Den *halvaarlige Generalforsamling* afholdes Fredag den 6. Avgust Kl. 8½ i Lokalet Pilestræde 51 (Kaféen). Kassereren træffes fra Kl. 8. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretningen. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes! STYR.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 27.—30. Uge opkræves Lørdag den 7. Avgust (32. Uge).

R. HELMER.

T. C. C. Søndag: Hørsholm. Trianglen Kl. 9. (3 r)

ANNONCER

Linotypesætter.

En dygtig, paalidelig og ædruelig Linotypesætter kan straks faa fast Plads i en Provinsby. Billet med Lønfordring mrkt. »R. K. 606 modtager *Reklamekompagniet, Frederiksberggade 15*[1]. (114)

Trykker og Stereotypør

søger Plads i København. Billet mrkt. »113« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ung, dygtig Trykker, kendt med *Illustrations-* og *Stereotypitryk*, ønsker Plads straks. Billet mrkt. »115« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Middag & Fuld Kost,
ikke Pensionat, bedst & billigst Gasværksvej 33[1]. (111)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død**. — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 13. AVGUST 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Ved almindelig Afstemning er med *2032* Ja mod *99* Nej af *2136* afgivne Stemmer, idet 5 svarer »Stemmer ikke«, vedtaget Udskrivning af obligatorisk Kontingent af *50* Øre for heltbetalende og *25* Øre for halvtbetalende.

I Henhold hertil opkræves der *Fredag den 13. ds.* et Ekstrakontingent af 50 Øre for heltbetalende og 25 Øre for halvtbetalende for den forløbne Uge og fremdeles, indtil Kundgørelse fremkommer om Ekstrakontingentets Ophør.

Det obligatoriske Bidrag opføres paa og indsendes sammen med Lokalregnskabet for Juli Kvartal. Samtlige Lokalformænd bedes straks indsende Meddelelse til Forretningsudvalget om Medlemstallet for 13. ds.

Da Kampen i Sverrig sikkert bliver haard og langvarig, opfordres Medlemmerne til foruden det obligatoriske Kontingent at yde frivillige Bidrag efter Evne. Frivillige Bidrag sendes til de stedlige Fællesorganisationers Kasserere, og de af disse udstedte Kontrolkvitteringer sendes til Forretningsudvalget hver Uge.

København, den 11. Avgust 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag den 18. ds., Kl. 8½ Aften

i den store Sal i »Folkets Hus«, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag fra Styrelsen om Bevilling af Midler. 4. Kontingentforhøjelse til Reservefonden og Metoden for en saadan. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Storstrejken.

KAMPEN i Sverige vedvarer fremdeles, og der er kun ringe Udsigt til en snarlig Afslutning. De Krav, der fra Arbejdskøbernes Side stilles til vore svenske Kammerater, er af den Beskaffenhed, at disse synes fast besluttede paa at holde ud til det sidste.

Der er kun liden Grund til at tro de mange Krøniker, der med feberagtig Iver kolporteres af Kapitalistpressen, gaaende ud paa, at Arbejdet genoptages snart i én snart i en anden By. Historierne viser sig stadig at være pure Opspind, medens den virkelige Sandhed er, at de Strejkendes Antal forøges for hver Dag der gaar.

En særlig høj Trumf mener de stockholmske Arbejdskøbere at have spillet ud ved at sætte nogle faa Sporvogne i Gang. Nogen stor Gevinst for Selskabet bliver den Smule Kørsel næppe, lige saa lidt som den vil faa Betydning i den almindelige Samfærdsel; men Formaalet er sikkert kun at virke skræmmende og svække Arbejdernes Sammenhold.

Det mest bemærkelsesværdige ved denne Affære er, at det ikke er Arbejdere, der har paataget sig Skruebrækkerens skammelige Gerning, men, som det er blevet Skik og Brug i Tidens Løb, »Formænd og overordnede Funktionærer«.

Det er den samme Foreteelse, vi ogsaa kender her hjemme fra Bladstrejken, hvor nogle Faktorer, der i egen Indbildning naturligvis stod højt hævet over Arbejdernes Kaar og Kamp for bedre Eksistensbetingelser, stillede sig paa Arbejdskøbernes Side imod deres tidligere Kammerater.

Nogle Kroner mere om Ugen og maaske et Klap paa Skulderen er Lønnen for slig modbydelig Judasgerning.

Striden er nu traadt ind i en ny Face, idet vore svenske Kolleger har sluttet sig til Strejken og standset samtlige Blade i hele Sverige.

De svenske Typografer staar udenfor Landsorganisationen, ligesom Bogtrykkerne paa deres Side heller ikke tilhører Arbejdsgivernes Organisation.

Det har derfor fra først af været Kollegernes Mening ikke at føre Kampen ind i det typografiske Fag, hvilket følgende Kundgørelse af 28. Juli viser:

I Anledning af den udbrudte Konflikt mellem »Svenska Arbetsgivareföreningen« og Landsorganisationen skal vi hermed paa given Foranledning meddele, at Forbundet ikke er inddraget i denne og ej heller hverken paa den ene eller den anden Maade er anmodet om at gribe ind i denne. Medlemmerne har saaledes kun at følge og holde de gældende Aftaler.

Af den Usikkerhed, som for Tiden raader paa Arbejdsmarkedet, kan dog følge, at vi af Omstændighedernes Magt kan blive berørte af den standende Strid. Det gælder saaledes for Medlemmerne at være beredte paa Forandring i Situationen.

Styrelsen følger Striden med største Opmærksomhed og vil af al Kraft hævde saavel vore Medlemmers Interesser som Forbundets Stilling til de øvrige Arbejderorganisationer.

Da det er vor Mening, at »Svenska Typografforbundet« bør holde de Aftaler, som er sluttet med »Alm. svenska bocktryckareföreningen«, *saa mener vi tillige, at en stor Del af Dagspressen burde bedømme og referere den standende Strid mere upartisk og objektivt end hidtil sket, da denne Omstændighed mægtigt bidrager til at skærpe det spændte Forhold mellem Kapital og Arbejde.«* FORBUNDSSTYRELSEN.

Som man ser af Kundgørelsens Slutning, advares den svenske Kapitalistpresse imod vedblivende at fylde sine Spalter med løgnagtige Artikler, forvrængede Referater af stedfindende Begivenheder og gruopvækkende Skildringer af Begivenheder, som aldrig har fundet Sted.

Forgæves! Den borgerlige Presse ignorerede fuldstændig det alvorlige Varsko fra vore Kollegers Side. Under Paaberaabelse af »*Pressens Frihed*« skrev de løs, om muligt endnu mere løgnagtigt og uvederheftigt end før.

»*Pressens Frihed*«! En underlig Devise for Kapitalens bukkende Lakajer. Et forløjet Udtryk benyttet af Smudsjournalistikens betalte Styverfængere, hvis eneste virkelige Frihed er Retten til at sælge sig med Hud og Haar, Haand og Pen, til den, der byder dem de største Fordele, *den højeste Linjebetaling*.

Ligesaa forunderligt er det, naar Kapitalistpressens Journalister hyler op om *Tankens* Frihed, vil disse Bohêmenaturer virkelig bilde os ind, at de tror paa deres egne Usandheder, eller at de virkelig mener *et eneste Ord* af alle de Grovheder, hvormed de »*paa Bestilling*« hver Dag tilsøler Arbejderne? I

saa Fald maa deres *Tanker* være lige saa gemene som deres ydre Optræden.

Til Slut bristede Taalmodigheden. Da Storborgerpressen vedblev med at ophidse de stridende Parter og lægge Arbejderne for Had i Stedet for at hellige sig den langt smukkere Opgave at søge bilagt Konflikten, besluttede Typograferne, at *de* i hvert Fald ikke ved *deres* Arbejde vilde bidrage til at forlænge Striden og uddybe Hadet mellem de kæmpende Parter.

Den 8. August, netop et Aar efter at den danske Bladstrejke telegraferedes ud over Verden, modtog vi følgende Telegram fra den svenske Forbundsstyrelse:

»Typograferne deltager i Storstrejken.
Tilgang frabedes.«

Den sidste Passus er sikkert overflødig, det er vor Overbevisning, at ingen dansk Typograf *paa* **nogensomhelst Maade** *vil optræde som daarlig Kammerat overfor vore svenske Brødre.*

Der har i Anledning af Strejken verseret en Del Rygter gaaende ud paa, at snart et, snart et andet, københavnsk Dagblad skulde udgaa i større Oplag og forsendes til Sverige. Disse Rygter har indtil *dette Øjeblik* vist sig at være urigtige.

Hvor længe den store Konflikt vil vare, og hvilken Betydning vore Kollegers Opmarsch paa Krigsskuepladsen vil faa for en heldig Afslutning af Kampen, ser vi os ikke i Stand til at ymte noget om, men vi handler sikkert i Samklang med *alle* Danmarks Typografer, naar vi ønsker vore svenske Brødre en sejrrig Udgang af den haardnakkede Strid.

Efter Vedtagelsen.

»Det er nødvendigt at skabe *en Institution, som har Afgørelsen i Tarif- og Lønspørgsmaal;* ved *almindelig Afstemning* kan der være *oparbejdet en Stemning*, saa Resultatet kan være til Skade for Forbundet.«

VIGGO CHRISTENSEN,
Fmd. f. Kbhvns. Afd.

DET kan med Føje siges, at denne Udtalelse var Generalnævneren for sidste Delegeretmødes Resultater. Vi har faaet det at mærke i denne Tarifomgang, og vi har endnu en flov Smag i Munden deraf. Ganske vist lykkedes det ikke fuldstændigst Hr. Christensen at faa Programmet: Medlemmernes Bestemmelsesret i Tarifspørgsmaal tilintetgjort, helt gennemført. Men vi fik dog at mærke, at vi helst ikke maa tale med om de Ting. Der blev udfoldet en ganske artig Præparation i Retning af at lade os føle, at vi helst fremtidig maa gøre os fortrolige med Nulliteternes taknemlige Rolle.

Det er — som bekendt — Principalernes Ønsker, at det bliver som af Hr. Christensen antydet — og saa gør vi Reverens.

Almindelig Afstemning er — som det vil ses — Hr. Christensen meget imod. Han kan ikke lide »*den Stemning*«, Medlemmerne ved saadanne Lejligheder saa let — efter hans Mening — kommer i. Den vil skade Forbundet. Det staar for ham saaledes, at Forbundet, det er *ham og Styrelsen*, og Medlemmerne er kun Stemningsmennesker, der vil skade denne Institution. Vi er nogle Stykker, der har den modsatte Opfattelse, nemlig den, at *Medlemmerne, det er Forbundet*, og Hr. Christensen og den øvrige Styrelse er vore Tillidsmænd, Mænd, vi har sat til at udføre de administrative Anliggender. Af den Aarsag bliver det vore Ønsker og Krav, der ved en Tarif skal gennemføres, og ikke vore valgte Tillidsmænds.

Men den retvendte Ordning har vor Ledelse saavel ved denne som ved forrige Tarifperiode fuldstændig misforstaaet, idet det er Ledelsens Ønsker, der vinder Hævd og ikke Medlemmernes.

Tilforladeligt staar det fast, at vore Tillidsmænd denne Gang var i udmærket — om end i enkelte Afdelinger i »tilfældig Stemning«. Det generede slet ikke, at Medlemmerne var i en mere nøgtern og logisk Stemning: Ser vi os ikke godt for, saa vil den næste Kongres tage den almindelige Afstemning fra os og dermed vor sidste Rest af Medbestemmelsesret om vore Arbejdsvilkaar.

Det vender sig i en ved at læse Artiklerne fra vor »ansvarlige Ledelse« før og efter Afstemningen. Og der skal ledes længe, før der findes noget mere selvmodsigende og meningsløst end det, der her findes præsteret.

Før Afstemningen skød »vor ansvarlige Ledelse« baade med Hænder og Fødder *Ansvaret* fra sig og væltede det blytungt paa vore Skuldre, endskønt den havde forhandlet paa Principalernes Grundlag og ikke paa det Grundlag, vi havde fordret Forhandlingerne ført paa.

Men da Afstemningen endelig faldt ud efter »den ansvarlige Ledelses« Ønsker, vendte straks Selvbevidstheden og »*Ansvaret*« tilbage. Hvor morsomt var det ikke at se, da Resultatet forelaa, hvorledes Medlemmerne kærtegnedes med, »*at det var ogsaa den Opfattelse, den »ansvarlige« Ledelse havde dannet sig.*«

Ja, naturligvis. Efter at den »ansvarlige« i Forvejen — efter hvad jeg har erfaret — i Følge Løfte til Principalerne havde rejst omkring og truet Medlemmerne til at indsuge den Opfattelse. Men man skulde synes, at det er ganske unaturligt, at Medlemmerne skal vedtage noget alene af Hensyn til, at vor Styrelse har lovet Principalerne at faa det gennemført.

Vi er da stærkt i Trit efter en Slags Enevælde, hvor Medlemmerne intet betyder, og hvor det gælder om at indprente os, at vi ingen Forstand har paa Organisations- og Arbejdsforhold. Det gav sig da ogsaa tydeligt Udslag. Det var os alene, der var vilde paa Kareten. Vi stod ganske uforstaaende overfor det hele, og det sloges fast med Ord, Pen og Blæk, at alt, hvad vi argumenterede og fremhævede, hvilede paa falske og løse Forudsætninger. Men trods alt forsøgte Hr. Viggo Christensen dog ikke i Aarhus at bestride, at det denne Gang *betød et organisatorisk Tab for os.*

Beskæmmende er det at se den Flegma, hvormed det vigtige Spørgmaal om Arbejdstidens Forkortelse fra den »ansvarliges« Side har været behandlet ved denne Lejlighed. I Stedet for at udjevne dette Forhold med vore københavnske Kolleger, er Tilstandene tvertimod skarpt uddybede, og vil kunne skaffe disse maaske store Ubehageligheder. Skønt dette Spørgsmaal nu var blevet Løftestangen for Provinsianernes Vedkommende, toges det ikke i Betænkning at antyde, at hele denne Sag i Grunden ingen Ting var værd, i hvert Fald hverken Kamp eller Anstrengelser værd. Det forvandledes til en Sæbeboble under Henvisning til den slatne Moral: at kvæle den gennem Aarene undfangne Overbevisning.

Efter at vi paa Ledelsens kraftige Opfordring havde puttet vor Overbevisning i Kommodeskuffen, og det var gaaet, som det var lovet Principalerne, det skulde gaa, blev det os serveret, at »*nu* stillede Sagen sig helt anderledes, hvis Principalerne ved *deres* Afstemning skulde forkaste Tarifen.«

Den gamle Traver kom Ledelsen ogsaa ridende paa sidste Gang. Den er skikkelig og slaar ikke af. Men maa vi nu spørge: Hvordan kan det være, at vor Afstemning altid skal foreligge før Principalernes; hvilken Forskel er der paa, at *kæmpe før* Principalerne har vedtaget Forslaget og *kæmpe efter* at de har forkastet det, og hvormange Stemmer viste de to respektive Principalgeneralforsamlinger henholdsvis *for* og *imod*.

Det forlyder aldeles bestemt, at Forslaget blev vedtaget med *Akklamation* paa Provinsbogtrykkerforeningens Generalforsamling i Aarhus, og at det *der* blev udtalt fra alle Sider, at det var det bedste Forslag, der endnu var budt dem. Naar det nu hedder i Ledelsens Artikel, at Forslaget blev vedtaget »under stor Modstand« paa de to Generalforsamlinger, da har Medlemmerne Krav paa, at faa Stemmetallene at vide, hvis der ikke skal klæbes noget fordægtigt ved hele denne Tarifsituation.

Der er denne Gang saare meget, der tyder paa, at de har Ret, der paastaar, at det er ganske umuligt at faa Øje paa, hvilke Parter vor Ledelse denne Gang helst har villet tilfredsstille, Medlemmerne eller Principalerne. Forholder ovenstaaende sig rigtigt, er der Grund til at slutte sig til de Paastande.

Det kan regnes ud, at *Majoriteten* kan være dannet af Kollegerne paa Partitrykkerierne, altsaa dem med den forkortede Arbejdstid, Sommerferie og gode Løn. For en enkelt Afdelings Vedkommende kan det paa en halv Snes Stemmer nær udregnes, at Partitrykkeriets Kolleger har udgjort Ja-Stemmerne. Der kan diskuteres om Rigtigheden af disse Folks Afgørelse i et saa vigtigt Spørgsmaal. Men det forekommer mig, at Passiviteten i dette Tilfælde maatte have været ganske indlysende. Havde vi ved denne Afstemning haft den samme Majoritet, vore Love fordrer ved alle andre Vedtagelser, nemlig $^2/_3$ eller $^3/_4$, da havde Sagen stillet sig lidt anderledes for d'Hrr.

Ved næste Delegeretmøde gør vi derfor klogt i at faa en Bestemmelse om, at Tarifforslagene skal have nogen større Majoritet end en eller to Stemmer. Det bliver dog det sundeste og retfærdigste for begge

Parter, idet Tilfældigheden ikke faar saa stort Spillerum og 4—5 Mand ikke staar ene med Ansvaret.

Klogt vilde det sikkert ogsaa være at arbejde for at faa Maskinsættertarifen gjort uafhængig af Haandsættertarifen, saaledes at Parterne stemmer hver for sig. Forholdet viste sig denne Gang rent absurd, og der var spekuleret for meget i de to Parters Kontrastilling, idet Haandsætterne stemte den rent ud meningsløse Maskinsættertarif igennem.

Det bør ikke mere gentage sig, og der maa foreligge Ændring i dette Misforhold til næste Delegeretmøde.

Vi maa nu gøre os fortrolige med, at en forkortet Arbejdstid faar vi ikke, før det sker ved Lov. Med Situationen denne Gang in mente vil det være i høj Grad naivt at tro, at vi skulde opnaa dette Gode om 3 Aar. Naar det ikke en Gang er lykkedes at faa Bestemmelse herom indført i Tarifen, vilde det med Principalernes Foreteelser og vor stadige Eftergivenhed fra forrige Tarifperiode for Øje være rent ud sagt dumt at tro, at noget saadant vil ske. Var det virkelig Meningen, ja, da er vel ingen i Tvivl om, at det nu stod i Tarifen.

Det *var* en Lokkedue. Straks efter Lock-out'ens og Strejkens Ophør sidste Sommer, og efter at Overenskomsten om, at der ikke i nedadgaaende Konjunkturperioder kunne stilles Fordring om Forkortelse af Arbejdstiden, holdtes der et stort Møde af københavnske Typografer, paa hvilket vedtoges en Resolution, der tilsagde Provinsianerne kraftig Støtte til Gennemførelse af forkortet Arbejdstid ved den nu afsluttede Tarif.

Deres ærede Formand har overfor deres Provinskolleger praktiseret denne Støtte i aldeles modsat Retning. Han støttede os med Principalernes Gavmildhed og Forestillinger.

Skæbnens Ironi eller maaske — *Stemning!* SØRENSEN-KJELD.

Til Inkassatorerne paa de københavnske Trykkerier.

Første Indbetaling af Ekstrakontingentet finder Sted *i Aften Fredag.* Ekstrakontingentet skal ikke opføres paa særlige Lister, *men derimod paa de ordinære, henholdsvis hvide, blaa og røde Lister.*

København, den 13. Avgust 1909. STYRELSEN.

En Udmeldelse.

Farvel og Tak.

UNDER 30. Juli d. A. har det behaget fhv. Sætter, Bogholder, Næstformand, Kontrahent og aspirerende til Formandsposten i Sætterafdelingen, nu Skatteopkræver paa Frederiksberg, Hr. **Emil Møller**, at udmelde sig af sin saa »*kære*« Organisation som Tak for, at han ved dens Hjælp har faaet dette Embede.

Næppe har han faaet Skatteopkræverhuen paa, før han føler sig for fin til at staa i en Svendeforening, en Forening, som Trin for Trin har baaret ham frem til det, som han nu selv maa mene, er det højeste han kan naa til, og saa vender han os Ryggen og siger Farvel og Tak — ikke officielt, men vistnok »*fra et rørt Hjerte(?), saa han næsten ikke véd, hvad han skal sige.*«

Ved denne Udmeldelse har Emil Møller altsaa hurtigt glemt sine rørende Ord, som han udtalte ved Afskedsfesten; men jeg tror heller ikke, at de blev taget altfor højtidelige af de tilstedeværende, nu fhv. Kolleger, i alt Fald ikke af dem, som havde udgransket, hvad der laa gemt i E. M.s Indre — nemlig Magtsyge! Men maaske var det Punschen, der havde faaet gjort hans Hjerte blødt for den Dag; i saa Tilfælde maa jeg meget beklage, at han modtog Indbydelsen. Det forekommer mig, at han allerede den Gang burde have kastet Masken og meldt sig ud. Og denne Mand har vovet at staa frem paa Delegeretmødet og sagt: . . . »endskønt man bestræber sig for at handle efter bedste Evne, bliver man bag sin Ryg kritiseret, *men aldrig offentlig*«* . . .

Jeg synes ellers at E. M. er blevet kritiseret nok i *Typ.-Tid.*, og mere havde han sandelig faaet, dersom alt, hvad der er indsendt om ham, havde fundet Husrum i Bladet.

Jeg skal nu lade Hr. Emil Møller sejle videre med sin Magthaverhue paa, men dog til Slut spørge: Har De nu ogsaa meldt Dem ud af Deres Partiforening og frasagt Dem alt Skriveri baade til Medlemsbladet og til *Social-Demokraten*, som under Deres Ansættelse paa Forbundskontoret — efter Forlydende — optog en væsentlig Del af Deres i dobbelt Forstand *kostbare* Tid?

København, den 1. Avgust 1909. F. F. HANSEN.

* Udhævet af mig.

Generalforsamlinger og Møder.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 17. Juli ordinær Generalforsamling paa *Folkebladet.* FORMANDEN bød Velkommen og oplæste Forbunds- og Lokalregnskaberne, der balancerede med henholdsvis 237 Kr. og 67.42 Kr. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. Under Eventuelt drøftedes en lokal Sag. Generalforsamlingen hævet. P. P.

Aalborg Lokalafdelings Lokalkasse

afholdt Lørdag den 31. Juli en priselig kort ekstra Generalforsamling med den frygtelige Dagsorden: Kontingentforhøjelse. Kassen var nemlig »sat tom«. En Forhøjelse fra 10 til 13 Øre (gældende for 8 Uger) vedtoges mærkelig nok enstemmig. — Man er altsaa ikke saa bange for en lille Kontingentforhøjelse, thi ellers var man selvfølgelig mødt som sædvanlig og protesteret i det mindste — i Aalborg plejer man nemlig ikke bagefter at »gøre Vrøvl« paa Sætterierne! — Samtidig vedtoges at udtale Ønske om, at Bidraget til de udelukkede svenske Arbejdere blev obligatorisk.

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typ.-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hos Hr. Laur. Jensen fandtes en samlet Beholdning af Kr. 53,048.47, som fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
I Sparekassen	- 37,590.97
Kassebilag	- 277.94
Kontant Beholdning	- 217.56
	Ialt Kr. 53,048.47

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 377,043.42, fordelt paa følgende Maade:

I Sparekassen	Kr. 315,985.00
I Obligationer	- 59,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier . .	- 1,000.00
Kassebilag	- 831.00
Kontant Beholdning	- 227.42
	Ialt Kr. 377,043.42

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 5. Avgust 1909.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.
CARL CHRISTOFFERSEN.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelse«, og der fandtes en Beholdning af Kr. 4,883.98, fordelt saaledes:

Obligationer	Kr. 4,000.00
Sparekassen	- 46.26
Kassebilag	- 197.10
Kontant Beholdning	- 640.62
	Ialt Kr. 4,883.98

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling (samtlige Forbundets Medlemmer i København) afholder ordinær kvartaarl. Generalforsamling paa Onsdag Aften Kl. 8½ i den store Sal i »Folkets Hus«, Enghavevej. Da Dagsordenen er meget vigtig, bedes Medlemmerne give talrigt Møde. Fra Styrelsen foreligger bl. a. Forslag om af Afdelingens Kasse at yde et Beløb paa 1000 Kr. til Kampen i Sverige.

Til Trykkerne. Husk Lejre—Herthadalsturen paa Søndag d. 15. ds. Se iøvrigt det udsendte Cirkulære. UDVALGET.

Typografernes Stiftelser afholdt i Onsdags for det af Fru Justitsraadinde SCHULTZ skænkede Beløb en vellykket Tur til Zoologisk Have, hvortil samtlige Fribeboere var indbudt. Præcis Kl. 1 holdt 5 Biler i Boyesgade og optog Deltagerne dér, hvorefter der kørtes til Victoriagade, hvor 5 andre Biler optog Deltagerne fra de gamle Ejendomme. Derefter gik Turen rundt om Byen til Zoologisk Have, hvor man samledes om Kaffebordene. Efter Kaffen spadseredes i Haven, indtil man atter Kl. 4½ i Havens Restaurant samledes til en udmærket Middag, bestaaende af Suppe, Fiskefilét, Lammesteg samt Jordbær med Fløde. Efter Middagen drak man Kaffe i Haven til Tonerne af Olfert Jespersens Orkester. Gamle Tømmerup havde skrevet 2 vellykkede Sange, og Taler holdtes for Stiftelsen, Fru SCHULTZ m. m. fl. Kl. 8½ holdt atter de 10 Biler udenfor Haven, og de gamle kørtes hjem til Døren, enige om at have tilbragt en vellykket Dag. L. J.

Sommerferie. Personalet hos P. A. NIELSEN har, som tidligere Aar, erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Sætterpersonalet og Lærlinge hos Firmaet S. L. MØLLER, Hestemøllestræde 5, har for **egen** Regning faaet tilstaaet en Uges Ferie, grundet paa Mangel af Arbejde, med Udsigt til Forlængelse af Ferien for egen Regning. Firmaet giver aarlig 3½ Times Ferie for dettes Regning. Ferien har taget sin Begyndelse med 2 Mand.

— JUSTESENS Personale, saavel Svende, Paalæggersker og Lærlinge, har faaet 8 Dages Ferie.

— Ferd. Fjeldsøe (ved A. W. LARSEN) har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Stubbekøbing Avis'* Personale har erholdt 3 Dages Ferie i Lighed med tidligere Aar.

— *Andelsselskabet Morsø Folkeblad* har givet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn til den Del af Personalet, som har arbejdet i Forretningen et Aar.

— Bogtrykker G. NIELSEN (*Socialdem.*) har givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet paa *Fredericia Avis* har uden Opfordring, i Lighed med tidligere Aar, faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn

— *Fredericia Dagblads* Personale har, som tidligere Aar, faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— *Fredericia Soc.-Dem.s* Personalet har, ligesom tidligere Aar, faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Hadsten Bogtrykkeri (J. NIELSEN) har tilstaaet sit Personale (2 Typografer og 1 Lærling) en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

— *Nyborg Social-Demokrat* har tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie. Ferien har taget sin Begyndelse.

— Redaktør EGEBJERG (*Nyborg Avis*) giver i Lighed med tidligere Aar 3 Dages Ferie med fuld Løn.

Familieaften. Medlemmerne af Cykleklubben, Sangforeningen og Sportsklubben med Damer samles Lørdag Aften Kl. 8 i den hyggelige Have, Pilealléen 16. Der serveres Kaffe og Toddy, og Sangforeningen underholder.

En Juleavis — hvis »aandelige« Indhold naturligvis skal være Annoncer — vil blive udgivet af *Den typ. Forening i Aalborg* (lokal, statsanerkendt Sygekasse), der har haft saa store Udgifter, at et Ekstrakontingent paa 20 Øre ugtl. har været nødvendigt i Aar. Det vakte derfor ogsaa udelt Tilslutning og Tak til Forslagsstilleren, Trykker LUDVIG OLSEN, da han paa en Generalforsamling forleden fremsatte Forslaget, som han havde planlagt, og et Udvalg blev nedsat. Forhaabentlig »laves« der et Par Hundrede Kroner, saa Ekstrakontingentet kan stryges.

Var det for Resten ikke en Idé for andre trængende Kasser uden for Aalborg. G.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

10. Avgust: *Brønderslev* 61.25; *Løgstør* 15.00. 11. Avgust: *Roskilde* pr. Bl. 54.25, kont. 90.00. Ialt 144.25.

København, den 11. Avgust 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kristian William Sørensen, udl. 1/7 09 hos Bagger i Haslev; aflægger Svendeprøve paa Fagskolen. Trykker Vilhelm Kønig, udl. 1/8 09 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Paal. Mary D. Nielsen, udl. 1/8 09 hos I. Cohen (arb. s. St.). 846, Viggo Christiansens Hustru Astrid. 1575, M. Hellstrøms Hustru Nelly.

Esbjerg, Conrad Petersen, udl. 1/5 09 i Esbjerg Avis; aflægger Svendeprøve til Efteraaret. Horsens, Alfred Sørensen, udl. 4/8 09 i Horsens Avis. Viborg, P. C. C. Sjørslev (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2315 (2716), Henry Olaf Hansen fra Lyngby (arbl.). 1754, Martin H. Hansen Møller fra Rejse (Axelholm).

Aarhus, 2021, C. E. Marott Sørensen, 2084, Valdemar Petersen og 2187, Wilhelm Mogensen (alle arbl.). Hjørring, 1729, Ditlev Ditlevsen (Lokalred. af Hjørring Amts Folkeblad). Lyngby, 1235 (tysk), Karl F. From (Nordre Birks Tidende).

Bortrejste.

København: 1966 (2688), Rasmus Rasmussen til Stubbekøbing. 2082 (2835), Carl Chr. Nielsen til Ringkøbing.

Aalborg, 1827, C. Christensen Worm til Aarhus (arbl.). Helsingør, 2041, Birger Mikkelsen paa Rejse. Hjørring, 2595, Chr. Bjørndal Riis paa Rejse. Lyngby, 2315, Henry Olaf Hansen. Nakskov, 1246, G. Hallberg til Lyngby i Pl. Næstved, 2558, Johs. C. Jensen til Holbæk i Pl. Silkeborg, 2021, Marott Sørensen til Aarhus (arbl.). Viborg, 2217, Jens Thomsen til Skive i Pl.

Udmeldte.

København: 2425, Olga Willert fratraadt Faget.

Hjørring, 321, Julius Helmig. Horsens, 2448, Paalæggerske Agnes Andersen. Viborg, 1526, N. Pallesen.

Udslettede for Restance.

København; 955, Osvald Bruun (Aller). 2010, Martin Wederqvist og 2094, Ellen Flygenring (Opholdssted ubekendt).

Annuleret Udslettelse.

København: 652, Sigvald Christensen (Restancen betalt inden Tidsfristens Udløb).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8 Sammenkomst med Damer, Pilealléen 16. Alle Sangerne bedes møde. (1 f)

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder Møde Tirsdag den 17. ds. Aften Kl. 6 hos Baltzer.

Alle Stereotypører og Galvanoplastikere, som ikke er Medlemmer af Klubben, bedes om at komme til Stede. STYRELSEN.

T. C. C. Lørdag Kl. 8½ Sammenkomst i Pilealléen 16. Søndag: Bøndernes Hegn. Trianglen Kl. **10**.

ANNONCER

»Typograph«-Sætter

søger Plads i København eller i en større Provinsby. Bill. mrkt. »116« modtager Ekspeditionskontoret.

En absolut 1ste Klasses

Illustrationstrykker,

helst kendt med Toturemaskine og Paalæggerapparatet »Auto«, antages straks i *P. Petersens Bogtrykkeri.* (118)

Bogtrykkeri til Salg.

Ældre godt Trykkeri sælges for 9000 Kr. kontant. Eventuelt kan optages en kapitalstærk Kompagnon. Tilbud paa Arbejde foreligger for ca. 1500 Kr. God fast Kundekreds. Billet mrkt. »3540« modtager *Sylvester Hvid, Nygade 7.*

Niels Marius Nielsen af Aalborg maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

J. G. A. Eickhoff, København V.

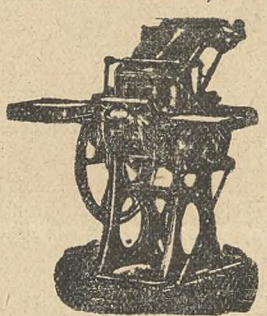

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 — KØBENHAVN DEN 20. AVGUST 1909 — XXXVI AARGANG

Den københavnske Afdelings Generalforsamling

i Onsdags Aftes vedtog enstemmig følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen udtaler sin varmeste Sympati for de svenske Arbejderes beundringsværdige Kamp, vedtager den af Lokalkassens Midler at bevilge 2000 Kr. til Storstrejken. Samtidig retter Generalforsamlingen en indtrængende Opfordring til Forbundsstyrelsen om af Forbundets Midler at yde et større Beløb til vore svenske Kammerater.«

Endvidere blev der fra alle Sider rettet en indtrængende Opfordring til Kollegerne om at sætte Fart paa den *frivillige* Indsamling, da man fandt, at det udskrevne Ekstrakontingent var *altfor lavt*.

Lock-out'en i Sverig.

Foruden det obligatoriske Bidrag af 50 Øre pr. Medlem, har en Række Lokalafdelinger vedtaget at yde frivillige Bidrag, som de indsender gennem Fællesorganisationerne.

Fra Aarhus er indsendt Kontrolseddel paa første Bidrag paa Kr. 51.50. Horsens 1. B. 20.40, 2. B. 17.25. Næstved 35.00. Odense 1. B. 100.00, 2. B. 80.00. Silkeborg 30.72. Roskilde 4.25. Varde 12.00.

Esbjerg og Varde har paalignet 50 Øre pr. Uge i frivillige Bidrag,

I København har *Social-Demokratens* Personale vedtaget et frivilligt Bidrag af 1.50 pr. Medlem pr. Uge. *Nationaltidendes* Pers. 1 Kr. pr. Medl. pr. Uge. Personalerne i København bør sende de frivillige Bidrag gennem Afdelingen saaledes, at alle frivillige Bidrag fra de københavnske Typografer sendes videre samlet.

Sammenkomsten i Tivoli.

SØNDAG den 1. August afholdt den københavnske Afdeling en Sammenkomst i Tivoli. Festen var nærmest en Gentagelse af de hver Sommer afholdte Stiftelsesfester i »Den typ. Forening« (Sætterafdelingen i København). Hvis Festen efter Traditionen var bleven afholdt som saadan, vilde vi i Aar have kunnet fejre denne Forenings 40-Aars Jubilæum, idet dens Eksistens som Fagforening skriver sig fra Juni 1869. Den typ. Forening var den første egentlige Fagforening, der dannedes her i Landet.

Ved den efter sidste Delegeretmøde skete Reorganisation og de forskellige københavnske Afdelingers Sammenslutning til én Afdeling er den traditionelle Sommerfest gaaet over til »den københavnske Afdeling« og Festen i Aar havde da ogsaa ganske mistet Præget af at være en Stiftelsesfest.

De Festudvalg, der i Tidens Løb har været nedsat for at arrangere de aarlige Sammenkomster, har altid maattet lægge Hjernerne i Blød for at finde paa noget nyt; thi ved hver eneste Sammenkomst har der lydt en ustandselig Klagesang over »de faa Medlemmer, der er kommen til Stede«.

Har man spurgt Kollegerne paa Arbejdsstederne om, hvorfor de ikke deltog, har det naturligvis aldrig været Ulyst tll at deltage i et muntert Lag i Samvær med Kollegerne, og Gud bevare's! *Slet ikke* af Ligegyldighed for Organisationen.

Nej, altid har det været den forbandede Styrelse, der har taget saa idiotisk paa Tingene og arrangeret det hele splittergalt. Misfornøjelsen har været ens enten man tog til Skodsborg, Hareskoven, Rungsted eller Vedbæk, eller man blev i Byen og festede paa »Gimle«, og har der været Misfornøjelse ang. Stedet, saa har Klagerne over Arrangementets Enkeltheder været endnu flere.

Dette forklarer, at Udvalget denne Gang i sine Bestræbelser for at finde paa noget, har opdaget — Tivoli!

Ideen gjorde Opsigt, og Meningerne var som sædvanlig stærkt delte.

Da Dagen kom, var der mødt akkurat saa mange, som der plejer ved saadanne Lejligheder, maaske nogle Stykker flere. Kun maa det beklages, at man denne Gang savnede en Del af de kendte Ansigter, som ellers ikke plejer at svigte. Mærkværdigt er det ogsaa, at Sangforeningen, som netop burde være tilstede her, glimrede ved sin Fraværelse — efter Sigende var den paa Udflugt.

Vi véd ikke om dette er en Tilfældighed, eller det skal opfattes som en Demonstration, i hvert Tilfælde skulde de forskellige Foreninger og Sammenslutninger indenfor vort Fag ikke gerne modarbejde hinanden, hvad enten dette gælder alvorlige Anliggender eller Selskabelighed.

Er nogen utilfreds eller føler sig forurettet, har vi jo vore Generalforsamlinger. Tiden bliver paa disse tidt og ofte benyttet til Diskussioner af langt mindre Betydning.

Kl. ca. 2 samledes en lille Skare Herrer og Damer ved »Røde Lygte«, hvor den medbragte Frokost fortæredes, hvorefter Gutenbergkoret gav nogle kvikke Numre, der lød helt godt i den lille hyggelige Krog af Tivoli.

I Dagens Anledning var der skrevet to Sange, en for Damerne under Mærket »Vilh. T.« og Foreningens Sang af »E. Blok«, af hvilken vi citerer følgende Vers:

> Da Krigsluren gjalded' i ganske Land
> og standsed' al fredelig Færden,
> da Hærene kæmpede Mand mod Mand,
> da viste du klart for al Verden,
> at naar du kalder dine Sønner frem,
> da staar paa Pletten hver og en af dem.

Sangene modtoges med stærkt Bifald, men Forsamlingen sad for spredt til at give dem det fuldtonende Udtryk, som de fortjente.

Festens egentlige Skavank var den lange Tid, der forløb til Kl. 8½, da Punschesoldet skulde finde Sted i Alsterpavillonen. Enkelte Deltagere samlede sig i smaa gemytlige Flokke, men de fleste splittedes rundt i Etablissementet. For Folk, som er vant til at leve i København, er Tivoli langt fra noget morsomt Sted, og *vil* man more sig, skal der betales for hvert Skridt, man gaar.

Til Trods herfor var de ca. 100 Mennesker, der omsider samledes i Alsterpavillonen, i den bedste Stemning. Tale og Sang vekslede uafbrudt, og navnlig paa Talere var der ingen Mangel. Utallige »Lever« blev udbragte. Vi behøver næppe at meddele, at en munter Vise under det kendte Mærke »L. J.« gjorde stormende Lykke.

Mest Opmærksomhed vakte det, da Formanden for Gutenbergkoret, JENS LARSEN, præsenterede vor Kollega og Landsmand Hr. HAMANN, der, efter i mange Aar at have opholdt sig i Amerika, for Tiden er paa Besøg i sit Fædreland. Hr. HAMANN, der beklæder den ærefulde Post som Sekretær for de centralicerede skandinaviske Sangforeninger i Amerika, skitserede i en lille Tale Forholdene derovre, og blev af Formanden, VIGGO CHRISTENSEN, anmodet om at bringe en Hilsen med til vore Kolleger i det store Land hinsides Atlanterhavet, hvis Kamp og Arbejde vi forstaar.

Festen sluttede Kl. ca. 11.

JULES.

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1908.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt: Kassebeholdn. 1. Januar 1908	Ordinært Kontingent	Ekstra-Kontingent	Tilbagebetalte Laan	Andre Indtægter	Tilskud fra Hovedkassen	Ialt	Udgift: Rejseunderstøttelse	Underst. paa Stedet	Reservefonds-underst.	Udlaant	Sygeunderstøttelse	Begravelseshjælp	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Ialt	Kassebeholdning 31. Decbr. 1908
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Aalborg	14 86	3337 »	» »	43 »	» »	1350 »	4744 86	213 75	126 25	884 »	55 »	1734 »	500 «	» »	1220 »	4733 »	11 86
Aarhus	15 »	8673 »	» »	25 »	31 »	1600 »	10344 »	170 »	872 25	1729 4	100 »	2062 »	» »	» »	5395 71	10329 »	15 »
Assens	15 4	311 »	» »	» »	» »	92 »	418 4	56 25	50 »	54 »	» »	» »	» »	» »	242 79	403 4	15 »
Bogense	14 50	205 »	» »	» »	30 »	60 »	309 50	7 50	» »	66 »	» »	» »	» »	» »	222 »	295 50	14 »
Brønderslev	15 »	370 »	» »	20 »	» »	30 »	435 »	32 50	» »	» »	» »	128 »	» »	» »	259 50	420 »	15 »
Esbjerg	15 »	1099 »	» »	10 »	» »	300 »	1424 »	28 75	100 75	168 65	10 »	152 »	» »	» »	948 85	1409 »	15 »
Faaborg	15 »	249 »	» »	» »	31 »	30 »	325 »	37 50	16 25	49 »	20 »	» »	» »	» »	187 25	310 »	15 »
Fredericia	15 »	717 »	» »	10 »	» »	233 50	975 50	116 50	» »	176 »	3 »	158 40	» »	40 »	466 60	960 50	15 »
Frederikshavn	2 7	157 »	» »	5 »	12 20	246 »	422 27	110 »	» »	62 75	» »	222 »	» »	» »	15 »	409 75	12 52
Grenaa	» »	189 »	» »	» »	» »	60 »	249 »	8 75	6 25	104 »	» »	» »	» »	» »	115 »	234 »	15 »
Helsingør	15 »	971 »	» »	8 »	» »	200 »	1194 »	77 50	50 75	268 »	» »	51 »	» »	» »	731 75	1179 »	15 »
Herning	14 75	863 »	» »	15 »	» »	» »	892 75	45 »	78 75	» »	» »	120 50	» »	» »	633 75	878 »	14 75
Hillerød	15 »	1429 »	» »	» »	» »	300 »	1744 »	63 75	21 25	363 »	» »	79 »	» »	» »	1202 »	1729 »	15 »
Hjørring	15 »	707 »	» »	» »	» »	295 »	1017 »	58 75	» »	252 50	10 »	144 »	» »	» »	536 75	1002 »	15 »
Hobro	11 75	421 »	» »	10 »	» »	75 »	517 75	88 75	30 »	66 »	» »	12 »	» »	» »	306 «	502 75	15 »
Holbæk	15 »	1406 »	» »	8 »	7 »	345 »	1781 »	80 »	53 75	465 »	20 »	298 »	» »	» »	849 25	1766 »	15 »
Horsens	15 »	2282 50	» »	3 »	» »	400 »	2700 50	103 75	218 50	528 »	» »	285 »	» »	» »	1550 25	2685 50	15 »
Kallundborg	15 »	1340 60	» »	5 »	28 »	600 »	1988 60	77 50	50 »	389 90	» »	176 »	» »	» »	1280 20	1973 60	15 »
Kolding	15 5	2489 20	» »	6 »	12 10	1164 »	3686 35	232 50	302 75	458 65	5 »	656 »	700 »	» »	1316 45	3671 35	15 »
Køge	15 »	678 50	» »	» »	4 »	160 »	857 50	85 »	12 50	225 75	14 »	100 »	» »	» »	405 25	842 50	15 »
Korsør	15 »	354 »	» »	» »	» »	100 »	469 »	115 50	» »	90 50	» »	37 22	« «	» »	210 78	454 »	15 »
Lyngby	15 »	502 »	» »	» »	» »	» »	517 »	11 25	226 25	58 57	» »	11 »	» »	» »	194 93	502 »	15 »
Løgstør	15 »	150 »	» »	» »	80 »	» »	245 »	36 50	50 »	46 »	» »	» »	» »	» »	97 50	230 »	15 »
Maribo	15 »	231 »	» »	7 »	» »	» »	253 »	42 50	» »	» »	» »	» »	» »	» »	196 25	238 75	14 25
Middelfart	25 6	444 »	» »	» »	» »	475 »	944 6	144 25	» »	119 »	» »	73 »	400 »	40 «	152 81	929 6	15 »
Nakskov	15 »	865 »	» »	» »	» »	100 »	980 »	65 25	31 25	145 »	» »	208 »	» »	» »	515 50	965 »	15 »
Nyborg	15 »	556 »	» »	» »	» »	125 »	696 »	148 25	25 »	49 »	» »	151 »	» »	40 »	267 75	681 »	15 »
Nykøbing F.	15 »	1839 »	» »	5 »	76 80	400 »	2335 80	114 20	225 »	486 »	42 »	241 »	» »	» »	1212 60	2320 80	15 »
Nykøbing M	15 »	615 »	» »	15 »	25 »	90 »	760 »	37 25	52 50	179 »	55 »	28 »	» »	» »	393 25	745 »	15 »
Næstved	15 »	2384 »	» »	» »	104 »	850 »	3353 »	152 5	188 25	541 41	16 »	787 »	500 »	» »	1153 29	3338 »	15 »
Odder	15 »	321 »	» »	19 »	» »	72 75	427 75	6 25	» »	» »	9 »	182 »	» »	» »	215 50	412 75	15 »
Odense	» 22	6345 50	» »	100 »	7 56	1400 »	7853 28	175 »	507 »	1560 »	55 »	1337 »	300 »	» »	3915 »	7849 »	4 28
Randers	15 54	2271 »	» »	» »	2 »	950 »	3238 54	116 25	26 25	717 »	» »	1312 60	» »	» »	1053 »	3225 10	13 44
Ribe	15 »	455 »	» »	25 »	» »	450 »	945 »	35 »	62 50	117 »	5 »	50 »	300 »	» »	361 25	930 75	14 25
Ringkøbing	15 »	1193 »	» »	5 »	14 «	280 »	1507 »	43 75	198 75	304 30	» »	194 »	» »	» »	751 20	1492 »	15 »
Ringsted	15 »	1055 70	» »	» »	» »	275 »	1345 70	165 »	77 50	302 »	» »	63 »	» »	» »	723 20	1330 70	15 »
Roskilde	15 »	1184 »	» »	2 »	» »	530 35	1731 35	203 75	145 »	257 »	67 »	227 »	200 »	» »	616 60	1716 35	15 »
Rudkøbing	15 »	624 »	» »	» »	» »	200 »	839 »	76 50	71 25	146 »	» »	38 »	» »	» »	492 25	824 »	15 »
Rønne	15 40	1295 »	» »	» »	» »	50 »	1360 40	» »	» »	200 16	» »	118 »	» »	» »	1027 »	1345 16	15 24
Silkeborg	15 »	1316 50	» »	15 »	» »	250 »	1596 50	36 25	86 75	162 70	» »	676 »	» »	» »	619 80	1581 50	15 »
Skanderborg	15 »	317 »	» »	» »	» »	1350 »	1682 »	70 »	» »	80 »	» »	453 »	800 »	» »	264 »	1667 »	15 »
Skive	15 «	917 »	» »	» »	» »	» »	932 «	70 »	55 »	133 »	20 »	26 »	» »	» »	613 »	917 »	15 »
Slagelse	13 23	1744 »	» »	10 »	9 »	250 »	2026 23	135 »	116 25	411 »	20 »	205 »	85 89	» »	1027 9	2000 23	26 »
Stege	15 »	273 »	» »	» »	» »	150 »	438 »	» »	71 25	81 »	» »	10 »	» »	» »	260 75	423 »	13 »
Stubbekøbing	15 »	194 «	» »	» »	» »	55 »	264 »	55 50	8 75	74 70	» »	» »	» »	» »	109 75	248 70	15 30
Svendborg	10 34	1125 20	» »	10 »	» »	901 »	2046 54	82 »	95 «	411 »	10 »	249 »	600 »	» »	590 »	2037 »	9 54
Thisted	15 25	751 »	» »	5 »	12 »	220 «	1003 25	68 50	8 75	286 »	» »	224 »	» »	» »	401 »	988 25	15 »
Varde	15 »	641 »	» »	40 »	22 »	25 «	743 »	48 75	44 75	98 »	10 »	98 »	» »	» »	428 50	728 »	15 »
Vejle	14 83	1696 »	» »	10 »	» »	250 »	1970 83	112 50	168 25	381 10	» »	513 50	» »	» »	780 65	1956 »	14 83
Viborg	15 »	768 »	» «	10 »	» »	3 50	796 50	48 75	7 50	186 »	5 «	12 »	» »	» »	522 25	781 50	15 »
	707 89	60321 70	» »	446 »	427 66	17423 10	79326 35	4109 75	4538 75	13932 68	551 »	13902 22	4385 89	120 »	37050 80	78591 9	735 20
Ny typ. Forening	» »	4747 60	» »	» »	» »	» »	4747 60	» »	1033 »	26 »	» »	» »	» »	1000 »	2688 60	4747 60	» »
København	» »	99657 25	» »	99 »	10277 13	22786 84	132820 22	1289 »	19884 75	24435 3	382 »	40973 38	4236 75	5728 22	35891 9	132820 22	» »
	707 89	164726 55	» »	545 »	10704 79	40209 94	216894 17	5398 75	25456 50	38393 71	933 »	54875 60	8622 64	6848 22	75630 49	216158 91	735 26

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1908		Kr. 29360.83
Renter i Aaret		- 1575.65
Kontingent af heltbetalende	Kr. 50887.20	
do. - halvtbetalende	- 4677.38	
		- 55564.58
Kontingent af Lærlinge		- 552.00
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	99.50	
Refunderede Understøttelser	- 93.25	
		- 192.75
Statstilskud		- 13307.87
Kommunetilskud		- 6528.66
Balance		Kr. 107082.34

Udgift.

Rejseunderstøttelse:	1316 Dage à 1.25 til danske Rejsende	Kr.	1645.00
	2794 — à 1.25 - udenlandske do.	-	3492.50
	Overfartspenge i 254 Tilfælde	-	261.25
	Overfartsbilletter	-	557.10
		Kr.	5955.85
Understøttelse paa Stedet:	3315 Dage à 1.75	Kr.	5801.25
	10863 - à 1.25	-	13578.75
	1523 - à 1.00	-	1523.00
	3944 - à 0.75	-	2958.00
	19645 Dage		
47 Omflytningsbidrag		-	1595.50
		-	25456.50
Administration:			
Administrationstilskud til Afdelingerne		-	2060.00
Lønninger og Honorarer		-	2150.00
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring		-	193.32
Kontorartikler		-	66.20
Repræsentant- og Delegeretmøder		-	2415.32
Tryksager		-	21.75
Porto		-	153.42
Telegram og Telefon		-	135.18
Bladhold		-	4.00
Forskelligt		-	32.50
		-	7231.69
Ialt Udgift		Kr.	38644.04
Beholdning den 31. Decbr. 1908		-	68438.30
Balance		Kr.	107082.34

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1908		Kr. 125554.88
Renter i Aaret		- 5627.65
Kontingent:		
132266 Ugebidrag à 65 Øre	Kr. 85972.90	
24244 — à 32½ Øre	- 7879.42	
		- 93852.32
Strejkebidrag fra »De samvirkende Fagforbund«		- 2731.17
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	Kr. 99.50	
Refunderede Understøttelser	- 30.00	
		- 129.50
b) Hovedkassen:		
Refunderede Telegrammer		- 5.70
		- 135.20
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		- 911.89
Tilbagebetalte Rejselaan		- 545.00
Balance		Kr. 229358.11

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen		Kr. 55564.58
Understøttelse til 1871 Medl. i 14626 Dage à 2 Kr.	Kr. 29252.00	
— - 399 — - 4225 — - 1 -	- 4225.00	
— - 903 — - Tillæg for 1853 Børn	- 1940.90	
— - 1 — én Gang for alle	- 50.00	
— - 43 Ikke-Medlemmer i 327 Dage	- 460.00	
— - 35 — én Gang for alle	- 236.75	
Kontrol	- 187.67	
120 arbejdsløse Medlemmer	- 1468.75	
Andre Udgifter i Afdelingerne	- 572.64	
		- 38393.71
Bidrag til Strejker i andre Fag i Danmark	Kr. 1131.88	
— - — i eget Fag i Udlandet	- 1027.40	
		- 2159.28
Voldgiftsretten i København		- 487.50
Sagførersalær		- 131.79
Tarifforhandlinger med Stentrykprincipalerne		- 156.03
Delegeretmødet		- 5500.44
Kontingent til De samvirkende Fagforbund	Kr. 897.16	
— - Det internationale Sekretariat	- 164.42	
— - Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse	- 20.00	
— - Foreningen af Fagblade	- 10.00	
		- 1091.58
Typograf-Tidendes Trykning	Kr. 5798.82	
Distribution	- 585.29	
Redaktionshonorar	- 300.00	
Ekspeditionshonorar	- 200.00	
Porto til Redaktionen	- 36.62	
		- 6920.73
Rejselaan		- 933.00
Administrationsudgifter:		
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 2060.00	
Lønninger og Honorarer	- 1378.75	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 193.32	
Kontorartikler	- 91.11	
Rejseudgifter og Diæter	- 1331.85	
Tryksager	- 1600.49	
Porto	- 153.42	
Telegram og Telefon	- 285.56	
Bladhold	- 27.14	
Bogbinder	- 1.25	
Forskellige Udgifter	- 105.05	
		- 7227.94
Andre Udgifter i Afdelingen:		
Refunderet Kontingent		- 1.95
Ialt Udgift		Kr. 118568.53
Beholdning den 31. December 1908		- 110789.58
Balance		Kr. 229358.11

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1908: I Afdelingerne	Kr. 707.89	
I Hovedkassen	- 5119.21	
	Kr.	5827.10
Renter i Aaret		- 182.08
59313 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 14828.25	
1487 — à 12½ Øre	- 185.88	
		- 15014.13
Andre Indtægter i Afdelingerne		- 421.59
Balance		Kr. 21444.90

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr. 13174.00	
— à 1 - - -	- 225.00	
145 Stkr. Sygeattester	- 222.50	
Understøttelse til Rejsende	- 280.72	
	Kr.	13902.22
Sygeunderstøttelse til 2 Medl. i 41 Dage under Ophold i Kbhvn.		- 82.00
Tryksager		- 12.50
Ialt Udgift	Kr.	13996.72
Beholdning den 31. December 1908: I Afdelingerne	Kr. 735.26	
I Hovedkassen	- 6712.92	
		- 7448.18
Balance	Kr.	21444.90

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1908		Kr. 44085.39
Renter i Aaret		- 1930.18
59313 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 5931.30	
1487 Ugebidrag à 5 Øre	- 74.35	
		- 6005.65
Balance		Kr. 52021.22

Begravelseshjælp: 4 à 500 Kr., 2 à 400, 4 à 300, 1 à 85.89	Kr. 4085.89	
Ved Hustruers Død: 3 à 100 Kr.	- 300.00	
	Kr.	4385.89
Et Prioritetslaan i Fællesbageriet i Holstebro		- 13000.00
Beholdning den 31. December 1908		- 34635.33
Balance	Kr.	52021.22

Provinsernes Grundfond.

Beholdning den 1. Januar 1908	Kr.	4501.39
Renter i Aaret		- 208.16
Balance	Kr.	4709.55

Tilskud til Fagskolen i København	Kr.	100.00
Beholdning den 31. December 1908		- 4609.55
Balance	Kr.	4709.55

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1908:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —	-	6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
Schlesingers — , Kontant	-	7.80
	Kr.	21007.80
Renter i Aaret 1908:		
Rolfs Legat, 8000 Kr. à 3½ pCt.	Kr.	280.00
Berlings — , 6000 - à —	-	210.00
Cortnums — , 6000 - à —	-	210.00
Eibeschütz' — , 1000 - à —	-	35.00
Schlesingers — (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	-	23.20
	-	758.20
Balance	Kr.	21766.00

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen i Aaret 1908	Kr.	105.00
— — - Legatarer —	-	175.00
Berlings — - — —	-	210.00
Cortnums — - — —	-	210.00
Eibeschütz' — - — —	-	35.00
Schlesingers — - — —	-	15.60
	Kr.	750.60
Beholdning den 31. Decbr. 1908:		
Rolfs Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings — , — —		6000.00
Cortnums — , — —	-	6000.00
Eibeschütz' — , — —	-	1000.00
Schlesingers — , — —	-	15.40
	Kr.	21015.40
Balance	Kr.	21766.00

Statsanerkendte Sygekasser i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1908	....	..	13024	52
Renter i Aaret	....	..	634	93
Kontingent af nydende Medlemmer	29703	10		
Restancer - — —	319	75		
Kortingent - ydende —	10	»		
			30032	85
Statstilskud for 1907	....	..	9819	88
Andre Indtægter:				
Ref. for ekstra Læge	....	..	10	»
Balance	....	..	53522	18

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 390 Mænd i 7160 Dage à 2.00	14320	»		
— — - 2 Kvinder i 48 — à 2.00	96	»		
— — - 14 Mænd i 182 — à 0.60	109	20		
— — - 147 Kvinder i 4024 — à 0.60	2414	40		
			16939	60
— p. Hospital - 48 Mænd i 1673 — à 1.40	2342	20		
— — - 2 Mænd i 44 — à 0.60	26	40		
— — - 24 Kvinder i 1291 — à 0.60	774	60		
			3143	20
Betalt for 82 Mænds Ophold paa Sygehus i 1972 Dage à 0.60	1183	20		
— - 1 Mands — - — i 74 — à 0.70	51	80		
— - 44 Kvinders — - — i 1383 — à 0.60	829	80		
— - 1 Kvindes — - — i 21 — à 0.70	14	70		
— - 1 — — - — i 17 — à 1.20	20	40		
— - 70 Børns — - — i 1857 — à 0.30	557	10		
			2657	»
Lægehonorar og ekstra Læge	6491	35		
Speciallæge	1611	50		
			8102	85
Vagthold, Bind og Bandager	....	..	246	22
Barselhjælp	....	..	1018	«
Medicin til Arbejdsløse	....	..	8	51
Rejsende	....	..	3	»
			32118	38
Andre Udgifter:				
Administrationstilskud	1850	»		
Porto	29	28		
Tryksager	16	50		
Kontingent til »De samvirkende Sygekasser«	20	62		
Bladhold	4	12		
Kontorartikler	5	75		
			1926	27
Ialt Udgift	....	..	34044	65
Beholdning den 31. December 1908	....	..	19477	53
Balance Kr.	....	..	53522	18

Hjælpekassen i København.

Indtægt.		
Beholdning den 1. Januar 1908	Kr.	1515.13
Renter af Sparekasse-Indskud	-	12.44
Kontingent	-	10489.65
Andre Indtægter:		
Bidrag af Rolfs Legat	-	105.00
Balance	Kr.	12122.22

Udgift.		
Pengehjælp à 1 Kr. pr. Dag	Kr.	8855.00
Beholdning den 31. Decbr. 1908	-	3267.22
Balance	Kr.	12122.22

Begravelseskassen i København.

Indtægt.			
Beholdning den 1. Januar 1908		Kr.	49346.71
Rente af 20000 Kr. Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 700.00		
— - Sparekasse-Indskud	- 1130.87		
		-	1830.87
Kontingent		-	8779.95
Andre Indtægter:			
Refunderet		-	20.00
Balance		Kr.	59977.53

Udgift.			
Begravelseshjælp til Medlemmer	Kr. 3820.00		
— - Medlemmers Børn	- 416.75		
		Kr.	4236.75
Administrationsudgifter		-	800.00
Beholdning den 31. Decbr. 1908		-	54940.78
Balance		Kr.	59977.53

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1908: I Afdelingerne Kr. 707.89				
I Hovedkassen - 293515.86				
	294223	75		
Renter i Aaret	12760	16		
Kontingent	164726	55		
Indskud	199	»		
Refunderede Understøttelser	153	25		
— Telegrammer	5	70		
Statstilskud til den københavnske Sygekasse for 1907 Kr. 9819.88				
— - Arbejdsløshedskassen - 13307.87				
	23127	75		
Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen	6528	66		
Tilbagebetalte Rejselaan	545	»		
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid	911	89		
Strejkebidrag fra »De samv. Fagforbund«	2731	17		
Andre Indtægter	526	59		
Balance Kr.	506439	47		

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag Kr. 25456.50				
Rejseunderstøttelse - 5955.85				
			31412	35
Rejselaan			933	»
Reservefondsunderstøttelse til egne Medlemmer Kr. 38393.71				
— - eget Fag i Udlandet - 1027.40				
— - Medl. under de samv. Fagf. - 1131.88				
			40552	99
Sygeunderstøttelser: Provinserne Kr. 13984.22				
— Statsanerkendte i København - 32118 38				
— Hjælpekassen i do. - 8855.00				
			54957	60
Begravelseshjælp: Provinserne Kr. 4385.89				
— København - 4236.75				
			8622	64
Legatunderstøttelser			750	60
Typ.-Tid.s Udgivelse			6920	73
Voldgiftsretten i København			487	50
Forskellige Kontingenter			1112	20
Bidrag til Fagskolen			100	»
Repræsentant- og Delegeretmøder			7915	76
Tarifforhandlinger med Stentrykprincipalerne			156	03
Sagførersalær			131	79
Administration:				
Administrationstilskud til Afdelingerne Kr. 6770.00				
Lønninger og Honorarer - 3528.75				
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring - 386.64				
Kontorartikler - 163.06				
Rejseudgifter og Diæter - 1331.85				
Tryksager - 1651.24				
Porto - 336.12				
Telegram og Telefon - 420.74				
Bladhold - 35.26				
Bogbinder - 1.25				
Forskelligt - 137.55				
			14762	46
Andre Udgifter i Afdelingerne:				
Refunderet Kontingent			1	95
Ialt Udgift			168817	60
Prioritetslaan til Fællesbageriet i Holstebro			13000	»
Kassebeholdning den 31. Decbr. 1908: I Afdelingerne Kr. 735.26				
I Hovedkassen - 323886.61				
			324621	87
Balance Kr.			506439	47

Samlet Status den 31. December 1908.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden, Kontant	Kr. 105789.58		
Prioritetsoblig.	- 5000.00		
		Kr.	110789.58
Arbejdsløshedskassen		-	68438.30
Sygekassen i Provinserne, Afd.	Kr. 735.26		
Hovedk.	- 6712.92		
		-	7448.18
Begravelsesk. i Prov.: Kontant	Kr. 34635.33		
Prioritetsobl.	- 13000 00		
		-	47635.33
Grundfonden i Provinserne		-	4609.55
Statsanerk. Sygekasse: Kontant	Kr. 18977.53		
Aktier i Vejle Fjords Sanat.	- 500.00		
		-	19477.53
Begravelsesk. i Kbhvn.: Kontant	Kr. 34940.78		
Obligat.	- 20000.00		
		-	54940.78
Hjælpekassen i København		-	3267.22
Legatformuen: Obligationer	Kr. 21000.00		
Kontant	- 15.40		
		-	21015.40
		Kr.	337621.87
Udestaaende Rejselaan		-	1176.50
Annoncer i Typ.-Tid.		-	123.72
Statstilskud for 1908 til Sygekassen i København		-	10309.77
do. - April, Juli og Oktbr. Kvartal til Arbejdsløshedskassen		-	23987.00
Inventar og Kontorartikler i Forbundet, brandforsikret for		-	4000.00
	Balance	Kr.	377218.86

Passiver.

Hospitalsophold for Oktober Kvartal 1908		Kr.	512.85
Lægehonorar for do.		-	2638.00
		Kr.	3150.85
Formue den 31. Decbr. 1908		-	374068.01
	Balance	Kr.	377218.86

København, 20. Maj 1909. P. HVIDTFELDT.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

København, den 11. Juni 1909. VICT. PETERSEN. VIGGO CHRISTENSEN. HENRIETTE CRONE. P. HANSEN. LAUR. JENSEN.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Foranstaaende Tabel viser samtlige under Forbundet staaende Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter for det forløbne Aar 1908. Tabellen er tillige Grundlaget for Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Indtægt og Udgift for sig, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Tillige findes en Hoved-oversigt, som giver et klart Overblik over Forbundets financielle Virksomhed i Aaret, og en Statusopgørelse.

Arbejdsløshedskassens Formuefremgang er meget betydelig, nemlig Kr. 39,077.47, men det skyldes Stats- og Kommunetilskudene, som tilsammen udgør Kr. 19,836.53.

Reservefondens Formue er forringet med Kr. 14,765.30, men Aaret har ogsaa haft saadanne ekstraordinære Udgifter som til Lock-out'en og Strejken i 1908, hvor der udbetaltes i forskellige Understøttelser Kr. 38,393.71, og Delegeretmødet, som kostede Kr. 5500.44.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassen har haft en Formuefremgang af Kr. 1621 08, medens Begravelseskassen viser en Formuetilbagegang af Kr. 9450.06, men det skyldes Prioritetslaanet, der er optaget i Fællesbageriet i Holstebro, hvilket kun er en Pengetransaktion, der er foretaget, saa Kassen i Virkeligheden har haft en Formuefremgang af Kr. 3549.94. Grundfondens Formuefremgang har været Kr. 108.16.

Den statsanerkendte Sygekasse i København har haft en Formuefremgang af Kr. 6453.01 og *Hjælpekassen* Kr. 1752.09.

Begravelseskassen i København. Formuefremgangen har været Kr. 5594.04.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed i 1908 har været, at den samlede Formue er forøget med Kr. 30,398.12, dog er Formuen de 13,000 Kr. større, som Prioritetslaanet i Holstebro Fællesbageri er opført med under Udgift. — Status udviser, at Forbundet ejer i Kontanter og Værdipapirer m. m. et samlet Beløb af 374,068 Kr. 01 Øre.

København, den 11. Juni 1909. FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. ALB. MICHELSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.

Min Udmeldelse.

FORHENVÆRENDE Sandmand m. m., F. F. HANSEN, har skrevet og i *Typ.-Tid.* faaet optaget et Angreb paa mig i Anledning af min Udmeldelse af Forbundet.

Bortset fra Personen, der angriber, og Angrebets Indhold, vilde jeg gerne have Lov til at gøre et Par Bemærkninger til selve Realiteten: Udmeldelsen.

Det har hidtil været anset for ganske umoralsk, naar en Kollega, der arbejder ved Faget, udmeldte sig af Organisationen, og jeg var — og er fremdeles — blandt de ivrigste til at fordømme en saadan Optræden og har altid bidraget mit til, at Vedkommende kunde »komme paa andre Tanker«. Helt anderledes har det derimod været, naar Kolleger, der *forlod* Faget, udmeldte sig. Dette er hidtil ikke bleven betragtet som ufint eller har gjort sin Mand fortjent til Omtale, langt mindre nedsættende Omtale.

Derfor er det forbavsende, at et Angreb paa mig kan fremkomme i *Typ.-Tid.* Ganske vist har jeg nydt den Ære at sidde i Ledelsen i ca. en halv Snes Aar, og i de sidste 4 Aar ledet Anvisningskontoret i København; men jeg synes ikke dette har gjort mig fortjent til et Spark, naar jeg forlader Faget for at gaa over i en anden Livsstilling og *straks indmelder mig i den Organisation* (Frederiksberg Kommunalforening for Kontorfunktionærer), *som fremtidig skal varetage mine økonomiske Interesser.*

Sluttelig maa jeg maaske ogsaa udtrykke min Forbavselse over de i den senere Tid i *Typ.-Tid.* hyppigt forekommende Udmeldelser fra Folk, der *stadig arbejder ved Faget.* Jeg synes det havde været mere paa sin Plads at angribe disse i *Typ.-Tid.* end mig, der — selv om jeg maaske ikke har fortjent Tak for mit Organisationsarbejde — dog burde været forskaanet for et Afskedsspark af allertarveligste Art.

Frederiksberg, den 14. Avgust 1909. EMIL MØLLER.

Vi har fundet det rigtigt at optage F. F. Hansens Artikel ang. Emil Møllers Udmeldelse, idet denne i de sidste Par Uger har været Genstand for livlig Omtale omkring paa Trykkerierne, og desuden er en Udmeldelse jo et Organisationsanliggende, som ethvert Medlem maa have Ret til at tale med om.

Emil Møller har jo nu som den angrebne Part faaet Lov til i et Gensvar at gøre Rede for sin Udmeldelse, og han har naturligvis Ret i, at der ikke kan være *noget ufint eller for hans Ære nedsættende* i, at Overgangen til anden Livsstilling følges af en Udmeldelse af vor Organisation, men det har ganske vist vundet Hævd indenfor vort Fag, at en Mand, der overgaar til en Bestilling, der ligger udenfor den egentlige Fagbevægelses Omraade — især da saadanne Stillinger som opnaas i Kraft af vort Partis Indflydelse — bliver staaende som ydende Medlem hos os.

Vi har da ogsaa i dette Øjeblik en Del Medlemmer, som forlængst har forladt Faget, men vedblivende yder deres Kontingent uden nogensomhelst økonomisk Fordel, men af Pietetsfølelse og Kærlighed til den Organisation, de forhen har viet deres Evner og Kræfter.

Diskussionen om denne Sag er hermed sluttet. RED.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg til i Dag modtaget: Under Mærket »C. S.« 2.00; Viggo Christensen (1.—2. Bidr.) 9.00; Laur. Jensen (1.—2. B.) 9.00; Th. Holmen (1.—2. B.) 7.00; Anton Jensen (1.—2. B.) 7.00; K. Kiefer (1. B.) 5.00; P. Hvidtfeldt (1.—2. B.) 10.00; tils. Kr. 49.00.

Bidrag modtages fremdeles og kan, som sædvanlig, enten medgives Budet, Hr. ANTON JENSEN, eller indsendes her til Kontoret.

København, d. 18. August 1909. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Scheibler: Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie Første Hefte omsendes i disse Dage. Betalingen bedes tilsendt pr. omg., da Regnskabet skal opgøres for hvert Hefte, eftersom det udkommer. Hvor det drejer sig om 1 eller 2 Hefter, kan ved Beløbets Tilsendelse Portoen fradrages. THORV. PETERSEN, *Sortedamsg. 9³ N.*

Sommerferie. Personalet hos Papirgrosserer CH. HINDBORG, Vejle, har — i Lighed med tidligere Aar — erholdt en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— *Aktieselsk. Faaborg Eksprestrykkeri* giver sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— KR. E. PETERSENS Bogtrykkeri, Odense (*Fyns Venstreblad*) har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Indehaveren af *Hobro Eksprestrykkeri* (CHR. SCHRØDER) har ligeledes uden Opfordring givet Ferie med fuld Løn, og da Tarifen ikke bød nogen Lønforhøjelse, gav Hr. Schrøder uden Opfordring 1 Kr. mere om Ugen.

— Merkantiltrykkeriet *Odense Avis* har tilstaaet hele sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— Redaktør AUBECK, *Hobro Avis*, har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen.

— *Ringsted Folketidende*, ved Faktor H. CHRISTENSEN, har, i Lighed med tidligere Aar, uden Opfordring tilstaaet det Personale, der har arbejdet i Forretningen 1 Aar, 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien har taget sin Begyndelse.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lægerne.

Dr. LENDROP er bortrejst til 1. Septbr. Vikar: Dr. ARENHOLT, Skindergade 27. Tr. 12—1½. Søndag Kl. 9.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

17. Avgust: *Bogense* 22.00; *Middelfart* 50.00.

København, den 18. Avgust 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Fredericia Lokalformand. Under Formanden, Typ. M. Sørensens Ferie, i Ugen fra d. 22.—29. Avgust, besørges de tilrejsende Kolleger af Næstformanden, Typ. CHR. M. HANSEN, *Fredericia Social-Demokrat*.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Edvin Carlo Thomsen, udl. 8/8 09 hos Rudolf Svendsen (**arbejdsløs**). Trykker Julius Nielsen, udl. 1/8 09 hos J. S. Nielsen (arb. s. St.). Paal. Ellen Ida L. Buch, udl. 18/8 09 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Paal. Anna Amalie Jensen, udl. 5/8 09 hos Søborgs Efterf. (arb. s. St.). Paal. Agnes Hansen, udl. 6/8 09 hos Kruckow (arb. s. St.).

Aalborg, Jørgen Christian Odense, udlært i Randers Dagblad 9. April 1907, tidl. Medlem (udslettet i Grenaa 8. Avgust 1908).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1966 (2688) Rasmus Rasmussen fra Stubbekøbing (Rigsdagen). 1820, Gyda Margrete Brandt fra Korsør (arbl.). 2390 (1140), C. Peter Chr. Jensen fra Rejse (arbl.). 2611 (603), Bruno Schmütz fra Rejse (arbl.). 680, Vilhelm Andersen fra Roskilde (arbl.). 1996, Folmer Jensen fra Skive (arbl.). 1997 (1847), Marius Kirkegaard fra Vejle (arbl.). 1942 (1656), Jean Hansen fra Odense (arbl.). 1662, Carl Chr. E. Sørensen fra Roskilde (arbl.).

Aalborg, 2502, Jens Chr. Jacobsen (Nørre Sundby Trykkeri). Aarhus, 2363, Marius P. M. Petersen (arbl.) og 1558, Chr. Christensen (Landsudstillingen). Esbjerg, 2098, Sigurd Petersen (arbl.). Kolding, 2353, Otto Andersen (Højskolebladet). Odense, 1827. C. C. Worm (arbl.).

Bortrejste.

København: 1662, Carl Chr. E. Sørensen til Roskilde i Pl. 2615 (2749), Georg Chr. Nicolaj Møller paa Rejse. 1558 (963), Chr. Christensen til Aarhus i Pl. 2616 (2728), Karl K Hansen paa Rejse.

Aarhus, 1223, Lorenz F. Jensen paa Rejse. Korsør, 1820, Gyda Margrethe Brandt til Kbhvn. (arbl.). Odense, 1942, Jean Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 2581, K. E. Dideriksen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 549, Bogtrykker Chr. Christensen. 2094, Ellen Flygenring (fratraadt Faget). Var i sidste Nr. fejlagtig opført som udslettet. 389, D. Heilmanns Hustru og Børn (overgaar til anden Sygekasse).

Aarhus, Hjælpearbejderske Louise Olsen (Thrue). Odense, 2482, Hjælpearbejderske Fransine Hansen (Milo). Randers, Paal. Petra Karoline Meilby og Oline Knudsen. Thisted, Paal. Marie Pedersen (fratraadt Faget).

Annuleret Udslettelse.

København: 955, Osvald Bruun (Aller).

Udslettede

da Opholdssted ikke kendes.

København: 2178, Nathalie Mikkelsen, 2388, Helma Petersen, 2387, Betty Jensen, 2415, Malvine Hansen og Hjælpearbejderne 2780, Chr. Petersen, 1250, P. Iversen, 1432, G. Petersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealleen 16. Meddelelse til Sangerne. (1 g)

GUTENBERG-KORET

Sidste Sangprøve til Aarhusturen afholdes Fredag den 20. ds. Kl. 6 i Ølundshus. Forskellige Meddelelser foreligger. (4 i)

T. C. C. Søndag: Hillerød, Gribsø. Trianglen Kl. 7. (3 t)

ANNONCER

Typograf,

akkurat og paalidelig, rutineret saavel til Akcidens- som Avisarbejde, ønsker Plads i Løbet af 8 Dage. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

Som saadan ønsker en Lærling, der har været 4 Aar i Lære paa et større Akcidenstrykkeri, Plads straks. Billet mrkt. »Forbundter 121« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Monoline) søger Plads snarest. Billet mrkt. »B. 122« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

kan faa fast Plads i en Provinsby. Løn efter Overenskomst. Kvalificeret Mand kan senere faa en fuldt ud selvstændig Stilling. Billet med Anbefalinger mrkt. »123« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

som er kendt med Billed- og Tabeltryk, og som kan lede Arbejdet i Trykkeriet, kan straks faa fast Plads i *Højskolebladets Bogtrykkeri*, Kolding. Løn 30 Kr. Eickhoffs Maskiner. Elektrisk Drivkraft. (124)

Niels Marius Nielsen af Aalborg maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse*.

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 27. AVGUST 1909 XXXVI AARGANG

Støt vore svenske Kammerater.

MED beundringsværdig Udholdenhed fortsætter vore Klassefæller i Sverige Kampen mod det Tyranni og Overklassediktatur, de svenske Arbejdskøbere søger at paatvinge dem. I 3 Uger har Kampen varet, og i dette Tidsrum har ca. 285,000 Arbejdere, deraf 70—80,000 uorganiserede, tappert udstaaet de Savn, en saa kolossal Arbejdsstandsning nødvendigvis maa føre med sig.

Om fast Understøttelse har der naturligvis ikke kunnet være Tale. En saadan med blot 10 Kroners Udbetaling pr. Uge vilde jo indtil Dato have beløbet sig til ca. 8 Mill. Kr.

Man har maattet nøjes med at understøtte de allerfattigste — de, der slet intet havde at staa imod med ved Kampens Begyndelse. *Køb Brød og Salt for den sidste Uges Løn, Vand har I gratis.* Dette var Hovedledelsens Parole, før Kampen begyndte, og hvorledes Parolen blev fulgt, viser sig bl. a. deraf, at kun 15 pCt. af Malmøs 12,000 Strejkende anmodede om Understøttelse i Strejkens 3. Uge.

Vore svenske Kammeraters glimrende Sammenhold har gjort alle Kapitalistpressens Løgne til Skamme. Medens denne Presse i Konfliktens 2. Uge under vældige Overskrifter som »Den døende Storstrejke«, »Arbejdet genoptages« o. s. v. bragte Meddelelser om Arbejdets Genoptagelse baade her og der — Tallene, der nævntes, svarede ganske vist kun daarligt til de kæmpemæssige Overskrifter, og de fleste Meddelelser viste sig endog at være pure Opspind — saa har denne nu anslaaet mere dæmpede Toner.

Thi faste og urokkelige har vore svenske Kammerater bevaret deres rolige, afventende Holdning, og intet har formaaet at skræmme dem i Arbejde eller opirre dem til Voldsomheder.

En saa heroisk Udholdenhed, en saadan Begejstring varsler om Sejr.

De vældige Tab, Arbejdsstandsningen paafører den svenske Nation, kan denne umuligt bære ret længe, og talrige Røster hæver sig allerede nu og kræver Stridens Ophør. Arbejdskøberne vil sikkert snart blive tvungne til at ophøre med deres brutale Attentater paa Arbejdernes Medbestemmelsesret angaaende Løn- og Arbejdsvilkaar.

En Sejr for vore svenske Brødre vil ogsaa være en Sejr for os. Danske og svenske Arbejderes Interesser er saa nøje forbundne, at Udfaldet af Storstrejken vil være af allerstørste Betydning for os.

Som Daarer vilde vi handle, hvis vi ikke af al vor Magt støttede vore Kampfæller hinsides Sundet. En Efterladenhed i saa Henseende vilde komme os dyrt at staa i de kommende Aar.

I de forløbne 3 Uger er der fra Danmark bidraget over 200,000 Kr. Dette Beløb er al Ære værd; men vi maa erindre, at selv om der kun udbetales Understøttelse til de mest nødlidende, vil det dreje sig om betydelige Summer, og Antallet paa dem, der andrager om Understøttelse, vil blive større, jo længere Konflikten varer.

De ugentlige Bidrag maa forøges i samme Grad som Behovet stiger.

Vi bragte i sidste Numer af *Typ.-Tid.* Meddelelse fra forskellige Lokalafdelinger, deriblandt København. Overalt var man enige om, at det paalignede Ekstrakontingent var for ringe. Grunden hertil er, at Forslaget om Ekstrakontingentet udsendtes paa et Tidspunkt, hvor man ikke var i Stand til at bedømme Stridens Omfang.

Det staar imidlertid i Medlemmernes Magt at raade Bod herpaa, ved frivillig at yde saa meget de evner udover det vedtagne Ekstrabidrag, og der indløber da ogsaa fra flere Lokalafdelinger samt enkelte Trykkerier i København Meddelelse om, at man vil yde et fast frivilligt Bidrag pr. Uge.

Dette er dog kun Draaber i Havet. Overalt bør Typograferne vise, at de ikke nøjes med at vedtage smukke Resolutioner, men at de er rede til med klingende Mønt at opfylde deres solidariske Forpligtelser.

Tag fat med det samme, Kolleger!

Organiser den frivillige Indsamling paa samtlige Trykkerier i Danmark. Enhver bør yde sit Bidrag. Under Lock-out'en i 1899 var vort Fag det der ydede mest. Lad os ikke gøre vort gamle Ry til Skamme.

Stop nu lidt.

SØRENSEN-KJELD har i de sidste Numre af *Typ.-Tid.* givet sin Harme Luft, dels over den fattige Tarif, dels over Principalernes forøgede Indflydelse paa Arbejdsanvisningen, og endelig over, at Ledelsen søger at tilrive sig vel stor Myndighed ved Afgørelsen af vigtigere Spørgsmaal paa de menige Medlemmers — altsaa den almindelige Valgrets — Bekostning.

Skønt jeg i mangt og meget er enig med Sørensen-Kjeld, er der dog en Bemærkning i Nr. 32, der er falden mig m. fl. for Brystet og giver Anledning til at spørge, er S.-K. ikke bedre end den Ledelse, han tamper igennem, thi han vil jo ogsaa indskrænke Valgretten, ja endog lave 2 Vælgerklasser.

Han skriver:

»Det kan regnes ud, at *Majoriteten* kan være dannet af Kolleger paa Partitrykkerierne, altsaa de med den forkortede Arbejdstid, Sommerferie og den gode Løn. For en enkelt Afdelings Vedkommende kan det paa en halv Snes Stemmer nær udregnes, at Partitrykkeriets Kolleger har udgjort Ja-Stemmerne. Der kan diskuteres om Rigtigheden af disse Folks Afgørelse i et saa vigtigt Spørgsmaal. Men det forekommer mig, at Pasiviteten i dette Tilfælde maatte have været ganske indlysende . . .«

Hov! Hov! lille Kjeld, hvor er Logiken bleven af?

Du tamper Ledelsen igennem, fordi den efter Din Mening vil søge at indskrænke Medlemmernes Indflydelse, og nu vil Du forbyde Medlemmerne paa Partitrykkerierne at stemme i Tarifspørgsmaal.

Nej, maa vi nu være her, skal vi have første og anden Klasses Medlemmer, og hvorfor skal Kollegerne paa Partitrykkerierne af med Stemmeretten og altsaa have en Slags sort Kokarde at rende rundt med.

Vel sandt, de vilde under en eventuel Kamp næppe komme ud — dette er dog ikke afgjort, se til Sverig — men Medlemmerne paa Partitrykkerierne vilde sikkert faa deres Part af Kampens Byrder at bære, al den Stund Kollegerne paa disse Trykkerier sjelden skaanes, hverken naar det gælder Pengepungen eller Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Men lad gaa med det; men vor Stemmeret maa Du virkelig lade os beholde.

»Vor stemmende Ret,
vi slipper ej let,
nej Gud gør vi ikke nikke nej,«

som det saa kønt hedder i Visen, det kan Du bande paa S.-K.

Og hvor har Du forresten den fra, at Medlemmerne paa Partitrykkeriet i Aarhus — for det maa jo være denne By, der menes — har stemt for Tarifen?

Det er Sludder, Flertallet paa dette Trykkeri har stemt Nej! Dette blev undersøgt i Anledning af Din Paastand og konstateret.

Kan det interessere Dig, skal jeg kortelig fortælle Dig, hvorfor jeg ikke har ment at kunne forsvare at undlade at stemme, men har stemt imod Tarifen.

Det er: fordi vi fik den forkortede Arbejdstid skudt ud i det blaa, ingen Forhøjelse af Beregningen (Værdimaaleren af vort Arbejde, trods al anden Paastand), ingen obligatorisk Sommerferie; men navnlig fordi det nu ligger fuldstændig i Arbejdsgivernes Hænder, om vi skal have Kamp eller ej om 3 Aar.

Ja, det er mine Hovedgrunde, Resten kan vi ordne ved en Generalforsamling i Afdelingen; vi er slet ikke saa uenige endda, men vor Stemmeret vil vi beholde, den slipper vi ikke.

Et Ord til Slut: Var det nu ikke bedre i Stedet for at tordne over den elendige Tarif, som vi nu en Gang har og skal beholde i 3 Aar, da at lægge sig i Selen for at faa det mest mulige ud af den. Det var en Opgave, der sikkert vilde give større og bedre Resultater end stedse at svinge Krabasken over Ledelsen. Søg at oplyse Medlemmerne om Tarifens Fordele og Fortolkningen af disse.

Jeg vil foreslaa, at vi to ved næste Generalforsamling i Aarhus indleder en Diskussion om dette Emne. Avditoriet vil sikkert ikke mangle, naar vi to indbyder til Fest.

SIGURD ALF. JØRGENSEN.
Aarhus.

Ove Dyva

paa Landsudstillingen i Aarhus 1909.

I *Typograf-Tidendes* Nr. 26 og 29 har vor ærede Kollega OVE DYVA givet en orienterende Oversigt over de grafiske Fag paa Landsudstillingen i Aarhus. Med stor Beskedenhed har han imidlertid ikke nævnt sin egen Udstilling, og disse Linjer fremkommer derfor her — som »Rosinen i Pølseenden« — for at give *Typ.-Tid.s* Læsere Lejlighed til ogsaa at faa et Indblik i nævnte Forfatters *egen Udstilling*, selv om man med fuld Ret kan sige, at det Billede af denne, som jeg her kan give, kun kan blive et meget svagt Forsøg paa *ved Læsning* at illustrere, hvad *der bør ses*, for at man fuldtud skal kunne opfatte den levende, kraftigt virkende, kunstneriske Evne og individuelt virkende Skønhedssans, som Ove Dyva er i Besiddelse af, og som han saa umiddelbart forstaar at gengive i sine Tegninger, Udkast til og af ham selv satte Akcidenser.

Ove Dyvas Udstilling er ophængt paa en Væg i venstre Sidegalleri, hvor en Del af de øvrige grafiske Udstillinger ogsaa er; nærmere betegnet ved Siden af Aarhus Stiftsbogtrykkeris, som falder mere i Øjnene. Det er vel den mindst iøjnefaldende Udstilling, — men hvis man deraf vil slutte, at det ogsaa er den, i grafisk Henseende mindst betydende, tager man meget fejl. Det er sikkert det bedste og betydeligste *Enkeltmands-Arbejde*, der i det hele taget findes paa Landsudstillingen i de Sær-Udstillinger, der repræsenterer vort Fag, som forøvrigt er alt for lidt repræsenteret.

Af de særlige Ting, Ove Dyva udstiller, skal her nævnes et lille Uddrag, for at Kolleger, der besøger Udstillingen, kan have en lille Ledetraad. Der udstilles en Del *Akcidenser*, udførte af Ove Dyva i De forenede Bogtrykkerier i Aarhus. Der er saavel Udstillerens Tegninger som Prøver af hans Sats. Og det viser altsammen, at Ove Dyva er Herre over saavel sin Kunst i Tegningen som over Materialet i Bogtrykkeriet. Med forholdsvis enkle Midler forstaar han at give noget i Bogtryk godt, kraftigt eller maaske blødt, men altid kunstnerisk virkende. Og han forstaar at faa en Reklame til at »tage sig ud«, uden at den virker markskrigerisk eller banalt; der hviler noget fint og afstemt over alle hans Arbejder, ligesom der er Symetri og Harmoni i dem, og det enten de er enkle eller svære. Læg f. Eks. Mærke til hans *Initial i 3 Farver*, hans *Omslagstitel til en Katalog* (1908), hans *Ex-Libris*, i hvilke der er nedlagt fin Kunst, eller til hans *Friser med Initialer*. Der hviler et Præg af harmonisk Skønhed over disse Arbejder.

Det samme gælder Ove Dyves Tegninger, af hvilke jeg her skal nævne et Par: *Forslag til Bomærke for danske Bogtrykkere, Forslag til Bomærke for Københavns Bogtrykkerforening* og *Forslag til Bomærke for Aarhus Haandværkerforening*, — der er impulsiv Kraft og Skønhed i disse Tegninger, og man forstaar saa godt, at Ove Dyva er bleven Lærer ved den grafiske Afdeling af Aarhus tekniske Skole. En bedre Lærer vilde man næppe kunde faa.

— — — Og naar man staar foran Ove Dyvas lidet pompøse Udstilling og betragter Detaillerne i den, ser med hvilken Kunstfærdighed han fører Tegnestiften eller behandler det, i en mindre øvet Haand, døde Bly, saa at det faar Liv og Farve og danner Billeder, der tiltaler Skønhedssansen hos Beskueren, da vokser Troen paa Muligheden af vort Fags fremtidige kunstneriske Vækst sig rent instinktivt frem, og man glæder sig over at tilhøre »den sorte Garde«, der formaar at inspirere Kunstnere, som har Evnen til at føre Faget videre frem i teknisk og kunstnerisk Henseende.

Svendborg, i August 1909. L. CHR. NIELSEN.

Lærlingeforholdet.

Mesterens Pligt i Sygdomstilfælde.

FRA Formanden for Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Hr. REGNAR PETERSEN, har vi modtaget følgende:

Paa Grund af Travlhed henlagde jeg Overretssagfører Jessens Artikel, der fandtes i *Typograf-Tidende* for 16. April, og først efter at Valgkampen var overstaaet, fik jeg atter fat paa den. Jeg fandt det da rettest at sende Artiklen tilligemed de tidligere fremkomne Indlæg i samme Sag (se *Typ.-Tid.* for 2. Oktbr. og 13. Novbr. 1908) til Erklæring hos Højesteretssagfører, Dr. jur. Ernst Møller, og jeg har nu fra ham modtaget nedenstaaende Indlæg, som jeg beder den ærede Redaktion om at optage snarest. Sidst varede det 5 Maaneder, inden et Indlæg fremsendt af mig fik Optagelse i *Typ.-Tid.*, og jeg beder i hvert Fald om, at der ikke maa hengaa saa lang Tid, inden Hr. Møllers Indlæg optages, idet Fremsendelsen af dette er bleven forsinket et Par Maaneder fra min Side.

Hr. Redaktør REGNAR PETERSEN!
Næstved.

I Anledning af Overretssagfører L. Jessens Artikel i *Typograf-Tidende* for 16. April d. A., og efter at jeg nu paany har faaet forelagt de tidligere Artikler, tør jeg udtale følgende:

Det Spørgsmaal, der blev mig forelagt, var dette, om det er rigtigt, at »det *kun* er i de Lærlingeforhold, hvor *Lærlingen bor hos Mesteren*, at Mesteren har Forsørgelsespligt overfor Lærlingen i 6 Maaneder«. Mit Svar hertil var bekræftende og heri er nu ogsaa Overretssagfører Jessen enig med mig. Han taler vel kun om Forpligtelsen *overfor det offentlige* til at besørge og bekoste Helbredelsen, men bortset fra særlig Vedtagelse i Kontrakter paahviler saadan Forpligtelse ej heller Mesteren overfor Lærlingen selv.

Med dette Spørgsmaal sammenblander derimod Overretssagfører Jessen to andre Spørgsmaal, hvorom jeg ikke har udtalt mig, nemlig om Mesterens Adgang til at hæve Kontrakten og til at frigøres for Vederlaget til Lærlingen.

Det vilde blive altfor vidtløftigt at komme ind paa disse Spørgsmaal i alle deres Forgreninger, og jeg skal derfor kun fremhæve, at foruden hvad der følger af Reglerne for den ekstraordinære Opsigelse med 3 Maaneders Varsel, vil der efter Lovens § 17 være en Mulighed for, at Kontrakten kan hæves efter en Voldgiftskendelse mod en Godtgørelse, der ikke behøver at være den fulde Løn.

I lettere Sygdomstilfælde kan dette vel ikke antages at faa nogen Betydning, men hvis man f. Eks. tænker sig, at Parterne udtrykkeligt eller stiltiende har ladet Spørgsmaalet staa aabent (altsaa saaledes at der foreløbig hverken insisteres paa Betaling eller Ophævelse), og naar da Spørgsmaalet rejses senere efter længere Tids Forløb, maa formentlig Voldgiften, ved at lade Kontrakten blive hævet, kunne fastsætte en Godtgørelse efter et billigt Skøn uden at være bundet til det vedtagne Vederlag for den forløbne Tid. Det vilde da i mange Tilfælde være ubilligt at paalægge Mesteren at udrede samtlige paaløbne Restancer. Og paa tilsvarende Maade vil der kunne forholdes, naar Spørgsmaalet rejses under andre Omstændigheder, f. Eks. efter at Løn en Tid er udredet. Ogsaa i saa Tilfælde vil Reglen være den, at Mesteren ikke kan tvinges til at blive ved Kontrakten, og at Voldgiften vil staa frit i Spørgsmaalet, om og mod hvilken Godtgørelse Kontrakten bør ophæves. Der vil da sikkert ikke blive Spørgsmaal om at tilpligte Mesteren at betale Lønnen for hele den resterende, maaske fleraarige Kontraktid, bl. a. fordi Lærlingen ordentligvis kan tjene sig noget paa anden Maade.

Deres ærbødige
ERNST MØLLER.

Vi har i en Redaktionsbemærkning til Hr. Regnar Petersens forrige Artikel gjort Rede for, hvorfor hans Indlæg var forsinket. En af Grundene var, at en Mængde Stof af *organisatorisk* Betydning maatte gaa forud for dette. RED.

Sangforeningen og Tivolifesten.

HR. Redaktør! I Anledning af en Bemærkning om Sangforeningen i sidste Nr. af Bladet, bedes De give Plads for et Par korte Oplysninger om dette Forhold. Hvad jeg ønsker at pointere er:

1. At Sangforeningen *altid* saa vidt mulig tager Hensyn til andre Foreningers og navnlig Forbundets selskabelige Sammenkomster.

2. At dette ogsaa er gjort ved denne Lejlighed, idet vor Udflugt allerede én Gang var lagt om af Hensyn til Tivolifesten; men da denne blev *udsat* til 1. Avgust, blev det af forskellige Grunde umuligt at undgaa en Kollision.

3. Selv om Sangforeningen havde kunnet komme til Stede, var den *ikke* kommet til at yde nogen sanglig Assistance, da denne ifølge gensidig Overenskomst efter Tur var forbeholdt Gutenberg-Koret, hvad Hr. JULES maaske ikke har været vidende om.

4. Der er aldeles ikke Tale om, at Sangforeningen er *utilfreds*. Den utilfredse er i dette Tilfælde Hr. JULES. Men det Raad, han anbefaler, at klage paa Generalforsamlingen, burde han maaske her have været den første til at anvende *i Praksis*.

Som det vil ses, er vor Samvittighed forholdsvis rolig. Paa vor lille Udflugt sendte vi kun venlige Tanker til Deltagerne i Tivolifesten, og vort Medansvar for, at der ikke var flere, trøster vi os med at kunne dele med de enkelte »kendte Ansigter«, som udeblev, samt med de øvrige 8—900 Kolleger, der ikke havde følt Trang til at »betale for hvert Skridt« i det kære Tivoli.

Med Tak for Optagelsen NIELS NIELSEN,
Form. f. Typ. Sangforening.

Svenske Kolleger besøger København.

FRA Malmø ankom i Lørdags Morges 150 strejkende Typografer til København. Meningen med Besøget var at skaffe Kollegerne en lille Afveksling i den lange Arbejdshvile som Sveriges Arbejdskøbere har paaført dem.

Vore svenske Kammerater ankom ved Toldboden Kl. 9½ Form., hvor de modtoges af en Del Medlemmer af den københavnske Afdeling.

Saa snart de fremmede var kommet i Land, afmarscheredes til Forsamlingsbygningen paa Kløvermarksvej, hvor den medbragte Frokost fortæredes. Afdelingen gav Snaps og Øl til Maden. Allerede ved Frokostbordet herskede en munter, kammeratlig Stemning, som viste, at Svenskerne befandt sig udmærket i de danske Kollegers Selskab.

Til Frokosten havde Laur. Jensen skrevet en original Vise paa »svensk« (»Ett dansk försök att prata Svenska«). Visen modtoges med Begejstring, og adskillige »fyrfaldige Hurra'er« udbragtes for Forfatteren.

For os Danske var det en Glæde, at lægge Mærke til den Begejstring og Fortrøstning, hvormed de svenske Kolleger omtalte Storstrejken, og som blandt andet viste sig ved det Eftertryk, de lagde paa Slutrefrainet: »*ty falla vi vill inte — nei, nej, nej*«.

Efter at have givet en Del svenske Arbejdersange (Arbetets söner, Internationale osv.) til bedste, gik Turen til Raadhuset, hvor navnlig den prægtige Forsamlingssal vakte Svenskernes Beundring.

En Forfriskning indtoges i Cirkushaven, hvorefter man drog videre til Zoologisk Have (paa Vejen standsedes et Øjeblik ved »Typografernes Stiftelse« i Boyesgade). Direktør Jul. Schøtt gav med sædvanlig Elskværdighed Selskabet gratis Adgang til Zoologisk Have. Denne blev beset med stor Interesse af Svenskerne. I Malmø findes jo intet saadant Etablissement.

Dagen sluttedes i »Folkets Hus« paa Enghavevej, hvor der serveredes Smørrebrød, Snaps og Øl samt Kaffe. Ved Bordet talte VIGGO CHRISTENSEN og Frk. CRONE, der begge ønskede de svenske Klassefæller et sejrrigt Udfald af Storstrejken. ALFRED NIELSSON og GÖRLOFF, Malmø, takkede for den elskværdige Modtagelse, der havde overtruffet alle Forventninger, og udbragte et Leve for Kollegerne i København. Endnu tilbragtes en Times Tid med Tale og Sang, hvorefter man brød op.

Paa Vejen til Skibet aflagdes et Besøg i *Social-Demokratens* Sætteri, hvor Personalet bød paa en Forfriskning.

Kl. 8½ lettedes Anker. Under kraftige Hurraraab, som end ikke en heftig Regnbyge formaaede at svække, gled Skibet ud i Sundet, medens de taktfaste Toner af »Arbetets söner« bragte endnu en Hilsen fra Storstrejkens tapre Stridsmænd til de ved Bolværket forsamlede danske Kammerater. JULES.

Bryggeriet „Stjernen".

FRA Bryggeriet »Stjernen«, i hvilket ogsaa vort Forbund er interesseret, har vi modtaget en Skrivelse, af hvilken vi anfører følgende Uddrag:

Der blev ofte, efter at Fællesbageriet havde vist sig at være et godt og sundt Foretagende, udtalt Ønsket om at faa oprettet et Bryggeri. Der hører imidlertid en ret stor Kapital til Startningen af et Bryggeri, og det var alene af denne Grund nødvendigt at vente. Endelig frembød der sig en Lejlighed som man mente var heldig og som vandt Tilslutning saavel i Fagforeningernes Bestyrelser som blandt Partifæller i Almindelighed. Bryggeriet paa Dr. Olgasvej blev overtaget i Forpagtning af Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«, som samtidig stiftedes. I Begyndelsen gik det ikke saa godt, Bryggeriet mødte stærk Modstand fra flere Sider, og det første Aarstid gav et ret betydeligt Underskud. De følgende Aar øgedes Omsætningen ret betydeligt, og i de forløbne 7 Regnskabsaar har Bryggeriet haft et Nettooverskud af over 200,000 Kr. foruden at der i samme Tid er afskrevet over 100,000 Kr. Da Forpagtningstiden for Malteriet var udløben, blev saavel dette som Bryggeriet overtaget som Ejendom for ca. 1,200,000 Kr. Købet af Bryggeriet medfører betydelig større Udgifter til Forrentning og Afdrag end under Forpagtningstiden. Medens Bryggeriet tidligere betalte ca. 40,000 Kr. aarlig i Forpagtning plus 15.000 Kr. i Amortisation, er dets aarlige Udgifter med Forrentning af Kassekredit, optagne Laan og Aktiekapital ca. 140,000 Kr. I Løbet af nogle Aar vilde disse Udgifter gaa betydeligt ned, og var ikke afskrækkende, naar blot en tilsvarende Forøgelse af Omsætningen havde fundet Sted. Dette er desværre ikke bleven Tilfældet, og Grunden hertil kan vel i første Række tilskrives de overordentlige slette Arbejdsforhold, som omtrent indtraf samtidigt med, at Bryggeriet blev overtaget som Ejendom. Der sælges af skattepligtigt Øl her i Landet ca. 600,000 Tdr., og dets Omsætning heraf er ca. 25,000 Tdr.; det er udenfor al Tvivl, at Arbejderne maa kunne sætte »Stjernen«s Omsætning op, *naar de blot vil sætte Kraft ind paa at overvinde den Modstand og de Vanskeligheder*, et Arbejderbryggeri maa regne med, naar dets Konkurrenter er saa store og kapitalstærke som Tilfældet er. Som det fremgaar af det fremførte, er det aldeles ikke nødvendigt, at der drikkes mere end nu, men det er absolut nødvendigt, at en Del af den nuværende Omsætning gaar over til »Stjernen«. Der er til Bryggeriets Ledelse kommen forskellige gode Raad til at forøge Omsætningen, og et af disse er nu tagen til Følge, og vil der derfor herefter *kun blive* solgt originalt aftappet Stjerne-Lagerøl. Herved antages det, at de øvrige Ølsorter, og herunder særlig Pilsneren, der hidtil kun er leveret i original Aftapning, ogsaa vil vinde betydelig frem i Omsætning.

Vi anmoder indstændigt alle vore Medlemmer om at drage Omsorg for, at »Stjernen«s Ølsorter faar en betydelig større Kundekreds blandt Arbejderne end nu; det kan gøres om vi vil, og vi erindrer om, at »Stjernen« fører saavel Lager og Pilsner som Skattefri Pilsner og Mørk Skattefri Ølsorter.

Kasseeftersyn.

Typografernes Enkekasse.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget ekstraordinært Kasseeftersyn hos Kassereren, Oscar Johansen, fandtes følgende Beholdninger til Stede:

Obligationer (Reservefond)	Kr.	25,000.00
I Sparekassen	-	6,716.89
Kontant	-	53.46
Ialt	Kr.	31,770.35

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 23. Avgust 1909.

N. CHR. CHRISTENSEN. EMMANUEL PEDERSEN.

Nær og Fjærn.

Typografernes Syge-Hjælpekasse henleder Kollegernes Opmærksomhed paa, at fra 1. Septbr. er Indskudet ifølge Lovene 2 Kr. for ny tiltrædende Medlemmer, undtagen nyudlærte, hvorfor man opfordrer ethvert mandlig Medlem af Forbundet, uden Hensyn til hvad Branche han tilhører, og som ønsker at sikre sig en højere Sygeunderstøttelse, at sende Meddelelse om Optagelse i denne Uge til Kassereren, A. ADREASEN, Vølundsgade 3⁴.

Frivillige Bidrag til Storstrejken. Saavel Kontor- som Trykkeripersonalet paa *Sydfyns Socialdemokrat* (Svendborg) yder 10 pCt. af Lønnen som Bidrag til Storstrejken. Da Ugelønnen for Typografernе ved nævnte Blad er 28 Kr., bliver dette altsaa 2 Kr. 80 Øre pr. Uge.

Familjefesten, som Cykleklubben, Sangforeningen og Sportsklubben i Fællesskab afholdt Lørdag den 14. Avg. i Pilealléen, havde samlet omtrent 100 Deltagere om Bordene, hvor Maskinerne dampede med Vand til Kaffe og Toddy. Sangforeningen med sin »Mester« i Spidsen underholdt Deltagerne med sine smukke Sange, der lød prægtigt i den gamle, illuminerede Have.

Sommerferie gives i Svendborg, foruden af *Sydfyns Social-Demokrat*, som vi allerede har omtalt, af *Svendborg Amtstidende*, *Svendborg Avis*, *Svendborg Folkeblad* samt BEHRENDS Bogtrykkeri; alle giver en Uge med fuld Løn.

— *Aalborgs Amtstidendes* Personale har som sædvanlig faaet 1 Uges Ferie.

— Nykøbing F. Af de herværende 4 Trykkerier har de 3, *Dagbladet*, PONTOPPIDAN og *Stiftstidende*, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet deres Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen. Paa *Stiftstidende* har der endvidere for enkeltes Vedkommende fundet Lønforhøjelse Sted udover hvad Tarifen hjemler Ret til, ligesom Beregningssætterne har faaet Efterbetaling fra 1. Juli.

— Redaktør SOPHUS SØRENSEN, *Silkeborg Avis*, har i Aar — uden Opfordring — tilstaaet sit Sætter- og Trykkerpersonale 8 Dages Ferie.

— *Silkeborg Social-Demokrats* Personale har — i Lighed med sidste Aar — faaet 8 Dages Ferie.

— Silkeborg ny Bogtrykkeri (JOHANSEN & JØRGENSEN) har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie.

Firmaforandring. V. Figgé er udtraadt af Firmaet Figgé & Kristensen. Forretningen indehaves nu af EMIL KRISTENSEN.

Barber & Bogtrykker. I et svensk Blad averteredes for nogen Tid siden efter en Barberlærling, som tillige kunde være behjælpelig i Bogtrykkeriet. Avertissementet var undertegnet J. R. Schermans Barbersalon og Akcidenstrykkeri, Strömsund.

Den Dreng skal nok blive en »dygtig« Udøver af Kunsten.

Trykkernes Lejretur. En Kreds af Kolleger med Damer havde efterkommet Trykkerafdelingens Indbydelse til Lejreturen i Søndags. I det mest straalende Vejr drog Deltagerne gennem Ledreborgs prægtige Park, forbi det smukt beliggende Slot, til Skovrestavranten »Herthadalshuset«, idyllisk beliggende ved en lille Skovsø. I disse herlige Omgivelser indtoges den medbragte Mad. Efter en lille Tur til Herthadalen, samledes man ved et Kaffebord med dejlige »hjemmegjorte Basser« og en himmelsk Cognak. Her herskede en udmærket Stemning. Laur. Jensen havde skrevet 2 Sange, hvoraf navnlig den ene, «Trykkerens Vise«, vakte vild Jubel. Jacob Jensen sang et Utal af gamle og nye Sange, som satte Humøret adskillige Grader op. Efter at flere Talere havde haft Ordet, hævedes Bordet, og Trykkeren svingede til Musikens Toner sin egen Pige paa den store Danseestrade. Kl. 9 brød man op, og med Sang og Musik og kulørte Ballons marscherede man til Toget. I Københavns skiltes Deltagerne, alle tilfredse med den glimrende Tur; maaske den bedste Trykkerne endnu har haft. —b.—n.

Billig Fisk. Nu, da vi staar foran Fiskesæsonen, er der al Grund til at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa den i København eksisterende »*Fællesindkøbsforening af Fisk*«. Foreningen har Udsalgssteder Gl. Mønt 14, Brigadevej 4, Blaagaardsgade 4 og Westend 4. Foreningen er startet paa det almindelige Brugsforeningsprincip: Medlemmerne som direkte Ledere og Ejere af Udsalgene. Prisen for en Andel er 2 Kr., som kan betales i Rater à 25 Øre.

Foreningen fører god og billig Fisk, opkøbt direkte fra Fiskerne. (Se omstaaende Annonce.)

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. PAULIN er bortrejst fra 22/8 i ca. 4 Uger. Vikar: Dr. DUURLOO, Strandvej 3.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

20. Avgust: *Viborg* 171.50. 24. Avgust: *Maribo* 28.25.

København, den 25. Avgust 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paalæggerske Karla Petra Andersen, udl. 10/8 09 hos Holger Meyer (arb. s. St.). 518, Chr. Madsens Datter Ingeborg (i Sygeafdel.). 244, Einer Jensen og Hustru (Fjeldsøe), tidl. Medlem.

Aarhus, Hjælpearbejderske Charlotte Andersen (Morgenbladet). Slagelse, Knud Emil Lund, udl. 1/5 09 i Gornitzkas Bogtrykkeri i Neksø.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2204, Hans Otto Frederik Jørgensen fra Kolding (arbl.). 1861, Alfred Nielsen fra Aarhus (Schultz). 2043, Robert Larsen fra Hillerød.

Aalborg, 1223, Lorenz F. Jensen og 2608, Valdemar Thomsen (begge arbl.). Aarhus, 2581, K. E. Dideriksen (Reklametrykkeriet). Varde, 2098, Sigurd Petersen (syg).

Bortrejste.

København: 2617 (2898), Edvin Carlo Thomsen til Sønderborg i Plads.

Aarhus, 1861, Alfred Jørgen Nielsen til Kbhvn. i Pl. Hillerød, 2143, Robert Christian Larsen til Kbhvn. (arbl.). Holstebro, 2560, Georg Andersen paa Rejse. Horsens, 2475, Rich. Due og 2477, M. O. Christensen paa Rejse. Kallundborg, 1612, H. P. Larsen til Lemvig i Pl. Næstved, 2101, Sophus V. Sørensen til Maribo i Pl. og 2574, R. P. Krogh Birkedal paa Rejse.

Udmeldt.

København: 2107, Olga Hansen (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ sidste Møde Pilealleen 16. *Mandag Kl. 9 pr.* Koncertprøve i »Standard«. Noder medbringes. (1 h)

T. C. C. Søndag: Flaskekroen. Kristiansborg Kl. 9. (3 u)

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Under Hr. Dr. ØLLGAARDS Bortrejse fra 29. Avgust til 30. September besørges hans Praksis — foruden af Hr. Dr. KUHN — af Hr. Dr. FRIIS-MÜLLER. Konsultationstid og Sted er uforandret. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 31.—34. Uge opkræves Lørdag den 4. Septbr. (36. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².

ANNONCER

»Linotype«-Sætter

i Provinsen søger Plads i København til 15. Septbr. eller 1. Oktbr. Billet mrkt. »A. J. 126« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret „Typograph"-Sætter,

5 Aars Praksis, søger Plads snarest enten i Kbhvn. eller Provinsen. Billet mrkt. »125« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

K. F. F.

(Københavns Fællesindkøbsforening af Fisk)

har nu Udsalg: Gl. Mønt 14, Westend 4, Brigadevej 4 og Blaagaardsgade 4.

Medlemmerne ejer direkte Udsalgene og fordeler Overskudet i Forhold til Indkøb. Indmeldelserne modtages i Udsalgene. Indskudet er 2 Kr. én Gang for alle og kan indbetales med 25 Øre ad Gangen. Intet Kontingent.

Saasnart der skønnes at være Medlemmer nok i et Distrikt, oprettes et Udsalg. (128)

»Linotype«-Sætter

søger Plads. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

Niels Marinus Nielsen af Aalborg (nu i Kbhvn.) maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 3. SEPTEMBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det tyske Forbunds Afdeling i *Augsburg* meddeler, at Sætter KARL SPENGLER, Lauingen a. D., har tabt sin Rejsebog (Hovedbogsnumer 52234 — Bayern 3648), som herved erklæres for ugyldig, og som, hvis der forsøges at hæve Understøttelse paa den, vil være at fratage Ihændehaveren og indsende til Hovedforvalter AD. BEYER, Berlin S. W. 29, Mariendorferstr. 13 [1].

København, den 1. Septbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Arbejdsanvisningen.

I Anledning af den af Dansk Typograf-Forbunds og Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer vedtagne Overenskomst ang. Arbejdsanvisningen har der været ført nogle Forhandlinger mellem Forbundets Forretningsudvalg og et af K. B. nedsat Udvalg.

Overenskomsten, der findes i *Typ. Tid.* Nr. 23, gaar ud paa at give K. B. Adgang til ved et Medlem at gøre sig bekendt med Listerne over den ledige Arbejdskraft og kontrollere, at Anvisningen foregaar paa fuldt betryggende Maade, mod at K. B. udreder Halvdelen af Omkostningerne ved Arbejdsanvisningen.

For at gøre Anvisningen »absolut neutral« var der i Overenskomsten indsat den Bestemmelse, at Anvisningskontoret skulde have sit eget *Lokale*.

Det havde under Forhandlingerne været Forudsætningen, at det skulde være et Lokale ved Siden af de nuværende Kontorer, hvilket ogsaa er fremhævet i Motiverne til Forslaget i *Typ. Tid.* Nr. 23, men straks da Overenskomsten var vedtaget, og Forhandlingerne om den praktiske Ordning blev paabegyndt, viste det sig, at d'Hrr. Bogtrykkere bar noget helt andet i deres Skjold end fra først af antaget.

Uden at bryde sig om, hvad der stadig havde været Forudsætningen, da Overenskomsten vedtoges, forlangte Bogtrykkerforeningens Repræsentanter, d'Hrr. Græbe, Georg A. Bach og Hertz, at Arbejdsanvisningen skulde helt flyttes væk fra Arbejdsløshedskassen, *helst til en hel anden Bydel*.

Alle Forestillinger og Forklaringer om, at en saadan Ordning vilde være i højeste Grad upraktisk og kostbar gled sporløst hen over deres Hoveder, og dette, at vore Medlemmer i saa Fald skulde fremstille sig for Arbejdsanviseren i den ene Ende af Byen og derefter trave ud i den anden og hæve deres Understøttelse, afficerede ikke d'Hrr. det ringeste.

Svendene var aldeles ikke for kønne til det, de havde bare at springe, naar disse store Herrer fløjtede, og rette sig efter enhver fiks Ide, de fik i Sinde at udklække.

Da vore Repræsentanter naturligvis ikke kunde indlade sig paa denne Galimatias, var man tilsidst kørt uhjælpelig fast.

Imidlertid blev der paa Initiativ af Arbejdsløshedsinspektøren i Lørdags afholdt et Møde i Inspektoratets Lokaler.

For K. B. var mødt de tidligere nævnte 3 Herrer samt W. C. Berg og Langkjær. For Forbundet: P. Hvidtfeldt, Viggo Christensen, P. Hansen og Jul. Schrøder.

Da Arbejdsløshedsinspektøren straks i en kort Indledningstale paaviste, hvor meningsløs Bogtrykkernes Krav var, og at det netop var nødvendigt, at Anvisningen og Arbejdsløshedskassen arbejdede i nøje Forbindelse med hinanden, tog K. B.s Repræsentanter fat paa en anden Bov.

De indrømmede nu, at deres tidligere Krav var urimeligt, men nu forlangte de, at Arbejdsanvisningen samt Arbejdsløshedskassen skulde skilles fra de nuværende Lokaler, hvor ikke alene de rent faglige Anliggender ordnes, men hvor ogsaa den statsanerkendte Syge- og Begravelseskasse, Hjælpekassen osv. har sine Kontorer.

Dette Forlangende, hvorved Bogtrykkerne aabentbart tilsigter ogsaa at kontrollere vor Arbejdsløshedskasse, er noget af det frækkeste, d'Hrr. endnu har præsteret. Arbejdsløshedskassen er startet og opretholdes af Fagets Arbejdere, *aldrig har Bogtrykkerne ydet en Skilling til denne*.

Ganske vist faar Arbejdsløshedskassen Statstilskud, men da det hovedsagelig er Arbejderklassen, der maa fylde Statskassen og betale alle de Tilskud, der bliver Overklassen til Del, er det kun et ringe Ekvivalent for de direkte og indirekte Skatter, der hviler tungt paa den arbejdende Befolkning.

Dette uhørte Krav ligner i enhver Henseende den udfordrende Optræden K. B.s Repræsentanter har lagt sig efter i den senere Tid.

Ved enhver Forhandling overøses vore Repræsentanter med de groveste Beskyldninger, som d'Hrr. end ikke gør Forsøg paa at bevise. En af dem, som nylig er blevet Medlem af Bogtrykkerforeningen, beklagede sig Gang paa Gang over den ilde Medfart, han gennem Anvisningskontoret havde været Genstand for. Paa gentagne Anmodninger om at nævne Eksempler derpaa, havde han intet andet at anføre, end at Kontoret havde nægtet at sende Hr. Bogtrykkeren 5—6 Mand, *som han kunde* **se paa** *og udvælge, hvem han syntes om*.

En Bogtrykker med saadanne Pashatilbøjeligheder maa vistnok søge til en anden Verdensdel for at finde en Arbejdsanvisning, der fuldt ud tilfredsstiller ham.

Af samme Beskaffenhed var den øvrige »Bevisførelse«.

— — —

Et gammelt Ordsprog siger, at naar man rækker Fanden den lille Finger tager han hele Haanden. Det var en *Imødekommenhed* fra vor Side, at vi overhovedet vilde indlade os paa en Overenskomst ang. Arbejdsanvisningen, men K. B., der i dette Tilfælde giver Fandens Rolle, har ikke sørget for at faa ordentligt fat i Fingeren (Anvisningen), førend den greb efter *hele Haanden* (Arbejdsløshedskassen).

Da vore Repræsentanter naturligvis ikke kunde besvare deres Forlangende med andet end et *klart og bestemt Nej*, skiltes Parterne, og Forhandlingerne om denne Sag kan saaledes betragtes som strandede.

Den gyldne personlige Frihed.

I Oktober Maaned starter Afholdsbladet *Reform* eget Trykkeri i Aarhus. Et Trykkeri i Nørre Sundby er allerede købt af Afholdsfolkene, og der skal Afholdsfolkenes Litteratur trykkes, idet der indenfor Afholdsbevægelsen er dannet en meget indviklet Forening, der kaldes for Biblioteksforeningen.

For nogle Maaneder siden fandtes følgende Annonce indrykket i *Reform*:

Afholdne Typografer.

Til *Reforms* Trykkerier i N. Sundby og Aarhus har vi i den nærmeste Fremtid Brug for en Maskinsætter og 4—5 *hurtigt arbejdende, energiske* Typografer, *bogligt interesserede, maalbevidste Afholdsfolk.* Henvendelse til Læge AAGE LAUESGAARD, Aalborg.

— — —

Bladets Redaktør er Hr. LARSEN-LEDET, der har udfoldet et stort Arbejde i Aarhus i Retning af at sætte Splid blandt de organiserede Arbejdere. Hans Afholdspolitik er nærmest antisocialistisk. Faktoren i det nye Trykkeri bliver Hr. SALOMON LANG, *Aarhus-Posten*, der skal være baade energisk, bogligt interesseret og i høj Grad maalbevidst, ja, saa maalbevidst, at han ikke har Brug for en eneste af de Folk, der bliver arbejdsløse ved Bladets Overgang til eget Trykkeri.

Den personlige Frihed er i overmaade høj Kurs indenfor Afholdsfolkene og ikke mindst i deres Blad. Men den Praksis, de er i Færd med at docere overfor deres Arbejdere, er som skaaret over en indremissionsk Læst.

Vor Organisation har d'Hrr. ikke villet have noget med at gøre. Vi gaar ud fra, at Hr. Aage Lauesgaard er Medlem af Lægernes Fagforening, og at han er en god Fagforeningsmand. Mærkværdigt er det derfor, at han vil være med til at ignorere Arbejdernes Fagforeninger og Arbejdsanvisningskontorer, lige saa vel som det synes underligt, at vor Kollega, Faktor Lang, i den Retning er lige saa ihærdig.

Det er store Fordringer, der stilles til Afholdsdagbladets fremtidige Typografer. De skal være bogligt interesserede, maalbevidste Afholdsmænd, og endvidere »ønskes« det, at de skal være Medlem af ovennævnte Biblioteksforening, hvortil der svares et Kontingent af 16 Kr. aarligt. For dette Kontingent kan de hver især vælge en bestemt Literatur. Der udbetales Overskud, naar der efter forskellige Fradrag og Henlæggelser bliver noget. Meningen med hele Historien er, at skabe et Slags Frimurersamfund, Side om Side med Arbejderbevægelsen. Hidtil har det været vanskeligt at afsondre de Arbejdere, der er Medlemmer af Afholdsorganisationerne, fra de øvrige fagorganisatoriske, idet de første ganske naturligt har haft politisk og social Interesse fælles med de sidste. Igennem »Bibliotekssamfundet« mener man nu at have fundet Midlet til at faa Skillelinjen trukken op, idet der herigennem eventuelt vil kunne udformes en afholdsfagorganisatorisk Arbejderbevægelse, der tillige er antisocialistisk.

Hvorvidt det nu vil lykkes, vil Tiden nærmere give Besked om. Men det første Forsøg paa at skille Fagforeningen i to Lejre, har vi Bevis for ved ovenstaaende Annonce.

Konsekvensen af dette Forsøgs Gennemførelse er da i al Fald, at Venstre- og Højrebladene forlanger Folk af samme politiske Anskuelse som de resp. Blade. At dette er en ganske urimelig Fordring, er vist enhver klar over. Religionsanskuelse og m. a. vil da ogsaa blive en medvirkende Aarsag og et Forlangende i Tidens Løb.

At der ikke skal »*drikkes*« paa Arbejdspladserne turde være et rimeligt Forlangende. Men hvad hver især foretager sig udenfor Arbejdspladsens Omraade, maa staa ham frit for. Paa Arbejdspladsen maa vi passe vort Arbejde og gøre vor Pligt. Men naar Afholdsdagbladets Redaktør kan deltage i Festmiddage, hvor Champagnen og Madeiraen tømmes til de forskellige lukulliske Retter, saa forekommer det os at være Religionsskaberi og taabelig Fanatisme, at forlange andet af hans Blads Typografer, end at de passer deres Arbejde og gør Fyldest for deres Løn. Og vi tvivler om, at de mange organiserede Arbejdere, der er Afholdsfolk, sympatiserer med en saadan Anmasselse.

Vi erindrer Kollegerne om at henvende sig til Lokalform., N. MORTENSEN, før Plads modtages i Aarhus. EKVIVOK.

En Protest.

I Mandags indfandt en Repræsentant for Bladudgiverne i Stockholm, ledsaget af Notarius publicus og en herværende Overretssagfører, sig hos Forbundets Formand og nedlagde forskellige Protester.

For det første protesterede man mod Overførelsen af »Svensk Typografforbund«s Penge til »Dansk Typografforbund«. Dernæst mod, at sidstnævnte Forbund sendte af de modtagne Penge til Typografer i Sverige. Endelig lod man vort Forbund vide, at, saafremt dette sidste alligevel skete, agtede man at gøre Ansvar gældende mod Forbundet.

Forbundets Formand gjorde herimod gældende, at Overførelsen allerede er sket den 11. ds., medens Stævningerne først er udtagne den 23., samt at den mærkelige Protest iøvrigt savnede den højst nødvendige Oplysning, *hvor stort Beløb* Sagen omhandlede.

P. Hvidtfeldt og Hustru

fejrede i Tirsdags deres Sølvbryllup. I omtrent alle de 25 Aar har Hvidtfeldt været knyttet som Tillidsmand til Typografforbundet. Han begyndte sin Virksomhed som Fagforeningsmand i Kolding, hvor han var Medstifter af en Række Fagforeninger, Socialdemokratisk Forbund, Fællesorganisationen osv. Siden har hans Liv været et uafbrudt Arbejde indenfor Arbejderorganisationen, og foruden Tillidshvervene indenfor vor Organisation røgter han jo tillige Hvervet som Medlem af Arbejdsløshedsnævnet og som Næstformand i De samvirkende Fagforbund. De Kaar, hvorunder han har arbejdet, har ikke altid været lige lyse, navnlig i Gennembrudsaarene i Kolding; men han har altid haft den Glæde, at hans Hustru stod trofast ved hans Side i Kampen, ja i Kolding tog hun endog personlig Del i Administrationsarbejdet indenfor Lokalafdelingen, naar Hvidtfeldt var paa Agitationsrejse.

Under Hvidtfeldts uomtvistelig dygtige Arbejde har han ganske naturligt vundet megen Anerkendelse og en stor Kreds af Venner. Dette fik Sølvbrudeparret at mærke paa Højtidsdagen, hvor de fra alle Sider var Genstand for meget stor Opmærksomhed.

Fra forskellige Organisationer i Kolding sendtes dem Gaver, fra Provinskollegerne mødte en Deputation, bestaaende af d'Hrr. Maskinsætter MORTENSEN, Aarhus, WELBLUND, Odense, LUDV. KRAGH, Nakskov og R. P. JENSEN, Slagelse, der overrakte Sølvbrudeparret et Sølvbæger med Guldmønter til et Beløb af 340 Kr. som Indhold. Fra en Kreds af københavnske Kolleger modtog de et Regulatoruhr med Sølvplade og Inskription, fra De samv. Fagf. modtoges en Adresse og fra Forretningsudvalgets Medlemmer et smukt Kaffestel som Gave; fra Forbundet modtog Hvidtfeldt en Gave, som bestod i en Sofa. Desuden modtog Brudeparret et Utal af Telegrammer fra Institutioner, Kolleger og Venner.

Ogsaa vi føjer vor Lykønskning til, idet vi haaber, at Hvidtfeldt og hans Hustru endnu i mange Aar maa faa Held til at virke til Gavn for Arbejderklassen.

Generalforsamlinger og Møder.

Den københavnske Fælles-Afdeling

holdt en velbesøgt Generalforsamling den 18. August i Folkets Hus paa Enghavevej.

Dirigent: OSCAR JOHANSEN. Sekretær: BJARNØ.

1. Formanden, VIGGO CHRISTENSEN, aflagde Beretning for April Kvartal. Der var navnlig to Sager, som var Omtale værd: 1) Ny typ. Forening var gaaet op i Forbundet og var dermed tiltraadt Fællesafdelingen og 2) Fællesafdelingen havde vedtaget at yde Understøttelse for de første 6 Arbejdsløshedsdage, i hvilke den statsanerkendte Kasse ikke maatte yde Understøttelse. M. H. t. det sidste Punkt havde man maattet foretage den Tilføjelse, at for at være berettiget til de 6 Dage maatte man sidst have arbejdet i Afd. og have betalt 52 Uger i Løbet af de sidste 2 Aar. Spørgsmaalet om Fordelingen af Karnevals-Overskudet var afgjort ved Voldgift. I Anledning af Brugsforeningssagen havde Styrelsen af sin Midte delegeret tre Medlemmer (WARTENBERG, JUL. SCHRØDER og Fru GRAM-PETERSEN) til det af forskellige Fagforeninger nedsatte Udvalg. Det paa Rigsdagen vedtagne midlertidige Lovforslag om ekstraordinær Arbejdsløshedshjælp havde bevirket, at vi i 11 Tilfælde havde faaet en yderligere Understøttelse af fra 7 Kr. til 5 Kr. 25 Øre til vore Medlemmer. Af Sygekassespørgsmaal af almen Interesse kunde nævnes, at et Medlem, der ønskede at have privat Læge mod at betale Forskellen i Honoraret, var nægtet Tilladelse dertil. Et Medlems Hustru fik baade Syge- og Barselshjælp paa Grund af, at vedk. var indlagt en Tid forinden Barselsaffæren. Et Medlem var blevet fotograferet ved Røntgen-Straaler og søgte Udgiften, 15 Kr., betalt af Sygekassen; kunde ikke tillades. De her nævnte Afgørelser er trufne af Sygekassenævnet. Endelig omtalte Formanden, at Styrelsen hvert Aar søgte at samle Medlemmerne ved en Stiftelsesfest, hvilket som Regel mislykkedes. Festen i Aar i Tivoli var sine Forgængere lig. — OSCAR JOHANSEN henstillede, at Foreningen arrangerede en gratis Sammenkomst hvert Aar for Medlemmerne. — JESPER HANSEN kritiserede Sygekasselægerne, der ikke gjorde det for Medlemmerne, som de burde. Forespurgte, om der ikke kunde blive frit Lægevalg. — FORMANDEN: Dette Spørgsmaal kan kun løses ved at samtlige Sygekasser tager det op. Lovede at arbejde for Sagen. — G. SØRENSEN foreslog, at Styrelsen lod afholde nogle Møder om Brugsforeningstanken i Stedet for Fester. — Fru GRAM-PETERSEN meddelte, at Udvalget foreløbig havde henvendt sig til Fællesorganisationen om Tilslutning til Brugsforeningerne og yderligere havde afholdt tre offentlige Møder.

2. LAUR. JENSEN fremlagde Regnskabet. Den Del af dette, der vedrører Forbundet balancerede med Kr. 37,046.58. Indtægten har været: Til Arbejdsløshedskasse og Reservefond Kr. 14,160.69 og til Syge- og Begravelseskasse Kr. 12,421.97; tilbagebetalte Laan Kr. 20.00; andre Indtægter Kr. 10,443.92 (deraf Statstilskud til Sygekassen for 1908 Kr.

10,309.77). I Rejseunderstøttelse er til 69 Rejsende ydet Kr. 448,75, deraf som Rejsebeløb Kr. 13.75; i Understøttelse paa Stedet Kr. 6,117,25 (mod 7,739.50 i forrige Kvartal); Sygeunderstøttelse Kr. 13,350.05 (mod Kr. 12,280.91 forrige Kv.); Begravelseshjælp Kr. 1890.00 og Administrationstilskud Kr. 766,17. Til Hovedkassen indsendes derefter Kr. 14,474.36. Privatkasserne begyndte Kvartalet med en Formue af Kr. 48,094.23 og sluttede med Kr. 48,590.86, hvorefter den samlede Fremgang kun var Kr. 496.63. Lokalkassens Karensunderst. (for de første 6 Dage) har i Kvartalet andraget Kr. 991.50. Fra 1. April til Dato har 135 Medl. nydt godt af denne Underst., 10 endogsaa 2 Gange. Lokalafdelingens samlede Kvartalsregnskab balancerer med Kr. 99,038.09. — GUNDORPH SØRENSEN kritiserede, at der var anvendt et Beløb til et Afskedsgilde for en Del afgaaede Styrelsesmedlemmer, bl. a. Emil Møller og de faldne Forbundsstyrelsesmedlemmer og ønskede dette Beløb tilbagebetalt. FORMANDEN beklagede, at ogsaa dette lille Spørgsmaal skulde benyttes til at kaste Smuds paa Ledelsen og mente, at da det var det eneste Vederlag, vi havde ydet disse Kolleger for deres flerraarige Arbejde, var det ikke Paatale værd. — Regnskabet godkendtes med alle St. mod 3.

3. a. Bevilling af Midler til Sveriges Arbejdere. FORMANDEN redegjorde for Forretningsudvalgets Stilling under Konflikten. Da Ekstrakontingentet ramte alle, havde man ikke turdet sætte det højere end til 50 og 25 Øre; men man haabede jo paa, at Kollegerne ogsaa ved denne Lejlighed vilde vise sin Offervillighed. Foreslog, at der ydedes 1000 Kr. af Lokalkassen. — OSCAR JOHANSEN m. fl. beklagede, at man ikke havde udskrevet et større Ekstrakontingent eller procentvise Bidrag. — HALLENGREN foreslog at yde 5000 Kr. af Kassen. — FORMANDEN takkede for den Sympati, der udvistes mod de svenske Klassefæller; han var ogsaa selv Tilhænger af det procentvise Bidrag og vilde ved senere Lejligheder arbejde derfor. Gav derefter en udførlig Redegørelse for Konflikten i Sverige og dens hidtidige Forløb. Mellem Bogtr. og Typ. herskede som bekendt en Tarifaftale, hvorefter Strejker og Lock-out'er var forbudte. Kollegerne i Sverige havde maattet bryde denne Aftale. Beklagede det Misforhold, at Arbejdsgiverne kunde udgive Smaablade, medens Arbejderne maatte nøjes med et Fællesorgan, der kun indeholdt objektive Meddelelser. Var overbevist om, at Striden vilde ende med, at man fik lovbundne Regler at arbejde efter. Styrelsen havde straks fra Strejkens Begyndelse været vagtsom med, at der ikke her udførtes Skruebrækkerarbejde. De fremkomne Meddelelser om, at danske Blade vilde udgaa i Masseoplag i Sverige, indskrænkede sig til, at *Berl. Tid.* i Strejkens to første Dage havde trykt 10,000 mere; dette var straks blevet standset. Københavns Bogtrykkerforening var forøvrigt gaaet ind paa at forholde sig passiv under Konflikten. Ved Konfliktens Begyndelse var 2 svenske Forbundsstyrelsesmedlemmer herovre, og hvad der var foretaget var i Samklang med disse (Tilslutning). — LAUR. JENSEN meddelte, at der i Øjeblikket kun var 50 Kr. i Afdelingskassen, men der vilde snart komme Penge ind i den, og tillige var der 6,400 i det særlige Fond (Bespisningen); den øvrige Formue var de enkelte Afdelingers private Ejendom. Foreslog at opfordre Forbundsstyrelsen til at yde Bidrag. — Det vedtoges med alle St. mod 3 at yde 1000 Kr. af Fælleskassen og 1000 Kr. af det særlige Fond; endvidere vedtoges følgende Resolution: »Idet Generalforsamlingen udtaler sin varmeste Sympati for de svenske Arbejderes beundringsværdige Kamp, vedtager den af Lokalkassens Midler at bevilge 2000 Kr. til Storstrejken.

Samtidig retter Generalforsamlingen en indtrængende Opfordring til Forbundsstyrelsen om af Forbundets Midler at yde et større Beløb til vore svenske Kammerater.«

3 b. Bevilling til et Juletræ. FORMANDEN meddelte, at der var indkommet et Andragende fra Typografernes Syge-Hjælpekasse om et Tilskud paa 100 Kr. til et Juletræ for Typografer og deres Børn. Styrelsen havde ikke turdet bevilge dette Beløb, men vilde bede Generalforsamlingen tage Stilling dertil. — Efter at forsk. havde talt for og imod Bevillingen, vedtoges denne med 51 St. mod 42.

4. Reservefondens Forøgelse og Maaden dertil. P. LAURITZEN redegjorde paa Forslagsstillernes Vegne for Tanken. Opgaven er at skaffe en Forøgelse af Reservefonden ved et obligatorisk Bidrag, som skal indsættes paa hvert Medlems egen Sparekassebog, der bliver i Forbundets Værge. Der skal svares 50 Øre af helbetalende og 25 Øre af halvbetalende, indtil der er naaet et Beløb af 500 Kr., resp. 250 Kr. For hurtigere at naa Hovedsummen, kunde et Medlem betale mere pr. Uge. Kom vi ud i en Konflikt, skulde Fonden træde i Virksomhed, saaledes at der for fuldt indbetalt Konto udbetaltes 25 Kr., resp. 12½ Kr. pr. Uge, ellers 20 og 10 Kr. Hele Summen skal straks udbetales, naar et Medlem udtræder af Forbundet eller afgaar ved Døden. Anbefalede Forslaget, der vilde gøre os meget stærkere under en Konflikt. — FORMANDEN troede ikke, at Forslaget var realisabelt. Medlemmerne mangler den rette Forstaaelse af Organisationstanken. Vi kan ikke faa Hjælpearbejderne i Provinsen organiseret, naar de skal betale et saa stort Kontingent. Administrationen vil ogsaa blive vanskelig. Lad os styrke det gamle Reservefond. — LAUR. JENSEN var glad for Tanken, men vi burde ikke spænde Buen for højt; det vilde tage for lang Tid at samle dette Fond. — BJARNØ hævdede, at vilde man nyde godt af Organisationen, maatte man ogsaa yde noget. Der skrives stadig, at naar Arbejderne gaar i Fagforeningen, faar de højere Løn. Som Følge heraf maa de ogsaa kunne betale et højere Kontingent. Forslaget var tillige et Middel til at komme ud af De samv. Fagforbund. — ACTON MØLLER anbefalede Forslaget, da der sikkert snart kunde komme en Konflikt, og vi ikke skulde stole for meget paa de internationale Forbindelser. Penge er et af Hovedmidlerne i en Kamp. — Frk. CRONE tvivlede paa, at Forslaget kunde realiseres, da Kvinderne ikke kunde betale højere Kontingent. Nu har man tillige heftet Udmeldelsen af De samv. Fagforbund paa, ogsaa dette er en Fare. Lad os ikke skabe uens Forhold for de kæmpende, ved at gøre det frivilligt. — JESPER HANSEN anbefalede, at vi hurtigst muligt enedes om Midlerne, da vi dog alle var enige om Maalet. — FERD. NIELSEN oplyste, at alene Sparekasserenten paa den fuldt indbetalte Konto vilde andrage 33 Øre pr. Uge, saa der var god Grund til at begynde saa snart som mulig. — Frk. MOURITZEN: Man maa bringe Ofre for at sikre sig under Konflikter. Egoismen gør sig gældende ogsaa her, derfor lad os yde noget. — N. P. ANDERSEN: Man hører paa Trykkerierne stadig Beklagelse over, at Kontingentet er for stort, saa skal der ydes Ekstrakontingent, lad det da blive saa lille som mulig. — FORMANDEN turde ikke gaa med til en saa stor Kontingentforhøjelse og stillede følgende Resolution: »Generalforsamlingen opfordrer Forbundsstyrelsen til snarest at søge tilvejebragt en Forhøjelse af Kontingentet til Reservefonden«. — P. LAURITZEN troede, at Stemningen gik i Retning af Udmeldelse af De samv. Fagforbund; kommer vi ud, saa bør vi have et saadant Fond. Nu har Provinsianerne jo faaet Lønforhøjelse, saa de kan vel nok betale et Ekstrakontingent. Hovedsummens Størrelse er ligegyldig, men der skal dog fastsættes et Beløb. Forespurgte i Anledning af, at der var talt om Ligheden, om det var Meningen, at vi skulde være lige daarligt stillede allesammen. Stillede sluttelig følgende Resolution: »Idet Generalforsamlingen udtaler sin Sympati for Forslaget om at skabe et obligatorisk Reservefond for ethvert Medlem indenfor Forbundet, vedtager den at nedsætte et Udvalg paa 7 Medlemmer til at udarbejde Forslag til en saadan Kasse, hvilket Forslag, efter at være godkendt af en ny Generalforsamling og udsendt til Provinskollegernes Drøftelse, indsendes til Afgørelse af et ekstra Delegeretmøde.« Denne Resolution vedtoges omtrent enstemmig, hvorefter Formandens Resolution bortfaldt. — Paa Forslag af OSCAR JOHANSEN valgtes følgende til Udvalget: P. LAURITZEN, FERD. NIELSEN, Frk. MOURITZEN, Frk. CRONE, VIGGO CHRISTENSEN, LAUR. JENSEN og ACTON MØLLER.

Under Eventuelt udtalte FORMANDEN sin Beklagelse over de overhaandtagende Restancer af Kollegerne, og opfordrede Personalerne til at være behjælpelig med, at dette uheldige Forhold snart kunde ophøre.

AAGE Th. BJARNØ.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Frivillige Bidrag. Samtidig med at Afstemning over det obligatoriske Bidrag til Storstrejken i Sverig foretoges, udsendtes i Randers Lokalafdeling en Liste til Tegning af frivillige Bidrag; 33 Medlemmer tegnede sig for 50 Øre ugentlig. Man havde ventet, at alle havde tegnet sig.

De tre Foreninger, Cykleklub, Sangforening og Sportsklub, holder Sommerafslutning Søndag den 12. Septbr. i Ordrup Hotel. Man samles i Haven Kl. 4. Aftensmad medbringes og spises Kl. 5½, og der sluttes med Dans og Punsch (à 0.35).

Dødsfald. Forrige Uge krævede et Dødsfald i Kollegernes Kreds, idet Maskinsætter CHRISTIAN SIMONSEN, der arbejdede hos Ch. Winther er afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet i en Alder af 40 Aar. Den afdøde var i alle Henseender en pligtopfyldende Kollega. Han begravedes i Søndags paa Vestre Kirkegaard. Gutenbergbanneret var til Stede.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: Social-Demokratens Pers. 1.—2. B.) 136.50; K. Kiefer (2.—4. B.) 13.00; »C. S.« (2.—3. B.) 4.00; Emma Christoffersen 0.75; Søeborgs Pers, 9.40; H. Crone 0.75; Lunos Pers. (1.—2. B.) 16.60; Sættere i Forlagstr. (1.—2. B.) 26.25; H. C. 0.50; Berl. Tid. 1.50; do. (36 Medl.) 21.50; Fr. Bagges Pers. 1.—2. B.) 29.40; W. H. (Aller) 4.00; M. J. & S. P. 2.00; Kv. Elever hos Cato 0.80; Nationaltid. (1.—2. B.) 107.50; Viggo Christensen (3. B.) 4.50; Laur. Jensen (3. B.) 4.50; J. Schrøder (10 % Red.-Hon.) 7.50; Th. Holmen (3. B.) 3.50; Anton Jensen (3. B.) 3.50; Schultz Sættere 23.95; Politikens Pers. 46.00; Kr. Dagblad (1.—2. B.) 7.00; Fr. Weiss Pers. 5.25; Henningsen 3.00; J. Christensen (Ugens Nyh.) 1.00; Hertz Pers. (÷ 2) 5.60; 2 Sættere hos Mich. Jensen 4.00; H. E. Jensen 1.25; P. Hvidtfeldt (3. B.) 5.00; tils. Kr. 500.00. Ialt med det tidl. indk. Kr. 549.00.

Bidrag modtages fremdeles.

København, d. 1. September 1909. LAUR. JENSEN.

Hjertelig Tak for enhver Opmærksomhed, der blev vist os paa vor Sølvbryllupsdag.

København, d. 1. September 09. AMALIE og P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lægerne.

Dr. EILSCHOU HOLM er bortrejst fra 3/9 i 1 Maaned. Vikar: Dr. E. FRANCIS, Østerbrogade 84. Tr. 12—1. Helligdag 9—10.

Dr. WANDAHL har efter overstaaet Sygdom atter overtaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Carl Fr. Hansen (Weiss) i Syge- og Begravelseskassen. Paal. Isabella Jørgensen, udl. 22/8 hos Schultz (arb. s. St.). Paal. Dagmar Elisabeth Sørensen, udl. 17/8 08 hos S. Thiele (arb. s. St.). Trykker Gandio Petersens Hustru Hilda.

Herning, Holger Brix, udlært 1. Avgust i Herning Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2053, Søren Gade Jørgensen fra Aarhus (arbl.). 2439, Paal. Rasmine Bloch fra Aarhus (arbl.). 1394, Trykker Th. Nielsen fra Kolding (Politiken). 2602 (2612), J. A. Georg Maanssen fra Udlandet (arbl.).

Aarhus, 2537, Th. J. Bonde (arbl.). Faaborg, 2355 Ch. Madsen og 2496, Peter Christiansen (begge arbl.). Kolding, 1361, Chr. le Fevre (Højskolebladet), 2239, Magnus Nielsen (Højskolebladet), 1508, Vilhelm Christensen (Avisen) og 2469, Thorvald Frederiksen (Højskolebladet). Roskilde, 1406, H. L. Hunderup (Avisen) og 1662, Carl Chr. Sørensen (Tidende). Stubbekøbing, 1579, Marius A. Jensen.

Bortrejste.

København: 2156, Peter R. Petersen, sidst paa Fagskolen, til Silkeborg (arbl.). 1499, Niels G. A. Händel til Aarhus (arbl.). 1531 (2785), Louis Th. Klein Rasmussen til Ærøskøbing. 1692, Sætter Carl Chr. E. Sørensen til Roskilde i Pl. 2495, Christian Baltzersen fra Fagskolen til Viborg (arbl.). 2306, Asbjørn Ravn Bendixen fra Fagskolen til Herning i Pl.

Aalborg, 2608 Valdemar Thomsen paa Rejse. Aarhus, 1519, L. P. J. Hansen til Kbhvn. i Pl., 2439, Hjælpearbejderske Rasmine Block og 2053, S. Gade Jørgensen, begge til Kbhvn. (arbl.). Assens, 2469, Th. Frederiksen paa Rejse. Helsingør, 2119, Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Herning, 2363, M. P. Møller Petersen (arbl.). Kolding, 2204, H. O. F. Jørgensen til Kbhvn. (arbl.)., 1394, Th. Nielsen til Kbhvn. i Pl., 1487, M. J. Hansen til Odense i Pl. og 1406, H. G. Hunderup til Roskilde i Pl. Randers, 1784, Jens Poulsen til Næstved i Pl. Roskilde, 1361, Chr. le Fevre til Kolding i Pl., 1261, S. Eiler Petersen til Næstved i Pl. og 571, Vill. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 2055, Anthon Larsen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 1907, Axel E. Fæster (Schultz) fratraadt Faget. 1986, Agnes Andersen fratraadt Faget.

Randers, 2491, Anna M. Lützhöft. Svendborg, 2553, Hjælpearbejderske Emmy Elisabeth Larsen.

Udslettede for Restance.

Randers, 2331, Edvard Larsen.

Udelukket.

København: 1089, Ferd. Cornelius Petersen (forsvundet).

Døde.

København: 870, L. N. B. Hartvigs Hustru Gunhilda. 177, Chr. Simonsen (Winther).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag den 12. Septbr. *Ordruptur* m. Dans. *Sangøvelserne* begynder Lørdag den 18. ds. Lørdag den 25. Septbr. *ordinær Generalforsamling*. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 i)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indmeldelser og Indbetaling finder Sted Fredagen den 3. September fra Kl. 8 til 9 i Pilestræde 51, Kafeen. STYRELSEN.

T. S. *Søndag d. 12. Septbr. Ordruptur* for Medl. med Damer. Der mødes i Ordrup Hotels Have Kl. 4. Aftensmad medbringes. Dans og Punsch 35 Øre. (2 d)

T. C. C. Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. Søndag den 12.: Selskabelig Sammenkomst i Ordrup Hotel. (3 v)

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Under Hr. Dr. ØLLGAARDS Bortrejse fra 29. Avgust til 30. September besørges hans Praksis — foruden af Hr. Dr. KUHN — af Hr. Dr. FRIIS-MÜLLER. Konsultationstid og Sted er uforandret. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 31.—34. Uge opkræves Lørdag den 4. Septbr. (36. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².

ANNONCER

»Linotype«-Sætter

i Provinsen søger Plads i København til 15. Septbr. eller 1. Oktbr. Billet mrkt. »A. J. 126« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor søger Plads i et Bog- ell. Akcidenstrykkeri i Kbhvn. ell. Provinsen. Flere Aars Anciennitet. Prima Referencer. Bill. mrkt. »129« modt. Expeditionskontoret.

Yngre, hurtig og dygtig **Akcidenssætter** (Provinsianer) søger snarest Plads i Kbhvn. Bill. mrkt. »f. 131« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig Trykker, kendt med Illustrations- og Farvetryk, ønsker Plads straks. Bill. mrkt. »130« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

(kan, om forlanges, arbejde selvstændigt) søger Plads i København i den nærmeste Fremtid. Bill. mrkt. »A 132« modtager Ekspeditionskontoret.

Niels Marinus Nielsen af Aalborg (nu i Kbhvn.) maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

J. G. A. Eickhoff, København V.

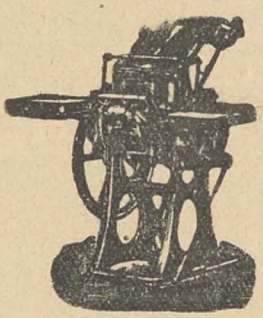

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 10. SEPTEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Anvisningskontoret.

Det indskærpes Medlemmerne i Provinserne, der er eller bliver arbejdsløse, at sende nøjagtig Meddelelse om, fra hvilken Dag de er ledige, og fra hvilken Dag de er gaaet i Arbejde uden Kontorets Medvirkning, selv om det kun er 8 Dages Plads, samt fra hvilken Dag de gaar paa Rejse eller tiltræder en By som Arbejdsløs.

Endvidere Meddelelse om Vedkommende er Akcidenssætter, Avissætter, Trykker eller Sættertrykker, og for Maskinsætteres Vedkommende, hvilken Maskine de arbejder med.

Alle Meddelelser maa sendes direkte til Anvisningskontoret.

TH. HOLMEN.

Situationen i Sverige.

ER *Slaget tabt!* Har vore Kammerater endelig efter 5 Ugers haardnakket Modstand maattet bøje sig for Pengenes Overmagt. Har deres beundringsværdige Udholdenhed og enestaaende Begejstring intet nyttet?

Saaledes lød Spørgsmaalene overalt i Lørdags, da et Ritzau-Telegram tørt og knapt meddelte, at Arbejdet skulde optages overalt i Sverige, undtagen hos Medlemmerne af »Svensk Arbejdsgiverforening«.

Der var Sorg i mange Sind. Alle havde sikket haabet, at vore Klassefæller skulde gaa ud af Kampen, om end ikke med vundne Fordele, saa dog uden at sætte noget til af den Magtstilling, de alt har erhvervet sig.

Mange, der hidtil havde holdt sig tilbage fra den frivillige Indsamling, der er nødvendig, hvis Sejren skal vindes, fortrød nu deres Handlemaade.

Heldigvis er Situationen ikke saaledes, som man i Lørdags opfattede den. *Slaget er* **ikke** *tabt!* **Kampen vedvarer fremdeles!**

I 5 Uger har Storstrejken varet, ca. 300,000 Mand har trofast holdt ud uden at beklage sig over den Nødstilstand, en saa kæmpemæssig Arbejdsstansning maa medføre i Tusinder af Hjem, hvor Smalhans bor til Huse, selv under dagligdags Forhold.

Af de 300,000 Strejkende var imidlertid en Tredjedel, ca. 100,000, *uorganiserede*. Folk, som ikke tidligere havde deltaget i faglig Strid, Rekruter i den sociale Kamp, af hvem man ikke kunde vente den samme Disciplin, den samme Forstaaelse, den samme Udholdenhed som af de organiserede Arbejdere.

En eksempelløs Begivenhed er det, at disse Folk er gaaet med i Striden og har fundet sig i Krigens Strabadser sammen med de organiserede Kærnetropper.

Kun faa svigtede, og skulde Storstrejken ikke bringe andre Resultater, har den i hvert Fald bevirket en vældig Forøgelse af de organiserede Arbejderes Tal.

Dette, at en Tredjedel af de Strejkende hidtil har staaet udenfor al Organisation, har sandsynligvis bevirket, at Ledelsen har anset det for klog Taktik at lade disse Folk gaa i Arbejde og dermed slutte den mægtige og virkningsfulde Demonstration, som Storstrejken ubetinget har været.

Dertil kommer, at Regeringens Mæglingsmand i Stockholm indtrængende har opfordret Ledelsen til at foretage dette Skridt og givet Løfte om at ville mægle i Striden, saafremt dette skete.

Man kan diskutere om, hvorvidt denne Forandring af Taktik er heldig eller ej. Dog finder vi det rigtigst at overlade til vore svenske Kammerater selv at afgøre dette. De maa naturligvis være bedre i Stand til at bedømme Forholdene end vi.

Stillingen er i Øjeblikket den, at Arbejdet er optaget hos alle Arbejdsgivere, der ikke er Medlem af »Svensk Arbejdsgiverforening«. Ganske vist er der enkelte Arbejdsgivere, der har misforstaaet Situationen, opfattet de tilbagevendende Arbejdere som »slagne« og stillet forskellige Betingelser ang. Oprettelse af Kontrakter o. lign. eller erklæret ikke at kunne tage alle i Arbejde. Disse Arbejdsgivere opnaar dog kun, at Strejken fortsættes hos dem. Det er en given Ting, at Arbejdet kun optages paa de *gamle Betingelser*, og kun forsaavidt *alle* antages.

De Arbejdere, som var beskæftiget af »Svensk Arbejdsgiverforening«s Medlemmer, hos hvem Strejken fortsættes, anslaas til ca. 160,000.

Hvorledes den projekterede Mægling vil forløbe er ikke godt at sige, men Sandsynligheden taler for, at ogsaa denne Organisation vil blive nødt til at bøje sig. Landet er i Virkeligheden udmattet af den lange Strid, og Industrien har lidt betydelige Tab.

Bankerne, der til at begynde med ydede Arbejsgiverne Krigslaan, ser nu ogsaa deres Interesser alvorligt truede og raaber paa Fred.

Arbejderne synes i alle Tilfælde at være fast besluttede paa at føre Kampen til Ende, selv om der er foretaget en Ændring i Taktiken. Desuden stiller de i Udsigt, saafremt Mæglingen ikke snarest etableres, at erklære Storstrejken paany. Det bliver da *Samfundets* Sag at bringe »Svensk Arbejdsgiverforening« til Fornuft.

Det er »Svensk Arbejdsgiverforening«, der begyndte Striden ved at forlange en Række betydelige Lønreduktioner i forskellige Fag og — da Arbejderne hverken kunde eller vilde gaa med til disse — efter vor hjemlige Arbejdsgiverforenings Mønster erklærede en Række Lock-outer for at tvinge sine Krav igennem.

Det er endvidere »Svensk Arbejdsgiverforening«, der uafbrudt i de senere Aar i blind Tillid til sin Magt har sendt Arbejbejderne det ene Fejdebrev efter det andet, og naar Arbejbejderne nu har koncentreret deres Kræfter mod denne Forening, *maa og skal de sejre.*

Vore svenske Brødre har kæmpet med en Tapperhed, som har vakt Arbejdernes Beundring i alle Lande. Det Heltemod, som i fordums Dage besejrede den halve Verden, er atter vakt til Live i det svenske Folk og er os en Borgen for, at de vil kæmpe til det sidste.

De har haft Lejlighed til at vise, hvilken Styrke Arbejdets Sønner er i Besiddelse af, naar de staar solidarisk sammensluttede, og det er en almindelig Opfattelse, at Arbejdsgiverne, med de gjorte Erfaringer for Øje, vil betænke sig, før de næste Gang indlader sig paa en lignende Historie.

Nu gælder det om at slaa Angrebet tilbage, og at vore Kammerater er i Stand dertil er udenfor al Tvivl, naar blot *vi* tager Lære af Forskækkelsen i Lørdags, og alle som én yder vort Bidrag til, at Sejren kan vindes.

Ca. 160,000 Arbejdere er fremdeles i Kamp, de har **fortjent** *at sejre.*

Overarbejdet!

Nu er Tiden, hvor det systematiske Overarbejde, paa Trods af Tarifens Henstilling, tager sin Begyndelse. En Grund, som tidt anføres af Principaler og Faktorer, og som kritikløst antages af Personalerne, er *Pladsmangel*. Jeg tror at have iagttaget en vis Uvilje hos Kolleger mod bogstavelig taget at *give Plads* for flere Arbejdere, og at det foruden Merfortjenesten for en god Del er Magelighed, som opretholder Overarbejdets Uvæsen.

I Øjeblikket mønstrer Anvisningskontoret ca. **150** Arbejdsledige (Sættere og Trykkere), hvad der for nogen Tid siden i en Statistik sagdes at være det normale, dog har man jo Lov til at mene det at være netop de halvanden Hundrede for mange, da dette Tal *kan* bringes betydeligt ned. Jeg tænker paa, om det ikke var muligt i Lighed med, hvad der finder Sted i Udlandets Storbyer, f. Eks. i Bladene, hvor alt Over- og »Ferie«-Arbejde giver de Arbejdsledige 1, 2 og 3 Dages Beskæftigelse om Ugen. Noget der betyder overordentlig meget for de Paagældende.

Rent galt er det, naar man ser hen til Trykkerne. *Er der i det hele taget noget Trykkeri, hvor Trykkerne ikke arbejder over??* Det er dog vanvittigt, at en Arbejdsvillig gaar halve til hele Aar og tærer paa Forbundskassen eller sulter paa egen Regning (der gaar i Øjeblikket ca. **50** Trykkere ledige), naar de fleste Presser »kører« *efter* den ordinære Arbejdstids Ophør. Den almindelige Undskyldning er ogsaa her »Pladsmangel« — men det maa dog kunne ordnes; der maa kunne findes en Form for Deling ogsaa af Trykkeres Arbejde! Om ikke andet, turde Arbejde i Hold, to eller tre, være en Løsning, som slet ikke er tilstrækkelig prøvet.

For i det hele taget at komme til en Løsning, maa Forholdet mellem Anvisningskontoret og Arbejdspladserne være langt mere levende og elastisk end Tilfældet er nu. Personaler og Tillidsmænd, Firmaer og Anvisningskontor maa være i stadig Forbindelse for Udveksling af Folk. *Overarbejde og Arbejdsledighed er to Onder som kan afhjælpes, om ikke helt opløse hinanden!*

Man maa forundres over, at Styrelsen aldrig har gjort noget egentligt for denne Sag. Naa, det er jo et kildent Spørgsmaal, hvis Ordning næppe heller har noget Flertal for sig endnu, men som — bevares! — er paatalt i Tarifen. Jeg appellerer i denne Forbindelse til Hr. WARTENBERG, som en af de faa, der virkelig formaar at skære tværs gennem *Formaliteter* og alt de sidste Aars *diplomatiske* Vrøvl, hvis sidste Frugt var det heldigvis bristede Forsøg paa at drive »Anvisnings-Forretning« sammen med Bogtrykkerforeningen.

Løsenet bør være: *Ikke én Times Overarbejde, før hele Styrken af Arbejdsledige er taget i Arbejde!*

Det er organisatorisk set absolut forkasteligt — som flere hærværende Bladsætteriers Personaler sidste Aar — at et Personale »kapitalistisk« »sylter« og deler som *Overskud* det Arbejde andre gaar og sukker for. Man hører om Overskud paa 4—500 Kr. pr. Mand — kan det forsvares overfor et saa stort Tal af Arbejdsledige, som vi snart permanent trækkes med??

Jeg henstiller til Redaktøren af *Typ.-Tid.*, at anbringe Tarifens (altfor svage og ubestemte!) Overarbejdsparagraf hver Uge i *Typ.-Tid.*, i Lighed med Bogtrykker-Foreningens Artikel om *Smudskonkurrence*, paa Forsiden af Foreningens Meddelelser. LOUIS MØLLER.

Vi deler fuldtud Hr. Louis Møllers Anskuelser ang. Overararbejdet. Det er et usundt Princip, som er medvirkende til at holde Lønnen nede. Naar en Mand kan tjene en halv Snes Kroner mere om Ugen i Overarbejde, ser han ikke saa meget paa, om hans Løn er 27 eller 28 Kr.

Mange Steder benyttes Overarbejdet som en Slags Belønning for »tro« Tjeneste, og de, der klager, er næsten altid dem, der forbigaas.

»Tilfældigt Overarbejde kan ikke forhindres«, siger man. Aa nej! Men desværre faar selv det mest *regelmæssige* Overarbejde Prædikatet tilfældigt.

Hr. Møller tager imidlertid fejl, naar han tillægger Styrelsen den største Del af Skylden, han skulde blot vide, hvor ofte dette Forhold er bleven paatalt overfor Personaler, som drev dette Uvæsen for vidt, uden at føre til andet Resultat, end at Styrelsen er blevet endnu mere upopulær end den var i Forvejen. Jo mere pligtopfyldende en Styrelse er i *den Slags Sager*, jo mindre populær vil den desværre blive. Dog er vi overbevist om, at Styrelsen — som hidtil — vil bestræbe sig paa at mindske Overarbejdet, og haaber, at den i Fremtiden vil finde mere Støtte hos Medlemmerne end hidtil. RED.

Gutenberg-Koret

gæstede Søndag den 22. Avgust Aarhus, hvor det som Aarhus-Kollegernes Gæster, tilbragte en i alle Maader behagelig Dag. Rejsen foregik med et af »Det Forenede«s Skibe, og kunde maaske synes lang og anstrængende for en Dags Skyld; men den gode, kammeratlige og selskabelige Stemning, der fra først og til sidst herskede blandt Sangerne, gjorde meget til at mildne Rejsens Besværligheder.

Koret modtoges i Aarhus Søndag Morgen Kl. 6 ved Landstigningen af Repræsentanter fra den derværende Lokalafdeling og førtes til Arbejdernes nye Forsamlingsbygning, hvor et veldækket Kaffebord stod parat. Lokalforeningens Formand, Hr. Mortensen, bød Koret velkommen, og Dagens Program blev lagt.

Tiden var jo kostbar, man brød snart op, og en Tur igennem Byen under Kollegers Førerskab var meget interessant.

Kl. 10½ fandt en splendid Frokost Sted i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Denne Bygning vakte udelt Beundring ved sine store smukke Lokaler og hele praktiske Indretning, en Bygning Aarhus Arbejdere med Rette kan være stolte af.

Ved Frokosten herskede en animeret Stemning. Begejstrede Taler holdtes for Vært og Gæster m. fl., efterfulgt af Korets taktfaste »Gid at de længe, længe leve maa«.

Man maa lade Forsamlingsbygningens Vært, at det er en Mand, som forstaar sine Sager; et bedre Frokostbord skal man lede længe efter, men det vederfaredes jo ogsaa al Retfærdighed. Tiden iler hastig i behageligt Samvær. Nu er Tiden inde, da man skal aflægge et Besøg paa Udstillingen. Kollegerne har atter overtaget Førerskabet, og den smukke og henrivende beliggende Udstilling er meget interessant, og mange gode Indtryk tages med herfra.

Dagens Clou var imidlertid Koncerten, der fandt Sted i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Kl. 7⅓ havde Aarhus Kolleger med Damer ganske fyldt Salen, og paa det Bifald, der lød efter hvert Sangnumer, var der ingen Tvivl om, at Koncerten var en smuk Succes for Koret.

Efter Koncerten samledes Sangerne med deres Værter til et Par behagelige Timers Samvær ved en »Bolle«, hvor Taler og Sang vekslede.

Afskedstimen var forestaaende. Værterne fulgte deres Gæster til Damperen. Man var alle enige om at have tilbragt en behagelig Dag sammen, der sikkert vil mindes længe af Deltagerne.

Damperen gled fra Bolværket. Sangerne istemte »Jylland mellem tvende Have«, som det sidste Farvel til Jyllands gæstfri Hovedstad.

I. L.

Sangforeningen og Festen i Tivoli.

Nogle Bemærkninger i Referatet fra Tivolifesten har givet Formanden for Typografernes Sangforening, NIELS NIELSEN, Anledning til et Gensvar i *Typ.-Tid.* Nr. 34.

De omhandlede Bemærkninger ere følgende:

. . . Mærkværdigt er det ogsaa, at Sangforeningen, som netop burde være til Stede her, glimrede ved sin Fraværelse — efter Sigende var den paa Udflugt.

Vi véd ikke, om dette er en *Tilfældighed*, eller det skal opfattes som en *Demonstration*, i hvert Tilfælde skulde de forskellige Foreninger og Sammenslutninger indenfor vort Fag ikke gerne modarbejde hinanden, hvad enten det gælder alvorlige Anliggender eller Selskabelighed.

Er nogen utilfreds eller føler sig forurettet, har vi jo vore Generalforsamlinger . . .

Der er i disse Linier forudsat den Mulighed, at Sangforeningens Udflugt samme Dag som Tivolifestens Afholdelse *kunde betyde* en Demonstration. Og denne Opfattelse støttes absolut ved Læsning af de forskellige Numre af *Typ.-Tid.* for Juli Maaned.

Den 2. Juli meddeles, at Tivolifesten afholdes i Tivoli den **25. Juli.** 9. Juli meddeles, at Festen først kan afholdes **1. Avgust.** I samme Blad meddeler Typografernes Sangforening, at deres Udflugt afholdes **18. Juli.** 16. Juli meddeler Typ. Sangf.: Paa Grund af indtrufne Forhindringer er Eftermiddagsturen udsat. Nærmere Meddelelse paa Mødet

i Pilealléen *næste* Lørdag (24. Juli). 23. Juli meddeler Typ. Sangf., at Turen finder Sted *1. August.*

Da Typ. Sangf.s Tur fra først af var planlagt til 18. Juli, kan det altsaa ikke være Frygten for en Kollision, der har bevirket, at Typ. Sangf. ogsaa maatte omlægge Turen til 1. August. Desuden var Udsættelsen meddelt saa betids, at den ingenlunde kom som en Overraskelse.

Naar nu Hr. Niels Nielsen erklærer, at det var forskellige Omstændigheder, der bevirkede, at Kollisionen ikke kunde undgaas, maa denne Mistanke naturligvis bortfalde, og Demonstrationen reduceres til en *meget kedelig Tilfældighed.*

Naar Hr. Niels Nielsen skriver, at Sangforeningen *altid* saavidt muligt tager Hensyn til andre Foreningers og navnlig Forbundets selskabelige Sammenkomster, saa haaber jeg, at Sammenstillingen »andre Foreninger og navnlig Forbundets . . .« ogsaa er en Tilfældighed; thi selv om en Del Medlemmer interesserer sig for Sang, antager jeg, at disse dog, ligesom vi andre, først og fremmest betragter sig som Medlemmer af Forbundet og sætter dettes Vækst og Trivsel over snævrere Klub- og Foreningsinteresser.

Hvis dette er Tilfældet, vil ogsaa Sangforeningens Medlemmer dele JULES Indignation over den Sløjhed og Ligegyldighed, der i stigende Grad gør sig gældende med Hensyn til Forbundets Anliggender, og i Fremtiden søge at rette noget derpaa.

Maaske er det uheldigt, at der i vort Fag eksisterer baade et Kor og en Sangforening, men naar dette nu en Gang er Tilfældet, er der jo intet i Vejen for, at de begge kan assistere, det viser sig jo ved Efteraarsfesten. Den smukke Stemning, der ifølge Referaterne findes ved Familjesammenkomsterne i Pilealléen, kan i saa Tilfælde omplantes i endnu større Omgivelser til Held for alle Forbundets Medlemmer, ogsaa for dem, der *tillige* er Medlemmer af Sangforeningen. Dette til behagelig Overvejelse for de interesserede Parter.

Naar Hr. Niels Nielsen returnerer min Opfordring til de utilfredse om at henvende sig til vore Generalforsamlinger, bringer jeg ham herved min dybtfølte Tak.

Jeg har i dette Tilfælde fundet det mest *praktisk* at give *min* Utilfredshed Udtryk i Fagbladet, saaledes at den aabenbares ikke blot for de enkelte interesserede, der *kommer* til vore Sammenkomster, og som altid maa høre Beklagelserne over »de faa der møder«, men ogsaa med Fagbladet bringes ud til »de øvrige 8—900 Kolleger« (desværre er Tallet dobbelt saa stort).

Hvis Resultatet skulde blive, at baade Sangforeningen, »de kendte Ansigter« og de øvrige Medlemmer næste Gang tropper op i langt større Antal og ikke nøjes med at sende os **»venlige Tanker«** fra forskellige Egne af Landet, da har Referatet fra Tivolifesten og den efterfølgende Diskussion ikke været forgæves. JULES.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

atholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 1. September paa Hotel »Hafnia«. EMIL NIELSEN valgtes til Dirigent og Forhandlingsbogen godkendtes.

Punkt 3: En Tarifsag (»Land og By«) gav Anledning til en ret livlig Diskussion, efter at Formanden, R. C. PEDERSEN, havde oplyst Medlemmerne om Forholdet paa ovennævnte Trykkeri. — Og det maa erkendes, at det er sørgelige Forhold, der eksisterer. Foruden Indehaverne, P. M. Jensen og N. Lorenzen (fhv. Købmand, Kaffehandler og Strejkebryder m. m.), arbejder der 2 Lærlinge og 5—6 Piger. Da Tarifen blev forelagt d'Hrr. Indehavere til Underskrift, fremsatte man Ønsket om at faa Lorenzen anerkendt som Fagmand (da Forretningen jo i modsat Fald skulde afskedige den ene Lærling) — og det havde man maaske tænkt sig, at Lokalafdelingen kunde akceptere, men heldigvis slog dette fejl; man er endnu »vaagen« i Horsens, og kan indse, hvad Skade saadanne Lærlinge-Udklækningsanstalter kan forvolde vort Fag. — FORMANDEN erkendte, at det var uheldige Forhold, der eksisterede, men da Lorenzen havde arbejdet ved Faget 5—6 Aar, mente han, det var heldigst at anerkende ham som Fagmand, da man saa bedre kunde have »Haand i Hanke« med, hvad der passerede paa Trykkeriet, og da der var sket noget lignende før her i Byen, kunde han ikke se rettere, end det var det heldigste. Man kunde jo i modsat Fald risikere, at P. M. Jensen meldte sig ud af Forbundet, og saa vilde det være vanskeligt at faa Tarifen hævdet. Han støttedes af JULIUSSEN og LINDBALLE. — Imidlertid viste det sig, at der var mange Talere af den stik modsatte Anskuelse. Saaledes kunde H. P. HANSEN ikke indse, at vi kunde faa »Haand i Hanke«, naar der ikke var *Typografer* beskæftiget paa Trykkeriet, og det var der vel ikke Udsigt til. Mindede om, at man tidligere havde nægtet Dispensation blot for 2 Maaneder, saa kunde man ikke gaa med nu, da der oven i Købet var Tale om mindst 4 Aar. — SIBBERNSEN hævdede, at man havde set Pigebørnene arbejde ved Kassen. — L. P. LARSEN kunde ikke indse, der var nogen Grund for os til at gøre et saadant Skridt, og selv om der muligvis tidligere var begaaet en Fejl i den Retning, skulde man ikke blive ved at begaa den samme Fejl. S. HANSEN troede, det hele vi opnaaede var, at Forretningen fik *Lov* til at holde 2 Lærlinge, og kunde ikke gaa med til en saadan Omgaaelse af Tarifen. Vor Opgave maa derimod være at arbejde for, at Tarifen overholdes til dens mindste Enkeltheder. Endnu havde VIKTOR JENSEN, A. HANSEN m. fl. Ordet for at udtale sig *imod* at anerkende Lorenzen som Fagmand, og ved Afstemningen var der 13 mod, 3 for og 4 stemte ikke. Det var saaledes ca. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer, der kunde overkomme at møde til Generalforsamlingen.

Under Eventuelt opfordrede RICH. JØRGENSEN til at søge oprettet en Klasse for Typograf-Lærlinge i Teknisk Skole, og efter nogle faa Bemærkninger overdroges det Bestyrelsen at arbejde videre. H.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag d. 12. August 1909.

Til Stede var Repræsentanter for Svenska Typografförbundet, som gjorde Rede for Stillingen i Sverrig.

Lørdag d. 28. August 1909.

1. Meddelelse gaves om en med *Jyllandspostens* Udgiver truffen Overenskomst angaaende de for dette Blad herskende særlige Arbejdsforhold. — Sanktioneredes.

2. I Lyngby var der hos en Bogtrykker foretaget Opsigelse over hele Linjen. Sagen var imidlertid nu ordnet ved Hvidtfeldts Mellemkomst. Til Efterretning.

Skrivelse fra det internationale Sekretariat angaaende Situationen i Sverrig. — Det vedtoges at yde sin Tilslutning til obligatoriske Bidrag.

4. Situationen i Sverrig og nogle med det tyske Forbund udvekslede Skrivelser forelaa.

Mandag d. 30. August 1909.

1. Til Stede var Bladudgiverorganisationens Formand, som ønskede en Forhandling om forskellige Spørgsmaal, Maskinsættertarifen vedrørende. Efter en Diskussion enedes man om at samle alle opdukkende Spørgsmaal og derefter eventuelt optage en Forhandling om dem.

Nær og Fjærn.

Biblioteket aabnes Torsdag d. 16. Septbr. og er derefter aabent hver Mandag og Torsdag fra $7^1/_2$—$8^1/_2$.

Efterlysning. Sætter Andreas Johannsen af Haderslev bedes opgive sin Adresse til Typ. Claus Frohböse, Bornhöved, Slesvig-Holsten.

Til Typograf Jens Chr. Jørgensen (Medlem Nr. 2119) henligger et Brevkort hos Lokalformanden i Helsingør.

Trykkerklubben i Odense. Trykkerne afholdt Lørdag d. 4. September paa Staldgaarden sin første Stiftelsesfest for Klubben. I den Anledning var der arrangeret et Festmaaltid for Klubbens Medlemmer.

Der herskede en glimrende Feststemning blandt Deltagerne, som yderligere kulminerede ved de Sange, der var skrevet i samme Anledning, samt de forskellige Taler, der blev holdt. Deltagerne underholdtes hele Tiden af forskellige Sangkræfter, og da Festen sluttedes henad Morgenstunden, var alle enige om, at Festen var vellykket.

Det vedtoges at sende en Hilsen til de københavnske Kolleger.

A. D.

Skattebyrden i Tyskland udgjorde i Aaret 1908: 36,18 Mk., 1907: 34,12 Mk., 1906: 31,05 Mk., 1905: 30,72 Mk., 1904: 29,86 Mk. pr. Hoved. Dette er i 5 Aar en Forhøjelse af 32,2 pCt. Ved de nye Finanslove forøges Afgifterne yderligere med mindst 8 Mk. pr. Individ. Dette er dog ikke alt. Gennem den tyske Toldbeskyttelse plyndres hver Samfundsborger for ca. 16 Mk. Unge og gamle, erhvervsdygtige eller ej, maa hvert Aar ofre over 60 Mk. paa Fædrelandets, Agrarernes og Storkapitalisternes Alter. For en Familie paa 5 Personer udgør dette en Sum af over 300 Mk. pr. Aar.

Her til Lands er vi ikke spændt saa haardt for, endskønt det kan være galt nok endda. Dog findes der baade i Danmark og Tyskland Individer, som er ved at revne af Misundelse og hyler frygteligt op, naar der er Tale om at give *Folket* en Del af deres Penge tilbage i Form af *samfundsnyttige* Reformer.

Sættemaskinens Støbegryde har nu faaet automatisk Antændelsesapparat. Denne Automat, der er konstrueret af en Bogtrykker, og som han har udtaget Patent paa, gør det muligt, at Metallet er flydende, naar Sætteren skal begynde Arbejdet, saa han straks kan tage fat paa dette. Apparatet virker omtrent som et Vækkeur. Om Aftenen stiller man Viseren paa den bestemte Tid, og Urværket trækkes op.

En lille Gasflamme brænder hele Natten, og om Morgenen til fastsat Tid begynder Vækkeren sin Funktion, hvorved Gashanen aabnes, og Metallet ophedes til en passende Grad. (TYP. MEDD.)

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: Emma Christoffersen Kr. 0.50, Schultz Sættere (2. Bidr.) 24.10, Politikens Pers. 47.50, Carl V. Bramsnæs 2.00, M. Hansen 1.00, Græbes Pers. 22.00, Søborg 5.35, Nationaltid. (3. B.) 64.25, Schultz Trykkere 3.75, do. Kvinder 1.95, Kr. Dagblad 0.50, H. C. 1.00, Weiss 5.25, Berl. Tid. (37 Medl.) 22.50, H. Crone 0.50, Luno 8.40, Bærentzen 7.75, Soc. Dem.s Pers. 78.75, O. C. Olsen 15.75, Rigsdagen 2.00, do. Trykkere 1.00, Hertz ÷ 2 4.25, Bagges Pers. (3. Bidr.) 13.90, Chr. Christensens Pers. 4.50, Frk. Lazarus 2.00, Viggo Christensen (4. B.) 4.50, Th. Holmen (4. B.) 3.50, Anton Jensen (4. B.) 3.50, P. Hvidtfeldt (4. B.) 5.00, Laur. Jensen (4. B.) 4.50, tilsammen Kr. 361.45; ialt med det tidl. indkomne *Kr. 910.45*.

Bidrag modtages fremdeles.

København, d. 8. September 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lægerne.

Dr. ESCHRICHT er bortrejst fra 11/9—11/10. Vikar: Dr. CHRISTENS, Nannasgade 18¹, tr. Hverd. og Sønd. 12—1. Telf. Taga 696. Dr. DUURLOO er fra 11/9 bortrejst i 8 Dage. Vikar: Dr. LEVISON fra Dr. Duurloos Bopæl.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

4. September: *Lyngby* pr. Bl. 120.00, kont. 86.50, ialt 206.50; *Hjørring* 109.90. 7. September: *Ribe* 66.00; *København* pr. Bl. 5000.00, kont. 9474.36, ialt 14,474.36.

Dermed er samtlige April Kvartals Regnskaber indgaaede.

København, den 8. September 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Margrethe Olsen, udl. 1/9 09 i Hafnia (arb. s. St.). Paal. Alvilda Marie Nielsen, udl. 1/8 09 hos Truelsen (arb. s. St.). Sætter Aug. Høyer (Kihl), tidl. Medl. (optages kun i faglig Afdeling). Sætter Marhauers Hustru Elna. Sætter Lundgrens Hustru Alma.

Aarhus, Emma Block (De forenede Bogtr.) og Rigmor Larsen (Reklametrykkeriet), begge Hjælpearbejdere, tidl. Medlemmer. Næstved, Albrecht Johannes Hansen, udlært 1/9 09 i N. P. Christensens Bogtrykkeri. Vejle, Victor Mønster, udlært 1/9 09 paa Folkebladet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1841 (2558), Heinrich Klose fra Udl. (Hertz). 2033, Chr. Kock fra Rejse (arbl.). 1519, L. J. P. Hansen fra Aarhus (Schultz).

Aarhus, 1499, M. G. A. Händel (arbl.). Herning, 2306, A. Ravn Bendixen (Folkebladet). Hillerød, 1348. Chr. Almind (Nordsj. Venstreblad). Holstebro, 2565, Viggo Jacobsen (Welsch). Kolding, 2420, A. E. W. Schjødt (Centraltr., Vejen). Odense, 1487, Marius Julius Hansen (Eksprestr.) og 2581, K. E. Dideriksen (arbl.). Randers 2274, Martin Mejlby (C. J. Rye). Silkeborg, 2156, Peter R. Petersen (arbl.). Svendborg, 2554, P. Jørg. Enevold Petersen (arbl.).

Bortrejste.

København: 1348 (1893), Chr. Almind til Hillerød i Pl. 1997 (1847), Marius Kirkegaard til Vejle (arbl.). 2123 (401), Paul Lüders til Udl. 2618 (1913), M. E. J. Hansen paa Rejse.

Aalborg, 1783, A. D. Birn til Helsingør (Militær). Aarhus, 1889a, Peder Pedersen paa Rejse, 2420, A. E. V. Scbjødt til Vejen i Pl. og 2581, K. E. Dideriksen paa Rejse. Faaborg, 2554, Jørgen Petersen til Svendborg (arbl.). Holstebro, 2142, Hj. Iversen til Nyborg (Militær). Nykøbing F., 1579, Marius A. Jensen til Stubbekøbing i Pl. og 1508, Vilhelm Christensen til Kolding i Pl. Ribe, 2274, Martin Mejlby til Randers i Pl.

Udmeldte.

Københavns: Bestyrer Carl Lassen (Qvist). Aarhus, 331, Chr. Kolding. Svendborg, 2429, Hjælpearbejderske Alma Kehler.

Annuleret Udslettelse.

Randers, 2331, Edv. Larsen (Restancen betalt).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag Kl. 4: Ordrup Hotels Have. Aftensmad medbringes. Dans og Punsch. 18. Septbr. Sangøvelse. 25. Septbr. Generalforsamling. (1 j)

GUTENBERG-KORET

foretager Søndag d. 12. ds. en lille Udflugt med Damer. Der mødes ved Klampenborgbanens Station Kl. 12½. Turen gaar til Klampenborg—Springforbi, hvor den medbragte Mad spises og Kaffe drikkes, derefter til Gl. Klampenborg, hvor Koret byder paa Punsch og en lille Svingom. Passive Medlemmer indbydes. (4 j)

T. S. **Vintersæson.** Fra 15. Septbr. *Gymnastik* hver *Onsdag Aften* fra 8½—10 og *Søndag Form.* 10¼—12¼. *Motionsgymnastik* Søndag 10¼—11¼. *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole.) — Varme og kolde Bade. Indmeldelser modtages ved Øvelserne. (2 e)

T. C. C. Søndag: Selskabelig Sammenkomst i Ordrup Hotel. Trianglen Kl. 3. (3 x)

ANNONCER

Nu begynder
Typografernes Broderkreds
igen med deres Møder. Der er Møde een Gang hver Maaned, nemlig den anden Lørdag i Maaneden. Mødet i denne Maaned bliver Lørdag d. 11. Kl. 8 i K. F. U. M., Gothersgade 115, 1. S. o. G. (136)

En yngre, dygtig Trykker,
kendt med Illustrations- og Værkarbejde, kan faa Plads i et større Provinstrykkeri. Billet mrkt. »134« med Anbefalinger og Lønfordring tilstilles dette Blads Kontor.

En Paalæggerske
kan faa Plads i *Højskolebladets* Bogtrykkeri i Kolding. (137)

Akcidens-Sætter,
dygtig, flink og paalidelig, søger snarest fast Plads i en Provinsby, helst paa Sjælland. Er ogsaa kendt med Trykning. Udm. anbefalet. Billet mrkt. »Sætter-Trykker 133« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Paa Grund af Sygdom er et omtrent nyt Bogtrykkeri til Afstaaelse, naar Handel kan ske snarest. Ca. 1500 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionsk.

En Trykker,
helst ældre, som kan paatage sig Fladstereotypi, kan faa Plads i et jydsk Trykkeri. Billet mrkt. »Stereotypi 139« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille Trykkeri,
beregnet paa Meddelelser, Regn., Konvolutter og andre Smaating, ønskes til Købs. Billet med Oplysninger om Størrelse og Pris modt. Ekspeditionsk. under Mrk. »Trykkeri 135« i Løbet af 4 Dage.

Niels Marinus Nielsen af Aalborg (nu i Kbhvn.) maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 17. SEPTEMBER 1909 XXXVI AARGANG

25 Aar.

De samvirkende Sygekasser i København.

OVENNÆVNTE Sammenslutning af Sygekasser i København har udsendt et Jubilæumsskrift i Anledning af, at det i Aar er 25 Aar siden denne dannedes.

Jubilæumsskriftet, der udgør et omfangsrigt Værk paa 73 Kvart-Sider, giver værdifulde Oplysninger om den Virksomhed, der i de forløbne 25 Aar er udfoldet samtidig med, at det meddeler adskilligt om de forskellige Sygekassers Arbejdsmetode, økonomiske Stilling, Medlemsantal, Lægekredse, Fortegnelse over de ved Kasserne ansatte Læger og deres Klientel, de i Aarenes Løb udbetalte Statstilskud o. m. a.

Før De samvirkende Sygekassers Dannelse 28. April 1884 førte de da eksisterende Sygekasser en meget kummerlig Tilværelse. Kontingentet var højt i Forhold til, hvad Kasserne var i Stand til at yde, Forstaaelsen af Selvhjælpsprincipets Nødvendighed paa dette Omraade kun ringe.

I 1884 fandtes der i København 66 Kasser med ca. 24,000 Medlemmer, deraf 19,000 egentlig ubemidlede, o: 11 pCt. af den samlede Befolkning. I 1905 udgjorde Antallet af ubemidlede Medlemmer 118,500 (dette Tal er senere forøget). I Følge Sygekasseinspektoratets Opgørelse betyder dette, at ca. 43,5 pCt. af samtlige Mænd er Medlemmer af en Sygekasse. Da det procentvise Antal af Kvinder næppe er mindre, vil dette sige, at omtrent Halvdelen af Byens Befolkning er indtraadt i Sygekasserne.

Kassernes Antal er ikke steget. Det holder sig stadig omkring 70. Dette har naturligvis haft til Følge, at Medlemsantallet i de enkelte Kasser er steget ganske betydeligt, medens Kasserne i 1884 gennemgaaende havde et Medlemsantal af ca. 500, har nu flere Kasser over 10,000 Medlemmer. Dette har medført en Besparelse i Administrationsudgifterne, medens disse i 1890 udgjorde Kr. 2.32 aarlig pr. Medlem i Gennemsnit, var det tilsvarende Tal i 1908 Kr. 1.56.

En af de største Vanskeligheder, Sygekasserne har haft at kæmpe med, har ganske naturligt været den lave Arbejdsløn. I 1884 var Gennemsnitsfortjenesten for 62 pCt. af samtlige fag- og ikke-faglærte Arbejdere i København under 800 Kr. aarlig. Naar en Familje for blot at være sikret en Understøttelse af 10 Kr. ugentlig under Mandens Sygdom derfor maatte yde et aarligt Kontingent af ca. 29 Kr., vil det forstaas, at det har været yderst vanskeligt at faa de egentllge Arbejdere med. Disse havde ganske simpelt ikke Raad til at svare et saadant Kontingent.

Sygekassernes kolossale Udvikling i de senere Aar skyldes sikkert først og fremmest den stigende Arbejdsløn i de forskellige Fag.

Forinden Betingelserne for Arbejdernes Forsikring i Sygdomstilfælde var tilvejebragt, har disse Forhold imidlertid foraarsaget en Del Vildskud paa Sygeforsikringens Omraade. Entreprenante Forretningsfolk, Geschæftsmagere, Folk, som øjnede en ny Facon, hvorved der kunde laves Penge, forsøgte Tid efter anden at danne Selskaber, i hvilke der lovedes Guld og grønne Skove for et lavt Kontingent. Altsammen kun beregnet paa at franarre godtroende Godtfolk deres Penge for bagefter at snyde sig fra de gyldne Løfter.

Mod disse Geschæftsforetagender er De samv. Sygekasser optraadt med Held ved adskillige Lejligheder, samtidig med at de indenfor deres egne Rammer har afskaffet den usunde og kostbare Reklame, der tidligere benyttedes, og indført en fælles Annoncering, ved hvilken der paa bestemte Tider af Aaret meddeles Publikum de forskellige Sygekassers Navne og Kontorer. Al Konkurrence er dermed udelukket.

De trange Kaar, hvorunder Sygekasserne maatte arbejde, havde til Følge, at Kasserne maatte se sig om efter Hjælpekilder, hvorved de kunde blive i Stand til at yde deres Medlemmer flere Goder paa rimeligere Betalingsvilkaar. Dette havde allerede i 1880 givet sig Udtryk i et af Socialdemokratiet til Rigsdagen indsendt Forslag til Ordning af Sygeplejen. I Løbet af 80'erne fortsattes Agitationen for Gennemførelsen af dette naturlige Krav, hvilket omsider resulterede i Lov om statsanerkendte Sygekasser af 12. April 1892.

Denne Lov med det deri fastsatte Statstilskud (2 Kr. pr. Medlem samt $^1/_5$ af det af Medlemmerne betalte Kontingent) var ikke egnet til at vække nogen større Begejstring, men giver dog i Forbindelse med Lov om Tuberkulosens Bekæmpelse af 1905, ved hvilken der gives Sygekassemedlemmer Adgang til Behandling paa de af Staten anerkendte Sanatorier for $^1/_4$ af almindelig Pris — 75 Øre daglig for Voksne, 30—50 Øre for Børn — Sygekasserne en langt mere betrygget og solid Stilling, end Tilfældet var for 25 Aar siden, selv om ogsaa en Del af Statstilskudet er medgaaet til forøgede Udgifter til Læger og Medicin. Iøvrigt maa det være Opgaven i den kommende Tid at søge den ganske forældede Sygekasselov revideret og Statstilskudet forhøjet, især da det synes, at Staten har Penge nok til Anvendelse i andre langt fra saa samfundsnyttige Øjemed.

I Følge Lovgivningen er det Hjemstedskommunens Pligt at sørge for sine Beboeres Kur, Pleje og Underhold, saafremt de ikke selv er i Stand til at afholde Udgifterne herved. Naar Sygekasserne gennem deres Virksomhed fritager Kommunen for saadanne Byrder, er det rimeligt, at de kan forlange nogen Støtte til Gengæld. Allerede før De samv. Sygekassers Dannelse var der da ogsaa truffet Overenskomst med Københavns Kommune, saaledes at Medlemmer kunde indlægges paa Kommunens Hospitaler for halv Betaling (60 Øre daglig). Denne Fordel blev ved Sygekasselovens Vedtagelse i 1892 yderligere udvidet, saaledes at Medlemmer (og Familje), der havde været indlagt for halv Betaling i 13 Uger, behandledes gratis i de næste 13 Uger og derefter skiftevis 13 Uger for halv Betaling og 13 Uger gratis, saalænge Sygekassens Ydelse vedvarer.

Anderledes stillede Forholdet sig i Frederiksberg Kommune, hvor Sygekasserne søgte at gennemføre den samme Overenskomst. Her indtog man stadig en afvisende Holdning, indtil Kommunalbestyrelsesvalget i 1895, da den gamle Højrereaktion fejedes ud og gav Plads for Mænd af et mere humant Tankesæt.

De fleste Sygekasser yder deres Medlemmer gratis Medicin. At forskaffe sig denne til en rimelig Pris har ogsaa været et af Kassernes Formaal. Det er dog trods gentagne Andragender kun lykkedes at opnaa $14^2/_7$ pCt. Rabat. Man tænkte i sin Tid paa at oprette en fælles Produktionsforretning for

Medicin (man mente herved at kunne gennemføre en Besparelse paa 50 pCt.). Dels som Følge af en Dom, i Følge hvilken Vester Nebel Brugsforening frakendtes Retten til at producere Medicin, dels af Mangel paa de fornødne Midler, har man ladet denne Tanke fare.

Med Lægerne er der fornylig truffet en fælles Ordning, hvorved Honoraret fra 1. Juli 1909 fastsættes til 4 Kr. og derefter stigende indtil 1915 til 4 Kr. 50 Øre aarlig pr. Medlem.

Til Slut skal kun anføres, at medens Kasserne i 1884 arbejdede omtrent paa bar Bund uden nogen Formue af Betydning, var deres Formue 31. December 1908: 1,311,195 Kroner eller Kr. 10.32 pr. Medlem.

„Den gyldne personlige Frihed".

I.

En særdeles skrivende Herre, der ynder at kalde sig »Ekvivok«, naar han ikke mener at kunne vedkende sig sine Udgydelser, har i sidste Nr. af vort Blad begaaet en Opsats under ovenstaaende Titel, der er rettet mod mig og det saakaldte Afholdstrykkeri, jeg skal lede, mod Red. Larsen-Ledet o. fl.

Jeg skal holde mig til min egen Sag og bemærke, at Udgydelser i omtrent samme Form for nogen Tid siden blev fremsat af Hr. Sørensen-Kjeld paa en Generalforsamling blandt Aarhus Typografer, hvor jeg desværre ikke var til Stede, men at jeg ikke fandt Anledning til at foretage noget som helst, da jeg ikke var klar over, om Hr. S.-K. skulde tages alvorligt.

Nu staar de imidlertid at læse i *Typ.-Tid.*, og jeg skal da til Underretning for ærede Kolleger fremsætte følgende Oplysninger:

1) En Kreds af *Afholdsmænd* opretter et Bogtrykkeri til Fremstilling af *Afholds*dagbladet *Reform* og diverse *Afholds*literatur.
2) Trykkeriet oprettes med lovfæstet Bestemmelse om, at Forretningen *aldrig maa komme i Strid med Arbejdernes faglige Organisationer.*
3) De fem Typografer, som foreløbig antages, lønnes med 35, 32, 28, 27 og 26 Kr. Der bliver obligatorisk Sommerferie.
4) Afholdne Arbejdere foretrækkes; Lederen *skal* være Afholdsmand.
5) Hvad angaar Medlemskab indenfor »Dansk Biblioteksforening af 1900«, da er dette ikke en *Betingelse*, men en *Ret*, som Typografer o. a. kan benytte sig af; de arbejdende Medlemmer indenfor Foreningen deler nemlig Overskudet af Trykkerivirksomhed og Forlagsforretning.
6) Naar Bogtrykkerivirksomheden ikke maa komme i Strid med Arbejdernes faglige Organisation, er det selvfølgelig ogsaa givet, at der ikke paa nogen Maade lægges an paa at faa uorganiserede Arbejdere, som jo for Resten er en temmelig sjelden Vare. Saa længe jeg har med Trykkeriet at gøre, bliver det i alt Fald ikke Tilfældet.
7) En af *Reforms* tidligere Arbejdere har søgt Plads paa det ny Trykkeri under Henvisning til, at han var i Færd med at blive Afholdsmand. Hvis ikke netop det modsatte havde været Tilfældet, vilde han være blevet antaget.

Hvad den citerede Annonce angaar, da kan jo ethvert Barn se, at ingen Fagmand har været medvirkende ved Affattelsen. Iøvrigt tillader jeg mig at hævde, at naar jeg iøvrigt opfylder alle organisatoriske Bestemmelser, har jeg Lov til at foretrække afholdne Ansøgere til Pladserne — jeg tror noget tilsvarende er Tilfældet paa Steder, jeg ikke skal nævne.

Forhaabentlig vil ovenstaaende være tilstrækkeligt til at bevise ærede Kolleger, at der ikke er noget galt, hverken ved mig eller det Trykkeri jeg skal lede.

Salomon Lang,
p. t. *Aarhus-Posten.*

II.

Under denne Overskrift er *Ekvivok* i *Typ.-Tid.* Nr. 35 ude med en Artikel, der er rigelig spækket med usandfærdige Paastande og ligefrem lyser af perfid Ondskab. Jeg kender ikke *Ekvivok*, men det Mærke, han kryber i Skjul under, er en ganske korrekt Betegnelse for hans Produkt.

Han begynder med at fortælle, at Hr. Larsen-Ledet i Aarhus har udfoldet et stort Arbejde i Retning af at sætte Splid blandt de organiserede Arbejdere. Dette er en Paastand, som af visse Aarsager ikke lader sig bevise. Rimeligvis er den fremsat af Forbitrelse over Larsen-Ledets vedholdende, virkningsfulde Angreb paa en fhv. Skruebrækker fra vor Organisation, hvis Yndlingsbeskæftelse det er at sjofle Afholdsfolkene med de fattige Evner, Mandfolket er i Besiddelse af.

Hidtil er *Reform* bleven trykt i *Jysk Morgenblads* Trykkeri og har kun haft nogle faa Linier Særstof daglig. Efter Ekvivoks ekvivoke Skrivemaade skulde man tro, at en større Styrke blev arbejdsløs ved Bladets Overgang til eget Trykkeri, og saa er Sandheden den, at maaske kun én Mand af denne Grund bliver arbejdsløs, hvorimod der ved den forandrede Ordning bliver Plads for en 5—6 Kolleger. Saa *det* Bytte kan Typ. Forening saamænd godt være tjent med.

Naar Ekvivok paastaar, at Dansk Biblioteksforening ikke vil have noget med Typografernes Organisation at gøre, da er dette ligeledes Usandhed. I Foreningens Vedtægter er det udtrykkelig fastslaaet, at **fuldstændig tarifmæssige Forhold skal til enhver Tid raade paa Trykkerierne**, eller desuden er det bestemt i Vedtægterne, at de Typografer, der er Medlemmer af D. B. F. og arbejder paa et af dens Trykkerier, **yderligere skal have Halvdelen af vedk. Trykkeris Overskud udbetalt til ligelig Fordeling.**

At Ekvivok er brandgul af Misundelse over ikke at være blandt dem, der skal have det størst mulige Udbytte af sit Arbejde, men fremdeles er henvist til at slide Penge sammen til en mere eller mindre human Arbejdsgiver, er menneskeligt — men det bør ikke forlede ham til saadanne ubeherskede, *ekvivoke* Angreb.

Selvfølgelig bør en Kollega altid, før Plads tiltrædes, henvende sig til Lokalformanden. Det vilde sikkert nok ske, selv uden Ekvivoks Paamindelse. I nærv. Tilfælde bør Ekvivok lade sig berolige med Forsikringen om, at der bliver **fuldt tarifmæssige Forhold** paa det ny Trykkeri i Aarhus. At Foreningen foruden den tarifmæssige Løn ønsker at give de af dens Medlemmer, der arbejder der, *Halvdelen af det Overskud, der frembringes*, skulde ikke bringe Kollegerne i Harnisk.

Forøvrigt er Pladserne forlængst besat. Der var ikke mindre end 43 Ansøgere. Og der kommer stadig nye.

A. Vilh. Jensen,
Aalborg Lokalafdeling.

Organisatoriske Betragtninger.

I.

Kollektive Aftaler.

Der har tilsyneladende hersket Stilhed om den ny Paragraf ang. kollektive Aftaler, vi vedtog paa sidste Delegeretmøde. Den kom vel som en Overraskelse for Medlemmerne, og de fleste har maaske næppe ret beskæftiget sig med den endnu, idet man her i København har ment, at den i alt Fald i de første Aar ikke vilde faa Betydning for os.

Som vel en Del erindrer, blev der dog paa en Generalforsamling i Sætterafdelingen forud for Delegeretmødet rejst en stærk Opposition imod Paragrafen i Almindelighed og imod dens daværende Affattelse i Særdeleshed. Det sidste blev da ogsaa ændret; men Paragrafen fik vi ind i Lovene, og den staar der nu som § 44.

Den Opposition, vi rejste mod Paragrafen, gik ud paa, at man nu ikke vilde lade Medlemmerne være direkte medbestemmende om Løn- og Arbejdsforhold, men vilde overlade dette til en repræsentativ Forsamling, der ikke lod sig lede af »tilfældige Stemninger«. Vi søgte at paavise, at dette netop var det modsatte af en Organisations Formaal, idet vel den almene Opfattelse er, at man organiserer sig for i *Fællesskab* at bære sine Krav frem.

Tillige blev der fra vor Side hævdet, at den kunde blive et Middel til at holde Medlemmernes Krav nede og ved deres Afstemning over en forelagt Tarifoverenskomst indvirke paa dem til Gunst for denne.

Dette sidste er saa tydelig dokumenteret ved den nu afsluttede Tarifbevægelse i Provinserne. Man har brugt § 44 som Skræmmebillede paa den Tourné, Ledelsen foretog, for at faa Tarifen til at glide i Medlemmerne. Man har overfor Provinskollegerne — efter deres eget Udsagn — sagt, at de kunde lige saa godt stemme for Tarifen, da Københavnerne, som vilde udgøre Halvdelen af det eventuelle Repræsentantskab, vilde stemme for den, og Vedtagelsen saaledes kun vilde skydes en kortere Tid ud og koste de Penge, som et saadant Repræsentantskabsmøde koster.

Ja, her har vi Illustrationen til § 44. Vi, som dannede Oppositionen imod den, kan kun takke Ledelsen for, at den kom saa hurtig. Desværre var Provinskollegerne ikke saa forudseende; thi saa havde denne Paragraf aldrig kommet ind i Lovene. Da vi stod alene i vor Opposition, var der ikke andet at gøre end søge, at den blev saa lempelig som

mulig for de Kolleger, vi repræsenterede. Vi skulde have den, det saa vi, og saa stemte vi for den, men det skal være vor Opgave at arbejde for, at den inden vor Tarifperiodes Udløb glider ud igen. Heldigvis kommer der et Delegeretmøde forinden, og vi tror, at Flertallet af Provinskollegerne da vil stille sig ved Siden af os og stemme den ud.

II.

Ledelse og Administration.

Der er et Forhold indenfor vort Forbund, som giver Stof til Samtaleemne, naar Kolleger træffer sammen, og det er vore store Administrationsudgifter med tilhørende Lønningsbudget. Naar vort Kontingent nu er naaet op til et Punkt, der nærmer sig Kulminationen, falder det Spørgsmaal straks paa Læben, om der ikke kunde spares lidt hist og her til at dække de Huller, der med passende Mellemrum præsenteres os.

Indenfor Fagbevægelsen i Danmark er det den almindelige Mening, at vi staar bedst af dem alle. De gode Konjunkturer, som de senere Aar har kunnet opvise, har affødt ringe Arbejdsløshed, og Arbejdskonflikter er saa godt som ukendte indenfor vort Fag; den lille Konflikt i Fjor er i alt Fald for de nyere Tider noget ganske enestaaende. Som Følge heraf skulde man tro, at vore Kasser stod saa godt, at vi med et rimeligt Kontingent kunde slaa os igennem. Men desværre er jo f. Eks. vort Reservefond saa magert, at vi ikke tør forsvare at lade det nøjes med det lille Tilskud, der ydes det pr. Uge.

Saa fæste man uvilkaarlig sit Øje paa det sidst offentliggjorte Regnskab og ser paa Kontoen Administrationsudgifter. Hver Kasse har sin Konto, og lægger man dem sammen, giver de et Beløb af 17,200 Kr. (i Hovedoversigten er de ganske vist dalet til 14,700 Kr., men her har man muligvis givet dem andre Navne, hvad ikke klart kan ses af Regnskabet). Lægger man *Typ.-Tid.s* Underskud, 6000 Kr., til ovennævnte 17,200 Kr., faar man et Beløb af 23,200 Kr., hvad der svarer til 15 Øre pr. helbetalende Medlem pr. Uge. Altsaa hvert Medlem giver 15 Øre om Ugen for at faa forvaltet sit Fagforeningskontingent, og saa er heri endda ikke medregnet det, vi giver for at have hver sin Brancheformand i København, Sætterne giver f. Eks. 5 Øre pr. Medlem pr. Uge for den Fornøjelse.

Jeg skal være den første til at indrømme, at vore Tillidsmænd skal have en ordentlig Løn, men jeg vil bede dem undersøge, om der ikke var Mulighed for, at vi kunde simplificere Ledelsen saaledes, at der blev sparet en Del i den Ende. Hr. Fr. Hjorth, som i sin Egenskab af fleraarig Revisor dog maa kende noget til Forholdet, udtalte da ogsaa paa sidste Delegeretmøde, at et mindre Kontorpersonale godt kunde varetage de daglige Forretninger.

Jeg kunde tænke mig, at vi, naar Hr. Victor Petersen nu til næste Delegeretmøde antagelig for sidste Gang frabeder sig Genvalg, vælger en Formand, som tillige er Afdelingsformand i København, en Hovedkasserer, som tillige er Afdelingskasserer i København, og en Arbejdsanviser, som tillige er Forretningsfører for Provinserne; herved vil der allerede spares ca. 2000 Kr. Naar vi saa samtidig fandt os en anden Bogtrykker til *Typ.-Tid.*, vil der ogsaa der kunne spares ca. 2000 Kr., det bliver dog et ganske klækkeligt Beløb aarlig. Og endelig vil der muligvis ved en Omordning af Sygekasserne og Arbejdsløshedskasserne ogsaa kunde spares en Del, men dette Forhold vil jeg berøre i en senere Artikel.

AAGE TH. BJARNØ.

Syng med!

EFTERAARET nærmer sig og tillige de lange Aftener. Det er ved den Tid, at Typografernes Sangforening begynder sine Øvelser. Den kalder nu som før paa Kollegerne, som den ønsker at samle til Sang og Selskabelighed, til kammeratligt Samvær og Adspredelse.

Vort Fag har gode Betingelser for at kunne danne et stort og godt Sangkor. Vi tæller iblandt os mange gode Stemmer og musikalske Folk, og hvis blot en Del af de Fagfæller, der synger rundt omkring i forskellige Kor, vilde slutte sig til Sangforeningen, vilde Resultatet blive til Glæde for alle Parter.

Og vor gamle Sangforening opfylder de Krav, der kan stilles for denne Opgaves Løsning. Den har en glimrende Lærer og Dirigent, et stort og godt Repertoire, der stadig fornys med de bedste Ting; den har gode Lokaler og et godt og anset Navn blandt de københavnske Sangforeninger.

Sangens Betydning bør ikke undervurderes. Den forynger og forædler. Ved Sangøvelse lærer man sit Modersmaal bedre og inderligere at kende, og lærer at forstaa og glæde sig over andres Sangkunst, baade Solo og Kor.

Kom op og følg med!

Unge og gamle er lige velkomne. Man synger med lige stor Lyst, enten man er 20 Aar eller 60. Den gamle Devise. »Sund Sjæl i sundt Legeme« bliver i Reglen taget mest til Indtægt for Legemet. Det er maaske ikke den viseste Fortolkning nu efter Sportens Sejrsgang; den modsatte Tankegang turde være nok saa berettiget, og ingen vil benægte, at Sangen bidrager til at gøre Sjælen sund og frisk.

Kom da og syng med. Paa Lørdag begynder Sæsonen. Sangerne samles atter om Klaveret. »Mester« slaar Akkorderne an med sikker Haand og levende Interesse — en Undervisning, der aldrig bliver tør og kedelig, men stadig krydres af et enestaaende Lune, der dog først ret folder sig ud, naar vi efter Øvelsen samles ved Bordene, hvor Munterhed og Sang faar Tiden til at løbe altfor hastig.

Hvem der ikke personlig kan deltage i Sangen, kan støtte Foreningen ved at indmelde sig som passivt Medlem. Som saadan har man Adgang til Foreningens Lokale, hvor Dagblade og illustrerede Blade er fremlagt, samt Ret til at deltage i alle Foreningens Sammenkomster og Udflugter.

Ingen vil fortryde de Timer, de tilbringer i Sangforeningen, og enhver Kollega, der vil aflægge os et Besøg, er altid hjærtelig velkommen.

Lokalet er i Prins Wilhelms Palæ, St. Anna Plads 13, 2. Sal i Forhuset, og Sangøvelsen finder Sted hver Lørdag Kl. 9½ Aften.

N. N.

I. Borups Læreanstalt.

I Lighed med tidligere Aar foreligger der Indbydelse fra Forstander BORUP til for halv Pris — 2 Kr. maanedlig for et Fag med to, 1½ Kr. maanedlig for et Fag med én ugentlig Time — at deltage i forskellige Fag, baade paa de almindelige Aftenkursus, og, hvis en Kreds slutter sig sammen, paa særskilte Hold, som lægges efter Aftale.

Der undervises i praktiske Fag som Bogføring, Stenografi, Regning, Skrivning samt Tysk, Engelsk og Fransk, hvori man kan deltage uden nogensinde at have set eller hørt et Ord af Sproget, og som man ved Udholdenhed og Flid kan tilegne sig, saa man efter et to-aarigt Vinterkursus er færdig til Udlandet. Tillige er der Fag, som mundtlig Stil, hvori en Række Nutidsspørgsmaal bringes paa Bane i Diskussionsform; Literatur, Historie, Samfundslære, Fysiologi, Naturkundskab, hvorom nærmere Oplysning vil findes i det Program, som findes paa Kontoret, eller som kan afhentes hos Forstanderen, der træffes hver Dag før 2 og efter 6 i Ny Rosenborg 9, Vestre Boulevard.

Nær og Fjærn.

Tabt. Et sort Silke-Damebælte med Sølvspænde er tabt paa Forbundskontoret. Henvendelse til HOLMEN.

Typografernes Stiftelse. *Alle Restancer* indtil 1. Juli 1909 bedes inden denne Maaneds Udgang indbetalt til Laur. Jensen, der afslutter Aarsregnskabet den 30. September. STYRELSEN.

Rettelser. Hr. LOUIS MØLLER har anmodet os om at rette følgende Fejl, der har indsneget sig i Artiklen om Overarbejde i forr. Nr. Der staar: sulter paa egen Regning — og skal staa: sulter »for egen Regning«. Endvidere: Overarbejde og Arbejdsledighed er to Onder, der kan afhjælpes, om ikke helt opløse hinanden. Der skal staa: Overarbejde og Arbejdsledighed er to Onder, der kan afhjælpe, om ikke helt opløse hinanden.

Indbrud. Lokalformanden i Hillerød har haft det kedelige Uheld at blive frastjaalet hele Lokalkassens Beholdning: 220 Kr. En rejsende Kollega, der samme Dag havde hævet sin Understøttelse i Hillerød, blev anholdt, men atter løsladt, da man intet fandt hos ham, som kunde bestyrke Mistanken.

Maatte dette Uheld nu blot bevirke, at vore Lokalformænd i Fremtiden undlader at have en saa stor *kontant* Beholdning liggende.

Typografernes Syge-Hjælpekasse i København har stadig Tilgang af nye Medlemmer, saa Kassens Antal nu er over 300. Man henleder særlig Opmærksomheden paa, at den optager *alle* mandlige Medlemmer af Forbundets forskellige Brancher, der er i en statsanerkendt Sygekasse. Optagelsesblanketter faas hos Kassereren og hos Afdelingens Inkassator, Hr. ANTON JENSEN.

En Rekord. I vor Tid, hvor det er en yndet Sport at plante Flagstænger paa Nordpolen, medens styrbare Luftskibe og Flyvemaskiner farer gennem Luften, er det os en Glæde at meddele, at der ogsaa i

vort Fag kan leveres fast æventyrlige Præstationer, vi citerer i denne Forbindelse en Notits i Bogtrykkerforeningens Meddelelsesblad:

»*Linotype og Stenografi.* Det franske Blad »*l'Abeille de Fontainebleau*« omtaler følgende Eksempel paa typografisk Hurtighed, der slaar alle Rekorder. Kl. 4 om Eftermiddagen telefonerede Tidsskriftets Udgiver fra Melun en lang Artikel, der øjeblikkelig blev stenograferet af en Linotypesætter, der straks sendte det nedskrevne videre til en anden stenografikyndig Linotypesætter, der uopholdelig begyndte paa at sætte Artiklen paa Linotype. Kl. 4¼ var hele Teksten, omtrent 150 Linier, sat op, og da Kl. var 5 om Eftermiddagen var Indbyggerne i Fontainebleau, takket være Sætterens Kendskab til Stenografi, i Stand til at læse Udgiverens Artikel.

Rent bortset fra den Tid, der medgaar til Telefonering o. s. v., er 150 Linier pr. Kvarter (600 Linier i Timen, 10 Linier pr. Minut, *1 Linie paa 6 Sekunder*) en ganske artig Præstation. Formatet meldes der intet om, men det har næppe været smallere end danske Avisers Spaltebredde. Der er kun den kedelige Hage ved Historien, at denne Præstation langt overgaar Linotype-Maskinens *mekaniske* Ydeevne. Bogtrykkerbladet har Ret i, at *den* slaar alle Rekorder. Ogsaa vi maa indrømme, at det er en af de værste — *Røverhistorier*, der endnu er præsteret.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: C. S. Kr. 4.00, Kr. Dagblad Kr. 9.00, Den ophævede Værkstedsklub hos Nielsen & Lydiche Kr. 15.36, Schultz Sættere (3. B.) Kr. 24.85, Faktor Hørringsen Kr. 1.00, Græbes Pers. Kr. 11,10, Fr. Holm Kr. 2.00, Nationaltid. (4. B.) Kr. 61.25, Socialdemokratens Pers. Kr. 83.75, Københavns Kr. 15.00, Schultz kvindel. Kr. 1.95, M. J. & S. P. Kr. 4.00, Søborg Kr. 5,90, Allers Etablissement: W. H. (3.—4. B.) Kr. 4.00, Sætteriet (1.—2. B.) Kr. 10.50, Trykkeriet Kr. 6.50, Galvano. Kr. 2,50, Hjælpearb. Kr. 2.80, De kv. Kr. 4.20, ialt Kr. 30.50, Berl. Tid. Kr. 22.50, H. C. Kr. 0.50, Luno Kr. 9.80, Sættere hos Gyldendal (3.—4. B.) Kr. 26.50, Egm. Petersen Kr. 14.00, Prieme Kr. 1.50, Weiss Kr. 6.25, Bærentzen Kr. 7.75, O. C. Olsen Kr. 12.00, Henningsen Kr. 3.00, J. C. Kr. 1.00, Hoffensberg Kr. 11.00, Rigsdagen Kr. 1.00, Bagge (4. B.) Kr. 14.50, Hertz (÷ 2) Kr. 7.00, Vort Land (11 Medl.) Kr. 11.00, Viggo Christensen (5. B.) Kr. 4.50, Laur. Jensen (5. B.) Kr. 4.50, Th. Holmen (5. B.) Kr. 3.50, Anthon Jensen (5. B.) Kr. 3.50, P. Hvidtfeldt (5. B.) Kr. 5.00, tilsammen Kr. 439.96; ialt med det tidl. indkomne *Kr. 1350.41*.

Bidrag modtages fremdeles.

København, d. 15. September 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Sætter 1378, Henning Nielsen, udl. 6/9 09 hos P. Petersen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Hjælpearb. Lauritz L. Fred. Jørgensen (Schultz). Paal. Jenny Marie Vilhelmine Jensen, udl. 2/9 09 hos Ehbrecht (**arbejdsløs fra Udlæringsdagen**). 172, Vald. Chr. Larsens Hustru Dagmar. 163, Landals Hustru Elna. Sætterlærling Edv. Hansen (Ulrich & Schultz).

Aarhus, Skriftstøber Erling Larsen (De foren. Bogtr.). Kallundborg, Trykkeriarb. Aage Olsen (Folkebladet).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2152, Karl A. M. Christensen fra Rejse (arbl.). 1641 (886), Vald. Strack fra Udl. (Weiss). 2614 (2881), Karl L. E. Sponholtz fra Rejse (arbl.). 2261 (296), Anders Jørgen Jens Carlsen fra Lyngby (arbl.).) 2403, Leopold Wondt fra Esbjerg (arbl.).

Faaborg, 2175, Joh. Chr. Hansen (Faaborg Folketid.). Kolding, 2306, Asbjørn Ravn Bendixen (Højskolebladet). Nyborg, 2249, Holger Kürstein (Nyborg Avis). Ringkøbing, H. P. Larsen (Lemvig). Horsens, 2475, Rich. Due (Horsens Avis) og 2477, M. O. Christensen (arbl.). Odense: 2538, R. Trosborg (arbl.).

Bortrejste.

København: 2053, Søren Gade Jørgensen til Aarhus (arbl.). 1925 (1942), M. J. C. Nielsen til Aarhus i Pl. 2439, Rasmine Block til Kolding i Pl.

Aarhus, 2187, Vilh. Mogensen til Randers i Pl. og 2330, N. P. Sørensen (paa Rejse). Holstebro, 2037, S. Skaaning til Hillerød i Pl. Ringkøbing, M. Pallesen (Lemvig) til Løgstør i Pl. Silkeborg, 2175, Joh. Kr. Hansen til Faaborg i Pl. Horsens, 2024, H. Edv. Hansen til Fredericia (Militær).

Udmeldte.

København: 514 og 991, Spuhr & Siebuhr, Bogtrykkere. 2140, Petra Gross, 2392, Olga Thygesen, 2100, Christine Marcher, 2021, Elvira Steen, 2383, Anna Martin (alle fratraadt Faget.

Annuleret Udmeldelse.

Svendborg, Hjælpearbejderskerne, 2553, Emmy Elisabeth Larsen og 2429, Alma Kehler.

Udslettede for Restance.

Aalborg, 1628, Axel Wilhelm Jensen (Bogtrykkeribestyrer).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Noder bedes medbragt. **Ny Medlemmer sættes paa Stemme.** 25. Septbr. *Generalforsamling.* (1 h)

T. S. **Vintersæson.** Fra 15. Septbr. *Gymnastik* hver *Onsdag Aften* fra 8½—10 og *Søndag Form.* 10¼—12¼. *Motionsgymnastik* Søndag 10¼—11¼. *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole.) — Varme og kolde Bade. Indmeldelser modtages ved Øvelserne. (2 e)

T. C. C. Søndag: Nøddetur. Trianglen Kl. 8. (3 y)

ANNONCER

En flink Typograf

kan straks faa Plads i

Ribe Stiftsbogtrykkeri. (142)

En rask Dreng, som skal konfirmeres til Oktober, ønskes i Typografflære hos en større Mester. Man bedes henvende sig i *Ole Suhrsgade 21, St. tv.* eller i Billet mrkt. »140« til Ekspeditionskontoret.

En dygtig

»Typograph«-Sætter

kan faa Plads i *De forenede Bogtrykkerier* i Aarhus. (141)

Paa Grund af Sygdom er et omtrent nyt Bogtrykkeri til Afstaaelse, naar Handel kan ske snarest. Ca. 1500 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionsk.

Stjærne i Haand

gives fra Kl. 12 Middag til 10 Aften.

POULA KOFOED,

Adelgade 52, 2. Sal o. G. tilv.

Niels Marinus Nielsen af Aalborg (nu i Kbhvn.) maa snarest betale sin gamle Lotteriskyld til Kollegerne i Aalborg. (117)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (c)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 24. SEPTEMBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Lokalformændene.

Paa given Anledning gøres opmærksom paa, at Betingelsen for, at udenlandske Rejsende kan erholde Rejsehjælp her i Landet, er den, at de *ikke* paa Grund af Restance til Moderforbundet *har mistet Retten til Understøttelse paa dettes Omraade.*

Tilgang frabedes.

Sverig. I Følge Meddelelse fra Svensk Typografforbunds Styrelse er der som Følge af den store Strejke ca. 750 Bogarbejdere arbejdsløse. Trods dette forsøger man at skaffe udenlandsk Arbejdskraft, specielt Rotationstrykkere og Stereotypører.

Kollegerne skal indtil videre holde sig borte fra Sverig.

Frankrig. I *Lille, Dijou, Toulouse* og *Laval* er udbrudt Strejke, i *Nizza* hersker meget stor Arbejdsløshed. Som Følge heraf bør Kollegerne undlade at besøge disse Byer.

Romansk Schweitz. I Genf bliver indtil videre ingen Rejseunderstøttelse udbetalt. FORRETNINGSUDVALGET.

De svenske Typografer.

I *Sv. Typ.-Tid*, der ligesom den øvrige Presse har været standset under Stor-Strejken, findes i denne Uge en Redegørelse for Typografernes Deltagelse i den almindelige Arbejdsstandsning.

Bladets Omtale af Konfliktens Forhistorie falder i alt væsentligt sammen med den Skildring af Forholdene i Sverige, som tidligere er givet i *Typ.-Tid.*

I mange Aar har de svenske Arbejdsgivere udført et energisk Organisationsarbejde, som har resulteret i stærke Arbejdsgiverorganisationer. Disse har i de senere Aar ført en maalbevidst Politik, gaaende ud paa at holde Arbejdslønnen nede, hvor den i Forvejen var lav, og, hvor den var noget højere, søge den nedsat.

Med dette Formaal for Øje iværksattes store Lock-out'er i Jærn- og Metalindustrien i 1903 og 1905, hvilke først bilagdes efter flere Maaneders Forløb.

I 1908 brød Striden ud paany, denne Gang i Bygningsindustrien, og allerede den Gang saa' det ud til, at den store Kæmpestrid skulde bryde ud, men væsenligst paa Grund af Eftergivenhed fra Arbejdernes Side samt Regeringens energiske Indskriden lykkedes det at udsætte det store Opgør.

Men Arbejdsgiverne vilde Krig for enhver Pris. De samlede alle de Konflikter, som i Løbet af Aaret var udbrudt i de forskellige Dele af Landet, og stillede med disse som Udgangspunkt en Række Forlangender, som i flere Tilfælde endog drejede sig om Lønnedsættelser paa indtil 10 pCt.

Som Støtte for deres Fordringer udelukkedes til en Begyndelse 13,000 Arbejdere. Arbejderne forsøgte at undgaa Striden ved at give efter paa flere Punkter. Forgæves! Den 26. Juli udvidedes Lock-out'en til at omfatte 50,000 Arbejdere og samtidig meddeltes, at yderligere 30,000 skulde udelukkes den 2. August samt stilledes i Udsigt en senere Udvidelse til 163,000.

Arbejderne havde intet andet Valg: Storstrejken proklameredes.

I Begyndelsen holdt Typograferne sig paa Grund af deres Overenskomst med »Almindelig svensk Bogtrykkerforening« udenfor Striden, men denne Neutralitet viste sig i Længden at være uholdbar.

Fra alle Sveriges større Byer indløb Resolutioner fra Storstrejkemøderne, i hvilke der krævedes i de bestemteste Vendinger, at Typograferne skulde nedlægge. Fra en Mængde Lokalafdelinger protesteredes mod Ledelsens Holdning og meddeltes, at Arbejdet vilde blive nedlagt med eller uden Ledelsens Sanktion. Kapitalistpressens udæskende Holdning medførte endog ligefremme Demonstrationer udenfor Trykkerierne.

Ledelsen maatte da, for at undgaa en *delvis* Arbejdsstandsning, beslutte sig til at erklære Strejken.

Som det var at vente, rejste der sig et enstemmigt Skrig fra hele den kapitalistiske Presse, selve den ukrænkelige Majestæt kunde ikke afholde sig fra at give sit Besyv med.

Da det kunde formodes, at Strejken vilde trække i Langdrag, var det Styrelsens Pligt at sørge for, at Forbundets Medlemmer om fornødent kunde erholde Understøttelse. Forbundets Midler var placerede paa Depositum med 4 à 6 Maaneders Opsigelse i flere af Stockholms Banker, og da det kunde forventes, at disse vilde gøre Vanskeligheder mod under de forhaandenværende Forhold at udbetale Kontanter, besluttede Forbundsstyrelsen den 11. Avgust at transportere Forbundets Værdipapirer til Dansk Typograf-Forbund mod at dette overtog Forpligtelsen til at udbetale de svenske Typografer Strejkeunderstøttelse for hver Uge.

Den 23. Avgust udtoges af forskellige Stockholmske Firmaer tvende Stævninger paa Svensk Typograf-Forbund, hvis nærmeste Følge var, at »Stadsfogden« den 24. Avgust indfandt sig paa Forbundets Kontor og beslaglagde Effekter til Værdi: 500 Kr. 91 Øre samt et kontant Beløb, stort 2 Kr. 41 Øre. Flere Værdier fandtes ikke. Stævningen androg et Beløb af 52,000 Kr.

Senere har Bogtrykkerne ladet Dansk Typograf-Forbund tilflyde en Protest mod Transporten.

Straks ved Storstrejkens Begyndelse havde man med den for Arbejderne sædvanlige Skikkelighed gjort en Undtagelse for saadanne Virksomheder, hvor en Arbejdsstandsning vilde virke altfor generende paa det borgerlige Samfunds Funktioner, saasom Renovation, Gas- og Vandledningsarbejde, Røgt af levende Dyr o. desl.

Dette »Maadehold«, der moralsk set kan være meget kønt, var et stort Misgreb, idet de Storborgerspirer, der under Strejken gav sig af med at »lege Arbejdere«, kunde se bort fra disse absolut nødvendige og mindre »fine« Virksomheder og hellige sig Sporvognskørsel, Vagt i Banklokaler o. lign.

Den lange Tid, der forløb mellem Storstrejkens Proklamation og dens endelige Udbrud, i hvilken Modparten fik Lejlighed til at forberede sig, har sikkert ogsaa medvirket til at forlænge dens Varighed.

Tillige har den Omstændighed, at Erhvervslivet i Sverig endnu ikke helt har udviklet sig til »Storindustri«, men endnu har bevaret en Mængde Virksomheder, i hvilke Arbejdet fort-

sattes trods Strejken, stillet sig hindrende i Vejen for en fuldstændig Lammelse af Produktionen.

Efter 3 Ugers Forløb viste det sig, at Storstrejken forsaavidt var mislykkedes, som der ikke ved denne øjnedes Udsigt til at bringe Striden til Afslutning, og da denne tegnede til at blive en Udsultningskamp i Ordets sande Betydning, vilde det være et Spild af Kræfter og unødige Ofre at fortsætte.

Paa Foranledning af Regeringens Mæglingsmand, 'Allan Cederborg, paabegyndtes Underhandlinger, som førte til Forliget af 3. September, ved hvilket Striden indskrænkedes til at omfatte Sv. Arbejdsgiverforenings Medlemmer. Denne Forening beskæftiger ca. 163,000 Arbejdere.

Typografernes Ledelse ansaa det for rigtigst at tiltræde Forliget, saa meget mere som der allerede forinden fra Afdelinger rundt om i Landet var rettet indtrængende Opfordringer til Ledelsen om at gøre Ende paa Konflikten.

Bogtrykkerne var imidlertid ikke tilfreds med denne Udgang af Striden, men søgte paa enhver Maade at gøre Retræten saa nedværdigende og ærekrænkende for Typograferne som muligt. Arbejderen *skulde* føle Resultatet som et Nederlag,

I Forliget var bestemt, at Arbejdsgiverne skulde genantage deres Arbejdere i saa stort Omfang som muligt, og hvad dette betyder fremgaar tydeligt deraf, at der endnu i dette Øjeblik er ca. 750 Typografer ledige i Sverig.

Desuden udsendte Bogtrykkerforeningens Styrelse et Cirkulære, der i sine Hovedpunkter gik ud paa følgende:

Arbejdsgiverne bestemmer, *i hvilket Omfang* Arbejdet skal genoptages, samt *hvilke* Arbejdere de agter at genantage.

Arbejdsløn og Arbejdstid bliver som før Konflikten, men Arbejdsforholdene skal i Fremtiden stadfæstes ved Kontrakt mellem Arbejdsgiveren og hver enkelt Arbejder.

Arbejdsgiveren bør beholde i sit Arbejde og *beskytte* alle, som har arbejdet under Konflikten.

Lærlinge skal ansættes ved Kontrakt mellem Arbejdsgiveren og Lærlingens Værge. Lærlingen maa ikke indtræde i Arbejdernes Organisation.

Arbejderen skal fradrages 50 % af 14 Dages Løn ifølge Tarifens Bestemmelse ang. forsømt Arbejdstid.

For dem, som ikke faar Ansættelse, udfærdiges et Bevis, i hvilket angives, at de har forladt Arbejdet den 9. August uden tarifmæssig Opsigelse.

En Del af Bogtrykkerne undlod at stille disse Krav til deres Arbejdere, idet de rimeligvis selv har haft Forstaaelsen af, at Kravene i Virkeligheden var i Modstrid med Forliget, hos disse genoptoges Arbejdet, medens Arbejdet atter nedlagdes hos andre, der gik mere agressivt til Værks.

I Anledning heraf indsendte Bogtrykkerforeningen Klage til Regeringens Mæglingsmand, der straks indkaldte Parterne til Forhandling.

Resultatet blev et nyt Forlig, i Følge hvilket Arbejdet paany genoptages, og Forhandlinger snarest paabegyndes ang. Afdrag for forsømt Arbejdstid samt de øvrige Spørgsmaal, der er Parterne imellem.

Da samtidig de Bogtrykkere i Hovedstaden, hos hvilke Arbejdet endnu ikke var optaget, gav bestemt Løfte om efterhaanden at antage visse pCt. af Personalerne, genoptoges Arbejdet overalt.

Foruden de tidligere nævnte Stævninger har Bogtrykkerne til Raadhusrettens anden Afdeling (Konkursafdelingen) indgivet Ansøgning om, at Typografforbundet skal paalægges at fratræde sin Ejendom til Konkurs. Denne Sag kommer til Behandling den 23. September.

Svensk Typografforbund afholder ekstra Delegeretmøde i Stockholm 9.—11. Oktober.

Et Forslag.

ARBEJDSTIDEN skal jo til Nytaar forkortes ½ Time i Københavns Bogtrykkerier, og det vilde være naturligt, om Arbejdstiden fremtidig begyndte og sluttede ensartet overalt; gennemgaaende Arbejdstid bruges jo nu saa godt som alle Steder.

Meningerne er vel delte om, *hvor* den halve Times Forkortelse skal falde: om den skal tages om Morgenen, om Aftenen eller lægges til Spisetiden — det sidste forekommer mig urimeligt og mest upraktisk.

Derimod vilde jeg gerne fremsætte et helt andet Forslag, nemlig at bibeholde den sædvanlige Arbejdstid (8—5 med ½ Times Spisetid) de 5 Dage i Ugen og om *Lørdagen* slutte Arbejdet *Kl. 2 Efterm.* Det er jo forsaavidt ikke noget helt nyt, da det bruges baade i Norge, Tyskland og England, saavel i vort som i andre Fag, at holde Lørdag Eftermiddag fri, og det kunde vel ogsaa praktiseres i de københavnske Bogtrykkerier, om Arbejdere og Principaler blev enige om det. At det vilde være fordelagtigt for begge Parter, forekommer mig at være indlysende. For vort Vedkommende vilde det være en stor Behagelighed at kunne tilbringe en Eftermiddag i det Fri; hvad enten det er Sommer eller Vinter, vil det være en god Lejlighed til at tage ud og lufte sig; og ikke mindst for Bogtrykkerierne maa det være en gunstig Lejlighed til at faa besørget Lokalernes Udluftning og Rengøring. Principalerne kunde jo ogsaa nyde Behageligheden ved at »lukke Butiken« og tage en Tur i Skoven.

Den Indvending, at vi i saa Fald svigtede 8-Timers-Dagen, som vi saa længe har kæmpet for, kom vi jo nok ud over; det er jo dog ikke 8-Tallet, det kommer an paa i Praksis, men derimod at bøde saa meget som muligt paa de skadelige Følger, det indelukkede Arbejde kan have paa vort Helbred. Og her tror jeg, at Lørdag Eftermiddagen vil kunne bidrage sit.

I Forvisning om, at de københavnske Kolleger slutter sig til Tanken, henstiller jeg til Afdelingsstyrelsen at drøfte Spørgsmaalet, eventuelt paa en Generalforsamling, og ved Forhandling med Bogtrykkerforeningen søge det løst.

København, den 17. Septbr. 1909. E. SAMUELSEN.

Nyudlærtes Optagelse i Forbundet.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Forbundets ny Love, gældende fra 1. April i Aar, *kræver Svendeprøves Aflæggelse som Betingelse for Optagelse i Dansk Typograf-Forbund.*

København i Septbr. 1909.

STYRELSEN FOR KØBENHAVNS AFDELING.

Organisatoriske Betragtninger.

III.

Arbejdsanvisningen.

AFSTEMNINGEN over Forslaget om Arbejdsanvisningens Overgang til Fællesskab med Bogtrykkerforeningen viste, hvilken Uklarhed, der herskede m. H. t. hele Arbejdsanvisningens Virkemaade efter Statsanerkendelsen. Medens man fra mange Sider troede, at det var et Offer, vi maatte bringe for Statstilskudet, rejste der sig fra et stort Hold en stærk Opposition imod dette Indgreb i en af vor Organisations veludviklede Grene. Og at de sidste havde Ret, viste jo Sagens Forløb, saa vi maa prise os lykkelige, at den strandede.

En hel Del af Skylden for denne Begrebsforvirring maa tilskrives Ledelsen, idet denne paa sidste Delegeretmøde hævdede, at Arbejdsanviseren nu skulde betragtes som Funktionær, lønnet af den statsanerkendte Kasse, og ikke i den Forstand Tillidsmand, at han kunde udgaa til alm. Valg. Ja, fra en enkelt Side blev der endog hævdet, at Idealet vilde være, at han blev ansat af Forretningsudvalget. Som saadan havde Medlemmerne til Dels opgivet Eneretten paa denne Tillidsmand og bragte Ofret mod passende Tilskud til Løn og Administration.

Paa Arbejdsløshedskassernes Delegeretmøde den 17. ds. blev Typograferne da ogsaa fra mange Sider angrebet for det Skridt, vi der havde været ved at foretage. Ja, man mente endogsaa, at det vilde virke skadeligt for Fag, som i Fremtiden agtede at oprette Arbejdsanvisning. Vi maa jo haabe, at dette ikke bliver Tilfældet.

For vort Vedkommende maa vi prise os lykkelige, at Bogtrykkerforeningen var saa graadig, saa dette Fejlgreb blev standset paa Halvvejen. Men nu har vi jo givet dem den lille Finger, og skal man dømme efter Udtalelserne i sidste Numer af deres *Meddelelser*, er de nok ikke

tilbøjelige til at lade os trække den tilbage igen. De truer os i hvert Fald baade med Arbejdsgiverforeningen og Statsmagten; nu faar vi saa se, hvilke af de to Parter, der bliver den værste at bides med.

Da det nu tilfældigvis ikke er Bogtrykkerforeningen, der har skaffet os Statstilskudet, er der vel overvejende Syndsynlighed for, at vi faar Lov at beholde vor Arbejdsanvisning, som vi har haft den i mange Aar. Men det maa være Ledelsen en Lære om Agtpaagivenhed i lignende Tilfælde. Det vilde sikkert have haft Betydning, om man havde ladet Medlemmerne beholde den Føling, de havde med Arbejdsanvisningen, igennem Valget af Kontorets Leder.

Der blev ogsaa paa Arbejdsløshedskassernes Delegeretmøde anket over det uheldige i, at nogle søgte Arbejde uden om Arbejdsanvisningen, »den gammeldags Løben omkring for at høre om Arbejde«, som en enkelt Taler udtrykte sig. Om dette Spørgsmaal kan der diskuteres meget. Set fra et rent organisatorisk Synspunkt er det selvfølgelig uheldigt, men i det praktiske Liv har det dog vist sine Fordele, idet der er mange Eksempler paa, at en Kollega, som personlig har forespurgt paa et Arbejdssted, er blevet antaget, medens det var højst tvivlsomt om man havde rekvireret en Mand fra Anvisningskontoret. I mange Tilfælde rider man sikkert Stormen af med lidt Overarbejde.

Det kan jo heller ikke siges, at vor Arbejdsanvisning altid har været særlig betryggende for Kollegerne, navnlig er man ved Oprettelsen af socialdemokratiske Blade i Provinsen gaaet noget uheldigt frem, og her i København manglede det jo heller ikke paa Klager i Hr. fhv. Medlem Emil Møllers Tid.

Heldigvis tegner det jo til, at vor Arbejdsanvisning nu er kommet i en god Gænge, og vi haaber, at vi i Ro og Fred maa arbejde frem ad den Vej.

IV.

Centralisationen.

Naar man vil henkaste nogle spredte Betragtninger over Organisationslivet, kan man ikke komme uden om Begrebet Centralisation; dette har vel til dels beskæftiget hvert Delegeretmøde, indtil nu den sidste og mest naturlige Centralisation — Sammenslutningen af alle københavnske Udøvere af Faget — er fuldbyrdet.

Betragter man nærmere de tre Stadier af Centralisation, vi har gennemgaaet, vil man lægge Mærke til, at disse er foretaget i en noget bagvendt Orden. Først sluttede Typograferne sig sammen med de øvrige Arbejdere igennem De samvirkende Fagforbund, nogle Aar senere sluttede Københavns og Provinsernes Kolleger sig sammen i Dansk Typograf-Forbund, og endelig i Aar er vi her i København — Sættere, Trykkere, mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere og Ny typ. Forening — gaaet op i en højere Enhed. Mon ikke meget havde været anderledes, om man havde begyndt fra den anden Ende af? Det synes dog mig, som det havde været det naturligste. Og ét er jeg overbevist om, at havde man ikke i sin Tid, hvor vore egne Organisationsforhold var saa uklare, haft et saadant Jag med at komme med i »De samv.«, saa havde vi staaet udenfor den Dag i Dag.

Det er ikke min Opgave her at undersøge Fordele eller Ulemper ved »De Samv.«, men jeg hævder, at vi ved et Fejlgreb er kommet med i Suppedasen, og naar vi ikke allerede nu er udenfor igen, saa er det kun fordi en Del Kolleger farer sammen, naar Hr. HVIDTFELDT udslynger sit: »Det er Decentralisation!« Og Hr. SØRENSEN-KJELD kommer bagefter og siger: »Maatte danske Typografer blive de sidste, der svigter!« Nej, naturligvis, hvis vi slipper Trappestigen, saa vælter den, og de, som er kommet op paa den, falder desværre lidt ublidt ned.

Vi staar nu to Parter overfor hinanden: dem, som holder fast paa Stigen, og os, som vil vælte den. Og faar vi en Gang Lov at lade det komme til en almindelig Styrkeprøve, er jeg overbevist om, at den braser sammen.

I vore Overenskomsters Tider kan man ogsaa faa for meget Centralisation; thi dette, at man alutter sig sammen, skulde vel betyde, at man havde fælles Interesser. Men det sér da i høj Grad ud til, at det er et forladt Standpunkt, idet man ikke engang ved den nu afsluttede Tarifbevægelse i Provinserne gjorde Skridt til at udjævne den Forskel, der er og yderligere bliver fra 1. Januar 1910.

Maaske er der noget berettiget i, at Forholdene er forskellige i København og Provinserne, saaledes at man f. Eks. kan fordre noget kortere Arbejdstid herinde. Meget muligt! Men hvor langt større Interesseforskel kan der saa ikke være mellem Typograferne og Skræderne f. Eks. Grundlaget, hvorpaa »De Samv.« hviler, er meget spinkelt, for jeg vægrer mig ved at tro, at den er lavet som en ren Kamporganisation. Det kan den ikke være, thi saa vilde de, som har underskrevet Forliget af 5. September 99, have underskrevet deres egen organisatoriske Dødsdom.

Kampen i Sverig, som jeg senere skal beskæftige mig med, viser ogsaa tilfulde, hvor liden Virkning en saadan Sammenslutning har.

AAGE TH. BJARNØ.

Faktor Salomon Lang & Co.

BOGTRYKKERIBESTYRER A. VILH. JENSEN, der ved Hjælp af Gæstfrihed i vort Blads Spalter forsikrer, at Afholdsfolkene ikke vil gaa uden om vor Organisation, har for at demonstrere dette ladet sig smide ud af vort Forbund, fordi han ikke gad betale sit Kontingent. Han har rimeligvis ikke haft Mod nok til at melde sig ud i det Øjeblik, hvor der fra den Side saa stærkt slaas paa de gode organisatoriske Strænge. Men en Vej er der nu vist. Udover dette, er der næppe Grund til at beskæftige sig med Hr. A. Vilh. Jensens »tarifmæssige« Tilstande. Men det skal dog bemærkes, at 3 Mand bliver arbejdsløse ved *Reforms* Flytning.

Den »gamle Organisationsmand«, Hr. Faktor SALOMON LANG, maa vi maaske minde om, at hans organisatoriske Begreber for en Del retter sig efter den ophøjede Stilling, han kan komme til at indtage. Da saaledes Hr. Lang kunde opnaa en Faktorværdighed et Sted paa Fyn, blæste han sin Organisation en lang Marsch. Og Hr. Lang som Organisationsmand er derfor noget tvedelt. Hvorfor Hr. Lang falder over et enkelt Medlem af Aarhus Lokalafdeling, er os ikke ganske klart; men det er i hvert Fald højst *unfair*, da Artiklen om hans Trykkeri er en Generalforsamlings Beslutning og saaledes ikke dikteret ud fra et personligt Standpunkt til den Sag. Det vidner ogsaa om Hr. Langs Bekendtskab til organisatoriske Forhold saadanne Ting vedrørende.

Hr. Lang var »desværre« ikke til Stede ved en Generalforsamling, hvor en af ham navngiven Kollega skulde have berørt Forholdet. Men siden da har der været afholdt 2 Generalforsamlinger, hvor Hr. Lang havde haft den mest belejligste Adgang til at faa Sagen frem og belyst fra hans Side. Men det har slet ikke været magtpaaliggende for ham, hvorfor Ledelsen og Generalforsamlingen besluttede at gøre Hr. Langs Annonce Genstand for Kollegernes Opmærksomhed.

Først efter Artiklens Fremkomst fandt Hr. Lang det Umagen værd at henvende sig til Lokalformanden i Aarhus-Afdelingen. Det nytter derfor ikke Hr. Lang og hans Apostel i Aalborg-Afdelingen at forsikre, at de ikke vilde uden om Organisationen. For i saa Fald maa vi spørge Hr. Lang: *Hvorfor henvendte De Dem ikke til vor Organisation om Arbejdskraft i Stedet for at søge den igennem den citerede famøse Annonce?*

Som udraabt gammel Organisationsmand maatte Hr. Lang vide, at vort Arbejdsanvisningskontor udmærket kunde forsyne hans Trykkeri med den ønskede Arbejdskraft. Men Hr. Lang **gik uden om Organisationen**. Det har han heller ikke benægtet. Først efter vor Artikels Fremkomst har han lovet Lokalformanden i Aarhus, at han fremtidig skal modtage Folk gennem vor Arbejdsanvisning. Og vi benytter Lejligheden til at slaa dette fast.

Som selvrost gammel Organisationsmand er det rigtig pænt, at Hr. Lang vil benytte sin Arbejdslederbestilling til at hævne sig paa en Kollega, der paa en Generalforsamling har udtalt sig ganske refererende om hele denne Sag, nemlig ved at nægte at tage ham i Arbejde.

Der er Stof i den gamle selvroste Organisationsmand i den Retning, vi antydede i vor første Artikel, nemlig til at slaa den personlige Mening ned. Hr. Lang er den gamle Fader Abraham. Ske ikke vor, men hans destillerede personlige Frihedsbegreber.

Det glæder os, at Hr. Lang har aftrykt nogle af de Bestemmelser, der er gældende for hans Trykkeri, og det glæder os, at han har dokumenteret — alt, hvad vi skrev, baade med Hensyn til Biblioteksforeningen og den ny Form for fagorganisatorisk Bevægelse indenfor Afholdsbevægelsen. Som vi antydede, skal vi i Fremtiden regne med »Arbejdernes faglige Organisationer *indenfor* Afholdsbevægelsen (de antisocialistiske) og de faglige *udenfor* Afholdsbevægelsen (de socialistiske). Det var Kvintessensen i vor Artikel. Hr. Lang slaar — antagelig i Uvidenhed — altsaa nu fast, at det er et nyt Dansk kristelig Fællesforbund, der er i Anmarsch, ikke just med Kristendom, men med Afholdsstjærnen som Religion.

Mindre glæder det os, at de Folk, der har faaet Plads og søgt Plads paa Trykkeriet, paa en enkelt Undtagelse nær, ikke har forhørt sig hos Lokalformanden i Aarhus.

Og det forekommer os højst usmageligt af den selvophøjede gamle Organisationsmand, Hr. Lang, at være saa indiskret som Tilfældet i hans Artikel. Det bør selv en Trykkerilederholde sig for god til. Og

til Slut vil vi henstille til Hr. Salomon Lang, at han gennem Dansk Biblioteksforening søger udvirket, at hans Kollega i Aalborg Afdelingen betaler sin Gæld til vort Forbund.

En Mand, der lader sig smide ud af sin Forening med Restance, er efter vor Opfattelse en højst daarlig Personage som Forsvarer for Hr. Salomon Langs nye Organisationsbevægelse. EKVIVOK.

Med den i Artiklen omtalte Udslettelse forholder det sig saaledes: A. Vilh. Jensen var af Lokalformanden i Aalborg opgivet til Udslettelse som Restant umiddelbart derefter har Jensen imidlertid betalt sit Kontingent, hvorefter Lokalformanden pr. omgaaende forlangte Udslettelsen annulleret. Fra Kontoret blev i sidste Øjeblik telefonisk meddelt Trykkeriet, at Navnet skulde fjernes fra Udslettelsesrubriken. Ved en Misforstaaelse er dette ikke sket, og naar nu Hr. A. Vilh. Jensen i en indsendt Artikel skarpt angriber Lokalformanden i Aalborg, maa vi erklære, at denne er uden Skyld og henvise Jensens øvrige Anklager til Afgørelse indenfor Aalborg Lokalafdeling. RED.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. Den 1. Oktober fejrer 3 af vore Kolleger 25 Aars Jubilæum som Sættere i *Politiken*, nemlig LEOPOLD ANDERSEN, P. J. PETERSEN og CARL FIRRING. Alle 3 er fordelagtigt bekendte indenfor den typografiske Verden. Firring har gennem Aarenes Løb flere Gange været Personalets Tillidsmand og som saadan talt sine Kammeraters Sag med en vis Djærvhed, der har haft gode Resultater til Følge. P. J. Petersen var den, der undfangede Ideen til vore kendte Arbejdsløshedsfester, og som startede den første af disse i »Kalkeballen« i Slutningen af Firserne. Leop. Andersen er jo i de mange Aar, hvori han har været Manuskriptuddeler, kommen i Berøring med en stor Del af Københavns Typografer, der i kortere eller længere Tid har arbejdet i *Politiken*, og som vil mindes ham for hans Elskværdighed. *Politiken*, der den 1. Oktober har udgaaet i 25 Aar, har som Københavns største og mest moderne Dagblad Krav paa en vis Opmærksomhed fra Typografernes Side, og paa Jubilæumsdagen, vil man med Vemod mindes Bladets første Redaktør, afdøde HØRUP. — Bladet afholder paa Jubilæumsdagen en større Fest, hvortil alt er udgaaet Indbydelse saavel til Personalet som til dets store Stab af Medarbejdere. — Personalet vil noget senere fejre de 3 Kammerater ved en Frokost. —a—

Sangforeningens, Sportsklubbens og Cykleklubbens Udflugt forr. Søndag forløb ganske udmærket. Ved 4-Tiden samledes ca. 125 Deltagere i Ordrup Hotels Have, hvor den medbragte Aftensmad spistes. Efter at Sangforeningen havde givet nogle Numre tilbedste, spilledes op i Salen til Dans. Henad 9 stod Punschen paa Bordet; her herskede ogsaa den bedste Stemning, Tale og Sang vekslede, ligesom et Par for Tilfældet skrevne Viser ikke mindst bidrog til at forhøje Stemningen. Efter endnu en Times Dans blæstes der af, og de sidste 2—3 Sporvogne fyldtes med glade Deltagere fra Festen. J.

Folkeuniversitetsforeningen i København. I Semestret Oktober—November 1909 vil følgende Foredragsrækker blive afholdt: »Om Blodet« (m. Lysbill.) af Cand. med. L. S. FRIDERICIA. Dansk Literatur: »Mellem Holberg og Oehlenschläger« af Dr. phil. H. BERTELSEN. »Istiden« (m. Lysbill.) af Statsgeolog, Dr. phil. V. MADSEN, »Moderne Havforskning« (m. Lysbill.) af Mag. sc. J. O. BØVING-PETERSEN. »Landnam i Danmark« af Cand. mag. HANS KJÆR. »Brødets Historie« af Prof. FR. WEIS.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Aflæggerske Margrete Fugl (Nationaltid.). Paal. Louise Nielsen, udl. 10/8 09 hos Berg & Co. (arb. s. St.). 317, E. Kjellbergs Hustru Laura. Sætterlærl. Ove L. Rasmussen (Hoffensberg).

Nykøbing M., Ejler Martin Christensen, udl. 1. Oktober i Morsø Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske nden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2615 (2749), Georg Chr. Nicolaj Møller fra Rejse (arbl.). 2616 (2728), Carl Kielgaard Hansen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 2053, S. Gade Jørgensen (arbl.), 2581, K. E. Dideriksen (Reklametrykkeriet), 1595, H. L. Andreasen (Militær) og 2330, N. P. Sørensen (arbl.). Helsingør, 1783, Albert Birn (Militær) og 2601, Gerhardt Sørensen (arbl.). Hillerød, 2037, Senius Straaning (Amts-Avisen). Hjørring, 1997, Marius Kirkegaard (Amtstid.) og 1430, Carl Johan Petersen (fra Amerika, arbl.). Kallundborg, 577, Alfred Ostenfeldt (arbl.). Kolding, 2439, Hjælpearbejderske Rasmine Bloch og 2512, Charles Andersen (begge Højskolebladet). Løgstør, 1425, M. Pallesen (Avisen). Nyborg, 1005, Mart. Birch (Schønemann). Odense, 2581, K. E. Dideriksen til Aarhus i Pl. og 1899, S. Gornitzka til Hobro i Pl. Randers, 2187, Vilh. Mogensen (Ethelberg). Ringsted, 1983, Carl Marius Carstensen (Folketid.). Thisted, 2066, Anthon Larsen (arbl.).

Bortrejste.

København: 1490 (162), Jens Th. Vict. Jensen til Maribo i Plads.

Aalborg, 2502, Jens Chr. Jacobsen paa Rejse. Aarhus, 2537, Th. J. Bonde til Kristiania i Pl. og 1499, N. G. Händel paa Rejse. Nykøbing M., 2601, Gerh. Suensen til Helsingør (arbl.). Ringsted, 1581, Henrik A. V. Jensen til Holbæk (arbl.).

Annuleret Udslettelse.

Aalborg, 1628, Bogtrykkeribestyrer Axel Vilh. Jensen, der fejlagtig i forr. Nr. er udslettet i Stedet for 1650, Assistent KARL E. JENSEN.

Udslettet.

Aalborg, 1650, Assistent Karl E. Jensen.

Død.

København: 1104, Truels Truelsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9 pr. *Ordinær Generalforsamling* i Pr. Wilhelms Palæ. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt. Mød talrigt. (1 l)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 8. (3 z)

T. S. Vintersæson. Fra 15. Septbr. *Gymnastik* hver *Onsdag Aften* fra 8½—10 og *Søndag Form.* 10¼—12¼. *Motionsgymnastik* Søndag 10¼—11¼. *Forckhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole.) — Varme og kolde Bade. Indmeldelser modtages ved Øvelserne. (2 e)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 35—39 Uge (5 Uger) opkræves *Lørdag den 2. Oktober* (40. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².
Træffes Tirsdag og Lørdag Aften Kl. 7—9.

ANNONCER

En rask Dreng, som skal konfirmeres til Oktober, ønskes i Typografiære hos en større Mester. Man bedes henvende sig i *Ole Suhrsgade 21, St. tv.* eller i Billet mrkt. »140« til Ekspeditionskontoret.

En Forbundter,

der har staaet 3½ Aar i Trykkerlære, søger Plads i Efteraaret.

A. Rasmussens Bogtrykkeri,
Ringkøbing.

En brugt Haandpresse.

En Del Skrittmateriale og en lille Reol ønskes tilkøbs. Billet mrkt. »H. 13« modtager *A/S Annoncekontoret, Gothersg. 12.* (145)

Akcidenstrykkeri til Salg.

Et lille fint Akcidenstrykkeri er billig til Salg paa favorable Afbetalingsvilkaar. Billet mrkt. »Gutenberg 144« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Lokalkassererne.

Juli Kvartal har kun *13 Kontingentuger*. Derimod bliver der 14 i Oktober Kvartal. Kontingentugen er Lørdag—Fredag.

Administrationstilskudet til Afdelingerne i Henhold til Lovenes § 3 kan opføres paa Juli Kvartals Regnskab med 50 Øre for April og Juli Kvartaler for det Antal Medlemmer, den paagældende Afdeling talte den 31. Marts 1909. For de Afdelinger, der April Kvartal opførte Tilskudet for April, opføres naturligvis kun et Tilskud af 25 Øre pr. Medlem for Juli Kvartal. Iøvrigt er der intet til Hinder for, at man hvert Kvartal opfører et Administrationstilskud af 25 Øre for hvert Medlem, Afdelingen talte den 31. Marts 1909.

København, den 29. Septbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Arbejdsanvisningen.

BOGTRYKKERBLADET er meget vred over den Redegørelse, vi har givet i *Typ.-Tid.* Nr. 35, ang. de om Arbejdsanvisningens fremtidige Ordning førte Forhandlinger.

Med sædvanlig Ynkelighed fremstiller Bladet de stakkels Bogtrykkere som forfulgte Uskyldigheder, der kæmper en fortvivlet Kamp for at forsvare sig mod Svendenes Overgreb.

Vi er imidlertid saa vant til disse Jeremiader, at vi ikke tager disse saa højtideligt. Beskyldningerne om, at Arbejdsanvisningen misbruges af Typograferne til »fagpolitiske« Formaal er fremsat tidt nok; men trods al vor Nysgerrighed bevarer d'Herrer Bogtrykkere Beviserne — ja endog de bestemte Tilfælde de sigter til — som *en dyb Hemmelighed*.

Hvornaar springer Bomben, hvornaar tages Hul paa det Overflødighedshorn af Misbrug, som d'Hrr. altid paastaar er tilstede, men som *ingen Mennesker maa se*.

»Bogtrykkernes Udvalg tilbød, endskønt det var betænkelig derved, at lade Anvisningskontoret faa samme Lokale som Arbejdsløshedskassen.« Hvor pænt af d'Hrr. Vi er dem dybt taknemlig for den Velvilje, de vilde vise os, men kan desværre ikke modtage den.

Den afsluttede Overenskomst drejede sig kun om Arbejdsanvisningen, *ikke* om Arbejdsløshedskassen. Hovedbestyrelsen for Typografernes Arbejdsløshedskasse har kun dennes Medlemmer samt Statens Repræsentant (Arbejdsløshedsinspektøren) at forhandle med ang. *Arbejdsløshedskassens* Anliggender og skal meget frabede sig uvedkommendes Indblanding i dennes Ledelse og Kontrol.

Bogtrykkerbladet fremstiller stadigt Sagen, som om vi havde nægtet at opfylde Overenskomstens Ord om, at Anvisningskontoret skal have sit eget Lokale. Vi fristes ogsaa til at sige »hvor perfidt — og hvor betegnende!«

Vi har kun modsat os, at Anvisningskontoret henlagdes til et andet Sted i Byen end Arbejdsløshedskassens og den statsanerkendte Syge- og Begravelseskasses Lokaler. Vi foreslog et Arrangement, som vi maatte formode tilfredsstillede alle Parter: *Bogtrykkerne*, som ønskede, at Arbejdsanvisningen skulde foregaa fra eget Lokale, *Medlemmerne*, som med fuld Berettigelse kan forlange saa ringe Ulejlighed som muligt med Hensyn til Understøttelse, Kontrol og Anvisning samt Hensynet til de forøgede *Administrationsudgifter*; thi vi ønsker ikke at øse ud af Arbejdsløshedskassens Midler for at tilfredsstille en fiks Idé hos d'Hrr. Bogtrykkere.

Vi skal her fastslaa, at Arbejdsløshedsinspektørens Optræden i dette Spørgsmaal ingenlunde var vaklende, men at han Gang paa Gang foreholdt Bogtrykkerne det urimelige i deres Forlangende. Men naturligvis, naar *Statens Repræsentant* ikke lige straks falder paa Maven for saadanne store Herrer og optræder som deres lydige Tjener og Haandlanger, men tvertimod forsøger at gøre Ret og Skel til alle Sider, saa driver han vel ogsaa »Fagpolitik«. Vi gentager: *Hvor perfidt — og hvor betegnende.* »Bogtrykkerne har ingensomhelst Interesse i, at Arbejdsanvisningskontoret faar officielt og neutralt Stempel uden at vi virkelig faar Garanti for, at det *bliver* neutralt«, skriver det morsomme Blad videre. Hertil er blot at sige, at Anvisningskontoret *er* og i mange Aar *har været* neutralt. Det Overenskomsten tilsigtede var at give Bogtrykkerne Lejlighed til at *kontrollere* det — ikke til at *lede* det.

Naar nu Bogtrykkerne paastaar, at dette er umuligt, er der sandelig Grund til at spørge, hvilken Kontrol kan d'Hrr. udøve f. Eks. paa *Østerbrogade*, som ikke ligesaa godt kan udøves i *Jernbanegade*.

Den eneste tænkelige Forklaring er den, at d'Hrr. har tilsigtet noget helt andet end Kontrol. — Kun Skade at den blev opdaget.

Vi skal med Fornøjelse skænke Bladet alle dets »Krumspring« og øvrige Udgydelser, men kun til Slut tilføje, at naar vi skrev, at Sagen var strandet, skyldes dette det Kendskab til Bogtrykkerne, vi efterhaanden har erhvervet os.

Vi er overbevist om, at naar Bogtrykkerne en Gang har faaet en Kæphest at ride paa, er det ikke muligt at faa dem ned igen. At faa en fredelig Forhandling i Gang med K. B.s Ledere er ligesaa umuligt som at krybe til Maanen.

Adskillige Gange har det vist sig under Forhandlinger, hvor andre Autoriteter har skullet mægle eller truffet Afgørelse, at disse er blevet i høj Grad forundrede over Bogtrykkernes Optræden. Vi nævner dette for Fuldstændighedens Skyld, ikke fordi vi tror de nogensinde bliver klogere.

Kampen i Sverig.

I Følge Meddelelse fra Sverig er Forhandlingerne om Konfliktens Afslutning strandede. Det fremgaar tydeligt af de svenske Arbejdsgiveres Optræden, at de har til Hensigt at tilføje Arbejderne et absolut Nederlag.

Dette maa ikke ske!

Vore svenske Brødre har lagt en Offervillighed og Udholdenhed for Dagen, som har vakt almindelig Beundring og gjort dem fortjent til Støtte.

Hvis vi vil, kan de sejre. Naar Lønningerne udbetales i Aften, bør ikke en eneste Kollega undlade at yde sit Bidrag. En Forsømmelse heraf vil hævne sig blodigt i Fremtiden.

Til Inkassatorerne og Medlemmerne paa de københavnske Trykkerier.

Vore Love giver ingen Hjemmel for Restancer — alligevel er der Aaret igennem en Del Kolleger, der periodisk, men haardnakket paadrager sig Restancer. Dette Forhold er til meget stor Gene og Ulejlighed for de paagældende Medlemmer, for Inkassatorerne og Forbundets Administration.

Restance er en Uting, som man bør komme til Livs, og ikke mindst for Restanternes egen Skyld. Det ugentlige Kontingent er jo ikke alene til den faglige Afdeling, men til *Arbejdsløshedskassen*, *Sygekassen*, *Hjælpekassen* og *Begravelseskassen*. Bliver et resterende Medlem sygt eller arbejdsløs, skal Restancesummen pludselig skaffes til Veje for at den paagældende kan faa Understøttelse. Og er Summen først bleven stor, er Vanskelighederne med at skaffe den som Regel blevet endnu større.

Det er derfor det mest hensigtsmæssige for Medlemmer, Inkassatorer og Administration, at Kontingentet regelmæssigt falder hver Uge.

At det kan gennemføres, *har en hel Del Personaler vist, idet der aldrig findes Restancer paa deres Lister*. Enten har Inkassatorerne gjort det til en Betingelse for at beklæde Posten, eller Personalet har erklæret ikke at ville byde Inkassatoren Vrøvlet og Ulejligheden med Restancerne.

Personalerne og Inkassatorerne bør derfor gøre det til en Æressag at undgaa Restancer paa Trykkeriets Lister, og det burde saa meget lettere kunne gennemføres, som det er i alle Parters ubetingede Interesse.

Maalet, der *skal* naas, maa være, at hvert enkelt Medlem betaler sit Kontingent hver Uge, og at det betragtes som utilbørligt, at Listerne indgaar med Restancer.

København i September 1909.

STYRELSEN FOR KØBENHAVNS AFDELING.

Et Middel til Bekæmpelse af Tuberkulose.

Tuberkulosen er en Sygdom, der stadig kræver sine Ofre og ikke mindst blandt Typograferne; hver Gang En bliver greben af denne uhyggelige Fjende, staar vi andre rundt omkring paa Trykkerierne og beklager ham, denne kraftige unge Mand, kraftige, ja, at se til, men en Ting var forsømt ved denne Herkules-Skikkelse, og det var Lungerne, de havde altid savnet den fornødne Bevægelse, for at de kunde fungere tilstrækkeligt til dette velbyggede Legeme, og saa fik Tuberklerne Plads, og da de endelig havde faaet Herresæde, boltrede de sig rigtig med Liv og Lyst til en skønne Dag den unge kraftige Mand maatte give fortabt; thi nu havde Tuberklerne taget Magten fra ham, og han maatte finde sig i, at de stadig underminerede ham, og tilsidst stjal de Resten af den Smule Luft, der var tilbage i Lungerne, og han var færdig. —

For at bekæmpe denne vor Fjende raaber vi stadig paa sunde, gode og luftige Lokaler; det er ikke nok, vi maa ogsaa selv gøre noget til at udrydde Tuberklerne ved at sørge for rigelig Motion af Legemet, og den faar vi kun ved Hjælp af Gymnastik.

I »Sundhedslære for Folkeskolen« skriver Dr. ARNOLD MØLLER: »*Hvorledes faar man kraftige Lunger?* Man maa sørge for, at Lungerne bliver kraftigt udviklede, saa at der ved hvert Aandedræt kan komme megen Luft ned i dem. Dette kan man bedst opnaa ved altid at *holde Legemet rankt*. Hvis man gaar i en sammenfalden Stilling med rund Ryg, bliver der for lidt Plads inde i Brystkassen, saa at Lungerne ikke kan komme til at udvikle sig. — *Gymnastik* hjælper meget til at holde Legemet rankt og *gøre Lungerne kraftige*. Derfor skal man anstrenge sig for at udføre den saa godt som muligt, og man skal blive ved med at gøre Gymnastik ogsaa efter, at man er holdt op at gaa i Skole.«

— — —

Jeg skal her referere et Brudstykke af et Foredrag, der for nogle Aar tilbage blev holdt af Dr. FRODE SADOLIN om Gymnastikens Betydning for Typograferne:

— — — Det, der her særlig interesserer os, er jo Typografernes Forhold til Gymnastiken, og her møder vi da straks et Eksempel paa, hvor ensidige et moderne Fagarbejdes Bevægelser kan være. *Sætteren* staar stille paa Pletten — i det mindste ved almindeligt Bogtryk —, den venstre Arm, som holder Vinkelhagen, er sat ind i Siden, kun den højre Arm bevæger sig frem og tilbage indenfor et snævrere Omraade. Følgen er da ogsaa, at der kan danne sig en typisk Rygdeformitet; Aareknuder paa Benene. Her er det let at se, at Gymnastiken har noget at gøre, den skal bøje Ryggen over i den modsatte Retning, saa at den ikke fæstner sig i den skæve Stilling, den skal styrke de Muskler, der bærer Kroppen oppe, saa at den ikke synker sammen under Arbejdet, den skal skaffe den venstre Arm kraftige Bevægelser o. s. v. Og hvad det andet Punkt angaar, saa skal den styrke Aarevæggene, ophæve Blod-Opstemninger, uddybe Aandedrættet, saa at den Opsugning af Blodet fra Benene op mod Hjertet, som foregaar ved hver Indaanding, kan gaa kraftigere for sig; og endelig giver den Vane til at bevæge sig og rette sig, saa at man af og til under Arbejdet rører lidt paa sig, retter sig op, trækker Vejret dybt. Derved kan den skadelige Indflydelse af den lange Stillestaaen formindskes meget; der er stor Forskel paa, om man staar og falder slapt sammen eller om man staar saa at sige paa Springet til at bevæge sig.

For *Trykkerens* Vedkommende er Forholdet et andet, han gaar omkring mellem Maskinerne, vender og drejer sig og bruger begge Arme. Her kunde man maaske mene, at Gymnastik var overflødig, men vil man se nøjere til, vil man opdage, at Trykkeren under alle sine Bevægelser dog aldrig trækker Vejret helt til Bunds, aldrig bøjer et Led helt sammen eller strækker det helt ud, aldrig bruger en Muskel med fuld Kraft. Han faar en let Motion under sit daglige Arbejde, og det er i og for sig en stor Fordel, men den gymnastiske Paavirkning, den, som kan sætte det legemlige Maskineri i fuldkommen Stand, dem savner han lige fuldt. Der er ikke det mindste i Vejen for at en Trykker kan gaa og blive baade fladbrystet og krogknæet, skæv i Ryggen og stiv i Lemmerne, med alle de Følger for den hele Livsvirksomhed, som dette medfører, derfor trænger han til rationel Gymnastik lige saa vel som ethvert andet Kulturmenneske.

— — —

En saadan Gymnastik kan maaske til at begynde med føles som en Tvang; men af al den Tvang, man frivillig kan paalægge sig, véd jeg ingen, der virker mere frigørende — efter en Øvelsesaften af denne Art føler man sig saa let og fri som en Fisk i Vandet. Den fuldkommen alsidige og velvejede Legemsøvelse giver det fuldkomne Velvære, det Velvære, som er det bedste Bevis paa, at man har gavnet sin Sundhed og forøget sin Arbejdskraft samtidig med at man har bearbejdet sit Legeme i Retning af en harmonisk Skabning.

Til Slut vil jeg sige iil Typograferne: Gør et Forsøg, meld Dem ind i Sportsklubben og dyrk Gymnastiken et Par Gange om Ugen; man kan ikke gøre sig selv nogen større Tjeneste, og man bidrager derved sit til at opretholde Kraften i Legemet, faa de blyfyldte Lunger rensede ud og derved gøre hele Organismen sund og kraftig.

Vintersæsonen er begyndt med Motionsgymnastik hver Søndag Kl. $10^1/_4$—$11^1/_4$ og rationel Gymnastik Kl. $11^1/_4$—$12^1/_4$ samt hver Onsdag Kl. $8^1/_2$—10 (varme og kolde Bade) i Klubbens nyistandsatte Lokaler, Det danske Selskabs Skole, Forchhammersvej 18 (det røde Gymnastikhus), og det staar enhver frit at aflægge et Besøg i Øvelsestiderne. — Indmeldelser modtages i Øvelsestiderne samt hos Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3^4. Kontingentet er 25 Øre ugentlig (Lærlinge 15 Øre), Indskud 50 Øre. Passive Medlemmer 50 Øre Kvartalet, intet Indskud.

GYMNAST.

Brudte Aftaler.

I Bogtrykkerbladets sidste Numer findes en Artikel, i hvilken de svenske Typografer omtales som Tarifbrydere, der ligesom de danske Typografer i Fjor »kun har opnaaet at berøve sig Publikums Sympati«.

Ved »Publikum« skal formodentlig i denne Forbindelse kun forstaas Bogtrykkerne og deres Standsfæller; thi med de store Tanker, Bogtrykkerne nærer om sig selv, forstaar vi saa godt, at Bladet kan falde paa at sige ligesom Hønen i »Den grimme Ælling«: *Vi er Verden.*

Vi føler os imidlertid overbevist om, at største Parten af Landets Befolkning i Fjor fandt det ganske naturligt, at Bladarbejderne standsede Arbejdet naar det store Flertal af Typograferne uden *nogen som helst Foranledning fra vor Side blev kastet paa Gaden.*

Samtidig kan det maaske være paa sin Plads at minde om en Kendelse, som blev afsagt under den store Lock-out for 10 Aar siden, i hvilken det hedder:

»Den stedfindende *Lock-out* skønnes ikke at være et Retsbrud, som kan medføre Erstatning eller Bøde, men derimod forsaavidt *at være i Modstrid mellem de mellem Parterne sluttede Overenskomster*, — som Lock-out'en skønnes at være i Uoverensstemmelse med de Forudsætninger, som Klagerne kunne have haft Føje til at gaa ud fra ved ved Overenskomsternes Oprettelse.

DEUNTZER. C. C. ANDERSEN. LUDVIG BRAMSEN.
VILH. HANSEN. N. C. MONBERG. GUSTAV PHILIPSEN.
H. RASMUSSEN.«

Denne Kendelse afsagdes enstemmig af et Udvalg, i hvilket Fagforbundene kun havde 2 Repræsentanter, og at der ikke blev idømt nogen Bøde eller Erstatning, skyldes vel nærmest denne Aarsag, samt at man ikke vilde lægge Sten i Vejen for en eventuel Mægling. Men moralsk var denne Kendelse alligevel fældende for Arbejdsgivernes Adfærd.

Bogtrykkerne vil maaske dertil svare, at de ikke den Gang stod i Arbejdsgiverforeningen, men de har dog ikke den fjerneste Garanti imod, at de af Hovedorganisationen kan blive kommanderet til et lignende Tarifbrud. Deres krigerske Adfærd i de seneste Aar giver forøvrigt al Anledning til at tro, at Viljen er god nok.

En Organisation, der staar som Led i en Sammenslutning, som for ganske faa Aar siden erklærede Lock-out »*i Modstrid med de imellem Parterne sluttede Overenskomster*«, bør omgaas lidt mere forsigtig med Ordet »**Tarifbrydere**«.

Lille Replik til Hr. Jules.

HR. Redaktør! Tillad mig at supplere den lille Festkalender, som Hr. Jules opruller i Nr. 36, med følgende: Sangforeningens Udflugt var fra først bestemt til den *25. Juli*. Inden den blev averteret, erfarede vi, at Tivolifesten skulde afholdes paa denne Dag, og *forandrede* derefter vor Tur til den 18. Juli. Senere viste det sig, at en stor Del af Sangerne var forhindrede paa Grund af Ferie m. m. baade denne og flere følgende Søndage. Den eneste Dag, Turen kunde gøres, var den 1. August, og denne Dag blev da akcepteret af vore Medlemmer, da ingen havde bestemt sig for Tivolifesten, som i Mellemtiden var henlagt til denne Dag. Der er altsaa virkelig ingen Tale om Demonstration, og det glæder mig meget, at Hr. Jules ogsaa afstaar fra denne Tanke, skønt han endnu synes at tvivle. Jeg skal henpege paa, at Cykleklubben ogsaa havde Tur samme Dag; det var da maaske ikke nødvendigt specielt at rette nogen Mistanke til Sangforeningen.

I øvrigt deler jeg ikke fuldt ud de fremsatte Betragtninger om Sløjheden og Ligegyldigheden, idet jeg ikke mener, at Forbundets Trivsel og Vækst er direkte afhængig af slige Fester. Men selve det Spørgsmaal, hvad Grunden hertil kan være, og om der var andre Baner at betræde, kunde vi maaske af denne lille Diskussion tage Anledning til at uddybe. En Udveksling af Meninger om denne Sag fra forsk. Sider kunde maaske være gavnlig. Hvad mener Hr. Jules? N. NIELSEN.

Lærlingeforholdet.

Mesterens Pligt i Sygdomstilfælde.

I Anledning af Hr. REGNAR PETERSENS og Højesteretssagfører ERNST MØLLERS Indlæg om dette Spørgsmaal, har vi fra Overretssagfører L. JESSEN modtaget følgende:

Det forekommer mig, at Diskussionen nu gaar uden om det, som er Sagens Kærne, nemlig: *Har den Lærling, som ikke bor hos Mesteren, Krav paa at faa sin Ugeløn, selv om han er syg og arbejdsudygtig.* Det er derom Striden med Hr. REGNAR PETERSEN staar. Højesteretssagfører ERNST MØLLER dækker sig nu med, at han i Virkeligheden er spurgt om noget andet, nemlig om Mesterens *Forsørgelsespligt* overfor den Lærling, der ikke bor hos ham, og at han i sit Svar blot har erklæret, at en saadan Forsørgelsespligt har Mesteren *kun* over for den Lærling, der bor hos ham.

Men givet er det, at Højesteretssagførerens Svar skulde bruges til at vise, at Lærlingen ikke i Sygdomstilfælde havde Krav paa sin *Ugeløn*.

Jeg paaviste i mit sidste Indlæg, at han *har* et saadant Krav, og heri er Højesteretssagføreren nu enig med mig, idet han ganske afholder sig fra at komme ind paa de af mig fremhævede Fakta: at saavel Teori som Doms-Praksis giver mig Ret i, at den Lærling, der *ikke* bor hos Mesteren, *har Krav paa sin Løn i Sygdomstilfælde.*

Og det var det, der skulde bevises.

Hermed maa denne Diskussion betragtes som sluttet. RED.

Organisatoriske Betragtninger.

V.

Syge- og Begravelseskasserne.

DER blev paa en Generalforsamling i Randers Lokalafdeling den 8. Decbr. i Fjor vedtaget en Resolution, som maaske druknede i de mange andre Referater, *Typ.-Tid.* den Gang indeholdt. Jeg drager den derfor frem her, da den har Interesse for de københavnske Kolleger.

Den lyder saaledes:

»Generalforsamlingen anmoder Københavns Afdeling om fremtidig, inden der afholdes Delegeretmøde, at behandle og vedtage de til Københavns Sygekasse stillede Ændringer for at spare Delegeretmødets Tid, da disse Ændringer er Provinsernes Delegerede uvedkommende«.

Denne Resolution kan jeg saa udmærket slutte mig til. Desværre erindrer jeg ikke, at den kom frem paa Delegeretmødet, den har muligvis ikke været Hr. Hvidtfeldt belejlig; thi vi vilde derved komme ind paa at undersøge, om ikke de Forudsætninger, under hvilke Forbundet i sin Tid anekterede vor Sygekasse, var bristede.

Naar man gennemlæser Forbundslovene og kommer til Afsnittet om Sygekassen i København og Sygekassen i Provinserne, har man noget vanskeligt ved at forstaa, hvorledes to saa forskelligartede Institutioner kan virke indenfor de samme Rammer. Medens man her i København er saa nogenlunde sikrede i Sygdomstilfælde — jeg skal ikke her komme ind paa Betimeligheden af, at en Fagorganisation beskæftiger sig saa udpræget med Sygekassespørgsmaalet —, maa man i Provinsen absolut være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, foruden den tvungne faglige, for at være paa den sikre Side. For en Kollega, der rejser fra København og til Plads i Provinsen, vil dette Misforhold komme særlig grelt frem.

Man skulde dog synes, at for at være obligatoriske og samlede under én Ledelse, skulde de ogsaa virke under de samme Former.

Jeg tror, at det vil være rigtigst i Tiden inden næste Delegeretmøde at tage hele Sygekassespørgsmaalet op til nærmere Drøftelse i Afdelingerne, saaledes at vi med Tiden kan komme til et Resultat, der virker ens for alle Forbundets Medlemmer, om det bliver indenfor eller sideordnet med dette, kan maaske være ligegyldig.

— Ogsaa Begravelseskasserne bærer Spor af den Uensartethed, der præger vore filantropiske Anliggender; thi medens en Kollega, der har været Medlem af Begravelseskassen i Provinserne i 25 Aar, har erhvervet sig Ret til en Begravelseshjælp af 500 Kr., daler dette Beløb til 300 Kr., hvis han rejser til København, hvor han skal tiltræde den herværende Begravelseskasse.

Om Forholdet omvendt stiller sig gunstigt for en københavnsk Kollega, der rejser til Provinsen, fremgaar ikke klart af Lovene, men dette er jo kun en Grund mere til at søge at komme ind under lige Vilkaar for lige Ydelser. AAGE TH. BJARNØE.

Nær og Fjærn.

Minneapolis Daglig Tidende. Sikkert kun de fjerneste aner, at der i Amerika, i Staten Minneapolis, udgaar et dansk *Dagblad*. Bladet er af Format omtrent som »Ekstrabladet« og trykt paa bedre Papir end vore Dagblade. Hr. Hamann, som var paa Besøg her hjemme i Sommer, har været saa elskværdig at tilsende os et Eksemplar, i hvilket han i et Interview beretter om sit Besøg, vi citerer følgende Linier:

»I Københavns overværede Mr. Hamann ogsaa det danske Typografforbunds 40-Aars Jubilæum og blev der officielt af Præsidenten anmodet om at overbringe en Hilsen til Amerikas Typografer. Som Sanger interesserede det Mr. Hamann især at høre Typografernes Guttenbergs-Kor synge. Dets Sang var udmærket.«

I Amerika udgaar desuden et periodisk dansk-norsk Sangerblad »Sangerfest-Bulletin«.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: Emma Christoffersen Kr. 0.50, Bagge (5.—6. B.) 29.00, Kr. Dagblad 8.50, Schultz Sættere (4.—5. B.) 51.70, Græbes Pers. 20.95, Nationaltid. (5. B.) 61.25, Søborg 5.30, Schultz Trykkere 7.75, do. kvdl. 3.90, Gyldendal 28.00, Weiss 10.50, H. C. Jensen 1.50, Egm. H. Petersen (2.—3. B.) 23.50, Social-Demokraten 66.75, Berl. Tid. (5.—6. B.) 37.50, O. C. Olsen 22.00, Bærentzen 17.00, Lund 15.10, Frk. Crone 1.00, M. J. & S. P. 2.00, Aller W. H. (5.—6. B.) 4.00, Sætteriet 10.25, Trykkeriet 6.25, Galvano 2.50, Hjælpearb. 2.80, de kvdl. 4.05 (3.—4. B.), ialt 29.85, Steffen Jørgensen 1.00, Faktor Hørringsen 1.00, Henningsen 3.00, J. C. 1.00, Rigsdagen 1.00, do. (Trykkere) 3.00, Hertz Pers. ÷ 2 Tr. 10.35, P. Hvidtfeldt (6. B.) 5.00, Viggo Christensen (6. B.) 4.50, Th. Holmen (6. B.) 3.50, Anton Jensen (6. B.) 3.50, Laur. Jensen (6. B.) 4.50, tilsammen Kr. 484.90; ialt med det tidl. indkomne *Kr. 1835.31*.

Bidrag modtages fremdeles. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Dr. BR. NIELSEN er bortrejst fra 3.—7. Oktober. Vikar.: Dr. POSER. Tr. til sædvanlig Tid i Br. Nielsens Bopæl.

Ny Medlemmer.

København: Trykkerlærl. Elis Fr. Hjorth (Har. Jensen). Trykkerlærl. Henry Møller (Hertz). Sætterlærl. Egon Emil Rydahl (Har. Jensen). Sætterlærl. Axel Løvenborg Møller (Græbe).

Næstved, Anton Sigvald Holberg, udl. 8. Oktober i Carl Christensens Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2495 (174), Chr. Baltzersen fra Viborg (Jensen & Rønager). 2431 (Norsk Medl.), Alfred Larsen fra Udl. (arb.). 8972 (Svensk Medl.), David Bjørkmann fra Udl. (I. Cohen).

Aarhus, 2364, Jens Ditlev Rasmussen (arbl.). Hillerød, 393, Chr. Larsen (Nordj. Venstreblad). Holstebro, 2288, J. Trab (Dagbladet). Ribe, 2586, Marie Ballerup (Stiftstid.).

Bortrejste.

København: 1797 (1949), Anton Hansen til Norge i Pl. 2403, Leopold Wondt til Fredericia (arbl.).

Aalborg, 2154, Carl V. Johansen til Kbhvn. i Pl. og 839a, Jac. Chr. Møller til Ringkøbing i Pl. Faaborg, 2496, Peter Christiansen til Næstved i Pl. Helsingør, 393, Chr. Larsen til Hillerød i Pl. Holstebro, 2153, R. Hundrup til Rudkøbing i Pl. Kallundborg, 2592, Viggo Larsen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2583, Oluf Hansen til Odder i Pl. og 1983, Carl M. Carstensen til Ringsted i Pl. Odense, 1899, S. Gornitzka til Neksø i Pl., 2581, K. E. Didriksen til Aarhus i Pl. og 2193, Valentin L. Christensen til Kbhvn. i Pl. Ribe, 1569, Hans Th. H. Thorsen til Kbhvn. (Militær). Slagelse, 577, A. J. C. Ostenfeldt til Kallundborg (arbl.). Thisted, 2288, Johs. Trab til Holstebro i Pl. og 2231, Gustav Vejle til Nakskov i Pl. Viborg, 2495, Chr. Baltzersen til Kbhvn. i Pl. og 2512, Charles Andersen til Kolding i Pl.

Udslettede for Restance.

København: 2309, Ellen Svendsen (fratraadt Faget).

Udmeldte.

Aarhus, 1582, Bogtrykker Ludv. Bredahl, Følle. Odense, 2459, Paalæggerske Anna Petersen (anden Livsstilling).

Døde.

Aarhus, Paalæggerske Johanne Thyregod Nielsen. Holbæk, 2300, Vald. Sørensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. **Nye Medlemmer sættes paa Stemme.** (1 m)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 35—39 Uge (**5** Uger) opkræves *Lørdag den 2. Oktober* (40. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².
Træffes Tirsdag og **Fredag** Aften Kl. 7—9.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 1. Oktbr. i Kaféen, Pilestræde 52.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 æ)

ANNONCER

En yngre Typograf,

kendt med Avis- og Annoncesætning saavel som Akcidensarbejde, søger Plads i Løbet af Efteraaret. Billet mrkt. »Provinsianer 150« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads i
(149) **Ribe Stiftbogtrykkeri.**

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger varig Plads straks. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

En rask Dreng, som skal konfirmeres til Oktober, ønskes i Trykkerlære hos en større Mester. Billet mrkt. »Trykkerlære 148« modtager Ekspeditionskontoret.

Ved Festen den 26. ds. takkes d'Hrr. *V. A. Bang, Maks Hess* og *Henning Nielsen* for Deltagelsen.
(147) *P.*

Skrifter billig.

En Del Korpus, smaa Bogstaver, og lidt do. Petit, alt nyt, er billig til Salg.

Brædstrup Bogtrykkeri.

NB. Sammested kan en dygtig Dame faa Plads til 1. November. (151)

En Forbundter,

der har staaet 3½ Aar i Trykkerlære, søger Plads i Efteraaret.

A. Rasmussens Bogtrykkeri,
Ringkøbing.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Trykkeri-Forpagtning.

Et større Provinstrykkeri ønskes bortforpagtet til en habil Fagmand med lidt Kapital (4 à 6,000 Kr.). Til Trykkeriet er og vil vedblivende være knyttet Trykningen af et stort Dagblad; desuden er der for et betydeligt Beløb Akcidenser, som let kan forøges. Trykkeriet er i udmærket Stand og i enhver Henseende i god Drift og vil kunne skaffe en driftig Fagmand en god Position. Billet mrkt. »Forpagtning 152«, indeholdende Oplysninger om hidtilværende Virksomhed og økonomiske Forhold, modtager Ekspeditionskontoret.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 8. OKTOBER 1909 XXXVI AARGANG

Arbejdsanvisningen.

I *Danmarks Bogtrykkerforenings Meddelelser* for 1. Oktober er d'Hrr. Georg A. Bach, Berg, Poul Hertz og C. Græbe rykket frem med en Redegørelse som Udvalg for Bogtrykkerforeningen i Spørgsmaalet om Arbejdsanvisningskontoret. Det fremgaar af denne, at K. B. har lavet samme Postyr med denne Sag, som den gør med de fleste Sager, den behandler, og som har medført det spændte Forhold, hvori den alle Dage har staaet til de københavnske Typografer; thi enhver, der med Eftertanke vil læse den mellem Hr. Langkjær og mig i Arbejdsløshedsinspektoratet sluttede Overenskomst, som findes i *Typ.-Tid.* Nr. 23, vil finde, at K. B. absolut ikke skulde have en Medstyrers Ret. Anvisningskontoret skulde fortsat ledes af Hovedbestyrelsen for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse og af en paa Delegeretmødet valgt Arbejdsanviser. Kun til denne Post havde man erhvervet sig Indstillingsret, en Ret, som kun kunde benyttes i Forening med Kassens Ledelse.

K. B. kunde kun i Henhold til Pkt. 3 »ved *en Repræsentant* til enhver Tid gøre sig bekendt med Listerne over den ledige Arbejdskraft og have Ret til at kontrollere, at Anvisvisningen foregaar paa fuldt betryggende Maade og i Henhold til ovenstaaende Hovedregel« (at Anvisningen var neutral).

Hvad har Arbejdsløshedskassens Hovedledelse saa i Grunden med et Udvalg udenfor K. B.s Forretningsudvalg at bestille? Ikke desto mindre har et saadant Udvalg i Henhold til Redegørelsen set paa Lokaler (har maaske ovenikøbet lejet saadanne), skønt dette fornuftigvis kun kan ske af Kassens Ledelse.

Overenskomstens Pkt. 1 siger, at »Anvisningskontoret skal have sit eget Lokale, som ikke maa være *det samme*, som de faglige Organisationers Lokaler«. Man skal være Medlem af K. B. for at kunne paastaa, at der i denne Sætning skal staa, det skal være et Lokale i en anden Bygning.

Udvalget løber saa til Arbejdsløshedsinspektøren for der om muligt at faa dette bekræftet. Udvalget refererer herom: »Under denne Samtale gentog Arbejdsløshedsinspektøren som sin Formening, at Forudsætningen for Overenskomsten havde været, at Kontoret skulde henlægges ved Siden af Fagforeningen, idet han udtalte, at Hr. Langkjær ved Forhandlingerne om Overenskomsten ikke havde protesteret imod Hr. Hvidtfeldts Anbringende heraf.«

Udvalget kunde naturligvis ikke føle sig tilfredsstillet, men fik etableret et nyt Møde i Arbejdsløshedsinspektoratet, i hvilket Hr. Langkjær og et Udvalg fra vor Side deltog. I dette afgav Inspektøren den samme Erklæring som ved tidligere Konferencer med d'Hrr., og Hvidtfeldt fastholdt sin Paastand, men ikke desto mindre fortæller Udvalget i sin Redegørelse, at »Hvidtfeldt havde været uberettiget til at paaberaabe sig de anførte Forudsætninger, da disse ikke havde været tilstede, og Mødet endte resultatsløs.«

Naar man nu læser Overenskomstens Pkt. 1 og erindrer, at der i Forhandlingerne om denne kun var tre: Arbejdsløshedsinspektøren, Langkjær og Hvidtfeldt og saa sammenholder Udvalgets egen Redegørelse, vil man sikkert kunne skønne om, hvem der optræder illoyal.

»Udvalgets Forhandlinger med Arbejdsløshedskassen er derfor i Øjeblikket indstillet, men Udvalget formener sig ikke berettiget til hermed at lade Sagen falde, men vil paa anden Maade arbejde for at faa Spørgsmaalet løst,« slutter Redegørelsen med.

Ja, Udvalget kan sikkert ogsaa spare sig i Fremtiden. Pjankeri indlader Arbejdsløshedskassens Ledelse sig ikke paa.

Jeg kunde derimod fristes til at erindre K. B.s Styrelse om den Skrivelse af 17. Maj til Inspektoratet, hvori man udtalte sin Tilfredshed og kun pegede paa to Punkter, hvori den ønskede Overenskomstens Ordlyd udvidet, og som Kassens Hovedbestyrelse i et Gensvar af 17. Maj bifaldt. At Hr. Georg A. Bach derefter faar Lov til at rumstere, er vistnok mere, end de to Parters fremtidige Samarbejde er tjent med.

København, d. 6. Oktbr. 1909. P. HVIDTFELDT.

Arbejdernes kooperative Foretagender.

De samvirkende Fagforbund og Forbrugs- og Produktionsbevægelsen.

SIDEN VILHELM WARTENBERGS læseværdige Artikler i Foraaret om Brugsforeningerne har denne Sag stærkt optaget Sindene, baade indenfor Arbejderklassen selv og særlig indenfor Handelsstanden; dette viser, at man her har kastet sig over en Opgave, som for Arbejderne kan faa stor Betydning, naar den bliver ført ud i Livet i tilstrækkelig stor Udstrækning.

Medens Overklassens Brugsforeninger igennem Aarene har kunnet udvikle sig i den Grad, at de nu har en Omsætning paa over 50 Mill. Kroner aarlig, uden at Handelsstanden har haft et eneste ondt Ord at sige herimod, *saa raaber de nu* — da det gælder at skaffe de daarligst stillede (Arbejderne) Fordele — *straks Vagt i Gevær og vil have Lovgivningsmagten til at vedtage Lovbestemmelser imod Brugsforeningerne*. Formentlig lykkes dette ikke.

Men dette viser Nødvendigheden af, at Arbejderne sætter anderledes Fart i Agitationen for Brugsforeningerne, thi selv om der nu ekisterer en Brugsforening paa 100 à 200 Medlemmer i denne eller hin Bydel, er dette dog kun en Draabe i Havet, og Brugsforeningerne vil ikke kunne drives med virkelig Fordel og Garanti for absolut første Klasses Varer, naar det ikke bliver en Kæmpeforretning, som foruden at sælge ogsaa selv producerer Varer. — Hertil skal der jo stor Kapital, vil man sige. Og dette er rigtigt.

Men her er det jeg mener, at De samv. Fagforbund har en Opgave at løse.

Som man véd, er der baade indenfor Socialdemokratiet og Fagforbundene nedsat en Kommission til at undersøge de bedste Betingelser for Oprettelse af kooperative Foretagender, og denne Kommission vil sikkert være færdig med sine Overvejelser til næste Partikongres i Efteraaret 1910. Det vil være formaalstjenligt, om man inden dette Tidspunkt havde taget Beslutning om, paa hvilken Maade den nødvendige Kapital til dette Foretagende skal skaffes til Veje. Kan være man mener, at Fagforbundene af deres Midler bør tegne sig for Beløb hertil, men dette vil være farligt, da Fagenes Kapital jo er en Krigskasse at benytte i faglige Kampe, og det er

tvivlsomt, om der kan undværes noget nævneværdigt til en Fællesbrugsforening.

Derfor er det, jeg har faaet følgende Tanke, som jeg er overbevist om kan realiseres.

Jeg henstiller, at De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg snarest indkalder til en ekstraordinær Generalforsamling med Brugsforeningsbevægelsen blandt Arbejderne paa Dagsordenen, og at man dér vedtager *at udskrive et Ekstrakontingent paa 5 Øre ugentlig pr. Medlem fra 1. Januar 1910 til 31. December 1911 (i 2 Aar), ialt 5 Kr. 20 Øre.* Hvis man regner med 100.000 Medlemmer, vil der i de 2 Aar være samlet over ½ **Mill. Kr.** foruden Renter, og man vil da med Begyndelsen af 1912 kunne starte Arbejdernes Brugs- og Produktionsforeninger paa en Basis, som garanterer, at det kan blive en Forretning, som er de danske Arbejdere værdig.

Inkassationen af disse Bidrag har jeg tænkt mig kunde besørges uden Vederlag gennem De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg.

Det vilde vistnok være ønskeligt, om ogsaa Fagforbund udenfor de Samvirkende kunde være med, da denne Opgave uden Tvivl vil kunne samle *alle* Arbejdere.

Endvidere bør der vel udstedes Aktier til de forskellige Fagforbund for det Beløb deres Medlemmer indbetaler.

Idet jeg slutter, vil jeg henstille til vore Repræsentanter i De samv. Fagforbund at virke for, at dette for den danske Arbejderstand saa uhyre vigtige Spørgsmaal snarest maa blive rejst og ført ud i Livet til Gavn ikke alene i det daglige Virke, men sikkert endnu mere under eventuelle store faglige Konflikter.

OSCAR JOHANSEN.

En Udmeldelse.

SOM man vil se under »Forenings-Meddelelser« er Medlem Nr. 876, GUSTAV OLSEN udmeldt af Dansk Typ.-Forb. Denne Mand vil af en Del Kolleger være bekendt nok, men hans Opfattelse af kollegiale Pligter gør ham dog fortjent til en lille Biografi i *Typ.-Tid.*, saa at han kan blive kendt i endnu videre Kredse. Hver Gang Olsen har faaet en Plads, i hvilken han kunde erhverve sig sine høje Foresattes Bevaagenhed, har han blæst sine Kolleger et Stykke, saaledes da han udmeldte sig for at modtage en Faktorplads i Slagelse, hvorefter han stod udenfor Forbundet i 9 Aar, indtil man fra vor Side forlangte hans Indmeldelse i 1907 ved Overtagelse af en Maskinsætterplads her.

Under Bladstrejken i Fjor gjorde Faktoren ved Højrebladet *Roskilde Avis*, EMIL PETERSEN, sig misliebig hos Forretningen ved at gaa sammen med sine Kammerater; Forretningen forlangte nu, at P. skulde melde sig ud af Forbundet — dette benægter den naturligvis, da det vilde være i Strid med Lock-out-Forliget af 1899 —, og da han ikke var villig hertil, maatte han gaa. Men G. Olsen, som kun modvillig var gaaet med i Strejken, var straks villig til at overtage den ledigblevne Plads, og under disse Forhold har kun ét undret os: at O. ikke før har taget Parti mod sine Klassefæller.

Der er som sagt ingen Grund til at undre sig over denne Udmeldelse, thi anderledes Optræden kan man ikke vente af en Arbejder, der »af Princip altid har samme Anskuelse som det Blad, han arbejder ved.«

Den 2. Oktober 1909. ROSKILDE LOKALAFDELING.

„Politiken"

fejrede den 1. Oktober i Aar sit 25 Aars Jubilæum, idet det oprettedes 1. Oktober 1884. Bladets Fremkomst skyldtes nærmest politiske Intriger indenfor det den Gang store, men indbyrdes uenige Venstreparti, hvilke havde til Følge, at Hørup trængtes ud af *Morgenbladets* Redaktion, hvorfor han sammen med sine nærmeste Venner og Meningsfæller, der i litterær og politisk Henseende stod langt til venstre for det Bergske Bondedemokrati, startede Dagbladet *Politiken*.

Hørup forstod at knytte til Bladet alle de Skribenter, som betød noget i vort lille Land, og *Politiken* var da ogsaa i en Række Aar et Organ for den litterære Renæssance, som tog sin Begyndelse i 70'erne. Denne Omstændighed har bevirket, at *Politiken* i journalistisk Henseende stadig har hævdet Pladsen som Nr. 1 af alle københavnske Blade.

Desuden har *Politikens* Ledere altid vist sig som smarte Forretningsmænd, der til enhver Tid har været Situationen voksen og forstaaet — til Tider efter ligefrem »amerikansk« Metode — at opreklamere Bladet.

Politikens Opsving fra 5000 Ekspl. i 1884 til 40,000 Ekspl. i 1909 har ogsaa kun et Sidestykke i den socialdemokratiske Presses Vækst i det samme Tidsrum. Særlig stærk er Udviklingen i de sidste 5 Aar (fra 22,000 til 40,000 Ekspl.), hvilket maaske i første Række skyldes det nye moderne Format, som »Politiken«, først af alle danske Blade, har indført.

Medens *Politikens* »*Radikalisme*« i aandelig og litterær Henseende er uomtvistelig, maa man ikke deraf slutte, at det i den økonomiske Kamp mellem Kapital og Arbejde altid »*radikalt*« har stillet sig paa de undertryktes Side imod Usurpatorerne.

Tværtimod har *Politiken*, som det Bourgeoisiblad det altid har været, tidt og ofte stillet sig paa Arbejdskøbernes Side. Dette kender vi bl. a. fra Bladstrejken i Fjor, da Bladet, endskønt det meget godt vidste, at denne skyldtes et Overfald fra Principalernes Side, alligevel angreb Arbejderne med et Raseri, som var et stokreaktionært Højreblad værdigt. Ogsaa under den nysafsluttede Storstrejke har dets Holdning været alt andet end arbejdervenlig. (Vi lader her Eftermiddagsudgaven ganske ude af Betragtning). Dog har ogsaa denne Metode sikkert været forretningsmæssig klog. Uden en saadan Holdning — politisk »radikal«, økonomisk reaktionær — vilde *Politiken* ikke være i Besiddelse af den »fine« Læsekreds, som det nu er Tilfældet.

I Anledning af Jubilæet udkom Bladet i 4 Udgaver med tilsammen 68 Sider. Heraf er dog største Parten Annoncer.

Foredrag om Sport og Gymnastik.

Paa Søndag Form. Kl. 11 pr. vil Hr. Folketingsmand LAUR. JESSEN holde Foredrag om *Sport og Gymnastik* i Gymnastiksalen, *Forckhammersvej 18.* (Det danske Selskabs Skole). Efter Foredraget vil der være Lejlighed til at bese Sportsklubbens Gymnastiksal, Bade- og Omklædningsrum.

Alle Typografer med Damer indbydes.

STYRELSEN FOR TYP. SPORTSKLUB.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1909.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1909:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	30904.85	
Trykkernes do.	-	6197.90	
do. Ekstrakasse	-	1142.93	
do. Begravelseskassen	-	3229.56	
Kvindernes Privatkasse	-	635.63	
Lokalkassen	-	50.91	
Det særlige Fond	-	6429.08	
			Kr. 48590.86
Arbejdsløshedskasserne (deraf Tilskud fra Hovedkassen 2000.00)	Kr.	9396.00	
Underskud i Kvartalet	-	6873.25	
			- 16269.25
Reservefonden			- 11139.46
Sygekassen: Kontingent m m.	Kr.	7428.90	
Tilskud fra Hovedkassen	-	3000.00	
Underskud i Kvartalet	-	57.26	
			- 10486.16
Hjælpekassen: Kontingent m. m.	Kr.	2631.00	
Underskud i Kvartalet	-	2.65	
			- 2633.65
Begravelseskassen			- 2183.30
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3541.87	
do. - halvbetalende Hjælpearb.	-	68.30	
do. - — kv. —	-	387.76	
Renter af Sparekassen	-	66.82	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet (April—Juli Kv.)	-	934.00	
Refunderet Understøttelse	-	12.00	
			- 5660.75
Sætternes Privatkasse			- 15.00
Trykkernes do.			- 153.59
do. Ekstrakasse			- 26.75
do. Begravelseskasse			- 45.15
Kvindernes Privatkasse			- 51.90
Det særlige Fond			- 3263.20
		Balance	Kr. 100519.02

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:		
Rejseunderstøttelse (133 Rejs. i 556 Dg.)	Kr.	695.00
Underst. p. St. à 2.00 (203 Mdl. i 6966 Dg.)	-	13932.00
do. à 1.25 (6 Kv. i 267 »)	-	333.75
do. à 1.25 (1 Md. i 5 »)	-	6.25
do. à 1.00 (35 Kv. i 1116 »)	-	1116.00
do. à 1.00 (2 Md. i 63 »)	-	63.00
Omflytningsbidrag til 2 Medlemmer	-	100.00
Rejsebeløb	-	6.00
Refunderet Kontingent	-	8.25
Tryksager	-	9.00
	Kr.	16269.25
Reservefonden:		
Refunderet Kontingent	Kr.	8.25
Tilskud til Lokalkassen (April—Juli Kv.)	-	934.00
Indsendt til Hovedkassen	-	10197.21
	-	11139.46
Sygekassen:		
Pengehjælp (i Hjem 106 Md. og 35 Kv: Kr. 5004.75, paa Hosp. til 22 Md. og 15 Kv.: Kr. 1192.25)	Kr.	6197.00
Betalt Hospital	-	850.25
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	1795.75
Speciallægehonorar	-	901.00
Vagthold etc.	-	50.82
Barselhjælp (14 Børn)	-	210.00
Andre Udgifter	-	31.34
Administrationstilskud	-	450.00
	-	10486.16
Hjælpekassen (deraf ref. Kont. 1.65)	-	2633.65
Begravelseskassen (2 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	640.00
Medlemmers Børn	-	70.00
Administration	-	200.00
Ref. Kont.	-	1.10
Indsendt til Hovedkassen	-	1272.20
	-	2183.30
Lokalkassen i København:		
Lønninger	Kr.	1224.00
Porto	-	73.54
Tryksager	-	371.89
Budløn	-	425.90
Lokale- og Husleje	-	232.75
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	64.48
Telefon og Telegram	-	70.87
Overført til Privatkasserne	-	220.49
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00	-	1266.00
do. — à 1.25	-	22.50
do. — à 1.00	-	144.00
Malmøkollegernes Besøg	-	265.99
Stiftelsesfesten	-	98.75
Storstrejken i Sverig	-	1000.00
Boserups Minde	-	25.00
Kontorsager	-	39.23
Andre Udgifter	-	72.89
	-	5618.28
Sætternes Privatkasse	-	15.00
Trykkernes do.	-	153.59
do. Ekstrakassen	-	40.00
Kvindernes Privatkasse	-	51.90
Det særlige Fond	-	4404.06
Beholdning den 30. Septbr. 1909:		
Sætternes Privatkasse	Kr.	30904.85
Trykkernes do.	-	6197.90
do. Ekstrakassen	-	1129.68
do. Begravelseskassen	-	3274.71
Kvindernes Privatkasse	-	635.63
Lokalkassen	-	93.38
Det særlige Fond	-	5288.22
	-	47524.37
Balance	Kr.	100519.02

København, den 5. Oktober 1909. LAUR. JENSEN.

Overgang fra København til Provinserne.

UDEN iøvrigt for nærværende at ville indlade mig paa at imødegaa AAGE TH. BJARNØES »Trappestigejæger«-Betragtninger, skal jeg henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa, at de ved Overgang til Provinserne fra København kan erholde et Omflytningsbevis fra den statsanerkendte Sygekasse i København til en statsanerkendt Sygekasse i den By, hvori Vedk. skal tiltræde Plads. Derved gaar man over med de her erhvervede Rettigheder og uden Indskud.

I København yder Organisationens statsanerkendte Kasse 14 Kr. ugentlig + Lægehjælp og Hjælpekassen 1 Kr. pr. Dag. I Provinserne yder Forbundskassen 14 Kr. ugentlig og de statsanerkendte Kasser som Regel Læge og 1 Kr. pr. Dag.

De statsanerkendte Sygekasser er kommunebegrænsede i Modsætning til de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, der er lands- eller landsdelsomfattende.

København, den 6. Oktober 1909. P. HVIDTFELDT.

Organisatoriske Betragtninger.

VI.

Arbejdsløshedskassen.

Det er med en vis Glæde og Stolthed, man betragter Arbejdsløshedskassens sidst udsendte Regnskab. Nu er vi da endelig naaet ud over den kritiske Situation, det sidste Femaar tegnede til at ville føre os ind i, saaledes at vi med stor Sindsro kan se Fremtiden i Møde.

Betragter man Kassens Status ved Aarsopgørelsen for hvert af de sidste fem Aar, vil man se, hvilken mægtig Fremgang, vi nu kan notere. Aaret 1903 sluttede med et Underskud paa 18,889 Kr.; ved en Kontingentforhøjelse og delvis Nedsættelse af Understøttelsen dalede Underskudet i 1904 til 8,462 Kr., 1905 naaede man til at faa et lille Overskud paa 1613 Kr., dette steg i 1906 til 2586 Kr., og saa begyndte den glædelige Fremgang ret at vise sig, idet Aaret 1907 sluttede med et Overskud af 24,743 Kr. og 1908 med 39,077 Kr.

Da vor Arbejdsløshedskasse i Oktbr. 1907 blev statsanerkendt, var det klart for de fleste, at dette maatte medføre en betydelig Forhøjelse af Understøttelsen, og det vakte da ogsaa stor Forundring, at P. Hvidtfeldt ikke mente, vi burde gaa til en saa betydelig Forhøjelse, som Hr. Laur. Jensen ved en solid Beregning gjorde sig til Talsmand for. Men heldigvis bøjede Hr. Hvidtfeldt sig for en Gangs Skyld, navnlig vel paa Grund af, at man ogsaa i Provinsen pressede paa for at faa Understøttelsen betydelig forhøjet.

Vi er nu kommet et Skridt længere frem ad den rette Vej. Der er vel næppe noget, der er til mere Gavn for en Organisation end netop en udvidet Arbejdsløshedsunderstøttelse, thi ikke alene kommer vi dem til Hjælp, der uforskyldt gøres erhvervsløse, men vi binder samtidig de vaklende mere fast til Organisationen, idet kun de færreste kaster Vrag paa de Goder, de herigennem er berettigede til.

Jeg skal ikke lægge Skjul paa, at jeg har den Opfattelse, at en Understøttelse af 3 Kr. pr. Dag for helbetalende og 1½ Kr. for halvbetalende vilde være til uvurderlig Gavn for vor Organisation, jeg skal saaledes pege paa, at Tilbøjeligheden til at modtage Plads til den lavest mulige Løn, vilde være meget ringe, saa man vilde komme bort fra det Særsyn, at enkelte Arbejdssteder nu staar med en ringere Minimalløn, end Tilfældet var for en 5—6 Aar tilbage, og den kollegiale Tryghedsfølelse, vi burde være i Besiddelse af, vilde mere og mere gøre sig gældende.

Nu vil der maaske fra mange Sider blive hævdet, at der ligefrem vilde blive Kapløb om at blive arbejdsløs, medens der var Penge i Kassen, men den, der selv har prøvet at være uden Arbejde i kortere eller længere Tid, vil sikkert give mig Ret i, at denne Stilling ikke er misundelsesværdig, selv om man har til Brødet til sig og Familie.

Det er selvfølgelig ikke saa lige en Sag at foretage et saadant Skridt, men jeg tror dog, det er Overvejelse værd, om man ikke burde gaa den Vej. Der kunde da samtidig blive noget mere Forhold mellem den udbetalte Understøttelse og Arbejdsløshedskassens Administrationsudgifter.

AAGE TH. BJARNØE.

Nær og Fjærn.

Typografernes Novemberfest (Arbejdsløshedsfesten) afholdes Lørdag den 20. November i Odd-Fellow-Palæet. Man bedes altsaa forberede sig.

Landbrugslotteriet. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra Landbrugslotteriet. Af det ved 2. Serie (April—September 1908) indvundne Overskud er ca. Kr. 30,000 uddelt til forskellige Husmandsforeninger i Landet.

Typografernes Sportsklub vil i Aar forsøge at oprette et Gymnastikhold for Damer, i hvilket saavel de kvindelige Medlemmer af Forbundet som ogsaa Typografernes Hustruer og Døtre kan deltage. Tanken realiseredes den 15. August, saafremt der melder sig et tilstrækkeligt Antal, hvilket vi haaber for vore Kvinders egen Skyld.

Sølvbryllup. Typograf OTTO BECH, Aarhus, der for ca. 2 Aar siden holdt 25 Aars Jubilæum i Aarhus Amtstidendes Tjeneste, kan den 14. Oktober fejre sit Sølvbryllup.

Brev henligger hos Lokalkassereren i Odense til Typ. Joh. Tollaksen fra hans Hjemsted Stavanger.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
Odense, d. 26. Septbr. 1909. H. P. CHRISTENSEN.

For udvist Opmærksomhed ved vort 25-Aars Jubilæum takkes hjærteligst.
CARL F. FIRRING. P. J. PETERSEN. LEOP. ANDERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Petersen, udl. 1/10 09 hos C. Petersen, H. C. Andersensg. (**arbejdsløs**). Sætter Poul Peter Christensen, udl. 18/9 09 hos Knudtzon (arb. s. St.). Sætter Carl Bryrup, udl. 20/9 09 hos Richarté (arb. s. St.). Trykker V. Nordholm, tidl. Medlem (P. Petersen). Sætter Johannes Andersen, udl. 24/9 09 hos Herdahl (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Axel P. Schütz, udl. 6/10 09 hos P. Petersen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Paal. Rosa Jensen, udl. 2/9 09 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.).

Nykøbing F., Peter Marius Pedersen, udl. 1/10 09 i Pontoppidans Bogtr. Odense, Hans Georg Rasmussen, udl. 1/10 09 i Fyns Stiftstidendes Bogtrykkeri og Henry Christian Julius Rasmussen, udl. 1/10 09 i Miloske Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1558 (963), Chr. Christensen fra Aarhus (Stereotyperingsanst.). 1507, Chr. Nielsen fra Odense i Pl. (I. Cohen). 2592, Viggo L. Larsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2608, Valdemar Thomsen (Aalborg Amtstidende) og 1223, Lorentz F. Jensen (arbl.). Aarhus, 1771, Poul Henriksen (De forenede Bogtr.) og 2290, Svend Bønnelykke Deleuran (arbl.). Horsens, 1472, N. Chr. Rasmussen (arbl.). Nykøbing F., 1560, C. Th. Rasmussen (arbl.), og 1579, Marius A. Jensen (arbl.). Næstved, 1968, Chr. E. Hartmann (Næstved Tidende) og 2496, J. P. M. Christiansen (N. P. Christensen). Ringkøbing, 859 a, J. Chr. Møller (Amtsavisen). Roskilde, 2554, P. Jørg. Enev. Petersen (Tidende).

Bortrejste.

København: 46 (2980), Adolf Louis Nielsen til Norge (arbl.). 1950, Sophus Alwarth fra Militær til Randers (arbl.). 2318 (1057), Holger S. Larsen til Randers i Pl. 2597 (1778), Alfr. Henr. Nielsen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus, 1558, Chr. Christensen og 1868, Jul. P. Christensen (begge til København i Plads). Fredericia, 1005, Martin Buch til Nyborg i Plads. Helsingør, 2601, Gerhardt Sørensen til Hillerød i Plads og 2609, Alfred Andersen paa Rejse. Kallundborg, 1771, Paul Henriksen til Aarhus i Pl. Nykøbing F., 1492, Joh. Laur. Nielsen paa Rejse. Ringkøbing, 2425, Aage Petersen paa Rejse. Ringsted, 1560, Christoffer Rasmussen til Nykøbing F. (arbl.). Svendborg, 1968, C. Chr. E. Hartmann til Næstved i Pl. og 2554, P. J. E. Petersen til Roskilde i Pl.

Udslettede for Restance.

Aarhus, 2438, Hjælpearbejderske Anna Nielsen (fratraadt Faget).

Udmeldte.

København: 2700, Hjælpearb. Jens Hansen og 2408, Ellen Jørgensen (begge fratraadt Faget).

Horsens, 807, Bogtrykker P. M. Jensen. Roskilde, 876, Faktor Gustav Olsen (Rosk. Avis).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Liste fremlagt til Pølsegilde den 30. ds. (1 n)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde. (3 ø)

ANNONCER

Typografernes Broderkreds.

Møde Lørdag d. 9. Oktbr. i K. F. U. M., Gothersgade 115. Pastor Høyrup indleder. (155)

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger varig Plads straks. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Trykker

i Trediverne, samvittighedsfuld og selvstændig Arbejder, søger Plads. Billet mrkt. »161« modtager Ekspeditionsk.

En Sætter-Trykker

søger Plads. Arbejdet mange Aar ved Aksidens. Kendt med Dobbeltpresse. Billet mrkt. »S.-T. 154« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Trykker

ønsker snarest Plads i København. Bill. mrkt. »158« bedes indlagt paa Ekspeditionsk.

En Forbundter.

En Lærling, der har staaet 4 Aar i Lære, og som ønsker at udlære i et Akcidenstrykkeri, søger Plads til 1. Januar. God Anbefaling haves. Billet mrkt. »156« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret

Dygtig Trykker

til Avis og Akcidens, og som er øvet i Billedtilretning, kan i Løbet af Efteraaret faa Plads i en af Sjællands større Provinsbyer. Billet mrkt. »159«, med Lønfordring og øvrige Oplysninger bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

I et stort jydsk Bogtrykkeri søges en dygtig, energisk Kompagnon. Solid Kundekreds. 500 à 600 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »Bogtrykker 153« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i fem Aar drevet Bogtrykkeri, beliggende i en af Jyllands største Byer, sælges 5000 Kr. under Anskaffelsespris. Kontant Udbetaling 2000 Kr. For den øvrige Købesum kan eventuelt tages Tryksager. Billet mrkt. »*Trykkeri 2000*« modtager Ekspeditionsk. (160)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Landbrugslotteriet.

Salg af Sedler til 1. Klasse slutter den **19. Oktober.**

1/1 Seddel 1 Kr. 10 Øre. 1/2 Seddel 60 Øre.

Gevinstsum i 5. Serie (6 Klasser). (157)

1 Million 132,670 Kr.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Bayern (Distriktskontoret). Digeltrykkeren Leonh. Jos. Schreglmann fra Eschenbach er efter Opgivende blevet frastjaalet sin 3dje Kvitteringsbog, Nr. 1661, udstedt af Distrikt Würtemberg med Datum 22. Juni 1903, paa Rejsen fra Braunschweig—Hannover. Den erklæres herved for ugyldig, og ved eventuelt Fremvisning fratages den Vedkommende og indsendes til Hovedkontoret i Berlin, S. W. 29, Mariendorferstr. 13 [1].

København, den 12. Oktbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Kvindernes Underafdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 22. ds. Kl. 8

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Forslag fra Udvalget til Love for Underafdelingen. 2. Formandens Løn. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Den kooperative Bevægelse.

HR. OSCAR JOHANSEN har — i Anledning af den Interesse, der i den senere Tid er skabt i Arbejderkredse for Brugsforenings- og Produktionsbevægelsen — i sidste Numer af *Typ.-Tid.* stillet et positivt Forslag, gaaende ud paa, at de organiserede Arbejdere i Danmark i 2 Aar gennem et ugentlig Ekstrakontingent af 5 Øre pr. Medlem indsamler en Startningskapital af ca. 1/2 Mill. Kr.

Uagtet jeg vil indrømme, at denne Tanke i den foreslaaede Form besidder en stærk *agitatorisk* Egenskab og sikkert ogsaa er gennemførlig, saa vil jeg dog anse det for rigtigst, at det bliver det dertil beskikkede Fællesudvalg (nedsat af den socialdemokratiske Partikongres og De samv. Fagforbunds Generalforsamling), der — efter nøje Overvejelse og Studium — fremsætter Forslag om, *hvorledes* Tanken skal føres ud i Livet. Folketingsmand BORGBJERG, der er Sekretær i det af de nævnte kompetente Forsamlinger valgte Fællesudvalg, er jo netop for Øjeblikket paa Studierejse i Udlandet for at sætte sig ind i hele denne for Arbejderpartiet saa yderst betydningsfulde Sag. Naar disse Undersøgelser og Overvejelser er tilendebragte, skal et praktisk Forslag udarbejdes til Forelæggelse paa den forestaaende Partikongres (1910) og Generalforsamling i De Samvirkende (1911).

Det er muligt, at den af Oscar Johansen anviste Vej vil kunne benyttes, men det vil næppe være heldigt, om Realisations-Maaden for Brugsforenings- og Produktions-Tanken f. Eks. alene bestemmes af De samv. Fagforbund — i Særdeleshed naar Sagen alt *er* henvist til Løsning i Fællesskab af *baade* de faglige og politiske Organer.

Jeg er ganske enig med Oscar Johansen i, at denne Sag ikke skal begrænses til at omfatte Organisationerne indenfor De Samvirkende. Skal Forbrugs- og Produktionsforetagender blive *den* revolutionerende Magt i hele Arbejderklassens Frigørelseskamp, som en Organisation af de Ubemidledes enorme Vareforbrug forlener den med, saa maa Sagen absolut omfatte **hele Arbejderstanden** og løses i Samdrægtighed. Om denne Sags Betydning, naar den realiseres paa rette Maade, hersker der kun én Mening blandt alle maalbevidste Arbejdere. Andre Opgavers Betydning kan der være stærkt afvigende Meninger om — saaledes som Tilfældet f. Eks. er i de mange Retninger indenfor den franske Arbejderbevægelse; kun én Ting er de alle enige om, nemlig Kooperationens mægtige, fundamentale Betydning i Klassekampen, baade økonomisk, moralsk og som et Felt, hvor **Arbejderklassens Kvinder** vækkes til Forstaaelse og praktisk Deltagelse.

Arbejderne skal faa Øjnene op for, at den faglige og politiske Bevægelse mangler Konsekvens, dersom vi fremdeles ikke blot *undlader* at benytte vor største Magt (vor Forbrugsevne — en af Kapitalens Hovedkilder), men oven i Købet i vor kortsynede Skikkelighed **bortgiver** *denne gyldne Koncession til vore Udbyttere og deres Hjælpere!* — i Stedet for at bruge denne Magt i vor egen Klasses Tjeneste.

København, den 11. Oktober 1909. VILH. WARTENBERG.

Organisatoriske Betragtninger.

VII.

Vort Fagblad.

MEDENS der i de senere Aar har gjort sig en stærk Bevægelse gældende indenfor de forskellige Fag her i Landet i Retning af at frembringe smukke og originale Arbejder, en Bevægelse, der vel kan udtrykkes i Ordet »Skønvirke«, har Typograferne indenfor deres Omraade ligget brak, til Trods for, at vi netop har særlige Betingelser for at gøre os gældende, idet vi hver Uge udsender et Arbejde, der kunde være et Udtryk for, at ogsaa vi følger med Tiden. Det er saa meget mærkeligere, som vel nok de fleste Kolleger med stor Kritiksans kaster sig over ethvert Stykke Bogtryk, der falder dem i Hænde. Nu bør der virkelig trædes op imod *Typ.-Tid.*; vi kan ikke lade det sidde paa os, at vi er ganske kritikløse overfor vort eget Fagblad.

Jeg vil ikke bebrejde Bogtrykkeren noget, da han vel leverer Bladet efter den en Gang skrevne Recept, men hvis alle Parter virkede i Forening, kunde en rationel Forandring sikkert snart opnaas. Uden Fornærmelse kan vi vel være enige om, at Bogtrykkernes Meddelelsesblad fra Starten af præsenterede sig med en ganske anderledes Smag; der var baade paa Papir og Udstyrelse ofret betydelig mere end man nogensinde har set *Typ.-Tid.* præstere. Annoncerne, som man straks i rigeligt Maal benyttede sig af, var det for Sætteren en Æressag at opstille saa smagfuldt som muligt, og man har ofte med Fornøjelse kunnet kaste Blikket paa et nys udkommet Numer.

Typ.-Tid. derimod er ikke underkastet Forandringens Lov, den er stærk-konservativ i Udstyrelsen. Og hvilke Muligheder frembyder ikke netop dette vort Fagblad. Jeg skal forsøge at skitsere nogle af dem og tilegner Forretningsudvalget dem til behagelig Afbenyttelse.

Bladet bør udgaa med et 8-sidigt Numer hver Uge og trykkes paa sværere Papir, medens det nuværende Format kunde bibeholdes. Der bør saavidt mulig kun anvendes skudt Sats, Korpus og Petit, i moderne Brødskrifter. Den vansirende Spaltestreg maa bort, saa hellere en fin

Streg omkring hele Kolumnen. Vi maa ogsaa tage Gavn af Annoncerne i udstrakt Grad, da der navnlig paa dette Omraade vil blive rig Lejlighed for Kollegerne at præstere noget virkeligt smukt og originalt. Man maa saaledes fordre af Bogtrykkeren, at han anskaffer det nødvendige Materiale, hvad han naturligvis ogsaa vil sætte en Ære i, da man skulde synes, at det ogsaa for ham maa være en Pine, som det var for mange af os andre, at gennemgaa Udstillingen af Fagblade og Tidsskrifter for nogle Aar siden, og der se *Typ.-Tid.* som et af de tarveligste i Udstyrelsen.

Foruden at vi opnaar at komme med iblandt de Fag, der higer efter at udvirke smukke Arbejder, vil vi ved Benyttelsen af Annoncer kunne nedsætte Bladets Underskud ganske betydeligt, idet jeg har tænkt mig at vi giver Plads til 3 Sider Annoncer (1., 2. og 8. Side). Man ser jo, at det nu er muligt at skaffe Annoncer til ethvert som helst Tidsskrift, som startes; hvor meget lettere vil det da ikke være at skaffe Annoncer til et Blad som vort, der udgaar i over 3000 Ekspl., og hvor der netop vilde blive lagt Vægt paa, at give disse en saa smuk Udstyrelse som muligt. Og tvivler man derpaa, kan man blot forsøge at ville give et Annoncebureau dette i Entreprise for et Aar, og der vil sikkert blive budt en klækkelig Sum derfor.

I Haab om at ovenstaaende maa blive taget under velvillig Overvejelse, tilsiger jeg Forretningsudvalget virksom Støtte fra mange foruden undertegnede AAGE Th. BJARNØ.

Arbejdsløshedskassernes Delegeretmøde

afholdtes den 17. December. Arbejdsløshedsinspektøren afgav Beretning om Kassernes Virksomhed i Regnskabsaaret 1. April 1908 til 31. Marts 1909.

Kasserne havde haft følgende Indtægter: Nydende Medlemmers ordinære Bidrag 854,427 Kr., deres ekstraordinære Bidrag 213,346 Kr., andre Medlemmers Bidrag 14,776 Kr., andre Bidrag (Indskud, Bøder o. lign.) 1690 Kr., Gaver 4031 Kr., Renter af Formue 19,313 Kr., Restancer fra før Anerkendelsen 1033 Kr., Statstilskud (1907—08) 150,083 Kr,, Kommunetilskud 84,546 Kr. Den samlede Indtægt udgjorde 1,343,242 Kr.

Udgifterne var følgende: Understøttelse til arbejdsløse Medlemmer 1,336,002 Kr., Driftsudgifter 112,536 Kr., ialt 1,448,538 Kr.

Kassernes Formue ved Regnskabsaarets Slutning var 325,405 Kr. Det tilgodehavende Statstilskud for 1908—09 udgjorde 576,159 Kr. Stats- og Kommunetilskud betales bagud.

Den 31. Marts 1909 fandtes 44 anerkendte Arbejdsløshedskasser med et Medlemsantal af 83,836 Medlemmer.

Hvad der væsentlig optog Delegeretmødets Tid var en Diskussion om Arbejdsanvisningen. Alle var enige om, at Anvisningen burde ledes i Forbindelse med Arbejdsløshedskasserne, og at man ikke kunde indlade sig paa, at lade Mesterorganisationerne lede Anvisningen. Flere Talere mente i denne Forbindelse, at Typograferne var gaaet for vidt ved deres Overenskomst med Bogtrykkerne. P. HVIDTFELDT forsvarede Overenskomsten, der kun gav Principalerne Ret til at *kontrollere*, ikke til at *lede* Anvisningen. Arbejdsløshedsinspektøren indrømmede, at Typograferne havde strakt sig meget vidt ved deres Imødekommenhed overfor Bogtrykkerne, men efter hans Anskuelser ikke *før* vidt.

Blade og Tidsskrifter.

I.

Nordisk Papir- & Grafisk Tidende.

UDGIVEREN af ovennævnte Blad, vor Kollega L. C. NIELSEN, har været saa elskværdig at tilsende Redaktionen Bladets 2. Aargang.

Nordisk Papir- & Grafisk Tidende er et upartisk fagligt Organ, hvis Formaal det er at arbejde for Standens fælles Interesser ved at give Raad og Vejledning i tekniske Spørgsmaal, bringe Skildringer fra Fagets Historie samt meddele nye Opfindelser og Fremskridt i Fagets Udøvelse.

Disse Opgaver har Bladet i det allerede udkomne løst paa en udmærket Maade. Det bringer en Mængde kvikke og læseværdige Artikler, som saavel Principaler som Arbejdere vil have Interesse af at læse. Begge Parter har ganske vist hver for sig sit Organ, i hvilket man Tid efter anden finder Afhandlinger af teknisk eller historisk Art, men navnlig for *Typ.-Tid.* gælder det jo, at Pladsen som Regel optages af organisatorisk Stof, Regnskaber, Referater og meget andet, som naturligvis har sin store Betydning, men samtidig bevirker, at den tiloversblevne Plads til Behandling af andre Emner er meget ringe.

I saa Henseende afhjælper L. C. Nielsens Blad et virkeligt Savn. Som Prøve paa Bladets Indhold kan nævnes forskellige Artikelserier: »Moderne Maskiner og Værktøj«, »Portrætter fra den grafiske Verden«, »Andelstrykkeriernes Historie« osv.

Nordisk Papir- & Grafisk Tidende udkommer 2 Gange om Maaneden til en Pris af 2 Kr. 50 Øre aarlig, 1 Kr. 50 Øre halvaarlig (inclusive Postporto).

II.

Tidsskrift for Arbejderforsikring.

Tidsskrift for Arbejderforsikring, Maanedsblad for social Forsikring og Forsørgelse, har i April Maaned afsluttet sin 4. Aargang. Af de i denne Aargang indeholdte Artikler til Belysning af sociale Spørgsmaal kan fremhæves: »Kommunetilskud til anerkendte Arbejdsløshedskasser« af Arbejdsløshedsinspektør TH. SØRENSEN, »Beretning fra en Rejse i England til Undersøgelse af Gennemførelsen af de sanitære Bestemmelser i Fabrikloven« af Dr. med. N. P. SCHIERBECK, »Barselforsikring som Led i Beskyttelsen af arbejdende Kvinder og deres spæde Børn« af Sygekasseinspektør F. WITTRUP, »Interessante Forskydninger indenfor Københavns Forsørgelsesvæsens Virksomhed« af Kontorchef CORDT TRAP, »Sygekassesygeligheden i København fra 1896« af Læge H. BILLETOP samt en »Oversigt over de danske Sygekassecentralforeningers Oprettelse og Virksomhed« af Fuldmægtig H. DANIEL. Tidsskriftet har derhos som sædvanlig bragt de i Aarets Løb vedtagne Love vedrørende den danske sociale Forsikring og Forsørgelse, hvilke Love alle ere aftrykte i deres Helhed, samt alle indenfor samme Tidsrum fremkomne vigtigere Afgørelser og Tilkendegivelser vedrørende samtlige i Kraft værende Forsikrings- og Forsørgelseslove. Tidsskriftet har endvidere bragt en Mængde Meddelelser til Belysning af hele den sociale Bevægelse herhjemme, altsaa navnlig Oplysninger vedrørende Gennemførelsen i det praktiske Liv af Alderdomsforsørgelsesloven, Hjælpekasseloven, Sygekasseloven, Arbejdsløshedskasseloven og de forskellige Ulykkesforsikringslove. Da Tidsskriftet af Arbejdsløshedsnævnet er antaget som dettes officielle Organ, findes i samme optaget fuldstændigt Referat af samtlige Nævnets Forhandlinger og de af Inspektoratet trufne Afgørelser. Dog ikke alene om de danske sociale Love indeholder Tidsskriftet Oplysning, men ogsaa om sociale Forhold i Udlandet og de Bestræbelser, der dersteds gør sig gældende, bringes hyppigt Meddelelse.

Tidsskriftet indeholder saaledes i sammentrængt Form en Mængde Oplysninger om sociale Forhold, navnlig om alle gældende Bestemmelser paa dette Omraade. Det er af stor praktisk Betydning at have samlet alle disse Oplysninger paa et Sted, og Tidsskriftet maa derfor siges at være en nyttig Haandbog for alle, der paa en eller anden Maade tager Del i den sociale Forsikrings- og Forsørgelseslovgivnings Udførelse i det praktiske Liv.

Trods den efter danske Forhold ikke ringe Tilslutning Tidsskriftet i de forløbne Aar har faaet, har Abonnentantallet dog endnu ikke naaet den Størrelse, at Tidsskriftet kan svare Regning, selv naar henses til, at Tidsskriftet modtager et aarligt Tilskud af Statskassen, og at dets Redaktion og Ekspedition er ydet gratis. Da vi maa anse det for at være af Betydning, at Tidsskriftet opretholdes, skal vi henlede alle interesseredes Opmærksomhed paa dette og opfordre dem til at tegne Abonnement paa samme. Det vil i mange Forhold være dem til stor Nytte.

Tidsskriftet koster 2 Kr. halvaarligt og kan bestilles saavel gennem Boghandelen, Postvæsenet som paa Tidsskriftets Kontor, Øresundsgade 25, Kbhvn. Ø. For at lette Anskaffelsen af de tidligere Aargange har Redaktionen indtil videre nedsat Prisen paa disse til det halve, altsaa til 2 Kr. pr. Aargang. Tidsskriftet udgives og redigeres af Ekspeditionssekretær under Arbejderforsikrings-Raadet V. L. FABER.

Et Dagkursus i Tysk.

Hr. Kursusforstander BORUP har paa Opfordring af flere Typografer, hvis Arbejdstid falder om Aftenen, og som saaledes er forhindret i at deltage i Aftenkursus indvilliget i at oprette et *Dagkursus i Tysk*, saafremt Tanken skulde vinde Tilslutning hos et passende Antal Kolleger.

Kursus'et vil foreløbigt vare 3 Maaneder. Betalingen for det hele Kursus er 6 Kr., som kan betales maanedsvis.

Kolleger, som ønsker at deltage, bedes henvende sig paa Forbundskontoret, Jernbanegade 4, senest Mandag den 25. Oktober.

Sportsklubbens Møde

i Søndags havde kun samlet en lille, men interesseret Kreds af Tilhørere. Hr. Folketingsmand LAUR. JESSEN holdt et udmærket Foredrag om »Sport og Gymnastik«. Allerede i Oldtiden betragtedes Legemsøvelser som et betydningsfuldt Led i Ungdommens Opdragelse, man var tidligt paa det rene med, at skulde Nationen bevare sin Eksistens og det enkelte Individ være i Stand til at udfylde sin Plads i Samfundet, hvad enten hans Beskæftigelse var af legemlig eller aandelig Beskaffenhed, var det først og fremmest nødvendigt, at Legemet var sundt og kraftigt, og da enhver Beskæftigelse har den Egenskab ensidigt at udvikle enkelte Muskler eller Dele af det menneskelige Legeme, blev det Gymnastikens Opgave at øve og pleje alle de Organer, hvis Funktioner ellers vilde vanskeliggøres eller helt ophøre, i Fald de aldrig benyttedes. Allerede Ægyptere og Kinesere kendte Gymnastikens Betydning, men først hos de skønhedselskende Grækere vandt den sin store samfundsmæssige Betydning. Det kraftigt og harmonisk byggede Menneskelegeme stod for Grækerne som Idealet af Skønhed. Alle deltog i Legemsøvelser fra den tidligste Ungdom. Med visse Mellemrum afholdtes de olympiske Lege. At vinde Sejrens Laurbærkrans ved disse Opvisninger stod som den højeste Lykke, den største Hæder et Menneske kunde opnaa. Hos Romerne, som i Begyndelsen dyrkede Legemsøvelser i Forstaaelse af, at disse skabte gode Soldater, forfaldt Gymnastiken efterhaanden til at blive professionel Sport, idet man lod Slaver uddanne til Gladiatorer, inde i specielle Færdigheder, kun bestemte til Adspredelse og Underholdning for Forfaldstidens blødagtige Romere. Den professionelle Sport har til alle Tider været en Fare for Idrætten som Samfundssag.

I vore Dage med den forcerede Virksomhed og gennemførte Arbejdsdeling i alle Brancher har Gymnastiken større Betydning end nogensinde før. Man kan af et Menneskes Gang og Holdning som Regel slutte sig til, hvilket Fag han tilhører; thi den ensidige Beskæftigelse udvikler enkelte Legemsdele paa Bekostning af andre, bevirker Skævhed og Stivhed i Led og Muskler, som ikke benyttes. Nutidens Arbejdsmetode faar aldrig Organerne sat saaledes i Virksomhed, at man naar Yderpunkterne for deres Virkeevne og Spændkraft, hvilket er nødvendigt, hvis deres Brugsevne skal bevares. Dette opnaas ved Gymnastiken. De forskellige Øvelser er indrettede paa, at ethvert Led, enhver Muskel sættes i Bevægelse. Blodet, der ved stillestaaende Arbejde bliver surt og urent, sættes i Bevægelse og ruller frisk og rent i Aarerne. Man vil efter en Times Gymnastik med efterfølgende Bad føle et Velbefindende, som er rigelig Belønning for den overstaaede Kraftanspændelse. Desuden naar man gennem Gymnastiken de gamle Grækeres Skønhedsideal: Et kraftigt og harmonisk udviklet Legeme.

Efter Hr. JESSENS Foredrag, der lønnedes med kraftigt Bifald, gav Formanden for »Typografernes Sportsklub«, Hr. VILH. JENSEN, forskellige Meddelelser, hvorefter Tilhørerne fik Lejlighed til at overvære en Gymnastiktime. Det var en Fornøjelse at se Kollegerne, blandt hvilke der var adskillige ikke helt unge, udføre de forskellige Øvelser med Skønhed og Elegance, medens vi samtidig lagde Mærke til, hvorledes Læreren, Hr. NIELSEN, lettede Øvelserne og understøttede de mindre dygtige. Vi havde tillige Lejlighed til at tage Garderobe og Baderum i Øjesyn. Disse var indrettede efter nyeste og moderne Mønster.

De fleste af de tilstedeværende — deriblandt flere Damer — indmeldte sig i Klubben.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 25. September ordinær Generalforsamling i Prins Wilhelms Palæ. Efter at ARNOLD LARSEN var valgt til Dirigent og V. RASMUSSEN til Sekretær, berettede Formanden om Sommersæsonens Virksomhed. Han takkede Sangerne for deres store Deltagelse i de centraliserede Sangforeningers store Koncerter og mindedes derefter de forskellige Udflugter, særlig den udmærkede Paasketur og den sidst afholdte Tur til Ordrup, der var meget vellykket. Til Slutning føjedes en Meddelelse om Programmet for Vintersæsonen. Derefter fulgte Valg af Formand og Styrer. Dirigenten takkede de afgaaende for deres Arbejde i Foreningen og anbefalede Genvalg med Akklamation, hvilket skete. De valgte er N. NIELSEN, Formand, og VALD. HANSEN, Styrer. Til Revisorer valgtes derefter d'Hrr. BECH og JAC. JACOBSEN. Under Eventuelt drøftedes forsk. indre Anliggender samt Karnevalspørgsmaalet.

VALD. RASMUSSEN,
Sekr.

Ringsted Lokalforening

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 8. Oktbr. — Formanden, M: A. KOFOED, bød Forsamlingen Velkommen og fremlagde derpaa det reviderede Regnskab for det forløbne Kvartal, som godkendtes. — Derefter gik man over til næste Punkt paa Dagsordenen: Valg af Bestyrelse. Formanden, KOFOED, genvalgtes med Akklamation. Næstformanden, A. JENSEN, og Revisorerne H. HANSEN og MORTENSEN ligeledes. Til Repræsentanter til Fællesforeningen genvalgtes FREDERIKSEN og nyvalgtes ALFR. PETERSEN. Man drøftede derefter Punkt 3 paa Dagsordenen: Juleuddelingen. Forskellige Medlemmer havde Ordet, hvorefter man vedtog nærmere at overveje Sagen. — Da Dagsordenen hermed var udtømt, sluttedes Generalforsamlingen, der var meget tyndt besøgt.

L. A. P.

Svendborg Lokalafdeling

havde ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. Oktober. C. V. JENSEN valgtes til Dirigent. Samtlige Kvartalsregnskaber godkendtes enstemmigt. Det besluttedes, at forsikre Foreningens kontante Penge imod Tyveri. Arbejdernes Aftenskole, der nu skal til at begynde sin Virksomhed, fik en varm Anbefaling af Faktor C. CHRISTIANSEN. Nogle Tarifforhold behandledes, og i denne Anledning vedtoges bl. a. en Resolution. Det besluttedes enstemmigt at modtage et Tilbud fra L. CHR. NIELSEN om Arrangementet af en Accidens-Udstilling, som han netop samler Materiale til, og som det siden er Meningen skal være en Vandre-Udstilling. Det besluttedes, at søge Samarbejde i denne Sag med herværende Principaler samt at Udstillingen skal være offentlig. Ved Udstillingen vil blive holdt et Foredrag om Bogtrykkets Betydning for den moderne Reklame. Og endelig besluttedes det at afholde en Fest for Medlemmerne.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

I Roskilde maa man henvende sig til Lokalformanden, LAUR. CHRISTIANSEN, Svendsvej 8, forinden Plads modtages.

Brev henligger paa Forbundskontoret i København til JONAS TOLLAKSEN fra Stavanger.

Blokeret Trykkeri. Firmaet Lorenzen og P. M. Jensen (*Land og By*) i Horsens er blokeret for Tilgang af Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer.

Hr. Redaktør Regnar Pedersen, Næstved, fejrede den 2. Oktober sit 25-aarige Bladjubilæum og sin 50-aarige Fødselsdag, og var i den Anledning Genstand for megen Opmærksomhed. Hr. Regnar Petersen var den første Formand for Næstved Lokalafdeling af Dansk typografisk Forening. Han har alle de Aar, Bladudgiverorganisationen har bestaaet, været dennes Formand, og i denne Egenskab har han naturligvis søgt at varetage sin Organisations Interesser, men Samarbejdet med Forbundet har altid været ført paa en venskabelig og loyal Maade. Derfor var nu Forretningsudvalget ogsaa blandt Gratulanterne og kunde takke ham for godt Samarbejde i de mange Aar.

Politiken fejrede i Fredags sit 25 Aars Jubilæum ved en Middag i Koncertpalæet, hvortil der var udgaaet ca. 300 Indbydelser. Vore jubilerende Kolleger, d'Hrr. FERRING, LEOP. ANDERSEN og P. J. PETERSEN, var allerede fra Morgenstunden Genstand for udsøgt Hyldest, idet Hr. Red. CAVLING sendte dem en *egenhændig* Skrivelse med Tak for 25 Aars trofast Arbejde ved *Politiken*, ligesom de fra Hr. Direktør JESPERSEN paa A/S *Politikens* Vegne hver fik overrakt en nydelig Buket af *levende* Blomster. Festen forløb glimrende med en Mængde Talere, blandt hvilke de af Professor G. BRANDES og Personalets Tillidsmand Hr. IVAR RASMUSSEN holdte gjorde fortjent Lykke. Som en »ringe« Tak for udvist Opmærksomhed fra Bladets Side havde Personalet for vistnok 4 à 500 Kr. købt den af Willumsen modellerede Skitse til Hørups Statue i Kongens Have og foræret den til *Politiken* i Anledning af Jubilæet. Søndag den 17. Oktober inviteres de 3 Jubilarer af deres Kolleger til en Frokost, ved hvilken Jubelen og Overraskelserne om muligt vil overgaa, hvad de var Genstand for paa selve Jubilæumsdagen.

Sølvbryllup kan Lørdag den 6. November fejres af Typograf paa *Langelands Avis*, O. R. HINTZE og Hustru, Rudkøbing. Hintze, der er udlært paa *Møens Avis* 1881, har arbejdet i Rudkøbing i ca. 27 Aar, og er en meget agtet og velset Kollega, der sikkert vil modtage mange Beviser paa Sympathi.

n.—C.

F. U. F. Efteraarsemester 1909. 6 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetimer. Nr. 1—5 Kl. 8—10 Aften, Nr. 6 Kl. 1—3 Middag.

1. Cand. med. L. S. FRIDERICIA: »*Om Blodet*« (med Lysbilleder). Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; den 26. Oktbr. og følgende 5 Tirsdage.
2. Cand. mag. HANS KJÆR: »*Udsigt over den ældste Bebyggelse og Kultur i forhistorisk Tid (Landnam i Danmark)*« (med Lysbilleder). Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; den 27. Oktbr. og følgende 5 Onsdage.
3. Dr. phil. HENR. BERTELSEN: »*Dansk Litteratur mellem Holberg og Oehlenschläger.*« Universitetsannekset, Studiestræde 6 o. G.; den 28. Oktbr. og følgende 5 Torsdage.
4. Statsgeolog, Dr. phil. VICT. MADSEN: »*Istiden*« (med Lysbilleder). Universitetsannekset, Studiestræde 6 o. G.; den 29. Oktbr. og følgende 5 Fredage.
5. Mag. sc. I. O. BØVING-PETERSEN: »*Moderne Havforskning*«: *I. Dybhavsundersøgelser. — II. Fiskeriundersøgelser, med særl. Henblik paa danske Farvande* (med Lysbilleder). Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; den 1. Novbr. og følgende 5 Mandage.
6. Professor, Dr. phil. FR. WEIS: »*Korn, Mel og Brød*«. Landbohøjskolen, Bülowsvej 11; den 17. Novbr. og følgende 5 Onsdage, Kl. 1—3 Middag.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: K. Kiefer Kr. 10.00, E. C. 0.50, Schultz Sætteri, 6.—7. B., 48.95, C. S. 6.00, »En Tankestreg« 50.00, L. A. Jørgensens Pers. 3.00, Kr. Dagblads 8.00, Søborgs 10.90, Græbes 15.45, Social-Demokratens Pers. 210.25, Lunos Pers. 9.05, P. Petersens 15.50, Schultz kvdl. 1.80, do. Trykkere 3.75, Berl. Tid.s 20.00, Frk. Crone 1.00, Gyldendals Pers. 13.00, Bagges, 7.—8. B., 30.15, L. P. 1.00, O. C. Olsens Pers, 26.00, Hertz ÷ 2 Tr. 5.30, F. 3.00, Nationaltid., 6. B., 57,25, Catos kv. Elever 1.60, H. F. 2.00, X. 1.00, H. C. Jensen 0.50, Hannovers Pers. 5.25, Bærentzens 17.50, Henningsens 2.75, Aller: W. H., 7.—8. B., 4.00, Sætteriet 10.75, Trykkeriet 6,50, Galvano 2,50, Hjælpearb. 1.80, Kvdl. 4.05, 5.—6. B., ialt 29.60, Anton Jensen 3.50, Th. Holmen 3.50, P. Hvidtfeldt 5.00, Viggo Christensen 4.50, Laur. Jensen 4.50. Tilsammen 631.05; ialt med det tidl. indkomne Kr. 2466.36.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 13. Oktbr. 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

7. Oktober; *Aalborg* 590.00; 12. Oktober: *Faaborg* 13.50, *Fredericia* 116.65, *Kallundborg* 161.15, *Nykøbing M.* 153.75, *Slagelse* 341.25; 13. Oktober: *Kolding* 445.80, *Odense* 547.28, *Thisted* 60.00.

København, den 13. Oktober 1909.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Wulff, udl. 7/10 09 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). 2893, Sætter Paul Fischmann, udl. 9/10 09 hos Hannover (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Emil Henry Jensen, udl. 1/10 09 hos O. C. Olsen (arb. s. St.).

Aarhus, Paalæggerske Kirstine Hansen (Reklametr.). Assens, Laura Klausen, udlært 1/10 09 i Assens Amts Avis' Bogtrykkeri. Ribe, Hans Peter Christensen, udlært 1/10 09 i Centraltrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2508 (2827), Victor H. C. Christensen fra Næstved (arbl.). 2913, Valentin Laur. Christensen fra Odense i Pl. (I. Cohen). 1975, Anders Nielsen Aagaard fra Aarhus (arbl.). 2422 (1865), Otto P. H. G. Scherzer fra Rejse (arbl.). 1235 (2634), Karl From fra Lyngby (arbl.). 2562 (2643), Th. Bertinius Petersen fra Slagelse (arbl.). 1868 (434), Jul. P. Christensen fra Aarhus i Pl. (I. Cohen). 2154, Carl Viggo Johansen fra Aalborg i Pl. (I. Cohen). 3446 (1267), Anders Carl Lauritzen fra Udl. (arbl.). 2098 (198), Sigurd Max Petersen fra Rejse (arbl.). 2598 (166), Heinrich V. Borup fra Aarhus i Pl. (Politiken).

Aalborg, 839a, Jac. Chr. Møller (arbl.), Aarhus, 2245, Carl Johs. Jensen (Reform) og 2478, R. F. Wichmann (Licius Nielsen). Helsingør, 393, Chr. Larsen (Nordsjælland) og 2601, Gerhardt Sørensen (arbl.). Horsens, 2024, Hans Edv. Hansen (arbl.). Nakskov, 2231, Gustav Vejle (Nakskov Tid.). Odder, 2583, Oluf Hansen (Kjeldsens Bogtr.). Odense, Edvin Thomsen (Milo) og 2425, Aage Petersen (Søndergaard). Rudkøbing, 2153, R. N. Hunderup (Langel. Avis). Rønne, 1899, S. Gornitzka (Neksø).

Bortrejste.

København: 2495 (174), Chr. Baltzersen paa Rejse (arbl.). 2086, Vilh. Sjølin fra Militær til Slagelse (arbl.). 2064, V. Chr. Clausen fra Militær til Rønne (arbl.). 2077, Jens Chr. Hintze fra Militær til Rudkøbing (arbl.).

Aarhus, 1595, Har. Laur. Andreasen til Skive i Pl., 2541, Rudolf Jensen til Randers i Pl., 2362, Chr. J. Kirkebech til Kbhvn. (arbl.), 2597, A. H. Nielsen til Kbhvn. (arbl.), 2598, H. V. Borup til Kbhvn. i Pl. og 1975, A. N. Aagaard til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing M., 1472, Chr. Rasmussen til Horsens (arbl.). Odder, 2245, C. Johs. Jensen til Aarhus i Pl. Odense, 2040, S. Alfr. Hansen til Hjørring (arbl.).

Udmeldte.

Aarhus, 2548, Asta Christensen og 2518, Alvilda Jensen. Horsens, 2447, Hjælpearbejder Hans J. Winther (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.

Lørdag d. 30 ds. *Pølsegilde.* Tegning i Lokalet og hos Styrelsen. (10)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Halvaarlig Generalforsamling d. 24. ds. (3a)

ANNONCER

En velanbefalet gift

Trykker,

30 Aar gl., som arbejder i Nærheden af København, ønsker en fast Plads i København. Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter.

En flink og ædruelig Linotypesætter kan faa Plads i en Provinsby. Billet mrkt. »Linotypesætter 164« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Akcidenssætter,

der tillige er godt øvet i Stereotypi, kan faa en fast, fastlønnet Plads i et større københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »162« indlægges snarest paa Ekspeditionskontoret.

Skrifter billig.

En Del Korpus, smaa Bogstaver, og lidt do. Petit, alt nyt, er billig til Salg.

Brædstrup Bogtrykkeri.

NB. Sammested kan en dygtig Dame faa Plads til 1. November. (151)

En stor flink Dreng

ønskes anbragt i Sætterlære. Henv. Sørensen, Rigensgade 5, 3. (163)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

J. G. A. Eickhoff, København V.

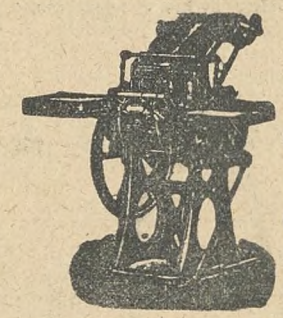

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny Gasmotorer
staaende og liggende fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 22. OKTOBER 1909 XXXVI AARGANG

Kvindernes Underafdeling

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 22. ds. Kl. 8

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Forslag fra Udvalget til Love for Underafdelingen. 2. Formandens Løn. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Arbejdernes kooperative Foretagender.

Uagtet VILH. WARTENBERG indrømmer, at den af mig antydede Tanke om gennem et ugentligt Ekstrakontingent at skaffe Midler til at starte et Produktions- og Brugsforeningsforetagende i stor Stil indenfor den danske Arbejderstand kan realiseres, mener han dog, at man bør vente og overlade til det nedsatte Fællesudvalg at fremkomme med Forslag om, *hvorledes* Tanken skal føres ud i Livet (henholdsvis paa Partikongressen i 1910 og paa De samv. Fagforbunds Generalforsamling i 1911).

Dette er jeg aldeles enig med Hr. Wartenberg i. Men mit Forslag tager jo aldeles ikke Sigte paa, under hvilke Former man skal søge Spørgsmaalet løst. — Jeg vil kun (da sikkert **alle** er enige om, at Tanken skal virkeliggøres) i Tide skaffe Midler til Startningen, saaledes at, naar om ca. 2 Aar de faglige og politiske Organer er enige om, hvorledes og med hvilke Dele af Produktionen, der skal begyndes, man da allerede forud har skaffet sig Midler til at begynde straks; derved vil megen Tid være vunden.

Et kan man vel være enig om, at hvis man vil skaffe sig Midler ved den af mig antydede Vej, saa bliver det **alene** gennem de faglige Organisationer, man kan skaffe dem, da det er aldeles ugørligt at paaligne de *politiske* Foreninger noget end nok saa ringe ugentligt Ekstrakontingent; man har Erfaring for, hvor vanskeligt det ofte er dér at faa det ordinære Kontingent af 40 Øre Kvartalet inddrevet. — Naar dette er Tilfældet, vil der ikke være forgrebet noget ved, at De samvirkende Fagforbund i den nærmeste Tid løser den Del af Opgaven, som ligger lige for, nemlig at sørge for, at den nødvendige Kapital er til Stede, naar Foretagendet skal paabegyndes.

Som man véd, har jo den politiske Del af vort Parti Repræsentanter i De samv. Fagforbunds Forretningsudvalg, og jeg er sikker paa, at man med en Smule god Vilje kan komme overens om, at det politiske Organ bliver fyldig repræsenteret paa en eventuel Generalforsamling i De samv. Fagforbund, hvis man dér vil tage Spørgsmaalet om den finansielle Side af Foretagendet op til Drøftelse og Løsning.

Jeg har med Vilje ikke villet komme ind paa Enkelthederne ang. selve det store Spørgsmaal: Produktion og Forbrug; her kunde jo blive meget at diskutere om, baade ang. hvilke Grene af Produktionen man skal kaste sig over, hvorledes Udsalgene skal indrettes og ledes, hvorledes man bedst organiserer Overledelsen, om man skal have en merkantil uddannet Mand i Spidsen, Lønningerne osv. osv.; men alt dette vil jeg lade ligge, idet jeg sikkert haaber, at det vil lykkes det nedsatte Fællesudvalg at finde en tilfredsstillende Løsning af alle Enkelthederne. Jeg har kun søgt at bringe et Bidrag til Realisationen af den finansielle Side af Sagen.

OSCAR JOHANSEN.

Svenska Typografförbundet

atholdt i Dagene d. 9.—11. Oktober et ekstra Delegeretmøde i Anledning af den Situation, der er opstaaet efter Forbundets Deltagelse i den svenske Storstrejke. Delegeretmødet talte ca. 150 Deltagere. Fra Norge deltog NILS A. NILSEN og fra Danmark P. HVIDTFELDT og VIGGO CHRISTENSEN.

Som bekendt har de svenske Bogtrykkere erklæret Deltagelsen i Storstrejken for et Brud paa den bestaaende Tarif og i den Anledning anlagt omfattende Søgsmaal mod Forbundet, og da man ved et Arrestforsøg ingen Penge har fundet, søger man at faa Forbundet erklæret Konkurs. — Ved Storstrejkens Afblæsning var der i første Øjeblik ca. 6—700 Kolleger, deriblandt en stor Del Tillidsmænd og ældre Kolleger, der ikke kom i Arbejde. Dette Tal er dog senere gaaet noget ned. Bogtrykkerne gjorde tillige skarpt gældende, at Tarifen var bortfalden. Vel vilde Bogtrykkerne indtil videre betale samme Minimalløninger og bibeholde Arbejdstiden uforandret, men ellers vedkendte de sig ikke mere Tarifen. Bogtrykkerne var imidlertid villige til at optage Forhandlinger om en ny Tarif, men som Betingelse herfor krævede man, at der som Sikkerhed for Tarifens Overholdelse stilledes et Depositum af 100,000 Kr., samt at der gaves et Udvalg paa 4 Mand ubegrænset Fuldmagt til at slutte en ny Tarif.

Selv om Typograferne ved en Retssag skulde faa Medhold i dets Betragtning, at Deltagelsen i Storstrejken ikke var et Brud paa Tarifen, vil der dog med nuværende Retsapparater kunne hengaa 2—3 Aar, førend dette Spørgsmaal blev afgjort, og i den Tid vilde Typograferne være uden Tarif.

Under Hensyn til alle disse Forhold vil man kunne forstaa, at det var meget alvorlige Forhandlinger, der førtes paa Delegeretmødet. Da det jo tillige i høj Grad var Spørgsmaal af taktisk Natur, vil man kunne indse, at der paa Mødet blev vedtaget, at Forhandlingerne indtil videre var hemmelige.

Vi er derfor ude af Stand til at bringe noget Referat fra Mødet, men maa nøjes med at notere, at efter at man i tre Dage og en Nat havde forhandlet de mange Spørgsmaal, *var alle Beslutninger vedtaget enstemmig.*

Det er vort Haab, at netop denne Enstemmighed vil bære vort svenske Broderforbund velbeholden og sikkert ud af den svære Krise, det for Tiden er inde i.

Paa Grundlag af Beslutningerne paa Delegeretmødet føres der i disse Dage Forhandlinger med Bogtrykkerne, og vi udtaler vort Ønske om, at det maa lykkes at komme til ordnede Forhold indenfor Bogtrykfaget.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa »Alhambra«. — Form., J. A. MATHIASSEN, bød Velkommen. Til Dirigent valgtes EMIL PETERSEN.

FORM. fremlagde derefter de reviderede Regnskaber. *Hovedkassens* Regnskab balancerede med 857 Kr. 80 Øre. Indtægterne var: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 659 Kr. 05 Øre, ekstraordinært Kontingent 179 Kr. 75 Øre, andre Indtægter 4 Kr. Udgifterne var: Rejseunderstøttelse 142 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 144 Kr., Rejsebeløb 4 Kr. 50 Øre, Sygeunderstøttelse

80 Kr., Administrationstilskud 26 Kr., indsendt til Hovedkassen 445 Kr. 80 Øre. — *Ekstrakassens* Regnskab balancerede med 166 Kr. 23 Øre, Kassebeholdningen var 107 Kr. 28 Øre, hvortil FOPM. bemærkede, at Kontingentet til Fællesorganisationen for Juli Kvartal endnu ikke var indbetalt. — VALD. PETERSEN og CARL SØRENSEN rettede et Par Spørgsmaal, som FORM. besvarede, hvorefter begge Regnskaber enst. godkendtes.

Punkt 2. Ekstrakassens Love. FORM. bemærkede, at der var fremkommen Røster om, at der kunde ønskes Ændringer i Lokalkassens Love og foreslog, at der nedsattes et Udvalg til at revidere disse. Dette vedtoges, og til Udvalget valgtes FORM., CARL SØRENSEN og EMIL PETERSEN.

Punkt. 3. Skrivelse fra Fællesorganisationen med Forslag til Vedtægt for et Understøttelsesfond for kommunale Tillidsmænd. — Efter en kort Diskussion vedtoges det enst. at tiltræde Forslaget.

Punkr 4. Det vedtoges enst. at indmelde Lokalafdelingen i Læseselskabet.

Punkt. 5. Til Kontrahenter til »Kolding Social-Demokrat« valgtes FORM. og NISSEN-PETERSEN.

Under *Eventuelt* oplyste FORM., at der til Storstrejken i Sverig som frivillig Bidrag blandt Lokalafdelingens Medlemmer var indkommet 124 Kr. 35 Øre. FORM. bragte en Tak til de Medlemmer, der trofast var bleven ved med at yde Bidrag og anbefalede at fortsætte Indsamlingen. Under samme Punkt kom CARL SØRENSEN ind paa en Omtale af Forholdene hos Bogtrykker Lumbye, der gav Anledning til en ret indgaaende og til Tider hvas Diskussion, hvor adskillige Medlemmer deltog. FORM. tilbageviste nogle ubeføjede Angreb, der var fremsat mod ham i Anledning af, at han ikke skulde være optraadt energisk nok ang. disse Forhold. Mente ikke, at man kunde tage Hensyn til Udtalelser, som der ikke stod Mænd bag ved. — Diskussionen resulterede i, at det henstilledes til Personalet hos Lumbye samlet at henvende sig til Principalen for at søge ut faa Forholdene ændrede. Saafremt dette ikke frugtede, skulde der snarest søges afholdt en ekstra ordinær Generalforsamling for at Lokalafdelingen saa kunde tage Affære. —

FORM. bragte sluttelig Medlemmerne en Tak for den Præcished, hvormed de indbetalte deres Kontingent. Det var glædeligt, at der i en Afdeling paa over 50 Medlemmer ikke fandtes en eneste Restant Kolding Lokalafdeling kunde i saa Henseende staa som et lysende Eksempel.

DIRIGENTEN sluttede derefter den livlige Generalforsamling med en Tak til de mange Talere. Udbragte et Leve for Afdelingen, hvilket han adresserede til Formanden med en Tak for hans Arbejde. Haabede, at der stadig maatte vise sig et frisk Liv indenfor Afdelingen; det burde der altid være i en Fagforening. Det er godt, at de forskellige Anskuelser kommer til at brydes. M. N.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 9. Oktober. Regnskaberne godkendtes; der havde været lige saa mange Rejsende som i de to foregaaende Kvartaler tilsammen; til Konflikten i Sverig var indsamlet frivilligt 61 Kr.

Det vigtigste Spørgsmaal var: Skal Nørresundby fremtidig betragtes som Filial af Aalborg? — Foranledningen var, at et Medlem derovre, som tidligere har været slettet for Restance og sat Lokalformændenes Taalmodighed paa en haard Prøve, blev slettet for Restance. Efter at Meddelelse om Udslettelse var indsendt til *Typ.-Tid.*, indbetalte vedkommende sin Restance; men da han ikke vilde spendere 50 Øre paa sig selv ved pr. Telegram at foranledige Meddelelsen tilbageholdt, naaede et Brevkort at komme akkurat tidsnok til at blive forkert ekspederet, hvilket naturligvis rettedes i næste Nr. *Nørresundby har aldrig været betragtet som Filial;* naar tidligere Formænd forlangte Kontingent, fik de det uden Prelleri; selvfølgelig blev der ikke holdt *strængt* paa Lovens Bestemmelser, og tidligere Medlemmer derovre har der ikke været i noget i Vejen med. Den omstridte Restance var paa 3 Uger, men Filialer maa jo have 1 Maaneds Henstand. Vedkommende Restant har ikke hævdet denne Ret, hvad følgende smukke Skrivelse ogsaa viser; dette Aktstykke lyder in extenso:

Lokalformanden i Aalborg. Jeg tillader mig selvfølgelig ikke at gøre Nar ad. Hvad er Meningen med, at De lader *mig* slette for 3 Ugers Restance, naar andre Kolleger faar Lov at staa til Restance for meget længere Tid uden overhovedet at modtage Anmodning at betale Kontingent. Jeg troede at være Medlem af en *frisindet* Forening, hvor der i hvert Fald var lige Ret for alle — jeg beklager meget, hvis jeg virkelig heri har taget Fejl. I Deres Ophøjethed tager De ikke i Betænkning at lade Dem lede af personlig Hensyn. Føj for Satan — den Slags Mennesker er *meget* daarlige Kolleger. A. WILH. JENSEN.

A. Jensen havde ikke nedladt sig til at give Møde og forsvare sin Sag, hvilket Formanden, H. C. ANDERSEN, og Forsamlingen meget beklagede. — Efter Oplæsningen af Skrivelsen udtalte Formanden bl. a. Jeg betragter denne Skrivelse som en Gemenhed og under Lavmaalet af, hvad man kan forlange af et voksent Menneske . . . Denne Udtalelse vakte udelt Tilslutning hos alle de tilstedeværende. — Formandens Bestræbelser for at komme Restanceuvæsenet til Livs bifaldtes, og enstemmig vedtoges, at *Nørresundby som hidtil skal betragtes som hørende under Aalborg.* — Forøvrigt er Forholdene i Nørresundby ikke helt ideelle ogsaa paa andre Punkter, hvilket ogsaa omtaltes og er omtalt før.

Der stilledes Forespørgsel angaaende den svenske Lock-out, hvilken GERDT besvarede og anmodede om vedblivende at yde frivilligt Bidrag. — Angaaende »den personlige Reservefond«, som der lystes efter, viste et Replikskifte mellem JOH. MØLLER og GERDT, at der var delte Meninger.

— Til Slut afholdtes en meget »parlarmentarisk« Generalforsamling i *den selskabelige* »Typografia«. Der kom stadig nye Medlemmer; Regnskab godkendtes, Bestyrelse og Revisor genvalgtes. Der var 60 Kr. i Kassen, og disse mange Kroner skal festes op den 1. eller 2. Uge i November. Bestyrelsen (Velfærdsudvalget) vil lave Fester mindst lige saa storslaaet som hidtil, hvorfor Medlemmer og deres Damer kan belave sig og ikke vil fortryde at møde. Inden Formanden, ROBERT NIELSEN, havde faaet Tid til at løfte Sløret lidt for alle de Overraskelser, der venter Medlemmerne ved Festen, sad han midt i en »66«. Den selskabelige Generalforsamling var en lille Fest og sluttede festlig! J. G.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 9. Oktbr. paa Hotel Herning. — Forhandlingsbogens Oplæsning udsattes til næste Generalforsamling. — FORMANDEN oplæste Hovedkassens og Lokalkassens Regnskab, som godkendtes. — FORMANDEN motiverede et Forslag om at udgive en Juleavis til kommende Jul; det eventuelle Overskud skulde tilfalde Fanefonden. Det oplystes, at der allerede var flere Juleaviser under Arbejde; man opgav da Tanken. Derimod vedtog man i Stedet at afholde en Salon-Præmieskydning med paafølgende Bal for Fællesorganisationens Medlemmer i en nær Fremtid. Det overdroges Bestyrelsen at arrangere Skydningen.

En af Bestyrelsen stillet Ændring til Lokalkasselovene vedtoges. Ændringen gaar ud paa, at de ikke understøttelsesberettigede af Lokalkassen modtager de $^2/_3$ af Understøttelsen i Form af et Kort til Svendehjemmet, medens $^1/_3$ udbetales Kontant. — Til at revidere de gamle og komme med Forslag til nye Love valgtes HARTMANN, CHR. OLESEN og ANT. JENSEN.

Under Eventuelt foreslog L. D. CHRISTIANSEN som Honorar at bevilge Formanden det Lokalkassen fra Hovedkassen tilkommende Tilskud til Administrationsudgifter; det vedtoges. — Endelig besluttede man at sende et Forslag til Fællesorganisationens Generalforsamling i Oktbr. om, at Fællesorganisationen søger sig andre Lokaler, da de nuværende er meget daarlige.

Generalforsamlingen, hvortil var mødt 10 Medl., hævedes. M—n.

Nykøbing Mors,

Lørdagen den 9. Oktbr. afholdtes ordinær Generalforsamling i Nykøbing M.s Lokalafdeling. — Efter at Formanden havde budt Velkommen, godkendtes de forskellige Regnskaber. Derefter var Forholdene paa »Morsø Avis« til Forhandling. — Formanden meddelte, at han paa Afdelingens Vegne havde paatalt, at en Lærling arbejdede over, hvilket Afdelingen billigede. — Endvidere meddeltes, at der var en Lærling for meget paa »Morsø Avis.« Formanden oplæste forskellige Skrivelser ang. denne Sag samt ligeledes et Brev fra Hvidtfeldt, som ogsaa efter de forskellige Oplysninger mente, at der var en Lærling for meget. — Der vedtoges derefter en Resolution til Indsendelse til vor Forretningsfører, hvori udtales en Protest mod, at der gives Dispensation fra Lærlingeskalaen. — Til Slut vedtoges der nye Love for den stedlige »Fornøjelseskasse.« Dermed var Generalforsamlingen hævet. P. H.

Nær og Fjærn.

25 Aars Jubilæum fejres paa Mandag, den 25. Oktbr. af vor Kollega, ADOLF HANSEN, der den Dag i 1884 fik Plads i *Soc.-Dem.*, hvor han siden har arbejdet, de sidste 10 Aar som Ombryder.

Paa Søndag holder Personalet Fest for ham i Nørre Centralkafé.

Typografernes Stiftelse. En Fribolig er ledig. Medlemmer, som maatte ønske at komme i Betragtning ved dens Besættelse, maa indsende Ansøgning herom til CARL NIELSEN, Jagtvej 109, ^{3}, L., senest den 6. November.

Koncert til Fordel for en Kollega, der uddanner sig i Sang. Vor Kollega Joseph Jensen, der især blandt vore Sangere er bekendt for sin velklingende, dybe Bas, afholder Søndag den 14. November Efterm. Kl. 4 en Koncert i Wittmacks Lokaler, hvortil følgende anerkendte Kunstnerinder og Kunstnere har tilsagt deres Assistance: Kgl. Operasangerinde Frk. KRARUP HANSEN, kgl. Kammersangerinde Frk. IDA MØLLER, kgl. Operasanger Hr. ALBERT HØEBERG og Pianisten Hr. ALFRED FREDERIKSEN. Kollegerne vil erindre Hr. Joseph Jensen fra hans Optræden ved Arbejdsløshedsfesten sidste Aar, hvor hans prægtige Stemme høstede et velfortjent Bifald, og siden da har han stadig arbejdet energisk under dygtige og anerkendte Læreres Vejledning, for med Tiden at bringe det til et virkeligt kunstnerisk Resultat. Imidlertid koster jo en saadan Uddannelse betydeligt mere, end man kan faa tilovers som Sætter, og han haaber derfor, at Kollegerne vil give ham en Haandsrækning ved at købe Billetter til hans Koncert, hvor man kan faa Lejlighed til at høre de nævnte udmærkede Kunstnere. For at gøre Adgangen til Koncerten saa let som mulig, er Billetterne sat til den billige Pris Kr. 1.50, 1.00 og 0.50. Billetter faas hos Foreningens Inkassator, Hr. Anton Jensen, og det udførlige Program ved Koncerten. ANTON.

100 Aars Jubilæum. Fredag d. 14. Oktbr. var det hundrede Aar siden, at Slægten GRÆBE overtog Enkefru Borchhorst's Bogtrykkeri paa Østergade. Ved et lunefuldt Tilfælde kunde den nuværende Ejer af »Græbes Bogtrykkeri«, Hr. C. CRÆBE, fejre sit personlige 25 Aars Jubilæum samme Dag som Indehaver af Forretningen. Det sjældne Dobbelt-Jubilæum mindedes ved en lille stemningsfuld Sammenkomst selve Højtidsdagen, hvor Hr. Græbe overrakte Personalet en større Sum, der benyttes til Afholdelse af en Jubilæumsfest i »Central-Kaféen« Lørdag d. 23. ds.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

April Kvartal 1909.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1909	706.85	Rejseunderstøttelse ...	1,995.00
Kontingent	42,337.96	Underst. p. St.	7,867.15
Tilbagebet. Rejselaan .	58.00	Reservefondsunderst...	27.25
Andre Indtægter	10,590.62	Udlaant	10.00
Tilskud fra Hovedkass.	1,294.00	Sygeunderstøttelse ...	16,426.15
		Begravelseshjælp	2,690.00
		Andre Udgifter	817.42
		Indsendt til Hovedkass.	24,430.83
		Beholdn. 30. Juni 1909	723.63
	54,987.43		54,987.43

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April. 1909	341,003.74	Tilskud til Afdelingerne	1,294.00
Indsendt fra Afdeling.	24,430.83	Overfartsbilletter	147.85
Renter	6,180.29	*Typograf-Tidende*.....	1,368.72
Kommunetilsk. til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse	33.36	Legatunderstøttelser ..	350.00
		Bidrag til Fagskolen..	100.00
		Tarifforhandlinger	2,000.24
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid*.....	46.91	Kontingent til De samv. Fagf. og Det intern.	710.54
Andre Indtægter	2.80	Sagførersalær og Voldgift	54.00
		Laan til Stiftelsen	1,000.00
		Husleje, Brændsel og Belysning	97.55
		Lønning. og Honorarer	1507.50
		Rejseudgifter og Diæter	597.25
		Tryksager	216.00
		Porto.....	133.02
		Telegram. og Telefon .	46.87
		Kontorsager	26.00
		Forskelligt.....	122.00
		Ialt Udgift...	9,771.54
		Beholdn. 30. Juni 1909	361,926.39
	371,697.93		371,697.93

København, den 19. Oktbr. 1909. P. HVIDTFELDT.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 2. Oktober 1909.

1. Et københavnsk Firma mener sig berettiget til at holde Trykkerlærling, uagtet det ikke beskæftiger nogen Trykker, medens Principalen selv har frekventeret to Kursus paa Fagskolen. Sagen har været til Forhandling i K. B. uden Resultat. — Gaar til Voldgiftsretten.

2. Et Medl. af den københavnske Afdel. er fra Rejse ankommet til den københavnske Afdel., er blevet syg og ønsker nu Pengeunderstøttelse. — Kan i Henh. til Sygekasseinspektoratets tidligere Afgørelse ikke ske.

3. Et Medl. af den københavnske Sætterafdel. indstilles til Eksklusion paa Grund af ukollegial Optræden. — Tiltrædes.

4. Et Medl. af den københavnske Afdel. ønsker som Maskinsætter Dispensation fra Arbejdstiden paa Grund af Eksamenslæsning. — Tiltrædes.

5. Et kvindeligt Medl. af den københavnske Afdeling, som er gaaet fra Faget, anmoder om hvilende Ret for et Aar i Henhold til § 23. — Tiltrædes.

6. Et kvindeligt Medl. af den københavnske Afdel. anker over, at være blevet afskediget uden tarifmæssig Varsel, idet hun har faaet udbetalt Feriepenge, hvortil Principalen bidrog, men ikke ordinær Løn for Opsigelsesugen. — Da dette er i Strid med Tarifen, forfølges Sagen.

7. Et Medl. af den københavnske Afdel. var blevet afskediget, formentlig fordi tarifmæssig Betaling for Betjening af to Hurtigpresser var forlangt. Der var foretaget Mægling i Sagen, som havde medført, at Vedk. foreløbig blev i sin Plads.

8. Fællesmøde mellem Dansk lith. Forbund og Forretningsudvalget besluttedes afholdt i den nærmeste Tid.

9. Overenskomst forelaa for Hjælpearbejderne i Aarhus, afsluttet med et Udvalg for Aarhus Bogtrykkere. — Tiltraadtes.

10. Rønne Afdel. har begæret Sanktion til at fremsætte Krav om Hjælpearbejdernes Arbejdsforhold overfor Principalerne paa Bornholm. — Tiltrædes.

11. Anmodning fra Fredericia Afdel. om Tilskud til Administrationsudgifter udover de i Lovene fastsatte 1 Kr pr. Medl. — 10 Kr. indrømmes udover det i Lovene stipulerede.

12. Et Medl. af Odense Afdel. ansøger om en aarlig Understøttelse. Vedk. er blind og har i 4 Aar været uden Erhverv; har været Medl. siden 1881. — Udover Deltagelse i Juleuddelingen kan man ikke yde noget Tilsagn om Støtte; heraf bevilges 30 Kr.

13. Et Medl. af Aalborg Afdel. indstilles af Afdel. til en Understøttelse, da hans Forhold er meget fortvivlede. — 50 Kr. bevilges af Juleuddelingen.

14. Afdel. i Aalborg forespørger om et Trykkeri i Nørresundby har Lov til at antage en ældre, forulykket Bogholder som Lærling. — Ja, under Forudsætning af, at han underkastes Lærlingevilkaar og at Lærlingebestemmelserne forøvrigt overholdes.

15. Et Trykkeri i Horsens har to Lærlinge, uden at der arbejder andre end Ejerne, hvoraf den ene er Medl., medens den anden ikke har udlært paa regelmæssig Maade, og i den Tid, Vedk. har arbejdet ved Faget, optraadt som Blokadebryder. — Man maa mene, at Vedk. ikke kan betragtes som Fagmand i Forhold til Lærlingeskalaen, men saafremt Vedk. vil aflægge Svendeprøve og derefter paa fyldestgørende Maade afvikle sit ukammeratlige Forhold til Afdel., har man ikke noget imod at søge Sagen ordnet.

16. En Bogtr. i Rudkøbing har i Sygdomsperiode (læderet Finger) udført Arbejde og samtidig hævet Underst. Afdelingen forespørger om Vedk. er berettiget til at hæve Sygehjælp. — Nej.

Torsdag den 7. Oktober 1909.

1. Indbydelse fra Svenska Typografförbundet om at deltage i et ekstraordinært Forbundsmøde, som afholdes i Dagene fra 9.—11. Oktober. — Hovedkassereren og Formanden for den københavnske Afdel. delegeres.

2. Forskellige Klublove forelaa til Godkendelse. Under Forudsætning af, at Lovene er vedtaget med den i Lovenes § 27, 3. vedtagne Majoritet godkendes disse, naar Kontingentet ikke overskrider 5 Øre ugenlig for helbetalende og 10 Øre maanedlig for halvbetalende. Event. Mulkter, som et enkelt Personales Love tager Sigte paa i Anl. af Udeblivelser fra Generalforsamlinger o. l., kan man ikke godkende, da Forbundets Love intet indeholder om saadanne Bestemmelser.

3. Hvidtfeldt gav Meddelelse om et Besøg i Hillerød, hvor et Trykkeris Personales Forhold havde givet Anledning til en Forhandling, hvorefter man vilde stille sig afventende. Ved samme Lejlighed var drøftet et hos Afdel.s Formand begaaet Tyveri, hvorved Afdel.s Beholdning paa 220 Kr. var stjaalet. Politiundersøgelse var indledet, og Afdel. andrager om, at Beløbet enten maa eftergives, eller om det kan afdrages ved kvartalsvis Afbetaling. — Forinden Politiundersøgelsen er sluttet, kan Sagen ikke afgøres.

4. Foranlediget ved en Fordring fra 2 Medl. og 1 Ikke-Medl., som var indgivet i en forhenv. Bogtrykkers Konkursbo i Lyngby paa Grundlag af en Overenskomst, som var afsluttet mellem Parterne, og hvilket Beløb nu var indgaaet, rejstes Spørgsmaal om de Paag. skulde betale de ved Sagen opstaaede Sagsomkostninger, som udgjorde ca. 90 Kr. — Da den paag. Fordring ikke er fortjent Arbejdsløn, men kun opstaaet ved den oprettede Overenskomst, maa Omkostningerne dækkes af de Paag. Da der imidlertid er ydet afdragsvis Forskud, og der derfor kommer til at mangle ca. 30 Kr., kan man i Betragtning af de foreliggende Forhold give Afkald paa dette Beløb, som fradrages, hvad de skal tilbagebetale for nydt Understøttelse.

5. Et Bladtrykkeri i Nakskov har forlangt af en Maskinsætter, at denne skulde svare til sin Præstation, uagtet der var forlangt andet Arbejdes Udførelse samtidigt af ham. Organisationen havde derefter henvendt sig til Bladudgiverorganisationen med Klage over Forholdet, og efterat man herfra havde henvendt sig til Bladtrykkeriet, var den paagældende Maskinsætter afskediget. — Fornyet Henvendelse rettes til Bladudgiverorganisationen med Protest mod den foretagne Afskedigelse, da man ikke kan finde sig i, at der udøves Hævn overfor Medlemmer, som gaar den af Organisationen anviste Vej.

6. Bladudgiverorganisationen meddeler, at den til Voldgiftsretten har valgt Redaktør Erichsen, Nakskov og Regnar Petersen, Næstved; medens Dansk Bogtrykkerforening har valgt Bogtrykker Marius Geertsen, Aarhus og Bogtrykkeribestyrer A. Jensen, Aarhus — som Suppleanter er valgt Bogtr. Rosendahl, Esbjerg og J. Steen Andersen, Odense. Fra Forbundet indstilles de hidtilværende Medlemmer L. D. Rasmussen, Odense og P. Hvidtfeldt samt til Suppleanter Marius Hansen, Aarhus og Will. Jacobsen, Silkeborg. Valget foretages af Forbundsstyrelsen.

7. Angaaende de socialdemokratiske Provinsblades Arbejdsforhold vil Kontrolkomiteen foretage forskellige Undersøgelser og Afgørelsen udsættes derfor til senere. En eventuel Overenskomst faar tilbagevirkende Kraft.

8. Det i forrige Møde omtalte Trykkeri i Horsens blokeres, da den ene Indehaver ikke vil underkaste sig de opstillede Betingelser.

9. Aarhus Afdeling forespørger om et Medlem, der har betalt 50 Ugebidrag og faaet udbetalt Rejsebeløb, paany skal betale 52 Ugebidrag for at faa Ret til Understøttelse paa Stedet. — Da det er Rejsebeløb: Nej.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Dr. BREHM er bortrejst til 26/10. Vikar: Dr. HEYERDAHL, Godthaabsvej 58. Tr. 11—12 (Sønd. 8½—9).

Dr. JERSILD er flyttet til Kronprinsessegade 2, St. Tr. Hverd. 1—2½. Mandag og Torsdag tillige 6½—7½. *NB.* Henvendelse kun efter Anvisning af Kasselægen.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

8. Oktober: *Grenaa* 34.50; 14. Oktober: *Ringsted* 238,55; 15. Oktober: *Brønderslev* 79.50, *Helsingør* 77.25, *Horsens* 257.50, *Svendborg* 350.00, *Vejle* 235.00; 16. Oktober: *Esbjerg* 222.75; 18. Oktober: *Aarhus* pr. Bl. 300.00, kont. 1012.25, ialt 1312.25, *Hillerød* pr. Bl. 220.00, kont. 146.25, ialt 366.25, *Holstebro* 98.00, *Nakskov* 126.00, *Nykøbing F.* pr. Bl. 50.00, kont. 102.85, ialt 152.85, *Odder* 79.00, *Skanderborg* 25.00, *Silkeborg* pr. Bl. 62.25; 19. Oktober: *Køge* 97.00, *Næstved* 84.30, *Stege* 68.00.

København, den 20. Oktober 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Ellen Olsen, udl. 5/10 09 hos P. Andersen (arb. s. St.). Paal. Helga Poulsen, tidl. Medl. (Forlagstr.). Paal. Xenia Johanne S. F. Türck, udl. 25/9 09 hos Thiele (arb. s. St.). Paal. Karoline Petrea Ulrikke Nielsen, tidl. Medl. (Qvist).

Aarhus, Christian Frederik Dyring, udl. 1/11 09 i Jyllandspostens Bogtrykkeri. Køge, Poul Frantzen, udl. 1/10 09 i Østsjællands Folkeblads Bogtrykkeri. Odense, Siegfried Heinrich Adolf Petersen, udl. 16/10 09 i Fyns Tidendes Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2617 (2898), Edvin Carlo Thomsen fra Odense (arbl.) 2131 (1842), Georg Rich. Munck fra Militær (arbl.). 2238 (2535), Carl V. Christiansen fra Militær (arbl.). 1997 (1847), Marius Kirkegaard fra Vejle (arbl.). 2081 (2835), Carl Chr. Nielsen fra Ringkøbing (Rigsdagen). 575 (750), Herb. Bjørnstrup fra Militær (arbl.).

Aarhus, 1784, Jens Poulsen (Backhausen), 2439, Hjælpearbejderske Rasmine Block (Licius Nielsen). Hillerød, 2601, Gerhardt Sørensen (Amts Avisen), 2202, Carl Frederiksen (arbl.). Hjørring, 2040, Alfred Hansen (arbl.). Kolding, 2502, Jens Chr. Jacobsen (Højskolebladet). Nakskov, 1172, Albert Nielsen (Nakskov Tid.). Odense, 2604, Viggo M. A. Mortensen (arbl.). Ringkøbing, 2554, P. Jørgen Petersen (Skjern). Rudkøbing, 2077, J. C. Hintze (arbl.). Silkeborg, 2329, Vald. Sejersen (arbl.). Slagelse, 2086, Vilh. Sjølin (Ekspresstrykkeriet). Svendborg, 1978, Carl Emil Kessler (Amtstidende). Thisted, 2288, Johannes Trab (syg), 2505, Hans Malmstrøm (Socialdem.), 1729, Ditlev Ditlevsen (Amtsavisen, som Redaktionssekretær).

Bortrejste.

København: 1975, Anders Nielsen Aagaard til Aarhus (arbl.). 575 (750), Herb. Bjørnstrup til Aalborg (arbl.).

Aarhus, 2016, Joh. Aug. Davidsen til Viborg (arbl.). Faaborg, 2355, Charl. Madsen paa Rejse. Hillerød, 393, Chr. Larsen til Helsingør i Plads og 2601, Gerhardt Sørensen til Helsingør (arbl.). Hjørring, 1997, Marius Kirkegaard til Vejle og 1729, Ditlev Ditlevsen til Thisted. Holstebro, 2288, Johs. Trab til Thisted (syg). Horsens, 1472, N. Chr. Rasmussen til Holstebro i Pl. og 2477, Oskar Christensen til Ribe i Pl. Kolding, 2439, Hjælpearbejderske Rasmine Block til Aarhus i Plads. Nakskov, 1429, Vald. Poulsen til Nykøbing M. (syg) og 1492, Johs. L. Nielsen til Nykøbing F. i Pl. Næstved, 1784, Jens Povlsen til Aarhus i Pl. og 2508, Viktor H. C. Christensen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2617, Edvin Thomsen til Kbhvn. (arbl.). Ringkøbing, 2081, Carl Nielsen til Kbhvn. Svendborg, 2554, Peter Jørg. E. Petersen til Skjern i Plads.

Udmeldte.

København: 2094, Agnes Hansen og 2158, Paula Støvring (begge fratraadt Faget).

Rudkøbing, 1535, Bogtrykker Rs. Chr. Rasmussen.

Udslettede for Restance.

København: 489, Thorsøe-Olsen (Bogtr.). 2305, Almos Olsen (O. C. Olsen). 117, Leo Rydal (Harald Jensen). 298, Oluf Repsdorf (Hertz).

Død.

København: 1738, Jens Madsens Enke Olivia.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.

Lørdag d. 30 ds. *Pølsegilde.* Tegning i Lokalet og hos Styrelsen. (1 p)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. *Generalforsamlingen er udsat til den 31. ds.* (3 b)

T. S. Herrehold. *Motionsgymnastik* hver Søndag Form. Kl. 10¼—11¼. *Alm. Gymnastik* hver Onsdag Aften Kl. 8½—10. Søndag Form. 11¼—12¼.

Damehold. *Gymnastik* hver Onsdag Kl. 7½—8¼. Søndag 12—1.

Øvelserne finder Sted i Lokalerne Forckhammersvej 18. (Det danske Selskabs Skole).

Indmeldelser modtages ved Øvelserne og hos Kassereren, A. Andreasen. Vølundsgade 3 4, L.

ANNONCER

En velanbefalet gift

Trykker,

30 Aar gl., som arbejder i Nærheden af København, ønsker en fast Plads i København. Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

Alt **Bogbinderarbejde** udføres smukt og billigt paa rimelige Betalingsvilkaar. Lund & Olsen. Vestergade 7 2, Sdbg. (166)

Et mindre Trykkeri

ønskes billigt. Bill. mrkt. »167« modtager Ekspeditionskontoret.

En **ung Trykker**, som tillige kan paatage sig lidt Sætning, søger Plads snarest. Bill. mrkt. »168« modt. Ekspeditionskontoret.

En velanbefalet

Sætter-Trykker

søger Plads straks. Arbejdet ved Dobbelt-Hurtigpresse og Digeltryk. Kendt med Stereotypi. Bill. mrkt. »Sætter-Trykker 169« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætterlærling,

der har været et Par Aar i Lære, kan antages som Forbundter i en Provinsby. Avis og Akcidens. Løn, saa der kan leves. Bill. mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Trykker,

dygtig og selvstændig Arbejder, har Sølvmedaille for aflagt Svendeprøve, ønsker snarest Plads i København. Bill. mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig Trykker,

kendt med Illustration- og Stereotypitryk, søger Plads straks. Bill. mrkt. »172« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med saavel Avis- som Akcidens-Sætning og Trykning, søger Plads. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. Sætter-Trykker »173« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ikke for ung

Sætter-Trykker

kan faa fast Plads i Løbet af 8—14 Dage. Bill. mrkt. »174« med nærmere Oplysninger samt Alder modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Øhlenschlægersgade 66, 1. S., Kbhvn. V. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 29. OKTOBER 1909 XXXVI AARGANG

I Lighed med de tidligere Aar anmoder vi herved vore Kolleger om at foretage den vante Juleindsamling. I Aar er Arbejdsløsheden desværre betydelig større, end den har været de nærmest foregaaende Aar, og jo nærmere vi naar Jul, vil Tallet paa de arbejdsløse stige. Endvidere har jo i mange Aar en stor Del Enker efter Typografer faaet en lille Hjælp ved Juletid, ligesom mange af dem, der paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom er kommet tilbage i økonomisk Henseende, af Juleuddelingen er blevet rakt en hjælpende Haand. Der er derfor i Aar særlig Anledning til at bestræbe sig for at gøre Indsamlingen saa stor som mulig.

Vi opfordrer indstændig Kollegerne til atter i Aar at tage fat paa Juleindsamlingen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Typograf-Tidendes Redaktion er flyttet til Kong Oscarsgade 9 3. Str.

550 Kr. i Bøde og Sagsomkostninger.

Da vort Fags Udøvere i August Maaned i Fjor som Følge af Striden i Litograffaget var blevet ført ud i Lock-out og Strejke, var der nogle Herrer — deriblandt en Del Faktorer — der med overmaade Iver tog fat paa det Arbejde, vore Kolleger havde forladt. Enkelte var endog saa ivrige, at de arbejdede baade Dag og Nat, fungerede baade som Sættere, Trykkere, Paalæggersker og Trykkeriarbejdere.

Om en lignende for de udelukkede og strejkende Typografers Interesse skadende Fremfærd af d'Hrr. Forretningsfører BRUUN, Forretningsfører EMBORG, Faktor KROLL, Faktor BORCHHARDT og Faktor JOH.S TORP berettede undertegnede under Konflikten i *Social-Demokraten*.

Efter Stridens Afslutning anlagde d'Hrr. Sag med Paastand om Straf efter Alm. borgerlig Straffelovs § 215 og 216, hvilken sidste Paragraf for Ærefornærmelser, der sker i et trykt Skrift eller paa anden Maade, hvorved Ærefornærmelserne erholder en stor Udbredelse, fastsætter en Straf af simpelt Fængsel paa ikke under 3 Maaneder eller med Bøder ikke under 200 Kr. — For at gøre Sagsanlægget saa omfattende som muligt blev der anlagt 5 enkelte Sager.

Der er nu faldet Dom i Sagerne, idet Dagspressen bringer en enslydende Meddelelse fra Hof- og Stadsretten. Efter det mest »uskyldige« københavnske Blad, Smudspresseforeningens Organ, *Sidste Nyt*, tillader jeg mig at citere Meddelelsen:

Den sorte Kokarde.

Hof- og Stadsretten har i Dag paadømt 5 Sager, der var anlagt af henholdsvis Forretningsførerne TH. BRUHN, H. C. EMBORG, Faktor JOHS. TORP, Faktor E. O. KROLL og B. BORCHHARDT mod Formanden for den typografiske Forening Viggo Christensen.

Anledningen var en Artikel i *Social-Demokraten* for 12. August 1908 med Overskrift »Den sorte Kokarde«, hvori det bl. a. hed:

»Sammenholdet mellem de lockoutede og strejkende Arbejdere i Bogtrykfaget er ganske udmærket — ikke en eneste af de egentlige Arbejdere har svigtet. Derimod har en Del Faktorer fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergerning.

De ædle Herrer er følgende:«

Herefter anførtes Citanternes Navne.

Retten ansaa Udladelserne for ærekrænkende, og den i Artiklen indeholdte Meddelelse fandtes derhos at krænke Citanternes Privatlivs Fred. Udladelserne blev som Følge heraf mortificerede og Christensen i hver Sag idømt en Bøde til Statskassen paa 60 Kr. samt kendt pligtig at betale Sagernes Omkostninger med 50 Kr. i hver Sag.

Jeg har endnu ikke faaet Dommen forkyndt, men saavidt det af ovenstaaende kan ses, har Dommerne ikke anvendt §§ 215 og 216, men derimod §§ 217 og 220, der lyder saaledes:

»§ 217. For andre ubeføjede Sigtelser, der maa nedsætte den angrebnes borgerlige Agtelse, samt for Ukvemsord eller Skældsord saavelsom for enhver ved Lader og Fagter eller anden Gerning, der tilkendegiver Ringeagt, udvist Fornærmelse anvendes Bøder indtil 500 Rdl. eller simpelt Fængsel indtil 6 Mdr.«

»§ 220. Den, der ved offentlige Meddelelser om personlige og huslige Forhold krænker Privatlivets Fred, straffes med Bøder fra 10 til 200 Rdl. eller med simpelt Fængsel indtil 3 Mdr.«

Man har altsaa dømt efter de mildeste Paragrafer. Men alligevel har dansk Ret efter dansk Lov slaaet fast, at de Udtalelser, jeg har benyttet om de paagældende Herrer, maa nedsætte deres borgerlige Agtelse, eller at de er Fornærmelser, der tilkendegiver Ringeagt for dem, og at Meddelelserne har krænket deres Privatlivs Fred. Og at bruge slige Udtalelser er kendt ulovligt; de er kendt døde og magtesløse, og jeg er idømt Bøde og Sagsomkostninger. Sagen er inappelabel. Jeg maa bøje Hovedet for Retfærdigheden!

Det er den officielle Side af Sagen. Men hvorledes er Forholdet over for de 3000 organiserede Arbejdere i Bogtrykfaget — de 5 Sagsanlæggeres tidligere Kammerater, hvis Interesser jeg i den paagældende Sag varetog? Er den officielle Ret et Udsnit af *deres* Hjerte — falder den sammen med deres Opfattelse af Indholdet?

Det er mig en Trøst, at den Lov, hvorefter jeg er dømt, er af 10. Februar 1866 — det Reaktionens sorte Aar, der gjorde Vold paa vor Forfatning —. Paa den Tid kendtes ingen Fagforeninger i moderne Form, og ingen af Nutidens organiserede Strejker og Lock-out'er.

Jeg vil ønske, at der med Hensyn til Kampen mellem Arbejdsgivere og Arbejdere maatte komme mere moderne Love, der kunde ophæve den Undtagelsesstilling, som Arbejderorganisationerne og ofte deres Tillidsmænd staar i overfor gamle Love, der i sine Bestemmelser aldrig har taget Sigte paa det moderne sociale Liv. Men endnu mere inderligt vil jeg haabe, at jeg aldrig nogensinde maatte komme i den Situation paa Grundlag af personlige Forhold under en Lock-out eller Strejke at skulle have min Ære rehabiliteret efter en Straffelov fra 1866. Jeg véd hvad jeg i saa Fald vilde betragte mig selv som.

København, d. 27/10 1909.

VIGGO CHRISTENSEN.

Organisatoriske Betragtninger.

VIII.

Afslutning.

JEG havde ventet, inden jeg sluttede mine Betragtninger, at Konflikten i Sverig skulde have fundet sin Afgørelse; men dette er desværre ikke opnaaet, saa det paalidelige Billede, man vilde have dannet sig af denne Konflikts Forløb, i Stedet for at klarlægges, mere og mere er udvisket, og man staar nu mere tvivlende overfor den der udviste Taktiks heldbringende Virkning end nogen Sinde før. Og de mange Resolutioner og Opraab har ikke gjort Forholdene klare, saa det eneste Resultat, vi her hjemme kan notere ud af det, er den Misfornøjelse, der i vide Kredse har hersket mod det langvarige Ekstrakontingent og det saakaldte »frivillige« Bidrag, som endog enkelte Steder har ført til Splid imellem Personalerne, naar enkelte ikke var tilstrækkelig hurtig til at yde »frivillig«.

Der var sikkert ikke én, som ikke havde Sympati og en hjælpsom Haand ved Konfliktens Udbrud, men efter at denne paa Grund af den tilsyneladende forfejlede Ledelse var kørt ud i et galt Spor, bredte Misfornøjelsen sig. Navnlig for Kollegerne med de smaa Lønninger er der just heller ikke Grund til at flotte sig med Bidrag i det uendelige, naar der er saa rigelig Brug for den lille Ugeløn til saa mange paatrængende nødvendige Formaal.

Naar Konflikten en Gang faar Ende, skal jeg muligvis udvikle mit Syn paa dens Forløb, men for nærværende vil jeg ikke komme nærmere ind derpaa.

— — —

Jeg vil slutte mine Betragtninger for denne Gang og takker Kollegerne for den Tilslutning, jeg fra saa mange Sider har modtaget i den senere Tid. Det viser mig, at jeg har rørt ved Forhold, hvor vi i Fremtiden bør tage et Arbejde op. Der er store og vigtige Opgaver nok, og naar blot Medlemmerne i Enighed bærer Kravet frem, saa kommer vi vel uden om de »Bussemænd«, der stiller sig i Vejen for os. Det er dog Medlemmerne, der skal bære Organisationen oppe, og ikke de tilfældige Mænd, der har opkastet sig som Formyndere for os og benytter dette Formynderskab til at sætte sig ud over de Krav, vi med stor Styrke bærer frem.

Hr. Hvidtfeldt betragter selvfølgelig mig som en Stræber, der vil til »Fadet«; han kan nu en Gang ikke maale med anden Maalestok, derfor maa man have ham undskyldt. Men mit Ønske er kun dette: *at Ledelsen altid skal være i Kontakt med Medlemmerne!*

AAGE TH. BJARNØ.

En Vandreudstilling af Akcidenser.

SOM det turde være i det mindste det overvejende Flertal af vore Læsere bekendt, arrangerede Undertegnede i Vinteren 1907—08 en Udstilling af Bogtryk i forskellige Byer (Odense, Aarhus, Svendborg og Nykøbing F.). Disse Udstillinger, ved hvilke jeg ogsaa holdt et Foredrag, vandt paa de forskellige Steder stor Sympati, Besøget var godt og, saavidt man efter saavel private som Blad-Udtalelser kan dømme, var Tilfredsheden almindelig.

Siden den Tid har jeg fra forskellige Sider modtaget Opfordringer om atter at arrangere saadanne eller lignende Udstillinger. Men det er jo et ret stort Apparat at sætte i Gang, og skønt jeg fremdeles — ligesom den første Gang — ikke agter at kræve nogen Betaling ud over de Udgifter Arrangementet medfører eller eventuelt hvad man selv mener at burde yde, véd jeg dog af Erfaring, at der er meget Arbejde forenet med et saadant Arrangement af Udstillinger.

Imidlertid har jeg paabegyndt en Samling *Akcidenser*, som jeg mener, at det for d'Hrr. Udøvere af Faget vil have Interesse at faa Lejlighed til at se. Og hertil formener jeg, at en *Vandre-Udstilling* vil være det mest hensigtsmæssige. Denne kan da arrangeres i Forening med et Foredrag om den moderne Reklame, eller om Bogtrykkets Betydning for Reklamen.

Endnu har jeg dog ikke samlet tilstrækkeligt Materiale til en saadan Udstilling. Der er endnu nogle Bogtrykkerier, jeg venter at modtage Bidrag fra, — men disse kommer nok. Thi der er jo ingen Tvivl om, at d'Hrr. Bogtrykkere, der sætter en Ære i at levere saa fint og nobelt Tryk som muligt, ogsaa med Glæde vil yde deres Bidrag til en saadan Udstilling, der *kun* har til Formaal at højne det faglig-tekniske Niveau og at skabe eller yderligere fæstne Interessen for Kunsten i Arbejdet.

Som sagt: der er ingen Grund til at tvivle herom, og dette fremgaar jo ogsaa af, at der allerede er flere af d'Hrr. Bogtrykkere, som har ydet Bidrag hertil. De, som endnu ikke har ydet noget saadant Bidrag, bedes velvilligst tilstille Undertegnede nogle af deres smukkeste og mest karakteristiske Prøver af Akcidens- eller Bogtryk (eller begge Dele i Forening). Paa denne Maade hjælper man til at skabe Muligheder for Studier af faglig Kunst for Fagets Udøvere Landet over, uden at Udgifterne for disse bliver uoverkommelige, da det selvfølgeligt maa blive de lokale Foreninger — maaske i Forening: Principal- og Arbejderforeninger —, der tager Sagen op. Selv staar jeg altid til Tjeneste med mulige Oplysninger. (Adresse: Villa Margrethebo, Svendborg.) Før i November vil der dog næppe kunde arrangeres nogen Udstilling. Svarporto bør altid vedlægges Forespørgsler.

L. CHR. NIELSEN,
Red. af *Nordisk Papir- & grafiske Tidende.*

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 14. November Kl. 11 pr.

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskabet for 1908—09. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af Kasserer (afg. Laur. Jensen). 1 Styrelsesmedlem (afg. A. W. Larsen) samt 1 Revisor (afg. Fr. Hjorth). 5. Eventuelt.

(196) STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Thisted Afdeling

afholdt Lørdag d. 9. Oktbr. ordinær Kvartalsgeneralforsamling i Thisted Haandværkerforening. 14 Medlemmer var mødt. Forbunds- og Lokalkassens Regnskaber for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det vedtoges fra 1. Novbr. at paabegynde en frivillig Indsamling (Bidrag af 10 Øre ugentlig) til Anskaffelse af en Fane. Under eventuelt drøftedes nogle lokale Sager. H. H. H.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Oktbr. ordinær Generalforsamling i Koncertsalen. — Formanden, I. P. SØRENSEN, bød Forsamlingen Velkommen og fremlagde derpaa det reviderede Regnskab for det forløbne Kvartal, der balancerede med 543 Kr. *Indtægt:* Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr. 05 Øre, ordin. Kontingent 417 Kr., extraordin. do. 111 Kr. — *Udgift:* Rejseunderstøttelse 85 Kr., Understøttelse paa Stedet 132 Kr., udlaant 5 Kr., Sygeunderstøttelse 63 Kr., Administrationstilskud 8 Kr., indsendt til Hovedkassen 235 Kr., Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. Regnskabet godkendtes.

»*Lokalkassens* Regnskab, der balancerede med 71 Kr. 09 Øre, godkendtes ligeledes.«

Derefter behandlede man et Forslag om Udmeldelse af den stedlige Fællesorganisation. Dette Forslag var undertegnet af 4 af Lokalafdelingens Medlemmer, der var misfornøjet med, at det paa forrige Generalforsamling med en ringe Majoritet var bleven bestemt, at Lokalafdelingen skulde indmeldes under Fællesorganisationen. Herom førtes der nu en meget livlig Diskussion, under hvilken flere Talere havde Ordet for eller imod Udmeldelsen. Ved den derpaa foretagne skriftlige Afstemning blev Resultatet, at det med 15 Stemmer mod 11 vedtoges at udmelde Lokalafdelingen af Fællesorganisationen.

Generalforsamlingen var besøgt af 28 Medlemmer. B.

Odense Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 12. Oktbr. Dirigent: FR. LARSEN.

FORMANDEN bragte en Hilsen og Tak fra Hvidtfeldt, ved hvis Sølvbryllup han havde været til Stede som en af Repræsentanterne for Provinstypograferne, og aflagde derpaa en kort Beretning om Virksomheden i Juli Kvartal. — Beretningen godkendtes.

2. *Regnskaberne.* P. BONDESEN forelagde dem, hvoraf Afdelingsregnskabet ballancerede med 1866 Kr. 28 Øre og Ekstrakassen med 463 Kr. 60 Øre. Godkendtes enstemmig.

3. FORMANDEN gav nogle Meddelelser angaaende Lærlinge og Teknisk Skole samt om Lærlingenes Stilling til Maskinsats.

4. STYRELSEN foreslog at yde Aftenskolen for Arbejdere et Bidrag paa 25 Kr. og Odense Svendehjem et do. paa 10 Kr. — Vedtoges.

5. *Fest.* Det vedtoges at afholde en saadan i Januar Kvartal og der nedsattes et Udvalg til at arrangere denne. — bl. —

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 13. Oktober, hvor Formanden, R. C. PEDERSEN, fremlagde det reviderede Regnskab for Juli Kvartal, der balancerede med 748 Kr. 75 Øre. I ordinært Kontingent var indbetalt 580 Kr. 50 Øre, ekstraordinært 153 Kr. 25 Øre. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 81 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 166 Kr., Sygeunderstøttelse 229 Kr. Indsendt til Hovedkassen 257 Kr. 50 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 31 Kr. 30 Øre, og begge Regnskaberne godkendtes.

I frivillige Bidrag til de Udelukkede i Sverig var indkommen 223 Kr. 65 Øre.

Under Eventuelt meddelte FORM., at han havde forhandlet med *Land og Bys* Indehavere om Underskrivelse af Tarifen. Forhandlingerne var imidlertid strandede, og nu var »Trykkeriet« altsaa blokeret.

Tanken om at søge oprettet en Fagklasse for Typograf-Lærlinge i Horsens tekniske Skole havde man maattet opgive, da det ved Indtegningen viste sig, at Lærlingene ikke har Forstaaelsen af, hvad der tjener deres Tarv bedst, men det nedsatte Udvalgs Arbejde havde dog ikke været helt spildt, idet man havde faaet gjort Forstanderen begribeligt, at Tegning var nødvendig for saadanne Lærlinge, og for Fremtiden vil de, saafremt ønskes, faa Adgang til Undervisning i Frihaandstegning.

H.

Aarhus Lokalafdeling

holdt ordinær Generalforsamling den 15. Oktober. Dagsordenen var ret omfattende, uden dog at være af særlig Vigtighed. FORMANDEN, N. Mortensen, bød Velkommen. — P. C. CHRISTIANSEN valgtes til Dirigent.

FORMANDEN aflagde en udførlig Beretning, hvori han først omtalte de førte Forhandlinger ang. Hjælpearbejdertarifen i Aarhus og dernæst den store Arbejdsløshed i Byen, der aldrig før havde kunnet opvise noget lignende. Pegede paa, at Maskinsættertarifen naturligvis havde sin væsentligste Skyld i dette Forhold. Teknisk Skole havde i Aar haft glædelig Fremgang hvad Elevantallet fra vort Fag angik, og det gjaldt nu om at paase, at Lærlingene ikke forsømte Skolen, da Principalerne saa i Følge Tarifen kunde slippe for at betale Udgifterne. Trykker SIEMS var ansat som Lærer og vilde forsøge at give Lærlingene *praktisk* Undervisning paa »De forenede Bogtrykkerier«. Et Lærlingeforhold hos Bogtrykker Hestbeck var ordnet tilfredsstillende. En Del Medlemmer havde ikke leveret de Bøger tilbage, de laante under Lock-out'en. Da de nu slap for Mulkten, maatte det være en Æressag at aflevere Bøgerne til Biblioteket. — Efter at MARIUS HANSEN, SØRENSEN-KJELD og MARTIN PETERSEN havde haft Ordet oplæste Kassereren, J. CHR. HANSEN, det reviderede Regnskab for Juli Kvartal, der balancerede med 2821 Kr. 25 Øre. Det ordinære Kontingent havde andraget 2220 Kr. og det ekstraordinære Kontingent 578 Kr. 25 Øre. Andre Indtægter havde indbragt 21 Kr. Der var udbetalt: I Rejseunderstøttelse 136 Kr. 25 Øre, i Underst. paa Stedet 684 Kr., i Reservefondsunderstøttelse 11 Kr., i Sygeunderstøttelse 532 Kr., i Begravelseshjælp 50 Kr. og i Administrationstilskud 95 Kr. 75 Øre. — Dog kunde Hovedkassen blive tilstillet 1312 Kr. 25 Øre. 73 Rejsende havde gæstet Afdelingen i 109 Dage og der var udstedt 22 Overfartsbilletter til København. 12 havde faaet Sygeunderstøttelse.

Ekstrakassers reviderede Regnskab for Juli Kvartal udviste en Balance paa 589 Kr. 65 Øre. 203 Medlemmer havde i Kontingent betalt 339 Kr. 05 Øre og i Understøttelse til Rejsende var udbetalt 198 Kr. 50 Øre. Kvartalet begyndte med en Kassebeholdning paa 153 Kr. 80 Øre og sluttede med en Beholdning paa 28 Kr. 82 Øre.

Begge Regnskaber godkendtes énstemmig uden Debat.

Det vedtoges at yde et nærmere fastsat Beløb til Udsmykning af Lokalerne i Arbejdernes Forsamlingsbygning. — VALDEMAR HANSEN og LUDVIG CHRISTENSEN aflagde henholdsvis fra Fællesstyrelsen og Produktionsforeningen et Par interessante Beretninger, der toges til Efterretning.

Vinterfornøjelserne blev indskrænkede til det obligate Juletræ for Forældre med Børn og en lille Fastelavnsmorsomhed.

— — —

Derefter afholdtes Generalforsamling i Afdelingens Hjælpekasse. — Det reviderede Regnskab, der énst. godkendtes, udviste den 1. Juli 1909 en Kassebeholdning paa 5349 Kr. 40 Øre og den 30. Septbr. 1909 en Beholdning paa 5420 Kr. 29 Øre. I Kontingent var indbetalt 70 Kr. 89 Øre. 2 Enker blev for et Aar bevilget hver 35 Kr.

SEKRETÆREN.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Hotel Phønix«.

FORMANDEN aabnede Mødet og oplæste Forbunds- og Lokalregnskaberne, der balancerede med henholdsvis 296 Kr. og 62 Kr. 73 Øre, hvilket godkendtes.

De øvrige Sager paa Dagsordenen var af lokal Natur. P. P.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. ds. sin ordinære Generalforsamling paa Centralhotellet. — FORMANDEN bød Forsamlingen Velkommen, specielt det ny Medlem, som var tiltraadt Afdelingen. Til Dirigent valgtes J. BILDE-JENSEN. Regnskabet, der balancerede med 114 Kr., godkendtes énstemmigt. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 19 Kr. 06 Øre og blev ligeledes godkendt. Derefter valgtes O. HANSEN til Fanebærer. Under Eventuelt drøftedes nogle lokale Spørgsmaal. Generalforsamlingen sluttede Kl. ca. 11. Alle Medlemmer var mødt. J. V. J.

Nær og Fjærn.

Sølvbryllup kan Tirsdag den 2. Novbr. fejres af Typograf CHR. NIELSEN og Hustru, Lille Farimagsgade 4[4]. Nielsen, der er udlært hos Firmaet S. L. Møller 1877, har med et Par enkelte Afbrydelser stadig arbejdet hos samme Firma, og er en meget agtet og velset Kollega, der sikkert i Dagens højtidelige Anledning vil modtage mange Beviser paa Sympati. —n.

Typografernes Novemberfest til Fordel for de arbejdsløse afholdes som tidligere meddelt Lørdag den 20. November, Kl. 8, i Odd Fellow-Palæet.

Festudvalget har sikret sig fortrinlig Assistance, og udførligt Program vil komme i næste Nr. af Bladet. Foruden Gutenbergkoret og Sangforeningen vil med forventet Tilladelse fra Teatret Hr. kgl. Kammersanger HELGE NISSEN synge og Hr. kgl. Skuespiller TEXIÈRE fortælle H. C. Andersens Eventyr. Endvidere vil der blive sunget af Frk. KAREN ODERWALD-SANDER, der for nogen Tid siden havde en ganske glimrende Debut paa det kgl. Teater, en Debut, der i Pressen enstemmig betegnedes som en Begivenhed i Sangverdenen.

Atter i Aar vil en Kollega, en lovende Tenorsanger, faa Debut ved vor Novemberfest, nemlig Hr. CARL PETERSEN.

Medlemmerne bør agitere af al Kraft for Tilslutning til Festen. Billetter kommer paa Trykkerierne i Løbet af kommende Uge. Priserne er som sædvanlig 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre.

Til Trykkerne. Husk Gaasegildet Lørdag Aften Kl. 8 i Kvægtorvsrestaurationen (lige overfor Landmandshotellet). Nogle faa Deltagere kan endnu i Dag tegnes ved Henv. til Laur. Jensen paa Kontoret inden Kl. 7.

Forretningsudvalgsmøder.

Torsdag d. 21. Oktober 1909.

1. Et udarbejdet Forslag angaaende Lønforholdene ved de socialdemokratiske Provinsblade forelaa, efter at Kontrolkomiteen havde tiltraadt det. Som Grundregel var fastslaaet, at der ikke rørtes ved Arbejdstiden, saaledes at denne vedblivende var 8 Timer i Partitrykkerierne, 8 Timer i Esbjerg, 8½ i Aalborg og 9 i de andre private Trykkerier; endvidere at Lønnen var 2 Øre pr. 1000 over den for Byen fastsatte Tusindbetaling og 2 Kr. over Minimalfastlønnen som mindste Løn. Paa Basis heraf er der fastsat en Ordning for samtlige Byer, hvor der findes socialdemokratiske Provinsblade, og denne gaar nu til Forbundsstyrelsens Godkendelse.

2. Fra Aarhus forelaa Meddelelse fra det angaaende Hjælpearbejdernes Lønforhold nedsatte Udvalgs Formand om, at den af Aarhus Principaler tiltraadte Overenskomst ikke var godkendt af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening. Man vil afvente Forholdenes Udvikling.

3. Fra to Medlemmer var der indkommet Forslag om Udgivelsen af et 64-sidigt Julehæfte, indeholdende fagtekniske og literære Bidrag samt Illustrationer. Forbundet skulde eventuelt overtage Ekspeditionen, og Overskuddet tilfalde Juleuddelingen. Udgiverne vilde ikke beregne sig noget for deres Arbejde, men Risikoen skulde bæres af Forbundet. — Kan ikke tiltrædes, da man ikke indser, at denne Plan kan realiseres med Fordel.

4. Et Medlem af den københavnske Afdeling indstilles af Afdelingsstyrelsen til kun at udrede halvt Ekstrakontingent, da hans ordinære ugentlige Fortjeneste er under Hjælpearbejdernes Løn. — Tiltrædes.

5. Et tidl. Medl., som nu opholder sig i Københavns Afdeling, anmoder om Optagelse. Randers Afdel. indstiller ham til Optagelse under Iagttagelse af §§ 13 og 14 og at han idømmes Bøde paa 25—50 Kr. paa Grund af et under Lock-out'en i 1908 udvist Forhold. Københ.s Afdel. tiltræder Indstillingen; Bødebestemmelsen undtaget. — I dette specielle Tilfælde optages Vedk. med 1 Aars Karantæne og med Betaling i Henh. til § 13.

6. Et kvindeligt Medl. af Københavns Afdel., som midlertidigt arbejder udenfor Faget i anden Virksomhed, hvor der ingen Organisation er, anmoder om hvilende Ret i Henh. til § 23. Indstilles for 1 Aar af Afdelingsstyrelsen. — Tiltrædes.

7. Det internat. Sekretariat indberetter om Tarifbevægelsen i Serbien og Luxemburg. — Til Efterretning.

8. Nykøbing M. Afdel. meddeler, at et derv. Trykkeri har antaget en Lærling til Trods for, at der det paag. Sted kun arbejder 2 Svende og 1 Udlært, som ikke har aflagt Svendeprøve. — Henvendelse er rettet til Bladudgiverorganisationen.

9. Skrivelse fra Svenska Typografförbund. — Besvaredes.

10. Forskellige Dispositioner i Anl. af de i svenske Banker opsagte Depositionsbeviser, som man enkelte Steder vægrede sig ved at anerkende, godkendtes.

I *frivillige Bidrag* til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget: Carl V. Bramsnæs 2.00, C. S. 4.00, Hannovers Pers. 3.00, L. A. Jørgensens Pers. 2.50, Kr. Dagblads Pers. 7.75, Nationaltid.s, 7.—8. B., 115.50, Græbes 17.45, Weis's 14.75, Lunos Pers., ÷ 10, 9.65, Social-Demokratens 62.75, Hannovers 4.75, Frk. Crone 0.50, Berl. Tid.s Pers. 17.00, P. Petersens 6.75, Bærentzens 8.25, O. C. Olsens 26,00, Bagges, 9.—10. B., 26.75, Hertz's 9.65, Rigsdagens 1.00, Aller 9.—10. B., W. H. 4.00, Sætteriet 10.00, Trykkeriet 6.25, Galvano 2.50, Hjælpearb. 2.80, De kvdl. 4.05, alle 7.—8. B., i alt 29.60, Søborgs Pers. 3.80, Rigsdagens Trykkere 2.00, Henningsens Pers. 3.00, Schultz's Sættere, 8.—9. B.. 47.45. Tilsammen 425.85; ialt med det tidl. indkomne Kr. 2892.21.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 27. Oktbr. 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Grenaa: Typ. MARINUS NIELSEN, Lillegade 49. *Rønne:* HOLGER IPSEN, Kastanievej. *Thisted:* H. HANSEN, Møllevejen 16. Træffes 12—1 og 6—7 Aften.

Lokalformanden i Esbjerg bor Nørregade 76[1] og træffes 6½—7½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

23. Oktober: *Rønne* 304.00; 25. Oktober: *Skive* 207.50, *Hobro* 45.50, *Nyborg* 163.00, *Roskilde* pr. Bl. 53.75, kont. 170.00, ialt 223.75; 26. Oktober: *Assens* pr. Bl. 37.50, *Frederikshavn* pr. Bl. 15.00, *Holbæk* 216.80, *Randers* pr. Bl. 150.00, kont. 210.00, ialt 360.00.

København, den 27. Oktober 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Rasmus Florian Albert Jørgensen, tidligere Medlem (Grafiske Institut). Sætter Johan Kiersgaard, tidligere Medlem (O. C. Olsen). Paal. Paula Helena Annina Nielsen, udl. 17/10 09 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Lilly Bryde, udl. 15/10 09 hos Kruckow (arb. s. St.). Sætterlærl. Einer Hansen, Sætterlærl. Hugo Langballe, Sætterlærl. Johan Bruun (alle hos Schultz). 2675, Bjerregaards Hustru Agnes.

Aarhus, Jens Axel William Nissen, udl. 1/11 09 i Jørgen Jensens Bogtrykkeri. Herman Wilhelm Kiene, udl. 1/11 09 i Th. Thrues Bogtrykkeri. Grenaa, Erik Holm, udl. 25/10 09 i Jens K. Holms Bogtrykkeri. Kolding, Frederik Oskar Jørgensen, udl. 15/10 09 paa Højskolebladets Trykkeri. Næstved, Marius Sølberg, udl. 1/11 09 i L. Vestens Bogtrykkeri. Thisted, Peder Theodor Trab, udl. 1/11 09 i Thisted Amtsbogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2184 (538), Martin Lorensen fra Hillerød (arbl.). 1402 (187), Johannes Christiansen fra Ribe (arbl.). 1377 (403), Alfr. Joh. Mortensen fra Køge (arbl.). 2386 (2849), J. P. Andersen fra Rejse (arbl.). 2156, Peter R. Petersen fra Silkeborg (O. C. Olsen). 6586 (Svensk Forb.), Karl Fjellander fra Sverig (Keller). 2016, Joh. Aug. Davidsen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 2197, Emil Aasted (Stiftsbogtrykkeriet), 575, Herbert Bjørnstrup, (arbl.), 1497, M. L. Johnsen (Jul. Nielsens Bogtr.), 1783, A. D. Birn (P. Hansens Bogtr.). Aarhus, 2487, Peder Valdemar Jensen (Reformtrykkeriet), 1975, A. V. Aagaard (arbl.). Esbjerg, 1084, Sørensen Kjeld (Wedege Petersen). Holstebro, 1472, Chr. Rasmussen (Welsch). Horsens, 2141, Hjalmar Iversen (arbl.). Nyborg, 2022, N. P. Ægidius Hansen (arbl.). Nykøbing F., 1492, Joh. Laur. Nielsen (Pontoppidan). Randers, 2541, Rud. Jensen (Ryes Bogtr.), 2196, tysk, Karl Meffert (syg), 2318, H. S. Lassen (S. M. Elmenhoff & Søn), 1950, Sofus Alwart (arbl.). Rønne, 2064, V. Chr. Clausen (arbl.). Skive, 2595, Chr. Bjørndal Riis (Lauritz Petersen).

Bortrejste.

København: 2424 (2871), J. P. Carl Jensen paa Rejse (arbl.). 2619 (204), Hans Peter Larsen paa Rejse (arbl.). 2016, Joh. Aug. Davidsen til Aarhus (arbl.).

Aalborg, 2076, M. P. Christensen til Grenaa i Pl., 1223, Lorenz F. Jensen (paa Rejse). Aarhus, 1084, Chr. S. Kjeld til Esbjerg i Pl. Hillerød, 2184, Martin Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Horsens, 2010, H. Schreiber til Lyngby i Pl. Nyborg, 1978, Carl Emil Kessler. Nykøbing F., 1560, C. Th. Rasmussen til Nakskov i Pl. Næstved, 2381, J. P. Jakobsen til Roskilde i Pl. Skanderborg, 2487, Peter V. Jensen til Aarhus i Pl. Thisted, 1497, M. L. Johnsen til Aalborg i Pl.

Udmeldt.

Nakskov: 2231, Gustav Vejle (Redaktionssekr. ved Nakskov-Tidende).

Annulleret Udslettelse.

København: 298, O. Refsdorf (Hertz). Restancen betalt.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag ingen Sangøvelse. Deltagerne i Pølsegildet bedes møde Kl. 8½ i Sanglokalet. (1 q)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 40.—43. Uge opkræves *Lørdag den 6. November* (45. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11[2].
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.

T. C. C. Søndag Kl. 11 Generalforsamling i »Nørre Central«. *Dagsorden:* 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. (3 c)

T. S. Herrehold. *Motionsgymnastik* hver Søndag Form. Kl. 10¼—11¼. *Alm. Gymnastik* hver Onsdag Aften Kl. 8½—10. Søndag Form. 11¼—12¼.

Damehold. *Gymnastik* hver Onsdag Kl. 7½—8¼. Søndag 12—1.

Øvelserne finder Sted i Lokalerne Forckhammersvej 18. (Det danske Selskabs Skole).

Indmeldelser modtages ved Øvelserne og hos Kassereren, A. Andreasen. Vølundsgade 3[4], L.

ANNONCER

En ung dygtig Trykker,
kendt med Illustration- og Stereotypitryk, søger Plads straks. Bill. mrkt. »172« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En velanbefalet gift
Trykker,
30 Aar gl., som arbejder i Nærheden af København, ønsker en fast Plads i København. Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætterlærling,
der har været et Par Aar i Lære, kan antages som Forbundter i en Provinsby. Avis og Akcidens. Løn, saa der kan leves. Bill. mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Trykker,
dygtig og selvstændig Arbejder, har Sølvmedaille for aflagt Svendeprøve, ønsker snarest Plads i København. Bill. mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Alt **Bogbinderarbejde** udføres smukt og billigt paa rimelige Betalingsvilkaar. Lund & Olsen. Vestergade 7[2], Sdbg. (166)

En dygtig Illustrationstrykker
ønsker Plads straks. Bill. mrkt. »179« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Trykker,
som kan udføre Akcidens- og Illustrationssamt alt Numererings Arbejde, søger snarest Plads. Bill. mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,
Avis- og Akcidenssætter, søger straks Plads i Provinsen. Bill. mrkt. »175« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Almanaken Danmark,
Arbejdernes Almanak,
Arbejdernes Julealbum,
Blæksprutten,
Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter** bestilles som tidligere Aar hos
(178) ANTON JENSEN.

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Skrifter billig.
En Del Korpus, smaa Bogstaver, og lidt do. Petit, alt nyt, er billig til Salg.
Brædstrup Bogtrykkeri.
NB Sammested kan en dygtig Dame faa Plads til 1. November. (151)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 — KØBENHAVN DEN 5. NOVEMBER 1909 — XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa given Foranledning meddeles, at der i Sverige er optaget Forhandlinger, der ventelig vil medføre, at Ekstrakontingentet kan ophøre med indeværende Uge. Endelig Kundgørelse om Ekstrakontingentets Ophør vil dog senere fremkomme.

Konflikten i Sverige er dog alt nu af det Omfang, at vi formener det forsvarligt, at Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer ophører med at betale de frivillige Bidrag, som er ydet sammen med det obligatoriske Ekstrakontingent.

København, den 3. Novbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Alt Stof, som ønskes i først udkommende Numer af Typ.-Tid., maa være Redaktionen i Hænde senest **Mandag** *Aften. Foreningsmeddelelser og Annoncer maa være Ekspeditionen i Hænde senest* **Tirsdag** *Aften.*

Redaktionen **er flyttet** *til* **Kong Oscarsgade 9** [3], *København, Str.*

Ekspeditionen er som hidtil Jærnbanegade 4 [1], *København, B.*

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 16. ds., Kl. 8½ Aften,

i den store Sal i »Folkets Hus«, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahentforsamlingen. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Arbejdsløshed og Overarbejde.

DER murres stadig i Geledderne — det nytter ikke at nægte det. Og Aarsagen er den naturligste af Verden — Typografernes store Skødesynd: Det rundt paa Trykkerierne idel stedfindende Overarbejde, som holder adskillige gode Kolleger paa Gaden og nægter dem en blot nogenlunde menneskelig Tilværelse.

Det kan vi Typografer som tænkende og følende organiserede Arbejdere ikke være bekendt. Der *maa* gøres noget alvorligt for, at det — som det efterhaanden lader til — *konstante* Overskud af Kolleger kan komme til at nyde deres Ret til at arbejde og leve.

Man vil fra forskellige Sider hævde, at Overarbejdet ingen væsenlig Skyld har i Arbejdsløsheden i vort Fag. Jeg paastaar *Jo.* Der findes adskillige Trykkerier her i Byen, hvor der hvert Sted ved Overarbejdets Afskaffelse vilde findes Beskæftigelse for 1 à 2 Kolleger. Thi Tarifens geniale Punkt om Overarbejdets Indskrænkning, eventuelle Afskaffelse, har ikke forandret en Døjt i den Overarbejds-Slendrian, der var gældende i Ruder Konges Tid. Men det er der vist heller ingen, der har været saa naiv at vente.

Man ser den Dag i Dag Kolleger resignere, naar Principalen til en Anmodning om en Krones Forhøjelse af Ugelønnen henviser til det meget Overarbejde, der er at faa i hans Forretning. Og desværre er det saaledes paa mange Trykkerier, at den faste Løns Størrelse er af uvæsentlig Betydning, naar Overarbejdet tages i Betragtning.

Hvad Mening er der i, at vi bestandig har kæmpet for at opnaa en Normalarbejdsdag, naar denne for Halvdelen af Typograferne bliver en ren og skær Illusion, takket være Overarbejds-Uvæsenet.

Vi *maa* lære, at Overarbejdet er et Onde, som i allerhøjeste Grad skader os selv, thi netop dette, at der i Jernbanegade findes disponibelt et forsultent Overskud, en Supplements-Trop, gør, at Principalerne holder Lønnen nede, og Arbejdslederne ofte optræder hensynsløst og hovent overfor de arbejdende Kolleger.

Nej — *væk med Overarbejdet* og væk med *Arbejdsløsheden*, saa skal Typograferne nok erfare, hvad der lønner sig bedst. Saalænge det gaar paa den nuværende Bov, kommer vi ikke et Hanefjed videre i vore Bestræbelser for at forbedre vore Kaar.

Vi *har* en Pligt til at gøre noget *effektivt* for de arbejdsløse Kolleger, og vi faar ikke Ro i vor Samvittighed, før Spørgsmaalet er løst.

København, den 25. Oktober 1909. ALB. LARSEN.

---

60 Kroner værd.

TIL Dato har det nærmest været en Skønssag, hvor meget en Typograf eller Faktor, Trykkeribestyrer, Forretningsfører, eller hvad de nu hver især har faaet tilbage af Titler, var værd. Ikke at tale om, at den enkelte Person naturligvis i sit stille Indre gaar omkring med uhyre Forestillinger om eget personligt Værd indenfor sin Kreds. Men nogen nærmere fastsat Takst i Mønt har man sjælden eller aldrig haft ved Haanden, naar man har villet gøre begribeligt, hvor meget denne eller hin virkelig var værd. Det har ikke været muligt at sige f. Eks.: Typograf Hansen, han er akkurat 25 Kr. værd i klingende Mønt, og Petersen han er 40 Kr. værd. Og er det en Faktor eller Trykkeribestyrer, ja, saa er han 60 Kr. værd.

Men nu er Gudskelov det Savn afhjulpen. Der foreligger nu en bestemt Maalestok for i alt Fald Faktorer og Trykkeribestyrere. Hidtil har man aldrig vidst, hvad man skulde taksere de Folk til.

Dansk Retfærdighed har takseret dem til akkurat 60 *Kroner*. Ærlig talt havde jeg vurderet dem højere. Men det hjælper ikke. En Faktors Privatliv er ikke en sur Sild mere værd end 60 Kr. eller 10 Kr. mere, end det kostede at faa hele Indboet takseret.

Det var i 1866 den Maalestok blev skaaret. Var denne Taksationslov lavet i vore demokratiske Dage, var Taksationsgebyret næppe blevet fastsat højere, end det f. Eks. er i Kreaturforsikringsforeningerne — om man da overhovedet vilde have beskæftiget sig med noget saadant Børneværk — og det specielle Privatliv havde vel faaet *Værdi*: Fallitbovarer.

Vurderingssummen maa siges at være noget beskæmmende for Værdsættelsen af hele Faktorstanden. Den havde været bedst tjent den Historie foruden. Det er ikke rart at gaa omkring og vide, at man ikke er takseret til mere end 3 Par Maanedsgrise.

Men de har nu ønsket, at vi skulde for en Gangs Skyld have at vide, hvad dansk Lov og Ret ansaa dem for. Det er ikke os, der har bestemt Prisen for den private Habitus, og det er heller ikke os, der har ønsket,

at deres private Værd skulde sættes saa lavt. For det er jo sikkert alt for lavt. Nu er det imidlertid fastslaaet, og ingen vil da fortænke os i, at vi holder os Dommerens Kendelse efterrettelig, selv om vi havde tænkt os en større Pris. Vi vil naturligvis helst købe saa billigt som muligt.

Paa 10 Kr. nær er Dommernes *Arbejde* altsaa ligesaa meget værd som en Faktors *Privatliv*, ja selv en Forretningsførers. For udenforstaaende skulde det synes at være et sløjt Privatliv, der ikke er højere i Kurs overfor det daglige Arbejde. Jeg vilde i hvert Fald nødig have mit Privatliv vurderet til en saa latterlig ringe Sum, som 60 Kr. er.

1 Faktor = 1 Forretningsfører à 60 *Kr.* EKVIVOK.

Flere Domme.

Vi bragte i forrige Numer af *Typ.-Tid.* Meddelelse om 5 forskellige Domme i Sager anlagte af følgende Herrer: Forretningsførerne TH. BRUUN og H. C. EMBORG, samt Faktorerne JOH.S TORP, E. O. KROLL og B. BORCHHARDT.

Nu er der faldet Dom i endnu 2 Sager. Vi citerer Dagspressen.

Sagerne var anlagt af henholdsvis Trykkerfaktor JOH.S TORP og Trykkerfaktor E. O. KROLL mod Redaktør F. K. Madsen.

Anledningen var en Artikel i *Typograf-Tidende* for 14. Avgust 1908 med Overskrift Lock-out'en, hvori det bl. a. hedder:

»Ser vi paa Sammenholdet blandt vore kæmpende Kolleger, saa er dette ganske fortrinligt. *Ikke en eneste Mand eller Kvinde har svigtet sine kollegiale Pligter.*

Derimod har en Del Faktorer i København fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergerning. De ædle Herrer er følgende:«

Her anførtes Faktorernes Navne.

Da Retten ansaa Udladelserne for fornærmelige og krænkende Faktorernes Privatlivs Fred, mortificeredes nævnte Udladelser, og Hr. F. K. Madsen dømtes i hver Sag til at betale en Bøde til Statskassen paa 80 Kr. samt kendtes pligtig at betale Citanterne 50 Kr. hver i Sagsomkostninger.

Som man ser har »Retfærdigheden« forhøjet Bøderne med 20 Kr. i hver Sag. Aarsagen til, at Viggo Christensen slap billigere, siges at være den, at der ved Afsigelsen af et større Antal Domme gives en vis Rabat.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Onsdagen den 13. Oktober ordinær Generalforsamling paa Arbejdernes Forsamlingsbygning »Jylland«.

Formanden, HERM. HANSEN, aabnede Mødet og bød Velkommen.

KASSEREREN oplæste derefter Kvartalsregnskabet, der balancerede med 762 Kr. 05 Øre; indsendt til Hovedkassen 430 Kr. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 14 Kr. 80 Øre. Regnskabet godkendtes énstemmigt.

FORMANDEN oplæste derefter en Skrivelse fra Københavns Lokalafdeling ang. et Andragende fra fhv. Faktor Florian Jørgensen (tidl. Red. af Venstrebl.) om Optagelse i Forbundet. Andragendet søgtes anbefalet af Randers Lokalafdeling, hvoraf Jørgensen sidst havde været Medlem, og efter en kort Diskussion vedtoges det med 13 St. for, ingen imod, at anbefale det. Dog fandt Afdelingen det paa sin Plads at tilføje Anbefalingen et Ønske om at Ansøgeren, foruden Karantæne, erlagde en Mulkt af 25—50 Kr.

Ved Afdelingens Indlemmelse under De samv. Fagforeninger her, havde Typ.-Forb. ophævet sin seperate Virksomhed, og i en af Formanden oplæst Skrivelse tilbød Forbundet nu at skænke Lokalafdel. sit smukke, røde Silkebanner og andre Efterladenskaber; den værdifulde Gave modtoges selvfølgelig af Afdelingen med en énstemmig Tak, og Formanden bad Typ. Forb.s tidl. Formand, N. K. Nielsen, bringe rette Vedkommende en velment Tak. Sluttede med at bede Medlemmerne om ikke glemme at møde, naar vi i kommende Tider ved festlige Lejligheder skulde samles om Fanen.

Generalforsamlingen hævedes.

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Lokalkassen*. Regnskabet oplæstes og udviste en Balance af 475 Kr. 35 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 389 Kr. 25 Øre.

En Efterbevilling paa 25 Kr. søgtes eftergivet. Regnskabet godkendtes.

Mødet hæves. WILH. MOGENSEN.

Kvindernes Underafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 22. Oktober. Til Dirigent Frk. STRAMBOE, Sekretær GRAM PETERSEN. Frk. CRONE oplæste Forslaget til Love for Underafdelingen, som vedtoges efter en kort Diskussion med nogle faa Ændringer. — Punkt 2. Formandens Løn. GRAM PETERSEN ønskede at komme bort fra den Maade, vi hidtil havde lønnet vor Formand paa, nemlig med en Øre pr. Medlem; dette kostede vor Kasserer et ikke saa ringe Arbejde; foreslog at lønne Formanden med 200 Kr. aarlig; vedtoges enstemmig. — Punkt 3. Da der ved Revisionen af Fabriksloven paatænkes at indføre en Bestemmelse om Forbud mod Kvinders Natarbejde, og dette vil berøre vort Fag i allerhøjeste Grad, førtes der herom en ret livlig Diskussion, og det vedtoges at søge Samarbejde med andre Fags Kvinder, som vil blive berørte af Loven, for at søge iværksat en effektiv Protest.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 23. Oktober ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Formanden, M. Johnsen, rejser bort fra Byen. 16 Medlemmer var mødt. Formanden aabnede Generalforsamlingen med at byde de tilstedeværende Velkommen, hvorefter han bragte Medlemmerne en Tak for den Tid, han havde opholdt sig her. Derefter skred man til Valg af Formand og Næstformand. Hertil valgtes H. HANSEN og O. ANDREASEN. Som Repræsentant til De samvirkende Fagforeninger valgtes H. SCHILLING. — H. HANSEN bragte paa Afdelingens Vegne Johnsen en Tak for hans Arbejde indenfor Afdelingen og sluttede med et kraftigt Leve for ham. H. H. H.

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 14. November 1909

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskabet for 1908—09. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af Kasserer (afg. Laur. Jensen). 1 Styrelsesmedlem (afg. A. W. Larsen) samt 1 Revisor (afg. Fr. Hjorth). 5. *Bortgivelse af en Fribolig.* 6. Eventuelt.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

(196)

Nær og Fjærn.

Sølvbryllup kan den 8. Oktober fejres af Trykker Eduard Hansen og Hustru, Istedgade 69 a 3; Eduard Hansen vil særlig være kendt af Kollegerne i Vejle, Aarhus, Silkeborg og Randers, hvor han har boet i ca. 20 Aar. Han har været Medlem af vor Organisation fra 1882, da han tiltraadte Afdelingen i Hillerød. Han har desværre været uden Arbejde i længere Tid, hvilket jo vil forringe Glæden paa Højtidsdagen en Del.

Akcidens-Udstilling i Svendborg. Den 11. og 12. November arrangerer Lokalafdelingen i Svendborg en Akcidens-Udstilling med Bistand af vor Kollega L. CHR. NIELSEN. Den lokale Bogtrykkerforenings Medlemmer er indbudt at deltage som Udstillere. Den 11. Kl. 1 Middag aabner Udstillingen og fortsættes til Kl. 10 om Aftenen. Kl. 8 holdes et Foredrag. Den 12. er Udstillingen aaben fra Kl. 11—3½. Udstillingen holdes i Borgerforeningens store Sal. Det er Meningen herved at slaa til Lyd for en god Udførelse af Akcidencer og Reklametrykket i det hele taget ved at vække Interessen herfor hos det store Publikum, samt at give Fagets Udøvere en nem og billig Lejlighed til at gøre Studier.

Salon-Præmieskydning. Søndag den 24. Oktober lod Herning Lokalafdeling afholde en Salonskydning i Hotel »Herning«s Anlæg; Skydningen havde udmærket Tilslutning, idet den indbragte over 100 Kr. Om Aftenen var der Bal i Hotellets Sal. — Hensigten med Skydningen var at skaffe nogle Penge til en Fane, og Afdelingen kan da ogsaa glæde sig ved et rigtigt pænt Overskud. Det fortjener at nævnes, at til Trods for, at der i Skydningen deltog ca. 70 Skytter, blev de tre første Præmier nedskudt af Typografer. M—N.

Arbejdernes Julealbum, 6. Aargang, der som sædvanlig redigeres af *Socialdemokratens* Literaturanmelder, Hr. C. E. JENSEN, vil sikkert blive et af de smukkeste Julehefter paa dette Aars Julebord. — Af Indholdet skal vi fremhæve: »Carl Thomsen gennem 40 Aar« af SOPHUS BAUDITZ, der med elskværdigt Lune og fint indgaaende Kendskab skildrer det danske Hjems Kunstner, hvis folkekære hyggelige og hjærtelige Malerier og Tegninger gengives i rigt Udvalg. Endvidere: CHRISTIAN GULMANN: »Børne-Skitser«, hvor han med underfundigt Smil skildrer de smaa Mennesker; LENIUS ROSTOCK: »Der brænder en Ild«, en Julehistorie, fortalt med impressionistisk Mesterskab; SVEN LANGE: »Elskovsleg«, mimisk Drama, illustreret af Billeder, fremstillede af unge, meget kendte og meget talentfulde københavnske Skuespillere og Skuespillerinder, iscenesat af Herman Bang. Der er Bidrag af C. E. JENSEN: »Smilet«, hvor han har formet et fængslende Essay, som i let og underholdende Form bringer et interessant Stykke Kunst- og Kulturhistorie, ledsaget af et skønt og muntert Billedstof. OTTO RUNG har skrevet en Novelle: »Flyveren Jacquelin«, hvori han med dristig Fantasi og brillant malende Kraft fortæller os om en Flyvemaskine-Opfinders Sejr og Død, en pragtfuld og blændende Digterskildring af Luftens Erobring, dens uendelige Tiltrækning og Farer, illustreret af Kunstmaler HANS NIKOLAJ HANSEN, osv. osv. — Naar dertil kommer, at »Arbejdernes Julealbum« i Aar bringer 3 smukke Kunstbilag, memlig 2 Fotogravurer »Munken gaar i Enge« efter Pro-

fessor Carl Thomsens kendte Maleri og »I Karnevalstiden« efter Professor V. Rosenstands Maleri samt en Gengivelse i Typogravure af A. E. Kjeldrups henrivende Landskabsbillede »En Skovvej«, alle i fin Udførelse paa svært Karton, og at Prisen som sædvanlig kun er 1 Kr. 50 Øre, tør man sikkert anbefale at købe »Arbejdernes Julealbum«, hvorfor vi henleder Kollegernes Opmærksomhed paa de udsendte Bestillingslister.

TYPOGRAFERNES
NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR DE ARBEJDSLØSE

ODD-FELLOW-PALÆET, BREDGADE 28

LØRDAG DEN 20. NOVEMBER 1909, KL. 8 PR.

PROGRAM

F. MENDELSSOHN-BARTHOLDY: Bryllupsmarsch af »En Skærsommernats Drøm«.
E. GUIRAUD: Melodrame de Peccolino.
— Orkester: 22 Mand. Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

LANZKY: Danmark.
NAATER: Aftenen.
MARSCHNER: Matrossang.
ZÖLLNER: Brand.
— *Typografernes Sangforening.* Dirigent: Hr. kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN.

CHARPENTIER: Arie af Operaen »Louise«.
ROSSINI: Romance af »Wilhelm Tell«.
— Operasangerinde ved det kgl. Theater, Frk. **Karen Oderwald Lander.**

Med forventet Tilladelse fra Teatret
Hr. kgl. Kammersanger **Helge Nissen.**

H. C. ANDERSEN: Det er ganske vist!
do. Thepotten.
— Skuespiller ved det kgl. Teater Hr. **Jacob Texiere.**

P. E. LANGE-MÜLLER: Vi elske vort Land! af »Der var en Gang«.
JOH. SVENDSEN: Kom Carina, venetiansk Serenade.
JUL. BECHGAARD: Farvel! af »Sømandsliv«.
— Hr. Tenorsanger **Carl Petersen.**

GOUNOD: Serenade.
RODE: Thême avec Variations.
— Frk. **Karen Oderwald Lander.**

H. C. ANDERSEN: Hurtigløberen.
do. Flipperne.
— Hr. **Jacob Texiere.**

P. HEISE: Dans, ropte fehlen.
C. M. BELLMANN: Joachim.
MALMQUIST: Kong Valdemars vilde Jagt.
H. RUNG: Jægersang af »Lykkens Blomst«.
— Med 4 Horn. — *Gutenberg-Koret.* Dirigent: Hr. Musikdirektør *Vald. Nielsen.*

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 3.

Musiken udføres af et stort Orkester paa 22 Mand.
Dirigent: *Gardens Musikdirektør, Hr. Vald. Nielsen.*

Under Ballet vil Orkestret udføre forskellige Berliner- og Pariser-Nyheder.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos *Inkassatorerne paa Trykkerierne.*

Balbilletter à 75 Øre for Herrer og 50 Øre for Damer faas ved de forskellige Indgange til Salen.

Tekstprogram à 10 Øre faas ved Indgangen.

Alle Kolleger bør agitere for Tilslutning.

Der bør være udsolgt Hus.

FESTUDVALGET.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag d. 23. Juni 1909.

Frav. med anm. Forf.: Jul Schrøder (syg), Wartenberg og P. Hansen.

1. Protokollen oplæstes og godkendtes. 2. Formanden meddelte, at Fordelingen af 1/6 af Karnevalernes Overskud var sket ved Opmandskendelse i Henh. til Overenskomsten. Hos et større Firma havde Sommerferiespørgsmaalet været i Fare, men ved Formandens Mellemkomst var Sagen gaaet i Orden. Begæring om fortsat Hjælp fra Kommunen efter Arbejdsløshedskassehjælpens Ophør var indsendt for 8 Kolleger. Foruden en Række andre Medd., gav Formd. ogsaa nogle Oplysninger om Forhandlingerne om Provinstarifen. 3. En Kollega, der havde arbejdet uden for Faget, havde nu igen faaet Arbejde og anmodede om Optagelse. Beslutning toges i Henhold til Lovene. 4. I et Avisfirma var en Arbejder, der havde arbejdet i Forretningen i 37 Aar, paa Grund af Svaghed gaaet over til en kortere Arbejdstid, men var budt en uforholdsmæssig stor Reduktion i Lønnen. Formanden søger Forholdet ordnet. 5. Fra en Maskinsætter, der var optaget i det Firma, hvor han arbejdede, forelaa en Skrivelse, der besvares af Formanden. 6. Nogle Karantæne-, nogle Syge- og nogle Lønningssager behandledes. 7. Paa Forslag af det nedsatte Udvalg vedtoges det at afholde en Sammenkomst i Tivoli d. 18. eller 25. Juli. 8. En Anmodning om Efterbetaling af nogle Dages Arbejdsløshedsunderstøttelse fra forrige Kvart. kunde ikke under de foreliggende Omstændigheder efterkommes. 9. En Anmodning om Betaling af en Brokbandage kunde ikke bevilges.

Mandag d. 14. Juli 1909.

Protokollen oplæstes og godkendtes. Formanden gav forsk. Meddelelser. En Kollega fik et mindre Tilskud til homøopatisk Behandling. Paa et Medlems Foranledning behandledes paa ny en tidligere afgjort Sag, hvorved et Par Medlemmer var idømt Karantæne og en tredje gaaet fri. Styrelsen fastholdt sin Beslutning. Boserup Minde bevilgedes som sædvanlig 25 Kr. Man tegner sig som Medlem af Foreningen med nævnte Bidrag som Aarskontingent. Det vedtoges at udsætte Tivolifesten til 1. Avg. Vedr. et Medlem, der var indlagt paa et Redningshjem for Alkoholister toges Beslutning om Sygeunderstøttelse til Familien. En Række andre Sygesager behandledes.

Mandag d. 21. Juli 1909.

Formanden gav Meddelelser om løbende Sager. Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 4 Medlemmer til at forhandle med de selskabelige Foreninger om Karnevalsspørgsmaalet. En Bogtrykker ønskede at tage en Kollega fra Sundholm. Vedk. Bogtrykker maa først underskrive Tarifen. En Række Sygesager og nogle Lønninger afgjordes. Afdelingens ny Love forelaa i Rentryk. Det vedtoges at sætte Spørgsmaalet om Kontingentforhøjelse til Reservefondet paa førstk. Kvartalsgeneralforsamling. Frav. med anm. Forf.: Fabritius og P. Hansen.

Lørdag d. 31. Juli 1909.

Formanden gav forsk. Meddelelser. En Rotationsmedhjælper i en Virksomhed og en Stereotypør i en anden var mødt beruset paa deres Arbejde, hvorfor de var afskedigede. Kan i Henh. til Lovene ikke faa Understøttelse. Nogle andre Understøttelsesspørgsmaal afgjordes. Vedr. Overføringen af et Medlem, der sidst havde arbejdet i Amerika, toges Beslutning. En Kollega, der læser til Eksamen, anmoder om Kontingentnedsættelse. Undersøges nærmere. Et kvdl. Medlem, der i 12 Aar har været beskæftiget ved Kastenbeinmaskinerne hos to Firmaer, hvoraf hun hos det ene havde haft Tilladelse til at overgaa til Støbemaskinerne, har nu været 1 Aar i Haandsætterlære, og anmoder om at maatte faa Tilladelse til at overgaa til Sættestøbemaskinerne. Sagen gaar med Styrelsens Anbefaling til Forretningsudvalget. Det vedtoges at opfordre Forretningsudvalget til at lade foretage alm. Afstemning om et Ekstrakontingent i Anledning af Kampen i Sverige.

Lørdag, d. 10. Avgust 1909.

I Anledning af to Hjælpearbejderes Opsigelse i to større Firmaer havde Formanden ført nogle resultatløse Forhandlinger. I Anledning af Meddelelsen om de svenske Typografers Deltagelse i Storstrejken, førtes en Diskussion om nogle Rygter, der fortalte, at danske Blade skulde spredes i Sverige, og Beslutning toges. Det vedtoges paa førstk. Generalforsamling at stille Forslag om af Afdelingens Kasse at yde 1000 Kr. til de strejkende og udelukkede i Sverige. Et Personale havde for at undgaa Opsigelse af 2 Mand vedtaget at holde en Uges Ferie paa egen Regning. Udgifterne herved udlignedes ved 2 Kr. om Ugen pr. Mand. Man anmodede om et Laan paa 100 Kr., indtil Summen var kommet ind. Bevilgedes. Nogle Understøttelsesspørgsmaal afgjordes. En Skrivelse fra Bryggeriet »Stjernen« toges til Efterretning. Det vedtoges at afholde Generalforsamling Onsdag d. 18. Avg.

Lørdag d. 17. Avgust 1909.

Et Medlem, der var overgaaet til anden Livsstilling, havde, forinden han forlod vor Organisation, modtaget Understøttelse for 5 Dage, han havde arbejdet i et andet Fag. Understøttelsen skal tilbagebetales og hans Forhold noteres paa hans Folio. Typograternes Sygehjælpekasse anmoder om et Tilskud paa 100 Kr. til et Juletræ for *Afdelingens* Medlemmers Børn. Sagen gaar til Generalforsamling uden Styrelsens Anbefaling. Et Spørgsmaal om medhjælpsvis Betaling eller Sygepladsløn afgjordes. En Paalæggerske havde faaet sin Opsigelse samtidig med, at hun skulde have sin Uges Ferie og havde faaet sit Tilgodehavende udbetalt af en Feriekasse, hvortil Principalen indskyder et Beløb. Maa have ordinær Opsigelse eller Løn for en Uge. Nogle Tarifspørgsmaal afgjordes. En Anmodning om Optagelse behandledes. Forskellige Forhold i Anledning af den svenske Storstrejke behandledes. Sagen om en Kollega, der var baade Typograf og Bogtrykker, behandledes paany. Det vedtoges at kræve, at han enten maatte opgive sin Stilling som Typograf eller sit Bogtrykkeri paa Frederiksberg. Forskellige Værkstedsklubbers Love indstilledes til Forretningsudvalgets Godkendelse.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

28. Oktober: *Herning* 190.00, *Varde* 69.00; 29. Oktober: *Middelfart* 52.75, *Løgstør* intet at indsende; 30. Oktober: *Korsør* pr. Blanket 50.50; 1. November: *Rudkøbing* pr. Bl. 45.50, kont. 100.00, ialt 145.50, *Stubbekøbing* 30.00.

København, den 3. November 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kristian Alfred Lindgren, udl. 31/10 09 hos L. A. Jørgensen (arb. s. St.). Sætter Aage Johan Carl Odense, udl. 25/10 09 hos Strandberg (arb. s. St.). Trykker Carl Jensen, udl. 1/11 09 i Nord. Godtemplar-Trykkeri (arb. s. St.). Trykker Vilh. Vendelbo Rasmussen, udl. 1/11 09 hos Hastrup (**arbejdsløs**). Hjælpearbejder Sophus Kroll (P. Petersen).

Horsens, Henry Hansen, udl. 1/11 09 i Horsens Folkeblad. Ringkøbing, Ejnar Hjalmar Bune, udl. 1/10 09 i Ringkøbing Amts Dagblad og Chr. C. V. Brendstrup, udl. 1/10 09 i Strandbygaards Bogtr. i Skjern. Svendborg, Sofus Benfeldt Andersen, udl. 1/11 09 i Folkebladet, Sofus Vald. Nissen Westermann, udl. 1/11 09 i Svendborg Avis. Hjælpearbejderske Margrethe Marie Jørgensen (P. Meyer).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2016. Joh. A. Davidsen fra Aarhus (arbl.). 2618 (1913), Martin Emil Jul. Hansen fra Udl. (arbl.). 1745 (372), Stefan Magnusson fra Island (arbl.). 1797 (1949), Anton Hansen fra Udl. (P. Andersen).

Aalborg, 1975. A. Nielsen, Aagaard (Nørresundby). Aarhus, 2362, Chr. J. Kirkebech (arbl.). Odense, 1179, H. C. Christensen (Kr. E. Petersen) og 2495, Chr. Baltzersen (Kr. E. Petersen).

Bortrejste.

Aalborg, 2291, J. C. Odense til Kolding (paa Højskole). Aarhus, 1975, A. N. Aagaard til Aalborg i Pl., 1589, R. C. Andersen til Skjern i Pl., 1971, Richard Fischer til Kbhvn. i Pl., 2438, Hjælpearbejderske Anna Christensen til Kbhvn. (arbl.), 1611, Albinus Jensen paa Rejse og 2104, H. N. Hansen til Aalborg i Pl. Odense, 1487, M. J. Hansen paa Rejse og 2495, Chr. Baltzersen paa Rejse. Silkeborg, 2156, P. R. Pedersen til Kbhvn. i Pl. Svendborg, 2379, Lars Joh. Chr. Caspersen til Nykøbing F. i Pl.

Udslettet.

København, 2207, Paalæggerske Martha Levy.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 r)

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder sin **halvaarlige Generalforsamling** Søndag den 14. November Kl. 1 hos Baltzer, Frederiksborggade 32.

Alle bedes møde, da vigtige Sager foreligger. BESTYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 40.—43. Uge opkræves *Lørdag den 6. November* (45. Uge).

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.

T. S. Herrehold. *Motionsgymnastik* hver Søndag Form. Kl. 10¼—11¼. *Alm. Gymnastik* hver Onsdag Aften Kl. 8½—10. Søndag Form. 11¼—12¼.

Damehold. *Gymnastik* hver Onsdag Kl. 7½—8¼. Søndag 12—1.

Øvelserne finder Sted i Lokalerne Forckhammersvej 18. (Det danske Selskabs Skole).

Indmeldelser modtages ved Øvelserne og hos Kassereren, A. Andreasen. Vølundsgade 3⁴, L.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Tegning til Sammenkomsten den 5. December i Nørre Central (Andesteg, Smør, Ost, Øl og Snaps samt Dans og Punsch à 2.50) modtages af Styrelsen. (3 d)

ANNONCER

En yngre Sætter,

Avis- og Akcidens, søger stadigt Arbejde i Køben bavn eller Provinsen. Billet mrkt. »186« modtager Ekspeditionskontoret.

En absolut dygtig Sættertrykker søger Plads straks. Billet mrkt. »182« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter,

som uden egen Skyld er ledig og har Lyst og Anlæg for Faget, kan straks faa Plads i et Provins-Akcidens-Bogtrykkeri, hvor han kommer til at deltage saavel i Sætning som Trykning. Billet mrkt. »181« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Typograf,

Avis- og Akcidenssætter, søger straks Plads i Provinsen. Bill. mrkt. »175« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ung **Sætter-Trykker** søger Plads straks. Billet mrkt. »180« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Trykker,

dygtig og selvstændig Arbejder, har Sølvmedaille for aflagt Svendeprøve, ønsker snarest Plads i Københavns. Bill. mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Tilkøbs ønskes

nogle brugte, godt bevarede **Titelskrifter** og Indfatninger paa fransk System og Kegel. **Billigt og kontant.** Billet mrk. »**Titelskrifter 4930**« modt. **Aug. J. Wolff & Co. Ann.-Bur., Skindergade 3.** (183)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“ „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 12. NOVEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 16. ds., Kl. 8½ Aften,

i den store Sal i »Folkets Hus«, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahentforsamlingen. 4. Arbejdstidsforkortelsen til Nytaar. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Hjælpearbejderne i Aarhus.

DET lykkedes som bekendt ikke — trods almindeligt Ønske fra vor Side — gennem Tarifforhandlingerne at faa tariferet for Hjælpearbejderne i Provinserne. Fra Principalernes Side manglede der ikke paa Udflugter for at komme uden om Spørgsmaalet. Til Trods herfor opnaaedes der dog fra Bladudgiverforeningens Formand, Hr. REGNAR PETERSEN, en Udtalelse om, at man kunde forsøge at løse Hjælpearbejdertarifen *afdelingsvis*. Denne ikke ubetydelige Udtalelse benyttede Aarhus Lokalafdeling sig af, idet den straks efter Tarifens Vedtagelse gik i Lag med at udarbejde en Tarif for Hjælpearbejderne i Aarhus.

Byens Principaler stillede sig som Helhed velvillig til Sagen, og efter en Del Forhandlinger mellem disse og et Udvalg fra vor Side, bestaaende af Hjælpearbejdere, Lokalformanden, N. MORTENSEN, og Forbundsstyrelsesmedlem MARIUS HANSEN, enedes man tilsidst om følgende Hovedbestemmelser:

Mandlige Trykkeriarbejdere.

Den ordinære Arbejdstid er 9 Timer daglig indenfor Tidsrummet Kl. 6 Morgen til Kl. 8 Aften.

Minimallønnen er 21 Kr. ugentlig for mandlige Trykkeriarbejdere, der har arbejdet i et Trykkeri mindst 2 Aar.

De første 2 Aar betales 17 Kr. ugentlig.

For at kunnne oppebære ovennævnte Lønninger maa vedkommende Arbejder være fyldt 18 Aar.

Trykkeriarbejderne er forpligtede til at udføre alt forefaldende Arbejde.

Kvindelige Trykkeriarbejdere.

Den ordinære Arbejdstid er 9 Timer daglig indenfor Tidsrummet Kl. 7 Morgen til Kl. 8 Aften.

For *Elever* er Læretiden 2 Aar.

Ugelønnen er i det 1ste ½ Aar 7 Kr.
— — 2det ½ - 8 -
— — 3dje ½ - 9 -
— — 4de ½ - 10 -

hvorefter Minimallønnen bliver 12 Kr. ugentlig det tredje Aar og derefter 14 Kr.

Elever maa ikke antages til regelmæssigt Natarbejde.

Rengøring under Maskinerne udføres ikke af kvindelige Trykkeriarbejdere. Ind- og Udbæring af Papir til Trykkerilokalerne besørges kun af disse, forsaavidt dette ikke overstiger de Paagældendes Kræfter.

De kvindelige Trykkeriarbejdere er pligtige at betjene enhver i Trykkeriet værende Maskine.

Fælles Bestemmelser.

Forlægning af Arbejdstiden kan finde Sted, hvor lokale Forhold maatte nødvenddiggøre det, paa Betingelse af, at der foruden Lønnen for Tiden fra 9—10 Aften betales et Tillæg af 33⅓ pCt., efter Kl. 10 af 50 pCt.

Forlægges Arbejdstiden udover Kl. 8 Aften, maa den samlede ordinære Arbejdstid kun være 8½ Time; efter Kl. 10 Aften maa den samlede ordinære Arbejdstid kun være 8 Timer.

Arbejdstiden maa dog i intet Tilfælde strækkes ud over et Halvdøgn, saaledes at naar Arbejdstiden f. Eks. begynder Kl. 7, skal den ende senest Kl. 7. (Herfra undtages dog de mandlige Trykkeriarbejdere).

Forlægning af Arbejdstiden kan ikke iværksættes af Principalen for mindre end en Uge; dog kan der i de Forretninger, hvor Principal og Personale enes derom, ske Forlægning for en enkelt Dag.

Principalen har Ret til at fastsætte kun en Afbrydelse i Arbejdstiden (midt paa Dagen), ligesom den regelmæssige Arbejdstid ikke behøver at begynde og slutte til samme Tid for alle Hjælpearbejdere.

For Udeblivelse fra Arbejdet uden gyldigt Forfald eller uden Tilladelse fra Principalen eller Faktoren, erlægges en Bøde af 25 Øre pr. Time.

Arbejdet paabegyndes og sluttes til det bestemte Klokkeslet. Enhver Afvigelse herfra regnes for ½ Times Forsømmelse, over ½ Time regnes for 1/1 Time.

Overarbejde godtgøres før Kl. 10 Aften med 50 pCt., fra Kl. 10—12 med 75 pCt. og efter Kl. 12 til den for det paagældende Trykkeri fastsatte ordinære Arbejdstids Begyndelse med 100 pCt.

Forlanges Arbejdet paabegyndt før den ordinære Arbejdstid, godtgøres dette med 100 pCt. indtil Kl. 7 Morgen, med 50 pCt fra Kl. 7 til den ord. Arbejdstids Begyndelse.

Naar den ordinære Arbejdstid sluttes efter Kl. 10 Aften, godtgøres Overarbejde indenfor den forskudte Arbejdstids normale Begyndelse og Afslutning efter Bestemmelserne i 1. Stykke, alt andet Overarbejde udenfor disse Grænser med 100 pCt.

Forlanges tilfældigt Overarbejde, som ikke kan udføres i Sammenhæng med den ordinære Arbejdstid, betales i Mødepenge 50 Øre før Kl. 10 Aften, efter den Tid 1 Kr. (Der skal ikke betales Mødepenge, fordi Vedkommende efter eget Ønske gaar hjem og spiser Aftensmad, naar Overarbejdet kunde være udført i Sammenhæng med den ordinære Arbejdstid. Mødepenge skal kun udbetales, naar Principalen ikke kan anvise Overarbejdet til Udførelse i umiddelbar Forbindelse med den ordinære Arbejdstid. Da Søn- og Helligdagsarbejde ikke kan udføres i Sammenhæng med den ordinære Arbejdstid, skal der altid betales 1 Krone i Mødepenge for Søn- og Helligdagsarbejde.)

Søn- og Helligdagsarbejde kan regelmæssigt ikke finde Sted. Forlanges dette undtagelsesvis, godtgøres det med 100 pCt.

Natarbejde. Arbejde uden forudgaaende Dagarbejde — hvortil Beskæftigelse fra Kl. 7 Aften hører — kan ikke udstrækkes over 8 Timer og ikke lønnes med mindre end et Tillæg af 50 pCt., beregnet efter Timelønnen for Dagarbejde. (Natarbejde regnes i alle Tilfælde for 8 Timer, selv om Arbejdstiden er kortere.) Natten efter Søn- og Helligdage betales et Tillæg af 100 pCt. foruden 1 Kr. 50 Øre i Mødepenge.

Udbetaling af Arbejdsløn sker ugentlig (senest Fredag) ved den sædvanlige Arbejdstids Ophør. For forsømte Arbejdsdage har Arbejderen intet Krav paa Løn.

Den gensidige Opsigelsesfrist for mandlige og udlærte kvindelige Trykkeriarbejdere er 14 Dage. — Opsigelsen kan kun ske til en Lønningsdag.

Nærværende Tarifs Bestemmelser træder i Kraft 1. Oktober 1906 og gælder indtil den fra en af Parterne opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Ophør 1. Juli 1912.

Denne Tarifs Bestemmelser maa ikke have til Følge, at Hjælpearbejdernes Løn- og Arbejdsforhold bliver ugunstigere end hidtil.

Indgaaet under Forudsætning af vore Hovedorganisationers Sanktion.

Aarhus, den 17. September 1909.

Udvalget for Aarhus Bogtrykkere:

MARIUS GEERTSEN. LAURITZ BECH. P. BUSCH.
LICIUS NIELSEN. R. NIELSEN.

Udvalget for Hjælpearbejderne i det typografiske Fag i Aarhus:

KIRSTINE MORTENSEN. ANNA CHRISTENSEN.
WILHELMINE KRISTIANSEN. N. SVENDSEN.
M. HANSEN. N. MORTENSEN.

Som det vil ses af Underskrifterne, er Principalerne Medlemmer af Dansk Provinsbogtrykkerforening og repræsenterer

hele den lokale Aarhus Bogtrykkerforening, der ogsaa rummer Medlemmer af Bladudgiverforeningen.

For saa vidt var al Ting da i sin bedste Orden. Principet om Tarifering for Hjælpearbejderne var dermed knæsat af saavel Bladudgiverforeningens som Provinsbogtrykkerforeningens Medlemmer. Men tilbage var Sanktionen fra Hovedorganisationerne.

For vor Organisations Vedkommende blev Forslaget sanktioneret, men paa Afdelingens Generalforsamling den 15. Oktbr. forelaa der imidlertid en Skrivelse fra Bogtrykkerforeningens Formand i Aarhus, Hr. MARIUS GERTSEN, hvori meddeltes, at Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening *ikke kunde sanktionere* Tarifen, da man ikke kunde gaa med til at tarifere for **en enkelt By.**

Dette Moment blev indgaaende drøftet paa Generalforsamlingen, og man var enig om, at Vejen for en Hjælpearbejdertarif for *hele* Provinsen nu var banet, og følgende Resolution, stillet af Marius Hansen, vedtoges énstemmigt:

»Da det fra d'Hrr. Bogtrykkere i Aarhus modtagne Svar indeholder Meddelelse om, at den af d'Hrr. og Hjælpearbejderne tiltraadte Tarif ikke kan træde i Kraft, fordi Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening *ikke kunde indlade sig paa nogen Tarif for enkelt By*, opfordrer Generalforsamlingen Forretningsudvalget til snarest muligt at gøre Skridt til, at en Forhandling gennem Hovedorganisationerne iværksattes.

Generalforsamlingen vedtager at afvente Resultatet af disse Forhandlinger og tilsiger paany Hjælpearbejderne sin fulde Tilslutning og Støtte til Gennemførelsen af Kravet om ordnede Arbejdsforhold.«

— — —

Den af Hr. Regnar Petersen anviste Vej er altsaa fulgt, og de Aarhus Principaler har ogsaa været loyale nok til at erkende en Tarif for Hjælpearbejderne berettiget. Det kan maaske ikke med Rette lægges dem til Last, at deres Organisationers Handlefrihed er saa indskrænket, som det har vist sig at være Tilfældet. For vort Vedkommende kan vi naturligvis ikke have noget imod at gaa i den af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening paapegede Retning: i Stedet for *kun at tarifere* for *Aarhus*, da at tarifere for hele Landet. Det maa jo betyde noget, naar Aarhus Bys Principaler vil være med til at tarifere paa det ovennævnte Omraade og lægger Navn til et Forslag. Og det maa derfor være ganske udelukket, at Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening desuagtet efter det afgivne Svar skulde modsætte sig de Forhandlinger og den Ordning, som Generalforsamlingen igennem ovenst. Resolution har opfordret Forretningsudvalget til at iværksætte, en Ordning, som ikke alene *vi ønsker*, men som *Principalerne i Aarhus ogsaa ønsker.*

Hjælpearbejderne omkring i Provinserne burde heraf tage Lære af deres Kolleger i Aarhus. Det er deres Forbliven i Organisationen og deres energiske Arbejde for Højnelse af deres Kaar, der nu efter alt at dømme, fører til en Tarif for alle Provinsbyerne.

Med Stolthed vil Hjælpearbejderne og Paalæggerskerne i Aarhus da kunne tilskrive sig den store Part af Æren herfor.

S—k.

I Tilslutning til ovenstaaende skal vi meddele, at der fra Forbundet er sket Henvendelse til De samv. Fagforbund med Anmodning om at foranledige sammenkaldt et Møde med Arbejdsgiverforeningen for at paabegynde Forhandling om en Tarif for Hjælpearbejdere i Provinserne. RED.

„Organisatoriske Betragtninger".

HR. AAGE TH. BJARNØ har i en Artikel-Serie under ovennævnte Titel behandlet en Del Spørgsmaal efter en gennemført *kritisk* Metode, saaledes at kun de formentlige Skyggesider træder kraftigt frem uden samtidig at gøre noget alvorligt Forsøg paa at undersøge Aarsagen til de formentlige Mangler, og hvorledes disse kan afhjælpes.

Det er ganske naturligt og fuldt ud korrekt, naar et Medlem er utilfreds med et eller andet indenfor Organisationen, at han da siger sin Mening derom, og Fagbladet har da ogsaa, saa vidt vi mindes, altid optaget saadanne kritiske Arikler, naar disse ikke ligefrem har været i Strid med Organisationens Interesser; men naar dette er Tilfældet, følger der ogsaa deraf et vist *Ansvar* for den, der skriver.

Hr. Bjarnø lader til at have taget sig dette Ansvar temmelig let. Han anviser Besparelser uden at angive bestemt, hvorledes disse skal fremkomme, meddeler, at bestemt angivne Summer udgives *for meget* uden at føre fjerneste Bevis derfor. Hr. Bjarnø synes i det hele at besidde den i vor Tid ikke ualmindelige Egenskab: en glimrende Fantasi, en udviklet kritisk Sans, men en afgjort Ulyst til først grundigt at sætte sig ind i Sagerne.

Hans stadige Anfald paa det ubestemte Begreb »Ledelsen«, tager sig heller ikke godt ud. Der er efter vor Formening noget vist barnagtigt ved altid at kaste det Ansvar over paa andre, som man rettelig selv bør paatage sig.

Rent ud i det blaa er hans Slutbemærkning: »*Ledelsen« bør være i Kontakt med Medlemmerne.* Rent bortset fra hvad man mener med »Ledelsen«, vil vi gøre opmærksom paa, at alle Forbundets Funktionærer (undtagen Arbejdsanviseren, der vælges paa Delegeretmødet) vælges ved *almindelig Afstemning.* Hvis Medlemmerne ikke vælger saadanne Folk, som de anser for egnede til de forskellige Poster, da falder Ansvaret lige saa meget paa Hr. Bjarnø som paa hvilket som helst andet Medlem.

Vi skal i det følgende knytte nogle Bemærkninger til nogle af de Spørgsmaal Hr. Bjarnø omtaler i sine Artikler:

Kollektive Aftaler. Heri gives en Kritik over den paa Delegeretmødet vedtagne § 44, og da Hr. Bjarnø, som selv var med paa Delegeretmødet, ikke vil være med til at paatage sig noget Ansvar for denne, kaster han Skylden ganske nonchalant over paa Provinsianerne. Dette er dog ganske uberettiget. Kun *én* Delegeret stemte *imod* § 44, og denne ene var en — Provinsianer. Dette Spørgsmaal henviser han imidlertid til næste Delegeretmøde, og der er vel derfor næppe nogen Grund til paa nærværende Tid at drøfte denne Paragraf.

Ledelse og Organisation. Hr. Bjarnø hævder i denne Artikel, at Forbundets Administrationsudgifter er for høje og nævner til Støtte herfor nogle Tal, som nødvendigvis maa berigtiges.

Han opgør Totalsummen til 17,200 Kr., hvilket Tal skal fremkomme ved at lægge Summerne sammen for de forskellige Kasser. Her overser han imidlertid, at der paa Arbejdsløshedskassens Regnskab i Overensstemmelse med Loven er opført: Repræsentant- og Delegeretmøder 2415.32 *under Administrationsudgifter*, medens *Forbundets Delegeretmøde* paa Reservefondens Regnskab er opført som en Post for sig selv: Delegeretmødet 5500.44. I Hovedoversigten er disse Summer sammenlagt og opført under Posten: Repræsentant- og Delegeretmøder 7915.76. De virkelige Administrationsudgifter bliver altsaa de i Hovedoversigten opførte 14,762.46, hvilket Hr. Bjarnø ved en virkelig kritisk Gennemlæsning af Regnskabet selv vil kunne overbevise sig om.

Naar Hr. Bjarnø skriver videre, at heri er endda ikke medregnet, at vi giver 5 Øre om Aaret for den Fornøjelse at have en Lokalformand i København, véd vi naturligvis ikke, hvilket Tal han regner med for at skaffe denne »5-Øre« til Veje, men skal nøjes med at gøre opmærksom paa, at i Forbundets Administrationsudgifter er medregnet: Administrationsudgifter til Afdelingerne 6770 Kr., hvoraf Størsteparten til København. En meget stor Del af den københavnske Lokalafdelings Administrationsudgifter afholdes saaledes af de 14,762.46, der er opført som Forbundets Administrationsudgifter og findes opført paa Lokalafdelingens Indtægtsside som Tilskud fra Hovedkassen.

Administrationsudgifter er jo forøvrigt et meget omfattende Begreb: Tryksager, Porto, Lønninger osv. Det er vel nærmest paa den sidste Post, Hr. Bjarnø vil spare. Han forudskikker selv den meget fornuftige Bemærkning, at vi skal lønne vore Tillidsmænd *ordentlig*, og de Lønninger vore Funktionærer oppebærer, er i Virkeligheden ikke højere end adskillige af vore Kollegers, uden at der paa langt nær stilles de Krav til deres Arbejdskraft, som vi stiller til de Folk, vi beskæftiger.

Han foreslaar imidlertid et Besparelselsystem som minder lidt for meget om den kendte Vending i Madam Mangors Kogebog: Man tager en Høne osv. »Man vælger en Formand, som tillige er Afdelingsformand i København, en Hovedkasserer, som tillige er Afdelingskasserer osv.« Men hvis nu Københavnerne ikke vil have den Afdelingsformand som tillige er Forbundets Formand, eller Provinsianerne ikke vil have den Mand til Forbundets Formand, som Københavnerne har til Afdelingsformand, hvad saa?

Den nødvendige Følge af en saadan Bestemmelse vilde blive, at Funktionærerne skulde vælges paa Delegeretmødet, og var det ikke det, vi i Grundtvigs Hus var saa rørende enige om *ej maatte ske!* Nej *hellere give nogle Kroner mere i Lønninger end fraskrive os den* **direkte** *Indflydelse paa, hvem der skal være Funktionærer.* Hvem garanterer desuden for, at dette System er billigere. Vi har Hr. Bjarnøs *Ord*, men er det nok?

Ogsaa paa *Typ.-Tid.s* Trykning kan der spares 2000 Kr. Hr. Bjarnø holder meget af runde Tal. Det er muligt, at der kan skaffes Tilbud fra en eller anden »Biks«, der er lavere, end den Pris vi giver; men vi, der bebrejder andre Organisationer, at de betjener sig af saadanne Bogtrykkere, skulde nødig befordre Smudskonkurrencen i vort Fag. *Typ.-Tid.s* Pris er udregnet paa Tarifens Grund med en bestemt Pris — den samme som blev givet hos den tidligere Bogtrykker — med de sædvanlige Tillæg for Tabeller, Petit osv. Ved at gennemse en Aargang af *Typ.-Tid.* vil man se, at dette ikke bliver saa lidt mellem Aar og Dag. Hvad der fordyrer Bladet er, at det stadig skal trykkes i et langt større Oplag end nødvendigt. Hvis Medlemmerne vilde meddele Ekspeditionen Afgang fra Trykkerierne, vilde der kunne spares adskillige Kroner om Aaret. Forøvrigt gennemses Regningerne saavel af Redaktøren som af Revisorerne, og man har hidtil ikke fundet noget at bemærke. Har Hr. Bjarnø et Tilbud, der er 2000 Kr. billigere, formoder vi, han er i Stand til at indsende Tilbudet (med fornødne Oplysninger og Garanti for Arbejdets Udførelse) til Forretningsudvalget; men det er ufint i et Fagblad at underkaste Forbundets Forretningsforbindelser slig tendensiøs Kritik, selv om Forbundets Bogtrykker tillige er Forbundets Formand.

Centralisationen. Hr. Bjarnø beklager sig i denne Artikel over den historiske Udvikling af vor Organisation. »Først sluttede Typograferne sig til de samv. Fagforbund, nogle Aar senere dannedes »Dansk Typ. Forbund« og endelig i Aar skete Sammenslutningen i København«. Hvorledes det *kunde være gaaet*, hvis Udviklingen ikke havde været netop saaledes, gider vi oprigtig talt ikke diskutere. Lad Filosoferne koge Suppe paa den Pølsepind. Kan Løsningen paa denne store Gaade ikke være den, at der til at begynde med er en absolut Utilbøjelighed til Centralisation, men at selv de mest stædige efterhaanden opdager, at det ikke betaler sig at »staa paa egne Ben.«

Hr. Bjarnø vil ikke ind paa en Debat om »De samv. Fagforbund«, og Guderne skal vide, at dette Spørgsmaal er vendt og drejet tilstrækkeligt her i Bladet. Vi kan udmærket godt vente til længere henimod næste Delegeretmøde, saa vender »Søslangen« nok tilbage.

Men hvad skal vi nu med den Trappestige, den er temmelig forslidt for en Mand, der vil være moderne. »Kampen staar mellem dem, der vil holde paa Trappestigen, og os, som vil vælte den.« Ja, kunde vi blot tro det! Erfaringen viser, at de, der er allermest forhippede paa at »vælte den«, løber Væddeløb *op ad den*, saa snart der gives en Lejlighed.

Tør Hr. Bjarnø for Resten paastaa, at alle de Kolleger, der er Tilhængere af de samv. Fagforbund er »Trappestigejægere.« Kan man ikke med mere Ret vende denne Betegnelse mod dem, der skyndte sig med at blive »Udmeldelsesmænd«, da der lod til at være almindelig Stemning for Udmeldelse.

Arbejdsløshedskassen. Hr. Bjarnø omtaler her, at Hr. Hvidtfeldt har modsat sig Forhøjelsen af Arbejdsløshedsunderstøttelsen. Dette kender vi intet til. Paa Delegeretmødet sluttede man sig ganske enstemmig til Forhøjelsen, og denne blev anbefalet af Hr. Hvidtfeldt.

Hr. Bjarnø er dog ikke tilfreds med denne Forhøjelse, men slaar stærkt til Lyd for at forhøje Understøttelsen til 3 Kr. for heltbetalende og 1½ Kr. for halvtbetalende. Samtidig fortier han, at **Arbejdsløshedsloven** *fastsætter en Understøttelse af 2 Kr. pr. Dag som* **Maximum.**

Vi vægrer os ved at tro, at en Mand, som stadig kommer til Organisationens Møder, har været med til Delegeretmødet og skriver lange »Organisatoriske Betragtninger«, kan være uvidende om denne Lovbestemmelse, som er omdebatteret — Gud ved hvor mange Gange!

En højere Understøttelse er altsaa i Øjeblikket komplet umulig, hvis vi vil beholde Statstilskudet, og giver vi Slip paa det, vil en forhøjet Understøttelse medføre en betydelig Kontingentforhøjelse, og en saadan sværmer Hr. Bjarnø jo ikke for.

Vort Fagblad. Hr. Bjarnø er utilfreds med Fagbladets Udstyrelse, og han har Ret i, at dette i kunstnerisk Henseende lader meget tilbage at ønske. Men de Reformer, han her vil gennemføre, kunde han have fremført for 10 Maaneder siden paa Delegeretmødet. Underligt nok at han, som i en tidligere Artikel klager over, at *Typ.-Tid.* er for dyr, foreslaar en Ordning, der yderligere vil fordyre Bladet; thi at lave Fagbladet om til en Annoncegeschäft skal vi vist helst lade være med.

I sin »*Afslutning*« kommer Hr. Bjarnø ind paa en Omtale af den svenske Konflikt. Denne befinder sig endnu paa et Stadium, hvor det er vanskeligt, som han skriver, at danne sig et paalideligt Skøn over Forholdene. Han stiller sig dog endnu mere tvivlende overfor den udviste Taktik end nogensinde før; men den udviste Taktik er jo netop den, som Syndikalister og Anarkister — eller hvad disse »radikale« Folk nu vil kalde sig — har raabt og skreget paa i lange Tider. Det var denne Taktik de svenske Arbejdere greb til som den sidste Redningsplanke, men alligevel — det er en forfejlet »Ledelse«, der faar Skylden. Vi vil haabe for ham selv, at han ikke bliver »Leder«. Han vil sikkert faa Kærligheden at føle.

Hr. Bjarnø er dydig indigneret over en Replik fra Hr. Hvidtfeldt, hvori et af hans egne Udtryk er sendt Retur. Herregud! »Som man raaber i Skoven, faar man Svar«.

Til Slut taler Hr. Bjarnø om »tilfældige Mænd«, som har opkastet sig som Formyndere for Medlemmerne. Dette er dog en temmelig perfid Paastand. De Tillidsmænd, vi har, er ikke »tilfældige Mænd« som har opkastet sig til selvbestaltede Formyndere. De er valgte af Medlemmernes Flertal og vilde ikke være »Ledere«, hvis de ikke var i Besiddelse af Medlemmernes Tillid.

Skal der endelig tales om »tilfældige Mænd« og »selvbestaltede Formyndere«, er der sandelig Grund til at spørge Hr. Bjarnø, *hvem der har givet ham Bemyndigelse til at tale paa* **Medlemmernes** *Vegne.*

RED.

Forinden Plads modtages i **Hobro** maa Henvendelse ske til Lokalformanden, Typ. VIND OLSEN, Eksprestrykkeriet.

Typografernes Stiftelser

afholder

aarlig Generalforsamling

Søndag den 14. November 1909, Kl. 11 Formiddag,

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning. 2. Regnskabet for 1908—09. 3. Bevilling af Midler. 4. Opstilling til Valg af Kasserer (afg. Laur. Jensen). 1 Styrelsesmedlem (afg. A. W. Larsen) samt 1 Revisor (afg. Fr. Hjorth). 5. *Bortgivelse af en Fribolig.* 6. Eventuelt.

Talrigt Møde udbedes. STYRELSEN.

(196)

Nær og Fjærn.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling (Sættere, Stereotypører, Trykkere, kvl. og mdl. Hjælpearbejdere) afholder ordinær Generalforsamling paa Tirsdag Aften Kl. 8½ i den store Sal i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40. Foruden Punkterne i den først bekendtgjorte Dagsorden, indeholder den nu Punktet om Arbejdstidsforkortelsen til Nytaar.

Alle Medlemmer bør give Møde.

Det obligatoriske Ekstra-Bidrag. Paa given Foranledning skal vi meddele, at man ikke i denne Uge har kunnet tage Bestemmelse om Ekstrakontingentets Ophør, da der ifølge telegrafiske Meddelelser fra Sverig, sandsynligvis vil foreligge definitiv Afgørelse af Striden i Løbet af denne Uge.

Typografernes Stiftelser. Medlemmerne erindres om Generalforsamlingen førstkommende Søndag *Kl. 11 Form.* Den afholdes i Rømersgade, dog ikke som sædvanlig paa 1ste Sal, **men paa 2den Sal.**

Husk Novemberfesten

til Fordel for de Arbejdsløse

i Odd-Fellow-Palæet, Lørdag den 20. ds. Kl. 8 pr.

Assistance af anerkendte Kunstnere.

Efter Aftenunderholdningen Bal til ypperlig Musik!

Billetter faas hos ANTON JENSEN.

Vor bedste og hjærteligste Tak til Alle for udvist Opmærksomhed i Anledning af vort Sølvbryllup den 2. dennes.

CHR. NIELSEN OG HUSTRU.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

9. Oktbr.: *Ribe* 105.00, *Ringkøbing* 59.50, *København* 4536.25.

København, den 10. November 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Emilie Jørgensen, udl. 1903 hos Georg Andersen (Aamodt). Trykkerlærl. Harald Häuser (Centraltr.). 1965, Theodor Nielsens Hustru Maren.

Aarhus, Holger Vilh. Nissen, udl. 1/11 09 i Merkantiltrykkeriet. Hjørring, Johannes Christiansen, udl. 1/11 09 i Eksprestr. Holbæk, Alfred Petersen, udl. 1/11 09 i Holbæk Posten og Emil Sørensen, udl. 14/11 09 i Holbæk Amts Avis. Kolding, Hans Hoffmann, udl. 1/11 09 i Fr. Lumbyes Bogtr. Maribo, Peter Willemoes Jørgensen, udl. 1/11 09 i Johan Deins Bogtrykkeri. Rønne, Arthur Christian Nielsen, udl. 1/11 09 i Bornholms Tidendes Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2424 (2871), J. P. Carl Jensen fra Rejse (arbl.). 1499, Adolf Händel fra Rejse (arbl.). 2538, R. Th. Trosborg fra Odense (Jensen & Rønager). 2613 (2918), Max Wrem fra Rejse (arbl.). 1960, Vald. Leth fra Aarhus (arbl.). 1971 (1818), Rich. Fischer fra Aarhus (P. Petersen). 2619 (204), H. P. Larsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2104, H. N. Hansen (Nørresundby Bogtr.) og 2419, E. Pilgaard (syg). Aarhus, 2540, Chr. G. Jensen (arbl.). Holstebro, 2037, Senius Skaaning (arbl.). Nykøbing F., 2379, Lars Joh. C. Caspersen (Pontoppidan). Odense, 2463, Hjælpearbejder Mathilde Christensen (Güth). Ringkøbing, 1589, R. C. Andersen (Skjern Bogtr.). Thisted, 2610, Otto Andersen.

Bortrejste.

Københavns: 2238 (2535), Carl V. Christiansen paa Rejse (arbl.). 2419 (2848), E. A. M. Piilgaard til Aalborg (syg).

Aarhus, 2490, Chr. Jacobsen paa Rejse og 1960, Vald. Leth paa Rejse. Hillerød, 2037, Senius Skaaning til Holstebro (arbl.). Odense, 2538, R. Th. Trosborg til Kbhvn. i Pl.

Udmeldte

Københavns: 2055, Agnes Sørensen og 3138, Olga Lynge (begge fratraadt Faget).

Horsens, 2443, Paalæggerske Anna Madsen og 2444, Paalæggerske Theodora Walther (begge Horsens Avis).

Udslettede.

Københavns: 2200, Ingeborg Winther, 1975, Karla Brandt og 2145, Rigmor Jensen.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder sin **halvaarlige Generalforsamling** Søndag den 14. November Kl. 1 hos Baltzer, Frederiksborggade 32.

Alle bedes møde, da vigtige Sager foreligger.

BESTYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Koncertprøve. **Mød alle!**

T. S. **Herrehold.** *Motionsgymnastik* hver Søndag Form. Kl. 10¼—11¼. *Alm. Gymnastik* hver Onsdag Aften Kl. 8½—10. Søndag Form. 11¼—12¼.

Damehold. *Gymnastik* hver Onsdag Kl. 7½—8¼. Søndag 12—1.

Øvelserne finder Sted i Lokalerne Forckhammersvej 18. (Det danske Selskabs Skole).

Indmeldelser modtages ved Øvelserne og hos Kassereren, A. Andreasen. Vølundsgade 3 4, L.

ANNONCER

Typografernes Broderkreds

holder Møde i K. F. U. M., Gothersgade 115, 1. S. o. G., Lørdag d. 13. Nov. Kl. 8. (189)

En yngre Sætter,

Avis- og Akcidens, søger stadigt Arbejde i København eller Provinsen. Billet mrkt. »186« modtager Ekspeditionskontoret.

En absolut dygtig Sættertrykker søger Plads straks. Billet mrkt. »182« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Typograph) søger Plads. Hurtig. Mangeaarig Erfaring. Billet mrkt. »Prov. 187« bedes indlagt p. d. Bl. Kont.

En gift Trykker

i en af Sjællands større Provinser, ønsker at bytte Plads med en Kollega i København. Pladsen her er selvstændig og garanteret fast, Lønnen er 30 Kr. Bill. mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung rutineret Trykker, Illustrations- og Farvetryk, som staar i Plads, kunde ønske Forandring. Bill. mrkt. »I. F. 306« modt. *Aug. I. Wolff & Co. Ann. Bur. København K.* (188)

Et fuldtud moderne Bogtrykkeri i en af Jyllands bedste Egne er, paa Grund af Indehaverens Sygdom, **meget billig** til Afstaaelse **straks.** En dygtig **Fagmand** kan her paaregne en særdeles god Indtægt. Bill. mrkt. »Straks 190« tilsendes Ekspeditionsk.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, København V.

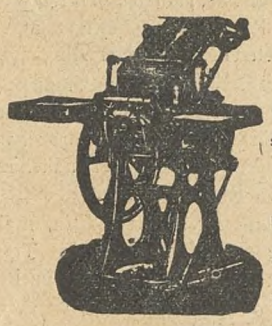

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi

Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra ½—100 HK

Transmissioner

Farve, Valsemasse

Brugte rep. Maskiner haves i Reglen

Nærmere paa Forespørgsel

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (185)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 19. NOVEMBER 1909 XXXVI AARGANG

25 Aar i Ledelsen.

Vi kan i Dag fejre et sjældent Jubilæum indenfor vor Organisation, idet Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Bogtrykker VICT. PETERSEN, i Dag for 25 Aar siden valgtes ind i Organisationens Ledelse og siden da uafbrudt har arbejdet paa dennes Trivsel og Vækst.

Vict. Petersen arbejdede som ung Svend hos Nielsen & Lydiche. Ingen drømte den Gang om, at den unge Mand, der havde Udsigt til inden ret længe at blive selvstændig Bogtrykker, skulde blive den store Organisator indenfor den typografiske Stand.

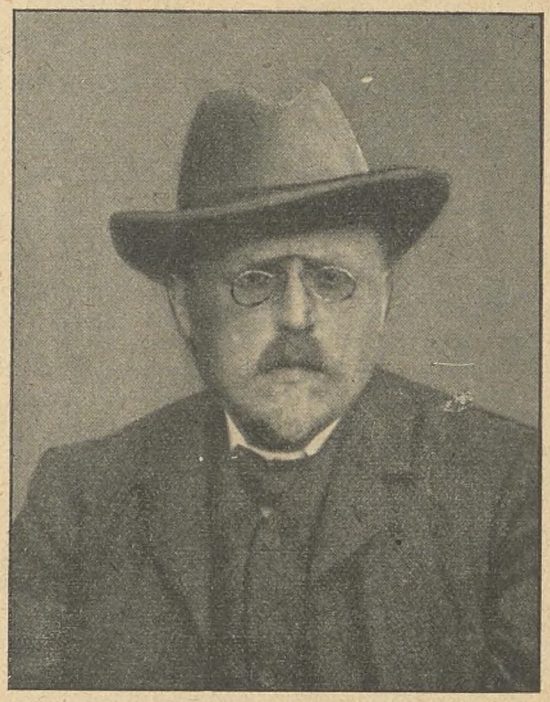

Men »hvem Gud elsker, sender han ud i den vide Verden«. Den unge Svend havde Lyst til at se sig om og rejste derfor til Udlandet. Han kom til Wien, hvor han arbejdede Vinteren 1882—83. Her blev han imidlertid indblandet i den første faglige Konflikt, idet Typograferne der i Byen nedlagde Arbejdet; Vict. Petersen deltog i Strejken og blev som Følge deraf sammen med en Del andre Udlændinge udvist af de østrigske Riger og Lande. Han havde imidlertid faaet Smag for det fremmede og rejste videre til Italien og Frankrig, hvor han tog Ophold i Paris.

Hans øvrige Oplevelser i Udlandet er os ukendt; men at han med Iver og Lyst har studeret de kapitalistiske Samfundsforhold og Arbejderbevægelsens Standpunkt i de store Kulturstater er sikkert nok; thi da han i 1884 vendte tilbage til København, var han ladet med »revolutionært Sprængstof«, nye Ideer, som han brændte af Iver for at bringe til Udførelse.

1884 var i mange Henseender et mærkeligt Aar. Man havde lige faaet en Tarif, og dermed faaet lægt nogle af de dybe Saar fra Nederlaget i 1876.

I Hjælpekasserne var der paa Grund af Strejkerøret opstaaet en Uro, der affødte Krav fra de konservative Medlemmer om kgl. Konfirmation af Bestemmelserne om Hjælpekassernes Midler.

Den 25. Oktober 1884 debuterede V. Petersen som Skribent i *Typ.-Tid.*, og det ligger i Sagens Natur, at han med Liv og Sjæl deltog i den organisatoriske Bevægelse.

Da Konfirmationen blev vedtaget, rejste sig med Vælde Spørgsmaalet om Tilslutning til de socialdemokratiske Fagforeninger, og paa et Medlemsmøde d. 9. November 1884 opstilledes Emil Petersen og Victor Petersen som denne Politiks specielle Kandidater.

Ved Stemmeoptællingen *d. 19. November 1884* blev de to Kandidater valgt, V. Petersen med et højere Stemmetal end de ældre Styrelsesmedlemmer. Den daværende Styrelse kom til at bestaa af RUD. BØHM, Fmd., EMIL PETERSEN, Næstfmd., O. L. PETERSEN, OTTO BARNEWITZ og VICTOR PETERSEN.

Ved Tilslutningen til De soc. Fagforeninger opstod en ny Strid, der i mange Aar satte dybe Spor i vor Organisations Historie. En Del Medlemmer meldte sig nemlig ud og dannede Ny typ. Forening.

De Kampe, der her førtes mellem Kolleger, var ofte haarde. Kampene førtes baade i Tale og Skrift. Interessant — sikkert ogsaa for hans daværende Modstandere — er det at læse Vict. Petersens Artikler fra disse bevægede Dage. Bidske og hvasse, men dog sirligt affattede; med sproglig og ortografisk Virtuositet falder Ord og Sætninger rammende som Kølleslag. Kendsgerningerne har senere vist, at han havde Ret i den Opfatelse, han den Gang gjorde gældende.

De klare Standpunkter, Victor Petersen hævdede, bevirkede, at han straks i høj Grad vandt Medlemmernes Tillid.

Da RUD. BØHM i 1889 fratraadte, valgtes Vict. Petersen til Formand for Den typ. Foren., hvilken Stilling han beklædte til 1897, og han fungerede nu (siden 1891) som Formand for Typografernes Reservefonds-. og Rejsekasse for de skandinaviske Lande, hvilken Sammenslutning var Forløberen for Dansk Typograf-Forbund, der i sin nuværende Skikkelse blev dannet paa Delegeretmødet i 1902, hvor Vict. Petersen ligeledes valgtes til Formand, hvad han siden uafbrudt har været.

I Organisationens Historie betegner Vict. Petersen ikke blot et Navn, men en Epoke. Hvad Typograferne har vundet i de 25 Aar, han har deltaget i Arbejdet, har han mere end nogen anden været med til at fremskaffe.

Vi skal nok vogte os for at tilskrive et enkelt Menneske alt for megen Indflydelse paa den sociale Udvikling, men adskillige ældre Kolleger, som har fulgt hans Virksomhed i Aarenes Løb, tilskriver hans energiske og uegennyttige Organisations-Arbejde i 80erne og 90erne den største Del af Æren for den Styrke og det solidariske Sammenhold, der bragte os den glimrende Sejr — uden Kamp — i 1898, og som om kort Tid vil give os 8-Timers-Dagen i Eje.

Paa 25-Aars-Dagen for Victor Petersens Valg til Ledelsen for Typografernes Organisation bringer vi ham en hjertelig Tak for hans store og uegennyttige Arbejde. Som Menneske har han brudt med den Samfundsklasses Anskuelser, han tilhører, og har ofret sit Livs bedste Arbejde i Arbejderklassens Tjeneste. Den Omstændighed, at han, skønt Bogtrykker, er blevet sin Ungdoms Idealer tro, har navnlig i de senere Aar, hvor Arbejdsgivernes Sammenslutninger er blevet saa

stærke, paaført ham mange økonomiske Byrder ved Boycotting. Den samme Omstændighed, at han er Bogtrykker, har vel ogsaa hos en eller anden af den yngre Slægt skabt nogen Misforstaaelse. Men blandt dem, der har arbejdet sammen med ham eller er kommet i Berøring med ham, har hans noble Person, hans klare og logiske Tankesæt, hans frisindede og konsekvente Syn paa Livet skabt ham oprigtige Venner, der altid vil mindes hans Virksomhed med Taknemlighed.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det udskrevne Ekstrakontingent ophører med Indbetalingen for *12. November.*

København, den 17. Novbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Lærlingenes Uddannelse.

MAN bliver jævnlig gennem *Typ.-Tid.* gjort bekendt med, at nu har den eller den Lærling efter 5 Aars Læretid aflagt Prøve for offentlig Kommission, har bestaaet bemeldte Prøve og kan herefter regnes for »zünftig« Svend at være. Sjældent — eller aldrig — hører man noget om, at »Offentlig Kommission« har fundet Anledning til at kassere en Svendeprøve, og man maa derfor med nogen Berettigelse antage, at Forholdene rundt om paa vore Trykkerier er saare idelle; thi naar »Off. Komm.« — ved Godkendelse af Svendeprøven — har kaveret for, at Lærlingen har faaet en saadan Uddannelse, at han ved sit Arbejde som »Sorte-Kunstner« kan tjene sit Brød, saa er det vel rigtigt, — naturligvis kan Karakteren være forskellig: en kan lige til Nød knibe sig igennem Kommissionens Skærsild, medens en anden er saa vidt fremme, at der falder en Bronce- eller Sølvmedalje af til Anerkendelse og Opmuntring for den unge Mand i Fremtiden — og, som sagt, alt er saare godt.

Men, hvorledes skal det da forklares, at man stundom kan træffe Eksempler paa, at en ung Mand efter udstaaet Læretid og efter Aflæggelse af sin Svendeprøve kan være helt eller delvis blottet for de mest elementære Kundskaber i sit Fag, saa at han end ikke ved alm. Avissats er i Stand til at kunne tjene sin Ugeløn? — At det er tilladt de mange Bladfabriker Landet over, hvor der kun fremstilles Aviser, og hvor en »Akcidens« er en Sjældenhed, at holde Lærlinge, har naturligvis sin store Andel af Skylden; det er jo nemlig ofte Tilfældet paa saadanne Anstalter, at Lærlingen faar Lov at skøtte sig selv, naar han saadan lige er »sat i Tridt«; Sparesystemet er jo som oftest indført paa saadanne Steder; der er kun det allerhøjst nødvendige Personale; »Sprøjten« *skal* være færdig — og saa blæse med Lærlingen. Han tilbringer saa sin Læretid med at sætte Avissats, Rubriker til Stereotypipladerne, og hvor der er Sættemaskiner, »lærer« han ogsaa at skyde Maskinsats o. l. — indtil Tiden nærmer sig, da han skal stedes for den »Offentlige Kommission« med sit Svendestykke. Saa bliver der taget fat! Lærlingen skal nu i Løbet af 2—3 Maaneder bibringes al den Lærdom, der er bleven forsømt i den Tid, han alt har været i Lære, og hvad Under da, om det hele bliver noget Kludder.

Men Kommissionen da! Hvad siger den? — Ja, dennes Sammensætning kan jo være forskellig de forskellige Steder, men hvor der f. Eks. sidder Principaler i Kommissionen, kan det jo ikke forundre, at den unge Mands Arbejde bliver taget gyldigt, thi i modsat Fald vilde det jo gaa ud over Principalerne, eller ogsaa bliver Øllebrødsbarmhjærtigheden sat i System — selv hvor der er Svende i Kommissionen — og Lærlingen klarer Skærene. Men faar han saa Arbejde et andet Sted, viser det sig snart, at hans mangelfulde Uddannelse gør, at ingen Forretning kan være tjent med at holde ham. — Det endelige Resultat bliver da, at den unge Mand nyder al den Hjælp, han kan faa af Fagforeningens Kasse, for til Slut at glide over i Arbejdsmændenes Rækker — og 5 Aar af hans Ungdom er fuldstændig spildt.

Lad os arbejde hen til, at denne »Offentlige Kommission«, der bedømmer de unge Menneskers Kvalifikationer, kommer til at bestaa af Svende og ikke af Mestre, eller i hvert Fald, at Svendenes Organisation bliver repræsenteret. Og lad det endvidere blive klart for os alle, at fra den Dag, den unge Mand i Konfirmationsalderen træder ind i Læren, og til han efter 5 Aars Forløb er udlært, har hele Personalet paa vedk. Trykkeri det moralske Ansvar for den paagældende Lærlings Uddannelse.

Med Tak for Optagelsen. S.—n.

Medlemsmøder.

STYRELSEN har gentagne Gange modtaget Opfordringer til at afholde Medlemsmøder med Foredrag og Diskussion. I Henhold hertil har Styrelsen gennem et Udvalg arrangeret 5 Medlemsmøder i indeværende Vinter.

Det første Møde afholdes Onsdag den 24. November Kl. 8½ i Sidelokalerne, Enghavevej 40. VIGGO CHRISTENSEN indleder om *Arbejderorganisationernes Kampmaade.*

Onsdag den 15. December vil VILH. WARTENBERG indlede en Diskussion om »Brugsforeningsbevægelsen og den kooperative Bevægelse«.

Onsdag d. 19. Januar vil Dr. phil. GUSTAV BANG indlede om »*Kapitalistisk Produktion*«.

Onsdag d. 23. Februar vil JULES F. LUND (Leder af Arbejderhøjskolen) tale om »*Naturvidenskabernes Betydning for Samfundet*«.

For Martsmødets Vedkommende har Udvalget henvendt sig til Chefen for Statsbanernes Rundrejsebureau, Hr. FABRITIUS, og anmodet ham om at tale om »*Kunsten at rejse*«.

Det staar herefter til Medlemmerne at vise deres Interesse ved at møde talrigt og tage Del i Debatten.

Husk Novemberfesten

til Fordel for de Arbejdsløse

afholdes i Morgen Lørdag Kl. 8 **præcis**

— i Odd-Fellow-Palæet, Bredgade 28. —

Restbeholdningen af Billetter sælges Fredag Aften.

Ledelse og Administration.

I den Artikel-Serie, Hr. Bjarnø har skrevet i *Typ.-Tid.*, indeholder Afsnit II en Omtale af »Ledelse og Administration«, hvori Hr. B. anfører, at Undertegnede paa sidste Delegeretmøde har udtalt, at et mindre Kontorpersonale godt kunde varetage de daglige Forretninger.

Det forholder sig ikke rigtigt. Jeg udtalte: »at der nu var Anledning til at benytte Lejligheden til en Simplificering af den administrative Ledelse, eftersom det forlød, at Hr. Victor Petersen ikke vilde mere, og at Hr. Emil Møller skulde fratræde. Jeg foreslog da omtrent den samme Ordning, som Hr. Bjarnø anfører, nemlig en Formand for Forbundet, som tillige skulde være Forretningsfører for Provinserne, og en Forretningsfører for København, som tillige skulde være Arbejdsanviser, medens Hovedkassereren tillige skulde være Fælleskasserer for København, men tilføjede, *at Kontoret skulde have den nødvendige Medhjælp.*

Min Mening var, at de *ansvarlige* Funktionærers Antal burde indskrænkes, og at der i Stedet skulde antages uddannet Kontormedhjælp til alt det skriftlige Arbejde, som det stadig har skortet meget paa at faa udført. Med en saadan Ordning kunde man temmelig sikkert have undgaaet yderligere at belaste Lønningskontoen.

Nu har Forholdene forandret sig noget, idet Arbejdsløshedsinspektøren kræver en uafhængig Mand til at lede Arbejdsanvisningen; som Følge deraf vil Funktionærernes Antal næppe kunne indskrænkes og Lønningskontoen ikke blive mindre, tværtimod.

Det er indlysende, at jo flere Funktionærer, der vælges, jo mere spredes Arbejdet og Ansvaret, ved at hver især faar en Gren underlagt sig, Følgen bliver, at Medlemmerne skal henvende sig snart til den ene, snart til den anden, under hvem de forskellige Spørgsmaal sorterer og det Spild af Tid, der medgaar til Konferencer og Telefonsamtaler, gør man sig ingen Mening om.

Forretningsudvalget har forlængst bevilget Hr. Hvidtfeldt Medhjælp og Telefon i hans Hjem, fordi hans Tid i den Grad er optaget af Organisationsarbejde, at Hovedkasserervirksomheden for en stor Del maa udføres af Medhjælpen. Fornylig har Fællesstyrelsen for København bevilget ekstra Medhjælp til Indførelse af Kontingent-Listerne i Medlems-Journalerne, fordi man altid har været tilbage med dette Arbejde; nu skal det føres à jour og være det fremtidig.

Skal der nu blive tale om at indvinde noget, maa det være ved at samle Hoved- og Lokalkasserervirksomheden, derved kan nok spares lidt. FR. HJORTH.

Hr. Hvidtfeldt i Sprængningens Tegn.

TRAPPESTIGEJÆGERBETRAGTNINGER! — famøse Ord, som kunde give Anledning til filosofiske Betragtninger, saa mange, at de ikke kunde faa Plads i dette lille Blad. Filosofi er nu heller ikke Smørrebrød for Arbejdere — endnu da. Jeg kan nu ikke helt dy mig, indbildsk og vigtig som jeg formentlig er. Og jeg skal straks sige det: jeg giver Hr. Hvidtfeldt fuldkommen Ret, naar han slynger dette Ord ud til Hr. Bjarnø. Kun er det det særlig interessante, at det kommer fra en Mand, som netop Hr. Hvidtfeldt. Paa den anden Side har jeg intet Øjeblik Grund til at tvivle paa Ærligheden og Oprigtigheden i Bjarnøs »Betragtninger«, som er akkurat saa naive, som de dumme Arbejdere skal eller vil have dem. Jeg er selv en mislykket Stræber, der en Gang har gaaet rundt i den »Sandhed« og i Drømmerier om, at vilde arbejde for en »god Sag«.

Men nu Hr. Hvidtfeldt! Jeg véd, at Du ogsaa en Gang har arbejdet — arbejdet uden at »faa din Løn« — for en »god Sag«. Du har arbejdet for den »social-demokratiske Sag«. Du var vist ogsaa »Idealist«, der arbejdede for at vække Arbejderne og kæmpede for »Retfærdighed« og lignende Ting. Jo, vist har Du det. Og det er der ingen Grund til at underkende. Du skal heller ikke lastes Spor, fordi Du — en Mand i din Stilling — pludselig har Mod til at slynge en Sandhed ud, hvis Betydnings Rækkevidde Du formentlig maa være Mand til at vurdere. Det er modigt gjort, selv om Du vidste, at Du havde Raad til det.

Altsaa! Er Du ogsaa kommen bag om din Ungdoms Drømme og din »Idealisme« — bag om »Sandheden«, som ogsaa jeg — længe efter Dig — troede paa? Er Du bleven *haard?* Har Livet gjort Dig til den *praktiske* Mand, der, ligesom jeg, holder os til Jorden og Virkeligheden, saaledes som vore Sanser modtager Indtryk og giver os Opfattelse. Anerkender Du den stærkeres Ret, og denne Ret *ogsaa* i vor kraftidiotiske Kamp for Tilværelsen? Er Du ogsaa kommen til Opfattelsen af, at »Partier«, »Sager« og »Idéer« kun er *Navne* for Hykleri med Variation?

Nuvel! Erkendelsen heraf er efter min *personlige* Mening et helt Skridt i den langsomme Udvikling, og jeg bøjer mig i dybeste Ærbødighed for Mennesker med denne Opfattelse, selv om jeg i mit Allerinderste havde Lyst til at rive dem ned fra de Steder, hvor de sidder over mig og henvise dem til at vokse i Højden.

Charlottenlund, den 10. Oktober 1909. JUL. SAMUELSEN.

Da Hr. Bjarnø nu har skrevet en Mængde »Betragtninger«, er det jo muligt, at en Del af disse er gaaet i Glemmebogen, og vi finder derfor Anledning til at gøre opmærksom paa, at »Trappestigen« — efter vor Mening temmelig umotiveret — først er benyttet af Hr. Bjarnø i Art. IV. »Centralisationen«. Naar P. Hvidtfeldt i sit Svar returnerer dette Udtryk, gør han kun Brug af sin Retorsionsret. Uden iøvrigt at komme ind paa Hr. Samuelsens Filosofi, giver vi ham Ret i, at det er klogest at »*holde sig til Jorden og Virkeligheden*«. RED.

Hjælpearbejderne.

TIL min Forbavselse ser jeg i *Typ.-Tid.s* Nr. 45 en Udtalelse om, at jeg under Tarifforhandlingerne skulde have brugt »den ikke ubetydelige Udtalelse«, at »man kunde forsøge at løse Hjælpearbejdertariffen afdelingsvis«. Jeg nedlægger en bestemt Indsigelse imod at have brugt denne eller nogen lignende Udtalelse.

I Henhold til den Stilling, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne indtager, holdt jeg ufravigeligt fast ved, at Hjælpearbejderne ude i Provinserne var saa stærkt skiftende paa Trykkerierne og tildels kun delvis gjorde Tjeneste som Hjælpearbejdere, at vi ikke kunde indlade os paa at optage en Forhandling om en Hjælpearbejder-Tarif.

Da Tarifforhandlingerne iøvrigt førtes som Udvalgsarbejde, vil det være heldigst ikke at komme ind paa, hvad den eller den skal have sagt. Alle Parter staar sig bedst herved.

Hvis vi skal ind paa en ny Regel i dette Forhold, maa der optages et Referat, hvis Rigtighed anerkendes fra alle Sider.

REGNAR PETERSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Korsør Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 27. Oktober 1909. — FORMANDEN fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 255 Kr. Indtægten var: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 72 Kr., ekstraordinært Kontingent 18 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 150 Kr. Udgiften var: Rejseunderstøttelse 87 Kr., Understøttelse paa Stedet 100 Kr., Administrationstilskud 2 Kr. 50 Øre, indsendt til Hovedkassen pr. Blanket 50 Kr., Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 16 Kr. 74 Øre.

Begge Regnskaber godkendtes.

Da Ekstrakassens finansielle Tilstand var daarlig, og der forestod store Udgifter i Oktober Kvartal, vedtoges det at forhøje Kontingentet fra 10 til 20 Øre.

Man drøftede derefter Understøttelsen til de svenske Arbejdsløse. En Del Medlemmer syntes, at det varede noget længe, man skulde yde Understøttelse, da Storstrejken jo faktisk var sluttet. Flere Medlemmer mente, at hvis Understøttelsen havde været noget større fra Begyndelsen af, var Strejkens Resultat bleven noget andet. J—n.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten paa Lørdag. Teatret har atter i Aar spillet os et Puds, idet Frk. Karen Odervald Lander skal synge paa Teatret, I hendes Sted er Skuespillerinde Frk. GERDA CHRISTOFFERSEN engageret. Frøkenen er saa kendt som livfuld Sanger, at al Omtale er overflødig.

Hr. HELGE NISSEN er *ikke* blevet forhindret af Teatertjeneste og vil saaledes synge ved Festen.

Tiloversblevne Billetter sælges *Fredag Aften* paa Kontoret.

Inkassatorer og andre, der har faaet Billetter til Forhandling, gøres opmærksom paa, at Billetterne betragtes som solgt, forsaavidt de ikke er afleverede *inden* Fredag Aften.

Husk Medlemsmødet Onsdag Aften Kl. 8½ i Sidelokalerne paa Enghavevej 40. Alle Medlemmer, Kvinder som Mænd, har Adgang. Mød talrigt!

I Morgen Lørdag Aften er Forbundskontoret lukket i Anledning af Arbejdsløshedsfesten.

Brev henligger paa Forbundskontoret til GERH. CHRISTIANSEN fra Norge.

Biblioteket. Ved Optællingen af Biblioteket fandtes 703 Bøger i Skabene og 21 udestaaende. I Halvaarets Løb har det været benyttet af 96 Laanere med 1154 Bytninger. — Som sædvanlig kniber det for enkelte Laanere med at aflevere deres Bøger ved Sæsonens Slutning.

Den 4. November 1909. REVISIONEN.

Da »Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie«, 2. Hefte, er udsendt i denne Uge, bedes man **straks** i Dag *(Fredag eller Lørdag)* opkræve og indsende Betalingen til Undertegnede, idet dog samtidig maa bemærkes, at man selvfølgelig *ikke* maa trække Portoen fra, hvor en Inkassator beregner sig de 5 %. Enkelte Eksemplarer *betales med fuld Pris.* Den er efter Værkets Udstyrelse, hvad enhver maa erkende, aldeles *ikke* uforholdsmæssig. — De enkelte Subskribenter, som endnu ikke har betalt 1. Hefte, anmodes høfligst om at betale dette samtidigt.

THORV. PETERSEN,
Sortedamsgade 98, Kbhvn. N.

Arbejderens Almanak for 1910 udkommer i Slutningen af November Maaned og vil bl. a. indeholde Bidrag af JOHS. V. JENSEN, JEPPE AAKJÆR, PALLE ROSENKRANTZ, E. MAROTT, A. C. ANDERSEN, GUSTAV BANG, ORLA BOCK, EDV. SØDERBERG, C. E. JENSEN, HELGE HOLST, BØVING-PETERSEN m. fl. Almanakken bliver rigt illustreret med Farvetryk og mange andre Billeder af Kunstnere som PETER HANSEN, N. V. DORPH, H. A. BRENDEKILDE, FRITZ KRAUL, ALFR. SCHMIDT, ARILD ROSENKRANTZ, VALDEMAR ANDERSEN, RASMUS CHRISTIANSEN, KARL JØRGENSEN m. fl.

Almanakken, der udgives af det danske Socialdemokrati, blev i Fjor fuldstændig udsolgt i 40,000 Eksemplarer og vakte almindelig Interesse og Tilfredshed, hvorfor Oplaget i Aar forhøjes til 50,000 Ekspl.

Vi opfordrer vore Læsere til ikke at købe nogen Almanak, forinden vor egen foreligger. Den vil i Aar fuldt saa meget som i Fjor trodse enhver Konkurrence og sikkert blive en velkommen Gæst i de mange Tusind Hjem Landet over.

Til **Storstrejken** har jeg endvidere modtaget:

Nationaltid., 9.—10. B., 117.00, Græbe 16.45, En Del af Lunos Pers. 4.25, Frk. Crone 0.50, P. Petersen, 7.—8. B., 14.25, Social-Demokraten 23.25, Berl. Tid. 6.50, Hannover 3.50, Bærentzen 16.50, O. C. Olsen 8.00, Rigsdagen 1.50, Theodora Wartenberg 1.50, Bagge, 11 B., 13.50, Frk. Jenny Lazarus 5.00, H. F. 2.00, Aller W. H. 11.—12. B., 4.00, Sætteriet B., 6.25, Trykkeriet 2.00, Galvano 1.50 Hjælpearb. 1.65, De kvdl. 2.20, alle 9.—10. B., i alt 17.60, »+« 1.00, Henningsen 1.50, Knud Bergenholz 5.00, Bagge (2 ekstra priv. B.) 3.40, Bruno Schütz 2.00. Tilsammen 264.20; ialt med det tidl. indk. Kr. 3156.41.

Hermed sluttes Indsamlingen.

København, den 10. November 1909. LAUR. JENSEN

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup. Særlig takkes Hr. Bogtr. POUL HERTZ og Personale.

København, den 9. Novbr. 1909. EDV. HANSEN OG HUSTRU,
Istedgade 69.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

15. November: *Bogense* 45.00; 17. November: *Maribo* pr. Bl. 53.75.

København, den 17. November 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kaj Bjerregaard, udl. 12/11 09 hos W. J. Christensen (arb. s. St.). Sætter Otto Kongsby, tidl. Medlem (Rigsdagen). Sætter Holger Petersen, udl. 1/11 09 i Gr. Inst. (arb. s. St.). Trykker Einer Olsen, udl. 1/11 09 hos Kihl (arb. s. St.). Hjælpearb. Alfred J. A. Madsen (O. C. Olsen). Paal. Rosa Andersen, udl. 10/11 09 i Dansk Papirvarefabrik (arb. s. St.). Paal. Ella Bergenholz, udl. 2/10 09 i Centraltr. (arb. s. St.). 1145. Jørgen Andreasens Hustru Marie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 571, Wilhelm Andersen fra Roskilde (Axelholm). 1801 (879), Anton Thomsen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 2016, Johs. Aug. Davidsen (arbl.). Esbjerg, 2420, Axel E. V. Schjøde (Schrøder). Næstved, 2381, J. P. Jakobsen (arbl.). Odense, 2238, Carl V. Christiansen (P. Søndergaard). Slagelse, 1950, S. Alwad (Amtstid.).

Bortrejste.

København: 1924 (1245), H. C. Jacobsen paa Rejse (arbl.). 2016, Joh. Aug. Davidsen til Aarhus i Plads. 2562 (2643), Th. Bertinus Petersen til Kolding i Plads. 1968, David Bjørkmann til Udl. 2045 (1495), Bertram Bernth til Udl.

Aalborg, 575, P. M. Bjørnstrup til Brønderslev. Aarhus, 1801, Anton Thomsen paa Rejse og 2516, Holger Vilhelm Nissen til Randers (arbl.).

Udmeldt.

Aarhus, 2095, Albert Tvilum (anden Livsstilling).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Odd Fellow Palæet Kl. 8 *præcis.* Emblem bæres. (1 t.)

GUTENBERG-KORET

Fredag d. 19. Kl. 6 pr. Sang- og Musikprøve i Koncertpalæets lille Sal. (4 k.)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Kontoret er lukket imorgen Lørdag Aften. Al Ind- og Udbetaling sker i Dag Fredag Kl. 7—9. KASSEREREN.

ANNONCER

Et fuldtud moderne Bogtrykkeri i en af Jyllands bedste Egne er, paa Grund af Indehaverens Sygdom, **meget billig** til Afstaaelse **straks.** En dygtig **Fagmand** kan her paaregne en særdeles god Indtægt. Bill. mrkt. »Straks 190« tilsendes Ekspeditionsk.

En gift Trykker

i en af Sjællands større Provinser, ønsker at bytte Plads med en Kollega i København. Pladsen her er selvstændig og garanteret fast, Lønnen er 30 Kr. Bill. mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

Kl. 4 Søndag Morgen

er **Kaféen »Elektra«**, St. Kongensgade 45, aaben og anbefales Arbejdsløshedsfestens Deltagere. Varme Retter. God Kaffe. Alt af udsøgte Varer til billige Priser.

Ærbødigst
NIELS HOLM,
tidligere Jernbanegade.
(192)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter.**

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

(178) ANTON JENSEN.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ **UDSTILLING AF MASKINER** ○○

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 26. NOVEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Foranlediget ved Redaktør Julius Schrøders Sygdom anmodes man om at sende alt Redaktionen vedrørende til Victor Petersen, Nybrogade 12, København K.

Et Ord forinden!

SAA befinder vi os da umiddelbart foran Tidspunktet, da den saa længe forjættede Normalarbejdsdag bliver til Virkelighed for de københavnske Typografer — den Normalarbejdsdag, som *rettelig bør* betyde en halv Times *mere Frihed* for arbejdende Kolleger og *en Chance for de arbejdsløse Kolleger til at faa Del i Arbejdet.*

Dog skal jeg vel vogte mig for Sangvinisme med Hensyn til Normalarbejdsdagens Betydning for nævnte Omraader, navnlig efter Spørgsmaalets Behandling paa sidste Generalforsamling, hvor Røster hævede sig for Bibeholdelsen af den nuværende Arbejdsdag og de indvundne seks halve Timer afkortet Lørdagen. Ja, saagar hævdede et Styrelsesmedlem, at Normalarbejdsdagen udmærket kan indeholde 8½ Time, — hvorfor ikke 10, 12 eller 24 Timer, bare man faar den overskydende Tid godtgjort inden Ugens Udgang. Imidlertid haaber jeg, at al Aversion mod Princippet, at en Normalarbejdsdag **kun** kan indeholde 8 Timer, bunder i haltende Opfattelse af Arbejderbevægelsens tre lysende Ottetal.

Ved Normalarbejdsdagens Indførelse bør man efter min Formening først og fremmest se paa Organisationens (alle Medlemmers) Udbytte af Fremskridtet. Og det turde vel først og sidst være en eventuel *Ophævelse af Arbejdsløsheden,* vi bør have Opmærksomheden henvendt paa.

Ingen tør vel paastaa, at Arbejdets Mængde bliver mindre, fordi Arbejdstiden indskrænkes, og derfor falder det ret naturligt at haabe, at der paa Arbejdspladserne vil blive *Brug for alle ledige Kræfter.* Thi vitterligt indskrænker Arbejdstiden for samtlige typografiske Arbejdere sig med ca. 800 Timer daglig, *hvilket reelt skulde betyde ca. 100 Mand mere i Arbejde.*

Men her kommer vor lumskeste Fjende — Overarbejdet — os paa tværs. De fleste Bogtrykkere, og navnlig de, der ejer Sættemaskiner, løber hellere Risikoen med noget mere Overarbejde. end de gør Plads for en Mand mere i deres Forretning. Destoværre ejer de fleste af os en medfødt Tilbøjelighed for det elskelige Overarbejde og hjælper derved vore Modstandere — Arbejdsgiverne — til at bekrige os og holde en lille Hær af Typografer ude fra Arbejdet. Og den lille Hær af Arbejdsløse vil blive en væsentlig Hindring for vore pekuniære Fremskridt gennem Normalarbejdsdagens otte Timer.

Vil Københavns Typografer have Glæde af Normalarbejdsdagen — ja, saa gælder det først og sidst at faa inddraget det overskydende Antal Kolleger i Arbejde. Førend det sker, vil Principalerne næppe faa Øjnene op for, at en Arbejder er *sin* Løn værd, og ikke Tarifens Minimalløn.

Vi maa bort fra egoistisk Sneversyn og ikke sælge den ene Vinding for den anden saaledes, at Normalarbejdsdagen til syvende og sidst kun betyder lidt mere Overarbejdsfortjeneste, samtidig med at vor Organisation stadig trykkes af en tiltagende Arbejdsløshed.

Overarbejdet bør sættes indenfor visse meget snevre Grænser. Vor Tarif giver os fuld Handlefrihed i saa Henseende — hvorfor saa ikke benytte os deraf nu, da der er en Chance for at opnaa betydelige Fremskridt i organisatorisk og personlig Henseende.

De Arbejdsløse har uafviselig Krav paa Hensyn fra deres arbejdende Kolleger — lad dem faa Del i Normalarbejdsdagens Velsignelse.

Idet jeg appellerer til alle Kollegers oprigtige Eftertanke, tillader jeg mig at opfordre Styrelsen til at tage *Maaden,* hvorpaa Normalarbejdsdagen i Organisationens Interesse bør realiseres, under alvorligste Overvejelse.

København, den 22. November 1909. ALB. LARSEN.

Til Eftertanke!

Et Indlæg om de nye Svendeprøver i København.

(Specielt med Hensyn til Sættere.)

Motto. *Bedre sent end aldrig.*

I Henhold til ovenstaaende Motto vil jeg sige, at selv om det kan synes underligt saa lang Tid efter Vedtagelsen paa Delegeretmødet af Bestemmelsen om Aflæggelsen af Svendeprøver i vort Fag at kritisere den, vil jeg dog alligevel prøve paa at faa mine ærede Kolleger stemt for en Ændring i samme Bestemmelse, da jeg finder den i høj Grad uheldig og — hvad der vil sige mere — uretfærdig.

Som vi alle vide, gaar Bestemmelsen kun ud paa, ganske kort, at nyudlærte skal aflægge Svendeprøve for at blive optaget i Forbundet. Dette er for lidt. Thi næppe i noget Fag er Svendeprøverne mere udsatte for at blive fejlagtig bedømte end i vort Fag, hvor i alt Fald for Sætternes Vedkommende det forhaandenværende Materiale jo spiller en saa overvældende Rolle, at det næsten vil være umuligt for Svendekommissionen at tage netop de specielle Forhold paa Værkstedet i Betragtning, det Værksted, hvor Svendeprøven skal aflægges; thi paa Fagskolen er der jo aldeles ikke Plads nok til, at samtlige udlærte i et Halvaar kan komme til at aflægge Svendeprøven dér. Og hvad saa de Steder, som slet ikke egner sig til Svendeprøveaflæggelse! Der vil blive en overordentlig Forskel paa, hvad man kan yde et saadant Sted, og paa det, man vil kunne præstere paa Fagskolen, hvis Svendeprøverne bliver ensartede med Hensyn til Vanskeligheden ved at sætte dem og den Færdighed og Dygtighed, som Arbejdet forudsætter. Hvis en saadan Ensartethed ikke kan opnaas, bliver de jo meningsløse; thi hvilket Virvar vilde uensartede Prøver ikke give Anledningen til, og hvor uretfærdigt vilde de ikke virke! Alle — muligvis dog dem undtagne, som findes værdige til Medailler m. v. — vil føle sig forurettede. Og det er de! Da man maa antage, at Eleverne paa Fagskolen fortrinsvis vil være i Stand til at levere fuldstændig korrekt og smukt udført typografisk Sats-Arbejde, vil det vel navnlig blive disse, der faar Anerkendelse.

Anbringe de Lærlinge, som er i Lære paa uheldige Tryk-

kerier — og det er de fleste —, paa andre, naar de skal aflægge Prøven, hvor de vil være i Stand til at yde lignende Arbejde som paa Fagskolen, er urimeligt, eftersom det nu engang i vort Fag kræver nogen Tid at sætte sig ind i et Trykkeris Indretning, Lærlingen være saa dygtig han vil. — (En Murerlærling, f. Eks., kan mure, ligegyldigt hvad Sted man vælger, kun afhængigt af Vejrforholdene; han rekvirerer blot de Materialer, han skal bruge. Kan en Sætterlærling det?) Naturligvis maa Lærlingene have gaaet nogen Tid paa Fagskolen, ellers vil de jo have lige saa vanskeligt ved at finde sig tilrette her som andetsteds.

Iøvrigt vil altsaa Fagskoleelever have særlige Betingelser for gode Resultater forud for de andre, thi der er jo som nævnt kun Plads til et stærkt begrænset Antal, en ringe Del af dem, der burde gaa der.

Mens det er temmelig vanskeligt og bekosteligt at faa Svendeprøverne i Provinserne aflagte paa en Fagskole (men det vil vel med Tiden kunne ordnes), er det i København en forholdvis let Sag for Lærlingene at gaa paa Fagskole, hvis der var Plads. Det er der ikke.

Fagskolen har desuden den Regel, at kun de, der har gaaet paa den i 2 Aar, kan komme til at aflægge Svendeprøve dér.

Forbundet burde derfor *ikke* have ladet den omtalte Bestemmelse træde i Kraft *straks*, men sørget for, at der *blev Plads* enten paa Fagskolen eller et andet Sted for Lærlinge, saaledes at der bliver *ensartede, lige Betingelser for alle*, der skal aflægge Svendeprøven. Alt andet er uretfærdigt. — Enten Svendeprøver, som for Lærlingen kan være *Aarsag* til, at de søger at dygtiggøre sig, — eller ogsaa, som det har været hidtil.

Svendeprøverne, som de er i Provinserne, regnes sikkert af baade nyudlærte og andre Svende kun for et uundgaaeligt Onde, som ingen praktisk Nytte er til, og som ikke bevirker nogen Højnelse i faglig Henseende. Saaledes bør det ikke være i København.

Naar man ser paa disse Forhold, kommer man til at tænke paa det gamle Ord om at springe over Gærdet, hvor det er lavest.

Mestrene burde sørge for, at deres Lærlinge gik paa Fagskole, og at de kunde komme til at aflægge Svendeprøve sammesteds. (Det er jo især dem, der har Nytten og Glæden af dem). Imidlertid ligger det ikke saa meget i deres Interesse som i Svendenes, og da det er disse sidste, som *fordrer* Prøven, maa det ogsaa blive Svendene, som drager Omsorg for, at nyudlærte kan komme til at aflægge den saaledes, at de kan *være tjent med den*, og den bliver *retfærdig*. Det er urimeligt og hensynsløst at lægge denne Byrde over paa Lærlingene, især da de (og Forbundet som Bestemmelsen nu er affattet) ikke har nogen reel Nytte af den. Den er ikke til Gavn for nogen.

Hvis Forbundet havde kunnet tvinge Bogtrykkerne til at paatage sig denne for dem naturlige Byrde, Omkostningerne ved Svendeprøven m. v., havde det vel gjort det; men da det altsaa var umuligt, kaster de dem resolut i Lighed med Provinserne over paa Lærlingene i Stedet for selv at overtage den!

Er dette Ret?

Ved Lov kan Lov omstødes. Bestemmelsen maa revideres. Ved en almindelig Afstemning vil der sikkert blive Enighed om at udsætte Bestemmelsens Ikrafttræden og kunne opnaas en bedre Ordning af Forholdet.

Jeg begyndte med at fremhæve, at det var noget sent at kritisere, men efter at have gennemgaaet ovenstaaende Grunde fandt jeg det rigtigst at fremkomme med disse Betragtninger og henstille til Styrelsen, at den tager sig alvorligt af denne Sag, som i det hele fortjener at tages under nøje Overvejelse af Forbundets Medlemmer, saa at vi ogsaa paa dette Omraade kan naa til et for Typograferne værdigt Resultat.

C. L.

Dommene.

I Anledning af de Domme, som Forretningsførerne BRUHN og EMBORG, Faktorerne KROLL, B. BORCHHARDT og JOH. TORP har faaet over den københavnske Afdelings Formand, har vi taget en Udskrift af en af Dommene, som vi nedenfor hidsætter:

I Dagbladet *Social-Demokraten* Nr. 222 for den 12. Avgust 1908 fandtes under Overskriften »Den sorte Kokarde« indrykket en af indstævnte Formand for Den typografiske Forening, VIGGO CHRISTENSEN, underskreven Artikel, hvori det bl. a. hedder:

»Sammenholdet mellem de lock-out'ede og strejkende Arbejdere i Bogtrykfaget er ganske udmærket — ikke en eneste af de egentlige Arbejdere har svigtet. Derimod har en Del Faktorer fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergærning.

De ædle Herrer er følgende:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

— — Driftsinspektør hos P. Petersen (Familjebladet *Hjemmet*) — — . Th. Bruun, Inspektør samme Sted.«

Under Anbringende af, at der ved Inspektør Th. Bruun er sigtet til ham og under Fremhævelse af Udladelserne »Den sorte Kokarde«, »Derimod har en Del Faktorer fundet det stemmende med deres kollegiale Ære at forrette Skruebrækkergærning« og »De ædle Herrer er følgende«, har Citanten, Forretningsfører Th. Bruhn, idet han gør gældende, at de nævnte Udladelser, der er ganske ubeføjede overfor ham, idet han ikke var Medlem af nogen af Bogtrykkersvendenes Fagforeninger, er ærekrænkende for ham og krænke hans Privatlivs Fred, under nærværende Sag paastaaet de omhandlede Udladelser mortificerede og Indstævnte idømt Straf efter Straffelovens § 215 sammenholdt med §§ 216 og 217 samt efter § 220, samt tilpligtet at betale Sagens Omkostninger.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han gør gældende, dels at de omhandlede Udladelser er beføjede, dels at de hverken er ærekrænkende for Citanten eller krænke hans Privatlivs Fred.

Da de omhandlede Udladelser, som efter det Foreliggende findes ubeføjede, maa anses for ærekrænkende for Citanten, og da den i Artiklen indeholdte Meddelelse findes at krænke hans Privatlivs Fred, vil Udladelserne være at mortificere, og Indstævnte være at anse efter Straffelovens §§ 217 og 220 med en Straf, der under Hensyn til Udfaldet af 4 andre mod Indstævnte her ved Retten i Anledning af den nævnte Artikel anlagte og samtidig med nærværende Sag paadømte Sager, ifølge Grundsætningen i Straffelovens § 62 findes at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde paa 60 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 6 Dage. Indstævnte vil derhos have at betale Citanten Sagens Omkostninger med 50 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Thi kendes for Ret:

De ovennævnte for Citanten, Forretningsfører Th. Bruhn, fornærmelige Udladelser bør døde og magtesløse at være.

Indstævnte Formand for Den typografiske Forening, Viggo Christensen, bør til Statskassen bøde 60 Kroner, eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 6 Dage.

Saa bør og Indstævnte til Citanten betale Sagens Omkostninger med 50 Kroner.

Det idømte at udredes og Dommen i det hele at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. ***STYRELSEN.***

Nær og Fjærn.

Juletræsfest for Typografernes Børn. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder Juletræsfest med Tombola og stort Bal for de københavnske Afdelingers Medlemmer med Familje Nytaarsaften i Arbejderforeningens elegante Lokaler ved Nørrevold. — Man bedes sikre sig Børnebilletter i Tide, da der allerede er tegnet en Del og der kun bliver udstedt et begrænset Antal. — Gaver til Juletræet og Tombolaen modtages med Tak af følgende: O. RASMUSSEN, Stengade 3 [2], AAGE TH. BJARNØ, Hørsholmsgade 4 [3], A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 [4], FR. HJORTH, Fredensgade 4 [2], M. SØNDERGAARD, Stengade 3 [3], samt af Hr. Kasserer LAUR. JENSEN, Jernbanegade 4.

Fortegnelse over de indkomne Bidrag bliver offentliggjort senere.

Victor Petersens Jubilæum kom ham selv som en Overraskelse, idet han endnu samme Morgen intet som helst anede derom. Da man paa Grund af tidligere Erfaringer vidste, at han vilde gøre alt for at undgaa alle Festligheder, havde man valgt at holde hele Historien hemmelig. Dette forklarer tillige, at Billedet i sidste Nr. ikke var bedre, men det var umuligt at skaffe noget andet. Det er taget fra et 6 Aar gammelt Gruppebillede fra et Delegeretmøde i Stockholm.

Jubilæumsdagens Morgen mødte Repræsentanter for Forretningsudvalget og Afdelingsstyrelsen for at lykønske og overbringe Victor Petersen som en synlig Erindring en Sølv-Jardiniere fra Forbundet og Afdelingen. I Dagens Løb modtog Jubilaren en stor Mængde Hilsener og Telegrammer.

Til i Søndags Middag havde gamle Styrelseskammerater igennem de mange Aar indbudt Victor Petersen til en Frokost paa St. Thomas. Her herskede en hjærtelig Stemning og mange gamle Minder opfriskedes.

Novemberfesten til Fordel for de Arbejdsløse og Trængende ved Juletid afholdtes i Lørdags under den sædvanlige enorme Tilslutning, idet alle Billetter var udsolgte. Assistancen var ganske fortrinlig. Frk. GERDA CHRISTOFFERSEN og Hr. Kammersanger NISSEN henrev ved deres glimrende Stemmemidler Forsamlingen til Begejstring, og det samme var Tilfældet med Skuespiller TEXIERE, hvis Lighed med H. C. Andersen i Forbindelse med en udmærket Fortællemaade bragte nyt Liv i Æventyrene »Det er ganske vist«, »Laserne«, »Flipperne« og »Tepotten«. En Kollega, Hr. CARL PETERSEN, assisterede velvilligt med en køn, om end ikke fuldt uddannet Tenorstemme, ligesom »*Gutenberg-Koret*« og »*Typografernes Sangforening*« med vanlig Rutine gav deres udmærkede Korsang til Bedste. Ved Ballet solgtes flere Baltegn end foregaaende Aar, og Dansen gik med Liv og Lyst. Alt i alt en vellykket, fornøjelig og fremfor alt *nyttig* Fest for vore mange Arbejdsløse.

Tekstprogrammet fremtraadte i Aar i en lidt mere festlig Skikkelse end sædvanlig, idet der af Hr. Typograf O. RUNDBERG var tegnet en smuk Ramme.

Stemmesedler til Styrelsesvalget i »Typografernes Stiftelser« kan indsendes til Lørdag Aften efter den opgivne Adresse.

Tabt. Under Ballet ved Novemberfesten er fundet et Sværd og et Koralarmbaand.

Paa Forbundskontoret er glemt en Paraply og en Stok.

Sagerne kan afhentes paa Forbundskontoret.

Svendborg Lokalafdeling havde sin Efteraarsfest Lørdag den 13. November i Sangforeningens hyggelige Lokaler. Næsten alle Medlemmer var til Stede, og man morede sig fortræffelig til ud paa Morgenstunden.

Grafisk Udstilling i Svendborg. Den 11. November aabnedes i Svendborg en grafisk Udstilling i Borgerforeningens store Sal. Langs Væggene var der opstillet Borde med Akcidens- og Reklametryk. Den ene Side af Salen optoges af Tryksager fra udenbys Bog- og Stentrykkere, medens Salens anden Side optoges af den eneste lokale Udstiller, Firmaet Peter Meyers Trykkerier. Baggrundens ene Halvdel optoges af en smuk Udstilling fra Skriftstøberfirmaet Gensch & Heyse og fra Bogtrykfarve-Firmaet Berger & Wirth. I Baggrundens anden Halvdel viste Peter Meyers Trykkerier ved udstillede Litografstene og Aftryk fra samme hele Processen ved Stentrykket. Paa et andet Bord fandtes en lille fin og kostbar Samling moderne bibliofilt Bogtryk udført bl. a. af Fagskolen for Boghaandværk, Bogtrykker Simon Bernsteen m. fl. Om Aftenen holdt Formanden for Lokalafdelingen, L. Chr. Nielsen, et kort Foredrag, som vi skal omtale i næste Nr.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Den 20. Avgust 1909. (Mødet indkaldt med kort Varsel.)

Fra Malmø havde man modtaget Meddelelse om, at 150 strejkende Typografer Dagen derefter kom til København paa Udflugt, og de anmodede om, at vi vilde anvise dem en Plads i det grønne, hvor de kunde spise den medbragte Frokost. — Endvidere anmodede de om, hvis det var os muligt, at skaffe dem fri Entré til Zoologisk Have. Efter nogen Diskussion vedtoges det at føre de strejkende Svende til Kløvermarksvejens Forsamlingsbygning, hvor man saa til Frokosten vilde give Snaps og Øl og om Aftenen efter Besøget i Zool. Have give et Par Stykker Smørrebrød i Enghavevejs Forsamlingsbygning. Man vilde ligeledes se at faa Adgang til Raadhuset.

Den 29. Avgust 1909. Frav.: Frk. Mouritzen (syg).

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. Formanden meddelte, at det tidligere omtalte Medlem, der nu var overgaaet til et andet Fag, men som forud uretmæssig havde hævet Arbejdsløshedsunderstøttelse, gennem den tiltraadte Fagforening havde betalt denne tilbage. — De svenske Typografers Besøg havde kostet 265 Kr. 99 Øre. — Theodor Olsen, der samtidig er Typograf og Bogtrykker, havde nægtet at efterkomme Styrelsens Paabud om kun at være en af Delene. Han indstilles nu til Eksklusion. — En Dispensationssag behandledes. — Om et Medlem, der søger Optagelse, indhentes Oplysninger fra Tyskland. — Cornelius Petersen er for nogle Uger siden pludselig forsvundet fra det Firma, hvor han arbejdede, men var sagt op. Han efterlod sig en betydelig »Surkaal« hos Firmaet og en Restance til Organisationen. Han stryges af Medlemslisten. — Et Medlems Hustru, der var afrejst fra København med Flytteattest fra den statsanerkendte Sygekasse til en dito i Midtjylland, blev undervejs syg og maatte indlægges paa et Hospital i Aarhus, hvor hun gennemgik en større Operation. Den tilflyttede Sygekasse tilbød at betale Halvdelen af de paaløbne Udgifter. Efter at man havde konfereret med Sygekasseinspektoratet, vedtoges det at betale den anden Halvdel. — Et Medlem, der var øjeblikkelig afskediget fra et Trykkeri paa Grund af misligt Forhold, nægtedes Understøttelse. — Nogle Laanesager afgjordes. — Paa given Foranledning vedtoges det at yde Lokalkassens Karensunderstøttelse til tidl. Medl. af Ny typ. Foren., naar disse havde bidraget det bestemte Antal Uger til Ny typ. Foren. og Lokalkassen tilsammen. — En Skrivelse fra »De arbejdsløses Organisation« henlagdes. — Da Udføringen af Lister paa Grund af Forandringer i April Md. og andre Grunde var kommet en Del tilbage, vedtoges det efter en længere Diskussion at lade en Kontordame føre Listerne a jour.

Den 9. Septbr. 1909.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Paa Begæring af et Medlem havde Fanen været til Stede ved Hustruens Begravelse. Hustruen havde været Medlem af Sygekassen i 25 Aar. — Fra Tyskland var indløbet Svar paa en Skrivelse vedr. et tidl. Medlems Forhold, der søgte Optagelse i Afd. — Da Oplysningerne ikke var tilfredsstillende, skrives paany. — Et tidl. Medl., der har betalt sine Restancer, søger Optagelse. Lægen nægter ham Optagelse i Sygekassen. Tiltr. de fagl. Afd. — Forholdet ved en Kollegas formentlig selvforskyldte Afskedigelse undersøges nærmere ved et Møde med det paag. Personale. — En Sætter, der har været syg, formener sig berettiget til Opsigelse. Da Sagen, som den foreligger, synes tvivlsom, undersøges den nærmere. — En Sætter, der var afskediget fra et større Firma under Forhold, der henledte Tanken paa en Hævnakt, vedtoges det at yde Tillidsmandsunderstøttelse. — Vedr. en svejtsisk Kollega, der som rejsende var indlagt paa 6. Afd., var der skrevet til det svejtsiske Forbund, da Sygdommen ønskeliggjorde en Hjemsendelse. Svar afventes. — Et Cirkulære fra Sygekasseinspektoratet ang. bemidlede Medl. toges til Efterretning, indtil Sagen havde været behandlet i De samv. Sygekasser. — Vedr. nogle indre Forhold i et Bladsætteri vedtoges det at afholde et Møde med Personalet. — Nogle Laanesager afgjordes. — Nogle Tarifsager afgjordes. — Nogle Karantænesager paadømtes.

Min hjærteligste Tak for al den Opmærksomhed, der vistes mig den 19. November. *VICTOR PETERSEN.*

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og paa samme Tid hos Hovedkassereren for Dansk Typ.-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 50,717.93 og fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
I Sparekassen	- 33,837.70
Kassebilag	- 254.60
Kontant Beholdning	- 1,663.63
Ialt	Kr. 50,717.93

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 742,868.77, som fordelte sig paa følgende Maade:

I Sparekassen	Kr. 309,832.90
I Obligationer	- 59,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	- 1,000.00
Kassebilag	- 541.00
Kontant Beholdning	- 494.87
I Depositioner og Indtegninger	- 372,000.00
Ialt	Kr. 742,868.77

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 11. November 1909.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.
CARL CHRISTOFFERSEN.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, og der fandtes en Beholdning af Kr. 11,490.68, fordelt saaledes:

Obligationer	Kr. 4,000.00
Sparekassen	- 7,082.43
Kassebilag	- 44.75
Kontant Beholdning	- 363.50
Ialt	Kr. 11,490.68

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

20. November: *Viborg* 108.50; 23. November: *Lyngby* 402.25.

I Dag mangler kun Hjørring.

København, den 24. November 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Bernhard Rasmussen, udl. 15/11 09 hos Kihl (arb. s. St.). Sætter William Olsen, udl. 6/11 09 hos Johan Bjørnbach (arb. s. St.). Paal. Gerda Eleonora Skjerner, udl. 9/11 09 hos P. Petersen (arb. s. St.). Aflæggerske Anna Larsen, udl. i Nationaltid. (arb. s. St.). Paal. Ketty Albeck, udl. 4/11 09 hos Alexander Jensen **(arbejdsløs)**. 1570, Johannes Larsens Hustru Meta. Sætterlærl. Jens Fritz Sørensen (Nørrebros Bogtrykkeri.

Vejle, Carl Jensen, udl. 12/11 09 i Vejle Amts Avis. Viborg, Viggo Christensen, udl. 1/11 09 paa Viborg Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København, 2123 (401), Poul Lüder fra Rejse (arbl.).

Brønderslev. 575, P. M. Bjørnstrup. Hillerød, 2037, Senius Skaaning (Nordsj. Venstreblad). Kolding, 1673, Einar Christensen (Askov Højskole), 2562, Thorvald Bertinius Petersen (Fr. Lumbye) og Sofus Vald. W. Westermann (Højskolebladet). Randers, 2516, Holger Vilh. Nissen (Rand. Venstrebl.). 2495, Chr. Baltzersen (C. J. Ryes Bogtr.).

Bortrejste.

København, 1982 (2880), Avg. Rixen til Ærøskøbing (arbl.).

Kolding, 2463, Hjælpearbejderske Mathilde Christensen og 1179, H. C. Christensen (begge til Odense i Pl.). Nyborg, 2022, N. P. Ægidius Hansen. Nykøbing F., 2377, Niels J. Nielsen paa Rejse. Randers, 1950, Sofus Alwart til Slagelse i Pl. og 55271 (tysk), Karl Meffert paa Rejse. Ringkøbing, 1589, R. C. Andersen til Aalborg.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Ny Medlemmer sættes paa Stemme. (1 u)

GUTENBERG-KORET

Lørdag d. 27. ds. Kl. 8½ pr. Sangøvelse i Ølundshus. Lørdag d. 4. December Kl. 8: Torskegilde. Pris pr. Kuvert med Snaps og Øl Kr. 1.50. Passive Medlemmer kan deltage. Anmeldelse sker hos Korets aktive Medlemmer, senest Onsdag d. 1. Decbr. (41)

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag d. 5. Decbr. Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Lovene. 2. Stiftelsesfesten. 3. Meddelelse paa Generalforsamlingen. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent. Medlemsmøde afholdes Fredag den 3. December Kl. 8 i Caféen, Pilestræde 51.

Dagsorden: 1. Lovenes § 4. 2. Den aarlige Fest. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 44.—48. Uge (**5** Uger) opkræves Lørdag d. 4. Decbr. (49. Uge).

Da Oktober Kvartal har *14 Regnskabsuger*, er Indbetalingen i indeværende Kvart.: 1 Gang 4 Uger og *2 Gange 5 Uger*.

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².

ANNONCER

En gift Trykker

i en af Sjællands større Provinser, ønsker at bytte Plads med en Kollega i København. Pladsen her er selvstændig og garanteret fast, Lønnen er 30 Kr. Bill. mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker

søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »198« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret snarest.

Akcidenssætter,

der kan arbejde selvstændig og er vant til Korrekturlæsning, søger Plads som saadan eller eventuelt som Faktor i Løbet af Decbr. eller til 1. Jan. Bill. mrkt. »195« sendes til Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

fire Aars Praksis, søger Plads snarest enten i Kbhvn. eller Provinsen. Bill. mrkt. »193« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Trykker-Forbundter

kan straks faa en god Plads. Billet mrkt. »*Trykker 4228*« bedes tilsendt *L. Chr. Nielsens Ann. Bur*, Løvstræde 14. (196)

En yngre **dygtig Illustrationstrykker** søger Plads straks. Han har tidligere været beskæftiget saavel i Hovedstaden som i flere større Provinstrykkerier. Billet mrkt. »197« modt. Ekspeditionskont.

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjsudsalget **Aaboulevard 39**. (199)

Provins-Dagblad.

En frisindet og forretningsdygtig Mand, der ejer Trykkeri og nogen disponibel Kapital og har Lyst til at oparbejde sig en Stilling ved Drift af et frisindet Dagblad med udm. Arbejdsfelt, kan danne sig en saadan Virksomhed. Bill. mrkt. »194« til Ekspeditionskontoret straks.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter**.

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

(178) ANTON JENSEN.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse*.

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (185)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 3. DECEMBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Bayern. Sætter Georg Lenz fra Dathan har paa Rejsen fra Neustadt i Schwarzwald til Freiburg i Baden tabt sin Rejsebog, Bayern Nr. 4829. Denne Bog erklæres herved for ugyldig og fratages Vedkommende, som eventuelt maatte fremvise den, og indsendes til Hovedforvaltningen i Berlin.

København, den 30. Novbr. 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Sættere, Stereotypører og mdl. Hjælpearbejdere)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 12. December 1909, Kl. 11

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Lovændringer. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Lærlinges Uddannelse.

MON ikke her skulde være et ømt Punkt, der trænger til at røres lidt ved, selv om det gør ondt. Svendeprøven skulde jo gerne være en Duelighedsprøve. Det *burde* være saaledes, at man gik til denne uden Angst og Bæven og store Forberedelser — 3 Uger i Forvejen. Nu er det derimod saaledes mange Steder, og da vel navnlig paa Avissætterierne, at den vordende unge Svend en passende Tid skal proppes med Theori og Praksis. De stipulerede 25 Linier klarer man vel nok, men saa er der det fatale 3-Etages Skema, Læremesteren sveder og Lærlingen med, og saa lykkes det jo tildels at bibringe ham, om ikke en hel Del, saa dog lidt; ligedan med Titlen eller Annoncen. Dagen før Prøven kommer man imidlertid i Tanker om Udskydningen, men hvad, man trøster sig med, at »der er jo ikke mange Svende, der kan skyde ud«; da det imidlertid skal til, faar den unge Mand en Dosis af Trykkeren, hvis der er nogen, og naar han nu kan stole paa sin Hukommelse, klarer han nok de Ærter — den Dag.

Næste Dagen oprinder. Skuemestrene stiller, Tragedien tager sin Begyndelse. Den unge Mand er synlig nervøs, Skuemestrene venlige og tillidsvækkende — for det meste. Efter 4 à 5 Timer er Pinen overstaaet. For nogle enkeltes Vedkommende med et endogsaa udmærket Resultat, men vistnok for mange med et tarveligt Resultat, saa tarveligt, at det *burde* kasseres, ikke mindst for den unge Mands egen Skyld.

Efter 5 Aars udstaaet Læretid burde enhver ung Sætter eller Trykker gaa til Udførelsen af Svendestykket som til sit daglige, vante Arbejde. — Men hvor ligger Fejlen for det modsatte? Ja, her kan man absolut ikke altid give Principalen Skylden. En Dreng kan, efter udstaaet Prøvetid, blive saa doven, ugidelig og obsternasig, at saavel Mester som Svende taber Lysten til at indlade sig mere end højst nødvendigt med Vedkommende; vi har desværre mange saadanne Tilfælde, og de fleste af Kollegerne har haft Eksempler derpaa. Mesteren er bunden ved Kontrakt og kan ikke blive ham kvit, Lærlingen gør lige akkurat det, han er nødt til, men »søger efter Fyraften« fra Morgenstunden af. eg har selv personlig kendt nogle Eksemplarer af Slagsen.

Nu vil jeg derimod aldeles ikke nægte, at der gives mange Principaler, for hvem det i første Række kommer an paa, at Lærlingen kan komme til »at negle op«; hvordan Arbejdet kommer til at se ud, spiller mindre Rolle, eller ogsaa, og dette er vel navnlig Tilfældet paa en Del Avistrykkerier, har man kun lidt Akcidensarbejde, for ikke at tale om skematisk Sats. Ja, der er min Mening absolut den, at hvis vedkommende Lærling ikke kan udføre Svendestykket tilfredsstillende, bør det kasseres; det nytter ikke at vise Øllebrødsbarmhjærtighed, mindst for hans Skyld, thi ogsaa vedkommende Principal rammes jo deraf, idet Retten til at udlære Lærlinge kan fratages ham, naar 3 Lærlinge efter hinanden har faaet deres Prøver kasserede.

Ja, lad det blive klart for os alle, at vi hver især har et moralsk Ansvar for den unge Mand i Læretiden, men lad ham ogsaa vide, at saa længe han er Lærling, er han ikke »Herr Svend«, og fremfor alt, gør jer ikke alt for meget til Kammerater med Lærlingen, thi det hævner sig i Reglen; man kan godt være venlig og høflig mod Lærlingen, men han bør have Følelsen af, at han er Lærling; navnlig paa Provinstrykkerierne syndes der meget i saa Henseende.

Kunde der arbejdes hen til, at »Kommissionen« kom til at bestaa af Mestre og Typografer, var meget vundet, men lad saa Svendeprøven blive, hvad den bør være, nemlig et Bevis for den unge Mand, som har bestaaet, at han kan tage Plads som Svend, hvor det skal være, men kan han ikke det, saa kassér ham. Efter min Mening er det nu ikke nok, at man kan »negle« Avissats. *ps.*

Arbejdernes Læseselskab.

SIDE om Side med Kampen for at højne den arbejdende Klasses økonomiske Vilkaar bør ogsaa Bestræbelserne for at hæve sammes aandelige Niveau kunne vinde en kraftig Tilslutning. Det er da ogsaa sikkert, at den arbejdende Befolkning i gode Opgangstider i tætte Skarer melder sig dèr, hvor den kan faa sin Kundskabstrang tilfredsstillet. Men ogsaa i de daarlige Tider bør en saadan Trang gøre sig gældende, endog i stærkere Grad; thi hvad der i paatvungne ledige Tider indsankes af Kundskab skal nok senere vise sig at være et mægtigt Plus til det almindelige Velvære.

Arbejdernes Læseselskab, der nu i Aar fylder sit 30. Aar, blev netop stiftet for at danne et Led i Oplysningsarbejdet blandt Arbejderbefolkningen. Det blev stiftet og er siden da blevet ledet af Arbejderne selv, har stadig modtaget Støtte af de bedste Videnskabsmænd og Kunstnere og har derfor kunnet opfylde ikke saa lidt af det Formaal, det har sat sig. Desværre har Selskabet altid maattet arbejde med smaa Pengemidler, da det ikke nær har den Tilslutning, som det i Kraft af sin Virksomhed burde have. De mange Arbejdere, Kontorfolk og Forretningsfolk, saavel kvindelige som mandlige, synes ikke at kende de Fordele, der igennem Arbejdernes Læseselskab kan opnaas for det yderst lille Kontingent. Det skal derfor i første Række nævnes, at Selskabet raader over et Udlaansbibliotek paa ca. 13,000 Bind af den bedste og nyeste Literatur, saavel videnskabelig som skønliterær; til Læseværelser disponeres over hyggelige Lokaler, hvor samtlige københavnske og mange Provins- og udenlandske Dag- og Ugeblade samt Tidsskrifter ligger fremme hver Dag fra 10 Form. til 11 Aften. Her findes ogsaa et Bibliotek med forskellige Haandbøger. I Tiden fra September til Maj holdes der regelmæssig Foredrag hver Onsdag og Oplæsning hver Søndag Eftermiddag; desuden arrangeres der Aaret rundt Besøg paa Musæer, Udstillinger og større industrielle Virksomheder, samt skaffes Medlemmerne billig Adgang til Teatre og Seværdigheder; endvidere foranstaltes flere Underholdninger, hvor man for en ringe Entré faar Lejlighed til at stifte Bekendtskab med vore ypperste Kunstneres Ydelser. Det vil heraf ses, at man for det lille Kontingent kan opnaa ikke saa faa Fordele; det viser sig da ogsaa, at de, der er Medlemmer af Selskabet, føler sig tilpas dèr og har dannet Underafdelinger, som Skakklub, Diskussionsklub, Sangkor og Dramatisk Klub.

Vi retter derfor en indtrængende Opfordring til Dem om at indmelde Dem i Arbejdernes Læseselskab. Kontor og Bibliotek er i Nansensgade 75, der er aabent alle Hverdage fra 6—10 Aften. Mænd og Kvinder fra 16 Aar optages. Kontingent 35 Øre maanedlig. Indskud 25 Øre.

Til Lokalformændene!

Arbejdsløshedsstatistik.

Med De samvirkende Fagforbunds Ugeskrift *Arbejderen*, der er anmeldt til samtlige Afdelingsformænd, vil der indtil videre én Gang hver Maaned følge et Spørgeskema om Arbejdsløshedens Omfang i Midten af og den sidste i hver Maaned. Det første Skema er udsendt med Nr. 22. Der ønskes besvaret, hvor mange af vore Medlemmer der var ledige i Midten af November Maaned og hvor mange i Slutningen. Hvor mange Arbejdsdage der er gaaet tabt paa Grund af Arbejdsløshed samt den ydede Understøttelse. Skemaet skal i udfyldt Stand indsendes til Jærnbanegade 4 senest den 8. December af Afdelingsformanden eller Afdelingskassereren, hvad enten der har været ledige eller ej. De Rejsende medtages i den By, hvor de hæver Understøttelse den sidste Dag i Maaneden, og det samlede ledige Dagetal i Maaneden for disse medtages dèr, hvorimod der kun opgives den Understøttelse, som er udbetalt i Afdelingen. Da vi udbetaler Understøttelse for Søn- og Helligdage, maa disse ogsaa medregnes som tabte Arbejdsdage.

Statens statistiske Bureau vil senere behandle det indkomne Materiale, og det vil komme til at udgjøre Statens officielle Beretning om Arbejdsløsheden. De krævede Oplysninger er ogsaa i nøje Overensstemmelse med, hvad de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser kræver.

Lokalledelserne maa derfor ikke betragte denne Sag som en overflødig Foranstaltning; thi den paa denne Maade fremkomne Statistik vil blive den officielle og derfor i Fremtiden lagt til Grund for alle Reformer paa Arbejdsløshedsomraadet, saavel i Stat som Kommune.

Arbejderen er, som nævnt, anmeldt til samtlige Afdelingsformænd, og hvis Bladet udebliver, maa man kræve det paa Posthuset, og hvis dette heller ikke hjælper, bedes man sende Meddelelse derom til Forretningsudvalget, Jærnbanegade 4. Skulde Bladet blive tilsendt en afgaaet Formand, bedes denne sørge for, at det kommer den fungerende i Hænde.

København, den 30. November 1909. Paa Forretningsudv.s Vegne
P. Hvidtfeldt.

„Typograf-Tidende".

Ekspeditionen.

I *Typ.-Tid.s* Nr. 45 imødegaar Red. Hr. Aage Th. Bjarnøs Artikel-Serie. Uden iøvrigt at indlade mig i nogen Diskussion om Artiklerne som Helhed, maa jeg dog paatale *Typ.-Tid.s* Ekspedition.

Naar Red. i *sin* Artikel bemærker, at dersom Medlemmerne vilde meddele Ekspeditionen Af- og Tilgang fra Trykkerierne, vilde der spares adskillige Kroner om Aaret.

Ja, maaske og maaske ikke. Jeg har da i alle Tilfælde hørt Inkassatorer beklage dem over, at de ikke kan faa det tilstrækkelige Antal Blade, som er nødvendige til Omdeling blandt Personalet, selv om de rekvirerer et vist Antal Eksemplarer hos Ekspeditionen. Her i København forekommer det mig, at Sparesystemet kunde løses paa en anden Maade, end at henvise Medlemmerne til at være Bydrenge for Ekspeditionen. Der er jo noget der hedder, at Medlemmerne skal melde dem til Arbejdsanviseren, naar de bliver arbejdsløse; kunde Ekspeditionen saa ikke ad den Vej kontrollere, hvor mange Medlemmer, der er mindre paa de respektive Trykkerier. Det koster jo lidt Ulejlighed, men lidt Ulejlighed kan vi vel nok have Ret til at forlange, da Arbejdet jo er *lønnet*. Det vilde spare d'Hrr. Inkassatorer en hel Bunke Ubehageligheder fra de Medlemmer, som intet Blad kan faa paa Arbejdsstedet, dersom vi snart kunde faa en Orden i Tingene.

Hvad Provinsen angaar, haaber jeg at høre en Røst derude fra. — Sidst, da der blev klaget, blev Skylden lagt over paa Postvæsenet.

København, den 13. November 1909. —n.

Hvorvidt det af Hr. —n. foreslaaede Samarbejde mellem Arbejdsanviser og Ekspeditør vil afhjælpe de omtalte Mangler ved Bladets Distribuering, ser vi os ikke i Stand til at afgøre, men at det vil koste en Del Tid er indlysende. Vor Mening var kun at pege paa det Misforhold, der er mellem det trykte Oplags Størrelse og Organisationens Medlemsantal, og saa paastaas det endda, at ikke alle Medlemmer faar Bladet.

Vi fornyer vor Anmodning til Medlemmerne om at returnere de Eksemplarer, der eventuelt sendes for meget. En saadan »Bydrenge«-Gerning vilde være i Medlemmernes egen Interesse. Red.

Generalforsamlinger og Møder.

Den københavnske Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Tirsdag d. 16. Novbr. 1909. Dirigent: Bjarnø, Sekretær: Henriette Crone.

1. Beretning om Virksomheden. Formanden begyndte sin Beretning med en Beklagelse af at Efterdønningerne af den Arbejdsløshedsbølge, der i saa høj en Grad havde skyllet hen over andre Fag, nu synes at have naaet os, idet vi har saa mange Arbejdsløse, som vi ikke i mange Aar har haft paa denne Aarstid. Gik efter at have opgivet, hvor mange Arbejdsløse der er i hver Branche, over til en Omtale af Lov Nr. 106 af 8. Maj 1909, der gaar ud paa, at Kommunen kan yde fortsat Understøttelse i samme Omfang som Arbejdsløshedskassen, naar Medlemmets Understøttelse her er udløbet. Alle de Begæringer, som vi i Henhold til Loven har indgivet for Medlemmerue af vort Fags Arbejdsløshedskasse, var blevet bevilgede, og vil andrage det samlede Beløb af 3096 Kr. For Heltbetalende var den ugentlige Understøttelses Maksimum 14 Kr., Minimum 7 Kr. For Halvtbetalende varierede Understøttelsen fra 5.25—7 Kr. ugtl. — Kvartalet, som gik, maatte gennemgaaende siges at være forløbet under Fredelighedens Tegn. De fleste Uoverensstemmelser var blevet bilagt ad Forhandlingens Vej. Hos O. C. Olsen havde der været Uenighed om Betalingen af en Række Annoncer. For 4 Annoncers Vedkommende havde man opnaaet Forlig, medens én var gaaet til Voldgift. Hos Ulrich & Schultz fik en Trykker ikke tarifmæssig Løn; da han henvendte sig til Organisationen, blev han sagt op. Gennem Mægling opnaaede vi at faa Sagen ordnet, og Manden blev i sin Plads. For Kvindernes Vedkommende havde vi, foranlediget ved en Afskedigelse, gennem Mægling faaet en Udtalelse om, at Bogtrykkerne har en Forpligtelse til at oplære Eleverne i saavel Hurtig- som Diegeltrykspaalægning. Georg A. Bach lønner en Stereotypørelev med 6 Kr. ugtl. Vi har gjort Fordring paa, at han lønnes som Trykkeriarbejder. Sagen er gaaet til Voldgift. I et Bladtrykkeri har der hersket nogen Misfornøjelse. Lønningerne er blevet hævet, og man har Grund til at tro, at det gensidige Forhold fremtidigt vil blive bedre. Vi har i Kvartalet givet en Dispensation fra Tarifen, nemlig for en Kastenbeinsætterske, saaledes at hun kan overgaa til Sættestøbemaskine. — For Sygekassens Vedkommende har vi i to Tilfælde fortolket Loven lidt anderledes end andre Kasser. To Kolleger var blevet anbragt paa Drankerhjem. Den ene er udskrevet med det heldige Resultat, at han var helbredet. Loven hjemler os ingen Ret til at give Bandager, men Hjem for Vanføre giver Bandager til halv Pris. Vi har i saadanne Tilfælde kavtioneret. Sygekasseinspektøren har rejst Paatale, fordi der i Kassen er bemidlede Medlemmer. Spørgsmaalet er dog løst saaledes, at der ingen Fare er for Lønarbejdere uanset deres Løn. — Med Hensyn til Karensunderstøttelsen (Understøttelsen for de første 6 Dage af en Arbejdsløshedsperiode) var der opstaaet et nyt Forhold, nemlig Stillingen overfor de Medlemmer, som var overgaaet til Afdelingen fra Ny Typ. Forening. Styrelsen havde besluttet at stille disse paa samme Fod som Afdelingens øvrige Medlemmer. Vi har haft nogle Tilfælde, hvor vi har maattet nægte Arbejdsløshedsunderstøttelsen, fordi de paag. Kolleger har forsømt deres Arbejde. Vi har endvidere været nødsagede til at idømme ikke saa faa Medlemmer Karantæne, fordi de har forsømt at gøre Anmeldelse, før de har modtaget Plads. Vi har foretaget en Eksklusion, fordi et Medlem samtidig arbejdede som Principal ét Sted og som Lønarbejder et andet. »Boserup Minde« har gentagne Gange faaet bevilget 25 Kr. Vi har nu vedtaget at indmelde Organisationen og betale 25 Kr. aarlig. Malmøtypografernes Besøg havde kostet os 269 Kr. 99 Øre. I Henhold til, hvad der tidligere fra forskellig Side var blevet udtalt Ønskeligheden af, var der bleven planlagt en Række Foredrag, ét i hver af de førstkommende 5 Maaneder. — Gundorph Sørensen savnede i Formandens Beretning Meddelelse om, at Forretningsudvalget havde bevilget en Gave til Hvidtfeldt i Anledning af hans Sølvbryllup, noget, som han vilde udtale sin allerskarpeste Protest imod. Han stillede deretter følgende Resolution: Generalforsamlingen udtaler sin Misbilligelse af, at der af Forbundskassen, hvortil den københavnske Afdeling yder Bidrag, er anvendt et Beløb til en Sofa til Hr. Hvidtfeldt i Anledning af en privat Festlighed, og vedtager, at Beløbet skal tilbagebetales. — Hans Petersen spurgte, om det var rigtigt, at de 6 Dages Understøttelse blev givet som et Supplement til Arbejdsløshedskassens Understøttelse. For lang Understøttelse kan virke demoraliserende. Bedre end Understøttelse er Arbejde. Foreslog at alle arbejdende Kolleger hver tog en kortere eller længere Ferie, i hvilken Tid Understøttelsen udbetales dem, og de Arbejdsløse fik Arbejde. Hvis dette kan realiseres, skal det nok vise sig at have heldige Virkninger for begge Parter. — Laur. Jensen replicerede til Hans Petersen og gennemgik, hvorledes hele Udviklingen med de 6 Dages Understøttelse var foregaaet. 5 Øre bliver ugtl. henlagt i Reservefonden for hermed at betale Kontingentet under Arbejdsløshedsperioden; af disse Penge kan der intet tages til Understøttelse. Det var vedtaget, at de 6 Dage skulde være Supplement. — Sigvald Kristensen havde faaet Indtrykket af, at Formanden var ked af at idømme Karantæne, fordi Medlemmerne ikke anmeldte, at de havde modtaget Plads. Vilde i Henhold til denne Opfattelse bestemt hævde, at dette var nødvendigt. Ankede over at Sættere optræder som Stereotypører, navnlig naar vi har saa mange ledige Stereotypører. — Andersen havde ventet, at et eller andet humant Menneske havde stillet Forslag om en Bevilling til de Arbejdsløse. Foreslog at bevilge 1000 Kr.

— VILH. JACOBSEN ankede over, at man intet hørte om, at der blev gjort noget for at faa overholdt Sundhedsbestemmelserne. — SONNENBORG: Det Firma, hos hvilket jeg arbejder, har flere Gange betalt mindre for Arbejdet end der i Henhold til Tarifen tilkommer os. Det er ganske vist kun Smaabeløb, det drejer sig om, men det er et Principspørgsmaal, og vi vil ikke indgaa noget Kompromis om Tarifens klare Bestemmelser. Der er blevet lovet os Voldgift, uden at vi til Dato har hørt noget herfra. — WARTENBERG havde tænkt sig at fremdrage Sagen om Sofaen til Hvidtfeldt paa førstkommende Forbundsstyrelsesmøde; da Sagen nu imidlertid var fremdraget her, vilde han slutte sig til Gundorph Sørensen, kun vilde han gerne have strøget den sidste Del af Resolutionen om Tilbagebetalingen af Beløbet. — HELSTED stillede følgende Spørgsmaal: Har Overenskomsten af Marts 1908 om Mægling frataget os vor tarifmæssige Ret til at drage vore Sager frem for Voldgiftsretten. — BJARNØ forespurgte, hvad der blev gjort for en tidligere Tillidsmand hos Nielsen & Lydiche, der havde mistet sin Plads. — FORMANDEN replicerede til de forskellige Talere. Helsteds Forespørgsel maatte han besvare med et absolut *Nej*. Sonnenborg vilde han indrømme, at det maaske nok havde varet noget længe, før den af ham omtalte Sag var bragt frem for Voldgiftsretten, dette havde dog forskellige Aarsager, hvilke nærmere forklaredes. Med Hensyn til Sofaen til Hvidtfeldt fandt han, at man i Smaalighed var kommet saa langt ned, som man overhovedet kunde. Anbefalede at stemme imod Resolutionen. — Efterat der havde fundet 2 Afstemninger Sted, hvoraf den sidste gav det modsatte Resultat af den første, erklærede Dirigenten den sidste Afstemning for at være gyldig og Gundorph Sørensens Resolution vedtaget. Hvorefter Beretningen vedtoges enstemmigt.

2. *Regnskabet.* KASSEREREN oplæste Regnskabet. Den Del af dette, der vedrører Forbundet, balancerede med Kr. 35,778.66. Indtægten har været: Til Arbejdsløshedskasse og Reservefond Kr. 13,636.71 og til Syge- og Begravelseskasse Kr. 12,223.40. Ekstra Kontingent Kr. 4829.25. Tilbagebetalte Laan Kr. 15.00; andre Indtægter Kr. 74.30; Tilskud fra Hovedkassen Kr. 5,000.00. I Rejseunderstøttelse er der til 133 Rejsende ydet Kr. 701.00, deraf som Rejsebeløb Kr. 6.00; i Understøttelse paa Stedet Kr. *15,551.00* (mod 6117.25 i forrige Kvartal), Sygeunderstøttelse Kr. 12,644.82 (mod Kr. 13,350.05 i forrige Kv.), Begravelseshjælp Kr. 710.00 og Administrationstilskud Kr. 1635.59. Til Hovedkassen er indsendt Kr. 4536.25. Privatkasserne begyndte Kvartalet med en samlet Formue af Kr. 48,590.86 og sluttede med Kr. 47,524.37 = en Tilbagegang af Kr. 1066.49. Lokalkassens Understøttelse for de første 6 Dage har andraget Kr. 1432.50 (mod Kr. 991.50 i forrige Kvartal). Ialt har siden 1. April 203 Medlemmer faaet Karensunderstøttelse af Lokalkassen. I fortsat Understøttelse af Kommunen er ydet Kr. 673.60. Gennemsnitlig har hver arbejdsløs Kollega modtaget *ordinær* Understøttelse i 33,8 Dage i Juli Kvartal, mod 21,8 Dage i April Kv. Regnskabet vedtoges enstemmigt uden Diskussion.

3. Beretning fra Kontrahentforsamlingen udgik af Dagsordenen.

4. Arbejdstidsforkortelsen til Nytaar. FORMANDEN: Naar vi har sat dette Punkt paa Dagsordenen, er det fordi vi har hørt mange forskellige Ønsker udtalt om, hvorledes man skulde lægge den halve Time, Arbejdstiden skal forkortes med. Bedst vilde det være, om man kunde faa noget ensartet indført paa alle Trykkerier. — EDV. SAMUELSEN anbefalede at søge tilvejebragt en Ordning, der gik ud paa, at de 6 halve Timer om Ugen blev til 3 hele, saaledes at vi fik Lørdag Eftermiddag fri. — ANDERSEN mente, at de Kolleger, som kun arbejder nogle faa Dage et Sted, vilde blive narrede for Forkortelsen af Arbejdstiden, hvis den blev omsat til en halv Dag om Lørdagen. — C. CHRISTOFFERSEN: Princippet for Arbejderne er 8-Timers Dagen, det har vi opnaaet, og det maa vi holde fast paa. — H. CRONE: Hovedsagen for Arbejderne er ikke et 8-Tal, men en Arbejdstid, som vi kan føle os tilfredse med. Anbefalede Samuelsens Forslag. — HELSTED og VALD. CHRISTOFFERSEN hævdede, at hvis Samuelsens Forslag traadte ud i Livet, vilde dette give Anledning til, at Principalerne vilde indføre Overarbejde Lørdag Eftermiddag efter en større Maalestok. — Samuelsens Forslag forkastedes, og det henstilledes til Styrelsen at søge Forhandling med Bogtrykkerforeningen for saa vidt muligt at opnaa Ensartethed i Forlæggelsen af Arbejdstiden.

5. *Eventuelt.* Da der ingen ønskede Ordet under dette Punkt, hævedes Generalforsamlingen. H. C.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling den 30. Oktober. CORFITS MADSEN valgtes til Dirigent. Forskellige Arbejdsforhold diskuteredes. Det vedtoges énstemmigt at arbejde for en Hjælpearbejdertarif. En Resolution angaaende Lønforholdene paa de socialdemokratiske Trykkerier vedtoges ligeledes énstemmigt. Den sendes til Forretningsudvalget. Nogle Oplysninger om Akcidens-Udstillingen, om Foreningsfesten den 13. ds. samt om Kommunernes Tilskud til Arbejdsløshedskasserne blev givet.

—n.

Nær og Fjærn.

Typografernes Enkekasses Restanter. De Medlemmer, der resterer, gøres opmærksom paa, at i Fald de ikke inden *d. 18. Decbr.* betaler deres Restance til Kassereren, *vil de efter Styrelsens Beslutning blive slettede.* Kassereren, OSCAR JOHANSEN, Ribegade 41 Ø., træffes hver Fredag Aften Kl. 6—8.

Billetter til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest faas hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Hr. Kasserer LAUR. JENSEN og Hr. Inkassator ANTON JENSEN. Grundet paa den stærke Efterspørgsel sælges Børnebilletter kun til Forbundets Medlemmer. — Mulige Gaver bedes tilsendt Hr. LAUR. JENSEN.

Den grafiske Udstilling i Svendborg. Af L. CHR. NIELSENS Foredrag gengiver vi følgende: I de Samfundsforhold, vi lever i, er Reklamen en Sag, som Forretningsmanden ikke kommer uden om. Den, som ikke gør Reklame gennem Annoncer i Bladene og gennem forskelligt Reklametryk, kan ikke vente Fremgang for sin Forretning. Men man maa benytte den gode Reklame, det vil sige, hvor Talen er om Tryksager, lade disse udstyre saa smukt som muligt, thi den fint og kunstnerisk udstyrede Reklame bliver læst, medens den daarligt og smagløst udstyrede bortkastes. Det godt udførte Arbejde, det, der er Symmetri og Harmoni i, og som ved sin hele Udførelse bærer Præget af at være udført af Folk med artistisk Sans — det er *det* Arbejde, der i Konkurrencen tager Prisen hjem. For at faa et i enhver Henseende regelret og fint udført Arbejde er det nødvendigt, at Papiret svarer til det øvrige Arbejde, at Principalen, Typografen eller Litografen, Sætteren, Trykkeren, Paalæggersken, Bogbinderen og hvem der forøvrigt skal have med Arbejdets Udførelse at gøre, forstaar deres Fag til Bunds. Hvor det er nødvendigt, bør man ikke sky det Offer, som det i Øjeblikket er, at tage kunstnerisk Assistance — den Udgift vil være vel anvendt. Der er vel næppe noget Omraade indenfor de grafiske Fag, hvor den rent instinktive, den rent middelbare og den rent individuelle Opfattelse har saa vidt et Spænderum, saa vidt et Virkefelt, som netop paa det merkantile Reklamearbejdes forskelligartede Udførelse. Her er et Felt, hvor Evnerne kan udvide og udvikle sig — men her er ogsaa et Felt, hvor der altfor ofte plagieres i Stedet for at fremkomme med de individuelle, de originale Ideer, hvormed Faget og Kunden vilde være bedst tjent. Og her er det, at Kunden *kan* have en udmærket Ledetraad i Trykkerstedet, der er angivet paa de forskellige Tryksager, og som med tydelige Ord viser ham, hvor han kan faa et godt, smukt og et kunstnerisk Arbejde udført. Og naar Arbejdet er udført, saa at det svarer til alle de kunstneriske Krav, der med Rette kan stilles til det, saa kommer vi dertil, at det af juridiske Grunde lovbefalede Trykkersted i Virkeligheden forvandler sig til den mest glimrende Reklame for vedkommende Firma.

Et Oplysnings-Skrift. *Socialistisk Bibliotek.* Socialdemokratisk Forbund forbereder sig for Tiden paa Udgivelse af et Skrift hvert Kvartal under Fællestitlen »Socialistisk Bibliotek« i Henhold til Beslutning paa sidste Partikongres. Skriftet vil indeholde teoretiske, socialistiske og socialpolitiske Afhandlinger og vil hver Gang, det udgaar, omfatte 48 Sider i stort Format. Prisen bliver kun 50 Øre aarlig, og Heftet forsendes gennem Postvæsenet. Udgivelsen begynder antagelig i Januar 1910. Forudsætningen for denne lave Pris er, ligesom for Kongressens Beslutning, at der bestilles et betydeligt Antal Eksemplarer igennem Organisationerne til Uddeling eller Forhandling, og der indrømmes endda Foreningerne en lidt lavere Partipris, nemlig 12 Øre pr. Ekpl. Vi kan kun anbefale vore Afdelinger at behandle denne Sag og at tegne sig for et Antal, ligesom vi anbefaler Medlemmerne at tegne Enkelt-Abonnement. Dette Foretagende kan faa en overordentlig stor Betydning i Oplysningens Tjeneste. Der er store Mangler i Forstaaelsen af socialistiske Teorier og Samfundsforhold, og det er selvfølgelig af største Værdi for Arbejderne at faa deres Kundskaber udvidede og deres Forstaaelse klaret. Socialistisk Bibliotek kan, om det faar den fornødne Tilslutning, indenfor en overskuelig Tid udvikles til et virkeligt socialistisk Tidsskrift, hvorom Ønske saa ofte har været fremsat, og vi haaber derfor, at Medlemmerne vil modtage det planlagte Foretagende med Velvilje. Socialistisk Biblioteks Udgivelse forberedes af et af Socialdemokratisk Forbund nedsat Udvalg, og alle Henvendelser angaaende dette sker til Formanden, TH. STAUNING, Rømersgade 22, København.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler genvalgtes til Kasserer i »Typografernes Stiftelser« LAUR. JENSEN med 277 St.; til Styrelsesmedlem A. W. LARSEN med 270 St.; til Revisor FR. HJORTH med 272 St. og CARL GHRISTOFFERSEN til Revisorsuppleant med 246 St.

Der var ialt afgivet 288 St., hvoraf 6 spredte og 5 blanke.

København, den 28. November 1906.

CARL NIELSEN. OSCAR JOHANSEN. H. C. NIELSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget: Arbejdsløshedsfesten a conto Kr. 5.00; Thieles Trykkere og Hjælpearb. (1. B.) 13.00; Schultz' kvl. 2.10; do. Sættere (1.—3. B.) 54,00; Thieles Sættere (1.—3. B) 10.00; Citytr. 6.25; Rigsdagstr. 25.00; Qvist (1. B.) 6.00; Bording 73.00. Tilsammen Kr. 689.55.

København, den 1. December 1909. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

En Portion af CORTNUMS Legat samt SCHLESINGERS Legat er ledig. Ansøgninger bedes i Løbet af 8 Dage indsendt til Forbundskontoret, Jærnbanegade 4.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kommunetilskudene til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse indsendes alle som hidtil direkte til Hovedkassen. Fra 30. Juli er i Tilskud modtaget:

6. Avgust: *Assens* 24.26; *Frederiksberg* 1540.93. 15. September: *København* 9436.70. 29. September: *Hjørring* 72.80. 5. Oktober: *Kolding Landdistrikt* 24.27; *Struer* 18.20. 15. Oktober: *Nakskov* 115.27. 19. Oktober: *Helsingør* 97.07. 21. Oktober: *Kallundborg* 160.77; *Middelfart* 60.67; *Odense* 746.20; *Svendborg* 124.37. 9. November: *Aalborg* 331.88; *Grenaa* 5.09; *Horsens* 297.27; *Roskilde* 151.67; *St. Jørgensbjærg* 12.13; *Varde* 72.80. 12. November: *Gentofte* 130.43; *Køge* 19.11; *Nykøbing M.* 60.67; *Skanderborg* 36.40; *Slagelse* 209.30; *Vejle* 163.80. 13. November: *Silkeborg* 130.43.

København, den 30. November 1909.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Heller, udl. 1/11 09 hos J. Knudsen (arb. s. St.). Sætter Einer Jensen, udl. 1/11 09 hos Herdahl (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdelingen. Paal. Dagmar Sophie S. Jensen, udl. 20/11 09 hos P. A. Nielsen (arb. s. St.). Paal. Marie Jensen, tidl. Medlem (O. C. Olsen). Paal. Helga Johnsen, tidl. Medl. (Axelholm). Paal. Olivia Johansen, Bording (i Sygeafdelingen).

Aarhus, Emil Christian Thomsen, udl. 1/12 09 i Stiftsbogtrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2496, Jens Peter M. Christiansen fra Næstved (arbl.). 3457 (v. d. d. B.), Otto Brunck fra Rejse (P. Petersen). 2097 (1425), Henrik A. W. Bau fra Udl. (Schultz).

Aalborg, 1589, R. C. Andersen (Leander Nielsen). Aarhus, 5755 (tysk), Th. Hankmann (syg). Korsør, 2022. N. P. Ægidius Hansen (Zachariasen). Middelfart, 2054a, Jens Hansen (syg), 1827, Chr. Worm (Venstrebladet). Næstved, 1734, J. S. Christiansen (arbl.). Slagelse, 2204, H. O. F. Jørgensen (arbl.). Svendborg, 1487, Marius Jul. Hansen (arbl.), 1982, Aug. Risen (arbl.).

Bortrejste.

København: 1960, Valdemar Leth til Aarhus (arbl.). 2204 (1156), Hans Otto Jørgensen til Slagelse (arbl.). 2614 (2881), Emilius Sponholtz til Odense i Plads. 2613 (2918), Max Wrem til Udl. (arbl.). 2620 (2930), Jens Peter Alfr. Jørgensen til Udl. (arbl.).

Aarhus, 5755 (tysk), Th. Hankmann paa Rejse. Holstebro, 2037, S. Skaaning til Hillerød i Pl. Næstved, 2496, J. P. M. Christiansen til Kbhvn. (arbl.).

Udmeldt.

København: 2813, Sætter Vilhelm C. H. Nielsen (J. S. Nielsen).

Odense, 2480, Alma Duch, Hjælpearb. (Milo).

M.-K. afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag d. 5. Decbr. Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Lovene. 2. Stiftelsesfesten. 3. Meddelelse paa Generalforsamlingen. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent. Medlemsmøde afholdes Fredag den 3. December Kl. 8 i Caféen, Pilestræde 51.

Dagsorden: 1. Lovenes § 4. 2. Den aarlige Fest. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 v)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 44.—48. Uge (**5** Uger) opkræves Lørdag d. 4. Decbr. (49. Uge).

Da Oktober Kvartal har *14 Regnskabsuger*, er Indbetalingen i indeværende Kvart.: 1 Gang 4 Uger og *2 Gange 5 Uger.*

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11 2.

T. C. C. Søndag: Nørre Central Kl. 6 pr. (3 e)

ANNONCER

Sætter-Forbundter

kan faa Plads. Billet mrkt. »200« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykkeri.

En ældre Papirforretning søger til Ledelse af sit Trykkeri i Forbindelse med en mindre Papirhandel en yngre, energisk Bogtrykker. Billet mrkt. »J. F. 201« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter**.

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

(178) ANTON JENSEN.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(14)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

J. G. A. Eickhoff, København V.

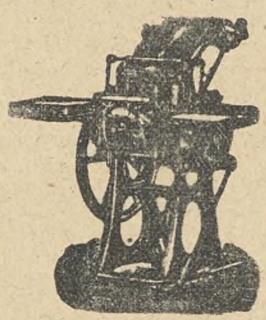

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Reglen
Nærmere paa Forespørgsel

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ **UDSTILLING AF MASKINER** ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 10. DECEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Torsdag den 16. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 16. ds.* til Forretningsudvalget, Jernbanegade 4 [1], København B, opgive Opholdssted den 24. ds., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse, ligegyldig hvilken Afdeling de tilhøre, maa *indgive Andragende* inden Onsdagen den 16. ds. til Afdelingskontoret, Jernbanegade 4 [1]. Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, den 8. December 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Kontingentrestancer

maa, i Henhold til Lovene, ikke finde Sted. De Kolleger, der alligevel er kommet i Restance, maa absolut afvikle **alle** *Restancer med indeværende Maaned, da Afdelingen til Nytaar begynder med helt ny Folioprotokoller.* *Styrelsen for Kbh.s Afd.*

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Lærlinges Uddannelse.

DENNE vigtige Sag — som jeg berørte paa Delegeretmødet afvigte Vinter — har Hr. S.—n. (hvorfor anonym?) skrevet en Artikel om i Nr. 46 af *Typ.-Tid.* Det skulde glæde mig, om der kunde komme en Diskussion i Gang i Fagbladets Spalter, saa at de forskellige Anskuelser kunde komme frem og eventuelt give Anledning til, at der kunde skaffes en haardt tiltrængt Reform.

Alle kan være enige om, at der begaas en Forbrydelse mod det unge Menneske, der, uden at have Anlæg for Faget, holdes 5 Aar i Lære, for derefter at blive — Arbejdsmand, eller endnu værre: en stadig vandrende Umulighed. Jeg mener af den Grund, at det vilde være rigtigt, om der allerede ved Læretidens Begyndelse (efter Udløbet af de 3 Prøvemaaneder) blev givet *Svendene* Lejlighed til at udtale sig om Vedkommendes Kvalifikationer. Det er jo saaledes, at de, der daglig staar sammen med det unge Menneske, og som ikke kan undgaa at lægge Mærke til, om han har »Haandelag«, faar bedre Betingelser for at dømme retfærdigt end den Mester, der maaske sjældent ser Lærlingen, og som selv er interesseret i at beholde ham.

Dèr ligger én af Sagens Kærner. Tilbudet paa Lærlinge er ikke alle Steder lige stort, og af Frygt for ikke at kunne faa en ny beholdes saa den en Gang antagne, og man trøster sig med, »at Dygtigheden kommer nok med Tiden«.

Nu kan der tvistes om, hvorvidt 3 Maaneders Prøvetid er længe nok. Dog vil det vel nok være tilstrækkeligt, naar blot Lærlingen bliver holdt til det, han skal, i den Tid. Og nu har vi altsaa de 3 Maaneder og maa rette os derefter.

Mestrene vil maaske meget have sig frabedt, at vi skulde til at bestemme, om deres Lærlinge duer eller ej. Og dog er intet mere naturligt. Det er jo dog os, som har dem, naar Læretiden er forbi, og vi maa ret ofte »bløde« ganske artigt til den Slags »Fagfæller«, som intet blivende Sted kan finde, fordi ingen Arbejdsgiver kan være tjent med dem.

En Reform i den Retning vilde være et stort Gode for den typografiske Stand. Lad os være enige om, at der mange Steder staar Lærlinge, *der aldrig burde være anbragt ved en Sætterkasse.*

Saa er der de offentlige Kommissioner. Jeg kunde næsten fristes til at bruge Ordet »Humbug« om den nuværende Ordning. Et gammelt Ord siger: »Den ene Ravn hugger ikke Øjet ud paa den anden«; dette illustrerer udmærket den nuværende Bedømmelsesmaade, i hvert Fald for vort Fags Vedkommende. Jeg har set Svendeprøver blive godkendte, som efter alle Svendes Opfattelse absolut burde være kasseret; men vi har jo slet intet at skulle have sagt. Her i Randers Lokalafdeling har vi forsøgt at faa Svende ind i den høje Kommission, men »den var vinket af«, *det forbød Loven*, hed det.

Er dette Tilfældet, *maa denne Lov laves om.* Her maa Lovgivningsmagten hjælpe til. Alle organiserede Arbejdere er interesserede i, at de respektive Fags Udøvere bliver saa dygtige som muligt; det er en Livsbetingelse i den nuværende haarde Konkurrence; vi kan ikke være tjent med, at vi er lukket ude fra Bedømmelsen af de Folks Arbejde og Kvalifikationer, som vi i Fremtiden skal dele Arbejdsvilkaar med.

Vort Fag er i de senere Aar i Færd med at undergaa en Forandring. Sættemaskinernes Indførelse vil bevirke, at Efterspørgslen efter »Avisheste« bliver mindre og mindre. Vi har saa *Akcidensarbejdet* tilbage. Men hvor stor en Brøkdel af Danmarks Typografer *er fuldt ud habile paa dette Omraade?* Her kommer det af Hr. S.—n. omtalte Forhold frem, at Lærlingens fornemste Arbejde mange Steder er »at stable op«. Ja, der findes virkelig Typografer, som aldrig har lært andet. Det er en Skandale!

Vi maa mere end hidtil have vor Opmærksomhed henvendt paa disse Forhold. Vi maa ved næste Tarifrevision søge at faa dette Forhold i en anden Gænge. Der er opnaaet, at vi er medbestemmende om Lærlingenes Antal, men vi maa ogsaa se at blive mere medbestemmende om deres Uddannelse.

Naar vi naar saa vidt, kan der være Tale om, at vi har det moralske Ansvar for Lærlingens Uddannelse, noget, som i hvert Fald jeg under de nuværende »russiske« Tilstande meget vil have mig frabedt; thi jeg hylder den Tankegang, at naar vi ingen Indflydelse har, kan vi heller ikke have noget Ansvar.

Som sagt, jeg haaber, at der kan komme en Diskussion i Gang, og jeg takker Hr. S.—n., fordi han rejste Spørgsmaalet, selv om jeg kunde ønske, at han vilde være sit Navn bekendt; jeg finder, at dette Princip i de allerfleste Tilfælde burde gennemføres i vort Fagblad.

Randers, den 21. November 1909. A. C. ARNØ.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

(Sættere, Stereotypører og mdl. Hjælpearbejdere)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 12. December 1909, Kl. 11

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Lovændringer. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Det af et Lovudvalg udarbejdede og af Styrelsen tiltraadte Forslag til Love lyder saaledes:

Underafdeling for Sættere, Stereotypører, mandlige Trykkeriarbejdere osv.

§ 1. Foreningen, der tidligere har haft Navnet »Den typografiske Forening« og »Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling«, er en Underafdeling af Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling.

Til denne Underafdeling henføres alle Brancher indenfor Faget med Undtagelse af Trykkere og kvindelige Hjælpearbejdere.

§ 2. Af det Kontingent, der indgaar til Afdelingen fra Underafdelingens Medlemmer, har Underafdelingen Ret til at anvende indtil 5 Øre pr. heltbetalende Medlem ugl. til særlige Udgifter (jfr. Forbundslovenes § 3).

§ 3. Valg af Formand og Styrelse foregaar i Henhold til Afdelingens Loves § 12. Styrelsen fastsætter selv sin Forretningsorden og fører Protokol over sine Forhandlinger. Styrelsen er juridisk ansvarlig for sine Handlinger og for Anvendelsen af Underafdelingens Midler.

§ 4. Som Underafdelingens Kasserer fungerer Afdelingens valgte Kasserer. Regnskabet revideres af Forbundets kritiske Revisorer.

Regnskabet afsluttes kvartalsvis og offentliggøres aarligt.

§ 5. Underafdelingen har Andele i *Social-Demokraten* og Aktier i »Arbejdernes Livsforsikringsselskab« og Bryggeriet »Stjernen«, paa Grundlag af hvilke der paa Underafdelingens ordinære Generalforsamling vælges 4 Kontrahenter til Bladet, 7 Repræsentanter til Generalforsamlinger i Livsforsikringsselskabet og 2 Repræsentanter til Generalforsamlinger i Bryggeriet.

§ 6. Formuen anbringes paa Foreningens Navn, dels i sikre rentebærende Papirer, dels i et solidt Pengeinstitut. Af den saaledes i Papirer opbevarede Kapital kan Kassereren kun hæve med Styelsens, i Sparekassen med Formandens Underskrift. Værdipapirer og Sparekassebøger opbevares i en Box; Adgang til denne har kun Formanden, Kassereren og en af Revisorerne, naar disse møder samlet. I dette Øjemed maa en Revisor kun fungere et Aar ad Gangen. — Sparekassebogen til de løbende Udgifter og Regnskabsbøgerne samt den kontante Pengebeholdning opbevares i Afdelingens Jærnpengeskab.

Den kontante Pengebeholdning maa ikke overstige 100 Kr.

§ 7. Kvartalsregnskabet tilstilles Revisorerne inden Maanedsdagen efter Kvartalets Udløb, der gaar fra 1. Januar til 31. Marts o. s. fr. Efter endt Revision sendes Regnskabet med Bemærkninger af Revisionen til Styrelsen. Saavel denne som Revisionen kan til enhver Tid forlange sig Bøgerne udleverede og Beholdningen forevist.

§ 8. Underafdelingens Midler kan til enhver Tid anvendes i Øjemed, som ikke direkte er fastsatte i Lovene, naar en Generalforsamling med 2/3 Majoritet vedtager det, men Beslutningen skal, naar mindst 10 paa Generalforsamlingen mødte Medlemmer forlanger det, til skriftlig Afstemning, hvor simpel Majoritet er afgørende.

§ 9. Ordinær Generalforsamling afholdes en Gang aarlig i Marts Maaned. Ekstraordinære Generalforsamlinger kan sammenkaldes, naar Styrelsen skønner det ønskeligt eller naar 30 Medlemmer forlanger det og derom indgiver skriftlig motiveret Anmodning til Styrelsen. Enhver lovlig indvarslet Generalforsamling er beslutningsdygtig uanset de mødendes Antal.

§ 10. Ændringer i disse Love kan kun ske efter samme Regler som fastsat for Lovforandringer i Afdelingens Love.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Fredag den 26. Novbr. 1909 ekstraordinær Generalforsamling i Industriforeningens Lokaler. 25 Medlemmer havde givet Møde. Dirigent: A. V. KNUDSEN.

Første Sag, der forhandledes, var ang. Topstykket til Afdelingens Banner (en Sag af ikke ringe lokal Interesse, eftersom den regelmæssig har været fremme paa hver Generalforsamling det sidste Aars Tid). Den gaar i Korthed ud paa, at vedk. Leverandør, som efter Aftale er pligtig til at levere bemeldte Topstykke, ikke paa nogen Maade har været at formaa hertil. Som sædvanlig førtes herom en længere Forhandling, der resulterede i, at hans sidste Skrivelse toges til Efterretning, og man for Resten enedes om nu at lade Sagen falde. — Angaaende Juleuddelingen var forskellige Forslag fremme. Det vedtoges med 15 St. mod 9, at give 75 Kr. af Privatkassen hertil og ikke at udsende Liste til Tegning. Et Forslag om at rette Henvendelse til Redaktionerne forkastedes. Enstemmig vedtoges derefter at bibeholde Ekstrakontingentet til Privatkassen (10 Øre ugentlig) indtil videre for næste Kvartal.

Næste Punkt var: Valg af Lokale for det kommende Aars Generalforsamlinger — en Sag, der, trods sin tilsyneladende Ubetydelighed, er ikke saa lidt af Aarets »Begivenhed«. I Aar sejrede »Demokratiet«, idet det ved skriftlig Afstemning med 14 St. mod 10 vedtoges at flytte til »Folkets Hus«.

Derpaa foretoges de ordinære Valg. Den afgaaende Formand, R. P. Jensen, ønskede ikke at modtage Genvalg; i hans Sted valgtes P. SØRENSEN, *Soc.-Dem.*, med 15 St., derefter havde Jacobsen 5 St. Af den afgaaende Bestyrelse modtog H. HANSEN, *Soc.-Dem.*, Genvalg, iøvrigt valgtes: A. SJØLIN, Centraltrykkeriet, NICOLAI JENSEN, *Slagelse-Posten*, og M. HANSEN, *Sorø Amtstid.*, saaledes at hvert større Trykkeri er repræsenteret. Til Bannerbærer valgtes ALB. SJØLIN, Suppleant: AX. JENSEN. Bannerjunkere: VILH. SJØLIN, AX. JENSEN, SØRENSEN og C. OLSEN. Som Kontrahenter genvalgtes M. HANSEN og AX. JENSEN. Revisorer: CHR. PETERSEN (Genvalg) og R. P. JENSEN.

Under Eventuelt behandledes et Par mindre Sager, hvorpaa Generalforsamlingen hævedes. L. F.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ektraordinær Generalforsamling Søndag den 5. Decbr., bl. a. for at foretage Valg af Bestyrelse. Formanden, H. P. PETERSEN, genvalgtes med Akklamation. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer: P. M. CHRISTENSEN, VALD. LARSEN og P. RASMUSSEN genvalgtes; efter en Del Diskussion nyvalgtes VALD. RASMUSSEN med 7 St. mod 4, som faldt paa Johs. Nielsen. Sekretæren, KAMPER, genvalgtes. Valg af Revisorer: i Stedet for de afgaaende, Carl Petersen og Kann, der ikke ønskede Genvalg, valgtes enstemmig EM. PETERSEN og J. P. CHRISTENSEN. Repræsentanter til Fællesorganisationen: i Stedet for J. P. Christensen valgtes KANN. Til Fanebærer genvalgtes CHR. PETERSEN. Revisorsuppleant blev CARL PETERSEN.

Derefter drøftedes Forholdene paa et herværende Trykkeri. Det vedtoges at protestere mod, at Lærlinge og Bydrenge benyttedes til at montere Maskinsats m. m., og der nedsattes et Udvalg til at forhandle med vedkommende Bogtrykker for om muligt at faa Forholdene ordnede ad fredelig Vej. — Fra en Kollega var til *Typ.-Tid.* indsendt en Artikel ang. forskellige Forhold i ovennævnte Trykkeri. Af Hvidtfeldt var den sendt til Afdelingens Erklæring. Efter en Del Diskussion enedes man om *ikke* at søge Artiklen optaget.

Under Eventuelt gav Formanden bl. a. Meddelelse om en Understøttelsessag samt om Juleuddelingen, der, trods en fra Ringsted Lokalafdeling fremkommen Skrivelse, som hidtil søges gjort saa indbringende som mulig. L. K.

Nær og Fjærn.

Alt Billetregnskab fra Novemberfesten maa være afgjort senest Fredag Aften den 10. ds., da Pengene skal indsendes til Juleindsamlingen.

Medlemsmøde afholdes Onsdag den 15. ds., Kl. 8½ Aften i Rømersgade 22 (den lille Sal). VILH. WARTENBERG indleder en Diskussion om »Brugsforeningsbevægelsen og den kooperative Virksomhed«.

Medlemmerne og deres Hustruer bedes møde talrigt.

Medlemmerne i Sørup, der hidtil er betjent ved Læge fra Brønshøj, overføres efter gensidigt Ønske fra Medlemmer og Lægen fra 1. Januar til Dr. HALL, Valby. De paagældende Medlemmer bedes derfor paa Kontoret ombytte deres Medlemskort inden Nytaar.

Maskinsætter-Klubben vedtog paa en ekstraordinær Generalforsamling i Søndags et af Styrelsen stillet Forslag om — grundet paa den store Arbejdsløshed i Aar — af Kassens Midler at bevilge 100 Kr. til Juleuddelingen til de Arbejdsløse.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 17. November 1909.

1. Meddelelse fra De samv. Fagforbund om at Lock-out'en i Sverrig er sluttet, og at Indsamlingen derfor er ophørt fra den 16. ds. Ekstrakontingentet i Forbundet afsluttes fra den 12. ds.

2. Der forelaa en Dom over den københavnske Afdelings Formand, i Henhold til hvilken han var dømt til at betale 300 Kr. i Bøde til Statskassen og 250 Kr. i Sagsomkostninger. Sagsanlægget var foranlediget ved Forretningsførerne Bruhn og Emborg og Faktor Kroll — alle arbejdende i P. Petersens Bogtrykkeri — tidligere Faktor Johannes

Torp hos P. Hertz og Faktor Borchhardt hos kgl. Hof-Bogtrykker Bagge i Anledning af en Artikel i *Soc.-Dem.* Endvidere havde de samme — Borchhardt undtagen — anlagt Sag mod *Typ.-Tid.*s forhenværende Redaktør, F. K. Madsen, for et Optryk af samme Artikel. I to af disse Sager var der fældet Dom og Redaktøren idømt 160 Kr. til Statskassen og 100 Kr. i Sagsomkostninger. — Det vedtoges at udrede disse Beløb af Reservefonden.

3. Københavns Bogtrykkerforening fremsender Regning over Udgifter ved Bogtrykfagets Voldgiftsret i Tidsrummet fra 1. Juli 1908—1. Juli 1909 — ialt Kr. 850.10 — hvoraf Forbundet udreder Kr. 425.10. — Anvises.

4. Overenskomsten med Kontrolkomiteen for den socialdemokratiske Presse var godkendt enstemmig af Forbundsstyrelsen. Fra Svendborg Afd. var der indløbet en Protest mod at den trufne Overenskomst ikke var forelagt de forskellige Personaler, og at den i Tarifen trufne Bestemmelse angaaende højere lønnede Fastlønsarbejdere ikke var sket Fyldest. — Angaaende det sidst anførte var der svaret, at det ikke forholdt sig som antaget, da der fremdeles var aabnet Adgang for de med Minimallønnen lønnede at søge personlige Tillæg, og at der angaaende det første Punkt ikke fandtes Anledning til at lade et Tillæg udover den bestaaende Tarif komme til Afstemning.

5. Et tidligere Medlem havde været i Amerika, hvor han havde arbejdet fra Maj—Oktober 1909 og var nu tiltraadt den københavnske Afdeling, hvis Styrelse indstiller, at han indtræder i sine gamle Rettigheder efter at have betalt Kontingent en Uge. — Tiltrædes.

6. I Anledning af nogle Lærlingesager fra forskellige Provinsafdelinger vedtoges det at indanke Spørgsmaalet om Retten til at antage nye Lærlinge forinden den sidst udlærte har aflagt en godkendt Svendeprøve for Voldgiftsretten. Endvidere Spørgsmaalet om en Virksomhed, hvori der kun udenfor den ordinære Arbejdstid udføres Akcidensarbejde, kan betragtes som andet end Avistrykkeri overfor Lærlingeskalaen.

7. I Anledning af nogle Opsigelser og Reduktioner for nogle Medlemmer i forskellige Afdelinger vedtoges det at søge Forhandling med Bladudgiverorganisationen ved førstkommende Lejlighed.

8. Et Medlem, der skal behandles paa Hospital i København for Mavelidelse, andrager om et Beløb paa 50 Kr, til Betaling af Hospitalsopholdet. — Tiltrædes mod at Beløbet omskrives som 25 Dages nydt Sygehjælp.

9. Et Medlem fra Hillerød Afdeling, der har opholdt sig paa Dr. Pers' Klinik, hvor han har underkastet sig en Operation, andrager om 6 Ugers *ekstra* Pengehjælp til Bestridelse af Omkostningerne. — Tiltrædes idet man bemærker, at man i lignende Tilfælde først bør henvende sig til den københavnske Afdeling for muligt at opnaa de Fordele, denne har med Hensyn til Speciallægebehandling.

Ny typografisk Forenings Formue- og Administrationsfond.

Den 4. Januar 1910 vil der i Henhold til Lovenes § 2 blive uddelt 125 Kr. i 5 Portioner à 25 Kr. til Medlemmer af Foreningen, som paa Grund af Sygdom, Alder eller anden uforskyldt Aarsag er komne i Trang. Andragende indgives til Styrelsen inden *Fredag den 17. December* under Adresse: Typograf P. HANSEN, Ravnsborggade 17, 2. Sal.

STYRELSEN.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

21. Septbr. 1909.

Form. gav forsk. Meddelelser. Efter modtagen Skrivelse fra Køln vedtoges det at efterkomme et tidl. Medlems Anmodning om Optagelse. Det tidl. omtalte rejsende Medl. af det svejtsiske Forbund var nu udskrevet paa 6. Md. og af Afdelingen tilstaaet Rejsepenge til Hamburg. — Afgørelse af et Spørgsmaal om Løn som Maskinsætter udsattes. — En Forespørgsel vedr. Forstaaelsen af Tarifen besvaredes. — En Sag om Kontingentrestance behandledes. Det vedtoges i *Typ-Tid.* at opfordre Kollegerne til at søge Restancer undgaaet. — En Hjælpearbejder, der var mødt beruset paa Arbejdet og som Følge deraf afskediget, nægtedes Understøttelse. — Nogle Anmodninger om Laan afgjordes.

28. Septbr. 1909.

Regnskabet fra Tivolifesten toges til Efterretning. — I Anledning af et Medlems Opsigelse, formentlig fordi han havde hævdet sin tarifmæssige Ret, vedtoges det at forlange Mægling. — En Paalæggerske var afskediget samtidig med at hun skulde have sin Ferie; hun fik kun udbetalt Penge af Feriekassen, hvortil hun delvis selv har betalt. Der gøres Krav paa en Ugeløn hos Firmaet. — Et Medlem var øjeblikkelig afskediget for Pligtforsømmelse. Understøttelse kan ikke gives. — Et ugift Medl. af Afdelingen havde været paa Rejse og var igen kommet hjem, men havde stadig været uden Arbejde. Han var nu blevet syg. I Henhold til Lovene kan der kun ydes Hospitalsophold + 1 Kr. om Ugen. — Et tidligere Medlem, der har arbejdet som Faktor med fri Dispositionsret hos et Aktieselskab i Randers, søger Optagelse. Vedk. opholder sig som arbejdsløs i Kbh.s Afdeling. Erklæring indhentes fra Randers Afd. — En Stereotypør var afskediget paa Grund af Pligtforsømmelse, hvorfor der ikke kan ydes Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Et Bogtrykfirma har antaget en Stereotypørelev, som lønnes med 6 Kr. ugl. Det kræves, at han skal lønnes med 25 Kr. ugl., subsidiært med en Trykkeriarbejders Løn. — Forskellige Tarifforhold drøftedes. — En Begæring om Laan afsloges. — En kvdl. Hjælpearbejder, der var ophørt med at arbejde ved Faget, ønskede hvilende Ret 1 Aar. Gaar med Anbefaling til Forretningsudvalget. — En kvdl. Hjælpearbejder ønskede sig optaget i Hjælpekassen. Kan ikke lade sig gøre. — Formanden gav nogle Meddelelser vedr. Svendeprøvers Aflæggelse.

7. Oktbr. 1909.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Fmd. meddelte, at den i forr. Møde omtalte Afskedigelse var taget tilbage. — En anden Sag af lignende Beskaffenhed var tilfredsstillende ordnet. — Bogtrykker Vilh. Lindberg var ophørt med at være Bogtrykker, da Grossereren havde taget hans Materiale. En Sætter og en Trykker havde derved tilsammen faaet et Tilgodehavende af 36 Kr. Det vedtoges at lade Foreningen overtage Fordringen. — Til Udvalg vedr. Novemberfesten valgtes: Achton Møller, Fabritius, Carl Hansen, Frk. Crone og Form. — I Anledning af nogle Uoverensstemmelser i et herv. Bladsætteri afholdt Form. og Bladsætterne i Styrelsen et Møde med Repræsentanter for Personalet. — Karnevalsspørgsmaalet drøftedes, uden at man tog nogen egentlig Beslutning. — Et Medlem fra Odense, der uden at anmelde det paa Kontoret havde taget Plads her i Byen, idømtes 3 Mdr.s Karantæne. — Form. bemyndigedes til at indgaa Forlig i nogle behandlede Sager. — En Stereotypørs Forhold drøftedes. — Form. oplyste om nogle Uoverensstemmelser mellem et Firma og dets Personale. — Nogle Sager udgik af Dagsordenen.

20. Oktober 1909.

Form. omtalte det svenske Forbunds Delegeretmøde, hvor han havde været til Stede. — En Skrivelse fra Foreningen »Dansk Arbejde« henlagdes. — En Resolution fra Arb. Fællesorganisation toges til Efterretning. — Om nogle løb. Sager gaves Meddelelse. — I et Firma var opstaaet Strid mellem Dag- og Nat-Maskinsættere, idet Dagsætterne ønskede Skiften paa Holdene. Der afholdes Møder med de to Hold. — Et Beregningsspørgsmaal paaklages for K. B. — En Maskinsætter mente, at han var afsk. paa Grund af hans Overholdelse af Tarifen. Personalet forespørges. — Et Medlem, der midlertidigt havde arbejdet i Aarhus og under fejl Forudsætning havde faaet en Overfartsbillet, fik Lov til at tilbagebetale den. — Et Andragende fra Sportsklubben behandledes og Beslutning toges. — Fra Randers var indløbet Svar paa Forespørgsel m. H. t. et tidl. Medlems Optagelse; man indstiller vedk. til Optagelse med 1 Aars forlænget Karens + en Bøde paa 50 Kr. Afd. indstiller ham til Optagelse med et Aars forlænget Karens. — Nogle Klager over, at der ikke herskede tarifmæssige Forhold i et mindre Bogtrykkeri, undersøges af Wartenberg og Form. — En Anmodning om hvilende Ret anbefaledes. — En Kollega, der har været indlagt paa et Redningshjem, var nu, om end tidligere end ventet, kommet hjem som helbredet. Det vedtoges at udbetale Understøttelse. — Nogle Laanesager afgjordes. — En gammel Kollega, der tjener mellem 15 og 17 Kr. ugl., havde kun betalt et Ekstrakontingent à 25 Øre om Ugen og anmoder om at faa dette legaliseret. Indst. med Anbefaling. — En af Sygekassens Specialister hævdede i en Skr., at den Ordning, som i sin Tid var truffet mellem ham og Sygekassen, var ganske privat og derfor ikke kunde komme ind under den ny Ordning, hvorved hans Betaling vilde blive reduceret med 50 %. Styrelsen kan ikke tiltræde denne Opfattelse, men med 7 St. mod 1 vedtoges det at stille et Mæglingsforslag, hvorefter Lægen for det forløbne Kvartal faar Betaling efter den gl. Overenskomst, for Oktober Kvt. efter den med Lægeforeningen trufne Overenskomst. Derefter ansættes fra Nytaar en ny Specialist. Det overdroges Laur. Jensen at føre Forhandlingerne. — Karnevalsspørgsmaalet drøftedes. Festudvalget bemyndigedes til at stille Forslag om, at de 4 selsk. Foreninger faar 1/5 af de to Karnevals saml. Overskud; af denne Femtedel faar Gutenbergkoret og Sangf. hver 2 1/2 Port., Sportsklubben 2 og Cykleklubben 1 Port. — Det vedtoges i Vinterens Løb at afholde Medlemsmøder. Til at forestaa Arr. valgtes: Laur. Jensen, Frk. Crone og Form. — Det oplystes, at Victor Petersen d. 19. Novbr. kunde fejre 25 Aars Jubilæum. Styrelsen var ganske enig i, at der burde vises Opmærksomhed. Til nærmere at overveje Sagen og konferere med Forretningsudvalget valgtes: Achton Møller, Carl Hansen og Form.

Til **Juleuddelingen** har jeg endv. modt.: Arbejdsløshedsfesten a conto Kr. 200.00; Maskinsætterklubben 100.00; Vilh. Hansen 5.00; Frostholm 3.00; Jesper Hansen 2.00; Aller (1. Bidr.) W. H. 1.50, Sætteriet 4.00, Trykkeriet 4.25, Galvano 1.25, Trykkeriarb. 0.75, de kvdl. 1.50, ialt 13.25; Schultz' Trykkere 1.—2. B. 8.00, do. Sættere 4. B. 20.00, do. kvdl. 2.10; Aug. Andersen 4.00; Thieles Sættere 3.50; Thomassen 1.75; Gyldendals Sættere (1. B.) 18.75; Rasmussen & Olsen 2.75; Citytr. 6.25; Birch 3.50; Rigsdagstr. 15.00. Tils. Kr. 408.85. Ialt med det tidl. indk. Kr. 1098.40. Bidrag modtages fremdeles.

København, den 8. December 1909. LAUR. JENSEN.

Rettelse. I forrige Bidragsliste stod: Arbejdsløshedsfesten a conto Kr. 5.00, skal være Kr. **500.00**. Hovedsummen rigtig.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Bertel Bergenholz, tidl. Medl. (Schultz). Sætter Chr. Schmidt, udl. 3/12 09 i Lyngby (arbl.). Sætter R. F. V. Hansen, tidl. Medl. (O. C. Olsen). Paal. Agnes Birgitte M. Thomsen, udl. 2/11 09 hos W. J. Christensen (arb. s. St.). Paal. Johanne K. Meinecke, udl. 19/10 09 hos Philipsen (arb. s. St.). Paal. Valborg Nielsen, udl. 5/10 09 i Nationaltr. (arb. s. St.). Paal. Dagny Hansen, udl. 28/11 09 hos Bjørnback (arb. s. St.). Paal. Karoline E. Petersen, tidl. Medl. (Centraltr.). Paal. Anna Dagmar B. Andersen, tidl. Medl. (Centraltr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2303, Frede Sørensen fra Kallundborg (arbl.).

Aarhus, 1960, Vald. Leth, 2490, Chr. Jacobsen (begge arbl.) og 1253, Alfr. Mønster (Ny Eksprestrykkeri). Esbjerg (Holsted), 2310, Axel Vilh. Christensen, 1997, Mar. Kirkegaard (Rosendahl) og 2162, Laue Schmidt (Schrøder), Holbæk, 2064, V. Chr. Clausen i Plads. Nakskov, 2171, Cornelius Hansen (Naksk. Tidende). Odense, 2614, Karl Sponholz (P. Søndergaard), 1499, Adolf Händel (Stiftstid.) og 1245, Claudius Jacobsen (Milo). Roskilde, 1377, Alfr. Joh. Mortensen (Tid.).

Bortrejste.

København: 1377 (403), Alfr. Joh. Mortensen til Roskilde i Pl. 1942 (1656), Jean V. Hansen til Fredericia i Pl. 1997 (1847), Marius Kirkegaard til Esbjerg i Pl. 1499, Adolf Händel til Odense i Pl.

Aarhus, 2084, Vald. Petersen til Viborg i Pl., 2363, M. P. M. Petersen til Randers i Pl. og 2478, T. F. Wichmann paa Rejse. Esbjerg, 2272, Evald E. L. Schjern og 2609, Alfred Andersen paa Rejse. Holbæk, Johs. Jensen til Næstved (arbl.). Kallundborg, 2303, Frede Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Nyborg, 2249, Holger Kürstein. Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen til Nakskov i Pl. og 1579, Marius A. Jensen til Odense i Pl. Nykøbing M., 1429, Vald. Poulsen til Nakskov i Pl. og 1998, Ole Chr. Petersen til Skive i Pl. Svendborg, 1487, Marius Jul. Hansen til Lyngby i Pl. Vejle, 1637, Jørgen Sørensen til Ribe i Pl.

Udmeldt.

København: 1988, Fanny Hildebrandt (fratraadt Faget.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 x)

GUTENBERG-KORET

Lørdag den 11. Kl. 8½ pr. Sangøvelse. En ny Sang indstuderes. Forskellige Meddelelser foreligger. (4 m)

ANNONCER

En yngre Trykker søger Plads straks. Diplom for Svendeprøve. Billet mrkt. »202« bedes indl. paa Ekspaditionskontoret.

Rutineret

»Typograph«-Sætter

(Provinsen), fuldstændig kendt saavel med Model A- som B-Maskinen, søger Plads i København eller en større Provinsby. Nærmere ved Indlæggelse af Billet mrkt. »203« paa Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykkeri.

En ældre Papirforretning søger til Ledelse af sit Trykkeri i Forbindelse med en mindre Papirhandel en yngre, energisk Bogtrykker. Billet mrkt. »J. F. 201« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter**.

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

(178) ANTON JENSEN.

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjsudsalget **Aaboulevard 39**. (199)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (581)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 17. DECEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Kontingentrestancer

maa, i Henhold til Lovene, ikke finde Sted. De Kolleger, der alligevel er kommet i Restance, maa absolut afvikle **alle** *Restancer med indeværende Maaned, da Afdelingen til Nytaar begynder med helt ny Folioprotokoller.* *Styrelsen for Kbh.s Afd.*

Københavnske Helte.

»KØBENHAVNERI!« — Det er et Ord, vi Provinsianere Gang paa Gang har maattet høre, naar vi ikke har villet lade os narre i de Handeler, en Del københavnske organisatoriske Banebrydere har forsøgt med vor Organisation.

Jeg er, eftersom Aarene er gledne, bleven klar over, at hver Gang det Ord viser sig paa Organisationstæppet, gør man klogt i at kigge bag ved i det mindre skarpe Lys. Og her ser man da, hvad der leder den Gruppe, der behersker og dominerer de københavnske Generalforsamlinger.

De Taabeligheder, der dukker op i Referaterne efter saadanne Generalforsamlinger, kan bringe et mindre begavet Menneske til at rødme. Man forbavses over, at Selvkritiken i den Grad er udeladt hos det Selskab, der af og til morer sig med at holde Generalforsamling i København for at se hele vort Forbunds Interesser efter i Sømmene.

Lad os blot som Tegn paa, hvad der kan præsteres paa saadanne Møder, minde om den store Resolutionsstøtte, der blev rejst for at hjælpe Provinsianerne til en forkortet Arbejdsdag og en god Tarif.

Jeg hørte imidlertid ikke et Suk fra disse brave Helte og Foregangsmænd, da vi trængte til Rygstød.

Jeg kender tilfulde de Bestræbelser, der fra den Side gøres for at fratage Provinsianerne enhver mulig Repræsentation i Styrelsen af vort Forbund, og det er lige saa bekendt, hvorledes de samme Mennesker arbejder paa at fratage Provinsianerne deres naturlige Forretningsfører.

Alle Midler bliver brugte, i Tide som i Utide, og man kan snart ikke tage et Eksemplar af *Typ.-Tid.* i Haanden uden at se de mest nærgaaende Angreb paa vor Forretningsfører.

Det er ikke heldigt indenfor en Organisation at faa Vandene delt om en Person. Men det forekommer mig dog, at naar københavnske Samtidige har givet blankt op i fornuftmæssig Henseende, da er det vist ingen Skade til at minde om, at der dog er Grænser for, hvad de tør tillade sig overfor de Mænd, som Provinsianerne har ladet sig repræsentere ved.

Jeg vilde finde det naturligt, om man her i Provinserne fandt en Fremgangsmaade, der kunde belære dette Selskab om, at det er ikke paa den Maade, »Københavneriet« dødsdømmes.

Fra vor Side er der aldrig blevet københavnske Ledere en saa malproper Behandling tildelt som den, der i den sidste Tid er bleven udvist mod Provinsernes Forretningsfører.

Partiet har som bekendt fornylig været samlet. En af de fornemmeste, Hr. GUNDORPH SØRENSEN, der strøer om sig med Resolutioner i samme Grad, som en Husmand saaer Gulerodsfrø, var uhyre indigneret over, at der af Forbundskassen var bevilget et Beløb til Hr. Hvidtfeldts Sølvbryllup. Den *københavnske* Afdeling var nemlig derved ogsaa bleven Bidragyder. Og dette maatte paa ingen Maade ske.

Desværre kom han WARTENBERG i Forkøbet med Protesten. Men denne fik dog oplyst Generalforsamlingen om, at han var saa meget paa sin Post for de københavnske Interesser og mod Provinsianerne, at han havde »tænkt sig« at ville have fremdraget denne misliebige Sag i Forbundsstyrelsen. Naturligvis gik han med stor Glæde med til den Protest-Resolution, Gundorph Sørensen saa virkningsfuldt havde svedt sammen om Misbilligelse af Historien.

Dog var han mindre personlig end G. S. For han vilde ikke have Beløbet tilbagebetalt.

Efter at have faaet Resolutionen forkastet ved første Afstemning blev der dog saa meget Sammenhold imellem vore klogeste Medlemmer, at den blev vedtaget i anden Omgang.

Der er bevilget mange Gaver til vor Organisations bedste Mænd. Det er maaske uhensigtsmæssigt, og der kan diskuteres om det heldige heri. Men naar det som her faar Karakteren af ren og skær personligt Chikaneri, saa vil jeg gøre Hr. Sørensen opmærksom paa, at han og hans faa Tilhængere selvfølgelig ikke kan forlange noget tilbage til Forbundskassen. Den raader Københavnerne heldigvis ikke *ene* for. Saavidt er det kommet, at Gundorph Sørensen og Wartenberg kan bilde en Del Mennesker ind, at det er den københavnske Afdeling, der *alene* raader over vort Forbunds Midler.

Det skete maa naturligvis blive, som det er. Og Forbundsstyrelsen gør klogt i at henvise denne Sag, hvis der skal blive nogen videre Blæst ud af den, til Delegeretmødet.

Saa skal vi nok sige Gundorph Sørensen og hans Damer og Herrer, hvorledes vi ser paa den Sag.

Alle vore Kolleger i Provinserne vil formentlig tage Afstand fra denne københavnske Heltebedrift, der alene bunder i et sygeligt, permanent Had til vore valgte Tillidsmænd og i en bitter Erkendelse af, at det dog alligevel er Indsigten og Fornuften, der endnu sidder øverst.

Men vi skal have Heltebedriften af 11. November in mente.

EKVIVOK.

Ringe Avis, Dagblad for Midtfyn.

Red. JENS F. ISRAELSEN.

Vi har desværre ikke set dette vort yngste Dagblad. Derimod har vi erfaret, at den smarte Redaktør, der vil være kendt som Redaktør af *Grenaa Avis* fra den Tid, dette Blad var blokeret for Tilgang af vore Medlemmer, søger Typografer, der vil uddanne sig til Journalister. Som Faktor har han alt engageret et ungt Menneske, der aldrig har faaet udlært, men som under sidste Sommers Bladstrejke tilbød sin Arbejdskraft til Bladudgiverne paa de Betingelser, disse vilde fastsætte, uden at han dog var saa heldig, at hans Tilbud blev modtaget. Der er naturligvis adskillige af vore Kolleger, der gerne vil uddannes som Journalister, og som derfor har indlagt Billet paa Hr. Israelsens Annonce, men naar man saa har erfaret Vilkaarene, er man bleven betagen fra Lysten til at gaa Journalistvejen.

For dog at aabne Hr. Israelsen en Mulighed for at faa sin kombinerede Typograf-Journalistplads besat, skal vi tillade os at hidsætte Betingelserne, som er givet i en Skrivelse af følgende Ordlyd:

Hr. Typograf N. N.

I Besiddelse af Deres Ansøgning om en kombineret Plads her som vordende Journalist beder jeg Dem meddele mig, helst telegrafisk, om De kan komme straks paa følgende Betingelser:

De faar officielt Tarifens Minimum, ca. 1200 Kr. aarlig, men reelt 30 Kr. pr. Maaned + fri Station; naar De har været her et Aar, kan De optages i Journalistforeningen og overgaa til udelukkende Journalistik. De maa være villig til at sætte paa Trykkeriet og deltage i Redaktionen, som jeg ønsker, ogsaa i aftenlige Referater. Har De saa megen Lyst til Journalistik, at De vil arbejde Dem ind paa den Maade, er jeg efter de Oplysninger, jeg har indhentet om Dem, villig til at engagere Dem, men af Hensyn til den for nærværende Blads Begyndelse nødvendige Agitation er det nødvendigt, at De kommer straks.

Ærbødigst osv.

Organisatoriske Betragtninger.

Replik og Duplik.

DET blev altsaa Hr. Redaktør SCHRØDER i egen Person, der blev forlenet med det Hverv at udviske, hvad jeg i mine Betragtninger har gjort mig til Talsmand for. Jeg ser mig derfor nødsaget til endnu en Gang at lægge Beslag paa Medlemmernes Opmærksomhed.

Til Hr. Schrøders Indledning maa jeg bemærke følgende: De Forhold, som jeg i min Artikelserie har gjort til Genstand for Kritik, er der talt om paa Arbejdssteder og ved Lejligheder, hvor Kolleger træffer sammen, Gang efter Gang i det forløbne Aar. Jeg har saa foretrukket at komme frem med det i vort Fagblad, for at ogsaa de, som ikke bevæger sig saa meget mellem de menige Medlemmer, har kunnet faa at se, hvor det er, at Skoen trykker, og eventuelt vækkes til mere Interesse for Organisationslivet. Der kan Hr. S. samtidig finde Svaret paa, hvorledes jeg kan tale paa **Medlemmernes** Vegne. Hvis Hr. S. ikke, efter at han paa Grund af, at det ikke viste sig mulig at samles om et andet Redaktør-Emne, nu havde trukket sig tilbage til en vis Fornemhed, vilde hans Øre sikkert have fanget det samme, som jeg i de senere Tider i saa rigelig Grad har erfaret.

At mine Artikler har været gennemført kritiske, ligger i Sagens Natur, da det var formentlige Ulæmper, der burde afhjælpes; dog har jeg til min Kritik føjet nogle Anvisninger paa, hvorledes det muligvis kunde ændres paa de angivne Forhold, men dette fejer Hr. S. i Lighed med andre Matadorer indenfor Fagbevægelsen bort med et: det har han ingen Forstand paa.

Det er dristigt af Hr. S. at give det Udseende af, at vi stemte gladelig for § 44. Efter at Lovudvalget kom tilbage med den ændrede §, søgte vi endnu en Gang at blive fri for den, men vi mødtes af Hr. Hvidtfeldt med følgende Udtalelse: »Hvis d'Hrr. stiller Forslag til Ændring af § 44, stiller jeg ogsaa mine Ændringsforslag!« — og saa vidste vi, hvad vi kunde vente os. — *Derfor* stemte vi ikke imod § 44.

Ang. vore Administrationsudgifter er det desværre haabløst at diskutere med Hr. S., Tal er jo nu en Gang føjelige, og Omposteringer kan ved en løs Betragtning pynte lidt paa den mindre tænksomme Læser — men der skal nok, naar Tidens Fylde kommer, blive stillet positive Forslag desangaaende, ogsaa uden Brug af Hr. S. og Md. Mangor!

Jeg har rent en passant bemærket, at der kunde spares et Par Tusinde Kr. paa *Typ.-Tid.s* Trykning og har dermed stødt Forbundets »Forretningsforbindelser« (et glimrende Ord!). Jeg hævder vedblivende, at Bladet kan trykkes for ca. 75 Kr. pr. Nr.; men kunde iøvrigt ønske, at der blev nedsat et Udvalg til at udarbejde et Forslag ang. *Typ.-Tid.s* Ændring, event. til et 8-sidigt Ugeblad med Annoncer. *Soc.-Dem.* er dog ikke bange for »kapitalistiske« Annoncer, hvorfor er Hr. S. saa bange for paa den Maade at indskrænke vore Administrationsudgifter?

Jeg troede forøvrigt, at Hr. S. i Tidernes Løb var bleven belært om, at Kravet om Udmeldelsen af »De samv.« ikke var nogen »Søslange«, men en vaagen og maalbevidst Bevægelse; hans Resolution til Fordel for »De samv.« fik kun en Tiendedel af de afgivne Stemmer i Fjor i Odd-Fellow-Palæet. Vi haaber, at han ved Lejlighed skal faa en lignende Belæring, saa kan det maaske hjælpe.

Nu kommer jeg til en meget dristig Paastand, som man ikke skulde tro en Borgerrepræsentant in spe turde fremsætte: at jeg er uvidende om, at Arbejdsløshedsloven forbyder at yde mere end 2 Kr. pr. Dag i Understøttelse. Allerede da det første Gang var paa Tale ved en Generalforsamling at yde de 2 Kr., som Lovens Maksimum foreskriver, udtalte jeg, netop paa Foranledning af en Beklagelse over, at der ikke kunde ydes mere i Henhold til Loven, at vi burde komme dertil, at vi **sideordnet med Arbejdsløshedskassen** havde en Hjælpekasse (i Lighed med Sygekasseomraadet), der kunde yde en vis nærmere fastsat Hjælp pr. Dag, — saa De kunde spare Deres fede Petit, Hr. S.!

Vore Medlemmer har altid vist, at de har en aaben Haand for de arbejdsløse Kolleger, saa en højere Understøttelse er kun umulig i Hr. S.s Fantasi.

Det er let nok at sige, at man kunde have stillet sine Ændringer paa Delegeretmødet, men de fleste véd sikkert, hvor vanskelig det er at faa Øre for en ny Tanke dèr, den skal først gennemarbejdes og frembæres af en Lokalafdeling og helst anbefales af Forbundsstyrelsen, og endelig kan det jo ikke nægtes, at man første Gang kommer noget uforberedt til et Delegeretmøde; jeg har nu høstet en Del Erfaring, som jeg haaber ved Lejlighed skal blive brugbar.

Hr. S.s Bemærkning om »Syndikalister og Anarkister« vil jeg skænke ham, — vi er maaske »Anarkister« hver paa sit Omraade. Egentlig indigneret over Hr. Hvidtfeldts Skældsord til mig er jeg ikke; jeg har aldrig hørt andet end Grovheder fra den Kant; men jeg forbavsedes — i Lighed med Jul. S. — over, at *han* turde benytte det!

De er stærk i Deres Udtryk, Hr. S., naar De skriver, at det er en perfid Paastand, jeg har fremsat ang. de tilfældige Mænd, der er vore Formyndere. De er ganske vist valgt med Halvdelen af det daværende Medlemsantals Stemmer, men dette beror paa, at Delegeretmødet ikke turde opstille nogen Modkandidat og vel heller ingen turde stille sig. Allerede under det Angreb, som Hr. Vald. Nielsen rettede paa Forbundets Formand, mærkede man, at der ikke var Jordbund for saadan Tale. — Men da Stemmesedlerne efter Delegeretmødet kom ud paa Trykkerierne, hørte vi den samme Tale; vi bebrejdedes i de hæftigste Ord, fordi vi vedblivende holdt paa de samme Mænd og ikke gav Lejlighed til at protestere imod dem. Det ene Dusin Stemmesedler gik i Papirskurven efter det andet, og en Del stemte kun, fordi de vilde deltage i Redaktørvalget. *Der* har De Motiveringen til min Paastand.

— — —

Hr. Hjorth er noget uenig med mig ang. Forstaaelsen af hans Udtalelser; men af den trykte Beretning fremgaar det dog, at han mener tre Mænd var nok, naar de fik den nødvendige Medhjælp. Hvori denne Medhjælp skulde bestaa, fremgaar ikke saa klart, men skulde det være i Lighed med det nuværende Forhold, vilde der dog spares én Mand.

Maa jeg samtidig udtale min Forbavselse over Forretningsudvalgets Flothed; nu ser jeg, at de har bevilget Hr. Hvidtfeldt Telefon i Hjemmet, paa Generalforsamlingen forleden meddeltes det, at de havde bevilget ham en Sofa, nu mangler han kun et Automobil til Afbenyttelse, hvis han tilfældigvis skulde faa Ærinde ind i Jærnbanegade.

Og saa spørger Hr. Schrøder mig, hvem Ledelsen er! Folk, der har Magt og Myndighed til at foretage saadanne Skridt, det er — Ledelsen!

Den 19. November 1909. AAGE Th. BJARNØ.

Kritik er udmærket, naar den føres paa sømmelig Vis og har til Formaal enten at ødelægge, hvad der er daarligt, eller at forbedre dèr, hvor det er nødvendigt. I ingen af disse Henseender kan Indsenderens Skriveri siges at opfylde selv de ringeste Fordringer, selv om han nok saa meget vender det hvide ud af Øjnene. RED.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling den 7. December for Behandling af nogle Tarifsager samt Hjælpearbejdernes Tarifforslag. Hr. P. HVIDTFELDT var kommen til Stede. JOH. NIELSEN var Dirigent. Generalforsamlingen var godt besøgt, og den sluttede først ved 12-Tiden.

Odense Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 11. December paa »Folkets Hus«. Sekretær: FERD. POULSEN. Dirigent: JULIUS NIELSEN.

FORMANDEN meddelte Besvarelser paa Spørgsmaal, der var stillet til Forretningsudvalget, og gjorde derpaa Rede for Styrelsens Arbejde siden sidste Generalforsamling. Der var ført en skriftlig Forhandling med Bogtrykkerforeningen i Odense om Spørgsmaalet angaaende Lærlingenes Undervisning paa teknisk Skole, der jo i Følge Tarifen skal betales af Læremestrene (baade Skolepenge og Materiale). Dette havde ved en Undersøgelse vist sig ikke at blive overholdt af flere af Bogtrykkerne, og som Følge deraf havde Styrelsen henvendt sig til ovennævnte Forening desangaaende og henstillet til denne at søge Sagen ordnet paa en Maade, der kunde yde Betryggelse for, at denne Pligt i Fremtiden blev overholdt af alle, den paahvilede. Bogtrykkerforeningen havde derpaa svaret, at alle Spørgsmaal vedrørende den i Faget bestaaende Løntarif laa udenfor dens Virkefelt; den maatte ikke befatte sig med den Slags Sager, og henviste til, at det rette Forum var Hovedorganisationerne. Sagen var derefter indberettet til vort Forretningsudvalg. Styrelsen havde tegnet Abonnement paa Socialistisk Bibliotek. Meddelelse om, at der var opstaaet et Dagblad med Trykkeri i Ringe, og Forholdene *der* gaves. Forholdene i et herværende Bogtrykkeri, saavel de sanitære som andre, havde givet Anledning til et Møde med vedk. Personale, hvorefter Styrelsen havde besluttet at anmode Forretningsudvalget om at tage sig af disse Forhold. Juleindsamlingen her i Afdelingen havde indbragt 200 Kr. — Beretningen godkendtes enst.

Paa Foranledning af den paa sidst afholdte Generalforsamling i København tagne Beslutning angaaende en Gave til Hvidtfeldt paa hans Sølvbryllupsdag stillede Styrelsen Forslag om at vedtage følgende Resolution:

»Odense Lokalafdeling, der ligesom Københavns Afdeling yder Bidrag til Forbundets fælles Midler, udtaler sin Sympathi for og Sanktion af Forretningsudvalgets Disposition i Anledning af Forretningsførerens Sølvbryllup«.

Efter en Del Diskussion vedtoges Resolutionen med 34 St. for, 7 imod.

Valg af Kåsserer. P. BONDESEN, der i ca. 3 Aar har røgtet det Hverv, ønskede ikke Genvalg. — OSKAR OLSEN bragte Bondesen en Tak for hans paalidelige Arbejde i Afdelingens Tjeneste (Forsamlingen rejser sig) og foreslog N. Chr. Clausen til at overtage den ledige Post. — HANS NIELSEN foreslog P. Olsen. — CLAUSEN valgtes med 26 St., P. Olsen fik 5 St.

Valg af Styrelsesmedlemmer. P. JENSEN og LOUISE PETERSEN ønskede ikke Genvalg. Valgt blev AXEL FREDERIKSEN og L. CHR. NIELSEN med hver 22 St. Suppleant blev EPPLER.

Til Revisor genvalgtes P. OLSEN, og til Fanebærer valgtes ANDREAS BERG PETERSEN med Akklamation.

FORMANDEN (P. Welblund) meddelte derpaa, at han saa sig nødsaget til at fratræde Posten som Formand til næste ordinære Generalforsamling i Januar Maaned.

Med 12 St. vedtoges det at arrangere et Festmaaltid en Gang i Januar Kvartal. 11 stemte for Aftenunderholdning.

Under Eventuelt foreslog BJØRNSTAD, at Afdelingen skulde abonnere paa *Nordisk Boktryckarekonst*, hvilket vedtoges. —bl.—

Den københavnske Sætterafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 12. Decbr. 1909. Dirigent: ACTON MØLLER. Sekretær: WILH. JACOBSEN.

Før Dagsordenens Begyndelse meddelte FORMANDEN, at Generalforsamlingen trods de mødendes ringe Antal var beslutningsdygtig, men ønskede dog at forespørge Forsamlingen, om den ønskede den afholdt eller udsat. En derefter følgende Afstemning gav til Resultat, at de mødende énstemmig vedtog dens Afholdelse.

1. Lovændringer. FORMANDEN afgav nogle Oplysninger vedrørende Lovenes Nødvendighed. — DIRIGENTEN oplæste derefter Lovenes enkelte Paragrafer. Da der ingen havde noget at indvende mod disse, foretoges Afstemning over Lovene som Helhed. Lovene vedtoges med 13 St. (de mødendes Antal paa dette Tidspunkt).

2. Eventuelt. Da ingen ønskede Ordet, hævedes Generalforsamlingen. W. J.

Forinden Plads modtages hos Bogtrykker N. P. Christensen, Næstved, maa Henvendelse ske til Lokalformanden, Typograf H. P. Petersen, Næstved Avis.

Nær og Fjærn.

Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest. Inkassatorernes Opmærksomhed henledes paa, at de ikke afsatte Børnebilletter maa tilbageleveres i Morgen Aften (Lørdag), da de ellers betragtes som solgte. Muligt tiloversblevne Billetter faas kun hos Kassereren.

Til Tombolaen har vi fra Kolleger hos Bording modtaget følgende: Chr. Hansen: en elegant Messing-Vinkelhage; Th. Mørck sender 4 levende Duer; A. T. M.: 3 Nipsting; Chr. Johannesen: nogle Billeder; Vald. Christiansen: et Spænde; O. Blohm: et Vækkeur; Alb. Michelsen: et Par Bøger; Viggo Petersen: et Par Smaating; Osc. Darré: et Par do. og M. Eisen: et Par do.; H. Louw: en Del Kort; ved Fr. Hjorth: et Par Støvler (Hertz' Fabrikat), et Par do. (A. Jørgensens), en Tevarmer, forsk. andre Ting; Fru Dagmar Løventoft: en stor Dukke; Fru Andersen: en do.; Fru Storr: nogle Billeder i Ramme; Frk. Olga Strandboe: en Jule-Pakke; Hr. Frugth. Rosdahl sender en Frugtkurv; De foren. Bryggerier og Tuborg: 12 Porcell. Askebægere m. m.; Carlsbergbryggerierne: 5 Platter, Kort, Ordbøger m. m., hvorfor vi bringe Giverne en Tak.

Vi anmoder enhver, som har et eller andet at skænke Tombolaen, om at indsende det snarest til Hr. Laur. Jensen eller Styrelsens Medl., hvis Adresser findes paa Programmet.

STYRELSEN FOR TYP. SYGE-HJÆLPEKASSE.

Vandreudstillingen i Horsens. Den af d'Hrr. L. CHR. NIELSEN og OVA DYVA arrangerede Vandreudstilling var i Søndags fremlagt for Horsens-Afdelingens Medlemmer, der dog ikke i overvældende Grad benyttede sig af Lejligheden. Udstillingen, der er meget righoldig og omfattende, indeholder en Masse forskelligartede Bogtrykarbejder fra en Del af de mest ansete Firmaer ligesom ogsaa Arbejder fra Aarhus tekniske Fagskole, hvor Hr. Dyva er Lærer. Man faar gennem disse Arbejder et Indblik i Fremgangsmaaden med Hensyn til Arbejdsmetoden i Aarhus tekniske Skoles Fagklasse og ser saaledes flere forskellige Arbejder lige fra Skitsen, Lærlingen har udfærdiget, og de forskellige Satsforme til Arbejdets Fuldførelse. En stor Skam var det, at Udstillingen ikke havde samlet flere Interesserede, da denne i Virkeligheden kan bidrage til, at Interessen for Faget vækkes, og til at højne Standen. Hr. Ova Dyva holdt et meget interessant Foredrag om den moderne Typografi og de Krav, der i Fremtiden vil blive stillet til Fagets Udøvere, og talte med en Varme, der *skulde* begejstre enhver Interesseret, — men selvfølgelig var en Del Lærlinge udeblevet; formentlig har de haft andre »dyberegaaende« Interesser end det at høre, hvilke Krav der stilles til dem, naar de kommer ud i Livet. Maatte da denne Ligegyldighed fra Lærlingenes Side ikke bevirke, at Hr. Dyva taber Interessen for Horsens-Afdelingen, men at han, saafremt man en anden Gang kunde ønske hans Nærværelse, da vil møde med den samme Velvilje til at delagtiggøre Horsens-Kollegerne med sin overlegne faglige Viden. Hr. Dyva opfordrede varmt Horsens-Afdelingen til endnu en Gang at gøre et Forsøg med Hensyn til Oprettelsen af en Fagklasse i Teknisk Skole, og Skolens Forstander, Hr. ØSTERGAARD, der var til Stede, lovede da ogsaa, at han skulde gøre, hvad der stod i hans Magt, for at Forsøget kunde lykkes. Saa er man maaske bleven én Hindring kvit her i Afdelingen, men der er jo endnu mange at overvinde — og derfil kommer foruden: Horsens ejer jo ingen Ova Dyva. H.

Arbejdernes Julealbum, der er redigeret af den i alle Kredse anerkendte Literaturanmelder og Forfatter C. E. JENSEN, er i disse Dage udkommet paa Hermann Petersens Forlag. *Arbejdernes Julealbum* hæver sig op i Rang med det bedste, der af den Art fremkommer paa Markedet. Det er trykt i Det Hoffenbergske Etablissement, som har anvendt megen Omhu paa Albummets Udstyrelse. Indholdet bestaar af smaa, nydelige Fortællinger med smagfulde Illustrationer, og som Kunstbilag medfølger »Munken gaar i Enge«, »I Karnevalstiden« og »En Skovvej«, som alle tre vil egne sig udmærket til Vægprydelser. Til Julegave egner Hæftet sig fortrinligt, og i de Familier, hvor det faar Indpas, vil det uden Tvivl blive modtaget med stor Glæde.

De Kolleger, som kunde ønske at faa Albummet tilstillet, behøver blot at bestille det hos Budet, Hr. Jensen, og Prisen (1.50) er sat saa lav, for at alle Typografer kan faa Lejlighed til at komme i Besiddelse af dette smukke Julehæfte.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Til **Juleuddelingen** har jeg endv. modt.: Klubben Royal Kr. 200.00; Roms Pers. 4.50; Bagges do. 44.25; C. C. Petersen (Prp. og Sættere) 14.00; Berl. Tids. Pers. 83.00; Bogtrykker P. Hertz 10.00; P. Hertz Pers. 26.75; Lankjærs do. 8.75; Thieles kvdl. do. 9.00; Trykkere og kvdl. do. hos P. Andersen 8.00; Statsbanernes Billettrykkeris Pers. 7.50; Thieles Tr. ÷ 14.00; Schultz kvdl. (3 B.) 2.10; Thieles Sætteri (5 B.) 2.50; Bærentzens Pers. 36.00; Rigsdagstrykkeriet 12.00: Aamodts Pers. 10.25; P. Andersens Sættere 9.00; Jensen & Hansen 2.00; P. A. Nielsens Bogtr. 7.00; L. S. Nielsens Pers. 5.00; Emil Møller 5.00; Qvist (2 B.) 10.00; Hafnia 7.00; Arbejdsløshedsfesten à conto 200.00; Politikens samlede Pers. 100.00; C. Winthers Pers. 12.50; Vort Land (Red. og Pers.) 61.00; Carl V. Bramsnæs 2.00; Forbundskontoret 10.00. Tils. Kr. 913.10. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *2011.50*. Bidrag modtages fremdeles.

København, den 15. December 1909. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget: Aalborg Lokalafdeling: Holst Fabrik, Pers. 3.00, Charles Jensen 2.00; Obels Fabrik, I. M. Hansen 3.00; Eksprestrykkeriet, Pers. 4.00. Bogtr. N. P. Jørgensen 5.00; Leander Nielsen, Pers. 17.00, Forretningsf. B. Nielsen 4.00; O. Olufsen, Pers. 4.00; Aalborg Stiftsbogtrykkeri, Pers. 15.00, Faktor Th. Madsen 2.00, Aalborg Stiftstidende 10.00, Forretningsf. Chr. G. Odense 5.00, Red. Schiøtz-Christensen 1.00, Journalisterne A. Hagensen og A. Hoelgaard hver 1,00 og Frk. Madsen 1.00; Aalborg Amtstidende, Pers. 11.00, Fakt. Christensen 2.00, Aalborg Amtstidende 20.00, Red. J. Hansen 2.00, Journalisterne F. Jordan, H. Hellneu og Wolsing hver 2.00; Dagbladet Nordjylland, Pers. 5.00, Faktor Schølin 2.00, Red. Kofoed 2.00, Journalisterne C. Petersen og H. Hansen hver 1.00; Jul. Nielsen, Pers. 2.00, Bogtr. Jul. Nielsen 2.00; P. Hansen, Pers. 7.00, Faktor Schølin 2.00, Bogtr. P. Hansen 5.00 og Bogholderske Frk. M. Jensen 1.00; Nørresundby Bogtrykkeri, Pers. 4.00, A. Jensen 2.00. Ialt 155.00. — Assens Lokalafdeling: 15.00. — Faaborg: 4 Medlemmer, 5.50, Red. Frandsen 1.00, Redaktionssekretær Petersen 1.00. Ialt 7.50. — Helsingør: 12 Medlemmer 12.00. — Hillerød: Principaler, Kontor- og Trykkeripersonaler 59.00. — Kolding Lokalafdeling: 53 Medlemmer 94.00, Kolding Folkeblad 5.00, Faktor H. O. Christiansen 2.00, Bogtr. V. Schæffer 1.00, Red. Knud Hansen 2.00, Redskr. A. P. Thomsen 2.00. Ialt 106.00. — Korsør: Red. Grevsen, Zachariassen, Fejerskov hver 2.00, P. Jensen, Alfred Jensen, K. Augustesen og Chr. Rasmussen hver 1.00. Ialt 10.00. — Nakskov: Red. Erichsen 5.00, Red. Haugner 5.00, Redskr. Hansen 2.00. Redskr. Juhl Christensen 1.00, Redskr. Stenbæk 1.00, Kontorist Gustav Vejle 1.00, Boghl. Allerup 2.00, Bogtr. Larsen 10.00, 17 Medlemmer hver 2.00 = 34.00. Ialt 61.00. — Odense Lokalafdeling: 200.00. — Nykøbing M.: Samtlige Medlemmer 22.00, Andelsselskabet Morsø Folkeblad 5.00, Red. Bårris 1.00, Red. Kampmann 2.00. Ialt 30.00. — Ribe: Bogtr. R. Terkelsen 2.00, Hans Christensen 1.00, 7 Medlemmer 7.00. Ialt 10.00. — Ringsted: Ringsted Folketidende 5.00, Faktor H. Christensen 2.00, Red. I. V. Christensen 2.00, »Venstres Folkeblad« 5.00, Faktor K. Kristiansen 2.00, Red. Bransager 2.00. Red. Timmermann (Sorø) 1.00, Red. F. Martin (Sorø) 2.00, Sorø Bogtrykkeri 2.00 og B. Bendixen, Sorø, 2.00, 18 Medlemmer à 1.00 = 18.00. Ialt 43.00. — Rønne Lokalafdeling: 48.25. — Slagelse Lokalafdeling: 75.00. — Skive Lokalafdeling: 12.50, XXX 1.00, Redskr. Henry Madsen 1.00, Forretningsf. I. P. Christensen 2.00, Frk. C. Jørgensen 1.00, Red. Rosted 2.00, Bogtr. L. Petersen 2.00 og Bogtr. Bøjle Hansen 2.00. Ialt 23.50. — Thisted: 19.00. — Vejle: Vejle Amts Folkeblad 10.00, Pers. 21.00; Vejle Amts Avis, Red. Schweitzer 5.00, Pers. 19.00; Vejle Socialdemokrat 5.00, Red. Jacobsen 2.00, Pers. 6.00; Papirgrosserer Hindborg 3.00, Pers. 5.00; Bogtr. Chr. Udbye 3.00, Pers. 6.00; Bogtr. Chr. Høyer 2.00; Bogtr. J. P. Sørensen 2.00. Ialt 89.00. Tilsammen Kr. *963.25*.

København, den 15. December. 1909. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Navneforandring.

2339, Ejner Frederiksen har faaet Tilladelse til at føre Navnet Mardahl.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

15. December: *Hjørring* pr. kont. 75.00, pr. Blanket 70.00, ialt 145 Kr.

Dermed er samtlige Juli Kvartals Regnskaber indgaaede.

København, den 15. December 1909.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Henriette Christiansen, tidl. Medlem.

Randers, Jens Chr. Ditmar Birch, udl. 5/11 09 i S. M. Elmenhoff & Søns Bogtr. Svendborg, Johan Vilhelm Krüger Jørgensen, udl. 1/1 10 i Centraltrykkeriet i Svendborg.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2177, Alfr. Hansen fra Nakskov (arbl.).

Aalborg: 2490, Christian Jacobsen (Jul. Nielsen) og 1223, Lorenz Jensen (arbl.). Fredericia, 1942, Jean Vilh. Hansen (Centraltrykkeriet). Korsør, 2249, Holger Kürstein (arbl.). Løgstør, 2294, Andr. S. Kjergaard (arbl.). Nakskov, 1429, Valdemar Poulsen (Larsen). Nyborg, 2022, N. S. Ægidius Hansen (arbl.). Nykøbing M., 1998, Ole Chr. P. Petersen (Morsø Folkeblad) og 2595, Chr. Bjørndal Riis (arbl.). Odense, 1579, Marius A. Jensen og 2496, J. P. M. Christiansen (begge Ekspresstrykkeriet). Randers, 2363, Marius Peder Møller Petersen (Chr. Nielsen) og (norsk) 4, Emil Hansen (syg). Ringsted, 1976, Christian Hansen (Folkebladet). Roskilde, 2510, Chr. Engelhardt (Avisen).

Bortrejste.

København: 2592 (213), Viggo Larsen til Aalborg i Pl. 2496, Jens Peter M. Christiansen til Odense i Pl. 2671, Lærling Otto E. Jensen til Rudkøbing i Pl.

Aalborg, 1253, A. P. Mønster til Aarhus i Pl. Aarhus, 2490, Chr. Jacobsen til Aalborg i Pl. og 2289, J. P. Fischer til Herning i Pl. Fredericia, 2403, Leopold Wondt (Askov Højskole). Nakskov, 1560, Thorvald Rasmussen til Nykøbing F. i Pl. Næstved, 2177, Alfred M. Hansen til Kbhvn. (arbl.).

Død.

København: 1270, Frederik Christian Møller.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1y)

ANNONCER

En yngre Trykker søger Plads straks. Diplom for Svendeprøve. Billet mrkt. »202« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter, som uden egen Skyld er ledig, søger Plads. Billet mrkt. »204« indleveres paa Ekspeditionskontoret.

God Livsstilling.

Bestyrerplads ved et godt Provinsbogtrykkeri er ledig. Fast Løn og Andel i Udbytte. Der forlanges 2000 Kr. indskudt i Driften. Billet mrkt. »Livsstilling 206« med fyldige Oplysninger bedes sendt Ekspeditionskont.

12 Aargange af Typ.-Tid. (1898—1909), indbundne, er til Salg for 50 Kr. Pengene tilfalder Juleuddelingen. Henvendelse paa Forbundskont., Jærnbaneg. 4¹.

Juletræet købes bedst og billigst paa **Nørrebrogade** ved Siden af »Overskæringen«. — Husk de **røde** Lygter. — *Bringes frit overalt.*

(205) E. SAMUELSEN & Co.

Et pænt møbl. Værelse med Centralvarme og andre moderne Bekv. kan faas til Leje i »Typografernes Stiftelse« i Boyesgade (ved St. Thomas Runddel). Billet mrkt. »900« modtager Ekspeditionskontoret.

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter**.

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

(178) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN · HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 24. DECEMBER 1909 XXXVI AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Til Inkassatorerne!

Da Aaret 1909 har 53 Uger, vil 52.—53. Uge blive opkrævet samtidig, af hvilken Grund man bedes opføre 2 Kontingenter i Rubrikerne for 52. Uge. AFDELINGSSTYRELSEN.

Til Forbundets Medlemmer paa de københavnske Trykkerier.

FRA 1. Januar 1910 forkortes Arbejdstiden *til 8 Timer* ved Dagarbejde for Bog- og Akcidenssættere, Dagbladssættere, Maskinmedhjælpere, Trykkere, Stereotypører samt kvindelige Hjælpearbejdere. — For mandlige Hjælpearbejdere nedsættes Arbejdstiden til 9 Timer ved Dagarbejde.

Fra samme Tidspunkt stiger *Minimallønnen* med 1 Kr. for Bog- og Akcidenssættere, for Maskinsættere og Maskinmedhjælpere, saavel ved Dag- som Natarbejde, for Trykkere ved Dagarbejde, samt Trykkere, der passer Paalægningsapparat, og Dagbladstrykkere ved Dagarbejde, for Stereotypører ved Dagarbejde, for uddannede Paalæggersker og anden kvindelig Arbejdskraft indenfor Trykkeriet (ikke Elever) ved saavel Dag- som Natarbejde.

Selv om Maskinsættere og Maskinmedhjælpere *ikke* staar paa Minimalløn, forhøjes deres Løn fra 1. Januar med *1 Kr.*

Tusindprisen forhøjes for *Værksætterierne* til henh. 43 Øre for Fraktur og 45 Øre for Antikva. Tusindprisen for *Haandsats til Dagbladene* forhøjes til 45 Øre.

Spørgsmaalet om, hvorledes Arbejdstidsforkortelsen burde falde, har været drøftet paa en Generalforsamling, hvor Meningerne var delte. Generalforsamlingen henstillede til Styrelsen gennem en Forhandling at søge Arbejdstidsforkortelsen gennemført saavidt muligt ensartet. Samme Aften havde K. B. Generalforsamling, hvor man vedtog, »at den 1/2 Times Afkortning i Arbejdstiden fra 1. Januar gennemføres enten med 1/2 Times Afkortning om Morgenen eller med en hel Times Middag, alt efter enhver Forretnings Tarv«.

Da det maa betragtes som ganske umuligt at faa absolut Ensartethed gennemført, og den anførte Beslutning gaar i Retning af at faa det saa ensartet som muligt, har man fundet det frugtesløst at gaa til Forhandling.

Man henstiller derfor til Personalerne at træde i Forhandling med deres Principaler om, hvorledes Arbejdstidsforkortelsen skal træde ud i Livet. Opnaas der ikke Enighed om Sagen, bedes det meddelt til Organisationen, der saa vil forsøge at træde mæglende til.

Den 21. Decbr. 1909. STYRELSEN FOR KBHVN.S AFDEL.

En Bersærk — af Vat.

I *Mesterbladet* for 1. December findes et Referat af K. B.s Generalforsamling. Af Referatet fremgaar det, at Hr. Direktør GEORG A. BACH har haft et Anfald af Bersærkergang. Vi kan ikke nægte os Fornøjelsen at lade vore Medlemmer stifte Bekendtskab med den drabelige Direktørs Anskuelser om Typograferne. Vi aftrykker derfor følgende efter *Mesterbladet:*

Georg A. Bach kritiserede Beretningen og Styrelsen, idet han erklærede, at det ikke saa meget var Ord, vi havde Brug for, som Handlinger.

Styrelsen maatte bl. a. bringe Typograferne til at forstaa, at for at kunne sælge noget og faa en god Pris herfor maa man have en ordentlig Vare at sælge.

Saaledes maa en Maskinsætter for at oppebære Maskinsætterløn ogsaa kunne præstere en Masse helstøbte Linjer og ikke itubrækkede Maskindele i Forbindelse med Masser af Ord om, hvorfor de helstøbte Linjer fattes.

Den burde have ofret sine Ord paa at forklare Fastløns-Sætterne, at naar disse indvilliger i at sælge en Uges Arbejdstid for en nærmere aftalt Løn, saa tilhører denne Arbejdstid fuldtud Køberne uden Fradrag, hverken om Morgenen eller ved Frokosttid, og at Sælgerne har Forpligtelse til fuldtud at udnytte denne Arbejdstid til Fordel for Køberne.

Den burde have ofret sine Ord paa at tilbagevise Fagforeningens næsvise Indblanding i den uvedkommende Sager paa en saadan Maade, at Respekten for Gentagelser i Fremtiden kaldtes frem, og ikke spilde den kostbare Tid med at korrespondere om saadanne Tings Henvisning til Mægling og — Tidsspilde.

Det maa være hyggeligt for Direktørens Personale at erfare, hvorledes det bliver vurderet, i særlig Grad Firmaets Maskinsættere.

En navnløs Helt.

Haanden er Esaus, men Røsten er Jakobs.

AT rette ondsindede Angreb mod sine Medmennesker er grimt — at rette disse Angreb bag Anonymitetens Maske er tifold grimmere, thi da kommer man tillige ind under Begrebet *Fejghed.*

En Indsender, der kalder sig »Ekvivok« — et meget yndet Mærke for Resten — har i sidste Nummer af *Typ.-Tid.* skrevet en Artikel, hvori han ironisk betegner københavnske Kolleger som Helte i Anledning af deres Stilling til Hr. Hvidtfeldts Sofa. Kan være, at Københavnerne burde have ladet ham beholde den i Fred, da han nu en Gang havde faaet den; kan være, at det havde været klogere og mere værdigt at nøjes med en Misbilligelse af, at man benytter Forbundets Midler til den Slags Gaver, som altid skulde være frivillige — det skal jeg ikke komme nærmere ind paa, men kun i Forbigaaende berøre. De københavnske Kolleger hæfter i hvert Fald med deres Navne for deres Stilling i denne Sag. Men hvad gør Hr. Ekvivok? *Fra et Baghold* retter han et hvast Angreb paa sine Modstandere og raaber »Helte« efter disse. Jeg synes dog, at Grænsen for, hvad man kan tillade sig at skrive *anonymt,* her er overskredet i en uhyggelig Grad. Hvilken Heltebedrift!

Den ærede navnløse Provinsianer taler om, at vi skulde se at komme bort fra »Københavneriet«. Deri er vi enige. Men saa forstaar jeg ganske vist ikke hans Artikel, thi den er jo netop fra først til sidst beregnet paa at ophidse Provinskollegerne mod de københavnske do. Disse sidste vil efter hans Mening fratage os her ude enhver Repræsentation i Styrelsen og ombringe vor Forretningsfører. Kort sagt: Lig en moderne Aandemaner fremkalder han det ene fule Spøgelse efter det andet. Jeg ved ikke af, at Københavnerne har forlangt mere Repræsen-

tation, end de *i Følge deres Tal* kan gøre Fordring paa. Derimod ved jeg, at Provinsianernes Repræsentation paa Delegeretmøderne er den dominerende til Trods for, at vi er de faa. Jeg tror ikke paa Historien om, at Københavnerne vil vor Forretningsfører til Livs, men jeg fik det Indtryk fra sidste Delegeretmøde, at de ønskede ham valgt til Formand for *hele* Forbundet, idet de anerkendte hans Evner og Dygtighed. Og hvorfor skal vi i Grunden have tre Formænd? Hvortil denne Treenighed? Jeg mindes, hvorledes vore Førere i sin Tid talte djærve Ord om Centralisationen og dens Goder. Naar bare vi stod samlede i én Forening, var vi nær ved Lyksalighedens Port! Hvorfor skal vi saa blive staaende ved denne Halvhed? Enten skal vi være centraliserede eller skal vi det ikke, og skal vi staa sammen under et, maa alt hvad der hedder Styrelse være valgt paa fuldt ud demokratisk Grundlag; der maa ikke findes Særrettigheder hverken for Provinsianer eller Københavner, thi dette kan kun avle Misfornøjelse og Splid.

Men tilbage til den mystiske Ekvivok. Jeg kan ikke gøre for det og ved ikke, om det er berettiget, men jeg har faaet saadan en underlig skummel Mistanke til denne anonyme Skribent — en Mistanke om, at han vist ikke er nogen ægte Provinsianer. Der er saa meget i hans Artikel, som bestyrker denne Mistanke. Man kommer uvilkaarlig til at tænke paa Historien om en vis A. P. B. Hansen, som i sin Tid skrev i *Typ.-Tid.*, men, som paa Delegeretmødet, da han blev haardt trængt, afslørede sig som Redaktøren selv. Min Mistanke er imidlertid ikke rettet mod vor nuværende Redaktør, den er i det hele taget ikke rettet mod nogen bestemt. Men den er der, og jeg kan ikke blive den kvit. Det eneste, der kan bringe mig paa andre og bedre Tanker, er, at Hr. Ekvivok fortæller os, hvem han er. Det er saa rart at vide, hvem man har for sig i en saadan Sag. Man kan ikke frigøre sig for en Sammenligning mellem ham og Patriarken Jakob, som stadig snød sig gennem Livet.

Derfor, Hr. Ekvivok! For min indre Freds Skyld, for Deres egen — ja for os allesammens Skyld: Kast den blege Maske og vis Dem i Dagens klare Lys!

Køge, den 20. December 1909. FR. NIELSEN.

Indsenderens Insinuation om, at Redaktionen paa en eller anden Maade skulde staa bagved den af »Ekvivok« indsendte Artikel, er ganske uberettiget. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 4. December ekstraordinær Generalforsamling paa »Centralhotellet«. Dirigent JOHS. NIELSEN.

FORMANDEN meddelte under Punkt 1, at han paa Afdelingens Vegne havde sendt et Telegram til Victor Petersens Jubilæum. Angaaende en Opsigelse havde FORM. korresponderet med P. Hvidtfeldt, og oplæste en Skrivelse fra samme, hvoraf det fremgik, at Sagen skulde forfølges til det yderste. — TOFT genvalgtes til Formand. Til Bestyrelse valgtes VALD. NIELSEN, JOHS. NIELSEN, N. P. NIELSEN og ROGINA. EDV. SKAARUP og J. HANSEN genvalgtes til Revisorer. Det vedtoges med 3 Stemmer, at der ikke skulde vælges Kontrahenter til *Social-Demokraten*, da man mente, at de ingen Indflydelse havde. HARALD NIELSEN genvalgtes til Sekretær. JULJUS HANSEN valgtes til Fanebærer. Under Punkt 3, Juleindsamlingen, foreslog FORM. at yde 25 Kr. af Kassen og 2 Kr. pr. Medlem, hvilket vedtoges. Til Slut nedsattes et 4-Mands Udvalg til at arbejde for en selskabelig Sammenkomst. 19 Medlemmer var mødt. H. N.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 11. December paa »Jernbanehotellet«. FORMANDEN aabnede Mødet med at byde Velkommen og foreslog Valg af en Ordstyrer, hvortil ØRVAD valgtes. Første Sag paa Dagsordenen var Bidrag til en Juleindsamling til Arbejdsløse i Silkeborg. Det vedtoges at bevilge 15 Kr. Et Andragende om Bidrag til Arbejdernes Aftenskole nægtedes. Derpaa foretoges de ordinære Valg. Formanden, R. BINDSLEV, genvalgtes med Akklamation. Paa samme Maade genvalgtes P. GAARDSTED til Næstformand. Til Sekretær valgtes CHR. NIELSEN i Stedet for M. Bentzen, der frabad sig Genvalg. P. GAARDSTED og CHR. NIELSEN genvalgtes som Repræsentanter til *Silkeborg Soc.-Dem.* Endelig genvalgtes STABELL-HANSEN og TH. NIELSEN som Revisorer. Sluttelig drøftedes et Forslag om Lokalets Flytning, der resulterede i, at det med 3 St. mod 2 (Resten undlod at stemme) vedtoges at flytte til »National«. M. B.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 17. December. Til Dirigent valgtes P. THORSEN.

FORMANDEN fandt sig foranlediget til forinden Forhandlingernes Begyndelse at udtale en Misbilligelse af enkelte københavnske Typografers Optræden i den senere Tid overfor vor Forretningsfører, og efter at have betegnet Hr. Gundorph Sørensens bekendte Protestresolution som ikke alene sjofel, men ogsaa dum, fremsatte han Anmodning om at støtte følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen misbilliger den paa Københavns sidst afholdte Generalforsamling førte Diskussion, saavelsom den vedtagne Resolution angaaende Sølvbryllupsgaven til Provinsernes Forretningsfører, udtaler Aarhus Lokalafdeling sin fulde Tilslutning til Odense-Resolutionen.«

Uden Diskussion vedtoges Resolutionen aldeles enstemmig.

1) Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. 2) En Række Ændringer til Ekstrakassens (Lokalkassens) Love, væsenligst af redaktionel Natur, oplæstes og godkendtes en bloc. 3 a) Fastsættelse af Lokalkassens Understøttelse til Rejsende for Aaret 1910. Paa Forslag af Styrelsen vedtoges at bibeholde de hidtilværende Satser. 3 b) Udgifter til Styrelsesmøder. Fastsattes som hidtil. 4) Fastsættelse af Kassererens Løn for 1910. Styrelsen foreslog af Hensyn til Lokalkassens stadig forøgede Udgifter og for saa længe som mulig at undgaa Kontingentforhøjelse at reducere Lønnen 25 Kr. aarlig; men efter at CHR. KRÜGER og SIG. A. JØRGENSEN havde ivret stærkt herimod, vedtoges den hidtilværende Sum, 150 Kr. 5) Valg af Kasserer og 2 Styrelsesmedlemmer. FORMANDEN beklagede, at ingen af de afgaaende kunde modtage Genvalg, dog troede han, at vor hidtilværende Kasserer, J. Chr. Hansen, ikke var uvillig til fremtidig at tage Del i Styrelsens Arbejde. (Tilslutning fra Forsamlingen.) For Vald. Hansens og H. Hammers Vedk. var Udtrædelsesgrundene dikterede af Nødvendighed, idet førstnævnte var indvalgt i Aarhus Kommunes Ligningskommission og sidstnævnte, højst beklageligt, havde saa megen Sygdom i Hjemmet, at han ikke længere kunde tage Del i Foreningsarbejdet. Til Kassererposten foreslog FORMANDEN Afdelingens mangeaarige Revisor, P. CHRISTIANSEN, »Demokraten«, som valgtes enstemmigt. Til Styrelsesmedlemmer foresloges J. CHR. HANSEN, S. STEGGER SØRENSEN og CHR. LEHMANN. De to førstnævnte valgtes med henholdsvis 43 og 31 St., sidstn. blev Suppleant med 15. St. (En Tak til J. Chr. Hansen for hans udmærkede og minutiøse Varetagelse af Kassererposten i de forløbne 4 Aar gav Forsamlingen sin Tilslutning ved at rejse sig.) 6) Valg af Skuemester. SIG. A JØRGENSEN genvalgtes med Akklamation. 7) Valg af 2 Revisorer. N. S. BIGUM genvalgtes med Akklamation, og i Stedet for Christiansen valgtes P. THORSEN enstemmig.

Til de i Lokalet fremlagte Svendeprøver knyttede Skuemesteren, SIG. A. JØRGENSEN, en Del Bemærkninger og fremhævede, at Titelsatsen gennemgaaende var den bedst udførte af de for Sættere stillede Opgaver. En af Trykkerne, Hermann Kiene, udlært hos Th. Thrue, var tilkendt Haandværkerforeningens Sølvmedaille.

FORMANDEN advarede mod Overarbejde, da der fandtes tilstrækkelig ledig Arbejdskraft.

Efter Generalforsamlingens Slutning foreviste P. THORSEN en Serie Lysbilleder fra Sydamerika og lønnedes for sine Anstrengelser med en bragende Klapsalve. P. C.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 18. December sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling. Da der ½ Time efter den fastsatte Tid for Generalforsamlingens Begyndelse kun var fremmødt 8 (otte) Medlemmer, foreslog FORMANDEN, at man udsatte Valget af de nye Bestillingsmænd for det kommende Aar, til en ny Generalforsamling efter Nytaar var indvarslet. Fra Medlemmerne fremkom Forslag om, at man foretog Valget alligevel, da der efter Nytaar maaske knap vilde møde saa mange, hvilket vedtoges. — Den tidligere Formand, LAUR. CHRISTIANSEN, ønskede ikke Genvalg trods adskillige Opfordringer, og da der fremdeles kun var mødt 8 Medl., vedtoges det at udsætte Formandsvalget til sidst

Valget for det kommende Aar blev nu foretaget, og valgt blev følgende: Næstformand: CHR. CHRISTIANSEN. Styrelsesmedlem: WM. WILLUMSEN. Sekretær: H. G. HUNDERUP. Medlem af Fællesbestyrelsen: HENDRIK PEDERSEN. Fanebærer: MARDAHL. Til Fællesbageriet: EM. BORRILD. Til »Fjordvilla«: BORRILD, Formand, E. SØRENSEN, H. G. HUNDERUP. Revisorer: BORRILD, P. CHR. HANSEN. Derefter blev J. J. NIELSEN valgt enst. til Formand for Afdelingen for 1910.

Der bevilgedes 5 Kr. til de samvirkende Fagforb.s Juletræ. — Generalforsamlingen sluttede Kl. 9¾. H. G. HUNDERUP.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Lars Hvejsel af Aarhus, der for Tiden gæster Provinsafdelingerne, er ikke Medlem af Forbundet eller Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Iøvrigt maa man *altid* betragte Typografer eller andre, som vil hæve Viatikum uden at være i Besiddelse af Medlemsbog, som Ikke-Medlemmer.

Arbejdsløse Medlemmer kan erholde Koks fra Kommunens Gasværker til en Pris af 125 Øre pr. Td. Billetter maa bestilles hos Formanden og betales kontant. Koksene kan foreløbig kun faas fra Valby og Østre Værk.

Til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest Nytaarsaften er Børnebilletterne udsolgt. Derefter er der stort Nytaarsbal til Kl. 4. Man maa sikre sig Billet, da der ikke sælges Billetter ved Indgangen og ingen indlades uden Billet.

I Aftenens Løb vil bl. a. en kendt Sanger indenfor Kollegernes Kreds underholde de besøgende.

Til Tombolaen har vi endvidere modtaget: Typograf Viggo Rasmussen: et Par Rulleskøjter; L. S.: 4 Prospektkortrammer; M. Søndergaard: 3 Nipsting; Bentzen: 5 indb. Bøger; A. Andreasen: 10 Bøger; O. Rasmussen: forskellige Ting; Cigarhdlr. N. C. Frostholm, Istedgade 44: 5 1/4 Ks. Cigarer; Frk. Margrethe Petersen: et Skriveunderlag; John Martins Forlag til Børnene: et Parti Julehæfter; Frk. Paula Hjorth: nogle Smaating; Zool. Have: 50 Entrebilletter til Haven, for hvilke vi bringer Giverne en Tak. — Gaver modtages fremdeles.

STYRELSEN.

En moderne Typografs Kvalifikationer. Et Stiftsbogtrykkeri i det mest sydlige Jylland søger en Akcidenssætter i et Brev af følgende Indhold:

»Modtaget Deres ærede Tilbud af 1. ds. om at tiltræde Pladsen som Akcidenssætter paa Ribe Stiftsbogtrykkeri. Forinden eventuel Overenskomst om Pladsens Tiltrædelse finder Sted, skal vi tillade os at forespørge Dem, om De anser Dem i Stand til paa *egen Haand* at præstere *godt* og *akkurat* Akcidensarbejde, saavel skematisk, tabellarisk som Værksats. Tillige bedes De opgive, om De er gift eller ugift.

Til Underretning tjener, at De ogsaa maa være villig til at deltage i Avissætning, naar saadant forlanges. — Forholdet her paa Trykkeriet er det, at Personalet *kommer præcis* og *gaar præcis*, og da vi i vore smaa Forhold har økonomiske Vanskeligheder at kæmpe med, maa De ikke fortænke os i, at for megen Konversation paa Trykkeriet i Arbejdstiden ikke maa finde Sted. — Lønnen er 25 Kr. (Minimalløn. Red.)

Disse Oplysninger kun for at gøre Dem saa nogenlunde bekendt med, hvad De gaar ind til, hvis en Overenskomst kommer i Stand.

Efter at have modtaget Deres forventede ærede Svar skal De høre nærmere.«

— Lykkelige Typograf, der faar denne Plads!

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 4. December 1909.

1. Meddelelse forelaa om det med Dansk lith. Forbund og Bogbinderforbundet afholdte Møde, hvor det var blevet besluttet at udligne de af Lock-out'en i sin Tid medførte Udgifter, saaledes at Bogbinderforbundet faar refunderet 105 Kr. 33 Øre af Dansk lith. Forbund og af Dansk Typ.-Forbund, medens Dansk lith. Forbund betaler Dansk Typ.-Forbund 200 Kr. Endvidere var der forhandlet om Stentrykpaalæggerskernes og Hjælpearbejdernes Overgang til Dansk lith. Forbund; man vilde fra sidstnævnte Forbunds Side undersøge Sagen nærmere.

2. Mellem De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen var der vekslet en Del Skrivelser angaaende et Fællesmøde om Hjælpearbejdertarifen i Aarhus. Mødet havde endnu ikke kunnet blive afholdt, da Bladudgiverorganisationen først ønskede at drøfte Spørgsmaalet med Medlemmerne paa en Generalforsamling, som skulde finde Sted i December.

3. Der var rettet Henvendelse til Bladudgiverorganisationen og Provinsbogtrykkerforeningen angaaende forskellige Spørgsmaal vedrørende Lærlinges Antagelse, Undervisning paa teknisk Skole etc. med Anmodning om at forhandle herom paa et Fællesmøde i Stedet for at lade Voldgiftsretten afgøre dem.

4. Anmodning fra Kallundborg og Nyborg Afdeling forelaa om Hvidtfeldts Tilstedeværelse i Anledning af foretagne Afskedigelser samt en Faktors Forhold. Da der desuden var en Uoverensstemmelse i Svendborg i et derværende Trykkeri, vedtoges det at aflægge Besøg i alle de nævnte Byer.

5. Afdelingen i Næstved indstiller et Medlem til Reservefondsunderstøttelse. — Tiltrædes.

6. Et kvindeligt Medlem i Assens, som var gaaet fra sin Plads paa Grund af Overfald fra Arbejdsgiveren, har nu faaet Dom i den Sag, hun havde anlagt. Principalen var idømt 35 Kr. i Bøde og 6 Kr. i Sagsomkostninger. En Anmodning om Reservefondsunderstøttelse kunde ikke tiltrædes, men man er villig til at afholde Vedkommendes Sagsomkostninger.

7. En tidligere Faktor, som nu havde faaet Plads som Trykker i et københavnsk Trykkeri, var det paagældende Personale misfornøjet med at skulle arbejde sammen med paa Grund af det af ham udviste Forhold under Lock-out'en. Der var sket Mægling i Sagen, og man enedes om at rette Henstilling til Vedkommendes Principal om at formaa Vedkommende til at søge Optagelse i Forbundet. Da denne Henstilling imidlertid ikke havde frugtet, rettes Henvendelse til Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg desangaaende.

8. Forholdet til de udenfor K. B. staaende Bogtrykkere drøftedes og ønskes forhandlet med K. B.s Forretningsudvalg.

Tirsdag den 21. December 1909.

1. Til Juleuddelingen var der ialt indkommet indtil nu Kr. 5301.85 (fra København Kr. 3165.95 og fra Provinserne Kr. 2135.90). I Behold fra forrige Aar var Kr. 733.48. Der forelaa Andragender og Indstillinger vedrørende 404 — deraf 270 fra København og 134 fra Provinserne. Portionen ansættes til Kr. 14 og Grupperingen foretages som sædvanlig.

2. Hvidtfeldt meddelte Resultaterne af Besøget i Svendborg, Kallundborg og Nyborg. Det førstnævnte Sted var der opnaaet en Ordning til gensidig Tilfredshed; i de to sidstnævnte Byer var Forholdet endnu svævende.

3. Angaaende Overenskomsten med de socialdemokratiske Provinsblade var der endnu et Par Uoverensstemmelser at ordne i Nykøbing F. og Slagelse, hvortil man ønskede Hvidtfeldts Tilstedekomst sammen med et Medlem af Kontrolkomiteen. — Tiltrædes.

4. Meddelelse gaves om, at Typ. Stiftelser nu havde faaet Resten af det bevilgede Laan paa 16,000 Kr., hvorfor var udstedt en 2. Prioritet i Ejendommen i Boyesgade 3—11.

5. Angaaende Medhjælp paa Forbundskontoret fremdroges af Hvidtfeldt, da der fra flere Sider var rejst Spørgsmaal herom. Efter en Diskussion om Forholdet, hvorunder det oplystes, hvorledes dette var opstaaet, godkendtes de trufne Dispositioner, som forelægges Forbundsstyrelsen.

6. Afdelingsstyrelsen i København indstiller, at P. Tetens Hald ansættes som Speciallæge i Næse-, Øre- og Halssygdomme. — Tiltrædes.

7. Fra Afdelingsstyrelsen i København forelaa Indstillinger til det Cortnum'ske og Eibeschütz'ske Legat. — Tiltrædes.

Til **Juleuddelingen** har jeg til i Dag modtaget: Thieles Trykkere og Hjælpearb. 13.20; Fakt. Krause og Stephensen 4.00; Bankens Trykkere 5.00; C. C. Petersen (1 Tr. og 3 kvdl.) 3.50; S. L. Møllers Pers. 20 00; Truelsens Sættere ÷ 1 12.00; J. D. Qvists Pers. 6.50; E. L. 4.00; C. L. 2.00; Schultz Sætterpers. 40.60; F. E. Bording (2. B.) 10.00; Rigsdagens Pers. (4. B.) 6.00; Hannovers Pers. 39.10; Knudtzons Sættere og Trykkere 16.50; C. C. Petersens kvdl. 0.50; Roms Pers. (2. B.) 4.25; Nielsen & Lydiches Sætterpers. 69.50; Bogtr. H. Meyer 5.00; H. Meyers Pers. 16.00; Social-Demokratens Pers. 100.00; Søborgs Pers. 12.50; Forlagstrykkeriets Trykkere 15.25; Ihrichs Sætterpers. 10.00; C. Maylands Pers. 8.50; Nielsen & Lydiches Trykkere og kvdl. 32.05; J. Cohens Pers. 55.00; Eksprestrykkeriets Pers. 11.00; Græbe (Prp. og Pers.) 51.00; L. A. Jørgensens Pers. 11.00; Redakt. Witzansky 5.00; Dagbladet Københavns Pers. 44.00; Triers Pers. 16.75; Missionstrykkeriets Pers. 33.80; Kihls Pers. 9.25; Aller: (Sætteriet 4.25, Trykkeriet 4.25, Galvano 1.25, Trykkeriarb. 1.20, de kvdl. 1.50) 12.45; Christreus Pers. 15.00; Red. Rud. Dam 2.00; Journalist Rasch 1.00; V. Samsøe 0.75; K. K. Bierrings 2.00; Hohlenberg-Pers. 19.00; Fjeldsøe (Pers. og Best.) 11.50; Aller: (2.—3. B.) (Sæteriet 9.50, Trykkeriet 8.50, Galvano 2.50, Trykkeriarb. 1.05, de kvdl) 2.90) 24.45; Egm. H. Petersens Pers. 63.75; Aug. Andersen (2. B.. 4.00; Thieles Sættere (6. B.) 4.50; Lunos Pers. 62.55; do. »En Kuvert« 5.50; Kristel. Dagblad 49.00; Schultz Trykkere (3.—4. B.) 9.00; do. kvdl. 2.10; Thomassen 1.25; Centraltrykkeriet 46.50; Cytytrykkeriet 8.00; Nord. good Templartr. Best. og Pers. 15.00; Hoffensberg 12.00; Mohr & Co. 1.50; Valentin & Lunds Pers. 3.00; H. A. Jensen 6.00; H. R. (Hertz Bogtr.) 2.00; Ferslev & Co., St. Kongensgade, 8.40; A. W. Henningsens Pers. 4.00; do. Kontoret 2.00; Rasmussen & Olsen 4.00; Gyldendals Sættere 38.25; Ihrichs Trykkerpers. 7.00; Harald Jensens Sætterpers. 7.75; do. Trykkerpers. 5.50; K. Hansen 1.00. Tils. Kr. 1154.45. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *3165.95*.

København, den 21. December 1909. LAUR. JENSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Aarhus: Jyllandspostens Personale 17.50; Demokratens Personale 50.00; Red. Harald Jensen 10.00; Red. M. Simonsen 3.00; Thrues Pers. 9.00; — 2.00; Lic. Nielsens Pers 4.00; Licius Nielsen 5,00; Morgenbladets Pers. 17.00; V. Frandsen 2.00; Alfr. Mønster 2.00; Zeuners Pers. 5.40; Reformtrykkeriets Pers. 12.00; Geertsens Pers. 2.00; Bachhausens Pers. 9.00; Direktør Nielsen 5.00; H. J. Clausen 2,00; Andelstrykkeriets Pers. 6.00; Bogtr. Sort 5.00; Dam Christensen 2.00; De forenede Bogtrykkeriers Pers. 26.00, Firmaet 5.00; Amtstidendes Pers. 19.00; C. Kolding 2.00; Aktieselskabet 10.00; Reklametrykkeriets Pers. 6.50, Firmaet 5.00; Bogtr. Geertsen 5.00; Stiftstidendes Pers. 35.00. Best. S. Møller 2.00, Red. Funch Thomsen 5.00; ialt 290.40. Bogense Lokalafdeling: 2.00. Brønderslev: »Vendsyssel Folkeblad«s Redaktion og Pers. 14.00. Esbjerg: 21 Medlemmer 45.00; Bogtr. Rosendahl 2.00; Bogtr. Christensen 2.00; Trykkeriarb. Jacobsen 1.00; ialt 50.00. Herning: Folkebladets Pers. 8.00; Avisens Pers. 10.00; Red. Therkelsen 2.00; Redskr. Thomsen 0.50; Red. Larsen 100; L. N. Bendixen 5.00; ialt 26.50. Hobro: Medlemmerne i Hobro og Aalestrup 11.00; Red. Aubeck 2.00; Red. Kristensen 2.00; ialt 15.00. Holstebro Lokalafdeling: 25.00. Horsens: »Horsens Social-Demokrat« 10.00; »Horsens Dagblad« 5.00; »Horsens Folkeblad« 10.00; Horsens Typografers Privatkasse 75.00; ialt 100.00. Kallundborg: Folkebladets Pers. 8.00; Avisens Pers. 7.00; Redsekr. Hærig 1.00; Red. Fr. Andersen 2.00; ialt 21.00. Køge Lokalafdeling 11.00; Red. Svarre 10.00; Red. Opffer 3.00; ialt 24.00. Lyngby Lokalafdeling: 13.00. Middelfart Lokalafdeling: 19.00. Nykøbing F.: Privatkassen 25.00; Medlemmerne 60.00; Principaler og udenforstaaende 54.00; ialt 139.00. Næstved: Red. Tybjærg 3.00; Red. Andreasen 3.00; C. V. Petersens Sønner 4.00; Red. Vesten 2.00; Bogholder Boesen 1.00; Fakt. Thiel 2.00; 40 Medlemmer 80.50; ialt 95.50. Odder: 6 Typografer 14.00; Bogtr. Kjeldsen 5.00; Red. Bille 2.00; ialt 21.00. Randers: Bogtr. J. Han-

sen 4.00; Bogtr. Vald. Rye 7.00; Fakt. Chr. Nielsen 2.00; Red. O. Elmenhoff 10.00; Fakt. Chr. Petersen 2.00; A. Woldum 1.00; Red. Andreasen 5.00; 45 Medlemmer 47.50; ialt 78.50. Ringkøbing: Fru Rasmussen 2.00; Red. Chr. Nielsen 2.00; Stenbæk 1.50; Fastrup 1.00; Hans Rasmussen 1.00; Digman 1.00; Frk. Borre 1.00; Fakt. Jepsen 2.00; 9 Medlemmer 11.00; Lokalkassen 18.00; ialt 40.50. Roskilde: 19 Medlemmer 35.00; G. Olsen 2.00; Roskilde Avis' Bogtrykkeri 5.00; Red. J. Wreschner 10.00; Red. H. A. Jensen 10.00; Bogholder C. E. Carlsen 2.00; Journalist H. Bork 2.00; ialt 66.00. Rudkøbing Lokalafdeling: 13.00. Silkeborg: Red. Sørensen 5.00; Red. Lyngby 100; Redsekr. F. Egebjerg 1.00; Red. Jac. Christensen 3.00; Forretningsf. J. Sørensen 2.00; Socialdemokratens Pers. 22.00: Johansen & Jørgensen 3.00; Personalet 3.00; Avisens Pers. 6.00; Bachhausens Pers. 1.00; ialt 47.00. Stubbekøbing: Red. Føns 2.00; Lokalafdelingen 3.00; ialt 5.00. Svendborg: Lokalafdelingen 27.75. Varde Lokalafdeling: 13.00. Viborg Lokalafdeling: 26.50; tilsammen 1172.65. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *2135.90*.

København, den 21. December. 1909. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Fra Nytaar 1910 har Hr. Prof. H. MYGIND ønsket at fratræde sin Stilling som Speciallæge i Øre-, Næse- og Halssygdom. Fra samme Dato er ansat Hr. Dr. P. TETENS HALD, Vestervoldgade 6. Tr. 12½—2.

NB. Kun efter Henvisning af Kredslægerne.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Valborg Bengtson, udl. 16/12 09 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Dagmar Christiansen, udl. 13/11 09 hos Bording (arb. s. St.). Paal. Oda Elisabeth Schwartz, udl. 27/11 09 hos Cato (arb. s. St.).

Skive, Michael Sørensen, udl. 1/1 10 hos Bogtr. B. Hansen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aalborg, 2332, Bruno H. G. Ditzel (Nørresundby Bogtrykkeri) og 2592, Viggo Larsen (Leander Nielsen). Aarhus, 2289, J. P. Fischer (syg). Herning, 1960, Valdemar Leth (Avisen). Nyborg, 2249, Holger Kürstein (Nyborg Avis). Nykøbing F., 1560, Christoffer Thorvald Rasmussen (Folkebl). Viborg, 2004, Vald. Petersen (Bachhausen).

Bortrejste.

København: 2177, Alfred Hansen til Næstved (arbl.).

Aarhus, 1960, Valdemar Leth til Herning i Pl. Kallundborg, 2211, Carl Emil Holte til Nakskov i Pl. Korsør 2249, Holger Kürstein til Nyborg i Pl. Odense, 1245, H. C. Jacobsen til København (arbl.) Ringkøbing (Skjern), 2554, Jørgen Petersen til Svendborg. Roskilde, 2510, Chr. Engelhardt til Holbæk i Pl. Viborg, 2332, Bruno Ditzel til Nørresundby i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Næste Møde Lørdag d. 8. Januar. (1z)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 49.—53. Uge (**5** Uger) opkræves *Lørdag den 8. Januar 1910*. Kontingent-Restancer udover *8 Dage* har Udslettelse til Følge.

Da Medlemsbidragets Størrelse for Aaret 1909 skal indsendes til Sygekasseinspektoratet senest *d. 31. Januar 1910*, maa alt forfaldet Kontingent indbetales *senest d. 8. Jan. 1910*.

Kassererkontoret er lukket Fredag d. 24. Decbr. og Fredag d. 31. Decbr. 1909.

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.

ANNONCER

Maskinsætter.

En paalidelig Maskinsætter (*»Typograph«*) kan faa Plads i *Kallundborg Folkeblads Bogtrykkeri*. (1g)

Pladsbytning.

En Sættertrykker i en større Forretning paa Fyn ønsker at bytte Plads med en Kollega, helst paa Sjælland. Pladsen er fast og Lønnen for Tiden 28 Kr. Bill. mrkt. »F.-Udv.« med Opgivelse af Arbejdsbetingelser modt. Ekspeditionskontoret.

Et mindre Akcidenstrykkeri

ønskes til Købs. Bill. mrkt. »Akcidens 207« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille fint

Akcidenstrykkeri

er billig til Salg paa favorable Vilkaar.

Einar Voigt,
Repræsentant for Genzsch & Heyse.
Puggaardsgade 15.
København.

Fremtidsstilling for Rejsende for de grafiske Brancher.

Solidt Firma, repræsenterende de største udenlandske Huse, søger en godt indført, dannet, absolut dygtig Bysælger for København. Maa i hvert Fald være fuldt Fagmand paa Trykkeri-Omraadet. Meget god Løn — efter Kvalifikationer — kan paaregnes. Billet mrkt. »Gerne Typograf 210 eller Maskinmester« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Husk!

Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjsudsalget **Aaboulevard 39.** (199)

Almanaken Danmark, Arbejdernes Almanak, Arbejdernes Julealbum, Blæksprutten, Juleroser, begge Udgaver, samt **alle Kalendere** og **Julehefter**.

Bestillinger sker ved at tegne sig paa de udsendte Lister. Alle Hefter bedes betalte inden 5. Januar.

178) ANTON JENSEN.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse*.
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (51
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (185)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 31. DECEMBER 1909 XXXVI AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Oktober Kvartal har 14 Kontingentuger.

I denne Uge udsendes *Skema* til *Aarsberetning* og *Medlemsfortegnelse*. Paa Medlemsfortegnelsen skal denne Gang gives Oplysning om, hvilken Begravelseshjælp Medlemmet tilkommer, hvorfor man maa trække den Understøttelse fra, som eventuelt er ydet ved Hustruens Død. For de gifte Medlemmers Vedkommende maa Hustruens Navn og Fødselsaaret ligeledes opgives af Hensyn til den Medlemsfortegnelse, der skal afgives til Sygekasseinspektoratet i Henhold til Loven om Tilsyn med Begravelseskasser.

København, den 27. December 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

Af det internationale Sekretariats Beretning for 1908.

I 1908 eksisterede vistnok over den ganske Verden 37 Typografforbund, deraf hører de 19 til det internationale Sekretariat. Tilslutningen var saaledes den samme som i 1907. Af de oversøiske Landes Organisationer har endnu ingen sluttet sig til, og for Evropas Vedkommende savnes England, Holland og Spanien, skønt disse Landes Arbejdere er repræsenterede i den internationale Fagforeningsledelse. I England er der 4 typografiske Forbund, som staar udenfor Sekretariatet, i Rusland 5, samt det hollandske og spanske Forbund, og endelig de to sidst dannede Forbund i Portugal og i Tyrkiet. Her er selvfølgelig kun Tale om Landenes Hovedorganisationer og af disse er der altsaa hele 13, som endnu ikke har sluttet sig til Sekretariatet. Det maa ønskes, at Sekretariatets Arbejde for at faa disse med maa krones med Held.

For at anskueliggøre Medlemsantallet, samt dettes Fremeller Tilbagegang i 1908 anføres nedenstaaende Tabel, der procentvis angiver Svingningerne.

	Medlemstal ved Slutningen af 1908	Procentvis Fremgang + Tilbagegang ÷
1. Det tyske Forbund	56,325	+ 5,20
2. » østrigske do.	14,410	+ 7,33
3. » italienske do.	12,582	+ 15,26
4. » franske do.	10,860	÷ 1,60
5. » ungarske do.	6,318	+ 5,60
6. » svenske do.	5,784	+ 0,71
7. » danske do.	3,418	+ 5,62
8. » belgiske do.	3,350	+ 11,17
9. » schweiziske do.	3,045	+ 6,51
10. » norske do.	1.791	+ 7,05
11. » finske do.	1,696	+ 15,69
12. » romanske Schweiz do.	811	÷ 1,22
13. Den rumænske Forening	489	+ 4,71
14. » kroatiske do.	388	+ 6,01
15. » serbiske do.	232	+ 4,04
16. » bulgarske do.	187	+ 16,87
17. » bosniske og herzegowinske do.	129	+ 2,38
18. » luksemburgske do.	120	+ 18,81
19. » tessinske do.	54	÷ 218,00
Tilsammen	121,989	—

Ved Udgangen af Aaret 1907 talte disse 19 Forbund tilsammen 114,757 Medlemmer, hvorefter den samlede Fremgang altsaa har været 7232 eller 6,3 pCt. Det er et ret antageligt Resultat, som viser den fremragende organisatoriske Stilling, særlig for Tyskland, Østrig, Ungarn og de skandinaviske Landes Vedkommende, hvor der finder en stadig Udvikling Sted trods alle Hindringer. Hvor stort Procent-Tallet af ikkeorganiserede Kolleger i de forskellige Lande er, kan ikke angives, men som det af ovenstaaende Tabel ses, tæller ikke mindre end 8 af de nævnte Organisationer under 1000 Medlemmer, 1 endogsaa under 100. Men denne sidste, det tessinske Forbund, har da ogsaa for nogle Uger siden truffet den fornuftige Beslutning at gaa op i det schweiziske Forbund. Ogsaa det kroatiske og det bosnisk-herzegowinske Forbund kunde ligesaa godt slutte sig til det nærmeste store Forbund; det samme gælder Forbundet for det romanske Schweiz, der burde slutte sig til det store schweiziske Forbund. At de sproglige Forskelligheder ikke behøver at være nogen Hindring for en saadan Sammenslutning, er tidligere vist af det østrigske Forbund, og nu sidst af det tessinske Forbund.

At det franske Forbund maa tælles mellem de 3 Forbund, der viser Tilbagegang, er højst beklageligt og vistnok begrundet i, at Franskmændene mangler organisatorisk Forstaaelse. Under den internationale Kongres i 1907 oplystes det saaledes, at kun 52 pCt. af de franske *typografiske* Arbejdere var Medlemmer af Organisationen.

Det finansielle Resultat ses af efterstaaende Tabel, hvor Organisationerne er grupperet efter deres Størrelse. Af Tabellen fremgaar det, hvormeget de forskellige Forbund har haft i Indtægt og Udgift, anført i Francs.

	Samlet Indtægt i Francs	Samlet Udgift i Francs
1. Det tyske Forbund	3,946,448.86	3,013,517.47
2. » østrigske do.	1,640,707.92	1,171,815.49
3. » italienske do.	70,084.40	82,739.24
4. » franske do.	130,358.95	92,790.26
5. » ungarske do.	626,860.71	536,615.90
6. » svenske do.	242,348.76	94,171.01
7. » danske do.	297,101.01	236,344.64
8. » belgiske do.	72,320.71	90,959.76
9. » schweiziske do.	298,520.93	235,601.16
10. » norske do.	132,210.55	87,489.79
11. » finske do.	19,634.13	18,921.94
12. » romanske Schweiz do.	58,746.80	53,904.60
13. Den rumænske Forening	18,866.60	22,216.60
14. » kroatiske do.	37,621.32	35,644.66
15. » serbiske do.	12,712.65	11,217.10
16. » bulgarske do.	5,287.52	6,411.35
17. » bosniske og herzegowinske do.	8,181.20	5,058.73
18. » luksemburgske do.	3,407.80	2,539.80
19. » tessinske do.	2,053.60	1,185.60
Tilsammen Fr.	7,623,474.42	5,799,145.10

Altsaa en Indtægt af Fr. 7,623,474.42 og en Udgift af Fr. 5,799,145.10, hvilket giver et Overskud af Fr. 1,824,329.32. Et ganske pænt Resultat af et Aars Virksomhed.

Desværre møder den italienske, belgiske, rumænske og bulgariske Organisation med Underskud, de to første endda betydeligt, skønt de har haft en ret stor Tilgang af Medlemmer.

Hvorvidt den økonomiske Krise har bebyrdet de tilsluttede Forbund med større Udgifter til Arbejdsløse og Rejsende fremgaar ikke klart af Aarsberetningen. For at vise, hvorledes disse Understøttelser i de enkelte Forbund i 1908 for-

holder sig til 1907, anføres nedenstaaende Tabel med Angivelse af procentvis Forhøjelse eller Nedsættelse af Udgiften:

	Understøttelse paa Stedet og paa Rejse i Francs		Imod 1997 mere (+) eller mindre (÷) i Procent
	1908	1907	
1. Det tyske Forbund	1,107,231.63	759,242.21	+ 45,88
2. » østrigske do.	174,030.25	168,929.35	+ 3,02
3. » italienske do.	72,049.25	—	—
4. » franske do.	57,352.85	67,918.35	÷ 15,55
5. » ungarske do.	94,658.97	66,549.84	+ 42,28
6. » svenske do.	23,707.04	10,781.33	+118,03
7. » danske do.	45,283.49	38,686.48	+ 17,06
8. » belgiske do.	16,074.05	—	—
9. » schweiziske do.	22,103.70	14,608.45	+ 51,3
10. » norske do.	15,054.41	14,465.15	+ 4,07
11. » finske do.	1,086.10	704.45	+ 54,12
12. » romanske Schweiz do.	9,136.85	5,614.20	+ 53,74
13. Den rumænske Forening .	4,350.00	5,700.00	÷ 23,68
14. » kroatiske do.	1,272.81	—	—
15. » serbiske do.	4,419.80	4,997.05	÷ 11,55
16. » bulgarske do.	2,618.00	1,486.00	+ 76,17
17. » bosn. og herzegow. do.	65.40	218.82	÷ 24,31
18. » luksemburgske do.	159.00	132.50	+ 19,61
19. » tessinske do.	881.60	381.70	+130,94
Tilsammen Fr. . . .	1,651,530.20	1,160,415.88	+ 32,22

For Italiens, Belgiens og Kroatiens Vedkommende findes ingen Angivelse af Udgiften for 1907, hvorfor ingen Sammenligning med 1908 kan finde Sted for disse Landes Vedk. Skønt 4 Landes Forbund udviser en Formindskelse af Udgiften til Arbejdsløse for 1908 mod 1907, andrager alligevel den samlede Udgiftsforøgelse for samtlige Forbund 32,22 pCt. For vort Forbunds Vedk. 17,06 pCt., et Forhold, der utvivlsom vil blive betydeligt forværret for indeværende Aar, hvor Arbejdsløsheden saavel m. H. t. Antallet af Arbejdsløse, som Arbejdsløshedsperiodernes Varighed, har været saa stor, at vi skal helt tilbage til Aaret 1903 for at finde noget tilsvarende.

For Udlandets Vedk. er det mærkeligt, at medens Tyskland har haft en Merudgift af 45,88 pCt., har Østrig kun haft en Merudgift af 3,02 pCt. Sverig har haft en Merudgift af ikke mindre end 118,03 pCt., hvilket synes at vise, at Tiderne før den store Lock-out har været slette i Sverig, og maaske netop derfor har givet Arbejdskøberne Mod til at drive Arbejderne ud i den store Kamp, der nylig har fundet sin Afslutning.

Sygeunderstøttelse ydes af 17 Forbund (Italien og Sverig har ikke obligatorisk Sygehjælp). Invalideunderstøttelse af 9, Begravelseshjælp af 14, Omflytningsbidrag af 5, Enke- og Forældreløses Forsørgelse af 3. For Belgiens og Finlands Vedk. kan det ikke ses, hvorledes disse to Forbund stiller sig til de her nævnte Understøttelsesformer.

Af *Forbundsorganer* har Østrig paa Grund af Sprogenes Forskelligartethed hele 4, medens Bosnien og Herzegowina, Luxemburg og Rumænien intet Organ har.

Vil man betragte de 19 Forbund efter deres Formues Størrelse, maa Rækkefølgen atter forskydes og blive som følger (den angivne Formue er i Francs ved Slutningen af 1908):

1. Det tyske Forbund	Francs	11,774,061.36
2. » østrigske do.	»	2,460,469.78
3. » svenske do.	»	783,070.47
4. » ungarske do.	»	744,877.17
5. » schweiziske do.	»	677,818.17
6. » danske do.	»	523,695.21
7. » franske do.	»	218,496.12
8. » norske do.	»	193,448.35
9. Den kroatiske Forening	»	119,076,76
10. Det finske Forbund	»	81,227.72
11. » romanske Schweiz do.	»	77,962.00
12. Den rumænske Forening	»	56,360.47
13. » bulgarske do.	»	19,730.62
14. » bosniske og herzegow. do.	»	16,126.11
15. » serbiske do.	»	15,611.97
16. Det belgiske Forbund	»	13,204.89
17. Den luksemburgske Forening . .	»	9,604.49
18. Det italienske Forbund	»	8,798.15
19. Den tessinske Forening	»	889,24
Tilsammen	Francs	17,794,529.05

Ved Udgangen af 1907 ejede disse Forbund en samlet Formue af Fr. 15,230,934.84, og har altsaa i 1908, trods de overordentlig slette Forhold rundt om i Landene, alligevel en samlet Formuefremgang af Fr. 2,563,594.21 at opvise. Denne Formue er jo ret imponerende, men naar man vil vide, hvor meget de forskellige Forbund ejer pr. Medlem, bliver Rangforordningen atter en anden. De enkelte Forbunds Formue fordelte sig *pr. Medlem* paa følgende Maade:

1. Den kroatiske Forening	Francs	306.90
2. Det schweiziske Forbund	»	222.60
3. » tyske do.	»	209,04
4. » østrigske do.	»	170.75
5. » danske do.	»	156.14
6. » svenske do.	»	135.39
7. Den bosniske og herzegow. Forening .	»	125.00
8. Det ungarske Forbund	»	117.90
9. Den rumænske Forening	»	115.26
10. Det norske Forbund	»	108.01
11. Den bulgarske Forening	»	105.51
12. Det romanske Schweiz' Forbund	»	96.13
13. Den luksemburgske Forening	»	80.04
14. » serbiske do.	»	67.29
15. Det finske Forbund	»	48.49
16. » franske do.	»	20.12
17. » tessinske do.	»	16.47
18. » belgiske do.	»	3.94
19. » italienske do.	»	0.70

Det franske Forbund har altsaa kun ca. 14½ Kr. pr. Medlem, det belgiske ca. 2 Kr. 80 Øre og det italienske er helt nede paa lidt over 50 Øre pr. Medlem. Og saa tæller Italien 12582 Medlemmer, Frankrig 10860 og Belgien 3350 Medlemmer. Det er givet, at man i disse Lande først maa lære at bringe større Ofre til Organisationen, før man kan tænke paa at faa Fart i Bevægelsen fremad og opad for Organisationernes Medlemmer.

Tarifbevægelser har i 1908 fundet Sted i større Omfang i Belgien, Italien, Sverrig, Norge, Bosnien og Herzegowina. I Belgien gik Kollegerne i 13 Byer i Lønbevægelse og i de fleste af disse kom det til Strejke. To af disse tabtes fuldstændig; i én By, Antwerpen, opnaaedes intet, fordi kun 306 af 600 var organiseret, ligesom der mellem Arbejderne herskede stor Uenighed. I de øvrige Byer blev antagelige Lønninger og en Ti-Timers Arbejdsdag gennemført, men dette skete dog i flere Tilfælde først efter haarde Kampe.

Italien havde Lønbevægelse i 17 Byer, hvilken i mange Tilfælde førte til Kamp.

I det hele blev der betalt 152,589.08 Fr. i Strejkeunderstøttelse, deraf bidrog de tilsluttede Forbund 17,107.02 Fr. De fleste Byers Bevægelser endte med et heldigt Resultat.

Sverrig opnaaede gennem Forhandling en ny Tarif omfattende hele Landet, og i Norge endte Kollegerne den i 1907 paabegyndte Tarifbevægelse. Den omfattede yderligere 16 Byer; i de 15 af disse gennemførtes Fordringerne; i en By kom det til Strejke. I Bosnien og Herzegowina opnaaedes en Forkortelse af Arbejdstiden fra 9 til 8½ Time og iøvrigt moderne tarifmæssige Forhold.

I Slutningen af sin Beretning beklager Kollega Stautner sig over, at han ikke sjeldent modtager Henvendelse fra Kolleger med Anmodning om, at han skal skaffe dem Plads i Udlandet. Man forveksler altsaa Sekretariatet med en Slags Arbejdsanvisning. Stautner beder Forbundsorganerne gøre Medlemmerne opmærksomme paa det fejle i denne Opfattelse og spare baade Tid og Penge ved i Fremtiden at undlade disse private Henvendelser. (Delvis efter *Korrespondent* ved LAUR. J.)

Sofapassiar.

MAN maa gerne sige, at Undertegnede føler sig truffet. Men jeg vilde gerne spørge: hvad er det for et Parti, og hvad er det for Bestræbelser, der gaar ud paa at »fjerne Provinsianernes Forretningsfører«, som Hr. Ekvivok — jeg kan forøvrigt ikke finde ham i Medlemslisten — skriver om? Er det **de** tilfældige Narrestreger, som forefaldt paa en Generalforsamling, saa er Hr. Ekvivoks Udgydelser jo den rene Fabel. Og hvad er det for »Angreb« paa den samme Mand, som

foregaar hver Gang, man tager en *Typ.-Tid.* i Haanden? Aah, skab Dem ikke, Hr. Ekvivok. Naturligvis kan man af et Par simple Kendsgerninger i givet Tilfælde udlede, hvad man *har Brug for*. Jeg er hverken forarget eller modforarget. Det er derfor ingen Bebrejdelse, naar det passer *mig* at udlede, at Hr. Ekvivok havde Brug for hele Forsiden til at fedte for Peter Hvidtfeldt i sidste Nr.

Jeg er selv mit eget Parti eller Klike, om De vil, som Gundorph er sin og Wartenberg sin og De Deres, og som al Organisation kan deles i. Og det er formentlig saadan i København som alle andre Steder og omvendt igen. Og Kliker er jo altid af det »onde«, saavist som de alle er i Modstrid. Prøv at lave dette om. Haha — haha!

Man kunde for min Skyld gerne give Hvidtfeldt et helt Slot, det maa jo være gaaet efter Fortjeneste; men hvem skulde man »angribe«, naar man ikke angriber dem, der er stærkere. Maa det for Resten ikke være alle udmærkede Mænds Livret at blive angrebet, som de jo selv i sin Tid har angrebet? Jeg ønsker Peter Hvidtfeldt alle de Klin, han kan faa — endnu bedre, naar jeg kan faa Ekvivok'erne til at »rødme«. Alligevel ser jeg i Aanden Peter Hvidtfeldt smile i sit runde Skæg — og det hele er heller ikke mere værd. JUL. SAMUELSEN.

Til

Redaktionen af Typograf-Tidende.

Nedenstaaende bedes optaget i *Typograf-Tidende's* først udkommende Nummer:

Sidste Nummer indeholder efter *Danmarks Bogtrykkerforenings Meddelelser* nogle Linier af en Kritik, som jeg paa Københavns Bogtrykkerforenings Generalforsamling fremførte over Bestyrelsens Arbejde.

Af disse Linier faar man en anden Mening, end der vilde fremkomme, hvis hele Kritiken havde været offentliggjort, og herover har jeg allerede Dagen efter at *Meddelelserne* udkom til K. B.s Bestyrelse beklaget mig, idet jeg tilføjede, at det kortfattede Referat sikkert vilde blive »Mad for Mons« eller »gefundenes Fressen« for *Typograf-Tidende*.

Dette viser sig at have slaaet meget godt til.

Typograf-Tidende's Bemærkninger til disse Linier nødvendiggør, at jeg, af Hensyn til Cohens Bogtrykkeriers Maskinsættere, i Sandhedens Tjeneste bør pointere, at mine Udtalelser ikke paa nogen Maade har sigtet til dem — og det ikke alene af den Grund, at Udtalelserne i saa Fald vilde have været malplacerede, thi en offentlig Kritik af et forkasteligt Forhold, som man i sin egen Virksomhed finder sig i, er næppe paa sin Plads, men mest fordi, der næppe gives bedre Maskinsættere herhjemme end de, der for Tiden beskæftiges her i Forretningen.

Ærbødigst

GEORG A. BACH.

Vi tænkte det jo nok. Hr. Direktør Georg A. Bach var ikke slet *saa* drabelig som han tilsyneladende saa ud til. Men naar Hr. Direktøren ikke har Grundlag for sine Udtalelser om Maskinsætternes Kvalifikationer hos Firmaet, I. Cohens Bogtrykkerier — Forholdet til Firmaets Haandsættere lader Direktøren uomtalt — hvorved begrunder han saa sin Kritik?

Foreløbig har vi Hr. Direktørens Foreningsorgan at holde os til, og med dette som Kilde maa vi have Lov til at udtale vor Forbavselse over, at man kan fremkomme med saadanne Udtalelser uden nogensomhelst Motivering, selv om det er — Hr. Direktør Georg A. Bach.

RED.

Protesten fra Aarhus og Odense.

At et Medlem *anonymt* angriber den københavnske Afdeling og navngivne Personer for deres Stilling til en Sag, kan man ignorere. Men naar et Par af Provinsernes største Afdelinger vedtager og offentliggør Resolutioner om den samme Sag, saa anser jeg det for rigtigst at sige et Par Ord desangaaende.

Det sygelige Pjank som »Ekvivok« væver op om de københavnske Medlemmer og deres Generalforsamlinger og al den Fortræd, Kollegerne i København ønsker over Provinskollegerne, skal jeg ikke opholde mig ved. En Provinskollega — FR. NIELSEN, Køge — har jo allerede stillet baade dette Vaas og den navnløse Helt i en passende Belysning. Men da mit Navn har været fremdraget i denne Sag — som »Ekvivok« har gjort Hr. Hvidtfeldt og Forretningsudvalget den Bjørnetjeneste at stille under Debat i Fagbladet — skal jeg berøre Spørgsmaalet i et Par Linjer.

Da Hr. Hvidtfeldt fornylig holdt Sølvbryllup, blev der blandt Provinskollegerne foretaget en Indsamling af en Pengegave. Blandt en Kreds af københavnske Kolleger blev der ligeledes indsamlet Penge til en Gave. *Denne* Form for en Opmærksomhed er der selvfølgelig intet at sige til, da den foregik privat og Ydelsen var frivillig.

Men kort efter sivede det ud, at Forretningsudvalget (der som bekendt bestaar af 5 Medlemmer foruden Hvidtfeldt og Redaktøren) udover den alt viste Opmærksomhed havde foræret Hvidtfeldt en Sofa (og forresten samtidig givet ham en Telefon i sit private Hjem). Jeg forespurgte derfor i Afdelingsstyrelsen om Sagen og fik derved konstateret, at Rygtet talte sandt. Forretningsudvalget havde virkelig tilladt sig denne Flothed, uagtet den ingen som helst lovlig Ret har dertil.

Det var min Hensigt at fremdrage Sagen paa det første Møde i Forbundets Hovedledelse, men forinden stillede et Medlem af den københavnske Afdeling paa en Generalforsamling i København, der var besøgt af 2—300 Medlemmer, en Resolution, som misbilligede Forretningsudvalgets egenmægtige og ulovlige Handling og krævede Pengene til Sofaen tilbagebetalt. Jeg var — ligesom mange andre — imod dette sidste Krav, af hvilken Grund jeg ikke stemte for Resolutionen, der blev vedtaget med overvejende Flertal. Havde Resolutionen ikke indeholdt Kravet om Pengenes Tilbagebetaling, var den sikkert bleven vedtaget omtrent enstemmig. Jeg anser nemlig ikke *Pengebeløbet* for det vigtigste, men derimod, at Forretningsudvalget retledes, saa det fremtidigt bliver mere forsigtigt.

Det er ret pinligt for alle Parter, at man skal være nødt til at paatale slige Dispositioner. Men vor Organisation *maa* komme bort fra at give Gaver til private Familiefester — enten det er Sølvbryllup eller Barnedaab. Ellers ender vi i den rene Vilkaarlighed og Latterlighed. Og Forretniugsudvalget bør vide, at naar et af dets Medlemmer fejrer Fødselsdag, Bryllup eller anden Familiefest, som tilhører *Privatlivet*, saa kan de selvfølgelig gærne skiftes til at fejre hverandre — men blot ikke for *Medlemmernes* Penge.

Naar der derimod indtræffer et Tilfælde som fornylig med Forbundets Formand, der kunde jubilere i Anledning af 25 Aars uegennyttig Virksomhed i *Organisationens Tjeneste*, saa vil næppe en eneste Røst hæve sig imod, at Organisationen bevidner ham sin Tak — selv om det (som i dette Tilfælde) nærmest maatte ske ved en Overrumpling.

Jeg har altid troet, at det bl. a. var et Styrelsesmedlems Opgave at paase, at Medlemmernes Penge blev anvendt paa lovlig og forsvarlig Maade. Men denne Betragtning betegner Aarhus Lokalformand som »sjofel og dum« — og hans Medlemmer slutter sig dertil!!!

Denne mærkelige og demoraliserende Resolution rokker dog ikke i mindste Maade ved mit Syn paa saadanne Dispositioner. Og derfor vil jeg altid protestere, naar jeg finder, at man bruger Organisationens Midler paa utilbørlig Maade — enten det gælder en Sofa, en Telefon eller en Plads paa Forbundkontoret til en nær Paarørende (fordi en Tilidsmand har »forslugt« sig i »Ben«) — — i Særdeleshed, naar al den Slags laves, *uden at den ansvarlige Hovedledelse* (Forbundsstyrelsen) *blot er bleven underrettet derom.* VILH. WARTENBERG

Til Oplysning: Telefonen til Hr. Hvidtfeldt *er* omtalt paa et Forbundsstyrelsesmøde. RED.

Til Inkassatorerne!

Da Aaret 1909 har 53 Uger, vil 52.—53. Uge blive opkrævet fra 3.—8. Januar. Listen for December Maaned vil altsaa undtagelsesvis indeholde 5 Ugers Kontingent, af hvilken Grund man bedes opføre 2 Kontingenter i Rubrikerne for 52. Uge. AFDELINGSSTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Forbundskontoret er lukket Nytaarsaften. Syge- og Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales for denne Uge Fredag Middag 12—3.

Redaktør Israelsen, Ringe Avis, har ved et Besøg, som Lokalformanden i Odense har aflagt denne, underskrevet Tarifen.

Til **Juleuddelingen** har jeg yderligere modtaget: Axel Holms Pers. 11.00; Nationaltrykkeriets Sættere 15.00; O. C. Olsens Pers. 150.00; P. Andersen (Tr. og kvdl.) 7.00; Justesen (1 Sætter og 1 Tr.) 2.00; Ugens Nyheders Pers. 5.75; Dansk Papirvarefabr. Pers. 8.00; Det gr. Inst. Firmaet 10.00, Pers. 28.50, 38.50; Bøhms (Pr. og Pers. ÷ 1) 9.00; P. Andersen 3.50; Schultz kvdl. 2.10, tils. Kr. 259.85. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *3425.80*.

København, den 29. December 1909. LAUR. JENSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget: Aarhus (2. Bidr.) Reklametrykkeriets Personale 1.00, Stentrykker Chr. Olsen 5.00, Amtstidendes Pers. 2.00, ialt 8.00; Fredericia Lokalafdeling: 32.60; Holbæk: Venstrebladet 5.00, Red. Johs. Madsen 1.00, Redskr. Monrad 1.00, Red. Ibsen 3.00, Holbæk Posten 5.00, Redaktør Hansen 1.00, Faktor Bigum 1.00, Redskr. Stenbæk 1.00, Holbæk Amts Dagblad 5.00, Faktor Rasmussen 1.00, Red. R. P. Nielsen 1.00, Redskr. Nielsen 1.00, Faktor Sundahl 1.00, Medlemmerne 39.00, ialt 66.00; Nyborg: Medlemmerne 15.00, Faktor Fick 1.00, Faktor Frederiksen 1.00, Red. Egebjerg 2.00, Nyborg Social-Demokrat 3.00, Firmaet C. Schønemann 5.00, ialt 27.00; Silkeborg: (2. Bidrag) Bogtrykker Backhausen 2.00; tilsammen 135.60. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *2271.50*.

København, den 28. December. 1909. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Chr. Nielsen, udl. 3/12 09 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.), optaget i faglig Afdeling. Trykker Erik Meisner, udl. 1/1 10 hos Dansk Papirvarefabrik (arb. s. St.), optaget i faglig Afdeling.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2613 (2918), Max A. L. Wrem fra Udl. (arbl.). 575 (750), H. P. M. Bjørnstrup fra Aalborg (arbl.). 2591 (1915), Listov Saaby fra Odense (arbl.). 2439, Rasmine Block fra Aarhus (syg). 2104 (1397), Hans Nicolaj Hansen fra Aalborg (arbl.). 2310 (290), A. W. Christensen fra Esbjerg (arbl.). 2402 (2770), Jens Jørgensen fra Aalborg (arbl.).

Aalborg, 2143, Robert C. Larsen (arbl.). Aarhus, 2363, M. P. M. Petersen (arbl.). Holbæk, 2510, Chr. Engelhardt (arbl.) og 2064, Viktor Hansen i Plads. Odense, 2554, P. J. Enevold Petersen (Ringe Avis). Ringsted, 2155, Sophus Black (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 2143 (1363), Robert Larsen til Aalborg (arbl.).

Aalborg, 2332, Bruno Ditzel til Viborg (arbl.), 2104, H. N. Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 2490, Chr. Jacobsen til Aarhus (arbl.). Aarhus, 2439, Hjælpearbejderske Rasmine Bloch til Kbhvn. (syg) og 2155, Sofus Blach til Ringsted (arbl.). Brønderslev, 2402, Jens Jørgensen paa Rejse. Hillerød, 2037, Senius Skaaning til Holstebro (arbl.). Odense, 2591, Poul Saaby til Kbhvn. (arbl.), 1499, Adolf Händel paa Rejse, Johs. Jensen til Næstved (arbl.) og 1579, Marius A. Jensen til Holbæk (arbl.). Ribe, 1637, Jørgen Sørensen til Vejle.

Udmeldt.

Københavns: 402, F. V. Jarmer, Bogtr.

M.-K. atholder *ordinær Generalforsamling* Søndag d. 16. Januar Kl. 11 Form. i Nørre-Central-Kafé, Nørrebros Runddel. *Dagsorden*: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. 5. Eventuelt.

Kl. 1 afholdes *Stiftelsesfest med Fællesspisning*, hvortil Deltagelse bedes anmeldt til Formanden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 2[3], senest Torsdag d. 13. Jan. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 49.—53. Uge (5 Uger) opkræves *Lørdag den 8. Januar 1910.* Kontingent-Restancer udover *8 Dage* har Udsættelse til Følge.

Da Medlemsbidragets Størrelse for Aaret 1909 skal indsendes til Sygekasseinspektoratet senest *d. 31. Januar 1910*, maa alt forfaldet Kontingent indbetales *senest d. 8. Jan. 1910.*

Kassererkontoret er lukket Fredag d. 24. Decbr. og Fredag d. 31. Decbr. 1909.

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11[2].
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.

Ny typografisk Forening

afholder Søndag den 9. Januar Aften Kl. 7 sin *25-aarige Stiftelsesfest* i Witmacks Lokale. Fællesspisning med Snaps og Øl samt Bal og Punschesold à 1 Kr. 50 Øre pro persona. For Ikke-Deltagere i Fællesspisningen Bal og Punschesold à 1 Kr. pro persona. Fuldstændigt Program med Liste til Tegning vil blive tilstillet d'Hrr. Inkassatorer og maa være Styrelsen i Hænde senest Torsdag den 6. Januar. STYRELSEN.

ANNONCER

Trykkeriarbejder.

En ædruelig og paalidelig ung Mand, 3½ Aar ved Faget, ønsker Plads straks i Københavns eller Provinsen, kendt i Københavns. Billet mrkt. »211« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavns)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(14)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

Indhold for 1909.

Ad rette Vej. Af Svend Borg 106
Af det internationale Sekretariats Beretning for 1908. Ved Laur. Jensen 221
Afstemningen 125
Afstemningsresultater:
Dansk Typograf-Forbund (Valgresultat) 16
Den kvindelige Afdeling 25, 63
Den københavnske Afdeling 42, 76
Enkekassen 49
Forbundsstyrelsesvalget 34, 42
Overenskomst ang. Arbejdsanvisningen 106
Provinstarifen 126
Sætterafdelingen 63
Trykkerafdelingen 49
Typografernes Stiftelser 207
Voldgiftsretten 108
Ansvaret. Af M. Meilby 135
Antallet af Arbejdsløse den 1. Maj 1909 91
Arbejdernes kooperative Foretagender. Af Oscar Johansen 173, 181
Arbejdernes Læseselskab 205
Arbejdsanvisningen 153, 169
do. Af P. Hvidtfeldt 173
Arbejdsforholdene i Amerika. Af Kaj . . . 90
Arbejdsinspektøren og de sundhedsfarlige Trykkerier. Af —n 78
Arbejdsløsheden 69
Arbejdsløshed og Overarbejde. Af Alb. Larsen 189
Arbejdsløshedskassernes Delegeretmøde . . 178
Billetsalget til vort Karneval. Af Festudvalget 14
Blade og Tidsskrifter 178
Blokaden af Holstebro Avis hævet 54
Boghaandværket paa Landsudstillingen i Aarhus 1909. Af Ove Dyva 110, 125
Bogkunst 102
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark. 1. Delegeretmøde 27
Brev fra en rejsende Kollega. Af Wilh. Mogensen 95
Brudte Aftaler 170
Bryggeriet »Stjernen« 151
Dansk Provinsbogtrykker-Forening. Af P. Hansen 74, 87
Dansk Typograf-Forbunds 4. Delegeretmøde 1, 6, 10
De samv. Fagforbunds Generalforsamling 77
De svenske Typografer 165
Den alm. — Mistænkeliggørelse. Af Johan Gerdt 69
Den gyldne, personlige Frihed. Af Ekvivok 153
do. do. Af Salomon Lang 162
do. do. Af Vilh Jensen . . 162
Den kooperative Bevægelse. Af Vilh. Wartenberg 177
Den københavnske Afdelings Generalforsamling 143
Den lille, sorte Bog. Af Julius S. . . . 70, 78
Den ny Tarif. Af A. C. Arnø 135
Den svenske Storkamp 133
Det løbende Aar. Af P. Hvidtfeldt 77
D'Hrr. P. Lauritzen og Carl Nielsen. Af Vilh. Wartenberg 31
Dommene 202
Drag ud. Af Kenn 66
Drag ud! Digt af Carl Lauritzen 87
Efter Vedtagelsen. Af Sørensen-Kjeld . . . 140
En Berigtigelse. Af Hans Petersen 33
En Bersærk — af Vat 217
En Frokost. Af H. C. Jørgensen 54
En Lønkonflikt i Leipzig' Bogtrykkerier for over 200 Aar siden. Foredrag af L. Chr. Nielsen 90
En navnløs Helt. Af Fr. Nielsen 217
En Protest 154
do. Af Hans Petersen 6
En svensk-dansk Typograf-Sammenkomst. Af A. P. 111
En Udmeldelse. Af F. F. Hansen 141
do. Af Emil Møller 147
do. Af Roskilde Lokalafdeling 174
En Vandreudstilling af Akcidenser. Af L. Chr. Nielsen 186
Et Bogtrykkeri som Døvstummeinstitut. Af Gab. 58
Et Cirkulære 129
Et Dagkursus i Tysk 178
Et Forslag. Af E. Samuelsen 166
Et Middel til Bekæmpelse af Tuberkulose. Af Gymnast 170
Et Ord forinden. Af Alb. Larsen 201
Et Par Ord til Paalæggerskerne i Provinsen 61
Fagundervisning i Aarhus' tekniske Skole 86
Faktor Salomon & Co. Af Ekvivok 167
F. K. Madsen 21
Flere Domme 190
Forbundsstyrelsesvalget. Af Nykøbing F.s Lokalafdeling 19
do. Af J. O. Petersen 22
do. Af Anton Nielsen 23
do. Af Einar Christensen 23
do. Af Flere Medlemmer 23
do. Af Robert Nielsen 27
do. Af Randers Lokalafdeling 27
do. Af Hillerød Lokalafdeling 27
do. Af P. L. 27
do. Af R. C. Pedersen, J. Juliussen og og O. J. Chr. Hansen 32
do. Af Nr. 131 32
Forhandlingerne om Provinstarifen 105, 109, 115
do. (Ekstranumer) 113
Forslag til Love for Sætterafdelingen . . . 210
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 2. Januar 1909 35
Fortegnelse over Lokalformændene . . 59, 117
Frokosten for de afgaaende Funktionærer og Styrelsesmedlemmer 63
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalafdeling 24, 75, 83, 123, 141, 182
Aarhus do. 48, 79, 107, 122, 137, 187, 218
Assens do. 19, 79
Esbjerg do. 136
Fredericia do. 11, 75, 107, 136
Gutenberg-Koret 48, 137
Herning Lokalafdeling 10, 126, 182
Hillerød do. 123
Hjørring do. 44
Holbæk do. 43, 127
Horsens do. 75, 79, 107, 127, 159, 186
Kallundborg do. 44
Kolding do. 44, 66, 181
Korsør do. 199
København:
Den københavnske Afdeling 18, 55, 62, 74, 95, 154, 206
Den kvindelige Afdeling 43, 55, 62, 190
Sætterafdelingen 18, 23, 62, 215
Trykkerafdelingen 19, 55
Typografernes Cykleklub 71
Typografernes Enkekasse 49
Typografernes Sangforening 79, 179
Typografernes Stiftelser 117
Typografernes Syge-Hjælpekasse 91
Køge Lokalafdeling 127
Middelfart do. 44
Nykøbing F. do. . . 44, 83, 136, 218
Nykøbing M. do. 19, 182
Næstved do. . . 44, 67, 131, 210
Odder do. . . 19, 75, 127, 187
Odense do. 44, 66, 126, 186, 214
Randers do. . . 87, 123, 136, 190
Ringkøbing do. 127
Ringsted do. 25, 66, 179
Roskilde do. 218
Silkeborg do. 19, 131, 218
Skive do. . . 25, 75, 141, 187
Slagelse do. 24, 107, 210
Svendborg do. 33, 58, 75, 136, 179, 207, 214
Thisted do. 44, 66. 127, 186, 190
Varde do. 49
Vejle do. . . 11, 71, 137, 186
Viborg do. 58
Gutenberg-Koret. Af J. L. 158
Gutenbergstuen i Berns historiske Museum 86
Hjælpearbejderne. Af Regnar Petersen . . 199
Hjælpearbejderne i Aarhus. Af S-k. 193
Hr. Carl Nielsen. Af P. Berendt 28, 54
Hr. Hvidtfeldt i Sprængningens Tegn. Af Jul. Samuelsen 199
Hr. P. Berendt. Af Carl Nielsen 63
Hr. P. Berendts Hukommelse. Af Carl Nielsen 32
Hvad betyder de første 6 Dage. Af Laur. Jensen 51
I Anledning af en Bevilling. Af Carl O. Johansen 43
Indbildt Selvstyre. Af Sørensen-Kjeld . . . 134
J. Borups Læreanstalt 163
Kampen i Sverig 169
Kundgørelser:
Aarhus Lokalafdeling 25, 29, 117
Anvisningskontoret 157, 177, 217
Assens Lokalafdelimg 62
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse . 51, 93
Den kvindelige Afdeling 5, 10, 43, 51, 177, 181
Den københavnske Afdeling 5, 9, 10, 17, 21, 23, 43, 57, 61, 65, 69, 73, 77, 81, 83, 85, 139, 141, 166, 189, 193, 205, 209, 213, 214, 217, 223
Forretningsudvalget 1, 17, 18, 21, 51, 65, 110, 115, 125, 133, 139, 153, 165, 169, 177, 189, 198, 205, 221
Hovedkassereren 49, 130
Juleuddelingen. Af Forretningsudvalget 185, 209
Næstved Lokalafdeling 215
Ny typ. Forening 81
Ny typ. Forenings Formue- og Administrationsfond 211
Sætterafdelingen 5, 11, 13, 43, 47, 51, 210
Sammenkomsten i Tivoli 128, 132
Trykkerafdelingen 5, 22, 27
Typografernes Karneval 7, 15
Typografernes (Sangforening, Sportsklub, Cykleklub) Karneval 45, 49
Typografernes Novemberfest 191, 195, 198
Typografernes Sangforenings 63. Aarsfest 11
Typografernes Sportsklub 174
Typografernes Stiftelser 94, 103, 186, 190, 195
Københavnske Helte. Af Ekvivok 213
Landsindsamlingen 18
do. (Meddelelse fra »D. s. F.«) 58
do. (Skrivelse fra De samv. Fagf.) 86
Ledelse og Administration. Af Fr. Hjorth 198
Lille Replik til Hr. Jules. Af N. Nielsen 171
Lock-out'en i Sverig 143
Lærlingeforholdet. Af L. Jessen . . . 65, 171
do. Af Regnar Petersen . . 150
Lærlingenes Uddannelse. Af S.—n. 198
do. do. Af ps. 205
do. do. Af A. C. Arnø . 209
Lønbevægelser i 1908 81
Meddelelse fra Robert Nielsen 10
Medlemsmøder 198
Mistænkeliggørelse. Af Johan Gerdt . . . 53
Nye Bøger (»Gnister«. — »Hertz's blaa Bog«) 14
Opmandskendelse (Firm. Sophus Kruckow) 85
Organisatoriske Betragtninger. Af Aage Th. Bjarnø 162, 166, 171, 175, 177, 186
»Organisatoriske Betragtninger«. Af Red. 194
Organisatoriske Betragtninger. Replik og Duplik. Af Aage Th. Bjarnø 214
Organiseret Vare-Forbrug og Vare-Produktion som Led i Arbejdernes Frigørelseskamp. Af Vilh. Wartenberg 89, 93, 98, 101, 105, 109, 116
Ove Dyva paa Landsudstillingen i Aarhus 1909. Af L. Chr. Nielsen 150
Overarbejde. Af A. Ø. 85
do. Af Louis Møller 89
do. Af Styrelsen 202
Overarbejdet. Af Louis Møller 158
Overgang fra København til Provinserne. Af P. Hvidtfeldt 175
Overgreb, der bør standses. Af L. Chr. Nielsen 94
P. Hvidtfeldt og Hustru 154
Paa Knæ for Folkemajestæten. Af Johan Gerdt 32
»Politiken« 174
Protesten fra Aarhus og Odense. Af Vilh. Wartenberg 223
Provinstarifen 101
do. (Artikler af A. E. Arnø, N. Mortensen, Viggo Christensen, Marius A. Jensen og Red.) 120
Provinstarifens Ikrafttræden 126

Redaktørskiftet. Af Julius Schrøder 17
Redaktørvalget. Af Ludv. Christensen .. 5
do. Af Fr. Nielsen 5
do. 9
do. Af Arnold Vecht 9
do. Af Medlemmer i Nationaltrykkeriet 10
do. Af Oscar Johansen 13
do. Af Arn. Vecht 17
do. Af Fr. Nielsen 17
Regnskaber:
Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1908 144
Det kvindelige Afdeling 19
do. Arbejdsløshedsfesten i Februar 1909 87
Kasseeftersyn 59, 141, 151, 203
Lokalafdelingen i København 14, 67, 131, 174
Regnskabsoversigt (Dansk Typ. Forb. 63, 95, 183
Sætterafdelingen 29
Trykkerafdelingen 25
Ringe Avis, Dagblad for Midtfyn 213
Sammenkomsten i Tivoli. Af Jules 143
Sangforeningen og Festen i Tivoli. Af Jules 158
Sangforeningen og Tivolifesten. Af Niels Nielsen 151
Situationen 47, 119
Situationen i Sverige 157
Situationen og Ansvaret. Af Sørensen-Kjeld 130
Skal vi haanes. Af Chr. Nielsen-Wang og A. Kromann 61
Sofapassiar. Af Jul. Samuelsen 222
Sportsklubbens Møde 179
Spørgsmaal og Svar 63
Stemmeoptællingen i Forbundet. Af—r—n 103
Stop nu lidt. Af Sigurd Alf. Jørgensen .. 149
Storstrejken 139
Styrelsesmøder:
Den københavnske Afdeling 103, 191, 203, 211
Forbundsstyrelsesmøder 45, 82, 137
Forretningsudvalgsmøder 11, 16, 45, 59, 71, 91, 99, 103, 137, 159, 183, 187, 210, 219
Støt vore svenske Kammerater 149
Svar til den »lille Statsmand«. Af Fr. Nielsen 73
Svenska Typografförbundet 181
Svenske Kolleger besøger København. Af Jules 151
Syge-Hjælpekasse. Af Ole Rasmussen ... 50
Syng med. Af N. N. 163
Til Eftertanke. Af C. L. 201
Til Inkassatorerne og Medlemmerne paa de københavnske Trykkerier. Af Styrelsen for Københavns Afdeling 170
Til Lokalformændene. (Arbejdsløshedsstatistik). Af P. Hvidtfeldt 206
Til Medlemmerne. Af F. K. Madsen ... 13
Til Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Af Hovedbestyrelsen. ... 97
Til Redaktionen af Typograf-Tidende. Af Georg A. Bach 223
Til Trykkeriarbejderne i København. Af M. Jensen 43
Typograferne i Kallundborg 48
Typografernes Enkekasse. Af + ... 33
Typografernes Syge-Hjælpekasse i København. Af Fr. H. 123
»Typograf-Tidende«. Af —n. 206
Valget til Forbundsstyrelsen. Af Horsens Lokalafdeling 15
Do. Af P. Lauritzen og Carl Nielsen 21
Do. Af 5 Medlemmer i Nykøbing F. 29
Ved de københavnske Afdelingers Frokost for de Delegerede. Sang af L. J. 1
Velkomstgildet 54, 58
Vi alene vide —! Af Valdemar Nielsen.. 82
Voldgiftsretten i København 53, 57
Vor Reservefond. Af P. Berendt, P. Lauritzen og Ferd. Nielsen 57
Vort eget Fags Proletarer. Digt af M. L. Madsen 91
1. Maj 73
25 Aar. De samvirkende Sygekasser i København 161
25 Aar i Ledelsen 197
50 Aar ved Faget 78
70 Aar. Af C. J. 58
60 Kroner værd. Af Ekvivok 189
550 Kr. i Bøde og Sagsomkostninger. .. 185

Nær og Fjærn.

Afskedsfrokosten 68
Afstemningsresultatet over Provinstarifen. 131
Akcidens Udstilling i Svendborg 190
Alle Trykkeriarbejdere 14
Alt Billetregnskab fra Novemberfesten .. 210
Anvisningskontorets Telefoner 49
Arbejderens Almanak 199
Arbejdernes Julealbum 190, 215
Arbejdsløsheden 7
Arbejdsløse Medlemmer 218
Arbejdsløshedsinspektoratet og Sygekasseinspektoratet 67
Bannerindvielse 76
Barber & Bogtrykker 152
Biblioteket 159, 199
Billetter til Typografernes Karneval 26
Billetter til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest 207
Billetter til Zoologisk Have 80, 100, 108
Billige Kokes til de Arbejdsløse 19
Billig Fisk 152
Blokaden hos J. Jensen, Aarhus, hævet . 83
Blokeret Trykkeri 179
Bogense Avis 107
Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie 199
Brev 68, 80, 100, 159, 176, 179, 199
Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling 141, 195
De Kolleger 49
De københavnske Afdelingers Medlemmer 26
De københavnske Afdelingsstyrelser 33
De samv. Fagforbund 67
De tre Foreninger 155
Den grafiske Udstilling i Svendborg 207
Den kvindelige Afdeling 33, 45
Den københavnske Afdelings Medlemmer 79
Det fyldige Referat 45
Det obligatoriske Ekstra-Bidrag 195
Dødsfald 7, 14, 19, 26, 29, 33, 45, 60, 64, 91, 107, 112, 118, 155
Efterlysning 4, 159
Efterse Valglisterne 19
En Juleavis 142
En moderne Typografs Kvalifikationer .. 219
En Rekord 163
En Sættemaskine stjaalet 4
En Voldgiftskendelse 100
Et nyt Kursus i Samfundslære 11
Et Oplysningsskrift 207
Fagmøde 118
Familieaften 142
Familiefesten 151
Firmaforandring 152
Flere Indsendere 128
Folkeuniversitetsforeningen i København 168
Forbundskontoret er lukket 29, 76, 199, 223
Fordelingen af 1/6 af Karnevalernes Overskud 111
Fotografiet fra Kongressen 29
Fra Typograf til Overretssagfører 76
Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri 60
Fribolig 88
Frivillige Bidrag 151, 155
F. U. F. 107
F. U. F.s Efteraarssemester 1909 179
Fører paa Kullen 92
Grafisk Udstilling i Svendborg 203
Grenaa Folketidende 83
Grundlovsdagen 96
Gutenbergkoret 29
Gutenberg-Korets Koncert 45
Herning Lokalafdeling 49
Hr. Redaktør Regnar Pedersen 179
Husk at købe Valgfondsmærker 87
Husk at melde Flytning 79
Husk Medlemsmødet 199
Indbrud 163
Indholdsfortegnelsen 4
I Roskilde 179
Jubilæum 7, 45, 76, 138, 168
Juletræsfest for Typografernes Børn 202
Karneval i Nykøbing M. 49
Karnevalsnatten er fundet 45
Koncert til Fordel for en Kollega 182
Kursus i Kemi 3
Kvittering 128
Landbrugslotteriet 55, 175
Landsindsamlingen 83
Lars Hvejsel af Aarhus 218
Lito 63
Maskinsætterklubben 107, 210
Maskinsætterne 124
Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund 67
Medlemmerne 7
Medlemmerne i Sørup 210
Medlemmerne og Inkassatorerne i København 79
Medlemsfortegnelsen 3
Medlemslisterne 7
Medlemsmøde 210
Minneapolis Daglig Tidende 171
Mønsterværdige 49
Novemberfesten 199, 203
Nyt Trykkeri 71
Ny typ Forenings Lokale i »Danas Have« 111
Odense Lokalafdeling 49
Ogsaa en Nytaarsgave 3
Paa Fodtur 108
Politiken 179
Redaktør Israelsen, Ringe Avis 223
Regnskabet over Karnevalsbilletter 33
Rettelse 63, 71, 132, 163
Rettelser til Medlemslisten 63
Salon-Præmieskydning 190
Sammenkomsten i Helsingør 138
Sammenkomst i Tivoli 111, 117
Samtlige den københavnske Afdelings Medlemmer 67, 87
Sangforeningens, Sportsklubbens og Cykleklubbens Udflugt 168
Scheibler: Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie 111, 124, 147
Skattebyrden i Tyskland 159
Socialdemokratiets Valgfond 76
Sommerbebudelse 63
Sommerferie 88, 96, 99, 103, 107, 111, 124, 128, 132, 137, 141, 147, 152
Sommerferie og Lønforhøjelse 138
Spørgeskemaer ang. Arbejdsløsheden ... 11
Statstilskudet til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse 118
Stemmesedler 26, 33, 203
Svendborg Lokalafdeling 100, 203
Sættemaskinens Støbegryde 159
Sætterafdelingens Medlemmer 14
Sølvbryllup 64, 67, 79, 176, 179, 187, 190
Tabt 163, 203
Til de Arbejdsløse 33
Til den københavnske Afdelings Medlemmer 71, 96
Til d'Hrr. Lokalformænd 103
Til flere Indsendere 132
Til Inkassatorerne 63
Til Sætterafdelingens Medlemmer 59
Til Trykkerne 33, 49, 107, 141, 187
Trykkerklubben i Odense 159
Trykkernes Lejretur 152
Typografernes Cykleklub 100
Typograf Emili Jeppesen 26
Typografernes Enkekasse 67
Typografernes Enkekasses Restanter 207
Typografernes Karneval 29, 45
Typografernes Novemberfest 175, 187
Typografernes Sportsklub 175
Typografernes Sangforening 11, 19, 26, 42, 49, 64, 118
Typografernes Stiftelser 103, 141, 163, 182, 195
Typografernes Syge-Hjælpekasse 80, 83, 92, 96, 100, 111, 132, 151, 163
Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest 215, 219
Typ.-Tid.s næste Numer 76, 83
Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer i Provinserne 29
Valgdagen 42
Vandreudstillingen i Horsens 215
Victor Petersens Jubilæum 203
Vor Kollega Holger Rasmussen 11
25 Aars Jubilæum 182
100 Aars Jubilæum 183

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 7. JANUAR 1910 XXXVII AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Aaret, der svandt.

MED 1909 har man forhaabentlig naaet Bunden af den økonomiske Krise, der i de sidste Aar har raset saa heftigt, og som ved særlige Begivenheder her i Landet synes at have ramt de danske Arbejdere særlig haardt. Endnu i Begyndelsen af Aaret havde Krisen ikke naaet det typografiske Fag; først i Sommerens Løb og i Slutningen af Aaret har Bølgen naaet os, og i de sidste Maaneder har vi haft en Arbejdsløshed, vi skal tilbage til 1902—03 for at finde Magen til.

Selv om disse Forhold vil kaste nogle mørke Skygger over Aaret, der svandt, er der imidlertid ingen Tvivl om, at 1909, ligesom 1908 paa sin Vis, vil være et Punkt, man i Organisationens Historie stadig vil pege tilbage paa. Det har nemlig været et Aar, hvor meget af det, der i lange og trange Aar trods organisatorisk Storm og Rusk har groet og vokset, endelig har sat Frugt.

Efter Delegeretmødet i December 1908 traadte saaledes den vedtagne Sammenslutning af de tre københavnske Afdelinger i Kraft. Og i Maj Maaned kom Ny typografisk Forening til. Dermed var Sammenslutningen af de københavnske Typografer endelig fuldbyrdet. Det, der altid burde have været samlet, var nu helet. Aarsagen og Anledningen til mange bitre Organisations-Kampe igennem omtrent 25 Aar var dermed borte, og Danmarks Typografer stod samlede i ét Forbund med én Afdeling i København. Der er ingen Tvivl om, at det har forøget Styrken af og Respekten for det typografiske Fags Organisation.

I April Maaned traadte den forhøjede Understøttelse i Kraft i Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Ogsaa derved var et ganske betydeligt Fremskridt markeret. Takket være den Statshjælp, Arbejderne i saa mange Aar havde kæmpet for og særlig ved deres stærke Sammenslutninger formaaede at forme paa en saadan Maade, at det blev muligt at modtage den, kunde Understøttelsen hæves til 14 Kr. ugl. i henh. 140 og 160 Dage. Ved Hjælp af en midlertidig Lov, gældende til 1. Maj 1910, i Tilknytning til Arbejdsløshedskasserne, har det været muligt fra Kommunerne at skaffe Hjælp til dem, der var udløbet med Understøttelse, i et lige saa langt Tidsrum, som de var understøttet af Arbejdsløshedskasserne.

I Juni og Juli Maaneder førtes der meget svære Forhandlinger vedrørende Provinstarifen. Til Trods for, at det var en Kendsgerning, at alle Fag, der havde Overenskomster udløbne samtidig eller det meste af Aaret forud, havde maattet forny deres Overenskomster uden Forbedringer, lykkedes det dog gennem Forhandlingerne at føre et Resultat hjem, der til Trods for den økonomiske Depression i Almindelighed dog bragte en Forhøjelse af 2 og 1 Kr. paa Minimallønnen og i de fleste Byer en mindre Forhøjelse af Tusindbetalingen, samtidig med at Maskinsætterspørgsmaalet blev løst ved en Tarif, og der er overvejende Sandsynlighed for, at Arbejdstiden om 2 Aar forkortes med ½ Time uden Kamp. De, som drager Erfaringer af det, der passerer omkring dem, vil sikkert ogsaa efter Omstændighederne kalde Resultatet godt.

I Slutningen af Aaret rasede Storkampen i Sverige, i hvilken vort svenske Broderforbund ved Forholdenes Udvikling kom til at deltage. Storkampen blev ikke det Middel, der bragte de svenske Arbejdere Sejren, og vort Broderforbund fik saa svære Saar under Kampen, at der vil gaa mange Aar, før Saarene læges.

— For de københavnske Typografer var 1909 egentlig et Jubilæumsaar, selv om det har faaet Lov til at passere lige saa fredeligt til sin Grav som dets Forgængere. Efter Strejkenederlaget i 1876 traadte nemlig den første Tarif i Kraft 1. Juli 1884. Det var en ren og skær Akkordtarif, og den indeholdt en Tusindbetaling af 29 Øre for Fraktur og 31 Øre for Antika. »Arbejdstiden er 10 reelle Timer daglig, dog indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til 9 Aften«. Søn- og Helligdagsarbejde godtgøres med 50 %, ligeledes Overarbejde, men efter Kl. 12 Nat betales det med 100 %. Endvidere oprettes en Voldgiftsret til Afgørelse af Meningsforskel vedrørende Tarifen.

Trods det, at vort Fag i København ikke siden de ordnede Forhold i 1884 har haft nogen Kamp, naar undtages den paatvungne Sympatistrejke i 1908, og trods svære organisatoriske Vanskeligheder, og fremfor alt trods det, at vort Fag i de sidste 10 Aar er blevet revolutioneret af Sættemaskinernes Indførelse, og trods de slette økonomiske Krisetilstande er vore københavnske Kolleger den 1. Januar 1910 fredeligt og roligt gledet ind til en 8 Timers Arbejdsdag, til en forhøjet Minimalløn og en Tusindbetaling af 45 Øre. — Det er stolte og gode Resultater af Organisationsværket, Resultater, der maner alle til at gøre deres Pligt mod Organisationen.

Der havde egentlig været god Anledning til for vore københavnske Kolleger ved Overgangen fra 1909 til 1910 at hejse Flaget paa hel Stang paa Organisationssnekken og byde til Gilde om Bord. Det er imidlertid ikke sket. Den, der skriver disse Linier, hører til den unge Slægt, og i Stedet for Festen sender jeg en venlig Tanke til dem, der igennem Aarene trak Organisationens møjsommelige Arbejde. Kendsgerningerne vidner om, at de Folk, der stod ved Roret, var kloge og fremsynte. De har forstaaet Kunsten: ved de færrest mulige Ofre at naa de bedst mulige Resultater.

I et Par følgende Artikler skal vi mere detailleret beskæftige os med Begivenhederne henholdsvis i København og Provinserne og endelig give en Oversigt over Forholdene i Udlandet. X.

Overarbejdet!

NÆPPE nogensinde tidligere har Overarbejdet været saa alvorligt og saa ofte drøftet som forrige Aar, hvor det er omtalt omtrent i hverandet Nr. af *Typ.-Tid.*

Synspunktet for Overarbejde er sikkert ved at flytte sig. Fra at være økonomisk: Overarbejde som Middel til Merfortjeneste (hvad bl. a. hævdes af de *bedstlønnede*: Bladenes Personaler — paa en enkelt Undtagelse nær) og som givende Arbejde til de arbejdsløse, gaar det vel over til at blive hy-

giejnisk (kortest mulig Ophold i usunde Lokaler). At Synspunktet først og fremmest burde være individuelt (ved Erkendelse af Fritidens lige Værdi med Arbejdstidens), hører vel Fremtiden til.

Men ønskeligt var det, om det, der forrige Aar var Ord, i Aar blev Handling, saaledes at Overarbejde og Arbejdsløshed kommer i rette indbyrdes Forhold — hvortil vel nok den forkortede Arbejdstid vil hjælpe noget.

Af de mange Indlæg i Aarets Løb, omtalte dog ingen *Kvinderne*, der i mange Tilfælde er *tvungne* til at arbejde over, naar Trykkeren paatager sig Overarbejde. I de fleste Virksomheder hører det i Aarets sidste 3—4 Maneder til Dagens Orden, at Paalæggersker arbejder fra ca. $7^1/_2$ Morgen til 9—10, ofte til 11 og 12 Aften for en ussel Betaling, uden nævneværdigt Ophold og uden Afløsning, ved et Arbejde, der kræver den strengeste Agtpaagivenhed overfor Papir og Maskine.

Man forstaar vanskeligt, at det forlanges, naar der gaar mange ledige, og at der endda, hvad nok sker hyppigere end man tror, trues med Afsked, hvis en Paalæggerske drister sig til at forlange nogen Fritid om Aftenen. — At Luften i et Lokale, hvor der arbejdes baade Dag og Nat, er værre end i en Svovlmine, regnes vel ikke?

Her er Forhold som kan ændres. Og maaske burde Kvinderne selv belyse denne Sag. Selv rejse og støtte det saa selvfølgelige Krav om tilstrækkelig Hvile mellem Arbejdsdagene.

LOUIS MØLLER.

8-Timers-Dagen i København fra 1. Januar 1910! Saa roligt, saa stilfærdigt gled Typograferne over til den forkortede Arbejdstid — andre Fags Arbejderes længe eftertragtede Maal i vort ellers saa godt organiserede Fødeland og andre Landes Arbejderes »hellige Land«, som foreløbig kun skimtes i det fjærne, og hvorom der trindt om kæmpes de haardeste Kampe for at naa fremad paa Vejen.

Kun fire Aar tilbage ligger det, at der indenfor vore egne Rammer maatte tages en haard Dyst for overhovedet at naa til dette Resultat paa fredelig Vis! Den Gang var det de otte lange Aar, som skræmmede, og som kastede sine lange Skygger over 8-Tallet og bragte Gutenbergs Sønner udi Harnisk. Underligt nok, at det netop skulde blive 8-Tallet, som spærrede Vejen, eller var det mon ikke snarere den ringe Forhøjelse i Lønnen, som fik Bølgerne til at gaa højt? Man var jo paa det Tidspunkt i en Højkonjunktur, og Udsigten til, at der maaske nu vilde blive slaaet en Bom for Forhøjelser, bidrog sikkert ogsaa til Utilfredsheden.

Nu gik de fire Aar, og enhver, som ser tilbage paa de Aar, der svandt, vil nok indrømme, at det dog i Grunden var Pokkers hurtigt, de gik. Det er jo, som om man for kort Tid siden stod i Tivolis Koncertsal hin raakolde Vinterdag og kastede Blikket ud over den største Forsamling af typografiske Arbejdere, som i Mands Minde har været samlet. Havde man den Gang vidst, at Tiden gik saa hurtigt, vilde Kommissionsforslaget næppe have mødt den Opposition, som da var Tilfældet.

Tiden skulde lære, Tiden skulde bibringe Erfaring — mon den Tid, der er gaaet, vil gøre det? Man skulde dog tro, at den Omstændighed, at danske Typografer roligt og stilfærdigt, uden at bringe et eneste Offer, nu har gennemført 8-Timers Dagen, som ikke én eneste europæisk typografisk Organisation endnu har kunnet gennemføre, maatte vidne om, at de havde bragt det vidt.

Hr. Frederik Nielsen i Køge.

Med mit Navn hæfter jeg hos Redaktionen for mine Artikler. Mon ikke Hr. NIELSEN er ene om den Opfattelse, at det er et »Bagbold« at skrive offentlig i et Blad, saa ethvert Menneske, som gider, kan læse det. Personens Navn, hvad betyder det iøvrigt i denne Forbindelse? Det er jo ikke *Personen* eller hans *Navn*, der skal diskuteres eller tages Standpunkt til, men derimod hvad der skrevet staar. Men jeg véd meget godt, at man helst først skal have fat i Personens Navn, før man kan vælge sig en Stadeplads i Diskussionen. Det skulde Hr. Nielsen alligevel se at vænne sig af med.

I al Almindelighed plejer det kun at være nyfigne Kvindfolk, som ikke kan bestemme sig til noget, før de véd Navnet paa Personen. Men jeg tror dog, at de jydske Mandfolk for længst er gaaet bort fra den Praxis.

Vi spørger ikke om, *hvem han er*, men *hvad han vil*.

Skønt Hr. Nielsen repræsenterede Køge paa sidste Delegeretmøde, aner han endnu ikke, at den Retning indenfor den københavnske Afdeling, som jeg af og til har taget Ordet imod, vilde have Provinsianerne af med deres Forretningsfører, ligesaalidt som han aner, at de har villet indskrænke vor Delegation. Jeg skønner derfor, at der laa en uhyre Sandhed i Hr. Nielsens Ord, da han skrev, at *»her narrer de kloge de mindre kloge«*. Og blot Hr. Nielsen nu vilde fortælle, hvem han har været med til at narre.

Forøvrigt har Hr. Nielsen narret sig selv ved at skrive, at jeg har antydet, at vi skulde bort fra Københavneriet. Nej, det kunde aldrig falde mig ind, da jeg aldrig har troet paa noget i den Retning for Københavns Vedkommende. »Københavneri« er opfundet i København og brugt mod os, hver Gang vi har modsat os et eller andet. Derfor har jeg ved denne Lejlighed, som mange Gange tidligere, blot villet vise, hvor meget, eller rettere hvor lidt, der i Virkeligheden ligger bag ved, naar de ærede Københavnere indleder med den Mundfuld.

Hr. Nielsen tvivler om min provinsielle Ægthed, skønt jeg dog anfører, at jeg er født af fattige Husmandsforældre i Aarhus Amt. Har gaaet i en simpel Landsbyskole, hvor vi ikke lærte andet end at tænke. Var Røgterdreng fra mit tiende Aar og udlærte i en Landsby. Soldat i Aarhus og født 1876. Aldrig opholdt mig i København ud over 3 Dage ad Gangen. Ugift.

Og saa til Slut, Hr. Nielsen: Jeg har kendt mange Mennesker, der var lige saa laadne som Jacobs Broder Esau. Men det var ganske vist ikke paa — — Kroppen.

EKVIVOK.

Nye Veje.

Saa pretentiøs, som denne Overskrift er, og som Hr. WARTENBERG bl. a. benyttede over sine Artikler om Kooperationen, hvilken han tillige holdt Foredrag om forleden Dag, kunde Undertegnede unde sig den Privatfornøjelse — da ingen andre vil — at underkaste dem Kritikens Svøbe.

Egentlig var Hr. Wartenbergs Artikler saa vel som hans Foredrag væsentlig agitatoriske og ikke saa stærkt underbyggede, som den spørgende eller diskuterende kunde ønske. Dog, paa et Punkt kaster Hr. Wartenberg noget — om jeg saa maa sige — fængende ud, idet han som et Hovedargument for Betimeligheden af Kooperationen nævner den nominelle Lønkamp. Det siger intet, at Hr. W. tidligere paa Lønkampens Omraade har hævdet stik modsatte Anskuelser. Men det turde have sin Interesse, om den Mand, der saaledes pludselig *gør Arbejdernes »Sammenhold« overordentlig problematisk*, har noget at byde paa, der udelukker Lønkampen som en Krig mellem Arbejderne selv.

Hr. W. vil gøre Kooperationen til en stor økonomisk Magt. Han gør det meget let, og derved faar jeg det formentlig ogsaa let.

Hr. Wartenberg har vel aldrig sagt, at det var af det onde, at Arbejderne forsøgte at forbedre deres Kaar. Nej — tværtimod. Og derfor skal Kooperationen endyderligere være til dette Formaal. Ja, Hr. W. gaar jo endda saa vidt, at han ad den Vej vil afskaffe de kapitalistiske Tilstande. Den er rigtignok noget højt oppe. Thi — kort sagt — naar alt kommer til alt, tror jeg, at hverken Wartenberg eller jeg vil nægte at respektere Pengene, men at vi tværtimod ogsaa paa dette Omraade vil tilegne os saa meget, som vi har Magt til — blot vi kan købe for dem. Der er derfor næppe Tvivl om, at vi vil forsøge at forbedre vore Kaar under Kooperationen, blot vi vil vide at kende Midlerne, som staar til Raadighed. Er det mig saaledes i Dag bevidst, at jeg som Producent er en Magt, bliver denne Bevidsthed næppe mindre under Kooperationen. Er Forbedringen af mine Kaar i Dag af det gode, maa dette vel blive det samme senere. Det kunde jo tænkes, at man satte sig imod min Magt, ja — noget lignende gjorde man jo ogsaa for 30—40 Aar siden, og den nominelle Lønkamp er i Dag en Kendsgerning. Og fortsætter denne Lønkamp ikke ind i Kooperationen, hvor man sikkert, efter hvad der hidtil er oplyst, vil respektere Betalingsmidler? Svaret ligger jo netop i: at jeg vil forbedre mine Kaar. Og formentlig uden at vide af det, trækker Hr. W. jo ogsaa selv Lønkampen med over i de kooperative Tilstande, idet han vil: at det organiserede Vareforbrug og Produktion skal støtte Arbejderne under Konflikter!

Men saa blev vi jo ikke af med Lønkampen, hvis nominelle Værdi Hr. W. pludselig har faaet Øjnene op for. — Ja, men Du faar Del i Overskuddet, siger saa Wartenberg. Aah, der har vi jo en hypermoderne Lønkamp igen. Hvad var ellers Overskud? Hr. W. vil sikkert sige, at det er taget fra »Kapitalen«. Ja, hvis »Kapitalen« saaledes lod sig plukke. Men lad gaa! — hvad skal jeg saa med Overskuddet? Bruge den selvfølgelig. Men saa maa jeg bruge den til min Fordel, ellers gør en anden det. Lønkamp, Lønkamp altsammen!

Jeg véd, der kunde siges meget andet imod Kooperationen, men jeg holder mig til Hr. W.s egne »Synspunkter«.

Endvidere siger Hr. W., at de ledende Stillinger i det kooperative Parti ikke skal indtages af Personer, som gør det for Vindings eller private Interessers Skyld. Ja, men hvad er det, som bringer sin Mand frem? Er det ikke netop hans Egennytte og som Ejer af sin Magt, at han søger at tvinge saa meget som muligt til Side? Jovel er det det. Ja, men saa kan det være mig fuldkomment ligegyldigt, hvad enten jeg skal hente mine Ting hos den private Kapitalist eller hos en »Uddeler« (udmærkede Ord). Hvilke Egenskaber maa ikke den første udfolde for at købe min Tillid, medens den sidste har den Egenskab: at kunne bruge Flertallet (han skal vel vælges) og derved er bleven en Magt. Og saa skulde denne Magt paa et givet Tidspunkt belejligst afgive sin Magt for det »Ideal«, som jeg generer mig for at lade min Pen gentage? Det ligner ikke Mennesket og Livet!

Se, det var nu blot disse Par Punkter, som Hr. W.s højtidelige Artikelserie og Foredrag indeholdt, og hvoraf det forekommer mig, at Lønkamp, Kapitalisme og det organiserede Vareforbrug passer rigtigt ind i hinanden altsammen. Der kunde selvfølgelig siges meget andet. Og til samme Resultat kommer da ogsaa Socialisterne, i hvert Fald det kloge Mindretal, idet de anerkender den økonomiske Magt som den eneste Faktor i Samfundet og som Svar paa, hvorledes dette skal forandres, mener, at det gaar af sig selv.

Anarkisterne, der gaar et Skridt videre end de sidste, ser i Kooperationen i sin fulde Konsekvens et Stykke Kommunisme, hvor Individerne af Max Stirner betegnende nok kaldes et »Stodderkompagni«. Og da jeg er begyndt, kan jeg med det samme sige, at Georgeisterne har uddebatteret Spørgsmaalet om Kooperation og fra deres Standpunkt revet sig løs fra Spøgelset.

Tilbage er der Hr. Wartenberg og *hans* Sag. Arbejd kun for den! Der er ikke *min* Sag at ivre imod Kooperationen. Jeg tror, vi faar den, og jeg tror ogsaa, vi bliver af med den. Kooperationen er mig ligegyldig. Og dog bringer den Liv i mine Tanker, som derved gør Fordring paa en Tilværelse.

»Nye Veje« — ja, hvad er nye Veje?

Charlottenlund, den 25. Decbr. 1909. JUL. SAMUELSEN.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Vor Kollega OTTO TRUE afgik ved Døden Nytaarsaften paa Kommunehospitalet efter et kort, men smertefuldt Sygeleje. True var født i København 1853 og blev saaledes 56 Aar gl. Han kom 1867 i Lære paa Bornholm; efter udstaaet Lære blev han arbejdsløs og begav sig paa Rejse; han kom først til at arbejde i Ringkøbing og derefter i Nyborg, hvorefter han sidst i 70erne fik Plads i Haderslev; her arbejdede han indtil 1898, da han blev udvist; han rejste derefter til København, hvor han arbejdede forskellige Steder, bl. a. hos Hoffensberg og L. A. Jørgensen, sidste Sted med korte Afkrydelser de sidste 8 Aar.

True var en brav Kollega, der vil mindes af mange paa Grund af sin Godmodighed og sit joviale Væsen, og om hvem man kan sige: han havde ingen Uvenner, kun Venner. True var et trofast Medlem af sin Fagforening og en offervillig Kollega, der aldrig holdt sig tilbage, naar en uheldig Kollega henvendte sig til ham. Han efterlader sig Hustru og 2 voksne Børn. Han var livsforsikret i Arbejdernes Forsikringsselskab, hvilket vidner om hans Omhu for sin Familie. H. F.

Meld Dem ind i „Stiftelsen".

»Stiftelserne« har i det sidste Regnskabsaar ydet 9000 Kr. til gamle, trængende Kolleger eller Kollegers Enker. Gør denne Virksomhed større ved at melde Dem ind.

Generalforsamlinger og Møder.

Vejle Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 18. December. — Der var fra *Demokratens* Personale indgivet Forslag om at annulere den paa Generalforsamlingen den 9. Oktober vedtagne Udmeldelse af den stedlige Fællesorganisation. Dette Forslag forkastedes med 16 Nej mod 12 Ja. — Derefter foretoges Valg af Bestyrelse for 1910. Hertil valgtes d'Hrr. J. P. SØRENSEN, M. FREDERIKSEN og P. JONASSEN. Revisorer blev: d'Hrr. TH. PETERSEN og JUST RASMUSSEN. B.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ekstr. Generalforsamling Søndag den 19. Decbr., hvor bl. a. foretoges Valg af Funktionærer for det kommende Aar. Til Formand valgtes CHR. GEORG LARSEN, til Næstformand CHR. E. LARSEN og til Bestyrelsesmedlem ALFR. PETERSEN; til Repræsentant i de samv. Fagforeninger genvalgtes HARALD OLSEN; til Revisorer genvalgtes JOHS. POULSEN og P. H. HANSEN, Suppleant H. C. HANSEN; til Fanebærer valgtes L. RASMUSSEN, Suppleant K. FREDERIKSEN.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Juli Kvartal 1909.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1909	723.63	Rejseunderstøttelse ...	3,663.55
Kont.: ordin. 40,930.41		Underst. p. St.	20,004.00
do. ekstraord. 8,806.00		Reservefondsunderst...	11.00
	49,736.41	Udlaant	16.00
Tilbagebet. Rejselaan .	121.00	Sygeunderstøttelse ...	15,097.92
Andre Indtægter	279.05	Begravelseshjælp	1,160.00
Tilskud fra Hovedkass.	5,879.27	Andre Udgifter	2,121.09
		Indsendt til Hovedkass.	13,961.38
		Beholdn. 30. Sept. 1909	704.42
	56,739.36		56,739.36

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1909	361,926.39	Tilskud til Afdelingerne	5,879.27
Renter	358.42	Overfartsbilletter	351.55
Inds. fra Afdelingerne	13,961.38	*Typograf-Tidende*.....	1,749.60
Stats- og Kommunetilsk. til Bogtrykf. Arbejdsløshedskasse	41,594.75	Tarifforhandlinger	988.06
		Strejkeb. til det intern.	228.74
		do. til Storstrejken ...	9,000.00
Laan af det tyske Forb.	66,659.25	Laan til Typografernes Stiftelse	9,000.00
Indg. svenske Depositioner	55,596.58	Laan til det sv. Forb..	169,659.25
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid*.....	66.58	Husleje, Brændsel og Belysning	89.88
Refunderet Porto ...	110.96	Lønninger og Honorarer	1,320.00
		Rejseudgifter og Diæter	1,053.01
		Tryksager	1,392.91
		Porto.	218.77
		Telegram. og Telefon .	146.70
		Sølvbryllupsgave til Hvidtfeldt	110.00
		Kontorsager	25.50
		Forskelligt	42.78
		Ialt Udgift ...	201,256.02
		Beholdn. 30. Sept. 1909	340,018.29
	540,274.31		540,274.31

København, den 2. Januar 1910. P. HVIDTFELDT.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalkasserer i Odense.

Kassereren i Odense, Typ. N. C. CLAUSEN, træffes paa *Fyns Soc.-Dem.s* Sætteri, Kongensgade 51 o. G., Form. Kl. 7—11½ og 1—4½.

Ny Lokalformænd.

Aarhus: Lokalkasserer P. CHRISTIANSEN *(Demokraten)*, privat: St. Paulsgade 4¹, træffes paa *Demokraten* fra 5—5½ Efterm. og fra 6½—7½ Aften i sit Hjem.

Esbjerg: ARTHUR PEDERSEN, Kirkegade 6², træffes 5—5½.

Hillerød: GEORG LARSEN, Helsingørsgade 115.

Odense: NIELS CHR. CLAUSEN, *Soc.-Dem.*, Bopæl: Kronprinsensgade 34.

Slagelse: P. SØRENSEN, *Social-Demokraten.*

Ny Medlemmer.

København: Trykker Orla Albert Vald. Petersen, udl. 1/1 10 hos H. Meyer (arb. s. St.). Sætter Einer August Bjarnason, udl. paa Island 8/2 07 (arbl.). 903, Johan Hansens Hustru Johanne Magdalene. 1654, P. Christiansens Hustru Katrine.

Horsens, Hjælpearbejder Carl Jensen. Nykøbing F., Hjalmar Jørgensen, udlært 1/1 10 paa Stiftstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2347 (751), A. Johan T. Celinder fra Hjørring (arbl.). 2093, C. J. A. Straten fra Skive (arbl.). 1945, Magne Severin Nørgaard Nielsen fra Skive (arbl.). 1458, Oluf Jul. Christensen fra Lyngby i Pl. hos Hartmann. 1768, Johan Chr. Carl Meyer fra Lyngby i Pl. hos H. Meyer. 1499, Adolf Händel paa Rejse (arbl.).

Aarhus, 2490, Chr. Jacobsen (arbl.). Hillerød, 2591, Poul Ludvig Listov Saabye (Frederiksborg Amtstidende). Holstebro, 2037, Senius Skaaning (arbl.). Kallundborg, 1274a, R. C. J. Tønnesen (Avisen) og 2218, Jørgen H. Andersen (Folkebladet). Nyborg, 2090, Sofus Utke (Schönemann). Næstved, 2558, J. C. A. Jensen (arbl.) og 2177, Alfr. M. Hansen (arbl.).

Bortrejste.

København: 2591 (1915), Listov Saaby til Hillerød i Pl. 2218 (2894), J. H. Andersen til Kallundborg i Pl. 1801 (879), Anton Thomsen til Skive (arbl.)

Aarhus, 2290, Svend B. Deleuran til Kbh. (Militær) og 2363, Marius P. M. Petersen til Randers i Pl. Brønderslev, 575, H. P. M. Bjørnstrup paa Rejse. Hjørring, 2347, A. J. Th. Celinder til Kbhvn. (arbl.). Kallundborg, 1351, S. Chr. Jensen til Holbæk i Pl. og 2426, A. Carlslund til Nakskov i Pl. Nyborg, 2249, Holger Kürstein og 1274a, R. C. C. Jul. Tønnesen. Nykøbing F., 1560, Christoffer Th. Rasmussen til Nakskov i Pl. og 2002, H. Chr. Rasmussen til Kbh. (arbl.). Næstved, 2090, Sofus Utke til Nyborg i Pl.

Udmeldt.

København: 2182, Karoline Petersen (fratraadt Faget).

Kolding, 1477, Anton Holm. Rønne, 2535, Hjælpearbejderske Hedvig Jørgensen.

Død.

København: 482, Otto True.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Af Hensyn til Aarsfesten bedes Sangerne møde fuldtalligt. (1)

GUTENBERG-KORET

Søndag den 9. Kl. 1 Sangøvelse, under Hr. VALD. NIELSENS Ledelse, i Ølundshus. (4)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 14. Januar i Stedet for den 7. Januar i Kaféen, Pilestræde 51, Kl. 8.

STYRELSEN.

M.-K. afholder *ordinær Generalforsamling* Søndag d. 16. Januar Kl. 11 Form. i Nørre-Central-Kafé, Nørrebros Runddel. *Dagsorden*: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. 5. Eventuelt.

Kl. 1 afholdes *Stiftelsesfest med Fællesspisning*, hvortil Deltagelse bedes anmeldt til For, manden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 2³, senest Torsdag d. 13. Jan. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 49.—53. Uge (5 Uger) opkræves *Lørdag den 8. Januar 1910.* Kontingent-Restancer udover *8 Uger* har Udslettelse til Følge.

Da Medlemsbidragets Størrelse for Aaret 1909 skal indsendes til Sygekasseinspektoratet senest *d. 31. Januar 1910*, maa alt forfaldet Kontingent indbetales *senest d. 8. Jan. 1910.*

R. HELMER,
Sct. Jørgens Allé 11².
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.

Ny typografisk Forening

afholder Søndag den 9. Januar Aften Kl. 7 sin *25-aarige Stiftelsesfest* i Witmacks Lokale. Fællesspisning med Snaps og Øl samt Bal og Punschesold for Medlemmer med 1 Dame 1 Kr. 50 Øre pro persona. Besøgende 2 Kr. 50 Øre. Ikke-Deltagere i Fællesspisningen betaler for Bal og Punschesold 1 Kr. pro persona. STYRELSEN.

ANNONCER

Sætter-Trykker søger Plads *straks*. Ikke ukendt med Stereotypering og Prægning. God Akcidenssætter. Billet mrkt. »17« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf-Forbundter

kan straks faa god Plads. Billet mrkt. »*Typograf 4257*« bedes tilsendt

L. Chr. Nielsens Ann.-Bur.
(19) Løvstræde 14.

Maskinsætter (»Typograph«), hurtig, paalidelig, 6 Aars Praksis, søger Plads straks. Billet mrkt. »15« modt. Ekspeditionskont.

Trykkeriarbejder.

En ædruelig og paalidelig ung Mand, 3½ Aar ved Faget, ønsker Plads straks i København eller Provinsen, kendt i København. Billet mrkt. »211« modtager Ekspeditionskontoret.

Glædeligt Nytaar!

med Tak for det forløbne Aar. Haabende paa, at den samme Velvilje maa blive mig til Del i det ny Aar

Med koll. Hilsen
Københavns Haaadklædeforsyning.
(18) H. HIRSCH.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

J. G. A. Eickhoff, København V.

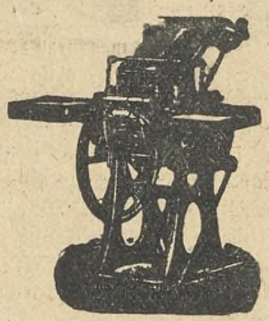

Maskiner til
Bogtryk
Stentryk
Bogbinderi
—
Otto's ny
Gasmotorer
staaende og liggende
fra 1/2—100 HK
—
Transmissioner
—
Farve, Valsemasse
—
Brugte rep. Maskiner haves i Regien
Nærmere paa Forespørgsel

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (185)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 14. JANUAR 1910 XXXVII AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Aaret, der svandt.

København.

DET vilde være ganske ugørligt i *Typ.-Tid.* at nævne de Hundreder af Sager, der i Løbet af et Aar passerer Ledelsen. Det er derfor nødvendigt at indskrænke sig til en Omtale af de vigtigste.

Der har i Aarets Løb været appelleret stærkt til Kollegernes Offervillighed. I Anledning af den ganske ekstraordinære Arbejdsløshed indenfor andre Fag, særlig Bygningsfagene, vedtoges det paa en ekstraordinær Generalforsamling i Januar Maaned at iværksætte en frivillig Indsamling paa alle Byens Trykkerier med Opfordring til at yde efter følgende Skala: for Lønninger under 24 Kr. 10 Øre, for Lønninger fra 24—34 Kr. 25 Øre og for Lønninger over 34 Kr. 50 Øre ugentlig. Indsamlingen, der varede over 10 Uger, indbragte 8,314 Kr. 6 Øre, hvad der maa kaldes et godt Resultat. Desuden vedtog Sætterafdelingen af sin Kasse at yde 1000 Kr. til Landsindsamlingen (samt 1000 Kr. til deres egne arbejdsløse uden Understøttelse), Trykkerafdelingen at yde 250 Kr. og Kvindeafdelingen at yde 100 Kr. — Mod Slutningen af Sommeren spændtes Kollegerne igen i Ekstrakontingentets Sele; denne Gang et obligatorisk Kontingent af 25 og 50 Øre for henholdsvis halvt- og heltbetalende Medlemmer. Ekstrakontingentet, der var til Fordel for Storstrejken i Sverige, varede i 14 Uger og hørte altsaa op, da Juleindsamlingen begyndte.

Den 1. April traadte de paa sidste Delegeretmøde vedtagne Love for Forbundet og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Kraft. Dermed skete, som i første Artikel omtalt, en Forandring af Ledelsesforholdene i Københavns Afdeling og en Forhøjelse af Understøttelsessatserne i Arbejdsløshedskassen. Den ny Understøttelse havde som Minus til sine Goder den nye Bestemmelse, at der ikke udbetaltes Understøttelse for de første 6 Dages Arbejdsløshed, medmindre der forud laa en Arbejdsperiode paa *mindre* end 4 Ugers Arbejde. I Afdelingen rejste der sig en stærk Stemning for at dække denne Forandring fra de tidligere Forhold. Efter at Sagen havde været drøftet i det Udvalg, der havde faaet Opgaven at udarbejde ny Love for Afdelingen, og derefter paa en Generalforsamling, vedtoges det at udbetale Understøttelse for de første 6 Dage af Afdelingskassen efter nærmere fastsatte Regler. For at kunne bestride Udgifterne derved maatte man skride til en Forhøjelse af Kontingentet med 5 Øre, saaledes at det nu er oppe paa det Maksimum, der er fastsat i Forbundslovene som Afdelingskontingent. Fra 1. April—31. December er der fra Lokalkassen udbetalt følgende Summer i Karensunderstøttelse:

Maaned	à 2.00	à 1.25	à 1.00	Ialt
Maj	290.00	22.50	24.00	336.50
Juni	610.00	15.00	30.00	655.00
Juli	324.00	—	30.00	354.00
Avgust	442.00	15.00	77.00	534.00
September . .	500.00	7.50	37.00	544.50
Oktober	386.00	7.50	6.00	399.50
November . . .	348.00	7.50	27.00	382.50
December	526.00	22.50	51.00	599.50
Ialt . . .	3426.00	97.50	282.00	3805.50

Naar Summen er blevet saa stor, skyldes det naturligvis væsenligst, at Aaret har udvist en ganske ekstraordinær stor Arbejdsløshed. Paa den anden Side kan det kun erkendes, at det er en Reform, der har haft en god Virkning.

I Henhold til Lov Nr. 106 af 8. Maj 1909 (den gælder til 31. Marts 1910 og ikke som fejlagtig anført i sidste Artikel til 1. Maj) er der indgivet Begæringer om fortsat Hjælp fra Kommunerne efter Arbejdsløshedskassehjælpens Ophør for 50 Kolleger, nemlig for 27 Sættere, 10 Paalæggersker, 6 Trykkere, 5 Stereotypører og 2 mdl. Trykkeriarbejdere. Alle Anmodninger er bevilget. Den tilstaaede Understøttelse, der i Udstrækning varierede fra 2 til 28 Uger, har for heltbetalende varieret fra 7 Kr. ugl. (ugifte) til 14 Kr. ugl. og for halvtbetalende fra 5.25 til 7 Kr. Den saaledes fra København og Frederiksberg Kommuner *tilstaaede* Understøttelse andrager ca. *5000 Kr.*, hvilket Beløb dog ikke er benyttet, idet adskillige er gaaet i Arbejde, forinden den kommunale Understøttelse var opbrugt. — Igennem Arbejdernes Fællesorganisation har det været muligt at skaffe arbejdsløse Medlemmer Koks fra Kommunens Gasværker til en Pris af 1 Kr. 25 Øre pr. Tønde.

For Voldgiftsretten er i Aarets Løb indanket 3 Sager, der for Tiden behandles i Retten. Den ene angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt en Bogtrykker, der har udlært som Sætter, men hævder at have lært som Sætter-Trykker, og som siden har underkastet sig et Par Kursus paa Fagskolen, i Henhold til Tarifen er berettiget til at udlære Trykkere. Den anden Sag angaar et Værk, hvor Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri har nægtet at betale for 3 Skriftarter, og den tredie Sag en buet Annonce, som O. C. Olsen & Co. nægter at betale med 100 % for hele Annoncen.

I Aarets Løb har været afholdt en Del Mæglingsmøder, der som Regel har løst Stridsspørgsmaalene i første Instans. Det lykkedes herigennem at skaffe et Personale en lille, men højst tiltrængt Lønforhøjelse og at skaffe en afskediget Tillidsmand tilbage i sin Plads. Nogle Mæglingsmøder har imidlertid været resultatløse.

En lille egenartet Begivenhed var det, at 150 strejkende Kolleger besøgte København under Storstrejken.

Afdelingsstyrelsen har med tre Delegerede [illegible]traadt et af en Række Fagforeninger nedsat Udvalg til at overveje og undersøge Spørgsmaalet om Brugsforeningsbevægelsen. Afdelingen har tegnet sig som Medlem af Foreningen »Boserup Minde« for et Medlemskontingent af 25 Kr. aarlig.

Endelig har Afdelingen i Slutningen af Aaret forsøgt at afholde Medlemsmøder med Diskussion, men de to Møder, der har været afholdt, har ikke vundet stor Tilslutning.

Bliver Regulativet for Bogtrykkerier og Skriftstøberier overholdt?

Regulativets § 12 lyder:

»Det paahviler saavel Bogtrykkeriets Leder eller Indehaver som vedkommende Arbejdere at overholde de i dette Regulativ fastsatte Bestemmelser, og de paagældende ere hver for sig ansvarlige for Overtrædelser, der kunne lægges dem til Last.«

Den Herre, som de saakaldte Autoriteter har ansat til at undersøge, om dette Regulativ og lign. bliver overholdt, maa være en meget nærsynet Herre, eller ogsaa maa han være meget doven, ikke gide at indgive Beretning om det Svineri, der findes rundt omkring paa forskellige københavnske Bog- og Avistrykkerier. Det vilde derfor være ønskeligt, om vor Styrelse vilde gøre lidt for Sundhedsbestemmelsernes Overholdelse. Desværre kan de *virksomme* Tillidsmænd kun faa Steder faa gennemført dette Regulativs Overholdelse, thi der er Principaler, der ikke taaler en Omtale af de i deres Officin raadende svinske Forhold, men straks benytter en saadan til Hævn mod vedkommende Formastelige — en Opsigelse ved en passende Lejlighed (Arbejdsmangel). — Derfor mener jeg, at Styrelsen bedst kan paatage sig dette Hverv.

Et Par Steder, hvor et Eftersyn af Regulativets Overholdelse vilde være ønskeligt, skal jeg nævne:

Hos et Firma i Raadhuspladsens umiddelbare Nærhed har Rotterne deres Begravelsesplads. Saa snart en Rotte er død, lægger dens nærmeste Slægtninge det afsjælede Legeme til Hvile bag en Reol eller under Gulvbrædderne, hvor det saa uhindret faar Lov at ligge og raadne. At disse Rottelig udbringer en modbydelig Stank, kan enhver forstaa. Det vilde være heldigt, om dette Firma snart vilde sørge for, at Reolen, der gaar fra Vasken til Varmeapparatet, blev flyttet fra Væggen og en Bortkørsel af det urgamle Møg foretaget. Ligeledes trænges her til en grundigere Vaskning af Gulvene og bedre Lys. (Det kunstige Lys frembringes af Forretningen.)

Et Firma i Grønttorvets Nærhed hører ogsaa til de Forretninger, hvor Renligheden ikke er stor. — Sørgeligt er det, at kun faa, der har udlært i denne Fabrik, har undgaaet Tuberkulosen. Lyset er ogsaa her utilladeligt sparsomt (Privatdrift).

— — —

Det er derfor glædeligt, efter at have noteret ovenstaaende, at kunne meddele en stor Forandring hos kgl. Hof-Bogtrykker Bagge i Retning af gode sanitære Forhold. Sætteriet er flyttet højere op mod Lys og Luft. Væggene i det store Lokale er oliemalet, og Loftet er smukt hvidtet; et Spiselokale forefindes ogsaa. At det fra Forretningens Side er Meningen at gennemføre en stadig Renlighed af det nu pæne Lokale, kan man vel betragte som en Selvfølge. W. JACOBSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Rudkøbing Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 18. December 1909. — FORM. (R. Nielsen) bød velkommen. Glædede sig over den talrige Forsamling.

Bestyrelsesvalg: R. NIELSEN genvalgtes med Akklamation til Formand. Næstformand: HOLM (Genvalg). Revisorer: PETERSEN og JACOBSEN. Sekretær: FREDERIKSEN. Suppleant: HINTZE.

Det vedtoges at yde Formanden et mindre Beløb som Løn for Formandshverv. Ligeledes forhøjedes de ikke-understøttelsesberettigede Kollegers Støtte til Nakskov. Juleindsamlingen: 11 Medlemmer 13 Kr.

Sluttelig førtes Diskussion om Strejken i Sverig. — Torskefest afholdes i Januar.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 9. Januar ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. — FORMANDEN aabnede Mødet og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes CHR. ØRVAD. Punkt 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Punkt 2. Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 435 Kr. Lokalkassens Regnskab udviste en Balance paa 169 Kr. 67 Øre. Begge Regnskaberne godkendtes. — Punkt 3. Vinterfest. Det vedtoges at nedsætte et Udvalg, der paa Bestyrelsens Forslag kom til at bestaa af 2 Damer og 2 Herrer. Hertil valgtes Fru A. JACOBSEN og Fru PALD, J. CHR. AGERSKOV og STABELL-HANSEN. De to sidstnævnte valgtes med 8 Stemmer hver. TH. NIELSEN blev Suppleant. CHR. ØRVAD lovede at fungere som Kasserer. — Punkt 4. Andragende om Tilskud til Børnebespisningen. FORMANDEN gav herom nogle Oplysninger og mente, at det var unødvendigt i Øjeblikket at yde noget Tilskud. Det vedtoges derfor at henlægge Sagen indtil videre. — Efter Mødets Slutning blev *Avisens* Personale repræsenteret med én Mand. L. CHR. N.

Nær og Fjærn.

Medlemslisten. Da en stor Del Personaler endnu ikke har indsendt Medlemsfortegnelsen, *anmodes de indtrængende om i Løbet af de aller nærmeste Dage at sende den til Forbundskontoret, Jernbanegade 4.* Man gøres opmærksom paa, at der kun skal noteres de Medlemmer, der arbejdede paa Trykkeriet Mandag den 3. Januar (den første Arbejdsdag i det nye Aar).

Typografernes Karneval til Fordel for arbejdsløses Bespisning afholdes Lørdag den 19. Febr. Kl. 8 i Odd Fellow Palæet, Bredgade 28.

Medlemsmødet, der var berammet til Onsdag den 19. ds., afholdes ikke, grundet paa indtrufne Forhold.

Blokerede Trykkerier. Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund maa ikke tage Arbejde hos følgende Bogtrykkere: CHR. SØRENSEN, Vølundsgade, O. A. NIELSEN, Graabrødretorv og KANSTRUP, Krystalgade.

Typografernes Sangforening afholder sin 64. Aarsfest Søndag den 30. Januar 1910 Kl. 7 i Prins Wilhelms Palæ. Foruden Koret under Ledelse af kgl. Kapelmester A. GULDBRANDSEN medvirker kgl. Operasangerinde Frk. ODERWALD-LANDER samt kgl. Operasanger ALB. HØEBERG. Efter Koncerten Bal til Kl. 3. Da Koncerten i Aar afholdes en Søndag, er der Lejlighed for vore Bladsættere til at overvære samme. Billetter faas hos Sangforeningens Medlemmer.

Brev fra Horsens henligger paa Forbundskontoret til M. L. MADSEN.

Et Par brune Handsker er glemt paa Forbundskontoret.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktober Kvartal 1909.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1909:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	30904.85	
Trykkernes do.	-	6197.90	
do. Ekstrakassen	-	1129.68	
do. Begravelseskassen	-	3274.71	
Kvindernes Privatkasse	-	635.63	
Lokalkassen	-	93.38	
Det særlige Fond	-	5288.22	
			Kr. 47524.37
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	8750.90	
Underskud i Kvartalet	-	5773.10	
			- 14524.00
Reservefonden (deraf Ekstrakont. Kr. 6505.05)			- 13947.19
Sygekassen: Kontingent m. m.	Kr.	8994.70	
Underskud i Kvartalet	-	596.29	
			- 9590.99
Hjælpekassen: Kontingent m. m.			- 3183.50
Begravelseskassen			- 2593.05
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	4077.97	
do. - halvbetalende Hjælpearb.	-	71.64	
do. - — kv. —	-	441.88	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - det særlige Fond	-	219.46	
Refunderet Karensunderstøttelse	-	8.00	
			- 5468.95
Sætternes Privatkasse			- 937.81
Trykkernes do.			- 323.75
do. Ekstrakasse			- 90.70
do. Begravelseskasse			- 184.07
Kvindernes Privatkasse			- 98.24
Det særlige Fond *			- 5603.01
		Balance	Kr. 104069.63

* Saavel frivillig Indsamling til Svenskerne som Juleindsamlingen er passeret det særlige Fond, ligesom dette foreløbig har afholdt Udgiften til den fortsatte kommunale Understøttelse.

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:

Rejseunderstøttelse (57 Rejs. i 268 Dg.)	Kr.	335.00	
Underst. p. St. à 2.00 (214 Mdl. i 6627 Dg.)	-	13254.00	
do. à 1.25 (9 Kv. i 108 »)	-	135.00	
do. à 1.00 (24 Kv. i 583 »)	-	583.00	
do. à 1.00 (2 Md. i 121 »)	-	121.00	
Omflytningsbidrag til 2 Medlemmer ..	-	96.00	
		Kr.	14524.00
Reservefonden (indsendt til Hovedkassen)		-	13947.19

Sygekassen:

Pengehjælp (i Hjem 104 Md. og 29 Kv.: Kr. 4576.25, paa Hosp. til 18 Md. og 4 Kv.: Kr. 1077.35)	Kr.	5653.60	
Betalt Hospital	-	633.15	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	1956.73	
Speciallægehonorar	-	552.05	
Vagthold etc.	-	109.62	
Barselhjælp (15 Børn)	-	225.00	
Andre Udgifter	-	10.84	
Administrationstilskud	-	450.00	
		-	9590.99
Hjælpekassen (Pengehjælp)	Kr.	2400.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	783.50	
		-	3183.50
Begravelseskassen (2 Mænd)	Kr.	340.00	
Medlemmers Børn	-	20.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	2033.05	
		-	2593.05

Lokalkassen i København:

Lønninger	Kr.	1297.00	
Porto	-	54.96	
Tryksager	-	5.50	
Kontingentopkrævning	-	448.00	
Lokale- og Husleje	-	227.25	
Brændsel, Belysning og Rengøring ...	-	111.34	
Telefon og Telegram	-	90.21	
Overført til Privatkasserne	-	634.99	
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00 ...	-	1260.00	
do. — à 1.25 ..	-	37.50	
do. — à 1.00 ..	-	84.00	
Kontorsager	-	45.15	
En Gave (1/2)	-	159.00	
Kont. for Ink., Styr., Rev., Bibl., 3/4 Aar	-	1029.30	
Andre Udgifter	-	78.13	
		-	5562.33
Sætternes Privatkasse		-	348.60
Trykkernes do.		-	201.10
Kvindernes Privatkasse		-	85.29
Det særlige Fond		-	8634.22

Beholdning den 31. December 1909:

Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1220.38	
do. Begravelseskassen	-	3458.78	
Kvindernes Privatkasse	-	648.58	
Lokalkassen	-	0.00	
Det særlige Fond	-	2257.01	
		-	45399.36
	Balance	Kr.	104069.63

København, den 11. Januar 1910. LAUR. JENSEN.

Til Trykkerne. Husk at betale det resterende Kontingent til Begravelses- og Ekstrakassen for Oktober Kv. til Hr. Anton Jensen i denne Uge.

Vore Hustruer paa Medlemslisterne. Paa Medlemsfortegnelserne i Provinserne spørges i Aar ikke alene om Medlemmernes Alder, men ogsaa om Hustruernes. Fra flere Sider er Besvarelsen heraf mødt med Uvillie. — Oplysningerne skal gives paa Grund af, at alle Begravelseskasser uden Hensyn til, om disse er knyttede til statsanerkendte Sygekasser eller ej, hvert fjerde Aar af Sygekasseinspektoratet skal beregnes, for at Medlemmerne derigennem kan betrygges for, at de Kasser, hvortil der svares Bidrag for ved Dødsfald at erholde en Understøttelse, ogsaa er i Stand til at yde, hvad Kasserne lover. Af Dansk Typograf-Forbunds Begravelseskasse ydes der i Provinserne ved Hustruens Død et Forskud paa den Manden tilkommende Begravelseshjælp. Dette Forhold bevirker, at Hustruen forsikringsteknisk set er en selvstændig Person i Begravelseskassen. Alderen er ved Beregningen en meget vigtig Faktor. Det Medlem, der ikke opgiver Hustruens Navn og Alder, maa derfor betragtes som ugift og uden Ret til Forskud paa Begravelseshjælp ved Hustruens Død.

Optegnelser om Ny typ. Forening. I stort 4to Format har Ny typ. Forening i Anledning af sit 25 Aars Jubilæum og af sin Overgang til Dansk Typograf-Forbund udgivet en rigt illustreret Bog. Om Billederne slynger sig, som Titelen angiver, en Række Optegnelser om de sidste 25 Aars Begivenheder. Vi kommer tilbage til Værket.

Peter Hvidtfeldts Telefon. I det Forbundsstyrelsesmøde, der afholdtes, efter at Forhandlingerne om Provinstarifen var afsluttede, foreslog undertegnede, at der anbragtes en Telefon i HVIDTFELDTS private Hjem, saaledes at man derved kunde komme Forretningsføreren hurtig i Tale, ogsaa paa de Tider af Dagen, han er hjemme. Da ingen ønskede Ordet til Forslaget, udtalte Mødets Leder, VICTOR PETERSEN, »at det kunde vi vel lade gaa til Forretningsudvalget«; hertil var der heller ikke nogen, der fandt Anledning til at gøre Bemærkninger; med andre Ord: Sagen gik uden Debat til Forretningsudvalget, der altsaa efter dette har anskaffet Telefonen.

Jeg ser nu ikke noget forkert i dette Arrangement; tværtimod, jeg mener, at jo lettere det er for Medlemmerne at komme i Forbindelse med Forretningsføreren, desbedre; ganske vist kan man sige, at han derved faar gratis Telefon, men han faar jo ogsaa en længere Arbejdstid, hvilken sidste, jeg mener, rigelig kan veje »gratis« op. Er det desuagtet en »utilbørlig« Maade, Forbundets Midler her er anvendt paa, ja, da maa WARTENBERG, der var til Stede ved nævnte Møde, tage sin Del af Ansvaret derfor, thi han kunde jo have *protesteret*, men det gjorde han ikke.

Odense, den 3. Januar 1910. PETER WELBLUND.

Solgt Bogtrykkeri. Fra 1. Januar er Nordisk Good-Templar Ordens Bogtrykkeri, Grønnegade 33, overtaget af den tidligere Bestyrer, Hr. CHR. NIELSEN. Forretningen fortsættes samme Sted under Firma Chr. Nielsen & Co.s Bogtrykkeri.

25 Aars Jubilæum som Trykker i samme Plads fejres i Morgen af vor Kollega C. V. PETERSEN i Centraltrykkeriet. Der vil i Dagens Anledning blive vist den afholdte Jubilar adskillig Opmærksomhed.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Forretningsudvalgsmøder.

Fredag den 7. Januar 1910.

1. Meddelelse fra K. B. om, at Personalerne i to københavnske Værktrykkerier paa egen Haand havde indrettet Arbejdstiden efter 1. Januar 1910 Svarskrivelse afsendes, hvori det meddeles, at man for det ene Trykkeris Vedkommende vil konferere med vedkommende Personale, medens man med Hensyn til det andet Trykkeri ønsker et Møde mellem Forretningsudvalgene afholdt, idet man gør opmærksom paa, at Firmaet har søgt indført en tarifstridig Arbejdsordning og nægtet Forhandling med Personalets Tillidsmænd. Paa samme Møde ønsker man Spørgsmaalet om Elevers Udlæring behandlet.

2. Hvidtfeldt gav Meddelelse om sit Besøg i Nykøbing F., hvor der var opnaaet et tilfredsstillende Resultat angaaende et Personspørgsmaal. Et Lønforhold var der ligeledes opnaaet Overenskomst om.

3. De samv. Fagforbund meddeler, at Fællesmødet angaaende Hjælpearbejderspørgsmaalet i Aarhus afholdes i Arbejdsgiverforeningen i Dag Kl. 3 1/2. Lokalformanden i Aarhus var telegrafisk tilkaldt. I Anledning af Fællesmødet vil der blive forsøgt at forhandle med de to Provinsorganisationer om forskellige Uoverensstemmelser, som der tidligere har været ført Klage over.

4. Meddelelse gaves om Afholdelse af et Møde i Horsens Søndag den 9. Januar, paa hvilket Repræsentanter for de socialdemokratiske Provinsblade vil drøfte Spørgsmaalet om en bebudet Indførelse af Stereotypi. Mødet har fundet Tilslutning i Esbjerg, Kolding, Vejle, Silkeborg, Odense, Slagelse, Rønne og eventuelt Randers. Det var henstillet til Hvidtfeldt at deltage i Mødet. — Tiltrædes.

5. Meddelelse fra Horsens Lokalafdeling angaaende en Blokadekundgørelse mod et derværende Trykkeri. — Til Efterretning.

6. Welblund meddeler, at han ved sit Besøg i Ringe har opnaaet Underskrift paa Tarifen af Hr. Redaktør Israelsen. — Til Efterretning.

7. I Anledning af et Forhold i Kolding bemyndiges Hvidtfeldt til under sit Besøg i Horsens at søge en Ordning tilvejebragt.

Til **Juleuddelingen** har jeg yderligere modtaget: Birchs Pers. 3.00 og Schultz' Sættere 1.50, tils. Kr. 4.50. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Aalborg: Typ. O. CHR. OLSEN, Fredericiagade 21 2. Tr. 12½—1 og 6½—7.

Roskilde: Typ. JØRG. NIELSEN, Ringstedgade 29, St. Tr. 1—1½ og 6½—7 Aften.

Rettelse: I forrige Numer stod N. Chr. Clausen opført baade som Lokalformand og Lokalkasserer. Skal kun være *Lokalkasserer.*

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Richard Jønck, udl. 1/1 10 hos P. Andersen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdelingen. Sætter August Jønsson, udl. 1/1 10 hos Hannover (arb. s. St.). Trykker Eilert Ellingsen, udl. 7/1 10 hos Græbe (arb. s. St.). Paal. Jensine Ingerslev, tidl. Medlem (Arnold Schmiitz). Hjælpearb. Johan Th. Chr. Sørensen (Missionstrykkeriet). 1858, Joh. Halfdan Jensens Hustru Olga. 2528, Laur. Chr. Andersens Hustru Dorothea.

Aalborg, Joh. Nielsen, udlært 1/1 10 paa Aalborg Stiftstidende. Kallundborg, Olut Larsen, udl. 1/1 10 paa Kallundborg Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2002 (1427), H. Chr. Rasmussen fra Nykøbing F. (arbl.). 1924 (1245), H. C. Jacobsen fra Rejse (arbl.). 1406, H. G. Hunderup fra Roskilde (Politiken). 2290, Svend Bønnelykke Deleuran fra Aarhus (Militær).

Aarhus, 2155, Sophus Black (Reklametrykkeriet). Brønderslev, 2519, Harald Jensen (Vends. Folkeblad). Hillerød, 1377, Alf. Joh. Mortensen (Frederiksb. Amts Avis). Kolding, 2291, Jørg. Chr. Odense og 2403, Leopold Wendt (begge paa Askov Højskole). Nakskov, 2426, A. Carlslund og 1560, Th. Rasmussen (Larsen). Odense, 6747 (svensk) Chr. Jul. Nielsen (Eksprestrykkeriet). Skive, 1801, Anthon Thomsen (arbl.). Slagelse, 1579, Marius A. Jensen (Sorø Amtstid.)

Bortrejste.

Københavns: 1394 (1965), Anton Theodor Nielsen til Roskilde i Pl. 3457 (1623), Otto Brunck til Tyskland (arbl.).

Aalborg, 2143, Robert C. Larsen til Københavns i Pl. Aarhus (Hammel), 1375, Soph Hansen til Kbhvn. i Pl. Frederikshavn, 2083, Carl Nielsen paa Rejse. Kolding, 2469, Thorv. Frederiksen paa Reje, 2651, Sofus Westermann til Aarhus i Pl., 2272, Evald Schjern til Randers i Pl. og 2420, Waldemar Schjødt til Aarhus (arbl.). Næstved, 1968, E. Chr. Hartmann til Slagelse i Pl. Nakskov, 2210, C. E. Holte til Kallundborg. Randers, 4 (norsk), Emil Hansen paa Rejse. Ringsted, 2155, Sophus Black til Aarhus i Pl. Roskilde, 1377, Alfr. Joh. Mortensen til Hillerød i Pl.

Udmeldt.

Københavns: 2434, Olga Jensen og 2080, Karoline Petersen.

Horsens, 1061, Bogtrykker Chr. Petersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. **9**: Sangøvelse. Mød alle. (1a)

GUTENBERG-KORET

Sangøvelse Søndag den 16. Kl. 1. Fredag den 21. Kl. 8 ordinær Generalforsaml. (4a)

M.-K. atholder *ordinær Generalforsamling* Søndag d. 16. Januar Kl. 11 Form. i Nørre-Central-Kafé, Nørrebros Runddel. *Dagsorden:* 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter og 1 Revisor. 5. Eventuelt.

Kl. 1 afholdes *Stiftelsesfest med Fællesspisning,* hvortil Deltagelse bedes anmeldt til Formanden, WESTY HANSEN, Kongshøjgade 28, senest Torsdag d. 13. Jan. STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 14. Januar i Stedet for den 7. Januar i Kaféen, Pilestræde 51, Kl. 8.

STYRELSEN.

ANNONCER

Rutineret Linotypesætter

søger Plads i Københavns. Billet mrkt. »21« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker søger Plads *straks.* Ikke ukendt med Stereotypering og Prægning. God Akcidenssætter. Billet mrkt. »17« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker søger Plads. Fine Anbefalinger. Billet mrkt. »22« modtager Ekspeditionskontoret.

Ny typografisk Forenings
Jubilæums-Festskrift,
indeholdende ca. 80 Portrætter og flere Gruppebilleder af Fagets mest kendte og fremtrædende Personligheder, faas à Kr. 2.50 ved Henvendelse til Faktor JACOBSEN, *Knudtzons Bogtrykkeri, Ny Toldbodgade 13.*

Husk Hirsch's Haandklæder!

Hver Abonnent sit eget Haandklæde!

Bedste System! Ingen Smittefare!

Ring til Nora 1835 y, og vi kommer straks.

10 Øre pr. Uge.

Uden Sæbe 8 Øre pr. Uge. (20)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavns)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(12)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og Hurtigpresser brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

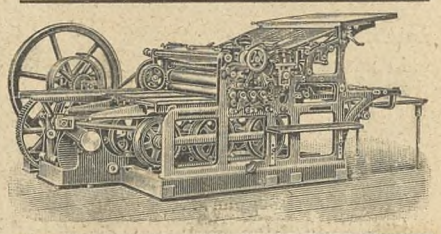

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. **Laxegade 35**
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 21. JANUAR 1910 XXXVII AARGANG

Københavns Trykkerafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

Ekstra Generalforsamling

Søndag den 30. ds. Form. Kl. 10½ pr.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Lovene. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Aaret, der svandt.

Provinserne.

OGSAA for Provinsernes Vedkommende blev Aaret markeret ved en stedse stigende Arbejdsløshed, som ikke alene skyldtes de almindelig herskende daarlige Konjunkturer, men var særlig foranlediget ved at Arbejdsgiverne rustede sig til at modtage en Kamp, hvis Tarifforhandlingerne skulde briste. Som i sin Tid Stereotypibevægelsen var et Træk i samme Retning, var Sættemaskinernes Anskaffelse ved snart sagt alle Provinsblade vel nok ikke saa meget rettet paa at skabe en Nedgang i Produktionsomkostningerne som paa at begrænse Typografernes ny Krav. Saaledes var der allerede i Juni Maaned opstillet 62 Sættemaskiner, der betjentes af 76 Maskinsættere. I Aarets Løb er deres Tal betydelig forøget. Der er dog ingen Tvivl om, at Virkningerne af Maskinernes stedse stigende Anvendelse vil blive de samme som Stereotypibevægelsen i sin Tid. De vil give Anledning til ny Udvidelser, saaledes at den øjeblikkelige Virkning paa de Arbejdsløses Tal vil være af forbigaaende Natur og for de Arbejdendes Vedkommende en Spore til højere Løn og kortere Arbejdstid.

Den korte Bladstrejke i 1908 medførte, at de to Arbejdsgiverorganisationer øvede et betydeligt Pres paa Faktorerne for at trænge disse ud af Organisationerne, idet de da mente at have dem til Raadighed under en kommende Kamp. For en stor Del lykkedes det at formaa disse til at vende Organisationen Ryggen; men at man derfor har sikret sig deres Støtte i en kommende Kamp er mere end tvivlsomt. Faktorernes Stilling i Forretningerne er dog meget forskellige, idet nogle faktisk staar som den egentlige Bogtrykker og repræsentere Aktieselskaberne i Forholdet overfor Arbejderne. At disse Folks Stilling under en Kamp ikke uberettiget maa være en anden end en hel Del saakaldte Faktorer, der deltager i det daglige Arbejde som enhver anden Typograf, er indlysende. Men det havde aabenbart været mere formaalstjenligt for Principalorganisationerne, at man overenskomstmæssig havde truffet en Afgørelse af dette Forhold end blindt hen at lade sig diktere en Parole fra Arbejdsgiverforeningen; thi de af den permanente Voldgiftsret i den sidste Tid fældede Domme i Formandsspørgsmaal viser, at det ikke er nok, at man udstyrer en Arbejder med Formands- eller Faktornavnet. — At Faktorerne selv har følt det uholdbare i deres Stilling, viser det Møde, der afholdtes i Odense den 1. November 1908, hvor man gjorde Forsøg paa Dannelsen af en særlig Faktororganisation. Endskønt man der vedtog at oprette en saadan Organisation, nedsatte Udvalg og valgte foreløbig Bestyrelse, lykkedes det dog ikke denne i det førløbne Aar at faa fast Grund under Fødderne, hvilket ikke er saa underligt; thi netop som Forholdene er i Provinserne, er Faktorernes Plads absolut indenfor Forbundets Rammer, selv om nogle af disse ogsaa under visse Forhold maa have en Særstilling.

I det hele taget har dette, at de to Provinsprincipalorganisationer har fulgt Parolen fra Arbejdsgiverforeningen, ikke haft nogen heldig Indflydelse paa Forholdet til vor Organisation og har kun bidraget til at bringe et mere spændt Forhold mellem Organisationerne og vanskeliggøre en Forstaaelse mellem disse.

Vi skal saaledes minde om, at da Arbejdsgiverforeningen som Følge af Skotøjskonflikten og Overenskomsters Opsigelse i forskellige Fag i Marts havde truet med at udelukke en hel Række Fag, foranlediges et Fællesmøde mellem Repræsentanter for disse og Hovedorganisationerne, men til dette Møde havde man endog glemt at indbyde Dansk Provinsbogtrykkerforenings Bestyrelse. Ikke desto mindre krævede Bladudgiverorganisationen, støttet af Arbejdsgiverforeningen, at vi skulde forny den da løbende Tarif uden Ændringer paa to Aar. Da vore Repræsentanter kunde pege paa det Faktum, at man end ikke havde givet de overenskomstsluttende Parter Lejlighed til at forhandle, at man ikke havde sluttet Konjunkturoverenskomster, og at der var Forhold i den gældende Tarif, som begge Parter ønskede ændrede, saa lykkedes det at frakoble Typograferne fra de andre Fag.

Folketingsvalgene medførte en Udsættelse af Tarifforhandlingernes Paabegyndelse. Den 8.—9. Juni afholdt Principalerne Generalforsamling, hvor man drøftede det Udkast til Ændringer i den gældende Tarif, som man havde faaet oversendt 1. Maj. Den 10. Juni modtoges et af Principalorganisationerne udarbejdet Forslag til en Maskinsættertarif. Den 13. Juni afholdtes paa Forretningsudvalgets Foranledning et Møde af Maskinsættere i Provinserne, i hvilket deltog Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer, tre Maskinsættere fra København og 20 Maskinsættere som Repræsentanter for de forskellige Afdelinger og Maskiner, samt d'Hrr. Hvidtfeldt og Viggo Christensen og Odense-Afdelingens Styrelse. Man opstillede her de Krav, der, støttet paa indhentede Oplysninger fra de enkelte Maskinsættere, dannede Grundlaget for Typografernes Modforslag til en Maskinsættertarif. De egentlige Tarifforhandlinger paabegyndtes den 16. Juni og fortsattes 17. og 18. Juni, da de strandede, fordi Principalorganisationerne ikke vilde forhandle om Arbejdstid og Løn, forinden man havde erklæret sig villig til at indgaa paa Principalernes Krav om Nedsættelse paa forskellige Punkter samt en Maskinsættertarif paa Grundlag af deres fremsatte Forslag.

Paa Foranledning af Arbejdsgiverforeningen optoges Forhandlingerne atter den 28. Juni med en Repræsentant for hver af Hovedorganisationerne, nemlig d'Hrr. Langkjær for Arbejdsgiverforeningen og Carl F. Madsen for de samvirkende Fagforbund. Efter at have forhandlet fra 28. Juni til 2. Jul inkl. var man naaet til Enighed om at anbefale en Tarif, der ikke indeholdt, hvad man hver for sig ønskede, men som heller ikke fra nogen af Siderne kunde forsvare en Kamp for om muligt ad den Vej at fremtvinge noget bedre.

I Dagene fra 12. Juli til 18. Juli afholdtes der i Afdelingerne Generalforsamlinger, hvor et Medlem af Forbundsstyrelsen redegjorde for de førte Forhandlinger og den forhaandenværende Situation. Ved en den 22. Juli foretagen Optælling af Stemmesedler om Tarifen var der afgivet ialt 1079 Stemmer, hvoraf 574 havde stemt for Tarifen, 463 mod og 42 havde svaret »stemmer ikke«. Tarifen havde tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli.

Hjælpearbejderne, som forinden Tarifforhandlingerne havde sluttet sig til Organisationen i stedse stigende Tal, havde dog ikke faaet deres Løn- og Arbejdsforhold ordnede ved denne Tarif, idet man fra Principalorganisationernes Side bestemt modsatte sig at optage deres Forhold i den fælles Tarif. Man var derfor henvist til at søge dette Spørgsmaal løst lokalt. I flere Afdelinger har man gjort Forsøg herpaa uden at have haft Held dertil, kun i Aarhus var det den 17. Septbr. lykkedes at komme til Forstaaelse med den stedlige Bogtrykkerforening om en Tarif for disse, men man havde betinget sig Hovedorganisationernes Sanktion af den trufne Ordning. Men nu sker det mærkelige, at Arbejdsgiverorganisationen nægter at sanktionere den paa denne Maade trufne Ordning, idet man kræver, at en saadan Overenskomst skal sluttes mellem de bestaaende Organisationer. Først i November anmoder man de samvirkende Fagforbund om at foranledige en Forhandling med Arbejdsgiverforeningen og de interesserede Parter, men da Bladudgiverorganisationen kræver Udsættelse for at Sagen kan gøres til Genstand for Behandling paa denne Organisations Generalforsamling i December, blev der intet Møde om Sagen før 7. Januar d. A. Dette Møde opløstes imidlertid, men inden Opløsningen lykkedes det dog at faa fastslaaet et Møde mellem Repræsentanter for de tre Organisationer, og hvor man eventuelt kan tilkalde Repræsentanter for Hovedorganisationen, for at faa fastslaaet en Tarif for Hjælpearbejdere enten for hele Landet eller for de Lokalafdelinger, hvori Kravet er rejst. Det fastsloges, at eventuelle Løntillæg skal have tilbagevirkende Kraft for Aarhus' Vedkommende fra 1. December 1909. Forhandlingerne om en Hjælpearbejdertarif skal være sluttet 1. Februar. Et Møde er berammet til førstkommende Mandag.

For de socialdemokratiske Provinsblades Personaler er der med Bladenes Udgivere ført en Række Forhandlinger, der er resulteret i, at man i Principet ikke for nærværende rører ved den bestaaende Arbejdstid, der fortsat er 8 Timer paa alle Partiets egne Trykkerier, 8 Timer i Esbjerg og 8½ i Aalborg, medens den er 9 Timer i de andre private Trykkerier. For Lønnens Vedkommende fastsloges 2 Øre pr. 1000 Bogstaver over den for Byen fastsatte Tusindbetaling samt at Mindstelønnen var 2 Kr. over Byens Minimalløn; endvidere at der ydedes et Tillæg af 2 Øre for Nedgang i Arbejdstiden fra 9 til 8½. Hvor Arbejdstiden var gaaet ned til 8 Timer, ydedes derimod ikke nu noget Tillæg, saafremt Tusindbetalingen var 4 Øre over den for Byen fastsatte. For Aalborg, Esbjerg og Silkeborgs Vedkommende skulde træffes en særlig Overenskomst. Disse Forhold har medført en Række dobbelte Forhandlinger, dels med Kontrolkomité og dels med de paagældende private Bogtrykkere, der stedse har krævet, at alle Løntillæg, som der skal ydes til de paagældende Personaler, maa disse skaffe refunderet af Bogtrykkerens Kunde. Den trufne Ordning vil forhaabentlig bidrage til hos de private Bogtrykkere at skabe Forstaaelse af, at alle personlige Tillæg maa ydes af disse som af enhver anden Arbejdsgiver, uden at de kan kræve saadanne Løntillæg betalt af Kunden.

I det store og hele er Tarifens Indførelse forløbet uden stor Modstand. En Del Steder er der dog foretaget Transaktioner, som ikke har været i Tarifens Aand. Ved Hvidtfeldts Mellemkomst er en Del af disse løst paa tilfredsstillende Maade, medens en Del Spørgsmaal, navnlig vedrørende Lærlingeparagraferne, skal gøres til Genstand for Forhandling paa et Fællesmøde af Organisationernes Ledelser, der, som tidligere nævnt, samles i København om Hjælpearbejdertarifen den 24. Januar.

Har Aaret, der svandt, saaledes været rigt paa spændende Forhandlinger om Provinstypografernes Arbejdsforhold, er det at haabe, at Aarene, der kommer, maa skabe Betingelser for ny Udvikling af Faget og Arbejdernes Kaar.

Et Mindeskrift om Ny typ. Forening.

Som omtalt i sidste Numer foreligger der et rigt illustreret Skrift om Ny typ. Forenings 25-Aars Tilværelse under Titel af »Optegnelser om Ny typografisk Forening 1885—1910«. Forfatterne er d'Hrr. Anthon Larsen og P. Hansen. I Fortalen angives det at have været Opgaven at skildre de vigtigste Begivenheder indenfor Typografernes Organisationer under Ny typ. Forenings 25-aarige Virksomhed: Aarsagen til Splittelsen i 1884, de forskellige Forsøg paa Sammenslutning under Gensidighedskonferencen, den skandinaviske Kongres og Delegeretmøderne samt Samarbejdet ved Tarifforhandlingerne, i Voldgiftsretten og paa øvrige faglige eller understøttende Omraader.

Dette gøres ogsaa mere eller mindre vellykket. Der er noget af en Parforcejagt over Skildringen, i bogstaveligste Forstand *Optegnelser*, Rubriceringer, uden nævneværdige Kommentarer eller Forsøg paa at anskueliggøre ved at give Billederne Farve eller Liv. Det virker forunderligt tabelmæssigt, ligesom om man havde alle Tildragelserne ordnede i Kolonner. For den, som har levet med i Begivenhederne, havde de dog adskilligt mere Lys og — Skygge. Maskinmæssigt opramses de forskellige Begivenheder — uden at indeholde det dramatiske Liv, som mange af Situationerne ejede.

Naturligvis — der er til Gengæld ikke saa lidt Fantasi i alt, hvad Ny typ. Forening paa mange Punkter skal have udrettet — saaledes f. Eks. under Tarifbevægelsen i 1898 — men det vilde være urimeligt at gaa i Rette med Forfatterne herom. Mærkeligere synes det os, at man undlader at give Historien, hvad Historiens er, naar man ikke gengiver et af de Dokumenter, som fremkom fra »Den typ. Forening«s nyvalgte Styrelse, da man under Slagordet de politiske Fagforeninger arbejdede for Udmeldelse af »Den typ. Forening«. Det stod i *Typograf-Tidende* den 6. Decbr. 1884 og lød:

»Kolleger!

I kender det Udfald, Suppleringsvalget til Styrelsen fik; I véd, at det samtidigt blev beluttet med overvejende Majoritet, at »Den typografiske Forening« ikke længer skulde betragte sig som staaende udenfor den almindelige Arbejderbevægelse. Denne Tilslutning er først og fremmest af faglig Natur. Ligesom den enkelte Arbejder intet udretter, naar han staar alene i Kampen for Tilværelsen, saaledes er det ogsaa for det enkelte Fags Medlemmer en Umulighed at opnaa bedre økonomiske Vilkaar, naar de ikke betragter sig som solidariske med andre Fags Arbejdere. Flertallet af »Den typografiske Forening«s Medlemmer har indsét dette. Et lille Mindretal har imidlertid ikke villet bøje sig for Flertallets Anskuelse, og har dannet en ny Forening. De anfører som Grund, at de ikke vil indordne sig under et politisk Parti. Men den skete Tilslutning vedrører aldeles ikke Arbejdernes politiske Organisation, som *udelukkende* finder sit Udtryk i »Socialdemokratisk Forbund«. Fagforeningerne staar ikke i noget som helst Afhængighedsforhold til dette, da Afgørelsen af hver enkelt Sag finder Sted i Arbejdernes faglige Organisationer. Dette véd vore Modstandere meget godt; de fremfører kun dette for at faa Eder til at tro, at Eders personlige Frihed og Overbevisning kues og tilintetgøres. De, som altid raaber paa, at de ikke vil have noget med Politik at gøre, gaar paa denne Maade den politiske Reaktions Ærinde.

Kolleger!

I 8 Aar har I med mange og store Ofre arbejdet paa at styrke og befæste Eders Organisation for ved den at opnaa bedre Eksistensbetingelser for Eders Familier og Eder selv.

Der arbejdes nu paa at ødelægge denne Organisation. Naar vore Modstandere siger, at der hersker Splid i Typografernes Rækker, da er det, hvis en saadan eksisterer, dem selv, *og kun dem*, der har frembragt den. Var de virkelig besjælede af den megen Kærlighed til Foreningen, som de altid fører i Munden, havde de bøjet sig for Flertallets Afgørelse og søgt at vinde den tabte Indflydelse tilbage **indenfor** Organisationen. De har foretrukket at arbejde **imod** den; de har fremfor at søge at bevare Enigheden mellem Eder, gjort alt for at svække den.

Det gælder derfor nu mere end nogensinde for Eder at vise, at I er fast besluttede paa at opretholde den Organisation, som I nu i saa mange Aar har sluttet Eder til; det gælder om for Eder at vise, at der ingen Splid hersker i *Eders* Rækker, men at kun *de, som raaber paa Splittelse*, **vil** den.

Slut Eder derfor endnu stærkere end hidtil om Eders Organisation. Husk, hvad I har ofret for den og at I kun ved *Solidaritet, ved at samle Eder i* **én** *Organisation, vil kunne vente at føre Eders fælles Sag til Sejr.*«

Det er Ord, som gælder den Dag i Dag, selv om de er skrevne for 25 Aar siden. I en »historisk« Skildring burde de have været optrykt.

At trænge ind i et Stofs *indre* Sammensætning er naturligvis ikke nogen let Sag, men Resultatet af en *saadan* Undersøgelse vilde være ulige mere værdifuldt end skematiske Optegnelser. Brydningerne i den typografiske Verden i det omhandlede Tidsrum var jo nemlig det sig stadig gentagende: Modsætningen mellem et gammelt og et nyt Livssyn. Typografernes Bevidsthedsfølelse laa i 1884 endnu i Dvale, deres Klasseinstinkt slumrede. Fortidens gamle Lavs- og Standsfølelse beherskede Sindene, gør det forøvrigt om end under andre Former og i fortyndet Skikkelse den Dag i Dag. Man forstaa ikke dette saaledes, som om vi ønsker denne Følelse totalt udryddet; den betyder i mange Forhold en personlig Rankhed, som vi desværre ofte savner nu om Dage. Men hvor den optræder ensidig, *kun* er Standsfølelse, og ikke parres med *social* Forstaaelse, virker den i Virkeligheden — selv om den er nok saa ærligt ment som gavnende det specielle Fags Udøvere — i Samfundsreaktionens Tjeneste. Det galdt derfor den Gang om at *vække* den typografiske Stands instinktive Følelse, og dertil krævedes der, saadan som Forholdene nu en Gang var baade i København og i Provinserne, en Vilje, der ikke gik af Vejen for Brud med det bestaaende. Efterhaanden som Organisationens Magt og Indflydelse voksede, øgedes *Ansvaret* og dermed ganske naturligt en forandret Taktik. At *forstaa* denne Bevægelses Opstaaen og dens organiske Udvikling, at udrede dens fine Traade indtil den krystalliseres i dens nuværende Form: Dansk Typograf-Forbund, havde været en taknemmelig Opgave at løse, og som rent historisk sét havde haft sin store Interesse, selv om der var blevet sét paa den med Forfatternes Livssyn. Dette er et Savn.

Det har aabenbart heller ikke været Forfatternes Hensigt. Derfor har man valgt ved et rigt *Billedstof* at tilbagekalde i Erindringen *Mændene* og enkelte *Begivenheder* fra Perioden. Der kommer derved en vis Festivitas over Skriftet, selv om flere af Billederne mere virker som Dekoration end som kastende Lys over Perioden. Bunden er lovlig meget skrabet. Interessante er de 4 Gruppebilleder, som ledsager Skriftet; de er bedre end mange Ord i Stand til at fremkalde Minderne om de Tider, der svandt. Et enkelt, »Sammenkomsten med Provinstypograferne i København 1888«, har tillige betydelig kulturhistorisk Interesse. Det er kun kedeligt, at Fotografiens Kunst først har naaet sin nuværende Udvikling saa sent som nu; thi af betydelig Interesse vilde det have været, hvis nogle af de store Massemøder kunde være blevet foreviget ad fotografisk Vej, og paa den Maade komme i senere Generationers Eje, naar Typografernes Historie ad Aare skal skrives.

Den typografiske Udstyrelse er nitid, selv om Siden fremtræder for aaben og Satsen ikke overalt er saa regelret, som man kunde ønske det i et saadant Værk. Det pryder *ikke* at anbringe Portræter som Frise i et Værk — navnlig da ikke, naar Fotografiernes Tone er saa vidt forskellig, som Tilfældet er, og Skriftets Afslutning havde fortjent en bedre Skæbne end den, der er blevet det til Del paa den sidste Side — det er Synd for det ellers paa saa mange Punkter dygtige Arbejde.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 13. Januar 1910 blev i Sag Nr. 5/1909: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Firmaet Fr. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri* afsagt følgende Dom:

Dansk Typograf-Forbund har under denne Sag rejst Klage mod Firmaet Fr. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri, fordi dette har nægtet i Henhold til Tarifens § 20 at betale en Godtgørelse at 1 Kr. pr. Ark, skønt Værket er sat af 3 forskellige Skriftarter. Herimod har det indklagede Firma gjort gældende, at den af Forbundet paaberaabte tredje Skriftart kun er en fyldig Kapiteloverskrift, som ikke kan berettige Sætterne til at beregne Arbejdet efter Tarifens Bestemmelser om »Læsebøger og lign. Værker«. Der har endvidere af Parterne været rejst forskellige Indsigelser vedrørende Fremgangsmaaden ved Sagens Anlæg, som Retten dog ikke finder Anledning til at paatale.

Hvad Sagens Realitet angaar, finder Retten, at der maa gives Typograf-Forbundet Medhold i, at det ommeldte Forhold omfattes af Tarifens § 20, idet dennes Anvendelse ikke er begrænset til Læsebøger, og de med den tredje Skriftart satte Stykker, selv om de maatte kunne betragtes som Kapiteloverskrifter, dog i Følge deres Karakter og Omfang maa medføre Ret til Godtgørelse.

Herefter dømmer Retten:

Firmaet Fr. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri skal for de paaklagede Ark betale en Godtgørelse af 1 Kr. pr. Ark.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Januar ordinær Generalforsamling. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Det balancerede med 1161 Kr. 93 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 194 Kr. 33 Øre. Juleindsamlingen havde givet 155 Kr. Der var udbetalt i Understøttelse 190 Kr.

Til Formand valgtes CHR. OLSEN, da H. C. Andersen, trods meget kraftig Opfordring, ikke ønskede Genvalg. Til Bestyrelsen valgtes H. C. ANDERSEN, A. C. LARSEN og JOHN MØLLER. Suppleant: BIRN. Til Revisor: BIRN. Suppleant: MICH. CRAMER. Fanefunktionærer valgtes.

Angaaende Forholdene indenfor Bladrepræsentantskabet ved *Nordjyllands Social-Demokrat* førtes en længere Forhandling. Til Repræsentanter valgtes JOHN. MØLLER og GERDT. Suppleant: ANTON NIELSEN.

Et Par lokale Spørgsmaal behandledes, hvorefter KRØLL-SCHWARTZ indledede en Forhandling om Lærlingeforholdene paa Trykkerierne. Indlederen fremlagde Emnet i en lille, velformet Tale, men den efterfølgende Debat blev paa Grund af den fremrykkede Tid ikke saa udtømmende, som Sagen fortjente. Men Spørgsmaalet bliver sikkert taget op igen. a.—n.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. ds. sin ordinære Generalforsamling. Formanden, KOFOED, bød de mødte Medlemmer (18) velkommen og ønskede dem et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes ANGELIUS SØRENSEN. Det reviderede Regnskab, der balancerede med 364 Kr. 15 Øre, godkendtes. Privatkassens Regnskab, der balancerede med 72 Kr. 53 Øre, godkendtes ligeledes. Det vedtoges at afholde Fest Fastelavns Søndag, og i den Anledning nedsattes et Udvalg, der kom til at bestaa af d'Hrr. TH. JENSEN, H. P. G. HANSEN og H. AASVANG. Derefter sluttedes Generalforsamlingen. C. M. C.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 14. Januar. Til Dirigent valgtes EMIL NIELSEN. Formanden fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med 765 Kr. 50 Øre. Indsendt til Hovedkassen 252 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 67 Kr. 37 Øre. — Regnskaberne samt Forhandlingsprotokollen godkendtes. I frivillige Bidrag til Svenskerne var indkomen 340 Kr. 90 Øre. — Derefter foretoges Valg af Formand, Bestyrelse og Revisorer. Paa Forslag af SIBBERNSEN genvalgtes Formanden, R. C. PEDERSEN, med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes RICH. JØRGENSEN, TH. BERTELSEN, LINDBALLE og nyvalgtes CARL PEDERSEN, VILH. SONNENBORG og THEODOR JØRGENSEN. Suppleant blev TH. LASSEN. Til Revisorer genvalgtes CHR. RASMUSSEN og N. KRAGH.

H.

Til Medlemmerne af Forbundsstyrelsen!

Da jeg, samtidig med min Tilbagetræden fra Kassererposten i Ny typ. Forenings Syge-, Begravelses- og Hjælpekasse, ogsaa ønsker at fratræde Hvervet som Medlem af Forbundsstyrelsen, undlader jeg ikke herved at takke Medlemmerne af nævnte Styrelse for godt Samarbejde i de forløbne 6 Aar.

København, d. 17. Jan. 1910.

M. k. H.
R. HELMER.

Enhver, som hædrede mig paa min Jubilæumsdag, bedes herved modtage min hjerteligste Tak.

C. V. PETERSEN,
Trykker paa Centraltrykkeriet.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Herning: LUDV. RASMUSSEN, Herning Folkeblad.

Holbæk: CHR. E. JOHANSEN, Venstrebl. Privat: Labæk 22[1], tr. 1—2 og 7—8.

Holstebro: L. LARSEN, Nørregade 54, tr. 1—2 og 7—8.

Nyborg: V. JENSEN, Soc.Dem., Østerg. 19. Tr. paa Trykkeriet 10—12 Fm. og 2—3 Em.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

7. Januar: *Aalborg* 750.00; *Grenaa* 63.00. 12. Januar: *Kallundborg* 247.20; *Silkeborg* 286.50; *Esbjerg* 176.50. 17. Januar: *Faaborg* 57.50; *Fredericia* 53.10; *Hillerød* pr. Bl. 220.00, kont. 269.25, ialt 489.25; *Holbæk* 169.25; *Horsens* 252.00; *Nakskov* 70.50; *Nykøbing M.* pr. Bl. 20.00. kont. 103.50, ialt 123.50; *Odder* 87.50; *Ringsted* 302.40; *Svendborg* 300.00; *Odense* 1156.38. 19. Januar: *Kolding* 650.65; *Thisted* 260.00.

København, den 19. Januar 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter P. Aug. Petersen, udl. 1/1 10 hos Løvgren (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel.). Sætter Peter Henrik Petersen, tidligere Medlem (arbl.). Hjælpearb. Th. Ross (I. Cohen). Paal. Laura Victoria Jensen, udl. 8/1 10 hos Skov & Madsen (arb. s. St.). Sætterlærl. Lorenz Wingzentsen (Nielsen & Lydiche). 449, Vald. Baggesens Hustru Julie.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2614 (2881), E. Sponholtz fra Odense (arbl.). 2591 (1915), Listov Saaby fra Hillerød (arbl.). 1375 (2769), Sophus Hansen fra Hammel i Pl. (C. Winther), 3143 (finsk Medl.), C. E. Vallenius fra Rejse i Pl. (Jordan). 1942 (1656), Jean Hansen fra Fredericia i Pl. (H. Meyer). 2143 (1365), Robert Larsen fra Aalborg (Jensen & Rønager).

Aalborg, 2332, Bruno H. G. Ditzel (Nørresundby Bogtr.). Aarhus, 2651, Sophus Westermann (Andelstrykkeriet), 2084, Valdemar Petersen (arbl.), 1194, I. P. Jensen (arbl.), 2323, M. P. M. Petersen (arbl.) og 2420, Waldemar Schjødt (arbl.). Herning, 2469, Thorvald L. Frederiksen (syg). Randers, 2272, Evald E. L. Schjern (Ethelberg) og 2054 a, Jens Hansen (arbl.). Slagelse, 1968, C. Chr. E. Hartmann (Sorø Amtstid.).

Bortrejste.

København: 579 (2753), William Andersen til Roskilde i Pl. 1549 (1935), Th. Søren Møller paa Rejse (arbl.) 575 (750), Herb. Bjørnstrup paa Rejse (arbl.). 1820, Margrete Brandt til Kolding (arbl.). 2669 (2772), Jul. Carlsen til Udlandet (arbl.). 1499, Adolf Händel paa Rejse (arbl.). 1924 (1245), H. C. Jacobsen paa Rejse (arbl.).

Aalborg, 1223, Lorenz F. Jensen og 2592, Viggo Larsen paa Rejse. Aarhus, 2490, Chr. Jacobsen til Randers i Pl. Nyborg, 1372 a, Esben Hansen paa Rejse. Odense, 188, P. Hansen til Kbhvn. og 2614, Karl L. E. Sponholtz til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 2610, Otto Andersen paa Rejse. Viborg, 2495, Chr. Baltzersen paa Rejse og 2332, Bruno Ditzel til Nørresundby i Pl.

Udslettede for Restance.

Aarhus (Tranebjerg), 877, Bogtrykker P. Laursen.

Udmeldt.

Esbjerg, 1207, Faktor Viggo Blom.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.
Lille Kor Kl. 9. (1 b)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Paa Foranledning undlader jeg ikke paa nærværende Tidspunkt at meddele, at jeg paa den ordinære Generalforsamling i Februar Maaned ikke ønsker at modtage Genvalg som Kasserer, men takker Medlemmerne af de forskellige Kasser for udvist Tillid i de ca. 25 Aar, jeg har beklædt nævnte Stilling.

Den 17. Jan. 1910.

M. k. H.
R. HELMER.

ANNONCER

Rutineret Linotypesætter

søger Plads i København. Billet mrkt. »21« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsættere.

En dygtig **Linotypesætter** og en dygtig **Typographsætter** kan straks erholde Plads ved et Par større Bogsætterier i Provinserne ved Henvendelse til Bogtrykfagets Anvisningskontor.

Trykkerforbundter

kan faa Plads straks ved Henvendelse til Bogtrykfagets Anvisningskontor.

Ny typografisk Forenings
Jubilæums-Festskrift,

indeholdende ca. 80 Portrætter og flere Gruppebilleder af Fagets mest kendte og fremtrædende Personligheder, faas à Kr. 2.50 ved Henvendelse til Faktor JACOBSEN, *Knudtzons Bogtrykkeri, Ny Toldbodgade 13.*

Kafé „ELEKTRA",
St. Kongensgade 45,

aabnes hver Morgen Kl. 4 og anbefales til ærede Medlemmer af de typografiske Organisationer med udsøgte Varer til billige Priser.

Ærbødigst
Niels Holm, (24)
tidligere Cirkuskælderen, Jernbanegade.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

Enestaaende billig. Benyt Lejligheden.

Fuldstændig som Ny Bourgeois Fraktur Brødskrift, fransk System, opsat Salmebogsats etc. med tilhørende Udslutninger og Kvadrater.

Kr. 1.20 pr. Kg. fra 200 Kg.

Prøver til Tjeneste.

F. L. BIE, København, Aktieselskab,
Farvergade 6.
Grafisk Fagforretning. (23)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, S Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 28. JANUAR 1910 XXXVII AARGANG

Københavns Trykkerafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

Ekstra Generalforsamling

Søndag den 30. ds. Form. Kl. 10½ pr.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Lovene. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Hjælpearbejderspørgsmaalet i Provinserne.

I Mandags forhandlede Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer, suppleret med Frk. CRONE, med Bestyrelserne for Provinsbogtrykkerforeningen og Bladudgiverorganisationen. Det lykkedes ikke at opnaa noget Resultat, men man enedes dog om at tilkalde et Medlem fra hver af Hovedorganisationerne og fortsætte Forhandlingerne den følgende Dag.

Derefter har der i Tirsdags været forhandlet paany uden at naa til nogen endelig Løsning. Provinsprincipalorganisationerne har nu indvarslet til en fælles Generalforsamling her i Byen den 6. Februar, paa hvilken man vil drøfte Situationen og formentlig tage endelig Stilling til Spørgsmaalet.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 20. Januar 1910 blev i Sag Nr. 4/1909: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Bogtrykfirmaet Backhausen* afsagt følgende Dom:

Dansk Typograf-Forbund har under denne Sag rejst Indsigelse mod, at Bogtrykfirmaet Backhausen beskæftiger en Trykkerlærling foruden en Sætterlærling. Firmaet, der antages som Regel at have mindst én Sætter, maa nemlig efter Forbundets Formening vel være berettiget til at have en Sætterlærling, men derimod ikke til tillige at have en Trykkerlærling, da Firmaets Indehaver, Chr. Backhausen, som arbejder med i Forretningen, i Forhold til den i § 81 fastsatte Lærlingeskala kun kan betragtes som faglært Sætter, men ikke som faglært Trykker.

Herimod er det af Københavns Bogtrykkerforening paa det indklagede Firmas Vegne gjort gældende, at Chr. Backhausen, som i 4 Aar har været i Trykkerlære, har taget Kursus paa Fagskolen som Trykker og selv i flere Aar udført alt forefaldende Trykarbejde i sit Trykkeri, har tilstrækkelig Uddannelse til at anses for faglært Trykker.

Retten mener nu ogsaa, at Bogtrykker Backhausen, som, efter hvad han for Retten har forklaret, bl. a. har arbejdet 5 Aar som Lærling og derefter 2 Aar som Svend, hele Tiden som Sætter-Trykker, ikke kan nægtes at opfylde Betingelserne for at betragtes som faglært ogsaa som Trykker, men den finder ikke Anledning til under denne Sag at komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal.

Det er nemlig ved hans egen Forklaring her for Retten oplyst, at han i nogen Tid, ligesom det endnu er Tilfældet, har beskæftiget saavel en Trykkerlærling som en Sætterlærling, skønt han hverken har haft nogen selvstændig Trykker eller Sætter. Dette kan ifølge Tarifens § 81 ikke være ham tilladt, men han, der i sin Tid har indmeldt sig i Organisationen som Sætter, og som har benyttet sin Ret til at have Sætterlærling, maa derved i hvert Fald være udelukket fra samtidig at have en Trykkerlærling. Nu har han vel, ligeledes først under den Forklaring, han efter Tilsigelse har afgivet her for Retten, gjort gældende, at hans Moder, der er Forretningens virkelige Indehaver, mens han selv kun er Bestyrer, i 28 Aar har taget og stadig tager Del i Sætningen ved Siden af at deltage i Forretningens almindelige Ledelse, og han har i Henhold dertil rejst Krav om, at Moderen ved Beregningen efter Tarifens Lærlingeskala regnes med til Antallet af Sættere, mens han selv regnes til Trykkerne. Ved de forskellige, tildels modstridende Forklaringer, som derefter har været optaget for Retten angaaende dette Forhold, finder Retten det dog ikke tilstrækkelig godtgjort, at Fru Backhausen tager en saadan stadig Del i Sættearbejdet, at det kan berettige Firmaet til at holde Sætterlærling, og desuden under Paaberaabelse af Hr. Backhausens Egenskaber af faglært Trykker holde Trykkerlærling.

Herefter dømmer Retten:

Bogtrykfirmaet Backhausen maa, saalænge det ikke beskæftiger nogen selvstændig faglært Arbejdskraft, ikke holde Trykkerlærling.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Forbundsstyrelsesmødet den 23. Januar 1910.

1. **Hjælpearbejderspørgsmaalet i Provinserne.**

Der gjordes Rede for Resultatet af Mødet i Arbejdsgiverforeningen. Dette havde været negativt, men det var dog vedtaget at afholde et Fællesmøde mellem de tre kontraherende Foreningers Bestyrelser, paa hvilket man foruden forskellige verserende Spørgsmaal om Tarifens Enkeltheder tillige eventuelt vilde optage Hjælpearbejderspørgsmaalet. Der var ikke saa lidt Tilbøjelighed hos Provinsbogtrykkerforeningen til at opnaa en Overenskomst om dette Spørgsmaal, medens Bladudgiverorganisationen stillede sig mere afvisende, da denne Forenings Medlemmer kun havde Brug for Hjælpearbejdere paa bestemte Tidspunkter af Dagen, naar Bladene skulde trykkes, ligesom de smaa Forhold lagde Hindringer i Vejen for en Overenskomst for samtlige Provinsbyers Vedkommende. Man var ikke desto mindre enig om ved alle Midler at forsøge paa at opnaa et Resultat, som skulde gælde for hele Landet, da lokale Tarifer kun vilde betyde, at der saa de andre Steder vilde rejse sig de samme Krav, som da kunde fremkalde Stridigheder.

2. **Angrebene paa Forretningsførelsen.**

FORMANDEN gav Oplysning om de i den senere Tid fremkomne Angreb paa de Dispositioner, som var truffet i Anledning af Forretningsførerens Sølvbryllup, om Anskaffelse af en Telefon i dennes private Hjem og om den ansatte Medhjælp paa Forbundskontoret. Kulminationen var naaet i en af et Forbundsstyrelsesmedlem indsendt Notits, som han oplæste. Han kunde ikke indse, at det var nødvendigt at blæse i Trompeter, fordi man havde vist Forretningsføreren en lille Opmærksomhed i Anledning af hans Sølvbryllup, og hvad Telefonen angik, havde dette Spørgsmaal været kortelig omtalt paa et Forbundsstyrelsesmøde og var paa Forslag af ham henvist til Forretningsudvalgets Afgørelse. Angaaende Medhjælpen var det allerede forlængst vedtaget, at en saadan skulde ansættes paa Grund af det voksende

Arbejde, ligesom Spørgsmaalet jo ogsaa havde været for paa Delegeretmødet, foranlediget ved det opstillede Budget, som ogsaa var sanktioneret.

Der udspandt sig derefter en meget lang Diskussion, under hvilken der fra et enkelt Medlems (WARTENBERG) Side hævdedes, at der ingen Hjemmel var for at yde Tillidsmænd Opmærksomheder i Anledning af private Højtideligheder, at det var ham uafvidende, at Telefonspørgsmaalet havde været berørt paa et Forbundsstyrelsesmøde, hvilket forøvrigt andre Forbundsstyrelsesmedlemmer heller ikke vidste noget om, at det ikke havde været omtalt i Referaterne, og at Medlemmerne heller ikke havde faaet vedk. Telefonnumer at vide, og endelig maatte det bestrides, at Medhjælpsspørgsmaalet var omtalt paa en saadan Maade, at man kunde sige, at der forelaa nogen Vedtagelse derfor, ligesom det maatte betvivles, at det var nødvendigt, og at det i hvert Fald var utilbørligt af Forretningsføreren at ansætte en af sin egen Familje til dette Arbejde. Han stillede en Resolution i denne Retning. FORRETNINGSFØREREN gav derefter en meget detailleret Fremstilling af de omhandlede Forhold, omtalte, at det var ganske givet, at der forud var afholdt Bevillinger ved private Lejligheder til Mænd udenfor og indenfor vor Organisation; gjorde Rede for Telefonspørgsmaalet, som ganske uimodsagt var nævnt paa et af de sidste Forbundsstyrelsesmøder, og skildrede hvorledes hele Medhjælpsspørgsmaalet var opstaaet fra et ganske privat Forhold til at glide over i dets nuværende Form samt at Beløbet, som ikke tilnærmelsesvis var brugt, var blevet budgetteret ved Delegeretmødet og sanktioneret yderlig af Arbejdsløshedsinspektoratet. Det var ganske naturligt, at den Mand, som skulde have Gavn af Medhjælpen, ogsaa fik Hovedindflydelse paa, hvem Medhjælpen skulde være; det kunde ikke være anderledes. Gjorde yderlig opmærksom paa, at hans Stilling i De samv. Fagforb. var dikteret af Forbundsstyrelsen, som selv havde opstillet ham ved en Generalforsamling og at Wartenberg paa sidst afholdte Generalforsamling endog havde talt for hans Valg som Næstformand i De samv. Fagforb. Men dertil kom, at Medlemmerne ikke kunde dømme om det Arbejde, der udførtes paa Kontoret, da de ikke kunde sætte sig ind i Beskaffenheden. En Afskedigelsessag medførte saaledes en omfattende Brevveksling — og saa blev det alligevel nødvendigt at ordne Forholdet paa Stedet. En Medlemsbogs Udfyldning kunde godt tage en halv Dag, naar alle Oplysninger skulde samles, og saaledes fremdeles. Alene det statistiske Arbejde krævede sin Mand. Førend man derfor fremsatte slige Angreb, skulde man dog først erkyndige sig om Forholdet. Hvis disse Angreb ikke ophørte, kunde han ikke vedblivende beklæde Posten som Forretningsfører. Thi de skadede ikke alene Organisationen som saadan, men de bevirkede selvfølgelig ogsaa, at Principalerne, med hvem han som Typografernes Tillidsmand skulde forhandle, saa med Mistillid paa ham. Medens samtlige Provinsrepræsentanter udtalte en absolut Misbilligelse af de fremkomne Angreb og ikke forstod, hvorledes man med et saadant Materiale, som intet Bevismateriale var, kunde fremkomme med Sigtelser af den Natur, fremhævede HELSTED, at det i Virkeligheden kun var Forskellen i Opfattelsen af Bevillingsmyndigheden, som dannede Skillelinjen. AFDELINGSFORMANDEN for København beklagede den Mistillid, som netop udspredtes ved saadanne Angreb, og kunde bevidne, at den Medhjælp, som arbejdede paa Forbundskontoret, var i ganske overordentlig Grad vel egnet til at udføre det paagældende Arbejde. Vilde for sit Vedkommende erklære, at han ikke i Længden kunde udfylde sit Hverv, hvis Insinuationer, som han i den senere Tid havde været Genstand for, vedblivende rettedes imod ham. Efter at der fra forskellig Side atter var vekslet forskellige Indlæg i Sagen, forsøgtes det uden Resultat at sammenarbejde et Forslag, stillet af VECHT med et af Formanden stillet Forslag, hvorefter en af denne udarbejdet Resolution vedtoges med 11 St. mod 2 (Helsted og Wartenberg); Forretningsudvalgets Medlemmer og Vecht afholdt sig fra at stemme.

Resolutionen havde følgende Ordlyd:

Forbundsstyrelsen godkender de Dispositioner, som Forretningsudvalget har foretaget af administrativ Natur i Almindelighed og overfor Forretningsføreren for Provinserne i Særdeleshed, idet man t. Ex. for Medhjælpens Vedkommende skal pege paa Beskaffenheden af det Arbejde, som udføres paa Forbundskontoret, hvilket Arbejde ganske naturnødvendigt er voxet i forhøjet Grad paa Grund af de sociale Loves Udvikling.

3. **Eventuelt.**

W. JACOBSEN, Silkeborg, ønskede at fratræde som Medlem af de samv. Fagforbunds Repræsentantskab; i hans Sted valgtes derefter WELBLUND, Odense.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW-PALÆETS SAMTLIGE LOKALER, BREDGADE 28,

LØRDAG DEN 19. FEBR. 1910, KL. 8

INDGANGEN AABNES KL. 7½

PROGRAM:

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Farvepragt! Jublende Ungdom! Livsglæde!

Musiken udføres af **Den kgl. Livgardes Musikkorps**, under personlig Ledelse af dets Direktør, Hr. VALD. NIELSEN.

Alle Sæsonens nyeste og flotteste Danse.

4 *Balinspektører.* 12 *Ordensmarskaller.*

Kl. 10½: **AMERIKANSK SANG OG STEPPEDANS** udføres af Frk. *Ulla Rasmussen* og d'Hrr. *Carl Langballe* og *Ejnar Rasmussen.*

Kl. 12. *I. ORIGINAL FRANSK APACHEDANS*
II. PARODI PAA APACHEDANS
Udføres af Hr. Skuespiller *Carl Alstrup* med Dame.

I Mellemakterne,
i Korridorer og Gange forskellige morsomme Optrin af forskellige Personligheder.

I den lille Sal fra Kl. 9—5:

Salen er forvandlet til

den fundne Nordpol.

Original og glimrende Dekoration.

NORDPOLENS VARIÉTÉ-SCENE

Gratis Adgang for baade Deltagere og Tilskuere.

PROGRAM:

1. **Det vidunderlige.** Gentlemans-Jonglørnummer. Jonglørtrupen *Chilton.*
2. **Danserinden og hendes Friere.** Solodans af Fru *Agnes Nyrop Christensen.*
3. **Fra Kunstens Overdrev.** Komisk Jonglørakt af Trupen *Chilton.*
4. ***Humoristisk Foredrag*** af Hr. Skuespiller *Marius Berggreen.*
5. **SKUMMENDE LIVSBØLGER.** Karnevalsvise af Skuespillerinde Frk. *Kate Meyer.*
6. **En Scene paa en Restauration.** Jonglørtrupen *Chilton.*
7. **Amagerdans.** Solodans af Fru *Agnes Nyrop-Christensen.*
8. ***Livet paa Lattersiden.*** Hr. Skuespiller *Marius Berggreen.*
9. **Amerikansk Sang og Steppedans,** udføres af Frk. *Ulla Rasmussen,* d'Hrr. *Carl Langballe* og *Ejnar Rasmussen.*
10. **KARNEVALSSØDME.** Viser af Skuespillerinde Frk. *Kate Meyer.*
11. **NORDPOLSSCENE MED VISER.** Hr. Skuespiller *Carl Alstrup* i Kostume.

Kl. 12—5: **STORT FAMILIEBAL.**

2 Balinspektører. 2 Ordensmarskaller.

TURDANSE: I den store Sal: *Les Lançiers* Kl. 10, 12½ og 3½ *Française* Kl. 2.
I den lille Sal: *Les Lançiers* Kl. 1½ og 4. *Française* Kl. 3.

BILLETPRISERNE: Deltagerne 2 Kr., Tilskuerne 1 Kr., Børn 50 Øre. *Baltegn* efter Kl. 12 koster 1 Kr. *Deltager-Billetten skal bæres synligt; Kuponen saavel paa Deltager- som Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.*

BALBAAND sælges i Salene og ved begge Sider af den store Sal.

GARDEROBEN koster 25 Øre pro persona. — Tilskuere, der forlader Festen før Kl. 12, faar 10 Øre tilbagebetalt.

SERVERING à la carte finder Sted fra Kl. 11 hele Natten.

Generalforsamlinger og Møder.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. Januar Generalforsamling paa »Fremad«. Formanden, MAGNUS SØRENSEN, bød velkommen og fremlagde det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. Regnskabet balancerede med 264 Kr. Der var i Oktober Kvartal udbetalt 27 Kr. 75 Øre i Rejseunderstøttelse, 132 Kr. i Understøttelse paa Stedet, 22 Kr. 40 Øre i Sygeunderstøttelse, og indsendtes til Hovedkassen 53 Kr. 10 Øre. Privatkassens Regnskab, som balancerede med 68 Kr. 62 Øre, godkendtes ligeledes. Derefter foretoges Valg af Formand og andre Funktionærer. Formanden, M. SØRENSEN, genvalgtes med Akklamation, ligesaa gik det med Næstformanden, CHR. HANSEN, Sekretæren, ALFRED NIELSEN, og Revisorerne, HEINR. HANSEN og B. D. JOHANSEN. Til Repræsentanter i De samv. Fagforbund genvalgtes FORMANDEN og HEINR. HANSEN. Til Repræsentanter for Bladet *Fredericia Social-Demokrat* genvalgtes CHR. HANSEN og valgtes FORMANDEN. — Der forelaa Andragende fra *Fredericia Social-Demokrats* Personale om at faa refunderet et Beløb paa 12 Kr. til en Repræsentant, som de havde sendt til et Møde i Horsens Søndag den 9. Januar (Mødet var indkaldt af *Horsens Social-Demokrats* Personale og repræsenteredes af de fleste socialdemokratiske Provinsblades Trykkerier). FORMANDEN mente, at det var ret og billigt, at man betalte denne Rejse; men paa Grund af de smaa Midler, som vi raadede over, og da Mødet først begyndte om Eftermiddagen, vilde han foreslaa at yde 8 Kr., da en Rejse til Horsens maatte kunde gøres for dette. HONORÉ vilde absolut holde paa de 12 Kr., da Rejsen havde kostet Repræsentanten denne Sum, ellers vilde Personalet selv betale; men det lod til, at man blot kunde faa Lov til at betale til Privatkassen, men ikke nyde godt deraf. Det maatte man jo huske til en anden Gang. FORMANDEN oplyste, at Privatkassen kun havde en Kassebeholdning af 1 Kr. 76 Øre, og at Honoré ikke burde tage saa højtidelig paa Sagen, da det jo egentlig er Generalforsamlingen, som bestemmer, hvor meget en Repræsentant maa faa, og vil han ikke rejse for den fastsatte Sum, maa han blive hjemme. ALFR. NIELSEN protesterede bestemt mod at yde noget til denne Rejse, da Mødet var af en ganske privat Karakter. Gik de socialdemokratiske Blade Typograferne for nær med Stereotypiplader, vilde Hovedforbundet jo nok være paa sin Post. Skulde der være Repræsentantmøde, maatte Hovedforbundet udrede Udgifterne. ANDREAS PETERSEN vilde gøre opmærksom paa, at Privatkassen var oprettet med det Formaal at understøtte rejsende Kolleger, som havde opbrugt deres Understøttelse, og ikke til at betale en Rejse til Horsens for Medlemmer, som staar i Arbejde. FORMANDEN anbefalede atter at yde de 8 Kr., og for at skaffe dem maatte man forhøje Kontingentet til Privatkassen med 5 Øre ugentlig i Januar Kvartal. ALFR. NIELSEN og PETERSEN protesterede atter. Man gik efter endnu en lille Diskusion til Afstemning, og det vedtoges med 5 Stemmer mod 4, en Stemmeseddel var blank, at yde de 12 Kr. og dermed at forhøje Kontingentet med 5 Øre i indeværende Kvartal. — Til Slut vedtoges det at lade afholde den private Fest i Februar paa »Fremad«. —n.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling den 14. Januar 1910. JUL. RASMUSSEN valgtes til Dirigent.

Efter at et Par Smaasager var afgjorte, aflagde KASSEREREN Regnskaberne, der godkendtes. Oktober Kvartals Balance i Forbundskassen sluttede paa 477 Kr. 49 Øre, i Lokalkassen paa 81 Kr. 80 Øre. Aarets Balance i Forbundskassen sluttede paa 1617 Kr. 6 Øre, i Lokalkassen paa 368 Kr. 54 Øre. Desuden har der været flere frivillige Indsamlinger, der hver for sig har indbragt respektable Beløb, f. Eks. til Lockout'en i Sverig 196 Kr. 23 Øre, til de Arbejdsløse i Foraaret og til Juleuddelingen i Vinter. Til de Arbejdsløse i København bevilgedes 20 Kr. af Kassen. — FORMANDEN aflagde derefter Aarsberetningen, der ligeledes godkendtes. Af denne Beretning fremgik bl. a., at der ialt i Aarets Løb var sket Lønforhøjelser til et samlet Beløb af 1924 Kr. (af disse var 572 Kr. foranledigede af Tarifen). 15 Medlemmer havde faaet Lønforhøjelse (heraf 3 Paalæggersker). Blandt de vigtigste Begivenheder i Aaret var Tarifens Indførelse; det var beklageligt, at denne ikke i sig optog en Tarif for Hjælpearbejdere, men Lokalforen. havde dog søgt at bøde herpaa ved at optage Spørgsmaalet og havde her sluttet sig til Kollegerne i Aarhus. I Aarets Løb havde der været 4 ordinære Generalforsamlinger og 8 ekstra do. samt 16 Bestyrelsesmøder. Aarsberetningen sluttede med Udtalelsen af det Haab, at »Foreningen maa gaa fremad i Forstaaelsen af de Krav, som Samfundet, Udviklingen og vore fælles Interesser stiller til os«.

Derefter foretoges Valg af den større Halvdel af Styrelsen. Valgte blev: Til Formand: L. CHR. NIELSEN (genvalgt med Akklamation), til Næstformand: CORFITZ MADSEN (nyvalgt), til Styrelsesmedl.: Paalæggerske LAURA HANSEN (enstemmigt) Revisorer: JUL. RASMUSSEN og WEDELBOE. Fanebærer: P. MICHAEL NIELSEN. Til Repræsentanter i *Sydfyns Social-Demokrats* Kontrahentforsamling: C. CHRISTIANSEN og L. CHR. NIELSEN. Generalforsamlingen var godt besøgt. —n.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar ordinær Generalforsamling. 15 Medlemmer havde givet Møde. De reviderede Regnskaber fremlagdes og godkendtes. — Til Formand genvalgtes H. HANSEN og til Næstform. O. ANDREASEN. Til Revisorer genvalgtes E. HANSEN og valgtes MAR. JENSEN. Repræsentanter til Arbejderbladet: FORMANDEN og NÆSTFORMANDEN, og til de samvirkende Fagforbund: H. SCHILLING og MALMSTRØM. — Under Eventuelt oplæste FORMANDEN en Skrivelse fra Forretningsføreren ang. Sættemaskinernes Indførelse paa *Thisted Amtsavis*, og endvidere bevilgedes et mindre Beløb af Lokalkassen til de samvirkende Fagforbunds Juletræ. O. A.

Husk Typografernes Sangforenings

Aarsfest paa Søndag.

Koncerten begynder Kl. 7. (19)

Nær og Fjærn.

De københavnske Trykkerier, der endnu ikke har indsendt Medlemslisten, bedes indtrængende gøre det pr. omgaaende.

Typograf Georg Andersen af Holstebro bedes straks henvende sig skriftlig eller mundtlig til Bogtrykker Kirk, Holsted. Mulig nogen Tids Arbejde. *Lokalformanden i Holstebro.*

Dødsfald. Fredag den 21. Januar mistede Organisationen et af sine trofaste Medlemmer, idet N. CHR. NIELSEN, blandt de ældre Kolleger mest kendt under Navnet Thisted-Nielsen, afgik ved Døden paa Kommunehospitalet efter 3 Ugers Sygeleje af en Leversygdom, i en Alder af 52 Aar. Han lærte i Thisted, og efter en Tur paa Valsen kom han til København, hvor han har arbejdet flere Steder, bl. a. en Del Aar i Eksprestrykkeriet og de sidste 11 Aar i *Vort Land*, hvor Mindet om ham sent vil blive udslettet.

Han var en god og støt Kollega, der altid var forrest, hvor der skulde rækkes en hjælpende Haand, og deltog en Del i Foreningslivet.

Jordfæstelsen fandt Sted i Onsdags paa Vestre Kirkegaard under stor Deltagelse. Banneret var tilstede, og Gutenberg-Koret bragte ham det sidste Farvel. F.—P.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 19. Januar 1910.

1. Meddelelse gaves om det i Arbejdsgiverforeningen den 7. ds. afholdte Fællesmøde med de to Provins-Principalorganisationer, hvor det efter en længere Forhandling var blevet besluttet at afholde et Fællesmøde mellem de tre kontraherende Foreningers Bestyrelser for at tage Stilling til de forskellige Klager, som er rettet angaaende Tarifens Forstaaelse om flere Spørgsmaal, og dernæst at tage Bestemmelse om en eventuel Hjælpearbejdertarif og om denne skulde omfatte hele Landet eller være lokal. Eventuelle Løntillæg for Aarhus' Vedkommende faar tilbagevirkende Kraft fra 1. December 1909. Dette Fællesmøde agtes afholdt Mandag den 24. Januar.

2. I Anledning af dette Forhold og foranlediget ved de Angreb, som er fremkommet paa de Dispositioner, som Forretningsudvalget har truffet, og som yderlig illustreres ved en Notits, indsendt til Typ. Tid. af et Forbundsstyrelsesmedlem, vedtoges det at indkalde Forbundsstyrelsen til et Møde Søndag den 23. ds.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Hjertelig Tak for udvist Deltagelse ved NIELS CHR. NIELSENS Jordefærd. HANS EFTERLADTE.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Foreningens Medlemmer har gratis Adgang til at se *Grafisk Kunstnersamfunds* Udstilling i Industriforeningen Lørdag d. 29. og Søndag d. 30. Januar fra Kl. 1—9. — Søndag d. 6. Februar afholdes Møde og Udstilling i **Kunstindustrimuseets Biblioteksal.** Kl. 2: *Generalforsamling.*

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Speciallæger for Typ. Sygekasse i København.

Øre-, Næse- og Halssygdom: Dr. P. TETENS HALD, Vester Voldgade 6 (12½—2).

Øjensygdom: Dr. GORDON NORRIE, St. Kongensgade 92 (1—2½).

Hudsygdom: Dr. JERSILD, Kronprinsessegade 2 (1—2½).

Nervesygdom: Dr. S. HYTTEN, Stormgade 20 (12—1½).

Massage: Dr. SADOLIN, Vesterbrogade 46 (12—2).

Mavesygdom: Dr. BORGBJERG, Nørre Voldgade 29 (12—2).

NB. *Kun efter Henvisning fra Kredslægen.*
LAUR. JENSEN.

Ny Lokalformænd.

Thisted: H. HANSEN, Møllevejen 16, tr. 12½—1 og 6—7.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

19 Januar: *Assens* 25.25; *Nyborg* pr. Bl. 50.00, kont. 75.50, ialt 125.50; *Nykøbing F.* 81.40; *Slagelse* 465.00; *Stege* 64.00. 20. Januar: *Herning* 240.00; *Korsør* pr. Bl. 89.25. 21. Januar: *Løgstør* 47.00; *Køge* 184.00; *Aarhus* pr. Bl. 200.00, kont. 322.00, ialt 522.00. 25. Januar: *Frederikshavn* pr. Bl. 48.00, kont. 15.00, ialt 63.00; *Næstved* pr. Bl. 60.00, kont. 86.15, ialt 146.15; *Roskilde* pr. Bl. 88.25, kont. 270.00, ialt 358.25; *Vejle* 162.00.

København, den 26. Januar 1910.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Julius Hansen (arb. i Nationaltr.). Paal. Edith Amanda Elisabeth Schultz (Berl. Tid.). Paal. Maren Lizette Mathiesen, udl. 16/1 10 hos Axel Holm (arb. s. St.). Paal. Emmy Hansen, udl. 21/1—10 hos Th. Thomsen (arb. s. St.). Sætterlærl. Frederik Eriksen (Gislason Petersen). 1398, Carl M. Andersens Hustru Meta.

Helsingør, Anton Ditlev Nielsen, udl. ½ paa Dagbl. Køge, Hjælpearb. Jørgen Larsen (Østsj. Folkebl.)

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 575 (750), Herb. Bjørnstrup fra Rejse (arbl.). 1150, Ludvig Jensen fra Nykøbing F. (arbl.). 1194, Søren Peter Jensen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus, 1809, Volmer Mattson (syg). Odense, 1924, østrigsk, Josef Manhart (syg). Roskilde, 1394, Anton Theodor Nielsen (Avisen), 571, William Andersen (Avisen), 2083, Carl Nielsen (»Tidende«). Silkeborg, 2420, Waldemar Schjødt (Silkeborg Avis).

Bortrejste.

København: 3476 (583), Carl Larsen paa Rejse (arbl.). 2570 (2885), Mathias Kørschner til Ribe (arbl.). 2257 (2805), O. V. A. Eckberg paa Rejse (arbl.).

Aarhus, 2420, Waldemar Schjødt til Silkeborg i Pl. og 1194, S. P. Jensen paa Rejse. Esbjerg, 1809, Volmer Mattson til Aarhus (syg). Hillerød, 2591, Poul L. Saabye til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1150, Ludvig Jensen til Kbhvn. (arbl.) og 1281, Jens Edv. Skaarup paa Rejse. Roskilde, 1406, Hans Georg Hunderup til Kbhvn. i Pl.

Udslettede for Restance.

København: 1611, O. Nielsen og Hustru (Luno).

Død.

København: 905, Niels Chr. Nielsen (Vort Land)

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Medlemmer, der har Krav paa Lægehonorar for Aaret 1909, anmodes om snarest at afhente samme. R. HELMER.
Træffes Tirsdag og Fredag Aften Kl. 7—9.
Sct. Jørgens Allé 11².

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Den halvaarlige Generalforsamling finder Sted Fredag den 4. Februar Kl. 8½ i Lokalet, Pilestræde 51 (Kafeen). Dagsorden: Pkt. 1. Protokollen. 2. Beretninger. 3. Valg. 4. Den aarlige Fest. 5. Eventuelt. Talrigt Møde forventes. FORMANDEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 10 Sangøvelse.
Lille Kor Kl. 9½. (1 c)

ANNONCER

Typograf ell. Trykker,

som disponerer over ca. 1500 Kr., kan blive interesseret i et herværende Bogtrykkeri, som er i stærk Fremgang. Omsætningen kan bringes op til det dobbelte, naar forskelligt anskaffes. Etableret i 5 Aar. Fast Arbejde, solide Kunder. Billet mrk.: »*Trykkeri 4285*« modtager *L. Chr. Nielsens Ann. Bur., Løvstræde 14.* (26)

Maskinsættere.

En dygtig **Linotypesætter** og en dygtig **Typographsætter** kan straks erholde Plads ved et Par større Bogsætterier i Provinserne ved Henvendelse til Bogtrykfagets Anvisningskontor.

Rutineret
»Typograph«-Sætter

søger Plads. Billet mrkt. »25« modtager Ekspeditionskontoret.

***Ung Papirmedhjælper**, selvstændig Beregner i Akcidens-, Bog- og Stentryk, Bogbind, Papir- og Posefabrikation, vant til at sætte i Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »Forvalter 27« bedes i dlagt paa dette Blads Kontor.*

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Kafé „ELEKTRA“,
St. Kongensgade 45,
aabnes hver Morgen Kl. 4 og anbefales til ærede Medlemmer af de typografiske Organisationer med udsøgte Varer til billige Priser.
Ærbødigst
Niels Holm, (24)
tidligere Cirkuskælderen, Jernbanegade.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8186. JERNBANEG. 6
(12)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Laxegade 35
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Husk Hirsch's Haandklæder!
Hver Abonnent sit eget Haandklæde!
Bedste System! Ingen Smittefare!
Ring til Nora 1835 y, og vi kommer straks.
10 Øre pr. Uge.
Uden Sæbe 8 Øre pr. Uge. (20)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Enestaaende billig. Benyt Lejligheden.
Fuldstændig som Ny Bourgeois Fraktur Brødskrift, fransk System, opsat Salmebogsats etc. med tilhørende Udslutninger og Kvadrater.
Kr. 1.20 pr. Kg. fra 200 Kg.
Prøver til Tjeneste.
F. L. BIE, København, Aktieselskab,
Farvergade 6.
Grafisk Fagforretning. (23)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 4. FEBRUAR 1910 XXXVII AARGANG

Københavns Trykkerafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

Ekstra Generalforsamling

Torsdag den 10. Februar Kl. 7½

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Anden Behandling af Lovene. 2. Eventuelt.

STYRELSEN.

Aaret, der svandt.

Udlandet.

AARET 1909 har for vore Kolleger ude i den store Verden ikke været særligt rigt paa epokegørende Begivenheder, men der er dog adskilligt, der har Krav ogsaa paa vor Interesse.

I Aarets Begyndelse flyttedes Sekretariatet fra Bern og til Stuttgart. Aarsagen til denne Forandring var den, at man i det schweitziske Forbund, paa Grund af Uoverensstemmelse mellem Forbundsledelsen og Sekretariatskommissionen, flyttede Kommissionen bort fra Bern og ud til en lille By, Frauenfeld, der forholder sig til Bern som f. Eks. Lyngby til København. Da Kommissionen derved berøvedes sine bedste Kræfter, og da Sekretær *Stautner* desuden indgav sin Afskedsbegæring, saa de sammensluttede Forbund sig nødsagede til at bringe en Ordning tilveje. Allerede paa Pariserkongressen 1907 var man klar over, at en Forandring vilde blive nødvendig, og man gav derfor Tysklands, Frankrigs og Østrigs Forbunds Repræsentant Mandat til at ordne Sagen tilfredsstillende. Denne Opgave er altsaa løst, og man har ogsaa derved opnaaet at formaa Sekretariatets dygtige og sympatetiske Sekretær til at blive paa sin Post.

I *det tyske Schweitz* har man efter mangehaande forgæves Forsøg endelig indført en Maskinsættertarif med 8 Timers Arbejdsdag og en Præstation af 6000 Bogstaver paa Linotype, 5000 paa Monoline og 4200 Bogst. paa Typograph. Lønnen er fast Ugeløn. Regelmæssigt Overarbejde er ikke tilladt. Den staaende Tarifkommission har at sørge for, »at Maskinfabrikerne ikke leverer Maskiner til Firmaer, der ikke overholder Tarifen, ligesom Fabrikernes Instruktører og Montører kun maa opstille Maskiner hos tariftro Firmaer og kun oplære udlærte Sættere«.

I *Frankrig* fandt i Aarets Begyndelse Strejker Sted i forskellige Provinsbyer, saaledes i Nantes, Bourges og Limoges. Paa Grund af, at Kollegerne i Frankrig endnu staar noget tilbage i Organisation og langt tilbage m. H. t. Anvendelsen af en klog og maalbevidst Taktik, lykkedes det ikke ganske at opnaa de Forbedringer, man ved disse Strejker havde tilsigtet.

I Angulême er der siden November 92 Medlemmer udelukkede paa Grund af Krav om Lønregulering og Indførelse af en 9 Timers Arbejdsdag. Paa Grund af forskellige Uoverensstemmelser har der været Strid mellem den franske Forbundsledelse og Fagbladets Redaktion. Der er dog ved Aarets Slutning tilvejebragt en Forstaaelse, som bevirker, at Artikler med personlige Fornærmelser fremtidig udelades. Forbundets Pariserafdeling tæller ved Slutningen af 1909 3500 Medlemmer.

I *Belgien* er der for *Brysels* Vedkommende gennemført en ny Tarif, der gælder fra 1. December 1909 til 30. November 1913. Arbejdstiden er 9 Timer, tidl. 9½ Time, Minimum af Timelønnen er forhøjet fra 0.58 Francs til 0.65 for Haandsættere. Maskinsættere faar 6 Fr. om Dagen og skal derfor levere 10000 *Gevierter* paa Monoline og Typograph, 12000 do. paa Linotype og 14000 do. paa Monotype. Lønnen for Trykkere ved en enkelt Maskine er 5.50 Fr. pr. Dag, og ved en dobbelt eller 2 enkelte Maskiner, ved Wiedertryksmaskine eller Rotationspresse 6.50 Fr. pr. Dag. Overtimer til Kl. 9 Aften lønnes med et Tillæg af 0.10 Fr., efter 9 med 0.30 Fr. Desuden er der vedtaget Bestemmelser for Lærlingeantallet og for Bladarbejdere. Trods de beskedne Fremskridt blev Tarifen ved en Generalforsamling af 1400 Brysseler Kolleger den 4. November enstemmig vedtaget, hvilket turde være et talende Bevis for deres Organisations Mangelfuldhed.

I *Tyskland* foregaar der en rolig og sikker Fremgang af Organisationsforholdene. Medens der i 1897 i hele Tyskland i 469 Byer fandtes 1631 tariftro Firmaer med 18,340 Medhjælpere, findes der i 1909 6971 tariftro Firmaer med 59,352 Medhjælpere i 2007 Byer. 57 Arbejdsanvisningskontorer har i det forløbne Aar anvist Arbejde til 16,783 Arbejdere. Gennemsnitlig har 3% af alle Forbundsmedlemmer været ledige i Aarets Løb.

I *Østrig* har Bestræbelserne været rettede mod at skabe en større Enhed mellem de mange Foreninger, som Sprogforskellighederne har fremkaldt i Landet, og paa et Møde af Kredsformænd, der afholdtes den 16. November i Wien, vedtoges det enst. at arbejde hen til, at Forslag i saa Henseende kan forelægges Delegeretmødet, der i Aar skal afholdes i Brünn.

For *Ruslands* Vedkommende er Organisationsforholdene som sædvanlig meget vanskelige, idet der ikke skal ret meget til, før en Forening bliver opløst som misliebig. Udenfor Forbundskontoret i Sct. Petersborg skal der i Kontortiden være posteret to Politibetjente, som passer paa, at kun et Medlem indlades ad Gangen, da flere nemt kunde finde paa at konspirere mod det »hellige« Knutregimente. I russisk Polen eksisterer der i 1909 2 Organisationer, den ene i Warschau har 576 Medl. og den anden i Oprørsdistriktet *Lodz* har 150 Medl.

Ægypten har i Aaret 1909 faaet en international typografisk Fagforening, idet en saadan er dannet i Alexandria. Siden 1. November udgives et Fagblad 2 Gange om Maaneden. Man vil sikkert snart høre om Arbejdernes Fremstød mod Kapitalen i Faraonernes gamle Land.

Fra *England*, der endnu ikke har sluttet sig til den internationale Forbindelse, men paatænker at gøre dette, meldes om betydelig Arbejdsløshed, og i *Skotland* klager man over Misbrug af Kvinderne, idet i Edinburg næsten al Værksats og absolut al Maskinsats fremstilles af kvindelige Sættere. Edinburger Kollegerne forlanger, at der fra 18. Januar 1910 ikke maa oplæres nye Kvinder til Maskinsættersker, men at dette Arbejde fremtidig skal være forbeholdt Mændene.

I *Holland* paastaas det, at der ved Sættemaskiner beskæftiges saavel *Fiskere* som *Jordarbejdere*, der aldrig har haft en Vinkelhage i Haanden. Man vil ogsaa dèr fordre, at kun faglærte Haandsættere maa beskæftiges ved Maskinerne.

Men af alt, hvad der i Udlandet er sket i 1909, er dog Begivenhederne i Sverrig de vigtigste. De er os i saa frisk Minde, at vi ikke her behøver at komme ind paa Enkeltheder. Kun skal anføres, at den Strejke, der ved Storstrejken blev vort svenske Broderforbund paatvunget, og som fik et andet Forløb end forventet, synes at have sat den Tarif i Luften, som gennemførtes i Aarets Begyndelse. Hvorledes Spørgsmaalet endelig vil blive ordnet, vides endnu ikke; Arbejdsløsheden er stor ogsaa i Sverrig, ikke mindst paa Grund af Kapitalens hensynsløse Overfald paa Arbejderklassen. Retssager og Erstatningskrav hænger over vore svenske Brødres Hoveder, men det maa haabes, at Principalerne maa komme til Forstaaelse af, at Typograferne ikke vilde Krigen for Krigens Skyld, men for *Fredens*. Foreløbig er den staaende Tarifkommission sprængt, og derved er forhindret, at de divergerende Spørgsmaal kan afgøres paa tarifmæssigt Grundlag. Har Kampen ikke gjort anden Nytte, har den dog bragt det svenske Forbund Masser af nye Medlemmer.

Ellers har man rundt om i Verden arbejdet paa en bedre Forstaaelse indadtil, paa en Afslibning af Kanterne mellem de forskellige Branchers Særinteresser. Efterhaanden som Udviklingen er gaaet frem, viser det sig, at man maa undlade alene at se paa sine egne specielle Interesser, men maa se paa, at alle inden for Organisationen kommer fremad og opad til lysere og bedre Samfundsvilkaar.

Maatte da Aaret 1910 føre den internationale Solidaritetstanke endnu et Skridt fremad og bære sin Part af Stenene til den nye Samfundsbygning, som gerne inden for en overskuelig Fremtid skulde være rejst for Arbejderklassens Frigørelse. Lad os her hjemme i Danmark, som har naaet saa langt i Udviklingen, slutte med at ønske, at ogsaa alle vore Brødre hinsides Landegrænserne maa have Lykke og Held med *deres* Organisationsbestræbelser.

Alt Manuskript vedrørende »Typ-Tid.« bedes fremtidig sendt til JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9 [3], København Ø.

Typografernes Enkekasse.

Agitation for nye Medlemmer.

TYPOGRAFERNES ENKEKASSES Styrelse lader i disse Dage gennem Inkassatorerne foretage en omfattende Agitation blandt de unge Kolleger under 35 Aar for at formaa dem til at indmelde sig i Kassen.

Fordelen ved at være Medlem af Enkekassen er jo saa øjensynlig, at enhver Kollega under 35 Aar, der bliver gjort opmærksom derpaa, formentlig vil kunne indse det: For en 10 Øre om Ugen udbetales der ved Dødsfald 300 Kr., naar man indmelder sig inden 25 Aars Alderen, og 200 Kr. ved Indmeldelse mellem 25 og 35 Aars Alderen. Indskudet er 2 Kr., som dog bortfalder for nyudlærte.

Hvor stort et Gode det er for en Hustru, naar hun mister Forsørgeren, at Manden har sikret hende Hjælp af Enkekassen, der kan supplere den Hjælp, der udbetales af Fagets Begravelseskasse, véd sikkert Enhver, saa man skulde tro, at alle var Medlemmer, men dette er saa langt fra Tilfældet, at der sikkert er flere Hundrede Kolleger under 35 Aar, der endnu ikke har faaet Forstaaelsen af, at det er deres Pligt at tilhøre Enkekassen. — Selv om man er ugift i Øjeblikket, og som Følge deraf mener, at det er overflødigt at være Medlem, skal dog fremhæves, at Lovene er affattede saaledes, at ved Dødsfald tilfalder den sikrede Sum de nærmeste Paarørende (Forældre, Søskende el. l.).

Enkekassens Status maa jo siges at være ret god, da den har opsparet en Formue paa ca. 33,000 Kr., men da en meget stor Del af dens Medlemmer er i en temmelig høj Alder (60 Aar og derover), vil jo enhver kunne sige sig selv, at Udgifterne i de kommende Aar vil stige meget betydeligt, saa at Kassen kun ved at faa Tilgang af alle unge Kolleger under 35 Aar fortrøstningsfuldt kan se Fremtiden i Møde.

Det er derfor vort Haab, at denne vor Henvendelse til de Unge vil bære rig Frugt, saa vi faar den forøgede Tilgang, der er nødvendig for at betrygge Kassen økonomisk.

Vi beder foruden Inkassatorerne ethvert Medlem af Enkekassen om at være os behjælpelig i vor Agitation ved at paavirke de unge Kolleger til at melde sig ind.

Parolen bør være: Enhver Kollega bør være Medlem.

Beretninger med vedføjede Indmeldelsesblanketter er sendt til Inkassatorerne, og de udfyldte Blanketter bedes enten afleveret til Budet, ANTON JENSEN, eller tilsendt Kassereren, OSCAR JOHANSEN, Ribegade 4 [1], Ø. (træffes Fredag Kl. 6—8 Aften), hvor ogsaa flere Beretninger kan rekvireres.

København, 1. Februar 1910. Bestyrelsen for
TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE
FOR ENKER OG EFTERLADTE.

P. Hvidtfeldts Telefon m. m.

SOM Følge af WELBLUNDS Paastand om, at Hvidtfeldts private Telefon (paa Forbundets Regning) er omtalt i et Forbundsstyrelsesmøde sidste Sommer, skal jeg oplyse, at jeg først har erfaret Telefon-Historien, som jeg nærmest troede var Spøg, for 2—3 Maaneder siden. Imidlertid blev det paa et Forbundsstyrelsesmøde forrige Søndag — bl. a. indkaldt som Følge af »en Del perfide offentlige Angreb« paa Hvidtfeldt og de af ham og Forretningsudvalget trufne Dispositioner — fra flere Sider bestemt hævdet, at Telefonen havde været omtalt sidste Sommer, lige ved et Mødes Slutning. Dette er imidlertid undgaaet ikke alene min, men ogsaa andre Forbundsstyrelsesmedlemmers Opmærksomhed. Og *Typ.-Tid.*s Referat samt Protokollen (hvor alle Beslutninger skal indføres) *indeholder* **ikke et Ord** *derom.*

Som Referatet i sidste Nr. viser, har Forbundets Hovedledelse altsaa nu godkendt baade Sølvbryllupsgaven, Telefonen og Ansættelsen af Hvidtfeldts Plejedatter paa Forbundskontoret — trods den københavnske Afdelings Resolution af [18]/11 09 og trods 2—3 Forbundsstyrelsesmedlemmers Kritik og Modstand.

Man siger ofte, at »det er lettest at kritisere«. Men dette passer ikke altid. Det kan baade være ubehageligt og kostbart at fremsætte sin Mening. Derimod er det ulige lettere at tie og samtykke.

Jeg *kan* ikke fatte, at en Fagforening skal forære Gaver til private Familiefester. Jeg *kan* ikke fatte, at naar man anbringer en Telefon i en Funktionærs private Hjem (for at »Medlemmerne lettere kan faa ham i Tale«), saa maa Medlemmerne hverken faa Anskaffelsen eller Telefonens Nummer at vide! Jeg *kan* ikke fatte, at en Funktionær uden at spørge Hovedledelsen kan ansætte og lønne sin unge Plejedatter med 600 Kr. aarligt af Organisationens Penge for at udføre Arbejde, som det har været Forudsætningen at han selv udførte, og hvorfor han oppebærer højeste Funktionærløn.

Men Forbundsstyrelsen har ikke blot godkendt alt dette — men samtidig givet mig en moralsk Ørefigen, fordi jeg er saa tungnem!

Samme Skæbne, som min Resolution fik, led en af VECHT og HELSTED stillet, der krævede Forbundsstyrelsens Sanktion *forinden* Administrationen (altsaa Forretningsudvalget) fremtidig lader slige Dispositioner træde i Kraft.

Forøvrigt udtalte Hvidtfeldt ved Mødet, at den berømte Sofa kun var en »meget ringe Anerkendelse« i Forhold til, hvad Organisationen skyldte *ham*. Men der findes maaske nok en ny »Anledning«. Og saa kan der jo tages Revanche! Hvad Medlemmerne i København mener, er jo ret ligegyldigt, i Provinserne siger de ingen Ting og Forbundsstyrelsens Tilgivelse har jo aldrig voldet større Bryderi!

København, 31. Januar 1910. VILH. WARTENBERG.

Vi har af Hensyn til ovenstaaende rent personlige Skriveri maattet udskyde en Del Referater fra Lokalafdelingernes Generalforsamlinger; vi har gjort det, fordi vi mente, at det nu *maa* være *Slut* med disse private Følelsesudbrud.

Hvad er der sket? Man har vist en Funktionær, som har været knyttet i nogle og tyve Aar til Organisationslivet, en lille Opmærksomhed i Anledning af hans Sølvbryllup!

I Virkeligheden er det denne Bagatel, som har slæbt alt det andet med sig.

Af Forbundsstyrelsens Forhandlinger fremgik det klart, at der *var* forhandlet om Anskaffelsen af en Telefon, og det drister Hr. W. sig jo heller ikke til at benægte. Hvis det var Telefon**numret** det drejede sig om, var den Historie jo klaret i en Haandevending, og kan det tilfredsstille Hr. W. skal vi gerne oplyse ham om, at det er Vester 1916x.

Hr. W.s »moralske Ørefigen« har han givet sig selv. Hans Opsats, som blev oplæst paa Forbundsstyrelsesmødet, indeholder bl. a. følgende:

»Nu har Hvidtfeldt altsaa faaet sin unge Adoptivdatter anbragt som lønnet Medhjælp til det Arbejde, vi først lønner ham for; dernæst har han faaet en Sofa og endelig en Telefon. Mon en Rejsepels ikke vil kunne være passende næste Gang — f. Eks. af *Ræve*-Skind!«

Naar et fremtrædende Medlem af en Lokalledelse og af Hovedledelsen kan fremkomme med saadanne Udtalelser, kan man ikke undre sig over, at en Afdelings Generalforsamling med højtidelig Alvor kan beskæftige sig med Smaatterier som den famøse Sofa, selv om ogsaa Hr. W. er mindre højtidelig indenfor Forbundsstyrelsen, hvor han meddelte, at han havde betegnet det som »Narrestreger« at forlange Tilbagebetaling af Forretningsudvalgets Medlemmer, et Standpunkt, hvis Halvhed er lige saa indlysende, som det andet er konsekvent.

Nogen Indflydelse har dog Forbundsstyrelsens Forhandlinger formodentlig haft paa Hr. W., siden han *nu* har modereret sin Anskuelse *fra*, at Forretningsføreren ligefrem har stukket Pengene i Lommen, og forøvrigt ligget paa Sofaen og ladet sin Plejedatter ekstra betale for det Arbejde, han *skulde* have gjort, *til*, at det var »Forudsætningen«, at han selv udførte Arbejdet. Som om Hr. W. ikke vidste, hvilket Merarbejde, de forskellige Tillidshverv, der i de sidste Aar er lagt paa Forretningsføreren, faktisk har medført. Vi skal blot antydningsvis nævne Arbejdet i De samvirkende Fagforbund og for de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser! Naar saa dertil kommer, at Hr. W. selv har foreslaaet Forretningsføreren til Forretningsudvalget af De samv. Fagforbund, opløses Hr. W.s Forudsætning til den Luft, den er.

Hr. W.s Nidkærhed i Arbejdet for at udsaa Mistænkeliggørelse misunder vi ham ikke. Fals slaar sin egen Herre paa Hals — og den Tid er ikke fjærn, hvor ogsaa det vil blive Hr. W.s Skæbne. RED.

Til de mandlige Trykkeriarbejdere!

Vi staar nu snart overfor vor aarlige Fest, og det kunde være af Betydning for Kolleger, der endnu ikke staar indenfor vor Brancheklub, at vejlede lidt til Oplysning om, til hvad Nytte Klubben er for os Medlemmer.

Som Medlem optages enhver Trykkeriarbejder, der staar som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Vort Kontingent er meget lille, nemlig 10 Øre ugentlig, og for dette Bidrag svarer Klubben i Tilfælde af Sygdom 3 Kr. pr. Medlem ugentlig, og i Tilfælde af Arbejdsløshed 3 Kr. og 1 Kr. for hvert Barn indtil 4 Børn (saaledes at den højeste Understøttelse i Tilfælde af Arbejdsløshed altsaa bliver 7 Kr. ugentlig). Dette er jo, som enhver kan indse, en stor Fordel, som enhver Trykkeriarbejder skulde se at komme med i, og det er jo meget nemt, blot ved at se efter i dette Blads Annoncer vil vore Kolleger se en Bekendtgørelse, at Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den Dato i Cafeen, Pilestræde 51. Der findes indenfor vor Klub en ca. 30 Medlemmer, men disse 30 burde fordobles ved at alle indmeldte sig i vor Klub. I flere Trykkerier er der ikke et eneste Medlem af vor Klub, og til dem vil jeg sige: Meld Eder ind i vor Klub og vær med til at understøtte vore syge og arbejdsløse Kolleger, for ikke at tale om Eders egen Velfærd; der kunde være dem iblandt Eder, som kunde trænge haardt til denne Understøttelse, det vilde være et pænt lille + til det, vi faar fra Forbundet, og som jo ikke er ret stort i Forvejen.

Til alle Medlemmer indenfor Dansk Typograf-Forbund vil jeg sige: Vær med til at gøre vor lille Fest saa god som muligt ved at købe Billet og mød selv med til denne Fest og overbevis Dem om, at det er en god Sag og et godt Formaal De støtter. Festen afholdes Lørdag den 26. Februar Kl. 8 pr. i Prins Vilhelms Palæ, og Billetter à 35 Øre for Voxne (2 Børn paa 1 Billet) kan faas paa flere Trykkerier hos Medlemmer af Festudvalget. Blandt Trykkerier, hvor Billetter kan købes, skal jeg nævne nogle:

Akts. J. H. SCHULTZ, Niels Juelsgade 12, GEORG A. BACH, Tordenskjoldsgade, O. C. OLSEN, Linnésgade, NIELSEN OG LYDICHE, Industribygningen.

Derfor: Vær med Alle, som vil støtte en god Sag, og køb Billetter til vor Fest. Program vil nærmere blive bekendtgjort.

B. L. BERGENHOLZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 30. Januar 1910. Efter at C. CHRISTOFFERSEN var valgt til Dirigent og ALB. MICHELSEN til Sekretær foretoges første Behandling af de ændrede Love for Trykkerne indenfor den københavnske Afdeling. Formanden, LAUR. JENSEN, gennemgik de forskellige Paragrafer, og da den københavnske Afdeling paa Grund af Centralisationen havde faaet nye Love, var dermed Trykkerafdelingen, som er underordnet den københavnske Afdeling, nødsaget til at ændre sine Love derefter. — Lovene vedtoges derefter énstemmigt med nogle faa, mest redaktionelle Ændringer.

Under Behandlingen af »Ekstrakassen«s Love udspandt sig en længere Diskussion om Ophævelsen af denne Kasse, der vedtoges énstemmigt følgende af Michelsen stillede Resolution:

»Generalforsamlingen beslutter, da »Ekstrakassen« tilsyneladende ikke mere er tidssvarende, at opfordre Styrelsen til paa Generalforsamlingen i Marts 1911 at stille Spørgsmaalet paa Dagsordenen.«

Under Eventuelt kom forskellige Spørgsmaal frem om Forhold paa Trykkerier, særlig et Medlems og en Principals Forhold til et Ikkemedlems drøftedes. Efter en Henstilling til Styrelsen fra DAHLQUIST, benyttede A. V. CHRISTOFFERSEN Lejligheden til at takke Dahlquist for det han havde været for Den typ. Trykkerforening, hvortil Medlemmerne sluttede sig ved at rejse sig.

Køge Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 19. Januar. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — FORMANDEN oplæste saavel Hovedkassens som Ekstrakassens Regnskaber, der godkendtes. — En Skrivelse fra en Filial om Kontingentlettelse til Ekstrakassen vedtoges det at besvare benægtende. De derefter foretagne Valg fik følgende Udfald: Formand: FR. NIELSEN; Næstformand og Sekretær: P. PETERSEN; Revisorer: H. JØRGENSEN og C. V. FREDERIKSEN; Lokalbestyrelse: P. ANDERSEN og NORDHOLT. Samtlige Valg var Genvalg

Typografernes Karneval

afholdes Lørdag den 19. Februar, Kl. 8, i Odd-Fellow-Palæet.

Glimrende kunstnerisk Assistance. En af Aarets Begivenheder.

Nær og Fjærn.

Fra Forbundsstyrelsesmødet. Foranlediget ved forskellige Forespørgsler skal jeg oplyse, at de af mig paa Forbundsstyrelsesmødet omtalte Insinuationer er fremkomne af Kolleger udenfor Afdelingsstyrelsen paa et Par Personalemøder. VIGGO CHRISTENSEN.

Til Trykkerne. Lovenes 2den Behandling finder Sted paa Torsdag d. 10. ds. Kl. 7½ i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

5 Øres-Kuponer, der giver Ret til Køb af en Billet til Badeanstalten »Øresund« (tidl. Gamma) for 25 Øre, faas hos Laur. Jensen. (Alm. Pris er 50 Øre.)

Jubilæum. Den 14. Februar har vor Kollega LUDVIG JACOBSEN arbejdet i »*Politiken*« i 25 Aar som Sætter. I Aarenes Løb har Hr. JACOBSEN ved forskellige kritiske Lejligheder indenfor den typografiske Verden gjort sig fordelagtigt bekendt, dels som Revisor i Sygekassen, dels som Tillidsmand for Personalet, der som Tak for godt Kammeratskab fejrer ham ved en Fest Søndag *den 6te ds.* i Allégade 10, hvor der ogsaa paa anden Maade vil blive vist ham Sympathi fra Kollegerne.

A. W.

En Berigtigelse. I Referatet i sidste Numer af »*Typ.-Tid.*« af Forbundsstyrelsesmødet den 23. ds. er indløbet en Fejl; der staar: »at den af Formanden udarbejdede Resolution vedtoges med 11 St. mod 2 (Helsted og Wartenberg.); Forretningsudvalgets Medlemmer og Wecht afholdt sig fra at stemme«.

Det rigtige Forhold er, at det var Helsted og undertegnede, som stemte imod den omtalte Resolution, medens Wartenberg afholdt sig fra at stemme.

Den 28/1 10. ARNOLD VECHT.

Typografernes Sangforening fejrede i Søndags sin 64. Aarsfest og assisteredes ved denne Lejlighed af kgl. Operasanger ALBERT HØEBERG og kgl. Operasangerinde Frk. KAREN ODERWALD-LANDER. Det var en Fornøjelse at høre det udmærket sammensungne Mandskor under Ledelse af kgl. Kapelmusikus GULDBRANDSEN, ved hvis sikre Taktstok alle Sangernes Øjne uafbrudt hvilede. Sangene gik med Liv og Præcision; der lød stærkt Bifald efter hvert Nr., og enkelte maatte gjentages. Hr. ALBERT HØEBERG sang bl. a. Arie af »Tannhäuser« og lønnedes med flere Fremkaldelser. Frk. KAREN ODERWALD-LANDER var ogsaa Genstand for stor Hyldest; hun sang Arie af »La traviata« og flere Smaasange, af hvilke særlig »Niemand hat's geseh'n« gjorde Lykke og maatte gives da capo. Hr. HOLGER DAHL akkompagnerede. Koncerten, der havde samlet fuldt Hus, sluttede med Hartmanns »Danmarks Kæmpehøje« for Kor og Orkester.

Vandreudstillingen af Tryksager var Søndag den 23. ds. i Kalundborg. Det var Lokalafdelingen og de stedlige Bogtrykkere, der i Forening afholdt Udgifterne derved. Udstillingen, der var meget seværdig, var temmelig godt besøgt. Typograf L. C. NIELSEN, Svendborg, holdt om Eftermiddagen Foredrag om »moderne Bogtryk og moderne Reklame« for en lille, men interesseret Tilhørerkreds, som dog ikke talte mange af Fagets Udøvere. C—V.

FORENING·FOR·BOGHAANDVÆRK·

Søndag den 6. Februar afholdes Møde og Udstilling i **Kunstindustrimuseets Biblioteks-sal.** Kl. 2: *Generalforsamling.*

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

28. Januar: *Ringkøbing* 275.00; 31. Januar: *Brønderslev* 114.00; *Holstebro* 210.25; *Rudkøbing* pr. Bl. 50.00, kont. 127.95, ialt 177.95; *Rønne* 154.00; *Skive* 210.75; *Varde* 190.25. 1. Februar: *Hobro* 126.00.

København, den 2. Februar 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Rigmor Bentzen, udl. 30/1 10 hos I. Cohen (arb. s. St.).

Aarhus, Otto Lauritz Riisgaard Mortensen, udl. ½ 10 i De foren. Bogtrykkerier. Odense, Anton Nielsen, udl. ½ 10 hos Kr. Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2607 (374), Viggo Mortensen fra Rejse (arbl.). 3569 (1870), Josef Müller fra Rejse (arbl.). 1820, Gyda Brandt fra Kolding (arbl.). 6747 (2615), Chr. Jul. Nielsen fra Odense (I. Cohen). Hjælpearb. Waldemar Franck (overgaaet fra Kularb. Foren.). 2257 (2805), Oskar W. Eckberg fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2054a, Jens Hansen (arbl.). Aarhus, 2550, Johannes Andersen (Reklametrykkeriet). Holbæk, 2540, Chr. Engelhardt (Amtsavisen). Kolding (Vejen), 2299, Marius Thorsen i Pl. Odense, 2355, Charles Aug. Emil Madsen (Ringe), 2476, Carl Chr. Larsen (Eksprestrykkeriet). Slagelse, 2558, Johs. C. A. Jensen (Sorø Amtstid.)

Bortrejste.

København: 2617 (2898), Carlo Thomsen til Udl. (arbl.). 542, Alf. Larsen paa Rejse (arbl.). 1619 (2503), O. T. Ibsen til Holsted i Pl. 2366 (923), C. A. Birkemose til Vejle (arbl.) 2195 (2830), Aksel Sørensen til Odense i Pl. 2671 (1802), Carl Marius Hansen til Udl. (arbl.). 2591 (1915), Listov Saaby til Næstved i Pl. 2347 (751), Johan Celinder til Hjørring i Pl. 575 (750), Herb. Bjørnstrup paa Rejse (arbl.).

Aarhus, 1809, Volmer Mattson til Esbjerg (syg). Frederia, 2186, N. B. S. Mariager til Randers (arbl.). Holbæk, 2540, Chr. Engelhardt (paa Rejse). Hjørring, 1194, S. P. Jensen (paa Rejse). Kolding, 2550, Johannes Andersen til Aarhus i Pl. Odense, 2604, Viggo Markus Anders Mortensen til Kbhvn. (arbl.), 2299, Marius Thomsen til Vejen i Pl., 1924, Josef Manhart til Kbhvn. (arbl.), 2615, Chr. Jul. Nielsen til Kbhv. i Pl.

Udmeldt.

København: 2352, Gudrun Andersen (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. (1 d)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 1.—4. Uge opkræves Lørdag den 12. Februar (6. Uge).

R. HELMER.

T. C. C. Søndag Kl. 12: Styrelsesmøde, Dr. Tværgade 16. (3)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Den halvaarlige Generalforsamling finder Sted Fredag den 4. Februar Kl. 8½ i Lokalet, Pilestræde 51 (Kafeen). Dagsorden: Pkt. 1. Protokollen. 2. Beretninger. 3. Valg. 4. Den aarlige Fest. 5. Eventuelt. Talrigt Møde forventes. FORMANDEN.

ANNONCER

Maskinsætter

(»**Typograph**«) søger Plads straks. Vedkommende har 8 Aars praktisk Erfaring, er hurtig og akkurat samt særlig godt inde i Montage. Billet, mrkt. »—ph 30«, modtager Ekspeditionskontoret.

Engelsk.

Typograf (Linotypesætter) søger Plads ved engelsk Arbejde. Fuldtud kompetent til engelsk Bog- eller Annoncesats. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

Reoler.

1 stor Kassereol med Kasser, samt 2 mindre do. med Kasser, kan erholdes billigt til Købs, naar Handel kan ske hurtigt.

(29) **J. Cohens Bogtrykkerier.**

Maskeradegarderoben, **Gothersgade 81**, anbefales. 150 forskellige Dragter. *Kolleger stor Rabat.* (31) L. HARTWICH & Co.

Kafé „ELEKTRA",

St. Kongensgade 45,

aabnes hver Morgen Kl. 4 og anbefales til ærede Medlemmer af de typografiske Organisationer med udsøgte Varer til billige Priser.

Ærbødigst

Niels Holm, (24)

tidligere Cirkuskælderen, Jernbanegade.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 11. FEBRUAR 1910 XXXVII AARGANG

Hjælpearbejderne i Provinserne.

Som Medlemmerne vil erindre, blev der mellem Aarhus Lokalafdeling og Aarhus Bogtrykkere i September Maaned i Fjor indgaaet en Tarif for Hjælpearbejderne i nævnte By.

Tarifen, som den Gang blev aftrykt i *Typ.-Tid.*, blev underskrevet paa Principalernes Vegne af d'Hrr. MARIUS GEERTSEN, LAURITZ BECH, P. BUSCH, LICIUS NIELSEN og R. NIELSEN.

Aarsagen til, at Aarhus Lokalafdeling og Aarhus Bogtrykkere søgte Hjælpearbejderspørgsmaalet løst for denne By alene, var, at Principalerne under Forhandlingerne om Provinstarifen bestemt vægrede sig ved at behandle Spørgsmaalet om tariferede Bestemmelser for Hjælpearbejdere, medens der dog samtidig faldt Udtalelser, der gik i Retning af, at en Ordning kunde tilvejebringes i de enkelte Byer.

Til Trods herfor nægtede Provinsbogtrykkerne at sanktionere den Tarif, som Aarhus Lokalafdeling og samme Bys Bogtrykkere var blevet enige om, med den Begrundelse, at Sagen ikke kunde ordnes *afdelingsvis*.

Da Dansk Typograf-Forbund selvfølgelig ikke kunde have noget imod en *Lands*tarif for Hjælpearbejdere, anmodede Forretningsudvalget De samv. Fagforbund om at sætte Sagen paa Dagsordenen paa et Fællesmøde med Arbejdsgiverforeningen.

Et saadant Fællesmøde afholdtes den 7. Januar d. A., hvor det vedtoges, at der skulde optages Forhandlinger mellem de paagældende Parter om Sagen.

Der har derefter mellem de to Principalorganisationer paa den ene Side og Dansk Typograf-Forbund paa den anden Side været ført en Del Forhandlinger, uden at det er lykkedes at tilvejebringe en Løsning.

Aarhus-Tarifen vilde Bogtrykkernes Repræsentanter paa ingen Maade gaa med til, men stillede derimod følgende Forslag:

Bestemmelser for Hjælpearbejdere i Bogtrykkerierne i Aarhus.

Almindelige Bestemmelser.

Arbejdsgiverne har fri Ret til baade at antage Hjælpearbejdere i Henhold til nedenanførte Bestemmelser og til at lade Hjælpearbejdet udføre af Mænd og Kvinder, der staar i fast Tjenesteforhold til Arbejdsgiveren; saadanne fast ansatte berøres ikke af Bestemmelserne i nærværende Overenskomst, hverken hvad Opsigelsesfrist, Arbejdstid og Løn eller noget andet Forhold angaar.

De Hjælpearbejdere, som kommer ind under Bestemmelserne i Overenskomsten, og som ikke har Heldagsbeskæftigelse, lønnes med Timeløn i Henhold til den fastsatte Løn for Heldagsarbejde med et Tillæg af 10 %.

Udbetaling af Arbejdsløn sker for de Arbejdere, der falder ind under Bestemmelserne i Overenskomsten, hver Fredag ved den sædvanlige Arbejdstids Ophør, og den gensidige Opsigelsesfrist er for disse Arbejderes Vedkommende 14 Dage; Opsigelse kan kun ske til en Lønningsdag.

Mandlige Trykkeriarbejdere.

Den ordinære Arbejdstid er 10 Timer daglig indenfor Tidsrummet fra Kl. 6 Morgen til Kl. 10 Aften.

Mindstelønnen er 18 Kr. ugentlig for mandlige Trykkeriarbejdere, der har arbejdet i et Trykkeri mindst 2 Aar. De første 2 Aar betales 15 Kr. ugentlig. For at kunne oppebære disse Lønninger maa vedkommende Arbejder være fyldt 18 Aar.

Trykkeriarbejdere er forpligtede til at udføre alt forefaldende Arbejde.

Kvindelige Trykkeriarbejdere.

Den ordinære Arbejdstid er 9 Timer daglig indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 9 Aften.

For Elever er Læretiden 2 Aar.

Ugelønnen er i det 1ste ½ Aar 7 Kr.
2det — 8 Kr.
3die — 9 Kr.
4de — 10 Kr.

Derefter er Mindstelønnen 12 Kr. ugentlig.

De kvindelige Trykkeriarbejdere er pligtige til at udføre ethvert Trykkeriet vedrørende Arbejde.

Som man ser er Aarhus-Tarifen kendelig barberet. Lønningerne er betydelig nedsatte, Arbejdstiden 1 Time længere, Fællesbestemmelserne ubarmhjertigt strøget og endelig lovfæstes et Tyendeforhold, som til Nød kunde tolereres, hvor et saadant allerede fandtes; men hvis videre Udbredelse naturligvis ikke kunde godkendes fra vor Side.

Efter 2 Dages Forhandlinger, den 24. og 25. Januar — den sidste Dag med Tilkaldelse af Repræsentanter for Hovedorganisationerne, d'Hrr. Direktør HAUBERG og Snedker CARL GRAN — endte Mødet uden Resultat. Man enedes dog om at fortsætte Forhandlingerne Mandag den 7. Februar Kl. 10 Form., idet Principalerne ønskede endnu en Gang at raadføre sig med deres Medlemmer.

Denne »Raadføring« fandt Sted paa to Generalforsamlinger den 6. Februar, og Resultatet foreligger i to Resolutioner, som oplæstes paa et Møde i »Hafnia« den 7. Februar og senere gennem Arbejdsgiverforeningen er oversendt De samv. Fagforbund.

De nævnte Resolutioner er saalydende:

»Generalforsamlingen i Organisationen af Bladudgivere i Provinserne udtaler, at saa længe den fra 1. Juli 1909 gældende Tarif staar i Kraft, kan man ikke indlade sig paa Forandringer i eller Tilføjelser til samme.«

»Generalforsamlingen i Dansk Provins-Bogtrykkerforening udtaler, at saa længe Minimaltarifen af 1. Juli 1909 for Arbejdere i Bogtrykkerierne i Danmarks Provinser staar ved Magt, kan man ikke indlade sig paa nogen som helst Forandringer i eller Tilføjelser til samme.«

Mødet endte derefter med, at Forhandlingerne angaaende Hjælpearbejderne afsluttedes, og fra Arbejdsgivernes Side udtaltes det, at hermed var det ogsaa udelukket, at den i Aarhus i afvigte Efteraar forhandlede Overenskomst kunde optages til ny Drøftelse.

De to Resolutioner afgiver et nyt Bevis paa den Diktatur, der som en smitsom Sygdom breder sig indenfor Arbejdsgivernes Lejr. Det Eksempel, som Arbejdsgivernes Hovedorganisation flere Gange har givet — ved at nægte Sanktion paa Overenskomster, indgaaet mellem et enkelt Fags Principaler og Arbejdere — efterabes i dette Tilfælde af Provinsernes Bladudgivere og Bogtrykkere, idet de spænder Ben for en Arbejdsordning for Hjælpearbejderne i Aarhus, som denne Bys Arbejdsgivere har erklæret sig tilfreds med.

De to Resolutioner er desuden fuldstændig i Modstrid med Hovedorganisationernes Beslutning, at *der skulde forhandles* om en Tarif for Hjælpearbejdere, og at den vedtagne Overenskomst skulde have *tilbagevirkende* Kraft.

Paa Trods heraf *afviser* de vedtagne Resolutioner med al ønskelig Tydelighed *enhver yderligere Forhandling*.

Hvad siger Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening til denne Opsætsighed mod dens Beslutninger. Er det kun rimelige og fornuftige Principalorganisationer, der maa føle Arbejdsgiverforeningens diktatoriske Myndighed? Staar den magtesløs, eller ser den med Velvilje paa Provinsbogtrykkernes stupide Brutalitet?

Vore Provinsprincipalers desperate Nægtelse af enhver Forhandling om tariferede Bestemmelser for en hel Klasse Arbejdere, der staar som Medlemmer af vor Organisation, vil sikkert i Længden vise sig uholdbar, og Dansk Typograf-Forbund har ikke i Sinde at opgive det Krav, som her er rejst.

Sagen gaar nu til fornyet Overvejelse i Forbundets Forretningsudvalg samt i De samv. Fagforbund.

Bliver Regulativet for Bogtrykkerier og Skriftstøberier overholdt?

EFTER at have læst WILHELM JACOBSENS Artikel i *Typ.-Tid.* Nr. 2, kan det vel være paa sin Plads at høre forskellige Udtalelser om Regulativet.

Det første, jeg vil fremdrage i denne Sag, er Tobaksrygning. Det kan være meget rigtigt, at Tobaksrygning er forbudt i Lokalerne, men naar dette gælder Arbejderne, bør det lige saa vel gælde Arbejdsgiverne. Dette har Principalerne sikkert glemt, ellers var det vel ikke Tilfældet paa de fleste Trykkerier, at Principaler eller Medarbejdere kommer ganske ugenert rygende paa en Cigar; dette skulde Arbejderen prøve paa, saa vilde han sikkert faa sin Afsked (NB. paa Grund af Arbejdsmangel).

Dernæst vilde jeg gerne udtale lidt om Fabriksinspektørerne. Naar d'Hrr. en enkelt Gang kommer, ja saa gaar de lige igennem Lokalerne; om end ikke Snavs og Støv ligger i Bunken midt paa Gulvet, saa kan det til Gengæld gøre det i Reolerne og i Sætterkasserne, men det spilder de ingen Tanke paa. Til Eks. vil jeg anføre et Trykkeri i Strøgets umiddelbare Nærhed. Her er Reolerne fyldt med ca. 1 Tomme tykt Støv, men det er der ingen, der tænker over at fjærne. Til samme Trykkeri hører en Køkkentrappe, der ogsaa er i højeste Grad uappetitlig. De Ruder, der er hele, er matte af Støv, og Resten er slaaet i Stykker, men de bliver aldrig sat i. Den Slags skulde Inspektøren paatale, men nej, det er ikke nødvendigt, naar man staar i Gaarden kan det vist minde om russiske Fængsler.

Dernæst vilde jeg gerne slaa til Lyd for, om vi ikke kan komme bort fra, at Lærlingene skal være Rengøringskoner. Det skal jo ske efter Arbejdets Ophør, saa de jasker med det for at faa det færdigt, og næste Morgen kan man finde det hele i Krogene, eller ogsaa bliver det fejet op under en Reol. Det en Principal kan spare ved, at Lærlingen gør rent, er vist meget fint, og at have en Kone til at komme og gøre rent er baade Principal og Arbejder tjent med, saa de Penge var vist godt givet ud.

Altsaa, undgaa at Lærlingene bliver oplært til Rengøringskoner, men derimod til dygtige Arbejdere i deres Fag. H. OLSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa Kaféen »Sønderjylland«.

Formanden, V. LUCAS, bød Velkommen og fremlagde Regnskabet, der balancerede med 250 Kr. Ligeledes fremlagdes Ekstrakassens Regnskab; dette balancerede med 23 Kr. 94 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. Derefter foretoges forskellige Valg. V. LUCAS, MARIE LUND og JOHS. RØRBÆK genvalgtes enst. til henholdsvis Formand, Næstformand og Sekretær. Til Revisorer genvalgtes V. HAÜSER og valgtes MAR. NIELSEN. Til Bannerbærer valgtes JOHS. RØRBÆK. Sluttelig vedtoges det at foranstalte en festlig Sammenkomst i Vinterens Løb. Til at forberede denne nedsættes et Udvalg, bestaaende af MARIE LUND, V. HAÜSER og HEUTER-NIELSEN. Generalforsamlingen var besøgt af samtlige Medlemmer. J. H.

Herning Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Herning« Lørdag d. 15. Januar. SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsbogen. — FORMANDEN fremlagde Regnskaberne i revideret Stand. Godkendtes. — MORGENSTERN fremlagde Regnskab for Fanekassen; af dette fremgik, at den nu ejer et lille Hundrede Kroner; ret mange Aar af den Slags — og vi faar snart en Fane. — Da FORMANDEN (P. A. Petersen) bestemt nægtede at modtage Genvalg, blev der at foretage nyt Valg; til Formand valgtes LUDV. RASMUSSEN; til Bestyrelsen valgtes iøvrigt P. A. PETERSEN og BOYE. Til Formand for Fanekassen valgtes Faktor LV. CHRISTENSEN. Som Revisorer valgtes (til Hovedkassen) MARINUS JENSEN og (til Fanekassen) HARTMANN. Som Repræsentant til Arbejdernes Fællesbageri: GEORG JENSEN. — Fra det nedsatte Festudvalg oplyste CHRISTIANSEN, at man snart vilde faa Overslag og Lister omkring paa Trykkerierne; supplerende Medlem blev GEORG JENSEN. — Formanden for Lovudvalget, ANT. JENSEN, oplæste Forslag til nye Lokalkasselove; Lovene oplæstes og vedtoges paragrafvis; samtlige Lovparagrafer vedtoges med nogle faa Ændringer. — Til Skuemester genvalgtes MAR. JENSEN. — Det vedtoges, at Lokalkassen skulde spille i Lotteriet paa 1/8 Lodseddel. Ligeledes vedtoges det at anskaffe Socialistisk Bibliotek. Endvidere bestemtes det, at Administrationstilskudet skulde tilfalde Formanden som Løn. — Ang. Udmeldelse af Fællesorganisationen førtes en kort, livlig Diskussion; til Slut vedtoges det med 6 St. mod 4 at udmelde Fagforeningen af Fællesorganisationen. — Til Generalforsamlingen var mødt 11 Medlemmer. SEKRETÆREN.

— — —

NB. Der er dog allerede af 6 Typografer paa *Avisen* indkaldt til en ekstra Generalforsamling med Dagsorden: Annulering af Vedtagelsen om Udmeldelse af Fællesorganisationen. — Herom den nye Sekretær. M.—n.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa »Alhambra«. Dirigent FR. SKOV.

Formanden, J. A. MATHIASSEN, bød Velkommen og aflagde en kort Beretning for det forløbne Aar. Omtalte Mødet i Horsens af Repræsentanter for de socialdemokratiske Provinsblade. Oplæste derefter Hovedkassens og Ekstrakassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 973 Kr. 40 Øre og 194 Kr. Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes énstemmigt. — Man gik derefter over til at behandle nogle af et nedsat Udvalg udarbejdede Vedtægter for Ekstrakassen. Efter en længere Diskussion vedtoges disse i Udvalgets Affattelse. Forholdene hos Fr. Lumbye (formentlige Tarifstridigheder fra en Arbejders Side) gav atter denne Gang Anledning til en lang og til Tider ret skarp Diskussion; navnlig kunde FORM. ikke indrømme det berettigede i hele den Maade, som denne Sag var rejst paa. Diskussionen endte med Vedtagelse af en af Form. stillet Udtalelse, og forhaabentlig er denne Sag dermed færdig med at gaa igen paa Afdelingens Generalforsamlinger. — Det vedtoges indtil videre fremdeles at afholde Generalforsamlingerne paa »Alhambra«. — Til Børnebespisningen vedtoges det at yde 35 Kr.

Man skred nu til Valg af Formand og Bestyrelse. Til Formand genvalgtes J. A. MATHIASSEN med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes P. RASMUSSEN, L. FUGLSANG, P. NØRGAARD, C. KNUDSEN og NISSEN-PETERSEN og nyvalgtes VALD. PETERSEN. Til Sekretærer genvalgtes MAGN. NIELSEN og HOLBAUN. Til Revisorer: N. P. NIELSEN og M. SCHJERN. Til Fanebærer: JØRG.-ANDERSEN. — Sluttelig vedtoges det at afholde den sædvanlige selskabelige Sammenkomst i Fastelavn. M.

Løgstør Lokalafdeling

(Forbundets mindste Afdeling, 2 Medlemmer, for Tiden 3, da en Arbejdsløs hæver sin Understøttelse dér) afholdt Generalforsamling den 17. Januar. Alle Medlemmer med Undtagelse af 1 var mødt.

FORMANDEN bød Velkommen og oplæste Regnskabet for Oktober Kvartal, der balancerede med 151 Kr. 50 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt med 1 St. Formanden gav dernæst en lille Oversigt over det afsluttede Regnskabsaar. Afdelingen har været besøgt af 15 Rejsende, som har hævet en Understøttelse af ialt 52 Kr. 25 Øre. 3 Rejsende uden Understøttelse har faaet Rejsehjælp af Lokalkassen. I Arbejdsløshedsunderstøttelse er udbetalt 74 Kr. I Aarets Løb er Afdelingen ved den ny Tarifs Ikrafttræden rykket 3 Kr. højere op i Lønskalaen, hvilket man var godt tilfreds med, ialtfald før Tarifen traadte i Kraft; men desværre mærkedes Lønforhøjelsen kun saa lidt, da Tiden kom; thi en Mand, som før fik et personligt Tillæg til Lønnen, blev kvittet for dette, saa Lønnen for hans Vedkommende kun blev 50 Kr. mere om Aaret end før den ny Tarif. Et andet Medlem kom fra en anden By, hvor Lønnen var større, end den er her. Fordelen ved den ny Tarif blev altsaa saa fin, at den knapt kunde mærkes.

Lokalkassens Regnskab blev derefter fremlagt og godkendtes ligeledes enstemmigt med 1 St. — Til Formand genvalgtes den afgaaende med »Akklamation«. P.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 20. Januar. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Formanden, N. MORTENSEN, der valgtes til Dirigent, gav en Del Meddelelser fra Styrelsen, hvorunder han navnlig dvælede ved Forhandlingerne om en Hjælpearbejder-Tarif. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen var der nedsat et Udvalg, der skulde fremkomme med Forslag til denne Tarif inden 1. Februar d. A. — Efter at have omtalt et Par Sager om Lærlinges Overarbejde sluttede han med at erindre om Afdelingens Maskerade, der fandt Sted den 6. Februar, og opfordrede til stor Tilslutning. — Den afgaaede Kasserer, CHR. HANSEN, fremlagde Regnskaberne for saavel Hoved- som Ekstra- og Hjælpekassen og føjede hertil en udførlig Aarsopgørelse. — Regnskaberne godkendtes enstemmig, og DIRI-

GENTEN takkede Chr. Hansen for hans al Tid veludførte og minutiøse Arbejde i Foreningens Tjeneste. — FORMANDEN meddelte, at der var ført Forhandlinger med Principalforeningen og Teknisk Skole om Oprettelse af et Trykkeri paa Fagskolen. Lærlingene var flittige til at besøge Skolen, men den teoretiske Undervisning var ikke nok. Der var nedsat et Udvalg, som skulde søge at skaffe Midlerne til et saadant Trykkeri. Det var i første Række Principalerne, der skulde yde Bidrag her, men Sagen var saa god, at ogsaa Typograferne burde yde Støtte f. Eks. ved frivillige Bidrag, navnlig da man ogsaa kunde paaregne Støtte fra anden Side. — C. A. CHRISTENSEN henstillede, at Styrelsen gjorde Fabriksinspektøren opmærksom paa, at forskellige Bogtrykkerier ikke efterkom Regulativets Bestemmelser om Renlighed m. v., hvilket gav FORMANDEN Anledning til at udtale, at den første Betingelse for, at Styrelsen kan paatale uheldige Forhold, var, at Personalerne ved deres Tillidsmænd henvendte sig til Styrelsen. L. C.

Gutenberg-Koret

afholdt Fredag d. 21. Jan. sin halvaarlige Generalforsamling i »Ølundshus«. Til Dirigent valgtes MICH. SCHMIDT.

Formanden, J. LARSEN, aflagde Beretning. Han omtalte de nu tilendebragte Forhandlinger ang. Karnevalet, mindede om den vellykkede Aarhustur og det ligesaa vellykkede Torskegilde og Juletræ. Koret har i Halvaaret som sædvanlig assisteret ved Arbejdsløshedsfesten og havde bragt Hvidtfeldt en Morgenhilsen paa Sølvbryllupsdagen. Beretningen godkendtes enstemmig. — Kassereren, V. ANDERSEN, aflagde Regnskab, som efter nogen Diskussion ligeledes godkendtes enstemmig. — Det vedtoges at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer til at gennemgaa og revidere Lovene, hertil valgtes P. AUG. PETERSEN, MICH. SCHMIDT og CHR. NIELSEN. — Til Formand genvalgtes J. LARSEN med Akklamation. Til Revisor valgtes PEHRSON. — Under Eventuelt førtes en livlig Diskussion om Korets Virksomhed, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. C. N.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Januar sin ordinære Generalforsamling. Under Formandens Sygdomsforfald ledede Næstformanden, M. FREDERIKSEN, Forhandlingerne. Afdelings-Regnskabet balancerede med 577 Kr. 05 Øre. — Privat-Kassen stod med en Indtægt paa 52 Kr. 70 Øre og en Udgift paa 54 Kr. 76 Øre. — Juleindsamlingen havde givet 89 Kr. og den frivillige Indsamling til Strejken i Sverig 118 Kr. 50 Øre.

Det vedtoges at afholde en selskabelig Sammenkomst, saafremt det vinder tilstrækkelig Tilslutning, hvorefter der valgtes en Festkomité.

P. JONASSEN,
Sekretær.

Den typografiske Forening i Aalborg

afholdt den 22. f. M. ordinær Generalforsamling, paa hvilken FORM. fremlagde Regnskaberne for 1909 for Foreningens Syge- og Begravelseskasse. Sygekassen har i det forløbne Aar haft en Indtægt af 1785 Kr. 75 Øre og en Udgift af 1749 Kr. 77 Øre. I ordinært Kontingent og ved Ekstraligning indkom 1139 Kr. 73 Øre, Bidrag af ikke-nydende Medlemmer 49 Kr. 80 Øre, Indskud 5 Kr., Statstilskud 291 Kr. 31 Øre, Renter 6 Kr. 6 Øre, forskellige andre Indtægter 218 Kr. 85 Øre, hævet i Sparekassen 75 Kr. Udgiftssiden fremviser følgende Poster: Sygepenge udbetalt i Hjemmet 405 Kr., do. paa Sygehus 6 Kr., Barselhjælp 24 Kr., Betaling til Sygehus for Medlemmernes og deres Børns Behandling 324 Kr. 75 Øre, do. til Tuberkulosesanatorier 115 Kr. 35 Øre, do. til Læger 372 Kr. 50 Øre, Driftsudgifter 17 Kr. 26 Øre, indsat i Sparekassen 235 Kr., ikke hævede Renter 6 Kr. 6 Øre, tilbagebetalt Laan 243 Kr. 85 Øre. Den 31. December 1909 havde Sygekassen indestaaende paa Sparekassebog 260 Kr. 88 Øre og en Kassebeholdning paa 35 Kr. 98 Øre. Paa forskellige Maader har man i det forløbne Aar søgt at tilføre Kassen Indtægter, saaledes ved Afholdelse af et Andespil og Udgivelse af en Juleavis; denne, der skylder Maskintrykker Olsson sin Fremkomst, gav et Nettooverskud af 219 Kr., og bidrog derved til at hjælpe Kassen ud over de økonomiske Vanskeligheder. Medlemsantallet var ved Aarets Slutning 4 ydende Medlemmer og 87 nydende (50 Mænd og 37 Kvinder). Den med Sygekassen forbundne genforsikrede Begravelseskasse, der yder en Begravelseshjælp af 100 Kr., har 83 Medlemmer (54 Mænd og 29 Kvinder). — Efter at Regnskaberne var godkendte, gik man til Valg af tre Bestyrelsesmedlemmer; de afgaaende (ANTH. SCHWARTZ, ALBERT BIRN og B. NIELSEN) genvalgtes, og som Formand genvalgtes B. Nielsen. I Stedet for M. Arndt, der ikke ønskede Genvalg som Revisor, valgtes EMIL ESKILDSEN. — Forskellige Lovændringer diskuteredes, men kunde ikke endelig vedtages før til næste Generalforsamling paa Grund af for ringe Tilslutning. I Anledning af Lægestriden i Aarhus, vedtoges det efter Centralforeningens Opfordring at yde et Bidrag af 5 Øre pr. Medlem til Sygekasserne i Aarhus Amt. — Efter at EMIL ESKILDSEN havde rettet en Tak til dem, der havde været medvirkende ved Juleavisen, for det gode Resultat, der var naaet, sluttedes Generalforsamlingen. B. N.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 29. Jan. ordinær Generalforsamling. — Formanden, M. A. LARSEN, bød Velkommen og udtalte Ønsket om, at Medlemmerne ogsaa i det nye Aar vilde bevare Interessen for Sager Afdelingen vedrørende. — Regnskabet, der balancerede med 299 Kr., godkendtes, hvilket ogsaa skete med Lokalkassens Regnskab, der balancerede med 64 Kr. 18 Øre. — Til Formand genvalgtes M. A. LARSEN og til Næstformand genvalgtes FR. BANG. I Stedet for den afgaaede Sekretær, P. Petersen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes H. L. ANDREASEN. Til Revisorer genvalgtes A. CHR. SCHOU og J. ABILDGAARD JACOBSEN. Til Fanebærer genvalgtes ligeledes P. A. OLESEN.

Efter at Formanden havde givet en ganske kort Beretning over Virksomheden i det forløbne Aar, gik man over til Eventuelt, under hvilket Punkt flere lokale Sager drøftedes. m.—l.

Nær og Fjærn.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce angaaende den ordinære Generalforsamling.

Indholdsfortegnelsen for 1909 har paa Grund af Redaktørens Sygdom endnu ikke været i Bladet, men vil medfølge et af de første Numre.

Social-Demokratiets Aarhundrede. Vi henleder Opmærksomheden paa omstaaende Annonce fra Christiansens Forlag, hvori tilbydes Kollegerne Lejlighed til at sikre sig dette enestaaende Pragtværk til den billige Pris af 10 Kr., der oven i Købet kan betales med 2 Kr. maanedlig. Da der kun er et begrænset Antal Exemplarer til Raadighed, bør man indsende Bestillinger til Anton Jensen hurtigst muligt. Bestillings-Lister er udsendt paa Trykkerierne.

»Finalen« er Navnet paa en selskabelig Forening Typograferne i Kalundborg har dannet. Denne afholdt sin første Fest Lørdag den 5. Februar. Saa godt som alle Kolleger med Damer var mødt, og Festen fik et i alle Maader heldigt Forløb, hvilket en Mængde Sange og et Par Aviser gjorde sit til. Først henad Morgenstunden skiltes Deltagerne; men disse havde da ogsaa hele to Dage at hvile ud i, idet Kallundborg-Bladene var enedes om — for første Gang i mange Aar — ikke at udsende Avis Fastelavns Mandag. C.—v.

3. Hæfte af Scheiblers Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie er udkommen og bedes saavidt muligt *afhentet* af de *københavnske* Subskribenter i *Sortedamsgade 9, III*, da Undertegnede f. T. er syg. THORV. PETERSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

7. Febr.: *Helsingør* 172.00; *Skanderborg* 63.75. 9. Febr.: *Stubbekøbing* 43.00.

København, den 9. Februar 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Karl Anton Rousell, udl. ½ 10 hos St. Calberg (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætterlærl. Richardt Juul Rasmussen (Ferslew & Co.). 1769, Karl Madsens Hustru Anna. 154, Richard Meyers Hustru Anna.

Herning, Morten Nørgaard Mortensen, udl. ½ 10 i Herning Avis' Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2149, Oskar Leo Holm fra Odense (arbl.). 2772 (2669), Hans Jul. Carlsen fra Rejse (arbl.). 1281, Jens Edv. Skaarup fra Rejse (arbl.). 2769, Sophus Hansens Hustru Laura Johanne.

Aarhus, 1960, Valdemar Leth (arbl.). Esbjerg, 1619, Olaf Theilmann Ibsen, 1809 Volmer Mattson (syg). Faaborg, 2355, C. Madsen (arbl.). Hillerød, 2037, Senius Skaaning (Nordsj. Venstrebl.). Nakskov, 2377, Niels Nielsen (Larsen). Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard (arbl.), 2171, Cornelius Hansen (arbl.). Odense, 2195, Axel Sørensen (Hagen & Sørensen), 2581, Karl Eliam Dideriksen (arbl.). Ringkøbing (Lemvig), 2606, Elisabeth Christensen. Skanderborg, 5043 (schweitzisk), Martin Madsen (i Pl.). Viborg, 2495, Christian Baltzersen (Frederiksen).

Bortrejste.

København: 2303, Frede Sørensen til Kalundborg i Pl. 2009 (1199), Peter Henr. Petersen paa Rejse (arbl.). 2673 (1970), Henry Einer Jensen til Udl. (arbl.). 2672, Rob. Chr. Viggo Heller til Amerika (arbl.). 2672, Søren V. Rasmussen til Næstved i Pl.

Aalborg. 2380, Christian Bjerregaard paa Rejse. Aarhus, 2581, K. E. Dideriksen paa Rejse. Herning, 1960, Valdemar Leth til Aarhus (arbl.). Holstebro, 2037, S. Skaaning til Hillerød i Pl., 2606, Elisabeth Christensen til Lemvig i Pl. Nakskov, 2171, Cornelius Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Nyborg, 2022, N. P. Ægidius Hansen til Odense i

Pl., 2588, Ernst Petersen paa Rejse. Næstved, 2558, Johs. Carl Alfr. Jensen til Slagelse i Pl. Odense, 2149, Oscar Leo Holm til Kbhvn. (arbl.), (Ringe), 2355, Charles A. E. Martens til Faaborg (arbl.).

Udmeldt.

København: 623, Roland Nielsen (anden Livsstilling).

Aarhus, 1120, Bogtrykker Th. P. Thygesen. Esbjerg, 2520, H. P. M. Pedersen (til Udlandet).

Død.

København: 1567, Th. Svendsens Hustru Anna Dorthea.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse. (1 e)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder **ord. Generalforsamling** Fredag d. 25. Febr., Aften Kl. 8, i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsordenen tilstilles Medlemmerne sammen med Regnskabet. (36)

ANNONCER

Maskinsætter

(»**Typograph**«) søger Plads straks. Vedkommende har 8 Aars praktisk Erfaring, er hurtig og akkurat samt særlig godt inde i Montage. Billet, mrkt. »—ph 30«, modtager Ekspeditionskontoret.

Maskeradegarderoben, **Gothersgade 81**, anbefales. 150 forskellige Dragter. *Kolleger stor Rabat.* (31) L. HARTWICH & CO.

Som første eller Ene-Mand søger en gift Typograf i 30-erne Plads i Løbet af Foraaret. Fortrolig med alt forefaldende Akcidensarbejde samt Trykning. Bill. mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink

Akcidenssætter

kan straks faa Plads i *E. Kjeldsens Bogtrykkeri*, Odder. (33)

En dygtig **Sætter-Trykker** kan faa en fast Plads ved et Dagblad i Aarhus. Henvendelse til Faktor GROULEFF, Valdemarsgade 29. (35)

En øvet Maskinsætter

(»Typograf«) kan faa en fast Plads paa *Middelfart Avis'* Bogtrykkeri. (34)

»Typograf«-Sætter.

Som saadan er Plads ledig i en mindre Provinsby. Henv. til Anvisningskontoret.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen. (7) **Adolph Wulff.**

Kafé „ELEKTRA",

St. Kongensgade 45,

aabnes hver Morgen Kl. 4 og anbefales til ærede Medlemmer af de typografiske Organisationer med udsøgte Varer til billige Priser.

Ærbødigst

Niels Holm, (24)

tidligere Cirkuskælderen, Jernbanegade.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Husk Hirsch's Haandklæder!

Hver Abonnent sit eget Haandklæde!

Bedste System! Ingen Smittefare!

Ring til Nora 1835 y, og vi kommer straks.

10 Øre pr. Uge.

Uden Sæbe 8 Øre pr. Uge. (20)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Pragtværket

Socialdemokratiets Aarhundrede

af C. E. Jensen og F. Borgbjerg,

oprindelig Bogladepris 25 Kr. heftet, 33 Kr. indbunden, sælges nu, saa langt Oplaget rækker, for

10 Kroner,

indbunden i **2 elegante Bind** med Guldpræg, rigt illustreret med flere Hundrede originale Billeder af danske og fremmede Kunstnere, historiske Illustrationer, Portrætter og Dokumenter.

Begge Bind **leveres straks mod Betaling af**

2 Kroner.

Resten erlægges med **2 Kr. maanedlig** i de 4 paafølgende Maaneder og opkræves af Budet, Hr. Anton Jensen, som modtager Bestillinger og har Prøvebind til Gennemsyn.

Provins-Typografer vil mod Indsendelse af 10 Kroner til Hr. Anton Jensen, Jærnbanegade 4, faa Pragtværket **portofrit** tilsendt.

Se de udsendte Bestillings-Lister.

Fh. Christiansens Forlag.

Herman Petersen.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 18. FEBRUAR 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag den 2. Marts, Kl. 8½ pr.

i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Betænkning fra Udvalget ang. en Forsikringsafdeling. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelle Forslag. STYRELSEN.

Typografernes Enkekasse

har udsendt Regnskab og Medlemsfortegnelse for 1909, der udviser, at Medlemsindtægt og Indskud har andraget 3921 Kr. 70 Øre (i 1908: 3815 Kr. 25 Øre), honorable Bidrag 272 Kr. 20 Øre (267 Kr. 20 Øre) og Renten 1203 Kr. 40 Øre (1107 Kr. 45 Øre).

5 Medlemmer er døde, hvorved man har haft en Udgift af 1400 Kr.

Beholdningen ved Aarets Udgang var 25,000 Kr. i Obligationer (Grundfond) og i Sparekassen og kontant 8351 Kr. 4 Øre. Formuefremgangen for Aaret er 3488 Kr. 99 Øre.

Tilgangen af nye Medlemmer har været 26; 5 Medlemmer er døde og 12 er slettede paa Grund af Restance. Aaret ender med et Medlemsantal paa 739 imod 730 i Fjor.

Vi skal nedenfor anføre en Fortegnelse over Medlemmernes Alder den 31. December 1909:

	Anral Medl.		Antal Medl.
83 Aar gammel	1	47 Aar gammel	18
80 » »	1	46 » »	21
79 » »	2	45 » »	17
78 » »	1	44 » »	23
76 » »	1	43 » »	16
73 » »	1	42 » »	24
72 » »	1	41 » »	21
70 » »	1	40 » »	26
69 » »	2	39 » »	23
68 » »	5	38 » »	24
67 » »	2	37 » »	24
66 » »	5	36 » »	26
65 » »	6	35 » »	32
64 » »	5	34 » »	25
63 » »	7	33 » »	29
62 » »	3	32 » »	31
61 » »	7	31 » »	27
60 » »	5	30 » »	20
59 » »	2	29 » »	29
58 » »	9	28 » »	18
57 » »	10	27 » »	29
56 » »	10	26 » »	13
55 » »	9	25 » »	17
54 » »	14	24 » »	11
53 » »	7	23 » »	9
52 » »	8	22 » »	6
51 » »	5	21 » »	9
50 » »	13	20 » »	2
49 » »	10	19 » »	4
48 » »	12	Ialt Antal Medl.	739

Som man af ovenstaaende Skema vil se, er der 143 Medlemmer, som er 50 Aar og derover gammel. Men hvad der særlig er iøjnefaldende er, at der af Medlemmer paa *25 Aar og derunder kun er 58 ialt.* Der udlæres her i Byen *over* et halvt Hundrede Typografer hvert Aar, saa enhver vil kunne se, at der rundt paa Trykkerierne findes Masser af unge Kolleger, som ikke er Medlemmer af Enkekassen endnu.

Derfor er det at haabe, at den Agitation, som Bestyrelsen for Tiden iværksætter for at skaffe Enkekassen forøget Tilgang, maa bære rig Frugt, ligesom det maa forventes, at mange Principaler vil slutte sig til dem, der allerede i Forvejen støtter Enkekassen, ved at tegne sig for aarlige Bidrag i Henhold til de udsendte Cirkulærer.

Kassens ordinære Generalforsamling afholdes **førstkommende Søndag den 20. Februar, Kl. 11 Form.** i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. O. J.

Hjælpearbejderne i Provinserne.

De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har under 10. ds. sendt følgende Skrivelse:

Til

Forretningsudvalget for Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening,

her.

I Skrivelse af 7. ds. meddeler det ærede Forretningsudvalg bl. a., at Organisationen af Bladudgivere i Provinserne og Dansk Provins-Bogtrykkerforening har vedtaget Beslutning om, at man ikke, saalænge den nuværende Tarif staar ved Magt, kan indlade sig paa Forandringer i eller Tilføjelser til samme, og at Arbejdsgiverne paa Fællesmødet den 25. Januar d. A. har udtalt, at Forhandlingerne angaaende Hjælpearbejderne var afsluttede, og at det hermed ogsaa var udelukket, at den i Aarhus i afvigte Efteraar oprettede Overenskomst kan optages til ny Drøftelse.

Vort Forretningsudvalg, som har behandlet Sagen paa et Møde i Gaar, forstaar de vedtagne Resolutioner saaledes, at de to Principalforeninger mener, at Dansk Typograf Forbund er uberettiget til at søge gennemført en Overenskomst for de i Bogtrykkerierne beskæftigede Hjælpearbejdere, saalænge den nugældende Overenskomst for Fagets øvrige Arbejdere er gældende.

Saafremt denne vor Opfattelse er rigtig, kan vi ikke undlade at udtale vor Forbavselse over de tagne Beslutninger og over, at Arbejdsgiverforeningen har givet disse Beslutninger sin Tilslutning. Ligeledes maa vi i høj Grad beklage, at Arbejdsgiverforeningen har kunnet billige, at der ikke oprettes nogen Overenskomst for Hjælpearbejdere i Aarhus, endskønt de interesserede Parter har været fuldstændig enige om det ønskelige i, at saadan Overenskomst oprettedes.

Vort Forretningsudvalg deler ikke den Opfattelse, at Dansk Typograf Forbund eller andre Organisationer er uberettigede til at søge gennemført Overenskomster for Hjælpearbejdere i det typografiske Fag, hvor disse er eller bliver organiserede, og vi kan ikke se, at en i Faget bestaaende Hoved-Overenskomst kan være til Hinder for, at der sluttes særlig Overenskomst for de Arbejdere, der ikke hører ind under Hovedoverenskomsten.

Vi maa derfor forbeholde saavel Dansk Typograf Forbund som andre under os hørende Organisationer Retten til til enhver Tid at foretage, hvad der af os findes fornødent for at skabe overenskomstmæssige Forhold tilveje for de typografiske Hjælpearbejdere uden Hensyn til de af Principalforeningerne trufne Beslutninger.

P. F. V.

CARL F. MADSEN

CARL GRAN

Refleksioner.

I.

HØJTÆREDE Kollega! Lad os — Du og jeg, som saa ofte spagfærdigt og beskedent rundt i Krogene ræsonnerer over saa mangt og meget — lad os for en Gangs Skyld tale fra Leveren, højt og alvorligt, saa at Kollegerne langs Sættepultene skal rejse de duvende Hoveder og opfange vor Samtale . . . . .

Du har naturligvis, Kollega, bemærket den Række Pennehelte, der med store og smaa Profeter i Fronten er faret i Leding mod en stakkels, uforstaaende Sofa. Felttoget har i flere Uger lagt Beslag paa Opmærksomheden i det ganske typografiske Samfund Landet over. — Kan være, at den omstridte Sofa er befængt med en Smule provisorisk Utøj, men Herregud — kunde Udluftningen dog ikke være besørget uden saa kolossal Energiudfoldelse og saa vældigt Halløj. Det skærer én i Hjærtet at se de mange gode Kræfter anvendt paa denne Sofahistorie, der har en Del tilfælles med den om Storken i Molboernes Mark. Der er jo dog andre Ting indenfor det typografiske Samfund, der fortjener en nok saa stor Opmærksomhed — f. Eks. Uretfærdigheden, der ikke gror mindre her end ude i det store Samfund — hører Du, Kollega, jeg siger *Uretfærdigheden!*

Betragt vor arbejdsløse Kammerat, ham, der flere Maaneder igennem med Hustru og en Flok Børn har maattet døje Uvirksomhedens Forbandelser, set Hjemmet forfalde og set sine Kære stifte Bekendtskab med Majestæten Hunger. I Dag sidder han — der har gjort og bestandig gør akkurat samme Indsats i vor Organisationsforsikring som Du og jeg — og piner sin Hjærne med Fordelingen af sin fattige Understøttelse over de kommende 7 Dage, og imens hæver hans gridske, hensynsløse Kollega dobbelt Ugeløn — han har jo arbejdet 14—16 Timer i Døgnet mange Uger i Træk og — optaget Plads for to. Du siger, at det er utænkeligt, Kollega. *Jeg siger, at det passer.* — Ganske vist »henstilles« der i *Typ.-Tid.* at give Afkald paa Overarbejdet, da der er saa mange Arbejdsløse. Men, Kollega, har Du nogensinde set en »Henstilling« frugte synderligt. Hvem Fanden tager det saa højtideligt, naar man i daarlige Tider kan styrke sin Position ved at imødekomme sin Arbejdskøber saa meget som muligt? — Nej, *alt* bør være *Vedtagelse!*

Og har Du hørt Tale om, at der i alle større Bladsætterier er noget, der hedder *Overskudsbetaling?* — Der laa noget i og for sig kønt til Grund for denne Reforms Indførelse. Man sagde i hvert Fald, at Systemet vilde komme de Arbejdsløse til Gode derigennem, at de overskudsydende Personaler vilde holde Fridage for Overskuddet og saaledes give Plads for flere Kolleger. Men hvorledes blev Praktiseringen? Med Undtagelse af »*Social-Demokraten«s Personale* — der, paa Trods af en ikke just svimlende Ugeløn, ved Hjælp af Overskuddet holder flere Kolleger i Arbejde — putter man overalt Overskuddet, som varierer fra 20—50 Kr. om Maaneden pr. Mand, i sin egen Lomme. Og Lønningerne i Bladsætterierne hører dog i Forvejen ikke til de ringeste. Det er da klart, at man har naaet et stik modsat Resultat end forudsat ved Overskudssystemets Indførelse. Man er blevet interesseret i at faa *Overskuddet saa stort som muligt og saa faa som muligt om at dele det.*

Du siger, Kollega, at dette Princip er forkasteligt — ja gu' er det *forkasteligt!* Men hvornaar skal der bødes paa alle forkastelige Ting, naar disse ikke tages op til Drøftelse. Vi forbander *allesammen* Arbejdsløsheden, men vi gør saa Pokkers lidt for at dæmme op imod den. — Se til Slideren, der arbejder dobbelt saa meget, som Tarifen byder, og tiltrods herfor næsten betragter den ham tilkommende Minimalløn som en Naadegave fra Principalen! Og sé den Ængstelse, der i disse uheldige Tider kendetegner mangen Kollega — Arbejdsløshedens Spøgelse truer derude og gør ham modløs. Og imens strammes Slaveaaget rundt om paa Arbejdspladserne — det er Principalens højeste Fryd at kunne kue og smide paa Gaden dem, der ikke vil makke ret.

Hvor er — spørger jeg — den Utilfredshedens urolige Nerve, der tidligere kendetegnede os? Er den lammet — lammet af Forholdene udefra? Eller har vi maaske selv været med til at lægge den i Baand og Bast? — Jeg tror det *sidste*, Kollega! Thi synes man efterhaanden at have vænnet sig til en vis Resignation. Men — ja, tilgiv mig, Kollega — heldigvis eksisterer *Arbejdsløshedsspøgelset*, og det skal og maa vække til Eftertanke.

— — —

Og træffer Du den gamle, ærværdige Kollega med Fløjlskalotten og det hvide, patriarkalske Skæg — han, der bilder sig ind at være vokset fast i sin Plads og resignerer i alle Spørgsmaal, saa tag ham i Kraven og ryst ham, saa de støvede Briller falder ham af Næsen og hans Syn naar noget længere bort. Forklar ham, at ogsaa han er indrulleret i den Hær, der hver Uge bringer sine Ofre til Sultens Armé, og faa ham til at indse, at ogsaa *hans* Tur kommer — maaske naar han allermindst venter det.

ALB. LARSEN.

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Fra flere Lokalafdelinger er der rettet Henvendelse til Forbundskontoret om Muligheden af at erholde »Socialdemokratiets Aarhundrede« paa samme Vilkaar, som det leveres i København, nemlig ved Indbetaling af 2 Kr. pr. Maaned. Efter Forhandling med Forlaget har dette erklæret sig villig til et saadant Arrangement, forsaavidt Lokalkassereren vil modtage Indbetaling af 2 Kr. pr. Maaned. Forsaavidt denne Fremgangsmaade vælges, maa man dog selv betale Forsendelsesomkostningerne. Hele Summen — ialt 10 Kroner — kan saa indsendes samlet eller delt i Løbet af 4 Maaneder til ANTON JENSEN, Forbundskontoret, Jærnbanegade 4, København.

I København er der allerede anmeldt en Mængde Bestillinger. Vi er overbeviste om, at det samme vil blive Tilfældet i Provinserne efter dette sidste favorable Tilbud, hvorved man altsaa kun behøver at indsende Bestillingerne samlede, hvorefter man erholder Pragtværket tilsendt straks mod at betale 2 Kr. til Lokalkassereren og Resten i Løbet af 4 Maaneder med 2 Kr. maanedlig.

Der er kun et meget lille Restoplag af dette smukke og enestaaende Pragtværk, hvorfor man bør skynde sig at sikre sig et Eksemplar.

Medlemsmøde

afholdes **Onsdag den 23. Februar, Kl. 8½**, i Forsamlingsbygningen paa Kløvermarksvej.

Foredrag af Hr. JULES LUND om »*Naturvidenskabernes Betydning for Samfundet*«.

Medlemmerne med deres Hustruer bedes give talrigt Møde.

STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 22. Januar ordinær Generalforsamling. Protokollen oplæstes og godkendtes. FORMANDEN oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 841 Kr. 50 Øre. I ordinært Kontingent var indkommet 642 Kr., i extraordinært do. 156 Kr. 50 Øre; andre Indtægter havde udgjort 28 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 42 Kr. 10 Øre, i Understøttelse paa Stedet 220 Kr., Reservefondsunderstøttelse 100 Kr, Sygeunderstøttelse 305 Kr. Der var indsendt 86 Kr. 15 Øre til Hovedkassen. Kassebeholdningen ved Kvartalets Slutning var 75 Kr. Fra Hvidtfeldt var tilsendt Skrivelse angaaende en sidste Sommer i Vordingborg arbejdende norsk Typograf, der havde arbejdet under Tarifens Minimum og trods gentagne Henvendelser ikke var til at formaa til at ordne sine Mellemværender med Forbundet. Denne havde nu i sin Hjemstavn ønsket sine Forhold ordnede. Kontingent var tilsendt, og Karantæne var idømt. Regnskabet godkendtes derefter enstemmig. Lokalkassens Regnskab balancerede med 82 Kr. 57 Øre. I ordinært Kontingent var indkommet 61 Kr. 30 Øre, Administrationstilskudet fra Hovedkassen havde udgjort 13 Kr. 25 Øre. Udbetalt Understøttelse til 6 Rejsende 17 Kr. 50 Øre og udstedt 17 Natkort til Beløb 11 Kr. 22 Øre. I Diskontobanken indestod 69 Kr. 41 Øre. — Derefter behandledes et Forslag angaaende Lokaleflytning, og efter en Del Diskussion vedtoges det fremtidig at søge Husly paa Jærnbanehotellet. Ligeledes behandledes et Forslag angaaende Arrangement af en Fest, og der nedsattes et Udvalg til at ordne det fornødne. — Under Eventuelt refereredes Forholdene i et herværende Trykkeri, og der vedtoges enstemmig en Protokoltilførsel, der gik ud paa, at saafremt et dèr arbejdende Medlem ikke i Fremtiden opførte sig kollegialt, vilde det blive indstillet til at idømmes Karantæne eller Udslettelse af Forbundet. Derefter hævedes Generalforsamingen. 19 Medlemmer var mødt.

L. K.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag Form. den 16. Januar paa Folkets Hus. FORMANDEN meddelte, at Forretningsf. Hvidtfeldt var til Stede og bød denne og Medlemmerne velkommen.

Dirigent: FREDERIK LARSEN. Sekretær OLUF MADSEN.

Beretning. FORM. omtalte et Besøg, han havde aflagt i *Ringe Avis* Bogtr., hvorved Tarifunderskrift var opnaaet, gjorde Rede for Aarsagen til et i Horsens afholdt Møde af Typografer fra de socialdemokra-

tiske Blade, omtalte Bestræbelserne for at skaffe Hjælpearbejderne en Tarif, hvilket Spørgsmaal var løst af Aarhusafdelingen og forhaabenlig vilde blive godkendt ved en forestaaende Forhandling mellem Hovedorganisationerne. Sluttelig omtaltes Aarsagen til Hvidtfeldts Nærværelse, nemlig nogle Klager over Forholdene i det Søndergaardske Trykkeri. Paa et i Decbr. Md. afholdt Personalemøde var der fremsat en ret anselig Række Besværinger over Forholdene i dette Trykkeri. Af forskellige Grunde havde den lokale Styrelse ment at det var bedst at tilkalde Forretningsføreren til Undersøgelse af disse Forhold. Der havde saa været en Sammenkomst med Hr. Søndergaard og en Repræsentation af hans Personale. Det lykkedes her at komme til Forstaaelse om de reelle Klager, ligesom Hr. Søndergaard, paa Foranledning af Hr. Hvidtfeldt, lovede i en nær Fremtid at foretage nogle Forhøjelser af Lønningerne i Trykkeriet, der hidtil havde været ret minimale, en Sag Hr. S. forøvrigt allerede havde under Overvejelse. — I 1909 var der i forskellige Indsamlinger indk. ialt 1711 Kr. 47 Øre. — P. HVIDTFELDT supplerede Lokalformandens Oplysninger om de hos Søndergaard paaklagede Forhold og advarede mod, at man overfor Organisationen besværede sig over Forhold, som ved en nøje Prøve ikke kunde staa for den rejste Kritik, set i Belysning af Tarif og de bestaaende borgerlige Love, medens man undlod at beskæftige sig med reelle Spørgsmaal. Her var saaledes foretaget Forskydning af Arbejdstiden i Middagspavsen for en enkelt Arbejder en enkelt Dag i Ugen. Dette burde ikke kunne finde Sted, men Arbejde i Middagspavsen burde betales som Overarbejde. Ved en anden Ordning kom man ind paa en Konvertering af forsømt Arbejdstid med Overarbejde, og dette var ingen af Parterne tjent med. Vi havde Voldgiftsdom for, at en ensidig Forskydning af Arbejdstiden for enkelte Dage ikke kunde finde Sted, netop i et ganske tilsvarende Tilfælde i Aarhus i 1899. At et helt Personale fandtes staaende paa Minimallønnen maatte betragtes som stridende mod Tarifens Forudsætning. Tarifen er en Minimaltarif og de der bestemte Fastlønssatser gælder for den daarligst udrustede Arbejder, hvorimod den dygtigere Arbejder havde Krav paa at oppebære en Løn, der svarede til hans Kvalifikationer. Hvad der skaber en Del af den saakaldte Arbejdsuro er netop dette, at man fra visse Arbejdsgivergruppers Side kæmper for visse Lønprincipers Gennemførelse og har ogsaa Held til at faa disse gennemført, uden at Parterne i Virkeligheden har Forstaaelse af den Maade, hvorpaa de skal anvendes i Praksis. Havde vore Arbejdsgivere i Almindelighed Forstaaelse af Minimallønsprincipet og var noget mere villige til at yde de personlige Tillæg, var de korte Overenskomstperioder i Fagene ikke nødvendige. Vi har Minimallønsprincipet ligesom Tilfældet f. Eks. er indenfor Jærnindustrien, hvor man i hvert Fald for de faglærte Arbejderes Vedkommende har forstaaet at udnytte dette saaledes, at man har en forholdsvis høj Gennemsnitstimeløn, tiltrods for at man har en lav Minimaltimeløn. En af Jærnindustriens ledende Arbejdsgivere har fornylig udtalt, at han betragtede det for Overenskomstbrud, at et helt Personale holdtes paa Minimalløn. Man havde der indført en Mæglingsinstitution, hvorved det bl. a. var muligt at undersøge saadanne Forhold og saaledes ved Organisationernes Hjælp i Tarifperioden at hæve de personlige Lønninger. En saadan Institution savnede vi for Provinserne, men man havde dog erkendt under Forhandlingerne om Indførelsen af en lignende Institution, at vi havde Ret til at stille Krav om personlige Tillæg, samt at Løn maatte staa i Forhold til Ydelse. Dette maatte Personalerne fæstne deres Opmærksomhed paa, og hvor det ved egen Hjælp var ugørligt at bringe disse to Ting i Samklang, da maatte man forsøge ved Organisationernes Hjælp at bringe Harmoni til Veje i dette Forhold. — Taleren omtalte derefter Hjælpearbejdernes Organisering og de Bestræbelser, der hidtil var gjorte for at faa tariferet ogsaa disse Medlemmers Arbejdsforhold. — Omtalte Anledningen til et Møde i Horsens den 9. Januar af Repræsentanter for de socialdemokratiske Blades Arbejdere samt den der vedtagne Resolution. — Derefter kom Forretningsføreren ind paa at omtale Lock-outen, der i Fjor var iværksat overfor os. En af dens Følger var 17. August-Udvalget, der nu havde tilendebragt sit Arbejde og afleveret et Forslag til Ministeriet om en Udvidelse af den permanente Voldgiftsret til en Arbejderet, der skulde dømme Arbejdsgiverne og Arbejderne imellem i alle *Overenskomststridigheder*. Der blev derved skabt en ny Fagret, som blev for Industrien, hvad Sø- og Handelsretten var for Handel og Søfart. De bestaaende Retter dømte alt nu i Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, idømte Erstatninger og Bøder efter Paragrafer, som var givne for helt andre Forhold i Tider, hvor det sociale Liv ikke havde formet sig med den Retsopfattelse, som er skabt af Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer. For at hævde Overenskomster maatte Arbejderne ofte anvende Arbejdsstandsning, i mange Tilfælde maatte man finde sig i Overenskomstbrud, fordi man ikke mente, det kunde betale sig at forfølge Sagen ved Arbejdsstandsning. Iværksattes der en Arbejdsstandsning, mødtes denne af Arbejdsgivernes Lock-out uden Hensyn til, hvem der havde Ret. Magten var derved sat i Rettens Sted. Den foreslaaede Ret skulde forsøge at skabe Respekt for de afsluttede Overenskomsters Overholdelse og for Misligholdelse skal Bod, der er en Mellemting eller Forening af Bøde og Erstatning, træde i Stedet for Strejke og Lock-out. Dette vil sikkert ogsaa blive billigere for Fagorganisationerne, der beholder deres hidtidige Aktionsfrihed i alle *Interessestridigheder*, d. v. s. deres Bestræbelser for at skabe sig ny Ret til højere Løn og kortere Arbejdstid. Men i disse Bestræbelser har Samfundet som Helhed ogsaa en Interesse i, at dette sker uden at medføre store langvarige Arbejdsstandsninger. Derfor har man foreslaaet et andet Lovforslag, som giver Indenrigsministeriet Ret til efter Indstilling af den permanente Voldgiftsret at udnævne en Mæglingsmand, hvis Opgave det skal være at bringe Parterne til Enighed. Om dette Forslag er der dog ikke Enighed, idet Arbejdsgiverne ikke vil udruste ham med saa stor Myndighed, som den Arbejderne og Assessor Ussing vil udstyre ham med. Det er dog at haabe, at Lovgivningsfaktorerne vil følge Udvalgsflertallet. Som det tredie Led i Udvalgets Arbejde er et Forslag om Oprettelse af Mæglings- og Voldgiftsinstitutioner i Fagene. En Del Fag har alt saadanne Regler, men adskillige Fag mangler endnu Regler for Afgørelse af Uoverensstemmelser om Overenskomsternes Forstaaelse. Paa visse givne Tidspunkter har det været en Svaghed, at man har overvurderet sine egne Kræfter og undervurderet Modstandernes. Nu maa vi have lært, at Fortidens Smaakampe ikke kan skabe os en Mergevinst, og Storkampen i Sverrig har lært os, at Generallock-out eller -Strejke kun medfører Tab ikke alene for de kæmpende, men for det hele Samfund. Vi maa derfor betræde de her anviste ny Veje, som er en Konsekvens af Centralisationen. Fortsætter vi derfor blot vort Organisationsarbejde, bevarer Enheden og grundfæster Centralorganisationen, da skal det nok vise sig, at Arbejderne ogsaa under Kampene ved det grønne Bord skal gaa fremad (Stærke Haandklap). — AXEL DAHL kunde ønske en Landstarif. Beklagede, at en saadan ikke var opnaaet. Spurgte om Grunden hertil. — P. HVIDTFELDT: Saalænge der bl. a. indenfor vore Rækker er Tendenser til at pleje Særinteresser paa Helhedens Bekostning, hvilket skete f. Ex. ved at oprette Brancheklubber herude, vil der være længe igen til en Landstarif. Anbefalede Odense-Trykkerne at ophæve deres Brancheklub (stærke Hør!), der var overflødig og ingen Existensberettigelse havde. — En Diskussion udviklede sig nu om denne Sag og en Mængde Talere havde Ordet. — En Del Spørgsmaal besvaredes af Hvidtfeldt, hvorefter Beretningen godkendtes.

Regnskaber. BONDESEN oplæste Lokalkassens Regnskab, der balancerede med 2081 Kr. 50 Øre; indsendt til Hovedkassen 1156 Kr. 38 Øre. — Extrakassen balancerede med 465 Kr. 73 Øre; i Sparekassen indestaar 221 Kr. 19 Øre. — Den friv. Indsamling til den svenske Storstrejke beløb sig til 850 Kr. — Juleindsamlingen 200 Kr. — Godkendtes enst.

Det nægtedes enst. Formanden at træde tilbage, før Funktionstiden udløber.

DIRIGENTEN bragte derpaa under Forsamlingens Tilslutning en Tak til Hvidtfeldt for hans oplysende Udtalelser, hvorefter den vellykkede, af over 100 Medlemmer besøgte Generalforsamling sluttede. — bl. —

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Nær og Fjærn.

Forbundskontoret er lukket i Morgen (Lørdag) Aften i Anledning af Karnevalet.

Karnevalet afholdes i Morgen Aften. Deltagerne maa huske at tage Billetten med, da der absolut ikke tilstedes nogen Adgang uden Billet.

Billetterne til Karnevalet har været udsolgt de sidste 3 Uger, og der har aldrig været saa stærk Rift om dem som netop i Aar. Det ellers saa fortrinlige Program har faaet et Par ny Numre; saaledes vil der blive fremsagt en Prolog, og der vil i Salen flere Gange optræde Steppedansere.

— Inkassatorerne gøres opmærksomme paa, at alle Billetter maa betales i Morgen, Lørdag Aften, saaledes at Budet kan gøre op efter Forløbet af næste Uge.

Medlemsmøde afholdes Onsdag d. 23. ds., Kl. 8½ i Forsamlingsbygningen paa Kløvermarksvej. Hr. JULES F. LUND (Leder af Arbejderhøjskolen) vil tale om »Naturvidenskabernes Betydning for Samfundet«.

Medlemmerne og deres Hustruer bedes møde talrigt.

Sølvbryllup. Vor Kollega ADOLF HANSEN og Hustru fejrede i Tirsdags deres Sølvbryllup. Adolf Hansen er ansat i Social-Demokraten som Ombryder og fejrede i Efteraaret sit Jubilæum som Arbejder samme Sted.

Typografernes Enkekasse. Den ordinære Generalforsamling afholdes paa Søndag Form. Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Subskriptionslisterne paa »Dyvas Mønstre« bedes, saasnart de er paategnede, returnerede. Kolleger, der ikke har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med Fagskriftets 1. Hefte, vil blive tilsendt dette, naar det meddeles Udgiveren: OVE DYVA, Niels Juelsgade 60, Aarhus.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

10. Februar: *Randers* pr. Bl. 300.00, kont. 50.00, ialt 350.00. 12. Februar: *København* pr. Bl. 9800.00, kont. 594.35, ialt 10394.35. 15. Februar: *Bogense* 45.00; *Lyngby* 123.25. 16. Februar. *Middelfart* 28.50.

Idag mangler *Hjørring, Maribo, Ribe* og *Viborg.*

København, den 16. Februar 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Middelfart: Typ. H. GEMYNTHE, Middelfart Venstreblad.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Fritz Christian Carsten Hansen, udl. ½ 10 hos Trier (arb. s. St.). Paal. Olga Christensen, udl. ⁶/₂ 10 i Gr. Inst. (arb. s. St.). Paal. Ane Christine Bertelsen, udl. ½ 10 hos Sivertsen (arb. s. St.). Paal. Victoria Sofie Marie Knagh, tidl. Medlem (Kruckow). Sætter Robert Carl Andreassen, udl. ⁵/₂ 10 hos Axelholm (overgaar fra Lærlingeafd.). Paal. Edith Samuelsen (Charlottenlund). Paal. Sofie Poulsen, tidl. Medlem (Nationaltr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2591 (1915), Listov Saabye fra Næstved (arbl.). 9234 (Svensk Forb.), Erik Knut Petterson fra Udlandet (I. Cohen). 3845 (Svensk Forb.), C. A. Lundin fra Udlandet (Simmelkjær).

Hjørring, 2347, A. J. Celinder (Hjørring Bogtr.). Kalundborg, 2303, Frede Sørensen (Dagbladet) og 2592, Viggo Larsen (arbl.). Odense, 2022, N. P. Ægidius Hansen (Eksprestrykkeriet) og 575, H. P. M. Bjørnstrup (arbl.). Randers, 2272, Ewald Schjern (Th. Ethelberg). Vejle, 2366, C. A. Birkmose (arbl.).

Bortrejste.

Holstebro, 2584, Vilh. Lauritzen paa Rejse. Horsens, 635, H. P. Hansen til Holstebro i Plads.

Udmeldt.

Ringsted, 2431, Hjælpearbejder Christian Hansen, overgaaet til Arbejdsmændene.

Trykkerafdelingen i København.

Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære Generalforsamling i Marts, bedes i Løbet af 8 Dage indsendt til LAUR. JENSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Møde afholdes Fredag den 25. Februar i Kafeen, Pilestræde 51,

1. for Styrelsen Kl. 7½,
2. for Festudvalget Kl. 8½.

Medlemmerne bedes give Møde for at opgøre Billetsalget. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

afholder **ordinær Generalforsamling** Søndag d. 27. Febr. **Kl. 11 Form. præcis** i Danas Have.

Dagsordenen for Generalforsamlingen bliver bekendtgjort tilligemed Regnskaberne og omdelt til Medlemmerne i Begyndelsen af næste Uge.

Medlemmerne anmodes om at give talrigt og præcist Møde. STYRELSEN.

T. S. Forslag, der ønskes behandlede paa den ord. Generalforsamling, bedes sendt til Form. VILH. JENSEN, Prøvestens Alle 6¹, i Løbet af 8 Dage. Dagsorden samt Tid og Sted henvises til Regnskabet. (2)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag intet Møde. (1 f)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder **ord. Generalforsamling** Fredag d. 25. Febr., Aften Kl. 8, i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Dagsordenen tilstilles Medlemmerne sammen med Regnskabet.

Kassereren træffes Fredag Kl. 7—8. Kontoret er lukket Lørdag paa Grund af Karnevalet. (36) KASSEREREN.

Trykkeriarbejdernes AARSFEST

Lørdag d. 26. Februar Kl. 8 pr.

i **Prins Wilhelms Palæ** (den lille Sal).

PROGRAM:

Musiken under Ledelse af Hr. Musikdirektør GREGORIUSSEN.

1. P. TH. VALLIN: »Raadhusduerne«. Intermezzo.
2. WALDTEUFEL: »Min Drøm«. Vals.
3. a. FRANCAISE COPER: »Smedenes Skrue«. b. H. C. ANDERSEN: »Vanddraaben«. } *Oplæsning.*
4. Menuet af »Elverhøj«.
5. **Elekrisk Køllesving: Hr. Nedal.**
6. ZIEBELS: Arie af »Faust«.
7. a. *** Arbejdersang. b. HORNEMANN: Bøn for Danmark. c. ALFR. POULSEN: Naar Fjordene blaaner. } *Gutenberg Koret.*
8. PETTERSON-BERGER: »Irmelin Rose«. Romance.
9. **Clermont. »Instrumentalist«.**
10. BENDIX: »Hortensia« Ouverture.
11. **Hr. Aage Zims. »Illusionist«.**
12. BILSE: »Storm-Marsche«. Galop.

Derefter BAL til Kl. 4.

Billetter til Aftenunderholdningen à 35 Øre for Voksne og 20 Øre for Børn faas hos Festudvalget. Baltegn à 50 Øre løses i Salen.

Indgangen aabnes Kl. 7½ pr.

FESTUDVALGET.

ANNONCER

En ung dygtig

Maskintrykker

søger Plads. Vedkommende er kendt med alt forefaldende Arbejde saavel Illustrations- som Prægetryk. Kendt med Paalægningsapparatet »Auto«. Sølvmedaille for udført Svendeprøve. Billet mrkt. »K. 39« modt. Ekspeditionskont.

Maskinsætter

(»**Typograph**«) søger Plads straks. Vedkommende har 8 Aars praktisk Erfaring, er hurtig og akkurat samt særlig godt inde i Montage. Billet, mrkt. »—ph 30«, modtager Ekspeditionskontoret.

En øvet Maskinsætter

(»Typograf«) kan faa en fast Plads paa *Middelfart Avis'* Bogtrykkeri. (34)

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjshuset **Aaboulevard 39** *(tæt ved Hj. af Bülowsvej).* (199)

Kafé „ELEKTRA“,

St. Kongensgade 45,

aabnes hver Morgen Kl. 4 og anbefales til ærede Medlemmer af de typografiske Organisationer med udsøgte Varer til billige Priser.

Ærbødigst

Niels Holm, (24)

tidligere Cirkuskælderen, Jernbanegade.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER

GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER

(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“

„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER

DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER

LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○

○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ **UDSTILLING AF MASKINER** ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, S Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 25. FEBRUAR 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag den 2. Marts, Kl. 8½ pr.

i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag om at stille 100 Kr. til Raadighed for Styrelsen til Smaaudflugter for arbejdsløse. 4. Forslag fra Styrelsen om at yde 50 Kr. til Friskolebørns Bespisning. 5. Betænkning fra Udvalget ang. en Forsikringsafdeling. 6. Bør Generalforsamlingerne holdes paa en Hverdag eller Søndag. 7. Beretning fra Kontrahentmøderne. 8. Eventuelt.

STYRELSEN.

Arbejdsløsheden.

ARBEJDSLØSHEDSKASSERNES Hovedledelser var efter Indbydelse af de samv. Fagforbund samlede til et Møde d. 13. Januar i »Harmonien«, København.

Paa Mødet gav Formanden for D. s. F. Hr. C. F. MADSEN en Del Oplysninger ang. Arbejdsløsheden og de Bestræbelser, der var gjort for at mildne Følgerne heraf.

Den store Arbejdsløshed forrige Vinter havde bevirket, at der fra Arbejderorganisationernes Side havde hævet sig stærke Røster om Hjælp. Dette havde blandt andet medført, at der iværksattes en Landsindsamling, der i Tiden fra den 15. Januar til Maj 1903 havde givet som Resultat 267,000 Kr.

Disse Penge fordeltes til de Arbejdsløse, som havde opbrugt den vedtægtsmæssige Understøttelse, eller som efter 10 Ugers Arbejdsløshed ingen anden Understøttelse fik.

Der var samtidig krævet, at Stat og Kommune skulde træde hjælpende til. Dette Krav var tildels imødekommet ved Lov af 8. Maj 1909 om fortsat Hjælp til Medlemmer af statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Københavns Kommune skønner, at dens Udbetalinger i Henhold til denne Lov indtil 1. April 1910 vil udgøre ca. ½ Million Kr.

Desværre gælder denne Lov kun for 1 Aar, men der er dog af den socialdemokratiske Rigsdagsfraktion fremsat Forslag om Lovens Fornyelse.

Ogsaa i Vinter er Arbejdsløsheden meget stor. Der foreligger saaledes fra November Maaned 1909 Oplysninger fra 49 Organisationer med ialt 75,000 Medlemmer. Antallet af Arbejdsløse blandt disse var ved Maanedens Udgang ca. 11,800 eller 15,7 pCt.

Mødet beskæftigede sig bl. a. med Spørgsmaalet om at iværksætte en Landsindsamling igen i Aar, men man kom til det Resultat, at en saadan i Aar vilde møde meget store Vanskeligheder.

Organisationerne har af deres Kasser givet store Summer (324,010 Kr.) som Grundfond til Arbejdsløshedskasserne.

Senere er der foretaget adskillige Indsamlinger til arbejdsløse Medlemmer (Ekstrauddelinger, Juleuddelinger osv.)

Endvidere er der for adskillige Arbejdsløshedskassers Vedkommende paalignet Ekstrakontingent for at sætte Kasserne i Stand til at opfylde deres vedtægtsmæssige Forpligtelser.

Den Omstændighed, at der i en Mængde Industrigrene arbejdes paa indskrænket Tid, saa at Ydeevnen hos disses Udøvere for Tiden er meget ringe, har ligeledes medvirket til, at Mødets Deltagere har opgivet at forsøge en Indsamling i Aar.

Er vi to Lejre?

INDENFOR vort Forbund i Provinserne forekommer det mig, at et noget ejendommeligt Forhold er ved at gøre sig gældende. Og det er Forholdet mellem Kollegerne paa de social-demokratiske Blade og de »øvrige«.

Ved Provinstarifen satte det allerede et mærkbart Spor. Som allerede tidligere nævnt dannede Kollegerne paa disse Blade Majoriteten for Tarifens Vedtagelse, uden at deres Interesse fandt andet Grundlag end deres Stemmeret som Medlemmer. Thi kort Tid efter blev Arbejdsforholdene, eller om man vil en Tarif, ordnet for disse Trykkeriers Vedkommende, uden at de samme Personaler fik den ringeste Lejlighed til Sanktion.

»Vor stemmende Ret vi svigter ej let,« hed det poetisk den Gang. Men det maa dog alligevel indrømmes, at denne Ret for en Gangs Skyld er vandret paa den store poetiske Mødding. For den største Interesse maa da ligge i at stemme om egne Arbejdsforhold.

I al Almindelighed har det været Kollegerne paa de social-demokratiske Blade, der har ført an i Foreningslivet, og ikke mindst i det rent lokale.

Foruden mange pietistiske Aarsager har *den* vel været den væsentligste, at disse Folk ikke har været udsat for Chikanerier fra Forretningens Side.

Som typografiske Arbejdere og Medlemmer af samme Forbund er det lige til, at vi behandler alle vore Arbejdsforhold af Betydning paa vore Generalforsamlinger. Men det er eller har ingenlunde været Tilfældet for vore Kolleger for de social-demokratiske Blades Vedkommende. Der har ganske vist været en parodisk Repræsentant til de nævnte Trykkerier, men der har aldrig været noget synderligt at bemærke ud over det, der ingen Betydning havde.

Af *Typ.-Tid.* fremgaar det nu, at der er bebudet Indførelse af *Stereotypi* paa de socialdemokratiske Blade, og hvem véd, der er maaske andre store »tekniske« Fremskridt i Vente. Forhold af den Art maa siges at berøre alle Forbundets Medlemmer. Men desuagtet er man Bag-om-Døre gaaet til et Møde i Horsens. Hvad Resultat, der er opnaaet, vides endnu ikke, da dette skrives.

Foruden utallige mindre Tilfælde, er det sidstnævnte altsaa det *andet* store Tilfælde i Løbet af kort Tid, hvor de »øvrige« lades uden for Kraftydelse.

Et saadant Foreningsforhold forekommer mig ganske forkasteligt og skæbnesvangert, og det maa jeg i det store og hele tage Afstand fra. Logisk maa det føre til, at der bliver to Lejre, hvad der forresten allerede er. Og Skylden herfor ligger ene og alene hos Kollegerne paa de socialdemokratiske Blade, og vi er endvidere ved dette mærkværdige Forhold, der i sin Tid eksisterede blandt Kollegerne paa de priviligerede Højreblade og de »øvrige«.

Selv om Kollegerne paa de socialdemokratiske Blade alle hører til de *døgnpolitiske* Socialdemokrater, da er det temmelig afgjort, at vi er mange flere baade af *den* Retning og af *fagorganisatoriske* Socialdemokrater udenfor, der er ikke mindre interesseret i, at Forholdene paa de nævnte Trykkerier sker i Overensstemmelse med de socialdemokratiske Principper og vort Program.

Men gaar vi endnu et Skridt: til de indolente i begge ovenanførte Retninger, da maa deres absolute berettigede Indflydelse som Medlemmer af samme Forbund ikke beskæres med Hensyn til at indvirke paa alt, hvad der vedrører Arbejds- og Lønforhold. I saa Henseende er alle lige interesserede, og maaske ikke mindst de sidste. Derfor staar vi jo i Forbund sammen.

Med Beklagelse og stor Betænkelighed ser jeg derfor paa den Klassedeling i vort Forbund, der er saa stor Tendens oppe til for Provinsernes Vedkommende, og jeg vilde gerne henstille til mine Meningsfæller paa Partibladene om at forandre denne Taktik for at undgaa Kalamiteter indenfor Forbundets Ramme.

Det syder allerede ikke saa lidt.

Skal derimod Forholdet uddybes yderligere i den paabegyndte Retning, er der ingen Tvivl om, at der vil rejse sig betydelig taktiske Vanskeligheder. For selv en Socialdemokrat med almindelig Fornuft vil da ikke kunne se ligegyldigt paa, at et Par hundrede Mænd stemmer om Løn- og Arbejdsforhold, der ikke direkte berører dem, alt imedens 800 Mennesker er uvidende om, hvilken Tarif de 200 skal arbejde under.

At de sidste ikke fik Lov at stemme, ja det maa være hvad det er. Det gjorde de første jo heller ikke. SØRENSEN-KJELD.

Refleksioner.

II.

HØJTÆREDE Kollega! Du har overstaaet Karnevals-Tømmermændene, siger Du og begynder igen at fatte Interesse for den graa Virkelighed. — Ja, desværre har Du Ret, ikke engang vor Fastelavnsbasseralle forskaanedes for Arbejdsløshedsspøgelsets Nærværelse. Gentagne Gange greb det fule Gespens mig om min Samvittighed. Men jeg forsøgte alligevel at more mig — more mig saa godt jeg kunde — til Fordel for mine uheldigt stillede Kolleger, dem, der sneg sig rundt udenfor for at *stjæle* et Glimt af Herligheden. — Du siger, at det maa være dem en Trøst at vide, at de faar *deres* Part af Karnevalsoverskudet. — Ja, Du, akkurat lige saa meget som det er en Nydelse for Dig og mig at gaa til Fest for at fremstille et Plaster til en af Bylderne, der spirer paa vort Organisationslegeme. — Saa slemt er det vel ikke, siger Du. — Jo, saa slemt er det s'gu, og det kunde Du og alle se, naar blot I havde tilstrækkelig Interesse for vort Foreningsliv. Vi mangler Samling *indadtil* — Samling i det smaa.

Har vi da ikke en tilstrækkelig stor og dygtig Ledelse, siger Du. — Jo, det skal saamænd Guderne vide, vi har. Vanvittig stor er vor Ledelse, og den bestaar af hver for sig ganske sikkert udmærkede Mænd, som slæber rundt med syv forskellige Tillidshverv hver, og er ganske i Vildrede med, hvilken Tillid, der er den dyrebareste. Ja, Kollega, der er s'gu ingen Grænser for al den Tillid, vi har til de Mænd, vi sætter i Spidsen; de drukner ganske i Tillid. — De maa nødvendigvis blive tummelumske af den megen Tillid, siger Du. — Ja, saagu maa De saa, og deraf følger, at der skal saa mange Kræfter til at holde det Omsvøbsdepartement, vi kalder vor Forening, og som hverken Du eller jeg eller nogen almindelig Djævel kan hitte Rede i, i Gænge. Det burde skam ikke forundre nogen, om man en skønne Dag fandt Anledning til at ansætte en lovkyndig Mand — f. Ek. en Prokurator — paa Kontoret i Jærnbanegade — naturligvis for at gøre det sværere. Og kunde han ikke hitte ud af vor Lov- og Omsvøbslabyrint, saa kunde han maaske regne ud, hvor megen overflødig Tillid, vi Typografer skatter til mellem Aar og Dag.

Hvem er Skyld i, at vort Foreningsvæsen har taget denne Udvikling, spørger Du, Kollega. — *Du* og *jeg* — ingen andre end Du og jeg. Har vi maaske nogensinde taget Haand i Hanke uden naar det galdt et Par skallede Kroners Forhøjelse af Ugelønnen, — saa mødte vi op paa Generalforsamlingen og var »interesserede«. Ellers har vi gladeligen overladt vor højtærede Styrelse og en lille Klat ligesaa højtærede Kolleger at sørge for vor Forenings Velvære indadtil. Derfor ligger vi som vi har redet, og derfor tærer saa mange Gevækster paa vor Organisation. Men Skylden maa vi to *ikke* skyde fra os, thi den findes ingen andre Steder.

Kollega! Ja, Du kan vel mærke, at vor Organisationsskude skvalper om i Dødvande, og vi tolerante Passagerer tager det ikke saa nøje, om Kursen skifter nogle Streger. Men se til: en skønne Dag ligger vi paa Skæret, om vi ikke raaber Varsko til Førerne og hjælper dem til at lægge Roret om. Det første Skær truer ret forude, og det er *Arbejdsløshedens og Dekadencens Skær*. Vi *maa*, Kollega, se at blive klar over, at vore naturlige Modstandere, Arbejdsgiverne, gennem det bandsatte lumske Vaaben, som den sejge Arbejdsløshed er, vil kunne ramme os i alle tænkelige Retninger. Og er først Fortroppen nedsablet, ja saa er der frit Slag paa os andre. — Derfor, Kollega, lad os i rette Tid se at finde Midler, hvorved vi for vort Fags Vedkommende kan tvinge Arbejdsløsheden bort. Det er for sent at blæse til Samling, naar vi sprælle i Modstanderens Vold. — Maaden? — Ja, Kollega, *Maaden* vil vi sikkert nok kunne finde, naar blot vi har Viljen. Læg f. Eks. Mærke til Normalarbejdsdagens flunkende Tæppe, som lyser, saa andre Fags Arbejdere faar ondt i Øjnene. Men rør endelig ikke ved Tæppet eller løft en Flig deraf, thi inde bagved skjuler sig Ting — hys! — Ting, som vi ikke vil tale højt om her . . . .

— — —

Du har selvfølgelig set, at der af og til arrangeres noget, som kaldes Medlemsmøde. Jeg vil nu hellere kalde det Aftenunderholdning for Borde og Stole, thi *Medlemmer* ser man ikke meget til. — Jeg kunde nu tænke mig en anden Form for Medlemsmøde, nemlig en *tvungen* maanedlig Sammenkomst af alle Trykkeriers Tillidsmænd eller Repræsentanter for disse til faglig og saglig Drøftelse af Forholdene i Byens Bogtrykkerier. Saa vilde man komme i Kontakt med de Skavanker som nu uænset trives i Ly af for megen Taalmodighed, Haabløshed og Resignation. Og man vilde først og fremmest ikke befinde sig som en Antipode, der pludselig dukker op paa et fremmed Himmellegeme, hver Gang man skifter Plads fra Trykkeri til Trykkeri.

Thi, Kollega! Sørge vi for at faa slebet Øksen, da der er meget Ukrudt i vor Organisations Urtegaard! ALB. LARSEN.

Haandsætterne i Bladsætterierne

anmodes om at give Møde **Søndag d. 27. ds., Kl. 1 Middag, i den lille Sal, Rømersgade 22, St. over Gaarden.**

Dagsorden: 1. En af et Bladsætteri forsøgt Fortolkning af Annoncers Beregning. 2. Oprettelse af en Klub for Bladsættere.

Alle maa møde. STYRELSEN.

Protokol

over

Fællesmøde 24de Januar 1910 i København

mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Dansk Provinsbogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund.

Til Forhandling forelaa følgende 8 Spørgsmaal, stillede af Dansk Typografforbund:

1. Kan der til det samme Antal Typografer antages ny Lærlinge, før den ældste har aflagt Svendeprøve?
2. Forsaavidt fornævnte besvares bekræftende,
   a. Kan der antages ny Lærlinge i Forhold til den »Nyudlærte«, der endnu ikke har afflagt Svendeprøve?
   b. Kan der antages ny Lærlinge i Forhold til den »Nyudlærte«, der har aflagt Svendeprøve, men faaet denne kasseret?
3. I hvilket Omfang skal der udføres Akcidensarbejde, for at et Trykkeri kan antage Lærlinge efter Tarifens § 51?
4. Kan Trykkerier, i hvilke der aldrig i den ordinære Arbejdstid udføres Akcidensarbejder, antage Lærlinge i Henhold til § 51?
5. I hvilket Omfang skal en Principal være beskæftiget, for at det kan siges, at han »selv arbejder med« (Tarifens § 52)?
6. Har Dansk Typograf-Forbunds Afdelingsstyrelser Paataleret overfor Principaler, der ikke opfylder Bestemmelserne i § 52, 3., 4., 5. og 6. Stk.?
7. Har Læremesteren Ret til at fri sig for Bestemmelserne i § 52, fjerde Stykke, ved Tilføjelser i Lærekontrakterne eller ved at kræve, at vedkommende Lærling skal søge Friplads?
8. Hvilken Minimalløn gælder for Pasning af en
   a. Fladtryksrotationspresse? Er denne lig Rotationspresse?
   b. Dobbelthurtigpresse? Er denne lig 2 Hurtigpresser?

Resultatet af Forhandlingerne resulterede i følgende:

ad 1 og 2. Da Principalerne fastholdt, at Tarifens Bestemmelser i § 52 var klare nok, og Principalerne saaledes ikke kunde gaa med til nogen Fortolkning, bortfaldt Spørgsmaalene.

ad 3. I hvert enkelt Tilfælde maa Klage fremsættes og Forholdene undersøges; dog skønner man, at der maa være saa mange Akcidenser, at Lærlingen kan uddannes tilstrækkeligt til at aflægge Svendeprøve.

ad 4. Besvares som under Punkt 3. Angaaende *Nakskov Tidende* opfordres Kragh og Erichsen til at undersøge Forholdene og eventuelt fremkomme med en Indstilling.

ad 5. Besvares som 3 og 4.

ad 6. Spørgsmaalet bortfaldt, da den ene Part altid har Ret til at forforhandle med den anden. Kan Enighed ikke opnaas ad denne Vej, kan Spørgsmaalet indankes for Organisationerne.

ad 7. Nej. Principalorganisationerne udsender Cirkulære herom til deres Medlemmer.

ad 8. Principalerne kan ikke erkende, at en Fladtryksrotationspresse er lig en Rotationspresse, eller at en Dobbelthurtigpresse er lig 2 Hurtigpresser.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 10. Februar 1910. Dirigent: C. CHRISTOFFERSEN. Sekretær: ALB. MICHELSEN.

Anden Behandling af Love for Afdelingen, Ekstrakassen og Begravelseskassen; disse vedtoges enstemmigt med nogle faa uvæsentlige Ændringer.

Under Eventuelt forespurgte MADSEN om det var rigtigt, at Hvidtfeldt havde udtalt i Kolding at Trykkerne i København var dovne og skulde have Barnepiger? — LAUR. JENSEN kunde ikke tro, at Hvidtfeldt havde udtalt sig saaledes, og hvis der var sagt noget lignende, var det vel ikke saa slemt ment, som det var sagt, særlig naar man kendte Hvidtfeldts drastige Maade at udtale sig paa, og han var jo vant til at se Trykkere, og særlig Sætter-Trykkerne, i Provinserne staa paa Hovedet, men hvis Hvidtfeldt havde brugt en saadan Udtalelse, maatte det misbilliges. — Efter at MADSEN havde bebrejdet Ledelsen, at den havde slaaet Trykkerklubben i Odense ihjel, udspandt der sig en større Diskussion om Tomaskinesystemet og Lærlingeforholdene her i Byen og særlig i Provinsen, hvor der var alt for mange Trykkerlærlinge. Fremtidens Løsen burde være, kun en Maskine til hver Trykker, og i Særdeleshed, hvor der var Paalæggerapparat. Af Diskussionen fremgik det ydermere, at adskillige Trykkere selv var slikne efter at passe flere Maskiner paa en Gang, hvilket i høj Grad maatte beklages. — JOHS. LARSEN henstillede til Ledelsen at faa samlet Materiale om Forholdene paa Trykkerierne, dels om hvormange Maskiner, hver Trykker passer, og dels om Lærlingeforholdene. — LAUR. JENSEN skulde gøre, hvad der kunde gøres, men omtalte, hvor svært det ofte var for Styrelsen at faa de rette Forhold at vide. — Styrelsen opfordredes derefter til at lade afholde Diskussionsmøder, helst hver Maaned.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdeling.

Regnskab for Aaret 1909.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909		Kr. 745.13
Kontingent, Jan. Kv.	Kr. 176.70	
Renter	- 36.77	
Overført fra Lokalkassen	- 192.76	
	-	406.23
		Kr. 1151.36

Udgift.

Tilskud til Fællesadministrationen, Jan. Kv.	Kr. 116.13	
Formandshonorar	- 200.61	
Landsindsamlingen	- 100.00	
Banneret	- 24.00	
Lokaleleje	- 12.00	
Møder	- 16.25	
Tryksager	- 7.50	
Porto	- 2.54	
Fællesorganisationen	- 23.75	
	Kr.	502.78
Beholdning den 31. December 1909	-	648.58
		Kr. 1151.36

København, den 15. Januar 1910. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Underskud for Aaret af Kr. 96.55.

København, den 3. Februar 1910.

ANTON ANDERSEN. C. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN.

Nær og Fjærn.

Alle den københavnske Afdelings Medlemmer (Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kvl. Hjælpearbejdere) erindres om den ordinære Generalforsamling paa Onsdag Kl. 8½ i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23. Alle bedes møde.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen i Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Bladsætterne gøres opmærksom paa Mødet i Rømersgade 22 (den lille Sal) Kl. 1. Et herværende Bladsætteri har nemlig pludselig forsøgt en hel ny Fortolkning af Annoncers Beregning, hvorved det Grundlag, der har været gældende siden 1884, omstødes, og Avissætternes Fortjeneste vil blive nedsat med omtrent ⅛.

Da Sagen saaledes er meget alvorlig, maa alle give Møde.

Navneforandring. Trykker LOUIS ANDREAS JENSEN (Dansk Papirvarefabrik) har faaet Tilladelse til at bære Familienavnet BORBYE.

Alt Regnskab vedrørende Karneval bedes opgjort med denne Uge.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Sætterafdelingen i København.

Regnskab for Aaret 1909.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909		Kr. 32713.16
Kontingent for heltbet. Medl., Jan. Kv.	Kr. 1874.10	
do. - halvtbet. — do.	- 71.70	
Renter af Obligationer à 3½ pCt.	- 280.00	
do. - Aktier	- 158.48	
do. - Sparekasse-Indskud	- 565.53	
Betalt Laan	- 10.50	
Overført fra Lokalkassen	- 529.20	
	-	3489.51
Balance		Kr. 36202.67

Udgift.

Overført til Fællesadministr., Jan. Kv.	Kr. 1278.85	
Formandshonorar, Jan. Kv.	- 542.00	
Tryksager	- 59.50	
Fast Understøttelse	- 60.00	
Udlaant	- 45.50	
Privat Understøttelse til Rejsende, Jan. Kv.	- 26.75	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer for Sætterafdelingen, Jan. Kv.	- 195.00	
Landsindsamlingen	- 1000.00	
Ekstra Understøttelse til Arbejdsløse	- 968.00	
Arbejdstab	- 9.50	
Banneret	- 18.20	
Porto	- 16.70	
Stemmeoptælling	- 20.51	
Lokaleleje	- 35.00	
Fagskolen	- 100.00	
Fællesorganisation og Læsestue	- 260.00	
Folkeuniversitetsforeningen	- 25.00	
Teknisk Selskab	- 20.00	
Leje af en Box	- 15.00	
Andre Udgifter	- 13.10	
	Kr.	4708.61
Beholdning den 31. December 1909	-	31494.06
Balance		Kr. 36202.67

Status pr. 31. Decbr. 1909.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1909:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 8000.00	
Sparekasse-Indskud	- 17032.06	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Andre Værdipapirer	- 5000.00	
	Kr.	31494.06
Tilgodeh. Renter for Decbr. Termin 1909	Kr. 100.00	
16 Andele i Social-Demokraten	192,00	
Biblioteket	- 840.00	
	-	1132.00
		Kr. 32626.06

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1909		Kr. 32626.06
		Kr. 32626.06

København, den 15. Januar 1910. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; det udviser et Underskud for Aaret af Kr. 1219.10.

København, den 3. Februar 1910.

ANTON ANDERSEN. C. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

22. Februar: *Viborg* pr. Bl. 75.00, kont. 39.00, ialt 114.00.

Idag mangler *Hjørring, Maribo* og *Ribe.*

København, den 23. Februar 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Olga Margrete Petronelle Knagh, udl. 18/2 10 hos Gyldendal (arb. s. St.). Sætterlærl. Kaj Sedlazeck (Truelsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1784 (2578), Jens Poulsen fra Aarhus i Plads (Geiser). 1982 (2880), Aug. Rixen fra Rejse (arbl.). 1499, Niels Gustav Händel fra Rejse (arbl.). 2191 (1290). Carl Johan Nielsen fra Lyngby i Pl. (Hartmann).

Aarhus, 3849, Fr. A. Moosdorf (De foren. Bogtr.). Assens, 2294, A. S. Kjergaard (Avisen). Herning, 2469, Th. Frederiksen (Herning Avis). Middelfart, 575, H. P. M. Bjørnstrup (Middelfart Avis). Odense, 29508 (tysk), K. E. Fischer (syg) og 2204, Otto Jørgensen (Andelsbogtrykkeriet).

Bortrejste.

København: 1868 (434), Julius Christensen til Nykøbing F. i Pl.

Aarhus, 2155, Sofus Black til Ringsted (arbl.) og 1784, Jens Poulsen til Kbhvn. i Pl. Herning. 2276, G. Gyldenløve Hartmann paa Rejse. Horsens, 2141, Hj. Iversen til Odder i Pl. Kolding, 1509, Erik Madsen til Middelfart i Pl. og 2502, Chr. Jacobsen til Aabenraa i Pl. Løgstør, 2294, A. S. Kjergaard til Assens i Pl. Middelfart, 2068, Alfr. Nielsen til Hobro i Pl. Odense, 575, H. P. M. Bjørnstrup paa Rejse. Slagelse, 2204, H. O. F. Jørgensen til Odense i Pl.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 g)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Møde afholdes Fredag den 25. Februar i Kafeen, Pilestræde 51,

1. for Styrelsen Kl. 7½,
2. for Festudvalget Kl. 8½.

Medlemmerne bedes give Møde for at opgøre Billetsalget. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

afholder **ordinær Generalforsamling** Søndag d. 27. Febr. **Kl. 11 Form. præcis** i Danas Have.

Dagsordenen for Generalforsamlingen bliver bekendtgjort tilligemed Regnskaberne og omdelt til Medlemmerne i Begyndelsen af næste Uge.

Medlemmerne anmodes om at give talrigt og præcist Møde. STYRELSEN.

ANNONCER

Som første eller Ene-Mand søger en gift Typograf i 30-erne Plads i Løbet af Foraaret. Fortrolig med alt forefaldende Akcidensarbejde samt Trykning. Bill. mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig

Maskintrykker

søger Plads. Vedkommende er kendt med alt forefaldende Arbejde saavel Illustrations- som Prægetryk. Kendt med Paalægningsapparatet »Auto«. Sølvmedaille for udført Svendeprøve. Billet mrkt. »K. 39« modt. Ekspeditionskont.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

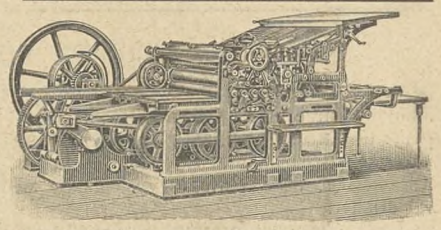

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Husk Hirsch's Haandklæder!

Hver Abonnent sit eget Haandklæde!

Bedste System! Ingen Smittefare!

Ring til Nora 1835 y, og vi kommer straks.

10 Øre pr. Uge.

Uden Sæbe 8 Øre pr. Uge. (20)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 4. MARTS 1910 XXXVII AARGANG

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 24. Februar 1910 blev i Sag Nr. 3/1909: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Firmaet O. C. Olsen & Co.* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod Firmaet O. C. Olsen & Co. i Anledning af, at dette har nægtet at betale en Annonce med tildels buet Sats med en Godtgørelse af 100 pCt. i Medfør af Tarifens § 43, 1. Stk. Forbundet har i saa Henseende navnlig paaberaabt sig, at den Omstændighed, at Satsen i den ommeldte Annonce kun delvis er buet, ikke kan udelukke den fulde Godtgørelse efter den nævnte Bestemmelse i Tarifen, da denne i Modsætning f. Eks. til § 42, 2. Stk. ikke begrænser Godtgørelsen til de Linjer, hvis Sætning frembyder særlig Vanskelighed.

Det indklagede Firma har herimod gjort gældende, at Ordene i § 43: »Annoncer, hvori Satsen er skraa, buet osv.«, ikke kan betyde: Annoncer, hvoraf *noget af* Satsen er skraa, buet osv., men maa betyde: *hvor al Satsen eller i alt Fald en ganske overvejende Del af Satsen* er skraa, buet osv., og det har i Forbindelse dermed søgt at paavise, hvorledes den bekæmpede Forstaaelse vilde føre til ganske urimelige Resultater. Det har derfor paastaaet Klagen afvist og Forbundet paalagt Sagens Omkostninger.

Retten mener, at Bestemmelsen i § 43, 1. Stk., ogsaa under Hensyn til, hvad der fra Forhandlingerne er oplyst om dens Tilblivelse, maa forstaas saaledes, at buet Sats i en Annonce som Regel medfører en Godtgørelse af 100 pCt. for hele Annoncen, men at der dog maa gøres Undtagelse herfra, hvor den buede Sats kun udgør en uvæsentlig Del af Annoncen. Hvad den under Sagen omtvistede Annonce angaar, erkender Retten vel, at Afgørelsen kan være tvivlsom, men den finder dog, at Annoncen, hvori Buen udgør henved Halvdelen af hele Annoncen og til en vis Grad giver denne dens typografiske Præg, maa falde ind under Hovedreglen, og at der derfor maa gives Typograf-Forbundet Medhold i dets Klage.

Herefter dømmer Retten:

Firmaet O. C. Olsen & Co. skal godtgøre den ommeldte Annonce med 100 pCt.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

I.

UDTRYKKET »fra gamle Dage« har været brugt fra de allerældste Dage til vore Dage, mest naar der skulde fortælles, at det var meget bedre i de Dage. Erik Bøgh satiriserer derover i Visen: »Den Gang, da *jeg* var Pige, da var der Piger til.«

Naar jeg har kaldt disse Linier »Fra gamle Dage«, er det imidlertid ikke for at fortælle, hvor *godt* det var den Gang, tværtimod vil jeg søge at bringe Læserne Forstaaelse af, at det er meget bedre nu.

Det er om Typografernes Kaar, i Tiden noget før Organisationen dannedes og i dennes Barndomsaar.

Æmnet er forøvrigt næsten uudtømmeligt, saa jeg maa nøjes med at skitsere enkelte Træk.

For at begynde med det, Folk holder mest af at høre om, *Lønnen*, maa jeg sige, at denne var slet. Man ser det bedst, naar jeg anfører nogle Tal fra den første Statistik, der i 1867 blev lavet af min afdøde Ven J. F. JENSEN, Den typografiske Forenings Stifter. I en Tabel i denne Bog anfører han Betalingen pr. 1000 *n* i de forskellige Bogtrykkerier i København; den svinger fra 14 Skilling i *Fædrelandets* Sætteri til 8 Skilling hos GRÆBE. Man maa tage med i Betragtning, at n-Beregning gør Betalingen lavere end Alfabet-Beregningen, som vi nu har. Og man bør navnlig vide, at Sætterne havde en Mængde Arbejde, de skulde udføre gratis, saasom Udskydning, Opledning af Format, Oprømning, og som det mest tidsspildende: Korrektur, der skulde rettes saa godt som gratis. Ældre Sættere vil ogsaa mindes, hvor ofte Bogtitler maatte laves om; Forfatteren havde én Mening, Forlæggeren én, Faktoren én og Sætteren én, og skønt hver Mening kunde have sin Berettigelse, var der kun den »aber« derved, at det gik ud over Sætteren, der arbejdede *gratis*.

Man vil forstaa, at med en lav Tusindbetaling og alt dette gratis Arbejde blev Ugens Udbytte tarveligt. Og endskønt jeg skal være den første til at indrømme, at Fremgangen i Lønnen maa sés i Forhold til den langt dyrere Levemaade nu om Dage, vil jeg være den sidste til at ønske en Tilbageskruning.

Arbejdstiden er for mig langt vigtigere end Lønnen. Og Arbejdstiden var den Gang saaledes, at Typograferne tilbragte altfor megen Tid paa Arbejdsstedet — de gør det desværre flere Steder endnu —; de arbejdede fra tidlig Morgen til sen Aften paa Hverdage, og om Søndagen med, i hvert Fald til Middag.

Naturligvis maatte der til den lave Beregning præsteres noget mere end nu, men det stod langtfra i Forhold til Arbejdstiden.

For bedre at klargøre Forholdet vil jeg tage et bestemt Eksempel fra et Arbejdssted, hvor jeg selv gennemlevede Udviklingen i cirka 6 Aar. Det er *Dagens Nyheder*.

Dette Blad blev stiftet i Sommeren 1869. Dets første Trykkerilokale var i »Studentergangen«, en smal Slippe, der gik fra Vimmelskaftet til Skindergade og laa, hvor nu Yorks Passage er. Trykkeriet var i Stuen, Sætteriet paa 1ste Sal. Lokaleforholdene var jammerlige i højeste Potens; 4 Mand i hver Gade, saa smal, at naar en af dem ved Vinduet skulde ud, maatte en af de andre gaa ud paa Gulvet for at gøre Plads. Lønforholdene var daarlige, 7 Rigsdaler og 2 Mark ugenlig — altsaa 15 Kroner — pr. Mand for en Præstation af 10,000 Bogstaver pr. Dag.

Og den blev betragtet for en god Løn!

Arbejdstiden var fra 9 Form. til 9—10 Aften med 1½ Time Middag, og der blev arbejdet lige længe af hele Personalet baade Hverdag og *Søndag*. Overarbejde var der intet af, alene af den Grund, at Trykningen af Bladet maatte begynde paa et tidligt Tidspunkt, fordi det var gammeldags Maskiner, der dreves ved Haandsving af Karle og ikke trykkede stort flere i Timen end Haandpressen.

Hvad Overarbejde angaar, dannede dog den Tid, i hvilken Landmandsforsamlingen i Eftersommeren 1869 holdt Udstilling i København, en Undtagelse; da maatte vi hænge i ud over Arbejdsdagen — uden ekstra Betaling, — i en kvælende Hede, frembragt af Sved og af osende Petroleumslamper; at kun et Par Stykker af os blev bortrevet af Lungesyge, hører til Naturens Vidundere . . . .

Endelig gjorde Redaktøren, ROBERT WATT, Vrøvl med Bogtrykkeren, N. G. CALBERG, og da BIANCO LUNO flyttede fra sine Lokaler paa Østergade 20 til Niels Hemmingsensgade, lejede Calberg de Lokaler, hvori Luno havde haft sin Trykkeriafdeling. Det var for os en Fornemmelse af at komme i Himlen; her var Lys og Plads.

Efter Forhandlinger med Robert Watt fik vi 1 Skilling Paalæg pr. Tusind, og forskellige Forbedringer i vore Arbejdsforhold indtraf, til Eksempel fik vi Arbejdet om Søndagen kortet derved, at vi i Ugens Løb satte Stof til Mandagsnumret.

Trykkerafdelingen i Kjøbenhavn.

Regnskab for Aaret 1909.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1909.	6325.73	Pengehjælp	108.49
Konting., Jan. Kv.	533.10	Fast Underst. ...	60.00
Restancer do.	10.80	Ekstra Rejsehjælp	8.00
Renter af Sparekassen.....	203.55	Tryksager	73.40
Renter af Stjernen	20.00	Formandshonorar	200.00
Overført fra Lokalkassen.....	565.29	Overført til Fællesadministr., Jan. Kv.	357.43
	1332.74	Kont. for Styrelsen, Jan. Kv.....	33.80
		Landsindsaml....	250.00
		Tillidshjælp	24.00
		Lokaleleje	6.50
		Fagskolen	50.00
		Banneret og Krans	12.45
		Lejreturen	33.80
		Folkeuniversitetsforeningen	6.00
		Fællesorganis. og Læsestue	66.00
		Stiftelsesfesten ...	33.80
		Andre Udgifter ..	14.25
			1337.92
		Beholdn. 31. Dec. 1909.	6320.55
Ialt..	7658.47	Ialt..	7658.47

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1909.	1101.31	Pengehjælp	89.00
Kontingent	132.00		
Restancer	39.00		
Renter af Sparekassen	37.07		
	208.07	Beholdn. 31. Dec. 1909.	1220.38
Ialt..	1309.38	Ialt..	1309.38

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1909.	3129.58	Begravelseshjælp.....	100.00
Kontingent	243.65		
Restancer	71.00		
Indskud	3.00		
Renter af Sparekassen	111.55		
	429.20	Beholdn. 31. Dec. 1909.	3458.78
Ialt..	3558.78	Ialt..	3558.78

Status den 31. December 1909.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen ..	5820.55		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«	500.00		
	6320.55		
4 Andele i *Social-Demokr.*	48.00		
	6368.55	Formue 31. Dec. 1909..	6368.55

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1220.38		
Udest. Restancer.....	36.50		
	1256.88	Formue 31. Dec. 1909..	1256.88

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	3458.78		
Udest. Restancer.....	59.90		
	3518.68	Formue 31. Dec. 1909..	3518.68

Kjøbenhavn, den 15. Januar 1910. LAUR. JENSEN.

Regnskaberne gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Underskud af Kr. 5.18, Ekstrakassen et Overskud af Kr. 119.07 og Begravelseskassen et Overskud af Kr. 329.20.

Kjøbenhavn, d. 3. Februar 1910.

ANTON ANDERSEN. C. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN.

Dyvas Mønstre

kalder Typograf og Tegner OVE DYVA, Aarhus, et maanedligt Fagskrift, hvis Udgivelse han har paabegyndt med indeværende Maaned.

I Heftets første Artikel gør Udgiveren Rede for, hvad Fagskriftet har sat sig til Opgave, nemlig at bringe et alsidigt interessant og nyttigt faglig-teknisk Stof; bebuder, at Skriftet hver Maaned vil indeholde 8—16 Sider Tekst, 8—12 Stk. Sats-Mønstre i Skitze-Form, om hvis Opgave Udgiveren skriver: »Gennem en tydelig klar og letforstaaelig Skitse bibringes Faget og dets Udøvere en Variation af Sats-Opstillinger og Sats-Arrangementer«. — Yderligere skulle der medfølge 4—6 Bilag i Form af Prægetryk, Kunsttryk, Flerfarvetryk, originale Reproduktioner og Tonpladesnit — man maa indrømme, et efter danske Forhold fyldigt Maanedshefte.

Februar-Heftet bringer, foruden første Artikel, der nærmest gaar ud paa at klargøre Fagskriftets hele Berettigelse, Maal og Mission, en interessant Biografi af den gamle Kunstboghaandværker, Simon Bernsteen, dertil 2 læseværdige Artikler, henholdsvis for Maskinsætter og Trykker (Prægning). Udstyrelsen er original og stilfuld, og bliver denne, Hefte for Hefte, konsekvent gennemført, hvad Initialer, Vignetter og hele det øvrige Arrangement angaar, saa har man, naar Aargangen foreligger, i dette Fagskrift et sjældent, smukt og indholdsrigt fagliterært Bind, der nok er værd at betale med 5 Kr.

Hvad Bilagene angaar, saa er der med første Hefte hele 5, hvoraf der vel særlig er Grund til at fremhæve et nydeligt Mattryk; men ikke mindre bemærkelsesværdig er Tonpladesnittene. Tonpladen er temmelig sikkert ikke tilstrækkeligt kendt eller anvendt herhjemme, hvilket nærmest maa forundre, naar man ser, hvad der i dette billige Materiale kan fremstilles af Hjælpemidler til at fremhæve en enkel og nobel Tryksags hele tiltalende og smukke Udseende. Kolleger kan, ved at abonnere paa »*Dyvas Mønstre*«, faa Lejlighed til at sætte sig ind i, hvad Tonpladesnit egentlig er, hvordan det drives og hvor man med bedst Held kan anvende dette Hjælpemateriale; allerede gennem foreliggende Hefte faar man et fyldigt Begreb om, hvad det med Held kan anvendes til, det er angivet ikke alene i Bilaget: Bogomslag, efter Satsmønster I, men ogsaa paa 2—3 Stykker af selve Sats-Mønstrene, og man skulde synes, at disse sidste, *Sats-Mønstrene*, ikke mindst maa være til Gavn for den yngre Generation blandt Akcidenssætterne, disse kan endda vente sig noget saa nyt og interessant som en Tegneundervisning, *Fagtegning*. Ja, Sats-Mønstrene klargør tydelig nok, at der virkelig er noget saadant, der med Rette kan benævnes som *typografisk Fagtegning*.

Pladsen her tillader os desværre ikke at gaa i Detailler, enkelte Anker kunde der vel ogsaa anføres imod Fagskriftet, men vi vil overlade Udgiveren selv at være klar over og afhjælpe disse i de efterfølgende Hefter. Vi skal blot slutte med Udgiverens egne Ord, at den Pris, der her er Tale om for Fagskriftet, ikke er nogen Hindring for, at alle kan være Abonnenter. X.

Skytsenglen.

PAA *Fyns Stiftstidendes* Bogtrykkeri i Odense regerer en Faktor, Carl Christian *Genius* Fich, født i Nyborg den 21. Januar 1870, der fra at være Faktor i en mindre Bladgeschæft i en Sæbekælder her i Byen, i Juli 1907 steg til at være Leder i den kgl. privilegerede Avis' Officin. Bemeldte *Genius* (Genius = Skytsengel), der er en indbildsk Natur, har siden sit 24. Aar optraadt som Faktor forskellige Steder, første Gang i 1894 i *Hobro Avis*, fra hvilket Sted han dog allerede var færdig efter et Par Maaneders Forløb, og hvorfra han efter Sigende maatte flygte om Natten, da Lærlingene nok rent ud sagt vilde kløham, har vel nu fra sin Ophøjethed ment at gavne sig selv ved at holde vaagent Øje med Forretningens gamle Arbejdere, og da navnlig med nogle enkelte af disse. Saaledes er for nylig opsagt en Mand, som i ca. 23 Aar har arbejdet i Forretningen, og der tales allerede om, hvem der skal følge efter ham. Vedkommende, der har arbejdet som Beregningssætter i Avisen, blev for et Aars Tid siden flyttet over i Bog- og Akcidenssætteriet, og fik en Fastløn, som var lidt lavere end hans Gennemsnitsfortjeneste. Siden denne Overflytning, der nok havde sin Begrundelse i Indførelse af Sættemaskiner i Forretningen, har det været umuligt for ham at gøre den Indbildske tilpas, og Følgen er som sagt bleven Opsigelse med 5 Ugers Varsel. — Gudbevares — *5 Uger*.

Det kunde vist være grinagtigt at se, hvad en *Genius* Fich kunde præstere, hvis han pludselig en Morgen fandt sig staaende ved en Sætterkasse med en Vinkelhage i Haanden, forsøgende at navle Stempler

op efter Tusindbetaling. Mon det ikke blev et magert Resultat, naar han skulde gøre Regnskab op om Fredagen; der blev maaske næppe saa meget tilovers, at han kunde føde sin Racehund.

Heldigvis hører det jo da til Sjældenheder i vort Fag, at en Forretning saaledes tager Brødet ud af Munden paa en af sine gamle veltjente Arbejdere, men sker det, ja, da burde Grunden aldrig være Chikaneri fra en Faktors Side.

Og hvorfor, kære Indbildske, ikke lade en af de unge springe, en af disse Hjemmefødinge — hvorpaa Odense for Resten er særdeles rig — der staar og hager sig fast med Hænder og Fødder, og hvis Næse maaske har den nødvendige Dybde i Kassen, naar Herskerblikket hviler over Vandene, de har dog saa godt af at prøve andre Kødgryder.

Desværre lader det til, at Personalet paa den kgl. privilegerede mangler det nødvendige Sammenhold for at tale et Alvorsord med den Indbildske; men der skal maaske et Par Stykker væk endnu, før d'Hrr. vaagner.

Odense, den 26. Februar 1910. C—a.

Generalforsamlinger og Møder.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. Februar ordinær Generalforsamling paa »Biograf-Kaféen«. — Kvartalsregnskabet fremlagdes og godkendtes. — Lokalafdelingens mangeaarige Formand, GEMYNTHE, blev efter et Aars Tilbagetræden paany valgt som Formand i Stedet for Alfred Nielsen, der rejser fra Byen. Desuden kom Bestyrelsen til at bestaa af: M. L. MADSEN, Næstformand og Sekretær, FREDERIK MADSEN og CHR. KNUDSEN, Revisorer. M. L. MADSEN.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Februar paa Hotel »Lyngby«. Kun et Medlem var fraværende.

Første Sag paa Dagsordenen var Forhandlingsprotokollen, der oplæstes og godkendtes enstemmig. Af denne fremgik det, at *Nordre Birks Tidendes* Redaktør, forhenværende Bogbinder Ernst Carlsen, ikke var af den Slags Arbejdsgivere, der prægedes af lutter Elskværdighed. Lærlingeforholdet paa hans Trykkeri var alt andet end heldigt, og Afdelingen havde nu taget Stilling til Sagen.

Derefter fremlagde FORMANDEN Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber, der begge godkendtes enstemmig. — Dermed tog Julius Christensen, der i de sidste 3 Aar har været Foreningens Formand, Afsked med Afdelingen, idet han har faaet Plads i København, og som Følge deraf tiltræder denne Afdeling. Med Hr. Christensen forsvandt en yderst elskværdig Personlighed fra vore Rækker i Lyngby. Han har varetaget og ledet Afdelingen i et Spor, man maa beundre. Vi lykønsker ham med den nye Stilling i Hovedstaden.

Den nyvalgte Bestyrelse bestaar af følgende: SCHREIBER Formand, CHRISTIANSEN, Næstformand, JENSEN og HONORÉ, Revisorer, HALLBERG, Sekretær.

Følgende Resolution vedtoges:

»Lyngby Lokalafdeling, samlet til Møde Lørdag d. 12. Febr. paa Hotel »Lyngby«, udtaler sin skarpe Misbilligelse af den af Hr. Wartenberg m. fl. i den senere Tid i *Typ.-Tid.* førte uberettigede og højst ufine Kritik mod Provinsernes Forretningsfører, Hr. P. Hvidtfeldt«.

Under Eventuelt behandledes nogle lokale Spørgsmaal. h.—g.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt den 18. Februar en nem lille Ekstra-Generalforsamling, der varede ca. 3/4 Time. Det besluttedes enst. at indstille en Paalæggerske til Reservefondsunderstøttelse og at henlede de samvirkende Fagforeningers Bestyrelsers Opmærksomhed paa, at der var en Bogtrykker, der ganske vist havde anerkendt Tarifen, men som ikke arbejdede med organiseret Arbejdskraft. — Endelig gav CORFITZ MADSEN nogle Meddelelser fra Arbejdernes Byggeselskabs Repræsentantmøde. — MICH. P. NIELSEN var Dirigent. —n.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholdt ord. Generalforsamling den 20. Februar 1910. Dirigent AAGE RASMUSSEN. Sekretær A. W. LARSEN.

FORMANDEN (P. Nordlunde) aflagde Beretning og omtalte Kassens Fremgang med Hensyn til Medlemmer og Formue og udtalte Haabet om, at de af Styrelsen udsendte Cirkulærer til Principalerne om Støtte og til Trykkerierne om Tilgang af nye Medlemmer maatte give et godt Resultat. — KASSEREREN (Oscar Johansen) fremlagde Regnskabet, idet han henviste til det trykte Regnskab. Administrationsudgifterne var i Aar noget højere paa Grund af Trykningen af nye Love og Incassationslister. Renterne af Obligationerne og Sparekasseindskud var nu tilstrækkelige til at dække 3 Dødsfald. Henviste til den af ham udarbejdede Oversigt, der var optaget i *Typ.-Tid.* for den 18. ds., og hvoraf det fremgik, at af Kassens 739 Medlemmer kun var 58 Mediemmer, der var 25 Aar og derunder. Vi trængte derfor til en livlig Tilgang af unge Kolleger, og han haabede, at nævnte Oversigt vilde give Stødet til en virksom Agitation for nævnte Tilgang. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Til Styrelsesmedlemmer genopstilledes P. NORDLUNDE, og da Hallengren frabad sig Genvalg, opstilledes N. C. CHRISTENSEN. Til Kasserer genopstilledes O. JOHANSEN. Til Revisorer opstilledes HAMMER og AAGE RASMUSSEN. — P. NORDLUNDE takkede Hallengren paa Styrelsens Vegne for godt Samarbejde i de forløbne Aar, sidstnævnte takkede Medlemmerne for Tilliden. — Revisor N. C. CHRISTENSEN henstillede til Inkassatorerne om at føre Indbetalingssummerne i Inkassationsprotokollen saa nøjagtig som mulig, da Sammentællingen vanskeliggjordes, naar Summerne stod saa unøjagtig under hinanden, ligesom Fejl nemt opstod derved. A. W. L.

Randers Lokalafdelings Januar Generalforsamling.

Form., HERM HANSEN, aflagde Beretning for det forløbne Aar. Aaret havde faaet sin særlig Betydning for os ved den ny Tarif. Omtalte den store Arbejdsløshed, som særlig havde sat sit Præg paa det svundne Aar. Den i Anledning af Arbejdsløsheden foretagne Indsamling havde givet en Sum af 148 Kr. 82 Øre, samt 50 Kr., der var bevilget af Kassen. Til den svenske Storstrejke var ved frivillige Bidrag ydet 217 Kr. 50 Øre. Juleindsamlingen gav 78 Kr. 50 Øre. Regnskabet, der balancerede med 920 Kr. 9 Øre, deraf indsendt til Hovedkassen 350 Kr., godkendtes enst. — Derefter foretoges Valg til Bestyrelse. Kassereren (J. Petersen), Höwisch-Hansen og H. Bech afgik efter Tur. KASSEREREN genvalgtes med Akklamation, BECH med 11 St. og i Stedet for Höwisch-Hansen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Trykker KNUDSEN med 11 St. Ligeledes genvalgtes begge Revisorerne. Til Fanebærer valgtes W. THOMSEN. FORM. og N. K. NIELSEN blev Repræsentanter ved *Socialdemokraten.*

Lokalkassens Regnskab, der belancerede med 469 Kr. 20 Øre og sluttede med en Kassebeholdning af 368 Kr. 30 Øre, godkendtes enst. Til Sygebespisning bevilgedes 20 Kr. — ARNØ beklagede, at enkelte Rejsende i meget stærk beruset Tilstand gik paa Trykkerierne for at »slaa« Medlemmerne, ja enkelte var endog ikke fri for at lave Skandale. Han henstillede til Bestyrelsen at nægte den Slags Folk Understøttelse af Lokalkassen, næste Gang de kom. Flere Medlemmer sluttede sig til Arnø, og særlig fremhævedes et Par enkelte Rejsende, som brutalt og nærgaaende havde forulempet Medlemmerne. — Paa Forslag af N. K. NIELSEN vedtoges at afholde en Fest for Medlemmerne, bestaaende af Aftenunderholdning og Bal. n.

Det mindre Karneval,

arrangeret af

Typografernes Sangforening, Sportsklub og Cykleklub

i Forening med

Forbundets Københavns Afdeling

afholdes

Lørdag den 19. Marts 1910 Kl. 8 i Prins Wilhelms Palæ, St. Annæ Plads 13.

Festens Rammer er: **Sct. Hans Nat paa Dyrehavsbakken.**

I den store Sal: **Karnevalsfest fra Kl. 8—5.** Kl. 10 1/4 Sang og Steppedans af *Maggie og Dick Darwing.* Kl. 11 Karnevalsviser af Fru *Ayoë Hass-Willumsen.*

I Gobelinsalen, der er omdannet til **Skovløberhuset,** tillige Familiebal fra Kl. 10—5.

Den lille Sal er dekoreret under Titlen **»Bakkanalet i Valhalla«.** Fra Kl. 9 er der Optræden i **»Gemytlighedens Varieté«.** Af Programmet fremhæves: Meget komisk Optræden af Hr. *Doreg,* Trolderi af Tryllekongen *Adolf Bernard.* **Steppedans.** Sang af Fru *Ayoë Hass-Willumsen.*

Fra Kirsten Piils Kilde serveres til en Forandring frisk Fadøl.

Billetpriserne er 1 Kr. 25 Øre for Deltagere og 75 Øre for Tilskuere. Billetter faas hos de selskabelige Foreningers Medlemmer, paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen. — Ved Indgangen sælges ikke Billetter.

Nær og Fjærn.

Typografernes Karneval forrige Lørdag blev som sædvanlig en glimrende Succes. Hvor tidt og ofte er der ikke blevet skumlet i Krogene over dette Karneval og udtalt ildevarslende Profetier om, at denne udmærkede Indtægtskilde for de Arbejdsløses Bespisning snart vilde glippe.

Disse Profetier er paany gjort til Skamme Tilstrømningen var fuldt saa stærk som de foregaaende Aar. Billetterne var udsolgt allerede 3 Uger i Forvejen, og adskillige af de Kolleger, der i overlegen Blaseret-hed paa det bestemteste havde erklæret at ville blive hjemme denne

Gang, bestormede i de sidste Dage før Karnevalet Forbundskontoret med Anmodninger om Billetter.

Og hvor finder man for Resten et saadant Liv og Røre, en saadan Feststemning, som netop ved Typografernes Karneval. Netop det evige Virvar, det stadige Mylder af glade Mennesker er egnet til at sætte Humør i selv den sureste Melankoliker.

Medens de unge Sønner af den sorte Kunst dansede med deres udkaarede Hjerterdamer eller kurtiserede og kurrede omkring de yndigste Skabninger af det andet Køn, Damer, som vilde have hensat salig afdøde Holger Drachmann i en Tilstand af vild Begejstring, samledes det mere adstadige Publikum paa Balkonen eller i den lille Sal for at overvære de Optrædendes Præstationer.

Selv i Restavrationslokalerne fandt man Pladserne tæt besatte med dansetrætte Publikummere og ældre Kolleger med respektive Matroner, der ivrigt diskuterede de gode, gamle Dage, da de selv traadte Dansen paa de bonede Gulve.

Næste Aar møder vi alle frem paany. JULES.

Forbyttet Hat. Paa Typografernes Syge-Hjælpekasses Generalforsamling i Fredags har et Medlem faaet fejl Hat. Vedkommende bedes henvende sig til MAGNUS SØNDERGAARD, Stengade 38 tv. N.

Socialdemokratiets Aarhundrede. De ærede Lokalformænd, som mulig maatte ligge inde med Bestillinger, tegnede paa de udsendte Cirkulærer, bedes sende disse hurtigst muligt til ANTON JENSEN, Forbundskontoret. Som det erindres, vil man nu i Provinserne, naar man kan arrangere sig med Lokalformanden, kunne faa de to smukke Bind paa samme Betingelser som i København, nemlig 2 Kr. straks og Resten med 2 Kr. maanedlig i de følgende 4 Maaneder. Da der kun sælges et begrænset Antal Eksemplarer, bedes Bestillingerne hurtigst indsendt.

Sjælden Alder! Blandt Typografer er det ikke almindeligt at naa de 80 Aar. Denne Undtagelse overgaar Lørdag den 5. Marts vor Kollega PH. SCHNEIDER hos Thiele; vor gamle Kollega, der nu bor Victoriagade 23, 3. Sal, er endda saa rask, at han daglig — til alles Tilfredshed — kan passe sin Dont.

Fødselsdagsbarnet — der har lært hos Luno — fejrede for nylig sit 60-Aars Jubilæum som Typograf og har i 57 Aar været paa sit nuværende Arbejdssted, hvor han er meget afholdt af alle. Fra 1871 til 1896 var han Revisor i Typografernes Stiftelser, i hvilken han og hans Hustru i nogle Aar har haft Fribolig; endvidere var han i en lang Aarrække Hjælpekasse-Inkassator.

Firmaet Thiele vil i Dagens Anledning hædre den gamle Arbejder ved en Fest Lørdag Aften i Søpavillonen, ligesom han ogsaa fra anden Side vil blive mindet om Dagen. Vi sender Hilsen og Lykønskning.

—n.

Trykkernes Brancheklub i Odense meddeler paa given Foranledning, at den ingenlunde er aflivet, men lever i bedste Velgaaende.

Karnevalet. De, der trods Opfordringen endnu ikke har opgjort deres Billetregnskab, anmodes indstændig om uopholdelig at gøre dette.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

1. Marts. *Maribo* 67.50.

I Dag mangler *Hjørring* og *Ribe.*

København, den 2. Marts 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Ida Nielsen, udl. ½ 10 hos Philipsen (arb. hos Schmütz). Sætterlærl. Oscar Charles Jensen (Eksprestr.).

Lyngby, Jens Hansen, udl. ⅓ 10 i Herdahls Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1099, Axel Strøm fra Island (Schultz). 1877 (190), Axel Marius Hansen fra Nykøbing F. (arbl.). 2485, Carl Aage Georg Pedersen fra Aarhus. 2380, Chr. Bjerregaard fra Nykøbing F. (Justesen).

Aarhus, 2093, C. Joh. Aug. Th. Straten (arbl.). Faaborg, 2496, Peter Christiansen (arbl.). Lyngby, 2355, Charles Madsen (Nordre Birks Tidende). Middelfart, 1771, Poul Henriksen (Middelfart Avis). Nykøbing F., 1868, Julius Christensen (Pontoppidan). Odder, 2141, Hj. Iversen (Kjeldsens Bogtr.) og 1755, O. M. N. Westermann (arbl.). Odense, 1932, Hans Aasvang (arbl.) og 2680, Wilh. Kryger Jørgensen (Steen Andersen). Ringsted, 2155, Sophus Blach (Ringsted Folketidende).

Bortrejste.

København: 2002 (1427), Hans Chr. Rasmussen paa Rejse (arbl.). 2093, C. J. A. Straten til Aarhus (arbl.)

Aalborg, 2419, Ewald Pilgaard til Præstø (syg). Aarhus, 1771, Poul Henriksen til Middelfart i Pl., 2485, Carl A. G. Pedersen paa Rejse og 2372, J. P. V. Jensen paa Rejse. Faaborg, 2355, Charles Madsen til Lyngby i Pl. Middelfart, 1509, Erik L. Madsen til Kolding i Pl. Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard til Kbhvn. i Pl. og 1877a, Axel M. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2496, J. P. M. Christiansen til Faaborg (arbl.). Ringsted, 1932, Hans Aasvang til Odense i Pl.

Udmeldt.

København: 2850, Hjælpearb. B. J. Simonsen (Hertz), fratraadt Faget. 2451, Paal. Ella Truelsen, fratraadt Faget.

Aarhus, 2642, Hjælpearb. Kirstine Hansen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (1 h)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 11. Marts Kl. 8 i Kaféen, Pilestræde 51.

1. Meddelelser. 2. Regnskab for Aarsfesten. 3. Eventuelt.

Samtidig Indbetaling af Kontingent.

STYRELSEN.

ANNONCER

Monoline-Sætter.

Paa Grund af Militærtjeneste kan en dygtig Monoline-Sætter faa Plads. Billet mrkt. »43« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Akcidenssætter

(28 Aar) søger Plads i Løbet af 14 Dage. Billet mrkt. »42« modt. Ekspeditionskont.

Rutineret Linotypesætter

søger Plads i København. Billet mrkt. »Selvstændig 41« modtager Ekspeditionskont.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejds. løshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRÜDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 11. MARTS 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 20. Marts, Kl. 11 Form.

i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23.

Dagsorden: 1. Forslag fra Styrelsen om at maatte anvende et Beløb af indtil 100 Kr. til Smaaudflugter for arbejdsløse. 2. Forslag om at bevilge 50 Kr. til Friskolebørns Bespisning. 3. Betænkning fra Udvalget angaaende en Forsikringsafdeling. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 3. Marts blev i Sag Nr. $^{2}/_{1910}$: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Københavns Bogtrykkerforening* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening ifølge Vedtagelse indbragt det Spørgsmaal til Rettens Afgørelse, hvorvidt Faktor N. N. er egnet til at være Arbejdsleder i et herværende Bogtrykkeri.

Retten er imidlertid ved at beskæftige sig med Sagen naaet til den Overbevisning, at dens Afgørelse for en ikke uvæsentlig Del beror paa den almindelige Lovgivnings Regler, og at der navnlig til dens tilstrækkelige Oplysning maatte udkræves Midler, som Retten ikke raader over; den finder under disse Omstændigheder ikke at kunne indlade sig paa at paakende Sagen.

Herefter dømmer Retten:

Denne Sag afvises.

MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Til Overvejelse.

»Derfor Kollega, lad os i rette Tid se at finde Midler, hvorved vi for vort Fags Vedkommende kan tvinge Arbejdsløsheden bort.«
ALB. LARSEN: *Reflektioner.*

Maa det være mig tilladt her i *Typ.-Tid.* at fremsætte nogle Betragtninger over den store Arbejdsløshed og pege paa én sikker Udvej, om den blev fulgt, til Afhjælpning af denne.

Det Faktum, at Tusinder og atter Tusinder af Arbejdere indenfor Haandværks- og Industrifagene gaar ledige, tyder jo paa, at der maa være noget galt fat med Samfundsmaskineriet; det maa undersøges, hvor Fejlen ligger, og der maa saa handles! —

Den Tid, vi lever i, har med alt det gode ogsaa bragt en stor Ulykke frem, nemlig den store Pengegridskhed. »Kapitalisterne«, de ægte, de med 10—25 pCt. Udbytte, slutter sig sammen, for at ingen skal forpurre deres Planer; »de mindre Kapitalister« slutter sig ligeledes sammen for at bevare deres »skallede« 5—10 pCt., og Arbejderne organiserer sig for overhovedet at faa Lov til at leve menneskeligt.

Alt er vel ikke saare godt, men alt er meget naturligt. Pengebegæret er til Stede over det hele. Vi vil alle have saa meget som muligt af Kagen, og det faar vi bedst af Sammenslutningens Vej.

Som Tiden paabyder Sammenslutning, saa fremtvinger den ogsaa Kampe. Kampene tager til i Hidsighed efterhaanden som de skrider frem. Parterne søger ved Tricks at klare Skærene; der kommer »Tilskuere« til, og disse forøges stadig i en uhyggelig Grad.

Ja, disse »Tilskuere« tager til, det er den sørgelige Kendsgerning af Samfundskampene, og derfor maa der søges at finde de rette Midler, da ellers den Tid kan befrygtes at komme, da ogsaa de vil tale med — og de kan tale haardt.

Der er kun én Udvej, naar Understøttelserne slipper op (vel ikke Fagforeningernes, men der er jo bevislig ikke overalt stærk Stemning i Kommunerne for at yde større Tilskud til Hjælpekasserne), og det er at give dem Arbejde. Det kan vi ved at holde os fra alt unødvendigt Overarbejde, og det kan vi ved i Hjemmene ved Nyanskaffelser og i det daglige Forbrug at foretrække danske Varer fremfor fremmede.

Gik det op for *alle* her i Landet, for rig som fattig, at dette at købe dansk fabrikerede Varer vilde skaffe Arbejde til mange, saa vilde der komme mere Ro over Sindene, og saa kunde Hjælpekasser etc. etc. med større Fortrøstning se ind i Fremtiden.

Det er enorme Summer, det aarlig vandrer ud af Landet til Betaling af Ting, vi med Lethed selv kunde have fremstillet.

Selv om vi derved maa »skatte« til de ikke altid lige skattede Principaler, saa byder det dog en øjensynlig Fordel; det maa synes at være den naturligste Maade til en Afhjælpning af Arbejdsløsheden.

Skaber dette end ikke direkte Arbejde til *vore* Arbejdsløse. saa maa det dog gaa op for Flertallet, at dette er Vejen!

En støt Fremgang for Haandværks- og Industrifagene som Helhed taget skaber bedre Forhold ogsaa indenfor vore Rækker. Den nuværende Krise tegner til at blive af en permanent Art, saa Tiden til i Fællesskab, uanset paa hvad Trin af Samfundsstigen man end befinder sig, at søge »nye Veje« maa ligge lige for, og en af disse er, at vi støtter den hjemlige Industri og Haandværk saa ofte Lejligheden byder.

Aarhus, den 4. Marts 1910 PST.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

Eftfrhaanden som jeg kommer frem i Skildringen, mærker jeg, at det bliver noget mere end det, jeg sigter til i Indledningen: en Paavisning af de Fremskridt, der er sket. Det bliver nemlig tillige Skildringen af en Del Smaabegivenheder, som jeg haaber vil interessere Læseren.

Da jeg for en halv Snes Aar siden som Medlem af *Typograf-Tidendes* Redaktionskomité i Festnumret leverede en Opsats, betitlet *De svundne Tider og de vundne Fordele*, sagde flere Kolleger til mig, at de havde læst den med Interesse og gærne vilde læse mere.

Dette randt mig i Hu forleden, da jeg tænkte paa de Jubilæer, jeg nu kan holde, og paa de mange Aar, der er gaaet, siden jeg hos Bog-

trykker LØSER fik indprændet de første Læresætninger i den nyttige sorte Kunst. Og saa tænkte jeg: Du skal atter sende *Typ.-Tid.* nogle gamle Minder. Det lader jo til, at der er nogle, der gider læse dem.

Efter denne lille Forklaring fortsætter jeg:

Saa indtraf den Begivenhed, at vi for første Gang fik Overarbejde med Betaling *in natura*. Der blev en Aften holdt en meget vigtig Generalforsamling, som absolut skulde refereres i Bladet Dagen efter. Jeg tror, det var »Bikuben«, om hvis Solvens der var udspredt nogle fæle Rygter, som foranledigede et *Run* af Sparere mod Kassen. Generalforsamlingen skulde tilvejebringe Ro i Gemytterne, og det var derfor nødvendigt at lade Referatet komme ud i Publikum snarest.

Robert Watts Medredaktør VILH. RASMUSSEN — senere bekendt som *Socialistens* Redaktør — kom ind i Sætteriet ved Fyraftenstid og bad os vente for at sætte et vigtigt Referat. Efter at han i dybe Tanker havde gaaet op og ned ad Gulvet nogle Gange, sagde han: »Vil de Herrer ikke udfylde Ventetiden med at gaa hen og spise til Aften paa vor Regning.« Han behøvede kun at sige det én Gang; et »Tak!« og vi i Tøjet og ud af Døren med Faktoren i Spidsen. Vi fandt snart en Restavration paa Østergade, og Steg, Øl og Punsch udfyldte baade Tiden og — Regningen.

Saa i 1870 kom Frankrig og Tyskland i Klammeri, og det fik vi at føle.

Ritzaus Bureau var stiftet kort i Forvejen, men dets Virksomhed var kun ringe; Hovedvægten blev lagt paa at levere Børs- og Handelstelegrammer, men nu fik det travlt. Korte Telegrammer indløb af og til i Dagens Løb, og der kunde ogsaa ventes nogle ud paa Aften eller Nat, og Robert Watt spurgte os derfor, om vi af Interesse for Bladet vilde være villige til at vente, 2 Mand hver Aften, paa eventuelle Telegrammer. Det syntes vi naturligvis ikke meget om, men vi indsaa Nødvendigheden og fordrede kun et Vederlag derfor. Der blev lange Forhandlinger, som endte med, at der blev tilstaaet os hver en Rigsort (50 Øre) for en ubegrænset Ventetid. At denne Ubegrænsning kunde blive lang, skal jeg anføre et Tilfælde om.

PETER HITZ og jeg havde en Aften Tur og havde ved 12-Tiden sat et mindre Telegram, da der meldtes fra Ritzau, at der senere paa Natten kunde ventes Meddelelser fra Frankrig om en større Batalje. Det var vistnok Slaget ved *Wörth*.

Vi ventede og ventede. Og imidlertid kilede de væk paa Trykningen af Bladet nede i Kælderen. Det var saaledes indrettet den Gang, at Faktoren ved Bladets Ombrydning satte noget mindre betydeligt Stof ned i en Spalte paa Bladets anden eller tredie Side, for at det i Tilfælde af et indløbende Telegram kunde give Plads for dette. Telegrammet blev saa gentaget den følgende Dag under en særlig Rubrik, der lød: »Gentages her, da det ikke findes i alle Eksemplarer af Gaarsnumret«.

Vi ventede og ventede. Klokken fire kom endelig den blodige Beretning, der var paa 30—40 Linier. Da vi vidste, at den, inden den blev sat, kun kunde komme i ganske faa Eksemplarer af Bladet, der i Reglen var udtrykt ved 6-Tiden, spurgte vi det Redaktionsmedlem, der havde Vagt, om det skulde sættes. »Ja, min Salighed skal det sættes.« »Ja, men«, sagde jeg, »det kommer maaske kun i en Snes Eksemplarer og Oplaget er 7000!« »Skynd Dem bare; det skal med, saa gentager vi det i næste Numer.«

Vi satte det, det kom i en Snes Eksemplarer, og vi forlod Sætteriet efter foruden Satsprisen at have tjent — 50 Øre fra Kl. 9 Aften til henad 6 Morgen!

Man behage at efterregne, hvor meget en saadan Nat-Tur nu vilde indbringe Sætteren.

— Det første Blad, hvor Overarbejde blev regelmæssigt betalt, var, saa vidt jeg véd, *Dagstelegrafen*, udgivet af FERSLEV. I det hele taget var dette Blad vistnok det første, der fik taalelige Tilstande for Arbejderne, takket være i første Række Typograf J. C. HENRIKSEN, nu Medarbejder ved *København;* med stor Energi og fast og sikker Haand ordnede og bedrede han paa mange Maader — saa meget, at han rev uklar baade med Ferslev og med en Del af dem, han gavnede, og i 1875 maatte forlade Ferslevs Kødgryder sammen med en halv Snes Kolleger, der gjorde fælles Sag.

— Jeg gaar lidt tilbage til *Dagens Nyheder*. Her arbejdede vi os stadig fremad. Vi var unge allesammen; i den kamplystne og frejdige Alder, og holdt godt sammen. Det var særlig nødvendigt den Gang. Ganske vist var »Foreningen« bleven stiftet i 1869, men til ind i 70'erne da den livlige R. P. JENSEN tog fat og stiftede sin *Typograf-Tidende*, stod det kun daarligt til med den. Den revolutionære KLÜGLEIN havde ogsaa en Typografbladende, og hans egne og andre gode Penne slog hvasse Slag mod den konservative Forening, hvor Punscheboller og Taler for Kongen dominerede. Foreningen gjorde dog et godt Stykke Arbejde ved at ordne Understøttelsesvæsenet, der hidtil havde bestaaet i de saakaldte »Sæbekasser«, hvert Bogtrykkeri havde, og hvortil hver Arbejder bidrog 4 Skilling om Ugen; saa fik han fri Sæbe hver Dag, og hvad der blev tilovers af Penge blev af Inkassatoren uddelt efter hans Skøn til de Fattige, der den Gang, om de end var nok saa værdige, maatte gaa den tunge Gang fra Trykkeri til Trykkeri og bede om Almisse.

Understøttelsen blev tilstaaet, efter at Foreningens *Repræsentantskab* havde undersøgt de indkomne Andragender om Hjælp. Det var dog hovedsagelig Enker og gamle, arbejdsudygtige Mænd, der fik noget; egentlige Arbejdsløse fandtes der ikke den Gang, fordi man blev paa Trykkeriet, selv om der ikke var noget at bestille. Det havde naturligvis *sin* Fordel; men da Typograferne senere fordrede *fuld Beskæftigelse* og *Ventetidsbetaling*, blev Forholdet selvfølgelig, at Arbejdsgiveren maalte sin Arbejdskraft ud efter Arbejdet, og saa blev Typograferne hældt ud. Den Tilstand er pinlig. . . . (Fortsættes.)

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Bladsætter-Mødet den 27. Februar.

I Anledning af en fra Aktieselsk. Dagbl. *Politiken* fremsat ny og mærkelig Fortolkning af Bladsættertarifens § 43, 3. Stk. holdt samtlige københavnske Dagblades Haandsættere Møde i Rømersgade for at tage Stilling til *Politikens* Fortolkningsmetode.

Efter en kort og koncis Diskussion vedtoges følgende Resolution enstemmig:

»Et Møde af Bladsættere, Søndag den 27. Febr., udtaler sin største Forbavselse over, at man fra Aktieselsk. *Politikens* Side forsøger at omstøde en Tarifbestemmelse, der har været i Kraft siden Halvfjerdserne, og paalægger Styrelsen af al Kraft at arbejde for, at Bladsættertarifen ikke forandres, saalænge den nuværende Tarif bestaar.«

Som Dagsordenens Punkt 2 forelaa Forslag til Oprettelsen af en Bladsætterklub, hvis Virksomhed skal gaa ud paa gennem maanedlige Sammenkomster af Bladsætterne at drøfte og klarlægge alle indenfor denne specielle Branche hørende Forhold. Tanken vakte Genklang hos Forsamlingen, og efter nogen Diskussion om Formlen var Bladsætterklubben en Kendsgerning. Et Udvalg paa 7 Mand nedsattes til at besørge det videre fornødne med Hensyn til Klubbens Statuter.

Under Eventuelt behandledes Spørgsmaalet om Generalforsamlingers Afholdelse paa Søn- eller Hverdage. Fra et Par større Personaler var fremkommen skriftlige Protester, som imidlertid fandt Udtryk gennem følgende af JUL. SCHRØDER stillede Resolution:

»En Forsamling af Bladsættere, samlede til et Møde den 27. Februar, opfordrer den københavnske Afdeling til at annullere sin tidligere tagne Beslutning om at afholde Generalforsamling paa Hverdagaftener, idet Bladsætterne ved denne Beslutning udelukkes fra at deltage i Afdelingens Generalforsamlinger.«

Resolutionen vedtoges enstemmig, og efter nogle afsluttende Bemærkninger hævedes det fuldtallige Møde.

ALB. LARSEN,
Sekretær.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

afholdt Generalforsamling d. 2. Marts i »Harmonien«. Dirigent: HOLMEN, Sekretær: BJARNØ.

FORMANDEN, VIGGO CHRISTENSEN, aflagde Beretning. Karnevalsspørgsmaalet er nu ordnet til alles Tilfredshed. Oplæste en derom afsluttet Overenskomst. Vi har i det forløbne Aar haft 5 Sager for Voldgiftsretten, heraf er 3 vundne helt og 1 delvis. Arbejdstidsforkortelsen og dermed følgende Omlægning forløb tilfredsstillende overalt; kun ét Arbejdssted (I. Cohen) kunde ikke faa Forhandling med Firmaet, idet dette mente at være enebestemmende om dette Forhold; da Personalet ikke vilde indvilge deri, havde Affæren affødt en Voldgiftssag. I et her-

værende Bladtrykkeri har Spørgsmaalet, om en Faktor var egnet til at være Arbejdsleder været paaklaget, og Parterne var enedes om at anmode Voldgiftsretten om at afgøre Striden. I Anledning af Victor Petersens 25-Aars Jubilæum som Forbundets Tillidsmand havde Styrelsen bevilget ca. 150 Kr. til en Gave; Typ. Sportsklub havde laant 100 Kr. for at starte et Gymnastikhold for Damer, og Børnenes Kontor havde efter indtrængende Bøn faaet 200 Kr.; for Anvendelsen af disse Beløb ønskede man Generalforsamlingens Sanktion. Formanden refererede de indkomne Beretninger om Overskudets Fordeling i Dagbladene. Arbejdsløsheden havde i det sidste Aar taget Fart, og nu stod vi med 267 arbejdsløse i alle Brancher. Efter den midlertidige Lov har det imidlertid været os muligt at yde Understøttelse til saa godt som alle; i sidste Kvartal har 35 Medlemmer nydt godt af denne Lov i Beløb fra 5—14 Kr. Form. sluttede sin Beretning med at minde om, at det i Fjor var 25 Aar siden, vi fik den første Tarif, at vi i Fjor samlede alle Fagets Udøvere i én Organisation og at vi med 1909 forlod Arbejdstider paa over 8 Timer. Naar det Resultat er naaet, skyldte vi de ældre en Tak. Set paa Baggrund af det forsmædelige Nederlag, vore Kolleger i Sverrig er blevet paaført, maa vi være glade for de vundne Resultater. — G. SØRENSEN ankede over, at en af Funktionærerne havde ansat sin Datter som Medhjælp paa Kontoret og lønner denne med 600 Kr. af Forbundskassen. De Penge burde komme en arbejdsløs til gode. Stillede en Resolution, der udtalte Misbilligelse af det nævnte Forhold. Protesterede mod at Styrelsen idømte Medlemmer Karantæne, da han ikke mente den kompetent dertil. — EDV. SAMUELSEN udtalte sin Beklagelse over, at man i et enkelt Dagblad havde omtrent 6 Timers Overarbejde ugentlig pr. Mand; ønskede, at der blev holdt Fridage for alt Overarbejde i Bladene. Taleren havde iøvrigt i den senere Tid bemærket, at der arbejdedes godt indenfor vor Lokalledelse, og han vilde bringe Styrelsen en Tak herfor. — AAGE TH. BJARNØ henstillede til Styrelsen, at den bragte Klarhed i Spørgsmaalet om Svendeprøver, saa vi i den Henseende kunde overholde Forbundslovene. Udtalte under stærk Tilslutning en skarp Misbilligelse af, at en *anonym* Skribent (»Ekvivok«) havde sjoflet den københavnske Afdelings Generalforsamlinger. Forespurgte, om det var berettiget, at Hvidtfeldt vedblivende hævede Honoraret for Ekspeditionen af *Typ.-Tid.*, naar den lønnede Medhjælp besørgede Arbejdet. Henstillede til vore Repræsentanter i Fællesorganisationen at tage Herbergsspørgsmaalet op. Opfordrede sluttelig Bog- og Akcidenssætterne til at danne en Klub til Varetagelsen af deres Interesser. — WARTENBERG omtalte Bladsætterklubbens Arbejdsomraade og gjorde derefter Rede for Karantænens Berettigelse; der var flere Steder Tendens til at afskedige de højstlønnede Kolleger og antage nye Folk til lave Lønninger; det var derfor nødvendigt at have Magt over vore Medlemmer ved Karantænen. Paa vort Initiativ er Herbergsspørgsmaalet nu under Overvejelse indenfor Fællesorganisationen. Forbundsstyrelsen havde nu truffet Afgørelse vedrørende vor Stilling til Hvidtfeldt, ganske vist stik imod de fleste københavnske Medlemmers Vilje. Bevillingsretten tager man fra Medlemmerne. Udtalte sluttelig sin Glæde over, at vor Arbejdsløshedshjælp havde udviklet sig saaledes, at den var blevet et Mønster for Lovgivningsmagten. — N. NIELSEN kritiserede *Typ.-Tid.*s Udstyrelse. Han syntes, det havde været smukkere, om Hvidtfeldt havde skænket et Beløb til de arbejdsløse, end at tage mod Gaver af Kassen. Henstillede at man fejrede 8 Timers Dagen med en Fest og gjorde opmærksom paa, at man mange Steder oversaa Sundhedsvedtægten. — FORMANDEN: Forretningsudvalget har ikke angrebet Bevillingsretten, men da vor Organisation er et stort Foretagende, maa man ikke binde den administrative Ledelse. Styrelsen gjorde alt for at afskaffe Overarbejde, men Søndagsarbejde i Bladene kunde jo ikke undgaas. Det var ikke muligt at gennemføre Svendeprøver i København, da Kontrollen ikke kunde blive effektiv, og Fagskolen vilde ikke være med. Omtalte at man hos et enkelt Firma arbejdede 8½ Time de 5 Ugedage og 5½ om Lørdagen; Styrelsen havde forbudt dette, men ønskede Generalforsamlingens Sanktion. Det vilde være for stort et Arbejde, hvis Generalforsamlingerne skulde idømme Karantæne i de paakommende Tilfælde. Lovede at der skulde blive taget energisk fat paa Sanitetsspørgsmaalet. — RASMUSSEN (*Pol.*) paaviste, at Overarbejdstimerne dér ikke var til Skade for nogen. — G. SØRENSEN mente ikke, Revisorerne burde have godkendt de 600 Kr. Hvidtfeldt havde udbetalt til sin Datter. Han tog Resolutionen tilbage. — JUL. SCHRØDER replicerede til N. Nielsen ang. *Typ.-Tid.* Anken over »Ekvivok«s Artikel kunde Taleren ikke bære Ansvar for, da det var sket under hans 3 Maaneders Sygdom, under hvilken det havde været ham umuligt at redigere *Typ.-Tid.* — ANT. ANDERSEN rettede et Angreb paa Wartenberg, fordi denne efter Talerens Mening havde ladet sig udbetale for meget i Diæter ved et Forbundsstyrelsesmøde. — WARTENBERG hævdede, at han maatte stille en Mand i sit Sted paa Arbejdspladsen og selvfølgelig havde ladet sig udbetale, hvad han skulde give sin Stedfortræder. — FORMANDEN refererede Sagen, der var ordnet paa den Maade, at Lokalkassen godtgjorde Differencen. — Frk. MOURITZEN havde forstaaet Hvidtfeldt saaledes paa Delegeretmødet, at det var gratis Medhjælp han havde paa Kontoret. Det var Forudsætningen, at den lønnede Medhjælp, som eventuelt blev antaget, skulde tilhøre Forbundet. Redegjorde for et Forslag, hun havde stillet i den Anledning.

Efter et Par yderligere Bemærkninger godkendtes Overenskomsten angaaende Karnevalet og Styrelsens Afgørelse angaaende den tarifstridige Arbejdslægning, hvorefter Beretningen godkendtes.

Kasserer LAUR. JENSEN fremlagde Regnskabet for Oktober Kvartal (aftrykt i *Typ.-Tid.* 14. Januar d. A.). — Regnskabet godkendtes.

Der var fra nogle Bladsætterier anket over, at Generalforsamlingerne afholdtes en Hverdag, hvorfor FORMANDEN ønskede en Afgørelse paa dette Spørgsmaal.

Efter at forskellige havde talt for og imod dette, vedtoges det med 62 St. mod ca. 40 at afholde Generalforsamlingerne om Søndagen.

Da Klokken var bleven over 12, udsattes Behandlingen af Dagsordenens øvrige Punkter til en senere Generalforsamling.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholdt sin første ordinære Generalforsamling den 25. Februar. CARL CHRISTOFFERSEN dirigerede.

FORMANDEN (O. Rasmussen) aflagde Beretning. Foreningen begyndte 1. Juni i Fjor med 130 Medlemmer; der havde været jen jævn Tilgang, saa Medlemstallet den 31. Decbr. var naaet 328. Der var efter Opfordring fra flere Sider arrangeret et Juletræ, som havde fundet god Tilslutning og var meget vellykket. — Beretningen godkendtes.

KASSEREREN (A. Andreasen) fremlagde Regnskabet, der udviste en Indtægt af 1800 Kr. 50 Øre, hvoraf Indskud og Kontingent var 1686 Kr. 45 Øre. Der var udbetalt Hjælp til 4 Syge i Septbr. 82 Kr. 50 Øre, 11 Syge i Oktbr. 165 Kr., 13 Syge i Novbr. 271 Kr. 25 Øre og 13 Syge i Decbr. 271 Kr. 25 Øre, andre Udgifter 159 Kr. 30 Øre, Overskud pr. 31. Decbr. 851 Kr. 20 Øre. — Regnskabet godkendtes.

Paa Grundlag af de nu indvundne Erfaringer havde Styrelsen stillet Forslag om nogle Lovændringer. Disse vedtoges i det væsentlige.

Da den hidtilværende Formand ikke kunde modtage Genvalg, valgtes FR. HJORTH til Formand; til Styrelsesmedlem valgtes ALB. HANSEN, og som Revisor M. JENSEN.

AAGE TH. BJARNØ,
Sekretær.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche.

TH. HOLMEN.

Nær og Fjærn.

Arbejdsløse Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund har *Tirsdag den 15. ds. gratis Adgang til Zoologisk Have* for sig, Hustru og Børn mod Forevisning af Medlemskort.

Rejsehjælp til Arbejdsløse. Efter derom ført Forhandling mellem Indenrigsministeriet, Københavns Magistrat og Arbejdernes Fællesorganisation i København er det for Københavns Kommunes Vedkommende lykkedes at gennemføre, at den af Kommunen i Henhold til Lov af 8. Maj 1909 tilstaaede Hjælp kan anvendes som Rejsehjælp, i Tilfælde, hvor der haves Vished for eller dog nogenlunde sikker Udsigt til at opnaa Arbejde. Man vil gaa med til at 2 eller flere Ugers Understøttelse — alt efter Behovet i det enkelte Tilfælde — udbetales paa en Gang som Rejsehjælp, saafremt »Kassen tør paatage sig at indestaa for, at den understøttede paa betryggende Maade overfor Kassen oplyser, om han har opnaaet Arbejde eller ej.«

Hvis Vedkommende ikke opnaar Arbejde og vender tilbage hertil, kan Understøttelsen fortsættes, dog først efter Udløbet af det Antal Uger, for hvilke Understøttelse allerede er udbetalt. Den af Magisiraten bevilgede Understøttelse maa dog under ingen Omstændigheder overskrides.

Gutenberg-Koret afholder sin aarlige Koncert med Bal den 25. Marts (Langfredag) Kl. 7½ i Paghs Selskabslokaler, Linnésgade. Koret har sikret sig Assistance af Hr. Koncertsanger WILH. MICHELSEN og kgl. Skuespillerinde Frk. ODA LARSEN. Korets Dirigent er som bekendt Gardens Musikdirektør Hr. VALD NIELSEN. Billetter til Koncerten faas hos Korets Medlemmer samt hos Inkassator Hr. ANTON JENSEN.

Typografia, Aalborgkollegernes Sparegris, blev Lørdag den 5. ds. slagtet ved en lille Festivitet i Klubben i Overværelse af ca. 70 Damer og Herrer. Efter at en Mængde Sange var afsunget naaede Feststemningen sit Kulminationspunkt, da hver Deltager under stor Højtidelighed af Typograf Alfr. Nielsen fik udleveret en Vinkelhage med vedhæftet Sættelinje og en Sang af J. til Vinkelhagens Pris.

Dyvas Mønstre. Bestillinger modtages, ligesom Prøvehefter er til Eftersyn, hos ANTON JENSEN.

Afstemningsresultat.

Typografernes Enkekasse.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Funktionærer var Resultatet følgende: Til Styrelsesmedlemmer genvalgtes P. NORDLUNDE med 275 og valgtes N. C. CHRISTENSEN med 246 St. Til Kasserer genvalgtes OSCAR JOHANSEN med 267 St. Til Revisor valgtes E. F. F. HAMMER med 179 St. og til Revisorsuppleant AAGE RASMUSSEN med 77 St. Der var afgivet 281 Stemmesedler, deraf en Del spredte.

København, d. 8. Marts 1910.

CARL HANSEN. A. W. LARSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

7. Marts: *Hjørring* 220.50; *Ribe* 140.00.

Dermed er samtlige Oktober Kvartals Regnskaber indgaaede.

København, den 9. Marts 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Københavnn: Paal. Inger Marie Bruus, udl. 26/2 10 hos Valentin & Lund (arb. s. St.).

Odense, Gudmund Alexander Bloch, udl. 4/3 10 i Fyns Tidendes Bogtrykkeri. Kaj Marius Jørgensen, udl. 1/3 10 i Poul Søndergaards Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavnn: 2276 (2693), S. C. G. Hartmann fra Rejse (arbl.). 2074, Chr. Petersen fra Helsingør (Schultz). 2086, Vilhelm Sjølin fra Slagelse (Militær). 2485, C. A. G. Pedersen fra Aarhus (I. Cohen). 11102 (Schweitzisk Forb.), Fritz Ruf fra Udlandet (Harald Jensen).

Horsens, 2621, Erik Holm (Schur) og 2289, Jørg. Petersen Fischer (F. Schur). Kolding, 2020, S. Berg og 2101, Sophus Vald. Sørensen (begge Højskolebladet), 1509, Erik Madsen (P. Blicher) og 575, H. Bjørndrup (Højskolebladet). Nyborg, 2588, Ernst L. S. Petersen (Nyborg Avis).

Bortrejste.

Aalborg, 1975, A. Nielsen Aagaard paa Rejse og 2189, Lauritz Mandrup paa Rejse. Aarhus, 2053, G. Gade-Jørgensen til Randers i Pl. og 2289, J. P. Fischer til Horsens i Pl. Helsingør, 2074, Chr. F. V. Petersen til Kbhvn. i Pl. Horsens, 2621, Erik Holm til Grenaa i Pl. Odense, 2182, C. E. Christensen til Kbhvn. i Pl. Roskilde, W. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 2086, Vilh. Sjølin til Kbhvn. (Militær).

Udmeldt.

Køge, Hjælpearb. Jørgen Larsen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9 Sangøvelse. (11)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Medlemsmøde afholdes Fredag d. 11. Marts Kl. 8 i Kaféen, Pilestræde 51.

1. Meddelelser. 2. Regnskab for Aarsfesten. 3. Eventuelt.

Samtidig Indbetaling af Kontingent.

STYRELSEN.

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Fra 1. April d. A. er Dr. JAKOBSEN, Nørrebrogade Nr. 53, ansat som Læge paa Nørrebro. Træffes: Hverdage Kl. 1—2, Søndage Kl. 8½—9½. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 5.—8. Uge opkræves Lørdag den 12. Marts (10. Uge).

R. HELMER.

Ved den foretagne skriftlige Afstemning er S. FABRITIUS valgt til Formand med 50 St. P. HANSEN til Kasserer med 51 St. A. OLSEN til Styrelsesmedlem med 49 St. og B. WEISS til Revisor med 47 St. STYRELSEN.

Formue- og Administrationsfonden.

Ifølge Optællingen af de indsendte Stemmesedler er valgt til Formand og Kasserer: P. HANSEN med 66 St., Styrelsesmedlemmer: O. RASMUSSEN med 66 og C. E. BYNCK med 64 St., Revisorer: J. W. JENSEN med 64 og B. ST. WEISS med 61 St. og til Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Hovedbestyrelse: ANTHON OLSEN med 66 St.

Hr. R. HELMER fratræder Torsdag d. 17. Marts Kassererhvervet, som derefter overtages af P. HANSEN, Ravnsborggade 17, 2. Sal, Opg. tv. i Porten. Kontortiderne bliver: Fredag Aften Kl. 8—10, hvor Formanden vil være til Stede, og Lørdag Formiddag 11—1. I Sygekasseanliggender vil Kassereren som Regel være at træffe i sin Bopæl daglig indtil Kl. 12 Middag.

Paa Styrelsens Vegne:
P. HANSEN.

ANNONCER

Trykker-Forbundter

søger Plads, helst straks, har været 4 Aar ved Faget. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

Monoline-Sætter.

Paa Grund af Militærtjeneste kan en dygtig Monoline-Sætter faa Plads. Billet mrkt. »43« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Akcidenssætter

(28 Aar) søger Plads i Løbet af 14 Dage. Billet mrkt. »42« modt. Ekspeditionskont.

Rutineret Linotypesætter

søger Plads i København. Billet mrkt. »Selvstændig 41« modtager Ekspeditionskont.

Som første eller Ene-Mand søger en gift Typograf i 30-erne Plads i Løbet af Foraaret. Fortrolig med alt forefaldende Akcidensarbejde samt Trykning. Bill. mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejds-, løshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Bestillinger modtages indtil videre paa de sædvanlige Betingelser, 2 Kr. straks og Resten i Afdrag à 2 Kr. i de paafølgende 4 Maaneder, altsaa ialt 10 Kroner.

(45) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 18. MARTS 1910 XXXVII AARGANG

Bladsættermøde

Søndag den 20. Marts Kl. 10½ **præcis**

i Harmonien, Nørrevoldgade 23, 4. Sal.

Dagsorden: 1. Udvalget fremlægger Udkast til Love. 2. Valg af Styrelse og Revisorer. 3. Eventuelt.

Alle bedes give Møde og møde præcis, da Forhandlingerne skal være sluttede inden Generalforsamlingens Begyndelse Kl. 11¾. Iøvrigt henvises til Notitsen i Bladet.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kv. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 20. Marts, Kl. 11¾ Form.

i »Harmonien«, Nørrevoldgade 23.

Dagsorden: 1. Forslag fra Styrelsen om at maatte anvende et Beløb af indtil 100 Kr. til Smaaudflugter for arbejdsløse. 2. Forslag om at bevilge 50 Kr. til Friskolebørns Bespisning. 3. Betænkning fra Udvalget angaaende en Forsikringsafdeling. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Eventuelt (derunder forsk. Meddelelser). STYRELSEN.

Københavns Trykkerafdeling

afholder sin

ordinære Generalforsamling

Torsdag den 31. Marts Aften Kl 7½

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Andragende. 4. Opstilling til Valg. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Restancer og Regnskabsaflæggelse.

Januar Kvartal har **12** Kontingentuger.

Opmærksomheden henledes paa Lovens § 7, der siger, at inden to Uger efter hvert Kvartals Slutning (i Kbh. 4) afholdes Generalforsamling i Lokalafdelingerne, hvor Regnskabet fremlægges i revideret Stand til Medlemmernes Godkendelse, hvorefter det straks indsendes til Hovedkassereren.

For at denne Bestemmelse kan opfyldes, maa Medlemmerne derfor sørge for at faa eventuelle Restancer klarede i Tide, thi særlig i dette Kvartal maa Indsendelsesfristen ikke overskrides, da Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse slutter Regnskabsaaret 31. Marts. Der er kun levnet Hovedkassereren kort Frist til Regnskabets Udarbejdelse og Indsendelse til Arbejdsløshedsinspektoratet. En Udeblivelse af Regnskabet dér til den fastsatte Tid har til Følge, at Tidspunktet for Statstilskudets Udbetaling udsættes for samtlige anerkendte Kasser, ja, Statstilskudet kan endog for den forsømmelige Kasse helt fortabes. Enkelte Medlemmers Forsømmelser og derigennem Afdelingernes, maa derfor ikke være Aarsag i, at der paaføres samtlige Arbejdsløshedskasser Tab eller økonomiske Vanskeligheder. Lokalstyrelserne har jo Ret til at udelukke Restanter, men dette er jo en Udvej, som nødig anvendes. Naar man derfor nu herved gøres opmærksom paa, hvad Følgerne for Forsømmelser af Kontingentindbetalingen kan blive, forventes det, ethvert Medlem gør sin Pligt.

København, den 16. Marts 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Arbejdsløsheds-Spøgelset.

»Thi Kollega! Sørge vi for at faa slebet Øksen.«

URETFÆRDIGHED! Var det ikke saadan, der stod i ALB. LARSENS »Reflektioner«? Naa, saa fordringsfuld maa man vel heller ikke være at forlange Retfærdighed, selv blandt Socialdemokrater; nej, lad være tilfreds med en Portion Solidaritetsfølelse!

Men naturligvis: Solidariteten kunde jo til Tider give sig et saadant Udslag, at der blev lidt mere Mening i den Maade, hvorpaa vi indretter vor Kamp for Tilværelsen. Jeg sigter her til, at en stor Del Kolleger gaar uvirksomme Maaned efter Maaned uden Udsigt til at komme i Arbejde i en overskuelig Fremtid, medens *Overarbejdet* stadig florerer, — paa Trods af alle Henstillinger og velmente Artikler i *Typ.-Tid.*

A. L. fremmanede »Arbejdsløsheds-Spøgelset« set i Belysning af Bladenes Overskudsbetaling. Paa de kbh.ske Afdelingers Generalforsamling blev det yderligere belyst ved en Statistik over Bladenes Overarbejde, der for et Personales Vedkommende gik op til 5½ Time ugentlig pr. Mand. — I adskillige Bogtrykkerier er Forholdet sikkert tilsvarende, selv om der ingen Statistik foreligger. Alt ialt vilde dette Overarbejde vel nok repræsentere Arbejde til Størstedelen af de Ledige.

Ganske vist: det er ekstraordinære Forhold, der er Skyld i Sløjheden paa Arbejdsmarkedet; men saa maa der jo ogsaa findes ektraordinære Midler til at raade Bod paa den, Understøttelsen kan jo dog ikke strække til i Længden, selv om den er forholdsvis god.

En æret Aarhus-Kollega, »Pst«, skriver, at vi skal købe danske Varer. Ja, det skal fedt hjælpe! Hvis det ikke er en daarlig Spøg, forekommer det mig i hvert Fald at være den rene Ironi overfor de Arbejdsløse. Det store Flertal af os er jo heller ikke *saa* velsituerede, at vi kan tage nationale Hensyn ved vore Indkøb.

Nej, efter min Mening burde vi have et midlertidigt **Forbud** *mod regelmæssigt Overarbejde* eller i hvert Fald et **Paabud** til overarbejdende Fagfæller om at holde saa mange Timer af den ordinære Arbejdstid fri, at *det ugentlige Antal Arbejdstimer ikke overstiger 48.* Saa var der gjort noget rationelt, — *Ord* har vi jo haft nok af.

Men lader dette sig nu gennemføre? Jo — d. v. s. *hvis* vi virkelig er i Besiddelse af den Solidaritetsfølelse, der ved højtidelige Lejligheder bliver talt saa meget om.

I Tariffens § 2 forekommer mig at være tilstrækkelig Hjemmel; der staar jo saa smukt: *Overarbejdet skal søges indskrænket og saavidt muligt søges helt afskaffet.* — I adskillige andre Fag arbejdes der iøvrigt f. T. med **indskrænket** Arbejdstid.

Et Paabud til Bladsætterne om at holde Fridage for Overskudsbetalingen vilde jo ogsaa hjælpe sit paa Situationen.

Et er i hvert Fald sikkert: Vi komme ikke udenom »Arbejdsløsheds-Spøgelset«, saalænge vi ikke har faaet løst Overarbejds-Spørgsmaalet paa en eller anden Maade.

Og før kan vi heller ikke med Rette sige, at have indført Normalarbejdsdagen. E. SAMUELSEN.

Til Bladsætterne.

ENDELIG blev det til noget, Bladsætterklubben er nu en Kendsgerning, paa Søndag holdes det konstituerende Møde, Lovene vedtages, og — Arbejdet kan begynde.

Men, det gælder om, at Bladsætterne vaagner af Dvalen og tager fat med Liv og Lyst. Husk paa, Kolleger, at vi aldrig har vundet noget uden at vi ogsaa har maattet arbejde og ofre noget for det, husk 97—98, hvor vi tog Stikket hjem; men da var vi ogsaa vaagne. Siden den Tid har der været en rolig Periode, — altfor rolig, — vi har slaaet os til Ro med, at der ingen Fare var, at alt gik af sig selv, og at Styrelsen nok klarede Skærene og arbejdede for os, vi betænkte ikke, at dette er umuligt, naar vi ikke selv tager kraftig fat med, havde ikke tilfældige Omstændigheder grebet ind, havde vi næppe været længere endnu.

Nu maa og skal det blive anderledes. Vi har en Klub, hvor vi kan drøfte Sagerne og tage vore Beslutninger, lad os saa ogsaa tage os sammen, vise vor Interesse og forstaa, at det er et Livsspørgsmaal det gælder, *det er hele vor Eksistens*; nu maa vi have de gamle Dage om igen, med Fasthed i Rækkerne, godt Kammeratskab og ubrydeligt Sammenhold: efter første April maa ikke én Bladsætter staa udenfor Klubben.

Af Hensyn til Generalforsamlingen finder Mødet Sted paa et tidligt Tidspunkt, det kan være ubehageligt for flere, men for en Gangs Skyld maa vi se bort herfra og møde alle Mand, ikke alene til Bladsættermødet, men ogsaa til Generalforsamlingen, hvor vigtige Sager er paa Dagsordenen. Efter at det er vedtaget, at Generalforsamlingerne af Hensyn til os skal afholdes om Søndagen, har vi en moralsk Forpligtelse til at komme til Stede ved disse.

Derfor Bladsættere, mød paa Søndag, præcis Kl. 10½ for at varetage Eders Interesser og forsvare Eders Eksistens.

EN GAMMEL BLADSÆTTER.

Da næste Numer af Typ. Tid. skal trykkes paa Tirsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag**.

Alb. Larsens Reflektioner!

JEG har overvejet Deres Overvejelser, Hr. Larsen og kan være enig med Dem i Realiteterne. — Vi er enige, naar De forlanger alt Overarbejde afskaffet. Det ikke alene skader den Arbejdsløse, der derved berøves den Indtægt, som han og hans skulde føre deres Eksistens for, men det skader ogsaa i meget høj Grad den, som udøver det, og kun i faa Tilfælde betyder det en reel økonomisk Gevinst, da Erfaringen viser, at den, der arbejder over, maa stimulere og ekstravagere for at Hjerne og Muskler kan vedblive at fungere og Gevinsten bliver da meget minimal, men i alle Tilfælde betyder det Tab af Frihed og Hvile.

Vi er enige, naar De forlanger, at ingen maa give »Tilgift« paa sit Arbejde, ingen maa yde meget over, hvad hans Løn betinger — jeg kunde ønske det nøjagtige Forhold gennemført, men det er vel umuligt, da Betingelsen for, at en Mand kan faa højere Løn end den minimale, er, at han kan tjene mere, og det kan han kun bevise ved at levere mere end han faar Løn for, saa med vore nuværende Arbejdsforhold bærer Arbejderen det Tab, der derved forvoldes, men det er forkasteligt, da han derved arbejder for en lavere Betaling end vor Tarif paabyder, arbejder for en lavere Pris end Akkordarbejderen.

I disse Ting er vi enige, først naar Inkonsekvensen hos Dem stikker Hovedet frem, skilles vore Veje.

De forlanger Ret for Akcidens- og Bogsætteren til i Tarifens 8 Timer at tjene, hvad hans Evner byder ham, men anderledes hvis den samme Mand kommer ind i et Blad, da maa han ikke længere udnytte sine Evner, og gør han det, er han lige ved at stemples »ukollegial«.

Personalerne i Bladene har indset, at den løsslupne Akkord der, som alle Steder, er uheldig, og faaet gennemført et System, der fjerner Akkordens uheldige Sider (Favorisering, Misundelse, Arbejdsraseri af den enkelte o.s.v.).

Samtidig med Systemets Indførelse de forskellige Steder gennemførtes efter de forskellige Forhold forøget Ferie og flere Fridage, man kan godt pænt folde Hænderne og sige, at det var af Hensyn til de Arbejdsløse, jeg mener nu, at det var af Hensyn til de paagældende Personer selv.

Men selvfølgelig bliver Fridage og Ferie begrænset af Tiden og de forskellige Virksomheders særlige Forhold. Efter min Formening vilde intet være vundet samfundsmæssigt set ved, at Typograterne i Bladene fik 6 Timers Arbejde og 2 Fridage om Ugen, naar de saa vilde kaste sig over andre Erhvervsgrene i deres Fritid gørende andre brødløse, og De ved jo meget godt, Hr. Larsen, det er Tilfældet alle Steder og i alle Brancher, hvor Arbejdstiden er kortere end den normale. — De har jo selv været Bladsætter, Ombryder og Journalist m. m.

Jeg synes ikke en Bladarbejder, fordi han har en Gennemsnitsfortjeneste af ca. 43 Kr. (med Overskud) bliver Kapitalist og glemmer sine Pligter som Kollega.

Naar De derfor angriber Kollegerne i de private Blade og hæver Kollegerne i vort eget Blad som særlig gode, forstaar jeg det ikke — deres Løn er jo ens — men i vort eget Blad arbejder de meget mindre for at erhverve den. Samtidig med at Kollegerne i de private Blade har maattet kæmpe haardere for at opnaa de Fordele, de har, end Kollegerne i *Social-Demokraten*. — De første har maattet kæmpe og risikere, hvor de sidste kun har behøvet at forlange for at faa.

Dette sidste gør Deres Inkonsekvens mistænkelig, Hr. Larsen. Man faar Følelsen af, at denne Kanonisering af Kolleger til ideelle Helgener er vel beregnet. — Jeg tror imidlertid De kan være ganske rolig, den store Pave W. sørger nok for, at hans lille Kardinal igen indlades i Vatikanet.

— — —

Karnevalstømmermændene, som Hr. Larsen mener, vi andre har overstaaet, har han, efter hans sidste Artikel at dømme, ikke overstaaet selv, men alle de Ondskabsfuldheder om Styrelsen han endelig faar gylpet op, tyder paa, at han er i Bedring.

Dog, selv om Larsen skulde blive bedre efter denne Udtømning, tror jeg ikke, han bliver saa rask, at han kan tænke logisk. — Konsekvensen af hans Ironisering over den megen Tillid Styrelsen nyder, og som vi Typografer maa betale saa dyrt, maa jo blive den, at Styrelsen, naar den er færdig paa Trykkerierne, maa tage fat med Pen og Blæk, for at det ikke skal koste saa meget som nu at faa lavet alt det Arbejde, som der nødvendigvis følger med en saa stor og alsidig Organisation, som vor.

Værsgo' D'Hrr. Styrelsesmedlemmer, først 8 Timer ved Kasse og Maskine og saa 4 Timers Kontorarbejde. — Hr. Larsen er en drabelig Agitator for 8 Timers Dagen.

»Vor Organisationsskude skalper i Dødvande« siger Hr. Larsen. — Hvorledes en Skude kan skvalpe er jeg ikke klar over, jeg har altid troet, det var Vandet, der skvalpede mod Skuden — men, lad gaa, Skvalpen er stor nok til, at Hr. Larsen trods helbefaren Sømand bliver søsyg og igen ikke kan være konsekvent, men forlanger, at Førerne skal lægge Roret om af Hensyn til Arbejdsløshedsskærene, der komme op i Vandskorpen paa Grund af Overarbejdet. — Hr. Larsen ved meget godt, at ingen har raabt højere end netop vore Førere for at faa Overarbejdet bort.

Vi skal »slibe Øksen, for der er Ukrudt i vor Organisations Urtegaard« deklamerer Hr. Larsen videre. — Hvornaar bruger man en Økse til at trække Ukrudt op med i en Urtegaard.

— Brr.

Moral: Gaa ikke til Karneval Larsen. A.

Nye Veje.

II.

ENTEN har Idealisten WARTENBERG profaneret Fagbevægelsen i sit allerinderste, naar han i sin »Artikel«-Serie *bruger* den nominelle Lønkamp. I hvert Fald er denne Fremdragning af Hr. W. et Slag lige i Ansigtet paa Fagbevægelsen selv. Eller ogsaa maa Hr. W. give mig Ret i, *at intet Middel er for mig helligt*, naar det, ligegyldigt i hvilken Sag, gælder Hævdelsen af **min** Person og Interesse!

Naar jeg skriver dette, *bruger* jeg for det første Wartenberg og den nominelle Lønkamp, og saa alle dem, som gider læse dette. Jeg skriver for Hævdelsen af mit eget Jeg, fuldt og helt, og ikke som mange saa sødladent siger, for at hjælpe mig selv og andre igennem mig. Nej, hvad skulde jeg hjælpe andre for? Jeg kan jo købe jer for mine »Tanker«, vil I sige. Ja, men kun hvis jeg kan bruge Jer, har I Værdi for mig. Værdien kan I have paa mangfoldige Maader, men Værdien

skal være for mig, Brugeren. Altsaa jeg skriver for mig selv og hverken af »Pligt« eller i nogen »ophøjet Idés« Tjeneste. Og skulde det gaa mig galt, saa tier jeg stille. Ikke sandt, Hr. Wartenberg, herom er vi maaske enige!

Inden jeg gaar til »Sagen«, vilde jeg dernæst gerne sige, at man meget godt af egenkærlige Grunde kan undlade at ville lyve, hvad jeg vil beflitte mig paa og hævde uden selvfølgelig at forlange, at noget Menneske skal tro mig.

Jeg er fra flere Sider bleven spurgt: Hør, sig os, hvad menes der med den nominelle Lønkamp? Og er der noget galt i at spørge om det? Den nominelle Lønkamp er af gammel Dato, nominel, ɔ: at Lønkampen kun er af Navn, men uvirkelig i den Betydning, Arbejderne som Klasse er tilbøjelig til at lægge i den, idet Kapitalen forbliver ganske uberørt af Lønkampen. Denne sidste er en Krig, der foregaar mellem Arbejderne selv, hvorved den stærkere plyndrer den svagere. Har intet andet villet belære Arbejderne om dette, saa maa vel Kendsgerningen Dagen i Dag gøre det: at naar Arbejderne i et Fag tilkæmper sig en Lønforhøjelse, saa lægges denne over paa Konsumenterne, oftest i fordoblet Maal. Set under denne Synsvinkel er »Sammenholdet« vanskeligt at faa Øje paa. Sammenholdet, ɔ: det der binder jer sammen af Interesser, bliver til det, der binder jer af Uvidenhed. I er bundet af jeres egen Uvidenhed!

Saa vil man spørge, ja, men hvoraf kommer saa Modstanden mod Lønforhøjelsen? Ja, Modstanden maa vel først og fremmest være et Udtryk for, at man i Lønkampen paa modsat Side ser sine *individuelle* Interesser truede? Udlandets Konkurrence, Opfyldelsen af Kravene, som atter afføder nye Krav o. lign., gør, at der rent instinktmæssig, om jeg saa maa sige, holdes igen. Saaledes forholder det sig med alle »Bevægelser«, som netop kun bliver Bevægelser derved, at der ydes Modstand af dem, hvorpaa Bevægelsen formenes at være rettet. Og en skønne Dag løber Bevægelsen da alligevel ud i en Kendsgerning, som nu den nominelle Lønkamp. Otte-Timersdagen er en »Kendsgerning«, der, næst efter at vi kan opføre den paa Varefordyrelsens Konto, kan ses fra en anden Side, hvad jeg senere skal komme tilbage til. Modstanden mod Lønkampen har derfor sin ganske naturlige Forklaring. Og for Øjeblikket synes jo Modstanden at være naaet saa vidt, at Forestillingerne om »Nye Veje« opstaar. »Nye Veje«, d. v. s. nye Personer i »Sagen« — Arbejdernes hellige Sag!

Vi har nu »Syndikalister«, revolutionære Arbejdere, Ungsocialister og »Anarkister«, hvilke sidste vel nærmest maa regnes for Kommunister, og selv vort gamle Parti søger jo at hanke op i »Nye Veje« med »Forbrugsforeninger« for at være lidt med paa Moden, selv om den er slidt. Og hist og her hører man Raabet: Generalstrejke, hvortil jeg, hvor alvorligt og desperat Raabet end er, maa udbryde. Aah, Gud hjælpe jer!

Generalstrejke! — Ja, i sin yderste Konsekvens d. v. s. naar det ikke længer er »Generalstrejke«, da vilde den aftvinge sig min Interesse. Men — siden jeg nu kom ind paa Generalstrejken — gaar Arbejderne her i Norden overhovedet i Generalstrejke? Jeg spørger kun. Er det ikke snarere den økonomiske Magt, som *tvinger* Arbejderne i Generalstrejke? Og som i Forvejen har sat Brikkerne, hvor de skal staa, vel vidende, hvad der sker og kan ske, og hvad den samme økonomiske Magt eller »Samfundet« har Raad til? Det synes saa. Men hvad har nu alle disse forskellige Retninger, som jeg nys nævnte, og som har Generalstrejken paa sit Program, af »Nye Veje«? Og Generalstrejken i sig selv? Er det andet end Lønkampen og Lønkampen om igen? Endda er Generalstrejken en fortvivlet Lønkamp! Men lad i bedste Fald Generalstrejken være et virkeligt Middel i Lønkampen, saa er jo Lønkampen nominel. Og saa kan man lige saa godt kalde Generalstrejken et kapitalistisk Magtmiddel! Kapitalistisk forsaavidt som det jo alligevel er den økonomiske Magt, som gaar af med Sejren.

Jeg har med Vilje udeladt alle »socialistisk-videnskabelige« Teorier.

Jeg har ikke Forstand paa dem og giver ikke en Døjt for dem, Men hvad lærer vi af den nominelle Lønkamp? Vi lærer det, som Historien tilfulde beviser og gentager, og heri maa jeg give Socialisterne Ret: at den økonomiske Magt er den bestemmende i Samfundslivet. Dette kan ikke understreges nok. Men heraf følger jo ogsaa, at Arbejderne som økonomisk afhængige ikke kan blive nogen økonomisk eller politisk Magt. Som Midler sætter »Anarkisterne« her Kritiken af det bestaaende og Udbredelsen af Ideen om et nyt Samfund. Der skal »Oplysning« til. Noget lignende mener vist ogsaa *Social-Demokraten* Og det kan jo være meget velment altsammen. Med det samme kan jeg vise mig selv frem og bekende, at min — forøvrigt personlige — Mening eller »Idé« er den yderste Negation af de almene Begreber som »Godhed«, »Frihed«, »Ret« o.s.v. samt i min særlige Opfattelse af »Stat« og Familie Denne »Idé« er nogle Hundrede Aar gammel, og om Menneskene nogensinde vil tilegne sig den, véd jeg ikke, og er det mig ogsaa fuldkomment ligegyldigt!

Men det var Lønkampen. Vi skulde saa formentlig være klar over, at Lønkampen er nominel, og at Kapitalen den Dag i Dag blomstrer fuldt saa frodigt som nogensinde med alle sine uhyggelige Skyggesider. Ud fra dette Grundsyn skal vi i en følgende Artikel søge efter »Nye Veje«.

JUL. SAMUELSEN.

Paa Grund af andet og vigtigere Stof har Fortsættelsen af Hr. Samuelsens Artikelserie maattet vente i nogen Tid. Vi skal ikke indlade os paa at diskutere Hr. Samuelsens indviklede og strængt »individualistiske« Teorier, men kun henstille til Medlemmerne ikke at lade sig skræmme af hans »nominelle Lønkamp«.

At Varen fordyres, i samme Grad som Lønnen forhøjes, er en Paastand, der stammer fra en Tid, hvor Jernbaner og Dampskibe ikke eksisterede, og man som Følge deraf ikke kendte et »Verdensmarked«, hvor stigende og dalende Tilbud og Efterspørgsel gør sig gældende. Ingen Producent — hvor gerne han end vil — formaar uafhængig af Konkurrenceforholdene at forhøje en Vares Pris.

RED.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Med Fredag den 18. Marts er Kassererposten overtaget af P. HANSEN, Ravnsborggade 17, 2. Sal, Opg. t. v. i Porten. Kassererens Kontortid er Fredag Aften Kl. 8—10 og *Søndag* Formiddag Kl. 11—1, *ikke* som det stod i foregaaende Nr. af *Typ.-Tid.* Lørdag. Formanden, S. FABRITIUS, vil være at træffe paa Kassererens Kontor hver Fredag Aften Kl. 8—10 og i sit Hjem, Øhlenschlægersgade 11, hver Tirsdag Aften Kl. 6—8.

Fra 1. April d. A. bortfalder Godtgørelsen for Huslæger (se § 11 i Sygekassens Love).

STYRELSEN.

I Morgen Lørdag Aften
begynder en munter Nat
i Prins Wilhelms Palæ, St. Anna Plads 13, hvor

Typografernes mindre Karneval

holdes.

Dekorationerne vidunderlige. — Humøret prægtigt.
Assistancen ypperlig.

Der faas endnu Billetter paa Forbundskontoret, hos Anton Jensen og hos Bestyrelsesmedlemmer fra de selskabelige Foreninger.

Alle Kolleger bør deltage!

Nær og Fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag Form. Kl. 11 3/4 i Harmoniens Lokaler, Nørrevoldgade 23 bringes i Erindring. Alle Afdelingens Medlemmer (Sættere, Trykkere og Kvinder) bedes møde talrigt, da Dagsordenen er meget vigtig.

Bladsætterudvalget er naaet til allerede at kunne forelægge Lovene ved det konstituerende Bladsættermøde paa Søndag den 20. Marts. Alle Bladsættere bør give præcis Møde og vise deres Interesse og Sammenhold samt tillige overvære Generalforsamlingen, hvor vigtige Sager er paa Dagsordenen.

Bladsætterne har faaet vedtaget, at Generalforsamlingerne afholdes om Søndagen, det er derfor ogsaa vor Pligt at give Møde.

BLADSÆTTERUDVALGET.

Restancer for Billetter til Karnevalet i Februar maa være afgjort senest i Aften paa Forbundskontoret, da Regnskabet skal afsluttes.

Til Trykkerne. De udsendte Skemaer bedes venligst udfyldt og omgaaende indsendt til

LAUR. JENSEN.

Karneval paany. I Morgen Lørdag Aften stævner Kollegerne paany til Karneval, denne Gang i Prins Wilhelms Palæ, St. Annæ Plads 13. Der bør være fuldt til sidste Plads. Billetter faas paa Forbundskontoret og paa Trykkerierne.

4. Hæfte af H. SCHEIBLER: »Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie« udsendes i denne Uge saa betids, at Afviklingen kan foregaa med det samme. — Der findes et Par Subskribenter, som endnu ikke har betalt. Disse vil modtage nærv. Hæfte pr. Postopkrævning. For Københavns Vedkommende gør man mig en Tjeneste ved endnu denne Gang saa vidt muligt at afhente Hæftet.

Ærbødigst
THORV. PETERSEN.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche.

TH. HOLMEN.

Da det er mig umuligt at takke hver især personlig for Opmærksomheden mod mig paa min 80-aarige Fødselsdag, sendes gennem disse Linjer min bedste og inderligste Tak.

J. P. SCHNEIDER.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Charles Baggesen, udl. ⅓ 10 hos Rosenberg (arb. s. St.). Sætterlærl. Ludvig Mozart Scharnowsky (M. Truelsen). Hjælpearb. Valdemar Petersen (Hertz). Paal. Kamilla Andersen, udl. 28/4 09 hos Schultz (arb. s. St.). 187, Johs. Christiansens Hustru Anna.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel,

Tiltraadte.

Københavns: 282 (1846), Valdemar Christensen fra Odense i Pl. (Berl. Tid.). 2671 (1802), Carl Marius Hansen fra Rejse (arbl.). 1975, Anders Nielsen Aagaard fra Rejse (arbl.). 2189, Laur. Mandrup fra Aalborg (arbl.).

Esbjerg, 2587, Ejner Sørensen (Centraltrykkeriet). Næstved, 2249, Holger Kürstein (Tidende). (Præstø), 2419, Evald Pilegaard (syg). Randers, 2053, Søren Gade Jørgensen (Randers Venstreblad).

Bortrejste.

Københavns: 2682 (2062), Paal. Anna Johansen til Ringsted i Pl.

Aarhus, 2587, Ejner Sørensen til Esbjerg i Pl. og 1058, Henrik Nielsen til Aalborg i Pl. Esbjerg, 2020, S. A. Berg til Kolding i Pl. Korsør, 2249, Holger Kürstein til Næstved i Pl. Næstved, 2149, Alfr. Hansen til Hillerød i Pl.

Udmeldt.

Københavns: 2741, Stereotypør Arthur Bryde, fratraadt Faget.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Næste Møde Lørd. d. 2. April. 1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. Mødested Tuborg Kl. 9 Fm. (11)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Kontoret er lukket Søndag paa Grund af Karnevalet. Kassereren træffes i Aften Fredag Kl. 7—9. (53)

ANNONCER

Husk!

Gutenberg-Korets Koncert

Langfredag Kl. 7½

i Paghs Selskabslokaler,

Linnésgade 25.

Billetter faas hos Hr. ANT. JENSEN. (4b)

Ung Trykkerforbundter,

vant til at passe saavel Digel- som Hurtigpresse, søger Plads snarest; fineste Anbefalinger fra nuværende Plads haves. Bill. mrkt. »Trykkerforbundter 57« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

hurtig og paalidelig, søger Plads i København. Billet mrkt. »56« modt. Ekspeditionsk.

En yngre, dygtig **Akcidens- og Avissætter** (militærfri) søger Plads straks. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Øvet Monoline-Sætter

kan først i April antages ved et Provinsblad. Billet »48« med Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

Lærling.

Til en opvakt Dreng (Afgangsklassen) søges en god Lære. Billet mrkt. »45« modtager dette Blads Kontor.

Bogtrykkeri.

Et mindre i god Gang værende Bogtrykkeri er til Afstaaelse straks grundet paa Bortrejse. Billet mrkt. »Bogtrykkeri 3363« modt. Københavns Annonce-Bureau, Købmagergade 63—65. (50)

Kompagnon.

En intelligent Mand (Fagmand) kan optages i et Bogtrykkeri, beliggende i København. Nødvendig Kapital 5000 Kr. Billet mrkt. »3361« modt. Københavns Annonce-Bureau, Købmagergade 63—65. (49)

En flink og velvoksen Dreng, 15 Aar, med Flidspræmie fra Skolen, søger en Lære som Trykker. Billet mrk. »47« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Typograf, Trykker eller Sætter-Trykker,

som disponerer over 500 Kr., kan sikre sig en god, fast Plads. Trykkeriet er i stærk Fremgang, beskæftiger 8 Arbejdere. Billet mrkt. »Trykkeri 4327« modtager *L. Chr. Nielsens Ann.-Bureau*, Løvstræde 14. (52)

En dygtig Trykker,

ikke for ung, kendt med Provinsforhold, kan faa fast Plads i *Fr. Lumbyes Trykkeri, Kolding.* (54)

Rutineret Linotypesætter

søger Plads i Københavns. Billet mrkt. »Selvstændig 41« modtager Ekspeditionskont.

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Bestillinger modtages indtil videre paa de sædvanlige Betingelser, 2 Kr. straks og Resten i Afdrag à 2 Kr. i de paafølgende 4 Maaneder, altsaa ialt 10 Kroner.

(45) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejds-løshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

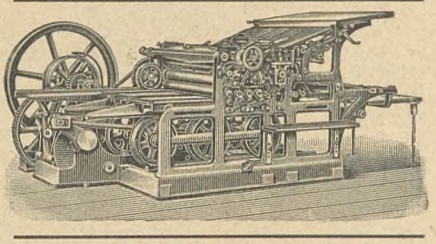

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ **UDSTILLING AF MASKINER** ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 23. MARTS 1910 XXXVII AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Københavns Trykkerafdeling

afholder sin

ordinære Generalforsamling

Torsdag den 31. Marts Aften Kl 7½

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Andragende. 4. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og »Stjernen«. 5. Opstilling til Valg. 6. Eventuelt. STYRELSEN.

Et mærkeligt Forslag.

SOM bekendt forestaar der i en nær Fremtid en Revision af Sygekasseloven, for paa Grundlag af de i Aarenes Løb indhentede Erfaringer at tilvejebringe saadanne Ændringer, der maatte anses for at være formaalstjenlige. En i denne Anledning til de samv. Sygekasser rettet Henvendelse har foranlediget Sygekassernes Forretningsudvalg til at udarbejde en Del Ændringer, der som en Slags Ønskeseddel skal indsendes til det Rigsdagsudvalg, der er nedsat til Forberedelse af Lovens Revision, og denne »Ønskeseddel« forelaa Tirsdag den 15. ds. til Behandling paa et ekstraordinært Møde af de samlede Bestyrelser, som i et Antal af op imod 230 var kommet til Stede.

I Sygekasseloven, som den nu er, kan Sygekassemedlemmer forsikre sig for $^2/_3$ Del af deres Indtægt i en statsanerkendt Kasse, og for $^1/_3$ Del i en Hjælpekasse, saaledes, at man i Tilfælde af Sygdom kan oppebære den samme Sum i Understøttelse som man oppebærer i Løn, naar man arbejder.

Hr. I. C. CHRISTENSEN og hans Partifæller indenfor »Reform«-Partiet og de bløde og halvbløde Moderationspartier har længe set skævt til, at Arbejderne sikrede sig for stor Pengehjælp, og de skal derfor have henstillet, at denne Ret blev noget begrænset, saaledes at Byernes Sygekassemedlemmers Statstilskud kunde blive mindre. I Stedet for paa Sygekassernes Vegne at protestere imod en Tilbagegang paa dette Omraade under Henvisning til, at en Familjefader, der bliver syg, og som derfor kræver baade Pleje og forøget Ernæring, ikke kan klare sig med mindre end sin ordinære Indtægt, *stillede Forretningsudvalget et Forslag, der opfordrer Lovgivningsmagten til for Fremtiden at forbyde Sygekassemedlemmer at sikre sig mere end* **højst $^4/_5$** *af deres Arbejdsindtægt i Sygdomstilfælde.* Dette vil altsaa sige, at en Mand, der har **30 Kr.** *om Ugen*, kun maa sikre sig **24 Kroner** *om Ugen, naar han er syg.* Den *nuværende* Ret til yderligere at sikre sig i Hjælpekasser foreslaas simpelthen frataget Medlemmerne, og dette Forslag kommer *ikke fra* Statsmagten, men *indsendes til* Statsmagten som et *Ønske* fra vore Tillidsmænd *paa Sygekassemedlemmernes Vegne.* Det lyder utroligt, men er ikke desto mindre sandt.

Skøndt Undertegnede paa vor Sygekasses Vegne sammen med en Række andre Repræsentanter bekæmpede Forslaget, lykkedes det dog ikke at faa dette stemt ned, idet, efter Dirigentens Opgivende, ca. 80 af de paa dette Tidspunkt tilstedeværende over 200 Bestyrelsesmedlemmer stemte for Forslaget, og *kun nogle og halvtreds imod.* Resten af de tilstedeværende afholdt sig fra at stemme.

Naar det gik saa galt som det gik, var Grunden ikke mindst den, at ikke alene det samlede Forretningsudvalg for Sygekasserne, men ogsaa d'Hrr. Folketingsmand VALD. OLSEN og Smedenes Hovedkasserer, Hr. A. JOHANSEN, anbefalede Forslaget. Ja, et Medlem af Udvalget, der foruden at være Kommunelærer, tillige er Formand for Sygekassen »Fremtiden«, tillod sig endog at anbefale de $^4/_5$ som Maksimum med den Bemærkning, at Sygekassemedlemmerne ikke skulde have Lov at **»sikre sig over alle Bredder«**, d: sikre sig lige saa megen Sygehjælp, som deres Arbejdsløn androg. Nej, de har pænt at nøjes med de $^4/_5$, som Kommunelæreren under dem. Han selv vilde vistnok blive lang i Ansigtet, dersom Københavns Kommune vilde forlange, at *han* skulde nøjes med $^4/_5$ af sin Løn i Sygdomstilfælde.

Altsaa: Hr. Folketingsmand VALD. OLSEN, Forretningsudvalget og et *Mindretal paa 80 Bestyrelsesmedlemmer* er i Øjeblikket paa Vej til Lovgivningsmagten med Opfordring til denne om ved en *reaktionær Foranstaltning* at skrue Udviklingen indenfor Sygekasserne tilbage. Mon ikke de mange Tusinde Sygekassemedlemmer, som ikke er bleven spurgt, nu kunde tage sig sammen og protestere imod at deres ærligt erhvervede Menneskeret frarøves dem ved den forestaaende autoriserede Tuskhandel? —

Da dette Spørgsmaal, trods dets Vigtighed, ikke er omtalt i *Social-Demokraten*, har jeg ment at burde gøre vore Medlemmer opmærksomme paa Stillingen, idet jeg gaar ud fra, at andre Sygekassers Repræsentanter vil gøre det samme overfor deres Medlemmer.

København, den 18. Marts 1910. LAUR. JENSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

JEG skrev »man blev paa Trykkeriet«; det maa ikke forstaas saaledes, at man tjente noget ved det, nej, var man gammel Arbejder i Forretningen, kunde man faa lidt Forskud, men det skulde tilbagebetales, naar der kom Arbejde.

Dette Driveri paa Trykkeriet uden Ventetidsbetaling havde maaske sit grimmeste Ansigt paa Kristiansborg Slot, hvor Bianco Luno havde sit Rigsdagstrykkeri, ligesom Arbejdsforholdene dér i det hele var uheldige. Var der snakket meget i Rigsdagen, blev der arbejdet baade Dag og Nat, og saa kunde der tjenes gode Penge; Betalingen pr. 1000 var høj og Arbejdet let og ligetil. Saa mødte nogle ivrige Svende Kl. 4 om Morgenen og bankede Faktoren (SCHMELLING) op. Han var glad ved deres tidlige Komme, stod op, krøb i Slobrok og Tøfler, lukkede dem ind i Sætteriet, leverede dem en ordenlig Hoben Blade Manuskript — og gik i Seng igen. Det var i Reglen nogle vældige »Opstikkere«, der om Sommeren »samlede Kræfter« paa Landevejene, for om Vinteren rigtig at kunne mase paa, og det hændte ofte, at naar det øvrige Personale ved 7-Tiden indfandt sig, var »alt udsat«. Saa maatte de gaa hele Dagen deroppe, for der *kunde* komme en »Betænkning« fra et eller andet Udvalg, og den skulde være færdig saa hurtigt, som gjaldt det Livet.

I Mezzaninetagen, hvor Sætteriet var ud til Kongegaarden, var der store Alkover ind i Væggene, og herinde samledes Sætterne under Drivetiden og fordrev Time efter Time med Sang eller Kortspil (Schmelling holdt dem stadig med nye Kort). Til Spillet blev drukket Brændevin og Hvidtøl; Bajerskøl var ganske vist »opfundet«, men endnu ikke populariseret til Hvermands Drik. Hvidtøllet var derimod fedt og velsmagende, ikke som det kulørte Vand nu om Dage; det købtes nede i Slotskælderen (4 Skilling pr. Champagneflaske), og var det samme, som Kongen drak — det smagte!

Var man naaet til den gængse Fyraftenstid, Kl. 7—8, men der ventedes en Betænkning ved 10-Tiden, gav Schmelling Tilladelse til, at Sætterne forlod Sætteriet, blot de vilde sige, hvilket Værtshus de opholdt sig i, saa kunde han sende et Rigsdagsbud over efter dem, naar Betænkningen kom.

Denne Tilværelse kunde naturligvis have noget interessant ved sig for unge, ugifte Mennesker; saadan en bellmansk Charme over Dagliglivet lysnede. Men for de ældre, gifte Sættere, der hverken selv eller Kone og Børn kunde ernære sig ved Hø, var det en mindre behagelig Arbejdsmaade.

Imidlertid kom J. F. JENSEN i Foraaret 1867 til at arbejde deroppe; han saa sig naturligvis snart gal paa Forholdene og søgte at tale de enkelte agerende til Fornuft. Han slog dog kun Vand paa Gæs, blev ikke forstaaet og naaede kun at blive brændemærket af Schmelling, der i ham saa en formastelig Revolutionær, saadan en omtrent som i Rusland. En skøn Morgen, da han kom 15 Minutter for sent, laa hans Regnskabsbog paa Kassen — *færdig!*

Forholdene kunde kun ændres ved Dannelsen af den *Forening*, han fostrede i sin Hjærne . . . .

En lille Smule revolutionær Duft bragte han dog ind i Slottets Sale. Den vakte af og til Blæst, men ikke den Storm, der blæser over Ende.

Jeg husker en Strejke, der blev lavet deroppe; den blev tabt, men gav en god Lære.

Strejkens Aarsag var en afslaaet Fordring om at faa Ugelønnen betalt Kl. 12 Søndag Middag i Stedet for Kl. 2. (Et første famlende Reformforsøg). Arbejdstiden var nemlig om Søndagen fra Kl. 7 Morgen til 2 Eftermiddag, og Schmelling mente, at fik Sætterne Løn Kl. 12, vilde de paa samme Klokkeslet tabe Lysten til at arbejde mere den Dag.

Afvisningen slog ned som et Lyn fra en klar Himmel, for man fandt Fordringen saa rimelig, at man havde ventet en øjeblikkelig Indrømmelse. Der blev en Aften holdt et bevæget Møde i en Værthuskælder i Dybensgade, og man vedtog at erklære Strejke den førstkommende Søndag paa den Maade, at man Kl. 12 nægtede at tage Manuskript hos Ombryderen, PETER NIELSEN. Strejken skulde ledes af nu afdøde Bogtrykker LUDV. PETERSEN (»Alhambra-Petersen«). Og han var sikker paa sine Tropper; man drak paa det, og drak *meget*.

Søndag kom. Hver Gang, vi var henne hos Ombryderen og fik en Levering Manuskript, viste vi ham et bistert Ansigt, — han skulde bare vide, hvad der ventede ham Kl. 12!

En Kirkeklokke i Egnen slog tolv dumpe Slag, der øjeblikkelig efterfulgtes af en Lyd, som fra en Peloton Soldaters Salve; det var Vinkelhagerne, der blev »sat«, det samstemmige Slag skulde betyde Enighed, Samdrægtighed.

Ombryderen løb ud langs Gulvet, kiggede ind i Gaderne og spurgte skrækslagen, hvad det skulde sige.

»Ikke et Bogstav mere, før vi faar Løn!« Det var Ludvig Petersens myndige Stemme.

»Ikke et Bogstav mere!« gentog Tropperne som med én Røst.

Saa blev Peter Nielsen bange. »Han havde aldrig oplevet Magen«, sagde han. Og dermed gik han over Gangen til Schmellings Lejlighed.

Schmelling havde heller aldrig oplevet Magen. Men han var, foruden i det hele at være en brav Mand, tillige en dygtig Diplomat; han reddede Situationen.

En efter en — kun én ad Gangen — blev Sætterne kaldt over til ham.

»Jeg hører, De er ked af at arbejde her . . . Jeg vilde forresten nødig af med Dem, men naar De endelig vil . . . Der er Folk nok; jeg har en Snes Ansøgere om Pladser, men jeg vilde jo helst beholde *Dem*. Det undrer mig forøvrigt, at *De* vil gaa; alle de andre har ikke noget imod at fortsætte.«

Den Tale fik vi allesammen, og hver for sig troede, at de andre var faldet fra. Saa var Strejken endt og tabt.

Der maatte en *Forening* til, for at Arbejderne kunde naa noget.

(Fortsættes.)

J. F. Møller.

50 Aar. — 35 Aar. — 25 Aar.

DEN 1. April kan Sætter i *Socialdemokraten*, J. F. MØLLER, fejre ikke mindre end 3 Jubilæer: 50 Aar ved Faget, 35 Aar som periodisk Skribent ved *Socialdemokraten* og 25 Aar som Arbejder ved samme Blad.

J. F. Møller kom den 1. April 1860 i Lære hos Bogtrykker Løser, men udlærte først i 1867 hos Bianco Luno.

Det friske Pust af den ny Tidsaand, der efter Pariserkommunens Fald i Begyndelsen af 70'erne fra de store Kulturstater strøg ind over Danmark, øvede straks en mægtig Indflydelse paa den unge Mands Sind. Han blev hurtig overbevist Socialist og var en af de første Typografer, der sluttede sig til den af Louis Pio rejste Bevægelse.

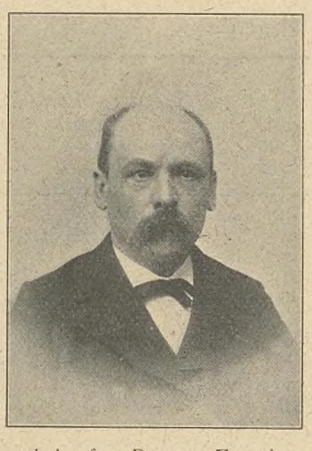

Han var i 1875—76 Korrekturlæser i *Socialdemokraten* og var endog i kort Tid efter Louis Pios Bortrejse Bladets ansvarshavende Redaktør.

Ogsaa i Foreningslivet tog han ivrig Del i disse bevægede Tider. Skrev en Mængde Artikler i »*Typ.-Tid.*«, under R. P. Jensens Ledelse, var i flere Aar Medlem af Repræsentantskabet for »Den typ. Forening« og kort før Strejken i 76 Medlem af »det permanente Udvalg«.

Møller arbejdede ivrigt for den konservative typografiske Forenings Tilslutning til Arbejderpartiet og var i 1875 med til at danne en Klub, der bar Navnet »Typografernes soc. Opposition«; denne Klub naaede et Medlemsantal af ca. 80. Tilslutningen til de øvrige Arbejdere gennemførtes som bekendt først en halv Snes Aar senere.

Da han i 1878 kom til at arbejde i Højrebladet »*Slagelseposten*«, benyttede han sig heraf til at agitere for Socialismen og uddele »*Social-Demokraten*«, hvorfor han fik sin Afsked og tog tilbage til København.

Som Skribent ved *Socialdemokraten* har han — dels gratis, dels for en Betaling af 1—2 Øre pr. Linie — skrevet en Mængde Artikler under forskellige Mærker, hvoraf bl. a. et Par Artikler i 1897 gav Stødet til Oprettelsen af »Børnenes Kontor«.

Desuden har Møller i andre Henseender udfoldet en rig Virksomhed. Han stiftede, i Følge »Hagerups Leksikon«, i 1879 »Arbejdernes Læseselskab« og tog i 1888 Initiativet til Dannelsen af »Typogrf. Enkekasse«.

Udgav i 1892 »Den henrettede Jens Nielsens Breve«, der kaster et klart Lys over denne Stakkels triste Tilværelse og sørgelige Barndom.

Møller var i flere Aar Medlem af »*Typ.-Tid.*«s Redaktionskomité og virkede i 10 Aar som Kasserer i »Typografernes Stiftelse«; i denne Periode var hans Hustru ham en udmærket Støtte ved Udlejning af Lejligheder og andet med Kassererposten forbundet Arbejde.

J. F. Møller, som nu har været Sætter i »*Socialdemokraten*« i 25 Aar, mener selv, at han trods sine 64 Aar mindst vil kunne sætte og skrive i Bladet i *25 Aar endnu*.

Vi og sikkert mange med os bringer ham en hjærtelig Lykønskning til alle tre Jubilæer.

Jubilarens Bopæl er: Frederiksberg Alle 59,3.

Kære Hr. A.

TILGIV! — jeg er kun et Menneske og overvejede alvorligt, om jeg skulde gaa til »Foreningen til Smudspressens Bekæmpelse« med en Klage over Deres Journalistik. Men ihukommende Ordene om den brave Soldat, der laa slagen todt paa Valen: »Hans Hjærte var skam godt, men Hovedet vår — —« naa, ja, — vil jeg ikke være ond paa Dem, da vi jo realiter er enige i mangt og meget. Da De imidlertid nu en Gang saa faderligt tager Dem af mig, undskylder De maaske, at jeg underdanigst tillader mig at vejlede Dem paa et Par Omraader, hvor Deres Opfattelse lader noget haltende.

Jeg har ingenlunde villet være ond mod vor elskede og højagtede Styrelse som saadan, men kun beklaget, at vi Typografer maa skatte til saa megen Tillid, der er os uvedkommende. Dog haaber jeg, at Hr. A., naar han en skønne Dag opdager, at en eller anden Borgmester eller

Raadmand för tillfället har et lille »Ben« indenfor vor Forening, vil give mig Ret i, at *vore* Tillidsmænd er valgte og lønnede for kun at varetage *vore* Interesser og nix weiter.

Hvad angaar »Vatikanet« i Farimagsgade, hvor Hr. A. mener, at et blot og bart Forlangende er ensbetydende med Imødekommenhed fra Forretningsledelsens Side, saa maa jeg tillade mig at oplyse Hr. A. om, at der her ydes akkurat samme Modstand mod Arbejdernes Lønkrav i Almindelighed som ethvert andet Sted. Kanske snarerere mere — jfr. de 80 Øre, som »*Socialdemokraten*«s Sættere fik forhøjet Ugelønnen med ved Tusindbetalingens sidste Forhøjelse. Andre Steder rundede man dog Summen af til 1 Kr., hvilken Flothed man altsaa ikke tillod sig ved »vort eget Blad«.

Det er rigtig, Hr. A., naar De siger, at jeg attraar en Plads i »Vatikanet«. Jeg har alt tilforn været der 4—5 Gange og skylder min Kone og mine 5 uopdragne Unger at søge derop paany, desformedelst Arbejds- og Lønvilkaar er bedre der end i de fleste Sætterier. Er det ikke forfærdeligt menneskeligt?

Egenlig skylder jeg Arbejdsløshed og »salig« Emil Møller, med hvem jeg aldeles ikke var forlovet, at jeg fik Indpas i det hellige »Slaraffenland«, og dernæst skyldes det Personalet, at der er brudt med mugne Traditioner saaledes, at *alle* Kolleger har *lige* Chancer for at blive indladt i den socialdemokratiske »Himmel«, hvor man bare behøver at aflevere sit Visitkort en Gang i Løbet af Dagen, sende Bud efter Ugelønnen om Fredagen og — ja, tør Dem om Munden, Hr. A.

Selvfølgelig beklager jeg at have stødt Deres sproglige Finfølelse. Men De fatter naturligvis ikke, at Ukrudt kan vokse sig saa stort og kraftigt, at en Økse er af langt kraftigere Virkning end f. Eks. Deres antagelig velsoignerede Negle. Men skær Dem endelig ikke paa Øksen, kære A.

Jeg indrømmer, at vore Førere raaber og har raabt op om Forkastetligheden af Overarbejdet, men hvad Pokker nytter det at skrige op og skælde ud paa en Uting. Den skal sandelig »økses« ned. At De er af samme Mening, Hr. A., tør jeg ikke paastaa, eftersom jeg ser, at De sidder godt dækket i Anonymitetens Hule og spytter Langspyt.

Imidlertid mener jeg — som sagt —, at De er i Besiddelse af et godt Hjærte og en dito Vilje til at virke med til Afhjælpningen af nogle af de Skavanker, der gror paa vor Organisation, og naar jeg — med vor højmodige Redaktørs Tilladelse — antagelig i næste Nr. af »*Typ-Tid.*« trykker paa den Gevækst, der breder sig over Bogsætterierne, vil De maaske vove Dem frem af Deres Hule og række mig en hjælpende Haand.

Nu har De jo hele Paasken at overveje i — samtidig med, at De øver Dem i Langspytning.

Med venskabelig Hilsen, Deres
ALB. LARSEN.

»Stærk Tilslutning«.

PAA en Generalforsamling forleden i København, der var besøgt af et hundrede Mennesker, vakte det stærkt Tilslutning, da Hr. AAGE TH. BJARNØ protesterede mod en Artikels Optagelse fra min Haand. Skønt der i Bladet fra Hr. WARTENBERGS Side var bebudet fuldstændig Ignoration af Artiklen, har man dog alligevel ikke kunnet nøjes med dette Indfald. Efter dette lille uskyldige Intermezzo begynder det Frisind, der altid bliver fremhævet saa stærkt fra den Side, at faa mere klare Former. Det er jo nemlig det »frie Ords« Mænd, der saa ubarmhjertigt for en Gangs Skyld afslører sig. Hvem mindes ikke Jammeren fra den Kant over Censuren ved vort Fagblad, og hvem mindes ikke de Debatter, der har været rejst fra d'Hrr.s Side, naar en af dem ikke har kunnet faa en eller anden Artikel optaget. Det er ikke tidt, at en af Provinskollegerne (desværre maa jeg sige) søger Husly i Bladets Spalter. Men sker det saa ved en Lejlighed som den omtalte, da ser man straks »det frie Ord«s Mænd med Protester og Bebrejdelser mod Bladets Redaktør, fordi han har ladet en Kritik slippe i Bladet fra Provinsens Side, en Kritik af et Forhold, som ikke alle Provinsianere finder i den skønneste Orden. Disse Folk, der Gang efter Gang paa Møder og i Bladet angriber Provinsernes Forretningsfører paa den hensynsløseste Maade, er saa sarte, at de ikke selv kan staa for en Kritik af deres Adfærd.

Jeg har betegnet den københavnske Afdelings Generalforsamling for et Selskab. Og det maa jeg anse for berettiget. Af Afdelingens ca. 3000 Medlemmer møder der i Følge Referaterne gerne et halvthundrede Mennesker. Og der skal være særlig Slag i Frikadellen, hvis 100 trommes sammen. Det er stadig akkurat de samme Navne, der gaar igen i Referaterne, og man nødes til at følge disse Mænds Udvikling og rette sit Angreb paa dem, naar de, som vel maa være en Ros for dem, dirigerer Foreningslivet i Hovedstaden.

Det er en kendt Sag, at disse omtalte Mænd i enhver Henseende er sig selv nok. En af deres egne siger dette. Og for dem, der har fulgt deres Bestræbelser blot i de sidste Par Aar, er der ingen Tvivl om, at de saa langt fra tager Hensyn til Forbundets hele Bygning. Jeg er derfor ingenlunde bedrøvet over, at have betegnet det som en Taabelighed, naar d'Hrr. var kommet saa vidt, at de mente alene at sidde inde med Bevillingsmyndigheden indenfor Forbundet. Denne Selvtægt vil jeg som Provinsianer betegne som en Uvidenhed fra d'Hrr.s Side, en Uvidenhed, der ikke berettiger dem til den Positur, de i Kraft af et halvthundrede Mennesker søger at tilrane sig.

Hvad der end er sket, kan det ikke faa Udseende af andet end en systematisk Sammenrotning fra dette Selskabs Side mod Provinsernes Forretningsfører. At vi helært af Erfaringer, hvorledes der i det store og hele tages paa Tingene, roligt skulde finde os i dette, synes mig for meget forlangt, i Særdeleshed da det, der hidtil er bragt for Dagen, vil kunne findes overalt, og kun er personligt Spilfægteri. Men enhver Virkning skal jo have sin Aarsag. Jeg tvivler ikke om, at disse Mænd er nogle gevaldige Sparebøsser. Men hvorledes de vil faa en arbejdsløs ansat paa Kontoret for 600 Kr. om Aaret, forstaar jeg ikke ganske. Stadigvæk er der anket over det store Personale, og dog forhindrer det ikke, at de Herrer i samme Aandedræt vil have en fjærnet og en ansat, og have Lønnen sat ned og dog alligevel sat op. For jeg gad se den arbejdsløse Mand af Forbundet tage Pladsen til 600 Kr., hvilken Løn jeg heller ikke vilde være med at byde ham. Jeg tillader mig, for Hr. Bjarnøs Protests Skyld at holde mig til Ordet Taabelighed.

Og saaledes kunde man blive ved at trevle d'Hrrs. Reformer op i en Uendelighed.

Nu har vi imidlertid valgt vor Forretningsfører. Ved Delegeretmødet bliver det vore Delegerede fra Provinserne, der skal se ham efter i Sømmene. Rimeligvis bliver det samtidig nødvendigt at tage Stilling til den nye Censur af provinsielle Artikler med Kritik af det »frie Ords« Mænd i København. Gid de da maa faa den fortjente Belønning — under stærk Tilslutning.

EKVIVOK.

Om en særlig mod Provinsianernes Artikler rettet Censur kan der for vort Fagblads Vedkommende fornuftigvis ikke være Tale, og vi kan ikke tro, at dette har været de i Artiklen nævnte Kollegers Mening. Hvad der paa Generalforsamlingen vakte stærk »Tilslutning« var ikke reaktionære Udtalelser af den Art, men derimod Protester imod, at en Indsender under et Pseudonym har tilladt sig at kalde Afdelingens Generalforsamling »et Selskab, som morer sig med at holde Generaltorsamling i København.« Denne Betegnelse var vel ogsaa *mindre velovervejet*. For Resten har jo nu Forbundsstyrelsen afgivet sit Votum om de i ovenst. Artikel nævnte Anliggender, og en videre Diskussion herom er kun Spild af Tid. Dette var øjensynlig ogsaa den almindelige Mening paa den sidst afholdte Generalforsamling i København.

RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 18. Marts. — Efter at MARTH. PEDERSEN var valgt til Dirigent, oplæstes og godkendtes Forhandlingsbogen.

FORMANDEN anbefalede paa Styrelsens Vegne at forhøje Kontingentet til Lokalkassen med 5 Øre fra 1. April. Forslaget var nødvendigt da Kassen var tom, dels paa Grund af den megen Arbejdsløshed, dels fordi man nu maatte undvære Dilettantforestillingers Indtægt. — CHR. KRÜGER og S. A. JØRGENSEN støttede Forslaget, og efter at FORM. havde oplyst, at Hjælpearbejdernes Kontingent *ikke* blev forhøjet, vedtoges Styrelsens Forslag enstemmig.

Under Eventuelt behandledes et Par Smaasager; bl. a. oplyste S. A. JØRGENSEN, at en nyudlært hos Jørgen Jensen endnu ikke havde gjort Skridt til at faa aflagt Svendeprøve. — FORMANDEN lovede, at Styrelsen skulde tage sig af Sagen i dette Tilfælde.

— — —

Efter Generalforsamlingen holdt vor Kollega, TH. JENSEN (Jysk Morgenblad). et lille rask, men interessant Foredrag om den nordamerikanske Statsmand, Opfinder og Bogtrykker, Benjamin Franklin. — Foredraget lønnedes med Bifald af Forsamlingen, og Dirigenten takkede Th. Jensen for denne behagelige Afslutning paa Generalforsamlingen.

L. C.

Til Trykkerne. Husk Generalforsamlingen Torsdag den 31. Marts Kl. 7½ (se Dagsordenen). — De endnu ikke indsendte Spørgeskemaer bedes venligst sendt mig *senest førstk. Lørdag.*

LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Hjælpearb. Vald. Th. Bærentzen (Bærentzen). Paal. Karen Rasmussen, udl. 6/3 10 hos Justesen (arb. s. St.). Paal. Inger Marie Møller, udl. 9/3 10 hos Christtreu (arb. s. St.). Sætterlærl. Paul Madsen (Eksprestr.).

Rønne, Oscar Johansen, udlært 18/3 10 i Arbejderpartiets Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Horsens, 2042, H. Chr. Jensen (syg). Hillerød, 2177, Alfred Fr. M. Hansen (Nordlunde). Ringsted, 1372, Esben Hansen og 2682, Hjælpearb. Anna Johansen (begge Venstres Folkeblad).

Bortrejste.

Københavns: 2451 (1036), Carl A. G. Petersen fra Rejse (arbl.). 2104 (1397), H. N. Hansen fra Rejse (arbl.).

Hillerød, 2177, Alfred Fr. M. Hansen til Næstved (arbl.). Odense, 2413 (tysk), K. E. Fischer paa Rejse. Rønne, Jacob Hansen Smith paa Rejse.

Udmeldt.

Københavns: 688, R. Helmer (Jernbanens Billettrykkeri).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

1. Paaskedag Fodtur til Jægersborg. Mødested Tuborg Kl. 9 Fm. Frokost medbringes. Kolleger velkomne. (1 h)

ANNONCER

Ung dygtig Akcidenssætter søger Plads straks. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig Sætter-Trykker søger Plads straks. Billet mrkt. »62« modatger Ekspeditionskontoret.

Akcidens-

og Nodesætter, hurtig og akkurat, søger Plads straks. Billet mrkt. 758« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

hurtig og paalidelig, søger Plads i København. Billet mrkt. »56« modt. Ekspeditionsk.

Øvet Monoline-Sætter

kan først i April antages ved et Provinsblad. Billet »48« med Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Sætter,

kendt med »Linotype« og »Typograph«, søger Plads, helst paa en Avis i Provinsen, i Løbet af 14 Dage. Billet mrkt. »59« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig Akcidens- og Avissætter (militærfri) søger Plads straks. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Et større Bogtrykkeri til Salg.

Beliggende i en stor Købstad i Jylland. Anskaffelsessummen har været ca. 20,000 Kr., kan købes for 14,500 mod en contant Udbetaling af 3000 Kr., og for Restbeløbet kan leveres Arbejde. Billet mrkt. »*A. R. 24*« modtager *Reklame Bureauet (Preben Buchtrup), Aarhus.*

Socialdemokratiets Aarhundrede.

Bestillinger modtages indtil videre paa de sædvanlige Betingelser, 2 Kr. straks og Resten i Afdrag à 2 Kr. i de paafølgende 4 Maaneder, altsaa ialt 10 Kroner.

(45) ANTON JENSEN.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Laxegade 35

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavns)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætter-Afdeling

(Sættere, Stereotypører og mandl. Trykkeriarb.)

afholder

ord. aarlig Generalforsamling

Søndag den 10. April, Kl. 11 pr.

i Citys Selskabslokaler, Citygade 23 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 5. Opstilling til Valg af 1 Medlem til Styrelsen. 6. Opstilling eller Valg af 4 Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter, a) til Bryggeriet »Stjernen« og b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af Stemmeoptællere.

STYRELSEN.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 10. April, Kl. 3,

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af et Styrelsesmedlem. 4. Eventuelt.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 23. Marts 1910 blev i Sag Nr. 1/1910: *Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier* mod *Dansk Typograf-Forbund* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Aktieselskabet I. Cohens Bogtrykkerier rejst Klage for Voldgiftsretten paa Grund af, at en Del af dets Personale har nægtet at rette sig efter den af Aktieselskabet fastsatte Arbejdstid. I Anledning af, at Arbejdstiden i Henhold til Tarifens § 1 den 1. Januar 1910 forkortedes til 8 Timer, har nemlig Firmaet ladet opslaa et Reglement, hvorefter Arbejdstiden i Sætteri og Trykkeri skal være fra Kl. 8 Morgen til 11½ Middag og fra Kl. 12½—5 Eftm. En Del af Personalet har imidlertid modsat sig dette, idet de har protesteret imod, at Firmaet paa egen Haand har forlænget Frokosttiden, som tidligere kun var en halv Time, til en hel Time, og de er derfor trods Firmaets Protest stadig først mødt Kl. 8½ om Morgenen og har begrænset Frokosttiden til Kl. 11½—12 og arbejdet fra Kl. 12—12½. Aktieselskabet har derfor paastaaet disse Arbejdere, for saa vidt de er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund, ved Voldgiftsretsdom tilpligtede at overholde den af Selskabet ansatte ordinære Arbejdstid og endvidere at udrede de hver enkelt i Medfør af Tarifens § 5, 3. Stk. efter den 1. Januar 1910 daglig ifaldne Bøder af 20 Øre.

Dansk Typograf-Forbund har derimod gjort gældende, at Fastsættelsen af Frokostpavsen til en halv Time efter Indførelsen af Tarifen af 10. Februar 1906 er sket ved Forhandling og Overenskomst med Personalet, hvorfor det formener, at Firmaet ikke ensidig kan forandre dette Forhold. Det har endvidere anført forskellige Grunde for, at ½ Times Frokosthvile ogsaa ved gennemgaaende Arbejdstid skulde have Hjemmel i Tarifens § 1. Forbundet har derfor nedlagt Paastand paa, at Firmaets Krav om, at Arbejderne skal underkaste sig den tarifstridige Arbejdstid, samt dets Krav om Bøde afvises, og at Firmaet henvises til at søge Spørgsmaalet om Arbejdstiden ordnet ved Overenskomst med Personalet; subsidiært har Forbundet reserveret sig Ret til at rejse Krav om Overarbejdsbetaling for den anden halve Time i samme Omfang, som der tilkendes Firmaet Ret til at erholde Bøde. Firmaet har vel erkendt, at Arbejdstiden tidligere har været ordnet ved Forhandling med Personalet, men hævdet, at Firmaet ikke længere kan være bundet herved, efter at det i 1908 er blevet Medlem af Københavns Bogtrykkerforening, og denne har vedtaget, at enhver af dens Medlemmer kan indrette Arbejdstiden efter eget Forgodtbefindende og uden Konference med Typograferne, naar blot de i Tarifen angivne Tidsbestemmelser bliver overholdt. Desuden har det anført forskellige praktiske Grunde for, at ½ Times Frokosttid skulde være for lidt. Det har derfor fastholdt sin Paastand og protesteret mod Typograf-Forbundets subsidiære Paastand paa Betaling for Overarbejde.

Fra Forbundets Side har der endvidere været rejst Indsigelse mod nogle andre Bestemmelser i Arbejdsreglementet. Det er saaledes gjort gældende, at Bestemmelsen om, at »Klokkeslettet angiver Tiden for Arbejdets Begyndelse og Ophør«, og at »Arbejdsbogen fremtidig føres *daglig* ved Arbejdstidens Ophør«, er tarifstridige, da de maa forstaas saaledes, at der forlanges Arbejdsbøger ført efter Arbejdstidens Ophør, og at det samme gælder om Bestemmelsen i Plakatens sidste Stykke: »Al *Bygang i Arbejdstiden* og i Frokosttiden Ophold i Porten eller paa Gaden udenfor denne er fra samme Dato forbudt«, for saa vidt det derved ogsaa skal forbydes Arbejderne at besørge Byærinder i Frokosttiden. Da imidlertid Firmaet har erklæret sig ganske enigt i den af Arbejderne ønskede Forstaaelse af disse Bestemmelser, nemlig henholdsvis, at Arbejdsbogens Førelse vel skal ske ved det daglige Arbejdes Afslutning, men dog *indenfor* den ordinære Arbejdstid, og at Forbudet mod Bygang kun har Hensyn til selve Arbejdstiden, men ikke til Frokosttiden, finder Retten ikke Anledning til at indlade sig paa disse Spørgsmaal.

Hvad derimod Spørgsmaalet om Arbejdstiden angaar, finder Retten, at Firmaet, naar det ved Forhandling med Personalet er gaaet ind paa at fastsætte Frokosttiden til ½ Time, ikke vilkaarlig kan forandre denne Ordning. Den Omstændighed, at Firmaet senere er blevet Medlem af Københavns Bogtrykkerforening, kan ikke i Forhold til Arbejderne fritage det for de Forpligtelser, som det overfor disse efter at have underskrevet den nye Tarif har paataget sig. Firmaet kan derfor ikke gøre noget Ansvar gældende mod Personalet for den paastaaede Overtrædelse af Arbejdstiden, men maa være henvist til gennem fornyet Forhandling med Personalet at søge denne forandret.

Herefter dømmer Retten:

Dansk Typograf-Forbund frifindes for Aktieselsk. I. Cohens Bogtrykkeriers Tiltale i denne Sag. Aktieselskabet henvises til at faa Arbejdstiden ordnet gennem Forhandling med Personalet.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

I 1869 om Sommeren var Rigsdagens Arbejde til Licitation, hvorved Luno blev underbudt af Schultz, som nu fik travlt med Sætning af Lovforslag og lignende til den først i Oktober sammentrædende Rigsdag. I Bogtrykkeriet, der den Gang var paa Hjørnet af Højbroplads og Læderstræde (nu S. L. Møller), blev der antaget en Del Sættere, deriblandt jeg. Arbejdet, vi fik, var meget fed »Svinesteg«, men til at sætte den Slags hører først og fremmest Kvadrater og lignende Materiale, der imidlertid var forpagtet af Trykkeriets ældre Sættere. To Gange hjalp Faktoren, VALENTIN, mig til en Del, men da jeg tredie Gang henvendte mig til ham, sagde han, at jeg maatte skaffe mig noget selv. Det var lettere sagt end gjort; hvem jeg spurgte, svarede, at de intet havde. Der stod jeg raadvild og kunde ikke slutte ud.

Just som jeg stod og tænkte paa at gaa min Vej, kom en brav Kollega (M., nu Bogtrykker i København) hen til mig og hviskede, at han var i samme Dilemma som jeg, kun med den Forskel, at han vidste, hvor Materialet var gemt. Men naar jeg vilde møde ham næste Morgen Kl. 4½ udenfor Porten paa Højbroplads, skulde han nok skaffe os begge to mere end tilstrækkeligt.

Om Aftenen bad jeg Privatvægteren i Blaagaardsgade, hvor jeg boede, om at vække mig om Natten Kl. 3, og paa Slaget halvfem stod jeg udenfor Schultz' Port paa Amagertorv. Her var M. samtidig, og efter at vi havde faaet Amagertorvs Privatvægter til at lukke os ind, gik vi over Gaarden, listede som Tyve ind i Mellemporten, i hvis Stueetage Schultz' Tjener havde sit Soveværelse. Døren til dette var ikke aflaaset, saa det var en let Sag for M. at række over paa Bordet ved Siden af den Sovendes Seng og tage Sætteriets Nøgle, der laa midt paa dette. Nu op paa Sætteriet, — og det kan nok være, M. kendte Gemmestederne! Til Overflod blev vi forsynet og gemte vort Krigsbytte bag Paneler og andre mærkværdige Steder. Saa var Klokken bleven halvseks, og vi var nede med Nøglen igen, inden Tjeneren vaagnede.

Om Dagen gik det godt med at sætte; nu manglede jeg jo intet. Men næste Morgen var alle mine Tyvekoster stjaalet, og da M. spurgte mig, hvordan det gik, og jeg svarede ham: »Det er væk altsammen«, sagde han: »Ja, mit er ogsaa væk!«

Jeg antager, vi havde været saa uheldige at gemme i »Depoter«, hvori andre gemte, og de har saa taget for sig af Retterne i den Tro, at det var deres »Ejendele«.

M. havde forresten alligevel ikke kendt alle Gemmestederne, for da Valentin tog over paa Kristiansborg for at ordne til Vinterarbejdet, blev ENGELSTRUP Faktor, og han foretog en Dag en større Razzia efter Materiale og fandt bl. a. i en Kakkelovn flere Kæmpe-Kræmmerhuse tyldte med Kvadrater og andre Lækrerier. De viste sig at tilhøre den senere Faktor SCHNELL.

Denne »Sylten« af Materiale var meget almindelig den Gang i københavnske Trykkerier, og den trives maaske en Del endnu, men hæmmes vel noget af Tarifens Bestemmelse om, at »Opsøgen af Materiale er Sætteren uvedkommende«.

Det forekommer mig forøvrigt, at denne Samlen paa Materiale, som man ikke har Brug for i Øjeblikket, viser Menneskenes Frygt for en Gang selv at komme til at savne. Ude i det store Menneskesamfund, hvor der raves og skrabes sammen til Vanvid, lige fra Toppen og helt ned i Bunden — mens andre savner —, har vi det samme ækle Syn af en Begærlighed, der bærer saa megen Sorg og Ulykke frem. Naa, det er jo et nedarvet Instinkt som hos Dyrene, der samler til Vinterbrug, og det forsvinder vel med den — som de Lærde siger — stadig stigende Kultur.

Bare de Lærde nu ikke lyver! —

En Kollega fortalte mig forleden Dag om et Tilfælde fra en jydsk Provinsby, hvoraf man lærer, at denne Samle- og Gemme-Mani er udbredt over andre Landsdele. En Sætter kom en Morgen og kunde ikke paabegynde sit Arbejde, da han manglede Halvgevierter; han havde glemt dem hjemme. Hver Aften tømte han sit Fag og fyldte et Kræmmerhus, som han bar hjem. Hans Kone, som, inden de gik i Seng, besørgede hans Frokost lavet, og indpakket lagde den paa Køkkenbordet, vidste Besked med, at hun skulde lægge Kræmmerhuset ved Siden af Madpakken, men det havde hun glemt den Morgen, og heraf Misèren. Moralen turde blive den, at Sætteren burde have Mad og Halvgevierter i én Pakke! Konen fik sig forhaabentlig en ordentlig Omgang. — —

En af de første Lørdage, jeg arbejdede hos Schultz, havde jeg et Syn, som jeg sent glemmer, og som Livet tidt senere har forklaret og forstærket hos mig. Jeg stod ved Siden af en ældre Mand, der var meget flittig, men trods al Anstrengelse kun fik tarveligt ud af det »Jernarbejde«, han stod i. Han havde Hustru og mange Børn. Faktoren havde lige været med Løn til os, og nu stod han og regnede og regnede; paa en lille Lap Papir skrev han Tal op, og han flyttede Dalerne og Markene fra det ene Fag til det andet som Spillebrikker. Han regnede og regnede og syntes tilsidst at opgive det, han lagde Pengene i sin Pung, og et Suk undslap ham; han sagde intet, kunde jo ikke tro, at den unge, lystige Fætter ved Siden af ham allerede den Gang havde et aabent Blik for Livets Alvor, og at han *følte* med ham.

Denne Mand var J. F. JENSEN, »Den typografiske Forening«s Stifter. Han var den personificerede Retskaffenhed; han var ikke trods sin Radikalisme bange for at stille sig paa Principalens Side — *naar denne havde Ret — mod* et klumpet Flertal, der vilde forsøge at forsvare Uret. Og den *servile* Kollega var ilde faren i hans Klør. Han fik Fjender.

Bedre *Grund* kunde Sammenslutningen vel ikke bygges paa: en *intelligent* Mand, der kendte Typografernes usle Kaar og det Uføre, de vadede i, og kendte Vejen ud derfra, og som — *selv følte Skoens Tryk.*

Maatte der altid vælges saadanne Mænd i Fag, i Kommune, i Stat!

(Fortsættes.)

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Skema til Medlemsfortegnelsen pr. 31. Marts er idag udsendt til samtlige Afdelingskasserere, der bedes udfylde disse og særlig drage Omsorg for, at den rette Kommune er paaført Skemaet; thi det er efter disse Opgivelser, at der gives Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen, ligesom det er derefter, at der erholdes Administrationstilskud for det kommende Aar. — Til Lettelse ved Udfyldningen medfølger Medlemsfortegnelse pr. 2. Januar. — Begge Fortegnelser bedes samtidig tilbagesendt senest den 5. April.

Nye Veje.

III.

NAAR vi har forstaaet, at Lønkampen er nominel, kommer vi derefter i Kollision med de af den tænkte Lønkamp opstillede Moralbegreber, med »Sammenholdet« og de ved Lønkampen skabte Avtoriteter og Institutioner.

Hvad er en Skruebrækker?

En simpel Forklaring kender vi alle. Men da det tillige er et Moralbegreb, følger deraf, at det som Begreb er bundfalskt. Jeg sælger min Arbejdskraft. Hvormeget jeg kan sælge (holde stadigt Arbejde) beror paa, hvor godt mit Arbejde er, eller hvor godt jeg kan forfalske Indtrykket af samme. Paa dette Punkt foregaar der imellem jer en »Konkurrence« mere eller mindre tilsløret, hver Time I arbejder. Dette er en Virkelighed, som I ikke altid ser. Men nogle af jer blive de »Foretrukne«, de »Favoriserede«. Overfor disse hykler I endog Ærbødighed. Eller I giver jeres Misundelse Udtryk, saa det kan hænde I faar Kærligheden at føle. Den ærlige Skruebrækker slaar I ned efter Evne, straffer ham. Han var ogsaa en »Foretrukken«, men ikke efter jeres Hoved, fordi han tillige var en Pjalt, d. v. s. manglede Magt. I vil have Arbejdet priviligeret! Adkomsten skal være: Man skal stille sine Fordringer for alles Skyld. Er du gammel i denne Adkomst og i Tjenesten, skal du have Anciennitet, Privilegium. Det véd vi.

Men nu er I tillige klare over, at Lønkampen er nominel. I ønsker »Nye Veje«, I ønsker at forbedre jeres Kaar. Det kan saaledes ikke falde jer ind at gaa hen og tage Arbejde for en ringere Betaling end den almindelige. Snarere vil I have mere. I vil ikke forringe jeres Kaar, og hvorfor skulde I ogsaa gøre det? Det kunde jo være, at Varerne blev billigere ved en forringet Arbejdsløn; men sker der da ikke andet, saa kan det jo lige saa godt være som det er, og saa overlader vi Spekulationen herover til Nationaløkonomerne. Nej, I vil opnaa noget bedre, I vil ikke være Skruebrækkere, lad dem løbe som det Skidt, de er, der ikke kender sine Interesser! I slutter jer sammen med dem, I har Interesse fælles og Magt fælles. Er der andet at gøre? Tidligere stillede I eders Fordringer for alles Skyld. Nu stilles Fordringen for jeres Skyld paa Bekostning af alle andre.

»Sammenholdet« er af Uvidenhed. I var bundet af jeres egen Uvidenhed, sagde jeg. Ja, vi har da naaet et saa stolt Maal, som 8-Timersdagen ved Sammenholdet. Det er ikke min »Sag« — det gentager jeg — at underkende hvad naaet er! Men hvad skal jeg med en 8-Timers-Arbejdsdag? Jeg har ikke Brug for anden Frihed end til Fornyelsen af min Arbejdskraft. Den øvrige Tid vil jeg arbejde, som det passer mig. Jeg vil skabe mig noget at nyde og eje! Derfor ser vi ogsaa den sunde Egoisme løbe af med Folk, man tager *Bierhverv*. Alt hvad skaffes kan. Manden gaar hjem fra sin 8-Timers Arbejdsdag, hvis han i det hele taget har noget, eller en ligegyldig anden Arbejdsdag og passer Børnene, mens Konen gaar paa Arbejde. Naar vi véd, at for at faa Lov til at arbejde, maa man afgive Halvdelen af Udbyttet til Kapitalen eller

andre, hvorledes skulde saa ogsaa Arbejderne i Almindelighed kunne forsørge en Familje med 8 Timers Arbejde. Halvdelen af alt Arbejde er endog uproduktivt og Halvdelen af Aaret gaar en Arbejder ofte arbejdsløs. 8-Timersdagen vil Arbejderne aldrig finde sig i!

At arbejde ved vort Fag eller ved ensformigt og fortærende Arbejde et Par Timer om Dagen vil jeg anse for passende, men iøvrigt saa meget jeg har Lyst til. Jeg har i Dag hugget Kvas ude i Gaarden i 6½ Time, gaaet et Par Ærinder og nu siddet og skrevet i andre 6 Timer. Det bliver en ganske respektabel Arbejdsdag — ganske som jeg ønsker den.

Vore Tillidsmænd har ogsaa ofte en lang og anstrængende Arbejdsdag. Det maa være morsomt! Og dog er de af den nominelle Lønkamp skabte Institutioner kun et Led i Udbytningssystemet. En god Trappestige!

Emnet, jeg har valgt, hedder »Nye Veje«, jeg er formentlig nødt til af forskellige Hensyn at begrænse mig.

Ja, »Nye Veje«? Hvad skal vi da gøre, vil I spørge. Det er et gammelt Spørgsmaal, som gaar igen. Og jeg kommer nu til at tænke paa: hvad skal vi i Grunden med flere »Nye Veje«? Hvad er »Nye Veje« i det hele taget for noget? Eksisterer der nogle »Nye Veje«. Og enten de eksisterer eller ej, hvad kommer de saa mig ved? Det er ikke min Sag at rive de »Nye Veje« i Stykker. Naar jeg alligevel gør det, saa er det fordi det *ikke er* »*Nye Veje*«.

Selv om jeg vil blæse jer et Stykke allesammen, saa er det nu bleven min Tilfredsstillelse at følge jer. Jeg ser de mest »fremskredne« af jer lave Fiks-Fakserier. Jeg véd, det er Personen i »Sagen«, den sidste som skal tjene den første, og *jeg* kan ikke bebrejde nogen noget. Men jeg kalder det alligevel for taabeligt at ville ligge og spekulere paa »Nye Veje«, og hvad dertil hører. Har I det saa godt, at I kan faa Tid og Raad til at bekymre jer om det næste »Samfund«, hvordan *det* skal se ud, og om I dér skal bruge Penge eller andre Betalingsmidler? Har I da saa meget at betale med?

Jeg har ingen »Nye Veje«. Hvis nogen vil udlede nogen »Ny Vej« af det, jeg har skrevet, benægter jeg det. Iøvrigt kan I jo gøre ved mit »Produkt«, hvad I vil. Og selv om jeg havde nogle »Nye Veje«, skulde jeg nok vogte mig for at komme frem med dem. De kunde komme til at gaa ud over mig selv! Skulde jeg være Martyr, maatte det da være min egen Tilfredsstillelse. Vi kan jo kalde det en sygelig Tilfredsstillelse. Men jeg skal nok vogte mig for at opfordre de Fattige til, hvad man kalder Forbrydelser, enten det saa er mod »Staten« eller »Organisationen«. Hvad kommer ogsaa de Fattige mig ved? Jeg føler intet Kald!

Eller kender nogen andre »Nye Veje«? JUL. SAMUELSEN.

En Misforstaaelse.

EKVIVOK! Vaagn op! Thi De maa sikkert være Søvngænger, naar De saa ironisk vil misforstaa Protesterne paa den københavnske Generalforsamling imod en Artikels Optagelse fra Deres Haand i *Typ.-Tid.* Ligeledes beror det paa en Misforstaaelse, naar De vil lave de københavnske Generalforsamlinger til en Hundremands-Forening; men her ligger Misforstaaelsen i, at Sekretæren, Hr. Bjarnø, — som i Forbigaaende sagt ellers refererer upaaklageligt — har undladt i Referatet fra Generalforsamlingen d. 2. Marts at referere Formandens, Hr. VIGGO CHRISTENSENS Udtalelse: At det var en Fornøjelse at se en saa stor Forsamling, det betyder Interesse for Foreningens Anliggender, hvilke Ord Hr. Th. B. iøvrigt selv komplimenterede fra Talerstolen. Jeg talte ikke de forsamlede Medlemmers Tal paa Generalforsamlingen, men Sandheden er, at Tallet var ikke under 300.

Endskøndt Deres »stærke Tilslutning« nok kunde være en »Omtale« værd, skal jeg — under Henvisning til den »obligatoriske redaktionelle Hale« — ikke udtale mig nærmere, men bede Red. i Sagens Interesse optage ovenstaaende faa Linjer.

København, den 24. Marts 1910. —n.

Trykkeriernes Tillidsmænd.

AT være Tillidsmand — virksom Tillidsmand — og varetage sine Kollegers Interesser, medfører ikke saa sjældent, at vedkommende afskediges.

Det vilde derfor være ganske naturligt, at Foreningen, naar en Tillidsmand fik sin Afsked, sørgede for. at han var den første, der anvistes Arbejde, og saa vidt mulig ogsaa efter senere Afskedigelser. — De 22 Kr., der udbetales i 10 Uger til en Tillidsmand, der er afskediget paa Grund af at have varetaget Organisationens Interesser, er ikke Valuta — mindre, naar Vedkommende maaske, hvis han ikke havde paataget sig »Hvervet«, vilde have kunnet regne med Arbejde for en længere Aarrække. — Et Eksempel paa en Principals Raseri mod en Tillidsmand og dennes Afskedigelse skal anføres:

En Tillidsmand havde under sin Virksomhed været med til at fremtvinge nogle Fordele, som Tarifen hjemlede Ret til, men af Personalet ikke før var krævet. Ligeledes arbejdede han for Anskaffelse af en Støvsuger (der efter en Udtalelse af Principalen var at spænde Buen for højt), som efter nogen Tids Forløb præsenterede sig i en meget pæn Skikkelse. Disse smaa Reformers Gennemførelse vilde vel næppe have bevirket Afskedigelse; men kort forinden Tillidsmanden traadte i Funktion, var en Overenskomst indgaaet mellem Forretningen og Personalet, mod to herostratiske Berømtheder. Denne Overenskomst ønskede Principalen hævet ved Hjælp af Tillidsmanden; men da denne ikke var tilbøjelig til at rette sig efter dette Ønske, udspandt sig en ¾ Times Diskussion om »Berømthederne«. Principalens Harme steg under Diskussionen, og hans Slutningsbemærkning, »vær De rolig for, at ved den første den bedste Lejlighed, skal De faa Deres Afsked«, viser tydelig denne Mands Sjælsraahed og *maadelige* Karakter.

Nogen Tid efter dette Sammenstød indtraf »Mangel paa Arbejde«. Den Formastelige skulde væk, men for at Opsigelsen ikke skulde blive alt for iøjenfaldende raa, afskedigedes samtidig fire andre Kolleger (efter disse fire sendtes Stafetter nogle Dage efter deres Bortgang), og den Dag, den Formastelige skulde gaa, fik ca. 5 Mand deres Opsigelse (disse blev imidlertid alle). — Forretningen havde hidtil anvendt Anciennitets-Princípet (undtagen ved grov Pligtforsømmelse), men endskønt der endnu var ca. 12 Mand (foruden de ca. 10 proforma opsagte) før den Formasteliges Tur kom, var han dog den eneste, der ramtes ved denne *Arbejdsmangel.* W. JACOBSEN.

Nær og Fjærn.

Jubilæum. I Dag, den 1. April, er det 25 Aar siden, at FR. VILH. MADSEN som Lærling holdt sit Indtog i Chr. Birchs Bogtrykkeri, og siden har han arbejdet der uafbrudt. Hr. Madsen har ligeledes i de 20 Aar været et godt Medlem af Organisationen.

Gutenberg-Koret afholdt Langfredag sin aarlige Koncert, der var særdeles vel besøgt. Det fortrinlige lille Kor sang nogle af sine gamle og flere nye Sange med sædvanlig Dygtighed. Assistancen ydedes af Koncertsanger MICHELSEN og kgl. Skuespillerinde Fru ODA LARSEN, hvilken sidste først fortalte Eventyr og derefter gav nogle Scener af Holstrup og Holberg til Bedste til stor Moro for Publikum.

Efter Aftenunderholdningen dansedes til Kl. 3.

En nødvendig Forklaring. Hr. Redaktør! I Deres venlige Omtale af mig i sidste Nr. staar, at jeg har skrevet i »*Social-Demokraten*« dels gratis, dels for 1 à 2 Øre Linien. Medens jeg anser det for en Hæder at have skrevet til den Pris paa en Tid, hvor Bladet »gik paa Pumperne«, vilde jeg betragte det for mindre heldigt at arbejde saa billigt for Bladet, da det blev et »Millionforetagende«, og maa derfor tillade mig at forklare, at lige fra Bladet i Begyndelsen af 80erne gik opad, har jeg faaet almindeligt Journalisthonorar. J. F. MØLLER.

Tandlægerne.

Tandlægernes Navne og Adresse:

ANGEL, A., Købmagergade 5. Kl. 10—4. Søndag Kl. 8½—9½. Telefon 5548.

GRAVESEN, C., Falkonerallé 26. Kl. 9—3. Søndag Kl. 11½—12. Telefon Vester 2267 y.

JUHL, E., Østerbrogade 29. Kl. 10—4. Telefon Østerbro 2187.

KOCH, ELISABETH, Langgade 40, Valby. Kl. 10—4. Tlf. Valby 338 x.

RASMUSSEN, P. H., Amagerbrogade 119. Kl. 10—4, 6—7. Søndag Kl. 9—11. Telefon Amager 480 x.

SVENDSEN, ALBERT, Vesterbrogade 69. Kl. 10—4. Telef. Vester 33.

HADERUP, E., Nørrebrogade 42. Kl. 9—4. Telefon Nora 174.

Priskuranten lyder:

Tandudtrækning, Kr. 1.35, flere: Kr. 1.00.

Bedøvelse, lokal, Kr. 0.65, universel, ved Kvælstofilte Kr. 5.00.

Tandrensning Kr. 1.50—3.00.

Tandplombering: a) med plastiske Stoffer (Cement. Amalgam) Kr. 2.00, kompliceret Fyldning (Nervebehandling) indtil Kr. 4.00, (Rodhindebehandling) indtil Kr. 5.00; b) med Guld og Emaille, lettere Fyldninger, Kr. 5.00.

Kunstige Tænder: a) paa Kautsjuk, 1 Tand Kr. 6.00, 2 Tænder Kr. 8.00, 3 Tænder Kr. 11.00, 4 Tænder Kr. 13.00, 5 Tænder Kr. 15.00, 6 Tænder Kr. 17.00, 7 Tænder Kr. 20.00, 8 Tænder Kr. 22.00 osv.

Helt Over- og Undertandsæt Kr. 30.00.

Helmundstandsæt Kr. 50.00.

Reparation af Tandsæt, lettere Tilfælde, Kr. 2.00.

Priserne er fastsatte under Garanti for bedste Materiale.

Herved sendes en kammeratlig Afskedshilsen til alle Kolleger, som jeg kender og har arbejdet sammen med i de forskellige Byer.

MARTIN C. LARSEN fra Thisted.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Hr. Dr. A. DYHRE, Amagerbrogade 121, er fra 1. April 1910 ansat i Stedet for Hr. Dr. MILO, der paa Grund af Bortrejse har ønsket at fratræde. Dr. DYHRE træffes hver Dag Kl. 12—1. Telefon Amager 411u.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Viggo Ludvig Christensen, udl. hos Birch 15/8 10 (arb. s. St.). Paal. Martha Frida Johanne Pramel (Aller). Hjælpearb. Emil Otto Frederik Schultz (Rosenberg). 1624, O. V. Christiansens Hustru Laura.

Svendborg (Ærøskøbing), Carl Riise, udl. i Ærøs Folkebl. i Marts. Aflagt Svendeprøve. Thisted, Erik Christen Jacob Jeppesen, udl. 25/3 10 i Thisted Amtstidendes Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2318 (1057), Holger Lassen fra Randers (arbl.). 2230 (2535), Carl V. Christiansen fra Odense (arbl.). 2353 (887), Otto Andersen fra Kolding (arbl.).

Aalborg, 1058, Henrik Nielsen (Olufsen). Aarhus, 2372, J. P. V. Jensen (P. Jensen), 2104, H. Nic. Hansen (arbl.), 2485, C. A. G. Petersen (Th. Thrue) og 2439, Rasmine Bloch (arbl.). Esbjerg, 2020, S. A. Berg (arbl.). Holstebro, 2606, Elisabeth Christensen (arbl.). Ringsted, 2649, Marius Sølberg (Folketid.) og 29508 (tysk), Carl Emil Fischer (syg).

Bortrejste.

København: 2380 (1040), Chr. Bjerregaard til Nykøbing F. (arbl.). 2154 (2623), Carl Viggo Johansen til Næstved (arbl.). 2439, Paal. Rasmine Bloch til Aarhus (arbl.).

Aarhus, 2670, O. L. Riisgaard Mortensen paa Rejse og 2093, C. J. A. Thor Straten til Viborg (arbl.). Esbjerg, 2067, M. C. Larsen til Udl. Horsens, 2042, H. Chr. Jensen paa Rejse. Odense (Ringe), 2554, P. Jørgen Enevold Petersen til Svendborg (arbl.) og 2238, Carl Christiansen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 1976, Chr. Hansen til Slagelse (arbl.) og 1983, C. M. Carstensen til Udl. Slagelse, 2558, Johs. Jensen til Næstved (arbl.). Thisted, 2646, Theodor Trab til Kbhvn. i Plads.

Udslettet for Restance.

København: 967, Stereotypør N. Ettrup og Hustru (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. (11)

GUTENBERG-KORET

Sangprøve i »Ølundshus« *Mandag* **4.** April Kl. **8** prc. Vigtige Sager foreligger. (4d)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 1. April i Kaféen, Pilestræde 51.

STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Generalforsamling 17. April. (3b)

ANNONCER

Ung dygtig **Akcidenssætter** søger Plads straks. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig **Sætter-Trykker** søger Plads straks. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

hurtig og paalidelig, søger Plads i København. Billet mrkt. »56« modt. Ekspeditionsk.

En ung Sætter,

kendt med »Linotype« og »Typograph«, søger Plads, helst paa en Avis i Provinsen, i Løbet af 14 Dage. Billet mrkt. »59« modt. Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig **Akcidens- og Avissætter** (militærfri) søger Plads straks. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig

Ill.- og Farvetrykker

(Militærfri). Vedkommende staar i Arbejde, men ønsker Forandring. Billet mrkt. »3424« modtager *Københavns Annonce-Bureau, Købmagergade 63—65, K.* (68)

En dygtig Trykker,

der kan paatage sig Fladstereotypering, kan straks faa Plads i *Odder Bogtrykkeri.* (64)

En flink og dygtig

Avissætter,

over 25 Aar gl., der vil lære Maskinsætning paa Monoline, kan først i April antages ved et jydsk Blad. Billet mrkt. »66« modt. Ekspeditionskontoret.

Københavner!

To Provinsianere kunde ønske at bytte Plads med 2 Kolleger i København. Nærmere ved Indlæggelse af Billet mrkt. »Typograf 67« paa Ekspeditionskontoret.

Cykler

bedst og billigst gennem Typografernes Cykleklub. Henvendelse: JOH. UHRBRAND, Egirsgade 18³ og C. DREYER, Dr.Tverg. 16¹. (63)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25,000 Gevinster

til **Værdi 1 Million 132,670 Kr.**

1ste Klasse.

1 Lod 1,10. **½ Lod 60 Øre.**

(65)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 8. APRIL 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætter-Afdeling

(Sættere, Stereotypører og mandl. Trykkeriarb.)

afholder

ord. aarlig Generalforsamling

Søndag den 10. April, Kl. 11 pr.

i Citys Selskabslokaler, Citygade 23 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 5. Opstilling til Valg af 1 Medlem til Styrelsen. 6. Opstilling eller Valg af 4 Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter, a) til Bryggeriet »Stjernen« og b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af Stemmeoptællere.

STYRELSEN.

Dansk Typ.-Forbunds kv. Afdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 10. April, Kl. 3,

i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af et Styrelsesmedlem. 4. Eventuelt.

En Udmeldelse.

FRA en Hjælpearbejder, som meldte sig til Optagelse i vort Forbund for en Maaneds Tid siden, har jeg modtaget følgende Skrivelse

Til Dansk Typograf-Forbunds Lokalafdeling i Køge!

Endskønt jeg i flere Aar har næret Tvivl om Nytten og Betydningen af den organiserede Lønkamp, specielt naar det gjaldt de underste Lag i Arbejderklassen, besluttede jeg dog for kort Tid siden at indmelde mig i det ærede Forbund som halvtbetalende Medlem, da der et Øjeblik syntes at være Udsigt til en gennemført Organisation af samtlige saakaldte Hjælpearbejdere i Provinserne. Efter de Oplysninger, der nu imidlertid foreligger, saavel gennem *Arbejdsgiveren* som *Typograf-Tidende*, er denne Tanke jo pure afvist af Bogtrykkere og Bladudgivere i Provinserne.

At Forretningsudvalget og de samvirkende Fagforbund har sat sig til fornyet »Overvejelse« af Spørgsmaalet, øver ingen som helst stimulerende Virkning paa mig, hvorfor jeg herved tilstiller den ærede Lokalafdeling min Udmeldelse. (Navnet.)

Se, det er rene Ord — fede Ord, som først vækker lidt Forbavselse, dernæst Eftertanke. Man kommer næsten til at misunde denne enlige Hjælpearbejders fri Stilling. En skønne Dag, da han syntes, det passede ham, meldte han sig ind i vort Forbund, og en anden skønne Dag gik han lige saa ugenert sin Vej, slængende en haanende Bemærkning efter dem, som endnu tror paa »Overvejelsernes« Nytte.

Jeg tænkte først paa at putte Skrivelsen i Kakkelovnen og lade Ilden fortære dens formastelige Indhold, men saa tænkte jeg om og gemte den. Senere kom jeg til den Anskuelse, at den burde kendes i videre Kredse.

Eftertanke, sagde jeg, den vakte. Ja, det gør den for saa vidt ogsaa, som den peger paa et Forhold, der bliver én mere og mere klart: *De Samvirkendes Mangel paa Evne til at føre Arbejderne videre.* Det er jo efterhaanden blevet saadan, at dér, hvor De Samvirkendes Forretningsudvalg og Arbejdsgivernes dito sætter deres Fod, vokser intet Græs. Et godt Eksempel herpaa har vi fra Aarhus. Her havde de stedlige Foreninger i al Mindelighed faaet ordnet Hjælpearbejderspørgsmaalet. Men da Hovedorganisationerne kom til, var den Overenskomst ikke mere.

Derfor maa de væk, disse to Institutioner — Moren har gjort sin Pligt, Moren kan gaa! De kan ikke udrette mere til Gavn for Arbejderne, hvorfor skal *vi* saa medvirke til at opretholde dem?

Hvad nytter det, at disse to Forretningsudvalg Gang paa Gang kommer sammen og staar og stamper i Jorden for hinanden, for saa at gaa hver til sit? Hvad hjælper det, at de bagefter sætter sig hen og overvejer Situationen og sender hinanden Skrivelser af beklagende og forbavsende og truende og afvisende Natur? Hvad hjælper det dog altsammen? Det er jo kun Spild af Kraft, Penge og *Tid*. Thi mens Græsset gror, dør Horsemor. Og mens disse lange og til intet positivt Resultat førende Forhandlinger føres, sakker vi agterud, alt imens Troen paa os selv langsomt dør.

Kursen maa vendes. Men hvorhen? Noget maa der gøres. Men hvad?

Jeg er ikke blind for, at det vil volde Vanskeligheder at komme ud af de nuværende Tingenes Tilstand. Men meningsløst vilde det være at fortsætte Ørkenvandringen. Den har nu varet længe nok.

Jeg synes, at Aarhus-Overenskomsten giver os et lille Fingerpeg. Den viser os, at man indenfor et mindre Omraade godt kan komme overens om ordentlige Arbejdsforhold, naar blot man er fri for uvedkommen Indblanding. Den viser os, at det, vi skal arbejde henimod, er mere *Selvstyre* indenfor de forskellige Afdelinger. Med andre Ord: Vore Love maa forandres derhen, at det overlades til Afdelingerne selv at ordne og forhandle om Arbejdsvilkaarene i Fremtiden.

Og naar alt kommer til alt: Var det saa ikke den sundeste og mest fornuftmæssige Ordning. Den vilde i hvert Fald være mere konsekvent end den nuværende med dens tre-fire forskellige Klasser og med Undtagelsesstilling for de socialdemokratiske Blade, som Sørensen-Kjeld ikke uden Grund angriber. Denne Ordning er jo hverken Fugl eller Fisk.

Men saa Landstarifen! Ja, den er der vist ingen, der tror paa mere. Den var nok ikke andet end en skøn Drøm!

Køge i Marts 1910. FR. NIELSEN.

Vi skal i næste Numer beskæftige os nærmere med ovenstaaende Artikel. RED.

Mod Arbejdsstridigheder.

NAAR Rigsdagssamlingen slutter, er der efter al Sandsynlighed vedtaget et Lovforslag *mod* Arbejdsstridigheder. Det er Frugten af fhv. Indenrigsminister Bergs diplomatiske Indgriben under Lock-out'en og Bladstrejken 1908.

Med nogen Betænkelighed saa jeg paa den Mæglingsfinale, det lykkedes den store Venstremand og Bladmand at faa Fagorganisationerne lokket med til. Men det lød den Gang trøstende fra kompetente Sider, at det havde ingen Nød.

Det var ret aabenbart, at der i dette »Mæglingsforslag« laa et stort Stykke Politik og ikke en blot og bar Løsning af den øjeblikkelig standende Strid. Hr. Berg repræsenterede og tilhørte den Samfundsklasse, med hvilken Krigen, den sociale Krig, stadig føres. Og der skønnedes rigtigt fra den Side, naar man indsaa, at her kunde et diplomatisk Tricks udrette mere, end mange Modstandskampe. De heftige vulgære Udbrud maatte naturnødvendigt medføre den Omvæltning, som man fra det kapitalistiske Samfundslags Side ønskede udsat saa længe som muligt.

Det vilde naturligvis have stridt imod Hr. Bergs Partis demokratiske Tilsyneladenhed *alene* at lovgive mod Arbejderklassens Aktionsfrihed. Noget saadant vilde jo have skabt en Rejsning blandt det store Vælgerkorps af Smaafolk og fremskyndet de politisk herskende Partiers Fald. Bestræbelserne maatte da gaa i Retning af at faa Arbejderorganisationerne til at *sanktionere*, at de herskende kapitalistiske Partier lovgav

mod os. I saa Tilfælde var Brodden taget af Agitationen mod en »*Klasselovgivning*«.

Det var netop det, Hr. Berg paa sit Partis Vegne saa snildelig fik Arbejderorganisationerne drejet ind i ved Udvalget af 17. August 1908.

Fra *den* Side har der ikke været Blindhed for, at Arbejderpartiet trængte til et Hjertestød. Skulde vore Modstandere bevare den politiske Magt, kunde det imidlertid ikke ske ad de hidtil fulgte Baner. Og det var da derfor, der sloges ind paa de mere »moderne Veje«.

Under Henvisning til, at der ønskedes Ro i Samfundet, og under Henvisning til, at Organisationerne maatte have moderne Retsforhold at arbejde under, gik Arbejderorganisationerne gennem Udvalget af 17. August 1908 med til at godkende det største Nederlag, de organiserede Arbejdere hidtil har lidt, idet de for første Gang godkendte det kapitalistiske Samfunds Lovgiveri mod Arbejderne.

De hidtil eksisterende Retsforhold for Arbejderklassen er i høj Grad uretfærdige, udsprungen som de er af Tidens Overklasseaand. Af den gode Grund har vi heller ikke kunnet godkende dem, hvilket yderligere har bevirket, at det var samme Overklasses Mænd, der praktiserede disse Love ud i Virkeligheden. Men derfor er det saare vanskeligt at forstaa, at »de moderne Retsforhold,« der nu skal være Lov, skulde blive af en for Arbejderne bedre Støbning, da det jo er Arbejderklassens Modstandere, der laver Loven, og da det som hidtil er de selvsamme Overklassemænd, der skal være Arbejdernes juridiske Dommere. Selv om vi tager al den Indflydelse — en Indflydelse, der alle Dage vil være af problematisk Natur — med i Betragtning, som vi roser os af at have haft i denne Sag, da ved de fleste fuldt vel, at den fagorganisatoriske Bevægelse nu er ført ind i en Akkordalliance med vore Modstandere.

»Moderne Træthed« fra vor Side og diplomatisk Snille fra den modsatte Side bevirkede saaledes, at den økonomisk og politisk herskende Klasse opnaaede det, den næppe nogensinde havde drømt om, at faa os helt og holdent til at godkende dens Retspraksis i Arbejdsstridigheder for Tid og Evighed.

Ret mistrøstende er det at se den Træthed, der har præget Flertallet af Repræsentanterne under Forhandlingerne i »De samvirkende Fagforbund«, særlig med Hensyn til det »moderne Retsforhold«. Det skal ganske utvetydigt indrømmes, at vi ved Lovforslaget kommer under nogle mere »moderne« *kapitalistiske* Lovforhold indenfor Arbejderbevægelsen. Men at de skulde være mindre i den herskende Klasses Favør og mindre reaktionære i sin Grundvold turde dog være et aabent Spørgsmaal. Thi en »moderne« kapitalistisk Klædning kan saa udmærket syes af organiserede Mestersvende, uden at den derfor vilde være synderlig tilpas for dem, og uden at de derfor opnaaede mere Fordel til nogen af Siderne.

Det forbavser derfor at se den Tryghed, hvormed en stor Del af Repræsentanterne giver sig i Armene paa Overklassens Dommere, og hvor vanskeligt de har haft ved at se Ligheden mellem de Overklassemænd, der *fremtidig* skal dømme os og de, der *hidtil* har været vore Dommere.

Naar det store Venstrepartis Historie skal skrives, vil der staa Glorie om Hr. Berg. Ved hans Bistand lykkedes det at lovfæste de organiserede Arbejderes Aktionsfrihed, og den 17. August 1908 gik Arbejderne paa Akkord med Uretten og det bestaaende Overklassesamfund.

SØRENSEN-KJELD.

Den ikke blot blandt københavnske Typografer, men ogsaa i Provinsen velkendte Fagfælle, CHRISTIAN GÜTH, har i de sidste tre Aar saa godt som uafbrudt været hjemsøgt af en *haardnakket Gigt*, der har gjort ham det *umuligt at sørge for sin Families Eksistens*. Inden ret længe slipper hans Sygehjælp fuldstændig op, og da der ikke er Haab om Bedring indenfor en rimelig Tid, vil hans lille Hjem — om ikke Hjælp ydes — være prisgivet Nød og Elendighed. — For imidlertid at forebygge dette, har en Kreds af Fagfæller besluttet at foretage en Indsamling, for derigennem at bidrage til, at der eventuelt kan skaffes Chr. Güth en lille Virksomhed. — Vi anmoder Dem derfor om godhedsfuldt at betænke den *før saa livsglade Fagfælle* med en lille Understøttelse.

Bidrag bedes sendt til Hr. Kasserer LAUR. JENSEN, der har erklæret sig villig til at modtage disse samt aflægge Regnskab i *Typ.-Tid.* efter Indsamlingens Slutning.

København, den 2. April 1910.

VILH. HANSEN, SOPHUS CHRISTENSEN, EDV. NIELSEN, JOH. MØLLER, Nielsen & Lydiche.

ACTON MØLLER, Græbe. TH. JENSEN, Bording. A. TRUELSEN,

CHR. NIELSEN, S. L. Møller. JUL. SAMUELSEN, ARNOLD VECHT, Schultz.

Valg af Tillidsmænd.

I Henhold til Afdelingslovenes § 21, 5. Stk., skal der *i April Maaned* paa Trykkerierne *foretages Valg af Tillidsmænd*. Saasnart Valget er foretaget, skal Navnene paa de valgte tilstilles Styrelsen. *Styrelsen for Københavns Afdeling.*

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

fortsatte sin kvartaarlige Generalforsamling Søndag den 20. Marts i »Harmonien«. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: ALB. LARSEN.

VIGGO CHRISTENSEN indledede med at anbefale Bevillingen af de foreslaaede 100 Kr. til Smaaudflugter for arbejdsløse Kolleger. — GUNDORPH-SØRENSEN ønskede i Stedet Musæumsbesøg etc. — Styrelsens Forslag om de 100 Kr. til Smaaudflugter vedtoges enstemmigt.

Til Friskolebørns Bespisning ansøgtes om en Bevilling af 50 Kr., da Bespisningen i høj Grad trænger til Støtte. — ANDERSEN foreslog 100 Kr. — Imidlertid vedtoges paa Forsamlingens Forslag at yde 75 Kr. til Bespisningen.

Om Dagsordenens næste Punkt: Betænkning fra Udvalget angaaende en Forsikrings-Afdeling, udspandt sig en lang og livlig Diskussion. Emnet, der — som Frk. CRONE bemærkede — ved sin Vigtighed burde have bevirket en langt større Tilslutning til Generalforsamlingen, end Tilfældet var, er jo klargjort i den omsendte Betænkning, og man vil have set, hvorledes Udvalget har delt sig i tre Mindretal. Motiverne hertil udrededes af de forskellige Mindretals Ordførere. — P. LAURITZEN: Efter 8 Maaneders Forløb, lange Forhandlinger og mange Vanskeligheder er nærværende Forslag blevet til. Tal. selv var ikke helt fornøjet med Forslaget, men vilde anbefale det til Generalforsamlingens Vedtagelse, da det i hvert Fald dannede et Basis, man kunde bygge videre paa. Ansaa det nødvendigt at basere sig paa bedre pekuniært Fundament, da vi maa forberede os paa et Hovedslag om 3 Aar. — VIGGO CHRISTENSEN betegnede Forslaget som et organisatorisk Fejlgreb. Fandt Kontingentbyrden til vort Forbund stor nok i Forvejen. Søgte ved forskellige Eksempler at bevise Uholdbarheden ved omtalte Forsikring. Anbefalede at slaa Forslaget ihjel. Man burde i Stedet paa overkommelig Vis søge at styrke vort Reservefond. — LAURITZ JENSEN pointerede, at naar Udvalget langt om længe havde faaet en Bank til paa nogenlunde skikkelig Maade at administrere Forsikringens Penge, var det den store Kapital, Banken fik at arbejde med, der lokkede. Troede ikke, at Medlemmerne havde Raad til at betale det højere Kontingent. Fremførte som sin Hovedanke, at Forslaget vilde skabe Klassemodsætninger indenfor vort Forbund. Ønskede dog ikke Forslaget helt nedsablet, da Tanken i det var god og Sagen en ny, som burde drøftes og overvejes i Landets forskellige Afdelinger og derefter henvises til Delegeretmødet. — I Diskussionen om Forsikringsspørgsmaalet hævdede WARTENBERG sin Misfornøjelse med de tre Forslag, som Taleren ansaa for urealisable og uden Betydning i fremtidige Kampe. Vilde anbefale alle Arbejdere at søge deres Reservefond styrkede med en i Forhold til Lønnen skalamæssig Kontingentforhøjelse, hvilken Taleren nærmere motiverede i følgende Forslag: »Da Generalforsamlingen ikke kan erkende, at noget af de foreliggende Forslag fyldestgørende løser Spørgsmaalet om vor Organisations økonomiske Sikring under eventuelle Konflikter, vedtager den at henvise Sagen til alvorlig Overvejelse i Forbundsstyrelse og Forretningsudvalg, saaledes at et positivt Forslag (f. Eks. baseret paa Kontingent efter stigende Skala) kan forelægges og afgøres paa det første Delegeretmøde.« — GUNDORPH-SØRENSEN kunde anvise en Bank, der eventuelt vilde administrere Pengene helt gratis, om Forslaget blev vedtaget. Sluttede sig iøvrigt til Wartenbergs Forslag. — CARL NIELSEN anbefalede at forkaste Forsikringsforslaget og i Stedet for vedtage W.s Forslag. Vilde støtte en Kontingentforhøjelse efter stigende Skala. Henstillede, at Forretningsudvalget udarbejdede Forslag i saa Henseende. — CHR. CLAUSEN mente, at Forsikringsforslagets Fremkomst skyldtes eventuel Udmeldelse af de samv. Fagforbund. Advarede mod Kontingentbyrden til Forsikringen, der ogsaa skaffede os mere Administration paa Halsen. Beviste ved Eksempler fra den svenske Lock-out, at Kampmaaden for vort Vedkommende i Fremtiden vil blive en ny. — Frk. CRONE vilde ikke slutte sig til en Udmeldelse af de samvirkende, da international Forsikring under eventuel Lønkamp er af vigtig Betydning. Ansaa det mere tjenligt at faa *alle* indenfor Organisations-Rammerne, hellere end at lægge ny Byrder paa Medlemmerne. — BJARNØ forlangte Udmeldelse af de samvirkende, i Fald en Kontingentforhøjelse til Reservefonden skulde finde Sted. — ACTON MØLLER ansaa Kontingent efter stigende Skala som det ideale og vilde slutte sig til Wartenbergs Forslag. Kunde ikke gaa med til de Uretfærdigheder, som Forsikringsforslaget bød paa. — JESPER HANSEN forlangte, at Forslaget paany skulde henvises til Udvalgsbehandling, da Delegeretmødet mulig for hurtig vilde slaa det ihjel. Vore nuværende Kampmidler duer ikke. Her er Grundtanken for en ny og god Metode. — P. LAURITZEN replicerede til Viggo Christensen og redegjorde for Udvalgets Splittelse, der fremkom ved § 6 og 7. Var ikke Tilhænger af Udmeldelse af de samvirkende. Skulde dette ske, var det dobbelt nødvendigt at have Penge i egen Kasse. Mente ikke, at skalamæssig Kontingent kunde

praktiseres retfærdigt. — Frk. MOURITZEN havde altid holdt paa, at Kontingentet var saa højt, som det kunde taale at være. Stem alligevel for Forsikringsforslaget, da man her øjner en Ende paa Kontingentforhøjelser. Det gør man ikke ved en Forhøjelse til Reservefonden. — WARTENBERG vilde af taktiske Grunde være med til en Udmeldelse af de samvirkende. Paaviste bl. a. det inkonsekvente i, at Arbejderne bekæmper Kapitalen, naar de samtidig gennem deres Varekøb støtter den. — Frk. CRONE: De kvindelige Hjælpearbejdere kan daarligt bære forøgede Kontingentbyrder, men vi trænger til Forøgelse af vort Reservefond. Lad det ske saa læmpeligt som muligt. — VIGGO CHRISTENSEN glædede sig over, at P. Lauritzen indsaa, at der var Fejl ved Forsikringsforslaget. Var imidlertid Lauritzen taknemlig, da dennes Forslag i hvert Fald var et godt Stykke Arbejde for en mere betryggende økonomisk Stilling i Fremtiden. Sluttede sig til W.s Forslag, som Taleren dog ikke fandt helt let gennemførligt, da en betryggende Regnskabsaflæggelse til skalamæssig Kontingentydelse var noget nær en Umulighed. — Efter at CHR. CLAUSEN til Udvalget havde rettet en Tak (hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig) for dets Arbejde, der dog var af en Del Betydning, foretoges Afstemning over Forslagene. Medens andet Mindretal tog sit Forslag tilbage, stemtes over første Mindretals (Forsikringsforslaget), der forkastedes med 45 St. mod 16. Lauritz Jensens Forslag delte samme Skæbne med 30 St. mod 9. Derimod vedtoges Wartenbergs Forslag, der var tiltraadt af det andet Mindretal, med 44 St. mod 12.

Under følgende Punkt: Beretning fra Kontrahentmøderne meddelte WARTENBERG som Ordfører en Række interessante Enkeltheder fra vor Partipresse, og en Del Forespørgsler henvendtes til Taleren, ligesom flere, bl. a. CHRISTOFFERSEN, BRUNO SCHMYTZ og JESPER HANSEN, fremkom med adskillige Anker mod vor i forretningsmæssig og anden Henseende noget forældede Partipresse, der dog efter WARTENBERGS Udsagn antagelig i en ikke fjærn Fremtid vil opstaa i en forynget og bedre Skikkelse.

Som Eventuelt meddelte Formanden, at man paa Grund af usædvanlig Travlhed, bl. a. foraarsaget ved den store Arbejdsløshed, forsinkede Lister etc., havde været nødsaget til at anvende Medhjælp, og efter at et Udvalg af Styrelsen havde undersøgt Sagen, var Forholdet ordnet saaledes, at Frk. Crone foreløbig i 3 Maaneder udfører 12 Timers Arbejde ugl. ved Listeindføringen.

Et Forslag om, at der under visse Forhold kan ydes arbejdsløse Kolleger fri Overfart til nærmeste Grænse, vedtoges, og en Meddelelse fra Formanden om, at denne stiller sig ved Folketingsvalget i Frederiksberg 1ste Kreds, toges til Efterretning.

Sluttelig stillede BRUNO SCHMYTZ Forslag om Medlemsmødes Afholdelse i Anledning af de ny Voldgiftslovforslag og anbefalede, at man indbød Red. Chr. Christensen som Taler. Formanden og enkelte andre imødegik Schmytz's Forslag, som derefter forkastedes af Generalforsamlingen.

Bladsætter-Mødet

Søndag den 20. Marts Kl. 10½ i »Harmonien«. Dirigent: CARL NIELSEN. Sekretær: VALD. NIELSEN. Dagsorden: 1) Udvalget fremlægger Udkast til Love. 2) Valg af Styrelse og Revisorer. 3) Eventuelt.

P. LAURITZEN gennemgik paa Udvalgets Vegne Udkastet til Love for Klubben. Dennes Formaal var at samle alle Haandsættere og Ombrydere i Bladene i én Afdeling for derved bedre at kunne hævde en Gang vundne Fordele og evt. lettere opnaa nye. Kontingentet var sat til 10 Øre om Maaneden. Der vilde blive afholdt Maaneds- og Kvartalsmøder. Medens man til Maanedsmøderne kunde lade sig repræsentere med et Par Mand fra hvert Trykkeri, burde alle indfinde sig ved Kvartalsmøderne. — WARTENBERG udtalte Ønsket om, at Klubbens Formaal ikke maatte blive for snævert, men bl. a. ogsaa omfatte en human Ordning af Overskudsbetalings-Spørgsmaalet. — Derefter vedtoges Lovene en bloc.

Til Formand for Klubben valgtes P. LAURITZEN enst., til Styrelsesmedlem ALB. LARSEN og til Kasserer FERDINAND NIELSEN. Til Revisorer VALD. NIELSEN og CARL JOHANSEN.

Da ingen ønskede Ordet til Punkt 3, hævedes Mødet Kl. 11¾.

Nær og Fjærn.

Medlemmerne af Sætterafdelingen erindres om Generalforsamlingen førstk. Søndag Form. Kl. 11 i Citys Selskabslokaler. Medlemmerne bedes møde talrigt.

J. F. Møllers Jubilæum fejredes i Fredags ved en lille Højtidelighed i »*Soc.-Dem.*«s Sætteri (Møller havde frabedt sig den obligate Fest). Da Jubilaren ved 1-Tiden traadte ind i Lokalet, modtoges han med stærke Hurraraab, hvorpaa Personalet bød ham paa en Times gemytligt Samvær omkring det festligt smykkede Ombryderbord, hvor Taler, Sang og Musik vekslede Slag i Slag. Adskillige Skaaler blev drukket til Minde om Jubilarens mangesidige Virksomhed i Aarenes Løb. J. F. Møller modtog i Dagens Anledning en Pengegave fra Bladet, en smuk Sølvkande fra Personalet og et flot Skrivetøj fra Redaktionen samt en Mængde Telegrammer fra »Dansk Typ.-Forb.«, »Typ. Stiftelse«, »Arb. Læseselskab« o. m. a.

50 Aar ved Kassen. En af de gamle Kolleger i »*Nationaltidende*«, WILH. HANSEN, kunde i Lørdags fejre 50-Aars Svendejubilæum. Wilh. Hansen har udlært i Odense og havnede efter nogle Aars Virksomhed paa forskellige Trykkerier i København i »*Nationaltidende*«, hvor han har arbejdet i nogle og 30 Aar og er meget afholdt af sine Arbejdskammerater. Uden Brask og Bram fejredes det sjældne Jubilæum ved en improviseret Festlighed paa Sætteriet. Organisationen, af hvilken Wilh. Hansen altid har været interesseret og virksomt Medlem, sendte sin Lykønskning. H.

Typografernes Sportsklub.

Fredag den 22. April 1910 Kl. 7 pr.
(Store Bededag)

Gymnastikopvisning

(T. S. Dame- og Herre-Hold)

Prins Wilhelms Palæ, St. Annaplads 13.

Velvillig Assistance af:

Hr. Koncertsanger Carl Wolf
og
Typografernes Sangforening.

Bal til Kl. 3.

Billetter à 50 Øre faas hos Klubbens Medlemmer samt hos Budet Anton Jensen. (2)

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 29. Marts 1909.

1. Den internationale Sekretær fremsender Meddelelse om en Lønbevægelse i et af de til Sekretariatet tilsluttede Forbund — Tiltrædes.

2. Til det internationale Sekretariat foreslaas et Aarsbidrag paa 8 Pf. pr. Medlem for 1910. Budget for Aaret forelaa. — Tiltrædes.

3. K. B. meddeler i Skr., at man maa give et Aktieselskab Ret i dets Opfattelse af Betalingen for Annoncer. — Gaar til Voldgiftsretten.

4. K. B. har i Skr. henstillet, at der søges en Udvej for et tarifstridigt Lærlingeforhold i et københavnsk Akcidens-Trykkeri, og Spørgsmaalet har ogsaa været forelagt Afdelingen, som imidlertid ikke har kunnet finde nogen Løsning. — Man maa derfor forlange Lærlingen fjærnet.

5. Udarbejdelsen af Medlemslisten gav Anledning til en indgaaende Debat om Indførelsen af Folionumere ogsaa for Provinsmedlemmerne, hvilket man maatte anse for nødvendigt, da den nuværende Tilstand i Virkeligheden var alt andet end betryggende, dels fordi det i administrativ Henseende var urigtigt, at Medlemmernes Numer ikke fandtes paa Hovedkontoret, og dels fordi det hyppigt havde vist sig, at det ofte gav Anledning til Forvekslinger og urigtig Administration i Afdelingerne. Udarbejdelsen heraf vilde imidlertid foraarsage et temmelig stort Arbejde, som vilde nødvendiggøre ekstra midlertidig Hjælp, og man vil derfor forelægge Sagen for Forbundsstyrelsen. I Forbindelse hermed diskuteredes Arbejdsanviserens Arbejdsforhold, som et af den københavnske Afdeling nedsat Udvalg ogsaa havde beskæftiget sig med og som havde foranlediget Ønsket om Afholdelsen af et Møde med Arbejdsløshedskassens Hovedbestyrelse.

6. Andragende fra Aarhus Afdeling om et Tilskud — enten aarligt eller én Gang for alle — til Anskaffelse af Materiel til Trykkeri, som man har tænkt sig at skulle virke til Støtte for den praktiske Uddannelse. Man har Haab om at kunne faa Bidrag fra Indenrigsministeriet med 2000 Kr. fordelt paa 3 Aar, og Resten mener man at kunne opnaa ved frivillige Bidrag. — Man nærer store Betænkeligheder ved at give Tilsagn om Støtte, da det formentlig kan komme til at gaa ud over Fagskolen i København, som kæmper en haard Kamp for Tilværelsen, ligesom man ikke er sikker paa, at de nødvendige Lærerkræfter i Længden vil kunne findes under mindre Forhold.

7. Fra Ove Dyvas Mønstre forelaa Anmodning om et Følgeblads Udsendelse gennem *Typ.-Tid.*, ligesom der anmodes om en skriftlig Anbefaling af Forretningsudvalget for Foretagendet. — Da dette Fagskrift har en privat Karakter, kan man ikke efterkomme den sidste Anmodning, medens man mod at de positive Udgifter ved Forsendelsen af Følgebladet, 25 Kr., dækkes, intet har imod at lade det paatænkte Følgeblad medfølge.

8. Andragende fra en Bogtrykker i Middelfart om at maatte holde en Lærling over Lærlingeskalaen. — Kan ikke tiltrædes.

9. Indsigelse fra Lyngby Afdel. mod en foretagen Optagelse, fordi Vedk. var afskediget fra Læren uden at have staaet 5 Aar i Lære; Vedk. manglede kun 3 Maaneder. — Kan ikke tages til Følge.

10. En Bogtr. i Nykøbing F. kræver 2 Ugers Løn, fordi en Sætter uden Varsel har forladt Pladsen. — Tiltrædes efterat man har gjort sig bekendt med Lokalformandens Indberetning desang.

11. Fra Ringkøbing Afdel. forespørges om et Medl., der fratræder som Revisor, kan nægte at modtage Valg som Lokalform. i Henh. til § 16, 3. — Nej.

Tak! J. F. MØLLER.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lægerne.

Hr. Dr. BENTZON er bortrejst i en Maaned. Vikar Hr. Dr. VENG, Vesterbrogade 28.

Ny Lokalformand.

Hjørring: L. CH. CHRISTENSEN, St. Hans Stræde 3; træffes kun i Hjemmet Kl. 1—1½ og 6—7.

Lokalformanden i Assens, Typ. V. LUCAS er flyttet til Gl. Adelgade 28, 1. Sal.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

4. April: *Frederikshavn* pr. Bl. 22.02. 5. April: *Hillerød* pr. Bl. 220.00, kont. 127.25, ialt 347.25.

København, den 6. April 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Elof Johannes Olsen, udl. ¼ 10 hos C. L. Nielsen (arb. s. St.). Sætter Kaj Jeppesen udl. 31/3 10 i »Elektra« (arb. s. St.). Sætter Sophus Emil Vald. Thystrup, tidl. Medl. (Nationaltr.). Sætter Thorv. Alfred Møller, udl. ¼ 10 hos Thiele (arb. s. St.). Trykker Karl V. H. Jensen, udl. ¼ 10 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Levita Jensen, udl. 5/6 09 hos L. A. Nielsen (Jordan).

Aarhus, Sophus Østergaard Christensen, udl. i Jac. Zeuners Bogtrykkeri. Roskilde, Ernst Valdemar Christiansen, udl. ¼ 10 paa Roskilde Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2646, Peder Th. Trap fra Thisted (Mohn). 3146 (Svensk Medl.), Alfr. Rosdahl fra Rejse (Har. Jensen). 2549 (2767), Carl Haagensen fra Hillerød (arbl.). 190, J. Skaarups Hustru Adelheid fra Nykøbing F.).

Aalborg, 2372, J. P. Viggo Jensen (Nørresundby Bogtr.). Aarhus, 2490, Chr. Jacobsen fra Randers (arbl.). Faaborg, 2554, P. Jørgen E. Petersen (Faaborg Avis). Kolding, 2272, Eval Schjern (arbl.). Nykøbing F., 2380, Christian Bjerregaard (arbl.). Næstved, 2177, Alfr. Fr. M. Hansen (arbl.), 2558, Joh. Alfr. C. Jensen (arbl.) og 2154, C. V. Johansen (arbl.). Odense, 2664, Viggo Christensen (Ekspresstrykkeriet). Roskilde, 1581, Henrik August Vilh. Jensen (Rosk. Tidende). Varde, 2621, Erik Holm (Ribe Amtstidende).

Bortrejste.

Aalborg, 2054a, Jens Hansen paa Rejse. Aarhus, 2126, Viggo Frederiksen til Kolding i Pl. og 2372, J. P. Viggo Jensen til Nørresundby i Pl. Helsingør, 2601, Gerhardt Sørensen paa Rejse. Hillerød, 2549, C. F. V. Haagensen til Kbhvn. (arbl.). Holbæk, 1581, Henrik Jensen til Roskilde i Pl. Kolding, 2020, S. Berg til Esbjerg (arbl.), 2101, Sofus Vald. Sørensen og 575, H. Bjørnstrup (begge paa Rejse). Nyborg, 2002, Hans Chr. Rasmussen paa Rejse. Næstved, 2649, Marius Sølberg til Ringsted i Pl. og 2177, Alfr. Fr. M. Hansen til Kbhvn. (Militær). Odder, 1755, O. Westermann til Brædstrup som Bogtrykker. Vejle, 2665, Carl Jensen paa Rejse.

Udslettet for Restance.

København: 1662, Oscar Jørgensen og Hustru (Georg Nielsen).

Udmeldt.

Horsens, 2497 (tysk), Axel Backhausen. Kolding, 2511, Mathilde Petersen fratraadt Faget.

Død.

950, N. P. Andersens Hustru Pauline.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.

Lørdag den 30. April ordinær Generalforsamling. Event. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 m)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 9.—13. Uge (**5** Uger) opkræves Lørdag den 16. April. Samtidig opkræves Administrationsfondens Kontingent for Januar Kvartal 1910. P. HANSEN, Ravnsborggade 17,2.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 c)

ANNONCER

En ung dygtig Typograf,

ædruelig og paalidelig, søger Plads straks. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

kan faa Plads i Norge. Henv. til Anvisningskontoret.

Trykker, virkelig dygtig til **Illustrations- og Farvetryk**, kan faa fast Plads i København. Billet mrkt. »71« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink og dygtig

Avissætter,

over 25 Aar gl., der vil lære Maskinsætning paa Monoline, kan først i April antages ved et jydsk Blad. Billet mrkt. »66« modt. Ekspeditionskontoret.

En rask Dreng

med gode Skolekundskaber søger Lære i et københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt »69« modtager Ekspeditionskontoret.

2 gode, brugte **Amatør-Haandpresser** (»Fluesmækkere«), 16 × 23 og 10 × 15 i. R., sælges billigt pr. Kontant v. H. t. JOH. KIERSGAARD, Korsgade 20,2.

S. St. sælges en saa god som ny Reol m. Skraastativ, Materialeskuffer og Plads til 10 mindre Skriftkasser (70)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Cykler

bedst og billigst gennem Typografernes Cykleklub. Henvendelse: JOH. UHRBRAND, Egirsgade 18[3] og C. DREYER, Dr. Tverg. 16[1]. (63)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES

14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbund
og
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

samt den københavnske Afdeling **flytter** *Lørdag* den 16. ds. til

Gl. Kongevej 1 C[1], København B.

Telefon er uforandret **4331.**

København, den 15. April 1909. FORRETNINGSUDVALGET.

»En Udmeldelse«.

UNDER ovenstaaende Titel skriver Hr. Fr. Nielsen i forrige Numer af *Typ.-Tid.* en Artikel, i hvilken han paa Baggrund af en Hjælpearbejders Udmeldelse skarpt kritiserer de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg. Endskønt det vel nok er for tidligt at genoptage den stereotype Diskussion ang. De samv. Fagforbund (der er jo endnu længe til næste Delegeretmøde), finder vi dog Anledning til at protestere, naar han skriver om »De samvirkendes Mangel paa Evne til at føre Arbejderne videre«.

I København kan for vort Fags Vedkommende paavises en Stigning af Minimallønnen paa ca. en halv Snes Kroner pr. Uge samtidigt med, at Arbejdstiden er forkortet med 1½ Time pr. Dag. Disse Forbedringer er gennemført *netop i de 12 Aar, De samv. Fagforbund har eksisteret.* Ogsaa Provinstarifen er betydelig forbedret, og dette, at man ikke modtog de sidste Tarifer med nogen særlig Begejstring, hverken i København eller Provinserne, var ikke, fordi man ingen Fordele høstede, men fordi man ikke fandt Fordelene *store nok.*

Thi ogsaa i den Retning har Organisationen gjort sin store Nytte — efter mange Aars slavisk Nøjsomhed er Arbejderne naaet til Erkendelse af, at de har et retfærdigt Krav til Samfundet om *stedse bedre Levevilkaar.* Et Krav, som aldrig bør ophøre, saa længe den nuværende Klassestat eksisterer.

Hvis Arbejderne modtog enhver lille Forbedring med Begejstring — eller blot med Tilfredshed —, da vilde hele vort Arbejde være mislykket, og vi vilde ikke være den Kulturopgave voksen, som er den moderne Arbejderbevægelses Maal.

Men Utilfredsheden med de »*mindre*« Fremskridt maa ikke føre os til *blindt* at forkaste de Vaaben, hvormed vi har vundet disse; thi dette vil være en Daarskab, der kun kan ramme os selv, og de *mindre* Fremskridt vil i saa Tilfælde nemt blive ændret til *slet ingen.*

Naar Hr. Fr. Nielsen skriver, at »hvor de to Forretningsudvalg sætter deres Fod, vokser intet Græs«, er det ikke ganske korrekt. Der findes sikkert ikke et eneste Fag indenfor De samvirkende, uden at de kan paavise større eller mindre Fordele netop i den Tid, denne Organisation har eksisteret. Som ovenfor paavist har vort Fag ingen særlig Grund til at klage.

Og det faktiske Forhold er da ogsaa, at Arbejdsgiverne »vinder« den ene Sejr efter den anden — efter hvad Udmeldelsesmændene fortæller — *men vi tager Gevinsten.*

Lad dem blot vedblive med at »sejre« paa den Maade.

Og forkaster man de »*smaa*« Fordele, der er opnaaet gennem De samv. Fagforbund, var det saa ikke rimeligt at godtgøre, hvilke *større* Fordele de Fag har opnaaet, der staar *udenfor.*

Det er rigtigt, naar Hr. Fr. Nielsen mener, vi vilde staa bedre, **hvis** ikke *Arbejdsgivernes* Forretningsudvalg eksisterede, og hans Forslag om at ophæve denne Institution har vor varmeste Sympati. Kan Hr. Nielsen faa dette Forretningsudvalg til »at gaa«, vil han opnaa en enestaaende Berømmelse; men vi tror ikke, det lykkes ham at overbevise Arbejdsgiverne om, at det vil være i deres Favør, at »Kursen vendes«.

Arbejdsgiverne har lært, at jo fastere Sammenslutningen er, jo større er deres Styrke.

Gid vi altid var lige saa kloge!

Det er forstaaeligt og menneskeligt, at Hr. Fr. Nielsen, som er en Modstander af De samv. Fagf., griber ethvert Eksempel, der tjener til Forsvar for hans Anskuelse, men i dette Tilfælde har han grebet absolut forkert.

Sagen ang. Hjælpearbejdertarifen blev ikke *standset* af Hovedorganisationerne, men tvertimod henvist til Forhandling mellem *Parterne.* Det var d'Hrr. *Bogtrykkere og Bladudgivere i Provinserne,* der efter nogle Dages Forhandling nægtede at behandle Sagen videre.

Naar d'Hrr. Bogtrykkere dristede sig hertil, og vort Forretningsudvalg nødedes med foreløbigt at »tage Sagen til fornyet Overvejelse«, skyldes dette ikke vor »faste« Sammenslutning, men vor Mangel paa *tilstrækkelig* Organisation.

Skylden skal ikke paaduttes nogen uvedkommende Per eller Povl, *den ligger hos Hjælpearbejderne selv.*

Fejlen er, at der rundt om i Provinserne findes en Mængde Hjælpearbejdere af samme Kaliber som hin Hjælpearbejder fra Køge, der *»ikke kan indse Nytten og Betydningen af den organiserede Lønkamp«.*

Han melder sig til Organisationen, men da der ikke i Løbet af et Par Dage falder store Appelsiner ned i hans Turban, render han sin Vej igen, klappende sig i Bagen og kastende haanende Bemærkninger mod de »dumme« Arbejdere, der mener at have Fordel af at staa i Organisationen.

Vi finder saa sandt ingen Grund til at misunde denne »enlige Hjælpearbejder« hans »fri Stilling«; thi netop denne »*fri Stilling*«, som desværre indtages af *det store Flertal* af Provinsernes Hjælpearbejdere, kan vi takke for, at »Aarhus-Tarifen« kun blev en skøn Drøm.

Vi indrømmer, at den nævnte »Udmeldelse« giver Stof til Eftertanke, den blotter ubarmhjertigt den Mangel paa Forstaaelse, som endnu i det 20. Aarhundrede hersker blandt en Del af Bogtrykfagets Udøvere, og det bør være enhver organiseret Kollegas Pligt at raade Bod paa denne Mangel ved ihærdigt at agitere for, at enhver Hjælpearbejder bliver *organiseret.*

Lykkes dette, da er Vejen banet for Gennemførelsen af en Hjælpearbejdertarif ikke alene i Aarhus, men ogsaa i Landets øvrige Byer.

Og skulde Principalerne fremdeles stejlt fastholde deres afvisende Holdning, vil vi være i Besiddelse af stærkere Midler, som vi denne Gang paa Grund af **manglende Organisation** *har været afskaaret fra at benytte.*

Det »mærkelige« Forslag.

VI har modtaget følgende:

Kære LAUR. JENSEN! Skal vi ikke være enige om, at det ikke er nogen Forbrydelse at være Kommunelærer, og at det heller ikke kan anses for strafbart at være Formand for Sygekassen »Fremtiden«? Hvis dette er indrømmet, kan vi saa ikke tillige være enige om at lade disse to Forhold være aldeles ude af Betragtning, naar Spørgsmaalet angaar det, vi forleden var uenige om paa Sygekassernes Repræsentantmøde, nemlig det Forslag De betegner som mærkeligt?

Der er saa meget større Grund dertil, som Ansvaret for dette Forslags Fremkomst jo ikke paahviler Undertegnede alene. Det er som be-

kendt udarbejdet af Forretningsudvalget for de samv. Sygekasser i København, hvor min Stemme ganske vist er én blandt 9, men derefter tiltraadt af Flertallet indenfor den lovlige Repræsentation for disse Kasser, ikke de samlede Bestyrelser, saaledes som De anfører, men de af hver Kasse valgte Repræsentanter, der har den bestemmende Myndighed i Organisationen.

I Stedet for, saaledes som Tilfældet er i Deres Kritik af Forslaget, at uddrage et enkelt Punkt af dette, paa Grundlag af hvilket De betegner Forslaget som en Opfordring til Lovgivningsmagten om »ved en reaktionær Foranstaltning at skrue Udviklingen indenfor Sygekasserne tilbage«, tror jeg, det vil lønne sig for den, der ønsker at bedømme Forslaget, at betragte saavel Forslaget som Helhed som de Forhold, der gennem dette søges ændrede.

Enhver, der kender Sygekassernes nuværende Virksomhed i Almindelighed vil vide, at de endnu langtfra er i Stand til at opfylde deres Formaal at samle hele den ubemidlede Del af Befolkningen indenfor deres Rammer. I de københavnske Sygekasser findes for Tiden c. 150,000 Medlemmer. Af disse er — lad os for ikke at regne for lavt sige — 10 pCt. sikret fuld Hjælp under Sygdom, altsaa ikke blot Lægehjælp, Medicin og Hospitalsbehandling til sig og Familje, men ogsaa fuld Arbejdsfortjeneste, det sidste dels i den anerkendte Sygekasse, dels gennem Hjælpekasser, gennem Forsikringsanstalter, i deres private Forretning eller ved fra deres Arbejdsgiver at være sikrede fuld Løn i et vist Tidsrum.

Dette er den økonomisk mest velstillede Del af Sygekassernes Medlemmer. En Del af disse, formentlig c. Halvdelen, er endda saa heldigt stillede, at de i Sygdomstilfælde foruden at oppebære fuld Indtægt eller Løn tillige modtager Dagpenge fra deres Sygekasse. Det er disse, der er sikrede »over alle Bredder«, og paa hvis Vegne der paa det omtalte Repræsentantmøde rejstes Indsigelser, men som der saavist hverken af Hensyn til Sygekassesagen i Almindelighed eller af Hensyn til Kassernes øvrige Medlemmer er Grund til at ynkes over, naar Talen er om de foreslaaede Forandringer.

Hvorledes er nemlig de andre Medlemmers Stilling i Kasserne, de, der ikke er sikrede fuld Fortjeneste under Sygdom? Disse, de 90 pCt., er kun sikrede 1/3, 1/2 indtil 2/3 af Fortjenesten, ganske simpelt fordi de ikke er i Stand til at betale det med en højere Pengehjælp forbundne Kontingent.

Men desuden er der jo en talrig Klasse af Folk, der er berettigede til at være Medlemmer af en Sygekasse, men ikke er det, enten fordi de er ude af Stand til at betale Kontingent til en saadan, eller fordi deres Helbredstilstand udelukker dem fra Optagelse eller dog stærkt begrænser deres Rettigheder, Folk med kronisk Lidelse o. l.

Et Forslag, der tilsigter at hjælpe de Sygekassemedlemmer, der er sikrede den lave Pengehjælp, til at sikre sig en højere, og at hjælpe dem, der staar udenfor Sygekassen, til at blive Medlemmer af disse med samme Ret som andre, kan ikke kaldes reaktionært, det er demokratisk og fremskridtsvenligt, selv ogsaa, naar det paa et enkelt Punkt træder hindrende i Vejen for særlig høje Forsikringer. Dette er netop Tilfældet med det forleden i de samv. Sygekasser vedtagne Forslag.

Ved dette opfordres Regering og Rigsdag til at træffe Bestemmelser, hvorved:

1) Staten forøger sit almindelige Tilskud derigennem, at den overtager Lægeudgifterne og desuden yder et Tilskud, der svarer til 1/5 af Medlemmernes Kontingent. — Herved vil Kontingentet i Sygekasserne kunne nedsættes, og Medlemmerne blive i Stand til at sikre sig højere Pengehjælp.
2) Staten paatager sig at refundere Sygekasserne Udgifterne til Sygehjælp for kroniske Sygdomme. — Herved vil alle uden Hensyn til Helbred kunne blive sikret Hjælp i enhver anerkendt Sygekasse.
3) Kommunerne bemyndiges til i Lighed med, hvad Tilfældet er overfor Arbejdsløshedskasserne, at yde Tilskud, indtil 2/3 af Aarskontingentet, til Betaling af Kontingent for dem, der er for ubemidlede til selv at betale det. — Herved vil Sygekasserne blive i Stand til at kunne udvide deres Virksomhed til store Kredse af dem, der netop er mest trængende til deres Hjælp, men som hidtil har været udelukkede derfra.

Nu er det en Erfaring fra tidligere Lejligheder, hvor lignende Krav har været rejst, at en væsentlig Hindring, i hvert Fald Undskyldning fra deres Side, der skal tage Bestemmelse om deres Gennemførelse, har været en Henvisning til de københavnske Sygekassemedlemmer, der meget vel var i Stand til at sikre sig en ret stor Hjælp og betale det dertil nødvendige Kontingent.

Var det nu ikke en smuk demokratisk Optræden fra de faa forholdsvis velstillede Sygekassemedlemmers Side, om de var med til at fjerne denne lille Dækning for mindre velvillige Lovgivere ved at ofre den enkelte 1/5 af deres tilsikrede Hjælp, selvfølgelig mod tilsvarende Nedsættelse i deres Kontingent? De opnaaede jo for deres eget Vedkommende at kunne faa Statstilskud, i Stedet for som hidtil for indti 2/3 af deres Fortjeneste, for 4/5 af denne, idet hele Hjælpen tænkes sikret i en anerkendt Sygekasse, altsaa et billigere Kontingent for samme Hjælp. De bidrog til at skabe mere Ligestillethed i Rettigheder blandt Sygekassemedlemmer, hvad der har Betydning, naar Talen er om Omfanget af den Hjælp, der nydes. De havde endelig givet et Eksempel af de forholdsvis faa, at der indenfor en Organisation kan bringes Ofre af Eliten blandt dens Medlemmer, naar det gælder om at forbedre Stillingen for dem, hvis økonomiske Kaar er ringere.

Jeg tror, at Flertallet selv af Eliten gerne er med til at bringe dette lille Offer paa Demokratiets Alter.

Ærbødigst
P. J. PEDERSEN.

Kære P. J. PEDERSEN!

Det er ingen Forbrydelse at være Kommunelærer, men det er en Behagelighed ved Stillingen, at man faar sin *fulde Løn*, naar man er syg.

Jeg er enig med Dem i at ønske Betingelser skabt for at selv de mest ubemidlede kan blive sygeforsikrede, men jeg finder, at dette bør kunne ske uden at fratage de øvrige Sygekassemedlemmer den Ret, de hidtil har haft til at sikre sig *højst* den Sum i Understøttelse, som deres Løn andrager. Deres mange pyntelige Ord er da heller ikke noget Forsøg paa at bortforklare det Faktum, at d'Herrers Forslag *forbyder* en Mand, der tjener f. Eks. *30* Kroner om Ugen, at sikre sig mere end *24* Kr., naar han er syg, *selv om han event. trænger til Ekstraforplejning eller skal holde Diæt*, hvilket medfører én Slags Madlavning til den Syge og en anden til hans Familie. Efter min Mening vil Deres og Medforslagsstilleres Forslag, om det realiseres, *betyde, at den Syge skal sultes til at blive hurtig rask.* Herimod er det, at jeg fortsat maa protestere paa Typografernes Vegne.

Ærbødigst
LAUR. JENSEN.

Forbundskontoret er lukket i Morgen, Lørdag, paa Grund af Flytning. Fra Mandag er Kontoret Gl. Kongevej 1 C, 1. Sal (Opgang i Porten), ved Hj. af Vesterbrogade. FORRETNINGSUDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt ord. Generalforsamling d. 31. Marts 1910. Dirigent: C. CHRISTOFFERSEN. Sekretær: ALB. MICHELSEN.

Form., LAUR. JENSEN, aflagde Beretning. Aaret havde bragt en større Enhed indenfor de splittede Kræfter i Forbundet. Lokalledelsen havde forsøgt nogle Medlemsmøder, men de var ikke blevne besøgt efter Fortjeneste, og man burde vist ikke forsøge yderligere, da der ingen Interesse var for dem. Et Hjælpearbejderspørgsmaal i et herværende Trykkeri var klaret tilfredsstillende. Nogle Trykkerier havde haft en Trykkerlærling for meget, men Bogtrykkerne havde endnu ikke rørt sig desangaaende, uagtet det var blevet paatalt og Voldgiftsretten i det ene Tilfælde havde afsagt sin Kendelse. Der var efter Generalforsamlings-Beslutning udsendt Spørgeskemaer til samtlige Trykkerier; de var nu kommen tilbage i et Antal, der var meget tilfredsstillende, og Taleren gennemgik derefter Resultatet deraf.

Beretningen og Regnskabet godkendtes derefter enstemmig.

KIEFER aflagde en udførlig og interessant Beretning fra Kontrahentmøderne og fra Bryggeriet »Stjernen«; efter nogen Diskussion godkendtes begge Beretninger enstemmig.

Til Styrelsesmedl. foresloges: WILH. JENSEN og P. CHRISTIANSEN.

Kontrahentopstillingen medførte en længere Diskussion. — OTTO JENSEN mente, at det var uheldig at opstille Kiefer, som ikke længere arbejdede ved Faget, men var i Fællesorganisationens Tjeneste, til Kontrahent, medens flere andre Talere, deriblandt LAUR. JENSEN, CARL HANSEN, CHR. SØRENSEN og MICHELSEN, fremhævede Kiefers Dygtighed paa dette Omraade og mente, at man nok kunde vælge Kiefer til Kontrahent, saalænge han var Hovedbestyrelsesmedlem i Dansk Typograf-Forbund. — Opstillede blev K. KIEFER og CHR. SØRENSEN.

Til Optælling af Stemmesedler valgtes TVERSKOV og OTTO JENSEN.

Efter Anbefaling af FORM. og MICHELSEN bevilgedes 50 Kr. til Fagskolen.

Under Eventuelt forespurgte MØLLER Formanden, om der var lavet nogen Agitation for at skaffe nye Medlemmer til »Ekstrakassen«, og paatalte, at Ledelsen ikke havde gjort noget for at standse Overarbejdet i et herværende større Trykkeri. — KIEFER gav et Overblik over det Arbejde, der i Øjeblikket foregik paa Rigsdagen om Arbejdsløshedsloven. — LAUR. JENSEN besvarede Møllers Forespørgsel ang. Ekstrakassen; han skulde gerne paatale Overarbejdet, men Medlemmerne maatte saa i første Instans underrette Ledelsen om, hvor saadant fandt Sted, da Styrelsen ikke var alvidende. — OTTO JENSEN slog til Lyd for 2 Holds Indførelse paa de Arbejdssteder, hvor der var meget Overarbejde; man maatte ligeledes gøre Trykkerne begribelig, hvor forkasteligt det var, at en Mand passede 2 Maskiner, naar der desværre var Arbejdskraft nok.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. April sin ordinære Generalforsamling paa Centralhotellet. — FORMANDEN bød Medlemmerne Velkommen, specielt Iversen som nyt Medlem af Afdelingen. Til Dirigent valgtes IVERSEN.

DIRIGENTEN oplæste Dagsordenen og gav Ordet til Sekretæren, som saa oplæste Forhandlingsprotokollen. — RASMUSSEN ankede over forskellige Ting angaaende Forhandlingsprotokollen, der derefter godkendtes.

Hovedkassens Regnskab balancerede med 87 Kr. og godkendtes. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 19 Kr. 27 Øre, for dets Godkendelse stemte 5, imod stemte — Kassereren.

Til Fanebærer valgtes IVERSEN i Stedet for O. Hansen.

Under Eventuelt drøftedes forskellige lokale Sager. — FORMANDEN mindede det afgaaede Medlem, O. Westermann, der nu havde faaet eget Trykkeri, som en god Kollega. Hertil sluttede Medlemmerne sig ved at rejse sig. — O. HANSEN udtalte, at det nu lakkede ad den Tid, da han skulde forlade Afdelingen, og han vilde takke Kollegerne for den Tid, han havde arbejdet sammen med dem. — IVERSEN takkede Formanden for Velkomsthilsenen, og han kunde udtale sin Tilfredshed med at arbejde sammen med Kollegerne. — FORMANDEN vilde ligeledes sige Hansen Tak for den Tid, han havde arbejdet sammen med ham, og ønske ham Held og Lykke paa hans Rejse til Amerika. — De øvrige Medlemmer sluttede sig hertil ved at rejse sig.

Generalforsamlingen sluttede ved 11-Tiden. Alle Medlemmerne var mødt. I. V. G.

Bladsætterklubben

afholder sit

første Kvartalsmøde

Søndag den 17. April, Kl. 12 pr.,

i Knabrostræde 3, St. th. (Tysk Forening).

Dagsorden: 1. Valg af Kasserer (Ferd. Nielsen kan ikke modtage det paa ham faldne Valg). 2. Trykkeriforhold. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Næste Numer af *Typ.-Tid.* trykkes paa Onsdag. Alt Stof maa som Følge heraf indsendes til Redaktionen senest Søndag, Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest Mandag.

De Arbejdsløse foretager en Fodtur til Herløv m. v. i Morgen, Lørdag. Mødested: Nørrebros Runddel Kl. 10 pr. Frokostpakke medbringes.

25 Aars Jubilæum som Typograf kunde Mandag d. 4. April fejres af Faktor i »*Fredericia Socialdemokrat*«s Trykkeri JOH. HEINR. MARTIN HANSEN, idet Jubilaren — som er født d. 19. Februar 1866 — den 4. April 1885 udlærtes i »*Fredericia Avis*«s Trykkeri. Hr. Hansen var senere i en Aarrække ansat i »*Fredericia Dagblad*«s Trykkeri. Da »*Fredericia Socialdemokrat*« i Efteraaret 1907 fik selvstændigt Trykkeri, ansattes Hr. Hansen her som Faktor. Jubilaren deltager med Iver i det offentlige Liv; han var i en Periode Medlem af Fredericia Ligningskommission og valgtes i Fjor ind i Byraadet, ligesom han en Tid var Formand for samv. Fagforeninger i Fredericia. For Tiden er Hr. Hansen Kasserer i »Socialdemokratisk Forbund«.

Jubilaren var paa Jubilæumsdagen Genstand for megen Opmærksomhed. T.

— Vor kendte Kollega TH. SCHOU i *Politiken* fejrede i Gaar 25 Aars Jubilæum som Svend og modtog i den Anledning Lykønskninger fra Venner og Kolleger saavel i som udenfor Trykkeriet.

— 25 Aars-Jubilæum som Typograf ved *Randers Dagblad* fejredes i Lørdags af RUD. JACOBSEN. Jacobsen, hvis Bestilling er Ombrydning og Udtegning af Annoncerne for saavel *Randers Dagblad* som *Hobro Dagblad*, der ogsaa trykkes her, varetager endnu denne ofte brydsommme Gerning med stor Samvittighedsfuldhed og Paapasselighed. Da han er meget afholdt af saavel Overordnede som Kolleger, blev Jubilaren om Aftenen indbudt til en lille Festlighed i Højskolehotellet, i hvilken baade Bogtrykker Vald. Rye og Faktoren samt hele Personalet deltog. Som Æresgæster ved denne lille Festivitet var tillige indbudt 4 Kolleger, som har arbejdet paa Dagbladet i et Tidsrum af mellem 28 og 37 Aar. Alene den Omstændighed, at Forretningen tæller 6 (en var syg og kunde ikke deltage) ældre, agtværdige Kolleger, kunde være Bevis nok for det gode Forhold mellem Arbejdsgiver og Arbejder, der altid har hersket paa *Randers Dagblad*, et Forhold, der yderligere styrkedes ved denne Fest, hvor Talen for Jubilaren holdtes af Bogtrykker Vald. Rye. Derefter vekslede Taler og Sang i broget Mangfoldighed, og kort før Solen atter viste sig paa den østlige Himmel blev Jubilaren fulgt lige til sin Gadedør, hvor en Mængde kraftige Hurra drønede gennem Nattens Stilhed og dannede en værdig Afslutning paa denne vellykkede Fest.

Jubilæum. Onsdag den 7. April fejrede Trykker P. JØRGENSEN ved *Aarhus Amtstidende* sit 25 Aars Jubilæum i nævnte Blads Tjeneste. Hr. J. fik udlært 1879 hos Thiele, arbejdede et Par Aar samme Sted, kom i 1881 til *Jyllandsposten*, hvor han i 1882 gjorde fælles Sag med de strejkende Sættere, som da forlod Bladet; arbejdede senere en Tid hos Backhausen i Aarhus, indtil han i 1885 tiltraadte Plads hos Alfred Bjørnback, der den Gang var Bogtrykker for *Aarhus Amtstidende*, og sammen med den største Part af Personalet blev han ved Bladet, da dette gik over til et Aktieselskab. Jubilaren — der gennem de svundne Aar har staaet som en god og brav Kollega og udmærket Arbejdskammerat — blev i Dagens Anledning hædret paa forskellig Vis, saavel fra Forretningens som fra Kollegers og Venners Side.

Hr. J. er den tredje Typograf, der i Løbet af faa Aar har fejret 25 Aars Jubilæum ved *Aarhus Amtstidende*.

Moderne Reklame, moderne Bogtryk. Vi er anmodet om at opfordre alle, der har modtaget Subskriptionslister til dette lille Værk, om at indsende Bestilling til L. CHR. NIELSEN, Svendborg, hurtigst muligst.

Typografernes Sportsklub.

Fredag den 22. April 1910 Kl. 7 pr.

(Store Bededag)

Gymnastikopvisning

(T. S. Dame- og Herre-Hold)

Prins Wilhelms Palæ, St. Annæplads 13.

Velvillig Assistance af:

Hr. Koncertsanger Carl Wolf

og

Typografernes Sangforening.

Bal til Kl. 3.

Billetter à 50 Øre faas hos Klubbens Medlemmer samt hos Budet Anton Jensen. (2)

Kasseeftersyn.

Dags Dato foretoges et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og paa samme Tid hos Hovedkassereren for Dansk Typ.-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 48,478.09 og fordeler sig saaledes:

I Obligationer og Aktier	Kr.	14,962.00
I Sparekassen	-	31,823.08
Kassebilag	-	479.80
Kontant Beholdning	-	1,213.21
Ialt	Kr.	48,478.09

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 496,846.92, som fordeltes paa følgende Maade:

I Sparekassen	Kr.	418,497.65
I Obligationer	-	41,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	-	1,000.00
Prioriteter	-	34,000.00
Kassebilag	-	341.10
Kontant Beholdning	-	2,008.17
Ialt	Kr.	496,846.92

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 12. April 1910.

FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. ALB. MICHELSEN.
CARL CHRISTOFFERSEN.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, og der fandtes en Beholdning af Kr. 10,970.59, fordelt saaledes:

Obligationer	Kr.	4,000.00
Sparekassen	-	6,852.17
Kassebilag	-	37.51
Kontant Beholdning	-	80.91
Ialt	Kr.	10,970.59

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Herning: Typ. JENS ANTON JENSEN, *Herning Avis.* Lyngby: Typ. MARIUS J. HANSEN, Hovedgaden 78[1].

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

8. April: *Ringsted* 187.40. 9. April: *Esbjerg* 55.00. 11. April: *Fredericia* 12.25; *Holstebro* 57.45; *Odder* 3.25; *Skive* 42.50; *Svendborg* 300.00; *Nyborg* intet at indsende. 12. April: *Assens* 87.50; *Faaborg* 21.00; *Herning* 55.52; *Korsør* 27.75; *Lyngby* pr. Bl. 48.75; *Nakskov* 138.75; *Odense* 530.12; *Silkeborg* pr. Bl. 63.50; *Slagelse* 201.65; *Vejle* 15.00; *Aalborg* 350.00. 13. April: *Næstved* pr. Bl. 66.00; *Thisted* pr. Bl. 50.00, kont. 110.00, ialt 160.00.

København, den 13. April 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København. Sætter Einer Marius Aug. Petersen, udl. 11/4 10 i Dansk Papirvarefabr. (arb. s. St.). Sætter Axel Sigismund Villiam Wandrup, udl. 9/4 10 hos Ehbrecht (arb. s. St.). Sætter Johannes Frederik Madsen, udl. 1/4 10 i Bogtr. »Godthaab« (arb. s. St.). Sætter Elis Ejner Marentius Rasmussen, udl. 1/4 10 hos Fjeldsøe (arb. s. St.). Trykker Ove T. L. V. Mayne, udl. 1/4 10 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Selma Dorthea Christine Nielsen, udl. 4/4 10 hos Hertz (arb. s. St.). Paal. Karla Rosborg Olsen, udl. 1/4 10 hos Winther (arb. s. St.). 1784. J. Wettersteens Hustru Martha.

Odense, Rasmus Christian Rasmussen, udl. 1/4 10 hos Hagen & Sørensen (arbejdsløs).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2366 (923), Chr. Andr. Birkemose fra Vejle (I. Cohen).

Aalborg, 2677, Oluf Larsen (Stiftstidende) og 575, H. Bjørnstrup (arbl.). Aarhus, 1611, Albinus Jensen (arbl.) og 2490, Chr. Jacobsen (arbl.). Herning, 1003, Andreas Larsen (Herning Avis). Kalundborg, 2109. L. H. Axen.

Bortrejste.

København: 2689 (2866), Jens Carl Hylander fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 977, Fritz Baumgarten til Leipzig i Pl. Aarhus, 2259, Carl Will. Fischer til Odense (arbl.), 2358, Ferdinand Nielsen til Skanderborg. Holstebro, 1003, Andr. Larsen til Herning i Pl. Næstved, 2349, J. P. Jacobsen paa Rejse. Odense, 2031, Alfr. Christensen paa Rejse. Randers, 2490, Chr. Jacobsen til Aarhus (arbl.). Vejle, 2366, Chr. A. Birkemose til Kbhvn. i Pl.

Død.

Holstebro, 1226, Laurids Christian Petersen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. *Alle bedes møde.* Lørdag den 30. April: *Ordinær Generalforsamling.* (1 n)

T. C. C. Søndag Kl. 11 *Generalforsamling* i Nørre Central. Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Sommerens Ture. 6. Eventuelt. (3 d)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 9.—13. Uge (**5** Uger) opkræves Lørdag den 16 April. Samtidig opkræves Administrationsfondens Kontingent for Januar Kvartal 1910. P. HANSEN, Ravnsborggade 17,[2].

ANNONCER

Typograph-Sætter.

En **fuldt uddannet** Maskinsætter (Typograph) kan faa fast Plads paa *Roskilde Tidendes* Bogtrykkeri. (76)

Ung Trykker

søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig

Sætter-Trykker,

som kan arbejde selvstændig, kan faa Plads hos **V. Schæffer**, Kolding. (74)

En flink og dygtig

Avissætter,

over 25 Aar gl., der vil lære Maskinsætning paa Monoline, kan først i April antages ved et jydsk Blad. Billet mrkt. »66« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Stereotypør

søger Plads. Billet mrkt. »75« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Cykler

bedst og billigst gennem Typografernes Cykleklub. Henvendelse: JOH. UHRBRAND, Egirsgade 18[3] og C. DREYER, Dr. Tverg. 16[1] (63)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejds. løshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ **UDSTILLING AF MASKINER** ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 21. APRIL 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætter-Afdeling

(Sættere, Stereotypører og mandl. Trykkeriarb.)

afholder

ord. aarlig Generalforsamling

Onsdag d. 27. April Kl. 8½ pr.

i Sidelokalerne, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 5. Opstilling til Valg af 1 Medlem til Styrelsen. 6. Opstilling eller Valg af 4 Kontrahenter. 7. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter, a) til Bryggeriet »Stjernen« og b) til Arbejdernes Livsforsikringsselskab. 8. Valg af en Fanebærer. 9. Valg af Stemmeoptællere. STYRELSEN.

Refleksioner.

III.

HØJTÆRede Kollega! Du kan forstaa, at det svider i Hjærtet, naar man hører en Principal komme med følgende Ytring: »*Nu har man jo heldigvis et saa stort Overskud af Typografer, at man bare behøver at fløjte — straks har man et Par Dusin at vrage imellem.*« — Desværre, Kollega, Manden har Ret, og paa det lever han naturligvis højt. Der er nok af sultne Kolleger paa Tærne, naar Rygtet fortæller om en ledig Plads, — skidt hvordan den end er, bare den giver lidt Penge, Penge til at slaa Hungeren ihjel med. Og Arbejdet? Hvad Herregud — har man Raad til at være spidsfindig i disse forbandede Tider, hvor det, at faa Smør paa Brødet, er noget nær et Lotterispil? Man maa sandelig passe paa ikke at støde sin »Velynder«, Arbejdsgiveren, for saa hiver han én paa Gaden, og der staar jo i Forvejen Masser, som venter paa at blive indladt. — »Man gør sin Pligt og kræver sin Ret«, siger Du, Kollega —, har Du nogensinde set en Bogsætter nyde sin Ret hel og holden? Vi har jo da vor Tarif, siger Du videre. — Rigtig! Tarif! — Tarif! Det lyder saa kønt; men hvormange af os ofrer Tarifen synderlig Tanke. Vi arbejder bare væk — i Længslen efter Fyraften og opmuntret af de talrige »Baller«, som det betaler sig saa godt for en Principal at servere.

Stod vi ikke der i Tivolis Koncertsal under Tarifbevægelsen 1906 og galede op om den Guldgrube, som den ny Tarif vilde blive for Bogsætterne, — Godtgørelser i alle Ender og Kanter; alene »Blandings«-betalingen kunde give Ugelønnen. Og saa Tabelsats! . . . det svimler for mig, Kollega, naar jeg tænker paa, hvorledes alt *kunde* være. Men hvordan *er* det? Se paa din Principal! Hans velproportionerede Korpus vidner om Overmættelse og Velstand. Han »arbejder« kun faa Timer om Dagen, saa tager han hjem til sit hyggelige Landsted, det, han foruden sin øvrige Overflod har erhvervet sig for de Godtgørelser og Forhøjelser, vi i Følge vor sidste Tarif *skulde* oppebære, men aber ikke faar. Og *hvorfor* faar vi dem ikke? Naturligvis fordi vi ikke kender vor Tarif og — først og sidst — *ikke kræver vor Ret!* Det lever, som sagt, vor Arbejdsgiver højt paa, mens vore Kolleger sulter. Og i Ly af vor Uvidenhed og Tolerance er vor Arbejdsgiver i Stand til at drive sin polerede Smudskonkurrence, ligesom han er i Stand til at holde Sultepisken over os andre og vor Løn paa et Minimum. Desforuden skaber vi i vor Ligegladhed med Tarifen gennem vort Overskudsarbejde en Konkurrence til os selv, et Overskud af Arbejdskraft, der er Principalen det bedste Vaaben i Hænde mod os selv. Spørg en hvilken som helst fastlønnet Bogsætter: »Hvorledes beregner Du dit Arbejde?« Og Svaret vil i ni af ti Tilfælde blive dette: »Beregner — beregner? Ja, jeg er jo paa fast Løn. Men hos os har vi det meget godt — der er Masser af Svinesteg, og — og; ja Dagen maa jo gaa med noget . . .« — Det er rigtig! Dagen skal gaa med Arbejde. Men naar Principalen nu én Gang har skrevet under paa at betale Arbejdet efter en fastsat Regel, saa skal han pinedød ogsaa have Lov dertil. Nu skraber han Overskudet til sig og bliver stadig bedre i Stand til at træde os paa Nakken. Der er jo — som bekendt — ikke noget Bogtrykkerne hellere ser, end at alle Typografer bliver overflødiggjorte, og allerhelst hængte. Og tænk Dig, Kollega, det assisterer vi vore Modstandere, Arbejdsgiverne, med — i selvglad Fryd over, at vi dog heldigvis ikke hører mellem de Arbejdsløse. *Det er Egoisme af den forkasteligste Art.* — Jeg har hørt en Principal sige: »Naar bare Typograferne gennem deres Tarif vilde hjælpe os til, at Arbejdet blev betalt ens overalt, saa skulle vi sagtens komme den Pokkers Smudskonkurrence tillivs«. — Ja, lad os hjælpe vore Arbejdsgivere af med *deres* Smudskonkurrence, lad os under den Form forsøge, om vi ikke kan slaa vor *egen* Smudskonkurrence ned. Thi det, at levere Tilgift paa Arbejde eller at underbyde i Pris, er Smudskonkurrence i højeste Potens. — Men hvor er Midlet, spørger Du, Kollega. Jeg har hørt en Fugl synge om det. Det ligger i den *Bogsætterklub*, som er sin Aabenbaring nær. Hvis den vil virke efter Princippet: »Gør din Pligt og kræv din *fulde* Ret« — alias: Arbejde efter Tarifen og Betaling efter Tarifen! — saa er Smudskonkurrencen mellem Bogsætterne snart en »Saga blott«, og saa kan vi frejdig vende Ansigtet mod de arbejdsløse Kolleger og sige: »Vi forærer ikke vor Principal det, som I skulle have at stille Jer Hunger paa.« Men jeg tvivler meget paa, at der i det hele taget vilde findes arbejdsløse Kolleger, naar Bogsætterne faar Arbejdet betalt efter Tarifen, eventuelt med Overskudsudbetaling. Jeg tror, at det kunde betale sig at ansætte nogle Regnemestre paa Forbundskontoret til Udmaaling af det Overskud, der nu præsteres i samtlige Bogsætterier, men som nu vandrer i Principalernes rummelige Lommer.

Løsenet for en Bogsætterklub maa være: *Eget Overskud i egen Lomme. Faste, ensartede Arbejds-Priser over hele Linjen,* — paa det at vi kan folde vore Hænder og sige: »Vi indser langt om længe, at vi er Mennesker saavel som vore Principaler, og vore arbejdsløse Kolleger er Mennesker saavel som vi.« ALB. LARSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

INDEN jeg forlader Schultz, vil jeg fortælle om nogle Smaatildragelser.

Det var i Sommeren 1868 (ikke 69, som jeg ved en Fejl skrev i forrige Artikel), at Rigsdagens Arbejde var til Licitation. Betingelserne var fremlagt til offentligt Eftersyn i Bureauchef DESSAUS Kontor paa Kristiansborg Slot. Jeg var begyndt at arbejde hos Schultz, men troede mig derfor ikke uberettiget til at kigge i Konditionerne, og da min egen Nysgærrighed parredes med en af mine Bekendtes, der var Bogtrykker, stod jeg en Dag ved en Pult i Bureauchefens Kontor og noterede.

Paa en Gang blev jeg vaer to hvasse Øjne, der betragter mig fra Siden; de tilhører gamle Bogtrykker Schultz, — men jeg noterer videre. Saa kommer Bureauchefen hen til Schultz, som peger over paa mig, hviskende noget til Chefen; jeg antager, han har spurgt, hvorledes »*det* Svin var kommet i Kancelliet«.

Det var i Middagsstunden. Da jeg kom paa Sætteriet, blev jeg modtaget af de Døren nærmeststaaende med et: »De skal ned paa Kontoret hos Schultz«, og jeg syntes, der gik et Gys gennem hele Sættersalen . . .

Paa Kontoret var Schultz, hans Søn og vistnok Faktor Engelstrup. Interiøret havde noget kriminal-forhørsagtigt ved sig.

»Jeg saa Dem i Middags ovre hos Bureauchefen. Har *De* Interesse af at vide, hvad der betales for Rigsdagsarbejdet?«

»Åa jo . . .«

»Det var da mærkeligt; De arbejder jo hos *mig*.«

De to andre i Kontoret nikkede til den Gamle for at give tilkende, at ogsaa de var med paa det *mærkelige*.

»Ja, nu kan De godt gaa op i Sætteriet.«

Da jeg kom derop og gik hen ad Gulvet til min Plads, gloede Kollegerne paa mig. Jeg gættede paa tre Egenskaber, de hver for sig tillagde mig: Mod, Frækhed eller Idioti.

— Da den gamle Schultz døde i Slutningen af Halvfjerdserne, overtog den unge Forretningen. Som et Bevis paa Nobelhed hos denne Mand skal jeg fortælle en Historie. J. F. JENSEN og LUDV. PETERSEN stod en Dag ved deres Sætterkasser, da Schultz traadte ind i Gaden.

»Jeg har modtaget et anonymt Brev om de Herrer. Værs'god, der har De det; maaske kan De finde *Slynglen*.«

I Brevet undrede Brevskriveren sig over, at »Schultz i sit Brød (!) vilde have to saa udprægede Socialister som J. F. J. og L. P., *især da han trykkede Statens Arbejde*.« Man merkt die Schneidigkeiten!

Den ondskabsfulde Slyngels to Ofre søgte i flere Aar efter ham ved Sammenligninger med Haandskrifter, uden at det lykkedes dem at komme til mere end en Mistanke.

Jeg synes, at Schultz' Optræden i denne Sag skal staa i mine Artikler til et Minde for ham som en korrekt og human Mand.

Ikke alle behandler anonyme Skriverier paa den Maade; jeg lærte senere en Principal at kende, som med Velbehag sch-ch-chmausede sig med dem.

— Det er forstaaeligt, at Typograferne den Gang ligesom nu efter Fyraften af og til besøgte et Værtshus for i et Par Timer at finde bellmannsk Lyksalighed og synge: Vort Dagværk er til Ende, som fri og muntre Svende vi samles om vort Bord, — i Stedet for anden og maaske bedre Tidkort. (Til *bedre* Tidkort regner jeg dog ikke det *moralsk* og økonomisk ødelæggende Afholds-Kortspil om Penge.) Og det er ligeledes en Selvfølge, at Typograferne den Gang ligesom nu ikke altid kunde »betale ved Modtagelsen«. Hos Schultz klarede man sig i en prekær Situation med en ganske særegen Slags Check; den var af *Bly*.

En Dag kom en Værtshusholder, der var Nabo til Schultz, op i Sætteriet med en Kolumne, som han af en Sætter havde faaet i Pant for diverse Varer, baade Saltaal, Snaps, Øl og Punsch, og nu vilde han gærne have den vekslet i Penge. Faktor Engelstrup kom til, og Historien blev klaret uden Ulæmpe for Synderen; men det blev ved den Lejlighed oplyst, at Værthusholderen drev en stor Geschäft med at omsætte Kolumner i »Diverse«. Og han kunde efter lang Erfaring saa nogenlunde bedømme Værdien; den, han havde givet Saltaal m. m. for, var Matematik, og det, vidste han, hørte til dyrere Sats! Naturligvis kunde det hænde, at en Kolumne laa i Værtshusholderens Buffetskuffe og gik i Fisk, og saa blev der naturligvis et farligt Vrøvl mellem Køber og Sælger.

— — Næste Gang kigger vi op til Sally B. Salomon.

(Fortsættes.)

Sygekassen i Provinserne.

UNDER Titlen »Et mærkeligt Forslag« udtaler Hr. LAUR. JENSEN sin Uvilje mod Sygekassernes Forretningsudvalgs Forslag (til Rigsdagen), som opfordrer Lovgivningsmagten til for Fremtiden at forbyde Sygekassemedlemmer at sikre mere end 4/5 af deres Arbejdsindtægt i Sygdomstilfælde.

Jeg griber Lejligheden til paany at slaa til Lyd for mere *ensartede* Forhold i vort Forbund. Vi har Sygekassen i *Provinserne* og Sygekassen i *København*; vort Maal bør være »*Dansk Typograf-Forbunds* Sygekasse«, statsanerkendt, og med ensartede Forhold over hele Landet. Vi har endvidere Begravelseskassen i *Provinserne* og Begravelseskassen i *København*; vort Maal bør være »*Dansk Typograf-Forbunds* Begravelseskasse«, ligeledes med ensartede Forhold indenfor hele Forbundsomraadet. Endvidere maa vi, som saa ofte omtalt, tilstræbe en *Landstarif*, som man har det i Tyskland, Norge, Sverig osv., med Lokaltillæg for de større Byers Vedkommende. En Landstarif vil sikkert kunne raade Bod paa de højst ulige Arbejdsvilkaar vi har nu i København paa den ene Side og i Provinserne paa den anden Side. Vi har for mange *Skille*linjer mellem Provinserne og København.

Ligeledes henstiller jeg til Medlemmerne, saa ofte Lejlighed gives, at kræve Titlen og Formen »Forretningsfører for *Provinserne*« afskaffet, saaledes at han kort og godt kaldes *Hovedkasserer* (hvad han jo faktisk er) eller *Forretningsfører* (uden Hensyn til, om hans Arbejde særlig falder paa Provinserne eller København). Vi bør bekæmpe alt hvad der hedder *Provinsernes* kontra *Københavns* og tilstræbe *ensartede* Former som »*Dansk Typograf-Forbunds* Sygekasse«, »*Dansk Typograf-Forbunds* Begravelseskasse«, »*Dansk Typograf-Forbunds* Hovedkasserer og Forretningsfører« osv.

Bliver Sygekassernes Forretningsudvalgs Forslag vedtaget af Rigsdagen, vil dette sikkert føre til Nødvendigheden af en *Omorganisation af vor Sygekasse i Provinserne*. Lad os saa haabe, at der ikke indenfor vort Forbund findes Folk, der kun af egennyttige og rent egoistiske Grunde vedligeholder Skillelinjerne mellem Provinserne og København, men at vi saa alle, og selv en Peter Hvidtfeldt, kan være med til at tilstræbe mere *ensartede* Forhold for Sygekassens og Begravelseskassens og senere ogsaa for Landstarifens og — Forretningsførerpostens Vedkommende.

Odense, den 27. Marts 1910. JENS BJØRNSTAD.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

INDENRIGSMINISTERIET har velvilligst i Aar som tidligere Aar bevilget Foreningen et Beløb til Understøttelse for Medlemmernes Lærlinge og unge Typografers (Sættere) Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, inden 10. Juni d. A. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvor længe vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvor vidt Eleven selv eller ved Forældres eller Værgers Hjælp evner at udrede de med Opholdet forbundne Udgifter (til Kost og Logi) under Kursustiden.

Tidligere Ansøgere, som man paa Grund af manglende Midler ikke har kunnet imødekomme, maa indgive Begæring paany, hvis de ønsker at komme i Betragtning. Kursus'et, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. Septbr. — koster 20 Kr., hvilket Beløb forlods udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Aalborg, i April 1910.

P. S. V.:
P. HANSEN,
f. T. Formand.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. ds. paa Hotel »Herning«. — Formanden, L. RASMUSSEN, bød Velkommen, hvorefter MARINUS JENSEN valgtes til Dirigent.

Hovedkassens og Lokalkassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 200 Kr. og 36 Kr. 97 Øre, oplæstes og godkendtes. — Da der var at foretage Valg af ny Bestyrelse, valgtes en saadan, og kom til at bestaa af følgende: ANTON JENSEN (Formand), THORVALD BOYE (Næstformand), THORVALD FREDERIKSEN (Sekretær), CHR. OLESEN og P. A. PETERSEN. Til Revisor i Stedet for Jensen valgtes MORGENSTERN. — GEORG JENSEN aflagde Beretning fra Arbejdernes Fællesbageri. — Et Forslag af OLESEN om at stryge Lokalkassens Tilskud til Fanekassen toges tilbage, hvorimod det vedtoges at stryge Lokalkassens Restance til nævnte Kasse. — Forslaget om Annulering af Vedtagelsen af Udmeldelse af Fællesorganisationen forkastedes med 8 St. mod 6 (2 stemte ikke). — P. A. PETERSEN anbefalede at støtte en syg københavnsk Kollega. — ANT. LARSEN anbefalede at støtte Fællesbageriet, bl. a. ved at forhøje Lokalkassens Aktie til det dobbelte. — Et Forslag om, at Annuleringsforslaget ikke maatte fremsættes paa Generalforsamlingerne det første Aar, forkastedes med 8 St. mod 7.

Generalforsamlingen der var besøgt af Afdelingens 16 Medlemmer, sluttede dermed. TH. B.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. April en af 13 Medlemmer besøgt ordinær Generalforsamling. De reviderede Regnskaber fremlagdes og godkendtes. Til Repræsentant i »De Samvirkende« valgtes i Stedet for H. Schel-

ling, der er bortrejst, Trykker LIND. Det vedtoges at anskaffe den projekterede Fane inden 1. Maj, og samtlige tilstedeværende vedtog, at indbetale Restbeløbet i tre Rater. Efter at der var foretaget Valg af Fanebærer og Suppleant, hævedes Generalforsamlingen. O. A.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. April sin Kvartalsgeneralforsamling, der lededes af Formanden, Papirhandler J. P. SØRENSEN. De fremlagte Regnskaber godkendtes. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 506 Kr. 05 Øre, og Privatkassens Regnskab med 45 Kr. 90 Øre. Til Slut gav FORM. en kort Oversigt over Virksomheden i 1909.

SEKRETÆREN.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. April sin ordinære Generalforsamling paa Hotel »Phønix«. FORMANDEN bød Velkommen og oplæste Regnskabet, der balancerede med 191 Kr. Regnskabet godkendtes enst. Derefter oplæstes Lokalkassererens Regnskab, der balancerede med 55 Kr. 43 Øre. Godkendtes ligeledes enst. Sluttelig vedtoges det at indbyde Viborg-, Holstebro- og Nykøbing M.-Kollegerne med Damer til en selskabelig Sommenkomst i Sommer. H. L. ANDREASEN,

Sekretær.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 9. April. Den var besøgt af 1/3 af Foreningens Medlemmer. JOH. NIELSEN valgtes til Dirigent.

Efter at de vedtagne Forholdsregler i en Reservefonds-Understøttelsessag var godkendt, blev Regnskaberne fremlagt af Kassereren; disse godkendtes ligeledes. Foreningen besluttede at deltage med Banner i samtlige Demonstrationer og Fester, der i Sommer arrangeres af herværende Arbejderparti. FORMANDEN oplyste om de Forhandlinger, der var førte i Anledning af, at en Bogtrykker, der siges at være Socialdemokrat, beskæftigede en Typograf, der ikke var Medlem af Forbundet. Vedkommende erklærede nu, at hans Typograf var »Faktor« og derfor ikke behøvede at være Medlem (der arbejder kun den ene udlærte; en Lærling udlærtes til Nytaar og fik kort Tid efter Afsked). Da den »socialdemokratiske« Bogtrykker saaledes skød sig ind under det af mange Kapitalister velsignede Septemberforlig, formente man ikke, at der var noget at gøre i Øjeblikket, hvorfor Sagen henlagdes indtil videre. Af Formandens Beretning fra *Sydfyns Social-Demokrats* Repræsentantmøde fremgik det, at Bladet gav et forholdsvis godt Overskud, naar alle Omstændigheder toges i Betragtning. — Generalforsamlingen afsluttedes med, at FORM. indtrængende opfordrede Medlemmerne til at paase, at Sundhedsbestemmelserne blev overholdt rundt om i Trykkerilokalerne. —n.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. ds. paa Kafé »National. — Formanden, R. BINDSLEV, forelagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 317 Kr. Der var udbetalt i Rejseunderstøttelse 36 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 192 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med 65 Kr. 88 Øre. Kassebeholdning 30 Kr. 2 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. Et Forslag om at søge den aarlige Fest afholdt i November i Stedet for i Februar Maaned vedtoges. Det overlodes Bestyrelsen derom at udsende en Liste. Derpaa hævedes Mødet. 10 Medlemmer var mødt.

L. Chr. N.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. April ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Alhambra«. — FORM. bød Velkommen. Til Dirigent valgtes EMIL PETERSEN.

FORM. aflagde derpaa Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 613 Kr. 20 Øre. Af Indtægterne fremhæves: Kontingent af 56 Medlemmer 585 Kr. og Afdrag paa Gæld 9 Kr. Udgifter: Rejseunderstøttelse til 33 Rejsende i 55 Dage 70 Kr., Understøttelse paa Stedet til 5 Medl. i 113 Dage 226 Kr., Sygeunderstøttelse til 2 Medl. i 16 Dage 32 Kr., Administrationstilskud 12 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 212 Kr. 62 Øre. Kassebeholdning 119 Kr. 17 Øre. Regnskaberne godkendtes enst. — Form. for Festudvalget, AAGE NIELSEN, aflagde Regnskab for Fastelavnsgildet, der balancerede med 145 Kr. 70 Øre. Regnskabet godkendtes enst.

Til at tiltræde Socialdemokratisk Forbunds Agitationsudvalg valgtes JØRGEN ANDERSEN og OSCAR JØRGENSEN.

Lokalespørgsmaalet var atter paa Dagsordenen og gav Anledning til nogen Diskussion, der resulterede i, at det enst. vedtoges *at* flytte fra »Alhambra«, og *at* nedsætte et Udvalg til at finde nyt, passende Lokale.

Til Svendehjemmet bevilgedes 10 Kr.

Under Eventuelt diskuteredes Organisationsbevægelsen, i Særdeleshed indenfor Typograferne her i Byen, i hvilken adskillige Medlemmer deltog. M. N.

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt den 13. April sin ordinære Generalforsamling. Da Formanden Kl. 8 1/2 aabnede Mødet, var der akkurat mødt saa mange Medlemmer, at Regnskabet kunde blive underskreven; da der, som bekendt, kun skal to Underskrifter til det, var det jo ikke mange pCt. af Afdelingens 30 Medlemmer, der havde ulejliget sig til Mødet.

Regnskabet, der balancerede med 299 Kr. 40 Øre, godkendtes enstemmigt.

Under Punkt Eventuelt drøftede man Laur. Jensens Artikel ang. Spørgsmaalet om Sygehjælp.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1909.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1909	704.42	Rejseunderstøttelse ...	1,527.20
Kont.: ordin. 47,380.69		Underst. p. St.	19,777.00
do. ekstraord. 10,463.30		Reservefondsunderst...	100.00
	57,843.99	Sygeunderstøttelse ...	15,589.10
Tilbagebet. Rejselaan .	188.50	Begravelseshjælp	535.00
Andre Indtægter	150.50	Andre Udgifter	1,020.46
Tilskud fra Hovedkass.	1,683.25	Indsendt til Hovedkass.	21,288.08
		Beholdn. 31. Dec. 1909	733.82
	60,570.66		60,570.66

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1909	340,018.29	Tilskud til Afdelingerne	1,683.25
Inds. fra Afdelingerne	21,288.08	Overfartsbilletter	171.60
Renter	6,793.42	*Typograf-Tidende*	1,447.26
Kommunetilsk. til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse	3,327.85	Legatunderstøttelser ..	400.40
		Bidrag til Storstrejken	9,000.00
Indg. Depositioner ..	43,826.56	Svensk Typ.-Forb. ...	20,000.00
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid*.....	608.10	Laan til Typografernes Stiftelse	6,000.00
Refunderet Understøttelser og Porto....	203.50	Bogbinderforb., udlagt Understøttelse.....	105.33
Indgaaet i Prioritetsobligation i Typografernes Stiftelse..	16,000.00	Halvdelen af Udgiften til Voldgiftsretten ...	425.05
		Bøder	460.00
		Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	479.33
		Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	105.80
		Lønninger og Honorarer	1,667.00
		Rejseudgifter og Diæter	409.24
		Tryksager	97.50
		Porto.....	98.32
		Telegram. og Telefon.	109.40
		Bidrag til Jubilæumsgave til V. Petersen.	159.00
		Kontorsager	258.35
		Forskelligt.....	26.84
		Ialt Udgift...	43,103.67
		Beholdn. 31. Dec. 1909	388,962.13
	432,065.80		432,065.80

København, den 12. April 1910. P. HVIDTFELDT.

Husk

Sportsklubbens Fest

i Morgen, Fredag, Kl. 7 i Prins Wilhelms Palæ.

(2 a)

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Bogtrykker MARTIUS TRUELSEN har atter i Aar som sædvanlig tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling.

Sætterafdelingens Medlemmers (Sættere, Stereotypører og mdl. Hjælpearbejdere) Opmærksomhed henledes paa den ordin. Aarsgeneralforsamling paa Onsdag Aften Kl. 8 1/2 i Sidelokalerne, Enghavevej 40. — Alle Medlemmer bedes møde.

Vore Arbejdsløse. *En Udflugt.* Paa Tirsdag den 26. er der Udflugt til Dyrehaven for vore Arbejdsløse. Først besøges *Tuborg Etablissement*, hvortil der af Direktionen venligst er givet Adgang, og derefter spadseres til Dyrehaven, hvor der spises medbragt Frokost i Skovløberhuset, »Kildehuset«. Af Foreningens ydede Penge trakteres med Kaffe. *Arbejdende* Kolleger, der har Tid, anmodes om at deltage i Tuborg-Besøget. Der er Adgang baade for Kvinder og Mænd. Der mødes ved Trianglen Kl. 9. Mød talrigt og præcist. TH. P. MØLLER.

Dødsfald. Tuberkulosen har atter krævet to Ofre, idet LAUR. CHR. PETERSEN, ogsaa kaldet Holstebro-Petersen, nylig er afgaaet ved Døden i Holstebro, hvortil han for længere Tid siden var rejst her fra København. Han arbejdede vistnok sidst hos Schultz, men blev allerede syg i 1903 og har, med mellemliggende raske Perioder, siden været syg. Han var en brav Kollega, der kun efterlader sig Venner.

— Den anden afdøde Kollega er KRISTENSEN-KRAMER, der ligeledes i mange Aar har været syg af Tuberkulose. Han var født 1865 og udlært 1884 i Nykøbing F., arbejdede senere forskellige Steder her i København, til han i 1904 blev syg og maatte ophøre med alt Arbejde. Han efterlader sig Hustru og 2 Børn. Begravelsen finder Sted St. Bededag Kl 12½ fra Sct. Lukas Kirken paa Frederiksberg. Fanen kommer tilstede.

Typografernes Syge-Hjælpekasse henleder Opmærksomheden paa, at der i den kommende Uge vil blive udsendt Cirkulærer, og opfordrer de mandlige Medlemmer af Dansk Typ.-Forbunds københavnske Afdelinger, der ikke er Medlemmer af denne Kasse, til at indmælde sig. Vedhængende Blanketter kan udfyldes og indsendes til Kassereren. Kassen, der nu tæller ca. 400 Medlemmer, bør dog have et endnu større Medlemstal. Agitér for Tilslutning!

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Lokalkassereren i Svendborg, Typ. SØREN JENSEN, er flyttet til Willemoesvej 11. Tr. 12—1 og 7—8.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

14. April: *Kolding* 258.20; *Køge* 157.75; *Kalundborg* 129.00. 15. April: *Grenaa* 32.50. 19. April: *Aarhus* 40.20; *Helsingør* 138.75; *Hobro* 88.00; *Holbæk* 52.25; *Horsens* 268.75; *Løgstør* 68.50; *Nykøbing F.* 53.05; *Nykøbing M.* pr. Bl. 25.00; *Roskilde* pr. Bl. 31.80, kont. 137.20, ialt 169.00; *Rudkøbing* pr. Bl. 62.35; *Stege* 48.00.

København, den 19. April 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København. Sætter Carl Vilh. Petersen, tidl. Medlem (Qvist). Trykkerlærling Christian Jensen (Citytrykkeriet). Paal. Johanne Sofie Keil, udl. ½ 07 hos Nielsen & Lydiche (Søborg).

Randers, Poul Johannes Petersen, udl. ¼ 10 i C. J. Ryes Bogtrykkeri. Rasmus Julius Rasmussen Haug, udl. ¼ 10 i Randers Venstreblad. Peter Jensen, udl. ¼ 10 i Viggo W. Olsens Trykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Holbæk, 1653, Fr. Adolf Riis (Venstrebladet) og 1581 Henrik Jensen (arbl.). Holstebro, 2257, O. W. Eckberg. Kolding, 2126, Viggo Frederiksen (Fr. Lumbye). Næstved, 2583, Oluf Hansen (arbl.). Odense, 2031, Alfred Christensen (Eksprestrykkeriet). Ringsted, 1750, Alfred Peter Nielsen (syg).

Bortrejste.

København: 2692 (1961), H. C. Kr. Olsen til Udl. (arbl.). 2691 (1868), Alb. G. O. Hansen til Udl. (arbl.). 2693 (1962), Axel Olsen til Udl. (arbl.). 2257 (2805), Vald. Eckberg til Holstebro i Pl. 2352 (2720), Alfr. D. Eriksen til Udl.

Aarhus, 1253, A. Mønster paa Rejse og Skriftstøber Erling Larsen til Kristiania (arbl.). Esbjerg, 2162, Schmidt til Maribo (arbl.). Holstebro, 635, H. P. Hansen. Kolding, 1653, Fr. Riis til Holbæk i Pl. Næstved, 1734, J. L. Christiansen til Middelfart i Pl. Odense, 2030, Alfr. Carl Christiansen til Ringkøbing i Pl., 2259, Carl Will. Fischer til Kbhvn. (Militær) og 2581, K. E. Dideriksen til Kbhvn. (Militær). Randers, 2186, Niels P. S. Mariager paa Reje og 2053, S. Gade Jørgensen til Aarhus (arbl.).

Udmeldt.

København: 2491, Paal. Ingeborg Ruemenapp (Papyrus). 2083, Paal. Lilia Greis, fratraadt Faget.

Død.

København: 921, P. Kristensen Kramer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Fredag Kl. **7** pr. Typ. Sportsklub.
Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse.
Lørdag den 30. ds.: *Ordinær Generalforsamling.* (10)

T. C. C. Fredag: Trianglen Kl. 10. Søndag: Skodsborg. Trianglen Kl. 9. (3e)

ANNONCER

En flink og dygtig
Sætter-Trykker,
22 Aar (militærfri) og som staar i fast Plads, ønsker at lære Maskinsætning. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker
søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig
Akcidenssætter,
der i Faktorens Fraværelse kan lede Arbejdet i et Provins-Akcidenssætteri, kan faa Plads straks. Løn efter Overenskomst. Billet mrkt. »77« bedes indsendt til Ekspeditionskont.

Sætter-Stereotypør
søger Plads. Billet mrkt. »75« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier
Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavnn)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

J. G. A. Eickhoff, København V.

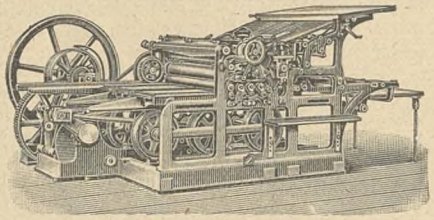

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.
FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN
FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER
LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER
BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL
PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER
BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Jærnbanegade 4, 1. S., B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 29. APRIL 1910 XXXVII AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

1. Maj.

DEN 1. Maj er det 20 Aar siden Arbejderne første Gang demonstrerede for Kravet om en 8-Timers Arbejdsdag. Fostret af Tidens Aand, der som en uimodstaaelig Stormflod brød ned de gamle Fordomme, bares Kravet frem af Underklassen i alle Stater i den gamle og den ny Verden.

I sodede Fabriker, i Minens skumle Skakter, i støvede Værksteder færdedes de flittige Arbejdsbier langt over det halve Døgn, samlende liflig Honning til Kapitalens forædte Droner.

Udenfor sendte Solen sine livsvækkende Straaler over smilende Marker og Enge. Blomsterne sitrede for den lette Brise, Skoven stod klædt i den herligste grønne Dragt. Den hele Natur blomstrede i Fryd og Livsglæde, men al denne rige Skønhed kendte Proletaren intet til. Slid og Slæb var hans Lod, og den Smule Fritid, der allernaadigst overlodes ham, forslog næppe til den fornødne Hvile.

Paa samme Tid steg og steg de vældige Beholdninger af Gods og Guld hos enkelte kapitalstærke Individer. Omgivne af alskens Luksus og Komfort levede Børsens »Grever« og »Baroner« et Liv i Herlighed og Glæde uden at have tilvejebragt en Tøddel af de Rigdomme, de forødte.

I Længden blev disse Tilstande utaalelige, den arbejdende, den frembringende Befolkning vilde ikke mere godvilligt lade sig plyndre. Tidens mægtige Vækker, *den internationale Socialisme*, førte det med sig. Organisationen blev det skarpslebne Sværd i Arbejderklassens Haand.

Som absolut Betingelse for videre Fremskridt, naar først Øjnene var opladt for Proletarens historiske Mission, rettedes Opmærksomheden paa Spørgsmaalet om en forkortet Arbejdstid. Hvile efter Dagens Møje og Slid, Frihed til Rekreation i den friske Natur, Tid til at udvikle Muskler og Hjerner og til Tilegnelse af blot en Del af de Goder, *Arbejdet* havde skabt.

Efter mange spredte Forsøg vedtog den internationale Arbejderkongres i Paris 1889 en Gang aarlig at iværksætte en Demonstration for Kravet om en 8 Timers Arbejdsdag. Første Gang 1. Maj 1890. Paa Kongressen var Danmark repræsenteret af afdøde Billedskærer Christensen, Drejer Nic. L. Petersen og Journalist A. C. Meyer.

Man valgte den 1. Maj, dels fordi Dagen havde gammel Hævd som Festdag, da man i Middelalderen red Maj i By og dansede om Majtræet, dels fordi man i selve Dagen, den første Dag i Aarets skønneste Maaned midt i den dejlige Vaar, fandt en symbolsk Sammenhæng med den unge begejstrede Tanke om Samfundets Genfødelse i socialistisk Klædebon.

Hvem erindrer ikke den Haan og Latter, Vrede og Modstand, saavel selve Kravet som Demonstrationen vakte i Fjendens Lejr.

Men værre end Modstandernes Haan og Forfølgelse var den Ligegyldighed og aabenbare Uvilje, Demonstrationen mødte i vor egen Stand.

Arbejderne, der uden at kny fandt sig i Arbejdshvile paa alle Kirkens *Helligdage*, eller hvilke andre »Fridage« Magthaverne fandt paa at dekretere, kunde ikke overvinde sig til at undvære blot en *halv* Dagløn, naar Øjemedet for Fridagen var at demonstrere og agitere for deres *egne* Interesser.

1. Maj blev aldrig den vældige Demonstrationsdag, den burde have været; men dens Betydning er dog uomtvistelig, og de internationale Kongresser har stedse holdt fast ved Tanken.

At udmaale en Demonstration i tørre, faktiske Resultater, lader sig naturligvis ikke gøre; men vi drister os til at paastaa, at uden den Agitation, som 1. Maj-Dagen udøver, vilde vi sikkert ikke være naaet saa langt med Hensyn til Forkortelse af Arbejdsdagen, som det for Øjeblikket er Tilfældet.

I saa godt som alle Fag er Arbejdstiden forkortet i Løbet af de 20 Aar. Den Udvikling, der før den Tid gik i Retning af en bestandig længere Arbejdstid, er standset, og Bestræbelserne gaar nu i den modsatte Retning.

Kampen er haard, Modstanden svær; men fremad gaar det trods Arbejdskøbernes forbitrede Modstand!

Særlig *vi* har Grund til at fejre Majdagen; thi i dette Øjeblik — 20 Aar efter at Kravet rejstes — er 8-Timers-Dagen gennemført for $^2/_3$ af Fagets Arbejdere, og for de øvriges Vedkommende findes en Bestemmelse i Provinstarifen, der giver sikkert Haab om, at samme Arbejdsvilkaar inden mange Aar vil være gennemført for *alle Fagets Udøvere*.

Men det gælder jo ikke alene vort eget Fag. 8-Timers-Dagen skal gennemføres for hele den arbejdende Klasse! Og hinsides dette Krav ligger det store sociale Spørgsmaal, den moderne Arbejderbevægelse har sat sig til Opgave at løse.

Lad være, at Overarbejdet her og der negligerer Maksimalarbejdsdagens Betydning. Dette som saa meget andet bunder i den usunde Egoisme, der lokker Daaren til at gribe efter Skillingen — og lade Daleren rulle.

Arbejderbevægelsen, der har ryddet saa mange Daarskaber til Side, vil sikkert ogsaa faa Bugt med denne.

Rundt om i de forskellige Organisationer kævles og strides man om Demonstrationens Betydning, nogle finder ikke *Arbejdshvilen* vidtrækkende nok, andre finder *Dagen* uheldig valgt. 1. Maj kommer tidt med Kulde og Slud.

Menneskene skal nu altid strides, tidt om rene Bagateller, oftest om de mest selvfølgelige Ting. Maaske er det godt saaledes!

Men op over Døgnets Vrøvl og kedelige Pindehuggerier rager den internationale Broderskabstanke mellem de arbejdende Folk, som Løftestang, som Middel til Opnaaelsen af lysere og lykkeligere Tilstande.

Dette straalende Ideal har faaet sin Bebudelsesdag, sin Festdag. Og langt ud i kommende Tider, naar Kapitalismen forlængst er udryddet, og Samfundshusholdningen ordnet efter et *fornuftigt* System, vil Fremtidens Slægter paa *Helligdagen 1. Maj* mindes det første alvorlige Skridt fremad, Nutidens Arbejdere forsøgte, da de opstillede Kravet: **8 Timers Arbejde, 8 Timers Frihed, 8 Timers Hvile.**

„Ro i Samfundet".

MEGET tyder paa, at der er sket en Strømkæntring i konservativ Retning indenfor den store organiserede Arbejderhær. Det kan maaske have sin naturlige Aarsag, idet den Kæde, der stadig er Ilden nærmest, er lettest udsat for at blive sveden. I hvert Fald maa Lovforslag af 17. Avgust 1908 betegnes som et konservativt Tilløb og som temmelig ægte i sit Tilsnit som Klasselov.

Selv om Menneskene med Alderen tillægger sig rolige konservative Tilbøjeligheder, er det desuagtet lige beskæmmende at blive Vidne til, at vor store Organisationsbevægelse, der endnu kun er et Barn af Alder, saa tidligt kan tage Fejl af Vejen og lade sig føre ind under reaktionære Synspunkter.

Vi staar da nu overfor et Vendepunkt i Organisationstaktikken, en »Reform«, der, ved nøjere Tænkning over Arbejderklassens Veje og Maal, vil blive skæbnesvanger, og som vil blive Anledning til store Rivninger indenfor selve Organisationsrammen.

Medens i disse Dage det raske Tyende- og Landarbejderforbund, der snart i et lille Hundredaar har følt, hvad det vil sige, naar det øverste Samfundslag lovgiver for sig selv mod Underklassen, arbejder af al Kraft for lidt efter lidt at blive dette Aag kvit, er det altsaa, at den organiserede Arbejderklasse har spillet Fallit og henvender sig til Lovgivningsmagten med Anmodning om at faa en Bremse sat paa Arbejderklassens Fremmarsch mod Erobringen af Samfundsmaskineriet.

Hvem ønsker mon ikke at se den Mand af Arbejderbevægelsen, der tør staa frem og paastaa, at *den* Overklasse, der nu binder de fagorganiserede Arbejdere ved Lov, er et Haar bedre i sit Syn paa Arbejderbevægelsens Bestræbelser, end den, der i 1854 prisgav Tyendestanden til Arbejdsgivernes Forsorg.

Har mon ikke netop denne tjenende Klasse afleveret et eklatant Bevis paa, hvorledes netop en saadan Lovgivning har kunnet holde en Stand i Stampe, hvorledes Overklassen paa den Maade er i Stand til at tæmme de revolutionerende Bestræbelser, saa man herud fra kunde udlede det farlige i saa Henseende.

Under et opstyltet »historisk-filosofisk« Motto: *»Ro i Samfundet«* har den organiserede Arbejderklasse givet sig Reaktionen i Vold.

»Ro i Samfundet!« Hvor lyder det dog falsk besnærende, og hvilken Haan ligger der ikke samtidig i disse Ord, naar de nu lyder fra vore egne mod vore egne. Og er vel noget, der berettiger mere til at tale om Reaktion. »Ro« er den dejligste Silkesovepude, og »Ro« ønsker kun de, der ikke gider og ikke kan naa videre, og som alt har saa fuldt op, at de nu ønsker at lægge sig paa Ryggen og nyde den sammenskrabede Overdaadighed. Og Ro ønsker kun de, der stadig er udsat for at komme til at yde Retfærdighed og dele Magt med den store Masse, der i Hundreder af Aar har staaet udenfor Døren. Men det er aldeles utænkeligt, at den organiserede Arbejderklasse skulde være naaet saa vidt, at den trængte til Ro for at fordøje det store Spisekammerindhold. De faktiske Forhold er desværre netop, at vi knapt er kommen en Pibe Tobak henad Vejen for den sociale Frigørelse, vi saa haardt trænger til og har lagt Kræfterne i for.

Det maatte være en selvfølgelig Ting, at de sociale Fremstød fra Arbejderklassens Side efterhaanden vilde virke generende for Overklassen, saavel den, der direkte, som den, der indirekte er berørt heraf. For at den sidste kunde komme den første til Hjælp var Vejen gennem et Kompromis gennem Lovgivningsmagten med Appellering til Arbejderklassens Forfængelighed om »moderne social Lovgivning«. Herigennem var de jo sikre paa at kunne hæmme Udbruddene og bestemme vor Aktionsfrihed og Udviklingsmuligheder. Og tilbage bliver da kun for os at vrøvle og ræsonnere, efter at *Overklassens* Dommere har sagt Sparto til vore Krav og et: *Dertil og ikke længere.*

Erfaringerne fra Tyendeloven ihukommende.

En Del af Repræsentanterne i »De samvirkende Fagforbund« har grammofonmæssigt rost denne Overklasselovgivning. Der var ingen Ende i alle de moderne Klæder, de organiserede Arbejdere nu skulde have paa Kroppen, reverenter talt. Det store Flertal slog om sig med »Ro i Samfundet«, saa det vakte almindelig Uro blandt de faa, der ikke kunde se Forskel paa en *Overklasselov* nu til Dags og en do. fra sidste Aarhundrede. Moderne Indbildning forledte endog en Repræsentant til at sige, *at denne Lov kom os (Arbejderne) i nok saa høj Grad til Gode som Arbejdsgiverne.*

Ja, Gud bedre det. Jeg har stor Respekt for »lyse Hoveder«, naturligvis ogsaa i dette Tilfælde. Men jeg tvivler dog stærkt om, at Højre og Venstre laver en Lov *mod* Arbejderne, som skulde være til større Gavn for dem end for Arbejdsgiverne. Saa stor Fidus har nu ikke jeg til disse Partier, naar de lovgiver paa deres Klassefællers Vegne.

Paa Repræsentantskabsmødet i »De samvirkende Fagforbund« den 28. og 29. December f. A. vedtoges efter en lang Diskussion følgende bagvendte og meningsløse Udtalelse:

> »Repræsentantskabet tiltræder det af vore Medlemmer i Fællesudvalget af 17. Avgust 1908 udførte Arbejde og *bifalder*, at de to Forslag til Lov bliver Lov, **men kun i den foreliggende Skikkelse.**«*

Forhaabentlig har denne Udtalelse ikke ledsaget Forslaget ind i Folketinget. I saa Fald har d'Hrr. Lovgivere, og navnlig i Udvalget, vekslet forstaaende Øjekast. Overklassens Folketingsmænd maa have moret sig kostelig over den naive Tillid, der herigennem var overrakt dem fra den store Arbejderklasse, fra deres Modstandere. Og samtidig har de tænkt: Daare! Nu er du endelig i Saksen. Nu er det os, der bestemmer, om du skal miste Livet eller du slipper som Invalid. For naar vi vil have dem til at lovgive mod os, er det en selvfølgelig Ting, at de bryder sig en Hat om, hvad Arbejderne ønsker skal være Lov i dette Tilfælde. De former Loven efter deres og deres Standsklasses Hensigter. Og det er ogsaa sket i dette Tilfælde.

Højre og Venstre i Udvalget har omformet Lovforslaget, saa det har *faaet Arbejdsgiverforeningens Sanktion.* Og naar det til syvende og sidst faar en fin Afpudsning i Landstinget, da bliver det nok til større Fordel for Arbejderne end for Arbejdsgiverne.

Repræsentanten faar sin soleklare Ret: *En moderne Samfunds-Overklasse-Lov.*

For Fremtiden bliver den »raa Magt« mere raffineret, men derfor slet ikke mindre raa. Kun bliver Forskellen, at Overklassen alene kan udnytte den.

Vi trængte til Beskyttelseslove for vor frie Aktion mod Samfundets Omformning. Vi trængte ikke til at hjemle Overklassen Ret til at give Arbejderne Love, der staar i Reaktionens Tegn. Vi trængte ikke til Træthed i Spidsen foran de organiserede Arbejderes Forhindringer, men vi trænger altid til fremsynede Udviklingsmænd, der ikke er for stive i Lemmerne til at springe over Gærdet for at se, hvad der lurer bag.

I en sidste Artikel om Medlemmernes Sanktion af Forslaget af 17. Avgust 1908.

SØRENSEN-KJELD.

Drag ud!

> Der Jüngling ziehet, fröhlich in die Ferne,
> Wohl in die weite Welt mit hellem Sang.
> Dort leuchten im die schönsten Hofnungssterne,
> Das giebt im Kraft auf seinem weiten Gang.

JA, unge Mand, drag ud i den vide Verden og se Dig om; derude lyser Haabets smukkeste Stjerne og giver Dig Kraft til din videre Gang. Ja, Tiden er jo nu inde igen, den brydende, dragende, lokkende Foraarstid. Drag ud, rejs afsted! Se, hele Europa ligger jo aaben for Dig, alt kan Du faa at se: de store, smukke Byer i Tyskland, Østrig eller Frankrig, de høje, snedækte Bjerge i Schweiz eller Tyrol, Syden med sin tropiske Natur og det blaanende Hav. Tænk Dig, paa ca. fire Maaneder kan Du faa alt dette at se, blot ved nu at tage den raske Beslutning at drage ud. Ja, hvorfor saa blive herhjemme nu, Du er ung? Er man først bleven ældre, kommer man jo ingen Steder.

— — —

Naar Du saa endelig har sat Dig for at drage afsted, vil Du jo nok stille Dig selv nogle Spørgsmaal, som f. Eks.: Hvor skal jeg rejse hen, og hvad skal jeg tage med mig, og kan jeg klare mig med min Underderstøttelse derude i det fremmede? Disse Spørgsmaal skal jeg kortelig besvare. Til det første: Hvor skal jeg tage hen? Tag ned over Hamburg, Hannover og tag den smukke Rhintur, over Strassburg tager Du til Schweiz og gennem Tyrol og langs Donau til Wien, saa op over Prag, Dresden, Leipzig, Berlin, Stettin og hjem. En saadan Tur kan gøres paa ca. fire Maaneder, men man maa da gennem det nordlige Tyskland rejse med Toget (4. Klasse er meget billig). Den øvrige Tur langs Rhinen og gennem Schwartzwald, Schweiz og Tyrol maa man gaa. Til det næste Spørgsmaal: Hvad skal jeg tage med paa en saadan

* Udh. af mig. S.-K.

Tur? skal jeg oplyse følgende: Vær iført et Sæt godt, solidt Tøj og et Par gode, stærke Støvler. Tag lidt ekstra Linned med, altfor megen Bagage er kun til Bryderi. Har Du Raad dertil, saa anskaf en Rygsæk, den er behagelig og nem at bære. Anskaf Dig Rejsehaandbogen, udgivet af Foreningen for berejste Haandværkere. I denne findes foruden Optegnelser af alle Herberger i Tyskland og Adresser paa Skandinavisk Forenings Lokaler i de Byer, hvor disse findes, tillige en nem lille dansk-tysk Ordbog, der kan være til megen Gavn for dem, der er ukendt med Sproget. Ligeledes findes et udmærket Rejsekort over Evropa. Bogen koster kun 1 Kr. 50 Øre. Det vigtigste, hvad man skal have med sig, er et *Hjemstedsbevis*, uden det vil jeg ikke raade nogen til at rejse; har man det og saa sin Foreningsbog, behøves ingen anden Rejselegitimation. Vi Danske faar 1 Mark om Dagen i Tyskland og noget lignende i de andre Lande; ved lidt god Økonomi kan man godt klare sig. Det er selvfølgelig rart for dem, der har en ekstra Skilling at kunde tage af; man skal blot ikke tage dem allesammen med, men faa lidt tilsendt, naar man synes man trænger dertil. Har Du saa faaet dit Hjemstedsbevis og din Rejsebog i Orden, drag da ud; ud at se nyt Liv, nye Sæder og Skikke, og lad det være jert Maal at komme saa langt bort som muligt og faa saa meget som muligt at sé af det nye og for jer ukendte dernede i de store Lande.

En udførlig Rejserute har jeg haft i Bladet de foregaaende Aar, saa jeg for Pladsens Skyld ikke vil sætte den i igen i Aar, men jeg skal gerne afskrive en saadan og gerne give Oplysninger og Vink til dem, der maatte ønske det. Adr. nedenstaaende.

Drag ud, drag ud, lad lyde Parolen,
alle i Unge, drag lystig afsted,
ud til Lyset, ud til Solen,
ud paa Valsen, tøv ej dermed.
Lær Livet at kende i fremmede Lande,
og naar Du kommer hjem, vil med mig Du sande,
hvor var det dog godt jeg tog afsted.

København, i April 1910. CARL LAURITZEN,
Vølundsgade 9.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt ordinær Generalforsamling den 10. April 1910. Dirigent: Fru JOHANSEN. Sekretær: A. GRAM PETERSEN.

Frk. CRONE aflagde Beretning og mindede om, at Aaret havde bragt os to Goder, nemlig 8-Timers-Arbejdsdagen og Lønforhøjelse af 1 Kr. ugentlig. Fra Litografisk Forbund var der rettet Forespørgsel om at optage Stentryks-Paalæggerskerne i deres Organisation. Om disse vilde gaa ind herpaa, var tvivlsomt, da intet Fag kunde sikre sine Medlemmer i Arbejdsløshedstilfælde, som Typograf-Forbundet. Stentrykkerne havde ikke opsagt Tarifen til Nytaar, da Konjunkturerne for Tiden var meget daarlige. Der havde været ført Forhandlinger om en Tarif for Hjælpearbejderne i Provinsen; disse var strandede, fordi en stor Del af Hjælpearbejderne ikke havde indset Nødvendigheden af at staa i deres Organisation. Arbejdsløsheden havde været og var fremdeles meget stor. En Del af vore Medlemmer, der havde faaet den dem tilkommende Understøttelse, havde fortsat faaet kommunal Understøttelse; men da denne var ophørt 1. April, var en Del Mennesker blevne skuffede; mente dog, at Loven vilde blive vedtaget i Landstinget. Taleren gjorde opmærksom paa, at ingen maatte modtage Plads, forinden det blev anmeldt paa Kontoret. Det var kedeligt, at det i de fleste Tilfælde var Kvinder, der overtraadte dette Forbud. I en Mæglingssag, som gjaldt et Medlem, der havde udlært paa Digeltrykpresse, fik man en Udtalelse, saalydende: Det var Firmaets Pligt at udlære Paagældende saavel i Hurtigpresse- som i Digeltrykpressepaalægning. — Beretningen godkendtes.

Regnskabet oplæstes og godkendtes.

Til Styrelsesmedlem opstilledes Fru JANSEN, Frk. MOURITZEN, Fru A. PETERSEN og Frk. SCHWERDTFEGER.

Det vedtoges ikke at deltage i Majdemonstrationen.

Under Eventuelt forespurgte Frk. CRONE, om vi skulde søge at samle Medlemmerne til en Sommerudflugt. Fra en Basar, som blev afholdt til Fordel for en Julefest (der ikke blev realiseret), var der et Beløb af 60 Kr. tilbage. For at gøre Turen saa billig som mulig, foreslog man, at disse Penge gik med til at dække en Del af Udgifterne. Dette vedtoges. — Udvalget kom til at bestaa af: MOURITZEN, CRONE, SCHWERDTFEGER, A. PETERSEN, JANSEN, GRAM-PETERSEN. — Fru JOHANSEN ankede over, at den Betaling, vi fik i Overarbejde, snart var mindre end den ordinære Timebetaling, især hvor Lønnen var 16 eller 17 Kr. ugentlig. — Frk. CRONE fandt ligeledes, at dette var et Misforhold. Overarbejde burde beregnes efter Procent; skulde forsøge om det var muligt at rette herpaa.

Rudkøbing Lokalafdeling afholdt kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 16. ds., hvor Regnskaberne godkendtes. Der er modtaget 100 Kr. i Tilskud fra Hovedkassen. Det vedtoges efter Diskussion at foranstalte en Udflugt til Sommer. Omtrent alle Medlemmer var mødt. M.

Bladsætterklubben

afholder Møde Søndag d. 1. Maj Kl. 12 Midd. pr.

i Knabrostræde 3, St. th. (tysk Forening).

Da vigtige og for vort Fag meget betydende Sager foreligger, *anmodes* **alle** *Bladsættere og Ombrydere paa det indstændigste om at give Møde.* STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Næste Numer af *Typ.-Tid.* trykkes paa Onsdag. Alt Stof maa som Følge herat indsendes til Redaktionen senest Søndag, Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest Mandag.

Flere Indsendere maa have Taalmodighed til næste Numer.

Bladsætterklubben. Kontingentet for April opkræves Fredag den 29. April og kan indbetales til Kassereren ved Mødet paa Søndag.

Valgfondsindsamlingen. I Anledning af de forestaaende Folketingsvalg foretages der for Tiden Indsamling til Socialdemokratiets Valgfond. Mærker à 25 Øre kan Inkassatorerne paa Trykkerierne faa hos Anton Jensen. Derefter bedes Medlemmerne forsyne sig, og det bør være en Æressag, at hvert Medlem køber mindst 1 Mærke. Et godt Udfald af Valget betyder forøget Arbejde for social Lovgivning og dermed Goder til Arbejderklassen. Men et godt Udfald er betinget af Agitation, og Agitation af Penge. Yd derfor hver især Bidrag. Det er godt anvendte Penge.

De Arbejdsløse foretager paa Tirsdag en lille Udflugt. Man samles paa Hjørnet af Peder Bangsvej og Fasanvejen Kl. 11 Fmd. Man marscherer derefter omkring Damhussøen til Brønshøj, hvor der spises Frokost i Haven. Alle bedes møde.

En »1.-Maj«-Jubilar. Typograf VILH. C. C. HANSEN, Holmbladsgade 1 [4], kan paa Søndag fejre et 3-dobbelt Jubilæum. Den 1. Maj er det nemlig 30 Aar siden Hansen blev Svend, 30 Aar siden han blev Medlem af Typografernes Organisation, og 20 Aar siden han blev et »Offer« for 1.-Maj-Dagens Krav om forkortet Arbejdstid. Hansen var nemlig iblandt hine »oprørske« københavnske Typografer, som for 20 Aar siden ikke lod sig true til at holde sig borte fra Demonstrationen for 8-Timers-Dagen og derfor blev straffet med Afskedigelse. Hansen maatte bort fra en forholdsvis vellønnet Plads og ned til Kalundborg, hvor Ugelønnen dengang var omkring 14—15 Kr., men hvor der til Gengæld var et rigt Virkefeldt i Retning af at skabe Forstaaelse af Sammenslutningens Betydning, faglig som politisk, og i dette Arbejde tog Vilh. Hansen virksom Del i de 17 Aar, han arbejdede deri Byen. For ca. 3 Aar siden vendte han tilbage til København og naaede altsaa at komme tilbage, tidsnok til at blive iblandt de første indenfor vort Fag, for hvem 8-Timers-Dagen gennemførtes, og forhaabentlig bidrager denne til, at Hansen, sit noget skrøbelige Helbred til Trods, kan passe sin Gerning mange Aar endnu og sikre sig og sine en nogenlunde ordentlig Tilværelse. f—n.

— Typograf VILH. HANSEN, Holmbladsgade 1 [4], sendes hermed vor Lykønskning paa Jubilæumsdagen. KALUNDBORG LOKALAFDEL.

Sølvbryllup kan den 1. Maj fejres af Typograf W. ABRAHAMSEN (*Sorø Amtstidende*) og Hustru, Slagelse.

Pladsen som Rengøringskone paa Forbundskontoret er ledig fra 1. Juni d. A. for en enlig Kvinde. Pladsen er lønnet med 10 Kr. mdl. i Penge samt Husly (2 smaa Værelser [Pigekammer] og et stort Køkken) og fri Brændsel. Øvrige Oplysninger om Pladsen kan faas paa Kontoret. Ansøgninger om Pladsen maa være indsendt til Kontoret, Gl. Kongevej 1 C [1], senest 15. Maj. En Enke efter en Typograf vil blive foretrukket. STYRELSEN.

Kuponer som giver 30 pCt. Rabat paa Billetter til Folketeatret og Kasino (alle Pladser), faas paa Kontoret og hos Anton Jensen.

Afstemningsresultat.

Kvindeafdelingen.

Den Dags Dato stedfundne Stemmeoptælling viste følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 188 Stemmesedler, deraf 11 blanke og 3 ugyldige. Til Styrelsesmedlem valgtes HILDORA MOURITZEN med 78 St. Derefter havde Amalie Petersen 58 St., Henriette Schwerdtfeger 27 St. og Emilie Jansen 11 St.

København, den 19. April 1910.

HENRIETTE CRONE. AMALIE GRAM-PETERSEN.
CAROLINE JOHANSEN. OLGA STRANDBOE.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Nykøbing F.: H. J. J. HANSEN, Vesterskovsvej 15. *Ribe:* JENS CHRISTENSEN, Sortebrødregade.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

21. April: *Ribe* 30.00; *Varde* 142.75. 26. April: *Viborg* pr. Bl. 50.00, kont. 11.75, ialt 61.75; *Randers* pr. Bl. 200.00. kont. 55.00, ialt 255.00; *Ringkøbing* 209.75; *Rønne* 118.00; *Skanderborg* 37.00.

København, den 27. April 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Einer Ludvig Jensen, udl. 27/4 10 hos Heyde (arb. s. St.). Sætter Kaj Frejlev, udl. 15/4 10 hos Fr. Jensen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdelingen. Sætter Laur. Andr. Nielsen, udl. 6/4 10 hos Jordan (arb. s. St.). Trykker Ejner C. Petersen, udl. 17/4 10 paa Kr. Dagbl. (arb. s. St.). Sætter Axel Peter Viggo Løvenborg Møller, udl. 23/4 10 hos Græbe (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdelingen. Hjælpearb. Ernst Petersen (Truelsen). Hjælpearb. Ernst Edvin Axel Sørensen (Christtreu). Sætterlærl. Otto Vald. Andreasen (C. C. Petersen).

Aarhus, Emil Hygum, udl. 25/4 10 i Reklametrykkeriet og Christian Carl Christensen, udl. 1/5 10 i Aarhus Stiftsbogtr. Bogense, Karl J. Hansen, udl. 17/4 10. Fredericia, Sofus Gustav Jensen, udl. 23/4 10 i Fredericia Avis. Nykøbing F., Faber Arnold Larsen, udl. 1/5 10 i Nykøbing Dagblad og Vilhelm Hansen, udl. 1/5 10 i Loll. Falsters Folketidende. Næstved, Ejler Martin Hansen, udl. 1/5 10 i N. P. Christensens Bogtr., Aksel Vald. Georg Larsen, udl. 1/5 10 i Carl Christensens Bogtr. og Otto Hansen, udl 1/5 10 i Næstved Tidende. Stege, Vilhelm Petersen, udl. 1/5 10 hos Tommerup. Korsør, Sætter-Trykker Jørgen Emil Pollux Jensen, udl. 26/4 10 i N. Zachariassens Bogtrykkeri.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2151, Henr. Fr. Schilling fra Thisted (arbl.). 1257 (V. d. d. B.), Martin Fr. Jæger fra Rejse (C. Ferslev). 1924, H. C. Jacobsen paa Rejse (syg). 2581, Karl Eliam Dideriksen fra Odense (Militær).

Aarhus, 2053, S. Gade Jørgensen (arbl.), 1253, Alfred Mønster (Th. Thrue) og 2670, O. R. Mortensen (Bogh. Trøjborg). Esbjerg, 2054a, Jens Hansen (syg). Helsingør, 1615 (tysk), Fr. Rühmcke (Nordsjælland). Hillerød, 2696, Carl Ludvig Riise (Nordlunde). Kolding, 1945, M. S. Nørgaard Nielsen (Fr. Lumbye). Middelfart, 1734, Johan Laur. Christiansen (Venstrebl.). Næstved, 1499, N. G. A. Händel (N. P. Christensen). Odder, 635, H. P. Hansen (Kjeldsen). Odense, 2418, Anna Esbensen (Milo). Ringkøbing, 2030, A. C. Christiansen (Amts Avisen) og 2689, J. C. Hylander (A. Rasmussen). Roskilde, 1687, Viggo Christiansen (Rosk. Dagblad).

Bortrejste.

København: 2698 (2418), Anna Esbensen til Odense i Pl. 1945, Nørgaard Nielsen til Kolding i Pl. 1499. Adolf Händel til Næstved i Pl. 2278 (1800), Arthur Aas til Udl. 2402 (2770), Jens Jørgensen til Lyngby i Pl. 2324 (2739), Axel Sørensen til Udl. 2699 (275), Robert Wulff til Udl.

Aarhus, 1461 a, Ove Harald Dyva til Kbhvn. Horsens, 2476, Hans P. Markussen til Kbhvn. (Militær). Kolding, 2562, Thorvald B. Petersen Kbhvn. (Militær), 2585, Chr. Petersen til Fredericia (Militær), 1673, Einar Christensen til Rønne og 2503, Leopold Wendt til Kbhvn. Nykøbing F., 2171, Cornelius Hansen paa Rejse. Næstved, 2558, J. C. A. Jensen til Aarhus (Militær) og 2636, Anton Sigvald Holberg til Nyborg (Militær). Odder, 2583, Oluf Hansen til Næstved (arbl.). Odense, 2664, Viggo Christensen til Svendborg i Pl. Roskilde, 2309, Niels Olsen til Fredericia (Mil.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag den 30. April Kl. 9 pr. *ordinær Generalforsamling* i Pr. Wilhelms Palæ, St. Annæplads 13². *Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Kasserer og Næstformand. 4. Eventuelt.

Søndag Kl. 10½ Generalprøve. Massm. Søndagsskoler. (1 p)

GUTENBERG-KORET

Kristi Himmelfartsdag foretager Koret sin aarlige Herretur, hvortil Korets passive Medlemmer indbydes. Der mødes ved Nørrebros Jærnbanestation Kl. 9 Form. *Frokost medbringes.* (4 d)

T. S. Vintersæsonen slutter 1. Maj. I Sommersæsonen **Gymnastik** hver *Onsdag Aften.* Herreholdet fra 7½—8½. Dameholdet fra Kl. 8½—9½. (2 b)

T. C. C. Søndag: Ballerup—Hareskovene. Nørrebros Runddel Kl. 9. Kr. Himmelfartsdag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. (3 f)

ANNONCER

Yngre, dygtig **Akcidenssætter,** søger Plads. Bill. mrkt. »83« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre dygtig Typograf,

der tillige kan sætte Akcidenser og bryde om, kan straks faa Plads. Billet mrkt. »*Akcidens 2335*« modtager *Aug. L. Wolff & Co.s Ann. Bur., København.* (82)

Et ungt Menneske, der har staaet 2 à 3 Aar i Typografflære, kan straks eller til 1. Juni faa Plads i et mindre Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »80« modt. Ekspeditionskont.

En yngre Akcidenssætter,

der har lært i et større Akcidenstrykkeri i Provinsen, søger Plads i København eller event. i Provinsen snarest. Vedkommende arbejder f. T. paa Lærestedet, men har Lyst til andre Forhold. Nærmere ved at indlægge Billet mrkt. »M. P. 81« paa Ekspeditionskontoret snarest.

En flink og dygtig

Sætter-Trykker,

22 Aar (militærfri) og som staar i fast Plads, ønsker at lære Maskinsætning. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 6. MAJ 1910 XXXVII AARGANG

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Maskinsætterne og Sundheden.

ENDNU for en halv Snes Aar siden var der ingen — eller i hvert Fald ikke mange —, der regnede med Sættemaskinerne, naar Talen var om Sundhedsforholdene i Bogtrykkerfaget. Men Udviklingen paa dette Omraade er gaaet rask. Medens der for en halv Snes Aar siden kun beskæftigedes nogle faa Maskinsættere, saa kan Antallet nu i saa godt som alle Lande tælles i Hundred- eller Tusindvis. Det er da ikke underligt, at de, som er særligt interesserede paa dette Omraade — Maskinsætterne — begynder at gøre deres Refleksioner over adskillige Forhold indenfor denne Branche af de grafiske Fag, ligesom de fremlægger Resultaterne af foretagne Undersøgelser, hvor man har gjort saadanne. Og ønskeligt var det ganske sikkert, om man i endnu større Udstrækning kunde og vilde gøre saadanne Undersøgelser — der vil sikkert al Tid kunne paaregnes, at der kommer noget godt ud deraf. Thi der er jo ingen, som er interesseret i, at der breder sig Ulemper, som maaske tilsyneladende i første Række træffer Maskinsætterne, men sikkert i anden dito vil træffe Principalerne, ved bl. a. at foraarsage Uregelmæssighed i Maskinens jævne Pasning.

De sidste Undersøgelser, vi har set offentliggjorte, stammer fra Tyskland. — Det er den brandenburgske Maskinsætterforening, der har foretaget en Del Undersøgelser angaaende Maskinsætterarbejdets Indflydelse paa Maskinsætternes Sundhed. I *Korresp.* (for 8. April) offentliggøres Resultatet heraf i en lang, velskreven Artikel af OTTO HÖHNE. I det følgende skal her gives et sammentrængt Referat af disse Undersøgelser m. m.

Den nævnte Forening har indsamlet Materialet ved Spørgeskemaer, der ialt er besvaret af 517 Maskinsættere, som har arbejdet ved Sættemaskiner fra 1 Aar til 13 Aar og som var i en Alder fra 20—60 Aar. Ved Udarbejdelsen af Materialet har man imidlertid kun taget Hensyn til de Arbejdere, der har været mindst 2 Aar ved Sættemaskiner, for at være sikre paa, at Sygdommene ikke stammede fra den Tid vedkommende var Haandsættere. Tilbage var der saa 438 Maskinsættere.

De lægebehandlede Sygdomstilfælde var i Følge en opstillet Tabel saaledes fordelte paa de forskellige Sygdomme, med Arbejdsudygtighed og Antallet Sygeuger:

Sygdommens Navn	Antal lægebehandlede Tilfælde	Antal Arbejdsudygtige	Antal Sygeuger
Hovedsmerter	10	4	31
Øresygdomme	6	—	—
Øjensygdomme	25	3	13
Søvnløshed	5	1	2
Appetitløshed	5	—	—
Mavesygdomme	36	15	113
Forstoppelse	5	—	—
Hæmorrhoider	5	2	10
Blysygdomme	9	3	46
Rheumatisme	25	15	75
Halssygdomme	21	8	29
Lungekatarrh	5	4	29
Nervesmerter	50	27	195½
Hjertesygdomme	12	4	56
Ulykkestilfælde	14	12	51
Summa...	233	98	650½

De her nævnte Sygdomstilfælde falder *alle* indenfor et Tidsrum af 1 Aar og 10 Maaneder, nemlig fra den 1. Januar 1908 til den 1. November 1909. Skemaerne udsendtes i 1907.

Det er jo et meget stort Antal Sygdomstilfælde her er Tale om blandt de 438 Maskinsættere — og ikke mindst respektgivende er Antallet Sygeuger.

Dette er dog kun de lægebehandlede Tilfælde. *I Virkeligheden er Forholdet meget værre.* Vi skal her nævne nogle Tal for Sygdomme, der er nævnt i Skemaerne (de ifyldte):

Hovedsmerter opgives af 129 Maskinsættere, af disse havde 11 Svimmelanfald. Kun 10 har søgt Læge.

Øresygdomme opgives af 6 (Susen for Ørene, Høreisesforstyrrelser).

Øjensygdomme klager 120 Maskinsættere over.

Søvnløshed, en Følge af det forcerede Arbejde, klager 73 over.

Over Mangel paa *Appetit* klager 43 og over *Mavesygdomme* 65. Over *Forstoppelse* og *Hæmorrhoider* er der 65, der klager.

Blysygdomme er der 12, der har haft, *Rheumatisme* 52, *Halssygdomme* 22, *Nervesygdomme* 83 o. s. v.

Som man af disse sidste Tal vil se, er Antallet af Sygdomstilfælde endogsaa *meget betydeligt større*, end det, der opgives i Tabellen, der kun omhandler de lægebehandlede Tilfælde.

Den tyske Artikels Forfatter siger da ogsaa bl. a.: »Resultatet af vore Spørgsmaal har overtruffet alle Forventninger. Det taler et saa indtrængende Sprog, hvis Betydning ikke kan afkræftes, at vi kan afholde os fra alle Kommentarer.« Forfatteren paapeger endvidere, at efterhaanden som Sættemaskinerne bliver billigere paa Grund af Konkurrencen, vil dette medføre en Forværring af Sundhedstilstanden blandt Arbejderne i de grafiske Fag. »Det er derfor,« siger Höhne, »en Pligt for Fagets Organisation — og ikke mindst for Fagets Sygekasser — mere end hidtil at befatte sig med Forholdene i Maskinsætterbranchen.«

I Maskinsætternes egen Interesse kræves det derfor: 1) at Arbejdstiden forkortes; 2) at der gives Ferier; 3) Forbud imod Overarbejde ved Sættemaskinerne; 4) Forbud imod Arbejde ved Sættemaskiner fra Kl. 12 Nat til 8 Morgen; 5) Forbud imod flere Skifter, undtagen i Avissætterier (hvorfor

disse skal undtages er dog ikke klart, da det vel *netop er i Avissætterierne, at Arbejdet forceres mest*); 6) streng Overholdelse af Sundhedsforskrifter og 7) maa Maskinsætterne selv nøje prøve, om deres Konstitution tillader dem at arbejde ved Maskinerne, samt selv gøre alt muligt for at forkorte Arbejdstiden.

Dette er Hoved-Indholdet af Höhnes interessante Artikel, som vi formener vil have Interesse i vide Kredse ikke alene blandt Maskinsætterne, men ogsaa blandt Principalerne; thi, som allerede sagt, der er jo ingen, der kan være tjent med at sundhedsfarlige Forhold indsniger sig.

Vi savner dog en lignende Statistik herhjemme. Men vi formoder, at de her gældende Sundhedsbestemmelser i det mindste i nogen Grad vil formindske de skadelige Virkninger af Arbejdet ved Sættemaskinerne. Og de her gengivne Tal maa — synes det os — hos den tænkende Læser bevirke, at han søger at undgaa de værste Farer. FINEM RESPICE.

Udmeldelsen af „De Samvirkende«.

DEN saglige Maade, hvorpaa Redaktionen har imødegaaet mine Bemærkninger om De samvirkende Fagforbunds Nytte, har glædet mig, og jeg tager det som et Varsel om, at vi nu er naaet saa vidt, at det er tilladt at udtale sin Mening om denne Sag, uden at der bliver raabt Seperatist, Splittelsesmand og andre lignende Meningsløsheder efter én. Jeg tager det som et Bevis paa, at man fra anden Side har faaet Forstaaelsen af, at naar vi arbejder for en Opløsning af De Samvirkende, saa gør vi det *kun*, fordi vi mener, vi derigennem gavner Arbejderne bedst.

Og dette er et Fremskridt. Thi Arbejdet for, at faa Arbejderne til at forstaa, at De samvirkende Fagforbund i Virkeligheden er i Modstrid med deres Interesser, vil da ikke mere være saa haabløs. Det skal nok bære Frugt. Den Tid er ikke saa fjern, da man ikke mere kan skjule denne Institutions Nøgenhed; den Tid vil snart være inde, da dette Gudebillede vil afsløre sig som en grinende Benrad.

Naar der siges, at De Samvirkende har skaffet Arbejderne den ene Gevinst og Sejr efter den anden, saa vover jeg at paastaa det modsatte. Det er Phyrrus-Sejre, og Gevinsterne er kun tilsyneladende; de viser sig ved nærmere Eftersyn at være Bedrag. Jeg skal nævne et Par Eksempler:

I 1899 led vi det første Nederlag under De Samvirkendes Førerskab. Da mistede vi Retten til at være medbestemmende ved Arbejdets Fordeling, som det hedder, og vi mistede Retten til at nægte at arbejde sammen med de saakaldte »Skruebrækkere«. Det var Begyndelsen.

Og siden efter har hver eneste Tarifbevægelse endt med en Indskrænkning i Arbejdernes Magt og Indflydelse. Det er rigtigt nok, at Lønnen er bleven forbedret. Men den er ikke bleven forhøjet med en eneste Øre mere, end hvad Arbejdsgiverne har villet og hvad de har kunnet staa sig ved at give, og som i rigeligt Maal er bleven dem erstattet ved Indrømmelser paa andre og vigtigere Omraader, som i det lange Løb kommer dem tilgode. Hvad siger man f. Eksempel om Værdien af den Lønforhøjelse, vi fik, da Provinstypograferne gik med til at lade Tarifen udløbe til 1. Juli i Stedet for 1. Januar? Er der nogen, der siden 1908 mere tror paa Nytten af en Strejke indenfor Provinstypografeine midt i Agurketiden? Nej, det betaler sig ikke at løbe Fastelavn paa den Tid af Aaret.

Arbejdsgiverne har fulgt en bestemt Plan, de har haft et bestemt Maal for Øje, og for at naa dette Maal har de ikke veget tilbage for at lade Arbejderne faa en *øjeblikkelig* Fordel paa Lønnens Omraade. Hvad de har tilstræbt, er at komme bort fra de *smaa Strejker*. Det har for dem været Hovedsagen at faa bundet de *underordnede* Organisationer paa Hænder og Fødder, saa at de kunde undgaa de *smaa Konflikter*, undgaa *Guerillakrigen*, som i Virkeligheden er Arbejdernes eneste Vaaben, thi de *store* Kampe kan de ikke vinde.

Og i dette Arbejde mener jeg, at De samvirkende Fagforbund har hjulpet Arbejdsgiverne. De har gjort alt, hvad der stod i deres Magt, for at fratage de underordnede Organisationer deres Medbestemmelsesret og Indflydelse.

Og er man ikke i Færd med at besegle Værket med de Forslag, som man er blevne enige om indenfor Fællesudvalget af 17. Avg. 1908? Er det ikke den sidste Rest af Selvstændighed indenfor vore underordnede Organisationer, man her vil fratage os? Jeg kan ikke se andet. Den Ro, man derved tilsigter at skabe indenfor Arbejdsforholdene — er det ikke Dødens Ro? Jeg tror det!

Nej, der skal ikke være Ro i Arbejdsforholdene, der skal ikke være Fred. Saa længe Arbejderne ikke faar det fulde Udbytte af deres Slid, saa længe den nuværende Arbejdstilstand eksisterer med dens Monopoler og ulige Adgang til Livets Goder og Jordens Rigdomskilder, skal der ikke være Fred.

Redaktionen skriver, at hvis jeg kan faa Arbejdsgivernes Forretningsudvalg til at gaa, vil jeg opnaa en enestaaende Berømmelse, men tror ikke, at det vil lykkes mig at »overbevise Arbejdsgiverne om, at det er i deres Favør, at Kursen vendes«.

Nej, det tror jeg saavist heller ikke. Men det har da heller aldrig været min Hensigt. Naar jeg forlanger Kursen vendt, er det selvfølgelig for *Arbejdernes* Skyld. Og Vejen til at faa overflødiggjort de to Forretningsudvalg har jeg ment gaar gennem mere *Selvstyre*, mere Bevægelighed indenfor de underordnede Afdelinger, saa man kommer fri af de snærende Baand.

Det er ud fra denne Betragtning, jeg har skrevet, at De samvirkende Fagforbund ikke længere kan gøre noget godt for Arbejderne. De »Fordele«, der er opnaaet under disses Førerskab, er købte med saadanne Tilbageskridt paa andre Omraader, at vi nu snart staar fuldstændig magtesløse.

Jeg skal slutte med et Par Ord om Hjælpearbejderen fra Køge, som jo er den indirekte Aarsag til denne Forhandling. Staar han ikke dér og klapper sig i sin brede Bag — for at blive ved Redaktionens Eksempel — netop som et levende Bevis paa De Samvirkendes Magtesløshed? Ejer De Samvirkendes Forretningsudvalg maaske Midler, som kan faa ham til at tage Haanden fra dette unævnelige Sted?

Jeg tror det ikke!

Køge, den 24. April 1910. FR. NIELSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

SOMMEREN 1875 var den travleste Tid, jeg har oplevet. Ikke alene var der Brug for al disponibel Arbejdskraft, men man maatte tage sin Tilflugt til en saa ekstraordinær Foranstaltning som at løse Kolleger ud fra *Ladegaarden*. Naturligvis vakte Travlheden »Bevægelse« mellem Typograferne, der mente, at nu var Tidens Fylde kommen. (Man mindes den aarlige Forjættelse om Genkomst af gode Konjunkturer! Forresten gad jeg vist, *naar* »Tidens Fylde« kommer, — og hvad Typograferne vil gøre, naar den kommer.) —

Jeg arbejdede den Sommer hos SALLY B. SALOMON paa Hjørnet af Højbroplads og Læderstræde i Schultz' fraflyttede Lokaler. Den Dag, jeg blev antaget, sagde Salomon til mig, at han var ved at gaa ud af sit gode Skind, saa travlt han havde. Han var da ogsaa bange for at miste sine Sættere; han vidste, det var vanskeligt at faa andre, og han gjorde alt muligt for at gøre dem tilfredse: han tilbød 1 a 2 Skilling mere pr. 1000, og han udbetalte Dusører paa op til 25 Kroner til de flittigste.

Salomon var en meget dygtig Fagmand og krævede baade godt Arbejde og Orden i sit Trykkeri. Han var hidsig anlagt, hvad man har kaldt for »jappegal«, og Følgen var, at han ofte rev uklar med sine Arbejdere og skiftede tidt; der var »Introdium« hver Mandag og »Udskænkning« hver Lørdag. En nederdrægtig Uskik, der heldigvis er afskaffet, ligesom »Fødselsdags-Traktement« vel ogsaa snart hører til Sagaen.

»Introdium« bestod i — hvad der maaske ikke er alle kendt —, at den ny ankomne Svend, der *maaske havde været uden Arbejde i lang Tid*, skulde traktere alle sine nye Kolleger med en Spiritus-Genstand. Ved hans Bortgang »skænkede man ham ud« med en lignende. Gud naade den, der søgte at »knibe ud« fra Introdium; han var naturligvis en *daarlig Kollega*, men i mildeste Fald var han *nærig!*

Den Svend, der satte sig paa Bagbenene for Introdiumsudgiften eller maaske af Princip var imod sligt Narreri, kunde risikere at blive »kauschet«; han blev saa med Magt bragt op paa en Korrigerstol og trykket ned mod en drivvaad Svamp, og fik først Lov at slippe, naar

han lovede en Omgang. Saa var han endelig bleven *Kollega!* Og han fik til Bevis et »Kauscherbrev« med samtlige Deltageres Navne.

Kauschning var allerede den Gang gaaet af Mode, og denne var kun en Reminisens af den gamle Kauschning, der var et alvorligt Led i Svende-Indvielsen. Oprindelig er Ordet hentet fra Jødernes Kød-Kauschning, der betyder »renset«. —

Salomons Rygte var forøvrigt værre end han selv — saadan gaar det ofte —, og der blev tidt givet ham Anledning til at optræde lidt ubehersket. Han havde saaledes f. Eks. forbudt Sætterne at anbringe deres Frokost-Kaffebakke ovenpaa en Form, da Typerne selvfølgelig blev læderet ved Gnidningen henad dem. En Dag kom han og saa en stor Bakke med en Mængde Kopper stillet paa den forbudte Plads, og uden at sige et Ord strøg han med Armen Kopper, Kande og Glas ned paa Gulvet.

Efter Daaden løb han ned Trappen til sit Kontor, men kort efter kom han op igen og spurgte, hvad det kostede. —

Han var, saa vidt jeg mindes, Formand for Principalforeningen den Sommer, og han og nu afdøde Faktor BERGENHOLZ stod en Søndag Eftermiddag og satte et Tarifforslag, som skulde tilbydes Arbejderne. Ingen maatte kende det, og det blev derfor gemt i et hemmeligt Rum under en Reol, men naturligvis sivede Rygtet ud, og vi fik allesammen Lejlighed til at gøre os bekendt med Indholdet, der havde flere ret gode Bestemmelser, Satsen gik fra Haand til Haand, men saa var der en Klodrian, som tabte »Tarifen«, der gik i Fisk og aldrig mer saa Dagens Lys.

Den hyppige Skiften Sættere var særlig uheldig hos Salomon, fordi hans Kasser var *fransk* System, d. e. delt i en Overdel og en Underdel. Saa længe Kassen stod oppe paa Reolen, havde det naturligvis intet at sige, men var den indsat i en Reol, var den jo i 2 Dele, hver kun halvt saa stor som en almindelig Kasse. Det var ikke sjældent, at en Kasse gik i Gulvet. Saa fandt Salomon paa at klistre store Plakater paa Væggene med Forkyndelse om, at »de Herrer Sættere selv maatte erstatte Skaden«, men jeg tror, at disse Plakater gjorde den modsatte Virkning, for den første Dag, de var oppe, var der en nuværende Faktor, der var bleven nervøs af at se paa dem; han »smed« to Kasser i Gulvet, lige efter hinanden, og da Salomon kom til og i en napoleonsk Statur pegede paa Plakatens: »De Herrer Sættere«, smøg den ulykkelige sig bagom, skyndte sig til Garderoben og forsvandt. Salomons franske Kasser og danske Plakater skuede han aldrig mere.

Min Sidemand deroppe, en nu for mange Aar siden død Typograf SCHRØDER, var aabenbart kommen »paa en gal Hylde« i Livet; det hænder jo. Hans Lyst til Typografien kunde nærmest betegnes ved Udtrykket »Ulyst«; han bestilte ikke særlig meget, og hans Fordringer til Livet var kun smaa og faa — Literatur, Kunst, Musæer og *Sprog*, det var noget for ham. Han havde lært sig selv flere Sprog, navnlig i Fransk var han perfekt.

Salomon havde et skævt Øje til ham, fordi han trods Travlheden ikke havde mere travt end sædvanlig.

En Dag talte vi om de gode Tider, det var blevet for Typograferne, og jeg lavede i Spøg et *Bonmot*, idet jeg sagde til ham: »Typografernes Tid er kommen, Principalernes Tid er forbi«. Det gav ham Anledning til at sætte Vinkelhagen paa Kassen, trække sin Skuffe ud og dukke Hovedet ned i den. Lidt efter viste han mig følgende franske Oversættelse af mit Ordspil:

Les jours des imprimeurs sont arrivés,
Les jours des patrons sont passés.

Sedlen kom igen i Skuffen. Efter Middag saa vi paa den følgende Tilføjelse:

»Den Dag, da stegte Duer flyver i Munden paa de Dovne, kommer aldrig. Ærb.

Sally B. Salomon.«

(Fortsættes.)

Rejselyst.

NAAR Foraaret melder sig, kommer der hos mange Mennesker ligesom en Slags Uro, en Trang til at vandre, rejse. Indendørs finder man det saa kvalmt og trangt, man længes efter frisk Luft og Solskin. Mange lader sig ogsaa paavirke af Trangen, vender sin Fødeby og de som oftest smaa og kævlagtige Forhold Ryggen, drager ud i den vide Verden, ser, lærer og forstaar saa først, hvor Livet kan være indholdsrigt og slet ikke saa tomt og interesseløst, som mange gør det til.

Blandt Typograferne er Rejselysten større nu, end den før har været. Men den er ikke stor nok. Der gaar for mange unge, blegkindede Typografer hjemme Aar efter Aar og hager sig fast ved Kassen, ja, saa fast, at mange endog aldrig kommer fra den By, hvor de har lært. Det er en stor Fejl, og de staar sig sandelig ikke derved. En Typograf maa ud, skal ud. Hvormange ny og praktiske Ting kan man ikke lære ved at arbejde forskellige Steder.

I en Artikel i *Typ.-Tid.* Nr. 9 læste jeg, at Odense er saa rig paa Hjemmefødinge. Odense staar desværre ikke alene i den Retning, og det skulde glæde mig, om disse Linjer kunde føre til, at mange unge Typografer vil slippe »Hagen«, faa deres Bog hos Formanden og drage ud, blive brunet godt af Solen og faa Lungerne godt pustet ud.

I Udlandet kan desværre de færreste Typografer arbejde ved Faget. Men kan man ikke have faglig Gavn af en saadan Tur, saa lærer man dog mange Ting, man som Menneske senere i Livet faar Brug for. Ja og saa har man mange smukke Minder, kan tale med om Ting, som »Stedblivere« slet ikke kender, for ikke at tale om, at man tildels kan lære et fremmed Sprog, — hvad jo ogsaa ved mange Lejligheder kan have sin store Betydning.

Og Rejselivet er, trods dets Skyggesider, slet ikke saa trist. Man har mange glade Timer, ja, man kan endogsaa opleve noget, man kan kalde romantisk. Romantiken kan man dog som oftest først se, naar man er kommen hjem igen og er kommen i sin vante, ensformige Dont. Jeg selv har oplevet et Par »Begivenheder« i Bayern blandt Zigeunere og i en Kro. Og naar jeg nu tænker paa de to Tilfælde, forekommer der mig at være mere Romantik deri, end jeg den Gang kunde se.

Derfor alle I, unge Typografer, som har et godt Helbred, drag ud! I vil aldrig fortryde det. Mange nye Ting faar I at se, og det bliver Jer selv til Gavn. Og naar I er kommen tilbage og kan fortælle om den smukke Natur ved Rhinen, Storbyernes livlige Folkeliv, Alpernes vidunderlige Panorama m. m. m., da vil ogsaa I nok indrømme, at en saadan Rejse har man Gavn af for hele Livet.

Rejs derfor — og rejs snart!

KENN.

Smaa Splittelsesforeninger.

DER er en Ting, som Undertegnede ikke kan forstaa, men som »den nye Tid« i vistnok højere Grad end »den gamle Tid« fører med sig — og det er de saakaldte »selskabelige Foreninger«, der her og der stiftes (eller genopstaar fra de døde) af Kolleger og for Kolleger. Jeg har arbejdet i flere Byer, hvor der har været saadanne Foreninger, men jeg maa indrømme, at jeg endnu aldrig har sét noget Resultat af disse Foreningers Virksomhed udover en og anden Fest, der akkurat lige saa godt kunde have været holdt — og *burde* været holdt — af *Fagforeningen* (Lokalafdelingen), der jo ikke alene har til Opgave at virke som en Forbunds-Afdeling, men som ved Siden deraf ogsaa *bør* tage alle Sider af Medlemmernes lokale Interesser op (jævnfør hermed, at vistnok de fleste Lokalforeninger nu tilhører de lokale samvirkende faglige Organisationer). Og som en Følge heraf *bør* da Lokalforeningerne ogsaa afholde de nødvendige Festligheder. Fagforeningen *kan* gøre det, da *den* samler alle Fagets Udøvere indenfor sine Rammer, d. v. s. den samler alle, som Fagforeningsmedlemmerne *bør* søge Samkvem med.

»Ja, men« — vil maaske en og anden æret Kollega sige — »hvorfor kan Lokalforeningernes Medlemmer da ikke lave sig en Ekstraforening, naar de saa synes, for at arrangere Fester?«

Jo — selvfølgelig *kan* de, og de gør det jo ogsaa — det er der adskillige Beviser paa. Men er det rigtigt? Vidner det om god og fuld Forstaaelse af netop det *samlende* i Fagforeningstanken? Vidner det ikke netop om, at man *helst vil undgaa Fagforeningen?*

Thi det maa dog staa klart for Enhver, at det man kan opnaa gennem en Fornøjelsesforening, det kan man akkurat lige saa godt opnaa gennem Fagforeningen. Medlemmerne er jo selv Herre over, om de vil lave Fester eller ikke.

Men Sagen har ogsaa en anden Side, der er mindre tiltalende: der er ingen Tvivl om, at netop disse tilsyneladende saa uskyldige Festforeninger virker *splittende paa Interessen*, der helt og fuldt bør samle sig om Fagforeningen. Jeg har i ethvert Tilfælde gjort den Erfaring, at hvor der findes saadanne Festforeninger, der koncentrerer Interessen sig særlig om netop denne Forening, medens man samtidig bliver tilbøjelig til at betragte Fagforeningen som en højst kedelig Institution, hvis Møder man nødigt kommer til. *Derfor* er disse Festforeninger, ligegyldigt hvilket uskyldigt Navn de end bærer, *smaa Splittelsesforeninger*, som bør bekæmpes, ligesom man bør bekæmpe Ukrudt i Haverne.

FAGFORENINGSMEDLEM.

Sportsklubbens Fest.

FREDAG den 22. April (St. Bededag) havde Typografernes Sportsklub sin aarlige Gymnastikopvisning i Prins Wilhelms Palæ. I den store Sal var rejst en Tribune, hvor de fleste af Øvelserne foregik. Denne Tribune var noget vaklende og usikker og var vistnok Skyld i, at Højdespringene mislykkedes.

Naar undtages disse, var samtlige Øvelser præget af en Fart og Energi, som Gutenbergs sportselskende Sønner kan være stolte af.

For Herreholdets Vedkommende finder vi særlig Anledning til at fremhæve de smukke Øvelser i Barre og de flotte Bagspring paa Hesten.

Opvisningens Clou var imidlertid det for ganske nylig oprettede Dameholds Præstationer. Den Skønhed og Elegance, hvormed de udførte de forskellige Øvelser, var rent ud forbavsende, naar man tager i Betragtning, at Holdet blev dannet for kun et 1/2 Aar siden.

For Damernes Vedkommende var det særlig Øvelser paa Ligevægtsbom, der vakte Publikums Beundring og udelte Bifald.

Saavel Klubben som dennes Lærer, Hr. Ditløv Nielsen, har al Ære af de smukke Præstationer.

Klubben bød desuden paa velvillig Optræden af Hr. Koncertsanger Carl Wolf, der med sin pragtfulde Baryton satte Publikum i en Henrykkelsestilstand, som gav sig Udtryk i talrige Fremkaldelser, hvorfor Hr. Wolf maatte kvittere ved et Par Ekstranumre.

Som Indledning og Slutning paa Underholdningen gav Typografernes Sangforening en Del smukke Numre til bedste, af hvilke Marschners Matrossang lod til særlig at falde i Publikums Smag. JULES.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Fredag den 10. April ordinær Generalforsamling i »Børsen«. Formanden, M. A. KOFOED, bød Forsamlingen Velkommen, specielt de to ny Medlemmer, som var tiltraadt Afdelingen, og fremlagde derpaa det reviderede Regnskab for det forløbne Kvartal, der balancerede med 267 Kr. 20 Øre, og enstemmigt godkendtes. Administrationskassens Regnskab godkendtes ligeledes enstemmigt. Derefter behandlede man et Andragende fra Forplejningsstationen om Tilskud; det vedtoges at yde 10 Kr. fra Administrationskassen. — Derpaa foretoges Valg af en Revisorsuppleant; der foresloges d'Hrr. BLACH og SIESSING, førstnævnte valgtes. Under Eventuelt drøftedes Afholdelse af en Generalforsamling i Sorø i Løbet af Sommeren. Herom førtes en lille Forhandling, og sluttelig vedtog man, at lade næste Generalforsamling afholdes i Sorø. Endnu drøftedes under Eventuelt nogle Smaasager af lokal Interesse, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes. J. A. P.

Assens Lokalafdeling

afholdt Mandag den 11. April ordinær kvartaarlig Generalforsamling.

FORMANDEN bød Velkommen og fremlagde Regnskabet, der balancerede med 125 Kr., samt Privatkassens Regnskab, der havde en Balance af ca. 11 Kr.

Derefter genvalgtes Formanden, W. LUCAS, og W. HAÜSER som Repræsentanter til Fællesorganisationen.

Sluttelig førtes nogen Diskussion om den ved sidste Generalforsamling vedtagne Fest — som ikke blev til noget! J. R.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 11. April. Dirigent: JOHS. MEYER.

FORMANDEN aflagde Beretning om Virksomheden. Forretningsføreren havde 2 Gange været tilkaldt, den ene Gang foranlediget af en særlig alvorlig Sag, denne var blevet løst særdeles tilfredsstillende, endvidere omtaltes et Par Opsigelser af ældre Typografer og Forsøg paa at faa dem annullerede, hvilket dog ikke havde kunnet lade sig gøre. — Godkendtes.

Regnskabet balancerede med 1474 Kr. 50 Øre, til Hovedkassen 530 Kr. 12 Øre. Ekstrakassen balancerede med 430 Kr. 07 Øre, i Sparekassen 221 Kr. 19 Øre.

Aarsberetning. Meddelelse om Lønforholdene i Afdelingen i 1909 gaves og godkendtes.

Valg. AXEL JUUL og WELBLUND genvalgtes til Repræsentantskabet for *Fyns Social-Demokrat*, SØREN HANSEN genvalgtes som Repræsentant til Aktieselskabet »Folkets Hus« og OLUF MADSEN valgtes til Repræsentant i Aktieselskabet »Arbejdernes Brændselsforsyning«.

Den aarlige Udflugt til Stige Kr. Himmelfartsdag vedtages afholdt ogsaa i Aar.

FORMANDEN opfordrede til talrigt at møde op ved Majdemonstrationen, og FERD. POULSEN henledede Opmærksomheden paa Opraabet i *Typ.-Tid.* om Støtte til Güth; et Cirkulære desangaaende udsendes.

Ca. 30 Kolleger var mødt. —bl.—

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 15. April. — MARTH. PEDERSEN valgtes til Dirigent og Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, N. MORTENSEN, meddelte, at den af Afdelingen valgte Skuemester var blevet ignoreret af Haandværkerforeningen, der ganske uden Varsel havde valgt 2 Principaler. Styrelsen vilde protestere herimod ved en Skrivelse til Mestrene og bringe Sagen frem til Fællesbestyrelsen. Omtalte dernæst det gode Resultat af den frivillige Indsamling til Fagskolen, men beklagede saa meget mere den afvisende Holdning hos vort Forretningsudvalg, der ikke mente at kunde give Bidrag til Fagskolen i Aarhus. Mente, at Fagskolen i København havde saa lidt Betydning for Provinserne, og at der navnlig her i Aarhus var gjort et saa stort Arbejde for Fagskolen, at den burde finde Støtte hos Ledelsen. Sluttede med at meddele, at der blev Fodtur til Ørnereden Kristi Himmelfartsdag.

CHR. KRÜGER og V. HANSEN aflagde Beretning henholdsvis for *Demokraten* og Fællesstyrelsen.

Kassereren, P. CHRISTIANSEN, oplæste Regnskaberne for Januar Kvartal. Af Hovedkassens Indtægter nævnes: Kontingent 1886 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 500 Kr., og Udgifter: Rejseunderstøttelse 70 Kr. 30 Øre, Understøttelse paa Stedet 1233 Kr., Sygehjælp 894 Kr. og indsendt til Hovedkassen 40 Kr. 20 Øre. Balancen 2391 Kr. Lokalkassen balancerede med 598 Kr. 37 Øre, og af Indtægter nævnes Kontingent 286 Kr. 70 Øre, Administrations-Tilskud 47 Kr. 50 Øre og Laan 200 Kr. Udgifter: 443 Kr. 31 Øre og Kassebeholdning 115 Kr. 06 Øre. Hjælpekassens Indtægt har været: Kontingent 59 Kr. 94 Øre. Udgift: Et Laan 200 Kr. Kassebeholdning 5588 Kr. 51 Øre. — Efter at saavel Kassereren som Formanden havde beklaget Restanceuvæsnet og indskærpet at følge Lovene, godkendtes Regnskaberne enstemmig.

FORMANDEN opfordrede Medlemmerne til at deltage i Maj-Processionen og derved bidrage sit til en mægtig Demonstration for 8-Timersdagen.

Til Foredragsforeningen og Aftenskolen for Arbejdere bevilgedes 10 Kr.

Efter nogen Diskussion vedtoges en Sommerudflugt til Ebeltoft. Da der skulde lejes en Damper, opfordrede Formanden de tilstedeværende at agitere kraftig for Turen.

Til Repræsentanter til Produktionsforeningen valgtes C. A. SCHMIDT og genvalgtes LUDV. CHRISTENSEN. Til Repræsentanter i *Demokratens* Kontrahentmøder genvalgtes CHR. KRÜGER og N. MORTENSEN. Til Fanebærer og Suppleant genvalgtes S. STEGGER SØRENSEN og A. JAKOBSEN.

— — —

Generalforsamlingen afsluttedes med et udmærket Foredrag af MARIUS HANSEN om »Kooperative Foretagender«; han paaviste, hvilken Betydning og hvilket mægtigt Middel de klassebevidste Arbejdere havde i Kooperationen, og sluttede med at anbefale vore lokale Forbrugsforeninger til Typografernes Velvilje. — Foredraget lønnedes med kraftigt Bifald. — S. A. JØRGENSEN benyttede Lejligheden til at slaa et Slag for Stjerne-Øllet. Det er ligesaa godt som andre Ølsorter, naar man vænner sig til det. L. C.

Horsens Lokalafdeling

afholdt den 15. April ordinær Generalforsamling paa Hotel »Hafnia«. Der var — trods den »magre« Dagsorden — god Tilslutning. Dirigent EMIL NIELSEN.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes efter et livligt Ordskifte. — FORM. aflagde derpaa de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 520 Kr. I ordinært Kontingent var indbetalt 505 Kr. I Rejseunderstøttelse var udbetalt 51 Kr. 25 Øre, i Understøttelse paa Stedet 90 Kr., Sygeunderstøttelse 83 Kr. 50 Øre. Indsendt til Hovedkassen 268 Kr. 75 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 38 Kr. 15 Øre. Administrationstilskud 11 Kr. 50 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Under Eventuelt meddelte FORM., at han havde henvendt sig til et Par unge Mennesker paa *Horsens Avis* om Aflæggelse af Svendeprøve, da de havde nægtet at aflægge denne; den ene, der allerede en Gang havde forsøgt sig, men ikke bestaaet, var Medlem af Forbundet; men da Form. ikke kunde faa nogen Besked af de to Herrer, havde han meddelt det til Forretningsføreren, der havde meddelt ham, at hvis d'Hrr. vedblivende nægtede at aflægge Prøven, maatte man udelukke dem af Foreningen og samtidig nægte Avisen at antage nye Lærlinge, selv om man afskedigede d'Hrr. og antog Forbundsmedlemmer, thi Avisen maa da ikke skønnes at have opfyldt Udlæringsbestemmelserne. RICH.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Aktieselskabet *Ringsted Folketidende*, ved Faktor H. CHRISTENSEN, har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet den Del af Personalet, der har arbejdet over 1 Aar i Forretningen, 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Den Del af Personalet, der ikke har været ansat et Aar, har faaet 3 Dages Ferie op til en Søndag.

Husk Valgfondsmærkerne, der faas hos Inkassatorerne. En god Kasse giver et godt Valg.

Typografernes Enkekasse. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Kassereren (OSCAR JOHANSEN) i Fremtiden træffes hver *Fredag* **efter Kl. 8½ Aften** (tidligere Kl. 6—8) for Ind- og Udbetalinger i sit Hjem, Ribegade 4¹, Ø.

Oscar Johansen, der i Aarenes Løb har udrettet et stort organisatorisk Arbejde inden for vort Fag, er fra 1. Maj bleven valgt til Kasserer ved Socialdemokratisk Forbund, hvilken Stilling hidtil har været beklædt af Hr. Th. Stauning. Vi tror, at Hr. O. J. vil kunne gøre god Fyldest paa denne Plads og sender ham herved vore bedste Ønsker. Som Tak for sit Arbejde som Faktor modtog O. J. af Lunos Personale et nydeligt Skrivegarniture.

Dødsfald. Vor Kollega VALD. M. JØRGENSEN fra Knudtzon er i Mandags død af en Hjærtesygdom. V. J., der var en ældre og god Kollega, efterlader sig en gammel svagelig Moder, men ellers ingen Paarørende. Begravelsen, der ordnes af Forbundets københavnske Begravelseskasse, finder Sted paa Lørdag. Ang. Tid og Sted henvises til Dagspressen. L. J.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1910.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1220.38	
do. Begravelseskassen	-	3458.78	
Kvindernes Privatkasse	-	648.58	
Lokalkassen	-	0.00	
Det særlige Fond	-	2257.01	
			Kr. 45399.36
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	7141.90	
Underskud i Kvartalet	-	10287.35	
			- 17429.25
Reservefonden			- 6136.40
Sygekassen: Kontingent m. m.	Kr.	7509.65	
Tilskud fra Hovedkassen*	-	4800.00	
			- 12309.65
Hjælpekassen	Kr.	2599.20	
Underskud i Kvartalet	-	439.80	
			- 3039.00
Begravelseskassen			- 2197.95
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3482.30	
do. - halvbetalende Hjælpearb.	-	52.35	
do. - — kv. —	-	370.67	
Renter af Sparekassen	-	75.43	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet(1/10 09—31/3 10)	-	934.00	
Refunderet Karensunderstøttelse	-	16.00	
			- 5580.75
Sætternes Privatkasse			- 31.00
Trykkernes do.			- 151.02
do. Ekstrakassen			- 61.75
do. Begravelseskassen			- 131.25
Kvindernes Privatkasse			- 50.00
Det særlige Fond (deraf Kommunen: Kr. 2000.00)			- 4349.67
		Balance	Kr. 96867.05

* Januar Kvartalets Underskud er for Sygekassen Kr. **4656.47**.

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (57 Rejs. i 258 Dg.)	Kr.	322.50	
Overfartspenge	-	1.50	
Underst. p. St. à 2.00 (224 Mdl. i 7058 Dg.)	-	14116.00	
do. à 1.25 (11 Kv. i 550 »)	-	687.50	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 27 »)	-	33.75	
do. à 1.00 (43 Kv. i 2191 »)	-	2191.00	
do. à 1.00 (2 Md. i 77 »)	-	77.00	
			Kr. 17429.25
Reservefonden (Tilskud til Lokalkassen)	Kr.	934.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	5202.40	
			- 6136.40
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 133 Md. og 60 Kv.: Kr. 5635.75, paa Hosp. til 26 Md. og 15 Kv.: Kr. 1626.55)	Kr.	7262.30	
Betalt Hospital	-	706.80	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	2069.32	
Speciallægehonorar	-	1309.67	
Vagthold etc.	-	54.13	
Barselhjælp (14 Børn)	-	210.00	
Andre Udgifter (deraf Budløn 50.00)	-	103.90	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen*	-	143.53	
			- 12309.65
Hjælpekassen			- 3039.00
Begravelseskassen (3 Medl.)	Kr.	750.00	
Medlemmers Børn	-	41.00	
Administration	-	228.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1178.95	
			- 2197.95
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1167.00	
Porto	-	54.78	
Tryksager	-	35.00	
Kontingentopkrævning	-	352.00	
Lokale- og Husleje	-	410.00	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	86.40	
Telefon og Telegram	-	68.49	
Overført til Privatkasserne	-	232.02	
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00	-	1042.00	
do. — à 1.25	-	45.00	
do. — à 1.00	-	135.00	
Kontorsager	-	39.20	
Socialistisk Bibliotek	-	24.00	
Arbejdstab	-	23.50	
Maskinskrivning	-	23.50	
Andre Udgifter	-	71.03	
			- 3808.92
Sætternes Privatkasse			- 31.00
Trykkernes do			- 151.02
do. Ekstrakassen			- 20.00
Kvindernes Privatkasse			- 50.00
Det særlige Fond (deraf komm. Underst. Kr. 2072.60)			- 2812.25
Beholdning den 31. Marts 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1262.13	
do. Begravelseskassen	-	3590.03	
Kvindernes Privatkasse	-	648.58	
Lokalkassen	-	1771.83	
Det særlige Fond	-	3794.43	
			- 48881.61
		Balance	Kr. 96867.05

København, den 11. April 1910. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Lokalformænd.

Skanderborg: Typ. C. HANSEN, *Skanderborg Amts Avis. Maribo:* Typ. JENS JENSEN, Jærnbanegade.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

30. April: *Brønderslev* 65.50. 2. Maj: *Middelfart* pr. Bl. 50.00. 3. Maj: *Maribo* pr. Bl. 30.50; *Stubbekøbing* 44.00.

København, den 3. Maj 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Lauritz Viggo Petersen, udl. 29/4 10 hos Thiele (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Lorentz Vinzentzen, udl. 29/4 10 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Knud Keil, udl. 1/5 10 hos Weiss (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Knud Nissen, udl. 15/4 10 hos Truelsen (arb. s. St.). Trykker Emil Nielsen, udl. 15/4 10 hos Hohlenberg (arb. s. St.).

Aalborg, Richardt Aage Ballermann, udl. 15/4 10 i Leander Nielsens Bogtr. Aarhus, Ejnar Andersen, udl. 1/5 10 hos A. C. Møller & Co. og Albert Tvilum, tidl. Medl. (M. Geertsen). Hillerød, Kristian Emil Petersen, udl. 1/5 10 i Frederiksborg Amts Avis. Kolding, Edvard Olsen Lund, udl. 23/4 10 i P. Blichers Bogtr. Nakskov, Hans Rasmussen, udl. 1/5 10 i Vestloll. Avis. Odense, Axel Christian Marius Hansen, udl. 29/4 10 i Milo'ske Bogtr. Ribe, Hans Bjørn, udl. 1/5 10 i Stiftsbogtr. Slagelse, Carl Chr. Mogensen Bredahl, udl. 1/5 10 i Sorø Amtstidende og Niels Carl Castor Jensen, udl. 26/4 10 i Louws Bogtr. Vejle, Hjalmar Jacobsen, udl. 1/5 10 i Vejle Amts Avis's Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2704, Rasmus Rasmussen fra Odense (arbl.). 2101 (2636), Sophus Sørensen fra Rejse (arbl.). 2610 (2887), Otto Andersen fra Rejse (arbl.). 2562 (2643), Th. Bertinus Petersen fra Kolding (Militær).

Fredericia, 2247, Albert Christensen (Militær), 2309, Niels Olsen (Militær) og 2585, Christian Petersen (Militær). Herning, 2306, Asbjørn Ravn-Bendixen (Folkebladet). Kolding, 2712, Jørgen Emil Pollux Jensen (Schæffer). Lyngby, 2287, Chr. Bigum (Nordre Birks Tidende), 2402, Jens Jørgensen og 2403, Leopold Wondt (begge Krøyer). Nyborg, 2377, Niels Nielsen (Militær) og 2488, Aage Rosenberg (Militær). Odense, 2077, Jens Chr. Hintze (Soc.-Dem.) Roskilde, 2185, O. P. L. Honoré (Roskilde Tidende). Skanderborg, 2358, Ferdinand Nielsen (Avisen). Svendborg, 2664, Viggo Christensen (Behrends).

Bortrejste.

København: 2151, Henr. F. Schilling paa Rejse (arbl.). 2669 (2772), Jul. Carlsen til Udl. (arbl.). 2718 (2893), Poul Fischmann til Udl. 2717 (2613), Christen H. Tønnesen til Udl.

Aarhus, 2487, P. V. Jensen til Kbhvn. (Militær). Hillerød, 1657, Harald Georg Helstrøm Olsen til Udl. (arbl.) Holbæk, 2287, Chr. Bigum til Lyngby i Pl. Kolding, 2306, A. Ravn Bendixen til Herning og 2272, Evald Schjern til Maribo i Pl. Lyngby, 2185, O. P. L. Honoré til Roskilde i Pl. Odense, 2704, Rasmus Chr. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.) Ringkøbing, 2689, J. C. Hylander (paa Rejse). Slagelse 2247, Alb. Christensen til Fredericia (Militær). Skanderborg, 2273, J. Knudsen og 2564, H. Isaksen (begge til Kbhvn. som Militær). Svendborg, 2696, Carl Ludvig Riise til Hillerød i Pl. Varde, 2488, A. Rosenberg til Nyborg som Militær.

Udmeldt.

København: Kaj Stephensen og Hustru (Nationalbanken). 2018, Helga Johnssen og 2054, Caroline Granau (begge fratraadt Faget).

Horsens, 2449, Hjælpearbejderske Karla Lindballe (andet Erhverv).

Død.

København: 543, Vald. M. Jørgensen (Knudtzon).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 9½ Sangøvelse. Hermed slutter Vintersæsonen. (19)

T. C. C. Søndag: Højbjerg. Trianglen Kl. 9. (38)

ANNONCER

En ung Akcidenssætter,

som kan arbejde selvstændigt, ønsker Plads straks i Kbhvn. eller Provinsen. Billet mrkt. »85« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung dygtig Typograf

(Avissætter), ædruelig og paalidelig, søger Plads efter Pinse, helst ved et Provinsblad. Vedkommende staar for Tiden i Plads, men ønsker Forandring. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »84« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En ung „Typograph"-Sætter

søger Arbejde fra 23. Maj eller senere, helst i Provinsen. Billet mrkt. »86« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Yngre, dygtig **Akcidenssætter,** søger Plads. Bill. mrkt. »83« modtager Ekspeditionskontoret.

Alsidig Fagmand (Trykker), i betroet Stilling, ønsker at gøre Forandring. Vedkommende er sikker Disp., kendt med Kalkulering og vant til at omgaas med Kunderne. Billet mrkt. »*Driftig 88*« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre dygtig Typograf,

der tillige kan sætte Akcidenser og bryde om, kan straks faa Plads. Billet mrkt. »*Akcidens 2335*« modtager *Aug. I. Wolff & Co.s Ann. Bur., København.* (82)

Et ungt Menneske, der har staaet 2 à 3 Aar i Typografiære, kan straks eller til 1. Juni faa Plads i et mindre Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »80« modt. Ekspeditionskont.

Et lille fint

Akcidenstrykkeri

er billig til Salgs. Gunstige Betingelser, naar Salg straks kan finde Sted.

Henvendelse til

EINAR VOIGT,
(87) Puggaardsgade 15, 1.

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Allers illustrerede

Konversations-Leksikon og Fremmedordbog

2. forøgede Udgave

(ca. 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. med **1 à 2 Kr. maanedlig Ratebetaling.**

Ved Betaling af **2 Kroner maanedlig** sendes 4 Bind **straks ved første Afdrag,** og Resten af Bindene efterhaanden som Leksikonet udkommer.

Ved Betaling af 1 Krone maanedlig sendes 1. Bind ved første Afdrag, hvorefter Abonnenterne modtager de 7 Bind, efterhaanden som Betalingen skrider frem, men altid et Bind forud.

Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen **(ogsaa i Provinserne)** er **portofrit** og sker ved Postopkrævning. — For at undgaa Standsning i Ratebetalingerne og i den regelmæssige Forsendelse af de følgende Bind, bedes Flytning straks meddelt. — Bestillinger modtages af ANTON JENSEN, *Sundby Boulevard 4, København S.* (79)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 13. MAJ 1910 XXXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til samtlige Afdelingsformænd er i denne Uge udsendt et Eksemplar af »Lov om Oprettelse af en fast Voldgiftsret«, »Lov om Udnævnelse af en Forligsmand i Arbejdsstridigheder« samt »Arbejdsløshedsnævnets Regler for Fordeling af Kommunetilskud til Arbejdsløshedskasserne efter Lov af 16. April 1910«.

København, den 11. Maj 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Fortsat Hjælp til Arbejdsløse,

SOM det vil være Medlemmerne bekendt, blev Loven af 8. Maj 1909 om fortsat Hjælp til de Arbejdsløse — gældende for et Aar — af Socialdemokratiet foreslaaet forlænget i endnu et Aar.

Dette Lovforslag, efter hvilken der ydes den Arbejdsløse en fortsat Understøttelse, uden Fattighjælps Virkning, naar Arbejdsløshedskassens Understøttelse ophører, efter samme Principer som Fattiglovens § 63 i Sygdomstilfælde, blev vedtaget i Folketinget, men forkastet af det reaktionære Landsting.

Imidlertid vedtoges en »Lov om Foranstaltninger i Anledning af den ekstraordinære Arbejdsløshed« af 16. April 1910, ifølge hvilken Kommunerne har Ret til at yde ekstra Tilskud (udover de i Arbejdsløshedsloven fastsatte) til *Arbejdsløshedskasserne* og *Hjælpekasserne*.

De til *Arbejdsløshedskasserne* bevilgede Tilskud fordeles af Arbejdsløshedsnævnet efter følgende Regler:

A.

1) Det af en Kommune bevilgede ekstraordinære Tilskud kan kun anvendes til Fordel for arbejdsløse Medlemmer, der har opnaaet et Aars Medlemsret som nydende Medlem i anerkendte Arbejdsløshedskasser her i Landet, har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse og har Ophold i den paagældende Kommune under den ekstraordinære Hjælps Nydelse.

Hjælp efter nærværende Lov af 16. April 1910 ydes efter samme Regler, som Ansøgeren vilde være underkastet, hvis Loven af 8. Maj 1909 var blevet forlænget, dog med de Ændringer, som nærværende Regler iøvrigt maa medføre. Saafremt Ansøgeren tidligere har nydt Hjælp i Henhold til Lov af 8. Maj 1909, tages dette i forholdsmæssig Betragtning.

2) Da Kommunernes Tilskud bliver begrænsede til bestemte Beløb, maa den ugentlige Understøttelse, der ydes det enkelte Medlem holdes inden for det Beløb, den paagældende vedtægtsmæssig kan opnaa i sin Arbejdsløshedskasse, dog i intet Tilfælde mere end 9 Kr. ugentligt, ligesom den ikke kan fastsættes for et længere Tidsrum end 4 Uger ad Gangen. Endvidere maa den samlede ekstraordinære Understøttelse, et Medlem kan opnaa for Finansaaret 1910—11, ikke overstige 100 Kr., med mindre Nævnet skønner, at de bevilgede Midler tillader det.

3) Indtægter, der oppebæres af Medlemmet eller dets Familie saavelsom dets øvrige økonomiske Vilkaar samt Familieforhold tages i Betragtning ved Fastsættelse af Hjælpens Størrelse.

4) Indtægter, der oppebæres under Understøttelsens Nydelse maa medføre et forholdsvis Fradrag i eller Ophør af Understøttelsen.

5) Medlemmer, der siden vedtægtsmæssig eller ekstraordinær Understøttelses Ophør har haft uafbrudt Arbejde i over 5 Uger, faar 1 Uges Karenstid efter Arbejdets Ophør, før ekstraordinær Understøttelse kan ydes. Arbejde udover 3 Maaneder giver 2 Ugers Karenstid.

6) Understøttelser udbetales ugevis bagud. Enkelte Dages Understøttelse regnes lig $^1/_7$ eller $^1/_6$, eftersom Kassens vedtægtsmæssige Udbetalingsform anviser.

7) I Tilfælde, hvor en Kommunes Tilskud maa anses for utilstrækkeligt til at kunne understøtte for et Tidsrum af 4 Uger, maa Understøttelsen tilstaas ugevis.

8) I Kommuner, hvor Tilskudets Størrelse har tilladt at tilstaa 4 Ugers Understøttelse ad Gangen, og der paa denne Maade er disponeret over hele Tilskudet, men yderligere Tilskud fra Kommunen ikke kan opnaas, og nye Anmodninger om Understøttelse foreligger, skal Udbetaling af tilstaaede Understøttelser ophøre efter 2 Ugers Forløb, hvorefter de i Behold værende Beløb opgøres og fordeles forholdsvis til de paa dette Tidspunkt værende arbejdsløse, der kommer ind under nærværende Regler.

B.

1) Anmodning om Hjælp indgives gennem de stedlige Afdelinger eller Filialer af Arbejdsløshedskasserne paa de af Arbejdsløshedsnævnet udarbejdede Skemaer, som Kassernes Bestyrelser kunne faa udleverede gennem Arbejdsløshedsinspektoratet, og hvoraf et Antal Eksemplarer er tilsendt Kasserne. Anmodningen attesteres af Afdelingens Ledelse — Formand eller Kasserer — der ogsaa maa være behjælpelig med Skemaets Udfyldning, og saa vidt muligt kontrollere de af Medlemmet givne Oplysninger.

2) Skemaerne indsendes for Københavns og Frederiksbergs Vedkommende til Arbejdsløshedsnævnet *(Raadhuspladsen* 77 [1]), der for disse Kommuners Vedkommende foretager Fordelingen, forsaavidt de nævnte Kommuner bevilger Tilskud til Arbejdsløshedskasser.

3) Hvor der i en Kommune findes flere Arbejdsløshedskasse-Afdelinger, som skal have Part i det ekstraordinære Tilskud, og Kommunen ikke ønsker at være behjælpelig med Fastsættelse af Understøttelsen til de enkelte Medlemmer, overlades Beløbet og Arbejdet til et af de lokale Afdelinger valgt Fællesudvalg. Hvor der findes en Arbejdernes Fællesorganisation vil dennes Bestyrelse være at foretrække.

De udfyldte Skemaer indsendes da til den Institution, der skal besørge Fordelingen.

4) Fra Fordelingsstedet erholder Afdelingerne Meddelelse om den tilstaaede Understøttelse og besørger i Henhold hertil dennes Udbetaling.

5) Hvis Afdelingerne ikke ser sig i Stand til at afholde Udbetalingerne af egen Beholdning, maa der udbetales dem et passende Forskud.

6) I saadanne Tilfælde, hvor Understøttelsen, grundet paa Tilskudets Utilstrækkelighed, maa tilstaas ugevis, bortfalder Brugen af Skemaerne, og i Stedet for indgiver Afdelingen hver Uge en Fortegnelse over de Arbejdsløse, som i Henhold til foranstaaende Regler ere berettigede til Understøttelse.

Afdelingen erholder derefter det tilstaaede Beløb til Udbetalingen af Understøttelsen.

C.

1) Under Henvisning til foranførte formener Nævnet, at det vil være unødvendigt, at de af Kommunerne ydede Tilskud indsendes direkte til Nævnet, idet denne Ordning kan afløses af en Meddelelse om Tilskudets Størrelse til Nævnet, der da anviser Beløbet til Udbetaling.

2) Hvor Kommunen ikke medvirker ved Fastsættelse af Understøttelserne, anviser Nævnet det bevilgede Tilskud til den Institution, som Kassernes lokale Afdelinger har overdraget dette Hverv.

3) Den Institution, som fordeler Understøttelserne til de enkelte Afdelinger, indsender ved Fordelingens Afslutning en Opgørelse til Nævnet. Ved Finansaarets Slutning indsendes til Nævnet Regnskab over, hvad der er udbetalt til hver enkelt Afdeling. — Den enkelte Afdeling afgiver Regnskab til Kassens Hovedledelse over den Andel af Tilskudet, der er tilfaldet Kassens enkelte Medlemmer.

4) Den af et Medlem modtagne Hjælp indføres i Medlemsbogen paa særlig Plads som ekstraordinær Understøttelse.

D.

Eventuelle Vanskeligheder, der maatte opstaa for disse Reglers Gennemførelse, henvises til Afgørelse af Arbejdsløshedsnævnets Formand, Arbejdsløshedsinspektør *Th. Sørensen*, Raadhusplads 77, København B.

Københavns Magistrat og Borgerrepræsentation har bevilget 50,000 Kr. til de anerkendte Arbejdsløshedskasser i Henhold til Lov af 16. April 1910. Beløbet vil blive fordelt af Nævnet efter vedlagte almindelige Regler, dog medfører

for Københavns Vedkommende

de af Kommunen stillede Betingelser den Ændring i Reglerne, at der kun *undtagelsesvis ydes Understøttelse til ugifte og da kun som Rejsehjælp.*

Saadan Rejsehjælp kan ydes til *Rejse i Indlandet*, naar Vedkommende har nogenlunde Sikkerhed for at kunne erholde Arbejde paa det Sted, hvortil Rejsen gælder. Der ydes til saadanne Rejser et Beløb svarende til Billetprisen paa III. Klasse, samt i Tærepenge et Beløb, der ikke maa overstige Billetprisen.

Rejsehjælp kan ligeledes gives til *Rejse i Udlandet*, naar det kan skønnes, at der paa det opgivne Bestemmelsessted er Udsigt til at erholde Arbejde. Understøttelsens Størrelse fastsættes under Hensyntagen til Rejsens Maal. Dog ydes ikke Rejsehjælp til Udvandring.

Rejsehjælpen til Udlandet kan i intet Tilfælde overstige 3 Ugers Understøttelse.

I saadanne Tilfælde, hvor modtaget Rejsehjælp ikke anvendes til den anmeldte Rejse, er Modtageren pligtig at tilbagebetale Understøttelsen til Nævnet, og Modtageren er derefter underkastet de i vedkommende Arbejdsløshedskasses Vedtægter fastsatte Bestemmelser om, hvad der er at foretage overfor Medlemmer, der uberettiget modtager Understøttelse.

Endvidere har Nævnet vedtaget følgende Bestemmelser.

Der ydes ved første Udbetaling Understøttelse for 2 Uger til saadanne arbejdsløse, som den 1. April blev udelukket fra fortsat Hjælp efter Loven af 8. Maj 1909, og som siden den 1. April har været arbejdsløse og i Henhold til Reglerne er berettigede til Hjælp.

De, der siden den 25. April har været arbejdsløse, erholder under samme Forudsætning en Uges Understøttelse ved første Udbetaling.

I alle andre Tilfælde beregnes Understøttelsen fra Datoen for Nævnets Modtagelse af Anmodningen.

Kasserne bedes være opmærksomme paa, at der foreløbig kun foreligger Tilskud til Fordeling ved Nævnet fra Københavns Kommune (ikke fra Frederiksberg), saaledes at *kun de Medlemmer, der have Bopæl i København*, kunne indgive Begæring gennem Kasserne til Nævnet om at erholde Andel i ovennævnte Tilskud.

Kasserne bedes foranledige, at Anmodningerne indgives hurtigst muligt og i forsvarlig udfyldt Stand.

Frederiksberg har vedtaget at bevilge et Beløb af 10,000 Kr. til *Hjælpekassen*, og man har underhaanden bragt i Erfaring, at Hjælpekassens Bestyrelse vil følge de af Nævnet fastsatte Regler for Uddeling af Understøttelse.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

I Dag faar De kun en lille Historie. Jeg indfletter den her lige efter Omtalen af Sally B. Salomons Menage, fordi Salomon spiller en Rolle deri som frelsende Engel.

Historien er sand; den er fortalt mig af Salomon. Den er ganske vist fra en ældre Tid end den, der indrammes i mine »Minder«, men da den synes mig særlig god, kan jeg ikke bare mig for at give den tilbedste som et lille Kulturbillede.

Det var i det »mærkværdige Aar« 48, at der en Dag paa Frue Plads var stort Halløj; Studenterne skulde vist demonstrere for den ønskede fri Forfatning. Det var Juni-Grundloven! Udenfor Universitetet var der »sort« af Mennesker, der raabte og skreg op om fri Forfatning, om Konstitution.

Blandt Mængden befandt sig to Udøvere af den ædle Bogtrykkerkunst, nemlig SALLY B. SALOMON og en Trykker ved Navn GÜLSTORPH. Den sidste fandt sig ogsaa forpligtet til at deltage i det almindelige Raab om Konstitution. Han havde imidlertid aldrig hørt tale eller læst om Ordet og udtrykte derfor sit Ønske i Raabet: »Leve Konsumptionen!« Øjeblikkelig slog en af Politidirektør BRÆSTRUPS haandfaste Betjente ned paa ham og trak over paa Raadhuset med ham, og med Salomon som Vidne. Bræstrups Betjente var omtrent lige saa slet lønnede og lige saa kløgtige som vore Dages; de kendte heller ikke Ordet »Konstitution«, men det var sagt til dem, at det var et Oprørsord, og at alle, der raabte det, skulde anholdes. Som sagt saa gjort.

Retten blev sat. Gülstorph blev spurgt, om han havde sagt det skrækkelige Ord.

»Ja, jeg har,« svarede han, »men det raabte jo ogsaa alle de andre.«

»Derfor er det lige kriminelt,« brølede Politimanden.

Salomon blev nu anmodet om at afgive sit Vidnesbyrd. »Jeg er villig til at beedige,« sagde den intelligente S., »at Gülstorph sagde »*Konsumption*«, og jeg har endnu aldrig hørt, at det er ulovligt at udtale dette Ord.«

»Konsumption« betyder som bekendt Toldafgift af Fødevarer (den saakaldte Akcise), og da dennes Forherligelse naturligvis faldt i de Regerendes Smag, havde Gülstorphs Udraab en modsat Virkning paa Politimanden, der nu forstod, at G. var en Tilhænger af »det fra Fædrene nedarvede«. Det var den Gang som nu, hvor selv frisindede Partier med Velbehagelighed svælger i *Skatteragout*.

Med et Buk og en Undskyldning fra Politimanden forlod S. og G. de hellige Haller.

Men da de kom ned paa Nytorv, sagde Salomon til Gülstorph: »Du er et større Fæ, end jeg havde troet.«

(Gülstorph kommer jeg senere tilbage til).

— Historien illustrerer træffende det tarvelige Fond af Intelligens, der rummedes i Datidens Trykkere. Endnu i min Læretid hos Luno var der en gammel Trykker, der — den Gang Svine-Trikinerne blev opfundet — ikke kunde faa i sit Hoved, at den farlige Indvoldsorm hed Tri*kin*. »Nej, den hedder s'gu Tri*nik*,« sagde han, og det var ikke muligt at rokke ham fra dette filologiske Stade.

Ja, det var den Gang; nu er Trykkerne lige saa kloge som Sætterne.

(Fortsættes.)

Fagskolen for Boghaandværk

har udsendt Beretning om det 17. Skoleaar (1909). Det samlede Elevantal i Aarets Løb har været 101.

Sættere	1	Svend	38	Lærlinge
Trykkere			25	—
Bogbindere	5	—	32	—

I Sommerskolen (Heldagsundervisning) Juli—Avgust 1909 deltog 10 Sættere og 16 Bogbindere.

Af Skolens Elever har 8 Sættere, 6 Trykkere og 6 Bogbindere aflagt Svendeprøve. Otte af disse har erholdt Haandværkerforeningens Medalje.

I Skolen udførtes Sætterarbejdet ved Forening for Boghaandværks sidst uddelte Bog: «Breve fra en Bogelsker«.

I Bogbinderafdelingen vil der i 1910 blive forsøgt at indføre en halv Dags ugentlig Undervisning i Forgyldning i Stedet for Aftentimerne.

Paa det aarlige Repræsentantmøde omtalte Formanden for Fagskolen, at den Omstændighed, at man ønskede at gøre Svendeprøverne i det typografiske Fag obligatoriske, rimeligvis vilde føre til, at Tilladelsen til slige Prøvers Aflæggelse paa Fagskolen begrændsedes, eventuelt helt ophørte.

Skolen var ikke tjent med at spilde for megen Tid paa Svendeprøverne, og krævedes disse gennemførte for hele Linjen, burde de ogsaa rettest aflægges paa Arbejdsstedet.

Med Beretningen følger nogle smukke Elevarbejder, Liste over Bidragydere samt Aarsregnskabet, der balancerer med 12,367 Kr. 90 Øre. Aaret slutter med en Kassebeholdning paa 26 Kr. 89 Øre.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

INDENRIGSMINISTERIET har velvilligst i Aar som tidligere Aar bevilget Foreningen et Beløb til Understøttelse for Medlemmernes Lærlinge og unge Typografers (Sættere) Deltagelse i Kursus ved Fagskolen i København.

Unge Typografer eller Lærlinge i det sidste Læreaar, som ønsker at komme i Betragtning ved Understøttelsens Uddeling, maa indsende Ansøgning derom til Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Formand, Bogtrykker P. HANSEN, Aalborg, inden 10. Juni d. A. Ansøgningen maa ledsages af:

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvor længe vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvor længe vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Oplysning om, hvor vidt Eleven selv eller ved Forældres eller Værgers Hjælp evner at udrede de med Opholdet forbundne Udgifter (til Kost og Logi) under Kursustiden.

Tidligere Ansøgere, som man paa Grund af manglende Midler ikke har kunnet imødekomme, maa indgive Begæring paany, hvis de ønsker at komme i Betragtning. Kursus'et, der varer 2 Maaneder — fra 1. Juli til 1. Septbr. — koster 20 Kr., hvilket Beløb forlods udredes af den tilstaaede Understøttelse.

Aalborg, i April 1910.

P. S. V.:
P. HANSEN,
f. T. Formand.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt ord. aarlig Generalforsamling Onsdag den 27. April i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: H. P. KØBKE.

Formanden, VIGGO CHRISTENSEN, aflagde Beretningen. Af denne fremgik det bl. a., at en af Foreningens Debitorer havde anmodet Afdelingen om Henstand med Betalingen af Renter for December Termin paa Foreningens Laan paa 5000 Kr. Taleren henstillede til Generalforsamlingen, under Hensyn til den paagældende Fagforenings daarlige økonomiske Stilling i Øjeblikket, at imødekomme Andragendet. Dette vedtoges, ligesom Beretningen godkendtes.

Kassereren, LAUR. JENSEN, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 36,202.67 og udviste et Underskud paa Kr. 1219.00. Regnskabet godkendtes.

Til Fagskolen bevilgedes 100 Kr.

FORMANDEN aflagde Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. Fabrikens Produktion var i det sidste Aar steget ganske betydeligt, saa man kunde have Haab om snart at indvinde et anseligt Overskud. Beretningen godkendtes.

Til Styrelsen genopstilledes JUL. SCHRØDER sammen med JUL. SAMUELSEN, EDV. NIELSEN og VILH. JACOBSEN.

Til Kontrahenter i Bladet *Social-Demokraten* genvalgtes de afgaaende, nemlig VIGGO CHRISTENSEN, JESPER HANSEN, WARTENBERG og HOLMEN, og til Suppleanter valgtes ACTON MØLLER og GUNDORPH SØRENSEN.

Til Generalforsamlings-Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen« genvalgtes VIGGO CHRISTENSEN og nyvalgtes JUL. SCHRØDER i Stedet for Berendt, der ikke ønskede at modtage Genvalg.

Til Arbejdernes Livsforsikring genvalgtes ANTON JENSEN, VIGGO CHRISTENSEN, BERSCHCKE, O. RASMUSSEN, ANT. ANDERSEN og Trykkeriarb. M. JENSEN. Suppleant blev GUND. SØRENSEN.

Til Fanebærer i Stedet for A. Søby, der nu i en Del Aar paa en meget tilfredsstillende Maade havde røgtet Hvervet, valgtes M. JENSEN, Nielsen & Lydiche.

Til Stemmeoptællere valgtes de afgaaende, nemlig ULRIK HANSEN, SØREN CHRISTENSEN, AKSEL PETERSEN, A. SØBY, JUL. SAMUELSEN, O. RASMUSSEN, og nyvalgtes N. MØLLER og GUND. SØRENSEN.

Paa Foranledning oplyste FORMANDEN, at Generalforsamlingen af økonomiske Grunde var afholdt paa et saa lidet centralt Sted.

Typografernes Cykleklub afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Søndag den 18. April i Nørre Central Kafé. Dirigent: JUUL-SØRENSEN.

FORMANDEN (Dreyer) aflagde Beretning for Vinterhalvaaret og omtalte Kontraktafslutninger med »Hamlet«, hvor Kolleger gennem Klubben nu kunde faa Cykler paa særdeles gode Vilkaar. Ligeledes Karnevals-Overenskomsten, som derefter blev enstemmig vedtaget. — KASSEREREN (Uhrbrand) fremlagde det halvaarlige Regnskab, der balancerede med 285 Kr. 37 Øre. — Til Formand og Kasserer genvalgtes henholdsvis d'Hr. DREYER og UHRBRAND. Til Styrelsesmedlem valgtes HOPPE; til Revisor genvalgtes G. HANSEN. — Det vedtoges, at Klubben med Tilskud af Kassen skulde arrangere en 2 Dages Pinsetur til Køge og Omegn, samt i Sommerens Løb en Sammenkomst i Bagsværd. Foruden disse to Ture vil der hver Søndag i Sommerens Løb blive afholdt Ture for cyklende Medlemmer. V. TH. H.

Nær og Fjærn.

14 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen er efter Forretningens eget Initiativ tilstaaet hele Personalet ved *Fyns Tidende*. Ferien tager sin Begyndelse straks efter Valget med 2—3 Mand ad Gangen.

De Arbejdsløse foretager en Frokosttur til Kastrup Onsdag den 18. Maj. Mødested ved Kristianshavns Torv Kl. 10 pr. Mød talrigt.

Valgdagen den 20. Maj er Forbundskontoret lukket. Understøttelse paa Stedet udbetales *Torsdag den 19.*, Sygehjælp som sædvanlig *Lørdag den 21.*

Stemmesedler til Valg af et Styrelsesmedlem af Sætterafdelingen er udsendt i denne Uge. Stemmeret har Sættere, Stereotypører og mandlige Trykkeriarbejdere.

Stemmesedlerne skal, for at være gyldig afgivne, være tilstillet Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1], 1 Aften Fredag.

Billetter til Tivoli og Zoologisk Have faas à 0.35 hos Hr. Anton Jensen og hos Kasserer Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1 C, [1].

Sommerferie. Aktieselskabet *Vejle Amts Folkeblad* har i Lighed med de foregaaende Aar bevilget Personalet 1 Uges Ferie med Udbetaling af Lønnen.

Dødsfald. Vor unge Kollega Trykker KNUD VALDEMAR NIELSEN er efter længere Tids haardnakket Sygdom afgaaet ved Døden i en Alder af 21 Aar. Nielsen, der udlærte hos Schultz, og som derefter sidst har arbejdet hos Hannover, var en brav Kollega og et elskværdigt ungt Menneske. Han begraves i Morgen Lørdag Kl. 12¾ fra det søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard. L. J.

»Gutenberg« er Navnet paa en i Herning stiftet Forening.

Lokalafdelingen her er nemlig ved de sidste »bevægede« Generalforsamlinger bleven stemt ud af Fællesorganisationen, hvorfor 8 Typografer, der stemte for at blive staaende, har dannet denne Forening, som saa er meldt ind i Fællesorganisationen. T. L. FREDERIKSEN.

Sølvbryllup fejredes den 28. f. M. af Typograf A. C. LARSEN og Hustru i Aalborg. Larsen, der er født 1857, kom efter sin Konfirmation i Lære hos Bogtrykker Oluf Olufsen, hos hvem han, efter i 1877 at have udlært, arbejdede en Del Aar. Da *Nordjyllands Folkeblad*, der hidtil havde været trykt hos Olufsen, i Halvfemserne købtes af Overretssagfører Branner fra Slagelse og fik eget Trykkeri, fulgte Larsen med og fortsatte under de ny Forhold sit Typesnapperi, indtil Hr. Branners Forsøg paa at erstatte Typograferne med Repræsentanter for det svage Køn bevirkede, at hele Personalet tog sit gode Tøj og gik. Efter ni Maaneders forgæves Forsøg paa at trodse Organisationen, maatte Hr. Branner i Maj 1897 overgive sig, og Larsen vendte nu tilbage til Bladet, hvorved han siden har virket. I den lange Aarrække, Larsen har arbejdet som Typograf i Aalborg, har Forholdene forandret sig ikke saa lidt. I Truelsens Statistik, der udkom 1881, opgives Antallet af Trykkerier i Aalborg til 3, der tilsammen beskæftigede 2 Faktorer, 15 Sættere, 2 Trykkere og 12 Lærlinge, og i Følge samme Statistik var Beregningen hos Olufsen 26 Øre pr. 1000 og paa *Stiftstidende* 30 Øre pr. 1000, medens Lønnen hos Bech opgives til 15 Kr. ugentlig. Nu er Lærlingeantallet betydelig indskrænket i Forhold til Antallet af Typografer og Lønningerne er steget. I Arbejdet herfor har Larsen taget sin Del og viser endnu sin Interesse for Lokalafdelingens Virksomhed ved at møde flittig til dens Generalforsamlinger, og da han tillige er en jovial Kollega, har han vundet sig en stor Vennekreds, der paa Sølvbryllupsdagen gav Beviser herpaa ved Opmærksomheder af forskellig Art.

Jubilæum. Typograf H. KORSBANG, *Fyns Social-Demokrat*, Odense, fejrede Søndag den 1. Maj 25-Aars-Jubilæum som Typograf, idet han udlærtes den 1. Maj 1885 i *Koldingpostens* Trykkeri. Jubilaren arbejdede de første 7 Aar derefter i forskellige Bogtrykkerier, dels her i Landet og dels i Norge; her i Odense arbejdede han fra 1892—96 i *Fyns Venstreblads* Bogtrykkeri. Siden Bladets Start — den 1. Oktober 1896 — har K. været beskæftiget i *Fyns Social-Demokrats* Sætteri. Jubilaren var Genstand for megen Opmærksomhed paa Jubilæumsdagen. Om Morgenen afsang et Sangkor en i Dagens Anledning skreven Sang af det bekendte Mærke: Ch., og der overraktes ham en Gave fra Kollegerne her i Byen. Korsbang er en brav og afholdt Kollega, hvad de mange Besøgende i Jubilarens Hjem Dagen igennem afgav Bevis for.

—n.

Dyvas Mønstre. 3. Hefte (April) har følgende Indhold: Tonpladestoffer. Hundredaars-Jubilæet for Hurtigpressens Opfindelse af L. Chr. Nielsen. Sættemaskinen »Monoline« ved E. Kjellberg. Ulemper ved Farven (B. u. S.) Vore Bilag og Satsmønstre. Arbejdsmarkedet. Endvidere følgende Bilag: Tabel for Manuskriptberegning. Et Bogomslag, udført som Svendeprøve Et Festprogram sat med Emche-Kursiv fra Skriftstøberiet Flinsch. Omslags-Bagside til et Reklamekatalog samt 8 Satsmønstre.

Afstemningsresultat.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler gaves følgende Resultat:

Til Styrer: VILH. JENSEN med 92 St., derefter havde P. Christiansen 47 St.

Til Kontrahent: CHR. SØRENSEN med 94 St., derefter havde Kiefer 45 St.

Til Repræsentant til »Stjernen«: CHR. SØRENSEN med 102 St., dernæst havde Kiefer 37 St.

Der var ialt afgivet 141 Stemmer. En Del Stemmer var spredte. 2 Stemmesedler var blanke.

Kobenhavn, den 28. April 1910.

O. JENSEN. O. TVERSKOW.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Lægerne.

Dr. BENTZON er hjemkommen og har atter overtaget sin Praksis.

Lokalformanden i Ribe træffes kun i sit Hjem, Sortebrødregade 25, fra Kl. 12—1 og 6—8.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

11. Maj: *København* pr. Bl. 797.73.
Idag mangler *Bogense* og *Hjørring*.
København, den 11. Maj 1910.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Sofus Nielsen, udl. 30/4 10 hos Harald Jensen (arb. s. St.). Sætter Ludvig Mozart Scharnowsky, udl. 29/4 10 hos Truelsen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Frits Nielsen, udl. 1/5 10 hos A. W. Henningsen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Sofus Clausen (Græbe).

Aarhus, Jens Ewald Petersen, udl. 1/5 10 i De foren. Bogtr. Hillerød, Jens Christian Nielsen, udl. 1/5 10 i Nordsj. Venstreblads Trykkeri. Hjørring, Christian Elbert Hansen, udl. 1/4 95 i Vens. Tidende, Hjørring, tidl. Medl. Horsens, Hjælpearbejderske Theodore Fernando Walther, Soc.-Dem., tidl. Medl. Nykøbing M., Svend Gustav Thomsen, udl. 1/5 10 paa Morsø Folkeblad. Randers, Christian Emil Olsen, udl. 1/5 10 i J. Hansens Bogtr. Ringsted, Christen Emil Christensen, udl. 1/5 10 i Ringsted Folketidende. Skive, Lauritz Pedersen, udl. 1/5 10 i Lauritz Pedersens Bogtrykkeri.

Tiltraadte.

København: 2253 (1831), Wald. Ehbrecht fra Maribo i Pl. (Keller). 2171 (2621), Cornelius Hansen fra Rejse (arbl.). 3476 (583), Carl Chr. Larsen fra Odense (arbl.). 2045 (1495), Bertram Behrndt fra Udl. (arbl.) 1461 a (36), Ove Dyva og Hustru fra Aarhus i Pl. (Har. Jensen).

Aarhus, 2558, J. C. A. Jensen (Militær). Helsingør, 1398, Hans Chr Nielsen (Dagbladet). Holbæk, 2402, Jens Jørgensen (Dagbladet) og 2549, Haagensen (Amtsavisen). Maribo, 2272, Evald Schjern (Martin Andersen). Næstved, 2238, C. V. Christensen (Næstved Avis). Odense, 2719, Karl Julius Hansen (Steen Andersen) og 2299, Marius Thomsen (Stiftstidende). Randers, 2186, Niels P. S. Mariager (Chr. Nielsen) og 2601, Gerh. Sørensen (C. J. Rye).

Bortrejste.

København: 2449 (2767), Carl Haagensen til Holbæk i Pl. 1122 (610), Felix Møller til Roskilde som Bogtrykker. 1877 a (1101), Axel Marius Hansen til Udl (arbl.). 2729 (1447), Hans Jacob Jensen til Udl. (arbl.). 3569 (1870), Joseph Müller paa Rejse (arbl.). 2238 (2535), C. V. Christiansen til Næstved i Pl. 2101 (2639), Sophus Sørensen til Vejen i Pl. 2671 (1802), Carl Marius Hansen paa Rejse (arbl.).

Aalborg, 575, H. P. M. Bjørnstrup og 1223, Lorenz F. Jensen (begge paa Rejse). Assens, 1700, Marinus Nielsen paa Rejse. Herning, 2374, Christian Olsen til Nakskov i Pl. Holbæk. 1398, Hans Chr. Nielsen til Helsingør i Pl. Maribo, 2253, Waldemar Ehbrecht til Kbhvn. i Pl. Odense, 3476, Carl Chr. Larsen paa Rejse og 2031, Alfred Christensen til Nyborg i Pl. Randers, 2516, Holger Nissen paa Rejse.

Udslettet for Restance.

København: 2944, M. A. Petersen (Missionstrykkeriet).

Død.

København: 1899, Trykker Knud Valdemar Nielsen (Hannover).

T. C. C. Pintsen: Køge og Omegn. Frederiksberg Bakke Søndag Kl. 7. (3 h)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 14.—17. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 21. Maj.

P. HANSEN,
Nansensgade 45 2.

ANNONCER

En ung „Typograph"-Sætter

søger Arbejde fra 23. Maj eller senere, helst i Provinsen. Billet mrkt. »86« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Alsidig Fagmand (Trykker), i betroet Stilling, ønsker at gøre Forandring. Vedkommende er sikker Disp., kendt med Kalkulering og vant til at omgaas med Kunderne. Billet mrkt. »*Driftig 88*« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter

ønsker Plads straks. Billet mrkt. »89« modtager Ekspeditionskontoret.

En Bogtrykker eller Typograf,

der disponerer over ca. 1000 Kr., søges som Kompagnon til et større Bogtrykkeri. Bill. mrkt. »Kompagnon 90« modtager Ekspeditionskontoret.

Et Bogtrykkeri.

Paa Grund af Ejendomsovertagelse i en anden By er mit Bogtrykkeri straks til Afstaaelse. Der er Hurtigpresse, Digeltrykpresse, 2 Haandpresser, 1 Beskæremaskine, ca. 150 forskellige Skrifter, Reoler m. m. Borgerskab medfølger. Alt saa godt som nyt, sælges for 5000 Kr. Et Ugeblad medfølger i Trykkeriet, som haves paa Kontrakt i 2 Aar. Billet mrkt. »Bogtrykkeri 91« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Allers illustrerede

Konversations-Leksikon og Fremmedordbog

2. forøgede Udgave

(ca 7500 dobbeltspaltede Sider med Kort, Planer og over 4000 Afbildninger i Teksten)

komplet i 7 stærkt og smukt indbundne Pragtbind med **Læderryg** og **Læderhjørner** for en samlet Pris af ialt 39 Kr. med **1 à 2 Kr. maanedlig Ratebetaling.**

Ved Betaling af **2 Kroner maanedlig** sendes 4 Bind **straks ved første Afdrag,** og Resten af Bindene efterhaanden som Leksikonet udkommer.

Ved Betaling af 1 Krone maanedlig sendes 1. Bind ved første Afdrag, hvorefter Abonnenterne modtager de 7 Bind, efterhaanden som Betalingen skrider frem, men altid et Bind forud.

Tilsendelsen af Værket og Opkrævningen (**ogsaa i Provinserne**) er **portofrit** og sker ved Postopkrævning. — For at undgaa Standsning i Ratebetalingerne og i den regelmæssige Forsendelse af de følgende Bind, bedes Flytning straks meddelt. — Bestillinger modtages af ANTON JENSEN, *Sundby Boulevard 4, København S.* (79)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"**
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER.
ALLE SORTER UTENSILIER ETC. · UDSTILLING AF MASKINER

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 20. MAJ 1910 XXXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Hjørring Afdeling har endnu ikke indsendt Lokalregnskabet for Januar Kvartal, hvorfor der i Henhold til § 7, 3, paalægges Medlemmerne af denne Afdeling et Ekstra-Kontingent af 25 Øre ugentlig og Lokalformanden 50 Øre ugentlig, indtil Regnskabet er indsendt.

København, den 18. Maj 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Mød!

DEN 20. Maj 1910 tegner til at blive et Vendepunkt i vort Lands Historie.

Efter Højres Provisorie-Regimente og I. C. Christensens lumre Periode synes det, som om vi nu skal faa *rene* Linjer i dansk Politik.

I Modsætning til den tidligere rævelumske Sjakrepolitik, der til Tider gjorde det vanskeligt nok for den enkelte at tage Standpunkt, staar vi nu i aaben Kamp mod den samlede Reaktion — *den sorte Alliance.*

Kolleger! Lad os benytte Øjeblikket, mens Tiden er! En saadan Stund vender maaske aldrig tilbage.

Valget kan ikke være svært!

Paa den ene Side: Nye Skatter — disse er store nok i Forvejen — flere Penge smidt i Gabet paa Militarismens Molok og deraf følgende Standsning af alle sociale Reformer.

Paa den anden Side: Ingen nye Skatter, Nedsættelse af Militærudgifterne, flere Penge til sociale Reformer, Kamp mod Landstinget.

Hvilken frisindet Mand, som ejer blot en ringe Grad af Selvstændighedsfølelse, kan stemme for at bevare en Ordning, der hjemler en lille Flok Godsejere Hovedindflydelsen i Landets Styrelse.

Hvilket humanttænkende Menneske vil finde sig i, at et perfidt, stokreaktionært Landsting modsætter sig enhver Foranstaltning til Smaafolks Gavn.

Lige og almindelig Valgret i **alle** Institutioner, hvor **vore** Penge forvaltes og **vore** Interesser staar paa Spil.

Under denne Fane fylkes alle Kolleger i Dag i hele *vort* Land.

Stem ikke for eders egen Umyndiggørelse, bliv ikke hjemme i stupid Ligegyldighed.

Mød og stem Reaktionen ned!

Lidt Trykkerstatistik,

vedrørende Forholdene i København i Marts 1910.

Ved LAUR. JENSEN.

I Anledning af den langvarige og stigende Arbejdsløshed mellem Trykkerne vedtoges det paa en Generalforsamling at undersøge Forholdene paa de københavnske Trykkerier for i nogen Grad at komme til Klarhed over Aarsagerne til den fra alle Sider erkendte Kalamitet.

Jeg udsendte da Spørgeskemaer til ca. 100 Trykkerier, af hvilke de 80 indsendte Besvarelse, medens Resten ikke var at formaa til dette, og jeg har Grund til at tro, at Forholdene paa disse sidste 20 Trykkerier ikke er særlig gode.

Paa de 80 Trykkerier fandtes 19 Faktorer med opgiven Løn samt 259 Trykkere, hvoraf de 29 var Blad- eller Natarbejdere, og havde som Følge deraf, ligesom Faktorerne, en væsentlig højere Gennemsnitsløn end de resterende 230 almindelige Trykkere. For disse sidste var Gennemsnitslønnen Kr. 30.85, hvilket langtfra er nogen høj Gennemsnitsløn, naar Hensyn tages til, at en Del af dem er beskæftiget ved mere end en Presse.

Et af de Spørgsmaal, der i særlig Grad har beskæftiget os Trykkere, er jo Spørgsmaalet om i hvilken Udstrækning Kollegerne passede mere end én Presse, og det har da ved den foretagne Undersøgelse vist sig, at 19 Trykkere passer hver 2 Presser, deraf er alene de 6 paa ét Trykkeri. Resten fordelt paa 10 Trykkerier. Paa to Trykkerier er der til Tider 2 Trykkere om 3 Maskiner, og i et enkelt Trykkeri faar Trykkeren Kr. 1.75 ekstra pr. Dag for de Dage, hvor han delvis passer en anden Maskine foruden sin egen.

Ifølge Tarifen er det som bekendt en frivillig Sag, om Trykkeren vil paatage sig at passe mere end én Presse, og i Reglen forbyder Forholdet sig selv, idet en Mand ikke kan være mere end et Sted ad Gangen; i alle Tilfælde maa Arbejdets Kvalitet lide under, at Arbejdernes Opmærksomhed maa deles mellem flere Presser. Naar dertil kommer, at Minimallønnen paa dette Punkt ikke er stegen sammen med den almindelige Minimalløn, er det let forklarligt, at Lysten fra Arbejdernes Side til at spille firhændig bliver mere og mere begrænset, ligesom Principalen efterhaanden kommer til Klarhed over, at det ogsaa for ham i Længden er en Fordel, at hans Trykker kan koncentrere hele sin Arbejdsevne om én Presse og derved producere baade mere rigeligt og mere godt Arbejde. Maatte vi da snart komme dertil, at der blev ansat én Trykker ved hver Presse; dette vilde ogsaa i nogen Grad hjælpe os af med den overflødige Arbejdskraft, der næsten altid slider Brostenene her i København, skøndt de ligesom deres heldigere Kolleger gennem 5 Aars Læretid har erhvervet sig en moralsk Ret til at tjene deres Brød ved Faget.

Hvad Arbejdstiden angaar, saa er denne jo fra 1. Januar 1910 indskrænket til 8 Timer, og det kan maaske have sin Interesse at se, hvorledes den $^1/_2$ Time er skaaret fra, bl. a. af den Grund, at der har været Strid om dette Spørgsmaal hos I. Cohens Bogtrykkeri.

Arbejdstidens Forkortelse er da gaaet saaledes for sig, at over Halvdelen af de 80 Trykkerier har taget den halve Time fra om Morgenen, idet man i 45 Trykkerier arbejder fra $8^1/_2$ til 5, i 20 Trykkerier fra 8—5 (her er altsaa den halve Time lagt til Spisetiden). I 6 Trykkerier arbejdes fra 8—$4^1/_2$, i 2 Trykkerier fra $8^1/_4$—5, i 1 Trykkeri fra $7^1/_2$—6 og i 1 Trykkeri fra 8—7. Fem Trykkerier har ikke besvaret Spørgsmaalet.

Hvad Overarbejdet angaar, er det meget vanskeligt at faa blot et nogenlunde klart Overblik over dettes Udstrækning, fordi Spørgsmaalet er ret mangelfuldt besvaret. Der var spurgt om hvormange Overtimer hver Trykker gennemsnitlig havde haft om Ugen i 1909. 19 Trykkerier har intet Overarbejde haft. 9 Trykkerier fra 0—1 Time, 12 Trykkerier fra $1^1/_2$—2

Timer, 7 Trykkerier fra 2½—3 Timer, 7 Trykkerier fra 3½—4 Timer, 3 Trykkerier fra 4½—5 Timer, 1 Trykkeri fra 5½—6 Timer. 11 Trykkerier svarer, at Overarbejdet har været forsvindende eller sjældent.

Hvor mange Presser findes der nu i disse 80 Trykkerier? Der findes 316 Hurtigpresser, 17 Rotationspresser, 147 Digeltrykspresser og 53 Klappresser, tilsammen 533 Presser.

Forlanges andet Arbejde end Pasning af Maskinerne? 54 Trykkerier svarer »Nej«; i 15 Trykkerier forlanges der Papirskæring, Falsning eller Underlægning af Klichéer, 2 svarer Formatilægning og 1 »meget sjældent«. Resten svarer ikke.

Sikring mod Ulykkestilfælde ved Digeltrykspresser findes i 37 Trykkerier, ingen Sikring i 20 og i 6 Trykkerier er der Sikring paa enkelte af Presserne.

Naar man véd hvor ofte det sker, at de unge Kvinder faar deres Hænder ødelagte i Digeltrykspresserne, maa man beklage, at Sikringen ikke indføres paa alle de paagældende Presser, saa meget mere som Prisen kun andrager nogle faa Kroner pr. Presse.

Paalægningsapparater fandtes paa 35 Presser i 20 Trykkerier. De fleste Trykkere passer kun én Presse med Paalægningsapparat, hvilket ogsaa maa siges at være tilstrækkeligt. Mærkeligt nok findes der to Trykkerier, hvor der arbejdes Dag og Nat, og hvor 1 Trykker magter 2 Presser med Paalægningsapparat, men Arbejdet bliver formodentlig ogsaa derefter. Det er beklageligt, at Antallet af de kvindelige Elever ikke aftager i samme Forhold som Jernkollegerne trænger ind; men dette synes ikke at finde Sted. Ja der var endog forleden et Tilfælde, hvor man samtidig overvejede Anskaffelsen af et nyt Paalægningsapparat og Ansættelsen af en ny Elev. Saa vidt jeg véd, sejrede den sunde Fornuft dog i dette Tilfælde over det glade Vanvid.

Bøger eller Arbejdssedler førtes af Trykkerne i 39 Trykkerier, medens man paa 36 Trykkerier af de 80 *ikke* havde saadanne.

(Fortsættes.)

Udmeldelsen af „De Samvirkende".

Hr. Fr. Nielsen begynder sit Gensvar med at udtale sin Glæde over Redaktionens saglige Imødegaaelse af hans Artikel »En Udmeldelse«. Denne Saglighed maa imidlertid ikke opfattes som Svaghed — hvad Fr. Nielsen vistnok heller ikke gør — thi er man fuldt ud sikker i sin Sag og overbevist om sit Standpunkts Rigtighed, vil man altid være i Stand til at forsvare dette med saglige Grunde. At falde over en Modstander med Personligheder og Sagen uvedkommende Fornærmelser beviser som Regel kun en Svaghed i Argumentationen.

Vort Svar til Hr. Nielsen havde væsentlig til Opgave at modbevise hans ny Eksempel paa »De Samvirkendes Mangel paa Evne til at føre Arbejderne videre.«

Han undlader i sit Gensvar ganske at komme ind paa det Spørgsmaal, som har givet Anledning til Diskussionen, nemlig de mislykkede Forsøg paa at skaffe de for største Delen *uorganiserede* Hjælpearbejdere i Provinserne en Tarif.

Vi formoder derfor, at han efter at have læst vor Forklaring af Aarsagen til, at Forsøget mislykkedes, dermed har frafaldet dette Angrebspunkt paa »De Samvirkende« og lagt Skylden paa det rigtige Sted: *hos Hjælpearbejderne selv.*

Dette har en væsentlig Betydning i den foreliggende Sag; thi véd vi, hvor Fejlen ligger, gælder det hurtigst muligt at faa den rettet.

Ogsaa Hr. Fr. Nielsen lader til at have Forstaaelse heraf, idet han til Slutning spørger, om De Samvirkendes Forretningsudvalg ejer Midler til at faa Hjælpearbejderen i Køge til at tage Haanden fra sin »brede Bag«.

Her i Landet har vi Organisationsfrihed, og Arbejdernes store Flertal har forstaaet og indset Betydningen af at være organiseret, og de *enkelte* Mennesker, der af Dumhed eller ufine Grunde — for at *høste* Fordelene, men *spare* Kontingentet — staar udenfor, kender de organiserede Arbejdere særdeles udmærkede Midler til at faa ind i Organisationen. Vi behøver ikke at omtale disse Midler, Hr. Fr. Nielsen kender dem lige saa godt som vi.

Her staar vi imidlertid overfor en hel Klasse Mennesker, hvoraf kun en ringe Part er organiseret, og hvilken Magt i Verden, »De Samvirkende« indbefattet, kan organisere et helt Fags Udøvere, *naar disse ikke selv* **vil**?

Og hvorledes kan man skaffe dem en Tarif, naar de ikke *selv* vil gøre det ringeste for skaffe en saadan.

Kan det tænkes, at f. Eks. *organiserede* Skomagere — hvad enten »De samv. Fagf.« eksisterede eller ej — vilde gaa i Strejke for at skaffe *uorganiserede* Skrædere en Tarif, medens disse sidste arbejdede paa Værkstederne og brød sig Pokker om det hele.

Karl Marx' Ord: Arbejderklassens Frigørelse maa være Arbejdernes eget Værk, gælder i det smaa som i det store.

Vil vi opnaa Fordele, maa vi først *selv* ofre noget, *selv* ville noget, forinden vi forlanger Hjælp af andre.

Dette gælder for Hjælpearbejderne saavel som for alle andre.

Lad os derfor hver i sin Kreds agitere og virke for at organisere Hjælpearbejderne i alle Landets Byer, da vil Bestræbelserne for at gennemføre en Tarif, indeholdende Forbedringer af Arbejdernes Kaar, snarlig krones med Held.

Til de øvrige Punkter, Hr. Nielsen fremfører i sit sidste Indlæg, skal vi derefter bemærke følgende:

Arbejdsgivernes Ret til at *lede* og *fordele* Arbejdet eksisterer — desværre — i Praksis i alle Fag, ogsaa de der staar udenfor »De Samvirkende«, og at den nævnte Passus fik Plads i Septemberforliget var kun en Anerkendelse af et til Dato eksisterende Forhold. Arbejdsgiverens nævnte »Ret« hænger nøje sammen med de i Samfundet raadende Ejendomsforhold og forsvinder næppe før den kapitalistiske Udbytning afskaffes.

Den »Ro«, Hr. Nielsen kæmper saa stærkt imod, behøver vi ikke at være saa bange for. Den sociale Udvikling i Forbindelse med Arbejdskøbernes Modstand mod vore rimeligste Krav skal nok holde Galden flydende og spotte alle Lovgivningsmagtens Anstrengelser.

Vi har ikke *mistet* Retten til at nægte at arbejde sammen med Skruebrækkere. Vi har tværtimod gennem »De Samvirkende« erhvervet os **Magt** til før eller senere at ramme de Individer, som skamløst svigter deres Klassefæller. Skruebrækkernes Sjældenhed i vore Dage i Modsætning til tidligere er det bedste Bevis herpaa.

Vi ønskede sidst at vide Besked med, hvorledes Hr. Nielsen vilde overflødiggøre Arbejdsgivernes Forretningsudvalg. Spørgsmaalet fremsattes i humoristisk Form, fordi vi fandt den Opfattelse ganske hasarderet at ville slaa Modstandernes Ledelse sønder og sammen ved en simpel Lovændring. Nej, saa let og lige til er det dog ikke.

Vi kan naturligvis, hvis Flertallet vil, hurtigt indskrænke vor Ledelses Myndighed — den Ledelse, som netop godkendte Aarhustarifen — men Bogtrykkernes Ledelse — den, som bragte Aarhustarifen til at strande — staar ganske uantastet heraf. Hvilken Lovændring skal vi derefter tage fat paa?

Fr. Nielsen erkender, at Lønnen er steget, men kun saa meget som Arbejdsgiverne har villet. Vor Erfaring fortæller os imidlertid, at Arbejdsgiverne ikke indrømmer 1 Øre mere, end de er *nødt* til.

Gevinsterne og Fordelene er kun »*tilsyneladende*«, skriver Hr. Nielsen. En halv Snes Kroner mere i Løn, 1—2 Timers Forkortelse af Arbejdstiden — vundet i Løbet af et Dusin Aar —!

Skal vi ikke lade dette »*tilsyneladende*« bortfalde?

Følgerne af en »Phyrrus-Sejr« skal i Følge den oprindelige Opfattelse af Betegnelsen være ganske frygtelige. Men hvis Følgerne af vore »Phyrrus-Sejre« ikke er værre end overfor nævnt, kan vi trøstig bestræbe os paa at vinde nogle Stykker endnu.

De bestaaende Tarifer og Overenskomster er Resultatet af *Magt*forholdet imellem de kæmpende Parter, Arbejdskøbere og Arbejdere, og de stigende Fordele, den stigende Indflydelse paa Arbejdsforholdene, Arbejderne har tilkæmpet sig i Aarenes Løb, er et Bevis paa vor *stigende Magt.*

At der endnu er langt frem til Maalet, at vi endnu har *vundet* for lidt, derom er vi sikkert alle enige, og i denne Erkendelse ligger Spiren til nye Sejre.

Arbejdskøberne foretrækker de store Kampe fremfor Gurillakrigen — ja, det ved vi alle — men hvilken *Lovændring indenfor* **vort** *Forbund* kan hindre dem deri.

Arbejdskøberne vil før eller senere forsøge at knuse os i en økonomisk Storkamp, erklærer de os Krig maa vi tage den, enten vi staar *indenfor* eller *udenfor* Fagenes Sammenslutning.

Der gives ingen Vej udenom.

Men saavist som det enkelte *Individ* er ude af Stand til at hævde sine Rettigheder uden i Forbindelse med andre ligestillede — især da

naar Modstanderne er fast organiserede — lige saa vist vil Arbejderne ligge under i Kampen mod den *fast organiserede Overklasse*, saafremt vi opløser *Fagenes* Sammenslutning.

Det kunde blive os et dyrt Eksperiment.

Medlemmernes Sanktion.

En Aftenskumrings Stilhed har hersket om det Nederlag, der gennem Udvalget af 17. August 1908 er tilføjet de organiserede Arbejdere. Mærkværdigt nok har vore mange gode kritiske Kræfter ved denne Lejlighed glemt at erindre os om, hvad der nu forestod. Der er Akkord og Alliance i Luften overalt, og alt og alle synes at slaa sig til Ro med: Hvad kan det nytte; det er skidt og bliver skidt. Nu er imidlertid det alvorligste Snigløb paa Medlemmernes Medbestemmelsesret fuldbyrdet og Bureaukratismen er patenteret. Bestræbelserne har længe gaaet i den Retning. Men der er ingen Tvivl om, at der maa ske en Forandring i disse Tingenes Tilstand.

Skylden herfor maa naturligvis i væsentlig Grad lægges paa Medlemmerne. Der har til Dato hersket en Ladhed, hvor det har gjaldt om at følge Begivenhedernes Gang. Endvidere har der været til Stede den sygelige Hang aldrig selv at træffe Afgørelse i Afdelingerne, men altid at henvende sig op efter. Og dertil kommer endvidere, at enkelte Mænd stadigvæk skal overlæsses med alt muligt, repræsentere baade her og der, hvorved der kommer den farlige visnende Korruption ind i hele vort Foreningsmaskineri, vi i Øjeblikket lider saa alvorligt under.

Det er jo aldeles ikke Formen for vort Organisationsliv, der er forkert. Nej, det er Mændene, der staar i Spidsen, der er for overlæssede og overanstrengte. De er indviklede i for mange Grene. Derved tilpasses deres altfor store Alsidighed til Forretningshensyn og deres forhen saa gode ideale Principper bliver alene til blødsur Diplomati og Taktik — hvilket en bekendt Folketingsmand har oversat til Bedrageri i det rent borgerlige Liv.

Endskønt Medlemmerne saaledes maa siges at bære en stor Del af Skylden for, hvad der nu er sket, maa det alligevel bebrejdes de ledende Mænd, at de har opdraget os til ukritiske og uselvstændige Luntemikler. Det beror jo for største Delen paa Opdragelsen, hvorledes Barnet i Fremtiden arter sig, og hvorledes det staar rustet i Offenligheden. Og her er udvist en ueftergivelig Forsømmelse, hvad enten det nu er med det ene eller det andet Formaal for Øje.

Saa længe en Ledelse holder sig vore Love efterrettelig og ikke gør disse til en Parodi for Demokratisme, kan der ikke siges meget. Men der er absolut intet i vore Love, der hjemler vor Ledelse Ret til det Skridt, der er foretaget m. H. t. det vedtagne Lovforslag *mod* Arbejdsstridigheder. Absolut intet. Og det er det prekære ved Situationen. Her foreligger ikke et mindre administrativt Forhold indenfor Forbundets Ramme, men en fuldstændig Forandring af Organisationernes Stilling i Samfundet og til Lovgivningsmagten. Ledelsen har her tiltaget sig en Myndighed, som sikkert kun et Faatal af Medlemmerne har kunnet tænke sig den lagt i Hænderne, en Myndighed, der staar i den skæreste Modstrid med de Forventninger, jeg havde næret til deres demokratiske Indhold.

Der er altsaa sket et stort *Brud* paa vore Love, noget Medlemmerne ikke bør finde sig i.

Et nordjydsk Forbundsstyrelsesmedlem har kategorisk erklæret, at »*Ansvaret ikke kan fordeles paa ca. 3000 Medlemmer*«. Nu vel. Medlemmerne har da ikke Spor af Ansvar for, hvad der nu er sket. Det staar os aldeles frit for, hvad vi vil foretage os i den Sag. Og kunde det ruske Medlemmerne op til at gøre Forandringer i den hidtil fulgte Kæledæggepraksis, var der dog opnaaet noget. Men selv om vi er ganske ansvarsløse, er eller bliver vi ikke smertefri i dette Tilfælde. Uden Hensyn til, hvad Medlemmerne mener, er vi fremtidig i Lovgivningsmagtens og Arbejdsgivernes Blæksprutteærme, og begge Parter bryder sig en gammel Hat om vor Ansvarsløshed. Et Spørgsmaal af Betydning er det dog maaske værd at rejse, og det er dette, om Dansk Typograf-Forbund som Organisation, saafremt et Flertal af Medlemmerne gaar imod Ledelsens Færd, juridisk set forpligter mod Loven. Mig forekommer det ikke, da som nævnt vore Love ikke hjemler Ledelsen en saadan Myndighed.

Det er mig ufattelig, at vor Ledelse uden et Delegeretmødes Sanktion eller almindelig Afstemning med forudgaaende Møder har turdet foretage denne Manøvre. Og jeg spørger: Hvad berettiger Ledelsen til saaledes at ignorere Medlemmernes Medbestemmelsesret, ja Selvstyreret, og hvilken Paragraf i vore Love berettiger den til at gaa til en kapitalistisk Lovgivningsmagt og forlange Love mod Arbejderne, der forud har Arbejdsgiverforeningens fulde Sanktion?

Det er dyrt at holde Delegeretmøder. I dette Tilfælde vil det vise sig, at det har været dyrt ikke at holde et saadant. Men havde der været Interesse for Medlemmernes Indblik i denne Sag og for, at Forbundets vigtige Beslutninger bliver et virkeligt Udtryk for Medlemmernes Meninger, var vi sikkert kommen ud over det. Var der virkelig Interesse blandt Medlemmerne for vor Stilling i Samfundet, hvad Ledelsen ganske vist ikke paa denne Maade fremkalder, saa havde vi nok fundet paa, — i Lighed med Mødet i Horsens — at holde enkelte Møder i Jylland og paa Øerne, efter at det først havde været behandlet afdelingsvis. Disse dermed forbundne Udgifter havde vi sikkert nemt overkommet.

Nu kan der derimod ikke udledes andet, end at Ledelsen ikke har ønsket, at Medlemmerne skulde være de afgørende. Vi havde da naturligvis givet os »Stemningen« i Vold.

Det er i højeste Grad sørgeligt.

Gik Ledelsen endda saa til Valg paa et saadant Spørgsmaal. Men det tør den heller ikke. Nej, vi mangler Aabenhed og Ærlighed i vort Foreningsliv. Havde vi det eller kunde vi blot faa det, da var meget anderledes. Paa Grundlag deraf har vi Talen om »De samvirkende« og meget andet. Var Interessen større for Sandhed og Ret end for Mandat og Stemmer, da vilde Trægheden blandt største Delen af Organisationernes Medlemmer ogsaa afløses af en stærkere Følelse af Situationens Alvor.

Maskineriet er godt nok; men det er Maskinpasserne, der, for hver Gang, de faar en ny gul Snor om Kasketten, faar mindre Tid til at være agtpaagivende.

Det monotone »Genvalg« og »Genvalg« her og der har ogsaa sin Del af Skylden. Jeg tror, vi skal gaa noget bort fra det. Det er f. Eks. ret uretfærdigt for vore Forbundsstyrelsesmedlemmer, at de skal vælge hinanden som Repræsentanter til »De samvirkende Fagforbund«. De har saamænd Arbejde nok. Disse Repræsentanter kan Medlemmerne jo saa udmærket vælge ud af de ca. 3000, og disse vilde være anderledes friske til Arbejdet, naar de kun skulde beskæftige sig med den ene Gren af Organisationslivet.

Og saadan fremdeles. Da vilde der blive anderledes Friskhed i Idéerne, og Trætheden fra de overbebyrdede Forretnings-Tillidsmænd forsvinde.

Og lad dem saa ikke blive for gamle i Gaarde. Da bliver de nemt for selvkloge. Lad os ud fra den Betragtning se paa næste Forbundsstyrelsesvalg.

SØRENSEN-KJELD.

Nær og Fjærn.

De Arbejdsløse foretager Tirsdag den 24. Maj en Frokosttur til Charlottenlund, Dyrehaven m. m. Mødested ved Trianglen Kl. 10 pr. Mød talrigt.

Til Chr. Güth har jeg til 18. Maj modtaget Kr. 507.70. Bidragslisten maa af Pladshensyn vente til næste Nr. LAUR. JENSEN.

Til Typograf C. M. Carstensen henligger et Brevkort hos Lokalformanden i Helsingør.

Typografernes Sangforening afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 30. April i Sanglokalet, St. Annæplads 13. Dirigent: JUL. ANDERSEN.

Formanden, NIELS NIELSEN, aflagde Beretning for Vinterhalvaaret og omtalte Sangforeningens Virksomhed indadtil ved Arbejdsløshedsfesten og Foreningens aarlige Koncert, der baade i Fag- og Dagspressen fik en pæn Omtale, og udadtil, hvor Sangforeningen i Vinterens Løb efter Anmodning havde assisteret ved forskellige Fester. Omtalte dernæst Karnevals-Overenskomsten, der nu var enstemmig vedtaget baade i Sportsklubben og Cykleklubben, og som han nu anbefalede Sangforeningen ogsaa at vedtage. Efter at Overenskomsten var bleven oplæst, blev den enstemmig vedtaget, hvorefter Beretningen godkendtes.

Derefter aflagde Kassereren, L. OLESEN, det aarlige Regnskab, der balancerede med 760 Kr. 40 Øre. Regnskabet godkendtes.

Til Næstformand og Kasserer genvalgtes med Akklamation henholdsvis d'Hrr. SOPH. ANDERSEN og L. OLESEN.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Sager indenfor Foreningen, bl. a. om Udflugter i Sommerens Løb.

V. TH. H.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Knud Vilhelm Kryger, udl. 29/4 10 hos Luno (arb. s. St). Sætter Chr. Petersen, udl. 7/5 10 hos Trier (arb. s St.). Paal. Thyra Hansen, udl. 15/5 10 hos I. Cohen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Viggo Lundberg (H. A. Jensen). 711, Eiby Jensens Hustru Jenny Henriette. 321, C. V. Hansens Hustru Anna.

Nakskov, Gustav Weile (Nakskov Tid.), tidl. Medlem. Viborg, Louis Møller, udl. 1/5 10 paa Viborg Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2728, Hans Bjerner fra Ribe (arbl.). 2403, Leopold Wandt fra Lyngby (arbl.). 2529, Jacob Schmidt fra Rejse (arbl.). 2682 (2062), Paal. Anna Johansen fra Ringsted (arbl.).

Kolding, 2101, S. V. Sørensen (Vejen) og 1653, Fr. Adolf Riis (arbl.). Nakskov, 2374, Chr. Olsen (Larsen). Ringsted, 1700, Marinus Hansen (Venstres Folkeblad). Varde, 2621, Erik Holm (Ribe Amtstidende).

Bortrejste.

Københavns: 2735 (2617), Gunnelangur Bjarnason paa Rejse (arbl.). 2619 (204). H. P. Larsen til Lyngby i Plads. 2704, Rasmus Rasmussen paa Rejse (arbl.). 2171, Cornelius Hansen (arbl.) til Roskilde i Pl. 2276 (2693), G. Hartmann paa Rejse. 1257 (310) V. d. d. B., Martin Jäger paa Rejse (arbl.). 3146 (2632), Sv. Forb., Alfr. G. Rosdahl paa Rejse (arbl.). 2697 (2932), Aage V. Klein til Nykøbing F. i Pl.

Hillerød, 2696, Carl Ludvig Riise til Svendborg (arbl.). Holbæk, 1653, Fr. Adolf Riis til Kolding (arbl.). Kolding, 2291, J. Chr. Odense til Aalborg. Lyngby, 2403, Leopold Wondt til Kbhvn. (arbl.) og 2402, Jens Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 2583, Oluf Hansen til Udlandet og 2708, K. V. G. Lassen paa Rejse. Ringsted, 2682, Anna Johansen til Kbhvn. (arbl.). Varde, 1849, J. Kjær til Udl.

Udmeldt.

Københavns: 2712, Hjælpearb. Fr. Valentin fratraadt Faget.

Nakskov, 1306, Bogtr. Viggo Larsen.

Annuleret Udslettelse.

Københavns: 2944, M. A. Petersens Udslettelse annulleres herved, da Beløbet er betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Under Dr. BIERINGS Bortrejse fra 23. Maj til 17. Juni besørges hans Praksis af Stabslæge BIERING, Frederiksborggade 43, 2. Sal. Konsultation 11½—12½. Søndag 9—10.

P. HANSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 14.—17. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 21. Maj.

P. HANSEN,
Nansensgade 45 2.

T. C. C. Søndag: Dragør. Kristiansborg Kl. 9. (31)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealleen 16. Søndag den 19. Juni: **Udflugt til Helsingør.** Nærmere Program følger senere. (1r.)

ANNONCER

En „Typograph"- Sætter

kan faa Plads ved et Provins-Dagblad. Billet mrkt. »93« modt. Eksp.

En Sætter-Forbundter,

20 Aar, som har staaet 2⅔ Aar i Lære, søger Plads fra 1. Juli. Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Alsidig Fagmand (Trykker), i betroet Stilling, ønsker at gøre Forandring. Vedkommende er sikker Disp., kendt med Kalkulering og vant til at omgaas med Kunderne. Billet mrkt. »*Driftig 88*« modtager Ekspeditionskontoret.

En Bogtrykker eller Typograf,

der disponerer over ca. 1000 Kr., søges som Kompagnon til et større Bogtrykkeri. Bill. mrkt. »Kompagnon 90« modtager Ekspeditionskontoret.

Et Bogtrykkeri.

Paa Grund af Ejendomsovertagelse i en anden By er mit Bogtrykkeri straks til Afstaaelse. Der er Hurtigpresse, Digeltrykpresse, 2 Haandpresser, 1 Beskæremaskine, ca. 150 forskellige Skrifter, Reoler m. m. Borgerskab medfølger. Alt saa godt som nyt, sælges for 5000 Kr. Et Ugeblad medfølger i Trykkeriet, som haves paa Kontrakt i 2 Aar. Billet mrkt. »Bogtrykkeri 91« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

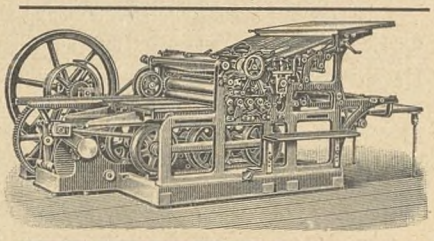

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 27. MAJ 1910 XXXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Tilgangen til Ungarn er paa Grund af Lønbevægelse lukket. Rejseunderstøttelse udbetales ikke.

København, den 26. Maj 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Lidt Trykkerstatistik,

vedrørende Forholdene i København i Marts 1910.

Ved LAUR. JENSEN.

(Sluttet.)

Vi kommer nu til det i denne Statistik vigtigste Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Lærlingevæsenet eller sandere *Uvæsenet*, der bevisligt er den egentlige Aarsag til den store Arbejdsløshed blandt Trykkerne.

Hr. M. TRUELSEN rettede i et Møde den 12. Maj i Københavns Bogtrykkerforening det Angreb paa mig, at mine Bestræbelser for at højne og forbedre Trykkernes Arbejdsvilkaar skulde være Grunden til, at Trykkerne nu havde saa mange Arbejdsløse, medens de i den gode, gamle patriarkalske Tid var saa godt som sammenvoksede med deres Maskine og betragtedes som hørende til Husets faste Inventar, der ikke kunde opsiges. Ja, saadan var det virkelig enkelte Steder, men til Gengæld havde vore Kammerater heller ingen tarifmæssige Rettigheder, men var ganske underkastede Mestrenes Forgodtbefindende, saavel hvad Ugelønnen som Arbejdstiden og Betalingen for Overarbejdet angik. Jeg skal minde om, at endnu i 1892, altsaa for 18 Aar siden, lykkedes det kun Dalquist og mig at faa gennemført 2 fattige Særbestemmelser for Trykkere. Det har altid staaet klart for mig, at Trykkerne skulde gaa frem sammen med Sætterne og ikke paa noget Punkt staa tilbage for disse, og jeg er glad ved at andre Kollegers (bl. a. ogsaa d'Hrr. V. C. BERG og LANGKJÆR) og mit Arbejde i denne Retning er kronet med Held. Hr. Truelsens Angreb betragter jeg derfor som meget ærefuldt for mig; det var nemlig mange Gange værre om Hr. Truelsen med Grund skulde kunne sige, at mit Arbejde gennem de snart 18 Aar, i hvilke jeg har været Formand, blot i nævneværdig Grad var gaaet ud paa at bevare den gammeldags patriarkalske Idyl til Skade for den Frihed og de Fremskridt, som den stigende Kultur maatte give ogsaa os Trykkere Ret til at kræve vor Andel i.

Nej, det er ikke min Ringhed, men derimod d'Hrr. Bogtrykkere selv, der er Skyld i den megen Arbejdsløshed og den stadige Ophoben af overflødig mere eller mindre brugbar Arbejdskraft blandt Trykkerne.

Som bekendt fik vi for en Række Aar siden gennemført en Lærlingeskala for Trykkerne, der var bedre end den Sætterne havde, og vi mente derfor ikke, der var nogen Grund til at kræve den yderligere skærpet, men nøjedes med at Sætterne bragte deres paa Højde med vor. Forholdet havde jo udviklet sig naturligt og der var ikke tidligere fra Bogtrykkernes Organisation udstedt den Parole til Medlemmerne, *at antage saa mange Trykkerlærlinge, som det var muligt*. En saadan Opfordring er nemlig udsendt. Hvorledes skulde det ellers gaa til, at et saa humant Firma som H. H. Thiele, der gennem Aarene sjælden havde mere end én Trykkerlærling ad Gangen, ved Optagelsen af Statistiken i Marts havde 2 Trykkerlærlinge, og siden den Tid har faaet 2 til, ja endogsaa havde antaget den 5., som man dog maatte lade gaa igen, da man blev klar over, at være paa den forkerte Side af Stregen. Eller et andet stort Firma, der nu stadig holder 5 Trykkerlærlinge, skøndt vedk. Direktør i sin Tid lovede mig ikke nogensinde at ville holde mere end 2 Trykkerlærlinge. For ikke at tale om K. B.s nylig adopterede Hjærtebarn, Hr. Georg A. Bach, der i Reglen har haft en Trykkerlærling i Pleje i sit Bogbinderi til han blot nogenlunde tarifmæssigt kunde komme ind i Trykkeriet. Og selv de værste Fyrtøjer holder deres Trykkerlærlinge, til Tider uden at der er nogen Trykker til at lære dem, og naar de er udlært faar de et Spark over til Forbundet, for at give Plads til ny Udbytningsobjekter. I disse Dage er det gaaet saaledes hos Sørup, A. W. Henningsen m. fl.

I disse 80 Trykkerier findes der for Tiden 103 Lærlinge.

Da det kan have sin Interesse at se, hvor hurtig Rekrutterne bliver permitterede, skal jeg anføre hvormange Læreaar disse Lærlinge har tilbage.

9	Lærlinge	1/4 Aar	tilbage	(1. Juli 1910)
8	—	1/2 -	—	(1. Okt. 1910)
1	—	3/4 -	—	(1. Jan. 1911)
10	—	1 -	—	(1. April 1911)
6	—	1 1/2 -	—	(1. Okt. 1911)
13	—	2 -	—	(1. April 1912)
7	—	2 1/2 -	—	(1 Okt. 1912)
16	—	3 -	—	(1. April 1913)
8	—	3 1/2 -	—	(1. Okt. 1913)
16	—	4 -	—	(1. April 1914)
1	—	4 1/4 -	—	(1. Juli 1914)
5	—	4 1/2 -	—	(1. Okt. 1914)
3	—	4 3/4 -	—	(1. Jan. 1915)

Tils. 103 Lærlinge mod 230 almindelige Trykkere

eller et Lærlingeantal af ca. 43 %. Forholdet er blevet end yderligere forværret siden Marts, og selv Hr. Truelsen vil sikkert give mig Ret i det ganske uforsvarlige i at misbruge de unge Menneskers Læretid i et Fag, fra hvilket saare mange maa gaa bort kort efter »Udlæringen«, dels fordi de intet lærer og dels fordi Fagets Udvikling ikke paa langt nær holder Trit med Antallet af Udøvere, der vokser uforholdsmæssigt stærkt, grundet paa Bogtrykkernes manglende Ansvarsfølelse. Samtidig med, at jeg henleder de Kollegers Opmærksomhed paa det herskende Misforhold, som søger deres Sønner anbragt i Trykkerlære, vil jeg henstille til K. B.s Medlemmer, om det ikke var muligt af Hensyn til de unge Menneskers Fremtid at tage en lille Smule Hensyn baade til hvem de ansætter og hvormange de ansætter. Det vilde sikkert i det lange Løb vise sig at være til Fordel ogsaa for dem selv.

Hvad *Arbejdstiden for Lærlingene* i de 80 Trykkerier angaar, er den i 51 Trykkerier 8 Timer, i 7 Trykkerier 8 1/2 Time og i 5 Trykkerier 9 Timer.

Spørgsmaalet om Lærlingene arbejder over, besvares med »Nej« fra 36 Trykkerier. »Meget lidt« svarer 9. »Ubestemt« svarer

8. 1/2 Time ugenlig: *et*, 1 Time: *et*, 2 Timer *to*, 2—3 Timer: *et*, 3—4 Timer: *et*, 4 3/4 Time: *et*, 6 Timer: *et* og 6 1/2 Time: *et*.

Paa Spørgsmaalet om hvilke Billedtilretninger, der anvendes, svares: almindelige, skaarne af Trykkerne, anvendes i 49 Trykkerier, ætsede do. anvendes i 17 Trykkerier.

Om der udføres Hjemmearbejde ved Billedtilretning besvares af 63 Trykkerier med »Nej«, 3 svarer »yderst sjældent«. Det tidligere ret almindelige Hjemmearbejde i denne Gren af Faget maa derfor siges at være afskaffet.

Hvad *Drivkraften* angaar, har der ogsaa i de senere Aar været en rivende Udvikling, idet der nu findes elektrisk Drivkraft i 67 af de 80 Trykkerier, Dampkraft i 6 Trykkerier og kun Gasmotor i 7 Trykkerier. Gasmotoren er alle Steder isoleret, hvilket vi i mange Aar forgæves maatte arbejde paa at faa gennemført.

Spørgsmaalet om Sundhedsbestemmelserne overholdes besvares af 52 Trykkerier med »Ja«; 19 svarer »delvis« eller »nogenlunde«. Resten besvarer ikke Spørgsmaalet.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 4. Maj 1910 blev i Sag Nr. 3/1910: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Firmaet Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod Firmaet Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri i Anledning af, at dette har nægtet for nogle Arbejder, hvis Pris er fastsat ved Overenskomst, fra 1. Januar d. A. at yde en Godtgørelse, der svarer til den halve Times Forkortelse i Arbejdstiden, som fra dette Tidspunkt er indtraadt. Det har derfor nedlagt Paastand paa, at det indklagede Firma tilpligtes at betale de paagældende Overenskomstarbejder med en saadan Godtgørelse.

Firmaet har herimod gjort gældende, at det i Overensstemmelse med Tarifens § 10 har tilbudt at forhøje Grundprisen (Tusindprisen) med 2 1/2 Øre pr. 1000 Bogstaver, samt den Del af Godtgørelserne, der forhøjes procentvis (Navne, Tal, Abreviationer o. l.) i samme Forhold, medens det har nægtet at forhøje Prisen for blandet Sats, ledende Kolumnetitler, fremmede Sprog o. l., idet disse formentlig ikke rammes af Forhøjelsen, men ogsaa under den nye Tarif stadig betales efter samme faste Skalaer. Det har derfor paastaaet sig frifundet for at tilsvare yderligere Godtgørelse.

Retten finder, at ved den forkortede Arbejdstids Indtræden er en væsentlig Forudsætning for de tidligere Overenskomster faldet bort, og at der ogsaa i Tarifen haves tilstrækkelig Støtte til uden ny Overenskomst at lade den Forhøjelse af den vedtagne Pris indtræde, som følger af den ved § 10 hjemlede Forhøjelse af selve Grundprisen og af Forhøjelsen af de Godtgørelser, der beregnes procentvis i Forhold til den. Iøvrigt maa Retten vel erkende, at Billighed taler for at lade en vis Forhøjelse af Overenskomstprisen indtræde, men den finder ikke, at Tarifen indeholder tilstrækkeligt Grundlag for den nærmere Fastsættelse af en saadan Forhøjelse.

Herefter dømmer Retten:

Firmaet Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri frifindes for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

Oppositionen.

VED en »Opposition« tænker man paa en Samling Mennesker, der har ét Maal, de stræber efter at naa, én Kritik af noget, de vil have ændret eller afskaaret, noget *nyt*, de vil have frem.

Saadan skal en Opposition selvfølgelig ogsaa være; saa er den *loyal*, og saa kan den virke meget til Gavn, selv om det ofte kun bliver til at lave livlige Mennesker af døde Torsk.

Den første Spire til den Opposition, der tør siges at have sat Mærke i Typografernes Historie, dannedes paa et særegent Grundlag. Anledningen var en Opsigelse og derefter følgende Strejke hos Ferslew.

Typografisk Forenings Formand, Hr. R. P. JENSEN, der ogsaa var Redaktør af *Typ.-Tid.*, tog i Sommeren 1875 ud paa sit store Landstogt for at danne et *Dansk Typograf-Forbund*, ud til Misforstaaelse, Haan og Modstand. Han overtalte Typograf J. C. HENRIKSEN til under Fraværelsen at lede *Typ.-Tid.*, hvad denne var villig til.

Henriksen arbejdede hos Ferslew i *Dagstelegrafen*. Han var en flittig Medarbejder ved *Typ.-Tid.* og fandt nu paa under sin egen Redaktør-Signatur at kritisere Forholdene hos Ferslew. Jeg husker ikke, hvad Artiklerne, han skrev, gik ud paa, heller ikke, om de var særlig skaanselsløse, men de resulterede med, at Ferslew blev knusende vred.

Til en Begyndelse kaldte han Henriksen ned og søgte at forklare ham, at det var ét at være *hans* Arbejder, et andet at være Redaktør af *Typ.-Tid.*; H. maatte naturligvis gærne være Redaktør, men han maatte ikke kritisere den Forretning, han arbejdede i.

De opnaaede ikke Enighed, idet H. mente, at det ene kom ikke det andet ved, og saa stillede Ferslew Alternativet Enten—Eller. Henriksen foretrak at forlade Ferslews Kødgryde og holde fast ved *Typ.-Tid.*

Da Sætterne fik dette at høre, blev der hos en Del af dem stor Ophidselse, hos andre Frygt for, hvad det kunde føre til.

Denne Frygt var forøvrigt vel begrundet — hvad den *nu* ikke vilde have været. Datidens Forhold maa nemlig lægges til Grund for Bedømmelsen, og saa vil Læseren lære at paaskønne det Fremskridt, der ogsaa i den Retning er sket. Det var en egen Sag for ældre Mennesker den Gang at sætte Eksistensen paa Spil. Forholdene gjorde sligt til en helt heroisk Gærning. Og den Gang var det Milieu, man aandede i, et skært andet end i vor Tid, hvor Luften er mættet med Kollegialitet, Samhold og Understøttelse. Nu mælder man sig blot paa Forbundskontoret. . . .

Kampiver og Frygt var som sagt de to Ting, der udgjorde Stemningen i de Par Dage, Stridsspørgsmaalet var i Luften. Der blev arrangeret Sammenkomster af Personalet, og der blev foreslaaet, at alle skulde følge Hr. H., derved at de opsagde deres Pladser.

Det blev dog kun knap Halvdelen af Sætterne, der gjorde fælles Sag; Resten stod uforstaaelige og uvillige i Sagen. De er nu døde allesammen, og det smærter dem derfor ikke, at jeg fortæller den kostelige Historie, der paafulgte.

I flere Dage gik de og luskede om for at vejre Stemningen. »Sig mig, gaar De med Henriksen?« De fik et Ja her og et Nej der, men det var dem ikke muligt at faa rigtig Greje paa, hvormange der var her og hvormange der. Saa grundede de, lagde deres gamle Hoveder i Blød.

De stoppede ved, at det var bedst at tale med selve Hr. Ferslew om Sagen. Og det gjorde de.

»Det er i Anledning af Bevægelsen i Sætteriet, vi kommer til Dem, Hr. Ferslew, for at spørge Dem, hvad vi skal gøre.«

Ja — mente Ferslew — det maatte de vel i Grunden bedst selv vide.

»Jo, men . . . vi mener . . . vi vilde spørge Dem om Deres Stilling til Sagen . . . om, hvis det er et Flertal af Sætterne, der truer med at gaa, *vi* da kan gøre Regning paa at blive hos dem . . . *vi* vil nemlig *ikke* gaa med Henriksen.«

»Aa, stop lidt. Hvis det er et Flertal, der vil gaa, maa jeg naturligvis bede dem om at blive, og saa maa *De* gaa. Jeg skal jo først og fremmest have mit Blad sat.«

En Bombe. Slukøret vendte de gamles Deputation tilbage til Sætteriet. Bestyrtelse og Forundring.

Ferslew havde — som ofte før og efter — vist sig som *Forretningsmanden*.

Men Skrækken kom snart ud af de gamle Kroppe; det blev, som før meddelt, kun en lille Halvdel af Personalet, der trofast fulgte Henriksen.

Denne Strejke vakte Forargelse ude i København. Foreningens Styrelse blev anmodet om at skride ind, men nægtede det og indtog i det hele en lunken Holdning. Saa blev der dannet en Opposition mod Styrelsen for at faa den lidt mere medlemsvenlig eller — i værste Fald — faa den væk.

Der var stor Sympati for de raske Svende, der var gaaet fra *Dagstelegrafen*, og de fik hurtig ny Plads allesammen. I Trykkeriet, hvor jeg arbejdede, gjorde vi Plads for fire, og Resten blev spredt rundt i København i gode Pladser. De Strejkende led intet Skaar; men Forbitrelsen mod Styrelsens Holdning blev større og større, og den voksede,

da R. P. Jensen kom tilbage fra sin Organisationsrejse og — gav den lunkne Styrelse Medhold!

Det kan nok være, at Oppositionen nu fik Vind i Sejlene. Alle de, der havde et eller andet mod R. P. Jensen, til Eksempel Misundere af hans Dygtighed, traadte mere eller mindre aabenlyst ind i Oppositionen, som derved mistede noget af sin *loyale* Karakter. Nu kritiseredes han i alle Sømme og Kanter. Han havde kørt paa 2. Klasses Jærnbaner, han havde boet paa 1. Klasses Hoteller osv. osv.; man var ikke langt fra at være glad over, at han var blevet skældt Huden fuld af WESTERMANN i Randers og af andre nærsynede.

Saa slog vi ind paa det *politiske* og fik derved igen Oppositionen ind i loyal Gænge.

Overgangen kom af sig selv. R. P. Jensen var Venstremand og Anti-Socialist; her skal indflettes, at han trods sin Stilling som Referent og Korrekturlæser ved *Social-Demokraten* ikke var bange for at have *sin* Mening og ofte tog mundtlige Skærmydsler op med LOUIS PIO. Denne var paa sin Side tolerant nok til at taale den anden i »sit Brød« (gid der altid maa være saa noble Partimænd!).

Jensen søgte i sin Stilling som Formand at holde Typograferne ude fra den social-politiske Bevægelse; det sociale, *faglige* er ét, sagde og skrev han, og blander vi Politik ind i vor Forening, spreder vi i Stedet for at samle. *Vor* Mening var — og Fremtiden bekræftede den jo —, at begge Ting godt kan gaa i Spænd til Gavn for Arbejderne.

Kampen var haard, drabelig paa begge Sider.

Vi havde Fornøjelse af at skaffe de nye Ideer Indpas. Vi fik vakt mange Kolleger til Eftertanke og forberedte, saa godt vi formaaede, den Overgang i det social-demokratiske Arbejderparti, der senere fandt Sted.

Tilslutningen blev dog først rigtig stor, da der gik »Forretning« i *Ideen*.

Ogsaa hos Principaler fik vi Ørenlyd. En Dag anmodede Bogtrykker KNUDTZON os om at foranstalte et Møde afholdt med Foredrag om Socialismens Lønningsmaade, som han gærne vilde høre om. Vi fik en af *Social-Demokraten's* daværende Medarbejdere, Kandidat BJØRNSTRUP, til at tale om Ærnet.

»Oppositionen« havde Lokale i Restavrationen »Højden« paa Købmagergade Nr. 10, 1. Sal. Her var Luften svanger af den nye Tidsaand. »*Socialdemokratisk Samfund*« (nu »Socialdem. Forbund«) havde her sine Lokaler, og her samledes de fleste af Banebryderne. Bl. a. havde Kopist U. P. OVERBYE her sit Stamkvarter, og her skrev han en Aften sit skønne Digt: »Den ny Samfundsbygning«, hvori Ordene: »Vi ser det i Aanden, den rejser sig frit paa Piller af Malm og med Mur af Granit, mod Lyset sig Bygningen højner, de fattigste Sjæle den øjner«. Men han skrev ogsaa til Arbejderne: »Socialisternes Marsch« med Strofen: »Til Trælle i Sind og til *Slaver af Guld*. . . .

Her holdt vi Møder og lagde Planer til Kamp for det Nye og mod de gammeldags tænkende Mennesker i »Typografisk Forening«.

Modstanden var haard. Vi organiserede os til fælles Optræden paa Foreningens Generalforsamlinger, men Foreningens Ledere laa heller ikke paa den lade Side. Den snilde R. P. Jensen kendte vor Styrke (den var 80 Mand), og han »lavede« Generalforsamlingerne saa store, at vi stadig blev i Mindretal.

Bl. a. havde vi et frygteligt Vrøvl, da vi vilde laane Fanen til den socialdemokratiske Grundlovsfest ved den slesvigske Sten i Dyrehaven. (Vi havde været paa Brædderne før i samme Sag.) Den første »Bogtrykkerdag« blev holdt paa samme Tid, og Fanen skulde bruges til at pynte Salen med, hvor »Dagen« skulde holdes. Det blev foregivet, men Uviljen bundede i, at man mente, den blev »plettet« ved at være sammen med andre Arbejderes Bannere! Fanen tilhørte forøvrigt slet ikke Foreningen, men derimod *alle* typografiske Arbejdere, idet den i Slutningen af Treserne var bleven anskaffet ved Sammenskud af Bidrag fra alle Svende og Lærlinge.

Enden paa det blev, at vi maatte gaa til Fest under Litografernes Banner »Senefelders Minde«.

Naar man nu, saa mange Aar efter, ser tilbage paa denne Anti-Bevægelse, er det forstaaeligt, at der rejste sig stærk Modstand mod den nye Kurs. Meget *saa* slet ikke godt ud — for en overfladisk Betragtning.

»Socialisten« blev skrevet i et Sprog, der var bombastisk, voldsomt i allerhøjeste Grad; saadan maatte det naturligvis skrives for at faa den nødvendige vækkende Virkning, men kønt var det jo ikke. Der blev slaaet ned paa Alt under Stortromme-Larm, baade i Bladet og paa Møderne. Paa et af disse blev en Aften vedtaget en Resolution, der lød:

»Ned med Ministrene!
Ned med Magistraten!
Ned med Præsterne!
Ned med Grundejerne!
Ned med Storborgerne!
Ned med hele det forgyldte Slæng!«

Og en Taler foreslog en Aften paa et Møde i ramme Alvor, at man ikke behøvede at frygte for Pengemangel til Afhjælpning af Fattigfolks Trang; man kunde jo bare trykke Tikrone-Sedler — ja, det *var* sagt i Alvor!

Der var meget i Fremfærden, der maatte afskrække, navnlig Typograferne, der fra gammel Tid har haft Ord for at være et pligttro Folkefærd.

Det var drøje Tider for alle, der hyldede den nye Lære. Modstand og Tvang fra oven og Misforstaaelse og Haan fra Kammerater. Men alle den Tids Modstandere fik senere at lære, at Bevægelsen hverken var dum eller farlig; der er udrettet meget klogt og godt for de Nødlidende i Samfundet, uden at dette har lidt det mindste Skaar — og man er endt i en politisk Sport (*vide* det sidste Valg), der sandelig ikke lægger Dynamit under Samfundets Bygning.

Jeg har omtalt, at der i Oppositionen var megen *personlig* Uvilje og Misundelse overfor R. P. Jensen; jeg skal hidsætte et ganske interessant Bevis.

Et af Oppositionens Medlemmer, en norsk Sætter M., kom en Aften til mig i Lokalet og fortalte mig, at »vi skulde bare se, naar *Typ.-Tid.* kom i Morgen.« Han forklarede, at han havde skrevet et Digt som Akrostikon, og læste man hver Linies Begyndelsesbogstaver nedad, fik man ud af det 40 Linier store Digt følgende: »*Jeg R. P. Jensen indrømmer, at jeg er en stor Slyngel.*«

Det var en Slyngelstreg, som jeg følte mig forpligtet til at forhindre, og jeg skyndte mig ved Midnatstid hen i »Kragereden« i Fortunstræde, hvor Jensen logerede. I Skænkestuen traf jeg heldigvis J., der sad i en ivrig Diskussion med Venstrepolitikeren P. CHR. ZAHLE, som udviklede for J. et revolutionært Forslag, han vilde indbringe i Rigsdagen om Skat paa Gyngeheste. Jensen sad og trak i sit Overskæg, stirrede med sine smaa poliske Øjne paa Zahle og sagde: »For nærværende gaar det ikke, nej. . . .« Saa fik jeg ham trukket til en Side og tilhviskede ham mit ejendommelige Ærinde.

»Tak, tak . . .« — han snappede efter Vejret — »bare vi træffer Bogtrykkeren, Klokken er jo mange, og de begynder paa Trykningen tidlig i Morgen.«

Vi fulgtes til Bogtrykkeren, fik ham vækket, og det famøse Digt blev taget ud. Det stod paa Bladets første Side, fordi det i Virkeligheden var et godt Digt.

Saa blev Typografernes Ære reddet.

— — —

Uvejrsskyer trak op i Horisonten. Oppositionen fik andet at tænke paa; nu havde alle kun én Tanke: den ventede Krigserklæring, der førte til det store Sammenstød i 76, hvor der i faa Dage blev mejet ned, hvad der var brugt Aar til at faa vokse. (Fortsættes.)

Bogbinderlavets Jubilæumsudstilling.

DEN 16. Maj i Aar var det 225 Aar siden Københavns Bogbinderlav fik sine sidste Lavsartikler stadfæstede, og da der tillige er forløbet ca. 10 Aar siden Lavet sidst afholdt Udstilling, har Bestyrelsen ment, at Tidspunktet nu var heldigt for Afholdelsen af en Udstilling, der aabnedes i Industriforeningen Onsdag den 18. Maj.

Udstillingen omfatter blandt andet en Mængde Bogbindermaskiner, Skære-, False-, Perforerings-, Linier- og Heftemaskiner af nyeste Konstruktion. Naar man sammenligner disse, den nyere Tids mekaniske Hjælpemidler, med det paa Udstillingen værende »Bogbinderi i gamle Dage« (Triplers Bogbinderi 1799), faar man en tydelig Forestilling om den kolossale Udvikling, der i det forløbne Aarhundrede fuldstændig har omkalfatret Bogbinderfaget.

Ved Siden af den Udvikling i mekanisk Henseende, der for en Del har gjort Faget fabrikmæssig, er ogsaa gaaet en teknisk, der sætter Smag og Skønhed i første Række og søger at udvikle den Del af Faget, som endnu ikke er erobret af Maskinerne, til den størst mulige Fuldkommenhed; som Bevis herpaa omfatter Udstillingen en Mængde smukke Prøver paa, hvad man formaar at fremstille i Haandforgyldning og Marmorering. Ligeledes findes en Mængde stilfulde Bind, der vidner om det høje Standpunkt Faget indtager som *Haandværk*.

Nær og Fjærn.

Arbejdsløshedsnævnet, som fordeler Københavns Kommunes 1. Bevilling (50.000 Kr.), har nu i Henhold til en under 10. ds. modtaget Skrivelse fra Magistraten besluttet at yde ekstra Hjælp paa Stedet *ogsaa til ugifte Arbejdsløse*, naar disse for mandlige Medlemmers Vedkommende er fyldt 30 Aar og for kvindelige Medlemmer 25 Aar. Der er altsaa ingen Grund for saadanne Medlemmer til ikke at anmode om stedlig Understøttelse. Anmodningen sker paa sædvanlig Maade gennem Arbejdsløshedskassen i Faget. Kasserne er forpligtede til at indsende Opgørelse over de fuldt udbetalte Bevillinger den 1. i hver Maaned — første Gang den 1. Juni.

Afstemningsresultat.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af et Medlem af den københavnske Sætterafdelings Styrelse var afgivet ialt 672 Stemmesedler, hvoraf 2 var blanke.

Valgt blev JUL. SCHRØDER med 280 Stemmer. — Derefter havde Jul. Samuelsen 220 St., Edv. Nielsen 94 St. og W. Jacobsen 76 St.

København, den 18. Maj 1910.

AXEL PETERSEN. SØREN CHRISTENSEN. A. SØBY.
O. RASMUSSEN. NIC MØLLER.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474 x*

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

19. Maj: *Bogense 37.00.*

København, den 25. Maj 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Edm. Albert Sauffaus, udl. 18/4 10 hos Sørup **(arbejdsløs)**. Hjælpearb. Carl Frands Hansen (Qvist). Paal. Gudrun Andersen, tidl. Medlem (Bording). 1102, H. Sparvaths Hustru Olga. 194, Johan Mortensens Hustru Astrid. 528, Just Petersens Hustru Paula.

Køge, Christian Hansen, udl. 1/5 10 i Østsjællands Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2655, Chr. Brendstrup fra Ringsted (arbl.).

Aarhus, 2255, Th. Røder (»Trøjborg«) og 2276, S. C. G. Hartmann (arbl.). Esbjerg, 2606, Elisabeth Christensen (Centraltr.). Nyborg, 2031, Alfred Christensen (Schønemann) og 2636, A. S. Helberg (Militær). Nykøbing F., 2697, Aage Vilh. Klein (Pontoppidan). Odense, 2704, Rasmus Chr. Rasmussen (arbl.). Ribe, 2728, Hans Bjørn (Stiftsbogtrykkeriet). Svendborg, 2379, L. J. Ch. Caspersen (arbl.) og 2696, Carl L. Riise, arbl. (Ærøskøbing).

Bortrejste.

København: 2110 (1429), Frantz Persson til Udl. 2728, Hans Bjørn til Ribe i Plads. 2611 (603), Bruno Schmütz til Udl. 1924 (1245), H. C. Jacobsen paa Rejse. 2255 (1889), Th. Røder til Aarhus i Pl. 2739 (1973), Vilh. Rasmussen paa Rejse. 2250 (1855), Hugo Knudsen til Aarhus i Pl. 2184 (538), Martin Sørensen til Udl.

Aalborg, 2291, Jørg. Chr. Odense til Hamborg i Pl. 1938, H. C. Petersen paa Rejse. Aarhus, 2170, L. C. F. Hansen til Kbhvn. i Pl. 2670, O. L. R. Mortensen paa Rejse. 2497, Axel C. Illum til Kbhvn. (Militær). Brønderslev, 2519, Harald Jensen paa Rejse. Herning, 2675, Morten N. Mortensen paa Rejse. Holstebro, 2606, Elisabeth Christensen til Esbjerg i Pl. Nykøbing F., 2379, Ch. Caspersen til Svendborg (arbl.). Ringsted, 1372a, Esben Hansen paa Rejse. Slagelse, 2726, C. C. M. Bredal paa Rejse.

Udmeldt.

København: 2365, Amalie Hansen (fratraadt Faget).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Medlemmer, som ønsker at deltage i Turen til Helsingør, den 19. Juni, bedes sende Meddelelse til N. Nielsen, Fælledvej 22 B, 4. N. (1 s)

T. C. C. Søndag: Farum. Trianglen Kl. 9. (3 j)

T. S. **Svømmeundervisning** *paa Badeanstalten Helgoland, den kommunale Afdeling, Strandvejen*, begynder Søndag den 5. Juni og fortsættes hver Søndag til følgende Tider: paa Herreafdelingen fra Kl. 8—9 Form., paa Dameafdelingen fra Kl. 9—10 Form.

Vade-, Bade- og Svømmebassin. Medl. betaler 10 Øre pr. Bad. (2 c)

ANNONCER

Trykkere.

En à to første Klasses Illustrationstrykkere kan faa fast Plads i *P. Petersens Bogtrykkeri, København.* (94)

En Sætter-Forbundter,

20 Aar, som har staaet 2⅔ Aar i Lære, søger Plads fra 1. Juli. Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Alsidig Fagmand (Trykker), i betroet Stilling, ønsker at gøre Forandring. Vedkommende er sikker Disp., kendt med Kalkulering og vant til at omgaas med Kunderne. Billet mrkt. »*Driftig 88*« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"**
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 2 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 — KØBENHAVN DEN 3. JUNI 1910 — XXXVII AARGANG

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 3. Januar 1910.

Afdelingsformænd er betegnet med * foran Navnet, Principaler med P, Bestyrere med B, Faktorer med F, Sættere med S, Trykkere med T, Sætter-Trykkere med ST, Maskinsættere med M, Maskinmedhjælpere med Mh, Galvanoplastikere med G, Rotationstrykkere med R, kvindelige Trykkeriarbejdere med kv, Hjælpearbejdere med Hj, Stereotypører med St, Medlemmer i andre Livsstillinger AL.

I Provinsafdelingerne er Syge tillige betegnet med (S), Arbejdsløse med (A), Militære med (M), Skole med (Sk), halvtbetalende med (½).

Aalborg (71).

1975 Aagaard, Anders Nielsen ST
2197 Aasted, A. C. E. S
9919 (sv. B.) Alexander, Ragnvald (S) »
1589 Andersen, R. C. »
1649 — A. M. »
1991 — H. C. »
1933 — Hjalmar »
1713 — Johannes »
79 — Marie N. (S) »
1184 Arndt, Mozart »
409 Bang, August (S) »
17143 (tysk B.), tidl. d. B. 977 Baumgarten, F. »
1783 Birn, A. D. »
2380 Bjerregaard, Chr. »
404 Burmester, Vilh. F
873 Carlsen, Julius S
411 Christensen, Alfred »
1651 — C. P. »
2509 Christiansen, Jens »
211 Cramer, Michael T
882 Døhr, Johan C. »
135 Elbæk, M. Petersen »
1320 Eskildsen, Emil S
357 Frandsen, Th. »
745 Gerdt, Johan »
704 Giese, F. S. T
402 Gjerum, Louis A. S
2317 Gregersen, Sofus T
2576 Hansen, Carl S
1811 — C. F. »
403 — J. M. »
1223 Jensen, L. F. (A) »
1628 — A. V. P
1186 — Peter S
1497 Johnsen, M. L. »
747 Jørgensen, Julius T
1418 Kreutzer, Bruno S
2592 Larsen, V. L. »
2143 — Robert (A) »
405 — A. C. »
360 — C. S. »
2189 Mandrup, Laur. »
839a Møller, J. C. ST
1102 — Johan V. S
1712 Nielsen, Alfred T
346 — N. F. B. S
1488 — H. P. A. »
1353 — G. L. P.
874 — Robert AL
1362 *Olsen, O. C. S
917 — Rudolph »
1211 — Th. Emil »
369 — O. M. »
425 Olsson, Ludv. T
2356 Pedersen, Søren S
2419 Pilgaard, E. A. M. (S) »
1938 Petersen, H. C. »
351 — S. P. »
1222 Schmidt, Jens ST
362 Schwartz, Anton S
2279 — J. K. »
2494 Skov, J. P. T
1751 Svendsen, Aage S
1810 Sørensen, Alfred ST
2297 — Chr. S
1900 — Martin ST
1652 — N. A. S
419 Tobiesen, Chr. »
2608 Thomsen, V. (A) S
1298 Wadum, N. C. M. »
1040 Westphall, E. »

Aarhus (188).

Filialer: **Tranebjerg, Samsø, Hammel** (indtil 6/1 10).

1135 Aagaard, Mads Chr. S
2178 Andersen, Aage (A) »
57 — Anders »
2630 — Charlotte (½) »
460 — Christoffer (S) T
1642 — Ebbe Hansen S
1106 Bahnsen, Poul T
2001 Bartholdy, F. M. S
325 Bech, Otto C. »
455 Bergmann, H. P. I. F
1002 Bigum, Nic. Stig S
2440 Bloch, Emma (½)
1272 Carlsen, Jens S
1578 Clausen, C. C. M. M
697 — J. ST
367 Christensen, Dam »
1415 — Chr. And. S
2573 — Christian »
1304 — Chr. Carl M
1744 — Jens Eduard S
2029 — Johan Kuhr »
535 — Lauritz (S) »
322 — Ludvig F
867 — S. Møller- S
440 Christiansen, Peter »
— Vilhelmine (½)
475 Dahl, Hans S
2016 Davidsen, J. A. T
2581 Diderıksen, C. E. S
2645 Dyring, Chr. Fr. »
(Hvilende Medlemsret)
1461 a Dyva, Ove Harald »
501 Erlandsen, A. »
1798 Eskildsen, V. E. »
2393 Fack, Jens Ludv. A. T
2259 Fischer, Carl Vill. »
2289 — J. Petersen (A) S
1787 Frandsen, Vald. P
1191 Frederiksen, M. F
1450 — Marinus S
2126 — Viggo T
2225 Geertsen, M. C. ST
316 Gjerding, Emil S
711 Grouleff, Mart. E. F
1412 Guldbrandsen, Osc. S
1584 Hagen, Emil Jul. »
446 Hald, Jesper F
913 Hammer, Hans (S) S
1646 Hartmann, J. P. J. »
2437 Hansen, Ane J. K. (½)
2164 Hansen, Chr. Jos. S
2575 — Ebba (½)
98 — H. Marius »
15 — J. Chr. »
2642 — Kristine (½)
2170 — L. Chr. Fr. T
318 — Ludvig »
1032 — Martinus S
476 — Oluf Vald. »
1375 — S. (Hammel) P
858 — Søren S
562 — Valdemar »
1771 Henriksen, Poul M
631 Hermansen, M. F. »
299 Hey, A. L. S
444 Holst, Peter Jensen F
2866 Holtzmann, O. A. S
306 Hougaard-Fey, C. H. F
937 Hveisel, Rasmus S
435 Hygum, Hans Fr. »
827 Høgsted, Jens Nic. M
2441 Høier, Dorthea Marie (½)
2497 Illum, Axel Chr. S
1368 Jacobsen, Andr. M. »
2490 — Chr. (A) »
458 — Jacob M
332 Jenkins, Charles »
1224 Jensen, Alfred S
1645 — Arthur M. M
2543 — Alma (½)
1587 — And. Marius S
1572 — Carl Charl. M
2245 — Carl Joh. T
301 — C. V. Høyer M
1198 — Ch. Nic. (S) AL
2540 — Chr. G. S
2188 — Georg Th. »
754 — Harald, Æresmedlem AS
2372 — Jens P. V. T
2361 — Mads Andr. S
1603 — Ole Peter F
2487 — Peter Vald. S
326 Jørgensen, P. T
488 — Sig. Alfr. S
1776 — Simon J. »
2053 — S. Gade- »
2648 Kiene, Herm. Wilh. T
1133 — Wilh. Heinr. »
2362 Kirkebæk, Chr. J. S
2436 Knudsen, Andrea (½)
673 Krüger, Christian S
602 Lang, Salomon F
998 Langmack, Aage M
1710 — Hans S
Larsen, Erl. Skriftst.
1644 Larsen, E. J. S. AL
1151 — Paul S
2634 Lassen, Rigm. (½)
877 Laursen, P. (Traneb.) P
1136 Lehmann, Chr. S
359 Lorentzen, L. P. T
1286 Magnussen, J. (A) S
967 Mahs, Joh. Fr. S
72 Mejer, Alfred T
1067 Mikkelsen, Axel »
997 — P. Th. S
2531 Mortensen, Kirstine (½)
489 * — Niels M
1549 Møller, Jens Mar. S
429 — Rudolf »
1253 Mønster, Alfred »
2203 Müller, N. E. J. »
20 Nees, Wilh. F
1371 Nielsen, Alfr. Chr. S
457 — Anton Mar. »
1204 — Ant. Martin »
1903 — Carl »
2358 — Ferdin. (M) »
1058 — Henrik »
2428 — Jens Peter (½)
1925 — Martin J. Chr. T
2514 — Rasmine (½)
1724 — Vilh. Fred. S
2647 Nissen, J. A. W. »
329 Olsen, Arn. V. »
— Hans P. (S) AL
2686 — Hans (½)
1082 — Hans L. T. S
1262 — Olaf Emil (A) »
2485 Pedersen, C. A. G. »
922 — Marthin »
1725 — Martinus M
1926 — Niels A. S
1287 Petersen, Anton »
2148 — C. P. Jespersen »
901 — Carl Julius »
1796 — Charl. Will. T
353 — H. C. »
300 — Johan »
438 — Marius »
2363 — M. P. M. (A) »
484 — Niels Carl F
2486 — Poul Ludvig S
209 — P. M. Koustrup »
1726 — Søren Laur. »
1912 Poulsen, Alb. Olaf M
1853 — Hans Joh.s »
1784 — Jens »
408 — Otto T
930 Povlsen, Poul J. S
564 Rask, N. P. »
144 Rasmussen, C. A. (A) »
2364 — Jens Ditlev »
2545 — Otto (½)
1255 Reimers, A J. B. H. M
473 Rostgaard, Chr. J. Petersen S
939 Ryberg, Chr. C. H. »
1367 Schmidt, Carlo A. »
268 Siems, Carsten T
66 Simonsen, Marius AL
Svendsen, Niels (½)
307 Svensson, C. J. G. S
2021 Sørensen, C. E. »
1907 — Edv. Vald. »
2587 — Ejner (A) T
433 — Johan, Emil S
1383 — Jul. Vald. M. »
1913 — Knud Chr. M
1774 — Rasm. P. ST
2546 — Sophie (½)
1484 — S. Stegger S
2330 — Niels Peter »
1805 Thomsen, Anton »
2666 — Emil Chr. T
1000 Thorsen, Peter M
1120 Thygesen, Th. P. P
2139 Wegener, Thorv. S
2500 Westergaard, Chr. (Tranebjerg) ST
2064 Wimmer, Lajos T

Assens (8).

2641 Clausen, Laura S
1922 Häuser, Wilh. Jørg. Winther ST
1702 Jensen, Olivia Hel. Christofine Andrea (A) S
366 *Lucas, V. P. A. ST
2470 Lund, Marie S
1728 Madsen, Joh.s Ramskov Rørbæk »
1700 Nielsen, Marinus »
2237 — Chr. Reuter ST

Bogense (3).

1420 *Grønvold, G. H. S
2018 Kromann, Adolf »
1629 Nielsen-Wang, Chr. ST

Brønderslev (8).

2357 Christensen, J. H. S
724 Henriksen, Niels »
2519 Jensen, Harald »
1593 Nellemann, G. C. »
2055 Rasmussen, Chr. Jul. (S) »
2432 Steffensen, Hjalm. T
2025 *Sørensen, Alfred S
928 — N. C. »

Esbjerg (26).

2020 Berg, S. A. Jensen S
1207 Blom, Viggo F
461 Christensen, A. C. M. S
40 Eickardt, Leopold S
2069 Fuglsang, Harald »
837 Grove, S. Chr. AL
1555 Hansen, H. H. S
1748 — H. Carl ST
971 Hein, C. C. S
2119 Jørgensen, J. K. »
1084 Kjeld, Chr. S. »
1997 Kirkegaard, Mar. T
2067 Larsen, M. C. S
1552 Lunding, J. P. M
1809 Mattsson, W. S
833 Nendel, Emil »
261 Nielsen, Chr. »
975 Olsen, L. F. G. T

1703 *Pedersen, H. A. S
2520 — H.P.M. »
2627 Petersen, Conrad »
2568 Poulsen, O. P. »
1842 Schioldann, V. T. ST
2162 Schmidt, L. M. S
2061 Schrøder, Paul P
715 Strand, A. S

Faaborg (4).

2175 Hansen, J. Chr. M
1696 *Nyborg, Carl Joh. S
807 Olsen, Hans H. »
2371 Petersen, Carl E. »

Fredericia (18).

2471 Arent, Ingv. S. S
2589 Christiansen, A.M. »
1407 Hansen, Chr. M. »
2472 — H. P. M. »
376 — J. H. M. F
1942 — Jean Vilh. T
377 Honoré, H. A. S
1946 Johansen, B. D. M
2186 Mariager, N. P. S. S
1714 Nielsen, Alfred »
2489 — N. P. O. (1/2)
1602 Petersen, Vald. C. S
2142 — Andreas ST
1592 — P. S
2282 Rosenbæk, M. Chr. »
1146 Skovgaard, C. Fr. Chr. ST
1342 *Sørensen, Magn. S
2403 Wondt, L. (Sk.) »

Frederikshavn (4).

1359 *Larsen, Senius M
1144 Munck, P. Th. S
1483 Nielsen, N. V. T
2083 — Carl S

Grenaa (5).

2076 Christensen, M.P. S
2396 *Nielsen, M. »
2377 — Niels (A) »
Sørensen, M. (A) »
2341 Pallesen, Hansine »

Helsingør (18).

2609 Andersen, A. (A) S
641 Bøttcher, F. V. »
1665 Hansen, Christian T
639 Herlufsen, Ejler S
953 — J. P. »
394 Jørgensen, Carl »
393 Larsen, J. C. »
2207 — Martin M
2041 Mikkelsen, Birger S
2571 Nielsen, Arn. (M) »
318 — Carl »
1301 — Viggo »
1592 *Petersen, Adolph »
2074 — Chr. »
884 — Emil »
521 Sørensen, Anthon »
2601 — Gerhardt »
1424 Thysen, N. P. ST

Herning (15).

2305 Boye, Rasmus Th. S
2631 Brix, Holger »
1622 Christensen, Svend F
1759 Christiansen, L. D. S
2276 Hartmann, L. Chr. Gyldenløve »
958 Jensen, Carl Mar. »
1660 *— Jens Anthon »
2283 — G. H. H »
955 Larsen, Anton AL
1960 Leth, Valdemar S
1659 Morgenstern, E.O. »
2374 Olsen, Christian »
1307 Petersen, P. A. »
576 Rasmussen, P. J. F
1346 — L S

Hillerød (28).

1348 Almind, Chr. ST
1165 Christensen, J. G. S
949 — Julius ST
338 Christophersen, R. S
2202 Frederiksen, Karl »
2549 Haagensen, Carl F. V. S
272 Hansen, Carl T
1208 — E. Johs. F
1626 — G. H. S
670 — H. C. M
339 — Laur. S
340 — Niels T
1782 Juhl, P. R. ST
1882 Larsen, Chr. Emil S
1365 * — Chr. G. »
1557 — Jacob »
731 — J. P. AL
1097 Nommesen, P. J. M
344 Olsen, Edv. F
1657 — H. G. Helstrøm S
1731 — H. Harald »
1429 — J. A. V. »
685 Petersen, Chr. »
2383 — P. Alfr. »
1067 Poulsen, Johs. »
1658 — Poul Sofus »
1282 Rasmussen, Laur. »
784 Schmidt, Johs. T

Hjørring (14).

581 Christensen, C. P. S
941 * — L. C. »
2658 Christiansen, A. J. »
322 Glotz, Carl »
1580 Hansen, Hans »
2040 — Søren Alfr. »
2124 — Th. Fr. »
932 Jensen, Carl »
1194 — S. P. »
1709 — Oluf Th. ST
2201 Madsen, Chr. M. S
2046 Pagh, Peter »
2596 Steen Rasmussen, H. Chr. H. »
1280 Thorup, N. V. T

Hobro (9).

1867 Andersen, Jens L. M
3849 Moosdorf, Adolf »
1573 Madsen, Peter P
179 Nielsen, H. P. F. S
1108 *Olsen, Niord ST
2605 Petersen, Jørgen T
217 — Henrik P
1923 Samson, Carl Aug. S
1278 Schrøder, Chr. Th. Sofus P

Holbæk (30).

1767 Andersen, Johs. M. S
2287 Bigum, Chr. »
830 Christensen, Hans »
2064 Clausen, Viktor ST
995 Duus, Marius F
2510 Engelhardt, Chr. S
942 Frederiksen, Ludv. M
2005 Hansen, H. Chr. ST
1563 — Alfred S
1269 — L. P. »
1148 — H. P. »
314 Jacobsen, J. P. »
1351 Jørgensen, D. V. T
1299 — Henrik S
946 Jensen, Vald. ST
1581 — H. Aug. (A) S
1551 *Johansen, Chr. E. »
1586 Larsen, Carl »
1939a — Georg »
1284 Lauritzen, J. P. »
721 Mouritzen, O. V. T
1290 Nicolaisen, V. AL
1398 Nielsen, H. C. (A) S
1788 Poulsen, N. P. »
2662 Petersen, Alfred »
2212 — Sofus Chr. »
345 Pheiffer, Vilhelm »
310 Rolsted, N. P. »
1219 Riis, J. Chr. T
2663 Sørensen, Emil S

Holstebro (20).

Filial: **Struer.**

2389 Andersen, Gust. S. S
1543 Bengtson, A. E. S
2606 Christensen, Elisabeth (A) »
2036 Christensen, Peter S
948a Haagensen, Th. F
723a Homburg, V.G.C. ST
2565 Jacobsen, Viggo S
2078 Jensen, Hans Chr. »
2034 — Peter S. »
1409 Jeppesen, J. Chr. ST
2499 Krautwald, K. C. S
1627 *Larsen, Lars »
1003 — Andreas »
2584 Lauritzen, Vilh. ST
1970 Olsen, Chr. S
1226 Petersen, L. C. (S) »
1472 Rasmussen, H. Chr. »
1891 Schiff, S. N. »
2037 Skaaning, Senius »
1613 Sørensen, Thorv. »

Horsens (48).

1090 Bertelsen, Th. ST
48 Christensen, A. E. S
1355 — J. B. M
1575 Christoffersen, C.A. S
285 Daugaard, R. P. (S) »
2475 Due, Richard »
35 Fich, F. J. ST
287 Hansen, Andreas S
2024 — H. Edv. (A) »
635 — H. P. (A) »
2659 — Henry »
919 — O. J. Chr. »
786 — Søren »
2141 Iversen, Hj. (A) »
2451 Jensen, Ellen (1/2)
290 — J. Chr. T
866 — S. Chr. ST
974a — Victor (A) S
1775 Juliussen, J. C. »
915 Jørgensen, Th. »
1517 — Rich. M
1546 Kragh, Niels Sørensen »
292 Larsen, L. P. S
293 Lassen, Th. T
2450 Laursen, Marie (1/2)
79 Lindballe,. J. S
2449 — Karla (1/2)
2476 Marcussen, H. P. »
2430 Mikkelsen, Chr. Vald. (1/2)
2446 Märtens, Christiane (1/2)
451 Møller-Olsen, O. S
152 Nielsen, Emil »
1345 — Thaaning ST
1831 Pedersen, Carl P. M
592 * — R. C. S
2445 — Sørine Marie (1/2)
1948 Petersen, Niels P. S
1279 Rasmussen, Chr. »
1215 — Holger M. AL
375 — L. »
1661 — Rich. ST
2262 Sibbernsen, Jacob S
391 Sonnenborg, Vilh. »
2628 Sørensen, Alfred »
296 — Anton »
792 — J. J. Fr. »
297 Walther, Theodor »
298 Winther, L. P. M

Kallundborg (28).

1167 Andersen, F. C. AL
2218 — Jørgen M
1237 — Sophus Chr. »
2334 Brøndum, A. M. S
2426 Carlslund, A. ST
725 Grausen, Carl AL
506 Gullberg, C. A. M
618 Hansen, Chr. S
1438 — Fr. Joh. »
1545 — Laurits »
798 Henriksen, Chr. »
2211 Holte, C. E. (A) »
276 — Fr. P
278 Jensen, Oluf S
1351 — S. Chr. M
1363 *Jerløv, Chr. E. ST
1794 Jørgensen, A. E. »
1506 Madsen, Chr. AL
92 Melberg, E. G. S
1025 Nielsen, Vald. »
1392 Nielsen, N. P. S
2676 Olsen Aage (1/2)
577 Ostenfeldt, Alfr. S
236 Preuss, Eugenius AL
2427 Risum, A. (1/2)
2011 Rosenkvist, J. Chr. S
277 Sørensen, S. P. AL
1274a Tønnesen, R. C. ST

Kolding (61).

Filial: **Vejen.**

1837 Andersen, Jørgen S
924 — Peter Emil »
2353 — Otto »
2512 — Charl. L.W. T
2550 — Johannes S
2073 — M. A. N. ST
1967 Baltzersen, H. S
1591 Belschner, Svend F
2306 Bendixen, A. Ravn (Sk) S
1508 Christensen, Vilh. ST
1673 — Ejnar (Sk) S
1522 Fuglsang, Ludv. »
2169 Frederiksen, Thorv. »
1361 Le Fevre, Chr. T
1569 Hansen, J. L. S
600 — R. Chr. T
2661 Hoffmann, H. A. S
1733 Hollbaum, A. H. K. »
1018 Herholdt, S. M. F
2502 Jacobsen, Jens C. S
976 Jensen, P. Møller »
503 Jørgensen, Konrad P
2653 — Oscar S
1026 Knudsen, Carl F
615 Korsbang, Jens S
499 Lund, P. (Agent)
1990 Lykke, Chr. S
1221 *Mathiassen, J. A. »
1509 Madsen, Erik (A) »
2239 Nielsen, Magnus »
1684 — Aage »
2236 — Lauritz »
496 — N. P. M
780 Nørregaard, P. H. S
2291 Odense, J. C. (Sk) »
2585 Petersen, Chr. »
1817 — Vald. »
506 — Torkild »
952 — Emil »
1503 — M. Nissen M
2562 — Th. Berthinus S
517 — Ulrik F
2147 — H. C. T
2511 — Mathilde (A) S
512 Raben, H. P. »
1081 Rasmussen, Peter F
2194 — Otto M
1653 Riis, Fr. T
1841 Rosenkilde, A. N. (A) S
364 Schmidt, S. »
1256 — A. K. M. »
1775 Sørensen, Karl (Sk) »
868 — K. H. »
1819a, Skov, Frederik »
507 Schjern, Martin »
2272 — Evald (A) T
1604 Schultz, Christoffer S
2420 Schjødt, A. E. V. »
511 Thuesen, Th. Redakt.
2651 Westermann, Sof. S
1720 Winterberg, Jenny »

Korsør (6).

2590 Augustesen, Christ S
1907 Feierskov, Ingv. »
905 *Grevsen, P. Aug. »
1554 Jensen, Alfred »
2249 Kürstein, Holger »
968 Rasmussen, Chr. »

København (2175).

Aamodt, Axel E. (17).

1 Berg, N. S
443 Jacobsen, Fritz »
2 Olsen, Carl »
2669 Rossing, H. »
3 Sundstrøm, H. F
1504 Graumann, R. T
1503 Kaaber, H. »
1505 Schmidt, G. »
2159 Carlsen, Ingeb. Kv.
2141 Carlsen, Valborg »
2160 Jensen, Johanne »
2353 Johnsen, Valborg »
2055 Jørgensen, Emilie »
2441 — Kristine »
2440 Olsen, Agnes »
2137 Petersen, Augusta »
2035 Wartenberg, Th. »

Aller, Carl (63).

12 Andersen, Georg M
1146 Andersen, Joh. S
13 Andreassen, Harry Mh
264 Bruun, Chr. Mh.
15 Estrup, Chr. S
16 Finken, Vald. »
126 Germar, Henr. »
607 Hoppe, Peter M
18 Jansen, Joh, »
1253 Krakau, Emanuel F
19 Landgren, Axel M. S
915 Lund, Julius M
20 Møller, Robert S
2507 Svane, N. Nissen M
2706 Thim, Anton »
311 Woergaard, V S
28 Hansen, Christian St
2779 Jørgensen, Edgard G
1254 Kotte, Max »
2867 — Georg »
1338 Tverskou, Victor »
1506 Andersen, Viggo T
1672 — Victor »
1507 Christensen, Ludv. »
1634 Flindt, H. »
1508 Hallberg, Adolf »
1955 — W. F
1639 Holm-Nielsen T
1509 Jensen, Ricard »
1682 — Axel »
1766 Klim, H. »
1510 Larsen, V. »
1731 Nielsen, Julius »
1511 — Georg »
1512 Olsen, Christian »
1882 Petersen, O. »
1514 Simonsen, Chr. »
1515 Svendsen, Chr. »
2818 Christiansen, Jens Hj.
2819 Jørgensen, Jeppe »
1259 Kallenberg »
1291 Nielsen, Vilhelm »
2546 — Georg »
1320 Rasmussen, Carl »
1329 Samuelsen, Charl. »
2003 Beltoft, Selma Kv.
2004 Bruun, Jutta »
2001 Diderichsen, M. »
2014 Hansen, Agnes »
2015 — Hertha »
2013 Henriksen, Ingeb. »
2098 Horn, Henny »
2357 Holm, Valborg »
2496 Holmbeck, Augusta »
2010 Jensen, Anna »
2154 Larsen, Alma »
2009 Nielsen, Vilhelma »
2002 — Helene »
2011 Olsen, Kamilla »
2016 Petersen, Malvine »
2025 — Oktavia »
2007 — Elisabeth »

Andersen, Aug. (7).

31 Amtoft, Aage S
2649 Jørgensen, J. C. T. »
2889 Lodberg, A. »
34 Pedersen, Ole »
1589 Johansen, P. T
2351 Andersen, Gudrun Kv
2442 Carlsen, Olga »

Andersen, Georg, Stentrykkeri (3).

2083 Greis, Lisa Kv
2084 Hoffmeyer, Carla »
2087 Petersen, Angelica »

Andersen, A/S Peder (16).

2692 Aslaksen, Fr. Jul. S
743 Ebstrup, H. A. E. »
2840 Jønch, Louis Rich. S
370 Ludwigs, Oscar »
2585 Madsen, Vald. Emil »
2509 Pedersen, S. A. »
1074 — Joh. Peter M
1949 Hansen, Anthon T
1520 Lynge, Charles »
1667 Lundgren, Axel »
1541 Rasmussen Th. »
2029 Andersen, Astrid Kv
1987 Jacobsen, Astrid »
2430 Jensen, Ella »
2408 Olsen, Ellen »
2030 Petersen, Anna »

Axelholm (21).

287 Andersen, Chr. (S) S
1444 Andersen, Knud »
287 Berg, Chr. Ludvig »
2827 Christensen, Vict. »
150 Hansen, J. P. C. »
2841 — Martin Henr. »
295 Petersen, A. Chr. »
2710 — C P. »
1851 Falk, J. V. H. T
1582 Henriksen, C. »
1803 Petersen, A. J. R. »
1518 — R. J. »
1584 Ostermann, A. »
2203 Berg, Cecilie Kv
2177 Buemann, E. H. »
2496 Christensen, M. »
2143 Henriksen, M. »
2450 Jensen, Christine »
2176 Olsen, Emma »
2129 Petersen, Clara »
2451 Rothe, M. M. »

Bogtrykkeriet »Athene« (3).

645 Hansen, Albert P
1347 Wehage, A. S
1756 Hansen, Bernh. S. T

Bagge, Fr. (47).

953 Andersen, Olut S
785 Clemmensen, A. »
68 Dreyer, C. Th. M
701 Dupont, Fr. S
69 Eisner, J. F. »
502 Halberg, A. F. »
371 Helsted, O. »
70 Hansen, L. V. »
550 — V. J. C. J. M
74 Jensen, Niels S
75 — Svend »
76 — T. R. »
79 Jessen, H. F
984 Johansen, H. J. S
80 Jørgensen, J. C. »
82 Larsen, L. C. F
2684 Madsen, A. E. S
464 Marhauer, C. S. M
86 Nielsen, M. C. S
87 — J. P. »
2519 Olsen, Carl »
313 Ostenfeldt, A. K. »
89 Petersen, Johs. »
92 Pheiffer, N. »
2787 Rundberg, O. S. »
616 Severin, Sofus »
95 Sonnenborg, Chr. »
93 Sørensen, N. E. T. J. »
96 Vermund, C. E. »
1344 Weuge, A. L. C. »
1914 Andersen, E. T
1525 Hansen, O. P. »
1552 — Chr. G. V. »
1872 Jensen, Axel »
1617 — Will. Jens »
1887 Kyhl, Valdemar »
1527 Olsen, Louis Vald. »
1528 Petersen, A. Chr. »
2740 Thomsen, V. A. H
2303 Bendixen, Astrid Kv
2386 Bylow, Astrid »
2043 Hansen, Ingeborg »
2213 Johansen, Caroline »
2040 Jæger, Marie »
2234 Monberg, Christil »
2266 Nielsen, Martha »
2326 Petersen, Anna »

E. F. Berg & Co's Stentrykkeri (2).

2212 Krause, Elna Kv.
2100 Nielsen, Louise »

Berl. Tidende (68).

38 Andersen, P. Chr. S
556 — Ingvar H. G. »
57 — Charles M
917 Amtoft, E. T. C S
796 — Chr. M
39 Bach, Marinus »
40 Bau, Valdemar »
41 Bentzen, Chr. S
941 Birkhøj, Th. V. »
58 Christensen, Aage M
919 — Chr. E. S
920 — Emil »
922 — P. A. »
2900 Drachmann, Joh. S
924 Eriksen, Carl »
2901 Ehlers, Charles M
2902 Friis, V. A. S
43 Fuchs, Lauritz »
2903 Graeffe, Chr. »
2904 Grøndahl, V. E. »
45 Hansen, Th. »
926 — A. H. »
902 — G. C. »
927 — J. V. »
929 Hass, Vald. M
2907 Hein, J. A. V. S
2905 — Johan »
930 Hjorth, A. S. »
2906 Holm, J. L. A. J. »
2342 Jensen, Peter Vald. »
932 — J. P. C. F
54 — Otto Carl S
934 Johansen, P. J. »
2908 Jørgensen, L. J. »
46 Keil, Rud. F. »
935 Kielsen, O. »
47 Køhn, Georg M
947 v. Laer, Th. S
2909 Larsen, Oscar M
2910 Lassen, Ludvig S
56 Linnemann, Georg »
938 Madsen, H. P. »
2911 Nelsson, G. A. O. »
657 Nielsen, Ejnar »
1073 — H. C. F
939 — N. P. S
940 Olsen, Peter »
2912 — Anthon »
2913 Petersen, Otto M
942 Press, H. T. S
943 Prægell, C. V. F
49 Rasmussen, Peter M
50 Reitzel, Arthur S
2915 Sparwath, V. »
947 Selmar, Emil M-F
946 Stecher, J. H. S
853 Suhr, Vald. »
51 Sørensen, J. P M
52 Thomsen, Charles »
1531 Groskopf, C. E. T
1529 Jensen, Ferd. F
1530 Jensen, Henry T
2809 Jensen, Carl Hj
2808 Nielsen, Chr. »
2681 — Alfr. »
2081 Jensen, Anna Kv
2091 Lundgren, Emilie »
2092 — Alvilda »

Birch, Chr. (5).

62 Madsen, Fr. W. F
63 Sørensen, E. A. S
538 — M. »
1751 Friberg, Gerhard T
2264 Reitan, Blenda Kv

Bjørnbak, Johan (4).

1032 Olsen, William S
134 Rørvig, Sofus B. F
1773 Nielsen, P. Chr. T
2323 Jacobsen, Ingeb. Kv

Bording, F. E. (48).

120 Andersen, Ch. V. S
113 Christensen, Th. Fr. »
1289 — Chr. »
118 Christiansen, H. P. V. St
1130 Christoffersen, A. S
1494 Gielfeldt, S. »
321 Hansen, Chr. Vilh. »
2511 Hey, Carl Fr. »
970 Hjorth, Fr. (S) »
110 Jensen, Th. V. »
306 — Will. »
123 Johanneseñ, Chr. J. »
122 Louw, John F. »
2860 — H. »
115 Lund, J. M. »
2815 Mørck, T. H. O. B. »
116 Nielsen, Axel »
119 Olsen, Fr. F
114 Petersen, C. C. A. R. S
1301 — V. P
124 Stahl, H. H. S
1496 Steffensen, Rich C. »
111 Truelsen, A. N. C. »
1550 Andersen, Hans J. T
1535 Blohm, C. O. »
1737 Dänhardt, A. C. »
1900 Klische, Ricard »
1540 Michelsen, Albert »
1894 Olsen, Holger »
1801 Petersen, H. O. W. »
1643 — Valdem. »
1207 Andersen, J. E. Hj
1223 Erdmann, C. G. »
1979 Carstensen, Edith Kv
2120 Christiansen, Cathrine »
2202 — Dagmar »
2048 Ejsen, Mathilde »
2054 Granau, Karoline »
2186 Holmberg, Josephine »
2052 Johansen, Olivia »
2057 Jørgensen, Lodovika »
2051 Lund, Harriet »
2494 Mathiesen, Eva »
2157 Nielsen, Kamma »
2492 — Marie »
2081 Petersen, Betty »
2056 — Margr. »
2335 — Valborg »

Bærentzen, C. W. (19).

893 Christensen, C. E. S
711 Eiby, Søren Jensen »
838 Heindorff, E. J. M
100 Henriksen, H. H. »
896 Jensen, Hans F
717 Larsen, Emil M
997 Lundahl, J. P. H. »
719 Lundstrøm, O. S. S
2883 Madsen, E. M. K. »
2924 — W. V. Kempel- »
1172 Nielsen, A. A. W. »
130 — Chr. »
91 Petersen, K. M. »
733 — M. C. »
899 Winther, K. J. St
1759 Jensen, K. V. S. T
1521 Nielsen, A. L. »
2825 Hansen, A. N. Hj
2462 Petersen, K. A. Kv.

Bøhm, Rud. (8).

1468 Andersen-Gadstrup, J. S
136 Bøhm. A. R. P
137 — R. A. S
497 Güth, Chr. »
2982 Møller, C. A. M
1883 Bøhm, August T
1784 Wetterstein, J. »
2362 Søderlund, Selma Kv

Bierrings, K. K. (1).

457 Bierrings, K. K. P

Calberg, St. (1).

985 Jørgensen, Marie S

Cato, Chr. (7).

2862 Andersen, J. Chr. S
1753 Johansen, Victor T
2240 Christiansen, A. Kv
2438 Grønbech, Aug. »
2238 Petersen, Hildur »
2180 Schwartz, Oda »
2239 Wiberg, Valborg »

Centraltrykkeriet (28).

2922 Andersen, Adolf S
141 Andersen, Albert »
142 Arnholtz »
143 Christiansen, J C. »
144 Holm, J. M
151 Jacobsen, Chr. »
2916 Jensen, Anthon V. S
2919 Lassen, H. P. F
2920 Liliegreen, O. S
146 Lorentzen, J. M
148 Melhede, H. S
149 Nielsen, Chr. »
2921 Utæcht, H. N. »
1543 Bentzin, J. S. V. T
1654 Christiansen, Peter »
1897 Hansen, Einer »
1544 Kaaber, J. »
1954 Kesselhalm, Viggo »
1546 Petersen, C. V. »
2073 Bergenholz, Elvine Kv
2074 Hansen, Frederikke »
2070 Kjeldsen, Emilie »
2459 Køppen, Anna »
2069 Lilballe, Frederikke »
2071 Nielsen, Kristine »
2066 Petersen, Sofie »
2231 Schmidt, Marie »
2024 Skov, Karla »

Christensen, Alfr. (2).

2843 Petersen, Aage S
795 Lykkeberg, A. »

Christensen, Chr. (3).

2636 Hansen, O. C. S
534 Petersen, Holg. »
1538 Holte, Erik R. T

Christensen, N. L. (3).

1092 Christensen, N. L. P
1705 Jensen, J. C. T
2076 Hesse, Dagmar Kv

Christensen, W. J. (4).

1002 Bjerregaard, Kaj S
2726 Gotfredsen, Chr. A. »
1798 Nielsen, V. F. C. T
2028 Thomsen, A. B. Kv

Christtreu, Fr. (16).

512 Christensen, C. F. S
1445 Hansen, Chr. Rich. »
1439 — Henri M
969 Hylsberg, Valdemar S
438 Koster, W C. C. M
2661 Larsen, H. P. Mh
147 Mathiesen, N. C. M
2564 Olsen, Albert E. J. »
195 — Peter Chr. F
196 Petersen, Johan V. M
1595 Christoffersen V. T
1590 Nissen, Einer A. »
1936 Petersen, Aage H. O. »
2182 Cortz, Anna Kv
2209 Jensen, Anna »
2097 Johansen, Marie »

Ciytrykkeriet (14).

2723 Andersen, Jens S
152 Clausen, Chr. »
2559 Geertsen, Emil »
2923 Kelpien, H. »
154 Meyer, Richardt »
155 Petersen, Oscar Trondhjem »
156 Rasmussen, K. Fr. »
157 — Emil Oluf »
1095 Scharnowsky, F. F
1548 Hammer, Emil F. F. T
1526 Nielsen, Osc. Vald. »
1321 Rasmussen, Fr. J. Hj
2268 Duckert, Thyra Kv
2095 Skjerner, Margr. »

Cohen, I. (37).

165 Andersen, Sophus S
304 Andreasen, A. »
2675 Bjerregaard, A. P. J. »
276 Bruhn, Hans »
2650 Christensen, E. »
1483 Davidsen, D. S
2863 Hansen, Carl F. »
169 Jensen, A. C. »
211 — Fr. »
2660 — J. C. »
2650 Knudsen, A. »
145 Landgreen, Aage M
182 Larsen, Chr. S
171 Lund, Fr. F
27 Nielsen, N. Chr. S
2648 — F. T. M
1405 Rasmussen, H. »
2523 Simonsen, S. »
178 Svendsen, Th. Mh
2627 Meyer, H. St
1551 Bendtzen, Alfr. T
1969 Christensen, V. »
1949 Cram, Gottfr. »
1732 Grønbech, Alfr. »
1737 Hansen, Alfr. F
1802 — Carl M. T
1820 Jørgensen, Steffen »
1554 Petersen, N. Th. »
2782 Bendtzen, H. Hj
1339 Ulriksen, P. »
2443 Andersen, Math. Kv
2161 Bjerregaard, A. »
2064 Hansen, Valborg »
2403 Nielsen, Mary D. »
2423 Petersen, Louise Heindorff »
2331 Rasmussen, Fredy »
2778 Tripsen, Cecilie »

Dansk Papirvarefabrik (12).

2823 Clausen, E. L. F
2895 Jensen, N. Chr. O. S
2672 Møller, R. C. »
2599 Schmidt, N. C. »
779 Stancke, A. G. V. F
1591 Jensen, L. A. T
1502 Meisner, Erich »
2138 Andersen, Rosa Kv
2366 Christensen, Margr. »
2027 Jørgensen, Agnes »
2225 — Kristine »
2036 Svendsen, Hansine »

Eksprestrykkeriet (12).

220 Jensen, H. C. F
276 Jørgensen, A. T. S
623 Liliegreen, Aage »
222 Petersen, E. M
1486 Rasmussen, J. V. S
2579 Skjønnemann, H. »
1559 Holm, V. J. Erdmann T
2738 Cederstrand, R. T. Hj
2115 Andersen, Valb. Kv
2181 Hildebrandt, Valb. »
1976 Holte, Mini »
2114 Thorup, Margr. »

Elektra (H. Hansen) (1).

2861 Schrøder J. S

Enevoldsen & Andersen (2).

1950 Nielsen, Johan T
2111 Malvig, Elisabeth Kv

Eriksen, K. (3).

229 Bjørnstrup, S. W. S
230 Christensen, L. P. M
2113 Nielsen, Kordula Kv

Ertel, Carl (1).

382 Ertel, Carl P

Ferslew, C, & Co. (10).

748 Alexander, John. S
501 Andersen, J. Herm. »
233 Jensen, Th. F
234 Nielsen, A. J. V. R. S
1832 Rickert, E. H. O. T
1840 Thomas, O. »
2460 Hendriksen, Jul. Kv
2473 Jensen, Margrethe »
2147 Johansen, Karla »
2461 Mayer, Amanda »

Fjeldsøe, Ferd. (15).

239 Andersen, H. C. S
373 Andreassen, V. H. »
2869 Carstensen, L. R. S
238 Hammann, J. O. »
1045 Hansen, F. F. »
244 Jensen, E. R. A. »
563 Jørgensen, Simon »
236 Larsen, A. W. Best
237 — Jens S
249 Petersen, C. F. »
246 Rasmussen, A. C. F
240 — P. C. M. S
1558 Hansen, C. E. T
1561 Rasmussen, H. P. »
2163 Stramboe, C. E. F. J. Kv

Forbundskontoret (5).

962 Christensen, Viggo
358 Holmen, Th.
1047 Hvidtfeldt, Peter
1056 Jensen, Anton
1615 — Laur.

Forlagstrykkeriet (44).

1471 Arleth, Vald. M
847 Frederiksen, H. Kemigraf
460 Gregersen, Axel S
108 Hansen, F. O. »
253 — Christopher »
513 — Vilh. M
1125 Hogreffe, Hjalm. S
77 Jensen, J. Chr. »
368 — Lars M
105 Jørgensen, C. Chr. »
857 Larsen, Axel S
439 Løvenfeldt, W. Mh
454 Mortensen, N. P. S
274 Norland, Carl M
131 Olsen, J. A. S
469 Petersen, Axel »
554 — Thorv. »
506 — Albert Mh
559 Pilegaard, V. C. M
615 Rasmussen, G. S
885 Rusch, Vilh. »
841 Schmidt, Bernh. Mh
470 Simonsen, Hans S
1098 Storm, Axel »
282 Wandborg, N. C. »
1824 Andersen, Charles T
1886 — Rudolf »
1817 Berg, Carl »
1791 Jensen, Otto »
1870 Larsen Johs. »
1607 Nielsen, Fritz F
1683 Svendsen, Fr. T
2591 Hansen, Barth. Hj
2729 — Adolph »
2664 Jensen, Thorv. »
2574 Jørgensen, Balduin »
2435 Berg, Ellen Kv
2431 Grosse, Veronika »
2227 Henning, Hulda »
2149 Jansen, Emilie »
2101 Jørgensen, Rigm. »
2150 Knagh, Dyveke »
2316 Poulsen, Helga »
2197 Schwerdtfeger, H. »

Frelsens Hær (6).

1180 Hansen, C. P. S
1466 — Knud »
440 Meisler, Carl »
1498 Petersen, August »
2826 Thordarson, Helgi »
1788 Christensen, Hans T

Geisler & Sønner (3).

2539 Renner, E. R. M
1626 Christensen, Knud T
2275 Nielsen, Helga Kv

Gottschalck, A. (1).

2765 Gottschalck, A. P

Grafiske Institut, Det (16).

478 Bischoff, V. S
2668 Enevoldsen, P. »
217 Hansen, Ad. M
487 Jørgensen, Fl. S
2663 Kastrup, C. M
1139 Magnussen, Joseph S
2875 Olsen, Aage »
271 Petersen, Albert S
278 Vestmar, Ed. »
202 Christoffersen, H. St
1947 Hansen, Chr. T
1858 Jensen, Halfdan »
1556 Jørgensen, Sophus »
2103 Andersen, Anna Kv
2253 Conrad, A. »
2105 Jensen, Ingeborg »

Græbe (29).

251 Andersen, William S
252 Frederiksen, Emil »
2879 Gunnersen, Vill. »
1127 Hanssen, L. C. B. »
274 Hansen, Vilh. Chr. »
255 Hemmingsen, Wm. »
258 Jensen, Georg »
109 — Ludvig »
260 Jeppesen, Alb. V. »
754 Johansen, Louis »
988 Kirschner, Georg »
1256 Kruse, L. »
261 Larsen, Johan F
262 Lempke, L. S
267 Møller, Acton »
29 Nielsen, Jensenius »
273 Schrøder, Charles »
1340 Wehage, C. A. »
1562 Andersen, Viggo F
1524 Dresler, Alfred T
1563 Jensen, Jacob »
1567 Svendsen, Theodor »
1227 Gaaser, Christian Hj
1370 Larsen, Martin »
2167 Hansen, Anna Kv
2165 Larsen, Fanny »
2169 — Martha »
2164 Petersen, Amalie Gram »
2170 — Cathrine »

Hafnia (9).

101 Høyer, Aug. S
181 Jensen, Martin »
2783 — R. L. »
286 Kretzschmer, C. E. F
2600 Mortensen, Karl S
1925 Rasmussen, Sofus T
1651 Tverskov, Albert »
2038 Hansen, Agnes Kv
2387 Olsen, Margrethe »

Hansen, Aage (3).

280 Gram, F. M. S
990 Kastoft, P. Chr. »
1668 Hansen, Aage P

Hansen, Ferd. Stentr. (2).

2428 Jensen, Jenny Kv
2427 Møller, Olivia »

Hansens Enke, John. (2).

637 Nielsen, Ditlev S
1924 Petersen, Fr. Jul. T

Hansen, Wilh. (9).

300 Schween, E. A. H. S
1326 Sørensen, O. M. »
1572 Wermund-Berthelsen, L. T
2363 Jensen, Agnes Kv
2318 — Willadsen, J. »
2426 Jørgensen, Ella »
2205 Lindblad, Alma »
2078 Madsen, Magdal. »
299 Broberg, Nodestikker

Hass, Frode, Stentr. (1).

2397 Christensen, Karla Kv

Henningsen, A. W. (5).

1306 Petersen, A. T. F
441 — P. K. A. M. S
741 Weel, Th. »
1573 Henningsen A. J. T
2210 Rasmussen, P. Kv

Herdahl, N. (2).

2874 Jensen, Ejnar S
2612 Maansen, Georg »

Hertz, P. (22).

923 Birkmose, Chr. Andersen S
1153 Hansen, C. L. A. »
1459 Holm, Hans Chr. »
2885 Kørscken, M. »
2646 Lassen, E. J. »
325 Pedersen, Chr. E. »
298 Repstorff, O. Chr. »
546 Schmidt, O. »
2690 Skov, H. P. »
2505 Sørensen, H. M. »
1841 Heinrich, A. R. Klose T
1523 Cato, O. A. »
1593 Honoré, V. »
1555 Jørgensen, Vald. »
1719 Petersen, Gaudio »
2850 Simonsen, J. Hj
2424 Bachmann, O. Kv
2012 Bruun, M. »
2037 Klingenberg, Carla »
2228 Duckert, N. »
2104 Jensen, Johanne »
1977 Michelsen, Elna »

Hoff, Axel (1).

2831 Nicolaisen S

Hoffensbergs Etabl. (16).

320 Hansen, Alb. L. V. S
2537 — Carl Chr. »
744 Horn, L. »
322 Jensen, C. C. F
1500 Nielsen, Anton S
324 Petersen, P. Chr. »
2745 Rasmussen, Chr. »
326 Vergmann, L. »
1671 Fjeldsøe, E. T
1575 Hellstrøm, M. N. »
1963 König, V. »
1769 Madsen, K. »
2117 Cornelius, Ingeb. Kv
2314 Bentzen, Ingeborg »
2193 Førster, Jenny »
2472 Larsen, Johanne »

Hohlenberg, A/S C. (11).

302 Adrian, F. C. F
305 Barnekow, A. M. Th. S
588 Bremer, O. »
309 Henriksen, P. »
371 Petersen, A. »
907 Rasmussen, P. V. C. »
1586 Hansen, H. C. J. T
1587 Larsen, C. T. »
2208 Jørgensen, Alma Kv.
2411 Lauritzen, Betty »
2089 Marchussen, Iris »

Brødr. Hornum (22).

629 Fetterlein, Jul, H. Mh
983 Frederiksen, Har. F
1029 Fremming, Peter S
992 — Vald. F
982 Friis, Christian S
905 Nielsen, N. Chr. »
1195 — Emil »
906 Olsen, Georg (S) »
21 Petersen, Niels »
1491 — Rasmus M
1464 Rasmussen, Heinr. S
827 — Paul M
908 Rosberg, Martin Vilh. Gotlieb S
2739 Skyum »
738 Søborg M
539 Svendsen, Svend »
911 Sørensen, Fr. Otto S
525 — Fr. M
537 Larsen, Axel St
1331 Samuelsen, Jul. »
1741 Poulsen, Lauritz T
909 Svendsen, Olaf F. ST

Ihrich, A/S (12).

1005 Andreassen, H. C. C. S
2611 Jacobsen, H. A. C. »
2774 Petersen, Ole »
890 — T. C. P. F. »
2984 Wassmann, A. J. B. F
1884 Lundgren, Hilbert T
1922 Rasmussen, M. K. T
2436 Aagesen, M. L. Kv
2019 Andersen, Emmy »
2301 Bendixen, Erna »
2475 Hansen, Astrid »
2243 Hildebrandt, Ingeborg »

Jarmer (1).

1941 Ehbrecht, Rud. T

Jensen, Chr. E. (1).

676 Jensen, Chr. E. P

Jensen, Fr. (2).

2544 Christensen, James M
2214 Nielsen, A. A. M. Kv

Jensen, Hans, Stereotyp- og Galvanoplastik-Anstalt (1).

1013 Jensen, Villiam Marius St

Jensen, H. A. (2).

1393 Th. Gudmundsen F
2174 Flora Elisabeth Jensen Kv

Jensen, Har. (15).

365 Christensen, C. F
367 Flygenring, V. E. S
1169 Hemmingsen, A. P. »
504 Jensen, K. C. »
582 Ruberg, V. S. M
2830 Sørensen, A. S
2571 Terkelsen, D. A. F. »
1578 Grøntved, Ad. T
1579 Jensen, Sylv. »
1940 Mogensen, Rob. »
2342 Laura Holst Kv
2187 Groskopf, Norma »
2189 Borring, Valborg »
2188 Hansen, Ragnhild »
2191, Hallberg, Edith »

Jensen, H. E. (3).

1142 Christensen, Th. M
493 Malmvig, Julius Mh
2304 Nielsen (Blanck), Mathilde Kv.

Jensen & Rønager (4).

2855 Christensen, Alb. S
2538 Trosborg, Th. »
2259 Christensen, M. Kv
2155 — Sahra »

Jensen, Mich. (2).

703 Frostholm, N. C. S
706 Hansen, Jesper F

Johansen, C. (2).

2577 Bøe, Arthur S
61 Køhke, Edvard »

Justesen, Chr. (5).

491 Jørgensen, Johs. S
2642 Larsen, Niels »
344 Hansen, Louis Chr. F
1560 Hansen, O. G. T
2454 Jensen, Mary Kv.

Jærnb. Billettrykkeri (2).

688 Helmer, Rud. S
678 Jensen, H. Seidelin »

Jørgensen & Co., J. (Hannover) 33.

954 Brusen, Vald. Peter F
200 Christensen, C. S
2652 Foss, P. O. M
2657 Gärtner, J. S
459 Dahlin, William »
168 Hansen, P. V. M
461 — Viggo S
1462 Jagd, Jens J. M
462 Jensen, Henning S
1467 — Jacob »
463 — Johannes »
467 Nielsen, Har. F. B. »
468 — S. V. »
22 Olsen, Albert M
33 Sønderkjær, Kaj S
471 Sørensen, Carl S
472 Tuxen, J. V. »
2613 Tønnesen, C. H. »
473 Wendt, Nicolaus »
475 Wulff, Jens »
1711 Fischer, C. T
1564 Kleist, Aage »
1868 Magnussen, O. »
1899 Nielsen, K. V. »
1698 Prieme, L. F
2784 Andersen, E. Hj
1348 Rasmussen, P. »
2198 Allin, Wilhelm. Kv
2199 Jensen, Wilhelm. »
2256 Johansen, Valborg »
2075 Olsen, Anna »
2061 Sander Karen »
2449 Seebens, Martine »

Jørgensen, L. A. (5).

479 Hansen-Friis, J P. S
483 Johansen, Sofus »
2515 Lundgreen, C. A. »
1812 Reill-Nielsen, B. T
1722 Frantzen, Henr. Kv

Keller, P. M. (4).

545 Prenting, Rob. S
1971 Fjellander, K. T
1836 Hansen, Rob. »
2102 Åkerson, Emilie Kv

Kihl (16).

901 Hansen, E. A. S
480 Jacobsen, H. H. »
207 Lynge, K. L. M. »
505 Oppenheuser, J. »
852 Petersen, A. A. Th. »
1011 Rasmussen, Bernh. »
1596 Bruun, Ernst F
1539 Jensen, Vilh. T
1666 Melhede, Harald »
2752 Larsen, Chr. Hj
2332 Andersen, Anna Kv
2480 Nielsen, Christine »
2241 — Ebba »
2041 — Gusta »
2448 Nyegaard, Jenny »
2350 Pedersen, Mary »

Knudsen, J. (3).

548 Hansen, C. M. ST
2662 Heller, Rob. C. V. S
2358 Holm, Olga Kv

Knudtzon (25).

67 Christensen, Poul P. S
2927 Hansen, Hans Carl »
2928 Jacobsen, N. H. C. »
2929 Jensen, Lars Peter S
543 Jørgensen, Vald. M. »
2937 Lund, Villiam J. »
2931 Madsen, Alb. Georg »
2930 Mossberg, H. V. F. »
610 Møller, Chr. H. F. »
2872 Olsen, Carla Oluffa Marie »
245 Petersen, Hans Laur. »
2934 Schoug, E. L. N. »
2935 Selck, K. N. D, F
2936 Weile, Carl Chr. S
1598 Andersen, C. H. O. T
1599 Christensen, C. F. »
1849 Hammer, E. V. »
1600 Olsen, Hans »
1891 Rasmussen, Aage »
2798 Rasmussen, Ferd. Hj
2031 Andersen, Laura Kv
2226 Jacobsen, Marie »
2050 Lund, Sigrid »
2090 Poulsen, Anna »
2222 Sørensen, Margr. »

Kristeligt Dagblad (27).

533 Bjarnø, Th. A. Mh
2768 Christoffersen »
2925 Christensen, A. M
2926 — H. »
697 Dabelsten S
1225 Fischmann B
592 Fläsner M
523 Güth, V. »
498 Hansen, P. O. Mh
281 Larsen, C. V. S
525 Larsen, Hjalmar Mh
125 Møller, V. M
526 Nordlunde, P. S
1428 Nielsen, Ad. Mh
528 Petersen, Just M
732 — Frantz »
530 Sjøqvist, F. »
529 Sick, J. F
2582 Nielsen, J. S
1502 Hansen, Carl T
1585 Petersen Viggo »
1813 Sørensen, Alfred »
1364 Fobian-Adler, P. Hj
2601 Reinholdt, A. »
1984 Hansen, Erna Kv
2490 Kjærsgaard, Julie »
2470 Scherzer, Th. »

Kristensen, Emil (5).

635 Jensen, Carl Chr. S
681 Nielsen, Ad. L. A. »
316 Wincentzen, C. E. (S) »
1875 Celinder, V. C. T
2349 Bang Nielsen, A. J. Kv

Krukow, S., Stentr. (9).

1952 Hansen, N. P. T
2094 Bryde, Lilly Kv.
2399 Christensen, Rigm. »
2359 Hulstrøm »
2144 Jensen, Anna »
2361 Knagh, Asta »
2304 Madsen, Karen »
2364 Nygaard, Karla »
2367 Nielsen, Lavra »

»København« (25).

555 Andersen, A. P. F
510 — C. M. M
466 Brøndal Nielsen, J. »
448 Baggesen, V. »
1996 Bauer-Jensen, F. S
511 Christiansen, C. »
588 Clasen, V. »
558 Hansen, Chr. »
71 — C. P. J. »
802 Jensen, K. »
516 — W. M
2033 Koch, C. S
536 Larsen, C. »
517 Lundgren, E. A. M
723 Mortensen, J. Mh
519 Meyer, A. M
185 Rasmussen, M. S
455 Schnoor, C. »
2637 Volf, C. Mh
520 Wettersteen, J. (S) S
1286 Nielsen, Nic. »
1603 Sørensen, R. T
1660 Widriksen, C. »
1366 Stephansen, L. Hj
518 Madsen, C. St

Langkjær (14).

1473 Hansen, N. P. S
184 Hjorth, Kaj »
551 Jakobsen, Jul. J. »
882 Otto Liliegreen »
495 Schmidt, M. »
1606 Jensen, Ernst A. Chr. »
1594 Samuelsen, Ad. T
2810 Hansen, Charles »
2552 Hansen, Alfred Hj
2493 Jensen, Ellen Kv
2205 Mayne, Edith »
2110 Petersen, Hedvig »
2319 — Vilhelmine »
2439 Olsen, Valborg »

Laursen, Laur. (6).

2596 Lilja, Emil S
1118 Olsen, H. P. »
508 Samuelsen, Jul. »
1880 Jensen, Chr. T
2419 Andersen, Marie Kv
2476 Mårtenson, Ella »

Lohman (1).

369 Lohman, G. A. (S) P

Lund, Carl (3).

2763 Hansen, Arthur S
2939 Humle, Aage »
2354 Jahnsen, Edith Kv

Luno, Bianco (40).

2594 Abrahamsson, C. A. A. S
201 Christensen, O. M
783 Christoffersen, T. F. S
347 Hansen, H. C. R. V. »
559 — L. D. M
2938 Hylsberg, N. C. S
564 Jensen, Kl. S. M
562 Johansen, O. F
565 Koch, B. S
566 Koefoed, H. L. »
904 Langsted, C. F. »
568 Larsen, P. S. »
577 Løvgreen, S. »
1462 Madsen, R. H. »
569 Mehlsen, H. P. »
84 Michelsen, M. J. M
106 Møller, N. S
570 Neye, J. T. »
1072 — V. »
212 Olsen, S. C. E. M
572 Petersen, J. A. S
117 — P. Th. J. »
415 Petersen, V. »
584 Rasmussen, J. R. M
878 Samuelsen, Th. S
573 Schiøtt, O. K. »
574 Strøm, R. »
474 Winblad, E. G. »
1953 Andersen, F. E. T
1787 Hansen, W. »
1609 Lindstrøm, C. L. »
1611 Nielsen, O. »
1610 Rasmussen, E. G. »
1608 Strøm, M. »
1840 Sundstrøm, T. »
1224 Eriksen, G. Hj
2365 Hansen, A. Kv
2255 Nielsen, M. »
2308 — V. »
2257 Petersen, M. »

Løvgren, Ch. (3).

2634 From, C. F. S
965 Damberg, Peter L. »
2847 Petersen, Peter A. »

Mayland, C., A/S (6).

135 Jensen, Mar. S
1796 Christoffersen, C. J. T
1533 Petersen, Siegfr. F
2033 Hansen, Anna Kv.
2355 Otto, Franciska »
2168 Schjøtz, Elfriede »

Mercantil (3).

2799 Mortensen, O. L. M. F
2383 Türck, Zenia Kv
2425 Sørensen, Dagm. »

Meyer, Holger (25).

619 Andersen, Carl H. S
2845 — Holger »
977 Henriksen, Carl »
437 Lang, Aksel »
2573 Moltved, Povl »
2749 Møller, G. N. C. »
375 Nielsen, Sophus F
30 Olsen, L. A. S
198 Petersen, Sigurd »
10 Sørensen, William »
2897 Sørensen »
78 Unger »
624 Weiergang, A. J. »
1109 Hansen, Edvard T
1616 Jansen, Carl »
1827 Nielsen, Hans »
1939 Pedersen, Orla »
1618 Philipsen, Anth. »
1360 Duckert, O. C. A. Hj
2178 Andersen, Carla Kv
2453 — Martha »
2489 Christensen, Amalie »
2488 Hansen, Cecilie »
2484 — Ingeborg »
2486 Helle-Broe, Camilla »

Missionstrykkeriet (27).

600 Andersen, G. A. S
591 Christensen, H. Mh
2941 Ellebo, C. V. T F
2893 Fischmann P. (S) S
593 Hansen, F. J. Mh
594 — N. F. S
595 — Vald. M
1108 Hastrup, V. A »
596 Jensen, Ludv. »
2945 Jeppesen, Joh. Mh
2942 Kongslev V. A. S
163 Landal, C. C. Mh
2943 Larsen, Johs. M
2618 — M. P. »
2944 Petersen, M. F. Mh
590 Broge, H. O. F
1619 Hansen, C. E. T
1805 — Henry »
1621 — Sofus »
1920 Krull, Charles »
1622 Seeger, Alfr. »
1620 Mathiasen, P. »
1238 Hansen, Alfr. G. Hj
2135 Fischer, Anna Kv.
2270 Hansen, Camilla »
2244 — Rasmine »
2093 Jensen, Alma. »

Mohn Wm. (2).

522 Olsen J. P. Jul. P
2857 Petersen, Har. ST

Mohr & Co. (3).

2946, Hildebrandt, K. V. S
1625 Nielsen-Gylche, Edm. H. W. T
2456 Gradmann, Marie Kv

Møller, S. L. (21).

618 Aaredsen, Frithjof S
1222 Eyjólfsson, Steph. »
319 Hammer, Vald. Mh
2520 Larsen, H. P. S
2641 Madsen, Johs. »
372 Magnusson, S. »
612 Nielsen, Chr. »
613 Olsen, Vilhelm F
1429 Persson, Frants S
614 Petersen, Martin M
99 Søby, A. S
2623 Johansen, C. V. »
1627 Lund, Frederik T
1679 Nielsen, Charles »
1547 Truelsen, Aage »
1786 Winther, Johs. »
2781 Jensen, R. Hj
2034 Mortensen, Soph. Kv
2049 Nielsen, Olga »
2195 Prehn, Anna »
2260 Strandboe, Olga »

Nationaltrykkeriet (20).

914 Aarvig-Christensen M
288 Andersen, C. S
713 Gercke, M. Best
903 Hansen, Joh. F
803 — P. Evordrup S
2917 Jensen, Armand »
1472 — Im. L. »
2977 Larsen, Ludv. »
716 — Albert »
773 — Niels M
8 Lassen-René F
194 Mortensen, J. M
1462 Petersen, Chr. S
414 — Rudolph Mh
603 Schmütz, Bruno M
1094 Randa, C. S
2504 Ohlson, G. St
1628 Møller, O. T
2046 Nielsen, Valborg Kv
2040 Røder, Belly »

Nationaltidende (95)

327 Andersen, Th. S
1390 Bradtberg, C. St
328 Birch, Hendrich S
6 Bruun, S. C. E. »
1216 Clante, Marie M

450 Christensen, Chr. S
925 Grøndahl "
153 Hansen, Holger »
2947 — P. »
1231 — Th. F
330 — Ulrich S
329 — W. »
1332 — Vilhelmine M
265 Hammerlund, G. A. V. Mh.
1234 Håkanson, Augusta M
1136 Hemmingsen, A. E. St
361 Henriksen, Anna M
1233 — H »
331 Hitz, P. T. S
1244 Jensen, Emma M
843 — J. O. S
1243 — J. W. »
2948 — Laur. N. »
332 Johansen, Carl O. »
360 Johnsen, Buskerud »
714 Jørgensen, Seier »
1260 Kirschbaum, M. M
333 Kolbe, Emil S
1255 Krebs, Julius »
335 Kreutzberg (syg) »
436 Krüger, Chr. Alf. »
336 Larsen, Th. »
995 Lauritzen, P. »
337 Lundberg, Sigward »
338 Lund, C. St
339 Madsen, N. »
1279 Martens, Olga M
362 Meincke, A »
2125 Meyer, Karen »
364 Møller, F. »
363 — E. »
341 Nielsen, Anton S
1142 — C. St
342 — F. F. E. S
1288 — Josefine M
356 — N. P. S
2950 Nuppenau »
345 Olsen, G. St
1307 Petersen, Edvardine M
346 Petersen, P. O. S
348 Poulsen, P. St
2791 Petterson, Hansigne M
2951 Rasmussen, Th. S
349 — V. »
2588 — C. J. St
351 Schmidt, Carl S
2952 Thorsen, Th. Mh
353 Uhrbrand, Joh. S
354 Willert, E. »
355 Winkelmann, J. V. »
1630 Birch, V. H. T
1860 Jensen, Ledreborg »
1631 Larsen, J. L. »
1614 Nielsen, H. T
1632 Petersen, A. P. L. »
1740 — J. Chr. »
1780 Rasmussen, Hans »
334 Køhke, M. Hj
1314 Petersen, P. »
2297 Bentzen, Lucie Kv
2293 Jørgensen, Cecilie »
2298 Kludt, Caroline »
2424 Nielsen, Albertine »
2432 — Olga »
2294 Petersen, Marie »
2292 Thomsen, Mathilde »

Nielsen, B. (5).

686 Nielsen, Agner S
685 Persson, Carl »
2659 Rolff, Louis »
1985 Hansen, Marie Kv
2398 Jensen, Karla »

Nielsen, Chr., & Co. (8).

2969 Chrillesen, M. C. S
2732 Hansen, Ferd. »
883 Jensen, Axel »
1278 Madsen, Fred. F
406 Nielsen, Niels S
1792 Jensen, Carl T
674 Thorsen, A. C. »
2274 Jensen, Margr. Kv

Nielsen, L. A. (2).

2836 Hansen, Sejer O. S
679 Nielsen, L. A. P

Nielsen & Lydiche (90).

218 Andersen, N. P. B. S
5 Bertelsen Alfr. Hugo »
295 Bynck. C. E. »
640 Carlsen, H. »
2731 Christensen, M. »
1215 — P. Best
2956 — Soph. S
643 — H. V. A. »
644 Christophersen, L. A. »
2457 Fabritius, S. »
432 Fenger, A. Th. »
2673 Hansen, Carl »
646 — Chr. H. »
647 — E. F. »
648 — F. V »
707 — J. P. C. M
649 — Jørgen C. S
2958 — Olaf »
2606 — Vilh. C. C. »
277 Helmig, A. J. F. »
651 Jacobsen, P. V. »
862 Jensen, Ch. V. »
1405 — Nic. »
621 Lindhardt, G. H. Mh
653 Lomborg, Fr. M
654 Lund, Helmer S
2959 Lyng, J. R. »
655 Møller, H. R. O. »
669 — Johan »
656 Nielsen, Edv. Chr. »
1074 — Em. H. »
658 — A. Ferd. H. »
662 Petersen, P. A. »
664 Rasmussen, R. »
1319 Ringsted, F. E. J. »
2960 Schiønbech, E. A. H. »
665 Skaarup, Fr. R. G. »
666 Stahl, E. V. Chr. »
667 Svendsen, Louis »
740 Søderberg, M. A. »
1100 Sørensen, Halfdan »
2967 Tidje, Carl »
2961 Thystrup, A. E. »
2962 — C. E. »
2963 Tollesen, H. P. »
2965 Weiss, B. St. »
668 Weise, S. »
275 Wulff, R. »
652 Kristensen, Sigv. St
1800 Aas, Arthur W. T
1898 Frederiksen, V. »
1811 Hansen, Corn. E. »
1635 — Ludvig »
1636 — Viktor »
1637 Jensen, Oluf »
1549 Larsen, Vald. Chr. »
1638 Lindahl, O. »
1640 Olsen, C. »
1939 Petersen, Orla »
1461 — Damgaard Hj. »
1645 Poss, P. »
1956 Rasmussen, Rich. F
1838 Schanowsky T
1646 Simonsen, Fr. »
1897 Stelling, O. E. »
1205 Andreasen, L. Hj
1236 Hansen, Lars »
1237 — Thorvald »
2654 Jensen, Martin »
1354 Larsen, J. P. »
2821 — Otto »
2820 Niemann, Ludvig »
1311 Petersen, Niels C. »
2276 Alstrup, Hulda Kv
2288 Ellingsen, Marie »
2271 Fagerberg, Vilh. »
2261 Gunnlaugson, Vilh. »
2285 Hansen, Ingeborg »
2287 — Kristine »
2280 Jensen, Alfrida »
2286 — Asta »
2284 Jørgensen, Emilie »
2278 Madsen, Marie »
2283 Mortensen, Marie »
2252 Møller, Marie »
2262 Nielsen, Andrea »
2044 — Ida »
2216 — Inger »
2481 Petersen, Marie Kv
2282 Seidler, Sophie »

Nielsen, P. A. (5)

2721 Hansen, Chr. S
677 Jørgensen, Soph. F
1123 Lundgren, A. M. S
1633 Jensen, E. Th. T
2498 Birkhejm, Petra Kv

Nielsen, Th. (3).

2762 Christoffersen, H. P. S
670 Hansen, Aage Chr. »
1106 Tømmerup, V. A. J. »

Nielsen, S. J. (9).

2518 Butty, Joh. S
103 Carlsen, N. C. J. »
60 Larsen, E. G. »
1059 Lundqvist, »
687 Rasmussen, E. S. »
1792 Kragelund, Th. T
1964 Nielsen, Julius »
2190 Hansen, Amalie Kv
2132 Jensen, Karen »

Nørrebros Centraltr. (3).

2686 Becker, P. Th. M
978 Hansen, Kaj S
1919 Miland, E. F. T

Olsen & Co., O. C. (83).

689 Andersen, Axel S
941 — A. S. »
690 Andreasen, Fr. »
691 Arentzen, Axel M
2795 Arvedsen, Anna S
692 Bang, Petra »
694 Bernhard, V. »
1499 Christensen, Th. M
557 Christiansen, L. S
696 Clausen, N. P. M
700 Danielsen, A. M. S
641 — J. M
702 Fendrich, F. »
280 — Marie S
2797 Fischer, Frederikke »
243 Flemmer, A. »
285 Feddersen, Ulrikka »
1379 Gæde, L. E. »
710 Hansen, N. A. »
708 — O. »
822 — Sophus »
2794 Hustad, Johanne »
2651 Jensen, Augusta »
2726 Johnsen, S. »
2796 Jæger, Louise »
713 Jørgensen, H. »
317 Kieldberg, L. M
1158 Kjærsgaard, J. »
715 Knudsen, K. »
542 Larsen, Alf. S
721 Madsen, Chr. »
55 Mortensen, M. »
2777 Nielsen, Arnold Mh
724 — F. F. S
210 — J. H. »
726 — Niels »
727 — Olga M
208 — P. E. S
2796 — Petrea »
2814 — Sofus (S) »
728 Olsen, Jens »
2793 — Olga »
729 Olsson, O. F
1461 Petersen, E. J. S
357 — P. R. »
2792 — Sophie »
736 Rath, Th. »
737 Sandvall, A. »
739 Sylling, C. »
1000 Østergaard, Chr. »
698 Dahrup, L. St
193 Jensen, Alfr. »
1612 Christensen, E. A. T
1653 Christoffersen, V. A. »
1655 Erikssen, Hugo »
1661 Hansen, J. V. »
1754 — Robert »
1970 Jensen, Einar H. »
1657 — R. »
1837 Jeppesen, Thorv. »
1771 Mogensen, R. »
1658 Petersen, Chr. T
1659 Rossing, R. (S) »
1794 Studt, P. Bud
2682 Andersen, W. Hj
1380 Jensen, A. »
1371 — O. »
2773 Jørgensen, N. (S) »
1010 Madsen, A. »
722 Magnussen, H. »
1848 Weile, S. »
742 Winther, S. »
2421 Andersen, Alma Kv
2422 Jensen, Agnes »
2334 Kofoed, Marie »
2111 Maymann, Oda »
2412 Petersen, Augusta »
2465 Arentzen, Anna Afl.
2458 Christensen, Elvira »
2464 — Theodora »
2452 Fjeldsøe, O. »
2457 Hansen, Marie »
2447 Nielsen, Sofie »

Papyrus, A/S. (2).

986 Jensen, Martin P. S
2491 Ruemenapp, Ingeborg Kv

Petersen. Alb., Stentr. (1).

2401 Olsen, Karen Kv

Petersen, C. C. (11).

1844 Bendtsen, B. J. S
2705 Carlsen, Carl A. »
1119 Castberg, Joh. F. »
704 Hansen, E. Chr. »
2998 Hansen, N. P. R. »
1663 Olsen, Louis T
1902 Zuschley, Imm. »
2063 Bøjsen, Emma Kv
2175 Hansen, Ida E. A. »
2291 Larsen, Carla H. »
2047 Sander, Antonie »

Petersen, Ch. F. (3).

1553 Petersen, Charles P
2224 Rasmussen, R. Kv
2221 Petersen, Alfrida »

Petersen, P. (45).

749 Auener, Charles S
492 Bang, V. A. »
1212 Bruselius, E. »
752 Christensen, Chr. »
2970 Hess, M. »
314 Kiefer, Vilh. »
66 Kroman-Andreasen, A. »
755 Larsen, Knud »
756 Lund, C. V. A. »
2714 Mikkelsen, Bertel »
1378 Nielsen, Henning »
2701 Poulsen, Johs. »
735 Rasmussen, H. A. »
759 — M. S. Mh
1092 — J. V. M
2856 Schütz, Aksel S
2775 Thillerup, Fred. »
1929 Christensen, Jens T
1818 Fischer, R. »
1868 Hansen, Albert »
1569 — Martin »
1932 Jensen, Henry »
1762 — Oscar »
1665 Jørgensen, Vald. »
1545 Lundquist, K. A. »
1961 Olsen, Carl »
1911 Petersen, Carl »
1702 Randrup, Charles »
1728 Weisse, F. »
1373 Christensen, Alf. Hj
1442 Frederiksen, P. »
2846 Frost, J. »
1381 Hesse, Emil »
485 Kroll, Sophus »
1088 Petersen, Wald. »
2952 Schrøder, A. »
2789 Sørensen, Oscar »
2514 Bentzen, Agnes Kv
2267 Mibach, Annie »
2391 Møller, Alexandra »
2312 — Marie »
2311 Poulsen, Nanny »
2309 Skjerner, Gerda Kv
8500 Kotte, Georg G
23 Rasmussen, C. Thyge »

Petersen, Ludv. (1).

758 Petersen, Peter S

Philipsen & Co., Stentrykkeri (7).

2099 Andersen, Helene Kv
2156 Bengtson, Henr. »
2151 Christiansen, M. »
2039 Jensen, Amanda »
2333 Johansen, Lydia »
2152 Jørgensen, Anna »
2045 Meiniche, Johanne »

Politiken, Akts. (57).

952 Andersen, A. R. Mh
1116 — Axel »
762 — E. L. S
763 — L. H. C. M
764 Barnewitz, O. L. E. Mh
283 Berthelsen, Th. E. V. S
772 Bjarnholt, Ludvig »
166 Borup M
547 Christensen, C. J. Mh
765 Ferring, C. F. M
628 Frederiksen, H. F. »
766 Hammerich, C. S. S
112 Hansen, Carel »
971 — Carl E. M
11 — H. C. F
515 Holm, Torben M
453 Jensen, Adolf S
769 — P. »
799 Jørgensen, Albert »
81 — H. C. M
768 Jacobsen, L. R. S
774 Ludvigsen, O. F. »
83 Michaelsen, P. J. M
591 Nielsen, A. V. S
963 — D. N. M
659 — L. C. S
1077 — V. O. M
527 Olsen, Axel »
90 Petersen, H. C. »
775 — P. J. S
776 — P. L. F
777 Rasmussen, E. H. S
418 — Ivar »
778 Ruff, A. »
540 Schou, Th. J. »
424 Sonne »
1102 Sparvath, H. »
9 Sørensen, Juul, A. »
780 Winkelmann, A. F. »
999 Clausen, G. »
2750 Hansen, Einar »
2719 Nielsen, Holger »
2884 Madsen, Robert »
1669 Christensen, O. T
1534 Jensen, H. J. »
1565 Kjær, J. G. J. »
1673 Larsen, J. J. »
1674 Møller, Knud »
1676 Rasmussen, R. S. E. »
1881 Schmalfeldt, R. A. »
2320 Otto, Marie Kv
1874 Brandt, N. St
699 Dahrup, Joh. »
767 Hermansen, J. C. »
1493 Petersen, Chr. »
352 Sørensen A. W. »
632 Sørensen, Søren »

Provinsernes A/S for Stereotypi (5).

963 Christensen, Chr. M
979 Høg, Ludv. »
1058 Lund, Jens »
1068 Madsen, Jens »
1114 Vergmann, Lud. E. »

Qvist & Co. (24).

976 Hansen H. P. S
912 — A. E. »
913 — Aksel »
32 — K. C. »
994 Lund, Th. F
597 — F. V. S
914 Larsen, V. G. »
996 — Jul. E. J. »
2968 Madsen, N. C. S
792 Nielsen, G. V. »
916 — C. S. »
1304 Petersen, C. A. »
294 — D. E. »
2658 Rasmussen, K. »
680 Andersen, F. V. T
1677 Carstensen, G. V. »
1678 Martinsen, G. »
1921 Nielsen, V. »
1680 Wils, L. H. W. »
2322 Hansen, Franc. Kv
2324 — Juliane »
2321 Larsen, Hansigne »
2183 Silkeborg, Elisabeth »
2418 Espensen, Anna Ludevika »

Rasmussen & Olsen (10).

804 Flygenring, Georg S
376 Jacobsen, E. B. M. »
2822 Kjellin, Knud »
1470 Madsen, Soph. J. »
1064 Møller, Carl Chr. »
24 Nielsen, N. C. »
2788 Schultz, Carl Willi »
809 Sørensen, M. Th. »
1878 Bergenholz T
2131 Sørensen Kirstine Kv

Rasmussen & Rugh (3).

589 Furø, A. S
1484 Rasmussen, K. »
2119 Buch, Ellen Kv

Richartés (1)

97 Bryrup, Carl S

Rigsdagen (23).

4 Andersen, Frederik J. S
784 Christiansen, Jens »
444 Hansen, Christian Emil »
790 Jeppesen, Hans C. Egil »
172 Larsen, Valdem. C. »
791 Madsen, Johan Olsen »
2800 Marthinsen, Johan »
2534 Nielsen, Johan C. »
793 Philipsen, J. P. L. »
160 Rasmussen, Vilh. »
794 Sandberg, Niels Peter Chr. Gustav »
1097 Schnabelrauch. J. Chr. Karl »
800 Steffensen, Johan A. »
2975 Stenersen, A. C. »
2976 Wulff, Heinrich »
2971 Ingemann, N. (S) »
476 Mortensen, M. C. (S) »
1685 Hansen, Oskar H. T
1700 Petersen, G. »
1315 — Lars Hj
2330 Christensen, M. Kv
2185 Carlsen L. »
2388 Jørgensen, J. »

Rom, N. C. (9).

579 Gregersen, H. N. S
2978 Hamburger, C. F
803 Wichmann, Carl L. S
1581 Andersen, S. T
1687 Lange, L. F
2332 Hallin, Carla Kv
2455 Larsen, Carla »
2154 Nielsen, Else »
2330 Skougaard, Henr. »

Rosenberg (2).

292 Jørgensen, J. O. V. »
2407 Nielsen, Julie Kv

Schmitz, Arn., Stentrykkeri (1).

2216 Ingerslev, Jensine Kv

Schultz, Akts. J. H. (118).

2979 Aagaard, R. C. S
1398 Andersen, Carl M
312 — Georg S
2986 — Alb. »
1206 Agerbeck, Peter Julius »

1453 Amorsen, S. M
1425 Bau, H. Mh
431 Berendt, P. J. A. S
1448 Berg, Albert M
377 — Ferdinand S
379 Bomann, Julius »
2532 Buch, Johan »
846 Christiansen, Viggo M
385 Clausen, Fred. Ch. S
1217 — Carla M
1421 Dahms, Th. »
894 Due, E. F. S
175 Erichsen, H. L. »
2536 Ferry, Kaj »
2824 Foss, Alb. »
98 Friis-Thomsen, P. »
250 Hansen, J. A. »
788 — Lauritz M
385 — O. V. S
1138 — Poul. »
386 — Peter »
388 — V. A. Mh
1509 — J. L. P. M
1239 — C. A. S
219 Haüser, A. H. »
389 Heilmann, David »
390 Helms, Carl Mh
2981 Hjort, N. S
435 Jacobsen, Jacob M
189 Jensen, D. A. S
973 Jeppesen, Peter »
481 Jønson. B. N. »
396 Jørgensen, Jørgen »
2298 Kaube, Hans G
397 Kofoed, Carl Fr. Mh
1258 Krøncke, Anna S
399 Larsen, Arnold M
398 — Chr. Mh
400 Lundberg, C. S
404 Meier, Ferd. P. Mh
2982 Møller, August S
1121 Nielsen, J. A. M. »
874 — Georg »
2755 — Chr. »
405 — M. »
407 — Sophus »
745 Olsen, Jens »
408 — Olaf »
1082 — Albert Th. »
1084 Petersen, G. A. »
1309 — Hulda »
2542 — Adolf »
413 — Jens Ove »
411 — Johannes »
410 — Gustav »
416 — Valdemar Mh
581 — William M
417 Pico, C. P. C. »
140 Rantzau, C. W. S
2543 Rasmussen, V. Mh
423 Schlegel, Ernst S
383 Skjerner, Chr. C. H. »
423 Stiedl, E. F. »
1332 Sørensen, Th. »
2983 Schneider, R. »
1332 Sørensen, Th. »
2985 Vedel, O. »
429 Vecht, Arnold »
430 Wrem, August M
1684 Bruun, Frode T
1690 Christoffersen, G.P. »
1689 Collin, V. L. »
1691 From, Th. G. »
1692 Hansen, Th. »
1809 — Viggo »
1694 Holmqvist A. »
1819 Husum, H. »
1757 Jacobsen, G. »
1695 Jensen, Fr. H. »
1826 — P. »
1774 Nielsen, Alfr. J. »
1696 Olsen, Emil »
1697 — H. C. »
1699 Petersen, N. C. »
1701 Pedersen, P. Aug. »
1808 Svendsen, Chr. »
1833 Møller, Joachim »
693 Bergenholz, B. Hj
177 Jørgensen, L. »
2608 Nelsson, E. E. »
1312 Petersen, E. O. »
1103 Schnabelrauch, C. »
2336 Andersen, Marie Kv
2345 Antoni, Antoinette Kv
2299 — Karen »
2433 Arentzen, Mathilde »
2295 Bentzen, Bertha »
2414 Christensen, Anna »
2146 Christiansen, Gerda »
2148 Dormann, Elisabeth »
2341 Hansen, Anna »
2344 — Dyveke »
2343 Jensen, Emma »
2310 Jensen, Johanne »
2346 Larsen, Hansine »
2272 Nielsen, Ketty »
2485 — Oluffa »
2339 Picullel, Selma »
2409 Rasmussen, Stella »
2410 — Ellen »
2347 Schmidt, Anna »
2338 Schnabelrauch, M »

Skov & Madsen (3).

465 Mathiesen, F. B. F. M
720 Madsen, Anders P
787 Skov, H. M. P

Social-Demokraten (43).

1606 Andersen, Carl E. S
811 — Rob. »
1175 Andreasen, Jørgen M
814 Berschke, W. S
268 Bratting, Kr. M
458 Christensen, Mørk »
821 Hansen, Ad. F
819 — Chr. M
820 — G. F. S
900 — Jens »
837 — Westy M
818 Hallengreen, G. A. S
823 Jensen, Axel »
824 — Fernando Ombr.
825 — J. W. S
395 — Th. »
712 Johansen, A. Montør
980 Jørgensen, Vilh. F
307 Knudsen, Chr. S
826 Kryger, Chr. M
293 Magnussen, Joh. »
828 Mortensen, Th. S
829 Møller, J. F. »
1076 Nielsen, Carl Ombr.
831 — Orlof M
832 — Vald. S
833 Pedersen, Joh. M
834 Petersen, Chr. Mh
1093 — Rottwitt S
836 Sørensen, Gundorph »
456 Wartenberg, Vilh. »
640 Schrøder, Jul. (syg) »
1112 Wiinblad, O. Mh
1516 Hansen, Jul. T
1707 Sørensen, A. O. F
1708 — Chr. L. T
1706 Andreasen, J. F. St
1287 Nielsen, Peter »
835 Petersen, Th. »
822 Hansen, Sofus Hj
830 Nielsen, Carl »
206 Sørensen, Vald. »
2300 Thorup, Dagmar Kv

Spuhr & Siebuhr (2).

1772 Nielsen, Olaf Hj. T
1980 Løvgren, Carla Kv.

Strandberg (2).

2932 Klein, V. S
451 Odense, A. »

Svendsen, Siegfr. B. (3).

2614 Freilev, Einar S
1867 Rohrberg, Jens T
2664 Henriksen, Valb. Kv

Søborgs Eftfl. (12).

2528 Andersen, Laur. S
1143 — S. Aage »
17 Green, J. V. »
2703 Hermansen, J. »
81 Møller, Louis »
611 — O. A. E. J. F
2610 Worm, Chr. H. G. S
1804 Kaaber, Eli J. T
2116 Christensen, M. Kv
2468, Gøbel, A. E. M. »
2483 Helfelt, E. J. C. »
2406 Scherzer, A. C. K. »

Thiele, H. H. (59).

2987 Auener, Vald. S
2988 Becher, Aug. »
858 Christensen, Vald. »
2989 Hansen, Aage »
860 — Georg »
861 — Max P. »
863 Jeppesen, Arthur »
1155 Johnsen, M. »
2990 Kluge, C. E. »
1485 Larsen, Marius »
2991 — Oscar »
2992 Nielsen, C. C. »
865 Pedersen, Jakob »
2993 Petersen, L. E. »
866 — Thorv. »
1129 Rasmussen, Oluf »
2994 Reis, A. v. »
2996 Sehneider, Ph. »
950 Andersen, N. P. T
1702 Basse »
1709 Dahlquist, J. A. P. (Æresmedlem) »
1710 Eibye, Joh. »
1794 Friberg »
1916 Gundersen, Edv. (S) »
1712 — Thorv. »
1713 Hansen, Aug. V. E. »
1 — Carl »
1704 — Vig. V. »
1715 Nielsen, Chr. L. »
1714 — Carl V. »
1722 — N. P. »
1716 Petersen, Carl M. »
1781 Stephensen, Kaj »
1718 Thomsen, Carl »
1719 Tronier, G. »
1724 Williamsen, A. »
2807 Hansen, Jens Hj
2747 Jensen, O. A. J. »
1359 Langwagen »
2806 Møller, A. G. »
1330 Samuelsen, P. C. »
1346 Wallin, A. »
2375 Andersen, Agda Kv
2218 Christensen, Elise »
2369 Crone, Henriette »
2380 Geisshirt, Marie »
2379 Gundersen, Marie »
2077 Gyntzel, Agnes »
2370 Hansen, Clare »
2376 Hertz, Anna »
2382 Lindahl, Astrid »
2377 Lund, Olga »
2374 Madsen, Ida »
2371 Munk, Erasmine »
2368 Rasmussen, A. »
2378 Sørensen, Mathilde »
1166 Schweitzer, E. G
1721 Beck, Joh. Kobbertr.

Thomassen, T. R. (4).

622 Halsteen, Carl S
1079 Nielsson, S. L. »
1725 Sørensen, Frithiof T
2192 Piilgaard, E. Kv

Thomsen, C. Th. (8).

2653 Brandt, O. S
2674 Jensen, Johan F
1932 Keller, Chr. T
1908 Windekilde, Th. »
2313 Andersen, Ella Kv
2215 Bengtson, Valborg »
2220 Enevoldsen, Marie »
2005 Jensen, Agnes »

Trier (13).

867 Andersen, Jens C. F
869 Blumenthal, A. J. S
2914 Lind, Chr. »
875 Olsen, Ole Fred. »
871 Jensen, Chr. »
872 Klein, Chr. »
876 Petersen, Jens V. »
433 Wandrup, Axel S. »
877 Rasmussen, Carl A. »
1821 Bendixen, A. A. T
1727 Mathiesen, O. G. S. T
2162 Andersen, L. S. Kv
2463 Bendixen, K. E. A. »

Truelsen (26).

259 Andersen, E. H. V. S
2997 Andreasen, Wm. F
2670 Borup, F. V. S
1299 Bruun, Frantz »
848 Jacobsen, G. V. M
2999 Kreiner, Fr. Mh
851 Larsen, Em. M
587 Lerberg, Ch. Mh
88 Olsen, Kurt M
3000 Pfaff, William S
1087 Pedersen, Em. »
2562 Petersen-Søllegaard, G. S
854 Sørensen, Otto M
1605 Aagesen, G. V. T
1730 Hansen, E. E. »
1733 Holm, P. »
1729 Wieck, Henny »
2888 Jønsson, Hugo Hj
1431 Neubert, C. »
2385 Hansen, Agnes Kv
2772 Knudsen, Olga »
2395 Larsen, Ellen »
2136 Nielsen, Harriet »
2415 Nielson, Alvilda »
2317 Olsen, Thora »
2384 Sørensen, Emma »

Ugens Nyheder (3).

1735 Christensen, J. Th. T
1734 Frandsen, M. P. »
1422 Jensen, E. Hj

Ulrich & Schultz A/S (6).

37 Andreasen, Malling S
2617 Bjarnasson, G. O. »
968 Frandsen, Chr. »
760 Steinhardt, E. H. »
1519 Kjølby, H. B. E. T
2254 Petersen, Kristine Kv

Valentin & Lund (4).

248 Larsen, Joh. S
892 Lund, Axel »
2250 Jørgensen, Oda Kv
2108 Nielsen, Paula »

Weiss, Fr. (13).

107 Christensen, Anton S
1035 Jensen, Josef »
587 Rosenberg, A. »
886 Strack, Wald. »
2882 Weiss, Chr. »
888 — Fr. P
889 Wittrog, Carl F
1570 Hansen, Carl Fr. T
1793 Mikkelsen, W. T. »
2273 Hansen, Emmy Kv
2033 Jensen, Jenny »
2079 Larsen, Ellen »
3396 Schouw, Astrid »

Winther, C. (11).

448 Andersen, L. Mh
2628 Enggaard, C. M
2708 Frantzen, K. »
224 Hansen, N. C. S
1170 Henriksen, J. M. »
560 Jensen, Chr. (S) »
761 Sørensen, M. M
1739 Nielsen, G. S. T
2201 Bendixen, Astrid Kv
2082 Jensen, Nancy »
8282 Winther, Dagmar »

Wriths Eftfl. (G. Jensen) (2).

223 Petersen, E. P. O. S
2251 Hansen, Oda Kv

Udenfor Faget (19).

363 Andersen, Carl
872 — R. Th., Journal.
1009 Bergenholz, Vald., Direktør
35 Bramsnæs, Carl V.
958 Brockmann. J. P., Journalist
815 Bryn, Norman, Journal.
1742 Christensen, A. C. Æresmedl.
486 Christiansen, K. D.
974 Jessen, Lauritz, Overretssagfører
1765 Kiefer, K., Sekretær
1065 Madsen, F. K., Journalist
1075 Nielsen, Marius
623 — N. Chr. Roland
347 Poulsen, Carl
272 Prieme, L. E. W.
1090 Rasmussen, Chr. L., Annonceentreprenør
2571 Terkelsen, Osv.
53 Wendt, J. H. E.
1345 Wiinblad, E., Red.

Arbejdsløse (218).

64 Albrecht, Jul. S
303 Andersen, Vald. »
2865 — S. C. »
673 — C. »
2896 — Carl »
571 — Will. »
127 — M. M. »
2845 — H. »
37 Andresen, Malling »
2757 Bendixen, Otto »
161 Bidstrup H. V. A. »
2617 Bjarnason, Gunlag. »
1820 Brandt, Margrethe »
2518 Butty, Joh. »
14 Burmester, E. »
65 Calberg, Rud. »
296 Carlsen, Anders »
2772 — Jul. »
675 Carstensen, Ivan »
751 Celinder, Johan »
695 Christensen, Carl E. »
2842 — N. P. »
434 — Jul »
160 — Søren »
290 — A. W. »
187 Christiansen, Joh. »
366 Christoffersen, Jul. »
2680 Dahlberg, Alb. »
2805 Eckberg. O. V. »
2890 Eickert, Knud »
880 Enemark, M. »
2770 Eriksen, Alfr. »
2812 Evertsen, Reinert »
968 Frandsen, H. C. »
452 Friberg, Oscar »
2878 Gottschalck, Aage »
2513 Gregersen, Paulus »
787 Grevlund, Herm. »
2592 Gudum, N. P. »
2711 Hansen, Aksel »
384 — Herm. »
2728 — Keilgaard »
1397 — H. N. »
604 — R. »
746 — Vald. »
203 — H. C. »
1066 Hess, Th. »
2503 Ibsen, O. T. »
1417 Jacobsen, Gottfr. »
2877 — M. C. »
394 — Will. »
2602 Jensen, Joh. »
139 — Vict. Vald. »
2667 — Alb. »
2525 — Anton »
2859 — Rud. »
2871 — C. J. T. »
2972 — O. »
1140 — C. T. C. »
2538 — V. E. »
2766 — C. M. »
789 — Alf. »
2973 Juul, Osv. »
1241 Jørgensen. Sophus »
2770 — Jens »
2640 — Jul. »
2560 Klein, Leonh. »
1257 Koch, R. V. »
318 Kongsby, O. »
2152 Kristensen, Karl »
2727 Køhke, H. P. »
2886 Langermann, Herm. »
204 Larsen, H. P. S
1171 — Anth. »
583 — Carl »
60 — E. G. »
2642 — Niels »
2524 Linck, A. G. »
795 Lykkeby, Andr. »
757 Lystrup, Ludv. »
840 Løfberg, J. »
401 Lüders, Poul »
2884 Madsen, Rol. »
173 Magnussen, H. »
2566 Mathiesen, R. »
2598 Merkel, Marius »
226 Mouritzen, C. M. »
133 Møller, Louis »
2734 Naaby, Aage Hj. »
638 Nielsen, N. C. »
269 — Harald »
2709 — N. H. »
598 — Einer »
2853 — C. C. »
659 Nielsson, C. L. »
2974 Nuppenau, Vict. »
2742 Olsen, Alfred »
842 Pedersen, Aage Chr. »
199 — Joh. »
1007 Petersen, Holger »
1034 — Viggo »
42 — Carl »
661 — H. »
2593 — P. »
1085 — C. G. »
2688 Rasmussen, R. »
419 — Carl »
59 — H. P. »
1427 — Chr. »
2572 — H. C. »
1129 — Viggo »
183 — O. »
2717 — Vendelbo »
176 Reher, V. H. »
420 Roed, Emil »
2733 Schweim, V. »
7 Schmidt, Chr. P. »
422 Schøtt, Laur. »
2588 Siems, Aage »
617 Svane, E. »
427 Svendsen, O. »
1134 Svalin, Hj. »
2303, Sørensen, Frede »
2580 — Louise »
2898 Thomsen, Edv. C. »
1113 Wetterstein, E. »
2918 Wrem, Max »
2741 Bryde, Arth. St
1267 Lauritzen, Andr. »
2718 Nielsen, Arth. »
1196 — Peter »
1479 Petersen, Knud »
1850 Bagge, Jens T
1720 Basse, H. »
1903 Braun, Gottl. »
1623 Brunck, Otto »
1624 Christiansen, O. »
1743 Christiansen, C. R. »
1576 Hansen, Th. »
1577 — Alfr. »
1737 — Alfr. »
1913 — Martin »
1693 — Ejner »
1499 Händel, Adolf »
1880 Jensen, Chr. »
1919 — Svend »
1869 Jørgensen, Carl »
1855 Knudsen, Hugo »
1789 Møller, Jens Vald. »
1674 — Knud »
1935 — Søren »
1797 — Theodor »
1842 Munck, Georg »
1839 Nielsen, Aage »
1778 — Alfr. »
1588 — Victor »
1775 Nordholm, Vilh. »
1962 Olsen, Axel »
1501 — Ejner »
1951 Petersen, Jul »
1864 — Vilh. »
1973 Rasmussen, Vendelboe »
1889 Røder, Th. »
1915 Saaby, Listov »

1865 Scherzer, Otto T
1890 Schmidt, Carl »
1703 Thomsen, Olaf »
1829 Tværskou, Oscar »
2590 Petersen, Joh. Hj
2712 Valentin, Fr. »
2436 Aagesen, Marie Kv
2088 Andersen, Anna »
2022 — Marie »
2006 — Hedvig »
2145 Albeck, Ketty »
2405 Bendixen, Carla »
2236 — Elna »
2279 Bryde, Alexandra »
2500 Carlsen, Marie »
2328 Christiansen, Henr. »
2246 Hansen, Isabella »
2417 — Agnes »
2060 — Ella »
2392 — Frederikke »
2230 — Anna »
2289 Haim, Anna »
2373 Hedemann, Ingeb. »
2413 Jansen, Anna »
2105 Jensen, Ingeb. »
2286 — Asta »
2085 — Marie »
2017 — Dagmar »
2029 — Astrid »
1982 — Johanne »
2179 Jepsen, Kristine »
2062 Johansen, Anna »
2074 Jønsson, Albertine »
2027 Jørgensen, Agnes »
2026 Larsen, Vilhelmine »
2237 Løvgreen, Olga »
2249 Madsen, Olga »
2034 Mortensen, Sofie »
2067 Mouritzen, Hildora »
2252 Møller, Marie »
2290 — Tekla »
2329 Nielsen, Caroline »
2356 — Marie »
2306 Olsen, Agathe »
2390 Petersen, Amalie »
2166 — Clara »
2258 — Rosalie »
2171 — Valborg »
2053 Rasmussen, Anna »
2235 — Andrea »
2477 — Olga »
2231 Schmidt, Marie »
2130 Sørensen, Laura »
2451 Truelsen, Ella »
2232 Wermouth, Dagm. »

Syge (7).*

132 Bruselius, C. F. J. S
2716 Hansen, Henry O. »
72 Hansen, Th. Adam »
421 Samuelsen, Edv. »
740 Søderberg, E. »
1642 Petersen, Emil T
1644 — Otto »

Køge (14).

Filialer: **Fakse og Store-hedinge.**

262 Andersen, A. P. C. ST
1422 — Elisabeth S
2644 Frantzen, Poul »
1212 Frederiksen, C. V. »
1344 Hansen, J. F. T
2038 — N. P. S
1893 Jensen, H. P. A. »
1275 Jørgensen, C. C. P
595 — Hans S
1534 Müller, C. A. »
733 *Nielsen, Fr. »
266 Nordholt, Louis M
1828 Petersen, P. A. S
1562 Thorsen, Hans »

Lyngby (8).

1220 Christiansen, N. P. F. ST
1956 Frederiksen, Povl SF
1246 Hallberg, G. J. B. S
1487 *Hansen M. J. ST
2185 Honoré, O. P. L. S
1230 Jensen, Niels »
2191 Nielsen, Carl Skriftstøber
2010 Schreiber, Heinr. S

Løgstør (3).

2294 Kjergaard, And. S. S
1425 Pallesen, Marinus »
1285 *Pedersen, S. C. ST

Maribo (5).

2253 Ehbrecht, Vald. T
1490 *Jensen, Jens Th. ST
1169 Lindhartsen, P. M
1297 Rasmussen, M. E. »
2101 Sørensen, Sophus Valdemar S

Middelfart (8).

256 Gemynthe, H. S
38 Jørgensen, Harald »
1958 Knudsen, Chr. V. F
110 Madsen, Frederik S
2062 — M. L. »
2068 Nielsen, Alfr. M
2292 Olsen, A. Chr. ST
2736 Pedersen, Peder M
1827 Worm, Chr. S

Nakskov (22).

2346 Andersen, H. C. S
2582 Christensen, J. V. »
1408 Due, P. C. P. (S) »
2140 Grabow, Anders ST
1419 Hansen, Albert M
2171 — Cornelius S
156 — P. Albrecht »
1107 Jensen J. Magnus »
1781 — Ricard M
999 Jørgensen, Herman S
766 *Kragh, Ludv. »
1306 Larsen, Sv. V. P
1625 Langhorn, Sophus S
1128 Lüchow, C. A. V. ST
1172 Nielsen, Albert M
250 — Bernh. S
2179 Petersen, Chr. »
1429 Poulsen, Vald. »
1560 Rasmussen, Th. C. »
1901 — Einar ST
1070 Svendsen, Aug. S
2478 Wichmann, R. Fr. »

Nyborg (17).

2216 Boye, H. P. (M) S
1005 Buch, Martin »
1779 Hansen, Lauritz T
1372a — Esben S
2022 — N. P. Ægidius (A) »
2252 Hein, Otto C. W. »
1436 *Jensen, Vilhelm ST
2160 Jørgensen, Carl »
1936 Knudsen, A. V. M. S
223 Kryger, Carl »
2384 Larsen, Jens »
2588 Pedersen, E. L. G. »
224 Rasmussen, H. F
1077 — R. P. M. T
1017 Thomsen, Alfr. S
2090 Utke, Sofus ST
1730 Østergaard, N. A. H. S

Nykøbing F. (28)

1159 Andersen, C. P. G. S
617 — F. V. P. »
2379 Caspersen, L. C. J. »
1174 *Hansen, H. J. J. »
1669 — Jul. Nik. »
1877a — Axel M. M
1896 — Hans Fr. »
2280 — Marius S
214 Jensen-Gaard, H. P. T
1150 Jensen, Ludv. S
2120 Jørgensen, Vald. J. T
1830 Madsen, N. B. (A) S
588 Nielsen, Frederik P
1492 — Joh. Laur. S
991 — Niels Peter »
1389 — V. Chr. M
2070 — N. E. H. S
1444 Nilsson, N. V. J. M
2521 — H. O. Juhngreen S
1485 Nyegaard, F. A. Schandorf (A) »
662 Olsen, Carl Chr. »
1813 Pedersen, P. C. V. M
— Peder Mar. S
1041 Røgind, Jens T
1281 Skaarup, Jens E. S
1949 Søderberg, C. S. »
1892 Thorsen, C. L. Th. T
466 Toft, Marius Emil »

Nykøbing M. (13).

1180 Andersen, Søren S
2637 Christensen, Ejler
512 *Ebbesen, H. N. E. »
2107 Halse, Poul Chr. A. »
2266 Hansen, Victor Jens Nutzhorn »
1457 Nielsen, Bertel N. »
1480 — Georg J. P
656 — Mathias F
1998 Petersen, Ole P. (A) S
2063a Poulsen, Ingv. ST
2595 Riis Chr. Bjørndal (A) S
2622 Svendsen, Aksel »
Thomsen, Th. »

Næstved (50).

1283 Andersen, A. V. S
239 — Vilh. »
982 — Sofus E. T
315 Christensen, Carl H. P
533 — J. P. S
983 — P. M. »
652 Christiansen, H. L. »
1734 — J. L. M
863 Dideriksen, Chr. P. T
678 Hansen, H. Chr. (Vordingborg) AL
1957 Hansen, J. P. S
1266 — J. Th. »
243 — N. P. C. »
2114 — N. C. »
240 — Hans (A) »
2177 — Alfr. M. (A) »
2632 — A. J. (A) M
2636 Helberg, Sigvald S
1968 Hartmann, C. C. E. »
241 Hermansen, Th. A. »
242 Høyer, Knud (S) »
238 Ihlemann, Vilh. »
2349 Jacobsen, J. P. (A) »
2504 — Kr. Nic. Jac. »
658 Jensen, N. Th. P
1440 — J. P. (S) S
2558 — J. A. F. (A) »
1638 Jørgensen, Rs. M. »
992 Kamper, Lars »
1178 Kann, Emanuel M
534 Kristensen, A. M. AL
1432 Larsen, Henrik H. S
1905 — Hans Vald. »
886 — Anders Lars »
2365 — Vilhelm AL
1816 Lauritzen-Madsen Hans (A) S
1035 Mølvig, H. P. F
2313 Nielsen, Joh. G. T
1250 — N. P. AL
232 Olsen, Ludvig S
980 *Pedersen, H. P. M
1079 Petersen, Carl S
1718 — Jensen Chr. M
1185 — Emanuel T
2161 — S. E. C. M
1468 Rasmussen, L. P. »
494 — S. V. »
2649 Sølberg, Marius S
1848 Wagner, G. L. »
1154 Wollænder, Fr. C. (A) »

Odder (6).

1656 *Andersen, Mar. ST
2583 Hansen, Oluf T
1683 Jensen, J. Bilde- F
2183 — Jac. Wilh. M
1513 Rasmussen, E. H. S
1755 Westermann, O. M. N. »

Odense (135).

1453 Albertsen, Carl S
718 Andersen, A. J. T
1594 — C. M. »
1722 — N. P. S
165 — J. »
1330 — Th. E. »
1908 — L. J. T
978 — H. P. S
2460 Banke, K. (1/2) Kv
2087 Berg-Petersen, A. S
1124 Bondesen, P. A. »
1349 Bøtcher, A. L. »
482 Christensen, H. P. T
2182 — E. V. ST
200 — C. J. T
1463 — M. (1/2) Kv
2513 — J. ST
2031 — A. S
1179 — H. C. »
2030 Christiansen, A. C. »
2238 — C. V. »
2496 — J. P. M. ST
1631 — P. S
1762 Clausen, C. »
181 — N. C. »
2561 — T »
1702 Cornils, O. T
2337 Dahl, A. M. »
176 Eppler, Joh. S
1370 Frederiksen, A. T
933 Frostholm, J. D. S
849 Gutheil, H. J. M
2524 Hansen, H. (1/2) Kv
166 — L. F. S
1029 — H. C. M. M
2260 — Hj. Th. S
188 — Peter F
2206 — H. (M) S
1915 — A. T. »
963 — M. »
1685 — Søren »
1963 — H. M. M
1707 — O. A. E. S
2462 Henriksen, S. (1/2) Kv
1293 Hey, E. C. J. S
2179 Holm, F. O. L. »
579a Hviid, J. C. C. (S) »
172 Ibsen, H. C. J. (udenfor Faget) «
2483 Jacobsen, P. E. »
169 Jensen, P. (S) »
2096 — T. O. »
1397 — P. T
739 — Hans (Kertem.) AL
2569 — T. (M) S
163 — Salomon »
171 Jeppesen, H. H. (udenfor Faget) (S) »
1072 Juul, A. L. »
215 Jørgensen, E. L. M
1171 — N. M. S
2577 — Alfr. »
1434 — F. P. »
561 Korsbang, H. K. »
959 Larsen, C. L. M. »
1778 — L. P. »
183 — F. C. G. F
1836 Lauritzen, N. J. S
804 — M. J. »
2146 Lund, K. E. »
1909 — Ove T
869 Løfquist, J. P. S
1583 Madsen, C. O. »
720 — F. C. »
189 — L. »
294 Marott, E. AL
195 Martens, C. E. S
708 Meyer, J. C. E. ST
2604 Mortensen, V. M. A. S
1826 Mikkelsen, S. C. ST
210 Nielsen, N. C. M
817 — Johannes S
1354 — N. J. P. »
2286 — Viggo T
1911 — P. V. M. ST
198 — Gust. F. S
1246 — L. C. »
1225 — Julius F
684 Olsen, J. P. S
237 — M. »
801 Olsen, O. S
1699 Pedersen, Carl ST
108 Petersen, L. AL
2542 — Erna (1/2) Kv
184 — H. S. M. (S) S
2657 — S. H. A. »
815 — C. E. M
170 — H. C. S
2425 — Aage C. T
2458 — Louise (1/2) Kv
2387 — V. F. J. S
2554 — P. J. E. »
1516 — Hvidhjelm »
196 — Vilh. »
547 — Jens T
118 — N. C. S
819 — Victor »
180 Poulsen, Ferd. M
1474 Rasmussen, A. V. S. E. S
185 — F. F. A. »
546 — N. C. M
167 — H. S
1259 — N. C. »
2639 — H. G. »
208 — L. D. AL
2275 — O. S
2640 — H. C. J. »
1993 — N. J. »
75 — J. E. »
1449 Schmalfeldt, E. O. T
203 Schnegelsberg, H. N. S
174 Schou, L. P. »
717 Schwarz, M. V. »
367 Spilcker, J. O. T
1965 Sprogø, H. A. P. S
2614 Sponholtz, K. L. E. »
2122 Svendsen, Harald »
173 Søfeldt, J. F. »
10420 sv. Sønderborg, J. Bjørnstad »
2299 Thomsen, M. »
2484 Tiedje, C. G. A. »
2378 — Helga M
816 Trolle, H. P. N. »
1456 Topp, C. V. S
1030 Tuborgh, P. T. J. »
504 Warberg, H. P. F
551 *Welblund, P. V. A. S

Randers (50).

675 Andreasen, A. T
672 — N. V. S
1086 Arnø, A. Kr. »
1043 Bagger, A. Chr. »
132 Bang, P. H. L. »
1435 Bech, H. Jensen T
141 Berg, Chr. E. S
2667 Birch, Ditmar »
1647 Buch, C. P. Cl. »
146 Dahlgaard, M. »
2530 Dam, Jens »
139 Hansen, Hans M
1100 *— Herman »
142 — M. L. (S) S
144 — Niels Henr. »
661 — N. Höwisch- »
607 Holtzmann, Sofus M
986 Hugger, Aug. Chr. F
1042 Jacobsen, Rud. L. S
1008 Jensen, J. Simon »
2623 — J. P. R. »
2541 — Rudolf T
143 Jochumsen, Alex. S
606 Johansen, Chr. M
1515 Jørgensen, O. K. S
1610 Knudsen, Chr. Fr. T
1672 — Kr. M
2331 Larsen, Edv. S
2318 Lassen H. F. »
1227 Malmstrøm, L. R. Chr. »
2274 Mejlby, Martin »
2133 Merkel, Bendix »
898 Molgjer N. Rasmussen ST
2187 Mogensen, Wilh. S
2516 Nissen, Holger »
1039 Nielsen, A. M. »
1095 — N. K. T
1806 Petersen, A. L. ST
1235 — F. M. S
131 Petersen, Jørgen T
2385 — Otto Vilh. S
894 Randrup, J. Alfr. M
1743 Rasmussen, C. M. ST
133 Sørensen, Ant. T
149 — C. L. J. S
2166 Thomsen, William »
1565 Thuesen, Rich. M
145 Ungermann, J. S
696 Westermann, A. »
889 Wonsyld, M. J. F

Ribe (9).

122 Andersen, C. F. A. S
2586 Ballerup, Marie »
1254 Christensen, J. »
2477 — Magnus »
2643 — Hans P. »
1691 Hansen, Jenny Nielsen »
1133 Larsen, L. N. ST
1793 * — H. J. H. S
1747 Reher, Holger C. »

Ringkøbing (18).

1247 Andersen, P. M. S
2655 Brendstrup, Chr. »
2654 Bune, Ejnar »
1452 Christensen, C. N. »
119 Christiansen, H. O. »
348 Frederiksen, H. P. »
116 Hansen, Rudolph F
1244 Høier, L. L. »
2080 Ibsen, Johannes T
1859 *Lyhne, Karl S
1969 Madsen, O. M. »
1073 Jensen, J. N. »
1812 Johansen, Niels »
1590 Rostgaard, J. P. ST
1772 Schultz, Sophus »
1832 Walther, Carl Chr. S
2082 Willumsen, Chr. P. »
1612 Larsen, H. P. »

Ringsted (23).

1932 Aasvang, Hans S
875 Bendixen, B. AL
2155 Black, Sophus (A) S
1983 Carstensen, Carl »
823 Frederiksen, Fred. »
1976 Hansen, Chr. »
2431 — Chr. (1/2) Hj
1715 — H. P. G. S
1190 Hækkerup, Hansen AL
1446 Jensen, Alb. Th. S
824 — H. P. AL
1654 — Joh. S
2168 *Kofoed, M. A. »
220 Kristiansen, K. F
1065 Larsen, C. V. S
640 Mathiesen, Edw. »
783 Mortensen, Georg »
1655 Møller, A. Hansen T
1695 Nielsen, Anton S
96 — Aug. L. T
2506 Petersen, Alfr. J. S
1494 Siesing, Joh Alb. »
106 Sørensen, Angelius »

Roskilde (23).

1316 Andersen, Sofie S
841 Berthelsen, Lars »
1441 Barrild, Peder E. »
1319 Carlsen, Theodor Lauritz T
1156 Christiansen, Chr. S
2208 Christiansen, Carl Ludvig S
1597 Christiansen, L. M
934 Hansen, P. Chr. S
1406 Hunderup, H. G. T
1605 Jensen, Julius S
1607 — Niels Chr. »
1540 Lund, Holger L. ST
2339 Mordahl, Einer T
1377 Mortensen, Alfr. Joh. (A) S
1561 *Nielsen, Jørg. »
2309 Olsen, Niels »
573 Petersen, Hakon AL
2071 — Henr. R. A. S

* Foruden de her nævnte Kolleger var 14 andre syge den 3. Januar, men de staar opførte under deres resp. Arbejdssteder.

768 Petersen, Jens Carl L. S
1572 — L. Vilhelm »
1662 Sørensen, Carl Chr. E. »
2421 Villumsen, Vill. L. M
571 Andersen, William S

Rudkøbing (14).

831 Andersen. A. H. S
1635 Frederiksen, M. M
279 Gunnarsen, A. B. F
773 Hintze, O. R. S
2077 — J. K. (A) »
1460 Holm, Aug. Th. »
2153 Hunderup, R. N. »
1541 Hansen, C. C. G. ST
9 Jakobsen, C. E. »
1031 Madsen, C. M. S
774 *Nielsen, R. ST
2544 — Chr. S
1387 Petersen, Th. M. ST
771 Rasmussen, C. A. F

Rønne (32).

2626 Andersen, Chr. S
1321 Blomberg, C. M. »
1899 Gornitzka, Sofus Jensen »
2113 Gregersen, Viggo »
1525 Hansen, Laura ST
1336 — Hansine (A) S
1116 — Chr. N. »
1881 — Albert C. C. »
201 Hildebrandt, Rob. F
1338 Holm, Anna O. S
1698 *Ibsen, Holger ST
1680 Isberg, Thora A. S
1333 Jacobsen, H. P. S. ST
1391 Jensen, Andr. H. S
2392 — Johannes (A) »
1117 Jørgensen, Chr. M. »
2047 — Niels A. »
2534 Kofoed, O. M. (1/2) Hj
2533 Kristiansen, Alvilda K. (1/2) »
2404 Lejsner, Anna S
2532 Lindstrøm, Ella M. (1/2) Hj
1815 Loland, Arthur S
2391 Mogensen, Axel »
2373 Mortensen, O. V. »
2656 Nielsen, Arthur »
1115 — Hans P. ST
668 — Niels Journal.
2539 Petersen, Siegfr. S
1334 Seier, Johs. Andr. »
2529 Smith, J. Hansen »
1332 Steensen, Fr. Leth- F
2536 Wallin, M. (1/2) Hj

Silkeborg (23).

1523 Agerskou, J. C. S
16 Bentzen, Marinus M
255 Blauenfeldt, Julius T
1211 *Bindslev, Rasm. S
778 Christensen, Jac. AT
1721 Date, Vilh. (A) S
712 Faaborg, J. P. »
1164 Gaardsted, P. P. »
838 Grütter, Henrik »
1643 Hansen, E. Stabell »
568 Jacobsen, Will. »
2326 Jensen, Kath. (1/2) Hj
902 Madsen, P. T
2327 Nielsen, Elisab. (1/2) Hj
1615 — Theodor S
1501 Olesen, N. Chr. M
1614 Pald, Vilh. S
14 Petersen, J. L. »
985 — P. »
2328 Thomsen, E. (1/2) Hj
2329 Sejersen, Vald. (A) S
1929 Ørvad, Chr. »

Skanderborg (5).

726 Andersen, Carl ST
1630 Hansen, Carl S
2564 Isaksen, H. »
11 Jensen, Rudolph F
2273 Knudsen, Jens S

Skive (14).

1595 Andreasen, H. L. S
2092 Bang, Frederik T
2234 Gabrielsen, P. M. S
2311 Holm, Frede »
1044 Iversen, Theodor »
1571 Jacobsen, S. Abildgaard ST
1789 *Larsen, Mar. Andr. S
2229 Møller, Jens Anton »
1857 Olsen, Peter A. ST
2233 Petersen, Peter »
1538 Rasmussen, J. C. F
1739 Schou, Anders C. S
1979 Sund, Th. Jensen ST
2217 Thomsen, Jens S

Slagelse (38).

82 Abrahamsen, V. S
1950 Alwart, S. »
1902 Andersen, J. O. »
923 Bendtzen, N. P. M
2247 Christensen, A ST
1977 Friis, L. S
655 Hansen, A. AL
1663 — M. J. T
1539 — H. A. S
1749 Heldager, E. M
1092 Jacobsen, C. S
1600 Jensen, A. V. »
1550 — R. P. S
2019 — N. M
1579 — M. A. S
636 — O V. M
86 Jørgensen, A. S
2204 — H. O. F. »
1343 Kloster, E. J. J. F
1590 Knudsen, A. V. S
1664 Larsen, L. P. »
2176 Madsen, H. J. C. H. »
2629 Munch, H. E K. M
2032 Nielsen, C. S
2150 — S. J. T
1934 — V. S. S
2246 Olsen, C. »
91 — O. E. P
585 Pehrson, N. P. T
194 Petersen, J. C. C. S
2525 — Vilhelmine »
865 — N. P. »
1358 Rasmussen, H. »
2388 Riis, V. »
1530 Simonsen, V. T
2086 Sjølin, V. S
2351 — A. T
1214 *Sørensen, P. S

Stege (4).

2058 Eyrich, Knud G. S
2158 Hansen, Hans H. Sønderberg »
2089 Madsen, Carl Chr. »
2060 *Stammerjohann, Henrich C. F

Stubbekøbing (3).

51 Mørup, Niels S
55 Petersen, H. J. ST
39 *Stæhr, Chr. S

Svendborg (33).

77 Andersen, H. F. P
205 — J. P. »
2653 — S. Benfeldt S
1305 Christiansen, C. E. »
62 Hansen, Edv. E. P. M
63 — Fedder AL
2258 — Laura (1/2) Kv
2473 — Peter Søren S
2594 — Svend T
970 Jacobsen, Julius J. S
65 Jensen, Carl Fr. V. »
70 — Søren »
2298 — Niels Peter M
390 — C. W. T
2652 Jørgensen, M. (1/2) Kv
— Vilh. S
2429 Kehler, Alma (1/2) Kv
1978 Kessler, Carl Emil T
1300 Knudsen, K. V. S
2553 Larsen, Emmy (1/2) Kv
1845 Madsen, Corfitz ST
69 — H. Chr. S
2215 Michaelsen, Børge »
1137 Nielsen, Joh. »
1694 * — L. Chr. »
1906 — Mich. P. M
2552 — Kirst. V. (1/2) Kv
2214 Petersen, Sofus M
1917 Rasmussen, Julius S
1531 — Louis »
2435 Schmidt, Sig. F. G. T
1982 Rixen. Aug. S
2205 Wedelboe, P. L. »

Thisted (23).

2610 Andersen, O. S
2008 — Chr. »
1210 — Albert F
1234 Andreasen, O. ST
312 Bech, H. F
1795 Bisgaard, Chr. S
1729 Ditlevsen, D. AL
1834 Grønning, A. S
1200 *Hansen, H. H. »
1267 — M. E »
828 Jensen, M. T
1454 Kovsgaard, M. S
2527 Lind, A. T
2066 Larsen, A. S
2505 Malmstrøm, H. ST
2017 Mortensen, H. S
2566 Pedersen, J. A. »
47 Rasmussen, A. »
2151 Schilling, H. »
2006 Topp, M. »
2288 Trab, J. »
2646 — Th. »
Hedegaard (Brandi), Signe Kv.

Varde (13).

1835 Christensen, C. B. F
1833 Hansen, J. P. S
1447 Hovedskou, J. V. »
2198 Jensen, A. »
2593 — J. B. »
1849 Kjær, P. J. »
2395 Laursen, Kr. »
1843 Olesen, N. »
2394 Olsen, O. C. »
269 Petersen, J. ST
1007 *Paulsen, J. S
2488 Rosenberg, A. ST
522 Stampe, S. T. S

Vejle. (34).

1118 Andersen, A. S
1288 — G. A. »
897 Bais, C. P. C. F. »
1014 Boesen, St. »
765 Fangel, P. »
23 Frederiksen, M »
191 Gjernyz, H. J. T
763 Høyer, C. S. J. S
540 — J. Chr. P
317 Jacobsen, C. AL
2180 Jensen, Adler ST
2665 — Carl T
818 Jespersen, M. V. S
19 Jonassen, J. P. »
1701 Lauritsen, M. V. »
989 Madsen, H. M. S
1329 — M. J. Ø. »
1068 Mebus, E. F
2633 Mønster, V. S
18 Nielsen, J. »
187 Petersen, P. E. T
1312 — Th. S
2298 Piculell, E. C. E. T
2138 Rasmussen, Anna S
1054 — H. C. J. »
2507 — R. H. »
1195 Schmidt, S. M. J. »
67 Sonnenborg, S. C. A. »
1637 Sørensen, J. (A) »
120 * — J. P. AL
2173 — N. Th. S
1521 — S. »
1238 Udbye, Chr. J. P
2224 — Th. S

Viborg (15).

1599 Andersen, H. C. S
25 — M. C. ST
2495 Baltzersen, Chr. (A) S
2442 Bloch, Sofus »
2332 Ditzel, Bruno (A) »
2664 Christensen, Viggo »
1598 Hansen, N. C. M
1414 Jensen, Lorenz S
1266 (norsk) Jepsen, Marinus (S) »
1847 Nielsen, Chr. Em. T
1623 Næser, Emil ST
2084 Petersen, Vald. S
589 Rasmussen, Johs. »
1056 Sjørslev, P. Chr. »
1536 *Thostrup, A. »

Rejsende (12).

2109 Axen, L. H.
76161 (sv.) Engdahl, Vilh.
4 (norsk) Hansen, Emil
5755 (tysk) Hankmann, Th.
Holm, Erik
8107 (sv.) Lundqvist, C. E.
10434 (sv.) Olsen, J. E
2002 Rasmussen, H. C.
9015 (sv.) Rydstrøm, Carl
7986 (sv.) Søderkvist, K.
Thomsen, Anton
2478 Wickmann, R. F.

Udmeldte (108).

1986 Andersen, Agnes AL
2107 — Emilie »
232 Christensen, Sofus S
1877 — J. A. Bogtr.
549 — Chr. Bogtr.
2398 Ellingsen, Oda AL
2094 Flygenring, Olga »
1907 Fæster, A. E. »
2140 Gross, Petra »
2184 Hansen, Angelica »
2313 — Hansine »
2107 — Olga »
2700 — Jens »
2090 — Agnes »
1988 Hildebrandt, Fanny AL
402 Jarmer, F. V. Bogtr.
1387 Jensen, Christine Kv
2215 — Helga »
1362 — Niels AL
2408 Jørgensen, Ellen Kv
2194 Knudsen, Helga »
636 Lassen, Carl S
2760 Lauesen, L Bogtr.
2138 Lynge, Olga AL
2261 Lund, Minna »
2100 Marscher, Christine »
2383 Martin, Anna »
2501 Montell, Victor »
357 Møller, Emil »
2263 Nielsen, Angelica Kv
2403 — Valborg AL
2813 — Vilh. C. H. S
2200 Petersen Florentine AL
2207 — Astrid »
1844 — Aage T
2469 — Christine AL
2059 Peterson, Karla »
2316 Poulsen, Helga »
2302 Simonsen, Olga »
991 Siebuhr Bogtr.
514 Spuhr, W. »
2021 Steen, Eivira AL
2158 Støvring, Poula »
24 Sydow, J. P. »
2055 Sørensen, Agnes AL
2329 Thygesen, Olga »
2425 Willert, Olga »
(alle af København).
2453 Aablad, Helga, Odense
2515 Andersen, Johanne, Odense
2448 — Agnes, Horsens
2456 Benzon, Dagmar, Odense
1582 Bredahl, L., Aarhus
1052 Busch, P. J., Aarhus
1199 Bøttcher, H. H., Korsør
2580 Carlsen, Johanne, Odense
2548 Christensen, Asta, Aarhus
497 Christiansen, H. O., Kolding
2480 Duch, Alma, Odense
795 Feltendahl, N. G., Vejle
2454 Frederiksen, Math., Odense
2522 Hansen. Dorthea, Odense
2482 — Frandsine —
1053 — Blankholm, Slagelse
2481 — Jenny, Odense
2455 — Marie —
2466 — Marie —
2464 — Kristine —
2465 — Petrine —
321 Helmig, Jul., Hjørring
1477 Holm, Ant., Kolding
2230 — Harald, Grenaa
2518 Jensen, Avilda, Aarhus
228 — Chr. S., Hjørring
— N. C., Helsingør
2579 — Marie, Odense
2578 — Valborg —
807 — P. M., Horsens
495 Jepsen, J. N., Ringkøbing
331 Kolding, Chr., Aarhus
2625 Knudsen, Oline, Randers
2467 Larsen, Olivia, Odense
2491 Lützhöft, Anna M., Randers
2443 Madsen, Anna, Horsens
2457 — Camilla, Odense
2461 — Marie —
2624 Mejlby, Petra Caroline, Randers
1328 Mortensen, H. M., Middelfart
2479 Mortensen, Cathrine, Odense
3493 Møller, Anna Sofie N., Randers
2492 — Clara Marie, Randers
2354 Lund, Mary, Silkeborg
2468 Nielsen, Ane, Odense
2523 — Olga, Odense
Olsen, Louise, Aarhus
876 — Gustav, Roskilde
1526 Pallesen, Niels, Viborg
1087 Petersen, Carl Johan Aarhus
936 — P. A., Nykøbing F.
2459 — Anna, Odense
2501 — Amalie, Odense
1535 Rasmussen, R. Chr., Rudkøbing
1203 Schmidt, Peter Viborg
Sort, S. Jensen, Aarhus
1141 Tjalve, L. P., Holstebro
2095 Tvilum, Albert, Aarhus
2444 Walther, Theodora, Horsens
2447 Winther, H. J., Horsens
2231 Veile, Gustav, Nakskov

Udslettede (33).

1975 Brandt, Karla Kv
2425 Hansen, Malvine »
1250 Iversen, P. Hj
257 Jensen, Chr. Bendt S
2145 — Rigmor Kv
2387 — Betty »
2381 Jørgensen, Frans. »
2207 Levy, Martha »
2178 Mikkelsen Nathalie »
2088 Moldenhawer A. »
1075 Nielsen, M. N. S
2023 — Harriet Kv
2746 — Carl AL
2305 Olsen, Alma Kv
1089 Petersen, Cornelius S
2780 — Chr. Hj
1432 — G. »
2388 — Helma Kv
2837 Rasmussen, J. V. S
489 Rydahl, Leo »
1760 Rønager P
2309 Svendsen, Ellen Kv
2010 Wiederquist, Martine »
2200 Winther, Ingeborg »
(alle af København).
2322 Andersen, F. R. D. Blodt, Slagelse
Bryde, Cathrine, Aarhus
1609 Jensen, Chr. Lauritz, Nykøbing F.
1650 — Karl E., Aalborg
Nielsen, Anna, Aarhus
2498 Rasmussen, Chr. P. Marstal
Rüsz, Sofie, Aarhus
Sørensen, Randi, Aarhus
Thestesen, Carla Aarhus

Døde (22).

2467 Andersen, Joh. Kv
816 Bøttcker, A. F. S
2391 Frølich, Emma Kv
1033 Guldbrandsen, Edv. S
771 Jørgensen, H. P. M »
864 Larsen, Jens G
1270 Møller, Fr. S
2468 Olsen, Ella Kv
216 Petersen, H. P. S
177 Simonsen, Chr. »
350 Smith, Carl »
1502 Stephensen, Ole T
1104 Truelsen, Truels S
97 Woderup, Paul »
(alle af København).
2 Andersen, Aug., Thisted
1482 Henriksen, J., Odense
1596 Holte, Fr., Kallundborg
1048 Jessen, Holger, Hillerød
2589 Jørgensen, Albert, Holbæk
1577 Nielsen, Emil Georg Aarhus
— Johanne Th., Aarhus
2300 Sørensen, Valdemar, Holbæk

Den københavnske Afdeling afholder ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 12. Juni Kl. 10½ i Rømersgade 22.

Til Kullen! Typografterne foretager Udflugt til Kullen Søndag d. 7. Avgust.

Typografernes Sangforening. Lørdag Kl. 8½ Pilealleen 16. — Udflugten til Helsingør foretages Søndag d. 19. Juni.

Typografernes Enkekasse afholder *ekstraordinær Generalforsamling* Søndag den 12. Juni Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal. — Valg af Kasserer.

T. C. C. Søndag: Vedbæk. Trianglen Kl. 9.

Biblioteket. Alle udestaaende Bøger bedes afleverede Mandag den 6. Juni fra Kl. 7½—8½.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 10. JUNI 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kvl. Hjælpearbejdere)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 12. Juni Kl. 11½ præcis,
i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Valg af 1 Næstformand. 4. Arbejderskolen. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Eventuelt.

Københavns Bogtrykkerforening igen paa Krigsstien.

FRA Dansk Typograf-Forbund har De samv. Fagforbund modtaget følgende Klage:

Den 29. April sagde 3 hos Firmaet I. Cohen beskæftigede Maskinsættere deres Pladser op med tarifmæssigt Varsel og forlod dem Fredag den 6. Maj. De to Sættere havde været beskæftiget i Firmaet ca. 1 Aar og leverede en Arbejdspræstation, der af de fleste Firmaer betales med en betydelig højere Løn end Minimalløn, med hvilken de betaltes. De havde gentagne Gange forhandlet med Firmaet om højere Løn, og de var stadig lovet saadan, uden at det var sket Fyldest. Da Lønkravet saaledes ikke blev opfyldt, forlod de efter Opsigelse deres Plads. Den tredie Maskinsætter, der ligeledes lønnedes med Minimalløn, havde kun været kort Tid i Forretningen, men havde som Betingelse for sin Antagelse betinget sig højere Løn, da han altid havde været vant til at tjene mere. Da hans Ønske ikke blev opfyldt, forlod han efter Opsigelse sin Plads. Organisationen har intet som helst haft med denne Sag at gøre, og et Par Dage efter, at de tre Maskinsættere havde forladt Firmaet, gik en anden Maskinsætter i Arbejde hos Firmaet, endog til Minimalløn. De paagældende Arbejdere har Kvalifikationer til en højere Løn, og da de ikke har kunnet erholde en saadan hos Firmaet, har de forladt det for at søge Pladser med Løn, der bedre svarer til deres Kvalifikationer.

Ikke desto mindre har Københavns Bogtrykkerforening under 7. Maj udsendt følgende fortrolige Skrivelse til de Medlemmer af Foreningen, der arbejder med Maskiner:

Fortroligt! *København, d. 7. Maj 1910.*

Fra A/S I. Cohens Bogtrykkeri (Georg A. Bach) er i Dag indløbet Meddelelse om, at 3 Linotypesættere i Gaar Aftes har forladt deres Plads paa Grund af, at deres Fordring om Lønforhøjelse ikke straks var blevet bevilget. Pladserne var opsagt af Sætterne med 8 Dages Varsel.

(Herefter følger en Fortegnelse over de Paagældendes Navne og Adresser.)

pr. Københavns Bogtrykkerforening,
E. MACKEPRANG.

Denne Fremgangsmaade kan kun have til Hensigt at etablere en Boycotting af de paagældende 3 Maskinsættere — altsaa at indføre Sortetavlesystemet.

Ved et Fællesmøde mellem Dansk Typograf-Forbunds og Københavns Bogtrykkerforenings Forretningsudvalg har dette sidste erklæret, at det fastholder sin Ret til at udsende slige Meddelelser baade i dette og fremtidige Tilfælde.

Forbundet har nedlagt Protest mod den af Københavns Bogtrykkerforening benyttede Fremgangsmaade og har anmodet De samvirkende Fagforbund om at indbringe Klage til *Den faste Voldgiftsret* med Paastand om, at Københavns Bogtrykkerforening tilpligtes at tilbagekalde den overenskomststridige Meddelelse, og om, at der paalægges Københavns Bogtrykkerforening en efter Omstændighederne passende Bod.

Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund har anset det for rigtigst at følge den hidtil anvendte Fremgangsmaade, og det har derfor foreslaaet Arbejdsgiverforeningen Forhandling.

Hjælpearbejderen fra Køge og »De Samvirkende«.

HAVDE Hjælpearbejderen fra Køge klappet paa sin Bag ad den danske Rigsdag samtidig med, at der lød et Klask til de samvirkende Fagorganisationer, vilde jeg have taget min Hat af for Manden. Han havde da vist sig at være nogenlunde konsekvent, selv om hans fagorganisatoriske Begreber desuagtet er lige luvslidte. Der er sikkert ingen Tvivl om, at han ogsaa paa dette Omraade føler sig lige saa hævet over, hvad der paa Grund af Arbejdernes politiske Rejsning er foregaaet.

Under de givne Forhold er det en saare let Sag for Hjælpearbejderen fra Køge at stille sig med Hænderne paa Ryggen. Og derfor kan han lige saa nemt ved sin Stilling foregive at bevise, at det vilde have set akkurat lige saadan ud den Dag i Dag, som før Arbejderne begyndte at staa sammen, hvis de havde fulgt hans Eksempel. Ganske vist har han ikke fortalt noget herom, lige saa lidt som han har antydet de sociale Kaar, Arbejderne vilde have levet under i Dag, om hans »personlige« Vej var fulgt.

Det er maaske en Uretfærdighed at gaa i Rette med Manden. Han har ikke haft Øjnene ret højt oppe i den Tid, han har levet, og han har naturligvis slet ikke kunnet faa Øje paa, hvad de organiserede Arbejderes Præg paa Udviklingen har bragt af Resultater. I overbegavet Ugidelighed slynger han sin Haan mod de Tusinder af organiserede Arbejdere, fordi de efter hans Opfattelse intet udretter for ham. Og dog har disse udrettet et Arbejde, som han stadig har nydt Frugterne af; uden at røre en Finger.

Hver Gang disse har ofret Tid og Penge for at hæve Lønniveauet, har han ganske stille sovet, medens Arbejdet og undertiden Slagets Gang gik for sig. Efter dette er han vaagnet og har gabet et Par Gange, og har da af Bypriskurantens Stigning kunnet inkassere ogsaa en Forhøjelse. Ingen organiseret Arbejdsmand tog da Arbejde under Priskuranten, og der var Sikkerhed nok for Ugideligheden til at profitere paa andres sure Bekostning.

Hjælpearbejderen fra Køge med ligestillede er saaledes glimrende Snylteplanter op ad Organisationerne. De er intet med til, udretter intet, ofrer intet, men melder sig, naar Fadet er fuldt, for at tilrane sig lige saa stort Udbytte som de, der har maattet udføre Arbejdet.

Paa ægte Kapitalistvis har Hjælpearbejderen fra Køge sneget sig fra at arbejde med til fælles Bedste. Men saa snart Udbyttet skal fordeles, melder han sig og stryger Gevinsten i Lommen. Og saa — vender han Bagen til Arbejderne og klapper haanende ad dem. Ved hans Side staar ovenikøbet en Organisationsmand og klapper misundeligt i Hænderne og raaber: »Godt gjort«.

Endelig er der da en »Personlighed«: Hjælpearbejderen fra Køge, der skal være Symbol og Samlingsmærke for Splittelsen af de samvirkende Organisationer.

Gid intet Menneske havde Misundelse tilovers for hverken den Køge Hjælpearbejder som »Personlighed« eller Hr. Fr. Nielsen, der skal bruge ham som Grundlag og Argument for Udmeldelsen af »De Samvirkende«.

»*Personligheder*« tænker man sig altid at være Folk, der har været med til at arbejde for at højne sin Stand, Mænd, der har sat sin egen Skillingsegoisme i Baggrunden for det Heles Vel. Personligheder kan det aldrig være, der stiller sig an med Hænderne i Lommen og indbildsk kritiske ser til og dog høster Goder af de manges Bestræbelser, og da overlegent udbryder: Det kunde jeg have gjort meget bedre. Og ingen Arbejder bliver Personlighed, før han staar Last og Brast i Organisationerne og nøje følger de Tegn og Vink, der kan betyde et vundet Skridt fra vore Udbyttere. Interesserne for de store Samfundsopgaver, socialøkonomiske og politiske, er fælles for hele Arbejderklassen. Skal vi naa længere frem, er det nødvendigt, at der bliver *en fast Vilje*, og at den faar det stærkest mulige Koncentrationsudtryk. Det sker den Dag, der ikke findes en eneste arbejdende Mand og Kvinde udenfor Organisationerne, og det sker den Dag, »De samvirkende Fagforbund« repræsenterer hele Skaren. Da staar »De Samvirkende« som Arbejdernes store Rigsdag, sideordnet med den kapitalistiske Lovgivningsmagt. Og da betyder det noget, hvad der besluttes, og Respekten fra Modstanderne tager til i Styrke.

Hertil hører der Personligheder. Lad Meningerne om det bedst mulige brydes indenfor Organisationerne, lad nye Kræfter skifte med de gamle, men det vilde være Daarskab at løbe fra en god Sag for personlig Forfængeligheds Skyld. Ja, større Daarskab er det at splitte det, der endnu ikke er samlet.

Den stærkeste Samvirken mellem Organisationerne er en absolut Nødvendighed, skal det blive muligt for Arbejderne at naa frem. Der stilles her Fordring til den mest skolede og forstaaende Personlighed. Vi maa rykke frem og standse lidt, alt eftersom Bagtroppen — den store Masse, der endnu ikke er kommen med i Arbejdet — slutter op. Stor Agtpaagivenhed og Taalmodighed kræves. Men det maa til, om det skal lykkes at faa alle de Klassefæller med, der føler, det er galt, men som ikke forstaar, hvor de skal stille sig for at komme Uretfærdigheden til Livs.

Overklassen regner ikke med andet end organiserede Tal og saa med Køge Hjælpearbejdere, og lever højt paa Fattigegoismen blandt Arbejderne.

Gennem »De Samvirkende« skulde det lykkes at lære at forstaa begge Deles Betydelighed og Skadelighed. Men det er et Stykke Fattigegoisme, der vil nedbryde Organisationernes Samvirken. Formaliteter er for disse Mænd bleven sammenhængende Mishag, hvorfor man ikke kan finde anden Udgang end Dekadence i Arbejderklassens Fremrykning. Der forudsættes fra den Side en Intelligens, der desværre endnu ikke er til Stede i den store Masse, men en Intelligens, som det er vor Pligt at skabe.

Overklassens stærke Organisation har bragt Antipatimændene mod »De Samvirkende« ganske ud af Fatning. Men hvorfor løbe af den Grund? Overklassen har lært af os; men vi er ikke for gamle til at lære endnu, og der er meget at lære. Vi maa nødvendigvis vente, til vi faar *alle* vore Klassefæller med. Indtil da kan vi kun indtage en parlamenterende Holdning, som de Folk ikke kan forsone sig med. Det beror da paa den udenforstaaende, om vi skal længere frem. Kommer de snart, og de *forstaar* Situationen, *ved*, hvad de i Forening betyder, da føler jeg mig forvisset om, at vi kan bryde den Magt, Modstanderne af »De Samvirkende« tror at kunne overvinde ved at løbe fra det hele.

Hr. Nielsens Protegé fra Køge er for de sidstes Vedkommende et typisk Eksempel. SØRENSEN-KJELD.

Arbejdernes Livsforsikring.

Som det vil være bekendt har Fagforbundene og Sygekasserne søgt gennem Arbejdernes Livsforsikring at bringe Livsforsikringens Goder ud blandt den arbejdende Befolkning paa den for Arbejderne billigste og mest betryggende Maade, hvilket ganske sikkert er naaet, idet Arbejdernes Livsforsikring

lader samtlige sine Forsikringer genforsikre i »Statsanstalten for Livsforsikring« og saaledes opnaar *Garanti af den danske Stat* for sine Forsikringssummer samt *deltager i Statsanstaltens Bonus-Udbetalinger* i samme Omfang som Statsanstaltens egne Forsikringer,

forsikrer udelukkende ved ugentlige Præmier, som opkræves, og desuden i sin Afdeling med Lægeundersøgelse er *betydelig billigere end andre Folkeforsikringer*, der virker med ugentlige Præmier,

lader sine *Forsikringer med Helbredsattest træde i Kraft straks* ved Antagelsen i fuldt Omfang. Ingen som helst Karenstid. *Helbredsattesten betales som Regel af Selskabet.*

Forsikringerne er ogsaa gældende under *Krig*, og i Henhold til den kongelige Konfirmation paa vedkommende Paragraf i Statuterne *kan der ikke gøres Eksekution* i de af Selskabet tegnede Forsikringer.

Lang Restancefrist under store Arbejdsstandsninger.

Præmiefritagelse i Tilfælde af overvejende eller fuldstændig Invaliditet kan indrømmes.

Enhver Forsikring, der er mindst 3 Aar gammel, har *Tilbagekøbsværdi*, hvis den Forsikrede vil have den ophævet.

Ved *Selvmord* udbetaler Selskabet *hele Forsikringssummen*, naar Forsikringen er mindst 3 Aar gammel.

Efterhaanden som Lønningerne er stegne i de forskellige Fag, er det mere og mere gaaet op for Arbejderne, at man gennem Livsforsikring bør lægge lidt op til Alderdommen kommer og Arbejdsevnen svækkes, og endvidere, at det er en Pligt af Hensyn til Hustru og Børn at tegne Forsikring, for at disse ikke skal staa fuldstændig blottede for Subsistensmidler i samme Øjeblik, som Forsørgeren eventuelt falder bort ved en tidlig Død, samt ved Konfirmationsforsikring at sikre sine Børn den Pengesum, som det nu en Gang er nødvendigt at være i Besiddelse af, naar den Unge skal træde ud i Livet.

Naar Forholdet saa er dette, at vort eget Selskab ikke alene er fuldt konkurrencedygtigt, men endog byder mange Fordele fremfor de privatkapitalistiske Selskaber, bør der ingen Tvivl være om, hvor man skal gaa hen med sine Forsikringer, saa meget mere som et muligt Overskud i vort eget Selskab kommer os selv til Gode.

Der er eller vil i de forskellige Fag blive antaget Repræsentanter til at virke for Selskabet. *Blandt Typograferne i København er der til Dato tegnet over 300 Forsikringer* i Arbejdernes Livsforsikring. Vi anbefaler at søge Oplysninger hos Typografernes Inkassator, Hr. ANTON JENSEN.

X.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 12. Juni, Kl. 10 Formiddag, i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Valg af Kasserer (Oscar Johansen ønsker at fratræde).

BESTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling (*alle* Forbundets Medlemmer) afholder ord. Kvartalsgeneralforsamling paa Søndag Kl. 11½ præcis i Rømersgade 22, Festsalen. Mød talrigt!

Udflugt til Kullen. Københavns Afdelinger foretager Søndag den 7. August en Udflugt til Kullen med Dampskibet »Saltholm«. Prisen pr. Deltager bliver 2 Kr. — Styrelsen forventer stor Tilslutning, og Kollegerne bør allerede straks forberede sig til Turen.

Typografernes Enkekasses Generalforsamling. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at den ekstraordinære Generalforsamling *paa Søndag* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, afholdes **Kl. 10** Formiddag af Hensyn til den københavnske Afdelings Generalforsamling samme Dag.

Rettelse til Medlemslisten. Under Silkeborg er glemt: 2044, L. Chr. Nielsen, T.

Typografernes Sangforening foretager Udflugt til Helsingør Søndag den 19. Juni. Foreløbigt Program: Afrejse med »Holger Danske« fra Havnegade Kl. 9 Form. Medbragt Frokost indtages ombord. Efter Ankomsten til Helsingør beses Byen samt Kronborg med Kassematterne, Malerisamlingen og Telegraftaarnet under velvilligt Førerskab af Kolleger i Byen. Ved 4-Tiden Spisning paa »Hammershøj«: Bøf, Smør og Ost. Prisen herfor samt for Besøget paa Kronborg m. m. er Kr. 1.75. Om Aftenen Sammenkomst med Kollegerne i Helsingør. Hjemrejse med Kystbanen. Besøgende Kolleger kan deltage ved Henvendelse til Styrelsen eller Sangerne.

Fører paa Kullen. Hr. Bogtrykker K. K. BIERRINGS har igen i Aar paa eget Forlag udgivet en lille Pjece: Fører paa Kullen. Pjecen

indeholder en udmærket praktisk Vejledning for de mange Københavnere, der i de senere Aar besøger Kullens naturskønne Egne. Vi anbefaler de Kolleger, der i Aar har til Hensigt at foretage en saadan Udflugt at forsyne sig med det billige, velskrevne Hefte.

Dødsfald. Vor Kollega Trykker JENS CHRISTIAN JENSEN afgik $^{27}/_{5}$ ved Døden af Hjærneblødning efter faa Dages Sygdom. J. var født 1853 og udlærte i København 1872. Arbejdede derefter i adskillige Aar bl. a. hos Bording og Nielsen & Lydiche. Var en Tid Principal, men havde ikke Held med sig og maatte paany tage fat som Svend. Sidst arbejdede han hos Bogtr. N. L. Christensen. Han var en god Kollega og det var ham der gav Ideen til Oprettelsen af Trykkernes Ekstrakasse. Jensen efterlader sig 6 ukonfirmerede Børn. Begravelsen fandt Sted Torsdag den $^{2}/_{6}$ fra Kapellet paa Vestre Kirkegaard, hvor Trykkernes røde Banner sænkedes over hans Grav. L. J.

Sommerferie. *Aalborg Stiftstidende* har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Dagbladet *Nordjylland*, Aalborg (Red. H. KOEFOED) samt samme Blads Akcidenstrykkeri (H. KOEFOED & CARL SCHØLIN) har atter i Aar givet deres Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— A/S *Varde Folkeblad* har uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen i Maanederne Juli—Avgust. — Der er her et glædelig Fremskridt at notere, idet Ferien sidste Aar var paa 2 Dage.

— *Frederiksborg Amts Avis* har atter i Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Lønnen.

— *Aalborg Amtstidendes* Personale er som sædvanlig tilstaaet en Uges Ferie.

— Firmaet CHR. NIELSEN & Co.s Bogtrykkeri, Grønnegade 33, har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— I Lighed med foregaaende Aar har Firmaet H. H. THIELE (uden Opfordring) givet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— A/S J. H. SCHULTZ har, som tidligere Aar, givet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen (dog kun dem, som har været 1 Aar i Forretningen).

— Saavel Typografer som Lærlinge og Hjælpearbejdere hos Bogtrykker JUSTESEN, Puggaardsgade, har erholdt 14 Dages Sommerferie, de 8 Dage for Principalens Regning og Resten for egen.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 8. April 1910.

Formanden gav forskellige Meddelelser; blandt andet omtalte han en Konflikt hos Bogtrykker Jordan, som nu var bilagt. — I Anledning af en Faktors Forhold i et herværende Firma, havde der mellem Personale og Firma været ført en Del Forhandlinger. Der var afholdt et Mæglingsmøde, som var endt resultatløst. Sagen gaar nu til Forretningsudvalgene. — Et Forhold i et Bogtrykkeri gav Anledning til Indkaldelse af et Personalemøde. — Et Medlem, der for Tiden læser til Eksamen, anmoder om hvilende Ret til 31. Marts 1911. Bevilgedes. — Et Cirkulære ang. Oprettelse af en Arbejderhøjskole toges til Efterretning. — Nogle Anmodninger fra arbejdsløse Medlemmer om Laan afgjordes. — Fra A. Søby forelaa Meddelelse om, at han ikke ønskede Genvalg som Fanebærer.

Tirsdag den 26. April 1910.

Formanden meddelte, at der Onsdag den 4. Maj afholdes Møde i Sygekassernes Fællesrepræsentation, og gav iøvrigt Meddelelse om nogle Sagers Forløb hos Jordan og i Eksprestrykkeriet. — Voldgiftssagen fra *Politiken* ang. Petit- eller Korpusannoncer var modtaget til 2. Erklæring. — Ang. et paaklaget Lærlingeforhold i et herv. Bogtrykkeri havde K. B. begæret Mæglingsmøde. — I Spørgsmaalet om en Efterbetalingssag tog Styrelsen Beslutning. — Spørgsmaalet om Helligdagsbetaling for Trykkerne i et herv. Bladtrykkeri drøftedes og Beslutning toges. — Form. refererede Gangen i Sagen vedr. fortsat Hjælp til de Arbejdsløse. Ved Hjælp af Kommunens Tilskud vilde der med visse Begrænsninger blive tilstaaet Understøttelse gennem Arbejdsløshedsnævnet. — Da den nuværende Rengøringskone ikke kunde overtage Rengøringen i de ny Lokaler, hvor Bolig var en Del af Lønnen, vedtoges det at opslaa Pladsen som ledig. Pladsen lønnes med fri Husly og Brændsel samt 10 Kr. maanedlig. — Et Andragende om Tillidsmandsunderstøttelse behandledes. — En Laanesag afgjordes. — I nogle Annoncesager toges Beslutning.

Til Indsamlingen til Fordel for CHR. GÜTH har jeg modtaget:

Axelholms Pers. Kr. 6.50, Emil Møller 2.00, Elius Nielsen 2.00, Køge Lokalafdel. 7.00, Schultz' Pers. 21.50, Frostholm 1.00, S. L. Møllers Pers. 7.25, N. L. Christensens do. 1.50, Krist. Dagblads do. 10.00, Hannovers do. 8.25, H. Meyers do. 7.50, Chr. Nielsen & Co. 4.00, Brønderslevs Lokalafdel. 4.00, Christtreus Pers. 4.00, Fr. Bagges do. 6.50, Citytrykkeriets do. 2.85, Laursens do. 2.50, Forlagstrykkeriets Sættere 6.00, Vort Lands Pers. 8.75, Hohlenbergs do. 2.50, Silkeborg Lokalafdel. 12.00, Ribe do. 9.00, Thieles Sættere og Trykkere 10.00, F. M. 2.00, C. Winthers Pers. 3.35, Emil Christensens Bogtr. 3.50, Aalborg Lokalafdel. 21.30, Fredericia do. 8.25, Holbæk do. 8.00, Odense do. 30.50, Kolding do. 15.00, Middelfart do. 8.50, Skive do. 7.50, Kalundborg do. 16.75, Rigsdagens Pers. 2.25, I. Cohens do. 17.75, Triers do. 4.05, Qvists do. 7.25, Politikens do. 10.50, Berl. Tid.s do. 10.50, Ferslews do. 5.75, Græbes do. 17.75, Lunos do. 7.70, Soc.-Dem.s do. 32.50, Centraltrykkeriets do. 7.00, Missionstrykkeriets do. 6.50, Carl Allers do. 19.50, Det gr. Instituts do. 5.50, C. C. Petersens do. 3.25, P. Andersens do. 8.00, Nationaltid.s do. 15.00, L. A. Jørgensens do. 1.00, S. Christensen 0.50, O. C. Olsens Pers. 15.00, Knudtzons do. 6.85, Vilh. Hansens do 2.00, G. Schmidt & H. Kaaber 1.00, Nykøbing F. Lokalafdel. 10.35, Svendborg do. 4.00, Varde do. 6.00, Helsingørs do. 4.00, Assens do. 5.00, Nykøbing M. do. 3.50, Nielsen & Lydiches Pers. 15.96, Bogtr. Chr. Sørensen 5.00, Bogtr. Naabye 1.00, Justesens Pers. 3.00, Horsens Lokalafdel. 17.50, Hobro do. 9.00, Ringkøbing do. 10.00, Hillerød do. 18.00, Hertz Pers. 5.50, Rønne Lokalafd. 15.00, Randers do. 10.50, Nyborg do. 10.00, Harald Jensens Pers. 6.25, Bording (Principal og Personale + Ølhandl. Steffen) 19.25, Nakskov Lokalafdel. 18.00, Aarhus do. 28.50, Bøhms Pers. 3.50, P. Petersens do. 8.00, P. A. Nielsens do. 4.00, Herning Lokalafdeling 13.50, Bogense do. 1.25. Tilsammen Kr. 733.91.

København, den 7. Juni 1910. LAUR. JENSEN.

Tak for udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum.

Odense, Juni 1910. MARINUS OLSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*

Lægerne.

Hr. Dr. E. d'AUCHAMP er bortrejst i 14 Dage fra 12. Juni. Vikar: Dr. HAMMER, Falkoneralle 5. Tr. 12—1 (Søndag 9—10).

Hr. Dr. JOHNSON er bortrejst i ca. 5 Uger. Vikar: Dr. J. Brandt-Jørgensen, Ørstedvej 19 B. Tr. 12½—1½ (Søndag 8—9).

Lokalformanden i Faaborg træff. i sit Hjem, Kirkestræde 8, Kl. 11½—12½ og efter 6 Aften.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

1. Juni: *Hjørring* 117.50.

Dermed er samtlige Januar Kvartalsregnskaber indgaaede.

København, den 8. Juni 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Heinrich Jensen, udl. $^{1}/_{5}$ 10 hos Justesen (arb. s. St.). Sætter Marinus Christensen, udl. $^{4}/_{6}$ 10 hos Bording, overgaar fra Lærlingeafdelingen (arb. s. St.). Trykker Harald Christoffersen, udl. $^{30}/_{5}$ 10 hos Hannover, overgaar fra Lærlingeafdel. (arb. s. St.). Paal. Betty Sørensen, udl. $^{6}/_{5}$ 10 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Emilius P. V. Lercke (Thiele), overgaar fra Murerforb. Trykkerlærl. Henry Mortensen (Christtreu). 2577, Arthur Bøes Hustru Harriet. 427, O. C. M. Svendsens Hustru Karen.

Aalborg: Christian Mogensen, udl. $^{21}/_{5}$ i Eksprestrykkeriet (Ej afl. Svendeprøve). Odense, Svend R. E. Pedersen, udl. $^{21}/_{5}$ i Eksprestrykkeriet, og Alfred Carl Eriksen, udl. $^{1}/_{6}$ hos Kr. E. Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2347 (751), Johan Celinder fra Hjørring (arbl.). 1499, Adolf Händel fra Næstved (arbl.). 659 (Norsk Medl.), Kristian Larsen fra Udl. (arbl.). 1877a (1100), Axel Marius Hansen fra Rejse (arbl.). 2170, Laur. Chr. Fr. Hansen fra Aarhus (Mich. Jensen). 2549 (2767), Carl F. V. Haagensen fra Holbæk (arbl.). 2519, Harald Jensen fra Aalborg (arbl.). 1924 (1245), H. J. Jacobsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2148, Carl P. Jeppesen Petersen i Pl. og 1938, Hans Christoffer Petersen (arbl.). Aarhus, 2250, Hugo Knudsen (Stiftst.), 2126, Viggo Frederiksen (arbl.) og 2711 Peter Jensen (Andelstrykkeriet). Hobro, 2670, Otto Laur. Busgaard Mortensen (Avisen). Horsens, 2659, Henry Hansen (Dagbladet), 2010, Heinrich Schreiber (arbl.) og 1637 Jørg. Sørensen (Sociald.). Kolding, 2000, Theodor Peter Møller (Fr. Lumbye). Lyngby, 2185, O. P. L. Honoré (arbl.). Maribo, 2660, P. W. Jørgensen (arbl.). Middelfart, 2349, Jens Peter Jacobsen (Avisen). Nyborg, 2516 Holger Nissen (Avisen) og 2262, Jacob Sibbernsen (arbl.). Roskilde, 1771, Poul Henriksen, (Rosk. Tid.). Varde, 2496 J. P. M. Christiansen (Folkebl.). Vejle, 2370, Chr. F. Thomsen (arbl.).

Bortrejste.

København: 2296 (2680), Alb. Dahlberg til Udl. (arbl.). 2742 (184), Kaj Hjorth til Udl. (arbl.). 2396 (2812), Reimert Evertsen til Udl. (arbl.). 2414 (2889), Aug. Lodberg paa Rejse (arbl.). 2366 (923), Chr. Birkemose til Vejle i Plads. 2529, Jacob Schmidt paa Rejse (arbl.). 2740 (1011), Bernh. Rasmussen til Udl. (arbl.). 2410 (2611), Harry Jacobsen til Udl. (arbl.). 2000 (1799), Th. Møller til Kolding i Plads. 2655, Chr. Brendstrup til Udl.

Aalborg, 2509, Jens Christensen paa Rejse Aarhus, 2148 C. Jespersen til Aalborg i Pl. 2330, N. P. Sørensen paa Rejse, 2364, J. P. Rasmussen og 1960, Vald. Leth (begge til Hadsten i Pl.) Faaborg, 2496, Peter Christiansen til Varde i Pl. Holbæk, 2549, Carl Haagensen til Kbh. (arbl.), 2659, Henry Hansen til Kbh. (arbl.), 2262, J. Sibbernsen til Nyborg (arbl.) og 2289, Jørgen Petersen Fischer paa Rejse. Kolding, 2126, Viggo Frederiksen til Aarhus (arbl.). Lyngby, 2010, H. Schreiber til Horsens (arbl.). Middelfart, 1771, Poul Henriksen til Roskilde i Pl. Nyborg, 2262, Jacob Sibbernsen og 2516 Holger Nissen (begge paa Rejse). Næstved, 1499, N. G. Adolf Händel til Kbh. (arbl.). Odense, 2704, Rasmus Christian Rasmussen paa Rejse. Roskilde, 2185, O. P. L. Honoré til Lyngby (arbl.) og 2171, Th. M. Cornelius Hansen paa Rejse. Silkeborg, 1721, Vilh. Date til Viborg i Pl. Varde, 2593, T. B. Jensen og 2395, K. Laursen, begge til Udlandet. Vejle, 1639, Jørg. Sørensen til Horsens i Pl.

Udmeldt.

København: Paal. 2320, Marie Otto (fratraadt Faget).

Næstved, 2365, Bogholder Vilh. Larsen. Svendborg, 2652, Hjælpearb. Margrethe M. Jørgensen (overgaaet til anden Livsstilling).

Udslettet.

København: Paal. 2024, Anna Pelt (fratraadt Faget).

Udslettet for Restance.

København: 1153, C. L A. Hansen (Hertz). 2660, J. C. Jensen (I. Cohen).

Døde.

København: 1705, Trykker Jens Chr. Jensen (N. L. Christensen). 1021, Bogtr. Donatskys Enke Amalie.

Aarhus, 2428, Hjælpearbejder Jens Peter ielsen.

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben

afholder *aarlig Generalforsamling* Søndag d. 12. Juni Kl. 11 pr. i *Emdruplund*, Frederiksborgvej. — Efter Generalforsamlingen Frokost. Varm Ret og koldt Bord.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 18.—20. Uge (**4** Uger) opkræves Lørdag den 18. Juni.

P. HANSEN,
Nansensgade 45 2.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. Alle Sangerne bedes møde. (1 u)

T. C. C. Hillerød—Esrom—Gurre. Trianglen Lørdag Kl. 7. (3 l)

T. S. Svømmeundervisning *paa Badeanstalten Helgoland, den kommunale Afdeling, Strandvejen*, begynder Søndag den 5. Juni og fortsættes hver Søndag til følgende Tider: paa Herreafdelingen fra Kl. 8—9 Form., paa Dameafdelingen fra Kl. 9—10 Form.

Vade-, Bade- og Svømmebassin. Medl. betaler 10 Øre pr. Bad. (2 c)

ANNONCER

Typograflærling.

En flink Dreng, 15 Aar, ønsker at komme i Sætterlære snarest. Bill. mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

Rotationstrykker

(Rigstysker), dygtig, erfaren tilforladelig Kraft, med bedste Anbefalinger, af sat Alder, søger snarest Plads i større Avistrykkeri. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Akcidenssætter, som staar i *fast Plads* i en større Provinsby, kunde ønske Forandring ved at bytte med en ligestillet Avis- eller Akcidenssætter (helst i Københavh). Billet mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf ønsker at **lære Maskinsætning.** Billet mrkt. »99« modtager Ekspeditionskontoret.

Provinsen!

Yngre Sætter søger Plads snarest, ligemeget hvor. Bill. mrkt. »100« modt. Ekspeditionsk.

Maskinsætter

(»Typograph«), søger Plads straks i Provins eller København. M. J. ENEMARK, Valborg Allé 16, 1., København, Valby.

God Levevej.

En Stereotypi-Anstalt med første Klasses Materiel samt fast Kundekreds er til Afstaaelse. Billet mrkt. »Stereotypi 101« modtager Ekspeditionskontoret.

Carl Allers Leksikon (1.—210.) er uindb. tilsalgs for *10 Kr.* hos CHR. GÜTH, Godthaabsvej 24C, St., Frederiksberg.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

Hurtigpresse,

brugt, Fabrikat Augsburg, indre Rammev. 72 × 114 c/m., i *fortrinligste* Stand med fuldt Tilbehør, *billig* og paa meget gunstige Vilkaar tilsalgs. F. L. BIE, Farvergade 6, (102) Aktieselskab, *København.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 — KØBENHAVN DEN 17. JUNI 1910 — XXXVII AARGANG

Boycotningssagen.

Den i forrige Numer omtalte Boycotningsaffære var i Lørdags til Behandling ved et Fællesmøde mellem Arbejdsgiverforeningen og De samv. Fagforbund. Kaspar Rostrup ledede Mødet.

Fra Dansk Typograf-Forbund var der rejst Klage over, at Københavns Bogtrykkerforening, uden en Gang at meddele vort Forbund noget om Sagen, havde foretaget det agressive Skridt, at udsende »fortrolige« Skrivelser til sine Medlemmer, indeholdende Navnene paa de 3 Maskinsættere, som med **tarifmæssigt** Varsel havde forladt deres Pladser hos Firmaet »I. Cohen«.

Denne Handling er i Strid med enhver Forudsætning for et Tariffællesskab og tillige et Brud paa Overenskomsten af 4. Marts 1908, der foreskriver Mægling, forinden der foretages agressive Skridt.

Under Mødet forsøgte Principalerne at gøre gældende:

1. Dette, at de 3 Maskinsættere med 8 Dages Opsigelse havde forladt deres Pladser, var intet mindre end — **Strejke**(!).

2. Den udsendte »fortrolige« Meddelelse *tilsigtede aldeles ikke Boycotning*.

For det første Punkts Vedkommende har vi tidligere gjort Rede, og skal derfor nøjes med at bemærke, at de 2 af de omtalte Maskinsættere i Løbet af ca. 1 Aar Gang paa Gang havde fremsat Anmodning om højere Løn, da de formente, at deres Præstation absolut berettigede dem til en saadan.

Principalen havde flere Gange givet dem Løfte om Lønforhøjelse, men undladt at indfri sine gyldne Løfter.

Den 3dje Maskinsætter havde ved sin Antagelse betinget sig en højere Løn, da han altid havde været vant til at tjene mere og ikke fandt nogen Anledning til at være godgørende overfor Firmaet.

Da de ikke vedblivende vilde holdes hen med Løfter, forlod de efter 8 Dages Opsigelse deres Pladser for at søge andre Steder hen, hvor man bedre forstod at værdsætte deres Dygtighed.

Forbundet har ingen Del i denne Affære og har ikke stillet sig i Vejen for, at andre Maskinsættere gik i Arbejde hos Firmaet, *endog til Minimalløn*.

Til Punkt 2 har vi ikke meget at sige, kan Bogtrykkerne faa nogen til at tro, at Udsendelsen af den »fortrolige» Skrivelse har været ganske hensigtsløs og kun skyldes en øjeblikkelig Trang til at være meddelsom, saa for os gerne. Men vi tvivler om, at den faste Voldgiftsrets Medlemmer er saa godtroende, at de tager denne Historie for gode Varer.

Desuden sidder vi inde med Oplysninger, der tilstrækkelig beviser, at Boycotningen *har været tilsigtet og er udøvet*.

D'Hrr. Bogtrykkere har endog drevet det saa vidt, at de har henvendt sig til Arbejdsløshedsinspektøren for at forhindre de 3 Maskinsættere i at faa Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Endvidere har flere af Bogtrykkernes Repræsentanter ved de om Sagen afholdte Møder i deres hellige Enfold erklæret, at den »fortrolige« Skrivelse var et Svar paa den af Svendene etablerede **Strejke**(!).

Det er naturligvis overflødigt at meddele, at Mødet endte uden Resultat.

Den krigsgale Fløj, som for Tiden dominerer Københavns Bogtrykkerforening, og som har faaet en god Støtte i den nylig optagne Georg A. Bach, viste sig ogsaa ved denne Lejlighed at være langt den stærkeste.

Den fredsommelige Tone, som ved Mødets Slutning blev anslaaet af Hr. Truelsen, resulterede kun i et Forligstilbud, gaaende ud paa, at der til Bogtrykkerforeningens Medlemmer udsendtes en Meddelelse om, at den »fortrolige« Skrivelse ikke tilsigtede Boycotning, samt at de 3 Maskinsættere igen skulde gaa i Arbejde hos Georg A. Bach paa de gamle Betingelser, **saafremt han havde Brug for dem**, hvorefter der saa skulde optages Mægling om deres Lønkrav.

Man tænke sig den smukke Situation. Georg A. Bach tronende høj og bred paa sin Kontorstol, modtagende de 3 Syndere i højtidelig Avdiens og i kongelig Visdom og Naade genantage »*hvem han har Brug for*«, og derefter lade afgøre ved Mægling den Lønforhøjelse, han adskillige Gange tidligere har lovet.

Da vore Repræsentanter naturligvis ikke kunde indlade sig paa en saadan Afslutning af Sagen, og en stillet Ændring, der ganske vist ødelagde det nydelige Intermezzo paa Georg A. Bachs Kontor, ikke fandt Naade for Principalernes Øjne, sluttede Mødet.

Sagen er nu indbragt for »den faste Voldgiftsret«.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

Kender De en *Løjert?* Jeg kan vist godt forudsætte, at De benægter, og derfor straks gaa til at forklare, hvad det var for et Apparat. En Løjert var en Slags Sæk, hvori man puttede nyfødte Børn og lod dem ligge til de var vokset saa store, at de uden Skade for deres Fremtid kunde sprælle; det var en Pose lig den, Musikanteren putter sin Violin i; der var tre snørende Baand, et ved Anklerne, et over Maven og et ved Halsen, og saa var der en Hætte til at slaa over Hovedet, naar Barnet vrælede for stærkt. Lægerne advarede mod Brugen af dette Torturinstrument, og det blev omsider afskaffet. Det kan saamænd godt være, at Brugen af Løjerten igennem mange Generationer har trykket saa meget Blod op i Hjærnen paa de arme Børn, at det bærer Skylden for, at deres Efterkommere, Slægt efter Slægt har fundet sig i det Roderi, man kalder Samfunds-*Ordning*.

En saadan Tingest laa vor Fagforening i de første Aar efter Fødslen. Den maatte pænt uden at sprælle lade sig lulle i Søvn af Styrelsens Vuggeviser, der alle gik paa Melodien Kong Kristian stod ved den høje Mast i Røgen . . . .

Naa, *in parenthesi*, I har Løjert paa igen, Svende: *Lock-out-Forliget;* I kan bare prøve paa at sprælle!!

R. P. JENSEN havde ved sin agitatoriske Dygtighed faaet Sammenslutningen stor og temmelig stærk, og Arbejdsgiverne begyndte — samtidig med, at de i Masse meldte sig ud — at faa Respekt for den. De lod Arbejderne vide, at Arbejdsforholdene var saa daarlige, at en »Forbedring bør efterstræbes«, og der blev forhandlet om en saadan, der gav det Resultat, at Satsprisen tilbødes forhøjet til 33 Øre Fraktur og 35 Øre Antikva, Arbejdstiden sat til 10 Timer og Overarbejdstid godtgjort med 50 til 100 Procent; Bladene skulde yde 3 Øre mere pr. Tusind,

Det er ofte bebrejdet os, at vi ikke i 1876 tog den »Tarif«, Principalerne bød os, men forsøgte at strejke en bedre frem.

Denne Bebrejdelse er gennemtraadet af den gamle Sandhed, at et magert Forlig er bedre end en fed Proces, og derfor ser Bebrejdelsen bestikkende god ud, men den taber sin Glans, naar man lærer Historien at kende.

Thi Historien lærer, *at* Typografernes Organisation i 74 og 75 blev større og større og farligere for Principalerne, *at* den derfor var dem en slem Torn i Øjnene, *at* de forsøgte at ødelægge den, og *at* de begyndte med at trække de i Slutningen af 1875 paabegyndte Tarif-Forhandlinger i Langdrag, saa at der først i Avgust 1876 forelaa et Forslag med d'Hrr. O. C. OLSENS og R. P. JENSENS Underskrifter.

Og saa: da dette Forslag paa en og samme Aften var til Beslutning i baade Principalernes og Typografernes Generalforsamlinger, *vedtog* Typograferne Forslaget med over 400 Stemmer mod en halv Snes, medens Principalerne *forkastede* det paa Trods af Hr. Olsens Underskrift.

At Principalerne nogle Dage senere lavede et andet Forslag, kommer ikke i Betragtning; der var nemlig ved Forkastelsen begaaet et Ordbrud, som maatte vække Typografernes Harme.

Hr. V. PETERSEN bekræfter dette i sin »De danske Typografers Organisationshistorie«.

Principalernes Forkastelse af Tarif Forslaget blev betragtet som en Krigserklæring, hvad den ogsaa var. Man rustede sig til Kamp. Mand og Mand imellem taltes der om den uundgaaelige Strejke; der agiteredes paa alle Ledder og Kanter; øjeblikkelig udskreves et ugentligt Ekstrakontingent af 1 Kr. pr. Medlem, og R. P. Jensen var i Fyr og Flamme.

For Resten havde Typograferne allerede i Begyndelsen af Aaret faaet Blod for Tanden ved en rask lille Strejke i *Dagens Nyheder*. Aarsagen var ikke meget stor; men R. P. Jensen ledede Strejken godt, understøttet af et bevidst Personale, og trods Bogtrykker N. G. CALBERGS Plakater, som han af Principalerne fik Lov at slaa op i de fleste Sætterilokaler i København og Provinserne, og trods løfterige Avertissementer i Bladene, meldte der sig kun en eneste — en tidligere Korøgter fra Falster. Ham vilde Calberg ikke have. *Dagens Nyheders* Sættere opnaaede at faa en god, tarifmæssig Ordning.

Tiden nærmede sig, da det første Skud vilde lyde, og saa stor var Harmen og Begejstringen, at kun ganske enkelte tænkte over, om der nu ogsaa var tilstrækkelig Ammunition. Vi samledes — nogle af de »enkelte« — en Aften med R. P. Jensen i Konditor BOLDTS Lokale i Kronprinsensgade 10 og gjorde ham forskellige Spørgsmaal om Modstandsdygtigheden. Han svarede sangvinsk, at vi kunde ikke have bedre Kort paa Haanden end de, vi havde; han viste os Breve fra Finland, Leipzig og mange andre Steder, saa Penge, nej, dem skulde vi ikke frygte for at mangle . . .

Trøstig gik vi paa Krigsstien Mandag Morgen den 30. Oktober. Man samledes i de forskellige Arbejdssteder, hentede sine Tøfler og gik samlet derfra.

Paa Gaderne stødte man efterhaanden til andre Personaler, og i sluttet Trop, med Tro paa den gode Sag og med grønne Briller, gik Turen til Boldhusgade, hvor de Strejkendes Hovedkvarter var etableret i den gamle Studenterforenings tidligere Lokaler.

Her er der travlt som i en Myretue; Overgeneralen er paa Tærne, sejrssikker. Der strømmer stadig Strejkende til. Livlig og haabefuld Tale fylder Rummet; man venter det bedste.

Efterhaanden skænkes der dog Malurt i Bægeret; Jobspost paa Jobspost kommer og drøftes under betænkelige Miner.

Et Sted er helt forladt af Personalet, et andet Sted er kun Halvdelen gaaet, dér er antaget hel ny Besætning.

Og Modet synker. —

(Fortsættes.)

Til Kullen! 7. August. Til Kullen!

Generalforsamlinger og Møder.

Enkekassen

afholdt Generalforsamling Søndag den 12. Juni 1910, Rømersgade 22, med følgende Dagsorden: Opstilling til Valg af ny Kasserer. Til Dirigent valgtes SCHRØDER, til Sekretær HOLMEN.

Formanden, P. NORDLUNDE, meddelte, at OSCAR JOHANSEN paa Grund af sin nye Virksomhed som Kasserer for Soc. Forbund saa sig nødsaget til at fratræde sin Kassererpost for Enkekassen og bragte Johansen en Tak for hans Virksomhed, der havde været til stor Gavn for Kassen. Forsamlingen sluttede sig hertil ved at rejse sig. — OSCAR JOHANSEN gav en Oversigt over Kassens Status, der viste en stor Fremgang for de Aar, han havde virket, og takkede for den Tillid, som Medlemmerne havde vist ham de forløbne Aar.

Efter at et Forslag om Ansættelse af en midlertidig Kasserer til at fungere til den førstkommende ord. Generalforsamling var taget tilbage, indstilledes P. NORDLUNDE og TH. HOLMEN til Medlemmernes Valg ved den skriftlige Afstemning.

Bladsætterklubben

afholder

Maanedsmøde Søndag d. 19. Juni Kl. 12 pr.

i Knabrostræde 3, St. t, h. (Tysk Forening).

Vigtige Meddelelser vil blive givet og betydningsfulde Beslutninger taget, hvorfor Personalerne *bør møde fuldtalligt*. Sætterafdelingens Styrelse kommer til Stede.

STYRELSEN.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Vejle Social-Demokrats* og *Vejle Amts Avis'* (Red. SCHWEITZER) Personaler har atter i Aar 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Nyborg Avis* (Red. EGEBJERG) har som tidligere tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med Løn.

— Firmaet C. SCHØNEMANN har som tidligere tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie med Løn.

— *Nyborg Social-Demokrat* giver sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Kalundborg Avis* (Red. TORTZEN) har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale Ferie, dog at denne, der tidligere var 3 Dage, nu forlænges til 8 Dage.

— Personalerne paa *Næstved Avis* og *Social-Demokraten* har, som tidligere Aar, faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

— I Lighed med tidligere Aar er der tilstaaet Personalet paa *Bogense Avis* en Uges Ferie.

— Andelsselskabet *Morsø Folkeblad* har uden Opfordring i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Afholdsdagbladet »*Reform*« i Aarhus har uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale (11 Mand) 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Aktieselsk. *Helsingør Dagblad* har atter i Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Aktieselsk. *Helsingør Centraltrykkeri* har ligeledes atter i Aar tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie op til en Søndag med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Aktieselsk. *Kalundborg Dagblad* har tilstaaet sit Personale 9 Dages Ferie. Ferien er begyndt.

— Aktieselsk. *Kalundborg Folkeblad* har i Lighed med foreg. Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie.

Dødsfald. Vor Kollega Johan Olsen Madsen er den 13. ds. efter faa Dages Sygeleje afgaaet ved Døden i en Alder af 38 Aar. Madsen udlærte i Æbeltoft, arbejdede derefter kort Tid i Næstved og siden 1891 i Rigsdagens Sætteri. Han var en god og pligtopfyldende Kollega og efterlader sig Enke og 3 Børn. Begravelsen sker førstkommende Søndag. Angaaende Tid og Sted henvises til *Soc.-Dem.* Fanen kommer til Stede.

Typ. Sangforenings Helsingørstur finder Sted paa Søndag. — Deltagerne anmodes om at møde i god Tid (se omst. Annonce). Nærmere Oplysninger om Dagens Program meddeles ombord paa Damperen. Medlemmer kan endnu tegnes ved Henvendelse til Styrelsen.

Socialdemokratiets Aarhundrede. Opgørelse og Afdrag — ogsaa fra Provinserne — bedes indsendt i Løbet af denne Maaned til

ANTON JENSEN.

Typografernes Enkekasses Restanter. I Anledning af Kassererskiftet til 1. Juli bedes ærede Restanter om at indbetale deres Restancer inden Udgangen af denne Maaned. Ligeledes anmodes de ikke faa Inkassatorer, som er tilbage med deres Indbetalinger for en eller flere Maaneder, om at berigtige dette inden samme Tidspunkt med Anton Jensen.

Kassereren, Oscar Johansen, Ribegade 4 [1], træffes Fredag efter Kl. 8½.

H. Scheibler: Bogtrykkerkunstens Historie. 5. Hefte er udkommet og udsendes straks. Da jeg stadig ligger paa Hospital anmodes Københavnske Omdelere elskværdigst om at afhente Deres Ekspl. Lørdag Aften eller Søndag Form. i Sortedamsgade 9, 3. N.

Med koll. Hilsen
THORV. PETERSEN.

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd.

Aalborg: Typ. O. Chr. Olsen, Fredericiagade 21 [2].
Aarhus: Fmd. Typ. N. Mortensen, Samsøgade 22 [2]. Kasserer: Typ. P. Christiansen, Sct. Poulsgade 4 [1].
Assens: Typ. V. Lucas, Gl. Adelgade 28.
Bogense: Typ. G. H. Grønvold.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen.
Esbjerg: Typ. Arthur Pedersen, Kirkegade 6 [2].
Faaborg: Typ. C. Johs. Nyborg, Kirkestræde 8.
Fredericia: Typ. Magnus Sørensen, Jyllandsgade 4.
Frederikshavn: Typ. Senius Larsen, Vestergade 17.
Grenaa: Typ. Marinus Nielsen, Lillegade 49.
Helsingør: Typ. Adolf Petersen, Stengade 65, St.
Herning: Typ. Jens Anton Jensen, Avisen.
Hillerød: Typ. Georg Larsen, Jespersvej 60.
Hjørring: Typ. L. Ch. Christensen, St. Hans Stræde 3.
Hobro: Typ. Niord Olsen, Eksprestrykkeriet.
Holbæk: Typ. Chr. E. Johansen, Labæk 22 [2].
Holstebro: Typ. L. Larsen, Nørregade 54.
Horsens: Typ. R. C. Petersen, Ny Havnegade 61.
Kallundborg: Typ. Chr. Jerløv, Hærvigsgade 1, St.
Kolding: Typ. J. A. Mathiassen, Højskolebladet.
Korsør: Red. Aug. Grevsen.
København: Fmd. Viggo Christensen, Kasserer: Laur. Jensen, Gl. Kongevej 1 C [1]. Telefon 4331. For Kvindernes Underafd. træffl. Henriette Crone, Gl. Kongevej 1 C [1], Fredag 5 [1]/[2]—7.
Køge: Typ. Fr. Nielsen, Nyportsstræde 43.
Lyngby: Typ. Marius J. Hansen, Hovedgaden 78 [1].
Løgstør: Typ. S. Chr. Petersen, Raadhusgade.
Maribo: Typ. Jens Jensen, Jernbanegade.
Middelfart: Typ. H. Gemynthe, Smedegade 29 [1].
Nakskov: Typ. Ludv. Kragh, Rødbyvej 51.
Nyborg: Typ. Vilh. Jensen, Ø. Boulevard 83 [2].
Nykøbing F.: Typ. H. J. H. Hansen, Vesterskovsvej 15.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Smallegade 3.
Næstved: Typ. H. P Petersen, Enghavevej.
Odder: Typ. M. Andersen, »Skrænten«, Mørupsvej.
Odense: Fmd. Typ. P. Welblund, Dagmarsgade 9 [2]. Kasserer: Typ. Niels Chr. Clausen, Kronprinsensgade 34.
Randers: Fmd. Typ. Herman Hansen, Fjordsgade 3 [3]. Kasserer: Typ. Jørgen Petersen, Johannehus, Hobrovej.
Ribe: Typ. Jens Christensen, Sortebrødregade 25.
Ringkøbing: Typ. K. Lyhne, A. Rasmussens Bogtr.
Ringsted: Typ. M. A. Kofoed, Dagmarsgade 49.
Roskilde: Typ. Jørg. Nielsen, Ringstedgade 29, St.
Rudkøbing: Typ. R. Nielsen, Østerport.
Rønne: Typ. Holger Ipsen, Kastanievej.
Silkeborg: Typ. Rasmus Bindslev, Socialdemokraten.
Skanderborg: Typ. C. Hansen, Skanderborg Amts Avis.
Skive: Typ. M. A. Larsen, Folkebl.
Slagelse: Typ. P. Sørensen, Socialdemokraten.
Stege: Faktor Henrik C. Stammerjohann.
Stubbekøbing: Typ. N. Mørup, Møllegade.
Svendborg: Fmd. Typ. L. Chr. Nielsen, Socialdem. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 11.
Thisted: Typ. H. Hansen, Møllevejen 16.
Varde: Typ. J. Poulsen.
Vejle: Bogtrykker J. P. Sørensen, Torvegade 32.
Viborg: Typ. A. Thostrup, Dannebrogsgade 7 [1].

Dansk Typograf-Forbund.

Formand: V. Petersen, Nybrogade 12, K.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: P. Hvidtfeldt, Gl. Kongevej 1 C [1], B. Tlf. 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Anvisningskontoret.

For København og Provinserne: Th. Holmen, Gl. Kongevej 1 C [1], B. Telefon 4331. Før Kl. 9 Fmd. og efter Kl. 6 Efterm.: Amager 474 x. Telegram-Adresse: Typforbundet.

Typograf-Tidende.

Redaktion: Julius Schrøder, Kong Oscarsgade 9 [3] Str.
Ekspedition: P. Hvidtfeldt, Gl. Kongevej 1 C [1], B. Telegram-Adresse: Typforbundet. Telefon 4331.

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 25. Maj 1910.

1. Arbejdsanvisningen drøftedes med Repræsentanter fra Afdelingsstyrelsen. Wartenberg fremlagde, hvad der havde givet Anledning til Mødet. Under det Arbejde, som et af Afdelingen nedsat Udvalg havde foretaget ang. Arbejdsanvisningen, var det kommet til Udvalgets Kundskab, at der praktiseredes forskellige Regler ang. Karentæne i København og i Provinserne, hvortil Hvidtfeldt bemærkede, at man ogsaa i Provinserne søgte at formaa Medlemmerne til at gøre deres Pligt, men maaske ikke altid hævdede Straffebestemmelserne regoristisk. Wartenberg henstillede, at man saavidt muligt søgte at bringe Reglerne i Overensstemmelse. — Angaaende Arbejdstiden førtes der en længere Diskussion, hvorefter der fastsattes en Ordning, som Arbejdsanviseren gjordes bekendt med, og som han tiltraadte. — Om Telefonspørgsmaalet førtes ligeledes en Diskussion; det vedtoges at beholde den nuværende Ordning, saaledes at Telefonen paa Amager bibeholdes. — Alle øvrige Udgifter, som Belysning, Husleje, Brændsel, Rengøring, vedtoges det at dele, ligeledes forskellige Anskaffelser.

Onsdag den 1. Juni 1910.

1. Helaarsregnskabet forelaa til Underskrift.

Ved Regnskabsaarets Slutning er Beholdning i Hovedkassen	Kr.	388,962.13
I den forløbne Del af Aaret overstiger Indtægten Udgiften	-	111,710.89
	Kr.	500.673.02
Juleuddelingens Beholdning var 1. Juni 1910	-	519.94
	Kr.	501,192.96
hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes:		
I Sparekassen	Kr.	424,870.22
I Kreditforeningsobligationer	-	41,000.00
I Prioritetsobligationer	-	34,000.00
I Aktier og Depositum	-	1,000.00
I Kassebilag	-	17.00
I Kontanter	-	305.74
	Kr.	501,192.96

Beholdningen eftersaas og fandtes at være til Stede.

2. Sygekasseinspektoratet meddeler, at det ved den 1. Marts foretagne Revision har fundet Regnskabet i Orden, men at det med Hensyn til Sparekassens Svingninger kunde ønske en tydeligere Oversigt. Ligeledes ønskede man Paategningerne paa Begravelseskassens Obligationer, som nu lød paa Typografernes Hjælpekasse, forandrede. — Da Sparekasse-Bevægelserne hænger sammen med de øvrige fælles Beholdninger, og der derfor føres fælles Sparekassebog, og Udskillingerne kun foregaar en Gang om Aaret, har dette ikke kunnet lade sig gøre, men man vil nu forsøge om en Udskillelse kan ske hvert Kvartal. Ang. Paategningen skal man gøre det mest mulige for at efterkomme Henstillingen.

3. Københavns Tjenestepigeforening andrager om et Tilskud til sin Fagskole. — Kan ikke imødekommes.

4. Forespørgsel fra Helsingør Afdel. om, at Faktor Poul Eilersen kan optages som Medlem af Arbejdsløshedskassen alene. — Da den Paagældende under Bladkonflikten i 1908 har valgt at blive staaende paa Arbejdsstedet og har tilkendegivet, at han er selvstændig Arbejdsleder, kan han ikke optages som nydende Medlem.

5. Indbydelse til at deltage i den internationale socialistiske Kongres, som afholdes i København fra [28]/[8]—[3]/[9] d. A. — Det vedtoges at deltage med 2 Delegerede.

6. Indbydelse fra Norsk Centralf. for Bogtr. til at deltage i deres Forbundsmøde, som afholdes i Kristiania den 4.—8. Juli. — Det vedtoges at delegere P. Hvidtfeldt.

7. Tidsskrift for Arbejderforsikring anmoder om at tegne Abonnement for et større Antal Eksemplarer. — Forelægges Forbundsstyrelsen.

8. Ang. Beslutningen fra sidste Delegeretmøde om hvert Aar at udsende et Spørgeskema om Sundhedsforskrifternes Overholdelse, vedtoges det at foranstalte en saadan Undersøgelse.

9. Hillerød Afdeling meddeler, at der nu er afholdt Forhør af Politiet over det begaaede Tyveri, og vedlægger en Udskrift af Meddelelse fra Byfogedkontoret, hvoraf det fremgaar, at Sagen er sluttet, uden at det er lykkedes at oplyse noget om Tyveriet. — Henv. til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

10. P. Welblund har været i Ringe for at træffe en Ordning om Lærlingeforhold, hvilket er lykkedes.

11. P. Hvidtfeldt har besøgt Roskilde for at ordne et Maskinsætterforhold. Resultatet blev, at Personalet fik en Lønforhøjelse, og der blev truffet en Aftale ang. Maskinsætterne.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Torsdag den 5. Maj 1910.

Formanden meddelte, at Fanen havde fulgt Bjørnsons Lig gennem Byen. — En tidligere omtalt Lærlingesag, der havde været behandlet ved Mægling, var resulteret i Lærlingens Fjærnelse. — Det vedtoges at afholde en Sommerudflugt. Til at forberede den valgtes et Udvalg paa 3 Medlemmer: Vilh. Jensen, Acton Møller og Frk. Crone. — Et Medlem, der lider af Tuberkulose, og som ikke har kunnet blive Medlem af Sygekassen, var af »Boserup Minde« tilstaaet en Maaneds Land-

opholdt. Efter Anmodning bevilgedes der hans Famije en Hjælp paa 30 Kr. — Et Medlem, der var flyttet udenfor Sygekassens Omraade, ønsker sit Forhold til Kassen ordnet. Sagen undersøges i Sygekasseinspektoratet. — Et Forhold i et mindre Bogtrykkeri drøftedes, og Beslutning toges. — En Forespørgsel fra et Personale besvaredes. — Frk. Crone omtalte det Misforhold, at Kvinderne maatte udføre Overarbejde til en Betaling, der knapt var højere end den ordinære Timeløn. Ved Lejlighed rejses Sagen. — Styrelsen havde derefter Møde med et Personale for at søge tilvejebragt en Ordning, hvorved Dag- og Nathold skifter indbyrdes.

Til Indsamlingen til CHR. GÜTH har jeg yderligere modtaget.

Roskilde Lokalafd. Kr. 7.00; Dansk Papirvarefabrik 1.25, Hjørring Lokalafd. 5.00, Viborg do. 2.00, Forbundskontoret 5.00; tilsammen Kr. 20.25. Ialt med det tidl. indkomne Kr. 754.16.

København, den 15. Juni 1910. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Ny Lokalformand.

Stubbekøbing: Typ. N. MØRUP, Møllegade.

Paa Grund af, at Lokalformanden i Næstved er bortrejst i Dagene fra 19.—25. Juni, bedes man henvende sig til Næstformanden, Typ. S. V. RASMUSSEN, Lillenæstved, som træffes i sit Hjem fra Kl. 6—7.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Hans Peter Hansen, udl. ²/₆ 10 hos Kihl (arb. s. St.). 1702, Chr. Randrup, optaget i Sygeafdel., er i fagl. Afdel. (P. Petersen). 420, Emil Roeds Hustru Martha. 1530, Henry Jensens Hustru Camilla.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 4136 (V. d. d. B.), Johann Schreyer fra Udl. (Hertz).

Aarhus, 2093, C. Thor Stralen (arbl.). Holbæk, 2529, Jacob H. Smith (arbl.). Næstved, 2109, L. H. Axen (N. P. Christensen). Odense, 2704, Rasm. Chr. Rasmussen (arbl.) og 1223, Lorenz F. Jensen (Hagen & Sivertsen). Slagelse, 2726, C. C. M. Bredahl (Eksprestrykkeriet). Vejle, 2366, Chr. A. Birkemose (Folkebladet).

Bortrejste.

Københavns: 2753 (446), Kaj Jeppesen paa Rejse (arbl.). 2752 (2847), Peter August Petersen paa Rejse (arbl.). 2751 (2886), Carl Langermann til Udl. (arbl.). 1499, Adolf Händel paa Rejse (arbl.). 112 (1692), Theodor Hansen paa Rejse (arbl.). 2744 (1951), Jul. Petersen til Udl. (arbl.). 2526 (675), Ivan Carstensen til Udl. (arbl.). 2244 (2528), Marius Merkel til Udl. (arbl.). 2646 (315), P. Th. Trab til Udl. (arbl.). 2745 (1502), Erik Meisner til Udl. (arbl.). 2743 (1002), Kaj Bjerregaard til Udl. (arbl.).

Aarhus, 1549, J. M. Møller til Nykøbing F. i Pl. Grenaa, 2668, Michal Sørensen, paa Rejse. Hillerød, 2037, Senius Skaaning til Holstebro arbl. Holbæk, 2402, Jens Jørgensen til Kbhvn., arbl. Nyborg, 2216, H. P. Boye til Rudkøbing, arbl. Odense, Karl J. Hansen til Bogense, arbl. Ringkøbing, 2654, Ejnar Bune, paa Rejse. Roskilde, 2689, Jens Carl Hylander til Kbhvn., arbl. Slagelse, 2072, Th. Kassow, paa Rejse.

Udmeldt.

Københavns: 1312, Hjælpearb. E. O. Petersen (rejst til Amerika). 2121, Hansigne Gross (fratraadt Faget).

Udslettet for Restance.

Horsens, 1755, Bogtrykker O. Westermann, Brædstrup.

Døde.

Københavns: 791, Johan Olsen Madsen (Rigsdagen).

T. C. C. Søndag: Johnstrup Vang. Nørrebros Runddel Kl. 9. (3 m)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Søndag Kl. 9 **præcis**: Med »Holger Danske« fra Havnegade (ved Niels Juelsgade) til Helsingør. Frokost medbringes. (1v)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 18.—21. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 18. Juni.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

ANNONCER

„Typograph"-Sætter

kan faa Plads i en større Provinsby. Henv. til Holmen, Anvisningskontoret.

Et lille Bogtrykkeri ønskes til Købs i Københavns. Billet mrk. »*O. G. 152*« modt. *Aug. I. Wolff & Co.s Ann. Bur., Skindergade 3.* (105)

Linotypesætter,

som staar i Plads i Provinsen, kunde snarest ønske en varig Plads i Københavns. Billet »104« modt. Ekspeditionskont.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"**
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 24. JUNI 1910 XXXVII AARGANG

Den ny Tarif for de ungarske Provinser.

EFTER 2 Ugers Strejke er der i de ungarske Provinsbogtrykkerier gennemført en ny Tarif, af hvilken vi meddeler følgende Uddrag:

»Tarifens Varighed er 8 Aar. Den daglige Arbejdstid for Haandsættere, Trykkere, Maskinmestre og Hjælpearbejdere er $8^3/_4$ Time med $^1/_4$ Times Frokostpavse; fra 1. Jan. 1915 $8^1/_2$ Time uden Pavse. Minimallønnen samt alle øvrige Lønninger forhøjes straks med 2 K. (ɔ: 1 ungarsk Krone = 75 Øre dansk), om 2 Aar igen med 2 K., efter endnu 4 Aars Forløb med 2 K., saaledes at Lønforhøjelsen efter 6 Aars Forløb ialt andrager 6 K. Desuden rykker en hel Række af Byer om et Aar op i en højere Lønklasse.

I de 4 Klasser gjaldt hidtil følgende Lønninger: 1 Kl. 28 K., 2. Kl. 26 K., 3. Kl. 24 K. og i 4. Kl. 22 K,

For Nyudlærte er Lønnen 4 K. mindre i det første Aar, 2 K. mindre i det andet Aar efter Læretiden.

For Haandsættere ved Dagblade er Lønnen 2 K. højere ved Dagarbejde, 4 K. højere ved Natarbejde og 8 K. højere ved Morgen- og Aftenudgave (delvis Dag- og Natarbejde).

Arbejdstiden for Maskinsættere ved Bogarbejde bliver $8^1/_2$ Time med $^1/_4$ Times Frokostpavse. Ved Dagblade $8^1/_4$ Time ved Dagarbejde med $^1/_4$ Times Frokostpavse, $7^3/_4$ Time om Natten med $^1/_2$ Times Pavse. 1. Januar 1915 forkortes Arbejdstiden med 1 Kvarter, samtidig bortfalder $^1/_4$ Times-Pavsen. Minimallønnen for Maskinsættere ved Bogsats er ved Dagarbejde 6 K., ved Natarbejde 10 K. højere end de stedlige Minimumssatser; ved Avissats om Dagen 8 K., om Natten 10 K. højere. Naar Personalet arbejder delvis Dag og Nat er Minimallønnen 18 K. højere end det stedlige Minimum.

Lønningerne for Maskinmestre og Trykkere er de samme som for Haandsættere.

For Betjening af 2 Hurtigpresser gives et Tillæg af 4 K. En Maskinmester maa kun betjene én Specialmaskine eller Maskine med Selvpaalægningsapparat. En Trykker maa kun betjene 3 Digeltrykspresser; for Betjening af den tredje Digel erholdes et Tillæg af 2 K.

Til Betjening af Rotationsmaskiner kan en Maskinmester først antages 2 Aar efter Læretidens Udløb. Mere end én Rotationsmaskine kan en Maskinmester ikke betjene. Lønnen er for Dagarbejde 8 K., for Natarbejde 12 K. og for delvis Dag- og Natarbejde 16 K. højere end det stedlige Minimum.

Lærlingeskalaen fik følgende Affattelse: 1—3 Svende 1 Lærling, 4—6 Svende 2 Lærlinge, 7—9 Svende 3 Lærlinge, 10—14 Svende 4 Lærlinge, 15—19 Svende 5 Lærlinge, 20—24 Svende 6 Lærlinge, derefter 1 Lærling for hver 5 Svende.

En almindelig Provinstarif for de kvindelige Hjælpearbejdere kunde ikke i Øjeblikket fastsættes. Dog blev Parterne i Tillæget til Tarifen tilpligtet inden 3 Maaneder efter Tarifens Ikrafttræden at udarbejde en saadan. Til dette Tidspunkt bliver de nugældende Lokaltarifer i Kraft med en Forhøjelse af 1 K. pr. Uge.«

Strejken, i hvilken 2200 Arbejdere og Arbejdersker deltog, kostede vore ungarske Kolleger ca. 60,000 K., idet Strejkeunderstøttelsen pr. Medlem androg 15 K. pr. Uge.

Disse Omstændigheder volder imidlertid ikke vore Kammerater særlig Bekymring, de mødte til Kampen med en velfyldt Kasse, frejdigt Mod og udmærket Sammenhold; der var kun faa Skruebrækkere.

Vore ungarske Kolleger er glade og stolte over det smukke Resultat af deres Strejke.

I Buda-Pest er Tarifforhandlingerne endnu ikke tilendebragte; men efter al Sandsynlighed vil et Resultat om kort Tid foreligge ad fredelig Vej.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Arbejdsanvisningskontor.

TIL Brug for Til- og Framelding til Anvisningskontoret er der i denne Uge udsendt Brevkort til samtlige Afdelingskasserere, ledsaget af en Skrivelse, som ogsaa har Bud til hvert enkelt Medlem, hvorfor den gengives her:

Til Dansk Typograf-Forbunds og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Lokalkasserere!

Ærede Kolleger! Hermed følger nye Kort til Brug for Medlemmer, som skal melde sig til eller fra Arbejdsanvisningskontoret.

Man erindrer om, at Betingelsen for at erholde Understøttelse paa Stedet er, at Anvisningskontoret straks erholder Meddelelse om, at Vedkommende er ledig og er i Stand til at modtage Plads. Denne Betingelse opfyldes saa nogenlunde. Derimod glemmer man næsten som Regel at meddele Anvisningskontoret, naar man gaar i Arbejde. Følgen er, at der altid figurerer flere arbejdsledige end der i Virkeligheden er, samt at det ofte hænder, at der fra Anvisningskontoret telegraferes til Medlemmer, som staar i Arbejde eller har forladt Byen. Dette medfører atter, at Anvisningskontoret ikke kan handle med den Præcision, som er en Betingelse for dets Eksistens. Vi ser saa helt bort fra de Ærgrelser og Udgifter, det forvolder vor Administration; men skal derimod pege paa, at Undladelse af at opfylde Lovens Krav paa dette Omraade kan medføre Karantæne, som kan ramme det paagældende Medlem ret haardt, og derfor er lidet lystelig for Ledelsen at diktere. Ofte sker vel Undladelsen af Uvidenhed, mange Gange menes, at det bliver besørget af Lokalkassereren, andre mener, at da Pladsen, man tiltræder, er af kort Varighed, er det ikke Ulejligheden værd at meddele Pladstiltrædelsen, der muligvis ogsaa medfører, at man bliver strøget af Listen, og det derfor varer længere, forinden man kan faa Gavn af Anvisningskontoret.

Alle disse Ræsonnementer maa imidlertid vige for den absolute Regel, at man sender »*Tilmelding*« afsted straks, naar man bliver ledig, eller hvis man skifter Opholdssted, det være sig Logi i den enkelte By, eller man forlader Byen, saa sender man en Tilmelding uopholdelig afsted, idet man i saa Tilfælde udfylder den nederste Del af Kortet.

Erholder man Arbejde enten ved egen Hjælp eller gennem Lokalformand eller Kasserer, meddeles dette jo altid Kassereren, der da bør drage Omsorg for, at det paagældende Medlem sender det andet Kort: »*Framelding*« afsted, hvilket bør ske selv ved Plads af kort Varighed.

Pladsbesættelser gennem Anvisningskontoret sker som Regel pr. Telegram. Naar et saadant modtages har Vedkommende blot hurtigst ske kan at tiltræde Pladsen, idet man her maa erindre om, at den arbejdskraftsøgende Principal som Regel ikke erholder andet Svar end

den ønskede Arbejdskrafts Tilstedekomst. Naar Plads tiltrædes paa denne Maade, behøver man ikke at tilsende Anvisningskontoret nogen Framelding.

For at faa Klarhed over den ledige Arbejdskraft, bedes Lokalkassereren foranledige, at alle ledige straks indsender et af de nye Tilmeldingskort til Anvisningskontoret. Undladelse heraf vil medføre, at Vedkommende bliver strøget af Listen.

Forretningsudvalget haaber, at Lokalledelsen vil forstaa Betydningen af, at der handles paa denne Maade, og derfor vil gøre sit til, at det nu forsømte Meddelelsesforhold til Anvisningskontoret kommer ind i den rette Gænge.

Med koll. Hilsen

FORRETNINGSUDVALGET.

P. HVIDTFELDT.

Udmeldelsen af »De Samvirkende«.

SKØNT jeg ikke nærer noget som helst Haab om at faa den ærede Redaktion over paa min Side, hvor meget end Kendsgerningerne taler for min Opfattelses Rigtighed, kan jeg dog ikke atholde mig fra at fremsætte endnu et Par Bemærkninger.

At jeg skulde være gaaet uden om Hovedspørgsmaaiet, kan jeg ingenlunde erkende, thi Hovedspørgsmaalet er ikke den mislykkede Hjælpearbejdertarif; denne blev kun fremdraget som et Bevis paa, hvor ringe Magt overfor Arbejdskøberne De Samvirkende i Virkeligheden besidder, og for at vise, at vi af denne Institution ikke kan vente os noget i Fremtiden andet end — Skuffelser.

Det er dette, som for mig har været Kærnen i denne Diskussion. At man fra den anden Side søger at slippe udenom ved at give de uorganiserede Arbejdere hele Skylden for vor Hjælpeløshed, kan jeg saa godt forstaa. Thi hvis man kunde faa Arbejderne til at tro paa dette, vilde De Samv.s Forretningsudvalg saa rart kunne sidde i Ro og Mag, og fra dets ophøjede Stade pege ud mod Horisonten med de Ord: Det er dem, der staar dèr ude, som er Aarsag til den Stilstandsperiode, vi er komne ind i. Det er dem, I skal have fat i, bare mere Organisation, mere Sammenslutning, mere Centralisation — men frem for alt *mere Centralisation af Magten* — Magt, Magt, det er det, vi mangler! Alt skal ind under én Hat, saa skal det nok komme til at gaa!

Og hvilken salig Fred vilde der saa ikke komme til at hvile over det hele Samfund!

Det er slige Tanker, der besjæler vore Førere. Men disse Tanker er ikke af det gode. Og det er mod denne for Arbejdernes Frihed saa skadelige Tankegang, jeg opponerer. Det er ikke Magtens Sammendragning paa de enkelte Hænder, vi skal tilstræbe, det er ikke Enkeltmandsvælde, vi trænger til, men *Folkestyre* — — —

Hvor kan dog Redaktionen paastaa, at vi netop gennem De Samvirkende har Magt til at ramme Skruebrækkerne? Erfaringerne har dog vist, at ved Konflikternes Afslutning er det det første, man sørger for, netop at sikre disse mod Forfølgelse. Var det ikke saa ved den store Lock-outs Ophør?

Min ærede Modpart indrømmer, at Arbejdskøberne foretrækker de store Kampe frem for de smaa. Det vil med andre Ord sige, at Arbejdskøberne kun kan vinde og Arbejderne tabe ved de store Slag. Men hvorfor vil man da fra Arbejdernes Side vedblive at opretholde en saa udmærket Slagmark for Arbejdskøbernes store Kampe som De samv. Fagforbund netop er? Hvorfor skal vi ikke berøve dem denne Chance for at knække os?

Og der gives en Vej udenom. Og Vejen gaar udenom De Samvirkende.

Der er dog ingen Mening i, at vi staar i en samlet Klump og venter paa det dræbende Slag, naar vi ved at *sprede os* kan afværge, at Slaget føres. Ved at sprede os, mener jeg ikke, at vi skal opløse vore Organisationer, dem kan vi ikke undvære endnu, men vi skal give Underorganisationerne deres berøvede Magt tilbage. Og lige saa vist, som Arbejdsgivernes store Sammenslutning var en Følge af Dannelsen af De Samvirkende, lige saa sikkert er det, at hvis vi opløser disse sidste, og lader hvert Fag skøtte sine egne Sager, da vil Følgen uvægerlig blive en tilsvarende Udvikling indenfor Arbejdsgivernes Organisationer, og disse vil miste enhver moralsk Ret til at erklære de store Lock-outs.

Og der opnaas tillige en Ting til. Der opnaas det, at Arbejderne kommer bort fra den ganske uværdige Stilling, hvori vi for Tiden befinder os, hvor vi kun betragtes som Tinsoldater eller Skakfigurer. Vi forlanger at blive betragtede som tænkende Sjæle, som levende Mennesker, Mennesker af Kød og Blod. Og vi forlanger, at vore Førere ikke er medvirkende til at lave Undtagelseslove mod Arbejderne — for at skaffe *Ro*, thi Maalet er ikke en særskilt Lovgivning for Arbejderne. Maalet er at *nedrive* alle de kunstige Skranker og Mure, som nu deler Menneskene og begunstiger de enkelte, at faa væk alle Monopoler, og da fremfor alt det Monopol, som sikrer den enkelte Herredømmet over vort Fædrelands Jord.

Saa vil det lysne!

— — —

Efter at ovenstaaende var skrevet, har jeg læst Hr. Sørensen-Kjelds vidunderlige Ordflom, men det er mig ikke muligt at fatte Meningen i den.

At jeg skulde have lovprist den Køge-Hjælpearbejders Handlemaade! Ih, Du forbarmende! Ingen andre i den vide Verden end Hr. Kjeld vilde sikkert kunne faa det ud af min Artikel. Man maa jo være fuldstændig vild paa Kareten for at komme til et saadant Resultat. Hr. Kjeld fabler op om Ting og Forhold, som han ikke har mindste Begreb om eller Kendskab til. Den omtalte Hjælpearbejder har nemlig tidligere i en Del Aar staaet som Medlem af Arbejdsmændenes Fagforening her i Byen. Dermed falder Grundlaget for Hr. Kjelds »overbegavede Ugideligheds«-Artikel jo bort.

Om Spørgsmaalet »De Samvirkende« skal jeg — foruden at henvise til ovenstaaende — kun sige dette: Naar Hr. Kjeld mener, at denne Form for vor Organisation er god nok ogsaa i Fremtiden, men at der bare skal ny Mænd til, saa tror jeg, han er paa vilde Veje. Hvad skulde det nytte, at der kommer nye Mænd til, naar de stikker Benene i de gamle opslidte Støvler? Bliver disse ikke lige bundløse derfor?

End ikke Hr. Sørensen-Kjeld vil kunne faa Gang i de Støvler.

Køge, i Juni 1910. FR. NIELSEN.

Til Kullen! 7. August. Til Kullen!

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat.)

SAA kommer ind usle Stakler, der fremviser Laanesedler, Skræderregninger og lignende Kreditbeviser og forlanger Penge for at være *Kolleger*; de faar allesammen Penge — saa klog er R. P. Jensen —, men nogle af dem gaar alligevel lige fra Kontoret hen i et Trykkeri og tager Arbejde, faar et Forskud af Principalen og forsvinder igen!

Almindelig Forvirring og Haabløshed er Særmærket paa de nærmeste Dage. Pengekassen er slunken, og de mange Bidrag, der var ventet fra Udlandet, udebliver; i Stedet for bringer Dampskibe og Jærnbaner Skruebrækkere (eller »Schustere«, som de da efter Tysk kaldtes). Det var jo ogsaa Bidrag!

»Det gaar nok, vent bare!« siger Overgeneralen. »Principalerne giver sig en af Dagene.«

Men Principalerne gav sig ikke. *Vi* maatte give os.

— — —

Efter kun 14 Dages Kamp blev det unge typografiske Forbund som ved en Eksplosion sprængt i Stumper og Stykker. —

I 1864 stod jeg en Dag paa Kongens Nytorv i en Stime Mennesker, som ventede paa at se de fra tysk Fangenskab hjemvendende danske Soldater, der skulde gaa over Torvet paa Vejen fra Jærnbanen bag Tivoli til Kastellet.

Saa kom de. Ikke i Marsch, snarere i Løb. Med ludende Hoveder, bange for at se til Siderne.

Fra »Siderne« hørtes haanende Tilraab. Enkelte spyttede over paa Soldaterne. . . .

Saa ubarmhjertigt var »Folket«.

Da de strejkende Typografer slukørede vendte tilbage, mødtes de med Haan af Skruebrækkerne og af dem, der ikke havde været nødt til at strejke.

Principalerne var *kloge*, da de tvang Kampen frem saa tidlig. De vidste, at R. P. Jensen havde *agiteret* Typograferne op til en farlig Magt, men de vidste ogsaa, at han ikke endnu havde faaet dem *organiseret*. Derfor slog de til, og slog det dræbende Slag.

De lavede desuden en saakaldet »Slaveerklæring«, der skulde underskrives af enhver, der ønskede Arbejde; den gik ud paa — saa

vidt jeg husker —, at man lovede for Tid og Evighed ikke at ville rotte sig sammen. Et barnagtigt Paafund, som dog ikke alle Principaler syntes om.

Stor Arbejdsløshed, Nød og Elendighed var den nærmeste Følge af Strejken. Men den Lære fik Typograferne, at Agitation er godt men *Organisation* bedre.

Det er helt forbavsende at tænke over, hvor uforstandige mange Kolleger var, og hvor kortsynede.

Mange tog det hele i Grin, som en Leg. Jeg havde Lejlighed til at erfare dette paa nært Hold.

Jeg havde i flere Aar — i Forstaaelse med R. P. Jensen — haft et Arbejdsanvisningskontor, hvorfra der gratis blev anvist Pladser. Gangen heri var den, at J. lod mig vide om ledige Pladser og sendte Arbejdssøgende til mig. Og da nu Strejken stod for Døren, kom ledige Typografer og spurgte mig, om de maatte tage Plads dér eller dér. Jeg svarede naturligvis nej; men de fortalte — de fleste med et lunt Blink i Øjet —, at de kunde jo godt lade sig antage og saa bagefter narre Principalen ved ikke at møde. De narrede ikke Principalerne, de narrede desværre os; de var Judas'er.

— — —

Nu blev *Typograf-Tidende* meget tam; R. P. Jensen havde tabt Hovedet. Bladets sidste Numer, Aargang 1876, indeholder en Artikel om »*Spiser*« og en om »*Unødvendige Bevægelser under Sætningen*«!

— — —

Under Krig bruges *alle* Vaaben. *Løgnen* blev taget i Brug til Bekæmpelse af Typograferne under Kampen. Visedigteren W. RANTZAU ytrede saaledes til mig en Dag, at der af flere Bogtrykkere var blevet sagt ham, at Typograferne tjente et halvt Hundrede Kroner om Ugen. Da jeg fortalte ham, hvad Gennemsnitslønnen var, og hvad vi forlangte, slog han Hænderne sammen og sagde: »Gu'far bevar's, saa kan jeg s'gu forstaa, I strejker; men I forlanger altfor lidt.«

Og en af de daværende store Forfattere henvendte sig til et Firma og spurgte om Aarsagen til Strejken. Han blev forelagt nogle Regnskabsbøger, der viste en Ugefortjeneste af nogle og fyrre Kroner, og gik i den Forvisning, at Typograferne var noget begærligt Rak, naar de vilde have mere. Han vidste ikke, at de Bøger, han havde set, tilhørte begunstigede Sættere.

I Hr. MARTIUS TRUELSENS typografiske Statistik, som udgaves 4 Aar senere, ansættes Gennemsnitslønnen for Københavns Typografer til 18 Kr. ugenlig! Deri var Avissætternes selvfølgelig-større Løn medregnet.

— — —

LOUIS PIO indtog som Leder af det danske Arbejderparti en grim Holdning overfor de strejkende Typografer.

I *Social-Demokraten* skrev han, at »Typograferne selvfølgelig ikke kunde vente Støtte fra de andre Arbejdere. De havde jo ogsaa paastaaet, at de kunde staa paa egne Ben; nu havde de Lejlighed til at vise det«.

Der kom, saa vidt jeg husker, heller ikke en Øre.

Denne Pios Holdning kan forklares dels af de personlige Kævlerier, han havde haft med R. P. Jensen, og dels af det irritable Sind, der var vokset i ham paa Grund af den uforsonlige Kritik og hadefulde Modstand, han var Genstand for fra mange af sine kære Partifæller — enkelte af dem bekæmpede ham kun, fordi han var dem for egenraadig. En Adfærd, jeg havde god Lejlighed til at gøre mig bekendt med som Korrekturlæser paa Redaktionskontoret i Ravnsborggade.

Men uforsvarlig var hans Holdning overfor Typograferne. Der var i flere Aar — trods det, at Typograferne stod udenfor Partiet — med stor Beredvillighed ydet Bidrag til mange »Parti«-Strejker, saaledes f. Eks. til den store Bagerstrejke i Foraaret 1876.

— — —

Nu, da Tiden er gaaet og Saarene lægte, ser man med mildere Øjne paa de Folk, der svigtede i hine bevægede Dage. »Herre, forlad dem« —, de *vidste* jo ikke, hvad det gjaldt; de stod uforstaaende overfor Bevægelsen. Der var blandt dem, der svigtede, udmærkede Kolleger, udmærkede i det daglige Samvær, — men de fik det ulykkelige Kainsmærke paa deres Pande, fordi de af konservativ Stædighed lod rent *personlige* Hensyn være raadende.

Man forstaar nu, at de den Gang kunde svigte.

Og at *forstaa* er jo at *undskylde*.

Men vor Tid har opdraget en helt anden Race af Arbejdere, der kender *Fælles-Interesse*. Og man undskylder ikke mere.

For nu raabes der dagligt paa Gader og Stræder, *hvor* Arbejderens Plads er i Klassekampen. Og *det bør han vide*. (Fortsættes).

Generalforsamlinger og Møder.

Klubben for Stereotypører og Galvanoplastikere

afholdt Søndag den 12. Juni sin halvaarlige Generalforsamling paa »Emdruplund«.

Til Formand genvalgtes MEYER og til Næstformand valgtes SIGV. KRISTENSEN; til Kasserer valgtes ARTHUR NIELSEN, Aftenbladet. — Tilslutningen burde have været noget større.

Kunde Stereotypørerne Byen over blot faa Øjnene op for, *at vi kun ved at staa samlede i en Enhed* kan faa vore Krav og Rettigheder gennemførte, og at vi kun ved en fælles samlet Optræden kan faa nogle af de Goder, som ikke mindst vi Stereotypører i høj Grad trænger til.

Meld jer derfor allesammen ind i vor Klub. CARL LAURITZEN.

Afstemningsresultat.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af Kasserer var Resultatet følgende.

Til Kasserer valgtes P. NORDLUNDE med 303 Stemmer.
Derefter havde P. Holmen 163 Stemmer.
Der var ialt afgivet 467 Stemmesedler, hvoraf 1 var blank.

København, den 17. Juni 1910.

VIGGO CHRISTENSEN. N. CHR. CHRISTENSEN.
CARL HANSEN. A. W. LARSEN.

Husk Typografernes Stiftelser!

Meld Dem ind, medens De er ung! Jo større Anciennitet har De, naar De bliver gammel.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. *Missionstrykkeriets* Personale har i Lighed med de foregaaende Aar erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Firmaet SKOU & MADSEN, Gl. Mønt 13, giver i Aar sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— *Holbæk Amts Dagblad, Holbæk Amts Venstreblad* og *Holbæk-Posten* har, som sædvanlig, tilstaaet deres Personaler 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Herning Avis* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet Personalet 1 Uges Ferie med halv Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet paa LEANDER NIELSENS Bogtrykkeri i Aalborg har erholdt en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— 1 Uges Ferie er bevilget Personalerne paa *Svendborg Folkeblads* og *Sydfyns Social-Demokrats* Bogtrykkerier i Svendborg. Fuld Løn gives.

— *Demokraten* i Aarhus har, ligesom i Fjor, givet sit Personale 2 Ugers Ferie. Aktieselskabet *Aarhus Amtstidende* har i Aar forlænget Personalets Ferie til 10 Dage med fuld Udbetaling af Ugelønnen. *Jyllandsposten, Aarhus Stiftstidende* og *Jysk Morgenblad* 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Aktieselskabet *Roskilde Avis* (Red. CHRISTENSEN) har i Aar tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie (3 Dage sidste Aar) med fuld Udbetaling af Ugelønnen. *Roskilde Dagblad* (Red. JENSEN) har i Aar tilstaaet Personalet 3 Dages Ferie med 5 Kr. pr. Dag. Aktieselskabet *Roskilde Tidende* (Red. WRESCHNER) har, ligesom tidligere, givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Papirgrosserer CHARLES HINDBORGS Personale har — i Lighed med tidligere Aar — faaet en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

De Arbejdsløse foretager Tirsdag den 28. Juni en Fodtur til Lyngby over Fortunen til Klampenborg. Start fra Nørrebros Runddel Kl. 10 Form. Mød talrigt. Frokost medbringes. UDV.

Til norsk Typograf Halfdan T. Nielsen fra Bergen henligger 4 Breve samt et Beløb af 10 Kr. hos Undertegnede i Aarhus.

Forsaavidt Beløb og Breve ikke afhentes enten personlig eller ved skriftlig Henvendelse, vil Breve og Penge blive returneret til Vedkommendes Forældre om 14 Dage fra Dato.

Aarhus, den 22. Juni 1910. N. MORTENSEN,
Stiftstidende.

Sølvbryllup. Typograf M. FREDERIKSEN og Hustru i Vejle kan Søndag den 3. Juli fejre deres Sølvbryllup. Frederiksen har i en længere Aarrække arbejdet paa *Vejle Amts Folkeblad*.

Nordisk Papir- & grafisk Tidende. Vi har tidligere omtalt dette af vor Kollega L. CHR. NIELSEN i Svendborg udgivne og redigerede Fagblad, som vi anbefaler vore Kolleger at støtte ved Abonnement. Dette er billigt, idet det kun er *2 Kr.* for hele Aaret, fra April Kvartal i Aar til April næste Aar. Det kan bestilles paa alle Postkontorer. Der er i disse Dage udsendt Cirkulære til samtlige Lokalafdelings-Formænd med Anmodning om at tegne Abonnement. Endvidere sender Udgiveren et Gratis-Eksemplar af Bladet til hver Afdeling; men da den gamle Liste er benyttet, er det muligt, at der er fejl Adresse hist og her.

Dette kan man imidlertid selv afhjælpe ved at anmelde Fejlen paa Posthuset (eventuelt ved at meddele det til Bladets Ekspedition, A/S Brødr. Backhausen, Aarhus). Disse Forenings-Eksemplarer bør cirkulere blandt Foreningernes Medlemmer.

Til Indsamlingen til CHR. GÜTH har jeg yderligere modtaget: Slagelse Lokalafdeling Kr. 15.00, Næstved do. 11.50, Lyngby do. 6.00, tils. Kr. 32.50; ialt med det tidl. indkomne Kr. 786.66.

København, den 22. Juni 1910. LAUR. JENSEN.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Lægerne.

Dr. HALL er bortrejst fra 16/6 til 18/7. Vikar: Dr. E. MADSEN, Toftegaards Allé 21 1. Tr. 12—1.

Dr. BREHM er bortrejst 23/6—7/7. Vikar: Dr. HEYERDAHL, Godthaabsvej 58. Tr. 11—12 (Søndag 8½—9).

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter Vald. Sørensen, udl. 28/9 99 i Grønnegade 33 (P. Hansens Bogtr.). Paal. Mary Iversen, udl. 7/6 10 hos Kihl (arb. s. St.). Paal. Carla Hansen, udl. 15/5 10 hos Eriksen (arb. s St.). Vald. Sørensens Hustru Oline. 311, M. Voergaards Hustru Karen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 1538, J. C. Rasmussen fra Skive (arbl.). 2526 (675), Ivan Carstensen fra Udl. (arbl.). 2370, Chr. Thomsen fra Vejle (Hertz).

Aarhus, 2364, J. D. Rasmussen (Merkantiltrykkeriet). Herning, 2014, Niels Jensen (Avisen). Holstebro, 2037, Senius Skaaning (arbl.). Nykøb. F., 1549, Jens Marius Møller (Pontoppidan) og 2708, Aksel Vald. Georg Larsen (udenfor Faget). Odense, 2665, Carl Jensen (Kr. E. Petersen).

Bortrejste.

Københavns: 2755 (2878), Aage Gottschalck til Norge i Pl. 1840 (127), M. M. Andersen til Norge i Pl. 2754 (161), Holger Bidstrup til Norge i Pl. 1888 (2884), Robert Madsen til Norge i Pl. 2756 (2845), Holger Andersen til Norge i Pl. 2757 (2824), Alb. Foss til Norge i Pl. 2549 (2767), Carl Haagensen til Norge i Pl. 1878 (2652), P. O. Foss til Norge i Pl. 1495, Bertram Behrndt til Norge i Pl. 2123 (401), Poul Lüder til Tyskland (arbl.).

Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard til Præstø i Pl. Odense, 1963, Hans Magnus Hansen til Esbjerg som Bogtrykker. Randers, 2601, Gerh. Sørensen paa Rejse og 2364, Jens Ditlev Rasmussen til Aarhus i Pl. Roskilde, 2083, Carl Nielsen til Kristiania i Pl. Vejle, 2665, Carl Jensen til Odense i Pl. og 2370, Chr. F. Thomsen til Kbhvn. i Pl.

Død.

Københavns. 1, Nicolaj Bergs Hustru Frederikke.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Fredag d. 1. Juli Kl. 8½ i Pilestræde 51 (Kaféen).

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Talrigt Møde forventes. Kassereren træffes fra *Kl. 8.* STYRELSEN.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. (1w)

T. C. C. Søndag: Søllerød. Trianglen Kl. 9. Tegning til Festen i Bagsværd den 10. Juli modtages af Styrelsen. (Lammesteg, Jordbær, Øl, Dans og Punsch.) Medlemmer Kr. 1.50, Besøgende 2,00. (3n)

ANNONCER

Ung Akcidenssætter

søger Plads. Billet mrkt. »109« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En hurtig og paalidelig **Akcidens- og Bogsætter** søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig Typograf

(Sætter-Trykker, Avissætter, Akcidenssætter) søger Plads straks i Københavns eller i Provinsen. Billet mrkt. »Energi 107« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret, helst inden 8 Dage.

Linotypesætter,

som staar i Plads i Provinsen, kunde snarest ønske en varig Plads i Københavns. Billet »104« modt. Ekspeditionskont.

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjshuset **Aaboulevard 39** *(tæt ved Hj. af Bülowsvej).* (199)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

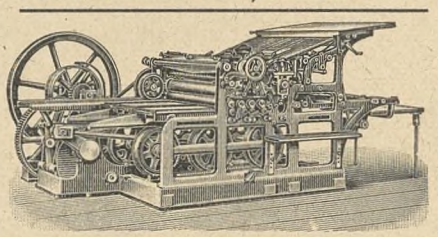

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 1. JULI 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ordin. Kvartalsgeneralforsamling

Torsdag d. 14. Juli. Kl. 8½ Aften

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Udelukkelse af et Medlem. 4. Forslag fra Styrelsen om at bevilge 100 Kr. til Tyende- og Landarbejderforbundet. 5. Anmodning fra Formanden om 4 Ugers Ferie til Studierejse. STYRELSEN.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 22. Juni 1910 blev i Sag Nr. 4/1910: *Dansk Typograf-Forbund* mod *A/S Politiken* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod A/S *Politiken* angaaende Betalingen af nogle Annoncer i Medfør af Bestemmelsen i Tarifens § 43, 3. Stk.: »Annoncer beregnes efter den i den fremherskende Skriftart, dog ikke udover Korpuskegel«. I Henhold hertil har nemlig det indklagede Aktieselskab nægtet at betale de paagældende Annoncer som Petit under Paaberaabelse af, at Petitlinjerne kun udgør en mindre Del i Forhold til de større Skriftarter (derunder Cicero, Mittel o. s. v.) i Annoncen og derfor ikke kan betragtes som den »fremherskende Skriftart«. Typograf-Forbundet formener derimod, at det efter den anførte Tarifbestemmelse maa være tilstrækkeligt, at Petiten udgør den fremherskende Del af den anvendte Brødskrift (Korpus, Petit, Nonpareille) uden Hensyn til det Omfang, hvori tillige større Skriftarter maatte være anvendt, idet Bestemmelsen i det hele maa forstaas saaledes, at den af de Skriftarter paa og under Korpuskegel, der er mest af i Annoncen, angiver den Grundskrift, hvorefter Annoncen skal beregnes. Til Støtte for denne Forstaaelse har Forbundet ogsaa paaberaabt sig, at den altid har været anvendt saavel af det indklagede Aktieselskab som af andre Bladsætterier, og at en modsat Forstaaelse vilde nedsætte Bladsætternes Fortjeneste meget betydeligt. Det har derfor paastaaet det indklagede Aktieselskab dømt til at betale de omstridte Annoncer som Petit.

Københavns Bogtrykkerforening har paa A/S *Politikens* Vegne herimod gjort gældende, at den paagældende Bestemmelse i Tarifen kun kan forstaas saaledes, at Beregningen skal ske efter den Skriftart, der overhovedet er den fremherskende i Annoncen, dog ikke udover Korpuskegel. Den af Typograf-Forbundet hævdede Forstaaelse formenes ogsaa at kunne føre til ganske urimelige Resultater, og det benægtes bestemt, at Bogtrykkerne skulde have anerkendt denne Forstaaelse. Bogtrykkerforeningen har derfor nedlagt Paastand paa, at det indklagede Aktieselskab frifindes, og at der tillægges det Ret til at kræve tilbagebetalt det Beløb, som det maatte have betalt for meget for Annoncer af den omhandlede Art.

Retten finder nu ogsaa, at den paagældende Bestemmelse i Tarifens § 43, 3. Stk. efter sin Ordlyd alene kan forstaas paa den af Bogtrykkerforeningen hævdede Maade, og at denne Forstaaelse ogsaa fører til de rimeligste Resultater. Det maa vel antages, at en anden Forstaaelse nogle Steder har været bragt til Anvendelse af Typograferne upaatalt fra de vedkommende Firmaers Side, men der findes ikke derved at have udviklet sig en almindelig, for begge Parter bindende Retsbrug, som kunde forandre den Forstaaelse, hvortil en umiddelbar Fortolkning af Tarifbestemmelsen fører. Det indklagede Aktieselskab har derfor været berettiget til at nægte at betale de paagældende Annoncer som Petit-Annoncer og maa altsaa frifindes for Typograf-Forbundets Paastand. Derimod finder Retten ikke Anledning til at tillægge Aktieselskabet Adgang til at forlange det mulig for meget betalte tilbage.

Herefter dømmer Retten:

A/S *Politiken* frifindes for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Efter at ovenstaaende Dom var afsagt, er der samme Dag fra Dansk Typograf-Forbund fremsat Begæring om at tage Sagen op til fornyet Behandling under Henvisning til — hvad der hidtil var undgaaet alle Parters Opmærksomhed — at det samme Spørgsmaal skulde have fundet en modsat Afgørelse under en tidligere Sag ved Bogtrykfagets Voldgiftsret, nemlig Nr. 7/1903: Dansk Typograf-Forbund ktr. Bladet *København*. Denne Begæring blev behandlet i Rettens Møde den 24. Juni 1910.

Idet Voldgiftsretten beklager, at der ikke findes en trykt Samling af de i Voldgiftsretten før nærværende Tarifperiode afsagte Domme, og idet den opfordrer Organisationerne til at lade en saadan Samling trykke, udtaler Retten, at Kendskab til den anførte Dom ikke kan antages at ville have ændret ovenstaaende Dom, idet det navnlig for Retten staar som usikkert, om det er det samme Spørgsmaal, der tidligere har foreligget til Afgørelse.

Retten finder derfor ikke Anledning til at imødekomme den fremsatte Begæring om Sagens Genoptagelse.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Vi skal i næste Numer komme nærmere ind paa ovenstaaende Dom. RED.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat).

DET var en mørk, bedrøvelig Tid, der kom efter Strejken. Opløsning af mange kollegiale Baand. Mistro til hinanden.

Livet gik sin trælsomme Gang uden det Lysskin, som Haabet kan kaste over det; Fremtiden saa jo haabløs ud. Alt var i den gamle Gænge igen: for nogle en favoriseret Tilværelse med god Løn, for andre saa tarveligt som muligt.

Jeg karakteriserer maaske Forholdene bedst ved at notere nogle egne Erfaringer.

Hos THIELE arbejdede jeg i 1879, 80 og 81. Her stod nogle godt, medens andre (der blev kaldt *Reserve*) maatte nøjes med Smuler, der

faldt af. De favoriserede arbejdede ikke særlig stærkt; en af dem saa jeg en Dag i Færd med at støve hele »Madam Mangors Kogebog« af og efterhaanden lade Aftrækker DIDRICHSEN tage dem under Behandling. Sætteren havde hele Bogen staaende fra forrige Oplag, og nu fik han Lov at beregne den paany. Denne Sætter havde tillige *Dreng*.

Den Slags Favorisering var der meget af, mens »Reserven« fik stykkevis Arbejde og ofte maatte gaa Uger uden at have noget at bestille. Men *Plads* havde man, gudbevares!

Navnlig det første Aarstid, jeg var der, var det skralt. Jeg havde 3 Pladser paa én Gang. Dels hos Thile — den regnede jeg for min *rigtige* Plads — dels paa 2 andre Trykkerier, hvoraf det ene var min Husværts, Bogtrykker ERIKSEN paa Nørrebro. Jeg sagde blot til Thieles Faktor, at nu gik jeg dèr eller dèr hen at arbejde; kom der Korrektur eller Manuskript til mig, kunde han sende Bud. Der var intet i Vejen, og det var jo forsaavidt liberalt nok. Men det kunde hænde, at der ikke var Arbejde de to andre Steder og heller ikke hos Thiele — saa kneb det.

En Dag, da jeg syntes, det kunde være paa Tide at faa lidt Arbejde, gik jeg ind i »Buret« til Faktor PETERSEN, der var en yderst ligeglad Mand; *han* trængte ikke til Arbejde.

»Jeg har skam ikke noget. Det vil sige, ikke noget, *De* kan være tjent med. MOGENSEN derovre har nogle Ark af »Københavns Diplomatorium«, men det er der jo Procenter paa, og det vil vi ikke give og *kan* ikke give; det er et offentligt Arbejde, der betales daarligt af Kommunen. Naa, ja, ja, ja . . . De *skal* vel have noget, gaa saa over og faa et Ark hos ham og tag Deres Procenter . . . .«

Jeg gik over hos Mogensen og fik et Ark med den Besked, at der i Følge Tarifen var 3 Gange 10 Procent paa Arbejdet, men han tog ingen; hans *Dreng* satte det, mens han selv tog den *commode* i »Fabers Rejseliste«.

Da jeg bebrejdede ham, at han arbejdede under Tarifen, svarede han, at »det var ikke Tider til at gøre Vrøvl i«.

»Jo for den, der ikke har en Dreng til at arbejde for sig,« svarede jeg.

Dette Drenge-System var en Uting og en Hæmsko for Fremskridt. En hel Del Typografer fandt sig i Aarevis i daarlige Forhold i det Haab, at de skulde blive forlenet med en Dreng; nogle fik ganske vist ogsaa en, men flere fik en lang Næse. Akkurat som i Lotteriet.

En anden Gang, jeg savnede Arbejde, forklarede jeg Faktor Petersen, at det var nødvendigt for mig at faa noget at bestille. Det var under en af hans Rundture paa Sætteriet, hvor han under Gangen stadig drejede den ene Tommelfinger om den anden og ligesom dannede en lille Vindmotor, der skulde bortblæse eventuelle Klagesuk fra ham.

Jeg havde lige faaet standset ham og hans Motor og spurgte, om der var noget for mig at sætte.

»Nej, ikke i Dag,« svarede han paa sin ligeglade Maade.

»Ja, men det er rent galt; jeg har ikke noget paa Regning i denne Uge.«

»Hum . . . lad os haabe.«

»Ja, men *jeg* kan skam ikke leve af Haab.«

»Det er der saa mange, der maa,« sluttede han af og satte atter sin Motor i Gang.

Han anede ikke, hvor dette Svar skar . . . .

Han staar for mig som en levende Illustration af de Vrøvlehoveder, der i Landenes lovgivende Forsamlinger snakker op og ned ad Stolper og laver Love i Masse, saa vi vader i dem og er nærved at kvæles af Forbud, medens Fattigdommen og al Samfundsusselheden faar Lov at brede sig uden Forbud, — fordi de snakkende Parlamentarikere selv sidder godt paa Flæsket og *derfor ikke forstaar*, hvad det vil sige at være i Nød.

Men »Folket« vælger jo selv de Fyre . . . . .

Gaa en Gang op i Rigsdagen og betragt en af disse »Talere«, naar han med Inderlighed ivrer imod at yde af Statskassen et Par Kroner til Arbejdsløse, der har sultet i Maaneder.

— — —

Hos Thiele forsøgte vi (»Reserven«, der bl. a. bestod af J. F. JENSEN, NORMAN BRYN, FOSS, L. D. PETERSEN, LUDV. PETERSEN) at faa flere paatrængende Ændringer i Arbejdsmaaden, f. Eks. Fritagelse for Format-Opsøgning og -Indlægning paa Sluttebordet ved Maskinen. De andre Ønsker husker jeg ikke, men de var alle rimelige og billigedes af Principalen, som det senere vil ses.

Vi formede en Henvendelse til Huset og lod den cirkulere blandt Personalet til Underskrift. Hele »Reserven« skrev under, men pludselig blev den stoppet; en af »Hus-Sætterne« havde faaet fat i den og lagt den ned i sin Skuffe. Da vi efter nogen Søgen fandt ham og Cirkulæret, erklærede han med højtidelig Mine, at »Thiele vilde blive meget vred, dersom det kom ham for Øje; *han* kendte Thiele.«

Saa faldt *den* Sag. Men betegnende er det, at da Henvendelsen til Thiele skete et Par Aar efter, svarede han, at det undrede ham, at man ikke for længe siden havde søgt at faa disse Ting ændrede; navnlig Formatnedlægningen forekom ham at være et unødvendigt Tidsspild for Beregningssætteren, da Trykkeren, som stod og *saa* derpaa, lige saa godt kunde besørge det.

Ikke sandt: en meget lærerig Historie!

Arbejdsforholdene var slette de første Aar efter Strejken, mest begrundet i, at Arbejderne stod værgeløse. Foreningen var ganske vist blevet rekonstrueret af DECHER og L. A. MORTENSEN, men den gjorde ingen anden Gavn end en ubetydelig Understøttelse til de mange Arbejdsløse. Decher var Formand og arbejdede hos JØRGENSEN & CO. i Klareboderne. Kom man til ham og beklagede sig over et eller andet Overgreb — og man havde den soleklareste Ret —, sagde han: »Ja, jeg véd ikke . . . gaa over til Christensen.« Det var P. CHRISTENSEN, der arbejdede samme Sted og nok var den egentlige Leder af Foreningen og *Typ.-Tid.* Han svarede: »Der er ikke noget at gøre; husk paa de daarlige Tider«. Og saa var Sagen afgjort.

Svaret var forsaavidt rigtigt, som det virkelig var daarlige Tider, og jeg anfører det ogsaa kun for at vise, hvor fortvivlet Tilstanden var.

Decher tog et Par Gange Mod til sig og gik til Bogtrykkere for at intervenere. Saaledes hos SCHULTZ og hos THIELE og truede dem med Foreningen. Men Schultz sagde: »Jeg vil blæse Foreningen et Stykke!« Og Thiele sagde: »Jeg vil blæse Foreningen et Stykke!« Forskellen de to Steder var kun den, at Schultz bød Decher et Glas Vin til at skylle Bitteren ned med.

(Fortsættes).

Kullenturen 7. Avgust.

Opmærksomheden henledes paa det udsendte Program.

Billetter à 2 Kr. Tur og Retur faas hos ANTON JENSEN og paa Forbundskontoret.

UDVALGET.

»Læremestre«.

I min Artikel om lidt Trykkerstatistik var Henningsens Bogtr. anført som et af de Trykkerier, der afskedigede Lærlingen straks efter Udlæringen. Hr. Henningsen var imidlertid nævnt ved en Fejltagelse, idet der skulde have staaet HASTRUP, med hvem jeg i 1907 her i Bladet debatterede, idet jeg bestred hans Kvalifikationer til at holde og udlære en Trykkerlærling. Hr. Hastrup var den Gang højt oppe; han hævdede baade, at han kunde og skulde gøre en god Trykker ud af den omstridte unge Mand, og tillige at han skulde *blive hos ham* efter Udlæringen. Kendsgerningerne har imidlertid givet mig Ret. Den unge Mand udlærte hos Hr. Hastrup den 1/11 1909 og allerede den 5/11 09 meldte han sig som arbejdsløs. I de **29 Uger** der er gaaet fra 1/11 1909 til 20/5 1910 har han været ledig i **18 Uger** og i Arbejde i **11 Uger**, og i disse **11** Uger har han, foruden hos sin Læremester Hr. Hastrup, tillige arbejdet hos hele **3** *andre københavnske Bogtrykkere*, der nu alle giver Hr. Hastrup den samme Attest, som jeg gav ham i 1907.

Den unge Mand befinder sig nu i Udlandet for selv at skaffe sig de faglige Kundskaber, som Hr. Hastrup fejlagtig troede at være i Besiddelse af. (Jfr. *Typ.-Tid.* Nr. 19, 21 og 26 for 1907.)

LAUR. JENSEN.

Bladsættermødet

i Søndags havde samlet et stort Tal interesserede Kolleger, for hvem Formanden for den københavnske Afdeling, VIGGO CHRISTENSEN, gav et Resumé af den nylig i Voldgiftsretten behandlede Sag angaaende Beregning af Petit- og Korpusannoncer i Bladet *Politiken* samt oplæste den af Retten afsagte Dom, der helt var gaaet Forbundet imod og kuldkaster en mangeaarig Praksis indenfor vort Fag.

Flere Kolleger havde Ordet for at udtale deres Forundring over den mærkelige Dom og protestere imod, at Sagens Ophavsmand, Gustav Clausen, vedblivende stod som Medlem af Forbundet.

Til Slut vedtoges følgende Resolution:

»Bladsættermødet udtaler sin skarpeste Misbilligelse af den Maade, hvorpaa den typografiske Forenings tidligere Formand, Gustav Clausen, modarbejder vort Fags Arbejdere og forlanger, at Ledelsen for vort Forbund øjeblikkelig foretager Skridt til at ekskludere ham for ukollegial Adfærd.«

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling afholdt Søndag den 12. Juni ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent. JUL. SCHRØDER, Sekretær: GUNDORPH SØRENSEN.

Punkt 1) Beretningen, som aflagdes af VIGGO CHRISTENSEN, godkendtes enstemmig uden Diskussion.

Punkt 2) Regnskabet: LAUR. JENSEN forelagde dette, der balancerede med Kr. 96.867.05. Den Del af Regnskabet, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 35.385.10. Medlemsindtægten har været Kr. 25.417.45, ekstra Kontingent 56.75, tilbagebetalte Laan Kr. 30.00, andre Indtægter Kr. 80.90 og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 9800.00. Udgifterne fordeler sig saaledes: Rejseunderstøttelse Kr. 324.00, Understøttelse paa Stedet Kr. 17.105.25 (mod Kr. 14.189.00 i forr. Kv.); Sygeunderstøttelse Kr. 14.656.47 (mod Kr. 11.531.15 i forr. Kv.); Begravelseshjælp Kr. 791.00 (mod Kr. 360.00 i forr. Kv.); Administrationstilskud Kr. 1710.65 og indsendt til Hovedkassen Kr. 797.73. Lokalkasserne havde den 1. Januar en samlet Formue af Kr. 45.399.36 og den 31/3 Kr. 48.881.61, altsaa en Fremgang af Kr. 3482.25. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Punkt 3) Valg af Næstformand. Hertil genvalgtes enstemmig WARTENBERG.

Punkt 4) Arbejderskolen. VIGGO CHRISTENSEN omtalte denne Sag, som sikkert vilde faa stor Betydning for Arbejderbevægelsen. Man havde formaaet at knytte en Stab af ansete Lærerkræfter til at lede denne. Stillede følgende Resolution: »Styrelsen bemyndiges til at lade to Elever gaa paa Arbejderskolen og af Foreningens Midler at udrede Skolepengene.

WARTENBERG, N. NIELSEN, ANDERSEN, JUL. SCHRØDER og Frk. MOURITZEN anbefalede Sagen, hvorefter Resolutionen vedtoges enstemmig.

Punkt 5) Beretning fra Kontrahentmøderne aflagdes af Wartenberg. Det ny Format, som *Social-Demokraten* vilde fremstaa i fra Nytaar, vilde ganske vist betyde en Forhøjelse af Abonnementsprisen med 5 Øre ugenlig, men til Gengæld vilde Læserne ogsaa faa mere Stof, hvorfor der var givet Bevilling til Køb af en ny Sættemaskine. Den ny Trykmaskine vilde være i Stand til at fremstille flerfarvet Tryk. Haabede, man maatte faa Korrespondenter i Udlandet, som kunde holde os à jour med saavel den faglige som kooperative Bevægelse. Bladet havde bevilget 1000 Kr. til Børnenes Kontor. Beretningen godkendtes enstemmig.

Punkt 6) Eventuelt. W. JACOBSEN ønskede, at Generalforsamlingen annullerede den tidligere tagne Beslutning om Mødernes Afholdelse om Søndagen. Efter en kort Diskussion vedtoges det at lægge Afgørelsen i Styrelsens Haand.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1910.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1910	*718.82	Rejseunderstøttelse ...	1,709.35
Ordin. Kontingent ...	39,285.45	Understøttelse p. St.	21,895.25
Ekstra do. ...	56.75	Reservefondsunderst...	77.00
Tilbagebetalte Laan ..	102.00	Sygeunderstøttelse ...	18,863.46
Andre Indtægter	127.90	Begravelseshjælp	1,291.00
Tilskud fra Hovedkass.	12,520.50	Andre Udgifter	2,010.78
		Indsendt til Hovedkass.	6,262.94
		Beholdn. 31. Marts 1910	701.64
	52,811.42		52,811.42

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1910	388,962.13	Tilskud til Afdelingerne	12,520.50
Inds. fra Afdelingerne	6,262.94	Overfartsbilletter	140.65
do. - Københavns Afdeling for Oktbr. Kvartal	9.00	*Typograf-Tidende*	1,491.97
		Udgaaet til Sverig....	157,981.22
Renter	998.10	Tarifforhandlinger	717.19
Kommunetilsk. til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse	2,584.92	Administrationstilsk. til De samv. Fagforb...	479.33
Indg. Depositioner ..	253,394.07	Udgifter ved Voldgiftsretten i København .	30.00
Overført til Reservefonden fra Sverig..	23,576.86	Brændsel og Belysning	35.95
		Lønninger og Honorarer	1,422.00
Refunderede Rejseudgifter, Tryksager, Porto og Sagførersalær	325.08	Rejseudgifter og Diæter	154.30
		Tryksager	319.00
		Porto	77.46
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid*.....	61.55	Telegram. og Telefon.	122.87
		Forskelligt	128.24
		Beholdn. 31. Marts 1910	500,553.97
	676,174.65		676,174.65

København, den 1. Juni 1910. P. HVIDTFELDT.

* I Oversigten mangler Hjørring, hvorfor Beholdningen den 31. Decbr. 1909 og 1. Januar 1910 differerer 15 Kr.

Nær og Fjærn.

Til de københavnske Trykkerier er udsendt Spørgeskemaer vedrørende Sundhedsvedtægtens og Fabriklovens Overholdelse. Skemaet maa i udfyldt Stand indsendes *senest 5. Juli.*

P. Hvidtfeldt vil efter nu tagen Bestemmelse være bortrejst i Juli Maaned. De løbende Forretninger vil under Hvidtfeldts Fraværelse under Formandens Medvirkning blive besørget af HOLMEN og Pengeudbetalingen af LAUR. JENSEN.

Kontingentugerne. Januar Kvartal havde 12 Kontingentuger. April Kvartal har 13 Kontingentuger og Juli Kvartal har 14, idet der i Kvartalerne er henholdsvis 12, 13 og 14 Fredage.

Anvisningskontoret og de Arbejdsløse. Som meddelt i forrige Nr. af *Typ.-Tid.* er der udsendt ny Tilmeldingskort til Anvisningskontoret med Anmodning om, at alle Arbejdsløse indsender et saadant, samt at de, der undlod dette, vilde blive strøgne af Listen. Ikke alle Arbejdsløse, som er tilmeldt Listen, har efterkommet denne Anmodning, hvorfor disse uopholdelig maa indsende Kortet. I modsat Fald vil Lokalformanden erholde Meddelelse om at standse Understøttelsen.

Trykkernes Begravelses- og Ekstrakasse. Kontingent for April Kvartal bedes af Hensyn til Halvaarsopgørelse betalt til Anton Jensen i Løbet af den kommende Uge. LAUR. JENSEN.

Kvindeafdelingen afholder Sommerudflugt Søndag d. 24. Juli. Programmet følger i næste Numer.

Sommerferie. Som tidligere Aar giver *Vendsyssel Tidende*, Hjørring, sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— *Randers Amtsavis*, Redaktør OTTO ELMENHOFF, giver i Aar, ligesom tidligere Aar, sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

— Aktieselskabet *Roskilde Avis* har tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— *Nordsjællands Venstreblad* i Hillerød har atter i Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med Udbetaling af Lønnen.

— TH. THRUES Bogtrykkeri i Aarhus har som sædvanlig tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet i N. C. ROMS Bog- & Stentrykkeri har erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— Hele Personalet hos P. A. NIELSEN har ligesom tidligere Aar modtaget 1 Uges Ferie med Udbet. af resp. Ugeløn.

— *Socialdemokratens* Personale holder — som fastsat i Hustarifen — 14 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

Justitsraadinde Schultz har atter i Aar været betænksom overfor de gamle Fribeboere i »Stiftelserne«, idet hun har stillet 200 Kr. til Raadighed til en Skovtur for dem.

100 Aars Jubilæum fejres af *Randers Amtsavis* Søndag den 3. Juli, idet det første Numer udkom paa denne Dag for 100 Aar siden. Bladet blev grundlagt af Bogtrykker SØREN WISSING ELMENHOFF og er endnu paa 4. Slægtled i Familien Elmenhoffs Eje, idet den nuværende Redaktør og Udgiver er Cand. polit. OTTO ELMENHOFF.

Dagen fejres ved Udsendelsen af et Jubilæumsnummer og en Reproduktion af det først udsendte Nummer, samt ved en Festlighed i Klubben Harmoniens Lokaler, hvortil Personalet og en Del af Byens Honoratiores er indbudt.

At Personalet altid har befundet sig vel ved at arbejde for Firmaet Elmenhoff, derom vidner det, at der har været Typografer, der har kunnet holde 40 Aars Jubilæum i Forretningens Tjeneste, og at Størstedelen af det nuværende Personale kan se tilbage paa en Virksomhed af mellem 20 og 30 Aar og en Del endog mellem 30 og 40 Aar.

I 1890 oprettedes paa den daværende Chefs Initiativ en Enkepensionskasse for Trykkeriets Personale, og trods det, at der i Tidens Løb har været 3 (for Tiden 2) Enker paa Pension, er Kassen dog nu i Besiddelse af en ganske anselig Kapital ca. 6,000 Kr., hvorfor den navnlig skylder Firmaet Tak, idet dette yder et stort aarligt Bidrag til den. S—.

Sangforeningens Helsingørstur den 19. Juni fik et vellykket Forløb og bragte Deltagerne baade en fornøjelig Dag og et interessant Bekendtskab med Byens Seværdigheder, hvilket for en stor Del skyldtes Lokalformanden i Helsingør, Hr. ADOLPH PETERSEN, der havde arrangementet og selv tilbragte hele Dagen i Deltagernes Kreds. Efter at Kronborg med Kassematterne, Malerisamlingen osv. var beset, aflagde man et Besøg i Karmeliterklostret, hvor der blev sunget for de gamle Damer, som glædede sig overordentlig over denne uventede Opmuntring. Derefter fandt Middagen Sted paa »Hammershøj«, og senere spadseredes til Slotsparken med »Hamlets Grav« osv., hvorefter man atter samledes paa »Hammershøj« til en hyggelig og tvangfri Sammenkomst, hvor en Del af Kollegerne i Helsingør var kommen til Stede. Her vekslede Taler og Sange, indtil Københavnerne ved 11-Tiden rullede hjem ad Kystbanen med Bevidstheden om en velanvendt Dag i behageligt Selskab.

Sølvbryllup. Vor Kollega CARL DREYER og Hustru fejrer d. 5. Juli deres Sølvbryllup. Parret er mest kendt fra Typografernes Cykleklub, i hvilken Dreyer i adskillige Aar har været en afholdt og populær Formand. Sølvbrudgommen er jo desuden en skattet og kendt Kollega indenfor Typografernes store Kreds.

Typografernes Enkekasse. Den hidtilværende Kasserer træffes sidste Gang i Aften Fredag efter Kl. 8½ for Indbetaling af Restancer. Den nye Kasserer, **P. Nordlunde, Elmegade 20² N.**, træffes for Ind- og Udbetalinger hver **Onsdag** og **Søndag** Middag **Kl. 12—1½.** *Henvendelser paa Trykkeriet frabedes.*

Bygningssnedkerne i København (ca. 2000 Medlemmer) har paa en Generalforsamling (besøgt af ca. 400) med overvældende Majoritet besluttet at indmelde sig i Snedkerforbundet. Beslutningen skal først til skriftlig Afstemning. Det anses for sikkert, at denne vil give samme Resultat. Bygningssnedkerne bliver ved at indtræde i Snedkerforbundet paany Medlemmer af De samv. Fagforbund.

Socialdemokratiets Aarhundrede. Opgørelse og Afdrag — ogsaa fra Provinserne — bedes indsendt i Løbet af 8 Dage til ANTON JENSEN, Forbundskontoret.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Ny Medlemmer.

København: Stereotypør Alfred Vald. Christensen, udl. 1/7 10 hos P. Petersen (arb. s. St.). Trykker Viggo Dagobert Christensen, udl. 15/6 10 i Forlagstrykkeriet (arb. s. St.). Paal. Alexandra Threms, udl. 22/6 10 hos P. Andersen (arb. s. St.). 1849, E. Hammers Hustru Betty.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2054a (2595), Jens Hansen fra Rejse (arbl.). 2605 (1938), Jørgen Petersen fra Hobro (arbl.). 2402 (2770), Jens Jørgensen fra Holbæk (arbl.).

Esbjerg, 1963, Hans Magnus Hansen (Bogtrykker). Kalundborg, 2011, Joh. Rosenkvist (Folkebl.). Silkeborg, 2675, M. Nørgaard Mortensen (Soc.-Dem.) og 1721, W. Date (arbl.).

Bortrejste.

København: 2758 (2862), J. Chr. Andersen til Udl. (arbl.). 1975 (488), Nielsen Aagaard til Udl. (arbl.). 2413 (2733), Vald. Schweim paa Rejse (arbl.).

Aalborg, 1925, Jens Christiansen paa Rejse. Esbjerg, 2606, Elisabeth Christensen til Holstebro i Pl. Hjørring, 2046, Peter Pagh til Kbhvn. (Fagskolen). Næstved, 2380 Chr. Bjerregaard til Nykøbing F. (arbl.). Odense, 1223, Lorents F. Jensen paa Rejse og 2634, Kaj Jørgensen til Kbhvn. (Fagskolen). Svendborg 2696, Carl L. Riise til Kbhvn. (Fagskolen) og 2379, L. J. Ch. Caspersen til Sorø i Pl.

Udmeldt.

København: 2571, Osvald Friis-Terkelsen (overg. til andet Erhverv).

GUTENBERG-KORET

afholder sin *halvaarlige Generalforsamling* Fredag den 8. Kl. 8 i »Ølundshus«.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Regnskabet. 3. Lovændringer. 4. Valg af Næstformand, Kasserer og en Revisor. 5. Eventuelt. (4e)

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. (1x)

T. C. C. Søndag: Søllerød. Trianglen Kl. 9. Tegning til Festen den 10. Juli i Bagsværd modtages af Styrelsen til den 6. (Medlemmer 1.50, Besøgende 2,00.) (30)

ANNONCER

Stereotypør,

vant til saavel Rotation- som Planstereotypi, ønsker at skifte Plads; har i flere Aar arbejdet ved et større illustreret Ugeblad. Bill. mrkt. »Stereotypør 112« modt. Ekspeditionskont.

Livsstilling

søger en dygtig **Sætter-Trykker**, 25 Aar, militærfri, kendt med Kalkulering og Arbejdsledelse. Nærmere ved Korrespondance. Bill. mrkt. »113« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig **Galvanoplastiker** og **Stereotypør** søger Plads straks eller senere i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »Galvano 110« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (9)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Se her! Et nøddetræspoleret Herreskrivebord med 5 Skuffer samt en Herrecykle (Frihjul) sælges.
(111) *Typ. Petersen, Flensborggade 19¹.*

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“**
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 . KØBENHAVN DEN 8. JULI 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ordin. Kvartalsgeneralforsamling

Torsdag d. 14. Juli præcis Kl. 8½ Aften

i Festsalen, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Udelukkelse af et Medlem. 4. Forslag fra Styrelsen om at bevilge 100 Kr. til Tyende- og Landarbejderforbundet. 5. Anmodning fra Syge-Hjælpekassen om et Tilskud paa 100 Kr. til et Juletræ. 6. Anmodning fra Formanden om 4 Ugers Ferie til Studierejse.

STYRELSEN.

Dommen over Korpus- eller Petitannoncer.

At være Opmand i en faglig Voldgiftsret er intet behageligt Hverv. Ofte er det for en Ikke-Fagmand meget vanskeligt at træffe det rette i en Sag, særlig hvor det gælder specielle tekniske Forhold, og i næsten alle Tilfælde vil den trufne Afgørelse møde Kritik.

Voldgift er imidlertid den Afgørelsesmaade, Parterne har vedtaget i Fortolkningsspørgsmaal, og dens Beslutninger er forud vedtaget som gældende mellem Parterne. Organisationerne er derfor bedst tjent med, at Tilliden til Voldgiftsretten bevares saa stærkt som muligt, og vi har derfor gjort os til Regel i Stilhed at være glade, naar vi vandt en Sag, og ligeledes i Stilhed at dukke Hovedet, naar den gik os imod.

Naar vi i nærværende Sag ikke retter os efter denne Regel, men i denne Artikel bringer nogle kritiske Kommentarer, er det, fordi vi har den Følelse, at vi her har lidt en ganske overordentlig Uret. Det faktiske Forhold, der forelaa, var, at alle Blade, saalangt man kunde følge tilbage, **alle** havde beregnet paa den af os paastaaede Maade, og vi dokumenterede ved Bilag, at man gjorde det endnu. Da Tarifen af 1906 er sluttet paa Grundlag af samme Praksis, maatte vi have Lov til at tro, at denne Opfattelse dannede en saadan Forudsætning for den Kontrakt Tarifen er, at den ikke saadan uden videre kunde omstødes.

Det skete imidlertid med den Motivering, at »Tarifens § 43, 3. Stk., efter sin Ordlyd alene kun kan forstaas som af Bogtrykkerne hævdet, og at denne Forstaaelse føres til de rimeligste Resultater«. Det er muligt, at der i Paragrafens Ordlyd kan findes Støtte for K. B.s Paastand, og det er rigtigt, at Betalingen i de *konkrete* Tilfælde kan blive naturligere. Men her maa det erindres, at Bladsættertarifen *ikke* er harmonisk bygget; den er ikke synderlig detailleret, men enkel, grov og regoristisk i sine Bestemmelser, og medens der i mangfoldige Tilfælde ikke ydes en Betaling, der svarer til Arbejdsydelsen, giver den i andre Tilfælde en overordentlig høj Betaling. Men saaledes er Bladsættertarifen. Skærer man nu væk i den fede Ende uden at lægge til i den magre, begaas der Uretfærdighed.

Tiltrods for, at alle Parter, Styrelse, Tillidsmænd og Bladsætterne selv har været i Aktivitet i denne Sag, var det indtil den Dag, Dommen afsagdes, undgaaet alle Parters Opmærksomhed, at en lignende Sag engang tidligere var paadømt, nemlig i Sag Nr. 7/1903. Ganske vist var Sagen ikke rejst som en stor Principsag, men som et almindeligt Skøn over en bestemt Annonce. Den var ca. 20 Lin. høj; der fandtes 6 fede Petitlinjer, en mager Kopuslinje og Resten Titelskrifter. Bladet *København* hævdede, at de fede Petitlinjer ikke kunde være »Brødskrift«, da der ingen Alfabetpris var for fede Skrifter, og at derfor den magre Korpuslinje maatte give Brødskriften. Fra vor Side hævdedes, at den maatte være Petit. — I Rettens Møde anførte en enkelt Principal det af K. B. nu indtagne Standpunkt, men desuagtet vandtes Sagen af Dansk Typograf-Forbund med 6 St. mod 1 (1 undlod at stemme).

Paa Grundlag af disse Oplysninger lykkedes det at faa Voldgiftsretten i Gang igen. Men Dommen blev ikke bedre for det. Retten udtalte, at Kendskabet til den anførte Dom ikke kan antages at ville have ændret Dommen, idet det »navnlig for Retten staar som usikkert, om det er samme Spørgsmaal, der tidligere har foreligget til Afgørelse.« — At det for en Ikke-Fagmand kan staa som usikkert, kan vel forstaas, men at Rettens Fagfolk blandt Principalerne kan være usikre i saa Henseende er vidunderligt, eftersom *København* argumenterer med, at det er *Brødskriften*, der er afgørende, men at fed Petit ikke kan betragtes som Brødskrift. Man har altsaa her staaet med samme Opfattelse som Dansk Typograf-Forbund: at den fremherskende Brødskrift var afgørende for Annoncens Beregning, man har blot ikke været enig om, hvorvidt *fed* Petit var Brødskrift.

Men det, der gør os yderligere bitter i Sind, er, at den Mand, som har rejst Protest mod Annoncernes Betaling og anmodet K. B. om at anlægge Sag, er en af Den typografiske Forenings tidligere Formænd, Gustav Clausen i *Politiken*. Og Skæbnen har villet det saa, at han tillige er den Mand, der i 1903 for os førte den ovenfor omtalte Sag, hvor der vedrørende en bestemt Annonce blev tilkendt os Betaling i Henhold til den Paastand, der nu er underkendt af Retten.

Dommen i Sag Nr. 4/1910 føler vi som en stor Uretfærdighed mod Bladarbejderne, og den parres med Sorg over, at en af vore tidligere Førstemænd har slaaet Kontra i et almindeligt Tarifspørgsmaal.

VIGGO CHRISTENSEN.

Boycotningssagen.

I den tidligere omtalte Boycotningssag fra Georg A. Bach er der nu afsagt følgende

Kendelse.

Det vil først være at afgøre, hvorvidt de nærmere Omstændigheder ved de tre Arbejderes Opsigelse af deres Pladser indeholdt — som Arbejdsgiverforeningen har ment — et Brud mod Overenskomsten af 4. Marts 1908 om Behandling af faglig Strid indenfor Bogtrykfaget i København, der siger:

»Da man imellem Organisationerne er enig om en Minimalløn, ordnes Lønnen for de dygtigere Arbejdere i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Organisationerne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, og efter at der forud har været ført Forhandling derom mellem Principalen og Arbejderne, har begge Organisationer Paataleret lige over for hinanden gennem følgende Instanser:

— — —

Opnaas Enighed ikke om at lade Sagen afgøre ved Voldgift, har begge Organisationer Ret til gennem Anvendelse af Arbejdsstandsning at søge at føre deres Krav igennem.«

De tre Maskinsættere havde tarifmæssig Minimalløn, og de opsagde deres Pladser, fordi de ikke kunde opnaa et Løntillæg af 4 Kr. om Ugen.

Hvis Hensigten med den samlede Opsigelse fra de tre Arbejderes Side havde været ved fælles Optræden at lægge større Pres paa Aktieselskabet end den i den citerede Bestemmelse foreskrevne Forhandling enkeltvis mellem Arbejderen og Arbejdsgiveren vilde kunne gøre, maa deres Optræden siges at være i Strid med den nævnte Bestemmelse, som efter det oplyste netop er vedtaget for at hindre de tidligere ikke ukendte Masseopsigelser i Trykkerierne.

Da Trykkeriets Maskinsætteri kun beskæftigede 6 Sættere, maa en Opsigelse fra Halvdelen af disse Sættere vel kunne beregnes at ville øve et ikke lidet Pres paa Aktieselskabet; og hvis intet i modsat Retning var oplyst, maatte Formodningen være for, at Opsigelsernes Samtidighed netop skyldtes Ønsket om at udøve et saadant samlet Tryk i Strid med Overenskomsten.

I nærværende Tilfælde er der imidlertid oplyst forskellige Omstændigheder, der taler mod, at der har været tilsigtet ved samlet Optræden at øve Pres. Nielsen og Schmütz vidste saaledes ikke, da de sagde Pladserne op, at Reher vilde sige op. Nielsen havde efter sin Forklaring taget sin Beslutning om at sige op uden at konferere derom med Schmütz, og efter de foreliggende Oplysninger om Schmütz' Forhold kan Nielsen næppe heller være gaaet ud fra, at Schmütz' Opsigelse i væsenlig Grad vilde have forøget det Pres paa Aktieselskabet, som hans egen isolerede Afsked vilde have medført.

Det skal tilføjes, at Reher, inden han sagde op, paa Typograf-Forbundets Kontor fik Meddelelse om, at Forbundet agtede at sende ledige Arbejdere i de forladte Pladser, og at Aktieselskabet, medens Opsigelsesvarslet løb, ikke hverken overfor Arbejderne eller overfor Typografforbundet ses at have gjort gældende, at der forelaa en ulovlig Masseopsigelse.

Herefter kan det ikke statueres, at de omhandlede Opsigelser har været overenskomststridige fra Arbejdernes Side, og Typografforbundet findes heller ikke ved sin passive Holdning, da det erfarede den tredobbelte Opsigelse, at have begaaet noget Brud allerede af den Grund, at Forbundet ikke ved Henvendelse fra Trykkeriet eller paa anden Maade fik Opfordring til at tage Affære og saaledes ikke havde sikker Kundskab om, hvorvidt de tre Opsigelser overhovedet kom Aktieselskabets Bedrift ubelejligt.

Imidlertid findes den Holdning, som indtoges af Formanden for den københavnske Afdeling af Forbundet, ikke at have været i fuld Overensstemmelse med den nævnte Bestemmelse, nemlig ikke uden »Indblanding« i Rehers Lønforhandling med Aktieselskabet.

Da Reher nemlig før Opsigelsen henvendte sig til den nævnte Formand, der tillige er Medlem af Bestyrelsen for Arbejdsløshedskassen, for at forhøre, om han kunde vente Arbejdsløshedsunderstøttelse, dersom hans paatænkte Opsigelse skulde medføre Arbejdsløshed, besvarede Formanden dette Spørgsmaal bejaende, og da Spørgsmaalets Besvarelse efter Arbejdsløshedskassens Vedtægter beror paa et Skøn om, hvorvidt Arbejderen uden fyldestgørende Grund har forladt sit Arbejde, findes Formanden ved dette forud givne Tilsagn, i hvert Fald uden at have foretaget nærmere Undersøgelse i Sagen, at have støttet Reher i hans Forhandlinger med Aktieselskabet om Lønforhøjelse, og det er ligegyldigt, om den lovede Understøttelse skulde tages fra Foreningens Kasse eller Arbejdsløshedskassen. Reher fik dog ikke den nævnte Understøttelse, idet Forbundet, saasnart Bogtrykkerforeningen havde udsendt den ovenomtalte Skrivelse, understøttede de tre Arbejdere af Forbundets Kasse som boycottede, og efter hvad der nedenfor vil blive udtalt om den nævnte Skrivelse, findes Forbundet ikke herved at have handlet ulovligt.

Hvad den nævnte Skrivelse angaar, er det nu vel hævdet af Bogtrykkerforeningen, at den ikke har tilsigtet nogen Boycotning af de tre Arbejdere; men hertil vil intet Hensyn kunne tages, da Bogtrykkerforeningen burde have kunnet indse, at Skrivelsen ved sin Form og Tone vilde virke som en Advarsel mod at tage de paagældende i Arbejde, og dette afkræftes ikke — om end Forholdet derved betydelig formindskes — ved at Bogtrykkerforeningen ved mundtlige Forespørgsler udtrykkelig tilkendegav, at der fra Foreningens Side intet var til Hinder for at tage de paagældende i Arbejde.

Bogtrykkerforeningen har endvidere hævdet, at selv om Skrivelsen var en Advarselsskrivelse mod de tre Arbejdere, vilde en saadan ikke være stridende mod Overenskomsten af 4. Marts 1908, der kun taler om Arbejdsgiverens Forhold til hans Arbejdere i Øjeblikket, ikke hans Forhold til Arbejdere, der — som de omtalte tre — havde forladt ham, da Skrivelsen udgik. Men heri kan der ikke gives Foreningen Medhold. Hvis Arbejderen er udsat for Advarselsskrivelser med boycottende Virkning som den omtalte, saafremt hans Forhandlinger med Arbejdsgiveren om Lønvilkaarene ikke fører til Enighed, og han som Følge deraf fratræder Pladsen, kan det ikke siges, at Forhandlingen føres mellem Arbejdsgiveren og Arbejderen frit »uden Indblanding« fra Arbejderorganisationens Side, og Bogtrykkerforeningens Adfærd ved Udsendelsen af saadanne Skrivelser er derfor i Strid med nævnte Bestemmelse.

Endelig har Bogtrykkerforeningen til Forsvar for Advarselsskrivelsen henvist til Arbejdernes formentlig ulovlige samlede Opsigelse, men, som ovenfor statueret, kan Arbejdernes Forhold i nærværende Tilfælde ikke anses for at være ulovligt og kan ikke gøre den omtalte Skrivelse berettiget.

Da Arbejderne imidlertid maatte kunne sige sig selv, at deres samlede Opsigelse maatte skabe Mistanke om en Fællesaftale fra deres Side, og da de uden Hensyntagen hertil og uden at der forelaa særlige Grunde for nogen af Arbejderne, har valgt at sige op netop samme Dag, og Skrivelsen tilmed ikke ses i Virkeligheden at have forvoldt Tab, finder Retten ikke Anledning til at idømme Bogtrykkerforeningen nogen Bod, lige saa lidt som der findes Anledning til at idømme Dansk Typografforbund eller dets københavnske Afdeling nogen Bod for det ovenomtalte Forhold.

Sagens Omkostninger findes efter de foreliggende Omstændigheder Parterne paa henholdsvis Bogtrykkerforeningens og Dansk Typografforbunds Vegne at burde betale hver med 100 Kr.

Thi eragtes:

Udsendelsen af den ovenomtalte Skrivelse fra Bogtrykkerforeningen i København har været uberettiget.

Sagens Omkostninger betaler Arbejdsgiverforeningen paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne og De samvirkende Fagforbund paa Dansk Typografforbunds Vegne hver med 100 Kr.

Denne Dom fastslaar, at det er **ulovligt** at udsende saadanne hemmelige Lister, som gjort af Københavns Bogtrykkerforening. I de Forhandlinger, som gik forud for Sagsanlæget, hævdede K. B. sin ubestridelige Ret til i *dette* og i *lignende Tilfælde* at udsende saadanne fortrolige Meddelelser, hvis Hensigt var aabenbar for alle, der har haft med Organisationsarbejde at gøre. K. B.s nuværende Formand, Hr. GRÆBE, paastod, at det var ham personlig, som havde udsendt Meddelelsen uden Forretningsudvalgets Vidende, og at det havde været udenfor hans Hensigt at foretage nogen Boycotting ved Udsendelsen af Cirkulæret; vi tror gerne, at Hr. Græbe i dette Forhold har handlet som den naive Mand, han vistnok er, men vi skal tage meget Fejl, hvis det ikke har været K. B.s nye spiritus rector, Hr. Georg A. Bach, som stod bag. Under alle Omstændigheder er der nu sat en Stopper for slige Forsøg.

Sammenlignet hermed er det mindre væsenligt, at Dommen i sine Præmisser indeholder en Slags Dadel over, at den københavnske Afdelings Formand overensstemmende med tidligere Praksis har bekræftet, at den ene af Maskinsætterne eventuelt kunde hæve Arbejdsløshedsunderstøttelse. Retten er her gaaet ud fra, at denne Omstændighed har paavirket den Paagældende til at sige sin Plads op, og at der paa denne Maade har foreligget den »Indblanding« fra anden Side, som Overenskomsten af 4. Marts 1908 netop siger ikke maa finde Sted. Det er en ret haarfin Guldvægt, der her er anvendt. Naar man erkender, at de stedfundne Opsigelser er sket i Følge personligt Initiativ, skulde man ikke synes, at det isolerede Tilfælde selv ved den bekræftende Besvarelse angaaende Understøttelsen kunde spille en Rolle ved Bedømmelsen.

Men selv med dette lille Forbehold har den faste Voldgiftsret ved denne sin første Domsafsigelse sat sit sorte Stempel paa Københavns Bogtrykkerforenings overenskomst- og retsstridige Optræden, et Stempel, som det ikke vil kunne lykkes K. B. at faa vasket af sig, naar den næste Gang skal til at tale om Typografernes formentlige Tarifbrud.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Fredag den 24. Juni ekstraordinær Generalforsamling. MARTH. PEDERSEN valgtes til Dirigent, S. STEGGER SØRENSEN til Sekretær.

FORMANDEN mindedes Hjælpearbejder ved »Jyllandsposten« J. P. NIELSEN, der var afgaaet ved Døden. Nielsen var den første Hjælpearbejder, der efter Konflikten i 1908 meldte sig til Typograf-Organisationen i Aarhus. Hans Enke, der sidder i meget smaa Kaar, har faaet 50 Kr. udbetalt i Begravelseshjælp, ligesom hun kan komme i Betragtning ved hvert Aars Juleuddeling og ved Understøttelse af den lokale Hjælpekasse, der har en Formue af ca. 5.500 Kr. — Som man vil se, har Hjælpearbejderne ikke lidt materiel Støtte under givne Omstændigheder; men ved størst mulig Tilslutning i Organisationen kan og vil denne tillige hjælpe dem til bedre Forhold paa deres respektive Arbejdssteder, ligeledes til højere Løn. For deres egen og Families Skyld bør derfor alle Hjælpearbejdere hurtigst søge at blive Medlemmer af Organisationen.

Formanden gik derefter over til Omtale af Forholdet mellem »Jysk Morgenblad« og dets Personale. Ledelsen af Bladet havde bebudet Afskedigelser og ligeledes Forringelser af den hidtilværende Ordning; men ved Forhandling var det lykkedes *foreløbig* at faa det til at gaa i den gamle Gænge.

Ebeltoft-Udflugten, der finder Sted 10. Juli, bør, fortsatte Formanden, samle Størsteparten af Kollegerne med Damer, thi fornøjeligt Samvær bidrager ikke mindst til Styrkelse af Sammenholdet.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Formandens Løn. VALDEMAR HANSEN foreslog at forhøje denne fra 100 til 150 Kr. aarlig; hvilken Løn Kassereren oppebærer. Taleren hævdede, at Formandens Arbejde var lige saa stort som Kassererens. — Efter Oplysning om Ekstrakassens daarlige financielle Stilling blev dog Forslaget forkastet.

Man gik saa over til Valg af den større Halvdel af Styrelsen. — N. MORTENSEN genvalgtes med Akklamation som Formand. Næstformand blev A. ERLANDSEN i Stedet for Marth. Pedersen, der af flere Grunde ikke længere kunde paatage sig dette Hværv. AAGE FACK genvalgtes med Akklamation og nyvalgtes CHR. ROSTGAARD, da Ludv. Christensen ønskede at fratræde. Suppleant blev EMIL HAGEN.

Fra Litograferne var Forespørgsel, om de som Organisation kunde faa Tilladelse til at deltage i vore Festligheder, hvilket efter en kort Diskussion omtrent enstemmigt vedtoges.

Et Beløb af 15 Kr., der for længst var bevilget til Udsmykning af Arbejdernes Forsamlingslokaler, vedtoges det at tilstille Fællesbestyrelsen.

Efter at Formanden og Erlandsen havde rettet en oprigtig Tak til d'Hrr. MARTH. PEDERSEN og LUDV. CHRISTENSEN for deres dygtige og frugtbringende Arbejde i Organisationens Interesse, sluttede Generalforsamlingen. S. S

Nær og Fjærn.

Den københavnske Afdelings Medlemmer (Sættere, Stereotypører, Trykkere, mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere) erindres om Generalforsamlingen paa Torsdag Aften Kl. 8½ i Festsalen, Rømersgade 22. Da Dagsordenen er meget vigtig, bedes man møde talrigt.

Billetter til Kullenturen den 7. August faas paa Forbundskontoret samt hos Anton Jensen. Prisen er 2 Kr. pro persona. Køb Billet i Tide. Agiter for Tilslutning.

»**Typografia**« i Aalborg foretog Søndag den 26 Juni sin aarlige Sommerudflugt, der denne Gang gjaldt Mosskov og Skjørping. Endskønt Regnen strømmede ned i stride Strømme paa Henfarten og under Opholdet i Mosskov, sporedes dog ingen Graavejrsstemning blandt Guttenbergs glade Sønner og deres Damer, og da Vejret hen paa Eftermiddagen bedrede sig, blev der fra Skørping foretaget forskellige Udflugter i den naturskønne Egn. Nogle benyttede ogsaa Lejligheden til at tage Nationalforeningens Sanatorium i Øjesyn. Flere Sange var skrevne i Dagens Anledning, og ved Frokosten i Moskov blev samtlige Deltagere højtidelig dekorerede med en Medaille, som et Medlem havde ladet slaa til Minde om Turen.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1910.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1262.13	
do. Begravelseskassen	-	3590.03	
Kvindernes Privatkasse	-	648.58	
Lokalkassen	-	1771.83	
Det særlige Fond	-	3794.43	
			Kr. 48881.61
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	7784.93	
Underskud i Kvartalet	-	5321.32	
			- 13106.25
Reservefonden			- 6564.91
Sygekassen: Kontingent	Kr.	7811.70	
Statstilskud for 1909	-	10693.86	
			- 18505.56
Hjælpekassen: Kontingent m. m.	Kr.	2807.15	
Underskud i Kvartalet	-	634.85	
			- 3442.00
Begravelseskassen			- 2285.75
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3649.85	
do. - halvbetalende Hjælpearb.	-	63.99	
do. - — kv. —	-	386.23	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
Refunderet Karensunderstøttelse	-	24.00	
			- 4774.07
Sætternes Privatkasse			- 156.30
Trykkernes do.			- 196.13
do. Ekstrakassen			- 24.00
do. Begravelseskassen			- 37.10
Kvindernes Privatkasse			- 82.84
Det særlige Fond			- 3866.64
Balance			Kr. 101923.16

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (100 Rejs. i 413 Dg.)	Kr.	516.25	
Underst. p. St. à 2.00 (204 Mdl. i 4990 Dg.)	-	9980.00	
do. à 1.25 (15 Kv. i 603 »)	-	753.75	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 81 »)	-	111.25	
do. à 1.00 (42 Kv. i 1689 »)	-	1689.00	
Omflytningsbidrag til 2 Medlemmer	-	56.00	
			Kr. 13106.25
Reservefonden	Kr.	190.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	6374.41	
			- 6564.91
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 106 Md. og 41 Kv.: Kr. 5156.50, paa Hosp. til 22 Md. og 12 Kv.: Kr. 2027.35)	Kr.	7183.85	
Betalt Hospital	-	894.90	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	1923.69	
Speciallægehonorar	-	564.34	
Vagthold etc.	-	15.10	
Barselhjælp (17 Børn)	-	255.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	14.90	
Andre Udgifter	-	67.35	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	7136.43	
			- 18505.56
Hjælpekassen			- 3442.00
Begravelseskassen (5 Mænd og 2 Kvinder)	Kr.	1670.00	
Medlemmers Børn (6)	-	120.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	295.75	
			- 2285.75
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1162.00	
Porto	-	55.50	
Tryksager	-	208.00	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	504.30	
Lokale- og Husleje	-	182.50	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	140.75	
Telefon og Telegram	-	99.93	
Overført til Privatkasserne	-	431.27	
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00	-	1288.00	
do. — à 1.25	-	37.50	
do. — à 1.00	-	76.00	
Flytningsudgifter	-	464.05	
Kont. for Styr., Rev., Bud, Bibl. og Ink. ½ Aar	-	670.80	
Kontorsager	-	37.52	
Boserup Minde	-	25.00	
Andre Udgifter	-	70.69	
			- 5453.81
Sætternes Privatkasse			- 156.30
Trykkernes do.			- 196.13
do. Begravelseskassen			- 200.00
Kvindernes Privatkasse			- 78.84
Det særlige Fond			- 1976.00
Beholdning den 30. Juni 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1286.13	
do. Begravelseskassen	-	3427.13	
Kvindernes Privatkasse	-	652.58	
Lokalkassen	-	1092.09	
Det særlige Fond	-	5685.07	
			- 49957.61
Balance			Kr. 101923.16

København, den 4. Juli 1910. LAUR. JENSEN.

Kvindeafdelingens Sommerudflugt.

I Henhold til Beslutning, som blev taget paa sidst afholdte Generalforsamling, foretager Kvindeafdelingen i Aar en Skovtur. Turen der finder Sted Søndag d. 24. Juli er anlagt saa billigt som muligt, for at det størst mulige Antal af vore Kolleger kan komme med, og da det er første Gang vor Afdeling afholder Sommerudflugt, forventes der stor Tilslutning.

Der finder intet Billetsalg Sted forud, men man samles *Kl. 10* ved Indgangen til Aborreparken (Hj. af Gyldenløvesgade og Farimagsgade) og tager med Toget 10^{26} til Holte. Ved Ankomsten her spises den medbragte Frokost. Naar man bliver ked af Opholdet i Skovene omkring Holte, spadseres der igennem Skoven til Søllerød, hvortil der er ca. 20 Minutters Gang.

Dagens andet Maaltid holdes i Søllerød Kros dejlige Have. Kl. 6 samles alle Deltagerne ved et Kaffebord, ved hvilket der vil blive holdt Taler og afsunget flere i Anledningen forfattede Sange. Udgifterne til Kaffebordet udredes af de ved Tombolaen ved vor sidste Stiftelsesfest indkomne Penge. FESTUDVALGET.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amagér 474x.*

Lægerne.

Dr. WANDALL er bortrejst til midt i Avgust. Vikar: Dr. ARENHOLT, St. Kongensgade 23. Tr. 12—1. Søndag 8—9.

Dr. NEUMANN er bortrejst til 26. Juli. Vikar: Dr. PASBERG, Fælledvej 1. Tr. 1—2. Søndag 9—10.

Dr. DUURLOO er bortrejst til først i Avgust. Vikar: Dr. MALVER, der træffes til sædvanlig Tid i Dr. Duurloos Hjem.

Dr. PAULLI er bortrejst til 5. Avgust. Vikar: Dr. KUHN, Strandvejen 123. Tr. 1—2.

Ny Lokalformand.

Odder: Typ. H. P. HANSEN, Holsteinsgade 9.

Ny Medlemmer.

Københavns Sætter Vald. Bernhard Samsøe, udl. 1/7 10 hos Bierrings (arb. s. St.). Trykker Knud Paulsen, udl. 24/6 10 hos Bjarnø (arb. s. St.). Hjælpearb. Alfred Hugo Christiansen (Schultz). Paal. Astrid Kreutzer, udl. 1904 i Odense (P. Hansens Bogtr.). Sætterlærl. Viggo Georg Schiøtt (S. B. Svendsen). Odense, Edvard Peter Barenkob-Jensen, udl. 1/7 10 i Odense Avis (arb. s. St.) og Oswald Adolph Olsen, udl. 1/7 10 i Ringe Avis (arb. s. St.). Odder, Asger Jensen, udl. i Odder Bogtr. (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2751 (2886), Carl H. D. Langermann fra Udl. (arbl.). 2697 (2932), Aage V. Klein fra Nykøbing F. (arbl.). 2255 (1889), Th. V. Røder fra Aarhus (arbl.). 2757 (2824), Alb. Foss fra Udl. (arbl.). 2696, Carl Ludvig Riise fra Ærøeskøbing (paa Fagskolen). 2684, Kai M. Jørgensen fra Odense (paa Fagskolen). 2439, Rasmine Tverskou fra Aarhus (arbl.)

Aalborg, 2509, Jens Christiansen (arbl.). Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard (arbl.). 2171, Kornelius Hansen (arbl.). Odense, 1913, Knud Chr. Sørensen (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 2125 (104), Gust. P. Jeppesen til Udl. (arbl.). 2759 (294), E. D. P. Petersen til Udl. (arbl.). 2760 (419), C. C. Rasmussen til Udl. (arbl.). 25, Einer Aug. Bjarnason til Island (arbl.). 2054a (2595), Jens Hansen paa Rejse (arbl.). 1130 (1155), M. Johnssen til Udl. (arbl.).

Aalborg, 2332, Bruno H. G. Ditzel paa Rejse. Aarhus, 1913, Knud Chr. Sørensen til Odense (arbl.). 2255, Th. V. Røder til Kbhvn. (arbl.). 2439, Rasmine Tverskou til Kbhvn. (arbl.). Holbæk, 2529, Jacob Smith til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 2697, Aage Victor Klein til Kbhvn. (arbl.).

Udmeldt.

Københavns: 2353, Valborg Karoline Johnssen (fratraadt Faget).

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Under Dr. C. W. MØLLERS Bortrejse fra 16. Juli i 5 Uger, besørges hans Praksis af Dr. PASBERG, Fælledvej 1, træff. 12½—1½, Søndag 8½—9½.

Dr. F. L. MØLLER er bortrejst til 22. Avgust og henviser til Dr. AAGE L. FØNSS, N. Frihavnsg. 5, 1. Sal. Hverdage 8½—9½ og 12—1, Søndag 8—9. P. HANSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 22.—26. Uge (5 Uger) opkræves Lørdag den 16. Juli. Samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for April Kvartal. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 17. Juli Kl. 10 i Pilestræde 51, Kaféen. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4 Eventuelt.

Alle bedes Møde. STYRELSEN.

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Fællesspisning i Bagsværd Kl. 3. (p)

ANNONCER

Livsstilling

søger en dygtig **Sætter-Trykker,** 25 Aar, militærfri, kendt med Kalkulering og Arbejdsledelse. Nærmere ved Korrespondance. Bill. mrkt. »113« modt. Ekspeditionskontoret.

Der er megen Løgn til!

Men **den største Sandhed** er dog den, at undertegnede har aabnet en meget stor **Bager- og Konditorforretning** paa Niels Ebbesensvej 13, som anbefales **ærede Kollegers Hustruer** i og omkring Kvarteret. Kiks, Bisquits, Konfekturer, Mælk, Fløde samt *forskellige Ølsorter* føres daglig. Bestillinger paa større og mindre Kager modtages. Varme Hveder fra Kl. 6 Eftm. Morgenbrød bringes.

Med Agtelse
Chr. Güth og Hustru,
(115) **Niels Ebbesensvej 13.**

Hurtigpresser,

brugt, Fabrikat Augsburg i R. 72×114 cm., brugt, Fabr. Johannisberg i R. 85×114 cm. Begge i fortrinligste Stand, meget **billig** og paa **gunstigste** Vilkaar til Salg.

F. L. BIE, Farvergade 6.
Aktieselskab, Københavns. (114)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i Københavns)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(12)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejds-, løshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 15. JULI 1910 XXXVII AARGANG

Typografernes Landsorganisation i Norge.

I Anledning af »*Norsk centralforening for boktrykkere*«s 25-Aars Jubilæum har G. OUSLAND udarbejdet en Oversigt over dette Norges ældste Fagforbunds Historie, af hvilken vi her gengiver et Uddrag.

Den første Organisation indenfor Faget oprettedes i Kristiania 1819 og hed da »*Boktrykker-konstens Medlemmers Understøttelses-, Syge-, Liig- og Rejsekasse*«. Som Medlemmer optoges baade Mestre og Svende, og den havde ikke i fjerneste Maade Karakter af *Fag*organisation.

Den af MARCUS THRANE i Slutningen af 40-erne rejste Bevægelse vakte imidlertid ogsaa et vist Røre indenfor vort Fags Udøvere, som bevirkede, at 57 Kristiania-Typografer i Slutningen af 1849 dannede »*Boktrykkerforeningen*«, og det lykkedes virkelig denne i 1855 at gennemføre den første Tarif i Faget.

Siden opløstes Foreningen, og den ovennævnte Understøttelseskasse var i lang Tid Fagets eneste organisatoriske Bindeled.

70-erne bragte nyt Liv i de døde Ben. I 1872 stiftedes »*Den typografiske Forening*« i Kristiania og 1876 en lignende i Bergen.

Efter at de to Foreninger havde virket en Tid, følte Trangen til en større Udvidelse af Organisationen, og efter megen Agitation og mange Forhandlinger udsendtes et Cirkulære til Kollegerne om Oprettelse af en Landsforening.

Dette gav i 1882 Stødet til Oprettelsen af »*Norsk centralkasse for boktrykkere*«.

Det var, som Navnet angav, en Sammenslutning med det Formaal at understøtte Medlemmer paa Rejse, men det varede ikke længe før Kravet om ny Udvidelse og nye Opgaver føjedes til.

I 1885 overtog Landsforeningen Udgivelsen af *Typografiske Meddelelser*, som siden 1876 havde været udgivet af Kristiania-Afdelingen. Der oprettedes endvidere en Syge- og Begravelseskasse for det hele Land, og den saaledes rekonstruerede Forening fik Navnet »*Norsk centralforening for boktrykkere*«.

Denne nye Organisationsform var imidlertid langtfra fuldkommen. Tarifarbejdet foregik nemlig fremdeles afdelingsvis. Centralforeningen havde intet Reservefond og ingen direkte Indflydelse paa Lønbevægelserne.

Disse Mangler viste sig tydeligt i Foraaret 1889, da der opstod en alvorlig Konflikt i Kristiania. Anledningen var et af Typograferne fremsat Tarifforslag, som tog Sigte paa en effektiv og tidssvarende Ordning af Arbejdsforholdene. Principalernes afvisende Holdning medførte en Strejke, som varede i 5 Maaneder. Resultatet blev en ny Tarif, men flere væsentlige Punkter — samme Løn for Kvinder som for Mænd, Lærlingeskalaen osv. — maatte opgives.

Efter den store Kamp kom en kort Nedgangsperiode; men i 90-erne blusser Organisationslivet atter op med forøget Kraft, og Centralforeningen udvikler sig efterhaanden til en virkelig moderne *Fag*organisation, dels paavirket af Samarbejdet mellem Typograforganisationerne i de skandinaviske Lande, som paabegyndtes ved Konferencen i Göteborg 1890 og Kongressen i København 1891, og dels under Paavirkning af de socialistiske Ideer, som paa den Tid vandt Fodfæste i den norske Arbejderbefolkning.

I 1891 oprettedes et Reservefond, Lærlinge og Hjælpearbejdere fik Adgang til Organisationen for et mindre Kontingent og med skærpet Energi toges fat paa Agitationen over hele Landet. Nye Afdelinger oprettedes, Lønforbedringer opnaaedes, og Organisationen gik rask fremad.

I 1894 føjedes et nyt Led til Centralforeningens Virksomhed, idet Arbejdsløshedskassen oprettedes.

Hermed var alle Forsikringsgrene overtaget af Centralforeningen. En planmæssig Ordning af Kontingent og Understøttelse havde afløst den tidligere spredte og afdelingsvise Virksomhed paa disse Omraader, men der stod endnu én — tilmed den vigtigste — Opgave tilbage: en planmæssig Ordning af Tarifforholdene i alle Norges Byer.

Paa Centralforeningens første Landsmøde i Kristiania 1897 vedtoges det at søge gennemført en Landstarif. Denne store Opgave lykkedes det dog ikke straks at løse, men Forslaget bevirkede, at en Række Lønforbedringer gennemførtes, og Forslag om en Landstarif forberedtes til næste Landsmøde, som afholdtes i Bergen 1901.

Paa dette Møde vedtoges forskellige Udvidelser og Forbedringer af Understøttelseskasserne, samtidig med at der oprettedes en Invalidekasse. Landstarifforslaget vedtoges, men de ekceptionelt daarlige Tider i Faget i 1902 samt Principalernes voldsomme Modstand lagde i Øjeblikket uoverstigelige Hindringer i Vejen for Kravets Gennemførelse. Der gennemførtes dog trods de daarlige Tider adskillige Afdelingstarifer med Lønforbedringer.

Tanken om en Landstarif var imidlertid ikke opgivet; thi paa Landsmødet i Trondhjem 1905 besluttedes at gennemføre ligelydende Tarifer i alle Afdelinger.

Tariferne skulde indeholde Bestemmelser om 9 Timers Arbejdsdag, 50—150 % for Overarbejde, samme Uddannelse og samme Løn for kvindelige og mandlige Arbejdere osv.

Den efterfølgende Tarifbevægelse fik gennemgaaende et heldigt Forløb. De Principspørgsmaal, som i 1889 skabte den store Strejke og dog maatte opgives, er nu gennemført, uden at der paa noget Sted er opstaaet større Konflikter.

Organisationen har saaledes hentet Kraft og Styrke ved de forskellige Virkeomraaders planmæssige Ordning under et fælles Styrke — *Centralforeningen*.

Gennem den internationale Bogtrykkerunion staar N. c. f. b. tilsluttet de øvrige Typografforbund paa det europæiske Fastland. Indenlands er den tilsluttet Arbejdernes faglige Landsorganisation, som nu omfatter saa godt som alle Fagforbund og Foreninger i Norge.

»Norsk centralforening for boktrykkere« havde i 1886 385 Medlemmer og en Formue af Kr. 1528.74. I 1909 var Medlemsantallet 1750 og Forbundets Formue Kr. 169,889.88.

Der er ialt udbetalt Kr. 461,500 i Understøttelser.

Tarifen er gennemført paa 36 Steder omfattende over 200 Firmaer med tilsammen ca. 2500 Arbejdere. Den gennemsnitlige Løn for udlærte Arbejdere er 26 Kr. pr. Uge.

Medlemsantallet er nu 1938, idet ca. 80 % af Fagets Udøvere er organiserede.

Da Redaktøren er bortrejst fra den 17.—30. ds. bedes alt Redaktionen vedrørende i disse Dage sendt til Forbundets Formand, VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, København K. Foreningsmeddelelser og Annoncer som sædvanlig til Ekspeditionen, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., København B.

En nobel Tankegang.

GENNEM De samvirkende Fagforbund modtog Forbundet nedenstaaende Skrivelse, stilet til Den faste Voldgiftsret:

Genpart.

DANSK ARBEJDSGIVER- OG MESTERFORENING. *København, den 11. Juli 1910.*

Den faste Voldgiftsret.

Af Københavns Bogtrykkerforening er Arbejdsgiverforeningen bleven gjort opmærksom paa følgende Forhold, som efter vor Formening er ganske utilstedeligt

I det under 8. ds. udkomne Nr. af *Typograf-Tidende*, der herved fremsendes, findes en forvansket Gengivelse af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. Juli 1910, idet nævnte Blad i selve Dommen paa det med blaat understregede Sted har udeladt det, der er ubehageligt for Forbundet, nemlig Ordene: »Det ovennævnte Tilsagn til Reher om Støtte af Arbejdsløshedskassen har været uberettiget«.

Idet man bemærker, at den samme Udeladelse findes i *Social-Demokraten* for Søndag den 3. ds., tillader man sig at henstille til den høje Ret, om det ikke maa anses for aldeles forkasteligt, at Forbundet paa denne Maade dækker over de Ting i Kendelsen, der gaar Forbundet imod. Der er for os ingen Tvivl om, at Rettens Kendelser ikke vil faa den Betydning, de burde have, naar selve det paagældende Fags Medlemmer faar Kendelsen gengivet i forvansket Form. At *Social-Demokraten* offentliggør Kendelsen i forvansket Skikkelse, maa Arbejdsgiverforeningen beklage, men det tør vel næppe forventes, at der kan øves nogen Indflydelse herpaa fra Den faste Voldgiftsrets Side. Men at det Fagblad, der udgaar til det paagældende Fags Medlemmer, omskriver Kendelsen efter sit Ønske, forekommer os at være ganske utilstedeligt.

Med det foreliggende Tilfælde for Øje tillader vi os at henstille til den ærede Ret at tage under Overvejelse, hvad der kan gøres, for at Rettens Kendelser i uforvansket Form bringes til deres Kundskab, hvem Kendelserne angaar, ligesom man specielt for dette Tilfælde tillader sig at anmode om, at det af Retten maa blive tilkendegivet *Typograf-Tidende*, at den har handlet fuldkommen urigtigt ved den foretagne Udeladelse, tilligemed et Paalæg om i det først udkomne Nr. at bringe den fornødne Rettelse. (Sign.)

Som Svar herpaa afsendtes straks følgende:

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND *København, d. 12. Juli 1910.*

herst.

Jeg modtog Deres ærede Skrivelse af G. D. samt en Skrivelse fra Arbejdsgiverforeningen, hvori man beklager sig over, at det af Forbundet udgivne Fagblad *Typograf-Tidende* har »forvansket« den af den faste Voldgiftsret afsagte Dom i Sagen I. Cohens Bogtrykkerier. Det hedder endvidere i Skrivelsen, at Forbundet paa den Maade dækker over de Ting i Kendelsen, der gaar Forbundet imod, og at det forekommer Arbejdsgiverforeningen at være ganske utilstedeligt, at Fagbladet omskriver Kendelsen efter sit Ønske. Førend der fra Arbejdsgiverforeningen udstedes saadanne Insinuationer, vilde det unægtelig have været paa sin Plads, om Arbejdsgiverforeningen havde undersøgt, hvorledes det var gaaet til, at den afsagte Dom ikke var gengivet i sin Ordlyd. Forholdet er nemlig dette, at *Forbundet og Fagbladet* er ganske uskyldig i det passerede. Da den afsagte Doms Ordlyd ikke er blevet os tilsendt, havde vi ingen Adgang til at blive bekendt med Ordlyden uden gennem Dagbladene, og da *Social-Demokraten* havde Kendelsens fulde Ordlyd, hvilket vistnok intet af de andre Dagblade bragte, blev dette Blads Gengivelse lagt til Grund for Publikationen i *Typograf-Tidende*. Hvorledes det er gaaet til, at den af Arbejdsgiverforeningen omtalte Sætning er blevet udeladt, ved jeg ikke, men det er betegnende, at Arbejdsgiverforeningen kan tiltro sin Modpart, at denne skulde kunne omskrive Kendelsen i *sin* Interesse. Jeg betragter selvfølgelig dette som udelukket og kan kun tilskrive det en Fejl, som er begaaet i Trykkeriet. Jeg beder Dem meddele den faste Voldgiftsret Indholdet af denne Skrivelse og ligeledes protestere overfor Arbejdsgiverforeningen, at der uden Undersøgelse rettes saadanne Beskyldninger som sket i Arbejdsgiverforeningens Skrivelse. (Sign.)

I Stedet for at anstille Undersøgelse om det passerede, farer Københavns Bogtrykkerforening og Arbejdsgiverforeningen paa Buldogmanér straks ud med Beskyldninger om, at Forbundet har »omskrevet« og »forfalsket« den faste Voldgiftsrets Dom. Anderledes kan man ikke tænke sig det passerede. Af ovenstaaende Svarskrivelse vil det tilstrækkeligt tydeligt fremgaa, at Udeladelsen af den omtalte Sætning i Dommen udelukkende skyldes *Social-Demokratens* Gengivelse, og man maa da kun undre sig over, at det overhovedet har været muligt at forudsætte en saadan bevidst Forfalskning af Rettens Dom.

Min ærede Kollega i Køge

har narret sig selv, hvis han tror, at Grundlaget for min Artikel er bortfaldet, fordi Hjælpearbejderen tidligere har været Organisationsmedlem.

Grundlaget for Hr. Nielsens Angreb paa »De Samvirkende« var Hjælpearbejderens Udmeldelse. Han misundte denne »modige« Mands Optræden, og Hr. Nielsen havde da heller ikke den ringeste Bebrejdelse tilovers for Vedkommende, selv om han ikke *direkte* har lovprist ham.

Det var min Artikels Grundlag, et Grundlag, som min ærede Kollega ogsaa har følt sig i højeste Grad truffet af.

Forøvrigt er Hjælpearbejderens Beslutning da ogsaa i den fuldstændigste Harmoni med Hr. Nielsens Tankegang, hvilket tilstrækkeligt fremgaar af hans sidste Artikel. Hr. Nielsen tager slet ikke Afstand fra Hjælpearbejderen. Han vil en Spredning, men dog ikke *endnu opløse* Organisationerne. Disse kan vi *ikke undvære i Øjeblikket*. Men det Øjebliks Tilsynekomst er ikke fjærnt, antyder Hr. Nielsen, og det er da ganske forstaaeligt, at Hr. Nielsen i sit inderste er i den nøjeste Samklang med Hjælpearbejderen, og derfor *misundte denne ene*. Der skulde helst straks paapegyndes en Splittelse af Landsorganisationen for derefter gradvis at gaa over til de enkelte Organisationer.

Det kan Hr. Nielsen ikke fragaa, for saa vidt han mener det, han skriver, og som den fremskuende Mand, min ærede Kollega er, burde han som en Mand bag Ordene vedkende sig det uden Ordsaltomortaler.

Det forekommer ganske vist ikke mig at vidne om nogen udpræget Forstaaelse, at Hr. Nielsen vil vende tilbage til de Tilstande, der for Aar tilbage viste os Arbejderklassens Elendighed og Magtesløshed, og Hr. Nielsen maa være besjælet af højere Magter, hvis han lever i den indsnævrede Opfattelse, at Arbejderklassen ved at splitte sig vilde være i Stand til at naa videre frem, endsige hævde det allerede vundne.

Arbejderbevægelsens indre Natur maa absolut være den, at vi ubrødeligt gensidigt hjælper hinanden frem, at de stærke venter og faar de svage med, og indgyder dem den Overbevisning om Solidaritetens Styrke, der i selv de mindste Forhold giver sig haandgribelige Udslag.

Skal Kærnen i Arbejderbevægelsen derimod være den indbyrdes raa *Egoisme*, da har Arbejderklassen tabt i Kampen, og da er hele Bevægelsen intet værd, og vi naar ikke den Frigørelse, vi har begyndt Kampen for.

Arbejdernes Frigørelse skal være Arbejdernes eget Værk. Disse Ord er de stærkeste Udtryk for, at uden ubrødeligt Sammenhold opnaar Arbejderne ikke dette Værks Fuldførelse.

Dette Sammenhold er aldeles ikke ensbetydende med Søvndyssen indenfor Organisationerne. Langtfra. Liv maa der være, og da især Liv med Rapport mellem Organisationerne, saaledes at det altid vides, hvilke Bevægelser, der foregaar i denne eller hin Organisation. Kommer disse i Kollision med hverandre, opnaas der let ingen Ting.

Min ærede Kollega er saa besk mod *Magt, Magt, Centralisation af Magten*. Det er ikke det, vi skal have, men det er *Folkestyre*. Men hvad er Folkestyre uden Centralisation af Magten og uden Magt i det hele taget. Det er jo sur Mælk, der skilles under Kogning. Og hvad er Folkestyre uden Førere, valgt af den almindelige direkte Valgret med centraliseret Magt bag sig. Ingen Ting.

Og mærkværdig nok glemmer Hr. Nielsen helt Valgretten i Organisationerne. Det foresvæver ham, at hans bitreste Fjender, »Førerne«, er falden ned fra Himlen med en privilegeret Magt. Men det kan dog ikke nytte noget, selv om man hedder Nielsen og har en anden Mening om Forholdene, at docere misvisende Fakta. »Førerne« har vi jo selv valgt, og de er et Udtryk for Flertallet. Og naar Hr. Nielsen holder paa Folkestyre, maa han ogsaa respektere Folkestyrets Flertal. Vil Hr. Nielsen ikke sætte sig ud ogsaa over Grundlaget for Folkestyret, *Valgretten*, da maa han følge denne demokratiske Vej mod de Ledere, han ønsker væk.

Min ærede Kollega er uhyre dristig i sine Forventninger overfor Arbejdsgiverne, idet han paastaar, at disse *mister enhver moralsk Ret til at erklære Lock-out*, naar vi splitter os det mest mulige.

Det er en dristig Paastand, og Hr. Nielsen mangler praktiske Eksempler til Underbyggelsen. For hvor har Hr. Nielsen set eller fundet nogen *moralsk Ret* i Kampen mellem Kapital og Arbejde fra Arbejdsgivernes eller Overklassens Side. For denne Parts Vedkommende er »Moralen« et blot og bart Magtspørgsmaal, og der skal en stærk samlet Underklasses organisatorisk og politisk Optræden til for at fastslaa, hvad der skal være Moral fra den Side. Men forøvrigt kan der i ideel Forstand fornuftigvis ikke blive Tale om »Moral« fra Overklassens Side under Frikonkurrencens Udbytter-Samfundsordning. Og

jeg tror da paa ingen Maade, at Arbejdsgiverne skulde blive mere moralske, hvis vi løber fra hverandre! Der mangler selv det allertarveligste Bevis for, at de skulle ophæve deres stærke Samvirken. Og det kan i alle Tilfælde ikke fødes paa moralske Hensyn. De maatte være Taaber, om de kastede, hvad Udviklingen har lært dem, overbord; og vi har ikke Raad til at lave Eksperimenter med Arbejdsgivermoralen. Dertil har vi dog lært og erfaret for meget.

Ved Arbejderklassens Splittelse ville vi for en rum Tid miste Fodfæstet for den sociale Omvæltning, der er vort Maal, og Tendensen i det store Flertal af Arbejderklassen er i Øjeblikket for en rolig og sikker Udvikling.

Der skal Tid til Fortroligelse med Forholdene, og der maa fordres et vidtstrakt indgaaende Oplysningsarbejde i orienterende Retning.

I Øjeblikket kan der siges at være indtraadt en »kritisk« Periode, Teori har ikke fulgt Praksis. Vi har nok Styrke, men den store Fejl til Dato har været, at vi har tillært os at overvurdere den. Vi er rykket hinanden noget nærmere paa Livet, og der fordres nogen Forsigtighed i Bevægelsernes Art. Der er jo saa uhyre mange Forhold at tage i Betragtning, og mange Tilknyttelser, der skal fuldbyrdes, for at det kan blive en fundamental Sokkel. For det er ikke blot og bar Lønkamp, vi vil, men en fuldstændig social Frigørelse.

Og herpaa bør alle kendes, der vil Organisationernes stærke Samvirken gennem »De samvirkende Fagforbund«.

Der kan ikke være nogen Vej udenom. SØRENSEN-KJELD.

Kvindeafdelingens Skovtur

finder Sted Søndag d. 24. Juli. Mødested: Indgangen til Aborreparken, Hjørnet af Gyldenløvesgade og Farimagsgade, Kl. 10 Formiddag.

UDVALGET.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 2. Juli Generalforsamling paa Hotel »Herning«. Mødt var 12 Medlemmer.

Til Dirigent valgtes MORGENSTERN, som derefter gav Ordet til Formanden, der meddelte, at et Bestyrelsesmedlem, ØLESEN, var bortrejst, hvorfor Suppleanten, CHRISTIANSEN, var traadt i Stedet, og oplæste derefter Regnskabet, der balancerede med 209 Kr. samt Lokalkassens Regnskab, der balancerede med 36 Kr. 60 Øre. Disse godkendtes. — Tyendeforbundet andrager om Tilskud. Kunde ikke bevilges. — Næste Punkt var Indmeldelse i Typ.-Forening »Gutenberg«. Formanden for denne, FREDERIKSEN omtalte denne Forenings Startning, og det skulde glæde denne, om de forskellige Typografer indmeldte sig. — Et Forslag fra PETERSEN om Skydning vedtoges med 7 St., og der nedsattes et Udvalg, bestaaende af PETERSEN, BØJE og ANDR. LARSEN. Fra »Gutenberg« forelaa et Andragende om Afbenyttelse af Fanen. Vedtoges med 7 St., 5 stemte ikke. — Fra TH. FREDERIKSEN var der Forslag om en Sommerudflugt, som der viste sig at være stor Stemning for, hvorfor et Udvalg, bestaaende af BENDIXEN, ANDR. LARSEN, GEORG JENSEN og TH. FREDERIKSEN, nedsattes. Turen skulde gaa til Bækkelund. — Under Eventuelt behandledes et Forslag fra PETERSEN om offentlig Bal efter Skydningen, som dennes Udvalg fik til Drøftelse, samt et Par mindre Smaasager, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med Haab om, at den Enighed, der var til Stede her, maatte vedvare. F—m.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 2. Juli paa Kafé »National«. — Eneste Sag paa Dagsordenen var Regnskaberne. FORM. forelagde disse i revideret Stand. Hovedkassens Regnskab udviste følgende Poster: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 242 Kr., Tilskud fra Forbundet 163 Kr. 50 Øre. Udgift: Sygeunderstøttelse 238 Kr., Understøttelse paa Stedet 70 Kr., Rejseunderstøttelse 38 Kr. 75 Øre. Administrationstilskud 6 Kr. Balance 440 Kr. Godkendtes enstemmig. Lokalkassens Regnskab godkendtes ligeledes enstemmig. L. CHR. N.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 2. Juli sin ordinære Generalforsamling paa Centralhotellet. — FORM. bød Velkommen. Til Dirigent valgtes H. P. Hansen. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN ønskede det ny Medlem, A. Jensen, velkommen i Foreningen og haabede, at han var klar over, at hans Plads i Fremtiden var i Svendenes Rækker, baade her i Lokalafdelingen og naar han kom ud. Derefter oplæste Formanden Regnskaberne. Hovedkassens og Ekstrakassens Regnskaber balancerede med henholdsvis 93 Kr. og 14 Kr. 22 Øre. — Til Sekretær genvalgtes J. V. JENSEN. I Stedet for den afgaaede Formand, der bestemt nægtede at modtage Genvalg, valgtes H. P. HANSEN. Til Revisorer genvalgtes E. H. RASMUSSEN og J. BILDE-JENSEN. Til Fanebærer valgtes H. IVERSEN med Akklamation. — Det vedtoges at indmelde Afdelingen i Fællesorganisationen. — Et Udvalg til Revision af Ekstrakassens Love kom til at bestaa af H. P. HANSEN, H. IVERSEN og E. H. RASMUSSEN.

Generalforsamlingen forløb paa sædvanlig livlig Maade. Alle Medlemmer var mødt. J. V. J.

Husk! ~ **7. Avgust.** ~ **Husk!**

Til Kullen! ❄ Til Kullen!

Nær og Fjærn.

Aarsregnskabet skal i *Typ. Tid.* paa Fredag. Ærede Indsendere maa have Taalmodighed til næstudkommende Nr. af Bladet.

Rettelser i Medlemslisten. Der er til Kontoret indløbet Meddelelse om følgende Fejl: I ALFR. CHRISTENSENS Bogtrykkeri er 755, A. Lykkeby, fejlagtig kaldt Lykkeberg; endvidere er 2843, Aage Petersen, som Lærling, kun Medlem af Sygekassen og skulde have været udeladt. — For *Nationaltidende* er Medlemsantallet rigtig anført, men følgende Medlemmer er fejlagtig gledet ud af Fortegnelsen: 2949, Larsen, Anthon, Driftsleder. 2557, Arvesen, Marie, Aflægger. 2211, Bilgrav, Martha, do. 2133, Dahl, Dorthea, do. 2126, Hansen, Agnes J. do. 2140, Fugl, Margrethe, do. 2127, Gross, Hansigne, do. 2131, Jakobsen, Agnes, do. 2123, Jensen, Ida, do. 2139, Jørgensen, Marie, do. 2200, Larsen, Anna, do. 2143, Larsen, Hedvig, do. 2058, Larsen, Magda, do. 2124, Meyer, Anna, do. 2121, Olausen, Johanne, do. 2142, Petersen, Dagmar, do. 2996, Rasmussen, Jørgine, do. 2479, Rasmussen, Frederikke, do. 2125, Willert, Laura, do. Under BR. HORNUM er 1331, Samuelsen, anført som St., skal være Hj. — Af Medlemslisten var fejlagtig udeladt: 381, Dahldorf (arbejdede den Gang udenfor Faget) og 2866, Jens Carl Hylander (syg).

Husk Kullenturen, 7. August. Billetter à 2 Kr. faas paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen.

Hr. Dir. Georg A. Bach (Cohens Bogtr.) har som en foreløbig sidste Elskværdighed mod sit Personale inddraget Forretningens aarlige Tilskud til Personalets Sommerferie med den skriftlige Motivering, at der i det sidst forløbne Aar er lagt saa meget øde (de 2 Voldgiftsdomme in mente), at Betingelserne for at faa et saadant Tilskud ikke har været til Stede.

Sydsjællandsk Arbejderfest. Søndag den 24. Juli bliver der i Næstved afholdt en stor Arbejderfest (25 Aars Jubilæum), hvortil man forventer stor Deltagelse fra de omliggende Byer. Vore Kolleger i Næstved har, ligesom de øvrige Fag, indbudt til Fagmøde, hvortil Kasserer Laur. Jensen, København, kommer til Stede. Vi anbefaler Typograferne at give talrigt Møde.

Isacsons Typografi. Bogtrykker OSCAR ISACSON i Göteborg har udsendt nævnte Værks 2. Del. Foruden en Opsats: »Mitt, Ditt, Vårt«, bringer Værket ca. 40 Prøver paa smukt udførte Akcidenser og andre Tryksager. I Modsætning til mange andre Hefter af lignende Art, hvis Prøver i Reglen er uanvendelig til praktisk Brug, paa Grund af den *Tid* det tager at udføre dem, omfatter Isacsons Typografi kun Ting, der let lader sig anvende i den daglige Praksis. De medfølgende Prøver virker ved deres enkle og naturlige Sammensætning langt mere tiltalende for Øjet end den »Udstilling af Bogtrykmateriale«, hvormed mange af Nutidens Akcidenser overfyldes til Skade for Skønhedsindtrykket. Prisen for 2. Del er Kr. 3.25, Oplaget udgør kun 500 Ekspl.

Sommerferie. BIANCO LUNOS Bogtrykkeri har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Bogtrykker FRANTZ CHRISTTREU i København har i Aar tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie uden Afkortning i Løn.

— Personalet hos Firmaet J. JØRGENSEN & CO. (M. A. Hannover) erholder i Aar, i Lighed med tidligere Aar, 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— *Eksprestrykkeriets* Personale har i Lighed med foregaaende Aar faaet 3 Dages Ferie.

— *Langelands Folkeblads* Trykkeri (ved Faktor GUNNARSEN) har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie. Ferien er begyndt.

— Som meddelt har Mar. Geertsen, Th. Thrue, Andelstrykkeriet (S. Jensen Sort) m. fl. Trykkerier i Aarhus givet deres Personaler Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Mærkværdigt, at et af Byens største Trykkerier, »De forenede Bogtrykkerier«, der vil have Skyld for Humanitet, ikke ogsaa finder Anledning til at give sit Personale, der for de flestes Vedkommende har arbejdet dér i adskillige Aar, i hvert Fald nogle Dages Ferie.

— *Haandværkerbladets* Trykkeri i Aarhus (MAR. GEERTSEN) har i Aar, som tidligere, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Lønnen.

— *Silkeborg Social-Demokrat*, *Silkeborg Avis* og *Silkeborg ny Bogtrykkeri* giver i Lighed med tidligere Aar hele deres Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Personalet hos S. JENSEN SORT, Aarhus, har som tidligere faaet tilstaaet 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— *Skive Folkeblad* har atter i Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet i KONRAD JØRGENSENS Bogtrykkeri i Kolding har som sædvanlig erholdt 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugelønnen.

— *Hobro Avis* har tilstaaet Personalet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— *Svendborg Avis* og *Svendborg Amtstidende* har hver givet samtlige Arbejdere i Bogtrykkeriet 8 Dages Ferie med fuld Løn.

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundskontoret er aabent for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Lægerne.

Dr. E. LARSEN er bortrejst fra 16/7—16/8. Vikarer: Dr. LANGE, Brogade 5, træff. 1—2, og Dr. LASSEN, Torvegade 19, træff. 1—2.

Dr. ESCHRICHT er bortrejst fra 16/7—2/8. Vikar: Dr. PERONARD, Svanevej 8, træff. 12—1. Sønd. 8—9.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

4. Juli: *Odder* 28.75; *Silkeborg* pr. Bl. 72.25. 6. Juli: *Lyngby* 0.00. 8. Juli: *Frederikshavn* pr. Bl. 10 00. 10. Juli: *Esbjerg* 184.25; *Odense* 732.75; *Korsør* pr. Bl. 9.25; *Nakskov* pr. Bl. 36.75. 12. Juli: *Grenaa* 28.00; *Vejle* 91.00.

København, den 13. Juli 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Theodor Rasmus Emanuel Hansen, udl. 4/7 10 hos Hertz (arb. s. St.). 620, Th. Fensbos Hustru Louise.

Esbjerg, Harry Ulrik Hansen, udl. 1/7 10 i Esbjerg Avis. (Afl. Svendeprøve.)

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2046, Peter Pagh fra Hjørring paa Fagskolen. 2244 (2598), Marius Merkel fra Rejse (arbl.). 2410 (2611), Harry Jacobsen fra Udl. (arbl.).

Næstved, 2380, Chr. Bjerregaard (Næstv. Avis). Silkeborg, 2689, J. C. Hylander (Ny Bogtr.).

Bortrejste.

København: 2402 (2770), Jens Jørgensen paa Rejse (arbl.). 1924 (1245), H. C. Jacobsen paa Rejse (arbl.). 2761 (2874), Einer Jensen til Udl. (arbl.). 2605 (1938), Jørgen Petersen til Udl. (arbl.). 2763 (2863), Karl Fr. Hansen til Udl. (arbl).

Odense, 1913, Knud Chr. Sørensen paa Rejse. Holbæk, 1290, Journalist V. Nicolajsen til Udl.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 17. Juli Kl. 10 i Pilestræde 51, Kaféen. Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4 Eventuelt.

Alle bedes Møde. STYRELSEN.

Sygekassen i Ny typ. Forening.

Under Dr. LARSENS Bortrejse til 16. Avg. besørges hans Praksis af Dr. LANGE, Brogade 5 og Dr. LASSEN, Torvegade 19, træffes 1—2.

T. C. C. Søndag: Ørholm. Trianglen Kl. 9. (9)

ANNONCER

Linotype-Sætter,

nylig hjemkommen fra Skolen i Berlin, søger Plads straks. Henvendelse til

(116) OLE RASMUSSEN, Stengade 32 N.

En Sætter-Forbundter, der har været i Lære i 4 Aar, søger Plads paa et Trykkeri, hvor han i Løbet af et Aar vil kunne udlæres. Billet mrkt. »117« modtager Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresser,

brugt, Fabrikat Augsburg i R. 72×114 cm., brugt, Fabr. Johannisberg i R. 85×130 cm. Begge i fortrinligste Stand, meget **billig** og paa **gunstigste** Vilkaar til Salg.

F. L. BIE, Farvergade 6.

Aktieselskab, København. (114)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 — KØBENHAVN DEN 22. JULI 1910 — XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1909.

Lokalafdelingerne.

	Indtægt												**Udgift**														Kassebeholdning 31. Decbr. 1909	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1909		Ekstra-Kontingent		Ordinært Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderstøttelse		Udlaant		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	11	86	437	»	3401	»	27	»	12	07	300	»	4188	93	322	50	212	75	»	»	5	»	813	»	300	«	49	50	2475	»	4177	75	11	18
Aarhus	15	»	1136	25	9144	50	5	»	42	»	300	»	10642	75	360	40	3264	75	12	»	10	»	2664	»	350	»	143	»	3838	60	10642	75	»	»
Assens	15	»	47	50	394	»	»	»	»	»	212	50	669	»	113	75	320	»	»	»	»	»	34	»	»	»	»	»	186	25	654	»	15	»
Bogense	14	»	21	»	157	»	»	»	»	»	»	»	192	»	23	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	147	»	170	75	21	25
Brønderslev	15	»	55	50	417	»	70	»	2	»	»	»	559	50	100	»	76	»	»	»	»	»	36	«	»	»	»	»	332	50	544	50	15	»
Esbjerg	15	»	158	»	1219	»	»	»	58	»	351	»	1801	»	60	»	293	75	»	»	»	»	392	»	400	»	»	»	640	25	1786	»	15	»
Faaborg	15	»	27	50	213	»	»	»	»	»	25	»	280	50	102	75	59	»	«	»	»	»	»	»	»	»	2	»	101	75	265	50	15	»
Fredericia	15	»	109	»	826	50	»	»	»	»	»	»	950	50	180	75	192	»	»	»	»	»	87	»	»	»	51	25	424	50	935	50	15	»
Frederikshavn	12	52	21	50	162	»	»	»	»	»	180	2	376	04	167	50	50	»	«	»	»	»	16	»	»	»	»	»	128	02	361	52	14	52
Grenaa	15	»	22	50	176	»	»	»	»	»	»	»	213	50	22	50	»	»	»	»	»	»	»	»	«	»	»	»	176	»	198	50	15	»
Helsingør	15	»	106	50	810	»	»	»	»	»	40	»	971	50	130	»	284	»	26	25	10	»	61	»	»	»	12	»	433	25	956	50	15	»
Herning	14	75	98	»	790	»	»	»	»	»	»	»	902	75	61	25	»	»	»	»	»	»	32	»	»	»	12	»	783	50	888	75	14	»
Hillerød	15	»	100	50	1453	»	5	»	5	»	520	»	2188	50	86	25	72	»	»	»	»	»	338	»	300	«	20	25	1357	»	2173	50	15	»
Hjørring	15	«	96	50	757	»	»	»	»	»	70	»	938	50	142	50	61	10	»	»	»	»	86	»	»	»	13	»	620	90	923	50	15	»
Hobro	15	»	63	»	480	»	»	»	»	»	50	»	608	»	158	75	50	»	»	»	»	»	34	»	»	»	6	75	343	»	592	50	15	50
Holbæk	15	»	182	50	1457	»	»	»	»	»	100	»	1754	50	116	70	388	25	»	»	»	»	260	»	100	»	21	50	853	05	1739	50	15	»
Holstebro	»	»	120	»	930	»	»	»	64	»	»	»	1114	»	104	75	222	»	»	»	21	»	53	»	»	»	15	»	668	75	1084	50	29	50
Horsens	15	»	301	75	2426	50	5	»	16	20	»	»	2764	45	205	25	732	»	»	»	10	»	694	50	»	»	34	50	1073	20	2749	45	15	»
Kallundborg	15	»	161	»	1290	65	12	»	»	»	225	»	1703	65	88	75	294	»	»	»	»	»	256	»	300	»	28	»	721	90	1688	65	15	»
Kolding	15	»	366	25	2769	5	5	»	10	»	»	»	3165	30	292	»	436	»	»	»	6	»	340	»	»	»	38	»	2038	30	3150	30	15	»
Korsør	15	»	35	50	294	»	»	»	»	«	200	50	545	»	174	75	126	»	»	»	»	»	»	»	»	«	2	50	226	75	530	»	15	»
Køge	15	»	89	»	665	»	»	»	»	»	91	75	860	75	100	»	107	75	»	»	»	»	86	»	»	»	9	»	543	»	845	75	15	»
Lyngby	15	»	57	»	428	»	»	»	135	»	820	»	1455	»	33	75	418	50	»	»	»	»	13	»	»	»	»	»	974	75	1440	»	15	»
Løgstør	15	»	14	»	121	»	»	»	»	»	100	»	250	»	57	25	74	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	101	»	235	25	14	75
Middelfart	15	»	44	»	448	»	10	»	1	25	100	»	618	25	242	»	»	»	»	»	»	»	190	»	»	»	40	»	131	25	603	25	15	»
Maribo	14	25	35	50	241	»	»	»	»	»	73	75	364	50	42	50	82	»	»	»	»	»	33	»	»	»	»	»	192	»	349	50	15	»
Nakskov	15	»	125	»	992	»	6	50	»	»	45	»	1183	50	79	25	386	50	»	»	»	»	236	»	»	»	15	»	451	75	1168	50	15	»
Nyborg	15	»	107	»	786	»	14	»	»	»	45	»	967	»	195	75	106	»	»	»	»	»	108	50	»	»	40	»	501	75	952	»	15	»
Nykøbing F.	15	»	180	»	1519	»	15	»	»	»	150	»	1879	»	113	80	904	»	»	»	»	»	133	15	75	»	23	25	614	80	1864	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	86	50	641	»	5	»	25	»	»	»	772	50	65	50	11	25	»	»	»	»	168	»	»	»	9	»	503	75	757	50	15	»
Næstved	15	»	500	»	2390	»	9	»	106	»	»	»	2820	»	184	20	941	25	100	»	»	»	762	»	»	»	39	75	777	80	2805	»	15	»
Odder	15	»	42	»	317	»	22	»	»	»	»	»	396	»	13	75	40	»	»	»	10	»	102	»	»	»	4	50	210	75	381	»	15	»
Odense	4	28	751	50	6364	50	6	»	29	75	»	»	7156	3	295	50	963	50	»	»	5	»	2054	»	300	»	99	37	3438	66	7156	03	»	»
Randers	13	44	297	»	2274	»	16	»	»	»	550	»	3150	44	280	»	193	»	»	»	»	»	1375	10	100	»	38	25	1145	»	3131	35	19	09
Ribe	14	25	52	»	431	»	7	»	1	»	125	»	630	25	53	75	46	80	»	»	«	»	48	»	100	»	»	»	367	»	615	55	14	70
Ringkøbing	15	»	126	50	926	»	»	»	»	»	»	»	1067	50	90	25	246	75	»	»	»	»	84	»	»	»	8	»	623	50	1052	50	15	»
Ringsted	15	»	140	»	1074	5	44	»	1	»	100	»	1374	5	223	75	99	50	»	»	»	»	38	»	100	»	15	75	882	05	1359	05	15	»
Roskilde	15	»	150	»	1204	»	2	»	»	»	108	»	1479	»	293	75	63	75	»	»	3	»	145	»	»	»	»	»	958	50	1464	»	15	»
Rudkøbing	15	»	91	»	688	»	»	»	»	»	45	50	839	50	97	65	120	25	»	»	»	»	28	»	»	»	11	»	567	60	824	50	15	»
Rønne	15	24	197	»	1532	»	20	»	»	»	»	»	1764	24	8	50	352	»	»	»	»	»	231	»	»	»	14	25	1143	»	1748	75	15	49
Silkeborg	15	»	139	«	1176	»	»	»	»	»	182	25	1512	25	81	35	415	25	»	»	«	»	193	»	100	»	18	75	688	90	1497	25	15	»
Skanderborg	15	»	36	50	304	»	»	»	»	»	75	»	430	50	157	50	18	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	240	»	415	50	15	»
Skive	15	»	112	50	901	»	10	»	»	»	»	»	1038	50	115	25	4	»	»	»	»	»	39	»	»	»	16	»	849	25	1023	50	15	»
Slagelse	26	»	245	»	1869	50	»	»	»	»	»	»	2140	50	197	50	328	»	»	«	»	»	298	»	»	»	18	50	1298	50	2140	50	»	»
Stege	15	»	28	»	218	»	»	»	»	»	»	»	261	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	246	»	246	»	15	»
Stubbekøbing	15	30	23	»	167	«	»	»	»	»	15	»	220	30	58	75	24	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	120	»	204	50	15	80
Svendborg	9	54	181	75	1391	55	5	»	»	»	»	»	1587	84	156	20	166	75	»	»	6	»	45	»	»	»	24	»	1180	»	1577	95	9	89
Thisted	15	»	134	»	1023	»	10	»	6	»	510	»	1698	»	71	50	174	»	»	»	»	»	691	40	300	»	»	»	448	»	1684	90	13	10
Varde	15	«	91	»	700	»	16	»	»	»	»	»	822	»	70	»	22	»	»	»	»	»	136	»	»	»	9	75	569	25	807	»	15	»
Vejle	14	83	220	»	1699	»	»	»	»	»	»	»	1933	83	203	75	320	»	»	»	5	«	448	3	»	»	24	»	918	»	1918	78	15	05
Viborg	15	»	82	»	736	»	20	»	»	»	»	«	853	»	118	»	146	»	»	»	»	»	32	«	»	»	10	50	531	50	838	»	15	»
	735	26	7935	»	62793	80	366	50	514	27	5710	27	78055	10	6715	55	13908	65	138	25	91	»	13913	68	2825	»	942	37	38786	78	77321	28	733	82
Ny typ. Forening	»	»	»	»	1144	»	»	»	»	»	»	»	1144	»	»	»	365	»	»	»	»	»	»	»	»	»	250	»	529	»	1144	»	»	»
København	»	»	11334	30	108166	30	84	»	10665	72	9000	»	139250	32	1608	50	43596	75	»	»	68	»	49806	93	4190	«	4461	60	35518	54	139250	32	»	»
	735	26	19269	30	172104	10	450	50	11179	99	14710	27	218449	42	8324	5	57870	40	138	25	159	»	63720	61	7013	»	5653	97	74834	32	217715	60	733	82

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909:

Rolfs	Legat, Obligationer à 3½ pCt.	Kr.	8000.00
Berlings	— , — —	-	6000.00
Cortnums	— , — —	-	6000.00
Eibeschütz'	— , — —	-	1000.00
Schlesingers	— , Kontant	-	15.40
		Kr.	21015.40

Renter i Aaret 1909:

Rolfs	Legat	Kr.	280.00
Berlings	—	-	210.00
Cortnums	—	-	210.00
Eibeschütz'	—	-	35.00
Schlesingers	— (Kapitalen tilhører Mos. Trossamf.)	-	15.40
		-	750.40
	Balance	Kr.	21765.80

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:

Rolfs	Legat, til Hjælpekassen i Aaret 1909	Kr.	185.00
—	— - Legatarer —	-	175.00
Berlings	— - — —	-	210.00
Cortnums	— - — —	-	210.00
Eibeschütz'	— - — —	-	35.00
Schlesingers	— - — —	-	15.40
		Kr.	750.40

Beholdning den 31. Decbr. 1909:

Rolfs	Legat	Kr.	8000.00
Berlings	—	-	6000.00
Cortnums	—	-	6000.00
Eibeschütz'	—	-	1000.00
Schlesingers	—	-	15.40
		Kr.	21015.40
	Balance	Kr.	21765.80

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909		Kr. 68438.30
Renter i Aaret		- 3028.59
Kontingent af heltbetalende	Kr. 51954.70	
do. - halvtbetalende	- 5735.27	
		- 57689.97
Kontingent af Lærlinge		- 678.00
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	- 69.50	
Refunderede Understøttelser	- 87.75	
		- 157.25
Statstilskud for 1909		- 31511.38
Kommunetilskud		- 15177.39
Balance		Kr. 176680.88

Udgift.

Rejseunderstøttelse: 2359 Dage à 1.25 til danske Rejsende	Kr.	2948.75
4001 — à 1.25 - udenlandske do.	-	5001.25
Overfartspenge i 353 Tilfælde	-	267.80
Overfartsbilletter	-	755.40
Rejsebeløb	-	106.25
		Kr. 9079.45
Understøttelse paa Stedet: 21297 Dage à 2.00	Kr.	42594.00
1512 - à 1.75	-	2646.00
4477 - à 1.25 (heltbet.)	-	5596.25
877 - à 1.25 (halvtbet.)	-	1096.25
3320 - à 1.00	-	3320.00
1464 - à 0.75	-	1098.00
32947 Dage		
54 Omflytningsbidrag	-	1519.90
		- 57870.40
Administration:		
Administrationstilskud til Afdelingerne	-	1438.18
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	-	197.99
Lønninger og Honorarer	-	3665.00
Tryksager	-	292.50
Kontorartikler	-	156.72
Porto	-	203.13
Telegram og Telefon	-	195.86
Bladhold	-	4.00
Diæter ved Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde	-	33.00
Forskelligt	-	33.50
		- 6219.88
Ialt Udgift		Kr. 73169.73
Beholdning den 31. Decbr. 1909		- 103511.15
Balance		Kr. 176680.88

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909		Kr. 110789.58
Renter i Aaret		- 4588.86
Kontingent:		
137069 Ugebidrag à 65 Øre	Kr. 89094.75	
27249 — à 32½ Øre	- 8855.96	
		- 97950.71
Ekstrakontingent		- 19269.30
Andre Indtægter:		
a) Afdelingerne:		
Indskud	Kr. 69.50	
b) Hovedkassen:		
Dansk litografisk Forbund refunderet Underst. til Eleverne i Strejken 1908	- 200.00	
		- 269.50
Laan af det tyske Forbund	Kr. 66659.25	
Indgaaet fra Sverig	- 99423.14	
		- 166082.39
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		- 770.47
Tilbagebetalte Rejselaan		- 450.50
Balance		Kr. 400171.31

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen		Kr. 57687.17
Understøttelse til 1 Medlem i 38 Dage à Kr. 2.50	Kr.	95.00
— - 1 — - 21 — - - 1.25	-	26.25
— - 1 — - Tillæg for Børn	-	5.00
Andre Udgifter i Afdelingerne	-	12.00
		- 138.25
Bogbinderforbundet udlagt Reservefondsunderst. under Bladkonflikten		105.33
Rejselaan		- 159.00
Bidrag til Strejker i eget Fag i Udlandet	Kr.	228.74
— - Strejken i Sverig	-	18000.00
		- 18228.74
Udgaaet til Sverig		- 189659.25
Bidrag til De samv. Fagforbunds Landsindsamling		- 2000.00
Tarifforhandlinger		- 2988.30
Voldgiftsretten i København		- 462.16
Sagførersalær		- 50.00
Bøder		- 460.00
Typograf-Tidendes Trykning	Kr.	5076.63
Distribution	-	549.74
Redaktionshonorar	-	300.00
Ekspeditionshonorar	-	250.00
		- 6176.37
Kontingent til De samvirkende Fagforbund	Kr.	958.65
— - Det internationale Sekretariat	-	231.22
— - Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse	-	20.00
— - Foreningen af Fagblade	-	10.00
		- 1219.87
Gave til F. K. Madsen, Hvidtfeldt og V. Petersen		- 371.00
Administrationsudgifter:		
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr.	1438.19
Lønninger og Honorarer	-	1632.00
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	-	198.24
Kontorartikler	-	156.73
Rejseudgifter og Diæter	-	2521.00
Tryksager	-	1589.91
Porto	-	203.55
Telegram og Telefon	-	195.88
Inventar og Inventarfornyelse	-	433.00
Bladhold	-	27.26
Bogbinder	-	25.50
Forskellige Udgifter i Hovedkassen	-	33.50
		- 8454.76
Forsk. Udgifter i Afdelingerne (refunderet Kontingent)	Kr.	18.10
		- 18.10
Ialt Udgift		Kr. 288178.30
Beholdning den 31. December 1909		- 111993.01
Balance		Kr. 400171.31

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1909: I Afdelingerne	Kr.	735.26
I Hovedkassen	-	6712.92
		Kr. 7448.18
Renter i Aaret		- 234.95
61107 Ugebidrag à 25 Øre	Kr.	15276.75
2935 — à 12½ Øre	-	366.87
		- 15643.62
Andre Indtægter i Afdelingerne		- 514.27
Balance		Kr. 23841.02

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr.	12548.00
— à 1 - - -	-	722.00
103 Stkr. Sygeattester	-	140.00
Understøttelse til Rejsende	-	503.68
		Kr. 13913.68
Beholdning den 31. December 1909: I Afdelingerne	Kr.	733.82
I Hovedkassen	-	9193.52
		- 9927.34
Balance		Kr. 23841.02

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1909	Kr.	34635.33
Prioritetslaan til Fællesbageriet i Holstebro	-	13000.00
		Kr. 47635.33
Renter i Aaret		- 1762.88
61107 Ugebidrag à 10 Øre	Kr.	6110.70
2935 Ugebidrag à 5 Øre	-	146.75
		- 6257.45
Balance		Kr. 55655.66

Begravelseshjælp: 1 à 400, 6 à 300, 3 à 100 og 1 à 50 Kr.	Kr.	2550.00
Ved Hustruers Død: 2 à 100 og 1 à 75 Kr.	-	275.00
		Kr. 2825.00
Laan til Typografernes Stiftelse		- 16000.00
Beholdning den 31. December 1909		- 36830.66
Balance		Kr. 55655.66

Provinsernes Grundfond.

Beholdning den 1. Januar 1909	Kr.	4609.55
Renter i Aaret	-	194.13
Balance	Kr.	4803.68

Tilskud til Fagskolen i København	Kr.	100.00
Beholdning den 31. December 1909	-	4703.68
Balance	Kr.	4803.68

Statsanerkendte Sygekasser i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Saldo fra forrige Aar	....	..	19477	53
Kontingent af nydende Medlemmer	31116	32		
Kontingent - ydende —	10	»		
Restancer	243	»		
			31369	32
Refunderet Pengehjælp	....	..	22	20
Statstilskud for 1908	....	..	10309	77
Renter			753	10
Balance	....	..	61931	92

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 432 Mænd i 8627 Dage à 2.00	17254	»		
— — - 5 Kvinder i 90 — à 2.00	180	»		
— — - 7 Mænd i 88 — à 0.60	52	80		
— — - 63 Kvinder i 1483 — à 0.60	889	80		
— — - 18 Mænd i 267 — à 0.75	200	25		
— — - 92 Kvinder i 2791 — à 0.75	2093	25		
			20670	10
— p. Hospital - 62 Mænd i 2046 — à 1.40	2864	40		
— — - 1 Mænd i 6 — à 0.60	3	60		
— — - 15 Kvinder i 677 — à 0.60	406	20		
— — - 9 Mænd i 394 — à 0.75	295	50		
— — - 31 Kvinder i 1151 — à 0.75	863	25		
			4432	95
Medicin for Arbejdsløse			3	26
Pengehjælp til en Rejsende			8	«
Betalt for 79 Mænds Ophold paa Sygehus i 1717 Dage à 0.60	1030	20		
— - 4 Mænds — - — i 305 — à 0.75	228	75		
— - 60 Kvinders — - — i 1449 — à 0.60	869	40		
— - 1 Kvindes — - — i 49 — à 1.25	61	25		
— - 1 — — - — i 33 — à 1.20	39	60		
— - 54 Børns — - — i 1367 — à 0.30	410	10		
			2639	30
Barselhjælp	....	..	906	»
Lægehonorar og ekstra Læge	7200	73		
Speciallæge	3178	05		
			10378	78
Vagthold, Bind og Bandager	....	..	276	04
Andre Udgifter:			39314	43
Administration	1850	»		
Tryksager	46	50		
Porto	39	32		
Kontingent til »De samvirkende Sygekasser«	21	13		
Refunderet Kontingent	8	05		
			1965	»
Ialt Udgift ..	....	..	41279	43
Beholdning den 31. December 1909	....	..	20652	49
Balance Kr.	....	..	61931	92

Hjælpekassen i København.

Indtægt.		
Beholdning den 1. Januar 1909	Kr.	3267.22
Renter i Aaret	-	36.82
Kontingent	-	11035.80
Andre Indtægter:		
Bidrag af Rolfs Legat	-	105.00
Balance	Kr.	14444.84

Udgift.		
Pengehjælp à 1 Kr. pr. Dag	Kr.	10474.00
Andre Udgifter: Refunderet Kontingent	-	2.40
Beholdning den 31. Decbr. 1909	-	3968.44
Balance	Kr.	14444.84

Begravelseskassen i København.

Indtægt.		
Beholdning den 1. Januar 1909	Kr.	54940.78
Rente af 20000 Kr. Obligationer à 3½ pCt. Kr. 700.00		
— - Sparekasse-Indskud - 1282.40		
	-	1982.40
Kontingent	-	9171.20
Balance	Kr.	66094.38

Udgift.		
Begravelseshjælp til Medlemmer Kr. 3960.00		
— - Medlemmers Børn - 230.00		
	Kr.	4190.00
Administration	-	800.00
Refunderet Kontingent	-	1.60
	-	801.60
Ialt Udgift	Kr.	4991.60
Beholdning den 31. Decbr. 1909	-	61102.78
Balance	Kr.	66094.38

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1900: I Afdelingerne Kr. 735.26		
I Hovedkassen - 323886.61		
Prioritetsobligation i Fællesbageriet i Holstebro - 13000.00		
	337621	87
Renter i Aaret	13332	13
Kontingent	172108	90
Ekstrakontingent	19269	30
Indskud	139	»
Refunderede Understøttelser: I Afdelingerne Kr. 109.95		
I Hovedkassen - 200.00	309	95
Statstilskud til den københavnske Sygekasse Kr. 10309.77		
— - Arbejdsløshedskassen - 31511.38	41821	15
Kommunetilskud til Arbejdsløshedskassen	15177	39
Laan af det tyske Forbund Kr. 66659.25		
Indgaaet fra Sverrig - 99423.14		
	166082	39
Tilbagebetalte Rejselaan	450	50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.	770	47
Andre Indtægter i Afdelingerne	619	27
Balance Kr.	767702	32

Udgift.	Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag Kr. 57870.40		
Rejseunderstøttelse - 9079.45		
	66949	85
Rejselaan	159	»
Reservefondsunderstøttelse til egne Medlemmer Kr. 138.25		
— - eget Fag i Udlandet - 228.74		
— - Storstrejken i Sverig - 18000.00		
	18366	99
Bidrag til De samv. Fagforbunds Landsindsamling Kr. 2000.00		
Bogbinderforbundet udlagt Underst. under Bladkonflikten. - 105.33	2105	33
Sygeunderstøttelser: Provinserne Kr. 13913.68		
— Statsanerkendte i København - 39314.43		
— Hjælpekassen i do. - 10474.00	63702	11
Begravelseshjælp: Provinserne Kr. 2825.00		
— København - 4190.00	7015	»
Legatunderstøttelser	750	40
Typ.-Tid.s Udgivelse	6176	37
Voldgiftsretten i København	462	19
Forskellige Kontingenter	1241	»
Bidrag til Fagskolen	100	»
Tarifforhandlinger	2988	30
Sagførersalær	50	»
Bøder	460	»
Udgaaet til Sverig	189659	25
Gaver til F. K. Madsen, Hvidtfeldt og V. Petersen	371	»
Administration:		
Administrationstilskud til Afdelingerne Kr. 5526.37		
Lønninger og Honorarer - 5297.00		
Kontorleje, Varme, Belysning og Rengøring - 396.23		
Kontorartikler - 313.45		
Rejseudgifter og Diæter - 2554.00		
Tryksager - 1928.91		
Porto - 446.00		
Telegram og Telefon - 391.74		
Bladhold - 31.26		
Bogbinder - 25.50		
Inventar og Inventarfornyelse - 433.00		
Forskelligt - 67.00	17410	46
Andre Udgifter i Afdelingerne:		
Refunderet Kontingent	30	15
Ialt Udgift	377997	37
Laan til Typografernes Stiftelse	16000	»
Kassebeholdning den 31. Decbr. 1909: I Afdelingerne Kr. 733.82		
I Hovedkassen - 372971.13	373704	95
Balance Kr.	767702	32

Det særlige Fond.

Indtægt

Beholdning 12/8 09		Kr. 489000.00
Indgaaet fra Tyskland	Kr. 66659.25	
— - Danmark	- 148000.00	
— Renter	- 2763.91	
Refunderede Understøttelser	- 900.00	
		- 218323.16
Balance		Kr. 707323.16

Udgift

Understøttelser	Kr. 214395.00	
Tilbagebetalt til Danmark	- 124423.14	
Bankdiskonto og Provision	- 384.52	
Porto	- 120.50	
		Kr. 339323.16
Beholdning den 31. Decbr. 1909		- 368000.00
Balance		Kr. 707323.16

Status.

Aktiver		Kr. 368000.00
Balance		Kr. 368000.00

Passiver	Kr. 90236.11
Saldo	- 277763.89
Balance	Kr. 368000.00

Samlet Status den 31. December 1909.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden, Kontant	Kr. 106993.01	
Prioritetsoblig.	- 5000.00	
		Kr. 111993.01
Arbejdsløshedskassen		- 103511.15
Sygekassen i Provinserne, Afd.	Kr. 733.82	
Hovedk.	- 9193.52	
		- 9927.34
Begravelsesk. i Prov.: Kontant	Kr. 23830.66	
Prioritetsobl.	- 29000.00	
		- 52830.66
Grundfonden i Provinserne		- 4703.68
Statsanerk. Sygekasse: Kontant	Kr. 20152.49	
Aktier i Vejle Fjords Sanat.	- 500.00	
		- 20652.49
Begravelsesk. i Kbhvn.: Kontant	Kr. 41102.78	
Obligat.	- 20000.00	
		- 61102.78
Hjælpekassen i København		- 3968.44
Legatformuen: Obligationer	Kr. 21000.00	
Kontant	- 15.40	
		- 21015.40
		Kr. 389704.95
Reservefonden: Det særlige Fond		Kr. 23576.86
Udestaaende Pejselaan		- 866.00
Annoncer i Typ.-Tid		- 172.94
Statstilskud for 1909 til Sygekassen i København		- 10693.86
do. - April, Juli og Oktbr. Kvartal til Arbejdsløshedskassen		- 21393.30
Inventar og Kontorartikler i Forbundet, brandforsikret for		- 4000.00
		Kr. 450407.91
Det særlige Fonds Aktiver		» 368000.00
Balance		Kr. 818407.91

Passiver.

Hospitalsophold for Oktober Kvartal 1909	Kr. 609.00	
Lægehonorar for do.	- 2602.99	
		Kr. 3211.99
Det særlige Fonds Passiver		» 90236.11
Understøttelseskassernes Formue den 31. Decbr. 1909		- 447195.92
Det særlige Fonds do. 31. do. 1909		- 277763.89
Balance		Kr. 818407.91

København, i Maj 1910. P. HVIDTFELDT.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

København, den 1. Juni 1910. VICT. PETERSEN. VIGGO CHRISTENSEN. H. CRONE. P. HANSEN. LAUR. JENSEN. J. SCHRØDER.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Foranstaaende Tabel viser samtlige under Forbundet staaende Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter for det forløbne Aar 1909. Tabellen er tillige Grundlaget for Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Indtægt og Udgift for sig, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Tillige findes en Hoved-oversigt, som giver et samlet Overblik over Forbundets financielle Virksomhed i Aaret, og en Statusopgørelse.

Arbejdsløshedskassen har haft en Formuefremgang af Kr. 35,072.85, trods det, at der i Understøttelser er udbetalt Kr. 66,949.85, mod Kr. 31,412.35 i 1908. Stats- og Kommunetilskudene, udgør tilsammen Kr. 46,688.77.

Reservefonden. Efter Regnskabet er Formuefremgangen kun Kr. 1,203.43; men der er ogsaa udgaaet Kr. 189,659.25 til Sverrig, medens der kun er indgaaet Kr. 166,082.39, saa Kassen havde en Fordring paa Kr. 23,576.86 hos det svenske Forbund, der er afviklet. Det reelle Overskud bliver derfor Kr. 24,780.29.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassen har haft en Formuefremgang af Kr. 2,479.16, medens Begravelseskassen viser en Formuetilbagegang af Kr. 10,804,67, men det skyldes et Laan til Typografernes Stiftelser paa Kr. 16,000.00, saa der er i Virkeligheden en Fremgang af Kr. 5,195.33. Grundfondens Formuefremgang har været Kr. 94.13.

Legatformuen i København har givet Kr. 750.40 i Rente, der igen er uddelt.

Den statsanerkendte Sygekasse i København har haft en Formuefremgang af Kr. 1174.96. Den fik et Statstilskud af Kr. 10,309.77. og har udbetalt i Understøttelser Kr. 39,314.43, hvilket er Kr. 7,196.05 mere end forrige Aar.

Hjælpekassens Fremgang har været Kr. 701.22. Den har udbetalt Kr. 1619.00 mere end forrige Aar.

Begravelseskassen i København. Formuefremgangen har været Kr. 6,162.00.

Det særlige Fonds Midler omfatter Omsætningerne foranledigede ved Overdragelserne fra Sverig.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed i 1909 har været, at den samlede Formue er forøget med Kr. 36,083.08, dog er Formuen de 16,000 Kr. større, som Typografernes Stiftelser har laant og er opført som Udgift.

Status balancerer med Kr. 818,407.91, men det »Det særlige Fond«s Midler er ogsaa medregnede heri.

København, den 11. Juni 1910. FREDERIK HJORTH. ANTON ANDERSEN. ALB. MICHELSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.

Ændringer i det udsendte Program til Kullen-Turen den 7. Avgust.

Deltagerne samles *Kl. 5* i Hotel Corfitzon ved Mølle Havn (ikke, som tidligere meddelt, i Kullagårds Have), hvor der serveres Kaffe, Øl eller Sodavand. (Sang, Musik og Festtale.)

Kl. 7 pr. Afgang fra Mølle Havn.

Det anbefales Deltagerne at tage en solid Madkurv med. Frokost spises om Bord, hvor Madkurven kan opbevares.

I *Hotel Corfitzon* serveres fra *Kl. 3*: Middag (Suppe, Steg og Dessert) à Kr. 1.50; Bøf eller Kotelet à 75 Øre.

Kaffe med Brød 35 Øre. Øl 20 à 25 Øre. Sodavand 20 Øre.

Om Bord paa »Saltholm« serveres à la carte Retter à 1 Kr. pr. Kuvert. Kaffe og The med Brød 25 Øre. Skibsøl 15 Øre. Øvrige Ølsorter 25 Øre. Sodavand 20 à 25 Øre.

Det anbefales Deltagerne at tage et Par solide Støvler paa, ligesom det vil være praktisk ikke at være iført for godt Tøj.

Fuldstændigt Program følger i næste Numer. UDVALGET.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber. 14. Juli: *Svendborg* 180.00. 15. Juli: *Skanderborg* 21.50. 16. Juli: *Ringsted* 175.00; *Faaborg* 30.00; *Horsens* 390.00; *Kalundborg* 76.40. 17. Juli: *Herning* 170.00; *Næstved* pr. Bl. 50.00, kont. 28.85. 18. Juli: *Fredericia* 141.00; *Kolding* pr. Bl. 28.30; *Holstebro* 134.75; *Nykøbing F.* 44.30; *Holbæk* 157.50; *Aalborg* 380.00. 19. Juli: *Nyborg* 72.15; *Thisted* 243.00; *Stege* 60.00; *Assens* 58.50. 20. Juli: *Nykøbing Mors* 78.25.

København, den 20. Juli 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Typografernes Sangforening. Lørdag Kl. 8½: Pilealléen 16. Møde med Damer. Alle Sangerne bedes møde.

T. C. C. Iaften, Fredag: Bakketur. Trianglen Kl. 7. Søndag: Sandbjerg. Tranglen Kl. 9.

Typografernes Sportsklub. Forslag, der ønskes behandlede paa den ord. Generalforsamling, bedes sendt til Formanden, VILH. JENSEN, Prøvestens Allé 61, i Løbet af 8 Dage. Ang. Tid og Sted for Generalforsamlingens Afholdelse henvises til Regnskabet.

Kvindeafdelingens Skovtur finder Sted paa Søndag. Mødested: Indgangen til Aborreparken, Hjørnet af Gyldenløvesgade og Farimagsgade, Kl. 10 Formiddag.

Ved Typografernes Fagmøde i Næstved paa Søndag d. 24. ds. taler LAUR. JENSEN om *vor Bevægelse før og nu*, med særligt Henblik paa den svenske Storstrejke og Loven om den faste Voldgiftsret. Talrig Tilslutning fra de omliggende Lokalafdelinger forventes.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 29. JULI 1910 XXXVII AARGANG

Endnu.

HR. SØRENSEN-KJELD gør sig skyldig i en Tilsnigelse, naar han udlægger mine Ord saaledes, at jeg skulde have til Hensigt at ødelægge og splitte Arbejdernes Organisationer for derved at skade Arbejderne. Med en Kollega, som fremsætter slige Insinuationer, ønsker jeg ikke at diskutere. Men forinden jeg overlader Hr. Kjeld til sin Skæbne, vil jeg dog fremkomme med et Par Slutningsbemærkninger.

Jeg har skrevet, at vi ikke kan undvære Fagorganisationerne *endnu*. Det er dette lille Ord *endnu*, der er faldet Hr. Kjeld for Brystet og har bragt ham ud af Ligevægten. Maa jeg spørge ham, om han da tror, at Arbejdernes Organisationer vil bestaa i deres nuværende Former til evig Tid? Véd han ikke, at Udviklingen skrider ustandselig fremad, at intet staar stille — det skulde da være Hr. Sørensen-Kjeld — og at Livets Former og Forhold bestandig forandrer sig og skifter Udseende? Og Arbejderne er undergivne denne Lov ogsaa. Det er dette Foranderlighedens Forhold, jeg tænkte paa, da jeg brugte Ordet *endnu*.

Og naar jeg siger, at Vejen ud af Uføret gaar uden om De Samvirkende, saa er det fordi jeg mener, at det er den eneste Maade, hvorpaa vi kan ryste af os alle de hæmmende Forligs- og Tvangsbestemmelser, som Arbejdsgiverne gennem De Samvirkende har paaført os. Kan min ærede Kollega vise os en anden og *bedre* Vej, skal jeg med Glæde følge den. Men endnu har han jo kun »*nye Mænd*« at byde paa. Og det hjælper saamænd ikke, naar Systemet bliver det gamle.

Saa kan Hr. Kjeld ikke forsone sig med Tanken om, at jeg ikke angriber hin enlige Hjælpearbejder fra Køge. Hertil skal jeg sige, at jeg finder ingen Anledning til at angribe en Mand, som ikke kan faa Lejlighed til at forsvare sig. Jeg tror nemlig ikke, at det vilde blive tilladt Vedkommende at tage Ordet i vort Fagblad. At jeg ikke sympatiserer med Hjælpearbejderen, naar han melder sig ind i vort Forbund for atter at forsvinde efter 3 Ugers Forløb, er en Selvfølge, og jeg troede nu ikke, at jeg behøvede at fortælle Hr. Sørensen-Kjeld dette. Forøvrigt har jeg overfor Hjælpearbejderen udtalt min Mening om hans Handlemaade.

Og dette faa være Hr. Kjeld en Trøst.

Køge, i Juli 1910. FR. NIELSEN.

Hvis den paagældende Hjælpearbejder har noget paa Hjærtet til sit Forsvar, staar *Typ.-Tid.s* Spalter ham aabne. RED.

Udstilling af Haandværksarbejder.

INDUSTRIFORENINGEN og Haandværkerforeningen i København agter i November Maaned d. A. i Anledning af Haandværkerforeningens 70 Aars Bestaaen at arrangere en Udstilling af Mesterstykker og fremragende Haandværksarbejde samt Tegninger dertil fra Perioden 1840 til Dato for derigennem at illustrere det danske Haandværks Udvikling i de sidste Menneskealdre. I Tilslutning hertil arrangeres en Udstilling af Svendestykker fra Tiden omkring 1830—40 og de sidste Aar for yderligere at klargøre Haandværkeruddannelsen i den Tid, de to Foreninger har udøvet deres Indflydelse paa dansk Haandværk.

For at denne Udstilling kan blive saa fyldig som mulig, anmoder man herved alle dem, der er i Besiddelse af Genstande, som maatte passe for Udstillingen, godhedsfuldt at ville stille dem til dens Raadighed.

Genstandene vil blive forsikrede mod Brand og Tyveri.

Udstillingen afholdes i Industriforeningens Lokaler.

Meddelelser om Udstillingsgenstande bedes tilstillede Industriforeningens Sekretariat snarest belejligt, ledsaget af Oplysning om hvor de kan besés.

Bladsætterklubben.

Møde *Søndag den 31. Juli Kl. 12 præcis* i *Pilealléen 18*, Beværtningshaven. Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde, da specielt vigtige Sager er til Afgørelse.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afboldt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Torsdag den 14. Juli 1910. Dirigent: HOLMEN. Sekretær: WILH. JACOBSEN.

1. Beretning om Virksomheden. FORMANDEN udtalte, at det vigtigste, der var at omtale i forløbne Kvartal, var de to Voldgiftssager (1. Korpus- eller Petit-Annoncer, 2. De tre Maskinsættere hos Georg A. Bach); men da *Typ.-Tid.* og Dagspressen alt havde refereret Indholdet af de to Sager, ansaa han det for unødvendigt at gentage Voldgiftssagernes Aarsager og Dom. Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskabet. LAUR. JENSEN forelagde dette, der balancerede med Kr. 101,923.16. Den Del af Regnskabet, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 38,746.03. Medlemsindtægten har været Kr. 27,099.19, ekstra Kontingent Kr. 18.75, tilbagebetalt Laan Kr. 10.00, andre Indtægter (deraf Statstilskud for 1909: Kr. 10,693.86) Kr. 10,820.36, og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 797.73. Udgifterne fordeler sig saaledes: Rejseunderstøttelse Kr. 516.25; Understøttelse paa Stedet Kr. 12,590.00 (mod Kr. 17,105.25 i forr. Kvartal); Sygeunderstøttelse Kr. 14,293.78 (mod Kr. 14,656.47 i forr. Kvartal); Reservefondsunderst. Kr. 190.50; Begravelseshjælp Kr. 1790.00 (mod Kr. 791.00 i forr. Kvartal); Administrationstilskud Kr. 717.35 og indsendt til Hovedkassen Kr. 8648.15. Lokalkasserne havde den 1. April en samlet Formue af Kr. 48,881.61 og den 30. Juni Kr. 49,957.61, altsaa en Fremgang af Kr. 1076.00. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. Forslag om Udelukkelse af et Medlem. FORMANDEN meddelte, at det var ham meget pinligt at foreslaa Gustav Clausen udelukket af Foreningen, men Mandens Optræden overfor dem, der før havde været hans Kammerater, var af en Beskaffenhed, som absolut maatte have Udelukkelse til Følge. Afgav derpaa en nærmere Redegørelse af Clausens Optræden. — HOLMEN paaviste de forskellige Paragrafer, hvorefter Clausen kunde udelukkes. — JUL. SAMUELSEN mente, at Grunden til Forslag om Clausens Udelukkelse var opstaaet ved, at Dommen i Korpus- eller Petit-Annoncer var gaaet Foreningen imod. — FORM.: Det er ikke, fordi Dommen er gaaet os imod, men Gustav Clausens gentagne Forsøg paa at omgaa Tarifen. — P. LAURITZEN: Personalet i *Politiken* er utilfreds med Clausen; selv havde han kendt ham i 12—13 Aar og havde ikke ventet, at han vilde svigte, men en Optræden som Clausens fordømte han og vilde stemme for hans Udelukkelse. — FORM. meddelte, at Generalforsamlingen havde Ret til at forlange Sagen til skriftlig Afstemning, men vilde anbefale, at Generalforsamlingen paatog sig Afgørelsen. — CHR. CLAUSEN forespurgte, om Clausen kunde udelukkes af Syge- og Arbejdsløshedskassen. — FORMANDEN og P. LAURITZEN kunde ikke se nogen Hindring for Udelukkelse af de forskellige Kasser.

En Afstemning, om Sagen skulde afgøres ved skriftlig Afstemning eller af Generalforsamlingen, gav til Resultat, at Generalforsamlingen paatog sig Afgørelsen om Udelukkelse. Udelukkelse af Gustav Clausen vedtoges med 62 Stemmer mod 3.

4. Forslag fra Styrelsen om at bevilge 100 Kr. til Tyende- og Landarbejderforbundet. — FORMANDEN: Styrelsen foreslaar at bevilge 100 Kr. en Gang for alle. Vedtoges.

5. Anmodning fra Syge-Hjælpekassen om Tilskud paa 100 Kr. til et Juletræ. — FORMANDEN oplæste en Skrivelse fra Syge-Hjælpekassens Bestyrelse. — ANTON ANDERSEN vilde meget anbefale Forslaget, men ønskede personligt, at Tilskudet maatte forhøjes til 200 Kr. — FRED. HJORTH anbefalede at bevilge 100 Kr. og udtalte, at et eventuelt Overskud jo vilde komme vore syge Kolleger til Gode. — JUL. SØRENSEN talte imod Bevilling af de ansøgte 100 Kr. — Ved Afstemning om Tilskudets Størrelse, 100 eller 200 Kr., vedtoges 200 Kr.

6. Anmodning fra Formanden om 4 Ugers Ferie til Studierejse. — FORMANDEN meddelte, at han for første Gang havde modtaget et Rejsestipendium (200 Kr.). Det var hans Agt at studere den moderne Maskinteknik i Tyskland og Frankrig, saa at hans Erfaringer paa dette

Omraade kunde komme Faget til Gavn (Tarifkommission). Meddelte endvidere, at i hans Fraværelse vilde de daglige Forretninger blive besørget henholdsvis af Acton Møller og Wartenberg. — ANTON ANDERSEN og WARTENBERG anbefalede Formandens Anmodning. — Formandens Anmodning bevilgedes enstemmigt.

7. Eventuelt. — FORMANDEN beklagede et enkelt Medlems Opførsel under en Voldgiftssag og anmodede Generalforsamlingen om at afgive en skarp Misbilligelse af Medlemmets Adfærd. — *Medlemmet* afgav derefter en nærmere Redegørelse og lovede fremtidig kollegial Opførsel. — FORMANDEN, WARTENBERG, P. LAURITZEN og CHR. CLAUSEN afgav forskellige Bemærkninger i Henhold til Medlemmets Adfærd. — Generalforsamlingen vedtog enstemmig en skarp Misbilligelse af Medlemmets Optræden. W. J.

Odense Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 9. Juli paa Folkets Hus. Til Dirigent valgtes FRED. LARSEN.

FORMANDEN aflagde Beretning. Der havde i *Ringe Avis'* Bogtrykkeri været en Sag ang. Lærlingeantallet. Denne var nu ordnet saaledes, at Forholdet fra 1. Juli d. A. var i Overensstemmelse med Lærlingeskalaen. — Til et Spørgsmaal ang. Trykkeres Optræden som Montører eller saadan noget lign. i andre Bogtrykkerier havde Styrelsen taget den Stilling at henstille til Trykkerne, at de, naar de undtagelsesvis indlod sig paa saadant, tog passende Honorar derfor. Svendehjemmet havde paa Anmodning faaet 10 Kr. i Lighed med, hvad sket var de foregaaende Aar. Et Medlem var, grundet paa at han ved egen Skyld gentagende havde mistet Pladser, nægtet Understøttelse af Arbejdsløshedskassen. Sluttelig fandt Form. Anledning til at gøre opmærksom paa, at nyudlærte skal have Løn efter Tarifens Bestemmelser fra Udlæringsdagen (d. v. s. den Dag, der afslutter den 5-aarige Læretid) og ikke, som fra enkelt Side ment, først naar Svendeprøve var aflagt og bestaaet. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Regnskabet. Kasserer CLAUSEN oplæste derpaa Kvartalets Regnskab, der balancerede med 1623 Kr., indsendt til Hovedkassen 732 Kr. 75 Øre. Lokalkassen balancerer med 463 Kr. 73 Øre, indestaaende i Sparekassen 221 Kr. 19 Øre, Kassebeholdning 22 Kr. 39 Øre. Desuden aflagdes Regnskaber for Stigeturen og Indsamlingen til Chr. Güth. Alle Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Andragende. De samv. Fagforeninger agter i den kommende Vinter at arrangere Forestilling paa Folkets Hus, ved hvilke der særlig skal lægges Vægt paa at skaffe god og lødig Kunst; man anmoder os derfor om at tiltræde et Forslag fra Fællesstyrelsen, gaaende ud paa i ét Aar at betale 2 Øre pr. Medlem Kvartalet. Det saaledes fremkomne Beløb maa kun anvendes i den nævnte Hensigt. Det vedtoges enstemmigt at tiltræde Fællesstyrelsens Forslag.

Valg. Til Formand, Styrelsesmedlem og Revisor genvalgtes henholdsvis WELBLUND, ERNST JØRGENSEN og AXEL JUUL.

Eventuelt. Meddelelser om Fra- og Tilmelding samt ang. forskellige Fag-Tidsskrifter gaves. — Generalforsamlingen var besøgt af ca. 30 Medlemmer. —bl.

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag d. 9. Juli, hvor Regnskabet for Forbundskassen for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerede med 443 Kr. 05 Øre.

Privatkassens Regnskab, der balancerede med 53 Kr. 99 Øre, fremlagdes og godkendtes ligeledes.

Angaaende Frameldings- og Tilmeldingskortene for de Arbejdsløse til Anvisningskontoret vedtoges det at lade Formanden besørge disse Korts Indsendelse.

I Sekretærens Fraværelse —s.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 11. Juli paa Hotel »Børsen«. Form. ledede Mødet. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Derefter fremlagde FORM. Regnskaberne for Dsk. Typ.-Forb. og Privatkassen i revideret Stand. I ord. Kont. er indbetalt 298 Kr. I Rejseunderst. er udbetalt 30 Kr. og i Underst paa Stedet 30 Kr. Til Sygeunderst. er medgaaet 53 Kr. 75 Øre. Til Hovedkassen indsendtes 184 Kr. 25 Øre. Privatkassen har haft en Indtægt i Kvart. af 71 Kr. 75 Øre, Udgiften har været 63 Kr. 65 Øre og slutter med en Kassebeh. paa 8 Kr. 70 Øre. En Kontingentudskrivning paa 5 Øre til »kooperative Formaal« er medgaaet, saa der er Underskud til Stede. Regnskaberne godkendtes. — Efter at Form. havde afgivet forskellige Beretninger, Foreningen vedrørende, meddelte han, at et Medlem havde henvendt sig til ham med Forespørgsel ang. en Faktors Stilling. I den Anledning var der sket Brevveksling mellem Lokalform. og Hvidtfeldt, hvis Svar gik ud paa: »ikke at røre ved den Sag foreløbig«. Denne Sag diskuteredes indgaaende og resulterede i, at det overdroges Bestyrelsen at rejse Spørgsmaalet i *Typ.-Tid.* — For at bringe Balance til Stede undergik Privatkassens Love følgende Forandring: Understøttelse til rejsende Medlemmer, der oppebærer deres Understøttelse i Dsk. Typ.-Forb., stryges. I Stedet udstrækkes Understøttelsen til ikke-understøttelsesberettigede til fremtidig Nydelse 4 Gange om Aaret. — GROVE refererede udførligt den udbrudte lokale Fejde mellem Murerne og Kristelig dansk Fællesforb. og opfordrede til at støtte de Strejkende, hvilket fandt god Jordbund. Hvorefter Forhandlingerne oplæstes og godkendtes. Mødet var kun faatalligt besøgt. L. EICKHARDT.

Svendborg Lokalafdeling

havde ord. Generalforsamling den 12. Juli i »Rolighed«s Have. — Der udspandt sig nogen Diskussion om Skemaerne for Sundheds-Vedtægten. Kvartalsregnskaberne godkendtes. Det besluttedes at tegne en Aktie i Fællesbageriet samt at skænke 5 Kr. til Arbejdernes Byggeselskab (»Rolighed«). — Derefter foretoges forskellige Valg. Først meddelte dog FORM., at Paalæggerske LAURA HANSEN havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Styrelsen, og at Maskinsætter P. MICH. NIELSEN var indkaldt som Suppleant. Form. bragte Laura Hansen en Tak for den store Interesse og Forstaaelse, hun bestandig havde udvist overfor Foreningens Arbejde. — Til Kasserer genvalgtes SØREN JENSEN, til Sekretær nyvalgtes JOHS. NIELSEN, til Revisor nyvalgtes KNUDSEN, til Repræsentant i Byggeselskabet genvalgtes CORFITZ MADSEN, og til Repræsentant i Fællesbageriet nyvalgtes C. V. JENSEN. —n.

Randers Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 13. Juli ordinær Generalforsamling. — FORMANDEN bød Velkommen og fremkom med forskellige Meddelelser. Paa Grund af Kassererens Sygdom oplæste Formanden Regnskabet, der balancerede med 690 Kr. 05 Øre. Regnskabet godkendtes. — Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes HERM. HANSEN og BENDIX MERKEL. E. OLSEN valgtes til Sekretær. — Efter et Par Forespørgsler under Eventuelt, som besvaredes, sluttede Generalforsamlingen.

Derefter afholdt Lokalkassen Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 456 Kr. 95 Øre, var ikke afsluttet, hvorfor det bliver fremlagt paa næste Generalforsamling. Det vedtoges at yde Vuggestuen 10 Kr. Under Eventuelt vedtoges det at lade Fanestangen grundig reparere, da den flere Gange har vist sig at være »dinglevorn«. Endvidere henledte Formanden Opmærksomheden paa Fodturen til Østrup den 17. Juli Kl. 6 Morgen. — Saa sluttede Generalforsamlingen. E. O.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Fredag d. 15. Juli paa Hotel »Hafnia«. Til Dirigent valgtes J. LINDBALLE. — Eneste Sag paa Dagsordenen var Regnskaberne, der i revideret Stand fremlagdes af FORMANDEN. Hovedkassens Regnskab balancerede med 548 Kr., i Rejseunderstøttelse var udbetalt 35 Kr., Understøttelse paa Stedet 50 Kr., Sygeunderstøttelse 48 Kr., i ordinært Kontingent er indbetalt 531 Kr. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 41 Kr. 42 Øre. Administrationstilskud 10 Kr. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Under Eventuelt behandledes et Par lokale Smaasager. — Generalforsamlingen var meget svagt besøgt. RICH.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt den 15. Juli Generalforsamling; denne var »talrigt« besøgt, idet — seks af Lokalafdelingens ca. 30 Medlemmer var mødt. Regnskabet balancerede med 312 Kr. 90 Øre; godkendtes. Privatkassens Regnskab, der balancerede med 54 Kr. 42 Øre, godkendtes ligeledes. Hjælpearbejdernes Kontingent til Privatkassen forhøjedes med 5 Øre pr. Uge, saaledes at det nu er 10 Øre.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 16. Juli, paa hvilken Regnskaberne for April Kvartal fremlagdes og godkendtes. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 875 Kr. 43 Øre, Ekstrakassens med 197 Kr. 53 Øre. — Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes ALBERT D. BIRN og H. C. ANDERSEN, og som Revisor valgtes MARTIN SØRENSEN. — »Børnenes Kontor« bevilgedes 20 Kr. — Det vedtoges at deltage med Fane i Socialdemokratisk Ungdomsforbunds Stævne i Aalborg den 24. Juli. — Under Eventuelt behandledes et Par lokale Sager. B. N.

Aarhus Typografer

foretog Søndag den 10. Juli Udflugt til Ebeltoft. Kl. 9½ afsejlede en af Lokalafdelingen lejet Damper med 172 Deltagere, og man havde — begunstiget af det gode Vejr — en glimrende Sejlads paa ca 2½ Time.

Paa Overfarten blev omdelt et lokalt satirisk Blad, hvis Indhold var ypperlig tilrettelagt.

Efter at have gennemløjet selve Ebeltoft, der forøvrigt er en snurrig By, foretog man Smaaudflugter i dens skønne Omegn, men vendte ved 4½-Tiden tilbage for at indtage Middagen, der blev serveret paa Hotel »Skansens Kilde«.

FORMANDEN bød her den store Forsamling Velkommen og udbragte et smukt motiveret Leve for »Dansk Typograf-Forbund«. Taler og Sange fulgte nu Slag i Slag. Sangene — 6 i Tal — var alle udmærket skrevne og saavel originalt som smukt typografisk udstyrede. Hr. P. CHRISTIANSEN havde bl. a. forfattet en smuk Sang til Typograf-Forbundets Pris.

Spisningen varede et Par Timer, og man gik saa med Liv og Lyst i Lag med Dansen til Kl. 9, da Opbruddet fandt Sted.

Under Hurraraab, Kanonsalut, Fyrværkeri m. m. gled Skibet ud af Ebeltoft Havn, og for en let Brise sattes Kursen hjemefter. Om Bord herskede den kammeratligste Stemning, ligesom en musikalsk Kollega underholdt Selskabet.

Ved Midnatstid sattes Landgangen i Aarhus, og man gik hjem med Bevidstheden om en vel tilbragt Dag.

Alt i alt: 10. Juli viste, at Aarhus Lokalafdeling ogsaa paa det selskabelige Omraade kan hævde sin Plads i første Række. S. S.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Stereotypører, Trykkere, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

PROGRAM

for

Udflugten til Kullen

Søndag den 7. Avgust 1910.

Kl. 6 Morgen aabnes Adgangen til Damperen, der har Anlægsplads **udfor Nr. 47 i Havnegade.**

Kl. 6½ Afgang.

Kl. ca. 11 Ankomst til Mølle Havn. Umiddelbart efter Ankomsten samles man paa Havnepladsen, hvorfra **Deltagerne under kyndige Førere vil foretage Udflugter til de smukkeste Steder paa Kullen: Nørre Ljungaas, Djupadal, Josefinelyst, Kullagården etc.**

Kl. ca. 2½ er Deltagerne i Kullagården, hvor Musiken vil spille.

En Tur pr. Baad omkring Kullen vil være at anbefale. Robaade tilleje flere Steder. 50 Øre til 1 Kr. Personen.

Kl. 5 samles Deltagerne i Hotel Corfitzons Have ved Mølle Havn, hvor der serveres Kaffe, Øl eller Sodavand. (Sang, Musik og Festtale.)

Kl. 7 pr. Afgang fra Mølle Havn.

Kl. c. 11½ Ankomst til København.

Musikkorps medfølger. — Sangere deltager.

Billetter à 2 Kr. (Tur og Retur)

Billetter faas paa Forbundskontoret og hos ANTON JENSEN.

Ifald stærk Paalandsvind lægger Hindringer i Vejen for, at Damperen kan gaa ind til Mølle Havn, vil Damperen gaa til Höganäs, hvorfra Deltagerne uden Udgift for dem vil blive befordrede til og fra Kullen med den nye Bane.

Der sælges kun et begrænset Antal Billetter. Alle Billetterne er nummererede. — Ingen faar Adgang til Skibet uden Billet. Tur-Billetten (**rød**) afleveres i København; Retur-Billetten (**grøn**) afleveres, naar Deltagerne om Aftenen gaar om Bord i Mølle Havn.

Det anbefales Deltagerne at tage en solid Madkurv med. Frokost spises om Bord, hvor Madkurven kan opbevares.

I *Hotel Corfitzon* serveres fra *Kl. 3*: Middag (Suppe, Steg og Dessert) à Kr. 1.50; Bøf eller Kotelet à 75 Øre.

Kaffe med Brød 35 Øre. Øl 20 à 25 Øre. Sodavand 20 Øre.

Om Bord paa »Saltholm« serveres fra Kl. 3 à la carte Retter à 1 Kr. pr. Kuvert.

Kaffe og The med Brød 25 Øre. Skibsøl 15 Øre. Øvrige Ølsorter 25 Øre. Sodavand 20 à 25 Øre.

Det anbefales Deltagerne at tage et Par solide Støvler paa, ligesom det vil være praktisk ikke at være iført for godt Tøj.

Nær og Fjærn.

Til Kullen den 7. Avgust bør være Løsenet for alle Forbundets Medlemmer; thi en skønnere og billigere Udflugt kan vistnok næppe tænkes. Alene Sejlturen op langs den dejlige Kyst er Pengene værd. Og kommer man til Kullen, modtager man et storslaaet Indtryk af dens mægtige Fjeldes gigantiske Former, som de ligger dèr, slyngede mellem hinanden af Urtidens mægtige Naturkræfter. Har man blot én Gang været paa Kullen, længes man altid tilbage dertil. Benyt derfor Lejligheden og *køb snarest Billetter* enten hos Hr. ANTON JENSEN eller paa Forbundskontoret hos Kasserer LAUR. JENSEN. Iøvrigt henvises til hosstaaende Program. FESTUDVALGET.

Bladsætterklubbens Møde Søndag den 31. Juli er efter flere Medlemmers Ønske henlagt til en af Pilealléens smaa Beværtningshaver, nemlig i Nr. 18. Der vil man kunne medtage saavel Familje som Madkurve. Flere Sager af megen Interesse foreligger til dette Mødes Afgørelse.

»Hvor er I henne, I store og smaa«? . . . Tidligere fremragende Medlem af Ny typografisk Forenings Ledelse, Hr. Faktor WM. ANDREASEN hos Truelsen har set sig *nødsaget* til at udtræde af Organisationen. Hr. A. vil dog ikke helt svigte denne, idet han ligesom andre af sine Kolleger fortsat vil bringe det Offer at blive staaende i Ny typ. Forenings Syge- og Begravelseskasse.

Sommerferie. *Herning Folkeblad* (Redaktør BENDIXEN) har uden Opfordring tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— *Horsens Social-Demokrat* og *Horsens Folkeblad* har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sine Personaler 8 Dages Ferie. — *Horsens Avis'* Personale har faaet 3 Dages Ferie (Lærlingene dog kun 2 Dage). Ferierne har alt taget deres Begyndelse.

— I Nykøbing F. har *Loll.-Falsters Stiftstidende*, *Nykøbing Dagblad* og PONTOPPIDANS Trykkeri i Lighed med tidligere Aar tilstaaet deres Personaler en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet paa *Fredericia Avis* har af Fru Red. CHRISTENSEN i Lighed med tidl. Aar uden Opfordring faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. — *Fred. Soc.-Dem.* har ligeledes som tidl. Aar givet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen — *Fred. Dagblads* Personale har af Red. JOHS. JENSEN i Aar som tidl. Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. — A/S *Fred. Centraltrykkeri* har tilstaaet sit Personale (1 Typograf og 1 Lærling) 3 Dages Ferie med Udbetaling af Ugeløn. — Hr. RS. OTTESEN har tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— *Frederiksberg Bogtrykkeri*, Bogtrykker J. S. NIELSEN, Falkoneralle 11, giver i Aar, ligesom tidligere Aar, sit Personale en halv Uges Ferie.

— Bogtrykker HOLGER MEYER har, i Lighed med tidligere Aar, tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Bogtrykkeriet »Hafnia« (LÜTZHÖFT-PETERSEN) har i Lighed med foregaaende Aar tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie uden Afdrag i Løn.

40-Aars Jubilæum. Fredag den 5. Avgust er det 40 Aar, siden Typograf JENS NIELSEN kom i Lære paa *Vejle Amts Avis*, og i det forløbne Tidsrum har han stadig været knyttet til Bladet, i de første Aaringer efter at have udlært som Beregningssætter og siden først i 80'erne som Ombryder.

Nielsen har i de mange Aar skaffet sig mange Venner indenfor Typograferne, der sikkert paa Højtidsdagen vil sende ham en venlig Gratulationshilsen.

Naar vi allerede i Dag gennem *Typ.-Tid.* bringer den afholdte Jubilar vor Lykønskning, er det med Ønsket om, at »Gamle Nielsen« endnu i mange Aar maa bevare sit Helbred usvækket, og vi nære det sikre Haab, at han i lange Tider endnu maa kunne gøre Fyldest i den Forretning, som han har viet sine bedste Kræfter. S—r.

Afdøde P. Sommers Enke, der i mange Aar har lidt af Tuberkulose, ligesom sin Mand, er forleden afgaaet ved Døden af Tarmslyngning. For de Kolleger, der maatte have Tid og Lejlighed, meddeles, at Begravelsen sker Fredag Kl. 1½ fra Natanaelskirken.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 52,038.83, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
Sparekassen	- 34,023.08
Kassebilag	- 510.70
Kontant Beholdning	- 2,543.05
Ialt	Kr. 52,038.83

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 453,064.21, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen	Kr. 376,754.78
Obligationer	- 41,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	- 1,000.00
Prioriteter	- 33,500.00
Kassebilag	- 115.00
Kontant Beholdning	- 694.43
Ialt	Kr. 453,064.21

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 30. Juni 1910.

ANTON ANDERSEN. FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN.
CARL CHRISTOFFERSEN.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori der fandtes en Beholdning af Kr. 6,297.76, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 4,000.00
Sparekassen	- 2,052.17
Kassebilag	- 7.90
Kontant Beholdning	- 237.69
Ialt	Kr. 6,297.76

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDS-LØSHEDSKASSE.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Foreningsmeddelelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Fredericia: Under Formandens Bortrejse i Ugen fra den 30. Juli til 7. Avgust besørger Næstformanden, CHR. HANSEN, *Fred. Soc.-Dem.*, de forskellige Foreningssager.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: *Aarhus* 683.87. 24. Juli: *Brønderslev* 77.50; *Roskilde* kont. 200.00, pr. Bl. 37.55. 25. Juli: *Hillerød* kont. 332.50, pr. Bl. 220.00; *Slagelse* 381.50. 26. Juli: *Helsingør* 134.50; *Ringkøbing* 210.00. 27. Juli: *Køge* 214.75.

København, den 27. Juli 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Lægerne.

Dr. JOHNSSON er hjemkommen og har genoptaget sin Praksis.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aage Charles Olsen, udl. 23/4 09 i Gr. Inst. (opt. i Syge- og Begravelsesk.). Sætterlærl. Oskar Vald. Hansen (Hertz). 1362, L. P. J. Hansens Hustru Helga. Hjælpearb. P. Gravgaard (P. Petersen). Trykker Th. Eeg, udl. 9/7 1910 hos Trier (arb. s. Sted).

Randers, Peter Christian Petersen, udl. 1/7 1910 i J. M. Elmenhoff & Søns Bogtrykkeri (arb. s. St.). Aarhus, Hjælpearbejderske Louise Olsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2669 (2772), Hans Jul. G. Carlsen fra Udl., arbl. (Bogen bortkommen). 7746 (Sv. Forb.), Edv. Ivarsson fra Rejse (arbl.). 2753 (446), Kaj Jeppesen fra Rejse (arbl.). 2739 (1973), Vilhelm Vendelbo Rasmussen fra Udl. (arbl.). 112 (1692), Th. Hansen fra Rejse (arbl.). 1924 (1245), H. C. Jacobsen fra Rejse (arbl.). 3569 (1870), Josef Müller fra Rejse (arbl.). 2655, Chr. Brendstrup fra Udl. (arbl.). 2743, Kaj Bjerregaard fra Rejse (arbl.). 2425 (Verb. d. d.), Paul Seibt fra Rejse (syg). 2264, Albert Olsen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 2332, Bruno Ditzel (arbl.). Aarhus, 1960, Vald. Leth (arbl.). 2791, S. P. Festersen fra Rejse (Dem.). Esbjerg, 2477, M. O. Christensen (Rosendahl). Hillerød, 2185, O. P. L. Honoré (Nordsj. Venstrebl.). Herning, 1509, Erik Lassen Madsen (Hern. Folkebl.). Kolding, 2727, Carl Castor Jensen og 2306, O. Ravn Bendixen (begge Højskolebl.). Odense, 2720, Hans Rasmussen fra Rejse (Soc.-Dem.). 2031, Alfr. Christensen (Bogtr.).

Bortrejste.

København: 2528 (1869), Carl Aage Hansen til Udl. (arbl.). 1538, J. C. Rasmussen til Skive i Pl. 4965, C. V. Pedersen (arbl.) paa Rejse. 1746 (638), N. Chr. Nielsen (arbl.) paa Rejse. 1966 (2688), Rasmus Rasmussen til Stubbekøbing (arbl.). 659 (Norsk Centralf.), Kristian Larsen (arbl.) paa Rejse. 2410 (2611), Harry Jacobsen til Aarhus i Pl. 2128 (2822), Knud Kjellin (arbl.) paa Rejse. 931 (2592), N. P. Gudum (arbl.) paa Rejse.

Aalborg, 2332, Bruno H. G. Ditzel til Norge (arbl.). Esbjerg, 2067, Harald Fuglsang paa Rejse. Fredericia, 2668, Mich. Sørensen til Grenaa (arbl.). Helsingør, 1615 (V. d. d. B.), Fr. Rühmeke paa Rejse. Herning, 2306, Asbjørn Ravn Bendixen til Kolding i Pl. Køge, 1560, Hans Thorsen til Udl. Kolding, 1509, E. L. Madsen til Herning i Pl. Lyngby, 2185, O. P. L. Honoré til Hillerød i Pl. Nyborg, 2031, Alfr. Christensen til Odense (Bogtr.). Nykøbing F., 2708, A. V. G. Larsen paa Rejse. Odense, 2720, Hans Rasmussen til Middelfart i Pl. Slagelse, 2727, C. C. Jensen til Kolding i Pl.

Udmeldt.

København: 2333, Lydia Johansen (fratraadt Faget). 2627, F. Meyers Hustru (overgaaet til anden Sygekasse). 2977, Wm. Andreasen (Truelsen).

Udelukket.

København: I Medfør af Generalforsamlingsbeslutning: 999, Gustav Clausen (Polit.).

Udslettet for Restance.

Holstebro, 2499, Knud Charles Kristian Krautwald.

Død.

København: 425, Enkefru Anine Sommer.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Lørdag Kl. 8½ Pilealléen 16. Alle Sangerne bedes møde. (1 z)

Typografernes Enkekasse.

Grundet paa Begravelse træffes jeg ikke Søndag den 31. ds.

Min Kontortid er ellers hver Onsdag og Søndag Kl. 12—1½ i mit Hjem, Elmegade 20, 2. Sal. P. NORDLUNDE.

T. C. C. Søndag: Kongelunden. Kristiansborg Kl. 9.

ANNONCER

Dygtig Sætter-Trykker,

der kan lede et Provinstrykkeri (Akcidens), kan faa Plads straks eller til 1. Avgust. Billet mrkt. »120« modt. Ekspeditionskontoret.

Til Købs

ønskes et mindre brugt Sætteri. Billet mrkt. »Sætteri 118« modt. Ekspeditionskontoret.

Et mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs straks. Billet mrkt. »Trykkeri 119« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes

paa billige Afstaaelsesvilkaar i København, 20 à 25000 Kr. Billet mrkt. »122« modt. Ekspeditionskontoret.

Sikker Levevej.

For en Typograf med lidt Kapital er et Bogtrykkeri i **København til Salg** for 7500 Kr. — Udbetaling ca. 4500 Kr. — **God fast Kundekreds.** Hurtigpresse, 3 Digeltrykpresser m. m. m. Billet mrkt. »2629« modt. *Sylvester Hvid,* Nygade 7.

Linotype-Sætter,

nylig hjemkommen fra Skolen i Berlin, søger Plads straks. Henvendelse til

(116) OLE RASMUSSEN, Stengade 3² N.

En Sætter-Forbundter, der har været i Lære i 4 Aar, søger Plads paa et Trykkeri, hvor han i Løbet af et Aar vil kunne udlæres. Billet mrkt. »117« modtager Ekspeditionskontoret.

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Hurtigpresser,

brugt, Fabrikat Augsburg i R. 72×114 cm., brugt, Fabr. Johannisberg i R. 85×130 cm. Begge i fortrinligste Stand, meget **billig** og paa **gunstigste** Vilkaar til Salg.

F. L. BIE, Farvergade 6.

Aktieselskab, København. (114)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 5. AUGUST 1910 XXXVII AARGANG

»Maskerede Faktorer«.

For et Aars Tid siden cirkulerede blandt Faktorerne nogle fortrolige Skrivelser. I disse rettedes, af Hensyn til den »vanskelige« Stilling d'Hrr. befandt sig selv i — en Stilling, som var lig med et lille vist graat Dyr mellem et Par Negle — Opfordring til Dannelse af en Faktor-Institution med *personlig* Udmeldelse af Dansk Typograf-Forbund til Følge, men med den event. ny stiftede Organisations *Forbliven* under Forbundet, saaledes at man kunde »benytte« Moderorganisationen *til Støtte(!!)* ved given Lejlighed.

Der blev dog ingen Bukser af det Skind.

Om en saadan Sær-Organisations Dannelse (med Forbliven under Forbundet) kunde der da ogsaa være delte Meninger — fra de »gemene« Svendes Side.

Men da Sagen døde i Fødselen, er det unødvendigt at opholde sig nærmere her ved.

Imidlertid skete der noget andet, som der *kan* være mere Grund til at dvæle ved, endskønt der hverken blandt Kolleger eller i *Typ.-Tid.* er øjnet nogen særlig Interesse for eller imod, men dér snarere er mødt med en Ligegyldighed, som vel bunder i Erkendelse af, at man hellere saa deres Hæl end deres Taa (Faktorernes); thi med Kollegialitetsfølelser fra den Side har det til alle Sider været skralt. Som ægte Snyltere paa Organisations-Træet har d'Hrr. Faktorer paa ægte Albuemanér forstaaet at mænge sig frem, ikke saa meget paa Grund af særlig Fagdygtighed som ved personlig Frækhed.

Straks efter Lock-out'en forrige Sommer, der tvang Faktorerne (de, der ikke var kontraktbundne) ud fra Arbejdet, sideordnet med »vi gemene«, forelaa i *Typ.-Tid.* den ene Udmeldelse efter den anden af Forbundet.

Det skete, forklarede en saadan Faktor, naar man diskuterede med ham derom, altsammen i nøje Overensstemmelse med Lock-out-Forliget; men gik man dem nærmere paa Klingen, fik man Rede paa, at det var for at tage Hensyn til de evindelige Henvendelser, der fra Principalernes Side var rettet til dem, og endvidere fik man at vide, at den pekuniære Støtte, de før havde i deres Organisation, selvfølgelig skulde bibeholdes i Form af *højere Løn* og Udbetaling af fuld Ugeløn i Sygdomstilfælde. Til Gengæld forlangtes Udmeldelse af Forbundet og Kontrakt oprettet mellem de to Parter, gensidig Opsigelsesfrist 3 Maaneder.

De gode Principaler havde jo saa udmærket af den lille 14-Dages Historie i Fjor faaet Forstaaelsen af, hvor saare dejligt det kunde være at faa en saadan Slavesjæl at hælde sit Hoved til under event. Konflikters Gentagelser.

Ud fra den Betragtning, at man altid har vidst, at den Mand, der beæres med Faktortitlen, ikke var i særlig Grad kollegialitetsvenlig eller organisations-interesseret, har vi saa i fleste Tilfælde tænkt: »Skidt være med ham! Han har jo aldrig været nogen god Kollega . . . . Han har jo nok staaet som Formand for Lokalafdelingen (en Besynderlighed), men det var jo fordi, ingen anden havde Lyst til det osv. osv.«

Ja, ud fra dette Ræsonnement — indrømmet.

Men hvordan er nu saadan en Faktors Stilling? Er den ledende paa Arbejdspladsen?

Jeg skal her give Dem, ærede Kolleger, et lille Billede af en Faktors *ledende* Arbejde:

Hans Arbejdstid er af »praktiske« Hensyn omlagt, saaledes at han stiller 1 Time efter den ordinære Arbejdstid. Saa begynder han sit Arbejde med at tage Avisformen ud af Maskinen, vasker Formen, ordner Annoncerne, begynder derpaa Ombrydningen, retter Maskinen til, agerer Maskinmedhjælper (med Undtagelse af Omstøbning, dette overlades til Drengen), sætter Annoncer, Akcidenser, agerer Sætter-Trykker, selv Paalægger for Akcidensernes Vedkommende, passer mere end en Maskine i samme Tidsrum, er Avissætter og Ombryder, passer Stereotypipladerne til, altsammen i Guddommelighed.

Er det en Faktor-Stilling? Er hans Arbejde af ledende Art?

I andre Fag gaar de Folk under Benævnelsen »*maskerede Formænd*«, og der bliver de taget ved Vingebenet, saa snart de viser sig.

Men hos os???

Var det ikke paa Tide at vise, at vi ikke finder os i dette Komediespil. Hvorfor i al Verden skal vi være Principalerne behjælpelige med at *forsyne dem med Vaaben* til Brug imod os selv ved given Lejlighed.

Vi, der tidligere kaldtes for Arbejdets Studenter, vel fordi vi var dem, der viste Vejen, var Forløbere og Stormløbere, vi er ved at sakke agterud over det hele. Og dog er der saa uendelig langt tilbage.

Esbjerg Lokalafdeling, den 25. Juli 1910. L. EICKHARDT.

En overflødig »Raadgiver«.

Beklageligt, men sandt er det, at Kolleger, der ved et Spil af Skæbnen eller lidt Held bliver selvstændige, forbandet hurtigt glemmer den Tid, da de selv stod ved Kassen eller Maskinen.

Der gives hæderlige Undtagelser, men *dette* er i alt Fald Reglen.

Blev det saa endda derved — ved »Glemsomheden« — fik det endda gaa, for det er jo en menneskelig Svaghed; men der er enkelte, der er rent ud opfindsomme til at skade og genere deres forhenværende Kolleger, ja, der endog driver det saavidt, at de ikke alene gør deres eget Officin til en moderne Slaveanstalt; men endogsaa udstrækker deres »Interesser« til andre Trykkerier.

Og det kan vi vel være enige om, er lige at gabe lovligt højt.

Et saadant Eksemplar af Racen har man i Aarhus, og han hedder P. Busch.

Denne Herre var for et Par Aar siden en velkendt Figur ved Generalforsamlingerne. Saasnart han stak sin skæve Næse ind af Døren, var man klar over, at der blev Fest.

Som Regel løb han dog med halv Vind og fik næsten altid nok med at klare for sig selv og sine egne »Arbejdsforhold«, der ret snart blev »mugne« — hans Arbejdstid var nemlig som Regel »ubegrænset«. — En Omstændighed, der vist ogsaa forskaffede ham — ene af hele Personalet — Sommerferie; men til Gengæld Arbejdskammeraternes Skoser og Foragt.

Denne Person, der formodentlig bliver holdt i Tømme i sin egen Forretning af hans Medkompagnon, søger nu uopfordret at gøre sig nyttig som »Raadgiver« i andre Trykkerier.

Specielt har han kastet sine Øjne og Kærlighed paa *Morgenbladet.* — Allerede da han arbejdede hos Mammen som »Inspektør«, var det galt, idelig havde han noget at sladre om til den daværende Forretningsfører.

Mens *Reform* blev trykt paa *Morgenbladet*, var det navnlig de faste Sættere, han havde travlt med. De spiste Frokost hele Formiddagen og var selvfølgelig fordrukne, skønt de var saa godt som Afholdsfolk, og P. Busch for Resten ikke skulde snakke om at drikke, al den Stund, han ikke spytter i Glasset; vi har i den Retning hørt ret artige Historier fra hans Bogtrykkertid. Naa, dette faar nu blive hans Sag; men naar han i den seneste Tid har søgt at gribe ind i *Jysk Morgenblads* Arbejdsforhold, har givet Raad til den nuværende Ejer om, hvem han skulde genantage, og hvem han skulde afskedige af det nuværende Personale, saa maa man bede ham om at holde sin skæve Næse ved sig selv.

Baade Personale og Udgiver kan saa udmærket uden hans Mellemkomst og »gode Raad« komme til Rette, skal der være en enkelt Divergens, skal Lokalformanden nok ordne det uden P. Buschs Hjælp.

Hans gode Raad til Udgiveren om at afskedige Trykkeren og 3 af Sætterne, der var for »radikale«, er da heller ikke bleven fulgt.

Trykkeren, og i sin Tid Sørensen-Kjeld, synes for Resten at være beærede med hans specielle Had. Den sidste stak ham jo ogsaa af og til nogle Firmarker ud om hans »Arbejdsforhold«.

Undertegnede, der saa godt som alle har arbejdet paa Bladet mindst 5 Aar, har nu faaet Forholdene ordnede trods hans Indblanding, men advarer ham mod en anden Gang at blande sig i noget, der ikke kommer ham ved, da der saa vil blive taget yderligere Repressalier.

Aarhus, i Juli 1910.

TH. JENSEN. CHR. RYBERG. MART. HANSEN.
ANTON PETERSEN. CHARLES W. PETERSEN.
C. ANGELO SCHMIDT.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat).

FØRST nu kommer jeg i Tanker om et Par Episoder, som egenlig hører til Tiden umiddelbart efter Strejken, og som altsaa skulde have været fortalte før den foregaaende Artikel.

Nogle Dage efter Strejken arrangerede »Oppositionen« et Møde i Holbergsgade med LOUIS PIO som Indledningstaler.

Pio begyndte med at trøste Typograferne og betonede, at en tabt Strejke godt kan betyde en Gevinst for Arbejderne, naar de tager Lære af den og slutter sig stærkere organisatorisk sammen. Han henviste til engelske Arbejdere, der efter haarde, tabte Kampe havde rejst sig stærkere og stærkere, og han sluttede med at tilbyde Typograferne at overtage til Eje baade *Social-Demokraten* og *Ravnen* samt Trykkeriet.

Dette Tilbud udsprang ikke just af Kærlighed til Typograferne. Det vidste Indviede godt; Pio havde stor Vanskelighed ved at svare Afdragene til det Hamborger-Firma, der havde krediteret ham Trykkeriet, men Typograferne havde uden Tvivl gjort en god Forretning, hvis de havde modtaget hans Tilbud — selv om man ikke tager *Social-Demokratens* nuværende stærke Stilling til Maalestok.

DECHER forlangte Ordet og imødegik Pio i stærke Udtryk. Han endte med at erklære, at hans Modstand mod Forslaget hovedsagelig var begrundet i, at *han ikke havde Tillid til* LOUIS PIO.

PIO svarede, at det naturligvis blev Dechers private Sag, om han havde Tillid til ham eller ej, men det kom vel ikke Sagen ved.

Og E. WIINBLAD traadte frem og bebrejdede harmfnysende Decher hans Udtalelse.

Mødet endte uden Resultat. Og om Morgenen derefter læste man i et Højreblad, at »Pio havde været ude at fiske efter Typograferne, men ikke faaet Bid«.

Det var en af Deltagerne, en typografisk *Arbejder*, der havde meddelt Bladet den haanende Notits. Saa langt saae nu han!

Bladet var et af de Blade, der den Gang dominerede, og som hver Gang, Arbejderne havde holdt Møde og protesteret mod Samfundets Uretfærdighed mod Fattigfolk, fortalte, at »en Flok Koner og Barnevogne havde holdt Møde«.

— — —

Den anden Episode handler om noget saa uhørt som en *Skruebrækkerfagforening*. En saadan var virkelig dannet og havde en Del Medlemmer, men afgik dog hurtig ved Straadød. Den havde Lokale i Beværtningen i Stuen paa Hjørnet af Rosenborggade og Tornebuskegade.

Med Tilladelse af Værten overværede jeg en Aften (i et tilstødende Lokale) en Sammenkomst, hvor Diskussionen hovedsagelig drejede sig om »Forholdsregler mod de strejkende Svende«. Der blev i længere Tid tærsket Langhalm paa Æmnet, indtil et andet Spørgsmaal optog Interessen. Det var saa ejendommeligt som: »Skal Sætteren selv købe Kolomnesnore?« Det var opstaaet som Følge af, at en større Principal havde besluttet at afskaffe den gamle Uskik, at Sætterne købte for 2 Øre Sejlgarn ad Gangen; men nu mente en non plus ultra-Skruebrækker, at denne Reform var uværdig; *han* vilde da nok have Lov til at købe sit Sejlgarn selv.

Næste Dag kom han og en anden Skruebrækker op at slaas paa Trykkeriet og kaldte hinanden for — *Skruebrækker!*

Nachspielet var det artigste. (Fortsættes.)

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling Fredag den 8. Juli i Ølundshus. Til Dirigent valgtes P. AUG. PETERSEN.

1. Formanden, JENS LARSEN, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Karnevalet havde givet noget mindre end sædvanlig, men man maatte haabe paa bedre Tider. Den aarlige Koncert i Paghs Lokaler var meget vellykket. I Anledning af Korets Optræden paa »Sommerlyst« i Juni Maaned var der i Halvaarets Løb udført et stort Arbejde, som Formanden paaskønnede, og som Korets Dirigent, Hr. VALD. NIELSEN, var yderst tilfreds med. Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskabet. Kassereren, VIGGO ANDERSEN, gennemgik de forskellige Poster paa Regnskabet, som efter Revisionens Anbefaling godkendtes enstemmigt.

3. Lovændringer. CHR. NIELSEN gennemgik de af Udvalget stillede Ændringer, som efter en meget indgaaende Diskussion vedtoges med nogle enkelte Forandringer.

4. Til Kasserer og Næstformand genvalgtes V. ANDERSEN og CHR. NIELSEN med Akklamation. Til Revisor valgtes MICH. SCHMIDT.

Under Eventuelt drøftedes en Del Sager angaaende Korets fremtidige Virksomhed. C. N.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Juli ordinær Generalforsamling i Haandværkerforeningen, hvor Forbunds- og Lokalkassens reviderede Regnskaber fremlagdes og godkendtes. — Der foretoges Valg af en Repræsentant til Arbejderbladet. Hertil valgtes M. KORSGAARD. — Under Eventuelt drøftedes nogle lokale Sager. H. H. H.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag d. 22. Juli 1910. Dirigent: MARTH. PEDERSEN.

FORMANDEN indledede med en Omtale af Skuemester-Institutionen. Man havde her i Byen opnaaet at faa en Typograf med til Bedømmelsen af Svendeprøver; men for nogen Tid siden nægtede Haandværkerforeningens Bestyrelse at anerkende denne. Styrelsen fremdrog Sagen for Fællesorganisationen, der vedtog en Henvendelse til den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe om at virke for en Ændring i Loven desangaaende, saaledes at Svende ikke blot *kan*, men *skal* godkendes som Skuemester. Da flere Fag, bl. a. vort, har den Bestemmelse, at man skal have aflagt Svendeprøve for at blive Medlemmer, bliver det, hvor Skuemestrene udelukkende er Principaler, disse, der afgør, hvem der bør optages i Svendenes Organisationer; et noget mærkeligt Forhold. — Derefter bragte Formanden paa Styrelsens Vegne en Tak til de Kolleger, der — ved Fest-Avis og Sange samt den smukke Udstyrelse, disse fik — bidrog til, at Ebeltoft-Udflugten blev saa god, som den blev.

KASSEREREN fremlagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassen: Ordinær Kontingent Kr. 2071.50, andre Indtægter Kr. 4.00, Tilskud Kr. 400.00. De vigtigste Udgiftsposter: Rejseunderstøttelse Kr. 89.00, Understøttelse paa Stedet Kr. 1117.00, Sygeunderstøttelse Kr. 492.00. Indsendt til Hovedkassen Kr. 683.87. Ekstra- og Hjælpekassen balancerede med henholdsvis Kr. 608.19 og Kr. 5561.68. Efter Cirkulation blandt Medlemmerne godkendtes samtlige Regnskaber enstemmigt. — P. THORSEN havde som Revisor haft Lejlighed til at sætte sig ind i, hvilket omfattende Arbejde, der er forbundet med Kasserer-Bestillingen. Arbejdet kunde dog lettes betydeligt, hvis man ikke havde det kedelige — og forøvrigt ulovlige — Restanceuvæsen. Da tidligere Opfordringer paa Generalforsamlinger om i rette Tid at indbetale sit Kontingent ikke havde frugtet, vilde han henstille til Styrelsen, at man fuldt ud rettede sig efter Lovbestemmelserne og udslettede Restanterne af Foreningen; det var utidig Øllebrødsbarmhjærtighed vedblivende at finde sig i Smøleriet.

Til Bibliotekarer genvalgtes KUHR-CHRISTENSEN og i Stedet for C. A. Christensen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes KIENE, Thrues Bogtrykkeri.

Program for Vinterfornøjelserne fastsattes. S. S.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 23. Juli ord. Generalforsamling. Mødet aabnedes og lededes af Form., K. LYHNE, der gav Oversigt over Regnskaberne; til Hovedkassen indsendes Kr. 210.00. — Fra nogle Medlemmer forelaa

Forslag til en Fællestur; efter nogen Diskussion valgtes 3 Medlemmer, A. CHRISTIANSEN, JOHS. IBSEN og P. WILLUMSEN, til at arrangere samme. — Derefter behandledes en til Formanden fremsendt Klage over et Medlem, der havde brugt fornærmende Udtalelser om og overfor en Kollega. Efter en ivrig Debat, i hvilken man uforbeholdent gav Klageren Medhold, medens vedkommende ret usminket gentog og vedgik sine Udtryk, vedtoges følgende af SCHULTZ stillede Forslag til Resolution:

»Idet Generalforsamlingen beklager, at Rostgaard har anvendt i høj Grad upassende Udtalelser overfor en Kollega, E. Bune, vedtager Generalforsamlingen at indberette Sagen til Forbundsstyrelsen og anmode denne om at foretage videre i Sagen.«

Endvidere overdroges det til Formanden at paatale *Socialdemokratens* Skriveri i denne Sag. — Under Eventuelt behandledes et Par Smaating. W.

Nær og Fjærn.

Kullen-Turen. Husk at møde **senest** Søndag Morgen **Kl. 6¼** i Havnegade. Glem ikke Billetterne, da ingen kommer ombord uden Billet. *Skibet sejler pr. Kl. 6½.* Muligt tiloversblevne Billetter sælges Lørdag Aften mellem Kl. 6 og 7 paa Forbundskontoret, Gl. Kongevej 1 C¹.

Rettelse til Medlemslisten. *Nationaltid.:* Hedvig Thomsen (Maskinsætter) mangler i Medlemsfortegnelsen.

Sommerferie. Bogtrykker LAURITS PEDERSEN, Skive, har i Aar tilstaaet sit Personale en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— *Thisted Amts Bogtrykkeri* har i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— *Stubbekøbing Avis* (Red. KR. FÖNS) har atter i Aar tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie. Ferien er begyndt.

— *Ølandenes Dagblad* (Redaktør DAMKIER) har tilstaaet sit Personale 5 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Personalet hos F. V. BACKHAUSEN, Viborg, har i Aar erholdt en halv Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Bogtrykker LICIUS NIELSEN, Aarhus, har som tidligere ogsaa i Aar givet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— *Lolland Falsters Folketidende* har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Arbejderfesten i Næstved, Søndag den 24. Juli, fik et særledes godt Forløb. I Processionen deltog ca. 4000 Mennesker. Typografernes Fagmøde, hvori deltog Kolleger fra Slagelse, Ringsted og Haslev, var rigtig godt besøgt. Laur. Jensen holdt et udmærket Foredrag om vor Bevægelse før og nu med særligt Henblik paa den svenske Storstrejke, som modtoges med stærkt Bifald. Efter Foredraget udspandt der sig en livlig Diskussion om forskellige Spørgsmaal vedrørende Forbundet, hvori adskillige af de mødte deltog. Lokalafdelingen i Næstved havde arrangeret en Spisning for de Fremmede. Alt i alt en vellykket Dag. P—n.

Skovturen for de gamle Beboere i Typografernes Stiftelser fandt Sted forrige Tirsdag. Turen, der var begunstiget af nogenlunde godt Vejr, blev foretaget pr. Char-à-banc og gik over Buddinge—Bagsværd—Hareskov, hvor der spistes Frokost; herfra videre til Frederiksdal over Lyngby til Fortunen, hvor Middagen var færdig Kl. 4½. Under denne blev der afsunget 3 Sange — alle skrevne af den kendte Vilh. T. og No name — og holdt mange Taler, hvoraf den første var for Justitsraadinde Schultz, der, som tidligere meddelt, er den egentlige Aarsag til, at de gamle Mennesker kommer lidt ud og vifter sig. Kl. 10 om Aftenen var alle hjemme igen.

De finske Typografer har opsagt deres Tarif til 31. Decbr. d. A.

Stipendium. Af det paa Finansloven 1910—11 opførte Beløb til Rejser i Udlandet for unge Haandværkere har Maskinsætter N. V. JOHN NILSSON, Nykøbing F., faaet tildelt 200 Kr. til en Studierejse i Tyskland.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 24. Maj 1910.

Formanden meddelte, at Udfaldet af den skriftlige Afstemning indenfor Sætterafdelingen var, at Jul. Schrøder var genvalgt til Styrelsen. — Et Spørgsmaal om Holdskiftning havde givet Anledning til Forhandling. — Form. gav Meddelelse om løbende Sager fra forskellige Firmaer. — Hos et Firma var en Trykker afskediget under Forhold, der gav Grund til at tro, at det var en Hævnakt. Han indstilles til Reservefondsunderstøttelse. — Et større Personale kunde forhindre Afskedigelse af nogle Kolleger, der havde staaet mange Aar i Forretningen, ved at tage Ekstraferie. I den Anledning anmodede man Styrelsen om et Laan til at bestride dermed forbundne Udgifter. Tilstodes paa visse Vilkaar. — En Forespørgsel om Arbejdsløshedsunderstøttelse besvaredes. — Fra en herv. mindre Bogtrykker forelaa Besværing over en truffet Ordning. Det vedtoges at indbyde den paagældende til næste Styrelsesmøde. — Til Pladsen som Rengøringskone var indkommet 12 Ansøgninger. Det vedtoges at besætte Pladsen med Anna Nielsen, Enke efter Typograf Nielsen, *Politiken*. — Spørgsmaalet om en Kollega skulde betragtes som Hjælpearbejder eller Stereotypør drøftedes, og Beslutning toges. — Et Tvivlstilfælde m. H. t. Arbejdsløshedsunderstøttelse afgjordes. — Et Medlem havde indladt sig paa at faa teoretisk Instruktion i Maskinsætning udenfor Arbejdstiden. Da det maa anses for stridende mod Tarifens Bestemmelser om Løn under Læretiden, maa Forholdet ophøre. — I et Bogtrykkeri er der en Lærling for meget. Den paagældendes Fader anmoder om, at han maa blive der endnu i 4 Uger. Tilstodes under de foreliggende Forhold. — Fra to Kolleger, der forsøger at skabe sig Stillinger udenfor Faget, forelaa Anmodning om hvilende Ret i Henhold til Lovene. Bevilgedes. — Et Medlem, der var uden Understøttelse, tilstodes en Hjælp paa 20 Kr.

Mandag den 30. Maj 1910.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav en Række Meddelelser om afgjorte Sager. — Et Spørgsmaal om en Sygeplads drøftedes paany. Det tidligere omtalte Spørgsmaal om Holdskiftning var nu løst og Skiftningen paabegyndt. — En Inkassator havde ved et Uheld mistet nogle indkasserede Penge og anmoder om 4 Ugers Frist til Afviklingen. Tiltraadtes. — Udvalget angaaende en Sommerudflugt aflagde Beretning. Man foreslog en Tur med lejet Dampskib til Kullen den 7. Avgust, hvilket vedtoges. Prisen paa Billetter fastsattes til 2 Kr. pro persona, men at Foreningen maa bære Udgiften til Jærnbanebillet, hvis Dampskibet ved ugunstige Vejrforhold maa gaa til Höganäs. — I et Posetrykkeri havde nogle ikke-organiserede Kvinder nedlagt Arbejdet. Det vedtoges at søge en Ordning med Firmaet. — Den i sidste Møde omtalte Bogtrykker var kommet til Stede. Styrelsen maatte imidlertid fastholde sin Beslutning, men gav Udsættelse med Betalingen. — Et Medlem havde taget Plads uden at anmelde det. Da der forelaa formildende Omstændigheder, slipper han med en Advarsel. — Et Spørgsmaal om ydet Bandage paa Hospital afgjordes. — Et Medlem, der er flyttet til Gentofte, kan faa Lov til at træde ud af Sygekassen eller selv ordne sit Lægeforhold og af Kassen faa et ord. Lægehonorar udbetalt. — Et Medlem forespørger, om han kan konsultere en Specialist i Hjærtesygdomme. Kassen har ingen saadan, men det overdrages Laur. Jensen at forhøre sig om Betingelserne for en saadan.

Torsdag den 2. Juni 1910.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelse om et Udvalgs Sammenkomst med Forretningsudvalget ang. Arbejdet paa Kontoret. — Spørgsmaalet om Posetrykkeriet, hvor Kvinderne strejkede, drøftedes paany. — Det vedtoges at leje Damperen »Saltholm« til Udflugten. — Fra Bladsætterklubben forelaa Indstilling vedrørende forskellige Tarifforhold. Det vedtoges at afholde et Møde med Klubben. — Form. omtalte de Arbejdsløses Administration af de til Udflugten bevilgede Beløb. — Form. refererede en vanskelig Sag om Udbetaling af Begravelseshjælp. — Det vedtoges at sende Fanen til Grundlovsfest. — En Maskinsætter havde uden Opsigelse forladt sin Plads for at tiltræde en anden i Norge. Bogtrykkeren gør Krav paa Erstatning, hvilket maa anerkendes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes.

Onsdag den 15. Juni 1910.

Formanden meddelte, at Wartenberg paa Generalforsamlingen den 12. Juni var genvalgt til Næstformand. — Fra Typografisk Forening i Kristiania havde man faaet Anmodning om at sende 8—10 Sættere, og 11 Mand var sendt derop. — Form. refererede Mødet i Arbejdsgiverforeningen ang. de tre Maskinsættere hos I. Cohen. — Der forelaa Meddelelse om, at Personalet hos I. Cohen havde truffet en Ordning med Firmaet vedrørende Arbejdstiden m. m. Frokosttiden bliver herefter ½ Time. — Der var afholdt Møde med et Bladsætterpersonale vedrørende Overskudsordningen; Spørgsmaalet gaar til Behandling i Bladsætterklubben. — Form. gav nogle Meddelelser om løbende Sager. — Fra Tyende- og Landarbejderforbundet forelaa Andragende om pekuniær Støtte. Styrelsen anbefaler Generalforsamlingen at bevilge 100 Kr. — En Forespørgsel vedrørende regelmæssigt Overarbejde besvaredes. — Et Par Anmodninger om at maatte oppebære Sygehjælp under ordineret Rekreationsophold paa Landet bevilgedes i indtil 4 Uger. — En Sag vedrørende Efterbetaling af Løn afgjordes. — Fra *Social-Demokraten* var fremlagt nogle Annoncer til Beregning. Beslutning toges.

Til CHR. GÜTH har jeg yderligere modtaget: Hafnias Pers. Kr. 2.50, Dagbladet *Reform*, Aarhus, 3.50, »J. P. J.« 3.00, tilsammen Kr. 9.00. Ialt med det tidligere indkomne Kr. *795.66*, hvilket Beløb Hr. Güth har modtaget med Kr. 495.66 kontant og en Sparekassebog paa Kr. 300.00.

København, den 24. Juli 1910. LAUR. JENSEN.

I Anledning af den store Hjælp, der fra Kollegernes Side Landet over er blevet ydet os, beder vi herved Bidragyderne modtage vor hjærteligste Tak. Ved den indkomne Sum er det blevet os muligt at paabegynde en lille Brødforretning, som, naar den først er oparbejdet, forhaabentlig vil mildne os Tilværelsen. — Foruden at vor Tak rettes til Kollegerne, bedes ogsaa Hr. Bogtrykker J. A. SIMMELKJÆR og vor Kasserer, LAUR. JENSEN, modtage en Tak for deres velvillige Imødekommenhed, dels ved Trykningen af Cirkulæret, dels ved at forestaa Indsamlingen.

København, den 25. Juli 1910. CHR. GÜTH OG HUSTRU.
Niels Ebbesens Vej Nr. 12. Kbhvn. V.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*

FORENINGS-MEDDELELSER

Ny Medlemmer.

København: Paal. Oda Petersen, udl. ⅛ 10 hos I. Cohen (arb. s. St.). Sætter Harald Axel S. Fisker, faglige Afdeling (arbl.). Sætterlærl. Olof Sørensen (Mohn). Sætterlærl. Henry Nielsen (Fjeldsøe).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2752 (2847), P. Aug. Petersen fra Rejse (arbl.). 2671 (1802), C. M. Hansen fra Rejse (arbl.). 2744 (1951), Julius Petersen fra Rejse (arbl.). 2761 (2874), Einer S. Jensen fra Rejse (syg).

Aarhus, 2410, Harry Jacobsen (d. f. B.). Stubbekøbing, 1960, R. Rasmussen (arbl.).

Bortrejste.

København: 2235 (2558), Aage Siems til til Udl.

Aarhus, 1960, Vald. Leth til Kolding i Pl. Næstved, 2380, Chr. Bjerregaard til Nykøb. F. (arbl.). Odder, 2762, Asger Fr. Jensen til Aarhus (arbl.). Odense, 2704, R. Chr. Rasmussen og 2748, Svend Petersen (begge paa Rejse). Thisted, 2288, Johs. Trab paa Rejse. Varde, 2687, Erik Holm paa Rejse.

Udmeldt.

København: 1260, Magda Kirschbaum, fratraadt Faget.

Udslettet.

København: 1919, Edv. Ferd. Miland (Restance), 1903, Gottlieb Braun (Opholdssted ubekendt), 2184, Louise Braun (do.), 2233, Dagmar Olsen (do.), 2094, Lilly Bryde (do.), 2413, Anna Jansen (do.), 1499, Adolf Händel (do.), 1664, Fritz Nielsen (do.), 535, R. Th. Trosborg (do.), 2880, Aug. Rixen (do.).

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

I Dag Fredag Kl. 9. Sangprøve paa Gimle (Grundtvigsvej). Styrelsen bedes møde Kl. 8.

Deltagerne i Kullenturen bedes møde Søndag Kl. 6¼ Morgen ved Damperen i Havnegade. **Hvid Hue bæres.** (1æ)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 12. Avgust i Kaféen, Pilestræde 51.

STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 27.—30. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 13. Avgust.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

ANNONCER

En yngre **Trykker** søger Plads. Vedkommende er fuldt fortrolig med saavel »Dux« som Königs Arkpaalægger.

Billet mrkt. »Trykker 125« bedes indlagt paa Ekspeditionen.

Et mindre Bogtrykkeri

ønskes til Køb straks. Billet mrkt. »Trykkeri 119« modt. Ekspeditionskontoret.

En flink og dygtig
Accidens Sætter-Trykker

29 Aar (gift) søger Plads i København først i Septbr. Md. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionen.

Ung dygtig
Accidens- og Avissætter

(Provinsianer) søger Plads midt i August Maaned i København eller Provinsen. Billet mrkt. »123« modtager Ekspeditionen.

Et lille Trykkeri

med en stor Digeltrykpresse, rigelig Brødskrift, forskellige Titelskrifter, Streger, Rammer o. s. v., fuldstændig nye Skriftkasser og Reol m. m., er til Salg for **300 Kr. kontant** — ¼ af den virkelige Værdi. Henvendelse til *Faktor N. P. Nielsen,* »Kalundborg Dagblad«. (126)

Til Køb

ønskes et mindre brugt Sætteri. Billet mrkt. »Sætteri 118« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes

paa billige Afstaaelsesvilkaar i København, 20 à 25000 Kr. Billet mrkt. »122« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"**
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER.
ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei — *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN — *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, ³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 12. AUGUST 1910 XXXVII AARGANG

Kvindeafdelingen
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Mandag den 15. Avgust Kl. 8½
i »Danas Have«, Nørrebrogade 21.

Dagsorden: Den internationale Kvindekonference og Valg af Repræsentanter dertil. STYRELSEN.

Hvorfor? — Fordi!

Vi har modtaget følgende:

»I *Typ.-Tid.* Nr. 21, som tilfældig er kommet mig i Hænde, finder jeg mit Navn anført i Forbindelse med »de værste Fyrtøjer«, »Udbytningsobjekter«, »Spark« m. m.; forinden jeg foretager mig noget i den Anledning, tillader jeg mig at forespørge om, hvad der hentydes til, da jeg staar aldeles uforstaaende overfor det der anførte.

Ærbødigst
WILLIAM SØRUP.«

Vi har i Anledning af ovenstaaende Skrivelse henvendt os til Forfatteren af den omtalte Artikel, Hr. LAUR. JENSEN, der beder os optage følgende Svar:

Højstærede Hr. Kaptajn SØRUP!

Da De tilfældigvis er kommet i Besiddelse af *Typ.-Tid.* Nr. 21, hvori jeg har omtalt Lærlingeforholdene i vort Fag, og i denne Forbindelse nævnt det ansete Sørupske Officin, vil jeg bede Dem kaste et Blik paa samme Blads Bagside, hvor De vil se Deres sidst udlærte staa som »**arbejdsløs**« samtidig med at være udlært. Det faktiske Forhold var altsaa, at De afskedigede vedk. unge Mand samme Dag, som han udlærte, *uden at lade ham oppebære saa meget som* **én** *Uges Svendeløn.* Hr. Kaptajnen vil sikkert erkende, at denne Udsmidning var et ganske ualmindelig velrettet *Spark.* Siden De, Hr. Kaptajn, udlærte ham den 18. April 1910 (netop paa 46 Aars-Dagen efter Stormen paa Dybbølskanserne), og udlærte ham baade som Sætter og Trykker, har han kun arbejdet i *én* Uge (NB. ikke hos Dem) og været ledig i *16 Uger* med Udsigt til fortsat Arbejdsløshed og uden nogen Hjælp, idet de 10 Kroner, De var saa venlig at give ham, da han havde udlært, jo desværre forlængst er »soldet« op.

Til Undskyldning for, at jeg har anført Hr. Kaptajnens Officin i Klasse med de slemme Fyrtøjer, tør jeg maaske minde om et Forhold for nogle Aar siden, da De holdt 2 Lærlinge, som maatte lære hinanden; deres Kundskaber i teknisk Henseende var, trods længere Tids Undervisning, af den Beskaffenhed, at de end ikke kendte de almindeligste tekniske Udtryk; saaledes kaldte de »Gevierter« for »Firkanter«, og havde ikke andet Begreb om Udslutninger, end at det var nogle »*Indretninger til at putte imellem*«. Af de to unge Mænd var den ene saa heldig at komme ud af Læren og hen til Bording, hvorved han kom til at se mindre *mørckt* paa Tilværelsen. Han er for Tiden Soldat, og det er mit Haab, at de krigsvidenskabelige Foredrag, Hr. Kaptajnen holdt i hans Læretid, maa gøre det let for ham at komme igennem Tjenestens Strabadser. I saa Fald har Læreaarene i Deres Officin jo ikke være spildt. Den anden af de to unge Mænd maatte, efter at være udlært, gaa over til et andet Fag (Cigararbejder), og er nok senere død. —

Saafremt De, Hr. Kaptajn, saaledes som De antyder i Deres Brev, vilde »foretage Dem noget i den Anledning«, vilde jeg høfligst henstille til Dem, at dette »noget« for det første blev, at De sørgede for at Deres Lærlinge fremtidig lærte under virkeligt fagligt Tilsyn, og for det andet, at de ikke straks blev afskediget efter Udlæringen, men fik Lov at arbejde hos Dem som Svende for Svendeløn. I saa Fald kunde De roligt stryge de 10 Kroner ved Udlæringen.

I Haab om, at De ved de her givne Oplysninger maa have modtaget den manglende *Forstaaelse*

tegner Deres ærbødige
LAUR. JENSEN.

»Endnu«.

HR. FR. NIELSEN, Køge, kæmper vedblivende drabeligt for sin Kongstanke: *Udmeldelsen af »De Samvirkende«*. Det er stadig hans uheldige Bevis med Hjælpearbejderen fra Køge, der maa holde for. Saa vidt jeg erindrer var det dette, at Dansk Typograf-Forbund ikke var i Stand til *straks* at skaffe Hjælpearbejderne en Tarif, der bevirkede, at den Køge-Hjælpearbejder meldte sig ud af Forbundet og efter Fr. N.s Sigende med en meget betegnende Gebærde.

Hr. N. brugte denne Udmeldelse som Bevis for, at Dansk Typograf-Forbund burde udmelde sig af »De Samvirkende«, hvilket jeg ovenfor har tilladt mig at kalde et uheldigt Bevis. Der er jo vist ingen, der tvivler om, at havde Hjælpearbejderne i samme Grad staaet *indenfor* som de nu staar *udenfor* Dansk Typograf-Forbund, saa vilde dette have lettet Forbundets Ledelse i betydelig Grad den Opgave at fremskaffe en Tarif for Hjælpearbejderne, ja, vel ogsaa muliggjort dette.

I Stedet for nu at se paa, hvor Fejlen laa, der hindrede Opnaaelsen af en Tarif for Hjælpearbejderne, og være med til at gøre et Arbejde for, at Fejlen kunde blive rettet, saa meldte den Køge-Hjælpearbejder sig ud af Forbundet, og Hr. Fr. N. skyndte sig med at udraabe: Der kan I se, vi maa hurtigst muligt ud af »De Samvirkende«. Ikke saa meget som en Tarif for Hjælpearbejderne kan der skaffes, saa længe vi staar der.

Maa jeg nu spørge Dem, Hr. N.: Tror De, at vi bedre kan fremskaffe en Hjælpearbejder-Tarif, hvis vi melder os ud af »De Samvirkende«, selv om Hjælpearbejderne ikke i højere Grad faar Øjnene op for Organisationens Betydning og slutter sig til denne? Og hvis De tror dette, var det saa ikke bedre helt at opløse Dansk Typograf-Forbund og lade hvert Medlem klare sig som han kunde bedst?

Jeg tror ikke, De vilde være med hertil, og det vilde jo ogsaa være et slemt **Tilbageskridt**, medens Udviklingen, som De skriver, »skrider ustandseligt *fremad*«. Men fremad, det betyder en stadig stærkere Sammenslutning, og jeg kan derfor ikke forstaa, at De som en Mand, der gærne vil fremad, kan gaa med til at løsne de Baand, der burde binde alle Landes Arbejdere sammen: Solidariteten og Enigheden.

Lad os hellere tage fat paa at gøre Sammenslutningen endnu stærkere, lad os søge at faa de Arbejdere, der staar *udenfor* Organisationerne, *indenfor*. Thi da betyder »de hæmmende Forligs- og Tvangsbestemmelser« uhyre lidt. I det Øjeblik Arbejderne indenfor »De Samvirkende« er stærke nok til at føre en Kamp med Arbejdsgiverne, saa har hverken Lock-out-Forlig eller andet nogen som helst Betydning.

Men her er det, at Hunden ligger begravet. Som vort eget Forbund stod svagt overfor Bogtrykkerne, fordi en betydelig Del af Hjælpear

bejderne stod udenfor, saaledes vil det ogsaa betyde en Svækkelse af »De Samvirkende«, om Dansk Typograf-Forbund og andre meldte sig ud, og det var jo ikke den Vej, vi skulde: at gøre Organisationerne svagere! Tværtimod!

Jeg mener altsaa, at dette at svække Centralisationen af vore Organisationer er et Forsøg paa at hindre Udviklingen i sin stadige Fremadskriden, og dertil kan jeg ikke være med. Hvad jeg derimod kan være med til er, at vi ser at finde paa *nye* og *bedre* Veje for at holde Udviklingen i stadig Fremadskriden. Og saadanne Forsøg hindres jo ikke af »De Samvirkende«! Tværtimod!

Vilh. Wartenberg har i *Typ.-Tid.* gjort Rede for nogle af de »*nye Veje*«. Jeg er med paa at forsøge disse Veje; men jeg mener, at det skal forsøges af den *samlede* Arbejderklasse, og ikke efter at denne er *splittet*. Lad os derfor blive i »De Samvirkende«, og lad os gøre Organisationerne saa stærke som det overhovedet er muligt, baade tarifmæssigt og økonomisk.

Paa den Maade varetager vi bedst vor egen og de øvrige Arbejderes Tarv. C. B.

Hermed slutter Diskussionen om denne Sag. RED.

Pladsfratrædelse og Pladstilbud saavel i København som i Provinserne maa straks meddeles Anvisningskontoret, med Angivelse af Branche. TH. HOLMEN.

Et Spørgsmaal.

Heller' vandre ad de vaade Stier,
pleje Renheds Urter dybt i Skyggen,
end ved *Smiger*-Lavheds Spillepenge —
søge Veje under Løb om Lykken.

MAA det være mig tilladt at spørge »Dansk typ. Forbunds Medlemmer«:

Bliver Regulativet for Bogtrykkerier og Skriftstøberier overholdt, som det burde?

Personlig vil jeg besvare Spørgssmaalet med et Nej. — Hvad er da Grunden til, at Regulativet ikke overholdes? Ja, Grunden eller Grundene er sikkert disse, 1) at de fleste Medlemmer ikke har læst Regulativet, 2) at de, der kender Regulativet, ofte ikke tør fordre dette overholdt af Frygt for Afskedigelse. — Det er sørgeligt, at Interessen for at læse et Regulativ, som dog de fleste efter Omtale véd, giver Arbejderne Ret til at forlange nogenlunde taalelige hygieiniske Arbejdslokaler, er saa ringe som den virkelig er. Endvidere, at de, der kender dette Regulativ, mange Gange af Mangel paa Enighed og Forstaaelse blandt et Personale ikke tør kræve Regulativet overholdt. — Hvis der blandt mine Kolleger fandtes mere **Enighed** i Spørgsmaal, der ubestrideligt vilde være til dets Heles Vel, og mindre *Slavefrygt, Mavekryberi* og *Fedteri*, saa vilde dette Spørgsmaal fremtidigt være unødvendigt at stille, og Arbejdsforholdene betydelig bedre — og næppe vilde nogen Principal oftere true, og endnu mindre afskedige dem, der vovede at forlange Regulativet overholdt.

— — —

Styrelsen er ofte anmodet om at sørge for, at Regulativet blev overholdt, men endnu har jeg ikke sporet noget virkeligt rationelt Resultat. — De »Avtoriteter«, der er sat til at varetage Regulativets Overholdelse er efter min Mening ikke de rette Folk paa denne Plads. De kan sørge for, at en Arbejder bliver idømt 10 Kr. for at have røget en Pibe Tobak, men den Arbejdsgiver, der lader Skidtet vokse under Reolerne og i Kasserne, lader de gaa fri. Selv sér de ikke saa langt ned, men gaar gennem de forskellige Lokaler, hvor de kommer, med en Ligegyldighed, som maa vække Harme hos enhver Arbejder, der kender Regulativet og dets Indhold. WILHELM JACOBSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat).

JEG havde i Grunden tænkt mig at slutte denne Skildring af svundne Dage med Strejken i 1876. Men jeg har faaet Lyst til at fortsætte lidt endnu, idet jeg haaber, at jeg ikke trætter eller keder min ærede Læser.

Redaktør SCHRØDER sagde til mig forleden paa en Forespørgsel i den Retning, at han ikke endnu var blevet skældt ud af den Grund, og det vil jo sige en Del.

Og selv har jeg modtaget et Par anerkendende Breve fra ærede Kolleger, men ogsaa en Bebrejdelse af en ligesaa æret dito, fordi jeg i Begyndelsen af Artikelserien har skrevet, at jeg vilde forsøge at bevise Typograferne, at Organisationen har bragt dem Fordele. Han mente Nej, jeg mener Jo, og jeg haaber at have bevist det, naar jeg er færdig. Ved Bedømmelsen maa man naturligvis tage i Betragtning, at Naturens Livsløb er langt, og at Fremskridtet ikke altid gaar lige hurtigt; men alene det: at holde paa en vunden Position — selv om man ikke vinder længere frem — er en Fordel.

Hvorfor jeg fortsætter:

Social-Demokraten var fra sin Begyndelse i 1872 blevet trykt i et af Bogtrykker OETTINGER etableret Trykkeri i Ravnsborggade 21 med Typograf J. HENRIKSEN som Leder. Ved Strejken 1876 gik Bladets Kontrolkomité straks ind paa, hvad Typograferne forlangte, og der blev altsaa ikke Strejke. Henriksen var imidlertid (som Principal) Medlem af Bogtrykkerforeningen og som saadan under en svær Mulkt forpligtet til at deltage i Principalernes Lock-out. Han slap ud af denne Knibe derved, at alle Sætterne meldte sig ud af Forbundet og bidrog i Hemmelighed til Strejken.

Hr. V. Petersen undrer sig i sin »Organisationshistorie« i en Note over dette Forhold. Her er altsaa Forklaringen.

Social-Demokraten var imidlertid gennemgaaende daarlig trykt (»Bogstaverne er Sømhoveder«, som PIO skrev til Henriksen i Opsigelsen af Kontrakten), og Pio lod i December 1876 i al Stilhed et Trykkeri indrette paa den anden Side af Gaden i Nr. 18. Af Personalet fulgte kun 2 Mand med (Faktorerne A. BÖTTCHER og CARL HANSEN). De andre fnøs og benyttede sig af Lejligheden til at udgive et Blad, kaldet *Den ny Socialist*, hvortil de fik Penge af den tidligere Socialist, Professor Goos og hans Stands- og Meningsfæller.

Jeg var den Gang Korrekturlæser ved Bladet og fik i Januar 1877 Plads som Sætter.

Arbejdsforholdene var da gode. Satsprisen var 38 Øre pr. Tusind foruden tarifmæssig Godtgørelse.

Men saa den 23. Marts 1877 flygtede Pio til Amerika for Storborgernes Penge: Fortvivlelse greb Arbejderpartiet, og de fleste af Abonnenterne sagde Bladet af. Sætterne fik dette mest at føle. Allerede samme Aften, som Pio var rejst om Dagen, lukkede Gasværket for Gassen, og der blev paa Kredit hos en Spækhøker taget nogle Tællelys. Dagen efter gik dog Husets Ejer, en Værtshusholder PETERSEN, i Kavtion hos Gasværket, og for saa vidt lysnede det atter. Agent N. COHN overtog Trykkeriet for det Hamborger-Firma, der havde anlagt det, og klarede derved det Skær. Nogle Foreninger — jeg tror: Skomagernes og Cigarmagernes — samlede Penge ind, og i Forbindelse med en Del offervillige Meningsfællers *uhyre* Anstrengelser blev Bladet holdt paa Pumperne. Men skidt gik det.

Abonnenttallet var knapt 2000, og det kunde jo ikke give meget til Bladets Sats og Tryk. Bogtrykkeren, GULDBRANDSEN, skulde have sine stipulerede 50 Kr. og Trykkeren 40, og saa blev der ikke stort til Sætterne. Der blev antaget 3 Lærlinge og 1 Kvinde, og Forholdene forværredes Dag for Dag. Først blev RUD. BØHM og JÜRGENS smidt ud; de var for raske. Og saa kom Turen til os andre paa BÖTTCHER nær; han kunde nok bruges.

Guldbrandsen strøg efterhaanden alle Fordele, og tilsidst strøg han endogsaa selve Manuskriptet, idet Lærlingene først skulde forsynes! Vi tjente 12—14 Kr. om Ugen, men saa blev vi som sagt hældt ud. Og Bladet gik stadig sin sørgelige Krebsegang.

Som et ganske betegnende Bevis paa Vederstyggeligheden skal jeg anføre, at jeg en Dag havde været uden Arbejde i en Del Timer, mens Lærlingene havde maset paa. Saa benyttede Faktoren, ERIKSEN, sig af, at Guldbrandsen var et Ærinde i Byen, til at give mig »Det kongelige Teaters Repertoire«, en Nyhed paa en Vinkelhage Korpus.

Guldbrandsen kom imidlertid tilbage, inden jeg havde udsat, og tog Anledning til at skælde Eriksen ud: »Jeg har jo sagt, at Drengene skal have først; det er uforskammet . . . det maa ikke ske mere.«

Men jeg havde tjent 18 Øre ved det Lumskeri!

Havde vi haft en Forening, kunde den selvfølgelig have interveneret og gjort Forholdene mindre utaalelige, men vi stod jo som alle andre Typografer efter den tabte Strejke uden Beskyttelse, voldgivet Principalernes Naade eller Unaade, ogsaa de socialdemokratiske.

Naturligvis grundede de usle Forhold sig mest paa Bladets daarlige Stilling, og de blev bedre efterhaanden som Bladet atter vandt frem.

Denne Fremgang sporedes dog mest i Midten af 80-erne, da d'Hrr. ESTRUP og WIINBLAD enedes om hver paa sin Vis at agitere for *Social-Demokraten* (Fortsættes.)

En overflødig »Raadgiver«.

Vi har modtaget følgende:

Aarhus, den 6. August 1910.

I sidste Nr. af *Typ.-Tid.* har 5 af Typograferne paa *Jysk Morgenblad* faaet Plads for en Artikel imod Bogtrykker P. Busch. Angaaende de Raad, der skulde være tilstillet Hr. Højmark med Hensyn til hans Overtagelse af Bladet, skal jeg meddele, at Hr. Højmark har søgt Undertegnede, der i sin Tid som Faktor i Mammens Eksprestrykkeri har samarbejdet næsten dagligt med Hr. Højmark.

Saafremt de 5 Typografer med samt Formanden kunde ønske en personlig Samtale med mig angaaende det, der fra min Side er meddelt eller tilraadet Hr. Højmark, da er jeg til Tjeneste.

Jeg mener, at *Typ.-Tid.* ikke kan laane mig Plads for et længere Indlæg end nedennævnte.

Da de 5 Underskrivere jo alle i sin Tid, altsaa for 5 Aar siden, har været mine Medarbejdere i Mammens Eksprestrykkeri *(Jysk Morgenblad)*, og da d'Hrr. Typografer M. Hansen, Ryberg og Schmidt paa min Opfordring tog Plads paa Sætteriet, samt d'Hrr. Anthon Petersen og Jensen efter Aftale med mig indtraadte i deres nuværende Pladser, tror jeg at turde sige, at for de førstes Vedkommende skete Samarbejdet efter personligt Kendskab til de Herrers faglige Hurtighed og Akkuratesse, og for de sidstnævntes Vedkommende kan jeg kun udtale min Glæde over, at det samme viste sig at være Tilfældet under det daglige Samarbejde.

At der under den daglige Drift kan være forskellige Meninger om, hvordan et Værksted skal ledes, er jo til enhver Tid givet; men da forannævnte Underskrivere strejfer ind paa at benævne Reklametrykkeriet, der i sin Tid paa Initiativ af min Kompagnon, Busch, og jeg blev startet under vanskelige Forhold, som en Slaveanstalt, tror jeg, at dette er taget med i Artiklen som et uheldigt Led af denne.

Naar der gennem Artiklens Ord paa Resultatet af mange Aars Arbejde paasættes et saadant Stempel, da maa jeg sige, at dette er urigtigt.

Vi har herhjemme i vort lille Land en sjælden god Evne til at hædre og agte hinanden, naar vi en Gang er livstrætte eller ikke er mere; det er smukt, det skal indrømmes; men én Ting forekommer mig bedre: kan man ikke enes om at gøre andet, lad os da lade dem dømme om vor Dagsgerning, der sé uhildet paa denne, og lad os gensidig agte og ære hinanden for de gode Resultater, enhver flittig og stræbsom Mand skaber, ligemeget saa hvilken Stilling han end tilhører.

De Aar, da det har været mig forundt at lede det faglige andetsteds og til nu at oparbejde en Forretning i Fælleskab med min Kompagnon, har jeg altid haft som Grundsyn, at man skal respektere den moralske og lovlige Ret paa begge Sider; den, der betragter sig som Slave, er ikke noget rigtigt Medlem af sin Fagforening; og naar Typ.-Forbundet gennem mange Aars energisk og dygtigt Arbejde fra Ledelsens Side staar med saa gode Arbejdsbetingelser og Rettigheder, som det gør, da er det ethvert Medlems Pligt at respektere dette Arbejde, der er gaaet forud for disse Resultater; naar de Rettigheder holdes i Hævd, saa er Ordet Slave en forkert Udtalelse, brugt uden Overvejelse.

Lad os alle værne om det, vi har kært, vort Hjem, vore Kære, og holde i Hævd paa vor Arbejdsplads de Rettigheder og Pligter, det er lagt i vor Lod at skulle varetage; men skulde vor Dagsgerning bringe os i Uoverensstemmelse med hverandre, da er denne sidste sikkert ikke større, end at vi i Ro kan ordne Tingene paa Basis af vor gode Ret, — Retten, som vore Pionerer i Kampen for Tilværelsen har lagt et stort Arbejde ind paa.

Med Tak for Optagelsen. C. J. PETERSEN.

Egentlig havde jeg intet Øjeblik tænkt at ville blande mig i Striden mellem Bogtrykker P. Busch og *Jysk Morgenblads* Personale, men ovenstaaende Artikel giver mig dog Anledning til et Par Bemærkninger.

Det er beklageligt og beror ogsaa paa en Misforstaaelse, naar Bogtrykker C. J. Petersen, Reklametrykkeriet, mener, at mine Kolleger paa *Jysk Morgenblad* omtaler hans Bogtrykkeri som en Slaveanstalt, idet de jo netop i deres Artikel et Sted udtaler, at Hr. Busch »formodentlig i sin egen Forretning bliver holdt i Tømme af sin Medkompagnon«. Og naar de skriver dette, er det naturligvis, fordi vi meget godt véd, at Hr. Petersen, som Typograferne paa Trykkeriet nærmest har med at bestille, omgaas disse paa en elskværdig og høflig Maade, ligesom Hr. Petersen, der vistnok heldigvis er den egentlige Leder af Forretningen, forhaabentlig ogsaa i Fremtiden vil vide at hindre Kompagnon'en i eventuelt at omdanne denne til en »Slaveanstalt«. Thi nægtes kan det ikke, at Hr. Busch, f. Eks. med Hensyn til Hjælpearbejderne, som jo henhører direkte under ham, har gjort sig hæderlige Anstrengelser for at gøre disse Livet saa surt som muligt, hvad jeg adskillige Gange har haft Lejlighed til at erfare.

Glemmes skal det heller ikke, at Hr. P. Busch under Forhandlingerne angaaende den — takket være Arbejdsgiverforeningens »Velvilje« — *foreløbigt* henlagte Hjælpearbejdertarif for Aarhus var den Bogtrykker, der trods sine højt udskregne socialistiske Anskuelser stærkest søgte at reducere de fra Hjælpearbejdernes Side stillede, meget beskedne Fordringer. Det ikke alene vakte Forbavselse, hvad det maaske ikke skulde have gjort, man bør jo kende sine Pappenheimere, men ogsaa stærk Misbilligelse blandt hans tidligere Kolleger.

Kan imidlertid Fremkomsten af disse Bemærkninger medføre, at Hr. Busch i Fremtiden vil forandre sin Optræden overfor de under ham sorterende Paalæggersker, saa at Afdelingen fritages for ubehagelige agressive Skridt i den Anledning, har Artiklerne i *Typ.-Tid.* ang. Hr. P. Busch ikke været spildt.

Aarhus, den 8. August 1910. N. MORTENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Skive Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 27. Juli sin ordinære Generalforsamling paa Hotel »Phønix«. — FORMANDEN (M. Larsen) fremlagde Regnskabet, der balancerede med 216 Kr. Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 52 Kr. 42 Øre, fremlagdes derefter. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges at forhøje Kontingentet med 5 Øre til 1 Kr. 15 Øre.

Nær og Fjærn.

Statstilskudet til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse for Regnskabsaaret 1909—10 er indgaaet med 37,556 Kr. 5 Øre.

Fremlysning. Et Cigarfutteral og et lille Sølvskjold er fundet paa Kullenturen. Henvendelse til LAUR. JENSEN.

Jens Nielsens Jubilæum. Som meddelt fejrede Jens Nielsen, *Vejle Amts Avis*, i Fredags sit 40-Aars Jubilæum. Jubilaren modtog i Dagens Anledning i Form af Gaver og Telegrammer forskellige Beviser paa, at han virkelig er en afholdt Kollega.

Endvidere modtog han af Lokalafdelingen en Indbydelse til en lille Festlighed Lørdag Aften i Koncertsalen. Ved Festmaaltidet her blev udtalt mange gode Ord til Jubilarens Pris og mange gode Ønsker for hans Fremtid, ligesom der ogsaa blev afsunget to i Dagens Anledning forfattede Sange, og endelig overraktes der ham her et Kaffestel som et Bevis for Lokalafdelingens Paaskønnelse for hans gode Kollegialitet.

Alt i alt blev det en lille Fest, som sikkert længe vil bevares i Erindringen, saavel af Jens Nielsen som af alle de øvrige Medlemmer.

P. J.

Sommerferie. Personalet hos FR. LUMBYE i Kolding har allernaadigst erholdt 3 Dages Ferie for — *egen Regning!!*

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 29. Juni 1910.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav forskellige Meddelelser. — Handels- og Kontormedhjælpernes Fagforening anmodede om at faa nogle trykte Cirkulærer med Opfordring til Publikum om at gøre deres Indkøb før Kl. 7 Aften uddelt paa Trykkerierne. Tiltraadtes. — Det vedtoges at lade forskellige Smaareparationer paa Jubilæumsbanneret udføre. — Form. refererede Gangen i en Del løbende Sager. — Nogle Annoncer, som K. B. havde nægtet at betale i Henhold til Tarifen, vedtoges det at indanke for Voldgiftsretten. — Fra et afholdt Møde af Bladsættere forelaa Krav om Gustav Clausens Udelukkelse. Sagen gaar til Generalforsamlingen. — Fra Bibliotekaren forelaa Regnskab over Benyttelsen af de i Fjor bevilgede 50 Kr. til Biblioteket samt Anmodning om ny Bevilling. 50 Kr. bevilgedes. — En Kollega, der er flyttet til Birkerød og dermed udenfor den statsanerkendte Sygekasses Omraade, anmoder om at faa Lov til at blive staaende i Hjælpekassen og Begravelseskassen. Da Hjælpekassen er et Supplement til Sygekassen, kan han ikke blive der. Under Hensyn til de særlige Forhold tiltrædes det, at han fortsat bliver i Begravelseskassen. — En Anmodning om Genoptagelse i Forbundet behandledes. — Et Spørgsmaal om Medhjælpsarbejde i Ferieplads drøftedes, og Beslutning toges. — Et Medlem, der ikke har tiltraadt anvist Arbejde, var nægtet Understøttelse. — Et Par andre Understøttelsesspørgsmaal behandledes. — Et arbejdsløs Medlem uden Understøttelse bevilgedes ekstraordinært en Overfartsbillet af Afdelingskassen. — Et Medlem, der havde forsømt at melde Pladstiltrædelse rettidig, tildeltes en Advarsel. — Et Par Anmodninger om Landophold bevilgedes. — Det vedtoges at lade Udvalget, der arrangerer Kullentureu, suppleret med Formanden eller Næstformanden, tage derover en Søndag forinden for at træffe Aftale med forskellige Værter og for eventuelle Tilfælde med Jærnbaneselskabet. — Formanden, der har faaet et Stipendium paa 200 Kr., anmodede om 4 Ugers Ferie. Gaar med Styrelsens Anbefaling til Generalforsamlingen. — Det vedtoges at afholde ord. Kvartalsgeneralforsamling Torsdag den 14. Juli. — Der afgaves Beretning om et Møde med Bygningssnedkernes Aktieselskab.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

FORENINGS-MEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

29. Juli: *Stubbekøbing* 22.00. 1. Avg.: *Rudkøbing* pr. Bl. 75.00, kont. 49.05, ialt 124.05. 2. Avg.: *Skive* 131.25; *Varde* 130.00. 5. Avg.: *København* pr. Bl. 2348.15, kont. 6300.00, ialt 8648.15. 8. Avg: *Bogense* 34.00; *Hobro* 18.25; *Løgstør* 17.25. 9. Avg.: *Middelfart* pr. Bl. 30.00. 10. Avg.: *Viborg* pr. Bl. 60.00, kont. 12.75, ialt 72.75.

København, den 10. Avg. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Aalborg, Lars Pedersen, udl. 1. Avg. hos Julius Nielsen og Ejnar Marius Jensen, udl. 1 Avg. i Aalborg Amtstidende. Aflægger Svendeprøve til Efteraaret.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns; 2695 (1918), Svend Jensen fra Udl. (arbl.). 2352 (2720), Alfr. Eriksen fra Udl. (arbl.). 2128 (2822), Knud Kjellin fra Rejse (arbl.). 2204 (1156), Hans Otto Jørgensen fra Odense (arbl.). 2324 (2739), Axel Skyum Sørensen fra Rejse (arbl.). 2596, H. Chr. Sten-Rasmussen fra Rejse (arbl.). 2740 (1011), Bernh. Rasmussen fra Rejse (arbl.). Aarhus, 2762, Asger F. Jensen (arbl.). Kolding, 1960, Vald. Leth og 1721, Vilh. Aase (begge Højskolebladet). Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard (arbl.). Næstved, 2054a, Jens Hansen (arbl.). Randers, 1615 (tysk), Fr. Rühmecke (syg).

Bortrejste.

Københavns: 1814 (1470), Soph. Madsen paa Rejse (arbl.). 2571 (277), Arnold Nielsen til Udl. (arbl.). 2766 (1099), Aksel Strøm til Udl. (arbl.).

Aalborg, 9919 (svensk), Ragnvold Alexander paa Rejse. Aarhus, 2791 (tysk), S. P. Festersen paa Rejse. 2703, Østergaard Christensen paa Rejse og 2064 (ungarsk), L. Wimmer til Kbhvn. i Pl. Herning, 2764, Niels Jensen paa Rejse. Hobro, 1923, Carl Aug. Samson til Aarhus (arbl.). Kolding (Vejen), 2101, Sofus V. Sørensen til Maribo (arbl.). Odense, 2204, Otto Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 1715, H. P. G. Hansen paa Rejse og 2379, Ch. Caspersen til Svendborg (arbl.). Silkeborg, 1721, Wilh. Date til Kolding i Pl.

Annuleret Udslettelse.

Københavns: 1499, Adolf Händel og 2233, Dagmar Olsen.

Typografernes Sangforening

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16.

Søndag den 28. Avgust *Ordruptur* med Dans.

Husk Tordagsmøderne paa »Gimle«. (1ø)

Gutenberg-Koret

foretager en Udflugt paa Søndag den 14. til *Skodsborg, Kørom,* hvor den medbragte Frokost indtages, gennem *Enrum* Have til Vedbæk. Kl. ca. 5 Middag i Vedbæk Hotel à 1,25 Øre pr. Kuvert, uden Drikkevarer. Tog fra Østerbros Station Kl. 10¹⁰. Man samles i Skodsborg udenfor Stationen ved 11-Tiden. Passive Medlemmer kan deltage. (4f)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 12. Avgust i Kaféen, Pilestræde 51.

STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 27.—30. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 13. Avgust.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

T. C. C. Søndag: Ryget. Trianglen Kl. 9. (3t)

ANNONCER

Maskinsætter

(Typograph) søger Plads fra 1. Septbr. eller senere. Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig, energisk

Linotype-Sætter,

der disponerer over 2 à 3000 Kr., kan optages som Deltager i et solidt, middelstort, københavnsk Trykkeri. Billet mrkt. »*O. T. 205*« modt. *Aug. J. Wolff & Co.s Annonce-Bureau, Skindergade 3.* (127)

En flink og dygtig

Accidens Sætter-Trykker

29 Aar (gift) søger Plads i København først i Septbr. Md. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionen.

Ung dygtig

Accidens- og Avissætter

(Provinsianer) søger Plads midt i August Maaned i København eller Provinsen. Billet mrkt. »123« modtager Ekspeditionen.

Et mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs straks. Billet mrkt. »Trykkeri 119« modt. Ekspeditionskontoret.

Til Købs

ønskes et mindre brugt Sætteri. Billet mrkt. »Sætteri 118« modt. Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

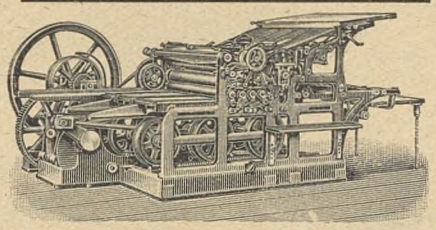

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 19. AUGUST 1910 XXXVII AARGANG

Lock-out og Strejke i Rumænien.

I Rumæniens Hovedstad, Bukarest, er der den 12. Juli udbrudt en efter dette Lands Forhold temmelig omfattende Konflikt i de grafiske Fag.

Endskønt Balkanhalvøens urolige Folkeslag ingenlunde gør sig bemærket ved nogen særlig høj Kultur, lader de stedlige Bogtrykkere dog til at være ret »civiliserede« efter danske Arbejdskøberes Forstaaelse af Ordet.

Aarsagen til Konflikten er følgende:

I Rumænien dannedes for 10 Aar siden af *Staten* en Slags Foreninger (»*Corporationer*«) med det Formaal at ordne Gensidigheden mellem Arbejdere og Arbejdskøbere. I disse »Corporationer« har saavel Arbejdere som Arbejdskøbere lovmæssig Forpligtelse til at være Medlemmer. Som Medlemmer staar saaledes ogsaa de typografiske Arbejdere, men disses *Fagorganisation* »*Gutenberg*« har i Almindelighed intet hermed at skaffe.

For kort Tid siden har »Corporationen« foretaget nogle Ændringer i sine Statuter, ved hvilken Arbejdstiden fastsattes til 8½ Time, Minimallønnen til 32 Frcs., i Stedet for 30, og anordnet Arbejdshvile paa forskellige Helligdage.

Nævnte Helligdage er for største Delen saadanne, som i mange Aar i Bogtrykkerfaget faktisk har været *Fridage*.

Disse Ændringer i Statuterne er vedtaget i Bukarest's Handelskammer og senere sanktioneret af Industriministeriet.

»Corporationen« bekendtgjorde derefter for sine Medlemmer, at de fra 4. Juli 1910 havde nøjagtig at rette sig efter disse Bestemmelser.

Da nu »Corporationen« er en Statsinstitution og paa ingen Maade kan understøtte Strejker, har Typograferne, der jo for manges Vedkommende ogsaa staar som Medlemmer af Foreningen »Gutenberg«, henvendt sig til denne vor Broderorganisation med Anmodning om Støtte til de ændrede Statuters Overholdelse og ved Forhandlinger med de enkelte Bogtrykkere søge gennemført de nye Reformer.

Dette lykkedes dog kun i enkelte Bogtrykkerier, men de fleste Bogtrykkere, deriblandt de største, besluttede straks et Angreb over hele Linjen.

Den 12. Juli iværksattes virkelig dette Angreb ved en Lock-out, i hvilken man ogsaa tvang de Arbejdskøbere til at deltage, som allerede var indgaaet paa Arbejdernes Fordringer, idet ogsaa deres Trykkerier lukkedes.

Alle Trykkerier lukkedes, selv for de »villige« Arbejdere, som ved tidligere Lejligheder havde svigtet Kammeraternes Sag.

Over 2000 Arbejdere og Arbejdersker, Sættere, Trykkere, Litografer, Bogbindere og overhovedet alle Brancher i vort Fag blev brutalt kastet paa Gaden.

Blandt de lock-out'ede befandt sig naturligvis ogsaa Medlemmerne af vor gensidige Organisation »Gutenberg«.

Arbejdsgiverne havde besluttet at holde Trykkerierne lukkede til 19. Juli, for paa den Vis ved Sult at tvinge Arbejderne til at opgive de af »Corporationen« vedtagne Reformer. Hvorefter Arbejdet skulde genoptages paa de gamle Vilkaar.

For Arbejderne var der intet Valg, de maatte modtage Kampen, og belært af Arbejdsgivernes smukke Eksempel paa Enighed vedtog de fra 19. Juli — den Dag, da *Lock-out'en* skulde slutte — at paabegynde **Strejke**.

Vore Kollegers Stilling er ret fortvivlet, de savner de fornødne Pengemidler, og Organisationsforholdene er i det hele taget yderst slette, men de bygger deres Haab paa den Forbitrelse, Arbejdskøbernes brutale Adfærd har vakt blandt de i Forvejen daarligt økonomisk stillede Arbejdere, som nu ser sig forjaget fra deres Arbejdssteder, kastet ud i Arbejdsløshed og Sult som Ofre for Arbejdskøbernes Begærlighed og Havesyge.

Af de 2000 Strejkende er ca. 300 Sættere Medlemmer af Foreningen »Gutenberg«. Af de øvrige 1700 staar 400 Sættere udenfor Organisationen. Resten er Arbejdere og Arbejdersker ved Maskinerne, Bogbindere og Bogbindersker, Lærlinge og Kartonarbejdere, overhovedet alle, som tilhører de grafiske Fag.

Arbejdskøbernes Angreb vil i alle Tilfælde være af stor opdragende Betydning for Rumæniens grafiske Arbejdere, der heraf kan drage den Lære, at de i Fremtiden af al Kraft maa beflitte sig paa at styrke og udvikle deres Organisation.

De her omtalte »Corporationer«s Beskaffenhed staar for os som en Gaade, det er os ufatteligt, at rumænske Arbejdskøbere uden videre kan annulere en Arbejdsordning, affattet af en statslig Institution, sanktioneret af Statens højeste Øvrighed.

I hvert Fald beviser de stedfundne Begivenheder, at Arbejdskøberne i Rumænien — som alle andre Steder — kun er »samfundsbevarende« og »lovlydende«, saalænge Staten optræder som Kapitalens lydige Slavefoged.

Saa snart Staten gennemfører Love, der blot indeholder den ringeste Beskyttelse for Arbejderklassen, er det forbi med de konservative Klassers »Respekt for Loven«. Heraf kan ogsaa vi drage en gavnlig Lære.

Foreløbig behøver Kollegerne imidlertid Understøttelse, og i en Beretning til »Det internationale Bogtrykkersekretariat« anmoder de indtrængende Kollegerne i de øvrige Lande om at yde den fornødne Støtte til at føre Kampen til Ende.

Sekretariatet har ved et Møde den 22. Juli vedtaget at betragte Konflikten som værende en Defensivstrejke, og i Betragtning af den vanskelige Situation, der er opstaaet for Kollegerne ved den dem af Principalerne paatvungne Kamp, fra 30. Juli at udskrive et ugentlig Ekstrakontingent af 10 Cts. pr. Medlem.

Endvidere opfordres de respektive Forbund, navnlig i de tilgrænsende Lande, med alle til Raadighed staaende Midler at holde Bukarest spærret for Arbejdskraft.

Kullenturen.

I FØLGE gammel Tradition afholdt »Den typ. Forening« (Sætterafdelingen) i København hver Sommer en Fest til Minde om sin Stiftelse i Juni 1869, da Grundstenen til Typografernes Fagorganisation blev lagt.

Mangt og meget er forandret siden da. Den lille Forening, der begyndte under ret primitive Forhold, nærmest som en selskabelig Forening, hvor fædrelandstro Bedsteborgere mødtes om den dampende

Punchebolle og udbragte talrige »Lever« for Konge og Fædreland, har nu udvidet sine Rammer og er blevet til et mægtigt Træ, hvis Grene overskygger det hele Land, og i Ly af hvilket Kollegerne har kæmpet sig frem til bedre Levevilkaar og højere social og politisk Forstaaelse.

Da Formen for Organisationen ændredes efter sidste Delegeretmøde, gik Festen over til at blive hele Afdelingens Fest; thi »Den typ. Forening«s Dannelse gav jo Stødet ogsaa til Trykkernes og Kvindernes Organisation.

Mærkelig nok har Stiftelsesfesten i de senere Aar kun samlet et Faatal af Kolleger, til Trods for, at Styrelsen hvert Aar har spekuleret paa ved nye Metoder at samle i hvert Fald en større Del af Medlemmerne paa Mindedagen for Afdelingens Stiftelse.

I Aar forsøgte man noget helt nyt, man besluttede under mange Betænkeligheder og adskillige ildevarslende Profetier at fejre Dagen ved en Sejltur til Kullen.

Ideen slog an! Efterhaanden som vi nærmede os den 7. August steg Stemningen for Turen, og det Stormløb, der de sidste Dage var paa Forbundskontoret efter Billetter, minder næsten om Dagene før det store Karneval.

Mange maatte gaa skuffede derfra.

Skibet, der var lejet kunde kun rumme ca. 500 Deltagere.

I Stedet for »Saltholmen« kunde man ganske vist have taget »Gefion«, der sejler med ca. 800 Passagerer, men med tidligere Aars Erfaringer for Øje, havde Styrelsen ikke turdet strække sig saa vidt. Viser det sig, at der stadig er tilstrækkelig Stemning for saadanne Udflugter, kan Sejladsen i Fremtiden gøres langt behageligere for Deltagerne ved at benytte et større Skib.

Straks om Morgenen indtraf en Skuffelse, idet Dampskibsselskabet uden videre havde ombyttet »*Saltholmen*« med »*Hveen*«.

For selve Sejladsen var denne Ombytning temmelig ligegyldig. De to Dampere er »Søsterskibe«. Men Festudvalget havde været saa forsynlig at træffe Aftale med Restauratøren paa »Saltholmen« om Moderation paa Spise- og Drikkevarer, Stjerneøl osv. Men denne Aftale følte Restauratøren paa »Hveen« sig naturligvis ikke bunden ved.

Deltagerne maatte derfor finde sig i at betale de uforskammet høje Varepriser og nøjes med Ølsorter af ringere Værdi end det velsmagende Stjerneøl, hvilket for manges Vedkommende var et stort Savn.

Sejlturen gik ellers godt, naar undtages, at en Del »Skrogmennesker« morede sig med at made Fiskene i Kattegat med halvfordøjet Sardin- og Laksemad.

Alle belønnedes dog rigeligt for Sejlturens Strabadser ved Ankomsten til Kullen. Den skønne, fremmedartede Natur, der her udfoldede sig i hele sin Pragt, vakte Deltagernes udelte Glæde og Beundring.

Fra Mølle Havn gik Turen til Norra Ljungås (590 Fod), hvorfra der er en herlig Udsigt til alle Sider, derfra til Djupadal, hvor Havet fraadende og skummende bryder ind mellem forrevne Klippestykker. Her i den stærke Brænding gav et af Festudvalgets Medlemmer udenfor Programmet en rask Svømmeopvisning til Bedste. Havet er heldigvis endnu de Danskes Vej til Ros og Magt!

Herfra gik man til Josefinelyst og Kullagård, som det hedder i Programmet »under kyndige Føreres Ledsagelse«.

Vi skal ikke tillade os den Formastelighed at kritisere nogle af de kyndige Førere, men maa tvertimod forsøge at dementere et *skændigt Rygte*, som desværre vandt almindelig Tiltro blandt Deltagerne.

Rygtet fortæller, at en Mand, som aldrig tidligere havde været paa Kullen, traf to Herrer, der gik og græd og hændervridende bad ham om at vise dem Vej til Kullagård, de var kommen bort fra deres Selskab og kunde ikke selv finde Vej. Manden var, til Trods for sit ringe Kendskab til Omgivelserne, straks i Stand til at give den fornødne Underretning.

Denne Hændelse er muligvis sand, men naar Rygtet videre fortæller, at de grædende Herrer skulde være to af vore kyndige Førere, maa vi paa det skarpeste protestere.

Kl. 5 skulde der været afholdt en lille festlig Sammenkomst i Hotel Corfitzons Have; men en heftig Regnbyge ødelagde desværre denne Del af Programmet.

Paa Hjemturen, der foregik i smukt og stille Vejr, blev forskellige Festsange afsungne, skrevne under de kendte Mærker: E. Blok, Vilh. T. og L. J.

Paa hele Turen medvirkede et Musikkorps efter Recepten »Lidt men godt« samt »Typografernes Sangforening«, der med vanlig Iver og Dygtighed bidrog til at forhøje den festlige Stemning. JULES.

G. A. Hallengreen.

MAN kan ikke tænke paa vor Sammenslutnings Fremadskriden og Befæstelse uden med det samme at tænke paa de Kolleger, der har trukket i Snorene, — der har ofret Kræfter paa at gøre Sammenslutningen bedre og fastere.

En saadan Kollega er det, hvis Navn staar over disse Linier, og som den 25. Avgust i Aar kan fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i *Social-Demokraten*'s Sætteri. Sin 40-Aarsdag ved Faget fejrede han forleden ved en Fest i Hjemmet.

HALLENGREEN kom 1865 i Lære i Vordingborg hos Willerup og udlærte Sankt Hansdag 1870 samme Sted.

Han kom til at arbejde i København i Begyndelsen af Halvfjerdserne og deltog fra *Dagens Nyheder* i Strejken 1876. Fra den Tid har han taget ivrig Del i Foreningslivet; ikke mange Sager har været for, uden at Hallengreen har havt Ordet og givet sin Mening tilkende, og det hæderfulde kan siges om ham, at han ikke altid har talt alle Medlemmer tilpas.

Under den store Smede-Lock-out i 1885 stillede H. Forslag om at bevilge 1000 Kr. af vor Kasse, hvilket Forslag under adskillige sure Miner blev vedtaget.

H. var Delegeret ved Forbundskongressen i København 1902 og har i en halv Snes Aar været Medlem af »Enkekassen«s Styrelse, hvori han særlig har virket som Sekretær; for et Aarstid siden nedlagde han dette Hverv.

Naar vi endelig fremhæver, at Hallengreen har talt og skrevet mange velmente Ord om at hjælpe vore Arbejdsløse, særlig ved Oprettelsen af *den frivillige Fond* — som har givet Stødet til den højere faste Understøttelse — tror vi at have paavist, at der er Grund til at mindes denne Kollega paa hans Mærkedag.

Maskinsætter-Præstationer.

I *Nordisk Boktryckarekonst* for Juni 1910 har Hr. MORITZ BENON paabegyndt en Artikelrække om »*Amerikanska Sättmaskinsskolor och deres Utbildningsmetoder*«.

Forfatteren fortæller i denne Førsteartikel, hvorledes først forskellige Typografforeninger i Amerika begyndte med Oprettelsen af Sættemaskinskoler og dernæst senere i samme Retning er efterfulgt af Bogtrykkerforeningerne. Hensigten med disse Skoler er den selvfølgelige: at oplære Haandsættere i saavel Maskinens Mekanisme som ogsaa — og fornemmeligst — i en saadan Færdighed paa Klaviaturet, at Maskinerne kan blive de bedst mulige Aktiver. Og paa Skolerne gaas da ogsaa meget grundigt, ja rent videnskabeligt til Værks for at bibringe Eleverne det rette Haandelag. Og imellem Eleverne er der — siger Forfatteren — mange, som opnaar en Færdighed i Hurtigsætning, der »gränsar nära nog till det otroliga«.

Der gives i Artiklen et Par Eksempler paa Hurtigsætning paa Linotype-Maskiner, og det er disse »Præstationer«, jeg gerne vilde opholde mig lidt ved, idet jeg mener, at de bør kendes i en videre Udstrækning, end *Nordisk Boktryckarekonst* sikkert her i Landet giver dem.

Selvfølgelig har Linotype-Sætterne i Amerika ogsaa deres »Verdensmester«, som har sat en Rekord, der endnu er uovertruffen, og denne Verdensmester er i Følge Hr. Benons Artikel en Hr. C. A. NICHOLS. Han har nemlig »ved et Tilfælde« produceret ikke mindre end *225,000 Bogstaver korrigeret Sats paa otte Timer.*

Desværre savner man i Hr. Benons Artikel Oplysninger om, under hvilke Forudsætninger denne Præstation er fremkommen. Fra forskellige Sættemaskine-Fabrikers Skoler er der jo nu og da ogsaa leveret »Præstationer« paa mange Tusind Bogstaver i én eller flere Timer; men disse »Præstationer« har kun været ren Reklame og har ikke i nogen Maade kunnet staa som Maalestok for, hvad der i det daglige, praktiske Arbejde kan regnes med i Retning af Maskinernes Leveringsdygtighed.

Vil man nu i dette Tilfælde regne ud, hvad 225,000 Bogstaver korrigeret Sats i 8 Timer egentlig er, ja, da maa man være enig med Hr. Benon i, at det er en Præstation, der »grænser nær til det utrolige«. Thi naar Talen her er om *korrigeret* Sats, ligger det vel nærmest at antage, at Satsen har været brugbar og er leveret efter Manuskript. Men kommer saa hertil — hvad vel ogsaa hører med til en amerikansk Maskinsætters Arbejde og til en virkelig Præstation —, at Hr. Nichols selv har passet Maskinen og Metallets Varmegrad, saa bliver Præstationen ikke blot »utrolig«, men sikkert komplet umulig.

Men der er andre Maader at lave »Præstationer« paa. For Eksempel kan saadanne jo fremkomme paa den Maade, *at* Satsen leveres paa et bredt og behageligt Format, hvor Haandhjælp til Udslutning ikke forekommer, og *at* Satsen slet ikke beregnes til Brug i hverken Bøger eller Blade, ja, *at* man maaske endog benytter én og samme Linje i det Tidsrum, indenfor hvilken »Præstationen« skal udføres, og følgelig er fri for den Ulejlighed at skulle læse Manuskript, samt *at* der er en eller flere ved Haanden til at passe Maskinens Aflæggerapparat, Metallets Varmegrad osv., saaledes at Sætteren kun har at passe sit Klaviatur.

Men, som sagt, under hvilke Fordudsætninger, Præstationen er kommen til Verden, nævner Hr. Benon ikke noget om. Skulde den være præsteret paa ovennævnte kunstige Maade, ja, da maa man — hvor utrolig Præstationen *endda* forekommer — indrømme, at det er godt gjort; men saa vil man paa den anden Side rigtignok ogsaa mene, at den ikke har større Værdi — samfundsnyttigt set — end en eller anden Varieté-Artist's mer eller mindre forbløffende Præstationer.

Lad os undersøge Produktionen lidt nøjere.

225,000 Bogstaver i 8 Timer er 28,125 Bogstaver i Timen eller 468,75 (altsaa nærmere 469) Bogstaver i Minuttet eller 7,81 (nærmere 8) Bogstaver i Sekundet! — Vil man regne nogenlunde med vort hjemlige Format, vil Præstationen udgøre i Linjer à 40 Bogstaver 5625 eller 703 Linjer pr. Time. — Regner man med, at 14 flinke Haandsættere hver præsterer godt 66 Linjer à 40 Bogstaver i Timen eller 400 Linjer i 6 Sættetimer og lægger samme Antal Linjer af i 2 Timer, vil Resultatet af disse 14 Sætteres Arbejde i 8 Timer være 5600 Linjer eller 25 Linjer *mindre* end Maskinpræstationen!

Ikke sandt, man maa forbavses!

Den anden Præstation, som Hr. Benon nævner, er lige knap saa storslaaet, men giver dog ikke den første stort efter. Den er leveret af Hr. W. A. STUBBS, der — ogsaa »ved et Tilfælde« — producerede *135,000 Bogstaver korrigeret Sats paa 5 Timer*. Regnet ud paa samme Maade som Hr. Nichols Præstation giver det 27,000 Bogstaver i Timen eller 450 Bogstaver i Minuttet eller 7,5 Bogstaver i Sekundet. I Linjer à 40 Bogstaver 3375 eller 675 Linjer i Timen.

Heller ikke her faar man at vide, hvorledes Præstationen er fremkommen.

Hr. Benon nævner i sin Artikel, at hundredvis af Haandsættere ved »The Inland Printer«s Sætteskole, hvis Kursus kun varer 6 Uger, har faaet et ypperligt Grundarbejde at arbejde videre paa, og at flere af dem senere har naaet en saa fænomenal Hastighed ved Tastbordet, at de *ikke staar langt tilbage for Hr. Nichols*.

Det er vist udenfor al Tvivl, at der paa saadanne Uddannelsesskoler, hvor der gaas frem efter bestemte Systemer, og hvor man særlig lægger Vægt paa at indøve Sætteren i at aflæse Manuskriptet samtidig med, at alle 10 Fingre er i uafbrudt Virksomhed ved Klaviaturet — at der her kan naas ret forbavsende Resultater. Men det forekommer mig dog, at de her nævnte Præstationer lyder vel — amerikanske.

Noget mere troværdigt lyder det i Hr. Benons Artikel, naar han fortæller, hvorledes den tyske Typografforening i New York oprettede en Maskinsætterskole og herfra sendte tyske Blade i Amerika Maskinsættere, der mindst kunde levere 55,000 Bogstaver korrigeret Sats paa 8 Timer. Denne Præstation hører vel ikke til det helt umulige; men til dens Udførelse Dag efter Dag vil dog i alle Tilfælde udkræves tydeligt og let læseligt, med alle Interpunktionstegn forsynet Manuskript. Om saadant til Stadighed faas i Amerika, véd jeg ikke; herhjemme er vi alt andet end forvænte i den Retning.

Alle, der har noget Kendskab til Sættemaskiner, vil dog sikkert mene, at de af Hr. Benon nævnte Præstationer lyder mere reklameagtige end sandsynlige. Men paa de af Fagets Udøvere, der endnu ikke har været Sættemaskiner nærmere inde paa Livet, kan efter min Mening saadanne »belærende« Artikler virke *vildledende* i Stedet for *vejledende* — og det sidste er dog vel nærmest *Nordisk Boktryckarekonsts* Opgave ogsaa paa dette Omraade.

Odense, den 21. Juli 1910. ERNST JØRGENSEN.

Hvormange Bøger der trykkes i Kulturlandene.

EFTER de statistiske Oplysninger, man har fra de forskellige Kulturlande, bliver der aarlig trykt tre Milliarder fem Hundrede og fem og halvfjerds Millioner Bøger, Brochurer og større eller mindre Pjecer. Alene i de nordamerikanske Fristater blev der forrige Aar trykt 700 Millioner Eksemplarer! Deler man Evropa i en vestlig og en østlig Del, finder man, at der i Vestevropa aarlig trykkes 1800 Millioner Bøger og i Østevropa 500 Millioner.

Hvad de forskellige Lande angaar, kommer Tyskland først med 25,000 *ny Bøger* om Aaret. Derefter kommer Frankrig med 13,000, Italien med 10,000 og England med 7000. Alle de andre Lande, de nordamerikanske Fristater medregnet, producerer 75,000 ny Bøger om Aaret. Det er ialt 205 Bøger om Dagen, og regner man, at hver Bog trykkes i gennemsnitligt Oplag af 1000 Eksemplarer, ser man, at der alene af ny Bøger hvert Aar trykkes 75 Millioner Eksemplarer. Af ældre Bøger trykkes der $3^1/_2$ Milliard og derved kommer man til det fantastiske Tal af *3,575,000,000 trykte Bøger* hvert Aar!

Lægger man hertil det store Antal Aviser, der »tygges igennem« hver Dag hele den civiliserede Verden over, har man Lov at kalde Læselysten enorm og glæde sig over den.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. BEHRENDS Bogtrykkeri i Svendborg har givet hele sit Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Løn.

— *Ringkjøbing Amts Avis* har i Aar tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie uden Afkortning i Løn.

Typografernes Sangforening slutter sine Sommermøder i Pilealléen paa Lørdag. Søndag den 28. Avgust afholdes Sammenkomst i Ordrup Hotel med Spisning af medbragt Aftensmad i Haven samt Dans og Punchesold; Kolleger og Besøgende kan deltage.

»**Korrespondent**«, Tysklands officielle Fagorgan for Bogtrykkere og Skriftstøbere har faaet en ny Redaktør, idet Ludv. Rexhäuser i Leipzig har fratraadt sin Stilling som saadan. I hans Sted er valgt Willy Krahl. Hr. Rexhäuser har ledet *Korrespondent* i de sidste 14 Aar. Det er ikke noget lille Arbejde at redigere *Korrespondent*, det udkommer nemlig 3 Gange om Ugen (Tirsdag, Torsdag og Lørdag). I Reglen i 6-sidigt 3-spaltet Folio-Format.

»**Norsk centralforening for bogtrykkere**« har nu over 2000 Medlemmer.

Fremmede Blade i Tyskland. Indenfor det tyske Riges Omraade udkommer et stort Antal fremmede Blade: 27 polske, 26 franske, *18 danske*, 8 litauiske. Endvidere 12 engelske, 6 italienske, 7 spanske, 2 russiske, 2 zekiske, 1 svensk, 1 latinsk, 1 portugisisk og 1 hebraisk Blad samt en Avis paa Volapük. Tilsammen ialt 157 fremmede Blade.

Dyvas Mønstre. Hefte VI indeholder: Sættemaskinen »Linotype«, H. C. Jørgensen. — Tegningens praktiske Betydning for Typografien. — Det elementære i Illustrationstrykket, M. Frederiksen. — Vore Bilag og Satsmønstre. — En af Aarsagerne til den, teknisk set, slet behandlede Annonce, Vigfus. — Papir af Majskolber. Endvidere forskellige Bilag.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 13. Juli.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden gav forskellige Meddelelser; der var tilsendt Bladsætterklubbens Formand Anmodning om at optage til Behandling Spørgsmaalet om Overskudsbetalingen i Bladene; de paa sidste Møde omtalte Annoncesager var nu gaaet til Voldgiftsretten; Formanden havde sendt Gustav Clausen Meddelelse om, at Spørgsmaalet om hans Udelukkelse af Foreningen var paa Dagsordenen til Generalforsamlingen den 14. s. M.; vedrørende Pladsbesættelserne i *Soc.-Dem.* havde der været en Sammenkomst mellem Trykkeriets Bestyrer, Tillidsmændene, Anvisningskontorets Bestyrer samt Formanden og Næstformanden. — Et Medlem forespørger, om han for et mindre Vederlag maa foretage Tilsyn paa Fagskolen. Ja, forsaavidt han ikke beskæftiges ved produktiv Virksomhed. — Et Andragende fra Typ. Syge-Hjælpekasse om et Tilskud paa 100 Kr. til Afholdelse af et Juletræ for Afdelingens Medlemmers Børn. Gaar til Afgørelse af Generalforsamlingen. — Et Spørgsmaal om en Sætterske i Henh. til Lovene var pligtig at betale et Indskud af 50 Kr. afgjordes paa Grundlag af foreliggende Oplysninger derhen, at hun ikke skal betale Indskud. — Fra et Personale forelaa Klage over et Medlems Optræden. Vedk. indkaldes til et Møde med Styrelsen. — Et Medlem mener sig afskediget paa Grund af, at han har været Personalets Tillidsmand. Personalets Erklæring indhentes. — Et Spørgsmaal om Arbejdsløshedsunderstøttelse afgjordes. — Et mindre Personale kan beholde dets Pladser, naar det holder 14 Dages Ferie. Hertil anmoder man om et mindre Laan. Under Hensyn til de ganske særlige Forhold tiltrædes det. — Et Spørgsmaal om Krav paa Opsigelse afgjordes. — En Lærlingesag undersøges nærmere. — Et kvindeligt Medlem, der to Gange har undladt at tiltræde anvist Arbejde, var nægtet Arbejdsløshedsunderstøttelse. Hun anmoder om at erholde saadan under Henvisning til, at hun var syg sidste Gang. Kan ikke tiltrædes. — En Anmodning om Laan nægtedes. — Et Par Understøttelser bevilgedes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

FORENINGS-MEDDELELSER

Lægerne.

Dr. LENDROP er bortrejst den sidste Halvdel af Avgust og den sidste Halvdel af September. Vikar: Dr. ARENHOLT, St. Kongensgade 23³. Tr. 12—2 (Sønd. 8—9).

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

11. Avg.: *Hjørring* pr. Bl. 57.00. 14. Avg.: *Rønne* 150.00.

København, den 17. Avg. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København. 1912, Trykker Jul. Nicolaj Ljungström, udl. ⁵/₈ 10 hos P. Petersen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. 1480, Sætter Einer Solvig, udl. ⁵/₈ 10 hos P. Petersen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. 207, K. Lynges Hustru Aurelia.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2713, Vilhelm Petersen fra Stege (arbl.). 2125, Gustav P. Jeppesen fra Rejse (arbl.). 2296 (2680), Carl Alb. Dahlberg fra Udl. (arbl). 1584, E. J. Hagen fra Aarhus (I. Cohen). 1653, Fr. Adolf Riis fra Kolding (I. Cohen). 2116, Viggo Frederiksen fra Aarhus (I. Cohen). 2745, Erik Meisner fra Rejse (arbl.). 2064 (1785), L. Wimmer fra Aarhus (Hertz). 1099 (2766), A. M. Strøm fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 1927, C. A. Sørensen (arbl.). Kalundborg, 2054a, Jens Hansen (arbl.). Odense, 1715, Hans P. Georg Hansen (arbl.). Rønne, 2392, Johannes Jensen (arbl.). Slagelse, 1976, Chr. Hansen (arbl.). Svendborg, 2379, Lars Joh. Ch. Caspersen (arbl.) og 2660, Peter Willemoes Jørgensen (P. Meyer).

Bortrejste.

Københavns: 1924 (1245), H. C. Jacobsen paa Rejse. 2596, Sten Rasmussen til Odense (arbl.).

Aarhus, 158, Emil Hagen og 2126, Viggo Frederiksen (begge til Kbhvn. i Pl.). Esbjerg, 2119, J. C. Jørgensen til Udlandet. Kolding, 1653, Fr. Riis til Kbhvn. i Pl. og 2661, Hans Hoffmann til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 2380, Chr. Bjerregaard paa Rejse. Odense, 2077, Jens Chr. Hintze til Rudkøbing (arbl.). Silkeborg, 2675, M. Nørregaard Mortensen paa Rejse.

Typografernes Sangforening

Lørdag Kl. 8½. Pilealléen 16 (sidste Sommermøde).

Søndag den 28. Avgust *Ordruptur* med Dans. (1 A)

T. C. C. Søndag: Jægerkroen. Kristiansborg Kl. 9. (3 u)

ANNONCER

Monolinesætter,

som f. T. uddannes paa »Monoline«s Skole i Berlin, søger Plads til 1. September eller senere. Billet mrkt. »J. S. 131« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker

(Avis og Akcidens), der i flere Aar paa egen Haand har ledet et Provinstrykkeri, søger Plads, helst i København. Billet mrkt. »132« modt. Ekspeditionskontoret.

En flink og hurtig

Akcidens-Sætter-Trykker

kan faa Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »133« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Avis- og Akcidenssætter, ædruelig og paalidelig, søger Plads fra 1. Sept. Billet mrkt. »130« modt. Ekspeditionskontoret.

En fhv. Typograf, som i de sidste Aar har drevet anden Forretning, kunde ønske at komme i Forretningsforbindelse med en Typograf, der er Ejer af et mindre **Trykkeri,** og som har Lyst til at begynde Forretning i en af Sjællands bedste Byer. Billet mrkt. »129« modt. Ekspeditionskontoret.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

God nærende Middag (2 Retter og Kaffe) 60 Øre samt fuld Kost (8 Kr. ugl.) tilbydes i Sortedamsg. 9,³, Fru Thorv. Petersen.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 26. AUGUST 1910 XXXVII AARGANG

Procession og Folkefest paa Søndag.

Den københavnske Afdeling (Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvdl. Hjælpearbejdere) deltager med eget Musikkorps i Arbejderpartiets Procession og Folkefest paa Søndag i Anledning af den internationale socialistiske Kongres.

De *mandlige* Deltagere samles paa Vester Boulevard under Jubilæumsbanneret, Gutenbergbanneret og Trykkerforeningens Banner ved Afdeling 11.

De *kvindelige* Deltagere samles ligeledes paa Vester Boulevard, men under Afdeling 2 (Kvindernes særlige Afdeling) under Kvindeafdelingens Banner.

Processionen afgaar **præcis Kl. 4,** og man bedes derfor møde i god Tid.

Alle Kolleger, kvindelige som mandlige, opfordres til at give talrigt Møde ved denne ganske enestaaende, internationale Procession for Arbejderklassens Krav. Vi skylder vor Stand at vise, at det typografiske Fags Arbejdere er vaagne, naar det gælder Arbejdernes Interesser. De typografiske Arbejderes Afdeling maa ved denne Lejlighed være den relativt fyldigste. Mød derfor, Kolleger, og ind i Rækkerne!

København, i August 1910.

STYRELSEN FOR DANSK TYP.-FORB.S KØBENH. AFDELING.

Den internationale Kongres.

PAA Søndag Formiddag aabnes i Koncertpalæet det store Stævne af Arbejderrepræsentanter fra alle Verdens Lande. En stor og mægtig Tanke er blevet til Virkelighed. Karl Marx Opfordring til alle Nationers Arbejdere om at forene sig har været profetiske Ord, som nærmer sig sin Opfyldelse.

Hvor forhen den nationale Frase daarede det menige Folk og tændte Nationalhadets Ild som flammende Baal paa begge Sider af en vilkaarlig Grænse, Resultatet af Fortidens barbariske Krige og Røvertog, mødes nu Talsmændene for det arbejdende, det skabende Folk i Fred og Fordragelighed for at planlægge Arbejdet for *alle* Nationers Trivsel.

Og *Nationens Trivsel* plejes ikke ved *andre Folkeslags* Undertrykkelse og Ruin, men i Sammenhæng med og paa Grundlag af de andetsteds skete Fremskridt.

Den nationale Sag, en finere Betegnelse for Kapitalens Kræmmerinteresser og Koloni-Begær, kan pynte svært som Spaltefød i Bourgeoisiets Købmands-Presse — den internationale Arbejderhær har forlængst vendt dette Humbug Ryggen.

Den internationale Kapital har været vor Læremester. Lig Midgaardsormen i de gamle nordiske Myter spænder dens slimede Krop omkring vor Klode og frembringer ved sine lunefulde Krampetrækninger Krak og Kriser, Arbejdsløshed og Nød.

Som Kapitalen er et *internationalt* Onde, maa den Arbejderbevægelse, der skabes som Vaaben herimod, blive international, og kan først, naar denne Egenskab er tilegnet, blive et brugbart Middel til Kapitalismens Afskaffelse.

I vor Tid raser en Krig hæftigere end nogen fordums national Fejde, og Kampen føres ikke indenfor et enkelt Landomraade, hvor et Par Fyrster er bleven uenige om Betegnelsen af et eller andet Stykke Land — men over hele den civiliserede Verden.

I denne Strid deltager kun to Nationer: Arbejdere og Kapitalister. Alle andre Stænder og Klasser, Rudimenter fra det antike Samfund, spiller i denne Forbindelse kun en underordnet Rolle — de knuses og forsvinder under de kæmpende Massers Fodtrin.

Kampen føres fra vor Side ikke som Sport, dikteres ikke af Lyst til Æventyr paa det politiske eller økonomiske Omraade.

Klassekampen er et Vaaben trykket os i Hænderne af den økonomiske Udvikling, et Middel til *Opretholdelse* af vor Eksistens og Opnaaelse af *forbedrede Levevilkaar.*

Efterhaanden som Kampen bliver heftigere, Modstanden stærkere, knyttes Baandet fastere, nationalt og internationalt.

Individualiteten svækkes, den frie Vilje stækkes! raaber vore Modstandere i Kor, og mange kortsynede Arbejdere deltager i Hylet. — Kan være!

Den enkelte Planke er paa en vis Maade ogsaa en Individualitet paa det vilde Hav; men kun naar den tilpasses og sammentømres med en Mængde andre af kyndige Arbejderes Hænder, bliver den et Led i det stolte Fartøj med Bæreevne og Kraft til at modstaa Havets og Stormens Luner.

Et saadant Sammentømringsarbejde er det, der foretages i den kommende Uge. Vel har Fremskridtet været stort i de forløbne Aar siden Marx' profetiske Ord lød gennem Verden. Vore Organisationer staar kraftigere og stærkere end nogensinde. — Men langt er der igen!

Meget skal vi vinde i Styrke, før vi bliver vore Modstandere jævnbyrdige. Megen Modstand skal overvindes — ikke mindst i vor egen Kreds.

Men stadig styrkes den internationale Solidaritet. Typografer, Sømænd, Arbejdsmænd osv. staar internationalt forbundne. En Strejke eller Lock-out i den mindste Afkrog af Verden kalder Kolleger og Klassefæller til Hjælp i de øvrige Lande, ikke alene med smukke Sympati-Resolutioner, men med *klingende Mønt.*

Vi venter os naturligvis ingen pludselig Revolution i de bestaaende Samfundstilstande som Resultat af denne Kongres. Saa let gaar det ikke til. Men hver Kongres bidrager sit til at styrke det internationale Broderskabs-Baand, bringe Klarhed i vor Taktik og fjerne mulige Uoverensstemmelser Arbejderne imellem.

Paa denne Vis har ogsaa denne Kongres en revolutionerende Betydning som et af Midlerne til Arbejderklassens Frigørelse og Samfundets Genfødelse i socialistisk Aand.

Vor lille Hovedstad — »Danmarks største Provinsby«, som den ironisk benævnes — er *i disse Dage* Verdens Midtpunkt, *Verdens Hovedstad,* hvor *»Arbejdernes Parlament«* for Jordens forenede Folkeslag planlægger Felttoget for de kommende Aar.

At vor lille By vil bestræbe sig paa at gøre sig værdig til denne Ære, betragter vi som en Selvfølge.

I Forbindelse med Kongressen holdes en Fest i Søndermarken paa Søndag Eftermiddag, hvor Byens organiserede Arbejdere vil byde Repræsentanterne for vore udenlandske Kammerater velkomne.

For at vise vort Partis Styrke og agitere for vore Ideer drager vi i Procession fra Vestre Boulevard Kl. 4.

Den københavnske Afdeling deltager med alle 3 Bannere samt stort Musikkorps, og det er vort Haab, at alle typografiske Arbejdere vil slutte sig til Processionen og derved bidrage sit til at gøre vor Afdeling i Toget saa imponerende som muligt.

Maskerede Faktorer.

Vi har modtaget følgende:

Hr. Redaktør!

Maa jeg bede om Optagelse for følgende Linjer:

I *Typ.-Tid.* for 5. Avgust findes en Spidsartikel, betitlet »Maskerede Faktorer«, som jeg synes fortjener en lille Paatale, uden dog at komme ind paa Enkelthederne, hvad der forøvrigt var rig Anledning til.

Det forekommer mig, at Tendensen og Hensigten i Artiklen er klar nok, men om det er heldigt, at den Slags forvrængede Billeder finder Optagelse, og endda som første Artikel, er et Spørgsmaal, som sikkert flere end jeg tvivler om. Om der virkelig findes Mænd, som er i Besiddelse af en saadan Alsidighed og Arbejdsevne, som i Artiklen nævnt, da maa det sikkert være langt »vestenpaa«, saa det næsten bliver — amerikansk! Og findes det, forekommer det mig, at Overskriften er uheldig valgt. Nej, lad os ikke forsøge paa ved den Slags Skriverier, som ikke ret mange tænkende Mennesker i det 20. Aarhundrede tror paa, at udsaa Had mellem Fagets Udøvere; hvad enten de staar som Faktorer, Sættere, Trykkere osv. Det gavner ikke. Formaalet maa dog være det, at skabe et Tillidsforhold ikke alene mellem Arbejdsgiver og Arbejder, men ogsaa mellem Arbejderne indbyrdes.

Med Tak for Optagelsen Deres

København, den 8. Avgust 1910. H. C. NIELSEN.

Vi kan naturligvis ikke i Almindelighed her i Bladet indlade os paa en Diskussion om, hvilke Artikler der optages eller udelades. Dette beror paa et Skøn, som af Medlemmerne er overladt til Redaktøren under Ansvar paa rette Tid og Sted. At vi i dette Tilfælde optager Protesten, skal altsaa ikke skabe nogen Præcedens i saa Henseende.

Som Hr. H. C. Nielsen selv vil kunne overbevise sig om ved Gennemlæsning af Referatet fra Esbjerg Lokalafdelings Generalforsamling i *Typ.-Tid.* Nr. 30, er de særlige Forhold, Artiklen sigter til, behandlet i den stedlige Lokalafdeling, som vedtog at lade Sagen behandle i Fagbladet.

Selv om altsaa den omtalte »Alsidighed« og »Arbejdsevne« er præsteret langt »vesten paa«, er det dog indenfor vort Forbunds Omraade og et godt Stykke Vej fra Amerika. Disse særlige Forhold kan vi selvfølgelig ikke bedømme, og Artiklen i sine Enkeltheder maa derfor staa for Underskriverens og Esbjerg Lokalafdelings Regning.

Spørgsmaalet om Faktorernes Stilling til vor Organisation er imidlertid af almindelig Interesse, navnlig paa Grund af de mange Faktorudmeldelser i den senere Tid, ikke alene i Provinsen, men ogsaa i København.

Et gammelt Organisationsmedlem som Hr. H. C. Nielsen har sikkert, ligesom vi, harmet sig over, at Mænd, der i en Aarrække har staaet som Medlemmer af Forbundet — endog for fleres Vedkommende som Ledere eller Tillidsmænd — pludselig »*nødsages*« til at udmelde sig, blot fordi det i Sommeren 1908 viste sig, at der ogsaa i vort Fag *kan* indtræde Arbejdsstandsninger.

Disse Udmeldelser kommer ikke tilfældigt, men er et Led i Principalernes Forberedelser til næste Konflikt, under hvilken de allerede nu vil sikre sig Fagmænd, der sammen med Lærlinge og eventuelle »Arbejdsvillige« kan holde Virksomheden gaaende.

Udmeldelsernes Hensigt er derfor ret klar, den er slet og ret Forberedelsen til at optræde som Blokadebrydere ved given Lejlighed.

Handlingen er altsaa *overvejet* og *planlagt* for disse Folks Vedkommende, kun *Lejligheden mangler* — den kommer nok!

Som Begrundelse til Udmeldelsen angives som Regel September-Forligets § 5:

»Fastlønnede Formænd eller Arbejdsledere skal, saalænge de beklæder saadan Stilling, have fuld Frihed til ikke at være Medlemmer af Arbejderorganisationer. Ved fastlønnede Formænd og Arbejdsledere forstaas saadanne, der i Forholdet overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmænd, ikke deltager i Akkorder og ikke er interesseret i Akkordoverskud.«

Som man her ser, gives der *virkelige* Faktorer (vor faglige Benævnelse for Formænd) en *Ret* til at staa udenfor Organisationen, men den indeholder *ingen Tvang* i saa Henseende og levner Faktoren absolut Ret til at blive staaende, *hvis han* **selv** *ønsker det.*

Det er derfor paa sin Plads at meddele de Faktorer, der svigter os, at de, ligegyldig hvilken Begrundelse de anvender, ved deres Udmeldelse begaar en ukollegial Handling og *forbereder en Gerning*, ethvert retskaffent Menneske maa afsky.

Maaske vil man svare, at den *ærekære* Faktor i saa Fald vil risikere sin Plads. Dette behøver imidlertid ingenlunde at være Tilfældet, han vil altid kunne gøre Regning paa Kollegernes Støtte til at bevare sin grundlovsmæssige Foreningsret, og skulde det endelig gaa galt, er hans *Ære* da ikke mere værd end de Judaspenge, der kan erholdes som Vederlag for at forraade sine Kammeraters Sag — som Regel er det ikke store Summer, det drejer sig om.

Vi har da heldigvis ogsaa i vort Forbund Faktorer, der staar som gode Medlemmer, og som bestemt vil modsætte sig ethvert Forsøg paa at drive dem bort fra Organisationen.

I alle Fag (ogsaa i vort) er det blevet moderne at antage Folk med Formands (Faktors) Titel, uden at der ligger andet bag ved Betegnelsen end selve *Navnet*, og saa forlange af disse, at de skal staa udenfor Organisationen.

Hertil maa rimeligvis henregnes det i L. Eickhardts Artikel omhandlede Tilfælde. Formaalet med disse Antagelser er yderligere at udvide det disponible Korps af Blokadebrydere, og Forholdet er her særlig graverende, fordi *Hensigten* træder endnu tydeligere frem.

Ansættelsen af saadanne, udenfor Organisationen staaende, »maskerede« Formænd har man i andre Fag bestemt modsat sig under Henvisning til September-Forligets Passus: »Ved Formænd og Arbejdsledere forstaas saadanne, *der i Forholdet overfor Arbejderne er Arbejdsgivernes Tillidsmand*«.

I Tilfælde, hvor denne Bestemmelse har været misligholdt, er man skredet ind, og der er i det sidste Par Aar ved »den permanente Voldgiftsret« for andre Fags Vedkommende afsagt adskillige Domme, der sætter en Stopper for det Skin-Formandssystem, der kan blive ret farligt for Organisationen, hvis det faar Lov til at udvikle sig. Red.

Til Kvinderne.

Som man vil have set af Dagspressen, afholdes der førstkommende Søndag i Anledning af den internationale Kongres en Fest med Procession til Søndermarken. Denne Procession forventes at blive af en ganske enestaaende storslaaet Natur, saa storslaaet som man endnu aldrig nogensinde har set det herhjemme. Hele Verdens Øjne vil, i de Dage Kongressen varer, være rettede imod København, og Processionen er de danske Arbejderes Troppe-Revue for Udlandets Øjne. Men de udenlandske Repræsentanters Opmærksomhed vil i et Land, hvor Kvinderne har opnaaet kommunal Valgret og Valgbarhed, ikke mindst være rettede paa den Del af Processionen, der udgøres af Kvinderne. Det er derfor en Æressag for enhver selvbevidst og tænkende Kvinde at gøre sit til, at denne Revue kan staa for Udlandets Kritik. Vor Organisation har, og med Rette, Æren af at blive nævnt i første Række blandt de danske Kvindeorganisationer; vi bør ogsaa gøre det til en speciel Æressag at hævde vor Førerstilling i Processionen paa Søndag, om vi da ikke vil have den Lov heftet paa os, at vi vel er en Hær, men en sløv Hær uden Tanker, uden Interesser. Løsenet paa Søndag maa for enhver Kollega være at gaa bagved vort smukke Banner ud til Søndermarken.

Afmarchen finder Sted Kl. 4 pr. fra Pladsen ved Glyptoteket. Se iøvrigt *Social-Demokraten*.

I Forbindelse med den internationale Kongres afholdes der i Dagene den 26.—27. Avgust en international Kvindekonference, hvortil der er anmeldt ca. 130 Delegerede omkring fra hele Verden. Ved Generalforsamlingen i vor Afdeling valgtes Fru Amalie Gram-Petersen og Fru Alfrida Petersen til Repræsentanter ved Konferencen. Forretningsudvalget sender Henriette Crone som Repræsentant for de øvrige under Forbundet værende Kvinder. Kollegernes Opmærksomhed henledes paa det store offentlige Møde, som afholdes i Grundtvigs Hus Fredag den 26. Avgust Kl. 8, hvor ikke mindre end 12 af forskellige Landes mest fremragende Kvinder vil tale. Talerne bliver oversatte til Dansk.

HENRIETTE CRONE.

Frækt

er det ærede Mesterblad, naar det i sin 21-Liniers »Doktordisputats« i sidste Nr. beskylder mig for at fare med Usandhed, ja, at have sat Rekord for denne i min Artikel til Hr. Kaptajn Sørup. Det er faktisk, *at den unge Mand er afskediget og ikke har arbejdet én Dag som Svend hos Hr. Sørup*, efter at denne havde kaldt ham ind og ladet ham vide, at *»da Indtægterne var temmelig smaa, kunde han ikke holde 2 Svende.«* Efter den unge Mands Opgivende har Hr. S. ikke tilbudt ham nogen Plads som Svend, ellers var han selvfølgelig blevet der. Forbundets Forbud mod, at han senere maatte tage Plads der, indskrænker sig til, at Forbundet paa Forespørgsel har meddelt ham, at en Svend ikke maatte besørge Paalægning paa Hurtigpresse (jfr. Tarifens § 60), en Fordring, Hr. Sørup stadig har stillet og, saavidt jeg ved, endnu stiller i Strid med Tarifen. Jeg opfordrer K. B. til at undersøge, hvorvidt den Mand, der nu arbejder hos Kaptajnen, og som ikke er Medlem hos os, faar mere end 24 Kroner om Ugen samt om han ikke stadig besørger Paalægningen. M. H. t. Historien om den unge Mands Fratræden under »falsk Foregivende« efter en Uges Arbejde hos en anden Bogtrykker, saa indskrænker dette sig til, at han havde Tilbud om fast Plads et andet Sted og hellere vilde have denne end den foreløbige Plads, Hr. S. og K. B. havde skaffet ham. Et Uheld vilde imidlertid, at han ikke fik den ny Plads. *Selv Mesterbladet maa vel kunne forstaa, at en Mand ikke laver »falsk Foregivende« for at blive arbejdsløs uden Understøttelse.*

Saa jubler Mesterbladets Pennefører op om, at den unge Mand har faaet Ros for sit Svendestykke. Dette har jeg ikke villet nævne, *fordi Rosen kun tjener Fagskolen og ikke Hr. Sørup til Ære*, thi efter den unge Mands Opgivende til mig, har han, der er udlært som *Sætter* hos Kaptajnen, *i Løbet af de 5 Aars Læretid ikke staaet over 30 hele Dage ved Kassen*, men kun af og til været ved denne.

Ellers har hans tekniske Arbejde bl. a. været: a. *Trykning;* b. *Trappevask;* c. *Gulvvask;* d. *Kakkelovnsrensning;* e. *Sygepleje* af Kaptajnen, til hvem han f. Eks. i 2 Maaneder lavede Morgenthe og f. *Nedbærer af Hr. Kaptajnens Klosetspand.*

Efter disse Oplysninger om Hr. Sørups *»Læremetode«* haaber jeg, at selv K. B. og Mesterbladet vil indrømme, at min Kritik af deres Protegé har været fuldt ud berettiget og at det tværtimod er *dem selv*, der har været *»grænseløs upaalidelige«*, idet de er løbet med en ensidig halv Vind og har skriblet om en Sag, de ikke har skaffet sig nogen reel Kundskab om.

LAUR. JENSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(Fortsat).

En af vor Organisations allerstørste Fortjenester er, at den har begrænset og normeret Arbejdsdagens Længde.

Tidligere var Arbejdsdagen egentlig uden Grænse; man taler nok om en 10 eller 12 Timers Arbejdsdag, men det passer ikke, for havde en Sætter et Arbejde, der absolut skulde være færdigt inden Fyraften, saa kom Fyraften ofte ikke før ved Midnatstid. Han maatte hænge i saa længe — uden at faa nogen Ekstrabetaling.

Det var forøvrigt sjældent, at der var *saa* travlt; i Reglen gik det gelinde, men Arbejdsdagen *var lang*, og dens Længde bestemtes alene af *Arbejdsgiveren!*

Vore Dages vanvittige Hastværk kendte man ikke noget til. En Sætter kunde godt faa et helt Værk at staa med, i hvert Fald flere Ark ad Gangen, medens nu ofte et Ark stykkes ud til Gêne for Sætteren. Det eneste Arbejde, der den Gang kunde blive lidt Hastværk med, var Tidsskrifter; de sidste Dage i Ugen eller Maaneden kunde det da hænde, at der blev arbejdet længere af vedkommende Sætter.

I min Læretid hos Luno stod jeg hos længst afdøde Kollega KUHN, der bl. a. Arbejde havde *Departementstidende* (nu *Ministerialtidende*). Saa hændte det af og til, at vi maatte arbejde til 10—11—12 om Aftenen. 2 Kopper dampende The med Brød blev sendt ned til os fra Fru Luno; det var — saa vidt jeg ved — den eneste Overarbejdsbetaling, Kuhn fik. —

Søndag var ogsaa Arbejdsdag. Men den »helligedes« for Bogarbejdere dog i Reglen hen ad Eftermiddagen.

For Bladenes Vedkommende var det værre; dèr hørte *Aften*arbejde med om Søndagen.

Allerede i Begyndelsen af 70'erne rørte Foreningen paa sig for at faa *Bogtrykkeriernes* Søndagsarbejde afskaffet. Forskellige Henvendelser til Bogtrykkerne frugtede ikke, og Styrelsen vedtog da at opfordre Medlemmerne til at gaa den direkte Vej og ligefrem nægte at møde paa Trykkeriet. Dette blev ogsaa gjort mange Steder, men pludselig opdagede man, at der var Slinger i Valsen, idet selve Styrelsens Medlemmer arbejdede om Søndagen paa deres respektive Arbejdssteder. Det kunde jo aldrig gaa an, saa maatte de menige Medlemmer da ogsaa have »Lov« til at arbejde — og Spørgsmaalet faldt i Ro for en Tid, indtil det senere toges op og omsider førtes til den gode Løsning nu, da Søndagsarbejde kun finder Sted, hvor det er uomgængelig nødvendigt, hvilket udmærket dirigeres af, af det nu skal *betales.* —

I *Bladene* var det umuligt at afskaffe Søndagsarbejdet. Journalistikens rivende Udvikling krævede tværtimod dets Udvidelse mere og mere, og skønt det ligesom Overarbejde blev betalt, følte det dog som en Byrde ikke at kunne gøre Regning paa Søndagens Hvile efter seks Dages Slid og Slæb. De søgne Dage i Bladene var drøjere end nu.

Saa vidt jeg husker, var *Social-Demokraten* det eneste Blad, der ikke udgik om Mandagen. Sætterne modtog en Godtgørelse af 3 Kr. ugentlig pr. Mand, fordi de *ikke* kunde arbejde om Søndagen! Et humant, men ejendommeligt Forhold, der forøvrigt tidligere havde fundet Sted i *Folkets Avis*.

Man besluttede endelig i Begyndelsen af 80'erne at tage Kampen op mod dette Søndagsslid, og der blev nedsat en Kommission, bestaaende af 2 Deltagere fra hvert Blad. Der var temmelig god Enighed om, at noget maatte der gøres, og vi fik til Behandling et saa radikalt Forslag som: *Afskaffelsen af Bladenes Mandagsnumer.* Vi var lige ved at vedtage det. Jeg husker endnu ALB. AUENER, hvorledes han paa den ham egne malende Maade rev de fleste af os med sig ved at tale om, hvor udslidt og forpint en Avissætter var, naar han naaede Lørdag Aften, og hvor nødvendig en Søndagshvile var . . .

Men vi var ængstelige for Forslaget. Situationen var taaget for os.

Pludselig kommer der et Lysglimt. Det er CHR. CLAUSEN, der er ude i *Typograf-Tidende* med en Artikel om Spørgsmaalet. Han foreslaar en Løsning, der ligger snublende nær. Atter Kolumbus' Æg!

Han pointerer, at man ved at afskaffe Bladenes Mandagsnumer overflødiggør en Del Arbejdskraft og forøger de Arbejdsløses Tal, og han foreslaar, at der om Søndagen kun arbejdes af nogle faa Sættere for det nødvendige Nyhedsstofs Skyld, medens Resten af Mandagsnumret skulde sættes i Ugens Løb.

Kommissionen fik Øjnene op for denne Logik, og Enden blev, at vi enedes om, at der i hvert Blad maatte arbejdes af 2 Mand i 3 Timer Søndag Aften.

Saaledes vedtaget af Typografer og Bladudgivere.

Betalingen blev sat til 50 Øre Timen; man regnede, at det med Satsprisen blev ialt 3 Kroner for de 3 Timer. Der blev begyndt Kl. 8 om Aftenen, og efter Kl. 11 indtraadte en Ekstrabetaling, jeg tror, den var 35 Øre pr. halve Time.

Det var en Behagelighed for Sætterne, at dette Arbejde den Gang kunde finde Sted *før* Kl. 12. Siden fik vi den fjollede Helligdagslov, der paabød *Nat*arbejde, fordi Søndagen blev gjort »hellig« til Kl. 12!

Nu er Søndagsarbejdet i Bladene ordnet paa bedre Maade, ikke mindst ved GUST. CLAUSENS Forslag i sin Tid om, at der skulde ydes hver Mand 3 Kr. for at *møde*, uanset om Arbejdet var kort eller langt. Men det maa jo ogsaa erkendes, at det ikke er behageligt at møde i Sætteriet Søndag Nat Kl. 12 og maaske kun faa 1 Times Arbejde. Derfor er Mødepengene et godt og fornuftigt Ækvivalent, selv om Forlangendet straks faldt Bladudgiverne og andre svært for Brystet. —

Som et Kuriosum kan jeg her anføre, at den entreprenante FERSLEW, som jo altid havde vist sig at være godt inde i den lille Tabel, regnede

den ud, at han skulde have 6 Sættere hver Søndag, for 2 × 3 = 6, og han havde 3 Blade, nemlig *Dagstelegrafen, Nationaltidende* og *Aftenposten*. Den gik. Skønt Enhver vidste, at Satsen løb fra *Dagstelegrafen* gennem *Nationaltidende* til *Aftenposten* — som Flæsket gennem Münchhausens Ænder. (Fortsættes.)

Forretningsudvalgsmøder.

Onsdag den 17. August 1910.

1. Indbydelse fra Kroatische Typographenverein til Deltagelse i Foreningens Jubilæumsfest og Kongres i Agram. — Afsloges med Tak.

2. Meddelelse fra det internationale Sekretariat angaaende en i Bukarest udbrudt Konflikt, opstaaet ved at Bogtrykkerne ikke vilde efterkomme en af en Sammenslutning under Navn af »Korporationerne« fastsat Tarif. Sekretariatet havde udskrevet et Bidrag paa 10 Ctr. pr. Medlem og meddeler nu i Skr. af 13. ds., at dette Bidrag kun skal betales i to Uger i det hele. — Til Efterretning.

3. Til at repræsentere Forbundet paa den internationale socialistiske Kongres i København valgtes Laur. Jensen og Frk. Crone med Formanden som Suppleant.

Til den internationale Kvindekonference, som afholdes umiddelbart forud for den store Kongres, var der af den kvindelige Underafdeling valgt to Delegerede, og man forespurgte, om det var muligt, at Forbundet vilde deltage i Udgifterne til Repræsentationen paa denne Kongres. Det vedtoges at udrede Indmeldelsesgebyret, der beregnes efter Medlemstal samt at lade Frk. Crone repræsentere Forbundet ved nævnte Kongres.

Til Dækning af Udgifterne ved den internationale Kongres var der af de samvirkende Fagforbund i Henhold til Repræsentantskabets Beslutning udskrevet et Bidrag af 20 Øre pr. heltbetalende og 10 Øre pr. halvtbetalende Medlem.

4. Skr. fra Ringkøbing Afdeling med Besværing over at et Medlem havde udtalt om et andet, »at det var tarveligt af ham at forrette Skruebrækkergærning«. — Det saaledes stemplede Medlem havde en Søndag Morgen i ca. ½ Time »stukket nogle Brædder op« til sin Broder, der som Tømrerlærling var beskæftiget paa en Bygning, hvor Tømrersvendene havde nedlagt Arbejdet. Han havde ikke derfor erholdt noget Vederlag eller forbunden anden Tanke end hjælpe Broderen til hurtigst muligt at blive færdig med Arbejdet og dermed fri. Det anførte Forhold havde medført en Del Skriverier i de lokale Blade. — Forretningsudvalget formener, at der i og for sig ingen Anledning har været til at blande det ind i Sagen, idet det maa være indlysende, at et Medlem af vor Organisation under intet Paaskud maa udføre Arbejde paa Steder, hvor der er blokeret; paa den anden Side har man Indtryk af, at der i det foreliggende Tilfælde ikke foreligger en Handling, der har haft til Hensigt eller i fjærneste Maade har skadet strejkende Arbejdere, hvorfor man finder det vel meget i det foreliggende Tilfælde at ville hæfte Skruebrækkernavnet paa det paagældende Medlem.

Typografernes Sangforening. Af Hensyn til Demonstrationsfesten paa Søndag er Ordrupturen *udsat* til den 11. September.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474 x*.

FORENINGS-MEDDELELSER

Kolding: Under Formandens Bortrejse fra 28. Avgust til 11. September besørges de forskellige Foreningssager af Næstformanden, Typ. VALD. PETERSEN, *Højskolebladet*.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

Mangler fra *Randers* og *Ribe*.

København, den 24. Avg. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter C. A. L. Hansen, tidl. Medlem (Hertz). Paal. Paula Koblauch, tidl. Medlem (I. Cohen). 2877 M. Chr. Jacobsens Hustru Maren.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2549 (2767) Carl Haagensen fra Udl. (arbl.). 1130 (1155) Marius Johnssen fra Udl. (arbl.). 931 (2592) N. P. Gudum fra Rejse (arbl.). 1499 Adolf Händel fra Rejse (arbl.). 1924 (1245) H. C. Jacobsen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 2703 Østergaard-Christensen(arbl.). 2495 Christian Baltzersen (Aarhus Stiftstid.). 1923 C. A. Samson (arbl.). Fredericia, 2153 Rasmus Nielsen Hunderup (arbl.). Herning, 2675 M. Nørgaard Mortensen (arbl.). Nykøbing F., 2380 Chr. Bjerregaard (arbl.). Odense, 2643 Hans Peder Christensen (Milo). 2596 Hans Chr. P. Steen Rasmussen (arbl.).

Bortrejste.

København: 2772 (1648) Einer Petersen til Udl. (arbl.). 2771 (279) Viggo Ludvig Christensen til Udl. (arbl.).

Næstved, 2161 S. E. C. Petersen til Kbh. i Pl. og 2254a Jens Hansen paa Rejse. Rudkøbing, 2154 R. P. Hunderup til Fredericia (arbl.).

Udmeldt.

København: 318 Sætter Otto Emil Jensen Kongsby (Faktor i Brønderslev). 2056 Paal. Margrete Petersen (fratraadt Faget).

Odense, 2463 Hjælpearbejderske Mathilde Christensen (anden Livsstilling).

Typografernes Sangforening

Lørdag intet Møde.

Paa Grund af Folkefesten paa Søndag er *Ordrupturen udsat* til d. 11. Septbr. (1 B)

T. C. C. Søndag: Frederiksdal. Trianglen Kl. 9. (3 v)

ANNONCER

En dygtig

Avis- og Akcidenssætter

(Provinsianer), kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads snarest i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »E. P. 134« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

God nærende Middag (2 Retter og Kaffe) 60 Øre samt fuld Kost (8 Kr. ugl.) tilbydes i Sortedamsg. 9,³, Fru Thorv. Petersen.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 2. SEPTEMBER 1910 XXXVII AARGANG

En Kammerat, der svigter.

BOGTRYKKER CHR. SØRENSEN, Vølundsgade 15, er godt kendt af Typograferne, da han saa godt som altid har staaet paa Kant med Typografernes Organisation og flere Gange har optaget Arbejde, som de organiserede Typografer havde forladt.

Hans Forhold som Bogtrykker har ikke været bedre. Han har ingen Sinde haft tarifmæssige Forhold. Efter Lock-out'en i 1908, da Bogtrykkere i Samling blev optaget i Københavns Bogtrykkerforening, søgte han Optagelse der, men blev som bekendt vraget. Heller ikke i den Lejr satte man Pris paa hans Selskab.

»Bogtrykkeren« har hidtil klaret Virksomheden med nogle unge Damer, der stadig gik deres Vej fra ham, og med periodisk at give Beskæftigelse for løse Eksistenser, der var gaaet til Bunds i Samfundet.

Forleden er det imidlertid lykkedes Chr. Sørensen at knytte en ny Forbindelse. Et af vore Medlemmer, AXEL STRØM fra Island, henvendte sig i Fredags paa Kontoret med Meddelelse om, at han havde faaet Tilbud om Arbejde hos Chr. Sørensen. Strøm fik den Besked, at Sørensen maatte ordne sine Forhold tarifmæssig og tilbagebetale et gammelt Laan til Organisationen, førend Medlemmer af Organisationen kunde arbejde hos ham.

Det blev meddelt, at Sørensen var villig til at ordne sine Forhold tarifmæssigt, men det viste sig at være forkert.

Desuagtet meddelte Axel Strøm telefonisk, at han tog Pladsen, til Trods for, at det blev meddelt ham, at han vilde blive udelukket af Organisationen som Strejkebryder. Da der var nogen Grund til at tro, at Beslutningen var taget under Indvirkning af flydende Varer, serveret af Hr. Sørensen, sendte Formanden et Brev til Strøm, hvori han anmodede ham om en Samtale næste Dag.

Strøm udeblev imidlertid. Senere indløb derimod følgende Skrivelse:

Hr. Christensen! *Den 31/8 1910.*

Nærværende for at meddele Dem, at jeg er indtraadt i Hr. Bogtrykker Sørensens Firma som Interessent og af samme Grund udmelder mig af Typografernes Organisation.

Ærbødigst
AXEL STRØM.

AXEL MARTIN STRØM har lært i København, har arbejdet nogle Aar paa Island og sidst nogle Maaneder hos Schultz.

Vi beklager, at han har svigtet sin Organisation og ladet sig fange af den bekendte Chr. Sørensens Talemaader. Paa den anden Side er vi ganske sikre paa, at han inden kort Tid vil fortryde, at han svigtede sine Kammerater. Dertil kender vi Chr. Sørensen for godt.

Maskerede Faktorer.

I sidste Numer af *Typ.-Tid.* er Hr. H. C. Nielsen ude med et Svar til Hr. Eickhardts Artikel angaaende »Maskerede Faktorer«. I dette mener Hr. Nielsen for det første, at Overskriften var uheldig valgt; nej, jeg synes derimod den er overmaade træffende. Naar Hr. N. endvidere tror, at man skal langt ud i »det vilde vesten« for at finde en saadan Alsidighed og Arbejdsevne, saa kan jeg forsikre Hr. N. om, at han ikke behøver at komme udenfor Sjælland. Hr. Nielsen kalder Hr. Eickhardts Artikel for »forvrængede Billeder«, men Grunden dertil er vist den, at N. ikke kender Forholdene paa Provinstrykkerier i Almindelighed — paa de mindre i Særdeleshed —; thi det er for mange Trykkeriers Vedkommende nemlig akkurat som Hr. Eickhardt fremfører. Naar Hr. N. tillige mener, at man gennem den Slags Skriverier udsaar Had — ja, ja, lad os saa sige det; men det Had Faktorerne udsaar mellem Personalerne er dog vist større. Jeg har Eksempler — flere endda — hvor en Faktor, i Stedet for at skabe et Tillidsforhold mellem sig og sit Personale, ved alle mulige Lejligheder derimod gør det modsatte ved Fedteri og Kryberi for sine høje Overordnede og Brovtenhed og Storhed overfor sine »Underordnede«, og mange Gange endda ikke generer sig for at søge Tarifen omgaaet saa meget som muligt. Netop en saadan »Faktor« tænker jeg mig, man sigter til i Esbjerg; og en saadan — han være sig Organisationsmedlem eller ej — er kun et Spark værd; thi han er ikke Kollega, og der er desværre vist mange af samme Slags, naar de blot kom frem i Lyset; — men der er indenfor vort Fag — ogsaa indenfor vor Ledelse — en vis Mani for at holde Haanden over saadanne Herrer Faktorer. Naar Principalerne nu om Stunder antager »Faktorer«, saa er det jo heller ikke — som man skulde tro — Dygtigheden det kommer an paa; nej, naar bare det er en Mand, som ikke er ked af at melde sig ud af sin Organisation, i det hele en Mand, Principalen kan »putte i Lommen«, saa har Vedk. de tilstrækkelige Egenskaber for at kunne blive Faktor. Dette er selvfølgelig ikke i det store og hele — heldigvis — men i mange, mange Tilfælde.

Med Hensyn til d'Hrr. Faktorers Udmeldelse af Forbundet: ja, det er som Redaktøren meget rigtig bemærker, »et Led i Principalernes Forberedelser til næste Konflikt«. Det er vore egne Kolleger, der giver Principalerne Vaaben i Haand mod os; der sælger sig selv for at blive brugt, naar Lejlighed gives. Er de da værd at holde Haanden over?

Redaktøren vil jeg sige Tak for hans Opfattelse af Sagen; gid den samme var raadende indenfor Ledelsen, men der hedder det jo: »ikke røre —«.

Kalundborg, den 28. Avgust 1910. CHR. J.

Arbejdsløsheden i Københavns Afdeling i Aarene 1907—1909.

Af LAUR. JENSEN.

FOR Aaret 1906 gav jeg i sin Tid en Oversigt over Virksomheden indenfor Forbundets største Afdeling, og det var min Hensigt at gentage dette hvert Aar, for at man i Fremtiden kan have et Sted, hvor man kan se, hvorledes den finansielle Bevægelse har været, særlig med Hensyn til Arbejdsløshed og Sygdom: Forskellige Omstændigheder har bevirket, at jeg først nu har kunnet overkomme dette Arbejde, som jeg herved tillader mig at fremlægge for Kollegerne for Arbejdsløshedens Vedkommende. I en senere Artikel skal jeg omtale Sygeligheden og Dødeligheden for det samme Tidsrum.

Den samlede Kontingentindtægt var Forbundet vedrørende:

	København	Provinserne	Ialt
1907	Kr. 101,431.27	Kr. 56,361.55	Kr. 157,792.82
1908	- 104,404.85	- 60.321.70	- 164,726.55
1909	- 120,644.60	- 70.728.80	- 191,373.40
Tils....	Kr. 326,480.72	Kr. 187,412.05	Kr. 513,892.77

Af Kontingentindtægten var Kr. 19,269.30 Ekstrakontingent i 1909.

Af det for Københavns Afdeling indbetalte Kontingent tilfaldt Kr. 91,309.71 Arbejdsløshedskasserne for de 3 Aar.

I Understøttelse paa Stedet er udredet:

	Ialt	Deraf i København	Deraf i Provinserne
1907	Kr. 21,291.50	Kr. 14,005.25	Kr. 7,286.25
1908	- 25,456.50	- 19,884.75	- 5,571.75
1909	- 57,870.40	- 43,596.75	- 14,273.65
Tils....	Kr. 104,618.40	Kr. 77,486.75	Kr. 27,131.65

Af den samlede Understøttelses Fordeling viser det sig, at kun ca. 26 % er udredet i *samtlige* 50 Provinsbyer, medens ca. 74 % er udredet i København alene, hvilket er et Bevis ikke alene for Arbejdsløshedens uforholdsmæssige Størrelse og Udstrækning i København, men tillige paa, at arbejdsløse Kolleger udefra søger til København i Haab om, at det større Marked skal byde dem en bedre Udsigt til Arbejde; et Haab, der desværre alt for ofte bliver skuffet. Medens kun $^2/_3$ af Forbundets samtlige Medlemmer er i Hovedstaden, er, som Tallene udviser, ca. $^3/_4$ af samtlige Understøttelser paa Stedet udbetalt i denne ene By.

For at vise, hvorledes Arbejdsløsheden har hærget i de forskellige Brancher indenfor Københavns Afdeling i de omhandlede 3 Aar, skal anføres nedenstaaende Tal, der udviser Antallet af understøttede Dage og Summens Størrelse for de forskellige Brancher:

1907:	Sættere	6550 Dage	= Kr.	8,755.50
1908:	do.	8021 —	= -	10,884.25
1909:	do.	15779 —	= -	29,620.50
	Tilsammen	30350 Dage	= Kr.	49,260.25
1907:	Trykkere	1863 Dage	= Kr.	2,558.25
1908:	do.	3205 —	= -	4,390.25
1909:	do.	4657 —	= -	8,467.00
	Tilsammen	9725 Dage	= Kr.	15,415.50
1907:	Kvinder	3019 Dage	= Kr.	2,499.00
1908:	do.	5160 —	= -	4,226.25
1909:	do.	5216 —	= -	4,983.75
	Tilsammen	13395 Dage	= Kr.	11,709.00
1907:	Mdl. Hjælpearb.	153 Dage	= Kr.	133.00
1908:	do.	274 —	= -	228.25
1909:	do.	441 —	= -	525.50
	Tilammen	868 Dage	= Kr.	887.25

Og ønsker man at vide, hvorledes den samlede Understøttelse fordeler sig paa de forskellige Kvartaler indenfor 3-Aaret, da viser nedenstaaende lille Tabel klart dette Forhold, og man vil særlig bemærke den voldsomme Stigning i 2. Halvaar af 1909; en Stigning, der, nu da dette skrives, ikke er mindre, idet Januar Kvartal 1910 for Københavns Afdeling udviser en Arbejdsløshedshjælp af Kr. 12,590.00 i ord. Understøttelse, foruden Kr. 1222.00 i Karensunderstøttelse, og i April Kvartal yderligere er steget til Kr. 17,105.25 i ord. Understøttelse, foruden Kr. 1401.50 i Karensunderstøttelse. Med andre Ord: Arbejdsløsheden har her i København i 1. Halvaar 1910 krævet en Arbejdsløshedshjælp af Kr. 32,318.75. Hertil kommer den kommunale Understøttelse, der i Følge Loven om fortsat kommunal Hjælp androg Kr. 4199.35 fra Juli 1909 og til Loven udløb. Efter den ny Lov om fortsat Hjælp er der i Aar kun ydet 5 à 600 Kr.

Den ordinære Understøttelse for 3-Aaret fordeler sig altsaa paa de forskellige Kvartaler som nedenfor vist:

	Januar Kv.	April Kv.	Juli Kv.	Oktbr. Kv.	Ialt
1907.....	3408.25	2359.00	5970.75	2267.25	14005.25
1908.....	4189.25	3966.50	4765.25	6963.75	19884.75
1909.....	7739.50	6117.25	15551.00	14189.00	43596.75
Tils....	15337.00	12442.75	26287.00	23420.00	77486.75

Foruden den almindelige ordinære Understøttelse er der siden 1. April 1909 udredet Understøttelse af Privatkassen for de første 6 Dage, for hvilke Forbundet ikke yder Hjælp i alle de Tilfælde, hvor Vedkommende har været mindst 4 Uger i Arbejde. Som bekendt løste Københavns Afdeling dette Spørgsmaal paa Grundlag af en Undersøgelse af Arbejdsløshedsperiodens Hyppighed i de sidste 5 Aar.

Med en Kontingentforhøjelse af 5 Øre om Ugen og paa Betingelse af, at der paa ethvert givet Tidspunkt, da Understøttelse tiltrænges, er arbejdet og betalt til Københavns Afdeling mindst 52 Uger i Løbet af de sidste 2 Aar, blev denne Understøttelse indført fra 1. April 1909. I de 9 Maaneder til 31. December 1909 er der udredet Karensunderstøttelse til ikke mindre end 249 Personer i 337 Tilfælde med et Beløb af Kr. 3805.50.

Af nedenstaaende Tabel vil det kunne ses, hvorledes Arbejdsløsheden svinger indenfor de forskellige Brancher i de 3 Aar, samt hvorledes Udgifterne fordeler sig paa de forskellige Understøttelsessatser og Kvar-

	Aar	Januar Kvartal		April Kvartal		Juli Kvartal		Oktober Kvartal		Ialt	
		Dage	Sum	Dage	Sum	Dage	Sum	Dage	Sum	Dage	Sum
Sættere á 1.75	1907	128	224.00	168	294.00	741	1296.75	99	173.25	1136	1988.00
do. - —	1908	303	530.25	266	465.50	413	722.75	734	1284.50	1716	3003.00
do. - —	1909	751	1314.25	—	—	—	—	—	—	751	1314.25
do. - 2.00	1909	—	—	1608	3216.00	5306	10612.00	5781	11562.00	12695	25390.00
do. - 1.25	1907	1192	1490.00	749	936.25	2427	3033.75	1046	1307.50	5414	6767.50
do. - —	1908	933	1166.25	1102	1377.50	1602	2002.50	2668	3335.00	6305	7881.25
do. - —	1909	2333	2916.25	—	—	—	—	—	—	2333	2916.25
Trykkere à 1.75	1907	176	308.00	63	110.25	143	250.25	77	134.75	459	803.25
do. - —	1908	114	199.50	231	404.25	167	292.25	256	448.00	768	1344.00
do. - —	1909	367	642.25	—	—	—	—	—	—	367	642.25
do. - 2.00	1909	—	—	679	1358.00	1710	3420.00	894	1788.00	3283	6566.00
do. - 1.25	1907	416	520.00	302	377.50	421	526.25	265	331.25	1404	1755.00
do. - —	1908	888	1110.00	462	577.50	557	696.25	530	662.50	2437	3046.25
do. - —	1909	1007	1258.75	—	—	—	—	—	—	1007	1258.75
Kvinder à 1.25	1909	—	—	412	515.00	267	333.75	108	135.00	787	983.75
Mandl. Hjælpearb. à 1.25 ...	1909	—	—	81	101.25	5	6.25	—	—	86	107.50
Kvinder à 1.00	1907	282	282.00	259	259.00	354	354.00	44	44.00	939	939.00
do. - —	1908	345	345.00	496	496.00	276	276.00	308	308.00	1425	1425.00
do. - —	1909	428	428.00	858	858.00	1116	1116.00	569	569.00	2971	2971.00
Mandl. Hjælpearb. à 1.00 ...	1907	—	—	28	28.00	47	47.00	—	—	75	75.00
do. - — ...	1908	—	—	—	—	—	—	91	91.00	91	91.00
do. - — ...	1909	82	82.00	69	69.00	63	63.00	135	135.00	349	349.00
Kvinder à 0.75	1907	748	561.00	445	333.75	617	462.75	270	202.50	2080	1560.00
do. - —	1908	902	676.50	861	645.75	960	720.00	1012	759.00	3735	2801.25
do. - —	1909	1372	1029.00	—	—	—	—	—	—	1372	1029.00
Mandl. Hjælpearb. à 0.75 ...	1907	31	23.25	27	20.25	—	—	20	15.00	78	58.50
do. - — ...	1908	149	111.75	—	—	34	25.50	—	—	183	137.25
do. - — ...	1909	92	69.00	—	—	—	—	—	—	92	69.00
Omflytnings-Bidrag		—	—	—	—	—	—	—	—	—	214.75
Tilsammen...		13039	15287.00	9166	12442.75	17226	26257.00	14907	23285.25	54338	77486.75

taler. Den laveste Understøttelse er betalt i Oktober Kvartal 1907 med Kr. 2267.25 og den højeste i Juli Kvartal 1909 med Kr. 15,551.00.

I Rejseunderstøttelse er i 3-Aaret betalt i København:

1907: Til	271	Rejsende i	1035	Dage Kr. 1293.75
1908: -	242	— -	988	— - 1235.09
1909: -	283	— -	1271	— - 1588.75
Tils.	796	Rejsende i	3294	Dage Kr. 4117.50

Det samlede Antal af ledige Dage med og uden Understøttelse har i 3-Aaret for Københavns Afdeling været:

	Sættere	Trykkere	Kv. og Hjælpearb.	Ialt
1907.....	10062 Dage	3816 Dage	8098 Dage	21976 Dage
1908.....	12286 —	5825 —	11339 —	29450 —
1909.....	22664 —	7326 —	15266 —	45256 —
Tils....	45012 Dage	16967 Dage	34703 Dage	96682 Dage
Deraf understøtt. Dage.	30350 —	9725	14263 —	54338 —
Ikke understøtt. Dage.	14662 Dage	7242 Dage	20440 Dage	42344 Dage

Der har altsaa i de 3 Aar været et samlet Antal af 96,682 ledige Dage for Medlemmer af Københavns Afdeling. Af disse Dage er for *54,338* Dage ydet ord. Understøttelse, medens *42,344* Dage enten ikke er understøttede eller, for en ringe Dels Vedk. i 1909, er understøttet med de fra Kommunerne modtagne Kr. 4199.35.

Altsaa af de samlede ledige Dage er, bortset fra den kommunale Understøttelse, 56,2 % understøttede, medens *43,8* % ikke er understøttede. Ser man paa Brancherne, bliver Forholdet endnu grellere; thi medens Sætterne dog har 67,4 % understøttede Dage og 32,6 % ikke understøttede, saa har Trykkerne kun 57,3 % af Dage med og 42,7 % uden Understøttelse, og endelig har mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere **41**,1 % *med*, men derimod **58**,9 % *uden* Understøttelse.*

Disse Tal behøver ingen Forklaring. Men de burde drive Skamrødmen op i Kinderne paa de Arbejdsgivere, der, tiltrods for den Overflod paa Arbejdskraft, deres hensynsløse Lærlinge- og Elevudbytning allerede har skabt, alligevel fortsætter med Udklækningen af ny Rekrutter til de Arbejdsløses Storarmé, for at de selv kan have en »gennemsnitlig Indtægt af mindst 6000 Kr. aarlig«.

D'Hrr. Bogtrykkere vil jo saa gerne have Haand i Hanke med Arbejdsløshedskassen, til hvilken de ikke yder noget direkte Bidrag. Vilde det ikke være en smuk Opgave, om de overtog Understøttelsen af de her nævnte Dage, for hvilke Kassen ikke har kunnet yde Understøttelse — det er dog i sidste Instans dem der har Ansvaret for en ikke ringe Del af disse Dage.

Smagløse Tryksager.

I »Dyvas Mønstre« finder jeg følgende Linier, som jeg mener fortjener en videre Udbredelse:

Ikke faa Forretningsfolk er af den Formening, at deres Reklame — den Reklame, der Aar for Aar pranger med større og større Tal paa Forretningens Budget — virkelig bør udnyttes paa det mest mulige, hvilket er saa ganske naturligt.

Men, hvad er det mest mulige?

— Ja, den mest gængse Opfattelse heraf er denne, at der skal kræves noget for de mange kære Penge, direkte forstaaet saaledes, at Annoncen bør indeholde den mest mulige Tekst. Teksten er selvfølgelig vigtig og bør sættes med den størst mulige Skrift. I sin Iver for at dette kan ske Fyldest, giver Forretningsmanden sig selv til at »dirigere« sin Annonces Opstilling, og hans Ræsonnementer er i ni à ti Tilfælde de samme: De respektive Artikler, jeg reklamerer med, er af uhyre stor Betydning og bør derfor sættes med en meget stor, fed Skrift (dette anskueliggør han ved i sit Manuskript at understrege Artiklerne med 4 tykke Streger). Dernæst Firmanavnet, har ikke ogsaa det sin store Betydning? Jo, tilvisse (ogsaa 4 tykke Streger). Firmaets Adresse bør ikke mindst fremhæves, tænk om Publikum i hans Annonce oversaa Adressen og gik til Konkurrenten! (stærkt understreget).

Sætteren holder sig Forretningsmandens Manuskript efterrettelig. Han ved da, hvad en Understregning betyder.

Resultat:

En meget sort Klat, hist og her isprængt enkelte lyse Pletter, som Helhed virkende yderst triviel og kedelig. Mindst af alt tydelig, men — den hele Plads, for hvilken der betales, er udnyttet.

Det gjaldt jo om at faa fuld Valuta for de mange Penge.

VIGFUS.

Jeg kan fuldt ud slutte mig til Hr. Vigfus' Betragtninger over den smagløse Form, hvori de fleste Annoncer fremtræder, selv i illustrerede Ugeblade, som man skulde tro var interesseret i at byde sine Læsere et Produkt, *helt* igennem kunstnerisk og smukt udstyret.

Men Smagløsheden dominerer desværre ikke alene Annoncerne, den kendetegner saa godt som alle Tryksager, der leveres for Tiden.

Skylden herfor kan imidlertid ikke uden videre kastes over paa Sætteren, der rent kritikløst retter sig efter Forretningsmandens Understregninger. Den, der i første Række maa staa for Skud, er Principalen, hvis Interesse for den kunstneriske Side af Faget som oftest kun er ringe. Han er maaske slet ikke Fagmand, staar aldeles indifferent i faglig Henseende eller har maaske tilegnet sig sine merkantile Begreber ved at rende igennem et eller andet Trykkeri.

For ham gælder der kun et Princip: at tjene saa mange Penge som muligt paa kortest mulige Tid. Dette giver sig Udslag i et bestandigt Jag med Arbejdet. Om Arbejdet er blottet for al Smag, Skriftvalget rent idiotisk, hvad gør det? Blot Trykket er nogenlunde tydeligt og fri for Spieser, saa er Kunden tilfreds. Og hvis det er klasket sammen i en Hurtighed, saa straaler Principalens Ansigt af Glæde.

Naa, dette er maaske menneskeligt, men vil Faget egentlig staa sig derved i Længden? Var det ikke bedre at forsøge paa en anden Metode, lægge mere Vægt paa Kvaliteten end paa Kvantiteten af Arbejdet, vejlede Kunden med Hensyn til hans Reklamer og overbevise ham om, at én smukt udført Akcidens gør langt mere Virkning paa Publikum end ovennævnte »sorte Klat«.

I det lange Løb vil denne Fremgangsmaade sikkert betale sig bedre end de Par usle Kroner, man nu sparer i Arbejdsløn.

EN AKCIDENSSÆTTER.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt Mandag den 15. Avgust ekstra Generalforsamling med Dagsorden: Kvindekonferencen og Valg af Delegerede. Dirigent: Fru ALFRIDA PETERSEN. Sekretær: GRAM-PETERSEN.

Frk. CRONE forklarede Kvindekonferencens Betydning og ønskede, at vort Fag lod sig repræsentere. Vor Afdeling havde Ret til 2 Delegerede, selv var hun valgt af Forretningsudvalget til at repræsentere Forbundet. Beklagede, at hun ikke var i Besiddelse af saa stor Sprogkundskab, at hun kunde debattere et især for vort Fag brændende Spørgsmaal, nemlig »Forbud mod Kvinders Natarbejde«. Taleren havde henvendt sig til en Dame, som hun vidste delte samme Anskuelse som vi, og anmodet hende, om hun vilde repræsentere os og tale vor Sag paa Mødet; men havde faaet Afslag. Til Fru Nina Bang havde hun ogsaa henvendt sig, men Fru Bang havde en anden Opfattelse af Spørgsmaalet. Taleren havde da tænkt at affatte en Resolution og indsende den paa Mødet, men frygtede for, naar der ingen var, der kunde tage Ordet for den, at den da ville blive forkastet; mente derfor, at det var bedst at undlade at bringe Spørgsmaalet frem. — Flere Talere havde Ordet for og imod Resolutionen. Det vedtoges ikke at indsende nogen Resolution. — Til Delegerede valgtes: GRAM-PETERSEN og ALFRIDA PETERSEN, til Suppleanter Fru JANSEN og Frk. CRONE. — Det stod klart for alle, at dersom Forbudet mod Kvinders Natarbejde bliver til Lov, er det ensbetydende med vort Fags Ruin, og det er indlysende, at vi maa kæmpe imod af al Magt. Det er nedværdigende for os Kvinder, at der laves Forbud for os, naar det ikke samtidig gælder for Mænd. Vi har en Konkurrent i Selvpaalæggeren, og skal vi nu forbydes at arbejde, vil det for Kvinder, der nu kan forsørge sig og sine, kun være Udsigt til Sult. Igennem vor Organisation har vi skaffet os en ordentlig Løn og en 8-Timers Arbejdsdag. Lad enhver igennem sin Organisation søge at beskytte sig. At man beskytter Børn imod Udbytning er paa sin Plads, de ere umyndige; men vi Kvinder maa vel nok tale med, naar det gælder vor Eksistens.

Man vedtog at søge afholdt et Møde i de nærmeste Dage, hvor Kvinder fra alle Fag kunde udtale sig om Spørgsmaalet.

Fru ALFRIDA PETERSEN foreslog at købe et nyt Flor til Banneret. Vedtoges.

Nær og Fjærn.

Processionen i Søndags havde samlet et stort Antal Kolleger, som i udmærket Stemning deltog i den temmelig langvarige Marsch til Søndermarken. Begejstringen kulminerede, da man med det gamle, ærværdige Gutenberg-Banner i Spidsen under Marsejllaisens opildnende Toner defilerede forbi Forsamlingsbygningen og Skolen paa Enghavevej, hvor de udenlandske Gæster var placerede. I Afdelingens Rækker saas flere kendte Mænd fra den socialdemokratiske Provinspresse samt den svenske Forretningsfører Hvidberg.

De svenske Bogtrykkere, der forlangte Sv. Typograf-Forbund sat i Konkurs efter Storstrejken, har tabt Sagen i alle Instancer, idet Højesteret i Sverig nu ogsaa har afslaaet deres Anmodning.

* Af de mandlige Medlemmer har dog en Del Ret til *Rejsehjælp* uden at bruge denne, fordi de søger at skaffe sig Ret til *Understøttelse paa Stedet*. L. J.

Sommerferie. Personalet i CHR. BIRCHS Bogtrykkeri har atter i Aar faaet tilstaaet 3 Dages Ferie uden Afdrag i Lønnen.

— *Horsens Dagblad* og *Centraltrykkeriet*, Horsens, har givet deres Typografer 4 Dages Ferie og Lærlingene 3 Dage.

De forenede Stater. Fællesorganisationen for alle Typografer havde ved Udgangen af Aaret 1909 48,717 Medlemmer.

Hjærtelig Tak for udvist Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag.
G. A. HALLENGREEN.

For den udviste venlige Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum bedes alle herved modtage min hjærteligste Tak, særlig takkes min Principal, Hr. Truelsen, Personalet og den kvindel. Afdelings Styrelse for det modtagne Telegram. EMMA SØRENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

FORENINGS-MEDDELELSER

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

18. Avgust: *Maribo* pr. Bl. 51.25. 31. Avgust: *Randers* pr. Bl. 150.00, kont. 165.00, ialt 315.00.

Idag mangler *Ribe.*

København, den 31. Avg. 1910.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Harry Larsen, udl. 17/8 10 i Universaltr. (arb. s. St.). Trykker Louis Rasmussen, udl. paa Fagskolen (arbejdsløs). Paal. Olga Ragnhild Bothilde West, udl. 18/8 10 hos B. Nielsen (arb. s. St.).

Fredericia, K. C. Krautwald (tidl. Medl.). Odense, Lauritz Jørgensen, udl. 26/8 10 i Miloske Etabl. (arbl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2759 (294) Emil Petersen fra Udl. (arbl.). Hjælpearb. Niels Pedersen Johannesen, overg. fra Arbejdsmændenes Forbund (Hertz).

Aarhus, 2148 C. P. Jespersen (arbl.). Korsør, 2249 Holger Kürstein (arbl.).

Bortrejste.

København: 1358 (269) Harald Nielsen til Aarhus i Pl.

Aalborg, 2148 C. P. J. Petersen til Aarhus (arbl.). Middelfart, 2720 Hans Rasmussen paa Rejse. Nakskov, 2582 Johs Vald. Christensen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse, 1530 M. P. Vald. Simonsen til Kbhvn. i Pl.

Udmeldt.

København: 1964 Trykker Julius Nielsen (J. S. Nielsens Bogtr.). 2038 Paal. Agnes Hansen (fratraadt Faget). 2256 Paal. Valborg Johansen (fratraadt Faget).

Udelukket.

København. 1099 Axel Martin Strøm (taget Arbejde paa blokeret Trykkeri).

Død.

Aarhus, 1724 Vilh. Fred. Nielsen.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 2. Septbr. fra Kl. 8—9 Aften i Kaféen, Pilestræde 41.

Ny Medlemmer optages. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening

Lørdag intet Møde.

Søndag den 11. Septbr. *Ordruptur.*

Lørdag den 24. Septbr. *ordinær Generalforsamling.* Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 C)

Gutenberg-Koret

De ugentlige Sangøvelser begynder Lørdag den 3. Septbr. Kl. 8½ i Ølundshuset. (48)

ANNONCER

Lærling.

En Dreng, der har været to Aar i Lære, ønskes anbragt andet Steds. Billet mrkt. »135« modt. Ekspeditionskontoret.

Sikker Levevej.

For en Typograf med lidt Kapital er et **Bogtrykkeri** billig til Salg. God Kundekreds. Hurtigpresse, 3 Digeltrykpresser m. m. Købesum Kr. 7500. Udbetaling ca. Kr. 4500. Billet mrkt. »2741« modt. *Sylvester Hvids Bureau,* Nygade 7. (136)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

God nærende Middag (2 Retter og Kaffe) 60 Øre samt fuld Kost (8 Kr. ugl.) tilbydes i Sortedamsg. 9,³, Fru Thorv. Petersen.

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10)

Brugte Maskiner.
Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER.
ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei Etablirt 1833
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 9. SEPTEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Under Redaktør Schrøders Sygdom sendes Manuskript til Typ.-Tid. til Victor Petersen, Nybrogade 12, København K.

Den 8. internationale Kongres

aabnedes Søndag Form. Kl. 10 i Koncertpalæets store Sal. Under en babylonisk Sprogforvirring søgte og fandt de forskellige Nationer deres Pladser, der var betegnede med Navne-Standere rundt om paa de forskellige Borde. Oppe paa Tribunen tog de 60 Musikere Plads, og derefter mylrede de 500 Arbejdersangere ind, saa hver en Tomme Plads blev optaget. Kantaten, med Musik af HEMME og Tekst af A. C. MEYER, gjorde et pompøst Indtryk, dels ved dens Massevirkning og dels ved den udmærkede Maade, paa hvilken de forskellige Nationers Arbejdersange var kædede sammen, begyndende med vor egen Arbejdermarsch og sluttende med Internationale, hvis elektriserende Slutningsstrofer istemtes af hele Forsamlingen, der rejste sig og takkede med minutlangt Bifald.

Efter at Mandaterne nationsvis var godkendte, blev der nedsat 5 Kommissioner, hvortil hver Nation sendte sine Repræsentanter, og disse Kommissioner havde da at behandle følgende Hovedspørgsmaal og de dermed i Forbindelse staaende Forslag fra de forskellige Lande: 1) Den sociale Lovgivning, bl. a. Arbejdsløshedsspørgsmaalet. 2) Enigheden saavel indenfor det politiske Parti som mellem de faglige Organisationer. 3) Militærspørgsmaalet. 4) Nationalitetsspørgsmaal og Kulturspørgsmaal. 5) Kooperativ Bevægelse.

Om disse Spørgsmaal forhandlede saa de forskellige Kommissioner, og det lykkedes for de flestes Vedkommende at opnaa fuld Enighed.

Angaaende Arbejdsløshedsspørgsmaalet vedtoges en Resolution, der fastslaar, at Arbejdsløsheden er uadskillelig fra den kapitalistiske Produktionsmaade og først kan forsvinde med denne. Med Undtagelse af Englænderne, der fandt Resolutionen for vag, stemte alle Kongressens Delegerede for at kræve følgende Punkter gennemført:

1) En nøje og regelmæssig statistisk Undersøgelse af Arbejdsløsheden.

2) At der iværksættes tilstrækkelige offentlige Arbejder for de Arbejdsløse med Betaling af de Lønninger, Fagforeningerne kræver.

3) Overordentlig Understøttelse af Arbejdsløshedskasser under Kriser.

4) Ingen Understøttelse af de Arbejdsløse maa have en Formindskelse af deres politiske Rettigheder til Følge.

5) Oprettelse og Understøttelse af Arbejdsanvisningsinstitutioner, hvor Arbejdernes Frihed og Interesser varetages gennem Fagforeningerne.

6) Forkortelse af Arbejdstiden ved Lov.

7) Indtil en almindelig, offentlig, retsbeskyttet, tvungen Arbejdsløshedsunderstøttelse gennemføres, bør den offentlige Magt finansielt ophjælpe Fagforeningernes Arbejdsløshedsunderstøttelse. Denne Understøttelse bør paa ingen Maade indskrænke Fagforeningernes Uafhængighed.

Angaaende Spørgsmaalet om Partienheden og Enheden indenfor det faglige Parti var der opstaaet en Strid imellem Østrigerne og Tjekkerne (Bøhmerne), hvilke sidste, der lever paa Østrigs Landomraade, men har deres eget Sprog, ønskede at danne særlige Forbund og altsaa træde ud af de nuværende Landsforbund, idet de mente derved bedre at kunne faa deres Klassefæller organiserede i egne Forbund end sammen med østrigske Klassefæller. Med alle Stemmer mod Tjekkernes egne vedtog Kongressen, at der bør kun være Landsforbund og ikke flere Slags Forbund indenfor det samme Landomraade. Under denne Kommission behandledes ligeledes Spørgsmaalet om Solidaritet under Konflikter, og Englænderne fik en »venskabelig« Anmodning om en anden Gang at vise større Offervillighed end de havde vist under den svenske Storstrejke; skønt Sverig havde en Mand i England for at oplyse om Situationen, blev den derfra ydede Hjælp omtrent = 0. Noget lignende var Tilfældet for Frankrigs Vedkommende, men Frankrig slap for sin Omgang af Mangel paa Tid. Fra Englands Side lovede man imidlertid at søge gennemført en virksom Støtte under fremtidige Konfliktsforhold, og en Resolution, der tager Sigte herpaa, vedtoges.

Angaaende Militærspørgsmaalet eller Rustningsgalskaben, der trods Fredskongresserne stadig bliver vildere og kræver flere og flere Millioner til ingen Nytte, vedtog man Stuttgarterkongressens Resolution i forstærket Form, saaledes at man for at forhindre en Krig kan *gribe til de yderste Midler*. Endemaalet maa være fuldstændig Afrustning, saaledes som det er krævet her i Danmark, og det paalægges Arbejdernes Repræsentanter rundt om i den saakaldte civiliserede Verden at stemme imod alle Bevillinger til Rustninger og i det hele taget iværksætte et stadigt og virksomt Samarbejde med det Formaal at gøre Krigene umulige.

Med Hensyn til de nationale Spørgsmaal vedtoges en glødende Protest mod Ruslands Voldshandling mod Finland. Et Forslag om den 1. Uge i Oktober rundt om i Landene at iværksætte en Demonstration mod Finlands Undertrykkelse, overdroges det til det internationale Bureau at søge iværksat. Ligeledes vedtoges Resolutioner mod Dødsstraffen; for Arbejderklassen i *Argentina*, hvor Arbejdernes Fremskridt hæmmes ved Magthavernes Forfølgelse, skønt Landet er Republik; angaaende Forholdene i *Japan*, hvor man umuliggjorde Arbejdernes Førere at deltage i Kongressen, ved at forbyde dem at forlade Landet; angaaende *Persien*, hvor Regeringen underholder Røverbander til at overfalde det arbejdende Folk; angaaende *Spanien*, hvis Voldsherredømme nylig kulminerede i Justitsmordet paa FERRER, og endelig angaaende *Tyrkiet*, hvis Forhold, tiltrods for Ungtyrkernes Overtagelse af Magten, lader meget tilbage at ønske for Arbejderklassens Vedkommende.

Et af de vigtigste Spørgsmaal, der behandledes, var vistnok Spørgsmaalet om Kooperationen, idet man begynder overalt i Verden at indse sin Magtesløshed overfor Kapitalismen, hvis man ikke gaar over til at bruge den Magt, man har gennem Arbejdermassernes *Forbrugsevne*, nemlig ved gennem et organiseret Forbrug at styrke Arbejderklassen økonomisk og skaffe den bedre Levevilkaar. Kongressen vedtog da ogsaa at bruge Kooperationen som et virksomt Vaaben i Arbejdernes Klassekamp samt »i Erkendelse af, at de Tjenester, den kooperative Bevægelse kan yde Arbejderklassen, vil være saa meget større, jo stærkere og mere sluttet de selv staar, erklærer Kongressen, at hvert Lands kooperative Foretagender, der staar paa denne Resolutions Grund, maa danne et fælles Forbund.

Kongressen erklærer sluttelig, at det er i Arbejderklassens Interesse i Kampen mod Kapitalismen, at Forholdet mellem de politiske, faglige og kooperative Organisationer, uden at derved deres Selvstændighed berøres, bliver stadig mere inderligt.«

Man kan naturligvis sige, og det bliver ogsaa sagt, at en saadan Kongres Resultater ikke staar i rimeligt Forhold til de Omkostninger den medfører, men man maa dog sikkert erkende, at saadanne internationale Sammenkomster med passende Mellemrum er en bydende Nødvendighed, dersom det skal lykkes Arbejderklassen uden Hensyn til Sprogforskel og Nationaliteter at marschere fremad taktfast og i sluttet Trop i Kampen for Arbejderklassens Frigørelse rundtom i Verden.

Kravene *maa stilles*, før de kan blive hørt, og de *maa gentages ofte*, før de kan blive gennemførte. Dette har vi set ved alle de smaa Reformer, som gennem Arbejdernes Krav og Arbejde er bleven en Kendsgerning.

Som et lille Eksempel paa, hvad Forskel der gennem Arbejderklassens Kamp er paa Fortiden og Nutiden, skal jeg blot nævne, at *det røde Banner*, der ved en Grundlovsfest i 70'erne ved den slesvigske Sten i Ulvedalene maatte rives af Stangen og skjules for at undgaa at falde i Hænderne paa Politiet, *det havde ved Raadhusfesten for de Delegerede Ærespladsen over Talerstolen i Raadhushallen*, i hvilken ogsaa Socialisternes Marsch og Internationales gribende Toner lød som Bordmarsch.

Nye Tanker, nye Tider,
nye Ønsker møder frem.
Hjertesuk fra dem, der lider,
stærke Krav fra dem, der strider
for de Tusind Arbejdshjem.

L. J.

Pladstilbud skal anmeldes paa Kontoret **forinden** *Arbejdets Paabegyndelse.* STYRELSEN.

De maskerede.

BETEGNENDE er det, at efter Arbejdsgivernes Overfald paa de typografiske Arbejdere i 1908 og efter at vi havde sat os til Modværge, begyndte Faktorerne at sige Farvel til os og vor Organisation.

I dette Farvel laa en klar og tydelig Protest mod det af os foretagne Skridt samt en Protest mod hele vor Organisations Stilling til de organiserede Arbejdere.

Klart og tydeligt tilkendegav d'Hrr., at de *tilhørte* Arbejdsgiverne og *vilde* tilhøre Overklassen som de grimmeste og daarligste Remedier mod Arbejderne.

Det, der altsaa er sket ved disse Elementers Udmeldelser, er blot, at Linjerne indenfor vor Organisation er bleven betydelig klarere, end Tilfældet var før.

De gamle patriarkalske Strenge, Hr. Faktor Nielsen spiller paa, brast i 1908. Og det var godt. Vi har indenfor vort Fag som Arbejdets Studenter altid været gruelig blaserte i Retning af altid at skulle lade os *repræsentere* ved »Professorer« — ved Faktorer og Principaler, og altid at hente vore Meninger fra den Kant. Til Dato har der været kæmpet paa Løvevis for at beholde *Principalerne* indenfor Organisationen, og nu begynder Kampen for at *tvinge* Arbejdsgivernes mest gemene Haandlangere ind i Organisationen.

Er det om end *for meget* sagt, er der dog alligevel noget i, at vore Delegeretmøder og Generalforsamlinger næsten var ved at blive Udtryk for Principalernes i Stedet for vore Anskuelser. Man bliver nærmest uhyggelig til Mode, naar man nu erfarer, at en Del af vore Afdelinger har været styret og ledet af saadanne Folk. Det kan i alt Fald ikke være noget Bevis for, at saadanne Afdelingsmedlemmer har været særlig aarvaagne med Hensyn til, hvem de betroede deres Anliggender.

Den stærkt skuffede Indignation, der gaar igennem de indsendte Artikler, er forstaaelig. Det er ret ubehageligt at se sin gode Tro og Hengivenhed misbrugt. Men for mig er det vanskeligt at forstaa, at der sættes saa stor Pris paa at beholde saadanne daarlige Kolleger, at der ligefrem opfordres til at *tvinge* dem ind i Organisationen. For efter det, der oplyses og antydes, var vi i Følge vore Love berettiget til at hælde dem ud af Organisationen for *ukollegial Optræden*.

Lige fra den første Udmeldelse har Hensigten været mig ganske klar. Men jeg foretrækker at have disse Folk som aabne og ærlige Modstandere i Stedet for *maskerede* Kolleger og Kampfæller. Og saa daarlige Folk føler jeg ikke Trang til at staa i Organisation sammen med. Antagelig det samme har gjort sig gjældende hos de Kolleger, der har staaet overfor Udmeldelserne. Ellers havde de jo haft overmaade let ved at faa det Spørgsmaal afgjort gennem Organisationerne, saa meget mere som vi har Voldgiftsdomme for, at den Slags Faktorer ikke falder ind under Lock-out-Forligets Bestemmelser.

Nu har vi imidlertid set, hvor disse beklagelsesværdige stakkels Individer virkelig hører hjemme, dem, vi har haft til at styre i vore Afdelinger og repræsentere os paa vore Delegeretmøder.

Komediespillet vilde — forekommer det mig — blive endnu mere tragi-komisk, om vi vilde begynde paa at *tvinge* dem til at tilhøre os. De vilde derved næsten tvinges til at blive Arbejdsgivernes haandgangne Spioner.

Det er at være paa den holdne Side at forudsætte, at disse udmeldte vil optræde som Skruebrækkere under eventuel Konflikt. Deres Protestudmeldelser bestyrker stærkt en saadan Forudsætning. Men foreløbig skal det dog siges, at de er gaaet frem paa almindelig hæderlig Vis i Modsætning til deres københavnske Kolleger, der maatte slettes af Foreningen som Strejkebrydere.

Aabent og lige til har de gennem deres *lovlige* Udmeldelser sagt, at de ikke sympatiserer med vor Bevægelse længere. Senere vil det saa vise sig, om de vil have Strejkebryderstemplet paa sig. Vi har strængt taget lige saa lidt Garanti for, hvor mange af dem der vil udsætte sig herfor, som vi har det overfor de Faktorer, der endnu staar i vort Forbund.

Det maa, til Situationen indtræffer, staa paa Antagelser og Forudsætninger.

Kommer det i Lighed med 1908 til at bero paa en større Kamp, vil dennes Udfald og Resultater efter mine Anskuelser ingenlunde komme til at afhænge af disse Personer, hvis Fagdygtighed oven i Købet skildres som langt under Minimum. Det vilde være at tillægge dem og deres sangvinske Principaler en Betydning i Modsætning til den, Artiklerne tillægger dem.

Nej, en saadan Kamp vil afhænge af alle de *organiserede* Arbejderes Sammenhold, og det er for smaatskaarent at tro, at den Snes Faktorer, der er Modstandere af Arbejderorganisationerne, skulde være nogen Fare for en Organisation paa godt 3000 Medlemmer.

I den ene Krog af Landet hældes de stakkels Faktorer ud for *ukollegial Optræden*, og i en anden vil man med Vold og Magt have lignende Folk ind i Organisationen. Som Tilskuer til saadant ligger det da nær at spørge: Hvad skal vi da med disse Snyltere paa Organisationstræet? Vi finder saamænd nok andre Lokalformænd, og vi finder vel ogsaa snart ud af at stole lidt mere paa os selv.

Hellere aabne Modstandere end *maskerede Kolleger*.

S—K.

Har Kollektiv-Aftaler retslig Virkning imod Fagforeningerne?

Af L. CHR. NIELSEN.

VORE Læsere vil erindre den store Opmærksomhed det vakte, da Sverigs Typografer gik fra Arbejdet under Storstrejken i 1909 — lige for et Aar siden — af Pligt- og Solidaritetsfølelse og tillige af Sympati for de mange Tusinde, der af Storkapitalisterne var kastede ud i en Lock-out. Ligeledes vil det være i frisk Erindring, at der opløftedes et rasende Hyl i alle Landes Kapitalistpresse — ligesom det var Tilfældet, da de danske Typografer Aaret før — ved samme Tid —

havde gjort noget lignende. Man havde jo ment fra Kapitalisternes Side, at man havde Eneret paa at stoppe Virksomheder for at udvise Sympati.

Blandt de svenske Typografer herskede der nogen Uklarhed over, hvorledes Forholdet vilde blive, naar de alle gik med i Storstrejken; Sagen var den, at de svenske Typografers Tarif indeholdt en Passus, der paabød Erstatningspligt, hvis Arbejdet stoppedes enten ved Lock-out eller Strejke. Kunde denne § finde Anvendelse, naar der var Tale om Storstrejke (eller eventuelt General-Lock-out)? Dette var det store Spørgsmaal. Og Spørgsmaalet fik sin foreløbige Besvarelse straks, idet et Antal af Sverigs Bogtrykkere anlagde Erstatningssag imod det svenske Typograf-Forbund for et Beløb af ca. 200,000 Kr. Det var, som man ser, ikke Smaaskillinger, man vilde nøjes med.

Der blev selvfølgelig Retssag af dette. Og første Akt af denne Retssag er nu ved at blive udspillet, idet der den 13. Oktober d. A. vil falde Dom i Sagen ved Stokholms Raadhusret.

Begge Parter engagerede dygtige Sagførere. Bogtrykkernes Sagfører er TOM FORSSNER og det svenske Typograf-Forbunds Sagfører er VILH. HELLBERG. Sagen var sidst for den 14. Juli, og den Dag gjordes Sagen færdig fra Sagførernes Side, ved at de til Retten indleverede deres sidste Svar til Modparten og deres Henstillinger til Retten.

Vi skal i det efterfølgende kun beskæftige os med VILH. HELLBERGS Svar, der i disse Dage er udkommen paa G. W. Wilhelmssons Forlag i Stokholm og fylder 80 Sider. Hvor vidtløftig denne Rettergang har været fremgaar maaske bedst af, at den anses for at være den største Sag, som Retten nogen Sinde har haft med at gøre. Rettens Protokoller fylder ca. 5000 maskinskrevne Sider, og Udskriften heraf har for hver Part kostet ca. 3000 Kr. Til Erstatning for Vidner er der udbetalt ca. 900 Kr.

Vilhelm Hellbergs Indlæg i Sagen er udkommen under Titlen: »Har Kollektiv-Aftaler retslig Virkning imod Fagforeningerne?« — Det er et af de mest interessante og kundskabsrige Skrifter om dette Emne, man længe har set, og det er et smukt Vidnesbyrd om den Flid, Sagføreren her har udfoldet for at fremme sine Klienters Tarv. Og det maa ikke glemmes, at Sagføreren har maattet fremskaffe alt Materiale, der talte til Gunst for Typografernes Handling, til Dels paa Trods af Myndighederne og fra Udlandet, da en Retssag i dette Emne aldrig før havde fundet Sted i Sverig. Og det glædelige er, at det ikke er løst Juristeri, men hele Skriftet er skrevet i et saa populært Sprog, at enhver Arbejder vil kunne forstaa det — men netop af denne Grund vil det paa sin Maade og paa sit Omraade sikkert blive et udmærket Agitationsskrift og et Arsenal, hvorfra Arbejderbevægelsen kan hente Vaaben i Fremtidens Kampe. Det har stor Interesse for alle Arbejdere, ogsaa her i Danmark.

Hellberg konstaterer først, at Situationen nu er en anden end for et Aar siden, da Retssagen blev anlagt mod Typograf-Forbundet. Da var det den imod Arbejderne lavede kunstige Indignation, der drev sit Spil. Nu staar »Anklagerne i Sagen imod Typograf-Forbundet kun overfor det nøgne Problem om den kollektive Aftales Natur og Retsvirkninger«. Efter at han derpaa har antydet, hvorledes Løsningen af den kollektive Aftales Problem forudsætter den yderste Samvittighedsfuldhed og en Hensynsfuldhed overfor de sociale Spørgsmaal, som man ikke har vist paa den modsatte Side, fortsætter han:

»De kollektive Aftaler er en af det sociale Udviklingsarbejdes vigtigste Frugter, og det rejser sig som et Monument over Millioner af arbejdende Mænds og Kvinders forenede Bestræbelser, over Millioners Sult, Nød og sociale Elendighed. Det er derfor, at det er saa svært at kunne betragte dem med Teoretikernes Øjne.«

Derefter kommer Forfatteren ind paa de forskellige Teorier, særlig de franske Videnskabsmænds Undersøgelser om den kollektive Aftales Natur. Han paaviser, hvorledes disse — i Lighed med den tyske Retsvidenskab — kommer til det Resultat, at den kollektive Aftale ikke kan bestemmes ved Hjælp af tidligere eksisterende Aftaleformer. Saaledes meddeler han, at Professor PHILIP LOSMAR i Bern, som er den tyske Verdens erkendte Avtoritet paa dette Omraade, efter en grundig Undersøgelse forkaster samtlige Teorier, som vil knytte Kollektivaftale til allerede eksisterende Retskategorier. I Forvejen har Hellberg citeret flere franske Forfattere i dette Emne, vistnok alle ansete Retslærde eller Retshistorikere.

Endelig citerer Forf. en Udtalelse af Medlem af Svea Hofret, Vice-Herredshøvding GUSTAF OLIN, der i Maj—Juni-Heftet (1910) af *Social Tidsskrift* bl. a. skriver, efter at have undersøgt de forskellige Teoriers Holdbarhed:

»Ingen af disse Teorier eller nogen af deres mange Varianter er det dog lykkedes at løse alle de Vanskeligheder, der fremkommer ved Kollektivaftalernes praktiske Realisation, ganske simpelt derfor, at dette Institut ikke nøjagtigt kan reguleres ved Hjælp af de sædvanlige Aftalekategorier.«

Efter at have givet en kort Oversigt over samtlige disse Teorier, polemiserer Sagfører Hellberg imod den tilfældigt kombinerede Teori, der ligger til Grund for Anklagerens Krav i Sagen mod Typograf-Forbundet, ligesom i det sidste Forslag til Lov om kollektive Aftaler fra den svenske Regering, hvis Paastand om, at de kollektive Aftaler skal være bindende for Organisationerne — siger Hellberg — ikke kan tages alvorligt.

»Medens Retsdoktrinen i Aartier har søgt at belyse Problemet om Kollektivaftalernes Karakter med det dannede Tankelivs skarpeste og fineste Lys, som er trængt ind i Problemets skøreste Detailler, møder der os her en vældig Straalekaster fra en Krydser, som blænder . . . men ikke oplyser. Jeg aner ikke, paa hvilken Maade denne Aabenbarelse er kommet til Vedkommende. Men jeg er kættersk nok til at tro, at Aabenbarelsen maa søges i den Kreds af Aabenbarelser, der har formaaet samme Vedkommende til under den sociale og religiøse Renæssances Fane at møde de sociale Spørgsmaal. Man maa imidlertid ikke undervurdere Betydningen af en Udtalelse af Landets højeste Myndighed, ligegyldig af hvad Beskaffenhed Udtalelsen saa er, og da denne Udtalelse allerede er kommen til Anvendelse hos dem, der tydelig forstaar at bruge den for sine Interesser, bør den imødegaas.«

Efter en grundig Kritik over Regeringsforslagets Mangel paa ledende Princip, forklarer Hellberg det lønløst at udforske Kollektiv-Aftalernes juridiske Karakter med hidtil erkendte Aftaleformer: »Nøglen til Problemet hænger paa en social-økonomisk Krog og ikke paa Jurisprudensens fremrakte Lillefinger.«

Om Modpartens Kombinationer af Problemet siger Hellberg træffende:

»Øjensynlig hviler disse kombinerede Forsøg til Forklaring af Kollektiv-Aftalernes retslige Natur paa en Sammenblanding af, hvad der i en Overenskomst imellem Organisationerne er Kollektiv Aftaler, og hvad der ikke er det.«

Og selve Kollektiv-Aftalens Grænser trækker han saaledes op:

»De kollektive Aftaler i streng Mening er blot de, der har til Opgave at regulere eller normere den private Arbejdsaftale, de individuelle Parters Præstationer, samt dermed sammenhængende Rettigheder og Skyldigheder i og gennem den private Arbejdsaftale, hvorimod de forhandlende Parters Forpligtelser overfor hinanden som Organisationer, som Magtfaktorer paa det sociale Arbejdsomraade, holdes udenfor de kollektive Aftaler.«

Man kunde imidlertid, hedder det videre, rejse det Spørgsmaal, om ikke de kollektive Aftaler kunde have Retskraft, endskønt det er en væsentlig ny Form for Aftale? Men da støder man paa den Hindring, at hele vort Retssystem er opbygget paa den romerske Lære om Aftale, og denne forudsætter Viljens Overensstemmelse hos to Personer, for at en Aftale retslig kan komme i Stand. I Spørgsmaalet om Kollektiv-Aftaler kan man derimod ikke tale om en Vilje-Overensstemmelse imellem tvende Personer, uden at man kommer ind paa noget, der er fremmed for vor hidtil gældende Lære om Aftaler. Dette bliver altfor løst i Konturerne, hvis man vil tale om en saakaldet kollektiv Aftale-Vilje, — det er i Virkeligheden intet mindre end en Revolution imod de hidtil gældende Grundsætninger for Retsvæsenet.

Under Henvisning ogsaa til udenlandsk Ret kommer Forfatteren saaledes til det Resultat, at de kollektive Aftaler ikke har retslig bindende Virkning for de Organisationer, der slutter Aftalen, men derimod kun Karakteren af en Samvirkning, der har Virkning saa længe det respekteres af Vedkommende.

Nu opstaar Spørgsmaalet: om en i Kollektiv-Aftaler indført Bestemmelse om Strejkeforbud har retslig Virkning?

Det gælder da først og fremmest at bevise, om den kollektive Aftale i sit Hjærtepunkt — Lønspørgsmaalet — savner retslig Virkning, saa gælder det samme selvfølgelig ogsaa for de Overenskomster, der ligger ude i Institutionens Periferi. Set fra dette Synspunkt har Strejkeklavsulen ingen retslig Virkning. Men man kan ogsaa spørge sig, hvorvidt ikke Strejkeforbudet indeholder en Forpligtelse ved Siden af Kollektiv-Aftalen — en Forpligtelse, som Fagforeningen selv har paataget sig. Dette mener Forfatteren ikke er eller kan være Tilfældet, hvis det ikke udtrykkeligt er sagt, at Fagforeningen i dette Punkt stiller sig foran sine Medlemmer. En saadan Forpligtelse plejer imidlertid aldrig at forekomme i Kollektiv-Aftalerne — og derfor er Strejkeklavsulen, ogsaa fra dette Synspunkt, ikke retslig bindende.

Det konstateres yderligere, at der fordres en udtrykkelig Erklæring fra Fagforeningen om, at den ansvarer for al den Skade, som en Strejke kan paaføre Modparten, for at Forpligtelse til Skadeserstatning skal foreligge, samt sluttelig, at Kollektiv-Aftalen har en iøvrigt bindende Aftales Form, d. v. s. er godkendt og underskrevet af Parterne.

Efter at Forfatteren, Sagfører Hellberg, saaledes har vist, at de kollektive Aftaler strider imod den Lære om Aftaler, hvorpaa Retssystemet er bygget, og at det indeholder en Revolution imod den gældende Retsopfattelse, slutter han med at kræve, at Svenska Typograf-Förbundet i enhver Henseende bliver frifundet.

Det er, som man ser, en meget interessant Afhandling, ogsaa for Arbejdere i andre Fag end netop Typograferne. Forfatteren viser her med intensiv Klarhed, hvorledes det hidtilværende Retsgrundlag, den romerske Ret — *corpus juris civile* — ikke længere strækker til overfor Nutidens revolutionerende Kræfter. Det er — synes man at skimte bag Juristens saglige Ord — det ny Samfund, der vokser frem og kræver Plads for sine Meninger, for sine Opfattelser af, hvorledes Livet skal forme sig i Fremtidens Samfund.

Nær og Fjærn.

Vor Redaktør, Jul. Schrøder, blev i Mandags indlagt paa Kommunehospitalet, lidende af en akut Blindtarmsbetændelse. Han opereredes straks Mandag Aften og henlaa de paafølgende Dage i en meget kritisk Tilstand. Da Bladet i Gaar Middags gik i Pressen, var der dog lykkeligvis indtraadt en Bedring, som forhaabenlig vedvarer. Ethvert Besøg er foreløbig forbudt.

Typografernes Sangforening. Ordrupturen finder Sted paa Søndag. Man samles ved 6-Tiden i Ordrup Hotels Have, hvor medbragte Madkurve tømmes. Koret synger i Haven, og ud paa Aftenen er der Dans i Salen samt Punschesold. Kolleger og Besøgende er velkomne.

Postkort fra Processionen i Søndags, tagne af vor arbejdsløse Kollega CHR. RANDA, Smedegade 4,[3], og forestillende: 1) *Opstillingen*, 2) *Sangerne*, 3) *Brandmændene*, 4) *Typograferne*, er tilsendt os. Kortene, som er udmærkede Fotografier, sælges for 10 Øre Stk. Send et 3-Øres Brevkort med Bestilling af mindst 4 efter ovenst. Adr., saa vil Hr. R. bringe dem efter den opgivne Adresse.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.*

Biblioteket aabnes Mandag d. 12. September og er fremtidig aaben hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

FORENINGS-MEDDELELSER

Ny Medlemmer.

København: Sætter Knud Rasmussen, udl. 2/9 10 hos Egm. Petersen (arb. s. St.). Sætter Harald Larsen, udl. 31/8 10 i Forlagstr. (arb. s. St.). Sætter Oluf Hansen, udl. 1/9 10 paa Fagskolen (arbl.). Stereotypør Fr. Vilh. Bidstrup, udl. 12/8 10 hos Hartmann (arb. s. St.). Sætter Carl M. Halberg, udl. 27/8 10 hos Harald Jensen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Paal. Dagmar V. Th. Jensen, udl. 1/10 07 hos B. Nielsen (Chr. Winther).

Aarhus, Otto Anesen, udl. 1/9 10 i Licius Nielsens Bogt. Hillerød, Niels Oscar Jensen, udl. 1/9 10 i Nordsj. Venstreblad. Kalundborg, Carl Larsen, udl. 1/9 10 hos Tortzen. Odense, Lauritz Jørgensen, udl. 26/8 10 i Milo'ske Etabl. (arbl.). Roskilde, Valdemar Petersen og Jens Chr. Ludvigsen, begge udl. 1/9 10 i Roskilde Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1691 Jenny Nielsine Hansen fra Ribe (arbl.). 2689 (2866) J. C. Hylander fra Silkeborg i Pl. (Missionstr.). 2772 (1648) Einer Christoffer Petersen fra Udl. (arbl.). 2161 Søren E. Chr. Petersen fra Næstved i Pl. (Winther). 2582 J. Vald. Christensen fra Nakskov (arbl.) 1530 Vald. Simonsen fra Slagelse i Pl. (Bjarnø). 1992 (731) Jens Chr. Petersen fra Udl. (arbl.). 2771 (279) V. L. Christensen fra Rejse (arbl.). 2756 (2845) H. O. F. H. Andersen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 9919 (svensk) Ragnvald A. Larsen (arbl.). Aarhus, 255 J. Blauenfeldt (»Reform«), 1358 Harald A. Nielsen (Aarhus Stiftstidende), 2101, Sofus Vald. Sørensen (arbl.), 2529 Jacob Hansen Smith (arbl.) og 1960 Valdemar Leth (arbl.). Esbjerg, 2719 Karl Julius Hansen (Centraltr.) og 2069 Harald Fuglsang (Rosendahl). Lyngby, 2185, O. P. L. Honorè (arbl.). Thisted, 2288 Johannes Trab (arbl.).

Bortrejste.

København: 2204 (1156) H. O. Jørgensen til Slagelse (arbl.). 2046 Peter Pagh paa Rejse (arbl.). 2684 Kaj Marius Jørgensen til Odense (arbl.) 2696 Carl Ludvig Riise til Norge i Pl. 1150 (205) Ludvig Jensen til Slagelse i Pl.

Aalborg, 1497 Marius Johnsen til Nykøbing M. (arbl.). Aarhus, 2245 C. Joh. Jensen til Silkeborg i Pl. Hillerød, 2185 Oskar P. L. Honoré til Lyngby (arbl.) Horsens, 2010 H. Schruber til Kbhvn. (arbl.), 1814 Sophus Madsen til Kbhv. (arbl.) og 1637 Jørgen Sørensen til Vejle (arbl.) Kolding, 1960 Vald. Leth til Aarhus (arbl.). Nykøbing F., 2521 Juhngreen Nilsson og 2638 Marius Pedersen (begge til Udlandet). Næstved, 2249 Holger Kürstein til Korsør (arbl.) og 1816 Hans Laur. Madsen til Papirarbejdernes Forbund. Odense, 2463 Hjælpearb. Mathilde Christensen til Bogbindernes Forbund. Ribe, 1691 Jenny Hansen til Kbhv. (arbl.) Ringsted, 1654 Johannes Jensen til Fredericia (Militær). Silkeborg, 255 J. Blauenfeld til Aarhus i Pl. og 2689 J. C. Hylander til Kbhvn. i Pl. Kallundborg, 2054a Jens Hansen (paa Rejse).

Udslettet for Restance.

Slagelse, 1619 Bogtrykker Oluf Teilmann Ibsen (Skelskør).

Typografernes Sangforening.

Søndag: Ordruptur. Kl. 6 Samling i Ordrup Hotels Have. Madkurv medbringes. Dans og Punsch.

Sangøvelserne begynder den 17. Septbr.

24. Septbr.: *Generalforsamling.* (1 D)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening

Kontingentet for 31.—34. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 10. September.

P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

T. C. C. Trianglen Kl. 10. (3x)

ANNONCER

»Typograf«-Sætter,

7 Aars Praksis, hurtig og paalidelig, ønsker god Plads i Oktober. Billet mrkt. »T. 6367« modtager Københavns Annoncebureau, Købmagergade 63—65. (139)

Illustrationstrykker.

En ung, dygtig og paalidelig Illustrations- og Farvetrykker ønsker Plads straks. Prøver paa smukt udført Arbejde kan vedlægges; det tilføjes, at jeg har modtaget Broncemedaille for mit Svendestykke. Bill. mrkt. »137« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter

(Provinsianer) søger Plads snarest i København eller Provinsen. Billet mrkt. »138« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[3] Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 16. SEPTEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Sygdom og Dødelighed i Københavns Afdeling i Aarene 1907—1909.

Af LAUR. JENSEN.

For den statsanerkendte Sygekasses Vedkommende har Indtægten ialt i 3-Aaret været følgende:

1907....	Kr.	38,759.09,	deraf Statstilskud	Kr.	9,520.17
1908....	-	40,497.66	— —	-	9,819.88
1909....	-	42,454.39	— —	-	10,309.77
Ialt...	Kr.	121,711.14,	deraf Statstilskud	Kr.	29,649.82

Udgifterne fordeler sig som følger:

	1907 Kr.	1908 Kr.	1909 Kr.	Ialt Kr.
Pengehjælp.....	19,428.80	20,082.80	25,103.05	64,614.65
Betalt Hospital....	3,086.70	2,657.00	2,639,30	8,383.00
Lægehonorar og Ekstra Læge....	6,264.75	6,491.36	7,200.73	19,956.83
Speciallæge.....	1,795.00	1,611.50	3,178.05	6,584.55
Vagthold etc.....	262.58	246.22	276.04	784.84
Barselhjælp.....	852.00	1,018.00	906.00	2,776.00
Medicin til Arbl....	2.58	8.51	3.26	14.35
Budløn.....	50.00	50.00	50.00	150.00
Porto.....	43.28	29.28	39.32	111.88
Administration.....	1,800.00	1,800.00	1,800.00	5,400.00
Andre Udgifter....	45.52	49.99	83.68	179.19
Ialt....	33,631.21	34,044,65	41,279.43	108,955.29

Den 1. Januar 1907 havde Kassen en Formue af Kr. 7896.64 og den 31. December 1909 af Kr. 20,652.49, altsaa en samlet Fremgang for 3-Aaret af Kr. 12,755.85. Af denne Fremgang falder Kr. 5127.88 paa 1907, Kr. 6453.01 paa 1908, men kun Kr. 1174.96 paa 1909. Grunden til den altfor ringe Fremgang for 1909 skyldes naturligvis først og fremmest den stærkt forøgede Pengehjælp for sidste Aar, der er forøget med ca. 5000 Kr., og dernæst Lægehonorarerne, der fra at være Kr. 8059.75 i 1907 og Kr. 8102.85 i 1908 er steget til Kr. *10,378.78* i 1909, altsaa til mere end det samlede Statstilskud. Aarsagen hertil er dels den kontraktmæssige Forøgelse af Kredslægernes Honorar, men særlig Forøgelsen af Udgiften til Speciallægerne, hvilken for 1909 er steget til omtrent det dobbelte.

Hvad Formuen pr. Medlem angaar, da er den fra at være Kr. 3.90 pr. Medlem i 1906 steget til Kr. 9.55 i 1909, men er dog endnu under den Minimums-Grænse af 10 Kr. pr. Medlem, der betegner Sygekasserne som svagt funderede.

Hvad Sygeligheden angaar, saa var det gennemsnitlige Antal Sygedage for mandlige Medlemmer i 1907: 6,6 Dage, 1908: 6,2 Dage og 1909: 7,8 Dage, altsaa en ret væsentlig Stigning for 1909. For Kvindernes Vedkommende var det gennemsnitlige Antal Sygedage i 1907: 6,9 Dage, 1908: 7,9 Dage og 1909: 8,8 Dage, altsaa en ret væsentlig Stigning hvert Aar. Disse Tal er udfundet ved at dividere Medlemstallet ind i det samlede Antal Sygedage.

Hvad Sygdommene angaar, saa er det for Mændenes Vedkommende særlig Fordøjelsessygdomme, rheumatiske Sygdomme og Nervelidelser, der viser det største Antal Sygedage, og særlig en betænkelig Stigning i de sidste Par Aar. Ligeledes kræver Bronchitis et stærkt forøget Antal Sygedage i 1909 imod de foregaaende 2 Aar. Tuberkulosen synes derimod at være gaaet lidt tilbage. For Sygdomme i Overekstremiteterne er der som sædvanlig en Del Tilfælde, hvor man faar læderet Fingrene, ikke mindst ved Sættemaskinerne, hvor det særlig synes at være højre Pegefinger, der er udsat. Iøvrigt henvises til Tabel I, der viser hvorledes Sygdomstilfældene fordeler sig mellem de forskellige Aldersklasser og hvorledes Tilfældenes og Sygedagenes Antal svinger i de 3 Aar, for hvilke Undersøgelsen er foretaget.

For Kvindernes Vedkommende er Tuberkulosen gaaet en Del tilbage i 3-Aaret imod 1906, da den omfattede ikke mindre end 1278 Sygedage. Den gik i 1907 ned til 1/3, men er steget noget igen i 1908 og 1909, uden dog at naa den tidligere Højde. Derimod er Underlivssygdommene stadig oppe paa den samme Højde, idet de omfatter ca. 1000 Sygedage gjennemsnitlig pr. Aar. Nærmest derefter kommer Nervesygdomme, Fordøjelsessygdomme og Bronchitis, hvilken sidste udviser en betænkelig Fremgang i 1909.

Med Hensyn til Sygdommenes Hyppighed indenfor de forskellige Aldersklasser og Sygdomsarter, giver Tabel II tilstrækkelig Besked. Af Tallene nederst tilhøjre ser man hvorledes Sygedagenes samlede Antal er forøget hvert af de 3 Aar.

Hjælpekassen, der virker sideordnet med den statsanerkendte Sygekasse, har i 3-Aaret haft følgende Indtægt og Udgift:

1907.....	Indtægt Kr.	10,279.48	Udgift Kr.	9,027.00
1908.....	— -	10,607.09	— -	8,855.00
1909.....	— -	11,177.62	— -	10,476.40
Ialt...	Indtægt Kr.	32,064.19	Udgift Kr.	28,358.40

Altsaa en Formuefremgang af Kr. 3705.79 i de 3 Aar. Formuen, der den 1. Januar 1907 var gaaet ned til Kr. 262.65, var den 31. December 1909 Kr. 3968.44, saa denne Kasse staar jo noget bedre financieret end forhen, dersom der da ikke kommer nogle daarlige Aar, som atter gør Billedet mørkt.

Angaaende Begravelseskassens Virksomhed for Københavns Afdeling i 1907—09 tjener følgende til Oplysning:

1907...	Indtægt Kr.	12,647.71	(deraf Kont. Kr.	8,499.10)
1908...	— -	10,630.82	(— — -	8,779.95)
1909...	-	11,153.60	(— — -	9,171.20)
Ialt...	Indtægt Kr.	34,432.13	(deraf Kont. Kr.	26,450.25)

1907...	Udgift Kr.	6,230.51	(deraf Begravelseshjælp Kr.	5,342.00)
1908...	— -	5,036.75	(— — -	4,236.75)
1909...	— -	4,991.60	(— — -	4,190.00)
Ialt...	Udgift Kr.	16,258.86	(deraf Begravelseshjælp Kr.	13,768.75)

Den 1. Januar 1907 var Beholdningen Kr. 42,929.51 og den 31. December 1909 Kr. 61,102.78, altsaa en samlet Formuefremgang af Kr. 18,173.27, nemlig i 1907: 6417.20, 1908: 5594.07 og 1909: 6162.00. Kassen hører til dem, der ifølge Sygekasseinspektoratets Beregners Opgivende er ret vel financielt funderet.

Hvad nu Dødeligheden angaar, saa stiller denne sig som følger:

1907 døde der	16	Mænd	5	Kvinder og	16	Børn
1908	— -	9	—	11	— -	18	—
1909	— -	12	—	6	— -	11	—
Tils.....	37	Mænd	22	Kvinder og	45	Børn

Af de 37 Mænd var *5* mellem 20—30 Aar, *13* mellem 31—40 Aar, *4* mellem 41—50 Aar, *5* mellem 51—60 Aar, *5* mellem 61—70 Aar og *5* mellem 81—90 Aar.

Af de 22 Kvinder var 3 mellem 20—30 Aar, 3 mellem 31—40 Aar, 4 mellem 41—50 Aar, 5 mellem 51—60 Aar, 2 mellem 61—70 Aar, 2 mellem 71—80 Aar og 3 mellem 81—90 Aar.

Dødsaarsagerne var for Mænd følgende:

Tuberkulose 12, Hjærtesygdomme 7, Apopleksi 5, Kræft 3, Lungebetændelse 2, Nyresygdom 2, Hjernelidelse 1, Blærelidelse 1, Blindtarmsbetændelse 1, Meningitis 1, Sukkersyge 1 og overkørt af Sporvogn 1.

Af Kvinder døde af Hjærtesygdom 4, Bronchitis 3, Tuberkulose 2, Kræft 2, Forgiftning 2, Nyresygdom 2, Alderdomssvaghed 2, Hjernelidelse 1, Lungebetændelse 1, Blærekatarrh 1, Basedow 1 og Nervesygdom 1.

Som man vil se, har Tuberkulosen foraarsaget 1/3 af Dødsfaldene blandt Mændene, men kun 1/11 af Dødsfaldene blandt Kvinderne.

Tabel I.

Tabel over Sygdomstilfælde for Mænd i Aarene 1907—09 i Alderen fra

	I Aaret	16—19		20—24		25—29		30—34		35—39		40—44		45—49		50—54		55—59		60		Ialt	
		Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage
Tuberkulose	1907	—	—	4	271	8	812	2	303	1	26	1	86	1	93	—	—	2	130	5	197	24	1918
	1908	—	—	—	—	7	632	4	493	—	—	—	—	2	87	—	—	—	—	—	—	13	1212
	1909	3	459	3	346	6	472	3	171	1	57	—	—	1	8	1	91	—	—	—	—	18	1604
Bronchitis	1907	—	—	3	51	3	49	7	171	2	43	3	73	1	4	—	—	2	65	7	209	28	665
	1908	—	—	10	160	2	31	3	52	5	132	3	40	1	45	1	35	4	200	2	57	31	752
	1909	5	99	6	117	8	288	9	128	9	290	5	93	5	89	2	66	6	101	3	86	58	1357
Influenza	1907	2	27	17	155	10	103	16	154	3	20	5	75	3	40	3	53	2	34	2	26	63	687
	1908	2	12	18	150	16	154	13	122	13	165	4	31	6	79	—	—	2	17	5	142	79	872
	1909	3	19	10	100	14	122	6	53	7	115	3	54	2	25	1	6	2	60	2	31	50	585
Sygd. i Overekstrem.	1907	3	17	10	111	12	135	9	112	4	128	5	84	2	23	2	23	—	—	1	8	48	641
	1908	2	24	8	113	9	126	7	152	4	54	4	163	1	16	—	—	1	76	3	64	39	788
	1909	5	70	11	201	2	44	3	66	2	175	4	40	—	—	2	37	3	107	—	—	32	740
Sygd. i Underekstrem.	1907	2	11	6	138	6	61	11	169	3	108	2	45	1	33	1	35	1	5	2	84	35	689
	1908	2	84	8	93	12	160	5	188	4	33	3	49	2	19	—	—	1	16	3	84	40	726
	1909	2	14	7	129	6	96	5	139	—	—	6	117	2	48	—	—	1	21	5	186	34	750
Andre kirurg. Sygd.	1907	1	14	2	43	3	35	2	53	1	13	4	46	1	36	—	—	—	—	1	22	15	262
	1908	—	—	4	46	4	57	2	37	1	6	—	—	1	28	—	—	2	79	—	—	14	253
	1909	1	5	6	67	1	5	1	22	5	91	1	44	2	28	—	—	1	12	1	10	19	284
Sygd. i Fordøjelsesorg.	1907	4	61	3	47	5	46	12	205	5	124	3	72	6	24	2	21	1	27	2	59	43	686
	1908	1	12	9	191	11	152	11	222	5	72	4	53	4	53	1	8	2	191	5	205	53	1159
	1909	3	100	7	188	4	98	11	299	12	214	4	106	3	63	2	46	4	237	2	38	52	1389
Rheumatisme	1907	—	—	1	10	2	15	7	110	7	155	3	38	1	89	5	205	2	17	4	53	31	692
	1908	—	—	4	53	6	266	6	85	12	169	9	114	6	238	1	19	3	72	5	214	52	1230
	1909	2	22	8	107	6	120	6	135	6	114	8	392	4	260	3	34	2	50	5	79	50	1313
Sygd. i Nervesystemet	1907	2	19	4	58	7	134	2	225	10	184	1	28	3	53	—	—	1	58	5	279	35	1038
	1908	1	6	2	68	7	68	—	—	3	31	3	61	7	188	2	32	—	—	4	111	29	565
	1909	3	41	1	42	8	264	10	451	7	184	8	283	2	283	—	—	2	39	5	107	49	1694
Sygd. i Kredsløbsorg.	1907	1	5	2	37	1	20	3	89	4	296	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	447
	1908	1	35	3	43	1	28	2	22	2	101	1	20	2	29	—	—	—	—	4	82	16	360
	1909	1	19	1	13	2	9	—	—	—	—	1	58	—	—	1	54	3	98	6	232	15	483
Sygd. i Urinvejene	1907	—	—	4	57	1	8	1	40	2	127	—	—	1	15	—	—	—	—	1	54	10	301
	1908	—	—	2	30	—	—	1	8	2	23	2	142	—	—	—	—	1	12	1	35	9	250
	1909	—	—	—	—	—	—	—	—	1	9	—	—	1	17	—	—	—	—	1	30	3	56
Halssygdomme	1907	—	—	9	69	4	27	2	111	3	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	242
	1908	4	32	6	43	10	140	6	44	2	21	2	11	1	5	—	—	—	—	1	7	32	303
	1909	3	22	11	112	6	52	12	117	6	46	2	37	1	6	—	—	—	—	—	—	41	392
Veneriske Sygdomme	1907	1	14	3	105	2	51	1	22	1	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	219
	1908	—	—	6	123	—	—	1	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	136
	1909	—	—	3	53	4	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	181
Øjensygdomme	1907	—	—	2	44	—	—	1	7	—	—	—	—	1	19	—	—	—	—	1	11	5	81
	1908	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	38	—	—	—	—	—	—	—	—	2	43
	1909	—	—	—	—	2	42	1	33	—	—	1	22	—	—	—	—	—	—	—	—	4	97
Øresygdomme	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	1	4
	1908	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10
	1909	—	—	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—	—	—	2	19
Hudsygdomme	1907	—	—	6	150	2	49	5	321	1	20	1	8	—	—	—	—	—	—	1	11	16	559
	1908	1	21	4	58	3	44	2	70	3	53	—	—	—	—	—	—	3	35	1	19	17	300
	1909	1	12	8	76	4	58	4	83	2	48	1	50	2	25	3	107	—	—	1	25	26	484
Tilsammen for.....	1907	16	168	76	1346	66	1545	81	2092	47	1306	28	555	21	429	13	337	12	340	32	1013	392	9131
— -	1908	15	231	84	1171	89	1868	63	1508	56	860	36	722	33	787	5	94	19	698	34	1020	434	8959
— -	1909	32	882	83	1555	73	1798	71	1697	58	1343	44	1296	25	852	16	456	24	725	31	824	457	11428

Sangsæsonen begynder.

Paa Lørdag lægger Sangforeningen ud paany.

Det er da Tid for alle sanginteresserede Kolleger at melde sig ind for at følge med ved Øvelsen og lære de nye Sange til Vintersæsonen.

Det skulde synes overflødigt at nævne mange Eksempler paa Sangens oplivende og dannende Indflydelse. Dens Betydning møder os overalt. Sangen lyder ved alvorlige, højtidelige og festlige Lejligheder. Sangen knytter os sammen, styrker Venskabet, befæster Solidaritetsfølelsen og giver os i det hele et lysere Syn paa Tilværelsen. Sangen er desuden en udmærket Lungegymnastik; for Typografer er denne Side af Sagen ikke uvigtig. Holder man Lungerne kraftige, modvirkes derved vor Arvefjende, Tuberkulosen.

Og skal man synge, bør man synge i sit eget Fags Sangforening. Som Typograferne paa mange andre Omraader er forrest, har de ogsaa Æren af at eje Københavns ældste faglige Sangforening. Den bør de holde fast ved, at den fuldt ud kan løse sin Opgave: at virke til Adspredelse, til Underholdning og Nytte for hele Faget. Men dette kan kun ske, naar Foreningen tæller tilstrækkelig mange — aktive og passive — Medlemmer.

At Sangforeningen er saa heldig at have en Kapacitet som kgl. Kapelm. GULDBRANDSEN til Lærer og Dirigent bør være en Grund mere for Typograferne til i stort Tal at slutte sig til Foreningen.

Enhver Kollega, hvem det maatte interessere, indbydes til at overvære Møderne. Lokalet er i Prins Wilhelms Palæ, St. Annæ Plads 13, 2. Sal, og er aabent hver Lørdag fra Kl. 9.

Tabel II.

	I Aaret	Tabel over Sygdomstilfælde for Kvinder i Aarene 1907—09 i Alderen fra																			
		16—19		20—24		25—29		30—34		35—39		40—44		45—49		50—54		55—59		60		Ialt	
		Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage	Tilf.	Dage
Tuberkulose	1907	—	—	1	46	1	19	2	157	—	—	3	129	—	—	—	—	2	45	—	—	9	396
	1908	—	—	2	136	1	99	5	313	—	—	1	81	—	—	—	—	—	—	—	—	9	629
	1909	—	—	—	—	1	83	—	—	1	178	3	306	—	—	1	19	—	—	1	182	7	768
Bronchitis	1907	—	—	—	—	1	22	2	28	1	12	—	—	1	12	—	—	2	24	—	—	7	98
	1908	—	—	1	10	3	88	2	157	3	42	—	—	2	64	1	15	2	28	—	—	14	404
	1909	—	—	1	25	3	69	7	230	2	45	1	58	4	79	2	45	1	19	1	57	22	627
Underlivssygdomme	1907	—	—	2	63	7	240	8	172	7	208	4	223	—	—	2	102	—	—	—	—	30	1008
	1908	1	8	2	31	8	363	3	158	7	22	3	45	1	64	1	14	—	—	—	—	25	904
	1909	—	—	4	127	7	175	6	178	7	359	6	159	—	—	1	35	—	—	—	—	31	1033
Influenza	1907	—	—	3	40	4	39	2	14	—	—	—	—	2	46	2	45	—	—	1	6	14	190
	1908	1	25	2	17	3	38	2	44	2	14	3	42	5	140	1	28	1	53	—	—	20	401
	1909	—	—	2	17	5	129	4	112	1	8	3	35	—	—	2	29	1	10	—	—	18	340
Sygd. i Overekstrem.	1907	—	—	—	—	1	22	1	12	1	21	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	4	71
	1908	—	—	1	23	2	42	2	23	1	8	4	81	1	26	—	—	—	—	—	—	11	203
	1909	—	—	—	—	—	—	5	176	3	49	3	136	1	44	1	8	1	4	—	—	14	417
Sygd. i Underekstrem.	1907	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	2	95	2	61	—	—	—	—	—	—	5	164
	1908	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	56	—	—	2	6	2	182	—	—	5	244
	1909	—	—	—	—	1	13	1	8	1	14	1	47	1	136	—	—	1	48	—	—	5	266
Andre kirurg. Sygd.	1907	—	—	—	—	1	8	1	22	2	161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	191
	1908	—	—	1	16	1	11	3	73	—	—	—	—	1	51	—	—	—	—	—	—	6	151
	1909	—	—	1	11	2	47	—	—	3	41	1	42	—	—	1	67	—	—	—	—	8	208
Sygd. i Fordøjelsesorg.	1907	—	—	3	118	3	115	7	203	6	251	1	24	—	—	2	26	1	22	—	—	23	759
	1908	—	—	3	47	2	44	6	118	2	145	1	8	3	84	1	30	—	—	—	—	18	476
	1909	1	8	1	33	2	73	7	138	3	128	3	81	2	87	1	63	—	—	—	—	20	611
Sygd. i Nervesystemet	1907	—	—	—	—	4	48	1	30	4	184	2	50	—	—	1	68	3	57	2	112	17	549
	1908	—	—	—	—	1	18	2	40	4	358	2	50	5	206	2	117	3	94	1	21	20	904
	1909	—	—	—	—	1	28	1	45	1	182	4	157	3	240	1	11	2	67	—	—	13	730
Rheumatisme	1907	—	—	—	—	1	10	—	—	3	76	—	—	2	50	3	48	1	9	—	—	10	193
	1908	—	—	—	—	—	—	—	—	2	125	2	21	—	—	1	13	—	—	—	—	5	159
	1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	27	2	117	3	110	—	—	6	254
Sygd. i Kredsløbsorg.	1907	—	—	—	—	2	32	5	143	1	21	2	96	1	46	3	145	—	—	—	—	14	483
	1908	—	—	1	33	1	11	1	24	—	—	2	59	2	48	1	70	—	—	—	—	8	245
	1909	—	—	—	—	2	71	2	68	3	143	3	69	1	85	1	57	—	—	1	5	9	498
Sygd. i Urinvejene	1907	—	—	—	—	1	20	1	15	1	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	110
	1908	—	—	—	—	1	70	1	23	1	59	—	—	1	83	1	33	—	—	—	—	5	268
	1909	—	—	—	—	3	138	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	138
Halssygdomme	1907	1	10	1	11	—	—	3	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	69
	1908	—	—	—	—	4	53	4	57	3	44	2	42	1	33	—	—	—	—	—	—	14	229
	1909	—	—	1	12	3	65	4	62	2	43	—	—	—	—	1	12	—	—	—	—	11	194
Sygd. af Øjne og Øre	1907	—	—	—	—	2	136	—	—	—	—	—	—	—	—	2	24	—	—	—	—	4	160
	1908	—	—	—	—	1	15	—	—	1	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	46
	1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudsygdomme	1907	—	—	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10
	1908	—	—	—	—	1	13	—	—	1	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	100
	1909	—	—	1	22	2	17	—	—	1	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	108
Tilsammen for	1907	1	10	10	278	28	711	34	854	27	1017	15	633	8	215	15	458	9	157	3	118	150	4451
— -	1908	2	33	13	313	29	865	31	1030	27	1134	21	485	22	799	11	326	8	357	1	21	165	5363
— -	1909	1	8	11	247	32	908	37	1017	28	1259	28	1090	13	698	14	463	9	258	3	244	176	6192

Forretningsudvalgsmøder.

Den 18. August 1910. 1. Hvidtfeldt gav Meddelelse om et Besøg i Næstved den 12., hvor det var lykkedes at fjærne en opstaaet Divergens paa »Næstved Tidende«, som havde givet Anledning til en Afskedigelse. Endvidere om et Besøg i *Slagelse* den 13., hvor man anvendte Lærlinge til Sættemaskinerne i Strid med Tarifen. — Ved Besøget i Næstved var der endvidere forhandlet med Bladudgiverorganisationens Formand om Divergensspørgsmaal i *Thisted* om Godtgørelse for Regnskabsuddrag og Navnesats. Der var i det væsentlige opnaaet Forstaaelse om den af Forbundet hævdede Opfattelse, medens nogle Tilfældes Afgørelse blev udskudt til et kommende Fællesmøde.

2. I en Sag fra Esbjerg kunde det meddeles, at der intet var besluttet, men hvis saadant skete, vilde man søge udvirket, at det paagældende Personales Ønsker opfyldtes.

3. Et delt Arbejdsforhold paa Redaktion og Sætteri tillodes paa et Aar paa Betingelse af, at Mindsteløønnen i den paagældende Afdeling garanteredes.

4. Et Andragende om Omflytningsbidrag til et Medlem, der gik fra Lederplads til Lederplads, afsloges.

5. En opstaaet Divergens om Minimallønnen for Nyudlærte paa et Trykkeri i Rønne afgjordes.

6. Et Medlem i Aarhus-Afdelingen andrager om Dækning af en Speciallægeregning paa 85 Kr. Kunde ikke bevilges.

7. Et Medlem i Odense har erholdt 26 Ugers Sygeunderstøttelse for en Mavesygdom. Under denne Sygdom er der opstaaet en Affektion af Hjertet. Der spørges, om han kan faa Understøttelse for denne Sygdom. Efter at Lægen har erklæret, at Mavesygdommen er kronisk, at Hjærteaffektionen ikke er en Følge af denne samt at Hjærteaffektionen uanset Mavesygdommen vilde bevirke Arbejdsudygtighed, tilstedes ny Sygehjælp for den sidst indtraadte Sygdom.

8. Horsens-Afdelingen har gentagende andraget om Understøttelse til et Medlem i Henhold til Lovenes § 26. Der er tilsendt et Beløb af Juleuddelingsbeholdningen.

9 Et Medlem er afgaaet ved Døden i Holstebro, som han var tilflyttet som ny fra København. Da der intet Bidrag var erlagt til den

tiltraadte Afdeling, vil den udbetalte Begravelseshjælp være at refundere Provinsbegravelseskassen af den københavnske Begravelseskasse.

10. Et Medlem i Lyngbyafdelingen er af denne indstillet til Kontingentfritagelse under Forsøg paa at skabe sig andet Erhverv. — Tiltrædes i Henhold til § 230, dog maa Vedkommende svare Kontingent til Syge- og Begravelseskassen.

11. Et Medlem fra Odense har undladt at frekventere Fagskolen, efterat han havde haft en Maaneds Understøttelse paa 40 Kr. og har kørt Væddeløb paa Cyklebanen i Ordrup. Vedk. har foregivet at være syg. — Der er givet Vedk. Besked paa, at han maa tilbagebetale omspurgte 40 Kr., som han uberettiget har tilvendt sig paa Fagskolen, førend han kan erholde sin Bog udleveret. Desuden maa han have arbejdet ved Faget, førend han kan erholde Understøttelse.

12. En Annonce i *Politiken* fra to Linotypesættere, gaaende ud paa Levering af Maskinsats, vedtoges det at undersøge, hvem det kunde være, da man selvfølgelig ikke kunde tillade Forholdet.

13. Foranlediget ved Oplysninger om et Forretningsforhold mellem *Socialdemokratens* Provinsblade og et Københavnerfirma, vedtoges det at forsøge de hos Firmaet beskæftigede Arbejdere organiserede og om muligt opnaa Overenskomst om Arbejdsforholdet der.

25 Aars Jubilæum som Typograf kan den 1. Oktober fejres af Typograf SIMON STAMPE, idet han fik udlært den 1. Oktober 1885 paa »Ribe Amtstidende«s Trykkeri i Varde. Han har dog ikke hele Tiden arbejdet her, men en Tid i Esbjerg, Nakskov, Silkeborg og Ringkøbing, det sidste Sted i ca. 12 Aar, indtil han den 1. Januar 1906 atter kom tilbage til »Ribe Amtstidende«, hvor han siden har været. Han kan samme Dag fejre 25 Aars Jubilæum som Medlem af Typografernes Organisation, og han er stadig et interesseret Medlem. Stampe er en god Kollega, der er bleven agtet og afholdt overalt, hvor han har arbejdet. Skønt han desværre selv i mange Aar har lidt under et svagt Helbred, er han af dem, der aldrig holder sig tilbage, naar der skal spædes ekstraordinært til, enten det saa gælder en syg Kollega, de arbejdsløse, eller det er til organisatoriske Øjemed. Der er sikkert adskillige af hans tidligere Arbejdskammerater rundt omkring, der vil mindes ham paa hans Jubilæumsdag.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket aabnes Mandag d. 12. September og er fremtidig aaben hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

FORENINGS-MEDDELELSER

Ny Lokalformand.

Lyngby: Typograf CHR. BIGUM, Hovedgaden 38².

Ny Medlemmer.

København: Paal. Anna Kirstine Kinzel, udl. 4/9 1910 hos Axelholm (arb. s. Sted). Paal. Valborg Mathilde Gruber, udl. 8/9 10 hos Bierrings (arb. s. St.). Paal. Thyra Oda Olivia Ibsen, udl. 2/9 10 hos V. Schultz (L. A. Nielsen). Sætterlærling Oluf Sørensen. 1866 C. O. Magnussens Hustru Maren. 1845 E. O. Christensens Hustru Andrea. 1119 J. F. Andersens Hustru Anne Marie. 532 L. Kleins Hustru Anna.

Odense, Urban Vergmann, udl. 1/9 1910 i Kerteminde Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1835 (2568) Christen B. Christensen fra Varde (Militær). 1789 Marinus A. Larsen fra Skive (Militær). 2754 (161) Holger Bidstrup fra Norge (Militær). 2396 (2812) Reinh. Evertsen fra Rejse (arbl.). 9077 (Svensk Forb.), Tage Berggrenson fra Udl. (P. Petersen). 1814 (1470) Sophus Madsen fra Rejse (arbl.). 2357 Johan Christensen fra Rejse (arbl.). 2123 (401) Paul Lüder fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 2046 Peter Pagh (arbl.) og 1497 Marius Johnsen i Pl. Aarhus, 2670 O. L. Riisgaard Mortensen og 1499a N. G. A. Händell. Kallundborg, 1750, Alf. P. Nielsen (syg). Nykøbing M., 2765 Svend Gustav Thomsen (Folkebladet). Næstved, 2764 Niels Jensen (Sydsj. Socialdem.). Odense, 2684 Kaj Marius Jørgensen (arbl.), 2704 Rasmus Chr. Rasmussen (arbl.) og 2748 Svend R. E. Petersen (arbl.). Randers, 1372a Esben Hansen (syg). Silkeborg, 2245 C. J. Jensen (Avisen) og 2009 P. H. Petersen (Silkeb. ny Bogtr.). Slagelse, 2204 H. O. Fr. Jørgensen (arbl.) og 1150 Ludvig Jensen (Bastue Jacobsen). Thisted, 2516 Holger Nissen i Pl. Vejle, 1637 Jørgen Sørensen (arbl.).

Bortrejste.

København: 3569 (1870) Josef Müller paa Rejse (arbl.). 1499a Gustav Adolf Händel til Aarhus i Pl. 6586 (1971) Karl Fjellander til Sverig i Pl.

Aalborg, 2677 O. G. Larsen paa Rejse og 1223 Lorenz F. Jensen til Skive i Pl. Aarhus 2362 C. J. Kirkebak paa Rejse. Brønderslev, 2357 J. H. Christensen paa Rejse. Hobro, 2670 Otto Mortensen. Lyngby, 1487 M. J. Hansen til Slagelse i Pl. Nykøbing M., 2063a Ingvard Poulsen til København (paa Skole) og 1497 Marius Lorenz Johnsen til Aalborg i Pl. Næstved, 2749 Otto Hansen til Hobro i Pl. Randers, 1615 (tysk) Fr. Rumeke paa Rejse. Slagelse, 2726 C. C. M. Bredahl til Stege i Pl., 1968 C. Chr. E. Hartmann til Nyborg som Militær og 2328 William Riis til Hobro i Pl. Thisted, 2066 Anthon Larsen til Kbhvn. (Militær). Vejle, 2228 E. C. E. Piculell til Kbhvn. (arbl.).

Udslettet for Restance.

København: 2981 N. Hjorth (Schultz).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. **Nye Medlemmer sættes paa Stemme.**

24. September Generalforsamling. (1 E)

T. S. **Vintersæson.** *Gymnastik:* Herreholdet hver *Søndag Form.* Kl. 11—12 og *Onsdag Aften* Kl. 8½—10. Dameholdet hver *Søndag Form.* Kl. 10—11 og *Onsdag Aften* Kl. 7½—8½. Lokalerne *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole). Indmeldelser modtages ved Øvelserne (2 d)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 y)

ANNONCER
Akcidenssætter

(event. Avis) ønsker en fast Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »A 140« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

7 Aars Praksis, hurtig og paalidelig, ønsker god Plads straks. Billet mrkt. »T. 6367« modtager Københavns Annoncebureau, Købmagergade 63—65. (143)

En **dygtig Rotationstrykker** kan straks faa fast vellønnet Plads ved et herværende Dagblad. Uden virkelig Dygtighed og gode Referencer nytter det ikke at reflektere. Billet mrkt. »Rotationstrykker« tilsendes *Guldberg-Agerlins Annonce-Bureau, St. Kannikestræde 15, København K.* (142)

Et Dagblad søger en faglært **Stereotypør,** kendt saavel med Kold- som Varm-Stereotypi. *Fast vellønnet Plads.* Billet mrkt. »Stereotypør« med Anbefalinger tilsendes *Guldberg-Agerlins Annonce-Bureau, St. Kannikestræde 15, København K.* (141)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser,** brugte, i god Stand, repareredе paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER

GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER

(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"

„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER

DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER

BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER

LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER.

ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 23. SEPTEMBER 1910 XXXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Juli Kvartal har **14** Kontingentuger, idet 1. Juli og 30. Septbr. er Fredage og Kontingentindbetalingsdage.

Paa Juli Kvartals Regnskab kan opføres Administrationstilskud til Afdelingerne for første Halvdel af Arbejdsløshedskassens Regnskabsaar 1910—11 med 50 Øre for hvert Medlem, Afdelingen talte den 31. Marts 1910, forsaavidt man ikke alt har godskrevet dette eller Dele deraf paa et tidligere Regnskab.

København, den 20. Septbr. 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Regnskabsførelse for Arbejdsløshedskasser.

FRA Arbejdsløshedsnævnet har vi modtaget nedenst. Cirkulære til Arbejdsløshedskasserne, som vi gengiver for at vise, hvilken Ordning man fra Nævnets Side ønsker at faa indført med Hensyn til Kassernes Administrationsforhold:

»Paa given Foranledning har Arbejdsløshedsnævnet taget Spørgsmaalet om Regnskabsførelse for Arbejdsløshedskasser op til Behandling, efter at de forskellige Kassers Regnskabsforhold forud har været undersøgt af Arbejdsløshedsinspektoratet ved Hr. cand. mag. Svend Trier, som i en samlet Fremstilling omtaler Manglerne ved Kassernes Regnskabsførelse og de Fremgangsmaader, der eventuelt kunde være Anledning til at følge for at faa Oversigt og Kontrol med Regnskaberne saa fyldestgørende som muligt. Noget skematisk System for Regnskabsførelsen mener Nævnet ikke for Tiden at burde fremstille, da de bestaaende Kasser og Forbund hver for sig har en Regnskabsførelse, som de i Øjeblikket næppe vil og heller ikke uden Vanskelighed kan ændre, hvortil kommer, at De samvirkende Fagforbund tidligere har fremstillet udførlige Skemaer til Regnskabsførelse. Disse Skemaer vil, enten som de er eller med en enkelt Ændring, kunne bruges til Gennemførelse af et anbefalelsesværdigt Regnskabssystem.

Med Hensyn til Kassernes *Indtægter* var det for Medlemsbidragets Vedkommende mest ideelt, om Kassernes Hovedkontor kunde have en Oversigt over hvert enkelt Medlems Forhold gennem Førelsen af en Indtægtsfolio efter derom fra Afdelingerne indsendte ugentlige eller maanedlige Beretninger. Derved vil Kassernes Hovedkontor til enhver Tid være i Stand til at kontrollere Kontingentindbetalingen, tildels ogsaa dens Rettidighed; men en saadan Indtægtsfolio kræver meget Arbejde saavel paa Hoved- som paa Afdelingskontorerne, ligesom den vil have sine Mangler, da Bilagene (Medlemsbøgerne) ikke foreligger. Da betryggende Kontrol desuden kan etableres paa anden og lettere Maade, selv om Hovedkontorets direkte Tilsyn med det enkelte Medlems Kontingentydelse ikke sker, vil Kasserne kunne undvære Kontingentfolio paa Hovedkontoret, saafremt de ikke selv ønsker at føre en saadan.

Som Kontrol maa Mærkesystemet (et Mærke for hvert indbetalt Bidrag) anbefales gennemført, saaledes at alle Tillidsmænd, *saavel paa Hovedkontoret som Afdelingskontorerne,* der har med Mærkerne at gøre, maa være *økonomisk* ansvarlig for de dem leverede Mærker.

Kontrollen med, at Medlemmerne faar Mærker for indbetalt Kontingent, vil altid blive udført af Medlemmerne selv, og Oversigten over Medlemmets Kontingentforhold vil jo saa kunne faaes i Afdelingernes Kontingentfolio, ligesom Kontrollen med hvert enkelt Medlems rettidige Kontingentindbetaling maa kunne overlades til disse; ved at give Mærkerne forskelligt Udseende for hvert Regnskabsaar vil Hovedkontoret kunne skaffe sig Kontrol med Afdelingernes Mærkesalg Aar for Aar. Ved Sammenligning mellem de af Afdelingerne indsendte Opgørelser og de fra Hovedkontoret udsendte Kvitteringer. der i begge Tilfælde bør dubleres, vil Revisionen begge Steder kunne skaffe sig Oversigt over Kontingentets regelmæssige Opgørelse.

For andre Indtægters Vedkommende, Stats- og Kommunetilskud, Renter, Salg af Materiale til Afdelingerne o. s. v., bør der være truffet en Ordning, saaledes at der altid foreligger Bilag.

Kontrollen med *Udgifterne* drejer sig hovedsagelig om Hovedkontorets Kontrol med Afdelingernes Udbetaling til de arbejdsløse.

Ved al saadan Udbetaling bør Medlemmets personlige Kvittering for Udbetalingen altid afkræves, og vil saadan Kvittering kunne betragtes som Bevis for, at Udbetalingen er sket. Men for Kassen selv er det en uafviselig Betingelse, at den har Rede paa, hvor meget hvert enkelt Medlem har modtaget i Understøttelse, idet Udeladelsen heraf kan medføre, at uberettiget Udbetaling (som Følge af manglende Forstaaelse eller andre Aarsager) kan foregaa i stor Maalestok, uden at Hovedkontoret er i Stand til at kunne se dette og faa Fejlen rettet og videre Misforstaaelse forebygget.

Den eneste betryggende Form for Kontrollen og Oversigten hermed er, at Kasserne baade paa Hovedkontoret og i Afdelingerne fører en Konto enten i en Protokol eller paa Kort (Kartotek) for hvert enkelt Medlems Understøttelse, og ingen Kasse maa, i hvert Tilfælde paa Hovedkontoret, undvære en saadan Konto, idet Kassens Regnskabsførelse ellers ikke kan kaldes forsvarlig, men vil kunne gøres til Genstand for Paatale.

Indberetning om de til hvert Medlem udbetalte Understøttelser indsendes hver Uge eller dog mindst hver Maaned til Hovedkontoret, som det paahviler at holde det enkelte Medlems Konto à jour.

Saafremt Medlemmet kvitterer paa enkelt Kvittering for sig (Afrivningskupon, der bør dubleres og pagineres), vil Samling af det enkelte Medlems Kvitteringer og Indførelse paa Medlemmets Konto være let, selv om Udbetalingen er sket i mange Afdelinger. Denne Konto (i Protokol eller paa Kort) kan med Lethed indrettes til samtidig Brug for andre ønskelige Oplysninger vedrørende Medlemmets Forhold, herunder Medlemmets Fødselsaar, Indmeldelses- og eventuelt Udtrædelsesdato.

De øvrige Udgifter i Arbejdsløshedskassen er alle af en saadan Karakter, at deres Rigtighed lader sig konstatere gennem de forskellige Regnskabsbilag, særligt da Hovedkassen og Afdelingerne som Regel fører hver sit selvstændige Regnskab over disse Udgifter.

Ved Regnskabsførelsen saavel af Indtægt som Udgift saavel i Afdelingerne som paa Hovedkontoret, vil en Kassebog til daglige Noteringer og en Hovedbog eller Regnskabsprotokol til Regnskabets Opstilling ved hvert Regnskabs Afslutning være tilstrækkeligt.

Kassebogen maa for de Organisationer, der ikke skiller Arbejdsløshedskassens og Forbundets Midler ved Modtagelsen, være fælles for begge Institutioner, og Revision og Kasseeftersyn maa i saa Fald foretages for den samlede Kassebeholdning under ét.

For Afdelingernes Vedkommende bør Regnskabsprotokollen være leveret af Hovedkontoret, og en af Afdelingernes Revisorer underskreven Genpart af Regnskabet indsendes hertil for hvert Regnskabs Afslutning.

Saavel Protokol som Genpart bør være indrettet til samtidig Opstilling af Kasseopgørelse ved Revisionens Foretagelse.

Arbejdsløshedsnævnet, 11. August 1910.«

For vort Vedkommende er jo Forholdet det, at vi paa Hovedkontoret kun har en Oversigt over hvert enkelt Medlems Forhold for Københavns Vedkommende, medens dette ikke er Tilfældet for Provinserne. Der er dog allerede fra vor Kasses Hovedbestyrelses Side forelagt Repræsentantskabet Forslag til Ændringer i den af Nævnet ønskede Retning, men da man fra flere Medlemmer har ønsket en mundtlig Forhandling om Sagen, er denne henlagt til Repræsentantskabets førstkommende Møde.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(15. Fortsættelse).

MINE Skildringer er udelukkende byggede paa Hukommelse, og der kan som Følge deraf let indtræffe Fejl. En saadan er kommen i den sidste Artikel, hvor jeg nævner CHR. CLAUSEN som den, der fandt den forløsende Udgang ang. Søndagsarbejdet i Bladene. Det var nemlig GUST. CLAUSEN.

Jeg skrev forrige Gang, at jeg ansaa Arbejdstidens Forkortelse og Normering som en af vor Organisations allerstørste Fortjenester. Der er dog noget, som kommer nær op paa Siden, det er Arbejdet for *Renlighed, Lys, Varme og Luft i Arbejdslokalerne.* Med Hensyn hertil har Organisationen udrettet meget, om end andre Magter har været medhjælpende, f. Eks. den stigende Folkeoplysning og Lovgivningen samt Arbejdernes Bevidsthed om, at de kunde *forlange* med Organisationen som Rygstød.

Man har været — og er for en Del endnu — forhærdet i den Anskuelse, at der med Hensyn til Renlighedsfordringer er Forskel paa en Bolig og et Værksted.

Som om ikke begge Steder er bestemte til Ophold for Mennesker!

Der er tidligere af Værkstedsejeren syndet ganske enormt paa dette Felt, og hvormange Sygdomme og tidlige Dødsfald der har været den direkte Følge heraf, kan kun tænkes, ikke beregnes.

Jeg vil ikke nævne Navne, men mange ældre Typografer vil mindes med Gru adskillige svinske Lokaler i gamle Dage, uden dog at blive blindede for Nutidens Skavanker og Mangelfuldheder, som Organisationen forhaabenlig snart tager fat i med Kraft og Energi.

Lokalerne var meget for smaa i Forhold til Antallet af Arbejderne. Der var lavt til Loftet. Utilstrækkeligt med Vinduer, altsaa daarligt Dagslys, og utilstrækkelig eller slet ingen Ventilation. Der blev engang imellem fejet *tørt*, saa at Støvet fra Gulvet røg omkring i Lokalet, og sjældent eller aldrig var der Hovedrengøring og Hvidtning af Vægge og Loft. Der blev spyttet paa Gulvene og i Krogene, med meget mere.

Og dèr stod Mennesker i *lange* Arbejdsdage ved et usundt Erhverv. Og aandede . . . .

Der var kvælende hedt om Somren, og der var bitterlig koldt om Vintren. Man havde ikke den Gang den for Værkstedslokaler udmærket tjenlige *Centralvarme*, og Kakkelovnene var ikke vor Tids gode; de gav mere Røg end Varme fra sig. Der var jo ingen Tarif og altsaa heller ikke den fornuftige Tariffordring, at Temperaturen ved Arbejdets Begyndelse skal være mindst 12 Gr. R.

Jeg mindes, hvorledes vi i »Dagens Nyheder« frøs de første Timer om Formiddagen, inden Kakkelovnsvarmen naaede hen til vore Pladser. Vi begyndte altid Dagen med Aflægning, og det var om Vintren ubehageligt for os at staa i et raakoldt Værelse og tage paa Bogstaverne, der var fugtede med iskoldt Vand. Vi vidste imidlertid, at Bogtrykker Calberg havde ladet den fyrende Dreng vide, at det var god Økonomi at lægge saa lidt som muligt i det sorte Bæst, og da vore Klager til den ellers flinke Principal ikke hjalp, fandt vi paa at tænde alle Gasblus i Lokalet. Det hjalp, omendskønt den Varme jo ikke var af bedste Sort; men varmt blev der, og da vi trods Calbergs Protest vedblev at tænde Gassen Dag efter Dag, fandt han det ligegodt at være god Økonomi at lægge tilstrækkeligt i Bæstet.

Saa kunde det ganske vist hænde, at et Vindblæs gennem Skorstenen bragte Ilden til at sende en flammende Tunge ud af Ovnen, efterfulgt af en tæt Kulrøg, der gik tilvejrs, svøbte sig frem under Loftet og endelig dalede til Hvile i vore Næsebor, Mund og Øjne. Saa op med Vinduerne, og saa var vi paa Nordpolen igen . . . .

Der var Trykkerier, hvor det var meget værre, navnlig de mindre. —

Under Industriudstillingen i København 1888 var nogle parisiske Socialister i Besøg her og besaa forskellige industrielle Virksomheder. En af dem skrev kort efter i et fransk Blad, at han havde været i et større Trykkeri, hvis Sætteri mindede ham om en *Svinesti!*

Han havde Ret, kun med den Forskel, at Svinestien dog er uden Loft, saa at Stanken kan faa Udløb.

Naar man nu tager med i Betragtning, at den Tids *Belysning* næsten overalt var Petroleum med den Os, denne udvikler, eller Gas, der fortærer en Del af den sparsomme friske Luft i Lokalet, saa kan man forstaa, hvad Datidens Arbejdere — baade Typografer og andre — har været udsat for, og saa kan man igen maale et stort Fremskridt, naar man ser vore nuværende Lokaler. Der er ganske vist meget, der rester endnu, men det kommer. Det *skal* komme.

Mærkværdigt nok fik Provinsianerne Sundhedsbestemmelser i Tarif før Københavnerne. Men nu har vi dem jo over hele Landet — det gælder kun at faa dem udnyttet i højeste Grad. Og faa dem forbedrede.

Det gælder at forstaa, hvilken *umaadelig Betydning* baade for *Helbred* og *Velvære* der ligger i denne Sag. Det gælder for Arbejdsgiveren at vide, hvilket Ansvar han har, og for Arbejderen at vide, at Sundhed gaar fremfor Profit, og hvad han har Ret — og Pligt overfor sig og Familje — til at *fordre her.*

»Hvor der ingen Klage er, dèr er ingen Sag«, lyder et gammelt Ord.

Og Klager var der kun faa af. Dels var Folk saa indlevede i Skidtet, saa forhærdede i det, at de hverken kunde se eller lugte det, og dels: hvad kunde Klagerne nytte? *Man stod jo uden Organisation!*

Da *Spyttebakkerne* blev paabudte og indførte i københavnske Bogtrykkerier for en Del Aar siden, vakte de Latter hos ikke faa uoplyste Kolleger. Styrelsen for vor Forening fik Meddelelser om, at der flere Steder ikke blot blev gjort Nar af denne udmærkede hygiejniske Reform, men endog blev med Forsæt spyttet ved Siden af Spyttebakken, og det gentagende, jo mere dette Svineri blev paatalt af de Kolleger, der indsaa Reformens Nødvendighed og Gavn. —

Der er Mennesker saa fattige, at de ikke har Raad til at købe Sæbe til Renselse af Hjem og Person, og der er smaa Arbejdsgivere, der sidder saadan i det, at en gennemført Renlighed vil trykke deres i Forvejen daarlige Budget, og her — — ja, hvor intet er, har jo selv Kejseren tabt sin Ret; men der er »Millionfirmaer«, der har ladet deres Arbejdere tjene Penge til dem i Rum, som de vilde ømme sig ved at byde et Husdyr. Dèr lægger man ikke Fingre imellem ved Bedømmelsen, dèr undskylder man ikke; dèr taler man om *Skam.* Paa *dem* lægger man det tunge Ansvar for adskillige Blyforgiftninger, Mavesygdomme, Bronkier og Tuberkelsygdomme, Svagsyn osv. osv. Disse »Haandværkersygdomme«, som kunde undgaas eller i hvert Fald indskrænkes . . . .

»Fabriksloven« blev givet med den Motivering, at den skulde søge at »afværge de Misbrug, hvortil samvittighedsløse eller tankeløse Fabrikanter kunde lade sig forlede overfor deres Arbejdere«; der skulde bl. a. gives hygiejniske Bestemmelser for *Fabrikslokalernes sundhedstjenlige Stand*, for den særlige Ordning, hvor Fabrikationen beskæftiger sig med giftige eller sundhedsfarlige Stoffer osv.

Saadan en Lov er naturligvis god nok, men overfor »samvittighedsløse eller tankeløse« Arbejdsgivere er det ikke nok, at Loven er; det skal paases, at den holdes. Det *Tilsyn* Loven indsatte, har imidlertid været sløjt, — jeg har i *35 Aar* kun set Arbejdsinspektøren i Funktion *3 — tre — Gange!* Jeg tror, at *Organisationen* har øvet et bedre Tilsyn.

Som et lille pudsigt Billede af Rengøringen i gamle Dage skal jeg anføre, at i de 3 Aar, jeg arbejdede hos THIELE, mindes jeg ikke at have været Vidne til en Hovedrengøring. Hver Søndag Formiddag var der 2 Karle, som vaskede eller rettere pjaskede Vand over Gulvene, midtvejs, men Støv og Snavs fik Lov at ligge i Kroge og i Kasser.

Juleaften dannede dog en Undtagelse.

Den første Jul, jeg var der, sagde en Kollega Juleaftensdag til mig: »Nu skal De se en Forestilling hen paa Eftermiddagen, inden vi gaar herfra.« Og ganske rigtig, den *var* kostelig. Det var en Illustration til Historien om Kællingen, der vendte Særken Juleaften. Ved 6-Tiden kom Faktor PETERSEN med 2 Lærlinge, hver forsynet med en Støvekost. Kosten blev nu efter Faktorens nøje Anvisning ført hen langs Kanten af Reolens Overdel og drejet saaledes, at Børsterne kastede Støvet ned i Kasserne. »Farvel, og glædelig Jul!« (Fortsættes).

Pladstilbud skal anmeldes paa Kontoret **forinden** *Arbejdets Paabegyndelse.* STYRELSEN.

Fru Nina Bang

er i *Typ.-Tid.s* Nr. 35 bleven beæret med en lille Opmærksomhed, som imidlertid ikke geraader Fruen til Ære indenfor Medlemmerne af Dansk Typograf-Forbunds kvindelige Afdeling. Det hedder nemlig i et Referat fra Generalforsamlingen den 15. Avgust . . . »Til Fru Nina Bang havde hun ogsaa henvendt sig, men Fru Bang havde en anden Opfattelse af Spørgsmaalet.«

Spørgsmaalet kender vi jo alle, som har læst paagældende Nr. af *Typ.-Tid.*; det drejede sig om Oversættelse af en Resolution, der var paatænkt skulde fremsættes paa Kongressen af Frk. CRONE, om »For-

bud mod Kvinders Natarbejde«. Hvad der har ligget til Grund for Fru Bangs Afvisning af Oversættelsen, kender vi ikke, hvorfor jeg tilsendte Fruen *Typ.-Tid.* med en Randbemærkning for derved om muligt at faa en Redegørelse frem i Bladet; da dette ikke er sket, er det, at jeg her spørger: »Har Fruen ikke den rette Opfattelse af Organisationsspørgsmaalet indenfor Kvindernes Rækker, eller kan Fruen ikke se, at den kvindelige Afdeling indenfor Dansk Typograf-Forbund er truet, dersom Forbudet skulde blive ophøjet til Lov?«

København, den 18. September 1910. —n.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Nær og Fjærn.

Trykkernes Begravelses- og Ekstrakasse. Kontingentet for Juli Kvartal samt event. Restancer bedes inden denne Maaneds Udgang betalt til Hr. Anthon Jensen. Paa Listerne bedes opført samme Numre som paa de blaa Lister. STYRELSEN.

Jeg konstaterer, at det ærede Mesterblad intet har kunnet indvende mod min Karakteristik af Hr. Kaptajn Sørups »idylliske« Lærlingeforhold. Ikke desto mindre gør Bladet ingen Undskyldning, men fastholder i sin udsendte »Indholdsfortegnelse« den dumme Paastand om min »grænseløse Upaalidelighed«. Det faar være mig en Trøst, at nævnte Indholdsfortegnelse ifølge Titelbladet er for *Aargangen 1910—11*, der endnu ikke er udkommet. LAUR. JENSEN.

Den socialdemokratiske Arbejderskole begynder sin Virksomhed Mandag den 26. Septbr. Kl. 8 i Arbejdernes Fællesorganisations Læsestue, Kompagnistræde 14, og fortsætter hver Mandag, Onsdag og Fredag fra 8—10 Aften indtil 23. December. Undervisningen omfatter Socialøkonomi (22 Timer), Materialistisk Historieopfattelse og Socialismens Historie (9 Timer), Statistik (12 Timer), Fagforeningsbevægelsens Historie og Praksis (9 Timer), Arbejderlovgivning (7 Timer), Administration af Stat og Kommune (6 Timer) og Dansk (13 Timer). Alle Fag er obligatoriske.

I Henhold til en Generalforsamlings Beslutning havde Afdelingen tegnet sig for to Pladser, men man har faaet Meddelelse om, at der kun kan tilstaas os én. *De Medlemmer, der ønsker at faa denne Friplads, bedes indsende Meddelelse derom til Styrelsen senest i Morgen, Lørdag, Aften Kl. 8.* Styrelsen vil derefter træffe Afgørelse og Søndag udsende Meddelelse til den paagældende Lykkelige. STYRELSEN.

Borups Læreanstalt begynder den 4. Oktober sine Vinterkursus, hvortil Fagforeningsmedlemmer med Hustruer har Adgang for ½ Pris af 2 Kr. pr. Maaned for 2 Timers ugentlig Undervisning. Kursuset anbefales til Medlemmerne, og Indtegning sker daglig før 2 og efter 6 hos Hr. Forstander BORUP i Ny Rosenborg, Vestre Boulevard 9.

Scheiblers Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie. 7. Hefte udsendes i disse Dage. — Da nogle Foreninger og Enkeltabonnenter resterer 1—3 Hefter, beder jeg de ærede ovennævnte ordne Forholdet senest i Løbet af de kommende 14 Dage. Naar jeg saa indtrængende paakalder d'Hrr.s Kollegialitet, er det, fordi jeg nødvendigt maa have Forholdet ordnet, inden 8. Hefte udsendes — (udover dette betales jo som bekendt intet). Med kollegial Hilsen THORV. PETERSEN.

I Rusland er Fagets Udøvere meget slet stillede paa Grund af de mange Tvangsbestemmelser mod Pressen. I Odessa regerer saaledes en Politimester, der er det trykte Ords svorne Fjende. For de ringeste Ubetydeligheder idømmes Bøder fra 300 til 500 Rubler. I det øvrige Rusland er det ikke stort bedre. Vore Kollegers er stadig udsatte for, at det Blad, ved hvilket de arbejder, pludselig tvinges til at ophøre paa Grund af de mange og haarde Straffe. Vore russiske Kollegers Eksistensbetingelser er som Følge deraf meget usikre.

Meld Dem ind i „Stiftelsen".

»Stiftelserne« har i det sidste Regnskabsaar ydet 9000 Kr. til gamle, trængende Kolleger eller Kollegers Enker. Gør denne Virksomhed større ved at melde Dem ind.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

April Kvartal 1910.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1910	*716.64	Rejseunderstøttelse ...	2,453.35
Ordin. Kontingent ...	42,649.24	Underst. p. St.	16,789.00
Ekstra do. ...	18.75	Reservefondsunderst...	190.50
Tilbagebetalte Laan ..	98.00	Sygeunderstøttelse ...	17,391.84
Andre Indtægter	10,857.71	Begravelseshjælp	2,115.00
Tilskud fra Hovedkass.	2,563.90	Andre Udgifter	991.73
		Indsendt til Hovedkass.	16,239.82
		Beholdn. 30. Juni 1910	733.00
	56,904.24		56,904.24

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1910	500,553.97	Tilskud til Afdelingerne	2,563.90
Inds. fra Afdelingerne	16,239.82	Overfartsbilletter	323.40
Renter	9,241.80	Bidrag til Fagskolen fra Provinsafdel.	100.00
Kommunetilsk. til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse	6.06	Legatunderstøttelser ..	365.40
Afdrag fra Typografernes Stiftelse	500.00	*Typograf-Tidende*	1,630.16
Refunderet Erstatning til en Bogtrykker..	56.00	Udgaaet til Sverig....	50,000.00
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid.*...	81.61	Kontingent til det internationale Sekretariat	226.99
		Sagførersalær.....	27.05
		Flytteudgifter	484.05
		Inventar.....	248.55
		Voldgiftsretten i Kbhvn.	18.00
		Erstatning til en Bogtrykker.....	56.00
		Husleje, Brændsel og Belysning.....	536.37
		Lønninger og Honorarer	1,408.00
		Rejseudgifter og Diæter	148.60
		Tryksager	133.50
		Porto.....	50.81
		Telegram. og Telefon.	93.14
		Forskelligt.....	34.08
		Nedskrevet Obligationsbeholdningen.....	500.00
		Beholdn. 30. Juni 1910	467,731.26
	526,679.26		526,679.26

København, den 15. Septbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 13. September 1910.

1. I Brønderslev havde en ny Faktor opsagt 4 Typografer, dels for at overføre Akkordsætterne til Fastløn og dels for at forny Personalet. De akkordlønnede vilde man genantage til en betydelig lavere Løn end den hidtil hafte Fortjeneste. Lokalformanden, som havde protesteret, var bleven truet med ikke at blive genantaget. Efter at der fra Forretningsføreren var rettet Henvendelse til Vedkommende, var samtlige Medlemmer forblevet i Pladserne med en Fastløn af 26 og 28 Kr., medens en overflødig Mand som Følge af Faktorens Tiltrædelse var fratraadt sin Plads.

2. Fra *Esbjerg* Afdeling var indberettet, at *Esbjerg Avis* havde anvendt en kvindelig Lærling i Strid med Maskinsættertarifen ved Maskinsætning i 3 Dage i 9 Timer under Maskinsætterens Sygdom. Da det maa formodes, at Lærlingen, som til daglig anvendes 4 Timer ved Sættemaskinen, anvendes 5 Timer ved Haandsætning, er der peget paa, at enhver, der er beskæftiget ved Maskinsætning — delvis eller fuldtud — kun maa arbejde 8 Timer, hvad enten Vedkommende er Typograf, Faktor eller Lærling. Principalen havde imidlertid erklæret, at han fra Regnar Petersen havde faaet oplyst, at Lærlingen maatte arbejde 9 Timer, men dertil var svaret, at dette maatte bero paa en Misforstaaelse.

3. Fra Slagelse Afdeling meddeltes det, at der ved *Soc.-Dem.* anvendes tre Lærlinge. Der var svaret, at der i Henhold til § 52 kun maa anvendes 1 Lærling for hver 5 Typografer, medens Bogtrykkeren mente at være berettiget til at anvende Lærlinge ved Bladets Fremstilling i Henhold til § 51. Heri har man ikke kunnet give Bogtrykkeren Ret, men maa fastholde, at § 52 anlægges ved Bedømmelsen af Lærlingeforholdet.

4. Foranlediget ved forskellige Spørgsmaal i Aalborg og Thisted om Tarifforstaaelser, i *Ribe* ang. Underslæb i Afdelingskassen, vedtoges det at lade Hvidtfeldt foretage en Rundrejse til disse Byer og til andre paa Ruten liggende Afdelinger, som, efter at være averteret derom, fremsætter Ønske om et saadant Besøg.

* I Oversigten er indgaaet Hjørring Afdelings Regnskab for Januar Kvartal, derfor differerer Beholdningen den 31. Marts og 1. April 1910 15 Kr.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

FORENINGS-MEDDELELSER

Lægerne.

Dr. BENTZON flytter den 1. Oktober fra Vesterbrogade 52 til samme Gade Nr. 88².

Ny Medlemmer.

København: Paal. Dagmar Alvilda Magnussen, udl. 10/9 10 hos Sigfr. B. Svendsen (arb. s. St.). Paal. Emmy Marie Larsen, udl. 5/8 10 hos Sigfr. B. Svendsen (arb. s. St). Sætterlærl. Axel la Cour (P. Andersen). Trykkerlærl. Henry Andersen (P. Andersen). Trykkerlærl. Gotfred Otto Alfred Nielsen (C. Winther). 619 Carl Hj. Andersens Hustru Karen.

Horsens, Oluf Olsen, udl. 25/4 10 paa Horsens Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2235 (2558) Aage Siems fra Rejse (arbl.). 1398 (215) Hans Chr. Nielsen fra Helsingør (arbl.). 2110 (1429) Frantz Person fra Rejse (arbl.). 2228 (1795) C. E. Piculell fra Vejle (P. Petersen). 2760 (419) Carl Chr. Rasmussen fra Rejse (arbl.). 1899 Sofus Gornitzka fra Rejse (arbl.). 2158 H. H. Sønderberg Hansen fra Stege (Luno). 2571 (2777) Arnold Nielsen fra Udl. (arbl.). 2066 Anthon Larsen fra Thisted (Militær).

Aalborg, 2727 Carl Castor Jensen i Pl. Aarhus, 2372 J. P. Viggo Jensen (Bogtr. Jensen) og 1746 N. Chr. Nielsen (arbl.). Esbjerg, 2780 Harry Ulrik Hansen, 2373 Oscar Vilh. Mortensen, 2719 Carl Julius Hansen og 1923 Carl Aug. Samson. Helsingør, 2601 Gerhardt Sørensen (arbl.) og 2681 Anton Nielsen (arbl.). Nyborg, 1968 Chr. E. Hartmann (Militær). Odense, 2664 Viggo Christensen (arbl.). Slagelse, 1487 Mar. J. Hansen (Eksprestr.). Skive, 1223 Lorenz F. Jensen (Folkebl.). Stege, 2726 Carl Chr. M. Bredahl. Viborg, 1969 Ove Møller Madsen (Militær) og 2217 Jens Thomsen (Militær).

Bortrejste.

København: 2655 Chr. Brendstrup til Grenaa i Pl.

Aalborg, 2372 Viggo Jensen til Aarhus i Pl. Aarhus, 1746 N. C. Nielsen til Skanderborg i Pl., 2093 C. J. A. Thor Straten til Esbjerg i Pl., 1923 C. A. Samson til Esbjerg i Pl. og 2529 J. Hansen Smith paa Rejse. Helsingør, 1398 H. L. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 2727 Niels Carl Castor Jensen til Aalborg i Pl. Slagelse, 2690 Chr. P. Schmidt paa Rejse. Stege, 2158 Hans Henrik Hansen til Kbhvn. i Pl. Svendborg, 2664 Viggo Christensen til Odense (arbl.). Varde 1835 C. B. Christensen til Kbhvn. (Militær).

Udmeldt.

København: 2439 Valborg Olsen (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: *Ordinær Generalforsamling* i Pr. Wilh. Palæ, St. Annæ Plads 13². Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt. Efter Mødet Sang ved Bordene. Mød talrigt.

Billetter fra Koncerten i Rosenborg Have bedes opgjort senest Lørdag. (1 E)

T. S. Vintersæson. *Gymnastik:* Herreholdet hver *Søndag Form.* Kl. 11—12 og *Onsdag Aften* Kl. 8½—10. Dameholdet hver *Søndag Form.* Kl. 10—11 og *Onsdag Aften* Kl. 7½—8½. Lokalerne *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole). Indmeldelser modtages ved Øvelserne (2 d)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Styrelsen bedes møde Kl. 9¾. (3 z)

ANNONCER

Plads søges

af en dygtig **Akcidens-** og **Avissætter** (24 Aar). Bill. mrkt. »144« modt. Ekspeditionsk.

En dygtig Akcidens-Sætter-Trykker, 25 Aar, militærfri, søger Plads snarest. Vedkommende er kendt med Kalkulering og har gode Anbefalinger. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

En opvakt Dreng

med udmærkede Skolekundskaber ønskes anbragt i Sætterlære i en Provinsby paa Øerne. Billet med Opgivelse af Vilkaarene bedes tilsendt Forstander MARIUS JENSEN, Nærumgaard pr. Nærum. (147)

Hurtig og paalidelig

»**Typograph**«-**Sætter** ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »145« modt. Ekspeditionskont.

Typograf.

En ung, dygtig Avissætter (Afholdsmand), der kan paatage sig Akcidensarbejde, søger Plads. Billet mrkt. »Typograf« bedes tilsendt *Fredericia Dagblads* Redaktion. (148)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

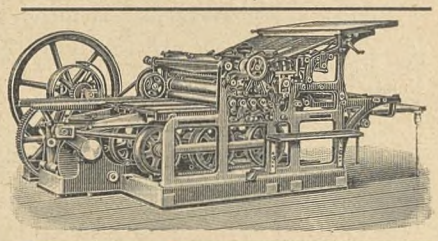

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 30. SEPTEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Lønbevægelsen i Bukarest,

som omtaltes i en Artikel i nærv. Blads Nr. 33 og som udbrød den 12. Juli, er atter blevet endt den 5. September.

Kampen førtes med stor Haardnakkethed fra Arbejdsgivernes Side, og de havde endog rettet Henvendelse til Indenrigsministeren for at formaa ham til at foranledige, at Soldater optog de Strejkendes Pladser. Da Ministeren afslog denne Bøn, bad Principalerne ham om at være Mægler for at faa Striden løst. Indenrigsministeren henviste dem til sin Kollega, Handelsministeren, som, da han befandt sig i Provinsen, telegrafisk blev kaldt til Bukarest, hvorefter Arbejderne sendte Delegerede til Ministeriet. Principalerne tog imidlertid deres Begæring om Mægling tilbage, idet de erklærede ikke at ville anerkende Handelsministeren som Mægler. Denne Arbejdsgivernes Optræden mødtes saavel af Pressen i Bukarest som af Befolkningen med den største Forbavselse, og Sympatien for de kæmpende Typografer øgedes i betydelig Grad.

Mange uorganiserede Typografer meldte sig ind i Organisationen og Ledelsen nærede sikkert Haab om, at talrige andre udenforstaaende vilde følge deres Eksempel.

Dels paa Grund af de daarlige organisatoriske Forhold og dels fordi Kampen var paabegyndt uden formel Sanktion fra de under det internationale Sekretariat staaende Forbund, havde det største af Forbundene rejst Vanskeligheder med Hensyn til Understøttelse, en Vægring, der ogsaa har sat sit Spor deri, at vedk. Lands Bidrag til Strejken er forholdsvis betydeligt ringere end det, de øvrige Forbund havde indbetalt, tiltrods for, at de udskrevne Bidrag skulde være obligatoriske.

Imidlertid gik Strejken sin Gang, indtil der den 30. Avgust paabegyndtes Forhandlinger mellem Parterne. Disse førte omsider til en Overenskomst, idet Arbejderne paa Grund af manglende Pengemidler maatte indgaa paa følgende Betingelser:

Minimallønnen forhøjedes til 32 Frcs. Arbejdstiden, der var krævet forkortet med en halv Time pr. Dag, blev kun forkortet med en halv Time om Lørdagen, samt før Paaske- og Julehelligdage med en halv Fridag. Disse Forkortelser betyder i Løbet af Aaret en forringet Arbejdstid af tilsammen 35 Timer.

Har den førte Kamp ikke bragt de forventede Fordele, har den dog lært Kollegerne i Rumænien som andre Steder, at den første Betingelse for at vinde frem til bedre Levevilkaar er den, at faa alle Fagets Arbejdere ind i Organisationen, for ved fælles Kræfter at fravriste Kapitalen og dens Indehavere nogle af de Fordele, de er i Besiddelse af og nødigst vil give Slip paa. L. J.

Spørgsmaal og Svar.

HR. Redaktør! Maatte det være mig tilladt at udbede mig Plads i *Typ.-Tid.* for et Par Spørgsmaal:

Idet jeg nu atter som Følge af den megen Arbejdsløshed ved Faget er overgaaet til andet Erhverv, vilde jeg forinden min Bortgang fra Dansk Typ.-Forb. gerne bede om Svar paa to Ting.

Ekspeditør P. Hvidtfeldt har udstedt mig en ny Fagforeningsbog i 1906 — »Nr. 3« (skal være *Nr. 2*); og til Indledning i denne Bog skriver min Kollega, at jeg har forsøgt at forfalske første og anden Bog. Jeg kunde ønske en nærmere Forklaring paa denne Anmærkning, da det ikke er rart at flytte fra en Lokalforening til en anden, rejse eller overgaa til andre Foreninger med saadanne Papirer.

Nævnte Bog har henligget 4—5 Aar i én Lokalforening, men ved et Tilfælde er jeg kommet til at se Bogen.

— — —

Jeg tillod mig i April Maaned personlig at forespørge Arbejdsanvisningen om, hvad Nr. jeg havde paa Arbejdsløshedslisten, og fik det nervøse Svar: *Nr. 14.* Jeg fik imidlertid foreløbigt Arbejde nogle Uger, og efter Samraad med Kolleger, om man nu beholdt sit Nr. paa Listen ved at tage midlertidigt Arbejde, af hvilken Formening flere var, blev jeg højlig forbavset over, da jeg ved paany indtraadt Arbejdsløshed atter forespurgte om Nr. (min Understøttelse var tillige ved at udløbe), at erfare, at *nu havde jeg arbejdet og havde som Følge deraf nu Nr. — 40.* Lidt nærmere Forklaring paa denne Nr.-Ordning vilde maaske bringe mig og andre til lidt bedre Forstaaelse af Arbejdsanvisningen. m—.

Svar I.

Hr. m—.s første Bog havde Nr. 1162 og er udstedt 1/8 97. Anden Bog havde Nr. 1816 og er udstedt i Januar 1904. Tredie Bog, Nr. 1816 II, er udstedt 10/10 1906 med følgende Bemærkning: »Da Boghaveren har fjernet Blade saavel i hans første som anden Bog, hvorved hans Retsstilling i Organisationen er forvansket, vil der ikke kunne tages Hensyn til tidligere erhvervede Rettigheder. — Ny Rettigheder maa erhverves i alle Kasser, regnet fra 8. Januar d. A., paa hvilken Dag han erholdt Arbejde i N.«

Hr. m—. har absolut ingen Grund til at klage over Dansk Typograf-Forbund, Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse og disses Funktioner; thi trods alle hans Særheder har disse hjulpen ham over mange vanskelige Situationer. For hans egen Skyld maa det haabes, at den Organisation, som han nu er tiltraadt, maa behandle ham ligesaa hensynsfuldt og forstaaende, som hans oprindelige Kolleger til enhver Tid har behandlet ham.

København, den 19. Septbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Svar II.

Den ærede Indsenders Indlæg angaaende Anvisningskontoret er forevist mig til eventuel Besvarelse, inden det gaar i *Typ.-Tid.*, og det er mig kært at gøre det, da netop Spørgsmaalet »midlertidigt Arbejde« er noget, der interesserer alle, der er arbejdsløse og som Følge deraf er tilmeldt Kontoret.

For Københavns Vedkommende, hvor den personlige Forbindelse og det personlige Kendskab mellem Kontoret og den Arbejdssøgende letter Efterretningsvæsenet i meget betydelig Grad, saaledes at kun ganske enkelte forsvinder fra Kontorets Synskreds, er Forholdet følgende: Kontorets Bøger omskrives hver Maaned, og alle, der er i Arbejde den sidste i Maaneden, gaar ud af denne, saaledes at den 1. i Maaneden nøjagtig viser, hvor mange Arbejdsløse der er. Har en af de Søgende været i Arbejde enkelte Dage eller Uger mellem den første og den sidste, bibeholdes Numeret, men er Vedkommende i Arbejde den sidste, faas et nyt Nr.

For Provinsernes Vedkommende er Forholdet et andet; der gaar den Søgende ud af Listen, naar Arbejde opnaas, og faar nyt Nr., naar Arbejdsløshed anmeldes igen; men Idealet vilde selvfølgelig være, om det samme Forhold kunde etableres som i København, men det beror i første Instans paa de Arbejdsløse selv, og dernæst paa den Interesse, hvormed Lokalformændene omfatter deres Arbejde, saaledes at Anvisningskontorets Bøger kan blive et nøjagtigt Udtryk for, hvem der er virkelig Arbejdsløs i de forskellige Byer.

For Københavns og Provinserne gælder dog, naar det da ikke drejer sig om Specialiteter, at det væsentlige Hensyn ved Pladsbesættelse tages til den Tid, Vedkommende har været ledig, uanset Numeret eller en midlertidig Plads paa enkelte Dage.

Med det samme Kontorets Virksomhed omtales vil jeg dog gerne benytte Lejligheden til at oplyse om enkelte Ting fra den daglige Virksomhed, som staar i Forbindelse med ovenstaaende, og da særlig med Henblik paa Provinserne.

Mange melder sig arbejdsløse en hel Maaned, før de mener at blive det, med den Bagtanke, at de saa rykker frem paa Listen og er mellem de første, naar de endelig bliver ledige — en Taktik, der er meget uklog, da de først opføres paa Listen, naar de er virkelig Arbejdsløse; men det værste er, at de i mange Tilfælde bliver i deres Plads eller tiltræder anden uden at melde Kontoret det ringeste derom, men figurerer stadig i Bøgerne som Arbejdsløse; naar de saa en skønne Dag ved Telegram sendes i Plads, kan de ikke tiltræde denne, og der tabes Penge til Telegrammer, Understøttelse og Arbejdsløn ved, at der først kommer Arbejdskraft til det paagældende Arbejdssted 1 eller 2 Dage efter, at der var Brug for denne. — For at afhjælpe dette vil Kontoret Fremtiden føre en Bog over dem, der ønsker at skifte Plads, men ikke er Arbejdsløse. Dette vil særlig betyde noget, hvor det gælder Specialarbejde, eller paa Tider, hvor der er faa Arbejdsløse.

Paa samme Maade gaar det ofte med Kolleger, der er meldt arbejdsløse, men staar i en midlertidig Plads eller gaar paa Rejse. Kontoret faar intet at vide herom, men Vedkommende bliver staaende paa Listen som Arbejdsløs, og det samme gentager sig som ovenfor nævnt til Tab for de Arbejdsløse, Organisationen og til baade Tab og Gene for det paagældende Arbejdssted, der søger Arbejdskraft. Ja, Kontoret har ikke én, men mange Gange maattet sende 2, 3 og 4 Telegrammer afsted, inden det er lykkedes at besætte en Plads paa 8—14 Dage.

Som et ikke sjældent Tilfælde kan nævnes, at Kontoret paa en Forespørgsel til en By, hvor der efter Bøgerne skulde ligge 4 Arbejdsløse, fik følgende Svar fra Lokalformanden: 2 af de Omspurgte staar i stadigt Arbejde, den 3dje er rejst til Amerika og den 4de gaaet paa Rejse for 6 Uger siden.

D'Hrr. Arbejdsløse og Lokalformænd vil af dette kunne forstaa, hvor nødvendigt det er, at Efterretningerne til Kontoret indløber nøjagtigt. I Københavns kan der nu, som Tilmeldingen er organiseret, sendes Arbejdere til Virksomheder, der har Brug for saadanne, i Løbet af 2 Timer, og i Provinserne maa det kunne ske fra den ene Dag til den anden; det er til Gavn for Alle og et af de bedste Midler til at indskrænke Overarbejdet.

Ogsaa af Hensyn til Statistiken maa d'Hrr. kunne forstaa, hvor nødvendigt det er, at det fungerer tilfredsstillende. Ikke alene maa Lokalformændene, der anviser en Del Pladser i paagældende By, paase, at de indsendte Kort paa dette Omraade udfyldes nøjagtigt, men husk paa, at kun gennem Anvisningskontorets Bøger kan det paapeges, hvormange Arbejdsdage der er tabt, hvor Arbejdsløse ingen Understøttelse har erholdt.

Naar den ærede Indsender skriver: »fik det nervøse Svar Nr. 14«, kunde det se ud som en Insinuation mod Kontorets Bestyrer for at have behandlet Hr. m— uretfærdigt. Af nærværende vil Kollegerne dog kunne skønne, at dette ikke har været Tilfældet, men Forholdet har været fuldt ud korrekt fra Kontorets Side, og skal Forbedringer indføres, kan det kun ske ved mere Nøjagtighed fra den Arbejdssøgendes Side i sine Meddelelser til Kontoret, men disse har altid mangl et fra Hr. m.—s Side, ja en Tid forsvandt han fuldstændig, saa hverken Familje, Organisationen eller Anvisningskontoret kunde finde ham.

TH. HOLMEN.

Undervisning for Arbejdere.

Ved JOHAN MØLLER.

Motto: Kundskab er Magt.

DET Grundlag, paa hvilket al moderne Produktion hviler, er Kundskaben om Naturen og dens Love, saadan som disse finder Anvendelse, naar Kræfterne ved Hjælp af den menneskelige Intelligens bøjes ind under produktivt Arbejde for gennem Motorer og talrige Slags Maskiner at virke for Samfundets Udvikling. — Ved Maskiner — og Tekniken i det hele taget — er store Ting skabte, Kulturen højnet og den almindelige Levefod forbedret i en ikke uvæsentlig Grad. Dette maa sikkert erkendes ikke mindst af de talrige Udøvere indenfor Bogtryk-Industriens Omraade, hvor Maskin-Teknikens rivende Udvikling i den sidste Menneskealder har været særlig iøjnefaldende. — Udadtil har denne Udvikling givet sig Udslag f. Eks. ved en stærk Forøgelse af den Lønskala, hvorefter produktivt Arbejde lønnes, og med Rette. Alt som Arbejdet mere og mere appellerer til Arbejdernes Intelligens, mindre til hans rent fysiske Kraft, og alt som det lykkes gennem stigende almen Oplysning trygt at lægge stadig vanskeligere og vanskeligere Produktions-Hjælpemidler i hans Haand, vil Produktions-Omkostningerne kunne bære en stedse relativt højere Arbejdsløn.

Danske Arbejdere har da ogsaa altid i Erkendelse af den betydelige — man kunde næsten sige direkte — Nytte, Oplysningen er, ivrigt søgt den, hvor den kunde søges, og det gælder baade den speciel-faglige og den mere almen-tekniske, — den sidste ikke mindst. Der er visse almene Kundskaber, som der tilsyneladende aldrig vil rejses Krav om i det daglige Liv, men som dog i sig rummer Hovedsummen af en stor Mængde nyttig Viden. — Jeg skal her som Eksempel nævne Kendskab til de almindelige Love om Flektricitet og Kemi — fundamentale, som de er for nogle Fag; men som dog uden Tvivl har Betydning for mange flere, end de særlige Fagudøvere.

»Teknologisk Institut« har i Erkendelse heraf allerede i flere Aar med Held drevet Aftenundervisning i *Elektroteknik* for Haandværkere, og hertil kommer i Aar desuden Undervisning i *Kemi*. For begge Fags Vedkommende finder Undervisningen Sted Vinteren igennem hver Tirsdag Aften fra Kl. 7½—9½, og ledes af to Ingeniører.

Et tredje Fag, som sikkert ogsaa kan have Interesse for vort Fags Udøvere, er *Stillære* (af Dr. phil. Fr. Poulsen). I ca. 20 Foredrag, ledsaget af talrige Lysbilleder, vil den dekorative Kunsts Udviklingshistorie blive gennemgaaet. Hovedvægten lægges i Aar paa Gennemgang navnlig af den franske Dekorationskunst i det 17. og 18. Aarh. Til Undervisningen knytter sig en Række Musæumsbesøg paa Kunstindustrimusæet, Folkemusæet osv. samt 3 Udflugter, henholdsvis til Roskilde, Frederiksborg og Lund. (Foredragene afholdes hver Tirsdag Aften paa »Teknol. Institut« i Industribygningen.

Den endnu ret unge Haandværkerskole, som populært kaldes »Teknologisk Institut«, har i de faa Aar, den har virket, forstaaet at skaffe sig en saadan Anseelse indenfor Industriens og Haandværkets Kredse, at den nu maa betragtes som et uundværligt Led ikke mindst indenfor den tekniske Undervisnings Omraade. Støttet af Stat, Kommune og forskellige store Institutioner, som f. Eks. Industriforeningen, er det lykkedes »Teknologisk Institut« stadig at udvide sit Virkefelt, og ved Hjælp af en Stab af fortrinlige Lærerkræfter under Ledelse af den unge, men ihærdige Direktør, GUNNAR GREGERSEN, søges de talrige Opgaver løst, som stilles til Instituttet for at fremme dansk Industri og Haandværk. — Besøg paa Instituttet kan efter forudgaaende Anmeldelse tilstedes. — Prisen for Deltagelse i et af ovennævnte Kursus, der begynder 1. Oktbr., er 10 Kr. Anmeldelser modtages paa »Teknologisk Institut«, Industribygningen, Kbhvn. B.

Fru Nina Bang

I Anledning af den i sidste Numer af *Typ.-Tid.* værende lille Opsats med ovenstaaende Titel skal jeg ikke undlade at fremkomme med en Berigtigelse.

Jeg takker paa Forhaand Indsenderen for den Interesse, han viser vort Fag, der ganske rigtigt er endogsaa ganske alvorligt truet i Tilfælde af, at Forbud mod Kvinders Natarbejde bliver til Lov, men der er dog derfor ingen Grund til de skarpe Udtalelser imod Fru Nina Bang. Fruen har ikke nægtet at oversætte en Resolution, hvad der iøvrigt, hvis saa var, ikke vilde have forvoldt mig særlige Vanskeligheder, da der her i Byen er fuldt op af Translatører, der hellere end gærne vil have noget at fortjene. Nej, det, som jeg henvendte mig til Fruen om, var for at bede hende være Ordfører for Resolutionen, da jeg ikke selv er tilstrækkeligt bevandret i nogle af de tre Hovedsprog til at turde indlade mig i en Diskussion, og Parolen paa det daværende Tidspunkt lød paa, at der ikke maatte tales Dansk paa Konferencen, en Beslutning, som dog senere blev forandret, idet der kun var mødt én fransk Delegeret og Konferencen derfor besluttede at benytte det danske Sprog i Stedet for det franske, hvad der hilstes med Glæde af alle Skandinaverne. — Fruen meddelte mig, at hun ikke kunde efterkomme min Anmodning, da hun selv var en varm Tilhænger af Forbudet mod Kvinders Natarbejde, af hvilken Grund hun ganske naturligt ikke kunde optræde som Ordfører for den modsatte Anskuelse. Jeg beklager naturligvis i høj Grad, at Fru Bang og jeg har en forskellig Opfattelse af det for Kvinderne i vort Fag i Særdeleshed og for Prin-

cipets Skyld for Kvinderne i Almindelighed saa vigtige Spørgsmaal; men jeg er overtydet om, at vi begge har forfægtet vor Overbevisning lige loyalt, hvorfor der da heller ikke imellem Fru Bang og mig hersker nogen som helst personlig Bitterhed. HENRIETTE CRONE.

Fagpolitik.

UNDER et saa overvældende Indtryk som af den store Kongres kan undertegnede ikke andet end tillade sig Ordet, selv med Fare for at blive kaldt »kortsynet«. Ganske vist — det, der er talt og skrevet i Anledning af Kongressen — ogsaa her i Bladet — ægger egentlig ikke til Modsigelse. Dertil ligger det meste af det efter min Mening altfor fjærnt fra Livet og den Virkelighed, vi lever i! Men »mener« det store Flertal paa Trods af denne Paastand, at disse Kongresser er nogen Verdens Nytte til, saa vær saa venlig at regne disse Linjer med.

Fagpolitik! Det er karakteristisk for den indre Kamp, der føres i Organisationslivet, og som ogsaa kom til Orde paa Kongressen, at denne stadig er for og imod Centralisation, for og imod Splittelse. Og tillige, at denne Kamp føres uophørligt, baade i stort og i smaat. Der maa være rigeligt sundt og naturligt i den Kamp, saa sejglivet den er. Lad det saa ogsaa være indrømmet — det, der hidtil og i Øjeblikket giver sig særlig Udtryk for at være det sejrende, er Sammenslutningstanken, denne Idé, som faar sin ydre Afslutning i Apparatet den internationale Kongres. Denne er selve den ideelle Centralisation, den organiserede Magt, imponerende ved sin Egenartethed og ved sin Størrelse.

Jeg skal dernæst ikke være den, der vil forsøge paa at maale, hvor meget eller hvor lidt der er naaet under Centralisationen. Der er formentlig naaet det, som det til enhver Tid har været det repræsentative System muligt at opnaa, ofte under uhyre Vanskeligheder og Anstrængelser. Men paa den anden Side — uden at ville hengive mig til Teorier, tværtimod — er det nu ikke vel meget Tuderi, dette vore Føreres evig abstrakte: Mere Centralisation, mere Solidaritet, mere, mere! Er der virkelig i vor moderne Tid saa megen Begejstring for disse »Ting«, som vore Førere smigrer os med? I Sandhed, dette er et grimt og alvorligt Spørgsmaal.

Undertegnede — som er et ganske almindeligt Menneske — hører ikke til dem, som tror at anerkende Centralisationens eller Solidaritetens Idé. Min »Solidaritet« er stærkt begrænset og kun af ren og skær Egennytte. Centralisationen kan jeg kun — om jeg da ikke rent ud vil benægte den ved Jeg'ets Forhold dertil — anerkende, forsaavidt som den er en Magt, og efter, hvor stor denne Magt er. Af Udviklingen paa det fagpolitiske Omraade er det, at dette Spørgsmaal rejser sig. Men det er hurtigt besvaret. Thi i samme Grad som Spørgsmaalet om Centralisationens Magt er brændende, i samme Grad er det netop brændende under Trykket af »Modstandernes« Magt! Og den sidste kan spores paa mere end et Omraade. Det er saaledes ikke noget nyt, at man indenfor »Modstandernes« Lejr fuldt saa meget er optaget af at ville bestemme *vor* Organisationsform. Og i en ejendommelig Grad falder Ønsket sammen med vore Føreres, nemlig Centralisationen saa fuldbyrdet som mulig og Magten koncentreret *foroven*! Kan man nægte, at Tendensen gaar i denne Retning, selv paa Trods af Splittelsesmændenes Røster? Bevares, det er Centralisationens Konsekvens!

Men kan jeg saaledes ikke anerkende Centralisationen som virkelig Magt eller Idé, kan jeg paa den anden Side heller ikke anerkende Splittelsens Idé som Idé i og for sig eller nogen »ny Vej«. Jeg maa her med Glæde tage Afstand fra Forkæmperne for Splittelsens Idé, f. Eks. Hr. Wartenberg, som ud fra denne Idé giver os Løfte om bedre Vilkaar eller Betingelserne derfor. Hvem bekymrer sig dog om mine Vilkaar? Og hvad bryder jeg mig om alle andres, naar jeg har nok i mine egne? Organisationen, som skal befordre Fællesviljen, har i Forvejen slaaet Bom for Hensynet til mit Jeg. Skulde dette Hensyn tage til, naar Fællesviljen intet Organ havde, ja intet var? Det maa Næstformanden i København forklare os, hvis han i det hele taget kan føle sig generet. Jeg gaar videre. Det var mine Vilkaar, vi kom fra. Fællesviljen er f. Eks. en Tarif. *Eksisterer der en Tarif?* Ja, der eksisterer et Kontraktsforhold, som begge Parter søger at udnytte. Hvem udnytter det bedst? Behøves der noget Svar? Er det ikke det for Størstedelen elendige Fastlønssystem, der forhindrer, at man tjener »for meget«. Fastlønnen følger ganske vist med Udviklingen; men hvor er Tarifen med alle dens Goder, som højst finder Anvendelse paa det værste Skidt, der gaar paa Akkord. Til Gengæld har vi saa hele det kollektive Systems Regler, Overenskomster, Forlig og Voldgiftsretter, som binder baade Organisation og Individ. Skulde jeg have personlig Kontrakt i Stedet for »Tariften«, kunde den ikke blive værre. Og jo værre den var, jo før vilde jeg bryde den. At jeg hellere gaar ud paa Landevejen end arbejder det halve Døgn paa et Trykkeri for en Snes Kroner om Ugen, behøver jeg da ingen Tarif for. Og I andre kan i Guds Navn gøre, hvad I vil, hvis vi da iøvrigt ikke blev enige.

Men hvad nu selve Splittelsen som Idé og som jeg nævnte før angaar, saa skal jeg gerne indrømme, hvad der blev sagt paa Kongressen med de mange fine Navne, at Splittelsen er noget Hjærnespind. Ligesom Kongressen heller ikke var andet end Ord, Ord, Ord! Jeg tager Afstand fra »Splittelsen«, som jeg tager Afstand fra »Centralisationen«. Det er højst sandsynligt, at »Organisationen«, der ligesom »Staten« bygger paa »Moral«, d. v. s. den maskerede Forbrydelse, aldrig kommer til at løse den historiske Opgave, der oprindelig var den tiltænkt. Og dog kan det meget godt være, at Organisation altid vil eksistere. Organisation og Splittelse er vist noget, der hører godt sammen!

Man vil maaske sige: Dette er jo Opløsning! Man kalde det, hvad man vil. Opløsningen er heller ikke min Sag, jeg er ligeglad; men jeg véd med mig selv, at jeg søger at erkende Tingene, som de er, uden at nogen skal tro paa mig af hvad jeg skriver.

Jeg skulde se at faa sluttet denne Artikel; det er ikke saa let at standse, naar jeg først har begyndt. Mine Tanker *er* nu engang, selv om de maaske er forkerte. Og det er min Mening og mit Ønske, at de lige saa godt kan staa her i Bladet, hvor det ellers er Kotume at lefle sig Flertal til med de efter min Mening abstrakte Begreber: Solidaritet og Sammenslutning. Jeg lefler selv efter et Flertal, vil I sige. Ja, naturligvis! Men det maa blive Jeres Sag at passe paa mig. Gør mig ked af det!

Charlottenlund, 20. Septbr. 1910. JUL. SAMUELSEN.

Folkeuniversitetsforeningen.

ONSDAG den 19. Oktober begynder Folkeuniversitetsforeningen sit Efteraarssemester. Hvert af Æmnerne spænder over 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime. Den ene Foredragsrække afholdes fra Kl. 1—3 Eftermiddag, de andre fra Kl. 8—10 Aften.

De Æmner, der skal behandles i denne Serie, er følgende:

Kl. 1—3 Efterm.

1. Dr. phil. P. MUNCH: »*Danmarks Riges Forfatning og Forvaltning*«. Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 19. Oktbr. og følgende 5 Onsdage.

Kl. 8—10 Aften.

2. Mag. sc., Assistent ved Observatoriet N. E. NØRLUND: »*Undersøgelser angaaende Solsystemet*« *(med Lysbilleder)*. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 20 Oktbr. og følgende 5 Torsdage.
3. Dr. phil. ANTON THOMSEN: »*De vigtigste Sider af Sjælelivet*« *(med Lysbilleder)*. Universitetsannekset, Studiestræde 6; d. 21. Oktbr. og følgende 5 Fredage.
4. *Litteraturhistorie, 4. Række:* Mag. art. GEORG CHRISTENSEN: »*Oehlenschläger*«. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 24. Oktbr. og følgende 5 Mandage.
5. Mag. art HANS HØFFDING: »*Enevælden*« *(med Lysbilleder)*. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 25. Oktbr. og følgende 5 Tirsdage.
6. Cand. mag., Assistent ved Nationalmusæet HANS KJÆR: Landnam i Danmark II, »*Bronzealder og Jærnalder*« *(med Lysbilleder)*. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11 o. G.; d. 26. Oktbr. og følgende 5 Onsdage.

Saalænge Oplag haves, kan Medlemmer gratis erholde et Kort til en af Forelæsningerne ved Henvendelse paa Forbundskontoret.

Nær og Fjærn.

25-Aars Jubilæum som Typograf kan Lørdag d. 1. Oktbr. fejres af Typograf N. P. NIELSEN, *Kolding Folkeblad*, som i den lange Aarrække uafbrudt har arbejdet paa samme Sted, hvor han den 1. Oktbr. 1885 efter 5 Aars Læretid fik udlært. Nielsen har, som den gode Kammerat han er, været tildelt adskillige Tillidsposter indenfor Lokalafdelingen som ogsaa paa Trykkeriet, hvor han i mange Aar har været Tillidsmand. I en lang Aarrække har han været Lokalafdelingens Revisor. Ogsaa i det kommunale Liv har N taget livlig Del og er for Tiden indvalgt i Ligningskommissionen. Jubilaren, der i de sidste 1½ Aar har været Maskinsætter efter i 23½ Aar at have pillet Bogstaver med Haanden, vil sikkert i Dagens Anledning modtage mange Hilsener fra nuværende og tidligere Arbejdskammerater, der i Nielsen altid har kunnet finde en tjenstvillig og offervillig Kollega. H.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret kan endvidere opringes før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474 x.*

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

FORENINGS-MEDDELELSER

Ny Lokalformand.

Ribe: Typ. C. REHER, *Ribe Stiftstidende*; tr. Kl. 6—7 Aften i Hjemmet, Korsbrødregade 355.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Herman Christensen, udl. 16/9 10 hos Sigfr. B. Svendsen (arb. s. St.). Sætter Ludvig Otto Axel Michaelsen, udl. 30/9 10 i Missionstr. (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Bernh. Vilh. Emil Møller, udl. 30/9 10 i Missionstr. (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætterlærl. Carl Angelius Andersen (Luno). Sætterlærl. Louis Alfred Nielsen (Joh. N. Hansens Enke). 60 E. Larsens Hustru Marie.

Faaborg, Lars Marius Rasmussen, udl. 1/10 10 hos F. C. Alstrøm (Eksprestr.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2286 Viggo Nielsen fra Odense (P. Petersen). 2187 Wilh. Mogensen fra Rejse (arbl.). 2262 Jacob Sibbernsen fra Udl. (arbl.. 1612 Hans P. Larsen fra Ringkøbing (Militær). 2184 (538) Martin Sørensen fra Rejse (arbl.). 2432 (1807) Hjalmar Steffensen fra Brønderslev (arbl.). 2717 (2613) Chr. Tønnesen fra Udl. (Hannover). 2718 (2893) Paul Fischmann fra Rejse (arbl.). 2691 (1868) Albert Gerh. Olof Hansen fra Udl. (arbl.),

Aalborg, 931 N. P. Gudum (arbl.). Aarhus, 561 Laur. Nielsen (arbl.) og 2362 C. J. Kirkebæk (arbl.). Brønderlev, 2749 O. Hansen (Vends. Folkeblad). Grenaa, 2661 Erik Holm og 2655 Chr. Brendstrup (begge i Pl.). Holbæk, 2185 O. P. L. Honoré (Dagbladet). Horsens, 2141 Hjalmar Iversen (arbl.). Kolding, 2650 Oscar Jørgensen (Højskolebladet), 2661 Hans Hoffmann (arbl.) og 2681 Anton Ditlev Nielsen (Fr. Lumbye). Næstved, 2171 Kornelius Hansen (Soc.-Dem.) og 2529 J. Hansen Smith (Næstved Tidende). Ribe, 2728 Hans Bjørn (Ribe Stiftstidende).

Bortrejste.

København: 2781 (561) Laur. Nielsen til Aarhus (arbl.). 931 (2592) N. P. Gudum paa Rejse (arbl.). 2582 J. V. Christensen til Nakskov i Pl. 2357 Johan Christensen til Bogense (arbl.). 1899 Sofus Gornitzka til Vejen i Pl. 2177 Alfred Hansen fra Militær til Nykøb. F. i Pl.

Aalborg, 2046 Peter Pagh til Herning (arbl.). Brønderslev, 2432 Hjalmar Steffensen paa Rejse. Fredericia, 2153 Rs. Nielsen Hunderup til Varde i Pl. og 2499 Knud C. K. Krautwald paa Rejse. Nykøbing F., 2380 Chr. Bjerregaard til Nakskov i Pl. og 2171 Cornelius Hansen til Næstved i Pl. Næstved, 2419 Evald Pilegaard til København. Odder, 2141 Hj. Iversen til Horsens (arbl.). Odense, 2286, Viggo Nielsen til København i Pl.

Udmeldt.

København: 2494 Eva Mathiesen (fratraadt Faget).

Udslettet for Restance.

København: 715 K. Knudsen og Hustru (O. C. Olsen). 2032 Lilly Petersen. 2068 Kirstine Jensen og 2078 Thora Jensen (alle i Nationalbanken).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. Nye Medlemmer sættes paa Stemme. (1 F)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. Generalforsamling den 16. Oktbr. (3 æ)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 35.—39. Uge (5 Uger) opkræves Lørdag d. 8. Oktbr. Samtidig opkræves Kontingent til Administrationsfonden for Juli Kvartal. P. HANSEN, Nansensgade 45 2.

T. S. **Vintersæson.** *Gymnastik:* Herreholdet hver *Søndag Form.* Kl. 11—12 og *Onsdag Aften* Kl. 8½—10. Dameholdet hver *Søndag Form.* Kl. 10—11 og *Onsdag Aften* Kl. 7½—8½. Lokalerne *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole). Indmeldelser modtages ved Øvelserne (2 d)

ANNONCER

En Sætter-Trykker

kan straks faa fast Plads paa Sjælland. Arbejdsanvisningskontoret anviser.

Typograf.

En ung, dygtig Avissætter (Afholdsmand), der kan paatage sig Akcidensarbejde, søger Plads. Billet mrkt. »Typograf« bedes tilsendt *Fredericia Dagblads* Redaktion. (148)

Trykker.

En ældre, *hurtig* og *meget dygtig* Trykker kan faa Plads i et **Accidenstrykkeri** i en af de **største** Provinsbyer som Ene-Trykker. Begyndelsesløn 32 Kr. Billet mrkt. »150« med Afskrift af Anbefalinger etc. modtager Ekspeditionskontoret snarest.

En ung Typograf,

der agter at frekventere et af Kbhvn.s forenede Kursus, søger Natarbejde i København. Billet mrkt. »Typograf 149« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Akcidens-Sætter-Trykker, 25 Aar, militærfri, søger Plads snarest. Vedkommende er kendt med Kalkulering og har gode Anbefalinger. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
≈ BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER ≈
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 7. OKTOBER 1910 XXXVII AARGANG

Det østrigske Typograf-Forbund

afholdt fornylig sin 7. Kongres i Brünn. Vort østrigske Broderorgan *Vorwärts* betegner Kongressens Resultater som tilfredsstillende og erklærer, at de vedtagne Beslutninger vil være til Nytte for Organisationen, idet de yder det enkelte Medlem mere Beskyttelse og mange Familjer større Hjælp. Beslutningerne har ligeledes anvist Centralledelsen Vejen for den kommende Tids Bevægelse saavel med Hensyn til Organisationens Fremgang som Fasthed, ligesom der er vedtaget en gennemgaaende Forhøjelse af de hidtilværende Understøttelser, hvilke sidste paa den andcn Side ogsaa har maattet medføre en Forhøjelse af Kontingentet af 15 à 20 Heller pr. Uge, en Forhøjelse *Vorwärts* betegner som ringe i Forhold til Understøttelsens Stigning. I en Tid, hvor Levevilkaarene fordyres, er det ganske naturligt, at man gennem højere Understøttelse søger at øge Arbejdernes Modstandsevne i Tilfælde af Arbejdsløshed, Sygdom og Invaliditet. Særlig har man haft sin Opmærksomhed henvendt paa de Arbejdsløse, disse nødlidende Kolleger, der, takket være den kapitalistiske Produktionsmaade, ikke kan finde nogen Beskæftigelse, skønt de baade vil og kan arbejde.

Med Hensyn til de forskellige Understøttelsessatser besluttede Kongressen følgende:

»Fra 1. Januar 1911 og indtil videre bliver de efterfølgende Understøttelser forhøjet: Arbejdsløshedsunderstøttelsen paa Rejse fra Kr. 1.20 til Kr. 1.40*, Understøttelsen paa Stedet fra Kr. 2.00 til Kr. 2.50; Understøttelsen pr. Syge paa Stedet fra Kr. 1.80 til Kr. 2.00 (respektive fra Kr. 1.20 til Kr. 1.40); for Syge paa Rejse fra Kr. 1.20 til til Kr. 1.40; Invalideunderstøttelsen bliver paa alle Satser forhøjet med 1 Kr. ugenlig. Begravelseshjælpen udredes efter følgende Skala: Efter 13 Ugebidrag Kr. 100.00, efter 260 Ugebidrag Kr. 250.00, efter 520 Ugebidrag Kr. 400.00 og efter 1040 Ugebidrag Kr. 500.00.«

Tarifspørgsmaalet var optaget som et særligt Punkt paa Dagsordenen, og man drøftede indgaaende Formen og Midlerne til Opnaaelse af bedre tarifmæssige Vilkaar; endelig vedtog man om dette Spørgsmaal følgende Beslutning:

»Kongressen overdrager Forbundsstyrelsen at foretage de fornødne Forarbejder til Revision af Tarifen, og efter disse Forarbejders Afslutning at forelægge Resultatet for en Konference af Repræsentanter for de forskellige Lokalafdelinger efter følgende Regel: for Foreninger indtil 500 Medl. møder Formanden, 501—1000 Medl. Formanden og et Medlem, 1001—4000 Medl. Formanden og 2 Medlemmer og fra 5001—7000 Medl. Formanden og 3 Medlemmer. Foreninger, der sender 2 Delegerede, skal sende en Sætter og en Trykker; ved 3 Delegerede skal der sendes to Sættere og en Trykker; ved 4 Delegerede skal der yderligere en Skriftstøber med.«

Med Hensyn til Kontingentydelsen var denne forhen betinget af, at der var arbejdet en hel Uge, idet der i modsat Fald ikke maatte ydes Kontingent, hvorved Retten til Understøttelse var vanskelig at naa. Dette Forhold er nu fra 1. Januar forandret derhen, at man skal betale Kontingent, naar man i en Uge har arbejdet mere end 3 Dage, og har man i Løbet af 2 Uger arbejdet mere end 3 Dage i hver Uge, skal man betale *et* Kontingent. Dette betyder i Østrig saavel som hos os en værdifuld Indskrænkning af Karenstiden. Vi er gaaet videre endnu, idet man hos os skal betale Bidrag for 3 Dages Arbejde i en Uge. —

* En østrigsk Krone = 0.75.

Med Hensyn til Arbejdsanvisningen vedtoges ligeledes forskellige Bestemmelser. Et Medlem har derefter Ret til at nægte at tiltræde en Plads, naar han godtgør i sin forrige Plads at have haft en højere Løn; Forskellen skal dog andrage mindst 3 Kroner.

Ny er ogsaa en Bestemmelse om, at Medlemmer, der resterer, medens de staar i Arbejde, ikke kan faa nogen Rejsebog udleveret i Tilfælde af, at de ønsker at begive sig paa Rejse. Tidligere har man i Østrig og andre Steder ladet Kolleger, der ikke havde opfyldt deres Pligt m. H. t. Kontingentydelse (og som man derfor i eget Land nægtede Understøttelse), rejse ud og hæve Understøttelse indenfor de gensidige Landes Omraader.

Ang. det tschekkiske Spørgsmaal, som her i København paa den internationale Kongres traadte stærkt i Forgrunden, rejstes der ogsaa paa den østrigske Kongres en Debat fra Tschekkernes Side, idet disse ønskede at indtage en Særstilling indenfor Forbundet og visse Krav om særlig Repræsentation indenfor Ledelsen. Dette Krav blev dog enstemmig afvist af Kongressen under Henvisning til, at den *nationale* Repræsentation i en Organisation, der skal fremme alle Arbejdernes Interesser, maa anses for overflødig. Med levende Bifald hilstes Erklæringen om, at man ved Besættelse af Tillidsposter indenfor Organisationen ikke skulde spørge om Kandidatens *Nationalitet*, men kun om hans *Hæderlighed* og *Dygtighed* var en saadan, at han egnede sig til Tillidshvervet.

Kongressen fastslog saaledes, at der indenfor de organiserede Typografers Rækker ikke er Plads for nationale eller andre Forsøg paa Splittelse af Arbejdernes Sammenhold.

Vorwärts slutter sine Betragtninger med at betegne den 7. Kongres som en Mærkepæl i den østrigske Bogtrykkerorganisations Historie og anser de trufne Beslutninger for at være særdeles tilfredsstillende; de vil overalt blive hilst med Glæde, fordi de viser, at Forbundet er gaaet fremad saavel i *Størrelse* som *Styrke* og *Enighed*. L. J.

Vor Inkassation.

DER er et Spørgsmaal, der bør tages op til Drøftelse i Ledelsen og blandt Medlemmerne i Forbundets største Afdeling, og det er Spørgsmaalet om dels at finde en simplificeret Form for Inkassationen og dels undersøge paa hvilken Maade det var muligt, at Medlemmerne kunde faa en Slags Kvittering for deres Kontingent.

Vi har jo endnu paa ethvert Trykkeri, om det end er nok saa lille, 3 Lister: en for Sættere, en for Trykkere og en for Kvinder. Lad os sige, at der er 2 Sættere, 1 Trykker og 1 Paalæggerske, og man vil se, at det vilde være nemmere om disse 4 Kolleger opførte deres Bidrag paa en Liste i Stedet for paa 3.

Ordningen med de 3 Lister stammer fra den Tid, da Lokalkassebidraget skulde fordeles til henholdsvis Sætternes, Trykkernes og Kvindernes Privatkasser, der hver for sig var interesseret i at faa, hvad der tilkom dem. *Nu* er det jo saaledes, at der kun er *en* Lokalkasse i København, hvori Lokalkassekontingentet *fra alle 3 Lister* indgaar og hvorfra Underafdelingens Privatkasser faar deres Udgifter refunderede indenfor

en vis Grænse, saa deres Formuer kun forøges med deres egne Renter, medens Lokalkassens Formue er fælles Eje til Udredelse bl. a. af Administrationsudgifterne og Karensunderstøttelsen m. m.

Vi har siden Understøttelsen paa Stedet blev forhøjet faaet ens Kontingent for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere, og vi har affattet de ny Lister saaledes, at det allermeste af Kontingentet kan staa paa en af dem, f. Eks. den hvide. Den røde Liste er det maaske nødvendigt at bibeholde for de faa uregelmæssige Kontingenter, vi endnu har tilbage fra Fortiden.

Ved en Simplificering som den paapegede vilde man faa lettere Oversigt over Kontingentindbetalingen fra hvert enkelt Trykkeri, og Hr. Anton Jensen vilde kun behøve at henvende sig til *én Inkassator* i Stedet for som nu til tre. Vi vilde derved ganske vist faa en Del flere kontingentfri Inkassatorer, men jeg mener, at disse Penge vilde være vel anvendte, *selv om vi satte Grænsen for Medlemstallet lidt ned.* For de Trykkeriers Vedkommende, hvor Inkassatoren ikke kunde blive kontingentfri, kunde man saa muligvis indføre, at han ved Nytaarstid, som en lille Opmærksomhed for det Arbejde, han i Aarets Løb havde udrettet, fik f. Eks. 1 % af det af ham indbetalte Beløb i Stedet for, at han nu slet intet faar, andet end Ubehageligheder. Kunde man saa naa til, *at der paa enhver Liste fandtes Numer udfor ethvert Medlem,* saaledes at Administrationen lettedes i Indførelsen af Kontingentet fra Listerne til Medlemskontoen, vilde meget være vundet, og det vilde være lettere at holde Medlemsbøgerne à jour.

Den anden Side af Sagen, som jeg vil omtale, er den, at vi skulde se at finde en Maade, paa hvilken vi kunde give Medlemmerne en Slags Kvittering for deres Penge, saaledes, at de paa en Maade *gik med deres Konto i Lommen.* Som det nu er, gaar det let nok paa de Trykkerier, hvor Bidraget betales hver Uge, for Inkassatoren at holde Listerne i Orden, men hvor der undertiden springes over, er det, at det bliver galt. Det hænder ofte, naar et Medlem, der f. Eks. bliver arbejdsløs eller syg, og i denne Anledning henvender sig paa Kontoret ang. Understøttelse, at der viser sig at være Huller i hans Konto, hvilken skal give et Spejlbillede af Kontingentlisterne. Saa sker det undertiden, at Vedk., der tror at have betalt, mener at det maa være Inkassatorens Fejl, og disse smaa Intermezzoer giver Anledning til Bryderier, der kunde undgaas, hvis Forholdet var det, at Medlemmet var i Besiddelse af et Kort, der kunde gælde for et Aar ad Gangen og være indrettet til ved et Gummibaand at fastgøres inden i det almindelige Lægekort. Paa det løse Kort skulde der saa være Plads til alle Aarets Uger, og Inkassatoren skulde af Styrelsen have udleveret et Stempel, med hvilket han kunde stemple »Betalt«, naar han modtog Beløbet af Medlemmerne, samtidig med, at han ligesom nu skrev Summen paa Listen for den tilsvarende Uge. For store eller større Trykkeriers Vedkommende kunde jeg tænke mig, at et Medlem i hver af de Afdelinger, hvor Inkassator ikke arbejdede, ugenlig indsamlede Afdelingens Kort og Beløb, som saa samlet blev indbetalte til Inkassator, der gav Kortene Stempel samtidig med, at han krydsede dem af i sin Bog. Kom Medlemmerne og betalte paa Kontoret, skulde det betalte Beløb afstemples eller skrives paa Kortet, ligesom Arbejdsløsheds- og Sygekontingenter altid skulde afstemples paa Kontoret, hvor den Slags Kontingenter stedse betales. Afstemplingen paa Kontoret skulde være anderledes end den paa Trykkeriet, saa at man til enhver Tid kunde se, *hvor Betalingen var sket.* Ved Nytaar skulde Kortene indkaldes og sammenholdes med Folierne; var der saa Uoverensstemmelser, vilde det være let at konstatere disse ved Hjælp af Listerne. Der kunde jo ogsaa være Tale om i Stedet for Stempler at indføre Mærker i Lighed med dem, Forsikringsselskaberne benytter, men da jeg ikke er klar over, hvilket af de to Systemer der er bedst, vil jeg overlade dette Spørgsmaals Afgørelse til Ledelsen, eventuelt en Generalforsamling.

Gik et Medlem fra det ene Trykkeri til det andet, kunde Kortet tjene som Afgangsseddel, hvilken kun behøvedes udfyldt, naar der var Tale om Arbejdsløshedsunderst. og Aarsagen til Afskedigelsen. Det er en Selvfølge, at *Kortene burde findes over hele Landet* og følge med Medlemmet, naar han rejste til København eller omvendt fra København til Provinsen. Jeg skylder at meddele, at Tanken har været fremme flere Gange og fra flere Sider, men for at det ikke stadig skal blive ved Tanken, har jeg tilladt mig at bringe den offentlig frem, og er det mit Haab, at saavel Medlemmer som Inkassatorer og Ledelse vil stille sig imødekommende; i saa Fald tror jeg man vil kunne realisere Forslaget til Nytaar og derved indføre *mere Simplificering, større Sikkerhed* og en *effektivere Kontrol* end ved det hidtilværende Flerskuffe-System.

København, d. 3. Oktober 1910. LAUR. JENSEN.

Chr. Sørensen anlægger Sag!

Forleden modtog vi følgende Stævning:

Til Københavns Forligskommission!

I Tidsskriftet *Typograf-Tidende,* Nr. 35, for den 2. September d. A. findes en Artikel, der ikke er underskrevet af nogen, betitlet »En Kammerat, der svigter«, hvori udtales, at jeg havde handlet saaledes, at der var nogen Grund til at tro, at en i Artiklen navngiven Mand, Typograf Strøm, under Paavirkning af flydende Varer, serveret af mig, havde taget en Beslutning om at arbejde hos mig, til Trods for, at det var meddelt ham, at han derved vilde blive udelukket af sin Organisation som Strejkebryder.

Efter Artiklen skulde jeg altsaa have foranlediget, at bemeldte Typograf var blevet beruset, for at jeg kunde faa ham til at tage Arbejde hos mig, der var blokeret af Typografernes Organisation.

Da denne Udladelse er i høj Grad ærefornærmende for mig, tillader jeg mig at anmode om, at Hr. Redaktør Jul. Schrøder, boende Kong Oscarsgade Nr. 9, der staar anført paa ovennævnte Nummer af Tidsskriftet *Typograf-Tidende* som ansvarshavende Redaktør, maa blive indkaldt for den ærede Forligskommission, for at Forlig kan blive prøvet i denne Sag, da jeg, saafremt Forlig ej opnaas, vil begære Sagen henvist til Rettergang, hvorunder jeg vil paastaa ham dømt til Straf for Ærefornærmelse efter Straffelovens Kap. 21 og dømt til at udrede skadesløse Sagsomkostninger samt paastaa den ærerørige Udladelse kendt død og magtesløs.

København, den 20. September 1910. CHR. SØRENSEN, Bogtrykker.

Ved Mødet i Forligskommissionen Torsdag den 22. September naaedes intet Forlig, hvorfor Sagen nu gaar til Retten.

Rundskue.

Tyskland. Den socialdemokratiske Partipresse omfattede i Følge Partibestyrelsens Beretning for 1909 76 Dagblade, hvilke fremstilles i 57 Trykkerier. Siden Oktober forrige Aar udkommer endogsaa et Blad i Punktskrift for Blinde, hvilket allerede er godt udbredt. 18 Partiblade krævede et Tilskud af ialt 101,166 Mark. Partiets Pressebureau, der i 1909 har udgivet 57,926 Mk., har af Partikassen faaet et Tilskud af 10,000 Mk. Hovedorganet *Vorwärts* gav et samlet Overskud af 122,626 Mk. Dets Abonnentantal androg 139,000. *Die neue Zeit* gav et Overskud af 1,337 Mk. med 9000 Abonnenter. Vittighedsbladet *Der wahre Jacob* havde ved Udgangen af 1909 ca. 250,000 Abonnenter og gav et Overskud af 36,533 Mk. Kvindebladet *Gleickheit* har med 82,000 Læserinder givet et Overskud af 7,565 Mk.

Sverig. For de svenske Fagorganisationer forløb det sidste Aar som bekendt meget ugunstigt, dels paa Grund af den almindelige Krise og dels paa Grund af den store Lock-out. Medlemsantallet i de Organisationer, som tilhører Sverigs samv. Fagforbund, sank fra 186,226 Medlemmer i Aaret 1907 til 169,776 Medl. i 1908 og 108,079 i Aaret 1909, Tabet androg i 1908 16,450 og i 1909 61,697 Medl. De udenfor de samv. Fagforb. staaende Organisationer er ogsaa gaaet tilbage i 1908 og 1909, men fra disse, der kun tæller et ringe Antal Medlemmer, savner man nærmere Opgivelse af Tallene. Den 18. Avgust 1909, da Generalstrejken og Lock-out'en havde det største Omfang (278,837 Deltagere) talte de samv. Fagforbund endnu 152,790 Medl. i 2215 Forbund eller Foreninger; det største Tab er altsaa sket senere. Som den anden Hovedaarsag til Nedgangen maa anføres, at der efter den store Kamp fandt en usædvanlig stærk Udvandring Sted. Efter officielle Angivelser var Udvandringen i December 1909 3 Gange saa stor som i December 1907. Foruden Storstrejken fandt der i 1909 661 nye Løn-

bevægelser Sted og 209 i 1908 begyndte Lønbevægelser afsluttedes. Over 548 Bevægelser med 35,895 deltagende Arbejdere forelaa nærmere Meddelelse. Af disse var 408 med 25,937 Medlemmer gennemført uden Arbejdsstandsning; 97 med 7011 Medl. var Lock-outer og 43 med 2947 Medl. var Strejker. Angaaende disse Bevægelsers Resultater meddeler Centralledelsen, at ca. 15,000 Arbejdere opnaaede Lønforbedringer, medens Flertallet af de øvrige bevarede de tidligere vundne Fordele. For 8024 Medlemmer opnaaedes en kortere Arbejdstid.

Fagpolitik.

Efter at have læst Hr. Jul. Sam.s Artikel i forrige Nr. om »Fagpolitik« meget indgaaende, tillader jeg mig at forespørge, om det ikke kunde tænkes muligt, at Dansk Typograf-Forbund, f. Eks. under Kontoen »Reparationer«, købte og forærede Hr. Jul. Sam. en for ham og altsaa for os meget gavnlig Bog, nemlig Immanuel Kants: »Kritik der reinen Vernunft«. Den koster kun 1 Kr.s Penge.

Det kunde tænkes, at Hr. Sam., efter at have læst den, vilde abstrahere sit eget »Jeg« og skrive, hvad han mener — nej, det er sandt, hvor intet **er**, har selv Kejseren tabt sin Ret. CAND. PHIL.

Generalforsamlinger og Møder.

Odder Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 1. Oktober sin ordinære Generalforsamling, FORMANDEN bød Velkommen og beklagede, at Foreningen desværre var svundet en Del ind siden sidste Generalforsamling. Til Dirigent valgtes E. H. RASMUSSEN. SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsprotokollen, som efter en Kritik af FORMANDEN godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med 108 Kr. og godkendtes. Af Ekstrakassen var udbetalt 9 Kr. til Rejsende. Til Sekretær valgtes J. BILDE-JENSEN enstemmigt. Til Fanebærer valgtes J. V. JENSEN. — Forslag fra et Lovudvalgs Flertal angaaende Ændringer i Ekstrakassens Love vedtoges alle. — Et Tarifspørgsmaal angaaende for stort Lærlingehold drøftedes.
Et Medlem var fraværende. J. V. J.

Typografernes Sangforening

afholdt Lørdag den 24. Septbr. 1910 sin halvaarlige Generalforsamling. Dirigent: JUL. ANDERSEN. FORMANDEN, Niels Nielsen, aflagde Beretning for det forløbne Sommerhalvaar, der havde været særdeles livligt — Paasketur, Udflugt til Helsingør, Deltagelse i Turen til Kullen, Ordruptur og Koncert i Kongens Have —; mindedes afdøde Medlem MADSEN og udtalte til Slut sin Glæde over den gode Tilgang til Koret ved Sæsonens Begyndelse. ALB. AUENER takkede Bestyrelsen for den Slagfærdighed og Iver, hvormed den arbejder. Beretningen godkendt. — Paa Forslag af Jul. Andersen genvalgtes ved Akklamation Formanden, NIELS NIELSEN, og de to afgaaende Styrere, JOH. JENSEN og VALD. TH. HANSEN. Ligeledes genvalgtes Revisorerne, BECH og J. JACOBSEN. — Under Eventuelt gav Form. forskellige Meddelelser vedrørende Vintersæsonen. J. J.

Nær og Fjærn.

50-Aars Jubilæum. Søndag den 9. Oktober kan en af vore gamle Kolleger, SØREN HANSEN ved *Demokraten* i Aarhus, fejre sit 50-Aars Jubilænm ved Faget, idet han paa denne Dag for 50 Aar siden (den 9. Oktober 1860) tiltraadte sin Lære i *Vejle Amts Avis*' Bogtrykkeri i Vejle. Jubilaren var i sine unge Aar noget af »en farende Svend«; han brugte ikke lang Tid til at »gøre sig færdig« paa et Sted, naar Forholdene ikke passede ham. I en lang Aarrække har S. H. haft Ansættelse ved *Demokraten*, og tidligere har han arbejdet i en Del Trykkerier i Provinserne, hvor han har erhvervet sig mange Venner, der sikkert vil sende ham en venlig Hilsen paa Jubilæumsdagen. —s—n.

Jubilæum. Paa Tirsdag den 11. Oktober er det 25 Aar, siden vor Kollega, EDVARD OLSEN, traadte i Plads paa *Frederiksborg Amtstidende*, hvor han siden Juni 1898 har fungeret som Faktor. E. O. har været Medlem af vor Organisation, siden han udlærte 1881.

Typografernes Syge-Hjælpekasse henleder Medlemmernes Opmærksomhed paa Lovenes § 5: »Anmeldelse af Sygdomstilfælde maa ske mundtlig eller skriftlig til Kassereren *senest* 3 Dage efter Sygesedlens Udstedelse, *da den ellers ikke har tilbagevirkende Kraft*«. — Det hænder nemlig, at Sygemeldinger først tilstilles Kassereren længere Tid efter, da Medlemmerne har været i den Tro, at naar blot Forbundskontoret har faaet Sygesedlen, er det tilstrækkelig. Den *skal* ogsaa tilstilles *denne Kasses Kasserer rettidig* for ikke at tabe Retten til Understøttelse.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 20. September 1910.

1. Skr. fra Driftsleder Gustav Clausen (*Politiken*), hvori der protesteres mod en i *Typ.-Tid.* kundgjort Udelukkelse. Det meddeles i Skr., at der ikke findes Henvisning til den eller de Paragrafer, i Henhold til hvilke Eksklusionen er sket, og der forespørges om Forretningsudvalgets Stilling, idet der henvises til, at Eksklusionen er ulovlig i al Almindelighed og særlig i Henhold til Syge- og Begravelseskassens konfirmerede Love. Der foreligger ligeledes en Skr. fra Sygekasseinspektoratet, hvori der er nedlagt en Protest fra Hr. Gustav Clausen mod den foretagne Eksklusion. — Udelukkelsen af den faglige Afdeling og af Hjælpekassen er foretaget i Henh. til Lovenes § 16[1], men forøvrigt har Vedk. allerede overtraadt Lovene ved at repræsentere A/S. *Politiken* ved at tage Initiativet til omhandlede Voldgiftsretssag og ved forskellige Lejligheder i Forhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening at have optraadt som Repræsentant for A/S. og derved overtraadt Lovenes § 10 e, hvilket i og for sig kvalificerede Vedk. til Udelukkelse. Forholdet til Begravelseskassen bliver som angivet paa Vedkommendes Police, medens han i de statsanerkendte Kasser enten maa udtræde eller overføres som bemidlet med hvilende Ret. Der svares Hr. Gustav Clausen og Sygekasseinspektoratet overensstemmende hermed.

2. Lokalform. i Næstved forespørger om Forretningsudvalgets Stilling til et forhenværende Medlems Ansøgning om Optagelse i Forbundet; Vedk. har afbetalt 2 Kr. om Ugen for et tidl. begaaet Underslæb. — Man ønsker ikke foreløbig at tage Stilling til Sagen, men skal forelægge den for Forbundsstyrelsen.

3. Hjørring Afd. indstiller et tidl. Medlem til Genoptagelse. Vedk. har mistet sine Pladser paa Grund af Drik; har været anmeldt til Optagelse paany, men har ikke opfyldt Optagelsesbetingelserne. Han har arbejdet af og til, sidst i 3 Maaneder. — Kan indtræde mod at betale 10 Kr. som udelukket Restant samt 4 Kr. i Indskud. Forøvrigt undersøges Forholdene nærmere paa Hvidtfeldts forestaaende Rejse.

4. Et tidl. omtalt Medlem, som uretmæssig havde ladet sig udbetale 40 Kr. af Fagskolen for Boghaandværk, har nu tilbagebetalt Beløbet.

5. Der foreligger Spørgeskemaer ang. Sundhedsvedtægtens Overholdelse i Provinserne i udfyldt Stand. Saasnart Skemaerne fra København foreligger og de er blevet behandlede, oversendes de til Arbejds- og Fabrikstilsynet.

6. Den 5. Oktober afholdes det aarlige Repræsentantmøde for Arbejdsløshedskasserne. — Til Efterretning.

7. Der forelaa Indsigelse mod en Optagelse fra et Medlem fra Ringkøbing Afd. Der var korresponderet med Afd. desang., og Forholdet undersøges yderligere paa Hvidtfeldts forestaaende Besøg der.

8. I Følge indløbne Meddelelser fra Afd. vil Hvidtfeldts Rejse omfatte Ribe, Esbjerg, Varde, Ringkøbing, Holstebro, Skive, Nykøbing, Thisted, Brønderslev, Hjørring og Aalborg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[2].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

4. Oktober: *Odense* 90.00.
København, den 5. Oktbr. 1910.
FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: 1647 Trykker Chr. Jensen, udl. 1/10 10 i Citytr. (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Carlo Alfred Aug. Poulsen, udl. 1/10 10 hos C. Mayland (arb. s. St.). Paal. Margrete Henriksen, tidl. Medl. (Axelholm). Paal. Anna Schultz, udl. 22/9 10 i Nationaltr. (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Levita Jensen, udl. 5/6 10 hos Bjarnø (arb. s. St.). 414 Rud. Petersens Hustru Hanna.

Aarhus, Paal. Helga Ring. Nakskov, Angelica Nielsen, udl. 1/10 10 i Nakskov Tid.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2238 (2535) C. V. Christiansen fra Vordingborg (arbl.). 2413 (2733) Vald. Schweim fra Udl. (arbl.). 2432 (1807) Hjalmar Steffensen fra Brønderslev (arbl.). 2000 (1799) Th. Møller fra Kolding i Pl. (Schultz). 1966 (2688) Rasm. Rasmussen fra Stubbekøbing (arbl.). 2045 (1495) Bertram Behrndt fra Udl. (arbl.). 2576 Karl Hamre fra Aalborg i Pl. (P. Petersen). Hjælpearb. F. Sauerbreu (Chrisstreu), overgaar fra Arbejdsmændenes Forbund. 2633 Victor Mønster fra Vejle i Pl. (C. C. Christensen). 1840 (127) M. M. Andersen fra Udl. (arbl.). 2503 (1830) Harald Rasmussen fra Udl. i Pl. (Hertz).

Aarhus, 1827 C. Worm (arbl.). Kolding, 2388 William Riis (Fr. Lumbye), 1899 Sofus J. Gornitzka (Vejen) og 2458 Paal. Louise Petersen (Højskolebl.). Nakskov. 2582 J. V. Christensen (Øbergs Bogtrykkeri). Nyborg, 2249 Holger Kürstein (Nyborg Avis). Nykø-

bing F., 2380 Chr. Bjerregaard, 1976 Chr. Hansen (Pontoppidan) og 2177 Alfred Hansen (Loll.-Falst. Stiftstid.).

Bortrejste.

København: 2784 (445) Elof Joh. Olsen til Esbjerg i Pl. 242 Hjælpearb. Wald. Petersen, overgaar til Tapetsererforbundet.

Kolding, 2000 Theodor P. Møller til Kbhvn. i Pl. Lyngby, 2185 O. P. L. Honoré til Holbæk i Pl. Nakskov, 2380 Bjerregaard til Nykøbing F. i Pl. Odense, 2458 Paal. Louise Petersen til Kolding i Pl. Slagelse, 1976 Kristian Hansen til Nykøbing F. i Pl.

Udslettet for Restance.

København: 2045 Johanne Meinicke, 2487 Johanne Thomsen og 1838 Carl Rousell.

Annuleret Udslettelse.

København: 715 K. Knudsen og Hustru (O. C. Olsen). Restancen betalt.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Medlemsmøde afholdes Fredag den 7. Oktober Kl. 8 præcis i Kaféen, Pilestræde 41. Medlemmerne bedes møde talrigt, da vigtige Sager foreligger.

Samtidig Indbetaling af Kontingent.

STYRELSEN.

T. S. **Vintersæson.** *Gymnastik:* Herreholdet hver *Søndag Form.* Kl. 11—12 og *Onsdag Aften* Kl. 8½—10. Dameholdet hver *Søndag Form.* Kl. 10—11 og *Onsdag Aften* Kl. 7½—8½. Lokalerne *Forchhammersvej 18* (Det danske Selskabs Skole). Indmeldelser modtages ved Øvelserne (2 d)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. Lørdag d. 15. Medlemsmøde. (1 G)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 y)

ANNONCER

En dygtig Trykker,

flittig og paalidelig, kan faa fast Plads i en jysk By. Billet mrkt. »152« med Opgivelse af Lønkrav indl. paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig, selvstændigt arbejdende **Sætter,** vant til alt forekommende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, antages straks. Billet mrkt. »Sætter 151« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf.

En ung, dygtig Avissætter (Afholdsmand), der kan paatage sig Akcidensarbejde, søger Plads. Billet mrkt. »Typograf« bedes tilsendt *Fredericia Dagblads* Redaktion. (148)

Bogtrykkeri til Salg.

Et i den indre By beliggende fuldt monteret Bogtrykkeri er til Salg paa usædvanlig billige Vilkaar. Af Maskiner fremhæves en Hurtigpresse, 3 Digeltrykpresser, Skæremaskine, Heftemaskiner o. s. v., samt al fornøden Skrift. Der kan medfølge Kontorinventar, Skrivemaskine etc. Trykkeriet har med Fordel været drevet i over 20 Aar. Nødvendig Kapital 3000 Kr. Henvendelse til **Overretssagfører Viggo Garde, Ny Adelgade 3** ved Kg. Nytorv, senest Mandag. (153)

Hurtig og paalidelig

»**Typograph**«-**Sætter** ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »157« modt. Ekspeditionskont.

Dygtig Akcidenssætter

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »156« modt. Ekspeditionskontoret.

Flink og paalidelig

Værk- og Akcidenssætter

(Provinsianer) søger Plads straks, helst paa Sjælland eller Fyn. Vedk. har frekventeret Fagskolen i Kbhvn., har Medalje for aflagt Svendeprøve og har noget Kendskab til Trykning. Billet mrkt. »154« modt. Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

Et **Bogtrykkeri,** beliggende i en større Købstad i stærk Opkomst, bestaaende af: 1 Hurtigpresse (Johannisberg), 1 Digeltrykpresse (»Stella«), 2 Haandpresser, 1 Beskæremaskine, over 100 forskellige Skrifter, ca. 200 Clichéer, Valsemasse-Kogeapparat, elektrisk Motor (1½ H. Kr.), Reoler, Formbrædder, Sluttebord med Jernplade, Farver m. m., er grundet paa anden Bestemmelse til Salg straks. Købesummen er 6500 Kr. Udbetaling 3000 Kr. I Købet medfølger et Ugeblad, tilhørende Trykkeriet, samt Borgerskab.

Billet mrkt. »155« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Der er indlagt elektrisk Drivkraft og Lys. En Mand med nogen journalistisk Sans vil alene paa Ugebladet skabe sig en Fremtidsstilling.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos (75) ANTON JENSEN.

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig 25,000 Gevinster til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

1ste Klasse.

1/1 **Lod 1,10.** 1/2 **Lod 60 Øre.** (158)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 14. OKTOBER 1910 XXXVII AARGANG

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(16. Fortsættelse).

SOM Digteren Skjoldborg synger om Husmandens Værktøj: »Min Hakke, min Skovl og min Spade«, saaledes kunde der synges om de rigtig gode gamle Sætteres Værktøj: »Min Fil, min Saks og min Hammer«.

Hos Bianco Luno — der i alle Maader var et Mønstertrykkeri — var der et godt systematisk Strege-System, men trods det saa jeg flere af de Gamle staa og tilklippe, file og hamre paa Zinkstreger .... Det var dem i Blodet, at de vilde lave det hele selv. Det var dem en stor Glæde (ja, ligefrem en Slags *Løn*) at se et færdigt Produkt fra *egen* Haand. Det var den Arbejdets Glæde, som Hostrup giver saa levende og kønt et Udtryk for i »Genboerne«, hvor Kobbersmeden er henrykt for sin Messingmaskine med »Løvefødder og Gesvejsninger« ....

Og de havde 3 Slags Spatier, tykke, tynde og Haarspatier; ofte kunde de staa længe og forsøge paa at faa Haarspatien ned, for at Satsen kunde blive saa snorlige, at Faktoren »intet havde at bemærke«, naar han kom ind i Gaden og lod sin Tommelfinger glide langs Linjerne.

Det var Kærlighed til Arbejdet.

Ja, det var. Men Vorherre maa vide, hvad Fanden de Mennesker levede af, for jo dygtigere de var, jo mere Interesse de lagde i deres Arbejde, desto uslere Løn fik de. Saadan omtrent da. Hos Luno f. Eks. fik Svendene henholdsvis 3 à 4 Rigsdaler om Ugen i saakaldte »Kostpenge«. Naar Maaneden var forløben, skrev de Regning, men det kunde hænde, at de maatte tage Penge med hjemmefra, da Regningen ikke naaede de »Kostpenge«, de havde modtaget. Og jeg lagde Mærke til, at det tidt var de dygtigste, jeg hørte beklage sig.

En af mine Lærekammerater var en ualmindelig dygtig Sætter, navnlig i »Matematik« o. lign., og han blev af og til laant ud til andre Trykkerier (ofte til VIBE), fordi Officinet ikke kunde besørge Arbejdet med sine egne Svende. Men hans Løn var elendig, baade hos Luno og paa Laaneanstalterne. Han døde imidlertid ikke af Sult, for han døde paa Ladegaarden. —

Naar unge Mennesker nu dygtiggør sig ved at besøge vor Fagskole, har de dog den Fortrøstning, at *Tarifen* nogenledes værdsætter det gode Arbejde. Skønt Lønnen — den ulyksalige »Minimal« — er skral nok. En Familjefader har drøjt med at klare sig. Det har vor Kollega P. BERENDT for et Par Aar siden her i Bladet udmærket klargjort ved en Tabel.

Men — siger Arbejdsgiverne —: *Konsumen* kan ikke taale, at Lønnen forhøjes. Det var SALLY B. SALOMON, der i Begyndelsen af Halvfjerdserne opfandt Sætningen: »Konsumen kan ikke taale mere!«. Og det er paa denne Sætningsgrund, at Arbejdsgiverforeningen bygger et Bolværk. Tror, den har en hellig Mission.

Der er naturligvis en hel Del Sandhed i Paastanden, saa længe de nationale Grænser bestaar. Men det forløjede ses af, at mens Konsumen ikke kan taale, at Arbejderen faar 10 % mere i Løn, synes den godt at kunne taale 25 % Forhøjelse til Arbejdsgiveren!

Vi kender jo Alle Annonceringen i Bladene om, at »paa Grund af Raamaterialernes og Arbejdslønnens Stigning« osv. — værs'artig!

Man sammenstille Arbejdernes aabne og ærlige Kampmaade for at naa frem til bedre Kaar med »Mesterringene«, der — i Følge Højesteretssagfører LIEBES Paastand i Mandags i Højesteret — handler umoralskt og retsstridigt! Det er »*Over*-Klassen«, jo Godmorgen!

Men den stakkels Konsum ....

— — —

Vistnok som Følge af den knebne Løn, der vandtes ved *Sætning*, var der altid Vrøvl med Betalingen for *Korrekturarbejde*. Der var altid »skrevet for meget op«. Det var almindeligt at se Faktoren med Lønningsbogen i Haanden staa i Strid med en Sætter, og drøje Skældsord faldt ofte imellem dem. I og for sig er det vel umuligt at bedømme en Korrektur, og det var ogsaa kun Bevidstheden hos Faktoren om, at der *var* skrevet formeget op, der gav ham Reb i Sejlene, og for det meste førte til, at Sætteren strøg en Del paa Regningen.

Det var saa almindeligt med denne Afdragning i Korrekturbetalingen, at Sætteren ofte maatte skrive mere op, end han skulde have, for at der kunde være noget at »slaa af paa«. Men enkelte beregnede nøjagtigt deres Tid, og saa fik Faktoren Kanel og maatte luske ud af Gaden, efterfulgt af Sætterens: »Hvad jeg skrev, det skrev jeg, og det skal *staa!*«

Korrektur-Vrøvlet er jo tildels ophørt ved »Fastløns-Systemet«, men man hører det dog af og til; en væsenlig Grund til Striden maa vel søges i, at Faktoren regner Minimum, medens Sætteren regner Maksimum, — begge Synspunkter forekommer mig saa rene som Blankesværte. —

Vort for en halv Snes Aar siden døde Bud A. W. MØLLER (Tromme-Møller) lærte hos Luno og »stod« hos sin Fader, den rigtige gamle »Tromme-Møller«, hvilket Navn Sønnen arvede. (Dette Navn stammede fra, at den Gamle roste sig af i sin Ungdom at have været Trommeslager ved Dragonerne). Gamle Møller var en af de mest akkurate Sættere, jeg har kendt; han læste først hver Linje igennem og derefter hele Vinkelhagen inden Udhævningen, og Følgen var, at han kunde levere hele Ark uden en eneste Bogstavfejl. Og syntes han, at der i Manuskriptet manglede et Komma eller var et for meget, gik han rundt og spurgte sig for; saa fik han en Pris Snustobak her, en Snaps dèr og en længere Sludder et tredje Sted, — men Interpunktionen blev rigtig.

Den Kunst at sætte fejlfrit lærte Sønnen ikke Faderen af; han havde mange Fejl i sin Sats, og da han som Svend kom til at arbejde hos Schultz, rev han en Dag uklar med Faktoren over et særligt uheldigt Stykke Arbejde. I sin Kvide tog han den omstridte Korrektur med hjem om Aftenen og viste Faderen den. Faderen holdt naturligvis meget af sin Søn og kunde ikke »se hans Fejl«, men mente nok at kunne klare Historien med Schultz' Faktor. Næste Dag gik han derop, men de blev ikke enige, og i sin Forsvarsiver udbrød gamle Møller:

»Naa, det kalder De en daarlig Korrektur . . . saa skulde De sikke none jeg kan levere«.

(Fortsættes).

Nær og Fjærn.

Novemberfesten til Fordel for Juleuddelingen til de Arbejdsløse afholdes Lørdag den 19. November Kl. 8 i Odd-Fellow Palæet. — Assistancen bliver som sædvanlig 1. Klasses, men Program fremkommer senere.

Georg A. Bach og Sandheden. I sidste Nr. af »Mesterbladet« offentliggøres en Kendelse af Bogtrykkernes kollegiale Æresret, for hvilken GEORG A. BACH er stævnet i en Konkurrencesag. Dommen frikender Firmaet, men føjer dertil en for Direktøren alt andet end flatterende skarp Misbilligelse af, at Firmaet har fremlagt forkert daterede Skrivelser. Sagen drejede sig om Overtrædelse af en Beslutning af 29. December 1909.

»Mesterbladet« skriver om dette Punkt i Kendelsen: »I sit første Indlæg havde Akt. I. Cohens Bogtrykkerier fremlagt Skrivelser fra Otto Drewsen, hvoraf fremgik, at Ordren var modtaget allerede den 29. December 1909, medens det senere er blevet konstateret, at Ordren først blev modtaget de første Dage i Januar 1910.«

»Mesterbladet« plejer ellers at blive omdelt til I. Cohens Personale, men sidste Nr. er mærkværdig nok udeblevet.

»**Dyvas Mønstre**« for September indeholder: »Sættemaskinens Historie«, »Vore Maskiner«, »Vor første Prisopgave« samt forskellige Bilag og Satsmønstre.

Rejsende uden Bog. Det hænder af og til, at Afdelingerne og Trykkerierne hjemsøges af Folk, der angiver at være Typografer og for det meste ogsaa har været det, men som ikke har nogen Bog. Vedkommende ynder som Regel at fortælle en Historie om, hvor skammeligt han er bleven mishandlet af Administrationen, hvilket er Aarsagen til, at han ingen Bog er i Besiddelse af. Sidst har vi faaet Meddelelse om en Carl Jacobsen, der rejser med en Erklæring om at have udlært hos Bogtrykker Th. Nielsen i København. I dette Tilfælde drejer det sig om en fhv. Typograf, der har ført en meget omtumlet Tilværelse, sidst efter eget Foregivende været vestindisk Soldat, men har i sin Tid ikke opfyldt sine Forpligtelser til Organisationen. — Man bør derfor i intet Tilfælde af Ekstrakasserne yde Understøttelse til Personer, der ikke har sin Bog i Orden, thi det medfører jo, at den Tro vinder Indpas, at man meget godt kan undlade at opfylde sine organisatoriske Forpligtelser og saa alligevel kunne nyde Organisationens Frugter. Ja, der er endog dem, der mener, at man klarer sig bedst uden at have sine Papirer i Orden. Det skulde dog nødig blive en almindelig Opfattelse.

Fribolig. I »Typografernes Stiftelse« er en Fribolig ledig. Eventuelle Ansøgere bedes indsende Andragende til Typograf CARL NIELSEN, Jagtvej 109[2], L., senest Lørdag den 29. Oktober.

Medlemmer, der tidligere har søgt Fribolig, maa, for at deres Andragende kan komme i Betragtning, indsende Meddelelse om, at de vedblivende er Ansøgere.

»Gnister«. Vor Kollega CHARLES JENSEN i Aarhus har udgivet 3. Samling af »*Gnister*«, humoristiske Fortællinger. Charles Jensen fortæller kvikt og livligt og forstaar ligesom Maglekilde-Petersen af ganske dagligdags Foreteelser at skabe smaa morsomme Anekdoter. Som Tidkort i et Par kedsommelige Timer kan det lille Hefte finde god Anvendelse.

Typografernes Stiftelser.

Den aarlige Generalforsamling

afholdes

Søndag den 6. November Kl. 11 (159)

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab over Virksomheden. 2. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at bevilge 1000 Kr. til Fordeling blandt Fribeboerne. 3. Besættelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor (afg. er henholdsvis Carl Nielsen, Oscar Johansen og H. C. Nielsen (*Berl. Tid.*) samt Chr. Østergaard. 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1910.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31494.06	
Trykkernes do.	-	6320.55	
do. Ekstrakassen	-	1286.13	
do. Begravelseskassen	-	3427.13	
Kvindernes Privatkasse	-	652.58	
Lokalkassen	-	1092.09	
Det særlige Fond	-	5685.07	
			Kr. 49957.61
Arbejdsløshedskasserne	Kr.	7604.05	
Underskud i Kvartalet	-	12105.75	
			- 19709.80
Reservefonden			- 6489.95
Sygekassen: Kontingent	Kr.	7985.15	
Tilskud fra Hovedkassen	-	4000.00	
			- 11985.15
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	2781.70	
Underskud i Kvartalet	-	646.30	
			- 3428.00
Begravelseskassen			- 2321.05
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3693.30	
do. - halvbetalende Hjælpearb.	-	77.70	
do. - — kv. —	-	402.00	
Renter af Sparekasse	-	35.28	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet	-	991.50	
			- 5849.78
Sætternes Privatkasse			- 494.54
Trykkernes do.			- 265.41
do. Ekstrakassen			- 96.40
do. Begravelseskassen			- 202.55
Kvindernes Privatkasse			- 112.00
Det særlige Fond			- 1980.49
Balance			Kr. 102892.73

Udgift:

Arbejdsløshedskasserne:			
Rejseunderstøttelse (175 Rejs. i 697 Dg.)	Kr.	871.25	
Underst. p. St. à 2.00 (240 Mdl. i 8325 Dg.)	-	16650.00	
do. à 1.25 (15 Kv. i 563 »)	-	703.75	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 24 »)	-	30.00	
do. à 1.00 (42 Kv. i 1373 »)	-	1373.00	
do. à 1.00 (2 Md. i 72 »)	-	72.00	
Rejsebeløb	-	9.80	
			Kr. 19709.80
Reservefonden	Kr.	991.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	5498.45	
			- 6489.95
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 119 Md. og 39 Kv.: Kr. 5263.00, paa Hosp. til 33 Md. og 6 Kv.: Kr. 1628.25)	Kr.	6891.25	
Betalt Hospital	-	1114.90	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	1874.16	
Speciallægehonorar	-	474.37	
Vagthold etc.	-	103.37	
Barselhjælp (19 Børn)	-	285.00	
Medicin til Arbejdsløse	-	2.15	
Andre Udgifter	-	43.84	
Administrationstilskud	-	450.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	746.11	
			- 11985.15
Hjælpekassen			- 3428.00
Begravelseskassen (1 Mand og 1 Kvinde)	Kr.	450.00	
Medlemmers Børn (2)	-	40.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	1631.05	
			- 2321.05
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1267.00	
Porto	-	14.94	
Tryksager	-	94.17	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	376.14	
Lokale- og Husleje	-	176.50	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	77.45	
Telefon og Telegram	-	57.41	
Overført til Privatkasserne	-	331.33	
Karensunderst. (de 6 Dage) à 2.00	-	1230.00	
do. — à 1.25	-	67.50	
do. — à 1.00	-	144.00	
Inventar	-	248.55	
Biblioteket	-	50.00	
Maler	-	60.92	
Demonstrationen 28/8 1910	-	110.00	
Arbejderhøjskolen	-	30.00	
Kontorsager	-	21.04	
Andre Udgifter	-	57.55	
			- 4414.50
Sætternes Privatkasse			- 56.90
Trykkernes do			- 167.43
Kvindernes Privatkasse			- 117.00
Det særlige Fond			- 2376.09
Beholdning den 30. September 1910:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	31931.70	
Trykkernes do.	-	6418.53	
do. Ekstrakassen	-	1382.53	
do. Begravelseskassen	-	3629.68	
Kvindernes Privatkasse	-	647.58	
Lokalkassen	-	2527.37	
Det særlige Fond	-	5289.47	
			- 51826.86
Balance			Kr. 102892.73

København, den 10. Oktober 1910. LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 29. September paa Hotel »Lyngby«. Hr. LAUR. JENSEN fra København var indbudt til at overvære Mødet, da Sagerne, der stod paa Dagsordenen, var af en saadan Art, at Afdelingen havde fundet det rigtigst at tage en af vore ledende Mænd med paa Raad.

Formanden, Hr. BIGUM, aabnede Mødet og bød saavel Hr. Jensen som Medlemmerne velkommen. Anledningen til Mødets Afholdelse var en Konflikt paa *Nordre Birks Tidendes* Trykkeri, der havde medført en uberettiget Afskedigelse. Det er atter den fra Vejen godt kendte fhv. Bogbinder, nu Redaktør i Lyngby, ERNST CARLSEN, der er paa Krigsstien.

Efter at LAUR. JENSEN havde givet nogle Oplysninger ang. en Konference, han havde haft med nævnte Bogtrykker, paabegyndtes Diskussionen, hvori samtlige Kolleger deltog. Blandt disse var der kun én Mening, nemlig den, at der burde sættes en Stopper for denne Mands raa og brutale Fremfærd. Og det resulterede i, at følgende Resolution vedtoges:

»Generalforsamlingen udtaler som sin Formening, at den skete Afskedigelse er uretfærdig og hensynsløs, og forlanger, at der indføres og opretholdes humane og forsvarlige Arbejdsforhold paa *Nordre Birks Tidende* samt kræver, at de tilstaaede Fordele fremtidig *ydes* Arbejderne og ikke — som hidtil — *fratages* disse«.

— — —

En Kontrakt, hvori der forlangtes humane og retfærdige Reformer gennemført paa Trykkeriet, blev samme Aften forelagt og underskrevet af *Nordre Birks Tidendes* Redaktør samt Hr. Laur. Jensen og Faktor Frederiksen. Men det gik, som en Kollega meget rigtig bemærkede paa Mødet, at Redaktør Carlsen underskrev nok i Aften, men kun for at bryde den i Morgen. Og dette skete. Forholdene er værre end hin 29. September. h.—g.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt den 1. Oktober ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af, at Forretningsfører HVIDTFELDT nævnte Dag var kommen til Byen for at søge Forholdene ordnet paa Hestbechs Posefabrik, hvor Arbejdstiden for en derværende Typograf overskred den tarifmæssige. Paa Generalforsamlingen gjorde Hr. HVIDTFELDT nærmere Rede for Forhandlingerne, som paa Grund af Chefens Fraværelse ikke havde bragt det forventede Udbytte, og han maatte derfor nu overlade til Lokalstyrelsen paa Grundlag af de Oplysninger, der var indhentede, at se at faa et Resultat ud af Sagen. — Til en Udtalelse om den lave Løn, der paa nogle Trykkerier bødes Arbejderne, svarede HVIDTFELDT, at det blev de enkelte Personalers egen Opgave indenfor en Tarifperiode at søge Lønnen hævet i Henhold til Kvalifikationer og Ævne, idet det ikke var Tarifens Forudsætninger, at et helt Personale skulde staa paa Minimalløn, ja dette var endog af en fremtrædende Arbejdsgiverleder betegnet som Overenskomstbrud. Organisationens Opgave var den med visse Mellemrum at forhøje Grundlaget for Lønnen (Minimallønnen og Tusindbetalingen) og forhindre en Forringelse af Forholdene. — En Udtalelse om det uheldige i, at der under Arbejdsløshed ikke ydes Understøttelse de første seks Dage, besvarede HVIDTFELDT med, at det var i Følge en Bestemmelse i Loven om Arbejdsløshedskasser, og for adskillige Fag havde det stor økonomisk Betydning, at de ikke skulde betale Understøttelse den første Uge. — FORMANDEN (Chr. Olsen) sluttede derefter Mødet med en Tak til Hr. Hvidtfeldt for hans Tilstedeværelse, men Deltagerne forblev endnu et Par Timer samlet til en Forhandling under mere tvangfri Former.

— — —

Den 8. Oktober afholdtes ordinær Generalforsamling, paa hvilken Regnskabet for Juli Kvartal fremlagdes og godkendtes. Det balancerer med 958 Kr. Til Hovedkassen indsendes 300 Kr. og Kassebeholdningen var 20 Kr. 43 Øre. FORMANDEN bemærkede efter Oplæsningen af Regnskabet, at der i det forløbne Kvartal havde været et usædvanlig stort Antal Rejsende, hvilket skyldtes den store Arbejdsløshed, der for Tiden hersker i vort Fag. Ekstrakassens Regnskab, der balancerer med 216 Kr. 43 Øre, godkendtes ligeledes. Der er af denne Kasse i Juli Kvartal udstedt 74 Logikort (i forrige Kvartal 23). Det store Antal Rejsende gav Anledning til en Diskussion om Betimeligheden af ogsaa at give Udlændinge Logikort, og det vedtoges at tage Spørgsmaalet om Understøttelse af Ekstrakassen op til Behandling paa Januar-Generalforsamlingen. — Sluttelig vedtoges det at overlade til Bestyrelsen inden næste Generalforsamling at finde et andet Lokale til Afholdelse af Møder og Generalforsamlinger. B. N.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 8. Oktober paa Café »National«. — FORMANDEN aabnede Mødet og forelagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab udviste følgende Poster:

Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15 Kr., ordinært Kontingent 295 Kr., modtaget fra Forbundet 172 Kr. 25 Øre. Udgift: Understøttelse paa Stedet 133 Kr. 85 Øre, Rejseunderstøttelse 42 Kr. 50 Øre, Sygeunderstøttelse 133 Kr., Administrationstilskud 6 Kr., indsendt til Forbundet 151 Kr. 90 Øre. Balance 482 Kr. 25 Øre.

Privatkassens Regnskab balancerede med 70 Kr. 68 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmig.

Afholdelse af en Fest vedtoges det at udsætte til efter Nytaar.

L. CHR. N.

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. Oktober sin ordinære Generalforsamling paa Hotel »Herning«, hvortil var mødt 10 Medlemmer samt en Rejsende. SEKRETÆREN oplæste Protokollen, som godkendtes. — FORMANDEN oplæste begge Regnskaberne, som balancerede med 227 Kr. 25 Øre for Hovedkassen, samt 37 Kr. 34 Øre for Lokalkassens. — Til Rejsende var udbetalt 28 Kr., og 10 Kr. i Understøttelse paa Stedet. — Godkendtes enstemmigt.

Sidste Skydnings-Regnskab oplæstes. Balancerede med 120 Kr. — Godkendtes.

Et paatænkt Udvalgs Nedsættelse til den aarlige Februarfest udsattes til næste Generalforsamling, grundet paa, at der var mødt saa faa fra Folkebladet.

Formanden sluttede derpaa Generalforsamlingen. F—n.

— — —

Typografisk Forening »Gutenberg« i Herning afholdt sin første Generalforsamling umiddelbart efter Lokalafdelingens Lørdag den 8. Oktober paa Hotel »Herning«.

TH. FREDERIKSEN meddelte, at kun 7 Typografer fra *Avisen* havde indmeldt sig i denne Forening, men haabede snart at faa nogle af *Folkebladets* med. Beklagede iøvrigt, at et til dette Blads Typografer sendt Cirkulære endnu ikke var kommen tilbage.

Til Bestyrelsen valgtes FREDERIKSEN (Formand), LARSEN og CHRISTIANSEN. — Som Repræsentanter til *Socialdemokraten* valgtes FREDERIKSEN og CHRISTIANSEN. — Revisor blev MORGENSTERN.

Under Eventuelt udtalte FORMANDEN, at han snart haabede, at denne Forening blev overflødig ved, at Lokalafdelingen igen kom ind under Fællesorganisationen, hvortil alle de mødte Medlemmer sluttede sig. F—n.

Spørgsmaal og Svar.

Er der fra Organisationens Side noget til Hinder for, at en Haandsætter, der staar i Arbejde som saadan, men ønsker at lære at sætte paa Maskine, i sin Fritid tager Kursus i Maskinsætning og betaler derfor?

PROVINSIANER.

Ja, enhver som er beskæftiget ved Maskinsætning skal have Arbejdstid som Maskinsætter og Løn i Henhold til Tarifen. Og Arbejde paa to Steder er ikke tilladeligt. RED.

Alt Stof Redaktionen vedrørende bedes paany sendt til Red. Jul. Schrøder, Kong Oscarsgade 9, 3. Sal, Str.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Kommunetilskudene til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Fra 1. December 1909 er i Tilskud modtaget:

3. December: *Herning* 64.60; *Holstebro* 91.00. 21. Decbr.: *Lyngby* 63.70. 23. Decbr.: *Korsør* 24.27; *Skive* 43.68. 12. Januar 1910: *Taarnby* 42.49. 8. Febr.: *Aarhus* 1104.14; *Dronningborg* 1.92; *Storehedinge* 6.07; *Vordingborg* 6.07. 17. Febr.: *Dalum* 3.46; *Kolding* 266.93. 18. Marts: *Fredericia* 94.03; *Nyborg* (1907—08) 19.19; *Nyborg* (1908—09) 78.87; *Ringsted* 47.92. 22. Marts: *Tranebjerg* 6.07. 31. Marts: *Viby* 9.09; *Vejlby* 18.20. 1. April: *Randers* 254.69. 13. April: *Esbjerg* 139.53. 14. April: *Frederiksborg Slotssogn* 30.33. 15. April: *Rødovre* 78.91. 30. April: *Brønderslev* 54.02. 12. Maj. *Næstved* 248.73. 19. Maj: *Kristrup* 13.59. 25. Maj: *Rudkøbing* 60.67. 3. Juni: *Nørre Tranders* 6.06. 30. Juni: *Vejen* 18.20. 29. Juli: *Stubbekøbing* 10.37. 6. Avgust: *Faaborg* 30.33; *Thisted* 95.55. 6. Septbr.: *Herning* 88.01. 16. Septbr.: *Bogense* 18.20; *Hillerød* 151.67; *Holme Tranebjerg* 12.13; *Svendborg* 115.26. 4. Oktbr.: *Seest* (1908—09) 3.41; *Seest* (1909—10) 2.50; *Nakskov* 133.47. 7. Oktbr.: *Grenaa* 6.69; *Kalundborg* 115.27; *Kolding Landdistrikt* 30.33; *København* 10,037.30; *St. Jørgensbjerg* 12.13; *Ringkøbing* 109.20; *Vejle* 188.07. 8. Oktbr.: *Frederiksberg* 1619.80.

København, den 12. Oktober 1910.

HOVEDBESTYRELSEN.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

8. Oktober: *Skanderborg* 22.75. 11. Oktober: *Silkeborg* 151.90. 12. Oktober: *Aalborg* 300.00; *Bogense* pr. Bl. 30.00; *Løgstør* 11.05; *Korsør* pr. Bl. 16.75.

I forrige Numer er kvitteret for Odense 90.00, skal være *Odder.*

København, den 12. Oktbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Lars Aage Larsen, udl. 1/10 10 hos Bærentzen (arb. s. St.). Sætter Albert Knudsen, udl. 1/10 10 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Paal. Marie Kock, tidl. Medlem (Axelholm). Paal. Alfrede Marie Nielsen, udl. 1/10 10 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Trykker Henr. Hansen, udl. 7/10 10 hos J. B. Svendsen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafd. Trykker Viggo Hansen, udl. 1/10 10 hos Hertz (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel, Paal. Edith Samuelsen, udl. 30/9 10 hos Langkjær (arb. s. St.). Trykkerlærling Akton Møller (Bagge).

Aarhus, Ole F. C. Olesen, udl. 8/10 10 i Arbejderpart.s Bogtr. Helsingør, Albert Sørensen, udl. 6/10 10 i L. H. Andersens Bogtr., Thorvald Mortensen, udl. 7/10 10 i Helsingør Avis' Bogtr. og Ejner Jensen, udl 7/10 10 i Helsingør Centraltr. Horsens, Arthur Leo Malthar Jensen, udl. 1/10 10 i Hors. Folkebl. Kolding, Rasmus Fønss, udl. 1/10 10 i Kolding Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2356 (2840) J. P. Andersen fra Ringsted (arbl.). 2129 (1447) Jacob Jensen fra Rejse (arbl.). 2612 (2764) Aage Chr. Petersen fra Rejse (C. C. Petersen). 1807 Hans Henrik Olsen fra Faaborg (arbl.). 2101 (1639) Sofus Sørensen fra Aarhus (arbl.). 2020 Søren Berg fra Rejse (arbl.). 2568 Poulin Poulsen fra Rejse (arbl.). 2735 (2617) Gunlaugur Bjarnason fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2419 Ewald Pilegaard (syg). Aarhus, 2290 S. B. Deleuran (arbl.). Bogense, 2719 Carl Hansen. Esbjerg, 2784 Elof J. Olsen (Rosendahl) og 2719 C. J. Hansen til Bogense (arbl.). Herning, 2046 Peter Pagh (Folkebladet). Hjørring, 2002 Hans Chr. Rasmussen i Pl. Hobro, 2499 Knud C. K. Krautwald (Hobro Avis). Horsens, 2476 Hans Peder Marcussen (arbl.). Kolding, 2585 Christian Pedersen (arbl.) og 2153 Rasmus Nielsen Hunderup (arbl.). Lyngby, 2584 Vilh. Lauritzen i Pl. Næstved, 2636 Anton Sigvald Helberg (arbl.) og 2708 A. V. G. Larsen (syg). Odense, 3569 (tysk) 3569 Josef Müller (syg) og 2677 Olaf Larsen (syg). Slagelse, 1968 C. Chr. E. Hartmann (arbl.), 2086 Vilh. Sjølin (Ekspresstrykkeriet) og 2247 Albert Christensen (arbl.). Thisted, 2066 Anthon Larsen (arbl.). Varde, 2488 A. Rosenberg (arbl.).

Bortrejste.

Københavns: 2476 Hans P. Markussen, sidst Militær, til Horsens (arbl.). 2066 Anton Larsen, sidst Militær, til Thisted (arbl.). 1556 (2857) Har. Petersen, sidst Militær, til Nykøbing M. som Bogtr. 1840 (1470) Sophus Madsen til Lyngby i Pl. 2088 Otto Knudsen, sidst Militær, til Odense (arbl.). 2290 Svend Deleuran, sidst Militær, til Aarhus (arbl.). 2036 Vilh. Sjølin, sidst Militær, til Slagelse i Pl. 1835, Chr. B. Christensen, sidst Milit., til Varde i Pl.

Aalborg, 2576 Carl Hamre til Kbhvn. i Pl. og 9919 (sv. Bog) Ragnv. A. Larsen paa Rejse. Aarhus, 2276 S. C. G. Hartmann paa Rejse og 2101 Sofus Vald. Sørensen paa Rejse. Esbjerg, 2020 S. A. Berg og 2568 Oluf Poulsen (begge paa Rejse). Korsør, 2249 Holger Kürstein til Nyborg i Pl. Nyborg, 2636 A. S. Helberg til Næstved (arbl.), 1968 Chr. E. Hartmann til Slagelse (arbl.), 2377 Niels Nielsen paa Rejse og 2488 Aage Rosenberg til Varde (arbl.). Næstved, 2238 C. V. Christensen til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2387 Vald. Petersen paa Rejse. Roskilde, 1540 Holger Lund til Nykøbing M. i Pl. Varde, 2153, R. N. Hunderup til Kolding (arbl.).

Udmeldt.

Københavns: 2470 Th. Scherzer (fratraadt Faget).

Thisted, 1210 Bogtr. Albert Andersen, Hurup.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9 præcis *Medlemsmøde*. Dagsordenen meddeles paa Mødet. **Alle** Medlemmer bedes møde, da en vigtig Sag skal afgøres. Efter Mødet *Sangøvelse*. (1 H)

Gutenberg-Koret

Sangøvelse Mandag den 18. ds. Kl. 8½ i »Harmonien«, Nørrevold 23, Stuen. (4 h)

T. C. C. Søndag den 16. Oktober Kl. 11 *Generalforsamling* i Nørre Central-Kafé, Nørrebros Runddel. Dagsorden: 1) Forhandlingsprotokollen, 2) Beretning, 3) Regnskabet, 4) Valg, 5) Eventuelt. (3 A)

ANNONCER

En hurtig og paalidelig
„Typograph"-Sætter
ønsker Plads snarest i Københavns. Billet mrkt. »160« modt. Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf,

der agter at frekventere et af Kbhvn.s forenede Kursus, søger Natarbejde i Københavns. Billet mrkt. »Typograf 149« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »156« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

En dygtig, selvstændigt arbejdende **Sætter,** vant til alt forekommende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, antages straks. Billet mrkt. »Sætter 151« modtager Ekspeditionskontoret.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.
(7) **Adolph Wulff.**

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. ○○○○
○○ ALLE SORTER UTENSILIER ETC. ○ UDSTILLING AF MASKINER ○○

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 21. OKTOBER 1910 XXXVII AARGANG

Bianco Luno.

DET Firmanavn, der staar over disse Linjer, hører til dem, der i en lang Aarrække har givet Organisationen mindst at bestille. Har der været en Uoverensstemmelse, har det altid været muligt ved Forhandling at tale sig til Rette om Forholdene. Fredag d. 7. ds. og den følgende Uge afødte imidlertid en Konflikt, der truede med at udvikle sig til Strejke.

Stridens Aarsag kan føres tilbage til Maj Maaned, hvor Firmaet skiftede Faktor og antog tidligere Forretningsfører Bruhn fra Familiebladet »Hjemmet«. Bruhn tog som bekendt aktiv Del i Kampen mod Typograferne under Lock-out'en i 1908 og forfulgte senere Organisationen med Sagsanlæg. Der skal ikke meget Klarsyn til at forudsige, at en saadan Antagelse vilde foranledige Uro i et Personale. Idealet af en Faktor maa være en Mand, der medbringer gode Betingelser for at kunne omgaas saavel Kunder som Arbejdere. En Mand, der i Forvejen har ligget saa alvorligt i Strid med Typografernes dyrebareste Interesser, maatte paa Forhaand siges at savne Betingelserne for at kunne omgaas Arbejderne paa en for Forretningen tjenlig Maade. Men den Side af Sagen maa naturligvis Firmaet om.

Da den ny Faktor tiltraadte Pladsen, ytrede Arbejderne deres Forbavselse over, at der blev givet dem en saadan Arbejdsleder. Direktøren udtalte imidlertid, at der ingen Grund var til Ængstelse; der vilde ingen blive sagt op af det gamle Mandskab; de Smaafordele, man hidtil havde haft, vilde blive bibeholdt osv. Personalet følte sig imidlertid ikke tiltalt af den Behandling, den ny Faktor udviste mod det. Han var hadsk og hensynsløs, særlig overfor Tillidsmændene og de ældre Svende. Da nogle Maaneder var gaaet, vedtog Personalet at foretage en Henvendelse til Direktøren med Klage over Faktoren, og til dette Hverv valgtes to Tillidsmænd og en tredje Sætter.

Direktøren tog ikke meget Hensyn til Klagerne, men nogle Uger efter blev den ene af Deputationen (Ikke-Tillidsmanden) afskediget. Da han kun havde været kort Tid i Forretningen, var det ikke muligt at forfølge Sagen. Kort Tid efter, nemlig Fredag d. 7. ds., opsagdes imidlertid de to Tillidsmænd, der ogsaa havde været Medlemmer af det samme Udvalg. De to her opsagte Tillidsmænd havde været henholdsvis 10 og 6 Aar i Forretningen og efterhaanden naaet en Løn af henh. 37 og 35 Kr. ugl. Forsaavidt disse Afskedigelser var blevet til Virkelighed, vilde Firmaet dermed have sat de tre Mand paa Porten, der overfor Direktøren havde talt Personalets Sag.

Ved en Henvendelse til Direktøren nægtede denne at angive nogensomhelst Grund for Opsigelserne. Altsaa: et hidtil honnet Firma afskediger to af dets ældste, bedstlønnede og veltjente Arbejdere med 8 Dages Varsel og nægter endog at angive nogen Grund! Noget bedre Bevis paa daarlig Samvittighed kan næppe tænkes.

Organisationen kunde naturligvis ikke se roligt til her, men da Forhandling med Personalet var afvist, begæredes Mægling i Henhold til Overenskomsten af 4. Marts 1908, som har været anvendt i en Række af lignende Tilfælde. Det vil næppe forundre, at den Bogtrykkerforening, der ellers ved alle andre Lejligheder, sidst da de tre Maskinsættere hos I. Cohen sagde deres Pladser op, har krævet Forhandling i Henhold til disse Regler, nu søgte at smøge udenom. Alligevel gik man dog med til en »ekstraordinær« Mægling.

Det skal erkendes, at Mæglingen, der fandt Sted Onsdag den 22. ds., blev ekstraordinær, idet Firmaet, støttet af K.B.s Repræsentant, nægtede at give Grund for Opsigelserne. Mæglingen blev saaledes kun formel og ganske resultatløs. Ved det derefter Fredag den 14. afholdte Fællesmøde mellem Organisationernes Forretningsudvalg indtog Firmaet, støttet af K. B., det samme for enhver Undersøgelse umulige Standpunkt. Man havde gyldige Grunde for Afskedigelserne, men vilde ikke ud med dem. Det var man ikke forpligtet til i Henhold til Septemberforliget.

Hermed har K. B. vel nok naaet at sætte Rekorden for Principrytteri, og Hr. V. C. Berg burde sikkert tilkendes en Hædersbevisning. Man tænke sig K. B. ved Hjælp af Afskedigelser foretage de groveste Brud og de mest haarrejsende Forfølgelser af Arbejdere, og da skulde Arbejderorganisationerne fromt folde Hænderne, medens Principalen blot pegede paa sin hellige Ret til frit at afskedige, hvem han vil. Den almindelige Ret, Principalerne har til at afskedige, hvem de vil, har naturligvis sin Begrænsning dér, hvor der bag Afskedigelserne skjuler sig Forsøg f. Eks. paa Omgaaelse af Overenskomster eller paa Forfølgelse mod Arbejdere. Og vi tror ikke, Bogtrykkerne noget Sted faar Medhold i, at Arbejderorganisationerne ikke i saadanne Tilfælde skulde have Ret til i det mindste at kræve en Sag undersøgt og belyst gennem de netop til saadant Brug skabte Institutioner.

Ud paa Natten hin Fredag syntes det da ogsaa, som om Bogtrykkerne blev mindre stærke i deres Tro, idet man indlod sig paa at forhandle om en praktisk Løsning af Sagen. Man stillede først Forslag om at lade hele Sagen afgøre af den faste Voldgiftsret og lade de to Tillidsmænds Skæbne afgøre dermed. En saadan Løsning kunde naturligvis ikke akcepteres. Man havde ikke noget imod at lade Sagen afgøre enten gennem Hovedorganisationerne eller ved Voldgift, men i Lighed med, hvad Bogtrykkerne altid krævede i lignende Situationer, forlangte man, at Forholdet skulde føres tilbage som det var før Afskedigelserne, o: de to afskedigede Tillidsmænd skulde forblive i Arbejde, til Sagen blev afgjort.

Sluttelig bøjede Bogtrykkerne sig for dette Krav og stillede Forslag om, at de to Tillidsmænd forblev i Arbejde, mens Sagen behandledes for den faste Voldgiftsret. Alligevel strandede Forhandlingerne Kl. 3 om Morgenen uden Resultat, idet der opstod Tvist om visse Formaliteter. Først om Lørdagen naaedes der Enighed om paa Grundlag af det her foreliggende Tilfælde at lade Sagen afgøre i Henhold til følgende Vedtagelse:

> »Forretningsudvalgene enes om at lade Spørgsmaalet om Firmaet Bianco Lunos Afskedigelse af de to Sættere X og X afgøre af den faste Voldgiftsret, saaledes at først Spørgsmaalet om Retten til Afskedigelse uden Angivelse af Grund afgøres, og derefter eventuelt Spørgsmaalet om, hvorvidt der foreligger tilstrækkelig Afskedigelsesgrund.

De to Sættere bliver staaende i Arbejde, til Rettens Kendelse falder, og denne søges fremskyndet saa meget som muligt. Uden Opsigelse afskediges to Sættere, saafremt Firmaet ikke kan beskæftige hele Personalet.«

I Henhold hertil er de to Tillidsmænd igen i Mandags gaaet i Arbejde, og Sagen vil nu gaa sin Gang indenfor Organisationerne.

De tekniske Skoler og Bogtrykfaget.

DET er endnu ikke overalt her ude i Provinserne gaaet op for vort Fags Udøvere, at de tekniske Skoler ogsaa for vort Vedkommende kunde være et nyttigt Led i den faglige Uddannelse, som Tilfældet allerede længe har været for andre Haandværk, der selv efter endt Udlæring frekventerer de tekniske Skoler.

»Hvad Nytte kan vel en vordende Typograf have af at gaa i den tekniske Skole?« — Ja, det er den stadige Indvending, man møder hos de fleste Kolleger, og det maa indrømmes, at saaledes som Forholdene for Tiden er paa de fleste af disse Anstalter, da er det heller ikke til megen Nytte, f. Eks. at lade en Lærling sidde 5 Vintre igennem og repetere de samme Opgaver, som ikke i mindste Maade vedkommer hans faglige Uddannelse eller gavner hans daglige Arbejde, er jo det rene Nonsens.

Men der gives en Maade, hvorpaa disse Skoler ogsaa kan blive et endog meget nyttigt Led i vor faglige Uddannelse, nemlig ved, at Kollegerne i de Byer, hvor der findes saadanne Skoler — og det gør der jo nu næsten overalt — søger at faa oprettet specielle Fagklasser for Bogtryklærlinge, saaledes at disse her kan faa den teoretiske Uddannelse, de saa haardt tiltrænger, og som det i vore Dage mere end nogen Sinde skorter saa vældigt paa, idet Lærlingene lige fra den første Dag, Læretiden begynder, betragtes som et uundværligt Led i det daglige Arbejde, og først de sidste Par Maaneder, inden de skal udlæres, gives der dem en Smule Begreb om, hvorledes man laver et Skema eller en Bogtitel, saaledes at Forretningen ikke skal overgaa den Skam, at deres Lærlinge dumper — det er der forøvrigt ingen Udsigt til, saa længe Skuemestrene tages blandt d'Hr. Principaler, thi den »ene Ravn hugger ikke Øjnene ud paa den anden« —; men naar den unge Mand derefter kastes ud paa Arbejdsmarkedet, hvor Fordringerne til hans Selvstændighed og Arbejdsevne stadig bliver større og større — det er de samme Principaler, der som Regel ikke kan bruge deres egne Lærlinge, der stiller de store Fordringer —, da vilde det have været af uvurderlig Nytte, om han ved Siden af det daglige Arbejde havde faaet den teoretiske Undervisning, en saadan Fagklasse kunde give ham. Jeg tror, at det vilde give ham mere Sikkerhed og Selvstændighed — et Gode, som ikke maa undervurderes.

Selvfølgelig vil disse Fagklasser til at begynde med ikke faa stor Betydning, men vel nærmest blive som et Forsøg, da vi jo ikke har uddannede Lærere ved Haanden, dog tror jeg, at der i hver By findes en eller anden Kollega, der har Lyst til at tage en saadan Gerning op og efterhaanden gennem Arbejdets Gang vil faa saa megen Indsigt og Erfaring, at Klassen kan blive et uundværligt Led i vore Lærlinges faglige Uddannelse.

Der vil maaske komme den Indvending, at vi ikke har nogen Pligt til at uddanne Lærlingene, da det jo maa blive Principalernes Sag, men vi ved jo alle, at disse som Regel er aldeles blottede for moralsk Ansvar overfor de unge Mennesker, som de »udlærer« — det ene Kuld efter det andet; men et Hold har vi dog paa d'Hr., idet vi i vor Tarif har en udmærket Passus, der siger, at *Principalerne skal bekoste Lærlingenes Uddannelse i den tekniske Skole*, og det er en Passus, som vi i dette Tilfælde kan benytte til at sikre den *pekuniære* Side af Sagen. Naa, selv om *vi* ogsaa muligvis skulde *ofre lidt* paa *Lærernes Uddannelse el. lign.*, saa vil vi sikkert ogsaa faa Glæde af dette Offer; thi det er jo dog os, der maa tage sig af de unge Mennesker efter endt Udlæring; derfor: *Lad os ogsaa tage dem ved Haanden,* **før** *de er udlærte!*

Naar først man rundt om i Landet faar oprettet saadanne Fagklasser, da kan der sikkert ved Samarbejde af indvundne Erfaringer opnaas et godt Resultat med Tiden. I flere større Byer har man allerede med Held oprettet saadanne Skoler og fra Nytaar kan vi her i *Horsens* paabegynde en Fagklasse i Teknisk Skole, foreløbig dog kun med ca. en halv Snes Elever af Byens ca. 20, thi Lærlingene har desværre vist en sørgelig Mangel paa Forstaaelse af det Gode, der her byder sig for dem; naa, forhaabentlig vil de snart erfare, at de, der søger Skolen, altid vil være et »Hestehoved« foran de øvrige, og har de først begyndt, da skal Interessen nok fanges, særlig ved de praktiske Opgaver, som en Gang imellem efter Faglærerens Anvisning skal udføres paa de respektive Trykkerier. Da vi jo ikke er saa rigeligt beslaaet med Undervisningsmateriale, beder vi de Kolleger, der interessere sig for Sagen og som maatte være i Besiddelse af saadant Materiale i Form af *Tryksager* (ældre og nyere) el. lign. at overlade os dette enten som Laan eller Gave og at sende det til Lokalformanden, Typograf R. C. PETERSEN, *Horsens Social-Demokrat*, Horsens, saa snart ske kan.

Horsens, 16. Oktober 1910. RICH. JØRGENSEN.

Litteratur.

L. Chr. Nielsen: Fortællinger og Skitser i Udvalg.

VOR Kollega L. CHR. NIELSEN i Svendborg har paabegyndt Udgivelsen af en Række Fortællinger, af hvilke en Del tidligere har været trykt i den socialdemokratiske Presse, navnlig i Sverig.

At skildre Fattigmands Kaar, hans Liv og Kamp for Tilværelsen, har endnu kun faa Forfattere sat sig som Livsopgave, og optages han for en Gang Skyld i et eller andet Værk, sættes han som Regel paa en meget beskeden Plads. Ofte misforstaar Forfatteren fuldstændig sin Opgave og laver en mere eller mindre komisk Original ud af den Proletar han vil skildre.

Dog skulde man tro, at Nutidens mægtige Rejsning af de underste Lag i Befolkningen mere end noget andet Emne maatte frembyde Stof til literær Behandling. Men Nutidens »Digtere« er desværre for største Parten saa besatte af det degenererede Bourgeoisis sygelige Erotik, at de er blinde for alt andet.

Ethvert Forsøg paa at skildre *Livet* som det virkelig leves i den store arbejdende Befolkning maa derfor modtages med Glæde af alle, der interesserer sig for den sociale Rørelse.

Alene af den Grund byder vi vor Kollega velkommen paa den hidtil ret forsømte Vej han nu betræder.

Hvorledes Forsøget vil falde ud, kan vi ikke i Øjeblikket bedømme af det Hefte, vi har faaet tilsendt, men L. Chr. Nielsen er jo i Forvejen kendt som Udgiver af en Række Skrifter, særlig af historisk Art, f. Eks. »Fra Johan Snell til vore Dage« og »Blaa Mandag«. Hvilke Værker er udkommet med Statsunderstøttelse og har vakt ikke ringe Opmærksomhed.

Hans »Fortællinger og Skitser« vil udkomne 2 Gange om Maaneden, ialt 25 Hefter à 32 Sider til en Pris af 15 Øre pr. Hefte.

Henvendelse kan ske til L. CHR. NIELSEN, *Margrethebo, Svendborg.* X.

Fagpolitik — Filosofi.

Hr. Cand. phil.s lille overlegne Indlæg maa jeg overlade til dem, der mener at have Forstand derpaa, at vurdere. Personlig skal jeg til Cand. phil. sige: Jo! jeg skriver hvad jeg mener! Meget muligt, at det evigdumme Flertal, som helst skal have noget, der er til at proppe i Munden lige med det samme, ikke forstaar mig. Det har formentlig sin Grund i, at mit Indlæg præges af Egoistfilosofien, som er saa lidet kendt mellem Arbejderne, vanskelig at erhverve sig, men ikke lettere at komme bort fra igen, og som jeg bilder mig ind er overordentlig lærerig, uden at jeg derfor tror paa Samfundets »Afskaffelse« og Anarkiets »Indførelse«.

At man ikke har andet til overs for mit Indlæg end noget Sofisme, som Kant vistnok vilde tage Afstand fra, træder formentlig i Stedet for, at man til Eksempel prøvede paa at nægte Indlægets Optagelse.

Jeg fortsætter. JUL. SAMUELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 12. Oktbr. ordinær Generalforsamling. — FORMANDEN gav forskellige Meddelelser. Der var blandt Typograferne i Randers solgt 150 Høstblomster. Svendeprøvernes Bedømmelse diskuteredes. — Regnskabet, der balancerede med 784 Kr. 80 Øre, godkendtes. Lokalkassens Regnskab for April Kvartal balancerede med 456 Kr. 95 Øre og for Juli Kvartal med 427 Kr. 40 Øre. Godkendtes.

Det vedtoges enstemmigt, trods en Protestskrivelse, underskrevet af 4 fraværende Medlemmer, at bevilge 25 Kr. til Afholdelsen af et Juletræ for Medlemmernes Børn.

Et Forslag fra Kassereren (PETERSEN) om at yde fortsat Understøttelse til Arbejdsløse af Lokalkassen, henvistes til næste Generalforsamling. E. O.

Horsens Lokalafdeling

afholdt d. 14. Oktober ordinær Generalforsamling paa Hotel »Hafnia«. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, fremlagde Formanden (R. C. PETERSEN) de reviderede Regnskaber, hvoraf det fremgik, at Hovedkassens Regnskab balancerede med 575 Kr. I ordinært Kontingent er indbetalt 560 Kr., i Understøttelse paa Stedet er indbetalt 198 Kr., i Rejseunderstøttelse 63 Kr. 75 Øre, i Sygeunderstøttelse 16 Kr. og i Begravelseshjælp 100 Kr. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 46 Kr. 40 Øre. Administrationstilskud 10 Kr. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

FORMANDEN gav derefter Meddelelse om, at der paa Afdelingens Foranstaltning vilde blive oprettet en Fagklasse for Bogtrykkerlærlinge i den herværende tekniske Skole fra Nytaar, og anbefalede efter Indstilling fra Bestyrelsen at yde et aarligt Tilskud paa 10 Kr. til denne Klasse, hvilket vedtoges enstemmigt.

Til Efterretning forelaa Meddelelse om, at der efter Afdelingens Indstilling af Juleuddelingens Midler var tilstaaet et sygt Medlem 40 Kr. i Understøttelse.

Generalforsamlingen var jævnt godt besøgt. RICH.

Svendborg Lokalafdeling

havde en faatalligt besøgt Generalforsamling den 15. Oktbr. Samtlige Regnskaber godkendtes. Det vedtoges, *ikke* at abonnere paa *Nordisk boktryckarekonst* samt at give 10 Kr. til de samvirkende Fagforeningers (Socialdem. Forenings) Julefest. —n.

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt sin Generalforsamling den 15. ds. Regnskabet til Forbundet balancerede med 349 Kr. 70 Øre, godkendtes. Regnskabet over Privatkassen, der balancerede med 58 Kr. 21 Øre, godkendtes ligeledes. Til sidst fremlagdes Regnskabet over et for nylig afholdt Andespil til Fordel for Afdelingens Fanefond; dette, der havde givet et rent Overskud paa 48 Kr. 81 Øre, godkendtes ligeledes. Derefter kom der en Diskussion i Gang ang. Spørgsmaalet: Skuemestre ved Svendeprøver. Da Byraad og Ministerium havde nægtet Svendenes Andragende om Repræsentation ved Svendeprøver, havde Afdelingens Medlemmer vedtaget, at nægte at modtage et saadant Hverv som »Skuemester« ved en Svendeprøve, der om kort Tid skal aflægges. Da der kun findes en Principal, som denne Gang kan deltage som Skuemester, maatte Svendeprøvekommissionen se at faa en anden, og har ogsaa faaet fat i en Skuemester, som er Gæstgiver; men som for ca. et halvt hundrede Aar siden har været Typograf. Det vedtoges at stille sig afventende overfor det Punkt, indtil Svendeprøven var aflagt.

Derefter afholdtes Generalforsamling i »Finalen«, hvor Formanden oplæste Regnskabet, som godkendtes. Nogle Forslag om Afholdelse af en Fest, om Kontingentforhøjelse osv. behandledes. G.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt den 15. Oktober ordinær Generalforsamling. Regnskabet, der balancerede med 293 Kr. 90 Øre, godkendtes. Derefter gik man over til næste Punkt paa Dagsordenen: Valg. Til Formand genv. KOEFOD, til Næstformand: A. TH. JENSEN; til Revisorer valgtes ALFR. PETERSEN og genv. G. MORTENSEN, A. TH. JENSEN, BLACH og G. MORTENSEN valgtes til at arbejde videre for 3. Punkt paa Dagsordenen: Afholdelse af en Fastelavnsfest. Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, sluttede Formanden Generalforsamlingen. M. S.

Thisted Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. Oktober i Haandværkerforeningen. — FORMANDEN aabnede Mødet og forelagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskaber udviste følgende Poster: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 14 Kr. 85 Øre, ordinært Kontingent 278 Kr., tilbagebetalt Laan 10 Kr., ialt 302 Kr. 85 Øre. Udgift: Rejseunderstøttelse 93 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 44 Kr., Sygeunderstøttelse 32 Kr., Administrationstilskud til Afdelingen for 1909 og 1. Halvaar af 1910 32 Kr., indsendt til Hovedkassen 90 Kr. Balance 302 Kr. 85 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 118 Kr. 14 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmig. — FORMANDEN bemærkede, at det var det største Antal Rejsende, der nogensinde har været i Afdelingen i et Kvartal, men der var jo for Tiden stor Arbejdsløshed i Faget.

Under Eventuelt opfordrede FORMANDEN de mødte til at indmelde sig i en nystiftet Foredragsforening samt henledte Opmærksomheden paa Aftenskolen for Arbejdere. H. H. H.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Oktober sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling, der lededes af Formanden, Papirhandler J. P. SØRENSEN. De forskellige Regnskaber oplæstes og godkendtes. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 476 Kr. 55 Øre. Privatkassen udviste en Indtægt paa 60 Kr. 70 Øre og en Udgift paa 65 Kr. 25 Øre, saa den sluttede med et lille Underskud paa 4 Kr. 51 Øre.

Under Eventuelt henstillede et Medlem til Generalforsamlingen at undersøge Arbejdsforholdene paa et af Byens Trykkerier. Forsamlingen overlod til Formanden at referere nævnte Sag for vedkommende Bogtrykker, da denne ikke var til Stede paa Mødet. SEKRETÆREN.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten til Fordel for de Arbejdsløse afholdes Lørdag den 19. November. Husk det og forbered Dem!

Bassangeren Joseph Jensen. Vor unge Kollega, Joseph Jensen, som debuterede sidste Aar ved en egen Koncert for at skaffe sig Midler til videre Uddannelse, afholder en lignende i Aar i »Paladshotellet«s lyse og indbydende Lokaler Søndag den 30. Oktbr. Kl. 4. — Den unge Sangers redelige Vilje og Energi, i Forbindelse med hans klangfulde Bas, bør skaffe ham fuldt Hus.

Ved Koncerten assisterer velvilligt følgende Kunstnere: Kgl. Kammersangerinde Fru ULRICH, kgl. Operasangerinde Frk. ODERWALD-LANDER, Violinistinden Frk. ULLA KOPPELL, kgl. Operasanger POUL HANSEN, Pianisten EDV. BORREGAARD, og selv viser han sit sanglige Fremskridt, bl. a. i Hævnarien af »Figaros Bryllup«. Til denne Sæsonens fyldigste og fineste Koncert maa Billetpriserne 2 og 1 Kr. siges at være billige. Billetter faas hos Hr. Inkassator ANTON JENSEN.

JAC.

Typografstrejken i Edinburg, der erklæredes bl. a. som en Protest mod, at Principalerne i stort Tal udlærte Kvinder og ligeledes satte disse til at betjene Sættemaskiner, er efter kort Varighed endt med det Resultat, at Bogtrykkerne indtil 1. Juni 1916 ikke maa antage nye kvindelige Lærlinge og kun maa antage mandlige Typografer ved Sættemaskinerne.

Svensk Typografforbund blev frifundet i den af Svensk Bog trykkerforening anlagte Retssag ang. Erstatning for den Skade, som var tilført Principalerne under Storstrejken.

Det lader saaledes til, at de svenske Bogtrykkeres Attentat paa vore Kollegers Penge er mislykket.

Londons Bogtrykkere er i disse Dage rasende over, at Trykkerne har stillet det frække Forlangende: En *Trykker til hver Maskine.* Vore Principaler er Gudskelov mere humane!!

En Voldgiftsdom. Typograferne i Australien har gjort slette Erfaringer med Hensyn til Tvangsvoldgiftsdomstole. Maskinsætterne i Sidney forlangte en Løn af 4 Lstr. for 40 Timers Arbejde pr. Uge. Voldgiftsretten kom til det Resultat, at Maskinsats fordrer mindre Dygtighed end Haandsats, hvorfor Lønnen for Maskinsats fastsattes til 56 Sh. for 48 Timers Arbejde og for Haandsats til 60 Sh. for samme Arbejdstid. Voldgift kan undertiden føre til mærkelige Resultater.

Konflikten i Bukarest. Under den for nylig tilendebragte Kamp i Bukarest har vore bulgarske Kolleger gennem det internationale Sekretariat ialt modtaget 17,904 Mark 99 Pf. som obligatorisk Bidrag fra de gensidige Forbund, deraf Mark 513.84 fra Danmark.

Rusland. Forbundet for Typografer, Skriftstøbere og beslægtede Fag for Kongeriget Polen med Sæde i Warschau er den 11. August blevet opløst af Regeringen. Den 14. August fandt Likvidationsforsamling Sted, hvor der valgtes 5 Kolleger som Likvidationskomite.

Bogtrykkerforbundet i Kiew er ligeledes opløst af Regeringen, som endog forbød, at Formuen anvendtes til et Velgørenhedsfond. Ved Formuens Fordeling mellem Medlemmerne fik hver 20 Kopeker = ca. 38 Øre.

Disse to Begivenheder kommenterer sig selv.

Amerika. Fra 8.—13. August holdtes i Minneapolis den 56. Kongres af det internationale amerikanske Forbund. Hovedspørgsmaalene var Alderspension efter mindst 20 Aars Medlemsskab og forhøjet Begravelseshjælp.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind hos Inkassatoren nu. Kontingentet er kun 10 Øre om Ugen. Deres Medlemsret tabes ikke selv om de i længere Tid har været arbejdsløs, paa Rejse eller Soldat, naar derom sker Meddelelse.

Regnskab

over Udgifterne ved Kvindeafdelingens Sommerudflugt den 24. Juli 1910

Planlæggelse af Turen	Kr.	5.55
Sange	-	2.39
Kaffe	-	10.26
Cigaretter	-	2.50
Kuponer	-	0.20
Ialt	Kr.	20.81

HENR. CRONE. HILDORA MOURITZEN. AMALIE GRAM-PETERSEN. CAROLINE JOHANSEN. HENR. SCHWERDTFEGER. EMILIE JANSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

14. Oktober: *Brønderslev* pr. Blanket 18.75. 15. Oktober: *Horsens* pr. Bl. 100.00, kont. 72.25, ialt 172.25, 17. Oktober: *Faaborg* pr. Bl. 41.50, kont. 6.00, ialt 47.50; *Fredericia* 25.25; *Holstebro* 16.50; *Kalundborg* 39.45; *Nakskov* 11.50; *Nyborg* 97.50; *Nykøbing F.* 90.20; *Stubbekøbing* intet at indsende; *Svendborg* 200.00; *Vejle* 262.50; *Hillerød* pr. Bl. 220.00, kont. 89.75, ialt 309.75. 18. Oktbr.: *Esbjerg* 39.00; *Kolding* pr. Bl. 100.00, kont. 180.95, ialt 280.95; *Ringsted* 231.65; *Thisted* pr. Bl. 50.00, kont. 40.00, ialt 90.00; *Odense* 834.75. 19. Oktober: *Køge* pr. Bl. 89.50; *Nykøbing M.* 35.25; *Næstved* pr. Bl. 50.00, kont. 175.65, ialt 225.65.

København, den 18. Oktbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Sætter Kaj Nordlunde, udl. 14/10 10 hos Luno (arb. s. St.). Trykker Emil Hansen, udl. 1/10 10 i Forlagstr. (arb. s. St.). Hjælpearb. Axel Carl Jacobsen (P. Petersen). Hjælpearb. Hjalmar Emil Bruselius (P. Petersen). Paal. Ingeborg Fischer, tidl. Medl. (Aller). 1683 Fr. Svendsens Hustru Marie.

Aarhus, Paal. Martha Rasmussen. Køge, Valdemar Jensen, udl. 1/10 10 paa Østsjæll. Avis. Nykøbing M., Peter Sørensen, udl. 1/11 10 paa Morsø Avis. Svendborg, Hans Chr. Madsen, udl. 1/11 10 i Svendborg Avis. Næstved, Thorvald Martin Petersen, udl. 21/10 10 i Carl Christensens Bogtr. Odense, Carl Marinus Petersen, udl. 15/10 10 paa Andelsbogtrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København. 2636 Anton Sigv. Helberg fra Næstved (arbl.). 2528 (1869) Carl Aage Jørgensen fra Rejse (arbl.). 2699 (275) Robert Wulff fra Rejse (arbl.). 2385 Otto Vilh. Petersen fra Randers (Militær). 2257 (2805) Oskar Eckberg fra Holstebro (arbl.). 2620 (2930) Jens Alfred Jørgensen fra Rejse (Militær). 2619 (204) H. P. Larsen fra Udl. (arbl.). 2288 Johannes Trab fra Thisted (Militær). Hjælpearb. Valdemar Nielsen fra Arbejdsmændenes Forb. (P. Petersen).

Assens, 2677 Olaf Larsen (syg). Faaborg, 1591 Svend Belschner (F. C. Alstrøm). Nakskov, 1662 Einer Sørensen (Nakskov Tid.). Nykøbing M., 1540 Holger L. Lund (Morsø Folkeblad) og 1550 Harald Petersen (Bogtrykker). Roskilde, 2309 Niels Olsen (arbl.). Skive, 2217 Jens Thomsen (Militær).

Bortrejste.

København: 1924 (1245) H. C. Jacobsen paa Rejse (arbl.). 2143 (1363) Rob. Larsen paa Rejse (arbl.). 2487 Vald. Jensen fra Militær til Skanderborg (arbl.). 2238 (2535) Carl V. Christiansen paa Rejse (arbl.). 2101 (2639) Sofus Sørensen til Udl. (arbl.). 813 (2633) Victor Mønster til Vejle (arbl.). 1789 M. A. Larsen til Skive i Pl.

Aarhus, 2148 C. P. Jespersen til Aalborg i Pl. og 2558 Joh. C. A. Jensen til Køge i Pl. Faaborg, 1807 H. H. Olsen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia, 2247 A. Christensen til Slagelse (arbl.), 2309 Niels Olsen til Roskilde (arbl.), 2585 Chr. Petersen til Kolding (arbl.) og Johs. Jensen til Slagelse i Plads (Sorø). Hillerød, 1377 Alfred Johan Mortensen til Kbhvn. i Pl. Horsens, 2141 Hjalmar Iversen til Odder i Pl. Køge, 1562 Hans Thorsen til Amerika. Næstved, 2636 Anton Sigvald Helberg til Kbhvn. (arbl.). Odense, 2387 Vald. Petersen paa Rejse, 176 Johan Evald Eppler til Kbhvn. (arbl.), 2677 Olaf Larsen og 3596 (tysk) Josef Müller (begge paa Rejse), 2088 Otto Knudsen (arbl.). Randers, 2385 Otto Vilh. Petersen til Kbhvn. (Militær). Ringsted, 1654 Joh. Jensen til Sorø i Pl. Roskilde, 1662 Carl Einer Sørensen til Nakskov i Pl. Thisted, 2288 Johannes Trab til Kbhvn. (Mil.).

Udmeldt.

Københavns: 2428 Jenny Jensen (Bording) fratraadt Faget.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 I)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. 10. (3 B)

ANNONCER

Første Klasses

»Typograph«-Sætter

kan faa Plads straks i
(162) *De forenede Bogtrykkerier*, Aarhus.

En Avis- og Akcidenssætter, der nylig har aftjent sin Værnepligt, søger en god Plads i Provinsen. Billet mrkt. »161« modt. Ekspeditionskontoret.

Plads søges

snarest af en dygtig Akcidens- og Avissætter. Billet mrkt. »163« modt. Ekspeditionskont.

Forbundter.

En Lærling, som har staaet 3½ Aar i Lære i en af Provinsens største Byer, ønsker Plads som Forbundter i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »164« med Oplysning om Løn m. m. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Bogbinderi. Bogtrykkeri.

En udmærket **Skæremaskine** (dansk Fabrikat) er billig til Salg.

SØRENSEN,
(164) *Amagerbrogade 210, 1. S.*

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

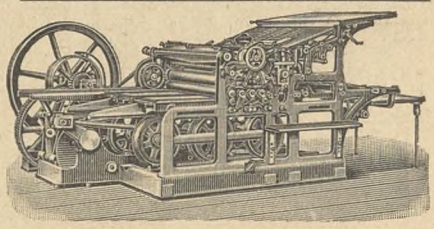

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 28. OKTOBER 1910 XXXVII AARGANG

I Lighed med de tidligere Aar anmoder vi herved vore Kolleger om at foretage den vante Juleindsamling. I Aar er Arbejdsløsheden desværre saa stor, som den ikke har været i den sidste halve Snes Aar. Endvidere har jo i mange Aar en stor Del Enker efter Typografer faaet en lille Hjælp ved Juletid, ligesom mange af dem, der paa Grund af Arbejdsløshed og Sygdom er kommet tilbage i økonomisk Henseende, af Juleuddelingen er blevet rakt en hjælpende Haand. Der er derfor i Aar, da Nøden er særlig stor, Anledning til at bestræbe sig for at gøre Indsamlingen saa stor som mulig.

Vi opfordrer indstændig Kollegerne til atter i Aar at tage fat paa Juleindsamlingen.

FORRETNINGSUDVALGET.

Kundgørelse.

Svensk Bog Nr. 11332 for J. A. Haggren af Uddevalla er bortkommet. Den annuleres herved og bedes den, hvis den forevises i en Afdeling, frataget Ihændehaveren og indsendt til Forbundskontoret. FORRETNINGSUDVALGET.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 19. Oktober 1910 blev i Sag Nr. $^{6}/_{1910}$: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Dagbladet København* afsagt følgende Dom:

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod Dagbladet *København* i Anledning af, at dette har nægtet at betale en i Bladet for 30. April d. A. optaget Annonce som en ny Annonce, idet det har gjort gældende, at den alene kunde betragtes som en Rettelse af en tidligere Annonce, som fandtes i Bladet for 3. April, og derfor ifølge Tarifens § 41, 3. Stk. maatte udføres paa Timebetaling. Overfor en Opmandskendelse i en tidligere Voldgiftssag Nr. $^{8}/_{1903}$, som Typograf-Forbundet har paaberaabt sig til Støtte for sin Paastand, hævdes det af Københavns Bogtrykkerforening paa det indklagede Firmas Vegne, at denne Kendelse ikke kan være afgørende, idet den dels hidrører fra en tidligere Tarifperiode, dels angaar et Forhold, der er helt forskelligt fra det foreliggende, hvor den Del af Annoncen, som uforandret kan bruges, er over to Tredjedele af hele Annoncen (deri indbefattet Klicheen, som indtager største Delen af Annoncens Plads).

Retten skønner imidlertid, at der i det foreliggende Tilfælde, hvor den langt overvejende Del (omkring $^{2}/_{3}$ eller $^{3}/_{4}$) af Annoncens Sats — Klicheen kan ikke i denne Forbindelse medregnes — er ganske ny, ikke naturlig kan tales om en saadan blot »Korrigering« af staaende Sats, som omhandles i Tarifens § 41, 3. Stk., men maa siges at foreligge en i det væsentlige ny Annonce, som derfor ogsaa maa betales som saadan.

Herefter dømmer Retten:

Dagbladet *København* skal betale den omstridte Annonce som en ny Annonce.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Ny Tarif i Sverig.

I Følge Overenskomst af 22. Juni 1910 har der mellem Svensk Bogtrykkerforening og Svensk Typografforbund været ført Forhandlinger angaaende et nyt »Kollektivavtal«.

I Følge Overenskomsten, der sluttedes under Medvirkning af Statens Forligsmand, skulde alle Spørgsmaal, om hvilke man ikke kunde opnaa Enighed, afgøres ved Voldgiftsdom.

Resultatet foreligger nu i en Tarif, gældende fra 1. Oktober 1910 til 1. Juli 1914.

Da vi mener, det kan være af Interesse for vore Medlemmer at kende Arbejdsforholdene i vort Naboland, skal vi her anføre nogle af de vigtigste Bestemmelser.

Der findes 6 Lønklasser: 1. Kl. omfatter 2 Byer, 2. Kl. 12 Byer, 3. Kl. 18 Byer, 4. Kl. 36 Byer, 5. Kl. 56 og 6. Kl. 29 Byer.

I 1. Kl. staar Stockholm og Sundbyberg, i 2. Kl. bl. a. Gøteborg og Malmø, medens Helsingborg først kommer i 3. Kl.

Minimallønnen for *Sættere, Trykkere* og *Stereotypører* ved Bog- og Akcidensarbejde er i de resp. Lønklasser i de 2 første Aar Kr. 26.00, 26.00, 24.50, 24.50, 23.00, 22.00, de næste 2 Aar Kr. 28.00, 27.50, 26.00, 24.50, 23.00, 22.00 samt derefter Kr. 30.00, 27.50, 26.00, 24.50, 23.00, 22.00. Sidstnævnte Lønninger gælder ligeledes ved *Blade*, som udkommer 1 à 2 Gange om Ugen; ved Blade, som udkommer 3 à 5 Gange om Ugen, er Lønnen 1 Kr., ved *Dagblade* 2 Kr. højere pr. Uge.

For udlærte *Maskinsættere* ved Bogarbejde og Blade, som udkommer 1 à 2 Gange om Ugen, Kr. 34.00, 31.50, 30.00, 28.50, 27.00, 26.00. Ved Blade, som udkommer 3 à 5 Gange om Ugen, er Lønnen 2 Kr., ved Dagblade 6 Kr. højere pr. Uge.

Rotationstrykkere lønnes 6 Kr. højere end Hurtigpressetrykkere.

Minimallønnen for *Korrekturaftrækkere* og *Digelpressetrykkere* er gennemgaaende lavere end ved det øvrige tekniske Arbejde.

For mandlige *Trykkeriarbejdere* er Lønnen 17—12 Kr., efter 2 Aars Forløb 21—16 Kr. og efter 4 Aars Forløb 23—18 Kr.

Mandlige *Ilæggere* (Paalæggere) 1. Aar 13.00—10.50 og 2. Aar 17.00—14.50, derefter, dog ikke før fyldte 20. Aar: 21—17.25, ved 22 Aars Alderen 22—18.25.

Kvindelige Ilæggere henholdsvis 12—9.50, 14—11.50, 15—12.50, 16—13.50.

Lærlinge er i Sverig lønnet langt højere end her.

Lønnen er for *Sætterlærlinge*: 1. Aar 8—6.75, 2. Aar 10—8.75, 3. Aar 15—12.40, 4. Aar 20—16.25.

For *Trykkerlærlinge* ved Hurtigpresse: 1. Aar 15—12.50, 2. Aar 18—15.50, 3. Aar 22—18.50.

Tusindbetalingen er for Petit, Bourgeois og Korpus 43—32 Øre.

Foruden disse Lønbestemmelser, som vi her i store Træk har gengivet, indeholder Tarifen naturligvis en Mængde Specialbestemmelser, særlige Løntillæg osv., som vi ikke skal komme nærmere ind paa.

Den ordinære Arbejdstid for Maskinsættere og Maskinmedhjælpere er 48 Timer og for alle øvrige Arbejdere 54 Timer ugentlig.

Den gensidige Opsigelsesfrist er 14 Dage.

Som ovenfor nævnt er de Punkter, om hvilke Parterne ej har kunnet enes, afgjort ved Voldgiftsdom. Dette er rimeligvis Grunden til, at der i Tarifen er bestemt Enkeltmandskontrakter samt fastslaaet en bestemt Form for saadanne.

Værst er dog følgende Bestemmelse:

Arbejderen skal have et Beløb, svarende til 2 *Ugers Minimalløn indestaaende i Bank* paa Kontrabog, som ved hans Antagelse overleveres til Arbejdsgiveren. Ejer Arbejderen ikke saadan Kontrabog eller udgør hans Tilgodehavende derpaa ikke nævnte Beløb, skal Arbejdsgiveren afdrage 10 pCt. af hans Indkomst for hver Uge, indtil dette Beløb findes disponibelt, og da af Arbejdsgiveren indsættes paa Arbejderens Kontrabog. Ved Afgang fra Arbejdsstedet, naar Arbejdsgiverens og Arbejderens Mellemværende opgøres, skal Bogen tilbageleveres Arbejderen.

Midlerne skulde indsættes i Arbejderens Bog paa saadanne Vilkaar, at Arbejderen kan hæve sit Tilgodehavende en Maaned efter, at han mod Forevisning af Kontrabogen har opsagt Midlerne til Udbetaling; samt at, om Arbejdsgiveren gennem Voldgiftsnævns eller Voldgiftsdomstols Afgørelse berettiges til at udtage Skadeserstatning af Arbejderen, Beløbet skal til ham udbetales af Arbejderens paa Kontrabogen indestaaende Tilgodehavende mod Forevisning af Afgørelsen i Spørgsmaalet.

Kommentarer til denne Bestemmelse er overflødige. Selv i Tilfælde, hvor Arbejderen kommer til at gaa ledig og intet »ondt« har bedrevet, maa han vente i mindst 1 Maaned paa at kunne hæve sine egne Penge.

Det er vistnok første og forhaabentlig ogsaa sidste Gang en saa horribel Bestemmelse finder Plads i en Tarif.

Hvad er en Skruebrækker?

En engelsk Dommer udtalte i sin Kendelse over en Strejkebryder følgende:

»Strejkebryderen er blandt Fagforeningsmedlemmer, hvad Fædrelandsforræderen er for sin Nation, og om han ogsaa under visse Forhold bringer det ene eller andet Parti eller Klasse Nytte, saa bliver han dog ved sin Tilbagevenden til normale Forhold Genstand for Afsky. Strejkebryderen er den sidste, som byder Hjælp, men den første af alle, som kræver Hjælpen. Han bryder sig ikke om nogen, uden sig selv, og er for Guld villig til at forraade sine Venner, sin Familje og sit Fædreland. Han er med ét Ord en Forræder, som først sælger sine Kammerater og dernæst sin Arbejdsgiver, indtil han tilsidst bliver kastet ud af begge Parter. Strejkebryderen er altsaa en Fjende af sig selv og det kommende Samfund.«

Mere træffende kan neppe nogen udtale sig i den Retning.

Vort Bibliotek.

De lange Vinteraftener stunder til. Udenfor er det koldt, og Efteraarsstormene rusker i Vinduer og Tage. Selv om vi ikke alle sammen er kuldskære Hjemmemennesker, gælder det vist dog for os alle, at det muntre Friluftsliv — Sommerens herlige Gave — om føje Tid er afsluttet.

Naar Lampen er tændt, og Ilden knitrer i Kakkelovnen, er det bedst inden Døre; saa stopper man sin Pibe efter endt Dagværk og saa — ja, saa tager man *en god Bog* frem.

Dette er langtfra det daarligste, man kan beskæftige sig med i ledige Timer. God Læsning kan være en Hvile efter en streng Arbejdsdag og tjener samtidig til at udvikle vore sjælelige Egenskaber og udvide vort Syn paa Livet.

En god Bog kan vi med Lethed erhverve os ved at besøge vort Bibliotek, Gl. Kongevej 1 C[1].

Udlaan er gratis for alle, saavel kvindelige som mandlige Medlemmer af Forbundet, og finder Sted hver Mandag og Torsdag Aften Kl. 7½—8½.

Biblioteket er i Aar forøget med ca. 30 nye Bind og omfatter nu en smuk Samling af belærende og underholdende Art, ligefra Klassikerne til den nyere Tids Literatur.

Vor energiske Bibliotekar, Hr. WULFF, er paa Udlaansaftenerne altid villig til Raad og Vejledning ved Valg af Bøger. X.

Generalforsamlinger og Møder.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. Oktober ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa Højskolehjemmet. — FORM. bød Velkommen, hvorefter EMIL PETERSEN valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes, hvorefter FORM. aflagde det reviderede Regnskab. *Hovedkassen*: Indtægt: Kassebeholdning fra forr. Kvartal 15 Kr., ord. Kontingent 698 Kr. 90 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 28 Kr. 30 Øre. Udgift: Rejseunderstøttelse 156 Kr. 25 Øre, Understøttelse paa Stedet 238 Kr., Sygeunderstøttelse 40 Kr., Administrationstilskud 12 Kr., indsendt til Hovedkassen 280 Kr. 95 Øre — Balance 742 Kr. 20 Øre. *Ekstrakassens* Regnskab balancerede med 213 Kr. 07 Øre. — Det vedtoges at bevilge 10 Kr. til Tyendeforbundet. — Under Eventuelt afgjorde et Par Kolleger et lille Mellemværende. — 13 Medlemmer var mødt. M. N.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Oktober Generalforsamling paa Centralhotellet. — Protokollen og Regnskabet godkendtes. I Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Stedet var udbetalt 346 Kr. — Lokalkassen udviste et Overskud paa 100 Kr. 55 Øre. — Det vedtoges enstemmigt at yde 30 Kr. (tidligere 25 Kr.) af Lokalkassen til Juleuddelingen, ligeledes vedtoges det at yde 25 Kr. (tidligere 20 Kr.) til Forplejningsstationen. — En Skrivelse fra Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring om Forsikring af Medlemmerne mod Afdelingens Garanti fandt ikke Tilslutning. — Under Eventuelt vedtoges det at abonnere paa *Nordisk boktryckarekonst* og *Dyva's Mønstre*. — 15 Medlemmer var mødt. H. N.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Oktober paa Hotel »Lyngby« en ekstraordinær Generalforsamling, der aabnedes af Næstformanden, Hr. Faktor FREDERIKSEN, med at byde Velkommen og meddele, at Anledningen hertil var bl. a. Formandsvalg og Foreningens Stilling til den »afgaaede« Formands pludselige Forsvinden. — Efter nogen Meningsforskel valgtes med Enstemmighed Hr. HALBERG, der lovede at fungere til Nytaar. I Halbergs Sted valgtes til Sekretær C. MADSEN. — Hvad den forsvundne Formand, der iøvrigt havde Pengesagerne i Orden, angaar, da enedes man om at foretage Skridt, der kunde godtgøre, hvorvidt en Lokalformand har Adkomst til at udfærdige sin egen Bog og selv kvittere for »modtaget« Arbejdsløshedsunderstøttelse samt af Kassen at udtage et saa storstilet Beløb som 8 Kr. til Rejsen til Sorø, hvorhen han er rejst, og hvortil Billetten andrager godt et Par Kr. — Saaledes overlodes det da til den nyvalgte Formand at undersøge vor Kollegas mærkelige Forhold, efter at alle Medlemmer havde udtalt sig ivrigt herfor.

— — —

Ordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 22. Oktober paa Hotel »Rustenborg«. Formanden, Hr. HALBERG, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen, hvorefter man gik over til det 1. Punkt paa Dagsordenen, Fremlæggelse af Hovedkassens Regnskab, der ballancerede med 203 Kr. 45 Øre, godkendtes enstemmig. Punkt 2 var Privatkassens Regnskab, der ligeledes enstemmigt godkendtes. 3. Punkt, Oplæsning af Forhandlingsprotokollen, som ogsaa godkendtes enstemmigt. Sidste Punkt var Eventuelt, men da ingen af Medlemmerne havde noget at bemærke til dette Punkt, hævede Formanden Mødet.

C. M.

Odense Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Mandag den 17. Oktober paa Folkets Hus. Dirigent: ERNST JØRGENSEN. — Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt. Hovedregnskabet ball. med 1766 Kr. 50 Øre, indsendt til Hovedkassen var 834 Kr. 75 Øre. — Ekstrakassen ball. med 486 Kr. 18 Øre. — Det vedtoges at yde et Tilskud til Arbejdernes Aftenskole paa 25 Kr., og Styrelsens Beslutning om den 19. Novbr. at arrangere Aftenunderholdning og Bal tiltraadtes. — Sluttelig rettede Formanden en Tak til vor Kollega Eppler (der nu forlader Afdelingen efter at have været Medlem her i ca. 25 Aar) for det gode Kammeratskab, han i den lange Tid altid har udvist. —BL.—

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 21. Oktober — FORMANDEN bød Velkommen og mindedes vor Kollega Vilhelm Nielsen, der den 19. August omkom ved et Ulykkestilfælde. — Til Dirigent valgtes MARTHIN PEDERSEN. — Forhandlingsbogen oplæstes og god-

kendtes. — Under »Meddelelser fra Styrelsen« oplyste FORMANDEN bl. a., at ikke alene Montering af Maskinsats, men ogsaa Afhentning og Oprømning af denne skal udføres af Typografer. — KASSEREREN fremlagde de reviderede Juli-Kvartals-Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende udviste en Indtægt af: Ordinær Kontingent 2187 Kr. 50 Øre, Afdrag paa Laan 22 Kr., andre Indtægter 5 Kr. 75 Øre. Udgift: Rejseunderstøttelse 155 Kr. 40 Øre, Understøttelse paa Stedet 522 Kr., Sygeunderstøttelse 439 Kr., Administrationstilskud 43 Kr. 62 Øre, indsendt til Hovedkassen 755 Kr. 23 Øre. Balance 2215 Kr. 25 Øre. Ekstrakassen balancerede med 631 Kr. 58 Øre, Sommerudflugten med 650 Kr. 87 Øre og Hjælpekassen med 5630 Kr. 53 Øre. Samtlige Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Socialistisk Ungdomsforening bevilgedes 5 Kr. til Hjælp til en Fane. — FORMANDEN aflagde Beretning fra Fællesbestyrelsen, LUDV. CHRISTENSEN fra Produktionsforeningen. — TH. JENSEN (*Jysk Morgenbl.*) opfordrede indtrængende Kollegerne til ikke at udføre Overarbejde.

Til Slut udspandt der sig en livlig Diskussion i Anledning af, at nogle Dilettanter, hvoraf enkelte Kolleger, dels i Pressen og dels i Reklamer for deres Forestillinger paa en temmelig usminket Maade giver det Udseende af, at det er Typograferne i Aarhus, der arrangerer disse. Generalforsamlingen vedtog derfor overfor nævnte Dilettantforestillingers Ledere at udtale sin Brøstholdenhed over deres Fremgangsmaade.

S. S.

Typografernes Stiftelser.

Den aarlige Generalforsamling

afholdes

Søndag den 6. November Kl. 11 (159)

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab over Virksomheden. 2. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at bevilge 1000 Kr. til Fordeling blandt Fribeboerne. 3. Besættelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor (afg. er henholdsvis Carl Nielsen, Oscar Johansen og H. C. Nielsen (*Berl. Tid.*) samt Chr. Østergaard). 5. Eventuelt.

STYRELSEN.

Overarbejde.

Da der gaar ganske usædvanlig mange Medlemmer ledige, anmodes Kollegerne indtrængende om at indskrænke Overarbejdet saa meget som muligt. Overalt, hvor der kan tages anden Arbejdskraft til Overarbejdets Udførelse, bør det gøres. Det er en simpel kollegial Pligt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

I Vinterhalvaaret har Medlemmer uden Understøttelse *Ret* til daglig at erholde en Middagsbillet ved Henvendelse til Kassererkontoret, Gl. Kongevej 1 C[1].

STYRELSEN.

Af **Scheiblers Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie** er 8. Hefte udkommen og til Dels udsendt. Hvor man ikke har modtaget samme, er dette begrundet i manglende Opgørelse for ét eller flere Hefter. Jeg ser mig nødsaget til at *afvente disse Opgørelser, før jeg kan levere de følgende Hefter.*

Jeg meddelte sidst, at 8. Hefte var det sidste, som skulde betales. Jeg har taget fejl og beder undskylde. Af Subskriptionsindbydelsen vil man kunne se, at *ogsaa 9. Hefte skal betales*, og at først Overskridelsen af dette bliver frit leveret. Hr. Scheibler meddeler mig, at 9. Hefte slutter Værket og bliver et Slags Dobbelthefte, der altsaa skal betales som et Enkelthefte.

Om Originalbind til Bogen findes Oplysninger paa Bagsiden af 8. Hefte. Dette Hefte er for Resten selv for dette Værk usædvanlig smukt i sit Udstyr.

Med koll. Hilsen

THORVALD PETERSEN.

Stiftelsens Aarsberetning udsendes i Dag, Fredag. Medlemmer, der muligt intet Ekspl. maatte faa, bedes venligst forlange dette af Kasserer Laur. Jensen.

TYPOGRAFERNES NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR DE ARBEJDSLØSE

LØRDAG D. 19. NOVBR. 1910 KL. 8 AFTEN

I ODD-FELLOW-PALÆET, BREDGADE 28

PROGRAM:

G. VERDI: Udtog af Op. »Trovatore«.
F. LEHAR: Luxemburg-Vals.
P. DIERIG: Paa Vagt! Solo for Cornet.
} Orkester 22 Mand. Dirigent: Gardens Musikdirektør, Hr. VALD. NIELSEN.

PRINS GUSTAF: Vårsang.
Arr. KR. PEDERSEN: Jeg gik mig ud en Sommerdag (Tenorsolo).
FR. KUHLAU: Amor.
AUG. SÖDERMANN: I Bröllopsgården.
} *Gutenbergkoret.* Dirigent: Hr. Musikdirektør VALD. NIELSEN.

MASSÈ: Nattergalearie af Operaen: »Jeanettes Brylllup«.
} Kgl. Operasangerinde, Frk. **Oderwald-Lander.** Akk.: Fru CHRISTIANE DAMESBOE.

Oplæsning: Kgl. Skuespiller, Hr. **Johannes Poulsen.**

LEONCAVALLO: Prolog af Op. »Bajadser«.
HEISE: I Syden.
BIZET: Toreadorens Sang af Op. »Carmen«.
} Hr. Typograf CARL WOLF.

Sang til eget Luthakkompagnement:
Kgl. Skuespiller, Hr. **Johannes Poulsen**

M. DE ROTHSCHILD: Si vous n'avez rien a me dire.
C. BENJAMIN GODARD. Chanson de Florian.
H. PROCH: Thema og Variationer.
} Kgl. Operasangerinde, Frk. **Oderwald-Lander.** Akk.: Fru CHRISTIANE DAMESBOE.

CARL NIELSEN: Havets Sang.
MANGOLD: I Skogen.
LANTZKY: Aftensang.
KRUG: Soldatermarsch.
} *Typografernes Sangforening.* Dirigent: Kgl. Kapelmusikus, Hr. AXEL GULDBRANDSEN.

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 4.

Ingen Pavse!

Musiken udføres af et stort Orkester paa 22 Mand.
Dirigent: *Gardens Musikdirektør*, Hr. VALD. NIELSEN.

Under Ballet vil Orkestret spille flere Berliner- og Pariser-Nyheder.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

Balbilletter à 75 Øre pro persona faas ved de forskellige Indgange til Balsalene.

Tekstprogram à 10 Øre faas ved Indgangen.

Alle Kolleger bør agitere for Tilslutning.

Der bør være udsolgt Hus.

FESTUDVALGET.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformænd.

Lyngby: Typograf HALLBERG, Odinsvej 6.

Holbæk: Lokalformanden, CHR. E. JOHANSEN, er flyttet til Chr. Hansens Vej. Tr. 1—2 og 7—8.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

21. Oktober: *Aarhus* 755.23; *Assens* pr. Bl. 39.00; *Helsingør* 130.00. 22. Oktober: *Grenaa* 38.50. 24. Oktober: *Herning* 170.00; *Holbæk* 129.25; *Ringkøbing* 168.85; *Rudkøbing* 158.70. 25. Oktober: *Slagelse* pr. Bl. 58.75; *Roskilde* pr. Bl. 82.55, kont. 40.00, ialt 122.55. 26. Oktober: *Frederikshavn* pr. Bl. 43.00.

København, den 26. Oktbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Theodor Juul Sørensen, udl. 15/10 10 hos Thomassen (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Anders Holger Nielsen, udl. 20/10 10 hos S. L. Møller (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafd. Sætter Aage Jacobsen, udl. 21/10 10 hos Ferslew (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. 2981 Sætter N. Hjorth, tidl. Medlem (Schultz). Hjælpearb. Emilius Jensen (Hohlenberg). Hjælpearb. Ernst Chr. Rosquist (Christtreu). Paal. Emilie Jørgensen, udl. 15/10 10 hos Trier (arb. s. St.). Sætterlærl. Robert Bergh (Chr. Birch). Sætterlærling John Frederik Henriksen (Harald Jensen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2399 (2722) Kristen Lauritzen fra Rejse (arbl.). 2063a Ingvord Poulsen fra Nykøbing M. (paa Skole) 2692 (1961) Hans Carl Olsen fra Udl. (arbl.) 1746 (638) N. C. Nielsen fra Rejse (arbl.). 176 Joh. Ewald Eppler fra Odense (arbl.). 1377 (403) Alfr. Mortensen fra Hillerød (Mayland). Hjælpearb. Georg Carl Madsen fra Sadelmager- og Tapetsererforbundet (Thiele). 2593 Jens Bro Jensen fra Esbjerg (arbl.). 2763 (2863) Carl Fr. Hansen fra Udl. (arbl.). 2605 (1938) Jørgen Petersen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 2148 C. P. Jespersen i Pl., 9919 Ragnvald A. Larsen i Pl. Aarhus, 1549 J. M. Møller (arbl.), 2045 Bertram Berendt (Backhausen), 1612 H. P. Larsen (De foren. Bogtr.), 2487 P. V. Jensen (»Reform«). Assens, 2736 Louis Møller (Assens Avis). Bogense, 2719 Karl J. Hansen i Pl. Esbjerg, 2356 Johan Holger Christensen. Holbæk, 2309 Niels Olsen (Venstrebl.). Nykøbing F., 2171 Cornelius Hansen (arbl.). Næstved, 2257 O. W. Eckberg (Næstved Tidende). Odder, 2141 Hj. Iversen i Pl. Ribe, 2728 Hans Bjørn (arbl.). Varde, 1835 C. B. Christensen (Folkebladet).

Fratraadte.

København: 2223 (1880) Chr. Jensen til Kolding i Pl. 2610 (2887) Otto Andersen paa Rejse (arbl.). 2413 (2733) Vald. Schweim til Udl. (arbl.). 2257 (2805) Oskar Eckberg til Næstved i Pl. 2045 (1495) Bertram Behrendt til Aarhus i Pl. 1612 Hans P. Larsen til Aarhus i Pl.

Aarhus, 1499a N. G. A. Händel til Lyngby i Pl. Assens, 2237 Chr. Reuter Nielsen til Odense (Militær). Bogense, 2018 Adolf Kromann til Kbhvn. (Militær). Esbjerg, 2593 Jens Bro Jensen til Kbhvn. Holstebro, 2257 O. W. Eckberg til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F., 1549 Mar. Møller paa Rejse. Næstved, 2708 A. V. G. Larsen paa Rejse. Skanderborg, 1746 N. Chr. Nielsen til Aarhus (arbl.) og 2487 Peter Valdemar Jensen til Aarhus i Pl. Skive, 1223 Lorenz Jensen paa Rejse.

Udmeldt.

Thisted, 1729 Ditlev Ditlevsen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 J)

T. C. C. Søndag: Trianglen Kl. **11**. (3 C)

ANNONCER

En ung Typograf,

der agter at frekventere et af Kbhvn.s forenede Kursus, søger Natarbejde i København. Billet mrkt. »Typograf 149« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalæggerske.

En pæn Pige søger Plads som Elev paa et større Trykkeri snarest. Billet mrkt. Nr. »168« bedes indlagt paa Forbundskontoret.

Forbundter.

En Lærling, som har staaet 3½ Aar i Lære i en af Provinsens største Byer, ønsker Plads som Forbundter i et Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »164« med Oplysning om Løn m. m. bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret inden 8 Dage.

En Avis- og Akcidenssætter, der nylig har aftjent sin Værnepligt, søger en god Plads i Provinsen. Billet mrkt. »161« modt. Ekspeditionskontoret.

Udkommet er 1. Hæfte af:

L. Chr. Nielsen: Fortællinger og Skitser

i Udvalg.

Udkommer i ca. 25. Hæfter à 15 Øre.
Hvert Hæfte 32 Sider.

Den faglige og socialdemokratiske Presse anbefaler Værket paa det bedste. **Tegn Dem som Abonnent!** Prøvehæfter og Subskriptionslister er udsendt til alle Lokalformænd i Provinsen. — Listerne bedes indsendte omkring 1. November til Undertegnede.

I **København** søges en mandlig eller kvindelig Kollega, der vil paatage sig at samle Abonnenter og være Efterleverere. **God Provision gives.**

Ærbødigst **L. Chr. Nielsen,** (166)
Margrethebo — Svendborg.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

En dygtig Trykker

til Avis og Akcidens kan fra 4. November faa Plads i *Roskilde Avis'* Bogtrykkeri. Henvendelse snarest til Faktor G. Olsen. (165)

Plads søges

snarest af en dygtig Akcidens- og Avissætter. Billet mrkt. »163« modt. Ekspeditionskont.

Bogbinderi. Bogtrykkeri.

En udmærket **Skæremaskine** (dansk Fabrikat) er billig til Salg.

SØRENSEN,
(164) *Amagerbrogade 210, 1. S.*

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjshuset **Aaboulevard 39** *(tæt ved Hj. af Bülowsvej).* (199)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"**
„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER.
ALLE SORTER UTENSILIER ETC. UDSTILLING AF MASKINER

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 4. NOVEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Spørgsmaal og Svar II.

UNDER Rubriken Spørgsmaal og Svar var der i Nr. 39 fremsat en Besværing af Hr. »m—« over at være uretfærdigt behandlet saavel af Administrationen som af Arbejdsanviseren, der fremkaldte et Svar saavel af Hvidtfeldt som af Holmen, hvori der redegjordes for de paaklagede Forhold. Hr. m— har nu sendt os følgende, som han ligeledes ønsker optaget i Bladet:

Personligheder vil jeg lade gaa sin Vej og holde mig til Sagen; det vilde være mig kært, om Dansk Typograf-Forbund vilde lade mig bese min første Bog, hvori der jo, som sagt, mangler nogle Blade, for om muligt derigennem at opfriske eller deraf opnotere Erindringer om Rejse-, Arbejds-, Arbejdsløsheds- og Sygeperioder i Tidens Løb, og blot bese anden Bog for at overbevise mig om dens Ekistens, da jeg jo er ganske uvidende om at have ejet den — maaske deri mulig er indført Manglerne ved første; saa vilde det jo i Særdeleshed være mig en saa meget større Glæde at se anden Bog, da jeg vel véd, at jeg under Rejse- og Lediggangslivets forskellige Former har været skødesløs med første Bog; da Bladene blev løse i Bogen, var det ikke muligt at holde Orden i den, og det er vist kun et Par Blade, det drejer sig om. Bøgerne skal hurtigt blive returneret. Hermed ikke noget Uvenskab med Forbundet; maaske man en anden Gang kan blive saa stillet, at man atter indtræder deri. Det er ikke let for det enkelte Medlem at skaffe sig Arbejde, naar der er en Periode, hvor der end ikke er noget i Arbejdsanvisningskontoret, og da er det jo ikke saa rart, naar de bestemte Understøttelsesdage er udløbet. Med Hensyn til de vanskelige Situationer, som f. Eks. ved langvarig Sygdom i Familjen, ved Juleuddelinger samt Hjælp til Fodtøj min bedste Tak. Haabende ikke mere at ulejlige Forbundet tegner ærbødigst m.—

Vi skal hertil i Korthed svare, at naar Boghaveren af sin anden Bog vil se, hvad der stod overført fra den første, saa lader dette sig ikke gøre; thi det er netop de Blade, der er fjernet, medens Bogen var i hans Besiddelse, og i det hele taget er der i begge de Bøger, der har været i hans Besiddelse, netop fjernet, hvad der har Betydning for at udfinde hans Ret i Organisationen. m— kan gøre sig bekendt med Bøgerne hos Lokalformanden i Næstved. RED.

Tvungen Voldgift.

VI har tidligere i en Notits omtalt den tvungne Voldgift i Avstralien, og hvad den t. Eks. for Maskinsætterne i Sidney i et givet Tilfælde har ført til. Da vi antager, det kan have sin Interesse at vide, hvorledes Loven i det hele taget virker, optager vi efter *International Molders Journal* følgende:

Loven vedtoges i 1894 og har nu været i Virksomhed i 15 Aar. Den vedtoges efter en meget indgaaende Diskussion baade i Pressen og i den lovgivende Forsamling.

I 1890 havde der været en omfattende Generalstrejke i Avstralien, og alle Parter vilde gærne have Fred. Da Ministeriet Saddon i 1893 kom til Magten, blev derfor dettes Program gennemført næsten uden Opposition — ogsaa Voldgiften. I Begyndelsen var Arbejderne særdeles tilfredse, idet hver Kendelse medførte Lønforhøjelser og Forbedringer; men dette varede ikke længe. Ved hver ny Kendelse viste Dommerne sig mere og mere uvillige til at imødekomme Arbejdernes Krav, og mest tilbøjelig var de til at opretholde status quo.

Loven bestemte, at der skulde oprettes Forligsraad i Landets 8 Distrikter, og som øverste Myndighed skulde staa en Voldgiftsret for hele Landet, og dennes Afgørelse kan ikke appelleres. Voldgiftsretten bestaar af tre Medlemmer, en Højesteretsdommer, udnævnt paa Livstid, og to Medlemmer, udnævnt for tre Aar ad Gangen. Voldgiftsretten er stadig paa Rejse, idet den fælder sine Domme paa selve Stedet. Forligsraadene bestaar af 5 Medlemmer, to valgte af Arbejderne og to af Arbejdsgiverne. Dersom disse ikke enes om en Opmand, saa udnævnes denne af Regeringen. Disse Raad havde ogsaa en Funktionstid af tre Aar, men ophævedes i 1908, og der oprettedes nu »Industriraad« efter et andet System, idet Regeringen udnævner 3 Forligskommissærer, hvoraf hver dirigerer et Forligsraad, valgt af de stridende Parter.

En af Lovens Virkninger var, at Fagforeningernes Medlemsantal hurtig forøgedes. Men denne Fremgang har ogsaa ført til, at Fagforeningstaktiken er forkvaklet. Man er endog ført ind paa Krav om Toldbeskyttelse i Forening med Arbejdsgiverne.

For at en Fagforening kan blive anerkendt, maa den have mindst 15 Medlemmer. Ingen Voldgiftskendelse kan gælde for mere end tre Aar. De fleste bestemmes at skulle gælde to Aar. Alle de Arbejdsgivere, som nævnes i den Liste, som opføres ved Afgørelsen, maa underkaste sig denne.

Det er fejlagtig at tro, at der er blevet bedre Forhold mellem Arbejder og Arbejdsgiver under Voldgiften. Arbejdsgiverne er især blevet paagaaende, og efter en Afgørelse er der sjælden Tilfredshed paa nogen af Siderne. Bitterheden mellem Parterne er snarere forøget. Loven forbyder ogsaa Strejkeunderstøttelse.

Men denne Bestemmelse kan omgaas ved at betale Pengene til de Strejkendes Paarørende.

Hvad der er det værste ved Loven synes at være den Beskyldning, at Lønnen ikke har holdt Skridt med Livsfornødenhedernes Fordyrelse; men til Trods for Landets store Opgang og de »gode Tider« i de forløbne 15 Aar paastaas det, at Arbejdernes Kaar i Almindelighed er forværret.

Mens Lovens gode Sider aabenbarede sig straks i Begyndelsen, saa begyndte lidt efter lidt dens daarlige Sider at komme frem, eftersom Arbejdsgiverne forstod at fremholde dem. Faktisk er det nu Skik, at Arbejdslønnen og alle de andre Vilkaar nu bestemmes ved Lov, og det er endnu ikke Arbejderne, som kontrollerer Statsmaskineriet, ligesom det kapitalistiske System er i fuld Virksomhed paa alle Omraader. Med de 15 Aars Prøve synes saaledes tvungen Voldgift ikke at være det Maal, Arbejderne bør stræbe efter at faa indført. I Avstralien er der allerede indenfor Arbejderkredse rejst en stærk Opposition mod den.

Arbejdsløsheden.

Københavner kontra Provinsianer.

TRODS det, at vi stærkt nærmer os November, er der vedblivende megen Arbejdsløshed i vort Fag — og det er ikke smaa Summer, der hver Uge maa udredes af Arbejdsløshedskassen til de Arbejdsløse.

Her i København gaar alene ca. 100 Sættere ledige — og det kommer maaske nok for en stor Del af, at naar der ikke er mere i Provinsen, tager man til København; dér tror alle at kunne faa Arbejde.

Denne Tanke er forstaaelig. Jeg troede det ogsaa — rejste herover, og blev overbevist om det modsatte.

De mange arbejdsløse »Indfødte« ser med vrangvillige Blikke paa den megen Tilgang af Provinsianere, »der« — siger de — »kommer herover og gaar os i Bedene!« Dertil er i og for sig ikke noget at sige, naar ellers de intelligente (skal ikke citeres!) Københavnere blot forstod at holde deres Syn i den Sag indenfor Ærbødighedens Grænser, som — efter min Mening — den ene Kollega skylder den anden.

Men det var Synd at sige, at d'Hrr. Københavnere anstrænger sig for at lægge Baand paa deres Følelser. »Hvad Fanden vil du herover efter« — siger de — »du faar sgu ingen Arbejde her!« Lignende »smagfulde« Udtalelser lyder en i Møde, hvis man — **dreven dertil af økonomiske Hensyn** — gaar rundt paa Trykkerierne og spørger efter Arbejde.

I de ca. 5 Uger, jeg har gaaet herovre, har jeg ved de forskellige Lejligheder taalmodigt hørt paa de Forbandelser, der saaledes regnede ned over os Provinsianeres syndige Hoveder, indtil jeg forleden Dag inde paa Anvisningskontoret blev Vidne til en Udtalelse, der mildest talt syntes mig et Numer for stramt.

En københavnsk Kollega generede sig nemlig ikke for i højlydte Udtryk — og under de tilstedeværende københavnske Kollegers Bifald — at anbefale at spærre for Tilgang af Provinsianere. »For« — sagde han bl. a. — »hvad skal vi have de *Bønder* herover efter? Ser man rundt i de forskellige Trykkerier, er det jo Fandeme *Bønder* de fleste af dem, som arbejder dèr!«

Jeg tillod mig at spørge min ærede Kollega, om han syntes det var rigtigt at bruge et Udtryk som »Bønder« om Provins-Kollegerne, men selvfølgelig kunde han ikke, da det kom til Stykket, motivere sine gl. Strand'ske Udtryk. Men Ordene *var* sagt. Og en Udtalelse som den ovenfor citerede burde efter min Mening *aldrig være faldet paa de danske Typografers Anvisningskontor.* Den er i al Fald ikke vor Stand — der jo ellers gerne vil rose sig af væsentligst at bestaa af Intelligensens Mænd — værdig.

Men jeg har under mit Ophold herovre faaet en sørgelig Erfaring for, at der stadig hersker et dybt Skel mellem Typografer fra Provinsen og Københavnerne — et Skel, der — navnlig fra Københavnernes Side — er blevet næret og plejet gennem Aarene.

Jeg syntes imidlertid, at det snart kunde være paa Tiden, at vi Typografer skød den saa højt lovpriste Intelligens lidt mere i Forgrunden og fjernede gamle Fordomme, der kun finder Næring i en **Egoismens Dumhed**.

Jeg skal ikke forsøge at fremdrage Eksempler paa, hvorledes Københavnerne i Provinserne er gaaet os i Bedene. Men ét er ganske sikkert; at hvis Københavnerne ved at raabe *Bønder* efter os mener »daarlige Kolleger« — saa er der blandt Københavnerne i Provinsen ikke saa ganske faa *Bønder*, saa der er absolut ikke den mindste Grund for Københavnerne til vedblivende at kaste med Sten.

Men i Stedet for at gaa og se skævt til hinanden, kunde der passende lægges en hel Del mere Energi i at *finde og bøde paa Aarsagen* til den megen Arbejdsløshed, der Gang paa Gang driver Arbejderne ud i en usund, *men nødtvungen* Konkurrence med hinanden. Og hertil kræves ganske sikkert ikke saa lidt mere Mod og Standhaftighed, end det der kommer til Syne ved at staa frem og raabe: *Bønder!*

P. t. København, den 26. Oktbr. 1910. WILH. MOGENSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(17. Fortsættelse).

JEG fortsætter i Dag lidt om det *gode* Arbejdes *daarlige* Betaling. Hos Luno var der meget indviklet Arbejde, der voldte Sætteren megen Tidsspild og kun indbragte sparsomt Udbytte. Til Eksempel mindes jeg et latinsk Leksikon, 2-spaltet, med 4 Skriftarter blandet i omtrent hver Linie, men — det blev betalt som *skært* Sats, og Sætteren tjente ugenlig 3 Rigsdaler og 3 Mark = 7 Kr. i vor nuværende Mønt! Ofte fik man 16 Sider Brok til Aflægning, naar man satte *skært*, og Følgen var, at man knap kunde sætte 6 Sider op! Til Tider manglede man Aflægning, til andre Tider Manuskript. I det sidste Tilfælde kunde man undertiden faa Tilladelse af Faktoren til — for egen Regning — at aflægge Forfatteren et Besøg og tigge om lidt Manuskript, eller man gik til Xylografen for at faa Træsnit eller skaarne Tegn og Smaafigurer. *Alt uden Vederlag.*

Det kunde ogsaa hænde, at man fik Besøg af Forfatteren, der saa brugte en Timestid til at omtale og forklare de af ham foretagne Korrekturrettelser. En paa den Tid kendt Professor og Direktør for en af Statens Samlinger udmærkede sig især ved at paaføre Sætterne saadanne Indtægtstab. Da saa omsider Alfabetberegningen og tarifmæssig ordnede Tilstande ved Organisationens Hjælp indførtes, blev Professoren underrettet derom en Dag, han kom i Sætteriet. Han — der var en meget velhavende Mand — blev meget ulykkelig ved Meddelelsen og sagde grædefærdig, at det kunde han ikke være med til; han vilde meget hellere afgøre den Sag med et »lille Gratiale til Sætteren«. Men den gik jo ikke. —

Jeg kunde fortsætte med denne Typografernes Begrædelsesbog, men der behøves næppe mere for at anskueliggøre Tilstanden før og i Begyndelsen af Organisationens Virken.

Man vil naturligvis spørge, *hvorfor* det blev taalt. Og jeg kan svare med en Henvisning til, at der var to Klasser Arbejdere. (Det har vi forresten tildels endnu, desværre). Der var saakaldte »faste«, der var Trykkeriernes »Støtte«, og de havde en efter Datidens Begreber ret god Løn, hvortil kom, at de desuden paa forskellig Maade blev belønnet af Principalen: de fik Julegaver, Brænde og Tørv kørt hjem om Vinteren, Barnedaabsprocenter (Principalen eller hans Frue stod gærne »Fadder«, og Barnet blev ofte opkaldt efter dem) og aflagte Klæder, der kunde vendes til Børnene. Og alt var saa sødt, saa sødt. Saa til Gengæld satte de en lav Pris paa et Arbejde, som de fik Begyndelsen af, men som saa en »løs« Sætter blev belemret med. Og saa sladrede de til Principalen om deres Kollegers Gøren og Laden . . . .

Og de saa tidt overmodig paa en ny »løs« Svend; han blev taalt, men heller ikke mere, — for et *Kammeratskabs Udvikling* skulde der hengaa en længere Tid. Men de fornuftige af dem var glade for den »løse«, for han gjorde tidt Vrøvl og fik Ændringer indført i den gamle, overlevede Arbejdsmetode. »De Bisser gavner os alligevel tidt,« hørte jeg som Lærling en gammel Stabejs sige; »vi andre maa døje Pinen«.

Det var rigtig sagt, thi ligesom i Provinserne den første Rørelse (i alle Fag) kom fra raske Københavnere, der var vandret ud med revolutionært Sind, saaledes luftede de unge »løse« den mugne Luft ud i københavnske Trykkerier, indtil Organisationen kom med sin store Kost og sin store Flyttedag.

Disse unge Svende var naturligvis lidt »ovenud«, og mange pudsige Historier kunde fortælles om deres Meriter. Der rinder mig en i Hu, som vel ikke kommer Arbejdsforholdene ved, men som jeg mener vil more Læseren.

Aktøren er en i den Tid kendt Kollega *Fog*. Han bar det klingende Tilnavn »Generalen« og havde faaet det, fordi hans største Fornøjelse — ligesom for mange »Socialister« og »Anti-Militarister« nu om Dage — var at tale om sin overstandne Soldatertid.

Han arbejdede flere Vintre i Rigsdagssætteriet paa Kristiansborg Slot, da Bianco Luno havde Arbejdet. Beskæftigelsen derovre var, som jeg tidligere har fortalt, meget uregelmæssig; snart var der overvættes travlt, snart intet at bestille, og da Lediggang som bekendt er Roden til alt Ondt, gav den sig naturligvis ogsaa her Udslag. Bestyreren, *Schmelling*, var under Travlhed en bøs Herre, — og han var i det hele taget meget bange for at sætte »Avtoriteten« overstyr, hvad der maaske nok var Grund til at være overfor Datidens Rigsdagssættere.

En Formiddag, der pludselig var blevet meget travlt, dekreterede Schmelling: »I Dag maa ingen gaa til Middag!«, hvorefter han gik ind i sin ved Sætteriet liggende Lejlighed for at spise og sove til Middag. Sætterne følte ogsaa Trang til at tage sig et Hvil og sov sødelig et Kvarterstid. For at komme i »Slag« igen trængte de til at røre sig lidt, og »Generalen« fik en Idé; nu sov jo Mester. Sætterne blev stillet i Geledder, forsynede med Kosteskafter, Stokke, Træskraastege o. lign. — en Avis paa en Stok som Fane manglede ikke. Derpaa traadte han i Modsætning til andre Generaler i Spidsen for Hæren og kommanderede: »Gevær paa Skulder! Deling marrrsch!« Og med stram Holdning marscherede man det lange Lokale igennem. Da man ude paa Gangen naaede Schmellings Dør, skulde Generalen til at kommandere: »Omkring!« — da Schmelling i det samme aabner Døren og med maalløs Forbavselse og lynende Øjne betragter Banden.

»Generalen« vakler et Øjeblik, men redder dog baade Situationen og »Avtoriteten«; han kommanderer: »Præsentér Gevær!«

Schmelling, der inderst inde var en lystig Fyr, falder i en vældig Latter, under hvilken »Generalen« kommanderer: »Træd af!« Og et Øjeblik efter staar alle Sætterne paa deres Pladser og »stikker paa«.

(Fortsættes).

Bladsætterklubben

afholder

halvaarlig Generalforsamling

Søndag den 6. Novbr. 1910, Kl. 11½ præcis

i Baltzers Lokale,

Hj. af Frederiksborgg. og Rømersg.

Dagsorden: 1. Halvaarsberetning. 2. Regnskabet. 3. Overskudsbetalingen. 4. Valg af Formand og Kasserer (P. Lauritzen og Adolph Jensen nedlægger deres Mandater). STYRELSEN.

Rundskue.

Det schweiziske Typograf-Forbund har udsendt sin Aarsberetning for 1909.

Deraf fremgaar, at Forbundet ved Slutningen af 1909 havde 3139 Medlemmer, hvilket er en Fremgang fra forrige Aar af 94 Medlemmer. Afdelingernes Antal var 24. Af disse er Zürich størst med 622 Med-Medlemmer, dernæst kommer Bern med 523 og St. Gallen med 346 Medlemmer.

Den samlede Aarsindtægt udgjorde Frcs. 105,041.06 og Udgiften Frcs. 74,727.42. Forbundets Formue ved Aarets Udgang udgjorde Frcs. 224,113.99.

Forbundet ejer et Trykkeri i Basel, der i Aarets Løb har haft en Netto-Indtægt af Frcs. 130,629.05. Desuagtet er Gevinsten kun Frcs. 243.87, grundet paa Nyanskaffelse af Materiale i stor Stil og Ombygning af Arbejdslokalerne. Trykkeriet er bogført til en Sum af Frcs. 72,587.98. I de sidste 10 Aar har Trykkeriet udført Arbejde til en Sum af Frcs. 724,650.65 og udbetalt i Arbejdsløn Frcs. 369,706.95.

Forbundet har i Aarets Løb udbetalt Rejsehjælp til 5125 rejsende Kolleger. Af disse tilhørte kun 970 det schweiziske Forbund, medens ikke mindre end 3076 vare Tyskere, 89 Danskere og 18 Svenskere.

Indenfor Forbundets Omraade findes 534 Trykkerier, af hvilke 491 har underskrevet Tarifen. Der findes ialt 183 Sættemaskiner, deraf 80 »Typograph«.

England, Det engelske Arbejdsministerium optegner siden 1896 de kollektive Lønændringer for alle Arbejdere, undtagen for Søfolk, Jernbanefolk og Landarbejdere. Iagttagelsen falder i to Afsnit med stigende Løn, nemlig 1896—1900 og 1906—07 og to Afsnit med synkende Løn: 1901—1905 og 1908—09. Tallet for den første Halvdel af dette Aar viser en Bedring i Forretningslivet. I de syv Aar med stigende Løn var Stigningen Lstr. 696,452 ugentlig, i de andre syv Aar et Løntab af Lstr. 357,000 ugentlig. Den ugentlige Lønforhøjelse overstiger det ugentlige Løntab med Lstr. 339,000.

Lønbevægelserne 1900 til 1909 omfattede følgende

	Arbejdere		
	uden Strejke	med Strejke	ialt
1900	1,077,426	54.960	1,132,386
1901	914,373	14,553	928,926
1902	874,407	12,799	887,206
1903	882,850	13,748	896,598
1904	789,724	10,934	800,658
1905	674,705	14,184	688,889
1906	1,060,172	54,988	1,115,160
1907	1,234,140	12,324	1,246,464
1908	944,599	18,734	963,333
1909	1,000,931	153,865	1,154,796

Den kollektive Ændring af Arbejdstiden var kun nævneværdig i to af Aarene 1900—1909, nemlig 1902, da Arbejdstiden blev forkortet i Tekstilindustrien, og 1909, da Bjergarbejdernes Arbejstid blev forkortet ved Lov. Omfanget af de i 10-Aaret forekommende Ændringer i Arbejdstiden viser nedenst. Tabel. Antallet af deltagende Arbejdere var i

	Forlænget Arbejdstid	Forkortet Arbejdstid	Antal Arbejdere	Fork. i Timer pr. Uge
1900	869	56,857	57,726	238,043
1901	586	28,690	29,276	58,728
1902	5524	1,051,983	1,057,507	1,024,868
1903	644	6,803	7,447	15,427
1904	774	16,018	16,792	24,599
1905	5806	90,179	95,985	65,265
1906	1986	52,969	54,954	98,892
1907	841	35,366	36,207	78,975
1908	3349	23,192	26,541	38,423
1909	3212	559,679	562,891	2,392,322

Paa hver Arbejder kom 1909 en gennemsnitlig ugentlig Arbejdstidsforkortning af ikke mindre end 4½ Time, derimod i 1908 kun 1½ Time, 1907 2½ Time, 1906 1¾ Time o. s. v.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 19. Oktbr. ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Sønderjylland«. — FORMANDEN bød Velkommen og fremlagde det reviderede Hovedregnskab, der balancerede med 163 Kr., samt Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 12 Kr. 96 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. Efter at nogle Spørgsmaal af mindre væsentlig Betydning var drøftede, hævedes Generalforsamlingen og man tilbragte derefter endnu nogen Tid i selskabeligt Samvær. J. A.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 29. Oktbr. ordinær Generalforsamling paa Hotel »Phønix«. — Formanden (M. LARSEN) bød Velkommen og oplæste Regnskabet, der balancerede med 219 Kr. Godkendtes enst. Lokalkassens Regnskab, der balancerede med 47 Kr. 51 Øre, godkendtes ligeledes enst. Endvidere vedtoges det at lade afholde Foredrag i Afdelingen med lokale Mænd som Talere. H. L. ANDREASEN.

Typografernes Stiftelser.

Den aarlige Generalforsamling

afholdes

Søndag den 6. November Kl. 11 (159)

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning og Regnskab over Virksomheden. 2. Forslag om af Aarets løbende Indtægter at bevilge 1000 Kr. til Fordeling blandt Fribeboerne. 3. Besættelse af en Fribolig. 4. Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor (afg. er henholdsvis Carl Nielsen, Oscar Johansen og H. C. Nielsen (*Berl. Tid.*) samt Chr. Østergaard). 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Rettelse. I Referatet fra Lyngby Lokalafdeling i forrige Numer af Bladet staar der, at den »afgaaede« Formand havde udtaget 8 Kr. til en Rejse til Sorø, der skal staa 6 *Kr.*

Et Referat. I *Typograf-Tidende* Nr. 41 for den 14. Oktober d. A. er der fra Lyngby Afdelingen fremkommet et Referat af en Generalforsamling, hvori Hr. Redaktør ERNST CARLSEN i hans Forhold som Arbejdsgiver omtales paa en upassende Maade. Vi beklager Referatets Fremkomst i den foreliggende Skikkelse og tilbagekalder de i samme indholdte fornærmelige Udtryk.

Arbejdernes Julealbum, 7. *Aargang* (redigeret af C. E. JENSEN). Fra Herman Petersens Forlag, forhen Christiansen, er udsendt Bestillingslister paa dette smukke Julehefte, der kunstnerisk præget og livligt underholdende vil være velkommen paa ethvert Julebord. — Arbejdernes Julealbums Kunst-Bidrag bliver i Aar: »Skandinaver i Rom«. Skildringen ledsages af Gengivelser af de i Rom for Julealbum reproducerede Haandtegninger af W. MARSTRAND, CARL BLOCH, OTTO HASLUND, P. S. KRØYER, LORENTS FRØLICH osv osv., endvidere Gengivelser af Malerier af CARL BLOCH, D. C. BLUNCK o. a. Der findes blandt Haandtegningerne sjældne Portræter, bl. a. H. C. Andersen. — SELMA LAGERLØF, den svenske Nobel-Pristager, har til Julealbum sendt en Fortælling, »Tale-Thott«, en Novelle, som staar paa Højde med hendes bedste Skildringer og er illustreret af BERTHA DORPH. Endvidere er der Bidrag af ASTRID EHRENCRON KIDDE, Fru EMMA GAD og THITZ JENSEN. INGEBORG MARIE SICK har skrevet en farverig italiensk Fortælling: »San Francescos Arv«, illustreret med Billeder fra Assisi og dennes Domkirke. — Der er i Aar 3 store Kunstblade til en samlet Bogladepris af 12 Kroner, nemlig en meget stor Typogravure »Vilhelm Herold som Turrido i Cavalleria rusticana«, tegnet og forsynet med Dedication til den folkekære Sanger af P. S. KRØYER. Endvidere WILH. MARSTRAND: »Unge Italienerinder i et Osteri«, og PETZHOLDT: »Udsigt fra Ruinerne af Hadrians Villa«. — Prisen paa »Arbejdernes Julealbum« med Kunstbilag er ligesom de foregaaende Aar 1 Kr. 50 Øre for Medlemmer af Socialdemokratiets faglige og politiske Foreninger. Bestillinger modtages paa de udsendte Bestillingslister.

Socialdemokratiets Aarhundrede. Der er endnu en Del Restancer, særlig i Provinserne. Da Betalingsfristen forlængst er overskreden, og Forlaget ønsker Opgørelse, bedes de resterende Beløb indsendt til ANTON JENSEN, Forbundskontoret, i Løbet af den kommende Uge.

Rusland. Fra Kiew meddeles, at der i Avistrykkeriet »*Kiewskaja Mysl*«, som Følge af Anskaffelsen af Sættemaskiner, blev sfskediget 21 Haandsættere. Disse erholdt hver en Skadeserstatning af 130 Rubler. Noget saadant kender vi ikke til her i Landet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

27. Oktbr.: *København* pr. Bl. 971.71, kont. 500.00, ialt 1471.71. 28. Oktbr.: *Ribe* pr. Bl. 203.70; *Lyngby* intet at indsende. 1. Novbr.: *Middelfart* pr. Bl. 43.00; *Skive* 129.75; *Stege* 65.00; *Varde* pr. Bl. 75.00, kont. 34.00, ialt 109.00. 2. Novbr.: *Randers* pr. Bl. 200.00, kont. 75.00, ialt 275.00.

Idag mangler *Hjørring*, *Hobro*, *Maribo*, *Rønne* og *Viborg*.

København, den 2. Novbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

Københavns: Sætter 2519 Oluf Jensen, optaget i Sygekassen (er Medl. af Forb.). Sætter Axel Carl Høfft, udl. 1/11 1910 hos Langkjær (arb. s. St.). Sætter Paul Madsen, udl. 21/10 1910 i Eksprestr. (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Trykker Einer Peter Vald. Christensen, udl. 20/10 1910 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Trykker Svend Bryn, udl. hos O. C. Olsen & Co. 14/10 1910 (arb. s. St.). Sætter Oluf Jensens Hustru Adelaide. Sætter 2714 Bertel Mikkelsens Hustru Olga. Sætter 2519 Harald Jensens Hustru Anna.

Aalborg, O. Grove Vejlstrup, udl. 1/11 10 hos Adolph Holst. Aarhus, C. C. Christensen, udl. 1/11 10 i De foren. Bogtr. og P. O. Mikkelsen, udl. 1/11 10 hos Backhausen. Nyborg, Johannes Morten Peter Kisby, udl. 24/10 10 hos Schønemann. Ribe, Alfred Jochumsen, udl. 1/11 10.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2640 H. Chr. Rasmussen fra Odense (arbl.). 2018 Adolf Kromann fra Bogense (Militær). 2629 Hans Munck fra Slagelse (arbl.). 2610 (2887) Otto Andersen fra Rejse (syg). 2143 (1363) Robert Larsen fra Rejse (arbl.). 1499 Adolf Händel fra Lyngby (arbl.).

Aarhus, 2262 Jacob Sibbernsen (arbl.) og 2054a Jens Hansen (arbl.). Hillerød, 2601 Gerhardt Sørensen (Amtsavisen). Holstebro, 2391 A. Mogensen (Avisen). Horsens, 2477 M. O. Christensen (arbl.). Kolding, 2223 Christian Jensen (Fr. Lumbye) og 1457 Niels Berthel Nielsen (arbl.). Næstved, 2708 A. V. G. Larsen (arbl.). Odense, 2237 Chr. Reuter Nielsen (Militær), 2387 Vald. Fritz Jacob Petersen (arbl.), 1917 Julius Rasmussen (Andelstrykkeriet), 2605 Jørgen Petersen (Milo) og 2238 Carl V. Christiansen (Poul Søndergaard). Skive, 4965 Carl Vilh. Petersen (syg).

Fratraadte.

Københavns: 2403 (580) Leopold Wandt til Askov Højskole. 4136 (1688) Hans Schreyer (Verb. d. d. B.) til Norge i Pl. 2593 Jens Bro Jensen til Esbjerg (arbl.). 2187 Vilh. Mogensen til Aalborg i Pl. 2605 (1938) Jørgen Petersen til Odense i Pl. 2262 (839) Jacob Sibbernsen paa Rejse (arbl.).

Aalborg, 931 N. P. Gudum paa Rejse. Assens, 2677 Olaf Larsen paa Rejse. Helsingør, 2601 Gerhardt Sørensen til Hillerød i Pl. Holbæk, 2309 Niels Olsen til Roskilde (arbl.). Holstebro, 2069 H. Fuglsang til Kolding (arbl.). Næstved, 2171 Kornelius Hansen til Nykøbing F. (arbl.). Rønne, 1673 Einar Christensen til Kolding (Askov Højskole). Slagelse, 2629 H. E. K. Munck til Kbhvn. (arbl.). Svendborg, 1917 Julius Rasmussen (Andelstrykkeriet).

Udmeldt.

Københavns: 1058 Jens C. L. Lund (Provinsbladenes Andelsselskab), fratraadt Faget.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. *Alle Sangerne bedes møde præcis.* (1 K)

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 40.—43. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 12. November.

P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 4. Novbr. Kl. 8½ i Kaféen, Pilestræde 51.

Nye Medlemmer optages.

ANNONCER

Dygtig Maskinsætter

(»**Typograph**«) kan straks faa Plads i (173) *Odder Bogtrykkeri.*

En ung, **dygtig Trykker** søger Plads straks. Billet mrkt. »169« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker, militærfri, kendt med Kalkulering, søger Plads. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Fremmedsprog-Sætter, ædruelig, militærfri, søger Plads. Bill. mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykkerlærling, 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. Kan arbejde selvstændig ved Digel- og Hurtigpresse; er ikke ukendt med Farve- og Illustrationstryk. Bill. mrkt. »200« modt. Ekspeditionskontoret.

En Avis- og Akcidenssætter, der nylig har aftjent sin Værnepligt, søger en god Plads i Provinsen. Billet mrkt. »161« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkerfaktor.

Et stort københavnsk Akcidens-Bogtrykkeri søger en dygtig Faktor. Kvalificerede Ansøgere bedes indlægge Billet mrkt. »Faktor 172« paa Ekspeditionskontoret.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (174)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,
Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.
Telefon 2526. Løvstræde 6.
Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*
Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.
Kulante Betingelser. (10

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6 (12)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN. (38)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 11. NOVEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag d. 23. ds. Kl. 8½ Aften

i den store Sal, Enghavevej 40.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet for det forløbne Kvartal. 3. Eventuelle Forslag. 4. Valg af 3 Medlemmer samt Suppleanter til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Beretning fra den intern. social. Kongres.

STYRELSEN.

Konflikten hos Luno.

I »Mesterbladet« for 1. November findes en Artikel om Affæren i Bianco Lunos Bogtrykkeri, i hvilken ogsaa *Typograf-Tidende* faar det glatte Lag i Anledning af vor Fremstilling af Sagen i Nr. 42.

»Mesterbladet« gør sig imidlertid ikke stor Ulejlighed med at modbevise vor Fremstilling og Argumentation, men klarer den kedelige Situation med kategorisk at erklære, »at der *næsten** ikke er et sandt Ord i hele Fremstillingen«.

Naar man i nogen Tid har beskæftiget sig med d'Hrr. Principalers Førere, er det med ikke ringe Forbavselse, man læser Ordet »*næsten*« i denne Sætning.

Naar vore Tillidsmænd er vant til ved ethvert Forhandlingsmøde at se sig fremstillet som æreløse og samvittighedsløse Individer, der er ude af Stand til at sige ét sandt Ord, men kun tænker paa Svig mod de stakkels forfulgte, uskyldsrene Principaler, saa er der Grund til at spørge, hvad er der sket, siden d'Hrr. har forladt deres tidligere principale Standpunkt og nu indrømmer os *nogen* Evne til at sige eller skrive Sandhed.

Vi udtaler Haabet om, at »Mesterbladet« vil udvikle sig videre i denne Retning, saa vil det nok tilsidst naa til det Resultat, at hvad vi har skrevet om denne Sag er Sandhed *fra Ord til andet.*

Da »Mesterbladet« altsaa ikke fuldtud er tilfreds med vor Fremstilling af Sagen, forsøger det — desværre kun med ringe Held — at gøre det bedre end os.

Skal vi karakterisere »Mesterbladet«s Redegørelse, kan det kun ske ved at sende dets ovennævnte Sætning tilbage — desværre med den Ændring, at vi maa *stryge* Ordet »*næsten*«.

Vi kan begynde med Overskriften: »Hvem bestemmer Personalernes Sammensætning«. Her forsøger man at give det Udseende af, at det er om dette Spørgsmaal, Striden drejer sig, til Trods for, at det Gang paa Gang fra vor Side er hævdet, at Principalens Opsigelsesret slet ikke har noget med dette Spørgsmaal at gøre. Hvad vi har ønsket er kun at beskytte de af vore Medlemmer, der optræder som Kammeraternes Tillidsmænd, imod en hensynsløs Arbejdsgivers *Hævn.*

Og at der her foreligger en Hævnakt fra Firmaets Side bevises derved, at dets Repræsentant kategorisk nægtede at give nogen som helst Grund for Opsigelsen og erklærede ikke en Gang at ville anføre Arbejdsmangel som Aarsag.

Firmaets Repræsentant er foruden at være en meget overlegen Herre tillige en ret klog Mand — oplært, som han er i *Arbejderorganisationens* Tjeneste, medbringer han, som flere andre af Bogtrykkernes Førere, nogen organisatorisk Erfaring, som han nu søger at frugtbargøre i Principalernes Lejr.

Denne Klogskab — maaske i Forbindelse med gode Raad ovenfra — besejrede efterhaanden hans Overlegenhed og bragte ham til, paa det Tidspunkt Sagen optoges til Forhandling i Hovedorganisationerne, at ændre sin Taktik.

Medens han saavel under Mæglingen som ogsaa ved Forretningsudvalgenes Fællesmøde kækt og med aaben Pande hævdede Principalernes Hals- og Haandsret over »de Folk, man havde i sit Brød«, hævdede sin Ret til at afskedige den Arbejdskraft, som ikke passede ham — hvorfor den ikke passede ham, ragede iøvrigt ikke os — optog han paa det sidste Forhandlingsmøde paany det Vaaben han i Begyndelsen haanligt havde afvist.

Af Overlegenheden var der nu intet tilbage. Nu fandt man i Stedet for den kække Ridder med det aabne Visir en stakkels forfulgt Principal, hvem man vilde tvinge til at beskæftige Folk, han paa Grund af **Arbejdsmangel** havde afskediget — omtrent saaledes som skildret i Mesterbladet.

Et ynkeligere Tilbagetog har man ikke længe set.

Hvorledes end Udfaldet bliver, har Hr. Direktør Berg lidt et moralsk Nederlag. Det sandfærdige i den sidste Afskedigelsesgrund — Arbejdsmangel — belyses bedst ved det Faktum, at Firmaet kort forinden Opsigelserne har antaget Folk — ganske vist til lavere Løn end de opsagte.

»Mesterbladet« beklager sig over vor Ledelses »højsindede« Tankegang, idet vi har gjort Forsøg paa at inddrage Carl Allers Etablissement i Konflikten.

Nu ja! Lad det saa være Mangel paa Højsind. Vi betragter det som en Pligt for en Principal, at han holder sine »Stedfortrædere« i Ave, saa at de vedkommende ikke i for høj Grad svinger »Knaldepisken« over Arbejderne; og fører Stedfortræderens Optræden til en Konflikt, uden at Firmaets Indehaver gør Forsøg paa at udjævne denne, kan vi ikke tage det Hensyn først at forespørge, hvor en eventuelt Arbejdsstandsning vil falde ham belejligst. En saadan Taktik falder vistnok heller ikke sammen med de Anskuelser, d'Hrr. Principalførere hyldede, den Gang de var — Arbejderledere.

Til Gengæld er d'Hrr. Bogtrykkeres »Højsind« uden Plet og Lyde. Naar de laver skjult eller aaben Boycotning, udsender Sortelister og offentliggør Navne paa Folk, der har været saa uheldig at falde i en eller anden Principals Unaade, er det selvfølgelig kun et Udslag af »*Højsind*«. Ovennævnte Opsigelse af 2 Typografer, om hvem Firmaets Chef selv maa erkende, at det er dygtige Arbejdere, men som har været saa frække at være Kammeraternes Tillidsmænd, er naturligvis ogsaa et Udslag af en Principals *altfor store* »*Højsind*«.

Jo! Jo! Vore Principaler er meget »**højsindede!**« —

Siden sidste Meddelelser om Konflikten er denne optaget til Behandling i den faste Voldgiftsret. Dommen falder rimeligvis i Slutningen af Ugen.

* Udhævet af os.

FORANLEDIGET ved en Artikel i Danmarks Bogtrykkerforenings Medlemsblad for 1. November, hvori der udtales Formodning om, at Personalet i Lunos Bogtrykkeri med en underlig Følelse ser paa Ledelsens Optræden i Anledning af 2 Tillidsmænds Opsigelse, skal vi herved, idet vi nedlægger en skarp Protest mod det ovennævnte Blads misvisende Fremstilling af den Konflikt, som for Tiden verserer i Firmaet, udtale, at det Ledelsen har foretaget i denne Sag er sket efter Personalets Opfordring og med dets enstemmige Tilslutning.

TH. CHRISTOFFERSEN. VILH. HANSEN. V. ANDERSEN.
VIGGO PETERSEN. B. KOCH. H. HANSEN. R. STRØM.
H. KOEFOED. C. LANGSTED. P. LARSEN. E. WIINBLAD.
H. P. MEHLSEN. K. NORDLUNDE. A. LUNDQUIST.
J. A. PETERSEN. JUL. MORTENSEN. VIGGO HANSEN.
JOH. UNGER. SOPHUS OLSEN. KLINGENBERG-JENSEN.
LAUR. HANSEN. R. RASMUSSEN. E. RASMUSSEN.
LINDSTRØM. E. HANSEN. SUNDSTRØM. O. CHRISTENSEN.

Kendelsen i Bianco Luno-Affæren.

I Anledning af den andet Sted i Bladet omtalte Konflikt i Bianco Lunos Bogtrykkeri har Den faste Voldgiftsret afsagt nedenstaaende Kendelse:

Udskrift

af *Den faste Voldgiftsrets* Kendelse af 9. November 1910 i Sag Nr. 20, indbragt for Retten af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund i Forening.

Anledningen til nærværende af Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund her for Retten indbragte Sag er efter Dansk Typograf-Forbunds Sagsfremstilling den, *at* Arbejderne i Firmaet Bianco Lunos Bogtrykkeri mente at have begrundet Klage over den i afvigte Maj ansatte nye Faktor, hvorfor de i Slutningen af Juli Maaned foretog en Henvendelse til Firmaets Direktør ved tre af Personalet valgte Mænd — nemlig Th. Samuelsen, der kun havde arbejdet i Forretningen i kortere Tid, samt Oscar Schiøtt og Edv. Samuelsen, der havde arbejdet i Forretningen i henholdsvis $9^1/_2$ og 6 Aar, lønnedes højst af alle Kammeraterne og var valgte af Arbejderne som Tillidsmænd — *at* Edv. Samuelsen kort Tid derefter blev afskediget, og *at* Th. Samuelsen og Schiøtt den 7. Oktober s. A. fik deres Afsked.

Da Typografforbundet opfattede disse Afskedigelser eller i hvert Fald de to sidstnævnte som en utilladelig Hævnakt, blot fordi de afskedigede havde talt deres Kammeraters Sag, foranledigede de Sagen behandlet ved Mægling samt senere af Hovedorganisationerne, der — idet Afskedigelserne foreløbig udsattes — enedes om at forelægge Voldgiftsretten det Spørgsmaal, *om* Firmaet — der nægtede at udtale sig om Grundene til Afskedigelserne — har været berettiget til at afskedige og opretholde Afskedigelsen, *og* — i benægtende Fald — hvorvidt der foreligger tilstrækkelig Grund til Afskedigelsen.

Arbejdsgiverne har hævdet, at der under ingen Omstændigheder er Pligt til at begrunde en Afskedigelse, og har i saa Henseende paaberaabt sig 1) Arbejdsgivers og Arbejders ubetingede Ret til at opsige Arbejdsforholdet, naar Opsigelsesvarslet iagttages, 2) Overenskomsternes Mangel paa indskrænkende Bestemmelser og 3) Septemberforligets positive Sikring i § 4 af Arbejdsgiverens Frihed til at anvende den efter hans Skøn passende Arbejdskraft.

Af disse Argumenter rækker det 3dje dog ikke helt til at begrunde en absolut Frihed for at *give Grunde* for Afskedigelsen.

§ 4 i Septemberforliget fører til, at Arbejdsgiveren er ene afgørende i Skønnet over, hvorvidt Afskedigelsen er ønskelig for hans Bedrift — hvad enten det nu er overflødig Arbejdskraft, Utilfredshed med Vedkommendes Arbejdspræstation, Hensyn til Arbejdsroen eller lignende, der har bestemt Skønnet — og Arbejdsgiveren behøver ikke at lade Rigtigheden af sit Skøn underkaste Prøvelse, være sig af Arbejderne eller af Mæglings- og Voldgiftsmænd. Men det ses ikke, at en Pligt — om den eksisterede — til at oplyse i det mindste *saa* meget om Afskedigelsesgrunden, at det deraf kunde ses, hvorvidt Afskedigelsen skyldtes de nævnte Driftshensyn eller andre Grunde, vilde komme i Strid med nævnte § 4. Tvertimod synes den Arbejdsgiver, der vil søge sin Beskyttelse i § 4, netop nødt til at oplyse, at Afskedigelsen skyldes hans »Skøn« over den til hans Bedrift »passende Arbejdskraft«.

Derimod maa der i Henhold til de af Arbejdsgiverne fremdragne Argumenter 1) og 2) gives dem Medhold i, at der i hvert Fald *som Hovedregel* gælder fuldkommen Afskedigelsesfrihed og Frihed for at give Afskedigelsesgrunde paa samme Maade som den tilsvarende Ret gælder for Arbejderne, idet Fagets Overenskomster ikke ses heri at gøre Indskrænkninger. Navnlig findes Fagets Overenskomst af 4. Marts 1908 ikke at gøre saadan Indskrænkning, idet den vel i sin Overskrift kaldes en »Overenskomst om Behandling af faglig Strid«, men i sit Indhold tilstrækkelig viser, at den kun gælder Lønstrid; og den Omstændighed, at Arbejdsgiverne oftere — bl. a. i nærværende Sag — er indgaaede paa at anvende de i Overenskomsten anordnede Mæglingsregler ogsaa paa Afskedigelsesspørgsmaal, viser ikke, at de i saa Henseende har anerkendt en Pligt.

Imidlertid kan det dog ikke hævdes, at Afskedigelsesfriheden er ganske uden Indskrænkning. Rent bortset fra Afskedigelser, som er Led i en ulovlig — aabenlys eller latent — Lock-out, synes f. Eks. en Afskedigelse at være overenskomststridig, naar den er motiveret ved, at Arbejderen ikke vil indgaa paa et bevidst overenskomststridigt Forlangende — f. Eks. ikke lade sig betale under Tariffen — og for her at fri sig for Ansvar maa Arbejdsgiveren — ihvorvel Bevisbyrden for Overenskomstbrudet i en saadan Sag ligger hos Arbejderen — dog oplyse, *af hvilken anden legitim Grund Afskedigelsen er sket.*

Imod at drage nogensomhelst Grænse for Afskedigelsesfriheden har man henvist til det illosoriske heri, naar man dog — som ovenfor nævnt — tillader Arbejdsgiveren at nævne Grunde — Driftshensyn — som Modparten ikke har Ret til at kritisere, og som Arbejdsgiveren altsaa altid kan *foregive* i Stedet for de virkelige. Men *dels* bliver en Regel ikke betydningsløs, fordi den kun respekteres af de Redelige, *dels* er det ikke altid udelukket, at der uden nogen Undersøgelse af de paaberaabte Driftshensyns Værdi ad anden Vej kan føres positivt Bevis for, at Afskedigelsesgrunden har været overenskomststridig.

Hvad nu særlig angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt en Afskédigelse er overenskomststridig, hvis den udelukkende er begrundet paa — som af Arbejderne i nærværende Tilfælde formodet — at de Afskedigede har forebragt deres Kammeraters Klage, ses det ikke, at der i Fagets Overenskomster i saa Henseende findes nogen Bestemmelse. Et af Bogtrykkerforeningen i sin Tid fremsat Forslag om Oprettelsen af en Tillidsmandsinstitution førte ikke til nogen Ordning. En Afskedigelsesgrund som den nævnte kan herefter ikke betegnes som overenskomststridig, ihvorvel den, som nedenanført, maatte kunne betegnes som uforsvarlig.

Under Proceduren her for Retten har Bogtrykkeriets Direktør imidlertid paa Opfordring meddelt sine Grunde til Afskedigelserne, nemlig ikke de af Arbejderne formodede Grunde, men nærmere udviklede Driftshensyn, angaaende hvilke Firmaet som ovenfor fremhævet har eneraadigt Skøn. Det er herefter ikke uden Betænkelighed, at Voldgiftsretten har indladt sig paa de teoretiske Undersøgelser, som er fornødne for Besvarelsen af det første af de Retten stillede Spørgsmaal, men ufornødne for Besvarelsen af den konkrete Retstvist, og Retten mener ikke at burde besvare det nævnte teoretiske Spørgsmaal som sket uden at gøre den Tilføjelse, at Voldgiftsretten ikke ved sin Kendelse vil have udtalt, at der ikke kan forekomme Tilfælde, hvor Retten maa erkende, at en Afskedigelse efter sin Motivering eller en Fortielse af Afskedigelsesgrunden er uforsvarlig, hvilket efter Omstændighederne vilde kunne faa Betydning ifølge Loven om Den faste Voldgiftsret § 5 Nr. 2.

Sagens Omkostninger findes Parterne at burde betale hver med 50 Kr.

Kendelse:

Det kan ikke kaldes overenskomststridigt eller ulovligt fra Firmaet Bianco Lunos Side at afskedige og opretholde Afskedigelsen af de nævnte 3 Mand uden at angive Grunde til Afskedigelsen, ihvorvel en fortsat Fortielse af de sande (legitime) Afskedigelsesgrunde — uagtet Trykkeriets Arbejdere efter de foreliggende Omstændigheder formente, at Afskedigelsesgrunden var en anden (uforsvarlig) Grund — vilde have været uforsvarlig.

Parterne betaler Sagens Omkostninger hver med 50 Kr.

Københavner kontra Provinsianer!

I »*Typ.-Tid.*« Nr. 44 drager en Kollega, WILH. MOGENSEN, Sværd fra Lænd og hugger af et godt Hjerte løs paa de københavnske Kolleger, hvem han stempler som dumme Egoister, der ser med vrangvillige Blikke paa de Provinsianere, der kommer herover.

Jeg blev meget forbavset, da jeg læste dette; thi hvor jeg hidtil har arbejdet, har de indfødte Københavnere altid været i Mindretal, og hvor Talen er faldet paa Forholdet mellem Københavnere og Provinsianere, er det altid os Københavnere, der har faaet vort »Fedt«.

Endnu mere forbavset blev jeg, da jeg læste om Grunden hertil. Wilh. Mogensen havde været saa uheldig at komme i Mundhuggeri med en Kollega paa Anvisningskontoret, og uden en Gang at undersøge om vedkommende Kollega virkelig var Københavner — Udtalelsen kan udmærket tyde paa, at den stammer fra en Mand, der kort Tid i Forvejen selv er importeret — benytter han dette Skænderi som Udganspunkt for en længere Reprimande til samtlige 2000 Københavnere.

Denne Ømskindethed synes mig noget overdreven. Lige saa lidt som de øvrige Provinsianere kan bære Ansvaret for det Angreb, Wilh. Mogensen i sin Artikel retter paa de slemme Københavnere, lige saa lidt kan vi Københavnere staa til Ansvar for, hvad en tilfældig Spøgefugl er buset ud med. Uden maaske at mene noget som helst *alvorligt* dermed.

Men naar nu Københavnerne i Hr. Mogensens Artikel har faaet deres Lyder paa Prent, kunde jeg have Lyst til at bede Provinsianerne vogte sig for den stadige Mistænksomhed, hvormed de til enhver Tid møder den københavnske Kollega.

Hjemmefra er de proppet med rædselsvækkende Skildringer om det skrækkelige Sodoma, der findes herovre, hvor Smaadjævle i tusindvis myldrer frem mod den stakkels Provinsianer for at gøre ham Fortræd.

Disse Vrangforestillinger bevirker, at Provinsianerne møder os med en Ømtaalelighed og Mistænksomhed, som kun lidet har med de virkelige Forhold at gøre, og som tilstrækkelig bevises ved den frygtelige Geschichte, der er fremkommet ved, at en aabenmundet københavnsk Kollega er kommen i Diskurs med en ømfintlig Provinsianer.

I Sandhed! Provinsianere af en saa sart Natur maa hellere blive hjemme, de begaar sig kun slet i den store Verden — i Særdeleshed ikke i København.

At Forholdene aldeles ikke er saa slemme, som Hr. Mogensen beskriver dem, beviser til Fuldkommenhed de mange Provinsianere, som kommer herover — *og bliver her!*

Hvis der findes nogen *virkelig* Misstemning Parterne imellem, har Provinsianerne deres Del af Skylden; men var det nu ikke ogsaa paa Tide at forsøge det Skel mellem Provinsianer og Københavner slettet og lade være med at pukke paa hinandens formentlige Skavanker.

Dette kan ske ved at vise saadanne Folk Vintervejen, som forsøger at sætte Kollegerne op mod hinanden. Hr. Mogensen anslaar i Slutningen af sin Artikel samme forsonlige Tone; men havde han ment noget alvorligt dermed, vilde han aldrig have begaaet nævnte Artikel.

Københavner.

Kolleger og Ikke-Kolleger i Aarhus.

I Anledning af Slutningsbemærkningerne i Referatet fra Aarhus Lokalafdelings sidste Generalforsamling, tillader vi os at bemærke:

»Man« synes pludseligt at være geraadet i en besynderlig Vildfarelse m. H. t. det omtalte Selskab af Dilettanter, som til Trods for, at det, i Henhold til den ærede Sekretær, kun tæller »nogle enkelte Kolleger« i sin Midte, dog vover at titulere sig »de typografiske Dilettanter«. Det synes fuldstændig at være undgaaet den ærede Sekretærs Opmærksomhed, *at* det er de samme Kræfter, som nu i adskillige Aar under den ærede Lokalstyrelse har ført Typografernes obligate Efteraarsrevy over Brædderne til Fordel for Lokalkassen; *at* dette Selskabs mandlige Kraft bestaar af *14 Kolleger — og ingen andre* —, som nu, da Afdelingen, trods direkte Tilbud om risikofrit at indkassere Overskudet, *har afslaaet at have noget med Dilettantkomedie at gøre* — selv fortsætter med den aarlige Forestilling til Fordel for »Herberg for Hjemløse«, *at* det er de *Kolleger*, som jo *dog* ved adskillige Lejligheder har stillet deres fattige Evner til Disposition, naar Afdelingen har haft Brug for dem, — *at* det *virkelig ikke er »nogle«*, men *lutter* Kolleger, det omtalte Selskab bestaar af, og som nu i deres velsignede Naivitet ikke kan forstaa, hvormed de har gjort sig fortjent til en saadan »Rocambole-forfølgelse«, der synes at være sat i Scene. Herregud, at Publikum faar deres aarlige Revy serveret, og at Dilettantmaskineriet i det hele taget *kan* holdes i Gang uden allerhøjeste Protektion fra Bagbygningen i Østergade, og at denne Kendsgerning volder opadstigende Mellemgulvsbesværligheder hos den ubestridt »bedre Del« af Afdelingens Medlemmer — den Del, som dog heldigvis i nærværende Spørgsmaal næppe kommer ud over den ærede Sekretærs smukke Vending: »nogle Kolleger« — ja *disse* forskellige Kalamiteter, mener vi, kan dog ikke lægges *os* til Last, og haaber vi, at han paa næste Generalforsamling, hvor forhaabentlig nogle flere end »den bedre Del« vil være til Stede, gør sin Fejl god igen og »upaavirket« lade de 14 kalde sig Typografer, saalænge de ellers ikke ved uhæderlige Handlinger gør sig ufortjent til at føre denne udmærkede Betegnelse.

Aarhus, d. 1. Novbr. 1910. DE TYPOGRAFISKE DILETTANTER.

Novemberfesten til Fordel for de Arbejdsløse

har et fint og lødigt Pogram.

Enhver Kollega bør derfor deltage i Festen den 19. ds.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten den 19. ds. byder paa saa lødig kunstnerisk Assistance som kgl. Skuespiller JOH. POULSEN og vor Operas nye Koloraturstjerne, Frk. ODERWALD-LANDER. Johannes Poulsen vil læse op samt synge Sange til eget Luthakkompagnement, og Poulsen er en saa anerkendt Kunstner, at enhver øvrig Omtale er overflødig. Frk. Oderwald-Lander vil for første Gang udenfor Teatret synge Nattergalearien af Operaen »Jeannettes Bryllup«. Frøkenens Program for 2. Afdeling hører til det Repertoire, hun i Sommer indstuderede under sit Studieophold i Paris, og som for det sidste Nr.s Vedkommende (Proch: Thema og Variationer) er et saa vanskeligt Koloraturnumer, at kun de allerførste Verdenssangerinder hidtil har turdet give sig i Lag med det. Frøkenen har indlagt disse Variationer i »Barberen i Sevilla« og saaledes sunget dem paa Teatret nogle Gange i denne Sæson, men udenfor Teatret kun en Gang i Tivolis Koncertsal. Det er saaledes ny, smukke og meget vanskelige Ting, Frøkenen agter at synge ved vor Koncert.

Ypperlig Kunst, vore egne fortrinlige Sangkor, Formaalet: Penge til de arbejdsløse — kan der være Tvivl om, at der bliver udsolgt Hus?

70 Aar fylder i Dag en af Trykkernes Veteraner, nemlig A. WILLIAMSEN i Nationalbankens Seddeltrykkeri, hvor han i mange Aar har arbejdet og endnu hver Dag passer sin Gerning. Han har tidligere indtaget Stillingen som Arbejdsleder i Trykkeriet, og stod i mange Aar i Trykkerafdelingens Ledelse, hvor han har udrettet et stort Arbejde. Hr. W. er et af vore ældste ydende Medlemmer, et bravt Menneske og en god Kollega; vi beder ham derfor modtage en hjærtelig Lykønskning i Dagens Anledning.

Martin Schjern og Hustru, Aalykkegade, Kolding, kan Søndag den 13. Novbr. fejre deres Sølvbryllup. — Martin Schjern hører til den faste Stamme i Kolding, hvor han har lært og senere arbejdet som Typograf, kun afbrudt af en kort Virksomhed ved *Morgenbladet* i København straks efter Læretidens Udløb i Slutningen af Halvfjerserne. Han har i Aarenes Løb beklædt forskellige Tillidsposter, saaledes fra 1. Juli 1890 til 30 Juni 93 som Koldingafdelingens Formand og Kasserer; i Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening sad han fra 8. Juli 96 til 31. Decbr. 98, da Hovedbestyrelsen for Provinsafdelingerne sammensattes af Medlemmer, valgte i forskellige Byer. 9. Marts 1901 valgtes han til Afdelingens Revisor, hvilken Stilling han siden uafbrudt har beklædt. Schjern har saaledes baaret sin Del af Organisationslivets Byrder, og han har stadig udført de ham overdragne Hverv med Lyst og Interesse, hvilket særlig Koldingkollegerne vil mindes paa det afholdte Ægtepars Højtidsdag. Ogsaa de mange Kolleger ude i Landet, som Schjern har arbejdet sammen med paa *Højskolebladet* i Kolding, vil mindes ham som en omgængelig, brav Kammerat. Vi siger ham og Hustru Tak for de svundne Aar og ønsker dem et længe fortsat lykkeligt Samliv.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

5. November: *Rønne* 91.00. 7. November: *Hobro* pr. Bl. 30.00, kont. 46.00, ialt 76.00. 9. November: *Hjørring* pr. Bl. 40.00, kont. 60.75, ialt 100.75.

Idag mangler *Maribo* og *Viborg*.

København, den 9. Novbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Bertelsen, udl. 6/11 10 hos Holger Meyer (arb. s. St.). Sætter Richard Aage Elmgreen, udl. 1/11 10 i Forlagstr. (arb. s. St.). Sætter Max Pfeiffer, udl. 8/11 10 hos Wriths Eftf. (arbl.). Paal. Ellen Train Carlsen, udl. 1/11 10 hos Holger Meyer (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Christoffersen, udl. 29/10 10 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.). Paal. Johanne Meinicke hos Philipsen (tidl. Medl.). 1573 Arthur Henningsens Hustru Antonette Amalie. 1042 Chr. Petersens Hustru Augusta Wilhelmine. 740 Magnus Søderbergs Hustru Andrea Bergitte. 1699 N. C. Petersens Hustru Astrid Hansine Bertha.

Aalborg, Carl Qvistorff, udl. 1/11 10 i P. Hansens Bogtr. Aarhus, Elias Borch, udl. 1/11 10 i Følle pr. Rønde og Thorwald Jensen, udl. 1/11 i Th. Thrues Bogtr. Brønderslev, Christian Westergaard, udl. 1/11 10 i Vends. Folkebl. Esbjerg, Elvira Eleonora Strand, udl. 1/11 10 i Esbjerg Avis og Anders Ch. Kjergaard. udl. 1/11 10 i Harder Mikkelsens Bogtr. Helsingør, Henry Mathias Lund, udl. 1/11 10 paa Helsingør Dagblad. Varde, Anders Christian Nielsen Sandholm, udl. 1/11 10 paa Ribe Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2728 Hans Bjørn fra Ribe (arbl.). 1924 (1245) H. C. Jacobsen fra Rejse (arbl.). 2257 (2805) Oscar Eckberg fra Næstved (arbl.). 2788 Alb. Sørensen fra Helsingør (arbl.). 2410 (2611) Harry Jacobsen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 2187 Vilhelm Mogensen i Pl., 1223 Lorenz F. Jensen i Pl., 2332 Bruno H. G. Ditzel i Pl. og 2076 Magnus P. Christensen i Pl. Aarhus, 2289 J. P. Fischer (arbl.). Esbjerg, 2732 E. Olsen (Arbejderhøjskolen) og 2593 Jens Bro Jensen (arbl.). Kolding, 2069 Harald Fuglsang (arbl.) og 2403 Leopold Wondt (Askov Højskole). Køge, 2558 J. C. A. Jensen (Østsj. Avis). Odder, 2262 Jac. Sibbernsen. Odense, 1394 Theodor Nielsen (Søndergaard), 2802 J. Chr. Jensen (Milo) og 2413 (tysk) Karl Emil Fischer (syg). Randers, 2236 Laur. Nielsen (arbl.) Ribe, 2718 Poul Fischmann (Stiftstidende). Ringsted, 2287 Chr. Bigum (Bogtrykkeriet i Sorø). Roskilde, 2609 Charles Olfert A. Andersen (Roskilde Avis) og 2370 Chr. Fr. Thomsen (Roskilde Avis).

Fratraadte.

København: 2098 (198) Sigurd Max Petersen til Udl. (arbl.). 2802 (1844) J. Chr. Jensen til Odense i Pl. 2718 (2893) Poul Fischmann til Ribe i Pl. 2033 (192) Chr. Koch til Udl. (arbl.). 1754 (2841) Martin Hansen til Aarhus (arbl.). 2125 (104) Gust. Jeppesen til Udl. (arbl.). 1398 (215) H. C. Nielsen til Udl. (arbl.). 2162 Laue Schmidt til Maribo (arbl.). 1088 Hjælpearb. V. Petersen til Jord og Betonarb. Fagf. 2370 (1726) Chr. Thomsen til Roskilde i Pl.

Aalborg, 9919 (sv.) Ragnv. A. Larsen (paa Rejse). Aarhus, 2711 Peter Jensen (paa Rejse), 2262 Jacob Sibbernsen til Odder i Pl. og 2410 Harry Jacobsen til Kbhvn. (arbl.). Assens 1702 Helene Jensen til Hurup i Pl. Helsingør, 2609 Alfred Andersen til Roskilde i Pl. Kalundborg, 1750 Alf Nielsen paa Rejse. Kolding, 2236 Laur. Nielsen til Randers (arbl.). Nakskov 2231 Gustav Veile til Skive (arbl.). Næstved, 2257 O. W. Eckberg til Kbhvn. (arbl.). Odder, 2141 Hj. Iversen til Horsens. Randers, 2732 Chr. E. Olsen til Esbjerg paa Højskole og 1372a Esben Hansen paa Rejse. Roskilde, 1394 Anton Theodor Nielsen til Odense i Pl.

Udmeldt.

København: 2325 Paal. Louise Nielsen (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Koncertprøve. Mød alle. (Billetter udleveres.) (1 L)

ANNONCER

En ung, dygtig Avissætter

søges. **Bogense Bogtrykkeri.** (195)

Arbejdernes Livsforsikring.

Paa given Foranledning henledes Opmærksomheden paa vor Konfirmationsforsikring, der tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død, og til billige Præmier. Forlang Oplysninger hos

(177) ANTON JENSEN.

En Trykkerlærling, 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. Kan arbejde selvstændig ved Digel- og Hurtigpresse; er ikke ukendt med Farve- og Illustrationstryk. Bill. mrkt. »200« modt. Ekspeditionskontoret.

Boghandel til Salg.

En i god Drift værende Boghandel med Bogbinderi i en Stationsby i Jylland er til Salg med eller uden Varelager og med eller uden Bogbinderrekvisiter. Ny smuk Ejendom, nyt Inventar, billig Husleje. En Kapital af 1000 Kr. formenes nødvendig til Forretningens Drift.

Reflekterende bedes indlægge Bill. mrkt. »Boghandel 1. Januar 1911« paa Ekspeditionskontoret. (176)

Hotel „Union", Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

(75) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER

GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA" HURTIGPRESSER

(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL" OG „GOLDING JOBBER"

„OFFICIAL", „RAPID", „SOLO", „DIAMANT" DIGELTRYKPRESSER

DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY". MANSFELDTS BESKÆREMASKINER

BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER

LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. o o o o

o o ALLE SORTER UTENSILIER ETC. o UDSTILLING AF MASKINER o o

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 18. NOVEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Onsdag d. 23. ds. Kl. 8½ Aften

i den store Sal, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet for det forløbne Kvartal. 3. Eventuelle Forslag. 4. Valg af 3 Medlemmer samt Suppleanter til Bogtrykfagets Voldgiftsret. 5. Beretning fra Kontrahentmøderne. 6. Beretning fra den intern. social. Kongres.

STYRELSEN.

Dommen i Luno-Affæren.

I sidste Numer af *Typ.-Tid.* bragte vi den af Den faste Voldgiftsret afsagte Kendelse og de den ledsagende Præmisser.

I Principet betyder denne Dom en Tilbagevisning af det af Arbejdsgiverforeningen og Københavns Bogtrykkerforening hævdede Standpunkt. Arbejdsgiverforeningens Repræsentants Indlæg i den mundtlige Procedure gik ud paa, at den rejste Sag ikke var et *Rets-*, men et *Interesse*spørgsmaal, og at Arbejdsgiveren alene af den Grund ikke var forpligtet til at opgive Grunde for Afskedigelser. I dette Forhold var Arbejdsgiveren at betragte som Enevoldsherskeren, og indlod man sig paa en Diskussion herom, kunde man aabne Døren for alle Muligheder.

Denne Bravade kan *synes* meget logisk, men er i Virkeligheden akkurat det modsatte. Thi følges det af Arbejdsgiverforeningen indtagne Standpunkt, vil det sige, at der *hver Gang* et saadant Stridsspørgsmaal kommer til at foreligge, varsles Strejke i Henhold til Septemberforliget, og enhver véd, at Hoved- og Underorganisationerne da **altid** førend Strejken iværksættes forsøger en Forhandling om en mulig fredelig Løsning, hvilket vil sige det samme som at man undersøger, hvad der har ligget til Grund for Striden.

Den faste Voldgiftsret har da ogsaa ved sin Kendelse ganske omstødt den af Arbejdsgiverforeningen hævdede Doktrin. Den siger: Det kan ikke hævdes, at Afskedigelsesfriheden er uden Indskrænkning, og den tilføjer, at Afskedigelse synes at være overenskomststridig, naar den er motiveret ved, at Arbejderen **f. Eks.** ikke vil lade sig betale under Tarifen. Der kan altsaa ogsaa tænkes andre Ting, som kan fælde Arbejdsgiveren, naar han foretager Afskedigelser, selv om den ikke, som hævdet af Retten i dette Tilfælde, strider imod nogen Overenskomst. Derfor kan den lige godt betegnes som »**uforsvarlig**«, hvilket Kendelsen jo ogsaa gaar ud paa, for saa vidt som det af Arbejderne kunde bevises, at Afskedigelsesgrundene var som af dem antaget, og dette Moment understreges yderlig af Retten ved Tilføjelsen i Præmisserne om, at »*Voldgiftsretten ikke ved sin Kendelse vil have udtalt, at der ikke kan forekomme Tilfælde, hvor Retten maa erkende, at en Afskedigelse efter sin Motivering eller en Fortielse af Afskedigelsesgrunden er uforsvarlig, hvilket efter Omstændighederne vilde kunne faa Betydning ifølge Loven om Den faste Voldgiftsret, § 5, Nr. 2*«.

I § 5. Nr. 2 siges det: »Hvis Skade er lidt, beregnes Boden, under behørigt Hensyn til, i hvilken Grad Overtrædelsen har været undskyldelig fra Overtræderens Side, efter den skete Skades Størrelse. Ligesom Boden iøvrigt under særligt formildende Omstændigheder ganske kan bortfalde, skal Boden for en ulovlig Arbejdsstandsning bortfalde, naar overenskomststridig Adfærd fra dens Side, mod hvem Arbejdsstandsningen er rettet, skønnes at have givet rimelig Grund til Arbejdsstandsningen.« Tydeligere kan man ikke forlange Tilbagevisningen af det af Københavns Bogtrykkerforening indtagne Standpunkt.

Voldgiftsretten har derimod givet K. B. Ret i, at Overenskomsten af 4. Marts 1908 ikke *forpligtede* til Mægling. Ret mærkeligt er dette, naar man fra Forbundets Side kunde bevise, at K. B. i en Række af Tilfælde netop havde anvendt Mæglingsoverenskomsten, hvorfor man maatte gaa ud fra, at der herved var skabt en Praksis, som, selv om den ikke var forpligtende, ogsaa i dette Tilfælde skulde følges. Nu véd vi altsaa, at der i lignende Tilfælde kan gaas til *direkte* Aktion *uden* Parlamenteren, hvis man formener *det* formaalstjenligt!

Det var fra Forbundets Side udtrykkelig udtalt, at man selvfølgelig ikke i al Almindelighed bestred Arbejdsgivernes ubetingede *Ret* til at foretage Afskedigelser, som Forretningens Drift nødvendiggjorde. De hysteriske Veraab i K. B.s Meddelelser og i de Arbejdsgiverforeningen venligsindede Blade om, at Arbejderne nu ogsaa vilde bestemme Bogtrykkeripersonalernes Sammensætning er derfor ogsaa kun at betragte som det Fyrværkeri, der skulde til for at faa den rette Stemning tilvejebragt. Hvad vi forlangte var **Beskyttelse** for dem, der var Kammeraternes Talsmænd. Naar Retten derfor i Slutningen af Præmisserne siger: »Under Proceduren her for Retten har Bogtrykkeriets Direktør imidlertid paa Opfordring meddelt sine Grunde til Afskedigelserne, nemlig ikke de af Arbejderne formodede Grunde, men nærmere udviklede Driftshensyn, angaaende hvilke Firmaet som ovenfor fremhævet har eneraadigt Skøn« forekommer det os ubilligt, at der, naar man overhovedet gav den *ene* Part Adgang til at fremkomme med Grunde, ikke ogsaa blev givet Personalets Repræsentanter Ret til at fremsætte deres Modforklaring.

Nu stod den »almægtige« Direktør og afgav sin Forklaring i Retssalen uden at kunne blive modsagt af de to Arbejdere, som han i alt andet end skaansomme Udtryk rettede Anklager imod. Det var et Billede, som fortjente at opbevares for Eftervedenen: Renegaten i Renkultur. Det var den tidligere Socialdemokrat, den tidligere Formand for Socialdemokratisk Forbund i Kolding, der nu stod som Anklager *mod* Arbejderne. Direktørens Kollega, Hr. Georg A. Bach, vilde sikkert, hvis det er muligt, have rødmet af Glæde over denne Broder i Aanden. Og de to Tartuffe-Typer passer fortrinligt sammen i Ensemblet — det er ikke noget Tilfælde, at de to Sager, som Typograferne har haft for den faste Voldgiftsret, har drejet sig om deres Affærer.

— — —

Stillingen er i fremtidige Tilfælde i Virkeligheden den samme som før — kun med den Forskel, at Mæglingsover-

enskomsten af 4. Marts 1908 ikke kan benyttes. Vi beklager dette for den rolige Udviklings Skyld, men det er ikke os, men vor Modpart, der har villet det saaledes.

Spørgsmaalet er derfor, om der skal gøres et Forsøg paa at undgaa saadanne Stridigheder. Vi tror det.

Naar det saa stærkt er fremhævet, at Fagets Overenskomster ikke hjemler nogen Ret til at træde op imod Afskedigelser, ligegyldigt af hvilken Art de saa end er, vil det sikkert være paa Tide, at man søger at skabe et Organ, som kan yde Beskyttelse i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdernes Talsmænds Ret trædes for nær. Fagets Udøvere kan selvfølgelig ikke være tjent med, at de forfølges, blot fordi de taler deres Kammeraters Sag. Lige saa uheldigt er det, at Arbejdsroen forstyrres ved at saadanne Spørgsmaal forvolder Arbejdsstandsninger eller Konflikter og vi mener derfor, at det vil være et Ord i rette Tid, hvis der ad Forhandlingens Vej kunde skabes en Overenskomst, som tog Sigte paa at forhindre urolige Tilstande paa Grund af formentlig uberettigede Afskedigelser.

Før eller senere vil det dog vise sig nødvendigt, hvis der kommer flere Affærer af lignende Art som den Luno'ske — i Særdeleshed da, naar saadanne Vaaben som dem, Hr. V. C. Berg har benyttet sig af, oftere skal anvendes.

Til Wilh. Mogensen!

Deres Artikel i *Typ.-Tid.* Nr. 44 gør Indtryk af at være en Udladning af opsamlet Bitterhed fra de 5 Uger De har opholdt Dem i Hovedstaden, og den lille Episode paa Anvisningskontoret har været en velkommen Anledning for Dem til at øse denne Bitterhed ud over Københavnernes syndige Hoveder, inden De rystede Støvet af Deres Fødder fra denne ugudelige By.

Alt dette er jo meget menneskeligt, og mange er det vel gaaet som Dem, men naar De — som Præsterne overfor Hæren — vil til at reformere Tonen blandt de københavnske Kolleger, hvoraf den overvejende Del er Provinsianere, saa er De noget for langt ude. De er dér begyndt paa en Opgave, som De ikke kan magte, og jeg tror heller ikke det vilde være til Gavn for Typograferne, om de københavnske Kolleger i Fremtiden skulde tage Mundkurv paa, naar de mødte paa Anvisningskontoret.

Lad være, at den faldne Udtalelse er vel haard, men den maa selvfølgelig vurderes efter Manden, der udtaler den, og Forholdene under hvilke den udtales. Flere foruden Dem tog den Dag til Genmæle mod »Forbryderen«, og De fik Dem oven i Købet en lun Passiar med denne; men selv om Passiaren ikke har været særlig befrugtende, kan hele Sagen dog ikke berettige Dem til i *Typ.-Tid.* at stemple »ikke saa ganske faa« af de københavnske Kolleger, der arbejder i Provinserne, som »daarlige Kolleger«.

Med Deres Artikel og den Beskyldning, De udtaler, har De netop uddybet den Kløft mellem Provinserne og København, som *De* mener der er, og som De gerne vil have fjernet. I Stedet for at gøre »S.« til et Dydsmønster, glæder han sig nu over den »Ballon« han har sat op, og han vil igen forsøge sig som Aviatiker, naar han møder en Kollega, der er ligesaa taknemlig som De, og det er andre tilrejsende Kolleger ikke tjent med. — Lad os ikke lave en Myg til en Elefant.

— — —

Bitterheden fra Deres Københavnsophold har dog en alvorligere Side, som De ikke er ene om at nære; den næres baade af Københavnere og Provinsianere, af alle Kolleger uden Hensyn til, hvor de er født, eller hvor de har lært vort Fag, — den er fælles, og det var vel rigtigst at opholde sig ved den og søge Aarsagen dertil.

Jeg tror den særlig fremkaldes ved den fra Fortiden overleverede Maade at søge Arbejde paa. Mange og hadske er de Udtalelser fra Kolleger, der har krydset Byen rundt for at finde Erhverv, som vi daglig hører paa Kontoret. Fra Morgen til Middag har de været paa adskillige Trykkerier, men de fleste Steder har de mødt den samme lakoniske Rysten paa Hovedet: »Vi har ikke noget«. Enkelte Steder er deres Navn og Adresse skrevet op. — Alle, og det er vel de fleste, der har prøvet denne svære Gang, har tunge og mørke Minder derfra.

Denne Maade at skaffe sig Arbejde paa har vel nok haft sin Berettigelse, medens Arbejdsforholdene var mindre, og medens Understøttelsen var mindre, eller det store Flertal ingen Understøttelse havde. Nu avler den større Bitterhed og er ikke mere tidssvarende.

Byens Udvikling med den store Tilvækst af Bogtrykkerier har haft til Følge, at mange Kolleger, der ofte har prøvet den tunge Gang Byen rundt, har opgivet denne og nu venter, til deres Tur til at faa anvist Arbejde kommer. I gode Tider varer dette sjældent længe, men anderledes under daarlige Konjunkturer som nu. — Der ventes forgæves fra Uge til Uge paa Kort eller Telegram fra Anvisningskontoret, og i ikke faa Tilfælde er Arbejdet først kommen i Understøttelsens sidste Dage, eller naar denne har været helt udløben.

— — Mon ikke Tiden nu var inde til Indførelse af den »obligatoriske Arbejdsanvisning« (al Pladsbesættelse gennem Kontoret)? — Det vilde gaa ud over enkelte, men mange vilde det gavne, og mangen god Kollega vilde undgaa at blive prisgiven den Nød og Elendighed for sig og sine, som en Arbejdsløshedsperiode paa 20—30 Uger betyder.

Th. Holmen.

Aarhus.

I *Typ.-Tid.* for 11. Novbr. 1910 har »De typografiske Dilettanter« begaaet en højst mærkelig Artikel med Overskrift »Kolleger og Ikke-Kolleger i Aarhus«. Jeg skal ikke her komme ind paa denne Sags nærmere Enkeltheder, der jo kun kan interessere et Faatal af Landets Typografer; men jeg maa maaske nævne Pointet: Juli-Generalforsamlingen udtalte en Misbilligelse af d'Hrr.s Maade at opreklamere deres Forestillinger paa. — Naar nu denne Beslutning var arriveret til d'Hrr.s Kundskab, burde man, forekommer det mig, have rettet sig efter Generalforsamlingens Ønske og ændret det paaklagede — i Stedet for i *Typ.-Tid.* at sammenstille noget saa besynderligt, som sket er.

Aarhus, den 14. November 1910. S. Stegger Sørensen.

Blade i det gamle Rom.

Der fandtes ogsaa Blade i det gamle Rom, og over deres Tilværelse og Beskaffenhed har de historiske Forskninger kastet et forklarende Lys. Det gamle Rom havde sit Dagblad, som, hvad Indholdet angaar, minder om Nutidens Blade, og efter alt at dømme cirkulerede i Provinserne. »Acta diurna urbis«, som Titlen lød, bekendtgjordes hver Morgen paa Forum, hvor ogsaa Afskrifter toges og solgtes.

Disse romerske Blade var fremfor alt Nyhedsbringere. De offentliggjorde saaledes nye kejserlige Love, Senatsforordninger, Navnene paa nytiltraadte Embedsmænd, Fortegnelse over Giftermaal, Fødsler, Skilsmisser, Dødsfald, Meddelelser fra Cirkus og Væddeløbsbanerne osv. Literære Bidrag og andet Dagsnyt savnedes ikke.

Reelle Fakta og journalistiske Fantasifostre blandedes sammen i den skønneste Forvirring. Omtrent som i vore Dage.

Historieskriveren Plinius mærkes blandt dem, som var Medarbejdere i »Acta«. Som Eksempel paa en levende Fantasi nævnes en Skildring fra hans Haand om en vidunderlig Fugl »Fønix«, som skulde være opdaget i Rom.

I »Acta« har man fundet Opgivelser af Caligulas Fødested, Tiberius Fødselsdag, de Bogstaver, hvormed Claudius forøgede det romerske Alfabet, Neros Modermord osv.

Som Eksempel paa de kortfattede Notitser i et bevaret Eksemplar af »Acta« anføres følgende:

»Konsul Scavinius skal i Dag tiltræde sit Embede.« — »Et voldsomt Slagsmaal har fundet Sted i Vinstuen »Bjørnen« i Nærheden af Janusalteret. Værten paa Stedet er haardt saaret.« — »Pengeveksleren Ansidius er forsvundet med en stor Sum Penge. Han forfulgtes straks

og indhentedes. Han var endnu i Besiddelse af Beløbet. Prætoren Fontanius har befalet, at Pengene skal tilbagebetales de Medborgere, som har haft Deposita hos ham« osv.

Som man ser havde de gamle Ret, naar de udbrød: »*Intet nyt under Solen*«.

Kolleger i Odense!

Husk Festen den 19. November paa Folkets Hus!

Optræden af den landsberømte Komponist og Sanger Hr. SAXTORPH-MIKKELSEN. Desuden opfører Dilettanter et Par morsomme Smaastykker, derefter Bal. *Der begyndes Kl. 8* **præcis.** Billetprisen er 65 Øre pr. Stk. *Alle Typografer i Odense maa med her.*

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag den 6. November sin ordinære Generalforsamling. Til Ordstyrer valgtes O. RASMUSSEN.

Til Behandling forelaa følgende: Punkt 1. Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar. Formanden, CARL NIELSEN, udtalte, at det i det store og hele var en gunstig Beretning, han i Aar havde at fremlægge for Medlemmerne; saaledes var Boyesgade-Kompleksets Status bedre end den havde været i flere Aar, Indtægten var større, idet man for de Lejligheders vedkommende, der var bleven forsynede med elektrisk Lys, fik en forøget Lejeindtægt, ligeledes var der paa Brændselskontoen sparet ca. 1700 Kr. De to andre Ejendomme klarede sig ogsaa godt og havde givet et endog betydeligt Overskud. En af de gamle Beboere, J. SCHNEIDER, fyldte i Aarets Løb 80 Aar og modtog i denne Anledning en Gave. Justitsraadinde Schultz havde i Aar ligesom tidligere skænket et større Beløb til en Skovtur for de gamle Fribeboere.

Derefter fremlagde Kassereren, LAUR. JENSEN, det reviderede Regnskab og omtalte Formuefremgangen til Trods for de store Udgifter. Bestræbelserne skulde i Fremtiden gaa ud paa at tilbagekøbe de Obligationer, man i sin Tid maatte udstede i Bygningerne i Boyesgade. Hvis ikke særlig uheldige Konjunkturer gjorde sig gældende, kunde vi med Tiden komme op paa et Overskud af 3000 Kr. Efter Bemærkninger af Revisoren, CHR. ØSTERGAARD, godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt.

Under Diskussionen vedtoges det at yde et Beløb af indtil 1000 Kr. til Fordeling mellem Fribeboerne ved Aarets Højtider.

Punkt 3: Besættelse af en Fribolig. Formanden meddelte, at der var indkommet 2 Andragender fra O. Hamann og N. Madsen. I Henhold til Lovene indstillede Styrelsen Madsen til Friboligen, idet han havde betalt Kondingent til Stiftelsen i 26½ Aar, medens Hamann kun havde bidraget i ca. 17 Aar. Formanden benyttede Lejligheden til at rette en Opfordring til den typografiske Ungdom om snarlig Indmeldelse i Stiftelserne, idet Ancienneteten jo var den afgørende ved Besættelsen af Friboliger. — O. RASMUSSEN anbefalede al støtte Styrelsens Indstilling. Hertil sluttede sig A. E. HANSEN, SPARWATH, O. JOHANSEN og ANTHON OLSEN, medens PHILIPSEN anbefalede Hamann. Ved Afstemningen afgaves 33 Stemmer for Madsen; Hamann fik 1 Stemme.

Derefter foretoges Opstilling til Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. Alle de afgaaende genvalgtes enstemmigt og til Revisor valgtes ligeledes enstemmigt O. RASMUSSEN.

Under Eventuelt fremsatte SPARWATH Forslag om at forhøje Formandens Løn. Efter nogen Diskussion, hvorunder alle Talerne var enige om, at Lønnen burde forhøjes, indbragtes følgende Forslag: Generalforsamlingen af 6. November 1910 har under Eventuelt behandlet et Forslag om Formandens Løn og vedtager, i Erkendelse af Formandens store og uegennyttige Arbejde, for det kommende Aar, paa forventet Efterbevilling, at hans Løn bliver 150 Kr. — Dette Forslag vedtoges enstemmigt, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 29. Oktober ekstraordinær Generalforsamling. Det var nemlig blevet konstateret, at Bogtrykker Chr. Høyer, der staar som Medlem af Dansk Typograf-Forbund, i flere Aar af og til havde benyttet uorganiseret Arbejdskraft paa sit Trykkeri, og da H. havde optraadt afvisende overfor en Henvendelse fra Lokalafdelingen, havde man arrangeret dette Møde, paa hvilken H. ogsaa var til Stede. Efter en ca. 3 Timers ret livlig Forhandling indgik Høyer dog til Slut paa at underskrive følgende Erklæring:

»Undertegnede forpligter sig herved til i Fremtiden ikke at beskæftige uorganiseret Arbejdskraft til typografisk Arbejde.«

SEKRETÆREN.

Nær og Fjærn.

Medlemmerne af Københavns Afdelingen (Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearbejdere) erindres om Generalforsamlingen paa Onsdag Aften Kl. 8½ i den store Sal, Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40.

Novemberfesten. Da det kgl. Teater i Morgen Aften spiller »Axel og Valborg«, hvori Hr. Johannes Poulsen spiller med fra Begyndelse til Slut, har han maattet sende Afbud. I hans Sted vil Hr. Skuespiller Emanuel Larsen optræde.

Forbundskontoret er lukket Lørdag Aften paa Grund af Novemberfesten.

Billetter til Novemberfesten. Inkassatorerne gøres opmærksomme paa, at Billetter, der ikke er afleveret senest Fredag Aften Kl. 6, betragtes som solgte.

Tiloversblevne Billetter sælges Fredag Aften fra 5½—7 paa Forbundskontoret.

En Trykkeriarbejder, der har skabt sig en Levevej ved at lave Juletræspynt A. C. GYLDION har for nogle Aar siden forladt vort Fag og gennem svære Vanskeligheder skabt sig en Levevej paa original Maade. Aarets elleve Maaneder anvender han udelukkende til at lave Julelræspynt, saaledes at han i December Maaned har et ganske æventyrligt stort Lager, som da realiseres, og hver enkelt Genstand til 1 Øre Stykket. Hans Lager skal være en sand Aladdinshule. Hans hele Fortjeneste skal tages ind i December Maaned, baade til Materialer til næste Aar og Penge til at leve for i samme Tidsrum.

Han har aflagt os et Besøg og indbyder Kollegerne til at kigge op i hans »Fabrik«, St. Kannikestræde 6 2 o. Gaarden. Han garanterer, at enhver skal blive forbavset over, hvad de faar at se. Naar Kollegerne derfor skal købe deres Juletræspynt, bør de ikke glemme at se op til Gyldion først.

»Typografia« i Aalborg afholdt Lørdag den 12. November Fest paa »Klubben«, Byens fineste Lokaler, hvor der ogsaa kommer andre fine Folk, f. Eks. Kong Frederik, naar han afslører Rytterstatue af sin salig hensovede Fader og Byen trænger til en Etatsraad — eller P. Hvidtfeldt, naar der skal »gøres noget« og han derfor samles med Kollegerne. Her begyndtes med Dans, og henved Midnatstid var der selskabelig Sammenkomst med en Masse Sange, Festavis og Løbesedler. De sædvanlige Poeter og en ny Poet, der sikkert sidder inde med store Muligheder, havde anstrængt sig og gjort deres bedste, og det typografiske Udstyr var der ogsaa lagt et Arbejde i af de sædvanlige, offervillige Kolleger. En af Sangene (»Saa du Røgen«) blev endog serveret i en veritabel Cigar med Mavebælte, som adskillige Festdeltagere allerede havde faaet Ild paa, inden de blev underrettet om den virkelig originale Idè. Der blev udbragt mange »Lever« og udtalt Haabet om at se *alle* de unge Kolleger som Medlemmer. Og saa gik Dansen igen til Hanen gol og Kellneren kom med Smørrebrødet og Spegesilden og en »Harald Jensen«. Alle var enige om at have moret sig godt og enig i Glæden over, at — det var Søndag »i Morgen«.

G.

Nyt fra Aalborg. Typograf JOHAN MØLLER (hos P. Hansen) er fra 1. Januar 1911 ansat som Faktor paa *Aalborg Stiftstidende.*

Fra samme Tidspunkt er Typograf E. WESTPHALL ansat som Forretningsfører for *Aalborg Stiftstidende.* W. er udlært paa *Stiftstidende* 1895 og har siden arbejdet der uafbrudt.

Den tidligere Forretningsfører, Hr. CHR. G. ODENSE, fratræder Pladsen samtidig med at *Stiftstidendes* ny Ejer, Redaktør SCHIØTTZ-CHRISTENSEN, overtager Bladet.

Sølvbryllup. Tirsdag den 22. November fejrer vor Kollega Maskintrykker A. TVERSKOW sit Sølvbryllup.

Tak for al udvist Opmærksomhed der blev mig til Del paa min 70-aarige Fødselsdag.

Ærbødigst
A. WILIAMSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C 1.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Tirsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

15. November: *Viborg* pr. Bl. 60.00, kont. 77.50, ialt 137.50.

Idag mangler *Maribo.*

København, den 16. Novbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Volmer Dyring, udl. 1/11 10 hos Trier (arb. s. St.). Trykker Karl Roussell, udl. 1/1 10 hos Calberg, tidl. Medl. (arbl.). Stereotypør Axel Olaf Peter Sørensen udl. 1/11 10 hos Matzen (arb. s. St.). 411 Johannes Petersens Hustru Margrethe Christine Louise. 2775 F. Thillerups Hustru Doris. 1756 Bernh. Hansens Hustru Selma. Paal. Camilla Lydia Petersen, Centraltr., udl. 1/1 09 hos Nielsen & Lydiche, tidligere Medl. Paal. Emma Christoffersen, udl. 1/11 10 hos Cato

(arb. s. St.). Paal. Emma Pfeiffer, udl. 12/11 10 hos Hertz (arb. s. St.). Paal. Hilda Vilhelmine Malmquist, udl. 9/11 10 hos Søborgs Eftf. (arb. s. St.). Paal. Edel Johanne Riber, Aller, udl. 1/10 97 hos P. Petersen (tidligere Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Københavns: 2204 (1156) Hans Otto Jørgensen fra Slagelse (arbl.). 1750 Alfr. P. Nielsen fra Rejse (syg). 931 (2592) N. P. Gudum fra Rejse (arbl.). 1088 Hjælpearb. V. Petersen fra Jord- og Betonarb. Fagf.

Aarhus, 2183 J. V. Jensen (De forenede Bogtr.). Holstebro, 2037 S. Skaaning. Horsens, 2486 Poul. Ludv. Petersen (F. Schou & Co.) og 2141 Hj. Iversen (arbl.). Næstved, 2276 S. C. Gyldenløve Hartmann (N. P. Christensen) og 2636 A. S. Helberg (arbl.). Odder, 2011 Johs. Chr. Rosenkvist. Thisted, 1702 Olavia Helene Jensen (Hurup).

Fratraadte.

Københavns, 2610 (2887) Otto Andersen paa Rejse (arbl.). 2135 (2617) Gunlaugur Bjarnason paa Rejse (arbl.). 2636 Anton Helberg til Næstved (arbl.). 1924 (1245) H. C. Jacobsen paa Rejse (arbl.). 2422 (1865) Otto Scherzer til Haderslev i Pl.

Aarhus, 2486 P. Ludv. Petersen til Horsens i Pl., 2054a Jens Hansen paa Rejse, 2730 Ejner Andersen paa Rejse og 2540 C. Gram Jensen paa Rejse. Hillerød, 2601 Gerhardt Sørensen til Helsingør (arbl.). Kalundborg, 2011 Johs. Rosenkvist til Odder i Pl. Kolding, 2681 Anton A. Nielsen til Helsingør (arbl.). Næstved, 2708 A. V. G. Larsen til Aarhus i Pl. Odder, 2183 J. V. Jensen til Aarhus i Pl. Odense, 2031 Alfred Christensen til Lyngby i Pl.

Udmeldt.

Københavns 770 Kristine Sigrid Jensen og Børn (Syge- og Begravelseskassen).

Hillerød, 2433 Volmer Nordlunde.

Udslettet.

Københavns: 2826 Helgi Thordarson.

Typografernes Sangforening.

Til Generalforsamlingen i de centr. Sangforeninger den 28. ds. udleveres Adgangskort næste Mødeaften, Lørdag den 26. November. (1 M)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling sker *i Aften Fredag* d. 18. Kl. 7—9. Kontoret er lukket i Morgen Lørdag. (181) KASSEREREN.

ANNONCER

En Forbundter,

der har staaet et Par Aar i Lære, kan faa et godt Lærested i en Provinsby. God Løn. Billet mrkt. »179« modt. Ekspeditionskont.

Sætter-Trykker,

militærfri, kendt med Kalkulering, søger Plads. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Fremmedsprog-Sætter,

ædruelig, militærfri, søger Plads. Bill. mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret Linotypesætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »183« modtager Ekspeditionskontoret.

Lille Akcidenstrykkeri

søges af en solid Køber. Billet mrkt. »28« modt. Kont. Rolfsvej 1. (182)

Trykkeri.

Et lille godt Akcidenstrykkeri, bestaaende af gode, moderne Skrifter, en god Hurtigpresse, Digeltrykpresse, Skæremaskine, Heftemaskine o.s.v. kan faas til Købs eller i Forpagtning straks eller til 1. Januar. Trykkeriet er beliggende i en mindre Provinsby, men kan flyttes efter Køberens Ønske. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Boghandel til Salg.

En i god Drift værende Boghandel med Bogbinderi i en Stationsby i Jylland er til Salg med eller uden Varelager og med eller uden Bogbinderrekvisiter. Ny smuk Ejendom, nyt Inventar, billig Husleje. En Kapital af 1000 Kr. formenes nødvendig til Forretningens Drift.

Reflekterende bedes indlægge Bill. mrkt. »Boghandel 1. Januar 1911« paa Ekspeditionskontoret. (176)

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forbund erholder **Foreningsrabat** ved Indkøb af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **danske** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjshuset **Aaboulevard 39** *(tæt ved Hj. af Bülowsvej).* (199)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG 6

(12)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

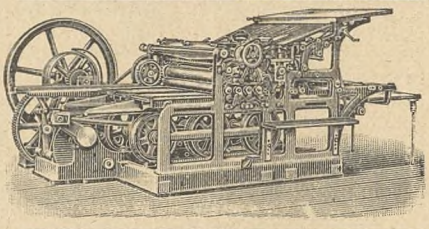

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). Københavns.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 25. NOVEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Svensk Typograf-Forbunds 8. Kongres

aabnedes Onsdag den 9. November i Folkets Hus' store Sal i Stockholm. Salen var dekoreret med de nationale Farver, gul og blaa, medens Fagforeningsfaner, som ses hos os ved lignende Lejligheder, ikke saas. Der var mødt 95 Repræsentanter foruden en Del enkelte Medlemmer, der kun repræsenterede sig selv, saaledes som det er tilladt i Sverig. Til Ordstyrer valgtes E. SÖDERSTRÖM, Stockholm, og til Viceordstyrere GÖRLOFF, Malmø, og WÄNNERDAHL, Eskildtuna. Til Generalsekretær valgtes JOHN G. NILSSON samt 4 Hjælpesekretærer. Efter Mandaternes Godkendelse omdannedes hele Kongressen til 7 Udvalg, blandt hvilke de forskellige Forslag i Forvejen var fordelt, og som havde til Opgave at behandle Sagerne og gøre Indstilling til Kongressen. Foruden de 7 Udvalg nedsattes et 8. om Tarifsagen, idet hvert af de 7 Udvalg afgav et Medlem til Tarifudvalget.

Af fremmede Forbund var det finske repræsenteret ved HURME og NYMANN, Norge ved GUNNAR OUSLAND og Danmark ved LAUR. JENSEN, medens P. STAUTNER, der var ventet fra det internationale Sekretariat, havde meldt Forfald.

Efter at Forbundets Formand, Hr. Anderson, havde indledet med en kort Oversigt over hvad der var passeret siden sidste Forbundsmøde, havde samtlige Fremmede Ordet for at bringe Hilsener fra deres respektive Forbund.

Kongressens Omdannelse til Udvalg har dels til Formaal at de forskellige Sager underkastes en indgaaende kritisk Behandling indenfor en mindre Kreds, og dels at undgaa Nødvendigheden af en vidtløftig Debat i Salen. Alligevel varede Møderne i Salen (foruden Udvalgenes Natarbejde) i de fire Dage i tilsammen ca. 48 Timer. Strengest var Fredagen, hvor Kongressen arbejdede fra 9 Morgen til næste Dags Morgen Kl. 5½ med kun én Pavse fra 4—6 om Eftermiddagen; altsaa en Arbejdstid af 18½ Time i et Døgn. Jeg anfører dette for at vise, hvormeget vore svenske Brødre sætter ind paa at føre deres Organisation fremad og opad efter de ved Storstrejken skabte vanskelige Forhold, og jeg føler mig forvisset om, at det vil lykkes at gøre vort svenske Broderforbund endnu stærkere end det var før den i 1909 bestaaede Ildprøve.

Det vilde føre for vidt her at komme ind paa hvert enkelt af de 40 Forslag, til hvilke Kongressen tog Stilling, og jeg skal derfor indskrænke mig til at redegøre for en Del af de vigtigste.

Som et af de vigtigste Spørgsmaal anser vore svenske Kolleger den vedtagne *Garantifond* for at være. Forbundets Inddragning i forrige Aars store Strid satte jo dels den fælles Formue i Fare for at gaa tabt, og viste tillige, at Formuen trods sin anselige Størrelse alligevel var for lille, naar der skulde være Tale om at holde ud overfor Modstandernes kapitalstærke Organisation. Allerede for flere Aar siden skal Tanken om et personligt Garantifond have været fremme, men først den nuværende Situation har gjort Forslaget gennemførligt. Forslaget ligner noget det, der for nogen Tid siden forkastedes paa en Generalforsamling i vor københavnske Afdeling; den væsentligste Forskel er den, at medens man hos os tænkte sig, at hvert Medlem selv skulde have Renterne af sine indskudte Penge, saa skal Renterne af de svenske personlige Garantifonds tilfalde *den fælles Reservefond*. Det af Kongressen vedtagne Forslag, der træder i Kraft 1. Juli 1911, gaar ud paa, at hvert Medlem paa sin personlige Konto skal indsætte indtil 200 Kroner, hvorefter Indbetalingen ophører, indtil Beløbet forringes ved Udbetaling til Understøttelse, da der paany skal ydes Kontingent til de 200 Kroner atter naas. Kontingentet bliver 50 Øre ugentlig for heltbet. og 25 Øre for halvtbet. Beløbene udbetales foruden ved Konflikter tillige ved Død eller ved Udtræden af Forbundet; i sidste Tilfælde sker Udbetalingen dog først 3 Maaneder efter Udløbet af den Tarifperiode, i hvilken Udtrædelsen sker. Medlemmer, der optræder usolidarisk mod Forbundet, taber Retten til sine i Garantifonden staaende Midler. Samtidig med at Garantifonden træder i Virksomhed, nedsættes Kontingentet til Reservefonden (hvilket nu er henholdsvis 26 og 13 Øre om Ugen) til 6 og 3 Øre om Ugen, for helt at bortfalde, naar Renterne fra Garantifonden, som tilfalder Forbundets Reservefond, andrager mindst 30,000 Kr. aarlig. Det overdroges Forbundsstyrelsen at udarbejde Love for Fonden i Overensstemmelse med Kongressens Beslutning. Garantifonden vedtoges, efter at ca. 50 Talere havde haft Ordet, ved Navneraab med 2491 Ja mod 681 Nej. *NB.* Nej-Stemmerne ønskede dog Sagen udsendt til almindelig Afstemning.

Med Henblik paa den under Storstrejken konstaterede mangelfulde Opfattelse af Understøttelsesspørgsmaalet i flere af de store Lande, vedtoges en Udtalelse om, at man paa de forskellige internationale Kongresser skal arbejde hen til at gøre Understøttelsen større og mere planmæssig end den hidtil har været.

Et Forslag om *Oprettelsen af en Emigrationsfond* forkastedes med Bemærkning om, at der i Tilfælde af Udvandring skulde kunne udbetales en samlet Sum af Vedkommendes Tilgodehavende i Arbejdsløshedskassen.

Fra forskellige Afdelinger forelaa Forslag om Oprettelse af et *Repræsentantskab*, der vilde svare til vor Forbundsstyrelse, idet den svenske Forbundsstyrelse svarer til vort Forretningsudvalg. Formaalet med Repræsentantskabet skulde være at mindske Forbundsstyrelsens Magt og fordele Ansvaret mellem flere, bl. a. ogsaa Repræsentanter fra Provinserne. Men *da* der fra disses Delegeredes Side ikke ytrede sig nogen nævneværdig Utilfredshed med Forbundsstyrelsen eller dens Handlinger, og *da* Oprettelsen af et Repræsentantskab vilde blive en ret dyr Historie, vedtog man, i rigtig Erkendelse af, at jo mere Ansvaret stykkes ud, jo mere udtyndes det for den enkelte, at bibeholde den nuværende Ordning.

Angaaende *Typ.-Tidendes Redaktion og Udgivelse* var der stillet forskellige Forslag, nemlig at Redaktøren skulde være Medlem Forbundsstyrelsen, og at Bladet skulde udgives hver Uge i Stedet for som hidtil hver 14. Dag. Det vedtoges at beholde den nuværende Ordning, men at opfordre Redaktøren til at gøre Bladet mere agitatorisk end hidtil.

Advokat Hellbergs Salær for at føre Retssagen mod Bogtrykkerne havde givet Anledning til en stor Polemik i den svenske Presse med *Social-Demokraten* i Spidsen. Regningen androg nemlig Kr. 22,192.20, og denne svimlende Sum havde givet Bladene Anledning til, uden at være i Kontakt med Typograf-

forbundet, at angribe Advokat Hellberg meget stærkt. Og det kan jo heller ikke nægtes, at Repræsentanterne mødte med Overbevisningen om at Forbundet var trukket op af Advokaten. Paa Eftermiddagsmødet om Torsdagen mødte Advokat Hellberg for at gøre Rede for sine Krav. Han oplyste, at han foruden Retssagen tillige havde haft Sagerne om Beslaglæggelse af Forbundets Ejendele i Stockholm og Oskarshamn, Spørgsmaalet om Forbundets Beskatningspligt, Forhandlingerne om Procentafdraget, Forhandlingerne med Dansk Typograf-Forbund m. m.; for disse Arbejder havde han beregnet sig 1800 Kroner.

Godtgørelsen for Sagerne ved Raadhusretten androg efter den gængse Praksis Kr. 3420.00. Endvidere var i Beløbet indbefattet Sagernes Førelse for Hofretten og Højesteret. I den første andrager Beløbet 50 Kr. i hver Sag = Kr. 1150.00 og i den sidste Kr. 150.00 = Kr. 3450.00. Hr. Hellbergs egne Udlæg angaves til Kr. 4681.20. Det egentlige Salær blev derefter Kr. 7691.00. Opgivelserne om, at Hr. H. for den af ham forfattede Pjece skulde have beregnet sig Kr. 3000.00 var urigtigt, idet Honoraret kun var Kr. 700 00. Man maatte erindre, at det her drejede sig om den første Retssag i Spørgsmaalet om Arbejdernes Erstatningspligt, hvilket foraarsagede Advokaten mere Arbejde end under almindelige Forhold. Taleren havde kun beregnet sig sædvanemæssig Løn for sit Arbejde, men var villig til at give Afkald paa enhver Godtgørelse; et Tilbud man dog ikke vilde modtage. I den følgende Diskussion raillerede Talerne over den Ømhed den borgerlige Presse nu viste overfor Typografforbundets Kasser, i Modsætning til før, da det gjaldt for *dem selv* om at tømme disse. Advokat Hellbergs Redegørelse modtoges med Bifald og en Resolution, der yder ham fuld Oprejsning, vedtoges enstemmigt.

(Fortsættes.)

København—Provinsen.

I.

Det var Synd at sige, at de to Artikler fra det københavnske Avditorium mod min ærede Kollega, Vilhelm Mogensen, har været præget af synderlige loyale Følelser eller Fordragelighed. Og den Slags Ting plejer da ellers kun at kunne komme der inde fra.

Den første Artikel (en Københavner) fornægter ingenlunde det bornerte Standpunkt, der er raadende i København. Hele Artiklen er en eneste stor overlegen Fyldebøtte. Det vil være utænkeligt, at noget saadant skulde kunne egne sig som dæmpende. I alt Fald plejer det ikke at være Middel til Beroligelse, naar man som nævnte Indsender er truende og »*beder Provinsianerne vogte sig*«.

Saalænge de inde i København endnu trasker omkring i den Overlegenheds Indbildning, at Provinsianerne er »*proppet*« med rædselsvækkende Skildringer og Smaadjævle, saalænge er Artikler som Hr. Mogensens paa sin Plads.

De to Indsendere fra København havde gjort klogest i at spare de Grinagtigheder, som de vil give Udseende af skal bevise, at de derinde ser anderledes paa Provinsianerne end Hr. Mogensen har antydet

Intet bidrager mere end netop disse Indlæg til at belyse det omtalte Forhold og til at dokumentere, at det netop er rigtigt, at de betragter os som naive Tjenestedrenge, der første Gang er kommen til Marked med en 5 Øre paa Lommen.

Beklageligt har Hr. Holmen — ifølge den Stilling — ikke været blot i den allermindste Grad heldigere. Tværtimod ser det ud, som om netop han har fundet Lejligheden »Velkommen«.

Hr. Holmen har nemlig gravet nok en Pæl ned i Skellet ved at henvise de københavnske Kolleger til den *Usandhed*, at Hr. Mogensen har stemplet københavnske samtidige i Provinserne som »*daarlige Kolleger*«.

Dette er en storstilet Forvrængning og Insinuation fra en Side, som næsten berettiger til Overbærenhed mod, hvad der eventuelt kan fremkomme fra menige Medlemmers Side.

Thi Hr. Mogensen er for klog en Mand til at ville skrive sligt. Men Hr. Holmen har benyttet Hr. Mogensens »*hvis*« paa samme Maade som er Københavnerne egen, naar de skal give det Udseende af, at »*vi vil Skel*« Anledningen har imidlertid altid været at finde paa den modsatte Side.

Man har altid faaet Indtrykket af, at det ved enhver given Lejlighed har været de københavnske Kolleger magtpaaliggende at komme til at konstatere, at vi vil sætte Skel.

Af hvilken Grund er uforstaaeligt, hvis det ikke netop skal være en Bussemand mod os, naar vi ønsker at pege paa grelle Forhold.

I saa Henseende kan de dog sikkert spare paa Evnerne og Viljen. Der er meget at rette i København, og naar de ikke selv kan se Fejlene, skulde de være os taknemlige for, at vi gør opmærksom derpaa. Vi gør det aldeles ikke med *Splittelse*, men med bedre Sammenhold for Øje.

Men aldrig kan de i København se paa Tingene ud fra det Synspunkt. Splittelse er det eneste Argument, de kan føre i Marken, allenfals af den Grund, det maaske *netop* vilde være dem kært, fordi Provinsianerne er dem en Klods om Benet i ungdommelig Brusagtighed

Kosteligt er det at høre dem tale om at skulle have Mundkurv paa. Noget saadant har Hr. Mogensen slet ikke antydet, saa lidt som nogen anden Provinsianer. Vi har tværtimod af al Kraft bekæmpet de Forsøg, de inde i København har gjort paa at lukke Munden paa os.

Sidste Vinter blev der bl. a. gjort Tilløb i den Retning. Derfor er det op i Skorstenen med saadan Tale, især da enhver ved, at *Typ.-Tid.s* Indhold i langt overvejende Grad stammer fra København.

Det skal ikke bebrejdes dem, at de *skriver*. Altid læser jeg med Opmærksomhed deres Produkter. Derimod skal de ikke undgaa Bebrejdelser, naar de vil beskylde *os* for *deres* Hensigter. Vi er fuldtud Tilhængere af det frie Ord som Vacsinen mod Korruption og anden Daarligdom. Af den Aarsag vil vi have Lov til at paapege vrange Forhold og Forestillinger.

Andet og mere er der ikke sket fra Hr. Mogensens Side. Der er intet, der berettiger til at sige, at Anledningen har været ham »Velkommen». For den Anledning har i saa Fald været til Stede i lange Tider. Ganske ligetil fremstiller Hr. M. Forholdene. Og Tendensen i hans Artikel er i det hele taget den, at han nok har hørt om dette Forhold, men ikke før ved Selvoplevelser fæstet Tillid dertil. Og han tager oven i Købet Ondet ved Roden og siger, at det er »*Dumheds Egoisme*«.

Deri har min Kollega ganske Ret. Der findes ingen bedre Betegnelse for den Maade at rejse en kinesisk Mur om København paa.

Tidligere har en Indsender taget Ordet for, at det skulde forbydes Provinsianerne at rejse til København. Naar saadant kan *skrives*, kan det ogsaa *siges*. Og Egoismen er da aabenbar, og det tør vel ikke paastaas, at saadant vidner i særlig Grad om Forstaaelse. Det er Aanden fra Lavstiden.

Provinsianerne rejser intet Skel i organisatorisk Forstand. Derom staar Talen heller ikke. Og noget saadant kan og skal heller ikke siges for Københavnernes Vedkommende. Derimod rejser Københavnerne Skranker nedadtil, selv om det er paa Uvidenhedens Bekostning. Som Hr. Mogensen ønsker jeg begge Dele fjærnet. Men det kan kun ske gennem Erkendelse og ikke ved Overlegenhed og Trusler.

Ekvivok.

II.

To Svar?

Københavner!

For nogen Tid siden rejste en Provins-Kollega til København for at søge Arbejde. I hans Liv og Færden de ca. 5 Uger, han var derovre, var der én Ting, der særlig forbavsede ham. Tro nu ikke straks, det var Københavns Kæmpefysiognomi, der duperede den *importerede* (var det ikke saadan, De skrev?) Provinsianer; nej, dertil havde han tilfældigvis set for meget. Samme »omfindtlige(!) og ømskindede(!) Provinsianer« havde nemlig i Forvejen trasket det halve Europa rundt, og er jeg glad ved i denne Forbindelse at kunne berolige Dem med, at han havde klaret sig ganske fortræffeligt »i den store Verden«, som De saa smukt udtrykker Dem. —

Provinsianeren blev forbavset over Gang paa Gang i hans daglige Færden København rundt — ligesom at lægge Mærke til, at der var noget af *et Skel* mellem en Provins-Typograf og en Københavner-Kollega. Et Skel, der kunde belyses gennem adskillige, karakteristiske Smaatræk, og navnlig gav sig til Kende, naar han f. Eks. gik rundt for at søge Arbejde paa de forskellige Trykkerier. Kort sagt: han fik ligesom en kvalm Fornemmelse af, at *han var tilovers*. Saa en Dag inde paa »Anvisningen« hører han en Kollega (*en Københavner-Kollega!*) anbefale at spærre for Tilgangen af Bønder, ɔ: Provins-Typografer. Og da Provinsianeren alt i Forvejen havde spekuleret paa at belyse nævnte »kollegiale« Forhold gennem en Artikel i »*Typ.-Tid.*« — var det, han begik sin Artikel i nærv. Blads Nr. 44.

Jeg indrømmer, det var ualmindeligt dristigt; thi han burde have vidst, at intet var mere ukrænkeligt end en Københavner-Typograf! Ganske vist, *de* er jo ikke *omfindtlige* og *ømskindede*, — men alligevel —! Følgerne ser vi nu. Fluks sætter man efter ham, som en Hund efter et bortkastet Kødben, og »anholder« og »mortificerer« de faldne Udtalelser. *Hensigten* med Provinsianerens Artikel, at bøde paa de nævnte »kollegiale« Forhold ved at bevise deres umotiverede Tilværelse, tager man slet ikke Hensyn til. Hans Forsøg paa Forsoning er ikke ment, skrev De, »i saa Fald vilde han aldrig have begaaet nævnte Artikel« — vel? Han kunde jo bare have holdt sin Kæft og nøjedes med ganske umotiveret at stikke Næven frem til Forsoning; *saa kunde man da se, at han havde ment noget dermed!* Ikke sandt, »Københavner«! — — Ærlig talt, Deres *Defensorat* for de københavnske Typografer virker ikke overbevisende. De bliver ikke Overretssagfører paa *den* Historie, ærede Kollega!

— — —

Hr. Th. Holmen!

Tak for Deres Indlæg! De er da en Mand, man kan tale alvorligt med. Og iøvrigt ser jeg ikke andet, end at hele den første Halvdel af Deres Indlæg var en direkte Indrømmelse af det rigtige i de af mig fremdragne Forhold. En Indrømmelse, De ikke er ene om at yde mig. Selv en københavnsk Kollega her har aabent udtalt, at min Artikel ogsaa efter hans Kendskab til Sagen var fuldtud berettiget. Han, i al Fald, havde ikke følt sig ilde berørt af Artiklen, hvad heller ikke har været min Menlng — og i det hele taget syntes jeg, min Artikel klart nok var formet saaledes, at alle de, der havde deres Ryg fri, kun kunde føle sig tiltalt af det berettigede i min Artikel. Jeg havde da heller ikke, som f. Eks. »Københavner«, skjult mig under en upassende Anonymitet, men aabent lagt Navn til, hvad der i høj Grad begrænser Rækkevidden af mine »Angreb« paa københavnske Kolleger i Provinsen, hvilket de havde saa meget imod, idet jeg selvfølgelig har holdt mig til *personlige* Erfaringer.

Hvorvidt *Hensigten* med min Artikel, at skabe en Smule mere *Forstaaelse* mellem Provinsianer og Københavner, vil lykkes, — ja, da tror *jeg* det næsten. I den Henseende er De, Hr. Holmen, jo endnu længere ude end jeg, idet De mener, at »S.« f. Eks. vil »udvikle« sig endnu mere siden min Artikels Fremkomst. Det tror jeg absolut ikke. Hensigten med min Artikel er baade ærlig ment og *berettiget* — det vil, tænker jeg, selv »S.« indrømme, og skulde han paa Trods deraf alligevel fremture i sin gamle »Ugudelighed« — ja; da vilde han og alle, der følger ham, jo gøre dem fortjent til en Betegnelse, der ellers ikke er videre eftertragtet. Og at »S.« skulde være *saa* dum, tror jeg absolut ikke. Til Slut kun dette: Jeg er fuldt vel vidende om, at det er et meget delikat Spørgsmaal, vi er kommen ind paa, idet man let kan komme for langt ud i Specifikationerne. Og det vilde absolut ikke være heldigt. Imidlertid er det ikke sket endnu, og jeg har derfor ingen Grund til at fortryde min Artikels Fremkomst, idet Spørgsmaalet sikkert vilde være fremkommet til Debat en Gang alligevel — før eller senere. Og det Resultat, »Københavner« fik ud af min Artikel, er jo kun en Bevisførelse af det gamle, at »Sandhed er ilde hørt«.

— — Obligatorisk Arbejdsanvisning! En virkelig demokratisk Tanke, hvis Gennemførelse dog, under den nuværende tilspidsede Kamp for Tilværelsen, nærmest maa betragtes som en Umulighed, en virkelig Knægtelse af den lovpriste personlige Energi.

Obligatorisk Arbejdsanvisning! Tænk dog lidt paa Konsekvenserne deraf, Hr. Th. Holmen.

Aalborg, 22. November 1910. VILH. MOGENSEN.

Hr. Th. Holmen

er i Nr. 46 ude med en Artikel, hvis Konklusion det var at ønske kunde blive ophøjet til Lov ved Delegeretmødet, nemlig: »*Obligatorisk Arbejdsanvisning*« (al Pladsbesættelse gennem Kontoret); derved vilde Hr. H. faa sat sig et Mindesmærke i den typografiske Historie til Gavn og Glæde for mange af hans Kolleger, til Sorg for faa — Hr. H. har denne Gang rejst Sagen, og ønskeligt vilde det være, om vi nu kunde faa spundet Enden færdig, saa vi dog kunde blive fri for den grimme Selvydmygelse at søge Arbejde paa Trykkerierne — thi den duer ikke mere, den avler Bitterhed. Man har her i København haft Eksempler paa, at en Arbejdsløs har været 2 Gange i en Uge for at søge Arbejde paa et og samme Trykkeri; den ene Gang er han kommen ad Hovedtrappen, den anden Gang ad »Køkkentrappen«; men Vedkommende opnaaede kun at faa et Par Skuldertræk: hvor fattigt dette end lyder, er det ikke desto mindre Tilfældet. Ønskeligt vilde det derfor være, om vi med fast Haand kunde faa det rette Tag i Sagen, og ud fra Hr. Holmens Artikel at dømme, tror jeg, han er Manden og vil lægge sig i Selen for at faa det Renden rundt paa Trykkerierne smidt paa Døren, og jeg er overbevist om, at Hr. Laur. Jensen vil bistaa ham i sine Bestræbelser for at komme Ondet tillivs og trække det op med Roden.

Kjøbenhavn, den 20. November 1910. —n.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Juli Kvartal 1910.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1910	733.00	Rejseunderstøttelse ...	3,838.15
Ordin. Kontingent ...	43,289.50	Understøttelse p. St.	23,625.10
Ekstra do. ...	28.25	Sygeunderstøttelse ...	17,315.96
Tilbagebetalte Laan ..	59.00	Begravelseshjælp	990.00
Andre Indtægter	65.75	Andre Udgifter	2,122.46
Tilsk. fra Hovedkassen	12,757.20	Inds. til Hovedkassen .	8,308.59
		Beholdn. 30. Sept. 1910	732.44
	56,932.70		56,932.70

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1910	467,731.26	Tilskud til Afdelingerne	12,757.20
Inds. til Hovedkassen	8,308.59	Overfartsbilletter	478.40
Kommunetilsk til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse	539.72	Strejkebidr. til det internationale	459.04
Statstilsk. til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse...	37,556.05	*Typograf-Tidende*.....	1,444.68
Refunderet Understøttelse og Porto....	302.00	Bøder og Sagsomkostninger	966.87
Abonnem. og Ann. i *Typ.-Tid*...	67.60	Den faste Voldgiftsret	100.00
		De internationale Kongresser i København	825.75
		Husleje, Brændsel og Belysning.....	192.82
		Lønninger og Honorarer	1,333.00
		Rejseudgifter og Diæter	338.25
		Tryksager	143.25
		Porto.	44.52
		Telegram. og Telefon.	83.23
		Forskelligt	61.43
			19,228.44
		Beholdn. 30. Sept. 1910	495,276.78
	514,505.22		514,505.22

København, den 21. Novbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Nær og Fjærn.

Novemberfesten. D'Hrr. Inkassatorer anmodes om at afgøre deres Regnskab i Dag Fredag, men i hvert Fald senest næste Fredag

Festens Overskud gaar som bekendt til Juleuddelingen, og Regnskabet maa derfor hurtigst sluttes.

Typografernes Novemberfest i Odd-Fellow-Palæet Lørdag den 19. November havde som sædvanlig fuldt Hus, og det var virkelig ogsaa et særdeles fint Program, man her blev budt paa. Aftenens Stjerne var absolut Kgl. Operasangerinde Frk. ODERWALD-LANDER, der navnlig ved sin glimrende Udførelse af Nattergalearien af »Jeannettes Bryllup« fik Huset til at ryste af Bifald. Ganske enestaaende er sikkert ogsaa Frøkenens Evne til aldeles skuffende i sin Sang at efterligne Nattergalens kælne Toner. Vor Kollega CARL WOLFF viste sig at være i Besiddelse af en klangfuld, sympatetisk Bas-Baryton samt et smukt Foredrag og utvungen Optræden. Han er en Sanger med rige Udviklingsmuligheder. I Stedet for Skuespiller Joh. Poulsen, der havde sendt Afbud paa Grund af Teatertjeneste, oplæste Hr. Skuespiller EM. LARSEN en Fortælling af Anker Larsen: »Magt«. Malende og udtryksfuldt tolkede han den smukke Skildring af den gamle Røgters Dødskamp under Publikums udelte Opmærksomhed. Sluttelig skal kun nævnes, at vor egen faste Assistance »Gutenberg-Koret« og »Typografernes Sangforening« som sædvanlig gjorde god Fyldest. Til Akkompagnement havde Firmaet Hornung & Møller velvilligt stillet et Flygel til Raadighed. Programmerne var gratis leveret af Firmaet F. E. Bording, Billetterne ligeledes gratis af C. Hohlenbergs Etablissement.

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder ogsaa i Aar en Juletræsfest med stort Bal for Forbundets Medlemmer i Arbejderforeningens Lokaler Nytaarsaften Program og Billetter kan faas i næste Uge. Da der var stærk Efterspørgsel i Fjor efter Børnebilletter, gælder det om i Tide at sikre sig disse, og de sælges kun til Forbundets Medlemmers Børn.

Udgivelsen af »Jyllandsposten« er efter Enkefru MATHILDE NIELSENS Død overtaget af Redaktør S. W. NIELSEN, der tidligere var Parthaver i Bladet, og nu af sine Medarvinger har købt den dem tilhørende Part af Bladet, som han derefter er Eneejer af.

I tyske Fagkredse drøfter man Tanken om at foranstalte en stor grafisk Udstilling i 1914.

Typograferne i Belgien ruster sig for at gennemføre Nitimersdagen i hele Landet. I Øjeblikket er denne Arbejdstid kun gennemført i Brüssel.

Afstemningsresultat.

Typografernes Stiftelse.

Ved den foretagne Afstemning er der afgivet 298 Stemmesedler. Til Formand genvalgtes CARL NIELSEN med 292 St.; til Styrere OSCAR JOHANSEN med 281 St. og H. C. NIELSEN med 274 St. Til Revisor genvalgtes CHR. ØSTERGAARD med 217 St., derefter havde O. Rasmussen 73 St.

København, den 22. November 1910.

A. W. LARSEN. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Tirsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Bogense: CHR. NIELSEN-WANG.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

21. November: *Maribo* pr. Bl. 62.00.

Dermed er samtlige Juli Kvartals Regnskaber indgaaede.

København, den 23. Novbr. 1910.

FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Johanne Krogh, tidl. Medl. (Trier). Paal. Yrsa Pedersen, udl. 18/11 10 hos C. C. Christensen (arb. s. St.). Paal. Caroline Christine Nielsen, tidl. Medl. (Centraltr.). Sætterlærl. Hans Møller (Nielsen & Lydiche). 1567 Th. Svendsens Hustru Anna. Esbjerg, Faktor Viggo Blom, udl. 1/10 97 i Thisted (tidl Medl.). Grenaa, Jakob Christensen, udl. 1/11 10 i Grenaa Folketidende. Thisted, Peter Kjær, udl. 18/11 10 paa Thisted Andelsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1754 (2841) Martin Hansen Møller fra Rejse (arbl.). 2693 (1962) Axel Olsen fra Rejse (arbl.). 2002 (1427) H. C. Rasmussen fra Nykøbing F. (arbl.).

Aarhus, 2708 A. V. G. Larsen (J. Winds Bogtr.). Hillerød, 1657 Georg Helstrøm Olsen (arbl.). Odense, 1420 Georg Helge Grønvold (Kr. E. Petersen), 2458 Hjælpearbejderske Louise Petersen (Hagen & Sørensen), 571a William Andersen, 2610 Otto Andersen, 2010 Heinrich Schreiber og 2153 Rasmus Nielsen Hunderup (alle hos Milo).

Fratraadte.

København: 2257 (2805) Oskar Eckberg til Rønne (arbl.).

Horsens, 2010 Heinr. Schreiber til Odense i Pl. Nykøbing F., 2002 Chr. Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg, 2379 Lars Joh. Ch. Caspersen til Bogense i Pl.

Udslettet for Restance.

Horsens, 2781 Oluf Olsen.

Død.

København: 1060 Th. Hess.

M.-K. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** Søndag den 4. Decbr. Kl. 11½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Bevilling af Klubbens Midler. 2. Stiftelsesfesten. 3. Foredrag af VIGGO CHRISTENSEN om Maskinsætterforhold i Udlandet. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 N)

ANNONCER

En ung Typograf

søger Plads straks eller senere som *Avis-* eller *Akcidens-Sætter*. Billet mrkt. »185« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille Trykkeri,

bestaaende af 2 *Haandpresser*, 2 *Reoler* og et righoldigt Udvalg i *velbevarede Skrifter* er til Salg. Billet mrkt. »184« modtager Ekspeditionskontoret.

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
(13) AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. oooo
oo ALLE SORTER UTENSILIER ETC. o UDSTILLING AF MASKINER oo

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 2. DECEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Svensk Typograf-Forbunds 8. Kongres

(Sluttet.)

Spørgsmaalet om Udslettelse af Medlemmer, der resterer med Kontingent, var atter fremme til Overvejelse. I Sverig er det jo saaledes, at Kollegerne bliver staaende i Forbundet enten de betaler eller ikke, men at de blot ikke kan hæve Understøttelse. Denne Omstændighed har bevirket, at det svenske Forbund har en hel Del saakaldte »Papirs-Medlemmer«, der kun er Medlemmer af Navn, men ikke af Gavn. I en saa fremstaaende By som Malmø skal der saaledes være ikke mindre end 10 % af Medlemmerne, der kun fylder op i Medlemslisten, men ikke opfylder deres Pligter. Det er givet, at en saadan Ordning fremmer Sløjheden og Ligegyldigheden, og der var da ogsaa flere Afdelinger, bl. a. Stockholm, der nu foreslog Udslettelse af Restanter, og Forslaget støttedes fra flere Sider, bl. a. fra de fremmede Forbunds Repræsentanter, der paapegede det organisatorisk uforsvarlige i at opretholde det Bestaaende paa dette Punkt. Det lykkedes dog ikke at faa gennemført nogen nævneværdig Ordning. Derimod vedtoges det at nedsætte den lovlige Restancefrist til en Maaned.

I Erkendelse af det store Arbejde, *Forvaltning og Kontingentopkrævning* medfører for Lokalformænd og Inkassatorer, vedtoges et Forslag om, at der fremtidig indenfor Afdelingerne skal udredes en Godtgørelse af Forbundskassens Indtægt af 5 % for Lokalformænd og 10 % for Inkassatorer. Det er jo saaledes overalt i Sverig at Medlemsbidragene ikke opkræves paa Trykkerierne, men skal bringes af Inkassatorerne til Kassereren. Den Del af Kontingentet af hvilket disse 15 % skal beregnes, andrager 15 Øre for heltbetalende og 7½ Øre for halvtbetalende.

Fra Afdelingen i Lund foresloges, at fremtidig ingen Tarif skulde være gyldig, uden at den var vedtaget med ⅔ Majoritet ved alm. Afstemning. Dette forkastedes; derimod vedtoges følgende Udtalelse: »Forbundsmødet udtaler, at Spørgsmaal om Nedsætning af Arbejdsløn, Forlængelse af Arbejdstid, Tilbageholdelse af Løn, eller Tarifens eller en Del af dennes Afgørelse ved Voldgift ikke kan ske før Medlemmerne gennem almindelig Afstemning har faaet Lejlighed til at udtale sig derom.

Kontrolnæmden er et Slags Tilsynsraad, med hvis Virksomhed man særlig fra Provinsernes Side var meget utilfreds, fordi man mente, at den ikke havde øvet nogen Indflydelse under den senere Tids Begivenheder. Man ønskede derfor at faa Medlemstallet udvidet og Betydningen gjort større derved, at Kontrolnæmden skulde have nogen Indflydelse paa Forbundsstyrelsens Beslutninger. Der afstemtes ved Navneopraab, hvilket gav 2146 Stemmer for Ændringen, men 1084 imod denne. Da der ifølge Lovene kræves ⅔ Majoritet faldt Forslaget og alt bliver som det er. Betegnende var det, at af Provinsernes Delegerede stemte 64 for Ændringen og kun 7 imod. Det var saaledes Stockholms Delegerede, der modsatte sig Omordningen og derved hindrede denne.

Et Forslag om fremtidig at vælge Forbundsstyrelsen paa Kongressen forkastedes; det samme var Tilfældet med et Forslag om kun at hold Kongres hvert 5. Aar i Stedet for som nu hver 3. Aar.

Styrelsens og Revisionens Beretninger til Forbundsmødet over Virksomhed og Regnskab i den forløbne Tid godkendtes efter en længere Debat enst.

Tarifspørgsmaalet gemte man som Rosinen i Pølseenden til sidst, og det særlige Udvalg havde benyttet en hel Nat til at undersøge Beslutninger og Protokol førte af Underhandlere og Forbundsstyrelsen om dette Spørgsmaal. En Mængde Talere udtalte deres Indignation over det ved Voldgift skabte Resultat, der paa væsentlige Punkter var daarligere end før. Efter en lang Debat vedtoges følgende Forslag, fremsat af Hr. Lööf:

»Undertegnede, som af Debatten har faaet det Indtryk, at en almindelig Misstemning raader over Tarifen, foreslaar Forbundsmødet at udtale en Beklagelse af, at Forholdene har tvunget Forbundet til at modtage en Tarif som den nuværende. Desuden foreslaas, at Mødet opfordrer ethvert Medlem til, naar Tarifen i 1914 udløber, at staa fuldt rustet til at møde alle Eventualiteter, og at Mødets Deltagere lover hver paa sit Sted af al Kraft at ville virke som Agitatorer for at dette Maal kan naas. Samtidig foreslaas, at Mødet udtaler som sin enstemmige Mening, at Forbundsstyrelse og Underhandlere fremtidig i højere Grad, end denne Gang er sket, tager Hensyn til de af Medlemmerne fremsatte Ønsker.«

Man var ikke i Tvivl om, at enhver var besjælet af Ønsket om at Typograferne vil ruste sig med en saadan Kraft til den næste Tarifbevægelse, at de maa kunne tilbageerobre, hvad der tabtes denne Gang.

Efterat derefter forskellige Valg var afgjorte, bragte 1. Ordstyrer, Hr. Söderström, en Tak til Mødet, og udtalte Haabet om, at de vedtagne Beslutninger maatte blive til Gavn for Faget. Derefter rettede han en Tak til de udenlandske Gæster for den Udholdenhed og Interesse, hvormed de havde deltaget i Mødets Forhandlinger. Efter at Norges, Finlands og Danmarks Repræsentanter derpaa i korte Taler havde takket og ønsket Sverigs Typografer Lykke og Fremgang i Arbejdet for bedre Levevilkaar, sluttedes Mødet Kl. 12 Nat med et firfoldigt Leve for Typografforbundet og Afsyngelsen af »Arbetets söner.«

Man medbringer fra det 8. svenske Forbundsmøde det stærkeste Indtryk af den Disciplin, den Energi og Interesse for Forbundets Sager, som de svenske Delegerede viste sig i Besiddelse af. Blot de nu, hvad jeg anser for givet, ude i Afdelingerne vil fortsætte med Arbejdet for at styrke Forbundet, da vil dette inden ret lang Tid paany have genvundet den Kraft og Styrke, der er en nødvendig Betingelse for at kunne føre Fagets Udøvere fremad og opad til bedre Arbejdsvilkaar end de, som de for Tiden paa Grund af det uegennyttige Offer de bragte i 1909, maa arbejde under. L. J.

København—Provinsen.

HR. MOGENSEN! Deres »Svar« er der kun ringe Anledning til at beskæftige sig med. Den største Del indeholder kun en Gentagelse af, hvad De skrev i Deres forrige Artikel; men en Paastand stiger ikke i Sandsynlighed, fordi den gentages en Gang til.

At jeg ikke bliver Overretssagfører paa mit Defensorat er sikkert nok; men — undskyld! Det skal ikke være nogen Overlegenhed — en

Prokurator er i København ikke omgivet med en saadan Nimbus, at hans Beskæftigelse for mig er særlig eftertragtelsesværdig.

Endelig beklager De, at jeg i det hele taget tillod mig at svare. Vi kunde jo blot have taget Lussingen og været glad til, at vi derefter kunde erholde Tilgivelse.

I Sandhed, kære Kollega! Prokuratortitlen vinker i det fjærne.

De kan ikke komme uden om det Fakta, at en meget stor Del af de Kolleger, De angriber, kommer fra Provinsen, og hvis det er disse Folk, der optræder som Provinsfjender, burde man i Provinsen have opdraget sine Emigranter saaledes, at de ikke forglemte deres Afstamning i det slemme »Sodoma«.

Med Fare for at blive kaldt en »overlegen Fyldebøtte« paastaar jeg, at De har været Genstand for Hallucinationer. Der findes intet Skel, endskønt der muligvis nok kan findes Folk paa begge Sider, som spekulerer i Lokalpatriotisme, og søger at vinde en let købt Popularitet derved (»Ekvivok« er et udmærket Eksempel herpaa). Jeg opfordrer paany Kollegerne til at vise saadanne Folk Vintervejen.

De fastholder Deres gode Vilje til at opnaa Forsoning, og jeg vil saa ikke mere bestride den; men lad os saa forlade dette pinlige Emne og beskæftige os med andre for vor Organisation gavnlige Spørgsmaal.

Hermed byder jeg Dem Farvel, jeg ser, at Deres første Artikel har draget et Spørgsmaal frem af langt større Betydning og Rækkevidde end vor lille Provinspassiar.

Saa har denne Diskussion jo for saa vidt haft sin Betydning.

— — —

»Ekvivok« kom selvfølgelig væltende med Døren ind i Huset. Alene Underskriften »Københavner« har været nok til at frembringe et af de hysteriske Anfald, denne stakkels Kollega saa ofte lider under.

Han fabler om Angreb fra Københavnernes Side, medens Sandheden er den, at det er os, der er den angrebne Part. Naar han saa endvidere har fundet »**Trudsler**« i mit lille uskyldige Indlæg, har hans Sygdom antaget saadanne Dimensioner, at han for sine Omgivelsers Skyld burde søge Lægebehandling.

God Bedring.

KØBENHAVNER.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(18. Fortsættelse).

I Dag maa jeg begynde med en Rettelse. I forrige Nr. staar »Barnedaabsprocenter«, hvilket er fejlt for »Presenter«.

Og saa vilde jeg gærne forudskikke, at naar jeg saa tidt nævner Lunos Trykkeri, er det kun, fordi jeg selv har lært og arbejdet dèr, ikke fordi Forholdene dèr var særlig daarlige; de var maaske endda nogle af de bedste her i Byen. —

Jeg skrev i forrige Stykke, at ældre Typografer, der blev betragtet som Trykkeriernes »Husstøtter«, blev favoriseret paa forskellig Maade. Dette er en af de hæslige, fra den »patriarkalske« Tid stammende Uskikke, som Organisationen ogsaa har aflivet, idet den har — i hvert Fald for en stor Del — skabt Personligheder, der vurderer deres Værd og betragter Forholdet: Arbejder—Arbejdskøber som et rent *forretningsmæssigt*. Smaadønninger har man vel endnu, naar Principalen samles med sine »tro« Arbejdere, og der drikkes Skaaler for det gode Samarbejde og Samhold — men næste Dag er der Klammeri for en Ubetydelighed . . .

Et lille Træk falder mig i Pennen; det kan synes mindre vægtigt, men det illustrerer.

I Begyndelsen af Halvfjerdserne gav Bogtrykker OETTINGER sine Arbejdere Skovtur med Vogne fra Døren. Oettinger havde sikkert nok den Dag taget et arbejdervenligt, demokratisk Ansigt paa, og Turen har nok — som alle saadanne Ture — været vellykket. Det tvivler jeg ikke om, og jeg behøvede ikke at læse i *Typograf-Tidende* med Mærket *H. H.*, at Oettingers Tur blev lovtalet. Men jeg læste med Skepsis om Forherligelsen af den Bogtrykker, som der til daglig var en frygtelig Masse Vrøvl med om Betalingen af Arbejdet. Og jeg var ved at le mig ihjel, da jeg en Uges Tid efter træffer Hr. H. H. paa Amagertorv og han beklagede sig over, at nu havde Oettinger trukket 2 Rigsdaler af hans Ugeløn, der var lille nok i Forvejen.

Jeg svarede ham kun: »Dit Fæ — Du kan vel begribe, at Du selv skal bekoste din Part af Skovturen!«. —

Denne *Emancipation*, der er foregaaet, er mig af større Betydning end den Højnelse af selve Lønnen, som der ses saa meget paa, trods dens *Relativitet*. —

Naar der var travlt ovre i Rigsdagssætteriet, blev det ofte forbudt at »gaa til Middag«; der blev ikke givet Ekstrabetaling til de almindelige Arbejdere, de maatte lade Bydrengen købe nogle Stykker Smørrebrød og Brændevin og Øl, eller ogsaa sulte til Travlheden var forbi. Men Ombryderen og Aftrækkeren fik Mad af én Potte som Nr. 2 og 3, efter at Faktor Schmelling havde faaet første Part. Maden var oprindelig Faktorens og blev sendt fra Fru Lunos Køkken.

Mange endnu levende Sættere, der har arbejdet i Treserne paa Kristiansborg Slot, vil godte sig ved at blive mindet om de kostelige Scener derovre, naar Schmelling kom ind i Sætteriet, mæt og sæt, og henkastede til Ombryderen: »*Per*, der er Mad!«, og denne saa skyndte sig over og kort efter kom tilbage, tørte sin Mund med Bagen af Haanden og raabte: »Busch, *Busch!*« Busch, det var Aftrækkeren, vidste Besked, haltede afsted og kom tilbage med en stor Krukke, som han anbragte under sin Presse, medens han paa Marschen gennem Sætteriet var bleven opmuntret af de lystige Sætteres Fnisen, Trommen og Skraben. Han sagde bare: »Drenge!« og udstødte nogle uartikulerede Lyde, der formodenlig skulde udtrykke en hel Del Skældsord.

(Et morsomt Genbillede af Busch har man i OLAF POULSEN som Bogtrykkeren i J. L. Heibergs »Recensenten og Dyret«.)

Men tilbage til Madpotten. Den stillede Busch som sagt under sin Haandpresse og gjorde sig af og til i Eftermiddagens Løb til Gode af den; han havde ingen Tænder og kunde ikke saa hurtig som Ombryderen »gøre Kaal« paa Indholdet.

Var der Ben i Krukken, gemte Busch dem og puttede dem ved Fyraften i sin Skødefrakkes Lomme. —

Grevinde DANNER gik hver Aften en Tur i Slottets Buegang og morede sig tidt over at faa en Passiar med den gamle originale Trykker, naar han var paa Vej til sit Hjem ad Vesterkanten. En Aften farer Hunden i Buschs Frakkeskød og haler i ham til Forfærdelse og senere til stor Moro for Grevinden, da hun forstod Aarsagen — et kødfuldt halvandet Punds Ben.

(Fortsættes.)

„Arbejdernes Almanak".

Fra Forretningsfører Th. Stauning har vi modtaget følgende:

»*Arbejdernes Almanak*« foreligger nu til Forhandling. Ligesom tidligere Aar vil der blive udsendt Prøve-Eksemplar og Subskriptionslister til alle vore Organisationer og Blade, og jeg anmoder da herved Partifællerne om i størst mulig Udstrækning at virke for Almanakens Udbredelse.

»*Arbejdernes Almanak*« indeholder, foruden godt literært Stof, tillige Artikler, der kan betragtes som agitatoriske, og »Arbejdernes Almanak« udgives af Socialdemokratisk Forbund, hvoraf følger, at vi ogsaa har økonomisk Udbytte af Udbredelsen. Jeg forventer derfor, at Partifællerne vil sætte Kraft ind paa Agitationen for dette vort eget Foretagende og undlade Agitation for **Konkurrenceforetagender**, der **intet har** med Arbejderpartiet at gøre, men **bruger** »**Arbejder**«-**Navnet som Skilt**.

»*Arbejdernes Almanak*« er det eneste af Julehefterne, hvis Overskud tilfalder Socialdemokratiet.

— — —

Kollegerne kan bestille Almanaken hos Anton Jensen.

Nær og Fjærn.

Maskinsætter-Klubben. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen paa Søndag i Rømersgade 22, 1. S. t. G. Hr. VIGGO CHRISTENSEN holder bl. a. Foredrag om sine Erfaringer om Maskinsætternes Forhold i Udlandet.

Til Stereotypørerne! Husk vor Generalforsamling paa Søndag. Vigtige Sager foreligger. *Alle bør møde* Kl. 12 præcis i Kommunekælderen.

Julefest for Typografernes Børn. Vi henleder Opmærksomheden paa, at Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder Juletræsfest med Tombola og stort Bal for de københavnske Afdelingers Medlemmer med Familie Nytaarsaften i Arbejderforeningens elegante Lokaler ved Nørrevold 92.

Iøvrigt henvises til de omdelte Programmer.

Gaver af enhver Art til Juletræet og Tombolaen modtages med Tak følgende Steder: Fr. Hjorth, Fredensgade 4 [2], Aage Th. Bjarnø, Krystalgade 28, A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4], Magnus Søndergaard, Stengade 3 [3], Alb. E. Hansen, Hørsholmsgade 22 K [3] samt hos Kasserer Laur. Jensen, Forbundskontoret. De indkomne Gaver offentliggøres i *Typ.-Tid.*

Flere Indsendere (Th. Holmen, Jul. Samuelsen, En Arbejdsløs, Ekvivok osv.) maa have Taalmodighed til næste Numer.

Navneforandring. Medlem Nr. 2062 Mads Laurits Madsen har erholdt Tilladelse til at føre Navnet ANGELBO.

H. Gemynthe, f. T. Middelfart Afdelingens Formand, tiltraadte 4. December for 25 Aar siden Plads som Typograf i det Trykkeri, hvor han nu arbejder. Den Gang ejedes Trykkeriet og *Middelfart Dagblad* af Redaktør L. P. Eriksen. Trykkeri og Blad har siden flere Gange skiftet Ejer, Navn og Politik, er gaaet fra Højre gennem alle Venstre-afskygninger til Forretningen nu er kommen ind i mere solide Forhold. Fra Trykkeriet udgaar nu *Middelfart Venstreblad,* der er Talerør for den radikale Politik. Under disse skiftende Forhold har Gemynthe passet sit typografiske Arbejde og ved Siden deraf beklædt forskellige Tillidsposter, som hans Kolleger og Medborgere har lagt paa hans Skuldre. — Tillykke!

30 Aar ved samme Sætterkasse. Vort Trykkeris Alderspræsident, Typograf KRYGER, har i Dag kunnet fejre 30 Aars Dagen for sin Ansættelse ved *Nyborg Avis,* skriver nævnte Blad. Ligesom i sin Tid gamle Soldater kunde rose sig af at have tjent under 4 Konger, saaledes har Hr. Kryger — iøvrigt *sans comparation,* ved *Nyborg Avis* »sat« for 4 Redaktører, nemlig d'Hrr. Blumensaadt, Brockoorf, Opffer og de sidste 10 Aar Egebjerg.

Det er adskillige Millioner Typer, Hr. Kryger i disse Aar har pillet op af Kassen og atter lagt af. Man kan normalt regne, at han sætter ca. 80,000 Typer ugenlig, det giver i et Aar (med et rundt Tal regnet til 50 Uger) 4 Millioner og i 30 Aar 120 Millioner! Da der af hver 1000 Bogstaver bliver 25 Avislinjer, bliver Resultatet 3 Mill. Linjer à 2¼ Tommes Bredde, hvilket igen vil sige, at hvis alle disse Typer sattes ved Siden af hinanden vilde de udgøre en Linje paa over 23 danske Mil.

Saavel Redaktion og Ekspedition som Hr. Krygers Kolleger i Trykkeriet bringer den brave og afholdte gamle Typograf en hjertelig Lykønskning.

»**Arbejdernes Læseselskab**« har faaet en ny Katalog paa omtrent 300 Sider og rummende ca. 16,000 Bind god Litteratur af al Slags.

»Arbejdernes Læseselskab« er stiftet af Arbejdere og ledes af Arbejdere, og det fortjener Støtte af Arbejdere. Det byder ikke alene paa sin righoldige Bogsamling, men har samtidig Læseværelser gratis Foredrag og Oplæsninger af Nutidens fineste Navne i Kunstens og Litteraturens Verden. Samtidig fører det under kyndig Vejledning sine Medlemmer rundt paa Musæer, i industrielle Virksomheder m. m. Og saa er der forøvrigt Sangkor, Diskussionsklub, Sportsklub, Skakklub, Cykleklub, dramatisk Klub osv. samt Adgang til Teatre, Musæer og lign. Steder for halv Pris. Selskabets Medlemsblad giver nærmere Underretning.

Alt i alt: benytter man sig af alle de Fordele, Læseselskabet byder, har man reel Pengeindtægt af at være Medlem. M.

Forretningsudvalgsmøder.

Fredag den 21. Oktober 1910.

1. Skrivelse fra Gustav Clausen, hvori han meddeler, at han har overgivet Sagen til Hr. Højesteretssagfører Ernst Müller. Efter en Diskussion vedtoges det, at overlade Sagens nærmere Behandling til Overretssagfører Oscar Johansen, idet man ikke vil være utilbøjelig til at akkviescere ved en mindelig Ordning af Sagen.

2. Der var afholdt Mæglingsmøde ang. et Forhold med en Fyrbøder og Trykkeriarbejder hos Firmaet Qvist & Co., som var afskediget paa Grund af en Indmeldelse i Forbundet. Firmaet havde angivet, at det var Utilfredshed med Vedk. Da der forelaa en Erklæring om, at der skulde antages en Fyrbøder, og at Firmaet ikke vilde lægge denne nogen Hindring i Vejen for at være Medlem af Forbundet, var Sagen taget til Efterretning.

3. Ang. Winthers Bogtrykkeris Lærlingeforhold var der afholdt Mægling, hvorved det var vedtaget at lade Sagen udgaa, da der i den sidste Tid var beskæftiget 3 à 4 Svende.

4. Der var ogsaa afholdt Mægling ang. en opstaaet Konflikt i Lunos Bogtr., som var forløbet resultatløs. Derefter var der afholdt Møde mellem Forretningsudvalgene, og her var det, efter at man først paa et Møde forgæves havde søgt at komme til Enighed, lykkedes ved et privat Møde mellem Formændene at opnaa Forstaaelse. Den vedtagne Resolution lød: Forretningsudvalgene enes om at lade Spørgsmaalet om Firm. Bianco Lunos Afskedigelse af to Sættere afgøre af den faste Voldgiftsret, saaledes at først Spørgsmaalet om Retten til Afskedigelse uden Angivelse af Grund afgøres, og derefter eventuelt Spørgsmaalet om, hvorvidt der foreligger tilstrækkelig Afskedigelsesgrund. De to Sættere bliver staaende i Arbejde til Rettens Kendelse falder, og denne søges fremskyndet saa meget som muligt. Uden Opsigelse afskediges to Sættere, saafremt Firmaet ikke kan beskæftige hele Personalet. Det var aftalt, at de to Sættere indtræder straks, og at der ikke afskediges nogen af det nuværende Personale, saa længe Sagen verserer.

5. Det finske Forbund fremsender gennem det intern. Sekretariat Anmodning om Sanktion til Lønbevægelse og giver en indgaaende Beskrivelse af Organisationsforholdene. — Tiltrædes.

6. Svenska Typografförbund indbyder til Forbundsmøde, som afholdes fra 9.—12. November. — Indbydelsen modtoges, og det vedtoges at delegere Laur. Jensen.

7. K. B.s Arbejdsanvisning gav Anledning til en indgaaende Diskussion. Der havde foreligget forskellige Tilfælde, hvor det viste sig, at man gennem K. B. søgte at komme Arbejdsanvisningen paa Kontoret til Livs. — Sagens videre Behandling udsættes.

8. En Understøttelsessag behandledes og afgjordes.

Onsdag den 23. November 1910.

1. Fra Soc. Forbund forelaa Skrivelse ang. »Arbejdernes Almanak«. — Det anbefales at agitere for Almanakens Udbredelse.

2. Skr. fra Soc. Forbund vedr. »Socialistisk Bibliotek. — Det anbefales Afdelingerne at arbejde for dets Udbredelse.

3. De samv. Fagforbund fremsender Kendelse fra den faste Voldgiftsret i Luno-Sagen.

4. Igennem De samv. Fagforbund var fra Arbejderskolen modtaget Tilbud om, at der kunde gives Forbundet Plads for en Mand i et Kursus i Statistik. Kontingentet er 10 Kr. — Det vedtoges at indmelde Th. Holmen til Kursuset.

5. Skrivelse fra Arbejdsløshedsinspektoratet ang. forskellige Forhold. Udkast til Svarskrivelse forelaa og vedtoges at afsende.

6. Skrivelse fra Norsk Centralforening for Bogtr., hvori det meddeles, at der agtes oprettes en Stereotyperingsanstalt med uorganiseret Arbejdskraft. Fra anden Side er det oplyst, at Holger Lund fra Bladsatsfabriken skal lede denne. Da Vedk. har udmeldt sig af Forbundet, kan man kun svare dette.

7. Meddelelse gaves om forskellige Forhold i Lyngby, Slagelse og Nakskov, hvor Hvidtfeldt havde aflagt Besøg.

8. Spørgsmaalet om Forbundsstyrelsesmøde forelaa til Behandling, og i Forbindelse hermed drøftedes de forskellige administrative Forhold, som allerede tidligere ved Cirkulering var forelagt Forbundsstyrelsen. Administrationen vil nu nærmere undersøge, hvilket System, der vil være mest praktisk, og derefter tages der nærmere Bestemmelse. Forbundsstyrelsesmøde menes derefter ikke at blive afholdt i Aar.

9. Foranlediget ved statistiske Skemaers Udfyldning til det internationale Sekretariat, besluttedes det i den nærmeste Tid at optage en Statistik over Løn- og Arbejdsforhold for hele Landet.

10. Indsigelse var nedlagt mod en Trykkers Optagelse i Københavnsafdelingen, fordi der ikke paa Udlæringsstedet i den sidste Tid havde arbejdet nogen udlært Trykker. Afdelingsstyrelsen indstiller imidlertid Vedk. til Optagelse, da der ved Antagelsen og i længere Tid det paagældende Sted havde været beskæftiget en udlært Trykker. — Indstillingen tiltraadtes.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget: Vald. Jensen 2.00, Neye (Martin) 1.00, Novemberfesten à Conto 700.00, Schultz' Sætterier (1.—3. B.) 60.40, Akts. W. Schultz' Pers. 7.15, Rosenbergs Pers. ÷ 1 6.05. Tils. Kr. 776.60.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 30. November 1910. LAUR. JENSEN.

En hjertelig Tak for den store Opmærksomhed fra Kollegerne paa vor Sølvbryllupsdag. En særlig Tak til Gutenberg-Koret for den smukke Morgenhilsen. A. TVERSKOU og HUSTRU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager* 474x. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Kommunetilskudene til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Fra 12. Oktober er i Tilskud modtaget: 13. Oktober: *Holbæk* 127.40; *Varde* 67.94. 17. Oktober: *Gentofte* 106.17; *Odense* 712.84. 18. Oktober: *Horsens* 263.90. 27. Oktober: *Haslev-Frerslev* 4.34; *Stege* 24.27; *Struer* 12.13. 24. November: *Frederikshavn* 6.07. 29. November: *Helsingør* 103.13. 30. November: *Aarhus* 1016.17; *Silkeborg* 130.43.

København, den 30. November 1910.

HOVEDBESTYRELSEN.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Gustav Jensen, tidl. Medlem (Rosenberg). Trykker Jens Ditlev Petersen, udl. hos Rosenberg [28]/11 10 (arb. s. St.). Paal. Ellen Jørgensen, tidl. Medlem (O. C. Olsen).

Ringkøbing: Holger Frederik Hestbeck. udl. 1/10 10 i Hestbecks Bogtr. i Lemvig.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2257 (2805) Oskar V. Eckberg fra Rønne (arbl.).

Bogense: 2379 L. G. C. Caspersen i Pl. Nykøbing F., 2247 Alb. Christensen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Randers, 869 (norsk) Johs. Chr. Næstaas (syg). Ringkøbing, 2675 M. Nørgaard Mortensen til Skjern i Pl.

Fratraadte.

København: 2410 (2611) Harry Jacobsen til Slagelse i Pl. 2432 (1807) Hj. Steffensen til Nørresundby i Pl.

Aarhus, 1960 Vald. Leth til Herning i Pl. og 2708 A. V. G. Larsen paa Rejse. Brønderslev, 724 N. Henriksen paa Rejse. Kolding, 2458 Paalæggerske Louise Petersen til Odense i Pl. og 2153 R. N. Hunderup til Odense i Pl. Odense, 29508 (tysk) Karl Emil Fischer paa Rejse. Ringkøbing, 2037 S. Skaaning til Holstebro i Plads. Rønne, 2392 Johannes Jensen til Holstebro i Pl. og 2257 Valdemar Eckberg til København. Slagelse, 2247 Alb. Christensen til Nykøbing F. i Pl.

Udslettet for Restance.

København: 715 K. Knudsen og Hustru (O. C. Olsen).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9½: Sangøvelse. Alle bedes møde. (10)

Stereotypør- og Galvanoplastiker-Klubben.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Søndag den 4. Decbr. 1910 i Kommunekælderen, Nørre-Farimagsgade, Hj. af Gothersgade, *Kl. 12 præcis.*

M.-K. afholder **ekstraordinær Generalforsamling** Søndag den 4. Decbr. Kl. 11½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Bevilling af Klubbens Midler. 2. Stiftelsesfesten. 3. Foredrag af VIGGO CHRISTENSEN om Maskinsætterforhold i Udlandet. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 44.—47. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 10. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Ny typ. Forenings Administrationsfond.

I Henhold til Lovenes § 2 vil der den 4. Januar 1911 blive uddelt 125 Kr. i 5 Portioner à 25 Kr. til Medlemmer af Fonden, som paa Grund af Sygdom, Alder eller anden uforskyldt Aarsag er kommen i Trang. Andragender, stillede til Styrelsen, maa være Undertegnede i Hænde senest Lørdag den 17. December. P. HANSEN,
Nansensgade 45².

ANNONCER

En Avis-Sætter

søger Plads til 1. Januar i Provinsen; har nogen Kendskab til Trykning. Billet mrkt. »189« modtager Ekspeditionskontoret.

Et lille Trykkeri,

bestaaende af *2 Haandpresser, 2 Reoler* og et righoldigt Udvalg i *velbevarede Skrifter* er til Salg. Billet mrkt. »184« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

søger Plads straks eller senere som *Avis-* eller *Akcidens-Sætter.* Billet mrkt. »185« modtager Ekspeditionskontoret.

»Monoline«-Sætter

ønsker Pladsforandring (eventuelt at bytte med en Kollega). Billet mrkt. »188« modt. Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Avktion.

Mandag den 5. December d. A., Form. Kl. 11½ bliver ved Avktion, der afholdes

Badstuestræde Nr. 7, 1. Sal,

efter Begæring af **Overretssagfører Viggo Garde** bortsolgt de **O. Wrights Eftf.s** (Gustav A. Jensen) **Likvidationsbo** tilhørende

Bogtrykkeri-Maskiner
Skrifter og Inventar.

Af Kataloget fremhæves. **1 Hurtigpresse, 3 Digeltrykspresser, 1 Motor med Modstand** og Ledning, **1 Skæremaskine, 1 Heftemaskine,** Skrifter, ca. 40 Kasser med forskellige **Titelskrifter, Ornamenter, Messingstreger, Blystege, Kvadrater** m. m.

Eftersyn: Lørdag den 3. og **Søndag** den 4. Decbr., Kl. 10—2.

Kataloger erholdes hos Undertegnede.

Aktieselskabet
„Sagførernes Avktioner",
Farvergade 6. — Telefon 7352. (187)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
(75) ANTON JENSEN.

God kraftig Middag, 2 Retter og Kaffe 50 Øre, fuld Kost 8 Kr. tilbydes.
Frk. M. PETERSEN,
(186) *Istedgade 136².*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST
MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER
KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6
(12)

WILLIAM SIMMELKIÆR
LANDEMÆRKET 9 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Boktryckeri Kalendern 1910

som utkommer i medio av Dec. 1910 innnehåller rikt illustrerade uppsatser i olika ämnen inom de grafiska facken av framstående fackmän.

För typografer är priset Kr. 3.00. Bokhandelspris Kr. 5.00.

Rekvisitioner kunna insändas till

R. Schneidler, J. H. Schultz A. B. Niels Juels Gade 12. K. Köpenhamn

eller direkt till

WALD. ZACHRISSONS FÖRLAG
(190) *Göteborg.*

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier.
(174)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 9. DECEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Fredag den 16. ds.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 16. ds.* til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B, opgive Opholdssted den 24. ds., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Fredag den 16. ds. til Afdelingskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1]. Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.

København, den 8. Decbr. 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Hvor bærer det hen?

HVAD skal det blive til? — Kommer der ikke snart en Opgangsperiode? — Det er disse og lignende Spørgsmaal, man daglig hører, og som bliver diskuterede Mand og Mand imellem samtidig med, at der i de faglige Presser den ene Gang efter den anden bliver paapeget, hvor daarlig Situationen er, og indskærpet Medlemmerne ved forskellige Foranstaltninger at hjælpe til med at forbedre Tilstandene.

Det er mørke Udsigter, at vort Fag i dets allerbedste Tid møder med en arbejdsløs Skare paa godt op mod halvandet Hundrede Mand, saa vi Arbejdsløse absolut ikke kan nære store Forhaabninger om at opnaa det store Gode, at faa Lov til at arbejde.

Der bliver sagt mange pæne Ord for at opmuntre os, og paa Indrømmelsen af vor fortvivlede Stilling skorter det heller ikke, men udover disse dumme og tomme Talemaader bliver der heller ikke gjort noget. Var det ikke paa Tide, at man virkelig forsøgte at hjælpe de Arbejdsløse.

Paa hvilken Maade det skal ske, kan der selvfølgelig diskuteres om, men hvad der ikke kan afdisputeres, er den sørgelige Sandhed, at der paa den Maade, som det gaar paa nu, gaar alt for store Værdier tabt, baade personligt og i hele Klassens Interesse.

Hvad det særligt gælder om under en saadan Periode, som den nuværende, er, at Arbejderen ikke dukker Hovedet og taber Modet, men tværtimod viser, at han med rolig Overbevisning kan vente paa den Time, da det igen begynder at lysne.

Som Forholdene nu stiller sig indenfor vor Organisation, er de absolut ikke af den Beskaffenhed, at de hjælper til at holde Modet oppe hos de uheldige — tværtimod!

Hvad der vilde være det første Skridt henimod at faa en Orden paa Tilstandene var, om f. Eks. — som af Hr. Holmen nævnt — al Falbyden af Arbejde paa Trykkerierne blev forbudt.

Foreløbig er det saaledes indrettet, at den, der kan dukke sig og være den største Slave, har mest Udsigt til at klare sig igennem. Med andre Ord, at den, der kan gaa Tiggergangen fra det ene Arbejdssted til det andet og falbyde sig, med Tiden jo har de bedste Chancer for at blive hængende et Sted. Men hvad er det for en Maade at opnaa Arbejde paa? Enhver, som har prøvet det, tænker sikkert med Afsky paa den stillen sig frem og paa den Overlegenhed, hvormed vedkommende Arbejdsgiver tog paa én, samtidig med at tilstedeværende, arbejdende Kolleger paa en højst ubehagelig Maade tog Maal af én, ligesom de vilde sige: »Er det Meningen, at Du kommer her for at forsøge paa igennem mindre Løn at tage Arbejdet fra os!«

Arbejdsgiverne har ligeledes herigennem et udmærket Støttepunkt for at holde Lønnen nede paa Minimum, ja, eventuelt fra en lidt højere Løn at trykke den ned paa denne.

Det rigtigste vilde være, om alle Pladser blev besatte gennem Arbejdsanvisningen; thi som det er nu, er denne Institution nærmest kun en Skygge af, hvad den burde være. Naar dette kunde blive vedtaget, var vi sikkert naaet et godt Skridt frem mod at højne vor egen Stilling.

Før vi kommer saa vidt, er der selvfølgelig en hel Del Vanskeligheder at overvinde, men med lidt god Vilje vil det sikkert kunde lade sig gøre. Der er bl. a. Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade det foreslaaede vilde kunne arrangeres, uden at Arbejderne indenfor visse Kredse (i dette Tilfælde Hovedstaden) vilde blive favoriserede. Hvorledes vilde t. Eks. Spørgsmaalet stille sig, hvis en Arbejder fra Provinsen ønskede at opnaa Arbejde i København? EN ARBEJDSLØS.

Obligatorisk Arbejdsanvisning.

I.

SELVE Betegnelsen er vel ikke fuldt korrekt, da vi ikke i en overskuelig Fremtid vil naa saa vidt, men man kalder den saadan og lad os derfor bruge den.

Naar jeg i mit Svar til Hr. Mogensen mener, at Grunden til hans Vrede mod Københavnerne maa søges dybere end i den Udtalelse, han hørte fra en Kollega paa Anvisningskontoret, viser Hr. M.s Svar til en »Københavner«, at jeg har Ret. M. skriver:

»Og da Provinsianeren alt i Forvejen havde spekuleret paa at belyse nævnte »kollegiale« Forhold gennem en Artikel i *Typ.-Tid.* — var det han begik sin Artikel i nærv. Blads Nr. 44.«

Hvad var det nu for et Forhold M. vilde belyse. Det udtaler M. ogsaa i sit Svar til »Københavner« i følgende Sætning som Konklusion af hans Gang rundt paa Trykkerierne: »han fik ligesom en kvalm Fornemmelse af at *han var tilovers.*«

Nu vil M. gerne give Kollegerne Skyld for, at det er disse, der har fremkaldt denne Fornemmelse, men det kan disse ganske naturligt ikke gøre. Det der fremkalder denne Fornemmelse hos Dem er netop det,

at De skuffes ved, hvor De kommer, stadig at høre, at der intet Arbejde er for Dem — — *De er tilovers.*

Med Ungdommens hele Energi og gaaen paa tog De fat den første Tid for at skaffe Dem Arbejde, der maatte da for Pokker vel nok være en Plads for Dem paa dette store Marked i denne store By med de mange Værksteder — men Skuffelsen bliver større fra Uge til Uge, indtil Fornemmelsen af at være tilovers kommer. — De bliver vred paa hele Verden, og i Stedet for at give de forkvaklede Samfundsforhold Skylden, der har Raad til at undvære saa megen Arbejdskraft og Arbejdslyst, i Stedet for at lægge Skylden paa den forældede og karakternedbrydende Maade at søge Arbejde paa, springer De over, hvor Gærdet er lavest og falder over Kollegerne i Byen.

Jeg kan forstaa, at enhver efter en saadan Tur rundt fra Værksted til Værksted bliver modløs og pirrelig. Første Gang, han kommer i et Sætteri, er han i godt Humør, og træffer han en Bekendt, hilser de hjertelig paa hinanden, uden at selv en noksom kraftig Hilsen: »Hvad Fanden vil Du« eller lign. føles som en Hentydning, men efterhaanden som Skuffelsen kommer, bliver han mere og mere ømfindtlig, og enhver Udtalelse, der hentyder til, at han er arbejdsløs, optages som en Spydighed. — Følelsen af at være tilovers vokser stille og ubemærket frem. — Ondskabsfuldheder fra en anden *arbejdsløs* Kollega paa Anvisningskontoret bliver den Draabe, der for Dem faar Bægeret til at flyde over, og De *ser* en dyb Kløft mellem Københavnere og Provinsianere, skønt De godt véd, at der organisatorisk set ikke er den ringeste Forskel.

— — —

Derfor mener jeg, vi maa bort fra al søgen Arbejde paa Trykkerierne, det knuger Personligheden ned og skaber et forvrænget Livssyn.

Konsekvensen af »obligatorisk Arbejdsanvisning« og hele den saglige Side af Forholdet skal jeg nærmere omtale senere.

— — —

Rumlepotten »*Ekvivok*« har igen været ude at rumle paa sin gamle gennem Aarene kendte Melodi. — Den rumler nu, som før, sine gamle rustne Toner ind i vore Øren, og tror stadig det er disse, der er Brug for, uden at ane, at Tiden er løben fra den, og at Pottens Rumlen lyder som: »Økseskaft«.

Hele Pottens Indlæg i den mellem Hr. Mogensen og mig førte Debat er en Konstatering af Sandheden i det gamle Ordsprog:

»Tomme Tønder buldrer mest«. TH. HOLMEN.

II.

Altsaa gav Mogensens Artikel Anledning til, at dette Spørgsmaal kom paa Dagsordenen igen. Sidste Gang Tanken blev praktiseret herhjemme er nu 20 Aar siden — hvor Tiden dog løber. Da man den Gang forsøgte at praktisere Ideen, skete det paa den Maade, at man ganske simpelt forbød Medlemmerne at søge Arbejde paa Trykkerierne. Men man maatte hurtig opgive denne Kurs. Thi — som det af og til hænder — var der ogsaa den Gang nogle Individer, som troede at kunne gavne sig selv ved at skade Kollegerne, og som udnyttede Sammenholdet paa den Maade, at de *omgik* Flertallets Beslutning. Nu er det jo mange Aar siden. Meget muligt, at det nu bedre vil kunne lykkes under vort moderne, højtudviklede Organisationsliv.

I Tyskland har vore Klassebrødre i flere Byer indført Forholdet, idet Principalerne kun tager deres Arbejdskraft fra en »Arbeitsnachweis«, som bestyres af en »Beamte«, der fordeler Arbejdet saa retfærdigt som Forholdene tillader det. I Peking, hvor den moderne Tids Strømninger paa det sociale Omraade ogsaa er naaet hen, har man gjort Skridtet fuldt ud, idet det anses for en ubrydelig Æressag *kun* at modtage det Arbejde, som anvises af Syndikatet.

Men nu bliver Spørgsmaalet formentlig forelagt Delegeretmødet, som forhaabentlig fører til et Resultat. JUL. SAMUELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling

afholdt Onsdag den 23. November ordinær Generalforsamling, Enghavevej 40. Dirigent: TH. HOLMEN. Sekretær: C. SONNENBORG.

Punkt 1. Beretning om Virksomheden. Denne aflagdes af VIGGO CHRISTENSEN, som oplyste, at Antallet paa de Arbejdsløse for Tiden var ca. 200, samt at der desværre ikke foreløbig var Udsigt til nogen Bedring. Omtalte dernæst meget indgaaende Kendelsen i Luno-Affæren og udtalte: Med Hensyn til de to Mænd er Dommen foreløbig gaaet os imod, men den hjemlede os faktisk Ret til at lade de opgivne Afskedigelsesgrunde prøve af Retten. Naar man imidlertid ikke havde gjort det, skyldtes det nærmere udviklede Grunde, der ikke vedkom Sagens Realitet. Forøvrigt var Sagens Præmisser et afgjort Nederlag for det Standpunkt, K. B. og Arbejdsgiverforeningen havde indtaget, idet de havde hævdet, at i alle forekommende Tilfælde havde Arbejdsgiverne en ubetinget Ret til at afskedige hvem de vilde, men Præmisserne angiver adskillige Begrænsninger i Arbejdsgivernes Ret i saa Henseende. Organisationens Stilling til og Evne til at forsvare Tillidsmændene er den samme efter som før denne Dom. Den eneste Forandring er, at de Mæglingsregler, vi nu har, og som gentagne Gange har været anvendt, ikke fremtidig kan bruges. Organisationen kan derfor — hvis man ønsker det — uden videre give Strejkevarsel i saadanne Tilfælde som det foreliggende. Foreslog imidlertid at søge Forhandling med Bogtrykkerne angaaende Oprettelse af en Tillidsmandsinstitution. — I Diskussionen deltog følgende: ALBERT PETERSEN: Vi bør i lignende Tilfælde, som nu hos Luno, forfølge Sagen til det yderste. Vore Lønninger har ikke holdt Trit med Livsfornødenhedernes Stigning. — ANTON ANDERSEN: Forholdene paa Trykkerierne er værre nu end for 20 Aar siden. Beklagede, at det ikke var lykkedes os at vinde Sagen hos Luno. — JUL. SAMUELSEN: Naar vi slaar paa Modstanderne, maa vi vente, at de slaar igen. — VILH. JACOBSEN: Personalerne bør selv tage fat, naar Ledelsen ikke kan sikre vore Tillidsmænd. — HELSTED: Kan ikke støtte Forslaget om en Tillidsmandsinstitution. Anbefalede derimod, at vi faar en Passus ind i Forbundslovene, hvorefter Tillidsmænd kun skal fungere ½ Aar. — Frk. MOURITZEN: Vi bør lade vore Arbejdsløse faa det medhjælpsvis Arbejde, som skal udføres paa Forbundskontoret. — FORMANDEN replicerede til de foregaaende Talere, hvorefter Beretningen enstemmig godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet. LAUR. JENREN forelagde dette, der balancerede med Kr. 102,892.73. Den Del af Regnskabet, der vedrører Forbundet, balancerer med Kr. 37,530.05. Medlemsindtægten har været Kr. 27,145.65, ekstra Kontingent Kr. 28.25, andre Indtægter Kr. 8.00, og Tilskud fra Hovedkassen Kr. 10,348.15. Udgifterne fordeler sig saaledes: Rejseunderstøttelse Kr. 881.05, Understøttelse paa Stedet Kr. 18,828.75 (mod Kr. 12,590.00 i forr. Kv.); Sygeunderstøttelse Kr. 14,173.20 (mod Kr. 14,293.78 i forr. Kv.); Begravelseshjælp Kr. 490.00 (mod Kr. 1790.00 i forr. Kv.); Administrationstilskud Kr. 1685.34 og indsendt til Hovedkassen Kr. 1471.71. I Karensunderstøttelse er der endvidere udredet Kr. 1441.50. Lokalkasserne havde den 1. Juli en samlet Formue af Kr. 49,957.61 og den 30. Septbr. Kr. 51,826.86, altsaa en Fremgang af Kr. 1869.25. Regnskabet godkendtes enstemmig.

Punkt 3 udgik af Dagsordenen.

Punkt 4. Valg af 3 Medlemmer samt Suppleanter til Bogtrykfagets Voldgiftsret. FORMANDEN foreslog at genvælge de afgaaende: CARL NIELSEN, TH. HOLMEN, JUL. SCHRØDER, Suppleanter: ACTON MØLLER, VILH. JACOBSEN og CHRISTOFFERSEN. Enstemmig vedtaget til skriftlig Afstemning.

Punkt 5. Beretning fra Kontrahentmøderne aflagdes indgaaende af WARTENBERG. Beretningen godkendtes enstemmig.

Punkt 6 udgik af Dagsordenen.

Odense Afdeling

afholdt Fredag den 25. November ekstra Generalforsamling. Punkt 1 paa Dagsordenen var »Foredrag over kooperative Foretagender«, men grundet paa ringe Besøg besluttedes det at udsætte det til en senere Generalforsamling eller et særligt Møde.

Valg. Til Kasserer genvalgtes enstemmigt N. CHR. GLAUSEN. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer AXEL FREDERIKSEN og L. CHR. NIELSEN samt Revisoren P. OLSEN og Bannerbæreren A. BERG PETERSEN genvalgtes ligeledes enst. Som Suppleant til Styrelsen valgtes OSCAR OLSEN.

Eventuelt. Efter at FORM. havde givet nogle Meddelelser ang. den afholdte Fest og Juleindsamlingen, foreslog BJØRNSTAD, at Afdelingen skulde abonnere paa »Dyvas »Mønstre«, hvilket vedtoges. —bl.—

Rabat!

De Penge, der spares ved billigt og godt Indkøb, er lige saa gode som de, der erhverves ved forøget Indtægt.

En saadan Besparelse kan opnaas ved paa Forbundskontoret at afhente Rabatkuponer, der giver 5 à 10 % Rabat paa en Mængde forskellige Varer: Handsker, Møbler, Porcellæn, Tøj, Lædervarer, Brudeudstyr osv. i ca. 40 forskellige Forretninger, uddelt af »Indkøbsforeningen A. E.«

Rabatten omfatter, naar lige undtages Spise- og Drikkevarer, næsten alle almindelige Brugsgenstande.

Fremgangsmaaden er nem og lige til. Man henter paa Forbundskontoret Mærker gældende for de Varer, man ønsker at købe, gaar derefter hen i den Forretning, der er angivet paa Mærket (de paagældende Forretninger er, saavidt vi véd, alle kulante og reelle Firmaer), udvælger Varen og leverer Mærket sammen med Betalingen, hvori den angivne Rabat saa fradrages.

Vi tilraader et Forsøg. +

Nær og Fjærn.

Ethvert Regnskab fra Novemberfesten maa være afgjort senest i Morgen Lørdag.

Arbejdsløse Medlemmer kan paa Forbundskontoret erholde Rekvisitioner paa Kokes à 1 Kr. pr. Tønde for hele og 1.25 for knuste.

Dødsfald. I Søndags jordedes paa Vestre Kirkegaard vor Kollega JULIUS Olsen, der, efter at have arbejdet nogle Aar i Hillerød, hvor han af og til maatte ombytte Arbejdet med Sygeseng, endelig var bleven indlagt paa Sct. Josephs Hospital her i Byen, hvor han døde forrige Tirsdag. J. O., der var midt i Trediverne, havde lært hos I. Cohen og havde herfra — som desværre saa mange har haft — Spiren til sin Sygdom. Senere har han arbejdet i Næstved. Bedst kendt var han af de mange Danskere (hvoriblandt ogsaa var den for nogle Maaneder siden afdøde Holstebro-Petersen), som for en halv Snes Aar siden arbejdede i Kristiania, hvor han haardnakket bød sin Sygdom Trods og deltog i de »Landflygtiges« glade Liv. Ja, midt om Vinteren, naar det var hundekoldt, gik han endog paa Rejse deroppe og syntes ligefrem at vinde Kræfter derved.

De, der rigtig kom til at kende Julius Olsen, vil mindes ham som et hjærtensgodt og bravt Menneske. J. S.

Til Juletræsfesten i Typ. Syge-Hjælpekasse er Børnebilletterne snart udsolgte.

Til Tombolaen har vi modtaget følgende Gaver: L. Levison jun.: 12 Æsker Brevpapir, 2 Lampeskærme, 1 Skrivetøj, 6 Skrueblyanter, Penneskafter m. m.; Akt. F. L. Bie, Farvergade: 1 amer. Vinkelhage, 1 Tenakel, 2 Aale, 1 Tang og 1 Tilretterkniv; Fru Petersen, Vildandeg.: 2 Fig., 2 Vaser, 2 Broscher og 1 Bill.; —n: 6 Bill. og 6 Nipsg.; Fru Müche: 2 Nipsg.; Andersens Haandklædef.: 6 Haandklæder; Bordings Bogtr. —n: 4 Platter; Chr. Hansen: 1 Cigarstativ; Viggo P.: et Par Smaating; —: 1 Sølv Rem. Herreur, for hvilke Giverne takkes.

Gaver modtages med Tak efter Adresserne paa Programmet og af Hr. Laur. Jensen, Forbundskontoret. STYRELSEN.

Generalstrejke-Spørgsmaalet. Vore italienske Kolleger afholdt fornylig Kongres i Neapel. Kongressen blev indledet med en lang Diskussion om Generalstrejke-Spørgsmaalet. Resultatet blev en Resolution, i hvilken det udtales, at Proletariatets økonomiske og politiske Frigørelse kun kan opnaas gennem *skridtvise* Erobringer, at Generalstrejken som pludselig Standsning af det økonomiske Liv staar i Modsætning til Metoden: Proletariatets skridtvise Højnelse, og den betoner, at Generalstrejken kun kan anvendes som yderste Middel i yderste Tilfælde af Attentater paa Proletariatets Rettigheder. I Tilfælde af almindelig Arbejdsstandsning, proklameret af Arbejderorganisationerne, skal Sættere og Trykkere i Dagbladene lade Arbejdet hvile, da Arbejdet i Dagbladene ikke kan opfattes som offentlig Tjeneste. Naar der af »Arbejderkammeret« proklameres almindelig Strejke af lokal Natur, overlades det til Forbundets lokale Afdeling at bestemme, hvorvidt Strejken skal udvides til Dagbladene. Under Lønkampe er Udgivere af Dagblade at betragte som ligestillede med de øvrige Arbejdsgivere. — Det er paa høje Tid vore italienske Kolleger tager Stilling imod de stadige planløse »Generalstrejker«, der i lange Tider har hindret et alvorligt Organisationsarbejde. Den store Mængde Skruebrækkere, der under disse Kampe stadig har staaet til Arbejdsgivernes Raadighed, nødvendiggør desuden et energisk Oplysningsarbejde, hvis Bevægelsen skal vinde frem.

21,000 Sættemaskiner. I Følge *Buchgewerbe* var der den 1. Januar 1910 21,000 Sættemaskiner i Brug Verden over. Maskinernes samlede Værdi anslaas til 445 Mill. Kr. Størsteparten var Linotype, fabrikerede i Mergenthaler Sættemaskinefabrik, som har solgt 7000 Maskiner, hvoraf Flertallet endnu er i Brug. De i Berlin fabrikerede »Typograph«-Maskiner har naaet Tallet 2000. Af Monoline formodes at være solgt nogle Hundrede Stykker. Af Monotype Sætte- og Støbemaskinerne menes der at være ca. 5000 i Brug.

Sverige. I Sverige fandtes der ved Udgangen af Aaret 1908 ialt 375 Bogtrykkerier. Disse beskæftigede tilsammen 6,371 Arbejdere. Af de 6,731 Arbejdere var 813 voksne Kvinder = 12,1 pCt. Desuden fandtes der 1,433 mindreaarige af begge Køn = 21,3 pCt. Den kvindelige og den mindreaarige Arbejdskraft udgjorde saaledes ialt 33,4 pCt. eller 1/3 af hele den i Bogtrykkerierne beskæftigede Arbejdskraft. — Den borgerlige Presse er den Dag i Dag skinhellig nok til at stemple Socialdemokraterne som Modstandere af Hjem og Familieliv. Nærværende Statistik beviser mere end mange Ord, at det er den kapitalistiske Produktionsmaade, der ødelægger Hjemmene og dræber Familielivet ved at jage Hustruer og Børn ind i usunde Fabriker. I adskillige andre Fag stiller Forholdene sig endda værre.

Bibelen er nu oversat paa 418 Sprog — foruden at enkelte Dele af den er oversat paa flere Sprog eller Dialekter — alene paa det britiske Bibel-Selskabs Foranstaltning. Dette har nu en ny hebraisk Oversættelse under Arbejde. Bibelen er den Bog, som er oversat til de fleste Sprog.

Husk „Stiftelserne".

Meld Dem ind nu! Derved støtter De gamle Kolleger, og De selv støttes, naar De bliver gammel.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Axelholm (d'Hrr. Axelholm 10.00, Th. Mortensen 5.00, N. P. Hansen 2.00, Alfred Hansen 2.00, M. Schou 2.00, G. Hermansen 2.00, mandligt Pers. 22.00, kvindel. do. 6.50) ialt 51.50; E. Hansen (Rosenberg) 1. B 1.00; Thieles Sættere 1. B. 7.00; Rigsdagen 1.—2. B. 29.00; Aamodt 1. B. 5.60; Citytr. 1.—2. B. 8.00; S. L. Møllers Pers. 11.00; Thieles Trykkere 1.—4. B. 18.00; Centraltr. 20.00; Hoffensbergs Sættere 5.25; Aller 1.—2. B. (Sætteriet 6.00, Trykkeriet 8.50, Galvanopl. 2.50, Trykkeriarb. 6.85, de kvindelige 3.20, ialt 21.05; tils. Kr. 177.40. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **954.00**.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 7. December 1910. LAUR. JENSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg modtaget.

Aarhus: Aarhus Stiftst.s Pers. 40.00, Red. Funch-Thomsen 5.00, Jyllandspostens Pers. 18.00, Red. S. W. Nielsen 5.00, Demokratens Pers. 50.00, Landstingsm. Harald Jensen 10.00, Red. Simonsen 2.00, Aarhus Amtst.s Pers. 19.00, A/S Aarh. Amtst. 10.00, Afholdsdagbl. Reforms Pers. 11.00, Jysk Morgenblads Pers. 6.00, Red. Fr. Højmark 2.00, Andelstr.s Pers. 6.00, Bogtr. Jensen-Sort 5.00, Reklametr.s Pers. 11.00, Bogtr. Petersen & Busch 5.00, Eksprestr.s Pers. 2.00, Licius Nielsens Pers. 4.00, Bogtr. Licius Nielsen 5.00, Carl Holms Pers. 2.00, Bogtr. C. Holm 3.00, De foren. Bogtr.s Pers. 30.00, Firma D. f. B. 5.00, Backhausens Pers. 11.00, M. Møller (Wind) 1.00, Geertsens Pers. 3.00, Bogtr. M. Geertsen 5.00, Bogtr. paa Trøjborg 2.00, Zeuners Pers. 5.00, Dam-Christensen 2.00, Th. Thrues Pers. 9.00, —. 2.00, Ernst Larsen 2.00, H. J. Clausen 2.00, Bogtr. Chr. Olsen 5.00, ialt 305.00; Holstebro Lokalafdeling 15.00; Nykøbing F.: Privatkassen 30.00, Loll.-Falst.s Stiftstid. 10.00, Forretningsf. C. Petersen 2.00, Bogholder F. Skaarup 2.00, Stiftstid.s Pers. (hvoraf 1 Ikke-Medlem) 22.00, Loll.-Falst.s Folketid. 10.00, Faktor P. A. Petersen 2.00, Folketid.s Pers. (hvoraf 1 Ikke-Medlem) 12.00, Nykøb. Dagblad 10.00, Personalet 12.00, Nykøb. Social-Demokrat 5.00, Boghdl. Chr. Pontoppidan 5.00, Faktor H. V. Rasmussen 2.00, Soc.-Dem.s Pers. 14.00, »De Tusind Hjem« 5.00, ialt 143.00; Ringkøbing: Fru Rasmussen 2.00, Faktor Jepsen 2.00, Red. Nielsen 2.00, Red. Stenbeck 1.00, Red. Fastrup 1.00, Red. Digman 1.00, Frk. Th. Nielsen 1.00. 16 Medlemmer 16.50, Lokalkassen 17.00, ialt 43.50; Rønne Lokalafdeling 44.50; Thisted Lokalafdeling 15.50. Tils. Kr. **566.50**.

København, den 7. Decbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5 1/2—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Hans Rasmussen, udl. 1/13 10 hos A. W. Henningsen. Sætter Vilhelm Jensen, tidl. Medlem (P. Petersen) (arb. s. St.). Paal. Astrid Bruselius, udl. 22/11 10 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Andersen, tidl. Medlem (Centraltr.). Paal. Thorvaldine Elvira Hansen, tidl. Medlem (arbl.).

Aalborg, Faktor Theodor Chr. Madsen (tidl. Medlem). Horsens, N. Chr. Nielsen, udl. 31/11 10 hos J. A. Kloster.

Tiltraadte.

København: 1801 (879) Anton Thomsen fra Rejse (O. C. Olsen). 2402 (2770) Jens Jørgensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 2432 Hj. Steffensen (Nørresundby Bogtr.) og 2621 Erik Holm (Olufsen). Aarhus, 2711 Peter Jensen (Jensen-Sort). Esbjerg, 1891 Søren Schiff (arbl.). Faaborg, 2668 Michael Sørensen (Faaborg Folketidende). Herning, 1960 Valdemar Leth (Avisen). Holstebro 2392 Joh. Jensen. Nykøbing F., 1560 Th. Christoffer Rasmussen (Loll. Falst. Folketid.) og 1829 Chr. Rasmus Rasmussen (Pontoppidan). Næstved, 1750 Alfred P. Nielsen (syg). Odense, 230 Bjørndrup (Odense Avis). Randers, 724 N. Henriksen (arbl.). Slagelse, 2204 H. O. Fr. Jørgensen (Centraltr.). Stege, 2720 Hans Rasmussen. Varde, 2162, L. M. Schmidt (arbl.).

Fratraadte.

København: 2204 (1156) Hans Otto Jørgensen til Slagelse i Pl. 1829 (2745) Rasmus Rasmussen til Nykøbing F. i Pl. 2257 (2805) V. Eckberg til Neksø i Pl. 2728 Hans Bjørn paa Rejse (arbl.).

Esbjerg, 1555 H. H. Hansen paa Rejse. Grenaa, 2621 Erik Holm til Aalborg i Pl.

og 2668 Michal Sørensen til Faaborg i Pl. Holstebro, 1891 Søren Schiff til Esbjerg (arbl.). Kolding, 2661 Hans Hoffmann til Fredericia i Pl. og 2585 Christian Petersen til Haderslev i Pl. Nakskov, 1560 Th. Rasmussen til Nykøbing F. i Pl. Næstved (Haslev), 2504 C. J. N. Jacobsen til Roskilde i Pl. Odense, 2684 Kaj Jørgensen til Svendborg i Pl.

Udmeldte.

København: 2158 Paula Koblauch, fratraadt Faget.

Ringsted, 1695 Bogtr. Anton Nielsen.

Annuleret Udslettelse.

København: 715 K. Knudsen og Hustru (O. C. Olsen). Beløbet betalt indenfor fastsat Tidsfrist.

Udslettet for Restance.

København: 4514 Valborg Jensen. 145 Landgren og Hustru (I. Cohen). 203 H. C. Hansen (Thomassen). 534 Holger Petersen (Chr. Christensen).

Død.

Hillerød, 1429 Julius Aug. Viggo Olsen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 P)

Typografernes Enkekasse.

Da en stor Del Medlemmer resterer, indvarsles disse i Følge Styrelsens Beslutning til at indbetale Restancerne *inden December Maaneds Udgang*. Undladelse heraf medfører Udslettelse i Aarsregnskabet.

Blanketter til Indmeldelse faas hos Inkassator Anton Jensen samt hos Undertegnede.

Min Kontortid er Onsdag og Søndag, begge Dage Kl. 12—1½.

Paa Styrelsens Vegne
(194) P. NORDLUNDE,
f. T. Kasserer.

Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening.

Kontingentet for 44.—47. Uge (4 Uger) opkræves Lørdag den 10. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

Ny typ. Forenings Administrationsfond.

I Henhold til Lovenes § 2 vil der den 4. Januar 1911 blive uddelt 125 Kr. i 5 Portioner à 25 Kr. til Medlemmer af Fonden, som paa Grund af Sygdom, Alder eller anden uforskyldt Aarsag er kommen i Trang. Andragender, stillede til Styrelsen, maa være Undertegnede i Hænde senest Lørdag den 17. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45².

ANNONCER

Sætter-Trykker.

Som saadan ønsker en yngre Akcidens Sætter-Trykker Plads snarest. Billet mrkt. »192« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

søger Plads som **Avis-** eller **Akcidenssætter** til 1. Januar. Billet mrkt. »193« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

En dygtig Trykker

kan faa varig Plads straks i Reklametrykkeriet, Aarhus. Uden absolut indgaaende Kendskab til Illustrations- og Farvetryk er Ansøgning unødvendig. God Gage efter nærmere Aftale. (191)

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser à Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

som utkommer i medio av Dec. 1910 innnehåller rikt illustrerade uppsatser i olika ämnen inom de grafiska facken av framstående fackmän.

För typografer är priset Kr. 3.00. Bokhandelspris Kr. 5.00.

Rekvisitioner kunna insändas till

R. Schneidler, J. H. Schultz A. B. Niels Juels Gade 12. K. Köpenhamn

eller direkt till

WALD. ZACHRISSONS FÖRLAG
(190) *Göteborg.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og Hurtigpresser brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“**
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. oooo
oo ALLE SORTER UTENSILIER ETC. o UDSTILLING AF MASKINER oo

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,³ Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 16. DECEMBER 1910 XXXVII AARGANG

Georg A. Bach truer!

Vi har modtaget følgende Skrivelse, som vi mener at burde bringe til Læsernes Kundskab:

TH. HILLERUP.
OVERRETSSAGFØRER.

København K., den 9. December 1910.
Gyldenløvesgade 16.
Telefon Nr. H. 213.

Hr.
Redaktør af *Typograf-Tidende*
Hr. JUL. SCHRØDER,
Kong Oscarsgade 9, 3. S., Str.

A/S. I. Cohens Bogtrykkerier har henvendt sig til mig i Anledning af, at der i sidste Numer af Bladet i en Nekrolog over en afdød Typograf meddeles, at han »havde lært hos I. Cohen og havde herfra — som desværre saa mange har haft — Spiren til sin Sygdom«.

Idet nu Bogtrykkerierne, der stadig havde bestræbt sig for at skabe sine Typografer og andre Arbejdere gode Arbejdsvilkaar, og ved det nyligt stedfundne Fabrikstilsyn ingen Udsættelser har faaet over Arbejdsforholdene, gaa ud fra, at den ovennævnte Vending snarere skyldes en Ubehændighed end en tilsigtet Insinuation om, at der netop hos dem skulde være et Arnested for Sygdomsspirer, tillader jeg mig at henlede Deres Opmærksomhed paa, at Bogtrykkerierne, hvis saadanne eller andre Insinuationer paany skulde fremkomme i Deres ærede Blad, se sig nødsagede til at tage Forholdsregler til at hindre saadanne Artiklers fornyede Fremkomst.

Hvorvidt der i det passerede findes Anledning for Dem at fremkomme med en Beklagelse i eller udenfor Bladet skal jeg ganske henstille.

Ærbødigst
TH. HILLERUP.

Hvis Hensigten med ovennævnte Skrivelse har været at skræmme os til ikke at skrive noget i Bladet, som kunde mishage Georg A. Bach, saa er Hensigten aldeles forfejlet. Et Sagførerstempel paa en Konvolut er for lidt til at forskrække os.

Er Skrivelsen derimod en Henstilling til vor Retfærdighedssans, idet Firmaet mener sig forurettet i vor ovenciterede Notits, havde det ikke behøvet at sætte sig i Udgift til Sagførersalær af den Grund.

Vi har hverken Grund eller Lyst til at forurette »I. Cohens Bogtrykkerier« eller noget som helst andet Firma.

I det ovennævnte Tilfælde ser vi os desværre ikke i Stand til at »beklage« eller »tilbagetage«. Vi har ikke skrevet noget som helst om de *nuværende* sanitære Tilstande i det ærede Firmas Arbejdslokaler, og vi ser os heller ikke i Stand dertil. At Fabrikstilsynet ikke har haft noget at bemærke, er for os ikke absolut fyldestgørende; men Sandsynligheden taler ganske vist for, at der hos det ærede Firma, ligesom alle andre Steder, er en betydelig Forskel paa Fortid og Nutid.

Arbejdernes Krav om Renlighed og Properhed paa Arbejdsstederne trænger igennem overalt.

Nogle Arbejdskøbere tvinges til at rette sig derefter, andre gør det godvilligt, fordi de indser det berettigede og det selvfølgelige i Kravet. Hvorvidt Firmaet »I. Cohen« hører til den første eller den anden Kategori savner vi tilstrækkelig Kendskab til at udtale os om.

Det skal være os en Glæde om Firmaet virkelig vil bestræbe sig for at skabe sine Typografer og andre Arbejdere *gode* Arbejdsvilkaar. Som et Led i disse Bestræbelser kunde Firmaet passende paany udrede det Tilskud til Arbejdernes Feriekasse, som det inddrog afvigte Sommer i Vrede over et Par Voldgiftsdomme. For Arbejdernes Sundhed er nogle Dages Ferie af meget stor Betydning.

Men nok herom! Foruden Jul. Olsen er vi i Stand til at opgive en Række Navne paa Kolleger, som har faaet Tuberkulose, medens de har virket i det ærede Firmas Arbejdslokaler. Disse Tilfælde ligger iøvrigt forud for Georg A. Bachs Overtagelse af Firmaet, og vi forstaar derfor ikke hans Vrede over vor uskyldige Notits.

De mange Dødsfald, der i de senere Aar er indtruffet som Resultat af Fortidens malpropre Arbejdslokale, bør være Kollegerne en Spore til overalt at kræve Sundhedsbestemmelserne *fuldt ud* overholdt.

RED.

Voldgiftsretten i København.

I Voldgiftsrettens Møde den 8. December 1910 blev i Sag Nr. 7/1910: *Dansk Typograf-Forbund* mod *Firmaet O. C. Olsen & Co.* afsagt følgende Dom.

Under denne Sag har Dansk Typograf-Forbund rejst Klage mod Firmaet O. C. Olsen & Co. i Anledning af, at dette skal have nægtet at betale nogle Annoncer som Petit under Paaberaabelse af, at Beregningsskriftarten i Henhold til Voldgiftsrettens Dom af 22. Juni d. A. i Sag Nr. 4/1910 skal udledes ved at lægge Petitmaal paa det, der er Petit, og Korpusmaal paa Korpus, større Skrifter, Rammer, Klichéer, hvid Plads o. s. v. I Modsætning hertil hævder Typograf-Forbundet, at Udfindelsen af »den fremherskende Skriftart« i Medfør af Tarifens § 43, 3. Stk. og i Overensstemmelse med den nævnte tidligere Voldgiftsdom maa ske paa den Maade, at Petitlinjerne tælles for sig og Korpuslinjerne og større Skrifter tælles for sig hver som en enkelt Korpuslinje, saaledes at den af de to Skriftarter, der paa denne Maade faar Overvægt, bliver Beregningsskriften. Det indklagede Firma fastholder derimod, at det efter den anførte Voldgiftsdom, for at Petit'en skal kunne betragtes som den fremherskende Skriftart, maa kræves, at den Del af Annoncen, der er sat med Petit, er større end hele den øvrige Del af Annoncen, eller at i al Fald mindst Halvdelen af Satsen maalt i Højden er Petit.

Retten mener, at Bestemmelsen i Tarifens § 43, 3. Stk. om, at »Annoncer beregnes efter den i den fremherskende Skriftart, dog ikke ud over Korpuskegel«, i Overensstemmelse med den Opfattelse, som har fundet Udtryk i dens Dom af 22. Juni d. A., og som den mener at maatte fastholde, maa forstaas saaledes, at det maa komme an paa, hvilken af de i Annoncen anvendte Skriftarter der overhovedet kan anses for den fremherskende. Afgørelsen heraf vil ofte give sig ved et umiddelbart Skøn, men hvor der opstaar Tvivl, finder Retten ingen anden Udvej til Bestemmelse af den fremherskende Skriftart end at maale den Plads, de forskellige anvendte Skriftarter indtager i Forhold til hinanden, saaledes at der altsaa herved kun tages Hensyn til selve Skriftsatsen, men ikke til Klicheer, hvid Plads osv. Annoncen vil da være at

beregne som Petit, naar denne Skriftart indtager større Plads end de øvrige i Annoncen anvendte Skriftarter tilsammen.

Herefter dømmer Retten:

Betalingen af de under denne Sag omstridte Annoncer skal ske efter den oven angivne Beregningsregel.

H. MUNCH-PETERSEN.

L. JESSEN.

Princip-Sejr.

ATTER har vi mistet et Par Tillidsmænd. Kammeraternes Talsmænd hos Bianco Luno er smidt ud af deres 10-aarige gamle Pladser. Og saadan gaar det desværre overalt. Organisationens bedste Forkæmpere og Kammeraternes fuldtro Vaabendragere fjærnes i al Stilhed, eller skal vi sige fjærnes efter at Arbejdsgiverne har spillet Overret med vore Repræsentanter som Tilhørere ved Skranken.

Retten er gaaet sin Gang, og den har vasket sine Hænder overfor de brødløse Tillidsmænd, der kunde have ladet Kammerater være Kammerater. Det siger Lovene udtrykkelig denne Gang som saa tidt tilforn. Og hvad gør saa de mange Kammerater, der Gudskelov blev i Embederne? Ja, de maa ganske naturligt være fulde til Halsen af Beklagelse og stimuleret i det væsentlige af Beundring over den Genialitet og Lovkundskab, den Kolding Socialdemokrat har ovenfor den tykke Bourgeoisimave.

Frænde er altid Frænde værst. Men det er ikke først i disse Dage vi har sandet dette. Hvis man turde, vilde man driste sig til at sige, at Hr. V. C. Berg i Grunden vistnok er en tro Personifikation af det første Kuld Socialdemokrater, der rykker frem. I alt Fald føler man, at intet vilde være mere kærkomment for en saadan Stabs Overtagelse af de ledende Tøjler, end netop dette, at den arbejdende Lønklasse er bundet saa stramt gennem Lovgivningsmagten, saa den er forhindret i at røre sig.

Under et eventuelt lille rask socialdemokratisk Ministerium, vil en Del af Befolkningen straks mene at have den socialistiske Stat, og derfor maa det være utænkeligt med Arbejdsstandsninger om Divergenser, hvad enten det nu gælder et Par Tillidsmænd eller andre Smaating.

Skønt Socialdemokratiet ikke har erobret eller gennemsocialiseret Samfundet ved det første Søndagsministerium, er man dog gaaet ud fra at burde tilrettelægge Forholdene en Smule.

Det gjorde slet ikke noget, at man derved fuldstændig spillede vore Afgørelser over i Overklassens og dermed Arbejdsgivernes Hænder.

Der sad jo et radikalt Ministerium halvanden Dag og en Eftermiddag med stærk Optræk til et radikal-socialistisk. Faren kunde ikke være stor med den faste Voldgiftsret. Den radikale Indenrigsminister var os venligsindet. At det var Højremænd og Faderen til Ideens Arvtagere, der lavede Loven i egen Interesse i Folketinget, og Landets mest pebersyltede Lehnsgrever og andet Godtfolk i Landstinget, der væltede ned af Stolene i bare Forbavselse over en stor grænseløs Imødekommenhed fra Arbejderpartiets Side, som gladelig sætter Vitterlighedsstempel paa, gjorde mindre til Sagen.

Nu skulde vi være moderne. Vi maatte have Ro i Samfundet, der betød: Se lige ud — paa Arbejdspladserne. Og saa blev vi naturligvis saa moderne, at vi af bare Modernitet satte os selv næstendels ud af Spillet.

Der er hævdet, at »*det storste Nederlag, de organiserede Arbejdere endnu har lidt, led dé, da Voldgiftsretten blev Lov*«. Og jeg tror, det er rigtigst.

Denne aborterte Vanskabning kom en Snes Aar for tidlig. I hvert Fald burde Arbejdernes Repræsentanter sikkert aldrig have rakt Haand til denne Fødsel. Resultatet af denne Lovs Virken vil blive en Forsumpning af Organisationslivet. Den vil blive en Hæmsko for Udviklingen af de gode, forstaaende Kammeraters Beskyttelse af de mindre selvstændige, og den vil skabe en Egoisme og Opløsning af den farligste Art. Den vil hæmme Bestræbelserne i at naa fremad. Og den er med faa Ord fortalt, et Reaktions-Vendepunkt i den faglige Bevægelse. Og den Dag er ikke fjærn, da vi sidder uhjælpelig fast i det af Arbejdsgiver- og Overklassen her spundne stærke Edderkoppevæv.

Se Tingenes og Tilfældenes Sammengriben uden velbehagelige opportunistiske Briller. Situationen er aabenbar.

Det er ikke mange organiserede Arbejdere forundt at være Husprokuratorer eller »Dansk Jurist« med en daarlig Karakter. Men ikke desto mindre er det nødvendigt for at kunne finde Pointet i de gammelsnørklede Kendelser og »Domspræmisser«, vi bliver serverede.

Noget mere fortvivlet i Formen end det, der serveres fra Bianco Luno, skal man i et Kaffeselskab for at finde Mage til. Det frister unægtelig til den Antagelse, at det *netop* er lavet saaledes for at ingen Arbejder skal kunne forstaa det, hvis han ikke netop er Husprokurator.

Hele denne Dom er ikke andet end Ordkløveri. En Bunke Vrøvl over »Antagelser«, »Forudsætninger« og »formentlige Kompetencer«. I Realiteten er den et rent og skært Nederlag.

Vi har sejret i *Princippet* gøres der gældende i den forklarende »Præmis«-Artikel. Dommen betyder i Princippet en Tilbagevisning osv.

Ja, Herre Gud! Det har saamænd for Arbejdsgiverforeningen og Bianco Luno mindre Betydning, hvad vi af Kendelsens krøblede Sammensætning finder er en Sejr for os. Sagen drejede sig om de tre Kollegers umotiverede Afsked, hvoraf de to var gamle i Gaarde. Det var Arbejdsgivernes og Bianco Lunos *Realitet* at faa dem væk, og det fik de Rettens juridiske Hjemmel for, de ganske roligt havde Lov til. Hvem tror nu ikke, at disse Herrer er lige glad, fordi vi bilder os ind at have vundet en *Princip-Sejr*. Det er igen den bekendte: »Saa I, jeg stod mig«.

Altsaa var *Realiteten* den, at vi vilde beholde de tre Kolleger i deres Pladser; men den Realitet gik i Asken til de øvrige stolte Princip-Sejre. Bliver vi ved at søbe af det Beskedenheds Grødfad, skal der lang Tid til, inden vi mættes.

Nej, Princip-Sejre, det er ensbetydende med Nederlag. Og de Organisationer, der vil gaa omkring med slige Sejrstrofæer, er gruelig beskedne.

Det er derfor aldeles sandfærdigt, naar Artiklen i Selverkendelse siger til Slut, »*at Stillingen er i fremtidige Tilfælde i Virkeligheden den samme som før*«. Hvilket i Følge hele Historien vil sige, at vi staar værgeløse overfor de Folk, der bliver smidt ud, fordi de gaar Kammeraternes Ærinde. Og disse Folk maa da ganske simpelt afholde sig fra den Slags Ting.

I Fremtiden er der da — takket være den »moderne Arbejdervoldgiftsret« — fri Adgang for Principalerne til at tæmme Personalernes Foregangs- og Tillidsmænd med Arbejdsløshedens Realiteter, og forøvrigt enhver, der skulde vove at tale om Forbedringer af et eller andet.

Princippene overlader de Folk saamænd uhyre gerne som store sejrende Indbildninger til vort taalmodige Papir.

Ved Hammerslag kostede det os 50 Kr. at faa de 3 Kolleger gjort arbejdsløse. Men det vil endvidere koste en stor Del af det gode Sammenhold blandt Personalerne, og det vil i høj Grad svække Selvstændighedsfølelsen blandt vor Organisations Medlemmer. Men sideordnet vil der ske en Viljeskoncentration mod Tilintetgøretse af den Overklasse- og Arbejdsgiverlov, der har slaaet Bom for de organiserede Arbejderes Bevægelsesfrihed mod bedre Samfundsforhold.

Det kan vi ikke blive ved at finde os i. Ud af Sovekamret med denne Prokrustesseng.

EKVIVOK.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(19. Fortsættelse).

DEN Mandag Morgen, jeg traadte ind i Bogtrykker LØSERS Kunstanstalt som Lærling, var det første Syn, jeg forbavsende saa: Bogtrykkeren løbe rundt om et stort Bord midt i Stuen efter Trykkersvenden GÜLSRORPH; den første væbnet med en tyk Træsteg, som han langede ud efter G., mens denne svippede efter Løser med et Haandklæde for at holde ham fra Livet. De var opbragte begge to, men blev dog snart trætte af Krigen og gik prustende hver til sin Gærning.

Løsers Gærning bestod i at prygle mig.

Jeg var nemlig begyndt mit Arbejde med sammen med Løsers lille Datter at lægge trykte Ark mellem Papplader i en stor gammeldags Presse. Og da jeg var naaet til Frokosttid, tog jeg mit Fedtebrød frem og satte mig ved Siden af Pressen for at nyde mit Frokosthvil.

»Hvad Satan sidder Du dèr efter; her arbejder og æder vi paa éngang!«

»De sagde jo til min Fader i Gaar, at jeg havde en halv Time Frokosttid.«

»Svarer Du . . .«, og en grov Haand ramte mit Ansigt, saa den tyggede Mad sprøjtede ud.

Jeg rejste mig op og fortsatte Arbejdet.

Jeg maa her give den Forklaring, at min Fader havde været med mig hos Løser den foregaaende Dag, Søndag, og havde aftalt Lærebetingelserne. Paa Faders Spørgsmaal om Typografernes Arbejdskaar

fortalte Løser, at de tjente 20 Rigsdaler om Ugen, og paa Spørgsmaal om det trættende ved at *staa* (min Fader var Skomager og altsaa vant til at sidde), svarede Løser, at den 12—13 Timers Arbejdsdag jo blev afbrudt ved Spisetiderne; Frokost blev nydt i en halv Time. Deraf forklares mit Svar til Løser.

Foruden at lægge i Pappressen bestod mit Arbejde i at gaa i Byen for Løsers Hustru og gaa med hende paa Amagertorv med en stor Kurv; jeg skulde altid gaa *bagefter* hende. Og saa blev jeg desuden sat til at *pudse Sabler* oppe paa Loftet. Løser var nemlig Kaptajn ved Borgervæbningen og havde Ekstraindtægt ved at besørge Pudsningen af Sablerne. Det var et drøjt Arbejde, uvant som det var for mig, og hver Sabel indbragte mig mange Lussinger og mange Taarer, inden den blev godkendt.

Der var hos Løser adskillige Anledninger til Prygl. En af dem var ganske kostelig. Det var paa den Tid, at Lighedskravet begyndte at komme frem; alle gifte Koner vilde nu kaldes *Fruer* og Døtrene *Frøkener*. Dette Krav vakte stærk Bevægelse i den privilegerede Klasse, og det er dette, ERIK BØGH foreviger i sin udmærkede Sang:

De gamle Privilegier skal atter respekteres,
og alle nye Frøkener og Fruer degraderes;
saa snart man ser et Fuldblodsspænd med Topper og Lakajer,
straks bukker alle Borgermænd, og Konerne de nejer.

Sagen var, at den Gang var alle Embedsmænds (ogsaa Officerers) Koner virkelige Fruer — alle andre, selv de rigeste, kun Madamer. Saa Løser havde juridisk Ret, naar han fordrede, at hans Kone skulde tituleres Frue, men jeg havde hjemmefra demokratiske Ideer og morede mig over at trodse. Jeg sagde stadig *Madam* — og saa Prygl!

Jeg var dog kun i denne Prygleanstalt — som SABROE vilde have korset og forbarmet sig over — i fjorten Dage, saa forsvandt jeg efter Søndag Middag at have faaet min Daler i Løn udbetalt af Fru Løser og kvitteret med et: »Tak, Madam!«

»Ja, Du skal faa i Morgen!« raabte hun efter mig ned ad Trappen.

— — —

Saa kom jeg til LUNO. Ogsaa Prygl *en masse*.

Faktoren SCHOU var en hel Pryglemaskine. Han var en Mand, der vistnok havde megen Sorg; han var altid i daarligt Humør, og det skulde altid gaa ud over os Drenge. Tilsidst lod han det forresten gaa ud over sig selv.

Arbejdsforholdene var hos LUNO alt andet end behagelige for Lærlingene; Arbejdstiden var om Sommeren fra 6—7, om Vinteren fra 7—8, med 10 Minuter Frokost og 1½ Time Middag. Men de Drenge, der skulde feje Gulvene, mødte en Time før, og Gud naade dem, naar de ikke var færdige med Fejningen til Svendenes Ankomst. SCHOU mødte paa samme Tid, og var vi ikke færdige, saa en Lussing, og var vi færdige, saa en Lussing — og han lagde ikke Fingrene imellem; han var mindre i Højde end den mindste Dreng, men han forstod dejligt med et Hop at komme op til Ansigtet med sin lystne Haand. Og han slog en proper Næve, det skal Guderne vide. Forresten tog han ofte Tilflugt til *Jærnstege*. Særlig en af Drengene, der hed HUMBLE, var han lysten efter, og han var den, der fik de fleste Prygl.

Saa blev han ked af sig selv og døde i Foraaret 1866, og efter ham blev VILH. HANSEN (»Skofte«) Faktor. Han forsøgte straks at være dygtigere end sin Formand i Embedet og lod sig lave en 9-halet Kat, men den havde han ikke længe Fornøjelse af, for Fru LUNO, der var en meget human Dame, bad ham en Dag om at faa overleveret Katten, som blev brændt.

Der er en hel Del mere at fortælle om Prygleraseriet hos Luno og andre Steder, men det kan De faa at læse en anden Gang. Nu vil jeg stoppe, mens jeg svælger i Minderne om alle de Prygl, vi den Gang fik; nu er de jo overstaaede. (Fortsættes).

Nær og Fjærn.

The London international Typographia meddeler, at der i England foregaar en Bevægelse blandt Typograferne for at indskrænke Arbejdstiden til 48 Timer om Ugen, samt at det muligvis vil komme til Strejke, hvorfor man indtrængende advares imod at reflektere paa Tilbud om Plads i England.

Typografernes Enkekasse. Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce, hvorefter alle Restancer skal indbetales inden December Maaneds Udgang.

Agitation for »Social-Demokraten«. Fra Nytaar udgaar *Social-Dem.* som bekendt i nyt moderne Format, og i den Anledning er det af Arbejdernes Fællesorganisation vedtaget at iværksætte en energisk Agitation Nytaarsdag for at forøge Bladets Oplag. Største Parten af Byens Fagforeninger har allerede indsendt Fortegnelse over de af deres Fagfæller, der ønsker at deltage i den store Agitation.

De Medlemmer af den københavnske Afdeling, der ønske at deltage i Agitationen, bedes *senest Mandag sende en Meddelelse med Navn og Adresse til Formanden*. Sørg for, at vort Korps ikke bliver det mindste.

Visse Begivenheder saavel paa Frederiksberg som i København tyder paa, at Kampen for Arbejderklassens Sag i den kommende Tid vil blive haard, hvorfor det er nødvendigt, at det Organ, der uforbeholdent taler Arbejdernes Sag, faar den største Udbredelse. Meld dig derfor som Agitator, Kollega.

Til Juletræsfesten i Typ. Syge-Hjælpekasse er Børne-Billetterne *udsolgte*. Inkassatorerne eller Kolleger, der har uafsatte Billetter, bedes tilbagelevere disse til Hr. Anton Jensen, Forbundskontoret, Fredag eller Lørdag Aften, da de ellers betragtes som solgte.

Axel Sebastopol Zebietz er nu havnet som »Arbejder« i CHR. SØRENSENS blokerede Bogtrykkeri »Moderne« i Vølundsgade 15.

H. Scheibler: Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie. 9. Hæfte er ankommen. Det vil delvis blive udsendt i nærmeste Fremtid. — Der er mange, som har følt sig brøstholdne over, at jeg har tilbageholdt 8. Hæfte, og det gør mig ondt, men jeg har ikke vidst bedre Raad. Paa ca. 300 Subskribenter resterer ca. 500 Kr. Det kan dog ikke altsammen være Arbejdsløshed og Sygdom. Og nu da Værket slutter med 9. Hæfte maa jeg have Orden i Tingene. Muligvis at nogle Pakker bliver udsendt pr. Postopkrævning, hvor da Restancerne samtidig vil blive opkrævede. En saadan Pakke kan ligge i 11 Dage paa Posthuset, og vil blive sendt saadan, at disse 11 Dage omfatter 2 Lønningsdage. Jeg synes da, at der ikke vil være nogen Grund til at lade dem gaa tilbage. Vil man ikke have disse Opkrævninger er det jo let at skrive et 5 Øres Brevkort i Tide.

Jeg skal selvfølgelig i Betragtning af Julens Nærhed gærne vente til denne Højtid er forbi. Saa før den Tid behøver man altsaa ikke at ængste sig. Med koll. Hilsen

THORV. PETERSEN.
Sortedamsgade 9B, Kbhvn. N.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler til Valg af 3 Medlemmer og 3 Suppleanter til Bogtrykfagets Voldgiftsret var afgivet ialt 690 Stemmesedler, hvoraf 1 var blank og 5 ugyldige.

Til faste Medlemmer valgtes: TH. HOLMEN med 595 St., CARL NIELSEN med 489 St. og JUL. SCHRØDER med 455 St.

Til Suppleanter valgtes: ACHTON MØLLER med 259 St., VILH. JACOBSEN med 126 og CARL CHRISTOFFERSEN med 102 St.

København, d. 14. Decbr. 1910.

SØREN CHRISTENSEN. ULRIK HANSEN. N. MØLLER.
O. RASMUSSEN. JUL. SAMUELSEN. A. SØBY. GUNDORPH SØRENSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget.

Assens Lokalafdeling 12.00; Faaborg Lokalafdeling 8.00; Helsingør Lokalafdeling 15.00; Kallundborg: Red. Tortzen 4.00, Red. Jørgensen 2.00, Red. Andersen 2.00, Personalet paa Dagbladet 15.00, Personalet paa Folkebladet 8.00, Personalet paa Avisen 6.00, Typografer udenfor Faget 4.50, Red. Rasmussen 2.00, C. Harvig 1.00, ialt 44.50; Lyngby Lokalafdeling 8.00; Nakskov: Red. Ericksen 8.00, Redaktionssekretær Juul Christensen 2.00, Personalet paa Vestl. Avis 10.00, Red. Haugner 10.00, Redaktionssekr. Stenbæk 2.00, Nakskov Tid.s Personale 8.00, Boghandler Allerup 2.00, 2 Medl. 4.00, Bogtrykker Larsen 5.00, Redaktionssekr. Hansen 2.00, Personalet i Larsens Bogtr. 15.00, ialt 68.00; Odense Lokalafdeling 243.00; Skanderborg Lokalafdeling 5.00; Skive: Skive Lokalafdeling 13.00, Forretningsf. Christensen 2.00, Faktor Larsen 2.00, Skive Folkeblad 5.00, Bogtr. Bøjle Hansen 2.00, Skive Folketid. 2.00, ialt 26.00; Svendborg Lokalafdel. 50.00; Vejle: Vejle Amts Folkeblad 10.00, Personalet 22.00, Red. Schweitzer 5.00, Amtsavisens Personale 17.00, Social-Dem. 5.00, Red. C. Jacobsen 2.00, Personalet 8.00, Papirgr. Ch. Hindborg 3.00, Personalet 6.00, Bogtr. Chr. Udbye 3.00, Personalet 6.00, Bogtr. Chr. Høyer 2.00, Bogtr. J. P. Sørensen 2.00, ialt 91.00. Tils. Kr. 570.50. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **1137.00**.

København, den 14. Decbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

»Fladbakkeren« 0.75; Hey (Bording) 2.00; Hafnias Pers. 7.00; Politiken (Stereotypi, Sætteri og Trykkeri) 103.50; H. Meyer (kvdl. og Trykkere) 9.00; Florian Jørgensen 1.00; C C. Petersens kvdl. Pers. 2.00; Catos Pers. 5.00; Ihrichs Pers. 12.50; Langkjærs Pers. 16.00; Triers Pers. 31.00; Fr. Bagges Pers. 54.25; M. Truelsens Sætteri 12.00; Missionstrykkeriets Pers. 37.50; Kaj Hansen 1.00; F. E. Bordings Bogtr. 79.50; S. L. Møllers Pers. 10.00; C. C. Petersen (Prp. og mandl.) 11.00; Henningsens Pers. 4.00; Aug. Andersens kvdl. 1.50; Berl. Tid. 88.50; Skov & Madsens mandl. Pers. 6.00; Schultz' kvdl. Pers. 12.00; C. V. Bærentzens Pers. 40.00; Rigsdagen (3. B.) 11.60; C. Ferslew & Co.s Pers. 11.40; Birchs Pers. 5.50; Citytr. (3.—4. B.) 8.25; Bøe 1.00; Schultz' Sætteri (4.—5. B.) 36.40; Forbundskontoret 10.00. Tils. Kr. 631.15. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **1585.15**.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 14. December 1910. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x.* Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Holger Petersen, tidl. Medlem (Bierrings). Hjælpearb. Adolf Edv. Frost (Christtreu). Paal. Astrid Nielsen, udl. 9/12 10 hos P. Andersen (arb. s. St.). 1421 Th. Dahms Hustru Albertine. 731 Jens Chr. Petersens Hustru Carla. 551 Jul. Jacobsens Hustru Alma. 611 Olaf Møllers Hustru Margrethe.

Svendborg, Rasmus Th. Thrasborg, udl. 10/10 08 hos C. F. Clausen i Odense, tidligere Medlem (arb. hos A. Behrends).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2605 (1938) Jørgen Petersen fra Rejse (arbl.).

Fredericia, 2661 Hans A. Hoffmann (Rs. Ottesen). Frederikshavn, 2083 Carl Nielsen (Avisen). Hillerød, 1872 Esben Hansen (Emil Jacobsen) og 1657 H. G. H. Olsen (arbl.). Nykøbing F., 2359 Chr. Worm (Pontoppidan). Roskilde, 2728 Hans Bjørn, 9919 (sv.) R. A. Larsen, 2504 Chr. J. N. Jacobsen, 1657 H. G. H. Olsen og 1499 N. G. A. Händel (alle i Pl.). Silkeborg, 2143 Rob. Larsen (Socialdem.). Slagelse, 2410 Aug. Chr. Harry Jacobsen, 2582 Joh. Vald. Christensen og 2020 Søren Anton J. Berg (alle Centraltrykkeriet). Svendborg, 2684 Kaj Marius Jørgensen (Behrends). Varde, 1555 H. H. Hansen (arbl.).

Fratraadte.

København: 2568 P. Poulsen til Kolding i Pl. 128 Hjælpearb. A. A. Jønsson til Arbejdsmændenes Forb. 2026 Søren Berg til Slagelse i Pl. 2143 (1363) Robert Larsen til Silkeborg i Pl. 2359 (2610) Chr. Worm til Nykøbing F. i Pl. 2815 (230) Sigurd Bjørnstrup til Odense i Pl. 1499 Adolf Händel til Roskilde i Pl.

Assens, 2470 Marie Lund til Bogense (arbl.) og 2736 Louise Møller til Viborg i Pl. Hillerød, 1657 H. G. H. Olsen til Roskilde i Pl. Nakskov, 2582 Joh. Vald. Christensen til Slagelse i Pl. Nykøbing F., 2120 Jørg. Vald. Jørgensen til Aarhus i Pl. Odense, 2704 Rasmus Chr. Rasmussen til Haderslev i Pl., 2010 Heinrich Schreiber til Horsens (arbl.) og 2605 Jørgen Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Ringkøbing, 2675 M. Nørregaard Mortensen til Herning i Pl. Roskilde, 1657 H. G. H. Olsen til Hillerød (arbl.).

Udmeldt.

København: 2279 Alexandra Bryde (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

København: 2736 Heinrich Becker. 2924 A. M. F. Petersen (Missionstr.). 1158 Johan Kiersgaard. 2411 Betty Lauritzen.

Annuleret Udslettelse.

København: 203 H. G. Hansen (Thomassen). Beløbet betalt indenfor fastsat Frist.

Død.

København: 1210 Theodor Vilhelm Bau (Schultz).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 9: Sangøvelse. (1 R)

Typografernes Enkekasse.

Da en stor Del Medlemmer resterer, indvarsles disse i Følge Styrelsens Beslutning til at indbetale Restancerne *inden December Maaneds Udgang.* Undladelse heraf medfører Udslettelse i Aarsregnskabet.

Blanketter til Indmeldelse faas hos Inkassator Anton Jensen samt hos Undertegnede.

Min Kontortid er Onsdag og Søndag, begge Dage Kl. 12—1½, Elmegade 20[2].

Paa Styrelsens Vegne
(194) P. NORDLUNDE,
f. T. Kasserer.

Ny typ. Forenings Administrationsfond.

I Henhold til Lovenes § 2 vil der den 4. Januar 1911 blive uddelt 125 Kr. i 5 Portioner à 25 Kr. til Medlemmer af Fonden, som paa Grund af Sygdom, Alder eller anden uforskyldt Aarsag er kommen i Trang. Andragender, stillede til Styrelsen, maa være Undertegnede i Hænde senest Lørdag den 17. December.

P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

ANNONCER

Monoline-Sætter

kan faa Plads i en Provinsby paa Sjælland. Henv. til Anvisningskontoret.

Forbundter.

Sætter-Trykker, dygtig Akcidenssætter, ønsker Plads straks. 3½ Aars Læretid. Nærmere Oplysninger faas ved at indsende Billet mrkt. »196» til Ekspeditionskontoret.

Kompagnon

(Sætter) ønskes af en Trykker med Trykkeri. Bill. mrkt. »195« modt. Ekspeditionskont.

Sætter-Trykker.

Som saadan ønsker en yngre Akcidens Sætter-Trykker Plads snarest. Billet mrkt. »192« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Mit i Vamdrup værende Trykkeri er, grundet paa Sygdom, billigt til Salg.

L. TH. HANSEN,
(197) *Vestergade, Vamdrup.*

Husk! Medlemmer af Dansk typ. Forb. erholder **Foreningsrabat** (ca. 10%) ved Indk. af **Fodtøj** til saavel Voksne som Børn af bedste og fineste **dansk** Fabrikat til billige Priser fra Skotøjshuset **Aaboulevard 39** *(tæt ved Hj. af Bülowsvej).* (198)

Boktryckeri Kalendern 1910

som utkommer i medio av Dec. 1910 innnehåller rikt illustrerade uppsatser i olika ämnen inom de grafiska facken av framstående fackmän.

För typografer är priset Kr. 3.00. Bokhandelspris Kr. 5.00.

Rekvisitioner kunna insändas till

R. Schneidler, J. H. Schultz A. B. Niels Juels Gade 12. K. Köpenhamn

eller direkt till

WALD. ZACHRISSONS FÖRLAG
(190) *Göteborg.*

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9,[2] Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 23. DECEMBER 1910 XXXVII AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forinden Plads modtages i **Slagelse**, maa Henvendelse ske til Lokalformanden P. SØRENSEN, *Social-Demokraten*.

København, den 21. Decbr. 1910. FORRETNINGSUDVALGET.

Lock-out i Bulgarien.

For nogen Tid siden modtog det internationale Sekretariat en Skrivelse fra Styrelsen for »Bogtrykkerforeningen i Sofia«, i hvilken de derværende Organisationsforhold nærmere blev beskrevet, og samtidig meddeltes, at Principalerne havde til Hensigt egenmægtig og om fornødent med Magt at gennemføre en Tarif, ved hvilken Arbejderne fratages alle hidtil gældende Fridage, og Fastlønnen afløses af Akkordarbejde. Nægtede Arbejderne at indgaa herpaa, vilde Principalerne erklære Lock-out.

Efter at Arbejderne havde afvist denne Tarif begyndte i Ugen fra 20. til 26. November den bebudede Udsmidning, der kom til at omfatte 280 Typografer.

2 Tilbud om Mægling fra Sofias Borgmester akcepteredes af Arbejderne, men afsloges brutalt af Principalerne.

Desværre befinder vore Kolleger i Sofia sig i en meget ugunstig Stilling, idet der i denne By findes ikke mindre end 3 typografiske Organisationer.

Sekretariatet, til hvem man har henvendt sig ang. Understøttelsesspørgsmaalet, har foreløbig haft Betænkeligheder ved under saadanne Omstændigheder at udrede Understøttelse, men har i tvende Skrivelser til Kollegerne i Sofia paapeget det farlige i en saadan Splittelse og manet til Enighed og Sammenslutning — hidtil forgæves.

Da en klar Bedømmelse af Situationen under de foreliggende Omstændigheder er umulig, har Sekretariatet anmodet Rothenstein, Redaktør af *Gutenberg* i Budapest, om straks at begive sig til Sofia, undersøge Organisationsforholdene samt forsøge Muligheden af en Forhandling, eventuelt Bilæggelse af Konflikten.

Naar Rothenstein har indsendt sin Beretning, vil Understøttelsesspørgsmaalet paany blive behandlet.

Det er vort Haab, at vore bulgarske Kolleger maa faa Øjnene op for Sammenslutningens Nødvendighed, kun derved bliver de i Stand til at bekæmpe Arbejdskøbernes Diktatur.

Bulgarien er paa Grund af den forhaandenværende Konflikt selvfølgelig spærret for Tilgang af Arbejdskraft.

Bravader.

Næst efter Ekvivok er det altsaa min Tur igen, saaledes som han og Undertegnede jo røgter vort hellige Kald til at besmykke *Typograf-Tidendes* Spalter med vort Vrøvl.

Ekvivok, der tror han er »Socialist« — ganske paa samme Maade som ejendommeligt nok Sørensen-Kjeld i sin Tid prostituerede sig og blev mig Svar skyldig — er i den senere Tid begyndt at lamentere. Dette er galt. Thi naar man tror, at man er »Socialist«, maa man passe at huske paa, at det er de økonomiske Forhold, der ene skal gøre sig gældende og bestemmende i Samfundsmaskinen. At Undertegnede meget nødig vil skrive under paa denne »Anskuelse« bliver en Sag for sig, som jeg skal lade ligge. Men tilbage til Ekvivoks Artikel om de to Tillidsmænd hos Luno. Jeg tager dem ud af det Lovgivnings- og Samfundsvaas, som Ekvivok omgiver dem med i sin Artikel, der paa én Gang er Bravade og Lamentation.

Tillidsmand! Det kan jeg tale med om, saa ofte jeg har været det. Der er to Tillidsmænd, som har talt Kammeraternes Sag — de vilde have Faktoren bort. I Stedet for mistede de deres Pladser, og Kammeraterne stod og grinede, da de, som havde talt deres Sag, blev sparket ned ad Trapperne. Men det er jo bare noget, som er dagligdags. Det kan man blive Vidne til alle Vid og Vegne, og ikke mindst der, hvor der raabes højt om det kollegiale Begreb — dette Begreb som for den levende Tanke — og dermed i Virkeligheden — flygter og opløses.

Er der noget »galt« i dette? Kan vi være anderledes end vi er? Det skulde synes at være et naivt Spørgsmaal. Thi vi gaar jo allesammen efter vor indbildte Interesse, hvad enten vi udnytter hinanden i »Sammenholdet«, eller vi med levende Forstaaelse af Sammenholdets Magt bruger denne Magt overfor en Modstander.

Hvorfor er jeg Tillidsmand? Jeg er efterhaanden bleven klar over, at jeg er det for min egen Skyld! Akkurat som de, der vælger mig (hvis jeg lader mig vælge), vælger mig for *deres* Skyld. Min Opgave som Tillidsmand bestemmer jeg selv, akkurat som de, der vælger, selv bestemmer, hvem de vil vælge. Jeg maa til mine Formaal og mine Handlinger være nøje klar over min Magt og derefter stemme mine Krav. Jeg er Tillidsmand for min egen Skyld. Gaar det mig nu »galt«, kan mine Vælgere grine ad mig saa meget de vil, det rører mig ikke. I hvor høj en Grad jeg som Tillidsmand er egennyttig, maa mine Kolleger selv passe paa. Jeg kan være den bedste Tillidsmand af Verden, personlig regner jeg det for Egennytte alligevel. Vi vil vist allesammen være gode Tillidsmænd i Følge Forholdets Natur. Og var det ligeledes ikke Egennytte, naar de to Tillidsmænd hos Luno fandt Tilstanden utaalelig? De vilde have Faktoren væk og bedre Forhold. Havde de konsekvent tænkt sig et *Enten—Eller?* Enten ham eller de? I saa Fald kan de lade Kollegerne grine, saa meget de vil. Men har de ikke tænkt sig dette konsekvente *Enten—Eller*, saa ligger de, som de har redet.

Vil du slaa mig ned, fordi du mener jeg er en Slyngel, men ikke kan gøre det, slaar jeg dig ned. Jeg *giver* dig forsaavidt Ret i din Paastand, men den virkelige Ret tager jeg mig selv, som den Sejrende er den, der har Ret. Og til Voldgiftsdommernes Ære skal jeg sige, at det kun er Pjalte og Æsler, som foregøgler nogen anden Ret.

Jeg kan derfor ikke være med til disse Bravader, som dels kommer frem paa Generalforsamlingen og dels her i Bladet, men som jeg alligevel er glad for, at de kommer frem, saa jeg kan imødegaa dem. Der fremføres mange underlige Anskuelser i *Typ.-Tid.* En vil afskaffe »Køkkentrappen« med Obligatorisk Arbejdsanvisning. Som om ikke Obligatorisk Arbejdsanvisning ogsaa var en »Køkkentrappe«. En anden vil have nye Tillidsmænd hvert halve Aar. Hvad skal det være godt for? Ekvivok siger noget om, at Loven om Voldgiftsretten vil svække Selvstændighedsfølelsen. *Er* der nogen Selvstændighed? Og hvad er det for en Selvstændighed, der lader sig svække.

Man har Lov til at være dum, men man maa ikke blive ved med at være det. Vil man ikke forstaa dette, fortjener man ikke bedre, end ikke at forstaa det.

Sat Sapienti!

Charlottenlund, den 18. Decbr. 1910. JUL. SAMUELSEN.

København—Provinsen.

Vi har modtaget følgende, som forhaabentlig danner Afslutningen paa Diskussionen om ovennævnte Emne:

EKVIVOK bemærker i sin Artikel i Nr. 47, at *Typ.-Tid.s* Indhold i langt overvejende Grad stammer fra København. Men jeg vil herved konstatere, at en Provinsianer i én Aargang af samme Blad har faaet optaget *over 800 Linjer*. Maa vi saa være her. —n.

Generalforsamlinger og Møder.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 3. December 1910 ekstraordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«. 19 Medlemmer var mødt. Dirigent: AKSEL JENSEN.

Formanden (P. SØRENSEN) aflagde en kort Beretning for det svundne Aar og omtalte et Par Lærlingeforhold, der gav Anledning til nogen Diskussion. Af Afdelingens Ekstrakasse vedtoges det at yde: Til Forplejningsstationen 25 Kr. som sædvanlig og til Juleuddelingen 25 Kr.; hertil vil der desuden blive udsendt Liste til Tegning. Selvfølgelig var der, som altid ved denne Generalforsamling, indkommet Forslag om Lokaleforandring. Det vedtoges at blive i »Folkets Hus« med 9 St., paa »Jærnbanehotellet« faldt 6 St.

Derpaa foretoges Valg til Bestyrelse. Af den afgaaende Bestyrelse genvalgtes enst. Formanden (P. SØRENSEN), *Soc.-Dem.*, H. A. HANSEN, sammesteds, MARIUS HANSEN, *Sorø Amtstid.*, og NIKOKAJ JENSEN, *Slagelse-Posten*. Nyvalgt blev LARS LARSEN, Centraltrykkeriet. Andre Valg: Bannerbærer: VILH. SJØLIN. Suppleant: S. NIELSEN (Trykker). Bannerjunkere: O. ANDERSEN, CHR. NIELSEN, C. OLSEN og AKSEL JENSEN. Revisorer: R. P. JENSEN og CHR. PETERSEN (Genvalg). Kontrahenter: M. HANSEN og AKSEL JENSEN (Genvalg). — Dermed hævedes Generalforsamlingen. N. J.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 14. December ordinær Generaltorsamling.

1. Punkt paa Dagsordenen var: De aarlige Valg. Formanden, JØRG. NIELSEN genvalgtes med Akklamation. Næstformand blev: VIGGO CHRISTIANSEN, Stvrelsesmedlem: WM. WILLUMSEN og Sekretær: ERNST CHRISTIANSEN.

E. BORRILD foreslog, at man sendte to Mand ind til Forretningsudvalget, for at forsøge paa at faa et Tilskud til Formandens Løn, da denne var altfor lille i Forhold til det store Arbejde, der paahvilede ham.

Efter at dette Forslag enstemmig var vedtaget, valgtes JØRG. NIELSEN og VIGGO CHRISTIANSEN til at forhandle med Forretningsudvalget.

FORMANDEN aflagde Beretning angaaende Skuemesterspørgsmaalet: Borgmesteren havde erklæret, at der ikke kunde vælges Svende til Kommissionen, og at det forøvrigt var Roskilde Borger-, Haandværker- og Industri-Forening, der afgjorde, hvem der skulde være Skuemestre. — Det vedtoges at rette en Henstilling til R. B. H. & I. F.

Derefter fremlagde Formanden en Skrivelse fra Forbundet ang. nogle Akkordsætteres Forhold paa »Tidende«. Skrivelsen gav i Hovedsagen Akkordsætterne Ret.

Der blev fra flere Kolleger anket over den Maade, hvorpaa »Tidende«s Faktor optraadte overfor Kolleger, der holdt paa deres Ret, og der blev stillet Forslag om, hvis det skulde gentage sig, da at søge at faa ham ekskluderet.

Efter en kort Forhandling om det tarifstridige Forhold, der herskede paa »Tidende« og »Avisen«, idet Lærlinge hjalp til med at gøre Maskinsats i Stand, sluttede Form., JØRG. NIELSEN, Generalforsamlingen. E. C.

Nær og Fjærn.

Juleaften er Forbundskontoret lukket fra Kl. 3.

Dødsfald. Faktor BAU, der i mange Aar har ledet Rigsdagens Trykkeri, blev i Lørdags begravet. Bau var en Mand af den gamle Skole, men var til Trods for sit ultrakonservative Sindelag almindelig afholdt blandt de mange Typografer, der i Aarenes Løb har arbejdet derude. Foreningens Banner var tilstede ved Begravelsen.

— VALDEMAR HANSEN (bedst kendt under Navnet Skomageren) blev i Søndags begravet paa Vestre Kirkegaard. Hansen lærte hos Hoffensberg og har i flere Aar arbejdet i Aftenbladet, men var i de sidste Aar kommet en Del paa Retur. Han ernærede sig paa Slutningen ved at sælge Cigarer, Kort o. l. paa Trykkerierne. Han blev kun ca. 45 Aar. Sult og Nød er vistnok den indirekte Aarsag til hans Død.

Fødselsdag. 2. Juledag fylder Trykkeren J. A. FRIBERG 70 Aar. Friberg har lært hos Luno og har arbejdet hos Thiele i nogle og fyrretyve Aar.

Til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest er alle Billetterne udsolgt.

Til Tombolaen har vi endvidere modtaget: Uden Mærke: 1 Nysølv- og 1 Staal-Vinkelhage, 6 Aaleskafter med Spids og 1 Tilretterkniv; Zool. Have: 30 Billetter; Bogh. Tryde, Østergade: 1 ital. Billedmappe med 6 Billeder; ved Fr. Hjorth: Hertz' Garveri og Skotøjsfabrik: 1 Par Damestøvler med Klædesskaft og Chevr. Galosche; Anders Jørgensens Skotøjsfabrik 1 Par do.; Larsens do., Nansensgade: 1 Par Barnestøvler; Frugth. Rosdahl, Ryesgade, sender en Frugtkurv; Fru Storr, Sølvgade: nogle Billeder i Ramme; Fru Rasmussen, Fredensgade: nogle Huer; Frk. H.: 4 Damspil; Mørch: 2 levende Duer; A. M.: 2 Bøger, for hvilke Giverne takkes.

Gaver modtages fremdeles med Tak. STYRELSEN.

Juleskibet 1910. Fra vor Kollega FEDDER HANSEN i Svendborg har vi modtaget et smukt illustr. Julehefte, betitlet »Juleskibet 1910«. Heftet indeholder en Del kønne Fortællinger — nærmest for Børn — samt en Præmiegaade og et »Flyvespil«. Fedder Hansen, der forlod Faget for ca. 10 Aar siden, staar stadig som Medlem af Forbundet. Han er selv Udgiver og Forlægger af »Juleskibet«, der kan købes hos Bog- og Papirhandlere Landet over. Som Julegave kan det lille Julehefte anbefales.

Dyvas Mønstre havde i sit Septbr. Hefte udskrevet en Præmie-Konkurrence for Sættere, hvor Opgaven var en Titel efter opgivet Manuskript. Der indkom nogle og tyve Løsninger, som blev bedømt af Fagskolens Lærer, Hr. Faktor EMIL SELMAR. 1. Præmie, 25 Kr., tildeltes Mrk. O. H., 2. Pr. 10 Kr. Mrk. O. E., 3. Pr. 5 Kr. Mrk. »Probieren geht über Studieren«. 4. Pr. et Aarsabonnement, Mærkerne A. L., »Et Forsøg, H. N.«, »Lærling«, Aalborg, Lærling Carl Collin Eriksen og Lærling Holger Frederiksen, *Holbæk-Posten*. — 1., 2. og en af 4. Præmietagerne, Typograf OSKAR HANSEN og Lærlingene OTTO ENGBERG og AXEL LILJA, arbejder alle hos Chr. Christensen, Østerbrogade.

Aalborg Juletidende. Den typografiske Forening i Aalborg har atter i Aar udgivet en Juleavis under ovennævnte Titel. Bladets 8 Sider indeholder flere underholdende Fortællinger og gode Reproduktioner. Overskudet tilfalder Foreningens Sygekasse.

Socialistisk Bibliotek begynder nu paa en ny Aargang. I det forløbne Aar er udkommet følgende 4 Hefter: Gustav Bang: Brydningstider i Europas Historie, Carl Gran og G. Bang: Arbejdsløsheden, K. Kautsky: Dagen efter den sociale Revolution, og Vilhelm Rasmussen: Socialdemokatiet og Skolen. Tidsskriftets Udgivelse fortsættes i det kommende Aar med 1 Hefte hvert Kvartal til den overordentlig billige Pris af *50 Øre for hele Aaret*. Denne Pris er kun bibeholdt i Haabet om, at Oplaget atter i Aar kan blive ca. 10,000. Vi kan paa det bedste anbefale Kollegerne at tegne Abonnement paa det udmærkede Tidsskrift. Indtegning modtages paa Forbundskontoret.

Lodz (Rusland). »Lodz' Bogtrykkerforening« meddeler, at man forinden man modtager Plads i denne By, bør henvende sig til Formanden for Lodz' Bogtrykkerforening, Hr. PIETMRZEWSKI. I Skrivelsen siges bl. a.: »Det hænder ofte, at udenlandske Kolleger lokkes hid ved Principalernes gyldne Løftet, og saa, naar de ankommer til Lodz, opdager, at de er ført bag Lyset, baade hvad Løn og andre Arbejdsbetingelser angaar. Det var ønskeligt, om dette Forhold kom til vore udenlandske Kollegers Kundskab.«

De engelske Typografer har som tidligere meddelt til Hensigt at søge Arbejdstiden forkortet fra 52½ til 50 Timer ugl. Saafremt dette ikke skulde lykkes ved Forhandling, har de forskellige Typograf-Forbund i London, de engelske Provinser, Skotland og Irland besluttet at etablere Strejke. For at forøge Strejkefonden er der ved almindelig Afstemning vedtaget et ugentlig Ekstrakontingent af 6 pence (45 Øre) pr. Medlem.

Typografstrejke i Italien. I Novara (Piemont) er udbrudt Strejke paa Grund af, at Principalerne har afslaaet Typografernes Fordring om en Forhøjelse af Ugelønnen fra henholdsvis 16,20 og 21,60 til 22 og 26 Lire (1 Lire = 0,72 Øre) i de to Lønklasser. Ca. 100 Typografer deltager i Strejken.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget.

Aalborg: Holsts Personale 7.00, Aalborg Stiftstidende 10.00, Red. Schiøttz-Christensen 2.00, Faktor Madsen 2.00, Stiftstidendes Personale 16.00, Aalborg Amtstidende 10.00, Red. Hansen 2.00, Red. Jordan 2.00, Journal. Thomsen 1.00, Faktor Christensen 2.00, Personalet 13.00, »Nordjylland«s Personale 6.00, Faktor Carl Sjølin 3.00, Bogtr. P. Hansen 5.00, Faktor Em. Sjølin 2.00, Personalet 8.00, Social-Demokraten 5.00, Red. G. Nielsen 1.00, Journalist Kirk 1.00, Forretningsfører Rob. Nielsen 4.00, Bogtr. Leander Nielsen 5.00, Personalet 17.00, Jul. Nielsens Personale 5.00, M. Hansen 3.00, Olufsens Personale 2.00, Eksprestrykkeriets Personale 2.00, Nørresundby Bogtr.s Personale 5.00, ialt 141.00; Bogense: 3 Medlemmer 3.00; Brønderslev: »Vends. Folkebl.«s Redaktion og Personale 15.00; Herning: Avisens Personale 17.00, Folkebladets do. 12.00, Papirhandler A. Larsen 2.00, Red. Therkildsen 2.00, Redaktionssekretæren 1.00, ialt 34.00; Hillerød Lokalafdel. (Medlemmer og Principaler) 61.00; Hjørring: Red. Carlsen 5.00, Bogtr. Jørgensen 2.00, Bogtr. Christensen 2.00, Forretningsfører Jensen 2.00, * 2.00, Faktor Helmig 1.50, Frk. Koefoed 1.00, 11 Typografer 16.00, ialt 31.50; Hobro: Red. Aubeck 2.00, Red. Christensen 2.00, Medlemmerne 7.00, ialt 11.00; Holbæk: 27 Medlemmer 33.00, Amtsavisen 5.00, Dagbladet 5.00, Holbæk Posten 5.00, Venstrebladet 5.00, Red. Bigum 2.00, Red. H. J. Hansen 2.00, Red. R. P. Nielsen 2.00, Redaktionssekr. Monrad Hansen 1.00, Forretningsfører

Graversen 2.00, Bogtr. Olsen 2.00, Bogtr. Sundahl 1.00, ialt 65,00; Horsens: Social-Demokr.s Personale 16.50, Red. L. Rasmussen 5.00, Redaktionssekr. H. Rasmussen 2.00, Social-Dem. 10.00, Avisens Personale 14.00, Folkebladets do. 8.00, Redaktionssekr. C. Hansen 1.00, Folkebladet 10.00, Dagbladets Personale 8.00, Dagbladet 5.00, Schurs Personale 4.00, F. Schur & Co. 5.00, Eksprestrykkeriets Personale 1.00, Bogtr. J. A. Kloster 2.00, Centraltrykkeriets Personale 1.00, Bogtr. Chr. Pedersen 2.00, Bogtr. A. Backhausen 3.00, ialt 97.50; Kolding: 47 Medlemmer 93.00, Faktor H. O. Christiansen 2.00, Bestyrer C. D. Holm 3.00. Bogtr. V. Schæffer 2.00, Red. Knud Hansen 2.00, Red. Ludv. Rasmussen (Vejen) 2.00, Kolding Folkeblad 5.00, ialt 109.00; Køge: Lokalafdelingen 12.00, Red. Svarre 10.00, Bogholder Christiansen 1.00, Journalist Nygaard 1.00, Frk. Schmith 1.00, Red. Axelsen 5.00, Redaktionssekr. Nielsen 1.00, Journalist Sørensen 1.00, ialt 32.00; Middelfart: Red. C. Trag 2.00, Middelfart Venstrebl. 2.00, Faktor Mortensen 2.00, Typ. Fr. Madsen 3.00, Typ. Chr. Knudsen 3.00, Typ. Johs. Christiansen 5.00, Typ. Jens C. Jacobsen 5.00, Typ. M. L. Angelboe 3.00, Typ. S. Enevold Johansen 3.00, Typ. Kristian Olsen 3.00, Typ. H. Gemynthe 3.00, ialt 34.00: Nyborg: 14 Medlemmer à 2 Kr. 28.00, C. Schønemann 5.00, Nyborg Avis 3.00, Nyborg Social-Demokrat 3.00, Redaktionssekr. Allerslev 1.00, Faktor Fich 1.00, Faktor A. Th. Frederiksen 1.00, ialt 42.00; Nykøbing M.: Medlemmerne 19.00, Morsø Folkeblad 5.00, Red. Kampmann 2.00, Red. Haurum 1.00, ialt 27.00; Næstved: Red. Vesten 3.00, Red. Andreasen 3.00, Red. Tybjerg 3.00, Red. Regn. Petersen 3.00, Red. V. Petersen 3.00, Redaktionssekr. Nøhr 2.00, Redaktionssekr. Olsen 2.00, Redaktionssekr. V. S. Hansen 2.00, Red. Vejlø (Haslev) 2.00, Faktor Thiel 2.00, Bogtr. Larsen 2.00, 40 Medlemmer 79.00, ialt 106.00; Odder: 6 Typografer 13.00, Bogtr. Kjeldsen 5.00, Red. Bille 1.00, ialt 19.00; Ribe Lokalafdeling 9.00; Ringsted: Folketidende 5.00, Faktor Christensen 2,00, Red. I. V. Christensen 2.00, Personalet 9.00, Venstres Folkeblad 5.00, Journ. H. Chr. Petersen 2.00, Faktor K. Christiansen 2.00, Personalet 6.00, Red. H. Hækkerup 1.00, Sorø Bogtrykkeri 2.00, Red. Martin 2.00, Rasmussen-Kragh 2.00, Anton Nielsen 1.00, Journ. Timmermann 1.00, Chr. Bigum 1.00, Johs. Jensen 1.00, Bendixen 1.00, ialt 45.00; Roskilde: Red. H. A. Jensen 5.00, Rosk. Avis 5.00, Rosk. Tidende 5.00, Redaktionssekr. Bork 1.00, Redaktionssekr. Lund 1.00, Bogholder Carlsen 1.00, Bogtr. F. Møller 2.00, Avisens Personale 8.00, Dagbladets do. 11.00, Tidendes do. 21.50, ialt 60.50; Rudkøbing: 10 Medlemmer 10.00; Silkeborg: Lokalafdelingen 41.00, Red. Sørensen 5.00, Bogtr. Johansen & Jørgensen 3.00, Journalist Fagerlund 2.00, Journalist Egebjerg 2.00, Red. Lyngby 1.00, Forretningsfører J. Sørensen 2.00, ialt 56.00; Slagelse: Lokalafdelingen 25.00, Sorø Amtstidendes Personale 21.00, Slagelse-Postens do. 10.00, Centraltrykkeriets do. 5.00, Eksprestrykkeriets do. 16.00, ialt 77,00; Stubbekøbing Lokalafdeling 5.00; Varde Lokalafdeling 13.00. Tilsammen Kr. 1103.50. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **2240 50**.

De i forrige Uge offentliggjorte Bidrag fra Odense er indkommet paa følgende Maade: Fyens Social-Demokrat (Forretningen 10,00, Personalet 49.25) 59.25, Andelsbogtrykkeriets Personale 36.25, H. Hansen (Principalen 5,00, Personalet 4.50) 9.50, Thillerup (Principalen 2.00, Personalet 1.00) 3.00, Fyns Tidendes Personale 27.00, Eksprestrykkeriets do. 2.00, Odense Avis' do. 9.00, Hagen & Sivertsens do. 8.00, Hagen & Sørensens do. 4.00, Fyns Stiftstidendes do. 33.00, Güths do. 2.00, Milo'ske do. 21.00, Søndergaards do. 7.00, Steen-Andersens do. 6.00, Kr. E. Petersen (Principalen 2.00, Personalet 14.00) 16.00, ialt 243.00.

København, den 20. Decbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

A/S. C. Maylands Pers. 6.00; Hohlenbergs do. 21.00; Hannovers do. 29.60; S. B. Svendsens Sættere og Tr. 12.00; Klubben Royal, Nat. Tid. 200.00; Christtreus Pers. 26.50; Knudtzon (Sættere, Tr. og Pr.) 30.00; Qvist (Pers. 27.00, E. L. 4.00, C. L. 2.00) 33.00; Lunos Pers. 90.00; Maanssen 1.50; C. Andersen Haandkl.-Udl. 2.00; B. Nielsens Pers. 10.75; A/S. V. Schultz Pers. (2. B.) 5.35; Bogtr. C. Winther og Pers. 20.00; Fjeldsøe (Pers. og Best.) 30.50; Eksprestr. Pers. 11.00; Gyldendals Sættere 51.00; Gyldendals Trykkere og mandl. Hjælpearb. 16.50; Gyldendals kvdl. Hjælpearb. 6.00; N. L. Christensen (Prp. og Pers.) 4.00; Roms Pers. (6.75 + 0.75) 7.50; Bogtr. Hertz 10.00; Hertz' Pers. 27.50; Nielsen & Lydiche (Trykkere, Stereotypører, kv. og mdl. Hjælpearb.) 34.00; Dagbl. Københavns Pers. 34 00; Social-Demokratens Personale 100.00; H. Meyer (Pr. og Sættere) 17.50; Nielsen & Lydiches Sætteri 72.70; I. Cohens Pers. 57.00; Bogtr. C. Græbe 10.00; Græbes Pers. 46.60; Martins Trykkeris Pers. 19.00; Novemberfesten à conto 250.00; Schultz Sættere 6.—7. Bidr. 42.65; Bøhms Personale 12.00; Vort Land (Red. og Pers.) 57.00; Kristeligt Dagblads Pers. 52.90; C. Th. Thomsens do. 8.50; L. A. Jørgensens Bogtr. 7.00; Jernbanens Billettr. 7.50; S. L. Møllers Pers. 5.00; Truelsens Trykkeri 5.50; Søborg 8.00; Thieles kvdl. Pers. 15.00; Thieles Tr. 5.—6. Bidr. 9.00; Schultz Trykkere ÷ 1 15.50; Centraltrykkeriet 24.50; Chr. Nielsen & Co. (Pr. & Pers.) 11.00; Aamodt 2 Bidr. 3.80; Vilhelm Hansen 3 Typ. og 4 Kvdl. 5.00; Ugens Nyheder 3.50; Hoffensbergs Sættere 3.50; P. Petersens Bogtr. 67.50; Thieles Sættere 2. Bidr. 12.00; Thiele, Bankens Bogtr. 11.50; P. A. Nielsen (Pr. & Pers.) 7.50; Dansk Papirvarefabriks Pers. 13.25; P. & M. (Godthaab) 2.00; Georg Rasmussen 2.00; Aller (Sætteriet 3.—4. B. 7.00, Trykkeriet 8.50, Galvano 2.50, Trykkeriarb. 1.00, d. kvdl. 3.00) 22.00; Nationaltrykkeriet Sættere og Tr. 12.25; Ill. Familieblad 18.00; Kihls saml. Pers. 12.50. Tils. Kr. 1769.85. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **3355.00**.

København, den 21. December 1910. LAUR. JENSEN.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund, Hr. P. Hvidtfeldt. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 53,145.16, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 14,962.00
Sparekassen	- 36,975.39
Kassebilag	- 199.72
Kontant Beholdning	- 1,008.05
Ialt	Kr. 53,145.16

og hos Hr. Hvidtfeldt var Beholdningen Kr. 503,028.78, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen	Kr. 427,218.99
Obligationer	- 41,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier	- 1,000.00
Prioriteter	- 33,500.00
Kassebilag	- 166.00
Kontant Beholdning	- 143.79
Ialt	Kr. 503,028.78

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne. Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 15. December 1910.

FREDERIK HJORTH. ALB. MICHELSEN. ANTON ANDERSEN.
CARL CHRISTOFFERSEN.

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori der fandtes en Beholdning af Kr. 17,567.51, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 4,000.00
Sparekassen	- 12,164.55
Kassebilag	- 45.82
Kontant Beholdning	- 1,357.14
Ialt	Kr. 17,567.51

hvilket var i Overensstemmelse med Bøgerne.

FREDERIK HJORTH. CHR. ØSTERGAARD.

Alle de, baade gamle og unge Kolleger, som sendte mig en Lykønskning i Anledning af de 25 Aar, bringer jeg herved en opigtig Tak.

H. GEMYNTHE, Middelfart.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474 x*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Th. Lodberg, udl. [14/12] 10 hos Nielsen & Lydiche, opt. 1 faglig Afdeling (arb. s. St.). Sætterlærl. Angelo Madsen (Luno). Sætterlærl. Philip Rasmussen (Nielsen & Lydiche). 556 Ingv. Andersens Hustru Astrid.

Tiltraadte.

København: 155 Hans Henr. Hansen fra Varde (arbl.). 2127 (2508) Frantz Dupont fra Udl. (arbl.). 1398 (215) H. C. Nielsen fra Udl. (arbl.). 2410 (2611) Harry Jacobsen fra Slagelse (arbl.).

Aalborg, 575 H. Bjørnstrup (arbl.). Aarhus, 2120 J. V. Jørgensen (Reklametr.), 2330 N. P. Sørensen (De foren. Bogtr.) og 2730 Einar Andersen fra Rejse. Esbjerg, 1733 Holbaum (Esbjerg Avis). Herning, 2675 M. Nørgaard-Mortensen (arbl.). Holbæk, 2380 Chr. Bjerregaard (Venstrebl.). Kolding, 2568 Oluf Paulin-Poulsen (Kolding Bogtrykkeri). Odense, 2538 Th. Trosborg (arbl.).

Fratraadte.

Aalborg, 1223 Lorentz F. Jensen paa Rejse. Aarhus, 2711 P. Jensen paa Rejse, 2362 C. J. Kirkebæk til Hobro i Pl. og 1371 A. C. Nielsen til Nakskov i Pl. Helsingør, 2601 Gerhardt Sørensen til Hillerød i Pl. Kolding, 1733 Adolf H. K. Hollbaum til Esbjerg i Pl. Nykøbing F., 2247 Alb. Christensen til Slagelse (arbl.) og 2380 Chr. Bjerregaard til Holbæk i Pl. Odense, 2610 Otto Andersen paa Rejse og 2153 Rasmus Nielsen Hunderup til Kolding (arbl.). Slagelse, 2410 Harry Jacobsen til Kbhvn. (arbl.).

Annuleret Udslettelse.

København: 2924 A. M. F. Petersen (Missionstr.). Beløbet betalt inden fastsat Frist.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Al Ind- og Udbetaling sker i Dag Fredag Kl. 7—9. — Resterende Billetter til Julefesten maa afleveres i Dag, da de ellers betragtes som solgte. (199) KASSEREREN.

ANNONCER

En ung Typograf

søger Plads som **Avis**- eller **Akcidenssætter** i Løbet af Januar Maaned. Billet mrkt. »193« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

som utkommer i medio av Dec. 1910 innnehåller rikt illustrerade uppsatser i olika ämnen inom de grafiska facken av framstående fackmän.

För typografer är priset Kr. 3.00. Bokhandelspris Kr. 5.00.

Rekvisitioner kunna insändas till

R. Schneidler, J. H. Schultz A. B. Niels Juels Gade 12. K. Köpenhamn

eller direkt till

WALD. ZACHRISSONS FÖRLAG

(190) *Göteborg.*

Carl Erichsen,

Fagforretning for Bog- & Stentrykkerier samt Bogbinderier.

Telefon 2526. Løvstræde 6.

Lager af *Farve. Maskiner, Skrifter, Utensilier* og *Valsemasse.*

Etabl. af større og mindre Bogtrykkerier.

Kulante Betingelser. (10)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

(97) ANTON JENSEN.

Brugte Maskiner.

Digeltrykpresser og **Hurtigpresser**, brugte, i god Stand, reparerede paa mit Værksted, sælges meget billigt under fuld Garanti. Stort Lager haves i Reglen.

(7) **Adolph Wulff.**

J. G. A. Eickhoff, København V.

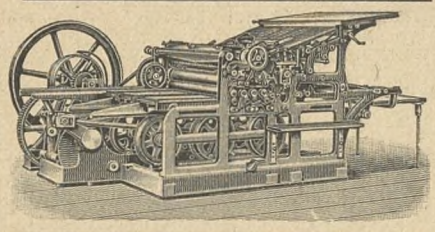

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Hotel „Union“, Viktoriagade 2 & 4, Hj. af Vesterbrogade *(bedste Spisested i København)* anbefaler ny monterede elegante Værelser å Kr. 1.25. Telefon 4092. (9)

WILLIAM SIMMELKIÆR

LANDEMÆRKET 9 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

GLEITSMANNS FARVER ER BEDST

MASKINER. SKRIFTER. UTENSILIER

KØBENH. TEL. 8486. JERNBANEG. 6

(12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 39, St.

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant.

Telefon Palæ 1214. (6)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier.

(174)

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

BERTHOLDS SKRIFTER OG MESSINGLINIER · SACHS & CO.s TRÆSKRIFTER
GEBRUDER SCHMIDTS FARVER · „PLANETA“ HURTIGPRESSER
(13) **AMERIKANSKE DIGELTRYKPRESSER „PEARL“ OG „GOLDING JOBBER“**
„OFFICIAL“, „RAPID“, „SOLO“, „DIAMANT“ DIGELTRYKPRESSER
DIGELTRYKHURTIGPRESSER „COLTS ARMORY“. MANSFELDTS BESKÆREMASKINER
BABCOCKS AMERIKANSKE EN- OG TO-TURMASKINER
LAGER AF UDSLUTNINGSMATERIEL, BRØDSKRIFTER, MESSINGLINIER, VALSEMASSE, SORTE OG KULØRTE FARVER. o o o o
o o ALLE SORTER UTENSILIER ETC. o UDSTILLING AF MASKINER o o

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, S Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 — KØBENHAVN DEN 30. DECEMBER 1910 — XXXVII AARGANG

Hvorledes Sundhedsvedtægterne overholdes.

PAA Delegeretmødet i December 1908 blev det besluttet, at der hvert Aar skal foretages en Undersøgelse angaaende Sundhedsvedtægternes og Fabrikslovens Overholdelse. I Henhold hertil er der i Juni Maaned i Aar udsendt Spørgeskemaer til de forskellige Trykkerier i København og Provinserne, og Resultatet foreligger nu i Besvarelser fra 100 Trykkerier i København og 179 Bogtrykkerier i 50 Afdelinger i Provinserne.

Opstillet i skematisk Form ser Besvarelserne saaledes ud:

		København						Provinserne					
		Ja	Nej	Bortfalder	Ikke besvaret	Til Dels	Antal	Ja	Nej	Bortfalder	Ikke besvaret	Til Dels	Antal
1. Hvidtes kalkede Vægge og Lofter en Gang aarlig?	i Sætteriet:	40	37	16	7	—	—	141	22	8	8	—	—
	i Trykkeriet:	41	36	16	7	—	—	135	20	10	14	—	—
2. Renses Gulve og Vinduer en Gang ugentlig omhyggelig ved Afvaskning?	i Sætteriet:	51	47	—	2	—	—	118	60	--	1	—	—
	i Trykkeriet:	52	46	—	2	—	—	114	61	—	4	—	—
3. Foretages 2 Gange aarlig en større Rengøring ved Afvaskning af afvaskelige Vægge og Lofter?	i Sætteriet:	25	60	3	12	—	—	101	38	12	26	—	—
	i Trykkeriet:	24	61	3	12	—	—	101	38	12	26	—	—
4. a) Holdes de til Bedriften hørende Retirader rene ved ugentlig Afvaskning?		91	8	—	1	—	—	144	33	—	2	—	—
b) Benytter begge Køn samme Aftrædelsesrum?		63	28	—	9	—	—	90	49	—	40	—	—
5. Er der i Lokalerne anbragt et tilstrækkeligt Antal Spyttebakker?		84	12	—	4	—	—	163	16	—	—	—	—
6. Tømmes og renses Spyttebakkerne dagligt?		61	28	—	11	—	—	140	26	—	13	—	—
7. Renses Sætterkasserne mindst 2 Gange aarligt?		31	55	—	14	—	—	113	61	—	5	—	—
8. Foretages Rensningen af Personer under 18 Aar?		24	65	—	11	—	—	43	135	—	1	—	—
9. Leveres af Arbejdsgiveren en ny Respirator til hver med Udpustning beskæftiget Arbejder?		19	42	20	19	—	—	35	108	4	32	—	—
10. Opbevares Klædningsstykker, som skiftes paa Arbejdsstedet, udenfor Arbejdslokalet eller i særskilt Aflukke?	i Sætteriet:	84	13	—	3	—	—	145	29	—	5	—	—
	i Trykkeriet:	80	16	—	4	—	—	133	34	—	12	—	—
11. Findes der særskilt Spiselokale?		34	65	1	—	—	—	13	68	78	20	—	—
12. Beskæftiges i Bogtrykkeriet Børn under 14 Aar, da hvor mange og ved hvad?		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
13. Hvor mange mindreaarige Personer (14—18 Aar) beskæftiges i Bogtrykkeriet?	mandlige:	—	—	—	—	—	207	—	—	—	—	—	288
	kvindelige:	—	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	54
14. Er de mindreaarige Personer lægeundersøgte og indregistrerede af Arbejdsinspektøren?	mandlige:	65	—	—	5	—	—	151	4	—	1	—	—
	kvindelige:	15	3	—	—	—	—	28	5	—	3	—	—
15. Beskæftiges de mindreaarige Personer mere end 4½ Time uden Spise- eller Hviletid?	mandlige:	16	54	—	—	—	—	16	146	—	4	—	—
	kvindelige:	3	18	—	—	—	—	5	27	—	—		—
16. Henvender Arbejdsinspektøren sig til Arbejderne for at erfare, om de ham undergivne Forhold er i Overensstemmelse med Loven?		12	74	—	11	3	—	82	55	—	18	24	—
17. Hvor ofte inspiceres Bogtrykkeriet af Arbejdsinspektøren?		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Omstaaende Tabel beviser bedre end mange Artikler, hvor uhyggelige Tilstande der den Dag i Dag hersker i en stor Del af vort Fags Arbejdslokaler.

En saa naturlig Ting som f. Eks. *en ugentlig Afvaskning* af Gulve og Vinduer undlades i ca. 1/3 af Provinstrykkerierne og i omtrent **Halvdelen** af de københavnske Trykkerier.

Dette bør være os en Spore til overalt at have et vaagent Øje med Renlighedstilstandene i de Lokaler, hvori vi arbejder.

Bekostningen ved at opretholde Regulativets Bestemmelser er desuden saa ringe, at Principalerne savner enhver Undskyldning for deres **Lovbrud.**

Maskinsætter-Præstationer.

Hr. Moritz Benon, Linotype-Expert, New-York, har i *Nordisk Boktryckarekonst* for November beæret mig med et Svar til min Artikel i *Typ.-Tid.* for 19. August om »Maskinsætter-Præstationer«.

Hr. Benons smaa Artigheder til mig om naive Udregninger og bristende Indsigt i Maskinsætning vil jeg forbigaa, hvad det sidste angaar i fuld Fortrøstning til, at Hr. Benon i den Henseende er uden mindste Begreb. Med Tilfredshed noterer jeg derimod, at mine Udregninger af Præstationen 225,000 Bogst. i 8 Timer maa Hr. B. lade staa, idet han indskrænker sig til at kalde dem »Labyrinter« af Cifrer og Brøkcifrer. Kun Tallet 7,81 Bogst. i Sekundet søger han at gøre mindre ved en Forklaring om, at Maskinernes mekaniske Udslutningskiler fylder mere end Bogstaver og derved formindsker Anslagene paa Tastbordet, hvilket særlig gør sig gældende i et Sprog som det engelske, hvor Antallet af korte Ord er i overvejende Flertal.

Denne Betragtning er næppe helt uholdbar. Jeg har undersøgt Forholdet ved at gennemgaa en Del Maskinsats og tælle Anslagene i hver Linie, og sammenholdt med en Alfabetopstilling paa samme Format viser det sig, at Anslagene gennemgaaende er noget mindre i Antal end Alfabetet. Men jeg har ogsaa lagt Mærke til, at for dansk Maskinsats Vedkommende er det ikke saa meget Udslutningskilerne som fornemmeligst de bredere Skrifttegn, der fremkalder dette Forhold. I Linier, hvor ingen store Bogstaver eller faa brede Matricer benyttes, hænder det derimod, at Slagantallet overstiger Alfabetantallet.

Men naar Hr. Benon synes at bebrejde mig min Udregningsmaade, da maa jeg dog gøre ham opmærksom paa, at det jo er ham selv, der for Nordens samlede Bogtrykkerstand fortalte om de 225,000 *Bogstaver*, der paa en Linotype-Maskine var præsteret i 8 Timer i Amerika. Og for at lette Forstaaelsen af Præstationen, overførte jeg den paa vore Forhold, ogsaa selvfølgelig udregnet i *Bogstaver*, og da dens Umulighed stod mig klart, beklagede jeg, at man savnede Oplysninger om de Forudsætninger, hvorunder den var fremstaaet.

Nogle saadanne Oplysninger faar man i Hr. B.s Svar til mig. Skønt jeg havde ventet at faa en noget mere i Detailler affattet Forklaring af, hvorledes det var muligt at fremstille en saa vældig Præstation, er det mig dog en Tilfredsstillelse at publicere disse Oplysninger videre, thi de viser, at min Kritik, som Hr. B. kalder »en Genganger fra 1890-erne«, har været fuldt berettiget i dette Tilfælde. Ogsaa bidrager Oplysningerne noget til at klare, hvorledes man i Fremtiden skal beregne amerikanske Præstationer.

Som jeg skrev i min forrige Artikel, er jeg intet Øjeblik i Tvivl om, at der paa de amerikanske Sættemaskinskoler med deres bestemte og systematiske Metoder at oplære Eleverne paa kan naas Resultater i Færdighed ved Tastbordet, som ingen af os Nordboere med vore forkvaklede og elendige Oplæringsforhold naar i Højde med. Ogsaa er jeg klar over, at Bladforholdene i Amerika i langt større Maalestok tillader Udnyttelsen af Sættemaskiner end vore hjemlige smaa Forhold.

Men hvad nu imidlertid Præstationen af 225,000 Bogst. i 8 Timer angaar, da forklarer Hr. B., at han har regnet den ud efter en »ems«-Beregning af $12^1/_2 = 26$ Bogst. engelsk Alfabet. Ved »m's«-Beregning maa vel forstaas, at man i Amerika benytter smaa m i Stedet for Alfabetopstillingen. Hr. Nichols præsterede 106,300 »m« i 7 Timer 52 Min., og efter ovenstaaende Beregningsmaade faar Hr. B. til Facit en Præstation paa 221,104 Bogst. Derefter runder Hr. B. Tallet op til 225,000, »i Stedet for at sige »omkring«.«

Imidlertid har Hr. Benon ikke selv — hvad jeg for øvrigt heller aldrig har troet — overværet Præstationen, men han har sine Oplysninger fra forskellige amerikanske Fagskrifter. Hr. B. citerer »The Linotype Bulletin«, hvoraf det fremgaar, at Præstationen er udført Natten til den 1. Juli 1906 under ganske almindelige Arbejdsforhold i Sætteriet og hovedsagelig efter maskinskrevet Manuskript, samt at Hr. Nichols ikke har passet Maskinen. I det hele har amerikanske Linotypesættere, der arbejder ved Blade, der beskæftiger mere end 3 Maskiner, »absolut intet med Maskinernes Pasning at skaffe«.

Set gennem vore hjemlige Briller spiller dette Forhold en stor Rolle. I den vældige Fart, Hr. Nichols har haft paa, vil det have været nødvendigt stadig med korte Mellemrum at forsyne Maskinens Digel med Metal, ligesom Liniesamleren ret hyppigt har maattet tømmes. Her har altsaa været en Mand beskæftiget ved Maskinen foruden Hr. Nichols.

Dette gør efter min Mening Præstationen betydelig mindre. Thi det er dog vel ikke en aldeles ligegyldig Sag, om der er en eller flere foruden Sætteren beskæftiget ved en Maskine, naar der laves en Præstation. Og naar de store Forhold i Amerika tillader — eller maaske paakræver — denne Dobbeltgerning, saa maa Hr. Benon — der sikkert besjæles af Ønsket om at faa sine Artikler rigtig forstaaet — oplyse herom, naar han skriver for os Nordboere, og ikke blot og bart fortælle os, at den og den amerikanske »Snapp«-Sætter har leveret saa og saa mange Hundrede Tusinde Bogst. i 8 Timer paa en Linotype-Maskine, thi derved faar man let Indtrykket af, at han vil have det forstaaet saaledes, at det er een Mands Arbejde ved en Maskine. Jeg siger ikke, at dette har været Hr. Benons Mening med sine Artikler i *Nord. Boktr.*; men jeg hævder, at havde han ikke mødt Indsigelse, var disse hans sidste Oplysninger ikke blevet bekendte.

Forøvrigt synes Hr. Benon at være noget i Tvivl om, hvorvidt den af ham benyttede Udregningsmaade er saa ganske rigtig eller — rettere maaske — retfærdig. Henimod Slutningen af sin Artikel anfører han et »bindende Bevis« for Hr. Nichols Præstation, som han mener, at baade »Svenska T. T.« og Dansk »T. T.« og jeg maa bøje os for. Beviset er dette, at han foretager en Udregning af Nichols Præstation med det internationale amerikanske Typografforbunds Tarif som Grundlag. Efter denne Tarif bliver i Spørgsmaal om Nonpareille — den Skriftart, der sædvanligvis anvendes ved amerikanske Blade — 15 »ems« lig 26 Bogstaver engelsk Alfabet. Her er altsaa Tale om $2^1/_2$ »ems« mere til samme Bogstavalfabet, og ved denne Udregning svinder Præstationen ned til 184,262 Bogst. Men, siger Hr. Benon, da det jo var om Natten, Hr. Nichols arbejdede, tillægges i Følge Tarifen 20 pCt. Godtgørelse, og 20 pCt. bliver 36,852 Bogst.; disse lagt til de 184,262, giver et Facit af 221,114 Bogst. — altsaa Nichols Præstation!

Efter denne Udregningsmaade forstaar jeg bedre Hr. Benon, naar han skriver, at jeg maa vide, at »alt tilsyneladende umuligt er muligt — i Amerika«.

Men jeg tror at maatte bedrøve Hr. B. med, at hverken Svensk eller Dansk *Typ.-Tid.* i et Tilfælde som dette kan godkende denne Beregningsmaade. Jeg kan det i hvert Fald ikke. Forøvrigt tager *Nordisk Boktryckarekonsts* Redaktion da ogsaa i en Note Afstand derfra.

Og hermed turde det vel være fastslaaet, at den opsigtsvækkende Præstation paa 225,000 Bogst. i 8 Timer *i Virkeligheden slet ikke er præsteret.* Det er paa langt Sigt, at dette er fastslaaet; kunde man tage Præstationen i Øjesyn paa nært Hold, er det muligt, at den svandt endnu mere ind.

— — Hr. Benon siger i sin Artikel, at han ikke tror, det saa meget er Hr. Nichols eller ham selv som netop selve Skoleideen, jeg vil til Livs. Hvorledes Hr. B. har kunnet lede dette ud af min Artikel, er mig en Gaade.

Hvad jeg har villet til Livs, er den usunde Reklame, der praktiseres i Form af vældige »Præstationer«, som ved nøjere Eftersyn viser sig for en stor Del at være Fantasifostre, og som man altid kan lægge Mærke til med Hud og Haar og uden Kommentarer optages i Bogtrykkerforeningernes Organer i de forskellige Lande.

Men da en Sag jo altid kan ses fra flere Sider, og da jeg særlig mente, at denne trængte til det, har jeg ikke taget i Betænkning at give *mit* Bidrag til dens fulde Belysning.

Odense, den 12. December 1910. Ernst Jørgensen.

En Redegørelse.

I Anledning af et Referat fra Roskilde Lokalafdelings Generalforsamling i *Typ.-Tid.s* Nr. 51, ifølge hvilket det ser ud til, at jeg har trakasseret nogle Beregningssættere paa *Roskilde Tidende*, og i hvilken Anledning jeg trues med Eksklusion af Foreningen, skal jeg tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger.

Først skal jeg gøre opmærksom paa, at *Generalforsamlingen ikke har vedtaget noget i Retning af Eksklusion,* men at nogle faa Kolleger fra andre Trykkerier, efter at Generalforsamlingen var sluttet, har fundet paa, at dette kunde være en passende Straf, fordi jeg ikke vilde finde mig i, at et Par Typografer, som arbejdede som Beregningssættere paa *Roskilde Tidende* i Juletravlheden, vendte op og ned paa alle tidligere gængse Forhold i Trykkeriet.

Uden at nævne Navne, for ikke at gøre de paagældende helt umulige (det skal de nok selv besørge, hvor de kommer hen), skal jeg redegøre for, hvorledes d'Hrr. arbejdede:

Den først antagne arbejdede straks paa fast Løn; men da han ikke bestilte mere end det halve af, hvad han skulde, for at tjene Minimallønnen, blev han sat paa Beregning. Saa gik det noget bedre, men dog ikke saa godt, at han kunde tjene Minimallønnen, uden at han lavede Regnskab, som var i den Grad urigtigt, at det tog 8 Dage for ham at revidere det, og saa maatte han endda finde sig i at trække 2—3 Kr. af sin i Forvejen ikke imponerende Ugeløn.

Den næste opnaaede en Ugeløn paa 14 Kr. paa Beregning, men saa var der ganske vist ogsaa Kludder i Regnskabet til hans Disfavør. Den tredje tjente i første Uge godt 19 Kr. og i anden Uge 21 Kr.; men baade hans og 14 Kr.-Mandens Korrekturer vrimlede af Fejl, saa det trodser enhver Beskrivelse.

Selvfølgelig maatte jeg flere Gange paatale de fejlagtige Regnskaber, og jeg tillod mig ogsaa en Gang at udtale til den paagældende, at hvis jeg oftere fik den Slags Regnskaber, maatte han holde op straks.

De »forurettede«, som ifølge hele Sagens Natur ikke har fjærneste tarifmæssig Ret, har klaget til Formanden, der som Ombryder iøvrigt ogsaa var meget misfornøjet med deres Arbejde. Sagen blev indberettet til Forbundet, og Forretningsføreren, Hr. HVIDTFELDT, skrev et Brev til Formanden her angaaende Tarifens Forstaaelse. Efter dette Brev skulde Satsen maales op i Stedet for at tælles op, og skønt der tidligere i flere Aar har været arbejdet paa Beregning her paa Trykkeriet og Satsen den Gang altid blev *talt op,* hvad jeg ogsaa altid har gjort i de ca. 10 Aar, jeg har arbejdet paa Beregning, indvilligede jeg straks i, at Satsen blev *maalt op;* men desværre for d'Hrr. førte dette Arrangement ikke til, at de kunde tjene Minimallønnen, skønt de benyttede sig i rigt Maal af den nye Maade.

Saadan forholder Sagen sig. Naar jeg har fremsat disse Oplysninger, er det ikke alene for at gøre de af Roskilde-Kollegerne, som har lavet Referatet, opmærksom paa det rette Sammenhæng, men ogsaa fordi jeg ikke er tjent med, at jeg udraabes som et Medlem, der fortjener at ekskluderes.

For at ovenstaaende ikke skal blive mistvivlet, har jeg anmodet Lokalformanden, Hr. J. NIELSEN, om at attestere Redegørelsen, hvad han beredvilligt har efterkommet.

Roskilde, 23. Decbr. 1910. J. C. L. PETERSEN.
Roskilde Tidende.

I Anledning af foranstaaende skal jeg som Formand attestere, at Redegørelsen er nøjagtig. J. NIELSEN.

Fra gamle Dage.

Af J. F. MØLLER.

(20. og sidste Fortsættelse).

AARET hælder i sin Gang, og *Typograftidende* slutter sin Aargang 1910 for at begynde paa en ny. Denne nye er jeg bange for at gaa ind i, da jeg saa vilde blive fristet til at brede mig med mine Causerier — og maaske trætte den ærede Læser.

Jeg vilde gærne fortsætte Skildringen af Prygleriet og forklare lidt om hele den Uhyggestemning, der spredtes over Livet; denne smitsotige Pryglelyst, »alle de Store slog de Smaa, og de lod saa Pryglene videre gaa. Den Herremand slog sine Bønder i Flæng, og Bonden sin Karl og Karlen sin Dreng, og saadan fik hele Landet Prygl.«

Men jeg maa som sagt slutte.

Der er naturligvis mangfoldige Billeder, man endnu kunde give for at illustrere Fremgangen, der er sket for de typografiske Arbejdere.

I store Træk kan anføres vor *Arbejdsløshedskasse* og *Statens* Hjælp dertil. I 80'erne begyndte vi, vistnok efter Forslag af L. A. NIELSEN, at yde en tarvelig Understøttelse, og vi er endt med WARTENBERGS store, der staar mønsterværdig for andre Fag.

Vor *Rejsehjælp* er næsten international og saa stor, at de raske, rejsende Svende, der ønsker at se sig om i Verden, ikke behøver at dø af Sult — — men større er den nu heller ikke!

Vi har faaet *reguleret* og *kortet Arbejdstiden,* og vi har for en Mængde Kolleger faaet indført *Sommerferie* med Udbetaling af Løn.

Vi har faaet Fortidens *Raahed* afløst af *Urbanitet.* Behandlingen af Lærlingene nu om Dage staar i et smukt Modsætningsforhold til ældre Dages. De Sjofelheder, der blev budt »Trykkerpigerne«, var mange og grimme; selv ældre Kvinder blev betragtet som en lavtstaaende Kaste, der kunde bydes alt. Kvinderne selv var vel ikke ganske uden Skyld; men *nu* betragtes og behandles Kvinderne som det, de er: Medarbejdere.

Det er *meget,* der er naaet i den Retning. Og det vilde være en utilgivelig Glemsomhed af mig ikke at understrege, at de mange *Tarif-Kommissioner* først og fremmest har Æren af, at det Kaos, Typograferne vadede i, er blevet afløst af et ordnet System. Der er baade for Arbejder og Arbejdsgiver en *god* Forskel paa den Gang, da Bogtrykkeren sagde til en Sætter: »Hvad tror De, saadan en Kolumne koster at sætte?«, og til nu, hvor ikke et Skøn, men trykte Regler kan benyttes ved Beregningen, selv af den mindste Bagatel. Det giver Sikkerhed og Fasthed.

Og de mange vekslende Styrelser skal ogsaa have Tak. Hvert enkelt Medlem i disse har virket godt efter Evne; hver har trukket sit Læs, føjet sin Sten til Bygningen.

— Den *politiske* Virksomhed har ogsaa sat Frugter; meget er naaet, og mere vil blive naaet. Den, der ikke er helt forstenet, kan godt dele HOLGER DRACHMANNS skønne Digtersyn, hvori han skuer en Fremtidsslægt, »der høster Vin, hvor vi saaede Taarer, med sundere Blod i rigere Aarer, under mildere Følelsers Varetægt, — en sejrrig Slægt, der syngende drager hen over Kløften, som vore Lig har fyldt under Livets evige Krig.«

— — —

Ja, det er kun nogle spredte Træk fra gamle Dage, jeg her har skrevet. Om fem og tyve Aar skal De faa mere. Jeg haaber, at det har kunnet bidrage lidt til at bringe navnlig yngre Kolleger til at forstaa, at de gangne Tider har rummet et Arbejde for Fremskridt, som det er værd at mindes. Jeg haaber at kunne gløde Interessen for den Organisation, der trods sine Fejl — fordi den er Menneskeværk — har formaaet at skaffe bedre Tider for Typograferne.

Der er meget at gøre endnu. Bedre Lokaler, højere Løn og først og fremmest **ingen Arbejdsløse.** Det er skærende bittert at være Vidne til, at der skal være noget, der hedder »*De Arbejdsløses Organisation!*« Som om det var uomgængelig nødvendigt i et velordnet Samfund at have en *staaende Hær af Arbejdsløse.* —

Nu til Slut en Tak til den ærede Læser, der har fulgt mig i mine Smaahistorier, og Ønske om et lykkeligt nyt Aar. Skulde en og anden skele surt til min Paastand om Fremskridt, maa jeg erindre om, at det Sete afhænger af Øjnene, der ser, og at Udviklingen kun ager langsomt; Rom blev ikke bygget paa én Dag. Og *det* »Rom«, her er Tale om, bliver *aldrig* færdigt . . . .

Man er — forekommer det mig — inde i et godt Spor. For mange Aar siden læste jeg i Bladene, at en Deputation fortvivlede østrigske Arbejdere havde været ovre paa Øen Caprera hos den italienske Frihedshelt GARIBALDI og spurgt ham om Raad mod Nøden blandt Arbejderne. Han svarede dem med de lidet trøstende Ord: »Saa længe nogle spiser for 10, maa 9 savne.«

Jeg synes dog, at man nu er inde paa det, *det:* ad faglig og politisk Vej at fravriste noget Brød fra dem, der æder for meget, *til dem, der har for lidt.*

Forøvrigt kan De mistrøstige gerne søge Holdepunkt i GUSTAV CLAUSENS pudsige Ord i Tivolis Koncertsal 1906, da han vilde bjærge Tarifen:

»Hvad der vindes i den ene Ende, tabes i den anden.«

Ende.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 16. December Dirigent MARIUS HANSEN.

Efter Forhandlingsbogens Oplæsning tog P. THORSEN Ordet for paa »De typografiske Dilettanter«s Vegne at fremsætte og motivere følgende Resolution: Da den paa sidste Generalforsamling førte Diskussion angaaende »De typografiske Dilettanter« samt det heraf flydende Referat i *Typ.-Tid.* efter det senere oplyste viser sig at være sket paa forkert Basis og under misvisende Forudsætninger, udtaler Generalfor-

samlingen sin Beklagelse af det skete — og gaar derefter over til næste Sag paa Dagsordenen.

ERLANDSEN hævdede Berettigelsen af det af sidste Generalforsamling i denne Sag foretagne, og S. A. JØRGENSEN anbefalede at stemme imod Resolutionen. Denne vedtoges imidlertid med 18 St. mod 16.

Forhandlingsbogen godkendtes enstemmigt.

De Rejsendes Ekstraunderstøttelse for 1911 fastsattes som hidtil: 4½ Kr. for Kolleger uden Understøttelse, 1½ Kr. for de med Understøttelse.

Kassererens Løn forblev ligeledes uforandret.

Til Kasserer genvalgtes med Akklamation P. CHRISTIANSEN og til Styrelsesmedlemmer i Stedet for Chr. Hansen og S. Stegger Sørensen, der ønskede at fratræde, valgtes CHR. LEHMANN med 27 St. og P. THORSEN med 26. Suppleant blev CARL JENSEN, der fik 13 St.

Som Revisorer genvalgtes med Akklamation N. S. BIGUM og nyvalgtes CHR. HANSEN. S. S.

Nær og Fjærn.

Trykkernes Begravelses- og Ekstrakasses Kontingent og Restancer bedes senest i den kommende Uge betalt til Hr. Anton Jensen. LAUR. JENSEN.

I Morgen Aften afholder Typografernes Syge-Hjælpekasse sin Juletræsfest i Arbejderforeningens Festsal ved Nørrevold 92. Det lader til, at det bliver en af de Festligheder, som Typograferne slutter sig til, idet alle Billetterne forlængst er udsolgte. Der bliver megen Underholdning for Børnene, og de faar en Gave, Chokolade og Godter. Aftenen slutter med et stort Nytaarsbal for de Voksne. Tillige findes en Tombola med mange værdifulde Gevinster.

Til Tombolaen er endvidere modtaget: Uden Mærke i forr. Nr. tillige 3 forn. Pincetter; Carlsbergbryggerierne: 10 Kr.; De forenede Bryggerier: 10 Kr.; Frk. Bøhm: 1 Billede i Ramme; Frk. Olsen: 6 broderede Ting; Barber Malmstrøm, Slotsgade 9: 10 Hæfter Barberbilletter; Bager Andersen, Baggesensgade: 1 Julekage; Frk. Andersen: 6 Nipsting; Andreasen: Socialdem. Aarhundrede; Alb. Hansen: forsk. Ting; Hirschs Haandklædeforr.: 1 Kælk; Fru Løventoft: 1 Dukke; Carl Petersen: 20 Rouletter; Musikdirektør Petersen: 2 Kursus i Klaverspil; Eickhoff: Div. Utensilier; Carl Eriksen: Div. Utensilier; Bager Lund, Ryesgade: 1 stor Julekage; Olga Rasmussen, Aamodt: 1 Sofasløjfe; Røgeriet, Fredensgade 7: 5 Ds. Konserves; Gyldendals Forlag: En Del forsk. Bøger; Martins Forlag: En Del Bøger; —: En Del Æsker; C. Andersens Haandklædef. 2 Kr.; Elektriker Sørensen 3 Messing Askebægere, for hvilke Giverne takkes. STYRELSEN.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Fredericia: Personalet paa Fredericia Avis 15.75; Korsør: 4 Medl. 5.00, Red. Zachariassen 1.00; Randers Lokalafdeling 70.00; Viborg Lokalafdeling 22.50; Red. F. H. Andersen, Ærøskøbing 5.00. Tilsammen Kr. 119.25. Ialt med det tidl. indkomne Kr. **2359.75**.

København, den 28. Decbr. 1910. P. HVIDTFELDT.

Til **Juleuddelingen** har jeg endvidere modtaget:

Justesens Pers. 7.00; Grafiske Institut, Firmaet 10,00, do. Pers. 22.00; Truelsens kvdl. Pers. 2.75; Valentin & Lund 3,00; Har. Jensen (Trykk. og kvdl.) 5.00, do. Sættere 16.00; O. C. Olsens Pers. 170.00; Bramsnæs 2.00. Tils Kr. 237.75. Ialt med det tidligere indkomne Kr. **3592.75**.

København, den 28. December 1910. LAUR. JENSEN.

Hjertelig Tak for al udvist Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag. A. J. FRIBERG.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5½—7. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon 4331, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Amager 474x*. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Hillerød: Typogr. GEORG CHRISTENSEN, Østergade.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Wilhelm Lindberg, tidl. Medlem (Langkjær).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2257 (2805) Vald. Eckberg fra Rønne (arbl.). 2120 Jørgen Vald. Jørgensen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 1223 Lorenz F. Jensen (arbl.) og 2291 Jørgen Chr. Odense (arbl.). Nakskov, 1371 Alfr. C. Nielsen (Naksk. Tidende) og 2564 Harry Jacobsen (Naksk. Tid.). Odense, 1913 Knud Chr. Sørensen (arbl.).

Fratraadte.

Aalborg, 575 H. Bjørnstrup paa Rejse. Aarhus, 2120 J. V. Jørgensen paa Rejse og 2647 J. A. W. Nissen til Odder (arbl.). Odense, 571 a William Andersen til Roskilde (arbl.), 2010 Heinrich Schreiber til Horsens (arbl.), 2238 Carl Christiansen til Kbhvn. (arbl.) og 2643 Hans Peter Christensen til Ribe (arbl.). Hillerød, 2601 Gerhardt Sørensen til Helsingør (arbl.).

Udmeldt.

Aarhus, Paalæggerske Helga Ring (fratraadt Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag intet Møde. (1 S)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Julefesten imorgen, Lørdag Aften, er Kontoret lukket. Al Ind- og Udbetaling sker *i Dag*, Fredag, Kl. 7—9. Billetregnskabet for Julefesten bedes opgjort *i Dag*.

(200) KASSEREREN.

ANNONCER

Trykker-Forbundter

søger Plads. Har staaet 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »201« modt. Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 39, St.
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant.
Telefon Palæ 1214. (6)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier.
(174)

Boktryckeri Kalendern 1910

som utkommer i medio av Dec. 1910 innnehåller rikt illustrerade uppsatser i olika ämnen inom de grafiska facken av framstående fackmän.

För typografer är priset Kr. 3.00. Bokhandelspris Kr. 5.00.

Rekvisitioner kunna insändas till

R. Schneidler, J. H. Schultz A. B. Niels Juels Gade 12. K. Köpenhamn

eller direkt till

WALD. ZACHRISSONS FÖRLAG
(190) *Göteborg.*

TELEGRAMADRESSE: FELBIE TELEFON: 8062

F. L. BIE, AKTIESELSKAB.

FARVERGADE 6, St., KØBENHAVN

FAGFORRETNING FOR BOGTRYKKERIER

LAGER AF FORBRUGSARTIKLER OG MASKINER

BEDSTE KILDE FOR ALLE TIL FAGET HØRENDE MASKINER OG MATERIEL

PROMPTE LEVERING AF KOMPLETTE AKCIDENS, BOG- OG AVISTRYKKERIER

BRUGTE MASKINER KØBES OG SÆLGES (14)

Redaktør: JUL. SCHRØDER, Kong Oscarsgade 9, 3 Kbhvn. Str. Ekspeditør: P. HVIDTFELDT, Gl. Kongevej 1 C, 1. S.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 15 Øre pr. Petitlinje. 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

Indhold for 1910.

Aaret, der svandt. Af X 1, 5, 9, 17
Aarhus. Af S. Stegger Sørensen 188
Aarhus Typografer. Af S. S. 124
Afstemningsresultater:
Den københavnske Afdeling 86
Kvindeafdelingen 67
Trykkerafdelingen 77
Typografernes Enkekasse 39, 105
Typografernes Stiftelse 194
Voldgiftsretten i København 205
Alb. Larsens Reflektioner. Af A. 42
»Arbejdernes Almanak« 196
Arbejdernes Livsforsikring. Af X. 96
Arbejdsløsheden 29
Arbejdsløsheden (Københavner kontra Provinsianer). Af Wilh. Mogensen 180
Arbejdsløsheden i Københavns Afdeling i Aarene 1907—1909. Af Laur. Jensen . 144
Arbejdsløshedsspøgelset. Af E. Samuelsen 41
Bianco Luno 171
Blade i det gamle Rom 188
Bliver Regulativet for Bogtrykkere og Skriftstøbere overholdt. Af W. Jacobsen 6
do. Af H. Olsen 22
Bogbinderlavets Jubilæumsudstilling 85
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses Arbejdsanvisningskontor 103
Boycotningssagen 99, 111
Bravader. Af Jul. Samuelsen 207
Chr. Sørensen anlægger Sag! 164
Dansk Provins-Bogtrykkerforening. Af P. Hansen 62, 76
De maskerede. Af S—k. 148
De tekniske Skoler og Bogtrykfaget. Af Rich. Jørgensen 172
Den internationale Kongres 140
Den 8. internationale Kongres. Af L. J. . 148
Den ny Tarif for de ungarske Provinser . 103
Det mærkelige Forslag. Af P. J. Pedersen 57
do. Af Laur. Jensen 58
Det østrigske Typograf-Forbund. Af L. J. 163
Dommen i Luno-Affæren 187
Dommen over Korpus- eller Petitannoncer. Af Viggo Christensen 111
Drag ud. Af Carl Lauritzen 66
Dyvas Mønstre. Af X. 34
Endnu. Af Fr. Nielsen 123
»Endnu«. Af C. B. 132
En Kammerat, der svigter 144
En Misforstaaelse. Af —n. 51
En nobel Tankegang 116
En overflødig »Raadgiver«. Af 6 Medlemmer i Aarhus 127
do. Af C. J. Petersen 133
do. Af N. Mortensen 135
En Protest fra Lunos Personale 184
En Redegørelse. Af J. C. L. Petersen .. 212
En Udmeldelse 57
do. Af Fr. Nielsen 53
Er vi i to Lejre? Af Sørensen-Kjeld 29
Et Mindeskrift om Ny typ. Forening ... 10
Et mærkeligt Forslag. Af Laur. Jensen.. 45
Et Spørgsmaal. Af Wilhelm Jacobsen... 132
Fagpolitik. Af Jul. Samuelsen 161
do. Af Cand. phil. 165
Fagpolitik—Filosofi. Af Jul. Samuelsen . 172
Fagskolen for Boghaandværk 76
Folkeuniversitetet 161
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd 101
Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer den 3. Januar 1910 87
Fortsat Hjælp til Arbejdsløse 75
Fra gamle Dage. Af J. F. Møller 33, 37, 45, 50, 61, 70, 76, 84, 99, 104, 107, 128, 132, 141, 156, 167, 180, 196, 204, 213
Fru Nina Bang. Af —n. 156
do. Af Henriette Crone 160
Frækt. Af Laur. Jensen 141
G. A. Hallengreen 136
Generalforsamlinger og Møder:
Aalborg Lokalafdeling .. 11, 23, 114, 169
Aarhus do. 22, 47, 72, 112, 128, 176, 213
Assens Lokalafdeling 22, 72, 181
Esbjerg do. 124
Fredericia do. 15
Herning do. 22, 62, 117, 169
Hillerød do. 3
Horsens do. 12, 72, 124, 173
Kalundborg do. 63, 124, 173
Kolding do. 22, 63, 176
København:
Bladsætterne 38, 55, 108
Den københavnske Afdeling 38, 54, 109, 200
Gutenberg-Koret 23, 128
Klubben for Stereotypører og Galvanoplastikere 105
Kvindernes Afdeling 67, 145
Sætterafdelingen 77, 123
Trykkerafdelingen 19, 31, 58
Typografernes Cykleklub 77
Typografernes Enkekasse 35, 100
Typografernes Sangforening 81, 165
Typografernes Stiftelser 189
Typografernes Sygehjælpekasse 39
Køge Lokalafdeling 19
Lyngby do. 35, 168, 176
Løgstør do. 22
Middelfart do. 35
Nykøbing F. do. 176
Næstved do. 26
Odder do. 59, 117, 165
Odense do. 26, 72, 124, 176, 200
Randers do. 35, 124, 172
Ringkøbing do. 128
Ringsted do. 11, 72, 173
Roskilde do. 208
Rudkøbing do. 6, 67
Silkeborg do. 6, 63, 117, 169
Skive do. 23, 63, 133, 181
Slagelse do. 208
Svendborg do. .. 15, 35, 63, 124, 173
Thisted do. 15, 62, 128, 173
Vejle do. 2, 23, 63, 124, 173, 189
Georg A. Bach truer! 203
Har Kollektiv-Aftaler retslig Virkning imod Fagforeningerne? Af L. Chr. Nielsen . 148
Hjælpearbejderen fra Køge og »De Samvirkende«. Af Sørensen-Kjeld 95
Hjælpearbejderne i Provinserne 21, 25
Hjælpearbejderspørgsmaalet i Provinserne 13
Hr. Frederik Nielsen i Køge. Af Ekvivok 2
Hr. Th. Holmen. Af —n. 193
Hvad er en Skruebrækker? 176
Hvor bærer det hen? Af En Arbejdsløs.. 199
Hvorfor? — Fordi! Af Laur. Jensen ... 131
Hvorledes Sundhedsvedtægterne overholdes 211
Hvormange Bøger der trykkes i Kulturlandene 137
J. F. Møller 46
Kendelsen i Bianco Luno-Affæren 184
Kolleger og Ikke-Kolleger i Aarhus. Af De typografiske Dilettanter 185
Konflikten hos Luno 183
Kullenturen. Af Jules. 136
Kundgørelser:
Anvisningskontoret 1, 5, 15, 27, 39, 43 45, 55, 65, 69, 132
Arbejdsløshedskassen 50
Bladsætterklubben 41, 59, 67, 100, 122, 181
Den københavnske Afdeling 5, 25, 26, 29, 30, 37, 38, 41, 49, 53, 54, 61, 69, 95, 107, 111, 148, 155, 156, 177, 183, 187
Det mindre Karneval 35, 43
Forretningsudvalget 41, 57, 58, 75, 79, 83, 155, 175, 199, 207
Kullenturen 108, 122, 125
Kvindernes Afdeling 49, 53, 117, 131
Odense Lokalafdeling 189
Redaktionen 42, 116, 147, 169
Syge-, Begravelses- og Hjælpekassen i Ny typ. Forening 43
Trykkerafdelingen 9, 13, 17, 41, 45
Typografernes Enkekasse 96
Typografernes Karneval 14, 19
Typografernes Novemberfest 177
Typografernes Sangforening 15
Typografernes Sportsklub ... 55, 59, 63
Typografernes Stiftelser ... 168, 177, 181
Kvindeafdelingens Sommerudflugt. Af Festudvalget 113
Kære Hr. A. Af Alb. Larsen 46
Københavner kontra Provinsianer! Af Københavner 185
København—Provinsen. Af Ekvivok 192
do. (To Svar). Af Vilh. Mogensen.... 192
do. Af Københavner 195
do. Af —n 208
Københavns Bogtrykkerforening igen paa Krigsstien 95
Lidt Trykkerstatistik. Ved Laur. Jensen 79, 83
Litteratur. Af X 172
Lock-out i Bulgarien 207
Lock-out og Strejke i Rumænien 135
»Læremestre«. Af Laur. Jensen 108
Lønbevægelsen i Bukarest. Af L. J. ... 159
»Maskerede Faktorer«. Af L. Eickhardt. 127
do. Af H. C. Nielsen 140
do. Af Red. 140
do. Af Chr. J. 144
Maskinsætterne og Sundheden. Af Finem respice 69
Maskinsætter-Præstationer. Af Ernst Jørgensen 136, 212
Medlemmernes Sanktion. Af Sørensen-Kjeld 81
Min ærede Kollega i Køge. Af Sørensen-Kjeld 117
Mod Arbejdsstridigheder. Af Sørensen-Kjeld 53
Mød 79
Ny Tarif i Sverig 175
Nye Veje. Af Jul. Samuelsen.... 2, 42, 50
Obligatorisk Arbejdsanvisning. Af Th. Holmen 199
do. af Jul. Samuelsen 200
Opraab 54
Overarbejdet. Af Louis Møller 1
P. Hvidtfeldts Telefon m. m. Af Wilh. Wartenberg 18
Princip-Sejr. Af Ekvivok 204
Procession og Folkefest paa Søndag. Af Styrelsen 139
Protokol over Fællesmødet den 24. Jan. 1910 i København mellem Organisat. af Bladudg. i Prov., Dansk Provinsbogtrykkerf. og Dansk Typograf-Forbund 30
Rabat. Af + ... 200
Refleksioner. Af Alb. Larsen 26, 30, 61
Regnskaber:
Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for 1909 119
Kasseeftersyn 59, 125, 209
Kvindeafdelingen 31
Lokalafdelingen i København 6, 73, 113, 168
Sætterafdelingen 31
Trykkerafdelingen 34
Regnskab over Udgifterne ved Kvindeafdelingens Sommerudflugt den 24. Juli 1910 173
Regnskabsoversigt (Dansk Typ.-Forb.) 3, 109, 157, 193
Regnskabsførelse for Arbejdsløshedskasser 155
Rejselyst. Af Kenn 71
Ro i Samfundet. Af Sørensen-Kjeld 66
Rundskue 164, 181
Sangsæsonen begynder 152
Skytsenglen. Af C—a. 34
Smaa Splittelsesforeninger. Af Fagforeningsmedlem 71
Smagløse Tryksager. Af En Akcidenssætter 145
Socialdemokratiets Aarhundrede 26
Sportsklubbens Fest. Af Jules 72
Spørgsmaal og Svar 169
do. Af m.— 159
do. Svar I. Af P. Hvidtfeldt 159
do. Svar II. Af Th. Holmen 159
Spørgsmaal og Svar II. Af m.— og Red. 179
Styrelsesmøder:
Den københavnske Afdeling 97, 101, 129, 133, 137

Forbundsstyrelsesmøder 13
Forretningsudvalgsmøder 7, 15, 55, 101, 142, 153, 157, 165, 197
Stærk Tilslutning. Af Ekvivok 47
Svensk Typograf-Forbunds 8. Kongres. Af Laur. Jensen 191, 195
Sygdom og Dødelighed i Københavns Afdeling i Aarene 1907—1909. Af Laur. Jensen 151
Sygekassen i Provinserne. Af Jens Bjørnstad 62
Taksigelser 12, 15, 43, 51, 55, 97, 129, 146, 197, 209, 214
Tandlægerne 51
Til Bladsætterne. Af En gammel Bladsætter 42
Til de mandlige Trykkeriarbejdere. Af B. L. Bergenholz 19
Til Kvinderne. Af Henriette Crone 140
Til Medlemmerne af Forbundsstyrelsen. Af R. Helmer 12
Til Overvejelse. Af Pst. 37
Til Wilh. Mogensen. Af Th. Holmen ... 188
Trykkeriernes Tillidsmænd. Af W. Jacobsen 51
Tvungen Voldgift 179
Typografernes Enkekasse. Af Styrelsen .. 18
do. Af O. J. 25
Typografernes Landsorganisation i Norge 115
Udmeldelsen af »De Samvirkende« 80
do. Af Fr. Nielsen 70, 104
Udstilling af Haandværksarbejder 123
Undervisning for Arbejdere. Ved Johan Møller 160
Voldgiftsretten i København 11, 13, 33, 37, 49, 84, 107, 175, 203
Vor Inkassation. Af Laur. Jensen 163
Vort Bibliotek. Af X. 176
8-Timers-Dagen. Af Ⓓ 2
1. Maj 65

Nær og Fjærn.

Aalborg Juletidende 208
Aarsregnskabet 117
Afdøde P. Sommers Enke 125
Agitation for Social-Demokraten 205
Alle den københavnske Afdelings Medlemmer 31
Amerika 173
Arbejdernes Julealbum 181
Anvisningskontoret og de Arbejdsløse ... 109
Arbejderfesten i Næstved 129
Arbejdernes Læseselskab 197
Arbejdsløse Medlemmer 39, 201
Arbejdsløshedsnævnet 86
Axel Sebastopol Zebietz 205
Bassangeren Joseph Jensen 173
Bibelen 201
Biblioteket 94
Billetter 77
Billetter til Kullenturen 113
Billetter til Novemberfesten 189
Bladsætterklubbens Møde 125
Bladsætterklubben 67
Bladsætterne 31
Bladsætterudvalget 43
Blokerede Trykkerier 6
Bogtrykkerkunstens og Avisernes Historie 23, 43, 101, 157, 177, 205
Borups Læreanstalt 157
Brev henligger 6, 81, 105
Bygningssnedkerne i København 110
Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling 96
De Arbejdsløse 59, 67, 77, 81, 105
De finske Typografer 129
De forenede Stater 146
Den københavnske Afdeling 94
Den københavnske Afdelings Medlemmer 113
De københavnske Trykkerier 15
Den socialdemokratiske Arbejderskole ... 157
De svenske Bogtrykkere 145
Dyvas Mønstre 39, 77, 137, 167, 208
Dødsfald 3, 15, 63, 73, 77, 97, 100, 201, 208
En Berigtigelse 19
En nødvendig Forklaring 51
En Trykkeriarbejder, der laver Juletræspynt 189
En Voldgiftsdom 173
En »1. Maj«-Jubilar 67
Et Par brune Handsker 6
Et Referat 181
Ethvert Regnskab fra Novemberfesten .. 201
»Finalen« 23
Flere Indsendere 67, 197
Forbundskontoret er lukket 27, 189
Forbyttet Hat 36
Fra Forbundsstyrelsesmødet 19
Fremlysning 133
Fremmede Blade i Tyskland 137
Fribolig 168
Fødselsdag 208
Fører paa Kullen 96
Generalforsamlingen paa Søndag 43
Generalstrejke-Spørgsmaalet 201
Georg A. Bach og Sandheden 167
»Gnister« 168
Gutenberg 77
Gutenberg-Koret 39, 51
H. Gemynthe 197
Hr. Dir. A. Bach 117
Husk Kullenturen 117
Husk Valgfondsmærkerne 72
»Hvor er I henne, I store og smaa« 125
I Morgen Aften 214
Indholdsfortegnelsen for 1909 23
I Rusland 157
Isacsons Typografi 117
I tyske Fagkredse 194
I Vinterhalvaaret 177
Jeg konstaterer 157
Jens Nielsens Jubilæum 133
J. F. Møllers Jubilæum 55
Jubilæum 19, 51, 59, 77, 165
Juleaften 208
Julefest for Typografernes Børn 196
Juleskibet 1910 208
Justitsraadinde Schultz 109
Karnevalet 27, 36
Karneval paany 43
Karnevalsregnskabet bedes opgjort 31
Konflikten i Bukarest 173
Kontingentugerne 109
»Korrespondent« 137
Kullen-Turen 129
Kuponer 67
Kvindeafdelingen 109
Kvindeafdelingens Skovtur 122
Lodz (Rusland) 208
Londons Bogtrykkere 173
Martin Schjern og Hustru 185
Maskinsætter-Klubben 196
Medlemmer af Københavns Afdeling 189
Medlemmerne af Sætterafdelingen 55
Medlemslisten 6
Medlemsmøde 27
Medlemsmødet 6
Moderne Reklame, moderne Bogtryk ... 59
Navneforandring 31, 197
Nordisk Papir- & grafisk Tidende 105
Norsk centralforening for bogtrykkere .. 137
Novemberfesten1 .. 167, 173, 185, 189, 193
Nyt fra Aalborg 189
Næste Numer 59, 67
Optegnelser om Ny typ. Forening 7
Oscar Johansen 73
Peter Hvidtfeldts Telefon. Af Peter Welblund 7
P. Hvidtfeldt 109
Pladsen som Rengøringskone 67
Postkort fra Processionen 150
Processionen i Søndags 145
Rejsehjælp til Arbejdsløse 39
Rejsende uden Bog 168
Restancer 43
Rettelse 181
Rettelse til Medlemslisten 96, 117, 129
Rusland 173, 181
Sangforeningens Helsingørtur 109
Sjælden Alder 36
Skovturen for de gamle Beboere 129
Socialdemokratiets Aarhundrede 23, 36, 100, 110, 181
Socialistisk Bibliotek 208
Solgt Bogtrykkeri 7
Sommerferier 63, 72, 77, 97, 100, 105, 109, 117, 125, 129, 133, 137, 146
Statstilskud til Arbejdsløshedskassen 133
Stemmesedler 77
Stiftelsens Aarsberetning 177
Stipendium 129
Subskriptionslisterne paa »Dyvas Mønstre« 27
Svensk Typografforbund 173
Sverige 201
Sydsjællandsk Arbejderfest 117
Sætterafdelingens Medlemmer 63
Sølvbryllup 27, 67, 77, 105, 109, 189
T. C. C. 94, 122
The London international Typographia .. 205
Til Chr. Güth 81
Til de københavnske Trykkerier 109
Til Juletræsfesten 201, 205
Til Kullen 94, 125
Til Stereotypørerne 196
Til Trykkerne 7, 19, 43, 47
Til Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest 208
Trykkernes Begravelses- og Ekstrakasse 109, 157, 214
Trykkernes Brancheklub i Odense 36
Typograferne i Belgien 194
Typografernes Enkekasse 27, 73, 94, 110, 205
Typografernes Enkekasses Generalforsamling 96
Typografernes Enkekasses Restanter 100
Typografernes Karneval 6, 35
Typografernes Novemberfest 193
Typografernes Sangforening 6, 19, 94, 96, 100, 122, 137, 150
Typografernes Sportsklub 122
Typografernes Syge-Hjælpekasse 23, 31, 64, 165, 193
»Typografia« 39, 113, 189
Typograf Georg Andersen 15
Typografstrejke i Italien 208
Typografstrejken i Edinburg 173
Udgivelsen af »Jyllandsposten« 194
Valgdagen 77
Valgfondsindsamlingen 67
Vandreudstillingen 19
Ved Typografernes Fagmøde i Næstved .. 122
Vore Arbejdsløse 63
Vore Hustruer paa Medlemslisterne 7
Vor Redaktør, Jul. Schrøder 150
70 Aar 185
25.Aars Jubilæum 7, 59, 154, 161
40-Aars Jubilæum 125
50-Aars Jubilæum 165
100-Aars Jubilæum 109
50 Aar ved Kassen 55
30 Aar ved samme Sætterkasse 197
14 Dages Sommerferie 77
21,000 Sættemaskiner 201
5 Øres Kuponer 19